

"המוסר של התורה שלי נפלא ועצום מאד. אלו היו אומרים
זאת התורה בלשון אחר בלשון מוסר, היה מעורר ומשבר את
הלב מאד כי כלה מוסר השכל, מוסר גדול ונורא מאד. על כן
צריך לזהר לקיים מה שהזהרתי אתכם לעשות מן התורה
תפלה, כי תכף כשמתחילין להכניס זאת התורה בתוך דברי
התעוררות ושיחה של תפלה בודאי תעורר ותשבר את לבו
מאד":

(שיחות הר"ן סימן קצ"ו)

"ענה ואמר: הלא בעת שהייתי יגע בשביל עבודת ה' לא
עלה על דעתי שאזכה לזה, ולא הייתי יודע כלל ממה שאני
יודע עכשו. וכי עלה על דעתי לכסף ולהתגעגע לידע מה
שאני יודע עכשו?! כי לא הייתי יודע כלל שום מציאות
וידיעה מהשגה זו לכסף ולהתגעגע אליה. אם כן גם עכשו,
מי יודע מה שיש עוד להשיג ומה שאוכל לזכות עוד?! והבן.
אחר כך אמר: אך זאת נחמתי, שכל היום כלו אני מבלה רק
על תורה ותפלה":

(שיחות הר"ן סימן קנ"ט)

"מֵלֵא רַחֲמִים תֵּן לִי בַיִת מָנוֹס לְתוֹךְ
דְּבוּרֵי תוֹרָה וְתַפְלָה, שְׂאֲזֹכָה לְהִרְבּוֹת
בְּדְבוּרֵי תוֹרָה וְתַפְלָה בְּכָל יוֹם וְיוֹם.
וְרוּחַ אֱלֹהִים שֶׁל הַדְּבוּר הַקְּדוֹשׁ יִרְחַף
עָלַי וַיִּגַּן בְּעַדִּי וַיַּצִּילֵנִי. וַיִּנָּשֶׁב עַל לְבָבִי,
וַיִּכְבֶּה אֵשׁ הַתַּאֲוֹת, עַד שֶׁיִּתְבַּטְּלוּ כָּל
הַתַּאֲוֹת מִמֶּנִּי מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם,
וְאֲזֹכָה עַל יְדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
לְצַמְצֵם גַּם אֶת הַהִתְלַהֲבוֹת דְּקִדְשָׁה
אֵלַיךְ, שֶׁיְהִיָּה הַהִתְלַהֲבוֹת אֵלַיךְ
בְּהַדְרָגָה וּבִמְדָה פְּרָצוֹנָה הַטּוֹב בְּאַמֶּת
לְאַמֶּתוֹ. וְלֹא אֵיצֵא חוּץ מֵהַמְּדָה כָּלֵל,
וְתַצִּילֵנִי בְּזִכּוֹת הַדְּבוּר הַקְּדוֹשׁ, בְּזִכּוֹת
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה."

(ליקוטי תפילות תפילה פ')

ספר ליקוטי מוהר"ן

מנאמרות פהרות של הרב החסיד המפורסם צנינא קדישא מא' נחמנ נ"ו
כאור הנהיר נכדו של הרב הקדוש הצעש"ט זק"ל לקטט מלאמר הרב מלאמר
אמרות ה' עוארות פנית פענח מגלה נסתרות לעורי ישינים ולהאיא אסורים
בטשרות בתוכחת מגלה ולהנה מכותרת למקל הדרכ' ולפקוח עינים עורות
העובים מלאמר מהאב אבנים יקות כל הוטה למאון עליה' בנינים גדולים ע"פ
הקדיונות ישרות דברי הכמים נעועים כמסמחו' בהם ימלא מרגוע לנפשו ועעת
ישרות ויזו לראות ביאות מערה זק לקבן מפחרו' ויבון על משפטם ק"ק
והיכל והולם וערות

גם אלה לחכמים יבית מדעה' : כי לא נעים שהיו בימי חכמי הש"ס ז"ל הגוי' האלו
אשר אט ומגוררים בארעאס כי המה היו עובדי כוכבים ומזו' דבקים לכל
התועבות לא ידעו את ה' ואח דבר קדשו לא הכירו אבל העמים שבזמנינו את ה'
הס יריאים ונחמי' כבוד לתורתו עושים חסד ומשפט בארעאס וחסד עם היהודי'
החובי' תחת כפייהם וחלילה לנו לדבר או לחוב שום גנאי עליהם וכ"מ סמך
בספרים גוי או נכרי או אומות העולם וכדומה הכוונה על עכ"ס אותם שהיו
בימי המגפה :

גרוקט אין אוסטראג און וואלינישען גיבערמאט מיט בעויליגע איינער העכט
פעררדענטן קיזערליכן צעמר און ווילנא :

ברפוס פהור"ר שמואל במהור"ר ישכר בער פג"ל

באוסטרהא

תחת ממשלת אדוניס הקיסר האדיר החסיד אווסע
פריכוטליושקי דערזאונישע ווילקי האסידהר אימפיראטאר
אלעקסנדר פאולאוויטש סאמיע דער. טש אווסע
ראסיסקי האסידהר אווסע מילעסעטיוושע י"ה :

לסדר ולפרט הנני ציון לוי את בייתי שלום לפ"ק

שער ליקוטי מוהר"ן דפוס ראשון

ספר
תורה ותפילה
חלק א'

הכולל את התורות שבספר
"ליקוטי מוהר"ן" למורינו רבי
נחמן מברסלב זצוק"ל, ועל כל
תורה מובאת התפילה השייכת
לה מספר "ליקוטי תפילות"
למורינו רבי נתן זצ"ל, תלמידו
המובהק של רבי נחמן
מברסלב

!!! לשימוש פרטי בלבד

הוצאה מיוחדת לרגל ראש השנה תשע"ב

לעילוי שכינת עוזנו

ולעילוי כל נשמות ישראל וביניהם

לזכר עולם יהיה צדיק (תהילים קיב, ו')

ר' ישראל בער אודסר זצוק"ל בן ר' אייזיק
שלמה

תלמידו של ר' ישראל מקרדון זצוק"ל בן ר' יהודה הלוי
הלפרין

תלמידו של ר' משה ברסלבר זצוק"ל

תלמידו של ר' נתן מנמירוב זצוק"ל

תלמידו של רביה"ק נחמן מברסלב זצוק"ל

זכותם תגן עלינו ועל כל בית ישראל אמן.

כל הזכויות שמורות, תשע"א

למידע נוסף, הזמנות והפצה: **!!! לשימוש פרטי בלבד**

www.bashan.net - nanach148@gmail.com

printed in Israel בישראל

**לרפואתם במהרה של כל חולי עמו
ישראל ובכללם לרפואתם של:**

אברהם דוד בן פיגה

מלכה בת נעמי

גליה חיה בת שרה

לעילוי נשמות:

אמנון בן ברנד

ברנד בן אנשל

שפרה (סוניה) בת אברהם

יצחק בן ישראל

לגאולת, ישועת והצלחת מצוות ירושת
הארץ הקדושה והטהורה לכל בני ישראל
ובפרט לכל תושבי יהודה ושומרון ובפרטי
פרטות לכל תושבי גבעת סנה יעקב (הר
גריזים) :

המשפחות : אורן, אור פלץ, לבנון, שפר, חזן, טל,
וינשטוק, זוסמן, בן-שושן, ברום, בר-טוב, זילכה, לרנר,
בן-שחר, מגורי, שיטרית, סוכי, אפרסמון, בן-אייל,
מאיר, פלדמן, ג'קסון, ספקטור, פאלק, אודס, ...

להצלחתם, חזרתם בתשובה וגאולתם
של כל נשמות ישראל ובכללם:

מאיר בן אסתר	ליאת בת חני
אברהם בן מרסל	שגיא בן נעמי
אורי יצחק בן כרמלה	אריאל בן אדווה
יהודה אייל בן נעמה לאה	רון ליעם בן אדווה
שגיא ראובן בן מירים ציערל	הודיה בת ליאת
אהרן אורן בן ז'וז'ין	נעמי בת מלכה
אורן בן שושנה	עומר בן נעמי
שרה שמחה בת דורין דבורה	גל בן נעמי
בן ציון בן	!!! לשימוש פרטי בלבד !!!
גיל בן	
אמיר בן מלכה	איתן בן סמדר
זאב בן בתיה	בן ציון בן תופחה
חני בת שמחה	עמית בן אסתר
יפעת בת חני	מנחם בן חנה
אדווה בת בתיה	שוקי בן מגי
עידן בן תמר	אפיק יאיר בן יפית
יהודה אייל בן נעמה לאה	רוגן איתן בן שולמית
אלחנן בן רותי ולאה	שלמה בן אסתר
אופיר בן פנינה	שמעון בן חנה
רועי בן אסתר	

הסכמות

חכמה, והנני לא אבא על הלטותא אשר יעשה כמותה בהדפסה בערך עשרה שנים מיום דלמטה, כי בלא זה ליקום בארור אשר ישיג וכו'. ולהשומע תבוא עליו ברכת טוב: היום יום גימל כ"ו ימים לחודש טבת תקס"ח לפ"ק פה לובלין: כ"ד האוהבו הגם שאינני יודעו ומכירו, ומצפה טובתו ובריאותו ושלומו תמיד.

יעקב יצחק במוהר"ר אברהם אליעזר הלוי הורוויץ:

הסכמת האדם הגדול בענקים, בהיר הוא בשחקים, כבוד הרב הגאון האמיתי זקן ויושב בישיבה, איש אלקים מופת הדור, עטרת תפארת ישראל חסידא, סבא קדישא, אספקלריא המאירה, לו נפתחו שערי אורה בנגלה ובנסתר, וידיו רב לו, תהלתו מלאה ארץ, כקש"ת מו"ה **ישראל** זצלה"ה מגיד מישרים דק"ק **קאזניץ** בעמ"ח ספר עבודת ישראל ושאר ספרים:

לכו חזו מפעלות אלקים אשר פעל ועשה איש חי רב פעלים מקבציאל שקיבץ על ידו זקוקין דנורא ובעורין דאשא אשר לקט במאמרים אומר לגלגולת איהו יאה וגולתיה יאה. ליקוטי אמרים דברים נפלאים ונורא

הסכמת הרב המאוה"ג הקדוש, עטרת תפארת ישראל, מנורה הטהורה, אור שבעת הימים, אור בהיר בשחקים, אור צח ומצוחצח, אור טמיר ונעלם, קודש הקדשים, המפורסם בכל קצוי תבל לשם ולתהלה, מורינו **יעקב יצחק מלובלין** זצלה"ה בעהמ"ח ספר דברי אמת ושאר ספרים:

הנה יד כתובה אלי באצבע אלקים חרות, אשר שלח אלי חד מן קאמייא, הלא הוא מחותני חביבי וידידי הרב המאור הגדול, איש קדוש, מופת הדור, נר ישראל, פטיש החזק, עמוד הימיני, מו"ה **נחמן** נ"י ליקוטים המלאים לה אמיר מלא וגדוש ביראת אלקים בדברים מושכלים שכל אלקים. ועיינתי בהם על נכון. והנה מאד ישרו בעיני דברים נכבדים כאלו ולית דין צריך בושש. כי הדברים מאליהם יעידון ויגידון דבר אמת לאמיתו לפי עניינו ודברי אלקים חיים. והנה האי גברא רבא לא צריך לדידי ולא לדכוותי. כי מה אני ומה חי שפל ונבזה חדל אישים, ומעולם לא הלכתי בגדולות ובנפלאות ממני ליתן הסכמה על ספרים חדשים. אמנם לאהבת האמת אמרתי ענווננותיה דמר גרמא לי, והנני מן המסכימים להוציא לאור תעלומות

הוא סביביו, ששלח אלי חד מן ידידיי ה"ה הרב המאור הגדול בנן של קדושים מופת הדור גדול מרבן שמו נודע בשערים, מו"ה **נחמן** נ"י נכד לרבינו הק' **בעש"ט** זללה"ה אשר רוצה להעלותו על מזבח הדפוס להוציא לאור תעלומות חכמה. וראיתי בהם דברים ערבים נעימים וחדודים עמוקים מאוד איש לפי ערכו. ומה נכבד היום אשר יצאו לאור דברים כאלו אשר להם דומיה תהלה. והנני מן המסכימים להעלות על הדפוס דברים יקרים מפז ומפנינים וראוים להכניסם לפני ולפנים. אמנם מדאגה מדבר פן יקום איש או אשה ויעשה כמתכונתה ע"י עצמו או ע"י גירא דיליה. לכן הנני גוזר בגזירת נחש לטותא דרבנן וליקום בארור כל משך י" שנים מיום גמר הדפסה: ולהשומע יונעם ותבוא עליו ברכת טוב. יום ג' דלת שבט תקס"ח לפ"ק פה ק"ק קאזיניץ יצ"ו:

נאום **ישראל** בהמנוח מו"ה **שבת**י מ"מ דפה ק"ק הנ"ל:

הסכמת הרב הגאון החסיד הקדוש המפורסם, בוצינא קדישא, נר ישראל, עמוד הימיני, פטיש החזק, ק"ש מוהר"ר **אברהם חיים** זצ"ל אב"ד דק"ק **זלאטשיב** בעה"מ ספר **אורח לחיים**:

הנה קבלתי מכתב אדם גדול בענקים ואדמהו ואכנהו ולא ידעתי ה"ה

הרב הגדול בוצינא קדישא מופת הדור נר ישראל פטיש החזק ק"ש החסיד המפורסם בנן של קדושים מחו' מוהר"ר **נחמן** נ"י ובקש שאסכים על הדפסת ספרו הקדוש, וראיתי בו ובמעט דבש שהטעמתי האירו עיני וראיתי שאין צריך להסכמותי, ובפרט שכבר הסכימו גדולי הדור גאוני זמנינו, אך אין מסרבין לגדול ובאתי כיהודא ועוד לקרא, והנני גוזר בגזירת התורה לבל יסיג שום אדם מגבול שגבלו הראשונים עשרה שנים מיום דלמטה ולהשומע יונעם. הכ"ד המדבר לכבוד התורה יום ה' ק' שבט תקס"ח לפ"ק פה ק"ק זלאטשוב:

הק' **אברהם חיים** בהרב מוהר"ר **גדליה** זלה"ה:

הסכמת הרב הגאון, החסיד המפורסם, החריף ובקי בחדרי תורה, המאיר עיני חכמים, נר ישראל, עמוד הימיני, פטיש החזק, ק"ש מוהר"ר **מאיר** זצ"ל אב"ד ור"מ ומ"ץ בק"ק **בראד** והקרייז:

אם אמנם שכבר גדרתי בעדי מימים ימימה, מלהיות עולה בהסכמה על הדפסת ספרים חדשים להביא תחת מכבש הדפוס, מחמת כמה טעמים הכמוסים אשר בלבי חקוקה, אך כעת הנה יד שלוחה אלי מן חד מבני חבריא ה"ה הרב המופלא ומופלג בתורה ובחסידות המפורסם מוהר"ר **נחמן** נ"י הגדול בשם טוב גידולי הקודש זרע

הסכמת הרב הגאון המובהק המפורסם בכל קצוי ארץ וים רחוקים, האדם הגדול בענקים, החריף ובקי בכל חדרי תורה רקיע לשחקים, נר ישראל, עמוד הימיני, פטיש החזק, כק"ש מו"ה **אפרים זלמן** מרגליות מבראד זצלה"ה, בעהמ"ח שו"ת **בית אפרים** וס' **פרי תבואה** ושאר ספרים:

שמוע שמעתי אפרים. זה ימים כבר קל זיע סגיגא דמשבחין ביה בדרב נחמן דאדם גדול הוא בתורה ובחסידות. איש קדוש מבין חידות. יודע תעלומות חכמה ושושן סודות. מפענח נעלמים ומגלה רזים במקרא תלמוד ואגדות, ירושה היא לו מאבותיו אבות מכלל דאיכא תולדות, שכן יונק מגידולי הקודש חוטר מגזע האלקי המפורסם **הבעש"ט** זלה"ה איש חמודות, וזרעו לברכה זרע קודש שמם ומעשיהם עליהם מעידות, כי האנשים אנשי מדות, מושכים הלבבות בחבלי מוסר השכל משמחי לב ומאירות עינים וכושל ברכים יקומו ועל רגליו מעמידות. ונפק מבנייהו אילנא רברבא ותקיפא ורב נחמן חסידא שמ"י ואמליך וכתב שופרא ושבחא ופרושי דקראי ואדגות דרבה בר בר חנה. זה פרישתו לקדושה כהאי תנא דבעי כוונה. אלו ואלו בנועם מנעימים. נאהבים ונעימים. לקרואים והולכים לתומם. ערבים על אוזן שומעת מחליל ותופת. מתוקים מדבש ונופת. והרב החסיד הנ"ל בקש זאת מידי למחמי חתימת ידי אכתבי

קודש מחצבתו נכד לה"ה הרב המפורסם בתורה ובחסידות ידיו רב לו בעשר ידות בוצינא קדישא חסידא ופרישא קדוש יאמר לו כל רז לא אנם ליה, מו"ה ישראל בעש"ט ז"ל, והרב מוהר"ר נחמן הולך בעקבות אבותיו הקדושים ועשה חיבור לטהרה על דברי מאמרים אשר בש"ס שהמה סתומים וצריכים לדורשם, ואף שלא היה לי פנאי לעיין עליו אך אפס קציהו ראיתי שהרב הנ"ל טרח ביגיעה רבה לפענח כל נעלמים ועל מה אדניו הוטבעו חיכו ממתקים, מה מתוק מדבש היוצא מהאר"י קדוש יאמר לו רבינו האר"י ז"ל, ולזאת נמניתי במנין הראוי שכבר קדמוני הרבנים מובהקים גדולי זמנינו להביא החיבור של הרב מוהר"ן לבית הדפוס גם ידי תיכון עמהם, וכל המסייע לדבר מצוה מן ה' יהיה שכרו כפול מן השמים, כי היכי דלעביד ניח נפשיה של הרב **מוהר"ן** הנ"ל להחיש מעשיהו להוציא מחשבתו מכח אל הפועל, ואצ"ל שלא לגרום ח"ו היזק להרב מוהר"ן הנ"ל, וכל השומע לדברינו אלה ישכון בטח ושאנן ויהי הודו כזית רענן ויזכה לראות בביאת משיח צדקינו אשר שמו ינון. הכ"ד המדבר לכבוד התורה ולומדיה אור ליום ג' כ"ה לחודש שבט תקס"ח פה ק"ק **בראד** יע"א:

נאום הק' **מאיר** בא"א מ"ו הגאון המנוח מו"ה **צ"ה** זללה"ה חפ"ק הנ"ל והגליל יצ"ו:

אלו ההסכמות כבר ניתנו על ההדפסה הראשונה, שנדפס זה הספר הקדוש בק"א **אוסטרהא** בחיי רבינו המחבר זצוק"ל, בצירוף שאר ההסכמות מגדולי גאוני וחסידיו הדור, ומרוב ענוותנותו העצום לא אבה להדפיסם, ומרוב הזמן נאבדו רוב ההסכמות. וכעת מדי עברי באמתחת הכתבים לחפש אחר חידושים חדשים שלא נדפסו מקודם, מצאתי דאתי לידי אלו השלשה הסכמות משלשה גאוני מצוקי ארץ האלה, בכתבת ידם וחתימתם ממש, כאשר הנה בידינו, אמרתי מאת ה' היתה זאת להדפיסם, ויכתבו בספר ויוחקו, יתנו עדיהן ויצדקו: (כ"ז מועתק מהדפסה שניה) וכעת מצאנו באמתחת תלמידיו הקדושים עוד שני הסכמות משני עמודי עולם קדושי עליון המגיד דק' קאזניץ והמגיד מלובלין, אמרנו טוב להדפיסם ג"כ לקיים מ"ש אל תמנע טוב מבעליו וכו' וזכות הצדיקים הק' יגינו עלינו ועל כל ישראל ובא לציון גואל בבי"א:

כתוב הדר. בקודש נאדר. ואם אמנם אני איני כדאי ששלח אלי ובפרט כי איככה אוכל וראיתי בדברים העומדים ברומו של עולם, ולא באתי במשפט על כל נעלם, תמן מתלין מתליא אריוותא קומיכון ואתון שאלין לתעליא אפס כי עז אהבתי כמים רבים לא יוכלו לכבות. חבר אני לכל יראי השם וכל קדושו ואוותה נפשי לעשות רצון צדיק כ"ב. אמרתי ויהי מה ארוצה. לפי השעה הנחוצה. והצצתי ראשי פרקים. כמציץ מן החרכים ומצאתי בהם דברים של טעם. לחם סתרים ינעם. וכל מה שבתוכו מצטרף לקודש ונשאתי את ידי להיות מסכים הולך על דברת גדולי הדור אשר קדמוני. ונמצאתי לאשר בקשוני וחזינא לאצטרופי בצירוף דרבנן. קדישי עליונין. לתורה ולתעודה. ועל ספיר גזרתם ידי הדה, גזירה ותופסת עד עשרה שנים מיום העלותו על מזבח הדפוס וזר הקרב יירא לנפשו מחמת תנינים וראש פתנים. ושומע לדברי חכמים, ינחל בטוב תמימים, דברי זעירא דמן חברייא חותם על דבר אמת לסדר והסירותי מחלה מקרבך ולמספר ימין אמלא לפ"ק בראד.

הק' אפרים זלמן מרגליות
מבראד:

הקדמה

הדודר אתם ראו דבר ה'. שמעו לא נאמר אלא ראו. ראו כי ה' נתן לכם ממזמן, דברים העומדים ברומו של עולם, במאמר רבותינו זכרונם לברכה (פסחים ק"ט) ולמכסה עתיק – זה המכסה דברים שפסה עתיק יומין. ואיכא דאמרי: זה המגלה דברים שפסה עתיק יומין. ותרוניהו פחדא איתנהו בהאי חבורא קדישא, כי הוא מגלה ומכסה, מגלה ומכאיר דברים עליונים ונעלמים, הדושים חדשים והקדמות יקרות, נוראות ונפלאות, עצות מרחוק אמונה אמן, הנובעים ממקור מים חיים, מקור עליון ונורא מאד. עיר גבורים עלה חכם וירד עז מבטחה, דרך פנה צמצומים והשתלשלות מעלה לעלול, משכל עליון לשכל תחתון, עד אשר נתלבשו בלבושין האלו בחלוקא דרבנן. בדרך צחות ונאות, ובדרושים ערכים ונפלאים ומתוקים לחד, בדרך חכמה וטעם ופלא וסגרא ודרך חיים תוכחות מוסר השכל, הנוער פאש עד לב השמים. וכל תורה ותורה שנגלה לעם סגולה, פלם מלאים עצות נפלאות ונוראות לעבודתו האמתית ותפודה, פאשר יראה הרואה בעיניו, אם ישם לבו עליהם באמת לאמתו, כי אך לזה היתה פנתו הקדושה, לעורר ישנים ולתקין נרדמים, להישיר לבות בני אדם אחינו בני ישראל אליו ותפודה, לאמר לאסורים צאו לאשר בחשך הגלו, לפקח עינים עורות, ולהוציא אסירים בפשוטות, להוציא ממסגר אסיר, מבית בלא יושבי חשך, האסורים בתאוותיהן, והלכודים בתבליהם, והנדהים בעוונותיהם, להפנות לבבם אליו ותפודה להשיבם אל ה' באמת בדרך הישר והנכון לפניהם, בדרך אשר דרכו בו אבותינו מעולם:

והנה אף על פי שהדברים גלויים ומוכנים קצת על-פי פשוטן של דברים, אף-על-פי-כן עוד דברים בגו. כי בפלים לתושיה, כי עדן פנימיות הדברים סתומים ותתומים מעין כל. כי הם דברים שפסה עתיק יומין, שצריכין לכפותם ולגלותם, כדי להכניסם בזה העולם. כי המכסה הוא הגלוי וכו', וכמבאר מזה בכתבי האר"י ז"ל. וכאשר שמענו מפיו הקדוש, זכרנו לברכה, שפעם אחת אמר שהתורה שהוא מגלה, היא נמוכה אלפים ורבעות מדרגות, מכפי מה שהשיגה במקומה העליון. והן הן גבורותיו, הן הן נוראותיו, אשר השיגה יד שכלו הקדוש תרם ונשא, להלביש ולהוריד דברים גבוהים ונראים פאלה, דברים קדושים ודקים ורוחניים מאד, להלבישם בלבושים רבים וצמצומים, עד אשר יהיו דברים השונים לכל נפש, להודיע לבני האדם גבורותיו ותפודה, לגלות עצות ודרכים ונתיבות להגיע לעבודתו ותפודה באמת, "למען דעת כל עמי הארץ כי ה' הוא האלקים אין עוד":

והנה דבר שפתיים אך למחסור, להאריך ולהרחיב הדבור בשבח הפלגת גדלת מעלת קדשת נוראות הספר הקדוש הזה הנורא מאד. כי מי שרצה להסתפל בו בעין האמת, יראה ויבין בעצמו עד היכן הדברים מגיעין. ומי שלבו חלק, ואינו חפץ בתבונת קדשת הספר הזה, לא יעלו לו דברי אלה. אולם לכל אחי ורעי אדרבה נא מעט מודרכי הספר הקדוש הזה, ויתר מזה יראו בעצמם, יראו עיניהם וישמחו לבם. והוא, כי כל תורה ותורה מודרכי הספר הקדוש הזה מדברת מפמה וכמה דברים פרימיים, מפמה וכמה מדות טובות, מפמה וכמה מצוות תורתנו הקדושה, ומתרחקות מדות רעות. וכל תורה ותורה מדברת מודרכים מיוחדים מה שלא נזכרו בתורה השנייה, וכן בלם. פגון התורה המתחלת אמור אל הפהנים (בס"ן ב), מדברת מתפלה ושמירת הברית שתלויים זה בזה. ושצריכין בחינת משפט לידע איד ללחם עם החרב הזה וכו', ובשביל זה צריכין להפריש צדקה קדם התפלה וכו', ומענין מחשבות זרות שבתפלה, ומענין למוד התורה הקדושה, ומתקמת המשכן וכו' וכו', ושצריכין לקשר התפלה להצדיק שבדור וכו'. וכל אלו הדברים מבארים שם בקשר נפלא ונורא אשר אין דגמתו. ותורה שאחריה, פגון בחיצונית וכו' (בס"ן ה) מדברת מענינים אחרים, הינו מעשית המצוות בשמחה, ומתפלה בכה, ומיראה וכו' וכו', וכיצא בזה בשאר התורות. כי כל דברי הספר הקדוש הזה מלא עצות טובות ונוראות. ומדבר מכל המדות ומכל המצוות הנהוגות, ומתרחקת וישיבית כל התאוות, מתאוות גאון, ותאוות ממוז, ותאוות אכילה, מתרחקת הכבוד, וכעס וקפידות ונגלות, ומעלת האמת ועצם גנות השקר) מתרחקת העצבות והעצלות, מפגם הדבור, מלשון הרע ורכילות וכו', מפגם הראות ומפגם כל החושים, מקדשת העינים והחטם והאזנים והפה שהם שבעת הנרות המאירין אל מול פני המנוחה הקדושה, מקדשת שבת ויום טוב וראש החדש, משלש רגלים בכלל, ובפרטיות מכל רגל ורגל בפני עצמו, מפסח משבועות מספוח ומתמצוות הנהוגות בכל רגל ורגל, שהם מצוות אכילת מצה ואסור חמץ ושאור וקריאת ההגדה וארבע פוסות בפסח, וכן ממצוות ספה וארבע מינים, והושענא רבה ושמיעי עצרת ושמחת תורה, ומקבלת התורה בשבועות, מראש השנה ותקיעת שופר ומיזם הכפורים, מחנכה ופורים, מציצית ותפלין וקריאת שמע ותפלה, מצדקה ותלמוד תורה, ומשא ומתן פאמונה, מאמונה ומאמונת חכמים, מענוה, מיראה ואהבה, וממעלות הרצון והפסופין וקדושה, מתפלה בכה ובכונה, הן משלש תפלות שביים, הן מגדל עצם מעלת שאר התפלות ותחנות ובקשות שצריכין להרבות בהם בכל יום ויום לומר תחנות ובקשות הרבה, ובפרט גדל מעלת ההתבודדות לפרש שיחתו בלשון אשכנז לפניו ותברך בכל יום בינו לבין קונו, שישפך פנים לבו נכה פני ה' שייזכהו להתקרב לעבודתו ותברך. ומגדל מעלת אמירת תהלים שמוזכר לתשובה, וממעלת הבכיה לפני השם ותברך, כגון המתחטא לפני אביו. ממעלת לב נשפר. ומתרחקת העצבות ממעלת השמחה, שצריכין להכריח עצמו בכל פחותיו להיות בשמחה תמיד, והרבה עצות

נפלאות לבוא לשמחה. ממעלת קדשת ארץ-ישראל, מענין המשפן ובית-המקדש וירושלים. מגנות המחלקת ומגדל מעלת השלום, מהשובה, מתענית, מקדשת המחשבה, ומהתקנת מחשבות זרות. וכן מכל הדברים והדרכים הקדושים שבעולם המכרחים לכל. מגדל מעלת התקרות והתקשרות לצדיקים, שבוה תלוי כל קדשת איש הישראלי. מענין נגון וכלי זמר ועשרה מיני נגינה. ומהמחאת פה ורסודין. וענין אנהה. וקול הברה. דברים שלא שמעתן און מעולם, אשר לא נשמע ולא נראה לגלות סודות נוראות הנצרכין להעולם מאד מאד בדברים פאלו אשר דרכי ה' נסתרו פהם מאד. (וענין בזהר שלא דף קס"ח ע"ב מה שמפליג מאד בסוד קול הברה. ובפרשת פינחס דף רי"ח: שמפליג מאד בסוד מה שישאאל מנגענין עצמן פשעוסקין פאיוה דבר שפקדשה. וענין עוד במקומות אחרים בזהר ובפתיים בין מחצדי תקלא, שם תראה ותבין מרחוק גדל עצם הפודות הנסתרות בכל התנועות שבני אדם עושין, ובפרט בשעושיין אותן בשביל דבר שפקדשה, כגון מחיאת פנים בתפלה או בשביל שמחת מצוה, וכיצא בזה. פקח עיניך וראה ותבין.) ומרבה לדבר על לב האדם לחזקו בעבודתו יתברך, לכל יתיאש עצמו בשום אפן, וכלל יפל משום דבר שבעולם. רק ויהי עקשן גדול בעבודתו יתברך, לכלי להניח את מקומו בשום אפן בעולם כי "חסדי ה' לא תמנו ולא כלו רחמיו" לעולם. וכן מפלליות כל התרי"ג מצוות שבתורה וענפיהם וכל מצוות דרבנן, מפלליות תורה שבכתב ותורה שבעל-פה. מנגלה ונסתר, הלכה וקבלה, ריון וריון דריון. לכלם בשם יקרא, ומכלם ידבר פמה וכמה פעמים, בדרכים וקשרים נפלאים וחדושים חדשים. וכלם כאחד הם עצות נפלאות, איד להתקרב להשם יתברך. עד אשר אין שום דבר מצוה וקדשה ועצה טובה הנצרך לכל אדם שבעולם בכל דרגא ודרגא שלא נזכר בספר הקדוש והנורא הזה, כי מאד עמקו מחשבותיו, כי הוא מדבר מפלליות הכל בכלל ובפרט, כולל כל העולמות והדרגות שבעולם של כל אדם, כמון כגדול. מן ראשית נקדת הבריאה, שהוא תחלת האצילות, עד תכלית נקדת המרפז של עולם העשיה הנשמי שהאדם עומד עליו, כל אחד ואחד לפי מקומו ומדרגתו פאותה השעה והזמן. מן הגדול שבגדולים עד הקטן שבקטנים. ואפלו המנחים למטה למטה בעשר בתרין דמסאבותא, אשר ירדו בעוונותיהם עד השואל תחתיות ומתחתיו. לכלם יעורר יקין ויתיה, לכל יתיאשו, חס ושלום, מן הרחמים. פושל יקימון מליו וברפים פורעות יאמין (וכמבאר מזה בהתורה "כי מרחמם ונהגם" בלקוטי הנהינא בסימן ז' עין שם על פסוק: "כי כל בשמים ובאריץ"):

ומכל דבר ודבר וכל ענין וענין שהוא מדבר, עליפי רב ידבר ממנו פמה וכמה פעמים, וכל פעם בסגנון אחר, בדרך עצה טובה אתרת. למשל. בהתורה בחצוצרות (בסימן ה') שם מבאר שתפלה בכת היא בחינת רעמים. ועלי-ידיה זוכין לפשט עקמימות שפלב, ולזכות לעשות המצוות בשמחה גדולה מהמצוה בעצמה וכו'. ובהתורה "על אשר מעלתם" (בסימן ט"ו) מבאר שתפלה בכת מבטל גדלות ופגניות ומחשבות זרות שתפלה.

לקויטי ☞ נ נח נחמ נחמן מאומן ☞ מוהר"ן

ובהתורה תהמות וכסומו (בסימן ט) מבאר שמתפלה בכת משם מקבלין עקר החיות, ומקמיין כל העולמות תחתיים שניים ושלישים. וזוכין לנפים ונפלאות, ולאמונה שלמה ולארץ-ישראל וכו'. וכן בכל המדות והמצוות והדרכים וההנהגות והעצות הקדושות שהוא מדבר מהם. מפלם ידבר פמה וכמה פעמים. וכל פעם בדרך וקשר חדש נפלא ונורא. פעם יחבר וקשר יחד שמירת הברית שעל-ידיה זוכין לאמונה, שהיא בחינת שבת, שעל-ידיה נשלם הגדקה והתורה וכו', ואזי זוכין לכסופין דקדושה להיות בעל נפש, ואזי כל אכילתו בבחינת לחם הפנים וכו', כמבאר בהתורה "אית לן בירא בדברא וכו'" (בסימן לא). ופעם יחבר שמירת הברית עם בטול הגדלות שהוא עבודה זרה. ותקון הל"ט מלאכות שהם כל העסקים ומשא ומתן שבעולם. ויחודא עלאה ויחודא תתאה והלכה וקבלה וכו'. ועל-ידיה זוכין לדבור המאיר לתשובה עד שזוכין לתבונת התורה לעמקה. כמבאר בהתורה "אני ה'" (בסימן י"א) וכיוצא בזה בשאר המצוות והמדות. הפליא עצה הגדיל תושיה. בכמה דרכים שונים, חדשים ונפלאים. כי בעצם חלישותנו, ולגדל התגברות יצרו של אדם שמתגבר עליו בכל יום, כמו שאמרנו רבותינו זכרונם לברכה (ס"ה נ"ב). על פן אנו צריכין עצות והתעוררות לעבודתו ותבונה בכמה דרכים. כי לפעמים האדם נתעורר לדרך זה ועבודה זאת על-ידי אור התורה הזאת. ולפעמים אינו מתעורר לזה על-ידי תורה זאת רק על-ידי תורה אחרת. והכל לפי האדם וכפי המדרגה שלו וכפי הזמן והמקום. טעמו וראו כי טוב ה', שמעו אמרו כי נעמו מאד, לכל אשר חפץ באמת לאמתו ורוצה להסתפל על עצמו ולחוס על חיי האמתיים לחשב על אחריתו וסופו, בהאיד אפנין יעול קדם מלפא וכו' וכו', פאשר כל אדם יודע בנפשו ולבבו:

גם תבין ותראה, כי בכל דברי הספר הזה יש בהם עמקות גדול מאד בכל תורה ותורה, עמקות לפנים מעמקות, בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות. וכאשר שמעתי מפיו הקדוש זכרוננו לברכה, שפעם אחת אמר, בהתורה שלי יש עמקות גדול. כי הלא פה דברי הספר הקדוש הזה פאש וכפטיש יפוצץ סלע, כל תורה ותורה מתחלק לכמה וכמה הקדמות וקרות חדשות ונפלאות, ולכמה טעמים וענינים היוצאים לרב מכל תורה ותורה, כי כל תורה ותורה מדברי התורות הנאמרים בספר הקדוש הזה, הוא בננו גדול נפלא ונורא וחזק מאד, בני לתלפיות, תל שהכל פונים בו, כלול מפמה וכמה חדרים, חדר לפנים מחדר, וחדר לפנים מחדר. ותלונות ופתחים פתוחים מזה לזה ומזה לזה. וכל חדר וחדר וכל טעם וענין והקדמה הנמצאים בפרטות בכל תורה ותורה, יש בכל אחד ואחד עמקות גדול מאד מאד. וכל מה שהולכין ומתריבין הטעמים והענינים יש בהם עמקות עמקות יותר ויותר. פמים לים מכסים. וערום בין לאשורו כי בכל פעם שהוא נכנס ויוצא מפלמין לפלמין ומחדר לחדר ומענין לענין באותו ענין, צריך לחזר לאחוריו בכל פעם ולהביט מאחוריו להבין היטב מתיקות עמקות הדברים אחרית דבר מראשיתו וראשיתו מאחריתו. פלו קשור ומחבר ונעוץ סופו בתחלתו ותחלתו בסופו, וכן באמצעיתו ובצדדיו. יושיטט

המענין וירבה תדעת. וביותר בכללות התורה שהיא מחברת ונסגרת ונכללת מפניה טעמים וענינים שונים נוראים ונפלאים ועמקים ורחבים מני ים. וצריך אתה המענין שתבין בדבריו שלפעמים מביא שנים או שלש ראיות לדבר אחד, בדרך עמקות נפלא ועמים מאד. ומהיטת הלשון נדמה פאלו היא ראיה אחת, כי כך דרך הספר הזה, שכותב על-פי רב כמה פעמים תבת "פי" וכיוצא על דבר אחד, ומחמת זה נדמה שהוא טעם וראיה אחת, ובאמת הוא כמה וכמה טעמים, וכל אחד קשור בחברו. על-כן אי אפשר לחלקם, כי הם טעמים וראיות רבות בדרך נפלא מאד, וכל אחד נעוץ וקשור בחברו (א).

והנה לפי גדל העמקות של כל דבור ודבור, היה מהראוי לכתוב בכל פעם "ודוק" או "והבן" "ועין היטב", וכיוצא בפאלו הלשונות, המורים למענין שישים עין עיונו שם להבין היטב. אך ראה ראיתי, כי אם בן יהיה ההקרח לכתוב כמעט אצל כל דבור ודבור לשונות פאלו, לפי עצם ערכת מתיקת השכל והעמקות שיש בכל ענין וכמעט בכל דבור. ועל-פי רב יש עמקות גדול מאד בדבריו אשר לא יספיק שום לשון מאלו הלשונות. על כן החדלתי את עטי. ומנעתי את עצמי מלכתוב שום לשון מלשונות הנ"ל. רק לפעמים ולעתים רחוקות נשמט מתחת הקלמוס איזה לשון פנה. והמענין באמת, מי שיש לו מה בקדקדו, ובין מאלו עמקות הדברים, שהם רחבים ועמקים מני ים, גבה משמים ועמוק מתהום. ומי שרוצה לטעם צוף דבש אמרי געם האלו צריך להעמיק בעין האמת בעיון גדול הדק היטב להבין הדבר על מתבנתו עד מקום שיד שכלו מנעת. אשרי אדם מצא חכמה ואדם יפיק תבונה להבין היטב פשטיות הדברים האלה הנאמרים בספר הקדוש הזה. ואף-על-פי-כן הוא מלתא דשנויא לכלהו, כי גם אשר קצרה ידו להבין דברים עמקים. הוא גם הוא יוכל למצא מרגוע לנפשו בדברי הספר הקדוש הזה. בדברי העצות הקדושות והמוסר הנפלא היוצאים מפל תורה ותורה. כפי אשר יאיר ה' עיני שכלו להבין פונה הפשוטה שהכנים רבנו זכרנו לברכה, בתורתו הקדושה. כי באמת כל דברי הספר הנורא הזה, הם השגות עליונות גבוהות ועמקות מאד מאד עד אין סוף ואין תכלית. ונעלם ונסתר ונתלבש בהם דברים גבוהים ועליונים מאד, אשר אינם מזכרים כלל בתוך התורה כי אם בדרך רמז וסוד. וכל כתבי האר"י ו"ל ומאמרי הזהר הקדוש ותקונים וכל דרכי הקבלה הקדושה, כלם באחד כלולים בדברי הספר הקדוש הזה. וכל תורה ותורה מדרבית מפגנות מחדות מאזה מצוה ומשער מחד מה"עין חיים", בדרך נפלא ונורא מאד, פאשר עינינו ראו ולא זר, אשר פתח עינינו והראה לנו לפעמים כספה מן הים מעצם פגנתו. וכאשר הובא בתוך הספר לפרקים איזה רמזים בעלמא. כי כל תורה ותורה כלול מפרד"ס, ובכל אחד ואחד הן בדרך פשט הן בדרך רמז וכו', בכלם יש בהם עמקות גדול נפלא ונורא מאד.

לקוטי נח נחמן נחמן מאומן ☪ מוהר"ן

אך עקר פוננתו הקדושה הוא פרוש הפשוט שבכל תורה ותורה, כי לא המדרש הוא העקר אלא המעשה, במבאר כבר כמה פעמים, שכל עקר פוננתו הקדושה בכל תורה ותורה שגלה, ובכל דבור ודבור שיצא מפיו הקדוש, הכל היה רק בשביל לזכות את ישראל להביאם לידי מעשה ישרה. לרמוז להם מרחוק ומקורב להורות להם עצות ותחבולות עמקות ונפלאות, להתקרב להשם ותפחד מפל מקום שהוא. פאשר יראה הרואה בעיניו אם ירצה להתמפל בעין האמת לאמתו. כי כל פוננתו הקדושה היה רק שגשתדל להבין העבודה והעצות היוצאים מפל תורה ותורה, ושנבקש מהשם ותפחד ונשתפח לפניו ותפחד ונשתדל לקיים בכל הפתוב בהם בפשימות. ובה' בטחנו, שכל מי שישים עינו ולבו היטב לדברי קדש הנאמרין בפסר הקדוש הזה, ותלהב לבו ויפתחו עיניו ויכסף וישתוקק מאד לעבודתו ותפחד, עד אשר ישוב אל ה' באמת. בכל לבבו ונפשו ומאדו. ולב חזק פצור יזיו ממקומו, אם אבן הוא נמות, אם ברזל הוא מתפוצץ. פאשר שמענו מפיו הקדוש ז"ל, שאמר שמי שישתפל בפסר הזה בעין האמת, בודאי יהיו נפתחין אצלו כל גידי קשיות לכו, ויהיה נעשה בעל תשובה גמור:

ובאמת הוא מן הנמנע ואי אפשר לספר בשבח החבור הקדוש הכרד הנורא הזה, ומכל שכן וכל שכן בשבח קדשת המחבר הקדוש בוצינא עלאה רבא וקריא, אדוננו מורנו ורבנו, זכר צדיק וקדוש לברכת, כי לו דומיה תהלה. ומה גם כי ידענו גם ידענו עצם המחלקת, רבים קמו עליו ועליו, הנם על לא דבר. ובגלל הדבר הזה הכרחנו לשום לפינו מחסום, והחשינו מטוב מלהארך ולספר בשבח קדשתו ופרישותו ותמימותו וצדקתו וענותנותו באמת. ובמקום גדלתו וחכמתו הרמה והנשאה, אשר פביר מצאה ידו בכל התורה בלה, בנגלה ובנסתר, בים התלמוד ופוסקים ראשונים ואחרונים ובכל סתרי השנות גבוהות ועצומות כל רז לא אנים לה וכל סתום לא עממהו - שם אנו מוצאין ענותנותו, הפשוט הסבלן והעלוב ותמים במעשיו, עובד את ה' במסירות נפש נפלא וימם ולילה לא ישבת, לא ישקט ולא ינוח מעבודתו ותפחד בחכמה והשגה גדולה ונוראה מאד מאד, פאשר עיניכם תחזינה מישרים בפסר הקדוש הזה. כי כל מעין אשר ישים לבו לדברים האלה ישפט בצדק, שאי אפשר להשיג דברים פאלו מפרם מלאה. וכמה יגיעות יגע וכמה מרחות מרח אלים תעניתים והפסקות וכמה וכמה הפסקות שלמות משפת לשפת וכמה מיני סגופים סגף וכמה וכמה שנים התבודד בהתבודדות ופרש עצמו בכל מיני פרישות מפל מיני תאוות, וקדש עצמו בכל מיני קדשות. וביותר על הכל נתעלה ונתקדש בקדשה נוראה ועצומה עלידי קדשת ארץ ישראל, אשר השליך נפשו מנגד, ונסע לארץ הקדושה בשעת מלחמה, שהיו תקף מלחמות קשות וחזקות פאותן המדינות. וכמה וכמה הרפתקאות דערו עליו פאותו הדרד, ה' צדיק ויבן כפשתני הזה וכו' *.

(*בראשית רבה ל"ב, ומובא ברש"י תהלים י"א ע"ש).

הקיפו עליו או באותן הימים כמה מיני צרות וסכנות תכופות ורצופות. צרת הדבר רחמנא לצלן שהיה או באותה המדינה, ותקף רעש המלחמה, שלא היו בטוחים בחייהם יום אחד. ושאר מיני הרפתקאות קשות בנזף ונפש ומזון, אשר אי אפשר לבאר בכתב. והשם יתברך ברחמיו נתן לו פח ברזל לסבל כל זה, מה שאי אפשר לשום אדם לסבל צרות ויסורין פאלה מפל צד, עד אשר זכה לעבר בשלום, ונכנס לארץ ישראל ויצא וזב בשלום בלי פגע, וזכה למה שזכה באתגליא ובאתפסיא. כי מלבד הנסתרות לה' אלקינו, מה שזכה עלידי ארץ-ישראל לדברים נעלמים מעין כל חי, גם באתגליא ראו ראינו כי היה ה' עמו. כי התורה שגלה אחר ארץ-ישראל, בכמה מעלות עד אין שעור נתעלית ושגכה מהתורה שגלה מקדם. אם אמנם גם מקדם תורתו הקדוש האירה פני תבל נוראות נפלאות, נפלאים דברי תורתו גם מאז ומקדם. אולם, כי גבהו שמים מארץ פן גבהו דרכי תורתו שגלה לאחר ארץ-ישראל, מדרכי תורתו שגלה מקדם, באשר שמענו מפיו הקדוש בפרוש כמה פעמים, וכל הספר הזה רבו בכלו הוא מהתורה שגלה לאחר שהיה בארץ-ישראל, ולא נמצא בו מהתורות של קדם ארץ-ישראל כי אם מעט מזעיר, שנים או שלשה עליו לדגמא. (והם נמצאים בתוך הסימנים שזכרנו בלשון החברים שהם מסימן ע"ג עד סימן קי"ד, וגם שם הם רק מעט דמעט):

והנה זה הספר נדפס פעם ראשון באוסטריה בשנת תקס"ח, בחיי רבנו זכרוננו לברכה, זה שלש עשרה שנה. אך המדפיסים דשם עתו מאד, כי נדפס שלא בפנינו. ועל פן רבו כמו רבו הטעויות שנפלו שם בשעת הדפוס, ובכמה מקומות נחסרו שימות שלמות. גם שנו הסדר בכמה מקומות והחליפו כמה ענינים לגמרי, מלבד שאר קלקולים בענין ההפסקות שבין תורה לתורה, ושבתוך כל תורה בעצמה שצריכין לפעמים לתן רוח והפסק בין ענין לענין, ובכל אלה עתו מאד. לפעמים הפסיקו הפסק גדול באמצע הענין שלא לצורך, ובמקום שאמרו להפסיק, פללו וצרפו הענין יחד. עד שבכמה מקומות לא נתנו הפסק אפלו בהתחלת המאמר. על אלה שמתי לבי ודעתי לתקן הכל על צד היותר טוב, כפי אשר היה ה' עמדי, ותקנתי כל הטעויות והעויות שנפלו בהדפסה ראשונה:

גם זאת לדעת, שהספר הראשון נדפס פתאם שלא בפני בני"ל. בעת שהיה רבנו זכרוננו לברכה בקהלת למפרג, ובכמה מקומות היו צריכין עדן לתקן הלשון במהדרא תנינא. ומחמת נחיצת הדפוס, נדפס כפי מה שזכרנו בראשונה במהדרא קמא. על פן ראיתי ונתון אל לבי לתקן בהרבה מקומות להרחיב ולבאר יותר, כפי מה שידעתי והבנתי בידעתי פונת המאמר, כפי מה ששמעתי מפיו הקדוש. וכל התורות שזכרנו בלשונו הקדוש בעצמו, וזכרנו לברכה, לא גרעתי והוספתי אפלו אות אחת. רק במקום ההכרח מאד לכתב איזה פרוש ובאור, הצנתי אותו מסגר בתוך שני חצאי לכתה, למען דעת שאין זה מלשונו ו"ל בעצמו:

גם יגעתי ומצאתי כל המראה מקומות מפל פסוקי תנ"ך ומאמרי רבותינו וזרונם לברכה, בש"ס ומדרשים וספרי הזר הקדוש ותקונים, וכתבי האר"י ז"ל, אשר רבו כמו רבו בספר הזה, ובכלם צינתי בעזרת השם יתברך המראה מקומות שלהם איה מקום קבודם:

גם שמתי סימנים לתורה, שהצנתי אצל כל תורה ותורה ציון וסימן עלי פי סדר הא"ב, למען יקל על המענין למצא מבקשו. וגם בתוך כל תורה בעצמה, הצנתי אותיות לסימן אצל כל ענין וענין, לתן רוח וסימן להתבונן בין ענין לענין, ולהודיע שבכאן יוצא המאמר מענין לענין, ללמד ולבאר הקדמה וענין אחר. באשר יבין המענין במקומו:

גם כמה מאמרים הוכחו בספר הזה כפולים, פעם בארצה ופעם בקצרה. וזה, כי כן דרפו בקדש של רבנו זכרנו לברכה, שהתורות שכתב בעצמו היה על-פירוב שנויים רבים בין האמירה והכתיבה, כי כתבם כפי הדין מוח הקדוש. ועל-כן היה גורע ומוסיף מפני מה שיצאו מפיו בשעת הדרוש. אבל לא פן אנכי עמדי, כי אני דקדקתי לכתוב כפי מה ששמעתי מפיו הקדוש בלי גרעון ותוספת. ולאשר נמצאו כמה מאמרים שכתבתם בעצמי, ואחר-כך באו לדי מכתיבת ידו הקדושה, ונמצאו שנויים רבים ביניהם, מטעם הנ"ל. על-כן אמרתי שניהם באחד טובים. והכלל, כי כל דבר שנאמר ונשנה לא נשנה אלא בשביל דבר שנתחדש בו:

עד כה דברינו אלה המעטים המחזיקים הרבה, להודיע מעט מזעיר מדרכי הספר הקדוש הזה. ויתר מזה אי אפשר להאריך ולספר במהות קדשת נפלאות נוראות הספר הקדוש והנורא הזה. כי לא יספיקו המון יריעות לדבר ולספר בשבח מעלת תורה אחת מהספר הקדוש הזה, ובפרט מחמת עצם המחלקת שהתגברה עכשו בעוונותינו הרבים, ונתקם בעוונותינו הרבים ותשלך אמת ארצה, והאמת נעדרת - שנעשה האמת עדרים עדרים, וכל אחד ואחד אומר שאצלו האמת. אבל אף-על-פי-כן האמת הוא אחד, והאמת עד לעצמו, והבוחר יבחר. ועל ה' נשליך יחבנו, כי אין לנו על מי להשען, פיראם לאבינו שבשמים תלויות עינינו. עד הנה רחמך עזרנו. גם לנצח אל תמשנו ואל תעזבנו. שלא אורך ואמתך הטה יחוננו. יהי ה' אלקינו עמנו באשר היה עם אבותינו. יהי נעם ה' אלקינו עלינו ומעשי דינו כוננה עלינו. בן דוד יבוא ויגאלנו, ויעלנו בשמחה לארצנו, ויבנה בית קדשנו ותפארתנו במהרה בנימינו, אמן בן יהי רצון:

הלא כה דברי המעתיק והמסדר, יגדיל תורה ויאדיר:

הק' נתן בא"א מוהר"ר נפתלי הירץ מנעמראב רבתי: חתן הרב הגאון החסיד המפורסם מו"ה דוד צבי אב"ד בק"ק שאריגראד ובק"ק קרעמיניץ והגליל. ובק"ק מאהלוב יצ"ו:

אֲלֵיהֶם, וְהַשִּׁיר שִׁיתַּעַר לְעֵתִיד. וְלַחֲפָף מְרִירַת הַמִּכְאוֹב וְקִהְיוֹן שְׁנַיִם שֶׁל הַנְּדַחִים מֵהֶם וְאוֹבְדִים אֲבֵדָה שְׁאִינָה חוֹזֶרֶת. יְעוֹרֵר יְשָׁנִים. יִקְיֵץ נִרְדָּמִים, יִחַזֵּק עֵיפִים, יוֹדִיעַ לְהֶאָדֵם מִגְדָּל כַּחוֹ, אֲשֶׁר בִּידוֹ וְכַחוֹ לְזוֹפוֹת לְכָל אֱלֹהִים. כְּשׁוֹפֵר יָרִים קוֹלוֹ. לְהִטּוֹת לְבַבְנוּ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ לְעֵבְדוֹ שָׂכֵם אַחַד. הֵן אֱלֹהִים קִצּוֹת דְּרָכֵי הַשִּׁיר הַזֶּה. וְשִׁמוֹ קֹדֶשׁ וְשֵׁם אָבִיו חֲתוּם בְּרֵאשֵׁי הַחֲרוּזוֹת, כְּפּוֹל וּמְשָׁלֵשׁ וּמְרַבֵּעַ:

וְאֵלֶּה דְבָרֵי רַבְּנוּ זְכָרֵנוּ לְבִרְכָה. שִׁיר נְעִים. כּוֹלֵל עֲנִינִים רַבִּים בְּדְבָרִים מְעֻטִים, מְעֻט מַחְזִיק הַמְרָבָה. יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִשְׁבַּח תּוֹרַתְנוּ הַקְדוּשָׁה, וּמִשְׁבַּח מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם, וּמוֹסֵר נִפְלָא וְהַתְּעוֹרְרוֹת עֲצוּם שִׁיעוֹרֵר כֹּל אַחַד אֶת נַפְשׁוֹ. וְיְדַבֵּר מִגְדַּלַת הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ. וּנְפִלְאוֹת בְּרִיּוֹתָיו, וַיִּנְצַח בְּשִׁירוֹ לְהַזְכִּיר נִפְלְאוֹת עֲרַבַת נְעִימַת תַּעֲנוּגֵי הָעוֹלָם הַבָּא וְשַׁעֲשׂוּעֵיו לְכָל הַזּוֹכִים

ג יְמוּסֵי הַדְּתוֹת כֵּלָם לֹא יִשׁוּוּ לְדַתְנוּ.

ח כְּמִיָּהֶם בְּדוּ מַלְבָּם נִימוּסִים בְּשִׁכְלָם הַאֲנוּשֵׁי.

מ זֶה עָלָה לְמֵרוֹם וְעָנָן לְבוֹשׁוֹ.

ג מִצָּא הַמַּחְיֵב דְּבַר עֲמוֹ בְּכָל פֶּעַם, וּפְרַשׁ מִן הָאִשָּׁה:

ג בָּזִים וְדוּוּיִים וּסְחוּפִים אֲנַחְנוּ.

ח כְּמַתּוֹ מֵאִין תִּמְצֵא, מִמֵּנּוּ לְקַח טוֹב לְקַחְנוּ.

מ לֵךְ בִּישׁוּרוֹן עִם דְּתַנּוּ כְּשֵׁנֵי אַחִים לֹא יִתְפָּרְדוּ.

ג שְׁמָתוֹ וְגוּפוֹ הַזֶּה, זֶה מִזּוֹ לֹא נָדוּ:

ג כְּשׁוֹתֶם רַבִּים, כֵּן רַבּוּ דְעוֹתֵיהֶם, וְחִלּוֹף סְבִרוֹתֵיהֶם.

ח דְּשִׁים מְקֻרֹב בָּאוּ עֲבוֹדוֹתֵיהֶם.

מ חֲשִׁבוֹתֵיהֶם לֹא מַחְשְׁבוֹתֵינוּ, וְלֹא דְרָכֵינוּ דְרָכֵיהֶם.

ג כְּשׁוֹתֵינוּ אַחַת הִיא, וְאִינָה נוֹטָה לְרַבּוּי צְלָמֵיהֶם:

ג כְּשֵׁי הַחֲזָקָה וְהַפְּקָחַת. לָמָּה לֹא חִסַּתְּ עָלֶיךָ. וְשִׁכַּחַת אֹמֶן הַמְּגַדֵּל אוֹתְךָ.

וְהַאֲכִילְךָ מִמִּתְקִים. וְהִלְבִּישְׁךָ אֲרָגְמוֹן. וְעַתָּה אַתָּה. רְמוּסָה בֵּין עַקְבֵי צֶאֱן.

וּבֵין רַגְלֵי הַתְּאוּוֹת. הָעֵבִים וְהַגְּשָׁמִיִּים. וְאַתָּה עֵרָם וְעֵרִיָּה. יֵין מִשְׁתִּיךְ נִהְפֵךְ

לְמִשְׁתֵּה דְמַעוֹת.

לְקוּטֵי ❸ נַח נַחַם נַחֲמָן מֵאוֹמֵן ❹ מוֹהַר"ן

ח זק ונתחזק. ואל תהיה כפיל הגדול. וכגמל אפלו פשמשכהו בחטמו
העכבר לא יבעט בו. וכל זה מחמת שטות שאין יודע מפחו. אבל נפשי
הפקחת וחזקה.

מ ה תעשה ליום פקדה. ומה תשיב לשולחך דבר. אל תבט על מצהלות
הזמן. כי גופך חלש ודל. הזמן הולך והומה. והגוף אפשר עכשו בא יומו:
נ קב לב האבן והאר לי משם מעט פניך ברה פחמה. יפה פלבנה. אל תחריש
ואל תשקט. הרימה קולך הערב בשירות והודה. ופתח פיך ותוציא דבריך
הנעימים לפני הקדוש־ברוך־הוא. דלו עיניך למרום וזכר אהבתך הישנה:

נ הרות נחלים אפיקי מים רבים וימים גדולים וקטנים.

נ פלאים ומשנים בצבעיהם ובטעמיהם ובטבעיהם.

ח יות קטנות וגדולות בכל אחד ואחד אין מספר למיניהם.

מ שבחים ומהללים כלם להשם יתברך בכל איבריהם.

מ לין יגידון תמיד ולא יכחשון מנהיגיהם.

נ וצצים אבנים טובות ומרגליות בעמקיהם.

נ חבא בהם אורות כליהם:

נ שמות הגזורים מתחת כסא כבוד.

נ כספה תמיד אל שרשה להיות לבוד.

ח יים וחסד שואבת מחסדי דוד.

ח ן רוח מטפי גן עדן ממנה לא אבד.

מ ושבות ההיכלות ואהלי השלום לכל אחת ואחת נסמן ונתוה תיו הוד.

מ ה פעל אל המלאכים ישאלו, וירוצון בשליחותם פכוכבא דשביט.

מ רחקים ומסלקים מכל התענוגים, מי שארחותיו עביט. (א)

נ שארים ברעב ובחרפה בתוך כף הקלע זבד:

נ שובה עד ה' ולא נהיה אבד:

נ קבל רע וטוב באהבה ונלביש לאב עד:

ב ריאת האדמה וכדוריה ארצות ומדינות רבות סביביה:

ב ני אדם איש ללשונו ודתותיה:

(א) מלשון "ולא יעבטו אורחותם", עיין רש"י יואל ב'.

נְ צַנִּים וּפְרָחִים וְאֶבִיָּהּ.

נְ פִילַת הַמְדִינֹת מְרוּחוֹתֶיהָ.

נְ שְׁאֵרֵת עוֹמֶדֶת וְהַגְלָגְלִים מְקִיפִים סְבִיבוֹתֶיהָ:

שׁ יְטוֹת הַשָּׂדִים וְהַרוּחוֹת בְּאֹיֵר.

שׁ וּמַעִים גְּזֵרַת הַשֶּׁם וְשׁוֹלְטִים בְּאַרְבָּעָה הָאֲבוֹת שֶׁהֵם הַשּׁוֹר וְהַבּוֹר וְהַמְבַּעַה וְהַהֲבַעַר (ב):

מְ שִׁתְּפִים עִם הַמְלֹאכִים וְעַם בְּנֵי אָדָם בְּגִמּוּל (חֲנִיכָה ט"ו).

מְ בְרִית קֹדֶשׁ בּוֹרְחִים הַנֶּאֱמָר בּוֹ הַמּוֹל יְמוּל. (ג)

ח וּבְטִים כְּבַמְקָלוֹת בְּצוּרוֹתֵם הַמְשָׁנוֹת.

ח וּבְרֵי חֲבָרִים וּמְכַשְׁפִּים מְכַרְיָעִים אוֹתָם בְּהַשְׁבָּעָתֶם בְּשִׁמוֹת הַמְּכֻוֹנוֹת:

ה תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שׁוֹמֶרֶת אוֹתָנוּ מִכָּל טְמָאוֹת.

ה צְדָקָה מְצַלֶּת מִמִּיתוֹת מְגֻנוֹת:

נְ בּוֹאָה אֵין לָנוּ:

ח רִיקַת שֵׁן הָאֲמוֹת עַל אִמּוֹהּ יְחִידָה, תְּבוּנָה אֵין בָּנוּ.

מְ רִירַת הַצְּרוֹת אֵיךְ לְהַשְׁקוֹת הֵם דָּנוּ.

נְ סִבַּל עוֹלָם עַד יְבוֹא עֲנִי.

בְּ וְיַחֲפֹשׂ בְּגִנְזֵי אֲבִיו.

נְ זֶר עֲטָרַת נְעֹטָר בְּבֶן חֲבִיב.

שׁ יֵר חֲדָשׁ אֲזֵ נָשִׁיר.

מְ לִפְנֵי כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵרְאָה בְּאַצְבַּע בְּשָׁר.

ח תּוֹם תּוֹרָה בְּלֵב כָּל אֶחָד מִלְּהַשְׁכַּח.

ה מְוֹת לְנֶצַח יִבְלַע כְּקִטְרַת רִיחַ:

נְ בִיא לֵבֵב חֲכָמָה לְהַבִּין תְּכוּנַת גּוּפָנוּ וּמְרַחֲקֵי פְרָקִיו וְעִרְכוֹת אֵיבָרָיו.

ח יוֹב הַבְּנָתוֹ מוֹעִילָה לִידְעֵת הַבּוֹרָא הַמְצַיֵּר אֵלָיו הַיְצִירוֹת כָּלָם:

מְ רִפָּא כָּל חֲלֵי וְאִישׁ מְכֹאֹבוֹת עוֹר וּפְסָח. צְרוּעַ וְנִגּוּעַ דּוֹאֵג וְכוֹאֵב:

נְ אֶכַּל לֶבֶד לְקִיּוּם נַפְשׁוֹתֵינוּ וְלִמְעַט תְּאוּוֹת טְבַעְנוּ:

חֲזָק

(ב) עֵינַי זוּהַר דָּף קְצָא. וִיקְרָא כַּה. תּוֹרִיעַ מַח: שֶׁלַח קַעֲב.

(ג) עֵינַי זוּהַר לָךְ לָךְ צַה: עֵינַי שֵׁם, וּבַחֲתִיקוֹן כֹּא וּבַחֲתִיקוֹן עֵינַי.

הקדמה לליקוטי תפילות

רַבְּנֵנוּ וְזָרוּנוּ לְבָרְכָה (הוא אֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵנוּ תְּגַאֲוֵן הַקְּדוֹשׁ אוֹר הַגִּנוּז וְהַצִּפּוֹן מוֹרְנוּ הַרְבֵּי רַבִּי נַחְמָן זָכַר צְדִיק לְבָרְכָה בְּעַל הַמַּחְסֵר לְקוּטֵי מוֹהֲרֵ"ן) הִזְהִיר אוֹתֵנוּ כְּמֵה פְּעָמִים, בְּכַמְּהָ מֵיּוֹי לְשׁוֹנוֹת, לַעֲשׂוֹת מִהַתּוֹרוֹת תְּפִלוֹת. וְאָמַר, שֶׁנַּעֲשֶׂה מִזֶּה שְׁעֵשׂוּעִים גְּדוֹלִים לְמַעַלְהָ. וְאָמַר, שֶׁעֵדִין לֹא עָלוּ שְׁעֵשׂוּעִים בְּאֵלָה לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ אֵלּוּ הַשְּׁעֵשׂוּעִים שֶׁנַּעֲשִׂים מִתְּפִלוֹת אֵלּוּ שְׁעֵשׂוּעִים מִן הַתּוֹרוֹת. וְעוֹד דִּבֵּר מִזֶּה כְּמֵה וְכַמְּה פְּעָמִים עִם כְּמֵה וְכַמְּה בְּנֵי אָדָם:

אָמְנָם לֹא בָּאָר הַעֲנֵן הַיַּטֵּב, אִיךְ הִיָּתָה בְּנִתּוֹ הַקְּדוֹשׁהּ בְּזוֹה, אִיךְ מִכְּלָל דִּבְרֵיו הַבְּנֵנוּ, שֶׁעָקַר בְּנִתּוֹ הִיָּתָה בְּפִשְׁמִיטוֹת, שֶׁנִּשְׁתַּדֵּל לְעֵין בְּתוֹרוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת וְהַגְּוֹרָאוֹת שֶׁגִּלָּה לָנוּ לְהַבִּין וְלְהַשְׁכִּיל בְּנִתּוֹ אוֹתָהּ הַתּוֹרָה לְמַעֲשֶׂה. (כִּי זֶהוּ הָעָקַר כִּי לֹא הַמְדַרְשׁ הוּא הָעָקַר אֲלֵא הַמַּעֲשֶׂה. כְּמִכְבָּאָר אֲצִלְנוּ כְּבָר כְּמֵה פְּעָמִים שֶׁכָּל עָקַר בְּנִתּוֹ רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַגְּוֹרָא וְזָרוּנוּ לְבָרְכָה בְּכָל הַתּוֹרוֹת שֶׁגִּלָּה, הִיָּה הַכֵּל רַק בְּשִׁבִיל הַמַּעֲשֶׂה, שֶׁנִּשְׁתַּדֵּל וְנִתְאָמַן וְנִתְחַזַּק בְּכָל עֵז לְשֹׁמֵר וְלַעֲשׂוֹת וְלִקְוֵים כְּכָל הַנֶּאֱמָר בְּכָל תּוֹרָה וְתוֹרָה), וְנִחְשָׁב דְּרַבְּנֵנוּ כְּמֵה אָנוּ רְחוּקִים מֵאֵלּוּ הַדְּבָרִים הַמְּזוּכָרִים בְּכָל תּוֹרָה וְתוֹרָה, וְנִתְפַּלֵּל וְנִעֲתִיר לְשֵׁם כְּרַבּוּי הַפְּצוּרוֹת וּבִקְשׁוֹת וְתַחֲנוּגִים שֶׁיִּרְחַם עָלֵינוּ וְיִזְכֵּנוּ, וְיַקְרִבֵנוּ בְּרַחֲמָיו הַמְּרַבִּים, שֶׁנִּזְכָּה לְקִוֵּים כָּל מֵה שֶׁנֶּאֱמָר שֵׁם בְּאוֹתָהּ הַתּוֹרָה, וְנִשְׁפָּד שִׁיחֵנוּ לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַדְּבָרִים הַנֶּאֱמָרִים שֵׁם, שֶׁנִּזְכָּה לְקִוֵּים וְלְהַגִּיעַ אֲלֵיהֶם בְּשִׁלְמוֹת:

וְכִי שׁוֹזְכָה לְעַסֵּק בְּזוֹה, לַעֲשׂוֹת מִהַתּוֹרוֹת תְּפִלוֹת כְּנֵ"ל, בְּנִדְאֵי יוֹכַל תְּמִיד לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֵת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ יִשִּׁיחַ עַל יְדֵי כָּל תּוֹרָה וְתוֹרָה, כִּי אִף עַל פִּי שְׁבִתְחִלָּה יְכוֹל לְהִיּוֹת שִׁדְקָה לוֹ שֶׁהַתּוֹרָה הַזֹּאת אֵינָה מְדַבֵּרַת מִהַכְּרַחֲיוֹת שְׁלוֹ, וּמִהַתְּקוּנוֹת וְהַפְּנִמִּים שְׁלוֹ בְּאוֹתוֹ הַעֵת אִף עַל פִּי כֹן בְּשִׁיחָתוֹ לְדַבֵּר עַל יְדֵי אוֹתָהּ הַתּוֹרָה בְּנִדְאֵי וְעוֹרְרוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְיִכְבֵּל לְהַכְנִים כָּל שִׁיחָתוֹ שֵׁם, וְאֵת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ יוֹכַל לְפָרֵשׁ עַל יְדֵי כָּל תּוֹרָה וְתוֹרָה. כִּי דְבָרֵי רַבְּנֵנוּ וְזָרוּנוּ לְבָרְכָה הֵם כְּלָלִיּוֹת גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְכָל תּוֹרָה וְתוֹרָה כְּלוּלָה מִכָּל הַתּוֹרָה כְּלוּלָה וּמְכַלְלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל וּמְכַלְלִיּוֹת כָּל הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם. וְכָל אָדָם כְּמוֹת שֶׁהוּא, בֵּין אִם הוּא בְּתַכְלִית מְדַרְגָּה הַעֲלִיּוֹנָה, בֵּין אִם הוּא בְּתַכְלִית דְּיוּמָא הַתַּחְתּוֹנָה, הַכֵּל בְּאֲשֶׁר לְכָל, מְרִישׁ כָּל דְּרָגָן עַד סוּף כָּל דְּרָגָן, כָּלֵם וְכוּלֵם לְמִצָּא עֲצָמָם, עִם כָּל בְּחִינּוֹתֵיהֶם, בְּתוֹךְ כָּל תּוֹרָה וְתוֹרָה שֶׁל רַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַגְּוֹרָא

זכרונו לברכה. ועל פן על ידי כל תורה ותורה יוכל כל אדם שבעולם בכל עת ובכל זמן לפרש שיחתו יהיה איד שיהיה:

וגם על פי פשוטו יכולים להבין זאת, שיכולין לפרש שיחתו על ידי כל תורה ותורה. למשל, התורה בחצוצרות וקול שופר (בסימון ה' בלקוטי מזהר"ן א'), שמתחלת בי חייב כל אדם לומר בשבילי נברא העולם, נמצא פשהעולם נברא בשבילי צריך אני לראות ולענן בכל עת בתקון העולם ולמולאת חסרון העולם ולהתפלל בעבורם וכו'. וצריכים לידע אם הוא קדם גזר דין או אחר גזר דין כדי לידע איד להתפלל וכו' עני שם. והנה מהתורה הזאת דבר רבנו הקדוש זכרונו לברכה בעצמו עם אנשים מאנשיו, לענן תפלה, שהזהיר אותם לעשות מהתורות תפלות, ולמד אותם סדר תפלה, ותפס להם לדוגמא תורה הזאת, והורה אותם בפשיטות, שיתחילו להסתפל על עצמו כמה הם רחוקים מכל זה, כי כל אחד מחייב לומר כל העולם לא נברא אלא בשבילי, ולהתפלל על חסרון העולם, ולידע אם הוא קדם גזר דין או לאחר גזר דין. ואם פן עתה יסתפל על עצמו כמה הוא רחוק מכל זה, ויתפלל ויעתיר להשם יתברך שזכה להגיע לכל זה. וישאלו אותו אז, כי אין זה צריך לנו עכשיו כי אנו רחוקים עכשיו להתפלל על זה לפי מדרגתנו עכשיו. השיב להם, הלא ישמעו אוניכם מה שפיתם מדבר בהתורה הזאת, כי הלא מבאר פאן, שכל אדם מחייב לומר כל העולם לא נברא אלא בשבילי, ואם פן החוב מטל על כל אחד ואחד בהכרח ואינו יכול לפטר עצמו מזה וכו'. בדרךים האלה גשמע מפיו הקדוש זכרונו לברכה בעצמו:

והנה באמת אם זכנו השם יתברך לקיים דבריו בפשוטו, על פי הדרך המבאר פאן בפשיטות, בודאי יוכל כל אחד ואחד לפרש שיחתו, על פי דרך זה על ידי כל תורה ותורה. כי אפלו אם יהיה הפחות שבפחותים והקל שבקלים, ואפלו אם עבר מה שעבר חס ושלום, אם יתעורר באמת לשוב אל ה', ויתחיל לשפך שיחו לפני השם יתברך, יוכל לפרש על ידי זה דיקא כל אשר עם לבבו. כי יתחיל לומר במר גפשו, הלא בשבילי נברא העולם, כי כך הזהירו אותנו חכמינו זכרונם לברכה שהוא חייב על כל אדם לומר כך שכל העולם לא נברא אלא בשבילי, וכמה וכמה אני רחוק עכשיו מזה. ואף שידמה לפי דעתו שהוא רחוק מאד מאד מזה בלי שעור, עד אשר אין ראוי לו לדבר כלל מזה שבשבילו נברא העולם, לפי מדרגתו הפחותה והשפלה שידע בגפשו, אף על פי פן אדרבא על ידי זה דיקא יוכל לשפך שיחו ביותר. כי הלא באמת לאמתו בודאי החייב עליו לומר כך שבשבילו נברא העולם, פמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה חייב כל אדם לומר וכו', כל אדם דיקא יהיה מי שיהיה, רק שהוא נתרחק כל כך עד שקשה לו לדבר מזה, אם פן איפוא אדרבא על ידי זה דיקא, ישפך לבו פמים נכה פני יהוה, שבסתפל על עצמו כמה הוא רחוק מזה על ידי מעשיו וכו', ודיקא על ידי זה יכנס בדרךים עד שיוכל לדבר ולפרש כל לבו, את כל נגעי לבבו ומכאובי גפשו פאותו העת. וכיוצא בזה

בכל דבר ודבר מתורה הזאת, כי אחר כך יסתכל להלן בתורה הזאת, שמבאר שם, איד לידע בין קדם גור דין לאחר גור דין, הוא על ידי שמחה של מצוה לעשות המצוה בשמחה גדולה מהמצוה בעצמה וכו' עין שם. ונתחיל להתפלל על זה, ולהסתכל על עצמו כמה הוא רחוק מזה, ויטעון טענות והפצרות לפני השם ותברך שזכרו להגיע לזה. וכמו בן להלן יותר, שמבאר שם איד לזכות לשמחה וכו' שהוא על ידי רעמים על ידי שמפשימין עקמימות שבלב וכו' ורעמים הם התפלה בכח וכו' ולזכות לזה צריכין לפנות המוח ממהשבות זרות מחמין שלא יחמין את מוחו בתאות והרהורים, ויגוער בהמהשבות זרות כמו שכתוב גער חית קנה וכו' שזה בחינת מצוה וכו', וצריך לשמור עצמו מראות חיצוניות וכו', והעקר, לשמור עצמו מחמין, שלא יחמין מהשבתו בשום מהשבה חיצונה כלל וכו', וצריך שיהיה לו אמונת חכמים, ולהאמין שכל המחלקת שיש בין הצדיקים השלמים הוא רק בשבילו, כדי שיפק לעצמו תוכחה ומוסר על שפגם בטיפי מוח, שעל זה נאמר "כל באיה לא ישובו ולא ישיגו ארחות חיים", כדי שיזכה לשוב ממות לחיים, מחמין למצוה וכו' ועל בן אסור לו שיהיה קשה לו שום קשין על המחלקת שבין הצדיקים האמתים, רק להאמין בכלם באמונה שלמה וכו'. עין שם כל התורה הנזכר לעיל, והנה על כל הדברים האלה צריך לשפך שיחו בתחנות ובקשות הרבה שיזכה להגיע לכל זה. כי כמה וכמה תפלות ותחנות צריך האדם להתפלל שיזכה לפנות המוח ממהשבות זרות והרהורים ושלא יחמין את מוחו בתאות ובחכמות חיצוניות והרהורים חס ושלום. כי כמעט כל אדם נלכד בזה מאד, וצריכין לבקש הרבה מהשם ותברך להנצל מזה ושיזכה למחשבות זכות וקדושות, וכן כמה צריכין להתפלל לזכות לתפלה בכונה ובכח וכו' וכיצא בזה בכל הדברים הנאמרים שם בתורה הזאת. וכן בכל תורה ותורה. ומשפיל על דבר יוכל להבין מעצמו דברים הרבה מתוך דברים אלו, וגם כי הפך למהר מסייעין לו מן השמים. ואם יבין לבו, יהיה השם ותברך בעזרו ויזמין וישלח לו דבורים הרבה בפיו, שיוכל לפרש כל לבבו בכל עת על ידי כל מאמר ומאמר:

על בן מי שרוצה לחוס על נפשו ולהסתכל על תכליתו הנצחי באמת לאמתו ורוצה להתקרב להשם ותברך באמת, וזה ידוע וברור שאי אפשר להתקרב להשם ותברך דהינו לשבר ולבטל כל המדות רעות ולזכות לכל המדות טובות, וליכף בדרךיו ותברך, זה אי אפשר כי אם על ידי תפלה ותחנונים ושועה וזעקה וצעקה להשם ותברך ימים ושנים הרבה, וכל הצדיקים והבשרים אמתים לא וכו' למדרגתם, כי אם על ידי זה, על ידי תפלה ותחנונים, כמבאר אצלנו כבר כמה פעמים, אבל גם זה בעצמו קשה וכבד לאדם, דהינו להרבות בתפלה ותחנונים, כי על פי רב אין מלה בלשונו לדבר ולפרש שיחתו, אבל על פי הדרך הנזכר לעיל לעשות מהתורות תפלות כנזכר לעיל, על ידי זה בקל יוכל לפרש כל שיחתו כל אשר עם לבבו כנזכר לעיל. אך גם על זה יש מניעות וכבדות הרבה, כי לאו כל אדם בקי כל כך בדברי רבנו זכרוננו לברכה עד שיוכל לעשות

מהתורות תפלות וכיצא בזה שאר מניעות רבות. על פן שמתי אל לבי להעתיק מהתפלות שרשמתי לעצמי באשר פקד עלי רבנו וזרוננו לברכה שטוב לכתוב לעצמו התפלות בשזוכין לאיזה תפלה סדורה, כדי שיוכל לאמרה גם בפעם אחר, וכן עשיתי. אחר כך ראיתי שטוב להעתיקם בלשון פליליות באופן שיהיו שוין לכל נפש, ולמסרם לאנשי שלומנו לכל אומע הטוב מבעליו. כי ראיתי כי הם פליליות גדול מאד. והם דברים הצריכים לכל נפש, לכל אחד ואחד לפי מדרגתו, בלם צריכים להם למגדול ועד קטן. ואין שום דבר שחסר לאדם בענין עבודת יי' שלא ימצא בתפלות הללו. ובאשר העתקתי קצתם, ומסרתים לקצת אנשים הוטבו בעיניהם מאד מאד והפצירו כי להעתיק להם בלם. אם אמנם לבי הלך אנה ואנה בזה, עם כל זה מסרתי עצמי לשם ותפרך לברך וסמכתי עליו לברך, פרצוני ותפרך הטוב וכרצון רבנו וזרוננו לברכה בן אעשה:

והנה מעלת אלו התפלות יבין כל משכיל החפץ באמת ובתמימות, כי תפלות אלו עדין לא היו בעולם, והם מלאים כל טוב לבית ישראל. תפלות תחנונות ובקשות והפצרות ורצויים ופיוסים וודוים ומענות ואמתלאות וצעקות ושנועות וזעקות גדולות לשם ותפרך, לעורר רחמיו הרבים עלינו שנקרבנו לעבודתו ותפרך חיש קל מהרה. וגם פלול בהם התעוררות גדול שיאמר האדם לנפשו, שיעורר את עצמו לכל יעבר עולמו בשנה חס ושלום, כי הדבור יש לו פה גדול לעורר את האדם, ועל פן אפלו הדברים שהאדם בעצמו יודע אותם, אף על פי כן פשיאמרם בפיו ויעורר את עצמו, על ידי זה יתחזק ויתגבר וישתוקק ביותר להתקרב להשם ותפרך, עד שישכח לתשובה שלמה באמת. ומי שיהיה רגיל בתפלות אלו באמת ובתמימות, בודאי יזכה לחיי עולם:

אך טוב אשר תאחז בזה וגם מזה על תנח ירך, דהינו לעסוק בכל יום בהתבודדות ולפרש שיתחו לפני השם ותפרך את כל אשר עם לבבו בלשון אשכנז [מובן שכוונתו רק לבני עדות אשכנז כמובא בליקו"מ ח"ב סימן ק"כ] (פמבאר בספריו הקדושים פמה פעמים). ולעשות בעצמו מהתורות תפלות פנזכר לעיל. כי אי אפשר לבאר בכתב כל הצטרכות האדם בפרטיות, ובפרט לפי השנויים שנעשים באדם בכל עת וזמן, וכבר הזהיר רבנו וזרוננו לברכה פמה פעמים לומר תחנונות ובקשות הרבה בכל יום, כל מיני תחנונות הנמצאים באיזה סדור מסודרים הגדולים או בשערי ציון ובשאר מקומות, מפל שפן וכל שפן לעסוק בספר תהלים, ומי שרוצה לקים דבריו הקדושים, ולעסוק בתפלות, לזכות לחיי עולם, בודאי יערב לנפשו מאד מאד אלו התפלות כי אין שום תפלות בעולם שיוכל האדם למצוא את עצמו בהם כמו באלו התפלות המדברים מפל המדות ומפל הדברים שבעולם, ובאשר יראה הרואה בעיניו, אשרי שיאחז בהם:

והנה לא נפלאות הוא לחבר תפלות חדשות. כי כבר קדמוני בזה פמה וכמה גדולים וקטנים, אשר חברו ויסדו פמה תפלות, כמו בספר שערי ציון שגמצאים פמה

תפלות שחברו האחרונים, וכן בתפילות הגדולים ובשאר ספרים. וגם בימינו נתחברו כמה וכמה תפלות חדשות, וגם יש כמה וכמה ספרים שלמים של תפלות, רק שאינם מצויים בינינו, כמובא בסוף ספר סדר הדורות בתוך שמות הספרים, שמביא שם ספרים הרבה של תפלות שאינם מצויים כל כך בינינו. וגם כל הפייטנים והסליחות וזמירות רבם בכלם לא יצאו מפי הקדמונים ומביאים ותנאים ובעלי רוח הקדש, כי אם מפי האחרונים שהיו זמן רב אחר שפקקה רוח הקדש מישראל. כי מובן לכל משכיל, שאין אסור לחבר תפלות מי שאינו במדרגת בני עליה בעלי רוח הקדש, כמו ששאר מחברי ספרים אין חייב שהיו בעלי רוח הקדש. כי לא בשמים היא, אדרבא בחבורי תפלות אין שום אחריות ואין בו חשש ספגה כמו בשארי ספרים שמחברים, כמו בענין הוראת אסור והתר ודיני ממונות, שיש בהם ספגה גדולה למחברים, שלא יבשל בדבר הלכה חס ושלום, שלא יאמר על טמא טהור חס ושלום וכו'. וכן בספרי מפרשים ומבארים יש גם כן חשש שלא יאמר שלא פהלכה, ולא יבין הפרוש והבאור האמת, ואף על פי כן החיוב על כל בעל תורה לחבר ספרים, כפי אשר תשיג דוד, כאשר האריכו בזה בכמה ספרי קדש. ואסור למנוע עצמו מחמת חשש ספגות הנזכרים לעיל, כי לא בשמים היא. ואנחנו מחזיקים לעשות המטל עלינו, לברר וללבן ההלכה כפי וכלתנו, ולהפנות דעתנו ושכלנו אל נקדת האמת תמיד, וה' הטוב בעינינו יעשה, ואת כל אשר יזמין לנו השם יתברך בשכלנו איזה חדוש ובאור, אנו מחזיקים לבאר על ספר, ולהפיץ מעינותינו חוצה, ולהטיב מטובנו לאחרים. ולכלי למנוע הטוב מבעליו מחמת חששות וקרה שחורות פאלו, כי אין הקדוש ברוך הוא בא במרוניא עם בריותיו ולא נתנה תורה למלאכי השרת. מפל שפן וכל שפן בעניני חבורי תפלות שאין יוצא מהם הוראה ודין ולא באור ופרוש, בנודאי אין למנוע מלחברם, אף מי שאינו גדול במעלה. בפרט תפלות פאלו שנתסדו על יסוד חזק וקנים, יסוד מוסר, ויש להם על מה שישמוכו תהלה לאל, כי פלם בגוים ומיסדים על אדני פו, על דברי תורתו הקדושה של רבנו הגדול והקדוש והנורא, וזכר צדקתו וקדשתו לברכה, אשר כל דבריו פלם נאמרו ברוח הקדש, במדרגה גבוהה מאד מאד. ומי שיעין בספריו הקדושים ובשיחותיו הקדושות יבין מעט מה מאד עמקו מחשבותיו, ועד היכן דבריו מגיעים, ואין להארך בזה פאן. על כן כל תפלות אלו, ממקום קדוש ותהלה, נובעים ויוצאים ממען הקדוש היוצא מבית יהוה, הפלא על כל גדותיו עצות עמקות נפלאות ונוראות לעבודת הבורא יתברך, "מים עמקים עצה בלב איש". הן על כל אלה הכרחתי למלאות רצון חברי החרדים לדברי השם, המתאיים ומשתוקקים לתפלות אלו, להעתיקם ולהדפיסם, להאירם על פני תבל, לחלקם בעקב ולהפיצם בישראל. ודי בהתנצלות זאת לכל חפץ פאמת וה' אלהים אמת, ותן אמת לעקב, ויורנו וינריכנו בדרך האמת תמיד. ויטה לכבנו אליו לעבדו באמת, עד יוכן בתסד פסא דוד, וישב עליו באמת, במהרה

בימינו אמן:

והשם יתברך ישמע שועתינו ויאזין קולנו ויקשיב תפלותינו, ויזכנו לעסוק בתפלות ותחנונים תמיד, הן בתפלות הכתובות וסדורות לפנינו, הן בתפלות ותחנונים שהאדם צריך לדבר בעצמו מלבד בלשון אשכנז בכל יום ויום באשר הזהירנו רבנו זכרנו לברכה פמה פעמים, כי זהו העקר במבאר בספריו הקדושים פמה פעמים. עד שזוכה לשוב אליו באמת בתשובה שלמה פרצונו הטוב. עד שזוכה לעלות ולהפיל בו יתברך באור האין סוף לחזות בנעם השם ולבקר בהיכלו. ובזכות זה יביא לנו את משיח צדקנו במהרה בימינו, כי עקר כלי זון של משיח הוא התפלה, במבאר בהתורה אמר אל הכהנים (בסימן ב'). וצריכין לחזק עצמו בתפלה ותחנונים מאוד מאוד, אפלו אם יעבר עליו מה, עד ישקוף וירא השם משמים. יחינו מימים, ביום השלישי יקימנו ונחיה לפניו, להתהלך לפני השם באור החיים, אמן ואמן:

!!! לשימוש פרטי בלבד

לְבוּ חָזוּ

הפסוק בעצמו מרמז ונסתר סוד הזה, שעל ידי זרעו של יוחאי, שהוא רבי שמעון בן יוחאי, על ידו לא תשתכח התורה מישראל. כי סופי תבות של זה הפסוק: **כי לא תשכח מפי זרעו** - הם אותיות **יוחאי**. וזה שמרמז ומגלה הפסוק, כי לא תשכח מפי זרעו - מפי זרעו דיקא, הינו מפי זרעו של זה בעצמו שהוא מרמז ונסתר בזה הפסוק, שהוא התנא **יוחאי**, כי על ידי זרעו של יוחאי שמרמז בזה הפסוק בסופי תבות כנ"ל, שהוא רבי שמעון בן יוחאי, על ידו לא תשכח התורה, כי בזהר דא יפקון מן גלותא כנ"ל:

ודע שסוד רבי שמעון בעצמו הוא מרמז בפסוק אחר. כי דע, כי התנא הקדוש רבי שמעון הוא בחינת (דניאל ד): **עיר וקדיש מן שמיא נחית** - ראשי תבות שמעון וכו' (א):

לבו חזו מפעלות ה', התגלות נפלא מסוד גדלת התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי ז"ל:

רבי שמעון בן יוחאי הבטיח שלא תשתכח תורה מישראל על ידו, כמובא בדברי רבותינו זכרונם לברכה (שבת קלח): **כשנכנסו רבותינו לפרס ביבנה אמרו: עתידה תורה שתשתכח מישראל. ואמר רבי שמעון בן יוחאי שלא תשתכח, שנאמר (א): כי לא תשכח מפי זרעו. וכמבאר בזהר (נשא קכד): בהאי חבורא דאיהו ספר הזהר יפקון בה מן גלותא.**

ועתה בוא וראה והבן נפלאות ונסתרות של תורתנו הקדושה, כי על כן סמך רבי שמעון בן יוחאי עצמו על זה הפסוק "כי לא תשכח מפי זרעו", כי באמת בזה

(א) דברים לא, כא.

(ב) חיי מוהר"ן קפ"ט - ועכשיו יש נחל נובע מקור חכמה שגם העיר וקדיש צריך לקבל משם, והבן.

תפילה מז

תפילה זאת מיוסדת על פי הסוד הנורא שגילה (רבינו ז"ל) על גדולת רשבי ז"ל, שהבטיח לישראל שלא תשכח התורה על ידו כי בוחר דא יפקון מן גלותא, ע"ש בתחלת הספר, ומה טוב לאומרה על קברו הקדוש של רשבי ז"ל, מי שזוכה לבוא לשם, אך גם בכל מקום האומרה לא הפסיד, כי התפשטות נשמת הצדיק הוא בכל העולם כמוכח ב"ק: ב"ק:

רבי שמעון בן יוחאי עיר וקדיש מן שמיא נחית, בוצינא קדישא, בוצינא עלאה, בוצינא רבא, בוצינא יקרא, אתם הבטחתם לישראל שלא תשתכח התורה מישראל על ידכם, כי בוחר דא יפקון מן גלותא, ואפלו בתקף ההסתרה שבתוך הסתרה בעקבות משיחא באחרית הימים האלה, הבטחתם שאף על פי כן לא תשכח התורה מפי זרענו, כמו שכתוב: "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא על כל אשר עשה, ונענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו". והנה עתה הגיעו הימים אשר אין לנו בהם חפץ, כי ארף עלינו הגלות ומשך עלינו השעבוד, ובכל יום אנו הולכים ודלים, ומטה ידינו מאד. "כי אולת יד ואפס עצור ועוזב". כי נשארנו ביותמים ואין אב, ואין מי יעמוד בעדנו. והנה בתקף סוף הגלות הפור הזה, וכבר התחיל להתנוצץ התנוצצות משיח מימי האלהי האר"י וזכר צדיק לברכה, ועמך בית ישראל משתוקקים ומתגעגעים מאד להשם יתברך, והכל הפצים ליראה את שמך בהשתוקקות גמרץ ונפלא אשר לא היתה פזאת מימי קדם. "הקיצותי ועודי עמך", באתי עד קץ כל הדורות ועודי עמך. עדין אנו אחוזים בך, ומשתוקקים לעבודתך בכללות הנפש. אבל אף על פי כן, גם גדל רחוקנו ממך בעתים הללו הוא גם כן בלי שעור, כי טבענו בין מצולה ואין מעמד באנו במעמקי מים ושבלת שמפנתנו. וראה את עמך ישראל מרודים מאד, אשר אי אפשר לבאר ולספר גדל התגרות הפעל דבר אשר התגרה בנו מאד, עד אשר הפיל אותנו מאד. והנה אנכי בעניי מי אנכי לספר צרות ישראל, רק אתם לבד

ידעתם את כל המעמד ומצב של ישראל באחרית הימים האלה. אך פאתי לספר ולצעק עלי ועל נפשי, על עצם רחוקי מהשם יתברך, ועצם פגמי ועוונותי הרבים ופשעי העצומים, ו"על אלה אני בוכיה עיני יורדה מים", כי איני יודע שום דרך איד להחזיר לי הפח ודקדשה, ואיד לזכות לתשובה שלמה, ובאיזה דרך אתחיל לעזוב דרבי הרע ומחשבותי המגנות, ואיד ובמה אזכה לתקן קלקולים ופגמים פאלה. "לא ידעתי נפשי, אנה אני בא", אנה אוליד את חרפתי העצומה, אנה אברח, אנה אטמן מפני בשתי וכלמתי, ואמר להרים פסוני ולגבעות גפלו עלי, אוי מה היה לי, אוי מה היה לי, "על פן אמרתי שעו מני אמרר בפכי", אולי יחוס אולי ירחם, כי אין מעצור ליהוה להושיע גם אותי בעת הזאת, כי הרבה רוח והצלחה לפניו, כמו שכתוב: "הן כל תוכל ולא יבצר ממך מזמה, ומו יאמר לך מה תעשה". על פן פאתי פעני בפתח, רש דל ואביון, נגוע ומענה, מבלבל ומטרף עני וכואב, לצעק ולזעוק לפני הדרת קדשתכם:

רבי רבי רבי "אבי אבי רבי ישראל ופרשיו", נהירו דבוצינא דאורייתא, "עורה למה תישן", איד תוכלו לסבול צרות ישראל, קומו והתעוררו עם כל הצדיקי אמת להסתפל ולראות במרירות צרות נפשנו, "הקיצו ורגנו שוכני עפר", קומו ושינוי מקפל לסעדינו. צדיקי יסודי עולם, קומו בעזרתנו בעת צרה הזאת, חוסו וחקלו על כל ערת בני ישראל, ובתוכם עלי החוטא והפגום המלא, חטאים מכף רגל ועד ראש. אתם ידעתם "את כל התלאה אשר מצאתנו" מיום גלות הארץ עד הנה, כל מה שעבר על כלל ישראל בכלליות, ובפרטיות מה שעבר על כל אחד ואחד. ובפרט מה שעבר עלי מיום שנאצלו ונבראו ונוצרו ונעשו נשקתי ורוחי ונפשי וגופי, כל מה שעבר עלי בכל גלגול וגלגול, ובפרט מה שעבר עלי בגוף הזה, כל מה שעברתי מעודי עד היום הזה, מה שאני זוכר עדין ומה שגשפח ממני, הנספיקו כל אילי נביות לבאר ולספר אפם קצה מהפגמים שפגמתי ביום אחד כפי מה שנוגעים הפגמים במקום שנוגעים כפי שרש נשקתי, ומכל שפן וכל שפן מה שפגמתי בכל הימים שעברו עלי מיום היותי עד היום הזה, (ובפרט וכו') מי יוכל לספר, מי יוכל לשער, מה אדבר מה אהאונן, מה אומר מה אדבר ומה אצטרך:

רבנו של עולם, תן בלב הצדיק הקדוש והנורא הזה (אם יזכה להיות בא"י על קבר רשב"י יאמר: השוכן פה). ובלב כל הצדיקים אמתיים לבל יסתירו פניהם ממני, ונעמדו בעדי למליצי ישר, להפוך בזכותי ולבקש ולמצא בי נקדות

טובות, וימליצו טוב בעדי שתקרבני אליך ברחמים, ותתן בי לב חדש ורוח חדשה
תתן בקרבי, שאזכה להתעורר מעתה באמת לשוב אליך באמת ובלב שלם. אי
שמים הפגינו בעדי, כל בעלי רחמים וחמלה חמלו עלי. כל שוכני עפר העתירו
בעד מטבע "בין מצולה ואין מעמד" כמוני:

רבי רבי שמעון בן יוחאי, זכרו זאת ותשימו על לב, שזכינו בדורות הללו לשמע
נפלאות נוראות גדלתכם. איך מרמז בתורה שעל ידכם לא תשכח התורה,
פי הפסוק שהבאתם ראיה ממנו, שהוא בי לא תשכח מפי זרעו הוא סופי
תבות יוחאי, ושמכם הקדוש בעצמו מרמז בפסוק "עיר וקדיש מן שמיא
נחית". אשר אתם לבד יודעים סוד דברים האלה, אתם לבד יודעים גדלת
ההבטחה שהבטחתם לישראל שהתורה לא תשכח מישראל על ידכם, ואיך משה
רבנו עליו השלום נבא על זה בתורתו הקדושה מקדם. על בן פאתי להזכיר, נא
רבותי הקדושים, חמלו עלי ואל תסתכלו על כל הרע שעשיתי מעודי עד היום
הזה, במחשבה רבור ומעשה, אשר הקריתי אמרי אל ועצת עליון נאצתי. אל
תביטו במעשי הרעים, ואל תעשו עמי פחטאי, ואל אקוץ בעיניכם, על אשר זה
כמה אשר מעוררים אותי באלפים ורבבות רמזים והתעוררות, וככמה מיני עצות
נכונות בכל יום ובכל עת, להתקרב להשם יתברך, ואני בעצם קשיות ערפי
קלקלתי ופגמתי בכל זה, ולא הפייתי אזני ולבי לכל זה. חוסו עלי ואל תשיתו לב
לכל זה, ואל יחר אפכם בי חלילה, רק תחשבו מחשבות עוד מעתה לכל אהיה
גדחה מהשם יתברך ומכם חלילה. פי עדין "אין מעצור ליהוה להושיע" גם בעת
הזאת. פי אין לי שום כח עתה אלא בפי לבד, וגם זה מאתו יתברך אשר לא
עזב חסדו ואמתו מעמי, ונתן כח ליגוף כמוני, לדבר עתה מעט דברים האלה.
ועל זה תמכתי יתדותי, שתרחמו עלי ותעשו את אשר אזכה לשוב באמת להשם
יתברך. (ולכא לארץ ישראל מהרה בשלום, ולדבר כל זה ויותר מזה שם על ציון שלכם
הקדוש), ויהוה הטוב ברחמיו ישמע תפלתכם ויעזר וגן ויושיע אותי ואת כל
ישראל למענכם, ויחזירני בתשובה שלמה לפניו מהרה, ויאחזני ולא ירפני, ואל
יעזבני ואל יפשיני בשום אפן, עד שאזכה לשוב אליו באמת, ולהיות פרצונו הטוב
מעתה ועד עולם, ולתקן בחיי את כל אשר פגמתי, בכח וזכות הצדיקים אמתים,
אשר עליהם לבד אני נשען לסדר דברי אלה לפניהם ולפני השם יתברך, בעל
הרחמים יודע תעלומות. "יהוה יגמור בעדי, יהוה חסדך לעולם מעשי ידוך אל
תרף, הוציאה ממסגר נפשי להודות את שמך, פי יכתירו צדיקים פי תגמל עלי"

בעזרת אל עליון אשר שמים וארץ קנה. ונתן לנו את תורתו ממדבר מתנה. נתחיל להדפיס חדושים נפלאים ונוראים על מאמרי רבה בר בר חנה. בזכות זה נזכה לעלות לציון ברננה. אל קרית מלך דוד חנה:

תורה א

ולקשר עצמו אל החכמה והשכל שיש בכל דבר, כדי שיאיר לו השכל שיש בכל דבר להתקרב להשם יתברך על-ידי אותו הדבר, כי השכל הוא אור גדול, ומאיר לו בכל דרכיו, כמו שכתוב (קהלת ח): חכמת אדם תאיר פניו. וזה בחינת יעקב, כי יעקב זכה לבכורה, שהוא ראשית, שהוא בחינת חכמה (תיקונים תיקון יד, זה משפטים קכא), כמו שכתוב (תהלים קיא): ראשית חכמה. וזה בחינת (בראשית כז): ויעקבני זה פעמים, ותרגום אונקלוס: וחכמני. וזה בחינת שמש, כי השכל הוא מאיר לו בכל דרכיו כמו השמש. וזה בחינת (משלי ד): וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום. וזה בחינת חית, לשון חיות^(א), כי החכמה והשכל הוא החיות של כל דבר, כמו שכתוב (קהלת ז): החכמה תחיה וכו'.

אשרי תמימי דרך, ההולכים בתורת ה' (תהלים קיט):

דע כי על ידי התורה נתקבלים כל התפלות וכל הבקשות שאנו מבקשים ומתפללים, והחן והחשיבות של ישראל נתעלה ונתרומם בפני כל מי שצריכין, הן ברוחני הן בגשמי; כי עכשו בעוונותינו הרבים חן וחשיבות האמיתי של ישראל נפל, כי עכשו עקר החשיבות והחן הוא אצלם. אבל על-ידי התורה נתעלה החן והחשיבות של ישראל, כי התורה נקראת (משלי ח): אילת אהבים ויעלת חן, שמעלה חן על לומדיה (ערובין נד), ועל-ידיה נתקבלין כל התפלות והבקשות:

כי איש הישראלי צריך תמיד להסתפל בהשכל של כל דבר,

(א) ע"י זוהר פנחס רמ"ח ע"ב ובתיקונים תיקון סה.

אך מחמת שאור השכל גדול מאד, אי אפשר לזפות אליו כי אם על-ידי בחינת גוון שהוא בחינת מלכות, כמו שכתוב (תהלים עב): לפני שמש יגוון שמו, ופרש רש"י: לשון מלכות. וזה בחינת לבנה, פי הלבנה אין לה אור מעצמה כי אם מה שמקבלת מהשמש (וזהו יחי דף רלח. ודף רמט). וזהו בחינת מלכות, דלית לה מגרמה כלום, אלא מה שמקבלת מן החית, שהיא בחינת חכמה, בחינת שמש פנ"ל, ונעשה אור הלבנה פאור החמה.

אבל מי שאינו מקשר עצמו אל השכל והחכמה והחיות שיש בכל דבר, זה בחינת עשו שבזה את הבכורה, כמו שכתוב (בראשית כח): ויבז עשו את הבכורה, דהינו השכל פנ"ל, בחינת (משלי יח): לא יחפץ פסיל בתבונה כי אם בהתגלות לבו. וזה בחינת מלכות הרשעה, בחינת לבנה דסטרא אחרא, שעליה נאמר (ישעיהו כד): וחפרה הלבנה וכו' (ב).

וזה בחינת יצר טוב ויצר הרע, כי היצר טוב נקרא מספן וחכם (קהלת ד) (ג), בחינת מלכות, שהיא בחינת עניה ודלה דלית לה מגרמה כלום, כי אם מה שמקבלת מחכמה.

ויצר הרע נקרא מלך זקן וכסיל (שם), בחינת מלכות דסטרא אחרא, שאינה חפצה בחכמה ושכל, בחינת לא יחפץ פסיל בתבונה וכו' פנ"ל. וצריך כל אחד לתן פח לבחינת מלכות דקדשה להתגבר על מלכות דסטרא אחרא, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ה): לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע. ועל-ידי מה נותן פח למלכות דקדשה, על-ידי התורה שהוא עוסק בכח (כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה שם: לעולם ירגיז וכו', אי אזיל - מוטב, ואם לאו - יעסק בתורה). וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (קדושין ל): אם פגע בך מנוול זה, משכהו לבית-המדרש, פי על-ידי התורה נותן פח למלכות דקדשה. ואזי מקבלת המלכות, שהיא בחינת ג, חיות מן החכמה, שהיא בחינת ה, ונתחבר ונתקשר הח' והג', ונעשה אור הלבנה פאור החמה, וכשזה קם, זה נופל*, ואזי נופל ונתבטל מלכות הרשעה, כמו שכתוב (הושע יד): פי ישרים דרכי ה', צדיקים ילכו בם, ופשעים יפשו בם. הינו על-ידי דרכי ה', הינו התורה, על-ידי-זה הצדיקים שדבקים במלכות

(ב) ע"י תיקון חית. (ג) ע"י רש"י וע"י זוהר וישב קע"ט ובמ"ר קהלת ובנדרים ל"ב ע"ב. * רש"י בראשית כ"ה פסוק כ"ג.

דְּקִדְשָׁה, הֵם נִתְחַזְּקִים וּמְקַבְּלִים כַּח
עַל־יְדֵי־זֶה. וּפְשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בָם.
בַּחֲנִינֵת מַלְכוּת הַרְשָׁעָה, בַּחֲנִינֵת הַיֵּצֶר
הָרַע, שְׁנוּפֵל וְנִכְנָע עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה,
כַּנִּל:

וְעַל־יְדֵי־זֶה נִתְקַבְּלִים כָּל הַתּוֹרָה
וְהַפְּשָׁוֹת, כִּי עֵקֶר מֵהַ
שְׂאִין נִתְקַבְּלִין הַפְּשָׁוֹת הוּא מַחְמַת
שְׂאִין לְהַדְּבָרִים חוֹ, וְאִין נִכְנָסִין בְּלֵב
שֶׁל זֶה שְׂמֵבֶקֶשׁוּן מִמֶּנּוּ, כְּאִלוֹ אִין
בְּלֵבוֹ מְקוֹם שְׂיִכְנָסוּ הַדְּבָרִים בְּלֵבוֹ,
מַחְמַת שְׂאִין לְהַמְבַקֵּשׁ חוֹ שְׂיִכְנָסוּ
הַדְּבָרִים בְּלֵבוֹ שֶׁל זֶה שְׂמֵבֶקֶשׁוּן
מִמֶּנּוּ; אֲבָל עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה, שְׂעַל־
יְדֵי־זֶה נִתְחַבְּרִין וְנִתְקַשְּׁרִין הַגּוֹ וְהַחַ
כַּנִּל וְנַעֲשֶׂה חוֹ, וְעַל כֵּן נִקְרָאת
הַתּוֹרָה יַעֲלֵת חוֹ (מִשְׁלֵי ה), וְאִזִּי זֹכֶה
שֶׁדְּבָרָיו הֵם דְּבָרֵי חוֹ, וְאִזִּי נִתְקַבְּלִין
דְּבָרָיו וּבִקְשׁוֹתָיו, כְּמוֹ מִי שֶׁמְדַבֵּר
דְּבָרֵי חוֹ, שְׁנִכְנָסִין הַדְּבָרִים בְּלֵב
הַמְתַּבַּקֵּשׁ, דְּהֵינּוּ זֶה שְׂמֵבֶקֶשׁוּן
מִמֶּנּוּ. וְזֶה בַּחֲנִינֵת ת, הֵינּוּ עַל־יְדֵי
שְׁנֵתְחַבְּרוּ וְנִתְקַשְּׁרוּ הַחֲיִית וְהַנּוּן
וְנַעֲשֶׂה בַּחֲנִינֵת תי"ו, שֶׁהוּא לְשׁוֹן
חֻקִּיקָה וְרִשְׁמִיָּה, כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב (יחזקאל
ט): וְהַתּוֹתֵת תו, כִּי עַל־יְדֵי הַחוֹ נִחְקַק
וְנִרְשָׁם מְקוֹם בְּלֵב הַמְתַּבַּקֵּשׁ לְקַבֵּל
הַבְּקִשָּׁה, כִּי עַל־יְדֵי הַחוֹ נִתְקַבְּלוּ

וְעַל כֵּן יַעֲקֹב, שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת הַשְּׂכָל
כַּנִּל, עַל כֵּן זָכָה לְחוֹ, כְּמוֹ
שְׂכַתּוֹב (בְּרֵאשִׁית לט): כִּי חֲנֻנִי אֶלְקִים
וְכוֹ, וְעַל כֵּן בָּרַךְ אֶת הַשְּׂבָטִים בְּחוֹ,
כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב (שם): הַיְלָדִים אֲשֶׁר חָנַן
וְכוֹ, וּבִנְיָמִין לֹא הָיָה אֵז, וְעַל כֵּן
בְּרָכוּ יוֹסֵף בְּחוֹ, כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב (שם מט):
אֶלְקִים יַחְנֵךְ בְּנִי (ד), וְדוֹקָא יוֹסֵף הָיָה
יָכוֹל לְבָרְכוֹ בְּחוֹ, כִּי יוֹסֵף הָיָה כְּלוּל
בְּיוֹתֵר מִבַּחֲנִינֵת יַעֲקֹב, כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב
(שם לז): אֵלֶּה תִּלְדוּת יַעֲקֹב־יוֹסֵף, כִּי
הוּא הָיָה עֵקֶר תּוֹלְדוֹתָיו, כִּי יַעֲקֹב
וְיוֹסֵף כְּחֵדָּא חֲשִׁיבֵי (ט), וְעַל כֵּן נֶאֱמַר
בְּיוֹסֵף (דְּבָרִים לט): בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ.
בְּכוֹר הוּא בַּחֲנִינֵת הַשְּׂכָל כַּנִּל, וְזֶהוּ
שׁוֹרוֹ - לְשׁוֹן הַסְּתַפְּלוּת, כִּי צְרִיכִין
לְהַסְתַּפֵּל בְּהַשְּׂכָל שְׂיֵשׁ בְּכָל דְּבָר
כַּנִּל. וְזֶהוּ הָדָר לוֹ, תְּרַגְּם אֲוִנְקֵלוֹס:
זִיו לִיָּהּ, לְשׁוֹן אוֹר, כִּי הַשְּׂכָל מֵאִיר
לוֹ בְּכָל דְּבָר; אֲפֹלוּ בְּמִקוֹם שְׂהִיָּה

(ד) ע"י ב"ר וישלח פ' ע"ח מקץ פ' צ"ב. (ה) ע"י זוהר וישלח קע"ו ע"ב, וישב קפ"ב ע"ב.

ברוך־הוא. והתורה היא בחינת וי"ו⁽¹⁾, כי הלוחות ארפן וי"ו ורחבן וי"ו (ב"ב יד). וזהו בחינת אלותא,

דהינו מקלות, דחקיק עלה אהיה וכו', הינו שמות, בחינת התורה, שהיא בחינת וי"ו. והוי"ו הוא צורת מקל, והיא כלה שמותיו של השם יתברך, הינו שהתורה הקדושה היא מכניע את היצר הרע, שרוצה לעשות את האדם משגע ממש, חס ושלום, כי בעל־עברה הוא משגע, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סוטה ג): אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח־שטות. וכמו שהמשגעים צריכים להפותם ולשום עליהם שמות, כמו כן ממש התורה שעוסקין הוא בחינת מקלות ושמות, שבזה מפין ומכניעין את היצר הרע ומגרשין מן האדם את השגעון והרוח שטות שנכנס בו, בחינת ומחינן ליה באלותא, דחקיק עליה שמות וכו' פנ"ל⁽²⁾:

וזהו אשרי תמימי דרך. אשרי לשון הסתכלות. תמימי דרך בחינת (בראשית כח): יעקב איש תם, שהוא בחינת השכל פנ"ל. הינו לזכות להסתכל על השכל שיש בכל דבר, שהוא בחינת יעקב איש תם, זה זוכין על־ידי התורה. וזהו **ההולכים**

אפל וחשך, מאיר לו השכל, כשזוכה להסתכל על השכל שיש שם בכל דבר, ומקרב אותו להשם יתברך:

וזה פרוש מה שאמר רבה בר בר חנה (בבא בתרא עג): האי גלא דמטבע לספינתא מתחזי פי צוציתא דנורא חורתא ברישא, ומחינן ליה באלותא דחקיק עליה אהיה אשר אהיה:

רשב"ם:

צוציתא דנורא חורתא

אש לבנה ומלאך מזיק הוא.

גלא - הוא היצר הרע. **דמטבע לספינתא** הוא החן

והחשיבות, לשון ספון וחשוב⁽³⁾, כי היצר הרע רוצה להטביע ולהשפיל, חס ושלום, בחינת החן והחשיבות של ישראל, בחינת מלכות דקדשה. **ומתחזי פי צוציתא דנורא חורתא ברישא**, כי מתחלה היצר הרע מתלבש עצמו במצוות ומטעה את האדם פאלו מסיתו לעשות מצוה. וזהו בחינת צוציתא דנורא חורתא, אש לבנה; אף־על־פי־כן מלאך מזיק הוא. **ומחינן ליה באלותא דחקיק עליה אהיה וכו'**, הינו שעקר הכניעתו של היצר־הרע הוא על־ידי התורה, שהיא כלה שמותיו של הקדוש־

(1) מ"ק כח. מאן חשיב מאן ספון. (2) ע"י זוהר פקודי דף רכ"ו ע"ב. (ח) ע"י מ"ד קדושים תחלת פ' כ"ה.

בתורת ה', כי על-ידי שלומד תורה בכת, על-ידי-זה נותן פח למלכות דקדושה, בחינת נו"ן, לקבל מן השכל, שהוא בחינת חי"ת, ואזי נעשה חן, ונתקבלים דבריו כנ"ל, ואזי נתעלה החן והחשיבות של ישראל, וכל התפילות והבקשות נתקבלים:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתתקוה בעזרנו ותזכה אותנו ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים ללמוד וללמד, ולעסוק בתורתך הקדושה לשמחה תמיד, ולהגות בה יומם ולילה.

ובזכות וכן למוד התורה הקדושה, תזכה אותנו ברחמיך הרבים, ותתן לנו פח להכניע ולשבר ולגרש את היצר הרע מקרבנו, ונזכה לגרש ולכבול את הרוח שטות וכל מיני שגעון שנתדבק בנו על-ידי מעשינו הרעים. הכל נזכה לגרש ולכבול על-ידי למוד ועסק התורה הקדושה אשר היא כלה שמותיך הקדושים, שלא יהיה שום פח להרוח שטות ושגעון לבלבל דעתנו כלל רק נזכה לגרשו ולסלקו מעלינו ומעל גבולנו:

אנא יהוה, אתה ידעת את רבוי המחשבות הפוֹררות המבלבלים ומטרידים אותנו מעבודתך באמת בכל עת ובכל שעה, וכלם באים על-ידי הרוח שטות ושגעון שנתדבק בנו על-ידי מעשינו הרעים, על-ידי חטאינו ועוונותינו ופשעינו המרבים, עד אשר נתבלבל דעתנו ונתעפר שכלנו מאד מאד בלי שעור וערך.

אבינו שבשמים, טוב לכל ורחמיו על כל מעשיו, תן לנו חנינה ולא נאבד, זכנו ברחמיך הרבים להכניע ולגרש ולכבול את הרוח שטות והשגעון ממנו על-ידי עסק התורה הקדושה:

ובכן הנפני ברחמיך הרבים, שלא יהיה שום פח להיצר הרע והרוח שטות לבלבל את דעתי לכבול אותי, חס ושלום, מעבודתך באמת על-ידי המצוות שלו, שהוא מתלבש עצמו במצות, באלו הוא מסית אותי לאיזה דבר מצוה, והוא טומן

לקוטי נח נחמ נחמן מאומן ❁ תפלות

בזה רשת לרגלי, חס ושלום, על-ידי אלו המצוות שלו שהוא מתלבש בהם, באשר אתה לבד ידעת כל זה: אנא יהוה, חוס וחמל על נפשי האמללה והצילני ממנו מעצותיו הרעות האלו, לכל יהיה לו כח להטעות אותי, חס ושלום, בבבלולים הללו.

והנני משליך את כל יחבי עליך יהוה אלהי ואלהי אבותי, ואני סומך עצמי עליך לבד, שאתה תוליכני ברחמיך הרבים בדרך הישר והאמת בכל עת ובכל שעה בכל תנועה ותנועה, שכלם יהיו פרצונך הטוב. ולא אסור מרצונך ימין ושמאל, כי אתה ידעת כי בשר ודם אנחנו, ואי אפשר לנו לזון בכל עת רצונך הטוב באמת לאמתו. על כן עורני ברחמיך הרבים שלא יהיה שום פח להיצר הרע והרוח שמות והשגעון לבלבל את דעתי עוד בשום בלבול בעולם כלל, רק אזכה לסמוך עליך לבד. ואתה תרחם עלי ברחמיך הרבים, ותוליכני ותדריכני בדרך האמת תמיד בכל עת ובכל רגע, באפן שכל מעשי ועסקי ותנועותי כלם וכל התנועות של בני ויוצאי חלצי ושל כל התלווים בי, כלם יהיו פרצונך הטוב לבד תמיד מעתה ועד עולם:

ובכן תעורני ברחמיך הרבים, שאזכה לתן פח למלכות דקדושה, שיתגבר על מלכות הרשעה, ואזכה להגביר היצר טוב על יצר הרע, ותחנני ברחמיך הרבים, ותשפיע עלי חכמה ושכל דקדושה, שאזכה להסתפל בכל דבר באור השכל דקדושה שיש בו לדבק עצמי להשם יתברך על-ידי כל הדברים שבעולם, שאזכה להבין מכלם את הרמוזים שאתה מרמז אלי בכל עת להתקרב אליך:

ובכן יהי רצון מלפניך מלא רצון מלא רחמים מלא חסד מלא טוב, בכל עת ובכל רגע תמיד, שתחם ותחמל עלי, ותשפיע עלי חן וחסד, ותתן לי חן בעיניך ובעיני כל רואי. ותשפיע לי דברי חן ותחנונים, באפן שיכנסו דברי בלבד, ותקבל את תפילתי ובקשתי תמיד, ותקנים מקרא שכתוב: "ושפכתני על בית דוד ועל יושב ירושלים רוח חן ותחנונים", שגזכה שיהיו דברינו לפניך דברי חן ותחנונים, באפן שתתן להם מקום לכנס בלבד ויהיו אמרינו לרצון ולנחת לפני כפא כבודך:

רבנו של עולם, הביטה בענינו וראה בשפלותנו ובזווגנו, כי כל החן והחשיבות של ישראל עמך הקדוש נפל בגלות המור הזה, ועמך ישראל נבזים ושפלים בעיני העכו"ם והרשעים, וכל החן והחשיבות נפל אליהם.

על-פני חוסה נא כרב רחמיך על כבודך הגדול והקדוש, ותעלה ותרוםם ותגדל את החן והחשיבות של ישראל בגשמיות וברוחניות. ותבטל ותכניע את החן והחשיבות של העכו"ם והספרא אחרא והרשעים, שלא יהיה להם שום חן וחשיבות לא למעלה ולא למטה, ותרוםם קרן ישראל, ותשמע ותקבל את תפלתנו ואנקתנו בכל עת, ותביט בעמלנו ותשור בענינו ודוחקנו. ותקים מקרא שכתוב: "כי לא בזה ולא שקץ ענות עני ולא הסתיר פניו מפניו ובשועו אליו שמע". חננו ועגנו ושמע תפלתנו, כי אתה שומע תפלת כל פה עקד ישראל ברחמים, ברוך אתה שומע תפלה:

תורה ב

אחטם לך; ומשם עקר חיותו, וכל מלחמתו שיעשה וכל הכבישות שיכבש - הכל משם, כמו שכתוב (שם יא): והריחו ביראת ה' וכו' - זה בחינת חטם, וזה עקר פלייזינו, כמו שכתוב (בראשית מח): בחרבי ובקשתי. ופרש רש"י: תפלה ובקשה. וכמו שכתוב (תהלים מד): כי לא בקשתי אבטח וכו' באלהים הללנו^(א), בחינת ותהלתי אחטם לך:

ב וזה הפלייזון צריך לקבל על-ידי בחינת יוסף, הינו שמירת הברית, כמו שכתוב (תהלים מה): חגור חרבך על ירך^(ב). וכמו שכתוב (תהלים

לשון רבנו זכרוננו לברכה:

ויאמר ה' אל משה, אמר אל הכהנים בני אהרן, ואמרת אליהם, לנפש לא יטמא בעמיו: (ויקרא כא)

איתא בספרא דצניעותא^(א) (זהר תרומה פרק ב דף קעז): מנוקבא דפרדשקא משך רוחא דחיי למשיחא.

א כי עקר פלייזינו של משיח הוא התפלה, שהוא בחינת חטם, כמו שכתוב (ישעיהו מח): ותהלתי

(א) ע"י אד"ר נשא דף ק"ל ע"ב ובא"ז האזינו דף רפ"ט ע"א. (ב) ע"י ב"ב קכג. (ג) ע"י זוהר ויחי ר"מ ע"ב.

וְזֶה אֵי אֶפְשָׁר אֲלֵא עַל־יְדֵי בַחֲיוֹת
 מְשֻׁפֵּט, כִּי מְשֻׁפֵּט הוּא עֲמוּדָא
 דְּאִמְצָעוּתָא^(א), הֵינּוּ שְׁקוֹלֵעַ עִם כְּלֵי
 זֵינוּ אֶל הַמָּקוֹם הַצָּרִיף, וְאִינוּ מְטָה
 לְיָמִין וְלֹא לְשִׂמְאֵל אֲלֵא לְאִמְצָע. וְזֶה
 בַּחֲיוֹת (תהלים קיב): יִכְלֹפֶל דְּבָרָיו
 בְּמִשְׁפֵּט. וּבִשְׁבִיל זֶה קִבֵּל יוֹסֵף אֶת
 הַבְּכוֹרָה דְּוָקָא מֵיעֻקֵּב, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב
 (בראשית מח): וְאֲנִי נָתַתִּי לָךְ וְכו' - אֲנִי
 דִּיקָא, שֶׁהוּא בַּחֲיוֹת מְשֻׁפֵּט. וְזֶה
 (תהלים פא): כִּי חָק לְיִשְׂרָאֵל הוּא, בַּחֲיוֹת
 בְּרִית, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: חָק בִּשְׂאָרוֹ שֶׁם.
 מְשֻׁפֵּט לְאַלְהֵי יַעֲקֹב, הֵינּוּ שְׁצָרִיף
 יוֹסֵף לְקִבֵּל זֹאת הַחֶרֶב מִבַּחֲיוֹת
 מְשֻׁפֵּט, כְּדֵי שִׁיכְלֹפֶל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפֵּט.
 וְזֶה (תהלים עב): מְשֻׁפֵּטֶיךָ לְמַלְךְךָ תֵּן,
 שְׁמֹשִׁיחַ יִקְבֵּל מִבַּחֲיוֹת מְשֻׁפֵּט:

ד וְעַל יְדֵי מָה זֹכָה לְבַחֲיוֹת מְשֻׁפֵּט
 - עַל יְדֵי צְדָקָה, שְׁעַל
 יְדֵי צְדָקָה אוֹחֲזִין בְּמַדַּת הַמְשֻׁפֵּט,
 כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (דברים לו): צְדָקַת ה' עֲשֵׂה
 וּמְשֻׁפֵּטֶיךָ, וּכְמוֹ שְׁכַתּוֹב (תהלים צט):
 מְשֻׁפֵּט וּצְדָקָה בֵּיעֻקֵּב וְכו', כִּי צְדָקָה
 הוּא עַל יְדֵי מְשֻׁפֵּט, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (שם
 עה): אֱלֹהִים שׁוֹפֵט, זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה
 יָרִים - שְׁמוֹרִישׁ לְזֶה, וּמַעֲשִׂיר לְזֶה;
 וּכְשֶׁנֹּתֵן צְדָקָה הוּא בְּבַחֲיוֹת זֶה
 יִשְׁפִּיל, שְׁמַחֲסֵר מְמוֹנֵו, וּבְבַחֲיוֹת
 וְזֶה יָרִים, שְׁמַעֲשִׂיר לְעֵנִי. נִמְצָא,

קלוב: מְפָרִי בְטָנֵךְ אֲשִׁית לְכֶסֶף לָךְ -
 זֶה בַּחֲיוֹת מְשִׁיחַ, בַּחֲיוֹת תְּפִלָּה. אִם
 יִשְׁמְרוּ בְּנִיךְ בְּרִיתִי, הֵינּוּ עַל־יְדֵי
 בַּחֲיוֹת יוֹסֵף.

וְיוֹסֵף שְׁשִׁמַּר אֶת הַבְּרִית, נָטַל אֶת
 הַבְּכוֹרָה, שֶׁהוּא בַּחֲיוֹת
 עֲבוּדַת הַתְּפִלָּה*, בַּחֲיוֹת פִּי שְׁנַיִם,
 כִּי הַתְּפִלָּה הוּא פִּי שְׁנַיִם. שְׁנַיִם, שְׁנַיִם
 בָּהֶם שְׁבַחוּ שֶׁל מָקוֹם וּשְׁאֵלַת
 צְרָכָיו^(ב). וְהוּא בַּחֲיוֹת (שם קמט): וְחָרַב
 פִּיפִּיּוֹת בְּיָדֶם, בַּחֲיוֹת שְׁתֵּי פִּיּוֹת,
 בַּחֲיוֹת פִּי שְׁנַיִם. וְנָטַל מֵרְאוּבֵן עַל־
 יְדֵי שְׁחִלֵּל יְצוּעֵי אָבִיו^(ג), כִּי הִיא
 תְּלוּי בְּשִׁמִּירַת הַבְּרִית:

* וְעַל כֵּן יוֹסֵף בִּשְׁבִיל שְׁזָכָה לְבַחֲיוֹת
 תְּפִלָּה, שֶׁהִיא בַּחֲיוֹת תְּהַלְתִּי אֶחָטָם,
 בַּחֲיוֹת חִיּוֹת הַנִּמְשָׁךְ מִנוֹקְבָא
 דְּפִרְדֵּשְׁקָא כְּנ"ל, עַל כֵּן נִקְרָא בֵּן פֹּרֶת
 יוֹסֵף, שֶׁהֵם בַּחֲיוֹת תְּרַפ"ו אוֹרוֹת שֶׁהֵם
 שְׁבַעַה שְׁמוֹת: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן,
 קס"א, קנ"א, קמ"ג, שְׁעוֹלִים תְּרַפ"ו,
 שְׁמִקְבֵּל מִנוֹקְבָא דְּפִרְדֵּשְׁקָא, כִּי
 "פִּרְדֵּשְׁקָא" בְּגִימְטְרִיא תְּרַפ"ו.

ג וְזֵמִי שְׁזָכָה לְחֶרֶב הַזֶּה, צָרִיף לִידַע
 אֵיךְ לְלַחֵם עִם הַחֶרֶב, שְׁלֹא
 יִטָּה אוֹתָהּ לְיָמִין אוֹ לְשִׂמְאֵל, וְשִׁיחַ
 קוֹלֵעַ אֶל הַשְּׁעָרָה וְלֹא יַחֲטֵא:

(ד) ע"י ברכות לא. לב. ע"ז ו. (ה) בפי ריחי. (ו) הקדמה שניה לתיקונים (דף י"ז ע"ב).

השָׁחַד יַעֲוֹר עֵינֵי חֲכָמִים. זֶה בַּחֲנִינֵת
מִחֲשָׁבוֹת זְרוֹת שְׁבַתְפֻּלָּה, שֶׁהֵם
עֲנִינֵן דְּמַכְסִּין עַל עֵינָיו, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(איכה ג): סִפְתָּה בַּעֲנַן לָךְ וְכו' (ז).
וּלְעֵתִיד, שִׁיתֵּקֵן בַּחֲנִינֵת מִשְׁפָּט, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (ישעיהו א): צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט
תִּפְדָּה, אֲזִי יִתְעַבֵּר עֲנִינֵן דְּמַכְסִּין עַל
עֵינָא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שם נב): כִּי עֵין בַּעֲיֵן
יִרְאוּ בְּשׁוּב ה' צִיּוֹן, וּבִשְׁבִיל זֶה נִקְרָא
יוֹסֵף (בראשית מט): בֵּן פֶּרֶת עָלַי עֵין:

וּ וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לִכְוֹן בַּתְּפֻלָּתוֹ,
שִׁיקְשֵׁר עֲצָמוֹ לְצַדִּיקִים
שְׁבַדוֹר, כִּי כָּל צַדִּיק שְׁבַדוֹר הוּא
בַּחֲנִינֵת מֹשֶׁה מְשִׁיחַ, כְּמוֹ שֶׁמְצִינֵנו
שֶׁהַצַּדִּיקִים קוֹרִין זֶה לְזֶה מֹשֶׁה, כְּמוֹ:
מֹשֶׁה שִׁפִּיר קֶאֱמַרְתָּ (ט). וּמֹשֶׁה זֶה
בַּחֲנִינֵת מְשִׁיחַ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בראשית מט):
עַד כִּי יָבֹא שִׁילֵה, דָּא מֹשֶׁה מְשִׁיחַ (ט).
וְכָל תְּפֻלָּה וְתְפֻלָּה שֶׁכָּל אֶחָד
מִתְּפַלֵּל, הוּא בַּחֲנִינֵת אֵיבֵר
מִהַשְׁכִּינָה, שֶׁהֵם אֵיבֵרֵי הַמְּשַׁכֵּן,
שְׂאִין שׁוּם אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יָכוֹל
לְאַעְלָא שִׁיפָא בְּשִׁיפָא כָּל חַד
לְדוּכְתָה אֱלָא מֹשֶׁה בְּלַחוּד. בְּשִׁבִיל
זֶה צָרִיךְ לְהַבִּיא וּלְקַשֵּׁר כָּל הַתְּפֻלוֹת
לְצַדִּיק חֲדוֹר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שמות לט):
וַיְבִיאוּ אֶת הַמְּשַׁכֵּן אֶל מֹשֶׁה, וְהוּא

שְׂאוּחֻז עַל יָדַי זֶה בְּמַדַּת מִשְׁפָּט.
וּבִשְׁבִיל זֶה צָרִיךְ לְהַפְרִישׁ צַדִּיקָה
קֶדֶם הַתְּפֻלָּה (ב"ב דף י. וּבִשְׂרָע אֵינָח ס"י צ"ב
ס"י), כְּדֵי שִׁיּוּכַל לְכַלְפֵּל דְּבָרָיו
בְּמִשְׁפָּט, שִׁיֵּהָא קוֹלַע אֶל הַשְּׂעָרָה
וְלֹא יַחְטֵא: וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָה (ב"ב קכג): לְמָה נִתֵּן
יַעֲקֹב אֶת הַבְּכוֹרָה לְיוֹסֵף, בְּשִׁבִיל
שֶׁכָּלְפַל אוֹתוֹ. מִשָּׁל לְבַעַל הַבֵּית
שֶׁגָּדַל יְתוּם בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ וְכו', כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (בראשית מז): וַיְכַלְפֵּל יוֹסֵף אֶת
אָבִיו וְאֶת אָחָיו לְחֵם לְפִי הַטָּף; כְּמוֹ
(יחזקאל כא): הַטָּף אֶל דְרוֹם (לְשׁוֹן
דְּבוּר). לְפִי הַטָּף, הֵינּוּ שֶׁהָיָה שְׁגוּרָה
תְּפֻלָּתוֹ בְּפִיו עַל־יַדֵּי הַצַּדִּיקָה, וְעַל
יָדֵי הַצַּדִּיקָה שֶׁעָשָׂה, נִתֵּן לוֹ יַעֲקֹב,
שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת מִשְׁפָּט, אֶת הַבְּכוֹרָה,
שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת תְּפֻלָּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב:
וַאֲנִי נִתַּתִּי לָךְ שָׂכֶם. אֲנִי דִיקָא, שֶׁהוּא
בַּחֲנִינֵת מִשְׁפָּט:

ה וְעָקֵר שֶׁל הַמִּחְשָׁבוֹת זְרוֹת הֵם
עַל־יַדֵּי קַלְקוּל הַמְּשַׁפָּט,
כִּי מִשְׁפָּט הוּא בַּחֲנִינֵת עֵינָיו, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (בראשית יד): וַיְבִיאוּ אֶל עֵין
מִשְׁפָּט, זֶה בַּחֲנִינֵת (דברים לג): עֵין יַעֲקֹב.
וְעַל־יַדֵּי קַלְקוּל מִשְׁפָּט בָּא קַלְקוּל
לְעֵינָיו, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דברים טז): כִּי

(ז) ע"י תיקונים תיקון כ"א דף ג' ע"ב. (ח) שבת ק"א ע"ב. (ט) זוהר בראשית כה: כז.

בבחינת (תהלים מה): בתולות אַחֲרֵיהָ
רעותיה מובאות לך:

בבא בתרא ע"ג ע"ב

**אָמַר רַבָּה בַּר בַּר חֲנָה: זְמַנָּא חֲדָא
הוּוּ קְאָזְלִינָן בְּסַפִּינְתָא,
וְחֲזִינָן הֵוּוּא פּוּרָא דִּיתְבָּא לֵיהּ
חֲלֵתָא אַגְבִּיָּה, וְקֻדְחָה אַגְמָא
עֲלוּיָהּ. סַבְרִינָן יַבְשָׁתָא הוּוּא,
וְסַלְקִינָן וְאַפִּינָן וּבִשְׁלִינָן אַגְבִּיָּה.
וְכַד חָם גְּבִיָּה אֶתְהַפֵּיךְ, וְאִי לָאו
דִּתְהוּ מְקַרְבָּא סַפִּינְתָא, הוּוּהוּ
טַבְעִינָן:**

רשב"ם:

**דִּיתְבָּא חֲלֵתָא אַגְבִּיָּה. שְׁהִיָּה חוֹל נִקְבֵּץ
עַל גְּבוּ: וְקֻדְחָה. עֲשָׂבִים עַל הַחוּל:
וְסַבְרִינָן יַבְשָׁתָא הִיא. אִי הִים הִיא:**

**וְזֶה שָׁאֵמַר רַבָּה בַּר בַּר חֲנָה: חֲזִינָן
לְהַאי פּוּרָא וְכוּ'. כִּי בַגְלוֹתֵנוּ,**

כְּבִיכּוֹל, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ־הוּא בְּהַסְתַּרְתָּ
פָּנִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים ל): הַסְתַּרְתָּ
פָּנֶיךָ; שֶׁהוּא בְּחִינּוֹת רַחֲמִים, וּפְנֵה
עָרְךָ, שֶׁהוּא בְּחִינּוֹת דִּין. וְכֹל
תַּפְלוּתֵינוּ וּבִקְשָׁתֵנוּ עַל זֶה שֶׁפָּנֵה
עָרְךָ אֵלֵינוּ, שִׁיחֹזֵר אֶת פָּנָיו, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (שם פו): פָּנָה אֵלַי; וְכְמוֹ
שֶׁכְּתוּב (במדבר ו): יָאֵר ה' פָּנָיו. וְכִשְׁאֵנוּ
רוֹאִים אַרְךָ הַגְּלוּת, וּבְכֹל יוֹם אֲנַחְנוּ
צוֹעְקִים אֵלָיו וְאִנּוּם נוֹשְׁעִים, וְיֵשׁ

יודע לאַעֲלָא שִׁיפָא בְּשִׁיפָא וְלַעֲשׂוֹת
אוֹתָהּ קוּמָה שְׁלֵמָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שם
מ): וַיִּקָּם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן (י):

**וְכָל הַתּוֹרָה שֶׁאָדָם לוֹמֵד לְשֹׁמֵר
וְלַעֲשׂוֹת, כָּל הָאוֹתוֹת הֵם
נִיצוּצֵי נְשָׁמוֹת, וְהֵם נִתְלַבְּשִׁים בְּתוֹךְ
הַתְּפִלָּה, וְנִתְחַדְּשִׁים שָׁם בְּבַחֲנֵינָת
עֲבוּר*.**

*כְּמוּבָא בַגְּלוּלִים, שֶׁכָּל הַנְּשָׁמוֹת בָּאִים
בְּתוֹךְ הַמַּלְכוּת בְּבַחֲנֵינָת עֲבוּר
וְנִתְחַדְּשִׁים שָׁם.

וְזֶה (תהלים ט): הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים

כְּבוֹד אֱלֹהֵינוּ הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא
אֵשׁ וּמִים, הֵינּוּ בְּחִינַת הַנְּשָׁמוֹת,
וּבָאִים בְּתוֹךְ הַתְּפִלָּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת
כְּבוֹד אֱלֹהֵינוּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים סו): שִׁימוּ
כְבוֹד תְּהַלְתוּ, בְּחִינַת: תְּהַלְתִּי אַחֲטָם
לְךָ. וְהַנְּשָׁמוֹת עִם הַתְּפִלָּה הַנִּקְרָא
כְּבוֹד (י), עַל שֶׁם שֶׁהִיא מְלַבֶּשֶׁת*
אוֹתָנוּ, כִּי רַבִּי יוֹחָנָן קָרָא לְמֵאנָה
מְכַבְּדוֹתָא (יב), וְעַל־יְדֵי־זֶה נִקְרָאת
כְּבוֹד אֱלֹהֵינוּ, וְהוּא מְאִירֵנוּ זֶה לְזֶה:
הַנְּשָׁמוֹת מְאִירֵנוּ לְהַתְּפִלָּה בְּבַחֲנֵינָת
הַעֲלָאת מִיָּד נִקְבִּינוּ, וְהַתְּפִלָּה מְאִירָה
לְהַנְּשָׁמוֹת בְּבַחֲנֵינָת חֲדוּשֵׁינוּ, שֶׁהִיא
מְחַדֶּשֶׁת אוֹתָם בְּבַחֲנֵינָת עֲבוּר,
וְהַנְּשָׁמוֹת הַמְּלַבְּשֵׁינוּ בְּתְּפִלָּה
הַמּוּבָאוֹת לְצַדִּיק שֶׁבְּדוֹר הֵם

(י) ע"י זוהר פקודי דף רל"ח ע"ב. (יא) נ"א נקרא כבוד (מצאתי). (* בכת"י: אותם. (יב) שבת קי"ג ע"א.

וּמַעֲמָנוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל, שְׁטוּעִים חַס וְשָׁלוֹם בְּלִבָּם, שְׁכַל הַתְּפִלוֹת הֵם לְרִיק. אָבֵל בְּאֵמֶת כָּל הַתְּפִלוֹת, הַצְּדִיקִים שֶׁכָּבַל דוֹר וְדוֹר הֵם מַעֲלִים אוֹתָם וּמְקִימִים אוֹתָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: וַיִּקָּם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁפָּן. וּמַעֲלִין כָּל שִׁפְא וְשִׁפְא לְדוֹכְתֶיהָ, וּבּוֹנִין קוֹמְתָהּ שֶׁל הַשְּׂכִינָה מַעֲט מַעֲט, עַד שִׁישְׁתַּלֵּם שְׁעוֹר קוֹמְתָהּ, אַז יָבֹא מְשִׁיחַ, דָּא מֹשֶׁה, וַיִּשְׁלִים אוֹתָהּ וַיִּקָּם אוֹתָהּ בְּשִׁלְמוֹת.

וְאֶפְיָנוּ וּבְשִׁלְיָנוּ - הֵינּוּ כָּל הַתְּפִלוֹת סִלְקִינָן וְעוֹלוּיָן, וְכָל מַה שְּׁמַרְבִּין בַּתְּפִלָּה, נִבְנָה הַשְּׂכִינָה בְּיִתְרָה וּמְכִינָה אֶת עֲצָמָה לְזוּג. וְזֶה אֶפְיָנוּ וּבְשִׁלְיָנוּ - כִּי אֶפְיָהּ וּבִשְׁוֹל הֵם הַכְּנָה לְאִכִּילָהּ, לְבַחֲנִית זְוִיג, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית לט): כִּי אִם הִלַּחֵם אֲשֶׁר הוּא אוֹכֵל. כְּשִׁישְׁתַּלֵּם קוֹמָה שֶׁל כָּל הַשְּׂכִינָה, הֵינּוּ עַל־יְדֵי רַב הַתְּפִלוֹת, יִכְמְרוּ רַחֲמֵיו, וַיִּתְהַפֵּךְ מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרַחֲמִים.

וְזֶה פְרוּשׁ: הַזֵּינָא לְהָאֵי כּוֹרָא - הוּא בַּחֲנִית צְדִיק הַדּוֹר, הַנִּקְרָא דְגִי' (יג), זֶה בַּחֲנִית מֹשֶׁה מְשִׁיחַ; דִּיתִיב לִיה חִלְתָּא אֲגַבְהָ - הֵינּוּ הַתְּפִלוֹת, שְׁאֵנוּ מִתְּפַלְלִים עַל זֶה שֶׁכָּבִיכּוֹל פָּנָה עֲרַף אֱלֵינוּ; יִתְבָּא לִיה - הֵינּוּ וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁפָּן אֶל מֹשֶׁה, כִּי צָרִיף לְהַבִּיא אֶת הַתְּפִלָּה לְהַצְּדִיק שֶׁבְּדוֹר; וְקִדְחֵי עֲלֵה אֲגַמָּא - הֵינּוּ הַנְּשִׁמוֹת הַבָּאִים עִם הַתְּפִלָּה, בַּחֲנִית בַּתּוֹלוֹת אַחֲרֶיהָ רְעוּתֶיהָ וְכוּ', כִּי הַנְּשִׁמוֹת הֵן נִקְרָאִין עֲשָׂבִין, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יחזקאל טו): רִבְבָה כְּצִמְחַ הַשְּׂדֵה נִתְתִּיף. וְסַבְרִינָן יִבְשָׁתָא הוּא - הֵינּוּ שֶׁהַתְּפִלוֹת אֵינּוּ עוֹשֶׂה פְרוֹת; אָבֵל בְּאֵמֶת אֵינּוּ כֵּן, אֲלֵא סִלְקִינָן

וְזֶה פֶד חַס - הֵינּוּ כְּאֲשֶׁר יִכְמְרוּ רַחֲמֵיו. גְּבַה אֶתְהַפֵּךְ - הֵינּוּ שִׁיתְהַפֵּךְ מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרַחֲמִים. וְאֵי לֹא הוּי מְקַרְבִּינָן לְסַפִּינְתָא - הֵינּוּ: לְמַעֲנֵי לְמַעֲנֵי אֶעֱשֶׂה זֹאת (ישעיהו מח); כִּדְאִיתָא בְּמִדְרָשׁ (ויקרא כז): מִי הַקְּדִימָנִי וְאֲשִׁלֵּם לוֹ, מִי עָשָׂה לִי מְזוֹזָה קֶדֶם שְׁנַתִּי לוֹ בֵּית וְכוּ'. נִמְצָא, שֶׁכָּל מַעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁלָּנוּ וְכָל הַתְּפִלוֹת, הֵכֵל מֵאֲתוֹ, וְאִין רְאוּי לְחַשֵּׁב לְקַבֵּל שְׂכָר עַל שׁוּם דְּבָר, וְאֶף־עַל־פִּי שֶׁנִּרְאָה שְׁעַל־יְדֵי תְּפִלְתָּנוּ וְתוֹרַתָּנוּ יִהְיֶה הַגְּאֻלָּה, אֶף־עַל־פִּי־כֵן צְרִיכִין אֲנַחְנוּ לְחַסְדּוֹ, שֶׁבְּחַסְדּוֹ יִגְאֵל אוֹתָנוּ. וְזֶה אֵי לֹא מְקַרְבַת סַפִּינְתָא - זֶה בַּחֲנִית חַסְדַּי.

(יג) ע"י מאורי אור ערך דג וכווהר וקרא דף מ"ב ע"א וכדף רע"ח ע"ב.

כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה: הספניו רבן חסידים^(ט), אי לא חסדו טבעינו חס ושלוש בגלות: וזה פרוש: אמור אל הנהנים - בחינת תפלה, כמו שכתוב (דברים כו): את ה' האמרת היום. כהנים הם בחינת תורה, בחינת נשמות כנ"ל, כמו שכתוב (מלאכי ב): כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה וכו'. אהרן - בחינת משפט, כמו שכתוב (שמות כח): ונשא אהרן את משפט בני ישראל^(ט); פי צריך להביא פל התפלות לבחינת משה משיח, והוא יקים* את המשפן. וזה פרוש רש"י: להזהיר הגדולים על הקטנים, הינו

צדיק הדור, שהוא בחינת משה מאור הגדול, יזהיר ויאיר את התפלה, שהיא בחינת מאור הקטן^(ט). ולנפש לא ישמא בעמיו - הינו על ידי שמירת הברית כנ"ל. כמובא בזהר^(ט): עקרא דיצרא בישא על עריין, והיא עקרא דמסאבותא. וכשישמר את הברית, זוכה לבחינת תפלה כנ"ל, וזוכה לבחינת תהלתו אחטם לה, פי עקר הריח תלוי בטהרה, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (סוטה מת): משבטלה הטהרה, בטלה הריח, כמבאר מעשה בגמרא (שם מט), שאמר: ריחא דחנוניתא אני מריח. אמר לה: בני, טהרה יש בך:

תפילה ב

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שומע תפלת עמו ישראל ברחמים, שיעזרו רחמך וחסדך עלינו למענה, ותכין לבבנו להתפלל לפניך בכל לב ונפש, ותהיה תפלתנו שגורה פנינו תמיד, ולא יהיה לנו שום מונע ועכוב ובלבול בתפלתנו:

רבנו של עולם, "נוהג בצאן יוסף יושב הכרובים" הופיעה עלינו ברחמך הרבים אור קדשתך, שימשך עלינו קדשה וטהרה באפן שנוכל לכוף ולהכניע

(יד) קידושין דף פב. (טו) חסר וצ"ל כי צריך לזה בחי' משפט כנ"ל, ואמרת אליהם ואמרת דייקא (מצאתי בכת"י המועתק מכת"י רבינו ז"ל). * (חסר וצ"ל) והוא יקים אותם כמ"ש ויביאו את המשכן אל משה ויקם משה את המשכן. (מכת"י). (טז) עי' זוהר פקודי רל"ח ע"ב. (יז) עי' זוהר ויקרא דף ט"ו ע"ב ועי' זוהר פקודי רס"ג רס"ד ועי' ת"כ פ"ט.

ולשבר את יצרנו הרע, ונזכה ברחמיך הרבים וחסדיך הגדולים, שנהיה פלנו אנחנו וזרענו שומרים את הברית קדש. ותעזר לנו תמיד, ותציל אותנו ברחמיך העצומים וחסדיך הגדולים מפל מיני פגם הברית, חס ושלום, הן במחשבה הן בדבור הן במעשה, בין בשוגג בין במזיד, בין באנס בין ברצון, הן בחוש הראות הן בחוש השמיעה הן בשאר חושים - בכלם נהיה קדושים וטהורים בקדשת הברית בלי שום פגם והרהור כלל. כי ברחמיך הרבים בחרת בנו מפל האמות, ורוממתנו מפל הלשונות, והבדלת אותנו מפל טמאותיהם ומפל תועבותיהם, באשר כתבת לנו בתורתך: 'ואבדל אתכם מן העמים להיות לי'. וקראת אותנו פלנו בשם צדיקים, כמו שנאמר: 'ועמך (ישראל) כלם צדיקים'.

אנא ברחמיך הרבים, אל תעשה תורתך הקדושה פלסתר, חס ושלום, כי דברך אמת וקנס לעד. על־כן עשה עמנו בחסדיך ועזר לנו שנהיה באמת בכלל צדיקים על־ידי שתזכנו להיות משומרי הברית, אשר על־ידי־זה לבר יאות לנו להיות נקרא בשם צדיק, כמו שהודעתנו על־ידי חכמיך הקדושים שאין נקרא בשם צדיק בראם מאן דנמיר ברית.

ובכן בשם שעזרת את יוסף צדיקך בשעה שבא לידי נסיון והצלת אותו ונתת לו כח להתגבר על יצרו, פן יהמו נא מעיך ורחמיך עלינו. ותזכנו בזכות וכן יוסף הצדיק, ותתן לנו שכל חכמה ובינה ודעת וכן וגבורה דקדושה, באפן שנוכל להציל מפל מיני פגם הברית. ונוכל להתגבר על יצרנו, ונזכה שתהיה מחשבתנו קשורה ודבוקה בקדשתך תמיד בלי הפסק רגע, למען יהיה לנו כח על־ידי־זה לסדר תפלתנו לפנך פראוי בלי שום מונע ועכוב ובלבול, באפן שתתקבל תפלתנו לפנך, ויכמרו רחמיך עלינו ותשיב פנך אלינו, ותמהר ותחיש לגאלנו ותביא לנו את משיח צדקנו, ולמענך עשה ולא לנו. ועזרנו שתהיה תפלתנו מסדרת פראוי, ותתן בנו שכל ודעת שנוכל לכלכל דברנו במשפט. ולא נפשל באמרי פינו ולא נטה בתפלתנו לימין ולשמאל מן הדרך הישר והאמת.

ותזכר אותנו ברחמיך הרבים לתן צדקה לעניים מהגנים, ותזמין לנו ממון ברוח ועניים הגונים לזכות פהם. 'ועוז מלך משפט אהב אתה פוננת מישרים משפט וצדקה בעקב אתה עשית, פי ממך הפל ומידך נתנו לך'. עושה צדקות עם כל בשר עשה עמנו צדקה. ותזכר אותנו ברחמיך להיות בכלל עושי צדקה, ותסיר רע לבבנו, למען נזכה לתן צדקה בשמחה בכסר פנים יפות, ולא ירע לבבנו

בַּתְּנֵנוּ לוֹ. פְּתוּחַ נִפְתַּח אֶת יְדֵינוּ לוֹ לְתֵת לְעֵנִי וְאֶבְיוֹן דֵּי מַחְסוּרוֹ אֲשֶׁר יַחְסֵר לוֹ, וְנִפְקַ לְרַעֵב נִפְשָׁנוּ וְעָרַם נִכְסָה בְּגָד. וּבְגַלְל הַדְּבָר הַזֶּה תִּבְרַכְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, וְתַעֲזֹרֵנוּ לְסֹדֵר תְּפִלָּתֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת. וְתִהְיֶה תְּפִלָּתֵנוּ זָכָה וְנִכְוָנָה בְּלִי שׁוּם מַחְשָׁבוֹת זְרוֹת לְמַעַן לֹא יִהְיֶה שׁוּם מְסָךְ הַמַּבְדִּיל בֵּין תְּפִלָּתֵנוּ וּבִינֶיךָ:

וְהִנְנּוּ מְכוּוְנִים בְּתְפִלָּתֵנוּ וּמְקַשְׂרִים אֶת כָּל תְּפִלָּתֵינוּ לְכָל הַצְּדִיקִים שְׂבֻדֹרְנוּ. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תַּעֲזֹרֵר אֶת לֵב צְדִיקֵי אָמֶת שְׂבֻדֹרְנוּ, וְתִתֵּן לָהֶם כַּח שְׂיַקְבְּלוּ אֶת תְּפִלָּתֵנוּ וְיַעֲלוּ אוֹתָם לְפָנֶיךָ. וְאַף אִם תְּפִלָּתֵנוּ אֵינָה פְּרָאוּי וְהִיא מְעַרְבֶת בְּכִסְלֵת הַרְבֵּה וְאִין בְּתְפִלָּתֵנוּ אִפְלוּ דְבוּר אֶחָד אוֹ אַחַת שֶׁתִּהְיֶה זָכָה וְנִקְיָה, וְדַבְרֵי מִגְמָגָם מְאֹד וּלְשׁוֹנֵי מְלֵא פִגְם, כִּי לֹא בְּדַעַת אֲדַבֵּר וְהַדְּבוּר רַחוּק מִן הַמַּחְשָׁבָה, הֵן עַל כָּל אֵלֹה גָּבְרוּ רַחֲמֶיךָ וְחַסְדֶּיךָ. וְתִתֵּן כַּח בְּצַדִּיקֶיךָ הָאֲמִתִּיִּים שְׂיֻכְלוּ לְהַעֲלוֹת וּלְהַגְבִּיחַ כָּל תְּפִלוֹתֵינוּ לְזִכְרוֹתָם וּלְנִקְוֹתָם מִכָּל סִיג וּפְגָם, בְּאִפֵּן שְׂיֻכְלוּ לַעֲלוֹת לְפָנֶיךָ לְרַצּוֹן, וְיִכְנוּ מֵהֶם אֶת קוֹמַת הַשְּׂכִינָה, לְהַכְיִינָה וּלְסַעֲדָה וּלְהַקְיִמָה מְגֻלוֹתֶיהָ. וְתִקֵּים אֶת סִפְתַּי דְּדוֹר הַנִּפְלֵת, עַל יְדֵי תְּפִלוֹתֵינוּ, וְתִשִּׁיב שְׂכִינְתְּךָ לְצִיּוֹן, וְתֵאִיר פְּנֵיךָ אֵלֵינוּ; "פְּנֵה אֵלַי וְחַנּוּנִי, כִּי לֹא בְקִשְׁתִּי אֶבְטַח וְחֲרַבִּי לֹא תוֹשִׁיעֵנִי", רַק בְּשִׂמְךָ לְבַד בְּטַחְנוּ, "בְּאֱלֹהִים הִלַּלְנוּ כָּל הַיּוֹם וְשִׂמְךָ לְעוֹלָם נִזְדָּה סֵלָה".

וְתַעֲזֹרֵר אֶת מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ שְׂיַקְבְּל אֶת תְּפִלָּתֵנוּ וְיַעֲלֶה אוֹתָם לְפָנֶיךָ, וְכָל תְּפִלוֹתֵינוּ וְתְפִלוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ בְּיָדוֹ לְחֶרֶב פִּיפּוּת, לְמַחְסָה וּלְמִגֵּן וְצַנָּה, לְלַחֵם אֶת לוֹחְמֵנוּ וְלָרִיב אֶת רִיבֵנוּ. "יְהִם עַל דָּל וְאֶבְיוֹן וּנְפִשׁוֹת אֶבְיוֹנִים יוֹשִׁיעַ, הַחֲזִק מִגֵּן וְצַנָּה וְקוּמָה בְּעֹזְרָתִי, הַגִּזֵּר חֶרֶףְךָ עַל יַד גְּבוּר הוֹדֶךָ וְהַדְּרֶךְ". וְלִמְעַנְךָ עֲשֵׂה וְלֹא לָנוּ, כִּי גַם מַעֲט דְמַעַט מַעֲשִׂינוּ הַטּוֹבִים וְכָל צְדָקוֹתֵינוּ וְתְפִלָּתֵנוּ הַכָּל מֵאִתְּךָ, "כִּי מִמֶּךָ הַכָּל וּמִיָּדֶךָ נִתְּנוּ לָךְ". וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב: "מִי הַקְּדִימֵנִי וְאֲשַׁלֵּם". "לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ כִּי לְשִׂמְךָ תֵּן פְּבוּר עַל חַסְדֶּיךָ וְעַל אֱמֶתְךָ", "כַּחֲסֶדְךָ חִינֵי וְאֲשַׁמְרָה עֲדוֹת פִּיךָ". וְקִים לָנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב: "לְמַעַן שָׂמוּ אֶאֱרֹךְ אִפִּי וְתִהְיֶה לִּי אַחֲטָם לָךְ". לְמַעַן לְמַעֲנֵי אַעֲשֶׂה, כִּי אֵיךְ יִחַל וּכְבוּדִי לְאַחֵר לֹא אֶתֵּן. מְגִדִיל יִשׁוּעוֹת מְלִכּוֹ וְעוֹשֶׂה חֶסֶד לְמִשְׁיחוֹ לְדוֹר וּלְדוֹר עַד עוֹלָם, אָמֵן סֵלָה:

תורה ג

לשון הרע. נמצא, מי שהוא כשר, נמשכת הנגינה שלו מן השתי צפרים חיות טהורות. וכתוב בזהר (ויקרא ג), שהשתי צפרים הנ"ל יונקים מאתר דנביאים ינקין. לכך נקרא המנגן חזן, מלשון חזון, הינו לשון נבואה, פי לוקח הנגינה מאתר דנביאים ינקין. וכשהמנגן הוא רשע, אזי הוא לוקח הנגינה שלו מצפרים אחרות שבקלפה. וכתוב בזהר, פי הצפרים שבקלפה יונקין מדדי המלכות, וכד אתפלג ליליא פדין כרוזא כרוז: בצפרים האחוזות בפח, כהם יוקשים בני־אדם^(א). והתקון הוא שיוכל לשמע נגינה מפל אדם, הוא על־ידי שילמד בלילה תורה שבעל־פה, הינו גמרא שהיא בחינת לילה, כדאיתא במדרש^(ב): כשהיה משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה, לא היה יודע מתי יום ומתי לילה, רק על־ידי־זה כשהיה לומד תורה שבכתב היה יודע שהוא יום, וכשלמד תורה שבעל־פה היה יודע

אמר רבה בר בר חנא: לדידי חזי לי ההיא אקרוקתא דהוה כי אקרא דהגרוניא, ואקרא דהגרוניא כמה הוי, שתין בתי, אתא תנינא בלעה, אתא פושקנצא ובלעה לתנינא, וסליק יתיב באילנא. תא חזי כמה נפיש חיליה דאילנא:

רשב"ם:

אקרוקתא צפרדע: פאקרא דהגרוניא גדול היה פאותה כרף: ואקרא דהגרוניא כמה הוי שתין בתי. תלמודא קאמר לה: אתא תנינא. רבה קאמר לה: פושקנצא. עורב נקבה:

הנה מי ששומע נגינה ממנגן רשע, קשה לו לעבודת הבורא, וכששומע ממנגן כשר והגון, אזי טוב לו, כמו שיתבאר. פי הנה קול הנגינה נמשכת מן הצפרים, כדאיתא במדרש (ויקרא פ' טז): מפני מה מצרע טהרתו תלויה בשתי צפרים חיות טהורות, יבוא קלניא ויכפר על קלניא. פי נלקח מחמת קולו, שדבר

(א) זוהר ויחי רי"ז ע"ב ועי' בע"ח שער הקליפות פ"ב. (ב) שוחר טוב תהלים י"ט.

שהוא לילה. נמצא, שתורה שבפעל-
פה היא בחינת לילה, וכמו שאמרו
רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין כד):
במשפטים הושיבני - זה תלמוד
בבלי, ובתיב (בראשית א): ולחשך קרא
לילה. הינו עלידי שילמד ש"ס,
יתקן השית עזקאין שבקנה, שמהם
יוצא הקול. וזהו (איכה ב): קומי רני
בלילה, הינו שתהיה תקומה להרנה,
הינו עלידי הלילה, שהיא גמרא
ש"ס. אך בשלומד שלא לשמה, הינו
בשביל שיתקרא רבי, הלמוד אינו
בחיבות כל כף, וכשלומד בלילה
חוט של חסד נמשך עליו^(א) ומגן
עליו, שלא יזיק לו המחשבה הנ"ל:

ואיתא בכתבי האר"י, כי צפריים
שבקלפה הם מחין
שבמלכות דקלפה, והשתי צפריים
חיות טהורות הם בגן המלכות
דקדשה. לפיכך נשתבח דוד לפני
שאול (שמואל"א טז): ויודע נגן; כי
הנגינה היא בגן המלכות, לכך ראוי
הוא למלכות. וזה שפתוב אצלו
(תהלים עח): מאחר עלות הביאו, הינו
מאחר המיניקות, הינו נצח והוד, כי
הם מיניקין לנביאים, והם בגן
המלכות:

וזה שאמר רבה בר בר חנה: לדידי
חזי לי ההיא אקרוקתא, ופרש
רבנו שמואל: צפרדע, הינו צפור
דעה^(ב). דהוי פי אקרא דהגרוניא -
מלשון קרא בגרון (ישעיהו נח), הינו
שהנגינה נמשך ממנו. ואקרא
דהגרוניא כמה הוי שתין בתי -
הינו עלידי מה תתקן בחינת קרא
בגרון, עלידי שתין בתי, הינו על-
ידי שתין מסכתות, ופרש רבנו
שמואל: תלמודא קאמר לה, הינו
שילמד תלמוד. אתא תנינא בלעה,
ופרש רבנו שמואל: רבה קאמר לה,
הינו עלידי שילמד שלא לשמה,
יבלע אותה הנחש. וזה שפרש רבנו
שמואל: רבה קאמר לה, הינו על-
ידי שילמוד בשביל שיתקרא רבי.
אתא פושקנצא, ופרש רבנו
שמואל: עורב, הינו עלידי שילמד
בלילה, מלשון ערבית^(ג), ובלעה -
הינו ומגן עליו מן הנחש הנ"ל.
וסליק יתיב באילנא - פרש
המהרש"א, שהוא בחינת אברהם,
שכתוב אצלו (בראשית כא): ויטע אשל,
שהוא בחינת חסד, הינו שהחוט של
חסד שנמשך עליו, מגן עליו מן
הנחש הנ"ל. **תא חזי כמה נפיש**

(ג) חגיגה י"ב ע"ב. (ד) עי' תדאר פ"ז ועי' בכוננות הארז"ל על ענין דם צפרדע. (ה) עי' רש"י עירובין
כב. ד"ה שמשכים ומעריב.

חילה דאילנא, הינו שרבה מתמיה את עצמו, שפל כף גבר עלינו חסדו, שאפלו על זה יכול להגן:

ובזה יתישב הסמיכות של המשנה
 (אבות פ"א): **עשה לה רב, וקנה לה חבר, והוי דן את כל האדם לכף זכות** - כי על-ידי ששומע הנגינה כנ"ל, הוא מתקן בגין המלכות שלו, וזה: **עשה לה רב**, הינו שיתקן בחינת מלכות, וזה על-ידי קנה לה חבר, הינו על-ידי קנה שהקול יוצא ממנו, שמחבר השני פרובים להיות פנים בפנים כמעט איש וליות^(ט), בזמן שישראל עושין רצונו של מקום^(ז). ואזי, כשיתקן בחינת מלכות שלו ויוכל למשל בכל מה שירצה ויוכל להמית לזה ולהחיות לזה, ונמצא עולם חרב, לזה אמר: **והוי דן את פלי האדם לכף זכות** - שצריך לדון את כל אדם לכף זכות, כי אין הקדוש-ברוך הוא חפץ בחרפני-העולם, כי לא לתהו בראה, לשבת יצרה^(ח):

ובשביל זה מרגלא בפומא דאנשי עכשו לומר, שהחזנים הם שוטים ואינם בני דעה, כי עכשו מלכות דקדשה בגלות, ועל כן

הנגינה, שהיא נמשכת מאתר דנביאים, מבחינת מחין ודעת דמלכות דקדשה, ועכשו שהמלכות בגלות, ועל כן הנגינה נפגמת, ועל כן החזנים הם בלא דעת, כי אין להם כח עכשו להמשיך הנגינה משרשה שבקדשה, שהוא בחינת מחין ודעת של מלכות דקדשה כנ"ל: אבל לעתיד, שיתעלה מלכות דקדשה, ויהיה ה' למלך על כל הארץ, אזי תתעלה ותשלם הנגינה בבחינת דעת דמלכות דקדשה, שמשם נמשכת הנגינה כנ"ל. וזהו (תהלים מז): **כי מלך כל הארץ אלהים זמרו משפיל; כי אזי, כשיהיה ה' למלך על כל הארץ ויתעלה מלכות דקדשה, אזי זמרו משפיל**, הינו שהחזנים המזמרים יהיו בדעת ובשכל על-ידי שיתעלה מלכות דקדשה, ויקבלו הנגינה משרשה שבקדשה, שהוא בחינת דעת ומחין של מלכות דקדשה כנ"ל:

שיך לעיל וזהו^(ט): **כי גדול מעל שמים חסדך** (תהלים קח). שמים הוא בחינת קול, כמו שכתוב: **משמים השמעת קולך**; כי על-ידי החסד, הינו בחינת חוט של חסד, הנמשך על-ידי שלומד תורה בלילה, על-

(ז) מלכים א' ד'. (ז) ע"י ב"ב צט. וברשב"ם שם. (ח) ישעיה מה. (ט) ע"י פסחים דף גון ע"ב וע"י זוהר ויחי ר"ט.

השְׁלוֹם הָיָה יָכוֹל לְתַקַּן וּלְהַעֲלוֹת גַּם
הַנְּגִינָה שְׁאִינוּ מֵאֲדָם כָּשָׁר,
לְהַעֲלוֹתָהּ אֶל הַקִּדְשָׁה. וְזָהוּ מֵאַחַר
עֲלוֹת הַבְּיָאוֹ, הֵינּוּ גַם הַנְּגִינָה, שֶׁהִיא
מֵאַחֲרֵי הַקִּדְשָׁה, בְּבַחֲנֵינָת מֵאַחַר
עֲלוֹת, מֵאַחַר הַמִּינִיקוֹת, כִּי הַנְּגִינָה
דְּקִדְשָׁה הוּא מֵאַחַר דְּנְבִיאִים יִנְקִין,
וְהַנְּגִינָה שְׁאִינוּ בְּקִדְשָׁה הִיא בְּחֵינֵינָת
מֵאַחַר עֲלוֹת, מֵאַחֲרֵי הַקִּדְשָׁה, וְדוּד
הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְׁלוֹם הָיָה יָכוֹל לְתַקַּן
נְגִינָה זוֹ גַּם כֵּן, וְעַל־יְדִי־זָה נִתְעַלָּה
מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה כִּנְל. וְזָהוּ מֵאַחַר
עֲלוֹת הַבְּיָאוֹ לְרַעוֹת בִּיעֶקֶב וְכוּ; כִּי
עַל־יְדִי־זָה זָכָה לְמַלְכוּת כִּנְל:

יְדִי־זָה נִתְתַקַּן הַקּוֹל כִּנְל, וְזָהוּ כִּי
גְדוֹל מְעַל שָׁמַיִם חֶסֶדְךָ כִּנְל:
הַשְׁתִּי צָפְרִים דְּקִדְשָׁה, שְׁמִשָּׁם
הַנְּבוֹאָה נִמְשַׁכֶּת, הֵם בְּנִין
מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה, וְעַל כֵּן הַעֲמַדַת
מֶלֶךְ הָיָה עַל־פִּי נְבוֹאָה, כְּכֹל מַלְכוּת
בֵּית דָּוִד שֶׁהָיָה עַל־פִּי נְבוֹאָה.
וְהַנְּבוֹאָה נִמְשַׁכֶּת מִן הַפְּרוּבִים, שֶׁהֵם
בְּחֵינֵינָת שְׁתֵּי צָפְרִים הַנְּל, שֶׁהֵם בְּנִין
מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה כִּנְל:
מֵאַחַר עֲלוֹת הַבְּיָאוֹ, הֵינּוּ מֵאַחַר
הַמִּינִיקוֹת, כִּי הֵם יִנְקִין
לְנְבִיאִים וְכוּ כִּנְל. וְזָהוּ מֵאַחַר
עֲלוֹת, הֵינּוּ שְׁדוּד הַמֶּלֶךְ עָלָיו

תפילה ג

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַל־הִי אֲבוֹתֵינוּ, הַבּוֹחֵר בְּדוֹד עַבְדּוֹ וּבִרְעוֹ אַחֲרָיו,
וְהַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זְמֵרָה, שֶׁתּוֹכַח בְּרַחֲמֶיךָ וְחֶסֶדְךָ הַגְּדוֹלִים אֶת שְׂכִינַת עֲנֹךְ, אֲשֶׁר
נִדְרָה מִמְּקוֹמָהּ כְּצַפּוֹר נוֹדְרַת מִן קִנְיָה. "אַתָּה תְּקוּם תִּרְחַם צִיּוֹן כִּי עַת לְחַנְּנָה כִּי
כָּא מוֹעֵד". וְתָקוּם וְתִגְבִּיֶה אֶת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מִנְּפִלְתָּהּ, וְתַעֲזֹר אוֹתָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ
הַרְבִּיבִים, שֶׁנֹּפֵדָה לְהָרִים קוֹל זְמֵרָה, לְמַעַן יְהִיָּה לָנוּ כַּח לְסֹדֵר לְפָנֶיךָ זְמִירוֹת שִׁירוֹת
וְתִשְׁבַּחֲת בְּקוֹל גִּילָה וְרִנָּה, וְיִגְוִינֹתֵנוּ נִנְּנָן כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּקוֹל גַּעִים וְעָרֵב כְּאֲשֶׁר
אַהֲבָתָּ.

וְתַעֲזֹר לָנוּ לְעַסֵּק בְּתוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה לְשִׁמּוֹה תְּמִיד יוֹמָם וְלַיְלָה. וּכְשֶׁם שְׁמִסְרָת
תוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה לְמוֹשֶׁה עַבְדְּךָ, וּבַיּוֹם לְמִדַּת עַמּוֹ תוֹרָה שְׁכַכְתָּב וּבְלִילָה

תורה שבעל-פה, בן תעורנו ברחמיך הרבים ללמוד ולהגות בתורתך הקדושה תמיד, שנוכח ללמוד תורה שבכתב ותורה שבעל-פה יומם ולילה:

רבונו של עולם, זכנו ברחמיך הרבים שיהיה לנו פח להתגבר על השנה, שנוכל לגדל שנה מעיינינו ללמוד בכל לילה תמיד ששים מסכתות עם הגמרא הקדושה. ללמוד וללמד לשמר ולעשות ולקיים לעסק בהם לשמח. "קומו רבי בלילה לראש אשמרות", ועל-ידיה ימשך עלינו חוט של חסד, "זמם יצוה יהוה חסדו ובלילה שירה עמי תפלה לאל חיי". ותעור לנו על-ידיה שלא יזיק לנו לעבודתנו שמיעת קול זמרה ונגון משום אדם שבעולם. ואפלו הקולות הפגומים הבאים מצפירים האחוזות בפח - אל יהא להם פח להזיק אותנו לבלבל אותנו מעבודתנו, חס ושלום. רק תתן לנו פח להעלותם ולבררם ולהקימם להחזירם אל הקדשה ותקים את ספת דוד הנפלת.

וברחמיך הרבים תעורר חכצלת השרון לשיר בקול געים גילה ורגן. ותמלך אותה יהוה מהרה לבדך על כל מעשיך. ויקים מקרא שפתוב: "זמרו אלהים זמרו זמרו למלכנו זמרו כי מלך כל הארץ אלהים זמרו משפיל". ותזכר את עמך ישראל אשר נפוצו בגוים, ואת בית מקדשך החרב מאין יושב. "גם צפור מצאה בית ודרור קן לה אשר שתה אפרוחיה את מזבחתיך יהוה צבאות מלכי ואלהי". והשב פהגים לעבודתם. ולוים ברוכנם לשירים ולזמרים והשב ישראל לגויהם. ותן לנו שכל וחקמה דקדשה, שנוכח להמשיך עלינו על מלכותך תמיד, ולגלות מלכותך ואדנותך לכל באי עולם, וכפא דוד מהרה תכין. חיש קל מהרה תביא לנו את משיח בן דוד געים זמירות ישראל. "אז ימלא שחוק פינו ולשונינו רנה", ואז נשיר ונזמר ונרגן לפנך כל ימינו. ויקים מקרא שפתוב: "יהוה להושיענו ונגינותי ננגן כל ימי חיינו על בית יהוה". במהרה בימינו אמן:

תורה ד

לשון רבנו זכרוננו לברכה

**אנכי יי אלהיך אשר הוצאתיך
מארץ מצרים מבית עבדים:**

(שמות כ)

א **כשאדם** יודע שכל מארעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הבא, כמו שכתוב (תהלים נז): בה' אהלל דבר, באלהים אהלל דבר^(א); וזאת הבחינה היא מעין עולם הבא, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (פסחים ג): ביום ההוא יהיה ה' אחד וכו'. והקשו: וכי האידנא לאו הוא אחד. ותרצו חכמינו זכרונם לברכה: האידנא מברכין על הטובה הטוב והמטיב, ועל הרעה - דין אמת; ולעתיד - פלו הטוב והמטיב, שיהיה שם ה' ושם אלקים אחדות אחד:

ב **וזאת** הבחינה אי אפשר להשיג אלא כשמעלה בחינת מלכות דקדשה מהגלות מבין

(א) ע"י ברכות דף ס' ע"ב.

העפ"ם, פי עכשו המלכות והממשלה להעפ"ם, ובשביל זה נקראים עבודת אלילים שלהם בשם אלהים, פי יונקים מבחינת מלכות, הנקרא אלהים, כמו שכתוב (תהלים עד): אלהים מלפי מקדם; וכשמעלין בחינת מלכות מבין העפ"ם, אזי נתקיים: פי מלך כל הארץ אלהים (שם):

(מז)

ג **ואי אפשר** להשיב המלוכה להקדוש-ברוך

הוא אלא על ידי ודוי דברים לפני תלמיד חכם, על ידי זה מתקן ומעלה בחינת מלכות לשרשה. וזהו פרוש (הושע יד): קחו עמכם דברים - זהו ודוי דברים, זה בחינת מלכות, כמו דבר אחד לדור (סנהדרין ת). דבר - לשון מנהיג ומושל. ושובו אל ה' - שיתקנו ויעלו את הדברים, את בחינת מלכות, בחינת אלהים, אל ה', הינו פנ"ל, בה' אהלל דבר באלהים אהלל דבר, הינו שידע שכל

עצמותיו, ועל־ידי־הַ מְכַנִּים בְּחִינַת
הַדְּבֹר שֶׁל הֵלָאוּ הַזֶּה שְׁעֵבֵר בְּתוֹךְ
הַטְּמֵאָה, הֵינּוּ שְׂמֻכְנֵי בְּחִינַת
מְלָכוּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת דְּבַר אֶחָד
לְדוֹר, הוּא מְכַנִּים אוֹתָהּ בְּתוֹךְ
הַעֲפוּ"ם, וְנוֹתֵן לָהֶם מְשָׁלָה. לְמִשְׁלֵי,
אִם עֵבֵר עַל דְּבֹר שֶׁל הֵלָאוּ לֹא יִהְיֶה
לָהֶם * אֲזִי מַחְרִיב הַצְּרוּף הַטּוֹב שֶׁל
הַדְּבֹר וּבּוֹנֵה צְרוּף רַע, וְנַחֲקֵק
הַצְּרוּף הַזֶּה עַל עֲצֻמוֹתָיו וְנוֹקֵם בּוֹ,
כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (ירמיהו ה): עֲוֹנוֹתֵיכֶם הֵטוּ
אֱלֹהִים. וּכְתִיב (תהלים לד): תְּמוֹתַת רִשְׁעִי
רָעָה. וְעַל יְדֵי וְדוּי דְּבָרִים יוֹצֵא
מֵעֲצֻמוֹתָיו הָאוֹתִיּוֹת הַחֲקוּקִים
עֲלֵיהֶם, וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם הַדְּבֹר שֶׁל
הַדְּוּי, כִּי הַדְּבֹר יוֹצֵא מֵעֲצֻמוֹתָיו,
כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (שם לח): כָּל עֲצֻמֹּתַי
תֵּאֱמַרְנָה; וּמַחְרִיב הַבְּנִי וְהַצְּרוּף
הַרַע, וּבּוֹנֵה מֵהֶם מְלָכוּת דְּקֻדְשָׁה.

וְזֶה שֶׁאֱמָרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבָרְכָה
(סוֹטָה ז): בִּשְׁעָה שֶׁהֲלָכוּ יִשְׂרָאֵל
בְּמִדְבָּר, הָיוּ עֲצֻמוֹתָיו שֶׁל יְהוּדָה
מְגֻלְגְּלִין, עַד שֶׁאָמַר מֹשֶׁה: שִׁמְעֵה ה'
קוֹל יְהוּדָה - שֶׁבִקֵּשׁ מֹשֶׁה מֵהַקְּדוֹשׁ -
בְּרוּךְ־הוּא, שִׁיזְכֹּר לַיהוּדָה הַדְּוּי
שֶׁהַתּוֹדָה, וְכֵן הוּי לֵיָהּ. וְזֶה דְּוָקָא
עֲצֻמוֹתָיו הָיוּ מְגֻלְגְּלִין, עַל שֵׁם וְתֵהִי
עֲוֹנוֹתֶם חֲקוּקָה עַל עֲצֻמוֹתֶם, וְעַל־
יְדֵי הַדְּוּי נִתְתַּקְּנוּ, וְעָלוּ כָּל חַד

מֵאֲרַעוֹתָיו כָּלֶם לְטוֹבָתוֹ וַיִּבְרַךְ עַל
כָּל הַדְּבָרִים הַטּוֹב וְהַמְּטִיב:

ד **וּכְשִׁידַע** כָּל זֹאת, נִקְרָא יְדִיעָה
שְׁלֵמָה, כִּי עֶקֶר הַדַּעַת
הוּא אֶחָדוֹת שֶׁל חֲסָדִים וּגְבוּרוֹת (ב),
זֶה נִקְרָא דַּעַת, הֵינּוּ שְׁלֵא יִחַלֵּק בֵּין
חֲסֵד לְדִין, וַיִּבְרַךְ עַל כָּלֶם הַטּוֹב
וְהַמְּטִיב. וְזֶה נִקְרָא ה' אֶחָד וּשְׁמוֹ
אֶחָד, כְּמֵאֱמַר חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנָם
לְבָרְכָה, שֶׁלַּעֲתִיד יִהְיֶה אֶחָדוֹת גְּמוּרָה,
שִׁיְהִיָּה כָּלוֹ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב. וְזֶה: ה'
אֶחָד וּשְׁמוֹ זֶה בְּחִינַת אֱלֹהִים
מְלָכוּת, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (שמואלב ח): וַיַּעַשׂ
דָּוִד שֵׁם: - **אֶחָד** גִּימַטְרִיא **אֶהְבֵּהּ**,
הֵינּוּ הֵן ה' שֶׁהוּא רַחֲמִים, הֵן שְׁמוֹ
שֶׁהוּא בְּחִינַת אֱלֹהִים, בְּחִינַת דִּין -
כְּלָה לְטוֹבָתָךְ מַחֲמַת אֶהְבֵּה
שֶׁהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אוֹהֵב אוֹתָךְ,
כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (משלי ג): אֵת אֲשֶׁר יֶאֱהָב
ה' יוֹכִיחַ. וּכְתִיב (עמוס ג): רַק אֲתָכֶם
יְדַעְתִּי מִכָּל מְשַׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, עַל
כֵּן אֶפְקוֹד עֲלֵיכֶם עֲוֹנוֹתֵיכֶם:

ה **וְעֲוֹנוֹתָיו** שֶׁל אָדָם הֵם עַל
עֲצֻמוֹתָיו,
שֶׁפְּתוּב (יחזקאל לב): וְתֵהִי עֲוֹנוֹתֶם
חֲקוּקָה עַל עֲצֻמוֹתֶם, וְכָל עֵבֶרָה יִשׁ
לָהּ צְרוּף אוֹתִיּוֹת. וּכְשֶׁעֵבֵר אֵיזָה
עֵבֶרָה, אֲזִי נַחֲקֵק צְרוּף רַע עַל

(ב) כְּמוֹכָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל. * שְׁמוֹת כ.

לְקוּטֵי נַח נַחֵם נַחֵם מֵאִמּוֹן ❁ מוֹהַר"ן

בְּאֵשׁ - תִּקְוֵנוּ עַל־יְדֵי אֵשׁ, הֵינּוּ וְדוּי דְּבָרִים לְפָנֵי תַלְמִיד חֶכֶם כְּנֹל. וְזֶה לְשׁוֹן עֵבְרָה, שֶׁהַצְרוּף שֶׁל עֵבְרָה עוֹבֵר בְּתוֹךְ עֲצוּמוֹתָיו, מֵעֵבֶר אֶל עֵבֶר. וּמִצּוּחַ לְשׁוֹן הַתְּחַבְרוֹת - כְּשֶׁעוֹשֶׂה חֲבִילוֹת חֲבִילוֹת שֶׁל מִצּוּת (מִרְר אַחֲרֵי פ' כֹּא), אֲזִי נִתְחַבְרוּ שְׂבָרֵי עֲצוּמוֹתָיו, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תְּהִלִּים לד): שׁוֹמֵר כָּל עֲצוּמוֹתָיו:

ז וְזֶה פְּרוּשׁ (מִשְׁלֵי טז): חֲמַת מִלֶּךְ מְלֹאכֵי מוֹת, כִּי חֲמַתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא - בְּשִׁבִיל הַמְּלָכוֹת שֶׁהַשְּׁפִיל עַל־יְדֵי עוֹנוֹתָיו; וְאִישׁ חֶכֶם יִכְפָּרְנָה, הֵינּוּ בַּחֲנִינֵת תַּלְמִיד חֶכֶם, בַּחֲנִינֵת מֹשֶׁה, הוּא יִכְפָּר לוֹ, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (מִיכָה ז): וְעֵבֶר עַל פֶּשַׁע לְשֹׂאֲרֵית - לְמִי שֶׁמְשִׁים עֲצוּמוֹ כְּשִׁירִים (ר"ה יז). נִמְצָא, כְּשֶׁבֵּא לְפָנֵי תַלְמִיד חֶכֶם וּמוֹצִיא כָּל צְרוּפָיו לְפָנֵי הַתַּלְמִיד חֶכֶם, וְהַתַּלְמִיד חֶכֶם הוּא בַּחֲנִינֵת מֹשֶׁה, שֶׁמְשִׁים עֲצוּמוֹ כְּשִׁירִים, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (בְּמִדְבָר יב): וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד; וְעַל־יְדֵי־זֶה נִקְרָא אִישׁ חֶכֶם, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (אִיּוֹב כח): וְהַחֲכָמָה מֵאִין תִּמְצָא (ע' סוּטָה כֹּא). וּבִזְהָ יֵשׁ פֶּחַ לְתַלְמִיד חֶכֶם לְכַפֵּר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר: וְאִישׁ חֶכֶם יִכְפָּרְנָה:

וּבְשִׁבִיל זֶה כְּשֶׁהַתַּפְּלֵל מֹשֶׁה עַל חֲטָא הָעֶגְלָה, אָמַר (שְׁמוֹת לב):

לְדוֹכַתָּה. וְיִהְיֶה זֶה בַּחֲנִינֵת מְלָכוֹת; רְמִז, שֶׁבַּחֲנִינֵת מְלָכוֹת נִתְתַּקֵּן עַל־יְדֵי וְדוּי דְּבָרִים, וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה, שֶׁזָּכַר מֹשֶׁה הַיְּהוּדִי, כִּי כֵן צָרִיף, שֶׁיְהִיֶּה הַיְּהוּדִי לְפָנֵי תַלְמִיד חֶכֶם, וְכָל תַּלְמִיד חֶכֶם הוּא בַּחֲנִינֵת מֹשֶׁה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר: מֹשֶׁה, שֶׁפִּיר קְאָמַרְתָּ (ב). וּבִזְהָ שֶׁזָּכַר מֹשֶׁה הַיְּהוּדִי, נַעֲשֶׂה כְּאֵלוֹ הַתּוֹדָה עֲכָשׁוּ לְפָנֵי מֹשֶׁה, וְעַל־יְדֵי זֶה נִתְתַּקֵּן בַּחֲנִינֵת מְלָכוֹת, וְנִחְרַב הַצְרוּף הָרַע שֶׁנַּחֲקֵק עַל עֲצוּמוֹתָיו:

ו וְזֶה בַּחֲנִינֵת הַחֲזָרַת הַמְּלָכוֹת לְשִׁרְשָׁה, כִּי שִׁרְשׁ הַמְּלָכוֹת הוּא אֵשׁ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָּה (סְפֵנִדְרִין קא): לָמָּה טָעָה נִבְט, שֶׁרָאָה שֶׁיֵּצֵא אֵשׁ מֵאֲמָתוֹ. וְהַתּוֹרָה נִקְרָאת אֵשׁ, שֶׁמְשִׁם הַמְּלָכוֹת, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (יִרְמִיָּהוּ כג): הַלּוֹא כֹה דְבָרֵי פֶּאֶשׁ, וְכַתִּיב (מִשְׁלֵי ח): בִּי מְלָכִים יִמְלְכוּ. וְעַקֵּר הַתּוֹרָה הֵם הַתַּלְמִידֵי חֲכָמִים, כְּמוֹ שֶׁאָמַר חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָּה (מִכּוֹת כב): כְּמֹה טַפְּשָׁאֵי דְקִימָא מְקַמֵּי סְפֵר-תּוֹרָה, וְלֹא קִימָא מְקַמֵּי צוּרְבָא מְדַרְבְּנָן.

וְזֶהוּ (בְּמִדְבָר לא): כָּל דְּבַר אֲשֶׁר יֵבֵא בְּאֵשׁ, תַּעֲבִירוּ בְּאֵשׁ. דְּבַר - זֶה בַּחֲנִינֵת מְלָכוֹת, שֶׁנִּמְשָׁךְ בְּתוֹךְ הַטְּמֵאָה, בְּתוֹךְ חֲמִימוֹת הַיָּצָר, כְּמוֹ (קִידוּשִׁין פא): נוֹרָא בִּי עֲמַרְם; תַּעֲבִירוּ

שכתוב: ועובר על פשע לשארית
וכו':

זזה: (דברים לג) ויהי בישרון מלך (י),
הינו שמלכות עלה לשרשה,
כמו שכתוב (תהלים לז): וענוים ירשו
ארץ, וארץ היא דינא דמלכותא, כמו
שכתוב (איוב כ): וארץ מתקוממה לו:

**ח וזהו שאמרו חכמינו זכרונם
לברכה** (סוטה כא): **משל**
לאחד, שהיה מהלך בדרך באישון
לילה ואפלה, ומתירא מן הקוצים
ומן הפחתים ומתיה רעה
ומלסטים, ואינו יודע באיזה דרך
מהלך וכו':

כי זה ידוע, שכל המדות רעות
ותולדותיהן נמשכין מארבעה
יסודות, מארבע מרות, כמובא
במשנת חסידים: עצבות
ותולדותיהן נמשכין מדומם, תאוות
רעות ותולדותיהן נמשכין מצומח,
דברים בטלים ותולדותיהן נמשכין
מחי, גאוה ותולדותיהן נמשכין
ממדבר; ומי שרוצה לילך בדרך
הקדש, צריך לשבר כל המדות
רעות, ויספר לפני התלמיד חכם,
הינו ודוי דברים, והתלמיד חכם
יפרש ויברר לו דרך לפי שרש
נשמתו.

אם תשא חטאתם, ואם אין מחני נא;
פי זה מן הנמנע, שלא יבוא לאדם
איזה גדלות, כששומע שמספרין
שבחו, כל שכן כשמלך גדול משבח
ומפאר את האדם, אזי בודאי מן
הנמנע, שלא יבוא לו איזה גדלות.
אבל צריך לזה בטול כל הרגשותיו
וחמיריותיו, אזי יכול האדם לשמע
שבחו, ולא יבוא לו שום גדלות, כמו
משה רבנו, שראה כתוב בתורה:
וידבר ה' אל משה, ויאמר ה' אל
משה; וישראל קוראין בכל יום
בתורה שבחו של משה, והוא
בעצמו מספר להם שבחיו, ולא היה
למשה שום התפארות וגדלות מזה,
כמו שכתוב: והאיש משה ענו מאד,
ובודאי עלידי ענותנותו היה כח
ביד משה לכפר עוון העגל, כמו
שכתוב: ואיש חכם יכפרנה. וזה
שטען משה: ואם אין, הינו אם לא
תשא חטאתם, בזה אתה מראה,
שאין לי כל כך עניויות, שאוכל לכפר
להם עוון העגל, בכך בקשתי: מחני
נא, כדי שלא אכשל בגדלות, שאני
רואה ושומע בכל עת ספור שמי
ושבחי בתורה, כי מי יוכל לעמד
בזה, שישמע ספור שבחו ולא
יתגאה, אם לא ענו גדול; ואם אני
ענו, צריך לך שתשא חטאתם, כמו

(ד) עי' מ"ר בהעלותך פ' טו א"ל הקב"ה למשה מלך עשיתך.

שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת דּוֹמָם. וּכְשֶׁנִּזְדַּמְּן לּוֹ אֲבוּקָה שֶׁל אֹר, זֶה תִּלְמִיד חֶכֶם, שֶׁהוּא אָבִיק בְּאוֹר הַתּוֹרָה, וְעַל־יְדוֹ נֶצוּל מִמְדוֹת רְעוּת שֶׁל שְׁנֵי יְסוּדוֹת דּוֹמָם צוֹמַח, וְאֵז נֶצוּל מִן הַקּוֹצִים וּמִן הַפְּחָתִים:

הַבְּחִינָה הַשְּׁנִיָּה, הַצְּדָקָה שְׁנוֹתָן לְתִלְמִיד חֶכֶם,

שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נֶצוּל מִמְדוֹת רְעוּת שֶׁל שְׁנֵי יְסוּדוֹת חֵי מְדַבֵּר, שֶׁהֵן בַּחֲנִינֵת חַיָּה רְעָה וְלִסְטִים, שֶׁהֵן דְּבָרִים בְּטָלִים וְגֵאוּה וְתוֹלְדוֹתֶיהֶן. כִּי עַל־יְדֵי דְבָרִים בְּטָלִים וְלָשׁוֹן הֲרַע בְּאֵ עֲנִיּוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת ד'): כִּי מָתוּ כָּל הָאֲנָשִׁים, זֶהוּ עֲנִיּוֹת^(ט). גַּם בְּגֵאוּה אָמְרוּ (קִידוּשׁוֹן מַט'): ^(י) סִימָן לְגִסּוֹת הַרוּחַ - עֲנִיּוֹת. וְעַל־יְדֵי צְדָקָה נִתְעַשֶּׂר, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנֶם לְבִרְכָה (גִּישׁוֹן ט'): אִם שְׁלָמִים וְכֵן רַבִּים וְכֵן נִגְזָזוּ וְעָבְרוּ וְעִנִּיתִיךָ לֹא אֶעֱנֶךָ - שׁוּב אֵין מֵרָאִין לוֹ סִימָנִי עֲנִיּוֹת. וְזֶהוּ: כִּיֹּן שְׁעָלָה עֲמוּד הַשְּׁחַר נֶצוּל מִחַיָּה רְעָה וּמְלִסְטִים. עֲמוּד הַשְּׁחַר רָמַז לְצְדָקָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיהו נח'): כִּי תִרְאֶה עָרִם וְכִסִּיתוּ וְכוּ', אֵז יִבְקַע כְּשֶׁחַר אֹרֶךְ. נִמְצָא, עַל־יְדֵי צְדָקָה נֶצוּל מִמְדוֹת רְעוּת שֶׁל שְׁנֵי יְסוּדוֹת, חֵי מְדַבֵּר, שֶׁהֵם בַּחֲנִינֵת חַיָּה רְעָה וְלִסְטִים:

וַיֵּשׁ שְׁלֹשׁ בַּחֲנִינֹת בְּהִתְקַרְבוֹת לְצְדִיקִים, שְׁעַל־יְדֵי שְׁלֹשׁ בַּחֲנִינֹת אֵלוֹ נִתְתַקֵּן הַכֹּל, וְאֵלוֹ הֵם הַשְּׁלֹשָׁה בַּחֲנִינֹת:

הַבְּחִינָה הָרִאשׁוֹנָה, כְּשֶׁרוֹאֶה אֶת הַצְּדִיק, כְּמוֹ

שֶׁכְּתוּב (ישעיהו ל'): וְהָיוּ עֵינֶיךָ רוֹאוֹת אֶת מוֹרִיךָ; וְזֹאת הַבְּחִינָה מְבִטְלֵת הַמְדוֹת רְעוּת הַנִּמְשָׁכִין מִשְׁנֵי הַיְסוּדוֹת דּוֹמָם צוֹמַח, הֵינּוּ עֲצָבוֹת וְתוֹלְדוֹתֶיהָ וְתֵאוֹת רְעוּת, כִּי צְדִיק הַדּוֹר נִקְרָא אִם, עַל שֵׁם שֶׁהוּא מֵיִנִּיק לְיִשְׂרָאֵל בְּאוֹר תּוֹרָתוֹ, וְהַתּוֹרָה נִקְרָאת חֵלֶב, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שִׁח"ש ד'): דְּבַשׁ וְחֵלֶב תַּחַת לְשׁוֹנֶךָ. וְזֶה אָנוּ רוֹאִים בְּחוּשׁ, כְּשֶׁהִתְיַנּוֹק הוּא בְּעֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת, כְּשֶׁרוֹאֶה אֶת אִמּוֹ הוּא נִתְעוֹרֵר בְּזִרְיוֹת גְּדוֹל לְקִרְאֵת אִמּוֹ, הֵינּוּ לְשָׂרְשׁוֹ. גַּם אָנוּ רוֹאִים בְּחוּשׁ, כְּשֶׁהִתְיַנּוֹק עוֹסֵק בְּדְבָרֵי שְׁטוּת שְׁלוֹ, אֶף־עַל־פִּי שֵׁישׁ לוֹ תֵּאוּה גְּדוֹלָה לְזֶה, אֶף־עַל־פִּי כֵן כְּשֶׁרוֹאֶה אֶת אִמּוֹ, הוּא מְשַׁלֵּיךְ כָּל תֵּאוֹתָיו אַחַר כְּתַפְּיוֹ וּמוֹשֵׁךְ אֶת עֲצָמוֹ לְאִמּוֹ. נִמְצָא, שְׁנַת־בְּטָלִין הַמְדוֹת רְעוּת שֶׁל שְׁנֵי הַיְסוּדוֹת דּוֹמָם צוֹמַח עַל יְדֵי הַסְּתַכְּלוּת פְּנֵי הַצְּדִיק. וְזֶהוּ: וּמִתִּירָא מִן הַקּוֹצִים, שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת צוֹמַח; וּפְחָתִים -

(ה) נִדְרִים ס"ד ע"ב. (ו) ע"ש וַיִּצֵּן סוּכָה כ"ט ע"ב. וְעַי' מְגִלָּה י"ג ע"ב בְּרַש"י ד"ה וְאִם הָגִים.

זרקא, דאזדריקת לאתר דאתנטילת מתמן, שתחזיר את המלכות לאין סוף, שהוא רצון שבכל הרצונות. כי המלכות, שהוא בחינת אותיות הדבורים, כל אות ואות מלבש בה רצון השם יתברך, שרצון השם יתברך היה, שזאת האות יהיה לה תמונה כזו, ואות אחרת יהיה לה תמונה אחרת. נמצא, שרצונות, הינו תמונות אותיות, הם התגלות מלכותו יתברך שמו, וכל אלו הרצונות, הינו התמונות, נמשכין מרצון אין סוף, שאין בו תמונה, וכל הדברים והישות שבעולם הם מהאותיות, הינו ממלכות, כי ישות הוא מחמת המלכות, שרצה הקדוש-ברוך-הוא שיתגלה מלכותו בעולם, ועל ידי זה ברא את העולם מאין ליש, וכל הרצונות, הינו התמונות, וכל הישות, הינו בחינת מלכות, מקבלים חיותם מרצון אין סוף, כמו שאמרו (מגילה לא): **בכל מקום שאתה מוצא גדלתו של הקדוש-ברוך-הוא, הינו מלכותו, הינו רצונות, שם אתה מוצא ענותנותו, הינו רצון אין סוף.** וזה בחינת התפשטות הגשמינות, כי כשרוצה להכליל ברצון אין סוף, צריך לבטל את הישות שלו. וזה

הבחינה השלישית, כשמתודה ודוי

דברים לפני תלמיד חכם, שעל-ידי-זה התלמיד חכם מדרוך אותו בדרך ישר לפי שרש נשמתו, וזה: הגיע לפרשת דרכים, ואמרו חכמינו זכרונם לברכה (סוטה כא): זה תלמיד חכם, ויום המיתה, זה בחינת ודוי דברים לפני תלמיד חכם; יום המיתה רמז על ודוי, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין מג): **כל המומתין מתודין, וזה נקרא פרשת-דרכים, כי התלמיד חכם מפריש לו דרך לפי שרש נשמתו, אזי נצול מכלם. כי קדם שהתודה, אף-על-פי שהיה אצל התלמיד חכם ונתן לו ממון, עדין אינו יודע באיזהו דרך הוא מהלך, כי יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכי מות (משלי יד), אבל כשהגיע לפרשת דרכים, זה תלמיד חכם ויום המיתה, הינו ודוי דברים לפני תלמיד-חכם, אזי נצול מכלם:**

ט וזה בכל פעם שבא אצל תלמיד חכם ומספר לפניו כל לבו, והתלמיד חכם הוא בחינת משה, שהוא בחינת אין, כמו שכתוב: והחכמה מאין תמצא; ועל ידי זה אתה נכלל באין סוף. וזה בחינת ט:

במותו, אבל בודאי גם בחייו היה לו התפשטות הגשמיות, והיה מדבק את עצמו באור אין סוף, אבל ההתפשטות היה בבחינת: והחיות רצוא ושוב^(ט); כי הקדוש-ברוך-הוא רוצה בעבודתנו, כמו שכתוב: ואבית תהלה מגושי עפר, מקרוצי חמר. ובשביל זה צריך שלא ישאר פן אלא עד עת שייבא הקדוש ברוך הוא בעצמו ויטל נשמתו. וזה שאנו רואים, שלפעמים נתלהב אדם בתוך התפלה ואומר כמה תבות בהתלהבות גדול - זה בחמלת ה' עליו, שנפתח לו אור אין סוף והאיר לו; וכשרואה אדם התנוצצות הזאת, אף-על-גב דאיהו לא חזי - מזלה חזי (מגילה ג), תכף נתלהב נשמתו לדבקות גדול, לדבק את עצמו באור אין סוף, וכשעור התגלות אין סוף, לפי מנין התבות שנפתחו והתנוצצו, כל אלו התבות אומר בדבקות גדול ובמסירת נפשו ובבטול כחותיו, ובשעה שנתבטל לגבי אין סוף, אזי הוא בבחינת: ולא ידע איש, שאפלו הוא בעצמו אינו יודע מעצמו. אבל זאת הבחינה צריך להיות רצוא ושוב, כדי שיתקיים ישותו. נמצא כשהוא בבחינת ושוב, אזי צריך להראות גם

שכתוב בזהר (יתרו דף פח), שהסתלקות משה בשבת בשעתא דמנחה, שאז התגלות רעוא דרעיון, שהוא בחינת רצון אין סוף, שכל הרצונות מקבלין חיותם ממנו. וזה מחמת שבטל משה כל ישותו, כמו שכתוב (שמות טז): ונחנו מה. וזה פרוש: ויקבר אתו בגיא (דברים לד) - זה בחינת אין, כמו שכתוב (ישעיהו מז): כל גיא ינשא; בארץ מואב - זה בחינת מלכות, שדוד בא ממואב, שנסתלק משה בתוך אין סוף, בתוך רצון שברצונות, בתוך רעוא דרעיון, שהוא בחינת רצון אין סוף המלבש ברצונות, בתמונות אותיות, בבחינת מלכות, כמו שכתוב: בכל מקום שאתה מוצא גדלתו, הינו מלכות, בחינת רעיון, שם אתה מוצא רעוא, רצון אין סוף. וזה: מול בית פעור - פי אמרו חכמינו זכרונם לברכה (מדרש אנדה, מובא בתוספות סוטה יד): למה נקרא שמו פעור, על שם שפוער פיו; כי כשפוגמין במלכות, אזי יש לו כח לפער פיו בצרופים רעים; אבל משה, שתקן מדת המלכות, על-ידי זה לא היה יכלת ביד פעור לפער פיו. וזה: ולא ידע איש, אפלו משה לא ידע, (כמו שאמרו רז"ל סוטה יד), כי נתבטל לגבי אין סוף. וכל זה היה

וְאָכְלוּ מִיְּמֵהוּ שִׁיתִין מְחוּזֵי, וּמְלָחוּ מִיְּמֵהוּ שִׁיתִין מְחוּזֵי, וּמְלָאוּ מִחֵד גְּלָגְלָא דְעֵינָא תְּלַת מְאָה גְּרָבֵי מִשְׁחָא. וְכִי הִדְרוּ לְבִתְרָא תְּרִיסָר יָרְחֵי שְׁתָּא, חֲזִינְן דְהוּהוּ קָא מְנַסְרֵי מְגַרְמִיָּה מְטַלְלָתָא, וְיַהֲבֵי לְמִבְנֵינְהוּ הַנָּךְ מְחוּזֵי:

רשב"ם:

פּוּרָא. דג: **אָכְלָא טִינָא**. שְׂרִץ קָטָן: **בְּאוּסִיָּה**. בְּנַחֲרֵיו שֶׁל דָּג נִכְנַס הַשְּׂרִץ: וְאִידְחוּהוּ מֵאָ. הַדִּיחוּהוּ הַמַּיִם וְהַשְּׂלִיכוּהוּ לִיבְשָׁה פְּדֵרָךְ יָם, שְׂאִינוּ סוֹבֵל דָּבָר מֵת: חֲרָבוּ מִיְּמֵהוּ שִׁיתִין מְחוּזֵי. שְׁהַשְּׂלִיכוּהוּ הַמַּיִם עַל שְׂשִׁים כְּרָפִים וְשִׁבְרוּן פְּלִם, שְׁהִיָּה גְדוֹל כֹּל כָּךְ: וְאָכְלוּ מִיְּמֵהוּ שִׁיתִין מְחוּזֵי. בְּעוֹדְנוּ לַח: וּמְלָחוּ מִיְּמֵהוּ שִׁיתִין מְחוּזֵי. אַחֲרֵים, שְׁהִיָּה רְחוּקִין מִשָּׁם, מְלָחוּ מִיְּמֵהוּ וּנְשָׂאוּהוּ לְמִקוֹמָן: מִחֵד גְּלָגְלָא דְעֵינָא. מְגַלְגֵּל עֵינֵי לְקָחוּ שְׁמֹן תְּלַת מְאָה גְּרָבֵי: **תוּה מְנַסְרֵי**. לְבָנוֹת מְעַצְמוֹת הַדָּג אוֹתָן מְחוּזֵי שְׁהַפִּיל:

פְּרוּשׁ: סְפִינָה - לְשׁוֹן חֲשִׁיבוֹת, בְּחִינַת מַלְכוּת, שְׂרָפָה בַר בַּר חֲנָה חֲקַר בְּשִׁכְלוֹ אוֹדוֹת הַמַּלְכוּת, אֵיךְ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מַעֲלִין אוֹתָהּ. וְחֲזִינְן הָאֵי פּוּרָא - יִשְׂרָאֵל מְכַנֵּין בְּשֵׁם דְגִים, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (בְּרֵאשִׁית מַח): וְיִדְגוּ לְרַב בְּקָרֵב הָאֶרֶץ. דִּיתְבָּא

לְדַעְתּוֹ, כִּי מִתְחַלָּה, בְּשַׁעַת דְּבִקוּת, הִיָּה נִתְבַּטֵּל הַדַּעַת, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב: וְלֹא יָדַע אִישׁ; וְכִשְׁהוּא בְּבַחֲיַנַּת וְשׁוֹב, שָׁשֵׁב (לְדַעְתּוֹ) לִישׁוּתוֹ, אַזְ שָׁב לְדַעְתּוֹ; וְכִשְׁשָׁב לְדַעְתּוֹ, אַזְ הוּא יוֹדַע אַחַדוֹת הָאֵין סוֹף וְטוֹבוֹ, וְאִזִּי אֵין חֲלוּק בֵּין ה' לְאֱלֹהִים, בֵּין מֵדַת הַדִּין לְמֵדַת הַרְחָמִים, כִּי בְּאֵין סוֹף אֵין שִׁיף, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, שְׁנוּי רְצוֹן, כִּי הַשְּׁנוּיִים אֵינוֹ אֶלָּא בְּשְׁנוּי הַתְּמוּנוֹת, אֲבָל עַל־יְדֵי הַדְּבִקוּת שֶׁל אָדָם בְּאֵין סוֹף, שְׂשָׁם אֵין שְׁנוּי רְצוֹן, כִּי שָׁם רְצוֹן פְּשׁוּט, וְאַחֲר־כֵּךְ נִשְׂאָר בּוֹ רְשִׁימוֹ מֵאַחַדוֹת הַזֹּאת, וְאַחֲר־כֵּךְ נַעֲשֶׂה בְּבַחֲיַנַּת וְשׁוֹב, אִזִּי הַרְשִׁימוֹ מֵרָאָה לְדַעַת, שִׁידַע שְׁכָלוֹ טוֹב וְכָלוֹ אַחַד: וְזֶה שְׂאֵמֵר מִשֶּׁה לְדוֹרוֹ (דְּבָרִים ט): אַתָּה הִרְאֵת לְדַעַת כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים; כִּי מִשֶּׁה הוּא בְּחִינַת אֵין, וְדוֹרוֹ הַדְּבּוּקִים אֵלָיו רְאוּי לָהֶם לְדַעַת, הֵינּוּ לְהֵאִיר לְדַעַת, בְּחִינַת אֵין סוֹף, בְּחִינַת רַעוּא דְרַעוּיָן, בְּחִינַת: ה' הוּא הָאֱלֹהִים:

וְזֶה פְּרוּשׁ: אָמַר רַבָּה בַר בַּר חֲנָא:
זִימְנָא חֲדָא הוּהוּ קְאוּלִּינְן בְּסִפִּינְתָא, וְחֲזִינְן הַהוּא פּוּרָא דִּיתְבָּא לָהּ אָכְלָה טִינָא בְּאוּסִיָּה^(ט), וְאִדְחוּהוּ מֵאָ, וְשִׁדְיֵהוּ לְגוּדָא, וְחָרּוּב מִיְּמֵהוּ שִׁיתִין מְחוּזֵי,

(ט) ומית (כ"ה גי' הב"ח בגמ', וכ"ה בדברי רבינו ז"ל להלן בפירוש המאמר).

הרים וגבעות - רמז על חרבן ממשלת העכו"ם; והולכתי עורים בדרך לא ידעו - זה בחינת שהצדיק הורה לו דרך ישר, זה בחינת פרשת דרכים, כנ"ל. ושיתין מחוזא רמז על עלית המלכות, דכתיב בה (שה"ש ו): ששים המה מלכות.

וְאָכְלוּ מִיְנֵה שִׁיתִין מְחֻזָּא - רמז על שני מדות רעות של חי מדבר, שעלידו בא עניות כנ"ל, ועלידי צדקה מתקן אותם וימשיך שפע. וזה: אכלו מינה. ושיתין מחוזא - רמז על בחינות ששים גבורים, שמשם בא פרנסה, כמו שאמרנו: גבורות גשמים (ברכות לג. תענית ב. ע"ש). ומלחו מינה שיתין מחוזא - זה רמז על תקון שתי מדות רעות, דומם צומח, עלידי קרבתו להצדיק, כי הצדיק הוא ברית מלח עולם. גם עצבות ותאוות באים מדמים עכורים, ועלידי מלח פולט הדמים רעים. ושיתין מחוזא זה רמז על ששים אותיות שבברכת כהנים שהם ביד הצדיק, כמו שכתוב (משלי י): ברכות לראש צדיק.

וּמְלָאוּ מַחַד גְּלַגְלָא דְעֵינָא תַלְתָּא
מֵאָה גְרַבֵּי מִשְׁחָא - גרבי משחא זה בחינות הדעת, כי שמן

ליה אכלא טינא בנחיריו - זה בחינת תפלתן של ישראל, כמו שכתוב (ישעיהו מח): ותהלתי אחטם לך; שנתערב שרץ, הינו טמאה, בתפלתו ועבודתו ובלבל אותו, ולא היה יכול איש הישראלי הזה לעבד עבודתו תמה. מה עשה האיש הזה, עשה שלש בחינות הנ"ל, הינו התקשרות להצדיק, ונתנית הצדקה, וודוי דברים.

וְזֶה פְרוּשׁ: וּמְתָה וְאִדְחִוְהוּ מִיָּא
וְשִׁדְוִיהוּ לְגוּדָא;
והזכיר השלש בחינות מעלא לתתא: ומתה - זה בחינת ודוי דברים, כמו שאמרנו: כל המומתין מתודין; ואדחווהו מיא - זה בחינת צדקה, כמו שכתוב (קהלת יא): שלח לחמך על פני המים. וכתיב (ישעיהו לב): אשריכם זורעי על כל מים. ושדויהו לגודא - הצדיק נקרא גודא, לשון גדר, שהוא גודר פרצותיהן של ישראל (יחזקאל כב. ישעיהו נח. ^ו). וזה: ושדויהו לגודא - שהקריב את עצמו לצדיק, ועלידי שלש בחינות אלו: וחרוב מינה שיתין מחוזא - שעלידי המיתה, הינו ודוי דברים, העלה את המלכות מבין הסטרא אחרא. והצדיק הורה לו את הדרך הישר, כמו שכתוב בהפטרת בראשית (ישעיהו מב): אחריב

סוף לדעתו, שידע האחדות, שה' הוא האלקים, ויברך הטוב והמטיב על הכל כמו לעתיד לבוא:

כי הדרן ואתאן לבתר תריסר ירחי שתא וקחזינן דהוי מנסרא מגרמיהו לבנינא הנך מחוזא - כי מאחורי הקדשה, שהם שנים עשר שבטים, שעל ידם נתתקן מלכות הנ"ל (יב), ואחריהם הוא הטמאה, ויש בני אדם שיוצאין מהקדשה. וזה שספר התנא, שהדר וחזר לעין באלו שהם בתר תריסר ירחי שתא, שהם אחורי שנים עשר שבטים דקדשה, שיוצאין מכלל ישראל על ידי מעשיהם הרעים. וחזינן דהו מנסרי מגרמיהו - הינו שעל ידי מעשיהם הרעים החקוקים על עצמותם, והחקיקה עובר מעבר לעבר פנסירה ממש... אבל על ידי שאיש הישראלי הנ"ל נתעורר בתשובה על ידי שרץ קטן שבנחיריו, על ידי שהרגיש טמאה קטנה שמבלבלת אותו - על ידי תשובתו גורם, שגם אלו הרשעים נעשו פסא לקדשה, ויהבי לבנינא הנך מחוזא - שעוזרים גם הם לעובדי השם, שיבנו הנך מחוזא הנ"ל:

משחת קדש (שמות ל) זה בחינת שכל. ותלת מאה זה בחינות משה, שהוא בחינת מה שהצדיק מקטין את עצמו בבחינת מה. בשלש בחינות צריך להקטין את עצמו, כמו שכתוב (ירמיהו ט): אל יתהלל חכם, גבור ועשיר. נמצא, שבכל בחינה מאלו שלש בחינות הוא נעשה מה, ועל ידי זה יש לו התפשטות הגשמיות, ומדבק באור אין סוף, שאין שם שום שנוי רצון, אלא ה' הוא האלקים כנ"ל, הינו כלו הטוב והמטיב. וזה בחינת חד גלגלא דעינא, כמובא באידרא (נשא דף קלז): ולזימנא דאתי ישתפח בה עינא חד דרחמי - זה בחינת כלו הטוב והמטיב. נמצא, כשהצדיק עושה עצמו מה, מדבק את עצמו לעינא חד דרחמי הינו לאין סוף; ואחר כך כשחוזר, בבחינת רצוא ושוב, אז ממשיך מאור אין סוף האחדות הרצון הפשוט שם דרך ה"מה" שלו, ונעשה ממה מאה, כמו שאמרו: אל תקרי מה, אלא מאה (יא), ונעשה תלת **מאה** מתלת מה, וממשיך אור הזה לדעתו ולשכלו, הינו גרבי דמשחא, שהוא בחינת שכל כנ"ל. אתה הראית לדעת, שממשיך אור אין

(יא) עי' מנחות מ"ג ע"ב, ועי' רש"י ותוספות. (יב) עי' זוהר ויחי רמ"א.

וְזֶה פְּרוּשׁ: אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ. דְּקִדְשָׁה כִּנ"ל. מִבֵּית עֲבָדִים - זֶה פְּרוּשׁ, הֵן ה' הֵן אֱלֹהֶיךָ תְּבִין, שֶׁכֵּל זֹאת אֲנֹכִי, הֵינּוּ שְׂתַקִּים: בַּה' אֶחָלֵל דְּבַר, בְּאֱלֹהִים אֶחָלֵל דְּבַר, הֵינּוּ כְּלוֹ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב כִּנ"ל; אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם - דְּאֵיתָא בְּמִדְרַשׁ (בְּרַאשִׁית פ' טז), כִּי כֹל הַגְּלוּיֹת נִקְרָאִים עַל שֵׁם גְּלוּת מִצְרַיִם, מִפְּנֵי שֶׁהֵם מִצְרַיִם לְיִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ שֶׁעַל יְדֵי הַצַּדִּיק נִתְּבַטַּל מַלְכוּתָם וּמִמְשַׁלְתָּם שֶׁל הָעַפּוּסִים, כִּי עַל־יְדֵי זֶה עוֹלָה מֵתוֹכֶם מַלְכוּת

דְּקִדְשָׁה כִּנ"ל. מִבֵּית עֲבָדִים - זֶה רִמְזוּ עַל בְּטוֹל הַמַּדּוּת רְעוּת שֶׁל אַרְבַּע יְסוּדוֹת, הַמְּכַנִּים בְּשֵׁם עֲבָדִים, כִּי כָּל הָאֲרַבַּע יְסוּדוֹת הֵם מֵתַחַת גְּלַגַּל הַיְרֵחַ, וְהַיְרֵחַ מְכַנֶּה בְּשֵׁם עֶבֶד, כְּמוֹבֵא בַּזֹּהַר (וַיִּשָׁב דף קפא):

הֵנָּה יִשְׁכִּיל עֲבָדֵי - דָּא סִיְהֵרָא, פְּרוּשׁ עַל־יְדֵי הַצַּדִּיק עוֹלָה הַמַּלְכוּת מִן הַסְטֵרָא אַחֲרָא, וְנִתְּבַטַּלִּים הַמַּדּוּת רְעוּת, וְעַל־יְדֵי זֶה הָאָדָם בָּא לְבַחֲנֵית עוֹלָם הַבָּא, לְבַחֲנֵית: בַּה' אֶחָלֵל דְּבַר, בְּאֱלֹהִים אֶחָלֵל דְּבַר:

תפילה ד

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם אַתָּה עֲשִׂיתָ עִמָּנוּ חֶסֶד גָּדוֹל. וְהוֹצֵאתָ אוֹתָנוּ מִמִּצְרַיִם בְּכַח גָּדוֹל וּבְיַד חֲזָקָה, וְהַבְּרַלְתָּנוּ מִחַמְשִׁים שְׁעָרֵי טְמֵאָה, וְהַכְּנַסְתָּנוּ בְּחַמְשִׁים שְׁעָרֵי קִדְשָׁה. וְתַתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ וּבְחַסְדֶּיךָ הַגְּדוֹלִים אֶת תּוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה נְבִיאָךָ נְאֻמָּן בֵּיתְךָ. אֱלוֹ פִינוּ מֵלֵא שִׁירָה כִּיִּם, וְלִשׁוֹנֵנוּ רִנָּה בְּחֵמוֹן גָּלוּי, וְשִׁפְתוֹתֵנוּ שֹׁבַח בְּמִרְחֵבֵי רִקְיעַ וְכו', לֹא נוֹכַח לַהֲוֹדוֹת וּלְחַלֵּל לְפָנֶיךָ עַל כָּל הַטּוֹבוֹת אֲשֶׁר עֲשִׂיתָ עִמָּנוּ; אֲשֶׁר נָתַתָּ לָנוּ אֶת תּוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה וְהַתְּמִימָה, וּבְחַרְתָּ בָנוּ מִכָּל הָאֻמוֹת, וְקִדְשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ הַיְקָרוֹת, הַנְּחַמְדִּים מִזֶּהָב וּמִפָּז רַב. וְכַמּוֹה אֲזַהְרוֹת הוֹתַרְתָּנוּ, וְכַמּוֹה הוֹכַחְתָּנוּ לְכָלֵי לַעֲבֹר עַל מִצְוֹתֶיךָ, לְמַעַן יִיטַב לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם.

וְעַתָּה אַחֲרֵי כָּל הַטּוֹבוֹת וְהַחֲסָדִים הַגְּדוֹלִים וְהַנּוֹרָאִים אֲשֶׁר עֲשִׂיתָ עִמָּנוּ, וְגַם אוֹתֵי הַשֶּׁפֶל וְהַנְּבוּזָה בְּתַכְלִית הַשְּׁפָלוּת, אֲשֶׁר אֵין שְׁפָלוּת לְמִטָּה מִפְּנֵי, וְכִיִּת גַּם בֵּן בְּחַסְדֶּיךָ הַגְּדוֹלִים וְהָעֲצוּמִים אֲשֶׁר אַתָּה מְרַחֵם עַל כָּל בָּשָׂר, וּבְרָאתָ

אותי בין זרע ישראל עבדיך, וקראת שמך עלי להיות בכלל ישראל עם קדוש אשר שמך משתף בשמנו. ועתה אחרי כל אלה, מה אמר לפניך יושב מרום, ומה אספר לפניך שוכן שחקים, ואיך יוכל עבד אדוני זה, עבד נבזה ושפל כמוני, לדבר ולפרש שיחתי לפניך יהוה אלהי. ואיך אפתח פי לעמוד לפניך, אחרי אשר לא נוהרתי לעמוד בטובתי, ונדחיתי בידים טובותיך וחסדיך הגדולים, ולא שמרתי את מצוותיך היקרות והחביבות, אשר הם הטובה הגדולה שבכל הטובות, והחסד הגדול שבכל החסדים:

אנא יהוה, אמנם חטאתי ליהוה אלהי ישראל. חטאתי עויתי ופשעתי, והרע בעיניך עשיתי, וכזאת וכזאת עשיתי, ובפרט (ויפרט את חטאיו, כי צריך לפרט את החטא), לך יהוה הצדקה ולנו בושת הפנים פיום הזה. מה אמר מה אדבר מה אצטדק. הרעותי את מעשי וקפחתי את טובתי וקדשתי, ופגמתי הרבה מאד, "גדול עוני מגשוא", עצמו חטאי מספר. והנני עתה בעוונותי הרבים "כאיש שבור ונבגד עברו יין, פי עוונותי עברו ראשי כמשא כבד יבדו כמוני. ואם זכרתי ונבהלתי. תעה לבכי פלצות בעתתני, רחפו כל עצמותי, כי אין שלום בעצמי מפני חטאתי". ותהי עוונותי חקוקים על עצמותי, מפני רגל ועד ראש אין מהם בעצם מעצמי מפני חטאי ופשעי המרבים, כי כל עצמותי נשברו וננסרו על ידי עוונותי המרבים אשר נחקקו עליהם. אוי לי וי לי. אוי לי וי לי.

מר לי מאד, מר מאד. מר ממות, מר מפל מיני מרירות שבעולם. ובאמת עדן לא התחלתי להרגיש כלל באב אחד מעוונותי, אפלו חלק אחד מאלף אלפי אלפים ורבי רבבות, פי על ידי עוונותי המרבים נשמטם לבי ונתבלבל דעתי, עד אשר אין אני יודע כלל ממני ומעצמי. ואלו זכיתי לידע ולהרגיש קצת מעט דמעט מעצם באב אחד מחטאי ועוונותי המרבים, אשר קלקלתי ופגמתי בשרש נפשי ורוחי ונשמותי ובעולמות עליונים, ומרדתי נגד אדון כל, אשר השמים ושמי השמים לא יכללוהו, אשר כל מלאכיו גבורי כח ושרפים ואופנים וחיית הקדש ועולמות עליונים ועולמות למעלה מהעולמות גבוה מעל גבוה עד אין שיעור וערך, כלם ירעדו ויפחדו מאימת שמו וכלם עושים רצונו באימה ביראה ואהבה.

ואני בריה קלה ושפלה שבכל הנבראים מפה סרוחה, גוש עפר, אבק פורת, מרדתי נגד אל עולם יתברך שמו לעד. והנני מאמין בזה שאם הייתי מתחיל להרגיש חלק אחד מאלפים ורבבות מעצם מרירות וכאב אחד מחטאי ועוונותי

המַרְבִּים, בּוֹדְאֵי לֹא הָיָה מְקוֹם שְׂיֻכַּל לְסַבֵּל אֶת קוֹל זַעֲקָתִי, וְלֹא הָיִיתִי יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת קוֹל זַעֲקָתִי וְעַצֵּם בְּאָבִי וּמִרִירַת לְבִי אֶפְלוּ רִנֵּעַ קִלְהָ, וְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ לֹא הָיָה יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת קוֹל צַעֲקָתִי. אוֹי אוֹי אוֹי אוֹיָה עַל נַפְשִׁי נַעֲוִיתִי מִשְׁמַע גְּבֻהַלְתִּי מִרְאוֹת, וְהַסְפַּלְתִּי הַרְבֵּה מְאֹד. וְעַל־יְדֵי מַעֲשֵׂי הָרָעִים וּפְשָׁעֵי הַמַּרְבִּים פָּגַמְתִּי בַתּוֹרָתְךָ הַקְדוֹשָׁה וְהַטְהוֹרָה וְהַתְּמִימָה, וְקַלְקַלְתִּי וְהַפַּכְתִּי צְרוּפֵי אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה הַקְדוֹשִׁים וְהַכְנַסְתִּי אוֹתָם בְּמַקוֹמוֹת אֲשֶׁר לֹא גִתַּן לְהִזְכֹּר. וְהַצְרוּפִים הֵחֵם אֲשֶׁר הַפַּכְתִּי דְבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים נַחֲקָקוּ עַל עֲצֻמוֹתַי, וְעַל־יְדִירוֹהָ גִתַּתִּי חֵם וְשָׁלוֹם, כִּי לְהַעֲפוֹם וְגִתַּתִּי לָהֶם מִמְשָׁלָה, וְהֵאֲרַכְתִּי אֶת הַגְּלוּת עַל יְדֵי עוֹנוֹתַי הַמַּרְבִּים. וְעַתָּה "מִה יֵשׁ לִי עוֹד צְדָקָה וְלִזְעַק עוֹד אֶל הַמֶּלֶךְ".

אָבֵל אֶרְעֵל־פִּירְכּוֹ עֲדוּן לֹא אֶבְרָה תַקְנִיתִי וְתוֹחַלְתִּי מִיְהוָה, כִּי חֲפֵץ חֶסֶד הוּא, כִּי אֶתָּה רוֹצֵה בְּתִשׁוּבַת רְשָׁעִים וְאֵין אֶתָּה חֲפֵץ בְּמִיתַתָּם. וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְמַדְתָּנוּ לְהַתְּנוּדוֹת לְפָנֶיךָ עַל כָּל חַטָּאוֹתֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ, וְהוֹרִיתִי לָנוּ עַל יְדֵי חֲכֻמֶיךָ הַקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאַרְץ הַמָּה לְהַתְּנוּדוֹת וְדוּוֹ דְּכָרִים לְפָנֶי הַתְּלַמִּיד חֲכָם וְהַצַּדִּיק הָאֵמֶת שְׁבִדוֹר, לְמַעַן עַל־יְדִירוֹהָ תִכְפַּר לָנוּ עַל כָּל עוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: "חֲמַת מֶלֶךְ מִלְּאֲכִי מוֹת וְאִישׁ חֲכָם יִכְפַּרְנָה", וְכְמוֹ שְׁכַתּוֹב: "עוֹבֵר עַל פֶּשַׁע לְשֹׂאֲרֵית - לְכוּ שְׂמֻשִׁים עֲצֻמוֹ בְּשִׁירִים, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֵמֶת הַחֲכָם שְׁבִדוֹר, שֶׁהוּא "עָנָו מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה", וְעַל־יְדִירוֹהָ הוּא יָכוֹל לְהַעֲלוֹת וְדוּוֹ דְּבַרְנוּ לְפָנֶיךָ וְלִכְפַּר כָּל עוֹנוֹתֵינוּ וְלְהוֹצִיא כָּל הַצְרוּפִים רָעִים שֶׁנַּחֲקָקוּ עַל עֲצֻמוֹתֵינוּ עַל־יְדֵי עוֹנוֹתֵינוּ, וְלַחֲפֹד כָּל הַצְרוּפִים רָעִים מִרַע לְטוֹב שֶׁיְהִיוּ נַעֲשִׂים מֵהֶם צְרוּפִים קְדוֹשִׁים כְּבַתְּחִילָה, עַל־יְדֵי וְדוּוֹ דְּבַרְנוּ לְפָנֶיךָ. וְאֵין יִתְחַבְּרוּ וְיִתְרַפְּאוּ שְׂכָרֵי עֲצֻמוֹתֵינוּ, וְיָשׁוּבוּ כָּל אֶחָד לְמַקוֹמָם בְּשָׁלוֹם, וְעַל־יְדִירוֹהָ נִזְכָּה לְהַפְּלֵל בְּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאוֹרֶךְ הַיּוֹם סוּף:

אָנָּה יְהוָה, רַחֲמֵן מְלֵא רַחֲמִים, חוֹשֵׁב מַחְשְׁבוֹת לְכָל יְדִח מִפְּנֵי גִדְח. "זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וְחַסְדֶיךָ כִּי מַעֲלֵם הָמָה" וְרֹאֵה כִּי אֲזַלְתִּי יָד וְאַפְסַ עֲצוֹר וְעוֹזֵב. מִה נַעֲשֶׂה עִתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, כִּי נִשְׂאָרְנוּ יְתוּמִים וְאֵין אָב, וְאֵין מִי יַעֲמֵד בְּעַדְנוּ. אָבִד חֲסִיד מִן הָאַרְץ. וְצַדִּיקֵי אֵמֶת וְחַכְמֵי הַדוֹר שֶׁהָיָה לָהֶם כָּל הַכֹּחַ הַזֶּה שֶׁהוֹפְרַתִּי לְפָנֶיךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר מִזֶּה הֵלֵא נִסְתַּלְקוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עַד אֲשֶׁר נִשְׂאָרְנוּ רַקִּים וְחֲסָרִים מִכָּל טוֹב וְנִשְׂאָרְנוּ בַתְּרֵן בְּרֹאשׁ הַהָר וְכִנֵּס עַל הַנִּבְכָּעָה. וְאִם אֲמַנְסָ, בּוֹדְאֵי אֵין דוֹר יְתוֹם, וּבּוֹדְאֵי יֵשׁ צַדִּיקִים אֲמִתִּים גַּם בְּדוֹר הַזֶּה, אֵךְ הֵם בְּהַעֲלֵם וּבְהַסְתֵּר מַעֲשֵׂינֵינוּ, וְאֵין אֲנִי זוֹכִים לִידַע מֵהֶם וּלְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם. וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, לְהִיכֵן

נפנה לבקש תרופה וצרי למפתניו ואיה איפה הרופא נפשות לחבש ולרפאות מפותניו וכאבנו האנושה מאד. אוי לנו כי שדדנו, ונמס כל לב וכשלו כל ברבים בבוא השמש בצתרים ונלקח ממנו מחמד עינינו, משיב נפשנו, תיינו וארד ימינו תפארת ראשנו גאון עזנו, נפשנו ורוחנו ונשמתנו קדשתנו וטהרתנו, הן הטה צדיקי אמת קדושי עליון אשר נסתלקו בעוונותינו, סעו הטה למנוחות עזבו אותנו לאנחות. וראה את עמך מרודים מאד בתכלית הירידה.

וְאַתָּה יהוה אלהים אמת, בוחן לבות וכליות, ואתה יודע צפון לבבנו ועצם תשוקתנו ותשוקת כל עמך בית ישראל, אשר נכספה וגם פלטה נפשם למצא מזור ותרופה למפתם. כל איש אשר יודע את נגעי לבבו, כלם פאחד תאבים ומשתוקקים ומצפים ומחכים להתקרב לצדיק האמת, למען ישיב אותם מעוונותיהם ויתקן פשעיהם ויורה לנו את הדרך אשר נלך בה ואת המעשה אשר נעשה.

וְעַתָּה יהוה אלהינו, איה חסדיך הראשונים, אשר מעולם היו בכל דור ודור צדיקי אמת רועי ישראל, אשר נשאו אותם בחיקם פאשר ישא האמן את היונק, עד אשר הורו אותם דרכי יהוה וקרבו אותם אליך. ועתה למה זנחת אותנו, והכית אותנו מפה אשר לא כתובה בתורה - זו מיתת הצדיקים אשר היא קשה מחרפן בית המקדש, ולמה תהיה ערת יהוה פצאן אשר אין להם רועה, ואנן יתמי דיתמי, עוללים לא ראו אור, מלכלכים בכל מיני שטותים מלאים חטא ועוון ופשע. מה נעשה ומה נפעל, ולהיכן נלך ונשוטט לבקש תרופה ותחבולה ועצה לצאת מכסילות דעתנו ורע לבבנו וכעור מעשינו:

אָנָּה יהוה, תן לנו חנינה ולא נאבד, פקש צאן אוכרות צאן נדח ואין מקבץ, קרב אתה אותנו ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים, כי פאמת לפי דעתי, ידעתי גם ידעתי, כי בודאי לא היה ראוי לקרבני לפי מעשי המכערים. ופעלותי המנוגות ומחשבותי המערבבות וכל מעשי הרעים שגיתי ושלשתי עליהם עד אין מספר, וכמה וכמה פעמים הבטחתיך וקבלתי עלי שלא אשוב עוד לאולתי, ושלא אבעיך עוד לעולם. ולא יכלתי לעמוד בהבטחתי אפלו זמן מעט ומותרתי לקלקל את מעשי כמה וכמה פעמים עד אין מספר. ואיך יעלה על דעתי לבוא לפניך, לבקש ולרצות ולפייס אותך.

אָבֵל ידענו יהוה אלהינו כי גבהו מחשבותיך ממחשבותינו ורחמיך וחסדיך גברו ועמקו ועצמו מאד מאד למעלה מתפיסת דעתנו, ואי אפשר לדעת ולהשיג

כָּלֵל עַד הֵיכָן עֲצָמוּ וְנִבְהוּ רַחֲמֶיךָ וְחֶסְדֶיךָ. "חֶסְדֵי יְהוָה כִּי לֹא תִמְנוּ כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו לְעוֹלָם, תֵּשֵׁב אֲנֹשׁ עַד דָּבָא" עַד דְּכֹדֻכְהָ שֶׁל גִּפְשׁ. עַל־כֵּן עַל רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים אֲנִי בּוֹטֵחַ וְעַל חֶסְדֶיךָ אֲנִי גֹשֶׁעַן כִּי גַם אוֹתִי לֹא תַעֲזוֹב בְּרַחֲמֶיךָ. וְאִם פְּגַמְתִּי מִה שֶׁפְּגַמְתִּי, כְּמוֹ שְׂאֵתָה יוֹדַע עַד הֵיכָן מַגִּיעִים הַפְּגָמִים שְׁלִי כִּי אֲנֹכִי אֵי אֶפְשָׁר לִי לְדַעַת וְלַהֲשִׁיג כָּלֵל חֶלֶק אֶחָד מֵאַלְפִים וְרִבְבוֹת מִפְּנֵם עוֹנֹתַי וְגַם עֲדוֹן אֲנִי יוֹדַע כָּלֵל נֶגֶד מִי מְרֻדְתִּי וְנֶגֶד מִי חֲטָאתִי כִּי הִשְׁגַּת רוּמְמוֹתֶיךָ נִעְלָמָה מִפְּנֵי בְּעוֹנוֹתַי. אֲבָל אַתָּה לְבַד יוֹדַע מַה שֶׁעֲשִׂיתִי וּמַה שֶׁפְּגַמְתִּי, אִיךְ וּמַה וּכְמַה וְנֶגֶד מִי פְּגַמְתִּי כִּי אֵין מִי שְׂיִוִּדַע מִמֶּךָ כִּי אִם אַתָּה לְבַד יִתְבָּרַךְ שְׁמֶךָ לְעַד, וְעַל כֵּן אֵלֶּה גִבְרוּ רַחֲמֶיךָ וְחֶסְדֶיךָ, כִּי אַתָּה יוֹדַע יִצְרָנוּ, וְאַתָּה חֲפִץ חֶסֶד. "כִּי לֹא תַחֲפִץ בְּמוֹת הַמֵּת כִּי אִם בְּשׂוֹבוֹ מִדְּרָכָיו וְתוֹה", "וְעַד יוֹם מוֹתוֹ תַחֲכֶה לוֹ אִם יָשׁוּב מִיַּד תִּקְבְּלוּ":

עַל כֵּן בָּאתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, כָּלֵב נִדְכָּה וְשִׁפְלָה רוּחַ גִּשְׁפָּרָה. שְׂתַחַס וְתִרְחַם עָלַי וְעַל כָּל חֲבֵרְתָנוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְתִשְׁלַח לָנוּ צְדִיקֵי אָמֶת שְׂיִהְיֶה לָהֶם כַּח לְתַנּוּן אוֹתָנוּ לְהַחְזִיר אוֹתָנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה וְלִתְקוּן נַפְשָׁנוּ וְלִכְפֹּר עוֹנוֹתֵינוּ. וְנוֹכַח בְּרַחֲמֶיךָ וְחֶסְדֶיךָ הַרְבִּים לְהַתְקַרֵּב לְצְדִיקֵי אָמֶת וְלִרְאוֹת אוֹר פְּנֵיהֶם הַמְּאִירוֹת. וְעַל יְדֵי זֶה תּוֹכְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְחַצִּיל נַפְשָׁנוּ הַאֲמִלְלָה מִן הַקּוֹצִים וּמִן הַפְּחָתִים שֶׁהֵם הַתְּאֵאוֹת רְעוֹת וְעַצְבוֹת וְעַצְלוֹת וְתוֹלְדוֹתֵיהֶם וְעַל יְדֵי שֶׁתּוֹכְנוּ לִרְאוֹת פְּנֵים הַמְּאִירוֹת שֶׁל צְדִיקֵי אָמֶת וְלְהַתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם. עַל יְדֵי זֶה תִּנְצַל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַמַּדּוֹת רְעוֹת הָאֵלוֹ, וְנוֹכַח בְּחֶסְדֶיךָ לְסַלֵּק וְלִשְׁבֵר כָּל הַתְּאֵאוֹת מֵאַתָּנוּ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָנוּ שׂוֹם תְּאֵוָה וְתִשְׁקָה לְשׂוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם כִּי־אִם אֵלֶיךָ, וְכָל תְּאֵוֹתֵינוּ וְתִשְׁקוּתֵנוּ וְחַפְצָנוּ וְרִצּוֹנָנוּ יִהְיֶה רַק בְּךָ וּבְעַבֹדְתֶךָ. וְנוֹכַח לְהוֹיֹת וְרִזּוּם בְּעַבֹדְתֶךָ בְּתַכְלִית הַזְּרִיזוֹת, וְלְהוֹיֹת שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב תְּמִיד. שֶׁלֹּא תִפֵּל עָלֵינוּ שׂוֹם עַצְלוֹת וְעַצְבוֹת לְעוֹלָם, רַק נְגִילָה וְנִשְׂמַחָה בְּךָ. וְנוֹכַח לְעַבֵּד אֶת יְהוָה בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לְכָב מֵרַב כָּל וְלְהוֹיֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד:

וּבְכֵן תּוֹכְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְתַנּוּן צְדָקָה לְצְדִיקֵי אָמֶת, לְמַעַן נִזְכֶּה עַל־יְדֵי־יְהוָה לְהַנְצִיל מִחַיָּה רְעָה וּמִלְסָטִים, שֶׁהֵם לְשׁוֹן הַרְעָה וְדְבָרִים בְּטָלִים וְגֵאוּהָ וְתוֹלְדוֹתֵיהֶם. וְתַעֲזְרוּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, שְׂיִהְיֶה כָּל דְּבוּרָנוּ לְשִׁמְךָ וְלְעַבֹדְתֶךָ וְלֹא נִדְבֵר דְּבָרִים בְּטָלִים לְעוֹלָם, רַק כָּל דְּבוּרָנוּ יִהְיֶה בְּתוֹרָה וְעַבֹדָה וְיִרְאָת שְׂמִים, וּבְכָרֵט מִחֲטָא וְעוֹן הַגָּדוֹל מְאֹד שֶׁהוּא עוֹן לְשׁוֹן הַרְעָה וְרִבְלוֹת שֶׁהוּא חֲמוּר בְּיֹתֵר. תִּצִּיל אוֹתִי וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא יֵצֵא מִפִּי לְעוֹלָם שׂוֹם דְּבוּר רַע עַל שׂוֹם

ישראל שבעולם. אלהי, נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ותצילני מלשון הרע ומאבק לשון הרע ומרכילות ומאבק רכילות מעתה ועד עולם, ותזבני למדת ענוה באמת לאמתו, ונפשי בעפר לכל תהיה, ואזכה לידע שפלותי באמת. ותצילני ברחמיך הרבים מן הפעם, שלא אכעווים לעולם על שום דבר, ולא אהיה קפדן כלל ולא יהא בלבי שום פעם ותקפדה בעולם כלל. רק אזכה לדבק במדותיך להיות טוב לכל, ולמקללי נפשי תדום. ותצילנו ברחמיך הרבים מן העניות ומן החסר, ותזמין פרגסתנו קדם שנוצטריך להם ברוח ולא בצמצום, בהתר ולא באסור, בכבוד ולא בבזוי, בנחת ולא בצער, מתחת ידך הרחבה והמלאה, באפן שאוכל לעשות רצונך באמת כל ימי חיי מעתה ועד עולם:

ועל כל אלה תזבנו ברחמיך להתודות ודוי דברים לפני הצדיק האמת והחכם שבידור על כל הפאתינו ועוונותינו ופשעינו, שחטאנו ושעונו ושפשענו לפניך מזעורנו עד היום הזה, למען יכפר עלינו על ידי חכמתו וענותותו, ויורה לנו הדרך הישר והאמת, את הדרך אשר גלך בה ואת המעשה אשר נעשה, ועל ידו תזכה אותנו להיות נכלל באין סוף. ונזכה לכפול עצמנו באמת, עד אשר נבוא להתפשטות הנשמיית, ונזכה לשוב ולעלות אל המקום אשר נחצבנו משם. ותפתח לנו את אורך הגדול אשר אין לו סוף ונזכה להפיל בו פרצוא ושוב. ובפרט בשעת תפלתנו תזכה אותנו, שבכל התפלה נהיה דבוקים בך באמת ובטלים אליך, ונכפול עצמנו לנמרי בעת התפלה שתהיה התפלה בהתפשטות הנשמיית, כי אין מעצור ליהוה להושיע. ואף לפי עבינו ונשמייתנו ותקף גלותינו בתאוות הגוף ומדותיו הרעים אשר נתקשרנו בו מאד באסירי עני וברזל אף על פי כן אתה גבור ורב להושיע, ומקד לא יפלא כל דבר ואין דבר נמנע מך. ואנו בטוחים ומחכים ומקווים ומצפים אליך שתרחם עלינו ברחמיך הרבים, ותזכה אותנו לכל מה שבקשנו מלפניך. שנוזכה לכפול לנמרי כל תאוות הגוף ומדותיו הרעים, עד שנוזכה לבוא להתפשטות הנשמיית להפיל בך באמת פרצוא ושוב כל ימי חיינו עד היום אשר תאספנו אליך, ואז תזבנו ברחמיך להפיל בך לעולם ועד, ולא יעבב אותנו שום חטא ועון ופשע, כי על הכל תמחל ותסלח לנו ברחמיך הרבים וחסדיך הגדולים והנוראים, ותעזר לנו ברחמיך הרבים לכפול רצוננו מפני רצונך. שלא יהיה לנו שום רצון אחר בעולם רק רצוננו יהיה פרצונך תמיד. ונזכה לדעת כי יהוה הוא האלהים ולידע כי כל מארעותינו בלם הם לטובתנו, ולברך על הכל הטוב והמטיב כמו שיהיה לעתיד לבוא. כמו שכתוב: "ביהוה אהלל דבר באלהים

אהלל דבר". ונזכה להעלות המלכות למקומה, שיתגלה מלכותך בעולם, ולכבול מלכות הרשעה ולשבר ולכבול מלכות וממשלת כל העפובים מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל, "ותמלך אתה יהוה לבדך על כל מעשיך".

רבונו של עולם, יהוה אלהים, אתה ידעת כי לכל המעלות האלה היינו יכולים לזכות עלידי צדיקי אמת, ובכן תחננו ברחמיך הרבים לגלות לנו ולהראות לנו את צדיקי האמת שבדור הזה, ולזכות אותנו להתקרב אליהם, למען תזכה אותנו על ידם לכל אשר בקשנו מלפניך. ואם, חס ושלום, חטאתינו המרבים גרמו לעשות מסך המכדייל בינינו ובין הצדיקי אמת, שהיו נעלמים ונסתרים מעינינו, חס ושלום, ואין אנו יכולים להוציא לאור תעלומות והסתרת צדיקי האמת, יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שאתה בעצמך ברחמיך הרבים תזכה אותנו ותעזר לנו לזכות ולהגיע לכל מה שבקשנו מלפניך, וודוי דברים שהתודתי לפניך יהיה חשוב ומקבל ומרוצה לפניך באלו התודתי לפני החכם ותצדיק האמת שבדור, וכל המעלות ומדות טובות ובטול תאוות ומדות רעות וכל שאר המעלות טובות, שהיינו יכולים לזכות על ידי צדיקי האמת, הן מה שבקשנו מלפניך והן מה שלא הזכרנו לפניך, על הכל תעזר לנו יהוה אלהינו ברחמיך הרבים, כי אתה אבינו ואין לנו על מי להשען כי אם עליך אבינו שבשמים. כי גלוי וידוע לפניך שרצוני וכספי חזק מאד להתקרב לצדיק האמת, אך בעוונותי הרבים איני זוכה לדעת מי הוא ואיפה הוא. מי יתן ידעתי ואמצאהו, הייתי מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות לבוא להתקרב אליו, "מספר צעדי אגידנו".

מלא רחמים, ראה עני ועמלי, ראה עני ומרודי לענה וראש, שקדתי ואהיה בצפור בודד על גג, כי אין לי למי לפנות להושע, רק לך לבד עיני תלויות חוס וחמל נא עלי, וסלח נא ויחל נא וכפר נא על חטאי ועווני ופשעי המרבים. "ליהוה אלהינו הרחמים והסליחות כי מרדנו בו למען שמך יהוה וסלחת לעוני כי רב הוא, כי עמך הסליחה למען תגרא".

ועזרנו ונפנו ותתן לנו במהנת חנם ונדבת חסד כל מה שבקשנו מלפניך. ואם שגיתי בלשוני - אתה יהוה תכפר בעדי. ותזכנו גם בעולם הזה למעם מעין העולם הבא להתבטל אליך ולדעת, שכל מארעותינו הכל לטובתנו, כי טוב יהוה לכל. ותזכנו לגלות מלכותך בעולם "למען דעת כל עמי הארץ כי יהוה הוא האלהים אין עוד, והיה יהוה למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד, יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי".

תורה ה

לְשׁוֹן רַבְּנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה

בְּחֻצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפֵר הִרְיעוּ
לִפְנֵי וְכו': (תהלים צח)

א כִּי צְרִיף כָּל אָדָם לֹמֵר: כָּל הָעוֹלָם
 לֹא נִבְרָא אֲלֵא בְּשִׁבְלִי (סנהדרין
 לז). נִמְצָא, כְּשֶׁהָעוֹלָם נִבְרָא בְּשִׁבְלִי,
 צְרִיף אָנִי לְרָאוֹת וּלְעֵין בְּכָל עַת
 בְּתַקוֹן הָעוֹלָם, וּלְמַלְאוֹת חֶסְרוֹן
 הָעוֹלָם, וְלִהְתַּפְּלֵל בְּעִבּוֹרָם. וְעִנְיָן
 הַתַּפְּלָה הוּא בְּשָׁנֵי פָּנִים, הֵינּוּ קֹדֶם
 גְּזֵר דִּין מִתַּפְּלִין כְּסֹדֵר הַתַּפְּלָה,
 וְאִין צְרִיף לְהַלְבִּישׁ הַתַּפְּלָה, אֲבָל
 לְאַחַר גְּזֵר דִּין צְרִיף לְהַלְבִּישׁ
 הַתַּפְּלָה, כְּדִי שְׁלֹא יִבִּינוּ הַמַּלְאָכִים
 הָעוֹמְדִים לְשִׁמְאֵל, וְלֹא יִקְטְרוּ, כְּמוֹ
 שְׁכַתּוֹב (דניאל ד): בְּגִזְרַת עִירִין פְּתַגְמִין,
 הֵינּוּ לְאַחַר גְּזֵר דִּין, אַזִּי: בְּמֵאמֵר
 קִדְיָשִׁין שְׁאַלְתִּין, אַזִּי הַצְּדִיקִים
 מְלַבִּישִׁים שְׁאַלְתֶּם בְּמֵאמֵר:

ב אֲבָל אִיךָ יִדְעִינוּ בֵּין קֹדֶם גְּזֵר דִּין
 בֵּין לְאַחַר גְּזֵר דִּין, עַל־יְדֵי

הַמְצוּוֹת שְׁאַנוּ עוֹשִׂים, יְכוּלִין אֲנַחְנוּ
 לִידַע בֵּין קֹדֶם גְּזֵר דִּין לְאַחַר גְּזֵר דִּין.
 וְדוֹקֵא כְּשֶׁעוֹשִׂין הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה
 גְּדוּלָה כָּל כָּף, עַד שְׁאִין רוּצָה בְּשׁוֹם
 שְׂכָר עוֹלָם הַבָּא, אֲלֵא הוּא רוּצָה
 שְׂיִזְמִין לוֹ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְצוּה
 אַחֲרַת בְּשִׂכָר מְצוּה זֹאת, כְּמֵאמֵר
 חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (אבות ד): שְׂכָר
 מְצוּה - מְצוּה; כִּי הוּא נִהְנֶה
 מִהַמְצוּה בְּעֶצְמָה, וְזֶהוּ הַחֲלוּק שְׂבִין
 נְבוֹאָת מִשֶּׁה רַבְּנוּ לְבִין נְבוֹאָת שְׁאָר
 נְבִיאִים, כְּפֶרוּשׁ רַש"י: וַיְדַבֵּר מִשֶּׁה
 אֵל רְאִשֵׁי הַמַּטּוֹת וְכו' זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר
 צוּה ה'*, פֶּרֶשׁ רַש"י: כָּל הַנְּבִיאִים
 נִתְנַבְּאוּ בְּכֹה אָמַר ה', נוֹסֵף עֲלֵיהֶם
 מִשֶּׁה, שֶׁהַתְּנַבֵּא בְּזֶה הַדְּבָר, כִּי
 בְּחִינַת כֹּה הוּא אֶסְפָּקְלָרִיא שְׁאִינָה
 מְאִירָה, וְזֶה הַדְּבָר הוּא בְּחִינַת
 אֶסְפָּקְלָרִיא הַמְאִירָה, וְאֵלוּ הַשְּׁתֵי
 בְּחִינּוֹת נְבִיאוֹת יֵשׁ בְּעִבּוּדַת הַבּוֹרָא:
 יֵשׁ אָדָם הָעוֹשֶׂה הַמְצוּה בְּשִׂכָר עוֹלָם
 הַבָּא, שְׁאִינוּ נִהְנֶה מִהַמְצוּה בְּעֶצְמָה,

אלו לא היו נותנין לו עולם הבא בשכרה, לא היה עושה אותה, וזה בחינת כה, אספקלריא שאינה מאירה, כמו אדם שרואה איזה דבר מרחוק^(א), בן הוא עושה המצוה בשביל שכרה הבא לעת רחוק, הינו אחר עולם הזה. ושלום שכר נקרא בשם נביא, כי ראשי תבות של: **יבא ברנה נשא אלמותיו**, ושם בפסוק הזה נרמז על שלום שכר: הלוף ילף ובכה נושא משך הזרע (תהלים ככו) - שמצטער בעשיתה, בא יבא ברנה נשא אלמותיו - שישמח לעתיד, כשיקבל שכר המצוות. ראשי תבות של **יבא ברנה נשא אלמותיו**, ראשי תבות **נביא**: אבל נביא שמתנבא בזה הדבר, שאינו רוצה בשכר המצוות, אלא רוצה במצוה בעצמה, שהוא משמח כל כך בעשיתה, עד שממאס בכל מין שכר, נמצא שעולם הבא שלו בהמצוה בעצמה. וזה בחינת נביא, הינו שלום שכר, בבחינת זה הדבר, בבחינת אספקלריא המאירה, כמו אדם הרואה דבר מקרוב בראיה יפה ובררה, כמו כן הוא נהנה מהמצוה בעצמה, ושכרו נגד עיניו. ומי שהוא במדרגה הזאת, שעושה המצוה בשמחה גדולה כל כך, עד שאין

רוצה בשום שכר עולם הבא בשבילה - הוא יכול לידע בין קדם גזר דין לאחר גזר דין, כי המצוות הם קומה שלמה, והם מחיין את כל הקומות, הן קומת אדם, הן קומת עולם, הן קומת שנה, כי עולם, שנה, נפש - הן מקבלין החיות מהמצוות, כמו שכתוב (תהלים לג): וכל מעשהו באמונה; וכתוב (שם קיט): כל מצותיך אמונה. והקדוש ברוך הוא הוא אחדות פשוט עם המצוות, וכשמעשה הקדוש ברוך הוא פתקונן וכסדרן, אזי הקדוש ברוך הוא משמח בהם ומתענג בהם, כמו שכתוב (שם קד): ישמח ה' במעשיו, כמו בעל-מלאכה, שעושה איזה כלי, והכלי הוא יפה - אזי הוא מתענג בה; והשמחה של הקדוש ברוך הוא היא מלבשת בהמצוות, כי הם אחדותו, ומי שעושה המצוה בשמחה מהמצוה בעצמה, נמצא כשנכנס בהשמחה שבמצוה, הוא נכנס בשמחת הקדוש ברוך הוא, שמשמח במעשיו, וזה בחינת (שם קמט): ישמח ישראל בעושיו. נמצא כשיש איזה צער ודין בעולם, שנה, נפש - אזי בודאי נגרע משמחת הקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב (בראשית ו): ויתעצב אל לבו, וכמו

שְׁאֲמָרוּ (סנהדרין מו.): שְׂכִינָה מָה
 אוֹמְרָת, קָלְנִי מֵרֵאשִׁי וְכו'. וְזֶה
 שְׁנַכְנַס בְּתוֹךְ הַשְּׂמֻחָה יְכוֹל בְּוֹדָאֵי
 לִידַע לְפִי עֵינֵן הַשְּׂמֻחָה, אִם הוּא
 קָדָם גָּזַר דִּין, אִם הוּא לְאַחַר גָּזַר דִּין.
 גַּם יְכוֹל לִידַע עַל אֵיזֶהוּ חֵלֶק
 מֵהַקּוּמָה נִגְזַר הַדִּין, כִּי יוֹדַע לְפִי
 קוּמַת הַמְצוּוֹת: אִם אֵין יְכוֹל לַעֲשׂוֹת
 בַּשְּׂמֻחָה רֵאשִׁי הַמְצוּוֹת, הֵינּוּ מְצוּוֹת
 הַתְלוּיִים בְּרֵאשׁ, יָדַע שֶׁהַדִּין נִגְזַר עַל
 רֵאשִׁי עוֹלָם שָׁנָה נֶפֶשׁ, וְכֵן בְּשֵׁאֵר
 קוּמַת הַמְצוּוֹת. וְזֶהוּ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ
 זְכוֹרָנִים לְבִרְכָה (מכילתא ועיין ביצה טז.)
 בְּשֵׁבֶת: זְכָרְהוּ מֵאַחַד בְּשֵׁבֶת, הֵינּוּ
 שְׂמֻחַת וְתַעֲנוּג עוֹלָם הַבָּא, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת שֵׁבֶת, יִרְגִישׁ בְּשֵׁשֶׁת יְמֵי
 הַמַּעֲשֶׂה, שֶׁהֵן בְּחִינַת מַעֲשֶׂה
 הַמְצוּוֹת, שֶׁבָּהֶם נִבְרָאוּ עוֹלָם שָׁנָה
 נֶפֶשׁ. [וְזֶהוּ:] (דברים כד) בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן
 שְׂכָרוֹ - שִׁיחָא שְׂכָרוֹ מֵהַמְצוּוֹת
 בְּעֶצְמוֹן, וְלֹא תָבֹא עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ -
 שְׂלֵא יַעֲשֶׂה הַמְצוּוֹת בְּשִׂכְרָא עוֹלָם
 הַבָּא, שֶׁהִיא אַחַר בֵּיאַת שְׁמֹשׁוֹ, אַחַר
 מוֹתוֹ:

ג וְעַקֵּר הַשְּׂמֻחָה הוּא בְּלֵב, כְּמוֹ
 שֶׁכְּתוּב (תהלים ד): נִתְתָּה
 שְׂמֻחָה בְּלִבִּי. וְאֵי אֶפְשָׁר לְלֵב לְשַׂמַּח
 אֲלֵא עַד שִׁסְיָר עַקְמוּמֵיּוֹת שֶׁבְּלִבּוֹ,
 שִׁיחָא לוֹ יִשְׂרוּת לֵב, וְאֵז יִזְכָּה

לְשֻׂמְחָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שם צא): וְלִישְׂרֵי
 לֵב שְׂמֻחָה. וְעַקְמוּמֵיּוֹת שֶׁבְּלֵב
 מִפְּשִׁיטֵינן עַל־יַדֵּי רַעְמִים, כְּמוֹ
 שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנִים לְבִרְכָה (ברכות
 טז.): לֹא נִבְרָאוּ רַעְמִים אֲלֵא לְפִשְׁט
 עַקְמוּמֵיּוֹת שֶׁבְּלֵב, וְרַעְמִים הוּא
 בְּחִינַת קוֹל, שֶׁאָדָם מוֹצִיא בְּכַח
 בְּתַפְלָתוֹ, וּמִזֶּה נַעֲשֶׂה רַעְמִים. כִּי
 אֵיתָא בְּזֵהָר (פינחס רלה): כִּד קָלָא נְפִיק
 וְאַעְרָא בְּעֵבֵי מְטָרָא, אֲשַׁתְּמַע קָלָא
 לְבִרְיָתָא, וְדָא אֵינּוּן רַעְמִים. וְעַקֵּר
 הַרַעְמִים הֵם מִגְּבוּרָתוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
 (איוב כו): וְרַעַם גְּבוּרָתוֹ מִי יִתְבוּנֵן;
 וּבְשֵׁבִיל זֶה אָנוּ מְבָרְכִין: שֶׁכַּחוֹ
 וְגִבּוּרָתוֹ וְכו'. וְהַגְּבוּרָתַת הֵם בְּחִינַת
 כַּח וְגִבּוּרָה, שֶׁאָדָם מוֹצִיא אֶת הַקּוֹל
 בְּכַח גְּדוֹל, וְהַקּוֹל הַזֶּה פּוֹגַע בְּעֵבֵי
 מְטָרָא, הֵינּוּ בְּחִינַת מַחִין, שֶׁמִּשָּׁם
 יוֹרְדִין טַפִּין טַפִּין, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֵהָר
 (פינחס רלה): בְּאֵר מַיִם חַיִּים וְנוֹזְלִים מִן
 לְבָנוֹן, מִן לְבוֹנָא דְמַחָא. וּכְשֶׁפּוֹגַע
 בְּעֵבֵי מְטָרָא, אֲזִי אֲשַׁתְּמַע קָלָא
 לְבִרְיָתָא, הֵינּוּ בְּחִינַת רַעְמִים. וְזֶהוּ
 (תהלים עז): קוֹל רַעְמָךְ בְּגִלְגָּל, הֵינּוּ
 בְּגִלְגָּלְתָא דְמַחָא: כִּד אַעְרָא בְּגִלְגָּלְתָא
 דְמַחָא, נַעֲשֶׂה מֵהַקּוֹל רַעְמִים,
 וְנִשְׁמַע לְבִרְיָתָא. וְזֶה (שם מט): פִּי יִדְבַר
 חֲכָמוֹת, הֵינּוּ הַדְּבוּר הַיוֹצֵא מִפִּי
 פּוֹגַע בְּחֲכָמָה, הֵינּוּ בְּגִלְגָּלְתָא דְמַחָא,

מֵהַקּוּמָה נִגְזַר הַדִּין, אִם הוּא לְאַחַר גָּזַר דִּין.
 גַּם יְכוֹל לִידַע עַל אֵיזֶהוּ חֵלֶק
 מֵהַקּוּמָה נִגְזַר הַדִּין, כִּי יוֹדַע לְפִי
 קוּמַת הַמְצוּוֹת: אִם אֵין יְכוֹל לַעֲשׂוֹת
 בַּשְּׂמֻחָה רֵאשִׁי הַמְצוּוֹת, הֵינּוּ מְצוּוֹת
 הַתְלוּיִים בְּרֵאשׁ, יָדַע שֶׁהַדִּין נִגְזַר עַל
 רֵאשִׁי עוֹלָם שָׁנָה נֶפֶשׁ, וְכֵן בְּשֵׁאֵר
 קוּמַת הַמְצוּוֹת. וְזֶהוּ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ
 זְכוֹרָנִים לְבִרְכָה (מכילתא ועיין ביצה טז.)
 בְּשֵׁבֶת: זְכָרְהוּ מֵאַחַד בְּשֵׁבֶת, הֵינּוּ
 שְׂמֻחַת וְתַעֲנוּג עוֹלָם הַבָּא, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת שֵׁבֶת, יִרְגִישׁ בְּשֵׁשֶׁת יְמֵי
 הַמַּעֲשֶׂה, שֶׁהֵן בְּחִינַת מַעֲשֶׂה
 הַמְצוּוֹת, שֶׁבָּהֶם נִבְרָאוּ עוֹלָם שָׁנָה
 נֶפֶשׁ. [וְזֶהוּ:] (דברים כד) בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן
 שְׂכָרוֹ - שִׁיחָא שְׂכָרוֹ מֵהַמְצוּוֹת
 בְּעֶצְמוֹן, וְלֹא תָבֹא עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ -
 שְׂלֵא יַעֲשֶׂה הַמְצוּוֹת בְּשִׂכְרָא עוֹלָם
 הַבָּא, שֶׁהִיא אַחַר בֵּיאַת שְׁמֹשׁוֹ, אַחַר
 מוֹתוֹ:

ג וְעַקֵּר הַשְּׂמֻחָה הוּא בְּלֵב, כְּמוֹ
 שֶׁכְּתוּב (תהלים ד): נִתְתָּה
 שְׂמֻחָה בְּלִבִּי. וְאֵי אֶפְשָׁר לְלֵב לְשַׂמַּח
 אֲלֵא עַד שִׁסְיָר עַקְמוּמֵיּוֹת שֶׁבְּלִבּוֹ,
 שִׁיחָא לוֹ יִשְׂרוּת לֵב, וְאֵז יִזְכָּה

וְעַל־יְדִי־זָה: וְהַגִּוֵּת לְבִי וְכו', הֵינּוּ*) שְׁנַתְעוֹרֵר עַל־יְדִי־זָה הָרַעַם, נִתְעוֹרֵר הַלֵּב, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ: קוֹל מְעוֹרֵר הַפְּנוּנָה**). וְזֶה שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבָרְכָה (בְּרִכּוֹת א'): מִי שֵׁישׁ בּוֹ יֵרָאֵת שְׁמַיִם, דְּבָרָיו נִשְׁמָעִין, כִּי מִי שֵׁישׁ בּוֹ יֵרָאֵה, קוֹלוֹ נִעְשֶׂה רַעְמִים, כִּי רַעַם מִסְטָרָא דִּיצְחָק, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: וְרַעַם גְּבוּרוֹתָיו, וְעַל־יְדִי־זָה דְּבָרָיו נִשְׁמָעִין, הֵינּוּ מִשְׁתַּמֵּעַ קֶלֶא לְבַרְיָתָא, כִּי תַמָּן תִּלְיָא שְׁמִיעָה^(א), כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (חֲבִקוּק א'): ה' שְׁמַעְתִּי שְׁמַעַךְ יֵרָאֵתִי. וְזֶה פְרוּשׁ (תַּהֲלִים קג): גְּבוּרֵי כַח עוֹשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַע בְּקוֹל דְּבָרוֹ; אֵיתָא בְּזֹהַר (לך לך ז'): זִכְנָן לְמִשְׁמַע קְלִין מְלַעֲיָלָא, הֵינּוּ עַל יְדֵי הַגְּבוּרוֹת נִעְשֶׂה רַעְמִים, וְעַל־יְדִי־זָה הַלֵּב שׁוֹמֵעַ, וְהֵינּוּ: וְהַגִּוֵּת לְבִי תְבוּנוֹת; וְכְמוֹ שְׁכַתּוֹב (מַלְכִּים א א'): וְנִתְתַּ לְעַבְדְּךָ לֵב שׁוֹמֵעַ, וְגַם דְּבָרָיו נִשְׁמָעִין לְבַרְיָתָא, וְזֹהוּ: לְשִׁמְעַע בְּקוֹל דְּבָרוֹ. וְזֶה בְּחִינַת קוֹל הַשּׁוֹפָר, דָּא שׁוֹפָר שֶׁל אֵיל - אֵילוֹ שֶׁל יִצְחָק^(א), בְּחִינַת: וְרַעַם גְּבוּרוֹתָיו. וְזֹהוּ (תַּהֲלִים פט): אֲשֶׁרֵי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה - יוֹדְעֵי דִיקָא, שֵׁיפְגַע הַקּוֹל בְּמַחַ, בְּחִינַת עֵבִי מְטָרָא, וְיִהְיֶה בְּבְחִינַת רַעְמִים. וְמִי שֶׁשׁוֹמֵעַ תְּקִיעַת שׁוֹפָר מְאִישׁ

יֵרָא וְחָרַד, בּוֹדָאֵי לֹא יְדָאג כָּל הַשָּׁנָה מְרַעְמִים, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: בְּקוֹלוֹת וּבְרָקִים עֲלֵיהֶם נִגְלִיתָ, וּבְקוֹל שׁוֹפָר עֲלֵיהֶם הוֹפַעְתָּ - שְׁבִקוֹל הַשּׁוֹפָר הוֹפִיעַ עֲלֵיהֶם מְקוֹלוֹת וּבְרָקִים:

ד **אַבְל** צָרִיךְ לְפָנּוֹת אֶת הַמַּחֲוִין מְחַכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וּמְמַחְשְׁבוֹת זָרוֹת. מְחַמֵּץ, שְׁלֹא יַחְמִיץ אֶת חֲכָמָתוֹ בְּחַכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וּבְתַאֲוֹת, כְּדִי לְשִׁוּצִיא אֶת הַקּוֹל וּיְפַגַע בְּמַחוּ, יִתְעַבֵּד מִמֶּנּוּ רַעַם; אַבְל כְּשֶׁגִּלְגֵּלְתָּא דְמַחָא אָטוּם בְּטָמְאָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (וִיקְרָא יא): וְנִטְמָתָם בָּם; אַזִּי אֵין קוֹלוֹ נִשְׁמָע. גַּם יִשְׁמֹר יֵרָאֵתוֹ, שְׁמִמֶּנּוּ תּוֹצְאֹת הַקּוֹל, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: וְרַעַם גְּבוּרָתוֹ; שְׁלֹא יִהְיֶה לוֹ יֵרָאֵה חִיצוֹנִיּוֹת, וְזֹה (אֲבוֹת פ"ג): אִם אֵין חֲכָמָה אֵין יֵרָאֵה; אִם אֵין יֵרָאֵה אֵין חֲכָמָה. וְזֹהוּ (שִׁבְתָּ נז): וּבִסְנַהֲרִין כ"א): יֵרֵד גְּבַרְיָאֵל וְנַעֲץ קָנָה בֵּינָם. פְּרוּשׁ, מֵהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת הַגְּבוּרוֹת, הֵינּוּ יֵרָאֵה חִיצוֹנִיּוֹת, נַעֲץ קָנָה בֵּינָם הַחֲכָמָה. קָנָה דָּא בְּחִינַת קוֹל הַיּוֹצֵא מֵהַקָּנָה^(א), הֵינּוּ עַל־יְדֵי הַשְׁתַּלְשְׁלוֹת הַגְּבוּרוֹת, שְׁהִיא בְּחִינַת סוּסְפִיתָא דְדַהֲבָא - יֵרָאֵה חִיצוֹנִיּוֹת, נִשְׁאָר הַקּוֹל נַעוּץ בְּאֲטִימַת הַשֶּׁכֶל, וְלֹא יִשְׁתַּמֵּעַ לְבַרְיָתָא. וְעַקָּר - לְשִׁמּוֹר

* עי"ז שנתעורר הרעם (כצ"ל) (** עי' ברכות כ"ד ע"ב ובהרא"ש ורבינו יונה שם ובש"ע סי' ק"א. וובס' ס"א סעיף ד') (ב) זוהר פינחס דף ר"ל. ובתיקון ע'. (ג) זוהר פינחס דף רל"ה ע"ב. (ד) ברכות ס"א. ועי' זוהר פינחס דף רל"ד.

וכו', ותדע שנעץ קנה, הינו חכמות
 חיצוניות נעוצים בים חכמתך,
 ובודאי אם לא היה נפגם מחך, לא
 היה נשמע לך מריבות שבין
 הצדיקים, ואין המריבה אלא
 בשבילך, כדי שתשוב ממות לחיים,
 מחמץ למצה, מחית לה"א, ותשוב
 מיראה רעה, מקול פגום, מחכמה
 פגומה ליראה טובה, לקול טוב,
 לחכמה טובה. וכשתשמור את מחך
 מבחינת חמץ, שלא יהיה אטום, אזי
 יפגע קולך בגלגלתך, ויתעבד רעם,
 ויתפשט עקמימיות שבלבך, ואז
 תזכה לשמחה, כמו שכתוב: ולישרי
 לב שמחה, וזה פרוש (תהלים פא):
 אענך בסתר רעם, אבחנוך על מי
 מריבה סלה, מי מריבה זה בחינת
 מצה, בחינת מחין, על-ידי זה נעשה
 רעמים:

ה **ותדע**, שצריך לשתף הגבורות
 בחסדים, שמאלא
 בימינא, כמו שכתוב (תהלים ס):
 בגבורות ישע ימינו. פי עקר התגלות
 על ידי החסדים, כמו שכתוב (שם קז):
 שב לימיני, וכן צריך לשתף האהבה
 עם היראה, כדי שיתעבד רעמים,
 וזה: מסטרא דימינא, מחא חורא
 ככספא (תיקון ע). וזה: וישב הים, הינו
 ים החכמה, לפנות בקר, דא בקר

מחו שלא יחמיץ, וזהו (תהלים סח): גער
 חית קנה, כדאיתא בזהר (פינחס רנב):
 קנה חית תשבר ותעשה ממנה
 ה"א, ותעשה מאותיות חמץ מצה,
 הינו שלא תחמיץ חכמתך. וזהו
 לשון גער, לשון מריבה, פי מצה
 לשון מריבה, דצדיקא עבדין
 מצותא בסטרין אחרנין, דלא
 יתקרבו למשכנא דקדשה, הינו
 כשתשמור את חכמתך שלא יפגם בו
 חכמות חיצוניות, שלא תהרהר
 בהרהורים רעים, שהם בחינת קנה
 דסטרא אחרא, כנגד קנה חכמה קנה
 בינה דקדשה - על-ידי זה תנצל
 מבחינת חמץ, שהיא סטרא דמותא,
 כדאיתא: מחמץ, תמן סטרא
 דמותא. **ותאמין**, פי כל מצותא
 ומריבה שיש בין הצדיקים
 השלמים, אין זה אלא כדי שיגרושו
 סטרין אחרנין, וזה פרוש (משלי טו):
 און שמעת תוכחת חיים בקרב
 חכמים תלין - לשון תלונה
 ומריבה^(ה); כשאתה שומע מריבות
 שבין הצדיקים, תדע, שזה משמיעין
 אותך תוכחה, על שפגמת בטפי
 מחך, שעל זה נאמר (משלי ב): כל
 באיה לא ישובון, ולא ישיגו ארחות
 חיים; שאתה דבוק בסטרא דמותא,
 בחינת חמץ, בחינת ירד גבריאל

(ה) ועי' זוהר חדש ס' ויצא וילן שם כד"א וילונו העם.

דְּאִבְרָהֶם⁽¹⁾, בַּחֲנִינֵת: אֲבָרָהֶם אוֹהֲבֵי
(ישעיהו מא); לְאֵיתָנוּ דָּא גְבוּרוֹת, הֵינּוּ
בַּחֲנִינֵת: קוּל רַעְמָךְ בְּגִלְגַּל. וְזָהוּ (שח"ש
ח): מִיָּם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת
הָאֵהָבָה, כִּי עֶקֶר הַתְּגַבְרוּת עַל יְדֵי
הָאֵהָבָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: שֵׁב לִימִינִי
וְכו'. וְזָהוּ פְרוּשׁ (תהלים כט): אֵל הַכְּבוֹד.
אֵל דָּא חֶסֶד; כְּבוֹד דָּא חֲכָמָה, כְּמוֹ
שְׁכַתּוּב (משלי ג): כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ;
הֲרַעִים דָּא בַּחֲנִינֵת רַעְמִים, הֵינּוּ
הַגְּבוּרוֹת בַּחֲנִינֵת רַעְמִים צָרִיף לְשִׁתְּרָף
עִמָּהֶם אֵהָבָה, כְּדֵי שִׁפְגְּעוּ בְּכְבוֹד,
בַּבְּחִינֵת חֲכָמָה, שִׁתְּעַבֵּד מֵהֶם
רַעְמִים וְתִתְגַּבֵּר עַל אוֹיְבֵיךָ, כְּמוֹ
שְׁכַתּוּב: שֵׁב לִימִינִי וְכו'.

וְזָה פְרוּשׁ: אָמַר רַבָּה בַר בַּר חֲנָא:
זִמְנָא חֲדָא הוּוּ
אֲזִלִּין בְּסַפִּינְתָא, וְסָגֵי סַפִּינְתָא
בֵּין שִׁיצָא לְשִׁיצָא דְכוּרָא תִלְתָּא
יֻמָּא וְתִלְתָּא לִילוּתָא, אִיהוּ בְזָקִיפוּ
וְאָנּוּ בְשַׁפּוּלִי. וְכִי תִימָא לֹא מִסְגִּי
סַפִּינְתָא טוּבָא, כִּי אֲתָא רַב דִּימִי
אָמַר: כְּמִיחָם קַמְקוּמָא דְמִיָּא מִסְגִּי
שְׁתִּין פְּרָסִי, וְשַׁדִּי פְרָשָׁא גִירָא
וְקַדְמָה לָהּ אִיהִי. וְאָמַר רַב אֲשִׁי:
הֵהוּא גִילְדָנָא דְמִיָּא הוּא, דְאֵית לָהּ
תְרֵי שִׁיצָא:

רַשְׁבֵּ"ם:

שִׁיצָא. סְנַפִּיר: בֵּין שִׁיצָא לְשִׁיצָא.
סְנַפִּירִין בְּגַב הַדָּג, אֶחָד לְצַד הָרֹאשׁ
וְאֶחָד לְצַד הַזָּנָב: אִיהוּ בְזָקִיפוּ. שְׁהִיָּה
הוֹלֵךְ כְּנֶגֶד הַרוּחַ: וְאָנּוּ אֲזִלִּין בְּשַׁפּוּלִי.
כְּמוֹ שְׁהַרוּחַ הוֹלֵךְ, דְּמִיָּם שֶׁל יָם אֵינֶם
נוֹבְעִין, אֲלֵא עַל־יְדֵי רוּחַ הוֹלְכִין בְּהוּ:
כְּמִיחָם קַמְקוּמָא דְמִיָּא. כְּשִׁיעוֹר
שְׁמַחְמָמִים קַמְקוּמָא שֶׁל מִיָּם חַמְוִין:
וְשַׁדִּי פְרָשָׁא גִירָא. כְּשִׁהִיָּה שׁוֹם אָדָם
יֹרֵה חַחֵץ וּבִקְשֵׁת עַל שִׁפְתַי הֵיִם לְאַרְץ,
הוּי חַזִּינּוּ דְקַדְמָה לָהּ סַפִּינְתָא לַחֲוִי:

סַפִּינְתָא לְשׁוֹן חֲשִׁיבוּת, דָּא בַּחֲנִינֵת
גְבוּרָה יִרְאָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב
(ישעיהו לג): יִרְאֵת ה' הִיא אוֹצְרוֹ; שְׁהִיא
עֶקֶר הַחֲשִׁיבוּת. **שִׁיצָא** לְשׁוֹן צָרָה,
כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (במדבר טז) וְאֲכַלְהָ אֶתֶם
כְּרָגַע, וְתִרְגוּמוֹ וְאֲשַׁצִּי יִתְהוֹן. **תִּלְתָּא**
יֻמָּא וְלִילוּתָא דָּא בַּחֲנִינֵת מְצוּוֹת,
שֵׁישׁ בְּהֶם מְשַׁכְּלוֹת וּמְקַבְּלוֹת
וְחֻקוֹת, וְכַתִּיב בְּהֶם (יהושע א): וְהִגִּית
בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה. אִיהוּ בְזָקִיפוּ וְאָנּוּ
בְשַׁפּוּלִי זֶה בַּחֲנִינֵת: יִשְׁמַח ה'
בְּמַעֲשָׂיו, יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׂיו.
כְּמִיחָם קַמְקוּמָא דְמִיָּא דָּא מוּחָא,
כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (שח"ש ד): וְנוֹזְלִים מִן
לְבַנוֹן. מִסְגָּא שְׁתִּין פְּרָסִי דָּא בַּחֲנִינֵת
גְבוּרוֹת, שְׁשִׁים גְבוּרִים, וְרַעַם

(1) עיין זוהר תרומה ק"ע ע"ב.

אתא רב דימי אמר: כמיחם קמקומא דמיא וכו', הינו בחינת: קול רעמך בגלגל. שיתין זה בחינת גבורות, הפוגעין בגלגלתא, ונעשה ממנו רעמים. ואשתמע קלא, זה בחינת: הקול מעורר הכונה, בחינת: לא נבראו רעמים וכו'. והדר אמר, שעקר התגברות הגבורות אינו אלא על-ידי חסדים, וצריך לאכללא שמאלא בימינא פנ"ל, ואף-על-פי-כן צריך לאקדמא את היראה⁽¹⁾, כי בעל אבדה מחזיר על אבדתו. (כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה קדושין ב: דרכו של איש לחזור אחר אשה. משל לאדם, שאבדה לו אבדה וכו'. פרוש, כי אהבה הוא בחינת איש, ויראה היא בחינת אשה, פידוע, ועל-פן צריך להקדים את היראה, כי אז תבוא אליו האהבה ממילא, כי האהבה הולכת ומחזרת אחר היראה תמיד, כי בעל אבדה מחזיר אחר אבדתו פנ"ל; כך שמעתי מפיו הקדוש בפרוש). וזהו בחינת: וכי שדא פרשא גירא וכו'.

ואמר רב אשי: האי גלדנא דימא
וכו'. גלדנא הוא בחינת שם אגל"א, שהוא בחינת גבורות, כי הוא ראשי-תבות: אתה גבור לעולם אדני, כמובא⁽²⁾, כי גלדנא הוא

גבורותיו. וכי שדי פרשא גירא פרשא דא בחינת חסד, שהוא מוציא לאור תעלומות, דברים המצמצמין הוא מפרש אותם. גירא דא (תהלים קמז): שלח חצף ותהמם, דא בחינת: שב לימיני וכו'. קדמה ליה איהי דא בחינת יראה שהיא קדם, שהיראה היא קודמת, כמו שכתוב (שם קיא): ראשית חכמה וכו'. שרבה בר בר חנה ספר, שהלך כל כך במדת היראה, וראה גדל כח היראה, עד שיכול להבין על ידה בין קדם גזר דין לאחר גזר דין, וזהו: בין שיצא וכו'. והדר מפרש איך יכול להבין, הינו על-ידי המצוות, שהם בחינת תלתא יומא וכו', יכול להבין ודוקא כשעושין אותן בשמחה, ועל-ידי שמחת המצוות יכול להבין, כי הקדוש-ברוך-הוא משמח במעשיו, והשמחה היא מלבשת במצוות פנ"ל, ואנחנו משמחין למטה גם כן בהקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב: ישמח ישראל בעושיו, ואין רצוננו בשום שחר, אפלו שחר עולם הבא פנ"ל. וזה: איהו בזקיפו ואנן בשפולי, לפי שמחתו כן שמחתנו, ועל-ידי-זה אנחנו יכולין להבין. והדר מפרש איך להשיג בחינת שמחה, על-ידי בחינת רעם. וזהו: כי

(1) עיין תיקונים בהקדמה. (2) ז"ח פרשת תרומה.

לְקוּטֵי נַחַם נַחֵם נַחֵם מֵאִמּוֹן ❁ תְּפִלוֹת

בְּלֵב, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ: לֹא נִבְרָאוּ רַעְמִים
 וְכוּ'; וְעַל־יְדֵי־זֶה: נִהְרֹת יִמְחָאוּ כֶּף
 - בְּחִינַת שְׂמֻחָה כִּנ"ל, וְלִישְׂרֵי לֵב
 שְׂמֻחָה. וְעַל יְדֵי הַשְׂמֻחָה: יַחַד הָרִים
 יִרְנְנוּ. רְנָה לְשׁוֹן תְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
 (מלכים א' ח'): לְשִׁמְעַ אֶל הַרְנָה וְכוּ';
 הָרִים בְּחִינַת צְדִיקִים (ט), הֵינּוּ עַל יְדֵי
 שְׂמֻחַת הַלֵּב יְכוּלִין לְהַתְּפִלָּל
 וּלְהַלְבִּישׁ אֶת תְּפִלָּתוֹן בְּמֵאֵמָה,
 כְּשֵׁיבִינוּ כִּי נִגְזַר הַדֵּין, וְזֶה פְּרוּשׁ
 יַחַד - שְׂמֵלְבִישִׁים תְּפִלָּתוֹם בְּסִפּוּרִים
 יַחַד:

אוֹתִיּוֹת אֲגִ"ל וְשֵׁם אֲדַנִּי בְּשִׁלְמוֹת,
 הֵינּוּ שֵׁם אֲגִלִּיא כִּנ"ל.
וְזֶה פְּרוּשׁ: בְּחִצְצוֹרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר
 וְכוּ', הֵינּוּ עַל־יְדֵי
 בְּחִינַת קוֹל דְּנִפְיק, כִּנ"ל, עַל־יְדֵי־זֶה:
 יִרְעֵם הַיָּם וְכוּ', נַעֲשֶׂה בְּחִינַת
 רַעְמִים, בְּחִינַת: קוֹל רַעַמְךָ בְּגִלְגָּל.
תָּבֵל וַיִּשְׁבִּי בָּהּ - דָּא בְּחִינַת לְבָא
 וְעָרְקִין דִּילֵה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ: לֹא נִבְרָאוּ
 רַעְמִים וְכוּ'; כִּי **תָּבֵל** - אוֹתִיּוֹת תִּי"ו
לֵב: תִּיו לְשׁוֹן רְשִׁימָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
 (יחזקאל ט'): וְהַתְּוִיַת תּוֹ - שְׁנַרְשֵׁם הַקּוֹל

תְּפִילָּה ה'

אַתָּה נִגְלִיתָ בַּעֲנַן כְּבוֹדְךָ עַל עַם קְדוֹשְׁךָ לְדַבֵּר עִמָּם, בְּקוֹלוֹת וּבְרַקִּים עֲלֵיהֶם
 נִגְלִיתָ, וּבְקוֹל שׁוֹפָר עֲלֵיהֶם הוֹפַעְתָּ בְּהַגְלוֹתֶךָ מִלְּפָנֵינוּ עַל הַר סִינַי, לְלַמֵּד
 לְעַמְּךָ תוֹרָה וּמִצְוֹת. וּבְכֵן יֵהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַל־הִי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּעֲזֹרְנוּ
 בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְקַיֵּם מִצְוֹתֶיךָ בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וּתְזַכֵּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְהַתְּפִלָּל
 לְפָנֶיךָ בְּכָל כַּחַי, וְכָל מִינֵי כַח שְׁנִמְצָא בִּי בְּרַמ"ח אֲבָרֵי וְשֵׁם"ה גְּדִיד, בְּבִשָּׂר וּגְדִין
 וְעֲצָמוֹת וְעוֹרֻקִים בְּחֵלֶב וּבְדָם, וְכָל הַכַּח שֵׁישׁ בְּמוֹחַ שְׂבָרָאשׁ וּבְמוֹחַ שְׂמֻתַּפְשֵׁט בְּכָל
 הַגּוּף, וְכָל הַכַּח שֵׁישׁ בְּחַמְשָׁה חוּשִׁים, וְכָל שְׂאָר מִינֵי כַחוֹת - כֻּלָּם יִכְלְלוּ בְּתוֹךְ
 הַתְּפִלָּה, שְׂאֻזְכָּה לְהוֹצִיא הַקּוֹל וְהַדְּבֹר שֶׁל הַתְּפִלָּה בְּכַח גְּדוֹל וְאֻזְכָּה שִׁיְהִיהָ קוֹלִי
 נִשְׁמָע כְּמוֹ רַעַם גְּבוּרֹתֶיךָ, וְהַקּוֹל הַזֶּה יַעֲזֹר בְּנִגְוַת לִבִּי, שְׁלֹבֵי יְהִיהָ שׁוֹמֵעַ וּמְבִין
 הַיִּטֵּב מִה שֶׁאֲנִי מְתַפְּלֵל לְפָנֶיךָ, שְׂאֻזְכָּה לְהַתְּפִלָּל בְּכֹנֶנֶת הַלֵּב. וְזַכֵּנִי שִׁיְהִיהָ לִי יִרְאֵת

(ט) עֵיין מ"ד בא פ' ט"ו.

שמים - יראת הרוממות, ואהיה נשמר שלא יהיה לי שום יראה חיצונית כלל, שלא אירא ולא אפחד משום דבר שבעולם, לא משר ואדון ולא משום אדם שבעולם ולא מחיה רעה ולסטים, ולא משום דבר שבעולם, ולא יהיה לי שום פחד ויראה חיצונית כלל, כי אם ממך לבד אירא ואפחד תמיד, ואזכה ברחמיך ליראה עלאה יראת הרוממות:

וּכְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחַסְדֶּיךָ הַגְּדוֹלִים לַפְּנֹת אֶת מַחֵי וּמַחְשַׁבְתִּי מִחֻכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וּמִמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת, שְׁלֵא אֶטְמַטֵּם אֶת מַחֵי וּמַחְשַׁבְתִּי בְּתַאוּת וְהַרְהוּרִים, חֵם וְשָׁלוֹם, וְלֹא אַחְמִיץ אֶת מַחֵי וּמַחְשַׁבְתִּי בְּחֻכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וּבְתַאוּת, חֵם וְשָׁלוֹם, וְלֹא אֶהְרַחַר בְּהַרְהוּרִים רָעִים, שְׁלֵא יִהְיֶה לִי שׁוּם הַרְהוּר וּמַחְשַׁבַת חוּץ בְּעוֹלָם כָּלֵל, רַק יִהְיֶה מַחֵי וּמַחְשַׁבְתִּי נְקִי וְנָדָה וְצַח, שְׁלֵא יִכְנַס בְּמַחְשַׁבְתִּי שׁוּם מַחְשַׁבָה חִיצוֹנִית כָּלֵל. וְתַתֵּן לִי כֹחַ לְהִתְנַבֵּר עַל כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת רְעוּת, מַחְשְׁבוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְהַרְהוּרִים. הַבָּאִים עָלַי לְכַלְכֵּל אֶת דַּעְתִּי, שְׁלֵא אֶתֵּן לָהֶם שׁוּם מְקוֹם לְכַנֵּס בְּמַחֵי כָּלֵל. וְאִזְכֶּה לְגַעַר בָּהֶם וְלָרִיב עִמָּהֶם לְגַרְשָׁם מֵעָלַי וּמֵעַל גְּבוּלִי, שְׁלֵא יִהְיֶה לָהֶם שׁוּם כֹּחַ לְכַנֵּס בְּדַעְתִּי כָּלֵל וְאִזְכֶּה לְקַדֵּשׁ אֶת מַחְשַׁבְתִּי תָּמִיד:

אָנָּה יְהוָה, רַחֲמֵן מְלֵא רַחֲמִים, טוֹב וּמְטִיב לְכָל, אֶתְּהָ יְדַעְתָּ אֶת גְּדֹל עֲצֵם הַפְּגָם הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַנוֹגַע בְּעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים מְאֹד עַל יְדֵי כָּל מַחְשַׁבָה רְעָה, מִכָּל שָׁפֵן וְכָל שָׁפֵן עַל יְדֵי הַרְהוּר רַע, חֵם וְשָׁלוֹם, שֶׁהוּא פּוֹגֵם וּמְקַלְקֵל מְאֹד בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְעוֹקֵר אֶת הָאָדָם, חֵם וְשָׁלוֹם, מִמְּקוֹר חַיִּים, עַד אֲשֶׁר קָשָׁה לוֹ עוֹד לָשׁוּב וּלְהַשִּׁיג אֲרָחוֹת חַיִּים, וְכָל שְׂאֵר הַפְּגָמִים הַעֲצוּמִים וְהַנּוֹרָאִים עַד גְּבַחֵי מְרוֹמִים, הַנוֹגְעִים בְּמְקוֹם שְׁנוּגְעִים, שְׁנַעֲשִׂים עַל יְדֵי כָּל מַחְשַׁבָה רְעָה וְהַרְהוּר הַנִּכְנָס בְּמַחֵ, חֵם וְשָׁלוֹם. וְגַם אֶתְּהָ יְדַעְתָּ אֶת גְּדֹל עֲצֵם הַהִתְנַבְּרוֹת שְׁמוֹתֶנְבְּרִים עֲלֵינוּ בְּכָל פֶּעַם, לְכַלְכֵּל אֶת דַּעְתֵּנוּ בְּמַחְשְׁבוֹת רְעוּת וְהַרְהוּרִים רָעִים. וּבַעֲוֹנוֹתֵי הַרְבִּים לֹא נִזְהַרְתִּי לְהַשְׁמֵר מֵהֶם וּלְהִתְנַבֵּר עֲלֵיהֶם, עַד אֲשֶׁר פָּגַמְתִּי אֶת מַחֵ מְאֹד עַל יְדֵי מַחְשְׁבוֹתֵי הָרְעוּת שֶׁהִכְנַסְתִּי בְּמַחֵ, עַד שֶׁכָּל מַחֵ הוּא מְלֵא מַחְשְׁבוֹת חִיצוֹנִיּוֹת. וְעַבְרְתִּי עַל אִפּוֹר חֲמִיץ, שֶׁהִיִּיתִי מַחְמִיץ אֶת מַחֵ בְּתַאוּת וְהַרְהוּרִים וּבְכַלּוּלִים וּבְכָל מִינֵי שְׁמוֹתִים. וְלֹא דִי שְׁלֵא הִיִּיתִי מִתְנַבֵּר עַל הַמַּחְשְׁבוֹת רְעוּת, אִף גַּם נִתְּתִי לָהֶם כֹּחַ לְכַנֵּס בְּמַחֵ. וְלֹא הִשְׁתַּדַּלְתִּי לְגַרְשָׁם כָּלֵל, וְלֹא קִיַּמְתִּי עֲצוּתְךָ הַקְּדוּשִׁים אֲשֶׁר גִּלִּיתִי לִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְגַרְשָׁם מִמֶּנִּי בְּשֵׁב וְאֵל תַּעֲשֶׂה, וְלֹא שְׁמַעְתִּי לְקוֹל מוֹרֵי. אוֹי לִי, וַי לִי עַל הַיָּמִים שֶׁעָבְרוּ בְּכַלְכּוֹל הַדַּעַת וּמַחְשְׁבוֹת רְעוּת. "מִכְּעֵתִי בִּינוֹן מְצוּלָה וְאִין מְעַמְד בְּאֵתִי בְּמַעֲמָקֵי מַיִם וְשְׁבוּלַת שְׁמִפְתָּנִי". כָּל

ידעתי ומוחי נתערבב כל כך במחשבות רעות ובלבולים, עד אשר אפלו בשעה שאני חפץ להתגבר עליהם ולברח מהם, קשה עלי מאד.

"יהוה אלהים אתה ידעת לאולתי ואשמותי ממוך לא נכחדו". הן על כל אלה באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי בלב נשבר ונדכה, בקודה ובכריעה ובהשתחויה, בתחנוה ובקשה, בעני בפתח, נאנח ונדכה, שואל ומבקש מתנת חנם ונדבת חסד, שתחנני ברחמיך העצומים וחסדיך הנפלאים, ותוציאני מאפלה לאורה, ותעזר לי מהיום לקדש את מחשבותי תמיד מעתה ועד עולם:

רבנו של עולם, צופה בעלבון אנוחים, תיקר נא נפשי האמללה בעיניך, ויחמל עלי בחמלתך ויחנינותיך, ועזרני וסייעני ויחזקני ואמציני, וקדשני בקדשתך העליונה, שימשך עלי קדשה וטהרה מאתך, באפן שאזכה מעתה לשמור עצמי שלא אניח לכנס כלל לתוך מחשבותי שום מחשבת חוץ שבעולם ולא שום בלבול הדעת ומכל שפן וכל שפן שלא אהרהר בשום הרהור בעולם כלל, רק מחשבותי תהיה קדושה תמיד, זכה ונקיה מכל סיג ופסלת:

ובכן תופני ברחמיך הרבים להאמין בצדיקי אמת. ולא יכנס במחשבותי ודעתי שום הרהור ומחשבה כלל על המחלוקת שיש בין הצדיקי אמת, רק אזכה להאמין בצדיקי אמת באמונה שלמה ולא יהיה לי שום הרהור וקשיא עליהם ועל המחלוקת שביניהם כלל:

רבנו של עולם אם אמנם פגמתי במפי מוחי, אשר על ידי זה איני ראי וכדאי להתקרב לצדיקי אמת ולזכות להאמין בהם באמת, אשר מחמת זה באים עלי מחשבות חוץ והרהורים להרהר אחריהם, חס ושלום: אגא יהוה, אל תעשה עמי פחמאי ואל תדייני כמפעלי, ועשה למענך ולא למעני ומלא בקשתי ברחמים, וזפני שלא יכנס בלבי שום קשיא והרהור כלל על הצדיקי אמת ועל המחלוקת שביניהם, רק אזכה להאמין בהם באמונה שלמה באמת.

ויחמל עלי ברחמיך הרבים, וזפני לשוב אליך באמת ולהשיג ארחות חיים, ובמקום שקללקתי שם אתתקן. ותשיב אותי ברחמיך וחסדיך הגדולים ממות לחיים, מחמץ למצה, מיראה רעה ליראה טובה, מקול פגום מחכמה פגומה - לקול טוב לחכמה טובה, "תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך נעימות בימיך נצח, פי עמך מקור חיים באורך נראה אור".

אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים חוֹתֵךְ חַיִּים לְכָל חַי, אֵל חַי חֲלַקְנוּ צוּרְנוּ גְאֻלְנוּ מִמּוֹת, פָּדַנו מִשַׁחַת, וְהַצֵּל אוֹתִי וְאֵת כָּל עַמּוֹךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל מִכָּל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת רְעוֹת וְהַרְהוּרִים שֶׁהֵם נִקְרָאִים סִטְרָא דְמוֹתָא. וְחַנּוּנֵי מֵאֲתֵךְ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְתַן לִי חַיִּים טוֹבִים, חַיִּים אֲרוּכִים, חַיִּים אֲמִתִּיִּים, חַיִּים נְצִחִיִּים. וְעֲזֹרְנִי שְׂאוּכָה לְקַדֵּשׁ אֵת הַמַּחֲזִין שְׁלִי הַנִּקְרָאִים בְּאֵר מַיִם חַיִּים:

וְזַכְּנִי לְאַהֲבָה אֵת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל בְּאֵמַת אַהֲבַת הַמַּיִשׁוּר. וְיַחַד לְבָבִי לְאַהֲבָה וְלִירְאָה אֵת שְׁמֶךָ. וְתַצִּיל אוֹתִי מִיְרָאוֹת הַגְּפוּלוֹת, שְׁלֵא אֲתִירָא מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם כִּי אִם מִמֶּךָ לְבַד אִירָא וְאֶפְחַד תְּמִיד, לְבַעֲבוֹר תִּהְיֶה יְרֵאתְךָ עַל פְּנֵי לְבַלְתִּי אֲחַטָּא לְעוֹלָם.

וְעֲזֹרְנִי לְהַתְּפִלֵּל לְפָנֶיךָ בְּכָל בְּחַי, שְׂאֲכַנִּים כָּל בְּחַי בְּדַבּוּרֵי הַתְּפִלָּה וְאוֹצִיא אֵת הַקּוֹל וְהַדְּבִיבּוֹר שֶׁל הַתְּפִלָּה בְּכַח גְּדוּל, עַד שִׁיהִיָּה קוֹלִי פּוֹנֵעַ בְּמַחֲוֵי וַיְהִיָּה נִשְׁמָע לְלִבִּי כְּמוֹ קוֹל רַעְמִים, עַד שֶׁהַלֵּב יִשְׁמַע הַיָּטֵב דְּבִוְרֵי הַתְּפִלָּה וְיִתְעוֹרֵר לְעַבְדוֹתְךָ בְּאֵמַת, וַיְהִי נַעֲשִׂים מְקוּלֵי וְדַבּוּרֵי בְּחִינַת רַעְמִים. וְזַכְּנִי שִׁיהִיָּה לִי יְרֵאת שָׁמַיִם בְּאֵמַת, עַד שִׁיהִיָּה דְבָרֵי נִשְׁמָעִים לְבְרִיּוֹת לְעַבְדוֹתְךָ וְלִירְאָתְךָ, וְקוֹל תְּפִלָּתְנוּ יַעֲלֶה לְפָנֶיךָ לְרִצּוֹן כְּמוֹ שְׂבַעָה קוֹלוֹת שְׂאֲמֹר דְּוֹד עַל הַמַּיִם, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: "קוֹל יְהוָה עַל הַמַּיִם אֵל תְּכַבּוֹד הַרְעִים יְהוָה עַל מַיִם רַבִּים, קוֹל יְהוָה בְּכַח". וְזַכְּנִי שִׁיתְּפַשֵּׁט עַקְמוּמֵיּוֹת שְׁבַלְבִּי, שְׁלֵא יְהִיָּה בְּלִבִּי שׁוּם עַקְמוּמֵיּוֹת וְעַקְשׁוֹת בְּלָל, "לְכַב עַקְשׁ יָסוּר מִמֶּנִּי רַע לֹא אֲדַע", רַק אֲזַכֶּה לִישֵׁר לְכַב בְּאֵמַת שִׁיהִיָּה לְבִי יָשָׁר עִם יְהוָה תְּמִיד:

וּבְבִין יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שְׂתַעֲזֹרְנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְזִכּוֹת לְשִׁמְחָה גְּדוֹלָה בְּאֵמַת בְּעַבְדוֹתְךָ, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: "עַבְדוֹ אֵת יְהוָה בְּשִׁמְחָה וְגִילוֹ בְּרַעְדָּה". וְתַזְכְּנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לַעֲשׂוֹת כָּל הַמַּצּוּוֹת בְּשִׁמְחָה גְּדוֹלָה בְּאֵמַת, שִׁיהִיָּה לִי שִׁמְחָה גְּדוֹלָה מִהַמַּצּוּוֹת בְּעֲצֻמָּה, שְׂאֲגִיל וְאֶשְׂמַח מְאֹד בְּשִׁעַת עֲשִׂית כָּל מַצּוּוֹת וּמַצּוּוֹת, בְּמִה שְׁזַכִּיתִי בְּרַחֲמֶיךָ לַעֲשׂוֹת הַמַּצּוּוֹת, וְכָל שְׂמִחַתִּי יְהִיָּה רַק הַמַּצּוּוֹת לְבַד לֹא בְּשִׁבִיל שְׂכָר עוֹלָם הַבָּא, מִכָּל שְׂפָן וְכָל שְׂפָן שְׁלֵא יַעֲלֶה בְּדַעְתִּי, חֵם וְשְׁלוֹם פְּנִיּוֹת שֶׁל שְׁטוֹת בְּשִׁבִיל בְּנֵי אָדָם אוֹ בְּשִׁבִיל עַסְקֵי עוֹלָם הַזֶּה, חֵם וְשְׁלוֹם, רַק שְׂאוּכָה לַעֲשׂוֹת כָּל הַמַּצּוּוֹת בְּשִׁמְחָה גְּדוֹלָה מִהַמַּצּוּוֹת בְּעֲצֻמָּה. וַיְהִיָּה כָּל הָעוֹלָם הַבָּא שְׁלִי בְּהַמַּצּוּוֹת בְּעֲצֻמָּה עַד שְׁלֵא אֲרַצֶּה שׁוּם שְׂכָר עוֹלָם הַבָּא בְּשִׁבִיל הַמַּצּוּוֹת, רַק שְׁכָר שְׂכָרֵי יְהוָה שְׂתוֹכְנִי לַעֲשׂוֹת מַצּוּוֹת אַחֲרַת בְּשִׁכָר מַצּוּוֹת זֹאת, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבְרָכָה: שֶׁשְׂכָר מַצּוּוֹת מַצּוּוֹת.

לקוטי נח נחמ נחמן מאומן תפלות

ואזכה להפיל בך על ידי מצוותיך הקדושים אשר הם אחדותך. ויקים בנו מקרא שכתוב: "ישמח יהוה במעשיו", "ישמח ישראל בעשיו", שאתה תשמח בנו על ידי שתזכנו לעשות מעשים טובים בעניך, ואנחנו נגילה ונשמחה בך, ותעזרנו ברחמיך הרבים להמשיך חיות ושלע טובה וברכה על ידי עשיית מצוותינו בשמחה גדולה, לרמ"ח איברינו ושם"ה גידנו, ולכל העולם כלו ולכל השנה בלה, וכל השלשה קומות, הן קומת עולם הן קומת שנה הן קומת נפש - בלם יתברכו ויקבלו חיים וטובה וברכה וקדשה וטהרה על ידי קיום מצוותינו בשמחה גדולה:

ותעזרנו ברחמיך הרבים, שנוכל להתפלל עבור כל העולם ולמלאת חסרון העולם, וכל מיני גזרות שנגזרו על העולם, בלם נוכה לבטל על ידי תפלתנו, ונוכה לדעת ולהשיג אם הוא קדם גזר דין או לאחר גזר דין. ותזכנו לידע איך להתפלל לפניך, ולהלביש את תפלתנו בספורי דברים בזמן שהשעה צריכה לך. ואם אמנם בעת הזאת אנו רחוקים מאד מדעת והשגה זאת, עם כל זה בידך הכל וממך לא יבצר כל דבר, "אתה יהוה לא תכלא רחמיך ממני, חסדך ואמתך תמיד יצרוני". ותעזרני ותזכני להגיע ולבוא לכל מה שבקשתי מלפניך, קדשנו במצוותיך ושמח נפשנו בישועתך וטהר לבנו לעבודתך באמת, עבודה שבלב זו תפלה, לזכות להתפלל לפניך בכל פחי באמת ולעשות מצוותיך בשמחה תמיד, "יערב עליו שיחי אנכי אשמח ביהוה ונפשי תגיל ביהוה תשיש בישועתו, כל עצמותי תאמרנה יהוה מי כמוך מציל עני מחזק מפני ועני ואביון מזולו, אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה", ברוך יהוה לעולם אמן אמן:

תורה ו

לשון רבנו זכרוננו לברכה

**וַיֹּאמֶר יי אֵל מֹשֶׁה קְרֵא אֶת
יְהוֹשֻׁעַ וְכו':** (דברים לא)

א **פי צריך** פל אדם למעט בכבוד עצמו ולהרבות בכבוד המקום^(א), פי מי שרודף אחר הכבוד אינו זוכה לכבוד אלקים, אלא לכבוד של מלכים, שנאמר בו (משלי כח): **פֶּבַד מַלְכִים חָקֵר דָּבָר; וְהַפֵּל חוֹקִים אַחֲרָיו וְשׂוֹאֲלִים:** מי הוא זה ואיזהו, שחולקים לו כבוד הזה, וחולקים עליו, שאומרים שאינו ראוי לכבוד הזה. אבל מי שבורח מן הכבוד, שממעט בכבוד עצמו ומרבה בכבוד המקום - אזי הוא זוכה לכבוד אלהי, ואז אין בניאדם חוקרים על כבודו, אם הוא ראוי אם לאו, ועליו נאמר (שם): **פֶּבַד אֱלֹהִים הִסְתֵּר דָּבָר; כִּי אָסוּר לַחֲקֹר עַל הַכְּבוֹד הַזֶּה:**

ב **וְאֵי** אפשר לזכות לכבוד הזה אלא על-ידי תשובה. ועקר

התשובה - כשישמע בזיונו ידם וישתק, פי לית כבוד בלא כ"ף^(ב). והכ"ף הוא פתח^(ג), בחינת אהיה, בחינת תשובה, פי אהיה דא אנא זמין למהוי, הינו קדם התשובה, עדין אין לו הויה, כאילו עדין לא נתהוה בעולם, פי טוב לו שלא נברא משנברא, וכשבא לטהר את עצמו ולעשות תשובה, אז הוא בבחינת אהיה, הינו שיהיה לו הויה בעולם, הינו אנא זמין למהוי. וזה בחינת פתח, פי פתח לשון המתנה, בחינת תשובה, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (יומא לח: לט:). **הַבֵּא לְטַהֵר מִסִּיעִין לוֹ. מִשָּׁל לְאַחַד, שֶׁבֵּא לְקִנּוּת אֶפְרַסְמוֹן, אֹמְרִים לוֹ: הַמֵּתֵן וְכו'.** וזה בחינת פתח, כמו שכתוב (איוב לו): **פֶּתַח לִי זַעִיר וְאַחֲרָי; אֲבָל קִדְּם הַתְּשׁוּבָה אֲזֵי בַחֲיַת אֱהִיָּה בַּהֲסַתְּרַת פְּנִים מִמֶּנּוּ, כִּי עַדִּין לֹא הִכִּין אֶת עַצְמוֹ לְמַהוּי בְּעוֹלָם, וְהַסְתַּרְת פְּנֵי אֱהִיָּה גִימַטְרִיא דָם***, הינו שפיכות דמים ובזיונות, על שם (שמואלא ב):

(א) עיין תנ"א פי"ג, מ"ד במדבר פי' ד'. (ב) זוהר פינחס רי"ה ע"ב. (ג) שם ובתיקונים.

ובזי יקלו; פי עדין הדם שבחלל השמאלי שבלב, ששם מדור היצר הרע, כמו שכתוב (קהלת י'): ולב כסיל לשמאלו; עדין הוא בתקף ועז, ובשביל זה באין עליו בזיונות ושפיכות דמים, כי זה בחינת הסתרת והחזרת פני אק"ה, גימטריא דם.

*פרוש, פי אחורי שם אהיה הוא בגימטריא דם, כמובא. הינו כשכותבין השם באחורים, דהינו א, אה, אהי, אהיה, שחזרין בכל פעם לאחור, הוא בגימטריא דם, וזהו בחינת החזרת והסתרת פני אהיה, שעולה דם:

ותקון לזה - שיהפך דם לדם,
 שיהיה מן השומעים חרפתם ואינם משיבים, ולא ידקדק על בזיון כבודו; וכשמקנים דם לה, אז הקדוש ברוך הוא מפיל לו חללים, כמו שכתוב (תהלים לו): דום לה' והתחולל לו והוא יפיל לך חללים (כמו שדרשו רבותינו ד"ל גסין ז), הינו: ולבי חלל בקרבי (תהלים קט), הינו על-ידיזה נתמעט הדם שבחלל השמאלי, וזה בחינת זביחת היצר הרע, ועל-ידיזה זוכה לכבוד אלקי, כמו שכתוב (שם ו): זבח תודה יכבדנני; ודרשו חכמינו זכרונם לברכה (סנהדרין מג) על זביחת היצר הרע:

ג **וצריך** לאחז תמיד במדת התשובה, כי מי יאמר זכיתי לבי, טהרתי מחטאתי (משלי כ); פי בשעה שאדם אומר: חטאתי, עויתי, פשעתי - אפלו זה אי אפשר לומר בבר לבב בלי פניה. (וזהו: מי יאמר זכיתי לבי, טהרתי מחטאתי, הינו מי יוכל לומר, שלבו זך וטהור מפניות, אפלו בשעה שאומר: חטאתי וכו'. וזהו: מי יאמר וכו': טהרתי מחטאתי, הינו שיהיה טהור מן ה"חטאתי, עויתי, פשעתי" שאמר, כי גם אז אינו זך וטהור בלי פניות כנ"ל). נמצא, שצריך לעשות תשובה על התשובה הראשונה, הינו על "חטאתי, עויתי, פשעתי" שאמר, כי עליו נאמר (ישעיהו כט): בשפתיו כבדוני; כי על-ידי תשובה זוכה לכבוד ה'; ולבו רחוק ממני ואפלו אם יודע אדם בעצמו, שעשה תשובה שלמה, אף על-פי-כן צריך לעשות תשובה על תשובה הראשונה, כי מתחלה, כשעשה תשובה, עשה לפי השגתו, ואחר-כך בודאי כשעושה תשובה, בודאי הוא מכיר ומשיג יותר את השם יתברך. נמצא לפי השגתו שמשגי עכשו, בודאי השגתו הראשונה הוא בבחינת גשמיות, נמצא שצריך לעשות תשובה על השגתו

להשגה יתרה באלקותו, בודאי יתחרטו ויעשו תשובה על השגת עולם הזה, כי השגת עולם הזה בבחינת גשם נגד השגת עולם הבא, וזה כאלו כבדו להקדוש-ברוך-הוא בשני עולמות, פי הזביחת היצר היא תשובה הראשונה, הוא בחינת כבוד עולם הזה, והודוי על זביחת היצר, הינו תשובה שנייה, היא בחינת כבוד עולם הבא, שהכבוד הראשון נעשה קפוי וקל נגד הכבוד השני.

וזה שאמר הקדוש-ברוך-הוא (תהלים טו): אלה עשית והחרשתי, דמית היות אהיה כמוך; פי האדם על-ידי שמחרש, נעשה בחינת אק"ה כנ"ל, אבל הקדוש-ברוך-הוא, מה שמחריש לאדם, אין זה בשביל אק"ה, חס ושלום, פי זה אין שיך אצל הקדוש ברוך הוא, אין זה אלא כדי שיקבלו ענשם בעולם הבא, שאז מסדרין לעיני עוונותיו, ויוכיח אותו על פניו, וזה: אוכיחך ואערכה לעיניך:

ד וכשרוצה אדם לילך בדרכי התשובה, צריך להיות בקי בהלכה, וצריך להיות לו שני בקיאות, הינו בקי ברצוא, בקי בשוב, כמו שכתוב: זכאה מאן דעיל ונפיק (זוהר ויקהל ריב האזינו רצב). וזה

הראשונה, על שהתגשם את רוממות אלקותו. וזה בחינת עולם הבא, שיהיה כלו שבת, הינו כלו תשובה, כמו שכתוב (דברים ל): ושבת עד ה' אלקיך; פי עקר עולם הבא הוא השגת אלקותו, כמו שכתוב (ירמיהו לא): וידעו אותי למקטנם ועד גדולם. נמצא, בכל עת ששישגו השגה יתרה, אזי יעשו תשובה על ההשגה הראשונה.

וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (שם בסנהדרין): כל האובח את יצרו - הינו בחינת תשובה, בחינת: ולבי חלל בקרבי, בחינת דם לה, בחינת אק"ה, בחינת כתר, בחינת כבוד, כנ"ל, ומתודה עליו - הינו שמתודה על זביחת יצרו, הינו שעושה תשובה על תשובתו והשגתו הראשונה, כאלו כבדו להקדוש ברוך הוא בשני עולמות. פי תשובה הראשונה, בחינת כבוד עולם הזה, ואחר התשובה, שזוכה להשגה יתרה ומפיר ביותר את רוממות אלקותו, ועושה תשובה על תשובתו - זאת התשובה הוא בחינת כבוד עולם הבא. וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (פסחים ט): אור יקרות וקפאון (זכריה יד) - אור שהוא יקר בעולם הזה יהיה קפוי וקל לעולם הבא. נמצא, בעולם הבא, פשיזכו

בְּחִינַת (תהלים קלט): אִם אָסַק שָׁמַיִם
שָׁם אַתָּה - בְּחִינַת עֵיל, בְּחִינַת בְּקִי
בְּרָצוֹא; וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּחַךְ - בְּחִינַת
וְנַפִּיק, בְּחִינַת בְּקִי בְּשׁוֹב. וְזֶה (ש"ה ש"ו):
אֲנִי לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי לִי. אֲנִי לְדוֹדֵי - זֶה
בְּחִינַת עֵיל, וְדוֹדֵי לִי - זֶה בְּחִינַת
וְנַפִּיק. [וְזֶה סוּד כּוֹנֵן אֱלוּל], וְזֶה
עָקָר כְּבוֹדוֹ. וְזֶה (ישעיהו נח): וְכַבְּדֶתוּ
מַעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ. דְּרָכֶיךָ - לְשׁוֹן רַבִּים,
הֵינּוּ עֵיל וְנַפִּיק, וְכַשֵּׁיִשׁ לוֹ אֱלוֹ הַשְּׁנַי
בְּקִיאוֹת הַנֶּ"ל, אֲזִי הוּא הוֹלֵךְ בְּדְרָכֵי
הַתְּשׁוּבָה וְזוֹכֵה לְכַבּוֹד ה', כְּמוֹ
שְׁכַתּוֹב; וְכַבְּדֶתוּ מַעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ; הֵינּוּ
שְׁזוֹכֵה לְפִתְרָה, כִּי לִית כְּבוֹד בְּלֹא כֶּף,
וְאִזּוּ יִמִּין ה' פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל תְּשׁוּבָתוֹ.
[וְזֶה סוּד כּוֹנֵן אֱלוּל]:

ה וְעַל-יְדֵי הַדְּמִימָה וְהַשְּׁתִיקָה
נַעֲשֶׂה בְּחִינַת חִירִיק,
כְּמוֹבֵא בְּתַקּוּנִים (בַּחֲקִדְמָה דף ז'). וְתַחַת
רַגְלֵיו כְּמַעֲשֶׂה לְבַנְת הַסְּפִיר (שְׁמוֹת כד)
- דָּא חִירִיק, וְזֶה בְּחִינַת (ישעיהו סו):
וְהֶאֱרַץ הַדָּם רַגְלֵי - הַדָּם זֶה בְּחִינַת
דְּמִימָה. וְזֶה בְּחִינַת הַנִּקְדָּה
הַתַּחַתּוֹנָה שֶׁל תְּמוּנַת א. וְנִקְדָּה
הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁעַל הָאֱלֹף זֶה בְּחִינַת פִּתְרָה,
בְּחִינַת (יחזקאל א): וּמִמַּעַל לָרְקִיעַ אֲשֶׁר
עַל רֵאשִׁים אָבָן סְפִיר דְּמוֹת פֶּסֶא,
דְּמַתְּכֶסֶיָא לְעֵילָא מוּא"ו שְׁבָאֲלָף,
דְּמַתְּקֵרֵיא רְקִיעַ (שם בַּתְּקוּנִים), וְהַנִּקְדָּה

היא פֶּסֶא דְּמַתְּכֶסֶיָא, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב
(חגיגה יג): בְּמַפְלָא מְמַךְ אֶל תְּדַרְשׁ,
וּבְמַכְסָה מְמַךְ אֶל תַּחְקֹר. וְזֶה בְּחִינַת:
כְּבוֹד אֱלֹקִים הַסֵּתֵר דְּבַר, בְּחִינַת
פִּתְרָה. וְהוּא"ו שְׁבִתּוֹךְ הָאֱלֹף, הוּא
רְקִיעַ, שָׁמַיִם, אֵשׁ וּמַיִם, בְּחִינַת
הַבּוֹשָׁה, שְׁנַשְׁתַּנָּה פְּנֵיו לְכַמּוֹ
גְּנוּנִין^(ט). וְזֶה בְּחִינַת רְקִיעַ, כְּלָלִיּוֹת
הַגְּנוּנִין, וְנַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי זֶה אָדָם
לְשִׁבֵת עַל הַפֶּסֶא, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (שם)
בַּיְחֻזְקָא!; וְדַמּוֹת כְּמַרְאֵה אָדָם עָלָיו
מְלַמְעֵלָה; כִּי לִית אָדָם בְּלֹא אֱלֹף
(שם). וְזֶה אוֹתִיּוֹת אָדָם, אֱלֹף דָּם,
הֵינּוּ עַל-יְדֵי דָם לֵה', נַעֲשֶׂה אֱלֹף,
וְנַעֲשֶׂה אָדָם לְשִׁבֵת עַל הַפֶּסֶא^(י). כִּי
הוּא"ו שְׁבִתּוֹךְ הָאֱלֹף הוּא רְקִיעַ,
כְּלָלִיּוֹת הַגְּנוּנִין, הֵינּוּ הַבּוֹשָׁה, כְּנֶ"ל.
וְהַנִּקְדָּה הַתַּחַתּוֹנָה הִיא הַשְּׁתִיקָה
וְהַדְּמִימָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב; וְהֶאֱרַץ הַדָּם
רַגְלֵי; וְזֶה בְּחִינַת חִירִיק, בְּחִינַת:
וְתַחַת רַגְלָיו, וְהַנִּקְדָּה הַעֲלִיּוֹנָה הוּא
פֶּסֶא דְּמַתְּכֶסֶיָא, בְּחִינַת תְּשׁוּבָה,
בְּחִינַת: כְּבוֹד אֱלֹקִים הַסֵּתֵר דְּבַר,
בְּחִינַת: בְּמַכְסָה מְמַךְ אֶל תַּחְקֹר,
בְּחִינַת: וּמִמַּעַל לָרְקִיעַ דְּמוֹת פֶּסֶא
וְכוּ'; וְנַעֲשֶׂה אָדָם לְשִׁבֵת עַל הַפֶּסֶא,
בְּחִינַת: כְּמַרְאֵה אָדָם עָלָיו מְלַמְעֵלָה.
וְאִזּוּ נַעֲשֶׂה יְחוּד בֵּין חֲמָה לְלִבְנָה,
שְׁהַשְּׁמֵשׁ מֵאִיר לְלִבְנָה, וְנַעֲשֶׂה

(ד) ע"י חא"ג ברכות וא"ו ע"ב [כד"ה מאי כרום] (ה) ע"י זוהר תזריע דף מ"ח.

דאתי. חדא דליא לי אטמא, וחדא דליא לי גדפא. כי אתאי לקמיה דרבי אלעזר, אמר לי: עתידין ישראל לתן עליהם את הדין:

רשב"ם:

דשמייטין גדפיהו. נפלו נוצה שלהם מרב שומן: דליא לי גדפא. הגביה לי הכנף, רמז: זהו חלקך לעתיד לבוא: לתן עליהם את הדין. שפחטאתם מתעכב משיח, ויש להם צער בעלי-חיים לאותן אגזין מחמת שומן:

שהלך לחקר במדה הטובה של ענוה, שאדם משים עצמו כמדבר לדוש⁽¹⁾, שהכל דשין עליו. וראה חכמים, וזה בחינת אגזין, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ברכות נז:): הרואה אגז בחלום, יצפה לחכמה. דשמייטין גדפיהו - פרש רש"י: נוצות. זה בחינת מחלקת ובזיונות, כמו שכתוב (דברים כח): כי ינצו אנשים; הינו שאין משגיחין על מחלקת ובזיונות שמבזין אותן, ושומעים חרפתן ואינם משיבים. ועל שם השתיקה נקראים חכמים, כי סג לחכמה - שתיקה (אבות פ"ג). [כי השתיקה היא בחינות פתור*].

* כי על-ידי השתיקה זוכין לתשובה, שהיא בחינת פתור, כנ"ל. וזה בחינת: סג

יחוד בין משה ויהושע, פי (כ"ב עת). פני משה כפני חמה, ודא נקדה העליונה, בחינת כסא, בחינת משה, כמו שכתוב (תהלים פט): וכסאו פשמש נגדי, בחינת: וממעל לרקיע דמות כסא; והנקדה התחתונה היא יהושע, בחינת לבנה, בחינת: ותחת רגליו כמעשה לבנת - דא לבנה, והוא"ו שבתוך האלף הוא הרקיע, הוא בחינת האהל, כמו שכתוב (שמות ג): ויהושע בן נון לא ימיש מתוך האהל; ואהל הוא רקיע, כמו שכתוב (ישעיהו מז): וימתחם כאהל לשבת, וכתוב (תהלים קד): נוטה שמים פירעה, וזה (שמות כו): יריעות האהל. וכסא העליון, הינו נקדה העליונה, נחלקת לשלש טפין. כי תשובה צריך להיות בשלש תנאים, כמו שכתוב (ישעיהו ו): פן יראה בעיניו, ובאזניו ישמע, ולבבו יבין ושב, ואלו השלש בחינות הם נקדת סגול⁽²⁾, וסגול דא חמה (תיקונים בהקדמה דף ז), הינו: פני משה כפני חמה:

ו זה פרוש: אמר רבה בר בר חנה: זימנא חדא הוה אזלינן במדברא, וחזינו הני אגזין דשמייטין גדפיהו משמניהו, וקא נגדי נחלי דמשחא מתותיהו. ואמינא להו: אית לי מניכו חולקא לעלקא

לחכמה שתִּיקָה - סִיג דִּיקָא, זֶה בְּחִינַת פֶּתֶר, שֶׁהוּא בְּחִינַת סִיג וְגַדֵּר סְבִיב סְבִיב, שְׁמִסְבֵּב וּמְכַתִּיר וּמְעַטִּיר אֶת הַחֲכָמָה, וְזֶה הַפֶּתֶר שֶׁהוּא בְּחִינַת סִיג, נֶעֱשֶׂה מִהַשְׁתִּיקָה כִּנ"ל. וְזֶהוּ סִיג נְחֵמָה שְׁתִּיקָה כִּנ"ל:

וְזֶה לְשׁוֹן דְּשִׁמְיֻטָּן, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (דברים טו): שְׁמוּט כָּל בַּעַל מִשֶּׁה יָדוּ, הֵינּוּ שְׁלֵא יִתְבַּע עֲלֵבּוֹנוֹ. וְזֶה פְּרוּשׁ מִשְׁמַנְיָהוּ מְלִשׁוֹן: שְׁמַנְתָּ עֲבִיתָ, (כְּלוֹמַר מַחְמַת שְׁאוּחֲזִין עֲצֻמָּן בְּבַחֲינַת (דברים לב) שְׁמַנְתָּ עֲבִיתָ), הֵינּוּ בְּשִׁבִיל זֶה שׁוֹמְעִין חֲרַפְתָּן וְאִינֵם מְשִׁיבִים, כִּי זֶה עוֹשִׂין בְּשִׁבִיל תְּשׁוּבָה עַל עוֹנוֹתֵם, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (שם): וַיִּשְׁמַן יִשְׂרָאֵל, (בְּחִינַת הַשְּׁמֵן לֵב כו', וְאֲזַנּוֹ כו', פֶּן יִרְאֶה כו', שֶׁהַתְּשׁוּבָה צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּשִׁלְשָׁה תְּנָאִים אֵלּוּ). וְנִגְדֵי נַחֲלֵי דְמִשְׁחָא מִתְחַזְּתִיהוּ - הֵינּוּ עַל-יְדֵי הַשְׁתִּיקָה זֹכִינ׳ן לְכַבּוֹד אֱלֹקֵי, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁמֹן, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (תהלים מה): אֶהְבֵּת צֶדֶק וְתִשְׁנֵא רִשְׁעִי, עַל-פֶּן מִשְׁחָךְ; וְזֶה בְּחִינַת (שם כד): מִלֶּךְ הַכְּבוֹד. וְאִמְנָא לְהוּ: אֵית לִי מַנְיָכּוֹ חוּלְקָא לְעֵלְמָא דְאֵתִי, חֲדָא דְלֵיא לִי אֶטְמָא - זֶה בְּחִינַת: וְהָאֲרִץ הַדָּם רִגְלֵי, בְּחִינַת נִקְדָּה הַתְּחַתּוֹנָה, כִּנ"ל. וְחֲדָא דְלֵיא לִי כִנ"ל: וְזֶה בְּחִינַת פֶּסָא, כְּמוֹ

שֶׁכְּתוּב (ישעיהו ל): וְלֹא יִפְנֶךָ עוֹד מוֹרִיךְ, זֶה בְּחִינַת הַנִּקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה. הֵינּוּ שֶׁהָרָאוּ לְרַבָּה בַּר בַּר חֲנָה, שְׁגַם הוּא זָכָה לְאֵלוֹ הַבְּחִינּוֹת. אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר: עֲתִידִין יִשְׂרָאֵל לְתַן עֲלֵיהֶם אֶת הַדִּין, כִּי יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים אָדָם, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְיִשְׂרָאֵל כְּלָא חַד. וְיִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּחִינַת אָדָם, יֵשְׁבוּ עַל הַפֶּסָא⁽¹⁾, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: וְעַל הַפֶּסָא דְמוֹת כְּמַרְאֵה אָדָם; וְיִשְׂרָאֵל יִתְנוּ דִין לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, הֵינּוּ הֵם יִשְׁפְּטוּ בְּעֲצֻמָּן כָּל הַדִּינִין:

ז וְזֶה פְּרוּשׁ: (תהלים מז): יְדַבֵּר עֲמִים תַּחְתֵּינוּ וּלְאֻמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ - זֶה בְּחִינַת חִירִיק, נִקְדָּה הַתְּחַתּוֹנָה שֶׁל אֱלֹף, שֶׁהוּא בְּחִינַת: וְתַחַת רַגְלֵי, בְּחִינַת: וְהָאֲרִץ הַדָּם רִגְלֵי. יִבְחַר לָנוּ אֶת נַחֲלָתָנוּ - זֶה בְּחִינַת מִשֶּׁה, בְּחִינַת נִקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁל הָאֱלֹף, בְּחִינַת: וּמִמַּעַל לְרִקִיעַ דְּמוֹת פֶּסָא, וְכִסָּאוֹ כְּשִׁמְשׁ, פְּנֵי מִשֶּׁה כְּפִנֵי חֲמָה, כְּמֵאֵמֶר חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנֵם לְבָרְכָה (זבחים קט): ר' שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: נַחֲלָה - זוֹ שִׁילָה; שִׁילָה - דָּא מִשֶּׁה (וְזֶה בְּרֵאשִׁית כה: וּבְתִיקוֹן כא). אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב - זֶה בְּחִינַת וְא"ו שֶׁבְּתוֹךְ אֱלֹף, בְּחִינַת אֶהְלֵ, בְּחִינַת אוֹר, שְׁמִשֶּׁה מְאִיר לִיהוֹשֻׁעַ, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (בראשית כה): וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אֶהְלִים:

(1) עֵינן זוהר חיי שרה כ"ו ע"ב, ובתחומא פ' קדושים [פ"א].

וזה בחינת (סנהדרין כ) שלשה דברים שנצטוו ישראל, שיכלו זרעו של עמלק, זה עמים תחתיו; ולמנות להם מלך, זה בחינת: גאון יעקב, בחינת (במדבר כד): דרך פוכב מייעקב, בחינת מלך; ולבנות להם בית הבחירה, זה בחינת משה, בחינת דעת, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ברכות ג): מי שיש בו דעה, פאלו נבנה בית המקדש בימיו, וזה בחינת: יבחר לנו את נחלתנו:

והוא ענין שאמרו חכמינו זכרונם לברכה, שקדם כניסת ישראל לארץ הזהירו לקים שלש מצוות: להכרית זרעו של עמלק, ולבנות להם בית הבחירה, ולמנות מלך. להכרית זרעו של עמלק היא בחינת יהושע, נקדה התחתונה, כי עקר מחית עמלק תלוי ביהושע, כמו שפיתוב (שמות יז): צא הלחם בעמלק, וכמבאר בזהר הענין (בשלה דף סח). ולבנות בית הבחירה הוא בחינת משה, נקדה העליונה, כי מי שיש בו דעה, פאלו נבנה בית המקדש בימיו, ומשה הוא בחינת הדעת. ולמנות מלך הוא בחינת רקיע, הוא"ו שבתוך האל"ף, כמו שפיתוב: דרך פוכב מייעקב, שקאי על שיקום מלך מייעקב, ודרך פוכב הוא בחינת רקיע, שיש בו פוכבים ומזלות. והינו מייעקב, כי יעקב איש תם ישב אהלים, בחינת רקיע, כמו שפיתוב: וימתחם פאהל, פמבאר בזהר, שיעקב הוא בחינת וא"ו, כי שלש מצוות אלו הם בחינת תשובה, והבן. (מן "וכלל" עד כאן פפול לעיל בפנוי לשון קצת):

שיך לעיל, וזה סוד פונות אלול. שמעתי קצת פטפה מן הים. עין שם בפונות של אלול, מבאר שם, שפלל פונות אלול הוא,

וזה בחינת (סנהדרין כ) שלשה דברים שנצטוו ישראל, שיכלו זרעו של עמלק, זה בחינת: ידבר עמים תחתיו; ולמנות להם מלך, זה בחינת: גאון יעקב, בחינת (במדבר כד): דרך פוכב מייעקב, בחינת מלך; ולבנות להם בית הבחירה, זה בחינת משה, בחינת דעת, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ברכות ג): מי שיש בו דעה, פאלו נבנה בית המקדש בימיו, וזה בחינת: יבחר לנו את נחלתנו:

(מסימן ד' עד כאן - לשון רבנו זכרוננו לברכה)

וזה פרוש: ויאמר ה' אל משה קרא את יהושע. משה הוא נקדה העליונה, ויהושע הוא נקדה התחתונה. והתיצבו פאהל - זה בחינת הרקיע, בחינת הוא"ו שבתוך האל"ף. ואצונו - כי משה היה צריך אז למסר הכל ליהושע, ואין שלטון ביום הפנות (קהלתג ח), כי בשעת הסתלקות הצדיק אין לו שליטה וכח להאיר ליהושע, על פן דיק: ואצונו - אני בעצמי, כי חזרה הממשלה להקדוש-ברוך-הוא:

ובלל כל הענין פלול בתמונת אל"ף, שהוא נקדה העליונה, ונקדה התחתונה ווא"ו. ודוק מאד.

שם, שמי שרוצה לעשות תשובה, צריך שיהיה לו שני בקיאות, הינו בקי ברצוא בקי בשוב, שהוא בחינת עיל ונפיק, בחינת: אם אסק שמים שם אתה, שהוא בחינת בקי ברצוא, ואציעה שאול הנך, שהוא בחינת בקי בשוב וכו', כמבאר לעיל, עין שם.

והפרוש הפשוט הוא, שמי שרוצה לילך בדרך התשובה, צריך לחגר מתניו, שיתחזק עצמו בדרכי ה' תמיד, בין בעליה בין ברידה, שהם בחינת: אם אסק שמים ואציעה שאול וכו'; הינו בין שיזכה לאיזו עליה, לאיזו מדרגה גדולה, אף-על-פי-כן אל יעמד שם, ולא יסתפק עצמו בזה, רק צריך שיהיה בקי בזה מאד לידע ולהאמין שהוא צריך ללכת יותר ויותר וכו', שזהו בחינת בקי ברצוא, בבחינת עיל, שהוא בחינת: אם אסק שמים שם אתה, וכן להפך, שאפלו אם יפל, חס ושלום, למקום שיפל, אפלו בשאול תחתיות, גם כן אל יתיאש עצמו לעולם, ותמיד יחפש ויבקש את השם יתברך, ויחזק עצמו בכל מקום שהוא בכל מה שיוכל, כי גם בשאול תחתיות נמצא השם יתברך, וגם שם יכולין לדבק את עצמו אליו יתברך, וזה בחינת:

"הנותן בים דרך" - שצריכין להאיר בחינת דרך בים וכו', וזה הדרך הוא בחינת שתי פעמים השם יב"ק, כי שתי פעמים יב"ק עולה דרך, וזה נמשך מבחינת שני שמות, שהם קס"א ס"ג, כי אלו שני שמות קס"א ס"ג הם עולים בגימטריא שתי פעמים יב"ק, שהוא בגימטריא דרך כנ"ל. וצריך לכוון שם קס"א בסגול, ושם ס"ג בחיריק, וסגול דקס"א וחיריק דס"ג הם עולים תי"ו, כי שם קס"א הוא שם אקי"ק במלואו בזה: אל"ף ק"י יו"ד ק"י, שהם יו"ד אותיות, וכל אחת נקדה בסגול, וסגול הוא שלש נקדות, ועל כן הוא עולה שלשים, ועל כן יו"ד פעמים סגול עולה **שי"ן**, וס"ג הם יו"ד אותיות של מלוי הוי"ה, יו"ד ק"י וא"ו ק"י, וכל אחת נקדה בחיריק, עולה **ק**, ושניהם, חיריק דס"ג וסגול דקס"א עולים יחד **תי"ו**, בגימטריא **פשוטה**, ואז על-ידי כל בחינות הנ"ל, הימין פשוטה לקבל תשובתו, כי ימין במלואו עולה דרך עם השלש אותיות, שהוא שתי פעמים יב"ק וכו', עין שם. כל זה מבאר מתוך כונת אלול: **ועתה** בוא וראה והבן איך כל הכונות הנ"ל מרמזים ונעלמים בדרך נפלא ונורא מאד בתוך התורה הנ"ל. כי מבאר

קס"א; ובקי בשוב, שהוא בחינת: ואציעה שאול הנך, זה בחינת חיריק דס"ג, מלשון: אל תסג גבול עולם, שהוא בחינת שמסיג גבולו ומחזירו לאחוריו, שזה בחינת ירידה, שהאדם נופל, חס ושלום, ממדרגתו, והוא נסוג אחר, חס ושלום, אף-על-פי-כן יחזק את עצמו, ואל יתיאש עצמו לעולם, כי גם שם נמצא השם יתברך, בבחינת: ואציעה שאול הנך כנ"ל, וזה בחינת שם ס"ג כנ"ל. כי סגול דא חמה, שהוא נקדה העליונה שעל האלף, הנחלקת לשלש טפין, שזהו בחינת אסק שמים, בחינת סגול דקס"א, שהוא אותיות אסק, כנ"ל; וחיריק הוא בחינת נקדה התחתונה של האלף, שהוא בחינת: ואציעה שאול הנך, שהוא בחינת חיריק דס"ג הנ"ל. וזה שכתב שם למעלה בהתורה הנ"ל: "וכשיש לו אלו השני בקיאות הנ"ל אזי הוא הולך בדרך התשובה", כי משני פעמים בקי, שהם בחינת קס"א וס"ג, אסק שמים ואציעה שאול וכו' - על-ידי-זה נעשה בחינת דרך, שהוא בגימטריא שתי פעמים בקי, שהם קס"א וס"ג, כי עקר דרך התשובה זוכין על-ידי שני הבקיאות הנ"ל,

ואציעה שאול הנך; וזה בחינת בקי בשוב, כי אי אפשר לילך בדרך התשובה, כי אם כשבקי בשני הבקיאות האלו. ודקדק רבנו זכרוננו לברכה, וקרא ענין זה בלשון בקי, כי היא בקיאות גדול מאד מאד, שיזכה לידע ליגע עצמו ולטרח בעבודת ה' תמיד, ולצפות בכל עת להגיע למדרגה גבוה יותר, ואף-על-פי-כן אל יפל משום דבר, ואפלו אם יהיה איה שיהיה, חס ושלום, אף-על-פי-כן אל יפל בדעתו כלל, ויקים ואציעה שאול הנך, כנ"ל: ועל-פי סוד נעלם בזה סוד פונות אלול הנ"ל, כי בקי הוא בחינת שם יב"ק הנ"ל, שהוא אותיות בקי^(ח), וזה שזכה לשני הבקיאות הנ"ל, שהם שתי פעמים בקי, דהינו בקי ברצוא בקי בשוב, על-ידי-זה זוכה לדרך התשובה, כי שתי פעמים בקי, שהם בחינת שתי פעמים יב"ק הנ"ל, עולה בגימטריא דרך כנ"ל. כי על-פי הפונות נעשה זה הדרך מבחינת סגול דקס"א וחיריק דס"ג, שהם בגימטריא שתי פעמים יב"ק, כנ"ל. וזה בעצמו סוד בחינת שני הבקיאות הנ"ל, כי בקי ברצוא, שהוא בחינת אסק שמים, זה בחינת סגול דקס"א, כי אסק אותיות

(ח) עיין זוהר משפטים קט"ז ע"ב, וזוהר פינחס רכ"ג ע"א.

ואז ימין ה' פשוטה לקבל תשובתו, פי ימין בגימטריא דר"ה, שהם שתי פעמים בקי כנ"ל. ו"פשוטה" בגימטריא סגול דקס"א וחיריק דס"ג, שהם בעצמם בחינת נקדה העליונה ונקדה התחתונה, שהם בחינת מה שצריכין לבקש השם יתברך תמיד, הן למעלה הן למטה, בחינת: אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאל הנך, שהם בחינת שני הבקיות הנ"ל, ועל כן פשיש לו שני הבקיות הנ"ל, אז הוא הולך בדרך התשובה, ואז ימין ה' פשוטה לקבל תשובתו. והבן הדברים היטב, כי הם דברים עמקים מאד: ועל-פי-זה תבין לקשר התורה היטב, שמה שכתב בסוף מענין נקדה העליונה ונקדה התחתונה של האל"ף, זהו בעצמו בחינת שני הבקיות הנ"ל, (כי זה אינו מבאר בפרוש בהתורה הנ"ל, רק על-פי פגנות הנ"ל מובן זאת ממילא למשפיל), וזהו בעצמו בחינת תשובה על תשובה שכתב שם, פי זביחת היצר הרע, שהוא בחינת דם לה', שהוא בחינת תשובה הראשונה, שהוא בחינת כבוד עולם הזה, זה בחינת נקדה התחתונה, שנעשית מבחינת הדמימה והשתיקה, מבחינת דם לה', וכל זה הוא בחינת חיריק דס"ג וכו', שהוא בחינת בקי

בשוב כנ"ל. ותשובה השניה, שעושה על תשובתו הראשונה, שהוא בחינת כבוד העולם הבא, בחינת: כבוד אלקים הסתר דבר; זה בחינת נקדה העליונה, בחינת פתח, שהוא בחינת משה, בחינת סגול וכו'. והבן הדברים היטב, איך כל הדברים הנאמרים שם בהתורה הנ"ל, נקשרים ונכללים אחר-כך ביחד בקשר נפלא ונורא, והמשפילים יבינו קצת:

ועקר הדבר - שעל ידי שהאדם, כשהוא במדרגה התחתונה מאד, ואף-על-פי-כן הוא מחזק עצמו ומאמין שגם שם יש לו תקוה עדין, כי גם שם נמצא השם יתברך, בבחינת: ואציעה שאל הנך, אזי ממשיך על עצמו הקדשה משם הקדוש הויה במלוי ס"ג, שהוא מחיה את כל הנסוגים אחר מקדשתו להחזיקם לבל יפלו לגמרי, חס ושלום. וזה בחינת בקי בשוב - שזה הבקיות הוא בחינת שם יב"ק הקדוש, בחינת שם ס"ג. וכן כשאדם זוכה לבוא לאיזו מדרגה בקדשה העליונה, ואף-על-פי-כן אינו עומד שם, והוא מתחזק ומתגבר לעלות יותר ויותר - אזי ממשיך הקדשה על עצמו משם הקדוש אקיי"ק במלוי קס"א, שהוא

תקבענו בו, כף כל אחד מישראל הוא בחינת כתר להשם יתברך, וצריך להכניס בו כל מין אבנים טובות שאפשר למצא, דהינו שצריכין להשתדל לחפש ולבקש אחר כל צד זכות ודבר טוב שאפשר למצא בישראל, ולדון את הכל לכף זכות, כי הם בחינת כתר להשם יתברך כנ"ל, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: הוי דן את כל אדם לכף זכות. נמצא, שעל ידי שדנים את הכל לכף זכות, שעל-ידי זה שותקין לו כשמצבה אותו, כי מוצאין בו זכות, שאינו חייב כל כף במה שמצבה אותו, כי לפי דעתו וסברתו נדמה לו שראוי לו לבזות אותו וכו', על-ידי זה נעשה בחינת כתר, הינו כנ"ל, שעל-ידי הדמימה והשתיקה נעשה בחינת כתר כנ"ל, והבין:

בחינת כפי ברצוא. פי האדם, כפי תנועותיו וכפי התחזקותו בעבודתו יתברך, כן גורם ליחד השמות למעלה, וממשיך על עצמו הקדשה משם, והבין היטב:

והנה מבאר לעיל, שעל-ידי הדמימה והשתיקה, ששותקין לחברו כשמבזין אותו, על-ידי זה זוכה לתשובה, שהיא בחינת כתר כנ"ל, עין שם, פי סיג לחכמה שתיקה כנ"ל, כי צריכין לזהר מאד לדון את כל אדם לכף זכות, ואפלו החולקים עליו ומבזין אותו, צריך לדונם לכף זכות ולשתק להם, ועל-ידי זה נעשה בחינת כתר, כמובא במדרש (ויקרא פ"ב): משל לאחד, שמצא את חברו שהוא עושה פת. אמר לו: בשביל מי, אמר לו: בשביל המלך. אמר לו: פיון שהוא לצרך המלך, כל אבן טוב שתמצא

תפילה ו

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתרחמנו ברחמיך הרבים וחסדיך הנגדולים, וחוס וחסד נא עלי ועל נפשי האמללה, הצמאה והרעבה והתאבה לשוב אליך באמת. ועזרני ברחמיך הרבים לשוב בתשובה שלמה לפניך על כל

הטאי ועוונותי ופשעי, וזכני שאהיה בכלל הבא לטהר, ואתה תסיעני מן השמים לטהרני מעוונותי, שאזכה לשוב בתשובה שלמה באמת על כל עוונותי.

מלא רחמים, חוסה נא עלי ברחמיך הרבים וראה דלותי ושבולתי, ועל מה שזא בראתני, כי עתה אין אני נחשב בשם בריה כלל, וכאלו עדן אין לי שום הויה בעולם כלל, כי טוב לי שלא נבראתי, מאחר שהרעותי את מעשי, ובכן באתי לפגוד יהוה אלהי, שפעורני בכח שמך הגדול אה"ה, אשר בו נקראת בעת שהתחלת לגאל את בניך ממצרים לעשות אותם לך לעם, ולהשיבם אליך מטמאת מצרים, כמו שהודעת למשה בפסנה, כמו שכתוב: "כה תאמר לבני ישראל אהיה שלחני אליכם", ובכן בכח השם הקדוש הזה, תזכני ברחמיך הרבים, שאתחיל להכין עצמי שיהיה לי הויה בעולם על ידי שתזכני ברחמיך הרבים לשוב אליך באמת, שאזכה להרגיש כאב הטאי ועוונותי המרבים, ולשוב בתשובה שלמה לפגוד.

וזכני להיות מן הנעלבים ואינם עוזבים שומעים תרפתם ואינם משיבים, ולמקללי נפשי תדום. ועל כל מיני ביונות וחרופים וגדופים שאשמע מאיזה אדם שיבזה אותי, אדם ואשתק לו, כמו שכתוב: "דם ליהוה והתחולל לו, ואהי כאיש אשר לא שומע ואין בפיו תכחות, פחרש לא אשמע וכאלם לא יפתח פיו", כי באמת ידעתי יהוה, כי כל מיני ביונות שבעולם אינם מספיקים לי לפי גדל הטאי המרבים, כי אני נבזה יותר ויותר מכל מיני ביונות שבעולם מה שהפה יכול לדבר, כי בעוונותי הרבים פגמתי בכבודך הגדול והקדוש, ולא בפרתי את שמך הגדול, ובזיתי את נפשי מאד על ידי עוונותי, ונתתי תקף להדם שבתלל השמאלי שבלב. על כן בודאי חובה עלי לסבל ביונות גדולות ושפיכות דמים. לכן עזרני יהוה אלהי, שלא אשיב דבר למחרפי ולמבזי נפשי, למען יהיה לי לכפרה על כל עוונותי:

יהוה אלהי, נפשי יודעת מאד כי אני רחוק מאד מתשובה באמת, כי עוונותי עברו ראשי ובלבלו את דעתי, עד שאין אני יודע כלל איך לשוב אליך, והדעת נסתלק ממני ולפי עזבני, ואני הולך בעולם נע ונד בלא דעת ובלא לב:

יהוה אלהים, אתה ידעת לאולתי ואשמותי ממך לא נכחדו. ועתה אבי, אבי, מלא רחמים, מה אעשה, אנה אנוס לעזרה ואיך אבקש תרופה ותחבולה ועצה להמלט על נפשי, להציל נפשי מני שחת, "אשא עיני אל ההרים מאין יבא

עזרי". עזרני עזרני, חנני חנני, הושיעני ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים והופיעה עלי ממעון קדשתך רוח חכמה ובינה, רוח קדשה וטהרה, שאזכה להתקדש ולהטהר באמת, ולשוב אליך באמת בתשובה שלמה, ואדם ואשתך למחרפי ולמבוי גפשי, ואזכה לקים מקרא שכתוב: "דם ליהוה והתחולל לו", ולקבל ביונות ובושות ושפכות דמים על עונותי, ולקבל הכל באהבה:

וּזְכַנִּי לְהוֹיֹת כֹּל יְמֵי בְּתוּבוֹת תְּמִיד, כִּי "מִי יֹאמֶר זָכִיתִי לְפָנֶיךָ מִחַטָּאתִי". כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת לִבִּי, כִּי הֵלֵב מְעַרְבֵב בְּפִסְלֵת וּבְפִגְיוֹת הַרְבֵּה, וְאִפְלוּ בְּשָׁעָה שְׁאֵנִי מִתְנַדֵּה וְאוֹמֵר: חַטָּאתִי לְפָנֶיךָ, גַּם אִזּוּ בָּאִים בְּלִבִּי מִחֲשָׁבוֹת זְרוֹת וּפְגִימוֹת גְּדוּלוֹת, עַד שְׁאֵי אֶפְשֶׁר לִי לְדַבֵּר דְּבוּר אֶחָד בְּאַמֶּת פְּרָאוֹי. וְאִפְלוּ לְהִתְנוּדֹת עַל חַטָּאתִי מִה שְׁחַטָּאתִי וּפְשַׁעֵתִי בְּאַמֶּת לְפָנֶיךָ, גַּם זֶה נִמְנַע מִמֶּנִּי.

עַל בֶּן זִכְנֵי בְּרַחְמֶיךָ הַרְבִּים לְהוֹיֹת בְּתוּבוֹת תְּמִיד, שְׁאֲזוּכָה לַעֲשׂוֹת תְּמִיד תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה הַרְאוּשׁוּנָה, וְאֲזוּכָה לְתַקֵּן כְּכֹל פְּעַם פְּעַם תְּשׁוּבָה הַרְאוּשׁוּנָה, עַד שְׁאֲזוּכָה בְּרַחְמֶיךָ הַרְבִּים לְתוּבוֹת שְׁלֵמָה תְּשׁוּבָה עֲלֵאָה בְּאַמֶּת פְּרָאוֹי, וְאִזּוּ תִפְתַּח אֶת לִבִּי וְיָדַעְתִּי לְדַעַת אֶת שְׁמֶךָ, וְאִזּוּ אֲדַע בְּאַמֶּת כִּי עֲדוֹן לֹא הִתְחַלְתִּי לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, כִּפִּי עֵצָם גְּדֻלְתְּךָ וְרוֹמְמוֹתֶיךָ שֶׁתּוֹכְנִי לְהַשִּׁיג אֹו, וְאִזּוּ תּוֹכְנִי בְּאַמֶּת לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה, שְׁאֲזוּכָה לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה כְּכֹל פְּעַם עַל הַשְּׁגָה הַרְאוּשׁוּנָה, עַל שְׁהִיִּיתִי מְגַשֵּׁם אֶת רוֹמְמוֹת אֱלֹהֵיךָ, לְפִי עֵצָם רוֹמְמוֹתֶיךָ שְׁאֲזוּכָה לְהַשִּׁיג אַחֲרֶיךָ כְּכֹל פְּעַם, בְּאִפֶּן שְׁאֲזוּכָה לְהוֹיֹת כֹּל יְמֵי בְּתוּבוֹת תְּמִיד, עַד הַיּוֹם אֲשֶׁר תֵּאֲסַפְנִי אֵלֶיךָ, וְתוֹכְנִי לְעוֹלָם הַבָּא, לְיוֹם שְׁכֹלוּ שְׁבַת, בְּלוֹ תְּשׁוּבָה, וְתוֹכְנִי לְזַבַּח אֶת יִצְרָי, וְאֲזוּכָה לְקַיֵּם מִקְרָא שְׁכָתוּב: "זֹבַח תּוֹרָה יִכְבְּדֵנִי", שְׁאֲזוּכָה לְכַבֵּד אוֹתְךָ בְּשִׁנֵּי עוֹלָמוֹת, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְעֲזָרְנִי שְׁאֵהִיָּה בּוֹרַח מִן הַכְּבוֹד בְּאַמֶּת, וְאֲזוּכָה לְמַעַט כְּבוֹד עֲצָמֵי וְלַהַרְבוֹת כְּבוֹד הַמְּקוֹם, וְתַשְׁפִּיעַ עָלַי מִכְּבוֹדְךָ הַגְּדוֹל וְתוֹכְנִי בְּרַחְמֶיךָ הַרְבִּים לְכַבֵּד אֱלֹהִים, שְׁאֲזוּכָה לְכַבֵּד דְּקַדְשָׁה לְמַעַנְךָ לְכַד וְלֹא אֵהְנֶה מִן הַכְּבוֹד כֹּלָּל לְמַעַנִּי, וְלֹא אֲשַׁתְּמֵשׁ עִם הַכְּבוֹד כִּי אִם לְשִׁמְךָ וְלַעֲבוֹדְתְּךָ בְּאַמֶּת, וְעֲזָרְנִי שְׁלֹא יִשְׁאֵל וְלֹא יִחַקֵּר שׁוֹם בְּרִיָּה עַל כְּבוֹדִי:

וְעֲזָרְנִי יְהוָה אֱלֹהֵי, לְהוֹיֹת תְּקִיף וְאִמְצִיךָ וְחֹזֶק בְּעֲבוֹדְתְּךָ תְּמִיד. וְאֵל תִּנְיַחֲנִי לְפַל, חֵם וְשִׁלּוּם לְעוֹלָם. אֵל תְּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קְדֻשְׁךָ אֵל תִּקַּח מִמֶּנִּי. וְתוֹכְנִי לְהוֹיֹת עֵייל וְנִפְיָךְ, וְאֲזוּכָה לְהוֹיֹת בְּךָ בְּהִלְכָה בְּךָ בְּרָצוֹא בְּךָ בְּשׁוּב בְּךָ בְּעֵייל בְּךָ בְּנִפְיָךְ. וּבְכֹל מְקוֹם אוֹכֵל לְמִצָּא אוֹתְךָ בֵּין בְּעֲלִיָּה בֵּין בִּירִידָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב:

"אם אפס שמים שם אתה ואציעה שאול הנד". ואזכה לאחו בך ולהתדבק בך תמיד. ויקים בי מקרא שכתוב: "אני לדודי ודודי לי".

אנא יהוה, יהמו ויכמרו מעיד ורחמיך וחינוקותי עלי, ויעלה ויבא ויכרוני לפניך לטובה. ורחם עלי ברחמיך הרבים ואל תניחני ואל תמשני להשתקע, חס ושלום, באלו המקומות הנמוכים והשפלים אשר באתי עד הנה. "אל תעזבני יהוה אלהי ואל תרחק ממני, אל תבלעני מצולה ואל תאמר עלי באר פיה". חנני ורחמיני, ומעפר דלותי ומעצם שפלותי תרוממיני. ויקים מקרא שכתוב: "אנכי ארד עמך מצרומה ואנכי אעלה גם עלה", והירידה יהיה תכלית העליה. חוס וחמל עלי, ושלא ישועתך ותתקמי בימין צדקך, ותסעדי בעצם חמלתך, ותהיה תמיד עמי. ותתן לי כח ושכל לאחו בך תמיד. ואל תניחני לפל חס ושלום, לעולם. ויקים מקרא שכתוב: "כי יפול לא יוכל כי יהוה סומך ידו".

ותמחר ותחיש לנאולנו גאלת הנפש, ותוציאני ותעלני מהיום ומעתה, מפל מיני נפילות וירידות והתרחקות ממך שנתרחקתי עד הנה. מקים מעפר דל מאשפות ירים אביון. חמל על דל ואביון כמני, חנני ורחמיני, חנני ורחמיני, שפחתי אליך כפי, "מקצה הארץ אליך אקרא בעטף לבי בצור ירום ממני תנחני". רבוננו של עולם, רבוננו של עולם, חוס וחמול עלי אבי שבשמים, ותנער בקרודפים ומפילים אותי, ואמר לצרותי די ותאמר עד פה תבא, ומעתה תרחם עלי ותעזרני ותושיעני ותתחיל להעלות אותי מעלה מעלה חיש קל מהרה, וכל הירידות יתהפכו לעליות, וכל ההתרחקות יתהפך להתקרבות. כי אתה החלות לקרבנו ברחמיך, והתחלת להשפיע עלינו חסון קדשתך ותוקף חמלתך על ידי צדיקי אמת שבכל דור ודור. על כן אין נאה לך לעזובנו יהוה אלהינו, יהמו מעיד עלינו. וכאשר החלות להראות גדלך וטובך עלינו, ונתת לנו תורתך הקדושה על ידי משה נביאך נאמן ביתך, ושלתת לנו ברחמיך הרבים, צדיקי אמת בכל דור ודור, אשר על ידם נמסרה התורה לנו ממושה ליהושע, ומיהושע לזקנים, ומזקנים לזקנים וצדיקים שבכל דור ודור, עד אשר הגיע אלינו השתלשלות קבלת התורה, ועדן לא כלו רחמיך ממנו, "הקיצותי ועודי עמך". כן יכמרו מעיד עלינו ותעזרני לקים באמת את כל דברי תורתך באהבה, חוסה עלינו ברחמיך ועזרנו להיות דבוק בך ובצדיקי אמת לעולם ועד, בעולם הזה ובעולם הבא:

אנא יהוה ברחמיך הרבים, זכני שיפקחו עיני ולבי ואזני לראות ולהבין ולשמע גדלתך ורוממותך, ולשוב אליך באמת, וחנני מאתך דעה בינה והשכל

להבין ולהשיג דרכי התשובה באמת, ותעזרני לילך בהם תמיד. ואזכה להיות בכלל בעלי תשובה באמת, כי ימונך פשוטה לקבל שבים ורוצה אתה בתשובה, ואם לא עכשו איתני, ותעזרני שאזכה לתשובה שלמה באמת, לתשובה עלאה, באפן שאזכה שיתחדר על ידי נקדה התחתונה בנקדה העליונה, ויתתקן וישלם על ידי אדם העליון לשבת על הכפא, ושם יהיה נכלל נפשי ורוחי ונשמתו מעתה ועד עולם, ותמלא פגימות הלבנה, ויהיה אור הלבנה כאור החמה. כמו שכתוב: "והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים".
 כי מלכותך בכל משלה, בשמים ובארץ.

ואתה עושה גדולות ונפלאות עד אין חקר, ואתה חושב מחשבות לבל ידח ממך נדח. "ממית ומחיה מוריד שאול ויעל". ואתה מקשר ומחבר ומיוחד שני הפכים יחד תכלית קצה התחתון מעמקי שאול עד רום גבהי מרומים עד תכלית קצה העליון. מנקדה התחתונה עד נקדה העליונה. כי מי יאמר לך מה תעשה, על כן יגיעו רחמיך גם עלי, ותחתור חתירה מתחת כפא כבודך, חומל דלים שומע אגת אביונים, ותעזרני להתעורר באמת ולשוב בתשובה שלמה לפניך באמת, ותזכני להיות דבוק באמת בצדיקי אמת מעתה ועד עולם. "כי לא תחפץ במות המת כי אם בשובו מדרכיו וחייה, תשב אנוש עד דפא ותאמר שוכו בני אדם, שובה יהוה עד מתי והנחם על עבדיך, השיבנו יהוה אליך וגשובה חדש ימינו בקרבם":

תורה ז

לה. ב"ק טו): השוו אשה לאיש.
 ואיתא במכילתא: יכול יהיו התלמידים לזמדין ואינם מבינים - תלמוד לומר: אשר תשים לפניהם.
 ערכם לפניהם פשלתן ערוך:

לשון רבנו זכרוננו לברכה

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם: (שמות כא)

אמרו חכמינו זכרונם לברכה (קידושין

מִצְרִים^(ב), עַל שֵׁם שֶׁהֵם מְצִרִים לְיִשְׂרָאֵל. וּכְשֶׁפּוֹגְמִין בְּאַמוּנָה, בְּתַפְלָה, בְּאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל, הוּא יוֹרֵד לְגִלּוֹת.

וְזֶה שֶׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (סנהדרין יז): אֵין מְשִׁיחַ בְּיַדְדוֹ בְּאֵל

אֵלָא עַד שֶׁתִּכְלָה פְּרוּטָה מִן הַפִּיס; הֵינּוּ שִׁיכְלוּ הָאֲפִיקוֹרְסִים שְׂאִין לָהֶם אֲמוּנָה בְּנַפְסִים, וּמְכַסִּים כָּל הַנַּפְסִים בְּדֶרֶךְ הַטָּבַע, כִּי עֵקֶר הַנַּפְסִים בְּאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל, כִּי אֲרָץ־יִשְׂרָאֵל שׁוֹתֶה תַּחְלָה (תענית ג'), וּשְׂתִיתָה מֵהַתְּהוֹמוֹת, שֶׁהֵם לְשׁוֹן: וְתַחֵם כָּל הָעִיר (רות א), שְׁעַל

דְּבַר נָסִי תִמְהִין הָעוֹלָם. וְזֶה (תהלים מב): תְּהוּם אֶל תְּהוּם קוֹרָא; כִּי יֵשׁ נֶסֶן עֲלָאִין, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּהוּם עֲלָה, וְיֵשׁ נַפְסִים תַּתְּאִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת תְּהוּמָא תַתְּאָה, וּמְלֶאךָ שְׁכֹלֹל מִכָּל הַנַּפְסִים, מִשְׁנֵי הַתְּהוּמוֹת, דְּמֵיא לְעֵגְלָא (תענית כה),

שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲגוּלִים, בְּחִינַת אֲמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים פט): וְאַמוּנַתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ; וּפְרִיטָא שְׁפוּתָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת תַּפְלָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שם נא): אֲדַנִּי שְׁפָתַי תַּפְתָּח, וְהוּא כְּלָלוֹת הַנַּפְסִים. וְזֶה פְּרוּשׁ: עַד שֶׁתִּכְלָה פְּרוּטָה מִן הַפִּיס - כִּי יֵשׁ בְּנִי־אָדָם הַמְכַסִּים כְּלָלוֹת הַנַּפְסִים, הַכְּלוּלִים בְּמֶלֶאךָ דְּפְרִיטָא שְׁפוּתָה, מְכַסִּים

א דַּע, כִּי עֵקֶר הַגְּלוּת אֵינוֹ אֵלָא בְּשִׁבִיל חֶסְרוֹן אֲמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שח"ש ד): תְּבוֹאֵי תִשׁוּרֵי מְרֹאֶשׁ אֲמִנָּה^(א); וְאַמוּנָה הוּא בְּחִינַת תַּפְלָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שמות יז): וַיְהִי יְדִיו אֲמוּנָה, וְתִרְגוּמוֹ: פְּרִישׁוֹן^(א) בְּצִלוֹ. וְזֶה בְּחִינַת נַפְסִים לְמַעְלָה מֵהַטָּבַע, כִּי הַתַּפְלָה לְמַעְלָה מֵטָבַע, כִּי הַטָּבַע מְחִיב כֵּן, וְהַתַּפְלָה מְשַׁנָּה הַטָּבַע, וְזֶה דְּבַר נֶס, וְלָזֶה צְרִיךְ אֲמוּנָה, שִׂיאֲמִין שֵׁישׁ מַחֲדָשׁ וּבִידוֹ לְחַדָּשׁ דְּבַר כְּרָצוֹנוֹ. וְעֵקֶר אֲמוּנָה, בְּחִינַת תַּפְלָה, בְּחִינַת נַפְסִים, אֵינוֹ אֵלָא בְּאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים לז): שֶׁכֵּן אֲרָץ יִרְעָה אֲמוּנָה; וְשֵׁם עֵקֶר עֲלִיוֹת הַתַּפְלּוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בראשית כח): וְזֶה שְׁעַר הַשָּׁמַיִם. וּבְשִׁבִיל זֶה כְּשֶׁפָּגַם אֲבָרְהָם בְּמַה אֲדַע (שם טו), וּבְזֶה פָּגַם בִּירְשֵׁת אֲרָץ, שֶׁהִיא בְּחִינַת אֲמוּנָה, בְּחִינַת תַּפְלָה, הִיָּה גְלוּת מְצִרִים. וְדוּקָא יַעֲקֹב וּבְנָיו יִרְדּוּ מְצִרִים, כִּי הֵם בְּחִינַת שְׁנַיִם־עָשָׂר נְסֻחָאוֹת הַתַּפְלָה, וְהוֹרִיד אוֹתָם בְּגִלּוֹת, וּמְצִרִים הוּא הַפֶּךָ הַנַּפְסִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שמות יד): וּמְצִרִים נַפְסִים לְקִרְאָתוֹ - שְׂאִין שֵׁם מְקוֹם הַנַּפְסִים, וְאֵין שֵׁם מְקוֹם הַתַּפְלָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שם ט): וְהִיָּה כְּצִאתִי אֶת הָעִיר אֶפְרַשׁ אֶת פְּפִי. וְכָל הַגְּלוּת מְכַנִּים בְּשֵׁם

(א) עֵיין תַּחֲנוּמָא פִּרְשֵׁת בִּשְׁלַח [פ"י]. [א] (אוּנְקִלוֹס: פְּרִיטָן) (ב) ב"ר ט"ז.

הפְּלוּיּוֹת יוֹעֲצוֹת, וּכְלוּיּוֹת הֵם כְּלוּי הַהוֹלָדָה, כְּלוּי הַזָּרַע. נִמְצָא, כְּשֶׁמִּקְבְּלִין עֲצָה מֵאָדָם, כְּאִלוּ מִקְבְּלִין מִמֶּנּוּ זָרַע, וְהַכֵּל לְפִי אָדָם, אִם רָשָׁע אוֹ צַדִּיק. וּבִשְׁבִיל זֶה

הַתּוֹרָה מְתִישׁ כַּח (סנהדרין כו) וְנִקְרָאת תוֹשִׁיָּה, כִּי הֵם תַּרְנִי"ג עֲטוּן, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (משלי ח): לִי עֲצָה וְתוֹשִׁיָּה; וְעֲצוֹת הֵם בְּמִקּוֹם נִשְׁוֹאֵין, בְּחִינַת זְווג הַמְּתִישׁ כַּח, וְעֲצַת הַצַּדִּיק הוּא כְּלוּ זָרַע אֱמֶת. וְזֶה פֶּרוּשׁ (ירמיה ב): וְאֲנִכִּי נִטְעַתִּיךָ שׁוֹרֵק, בְּחִינַת הַגְּאֻלָּה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (זכריה י): אֲשַׁרְקָה לָהֶם וְאֶקְבָּצֵם, וְעַל־יְדֵי מֶה, עַל־יְדֵי: כְּלוּ

זָרַע אֱמֶת (שם בירמיה סיום הפסוק ואנכי נטעתיך הנ"ל) - עַל־יְדֵי עֲצַת הַצַּדִּיקִים תִּבּוֹא לְאֱמֶת, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִקְרָאת אֱמוּנָה, כִּד אֶתְחַבֵּר בֶּה אֱמֶת, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּבּוֹא הַגְּאֻלָּה כְּנ"ל, כִּי הוּא מִקְבֵּל טַפִּי הַשֶּׁכֶל שֶׁל הַצַּדִּיק עַל־יְדֵי עֲצָה שְׁמִקְבֵּל מִמֶּנּוּ. וְזֶה: הֵן אֱמֶת חִפְצָתָ בְּשָׂחוֹת - בְּכִלּוּיּוֹת - חֻכְמָה תוֹדִיעֵנִי, שְׂאֻזְפָּה לְקַבֵּל טַפִּי הַמּוֹחַ, טַפִּי הַשֶּׁכֶל, עַל־יְדֵי עֲצָה שְׂאֻקְבֵּל מֵהֶם, וְאִז אֲזַכֵּה לְאֱמֶת, כִּי הַטַּפִּי הַשֶּׁכֶל נִקְרָא: כֹּלָה זָרַע אֱמֶת:

ד וְדַע, שְׁעַל־יְדֵי מִצְוֹת צִיצִית הָאָדָם נִצּוֹל מֵעֲצַת הַנְּחָשׁ, מִנִּשְׁוֹאֵין שֶׁל רָשָׁע, מִבְּחִינַת נְאוּף, כִּי צִיצִית שְׁמִירָה לְנְאוּף, כְּמוֹבָא בַּתְּקוּנִים

בְּדֶרֶךְ הַטָּבַע; וּכְשֶׁתִּכְלֶה זֹאת וְתִתְרַבֶּה אֱמוּנָה בְּעוֹלָם - אִז יָבוֹא מְשִׁיחַ, כִּי עֶקֶר הַגְּאֻלָּה תְּלוּי בָּזֶה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: תִּבּוֹאֵי תִשׁוּרֵי מְרֹאֵשׁ אֱמֶנָה:

ב אָבֵל אִי אֶפְשָׁר לְבוֹא לְאֱמוּנָה אֲלָא עַל־יְדֵי אֱמֶת, כְּמוֹבָא בְּזֶהר (בלק קצח): וְהִיָּה צַדִּיק אֲזוּר מִתְּנִיּוֹ וְאֱמוּנָה וְכוּ' (ישעיהו יא) - הֵינּוּ צַדִּיק, הֵינּוּ אֱמוּנָה. וְאִמְרוּ שֵׁם: אֱמוּנָה אֶתְקִרִיאַת, כִּד אֶתְחַבֵּר בֶּה אֱמֶת:

ג וְאִי־אֶפְשָׁר לְבוֹא לְאֱמֶת אֲלָא עַל־יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיקִים, וְיִלֵּךְ בְּדֶרֶךְ עֲצָתָם, וְעַל־יְדֵי שְׁמִקְבֵּל מֵהֶם עֲצָתָם, נִחְקַק בּוֹ אֱמֶת, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (תהלים נא): הֵן אֱמֶת חִפְצָתָ - כְּשֶׁאֲתָה חִפֵּץ אֱמֶת, בְּשָׂחוֹת וּבִסֶּתֶם חֻכְמָה תוֹדִיעֵנִי - כִּי הָעֲצוֹת שְׁמִקְבֵּל מֵהֶם הוּא בְּחִינַת נִשְׁוֹאֵין וְזוּוּג; וּכְשֶׁמִּקְבְּלִין עֲצוֹת מְרֹשָׁעִים, הוּא בְּחִינַת נִשְׁוֹאֵין בְּקַלְפָּה. הַנְּחָשׁ הַשִּׁיאֲנִי (בראשית ג) - לְשׁוֹן נִשְׁוֹאֵין; עֲצוֹת הַנְּחָשׁ שְׁקִבְלָה הוּא בְּחִינַת נִשְׁוֹאֵין, וְעַל־יְדֵי נִשְׁוֹאֵין הִטִּיל בָּהּ זְהַמָּא. וּבִמְעַמַּד הַר־סִינַי פִּסְקָה זְהַמְתָּן (שבת קמו. עיין רש"י שם), כִּי שָׁם קִבְּלוּ תַרְנִי"ג עֲטוּן דְקִדְשָׁה (זוהר יתרו פב), וְהִיתָה לָהֶם נִשְׁוֹאֵין בְּקִדְשָׁה. וְלָמָּה נִקְרָא עֲצָה בְּבְחִינַת נִשְׁוֹאֵין, כִּי

חמרי חורתא. ושמעתי בת־קול
שאומרת: אוי לי! שנשבעתני;
ועכשו שנשבעתני, מי מפר לי:

רשב"ם:

שנשבעתני. מן הגלות, כדכתיב קראי
טובי בבניאים:

תא אחוי לך טורא דסיני - שהוא
בחינת עצות, כי שם קבלו
תרי"ג עטין. חזאי דהדרן לה
עקרבא - הינו שיש עצת נחש, עצת
רשעים, שעלידיהם אין יכולים
לקבל עצת צדיקים, זרע אמת.
וקימו פי חמרי חורתא - זה בחינת
ציצית, שהוא שמירה מעצת הנחש,
מנאוף; כמו שאמרו חכמינו זכרונם
לברכה (מנחות מב): איזה ענשו גדול,
של לבן או של תכלת, ואמרו: משל
לאחד, שצוה להביא לו חותם של
זהב, הינו תכלת, וחותם של טיט,
הינו לבן. וזה: חמרי, לשון חמר
וטיט; חורא, הינו לבן, כי עכשו זה
עקר הציצית. ושמעתי בת־קול
שאומרת, אוי לי שנשבעתני - פרש
רש"י: על הגלות, הינו, עלידי ציצית
יכולין לבוא לעצת צדיקים, לבחינת
אמת; ועלידי אמת באים לאמונה
כנ"ל, ועלידי אמונה בא הגאולה
כנ"ל. וזה ששמע חרטת השם יתברך
על הגלות, פי הציצית, שהם חמרי
חורא, גרם פל זה:

(תיקון יח): ויקח שם ויפת את השמלה
וישימו על שכם שניהם (בראשית ט) -
זה בחינת ציצית; וערות אביהם לא
ראו - כי ציצית מכסה על עריון.
אבל חם, דהוא יצר הרע, דמחמם
גופה דבר־נש בעברה, הוא ארוה,
כמו שכתוב (שם): ארוה כנען, כמו
שכתוב (שם ג): ארוה אתה מפל
הבהמה. והשמלה, הינו ציצית, הוא
שמירה מעצת הנחש, מזהמת
הנחש:

וזה בחינות (שם מט): בן פרת עלי עין
- בשביל ציצית, לשון: מציץ מן
החרפים (שה"ש ב), עלי־די־זה זכה לבן
פרת, שנשמר מנשואין של נחש,
מזווג של הסטרא־אחרא, וזכה
לזווג דקדשה. וזה: פרת - לשון
זווג, לשון: פרו ורבו. ועקר הנאוף
תלוי בעינים, כמו שאמרו (סוטה ט):
שמשון הלך אחר עיניו; וכמו
שכתוב (במדבר טו): ולא תתורו אחרי
לבבכם ואחרי עיניכם; ושמירת
ציצית, שהוא בחינת עינים, הוא
שמירה מעצת הנחש, ויכול לקבל
העצות מצדיק, שהוא פלה זרע
אמת.

ה וזה פרוש: אמר רבה בר בר
חנה: אמר לי ההוא טיעא:
תא אחוי לך טורא דסיני. אזלי
וחזאי דהדרן לה עקרבי, וקימין פי

יום, והוא הפוך האמונה, מה שאין
 בן אם מאמין שיש מחדש הכל
 ברצונו בכל יום תמיד, והוא מחיה
 ומקים הכל תמיד, והוא למעלה
 מהזמן, אין כאן שכחה, ודו"ק).
 ומעתה תראה נפלאות בדברי
 רבותינו זכרונם לברכה (שבת קד): מ"ם
 וסמ"ך שבלוחות בנס היו עומדין;
 כי **מס** הוא בחינת השכחה, ועל זה
 אמרו רבותינו זכרונם לברכה (חגיגה
 ט): אין דומה השונה פרקו מאה
 פעמים למאה פעמים ואחד; כי **מס**
 בגימטריא **מאה**, ועד מאה שולט
 השר של שכחה, וזה שהמתיקו
 חכמינו זכרונם לברכה: מ"ם וסמ"ך,
 הינו מ"ם שהוא בחינת השכחה,
 בנס היו עומדין, כי נס הוא הפך
 השכחה, כי נסים הם בחינת
 התפלה, בחינת אמונה, שהיא הפך
 השכחה כנ"ל: ודע וכו' כי ציצית
 שמירה לנאוף וכו', על שכם שניהם
 זה בחינת ציצית וכו'. וזה (בראשית לז):
 הלא אחיך רעים בשכם, הינו בחינת
 ציצית כנ"ל, שהיא שמירה לנאוף,
 והוא בחינת שמירת הברית, שהיא
 בחינת יוסף, על פן אמר יעקב
 ליוסף: הלא אחיך רעים בשכם,
 שהוא בחינה שלך; לכה ואשלחך
 אליהם:

וזה פרוש: ואלה - כל מקום
 שנאמר ואלה,
 מוסיף. זה בחינת יוסף, בחינת
 שמירת הברית, בחינת ציצית.
המשפטים - זה בחינת כלה זרע
 אמת, כמו שכתוב (תהלים ט): משפטי
 ה' אמת; שזוכה לעצת צדיקים,
 לבחינת אמת. **אשר תשים לפניכם**
 - זה בחינות פד אתחבר בה אמת,
 וזה בחינת: השוו אשה לאיש; כי זה
 איש ואשה הם בחינת התחברות
 אמת ואמונה, ובזה תלוי הגאולה
 כנ"ל. וזה יכול שיהיו התלמידים
 לומדים ואין מבינים - תלמוד לומר
 וכו', ערכם לפניכם כשלהן ערוך -
 זה בחינת הגאולה, שלעתיד יתגלו
 כל החכמות כשלהן ערוך, כמו
 שכתוב (ישעיהו יא): ומלאה הארץ דעה.
 עד כאן לשון רבנו ז"ל:

(השמטות השיכים להתורה הזאת):

התפלה הוא בחינת אמונה, והוא
 בחינת הנסים, כי נס
 למעלה מטבע, ולזה צריך אמונה
 כנ"ל, עין שם. ובשביל זה התפלה
 מסגל לזכרון, כי תפלה הוא בחינת
 אמונה כנ"ל, ושכחה הוא ענין שהיה
 לפנינו דבר-מה ונשכח ועבר מאתנו.
 (והיא דרך ההנהגה על-פי מערכת
 המזלות, שמתנהג כסדר יום אחר

יִשְׁמְעָאֵל הוּא בַחֲנִינָת הַתְּפִלָּה, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (בראשית טז): כִּי שָׁמַע ה' אֶל עֲנָנָהּ, וַתִּרְגְּמוּ: אַרְי קביל ה' ית צְלוֹתֶיךָ, וְהוּא בַחֲנִינָת אִמּוֹנָה פִּנָּל. וְזֶהוּ סוֹחֵר, מְלִשׁוֹן סוֹחֵר סוֹחֵר (בַּחֲנִינָת מְקִיפִים), שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת אִמּוֹנָה פִּנָּל, וְאִמּוֹנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ (תהלים פט). וְזֶהוּ (רות ג): וּפְרִשֶׁתְּ כִנְפֶיךָ עַל אִמְתְּךָ; כִּי צִיצִית דִּקְדָּשָׁה, שֶׁהֵם כִּנְפֵי מִצְוָה, הוּא שְׁמִירַת הַבְּרִית, וְהוּא בַּחֲנִינָת זְוֹג דִּקְדָּשָׁה. וְזֶהוּ שִׁשְׁאֵל חֲגֵי הַנְּבִיא (חגי ב): הֲנִי יֵשָׂא אִישׁ בְּשַׂר־קִדְּשׁ בְּכַנְף בְּגָדוֹ וְנִגַּע בְּכַנְפוֹ אֶל הַלְּחָם; כִּי פָגַם הַבְּרִית - הַעֲדַר הַלְּחָם, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (משלי ו): בְּעַד אִשָּׁה זֹנֶה עַד כִּפַּר לָחֶם, וְהִבֵּן: וַתִּשָּׁב בְּאִיתָן קִשְׁתּוֹ וְכוּ', מִשֶּׁם רוּעָה אָבֵן יִשְׂרָאֵל (בראשית מט) - אָבְהָן וּבְנֵיהֶן, בַּחֲנִינָת הַתְּפִלָּה יַעֲקֹב וּבְנָיו.

סִגְלָה לְחוּלָה - לְהַסְתַּפֵּל עַל הַצִּיצִית. וְהַסּוֹד בְּפִסּוּק (שם מח): הִנֵּה בְנֵךְ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ; כִּי כָל אֵלּוֹ הַתְּבוֹת מְרַמְזִין עַל הַצִּיצִית, דְּהִינּוּ מִנְיַן הַחוּטִין וְהַחֲלוּיֹת וְהַקְּשָׁרִים, כְּמִבְאָר בְּפָרִיעֵי־חַיִּים בְּשַׁעַר הַצִּיצִית, פָּרָק ד', בְּהַגָּה, עֵין שָׁם (א). וְזֶהוּ: הִנֵּה בְנֵךְ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ, דְּהִינּוּ בַּחֲנִינָת צִיצִית פִּנָּל, עַל־יַדֵּי זֶה: וַיִּתְחַזַּק יִשְׂרָאֵל:

וְזֶה פְּרוּשׁ: וְאֲנֹכִי נִטְעַתִּיךָ שׁוֹרֵק כּוּ', כִּי הוּא מְקַבֵּל טַפֵּי הַשֶּׁכֶל שֶׁל הַצַּדִּיק עַל־יַדֵּי עֲצָה שְׁמִקְבֵּל מִמֶּנּוּ. וְזֶה שׁוֹרֵק, הוּא בַּחֲנִינָת שׁוֹרֵק, שֶׁהוּא תֵּלֶת טַפִּין, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב בְּזֶהָר (ובתיקונים תיקון נו), וְהוּא תֵּלֶת מַחִין, כִּי הוּא עֲנִין אֶחָד, כִּי הִטְפָּה בָּאָה מִהַמּוֹחַ וּמִגִּיעָה לְהַפְּלִיּוֹת, שֶׁהֵן כְּלֵי הַהוֹלָדָה, שְׁמַבְשִׁלִין הַזֶּרַע, כִּן הַשֶּׁכֶל נוֹלָד גַּם כִּן בְּמוֹחַ וּמִגִּיעַ עַד הַפְּלִיּוֹת הַיוֹעֲצוֹת. וַתֵּלֶת מַחִין הוּא בַּחֲנִינָת (ישעיהו ו): הַשָּׁמֶן לֵב וְכוּ' וְאֲזַנּוֹ וְכוּ' וְעֵינָיו וְכוּ', כִּן יִרְאֶה בְּעֵינָיו וּבְאֲזַנּוֹ יִשְׁמַע וּלְכַבּוֹ יִבִּין וְשָׁב וְכוּ', כְּלוּמַר, שְׂאִינוֹ רוּעָה לְדַבֵּק עֲצָמוֹ לְצַדִּיקִים כִּן יִרְאֶה וְכוּ'; אֲבָל כְּשֶׁמִּדְּבַק עֲצָמוֹ לְצַדִּיקִים וּמְקַבֵּל מֵהֶם עֲצָה, אֲזִי הוּא בַּחֲנִינָת כְּלוּיֹת יוֹעֲצוֹת, שֶׁהֵם כְּלֵי הַהוֹלָדָה, שְׁמִקְבֵּל הַטְּפָה מִחַ הַמִּתְחַלְּקֵת לְתֵלֶת טַפִּין, תֵּלֶת מַחִין פִּנָּל, וְאִזּוֹ יִרְאֶה בְּעֵינָיו וּבְאֲזַנּוֹ יִשְׁמַע וּלְכַבּוֹ יִבִּין וְכוּ', שֶׁהֵם בַּחֲנִינָת הַשְּׁלִשָּׁה מַחִין, וְשָׁב וּרְפָא לוֹ. וְזֶהוּ: וְאֲנֹכִי נִטְעַתִּיךָ שׁוֹרֵק כְּלָה זֶרַע אִמְתָּה, וְהִבֵּן: וְזֶה פְּרוּשׁ: אָמַר רַבָּה בַר בְּרַחֲנָה וְכוּ', וְזֶה רָמַז גַּם כִּן בְּפִתְחַ דְּבִרְיוֹ: אָמַר לִי הַהוּא טִיעָא, וּפְרַשׁ רְשִׁי בְּכָל מְקוֹם: סוֹחֵר יִשְׁמְעָאֵל; כִּי

(ג) ז"ל הפע"ח ט"ל כריכות הם קני'ו כמנין יוסף וסמ"ך גודלים יש בכל הכנפות עם הציצית כמנין 'הנה' וכמנין 'בנך' חוליות וקשרים. והחוטין הם ל"ב והם שורין הרי ס"ד כמנין בא אליך ע"כ.

תפילה ז

יְהי רצון מִלְפָּנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּרְחַם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתַפֵּעַ אַמּוּנַתְךָ בְּלַבְנוּ, וְנוֹפֵה לְהֶאֱמִין בְּךָ וּבְצַדִּיקוֹךָ הָאֱמֵתִים בְּאִמוּנָה שְׁלֵמָה, וְתִהְיֶה הָאִמוּנָה זָכָה וְנִכּוֹנָה צַחָה וְנִקְיָה, בְּלִי שׁוּם פְּגָם וּבְלִי שׁוּם בְּלָבּוּל בְּעוֹלָם חֵם וְשָׁלוֹם כָּלֵל, וְנוֹפֵה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שֶׁתִּהְיֶה אַמּוּנַתְנוּ חֲזָקָה כָּל כָּךְ כְּאֵלוּ אָנוּ רוֹאִין בְּעֵינֵינוּ אֱלֹהוּתְךָ וְהַשְׁגָּחָתְךָ וּכְבוֹדְךָ אֲשֶׁר מְלֵא כָּל הָעוֹלָם. וְנִהְיֶה דְבָקִים בְּךָ תְּמִיד בְּאֵמֶת וּבְתַמִּימוּת וּבְדַעַה נִכּוֹנָה וּמִישָׁבֶת בְּלִי שׁוּם תַּעֲרֻבַת פְּסֻלַת כָּלֵל.

כִּי "אַתָּה הַחֲלוֹת לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ אֶת גְּדֻלָּתְךָ וְאֶת יָדְךָ הַחֲזָקָה אֲשֶׁר מִי אֵל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כַּמַּעֲשִׂיךָ וּכְגִבּוֹרוֹתֶיךָ". וְגִלִּית אֱלֹהוּתְךָ וּמְלִכוּתְךָ עָלֵינוּ, כִּי הוֹצֵאתָנוּ מִמִּצְרַיִם, וּפְדִיתָנוּ מִתּוֹקֶף גְּלוּתָם מִתּוֹךְ בּוֹר הַבְּרָזִל, מַעֲמֻקֵּי הַקְּלָפוֹת, וְהוֹצֵאתָ אוֹתָנוּ מִנּוּ"ן שְׁעָרֵי טוּמְאָה, וְהִכְנַסְתָּ אוֹתָנוּ בְּנוּ"ן שְׁעָרֵי קִדְשָׁה, וְעִשִּׂיתָ נְסִיִּים וְנִפְלְאוֹת בְּמִצְרַיִם וְעַל יַם סוּף, וְשִׁבַּרְתָּ וְהִכְנַעְתָּ כָּל אֱלִילֵי מִצְרַיִם, וְשִׁדְדַת הַמַּעֲרֻכוֹת וְשִׁנִּית הַטָּבַע וְעַקְרַת וּבְטַלְתָּ כָּל מִינֵי כְּפִירוֹת וְכָל מִינֵי אַמּוּנוֹת כְּזִבּוֹת שֶׁל פְּרַעַה וּמִצְרַיִם, שֶׁרָצוּ שִׁישְׁתַּקְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בִּינֵיהֶם, חֵם וְשָׁלוֹם, שִׁיתַּנְּבְּרוּ עַל יִשְׂרָאֵל, חֵם וְשָׁלוֹם, כְּמִינֵי כְּפִירוֹת וְאַמּוּנוֹת כְּזִבּוֹת שְׁלָחַם, אֲשֶׁר זֶה הָיָה חֲקֹף גְּלוּתָם. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לֹא עֹזַבְתָּ אוֹתָנוּ בִּינֵיהֶם, וּמִהֲרַת לְהוֹצִיא אוֹתָנוּ מִתּוֹכָם, וְהִכְנַעְתָּ וְשִׁבַּרְתָּ וְעַקְרַת כָּל מִינֵי כְּפִירוֹת שְׁלָחַם עַל יְדֵי הַנְּסִיִּים וְהַמּוֹפְתִים הַגְּדוּלִים וְהַנּוֹרְאִים שְׁעִשִּׂיתָ בָּהֶם, וְגִלִּית אֱלֹהוּתְךָ וְאִדְנוּתְךָ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, וּמֵאֵז נִדְבְּקוּ יִשְׂרָאֵל בְּךָ לְעוֹלָם, וְהֶאֱמִינוּ בִּיהוָה וּבְכַמּוּשָׁה עַבְדּוֹ. כֵּן בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תַּזְכֵּנוּ לְהֶאֱמִין בְּךָ וּבְצַדִּיקוֹךָ הָאֱמֵתִים תְּמִיד, בְּאִמוּנָה שְׁלֵמָה וְחֲזָקָה וְנִכּוֹנָה.

וּכְאֲשֶׁר אַתָּה אֱלֹהִים אֵמֶת, כֵּן נוֹפֵה לְהֶאֱמִין בְּךָ בְּאֵמֶת, עַד שְׁנוֹפֵה לְהַרְגִּישׁ אֱלֹהוּתְךָ עָלֵינוּ, וְנִהְיֶה דְבָקִים בְּךָ תְּמִיד, וְלֹא נִפְרַד מִמְּךָ לְעוֹלָם אֶפְלוּ כְּרַעַע קִלְהָ. וְיִהְיֶה לָנוּ בּוֹשָׁה וּפְחָד וְאִימָה וְיִרְאָה מִמְּךָ תְּמִיד כְּכֹל עַת וּבְכֹל רִגְעָה,

ובלעדיך לא גרים את ידינו ואת רגלנו לעשות שום עבדה בעולם. ובכל עסקנו ועשייתנו אפלו בעבודות חיצוניות שהם אכילה ושתייה וכיוצא בהם, בכלם נהיה דבקים בך תמיד, וכלם יהיו לשמך ולעבודתך באמת. ולא נשפח אותך לעולם, בשכבנו ובקומנו, בשבתנו בביתנו ובלקחתנו בדרך בדפורנו ובשתיקותנו, בעמידתנו ובישיבתנו, בין בעסקנו בתורה ומצוות ובין בעסקנו בדרך ארץ, בכלם נהיה דבקים בך ולא נשפח אותך לעולם.

ותעזרני לקים באמת מקרא שכתוב: "שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני כל אמוט". ונוכח להרגיש אלהותך עלינו תמיד, כי מלא כל הארץ כבודך, ומלכותך בכל משלה, כמו שכתוב: "אם יסתר איש במקטרים ואני לא אראנו נאם יהוה הלא את השמים ואת הארץ אני מלא".

מלא רחמים חפץ להיטיב, אשר בשביל זה לבד בראת עולמך; את השמים ואת הארץ וכל צבאם, וכל העולמות - עליונים ותחתונים אלפי אלפים ורבי רבבות, עד אין שיעור ומספר, כדי לגלות אלהותך בעולם, כדי שנוכח ברחמיך להפיר אותך בעולם השפל הזה. כי אתה טוב ומטיב לכל ורצית להטיב מטובך לנו, ולהראות לנו רחמנותיך וחנינותיך. על כן בראת עולמך ברצונך הטוב, כדי שנוכח לידע ולהפיר אותך, ולחזות בנעם ויוך, אשר זאת [היא] הטובה הגדולה שבכל הטובות, טובות האמתיות והנצחיות. ואין שום טובה אחרת בעולם כלה, וכל הטובות וכל הנסים ונפלאות שעשית עם אבותינו ועמנו, ואשר אתה עושה עתה עמנו בכל יום ובכל שעה, כלם הם רק בשביל תקלית הטוב הזה כדי שנוכח לידע ממך, אשר זאת היא התקלית של כל הטובות שבעולם, על כן רחם עלינו אדון כל, ותקבע אמונתך בלבנו לעולם ועד, ושבענו מטובך, ותזכנו לחזות בנעם ויוך, ותעזר לנו ברחמיך להתפלל לפניך תפלותינו בכל לב ונפש, עד שיהיה לנו פח על ידי תפלותינו לשנות הטבע, ולעשות נסים ומופתים בעולם, ותשמע תפלותינו תמיד:

ותזכנו לבא לארץ ישראל, הארץ אשר בחרת בה מכל הארצות, ונתת אותה לישראל לעולם, ומיום אשר סרנו מאחריך ופגמנו באמונתך הקדושה, גלינו מארצנו, ונתרחקנו מעל אדמתנו, עד אשר ארך עלינו הגלות. על כן חוס וחמל נא עלינו, וזכנו ברחמיך הרבים להכניע ולשבר ולכבול כל מיני כפירות ובלבולים, שלא יעלו בלבנו ובלב כל עמך ישראל לעולם, ונוכח להאמין בנסיך

הקדושים אשר אתה עושה עמנו בכל דור ודור מעולם, ואשר אתה עושה עמנו
 עדן בכל יום ובכל שעה, ולא נכסה שום גם בדרך הטבע, חס ושלוה, רק גרע
 ונאמין שהכל מאתך לבד, על ידי השגחתך אשר אתה משגיח תמיד בהשגחה
 פרטיות על כל דבר שבעולם, ונופה להאמין בך ובצדיקי האמת תמיד, ועל ידי
 זה נופה לבוא לארץ ישראל חיש קל מהרה, ותמהר ותחיש לגאלנו גאלה שלמה,
 ותביא לנו את משיח צדקנו:

רבוננו של עולם, יהוה אלהים אמת, אשר נטעת בנו בכל דור ודור צדיקי אמת,
 הושיענו ורחמנו ברחמיך הרבים, ונפנו להתקרב לצדיקי אמת לקבל מהם
 עצות אמתיות ולא נסור מדברייהם ימין ושמאל, רק נופה לילך בדרך עצתם
 האמתיות. ותרחם עלינו ותציל אותנו ואת כל חברתנו ואת כל עמך בית ישראל
 מעצת רשעים שהם עצת הנחש הקדמוני, ולא נטה און לדבריהם כלל, ולא נאכה
 ולא נשמע להם ולא יפנסו דבריהם ועצתם בלבנו כלל, ותבדילנו מן התועים,
 ולא יהיה להם שום פח להטעות אותנו, חס ושלוה, בעצות רעות שלהם, ולא
 תעשינה ידיהם תושיה.

והצילנו ברחמיך הרבים מפל מיני שקר וטעות שבעולם, ולא נלך אחר עצות
 רעות של אלו המחפים את השקר באמת, ומתפקים דברי אלהים חיים,
 ואומרים לרע טוב ולטוב רע, ומונעים את ישראל מדרך האמת והצדק, על ידי
 עצותם המתפקות מן האמת, את אשר החמרת הקלו, ואת אשר הקלת החמירו,
 את אשר רחמת הם מקרבים, ואשר קרבת הם מרחקים, ויש מהם אשר טעו
 בעצמן, ואינם יודעים בעצמם את האמת לאמתו, והם מדררים לפי תפם, ועצתם
 הפוכה ומזקת לנו מאד לעבודתך. רבוננו של עולם, אתה ידעת האמת, ולפניך
 נגלו כל תעלומות. אתה יודע רוי עולם ותעלומות סתרי כל חי. קומה בעזרתנו
 והצל אותנו מהם, שלא ידבקו ויפנסו דבריהם בלבנו כלל, לא מהם ולא מהמונם
 ולא מהמהם.

גדול העצה ורב העליליה, ופנו ברחמיך הרבים שיתגלו לנו צדיקי האמת, ונופה
 להתקרב אליהם באמת, ולקבל מהם עצות נכונות וברורות וישרות, עצות
 טובות הנמשכים מתרני"ג עמין דאורייתא. שנופה לקבל אור האמת על ידי עצתם
 האמתיות, ועל ידי זה נופה לאמונה שלמה באמת לעולם ועד:

ועזרנו ברחמיך הרבים לשמר את הברית קדש, ורחם עלינו והצילנו אותנו ואת
 כל עמך בית ישראל, מפל מיני פגם של נאוף, חס ושלוה. הן בראיה הן

במחשבה בדבור ובמעשה, ובכל החמשה חושים - בכלם תשמרנו ותצילנו מכל מיני פגם הברית. רק תעזרנו להיות קדושים וטהורים בכלם ונזכה לקדשת הברית באמת, כרצונך הטוב, ובצל פנפך תסתירנו.

ותזכנו לקיים מצות ציצית כראוי בכל פרטיה ודקדוקיה וכונותיה, ותרי"ג מצות התלויות בה. ועל ידי פנפי הציצית הקדושים תגן עלינו ותציל אותנו מכל מיני פגם הברית, ותזכנו להתקדש בקדשתך תמיד, ועל ידי זה תציל אותנו מעצת הנחש, מעצת המפתים והמסיתים והמדיחים מדרך האמת, בכונה להרע או שלא בכונה. ונזכה לקבל ולהמשיך עלינו אור השכל האמת של צדיקי אמת על ידי שנוזח לקבל ולקיים עצות טובות ואמתיות שלהם. ועל ידי זה נזכה לאמת ולא יצא דבר שקר מפינו לעולם:

רבונו של עולם, הצילנו ברחמיך הרבים מכל מיני שקר וטעות שבעולם, הן מדברי שקר שלא יצא מפינו לעולם שום דבר שקר, חס ושלום, והן מדרבי שקר, שלא נלך בדרבי שקר חלילה. ותציל אותנו ברחמיך מדרכים נבוכים מדרבי תועים, רק תהיה בעזרנו תמיד לילך בדרך האמת לאמתו, באופן שנוזח על ידי האמת לאמונה שלמה, ונזכה לחבר ולחדד אמת ואמונה תמיד.

ועזרנו שתהיה תפלתנו נכונה וסדורה ושגורה בפנינו ובלבבנו. ותגלה נסים ומופתים בעולם "למען דעת כל עמי הארץ כי יהוה הוא האלהים אין עוד". ותזכר את עמך ישראל להוציאם מתקף גלותם, אשר גלית אותנו זה כמה שנים, ותמהר ותחיש לגאולנו ונזכה לשוב לארצנו, ותביא לנו את משיח צדקנו במהרה, ויקים מקרא שפתוב: "והיה צדק אזור מתניו והאמונה אזור חלציו, אמת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף". וקיים לנו מקרא שפתוב: "תבואי תשורי מראש אמנה" במהרה בימינו אמן:

תורה ח

הוא המקים הדבר, והאנחה הוא אריכת הנשימה, והוא בבחינת ארך אפים, דהינו מאריך רוחה, ועל פן כשמתאנח על החסרון ומאריך רוחה, הוא ממשיך רוח-חיים להחסרון, כי עקר החסרון הוא הסתלקות הרוח-חיים כנ"ל, ועל פן על-ידי האנחה משלים החסרון:

ב אף מאין מקבלין הרוח-חיים, דע, שעקר הרוח-חיים מקבלין מהצדיק והרב שבדור, כי עקר רוח-חיים הוא בהתורה, כמו שכתוב (שם א): ורוח אלקים מרחפת על פני המים - הוא התורה, והצדיקים דבקים בתורה, ועל פן עקר הרוח-חיים הוא אצלם. וכשהוא מקשר להצדיק והרב שבדור, כשהוא מתאנח ומאריך רוחה, ממשיך רוח-חיים מהצדיק שבדור, שהוא דבוק בהתורה, אשר שם הרוח. וזהו שנקרא הצדיק (במדבר כז): איש אשר רוח בו - שיודע להלך נגד רוחו של כל אחד ואחד (כמו שפרש רש"י שם).

ראיתי והנה מנורת זהב כלה וגלה על ראשה וכו': (זכריה ד' והוא

הפסרת שבת חנוכה)

א הנה יקר גנוחי ונה (שקורין קרעקץ) מאיש ישראלי, כי הוא שלמות החסרונות, כי על-ידי בחינת הנשימה, שהוא הרוח חיים, נברא העולם, כמו שכתוב (תהלים לו): וברוח פיו כל צבאם; וחדוש העולם יהיה גם-כן בבחינת הרוח, כמו שכתוב (שם קד): תשלח רוחך יבראון ותחדש פני אדמה; והוא גם פן חיות האדם, כי חיות האדם הוא הנשימה, כמו שכתוב (בראשית ב): ויפח באפיו נשמת חיים; וכתיב (שם ז): כל אשר נשמת רוח חיים באפיו; וכמו שאמרו חכמים: אם תחסר הנשימה - תחסר החיים. נמצא, כי עקר חיות כל הדברים הוא בבחינת רוח, וכשיש חסרון באיזה דבר, עקר החסרון הוא בבחינת החיות של אותו הדבר, שהוא בבחינת הרוח-חיים של אותו הדבר, לאשר הרוח

ג אֵךְ רְשָׁעִים, הַדּוֹבְרִים עַל צְדִיק עֵתָק בְּגֵאוּה וּבּוֹז, מֵאִין מְקַבְּלִין הֵם הַרוּחַ לְהַשְׁלִים הַחֲסָרוֹן. אֵךְ דַּע, שֵׁישׁ רַב דְּקַלְפָּה, וְהוּא בְּחִינַת עֲשׂוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּעֲשׂוֹ (בְּרֵאשִׁית ג): יֵשׁ לִי רַב; וְהוּא בְּחִינַת אֱלוֹפֵי עֲשׂוֹ, וְכֵמוֹ שֶׁתְּרַגְּם אוֹנְקְלוֹס: רַבְרַבִּי עֲשׂוֹ, בְּחִינַת הַרְבַּ דְּקַלְפָּה, וּמֵהֶם מְקַבְּלִין הַרְשָׁעִים הַרוּחַ, וְהוּא בְּחִינַת רוּחַ הַטְּמֵאָה, בְּחִינַת רוּחַ סַעְרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שִׁם כז): הֵן עֲשׂוֹ אַחִי אִישׁ שְׁעִיר (ס); וְעַל כֵּן הַרוּחַ שְׁלֵהֶם גְּדוֹל וְתַקִּיף לְפִי שְׁעָה, כְּמוֹ רוּחַ-סַעְרָה שֶׁהוּא גְּדוֹל בְּשַׁעְתּוֹ. וְעַל כֵּן: כָּל צוֹרְרֵי יַפִּיחַ בָּהֶם (תַּהֲלִים י) - יַפִּיחַ דִּיקָא, שֶׁמִּתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם עַל-יְדֵי בְּחִינַת רוּחַ פִּיּוֹ, שֶׁהוּא גְּדוֹל בְּשַׁעְתּוֹ, אֵךְ שָׂאִין לוֹ קִיּוּם כְּלָל, וְלִסּוּף כְּלָה וְנֶאֱבָד, וּמִסַּעַר גּוֹפָה וְנִשְׁמַתָּה (ס); וְכֵמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ז): וּמִשְׁלֵם לְשִׁנְאֵי אֵל פִּנְיּוֹ לְהֶאֱבִידוֹ. וּמִשְׁלֵם - לְשׁוֹן שְׁלֵמוֹת הַחֲסָרוֹן שֶׁנִּמְשָׁךְ לוֹ, דְּהֵינּוּ בְּחִינַת אַרְיִכַת הַרוּחַ. וְזֶהוּ: אֵל פִּנְיּוֹ, כִּי פִנְיּוֹ הוּא בְּחִינַת הַרוּחַ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישַׁעְיָהוּ ג): הִכָּרַת פִּנְיֵיהֶם עֲנֵתָה בָּם - זֶה הַחֲטָם (יבְמוֹת קכ), שֶׁהוּא בְּחִינַת הַרוּחַ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: וַיַּפַּח בְּאִפְיוֹ נִשְׁמַת חַיִּים; כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים בְּאִפְיוֹ; אֵךְ הוּא לְהֶאֱבִידוֹ,

כִּי הַצְדִּיק מְמַשֵּׁיף וּמְשַׁלֵּם הַרוּחַ-חַיִּים שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּנִל. וְזֶה בְּחִינַת (בְּרֵכוֹת ג) רוּחַ צְפוּנִית הַמְנַשְׁבֶּת בְּכִנּוּר שֶׁל דָּוִד, כִּי כִנּוּר שֶׁל דָּוִד הָיָה שֶׁל חֲמֵשׁ נִימּוֹן, כְּנֶגֶד חֲמֵשׁ חֲמִשֵּׁי תוֹרָה, וְרוּחַ צְפוּן שֶׁהִיָּתָה מְנַשְׁבֶּת בּוֹ הוּא בְּחִינַת: וְרוּחַ אֱלֹקִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם הַנִּל; כִּי רוּחַ צְפוּן הוּא בְּחִינַת הַרוּחַ הַצְפוּן בְּלִבּוֹ שֶׁל אָדָם (ס), שֶׁהוּא בְּחִינַת הַרוּחַ-חַיִּים, כִּי צְפוּן חֲסֵר (ב"ב כה), וְהַחֲסָרוֹן הוּא בְּלִב, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תַּהֲלִים ל"ז): וַיִּתֵּן לָךְ מִשְׁאֵלַת לִבְךָ; יִמְלֵא ה' כָּל מִשְׁאֵלוֹתֶיךָ (שִׁם כ); וְעַקֵּר הַרוּחַ-חַיִּים הוּא בְּלִב, וְכֵמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּתַקּוּנֵי-זֶהַר (תִּיקוּן י): כְּלָהוּ שִׁפְיָן מִתְנַהֲגִין בְּתַר לְבָא כְּמִלְכָּא כּו', כְּמֵא דְאֵת אָמֵר (יחזקאל א): אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שֵׁם הַרוּחַ לְלֶכֶת כּו'; כִּי הַרוּחַ הוּא בְּלִב, וְהַחֲסָרוֹן הוּא הַסְּתַלְקוֹת הַרוּחַ, שֶׁמְקוּמוֹ בְּלִב, וְעַל כֵּן נִרְגַּשׁ הַחֲסָרוֹן בְּלִב, וְעַל כֵּן כְּשֶׁנִּתְמַלֵּא הַחֲסָרוֹן שֶׁהוּא בְּבְחִינַת הַרוּחַ כְּנִל, נֶאֱמָר: וַיִּתֵּן לָךְ מִשְׁאֵלַת לִבְךָ, יִמְלֵא ה' וְכו', הֵינּוּ כְּנִל. וְעַל כֵּן יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם מְקַבְּלִין הַרוּחַ-חַיִּים מִהַתּוֹרָה, נִקְרָאִים עַל שֵׁם צְפוּן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תַּהֲלִים פג): עַל עֵמֶךָ יַעֲרִימוּ סוּד וַיִּתְעַצּוּ עַל צְפוּנֶיךָ:

רוח החיים אל החסרונות, ובזה מכפרין העוונות. וזהו בחינת שלש עשרה מדות (שמות לד): ה' ה', אל רחום וחנון, ארף אפים. ארף אפים הוא בחינת הרוח, שהוא מאריך רוחה, בחינת אנהה על החסרון, והינו: ורב חסד ואמת, כמו שאמרנו, שמקבלין הרוח-חיים מהצדיק רב דקדשה, שהוא רב חסד, הפך עשו רב דקלפה, שהוא אדמוני, תקף הדין. והינו: ואמת, כי הצדיק מקבל הרוח-חיים מהתורה שנקראת (מלאכי ב): תורת אמת היתה בפיהו. והינו: נצר חסד לאלפים - לאלפים זה בחינת אלופי עשו, וברבי עשו, שהם רב דקלפה. וזהו: נצר חסד - שחסד בחינת הרב דקדשה, נוצר וממתיק בחינת אלופי עשו, וברבי עשו, ועל כן נשא עון ופשע, כי על-ידי רוח החיים, שלמות החסרון, שממשיכין מהצדיק על-ידי אנהה - על-ידי-זה נתפרין העוונות, שזהו בחינת: ואיש חכם וכפרנה כנ"ל, וזהו: נשא עון ופשע כנ"ל:

ה והנה כשמתאנה, ממשיך רוח החיים אל החסרון, שמתאנה עליו ומשלים אותו. אך להתגרות ברשעים אי אפשר, כי כשמתגרה בהרשע, והוא מתאנה,

כי אף שהוא גדול לפי שעה, לסוף נאבד כנ"ל. וזהו בחינת (ירושלמי תענית פ"ב ה"א): ארף אפים לרשעים*, כי הרוח הנשימה הוא בבחינת ארף אפים, והינו מאריך אפה וגבי דילה^(ד), כי אף שלפי שעה הרוח גדול ותקיף, בחינת מאריך אפה, אך לסוף גבי דילה כנ"ל. ועל כן נקראים ישראל עניה סערה (ישעיהו נד), כי הם עכשו תחת ממשלת עשו איש שעה, בחינת רוח-סערה הנ"ל; אך הדבוק בצדיקים מקבל הרוח-חיים, שלמות החסרון, מהצדיק והרב דקדשה:

ד ועל כן ואיש חכם וכפרנה (משלי טז) - כי החסרון הוא מחמת עוונות, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (שבת נה): אין מיתה בלא חטא, ואין ישורים בלא עון, כמו שכתוב (תהלים פט): ופקדתי בשבט פשעים ובנגעים עונם. ועל כן הצדיק, הממשיך רוח החיים ומשלים החסרון, מכפר העון.

והוא מגדל רחמנות ורחינות מהבורא יתברך שמו, שצמצם עצמו להיות הרוח-חיים אצל הצדיקים, דהינו שהם יקבלו הרוח-חיים מהתורה, והם ממשיכין

(* ועיין עירובין כ"ב: (ד) ב"ר פרשה ס"ו.

וממשיך הרוח מהרב שלו דקלפה, והרוח שלו גדול בשעתו, ועל כן: כל צורריו יפיח בהם כנ"ל, ויוכל להזיק לו, חס ושלוש. ועל כן לאו כל אדם יכול להתגרות ברשעים, אם לא מי שהוא צדיק גמור, וצדיק גמור הוא, כשהוא בבחינת (משלי יב): לא יאנה לצדיק כל און, דהינו שפבר גרש ובטל כל הרע שלו, עד שבטוח שלא יארע לו שום מכשול עברה:

והענין - פי יש ד' יסודות: אש, רוח, מים, עפר. ולמעלה בשרשם הם ארבע אותיות הו"ה^(ט), ולמטה הם מערבים טוב ורע, והצדיק גמור, שהבדיל והפריש הרע מן הטוב לגמרי, עד שלא נשאר לו שום רע מאחד מארבעה יסודות הנ"ל, שהם כלל המדות, פידוע, וכשהוא בבחינה זו, מתר להתגרות ברשעים. והענין - כי כל רשע, ההכרח שיהיה לו צנור, שיקבל דרך שם הרוח שלו להשלים חסרונו, והצנור הוא דרך המדה רעה מארבעה יסודות שהמשיך והגביר, הוא הדרך והצנור שמקבל דרך שם הרוח-חיים שלו להשלים חסרונו, וכשהצדיק רוצה להשפילו, הוא מכרח לירד להמדה רעה ההיא, שהגביר עליו הרשע, להכניעה ולקלקל הצנור ההוא של

הרשע, שמקבל משם החיות שלו, ועל כן מכרח שיהיה זה הצדיק צדיק גמור, שאין בו שום רע, למען לא יהיה כח להרוח-סערה, שהוא הרוח-חיים של הרשע, לשלט ולחזק, חס ושלוש, להצדיק בעת שיורד להמדה רעה של הרשע לקלקלה, כי אין להרע שום תפיסה ואחיזה בהצדיק גמור, ואין לו מקום לאחז בו. (וגם מהמדה רעה בעצמה שיורד להכניעה אין לו שום תפיסה, חס ושלוש, רק מה שיורד לתוכה הוא להכניעה ולהשפילה, בבחינת (בראשית יג): ויעל אברם ממצרים). וזהו: **משפיל רשעים עדי ארץ** (תהלים קמז), ראשי-תבות: **אש, רוח, מים, עפר**, שהם כל הארבעה יסודות, שהם כלל המדות, שצריכין לבררם בברור גמור, עד שלא יהיה בו שום אחיזה משום רע שבשום מדה מהארבעה יסודות הנ"ל, ואזי הוא צדיק גמור כנ"ל. ואז דיקא, כשמבדיל הרע מארבעה יסודות: **אש, רוח, מים, עפר**, אזי הוא: **משפיל רשעים עדי ארץ כנ"ל**: מה שאין פן צדיק שאינו גמור, אף שאין לו שום עברה, אף-על-פי-כן עדן לא הבדיל הרע לגמרי, והרע עדן בכח, ועל כן אסור לו להתגרות

הצנורות של כל המדות רעות שלָהם, שהגבירו על עצמם ולשברם ולבטלם, ועל־ידי־זה הוא משפיל רשעים עדי ארץ, כנ"ל:

ו **ולבוא** לזה, להפריש ולהבדיל ולבטל הרע מהטוב, הוא על־ידי תורה ותפלה; ולמוד התורה יהיה ללון לעמקה של הלכה⁽¹⁾, הינו ללמד פוסקים, כי יש בהתורה אחיזת הטוב והרע, שנאחזין מבחינת אסור והתר, טמא וטהור, פשר ופסול, שיש בהתורה, וכל זמן שאינו מברר ההלכה הוא מערב טוב ורע, ועל כן אינו יכול להפריש ולבטל הרע מהטוב, והוא בבחינת (משלי יא): ודרש רעה תבאננה; עד אשר הוא מעין ומברר הפסק־הלכה, ומברר האסור והמתר וכו', דהינו על־ידי למוד פוסקים, אזי מפריש הטוב מהרע⁽²⁾. אך לזכות לזה השכל, שיוכל ללון לעמקה של הלכה, הוא על־ידי תפלה, כי משם נמשך השכל:

ז **והענין**, כמו שכתוב בתקוני־זהר (תיקון יד, דף כט): גן - דא אורייתא, פי התורה נקראת גן; ונשמות ישראל המעינים ומבינים בהתורה, הם בחינת עשבין ודשאין

ברשעים, כי יש מקום להרע לאחז בו, ויוכל להזיק לו, חס ושלום, האריכות־רוח של הרשע, שהוא גדול בשעתו, בבחינת רוח־סערה כנ"ל. וזהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ז): והפתיב אל תתחר במרעים (תהלים לו), מי שלבו נוקפו אומר כן. פירש רש"י: הירא מעברות שבידו - שבידו דיקא. זהו שאמרנו, כי באמת אין לו שום עברה, רק שהוא ירא עדין מעברות שבידו וכחו לעשות, כי הרע עדין בכח, כי לא זכה עדין לבחינת: לא יאנה לצדיק כל און, ואינו בטוח עדין שלא יארע לו מכשול עברה, חס ושלום, ועל כן אסור לו להתגרות ברשעים כנ"ל. וזהו: תחריש כבלע רשע צדיק ממנו (חבוקק א); ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (ב"מ עא ע"ג): צדיק ממנו בולע. בולע דיקא, כי הוא בולע אותו ממש באריכת הרוח שלו, שהוא גדול בשעתו; אבל צדיק גמור אינו בולע, כי אין לבו נוקפו מחשש מכשול עברה כנ"ל, כי כבר בטל הרע לגמרי מכל המדות והתאוות של כל הארבעה יסודות, ועל כן זה הצדיק גמור וכל הנלוים אליו מתרים להתגרות ברשעים, כי זה הצדיק יכול לירד לתוף כל

(* ושם בברכות (1) עיין מגילה דף ג: תיקון כ"ב. (2) עיין זוהר בהר דף קיא:

מעין גנים, שהמעין משקה הגן, ועל־ידי־זה אתרביאו עשבין ודשאין כנ"ל. וזהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות לב): המעין בתפלתו בא לידי כאב לב וכו', שנאמר (משלי יג): תוחלת ממשכה מחלה לב. מאי תקנתה, יעסק בתורה, שנאמר (שם): ועץ חיים תאווה באה. זהו שאמרנו, כי בהתפלה עדין הוא בלח ואינו יוצא אל הפעל, עד שבא אל התורה, שהיא בחינת בריאה בפעל, ואזי נעשה בקשתו על־ידי שיוצא מכח אל הפעל:

והינו דכתיב (בראשית ב): ונהר יצא מעדן להשקות את הגן, ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים. עדן הוא בחינת התפלה, כי עדן עין לא ראתה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות לד), שזהו בחינת תפלה, שהוא למעלה מן הטבע, כי על־ידי תפלה משנה הטבע כנ"ל [שזהו בחינת עדן עין לא ראתה, כי למעלה מהטבע אין לנו שום תפיסא]. והינו: ונהר יצא מעדן - הינו מהתפלה כנ"ל, ומעין מבית ה' יצא להשקות את הגן - הוא התורה כנ"ל, מעין גנים. וכאשר נמשך מעין החכמה מהתפלה אל הגן, שהוא התורה, אזי אתרביאו עשבין ודשאין, נשמות ישראל,

דאתרביאו בגן. ומאין הם גדלים, הוא ממעין, דא חכמה, כמו שכתוב (שה"ש ד): מעין גנים. ומהיכן מקבלין החכמה והשכל, שהוא בחינת המעין, הוא מהתפלה, כמו שכתוב (יואל ד): ומעין מבית ה' יצא, הוא התפלה, כמו שכתוב (ישעיהו נו): כי בייתי בית תפלה.

והוא בחינת מביא מכח אל הפעל. כי תפלה הוא בחינת חדוש העולם, כי תפלה הוא שמאמין שיש מחדש, אשר בידו לעשות פרוצונו לשנות הטבע, והוא בחינות בריאה בכח, כמו שכתוב (תהלים קד): כלם בחכמה עשית; שהוא בחינת התפלה שמשם יוצא מעין החכמה כנ"ל. והתורה היא בחינת בריאה בפעל, כמו שכתוב (משלי ח): ואהיה אצלו אמון - אמן, לשון פועל, כי בהתורה נברא העולם. וכשמתפלל על איזה דבר, הוא בחינת חדוש העולם, והוא בחינת בריאה בכח, והוא בחינת התעוררות החכמה, שהוא בתפלה כנ"ל, ומעין מבית ה' יצא - זה התפלה, כי שם נתעורר החכמה כנ"ל, ומשם נמשך המעין, הוא החכמה, אל התורה, ושם יוצא אל הפעל, כמו שכתוב (משלי ב): מפיו דעת ותבונה; כי בהתורה הוא התגלות החכמה, ועל־ידי־זה נעשה

כנפות, בחינות הרוח מארבע רוחות כנ"ל. והינו טלית לבן, הפך בחינות רוח דקלפה, בחינת עשו, שהוא אדמוני פלו פאדרת שער (בראשית כה), ופרש רש"י: כטלית - כטלית דיקא, בחינת טלית דקלפה, שהוא בחינת טלית אדום, שמשם נמשך הרוח של הרשעים כנ"ל, ועל ידי טלית דקדשה, שהוא בחינת טלית לבן, מכניעין אותו, פי משם נמשך הרוח חיים דקדשה, שהוא בחינת שלש עשרה מדות של רחמים כנ"ל. ועל כן נתעטף הקדוש ברוך הוא בטלית לבן דיקא וסדר לפני משה שלש עשרה מדות של רחמים, הינו כנ"ל, כי על ידי טלית דקדשה, שהוא בבחינות מקיף, שהוא בחינת הרוח חיים, בחינות (קהלת א): סובב סבב הולך הרוח, נכנע טלית דקלפה, בחינת הרוח דקלפה. וזהו (איוב לח): לאחוז בכנפות הארץ וינערו רשעים ממנה; פי על ידי הארבע כנפות, שהם בחינת הרוח חיים דקדשה, שהם בחינת הארבע ראשים הנ"ל, על ידם וינערו רשעים, בחינת משפיל רשעים עדי ארץ - ראשי תבות: אש, רוח, מים, עפר, כנ"ל:

וזה פרוש: אמר רבה בר בריה ר' תא אמר לי ההוא טיעא: תא ואחוי לך מתי מדבר. אזלי

כלומר, שגדלים בהגן ומבינים ומשפילים בהתורה, ואזי זוכה ללון בעמקה של הלכה לברר הדין: האסור והמתר, הטהור וכו', ובזה מפרש הטוב מהרע כנ"ל. וזהו: ומשם יפרד - פי על ידי זה נפרד הרע מהארבעה יסודות ולא נשאר רק הטוב, ואזי: והיה לארבעה ראשים - הם ארבע אותיות הוי"ה, שהם שרש הטוב של הארבעה יסודות כנ"ל:

ח וזהו בחינות ארבע ציצית, פי ארבע ציצית הם בחינת הרוח חיים, וכמו שכתוב (יחזקאל לו): כה אמר ה' מארבע רוחות באי הרוח; שעל ידי זה מכניעין הרוח סערה, שהוא הרוח של המתנגדים, החולקים על הצדיקים אמתיים, שממשיכין אריכת הרוח שלהם מהרב דקלפה, שהוא בחינת עשו איש שעיר כנ"ל. ועל כן ציצית הוא לשון שער, כמו שכתוב (שם ח): ויקחני בציצית ראשי; פי על ידם נכנע עשו איש שעיר, בחינת רוח סערה כנ"ל. וזה בחינת טלית לבן, שנתעטף הקדוש ברוך הוא וסדר שלש עשרה מדות (כמו שאמרו רז"ל ראש השנה יז), כי השלש עשרה מדות הן בחינות הרוח חיים דקדשה כנ"ל. וזהו בחינת טלית, שהוא ארבע

בפנור של דוד כנ"ל. והרשעים הללו, שאינם דבקים בצדיקים, ואין להם הרוח דקדושה, והם בתייהם קרואים מתים, והראה לו מהיכן מגיע להם שלמות החסרון. וזהו שהראה לו: דהו דמו כמבסמי - פרש רבנו שמואל: פשתויי יין, בחינת עשו אדמוני, שהוא הרב דקלפת, אשר משם מקבלין הרשעים הרוח-חיים שלהם להשלים החסרון. וזהו: וגנו אפרקיד - פרש רבנו שמואל:

פניהם למעלה. פניהם זה בחינת הרוח כנ"ל, הפרת פניהם וכו', והינו למעלה, פי הרוח שלהם גדול לפי שעה, עד אשר עולה הצלחתם למעלה כנ"ל, בחינת: כל צורריו יפיח בהם כנ"ל. והוה גבה ברפה דחד מניהו - זה מורה על גדל הצלחה של הרשעים, פי העדר הצלחה נקרא ברפים כושלות (ישעיהו נח), וגבה ברפה הינו רום הצלחה. ועיל טיעא תותה ברפה - הינו הצדיק, שנקרא טיעא, כמו שפרש רש"י בכל מקום: סוחר ישמעאל, וסוחר הוא בחינת הרוח, כמו שפתוב (קהלת א): סובב סבב הולך הרוח, והינו הצדיק, שמקבל הרוח מהקדושה. וזהו סוחר ישמעאל, על שם (בראשית טז): פי שמע ה' אל עניך; פי הצדיק שומע כל האנחות של

וחזיתניהו, ודמו כמאן דמבסמו, וגנו אפרקיד, והוה זקיפא ברפה דחד מניהו, ועיל טיעא תותה ברפה פי רכיב גמלא וזקיפא רמחה, ולא נגע בה. פסקי חדא קרנא דתקלתא דחד מניהו, ולא הוי מסתגי לן. אמר לי: דלמא שקלת מידי מניהו, דגמירי, דמאן דשקיל מידי מניהו לא מסתגי לה. אזלי אהדרתה, והדר מסתגי לן:

פרוש רשב"ם:

טיעא. סוחר ישמעאל: אזלי וחיזיתניהו ודמו כמאן דמבסמו. שהיו שוכבין בפנים צהבות פשתויי יין: אפרקיד. פניהם למעלה: ועיל טיעא תותה ברפה. כלומר, ראיתי שטיעא היה הולך תחת ברפי המת, רכוב על הגמל ורמחו בידו, ולא נגע בה בברפה: שקלא חדא קרנא. כנף הטלית להראותו לחכמים, ללמד ממנו דין ציצית, אי כבית-שמאי אי כבית-הלל, דדלקמן: ולא הוי קא מסתגי לן. בהמות שהיינו רוכבין לא היו יכולין לחלף:

תא ואחוי לך מתי מדבר - הינו שהראה לו הרשעים, שאינם דבקים בצדיקים, והם נקראין מתי מדבר, פי מדבר לא היתה רוח צפונית מנשבת בו (יבמות עב), הינו בחינת רוח החיים דקדושה, שהיא בחינת רוח צפונית שהיתה מנשבת

בַּחֲנִינֵת: וְקֵא פִּסְקֵי קֶרְנָא דְתַכְלֵתָא
 דְּחַד מְנִיְהוּ כַּנְּ"ל, אַף־עַל־פִּי־כֵן לֹא
 הָיָה יָכוֹל לְהַשְׁפִּילֹו וְלִצְאָת מִתַּחַת
 בְּרַפְיוֹ, בַּחֲנִינֵת: וְלֹא מִסְתַּגִּי לָן,
 שְׁפָרוּשׁוֹ, שְׁלֵא הָיוּ יָכוֹלִין לִצְאָת
 מִשָּׁם, הֵינּוּ כַּנְּ"ל. אָמַר לִי: דְּלִמָּא
 שְׁקֵלִית מִיַּדִּי מְנִיְהוּ - הֵינּוּ, שְׁמָא
 יֵשׁ לָךְ אַחַד מֵאַרְבַּע יְסוּדוֹת שְׁלֵא
 תִּקְנֵת בְּשִׁלְמוֹת לְהַפְרִיד מִמֶּנּוּ הֶרַע
 לְגַמְרִי, וְעַל כֵּן לֹא מִסְתַּגִּי לָן, כַּמְבָּאָר
 לְעֵיל, שְׁכַל זְמַן שְׁנַשְׂאָר בּוֹ אֵיזָה
 אַחִיזָה בְּעִלְמָא מֵהֶרַע שֶׁל אֵיזָה
 מְדָה, אֵינּוּ יָכוֹל לְהַכְנִיעַ אֶת הַרְשָׁע.
 וְזָהוּ: דְּלִמָּא שְׁקֵלִית מִיַּדִּי מְנִיְהוּ -
 שְׁמָא לְקַחְתָּ קֶצֶת מֵהֶם, הֵינּוּ, שְׁמָא
 יֵשׁ בָּךְ עֲדִין אֵיזָה אַחִיזָה מֵאֵיזָה מְדָה
 רָעָה שֶׁל הַרְשָׁעִים, שְׁלַקְחָתָ לְעֶצְמְךָ
 אֵיזָה מְדָה וְתֵאָוָה שְׁלָהֶם, וְעַל כֵּן לֹא
 מִסְתַּגִּי לָן, וְעַל כֵּן אֵין אָנוּ יָכוֹלִין
 לִצְאָת מֵהֶם כַּנְּ"ל. דְּגַמְרִי דְּמָאָן
 דְּשָׁקִיל מִיַּדִּי מְנִיְהוּ לֹא מִסְתַּגִּי לָהּ
 - הֵינּוּ כַּנְּ"ל, שֵׁישׁ לָנוּ קְבֻלָּה, שְׁכַל
 מִי שְׁלֹוקֵחַ לְעֶצְמוֹ אֵיזָה דְּבַר תֵּאָוָה
 וּמְדָה רָעָה שֶׁל הַרְשָׁעִים, הֵינּוּ שֵׁישׁ
 בּוֹ עֲדִין אֵיזָה אַחִיזָה מֵהַמְדוֹת רְעוֹת
 שְׁלָהֶן, אֵינּוּ יָכוֹל לִצְאָת מֵהֶם
 וְלַהַכְנִיעֵם כַּנְּ"ל. אֲזֵלִי אַהֲדַרְתָּהּ -
 הֵינּוּ שְׁהַחְזַרְתִּי מֵהַ שְׁהִיָּה אֲצֵלִי אֵיזָה
 מְעַט אַחִיזָת הֶרַע מֵהַמְדוֹת רְעוֹת
 שְׁלָהֶם, הַחְזַרְתִּי וְהַפְרַשְׁתִּי מִמֶּנִּי.

הַדְּבָקִים בּוֹ, כִּי מִמֶּנּוּ תּוֹצְאוֹת חַיִּים
 לְכָל אֶחָד, כִּי הוּא אִישׁ אִישׁ רֹוח בּוֹ
 כַּנְּ"ל. כִּי רַבִּיב גְּמֵלָא - בַּחֲנִינֵת (מִשְׁלֵי
 א'): גּוֹמֵל נִפְשׁוֹ אִישׁ חֶסֶד; זֶה בַּחֲנִינֵת
 רַב חֶסֶד כַּנְּ"ל. וְזָקִיף רְמֵחָא - רּוֹמַח
 הוּא בַּחֲנִינֵת רֹוח מ"ם, בַּחֲנִינֵת: וְרוּחַ
 אֲלָקִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, הֵינּוּ
 הַתּוֹרָה שְׁנִתְּנָה לְאַרְבַּעִים יוֹם, שְׁשָׁם
 הַרוּחַ חַיִּים כַּנְּ"ל, כְּלוֹמַר שְׁהַצְדִּיק
 הָיָה לוֹ בַּחֲנִינֵת הַרוּחַ שְׁמִקְבֵּל
 מֵהַתּוֹרָה כַּנְּ"ל, וְעַם כָּל זֶה נַחִית
 תַּחֲתוֹת בְּרַפְיָה, תַּחַת הַצְּלַחַת הַרְשָׁע,
 בַּחֲנִינֵת כְּבֻלַּע רְשָׁע צְדִיק מִמֶּנּוּ. וְקֵא
 פִּסְקֵי קֶרְנָא דְתַכְלֵתָא דְּחַד מְנִיְהוּ
 - הֵינּוּ שְׁפִסְק וְשִׁבַר הַמְדָה רָעָה
 מֵאַחַד מֵאַרְבַּע יְסוּדוֹת, שְׁהַגְבִּיר
 וְהַמְשִׁיף הַרְשָׁע עַל עֶצְמוֹ, שֶׁהוּא
 הַצְּנוּר שְׁלוֹ כַּנְּ"ל. וְזָהוּ: וְקֵא פִּסְקֵי
 קֶרְנָא דְתַכְלֵתָא וְכוּ', הֵינּוּ שְׁפִסְק
 אַחַת מִן הַצִּיצִית שְׁלָהֶם, שְׁזֶה בַּחֲנִינֵת
 מֵהַ שְׁפִסְק וְשִׁבַר הַמְדָה רָעָה שְׁלָהֶם
 שֶׁהוּא הַצְּנוּר שְׁלָהֶם, כִּי כָּל הַמְדוֹת
 רְעוֹת נִמְשָׁכִין מֵאַרְבַּעָה יְסוּדוֹת,
 שְׁשָׂרְשָׁם אַרְבַּע צִיצִית כַּנְּ"ל. וְלֹא
 מִסְתַּגִּי לָן - כְּלוֹמַר, שְׁאֵף־עַל־פִּי־כֵן
 לֹא עָלְתָה לוֹ לְהַשְׁפִּיל אֶת הַרְשָׁע
 וְלִצְאָת מִתַּחַת בְּרַפְיוֹ, אַף־עַל־פִּי
 שְׁפִסְק וְשִׁבַר הַמְדָה רָעָה שֶׁל הַרְשָׁע,
 שְׁנִמְשַׁכְתָּ מֵאַרְבַּעָה יְסוּדוֹת,
 שְׁשָׂרְשָׁם אַרְבַּע צִיצִית כַּנְּ"ל, שְׁזָהוּ

פי על־ידי תורה ותפלה, שעל־ידי זה מבררין הטוב מן הרע כנ"ל, שזה בחינת כל מראה המנורה כנ"ל, על־ידי־זה זוכה לרוח החיים ונשלם כל החסרונות כנ"ל. (וזהו: לא בחיל ולא בכח פי אם ברוחי אמר ה' צבאות. מי אתה הר הגדול לפני זרבבל למישר וכו' - פי זרבבל היה

אז הצדיק הדור, ועמדו כנגדו כמה רשעים לבטלו מעבודתו, כמבאר בפסוקים רבים, ועל זה נאמר שם: לא בחיל ולא בכח פי אם ברוחי וכו' - שעל־ידי בחינת המשכת הרוח־חיים הנ"ל שממשיך הצדיק הגמור וכו' כנ"ל, על־ידי־זה יכניע ויפיל כל השונאים, בחינת: מי אתה הר הגדול לפני זרבבל למישר - שכל המונעים העומדים לפניו כהר, כלם יתבטלו על־ידי בחינת הרוח־חיים הנ"ל, כנ"ל):

ט **והנה** מבאר למעלה, פי הרוח־חיים הוא בהתורה, בחינת: ורוח אלקים מרחפת על־פני המים כנ"ל. ועל פן במצרים, שהיה קדם קבלת התורה, ולא היה להם מהיכן לקבל הרוח־חיים, נאמר בהם (שמות ו): מקצר רוח, פי לא היה להם מאין לקבל הרוח־חיים, שהוא בחינת ארץ אפים, מאריך רוחה

והדר מסתגי לן - שאז עלתה בידינו לצאת מתחת ברפיו להכניעו ולהשפילו, כמבאר לעיל, שצדיק גמור שמפריש מעצמו כל אחיזת הרע שלהם לגמרי, הוא יכול לצאת מהם ולהכניעם ולהשפילם, בבחינת: משפיל רשעים עדי ארץ כנ"ל:

וזהו: ראיתי והנה מנורת זהב - היא התורה, הנחמדים מזהב. **וגלה על ראשה** - פ"ש רש"י: מעין, הוא המעין היוצא מבית ה', הוא התפלה. **ושבעה גרתייה** - הם הנשמות דאתרביאו בגן, הנחלקים לשבע פתות*). **שבעה ושבעה מוצקות** - הם מ"ט אורות, שהוא אור הגנוז לעתיד (כמו שפרש רש"י שם), בחינת: ע"ן עין לא ראתה, שהוא בחינת התפלה כנ"ל. **ושנים זיתים עליה** - פ"ש רש"י: שני אילנות, הינו אילנא דחיי ואילנא דמותא, הינו טוב ורע כנ"ל. **וזהו: אחד מימין ואחד משמאל**, כנ"ל. ומשם יפרד, שנפרד הרע מהטוב, זה לימין וזה לשמאל. **ואמר אל המלאך: מה אלה. ויען וכו' לא בחיל ולא בכח פי אם ברוחי** - הינו בחינת הרוח־חיים הנ"ל, בחינת: פה אמר ה' מארבע רוחות באי הרוח וכו' כנ"ל,

(* ע' מדרש שוח"ת מזמור י"א.

רוח הנ"ל, פי קבלו התורה, ששם הרוח-חיים כנ"ל, על פן אז דיקא: הרחב פיך ואמלאהו, בחינת שלמות החסרון, בחינת מלא פום, בחינת: ימלא ה' כל משאלותיך כנ"ל. ועל פן נזכר יציאת מצרים בפרשת יציאת, פי יציאת בחינת הרוח-חיים, בחינת מארבע רוחות וכו' כנ"ל: גם דבר אז מענין שתים-עשרה שעות היום ושתים-עשרה שעות הלילה, שיש בהם שנים-עשר צרופי הויה, בכל שעה יש צרוף אחר, וכל שעה נחלקת לתת"ף חלקים, וכל חלק וחלק מתת"ף חלקים, יש בו גם פן צרוף השם, וכל זה הוא בחינת רוח החיים שבהדפק^(ח). ולא זכיתי לשמע באור ענין זה היטב, גם שכחתי קצת מזה, והמשפילים יבינו: רכב אלקים רבתים אלפי שנאן (תהלים סח), אלפי - בחינת אלופי עשו, ועל-ידי רכב אלקים רבתים, בחינת קבלת התורה, שממש מקבלין הרוח-חיים הרבנים דקדשה, על-ידי-זה: אלפי שנאן, כמו שדרשו חכמינו זכרונם לברכה (ע"ז ג): אל תקרי שנאן, אלא שאינו, הינו שעל-ידי קבלת התורה, ששם הרוח דהרב דקדשה, על-ידי-זה נתבטלין ונכנעין אלופי עשו, רכבי

כנ"ל, ועל פן נאמר בהם מקצר רוח, שהוא הפך ארך אפים, שהוא בחינת הרוח-חיים, שממשיכין על-ידי אנהה להשלים החסרון כנ"ל, פי הרוח הוא שלמות החסרון כנ"ל, בחינת: ויתן לך משאלת לבך. וזהו בחינת: הרחב פיך ואמלאהו - שנתמלא החסרון. וזהו בחינת מלאפום - מלא פום. והענין, פי מלאפום הוא יו"ד וא"ו, והוא בחינת יו"ד מיני דפיקין, כנגד יו"ד הדברות, והדפק הוא על-ידי הרוח, פידוע. ועל פן הם עשרה מיני דפיקין, כנגד עשרת הדברות, פי הרוח שהוא הדפק, הוא בהתורה כנ"ל, והוא"ו הוא בחינת המשכת הרוח, והינו מלאפום - מלא פום, פי על-ידי המשכת הרוח נשלם החסרון, שזהו בחינת הרחב פיך ואמלאהו - שנתמלא החסרון כנ"ל, שזהו בחינת מלאפום - מלא פום כנ"ל. וזהו שדקדק (תהלים פא): אנכי ה' אלקיך המעלה מארץ מצרים; וקבלו התורה אשר שם הרוח, ואזי דיקא: הרחב פיך ואמלאהו, בחינת מלאפום כנ"ל, בחינת שלמות החסרון, פי דיקא אחר יציאת מצרים, בחינת: המעלה מארץ מצרים, שאז נתבטל בחינת מקצר

(ח) עיין ראשית חכמה שער היראה פי יוד.

עָשׂוּ, שֶׁהֵם בְּחִינַת הָרֵב דְקַלְפָּה, בְּבַחֲנֵת אֲלֵפֵי שְׂאִינָן - שְׂאֵלּוּפֵי עָשׂוּ, וְרַבְרָבֵי עָשׂוּ, נִתְבַטְּלִין וְאִינָן: מִכְּנַף הָאֶרֶץ זְמֵרַת שְׂמַעְנֹו צְבִי לְצַדִּיק, וְאָמַר רַזִּי־לִי רַזִּי־לִי, אוֹי לִי, בְּגָדִים בְּגָדוּ וּבְגָד בּוֹגְדִים בְּגָדוּ (ישעיהו כד), מִכְּנַף הָאֶרֶץ - זֶה בְּחִינַת כְּנָפֵי הַצִּיצִית, שְׂשֻׁם הַרוּח־חַיִּים, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּנוֹר שֶׁל דָּוִד, שֶׁהִיָּה מִנְגֵן עַל־יְדֵי הַרוּחַ צְפוּנִית וְכוּ' פֶּנ"ל^(ט), כִּי הִנְגִּינָה וְהַזְמִירוֹת נִמְשָׁכִין מֵהַרוּח־חַיִּים שֶׁבְכַנְפֵי רָאָה, כִּידוּעַ. וְזֶהוּ: זְמֵרַת שְׂמַעְנֹו - בְּחִינַת הִנְגוֹן שֶׁל כְּנוֹר שֶׁל דָּוִד, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַרוּח־חַיִּים, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּנָפֵי הַצִּיצִית, בְּחִינַת מִכְּנַף הָאֶרֶץ פֶּנ"ל, וְעַל־יְדֵי־זֶה מִכְּנִיעֵין הָרָשָׁעִים, בְּבַחֲנֵי: לְאַחַז בְּכַנְפוֹת הָאֶרֶץ וַיִּנְעָרוּ רָשָׁעִים מִמֶּנָּה. וְזֶהוּ: צְבִי לְצַדִּיק - פֶּרֶשׁ רִש"י: עֵתִיד לְהִיּוֹת מָצָב וְתִקּוּמָה לְצַדִּיקִים, הִינּוּ פֶּנ"ל, כִּי עַל־יְדֵי הַרוּח־חַיִּים הִנ"ל מִתְגַּבְּרִין הַצַּדִּיקִים עַל הָרָשָׁעִים פֶּנ"ל. וְזֶהוּ: וְאָמַר רַזִּי־לִי וְכוּ' אוֹי לִי - פֶּרֶשׁ רִש"י: שֶׁנִּגְלֹו לִי שְׁנֵי רָזִים: רַז פְּרַעַנִּיּוֹת וְרַז יְשׁוּעָה, וְהִרִי תִרְחַק הַיְשׁוּעָה עַד וְכוּ'. הִינּוּ פֶּנ"ל, כִּי הַרוּחַ שֶׁל הָרָשָׁע גָּדוֹל בְּשַׁעֲתוֹ, בְּבַחֲנֵי רוּח־סַעֲרָה, שְׂמַשֵּׁם כָּל הַצְּרוֹת וְאֵרִיכַת הַגְּלוּת שֶׁל

יִשְׂרָאֵל. וְזֶהוּ: בְּגָדִים בְּגָדוּ וּבְגָד בּוֹגְדִים בְּגָדוּ - כִּי יִנְיַקַת הַבּוֹגְדִים, וְהָרָשָׁעִים הוּא מִבְּחִינַת פְּגָם הַבְּגָדִים, דְּהִינּוּ פְּגָם הַצִּיצִית, שֶׁהֵם בְּכַנְפֵי הַבְּגָד, דְּהִינּוּ מִפְּגָם הָאֶרְבָּעָה יְסוּדוֹת, שְׂאֲחִיזְתָּן וְשִׁרְשָׁם הַעֲלִיּוֹן הוּא בְּחִינַת אֶרְבַּע צִיצִית פֶּנ"ל. אֲבָל סוּף כָּל סוּף: פֶּחַד וּפְחַת וּפַח עֲלֶיךָ יוֹשֵׁב הָאֶרֶץ וְכוּ' - כִּי כָּל הָרָשָׁעִים יִכְרְעוּ וַיִּפְלוּ, כִּי לְסוּף כָּלָה וְנִאָבֵד וְכוּ' פֶּנ"ל, כִּי הַצַּדִּיקִים גְּמוּרִים מִכְּנִיעֵין אוֹתָם וּמִשְׁפִּילִים רָשָׁעִים עַדִּי אֶרֶץ עַל־יְדֵי הַרוּח־חַיִּים שְׁלָהֶם, שֶׁהוּא בְּחִינַת צִיצִית, בְּחִינַת מִכְּנַף הָאֶרֶץ זְמֵרַת שְׂמַעְנֹו פֶּנ"ל. כְּנוֹר שֶׁל חֲמֵשׁ נִימֵין - בְּחִינַת הַתּוֹרָה, וְכֵן כְּתוּב בְּזֹהַר (צו, דף לב:). וְתוֹפְשֵׁי הַתּוֹרָה - אֵלֶיךָ דְתִפְשִׁין בְּכַנּוֹרָא. חֲמֵשׁ אֵינִי אֵיךְ לְרָאָה (חולין מז:), כִּי רוּחַ הַחַיִּים הוּא בְּהִרְאָה, וּמִשֵּׁם הַמְשַׁכַּת הַרוּחַ שֶׁל הָאֲנָחָה, כִּידוּעַ בַּחוּשׁ, וְעַל־כֵּן אֵיךְ לָה חֲמֵשׁ אֵינִי לְרָאָה, כְּנִגְדַּת חֲמִשָּׁה־חֲמִשֵּׁי תוֹרָה^(ט), חֲמִשָּׁה נִימֵין דְכַנּוֹר דְדָוִד, שְׂשֻׁם הַרוּח־חַיִּים פֶּנ"ל: (עֵין בְּתַקּוּנִים, תְּקוּן י': כְּנָפֵי מְצוּרָה, אֲנוּן ה' קִשְׁרִין, לְקַבֵּל שְׂמַע וְכוּ', דְאֲנוּן לְקַבֵּל ה' נִימֵין דְכַנּוֹר דְדָוִד וְכוּ', עֵין שָׁם. גַּם עֵין בְּהַשְׁמָטוֹת הַזֹּהַר):

(ט) עֵין זֹהַר שֶׁלַח דף קעה: (י) עֵין תִּיקוּן כה.

תפילה ח

יְהִי רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת, שְׁתַּעֲוֶר רַחֲמֶיךָ וְחַסְדֶיךָ הַגְּדוֹלִים עָלֵינוּ וְתוֹכְנֵנו בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּיבִים לְהֶאֱמִין וּלְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים שְׂבֻדְרֵנוּ אֲשֶׁר בָּהֶם בְּחֵרְתָּ, לְהַחֲיוֹת אֶת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל עַל יָדֶם, כִּי מֵהֶם תּוֹצְאוֹת חַיִּים לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל.

וּבְבִן עֲזַרְנִי יְהוָה שְׁנֹפֵה לְהַמְשִׁיךְ מֵהֶם רוּחַ חַיִּים לְמִלְאֵת כָּל מַחְסוֹרֵנוּ, וְתִשְׁמַע קוֹל אֲנַחֲוֹתֵינוּ תְּמִיד, וְיִהְיֶה לָנוּ כַּח לְהַמְשִׁיךְ עַל יְדֵי אֲנַחֲוֹתֵינוּ רוּחַ חַיִּים רוּחַ טוֹבָה מִהַצְדִּיקֵי אֱמֶת לְהַשְׁלִים כָּל הַמְּחֻסְרוֹת שְׁחָסַר לָנוּ, הֵן בְּגוֹף הֵן בְּנַפֶּשׁ הֵן בְּמֹוֹן, בְּגִשְׁמֵי וּבְרוּחֵנוּ, כֹּלֶם וְתִמְלָאוּ וְיִשְׁלְמוּ לְטוֹבָה, כִּי עַמְּךָ מְקוֹר חַיִּים וְאַתָּה מוֹשִׁיעַ רוּחַ חַיִּים לְכָל חַי וְלְכָל דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם עַל יְדֵי צַדִּיקוֹת הָאֲמִתִּיִּים הַיְדֻבְקִים בְּתוֹרָתְךָ הַקְּדוּשָׁה תְּמִיד, אֲשֶׁר הוּא חַיִּינוּ וְאֶרֶךְ יָמֵינוּ, עַל כֵּן חִמַּל עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְתִגְלֶה לָנוּ צַדִּיקוֹת הָאֲמִתִּיִּים, וְתוֹכְנֵנו לְהַמְשִׁיךְ מֵהֶם רוּחַ הַחַיִּים, עַד שְׂיִהְיֶה לָנוּ כַּח עַל יְדֵי אֲנַחֲוֹתֵינוּ לְבַד שְׂאֵנוּ מְאַנְחִים עַל מַה שְׁחָסַר לָנוּ, שְׂיִהְיֶה נִשְׁלָם הַחֲסָרוֹן תְּכַף. וְתִמְלָא כָּל מִשְׁאֲלוֹת לְבָנוּ לְטוֹבָה, וְכָל הַעוֹנוֹת וְהַחֲטָאִים וְהַפְּשָׁעִים שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ, אֲשֶׁר עַל יָדֶם סִלַּקְנוּ וְהִרְחַקְנוּ הַרוּחַ חַיִּים וְעַל יָדֶם בָּאוּ לָנוּ כָּל הַמְּחֻסְרוֹת שְׁחָסַר לָנוּ, עַל כֹּלֶם תִּמְחַל וְתִסְלַח בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּיבִים עַל יְדֵי צַדִּיקֵי הַדּוֹר הָאֲמִתִּיִּים אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹהִים בְּקִרְבָּם, אֲשֶׁר עַל יָדֶם אַתָּה מְתַרְצָה וּמְתַפְּסִים לְיִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים, וְעַל יָדֶם אַתָּה מְכַפֵּר וּמוֹחֵל לְעוֹנוֹתֵינוּ כְּכֹל דּוֹר וְדוֹר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְאִישׁ חָכֵם יִכְפָּרְנָה". וְתִבְטַל וְתִשְׁבֵּר וְתִכְנִיעַ כָּל אוֹיְבֵינוּ, וְכָל תְּקֻמָּים עָלֵינוּ לְרַעַה מִתְּהַרָה הַפֶּר עֲצָתָם וּקְלַקְל מַחְשַׁבְתָּם:

יְהוָה אֱלֹהִים, אַתָּה יְדַעַת שְׂפִלוֹתֵנוּ וְחִלְשׁוֹתֵנוּ בְּעַת הַזֹּאת, אֲשֶׁר יִרְדְּנוּ מִטָּה מִטָּה. "כִּי אֲזַלְתָּ יָד וְאַפְּסָ עֲצוּר וְעוֹזֵב". כִּי סָר כְּחוּנוּ. וּבְכָל יוֹם מִתְנַבְּרִים עָלֵינוּ מְאֹד מְאֹד עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְרַחֲמֵנוּ מִעֲבוֹדְתֶיךָ בְּאַמֶּת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, וּלְגַרְשָׁנוּ מִן הַחַיִּים הָאֲמִתִּיִּים, חֲלִילָה. וְלֹא דִי לָנוּ בְּצָרוֹתֵינוּ וּבְרַחֲמֵנוּ וְעִמְלָנוּ שְׂיִשׁ לָנוּ

מֵעֲצַמְנוּ, מֵה שְׁתֵּאוֹת הַגּוֹף וּמִדוֹתָיו הַרְעִים מִתְנַבְּרִים עֲלֵינוּ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה, עַד אֲשֶׁר "כִּשְׁל כַח הַסֶּבֶל", כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ לֹא הִשְׁתַּדַּלְנוּ לְגַרֵשׁ הָאוֹרַח מִקְרַבְנוּ עַד אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, כְּאִלוּ הוּא בַעַל הַבַּיִת, עַד אֲשֶׁר תֵּשׁ כַּחֲנוּ וּמִטָּה יִדְנוּ מְאֹד, וְלֹא דִי לָנוּ בְּכָל זֶה, כִּי אִם עוֹד רַבִּים קָמִים עֲלֵינוּ, רַבִּים מְאֹד. יְהוָה מִה רַבּוּ צְרִינּוּ, כְּאֲשֶׁר לְפָנֶיךָ נִגְלָה הַכֹּל, כַּמָּה וְכַמָּה מִיָּנִי שׁוֹנְאִים וּמְקַטְרְגִים שְׁעוֹמְדִים עֲלֵינוּ בְּכָל עֵת, הֵן לְמַעַלְהָ הֵן לְמַטָּה, אֲשֶׁר חֲגִדְלוּ עֲלֵינוּ בְּפִיהֶם, וַיֹּאֲרִיכוּ עֲלֵינוּ לְשׁוֹנֵם, פָּצוּ עֲלֵינוּ פִּיהֶם אָמְרוּ בְּלַעְנוּ, כִּי חֲפָצִים לְבַלְעֵנוּ חֲנֹם, חֶסֶם וְשָׁלוֹם.

מְרָא דְעֻלְמָא כּוּלָא, רַחֲמֵן אֲמַתִּי, מְלֵא רַחֲמִים רַבִּים וְחֲסָדִים עֲצוּמִים, אַתָּה יְדַעְתָּ מִי וּמִי עוֹמְדִים עֲלֵינוּ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה. "לְמָה תִּבְטֵי בּוֹגְדִים תַּחְרִישׁ בְּבַלְעַ רְשָׁע צְדִיק מִמֶּנּוּ", יְהִמוּ נָא רַחֲמֶיךָ עֲלֵינוּ, וַיְגַלוּ רַחֲמֶיךָ עַל מִדּוֹתֶיךָ, כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ שְׂאֵין בָּנוּ כַח לַעֲמֹד נֶגֶד אַחַד מִשׁוֹנְאֵינוּ שֵׁשׁ לָנוּ בְּנִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנוֹת, אִף כִּי נֶגֶד כָּלֵם, וְלְמָה לֹא תִרְחַם עַל תּוֹלַעַת נִמְאָם, נִרְפָּם וְנִדְוֹשׁ מְאֹד כַּמּוֹנֵי הַיּוֹם, וְאִיךָ יוֹכְלוּ חַלוּשֵׁי כַח כַּמּוֹנֵי לַעֲמֹד בְּפִי אֲרִיזוֹת.

בוֹחֵן לְבוֹת וּבְקִיּוֹת, יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת, יְהוָה אֱלֹקִים, אַתָּה יְדַעְתָּ כִּי כָל בּוֹנֵנִי רְצוּיָה לְשִׁמְךָ בְּאַמְתָּ. וְאִם אֲמַנָּם מַעֲשֵׂי אֵינָם עוֹלִים יָפֵה, וּפְעֻלוֹתֵי סוֹתְרִים אֵת דְּבָרֵי, וְאִינִי זוֹכֵה לְרַחֵם עַל עֲצָמֵי לְמִלֵּאת מִשְׁאֵלוֹת לְבִי לְהִיּוֹת כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב בְּאַמְתָּ, אֲשֶׁר בְּזֶה לְבַד חֲפָצְתִּי, הֵן עַל כָּל אֵלֹהִים נִבְרָו רַחֲמֶיךָ וְחֲסָדֶיךָ, וּמַחֲשֶׁבֶה הַטּוֹבָה אַתָּה מְצַרֵּף לְמַעֲשֶׂה, כִּי אַתָּה יְדַעְתָּ אֵת לְבָבִי, אֲשֶׁר זֶה כַּמָּה אֲנִי כּוֹסֵף וּמִשְׁתוֹקֵק וּמְקַנֵּה וּמְנַחֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה לְזִכְרוֹת לִישׁוּעָתְךָ בְּאַמְתָּ, שְׁתַּעֲזֹרְנִי לְכַנֵּם בְּעַבְדוֹתֶיךָ בְּאַמְתָּ. וְלְמָה תִתְעַנּוּ יְהוָה מְדַרְכֶיךָ, וְלְמָה תִתֵּן כַח לְהַעֲוִידִים עֲלֵינוּ הַרוֹצִים לְהַסְתִּיר הָאַמְתָּ, וְלְהַגְבִּיר הַשִּׁקָּר, חֲלִילָה, כִּי אֵין בָּנוּ כַח לַעֲמֹד בְּנִגְדֶם, כִּי אִם עֲלֶיךָ לְבַד אֲנוּ נִשְׁעָנִים וְלִישׁוּעָתְךָ אֲנוּ מְצַפִּים וּמְקוּיִם:

וּבְבֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתַּעֲזֹרְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְהַנְצִיל מִכָּל שׁוֹנְאֵינוּ וְרוֹדְפֵינוּ הַקָּמִים עֲלֵינוּ בְּכָל יוֹם בְּנִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנוֹת, וְתִתֵּן לָנוּ כַח וְרוּחַ חַיִּים דְּקַרְשָׁה לְהַתְנַבֵּר עֲלֵיהֶם לְהַכְנִיעֵם וְלְהַשְׁפִּילֵם עַד עֶפֶר, וְתִסִּיר מֵהֶם הַרוּחַ חַיִּים שֶׁהֵם מְקַבְּלִים מִהַסְמְרָא אַחֲרָא מִהֶרֶב דְּקִלְפָּה לְכָל יְהוָה לְהֵם שׁוֹם כַח לְהַתְנַבֵּר עֲלֵינוּ וְתִצְלֵנוּ מִפִּיהֶם, וְתוֹשַׁע מִחֶרֶב מִפִּיהֶם וּמִיַּד חֲזַק אֲבִיּוֹן.

אֲנָא יְהוָה, עֲזֹרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְזִכְרוֹת לְהַתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ בְּכָל לַב בְּאַמְתָּ וּבְאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שְׁתֵּהֵא תְּפִלָּתֵנוּ יָפֵה וּנְכוֹנָה וּמְסֻדֶּרֶת כְּרָאוּי וּבְכוֹנָה שְׁלֵמָה בְּאַמְתָּ.

שתהיה מחשבתני קשורה בדבורי התפלה, שאזכה לכוון היטב בדבורי התפלה.
ואזכה לשפד בפנים לבי נוכח פניך יהוה בתפילתי.

ותהיה בעזרי שאוכל לפרש שיחתי לפניך תמיד, ואת כל אשר עם לבבי אשיחה לפניך. כי אתה ידעת כי צרכי המה מרבים מאד, כי צרות לבבי הרחיבו מאד ודעתי קצרה לבאר ולפרש לפניך את צרכי בקשותי המרבים. על פני חוס וחמול נא על נפשי האמללה, ועזרני שאוכל לדבר את כל אשר עם לבבי לפניך, ותשלח בפי דבורים בשרים דבורי חן ותחנונים, באפן שאוכל לעזר רחמיך שתקבל תפילתי לפניך ברחמים, ותעלה תפילתי לפניך למעלה למעלה. ויהיה לנו פח על-ידי תפלותינו לעזר את העדן העליון לפתח שם התעוררות שפע רחמים ודעת עליון, עד שיהיה נמשך עלינו הנהר היוצא משם להשקות את הגן דא אורייתא אשר שם שרש גשמותינו, ועל-ידיה ירבו ויגדלו ויצמחו גשמותינו הגדלים שם בגן הזה. ועל-ידיה יהיה נפתח לנו שבילי השכל האמת, ונזכה לחכמה בינה ודעת, ויהיה לנו פח לעסק בתורתך באמת. ותעזרנו ברחמיך לברר דיני התורה באמת, לזכות להלכה ברורה, ונזכה ללמוד ספרי הפוסקים. ותשפיע לנו חכמה בינה ודעת אמתי, שיהיה לנו פח לברר פסקי ההלכה באמת, לברר המתור מן האסור, המהור מן הטמא, הנפטר מן הפסול, למען יהיה לנו פח על ידי זה לתקן ולברר כל הפגמים שפגמנו בכל העולמות על ידי חטאינו ופשעינו המרבים מאד, אשר על ידם נתערב הטוב והרע בכל העולמות ופגמנו הרבה מאד.

על פני תעזרנו ברחמיך לזכות לתפלה באמת, אשר על ידי זה נזכה שיפתח לנו אור השכל האמת באפן שזוכה לברר פסק ההלכה על מכונו באמת. ועל ידי זה יהיה לנו פח לברר הטוב מן הרע בכל העולמות שפגמנו בהם בחטאינו, הן בגלגול זה והן בגלגול אחר. ותמלא כל משאלות לבנו לטובה, ונזכה להוציא מפח אל הפעל, את כל צרכי בקשתנו.

ובכן תעזרנו ברחמיך, שזוכה על ידי למוד ההלכות לברר ולזכר ולתקן כל הארבע יסודות שבגופנו, להכניע ולשברר כל המדות רעות וכל התאוות רעות הנאים מהם. ולברר הטוב שבהם לזכות לכל המדות טובות באמת, באפן שיתבררו ויודפכו כל הארבע יסודות ויהיה רק פלו טוב בלי שום אחיזת הרע בלל, עד שיהיו גללים כל הארבע יסודות בארבע אותיות שמך המיוחד, אשר משם הוא שרשם למעלה בקדשה:

אָנָא יְהוָה, רַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ, לְהַגִּיעַ לְכָל מוֹה שֶׁבִקְשָׁנוּ מִלְּפָנֶיךָ. אִם אִמְנֵם יִדְעֵנוּ בְּפוֹה אָנוּ רַחוּקִים עִתָּה מִמְּקֻדָּה אַחַת מִכָּל מוֹה שֶׁבִקְשָׁנוּ, עִם כָּל זֶה אֵין מַעֲצוֹר לִיהוָה לְהוֹשִׁיעַ, וּמִמֶּךָ לֹא יִפְלֹא כָּל דְּבַר וְעִמָּךְ הַיְשׁוּעָה לְעוֹרְנוּ וּלְחֻזְקֵנוּ לְהַגִּיעַ לְכָל מוֹה שֶׁבִקְשָׁנוּ מִלְּפָנֶיךָ. עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׂמֶךָ, וּלְמַעַן הַצְדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים אֲשֶׁר זָכוּ לְהַגִּיעַ לְכָל אֱלֹה וְיֹתֵר מִזֶּה, וְתִמְשָׁךְ עָלֵינוּ בַח וּבְבוֹרָה מִהֶם בְּרַחֲמֶיךָ, לְחַיּוּתֵינוּ וְלִאֲמֻצָּנוּ לְזוֹפוֹת אוֹתָנוּ לְבוֹא גַם בֵּן לְכָל אֱלֹה, וְלְזוֹפוֹת בְּכַח הַצְדִּיק הָאֲמִתִּי לְהִתְגַּבֵּר עַל כָּל הַשׁוֹנְאִים הַמְתַּנְגְּדִים עַל הָאֲמִתִּי. וְתִשְׁבֵּר וְתִכְנִיעַ אֶת כָּל הַצְנוּרוֹת שֶׁל הַרְשָׁעִים שֶׁהֵם הַמְדוּת רְעוּת שֶׁהִתְנַבְּרוּ עֲלֵיהֶם, וְעַל יְדֵי זֶה תִשְׁפִּיל הַרְשָׁעִים עַדִּי אֶרֶץ, וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם שׂוֹם בַח לְהִתְגַּבֵּר עָלֵינוּ, חֵם וְשָׁלוֹם, "וְלֹא תַעֲשִׂינָהּ יְדֵיהֶם תּוֹשִׁיָהּ. יִבְשׁוּ וַיִּבְחָלוּ מְאֹד כָּל אוֹיְבֵי יִשְׂרָאֵל יִבְשׁוּ רַנְעִי":

וְתַעֲזָרְנוּ לְקוֹם מִצְוֹת צִיצִית פְּתוּקָנָה בְּשָׁלוֹמוֹת, בְּכָל פְּרִמְיָהּ וְדִקְדוּקֶיהָ וְתַרְוֵנוּ מִצְוֹת הַתְלוּיִם בָּהּ, וּבִכְנֻנָּה שְׁלֵמָה פְּרָאוּי וּבְלֵב טוֹב וּבִשְׂמִיחָה גְדוּלָּה, בְּאִפְּן שְׁנוּפָה לְהַמְשִׁיךְ הַרוּחַ חַיִּים דְּקַדְשָׁה עַל יְדֵי מִצְוֹת צִיצִית, לְמִלְאֵת כָּל הַחֲסוּרוֹת שֶׁחָסַר לָנוּ בְּנִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנוֹת, בְּנוֹף וּנְפֶשׁ. וְתֵאחֲזוּ בְּכַנְפוֹת הָאֶרֶץ וְתַנְעֵר רְשָׁעִים מִמֶּנָּה, וְתִשְׁבֵּר וְתִמְגַּר וְתִכְנִיעַ וְתִשְׁפִּיל אֶת אִישׁ צַר וְאוֹיֵב הוּא עֲשׂוּ אִישׁ שְׁעִיר, וְתוֹצִיא בְלָעוּ מִפּוֹי.

חֲזוּמַל דְּלִים שׁוֹמֵעַ אֲנֻקַּת אֲבִיוֹנִים, חוֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת לְכָל יְדֵחַ מִמֶּךָ גְּדֵחַ, רַחֵם עָלֵי וְהוֹצִיאֵנִי מִבֵּין שְׁנֵי הַרְשָׁעִים הַקָּמִים עָלֵינוּ לְבַלְעֵנוּ חֲנָם, חֵם וְשָׁלוֹם, "אֵל תִּבְלָעֵנִי מִצוּלָה וְאֵל תֵּאֱמַר עָלַי בָּאֵר פִּיִּי". וְכִשֶּׁם שְׁעִנִית לְיוֹנָה בְּמַעֵי הַדָּגָה, כֵּן תַעֲנֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְהוֹצִיאֵנִי מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּפִירִים, בְּאֲשֶׁר הַבְּטַחְתָּ לָנוּ. כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "אָמַר אֲדֹנָי מִבֶּשֶׁן אֲשִׁיב אֲשִׁיב מִמְּצֻלוֹת יָם". וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרָנָם לְבִרְכָה מִבֵּין שְׁנֵי אֲרִיּוֹת הַבְּמִיחָנוּ הַשֵּׁם וְתִפְרָךְ לְהַשִּׁיבֵנוּ מִהֶם.

אָבִינוּ אֵב הַרְחֵמֵנוּ: חֲמַל עָלֵינוּ בְּעַת צָרָה הוּאֵת, חוּם וְחֲמַל עַל גְּדֻרְךָ כְּמוֹנִי, עַל מִשְׁשָׁךְ וּמְמַרְט כְּמוֹנִי, עַל נֶאֱנָח וְגִדְפָה כְּמוֹנִי, עַל מְרַחֵק וּמְגַרֵּשׁ מִמֶּךָ כְּמוֹנִי. "אֵל תִּתֵּן לַחַיִּת נֶפֶשׁ תוֹרֵךְ חַיִּת עֲנִיךְ אֵל תִּשְׁפַח לְנֶפֶשׁ". מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים הַחַיִּנוּ וּקְיָמְנוּ בְּאוֹר פְּנִיךָ, וְתֵן לָנוּ בַח לְהַמְשִׁיךְ הַרוּחַ חַיִּים דְּקַדְשָׁה עַל יְדֵי אֲנַחְתֵּינוּ לְמִלְאֵת כָּל מִשְׁאָלוֹת לְבַנוּ לְטוֹבָה, שְׁנוּפָה לְעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ תְּמִיד כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, וְנִזְכָּה לְהִיּוֹת סוּר מֵרַע בְּאֲמִתִּי, וְלַעֲשׂוֹת תּוֹב כְּעִנִּיךָ תְּמִיד, אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאֵינוּ וְצִאֲצֵאֵי עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, אִמֵּן סְלָה:

תורה ט

לשון רבנו זכרוננו לברכה

**תהמות יבסימו ירדו במצולת
וכו' (שמות טו).**

א פי עקר החיות מקבלין מהתפלה, כמו שכתוב (תהלים מב): תפלה לאל חיי, ובשביל זה צריך להתפלל בכל כחו, פי פשמתפלל בכל כחו ומכניס כחו באותיות התפלה, אזי נתחדש כחו שם, בבחינת (איכה ג): חדשים לבקרים [רבה אמונתך] וכו'. פי אמונה היא תפלה, כמו שכתוב (שמות יז): ויהי ידיו אמונה, תרגומו: פרישן בצלו.

ב **ודע**, שיש שנים עשר שבטים, כנגד שנים עשר מזלות (תיקון יח ובתיקון כא), וכל שבט ושבט יש לו נסחא מיחדת, ויש לו שער מיחד לפנים דרך שם תפלתו, וכל שבט מעורר בתפלתו פח מזלו שבשנים עשר מזלות, והמזל מאיר למטה ומגדל הצמח ושאר דבריו הצריכים אליו.

וזו פרוש (במדבר כד): דרך כוכב מיעקב, וקם שבט מישראל. וקם - זה בחינת עמידה, בחינת תפלה; פששבט מישראל עומד להתפלל, על ידי זה מעורר כוכב והכוכב הוא דורך ומכה הדברים שיגדלו, כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ב"ר פרשה י): אין לה עשב מלמטה שאין לו כוכב ומלאך מלמעלה, שמכה אותו ואומר לו: גדל. וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (פסחים קיח): קשין מזונותיו בקריעת ים סוף וקשה זווגו [בקריעת ים סוף] וכו' (סוטה ב). פי היסוף נקרע לשנים עשר קרעים, כנגד שנים עשר שבטים (פרקי ר"א פ' מ"ב, ע"י תיקון כא דף נט), ובני ישראל בתפלתם גורמים זווגא דקדשא בריה הוא ושכינתה, כמו שכתוב (תהלים סח): סלו לרכב ערבות; רוכב - דא קדשא בריה הוא, ערבות - דא שכינתה, שנתערב בה כל הגונין, ולפי הזווג שגורם בתפלתו, כן זוכה לזווגו, והתפלה הם שתיים עשרה

נִסְחָאוֹת, לְפִיכָּהּ הַזְּוֹג פְּקָרִיעַת יַם־סוּף, שֶׁהֵם שְׁנַיִם־עֶשֶׂר. וְגַם יִשְׂרָאֵל מִפְּרָנְסִים לְאֲבִיהֶם שְׁבַשְׁמִים בְּתַפְלָתָם^(א), כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שם קה): וַיַּעֲמִידָהּ לַיַּעֲקֹב לְחֶק, וְחֶק לְשֵׁנָא דְּמַזְוֵנָא הוּא (בִּיצַח טז), וְאִין עֲמִידָה אֲלָא תַּפְלָה (בְּרֻכּוֹת ו). וְזֶה פְּרוּשׁ (תַּהֲלִים צט): שְׁמָרוּ עֲדוּתִי וְחֶק נִתֵּן לְמוֹ. עֲדוּת זֶה תַּפְלָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שם קכב): שְׁבִטֵי יְהוָה עֲדוּת לְהַדוּת לְשֵׁם ה' . גַּם אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (שְׁבוּעוֹת ל): אִין עֲדוּת אֲלָא בַּעֲמִידָה, וַעֲמִידָה זֶה תַּפְלָה, שְׁאֵנוּ מַעֲיִדִין עַל אַחַדוֹתָיו; וְכַפִּי שֶׁמִּפְּרָנִס לְאָבִיו שְׁבַשְׁמִים בְּתַפְלָתוֹ, כֵּן נֹתְנִין לוֹ פְּרָנְסָתוֹ. וְזֶה: קָשִׁין מְזוֹנוֹתָיו פְּקָרִיעַת יַם־סוּף, הֵינּוּ מְזוֹנוֹת נִתְחַלַּק לְשְׁנַיִם־עֶשֶׂר שְׁבִילִים, לְפִי שְׁתַּיִם־עֶשְׂרָה שְׁבִטֵי יְהוָה: וְצָרִיף לְזֶה זְכוּת גְּדוֹל, שְׁיִזְכֶּה אָדָם לְהַעֲלוֹת תַּפְלָתוֹ דֶּרֶךְ שְׁעַר הַשִּׁיף לְשִׁבְטוֹ. וְזֶה שְׁאָמַר אָבִא בְּנִימִין (בְּרֻכּוֹת ה): כֹּל יָמֵי הַיִּיְתִי מִצְטַעַר עַל שְׁנֵי דְבָרִים: עַל תַּפְלָתִי שֶׁתְּהֵא סְמוּךְ לְמִשְׁתִּי, הֵינּוּ כְּנִ"ל, שֶׁיִּתְפַּלֵּל דֶּרֶךְ שְׁעַר הַמַּטָּה שְׁלוֹ, כִּי יֵשׁ שְׁנַיִם־עֶשֶׂר מִטוֹת, וְכֹל אֶחָד יֵשׁ לוֹ שְׁעַר מִיָּחַד, וְהַתַּפְלָל עַל שְׁלָא תִתְרַחַק תַּפְלָתוֹ מִמַּטָּה שְׁלוֹ. וְזֶה

לְשׁוֹן מַטָּה, כִּי מַטָּה לְשׁוֹן זְוֹג, כְּמֵאמַר הַסְּמוּךְ: עַל מִשְׁתֵּי שֶׁתְּהֵא נִתּוּנָה וְכוּ', וּמַטָּה הוּא בְּחִינַת זְוֹג. גַּם מַטָּה הִיא בְּחִינַת פְּרָנְסָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וַיִּקְרָא כו): בְּשִׁבְרֵי לָכֶם מַטָּה לְחֶם, כִּי שְׁנַיִם־עֶשֶׂר מִטוֹת גּוֹרְמִין זְוֹג וּמִפְּרָנְסִין כְּנִ"ל, קָשָׁה זְוֹגִין וְקָשִׁין מְזוֹנוֹתָיו וְכוּ'. גַּם הַתַּפְלָל עַל שְׁבִטוֹ, שְׁיִזְכּוּ לְשְׁנֵי שְׁלַחֲנוֹת. וְזֶה: וְעַל מִשְׁתֵּי שֶׁתְּהֵא נִתּוּנָה בֵּין צְפוֹן לְדָרוֹם, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (ב"ב כח): הַרוּצָה לְהַחֲכִים וְכוּ', הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר וְכוּ'. וַיַּעֲקֹב, שֶׁהוּא כְּלוּל כָּל הַשְּׁנַיִם־עֶשֶׂר שְׁבִטִים, וְהִיא יוֹדַע כָּל מַטָּה וּמַטָּה בְּשִׂרְשׁוֹ - בְּשִׁבִיל זֶה כְּתִיב בְּה (בְּרֵאשִׁית מט): וַיֵּאסֹף יַעֲקֹב רִגְלָיו אֶל הַמַּטָּה. רִגְלָיו זֶה בְּחִינַת תַּפְלָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תַּהֲלִים פח): צִדְק לִפְנֵינוּ יִחַלֵּף^(ב), הֵינּוּ, שֶׁהִיא מֵאֲסֹף כָּל הַתַּפְלוֹת כָּל אַחַת לְשִׂרְשָׁה. גַּם הִיא כַּח בִּידוֹ לִתֵּן חֶלֶק מִחֻלְקֵי עוֹלָם לְיוֹסֵף, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית מח): וְאֲנִי נִתַּתִּי לָךְ שְׁכֵם אֶחָד עַל אַחִיךָ וְכוּ', כִּי עַל־יָדֵי תַּפְלָתוֹ הִיא מְשַׁפֵּיעַ חַיּוֹת לְכֹל שְׁלִשָׁה חֻלְקֵי עוֹלָם, שֶׁהֵם עוֹלָם הַשָּׁפֵל וְעוֹלָם הַכּוֹכְבִים וְעוֹלָם הַמְּלֵאכִים. וְזֶה: שְׁכ"ם: שָׁפֵל, כּוֹכֵב, מְלֵאךָ, כִּי כָּל

(א) עיין זוהר ויקרא ד' ע"ב, פינחס רכ"ו, רמ"א ע"ב. (ב) עיין ברכות דף י"ד.

הקדוש־ברוך־הוא שׁוכן עמו, כמו שכתוב (תהלים קמח): קרוב ה' לכל קוראיו לכל וכו'; וכשהקדוש־ברוך־הוא עמו, הוא מאיר לו איך ליצא מהחשך המונע אותו בתפלתו, כמו שכתוב: ה' אורי וזה פרוש: (בראשית ו) צהר תעשה לתבה, פֶּרֶשׁ רֶשׁ"י: יש אומרים חלון, ויש אומרים אבן טוב. והחלוק שבין חלון לאבן טוב - כי החלון אין לו אור בעצמו, אלא דרך שם נכנס האור, אבל כשאין אור, אין מאיר; אבל אבן טוב, אפלו כשאין אור מבחוץ, הוא מאיר בעצמו. פן יש בני־אדם, שדבורם הוא חלון, ואין פח להאיר להם בעצמם. וזה: יש אומרים, ואמירתם נעשה חלון; ויש, שאמירתם נעשה אבן טוב ומאיר: ודע, שהכל לפי גדל האמת, כי עקר האור הוא הקדוש־ברוך־הוא, והקדוש־ברוך־הוא הוא עצם האמת, ועקר השתוקקות של השם יתברך אינו אלא אל האמת. וזה: ואל אמה תכלנה מלמעלה - לשון ותכל נפש דוד (שמואל"ב יג). אמה היא ה' מוצאות, הפלולים מאש ומים, הינו שתראה שיצאו הדבורים מפוך באמת, ואז ישתוקק הקדוש־ברוך־הוא מלמעלה לשפן אצלך, וכשישפן אצלך, הוא יאיר לך. וזה אמה

זה זכה על־ידי תפלתו, כמו שכתוב (סם): אשר לקחתי מיד וכו' בתפלתי ובקשתי:

ג אבל כשאדם עומד להתפלל, אזי באים מחשבות זרות וקלפות ומסבבין אותו, ונשאר בחשך, ואין יכול להתפלל, כמו שכתוב (איכה ג): סתת בענן לך מעבור תפלה, וכתוב (תהלים יב): סביב רשעים יתהלכון - שהרשעים, הינו הקלפות, מסבבין אותו, פרם זלת - הינו בשעת התפלה, שהיא עומדת ברומו של עולם (ברכות ה). ודע, שיש פתחים הרבה בחשך הזה לצאת משם, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (יומא לת): הבא לטמא פותחין לו - יש לו פתחים הרבה (*). נמצא, שיש פתחים הרבה בחשך גם לצאת משם, אבל האדם הוא עור ואין יודע למצא הפתח. ודע, שעל־ידי אמת זוכה למצא הפתח, כי עקר אור המאיר הוא הקדוש־ברוך־הוא, כמו שכתוב (תהלים כז): ה' אורי וישעי, ועל־ידי שקר הוא מסלק את הקדוש־ברוך־הוא, כמו שכתוב (שמות כ): לא תשא את שם ה' לשוא, כי על־ידי שוא מסלק את הקדוש־ברוך־הוא, כי דבר שקרים לא יכון לנגד עיניו (**), אבל על־ידי אמת,

(* ע' תו' שבת ק"ד. ברה"אית. **) תהלים ק"א.

צב), כי התפלות הם בחינת חטם, כמו שכתוב (ישעיהו מח): ותהלתי אחטם לך (ד):

וזה פרוש: אמר רבה בר רב הונא: זמנא חדא הוי קאזלינן במדברא, ואתלוי בהדן ההוא טיעא, דהוה שקיל עפרא ומורח לה. ואמר: הא ארחא לדוכתא פלן, והא ארחא לדוכתא פלן. אמרינן לה: כמה מרחקינן ממיא. ואמר לן: הבו לי עפרא. יהבינן לה. אמר לן: תמניא פרסי. תנינן ויהבינן לה, אמר לן: דמרחקינן תלתא פרסי. אפכית לה ולא יכלית לה:

רשב"ם:

טיעא. סוחר ישמעאל: והפכינו. האי עפרא בהאי עפרא, לנסותו אם יהיה בקי כל כך:

זמנא חדא אתלוינן בהדן ההוא טיעא - סוחר ישמעאל. זה בחינת צדיק הדור, שהוא פלול כל התפלות כמשיח. ותפלות זה בחינת סוחר ישמעאל, כמו שכתוב (בראשית טז): כי שמע ה' אל עניך, ותרגומו: קביל ה' צלותך. וזה: סוחר, כי סביב תרגומו סוחר, וזה בחינת אמונה, כמו שכתוב (תהלים פט): ואמונתך סביבותיך. ואתלוינן בהדן

תכלנה מלמעלה, ראשיתבות אמת, כי עלידי אמת הקדוש ברוך הוא חומד מלמעלה לשכן עם האדם, כמו שכתוב: קרוב ה' לכל קוראיו וכו'. ואז: ופתח התבה בצדה תשים, הינו התבה היוצאת באמת, היא תשים לך פתח בחשך שאתה נצוד בו. וזה: בצדה, הינו הקלפה הצד ציד, כמו שכתוב (בראשית כח): כי ציד בפיו, כי מתחלה לא היה יכול לדבר מחמת החשך הסובב אותו, ועלידי שיוצא מתוך החשך ומתפלל היטב, עלידי זה הוא מתקן תחתים שנים ושלישים, הינו עולם השפל ועולם הגלגלים ועולם השכל. (אף אי אפשר להתפלל, רק בשלומד תורה, כי לא עם הארץ חסיד ואבות פ"ב): וכתוב (משלי כח): מסיר אָזנו משמע תורה, גם תפלתו תועבה (כתב יד החברים):

ד וצריך כל אדם לקשר את תפלתו לצדיק הדור, והצדיק יודע לכוון השערים ולהעלות כל תפלה ותפלה לשער השן, כי כל צדיק וצדיק הוא בחינת משה משיח, כמו שאמרנו: משה, שפיר קאמרת (א), וכתוב (בראשית מט): עד פי יבא שילה - דא משה (זוהר בראשית כח). ומשיח הוא פלול כל התפלות, ובשביל זה יהיה משיח מורח ודאין (כמו שאמרו רז"ל סנהדרין ג) שבת ק"א ע"ב. (ד) עיין זוהר נשא דף ק"ל ע"ב.

שְׁעָדִין לֹא הִגַּעְנוּ לְמַדְרָגָה זֹאת, שְׁנֵת־פֶּלֶל כֹּל כֶּף בְּכוֹנָה, עַד שֶׁנִּשְׁפָּךְ לִבְנוֹ לִפְנֵי כַּמִּים. וְהָא רְאִיה: אִפְסִית - כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תהלים פט): אִךְ תִּשִּׁיב צוּר חֲרָבוֹ וְלֹא הִקְמוֹתוֹ בְּמִלְחָמָה; כִּי כָּל הַתְּפִלוֹת הֵם בְּחִינַת חֲרָב אֲצֵל מְשִׁיחַ, וְאִם הֵיוּ הַתְּפִלוֹת בְּבַחֲנֵיהָ הַנִּ"ל, בּוֹדָאֵי לֹא הָיָה מְשִׁיב צוּר חֲרָבוֹ, וְזֶה סִימָן שֶׁעָדִין לֹא הִגַּעְנוּ לְמַדְרָגַת: שֶׁפְּכֵי לִבָּךְ כְּמִים נִכַח פְּנֵי ה':

ה וְתַפְלָה הוּא בְּחִינַת נְסִים, שֶׁהוּא אֵין דְּרָךְ הַטְּבַע, כִּי לִפְעָמִים הַטְּבַע מַחֲיֵב אִיזוֹ דְבָר, וְהַתְּפִלָּה מֵהַפְּכֵת אֶת הַטְּבַע. וְעַקֵּר הַנְּסִים, הֵינּוּ עַקֵּר הַתְּפִלָּה, אֵינוֹ אֵלָא בְּאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תהלים לו): שֶׁכֵּן אֶרֶץ וְרַעַה אַמוֹנָה, וְאַמוֹנָה זֶה תְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (שמות יז): וַיְהִי יָדָיו אַמוֹנָה, כְּתַרְגוּמוֹ; וּבִשְׁבִיל זֶה הִיא גְבוּהַ מִכָּל הָאֲרָצוֹת (זבחים נד), עַל שֵׁם שֶׁעַקֵּר הַנְּסִים שֵׁם הֵם, וְכָתִיב (ישעיהו סב): הָרִימִי נֶס. וּבִשְׁבִיל זֶה נִקְרָאת אֶרֶץ כְּנַעַן; כְּנַעַן, לְשׁוֹן סוֹחֵר, בְּחִינַת אַמוֹנָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב: וְאַמוֹנַתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ. וְזֶה שֶׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (תענית י): אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל שׁוֹתָה תַחֲלָה, וְהַגְּשָׁמִים בָּאִים מִתְּהוֹמוֹת, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תהלים מב):

הוּא טִיעָא - שֶׁקְשַׁרְנוּ אֶת עֲצָמֵנו עִם צְדִיק הַדּוֹר, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְשִׁיחַ, כְּלָלוּת הַתְּפִלָּה. וְשֶׁקִּיל עִפְרָא וּמוֹרָח, וְאָמַר: הָא לְדוּכְתָא פְּלוֹ, הָא לְדוּכְתָא פְּלוֹ - עִפְרָא זֶה בְּחִינַת תְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (ישעיהו מא): יִתֵּן כַּעֲפַר חֲרָבוֹ; וְחֲרָב זֶה בְּחִינַת תְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב: בְּחֲרָבִי וּבִקְשָׁתִי. וּמוֹרָח, כִּי יֵשׁ לוֹ כַּח הַזֶּה לְהַרְיֵחַ, עַל־יָדָי שֶׁהוּא כְּלוּל כָּל הַתְּפִלוֹת, וְכָתִיב: וַתַּחֲלֵתִי אַחֲטָם לָךְ. וְאָמַר: הָא לְדוּכְתָא פְּלוֹ - שֶׁהִיָּה יוֹדֵעַ שְׁעָרֵי תְּפִלוֹת, וְהִיָּה יוֹדֵעַ כָּל תְּפִלָּה הַשִּׁירָף לְשִׁבְטוֹ. וְאָמְרִינָן לָהּ: כְּמָה מְרַחֲקִינוּ מִמּוּיָא, וְאָמַר: הָבוּ לִי עִפְרָא. וַיְהִינּוּ לָהּ. אָמַר לוֹ: תַּמְנִיָּא פְּרָסִי. תַּנִּינוּ וַיְהִינּוּ לָהּ, אָמַר לוֹ: תִּלְתָּא פְּרָסִי. אִפְסִית וְלֹא יִבְלִית לָהּ. - הֵינּוּ: אָמְרִינָן לָהּ: כְּמָה אֲנִי מְרַחֲקִינוּ מִמּוּיָא - מִבְּחִינַת (איכה ב): שֶׁפְּכֵי לִבָּךְ כְּמִים נִכַח פְּנֵי ה'. אָמַר לוֹ, תַּמְנִיָּא בְּחִינּוֹת, הֵינּוּ לְמוֹד הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא חֲמֻשֵׁי חֲמֻשֵׁי תּוֹרָה, וְשִׁלְשָׁה תְּפִלוֹת. תַּנִּינוּ וַיְהִינּוּ לָהּ - תַּנִּינוּ לְשׁוֹן לְמוֹד, וְאַחַר הַלְמוּד יְהִינּוּ לָהּ לְהַרְיֵחַ כְּמָה מְרַחֲקִינוּ מִזֹּאת הַבְּחִינָה שֶׁל מִים. וְאָמַר לוֹ: תִּלְתָּא פְּרָסִי - הֵינּוּ שְׁלֹשָׁה בְּחִינּוֹת תְּפִלוֹת. וְהִרְאָה לָנוּ סִימָן עַל זֶה,

על־ידי־זה לא זכה לארץ־ישראל, לבחינת תפלה, אלא יעקב ובניו, כמו שכתוב (בראשית כא): כי ביצחק יקרא לך זרע, ולא כל יצחק (נדרים לא). וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (תענית ת): אין הגשמים יורדין אלא בשביל אמונה, הינו בחינת ארץ־ישראל, שהוא בחינת תפלה, בחינת אמונה, והיא שותה תחלה, ששם התהומות בחינת נסים, כמו שכתוב: ותהם כל העיר. וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (שם ת): בשעה שהגשמים יורדין, אפלו פרוטה שבכיס מתברכת. פרוטה זה בחינת קול התור, ואמרו חכמינו זכרונם לברכה: האי רודיא דמיא לתור, ופריטא שפותה, והוא עומד בין תהומא לתהומא, שהוא כלול משני התהומות, שהוא כלליות הנסים. וזה: פרוטה שבכיס - שפעמים נתפסה כח הנסים, ועל־ידי הגשמים נתברך הפרוטה, הינו הנסים דפריטא שפותה. ואלו בני־אדם המכחישים כל הנסים, ואומרים שהכל דרך הטבע, ואם רואים איזהו נס, הם מכסים את הנס עם דרך הטבע, שאומרים שזה דרך הטבעים - נמצא שפונמים בתפלה, כי התפלה היא נסים, שמשנה את

תהום אל תהום קורא; ותהום לשון נס^(ח), כמו שכתוב (רות א): ותהם כל העיר, כי על נס, הינו על דבר חדוש, מתמיהין. וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (תענית כה): קול התור נשמע בארצנו - לענין גשמים, כי עקר הגשמים נשמע בארץ־ישראל, כי שם התהומות, הינו הנסים, הינו אמונה, תפלה. וזה לעמת זה עשה אלקים, ומצרים הוא הפך ארץ־ישראל, זה לעמת זה, כמו שכתוב (שמות יד): ומצרים נסים לקראתו - שמצרים לעמת ארץ־ישראל, לעמת הנסים. ובשביל זה אין מקום תפלה במצרים, כמו שכתוב (שם ט): והיה כצאתי את העיר אפרש פני. בשביל זה, כשפגם אברהם בארץ־ישראל, בשעה שהבטיח לו הקדוש־ברוך הוא על ירשת ארץ, אמר (בראשית טו): במה אדע - על־ידי־זה ירדו אבותינו למצרים, כי פגם באמונה, הינו ארץ־ישראל, בחינת נסים, וירד יעקב ובניו למצרים, ששם הפך הנסים, שזה לעמת זה. וירדו דוקא יעקב ובניו, כי הוא פגם בארץ־ישראל, בחינת תפלה, וירדו יעקב ובניו, שהם בחינת תפלה, שהם בחינת שנים־עשר שערי תפלה. ועל־ידי שעקר התפלה הם יעקב ובניו כנ"ל,

(ה) עיין בראשית רבה פ"ד מעשה נסים יש בדבר, ועיין רש"י שם.

הטבע; ופוגמים באמונה, שאין מאמינים בהשגחת הבורא יתברך; ופוגמים בארץ־ישראל, שהוא מקום הנסים, כמו שכתוב: וקול התור נשמע בארצנו, וכמו שאמרו: ארץ־ישראל שותה תחלה, פי שם התהומות, מקום הנסים, כמו שכתוב: ותהם כל העיר. ועל־ידי־זה צריך לפל בגלות מצרים, כי זה לעמת זה עשה כנ"ל, וכל הגליות מכנים בשם מצרים, על שם שהם מצרים לישראל (כשארז"ל במדרש בראשית פ' טז):

ומראה לכל דבר שהוא דרך הטבע - ירדו במצולת כמו אבן. משם רעה אבן ישראל (בראשית מט), תרגומו: אב ובנן. מצולת זה בחינת מצרים, שנאמר (שמות יב): וינצלו את מצרים, כמו אב ובנן, הינו יעקב ובניו, שהם בחינת תפלה, בחינת נסים, בחינת ארץ־ישראל. לפי ירדתם ולפי הפגם שפגם בתפלה ובאמונה ובארץ־ישראל, פן צריך לירד לעמק הגלות של מצרים, כמו שירדו יעקב ובניו למצרים כשאמר אברהם: במה אדע, על ירשת ארץ:

וזו פרוש: תהמות יכסימו - מי שמכסה את הנסים,

(טז)

(עד כאן לשונו ז"ל)

תפילה ט

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב, הבוחר בתפלת עבדיו, שתרחם עלי ועל כל עמך בית ישראל, ותפנו בקסדיך העצומים להתפלל ולהתחנן תפלותינו ותחנותינו לפניך באמת ובלב שלם. הורנו מה שנדרר, הבינו מה שנשאל, ופני שאוציא דבורי התפלה לפניך באמת לאמתו. באפן שאיר לי אור האמת ליצא מתוך עמק החשך והמחשבות זרות והקלפות העומדים עלי ומסבבים אותי בכל עת, ובפרט בשעת התפלה שבלם באים עלי ומסבבים אותי מפל צד ומפל פנה, בכמה מיני סבובים ובלבולים הרבה מאד בלי שעור וערך ומספר, עד שאיני יכול לפתח פי בתפלה, ואיני יכול

להוציא אפלו דבור אחד בתפילתי פראוי, מגדל החשך והמחשבות זרות והבלבולים והמניעות והמסכים המסבבים אותי מכל צד בשעת התפלה. ואין לי שום פתח תקנה והצלחה להנצל מהם כי אם על ידי דבור האמת, כאשר גלית לנו על ידי חכמך הקדושים, אשר על ידי דבור האמת תאיר לנו בתוך עמק החשך והאפלה לצאת מחשך לאור גדול, כי אתה חפץ באמת וקרוב אתה לכל אשר יקראוך באמת.

ועל כן באתי לחלות פניך יהוה אלהי, ולהשתטח לפניך ולפרש בפי אליך, שתעורר רחמיך האמתיים עלי, על עני ואביון כמוני ותשפיע עלי ברחמיך הרבים אור האמת שאזכה לדבר לפניך דבורי התפלה באמת לאמתו, ואזכה להוציא כל דבורי התפלה מפי באמת ברור וד וצלול, למען אזכה שיאיר לי אור האמת למצוא הפתחים בתוך החשך הגדול המתגבר עלינו בכל עת, הרוצה להחשיך ולהסתיר ממנו, חס ושלום, אורך הגדול. ואם חטאתי עויתי ופשעתי לפניך, מנעורי עד היום הזה, ופגמתי לפניך פגמים הרבה מאד, ושניתי ושלשתי עליהם פעמים אין מספר, ובכל פעם על ידי כל חטא ופגם, הוספתי עלי, חס ושלום, חשך על חשך ומסגר על מסגר, ומסכים ומחצות על מסכים ומחצות ומניעות על מניעות, ובלבולים על בלבולים, עד אשר באתי בתוך עמק החשך ואפלה גדולה מאד, ונחשכו ונסתרו מעיני כל מיני פתחים שיש שם, לצאת על ידם מאפלה לאורה, "טבעתי בין מצולה ואין מעמד באתי במעמקי מים ושבולת שטפתי":

הן על זה באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, חמל, חמל, חוס, חוס, רחם, רחם, הצל, הצל, וכשם שגברו עלינו רחמיך וחסדיך העצומים, וגלית לנו עצה הקדושה הזאת, כן יהמו נא מעיך ורחמיך עלינו יהוה אלהינו, ותעזרנו ותושיענו בחסדיך הנוראים והנפלאים שנופה לקים עצה הקדושה הזאת, שנופה להוציא מפינו דבורי אמת לפניך בתפלותינו ותחנונותינו ובקשתינו, עד אשר לא יהיה שום פח לשום חשך ואפלה למנע אותנו חס ושלום, מתפלתנו ועבודתנו. ובכל מיני חשך ואפלה הרוצים להתגבר עלינו בכל עת ובפרט בשעת התפלה, בכלם נוכל למצוא הפתחים על ידי דבור האמת שנוציא מפינו לצאת על ידו מאפלה לאורה, מחשך לאור גדול, "כי אתה תאיר גרי יהוה אלהי גייה חשבי", ויקים מקרא שכתוב: "יהוה אורי וישעי ממי אירא, יהוה מעוז חיי ממי אפחד".

פי אתה ידעת יהוה אלהי, אשר אין לי שום פתח הצלה אחרת פי אם על ידיה
על ידי שתזכר אותי לדבר דבורי אמת לפניך פראוי.

ותעזרני ברחמיך הרבים לילך בדרך אמת תמיד, ואזכה שלא יצא דבר שקר
מפי לעולם, ותשמרני ברחמיך הרבים שלא יצא שום שקר מפי אפלו
בטעות שלא בכונה, רק כל דבורי יהיו דבורי אמת תמיד. ותיחד את לבבי אליך,
שאזכה תמיד להפנות דעתי ומחשבותי אל האמת לאמתו ואתה תסייעני מן השמים
לדרך ולילך בנתיב האמת תמיד, ולא אטה מדרך האמת ימין ושמאל. "הדריכני
באמתך ולמדני פי אתה אלהי ישעי אותך קויתי כל היום, שלח אורך ואמתך
המה ינחוני וביאוני אל הר קדשך ואל משכנותיך, ואל תצל מפי דבר אמת עד
מאד פי למושפטיך ויחלתי":

ואזכה תמיד לשפך שיחי ותפילתי ותחנתי לפניך באמת לאמתו, ותעזרני שאוכל
לפרש כל שיחתי לפניך באמת. ואת כל אשר עם לבבי אשיחה לפניך
יהוה אלהי ואלהי אבותי, פי אתה ידעת את לבבנו, פי צרכי המה מרבים מאד,
ודעתי קצרה לבאר ולפרש. אלו כל הימים דיו וכל אנשים קולמסין, אי אפשר
לבאר ולפרש אפס קצה מצרכינו המרבים מאד, פי עדן לא התחלנו להכניע
ולכפול שום מדה רעה ושום תאוה רעה מאתנו, ואנחנו רחוקים ממך בתכלית
הרחוק, ואף על פי כן בכל עת שאנחנו באים לפרש שיחתנו לפניך נסתם פינו
ולשונינו, ואין אנו יכולים לדבר שום דבור פראוי לפניך.

יהוה אלהים, אתה ידעת את לבבינו, ולפניך נגלו כל תעלומות. חננו ועננו, והכן
לבבינו, וזכנו ברחמיך הרבים לדבורי אמת לפניך באפן שיפתח לנו אורך
הגדול על ידי זה, שהוא עצם האמת. ונזכה על ידי זה לפרש שיחתנו ותחנונינו
לפניך תמיד באמת פראוי, ונזכה להוציא מפינו באמת כל צרכינו, וכל מה שחסר
לנו בגוף ונפש - הכל נוכל לפרש ולבאר לפניך באמרי פינו, עד שנזכה לשפך
לבנו כמים נכח פניך יהוה בתפלותינו ותחנונינו. ויתעזררו רחמיך עלינו, ותאזין
שועתינו ותקשיב תחנונינו, ותמלא כל משאלות לבנו לטובה ברחמים, באפן
שנזכה להתקרב אליך באמת מעתה ועד עולם, ולעשות רצונך כל ימי חיינו,
אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל.

וזכני ברחמיך הרבים שאתפלל בכונה שלמה פראוי באמת עם כל הכחות שיש
בי, ואזכה להכניס כל כחי באותיות התפלה עד שיתחדש כל כחי בתוך

התפלה. ואזכה לקבל חיות חדש דקדושה מן התפלה הקדושה אשר משם נמשך כל החיות כמו שנאמר: "תפלה לאל חי". וזכני ברחמיך הרבים לאמונה שלמה באמת:

ובכן תחננו ברחמיך הרבים ותעזרנו להעלות תפלתנו לפניך דרך השער והשכט השיך לשרש נשמתינו, אשר משם נחצבנו, כדי שתעלה תפלתנו דרך השער שהוא השיך לתפלתנו השמומה דרך ארץ ישראל וירושלים ובית המקדש וקדשי קדשים, עד שתעלה תפלתנו למכון שבתיך, ויהיה פח לתפלתנו לעורר את המזל העליון השיך לשער ושכט של כל אחד ואחד מאתנו. וישפיע עלינו טובה וברכה, לברך את כל פרי האדמה ולהצליח את מעשי ידנו.

ותזמין לנו ברחמיך הרבים ובסדיך הגדולים את פרנסותינו קדם שנצטרך להם ברוח ולא בצמצום, בהתר ולא באסור, בנחת ולא בצער, בכבוד ולא בקבוי מתחת ידך הרחבה והמלאה. ואל תצריכנו לא לידי מתנת פשר ודם ולא לידי הלואאתם, באפן שנופה לעשות רצונך ולעסק בתורתך תמיד יומם ולילה. ונופה ברחמיך הרבים לתורה וגדלה במקום אחד.

וחמל נא עלינו ועזרנו שיהיה זיווגו בקדושה גדולה ברצונך הטוב. ותעזר לכל עמך בית ישראל ולכל יוצאי חלצינו לכל מי שצריך למצוא זיווגו, שתזמין לו זיווג ההגון לו מן השמים, ולא יתחלפו הזיווגים, חס ושלום, בעוונותינו. רק תעזר לכל בני עמך ישראל שכל אחד ימצא מהרה זיווג הראוי לו מן השמים באמת כפי שרשי הנשמות:

וזכנו ברחמיך הרבים לקשר כל תפלתנו לצדיקי אמת שבדור, אשר יש להם פח להעלות תפלתנו לפניך דרך השער והשכט השיך לכל תפלה ותפלה:

אנא יהוה, עיניך הלא לאמונה. חננו וזכנו ועזרנו ברחמיך הרבים, ותשפיע עלינו אמונתך הקדושה תמיד בלי הפסק רגע. ותזכה אותי ואת כל עמך בית ישראל לאמונה שלמה באמת. ונופה להאמין בך ובצדיקיך האמתיים באמת תמיד, בלי שום מחשבת חזק, חס ושלום, ובלי שום בלבול וגמיה כלל, חס ושלום.

ואזכה להאמין בנסיך הקדושים אשר עשית עמנו מעולם נסים ונפלאות גדולות ואשר אתה עושה עמנו בכל דור ודור עד עתה, נסים עלאין ונסים תתאין נסים וגלים ונסים נסתרים. נסים עלפי דרך הטבע ונסים שלא עלפי דרך

הטבע, נסים בכלל ונסים בפרט, לכל אחד ואחד מישראל בכל יום ובכל עת ובכל שעה, בכלם אופה אני וכל עמך בית ישראל להאמין בהם באמונה שלמה בלי שום דפי ובלבול כלל, חס ושלום. ותסתם ותסכר פי כל דוברי שקר הרוצים להכניס בפירות בלב ולבסות נסים בתוך דרך הטבע, חס ושלום, "מלא פניהם קלון ויבקשו שמך יהוה", ועזר אותנו ברחמיך הרבים להנצל מהם שלא נאבה ולא נשמע להם כלל, רק תתן לנו פח להכניעם ולשפרם ולעקר ולבטל מחשבתם הרעה מן העולם, ולמלשינים אל תהי תקנה, וכל המינים והזדים והאפיקורסים פרגע יאבדו, ותן בלבם שישובו ויתחרטו בלם מדעתם הרעה והנבוכה, וישובו בלם אליך באמת, ויפירו פח מלכותך.

אל אמונה, עזרנו ברחמיך העצומים שנופה לאמונה שלמה באמת פראוי: ופנו לבוא לארץ ישראל מקום קדשתנו, מקור האמונה והתפלה והנסים מקור החיים, מקור התקרבות ישראל לאביהם שבשמים, מקום קדשנו ותפארתנו, מקום חיינו וארץ ימינו.

אבינו שבשמים, חמל עלינו במתנת חנם ונדבת חסד, וזכנו בחסדיך העצומים לעלות מהרה לארץ ישראל, ונופה לעבדך שם באמת ביראה ובאהבה. ומהר להוציאנו מתוך עמק גלותינו אשר גלינו מארצנו זה כמה וכמה שנים, והביאנו לשלום מארבע כנפות הארץ ותוליכנו מהרה קוממיית לארצנו.

רבנו של עולם, אתה ידעת אשר כל אריכות גלותינו זה הוא רק מחמת פגם חלישות האמונה, אשר בשביל זה גלינו מארצנו, ועדין לא זכינו לתקן פגם האמונה, ומחמת זה ארד עלינו הגלות הפור הזה עד הנה.

על בן חמל על עמך ישראל, פי אין מי יעמד בעדינו, פי אם שמך הגדול יעמד לנו, שתטע ותקבע אמונתך הקדושה בלבנו באמת מעתה ועד עולם. ותסיר עקמומיות שבלבנו, שלא יעלה בלבנו שום עקמומיות ושום קושיא, חס ושלום, על הנהגותיך, ונופה להאמין תמיד פי צדיק וישר אתה. "פי ישר דבר יהוה וכל מעשהו באמונה. כל מצוותיך אמונה שקר רדפוני עזרני" חננו ועננו וזכנו לאמונה שלמה באמת תמיד, ועל ידי זה נזכה לשוב לארצנו בקרוב. כמו שצאמר: "תבואי תשורי מראש אמה" בכמהרה בימינו אמן:

תורה י

**ואלה המשפטים אשר תשים
לפניהם וכו'.** (שמות כא)

א כשיש, חס ושלום, דינים על
ישראל, עלידי רבדים
והמחאת כף אל כף נעשה המתקת
הדינין:

ב פי עקר גדלתו של הקדוש-ברוך
הוא הוא, שגם העכו"ם ידעו
שיש אלקים שליט ומושל, כמובא
בזהר (יתרו דף טט): כד אתא יתרו ואמר:
פי עתה ידעתי כי גדול ה' וכו', כדן
אתיקר ואתעלא שמה עלאה:

ג ולעכו"ם אי אפשר להם לידע
גדלתו של הקדוש-
ברוך הוא כי אם עלידי בחינת
יעקב, כמו שכתוב (ישעיהו ב): בית
יעקב לכו ונלכה באור ה', כי הוא
גלה אלקותו של הקדוש-ברוך הוא
יותר משאר האבות, כי אברהם
קראו הר, ויצחק קראו שדה (פסחים
פח), ושדה הוא יותר משג ונצרך
להעולם מהר. ויעקב קראו בית,
שהוא מקום ישוב לבני-אדם יותר

משדה, הינו שיעקב קרא את מקום
הבית-המקדש, שהוא מקום
התפלה, בית, שהוא מקום ישוב
לבני-אדם, פי העלה את התפלה
מהר ושדה לבחינת בית, שיש בו
תפיסה לבני-אדם יותר מהר ושדה,
כי בבחינת בית יש גם לעכו"ם
השגה, כמו שכתוב (ישעיהו נו): כי ביתי
בית תפלה יקרא לכל העמים,
וכשהוא בבחינת בית, כדן אתיקר
שמה עלאה כנ"ל: וזה פרוש (תהלים
מח): גדול ה' ומהלל מאד, כלומר,
אימתי גדול ה', כשהוא מהלל מאד
- מסטרא דמותא, שהוא בחינת
עכו"ם (כמו שאמרו רבותינו זכרונם
לברכה (ביר פ' ט) על פסוק (בראשית א):
והנה טוב מאד, מאד - זה מלאך
המזל), כשהוא מהלל מהם, אזי הוא
גדול, כי הוא עקר גדלתו ואימתי
הוא מהלל מהם, בעיר אלקינו הר
קדשו, דהינו כשבחינת הר נעשה
עיר אלקינו, שהוא ישוב לבני-אדם,
בחינת בית, שהוא משג יותר מהר
ושדה, דהינו כשמעלין את בחינת

מכנה בשם אבימלך, כי הוא רוצה למלך ואומר: אנא אמלך. וזה פרוש: השב אשת האיש. **אשת** - ראשי תבות **א**דני **ש**פתי **ת**פתח^(א), זה בחינת תפלה, דהינו: השב אשת, בחינת התפלה, להצדיק, כי נביא הוא, כי הקדוש-ברוך-הוא מתאוה לתפלתן של צדיקים (חולין ס), ומשגר תפלה סדורה בפיו, כדי שיהנה מתפלתו. וזה: כי נביא הוא, לשון נב שפתיים, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ברכות לד): בורא נב שפתיים - אם שגורה תפלתו בפיו וכו'. וזה: **השב** - ראשי תבות: **ה**ר **ש**דה, **ב**ית, זה רמז שתפלת הצדיק היא בשלמות, שמעלה אותה מבחינת הר ושדה לבחינת בית כנ"ל:

אבל אלו הפעלי-גאווה מעכבים תאותו של השם יתברך, ואינם מבקשים מצדיקים שיתפלו עליהם, כי חושבים שהתענו וסגפו את עצמם, ובזה הם צדיקים; אבל האמת אינו כן, כי כל התענייתים שהתענו, אין זה אלא כמו שק שיש בו חורים הרבה, וכשמריקים את השק, אף-על-פי-כן נשארו בו החורים. והגוף נקרא שק, כמאמר התנא: שינא, שרי שקך (שבת קנב).

התפלה מבחינת הר לבחינת עיר ובית, שאז יש גם לעכו"ם השגה כנ"ל, אז דיקא גדול ה', כי זה עקר גדלתו יתברך, כשגם הרחוקים יודעים ממנו יתברך כנ"ל:

ד **וענין** זה - להעלות התפלה מבחינת הר ושדה לבחינת בית, בחינת עיר אלקינו, כדי שיתגלה מלכותו גם לעכו"ם, שיהיה להם גם כן השגה באלקותו יתברך שמו - אי אפשר להעשות כי אם על-ידי צדיקי הדור, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ב"ב קטז): מי שיש לו חולה בתוך ביתו, ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים, כי עקר התפלה אינם יודעים כי אם צדיקי הדור. כי יש פעלי גאווה, שאינם רוצים שילכו לצדיקים, ואומרים שהן בעצמם יכולים להתפלל, ומונעים גם אחרים, כשיש להם צער או חולה, לילך לצדיקים - עליהם נאמר (בראשית ט): השב אשת האיש וכו', כי זה הפעל-גאווה מכנה בלשון אבימלך: אבי, לשון רצון, כי הוא רוצה למלך, והינו אבימלך, כי באמת צדיק מושל בתפלתו, כמו שכתוב (שמואל-ב ט): צדיק מושל וכו', והוא מתגאה בעצמו שיכול להתפלל ויש לו הממשלה, ועל כן

ואם התבוננו בעצמן, היו רואים, אחר כל התעניתים עדין נשארו אצלם כל תאותם קשורים בשקם, הינו בגופם, ולא תאותם בלבד נשאר קשור בגופם, כי אם גם תאות אביהם, שיש אצלם משעת ההולדה, מחמת שלא נתקדש אביו בשעת זיווג, גם זה קשור בגופם עדין; ובדאי אלו היו רואים את כל זה, חרדה גדולה היה נופל עליהם, כי היו רואים איך הם עומדים במדרגה פחותה ושפלה. וזה פרוש (בראשית מב): ויהי הם מריקים שקיהם והנה איש צרור כספו בשקו. אחר כל התעניתים, שהוא הרקת השק, בחינת הגוף, עדין: והנה איש צרור כספו - שקשור וצרור כספו ותאותו בשקו וגופו. ויראו את צרורות כספיהם המה ואביהם, הינו, לא די צרורות כספיהם, שהוא תאות עצמן, כי אם גם המה ואביהם, הינו התאות של אביהם, גם המה לא נפלו מהם. וזה: ויראו, כי חרדה נפלה עליהם, ואזי לא היו רוצים להשתרר ולמלך:

וזה פרוש: ויאמר להם יעקב אביהם: אתי שבלתם, יוסף איננו וכו'. זה רמז על תוכחת השכל, כי השכל מוכיח את הפעלי-

(ב) מגילה י"ג ע"א. (ג) ב"מ ק"ז ע"ב. (ד) בראשית לה.

גאֹה, הרוצים להתגדל, כי יעקב הוא בחינת השכל, כמו שתרגם אונקלוס (בראשית כז): ויעקבני - וחכמני. וזה: אביהם, כי אב בחכמה^(א), והינו שהשכל מוכיחם ואומר להם: אתי שבלתם, כי כל המתנאה, חכמתו מסתלקת ממנו (פסחים סו). יוסף איננו - זה בחינת תקון המעוה, הינו: עדין לא תקנתם המעוה, שהוא לחרפה ולקלון, ויש לכם להתבייש מחמתו, כי תקון המעוה הוא בחינת יוסף, על שם (בראשית לו): אסף אלקים את חרפתי. ושמעון איננו - הינו עלידי שאין לך בחינת יוסף, אין לך בחינות שמעון, ושמעון הוא בחינת (שם כט): כי שמע ה' פי שנואה אנכי, כי אתה אינך שנוא, כי מחמת שלא תקנת את עצמך, בודאי אינך יכול להוכיח אחרים, כי יאמרו לך: קשט עצמך תחלה וכו'^(ב), ועל כן אינך שנוא, כי המוכיח הוא שנוא, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (כתובות קה): האי צורבא מרבנן דמרחמי לה בני מתא, לאו משום דמעלי טפי, אלא משום דלא מוכח להו במלי דשמיא. נמצא, שהמוכיח הוא שנוא. ואת בנימין תקחו - זה מורה על גדלות, כי פרש רש"י^(ג): בנימין - על שם

נמשכין מבחינת הרוח שפלב, כנראה בחוש, כי עלידי שמחת הלב הוא מרקד ומכה כף אל כף, וכמובא בתקונים (תיקון כא דף נא): והאי רוחא נשב בשית פרקין דדרועא ובשית פרקין דשוקין, והיא בחינת המחאת כף ובחינת רקודין. וזהו בחינת: לבו נשא את רגליו (ב"ד ויצא פרשה ע), הינו עלידי הרוח שפלב באים הרקודין, הינו עלידי הצדיק, שהוא בחינת רוח כנ"ל, נתבטל הגאווה כנ"ל, כמו שכתוב (תהלים לו): אל תבואני רגל גאווה, ונתבטל העבודת אליים, כמו שכתוב: ורחצו רגליכם (בראשית יח) - זה עבודת אליים⁽¹⁾, וכשנתעלה הרגלין עלידי הרקודין, בחינת: נשא לבו את רגליו, ונתבטל הגאווה, הינו העבודה זרה, עלידי זה נמתקין הדינים, כי כל זמן שיש עבודה זרה בעולם, חרוץ אף בעולם (ספרי פ' ראה), וכשנתעבר העבודה זרה, נתעבר החרון אף, ונמשכין חסדים, ואז הרגלין הם בבחינת רגלי חסידיו (שמואל"א ב), הינו בבחינת חסדים, הינו בחינת: חסדי דוד הנאמנים (ישעיהו נה); הנאמנים דיקא, כי נתבטלו המינות והכפירות. וגם זה בחינת המחאת כף, כי עלידי הרוח נתגלה הארת

ארץ ישראל, בן ימיו, וארץ ישראל הוא גבוה מכל הארצות (זבחים נד), והינו, לא די שאין לכם כל הבחינות הללו, עם כל זה: ואת בנימין תקחו - שאתם לוקחים לעצמכם גדלות, והינו דסים השכל המזכיר אותם: עלי היו כלנה, כי הכל נופל עלי, כי כל המתגאה, חכמתו מסתלקת ממנו:

ה והעצה היעוצה לבטל⁽²⁾ הגאווה, שהיא העבודה זרה, כמו שכתוב (משלי טז): תועבת ה' כל גבה לב (כמו שדרז"ל סוטה ד), העקר הוא עלידי התקרבות לצדיקים, כמובא בתקונים (תיקון כא דף מח): בתרועה, דאיהו רוחא, אתעביר אל אחר. וצדיק הוא בחינת רוחא, כמו שכתוב (במדבר כז): איש אשר רוח בו, ועלידו נכנע רוח גבוה, אל אחר, ונעשה מאחר אחד, כי הוא קוצא דאות ד' (תיקון כא דף נה), שממנו ארבע רוחות, כמו שכתוב (יחזקאל לו): כה אמר ה', מארבע רוחות באי הרוח. וזה לשון תרועה, לשון (תהלים ב): תרעם בשבט ברזל (תיקון יח ותיקון כא), כי הוא משבר רוח גבוה, אל אחר, כפירות:

ו וזה בחינת רקודין והמחאת כף, כי רקודין והמחאת כף

(ה) יש גורסים לבעל, ועיין באהל"ק במהר"ב. (ו) ב"מ דף פ"ו ע"ב, ומובא ברש"י שם.

ובכליות התורה נקראת לב, שמתחלת בבית ומסימת בלמ"ד, ששם משפן הרוח, דנשיב בשית פרקין דדרועין ושית פרקין דרגליו, הינו בנגלה ובנסתר:

ח וזה בחינת מרדכי ואסתר, והמן, בחינות פורים, בחינת גורל שהפיל המן, בחינת עמר שעורים. כי המן בחינת העבודת אלילים, כמאמר חכמינו זכרונם לברכה, שעשה עצמו עבודת אלילים (מגילה ז), ובשביל זה הפיל פור הוא הגורל, בחדש שמת בו משה (שם יג), כי משה הוא מבטל העבודה זרה, ובשביל זה נקבר מול בית פעור, כדי לבטל העבודה זרה שבפעור, כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (סוטה יד.)⁽¹⁾, כי משה גימטריא חרון-אף⁽²⁾, כי הוא מבטל חרון-אף של העבודה זרה, כי הוא קבל התורה, שהוא בחינת ידן ורגליו כנ"ל, שעל ידיהם נתבטל העבודת אלילים כנ"ל. ועל פן הפיל פור בירח שמת בו משה, כי חשב כי כבר מת משה, המבטל כח העבודת אלילים, ואין עוד מי שיוכל לבטל כח העבודת אלילים:

אבל מרדכי ואסתר, היה להם כח לבטל העבודת אלילים של

הימים, כמו שכתוב (שה"ש ה): קול דודי דופק; דופק - זה בחינת רוח, כמובא בתקונים (תיקון כה דף סח.), וסמך לה: דודי שלח ידו מן החור - זה בחינת התגלות הארת הימים, הינו בחינת המחאת כף, ואז נתבטל העבודה זרה, הינו הפפירות, וזה בחינת (שמות יז): ויהי ידיו אמונה. **נמצא**, שעלידי הצדיק, הינו בחינת רוח שבלב, נתגלה הארת הימים והרגלים, הינו בחינת רקודין והמחאת כף, ונתבטל הגאווה והפפירות, ונתרבה האמונה. ואז נתקיים (תהלים כז): רגלי עמדה במישור, שהוא בחינת אמונה, כי המינות היא בחינת נטיו רגלי, כמאמר אסף (שם ע): כמעט נטיו רגלי, שנאמר שם על שהשיאו לבו למינות, כמבאר שם, ורגלי עמדה במישור - מורה על אמונה, ואז נתקיים: ויהי ידיו אמונה:

ז והתורה היא גם פן בחינת ידן ורגליו, כי יש בהתורה נגלה ונסתר. נגלה הוא בחינת ימים, כמו שכתוב: דודי שלח ידו מן החור. מן החור, הינו חרות על הלוחות (שמות לב), שהוא בנגלה; ונסתר הם בחינות רגליו, כמאמר חכמינו זכרונם לברכה (סוכה מט): חמוקי ירכיך - מה ירך בסתר וכו'.

(1) וע"ש בתוסי' (ח) כמובא במגלה עמוקות אופן קלו.

דיקא אַסתר בְּרוּח־הַקֹּדֶשׁ נֶאֱמָרָה, אַף שֶׁבְּאַמַּת תִּקּוּן הָעֲבוֹדַת אֱלִילִים הוּא גַם־כֵּן עַל־יְדֵי מְרֻדְכֵי כְּנָ"ל, רַק מִחֲמַת שֶׁעָקַר הָעֲבוֹדַת אֱלִילִים תְּלוּיָה בָּהּ, וְעַל כֵּן עַל־יְדֵהָ עָקַר הַתִּקּוּן. וְעַל כֵּן נִקְרְאָת הַמְּגִלָּה עַל שֵׁם אַסְתֵּר, וְהִינּוּ דְדִיקָא אַסְתֵּר בְּרוּח־הַקֹּדֶשׁ נֶאֱמָרָה, כִּי הָרוּחַ הוּא בְּלֵב, וְעַל־יְדֵי נִתְּגַלָּה הָאֲרֶת הַיָּדִים וְהַרְגָּלִים, רַק הָעָקַר תְּלוּיָה בְּרַגְלִים, בְּחִינַת אַסְתֵּר. וְזֶה בְּחִינַת עֶמֶר שְׁעוּרִים. עֶמֶר זֶה בְּחִינַת מְרֻדְכֵי, עֵין מֵר, מֵר דְּרוּר; דְּרוּר לְשׁוֹן חֲרוּת, הִינּוּ בְּחִינַת חֲרוּת עַל הַלְּחַת (י) [כְּמוֹ שֶׁאֱמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה (עִירוּבִין נד): אֵל תִּקְרִי חֲרוּת אֶלָּא חֲרוּת], שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתּוֹרָה בְּנִגְלָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת: עֵין בְּעֵין (בַּמְדַּבֵּר יד). שְׁעוּרִים זֶה בְּחִינַת אַסְתֵּר בְּרוּח־הַקֹּדֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים לב): כִּשְׁעִירִים עַל־יְדֵשָׁא, שֶׁהוּא לְשׁוֹן רוּחַ. וּבִשְׂבִיל זֶה, כִּשְׂבָּא הָמֵן לְמְרֻדְכֵי, מִצָּאוּ עוֹסֵק בְּעֶמֶר שְׁעוּרִים, אָמַר לָהֶם: עֶמֶר שְׁעוּרִים דִּידְכוּ אֲתֵי וְנִצַּח אוֹתוֹ וְאֵת בְּנָיו, כְּמַבְאָר בְּמִדְרַשׁ (אֶסְתֵּר פֵּרֶשֶׁה י, וּבְנַמֵּי מְגִילָה דף טז); כִּי עַל־יְדֵי עֶמֶר שְׁעוּרִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת יְדִין וְרַגְלִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַמַּחְאֵת כֶּף וְרַקוּדִין, נִתְּבַטְּלוּ

הָמֵן, וּבִשְׂבִיל זֶה בִּימֵיהֶם קִבְּלוּ יִשְׂרָאֵל הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ, כְּמֵאֱמָר חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה (שַׁבָּת פח): קִיְמוּ וְקַבְּלוּ - קִיְמוּ מֵה שֶׁקִּבְּלוּ כְּבָר. וְזֶה: קִיְמוּ וְקַבְּלוּ - קִיְמוּ זֶה בְּחִינַת רַגְלִין, וְקַבְּלוּ - זֶה בְּחִינַת יְדִין, וְהוּא בְּחִינַת הַתּוֹרָה בְּעֶצְמָה כְּנָ"ל. וְזֶה בְּחִינַת מְרֻדְכֵי וְאַסְתֵּר: מְרֻדְכֵי - מֵר דְּרוּר (חולין קלט). דְּרוּר, לְשׁוֹן חֲרוּת, זֶה בְּחִינַת יָדִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: דוּדֵי שֶׁלַח יָדוֹ מִן הַחֹרֶן כְּנָ"ל; וְאַסְתֵּר הוּא בְּחִינַת שׁוֹקֵין - מֵה יָרַךְ בִּסְתֵּר כְּנָ"ל. וְזֶה לְשׁוֹן פּוּרִים, הִינּוּ בִטּוּל הָעֲבוֹדַת אֱלִילִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיהו סג): פּוּרָה דְרַכְתֵּי לְבַדֵּי, וּמַעֲמִים אֵין אִישׁ אֲתֵי. וְעַל־יְדֵי הָאֲרֶת מְרֻדְכֵי וְאַסְתֵּר, הִינּוּ בְּחִינַת הַיְדִין וְרַגְלִין, נִתְּבַטְּלוּ הַכַּפִּירוֹת, וְנִתְרַבָּה אַמוּנָה בְּעוֹלָם עַל־יְדֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (אֶסְתֵּר ב): וַיְהִי אִמּוֹן אֶת הַדָּסָה, וּבָהּ פְּתִיב (שם): כִּאֲשֶׁר הִיְתָה בְּאַמְנָה אֲתוֹ, כִּי שְׁנִיָּהֶם הֵם בְּחִינַת אַמוּנָה (ט), וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי הָרוּחַ כְּנָ"ל. וְזֶה בְּחִינַת (מְגִילָה ט): אַסְתֵּר בְּרוּח־הַקֹּדֶשׁ נֶאֱמָרָה, הִינּוּ בְּחִינַת: לְבוֹ נִשָּׂא אֶת רַגְלֵיו, כִּי עָקַר הָעַמּוּ"ם תְּלוּיָה בָּהּ, שֶׁהִיא בְּחִינַת רַגְלִין, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִשְׁלֵי ח): רַגְלֶיהָ יוֹרְדוֹת מוֹת, וְעַל כֵּן עָקַר תִּקּוּן הָעֲבוֹדַת אֱלִילִים עַל־יְדֵהָ. וְעַל כֵּן

(ט) ע"י תיקון כ"א דף נ"ז, נ"ח, וע"י מ"ר שה"ש בפסוק זאת קומתך. (י) עיין תיקון נה דף פ"ח ע"ב.

בלועי דקרח, פדאיא במדרש

(במדבר פ' יח, ירושלמי סנהדרין פ' חלק):

קרח מין היה, הינו בחינת העבודת אלילים, מינות. וחזאי תרי בועי דהוי נפיק מניהו קטרא. - הינו בחינת החרון־אף שגורמים במינות,

כמאמר חכמינו זכרונם לברכה: כל זמן שעבודת אלילים בעולם, חרון־אף בעולם. ותרי בועי, זה בחינות תרי נקבי האף, שיוצא מהם העשן,

כמו שכתוב (תהלים יח): עלה עשן באפו. ושקיל גבבא דעמרא - זה בחינת עמר כנ"ל, ומשייה במיא -

זה בחינת שעורים, בחינת אסתר ברוח־הקדש, שהוא בחינת רגליו כנ"ל, כי הרגליו הם אפיקי מים, כי הם בחינת ערבי נחל, כמאמר

חכמינו זכרונם לברכה (סוכה נג): רגלוהי דבר־נש אנון ערבין לה. ערבין זה בחינת ערבי נחל, אפיקי מים. הינו בחינת מרדכי ואסתר,

בחינת ידים ורגלים, בחינת המחאת פף ורקודין כנ"ל. ואנחה ברישה דרמחא - רמח דא רוח מ"ם, שהוא מארבע רוחות באי הרוח, כי המ"ם היא ארבע רוחות, שהיא בחינת רוח הצדיק דנשב בידין ורגליו כנ"ל,

וראש הרמח הוא הצדיק, כי ממנו תוצאות הרוח, כמו שכתוב: איש אשר רוח בו כנ"ל. ואפקינהו, ואחרך

העבודת אלילים, שהוא בחינת המון בחינת גאות כנ"ל. ובשביל זה צוה המון לעשות עץ גבה חמשים אמה, כי רצה לבטל פח של חמשים יום של ספירת העמר, שהוא הפח של מרדכי ואסתר:

ט וזה פרוש: אמר רבה בר בר-

חנה: אמר לי ההוא טיעא:

תא ואחוי לך בלועי דקרח. אזלי

וחזאי תרי בועי דהוי נפיק מניהו

קטרא. שקל גבבא דעמרא, ומשייה

במיא, ואנחה ברישה דרמחא,

ועילה התם, וכי אפיק, הוי אחרך

אחרוכי. אמר לי: אצית מה

שמעית. ושמעת דהוי אמרין:

משה אמת ותורתו אמת והו

בדאין. אמר לי: כל שלשים יומא

מהדרא להו גיהנם להכא כבשר

בקלחת, ואמרי הכי: משה ותורתו

אמת והו בדאין:

רשב"ם:

בלועי בקעים, דכתיב: ותבקע האדמה

וגו': קטרא. עשן: שקל גבבא דעמרא.

לקח גזת צמר ושראו במים: ואחרך

אחרוכי. הני גבבי, ואף־על־פי ששרו

אותה במים: אצית. הספת ושמע:

ושמעתי דקאמרי. שהרי ירדו חיים

שאלה: כל תלתין יומין. כל ראש־חדש:

בקלחת. שמהפכין אותו כדי שתתבשל:

גם קרח ועדתו מכרחים לאיזה
 חרטה בראש-חדש, אבל התשובה
 אינה מועיל להם, כי עקר התשובה
 היא רק בעולם הזה, כי מי שטרח
 בערב-שבת וכו' (ע"ז ג); ונמצא בודאי
 לא נפטרו בזה ההודאה שהן
 מתחרטין ומודין מדין גיהנום, ועל
 פן מהדרא להו גיהנום להכא, כי אין
 נפטרו בזה. ואף-על-פי-כן אין
 גיהנום בראש-חדש כמו בשאר ימים
 (וזוהר תרומה קכג), והגיהנום של ראש-
 חדש אינו אלא החרטה, שמתחרטים
 ומודים ומתבטלים, זה בעצמו
 גיהנום שלהם. וזהו דדיק: מהדרא
 להו גיהנום להכא, דהינו מה
 שמהדרא להו להכא, שחוזרים
 ומודים, הוא הגיהנום שלהם:

י וזה פרוש: ואלה המשפטים
 אשר תשים לפניהם, כי
 איתא במכילתא: אשר תשים
 לפניהם - השוו אשה לאיש לכל
 דינים שבתורה. פרוש, לכל דינים
 שבתורה שצריך להמתיקם, צריך
 להשוות, הינו ליחד, קדשא-ברוך-
 הוא ושכינתה, שהוא בחינת אשה
 ואיש, בחינת מרדכי ואסתר. וזה
 פרוש: ואלה - כל מקום שנאמר
 ואלה מוסף על הראשונים (ב"ר נח פ'
 ג), בחינת תוספות ורבו, בחינת

אחרוני - אחר, לשון חיים
 ואריכות ימים, כמאמר חכמינו
 זכרונם לברכה (עירובין נד): לא יחרף
 רמיה צידו - לא יחיה ולא יאריך,
 והינו: ואיחרף אחרוני - לשון חיים
 ואריכות ימים, כי על-ידי בטול
 הגאווה, הינו העבודה זרה, על-ידי-
 זה החכמה על תקונה פנ"ל, ועל-ידי
 חכמה יחיה ויאריך ימים, כמו
 שכתוב (קהלת ז): החכמה תחיה וכו'.
 אמר לי: אצית להו, ושמעת
 דאמרי: משה ותורתו אמת - שהן
 מודין על האמת, כי כשמתקרב את
 עצמו לצדיקים כדי לקבל מהם
 הרוח פנ"ל, ועל-ידי-זה נשפר הגאווה
 והעבודה זרה, ואז מפרין אפלו אלו
 שהם מסטרא דמותא את גדלת
 הבורא יתברך שמו פנ"ל. ואמר לי:
 כל שלשים יומין מהדרא להו
 גיהנום להכא ואמרי הכי: משה
 ותורתו אמת - פרש רבנו שמואל:
 בכל ראש-חדש. כי כל דבר יש לו
 שרש, ושרש התשובה הוא ראש-
 חדש, כי בראש-חדש אמר הקדוש-
 ברוך-הוא: הביאו עלי כפרה, כמו
 שדרשו רבותינו זכרונם לברכה
 (שבועות ט.)*, וזה בחינת תשובה,
 והתשובה הזאת נשתלשלה בכל
 הנבראים בראש-חדש, ובשביל זה

(* לשון זה הוא בחולין דף ע"א.

גֹּאֲוָה, עֲבוּדָה זָרָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים
 ז'): לֹא מֵרַבְּכֶם חֶשֶׁק ה', שְׁפָרוּשׁוֹ
 גֹּאֲוָה (כ"א). וְזֶה בַּחֲנִינֵת: מוֹסִיף עַל
 הָרֵאשׁוֹנִים, שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת הַמֶּךְ
 עֲמֶלְק, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בַּמְדַּבֵּר כ"ד): רֵאשִׁית
 גּוֹיִם עֲמֶלְק, וְתַקּוּנוֹ: **הַמְשַׁפְּטִים** -
 בַּחֲנִינֵת רוּחַ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיהוּ כ"ח):
 וְלוֹרַח מִשְׁפָּט וְכו' מְשִׁיבֵי מַלְחָמָה,
 כִּי עַל־יְדֵי הַרוּחַ נִתְתַּקֵּן הַגֹּאֲוָה
 וְהַעֲבוּדָת אֱלִילִים כְּנ"ל. וְעַל־יְדֵי־זֶה:
אֲשֶׁר תִּשִׁים לִפְנֵיהֶם, הֵינּוּ הַשְׁוֹ
 אִשָּׁה לְאִישׁ לְכָל דֵּינִים שְׁבַתוֹרָה,
 הֵינּוּ בַּחֲנִינֵת הַמִּתְקַת הַדֵּינִים, כִּי כָּל
 זְמַן שִׁישׁ עֲבוּדָת אֱלִילִים בְּעוֹלָם,
 חֲרוּן־אֶפֶס וְדֵינִים בְּעוֹלָם, וְעַל־יְדֵי
 הַרוּחַ הַנִּלְנֵל נִתְיַחַד קִדְשָׁא־בְרִיךְ־הוּא
 וְשִׁכְנִיתָהּ, וְנִמְתַּקֵּן הַדֵּינִים, וְנִסְתַּלַּק
 חֲרוּן־אֶפֶס מִן הָעוֹלָם.

וְהֵנָּה, כָּלֵל הַדְּבָרִים אֵלּוּ - שְׁעַל־יְדֵי
 הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת הַרוּחַ,
 אֲתַעֲבֵר אֶל אַחֵר, כְּפִירוֹת, וְעַל־יְדֵי
 הַרוּחַ בָּאִים רְקוּדִין וְהַמְחָאֵת כְּפִי, כִּי
 עַל־יְדֵי הַצַּדִּיק שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת הַרוּחַ
 נִתְעַלּוּ הַרְגָּלִין, וְנִתְגַּלָּה הָאֶרֶת
 הַיְדִים, וְנִתְרַבָּה הָאִמּוּנָה, כְּמִבְּאֵר
 לְמַעְלָה. וְעַל כֵּן כְּתִיב בְּיוֹסֵף, שֶׁהוּא
 בַּחֲנִינֵת הַצַּדִּיק (בְּרֵאשִׁית מ"א): וּבִלְעָדֶיךָ
 לֹא יָרִים אִישׁ אֶת יָדוֹ וְאֶת רִגְלוֹ, כִּי
 בִלְעָדֶי בַּחֲנִינֵת יוֹסֵף, שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת

עוֹד רָאָה זֶה מִצְּאֵתִי מִכְּתַב־יַד רַבֵּנוּ ז"ל בְּעֲצֻמוֹ
 מַעֲנֵן הַתּוֹרָה הַנִּלְנֵל, (וְהוּא)

וְאֵלֶּה הַמְשַׁפְּטִים אֲשֶׁר תִּשִׁים וְכו'.
 גֹּאֲוָת, מוֹדַעַת זֹאת בְּכָל הָאָרֶץ
 שֶׁהִיא מִדָּה מְגַנָּה, וְצָרִיךְ לְבַרַּח
 מִמֶּנָּה, אֲבָל יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שְׂרוּדִפִּים
 אַחֵר כְּבוֹד וְרוֹצִים לְמֶלֶךְ וּלְהַנְהִיג
 אֶת הָעוֹלָם, וְאוֹמְרִים שִׁישׁ לֹאֵל יָדָם
 לַעֲשׂוֹת פְּדִיוֹנוֹת וּלְהַתְפַּלֵּל תְּפִלוֹת,
 וְעֲלִיָּהֶם נֹאמַר: הֲשֵׁב אֶשֶׁת הָאִישׁ כִּי
 נְבִיא הוּא וַיִּתְפַּלֵּל בְּעַדָּךְ וְחִיָּה. כִּי זֶה
 יָדוּעַ, שֶׁהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא [מִתְאַוָּה

עליהם, כי אמרו אלו בעלי-גאווה,
שגם הם צדיקים ויכולים להתפלל,
ואין צדיק בארץ יותר מהם, ובזה
הם נקראים בשם אבימלך; אבי -
לשון רצון, כמו: ולא אבה ה' אלקיך
וכו':

לתפלתן של צדיקים, וצריך לילך
אצלם שיתפללו עליון עליהם,
אבל בעלי-גאווה אין הולכים אל
צדיקים לבקשם שיתפללו עליהם,
וגם אין מניחים שאר בני-אדם
שילכו אצל צדיקים שיתפללו

לפורים

רבון כל העולמים, אדון כל, אשר גלית אלהותך ואדנותך בעולם על ידי אבותינו
אברהם יצחק ויעקב ועל ידם נתגדלת ונתקדשת מדור לדור, עד אשר זכינו
לקבל תורתך הקדושה על ידי משה נביאך נאמן בידך. ואז ראו כל העמים וכל
הגוים את גדלתך וגבורותיך, אשר הרבית לעשות עמנו נסים נפלאים ונוראים
בריציאת מצרים וקריעת ים סוף ומלחמת עמלק עד אשר נתגלה אלהותך לכל
באי עולם, וראו רחוקים את גבורתך. עד שבא יתרו ונתגזר, ואמר: "כי עתה
ידעתי כי גדול יהוה ואדוננו מכל האלהים, ואז נתעלה ונתגדל ונתקדש שמך
למעלה ולמטה כי זה עקר גדלתך ורוממותך כשהרחוקים ממך מאד מכירים את
אלהותך ואדנותך, כי אז נתגדל ונתקדש ונתעלה שמך הגדול ותברך וישתבח
לעד.

על כן באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי להפיל תחנוני לפניך. מקצה הארץ
אלוה אקרא, שתרחם עלי ברחמיך הרבים, על מרחק ומגרש כמוני,
ותקרב אותי ברחמיך ובחסדך העצומים, ותאמר לצרותי די ותתחיל מעתה לקרובי
ברחמיך הרבים, כי זה עקר גדלתך - כשהמרחקים ביותר מתקרבים לעבודתך
באמת, כאשר גלית לנו על ידי חכמיך הקדושים. ואם אמנם אני רחוק מאד ממך
בתכלית הרחוק, אל תעשה עמי כחטאי ואל תדייני כמפעלי כי קרוב אתה

לרחוקים. פי הלא ממני דיקא. יתעלה וישתבח ויתגדל שמך יתברך לעד ולנצח נצחים, על ידי שתקרב מרחק ממני לשמך הגדול, כי זה עקר גדלתך בשהמרחקים ביותר מתקרבים אליך באמת.

אנא יהוה, למדני לסדר תפילתי לפניך פראוי בלשון צח ונקי, בלשון רחמים ותחנונים, ותשלח ותזמין לי דבורים פשרים ויפים, ותהיה תפילתי שגורה בפי, באפן שאוכל לרצות ולפנים אותך, שתעזר רחמך הגנוזים עלי לקרבני אליך ממקום שנתרחקתי בכמה וכמה מיני הרחקות בלי שעור וערה, ומכל ההרחקות תקרבני אליך ברחמך העצומים, ברחמך הרבים ברחמך הגדולים, ברחמים נוראים שיש לך גנוזים באוצרותיך שאין בהם שום אחיזת דין וקטרוג כלל, ברחמים שיש להם כח לקרב אפלו המרחקים בתכלית הרחוק שאין רחוק יותר מהם, ועשה למענך ולא למעננו, עשה למענך והושיענו. קרבנו אליך, אמצנו בעבודתך, חזקנו ביראתך. אחז בדינו והוצא אותנו מכל התאוות רעות ומכל המדות רעות הקשורים בגופנו, המרחיקים אותנו ממך בכל עת.

כי אתה לכד ידעת, את גדל הרחמנות שיש עלינו, ועל נפשנו ורוחנו ונשמותנו אשר נשמתינו ירדה מרום גבהי מרומים, מחיק אביה שבשמים ובאתה בזה העולם בגוף עכור בזה, בגוף מגשם בזה, אוי לבן שגלה מעל שלחן אביו. וכונתך הקדושה היתה לטובתנו, כדי שיהיה לנו נסיון ובחירה בעולם השפל הזה, למען נכוף ונשבר ונכניע וגשמיית גופנו ותאוות לבנו, למען נוכה להכיר אותך בעולם השפל הזה, דיקא הרחוק מקדשך בתכלית הרחוק. אבל מה געשה אבינו שבשמים כי לא יכלנו לקבל טובתך הגדולה, ולא חסנו על נפשנו, ולא נתנברנו להכניע תאוותינו. צרפתנו כל תמצא, וכבר פלינו שנינו להכל ולריק, על ידי תאוות גופנו הקשורים וצוררים בנו מנעורנו עד היום הזה, ובכל יום אנו מצפים ומחכים לגאלת הנפש באמת, ותהי תוחלתנו נכזבה. ובכל יום יצרנו מתנבר עלינו ביותר, ואין לנו על מי להשען כי אם עליך אבינו שבשמים. חמל עלינו בחמלתך, רחם עלינו ברחמך, חסד חנם עשה עמנו, פרחם אב על פנים רחם עלינו, עננו אבינו עננו, עננו בוראנו עננו, עננו גואלנו עננו, ועשה את אשר בחסותיך נלך ואת משפטך נשמר ועזרנו והושיענו:

"אנא" יהוה מלטה נפשי" מכל התאוות ומכל המדות רעות הקשורים בגופי עדין, הן התאוות והמדות רעות שיש בי מצד ההולדה, פי "בעון חוללתי ובחטא

יחמטני אמי" והן התאוות והמדות רעות שמשכתי עלי בעצמי, מחמת שלא הייתי מתגבר ומתחזק להכניע ולשבר ולכבול כל התאוות רעות ומדות רעות - מפלם תציל אותי ברחמיך הרבים מעתה ועד עולם.

ותזכני מעתה ותתן לי חכמה ושכל ועצות דקדושה וכח וגבורה מאתך, באפן שאזכה למלט נפשי מני שחת, למשך את עצמי ולהרחיק את עצמי מפל התאוות ומכל המדות רעות עד שאזכה לגרש ולכבול ממני כל מיני תאוות ומדות רעות, עד שיהיה גופי נד רצח ונקי מפל מיני תאוות ומפל מיני מדות רעות, ואזכה להיות קדוש וטהור באמת כראוי לאיש ישראל:

וזכני שאוכל לתקן בחיי את כל מיני קלקולים ופגמים שפגמתי עד הנה, מגעורי עד היום הזה, ואזכה ברחמיך להעביר ולכבול מנפשי את כל מיני הרפואות ובזיונות שהפלתי בנפשי על ידי חטאי ועוונותי ופשעי המרבים. אתה ידעת הרפתי ובשתי וכלמתי נגדך כל צדרי. "חרפה שברה לפי ואגושה ואקנה לגוד ואין ולמנחמים ולא מצאתי, העבר הרפתי אשר יגורתי כי משפטך טובים". תיקר נא נפשי בעיניך, וגללו רחמיך על מדותיך. "הוציאה ממסגר נפשי להודות את שמך. כי מה בצע בך בדרתי אל שחת היודך עפר הניגד אמתך. קומה יהוה חלצה נפשי", מפל מיני הרפואות ובזיונות, מפל מיני תאוות ומדות רעות, מפל מיני פגמים וקלקולים, וסלח וסלח לי על כל מה שפגמתי עד הנה, ואספ את הרפתי ותשליך במצולות ים כל חטאתי, במקום אשר לא יזכרו ולא יפקדו ולא יעלו על לב לעולם, ועזר לי מעתה לנקות ולטהר נפשי וגופי מפל מיני תאוות ומדות רעות, באפן שאזכה מעתה להיות קדוש וטהור באמת כראוי הטוב:

ועזרני שאזכה להחזיר אחרים בתשובה, כי אתה לבר ידעת גדל הרחמנות שיש על הרחוקים משמך, הכלואים במאסר התאוות, הלכודים ברשתי החבלים. זכני שאוכל לדבר על לפם דברים המתישבין על הלב, דבורים אמתיים דבורים קדושים. ויפנסו דברי באזניהם, ויתעורר ללבם באמת, באפן שישוכו אליך באמת. ויקים מקרא שכתוב: "יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם ברכי נפשי את יהוה הללויה":

וזכני ברחמיך הרבים, לשבר ולסלק מעלי את מדת הגאווה, ולא יהיה בלבי שום גאות וגבהות בעולם כלל. אנא יהוה מלא רחמים אתה ידעת את שפלותנו ודלותנו ועניותנו בעת הזאת על ידי חטאינו ועוונותינו ופשעינו המרבים, אשר

על ידם גתרחקנו ממך מאד, ואין לנו שום צד זכות לפעל בקשנתנו על ידו, כי אם במתנת חנם לגמרי, כי דרכך להיטיב לבריותיך, ואתה מרחם על כל מעשיך ברחמים רבים ובמתנת חנם, על פן מלא רחמים תרחם עלינו לכל יעלה בדתנו, חס ושלום, שום מחשבת חוץ למעות, חס ושלום, ולא יבגם בלבי שום גנדוד גאות וגבהות ופגניות בעולם כלל, לכל האבד תקנותי לגמרי, חס ושלום, כי מעט הטוב שיש בנו הכל מאתך, כי ממך הכל ומידך נתנו לך וגם זה המעט דמעט טוב מערפב בפסלת הרבה מאד, עד שגם מעט הטוב צריך תקונים גדולים רבים ברחמיך הרבים, שיוכל להתברר ולעלות לפניך, ואיך יוכל מגשם ומרחק פנה לזכות על ידי מעט טוב פחות מטפה מן הים, ואין לי שום משען ומשענה כי אם על רחמיך הרבים. ואם, חס ושלום, נבגם בלבי חלילה הפעות של צד גבהות וגאות, אז אבדתי בעיני, חס ושלום, כי במה יזכה גער מנוער מפל טוב כמוני.

יהוה אלהים דעתי קצרה לבאר ולפרש שיחתי לפניך, חוס וחמל עלי ותצילני מגאות וגבהות. כי באמת שפל ונבוה כמוני. לא היה צריך להתפלל כלל להנצל מגאות. כי איך יעלה על דעת נבוה ונמאס ומלא פגמים מבפ רגל ועד ראש, שייבגם בלבו שמות ושגועון הזה, שיעלה על דעתו שום גנדוד גאות, ואלמלא לא הייתי פוגם נגדך כל ימי אלא פגם אחד לכד קל שבקלים, גם פן לא היה לי יכלת עוד להרים ראש להתגאות על שום בריה קלה שבבעולם, לפי עצם גדלתך ורוממותך, ולפי עצם רבוי הטובות הגדולות והנוראות, אשר אתה עושה עמנו בכל עת ובכל שעה, אשר לפי התנוצצות רוממותך וגדלתך אפלו בדבר קל בעלמא. כשאין אנו זוכים, חס ושלום, לעשות איזה דבר פראוי בתכלית השלמות באמת, שוב אין אנו יכולים להרים פנינו כלל לפניך, ובדואי לא הייתי צריך לבקש כלל על בטול הגאות:

אך הלא אתה ידעת יהוה אלהינו, כי בשר ודם אנהנו ודעתנו מערפב ומבלבל מאד בכמה מיני שטויות ושגועון, עד שאורכים עלינו גם במחשבות שטויות של פגיות וגבהות. באשר אתה ידעת כי רבים קמים עלינו ומכל צד אורכים עלינו בכל עת ומצדי צדדים, עד שאיני יכול לפתח פי לדבר איזה דבור הגון לפניך באמת פראוי, ואיני יודע מה לעשות, להיכן אנום להיכן אפנה, מאין יבוא עזרי צר לי מאד. "גם כי אזעק ואשוע שחם תפלתי", מחמת רבוי המחשבות זרות והפגיות המתנגרים לבלבל את תפלתי, חס ושלום. מה אמר מה אדבר מה אצטדק, האלהים מצא את עווני. עשה עמי מה שתצוה, הנני בידיך פחמך ביד

היוצר רחם ורחם, הצל הצל, הושיעה הושיעה, הצל לקוחים לפנות ומטים להרג
תחשף ותציל ותמלט ברחמיך הרבים והגדולים מפנות לחיים, מניגון לשמחה,
מאפלה לאור גדול:

רחם עלי ברחמיך הרבים שיגן עלי זכות וכח צדיקי אמת, ואזכה על ידם לשפר
ולבטל מעלי לגמרי מדת הגאות עד שאזכה להרגיש שפלותי בכל אבר
ואבר באמת לאמתו, ולא יכנס בלבי ודעתי שום צד מחשבה של גאות ונבחות
בעולם כלל, ואזכה לענוה אמתיות ולאמונה שלמה באמת. ופני לבטל ולשפר
כל מיני כפירות וקשיות ובלבולים ועקמומיות שבלב, שלא יעלה בלבי ובלב כל
עמך ישראל לעולם.

ותעזרני להתקשר באמת עם רוח הקדש של צדיקי אמת, ואזכה לשאב
ולהמשיך לתוך לבי את רוח הקדש של צדיקי אמת, ועל ידי זה אזכה
לישר לבב באמת שיהיה לבי נכון עם יהוה תמיד באמת ובאמונה שלמה ובענוה
אמתיות. ואזכה ברחמיך שיהיה נמשך הרוח הקדש הזה לתוך ידי ורגלי, עד
שאזכה לתקן פנים הידים והרגלים, לגלות ולהאיר הארת הידים והרגלים, עד
שיתעורר לבי בשמחה גדולה לשמוך הגדול באמת, עד שתתפשט השמחה
הקדושה לתוך ידי ורגלי. עד שאזכה להמחאת כף ורקודין דקדושה, באפן שנוזח
להמתיק דינים מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל, על ידי מחאת כף ורקודין
דקדושה, ואזכה ברחמיך לנשא ולהרים ולהעלות את ידי ורגלי לנקותם מכל פגם.

רבוננו של עולם, "חוק ידים רפות וכרפים כושלות תאמיץ", ותרחם עלי ותטהר
ותקדש את ידי ורגלי, ותאמר לאסורים צאו, ואל תתן למוט רגלי, ותוציא
את רגלי ממאסר, ורגלים אשר ירדו לפנות, תוציאם לכטח מהרה ברחמיך הרבים,
מפנות לחיים. ויקים בי מקרא שפתוב: "רגלי עמדה במישור". וידים פגומים
המלכלכים בכמה מיני לכלוכים ופגמים רבים מאד, תרחם עליהם לנקותם
ולטהרם, ותוציאם ממואזה לטהרה. ותמחל ותסלח לי ברחמיך הרבים, על כל
מיני פגמים שפגמתי בידי וברגלי, ותזכה אותי מעתה שיהיו ידי ורגלי קדושים
ומהורים מכל מיני פגמים שבעולם. ותהיה בעזרי שאזכה לעשות מצוות רבות
בידי וברגלי בכל עת ובכל שעה, באפן שאזכה להרים את ידי ואת רגלי לשרשם
שפקדושה, ותתגלה הארתם הגדולה, ואזכה להמחאת כף ורקודין דקדושה:

לימי הספירה

וּזְכַנְי בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים לְקַיֵּם מִצְוֹת סְפִירַת הָעֵמֹר בְּקִדְשָׁהּ וּבְמִתְהַרְתָּ, וּבְלֵב טוֹב
וּבְשִׂמְחָה גְדוֹלָה, עִם כָּל פְּרִטְיָה וְדִקְדוּקָיָה וְכוּנּוּטִיָּה וְתִרְוֵ"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִים
בָּהּ. וְעַל־יְדִירוֹהָ נִזְכָּר לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְעַקֵּר וּלְכַבֵּל קְלַפַּת הַמְּזֶמֶל מִן הָעוֹלָם.

וְתַעֲזְרֵנִי בְּרַחֲמֵיךָ לְקַיֵּם וּלְקַבֵּל אֶת יְמֵי הַפְּוִרִים בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה, וּנְזִכָּה שְׂמִי שׂוֹד
קִדְשַׁת הָאָרֶץ פְּוִרִים, קִדְשַׁת מְרִדְכֵי וְאֶסְתֵּר עֲלֵינוּ וְעַל יוֹרְעֵנוּ וְעַל כָּל
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וּנְזִכָּה לְקַיֵּם כָּל הַמִּצְוֹת הַנּוֹחָגוֹת בְּפְוִרִים בְּקִדְשָׁהּ וּבְמִתְהַרְתָּ וּבְלֵב
טוֹב וּבְשִׂמְחָה גְדוֹלָה. וְתַתֵּן שִׂמְחָה בְּלִבֵּנוּ עַד שְׁתַּתְּפֶשֶׁט הַשִּׂמְחָה בְּיַדְנוּ וּרְגֵלֵנוּ,
וּנְזִכָּה אֹז לְהַמְחִיאת בָּךְ וְרַקוּדִין דְּקִדְשָׁהּ בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה לְשִׂמְךָ בְּאַמֶּת.

וְעֲזַרְנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים שְׁנִקְבַּל עַל עֲצֻמְנוּ מִחֲדָשׁ לְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תוֹרַתְךָ
בְּאַהֲבָה, וּנְזִכָּה לְלַמּוֹד וּלְלַמֵּד לְשִׁמּוֹר וּלְעִשׂוֹת וּלְקַיֵּם, וְתֵאֵיר עֵינֵינוּ
בְּתוֹרַתְךָ, וּנְזִכָּה לְלַמּוֹד וּלְהַבִּין וּלְהַשְׁכִּיל בְּנִגְלָה וּבְנִסְתֵּר בְּאַמֶּת, וְתוֹכְנֵנוּ לְהַשִּׁיב
נִסְתָּרוֹת יְהוָה בְּכָל פַּעַם, וְלֹא נִיעוֹל בְּכִסּוּפָא קַמְךָ:

לראש-חדש

וְתַעֲזְרֵנִי לְחֹזֵר בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת, וְלֹא אֵצֵא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה עַד
שֶׁאֲשׁוּב מֵעוֹנוּתִי, וְאַתְּקֵן אֶת כָּל אֲשֶׁר פָּגַמְתִּי נִגְדָּךְ בְּמַחְשְׁבָה, דְּבוּר
וּמַעֲשֵׂה. וְתִהְיֶה בְּעֲזָרְנוּ שְׁנוּזָכָה לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ הָאָרֶץ הַתְּשׁוּבָה הַשְּׁלֵמָה מִשְׁרָשָׁה
שֶׁהוּא רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ, בְּאֲשֶׁר גְּלִיתָ לָנוּ עַל־יְדֵי צְדִיקוֹךָ הָאֱמִתִּיִּים. וּנְזִכָּה לְקַבֵּל רֹאשֵׁי
חֲדָשִׁים בְּקִדְשָׁהּ גְדוֹלָה וּנְזִכָּה לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ שְׂרָשׁ הַתְּשׁוּבָה בְּכָל שְׁנַיִם־עָשָׂר רֹאשֵׁי
חֲדָשִׁים, אֲשֶׁר נָתַתָּ לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל זְמַן בְּפָרָה לְכָל תּוֹלְדוֹתֵם, בְּאִפְסָן שְׁנוּזָכָה לְשׁוּב
אֵלֶיךָ בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת:

וּזְכַנְי בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים לְהַאֲמִין בְּצְדִיקוֹ אֱמֶת וְאִזְכָּה לְהִתְקַרֵּב אֵלֵיהֶם בְּאַמֶּת.
וְתִהְיֶה בְּעֲזָרֵי שְׂאוּכַל לְעוֹרֵר רַחֲמִים תְּמִיד אֶצְלַת הַצְּדִיקוֹ אֱמֶת, שִׁיתְּפַלְלוּ
עָלַי וְיַעֲתִירוּ בְּעַדִי וְיַעֲזְרוּ רַחֲמִים אֶצְלָךְ לְקַרְבְּנִי אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת, וְיַמְשִׁיכוּ עָלַי וְעַל
יָרְעֵי וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כָּל טוֹב. וְכָל מַה שֶּׁחָסַר לָנוּ הֵן בְּנִשְׁמִיּוֹת וְהֵן
בְּרוּחָנִיּוֹת הַכֹּל יִתְמַלֵּא לְטוֹבָה עַל־יְדֵי תְּפִלוֹת הַצְּדִיקִים הָאֱמִתִּיִּים שִׁיתְּפַלְלוּ עָלַי
וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ, כִּי אֵין לָנוּ כֹּחַ לְסַדֵּר תְּפִלוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ
פְּרָאוּי, וּדְרַבְּנוּ מְגַמְּגִים מְאֹד, וּלְשׁוֹנֵנוּ מְלֵא פָּגָם.

על כן אין לנו שום סמיכה ותקנה, כי אם על תפלת הצדיקים האמתיים, הן הצדיקים האמתיים אשר הם בחיים חיותם לארץ ימים ושנים, הן הצדיקים אמתיים שוכני עפר - עליהם לבד תמכתי יתדותי, עליהם לבד אשים תקנותי, עליהם אשען, ובזכותם וכחם הגדול פאתי לפניך יהוה אלתי ואלתי אבותי, חום וחמל עלינו, שיגנו תפלתם בעדינו, שנוכה על ידי תפלתם להתקרב אליך באמת, ונוכה לסור מרע באמת ולעשות הטוב בעיניך תמיד מעתה ועד עולם אמן סלה:

למוציאיהם - למוציאיהם בפה
 (כשארז"ל עירובין נד.), מאיר לו הדבור בכל
 המקומות שצריך לעשות תשובה,
 כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה
 (ברכות כב.): פתח פיך ויאירו דבריך.
 ובכל פעם ופעם, על ידי כל תשובה
 ותשובה, הוא הולך ממדרגה
 למדרגה, עד שיוצא ממדרגה
 פחותה וקא לתבונות התורה
 לעמקה. וזה ששאלו יוחני וממרא
 למשה (מנחות פה.): תבן אתה מכניס
 לעפרים, והשיב להם: אמרי אנשי,
 למתא ירקא, ירקא שקל. תבן זה
 בחינת תבונה, כמו שכתוב (משלי ב):
 תבונה תנצרך, שהם הבינו שמושה
 רוצה להכניס תבונות התורה

אני יי הוא שמי, וכבודי לאחור
 לא אתו, ותהלתי לפסילים:

(ישעיהו מב)

א פי יש יחודא עלאה ויחודא
 תתאה, הינו: "שמע ישראל",
 ו"ברוך שם פבוד מלכותו לעולם
 ועד" (זוהר בראשית דף יח), וכל אחד
 מישראל צריך שיהיה נעשה זאת
 על ידו, על ידי זה יכול לבוא
 לתבונות התורה לעמקה; כי מי
 שהוא במדרגה פחותה, הוא עדין
 רחוק מתבונות התורה, רק על ידי
 אמצעות הדבור יכול לבוא לתבונות
 התורה לעמקה, הינו על ידי שהוא
 מדבר בהתורה בדבורים, כמו
 שכתוב (משלי ד): פי חיים הם

ב אֵךְ לְדַבּוֹר שְׂאִיר לוֹ, אִי אֶפְשֶׁר לְזַכּוֹת כִּי אִם עַל-יְדֵי כְבוֹד, הֵינּוּ שְׂרִיָּאָה שְׂיֵהִיָּה כְבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשִׁלְמוֹת, שְׂיֵהִיָּה כְבוֹדוֹ לְאִין נֶגַד כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הֵינּוּ עַל-יְדֵי עֲנָה וְקִטְנוּת. כִּי עֵקֶר בְּחִינַת הַדְּבִיבּוֹר הוּא מְכַבֵּד, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים כד): מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד - הֵינּוּ מַלְכוּת פָּה^(א). כִּי כִּשְׁהַתּוֹרָה בָּאָה לְתוֹךְ דְּבִיבּוֹרִים פְּגוּמִים, לָפֶה פְּגוּם, לֹא דִי שְׂאִין דְּבִיבּוֹרֵי הַתּוֹרָה מְאִירִים לוֹ כִּי אִם גַּם הַתּוֹרָה עֲצָמָה נִתְגַּשֵּׁם וְנִתְחַשֵּׁף שֵׁם מְפִיּוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יְהוֹשֻׁעַ א): לֹא יְמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ, בְּחִינַת וַיִּמַּשׁ חֶשֶׁךְ (שְׁמוֹת י), הֵינּוּ שְׁלֹא יִתְגַּשְׁמוּ וְיִתְחַשְׁכוּ מִפִּיךָ, כִּי עַל-יְדֵי שְׂאִין מְשִׁיחִין שְׂיֵהִיָּה כְבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשִׁלְמוֹת, הֵינּוּ עַל-יְדֵי גְדֻלוּת, עַל-יְדֵי-זֶה אִין יְכוּלִין לְפַתַּח פֶּה, בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים יז): סָגְרוּ פִּימוֹ דְּבִירוֹ בְּגֵאוּת; כְּמַעֲשֵׂה דְלוּי בַר סִיסָא, שֶׁהֶעֱלוּהוּ לְבִימָה, וְטַפַּת רוּחוֹ עָלָיו, וְלֹא אָנִיבּוֹן (יְרוּשְׁלָמִי יבְמוֹת פ"ב). כִּי עַל-יְדֵי הַגְּאוּת, הוּא בְּחִינַת עֲבוֹדַת אֱלִילִים^(ב), וּבְעֲבוֹדַת אֱלִילִים כְּתִיב: פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרַפּוּן בְּאֵשׁ (דְּבָרִים ז), וְכֵל הָעוֹמֵד לְשַׂרְף לְשַׂרְף בְּשַׂרְוֹף דְּמִי, וְכַתּוּבֵי מַכְתֵּת שְׁעוֹרָה, כְּמוֹבֵא

בְּיִשְׂרָאֵל, וְעַל כֵּן שְׂאֵלוֹ, כִּי בְּזִמָּן שְׂאִין יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂין רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם הֵם מְשׁוּלִים לְעַפְרָיִם^(א), וְאִיךָ יוּכַל לְהִבְיֵאֵם לְמַדְרָגָה גְבוּהָה, לְתַבּוּנוֹת הַתּוֹרָה. וְזֶה: תְּבֹן - לְשׁוֹן תַּבּוּנוֹת הַתּוֹרָה, אֲתָה מְכַנִּים לְעַפְרָיִם - זֶה בְּחִינַת עַפְרָיִם, הֵינּוּ מַדְרָגָה פְּחוּתָה. הַשִּׁיב לָהֶם: אֲמַרֵי אֲנָשִׁי - הֵינּוּ עַל-יְדֵי הָאֲמִירוֹת, עַל-יְדֵי הַדְּבִיבּוֹר שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, הוּא מְאִיר לוֹ לְכָל הַמְּקוֹמוֹת שְׂצָרִיף לְעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה. וְזֶהוּ: לְמַתָּא יֶרְקָא - לְמְקוֹמוֹת שְׂצָרִיף לְעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה. יֶרְקָא - הוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ בְּמַדְרַשׁ (ב"ר פֶּרֶשׁה מ"ג): וַיֶּרַק אֶת חֲנִיכּוֹ - אוֹרִיקָן בְּפִרְשֵׁת שׁוֹפְטִים, הֵינּוּ שְׂזָרָם לְעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, כִּי פִרְשֵׁת שׁוֹפְטִים נֶאֱמַר עַל תְּשׁוּבָה: מִי הָאִישׁ הִירָא וְרַף הַלֵּב - הִירָא מְעַבְרוֹת שְׁבִידוֹ (כְּשֶׁאֲרָז"ל סוּטָה מ"ג)^(ב). וְזֶהוּ: אֲמַרֵי אֲנָשִׁי: לְמַתָּא יֶרְקָא - הֵינּוּ עַל-יְדֵי הָאֲמִירוֹת וְהַדְּבִיבּוֹר שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, לְמַתָּא יֶרְקָא, לְמְקוֹמוֹת שְׂצָרִיף לְעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, יֶאִיר לוֹ הַדְּבִיבּוֹר, שְׂיִכּוֹל לְעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה. וְזֶה: יֶרְקָא שְׂקָל - בְּחִינַת תְּשׁוּבַת הַמְּשָׁקֵל, שֶׁהַדְּבִיבּוֹר יֶאִיר לוֹ שְׂיִכּוֹל לְעֲשׂוֹת תְּשׁוּבַת הַמְּשָׁקֵל מִמֶּשׁ:

(א) ע"י מגילה טז ע"א. (ב) וע"י בהקדמת תיקונים ירוק מסטרא דאימא דאיהו תשובה קו ירוק. (ג) תקוני זוהר בהקדמה שניה, פתח אליהו. (ד) סוטה ד.

ידי גאות, הוא עושה לעצמו עבודת אלילים, הוא מראה שאין די לו באלקותו, עד שצריך עבודת אלילים, ועל כן פוגם בשדי, שיש די באלקותו לכל בריה; וכששומר הברית, הוא זוכה לאור המאיר לו לתשובה כנ"ל:

ד ואור הזה הוא בחינת טל אורות⁽¹⁾ הפלולים בוא"ו

של כבוד, בבחינת (איוב ל): הן כל אלה יפעל אל פעמים שלוש עם גבר. פעמים שלוש הם בחינת טל אורות של מלוי שלש אותיות ראשונות (פרוש, כי שלש אותיות ראשונות של שם הוי"ה במלוי אלפין הם בגימטריא טל, והם בחינת טל אורות, והם פלולים בהוא"ו של השם)⁽²⁾. עם גבר - שהם פלולים בברית, כי פאיש גבורתו⁽³⁾, ועל שם זה נקרא ברית: בועז (תיקון לא) - בו עז, בו תקפא. אבל כשאינו שומר הברית, הוא מקלקל ה"טל" אורות וממשיך על עצמו על הפרנסה, הינו "טל" מלאכות, כמובא בהר (פנחס דף רמד): מאן דזרק פרווין דנהמא, עניות רדף אבתרה, פלישפן מאן דזרק פרווין דמחא. וזה: בו עז, בו פלול שני הבחינות, הינו ל"ט אורות - מי ששומר הברית, ול"ט מלאכות

בגמרא (ר"ה כת) לענין שופר של עבודת אלילים; וכיון שמכתת פתית שעורה, אין לו פלי הדבור לדבר עמהם. אך כשהוא נזהר ושומר כבוד ה' שיהיה בשלמות, שהוא נבזה בעיניו נמאס, על ידי זה יוכל לדבר דבורים המאירים, בבחינת (יחזקאל מג): והארץ האירה מכבודו, והם מאירים לו לתשובה, ויכול לבוא לתבונות התורה לעמקה כנ"ל:

ג וכבוד בשלמות אינו פי אם על ידי וא"ו שימשיך לתוכה,

כי בלא וא"ו נשאר כבוד פה⁽⁴⁾,

ועל ידי וא"ו הוא בבחינת (תהלים ל):

כבוד ולא ידם. כי כל מקום שנאמר

וא"ו, הוא מוסיף (פסחים ת), הינו

בחינת תוספות קדשה, הינו שמירת

הברית, כמאמר חכמינו זכרונם

לברכה: כל מקום שאתה מוצא גדר

ערוה, אתה מוצא קדשה (מיר קדושים פ'

כ"ה, הובא ברש"י), פי זה תלוי בזה, גאות

ונאוף, כמו שאמרו חכמינו זכרונם

לברכה (סוטה ד) על פסוק (משלי ו):

ואשת איש נפש יקרה תצוד. ועל כן

ברית מכנה בשם שדי, כמו שכתוב

(בראשית לה): אני אל שדי, פרה ורבה;

פי שדי הוא בחינת שיש די

באלקותי לכל בריה (כמובא בפרש"י לך לך

יז), וכשאינו שומר הברית, הינו על-

(ה) שמות ד. (ו) ישע"י כו. (ז) עיין זוהר תצא ר"פ ע"ב. (ח) ע' ב"מ ד' פ"ד.

שְׁשֶׁלְטָנוּתָה שְׁשֶׁת יְמֵי הַחַל, בְּחִינַת שְׁשֶׁה סְדְרֵי מְשָׁנָה (כְּמוֹבָא בְּהַר הַקְדוּשׁ⁽¹⁾ וּבְמַתְבֵּי הָאֲרִיזֵל) שְׁשֶׁמוֹ כְּשֵׁם רְבוֹ, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (שְׁמוֹת כג): כִּי שְׁמִי בְּקִרְבּוֹ (כְּמוֹבָא בְּפִירְשׁ"י שם); וְזֶה בְּחִינַת יְחֻדָּא תַתְּאָה, הֵינּוּ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלַבֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּמַט"ט בְּשֶׁשֶׁת יְמֵי הַחַל, וּמְנַהֵג הָעוֹלָם עַל-יְדוֹ:

וּ וְזֶה בְּחִינַת הַלְכָה וְקַבְלָה: קַבְלָה הִיא בְּחִינַת (תְּהִלִּים כט): ה'שִׁתְּחוּ ל'ה' בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ - רְאשֵׁי-תִבּוֹת קַבְלָה; וְהַלְכָה הִיא בְּחִינַת (שם ק): ה'רִיעוּ ל'ה' כָּל הָאָרֶץ - רְאשֵׁי-תִבּוֹת הַלְכָה, כְּמוֹבָא בְּפִנּוֹת. הַשִׁתְּחוּ ל'ה' בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ, זֶה בְּחִינַת יְחֻדָּא עֲלָא, הֵינּוּ זְוּג שֶׁל שֶׁבֶת, וְזֶה בְּחִינַת בְּרִית עֲלָא, שְׁשֵׁם עֶקֶר הַהִשְׁתַּחֲוּיָה, בְּבְחִינַת (בְּרַאשִׁית מב): וַיִּבְאוּ אַחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲוּ לוֹ, וְהוּא בְּחִינַת הַדְרַת קֹדֶשׁ, בְּבְחִינַת (דְּבָרִים לו): כְּכֹר שׁוּרוֹ הִדָּר לוֹ. הִרְיעוּ ל'ה' כָּל הָאָרֶץ - זֶה בְּחִינַת יְחֻדָּא תַתְּאָה, הֵינּוּ זְוּג שֶׁל חַל, שֶׁהוּא בְּבְחִינַת מַט"ט, שְׁשֶׁלְטָנוּתָה שְׁשֶׁת יְמֵי הַחַל, שְׁשֶׁה סְדְרֵי מְשָׁנָה. וְזֶה: הִרְיעוּ (לְשׁוֹן תְּרוּעָה וְזִמְרָה), בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיהוּ כד): מִכְּנֶף הָאָרֶץ זָמַרְת שְׁמַעְנֵנוּ, כִּי מַט"ט הוּא בְּבְחִינַת כְּנָף,

- מִי שְׁפוּגִם בּוֹ, כִּי עֲזָ עִם הַכּוֹלֵל שְׁתֵּי פְעָמִים טַל. וְזֶה: מִשְׁכָּן מִשְׁכָּן שְׁנֵי פְעָמִים (ט), שְׁנֵי פְעָמִים ל"ט, כִּי ל"ט מְלֹאכּוֹת גְּמָרִינָן מִמִּשְׁכָּן (כְּשֶׁאֲרָדֵל שֶׁבֶת מט). וְכִי שְׁשׁוּמֵר אֶת בְּרִיתוֹ, אֶף-עַל-פִּי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה הַל"ט מְלֹאכּוֹת, הֵם בְּבְחִינַת מְלֹאכּת הַמִּשְׁכָּן, הֵינּוּ מִשְׁכָּן בְּבְנִינָה, בְּחִינַת ל"ט אֹרוֹת; אֶף מִי שְׁפוּגִם בְּבְרִית, הַמְּלֹאכּוֹת שְׁלוֹ הֵם בְּבְחִינַת מִשְׁכָּן בְּחֻרְבָּנָה, בְּבְחִינַת ל"ט מְלֹקוֹת (בְּהַקְדַּמַּת הַתִּיקוּנִים וּבִתְקוּן מח), בְּחִינַת (דְּבָרִים כח): אֶרְבַּעִים יִכְנּוּ וְלֹא יוֹסִיף, הֵינּוּ בְּחִינַת פָּגַם הַבְּרִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת תּוֹסֵפוֹת כְּנ"ל:

ה וְשִׁמְיֶרֶת הַבְּרִית יֵשׁ בּוֹ שְׁנֵי בְּחִינּוֹת: יֵשׁ מִי שְׁזוּגוֹ בְּשֶׁשֶׁת יְמֵי הַחַל, וְאֶף-עַל-פִּי כֵן הוּא שׁוּמֵר אֶת בְּרִיתוֹ עַל-פִּי הַתּוֹרָה, שְׁאִינּוּ יוֹצֵא מִדִּינֵי הַתּוֹרָה; וַיֵּשׁ מִי שֶׁהוּא שׁוּמֵר הַבְּרִית, שְׁזוּגוֹ מִשְׁבֶּת לְשֶׁבֶת, וְהוּא בְּחִינַת יְחֻדָּא עֲלָא וְיְחֻדָּא תַתְּאָה. וְזֶה בְּחִינַת שְׁדֵי שֶׁל שֶׁבֶת, שְׁאֲמֵר לְעוֹלָמוֹ דִּי (כִּי פִרְשָׁה מו, חִיגָה יב), שְׁצַמְצַם אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל הַמְּלֹאכּוֹת, וְזֶה בְּחִינַת יְחֻדָּא עֲלָא. וַיֵּשׁ בְּחִינַת שְׁדֵי שֶׁל חַל, שְׁגַם בְּחַל יֵשׁ צְמַצּוּמִים מִמְּלֹאכָה לְחֻבְרָתָהּ, וְזֶה בְּחִינַת מַט"ט,

(ט) שְׁמוֹת לח. (י) בְּחֻרְבָּן בְּהַקְדַּמַּת וּבִתְקוּן י"ח.

- ראשי-תבות ביאה, כמובא בפגנות. הינו אף-על-פי שזווגו הוא רק משבת לשבת, אף-על-פי-כן צריך שמירה גדולה, בחינת: ושמרו וכו'; כל שפן הקטנים, שהם בחינת דשאין, שזווגם תכופים, גם בששת ימי החל, מפל שפן שצריכים שמירה גדולה לשמור את ברייתם, שישמרו את עצמם על-פי התורה, בבחינת: למיניהם. מיד כששמע שר העולם, שהוא מט"ט, ששלטנותה ששת ימי החל, בחינת דשאים, בחינת יחודא תתאה, פתח ואמר: יהי כבוד ה' - כבוד דיקא, כי על-ידי שמירת הברית בשני הבחינות הנ"ל, הכבוד בשלמות כנ"ל.

נמצא, שעל-ידי שמירת הברית בשני הבחינות הנ"ל, שהוא בחינת יחודא עלאה ויחודא תתאה, הינו מאילנות ודשאים, גדולים וקטנים, זווג של שבת וזווג של חל, בחינת הלכה וקבלה, רזין ורזין דרזין, אזי הכבוד בשלמות כנ"ל, ועל-ידי הכבוד זוכה לדבור המאיר, ועל-ידי הדבור יכול לבוא לתבונות התורה לעמקה כנ"ל:

זזה שאמר רבה בר בר-הנה: זמנא חדא הוי אזלינן בספינתא, וחזאי להאי צפרתא, דהוי קאי עד

לשון: ולא יכנף עוד מוריק (שם ל), כי בו מתלבש הקדוש-ברוך-הוא בששת ימי החל, כידוע:

ז זזה בחינת רזין, ורזין דרזין: רזין הוא בחינת הלכה, רזין דרזין הוא בחינת קבלה. התלבשות הקבלה בהלכה הוא בחינת הנהגת הקדוש-ברוך-הוא בששת ימי החל, שהוא בחינת יחודא תתאה. זזה בחינת: צבי לצדיק רזילי רזילי (סיום הפסוק מנף הארץ הניל). צבי לצדיק, הינו בחינת קדשת הזווג, יש בו שני רזין, הינו יחודא עלאה ויחודא תתאה, שהם בחינת הלכה וקבלה, בחינת רזין ורזין דרזין. זזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (חולין ט): 'הי כבוד ה' לעולם' שר העולם אמרו. בשעה שאמר הקדוש-ברוך-הוא לאילנות: למינהו, נשאו דשאים קל-וחמר בעצמן: מה אילנות, שהם גבוהים ואינם תכופים, אמר הקדוש-ברוך-הוא "למינהו", כל שפן אנו, שאנו קטנים ותכופים, שצריכים לצאת למינהו. פתח שר העולם ואמר: יהי כבוד ה' לעולם. כי באמת גם הגדולים, שזווגן אינם תכופים, רק משבת לשבת, גם להם הזהירה התורה על שמירת הברית, שישמרו את עצמן, כמו שכתוב (שמות לא): ושמרו בני ישראל את השבת

שְׁחַדְבוּר צָרִיךְ לְהַאִיר לוֹ בְּכָל
הַמְקוֹמוֹת שֶׁצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת שָׁם
תְּשׁוּבָה, הוּא לַפְעָמִים בְּבַחֲנֵינָת (רות ג):
וְתַגַּל מְרַגְּלָתִיו (א) וְתִשָּׁכֵב - שְׁחַדְבוּר
צָרִיךְ לְהַאִיר בְּאָדָם, שֶׁהוּא לְמַטָּה
בְּמַדְרָגָה פְּחוּתָה, וְעַל כֵּן נִקְרָא
הַדְּבוּר צְפָרְתָא דְקָאֵי עַד קַרְסְלָה
בְּמֵיא. מֵיא הוּא בַחֲנֵינָת הָאָדָם,
שְׁנַתְהוּהָ מִמֵּיִן דְּיוֹכְרִין וּמֵיִן נוֹקְבִין
פִּידוּעַ, וְהַדְּבוּר, שֶׁהוּא בַחֲנֵינָת
צְפָרְתָא, קָאֵי עַד קַרְסְלָה, אֲצַל

הָאָדָם שֶׁהוּא בְּמַדְרָגָה פְּחוּתָה, כְּדִי
לְהַאִיר לוֹ, בְּבַחֲנֵינָת וְתַגַּל מְרַגְּלָתִיו
וְכֹי פִנ"ל, וְזֵהוּ: דְקָאֵי עַד קַרְסְלָה
בְּמֵיא פִנ"ל. וְאֹמְרִינֵן לִית מֵיא -
הֵינּוּ שֶׁהֵבִינוּ, שְׂאֵי אֲפָשֵׁר לִזְכוֹת
לְדְבוּר אֲלֵא עַל־יְדֵי כְּבוֹד בְּשִׁלְמוֹת,
שִׁיְהִיָּה הָאָדָם בְּעֵינָיו אֲפָס וְאִין. וְזֵהוּ:
לִית מֵיא - שֶׁהָאָדָם יַחְזִיק עֲצָמוֹ
לְאִין, וּבְעֵינָן לְנַחֲוֹתֵי - לְשׁוֹן
שְׁפִלוֹת, הֵינּוּ לְהִיּוֹת שְׁפֵל וְעָנּוּ. אַךְ

שֶׁהִיָּה לְאֹקְרֵי נִפְשֵׁין - לְשׁוֹן (ישעיהו
י: אוקיר אנוש מפז, הינו שהיה
הענוה בשביל גדלות, כדי להתכפד
וללהתיקר, כי מחמת שיודעין גדל
בזוי הגדלות, על כן הם ענוים,
בשביל להתכפד ולהתיקר על־ידי
הענוה, וזהו בחינת עניוּת שֶׁהוּא
תְּכִלִּית הַגְּדֻלוֹת. וְזֵהוּ: וּבְעֵינָן לְנַחֲוֹתֵי

קַרְסְלָה בְּמֵיא, וְרִישָׁה בְּרִקִיעַ.
וְאֹמְרִינֵן לִית מֵיא, וּבְעֵינָן לְמִיחַת
לְאֹקְרֵי נִפְשֵׁין. נִפְסַךְ בְּרַת־קְלָא
וְאֹמַר לוֹ: לֹא תַחֲוֹתוּ לְהֵכָא, דְנִפְלָא
לָהּ חֲצִינָא לְבַר־נַגְרָא הֵכָא הָא
שְׁבַע שְׁנִין, וְלֹא מְטִי לְאַרְעָא. וְלֹא
מְשׁוּם דְנִפְשִׁישָׁא מֵיא, אֲלֵא מְשׁוּם
דְרַדִּיפָא מֵיא. אֹמַר רַב אֲשִׁי: הָאֵי
זִיז שְׂדֵי הוּא, דְכַתִּיב: וְזִיז שְׂדֵי
עֲמָדִי:

רשב"ם:

וְחִזִּינוּ לְהָאֵי צְפָרְתָא וְכוּ'. הֵכִי גְרַסִּינָן:
וְאֹמְרִינֵן לִיכָא מֵיא. הֵינּוּ סְבוּרִין שְׂאִינָן
עֲמָקִין, הוֹאִיל וְלֹא קָאֵי בְּמִים אֲלֵא עַד
קַרְסְוִלְיָה: חֲצִינָא. גְרָזֵן אוּ מַעְצָד: לְבַר
נַגְרָא. חֲרַשׁ עֲצִים: וְלֹא מְשׁוּם דְעַמְיָקָא
מֵיא. מִהֲלַךְ שְׁבַע שְׁנִים לֹא הִגִּיעַ
הַחֲצִינָא לְקַרְקַע: אֲלֵא מְשׁוּם דְרַדִּיפִי
מֵיא. מִתּוֹךְ חֲרִיפוֹת הִנְהַר לֹא הִיָּה נֶצְלַל
עֲדוּן, וְלֹא מִחַמַּת הַעֲמָק בְּלִבָּד: וְזִיז שְׂדֵי
עֲמָדִי. רֵאשׁוּ מִגִּיעַ לְרִקִיעַ:

צְפָרְתָא זֶה בַחֲנֵינָת הַדְּבוּר, שֶׁהוּא
אֲמָצְעִי בֵּין הָאָדָם, שֶׁהוּא
נִתְהוּהָ מִמֵּיִן דְּיוֹכְרִין וּנוֹקְבִין, וּבֵינֵן
הַשְּׂמַיִם, שֶׁהוּא בַחֲנֵינָת תְּבוּנוֹת
הַתּוֹרָה, כְּמוּבָא (במדר ויקרא טז, ובערכין טז)
עַל מִצְרַע שֶׁצָרִיךְ לְהֵבִיא שְׁנֵי צְפָרִים,
יְבוֹא פְּטָטִיא וַיִּכְפֹּר עַל פְּטָטִיא. וְזֵהוּ:
דְקָאֵי עַד קַרְסְלָה בְּמֵיא - כִּי מֵאַחַר

מאֲרָצָם, כַּמֵּאֲמֹר חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנוּם
 לְבָרְכָה (גיטין פח.) לֹא גָלוּ יִשְׂרָאֵל עַד
 שֶׁעָבְדוּ בָּהּ שֶׁבַע בְּתֵי עֲכוּ"ם;
 וּבִשְׁבִיל זֶה נִקְרָא עֲכוּ"ם בְּלָשׁוֹן
 תַּפְאֲרֶת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיהו מד):
 כִּתְּפֹאֲרֶת אָדָם לְשַׁבַּת בַּיִת; כִּי
 הָעֲבוּדָה זָרָה, שֶׁהוּא הַגְּדֵלוֹת, הוּא
 מִנְּפִילַת הַתַּפְאֲרוֹתוֹ. וְזֶהוּ: הֵא שֶׁבַע
 שָׁנִין - זֶה בְּחִינַת הַגְּדֵלוֹת, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת שֶׁבַע בְּתֵי עֲבוּדָה זָרָה כִּנּוּל.
 וְזֶהוּ: וְלֹא מִטֵּי לְאַרְעָא - הֵינּוּ
 שְׁעַל־יְדֵי הָעוֹוֹן הַזֶּה עֲדִין לֹא חֲזַרְנוּ
 לְאַרְצֵנוּ, כִּי עַל־יְדֵי הָעוֹוֹן הַזֶּה, שֶׁהוּא
 הַגְּדֵלוֹת, שֶׁהוּא פְּעוּבַד עֲבוּדָה זָרָה,
 בְּחִינַת שֶׁבַע בְּתֵי עֲבוּדָה זָרָה, עַל־
 יְדֵי־זֶה גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ כִּנּוּל, וְעַל־יְדֵי־
 זֶה עֲדִין לֹא חֲזַרְנוּ לְאַרְצֵנוּ - הַפֶּל
 עַל־יְדֵי הָעוֹוֹן הַזֶּה שֶׁל הַגְּדֵלוֹת,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה כִּנּוּל^(א).
 וְזֶהוּ: וְלֹא מִשּׁוּם דְּנַפְיֵשִׁי מִיָּא -
 הֵינּוּ, לֹא תֵּאֲמַר שֶׁבִשְׁבִיל זֶה לֹא מִטֵּי
 לְאַרְעָא, דְּהֵינּוּ שְׂאִין יְכוּלִין לְהִגִּיעַ
 וּלְשׁוּב לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל, מִשּׁוּם דְּנַפְיֵשִׁי
 מִיָּא, מִחֲמַת שֶׁהָעֲכוּ"ם הֵם רַבִּים,
 בְּחִינַת רַבִּים הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה (דברים ז),
 שֶׁהֵם בְּחִינַת מֵיִם רַבִּים^(ב). אֱלֹא
 מִשּׁוּם דְּרִדְיָפִי מִיָּא - שֶׁהֵם רוֹדְפִים
 אַחַר הַכְּבוֹד, שֶׁהוּא בְּחִינַת מֵיִם,
 בְּחִינַת אֵל הַכְּבוֹד הַרְעִים ה' עַל מֵיִם

- לְהִיּוֹת שְׁפָלִים וְעָנּוּיִם, לְאוֹקוּרֵי
 נַפְשֵׁינּוּ - כְּדֵי שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נִהְיֶה
 יְקָרִים וְחֲשׁוּבִים, כִּי הַגְּאוּה מְבֻזָּה
 מְאֹד. נִפְק בְּרַת־קָלָא וְאִמְרוּ, לֹא
 תַּחֲתוֹ לְהֵכָא - לֹא תַּחֲתוֹ לְהִיּוֹת
 שְׁפָלִים בִּשְׁבִיל זֶה, בִּשְׁבִיל לְאוֹקוּרֵי
 נַפְשֵׁינּוּ - שֶׁהַזְּהִירָם הַבְּתִּיקוֹל שֶׁלֹּא
 יִהְיוּ עָנּוּיִם בִּשְׁבִיל לְהַתִּיקֹר
 וּלְהַתְּכַפֵּד, כִּי זֶה עֲנוּוֹת הִיא תַּכְלִית
 הַגְּדֵלוֹת. דְּנִפְלָה חֲצִינָא לְבַר־נְגְרָא
 הֵא שֶׁבַע שָׁנִין, וְלֹא מִטֵּיָא לְאַרְעָא
 - שֶׁהַבְּתִּיקוֹל הוֹדִיעָה לָהֶם שֶׁרַשׁ
 הַגְּדֵלוֹת, כְּדֵי שִׁיתְּרַחֲקוּ עַד קֶצֶה
 אַחֲרוֹן, וְלֹא יַחֲתוּ לְהֵכָא - שֶׁלֹּא יִהְיוּ
 עָנּוּיִם בִּשְׁבִיל גְּדֵלוֹת, כַּמֵּאֲמֹר
 חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנוּם לְבָרְכָה (אבות פ"ד): מְאֹד
 מְאֹד הָיוּ שְׁפִלְרוּחַ; הֵינּוּ שֶׁהוֹדִיעָה
 לָהֶם, שֶׁהַגְּדֵלוֹת הוּא מִנְּפִילוֹת
 הַהַתַּפְאֲרוֹת וְהַגְּאוּה שֶׁל הַקְּדוּשָׁה
 בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁהוּא לְבוּשׁוֹ, כְּמוֹ
 שֶׁכָּתוּב (תהלים צג): ה' מֶלֶךְ גָּאוֹת לְבֹשׁ.
 וְזֶה: דְּנִפְלָא חֲצִינָא - בְּחִינַת לְבוּשׁ,
 כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שם קכט): וְחָצְנוּ מַעֲמַר.
 בַּר נְגְרָא - זֶה הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא,
 כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שם קד): הַמְקַרֵּה בְּמֵיִם
 עַלְיוֹתָיו, וְכַמֵּאֲמֹר (חולין ט): אֱלֹקֵיכֶם
 נָגַר הוּא. מִנְּפִילַת הַלְּבוּשׁ הַזֶּה
 נִתְּהוּה הַגְּדֵלוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת שֶׁבַע
 בְּתֵי עֲכוּ"ם, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה גָּלוּ יִשְׂרָאֵל

(יב) ע"י תדא"ר פרק לא. (יג) שה"ש ח. ע"י באהל"ק אות לד.

בְּחִינַת שְׁמִירַת הַבְּרִית בְּשֵׁתֵי בְּחִינֹת
כַּנ"ל, עַל־יְדֵי־זֶה הַכְּבוֹד בְּשִׁלְמוֹת,
וְעַל־יְדֵי כְבוֹד בְּשִׁלְמוֹת זֹכִין
לְצַפְרָתָא, שֶׁהוּא הַדְּבֹר, שֶׁהוּא
אֲמָצְעֵי בֵּין מֵיא לְרַקִּיעַ כַּנ"ל, כִּי זִי
הוּא בְּחִינַת יְחֻדָּא תַתָּא, בְּחִינַת
מט"ט, בְּחִינַת: מִכְּנֶפֶת הָאֶרֶץ כַּנ"ל. כִּי
אֵיתָא בְּמִדְרַשׁ־רַבָּה (ב"ר פְּרָשָׁה יט, ויק"ר
פְּרָשָׁה כב): עוֹף אֶחָד יֵשׁ, בְּשָׁעָה
שְׁמֹפְרִישׁ אֵת כַּנְּפֵיו הוּא מַחְשִׁיף אֵת
הַשָּׁמַשׁ, וְזִיז שָׁמוּ; וְזֶה בְּחִינַת יְחֻדָּא
תַתָּא, בְּחִינַת מט"ט, בְּחִינַת מִכְּנֶפֶת
הָאֶרֶץ, שְׁבוּ מִתְּלַבֵּשׁ בְּרִית עֲלֵאָה,
שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשָּׁמַשׁ (י), שְׁדֵי - זֶה
בְּחִינַת יְחֻדָּא עֲלֵאָה כַּנ"ל:

וְזֶה: אֲנִי ה' - יְחֻדָּא עֲלֵאָה, הוּא
שָׁמַי - יְחֻדָּא תַתָּא; וּכְבוֹדֵי
לְאַחַר לֹא אֲתֵן - זֶה בְּחִינַת כְּבוֹד
בְּשִׁלְמוֹת, וְתַהֲלֵתִי לְפָסִילִים - זֶה
בְּחִינַת הַדְּבֹר, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: תַּהֲלֵת
ה' יְדַבֵּר פִּי - הַכֹּל כַּנ"ל:

רַבִּים (תהלים כט); עַל־יְדֵי־זֶה אֵין יְכוּלִין
לְהִגִּיעַ וּלְחַזֵּר לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ
עַל־יְדֵי רְדִיפַת הַכְּבוֹד וְהַגְּדֻלוֹת, כִּי
עָקָר אַרְיֵכַת הַגְּלוּת שְׁאִין יְכוּלִין
לָשׁוּב לְאַרְצֵנוּ, הוּא רַק מַחְמַת עוֹוֹן
הַגְּדֻלוֹת וְרְדִיפַת הַכְּבוֹד כַּנ"ל. כֹּל זֶה
הוֹדִיעָה לָהֶם הַבַּת־קוֹל, גְּדֹל בְּזוּי
הַגְּדֻלוֹת, כְּדֵי שִׁיתְרַחֲקוּ מִהַגְּדֻלוֹת
עַד קֶצֶה אַחֲרוֹן כַּנ"ל, וְאִז כְּבוֹד הַשֵּׁם
יִתְבַּרַךְ בְּשִׁלְמוֹת כַּנ"ל, וְאִז זֹכִין
לְדְבֹר הַמֵּאִיר, שֶׁהוּא בְּחִינַת צַפְרָתָא
הַנ"ל, כַּנ"ל. אָבֵל אֵיךְ זֹכִין לָזֶה,
לְשַׁבֵּר הַגְּדֻלוֹת וְהַכְּבוֹד שֶׁל עֲצֻמוֹ
לְגַמְרֵי, וְשִׁיחֶיהָ כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ
בְּשִׁלְמוֹת - הוּא עַל־יְדֵי שְׁמִירַת
הַבְּרִית בְּשֵׁתֵי בְּחִינֹת הַנ"ל, שֶׁהֵם
בְּחִינַת יְחֻדָּא עֲלֵאָה וְיְחֻדָּא תַתָּא.

וְזֶהוּ שְׁאֵמַר רַב אֲשֵׁי: הָאֵי זִיז שְׁדֵי
הוּא - הֵינּוּ בְּחִינַת יְחֻדָּא
עֲלֵאָה וְיְחֻדָּא תַתָּא, שְׁעַל־יְדֵי
יְחֻדָּא עֲלֵאָה וְיְחֻדָּא תַתָּא, שֶׁהֵם

תפילה יא

אנא השם הנכבד והנורא, מלך הכבוד, אשר בראת כל העולם כלו בשביל כבודך ותפודך, כמו שפתוב: "כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו ויצרתיו אף עשיתיו".

ובכן תעזרני ברחמיך הרבים, שאזכה שיתגדל וישתבח ויתעלה כבודך על ידי, ותהיה בעזרי שאוכל לבטל עצמי לגמרי ולמעט בכבודי, שיהיה כבודי לאין ואפס, ולא אשגיח על כבוד עצמי כלל, רק להרבות כבוד המקום, ויהיו כל עסקי ועשיתי ומחשבתי ורצוני כלם רק בשביל כבודך הגדול ותפודך.

ותעזרני ברחמיך הרבים לשבר ולסלק מעלי מדת הגאווה, שאזכה שלא יעלה בלבי שום צד ונגוד גאות בעולם ואזכה לענוה באמת. ותמן לי שכל וחכמה אמתיות מאתך באפן שאוכל להפיק דרכי הענוה, ואנצל מענוה פסולה, מענוה שהיא בשביל כבוד, שזאת הענוה היא תכלית הגדלות, שלא תהיה פוגת, חס ושלום, להיות ענו כפי להתכבד ולהתקנר על ידי זה, רק תזכני ברחמיך הרבים וחסדיך הגדולים האמתיים שאזכה לתכלית הענוה באמת לאמתו:

אנא יהוה מלא רחמים רבים, הרחמן באמת, יעזרני רחמיך וחסדיך על גבוה וחדל אישים כמוני, שאזכה להרגיש שפלותי באמת, ואל יגרמו עוונותי לדחות אותי, חס ושלום, לבלבל את דעתי ומחשבותי במחשבות של שמות שהם המחשבות של פניות ונבחות. רחם עלי למענך ותצילני ברחמיך הרבים משום צד גאות ונבחות בעולם כלל, כי באמת ידעתי כי איני ראוי וכדאי להתקרב אליך, כי פגמתי בכבודך מאד כאשר אתה ידעת יהוה אלהי. אף נשענתי על רחמיך הרבים, שתהיה בעזרי ותשתדל בהצלחתי.

על כן עזרני יהוה אלהי, שלא יתבלבל דעתי בשום צד פניות וגאות כלל, ותרחם עלי ברחמיך הרבים ולא תניחני לתעות בדרכים גבוכים, חס ושלום. ותעשה ברחמיך את אשר בחסדך אלך, ואת משפטיך אשמר באמת

בְּתַכְלִית הַעֲנֶה בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ, וְתַעֲזֹרֵנִי שְׂאֵפְלוּ בְּשִׁעָה שְׁתֹּזְבְּנִי לַעֲשׂוֹת טוֹב, שְׁלֵא אֲדַע מִעֲצָמִי כָּלֵל לַעוֹלָם.

אָנָּה יְהוָה, רַחֲמֵן הָאֵמֶת, מְלֵא רַחֲמִים, חִמּוּל עַל מַעֲשֵׂיךָ, וְתַפְתַּח פִּי וְלִבִּי שְׂאוּכַל לְפָרֵשׁ שִׁיחִי לְפָנֶיךָ, וְאִזְכְּרָה לְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ הָאֵמֶתִּים עָלַי, שְׁתַּרְחֵם עָלַי מִעַתָּה, וְתַעֲזֹר לִי שְׂאִזְכְּרָה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר עֲצָמִי בְּקִדְשַׁת הַבְּרִית וְאִנְצַל מִעַתָּה מִכָּל מִינֵי פָּנִים הַבְּרִית שְׂבָעוֹלָם. "הַעֲבֵר עֵינַי מִרְאוֹת שְׂאוּ בְּדַרְכֶיךָ חַיִּי".

וְכָל מִה שֶׁפָּגַמְתִּי עַד עַתָּה בְּבְרִית קִדְשׁ עַל הַכֹּל תִּמְחַל וְתִסְלַח לִי, מוֹחַל וְסוֹלַח בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְחֶסֶדֶךָ הַעֲצוּמִים, הֵן מִה שֶׁפָּגַמְתִּי בְּמַחְשָׁבָה אוּ בְּדַבָּר אוּ בְּמַעֲשֵׂה, הֵן מִה שֶׁפָּגַמְתִּי בְּרֵאֵית הָעֵינַי וּבְשִׁמְעַת הָאָזְנוֹ וּבְחַיֵּשׁ הָרִיחַ, בֵּין בְּשׁוֹגֵג בֵּין בְּמִזִּיד בֵּין בְּאִנּוּם בֵּין בְּרִצּוֹן וְכָל מִינֵי פָּגַמִּים שֶׁפָּגַמְתִּי בְּפָנִים הַבְּרִית עַל הַכֹּל תִּמְחַל וְתִסְלַח לִי חֲנוּן הַמְּרַבֶּה לְסַלַּח. "לִמְעַן שִׂמְךָ יְהוָה וְסַלַּחְתָּ לְעוֹנֵי כִּי רַב הוּא". וְתַרְחֵם עָלַי וְתִשְׁפָּר וְתִמְנַר וְתִכְנִיעַ וְתִכַּבֵּל אֶת כָּל מִינֵי קִשְׁרִים וְעִבּוֹתוֹת וְשִׁלְשֻׁלַּת דְּסִטְרָא אַחְרָא שְׁנִקְשְׁרוּ וְנִגְדְּלוּ עַל יְדֵי עוֹנֹתַי הַמְּרַבִּים, אֲשֶׁר הֵם מִתְנַבְּרִים עָלַי בְּכָל עַת וְרוֹצִים לְמַשְׁכְּנִי, חֵם וְשָׁלוֹם, מִפְּנֵים לְפָנִים, וְאִין מִזִּיחִים אוֹתִי לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר עֲצָמִי בְּאֵמֶת פְּרָאוּי, וּמַחְמֹת זֶה אֲנִי רַחוּק מִקְּדֻשַׁת הַבְּרִית בְּאֵמֶת, פְּרָאוּי לְאִישׁ יִשְׂרָאֵל לְזֹרַע אֲבֹרָהּם יִצְחָק וְעַקֵּב אֲשֶׁר בָּהֶם בְּחַרְתָּ:

רַבּוֹנֵנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֵתָה יְדַעְתָּ אֶת לִבִּי, חוּם וְחִמּוּל עָלַי, וְתַפְסֵק וְתַקְרַע וְתִשְׁפָּר וְתִכַּבֵּל אֶת כָּל הַקִּשְׁרִים וְהַשִּׁלְשֻׁלַּת דְּסִטְרָא אַחְרָא, עַד שְׁלֵא יְהִיָּה לְהֵם שׁוּם כַּח לְהַתְנַבֵּר עָלַי כָּלֵל. וְתִכַּבֵּלֵם בְּכַפּוּל גְּמוּר שְׁלֵא יִשְׂאֵר מִהֵם שׁוּם זָכָר וְרִשְׁמִיָּה בְּעוֹלָם כָּלֵל, רַק כָּל הָעוֹנוֹת יִתְהַפְּכוּ לְזִכִּיּוֹת. וְאִם אֲמַנּוּם לֹא זִכִּיּוֹתֵי עֲדִין לְתִשׁוּבָה זו, כִּי עֲדִין לֹא הִתְחַלַּתִּי לַעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה בְּאֵמֶת כָּלֵל, אַף עַל פִּי כֵן תִּתֵּן לִי בְּמַתְנַת חֲנּוּם וְנִדְבַת חֶסֶד, וְתַרְחֵם עָלַי בְּחֶסֶדֶךָ הַגְּדוֹל, וְתִרְאֶה בְּעֵינַי וְעִמְלִי אֲשֶׁר הֵם אוֹרְבִים עָלַי בְּכָל עַת וּבְכָל שְׁעָה וּמַעֲנִים אֶת נַפְשִׁי וְרוּחִי וּנְשַׁמְתִּי בְּכָל מִינֵי עֲנּוּיִים, וְרוֹדְפִים אַחֲרַי בְּכָל מִינֵי רְדִיפוֹת שְׂבָעוֹלָם, וְרוֹצִים לְגַרְשְׁנִי, חֵם וְשָׁלוֹם, מֵאֶרֶץ חַיִּים, וְהֵם צוֹדִים אֶת נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ, חֵם וְשָׁלוֹם.

וְאִם אֲמַנּוּם אֲנִי בְּעֲצָמֵי רוּדְף אוֹתִי יוֹתֵר מִכָּלֵם, כִּי בְּוֹדָי הַבְּחִירָה חֲפְשִׁית, וּמִי וּיְכַל לְהַכְרִיחַ אוֹתִי לְהַפּוֹת לְדַרְפֵם, חֵם וְשָׁלוֹם, הִנְנִי מוֹדָה וּמִתְנַדָּה פִּי בְּאֵמֶת אֲנִי בְּעֲצָמֵי חַיִּיב. כִּי אֲנִי אֲדִנִּי הָעוֹזֵן, אֲבָל מִה אַעֲשֶׂה יְהוָה אֱלֹהֵי כִּי מִטָּה דִּינִי מֵאֵר, וְאִינִי יוֹדַע לְבַקֵּשׁ אִיזָה דְרָךְ מְנוּם לְנוּם מִהֵם וְלְהַתְנַבֵּר עַל כָּל הַתְּאוֹת

והרהורים רעים שהם מתגברים עלי בכל עת, ואין לי שום תקנה כי אם על רחמיך הרבים וחסדיך הגדולים, שתעזור לי ותתן לי כח להתגבר על כל מיני תאוות והרהורים רעים להכניעם ולהשפילם ולשברם ולסלקם מעלי ומעל גבולי מעתה ועד עולם, שלא יכנס בדעתי ומחשבותי שום צד הרהור בעולם כלל, רק מחי ומחשבותי יהיו קדושים וטהורים תמיד בתכלית הקדשה בשלמות:

ותעזרני ברחמיך הרבים, שאזכה לקדשה וטהרה, שאזכה לקדש עצמי במתן לי, ואזכה בכל פעם להוסיף קדשה על קדשה, עד שאזכה לקדשה ופרישות באמת, עד שאזכה שיתחד על ידי יחודא עלאה ויחודא תתאה:

אנא יהוה, עזרני ברחמיך הרבים שלא אאבד את עולמי, חס ושלום, על ידי טרדת הפרנסה, ותצילני ברחמיך הרבים מפגם הל"ט מלאכות דסמרא אחרא שהם ל"ט מלקיות, שהם מטרידים את רב העולם ביגיעות וטרדות העולם הזה, אשר הם רצים כל ימיהם אחר פרנסתם ביגיעות וטרדות גדולות מאד, והם אוכלי לחם בעצבון. בועת אפם יאכלו לחם עד שובם אל האדמה ומאומה לא ישאו בעמלם, כי טרדת הפרנסה מבלבלת אותם כל ימיהם, ומונעת אותם מזכור ולשים אל לבם את תכליתם - מה יעשו ליום פקדה.

אנא יהוה, מלא רחמים רבים, רחם עלי ועל כל חברתנו ועל כל עמך בית ישראל, ותציל אותנו מכל זה, ותזכה אותנו שלא נהיה טרודים כלל בטרדת הפרנסה, ואפלו בעת שאנו מכרחים לעשות איזה עסק או משא ומתן בשביל פרנסה, תעזרני ברחמיך הרבים שיהיה הכל בקדשה ובטהרה, באמת ובאמונה ברצונך הטוב, בלי טרדא וכלי בלבול הדעת כלל. ונדע ונאמין כי הכל מאתך ולא על ידינו כלל, וכל עסקנו ועשייתנו במשא ובמתן ועסקי פרנסה יהיה הכל מזבך ומזקק, עד שיהיו מאירים כל הל"ט מלאכות ויכללו בט"ל אורות הנמשכים משמך הגדול. וכל הל"ט מלאכות יהיו בקדשה ובטהרה. בבחינות מלאכת המשכן, ויתברך את מעשה ידינו, ותשלח ברכה והצלחה בכל עסקנו ועשייתנו. ותזמין פרנסתנו קדם שנגטרך להם, ברוח ולא בצמצום, בהתר ולא באסור מתחת ידך הרחבה והמלאה. ויהי נועם יהוה אלהינו עלינו ובעשה ידינו פוננה עלינו ובעשה ידינו פוננהו.

ועזרנו יהוה שנהיה שמחים בחלקנו תמיד ותהיה תורתנו קבע ומלאכתנו עראי. ואפלו באותה השעה המעוטה שנגטרך לעסק באיזה עסק או משא ומתן

בְּשִׁבִיל הַכְּרַחֲיוֹת פִּרְנָסָתָנוּ. גַּם אִזְ נִהְיָה דְבוּקִים בְּךָ וּבְתוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה, וְלֹא נִשְׁפַח
אוֹתָךְ אֶפְלוּ רַנַּע קָלָה:

אָנָּה יְהוָה. זַכְּנִי לְהַגִּיעַ לְכָל מַה שֶּׁבִּקְשָׁתִי מִלְּפָנֶיךָ. וְעוֹד לִי מֵעַתָּה שְׂאוּזָה לְקַדֵּשׁ
אֶת עַצְמִי בְּקִדְשַׁת הַבְּרִית, וְאוֹזֶה לְכַפֵּל עַצְמִי בְּגֶדֶךָ בְּאַמַּת, וְלֹא יֵעָלֶה בְּלִבִּי
וְדַעְתִּי שׁוֹם צַד גָּאוֹת וּנְבָחוֹת וּפְגִיזוֹת בְּעוֹלָם, וְאוֹזֶה לְעַנּוּהַ בְּאַמַּת לְאַמַּת. וְתַעֲזְרֵנִי
וְתוֹכְנֵנִי שִׁיתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ וְיִשְׁתַּבַּח כְּבוֹדְךָ הַגָּדוֹל עַל יָדִי, וְתוֹכְנֵנִי לְדַבּוּרִים הַמְּאִירִים
בְּתוֹרָה, וְיֵאֱרֹו לִי דַבּוּרֵי הַתּוֹרָה לְצֵאת מִפְּחִיתוֹת וּשְׁפִלוֹת מִדְּרַגְתֵּי הַפְּחוּתָהּ וּשְׁפִלָּה
מְאֹד, וְאוֹזֶה שִׁיֵּאֱרֹו לִי דַבּוּרֵי הַתּוֹרָה בְּכָל פֶּעַם לְכָל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁאֲנִי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת
תְּשׁוּבָה, בְּאִפְן שְׂאוּזָה לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבַת הַמִּשְׁקָל מִמֶּשׁ עַל כָּל חַטָּאֵי וְעוֹנוֹתֵי וּפְשָׁעֵי
הַמְּרִבִּים, וְעַל כָּל הַפְּגָמִים שֶׁפָּגַמְתִּי בְּכְבוֹדְךָ הַגָּדוֹל יְתַפְּרֵךְ מִנְּעוּרֵי עַד עַתָּה, וְתוֹכְנֵנִי
לְתַקֵּן הַכֵּל בְּחַיִּי, וְתַעֲזְרֵנִי בְּכָל פֶּעַם לַעֲלוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, עַד שְׂאוּזָה לְבֹא
לְתַבּוּנַת הַתּוֹרָה לְעַמְקָהּ, וְתוֹכְנֵנִי לִידַע וּלְהַכִּין וּלְהַשְׁיֵן הַלְּבָב וּלְקַבֵּל, רְצוֹן וְרִוּן
דְּרְצוֹן.

יְהוָה אֱלֹהִים, נִפְשִׁי יוֹדַעַת מְאֹד כִּמֶּה אֲנִי רַחוּק מִכֶּל אֱלֹהִים, עַד אֲשֶׁר מִסּוּהַ
הַבוּשָׁה עַל פְּנֵי. לְבַקֵּשׁ עַל כָּל אֱלֹהִים, כִּי אֵיךְ יוֹכֵל נִבְזָה וְנִמְאָם כְּמוֹנֵי לְבַקֵּשׁ
גְּדוּלוֹת פְּאֵלָה, אֵיךְ עַל רַחֲמֶיךָ הַגְּדוּלִים נִשְׁעַנְתִּי, וְעַל עֲנוּתְנוּתְךָ וְטוֹבְךָ תִּמְכַּתִּי
יְתוֹדַתִּי, כִּי אַתָּה טוֹב לְכָל וְאֵין דְּבַר נִמְנַע מִמֶּךָ, וְאַתָּה עוֹשֶׂה גְּדוּלוֹת וְנִפְלְאוֹת
עַד אֵין חֶקֶר בְּכָל עַת וּבְכָל שָׁעָה, וְכִי יֹאמֵר לָךְ מַה תַּעֲשֶׂה.

עַל כֵּן עֵינֵי לָךְ תְּלוּיּוֹת עַד שֶׁתַּחַנְנֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ לְכָל מַה
שֶׁבִּקְשָׁתִי מִלְּפָנֶיךָ, חַיֵּשׁ קַל מְהֵרָה, וְאִם לֹא עֲבָשׁוּ אֵימַתִּי, כִּי כְּבֹר פְּלִיתִי
שְׁנוֹתֵי בְּהֶבֶל וְרִיק. עֲזְרֵנִי מֵעַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ, שְׂאוּזָה לְהַתְּעוֹרֵר מֵחַיִּים לְהַמְשִׁיךְ עָלַי
קִדְשָׁה וְטַהֲרָה בְּאַמַּת, עַד שְׂאוּזָה לְהַגִּיעַ לְכָל מַה שֶּׁבִּקְשָׁתִי מִלְּפָנֶיךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן
שְׂמֹךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן כְּבוֹדְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשָׁתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ, כִּי שְׂמֹךְ
וּכְבוֹדְךָ עָלֵינוּ נִקְרָא, וּכְכֹר הַבְּטַחְתָּנוּ שְׁלֵא תִתֵּן כְּבוֹדְךָ לְאַחַר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "אֲנִי
יְהוָה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן וְתַהֲלֵתִי לְפָסִילִים", עֲזְרֵנִי יְהוָה שִׁיתְגַּדֵּל
כְּבוֹדְךָ עַל יְדֵינוּ, וּכְבוֹדְךָ יִמְלֵא כָּל הָאָרֶץ, תֵּאִיר אֶרֶץ מִכְּבוֹדְךָ, "יְהִי כְבוֹד יְהוָה
לְעוֹלָם וְשִׂמְחַת יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו, בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹשֶׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוּ
וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן":

תורה יב

לשון רבנו זכרוננו לברכה

תהלה לדוד, ארוממך וכו':

(תהלים קמה)

א מה שאנו רואים, שעל פי הרב הלומדים חולקים על הצדיקים, ודוברים על הצדיק עתק בגאווה ובוז, זהו מכון גדול מאת השם יתברך. פי יש בחינת יעקב ולבן; יעקב הוא הצדיק, המחדש חדושין דאורייתא ולומד תורתו לשמה, וטובו גנוז ושמור וצפון לעתיד, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: למחר לקבל שכרם (עירובין כב); ועל שם ששכרו לבסוף, על שם זה נקרא יעקב, לשון עקב וסוף, שכרו לבסוף. ולבן הוא תלמיד-חכם שד יהודי^(א), שתורתו להתיהר ולקנטר, ותלמיד-חכם כזה נבלה טובה הימנו (מדר ויקרא א, עיין מתנות כהונה):

וזה ידוע, שאינו נקרא תלמיד-חכם אלא עלידי תורה שבעל-פה,

פי זה שידע ללמד חמש אינו נקרא תלמיד-חכם, אלא זה שהוא בקי בגמרא ופוסקים. וכשלומד בלא דעת, נקרא לבן, על שם ערמימיות שנכנס בו, ושונא ורודף את הצדיקים, צדיק עליון וצדיק תחתון, פי שכינתא בין תרין צדיקא יתבא, כמו שכתוב בזהר (ויצא דף קנג; ויחי דף רמה): צדיקים ירשו ארץ - צדיקים תרי משמע. ושני צדיקים אלו הם: זה הצדיק שחדש זאת התורה שבעל-פה, זה צדיק עליון; וצדיק התחתון, זה שלומד החדושין ותורה שבעל-פה הינו שכינתא, כמו שכתוב (בפתח אליהו): מלכות - פה, ותורה שבעל-פה קרינן לה. וכשהשכינה, הנקרא תורה שבעל-פה, באה בתוך תלמיד-חכם שד יהודי, זה נקרא גלות השכינה, ואז יש לו פה לדבר על צדיק עתק וכו'. וכשהאדם לומד בקדשה ובטהרה איזה דין ופסק, שחדש איזה תנא או

צדיק אחר, עלידיזה נעשה בחינת נשיקין^(א), ונשיקין זה בחינת התדבקות רוחא ברוחא, פי הפסק הזה הוא דבורו של התנא, ודבור הוא החיות, כמו שכתוב (בראשית ב): לנפש חיה, ותרגומו: לרוח ממלא; ורוח ממלא, הינו הנפש חיה, היא באה מתורה שבעלפה, כמו שכתוב (שם א): תוצא הארץ נפש חיה. נמצא בשעה שמחדש התנא איזה חדוש ומדבר זה החדוש, זה הדבור בעצמו היא בחינת התורה שבעלפה שחדש, כי משם מוצאה, כמו שכתוב: תוצא הארץ נפש חיה. נמצא, עכשו כשלומדים את החדוש הזה, וכשמניסין הלמוד והחדוש בתוך פה, נמצא שמדבקין רוח הצדיק שחדש זה החדוש, עם רוח ממלא, הינו עם הדבור הלומד זה החדוש עכשו, וזאת ההתדבקות רוחא ברוחא נקרא נשיקין^(א). נמצא כשלומדין איזה הלכה שחדשו התנאים, עלידיזה נתדבק רוח התנא עם רוח הלומד, ודומה כאלו נושק את עצמו עם התנא: אבל תלמיד חכם שד יהודי, כשלומד גמרא או פסקדין, עליו כתוב (משלי כז): נעטרות נשיקות שונא, פי התנא

אינו יכול לסבל רוחו של תלמיד חכם שד יהודאי, פי מי יכול לסבל לנשק את עצמו עם נבלה, כל שכן שנבלה טובה הימנו. ואפלו צדיקים שכבר הלכו לעולמם, וכשאנו לומדין תורותיהן, עלידיזה נתדבק רוחם ברוחנו, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (יבמות צז): שפתותיהם דובבות בקבר, וזה עלידי בחינת נשיקה:

וזה בחינת: וישק יעקב לרחל,

וישא קולו ויבך (בראשית כט) -

פרש רש"י: שצפה ברוח הקדש שאינה נכנסת עמו לקבורה. רחל - בחינת תורה שבעלפה, שהיא כרחל לפני גוזזיה, שהכל גוזזין ופוסקין ממנה הלכות, והם נעשים לבושין, כמו שכתוב (משלי כז): כבשים ללבושך, כמו שכתוב (ישעיהו ג): שמלה לכה קצין תהיה לנו. כשאדם פשר לומד תורת התנא, אזי התנא נושק אותו, והוא נושק התנא, וגורם תענוג גדול להתנא, כמו שאמרו: שפתותיו דובבות בקבר וכו'.

וזה בחינת: וישק יעקב - הוא התנא; לרחל - היא התורה שבעלפה שחדש, שנשק ודבק את רוחו ברוח הקדש שבשכינה. ויבך -

(ב) ע"י זוהר פינחס דף רכ: אתא האי טולא ונשיק ליה. (ג) זוהר משפטים קכ"ד ע"ב, תרומה קמ"ו, פקודי רנ"ו ע"ב.

שֶׁל וּפְשָׁעִים יִפְשְׁלוּ בָם בְּאֵל לֹא בִּנְקֹל
 יוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנוּם
 לְבִרְכָה (סוּטָה כ"א): אֲנִי חֲכָמָה שְׁכַנְתִּי
 עֲרָמָה, כִּי כְּשֶׁאֲדָם לֹמֵד תּוֹרָה, נִכְנָס
 בּוֹ עֲרַמִּימִיּוֹת. וְזֶה: וּתְרֵץ - כְּאֲדָם
 שְׂרָץ בְּמַהִירוֹת וּבִנְקֹל; וּתְגַד לְאֲבִיהָ
 - שֶׁהַתּוֹרָה הִיא מְגֵדֶת לְהִלְמֹדֵן
 עֲרַמִּימִיּוֹת. (וְזֶה: וּתְרֵץ וּתְגַד) לְאֲבִיהָ -
 שֶׁהָעֲרַמִּימִיּוֹת בְּאֵל בִּנְקֹל וּבְמַהִירוֹת
 יוֹתֵר לְאֲדָם, כִּי הִקְדְּשָׁה צְרִיף סִיּוּעַ
 מְלַעֲלָא, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (ע"ז נ"ח): הִבֵּא
 לְטָהָר מְסִיעֵינָ לֹא אֲבָל הָעֲרַמִּימִיּוֹת
 פּוֹתַחֵן - יֵשׁ לֹא פְתַחִים הִרְבָּה (י)
 וּבֵא לֹא בִּנְקֹל:

שֶׁצָּפָה בְּרוּח־הַקֹּדֶשׁ שְׁלוֹ, שֶׁהוֹצִיא
 מִפִּיּוֹ וְהִכְנִיִס בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה שְׁבַע־עַל־
 פֶּה, וְרָאָה שֶׁבִגְלוֹת הִזָּה עַל־פִּי הָרֵב
 הַלּוֹמְדִים אֵינָם הַגּוֹנִים, נִמְצָא שְׁעַל־
 יָדֵי לְמוֹדֵם שֶׁיִּלְמְדוּ לֹא תִפְנֵס רוּח־
 הַקֹּדֶשׁ שֶׁל רַחֵל, שֶׁל תּוֹרָה שְׁבַע־עַל־
 פֶּה, לְקַבּוּרָה, שְׁאִין שִׁפְתוֹתָיו
 דּוֹבְבוֹת בְּקַבֵּר עַל־יָדֵי לְמוֹדוֹ שֶׁל
 רִשְׁעִי, וְעַל־יָדֵי־זֶה: וַיִּבֶךְ עַל גְּלוֹתָיו.
 וְעוֹד, שֶׁלְפַעֲמִים הִלְמֵדֵן אוֹמֵר אֵיזָה
 חֲדוּשׁ בְּשֵׁם עֲצָמוֹ, וְלֹא בְשֵׁם הַתְּנָא,
 נִמְצָא שְׁעַל־יָדֵי־זֶה אֵינּוּ נִכְנָס עִם
 הַתְּנָא לְקַבּוּרָה, כִּי אֵין אוֹמֵר בְּשֵׁם
 אוֹמְרוֹ (י):

ג וְאִם יִקְשֶׁה לָךְ: אִם הַתְּנָא הִיָּה
 צְדִיק גָּמוּר, אֵיךְ בָּא זֶה
 הַדָּבָר, שֶׁאוֹמֵר תּוֹרָתוֹ שְׁיִכּוֹל לְסַבֵּל
 שְׁנֵי מִשְׁמְעוֹת: מִשְׁמְעוֹת טוֹב, דְּהֵינּוּ
 צְדִיקִים יִלְכוּ בָם, וּמִשְׁמְעוֹת לְהַפּוּף,
 דְּהֵינּוּ וּפְשָׁעִים יִפְשְׁלוּ בָם. אֲבָל דַּע,
 שֶׁהַתְּנָא הִיָּה צְדִיק גָּמוּר, וְתוֹרָתוֹ
 זִכָּה מִבְּלֵי פְסֻלָּת, וּמֵה שֶׁנִּרְאָה בָּהּ
 מִשְׁמְעוֹת עֲרַמוּמִיּוֹת, זֶה, כִּי כָּל
 הָעוֹלָם מְקַבְּלִים פְּרִנְסָתָם מִשְׁמֹאֲלָה,
 כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשִׁלִּי ג): מִשְׁמֹאֲלָה עֲשֶׂר
 וְכָבוֹד, בְּשִׁבִיל זֶה נִפְל הַתְּנָא בְּשַׁעַת
 אֲמִירַת תּוֹרָתוֹ לְאֵיזָה שְׁגִיאַה דְקָה
 כְּחוּט הַשְּׁעָרָה, לְבַחֲיַנַּת שְׁמֹאֲלָה (י),
 כְּדֵי שְׁעַל־יָדֵי זֶה בַּחֲיַנַּת שְׁמֹאֲלָה

ב וְאִם יִקְשֶׁה לָךְ: הֲלֹא תִכְרַךְ
 כְּשֶׁלּוֹמֵד הִלְמֵדֵן הַחֲדוּשׁ
 שֶׁל הַצְּדִיק, הִיָּה לֹא לְחֹזֵר בְּתַשׁוּבָה,
 וְאֵיךְ מֵנִיחַ הַתּוֹרָה שְׁבַע־עַל־פֶּה אֶת
 הַלְמֵדֵן לִילְךְ בְּרִשְׁעוֹתוֹ. תַּשׁוּבָה עַל
 זֶה: וַיִּגַּד יַעֲקֹב לְרַחֵל כִּי אַחִי אֲבִיהָ
 הוּא וְכִי בְּנִרְבֵּקָה הוּא - פְּרוּשׁ:
 בְּשַׁעַת שֶׁהִגִּיד הַצְּדִיק הַתּוֹרָה שְׁבַע־עַל־
 פֶּה, הִגִּיד אוֹתָהּ בְּבַחֲיַנּוֹת (הוֹשַׁע י"ד):
 צְדִיקִים יִלְכוּ בָם וּפְשָׁעִים יִפְשְׁלוּ בָם.
 וְזֶה: כִּי אַחִי אֲבִיהָ הוּא - בְּרַמְאֹוֹת,
 בְּבַחֲיַנַּת: וּפְשָׁעִים יִפְשְׁלוּ בָם; וְכִי
 בְּנִרְבֵּקָה הוּא - הַכְּשָׁרָה, וְזֶה בַּחֲיַנַּת:
 צְדִיקִים יִלְכוּ בָם. וְלֹא עוֹד: וּתְרֵץ
 וּתְגַד לְאֲבִיהָ - הֵינּוּ זֹאת הַבַּחֲיַנָּה

(ד) עיין סנהדרין צ. (ה) עיין שבת קד. תד"ה אית. (ו) כדי שיעיז יקבל שפע ופרנסה, כך מועתק בפל"ח.

יִקְבַּל שְׁפַע וּפְרָנְסוֹתוֹ לְעוֹלָם, וְלִהְיוֹתָם לָהֶם עֶשֶׂר וְכְבוֹד, כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב: מִשְׁמָאלָה עֶשֶׂר וְכְבוֹד, אֲבָל מֵצַד הַתְּנָא אֵין נִפְתָּל וְעָקֵשׁ. וְעַל זֶה צָרִיךְ הַלְמָדוֹן לִידַע קִדְמָה לְמוֹדוֹ, שְׁבַשְׂעָה שְׁיוֹשֵׁב לְלִמּוּד, הַצְדִּיק שְׁבָגוֹעַ עַדן צִית לְקַלָּה, כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (ש"ה ט): הַיּוֹשֵׁב בְּגַנְיִים חֲבָרִים מִקְשִׁיבִים לְקוֹלָךְ (וּכְמוֹבֵא בְּזוֹהַר לך לך דף צב)⁽¹⁾, וְזֶה: וַיְהִי כִשְׁמַע לְבֹן אֵת שְׁמַע יַעֲקֹב בֶּן אָחִיתוֹ - הֵינּוּ, כְּשֶׁהַלְמָדוֹן יוֹדַע שְׁמַע יַעֲקֹב, שְׁיַעֲקֹב בֶּן אָחִיתוֹ, בְּחִינַת כְּשֵׁרוֹת, שְׁלִמָּה וְאָמַר זֹאת הַתּוֹרָה בְּכִשְׁרוֹת לְשִׁמָּה, וַיַּעֲקֹב, הֵינּוּ הַתְּנָא, צִית לְקַלָּה. וַיִּרְץ לְקַרְאָתוֹ - וּמְחַבֵּק וּמְנַשֵּׁק לוֹ, הֵינּוּ שְׁעַל־יָדָי לְמוֹדוֹ מִתְדַבֵּק רוּחַ הַתְּנָא בְּרוּחוֹ, זֶה בְּחִינַת נְשִׁיקוֹן; וַיִּבְיָאֵהוּ אֶל בֵּיתוֹ - שְׁמַבִּיא אֵת רוּחַ הַתְּנָא לְתוֹךְ הַתּוֹרָה שְׁלוֹמֵד עִכְשָׁו, כִּי שָׁם בֵּיתוֹ, כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב: תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה, וַיִּסְפֹּר לְלֵבָן - לְשׁוֹן סִפּוּר וְאוֹר, שְׁרוּחַ הַתְּנָא מֵאִיר לְהַלְמָדוֹן וּמִבְּאֵר לוֹ אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה - פֶּרֶשׁ רַש"י: שְׁלֵא בֵּא אֶלָּא מִתּוֹךְ אֲנִים אֲחִיו, שְׁנִטְל מִמֶּנּוּ מְמוֹנּוּ; פְּרוּשׁ, שְׁרוּחַ הַתְּנָא מוֹדִיעַ לְהַלְמָדוֹן, שְׁלֵא בֵּא הַתְּנָא לְבַחֲנֵיהּ הַזֹּאת, שְׁיִסְבַּל

ד וְדַע, שְׁזֶה מְכֻוֵן מֵאֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ הוּא מְפִיל אֵיזָה צְדִיק גְּדוֹל בְּפִיו שֶׁל הַלְמָדוֹן, הֵינּוּ הַלְמָדוֹן דּוֹבֵר רְעוֹת עַל הַצְדִּיק, כְּדִי שֶׁהַצְדִּיק יִקַּח הַתּוֹרָה שְׁבַע־לִפְתָּה, הֵינּוּ הַשְּׂכִינָה, מִהַגְלוֹת שְׁבַפָּה הַלְמָדוֹן, וּמַעֲלָה אוֹתָהּ

(1) וּבְזוֹהַר פִּינַחֵס דף ר"ג וּבִשְׁבִיל זֶה טוֹב לְלַמּוֹד פּוֹסֵק עִם הַבָּאֵר הַגּוֹלָה כְּדִי לְהַזְכִּיר שֵׁם הַתְּנָא אוּ הַפּוֹסֵק שְׁחִידֵשׁ זֶה הַדִּין כְּדִי לְדַבֵּק רוּחוֹ בְּרוּחוֹ שֶׁל זֶה הַצְדִּיק שְׁחִידֵשׁ הַדִּין וּכְנ"ל.

שֶׁבְּחִינַת תּוֹרָה שְׁבַע־לֶפֶה הַנִּקְרָאֵת
צוּר, כְּמוֹבָא בִּתְקוּנִים (תיקון כא דף מג):
אֲלֵמָלָא לֹא הִכָּה מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ
הַשְּׁלוֹם אֶת הַצּוּר, לֹא הָיוּ צָרִיכִין
לְטַרַח כְּלִיכָךְ בַּתּוֹרָה שְׁבַע־לֶפֶה. וְזֶה
בְּחִינַת (בראשית יד): וַיִּרַק אֶת חֲנִיכָיו -
שְׂאֵבְרָהֶם הוּא בְּחִינַת יְמִין, בְּחִינַת
חֲבוּק; וַיִּרַק זֶה בְּחִינַת קוּ הִירָק,
שֶׁנִּמְשָׁךְ מִבֵּינָה וּמְקִיף אֶת כָּל
הָעוֹלָם^(י), וְחֲנִיכָיו זֶה בְּחִינַת חֲסָדִים,
כְּמוֹבָא בַּמְדָּרֵשׁ (ב"ר לך לך פ' מג): לְשׁוֹן
חֲנִיכָתוֹ, שֶׁשָּׁמֵן אֲבָרָהֶם, כְּשֶׁמוֹ. הֵינּוּ
שָׁקוּ הִירָק, מִבְּחִינַת: אֲנִי חֲבַצְלֵת,
בְּחִינַת אֶסְתֵּר יִרְקָרְקָת, זֹאת עֲלֶיהָ
יֵשׁ לְשִׁכְנֶיהָ עַל־יַדֵּי חֲבוּק יְמִין. וְעַקֵּר
בְּנִינָה עַל־יַדֵּי חֲכֵמָה, שְׂאֵז רְאוּיָה
לְזוּג, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בראשית כ): וְגַם
אֲמָנָה אַחֹתִי בַת אָבִי אֶף לֹא בַת
אֲמִי וְכוּ', וְאֵז: וְתָהִי לִי לְאִשָּׁה - שְׂאֵז
הִיא רְאוּיָה לְזוּג. (כְּמוֹבָא בְּזֹהַר
אָמַר, דָּף ק: רַבִּי אָבָא שָׁלַח לֵה לְרַבִּי
שְׁמַעוֹן. אָמַר: אֵימַתִּי זְוֹגָא דְכִנְסַת־
יִשְׂרָאֵל בְּמִלְכָא קַדִּישָׁא. שָׁלַח לָהּ:
וְגַם אֲמָנָה וְכוּ' עֵין שָׁם). וְאֵיתָא
בְּפְרוּשׁ סִפְרָא דְצְנִיעוּתָא, שֶׁהִנְשִׁיקִין
הוּא עַל־יַדֵּי הַחֲכֵמָה. כְּשֶׁנִּתְעוֹרְרִים
הַשְּׁפָתִים עָלֵינוּ, שֶׁהֵן נֹצֵחַ וְהוּד
עָלֵינוּ, לְבַחֲנִית זְוֹג, לְבַחֲנִית אֵז
הַתְּדַבְּקוֹת רוּחָא בְּרוּחָא, אֵזִי

לְשִׁרְשָׁה מִמְדָּרְגָה לְמְדָרְגָה: מִתְּחִלָּה
לְבַחֲנִית חֲבוּק, וְאַחֲרֵיכֶן לְבַחֲנִית
נְשׁוּק, וְאַחֲרֵיכֶן לְבַחֲנִית זְוֹג. כְּמוֹ
שְׁכָתוּב (ש"ש ב): אֲנִי חֲבַצְלֵת הַשְּׁרוֹן -
בַּתְּחִלָּה הִיא יִרְקָה כְּחֲבַצְלֵת (עֵין בְּזוּהַר
ויחי דף רכא. אמור דף קז), כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ (מגילה
ג): אֶסְתֵּר יִרְקָרְקָת הֵיתָה. וְזֶה בְּחִינַת
חֲבוּק - וַיְמִינֵנוּ תַחֲבַקְנִי^(י) - כִּי
הַשְּׂמִחָה בָּא מֵהֵלֶב, כְּמוֹ שְׁכָתוּב
(תהלים ד): נִתְתָּה שְׂמִחָה בְּלִבִּי; וְהֵלֶב
הוּא בֵינָה^(ט), שָׁשׂם יַיִן הַמְּשֻׁמָּח,
שֶׁהוּא עֲלֵמָא סְתִימָא, בְּחִינַת (שם קד):
וַיַּיִן יִשְׁמַח לִבִּי. וְהַצְּדִיק שְׁנוּפֵל
לְתוֹף פֶּה הַלְמָדוֹ, שֶׁהַלְמָדוֹ דּוֹבֵר
עָלָיו עֵתָק, וְהוּא מִבִּין שְׂאֵלוֹ הַדְּבָרִים
שֶׁהַלְמָדוֹ דּוֹבֵר עָלָיו הֵם צְרוּפִים
מְאוּתִיּוֹת שְׁבַתּוֹרָה שְׁבַע־לֶפֶה, וּמִבִּין
מְאִיזָה הַלְכוֹת נַעֲשׂוּ הַדְּבָרִים אֵלוֹ,
וּמְקַבֵּל אוֹתָם בְּשִׂמְחָה וּבְאַהֲבָה, כְּמוֹ
שְׂאֲמָרוֹ חֲכֵמִינוּ זְכוּרֵנָם לְבָרְכָה (שבת
פח): הַנְּעַלְבִים וְכוּ', שְׂמַחִים בִּישׁוּרִים
וְעוֹשִׂים מְאֵהָבָה. וְאַהֲבָה, שֶׁהַצְּדִיק
מְקַבֵּל אֶת הַחֲרֻפָּה בְּאַהֲבָה, זֶה
בְּחִינַת חֲבוּק - וַיְמִינֵנוּ תַחֲבַקְנִי; וְעַל־
יַדֵּי הַשְּׂמִחָה שֶׁשָּׂמַח בִּישׁוּרֵינוּ,
[הוּא] מַעֲלָה לְבַחֲנִית אֲנִי חֲבַצְלֵת
הַשְּׁרוֹן, לְבַחֲנִית לֵב, כְּמוֹ שְׁכָתוּב:
נִתְתָּה שְׂמִחָה בְּלִבִּי; וְאֵז הוּא
בְּבַחֲנִית (תהלים עט): צוּר לְבַבִּי;

(ה) שיר השירים ב. (ט) פתח אליהו. (ז) עיין חגיגה דף י"ב ע"א.

דְּמַחֲזֵא, וְרַהֵט פְּרָשָׁא פִי רַבָּב
 סוּסֵיָא מִתְתַּאֵי, וְלֹא יָכִיל לֵה. וּמְנַא
 חֲדָא הוּי מְסַרְגִּין לֵה תַרְתֵּי חַיִּיתָא,
 וְקִימִין אֲתֵרֵי גְשָׁרֵי דְדוֹנַג, וְשׁוּר
 מֵהַאי לְהַאי וּמֵהַאי לְהַאי, וְנִקְט
 תְּרֵי פְסָא דְחֻמְרָא בִידָהּ וּמוֹרֵק
 מֵהַאי לְהַאי, וְלֹא נְטָפֵי מְנִיָּהּ וּנְטָפָא
 לְאַרְעָא. וְאוֹתוֹ הַיּוֹם יַעֲלוּ שָׁמַיִם
 יַרְדּוּ תַהוֹמוֹת הַיּוֹם, וְשִׁמְעַת
 מַלְכוּתָא וּקְטִלָּהּ:

רְשָׁב"ם:

הוֹרְמִיז. שֶׁד הוּא, פְּדֹאמְרִינָן בְּסַנְהֶדְרִין
 "מִפְּלִגְנָךְ לְתַתָּאֵי דְהוֹרְמִיז": אַקוּפָא
 דְשׁוּרָא. עַל שְׁנֵי חֻמוֹת. וְהַאי עֲבָדָא,
 לְהוֹדִיעַ צְדָקוֹתַי שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ הוּא,
 שְׁמַרְחֵם עַל בְּרִיּוֹתַי וְאִינוּ נֹתֵן רְשׁוֹת
 לְאֵלוּ לְהַזִּיק, וְגַם שְׁלֹא לְצַאת בְּדֶרֶךְ
 יְחִידֵי: וְרַהֵט פְּרָשָׁא. לְפִי תַמוּ: וְלֹא יָכִיל
 לֵה. שֶׁהִיא הַשֵּׁד רַץ בִּיּוֹתֵר. וּמִיָּהּ
 הַפְּרָשׁ לֹא הָיָה מִתְפַּנֵּן לְכָף: מְסַרְגִּין.
 שֶׁהִיא אֲכָף וְסַרְגָּא נִתְּנִין עַל הַפְּרָדוֹת:
 אֲתֵרֵי גְשָׁרֵי דְדוֹנַג. שֵׁם אוֹתוֹ נֶהַר, וְהָיוּ
 רְחוּקִים זֶה מִזֶּה, וְהַשֵּׁד מְדַלֵּג מִפְּרָדָה זֶה
 לְפְרָדָה זֶה: תַרְתֵּי פְסֵי דְחֻמְרָא. שְׁנֵיהֶם
 מְלֵאִים יַיִן: וְהָיָה מוֹרֵק. תַרְוִיָּהּ בִּיחַד,
 זֶה בְּתוֹךְ זֶה, בְּהַדִּי דְקָא מְשׁוּר, וְאִין
 נִשְׁפָּךְ אֲפִלוּ טֶפֶח אַחַת, וְאַף-עַל-פִּי
 שֶׁהִיא אוֹתוֹ הַיּוֹם רֹחַסְסָעְרָה, שֶׁהָיוּ
 עוֹלִים יוֹרְדֵי הַיּוֹם בְּאֵינִיּוֹת עַד לֵב הַשָּׁמַיִם
 וְיוֹרְדִים עַד תַּהוֹמוֹת מִפְּחַ הַרוּחַ, וְאַף-
 עַל-פִּי כֵן לֹא נִפְלָה טֶפֶח לְאַרְץ: יַעֲלוּ

נְתַעוֹרְרִין נֶצַח וְהוּד תַחְתוֹנִים לְזוּג,
 לְאֲתַדְבָּקָא גּוּפָא בְּגוּפָא. נִמְצָא,
 כְּשֶׁהַצְדִּיק מְשַׁכֵּל בְּחֻכְמָתוֹ וְיוֹדַע
 מֵאִיזָה צְרוּפִין שֶׁל תּוֹרָה שֶׁבְּעַל-פֶּה
 נַעֲשֶׂה אֵלּוּ הַצְרוּפִין שֶׁהִלְמְדוּן דּוֹבַר
 עָלָיו, וְהַצְדִּיק לּוֹמֵד אֵלּוּ הַצְרוּפִין
 וְעוֹשֶׂה מֵהֶם צְרוּף הִלְכָה שֶׁהִיא
 מִקְדָּם שְׁנִתְקַלְקַל, כְּשֵׁיִשׁ לוֹ זֹאת
 הַחֻכְמָה, אֲזַי עַל-יְדֵי הַחֻכְמָה הַזֹּאת
 הַשְּׂכִינָה הִיא מִבְּחִינוֹת (ש"ה ש"ב):
 שׁוֹשְׁנַת הַעֲמֻקִּים, מִבְּחִינַת נְשִׁיקוֹן,
 בְּחִינַת: שְׁפָתוֹתַי שׁוֹשְׁנִים, בְּחִינַת
 אֲתַדְבָּקוֹת רִוְחָא בְּרוּחָא, וְאֲז
 מִתְעוֹרֵר זְוּגָא דְגּוּפָא בְּגּוּפָא,
 שֶׁהַשְּׂכִינָה בֵּין תְּרִין צְדִיקָא יִתְבָּא -
 בֵּין צְדִיק עָלְיוֹן, שֶׁהוּא הַתַּנָּא שֶׁחַדַּשׁ
 זֹאת הַתּוֹרָה וְעַכְשָׁו מְשַׁפֵּיעַ בָּהּ, וּבֵין
 צְדִיק הַתַּחְתּוֹן, הַלּוֹמֵד לְהַתּוֹרָה
 וּמַעֲלָה לְהַשְּׂכִינָה מִיּוֹן נוֹקְבִין, כְּדִי
 שְׁתַּתְּדַבֵּק. וְזֶה (ש"ה ש"ה): שְׁפָתוֹתַי
 שׁוֹשְׁנִים - עַל-יְדֵי בְּחִינַת נְשִׁיקוֹן,
 נְטוּפוֹת מוֹר עֵבֶר, לְשׁוֹן מַעֲבֵר לְעֵבֶר,
 הֵינּוּ שְׁנוּטָף לְהַשְּׂכִינָה רִיחַ טוֹב
 מִשְׁנֵי עֲבָרִים, מִצְדִּיק עָלְיוֹן וּמִצְדִּיק
 תַּחְתּוֹן, וְזֶה (ש"ה): הַדּוֹדָאִים נִתְּנוּ רִיחַ
 - שְׁשֵׁנֵי דוֹדִים, הֵינּוּ שְׁנֵי הַצְדִּיקִים,
 נִתְּנוּ רִיחַ:

וְזֶה שְׁאָמַר רַבָּה בַר בְּרַחְנָה: לְדִידֵי
 חַזִּי לִי הוֹרְמִיז בַר לִילִיתָא,
 דְּהָיָה קָא רַהֵט אַקוּפָא דְשׁוּרָא

נעשה ממילא. פי רכב סוסיא מתתאי - כי הלמדן, על ידי שלומד תורת התנא, על ידי זזה מחזיר נפשו של התנא לתוף גופו של התנא החזרת נפש לגוף, כמו רכיבת הסוס, שהסוס טפלה לו^(א). וזה מתתאי - כי התחוננים גורמים בלמודם להרכיב נפש התנא על סוסו, על גופו, כמו שכתוב: שפתותיו דובבות וכו'. אבל ולא יכיל לו - שהתנא לא יכול לסבל נשיקותו, פי נבלה טובה הימנו, ונעטרות נשיקות שונא, והתנא בורח ממנו. ואם יקשה לך: איך הוא אינו מחזיר תורתו של התנא ללמדן למוטב, ואדרבא, שנתוסף לו גדלות ביותר, ואיך בא זה, שמתורה הקדושה של התנא יכול הלמדן להפשיל ותריץ על זה: זמנא חדא הוי מסרגין לה תרתאי חיותא - פי לפעמים התנא נופל לאיזה שגיאה דקה מן הדקה, פדי שעל ידי זזה ימשיך לעולם תרתאי חיותא, פי יש שני מיני חיות: חיות רוחני - ארך ימים בימינה, וחיות גשמי - בשמאלה עשר וכבוד. והתנא מחמת דבקותו העצומה בחיות הרוחני, אינו מתיר את עצמו, חס ושלום, מכל וכל מחיות הרוחני, ומחמת

שמים וגו'. פסוק הוא גבי יורדי הים בתהלים: שמעת פי מלכא וקטלה. מלכא דשידא, שאין דרכו של שד להראות לבני אדם, והרגוהו מפני שהיה מגלה סודם. ואית דאמרי, "פי מלכא" קיסר, שהיה ירא שלא יטל ממלכותו, שהיה אותו שד מאדם שבא על שדה, והיה דר בין האנשים:

לדידי חזי לי הורמיז, פרש רש"י: שד הוא. בר ליליתא - זה תלמיד חכם שד יהודאין, וזה: בר ליליתא, פמובא במדרש (שחר טוב תהלים יט): איך ידע משה בין יום ללילה כשהיה ברקיע, ומובא, כשלמד עמו תורה שבעל פה, ידע שהוא לילה, וזה בר ליליתא - שעקר הלמדן מתורה שבעל פה. והנה רהט אקופא דשורא - זה צדיק הדור, שתלמיד חכם שד יהודאין רודף את הצדיק הדור, שנמשל לחומה, פמאמר חכמינו זכרונם לברכה (ב"ב ט): תלמיד חכם אין צריך לנטירותא, עין שם. ורהט פרשא - פרש רש"י: לפי תמו. פרשא זה התנא, שחדש זאת התורה, ופרשה אותה יפה, והוציא לאור תעלומה, גם אותו רודף, אבל לפי תמו, פי תלמיד חכם שד יהודי אינו מכון לרדף את התנא, וזאת הרדיפה

(יא) עיין זוהר פתחם דף רכ"ח ע"ב.

- שִׁימְשִׁיךְ קוּ יִרְק מֵהָאֵי, בְּבַחֲנִינַת וִירְק אֶת חֲנִיכֵיּוֹ כִּנְל. וְזֶה חֲבוּק - שִׁיקְבֵּל בְּאַהֲבָה אֶת הַרְדִּיפָה וְיִשְׁמַח בְּיִסְוֹרֵי - עַל־יְדִיזָה הַשְּׂכִינָה, שֶׁהוּא תוֹרָה שְׁבַע־לְפָה, הִיא בְּבַחֲנִינַת חֲבוּק, בְּבַחֲנִינַת: אֲנִי חֲבַצְלֵת, יִרְקָה כְּחֲבַצְלֵת, שִׁיְהִיָּה הַחֲבוּק בְּשִׁלְמוֹת. וְזֶה: וְלֹא נִטְפָא מְנִיְהוּ לְאַרְעָא. וְאוֹתוֹ הַיּוֹם יַעֲלוּ שָׁמַיִם יִרְדּוּ תְהוֹמוֹת הַיּוֹה - הֵינּוּ, שֶׁהַשְּׂכִינָה יִשְׁבֶּה בֵּין תְּרִין צַדִּיקָא: צַדִּיק עֲלִיוֹן - זֶה בְּחִינַת יַעֲלוּ שָׁמַיִם; יִרְדּוּ תְהוֹמוֹת - זֶה בְּחִינַת צַדִּיק תַּחְתּוֹן, זֶה בְּחִינַת נְשִׁיקוֹן, בְּחִינַת: נִטְפוֹת מוֹר עֵבֶר כִּנְל. וְעַל־יְדֵי מָה נַעֲשִׂית בְּחִינַת נְשִׁיקוֹן, בְּחִינַת: נִטְפוֹת מוֹר עֵבֶר, עַל־יְדֵי הַחֲכָמָה כִּנְל. וְזֶה: וְשִׁמְעַ מַלְכוּתָא וְקַטְלָה - הֵינּוּ שִׁישְׁכִּיל וְיִשְׁמַע אֶת הַתּוֹרָה שְׁבַע־לְפָה, הַנִּקְרָא מַלְכוּת־פָּה, וְיִשְׁכִּיל מִצְרוּפֵיּוֹ הַיּוֹצֵאִים מִתְלַמִּיד־חֲכָם שְׂד יְהוּדִי, יִשְׁמַע וְיִשְׁכִּיל בְּשַׁעַה שְׁשׁוּמַע הַחֲרוּפִין וְהַגְּדוּפִים הַיּוֹצֵאִים מִפָּה תְלַמִּיד־חֲכָם שְׂד יְהוּדִי, יִשְׁמַע תּוֹרָה שְׁבַע־לְפָה, עַל־יְדִיזָה קַטְלָה - כִּי עֵקֶר חִיּוֹת שֶׁל הַקְּלָפוֹת וְהַשְּׂדִין אֵינָם אֱלֹא מְנִיצוּצֵי הַשְּׂכִינָה, כֹּל זְמַן שֶׁהִיא אֵינָה בְּשִׁלְמוֹת וְיֵשׁ לָהּ אֵיזָה חֲסָרוֹן, אֲזִי יֵשׁ לָהֶם חִיּוֹת. כְּשִׁמְעֵלִין

שֶׁהוּא נִפְל לְבַחֲנִינַת הַלְמוּד [שְׁלֹא לְשִׁמָּה] בְּשִׁבִיל חִיּוֹת גְּשָׁמִי. קְיָמִין אַתְרֵי גְשָׁרֵי דְדוֹנָג, וְשׁוֹר מֵהָאֵי לְהָאֵי - כְּמוֹ אָדָם שֶׁעוֹמֵד עַל גֶּשֶׁר שֶׁל שַׁעוּה וְאֵינּוּ יָכוֹל לַעֲמֹד, קוֹפֵץ עַל גֶּשֶׁר הַשְּׁנִי, וּמַחֲמַת שָׁגַם הַשְּׁנִי שֶׁל שַׁעוּה, קוֹפֵץ עַל הָרֵאשׁוֹנָה - קוֹפֵץ מֵהָאֵי לְהָאֵי. כִּן הַתְּנָא, עֵקֶר לְמוּדוֹ תְמִיד לְשִׁמָּה, וּמַחֲמַת שְׁצָרִיק לְהַמְשִׁיךְ חִיּוֹת גְּשָׁמִי לְעוֹלָם, מִפְּיִלִין אוֹתוֹ לְלִמּוּד שְׁלֹא לְשִׁמָּה, אֲזִי נוֹטְלִין מִמֶּנּוּ לְמוּד בְּחִינַת לְשִׁמָּה, וְשׁוֹר מִלְשִׁמָּה לְשִׁלֵּא לְשִׁמָּה, וּמַחֲמַת קִדְשָׁתוֹ וּפְרִישׁוֹתוֹ, שׁוֹר וְקוֹפֵץ מִשְׁלֵא לְשִׁמָּה לְלְשִׁמָּה, כִּי זֹאת הַבְּחִינָה אֲצִלוּ כְּמוֹ גֶּשֶׁר שֶׁל דוֹנָג, שְׁאִין יְכוּלִים לַעֲמֹד עָלָיו. שׁוֹר לְתוֹךְ לְשִׁמָּה, וּמִלְשִׁמָּה, מַחֲמַת הַכְּרַח לְטוֹבַת הָעוֹלָם, שׁוֹר מֵהַגֶּשֶׁר הַזֶּה, שֶׁהוּא אֲצִלוּ עֲכָשׁוּ כְּמוֹ גֶּשֶׁר שֶׁל דוֹנָג, וְשׁוֹר מִזָּה לְזָה וּמִזָּה לְזָה, וְעַל־יְדִיזָה יֵשׁ בְּתוֹרָתוֹ בְּחִינַת: וּפְשָׁעִים יִפְשְׁלוּ בָם. הַתְּקוֹן לְכָל הַנִּל. וְנִקְיַת תְּרֵי כְּסָא דְחַמְרָא בִידָה - כִּי יֵשׁ שְׁנֵי בְּחִינַת יוֹן, בְּחִינַת תּוֹרָה שְׁבַע־לְפָה, בְּחִינַת יוֹן מַלְכוּת רַב (אֶסְתֵּר א), וּבְחִינַת בִּינָה - לְבָא, שִׁמְחַת הַלֵּב, וְיִין יִשְׁמַח לְבָב, גַּם הוּא בְּחִינַת יוֹן. וּמִזְרַק מֵהָאֵי לְהָאֵי

אָרוֹמֶמְךָ אֱלֹקֵי הַמֶּלֶךְ, הַתְרוֹמְמוֹת
שְׁלָה עַל-יַדֵי אֱלֹקֵי, בַּחֲנִינַת חֶסֶד אֵל
כָּל הַיּוֹם (תהלים נב); הַמֶּלֶךְ, לַבַּחֲנִינַת:
בֵּינָה - לְבָא, שְׁחֵלֵב בְּנַפְשׁ כְּמֶלֶךְ
בְּמַלְחָמָה (ספר יצירה פ"ו). וְאַבְרָכָה שְׁמֶךָ
- הֵינּוּ אַחֲרֶיךָ מַעֲלָה אֶת הַתּוֹרָה
שְׁבַע־לִפְנֵי לַבַּחֲנִינַת חֶכְמָה כִּנּוּל,
הַנִּקְרָא בְרוּךְ, עַל שֵׁם רַבּוֹי דְּבִרְכָאָן,
כִּי הַחֶכְמָה הִיא מִקּוֹר הַבְּרָכָה (א):

אוֹתָהּ לַבַּחֲנִינַת חֶכְמָה, שְׁשֵׁם עֶקֶר
בְּנִינָה, וְכַשְׁנִבְנִית בְּשַׁלְמוֹת, עַל-יַדֵי-
זֶה וְקִטְלָה לְשֵׁד יְהוּדִי:
וְזֶה פְרוּשׁ: תְּהִלָּה לְדוֹד. תְּהִלָּה
לְשׁוֹן עֶרְבּוּב, כְּמוֹ שְׁפָתוּב (איו"ב
ד): וּבְמַלְאָכָיו יִשִּׁים תְּהִלָּתָה. דְּוֹד זֶה
בַּחֲנִינַת תּוֹרָה שְׁבַע־לִפְנֵי, הֵינּוּ,
כְּשֶׁהַתּוֹרָה שְׁבַע־לִפְנֵי נוּפֶלֶת
וְנִתְעַרְבָּב לְצִרּוּפִים אַחֲרֵים כִּנּוּל -

בְּמָה נִקְדֵּם יְהוָה, כְּעַל כָּל אֲשֶׁר גִּמְלָנוּ בְּרַחֲמָיו וְרוֹב חֶסְדָּיו, אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת
אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נִטְעַ בְּתוֹכֵנוּ. וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, אֲשֶׁר חֶסְדֶּיךָ מְעוֹלָם וְעַד
עוֹלָם עֲלֵינוּ, יְהִמוּ מַעֲיָד עֲלֵינוּ, וְכַשֵּׁם שֶׁחִמַּלְתָּ עֲלֵינוּ, וְנִתַּתְּ לָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
תּוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה, חֻמְדָּה גְּנוּזָה, שֶׁעֲשׂוּעַ יוֹם יוֹם, כִּן תּוֹפְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְתַחֲנִנּוּ
בְּחֶסְדֶּיךָ הַגְּדוֹלִים, וְתַהֲיֶה בְּעִזְרוֹנוּ שְׁנוּזָה כְּלָנוּ לְלִמּוֹד וְלַעֲסֹק בְּתוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה
לְשִׁמּוּהַ תְּמִיד, וְנַחֲפֹךְ פְּנֵינוּ מִהַבְּלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה לְגַמְרֵי, כִּי אִם בְּתוֹרַת יְהוָה תַּהֲיֶה
הַפְּצָנוּ, וּבְתוֹרַתְךָ נִהְיֶה יוֹמָם וְלַיְלָה. וְכָל לְמוֹדֵינוּ יִהְיֶה בְּקַדְשָׁהּ וּבְמַהֲרָה, וְכָל
כּוֹנֵנֵנוּ תַּהֲיֶה רַק בְּשִׁבְלֵי שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוּשׁ בְּאַמְתָּה, לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְפָנֶיךָ
כְּלַמּוֹדֵנוּ, וְנוּזָה לְלִמּוֹד וְלַלְמּוֹד לְשִׁמּוֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַנּוּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תּוֹרַתְךָ בְּאַהֲבָה,
וְתַעֲזְרוּנוּ שְׂיֵאִיר לָנוּ אֹר הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁנוּזָה לְלִמּוֹד וְלַהֲגוּת בָּהּ, לְהוֹצִיאֵנוּ
מֵאֲפֶלֶה לְאוּרָה לְהַחְזִירוּנוּ בְּתוֹשֵׁבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, כְּמוֹ שְׁאַמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנָם
לְבְרָכָה: 'הַמְּאוֹר שְׁבָה מַחְזִיר לְמוֹטָב':

(יב) עיין זוהר תרומה דף קס"ב, האוינו דף רפ"ט, ובתיקון ע', ובבחי פרשת ויחי ופרשת בשלח.

אנא יהוה, עזרנו שיהיה נעשה אצלנו מלמוד התורה הקדושה סם חיים, שנופה על ידי למודנו לחזר בתשובה שלמה לפניך באמת ולחדש בנפש נעורנו, לחדש מינו שעברו בחשך גדול, וזכות וכח התורה הקדושה יגן עלינו. להצילנו מעתה מפל מיני חטאים ועוונות ופשעים ומפל מיני פגמים שבעולם, בין בעת שנעסק בה ובין בעת שאנו מקרחים שלא לעסק בה, תמיד יגן עלינו וזכות וכח התורה הקדושה להצילנו מפל מיני חטאים ופגמים שבעולם. כמו שהודעת לנו על ידי חכמיך הקדושים, שאמרו: 'אוריתא מנייה ומצלה בין בעדנא דעסיק בה ובין בעדנא דלא עסיק בה. ונופה שימשך עלינו קדשה וטהרה על ידי למוד התורה הקדושה, שנופה מעתה לקדש ולטהר עצמנו בקדשה גדולה כרצונך הטוב:

אנא יהוה, רחמן מלא רחמים, חמל עלי ועל כל עמך בית ישראל בעת הזאת, אשר ירדנו מאד באין עוזר וסומך, וראה כי אזלת יד ואפס עצור ועוב, ואין לנו שום חיות ומשיבת נפש להחיות נפשותינו האמללות מאד, כי אם על ידי למוד תורתך הקדושה והטהורה והתמיכה המאירת עינים ומשיבת נפש. באשר הבטחת לנו בתורתך הקדושה, אשר גם באחרית הימים האלה, בתקף ההסתרה שבתוך הסתרה, גם אז לא תשכח התורה מפנינו ומפי זרענו. כמו שכתוב: "ואנכי הסתר אסתיר פני מהם וכו' וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו". והנה עתה בעוונותינו הרבים כבר נתקיים בנו: "ואנכי הסתר אסתיר" כי גסתרת ממנו מאד מאד בהסתרה שבתוך הסתרה באלפים ורכבות הסתרות, באשר אתה ידעת יהוה אלהינו. ובכן יעוררו רחמיך וחסדיך העצומים עלינו ואל תוסף להסתיר פניך עוד ממנו, פנה אלינו וחנונו, והאר פניך בנו, וקיים לנו הבטחתך הקדושה שהבטחת לנו: "וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו":

ועזרנו ברחמיך, שנופה ללמוד ולהגות ולהתמיד בתורתך הקדושה יומם ולילה בקדשה ובטהרה, אנחנו וצאצאינו וצאצאי צאצאינו, ולא תשכח התורה מפנינו ומפי זרענו לעולם. ויקיים מקרא שכתוב: "ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עלך ודברי אשר שמתי בפיך לא ימוש מפיך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר יהוה מעתה ועד עולם".

וננופה על ידי למוד התורה הקדושה לשוב אליך באמת, ולחזר בתשובה שלמה לפניך על כל חטאינו ועוונותינו ופשעינו המרבים. ונופה מעתה לקיים את

כָּל דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה, וְתַעֲרֹר רַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ, וְתִשְׁפָּע עָלֵינוּ קְדֻשְׁתְּךָ, וְתוֹנְנוּ שְׁגָלָמוֹד בְּקִדְשֶׁךָ גְּדוּלָה תוֹרָתְךָ הַקְּדוּשָׁה תוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב וְתוֹרָה שֶׁבְּעַל פִּי, עַד שְׁנוּכָה בְּעַת הַלְמוּד לְקִשֹּׁר רוּחֵנוּ עִם רוּחַ הַצַּדִּיק שֶׁחִדַּשׁ זֹאת הַתוֹרָה וְהַהֲלָכָה שְׁאַנּוּ לוֹמְדִים אוֹתָהּ. עַד שְׁנוּכָה לְבַחֲנֵת נְשִׁיָּקוֹן דְּקִדְשֶׁךָ לְאַדְבָּקָא רוּחֵנוּ בְּרוּחַ הַצַּדִּיק, וְיִהְיֶה דוֹמָה כְּאִלוֹ אֲנִי מְנַשְׁקוֹן עִצְמוֹנוּ עִם הַצַּדִּיק וְהַתְּנָא שֶׁחִדַּשׁ הַתוֹרָה הַזֹּאת. וְנוּכָה שְׂיִתִּיב לְמוֹדֵנוּ לְנַחַת רוּחַ הַצַּדִּיק וְהַתְּנָא שֶׁחִדַּשׁ זֹאת הַתוֹרָה וְהַהֲלָכָה שְׁאַנּוּ לוֹמְדִים אוֹתָהּ וְנִגְרַם תַּעֲנוּג גְּדוֹל לְהַתְּנָא, וְהַצַּדִּיק הַזֶּה שְׂיִהְיֶה שְׁפִתוֹתָיו דוֹכָבוֹת בְּקָבֶר עַל יְדֵי לְמוֹדֵנוּ בְּקִדְשֶׁךָ גְּדוּלָה אֵת דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים וְנוּכָה לְאַקְמָא שְׂכִינְתָא מַעֲפָרָא לְהַעֲלוֹת הַשְּׂכִינָה מִהַגְּלוּת עַל יְדֵי לְמוֹדֵנוּ בְּקִדְשֶׁךָ וּבְמִתְהַרָה גְּדוּלָה:

אָנָּה יְהוָה מְלֵא רַחֲמִים, חִמַּל עַל נַפְשׁוֹתֵינוּ הָאֲמֻלָּלוֹת, וְהַצֵּל אוֹתִי וְאֵת זְרַעִי וְאֵת כָּל עַמּוֹד בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתַבְדִּילֵנוּ מִן הַתּוֹעִים מִדְּרַךְ הָאֱמֶת, וְתַצִּיל אוֹתֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים שְׁלֵא יִהְיֶה נַעֲשֶׂה אֲצִלְנוּ, חֵם וְשָׁלוֹם, מִלְמוֹד הַתוֹרָה סֵם מְנוֹת, חֵם וְשָׁלוֹם, שְׁלֵא יִהְיֶה יְכַנֵּם בְּלִבֵּנוּ, חֵם וְשָׁלוֹם, שׁוֹם צַד הַתְּנַגְדוֹת עַל צַדִּיקֵי אֱמֶת עַל יְדֵי לְמוֹדֵנוּ, וְלֹא יִהְיֶה לְמוֹדֵנוּ לְהַתִּיחֵר וּלְקַנְטֵר, חֵם וְשָׁלוֹם, וּבְפִרְט בְּעַת לְמוֹדֵינוּ בַּתוֹרָה שֶׁבְּעַל פִּי בְּגִמְרָא וְתוֹסְפוֹת וּפּוֹסְקִים.

אָנָּה יְהוָה, תַּצִּיל וְתַמְלֵט אוֹתֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים שְׁלֵא יְכַנֵּם בְּלִבֵּנוּ שׁוֹם צַד גְּאוֹת וְנִבְהוֹת בְּעוֹלָם כָּלֵל וְלֹא יְכַנֵּם בְּלִבֵּנוּ שׁוֹם צַד עֲרֻמוּמִיּוֹת כָּלֵל. וְלֹא יִהְיֶה בְּלִבֵּנוּ שׁוֹם הִרְהוּרִים וְקִשְׁיוֹת עַל צַדִּיקֵי הַדּוֹר הָאֲמִתִּים. וּמִכָּל שְׂפָן וְכָל שְׂפָן שְׁלֵא יֵצֵא עֵתָק מִפִּינוּ, חֵם וְשָׁלוֹם, לְדַבֵּר עֲלֵיהֶם שׁוֹם דִּבּוּר כְּנֶגֶד כְּבוֹדָם, חֲלִילָה, רַק אֲדַרְבָּא, תוֹנְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עַל יְדֵי לְמוֹדֵנוּ לְהַתְּקַשֵּׁר וְלְהַתְּקַרֵּב לְצַדִּיקֵי אֱמֶת לְהִיּוֹת נִכְנַע אֲצִלָּם וְלְהֶאֱמִין בָּם וְלְהַתְּבַטֵּל אֲלֵיהֶם וְלְהַתְּאָבֵק בְּעַפְרֵי רַגְלֵיהֶם וְלִשְׁתּוֹת בְּצִמָּא אֵת דְּבָרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַצַּדִּיקֵי אֱמֶת כָּל יְמֵי חַיָּי אֲנִי וְזַרְעֵי וְזַרְעֵי זְרַעִי וְכָל עַמּוֹד בֵּית יִשְׂרָאֵל מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם:

וְתוֹנְנוּ לְהַתְּקַשֵּׁר וְלְהַתְּקַרֵּב לְצַדִּיקֵי אֱמֶת הַגְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה מְאֹד, אֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם כֹּחַ לְהַעֲלוֹת וְלְהַפְּךָ כָּל הַדְּבוּרִים וְהַצְּרוּפִים רְעִים שְׁמִדְבָרִים עַל הַצַּדִּיקֵי אֱמֶת לְהַפְּכֵם אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְלַעֲשׂוֹת מַהֲדְּבוּרִים רְעִים שְׁלֵחֶם צְרוּפֵי הַלְכוּת, אֲשֶׁר מִשֵּׁם נִשְׁתַּלְשְׁלוּ אֵלֵינוּ הַדְּבוּרִים רְעִים שֶׁל הַמִּתְנַגְּדִים אֶל הָאֱמֶת, אֲשֶׁר הִפְכוּ דְבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וְנַעֲשֶׂה לָהֶם כֹּחַ לְדַבֵּר עַל הַצַּדִּיקִים עֵתָק בְּגִאוּת וְכוּז עַל יְדֵי לְמוֹדֵם תוֹרָה שֶׁבְּעַל פִּי.

ותנוּכָה אֹתֵנוּ בְּרַחֲמֵי הַרְבִּים עַל יְדֵי כַח הַצְדִּיקִי אֲמַת לְהַתְקַדֵּשׁ וּלְהַפְתֵּר בְּאֲמַת,
 עַד שְׁנוּכָה גַם אֲנַחְנוּ לְכוּא לְדַעַת זֶה, שְׂנַדַּע לְכַרֵּר וּלְהַעֲלוֹת וּלְהַפְדֵּי כָּל
 הַצְרוּפִים רְעִים אֶל הַקְדָּשָׁה לְבָרָם וּלְהַעֲלוֹתָם לְשֵׁרֶשֶׁם שְׂבַקְדָּשָׁה לַעֲשׂוֹת מֵהֵם
 צְרוּפֵי הַלְכוֹת קְדוֹשׁוֹת. וְנוּכָה לְהַעֲלוֹת הַשְּׂכִינָה מֵהַגְלוּת וּלְחַבְרָה עִם דּוּדָה בְּאַהֲבָה
 וְאַחֲוָה וְרַעוּת, בְּבַחֲיַנַּת חֲבוּק וְנִשְׁוֹק וְזוּג, וּלְהוֹצִיא בְלַעַם מִפִּיהֶם:

וְתַבְנִיעַ וְהַשְׁבֵּר וְתַבְטַל אֶת כָּל הַחֻלְקִים עַל הָאֲמַת, וְתַתֵּן בְּלַבֵּם אֲמַת וְאַמּוּנָה,
 שִׁתְּגַלֶּה לָהֶם הָאֲמַת, וְיִשׁוּבוּ בְלֵם אֶלֶיךָ בְּאֲמַת וּבְלֵב שְׁלֵם. וְתַגְלֶה
 וְתַפְרַסֵּם אֶת הָאֲמַת בְּעוֹלָם. וְתַקְנִים מִקְרָא שְׂפַתוֹב: "אֲמַת מֵאַרְצֵי תַצְמַח וְצָדֵק
 מִשְׁמַיִם יִשְׁקַף". וְתִשִּׁים שְׁלוֹם בֵּין כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם.

וְנִבְנֶי לַעֲבַד אוֹתְךָ בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, וְעֲזֹרֵנִי לְהִיּוֹת מִן הַנִּעְלָבִים וְאִינָם עוֹלָבִים,
 שׁוֹמְעִים חֲרַפְתָּם וְאִינָם מְשִׁיבִים, עוֹשִׂים מֵאַהֲבָה וּשְׂמֵחִים בִּישׁוּרִים, וְחַנּוּנֵי
 מֵאַתָּךְ חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת. וְנוּכָה בְּלַנּוּ לְלַמּוֹד תּוֹרַתְךָ הַקְדוֹשָׁה לְשִׂמְחָה תְּמִיד, וְנִשׁוּב
 אֶלֶיךָ בְּאֲמַת, וְתִשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ רַב בְּרָכוֹת מִמְּקוֹר הַבְּרָכוֹת. וְנוּכָה לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ
 בְּאֲמַת כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ אֲנַחְנוּ וְזַרְעֵנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם אָמֵן
 סְלַח:

תורה יג

אֲשֶׁרֵי הָעַם יְדַעֵי תְרוּעָה וְכוּ': עַל-יְדֵי צְדָקָה, כִּי אֵיתָא בְּזַהַר (פנחס דף
 רכד:). רוּחָא נַחַת לְשַׁבְּף חֲמִימָא דְלִבָּא, וְכַד נַחַת רוּחָא, לִבָּא מְקַבֵּל לָה
 בְּחֻדָּה דְנִגְוִנָא דְלִיּוּאֵי. רוּחָא זֶה
 בְּחִינַת צְדָקָה, שְׁהִיא רוּחַ נְדִיבָה -
 א לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׂנַחָה שְׁלֵמָה אֵי
 אֲפָשֵׁר אֶלָּא עַד
 שִׁישְׁבֵר תַּאוֹת מְמוֹן, וּשְׁבִירְתָּה הוּא

(תהלים פט) (א)

ביתך, כמו שפיתוב בזהר (פנחס דף רכ):
וימינא דא זמין למבנא ביימקדשא,
כי הדעת הוא בחינת בית, כמאמר
חכמינו זכרונם לברכה (ברכות לג): מי
שיש בו דעה, כאלו נבנה בית-
המקדש וכו'.

ב וזה בחינות התגלות התורה של
לעתיד לבוא, כמובא
בזהר^(א), שלעתיד יתגלה אוריתא
דעתיקא סתימאה; כי עקר קבלת
התורה - על-ידי השכל, שהוא
משה-משיח^(ב), כמו שפיתוב (משלי כא):
עיר גברים עלה חכם; ומי שיש לו
בחינת משה-משיח, יוכל לקבל
תורה, ויכול להמשיך הארת התורה
ללמד שאר בני-אדם, כי התגלות
התורה בא מיחודא דקדשא-בריה
הוא ושכינתה, כמו שפיתוב (שם א):
שמע בני מוסר אביך וכו' - אביך דא
קדשא-בריה-הוא, ואמר דא כנסת-
ישראל (זוהר יתרו פה. פנחס ריג); ויחודם -
על-ידי העלאת נפשות ישראל
בבחינת מיין נוקבין, והחכם יכול
לקח הנפשות ולהעלותם בבחינת
מיין נוקבין, בבחינת (שם יא): ולקח
נפשות חכם, ועל-ידי היחוד הזה
נולד התורה, וכשעולה החכם עם
הנפשות, בבחינת עיר גברים עלה

על-ידו מקרין חמימות תאות
ממון. וזה בחינת (תהלים עו): יבצר רוח
נגידים; שהרוח ממעט תאות
הנגידות והעשירות. נגונא דליואי זה
בחינת משא ומתן באמונה, ששמח
בחלקו ואינו אץ להעשיר, כי הנגינה
זה המשא ומתן, כמו שפיתוב (שם פא):
שאו זמרה ותנו תף. חדוה - זה
ששמח בחלקו, וזה בחינת קטרת,
שמשך חמום הלב עם הרוח, וזה
(משלי כז): קטרת ישמח לב; וזה בחינת
(דברים לג): ישמו קטרה באפך - שעל-
ידי בחינת קטרת הנ"ל נתבטל
בחינת (בראשית ג): "בזעת אפך תאכל".
וזה בחינת התגלות משיח, שאזי
יתבטל חמדת הממון, כמו שפיתוב
(ישעיהו ב): ביום ההוא ישליך האדם
את אלילי כספו ואלילי זהבו. וזה
בחינת (איכה ד): רוח אפינו משיח ה'.
וכל זמן שיש עבודה זרה זאת של
ממון בעולם - חרון-אף בעולם^(ג);
וכפי הבטול של עבודה זרה זאת, פן
נתבטל החרון-אף, בבחינת: רוח
אפינו משיח ה', ונתמשך חסד
בעולם, בבחינת (תהלים יח): ועושה
חסד למשיחו. וכשיתגלה חסד הזה,
יתמשך הדעת, שהיא בגין הבית,
בבחינת (שם ה): ואני ברב חסדך אבוא

(ב) עיין סנהדרין ק"ג ועיין ספרי פרשת ראה. (ג) עיין זוהר בעלותך דף קנ"ב. (* וזה"ק בראשית כ"ה כ"ז.

אֲבֹתָם (שמות ו'), שֶׁהָאֲבוֹת הֵם תֵּלֶת גּוֹנֵי דְעֵינָא; תַּמָּן בֵּת - דָּא בֵּת־עֵין. נִמְצָא, כְּשֶׁחֲכָם מְבִיא תוֹרָה פְּנ"ל, נִמְצָא שֶׁמְבִיא כַּח הָרְאוֹת שֶׁל הַשְּׁנֵחַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ עֲלֵינוּ, וְכֵל אֶחָד, כְּפִי קְרוּבוֹ אֶל הַתּוֹרָה, כֵּן הַשְּׁנֵחַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ עֲלָיו. כִּי עֶקֶר כַּח הָרְאוֹת, מַחֲמַת שֶׁמֶכָּה בְּדָבָר הַנִּרְאָה, וְחֹזֵר כַּח הָרְאוֹת מַחֲמַת הַהֶפְאָה לְעֵינַיִם, וְנִצְטִיר הַדָּבָר הַנִּרְאָה בְּעֵינַיִם, וְאֵז הָעֵינַיִם רוֹאִים אֶת הַדָּבָר הַנִּרְאָה, כִּי הָרְאוֹת מְבִיא אֶת הַדָּבָר לְתוֹךְ הָעֵינַיִם. אֲבָל כְּשֶׁהַדָּבָר הַנִּרְאָה הוּא רְחוֹק, אֵז קֹדֶם שִׁיגִיעַ כַּח הָרְאוֹת לְהַדָּבָר הַנִּרְאָה, מִתְפָּזֵר בְּתוֹךְ הָאָוִיר וְנִתְעַפֵּר, וְאֵין מְגִיעַ בְּהֶפְאָה עַל הַדָּבָר, וְעַל־יְדֵי־זֶה אֵין חֹזֵר הָרְאוֹת לְעֵינַיִם, וְאֵז אֵין הָעֵינַיִם רוֹאִין, כִּי עֶקֶר הָרְאוֹת הוּא מַחֲמַת הַהֶפְאָה. וְזֶה (תהלים פ): שׁוֹב נָא הִבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה - שִׁישׁוּב הַבְּטָה שֶׁמְבִיט מִשָּׁמַיִם עֲלֵינוּ, יִשׁוּב עַל־יְדֵי הַהֶפְאָה, יִשׁוּב הָרְאוֹת לְעֵינָיו, וְאֵז: וּרְאֵה; כִּי הָרְאִיהַ עַל־יְדֵי הַשְּׁבֵת הַהֶבְטָה. וְזֶה בְּחֵינֵת: וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב; וְהַחִיּוֹת - הֵינּוּ הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא הַחִיּוֹת, רְצוּא - בְּבִחֵינֵת הַבְּטָה מְעַלָּא לְתַתָּא, וְשׁוֹב - בְּבִחֵינֵת הַפְּאָת הָרְאוֹת בְּדָבָר הַנִּרְאָה, וְנִחְזֵר לְעֵינַיִם וְנִצְטִיר בְּעֵינַיִם, כִּי הָעֵינַיִם הֵם

חֲכָם, עַל־יְדֵי זֶה: וִירַד עַז מִבְּטָחָה: ג וְנִפְשׁ זֶה בְּחֵינֵת רְצוּן, שֶׁכֵּל אֱלוֹ בְּנֵי־אָדָם הַבָּאִים לְחַכְמָה הַדּוֹר, כֵּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ אֵיזְהוּ רְצוּן, וְהַצְדִּיק לּוֹקַח כֵּל הַרְצוֹנוֹת וְעוֹלָה עִמָּהֶם, וְאַחֲרֵכֶּךָ: וִירַד עַז מִבְּטָחָה, בְּבִחֵינֵת (יחזקאל א): וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב: רְצוּא - בְּחֵינֵת הַנְּפִשׁוֹת, וְשׁוֹב - בְּחֵינֵת הַנְּפִשׁוֹת עִם הַתְּגַלּוֹת הַתּוֹרָה. וְזֶה שֶׁמּוּבָא בְּתַקּוּנֵי־זֶהר (תִּיקוּן ע' דף קט): רְצוּא - דָּא נִרְיָאֵל, וְשׁוֹב - דָּא מִט"ט שַׁר הַפְּנִיִם. נִרְיָאֵל דָּא נוֹר דְּלוֹק (זוהר בראשית כג ובתיקונא שבעין) בְּחֵימִימוֹת תַּאֲוֹת מְמוֹן, וְשׁוֹב - דָּא מִט"ט שַׁר הַפְּנִיִם, דָּאֵיזְהוּ רְשִׁים בְּשֵׁם מוֹשֶׁה, דָּאֵיזְהוּ מְשִׁיחַ, שֶׁהוּא רוּחַ אֲפִינוּ, שֶׁעַל־יְדוֹ נִשְׁתַּבַּךְ הַחֵימִימוֹת. וְזֶה: שֶׁכְּבָה - גִּימְטְרִיא מוֹשֶׁה (זוהר בַּח קיא: פִּנְחָס וְלֵא), שֶׁהוּא מְשַׁכָּךְ אֱלִילִי כֶּסֶף וְזָהָב; רְצוּא דָּא רְצוּן, שֶׁהוּא הַנְּפִשׁ, וְשׁוֹב דָּא מוֹשֶׁה, שֶׁמְקַבֵּל הַתּוֹרָה:

ד וְעַל־יְדֵי הַמְשַׁכַּת הַתּוֹרָה נִמְשָׁךְ הַשְּׁנֵחַה, כִּי הַתּוֹרָה הִיא ט'נ'ת'א' [טעמים, נְקוּדוֹת, תְּגִין, אוֹתוֹת], שֶׁהֵם תֵּלֶת גּוֹנֵי דְעֵינָא וּבֵת־עֵין. וְזֶה שֶׁמִּתְחַלֵּת הַתּוֹרָה בְּבְרָאשִׁית: תַּמָּן רֵאשִׁי, תַּמָּן בֵּת (תִּיקוּנֵי זוהר דף יח). רֵאשִׁי - אֱלֹה רֵאשִׁי בֵּית

וזהו בחינת אריה - לשון לקט, שמלקט מרת הנפש, הינו פגם הנפש; עם בשמי - עם הרצון הטוב, שמעלה ריח טוב. ובחינת שור שבנפש, זה האור המצחצח שנתוסף בנפש מחמת הקבוץ, שנתקבץ פזורי הנפש, ואז מאיר הנפש ביותר, כי כשהרצון אין מאיר, אז הנפש בבחינת: ונפש רעבה, כי עקר הרעב - מחמת העדר האור, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (וימא עד): ויענך וירעיבך ויאכילך את

המן - מפאן שהסומא אינו שבע, כי עקר השבע מחמת האור שיראה בעיניו, ועלידי שאינו רואה, אין נתמלא נפשו, הינו רצונו, כי טוב מראה עינים מהלך-נפש (קהלת ו); וכשמצחצח נפשו בצחצחות האור, אזי: ונפש רעבה מלא טוב (תהלים קז), בבחינת (ישעיהו נח): והשביע בצחצחות נפשו. וזה בחינת שור, לשון הסתכלות, בחינת: מראה עינים מהלך-נפש. ונשר שבבחינת נפש, זה החדוש שנתחדש הנפש בעלייתה בבחינת עבור. וזה בחינת נשר - תתחדש כנשר נעוריכי (תהלים קג).

ואדם שבנפש, זה בחינת (בראשית ב): ויהי האדם לנפש חיה; כי האדם בחינות מסכני ועתירי, כמו שכתוב (בהקדמת הזוהר דף יג): נעשה אדם בצלמנו

כמראה לטושה, שנתראה בהם כל דבר שעומד כנגדו. ועלידי שאנחנו קרובים אל התורה, נמצא שאנחנו קרובים אל הראות, ועלידי זה פח הראות נחזר לעיניו, ונתראים ונצטירים אנחנו בעיניו. אבל העפום, מחמת שהם רחוקים מהתורה, הם רחוקים מהשגחתו, והשגחתו אין מגיע עליהם בהכאה. נמצא השגחתו על העפום בחצי הראות, בבחינת רצוא, ועלינו השגחתו בשלמות:

ה וזהו בחינת תקונא דמרפבתא עלאה ומרפבתא תתאה, שעלידי החכם, שלוקח הנפשות ועולה עמהם וירד עז מבטחה, נתתקנו שני המרפבות. כי יש ארבע חיות בבחינת נפש, וכסא, ויושב על הכסא. אריה שבבחינת נפש, זה בחינת (שה"ש ח): אריתי מורי עם בשמי; מורי זה בחינת מרת נפש (שמואל"א א), בחינת (מלכים"ב ד): ונפשה מרה לה; זה בחינות פגם הנפש, פגם הרצון. כשרוצה דבר-תאוה, זה הרצון הוא פגם ומרה לנפש, ועכשו כשבא זה האדם לחכם-הדור עם נפשו ורצונו, והחכם הדור לוקח כל הרצונות ולוקט אותם אחד לאחד, כדי להעלות אותם פנ"ל, ואז מלקט גם כל הרצונות והנפשות שנפלו.

- עתירי, פדמותנו - מספני. וכשנתלקטו הנפשות, אזי הם בבחינת אדם, נפשות גדולות וקטנות, בבחינת מספני ועתירי. ואופנים הן הגופין, כי עקר פעלותיהן של הגופין אינו אלא מן החיות שבנפש, שהנפש מראה פעלותיה על ידי איברי הגוף, ואין לגוף שום תנועה עצמית, והכל על ידי כחות הנפש.

וכסא שבבחינת נפש, הוא נפש החכם שנתפסה, בבחינת (משלי א): יקרה היא מפנינים [כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (סוטה ד) מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים], כי מחמת שנפש החכם הוא יקר, הוא נתפסה לפני ולפנים, וכל הנפשות נעשין לבושין אצלה. והאדם היושב על הכסא, הוא דעתו של החכם, כי גם בלא דעת נפש לא טוב (משלי ט):

ויש ארבע חיות בתורה: **אריה** שבתורה, כי התורה נקרא עז, ומה עז מארי (שופטים יד). **ושור** שבתורה, זה בחינת (משלי ח): בי שרים ישרו. **ונשר** שבתורה, זה בחינת חדושין דאורייתא, בבחינת: תתחדש כנשר. **ואדם** שבתורה, זה בחינת (במדבר ט): זאת התורה אדם, ויש בה

קלות וחמורות, שהם בחינת מספני ועתירי; **וכסא** שבבחינת תורה, הם דברים שפסה עתיקי'ומין (פסחים ק"ט. ועי' זוהר בהעלותך קנב), והם מכסים את עצמן בספורי התורה. **ויושב על הכסא** הוא עתיקי'ומין, בבחינת (דניאל ז): ועתיק יומין יתב. **ואופנים** שבתורה, הן הן גופי הלכות (ט):

וזה שמביא בתענית (דף כג): מעשה דרבי יונה: **כד הוה אצטריך עלמא למטרא, אמר: אזיל ואיתי בזוזא עבורא. והוי קאי באתרא עמיקי, באתרא צניעא, מכסי שקא, ועל ידי זה - ואתי מטרא. כד הוה מצטריך עלמא למטרא -**

הינו לתורה, כמו שכתוב (דברים לב): יערף כמטר לקחי אמר, **אזיל ואיתי בזוזא עבורא - עבור זה בחינת ע"ב רי"ו (ט); ע"ב הוא שכוף, רי"ו זה בחינת חמימות. בזוזא זה בחינת תאות ממון, הינו דאזל לשכף תאות ממון פנ"ל. והוה קאי באתרא עמיקי - על ידי ששכף תאות ממון זכה לאתרא עמיקי, שהוא בחינת חסד, כמראה החמה עמקה מן הצל (שבועות א), וחסד הוא אור יום, כמו שכתוב (תהלים מב): יומם יצוה ה' חסדו; ועל ידי חסד זכה לבנין הבית, לבחינת שכל פנ"ל. וזה:**

ודלינו גלא, עד דחזינו בי מרבעתא דכוכבא זוטא, דהוי כמבזר ארבעין גריוא בזרא דחרדלא; ואי דלינו טפי, הוה מקלינו מהבלא. ורמיא לה גלא קלא לחברתה ואמרה לה: חברתי מי שבקית מידי בעלמא דלא שטפית, ונייתי אנא ונחרבה. אמרה לה: פוק חזי גבורתא דמרד, דאפלו כמלא חוטא דחלא לית דעבר, שנאמר: האותי לא תיראו: נאם ה' וכו':

רשב"ם:

בין גלא לגלא וכו'. משום דקאמרינו בסמוך, ורמא גלא קלא לחברה, אצטריך לאשמעינו דמשלש-מאות פרסי שמע קולו של חברו: דלינו גלא. יותר משעור גבהו השליכנו למעלה עד לרקיע: אי נמי, הבלא דרקיע נפיש עד מהלך קרוב לת"ק שנה שיש מן הרקיע לארץ: מרבעתא. שכיבא: דכוכבא זוטא. כוכב קטן שבקטנים: בזרא. בית זרע ארבעים כור של חרדל, דנפיש מכל שאר זרעים: מקלינו מהבלא. נשרפין מחם הפוכב: ורמא לה גלא. נתן קולו, כלומר, צעק, בדגמת תהום אל תהום קורא לקול וגו', ושמא המלאכים הממנים עליהם הם: שבקית מידי בעלמא וכו'. מפני שהגביה כל כף, היה סבור שיצא חוץ לשפת הים ושטף את העולם: ונחרבה. מפני עוון הדור: אמר לה. גלא לחברה: פוק חזי גבורתא

אתרא צניעא, שהוא בית המקדש, שהוא השכל, כמו שכתוב (משלי יא): ואת צנועים חכמה. והוה מכסי שקא - זה בחינת לקיחת הנפשות להעלות אותם כנ"ל, ולקח נפשות חכם, וכלליות הנפשות הם מכנים בשם שק, כי הם מתעדנים משקיא דנחלא, בבחינת: והשביע בצחצחות נפשך, ועל ידי זה: ואתי מטרא - שהמשיך תורה, בבחינת: וירד עז מבטחה:

ו אף צריך לבקש מאד ולחזר אחר חכם פזה, ולבקש מהשם יתברך, שיזכה למצא חכם פזה, שיקבץ הנפשות, בבחינת: ולקח נפשות חכם, ויעלה אותם, ויורד עמהם תורה. כי גם החכם בעצמו אי אפשר שיעשה זאת בשכל אחד, כי הם שני שכליים: מה שמקבץ הנפשות הוא שכל אחד, ומה שמעלה אותם ומוריד עז מבטחה הוא שכל אחר. וזה בחינת שין של שלשה ראשים ושין של ארבעה ראשים, שהשני שיניו הם השני שכליים:

וזה פרוש: אמר רבה בר רב הנה: אשתעו לי נחותי ימא: בין גלא לגלא תלת מאה פרסי, ורמיא דגלא תלת מאה פרסי. זמנא חדא הוי אזלינו בארחה,

הנפשות למעלה, בבחינת: עיר גבורים עלה חכם. עד דחזינו בי מרבעתא דכוכבא זוטא - הינו שגרמנו זווגא עלאה. מרבעתא זה בחינת זווג, כמו שכתוב: ארחי ורבעי שכינתא נקראת בשעת זווג פוכבא זוטא, פמובא בזהר (בלק דף קצא): אתעבידת נקדה זעירא מגו רחיקתא, כדין אתחברא בבעלה, עין שם. והוה פמבזר ארבעין גריוא בזרא דחרדלא - פמובא בזהר (פנחס דף רמט): האי חיה פד אתעברא, אסתתמת ולא יכילת לאולדא. עד דאתיא נחש ונשף בעריתא, כדין אתפתחת ונפק מנה דמא, והיא שתית לדמא. וזה בחינת בזרא דחרדלא, הינו בחינת טפת דם פחרדל, דנפק מנה מחמת הנשיכה בבית הזרע. בזרא - פרש רש"י: בית זרע. ואחר-כך אולידת, והתולדה הזאת היא התורה פנ"ל, והתורה הזאת היא הולכת דרך ארבעים יום, הינו בחינת שאר חיותא, שהם ארבעים, עשרה לכל סטר, פמובא שם (בזוהר הנ"ל), וזה בחינת ארבעין גריוא, בחינת ארבעין חיותא, שהם ארבעים יום של התורה:

ואי דלינו טפי הוה מקלינו מהבלא - פי' יש הבל אשר נעשה על

דמרך וכי. פלומר, אין לי רשות לצאת: פמלא חוטא דחלא. פמלא רחב החוט איני יכול לצאת חוץ מן החול: שנאמר האותי לא תיראו. תלמודא קאמר:

נחותי ימא, הינו ממשיכי ימא דאורייתא לזה העולם. בין גלא לגלא תלת מאה פרסי - שהוא בחינת שין הנ"ל. ורומיא דגלא תלת מאה פרסי - שהוא בחינת שין שניה הנ"ל (הינו בחינת שני השכליים הנ"ל, שהוא השכל של קבוץ הנפשות, והשכל של העלאת הנפשות להמשיך תורה, שאלו שני השכליים של הצדיק שהוא חכם האמת הם בחינת שני שינין פנ"ל). והגלים הם הנפשות, בבחינת צהלי קולך בת גלים, שהיא בת אבהן (כמו שדרשו רז"ל סנהדרין צד): בין גלא לגלא - אלו החכמים שהם בין גלא לגלא, הינו מחברים כל הנפשות, בבחינת ולקח נפשות חכם. תלת מאה פרסי - שהיא בחינת שין אחת. ורומיא דגלא תלת מאה פרסי - הינו להעלות הנפשות, זה בחינת שין אחרת. זמנא חדא אזלינו בארחה - הינו שאנחנו נכנסנו לעורר זווג, הנקרא ארח, כמו שכתוב (תהלים קלט): ארחי ורבעי. ודלינו גלא - הינו שדלינו

התאוות, ועדין לא יצאתי מן החול אל הקדש אפלו כמלא חוט, ובודאי מי שהוא במדרגה כזאת, בודאי לית דעבר - הינו שאי אפשר לו לבוא לבחינות עבור הנ"ל^(ט); ואף-על-פי כן, פוק חזי גבורתא דמרה, הינו כח החכם, שכל כף פחו חזק, שאפלו נפש שלי העלה בעבור:

וזה פרוש: אשרי העם - זה בחינת השגחה, ידעי תרועה - זה בחינת יעקב^(ט), שהוא בחינת צדקה, כמו שכתוב (תהלים צט): משפט וצדקה ביעקב אתה עשית. ה' - זה בחינת היות, בחינת חסדים, באור פניך - זה בחינת השכל, כמו שכתוב (קהלת ט): חכמת אדם תאיר פניו. והלכו - אלו הנפשות, בחינת מהלך-נפש.

(עוד מצאתי כתב-יד רבנו זכרוננו לברכה, ששיך להתורה הנ"ל, אך מצאתי רק קצה הנר, ולא נכתב שם רק סופו של ענין, וחסר התחלת הענין, וזהו)

התורה, שהיא בחינת ראיה, טנת"א פנ"ל, כל בשר יחדו, זה בחינת לקיטת הנפשות כלם, בבחינת לקח נפשות חכם פנ"ל; כי פי ה' דבר - כל זה נעשה על-ידי רוח נדיבה פנ"ל, שהוא פי ה', כמו שאמרו חז"ל: בפיה זו צדקה (עד

הארץ, אשר יש צדיקים אשר מגיע אלהם כמעשה הרשעים וכו' (קהלת ח); ועל-ידי ההבל הזה רבים נתפקרו, שרואים צדיק ורע לו, רשע וטוב לו. ואי דלינו הרבה נפשות, אזי בודאי הוה מקלינו, לשון קולא; מהבלא, מהבל הזה, ולא היה הבל הזה כל-כף קשה על העולם. ורמזא גלא קלא לחברתה: חברתי, מי שבקית מידי בעלמא דלא שטפיתה, וניתי אנא ונחרבה - הינו, כשאחר-כך, כשכל אלו הנפשות חוזרים מעבור הנ"ל, ועל-ידי הכלליות נתוסף בהם אהבה זה לזה, ואז מעוררין אלו לאלו ואומרים זה לזה ומזכירין זה את זה: אחי, שמא שבקת איזה מדה בעולם הזה, שעדין היא מושלת עליך ואין אתה יכול להתגבר עליה. וניתי אנא ונחרבה - הינו אסייע לך לכלות את המדה הזאת ממך. והשיב לו: פוק חזי גבורתא דמרה, שהוא החכם הנ"ל, ראה כמה פחו גדול, דאפלו כמלא חוטא דחלא לית דעבר - פרש רבנו שמואל: אפלו כמלא רחב החוט לא יכלתי לצאת חוץ מן החול; פרוש: את שואלת אותי, שמא שבקתי מדה בעולם שעדין לא תקנתי אותה - תדע חברתי, שעדין אני משקע בכל

(ז) עיין זוהר ויקהל דף קצ"ה ע"ב ודף רי"ג. (ח) עיין תיקון נ"ה.

פֶּאן לְשׁוֹנו ז"ל). וּמוֹבֵן הַדְּבָר, כֹּל הַמְאָמֵר הַזֶּה, שֶׁהוּא מְפָרֵשׁ שְׂמֵיבֵיא הַמְקָרָא; וּנְגַלָּה כְבוֹד ה' וְרָאוּ בְּפִסּוּק זֶה, אֲךָ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים כֹּל בְּשׂוֹר יַחְדוּ כִּי פִי ה' דְּבַר; וּמִבְּאֵר חֶסֶד פְּרוּשׁ רִישָׁה דְקָרָא (ט):

יֹשֵׁב הַמְרוֹמִים וּמְשַׁגֵּחַ הַתְּחִתּוֹנִים, עֵינֵי עֲמֻדָּה בְּךָ תְּלוּיֹת פְּעֵינֵי עֲבָדִים אֵל יָד אֲדוֹנָיִם, מִשְׁתַּמְטָחִים לְפָנֶיךָ וּפּוֹרְשִׁים כַּפֵּם מִלִּי שׁוֹכֵן מְעוֹנִים, שְׁתִּשְׁפִּיעַ עֲלֵיהֶם מִמְּעוֹן קִדְשְׁתֶּךָ שִׁיזְכוּ כֻלָּם לַעֲשׂוֹת בְּאֵימָה וּבִירְאָה רְצוֹן קוֹנֵם, וְתִשְׁגַּח עֲלֵיהֶם בְּהִשְׁתַּחֲוֶתְךָ הַשְּׁלֵמָה לְהַשִּׁיבֵם לְאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה אֵל אֲרֻבּוֹתֵיהֶם פְּיוֹנִים.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מֵאֲזִין חַוּוֹנִים וּמְקַשֵּׁיב רִנָּיִם, הַנוֹטָה אֲזַן לְשׁוֹעַת אֲבִיוֹנִים, מְרָא דְעֵלְמָא בְּלָא, אַתָּה יְדַעְתָּ אֶת לִבֵּינוּ כִּי אִין בְּנוּ כַּח לְסַדֵּר תְּפִלָּתֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּרָאוּי בְּאַמַת, כִּי אִפְפוּ עָלֵי רַעוּת עַד אִין מִסְפֵּר הַשִּׁיגוּנֵי עוֹנוֹתֵי וְלֹא יִכְלָתִי לְרְאוּת עֲצָמוּ מִשְׁעֵרוֹת רֵאשִׁי וְלִבִּי עֹזְבִנִי. וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי מְלֵא רַחֲמִים, מִה אֶעֱשֶׂה וּמִה אֶפְעַל וּמִהֵיכָן אֲבַקֵּשׁ מִנּוּחַ אֲשֶׁר יִטֵּב לִי, כִּי אֲנִכִּי יְדַעְתִּי גַם יְדַעְתִּי גְדֹל הַתְּרַחֲקוּתִי מִמְּךָ בְּתַכְלִית הַרְחוֹק, כִּי הִרְעוּתִי אֶת מַעֲשֵׂי מְנַעֲרֵרִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, מִדֵּי יוֹם יוֹם הַשָּׁבֶעַ וְחַטָּא, וְאִנִּי מְלֵא חֲטָאִים וּפְגָמִים מִכֶּפֶר רָגַל וְעַד רֵאשׁ אִין בִּי מֵתָם, וְלֹא דִי שְׂלֵא זְכִיתִי עֲדוּן לְצִאת מִן הַחַל אֵל הַקִּדְשׁ אֶפְלוּ כַּחוּט הַשְּׁעָרָה, אִף גַּם לֹא חֲסִיתִי עַל נַפְשִׁי וְהוֹסַפְתִּי חֲטָא עַל פִּשְׁעִי, חֲטָאִים עַל חֲטָאִים, פְּגָמִים עַל פְּגָמִים, עַד אֲשֶׁר אִי אֶפְשֶׁר לְבָאֵר וּלְפָרֵט כֻּלָּל חֶלֶק אַחַד מֵאַלְפֵי אֲלָפִים וְרַבֵּי רַבְבוֹת חֲטָאִים וְעוֹנוֹת וּפְגָמִים גְּדוֹלִים וְנוֹרָאִים מְאֹד שְׁגַרְמִיתִי עַל יְדֵי מַעֲשֵׂי הִרְעִים, מִה אֲמַר מִה אֲדַבֵּר מִה אֲמַר מִה אֲדַבֵּר: יְהוָה אֱלֹהִים, אַתָּה יְדַעְתָּ כִּי אִי אֶפְשֶׁר לְהַכְנִים כֻּלָּל בְּתוֹךְ צְרוּפֵי אוֹתִיּוֹת וְדַבּוּרִים אֶת רַבֵּי הַפְּגָמִים וְהַקְּלָקוּלִים שְׁלֵנוּ, כִּי פְגָמֵנוּ וְקַלְמָנוּ מְאֹד מְאֹד, וְאֶפְלוּ מִמֶּנּוּ דְמַעַט מַעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁהֵם בְּעַרְפָּנוּ מְכַנִּים בְּשֵׁם מַעֲשִׂים

(ט) עיין בסוף הספר בנ"א של כתי" רבינו ז"ל בעצמו מובא כל הפסוק הזה.

טובים, הם גם פנמיים מאד. ואיך יוכל פגום פגה, מלכלך פגה, מעררב פגה, לבקש עזר ותרופה והצלה ומנום למלט נפשו מני שחת להתדבק באור החיים.

ואם אמר, חס ושלום, אבדה תקנתי ותוחלתי מיתה, זו קשה מן הראשונות, כי כבר הותרתנו על ידי נביאיך וצדיקיך הקדושים האמתיים, כי אסור לאדם לגאש עצמו מהשם ותברך לעולם, אך ברחמיך הרבים חשבת מרחוק להיטיב אחריתנו והקדמת רפואה למפתנו ושלחת לנו ברחמיך הרבים צדיקיך האמתיים הקדושים אשר בארץ המה, אשר הם היו למשען ולמנום לנו, כי על ידי מעשיהם הטובים העצומים והנוראים זכו אשר נתת להם כח להעלות ולהרים את כל בית ישראל, אשר זכו להתקרב אליהם באמת, להחזירם בתשובה שלמה לפניך. ובכחם הגדולים היו יכולים להרים ולהגביה גם את נפשי האמללה מאד, לקחת ולקבץ גם פזור נפשי המפזרת בפזור גדול מאד העיפה והרעבה והצמאה, המרה במרירות גדול מאד, לכנס ולקבץ ולהעלות גם את נפשי בתוך פללויות נפשות בני ישראל הקדושים בבחינת עבור, לחדש את נפשי לטובה עמהם יחד. ותהי לדל תקנה ועלתה קפצה פיה. אשרי עין ראתה צדיקים אמתיים אשר היה להם כל הכח הזה ויותר מזה. אשרי הנפשות אשר היו עולים ונכללים ונתחדשים לטובה על ידי צדיקי אמת:

ועתה הנה באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, שתחמל ותחוס על נפשי האמללה מאד, ותורני ותודיעני עצה ותחבולה מה לעשות עכשו בעת הזאת אשר נשארנו בתרן בראש ההר. כי הצדיקי אמת נסתלקו בעוונותינו הרבים "הצדיק אבד ואין איש שם על לב ואנשי חסד נאספים באין מכין, כי מפני הרעה נאסף הצדיק".

ועתה אתה אבי שבשמים, אב תרחמן, אב החסד, החומל באמת, ראה נא בענינו בעת הזאת כי בצרה גדולה אנחנו, ונתקנים בנו עכשו: "והיתה עת צרה לעקב אשר כמוהו לא נהיתה, כי הכית אותנו מפה אשר לא פתובה בתורה" זו מיתת הצדיקים אשר היו נושאים אותנו באשר ישא האומן את היונק, והיו חסים על נפשותינו והיו מסתכלים תמיד בכל עת על תקון נפשותינו, לחדש נפשותינו לטובה, לחדש בנשר מינו שעברו בחשך. ועתה להיכן נפנה, להיכן ננום, מאין נבקש עזר לנו.

רבונו של עולם, הביטה בענינו כי רבו מכאובינו וצרות לבבינו, מרא דעלמא בלא, רעה את צאן ההרנה והנה אנכי בעניי הולך נע ונד כגוף בלא

נְשָׂמָה, כְּגֵלֶם בְּלֹא דַעַת, כְּפִסְפִּינָה תוֹעָה בְּלֵב יָם בְּלִי מְנַהֵיג. וְהַרוּחַ סֶעְרָה הוֹלֵךְ וְסוֹעֵר מְאֹד מְאֹד בְּכָל עֵת וּבְכָל רֵגַע. לְהִתְקַרֵּב אֵלַיךְ אֵינִי יָכוֹל מִחֲמַת עוֹזְנוֹתַי הַמְרֻבִּים, וְדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה נִעְלָמוּ מִמֶּנִּי, וְאֵינִי יוֹדֵעַ עֲצָה וְתַחְבּוּלָה אִיךְ לְכַפֵּשׁ דַּעַת וְשִׁכְל וְכַח וְגִבּוּרָה, לְהִתְנַבֵּר עַל יִצְרֵי הָרַע, לְהִכְנִיעוֹ וְלִשְׁפָרוֹ לְכוּפּוֹ לְהִשְׁתַּעֲבֵד לָךְ, לְהַטּוֹת לְבָבִי אֵלַיךְ בְּאַמָּת, כִּי תַעֲיִתִי מְאֹד מִקִּדְשֶׁךָ הָאֲמִתִּיּוֹת. "תַּעֲיִתִי בִשְׂחָה אֲבָד בְּקִשׁ עֲבָדְךָ כִּי מִצּוֹתֶיךָ לֹא שִׁכַחְתִּי". יְהוָה אֱלֹהֵי, אַתָּה יוֹדַעַת כִּי כָל מִה שֶׁאֵינִי מוֹסִיף וּמְרַבֶּה לְדַבֵּר וּלְהִתְנוּדוֹת לְפָנֶיךָ, עֲדוֹן לֹא הִתְחַלֵּתִי בְּלָל לְפָרֵשׁ שִׁיחִתִּי לְסַפֵּר הִתְרַחֲקוּתִי מִמְּךָ, כִּי הִתְרַחֲקוּתִי מִמְּךָ וּפְגָמֵי הַמְרֻבִּים אֵי אֶפְשֶׁר לְהִכְנִים כְּלָל בְּתוֹךְ דְּבוּרִים וְצְרוּפֵי אוֹתִיּוֹת וְגַם אֵינִי בְּעֵצְמִי אֵינִי יוֹדֵעַ כְּלָל הֵיכֵן אֵינִי בְּעוֹלָם, רַק אֵינִי רוֹאֶה הִתְרַחֲקוּתִי מִמְּךָ וּפְגָמֵי הַמְרֻבִּים, כְּמוֹ מִי שֶׁמְבִיט מֵרְחוֹק מְאֹד, כִּי מְנוּעָרֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה לֹא עָבַר עָלַי עֲדוֹן יוֹם אֶחָד שֶׁיִּהְיֶה שָׁלֵם בְּלִי פְגָמִים:

וְגַם בְּעַת אֲשֶׁר גּוֹבְרִים רַחֲמֶיךָ וְחַסְדֶיךָ הַרְבִּים עָלַי, וְאַתָּה עוֹזֵר לִי מַעֲט לְהִתְעוֹרֵר אֵלַיךְ, וּלְהִתְחַיֵּל לְכַנוּם בְּעִבּוֹדְתֶךָ, אֵינִי זוֹכֵה לְהִתְנַבֵּר וּלְהִתְחַזֵּק בְּעִבּוֹדְתֶךָ, שִׁימְשֻׁךְ דְּרֹךְ הַקִּדְשׁ אֲצִלִּי זְמַן רַב לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי בְּכָל פַּעַם וּפַעַם שֶׁעוֹרֶת־לִי בְּרַחֲמֶיךָ לֹא חִסְתִּי עַל גִּפְשִׁי וְלֹא הִשְׁתַּדַּלְתִּי לְעַמּוֹד בְּטוֹבָתִי אֶפְלוֹ יוֹם אֶחָד בְּשַׁלְמוֹת, עַד שֶׁהִמְלִיךְ בְּמִסְבּוֹ נִרְדֵּי נִתַּן רִיחוּ. וְאַף־עַל־פִּיכֵן רַחֲמֶיךָ גּוֹבְרִים עָלַינִי תְּמִיד וְאַתָּה עוֹזֵר לָנוּ בְּכָל עֵת. אַתָּה גְּמַלְתָּנוּ הַטּוֹבוֹת וְאַנְחָנוּ גְּמַלְנוֹךְ הַרְעוֹת. וּבְעֵצֶם דוּחֲקָנוּ וְעִמְלָנוּ וְחִלְשׁוֹתָנוּ בְּעַת הַזֹּאת אֵינִי צָרִיכִים שְׁתַּתֵּן לָנוּ מְנַהֵיג אֲמִתִּי, שִׁישְׁגִּיחַ עָלַינִי בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה. "יְחַסֵּם עַל דָּל וְאֲבִיוֹן וּנְפֹשׁוֹת אֲבִיוֹנִים יוֹשִׁיעַ". אֲשֶׁר יֵאָחַז בְּיַדֵּינוּ וְיַעֲלֶה אוֹתָנוּ וְיִוצִיאֵנוּ מֵאֶפְלָה לְאוֹרָה, וְיוֹרֶה לָנוּ אֵת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר גִּלְךָ בְּהַ וְאֵת הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה. וְעַתָּה עִתָּה רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מְרֵא דְעֵלְמָא בְּלֵא, מְלֵא רַחֲמִים, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל בְּאַמָּת. "הַיְגִידָה לִּי שְׂאֵהֲבָה נִפְשִׁי אֵיכָה תִרְעָה אֵיכָה תִרְבִּיץ בְּצִהְרִים", כִּי נִתְקַיֵּם עִתָּה בְּנוּ בְּעוֹזְנוֹתֵינוּ הַרְבִּים מִקְרָא שְׂכָתוֹב: "כִּי מִי יִחְמוֹל עֲלֶיךָ יְרוּשָׁלַיִם וּמִי יִגּוֹד לָךְ וּמִי יִסוֹר לְשִׂאוֹל לְשָׁלוֹם לָךְ":

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, כְּבֵר הַבְּמִתְחַנְנוּ כִּי אֵין דוֹר יְתוֹם, וּבְיַדָּאֵי גַם עֲכָשׁוּ בְּדוֹר הַזֶּה נִמְצְאִים צְדִיקִים אֲמִתִּיִּים בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם זֶה הַכַּח לְקַבֵּץ אֵת נַפְשׁוֹתֵינוּ לְחַדֵּשׁ אוֹתָנוּ לְטוֹבָה וּלְהוֹרִיד וּלְהַמְשִׁיךְ לָנוּ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, לְהַחְזִירֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּמַלֵּא עֲלֵינוּ רַחֲמִים וְעַל
 תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ, וְתוֹכַח אוֹתָנוּ בְּחִסְדֶּיךָ הַגְּדוֹלִים לְגַלוֹת לָנוּ וּלְהַרְאוֹת לָנוּ
 אֶת הַצְּדִיקֵי אֲמַת שְׂבָדוֹר הַזֶּה, וְתוֹכַח אוֹתָנוּ לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם, כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי
 לְהִשָּׁעַן כִּי אִם עָלֶיךָ - אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, וְעַל צְדִיקֶיךָ הָאֲמִתִּים אֲשֶׁר עַל יְדָם אֲתָה
 עוֹזֵר וְסוֹמֵךְ לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים:

אָנָּה יְהוָה, זַכְנוּ בְּחִסְדֶּיךָ הַגְּדוֹלִים שְׁנוֹכַח לְהִתְנַבֵּר עַל תַּאוּתֵינוּ וּמַחְשְׁבוֹתֵינוּ
 הַרְעוֹת, וְתַעֲזָרֵנוּ שְׁנוֹכַח לְכַפֵּל וּלְשַׁבֵּר אֶת תַּאוֹת מִמּוֹן מֵאֲתָנּוּ. וְאֶהְיֶה שְׂמִיחַ
 בְּחֻלְקֵי אֲשֶׁר נִתְּתָ לִי יְהוָה, וְלֹא אֶהְיֶה אֵץ לְהַעֲשִׂיר וְלֹא אֶרְדֹּף אַחַר מוֹתְרוֹת
 לְהַרְבוֹת הוֹן מִהֶבֶל. וְאֶפְלוּ הַהִכְרָחִיּוֹת מִה שְׁאֵנִי מִכְרַח לְעֶסֶק בְּאִזְוָה עֶסֶק אוֹ
 מִשָּׂא וּמִתֵּן בְּשִׁבִיל פְּרָנְסָה תוֹכַחֵי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים שְׁיִהְיֶה הָעֶסֶק בְּקִדְוָה וּבְטַהֲרָה
 לְשִׁמּוֹךְ הַגְּדוֹל. וְתוֹכַחֵי לַעֲשׂוֹת מִשָּׂא וּמִתֵּן בְּאִמּוּנָה וְתִהְיֶה תוֹרַתִי קִבֵּעַ וּמְלַאכְתִּי
 עֲרָאִי. וְלֹא אֶטְרִיד אֶת דַּעְתִּי וּמַחְשְׁבֹתֵי כָּל בְּהַמְשָׂא וּמִתֵּן וְאֶפְלוּ בַּעַת עֲשִׂית
 הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן אֲזַכַּח בְּרַחֲמֶיךָ, שְׁתַּהַיֶּה מַחְשְׁבֹתֵי קְשׁוּרָה וְדִבְקָה בְּךָ וּבַתּוֹרַתְךָ
 הַקְּדוּשָׁה הַמְּלַבֶּשֶׁת וְנַעֲלַמֶּת כְּכֹל עֶסְקֵי מִשָּׂא וּמִתֵּן וּמְלַאכּוֹת וְעֶסְקִים שְׁבַעוּלֹם.

וּזְכֵנִי שְׁיִהְיֶה לִי מִדַּת הַבְּטָחוֹן בְּאֲמַת בְּשִׁלְמוֹת, וְאֶהְיֶה בּוֹטָח בִּיהוָה תְּמִיד, וְאֲזַכַּח
 לְהַשְׁלִיךְ אֶת כָּל יְהִבֵי עָלֶיךָ וְאֲתָה תִּכְלַכְלָנִי שְׁתַּתֵּן לִי עֲצָה טוֹבָה כְּכֹל פְּעַם
 כְּכֹל עֲנִינֵי הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן, שְׁאֲזַכַּח לִידַע אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּהַמְשָׂא וּמִתֵּן, לְדַעַת מַה וּמִתֵּי
 לְקַנּוֹת וּלְמִפּוֹר, בְּאִפֵּן שְׁתַּצְלִיחַ אֶת מַעֲשֵׂי יָדַי. וְתִזְמִין לִי פְּרָנְסָתִי בְּרוּחַ בְּסִבָּה קְלָה
 בְּלִי שׁוֹם טְרִדָּא וּבְלִבּוֹל כָּלֵל, לְמַעַן אוֹכַל לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ וְלַעֲסֹק בְּתוֹרַתְךָ וּבַעֲבוֹדַתְךָ
 תְּמִיד:

אָנָּה יְהוָה, חוּם וְחֵמֶל עַל נַפְשִׁי הָאֲמִלְלָה וְעַל גַּפְשׁוֹת כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ
 וְתִכְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים הָאוֹבְדִים אֶת עוֹלָמָם עַל יְדֵי תַּאוּת מִמּוֹן, הַטְּרוּדִים
 כָּל יְמֵיהֶם בְּעֶסְקֵי פְּרָנְסָתָם וְאוֹכְלֵי לֶחֶם בְּעֶצְבוֹן. בּוֹעֵת אַפָּם יֹאכְלוּ לֶחֶם עַד שׁוֹכֵם
 אֶל הָאֲדָמָה וּמְאוּמָה לֹא יִשְׂאוּ בַעֲמָלָם. מְלֵא רַחֲמִים רַחֵם עֲלֵינוּ וְהַצִּילָנוּ מֵהֶם.

רַחֵם רַחֵם, הַצֵּל הַצֵּל אוֹתִי וְאֶת כָּל חִבְרָתֵנוּ וְאֶת כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל מִתַּאוֹת
 מִמּוֹן, אֲשֶׁר זֹאת הַתַּאוּהַ הַרְעָה נִתְּנַבְּרָה וְנִתְּפַשְׂטָה מְאֹד מְאֹד עֲכָשׁוּ בְּדוֹרוֹת
 הַלָּלוּ, עַד שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לָנוּ כָּלֵל לְהִסְתַּפֵּל עַל עֲצָמֵנוּ לְיֹשֵׁב דַּעְתָּנוּ, לְחֹשֵׁב הַיִּטֵּב
 מַה יְהִי בְּסוֹפֵנוּ, בְּהֵאֵיךְ אֲנִפִּין גִּיעוֹל קִדָּם מְלַכָּא. מַחֲמַת טְרִדַת דַּעְתָּנוּ וּמַחְשְׁבוֹתֵינוּ
 כְּכֹל עַת עַל עֶסְקֵי פְּרָנְסוֹתֵינוּ. וְאֶפְלוּ הַהִכְרָחִיּוֹת מִכְּלַכְלִין אוֹתָנוּ מְאֹד מְאֹד.

יהוה אלהים, חוסה עלינו ברחמיך והצל אותנו מתאוה הרעה הזאת של ממון וזכנו ברחמיך הרבים רב חסד ומרבה להיטיב ותהיה בעזרנו, שנופה לתן צדקה הרבה לעניים מהגנים וכל עקר פונות עסקנו בהמשא ומתן יהיה רק בשביל הצדקה. ונופה לתן צדקה יותר מכפי כחנו ותזמין לנו ברחמיך עניים מהגנים לזכות בהם. ותעזרנו לקים מצות צדקה פראוי באמת בתכלית השלמות, בשמחה ובטוב לב ובסבר פנים יפות. ותזכנו לתן צדקה באופן שלא יתבייש העני בקבלתו, ואזכה לדבר על לב עניים ומרודים לפיכם ולהרחיב דעתם ולשמח את לבם.

"השיבה לי ששון ישעד ורוח נדיבה תסמכני". שאזכה שיתנדב לבי תמיד לעזר לעניים הגונים בכל פחי, הן לפזר משלי לעניים הגונים להעניק להם ולתן להם בשתי ידים מברכת יהוה אשר אתה נותן לי בכל עת, הן להשתדל עבורם בכל פחי לילך ולסבב עבורם ולקבץ על יד נדבת לב אחינו בני ישראל לתמכם ולסעדם. למלאות ידי עניים הגונים די מחסורם אשר יחסר להם, הן מזונות הן מלבושים וכל מה שהם צריכים.

ותשפיע עלי בחסדך ותתנני לחן ולחסד בעיני עמך בית ישראל, שאזכה שיהיו נשמעים דברי אצלם, ויפנסו דברי באזניהם שיתנדבו ללבם לתן צדקה הרבה. ואזכה לקבל מהם מכל אחד ואחד מנה יפה אפים. ותעזרני שיהיה לי פח להפך בדברי לב אכזר ללב נדיבה, ואזכה להרבות בצדקה באמת תמיד כל ימי חיי:

ובזכות וכח הצדקה של כל עמך בית ישראל תזכה אותנו לשפר תאות ממון מאתנו. והרוח נדיבה של הצדקה הקדושה ימשך עלינו וישפך חמימות תאות ממון תאות הנגידות והעשירות מה שהלב בוער ומתאוה לממון הרבה, להתעשר בעולם שאינו שלו. ונופה להשליך אלילי כסף וזהב, שלא יהיה בלבנו שום תאוה וחמימות והתלהבות לממון כלל, רק נהיה שמחים בחלקנו תמיד, ונהיה מסתפקים במה שאתה חונן אותנו ברחמיך בכל עת, את כל אחד ואחד כפי רצונך הטוב, ולא נתן עיינו כלל במה שאינו שלנו. ולא נחמד ולא נתאוה כלל לכל אשר לרעינו, רק נזכה להיות שמחים בחלקנו תמיד באמת:

ותזכנו ברחמיך הרבים להכלל ולהתדבק לצדיקי הדור האמתיים אשר זכו לכפול ולשפר תאות ממון בתכלית, ועל ידיה יהיה נמשך עלינו חסד. ועל ידי חסדך הגדול תפתח לנו אור הדעת, ותזכה אותנו להתקרב לצדיק אמת פז שיש

לו פח הנה ודעת הנה, שיוכל לקבץ ולקח את נפשותינו, כמו שנאמר: "ולוקח נפשות חכם", ויהיו כל נפשותינו כלולות יחד. והחכם האמת יקח הנפשות שלנו ויעלה עמם ויחדש אותם בלם יחד לטובה, ויוריד לנו חדושי תורה מפי עתיק יומין, כמו שנאמר: "עיר גבורים עלה חכם ויורד עוז מבטחה". ותגלה לנו ברחמיך הרבים סתרי תורה אורייתא דעתיקא סתימאה:

אנא יהוה עשה למען שמך, ומלא בקשתנו ברחמים, שנופה ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים להתקרב לצדיק האמת שבדור הנה, שיש לו פח הנה ודעת הנה, שיוכל לקבץ נפשותינו ולהעלות אותם ולגרם על ידם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה ולחדשם לטובה בבחינת עבור, ולהמשיך לנו חדושי תורה אמתיים, כי אתה ידעת מרירות נפשי ופזור נפשי כי נפשי מרה לי מאד מאד, עד אשר "כשל פח הסבל", ואי אפשר לסבל עוד כלל פזור נפשי ומרירות נפשי המפזרת בפזור גדול ובמרירות עצום מאד, באשר אתה ידעת עצם מרירותי ואין מי שיעמוד בעדי להיות בעזרי להשיעני ולהצילני מן הפזור הגדול והמרירות של נפשי האמללה מאד, כי אם פח הצדיקי אמת שיש להם פח ודעת לקבץ גם פזור נפשי וללקט ולהעלות גם הנפשות והרצונות הרעים והמרים שיש לי לבררם ולהעלותם עם כל הרצונות והנפשות הטובות שימצא בי ללקטם ולקבצם ולהעלותם בלם יחד ולחדשם לטובה. להאיר אור חדש על נפשי המנחת בחשך גדול, וישביע בצחצחות נפשי. ונפשי הרעבה ימלא טוב ויחדש פגשור נעורי, ותהיה נפשי נקללת עם נפשות כל חברתנו ונפשות כל עמך בית ישראל, ויכללו כל הנפשות יחד גדולות עם קטנות.

על כן זכנו ברחמיך הרבים וחנינותיך הגדולים שנופה להתקרב לצדיק האמת שיש לו פח הנה ודעת הנה, ויקבץ כל נפשותינו, ויעלה עמם לפני כסא כבודך, ותמלא רחמים עלינו בזכות וכת הצדיק האמת, ויעלו נפשותינו לנחת רוח ולרצון לפניך, ותשעשע עם כל נפשותינו, ויהיה נעשה יחוד גדול עלידי נפשותינו יחודא דקדשא בריך הוא ושכינתיה ויתחדשו נפשותינו בלם יחד לטובה בבחינת עבור. ויוריד לנו הצדיק האמת על ידיה חדושי תורה אמתיים, ויתגלו לנו סתרי תורה אורייתא דעתיקא סתימאה ונזפה שיתמן הצדיק האמת עלידי נפשותינו תקווא דמרפכתא עלאה ומרפכתא תתאה:

ותזכנו ברחמיך הרבים שיהיה אהבה ושלום גדול בינינו תמיד, עד שנהיה בלנו ונקללים זה בזה, ונעורר זה את זה, ונזכיר זה את זה לשוב אליך באמת,

לְשֹׁבֵר וּלְבֹטֵל אֶת כָּל הַתְּאוּוֹת רְעוֹת וּמַדּוֹת רְעוֹת מֵאֲתָנּוּ, וְלִזְכוֹת לְכָל הַמַּדּוֹת טוֹבוֹת, לַעֲשׂוֹת הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ. וְכָל מִה שֶׁחָסַר לְאַחַד מֵאֲתָנּוּ מִכָּל עֲמֻד בֵּית יִשְׂרָאֵל אִיזָה מִדָּה טוֹבָה אוֹ תִקּוּן וּבִטּוֹל אִיזָה מִדָּה רָעָה נֹפֶה תְּמִיד לְהַזְכִּיר אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ לְעוֹרְרוֹ וּלְחַזְקוֹ וּלְאַמְצוֹ לְתַקֵּן הַכָּל בְּחַיִּים חַיִּיתֵינוּ, וְנִזְכֶּה כְּלָנוּ לְשׁוֹב אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת לְתַקֵּן אֶת כָּל אֲשֶׁר פָּגַמְנוּ מִנְעוּרֵינוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּמַעֲתָה תִּהְיֶה בְּעוֹנֵנוּ, שְׂנֵהֲיָה כְּלָנוּ כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב בְּאֵמֶת, וְלֹא נִסּוּר מִן רִצּוֹנְךָ לְיָמִין וּלְשִׁמְאֵל מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ הַשְּׂנֵהֲתֶךָ בְּשָׁלְמוֹת.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, הַטְּהַ אֱלֹהֵי אֲוֹנֶךָ וְשִׁמְעֵה פִּקּוּחַ עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ וְאֵל תַּעֲלִים עֵינֶיךָ מֵאֲתָנּוּ, וְחַמֵּל עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְתִשְׁגִּיחַ עָלֵינוּ בְּעֵין הַחֲמִלָּה וְהַחֲנִינָה, בְּעֵינָא חַד דְּרַחֲמֵי, עֵינָא פְּקִיחָא דְלֹא נְאִים תְּדִיר. וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ הַשְּׂנֵהֲתָה שְׁלֵמָה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שְׂנֵהֲתָה שִׁימּוּשֶׁךָ כַּח הָרְאוֹת מֵעֵינֶיךָ עָלֵינוּ עַל־יְדֵי תוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אִתָּה מְשַׁפֵּעַ עָלֵינוּ עַל־יְדֵי צְדִיקֵי אָמֶת, וְנִהְיֶה סְמוּכִים וְקָרוֹבִים מְאֹד אֶל כַּח הָרְאוֹת וְהַשְּׂנֵהֲתֶךָ הַקְּדוּשָׁה, עַד שְׂנֵהֲתָה לְשׁוֹב וּלְהַצְטִיר בְּעֵינֶיךָ וְנִהְיֶה נִכְלָלִים בְּךָ.

וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַשְּׂנֵהֲתָה שְׁלֵמָה תְּמִיד. וְעַל־יְדֵיזָה תִּשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ כָּל טוֹב, שִׁפְעֵה טוֹבָה וּבִרְכָה וּקְדוּשָׁה וּמְהִרָה אֲמִתִּיוֹת. וְתִשְׁגִּיחַ וְתִרְאֵה בְּעֵינֵינוּ וְעֲמָלָנוּ וְדוּחַקֵנוּ בְּגוֹף וּנְפֶשׁ וּמִמּוֹן בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחַנִיּוֹת, וְתִרְחַם עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הַנִּפְצָצִים כִּצְאֵן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רוּעָה. וְתִשׁוּב וְתִקְבֵץ נְפּוּצוֹתֵינוּ וְנִדְחֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ, וְתִמְהַר וְתַחֲיֵשׁ לְנַאֲלֵינוּ, וְתִבְיֵא לָנוּ אֶת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, כִּי אַרְךָ עָלֵינוּ הַגְּלוּת מְאֹד בְּגוֹף וּנְפֶשׁ, עַד אֲשֶׁר "כִּשְׁל כַּח הַסֶּבֶל" כִּאֲשֶׁר אִתָּה יְדַעַת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.

חֹם וְחַמֵּל עָלֵינוּ, וְתִשְׁפִּיעַ חֶסֶדְךָ עָלֵינוּ וְתִבְיֵא לָנוּ מְהִרָה אֶת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, וְתִבְנֶה אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמְהִרָה בְּיָמֵינוּ. וַיְקִים מִקְרָא שְׁפָתוֹכָ: "וְאֲנִי בְרוּב חֶסֶדְךָ אֲבֹא בִיתְךָ אֲשַׁתְּמַחֶה אֶל הַיִּכַּל קְדֹשְׁךָ בִּירְאֶתְךָ", וְהָיוּ לְרִצּוֹן אֲמִרֵי כִּי וְהִגִּיוֹן לְכִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי:

!!! לשימוש פרטי בלבד

תורה יד

לשון רבנו זכרוננו לברכה

תקעו בחדש שופר בכסא וכו'

(תהלים פא).

א להמשיך שלום בעולם צריך להעלות כבוד

הקדוש-ברוך-הוא לשרשו, הינו ליראה, כמו שכתוב (דברים כח): ליראה את השם הנכבד:

ב ואי אפשר להעלות את הכבוד אלא על-ידי תורת חסד, ותורת חסד - אמרו חכמינו זכרונם לברכה (סוכה מט): זהו הלומד תורה על-מנת ללמדה, פי זה עקר כבודו, פמובא בזהר (יתרו דף סט): בשעתא דשאר עכו"ם אתנו ואודן לקדשא-ברוך-הוא, פדין אסתלק ואתיקר שמה דקדשא-ברוך-הוא עלא ותתא, כמו גבי יתרו: בשעתא דאמר יתרו: עתה ידעתי כי גדול ה' מפל האלהים, פדין אסתלק ואתיקר שמה דקדשא-ברוך-הוא. נמצא, זהו כבודו, כשבני-אדם שהם מחויץ

לקדשה מקרבין את עצמן לפנים מהקדשה, הו גרים שמגירין, הן בעלי-תשובה, שגם הם היו מבחוץ, וכשמקרבין ומכניסים אותם לפנים - זהו כבודו:

ועכשו הכבוד בגלות, פי עקר הכבוד אצל העכו"ם, ואנחנו בני-ישראל שפלים ונבזים, ולעתיד לבוא, שיתגלה כבודו מפיך החשף, כמו שכתוב (ישעיהו מ): ונגלה כבוד ה' וכו', פי אז ישו פלם לעבדו שכם אחד^(א), אז יאמרו בגוים לכו ונלכה באור ה' (שם ב). וכבוד נקרא אור, כמו שכתוב (יחזקאל מג): והארץ האירה מכבודו:

ג ואי אפשר לקרב את הגרים עם בעלי התשובה אלא

על-ידי תורה, כמו שכתוב (משלי ח): יפוצו מעינותיך חוצה, שצריך להשקות אותם שהם מבחוץ, להודיע להם הדרך ילכו בה. וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (אבות

(ו) אין כבוד אלא תורה. וזהו (ירמיה טו):
 אם תוציא יקר מזולל, ואמרו
 חכמינו זכרונם לברכה (ב"מ פח): אלו
 שמקרבין בני אדם לעבודת השם
 יתברך; כי זהו נקרא מוציא יקר,
 הינו כבוד, מזולל - מזילותא
 דגלותא. וזה (תהלים קיג): רם על כל
 גוים ה'; הינו פשהעכו"ם מודן
 ומשבחין לה, אזי: על השמים כבודו
 - אזי נתעלה הכבוד מהחשך. ואי
 אפשר לבוא להתעוררות התשובה,
 הן לרשעי ישראל, הן לגרים, אלא
 על ידי התורה, שמאירין להם אל
 מקום שהם שם, כמו שכתוב: יפוצו
 וכו' חוצה, חוצה דיקא, פי התורה
 הם ששים רבוא אותיות, כנגד
 ששים רבוא נשמות, ויש לכל
 הנשמות שרש למעלה במחשבה
 דקדשא ברין הוא, פי ישראל עלו
 במחשבה תחלה (ב"ר פרשה א). ועל ידי
 זווג הנשמות נבראים נשמות
 גרים^(ב), וכשנתעוררים הנשמות על-
 ידי אותיות התורה שהוציא מפיו
 ומתנוצצים זה לזה, זה בחינת זווג,
 שזה מקבל הארה מזה, ועל ידי
 הזווג של התנוצצות הנשמות
 שבמחשבה נבראים נשמות גרים. גם
 הפושעי ישראל, כל זמן ששם
 ישראל נקרא עליו (פי נקרא פושעי

ישראל, נמצא ששם ישראל נקרא
 על-כל פנים עליו עדין, מאחר
 שנקרא פושעי ישראל), אף על פי
 שחטא, ישראל הוא (סנהדרין מד); יש לו
 אחיזה ושרש במחשבה עליונה,
 ועל ידי ההתנוצצות התנוצץ גם
 שרש נשמתו בין שאר השרשים,
 ומגיע הארה לזה הפושעי ישראל
 משרש נשמתו, ועל ידי הארה הזאת
 חוזר בתשובה:

ד וזה שאמרו חכמינו זכרונם
 לברכה (נדרים פא): מפני מה
 תלמידי חכמים אין בניהם תלמידי-
 חכמים - מפני שלא ברכו בתורה
 תחלה; שצריך כל אדם, ובפרט
 תלמיד-חכם, לברך ולהאיר בלמוד
 תורתו בשרש הנשמות, הינו
 במחשבה תחלה, פי שם שרשנו.
 נמצא, כשמביא הארה וברכה לתוך
 תחלת המחשבה, ועל ידו מתנוצצין
 ומתברכין הנשמות, נמצא
 כשממשיך נשמה לבנו, בודאי הוא
 ממשיך נשמה בהירה וזפה, ועל-
 ידי זה גם בנו יהיה תלמיד-חכם;
 אבל כשאין מאיר ומברך את
 התחלה על ידי למודו, אז
 כשממשיך נשמה לבנו, הנשמה היא
 בבחינת (שה"ש ה): אני ישנה, ואינה
 מאירה, מפני זה לא יהיה בנו

לפי שעה, עד שמסמסוהו המים מעט מעט:

אורזילא ברי' יומא - הינו בחינת פבוד, שהוא בעכו"ם,

בזלותא. וזה: **אור זילא**. אור הינו בחינת פבוד, כמו שכתוב: והארץ האירה מפבודו. ולמה נקרא **בר' יומא** - פי לא יתגלה הכבוד אלא בביאת משיחנו, וכתב בה: אימתי יבוא מר - היום; היום אם בקלו תשמעו (כמשארז"ל סנהדרין צח); ובכל יום מוכן הכבוד לצאת מזילותא. וזה **כהר' תבור** - שראה שהעלאת הכבוד תלוי בזה שאדם משבר גאותו; פפי השתפרות גאותו, פן הוא העלאת הכבוד, פי כבודו נתעלה עלידי התורה פנ"ל, ואין אדם זוכה לתורה אלא עלידי שפלות, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה: וממדבר מתנה. וזה: **הר' תבור** - הר לשון גדלות, כמו שכתוב (תהלים ל): העמדת להררי עז, ותבור לשון שבירה.

והר' תבור כמה הוה ארבע פרסי - הינו ארבע בחינות שפלות הנ"ל, שצריך להקטין לפני צדיקים, בינונים, רשעים, ולפני מדרגת עצמו, ושידמה בעיניו פאלו לא בא עדין לפני מדרגתו שהוא בה. וזה: **הר' תבור ארבע פרסי** - ששבירת

תלמיד-חכם, וזה מפני שלא ברכו בתורה תחלה, הינו שרש הנשמות, בבחינת: ישראל עלה במחשבה תחלה:

ה **ואין אדם זוכה לתורה אלא על-ידי שפלות**, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (עירובין נד): וממדבר מתנה - שישבר גאותו מארבע בחינות שפלות, פי צריך האדם להקטין את עצמו לפני גדולים ממנו, ולפני בני-אדם פערפו, ולפני קטנים ממנו, ולפעמים, שהוא בעצמו קטן שבקטנים, וצריך להקטין את עצמו כנגד מדרגת עצמו, וידמה בעיניו שהוא למטה מדרגתו, בבחינת (שמות טז): שבו איש תחתיו:

וזה שאמר רבה בר' חנה: לדידי חזי לי האי אורזילא ברי' יומא, דהוי כהר' תבור. והר' תבור כמה הוי, ארבעה פרסי. ובי משכא דצוארה תלתא פרסי, ובי מרבעתא דרישה פרסא ופלגא. ורמא כופתא וסכרא לירדנא.

רשב"ם:

אורזילא בר' יומא. ראם פן יום אחד, דאותו היום נולד: **כהר' תבור**. פן היה גדול: בי מרבעתא דרישה. מקום הנחת ראשו כששוכב על הקרקע: **רמא כופתא**. הטיל רעי: **סכרא**. הרעי לירדנא

המפסיק, שאי אפשר להלך דרך אותו הנהר, וצריך להשליך הבגדים הצואים.

וזה: רמא פופתא וסכרא לירדנא
- על ידי שמפשיטין

ומשליכין מעליהם הבגדים הצואים, נתבטלים כל המניעות והמסכים המבדילים בינם לבין הקדשה. וזה:

וסכרא לירדנא - פי הירדן מפסיק בין קדשת ארץ ישראל לחוץ לארץ.

ובשביל זה נקראים בשם פלגא, פי עדין צריך להשליך מהם הבגדים הצואים, כדי להסיר המפסיקים

והמונעים והמסכים המבדילים בינם לבין הקדשה. אבל, אלו

הנשמות שתלמידי חכמים ממשיכין לבניהם פנ"ל, זה מכנה בשם פרסה שלמה, פי אין להם מסכים

המבדילים. וזה: וכפדתו^(א) - כפדהו בכסות נקי, (כמו שדרשו רבותינו זכרונם

לברכה על פסוק: ולקדש ה' מכובד וכו'). כסות נקי - הינו להשליך הבגדים

הצואים, פי זה עקר כבוד השם יתברך, אם תוציא יקר מזולל,

להחזיר בני אדם בתשובה ולהמשיך נשמות הגרים. וגרים שמתגירין הם

באים תחת פנפי השכינה, ובשביל זה נקרא גר צדק (כמובא בהקדמת הזוהר דף

1). וזה שמובא בזהר (יתרו ברעיא מהימנא

הגדלות הם בארבע בחינות הנ"ל. ומשכא דצוארה תלתא פרסי - זה

בחינת הדברים שדרך בני אדם להתגדל בהם, הם שלשה דברים,

וצריך לשמור את עצמו מהם, כמו שכתוב (ירמיה ט): אל יתהלל חכם

בחכמתו וכו', והם שלש בחינות: חכם, גבור, עשיר. והגדלות נקרא

משכא דצוארא, בבחינת (תהלים עה): תדברו בצואר עתק. ומרבעתא

דרישה פרסא ופלגא - זה בחינת זווג, הנעשה בראשית המחשבה.

מרבעתא - לשון זווג, כמו שכתוב (שם קלט): ארחי ורבעי; ועלידי זווג

הזה נעשה פרסא ופלגא; פרסה, זה רמז על המשכת הנשמות לבניהם,

זה מכנה בשם פרסה שלמה; והתנוצצות שהנשמות מתנוצצין

ומאירין ומעוררין את הפושעי ישראל בתשובה ומולידין נשמות

גרים, זה מכנה בשם פלגא, פי עדין רחוקים מהקדשה מאד ויכול להיות

להם מניעות רבות, וצריך להם יגיעות רבות כדי להפשיט מהם

הבגדים צואים שהלבישו, כמו שכתוב (זכריה ג): הסירו הבגדים

הצואים; פי אלו הבגדים הצואים הם מונעים אותם מלחזר לקדוש ברוך

הוא, והם מפסיקים כמו נהר

(תהלים לח): אין שלום בעצמי מפני חטאתי; ועלידי היראה, זוכה לשלום בעצמיו, כמו שכתוב בזהר (יתרו דף עט): באתרא דאית דחילא, תמן תשתכח שלמתא, כמו שכתוב (שם לד): כי אין מחסור ליראיו. פשיש שלום בעצמיו, אז יכול להתפלל. כי עקר התפלה עלידי היראה, בבחינת (משלי לא): אשה יראת ה' היא תתהלל, פי התפלה במקום קרבן*, ובקרבן פתיב בה (ויקרא כא): כל אשר בו מום לא יקרב; וכשארין בו מום, הינו באתרא דאית דחילא, אזי יקרב לעבד עבודתו תמה. וזה שכתוב בפנה (שמואל"א א): וחנה מדברת על לבה - עלידי היראה זכתה לתפלה, פי עקר היראה הוא בלב פנ"ל, ועל ידי תפלה זוכה לשלום הפללי, הינו שלמות העולמות, פי על שם זה תפלה נקרא קרבן, על שם קרוב העולמות לשלמותן:

ט וזה שאמר רבה בר ברחנה: אמר לי ההוא טיעא: תא ואחוי לך היבי דנשקי ארעא ורקיע בהדדי. אזלי וחזאי, דעביד כוי כוי. שקלית לסלתאי ואנחתיה בכותא דרקיעא. בהדי דמצלינא בעותא ולא אשכחיתה. אמרי: איכא גנבי הכא. אמר לי: גלגלא דרקיע הוא

דף צג): פסות נקי דא פנפי מצוה, הינו שכינה, הנקראת מצוה, בבחינות (תהלים קיט): כל מצותיך צדק. וזהו: וכבדתו; שזה עקר כבודו, שייכנים גרים תחת פנפי השכינה פנ"ל:

ו וכל אחד לפי בחינתו יכול לידע העלאת הכבוד לשרש היראה. לפי הכבוד שמכבד את יראי השם, פן עלה הכבוד לשרשו, פי שם שרש הכבוד, בבחינת (שם טו): ואת יראי ה' יכבד. פי כל זמן שהכבוד הוא בגלות, כל אחד לפי בחינתו, הוא מזולזל ביראי ה', וכל אחד לפי תקונו את הכבוד, פן הוא מכבד יראי ה':

ז ועקר הדבר - שייכבד יראי ה' בלב שלם, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (קידושין לב): דבר המסור ללב, נאמר בו ויראת מאלקיך; ושם עקר הכבוד, כמו שכתוב (ישעיהו כט): בשפתיו כפדוני ולבו רחוק ממני:

ח כשמחזיר הכבוד לשרשו, הינו ליראה פנ"ל, ואז נשלם פגמי היראה, ואז זוכה לשלום. ויש שני מיני שלום: יש שלום בעצמיו, כי תחלה צריך אדם לראות שיהיה שלום בעצמיו, כי לפעמים אין שלום, כמו שכתוב

(* שר"ע אר"ח סימן צ"ח סעיף ד'.

דְּהַדְרָה. נִטַר עַד לְמַחֵר כִּי הִשְׁתָּא,
וּמִשְׁבַּח לָהּ:

רַשְׁב"ם:

הֵיכָא דְנִשְׁקֵי אַרְעָא וּרְקִיעָא. מְקוּם גְבוּהָ
הֵיכָא שָׁם, שְׁנוּשְׁקִים יַחַד זָה לְזָה. וְלֹאֵו
הֵינּוּ סוּף הָעוֹלָם, דְּהָא מֵהַלָּךְ הָעוֹלָם
ת"ק שְׁנָה הוּי, וְאַרְץ־יִשְׂרָאֵל אִמְצָעִיתוּ
שֶׁל הָעוֹלָם הִיא, דְּכַתִּיב: יִשְׁבִּי עַל טְבוֹר
הָאָרֶץ, וְהֵינּוּ מְקוֹמוֹ שֶׁל רַבָּה בַּר בַּר-
חֲנָה: סִלְתָּאֵי. סֵל לַחַם שְׁלִי: דְּהַדְרָה.
חִזְרָה, כְּדָאמְרִינָן בְּפִסְחִים, גְּלַגְל חִזְרָה
וּמְזֻלוֹת קְבוּעִים:

דְּנִשְׁקֵי אַרְעָא וּרְקִיעָא - זָה בַחֲיִנַת
שְׁלוֹם בְּעֶצְמוֹ. אַרְעָא זָה
בַחֲיִנַת גּוֹף, רְקִיעָא זָה בַחֲיִנַת נִשְׁמָה,
כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים ט): יִקְרָא אֶל
הַשָּׁמַיִם מֵעַל - זָה הַנִּשְׁמָה; וְאֶל
הָאָרֶץ - זָה הַגּוֹף (סְנַהֲדְרִין 38). וּכְשִׁישׁ
בְּיַנְיָהֶם שְׁלוֹם, עַל־יַד־זָה: עֲבִידֵי כְּוִי
- עַל־יַד־זָה נַעֲשֶׂה תְּפִלָּה, כְּנ"ל,
בְּבַחֲיִנַת (דְּנִיאֵל ו'): וְכוּיִן פְּתִיחוּ לָהּ
בְּעִלְתָּהּ. וְשִׁקְלִית לְסִלְתָּאֵי
וְאַנְחָתִיָּהּ בְּכוֹתָא דְרְקִיעַ - סִלְתָּא
זָה פְּרַנְסָה, כְּמוֹ מִי שִׁישׁ לוֹ פֶּתַח
בְּסֵלוֹ (יּוֹמָא ע"ד), הֵינּוּ שְׁלֵא רְצָה לְעַסֵּק
בְּשׁוּם עַסֵּק מֵעַסְקֵי עוֹלָם הַזֶּה, רַק
בְּשִׁבִיל נִשְׁמָתוֹ. גַּם כָּל תְּפִלוֹתָיו לֹא
הָיוּ אֶלָּא בְּשִׁבִיל לְקַשֵּׁר נִשְׁמָתוֹ,
אֶפְלוּ אֵלּוּ תְּפִלוֹת הַמְּפָרְשִׁים

(ד) עֵיין תִּיקוּן ס"ט דף ק' ע"ב.

בְּתַפְלָה שְׁהֵם לְצַרְךָ הַגּוֹף, כְּגוֹן
רְפָאִינוּ וּבְרַךְ עֲלֵינוּ וּשְׂאֵר צְרָכֵי
הַגּוֹף, לֹא הָיָה כְּוַנְתּוֹ שֶׁל רַבָּה בַּר
בַּר-חֲנָה בְּשִׁבִיל גּוֹפוֹ, אֶלָּא בְּשִׁבִיל
נִשְׁמָתוֹ, שְׁהָיָה מְכוּן לְפְרַנְסַת נִשְׁמָתוֹ
וְלְרְפּוּאָתָהּ. וְזָה: וְשִׁקְלִית לְסִלְתָּאֵי
וְאַנְחָתִיָּהּ בְּכוֹתָא דְרְקִיעַ - שְׁשִׁקְל
לְתַפְלָה שְׁהוּא לְצַרְךָ הַגּוֹף, וְאַנְחָה
בְּתַפְלָה, הַכֵּל לְצַרְךָ נִשְׁמָתוֹ, כִּי
מִמִּילָא כְּשֶׁנִּתְקַן שָׁם בְּרוּחַנִיּוֹת,
נִתְקַן גַּם בְּנִשְׁמִיּוֹת. וְעַד דְּמִצְלִינָא
בְּעוֹתֵי לֹא אֲשַׁכְּחָה - הֵינּוּ אַחֲר־כֵּךְ
לֹא מִצָּא כְּדֵי פְּרַנְסָתוֹ, אַף־עַל־פִּי
שְׁתַּקּוּ בְּרוּחַנִיּוֹת, אַף־עַל־פִּי כֵּן לֹא
נִמְשַׁךְ לוֹ שְׁפַע בְּנִשְׁמִיּוֹת. אָמַר:
אֵיכָא גְּבַבָּא הַכָּא, שְׁגוֹנְבִים הַשְּׁפַע
שְׁלִי. הַשִּׁיב לוֹ: גְּלַגְלָא דְרְקִיעַ
דְּהַדְרָא - הֵינּוּ גְּלַגְלוֹיִן דְּנִשְׁמָתוֹיִן,
הִיא הַגּוֹרְמַת שְׂאִין לְצַדִּיק כְּדֵי
פְּרַנְסָתוֹ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב גְּבִי רַבִּי פְּדַת
(תְּעִינִת כ"ה): אֵי בְּעִית דְּאַחַרְוֹב עֲלִמָּא,
וְאַפְשָׁר דְּאִיבְרִית בְּשַׁעְתָּא דְּמוֹזְנָא (ט):
וְזָה (בְּרֵאשִׁית ו'): קִנְיִם תַּעֲשֶׂה לְתַבְּחָה.
אִיתָא בְּמִדְרָשׁ (בִּיר פְּרִשָׁה ל"א): מַה קִּנְיִם
מְטַהְרִין אֶת הַמְּצַרְע, אִף תְּבַתְּרָה
מְטַהְרֵתְךָ. הַמְּצַרְע, זָה: נִרְגָן מְפָרִיד
אֱלוֹף (מְשֻׁלֵי טז), וּמְפָרִיד בֵּין אִישׁ
וְאִשְׁתּוֹ, וְעַל־יַד־זָה: בְּדָד יִשָּׁב (עֵרְכִין
טז), וְקִנְיִם מְטַהְרִים אוֹתוֹ; אִף תְּבַתְּרָה,

נמצא, מי שרוצה להמשיך שלום הכללי, צריך להעלות הפכוד לשרשו, הינו ליראה, ועלידי היראה הוא זוכה לשלום-בית, ועלידי שלום-בית הוא זוכה לתפלה, ועלידי תפלה הוא זוכה לשלום הכללי:

יא **זאת** התורה שיך על פסוקים אלו (תהלים קמה): טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו וכו'. טוב ה' לכל - זה בחינת תפלה, שמאמין בה', שהקדוש-ברוך-הוא טוב לכל - הן לרפואה, הן לפרנסה, הן לכל הדברים. כשמאמין כן, בודאי יהיה עקר השתדלותו בתור קדשא-ברוך-הוא, ולא ירדף אחר תחבולות רבות; כי מי שאין מאמין בהקדוש-ברוך-הוא, צריך להשתדל אחר תחבולות רבות. למשל, כשצריך לרפואה, צריך להשתדל אחר עשבים רבים, ולפעמים אלו עשבים הצריכים לו אינם בנמצא במדינתו, והעשבים הנמצאים אינם טובים למכתו. אבל הקדוש-ברוך-הוא טוב לכל המכות לרפאותם, והוא בנמצא תמיד, כמו שכתוב (דברים ד): מי כה' אלקינו בכל קראנו אליו. ועלידי התפלה זוכה לשלום הכללי. וזה: ורחמיו על כל מעשיו; הינו שרחמי השם יתברך יתמשך על כל הברואים, וכל

הינו תבת התפלה, מתקנין את המחלקת ועושה שלום הכללי, שלום בכל העולמות. וזה שמסימין התפלה בשלום:

י **וזה פרוש תקעו** - לשון שלום, כמו שכתוב (ישעיהו כב): ותקעתי יתד במקום נאמן. **בחדש שופר** - בהתפארות חדש, הינו התעלות פכודו עלידי התקרבות הגרים או בעלי-תשובה. **בכסא** - זה בחינת יראה, שהוא שרש הפכוד; וכסא לשון התפסא, שזה בחינת "דבר המסור ללב, נאמר בו ויראת מאלקיך", שזה הדבר מכסה מעין כל. **ליום** - זה בחינת שלום בית, כי יום הוא בחינת אור, כמו שכתוב (בראשית א): ויקרא אלקים לאור יום, ואור הוא שלום בית, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (שבת כג): גר-שבת קודם לקדוש היום, כי שלום בית קודם. **חגגו** - זה בחינת תפלה, עבודה, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (פסחים קיח): למה נסמכה פרשת עכו"ם למועדים, לומר: כל המבזה את המועדות, כאלו עובד עבודת אלילים. נמצא, שמירת המועד זה בחינת עבודה תמה, ואין עבודה אלא תפלה^(ט), ועלידי תפלה יבוא לשלום הכללי כנ"ל.

הַפְּרוּאִים יִרְחֲמוּ אֶחָד עַל חֲבֵרוֹ^(י), וַיְהִי שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיהו יא): וְגַר זָאֵב עִם כֶּבֶשׂ וְנֹמֵר עִם גְּדִי וְכוּ', לֹא יִרְעוּ וְלֹא יִשְׁחִיתוּ, כִּי יְהִי שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם. וְזֶה: וְרַחֲמֵי עַל כָּל מַעֲשָׂיו, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (שבת קנא): כָּל הַמֵּרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת, מֵרַחֲמֵי עֲלֵיו מִן הַשָּׁמַיִם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: וְנָתַן לָךְ רַחֲמִים וְרַחֲמֶךָ. וְאַחֲרֵיכֶּן מִפְּרֵשׁ הַפְּסוּק אֵיךְ יִזְכֶּה לְתַפְּלָה - עַל־יְדֵי שְׁלוֹם־בֵּית יֵהָא שְׁלוֹם בְּעַצְמוֹ, בֵּין גּוֹפוֹ וְנַפְשׁוֹ כִּנְ"ל. וְזֶה: יוֹדוּךָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ. מַעֲשֶׂיךָ זֶה בְּחִינַת עֲשִׂיָה, בְּחִינַת גּוּף; וְחִסְדֶּיךָ יְבָרְכֻכָה - חִסְדֶּיךָ זֶה בְּחִינַת נַפֶּשׁ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (משלי יא): גָּמַל נִפְשׁוֹ אִישׁ חֶסֶד. וְאַחֲרֵי כֵן מִפְּרֵשׁ הַפְּסוּק, אֵיךְ יִזְכֶּה לְשְׁלוֹם־בֵּית - עַל־יְדֵי שֶׁיַּעֲלֶה כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְשֵׁרֵשׁ הִירְאָה, הַנִּקְרָאִים גְּבוּרֹת. וְזֶהוּ: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמְרוּ - שֶׁיִּתְגַּלֶּה כְּבוֹדוֹ וַיִּתְעַלֶּה לְשֵׁרֵשׁוֹ; וְזֶהוּ: וּגְבוּרַתְךָ יִדְבְּרוּ. וּגְבוּרָה זֶה בְּחִינַת יִרְאָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (ברכות ט): וְאַלְקִים עָשָׂה שֶׁיִּירָאוּ מִלְּפָנָיו - אֱלֹהֵי רַעֲמִים, וְכַתִּיב (איוב כו): וְרַעַם גְּבוּרֹתָיו מִי יִתְבוֹנֵן; (מסִּימֵן יב עַד כָּאן - לְשׁוֹנוֹ ז'ל)

יב וְזֶה בְּחִינַת מִצְוַת גִּרְחֲנָנָה, שֶׁמִּצְוַתָּה לְהַדְּלִיק סִמּוּךְ לְפִתַח הַבַּיִת^(י). כִּי הַדְּלָקַת הַנֵּר הוּא בְּחִינַת הָאֶרֶת הַכְּבוֹד, בְּחִינַת: וְהָאֶרֶץ הָאִירָה מִכְּבוֹדוֹ כִּנְ"ל, וְעַל כֵּן מִצְוַתָּה לְהַדְּלִיק סִמּוּךְ לְפִתַח הַבַּיִת - דָּא פִּתְחָא עֲלָא, בְּחִינַת יִרְאָה^(י), הֵינּוּ לְהַחֲזִיר הַכְּבוֹד לְשֵׁרֵשׁוֹ, דְּהֵינּוּ לִירְאָה כִּנְ"ל. וְאִימְתִי עוֹלָה הַכְּבוֹד, כְּשֶׁמִּחֲזִירֵינּוּ בְּנֵי־אָדָם בְּתִשְׁבּוּבָה וְעוֹשִׂין בְּעֲלִיַת־תְּשׁוּבָה וְגָרִים, שֶׁזֶה עֶקֶר כְּבוֹדוֹ כִּנְ"ל. וְזֶהוּ שְׁזֵמֵן הַדְּלָקַת גִּרְחֲנָנָה, שֶׁהוּא הָאֶרֶת הַכְּבוֹד, הוּא מַשְׁעֵת יְצִיאַת הַכּוֹכָבִים, עַד שֶׁתְּכַלֶּה רֶגֶל מִן הַשּׁוֹק (שבת כא: ובשׁו"ע ס"י תרעב). יְצִיאַת הַכּוֹכָבִים זֶה בְּחִינַת (דניאל יב): מִצְדִּיקֵי הַרְבִּים כִּפְּכוּכִים; דְּהֵינּוּ שֶׁהֵם מִצְדִּיקֵי הַרְבִּים וְעוֹשִׂין בְּעֲלִיַת־תְּשׁוּבָה וְגָרִים, שֶׁעַל־יְדִי־זֶה מֵאִיר הַכְּבוֹד וְחוֹזֵר לְשֵׁרֵשׁוֹ, שֶׁהוּא הִירְאָה כִּנְ"ל, וְעַל־יְדִי־זֶה זֹכֵיךְ לְשְׁלוֹם, וְנִתְבַּטַּל הַמַּחְלָקַת כִּנְ"ל. וְזֶהוּ: עַד שֶׁתְּכַלֶּה רֶגֶל מִן הַשּׁוֹק (הַשּׁוֹק הוּא מְקוּמוֹת הַחִיצוֹנִים). רֶגֶל זֶה בְּחִינַת: נִרְגָן מִפְּרִיד אֱלוֹף הַנֵּל, דְּהֵינּוּ בְּעֲלִי לְשׁוֹן הָרַע וּמַחְלָקַת, הַהוֹלְכִים וּמְרַגְלִים וּמְדַבְּרִים רְכִילוֹת וְלְשׁוֹן הָרַע וְעוֹשִׂין מְרִיבָה וּמַחְלָקַת בֵּין אָדָם לְחֲבֵרוֹ וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ,

(י) עֵינֵי ב"ר פֶּרֶשָׁה לֵג. (ז) שֶׁבַת כ"א ע"ב ובשׁו"ע אור"ח סימן תרע"ב. (ח) ע"י זו"ח פ' תשא ובהקדמת הוזהר דף ז' ע"ב ודף י"א ע"ב.

זֶה יֵשׁ סוֹחְרִים וּמִשָּׂא וּמִתֵּן בְּעוֹלָם;
אֲבָל לְעֵתִיד לְבוֹא, שִׁיְהִי הַשְּׁלוֹם
הַמְּפֹלֵא בְּעוֹלָם, כְּמוֹ שִׁכְתוּב: וְגַר
זָאב עִם כֶּבֶשׂ וְנֹמֵר עִם גְּדִי; אֲזִי
יִתְבַטֵּל הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן, כְּמוֹ שִׁכְתוּב
(זכריה יד): וְלֹא יִהְיֶה כְּנַעֲנִי עוֹד כִּנְ"ל.
וְזֶה גַם כֵּן בַּחֲנִינֵת: עַד שִׁתְּכַלֶּה רִגְלֵךְ
מִן הַשּׁוּק, הֵינּוּ שִׁמְצוּחַ לְהַדְלִיק נֶר-
חֲנֻכָּה עַד שִׁתְּכַלֶּה רִגְלֵךְ מִן הַשּׁוּק,
הֵינּוּ בַּחֲנִינֵת שְׁלוֹם, שֶׁנֶּעֱשֶׂה עַל-יְדֵי
הַחֲזָרַת הַכְּבוֹד כִּנְ"ל, עַד שִׁתְּבַטֵּל
כָּל הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן כִּנְ"ל. וְזֶה: עַד
שִׁתְּכַלֶּה רִגְלֵךְ מִן הַשּׁוּק - שְׁלֹא יִשְׂאֵר
שׁוּם רִגְלֵךְ בַּשּׁוּק, כִּי יִתְבַטֵּל כָּל
הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן עַל-יְדֵי הַשְּׁלוֹם כִּנְ"ל:

יג שׁוֹךְ לְעֵיל: לְפִי הַכְּבוֹד שֶׁמְכַבֵּד יִרְאֵי
ה', כֵּן עָלָה הַכְּבוֹד
לְשָׂרְשׁוֹ. כִּי כָל זְמַן שֶׁהַכְּבוֹד הוּא
בְּגִלּוֹת, כָּל אֶחָד לְפִי בַּחֲנִינָתוֹ, כֵּן הוּא
מְזַלְזֵל בִּירְאֵי ה', וְכָל אֶחָד לְפִי
תְּקוּנָתוֹ אֶת הַכְּבוֹד, כֵּן הוּא מְכַבֵּד
יִרְאֵי ה' וְכוּ', וְעַל-יְדֵי זֶה, הֵינּוּ עַל-
יְדֵי הַכְּבוֹד שֶׁמְכַבֵּד יִרְאֵי ה', שֶׁהוּא
בַּחֲנִינֵת הַחֲזָרַת הַכְּבוֹד לְשָׂרְשׁוֹ, דְּהֵינּוּ
לִירְאָה, עַל-יְדֵי-זֶה זֹכֵכִין לְשְׁלוֹם,
כְּמִבְּאֵר לְעֵיל הַיֵּטֵב. וְזֶהוּ שֶׁאָמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (שבת קיט):
הַמְּבֹזָה תִּלְמִיד-חֶכֶם, אֵין רְפוּאָה
לְמִפְתָּהּ; כִּי הַמְּבֹזָה תִּלְמִיד-חֶכֶם
וּמְזַלְזֵל יִרְאֵי ה', נִמְצָא שְׁפוּגִים

בַּחֲנִינֵת (תהלים טו): לֹא רִגַל עַל לְשׁוֹנוֹ.
וְזֶהוּ שֶׁצְּרִיכִין לְהֵאִיר וּלְהַדְלִיק נֶר-
חֲנֻכָּה סְמוּךְ לְפִתְחָה, דְּהֵינּוּ לְהֵאִיר
הַכְּבוֹד וּלְהַחְזִירוֹ לְשָׂרְשׁ הִירְאָה
כִּנְ"ל, עַד שִׁיִּזְכֶּה לְשְׁלוֹם וַיִּבְטֵל
וַיִּכְלֶה ה"נִרְגָן מִפְּרִיד אֱלוֹף". וְזֶהוּ:
עַד שִׁתְּכַלֶּה רִגְלֵךְ מִן הַשּׁוּק -
שִׁתְּבַטֵּל בְּעַלְי לְשׁוֹן הָרַע וּרְכִילוֹת,
אֲשֶׁר רִגַל עַל לְשׁוֹנָם, וַיִּתְרַבֶּה
הַשְּׁלוֹם בְּעוֹלָם: וְעַל-יְדֵי הַשְּׁלוֹם
זֹכֵכִין לְתַפְלָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה זֹכֵכִין
לְשְׁלוֹם הַכְּלָלִי, שְׁלוֹם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.
וְאֲזִי כְּשֶׁזֹּכֵכִין לְשְׁלוֹם הַכְּלָלִי, אֲזִי
יִתְבַטֵּל כָּל הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן מִן הָעוֹלָם,
כִּי כָל הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן שֶׁבְּעוֹלָם הוּא
מִהַעֲדָר הַשְּׁלוֹם, כִּי אֵי אֶפְשָׁר שִׁיְהִי
רְצוֹן הַמוֹכֵר וְהַקּוֹנֶה שְׂוָה, כִּי זֶה
רוֹצֵה לְמַכּוֹר וְזֶה רוֹצֵה לְקַנּוֹת, וְאִם
הָיָה רְצוֹנָם שְׂוָה, לֹא הָיָה אֶפְשָׁר
שִׁיְהִי נֶעֱשֶׂה שׁוּם מִשָּׂא וּמִתֵּן.
נִמְצָא, שֶׁכָּל הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן וְהַסְּחוּרוֹת
הוּא רַק עַל-יְדֵי בַּחֲנִינֵת מַחְלָקוֹת,
שֶׁאֵין שְׁלוֹם בֵּין הָרְצוֹנוֹת. וְזֶה בַּחֲנִינֵת
(בראשית יג): וַיְהִי רִיב בֵּין רַעֲי מִקְנֵה
אֲבָרָם וּבֵין רַעֲי מִקְנֵה לוֹט, וְהַכְּנַעֲנִי
אֲזַ בְּאַרְצֵךְ. כְּנַעֲנִי בַּחֲנִינֵת סוֹחֵר, כְּמוֹ
שֶׁפָּרַשׁ רַש"י עַל פְּסוּק (הושע יב): כְּנַעֲנָן
בְּיָדוֹ וְכוּ', הֵינּוּ עַל-יְדֵי בַּחֲנִינֵת רִיב
וּמַחְלָקוֹת, בַּחֲנִינֵת: וַיְהִי רִיב וְכוּ', עַל-
יְדֵי-זֶה: וְהַכְּנַעֲנִי אֲזַ בְּאַרְצֵךְ - עַל-יְדֵי-

שְׁאָמְרוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנֶם לְבִרְכָה:
הַסְפֵּדָא יִקְרָא דְחַיֵּי אוּ יִקְרָא דְשָׁכְבֵי
(סנהדרין מו). וְעַל כֵּן בְּחִנּוּכָה אֵין
מְסַפְּדִין בוּ, כִּי אַז מֵאִיר הַכְּבוֹד
עַל־יְדֵי גִרְחִנְכָה כִּנ"ל.

לְעֵיל: וְזָהוּ: וּלְפָנַי כְּבוֹד עֲנוּה (משלי
טו); כִּי עַל־יְדֵי עֲנוּה זֹכִין
לְכְבוֹד, כַּמְבָאָר לְעֵיל, שְׁעָקָר
הַתְעַלּוֹת הַכְּבוֹד הוּא עַל־יְדֵי גִרִים
וּבְעַל־יְדֵי תְשׁוּבָה שְׁעוּשִׁין, וְזָה זֹכִין
עַל־יְדֵי תּוֹרַת חֶסֶד וְכוּ', וּלְתוֹרָה אֵי
אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת, כִּי אִם עַל־יְדֵי עֲנוּה
וְכוּ', כַּמְבָאָר לְעֵיל. נִמְצָא, שְׂאֵי
אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְכְבוֹד דְקָדְשָׁה, כִּי אִם
עַל־יְדֵי עֲנוּה, וְזָהוּ: וּלְפָנַי כְּבוֹד עֲנוּה
כִּנ"ל:

יְסוּד הָעֲנִין - חֲמִשָּׁה דְבָרִים:
לְהַחְזִיר כְּבוֹד לִירְאָה, וְיִרְאָה
אֶל הַלֵּב, וְשְׁלוֹם הַכִּלְלִי, וְשְׁלוֹם
הַפְּרָטִי:

לְהַחְזִיר בְּנִי־אָדָם בְּתְשׁוּבָה, שְׁזָה
בְּחִינַת אִם תּוֹצִיא יִקְרָא
מִזִּלְל כִּנ"ל - הוּא תְקוּן קָרִי, אֲתוּן
דְדִין כְּאֲתוּן דְדִין:

כְּכּוֹד, וְאֵינוּ מַחְזִירוּ לְשֵׁרֵשׁ הִירְאָה,
וְאֵזֵי אֵין זֹכָה לְשְׁלוֹם, וְעַל כֵּן אֵין
רְפוּאָה לְמַכְתּוֹ, כִּי כָּל הַחוֹלְאֵת בְּאֵין
עַל־יְדֵי בְּחִינַת מַחְלָקַת, כִּי כָּל
הַחוֹלְאֵת הֵם בְּחִינַת מַחְלָקַת, שְׂאֵין
שְׁלוֹם בְּעֲצָמֵי, וְהִיסוּדוֹת מַתְגַּבְּרִין
זֶה עַל זֶה וְאֵין מַתְנַהֲגִים בְּשְׁלוֹם,
בְּמִזְג הַשְּׁוּה, וְעַל־יְדֵי־זֶה בְּאֵ חוֹלְאֵת,
כִּידוּעַ. וְעַל כֵּן כְּשֶׁמְבַזֶּה תְּלַמִּיד־חֶקֶם
וּפּוֹגֵם בְּשְׁלוֹם, עַל כֵּן אֵין רְפוּאָה
לְמַכְתּוֹ כִּנ"ל, כִּי עָקָר הַרְפוּאָה -
עַל־יְדֵי הַשְּׁלוֹם כִּנ"ל, בְּבְחִינַת: שְׁלוֹם
שְׁלוֹם לְרַחוּק וּלְקָרוֹב אָמַר ה'
וּרְפָאתֵינוּ (ישעיהו נו):

גַּם בְּעַת אֲמִירַת הַתּוֹרָה הַנ"ל הַזְכִּיר
רַבֵּנוּ ז"ל מֵאֲמַר רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנֶם
לְבִרְכָה: אֵין מְסַפְּדִין בְּחִנּוּכָה (שבת כא:
וּבְשׂוּרַע ס"י תר"ע), וְאֵינִי זֹכֵר מַה שֶּׁפָּרַשׁ
בוּ. (וְהַנִּרְאָה לְעֲנִיּוֹת דְעַתִּי, כִּי
הַהֶסְפֵּד הוּא בְּשָׁבִיל לְתַקֵּן
הַסְתַּלְקוֹת הַכְּבוֹד, שֶׁנִּפְגָּם עַל־יְדֵי
הַסְתַּלְקוֹת הַצַּדִּיק הַזֶּה, שֶׁהִיָּה
מְצַדִּיק אֶת הַרְבִּים, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה
עָקָר הָאֲרַת הַכְּבוֹד כִּנ"ל, וְכִמוֹ

תפילה יד

יְהי רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתַּרְחֵם עָלַי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְתִכְפַּל מֵעַלֵי מִדַּת הַגְּאוּהָ בְּכִטּוֹל גָּמוּר, שְׁלֵא יִהְיֶה בְּלִבִּי שׁוֹם צַד גְּאוּת וְנִבְהוּת בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאִזְכֶּה לִידַע שְׁפִלוּתִי בְּאִמַּת לְאִמּוֹתַי, וְאִזְכֶּה לְכַטֵּל עֲצָמֵי לִגְמָרֵי עַד שְׂאֵתֶיהָ קָמָן בְּעֵינַי יוֹתֵר מִמְדַּרְגְּתֵי הַשְּׁפֵלָה מְאֹד:

אָנָּה יְהוָה, עֲזֹרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ לְבַל יוֹכְלוּ לְבַלְבֵּל אֶת דַּעְתִּי, לְבַל יוֹכְלוּ לְהַטְעוֹת אוֹתִי, חֵם וְשָׁלוֹם, בְּמַחְשְׁבוֹת שְׁמוֹת שֶׁל צַד גְּאוּת וְנִבְהוּת בְּעוֹלָם כָּלֵל. כִּי אֲנִי בְּעֵגְנֵי בַעֲצָם דוֹחֲקִי וְלִחְצִי וְגִדְלֵי הַתְּרַחֲקוּתִי מִמְּךָ, וְצָרוֹת נִפְשִׁי גִדְלוּ וְשָׁנְבוּ מְאֹד מְאֹד זֶה זְמַן רַב מְאֹד. וְאִבִּיט וְאִין עֲזוֹר וְאִשְׁתַּוְּמַם כִּי אִין סוֹמְךָ. וְאִין לִי שׁוֹם מְנוֹם כִּי אִם לְצַעֲק אֵלֶיךָ תְּמִיד, וְלִצְפּוֹת לְרַחֲמֶיךָ, וְלִקְוֹת לִישׁוּעָתְךָ, וְלִיחַל לְחַסְדֶּיךָ. וְאִם, חֵם וְשָׁלוֹם, בַּעֲצָם הַתְּרַחֲקוּתִי הַזֹּאת. עוֹלָה, חֵם וְשָׁלוֹם, עַל דַּעְתִּי הַמְכַלְבֵּלֶת גַּם הַשְּׁמוֹת הַזֹּאת וְהַבְּלִבּוֹל הַזֶּה שֶׁל צַד גְּאוּת וְנִבְהוּת, חֵם וְשָׁלוֹם, אֲבָרָה תִּקְוֹתִי חֲלִילָה. כִּי בְּמַה יִּזְכֶּה נַעַר הַמְּנוַעֵר מִכָּל טוֹב כְּמוֹנֵי הַמְּלֵא חַטָּאִים וְעוֹנוֹת וּפְשָׁעִים שְׁחַטָּאתִי וְעוֹיְתִי וּפְשָׁעֵתִי לְפָנֶיךָ בְּמַחְשְׁבָה דְּבִיור וּמַעֲשָׂה, בְּשׁוֹגֵג וּבְמִזִּיד בְּאוֹנָם וּבְרָצוֹן, מְנוַעֲרֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה:

אָנָּה יְהוָה, חֲמַל עַל נִפְשִׁי הָאֲמֻלָּה מְאֹד. חוּם וְחֲמַל נָא עָלַי, עֲזֹרְנִי, עֲזֹרְנִי, הַצִּילְנִי, הַצִּילְנִי, כִּי בְּאִמַּת לֹא יַדְעֵתִי מַה לְּבַקֵּשׁ קִדְמָה, כִּי צָרְכִי הֵמָּה מְרַבִּים מְאֹד מְאֹד וְדַעְתִּי קִצְרָה לְבָאָר וּלְפָרֵשׁ. וְגַם אִי אֶפְשֵׁר לְבָאָר וּלְפָרֵשׁ כָּלֵל אֶת עֲצָם רַבּוּי צָרְכִי בְּקִשׁוֹתֵי כִּי נַעֲנִיתִי עַד מְאֹד, וְחִבְלֹתַי אֶת נִפְשִׁי, וְקַלְקַלְתִּי אֶת קַדְשֹׁתֵי הַרְבֵּה מְאֹד בְּלִי שְׁעוֹר וְעֶרְךָ, וְאִין לִי שׁוֹם מְנוּחָה מְרוֹדְפִי, כִּי אוֹרְכִים וְרוֹדְפִים עָלַי כָּכֵל עַת וּבְכָל שְׁעָה וּבְכָל רֵגַע מִמּוֹשׁ, וּבְעוֹנוֹתַי הַרְבִּים מְאֹד, כְּחִי חֲלָשׁ וְדַל מְאֹד, וְאִינִי יוֹדַע שׁוֹם עֲצָה וְתַחֲבִילָה לַעֲמוֹד בְּנִגְדָם:

אָנָּה יְהוָה, הוֹרְנִי מַה שְּׂאֲצַעֲק אֵלֶיךָ הוֹדִיעֵנִי אֵיךְ לְהַתְחַנֵּן לְפָנֶיךָ בְּאִמַּת וּבְלִב שָׁלוֹם, בְּאִפְסָן שְׂאוּכַל לַפְעַל בְּקִשְׁתִּי בְּרַחֲמִים אֲצִלְךָ. שְׁתַּחֲנֵנִי וְתוֹכְנֵנִי לְשׁוֹב

בתשובה שלמה אליך ולהיות פרצונך הטוב מעתה ועד עולם, שאזכה לבלי לסור מרצונך וממצותיך ימין ושמאל מעתה ועד עולם. ואזכה ברחמיך הרבים לשבר ולכטל מדת הגאון בתכלית מעלי ומעל גבולי, ולא יעלה כלפי שום צד גאות ונבהות בעולם כלל. מפל הדברים שדרך בני אדם להתגדל בהם הן בחכמה ומעשים טובים, והן בגבורה והן בעשירות - בכלם אזכה להיות ענו ושפל באמת לכל אתגאה ואתגדל בהם כלל. אם אמנם ידעתי יהוה כי בער אנכי ואני ריק וחסר מפל אלו הדברים, "כי בער אנכי מאיש ולא בינת אדם לי", ואין לי שום פח וגבורה בגוף ונפש, וביתי ריקן מעשירות, ואין בידי לא חכמה ולא גבורה ולא עשירות גשמיות ולא עשירות רוחניות של מעשים טובים.

ולפי גדל שפלותי וקטנותי פעת ושפלות מדרגתי הקטנה והשפלה מאד ועצם התרחקותי מן, בודאי לא הייתי צריך כלל להתפלל על בטול הגאון. אך הלא אתה ידעת את רע לבבנו ועכירת דעתנו ובלבול מחשבתנו, עד שגם אפלו בעצם התרחקותנו הם מבלבולים ומערבבים את דעתנו מאד גם בשטות ובלבול הזה של פניות וגאות, עד אשר היתה המלחמה עלינו פנים ואחור, ומפל צד אורבים עלינו ומצדי צדדים. ואין מניחים לנו שום מנוס אליך, באשר אתה ידעת יהוה אלהינו ואלהי אבותינו.

אך אף על פי כן עדין אני עומד ומצפה ומקנה ומיחל בכל עת לישועתך באמת ולרחמיך הרבים, כי ידענו כי אתה מלא רחמים בכל עת ואתה בוחן לבות וכליות ויודע כל התעלומות. ואתה יודע שבפנימיות עמק לבנו אנו חפצים ומשתוקקים מאד להתקרב אליך באמת, ולעשות רצונך באמת תמיד בלי שום פניות ובלבולים. על כן חמל עלינו למענך אבינו שבשמים אדון כל וזכנו ברחמיך הרבים שנכטל ונסלק מעלינו מדת הגאון בתכלית הבטול עד שאזכה לכל פחינות שפלות באמת לאמת, להיות ענו ושפל באמת לפני כל אדם שבעולם, לפני גדולים ובינונים וקטנים ולפני קטן שבקטנים, כי פעוונותי הרבים קטנתי מאד מקטן שבקטנים ותופני לידע ולהרגיש שפלותי באמת בכל האברים, עד שאזכה להיות ענו ושפל וקטן בעיני באמת יותר מדרגתי הקטנה והשפלה, ואזכה לבוא לתכלית הבטול באמת פרצונך הטוב:

אנא יהוה, ידעתי כי דברי מגמגם מאד ולשוני מלא פגם, ואיני יודע כלל איך לסדר תפילתי ותהנותי לפניך, אך תמכתי ותדותי כי אתה שומע תפלת כל

פה, מלא רחמים, חמל עלי ועורני ונפני להיות פרוצוקד הטוב מעתה ועד עולם, ועורני שאזכה לענוה אמתית:

ובבן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתתפני אותי ואת כל עמך בית ישראל לעסק בתורתך הקדושה תמיד יומם ולילה בקדושה ובטהרה, עד שנוזפה על ידי למוד התורה הקדושה לעורר שרשי נשמות ישראל שעלו במחשבה תחלה, וכלם משרשים באותיות התורה הקדושה. עורני יהוה שיאיר עסק התורה שלנו עד שנוזפה לעורר על ידי למוד תורתנו שרשי נשמות ישראל, ויאירו ויתנצצו הנשמות זה לזה, עד שיתעוררו ויתנצצו בתוכם נפשות כל הרשעים וכל הפושעי ישראל, עד שיגיע אליהם הארה משרש נשמותיהם, ויתעוררו כלם בתשובה שלמה וישובו אליך באמת. ועל ידי התנצצות הנשמות נוזפה שיהיו נולדים ונבראים נשמות הגרים, עד שיבואו רחוקים ויתגורו ויפירו בתי מלכותך ויעבדוך כלם באמת.

ואם אמנם אנכי בעניי, רחוק מאד מעסק התורה בקדושה כזו לעורר נפשות אחרים בתשובה, על כל פנים תרחם עלי ברחמיך העצומים ותפני בחסדיך הגדולים, שאזכה על ידי למוד התורה הקדושה להפיל בתוך נשמת הצדיק הדור האמיתי, אשר הוא עוסק בתורה בקדושה כזו, עד שאזכה להתעורר על ידי התורה של הצדיק האמת שתאיר ותתנוצץ נשמתי בשרשה במחשבה עליונה דקדושא בריך הוא בתוך שאר נשמות הקדושים של בני ישראל עמך, עד שיגיע אלי הארה משרש נשמתי באפן שאזכה לשוב בתשובה שלמה אליך באמת:

אנא יהוה צר לי מאד, פדני וחנני, חוס וחמל על נפשי האמללה והפגומה, המטרפת ונדפאת כמו בין שני אריות, המלאה חמאים ועוונות ופשעים, הרחוקה ממך בכמה וכמה הרחקות. ומתי אעשה גם אנכי לביתי לתכין לי צידה לדרכי, כאשר הכינו להם כל הצדיקים הנראים והכשרים שהיו מלפני ככל דור ודור. ומה אעשה ליום פקדה, אנה אוליד את חרפתי הגדולה ואיך אוכל להטמן. ומה אעשה כי יקום אל וכי יפקד מה אשיבנו."

ובבר הודעתנו על ידי חכמיך הקדושים, שאין אתה ותרן כלל בעולם הבא, ואתה פוקד על כל אדם בדרכיו וכפרי מעלליו, ועקר רחמנותך וחנינותך הוא על השבים אליך באמת בעולם הזה אשר עליהם אתה מלא רחמים ומוחל לעוונותיהם וסולח לכל פשעיהם, אפלו אם הרפו מאד לפשע נגדך, כמו שהודעת

לְמוֹשֶׁה עֲבָדְךָ, כְּמוֹ שֶׁתּוֹכַח: "וְנִקְחָה לָא יִנְקָה", וּדְרָשׁוּ חֲכָמֵינוּ, וּזְכוּרָנָם לְכַרְכָּה, וְנִקְחָה - לְשָׁבִים, לָא יִנְקָה - לְשֵׁאִינָן שָׁבִים.

עַל כֵּן בָּאתִי לְהִתְנַפֵּל וּלְהִתְחַנֵּן לְפָנֶיךָ, וּלְהִשְׁתַּפֵּחַ מִוֶּל הַדְּרַת קִדְשֶׁךָ. מֵלֵא רַחֲמִים, טוֹב וּמְטִיב לְרַעִים וּלְטוֹבִים, הַצּוֹפֶה לְרַשָּׁע וְחַפֵּץ בְּהַצְדָּקוֹ, חוּס וְחַנּוּן, וְרַחֵם עָלַי בְּרַחֲמֶיךָ הַגְּדוֹלִים, וְעֲזֹרְנִי בְּעוֹלָם הַזֶּה, שְׂאוּפָה לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלֶיךָ. וְאַזְכֶּה לְתַקֵּן כָּל מַה שֶּׁפָּגַמְתִּי קִדְם שְׂאִסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם. וְעֲזֹרְנִי מֵעַתָּה לְעוֹב דְרָפִי הָרַע וּמַחְשְׁבוֹתֵי הָרַעוּת וְהַמְכַלְכְּלוֹת הַמְכַלְכְּלִים אוֹתִי וּמוֹנְעִים אוֹתִי מִדְרָךְ הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר. עֲזֹרְנִי לְשׁוֹב מֵאֵלוֹ הַמַּחְשְׁבוֹת הָרַעוּת וְתַן לִי כַח לְגַרֵשׁ וּלְסַלֵּק וּלְכַפֵּל מְעַלֵּי כָּל אֵלוֹ הַמַּחְשְׁבוֹת הַמְטַרְדִּים אֶת דַּעְתִּי אֲשֶׁר הֵם הָיוּ בְּעוֹכְרֵי, וְגַרְמוּ לְהַרְחִיק אוֹתִי מִמְּךָ. קוּמָה בְּעֲזֹרְתִי וְהַטְהַר וְתַקְדֵּשׁ אֶת מַחְשְׁבֹתִי וְתוֹבְנֵי מֵעַתָּה לְדַבֵּק אֶת מַחְשְׁבֹתִי אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת וּבְתַמִּימוּת מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

אֲנִי יְהוָה, חִמַּל עַל נַפְשִׁי וְצוּוּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְהַסִּיר וּלְהַפְשִׁיט מְעַלֵּי אֶת הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים שֶׁהִלְבַּשְׁתִּי אֶת נַפְשִׁי עַל יְדֵי מַעֲשֵׂי הָרַעִים, עַל יְדֵי חַטָּאֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ שֶׁחַטָּאנוּ וְשָׁעוּנוּ וְשִׁפְשַׁעְנוּ לְפָנֶיךָ. אֲשֶׁר אֵלוֹ הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים שֶׁנַּעֲשׂוּ מִחַטָּאֵינוּ הֵם מוֹנְעִים וּמַעֲפִיבִים אוֹתָנוּ מְאֹד מִלְּשׁוֹב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת, וְלִילֵךְ בְּדַרְכֶיךָ הַקְּדוּשִׁים וְהַטּוֹבִים. וְאַתָּה יְדַעְתָּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת גְּדֹל עֲצָם הַיְגִיעוּת הַרְבּוֹת מְאֹד, שְׂאָנוּ צָרִיכִים לְהִתְיַצֵּעַ וּלְטַרַח מְאֹד בְּכַמָּה וּכְמָה יְגִיעוֹת רְבוֹת וְעֲצוּמוֹת כְּדִי לְהַפְשִׁיטֵם מְעַלְנוּ, עַד אֲשֶׁר "כִּשְׁל כַח הַסֶּבֶל" לְסַבֵּל עֲצָם הַמְרִירוֹת וְהַיְגִיעוֹת הַקָּשׁוֹת וְהַכְּבֵדוֹת, שֶׁצָּרִיכִים לְסַבֵּל קִדְם שֶׁמְשַׁבְּרִין מְנוּיעוֹת וּמְסַכִּים וּמַחְצוֹת בְּרוֹל כְּאֵלוֹ, הַמְפַסְקִים בֵּינֵנוּ וּבֵין הַקְּדוּשָׁה. כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים גִּתְרַבּוּ מְאֹד הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים, וְאַתָּה לְבַד יְדַעְתָּ גְּדֹל רַחוּמֵינוּ מִמְּךָ עַל יְדֵי זֶה.

עַל כֵּן יְהִימוּ גַא מְעִיד וְרַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ, וְחוּס וְחִמַּל עַל נַפְשֵׁנוּ וְרוּחֵנוּ וְנִשְׁמַתָּנוּ, וְצוּוּה לְמַלְאכֶיךָ הַקְּדוּשִׁים לְהַסִּיר מְעַלֵּי אֶת הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים, וּלְהַלְבִּישׁ אוֹתִי מַחְצוֹת, בְּאִפֵּן שְׂאוּפָה שִׁיתַּכְּפֹלוּ מְעַלֵּי וּמַעַל גְּבוּלֵי כָּל הַמוֹנְעִים וְהַמְכַדִּילִים וְהַמְסַכִּים וְהַמְפַסְקִים וּמַחְצוֹת הַבְּרוֹל שִׁישׁ בֵּינֵנוּ לְבֵין הַקְּדוּשָׁה, עַד שְׂאֵי אִפְשָׁר לָנוּ עֵתָה לְעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבָר שֶׁבְּקְדוּשָׁה בְּשְׁלֵמוֹת פְּרָאוּי כְּאֲשֶׁר אַתָּה יְדַעְתָּ. וְכָל אֵלוֹ הַמְסַכִּים וְהַמְנוּיעוֹת כֻּלָּם יִתְכַפְּלוּ לְגַמְרֵי, לְמַעַן אֲזַכֶּה לְשׁוֹב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת, וְאַזְכֶּה לְהִיוֹת מֵעַתָּה "סוּר מֵרַע" בְּאַמֶּת וּלְעֲשׂוֹת הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ תְּמִיד:

וּבְכֵן תַּעֲזֹרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ שְׂנוּפָה, שִׁיתִּיהָ זְוִיגְנָה בְּקְדוּשָׁה גְּדוֹלָה לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל בְּאַמֶּת, וְנִקְחָה לְהַמְשִׁיךְ גְּשָׁמוֹת קְדוּשׁוֹת וּמְהוֹרוֹת לְכַנִּינִי, גְּשָׁמוֹת בְּהִירוֹת וְזָפוֹת,

הנמשכין משרשי נשמות ישראל הקדושים המשרשים באותיות התורה הקדושה, במחשבה עליונה דקדשא בריך הוא, באפן שנוכח שיהיו בנינו תלמידי חכמים אמתיים. ויהיו כלם יראים ושלמים, עוסקי תורתך לשמה ומקמי מצוותיך באמת ובלב שלם. ויתגדל וישתבח ויתקדש שמך הגדול על ידי בנינו ויוצאי חלצינו, ויהיה נאמר עליהם: "בן חכם ישמח אב". ויקים בהם: "ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך". ותאריך ימיהם ושנותיהם בטוב ובנעימים, ונעשו רצונך כל ימיהם לעולם:

אנא יהוה חמל עלי, רחם עלי, ומלא משאלותי ברחמים, ומחול לי על כל פל עוונותי, וצוה להפשיט מעלי כל הבגדים הצואים והלבישני בבגדים נקיים, בבגדים מהורים וקדושים, והיה בעזרי, ונפני ברחמיך הרבים לקים מצות ציצית פראוי בתכלית השלמות. וכשם שאני מתכסה בטלית בעולם הזה בן תלביש למעלה את נפשי ורוחי ונשמתי בטלית נאה ובחלוקא דרפנן בבגדים נקיים ולבנים. ויקים בי מקרא שפתוב: "בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמון על ראשך אל יחסר".

קומה בעזרתי, ותן בלבי ונפני שאחס על פבורך הגדול והקדוש ועל פבור נפשי ורוחי ונשמתי. כי בעוונותינו הרבים דל פבורנו, כי לא חסנו על פבורך ועל פבורנו ובזינו את נפשינו מאד, עד אשר נפלו חלקי פבורנו בעמק זלזול הגלות מאד. דל פבורנו בגוים, ושקצונו כממאת הגדה, וראה את עמך ישראל מרודים מאד בכלל ובפרט.

חוסה על פבורך הגדול והקדוש, אשר בשביל זה בראת כל העולמות בלם, כדי שיתגדל ויתעלה פבורך על ידי עמך ישראל. כמו שפתוב: "כל הנקרא בשמי ולבבדי בראתי וצרתיו אף עשיתיו". ולמה נהפך כל הפבור לזרים, ונפל כל הפבור מישראל, ונפל הפבור בגלות בין העפוסים והרשעים, אשר יש להם כל הפבור, ועמך ישראל לחרפה ולבזיון, אשר מחרפים ומבזים אותנו בכל עת:

ובבן רחם עלינו למענך ולמען פבורך, ושלח עורך מקדש. וסעני והושיעני שאזפה להתעורר מעתה באמת ובלב שלם לעבודתך וליראתך, ואזפה מעתה לשוב בתשובה שלמה לפניך. ואזפה לקשט עצמי וגם לקשט אחרים לדרב על לבם ולגלות להם האמת ולהשיבם בתשובה שלמה לפניך, כדי שישתבח ויתעלה פבורך הגדול והקדוש על ידי, כי זה עקר פבורך בשתמרחקים ביותר מתקרבים אליך באמת, כי אז אסתלק ואתקשר שמה דקדשא בריך הוא עלא

ותתא. על פן רחם עלי וקרב אליך מרחק כמוני ונגלגל זכות על ידי שתקרב עוד שאר מרחקים ממך על ידי. ותגדל ותקדש כבודך הגדול על ידי דיקא, עלי ידי מרחק כמוני.

ועזרני וסיעני וחזקני ואמצני, שאזכה להעלות הכבוד הקדשה מזולתא דגלותא, ואזכה תמיד להעלות ולגדל כבודך הגדול ותקדושי. ועזרני שאזכה להעלות הכבוד לשרשו שהוא היראה, ותשפיע עלי יראתך הקדושה שאזכה ליראה מפניך תמיד, "ליראה את השם הנכבד והנורא" הזה, ותעזרני להגיע ליראה בשלמות ליראת הרוממות באמת. ותזכנו ברחמיך הרבים לכבוד יראי יהוה באמת ובלב שלם, שנוזה לבטל עצמנו באמת נגדם, ולתן להם כל הכבוד באמת ובלב שלם, באפן שיתקן על דינו פגמי היראה. ונוזה ליראה בשלמות בלי פגם כלל. ויקים בנו מקרא שפתוב: "יראו את יהוה קדושו כי אין מחסור ליראיו". ונוזה על-ידי זה לשלמות אמת. ואזכה שיהיה שלום בעצמי ותרפאני רפואת הנפש ורפואת הגוף, באפן שאזכה להיות שלם בשלמות אמת בלי שום מום ופגם.

רבונו של עולם, ידעתי כי עכשו אני רחוק מאד משלמות, כי אני מלא מומים ופגמים הרבה מאד, מפני רגל ועד ראש אין בי מתם. "אין מתם בבשרי מפני ועמך, אין שלום בעצמי מפני חטאתי". וכל איברי מלאים מומים שהטלתי בנפשי על ידי עוונותי ופשעי המרבים, מחמת זה אני רחוק מעבודתך באמת ואיני יכול לעבד עבודה תמה ואיני זוכה להתפלל שום תפלה בשלמות כראוי. כי "כל אשר בו מום לא יקרב". ומאחר שאני רחוק מתפלה, במה אזכה להתקרב אליך.

אבי שבשמים, רבונו דעלמא פלא, מלא רחמים, אמנם ידעתי כי אף על פי כן אתה שומע קול שונעתי ממרחקים על פן הרימותי קולי ואקרא אליך: אבי, אבי, אדוני, אדוני, מלכי ואלהי, אליך אתפלל אליך אזעק אליך אשוע, אליך אתחנן, לפניך אשתטח, לפניך אשתתחוה ואכרעה, אליך שטחתי כפי, חום וחגני וחמל עלי בחמלתך וברחמיך הגדולים, יהמו נא מעיד עלי ותשגיח עלי ממעון קדשך באהבה ובחמלה גדולה ויתרה, ותרפא את מכאובי נפשי האמללה מאד, ותסיר מעלי כל המומים שהטלתי בנפשי מפל אבר ואבר. כי דרפך להשתמש בכלים גשברים ואתה עושה גדולות ונפלאות עד אין חקר ואין מספר. ואתה מחיה מתים ברחמים רבים, ובכחך הגדול אתה מעלה ומקבץ שכרי בלים גשברים, שכרי

שְׁבָרִים, וְאַתָּה מַחְבֵּר וּמְתַקֵּן אוֹתָם בְּחֶסֶדְךָ, וְאַתָּה מַחְדֵּשׁ אוֹתָם כְּבָרָא שׁוֹנֶה בִּיתְרָה שְׂאֵת וּבְיָתֵר עָו, וְאִין שׁוּם נִצְוִן נֶאֱכָד וְנִדְחָה מִמֶּךָ, חֲלִילָה, "כִּי בִּדְדָךְ כַּח וּגְבוּרָה וּבִדְדָךְ לִגְדֵל וְלַחֲזֹק לְכָל".

רוֹפֵא חַנּוּם, וְכִמְרו רַחֲמֶיךָ עָלַי וְתִרְפְּאֵנִי וְתִסִּיר מִמֶּנִּי כָּל הַמוּמִים וְהַפְּגָמִים, מִגּוֹפִי וּנְפִשִׁי וְרוּחִי וְנִשְׁמָתִי. וְשִׁלַּח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחֹלִי עִמָּךְ (וּבִפְרֹט וְכו'). רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אַתָּה, הָרוֹפֵא לְשִׁבּוּרֵי לֵב וּמַחְבֵּשׁ לְעֵצְבוֹתָם, רְפֵאנִי יְהוָה וְאַרְפֵּא הוֹשִׁיעֵנִי וְאַוְשַׁעְהָ כִּי תִהְלֹתִי אַתָּה, וְאַזְכֶּה לְהוֹיֹת שְׁלָם בְּשִׁלְמוֹת גָּמוּר בְּלֵי שׁוּם מוּם וּפְגָם.

וְזַכְּנִי שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם בְּעַצְמִי, שְׁאֲזַכֶּה לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְכַבֵּל אֶת גּוֹפִי, שִׁיתַּבְּטְלוּ מִמֶּנִּי לְגַמְרֵי כָּל תְּאוֹזוֹת הַגּוֹף וּמִדּוֹתָיו הָרָעִים, עַד שִׁיתַּבְּטַל גּוֹפִי לְגַמְרֵי אֲצִל הַנְּשֻׁמָּה. עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה לְהַגּוֹף שׁוּם תְּאוּהָ וְרִצּוֹן אַחֵר כִּלְל חוּץ מִרִצּוֹן הַנְּשֻׁמָּה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא רִצּוֹן הַטּוֹב. וְיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּין נִשְׁמָתִי וּגּוֹפִי. שְׁגוּפִי יִתְקַדֵּשׁ וְיִדְבַּק עַד שִׁיְהִיָּה נִכְלָל בְּתוֹךְ הַנְּשֻׁמָּה הַקְּדוּשָׁה. וְאַזְכֶּה לַעֲשׂוֹת כָּל הַמְּצֻוֹת וְכָל הַדְּבָרִים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם רִצּוֹן בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה וּבְרִצּוֹן טוֹב בְּגוֹף וּנְפִשׁ. וְשִׁנְיָהֶם יִהְיוּ נִכְלָלִים בְּאַחַד בְּאַהֲבָה וּבְשִׁלּוֹם גְּדוֹל בְּאַמֶּת לַעֲשׂוֹת רִצּוֹן בְּאַמֶּת בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה תְּמִיד עַד שְׁאֲזַכֶּה לְשִׁלְמוֹת גָּמוּרָה וְדִקְדֻשָּׁה בְּאַמֶּת. עַד שְׁאֲהִיָּה מוֹכֵן וְרֵאוּי לְסַדֵּר תְּפִלָּתִי לְפָנֶיךָ בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת. וְתִכּוֹן תְּפִלָּתִי לְפָנֶיךָ כְּמוֹ קְטוֹרֶת וְקַרְבָּנוֹת שְׁלָמִים הַעוֹלִים לְפָנֶיךָ עַל־יְדֵי אִישׁ תָּמִים וְשָׁלֵם.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, פֶּתַח פֶּיךָ לְאֵלִים כְּמוֹנֵי וְזַכְּנִי לְסַדֵּר תְּפִלָּתִי וְתַחֲנַנְתִּי וּבִקְשָׁתִי לְפָנֶיךָ בְּרֵאוּי בְּאַמֶּת בְּכָל עֵת, שְׂאוּכַל לְפָרֵשׁ שִׁיחִתִּי לְפָנֶיךָ תְּמִיד, וְאַתְּ כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבִי אֲשִׁיחָה בְּאַמֶּת בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּגִים. בְּאַפֵּן שְׁאֲזַכֶּה לְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ עָלַי. וְתַמְלֵא בְּקִשְׁתִּי בְּרַחֲמִים תְּמִיד:

אֲנֵא יְהוָה, רַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְעוֹזְרֵנוּ שְׁנוֹכָה לְהַנִּיעַ לְכָל מַה שֶּׁבִקְשָׁנוּ מִלְּפָנֶיךָ, שְׁנוֹכָה בְּכַח וּזְכוּת עֶסֶק הַתּוֹרָה שֶׁל צְדִיקֵי אֱמֶת שֶׁיִּמְשֹׁךְ עָלֵינוּ הָאָרֶה גְּדוֹלָה וְהַתְּנוּצָצוֹת חֹזֵק מִשְׁרֵשׁ נִשְׁמָתֵנוּ, עַד שְׁנוֹכָה לְהַתְּעוֹרֵר בְּאַמֶּת אֵלֶיךָ, וְלָשׁוּב בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת עַל כָּל עוֹזוֹנוֹתֵינוּ, עַד שְׁנוֹכָה לְהַעֲלוֹת הַכְּבוֹד וְדִקְדֻשָּׁה מֵעַמְּקֵי הַגּוֹלוֹת, מֵעַמְּקֵי הַקְּלָפוֹת, מִזְּלוֹתָא דְגּוֹלוֹתָא. וְנֹכָה שִׁיתַּגְּדֵל וְיִתְקַדֵּשׁ וְיִתְעַלֶּה וְיִתְרוֹמֵם כְּבוֹדְךָ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוּשׁ עַל יְדֵינוּ תְּמִיד, וְיִתְגַּלֶּה כְּבוֹדְךָ בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. תֵּאִיר אֶרֶץ מִכְּבוֹדְךָ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "וְהָאֶרֶץ הַאִירָה מִכְּבוֹדוֹ" וְיִקָּים מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "וְנִגְלָה כְּבוֹד יְהוָה, וְרֵאוּ כָּל בְּשָׂר יִהְדוּ, כִּי פִי יִהְיֶה דִבֵּר".

וּנְזִיכָה לְהַעֲלוֹת הַכְּבוֹד לְשֵׁרֵשׁ הַיְרָאָה, וַיְהִי גַשְׁלִימִים פְּגַמֵי הַיְרָאָה, וְנִזְכָּה לַיְרָאָה בְּשִׁלְמוֹת, לַיְרָאָה אֶת "הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא" הַזֶּה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. וְנִזְכָּה לַיְרָאָה עֲלֵאָה, יְרֵאת הַרוּמָמוֹת, וְלֹא יִהְיֶה לָנוּ שׁוּם יְרָאָה וּפְחַד מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם. כִּי אִם מִמְּקוֹד לְבַד נִירָא וְנִפְחַד תָּמִיד, וְתִהְיֶה יְרָאָתְךָ עַל פְּגַמֵינוּ לְבִלְתִּי נַחְטָא כָּלֵל מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

וְעַל יְדֵי הַיְרָאָה תִּזְכְּנוּ לְשָׁלוֹם שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם בְּעַצְמֵינוּ. וְהַגּוֹף יִתְפַּטֵּל וַיְהִיָּה נִכְלָל בְּתוֹךְ הַנְּשֻׁמָּה הַקְּדוּשָׁה לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּאַמֶּת תָּמִיד. וְנִזְכָּה לְתַפְלָה בְּשִׁלְמוֹת, וְתִשְׁמַע תַּפְלַתְנוּ תָּמִיד, וְתִמְשָׁךְ שְׁלוֹם בְּעוֹלָם. וְכִרְחֻמֵי הַרְבִּים תִּשִּׁים שְׁלוֹם בְּפִמְלִיא שֶׁל מַעֲלָה וּבְפִמְלִיא שֶׁל מַטָּה, וְתִבְטֵל אֶת כָּל מִינֵי מַחְלַקַת מִן הָעוֹלָם, כִּי אַתָּה יְהוָה לְבִדְךָ יִדְעֶת בְּמָה רְעוֹת וּקְלֻקּוֹלִים גּוֹרְמִים, חַס וְשָׁלוֹם, הַמַּחְלַקַת שִׁישׁ עֵכְשׁוּ וּבִפְרֵט עֵצִים הַמַּחְלַקַת שִׁישׁ עֵכְשׁוּ בֵּין הַצְּדִיקִים וּבֵין הַפְּשָׁרִים שְׁבַדוֹר, עַד אֲשֶׁר חָלַק לָב כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִחִבְרוֹ.

אָנָּה יְהוָה, רַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֵי הַרְבִּים וְתַגְלָה הַאֲמֶת בְּעוֹלָם, וְתִשִּׁים שְׁלוֹם בֵּין עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם, וְתִשְׁפִּיעַ שְׁלוֹם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת עַד שִׁיִּמְשָׁךְ הַשְׁלוֹם גַּם בְּעוֹלָם הַזֶּה הַגַּשְׁמִי, וְכָל הַבְּרוּאִים יִרְחֲמוּ זֶה עַל זֶה, וַיְהִיָּה הַשְׁלוֹם גְּדוֹל בֵּין כָּל הַבְּרוּאִים שְׁבַעֲוֹלָם:

(לחנובה)

וְעִזְרָנוּ בְּרַחֲמֵי הַרְבִּים, שְׁנִזְכָּה לְקַיֵּם מִצְוֹת הַדְּלֻקַת גַּר הַנִּזְכָּה בְּזִמְנוֹ בְּשִׁלְמוֹת כִּי פְּרָאוּי בְּקַדְשָׁה וּבְכִתְהָרָה וּבְכִנּוּנָה גְּדוֹלָה וְעִצּוּמָה פְּרָאוּי. וְנִזְכָּה לְתַקֵּן כָּל הַתְּקוּנִים הָאֵלֶּה שֶׁהִזְכְּרָנוּ לְפָנֶיךָ עַל-יְדֵי מִצְוֹת גַּר הַנִּזְכָּה. וַיִּחְשַׁב לְפָנֶיךָ קִיּוּם מִצְוֹתֵינוּ כְּאֵלּוּ קִימְנוּהָ בְּכָל פְּרִטָּה וְקִדְוָקִיָּה וּכְבוֹנֵתִיָּה וְתַרְוֵי"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ. וַיֵּאִירוּ לְפָנֶיךָ אוֹר קְדוּשַׁת מִצְוֹתֵינוּ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת בְּלָם. וְנִזְכָּה לְתַקֵּן כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּלָם, עַל-יְדֵי קִיּוּם מִצְוָה זוֹ. וְעַל-יְדֵי קִיּוּם כָּל הַמִּצְוֹת דְּאוּרֵיתָא וְדַרְבְּנָן שֶׁתּוֹכְנוּ בְּרַחֲמֵיךָ לְקַיֵּם בְּלָם בְּאַהֲבָה וּבִיְרָאָה וּבְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וּבְשִׁלְמוֹת גְּדוֹלָה, עַד שְׁנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ שְׁלוֹם מֵאַתָּךְ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת בְּלָם. וַיִּקַּם מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "יְהוָה עֲזֵר לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יִכְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם". עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאֶמְרוּ אָמֵן:

תורה טז

לְשׁוֹן רַבְּנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה

וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכַת פְּהִינִים
וְכוּ': (שמות יט)

א מִי שְׂרוּצָה לְטַעַם טַעַם אֹרֶךְ הַגְּנוּז,
הֵינּוּ סוּדוֹת הַתּוֹרָה שִׁיתַּגְּלֶה
לְעֵתִיד, צָרִיךְ לְהַעֲלוֹת מֵדַת הִירָאָה
לְשִׁרְשָׁה:

ב וּבְמָה מַעֲלִין אֶת הִירָאָה, בְּבַחֲנִית
מִשְׁפָּט, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (מִשְׁלִי
טז): מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אֲרִיץ, וְאֲרִיץ
הוּא בְּחִינַת יִרְאָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים
עו): אֲרִיץ יִרְאָה; הֵינּוּ שִׁישְׁפָּט אֶת כָּל
עֲסָקִיו, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שֵׁם קַיִב): יִכְלֹפֵל
דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט; הֵינּוּ שִׁישְׁפָּט וַיִּדִּין
בְּעֲצָמוֹ כָּל עֲסָקִיו, וּבִזְהָ יִסִּיר מַעֲלָיו
כָּל הַפְּחָדִים, וַיַּעֲלֶה בְּחִינַת יִרְאָה
בְּרָה וּנְקִיָּה, וְתִשָּׂאֵר אֶךְ יִרְאֵת ה', וְלֹא
יִרְאָה אַחֲרָת. כִּי כִּשְׂאִין אָדָם דָּן
וְשׁוֹפֵט אֶת עֲצָמוֹ, אֲזִי דָנִין וְשׁוֹפֵטִין
אוֹתוֹ לְמַעְלָה, כִּי אִם אֵין דִּין לְמִטָּה,
יֵשׁ דִּין לְמַעְלָה (מִ"ר שׁוֹפְטִים פ' ה),

וּכְשׁוֹפְטִין אֶת הָאָדָם בְּמִשְׁפָּט
דְּלַעֲלֵא, אֲזִי הַדִּין נִתְלַבֵּשׁ בְּכָל
הַדְּבָרִים, וְכָל הַדְּבָרִים נַעֲשִׂים
שְׁלוּחִים לְמָקוֹם לַעֲשׂוֹת בְּזַה הָאִישׁ
מִשְׁפָּט פְּתוּב, כְּמוֹ שְׂאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ
זְכוֹרֵנִם לְבִרְכָה (נִדְרִים מא): 'לְמִשְׁפָּטֶיךָ
עֲמְדוּ' - אֲזִי 'הַכֹּל עֲבָדֶיךָ' לַעֲשׂוֹת דִּין
בְּזַה הָאָדָם; אֲבָל כִּשְׁשׁוֹפֵט אֶת
עֲצָמוֹ, וּכְשִׁישׁ דִּין לְמִטָּה אֵין דִּין
לְמַעְלָה, וְאֵין הִירָאָה מִתְלַבֵּשׁ בְּשׁוֹם
דְּבָר לְעוֹרֵר אֶת הָאָדָם, כִּי הוּא
בְּעֲצָמוֹ נִתְעוֹרֵר. וְזֵהוּ (תְּהִלִּים ז): וְשֵׁם
דְּרִךְ - מִי שֵׁשֶׁם אֲרַחֲוֹתָיו (כִּשְׁדִּרְזִיל סוּטָה
ה), הֵינּוּ שְׁשׁוֹפֵט אֲרַחֲוֹתָיו, כְּמוֹ
שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת כא): וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים
אֲשֶׁר תִּשִׂים (ק) - עַל־יְדֵי־זֶה: אֲרַאֲנוּ
בִישַׁע אֱלֹקִים; זֶה בְּחִינַת יִרְאָה, כְּמוֹ
שְׁפָתוֹב (קַהֲלַת יב): אֶת הָאֱלֹקִים יִרְאָ;
הֵינּוּ בְּחִינַת יִרְאָה עוֹלָה מִהַקְּלִפָּה
וּמִהֶאֱמוּת עַל־יְדֵי מִשְׁפָּט, כִּי
מִתְחַלֶּה הִיתָה נִתְלַבֵּשׁ בְּקַלְפָּה. וְזֵהוּ
שֶׁהָאָדָם מִפְּחָד אֶת עֲצָמוֹ מֵאִיזָה

(א) עיין ב"ר פרשה כו, משפטים פרשה למד.

במסירת-נפש, ולתפלה זוכה על-ידי תורה שבנגלה, כי התורה שהיא בנגלה היא בחינת סיני, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ברכות סד):

סיני ועקר הרים, הי מניחו עדיף, והשיבו: סיני עדיף, כי הכל צריכין למרי חטיא; והתורה שבנגלה הכל צריכין לה, אבל התורה שבנסתר זעירין אנון דצריכין לה. ובחינת סיני הוא בחינת שפלות, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (סוטה ט), שהניח הקדוש-ברוך-הוא פל החרים, ולא נתן התורה אלא על הר-סיני. וחכמינו זכרונם לברכה אמרו (שם ט), שתפלת השפל אין נמאסת, כמו שכתוב (תהלים נא): לב נשבר וכו'. ועל-ידי תפלה שהיא במסירת-נפש, שמבטל כל גשמיותו ואין גבול, וכשאינו גבול, אזי יכול להשיג התורה שלעתיד, שהיא אינה גבול ואין נתפסת בגבול:

ה וזה שאמר רבה בר בר חנה: לדידי חזי לי ההיא אקרוקתא, דהוי כי אקרא דהגרוניא. ואקרא דהגרוניא כמה הוי, שתין בתי. אתא תנינא בלעה. אתא פושקנצא ובלעה לתנינא, וסליק יתב באילנא. תא חזי כמה נפיש חילא דאילנא. אמר רב פפא

דבר - משר או מגנבים ושאר פחדים - זה הוא שהיראה נתלבש בזה הדבר, כי אם לא היה נתלבש היראה בזה הדבר, לא היה פח בזה הדבר להפחיד את האדם:

ג ושרש היראה הוא דעת, כמו שכתוב ב"עץ-החיים", שמנצף הוא בדעת דזעיר-אנפין, כמו שכתוב (משלי ב): אז תבין יראת ה' ודעת אלקים תמצא. ועקר הדעת הוא בלב, כמו שכתוב (דברים טו): ולא נתן לכם לב לדעת. גם שם עקר היראה, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (קידושין לב): דבר המסור ללב, נאמר בו: ויראת מאלקיך; הינו שידע ממי יתירא, הינו ליראה את השם הנכבד, יראת הרוממות (ב).

ד וכשמגיע לבחינת דעת, זוכה להשגת התורה, כמו שכתוב (משלי ח): אני חכמה שכתתי ערמה - ששכונת התורה אצל פר-דעת, כמו שכתוב (דניאל ב): קדשא בריך-הוא "יהב חכמתא לחכימין". אבל יש שני בחינות תורה: יש בחינת נגלה ובחינת נסתר. אבל לבחינת נסתר אינו זוכה אלא לעתיד לבוא, אבל בזה העולם זוכה לבחינת נסתר על-ידי תפלה

שֶׁל בֶּשֶׂר וְדָם, וְהוּא נִמְצָא לָנוּ בְּכָל קִרְאָנוּ אֵלָיו, זֶה חֶסֶד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי אִם לֹא הָיָה בְּחֶסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לֹא הָיָה פְּדָאֵי לְקִרְאָ וּלְכַנּוֹת אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּתַאֲרִים וּשְׂבָחִים וְתַבּוֹת וְאוֹתִיּוֹת, אֲבָל זֶה הַפֶּל חֶסֶד שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְזֶה: שְׁתֵּינִ בְּתִי - זֶה בְּחִינַת חֶסֶד, בְּחִינַת אֲבִרָה, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (ש"ח ט) שְׂשִׁים הֵמָּה מַלְכוּת, פִּרְשׁ רש"י: זֶה בְּחִינַת אֲבִרָה; וּבְתִי - לְשׁוֹן בְּתִי מַלְכוּת^(א). וְזֶה (ש"ב): סִמְכוּנֵי בְּאִשִּׁישׁוֹת - כְּמוֹ שְׂמִשְׁמִיּוֹן אִשִּׁישׁוֹת כְּנֻגַד אֹר אוֹר גְּדוּל, פְּדִי לְהַסְתַּכֵּל בְּאוֹר הַגְּדוּל עַל־יְדֵי אִשִּׁישׁוֹת, כֵּן גָּזַר חֶסְדוֹ לְסַמְךָ אוֹתָנוּ בְּתַאֲרִים וּשְׂבָחִים הָאֵלוּ. וְזֶה לְשׁוֹן: סִמְכוּנֵי, שֶׁהוּא בְּחִינַת סִמ"ך, וּבְחִינַת שְׂשִׁים הֵמָּה מַלְכוּת, בְּחִינַת אֲבִרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת סִמ"ך בְּתִי. וְאַתָּא תַּנִּינָא וּבִלְעָה - תַּנִּינָא זֶה בְּחִינַת נַחֲשׁ, שְׂמַסִּית אֶת הָאָדָם שִׁיתְּפַלֵּל לְתוֹעֵלַת עֲצָמוֹ, כְּמוֹ: הֵב לָנָא חִיּוֹ וּמְזוֹנָא, אוֹ שְׂאָר תּוֹעֵלַת. וְאַתִּי פּוֹשְׁקִנְצָא וּבִלְעָה - פִּרְשׁ רש"י: עוֹרֵב; וְאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (עירובין נד): "מִי שְׂמַשְׁחִיר פָּנָיו כְּעוֹרֵב", ו"מִי שֶׁנִּשְׁעָשָׂה אֲכָזְרֵי עַל בְּנָיו כְּעוֹרֵב", הֵינוּ שְׂמַתְּפַלֵּל בְּלִי שׁוֹם כְּוֹנֵת תּוֹעֵלַת עֲצָמוֹ, וְאֵינוּ חוֹשֵׁב לְכֻלּוֹם

בְּר שְׂמוּאֵל: אִי לָאוּ דְהוּי הַתָּם לָא הֵימְנָה:

רש"ב"ם:

אַקְרוּקְתָא. צְפַרְדֵּעַ: פְּאֲקֵרָא דְהַגְרוּנִיָּא. גְּדוּל הָיָה כְּאוֹתָהּ כְּרָךְ: וְאַקְרָא דְהַגְרוּנִיָּא כְּמָה הוּי שְׁתֵּינִ בְּתִי. תְּלַמוּדָא קָאֵמַר לָהּ: אַתָּא תַּנִּינָא. רַבָּה קָאֵמַר לָהּ: פּוֹשְׁקִנְצָא. עוֹרֵב נִקְבָּה: בְּאֵילָנָא. עַל עֲנָף אֶחָד כְּדָרָךְ הַעוֹפּוֹת: לָא הֵימְנִי. לָא הֵאֱמַנְתִּי:

אַקְרוּקְתָא - פִּרְשׁ רש"י: צְפַרְדֵּעַ, וְזֶה בְּחִינַת עֲלִית

הִירָאָה לְשִׁרְשָׁתָה, הֵינּוּ דַעַת, כִּי צְפַרְדֵּעַ הִיא מְלָה מְרַכֶּבֶת: צְפַר דַּעָה (תנא דבי אליהו רבא פ"ו ובכוונות ההגדה), וְצַפּוֹר הוּא בְּחִינַת יִרְאָה, בְּחִינַת אֶרֶץ, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (ישעיהו כד): מִכְּנָף הָאֶרֶץ זְמִירוֹת וְכוּ', וְכְמוֹ שְׂפָתוֹב (ש"ס): מִי אֵלָה - אוֹתִיּוֹת אֱלֹקִים - כְּעַב תַּעוֹפִינָה וְכוּ'; וְדַעָה הִיא שִׁרְשׁ הִירָאָה. וְדַמְיָא לְאַקְרָא דְהַגְרוּנִיָּא - לְשׁוֹן (ש"ס נח): קִרְאָ בְּגָרוֹן, שְׁזָה בְּחִינַת תּוֹרָה שְׂבַנְגְלָה, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (עירובין נד): לְמוֹצִיאֵיהֶם בְּפֶה, כִּי עַל־יְדֵי עֲלִית הִירָאָה לְבַחֲינַת דַּעַת, זוֹכִין לְתוֹרָה שְׂבַנְגְלָה. וְאַקְרָא דְהַגְרוּנִיָּא כְּמָה הָוָה, שְׁתֵּינִ בְּתִי - זֶה בְּחִינַת תְּפִלָּה, כִּי כְּשֶׁאֲנוּ קוֹרְאִין לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתַאֲרִים

(ג) סוטה דף י"א ע"ב, ומובא ברש"י שמות א, יט.

מִתְחַלָּה בְּנִסְתָּר, עֲכָשׁוּ נִתְגַּלָּה עַל־
יְדֵי הַתְּפִלָּה, וְקִדְשָׁא־בְרִיךְ־הוּא
וְאוֹרֵיתָא כִּלְאֵ חַד, וְאִזְ עַל־יְדֵי
הַתְּפִלָּה נִתְגַּלָּה אוֹרֵיתָא, הֵינּוּ סִתְרֵי
אוֹרֵיתָא. תָּא חֲזִי כַּמָּה נְפִישׁ חִילָא
דְּאֵילְנָא - הֵינּוּ, כַּמָּה נְפִישׁ חִילָא
דְּהָאֵי סִתְרֵי־תוֹרָה, שְׂאִין יְכוּלִים
לְהִתְלַבֵּשׁ בְּשׂוּם דְּבַר מְגַבַּל, בְּשׂוּם
גּוֹף, אֶלְא בְּמִי שְׂמִשְׁחִיר פְּנֵיו כְּעוֹרֵב
וְנַעֲשֶׂה כְּעוֹרֵב עַל בְּנֵיו:

וּ זְזָה בַּחֲנִינָת (אבות ו): חֲמִשָּׁה קְנִינִים
שְׂקִנָּה בְּעוֹלָמוֹ. תוֹרָה קְנִין אֶחָד -
זֶה בַּחֲנִינָת תוֹרָה שְׂבַנְגָּלָה. שְׂמִים
וְאַרְצֵן קְנִין אֶחָד - זֶה בַּחֲנִינָת
הַעֲלָאת הִירָאָה לְדַעַת. אַרְצֵן זֶה
בַּחֲנִינָת יְרָאָה כְּנָל, וְשְׂמִים זֶה בַּחֲנִינָת
דַּעַת, כִּי דַעַת הוּא חֲבוּרָה, כְּמוֹ
שְׂכְּתוּב (בראשית ד): וְהָאָדָם יִדַע. וְזֶה
בַּחֲנִינָת שְׂמִים - אִישׁ וּמִים מִחֲבָרִין
יַחַד (חגיגה יב. ב"ד פרשה ד). אַבְרָהָם קְנִין
אֶחָד - זֶה בַּחֲנִינָת תְּפִלָּה, בַּחֲנִינָת
שְׂתִין בְּתִין, שְׂשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת כְּנָל.
יִשְׂרָאֵל קְנִין אֶחָד - זֶה בַּחֲנִינָת
מִשְׁפָּט, הַמַּעֲלָה אֶת הִירָאָה כְּנָל,
כְּמוֹ שְׂכְּתוּב (תהלים קמז): חֲקִינוּ
וּמִשְׁפָּטֵינוּ לְיִשְׂרָאֵל. בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ
קְנִין אֶחָד - זֶה בַּחֲנִינָת סִתְרֵי
אוֹרֵיתָא, שְׂזוֹכִין לָהֶם עַל־יְדֵי
הַתְּפִלָּה, שְׂהִיא בַּחֲנִינָת אַבְרָהָם. וְזֶה

אֶת עֲצָמוֹ, וְנִתְבַטַּל כָּל עֲצָמוֹתָיו
וְנִתְבַטַּל כְּאִלוֹ אֵינוֹ
בְּעוֹלָם, כְּמוֹ שְׂכְּתוּב (תהלים מד): כִּי־
עָלֶיךָ הִרְגַּנוּ כָּל־הַיּוֹם. וְזֶה בַּחֲנִינָת
(שה"ש ה): שְׂחוֹרוֹת כְּעוֹרֵב. וְעַל־יְדֵי זֶה:
סְלִיק וַיִּתֵּב בְּאֵילְנָא - שְׂזוֹכָה
לְבַחֲנִינּוֹת תוֹרָה שְׂבַנְסָתָר, כְּמוֹ
שְׂכְּתוּב (תהלים יח): יִשֵּׁת חֲשָׁף סִתְרוֹ -
שְׂסִתְרֵי־תוֹרָה אָדָם זוֹכָה לָהֶם עַל־
יְדֵי חֲשָׁף, הֵינּוּ מְסִירַת־נַפְשׁ,
שְׂמִשְׁחִיר פְּנֵיו כְּעוֹרֵב, כִּי הֵם בַּחֲנִינָת
חֲשָׁף עַל שֵׁם עֵמֶק הַמִּשְׁגֵּה. וְזֶה
בַּחֲנִינָת: סְלִיק וַיִּתֵּב בְּאֵילְנָא - שְׂשֵׁם
מְדוּר הַנְּשָׁמוֹת, כְּמוֹ שְׂכְּתוּב (זוהר
משפטים דף טז): כָּל נִשְׁמָתִין מֵאֵילְנָא
רְבִרְבָא נְפָקִין, וְהוּא בַּחֲנִינָת עוֹלָם
הַבָּא, שְׂשֵׁם אַרְיִכוֹת יָמִים, כְּמוֹ
שְׂכְּתוּב (ישעיהו סח): כִּימֵי עֵץ יָמֵי עֲמִי;
וְזֶה זוֹכָה עַל־יְדֵי תְּפִלָּה, כִּי הַקְּדוּשָׁה
בְּרוּךְ־הוּא מִתְּאוּהָ לְתַפְּלָתָן שֶׁל
יִשְׂרָאֵל (י), וְכִשְׂיִשְׂרָאֵל מִתְּפַלְּלִין
לְפָנָיו וּמִמְלָאִין תְּאוּתוֹ, אִזִּי נַעֲשֶׂה,
כְּבִיכּוֹל, בְּבַחֲנִינָת אֲשֶׁה, שְׂהוּא מְקַבֵּל
תַּעֲנוּג מַעֲמֵנוּ, כְּמוֹ שְׂכְּתוּב (במדבר כח):
אֲשֶׁה רִיחַ נִיחַח לָהּ - עַל־יְדֵי הַרִיחַ
נִיחּוּחַ שְׂמְקַבֵּל נַעֲשֶׂה בְּבַחֲנִינָת אֲשֶׁה,
וְנִקְבָּה תְּסוּבָב גְּבֻרָה (ירמיה לא),
שְׂהַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא נַעֲשֶׂה בְּבַחֲנִינָת
מְלַבּוֹשׁ נִגְלָה, הֵינּוּ מִבַּחֲנִינָת שְׂהִיָּה

הוא בחינת דעת, וזה: **אֲשֶׁר תִּדְבַר** דִּיקָא; וזה (שמות יח): **כִּי יְהִי לָהֶם דְּבַר בָּא אֵלַי - שִׁישְׂרָאֵל שְׁהֵם בְּחִינַת מִשְׁפֵּט כְּנָ"ל, הֵם מַעְלִין וּמְקַשְּׂרִין (הִירָאָה) לְבַחֲיַנַּת מִשָּׁה, לְבַחֲיַנַּת דַּעַת. וְזֶה: אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דִּיקָא - כִּי הֵם בְּחִינַת מִשְׁפֵּט, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל. **נִמְצָא, שְׁעַל־יָדַי שֶׁמְקַשְּׂרִין הִירָאָה עַל־יָדַי מִשְׁפֵּט לְבַחֲיַנַּת דַּעַת, זֹכִין לְתוֹרָה שֶׁל נִגְלָה, וְעַל־יָדַי תּוֹרָה שֶׁבִּנְגְלָה זֹכִין לְתַפְלָה, וְעַל־יָדַי תַּפְלָה זֹכִין לְסַתְרֵי אוֹרֵיתָא. דְּבַר זֶה בְּחִינַת יְרָאָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מלאכי ג): אִזְ נִדְבַּרוּ יִרְאֵי ה'.****

זאת התורה שִׁיף על פסוק עיני בנאמני ארץ וכו' (תהלים קא):

ח **עֵינַי** - זה בחינות דעת, כמו שכתוב (בראשית ג): **וַתִּפְקַחְנָה עֵינַי שְׁנֵיהֶם. גַּם דַּעַת הֵם עָשָׂר שְׁמוֹת [הו"ה], גִּימַטְרִיא שְׁנַי פְּעָמִים עֵין, כִּידוּע. בְּנֵאֲמָנֵי - זֶה בְּחִינַת אֶהְרֹן, כְּמוֹבָא בְּמִדְרַשׁ "שׁוֹחֵר טוֹב", וְאֶהְרֹן הוּא בְּחִינַת מִשְׁפֵּט, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שמות כח): וְנָשָׂא אֶהְרֹן אֶת מִשְׁפֵּט בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אֶרֶץ - זֶה בְּחִינַת יְרָאָה כְּנָ"ל. לְשֵׁבֶת עַמְדֵי - זֶה בְּחִינַת סִינַי, שְׁפִלוּת, אֲשֶׁכֶּן אֶת דְּפָא (ישעיהו נז), כְּנָ"ל. הַלֵּךְ בְּדַרְךְ**

(שם עח): **הִר זֶה קִנְתָּה יְמִינוֹ - שְׁזֶה יְמִין, בְּחִינַת תַּפְלָה, בְּחִינַת אֲבָרְהָם. וְנִקְרָא הִר עַל שֵׁם עֵמֶק הַמִּשְׁגַּג, וְנִקְרָא בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, בְּחִינַת קִדְשׁ, בְּחִינַת רֵאשִׁית, וְכָל זֶר לֹא יֵאכַל קִדְשׁ (ויקרא כב), וְלֹא יֵאכַל בּוֹ אֶלָּא מִקְדָּשָׁיו וּמִקְרָאָיו, וּבֵיית־הַמִּקְדָּשׁ הוּא בְּחִינַת סַתְרֵי אוֹרֵיתָא:**

ז **וְזֶהוּ פְרוּשׁ: וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְלַכַת כְּהֵנִים - מִמְלַכַת** זֶה בְּחִינַת תּוֹרָה שֶׁבִּנְגְלָה, כִּי בַּח מְלָכִים יְמַלְכוּ (משלי ח), וּמְלָכוֹת הוּא בְּחִינַת נִגְלָה, כִּי אֵין מֶלֶךְ בְּלֹא עַם, וְהַכֹּל צְרִיכִין לְמֶלֶךְ, כִּי הַכֹּל צְרִיכִין לְמַרְי חֲטִיָּא. **וְכֵהֲנִים** זֶה בְּחִינַת תַּפְלָה, בְּחִינַת אֲבָרְהָם כְּנָ"ל, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (נדרים לב), שֶׁאֲמַר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְאַבְרָהָם: אַתָּה כֵּהֵן לְעוֹלָם וְכוּ'. **וְגוֹי קְדוֹשׁ** - זֶה בְּחִינַת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, בְּחִינַת תּוֹרָה שֶׁבִּנְסַתָּר, הַנִּקְרָא קִדְשׁ. וְעַל־יָדַי מַה זֹכֵךְ לְאֵלוֹ הַבְּחִינּוֹת - עַל־יָדַי שִׁיעֲלָה וַיִּקְשֶׁר בְּחִינַת יְרָאָה לְבַחֲיַנַּת דַּעַת עַל־יָדַי בְּחִינַת מִשְׁפֵּט כְּנָ"ל. וְזֶהוּ: אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבַר - זֶה בְּחִינַת יְרָאָה, הַנִּקְרָא דְבַר, כִּי עֶקֶר הַדְּבָר שֵׁם הוּא, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (ברכות ה): מִי שִׁישׁ בּוֹ יֵרָאֵת שְׁמַיִם, דְּבָרָיו נִשְׁמָעִים. מִשָּׁה

תמים - זה בחינות תפלה, בחינת ישרתני - זה בחינת סתרי אורייתא, אברהם פנ"ל, כמו שכתוב (בראשית יז): זה בחינת הוא, בחינות עולם הבא התהלך לפני והיה תמים. הוא

(זוהר ויצא קנד: קנח):

תפילה טז

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, האל הגדול הגבור והנורא, אשר יראתך ואימתך על כל שנאני שחק ועל כל השרפים ואופנים וחיית הקדש ועל כל העולמות בלם, ועל כל ברואי מעלה ומטה, בלם ירעדון ויפחדון מאימת שמך. ובכן רחם עלי ברחמיך, על עצב נבזה ונמאם כמוני, שתמשיך עלי יראתך הקדושה תמיד ותהיה יראתך על פני לבלתי אחטא, ואזכה להרגיש יראתך הקדושה בכל איברי:

אנא יהוה, זפני ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים לכל אאבד את עולמי, חס ושלום, ולא איגע לריק ולא אלד לבהלה. ואזכה להסתפל על עצמי תמיד, ולישב דעתי היטב היטב מה אני עושה בעולם הזה - עולם העובר בחרף עין. ולחשב דרבי, ולשפט בעצמי את כל המעשים, אשר אני עושה בכל עת ובכל יום ובכל שעה, להשפט בעצמי עליהם בכל עת אם אני עושה כהגון אם לאו, חס ושלום, למען אזכה על ידי זה לרחם על עצמי ולשוב ממעשי הרעים וממחשבותי המגנות. להיות סור מרע פאמת הן במחשבה הן בדבור הן במעשה, ולעשות רק הטוב בעיניך תמיד:

אנא יהוה חמל עלי בחמלתך, חוס עלי ברחמיך הגדולים, חוס וחנני ורחם עלינו וראה שפלותנו וענייתנו, פי בצרה גדולה אנחנו, יותר ויותר מתועה בלב ים ומשובב בראש חבל. לא ידעתי נפשי, להיכן אנום להיכן אברה, להיכן אעוף לשכן, להנצל מצרות נפשי המרבים מאד מאד. ולא ידעתי כלל למצוא איזה דרך איך לצעק ולזעק אליך. פי זה ימים ושנים אשר אני עוסק לקרא אליך לעורר חסדיך לגלות רחמיך, שתפני לצאת מרע לטוב מהשך לאור, שתעורני לעזוב

דרכי הרע ומחשבותי המגנות מאד, באשר למדתנו על ידי צדיקוד האמתים שהתפלה מועילה לכל דבר, ועקר ההתקרבות אליך באמת הוא על ידי תפלה, ואתה שומע תפלת כל פה, ואפלו קול צעקה מכפון שאול, מעמקי עמקים אתה שומע ברחמיך, ולמה לא תטה און לשמע את דברי עבדך העומד לפניך, הצועק אליך זה זמן רב, ולא די שאיני זוכה להיטיב מעשי בכל יום, אף גם בכל יום ויום צרת נפשי מרבה מחברו, ואיני יודע כלל מה אעשה, איזה עצה ותחבולה אבקש, להמשיך עלי כח הקדשה, שאזכה להתגבר ולכבש את יצרי הרע, ולכוף ולשבר ולבטל את תאוותי כי אין לי שום דרך לגנוס מפה שאני צריך לגנוס, להציל את נפשי מדינה של גיהנם, כי אם על ידי תפלה ותחנונים וצעקה ושועה וזעקה אליך, וגם זה נמנע ממני, כי איך יזכה נרדף ומכה, ממשוך וממרט כמוני, לתפלה וצעקה באמת פראוי. רק אני מחיב לצעק ולהתפלל כפי כחי, ואם גם זה אינו מועיל לי, חס ושלום, לא ידעתי מה לעשות, איך לבקש לי מגום ומבטח:

רבונו של עולם, אמת ידעתי כי אני בעצמי החיב, וכי אדוני העוון, כי איני מתגבר על תאוותי אפלו שעה קטנה. ובעוונותי הרבים הייתי כמי שמושיך על עצמו את התאוות, חס ושלום. ולא די שלא השתדלתי לגרשם ולהתגבר עליהם, אף גם משכתים עלי רחמנא לצלן מעתה. אך הלא גם על זה כבר בקשתי מלפניך, והפלתי תחנותי לפני חסדיך האמתים, שתמלא רחמים עלי ותצילני ברחמיך ממני בעצמי לכל אהיה עוד אכזר על נפשי האמללה מאד. ואזכה לרחם על עצמי כי אין רחמנות בעולם כמו הרחמנות שיש על מי שנתרחק מך, ועדון אינו זוכה להתקרב אליך באמת באשר אתה ידעת באמת:

יהוה אלהי, רופא חולים מתיר אסורים סומך גופלים, שומע אנקת אביונים, חמל עלי ואל תעובני ואל תמשני. ראה "עני ומרודי לענה וראש", ואני ידעתי גואלי חי ואתה הושב מרחוק להיטיב אחריתי, ולהשיב את שבותי. ענני יהוה ענני עזרני עזרני. חנני חנני. הושיעני הושיעני. תן לי חנינה ולא אכזר. זכני ועזרני לשוב אליך באמת בתשובה שלמה, ועשה את אשר בחרך אליך ואת משפטך אשמר.

וּזְכַנְי לְמוֹשֶׁפֶט דִּקְדֻשָּׁה בְּאֵמֶת, שְׂאֻזָּה לְיֹשֵׁב דַּעְתִּי בְּכָל יוֹם תְּמִיד וְאֶשְׁפֹּט אֶת עַצְמִי הַיָּסוּב. וְאֶדוֹן בְּעַצְמִי אֶת כָּל הַעֲסָקִים וְהַעֲנִינִים וְהַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר אֲנִי עוֹשֶׂה, אִם בְּךָ רָאוּי לִי לַעֲשׂוֹת, לְבָלוֹת יָמַיּוּם בְּמַעֲשִׂים פְּאֻלָּה, חֵס וְשָׁלוֹם. וְאֻזָּה

לֵאחֹזוֹ אֶת דַּעְתִּי הַיָּטִב זְמַן מָסִים בְּיָשׁוּב הַדַּעַת הַזֶּה וּבְמוֹשָׁפֶט הַזֶּה, וְלֹא אֲנִיחַ אֶת דַּעְתִּי וּמַחְשַׁבְתִּי לְבָרַח מִזֶּה מֵהֶרָה, רַק אֲזַכֶּה לְכַנּוּם בְּיָשׁוּב הַדַּעַת הַזֶּה וּבְמוֹשָׁפֶט הַזֶּה הַיָּטִב הַיָּטִב. עַד שְׁאוּזְבָה שְׂיִתְחַזֵּק יָשׁוּב דַּעְתִּי בְּאֵמֶת בְּתַקְוָה גְּדוֹל וּבְהַתְנַבְרוּת חֻזְקָה, בְּאִפְסוֹ שְׁאוּזְבָה לְסוּר וּלְשׁוּב מֵעֵתָה תַּכְף וּמִיָּד מְכַל הַמַּעֲשִׂים הָרְעִים וּמְכַל הַמַּחְשָׁבוֹת הָרָעוֹת וּלְאֹחֹזוֹ רַק בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים תְּמִיד:

וְעַל-יְדֵי-זֶה תּוֹכְנִי בְּרַחֲמֶיךָ לִירְאָה שְׁלֵמָה, "לִירְאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַגּוֹרָא"
 הַזֶּה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. וְתִהְיֶה יְרֵאתִי בְּרָה וְנִקְיָה בְּלִי שׁוּם פְּסֻלָּה, וְיִהְיֶה לִי רַק יְרֵאתִי יְהוָה לְבַד. וְתִגְדַּל חֲסֵדְךָ עִמִּי וְתִמְתִּיק וְתִכְבָּל מַעְלֵי וּמַעַל זְרַעִי וּמַעַל כָּל עַמּוֹךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל כָּל מִינֵי דִינִים שְׁבַעְעוֹלָם. וְאֵל תְּדַיְנֵנִי בְּמַעֲשֵׂי, וְאֵל תִּשְׁפָּטֵנִי בְּמַפְעָלִי, אֵל תְּבוֹא בְּמוֹשָׁפֶט עִמִּי "כִּי לֹא יִצְדַּק לְפָנֶיךָ כָּל חַי", רַק תִּגְדֹר בְּחֲסֵדְךָ הַגְּדוֹלִים וְהַמְרַבִּים לְכַבֵּל מַעְלֵי כָּל הַמּוֹשָׁפְטִים וְכָל הַדִּינִים שְׁבַעְעוֹלָם, שְׁלֹא יִהְיֶה לָהֶם שׁוּם פֶּתַחזֶן פֶּה לְעוֹרֵר דִּין וּמוֹשָׁפֶט, חֵם וְשָׁלוֹם. רַק תּוֹכְנִי שְׁאֵנִי בְּעֲצָמֵי אֲשַׁפֵּט עֲצָמֵי הַיָּטִב בְּכָל עֵת, לְעוֹרֵר עֲצָמֵי לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת תְּמִיד, עַד שְׁאוּזְבָה לְהִיּוֹת בְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב בְּאֵמֶת לְאִמְתּוֹ.

וְתִצְלִינֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים מִכָּל מִינֵי יְרֵאוֹת חִיצוֹנִיּוֹת, מִיְרֵאוֹת נְפוּלוֹת, שְׁלֹא אִירָא וְאִפְחָד מִשׁוּם שׁוֹר וְאָדוֹן, וְלֹא מִשׁוּם מִין חַיָּה רְעָה וְלִסְטִים, וְלֹא מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעְעוֹלָם, כִּי אִם מִמָּוֶה לְבַד אִירָא וְאִפְחָד. וְתִהְיֶה יְרֵאתְךָ עַל פְּנֵי תְּמִיד לְבַלְתִּי אֲחִטָּא, וְאֲזַכֶּה לְהַעֲלוֹת הִירְאָה לְשִׁרְשָׁה לְדַעַת הַקְּדוּשָׁה. וְאֲזַכֶּה בְּרַחֲמֶיךָ הַעֲצוּמִים לְהַשְׁלִים דַּעְתִּי בְּשְׁלֵמוֹת בְּקַדְוֶשָׁה וּבְטַהֲרָה, לְמַעַן אֲדַע מִמִּי אֲתִגְדַּר לִירְאָה אֶת שְׂמֵךְ הַגְּדוֹל לְבַד. וְנִמְשַׁךְ הִירְאָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל אִיבְרֵי בְּרַמ"ח אִיבְרֵי וּבְשֵׁם"ה גִּידֵי, וְאֲזַכֶּה לְהִיּוֹת מְלֵא אִימָה וּפְחָד וְיְרֵאָה גְּדוֹלָה בְּאֵמֶת מִשְׂמֵךְ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוּשָׁה, בְּכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה תְּמִיד. וְתּוֹכְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְדַעַת שְׁלֵם בְּאֵמֶת בְּקַדְוֶשָׁה וּבְטַהֲרָה: יְהוָה אֱלֹהִים אֲתָה יְדַעַת אֶת גְּדֹל פְּחִיתוֹת וְשְׁפָלוֹת וּפְגָם דַּעְתָּנוּ. כִּי דַעְתָּנוּ נִפְגְּמָה וְנִתְקַלְקְלָה מְאֹד עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂינֵנוּ הָרְעִים וּמַחְשַׁבּוֹתֵינוּ הַמְנַגּוֹת וְדַעְוֹתֵינוּ הַמְכַלְבָּלוֹת מְאֹד, עַד אֲשֶׁר אִין אֲנוּ יוֹדְעִים כָּלֵל לְתַת עֲצָה בְּנַפְשָׁנוּ אִיךְ לְהַתְנַהֵג בְּשׁוּם דְּבַר שְׁבַעְעוֹלָם. אֲנֵא יְהוָה, מְלֵא רַחֲמִים, חֲמַל עָלַי וְחַנּוּנִי מֵאִתְךָ דַּעָה שְׁלֵמָה, שְׁאוּזְבָה לְדַעַת שְׁלֵם דְּקַדְוֶשָׁה, לְמַעַן אֲדַע אֶת שְׂמֵךְ בְּאֵמֶת, וְאִירָא מִמָּוֶה תְּמִיד, וְאֲזַכֶּה לִירְאָה עֲלֵאָה יְרֵאת הַרוֹמְמוֹת:

וּבְבִין תּוֹכְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שְׁאוּזְבָה לְעַסֵּק בְּתוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה תְּמִיד יוֹמָם וְלַיְלָה, וְתַפְתַּח אֶת דַּעְתִּי וְתֵאִיר עֵינֵי בְּתוֹרַתְךָ. וְאֲזַכֶּה לְלַמֵּד תּוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה בְּשִׁכְל

צח ונד. ואזכה לידע ולהבין במהירות גדול בכל מקום שאני לומד. ולא יהיה פח לשום מבלבל לבלבל את דעתי, חס ושלום, בשעת למודי בשום בלבול שבעולם, הן מחשבות חוץ מחשבות זרות מהבלי עולם, הן בלבולים וערבובים ועקמומיות בענין הלמוד בעצמו, מפלם תציל אותי אבי שבשמים ברחמיך הרבים. רק אזכה להתגבר ברחמיך לסלק ולכטל מעלי כל מיני בלבולים ועקמומיות שבעולם בשעת הלמוד, ואזכה ללמוד הרבה במהירות גדול, בשכל צח ונד באמת. ואזכה להתחיל ולגמר כל ספרי התורה הקדושה שבכתב ובעל פה, וללמוד אותם כמה פעמים.

אנא יהוה, מלא רחמים, אתה ידעת את עצם הבלבולים והערבובים שמערבבים ומסבבים ומבלבלים את דעתי תמיד ובפרט בעת למודי, עד שלא זכיתי עד הנה ללמוד שעה קלה במחשבה זכה ונכונה וכל היום פלו אפלו בעת למודי דעתי מבלבלת ומטרפת מאד בכמה מיני בלבולים וערבובים ומחשבות של שמוות ועקמומיות הלב, אלפי אלפים ורפי רבבות, בלי שעור וערך בכל עת ובכל שעה, ואין אני יודע להיכן אברח להציל את נפשי מהם:

יהוה אלהים, אתה ידעת, אתה ידעת את פזור דעתנו, כי פגמנו וקלקלנו את דעתנו מאד, וזה ימים ושנים אשר דעתי מפזרת מאד ומשוטטת בכל עת בשטותים ובלבולים ובהרהורים רעים ובכמה מיני פגמים, אשר אי אפשר לבאר ולפרש כלל, אם אמרתי אספרה כמו אפס קצה מעצם בלבול עבירת הדעת וכלה הזמן. וכל העצות טובות שגלית לנו על ידי צדיקי אמת, איד להנצל מהם, בשוב ואל תעשה, מרדנו בהם ולא נשמנו. עד שבעוונותינו הרבים קלקלנו ופגמנו מאד בכל העצות טובות שגלית לנו כבר, ואשר אתה מגלה לנו ומרמז לנו בכל עת עצות ישרות איד להנצל מבלבול ופזור דעתנו. כי לא הייתי מתגבר כלל לקיים עד אשר נתבלבלה ונתפזרה דעתנו כל כך, שאפלו בשעה שאנחנו רוצים להתגבר ולעזוב מחשבותינו הרעות, ולאחזו בדרכי עצותיך הטובות, שוב אין אנו יכולים כלל להחזיק מחשבותינו במנוחה, בקדושה ובטהרה אפלו זמן מועט:

יהוה אלהים, אבינו שבשמים, רחמן האמת, מלא רחמים בכל עת ובכל רגע תמיד. אתה ידעת כמה אנחנו רחוקים עכשו מקדשת המחשבה ומשלמות הדעת, וכבר פלינו שנותינו בהכל וריק, בבלבול הדעת ובמחשבות רעות ופגומות מאד בכל עת ובכל שעה, ועדין לא זכינו לשוב הדעת פראוי באמת אפלו שעה אחת מנעורינו עד היום הזה, כי חטאנו עוינו ופשענו מאד ופגמנו בהברית קדש,

אשר על-די-זה נטרף ונתבלבל דעתנו מאד. ואין אנו יודעים כלל איך להחיות את עצמנו, ובאיזה דרך נזכה לשוב אל הדעת דקדשה בשלמות פראוי באמת, פי קלקלנו ופגמנו בכל הדרכים והשבילים של הדעת דקדשה:

אנא יהוה, חמל עלי ברחמיך הרבים חוס וחמל נא על נפשי האמללה מאד, היגעה מאד, החלושה מאד, הרעבה וצמאה מאד, המנחת במקום שמנחת, פאשר אתה לבד ידעת גדל עצם הרחמנות אשר עלינו בעת הזאת, בעוקבא דמשיחא בעמק הגלות. צרות נפשנו הרחיבו מאד בלי שעור וערך, אשר אי אפשר לבאר ולספר כלל חלק אחד מאלף ורובה מהם. אבינו שבשמים עורנו, אבינו שבשמים חננו, אבינו שבשמים, אין אנו יודעים כלל מה לדבר, ובאיזה דרך נזכה לרצות ולפיס אותך, אחר שנאצנו עצותיך העליונות ומרדנו נגדך הרבה מאד:

רבונו של עולם, אתה ידעת פי כל דבורי ובקשותי ותחנותי וכל מה שאני מצפה ומקנה ומנחל עדן לישועתך באמת כהרה עין בכלם אין לי שום סמיכה ומכבד ומנוס פי אם בכח הצדיקי אמת, אשר זכית אותנו בכל הדורות וגם בדור הזה זכית אותנו לצדיקים אמתיים גדולים ונוראים אשר נקרא שמם עלינו, ועל פחם הגדול לבד נשעננו. ובכן יהמו נא מעיד עלינו יהמו ויכמרו רחמיך העצומים עלינו, על מרדך בלי חשד כמונו, על עני וכואב, נבאה לכב כמונו. ועורנו ברחמיך הרבים בכח וזכות הצדיקי אמת, שאזכה להתגבר על כל מחשבותי הרעות, ואזכה להשלים דעתי בקדשה ובטהרה ברחמיך הרבים. ותזכני ללמוד ולהנות בתורתך הקדושה תמיד יומם ולילה, ואזכה ללמוד במהירות גדולה בלי שום בלבולים כלל, ואזכה שיודעך מחי ויהיה מחי ושכלי זה וצח ונקי בלי שום פסלת כלל, ויהיה מחי ושכלי מהיר וחרוף להבין הדבר על בריו באמת לאמתו במהירות גדול בלי עיון כלל.

ותרחם עלי שאזכה לענוה ושפלות אמתי שלא יעלה בלבי שום צד גאות ופניית כלל. וגם פאשר תזכני ברחמיך ללמוד תורה הרבה, אזכה לכל אחזיק טובה לעצמי כלל, ולא יעלה בלבי, חס ושלום, על-ידי למוד התורה שום פניית וגסות הרוח כלל. ואזכה ללמוד תורה הרבה לשמה בקדשה ובטהרה בענוה ושפלות באמת. ואזכה ללמוד וללמוד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תורתך באהבה:

ובכן תזכני ברחמיך הרבים לתפלה באמת בשלמות פראוי, ואזכה להתפלל כל היום פלו באמת. ותעורר את לבבי ברחמיך הרבים שאזכה לשפך שיחי

לְפָנֶיךָ לְפָרֵשׁ שִׁיחֹתֵי לְפָנֶיךָ תְּמִיד בְּתַפְלָה וְתַחֲנוּנִים, וְאֵת כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר נִסְתָּר וְנִצָּפֵן בְּנִקְדָּתֵי הַטּוֹבָה אוֹכֵל לְהוֹצִיא לְאוֹר עַל-יְדֵי דְבוּרֵי הַתַּפְלָה וְתַחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת בְּאֵמֶת מֵעוֹמְקֵי דְלִבָּא, עַד שְׁאֲזוּכָה שִׁיתְגַּלֶּה הַטּוֹב הַנֶּעְלָם וְתִנְסָתָר אֲצִלִּי וְיִתְגַּבֵּר הַטּוֹב עַל הָרַע, עַד שְׁאֲכַנִּיעַ וְאֲכַבֵּל אֶת הָרַע לְגַמְרֵי, עַד שְׁאֲזוּכָה לְצִאת מֵרַע לְטוֹב מִחֲשָׁד לְאוֹר גְּדוֹל.

וְתִזְכְּנֵי בְּרַחֲמֶיךָ לְהַתְּפִלֵּל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ בְּאֵמֶת, וְאֲזוּכָה לְכַבֵּל כָּל יִשׁוּחֵי וְנִשְׁמִיּוֹתַי, וְלֹא אֶתְפַּלֵּל בְּשִׁבִיל תּוֹעֵלַת עֲצָמֵי כָּלֵל, רַק אֲזוּכָה לְהַתְּכַבֵּל לְגַמְרֵי בְּשַׁעַת הַתַּפְלָה בְּאֵלֹי אֵינֵנִי בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְכֵן בּוֹנֵתִי בְּתַפְלָה יִהְיֶה רַק לְשִׁמּוּךְ בְּאֵמֶת לְהַעֲלוֹת הַשְּׂכִינָה מִהַגְּלוּת, לְגָלוּת אֱלֹהוּתְךָ בְּעוֹלָם.

וּבְאֲשֶׁר כָּבֵר הַתְּחַלֵּת בְּרַחֲמֶיךָ וּבְחֶסֶדְךָ הַרְבִּים לְגָלוּת אֱלֹהוּתְךָ בְּעוֹלָם, וּלְמַדְתֵּנוּ עַל-יְדֵי צְדִיקוֹךָ הָאֱמֵתִים לְסִדֵּר שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת וְתַפְלוֹת וְתַחֲנוּנִים לְפָנֶיךָ, וְהוֹרִיתֵנוּ לָנוּ שְׂמוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים, וְגִזַּרְתָּ בְּחֶסֶדְךָ לְסִמּוּךְ אוֹתֵנוּ בְּתַאֲרֶיךָ וּשְׂבָחֶיךָ, שִׁיְהִיֶה לָנוּ רְשׁוֹת וְכַח לְכַנּוֹת וְלִקְרוֹת אוֹתְךָ בְּתַאֲרִים וּשְׂבָחִים, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה לְכַד יֵשׁ לָנוּ סְמִיכָה וְתִקּוּהָ לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת וְלִדְעַת אוֹתְךָ כָּלֵב שְׁלֵם. כֵּן בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תִּזְכֶּה אוֹתֵנוּ בְּכֹל דּוֹר וְדוֹר. וּבְכֹלל יִשְׂרָאֵל תִּזְכֶּה אוֹתִי גַם כֵּן וְתִתֵּן לִי דַעַת אֱמֵתִי דְקַדְשָׁה עַל-יְדֵי תוֹרַתְךָ הַקְּדוֹשָׁה, שְׁאֲזוּכָה לְסִדֵּר שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת וְתַפְלָה וְתַחֲנוּנִים לְפָנֶיךָ תְּמִיד כָּל יְמֵי חַיֵּי בְּאֵמֶת בְּאִמּוּנָה וּבְדַעָה נְכוֹנָה וּמְיֻשָּׁבֶת. וְאֲזוּכָה לְכוֹן אֶל הָאֵמֶת וְלְכַנּוֹת וְלִקְרוֹת אוֹתְךָ בְּתַאֲרִים וּשְׂבָחִים הַגּוֹנִים הַרְאוּם לְקְרוֹת אוֹתְךָ בְּהֵם, בְּאִפֵּן שֶׁיַּעֲלוּ דְבוּרֵי תַחֲנוּתֵי וּבִקְשׁוֹתֵי וּשִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת שְׂאֵנִי מְסִדֵּר לְפָנֶיךָ לְרִצּוֹן, וְיַעֲזְרוּ רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עָלַי וְתִתְרַצֶּה וְתִתְפַּיֵם אֵלַי.

וְתִזְכְּנֵנוּ מֵעַתָּה לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת. וּמֵאֲוִצֵר מִתְּנַת חַסֵּם חֲנֻנִי כִּי עֵינַי לָךְ תְּלוּיֹת וּמִחֲבוֹת, שְׂתוֹכְנֵי לְבוֹא לְתַפְלָה בְּאֵמֶת. וְאֲזוּכָה לְעַסֵּק בְּתַפְלָה תְּמִיד, עַד שְׁאֲזוּכָה עַל-יְדֵי הַתַּפְלָה לְכוֹא וּלְהַגִּיעַ וּלְהַשִּׁיג סוּדוֹת הַתּוֹרָה הָאֱמֵתִים, וְאֲזוּכָה לְטַעַם טַעַם אוֹר הַגּוֹנוֹ, אֲשֶׁר אֶתָּה עֲתִיד לְגָלוּת לְצִדִיקוֹךָ הָאֱמֵתִים שֶׁהוּא פְּנִימִיּוֹת סִתְרֵי תּוֹרָה. וְתוֹכְנֵי "לְחֻזוֹת בְּנַעַם יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ".

אֲדוֹן כֹּל מְלֵא רַחֲמִים, חֲנֻנִי וְכֻנֵּי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְתוֹרָה וְתַפְלָה בְּאֵמֶת בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ, עַד שְׁאֲזוּכָה בְּרַחֲמֶיךָ לְטַעַם גַּם בְּעוֹלָם הַזֶּה טַעַם אוֹר הַגּוֹנוֹ אֲשֶׁר גָּנוּז וְצָפוּן לִירְאִי, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "מִה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר צִפְנָתָ לִירְאִיךָ, פְּעֵלְתָּ לְחוֹסִים כִּד נִגַּד בְּנֵי אָדָם", כִּי אֶתָּה טוֹב וּמִיטִיב לְכֹל וְאֶתָּה יְדַעְתָּ כִּי אֵין טוֹב אֱמֵתִי בְּעוֹלָם

פי אם להיות סוד מרע באמת, ולעשות מעשים טובים, להיות משעבד ובטל אל התורה ואל העבודה באמת תמיד, עד שנופה לטעם טעם אור הגנוז גם בעולם הזה אשר זאת היא הטובה האמתית והנצחית. עשה עמי פחסדף, ופני לטעם מטובך האמתי. "מקום מעפר דל מאשפות ירים אביון", חנני והקימני ומטובך תשביעני, ומזיו פבודך תראני, ולחיים נצחיים תופני מעתה ועד עולם אמן סלה:

ברוך הבוחר בעדת מי מנה, אשר עד כה עזרנו לשמע פלאות באלה על מאמרי רבה בר בר-חנה. תא חזי כמה נפיש חילה דהאי אילנא. בען ברשותא דמלכא עלאה, קדמיכון יסיק לתמידא אמרי יאי, רב טוב הצפון וגנוז במאמרין קדישין דאריותא דבי עלאה, אגון מחצדי חקלא דהון משתעי, די בהון גניזין עטין קדישין דנפקין מאורייתא דעתיקא סתימאה. לכו חזו מפעלות ה', דרכו נפלאה, רבה אילנא ותקף, ורומה מטא לצית שמיא, וחזותה לסוף פל ארעא, אנבה סגיא וחזוהי יאי. שמעו ותחי נפשכם, ושאבתם מים בששון ממועיני הישועה:

תורה טז

לשון רבנו זכרוננו לברכה

רשב"ם:

ונפיץ. ושפר: אוסיא. נחיריו. מברי דסודא. נהרות שבסודא:

רבי יוחנן משתעי: זמנא חדא הוה קאזלינו בספינתא, וחזינא האי פורא דאפיק רישה ממיא, ודמיא עינה בתרי סהרי, ונפיץ מיא מתתתי אוסיא בתרי מברי דסודא (כבא בתרא דף עד).

וחזינא האי פורא, שהוא הצדיק, המכנה בשם דג, כידוע (א). דאפיק רישה ממיא, ודמיא עינה בתרי סהרי, ונפיץ מיא מתתי

משיחין^(ב), שְׁאֲלִיהֶם הַעֲכוּ"ם יִדְרְשׁוּ וּמְשַׁכּוּ אֶת עֲצָמָם אֲלֵיהֶם, כְּמוֹ שִׁכְתוֹב (ישעיהו ב): וְנָהְרוּ אֲלָיו כָּל הַגּוֹיִים. וְזֶה: תְּרֵי נְהִירוֹת דְּסוּרָא; סוּרָא זֶה בְּחִינַת עֲכוּ"ם, עַל שֵׁם עֲבוּדָה זָרָה, כְּמוֹ שִׁכְתוֹב (שמות לב): סְרוּ מֵהָר מִן הַדָּרָךְ, וְהֵם נִכְלָלִים בְּשֵׁתֵי אֲמוֹת: עֵשׂוֹ וְיִשְׁמַעְאֵל. וְעַל-יְדֵי אֵלּוֹ תַרְיֵן מְשִׁיחִין, שֶׁהֵם תְּרֵי אוּסְיָא, בְּחִינַת (איכה ד): רוּחַ אֲפִינוּ מְשִׁיחַ ה', עַל-יְדֵם יִגָּאֵלוּ וּמְשַׁכּוּ כְּנִהְרוֹת אֲצֵלָם לְלַמֵּד דְּבַר ה'. וְתַרְיֵן אֲמִין, עֵשׂוֹ וְיִשְׁמַעְאֵל, אֲנוּן תַרְיֵן עֲנָנִין דְּמַכְסִין עַל הָעֵינַין, שְׂאִין יְכוּלִין לְהַאִיר תְּמִיד בְּבְחִינַת שְׁמֵשׁ. וּבְשִׁבִיל זֶה צְרִיף הַצְּדִיק לְבַטֵּל אֶת דְּבִקּוֹתוֹ, כְּדֵי שְׁלֵא יִתְגַבְּרוּ הָאֲמִין עֵשׂוֹ וְיִשְׁמַעְאֵל עַל עֵינָיו, וְיִתְבַטֵּל, חֵס וְשְׁלוֹם, חֲכָמְתוֹ לְגַמְרֵי אֲבֵל עַל-יְדֵי תַרְיֵן מְשִׁיחִין, שְׂפִיפּוּצוֹ מְעִינּוֹתֵיהֶם חוּצָה, וְיִהְפֵךְ לְכֻלָּם שְׂפָה בְרוּרָה, אֲזִי יִתְקַים (ישעיהו ל): וְהָיָה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה, וְאֲזִי לֹא יִצְטָרֵף לְבַטֵּל מִדְּבִקּוֹתוֹ. (מסיון טו עד פֶּאן - לְשׁוֹן רַבְנוּ ז"ל):

אוּסְיָא כְּתָרֵי מְבָרֵי דְסוּרָא - כִּי אֵי אֲפִשֵׁר לְצַדִּיק לְהִיּוֹת מַחְשַׁבְתּוֹ מְשׁוּטֵט תְּמִיד בְּחֲכָמוֹת עֲלִיוֹנוֹת, כִּי לְפַעְמִים צְרִיף לְצֵאת לַחוּץ לְעַסֵּק בְּדְבָרֵי הָעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (מנחות צט): פְּעַמִּים בְּטוּלָה שֶׁל תּוֹרָה זֶה הִיא קִיּוּמָה. וְכַד אֲפִיק רִישָׁא מְמַיָא, הֵינּוּ כַד מְפִיק אֶת עֲצָמוֹ מִחֲכָמוֹת עֲלִיוֹנוֹת, אֲזִי: וְדַמַיָא עֵינָה כְּתָרֵי סְהָרֵי - כִּי פְקִיחַת עֵינַים מְכַנִּים עַל שֵׁם הַחֲכָמָה, כְּמוֹ שִׁכְתוֹב (בראשית ג): וְתַפְקַחְנָה עֵינַי שְׁנֵיהֶם; וּכְשֶׁעוֹסֵק בְּחֲכָמְתוֹ, אֲזִי עֵינָיו בְּבְחִינַת שְׁמֵשׁ, וּכְשֶׁמְסַלֵּק אֶת עֲצָמוֹ מִחֲכָמָה עֲלִיוֹנָה, הִוָּה זֶה כְּמוֹ בִיאַת שְׁמֵשׁ, וּכְשֶׁבָא הַשְּׁמֵשׁ אֲזִי נִשְׁתָּאֲרִים עֵינָיו בְּבְחִינַת סְהָרֵי, כִּי סְהָרָא אֵין מְאִירָה אֲלָא כַד נִסְתַּלַּק הַשְּׁמֵשׁ. וְזֶה בְּחִינַת: וְעֵינָיו מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וּכְיִרְחָ; לְפַעְמִים מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ, כַּד אֲנַחְנוּ דְּבִקִּים בְּחֲכָמָה, וְלְפַעְמִים מְאִירוֹת כְּיִרְחָ, כַּד מְסַלְקִין אֶת עֲצָמָנוּ מִלְּשׁוֹטֵט בְּחֲכָמָה. וְנִפְיִץ מַיָא מִתְרֵי אוּסְיָא - הֵם בְּחִינַת תַרְיֵן

תפילה טז

רבוץ העולמים, אתה בראת אותנו בְּרִצּוֹנְךָ הטוב בעולם השָׁפֵל הזה, וְגִזַּרְתָּ עַל נַשְׁמַתְנוּ שֶׁתֵּרֵד מֵעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, מֵהֵיכָלָא דְמַלְכָא מְקַדְשֵׁי קֳדָשִׁים, וְתִכְנַס בְּגוֹף הַגְּשָׁמִי בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְכִנְיָתְךָ הַקְדוֹשָׁה הִיְתָה לְטוֹבָתְנוּ, כְּדֵי שְׁנֹכַח לְדַבֵּק עֲצַמְנוּ בְּךָ בְּעוֹלָם הַשָּׁפֵל הַזֶּה. עַל כֵּן בְּוֹדָאי חוֹבָה עָלֵינוּ לְהִיּוֹת דְּבָקִים בְּךָ תָּמִיד בְּלֵי הַפֶּסֶק רָגַע, וְלַעֲסַק בְּתוֹרַתְךָ הַקְדוֹשָׁה יוֹמָם וְלַיְלָה בְּלֵי שׁוּם הַפֶּסֶק וּבִטּוֹל כְּלָל, כִּי הֵיא חַיִּינוּ וְאֵרֶךְ יָמֵינוּ וְאֵין לָנוּ שׁוּם חַיּוּת כִּי אִם כְּשֶׁאֵנּוּ דְּבָקִים בְּךָ וּבְתוֹרַתְךָ הַקְדוֹשָׁה.

אָבֵל מַה גַּעֲשֵׂה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כִּי אֵתָה יְדַעְתָּ, כִּי מַחֲמַת עֲכִירַת גְּשָׁמִיּוֹת גּוֹפְנוּ וּמַעֲצָם גְּלוּתֵינוּ בֵּין הָעַפּוּ"ם בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, אִי אֶפְשֶׁר לָנוּ עַכְשָׁו בְּשׁוּם אֶפֶן לְהִיּוֹת תָּמִיד דְּבָקִים בְּךָ וּבְתוֹרַתְךָ הַקְדוֹשָׁה בְּלֵי שׁוּם הַפֶּסֶק, כְּמִטָּל עָלֵינוּ. וּבְהִכָּרַח אָנוּ מְכַרְחִים לַפְּעָמִים לְבַטֵּל קֶצֶת מְעַט מִדְּבָרֵי תוֹרָה, מִלְּשׁוֹמֵט בְּחֻקְמַתְךָ הַקְדוֹשָׁה. כִּי מַעֲצָם הַבְּלָבוּלִים הַבָּאִים עַל הַמּוֹחַ עַל יְדֵי הָעֲנָנִין דְּמִכְסֵּן עַל עֵינָיו, הַמְתַּנְבְּרִים עִתָּה בְּתַקְפָּה גְלוּתְנוּ, מַחֲמַת זֶה הַהִכָּרַח אֶפְלוּ לְהַצְדִּיק הָאֱמִתִּי שְׂיִתְבַּטֵּל לַפְּעָמִים מִדְּבָקוּתוֹ וּמִחֻקְמָתוֹ הָעֲלִיּוֹנָה, כְּדֵי לָתֵת נִיחָא לְהַמּוֹחִין שְׁלֵא יִתְנַבְּרוּ הַבְּלָבוּלִים, חַס וְשָׁלוֹם, לְבַלְבֵּל וּלְבַטֵּל לְגַמְרֵי. וְאִנְכִי הֵעֵנִי בְּדַעַת הָרֵשׁ בְּחֻקְמָה, לֹא יְדַעְתִּי גְּפָשִׁי, אִיד לְהִתְנַהֵג בַּעֲנֵן הַלְמוּד וְהַבְּטוּל, אִיד לְפָלֵם דְּרַכֵּי, שְׂיִתְהִי הַבְּטוּל בַּעַת הַהִכָּרַח לְכַד בְּמוֹעֲדוֹ וּבּוֹמְנוּ שְׁלֵא לְהִתְבַּטֵּל יוֹתֵר מִדֵּי.

וּבְכֵן בָּאתִי לְפָנֶיךָ לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתּוֹכַחַנִי וְתִדְרִיכֵנִי בְּדֶרֶךְ הַנְּכוֹן וְהָאֱמֵת, וְתִשְׁפִּיעַ עָלַי מִמְּעוֹן קִדְשְׁךָ חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת. וְתַעֲזָרֵנִי שְׂאֲדַע אִיד לְהִתְנַהֵג בַּעֲנֵן זֶה, בַּעֲנֵן בְּטוּלָה שֶׁל תוֹרָה זֶהוּ קִיּוּמָה. וְתִדְרִיכֵנִי וְתַלְמִדְנִי, בְּאֶפֶן שְׂאֹכַח לְהִתְנַהֵג תָּמִיד בְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב, לַעֲשׂוֹת הַכֵּל יָפָה בַּעֲתוֹ, לַעֲסַק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים לְשִׁמּוֹךְ תָּמִיד יוֹמָם וְלַיְלָה בְּהִתְמַדְּהָ גְדוּלָה וּבְרִיזוֹת גְּדוּלָה, וְאֹכַח לְהִרְבּוֹת בְּכָל יוֹם בַּעֲבוּרַת יְהוָה בְּאֱמֵת. וְתִתְנֵנִי

לדעת מתי אני מִכְרַח לְכַפֵּל קֶצֶת, וְאִזְכָּה שְׁלֵא יִהְיֶה לִי שׁוּם כְּפוּל כִּי אִם בְּעַת הַחֲכִיחַ לְכַד. וְאִפְלוּ בְּעַת שְׁאֵנִי מִכְרַח לְהַתְּכַפֵּל קֶצֶת מִדְּבָרֵי תוֹרָה, תַּעֲזֹרְנִי וְתוֹכְנִי שְׁלֵא אֶתְכַפֵּל, חֵם וְשִׁלוּם, לְגַמְרֵי מִכַּל וְכַל, רַק תַּחֲנֵנִי דַעַה בֵּינָה וְהַשְׁכֵּל, וְתַשְׁפִּיעַ עָלַי שְׁכַל מֵאֵתְךָ, שְׁאוּכַל לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּהַעֲלֵם אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אִפְלוּ בְּעַת כְּפוּלָהּ שֶׁל תּוֹרָה. וְיִהְיוּ מְאִירֵי עֵינַי שְׁכָלִי בְּעַת הַכְּפוּל עַל-יְדֵי הַרְשִׁימוֹ שֶׁנִּשְׁאָר מֵאוֹר הַחֲכִמָּה שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁהֵייתִי עוֹסֵק בָּהּ וְיִהְיוּ עֵינַי מְאִירוֹת בְּשִׁמְשׁ וּבְיָרֵחַ, לְפַעֲמִים בְּשִׁמְשׁ בְּשִׁמְשׁ וּבְשִׁמְשׁ דְּבָקִים בַּחֲכִמָּה הַעֲלִיזָה בַּתּוֹרָתְךָ הַקְּדוּשָׁה, וּלְפַעֲמִים בְּיָרֵחַ בְּשִׁמְשׁ מִכְרַחֵן לְהַתְּכַפֵּל מִן הַחֲכִמָּה וּמֵעַסֵּק הַתּוֹרָה, שְׁאֵן יֵאָרוּ עֵינַי בְּיָרֵחַ יָקָר הַזֶּה, בְּאִפְן שְׁאוּכָה לְהַתְּדַבֵּק בָּךְ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעַד:

וְתַהֲיֶה בְּעִזְרֵי תָּמִיד, וְתוֹשִׁיעֵנִי לְשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאִמַּת בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. וְאִזְכָּה מַעֲתָה לְהַתְּדַבֵּק בָּךְ בְּאִמַּת כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב וְאִזְכָּה לְכַלּוֹת כָּל יָמַי בַּתּוֹרָה וּתְפִלָּה וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים, בְּקִדְשָׁה וּבְמִהְרָה בְּאִמַּת וּבְכַמּוֹנָה וּבְיִרְאָה וּבְאֵהָבָה, בְּשִׁמְחָה וּבְטוֹב לְכָב מֵרַב כָּל. עֲזֹרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים שְׁלֵא אֶאֱבֹד מַעֲתָה שׁוּם שְׁעָה וְשׁוּם רֵגַע מִיָּמַי חַיֵּי הַמַּעֲשִׂים בְּחַנֵּם כִּי מְעַט יָמַי, וְאִם לֹא עֲכָשׁוּ אִימָתִי. כִּי הֲלֹא אַתָּה עֲתִיד לְקַבֵּל דִּין וְחֶשְׁבוֹן מֵאֵתְךָ עַל כָּל שְׁעָה וְרֵגַע מִיָּמַי חַיֵּינוּ. עֲזֹרְנִי שְׁאִפְלוּ בְּעַת שְׁאֵנִי מִכְרַח לְהַתְּכַפֵּל מִדְּבָרֵי תוֹרָה, שְׁתִּזְמִין לִי אִזְוָה עֲסָקִים מַעֲבֹדְתֶךָ וְרִצּוֹנְךָ, שְׁאוּכַל עַל יָדֶם לְפַקֵּחַ אֶת דַּעֲתִי וְלַתֵּת נִיחָא לְמוֹחִי, וְאֶף-עַל-פִּי כֵן אֶעֱסֵק אִזְוֵי בְּרַבִּים קְדוּשִׁים שֶׁהֵם רִצּוֹנְךָ בְּאִמַּת. חוּם וְחַמּוּל עָלַי וְעֲזֹרְנִי מַעֲתָה לְהִיּוֹת כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב תָּמִיד בְּאִמַּת:

וְתַעֲזֹרְרֵי רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עָלֵינוּ וְתַמְהַר וְתַחֲיֵשׁ לְגַאֲלָנוּ, וְתַשְׁלַח לָנוּ מִהֲרָה אֶת מְשִׁיחֵינוּ - מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד וּמְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף. וְשִׁנִּיחֵם יִתְחַבְּרוּ וְיִכְלְלוּ יַחַד וְיִכְנִיעוּ וְיִשְׁפִּילוּ אֶת כָּל הַשָּׂבָעִין עִבּוּרִים וְכָל הַסְּטָרָא אַחֲרָא עַד עַפְרָה, וְיִגְלוּ חֲכָמָתָם בְּעוֹלָם, וְיַפּוּצוּ מַעֲנִיגוֹתֵיהֶם חוּצָה. "וְתִמְלֵא הָאָרֶץ דַּעַה לְדַעַת אֶת יְהוָה כַּמּוּם לִים מְכַסִּים". וְיַדַּע כָּל פְּעוּל כִּי אַתָּה פֹּעֵלְתוֹ וְיִבִּין כָּל יְצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ, וְיִשׁוּבוּ כָּל הָעַמִּים עַל-יְדֵי חֲכָמָתָם שֶׁל הַתְּרִין מְשִׁיחִין. לְעַבְדוֹתֶךָ וְלִירְאָתֶךָ וְיִקִּים מִקְרָא שְׁכַתוֹב: "כִּי אִזְוֵי אֶהְפֹּךְ אֶל כָּל הָעַמִּים שְׁפָה בְּרוּרָה לְקִרְא כָּלֵם בְּשֵׁם יְהוָה לְעַבְדוֹ שְׁכֵם אֶחָד."

וְתַעֲבִיר מְשִׁלַּת זְדוֹן מִן הָאָרֶץ. וּמְלִכּוֹת הַרְשָׁעָה מִהֲרָה תַּעֲקֹר וְתַשְׁבֵּר וְתַמְגֵּר וְתַכְלֵם וְתַכְנִיעֵם וְתַשְׁפִּילֵם בְּמִהְרָה כְּיָמֵינוּ. וְתַכְּפֵל וְתַבְּעֵר כָּל הָעַנְיִין

דמכפון על עיניו, ואז נזפה להיות דבקים בך ובתורתך הקדושה תמיד בלי שום הפסק ובפול כלל. ולא יהיה כח לשום מונע ולשום מבלבל לבלבל את דעתנו כלל, רק נזפה להיות דבקים בך תמיד כל ימי חיינו לעולמי עד ולנצח נצחים. ויקים מקרא שפיתוב: "והיה אור הלבנה פאור החמה" במהרה בימינו אמן:

תורה יז

יתברך רצה שזה הדבר יהיה כף: בתמונה הזאת ובפח הזה ובטבע הזאת, ודבר אחר יש לו תמונה אחרת וכח אחר וטבע והנהגה אחרת. והצדיק מחפש ומבקש תמיד אחר אלו הרצונות, להשיג ולידע רצון השם יתברך בכל דבר, כגון: מפני מה היה רצון השם יתברך שהארי יהיה לו כח וגבורה כזו, ובזו התמונה, ובזאת הטבע והנהגה שיש לארי; ולהפך, יתוש קטן הוא חלש כח מאד, ויש לו טבע ותמונה והנהגה אחרת. וכן בפרטי פרטיות, כגון בהאריה בעצמו: מפני מה זה האיבר של האריה צורתו כף, ויש לו כח וטבע פזאת, ואיבר אחר יש לו צורה אחרת וכח וטבע והנהגה אחרת. וכן בשאר כל הברואים שבעולם - דומם, צומח, חי, מדבר - שפכלם יש שנויים רבים

ויהי הם מריקים שקיהם והנה איש צדור כספו בשקו, ויראו את צרדות כספיהם המה ואביהם וייראו. ויאמרו להם יעקב אביהם אתי שבלתם, יוסף איננו ושמעון איננו ואת בנימו תקחו, עלי היו כלנה (בראשית מב).

א פי יראה ואהבה אי אפשר לקבל, כי אם על ידי צדיקי הדור, כי הצדיק הדור הוא המגלה היראה והאהבה:

כי הצדיק מבקש ומחפש תמיד לגלות הרצונות של השם יתברך. כי יש בכל דבר רצון השם יתברך, הן בכלל הבריאה, דהינו מה שהשם יתברך רצה לברא את העולם בכלל, וכן בפרטי הבריאה, בכל דבר ודבר בפרט, יש רצון השם יתברך, דהינו שהשם

ישראל. פי יש בכל אחד ואחד מישראל התפארות בפרטיות, שהשם יתברך מתפאר עמו בפרטיות, ואפלו בפחות שבִּישְׂרָאֵל, אפלו פושעי ישראל, כל זמן ששם ישראל נקרא עליו, כי נקרא פושעי ישראל, יש בו התפארות פּרְטִי, שהשם יתברך מתפאר עמו בפרטיות. וכן בפּרְטִי פּרְטִיות, כי יש בכל איבר ואיבר ובכל תנועה ותנועה של ישראל התפארות אחר, ויש לפעמים שאיזה פחות שבִּישְׂרָאֵל עושה נענוע עם הפאה שלו, והשם יתברך יש לו התפארות גדול גם מזה. והצדיק, על־ידי שמבקש ומחפש תמיד, ומוצא ההתפארות שיש בישראל בכלל ובפרט ובפּרְטִי פּרְטִיות, בכל איבר ותנועה של כל אחד ואחד מישראל כנ"ל - על־ידי־זה יודע ומשיג כל הרצונות של השם יתברך שהיה לו בכל הבריאה, בכלל ובפרט ובפּרְטִי פּרְטִיות, כי כל הרצונות של כל הבריאה, הכל היה בשביל ההתפארות של ישראל כנ"ל, וכל דבר ודבר נברא ברצונו, בזה הפח ובזה הטבע והנהגה, כפי ההתפארות שיש בכל אחד מישראל. נמצא, כשִׁיּוֹדֵעַ ומוצא

לאין מספר בין כל אחד לחברו, וכן בכל אחד ואחד בעצמו יש בו שנויים רבים בפּרְטִי פּרְטִיות בין כל איבר ואיבר, וכיוצא בזה בעשבים ואילנות ושאר פּרְטִי הבריאה, שבכלם יש שנויים רבים מאד בתמונותיהם ובכחותיהם והנהגותיהם, והכל היה מחמת רצון הבורא יתברך שמו, שרצה שזה יהיה כך וזה כך. והצדיק מחפש תמיד אחר אלו הרצונות, ומשיג ומוצא אותם על־ידי ההתפארות שמוצא בישראל בכלל ובפרט ובפּרְטִי פּרְטִיות. פי כל העולם כלו לא נברא אלא בשביל ישראל, כמו שאמרו: בראשית - בשביל ישראל שנקרא ראשית^(א); כי ישראל עלה במחשבה תחלה^(ב), דהינו שהשם יתברך צפה ההתפארות והשעשועים שיקבל מישראל, כמו שכתוב (ישעיהו מט): ישראל אשר בך אתפאר; ובשביל זה ברא את כל העולם. נמצא, שכל העולם כלו נברא רק בשביל ההתפארות שיתפאר בישראל, וזה היה כלל הבריאה, דהינו שכלל הבריאה היה בשביל כלל ההתפארות שיקבל מישראל. וכן פּרְטִי הבריאה הוא בשביל פּרְטִי ההתפארות של

(א) ויקרא רבה פרשה לו. (ב) בראשית רבה פרשה א.

הַהִתְפָּאוֹת שֵׁשׁ בְּיִשְׂרָאֵל, בְּכֻלָּל
 וּבְפֶרֶט וּבְפֶרֶט פְּרָטִיּוֹת, יוֹדֵעַ כֹּל
 הַרְצוֹנוֹת שֵׁשׁ בְּכֻלָּל הַבְּרִיאָה
 וּבְפֶרֶט הַבְּרִיאָה וּבְפֶרֶט פְּרָטִיּוֹת.
 (כִּי הַהִתְפָּאוֹת שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ
 מִתְּפָאֵר בְּיִשְׂרָאֵל הוּא שֶׁרֵשׁ הַבְּרִיאָה,
 הֵינּוּ: כְּלָלִיּוֹת הַהִתְפָּאוֹת שֶׁל
 כְּלָלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל, מֵה שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ
 מִתְּפָאֵר עִם כָּלל יִשְׂרָאֵל, זֶהוּ שֶׁרֵשׁ
 כְּלָלִיּוֹת כָּל הַבְּרִיאָה בְּכֻלָּל; וְכֵן
 פְּרָטִיּוֹת הַהִתְפָּאוֹת, מֵה שֶׁהֵשֵׁם
 יִתְבָּרַךְ מִתְּפָאֵר עִם כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל
 בְּפֶרֶטִיּוֹת, זֶהוּ שֶׁרֵשׁ שֶׁל אוֹתוֹ דְּבַר
 הַפְּרָטִי שֶׁל הַבְּרִיאָה, שֶׁנִּבְרָא בְּשִׁבִיל
 זֶה הַהִתְפָּאוֹת, וְכֵן בְּפֶרֶטִי פְּרָטִיּוֹת,
 שֶׁהַהִתְפָּאוֹת שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ מִקְּבֵל
 בְּפֶרֶטִי פְּרָטִיּוֹת מִכָּל אֵיבֹר וְתִנּוּעָה
 שֶׁל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, זֶהוּ שֶׁרֵשׁ שֶׁל
 פְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת שֶׁל הַבְּרִיאָה, דְּהֵינּוּ
 שֶׁל כָּל אֵיבֹר וְאֵיבֹר בְּפֶרֶטִי פְּרָטִיּוֹת
 שֶׁל כָּל נִבְרָא וְנִבְרָא. וְהַכָּלל - כִּי
 עֵקֶר הַבְּרִיאָה הִיא בְּשִׁבִיל
 הַהִתְפָּאוֹת שֶׁיִתְּפָאֵר עִם יִשְׂרָאֵל,
 וְזֶה הַהִתְפָּאוֹת הוּא הַשֶּׁרֵשׁ וְהַחַיּוֹת
 שֶׁל כָּל הַבְּרִיאָה בְּכֻלָּלִיּוֹת וּבְפֶרֶטִיּוֹת
 וּבְפֶרֶטִי פְּרָטִיּוֹת, כִּי כָּל הַרְצוֹנוֹת שֶׁל
 הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּבְרִיאַת עוֹלָמוֹ, בְּכֻלָּל
 וּבְפֶרֶט וּבְפֶרֶטִי פְּרָטִיּוֹת, הִיא כְּפִי
 הַהִתְפָּאוֹת שֶׁמִּקְּבֵל מִיִּשְׂרָאֵל בְּכֻלָּל
 וּבְפֶרֶט וּבְפֶרֶטִי פְּרָטִיּוֹת. כִּי כְּלָלִיּוֹת

הַבְּרִיאָה נִבְרָאת בְּזֹאת הַתְּמוּנָה וּבְזֶה
 הַסֵּדֵר וְהַהֲנַחָה שֵׁשׁ לְכֻלָּלִיּוֹת
 הַבְּרִיאָה, כְּפִי כְּלָלִיּוֹת הַהִתְפָּאוֹת
 שֶׁמִּקְּבֵל מִכָּלל יִשְׂרָאֵל; וְכֵן כָּל דְּבַר
 בְּפֶרֶט נִבְרָא בְּזֶה הַתְּמוּנָה וּבְזֶה
 הַטֵּבַע, כְּפִי פְּרָטִיּוֹת הַהִתְפָּאוֹת
 שֶׁמִּקְּבֵל מִכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּפֶרֶט
 וְכֵן בְּפֶרֶטִי פְּרָטִיּוֹת כְּנ"ל. וְעַל כֵּן
 הַצְּדִיק, עַל־יְדֵי שְׁמוּצָא הַהִתְפָּאוֹת
 שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ מִקְּבֵל מִיִּשְׂרָאֵל
 תָּמִיד, בְּכֻלָּל וּבְפֶרֶט וּבְפֶרֶטִי
 פְּרָטִיּוֹת, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא יוֹדֵעַ טַעַם
 כָּל הַרְצוֹנוֹת שֶׁהִיא לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ
 בְּכָל הַבְּרִיאָה, בְּכֻלָּל וּבְפֶרֶט וְכו', כִּי
 כָּל הַרְצוֹנוֹת שֶׁל הַבְּרִיאָה בְּכֻלָּל וְכו'
 הִיא כְּפִי הַהִתְפָּאוֹת שֶׁיִּקְבֵּל
 מִיִּשְׂרָאֵל בְּכֻלָּל וְכו' כְּנ"ל. וְהֵבִן
 הַדְּבָרִים הַיָּטִב, כִּי הֵם דְּבָרִים עִמָּקִים
 מְאֹד, וּמֵהֶם תּוֹכֵל לְהִבִּין גְּדֻלַּת
 הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ וּגְדֻלַּת יִשְׂרָאֵל וּגְדֻלַּת
 הַצְּדִיקִים אֲמִתִּיִּים, אֵיךְ הֵם
 מִסֵּתְכֵלִים בְּעוֹלָם, שִׁיּוּדְעִים בְּכָל
 עֵשֶׁב וְעֵשֶׁב, וְכֵן בְּכָל נִבְרָא שֶׁבְּעוֹלָם,
 טַעַם תְּמוּנָתוֹ וְכַחוֹ וְהַנְּהַגְתּוֹ בְּפֶרֶטִי
 פְּרָטִיּוֹת, וּכְנ"ל, עַל כֵּן הֶאֱרַכְתִּי לַחֲזוֹר
 הַדְּבָרִים, מִגְּדֹל דְּקוּתָם וְעִמָּקוּתָם):
 וְעַל יְדֵי זֶה שֶׁהַצְּדִיק מְגַלֵּה
 הַהִתְפָּאוֹת שֶׁל הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ,
 שֶׁמִּתְּפָאֵר עִם עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, שֶׁעַל־יְדֵי
 זֶה נִתְגַּלֵּין כָּל הַרְצוֹנוֹת שֶׁל הַבְּרִיאָה

נתגלה היראה אפלו על שנאני שחק. כי באמת מלפני המלך בודאי הכל יראים וחדדים, אך אף על פי כן ביום הולדת המלך, ביום גנוסיא דמלכא, שלובש המלך בגדי התפארות, אז נתגלה היראה יותר ויותר, כי אף על פי שגם קדם הכל היו יודעים מהמלך, עם כל זה מתפעל נפש הרואה יותר ויותר, כידוע. (פרוש, כי כל דבר שרואים בעינים, מתפעל נפשו מזה יותר מאם היה יודע אותו בידעה לבד, בלי ראייה גמורה בעינים, כמוכא בספרים. כגון: כשמספרים לאדם גדלת המלך, אף על פי שידע הדברים בברור, אף על פי כן אין מתפעל נפשו כל כך להתירא כל כך מהמלך כמו בעת שרואה בעיניו ממש את גדלת המלך, כשהוא לבוש בבגדי התפארותו ומנהיג חילותיו וכו', שאז נופל עליו יראה יותר, כי הנפש מתפעל יותר על ידי הראיה). ועל כן, על ידי שהצדיק מגלה ההתפארות שמתפאר בישׂראל, שזה בחינת יום הולדת המלך, יום גנוסיא דמלכא, דהינו שנולד בחינת המלכות, כי עקר בחינת המלכות הוא רק על ידי ישׂראל, שמקבלין מלכותו, כי אין מלך בלא עם. ואז, ביום הולדת המלכות, יום גנוסיא דמלכא, דהינו שנתגלה ההתפארות של ישׂראל, אז מתפעל נפש הרואה, ונתגלה ונופל

כנ"ל, על ידי זה נתגלה היראה והאהבה, כי על ידי התגלות ההתפארות נתגלה היראה. וכמו שעל ידי התגלות ההתפארות של ישׂראל, שהם מתפארים עמו יתברך, על ידי זה נופל יראה, כי ההתפארות של ישׂראל הוא בחינת תפלין, שנקראים פאר (ברכות יא), ועל ידם נתגלה יראה, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ברכות ו): מנין שהתפלין הם עז לישׂראל, שנאמר: וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך. נמצא, שעל ידי התגלות ההתפארות שמתפארו ישׂראל עמו יתברך, על ידי זה נופל יראה, - כמו כן על ידי התגלות ההתפארות של השם יתברך שמתפאר בישׂראל, שזה בחינת תפלין של השם יתברך, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שם) (מנין שהקדוש ברוך הוא מניח תפלין וכו', ואיתא שם, שהתפלין של השם יתברך כתוב בהם ההתפארות, שהוא יתברך מתפאר עם עמו ישׂראל, כדאיתא שם, שתפלין דמארי עלמא כתיב בהו: ומי פעמך ישׂראל וכו', כי מי גוי גדול וכו') - על ידי ההתפארות הזאת מתגלה היראה של השם יתברך, דהינו ליראה מלפניו יתברך, ועל ידי זה

יִרְאֶתוּ עַל כָּל־ם, וְאֶפְלוּ עַל שְׁנֵאֲנֵי שַׁחַק. וְזֶה בַּחֲנִינֵת (תהלים סח): עַל יִשְׂרָאֵל גְּאֹתוֹ - כְּשֶׁנִּגְלָה גְּאֹתוֹ וְתַפְאֲרָתוֹ עַל יִשְׂרָאֵל, אֲזִי: וְעִזּוֹ בַּשַּׁחֲקִים. עִזּוֹ זֶה בַּחֲנִינֵת יִרְאֶה כַּנִּזְכָּר לְעִיל: מִנֵּינִן שֶׁהַתְּפִלִּין הֵם עִזּוֹ וְכוּ', דְּהֵינּוּ שְׁנִתְגַּלָּה יִרְאֶתוֹ אֶפְלוּ עַל שְׁנֵאֲנֵי שַׁחַק, כִּי מִתְּפַעֵל נֶפֶשׁ הַרוּאָה כַּנִּזְכָּר. וְעַל־יְדֵי הַתְּגִלּוֹת הַהַתְּפָאֲרוֹת, שְׁזָה בַּחֲנִינֵת הַתְּגִלּוֹת הִירְאָה, עַל־יְדֵיזָה נִתְגַּלָּה הַרְצוֹן, שְׁזָה בַּחֲנִינֵת אֲהַבְתָּ. כִּי כֵן דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ בְּיוֹם גְּנוּסִיא דְּמִלְכָא, שְׁלוּבֵשׁ בְּגַדֵי הַתְּפָאֲרוֹת, שְׂאֵז נּוֹפֵל יִרְאֶה גְדוּלָּה עַל כָּל־ם וְהַכֵּל חֲרָדִים וְזוּחֲלִים מִפְּנֵיו, שְׂאֲחֲר־כֶּךָ מְגַלָּה הַמֶּלֶךְ רְצוֹנוֹ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וּמְחַלֵּק וְנוֹתֵן מִתְּנוֹת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי כְּבוֹדוֹ, כְּפִי רְצוֹן הַמֶּלֶךְ וְאֲהַבְתּוֹ שֵׁישׁ לוֹ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, שְׁזָהוּ בַּחֲנִינֵת אֲהַבְתָּ. וְכִמוֹ שְׁעַל־יְדֵי הַתְּגִלּוֹת הַהַתְּפָאֲרוֹת שְׁמִגְלִין הַצְּדִיקִים, שְׁמִתְּפָאֵר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִם יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵיזָה הֵם מְגִלִּין הַרְצוֹנוֹת שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר וְדָבָר כַּנִּזְכָּר, כֵּן בְּיוֹם גְּנוּסִיא דְּמִלְכָא, שְׂאֵז הוּא הַתְּגִלּוֹת הַהַתְּפָאֲרוֹת, אֲזִי הוּא הַתְּגִלּוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אַחֲר־כֶּךָ הוּא מְגַלָּה רְצוֹנוֹ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְנוֹתֵן לָהֶם מִתְּנוֹת וּמְרוֹמֵם קַרְנֵם, לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי

רְצוֹנוֹ כַּנִּזְכָּר. וְזֶה בַּחֲנִינֵת הַתְּגִלּוֹת הָאֲהַבְתָּ, כִּי מִתְּחִלָּה, בְּעַת הַתְּגִלּוֹת הַהַתְּפָאֲרוֹת, נֶפֶל פְּחָדוֹ וְיִרְאֶתוֹ עַל כָּל־ם; וְאַחֲר־כֶּךָ, כְּשֶׁרוֹאִים רְצוֹן הַמֶּלֶךְ וְקִרְבָּתוֹ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, עַל־יְדֵיזָה מִתְּקַרְבִּים אֵלָיו וְאוֹהֲבִים אוֹתוֹ. (פְּרוּשׁ: כִּמוֹ שְׁעַל־יְדֵי הַהַתְּפָאֲרוֹת שְׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ מִתְּפָאֵר עִם יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵיזָה הֵיוּ כָּל הַרְצוֹנוֹת שֶׁל הַבְּרִיאָה כַּנִּזְכָּר, כִּמוֹ כֵּן עַל־יְדֵי הִירְאָה שְׁנַעֲשֶׂה מִהַתְּגִלּוֹת הַהַתְּפָאֲרוֹת הַזֹּאת כַּנִּזְכָּר, עַל־יְדֵיזָה נִתְגַּלָּה אַחֲר־כֶּךָ הַרְצוֹן, שְׁמִתְרַצָּה הַמֶּלֶךְ אַחֲר־כֶּךָ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד וּמְקַרְבֵם בְּרְצוֹנוֹ וְכוּ' כַּנִּזְכָּר, שְׁזָה בַּחֲנִינֵת אֲהַבְתָּ כַּנִּזְכָּר. נִמְצָא שִׁירָאָה וְאֲהַבְתָּ נִמְשָׁכִין עַל־יְדֵי הַצְּדִיקִים, שְׁמִגְלָה הַהַתְּפָאֲרוֹת, שְׁעַל־יְדֵיזָה מוֹצֵא כָּל הַרְצוֹנוֹת שֶׁהֵיָה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל הַבְּרִיאָה וְכוּ' כַּנִּזְכָּר, שְׁעַל־יְדֵיזָה נַעֲשֶׂה יִרְאֶה וְאֲהַבְתָּ כַּנִּזְכָּר. וְזֶה בַּחֲנִינֵת (תהלים טט): כִּי תַפְאֲרֵת עֲזָמוֹ אֲתָה, וּבְרְצוֹנְךָ תְרוּם קַרְנֵנוּ. תַּפְאֲרֵת עֲזָמוֹ זֶה בַּחֲנִינֵת הִירְאָה, שְׁנִתְגַּלָּה עַל־יְדֵי הַתְּגִלּוֹת הַהַתְּפָאֲרוֹת כַּנִּזְכָּר, כִּי עִזּוֹ הוּא בַּחֲנִינֵת יִרְאֶה כַּנִּזְכָּר, וְאֲזִי: בְּרְצוֹנְךָ תְרוּם קַרְנֵנוּ, כִּי מְגַלָּה רְצוֹנוֹ, וּמְרוֹמֵם קַרְנֵם שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כַּנִּזְכָּר, שְׁעַל־יְדֵיזָה הַתְּגִלּוֹת הָאֲהַבְתָּ כַּנִּזְכָּר. נִמְצָא, שְׁהַצְּדִיק מְגַלָּה הִירְאָה וְהָאֲהַבְתָּ:

ב וּכְשֶׁנַּחֲשֵׁךְ אֶצֶל אֶחָד הִירְאָה וְהָאֲהַבְתָּ, בְּבַחֲנִינֵת

מעשיהם הרעים אינם יכולים להשתמש כלל בשכלם להיטיב, כי אם להרע, ועלידי כסילות השכל, עלידייזה אינו יכול לראות ולהבין אור הצדיק:

ג ונתקון לזה, להכניע ולבטל כסילות השכל, הוא עלידי בחינת מזבח, פי עקר יניקת הכסילות, דהינו הקלפות, הוא רק מבחינת מזבח (עיין זוהר תרומה קלט), הינו בחינת אכילה, פי שלחנו של אדם מכפר כמזבח (ברכות נה), ומשם עקר יניקתם. ועל פן אפלו אחר אכילת איש הפשר, בהכרח שיהיה לו בלבול הדעת קצת אחר האכילה, וזה מחמת שיניקת הכסילות הוא משם. אף צריך שלא לתן חיות להקלפות, פי אם פדי חינונו בצמצום ולא יותר. ואז, כשהמזבח כתקונו, הינו שהאכילה בכשרות פראוי, אזי נכנעים הקלפות, הינו הכסילות, פי אינו נותן להם פח וחיות, פי אם פדי חינונו בצמצום, שזה מכרח לתן להם, פידוע, אבל אינו נותן להם שום פח וחיות יותר מפדי חיותם. ועל פן עלידי אכילה בכשרות נכנע הכסילות ונתרומם השכל, כמו שמצינו בגמרא (ב"ק עב), בבטיא דבטיא רבא מרב נחמן וכו': לצפרא אמר לה וכו', והאי דלא אמרי לה באורתא.

(ישעיהו נ): אלביש שמים קדרות ושק אשים כסותם; שמים זה בחינת אש ומים, הינו יראה ואהבה, נתלבשים בקדרות ונחשכים ונתפסים בשק, דהינו שנחשף אצלו היראה והאהבה - זה מחמת שנחשף אצלו אור הצדיק, שממנו מקבלין יראה ואהבה כנ"ל. כי לפעמים יש שנחשף אצל אחד אור הצדיק, ואינו זוכה להבין ולראות אורו הגדול, ואף שהוא אצל הצדיק, אינו יכול לטעם ולהבין ולראות אורו הגדול של הצדיק, שעלידו יוכל לבוא לתכלית הטוב. וכמו שמצינו גבי עפרון, שמקום מערת המכפלה, שהוא שער גן עדן, שדרך שם עולין כל הנשמות, ואורו גדול מאד, אף עלפי כן אצלו היה מקום חשך ואפלה, ועל פן מכרו בשמחה רבה לאברהם, כמובא (זוהר חיי שרה קכח). וכמו כן כשנחשף אור הצדיק, שהוא מאיר בכל העולמות, מפל שכן בעולם הזה, ואף עלפי כן אצלו אינו מאיר כלל, אדרבא הוא חשך אצלו, וזה מחמת עכירת המעשים וכסילות השכל, שעלידי מעשים רעים נתחשף שכלו בכסילות, דהינו דעות נפסדות וחכמות נכריות, כמו שכתוב (ירמיה ד): חכמים המה להרע, ולהיטיב לא ידעו, פי עלידי

אֲמֹנֵת יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי־זָה מְכַנֵּעַ
הָעֲבוּדָה זָרָה שֶׁנַּעֲשֶׂה מִפְּגַם חֲלָקִי
הַמְזַבֵּחַ, וְאִזִּי חוֹזְרִין נִיּוּצֵי חֲלָקִי
הַמְזַבֵּחַ לְמִקּוּמָם וְנִשְׁלָם הַמְזַבֵּחַ:

זָזָה בְּחִינֹת (במדבר כו): לֹא יִשְׁכַּב עַד
יֹאכַל טָרֶף וְדָם חֲלָלִים יִשְׁתֶּה,
וְתִרְגּוּמוֹ: וְנִכְסֵי עַמְמֵיָא יִירַת. יֹאכַל
טָרֶף זֶה בְּחִינֹת שְׁלָמוֹת הַמְזַבֵּחַ,
בְּחִינַת מְזַבֵּחַ בְּחֲלָקוֹ שֶׁל טוֹרֶף כְּנִל,
זֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי: וְנִכְסֵי עַמְמֵיָא
יִירַת, הֵינּוּ עַל־יְדֵי גְרִים, כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ
חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (ב"ב דף מב. גג.
קמט. ובכמה מקומות) לַעֲנִין יִרְשֶׁת הַגֵּר: כֹּל
הַקּוּדֵם בְּנִכְסֵי הַגֵּר - זָכָה:

ה **אֵף** אֵיךְ אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת גְּרִים,
וְהֵלֵא הֵם רְחוּקִים מְאֹד
מִקְדָּשֵׁת יִשְׂרָאֵל, וּמֵאֵין בָּא זֹאת
שֶׁיְבוֹא לָהֶם עַל הַדַּעַת שֶׁיִּתְגַּיְרוּ. אֵף
דַּע, שֶׁזֶּה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי בְּחִינֹת (משלי
יט): הוֹן יִסִּיף רַעִים רַבִּים; הֵינּוּ עַל־
יְדֵי צְדָקָה שְׁנוֹתֵן לְתַלְמִיד־חֶכֶם,
שֶׁהוּא כְּלוּל מִפְּמָה נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל,
כִּי בְּאֵמֶת, אֵיךְ אֶפְשָׁר לַעֲכוּ"ם לְבוֹא
לְאֲמוּנַת יִשְׂרָאֵל, וְהֵלֵא הֵם רְחוּקִים
מְאֹד מִיִּשְׂרָאֵל, וְאֵיךְ אֶפְשָׁר לְדַבֵּר
לָהֶם שִׁישְׁמְעוּ וְיִבְאוּ לְהֶאֱמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, אֵךְ כְּמוֹ כְּשֶׁאֶחָד רְחוּק
מְאֹד מִחִבְרֹו, וְאֵי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר אֵלָיו
שִׁישְׁמַע, צָרִיךְ לְכַתֵּב לוֹ כְּתָב, כֵּן

דֵּלָא אַכְלֵי בִשְׂרָא דְתוֹרָא וְכוּ'. נִמְצָא
שְׁעַל־יְדֵי שְׁלֵא אַכְל, לֹא הֵיטָה דַּעַתוֹ
צְלוּלָה, כִּי עַל־יְדֵי הָאֲכִילָה נִכְנַע
הַפְּסִילוֹת וְנִתְגַּדַּל הַשִּׁכְּל. אֲבָל
כְּשֶׁאוֹכֵל כְּזוּלָל וְסוּבָא, שֶׁזֶה בְּחִינַת
פְּגַם הַמְזַבֵּחַ, אִזִּי יוֹנְקִים הַקְּלָפוֹת,
דְּהֵינּוּ הַפְּסִילוֹת, יוֹתֵר מִהֶרְאוּי, וְאִזִּי
מִתְגַּבֵּר הַפְּסִילוֹת עַל הַשִּׁכְּל; אֲבָל
עַל־יְדֵי אֲכִילָה כְּרֵאוּי נִכְנַעִין כְּנִל.
זָזָה בְּחִינַת (זבחים נג): מְזַבֵּחַ בְּחֲלָקוֹ
שֶׁל טוֹרֶף, זֶה בְּחִינַת (תהלים קיא): טָרֶף
נָתַן לִירְאוּי, בְּחִינַת אֲכִילָה בְּכַשְׁרוֹת,
שְׁעַל־יְדֵי־זָזָה מְכַנֵּעִין וְטוֹרְפִין אוֹתָן,
הֵינּוּ אֵת הַקְּלָפוֹת וְהַפְּסִילוֹת; אֲבָל
עַל־יְדֵי פְּגַם הַמְזַבֵּחַ, הֵינּוּ פְּגַם
הָאֲכִילָה, עַל־יְדֵי־זָזָה נֹתֵן כַּח
לְהַפְּסִילוֹת, וְנַעֲשֶׂה מִ"טוֹרֶף" טוֹרֶף
הַדַּעַת, שֶׁמִּתְגַּבֵּר עַל־יְדֵי זָזָה כְּנִל:

ד **וְלֵהֲשָׁלִים** פְּגַם הַמְזַבֵּחַ הוּא עַל־
יְדֵי גְרִים, כִּי כֹל
הָעֲבוּדָה זָרָה אֵין לָהֶם כַּח כִּי אִם
מִפְּגַם הַמְזַבֵּחַ, וְזֶה שְׁפָתוֹב (מלאכי א):
בְּכָל מְקוֹם מְקַטֵּר וּמִגַּשׁ לְשָׁמַי; כִּי
אֵף שֶׁהֵם עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, כֹּל
כַּחֵם הוּא בָּא מִפְּגַם חֲלָקִי הַמְזַבֵּחַ,
וְעַל כֵּן אָמַר הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ: מְקַטֵּר
וּמִגַּשׁ לְשָׁמַי; כִּי כַּחֵם הוּא מִהֵנִיּוּצוֹן
הַקְדוּשָׁה שֶׁל הַמְזַבֵּחַ דְּקָדְשָׁה שְׁנַפַּל
לְשָׁם. וְעַל־יְדֵי הַגְּרִים, עַל־יְדֵי שְׁכַל
אֶחָד מִשְׁלִיךְ אֲמוּנָתוֹ וְהוֹלֵךְ אַחַר

צריך לשלח בחינת פתב להם, עד שיוכלו לשמע אף שהם רחוקים, כי עקר חוש השמיעה הוא מחמת שאותיות הדבור נחקקים באויר, והאזורים מפים זה בזה עד שבא לאזן השומע. ועל פן כשהאזיר נח וזך וצלול, אזי כשמדבר אחד שייכול לדבר, אזי נשמע הדבור למרחוק, כמו שרואין בחוש, אבל כשיש רוח סערה, אזי אי אפשר לחברו לשמע, כי הרוח מבלבל ומפריד חלקי האזורים ונתפזרים, עד שאי אפשר לחברו לשמע אפלו הקול, מכל שכן הדבור בעצמו:

ועל-ידי צדקה הוא לוקח נפשות, כי לוקח לעצמו רעים ואוהבים. כמו שאמר מונבז (ב"ב יא): אבותי גנזו ממון, ואני גנזתי נפשות. נמצא, שכל מה שנותן צדקה ליותר אנשים, על-ידי-זה הוא קונה לו רעים יותר, ועל-ידי זאת האהבה שקונה על-ידי הצדקה, על-ידי-זה נדפך האזיר, וכל מה שנותנים ליותר אנשים צדקה, וקונה אהבה עם יותר אנשים, על-ידי-זה נתרבה יותר האזיר הנח והזך, כי אהבה הוא אתדבקות רוחא ברוחא, דהינו רוח האוהב ברוח הנאהב, שזה בחינת אזיר הנח, שרוחם נחים זה מזה, כי אין רוח רעה, שהוא שנאה, שיפריד

ביניהם, כי השנאה היא בחינת רוח רעה, כמו שכתוב (שופטים ט): וישם ה' רוח רעה בין אבימלך ובין אנשי שכם; ופרש רש"י: שנאה. נמצא ששנאה הוא בחינת רוח רעה, בלבול האזיר, שעל-ידי-זה אין יכולין לשמע הדבור. ולהפך, אהבה ורעות הוא בחינת אזיר הנח והזך, שעל-ידי-זה נשמע הדבור למרחוק. וזה נעשה על-ידי צדקה, בחינת הון יסיף רעים רבים, שעל-ידי צדקה הוא לוקח לו רעים ואוהבים, שעל-ידי-זה נעשה בחינת האזיר הנח והזך כנ"ל. וכל מה שמרבה לתן צדקה ליותר אנשים, נתרבה ביותר בחינת האזיר הנח והזך, כי כשנותן צדקה לאיש אחד, נמצא שקונה לו אוהב אחד, ואזי נתדבק רוחו ברוחו ונעשה שטח קטן של אזיר הנח והזך, וכשנותן צדקה לשני אנשים, נעשה שטח יותר גדול של אזיר הנח והזך, וכן כל מה שמרבה לתן ליותר אנשים, וקונה לו רעים ואוהבים יותר, בבחינת: הון יסיף רעים רבים, נתגדל ונתרבה יותר ויותר השטח של האזיר הנח והזך. ועל פן העקר לתן צדקה לצדיקים אמתיים ולעניים הגונים, שכלולים מכמה נפשות ישראל, כי בזה הוא מגדיל מאד השטח של האזיר הנח והזך

ועל-ידי צדקה הוא לוקח נפשות, כי לוקח לעצמו רעים ואוהבים. כמו שאמר מונבז (ב"ב יא): אבותי גנזו ממון, ואני גנזתי נפשות. נמצא, שכל מה שנותן צדקה ליותר אנשים, על-ידי-זה הוא קונה לו רעים יותר, ועל-ידי זאת האהבה שקונה על-ידי הצדקה, על-ידי-זה נדפך האזיר, וכל מה שנותנים ליותר אנשים צדקה, וקונה אהבה עם יותר אנשים, על-ידי-זה נתרבה יותר האזיר הנח והזך, כי אהבה הוא אתדבקות רוחא ברוחא, דהינו רוח האוהב ברוח הנאהב, שזה בחינת אזיר הנח, שרוחם נחים זה מזה, כי אין רוח רעה, שהוא שנאה, שיפריד

כנ"ל, כי בצדקה שנותן להם לבד הוא קונה לו רעים רבים מאד, כי הם כלולים מהרבה נפשות, שעלי ידי"זה מתרבה ביותר בחינת האויר הנח והזך כנ"ל. ואזי, כשהאויר נח וזך, אזי כשמדבר זה שייכול לדבר דבור הישראלי, הינו דבור הקדוש, אזי זה הדבור נכתב ונחקק בהאויר, בבחינת (תהלים מו): לשוני עט סופר מהיר; ואזי הולך הדבור ונשמע למרחוק, בבחינת (אסתר ט): ושמעו הולך בכל המדינות; כי מחמת שהאויר נח וזך, יכולים לשמע למרחוק, ואזי זה הדבור נכתב בספריהם של העפום, מדינה ומדינה ככתבה, ואזי מוצאים העפום בספריהם הפך אמונתם, כמו שמצינו כמה גרים שנתגירו מחמת זה, מחמת שמצאו בספריהם הפך אמונתם. ומאין בא זאת, שימצאו עתה מה שהוא מתנגד לאמונתם, אף זה בא עלידי הדבור של הצדיק, שנחקק ונכתב בהאויר, בבחינת: לשוני עט סופר מהיר; והאויר היה זך ונח עלידי בחינת: הון יסיף רעים רבים; עד שהלך הדבור, בבחינת: ושמעו הולך בכל המדינות; ונחקק ונכתב שם בספריהם, ועלידי בחינה זאת מצאו בספריהם הפך אמונתם, ועל-

ידי"זה נתגירו, כמו שמספרין מפמה גרים שנתגירו עלידי זה, עלידי שמצאו בספריהם הפך אמונתם, וכל זה נמשך מבחינה הנ"ל כנ"ל. וזה בחינת (אסתר ו): וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי. מרדכי הוא בחינת הפירה בעבודה זרה, כמו שכתוב: איש יהודי; כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגילה יג): כל הכופר בעכו"ם נקרא יהודי. הינו שהדבורים שהגיד מרדכי, שהם דבורים של כפירת עכו"ם, הם נכתבים בהאויר, עד שנמצא כתוב בספריהם כנ"ל. וזהו: וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי, שהם דבורי אמונה של הצדיק האמת, נמצא כתוב בספריהם, כי הדבור של הצדיק הלך למרחוק עד שנכתב ונחקק שם בספריהם, שעלידי"זה נמצא בספריהם הפך אמונתם, כי נמצא בספריהם הדבורים קדושים אשר הגיד מרדכי, שהוא בחינת הצדיק כנ"ל. וזהו: וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי, כנ"ל. ואזי, כשבאים אלו העפום ומוצאים שם הפך אמונתם, מזה נעשים גרים, בבחינת (אסתר ח): ורבים מעמי הארץ מתייחדים:

ו אף מאין בא, שאלו דיקא ימצאו בספריהם הפך אמונתם

ומעלתו, איך שבא ממקום עליון
מאד, דהינו שהוא חלקי נשמות
ישראל, שכל העולמות נבראו
בשבילם, והמה היוצרים ישבי
נטעים עם המלך במלאכתו (דברי הימים
א ד', כי הקדוש־ברוך־הוא נמלך עם
נשמות ישראל לברא את העולם (בר
פ"ח מדרש רות פ"ב), ואזי מתחיל זה הטוב
להצטער ולהתגעגע על אשר נפל
ממקום גבוה כזה, ועתה היא כבושה
בידם, ויבוא, חס ושלום, לכליון
והפסד, ורוצה להמשיך ולחזור
למקומו, ומחמת שפבר נקשר
ונתפס מאד הטוב אצלם בקשרי
קשרים, על כן כשמתחיל הטוב
לחזור, אזי מושך ותולש עמו עוד
מהרע שלהם, וזה הוא בחינת הגרים
שבאים להתגיר, שהם בחינת הרע
שנתלש מהם עם הטוב, על־ידי
שחזר הטוב למקומו, כי אי אפשר
להטוב לחזור בעצמו, מחמת גדל
ההתקשרות שנתקשר ונתהדק שם
מאד, ובהכרח שיתלש עמו מהרע,
וזה הוא בחינת הגרים:

וזה בחינת (ישעיהו מד'): זה יכתב ידו
לה' - פרש רש"י: אלו בעלי־
תשובה, הינו בחינת הטוב, ששב
וחזר למקומו, וזה נעשה על־ידי
בחינת כתב פנ"ל, בחינת: וימצא
כתוב אשר הגיד מרדכי פנ"ל. ובשם

ויחזרו ויפירו אמונת ישראל,
והאחרים אינם מוצאים כלל
ונשארים באמונתם. אך דע, שזה
מחמת בחינת הטוב הכבוש תחת
ידם, הינו בחינת חלקי נשמות
ישראל הכבוש אצלם, כי כל הטוב
הוא רק בחינת נשמות ישראל, הינו
כשמתגברים העפז"ם ואינם מניחים
לישראל לעשות מצוות, כמו שהיה
נמצא שגזרו שלא ימולו את בניהם
ושיחללו את השבת (עיין ר"ה יט, ב"ב ס'
מעלה יז). נמצא, שהטוב שהיו ישראל
צריכין לעשות הוא כבוש תחת ידם.
וכן כשמונעין את ישראל מעבודת
השם יתברך על־ידי גרמא שגורמין,
על־ידי המסים וארנוניות שמטילין
עליהם, וכן על־ידי שמונעין טובות
מישראל, שעל־ידי כל זה נכבש
הטוב תחת ידם, דהינו חלקי נשמות
ישראל. ובתחלה זה הטוב הכבוש
אצלם זוכר שבא ממקום קדוש
ועליון מאד, אך אחר־כך הם
מתגברין על זה הטוב וכובשים אותו
תחת ידם, עד שנתפס ונקשר
אצלם, עד שהטוב בעצמו שוכח
מעלתו. ועל־ידי הדבור הישראלי,
שיוצא ונכתב בספריהם פנ"ל, אזי
זה הטוב הכבוש שם מוצא אותו
בספריהם, דהינו שמוצא שם הפך
אמונתם, ואזי נזכר זה הטוב את

- זֶה בְּחִינַת הַגְּרִים. יִפְרִי וַיִּדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל - זֶה בְּחִינַת שְׁלָמוֹת הַדְּעוּת שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל־יְדֵי זֶה כִּנּוּן: וְזֶה: וְהָיָה שְׂדֵי בְּצֻרָה, וְכֶסֶף תּוֹעֲפוֹת לָךְ (איוב כב) - שְׁעַל־יְדֵי בְּחִינַת כֶּסֶף תּוֹעֲפוֹת, הֵינּוּ בְּחִינַת: הוֹן יִסְיָ רַעִים רַבִּים, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה אוֹיֵר מְעוֹפָף, שֶׁנִּזְדַּכַּף הָאוֹיֵר כִּנּוּן, עַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת שְׂדֵי הֵינּוּ תְּשׁוּבָה וְגָרִים, כִּי שְׂדֵי הוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה כִּנּוּן:

ז וְדַע שְׁלַפְעָמִים, כִּשְׁהָרַע רֹאֵה שֶׁהַטּוֹב מִשְׁתַּקֵּק וּמִמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ וְרוֹצֵה לְחַזֵּר לְמִקוּמוֹ, אֲזִי הֵם מִתְגַּבְּרִים עַל הַטּוֹב בְּיוֹתֵר וּמִבִּיאִים אוֹתוֹ לְתוֹךְ הָעֲלָמָה יְתָרָה, דְּהֵינּוּ שְׂמִבִּיאִים אוֹתוֹ לְתוֹךְ פְּנִימִיּוֹת מִחֻשְׁבָּתָם, דְּהֵינּוּ שְׂמִתְחִילִים לְחֻשֵׁב מִחֻשְׁבוֹת עַל זֶה הַטּוֹב, וְעַל־יְדֵי־זֶה מִכְּנִיסִים אֶת הַטּוֹב בְּתוֹךְ הָעֲלָם וְהַסְתֵּר יוֹתֵר בְּפְנִימִיּוֹת מִחֻשְׁבָּתָם, וְאֲזִי יוֹצֵא הַטּוֹב עַל־יְדֵי הוֹלְדָה שְׂמוּלִידִים, כִּי הַטּוֹב הוּא גָּנוּז וְנִעְלָם בְּפְנִימִיּוֹת מִחֻשְׁבָּתָם וּמִחֵם כִּנּוּן, וּמִשֵּׁם הַהוֹלְדָה, וְעַל כֵּן יוֹצֵא הַטּוֹב בְּזֶרַע הַיְלֹודִים, וְאֲזִי אֵין כַּח בְּהָרַע שֶׁל הַיְלֹודִים לְהַתְגַּבֵּר עַל הַטּוֹב שְׂבִתוֹכָם, וְאֲזִי יוֹצֵא הַטּוֹב עַל־יְדֵי הַיְלֹודִים, וְנַעֲשׂוּ גָרִים. וְזֶה בְּחִינַת

יִשְׂרָאֵל יִכְנָה (שם) - אֵלוֹ הַגְּרִים, כִּי עַל־יְדֵי שָׁשֵׁב וְחוֹזֵר הַטּוֹב, עַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה גָרִים כִּנּוּן:

וְזֶהוּ: בְּכַתֵּב יִשְׂרָאֵל לֹא יִכְתְּבוּ וְאֵל אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל לֹא יִבְאוּ (יחזקאל יג), הֵינּוּ כְּשֵׁאִין בְּחִינַת כְּתַב יִשְׂרָאֵל, שְׁעַל־יְדֵי נַעֲשִׂין גָרִים כִּנּוּן, עַל־יְדֵי־זֶה: וְאֵל אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל לֹא יִבְאוּ - הֵינּוּ שְׁאִין זֹכִים לְשְׁלָמוֹת הַמְּזַבַּח, שְׁנִקְרָא מְזַבַּח אֲדָמָה (שמות כ, ועיין ב"ד פ"ד), שְׁשְׁלָמוֹתוֹ עַל־יְדֵי גָרִים כִּנּוּן. וְזֶהוּ: הַכַּל בְּכַתֵּב מִיד ה' עַלִי הַשְּׂכִיל (דברי הימים א כח), כִּי שְׁלָמוֹת הַשְּׂכִיל הוּא עַל־יְדֵי כְּתַב כִּנּוּן, כִּי עַל־יְדֵי כְּתַב הַנִּלְ, בְּחִינַת: וַיִּמְצָא כְּתוֹב אֲשֶׁר הִגִּיד מִרְדְּכַי כִּנּוּן, עַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשִׂין גָרִים, וְעַל־יְדֵי גָרִים נִשְׁלַם הַמְּזַבַּח, וְעַל־יְדֵי שְׁלָמוֹת הַמְּזַבַּח נִשְׁלַם הַשְּׂכִיל כִּנּוּן. נִמְצָא, שְׁעַל־יְדֵי בְּחִינַת הַכְּתַב הַנִּלְ נִשְׁלַם הַשְּׂכִיל. וְזֶהוּ: הַכַּל בְּכַתֵּב מִיד ה' עַלִי הַשְּׂכִיל כִּנּוּן. וְזֶהוּ: לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׂדֵי, וְכַל בְּנֵי בֶשֶׁר יִקְרָאוּ בְּשִׁמְךָ - זֶה בְּחִינַת תְּשׁוּבָה, שְׁחוֹזֵר הַטּוֹב לְמִקוּמוֹ כִּנּוּן, כִּי שְׂדֵי הוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה, שָׁשֵׁב בְּתְּשׁוּבָה עַל פְּנֵם עֲבוּדָה זָרָה, כִּי שְׂדֵי הוּא בְּחִינַת: שִׁישׁ דֵי בְּאַלְקוֹתַי לְכָל בְּרִיָּה^(א), וְאֵין צְרִיךְ לְשׁוּם עֲבוּדָה אַחֲרָת. לְהַפְנוֹת אֶלְיָךְ כָּל רְשָׁעֵי אֶרֶץ

(ג) כְּמוֹבָא בְּפִירוּשׁ רִשִׁי לך-לך יז.

רשב"ם:

בריה קלה. מבריות קטנות שבים:
לפמה דלונתו. שיאכלני היום: **עזא**
דימא. שפל מה שיש ביבשה יש בים,
חוץ מן החלדה. בשחיתת חליו:
דבחישא. חופרת בים בקרניה לבקש
אחר מזונותיה:

חזינא האי פורא דאפיק רישא
ממיא וכו'. פורא - זה
בחינת הטוב, שהם חלקי נשמות
ישראל עם הגרים הנ"ל; כי דגים,
אסיפתן הוא מטהרתן (עיין חולין כז), זה
בחינת חלקי הנשמות, בחינת (איוב
לד): רוחו ונשמתו אליו יאסף,
ובחינת גרים, בבחינת (תהלים מז):
נדבי עמים נאספו; ועל שם זה
החכמים נקראים בעלי אספות (קהלת
יב), שהם מאספים הטוב עם הגרים.
וזה הטוב עם הגרים אפיק רישה
ממיא - הינו שמוציא את השכל
משטיפת המים הזידונים, שהוא
הפסילות השוטף על השכל כנ"ל.
והוי לה קרני, וחקיק עליהו: **אנא**
בריה קלה שבים, והוינא שין
פרסי, ואזלינא לפמא דלונתו.
קרנא - זה בחינת צדקה, שהוא
בחינת הון יסיף רעים הנ"ל, שהוא
עקר הקרון הקימת לעולם הבא.

(תהלים פז): ה' יספר בכתוב עמים, זה
ילד שם סלה. בכתוב - זה בחינת
הטוב שיוצא עלידי בחינת הכתב
כנ"ל. וזהו: זה ילד שם סלה -
שנתלבש הטוב בהילודים ויוצא על-
ידם כנ"ל. וזה שפרש רש"י: זה ילד
שם - שהם ישראל שנטמעו בעכו"ם,
הינו בחינת הטוב הפבוש אצלם,
שהוא בחינת חלקי נשמות ישראל
כנ"ל. וזה בחינת: לא ישכב עד יאכל
טרף - זה בחינת שלמות המזבח
כנ"ל; ודם חללים ישתה, ותרגומו:
ונכסי עממיא יירת - הינו בחינת
גרים הנ"ל. וזה: ונכסי עממיא - הינו
בחינת הטוב שנתפסה אצל העכו"ם,
שהביאו אותו בהעלם והסתר
בפנימיות מחשבתם כנ"ל, שיוצא
עלידי זרע הילודים ונעשין גרים,
ועלידיה זה נשלם המזבח כנ"ל:

ח וזה פרוש: **רב ספרא משתעי:**
זמנא חדא הוה קאזלינא
בספינתא, וחיזון ההוא פורא
דאפיק רישא ממיא, ואית לה
קרני, וחקיק עליהו: **אנא בריה**
קלה שבים, והוינא שין פרסה,
ואזלינא לפמא דלונתו. אמר רב
אשי: **ההוא עזא דימא הוי,**
דבחישא, ואית לה קרני (ב"ב עד):

מדותיות, מחשבה מעשיות. פרסה
 - בחינת רגל, הינו עצת, כמו (שמות
 יא): וכל העם אשר ברגליך -
 הנמשכים אחר עצתך, הינו
 שהנשמה נזפרת שהיתה תחלה
 במחשבה, ובה נמלך ונתיעץ
 בבריאת עולמו. והשתא אזלינא
 לפמא דלוינתו - הינו לכליון והפסד,
 חס ושלום, ועלידידזה מרחמת על
 עצמה ונתעוררת לשוב לשרשה
 פנ"ל, ונעשין בעלי-תשובה וגרים
 פנ"ל. אמר רב אשי: האי עזא דימא
 דבחישא ואית לה קרני - עזא זה
 בחינת עז, הינו יראה, בחינת פי
 תפארת עזמו אתה הנ"ל. דבחישא -
 הינו בחינת הצדיק, שמחפש תמיד
 אחר ההתפארות שבכל אחד
 מישראל פנ"ל. ואית לה קרנא -
 הינו בחינת: וברצונך תרום קרננו;
 הינו האהבה שנתגלה עלידי הצדיק
 פנ"ל, פי עלידי כל בחינות הנ"ל
 נתגלה אור הצדיק, שעלידידזה
 זוכין ליראה ואהבה פנ"ל:

ט וזה: ויהי הם מריקים שקיהם -
 הינו בחינת לבשו שמים
 קדרות ושק וכו'. שמים - הינו יראה
 ואהבה פנ"ל. וכשהם מריקים את
 השק והחשך מן היראה והאהבה,
 והנה איש צרור כספו בשקו -
 צרור כספו זה בחינת הצדיק,

כמאמר מונבז (בי"א): אבותי גנזו
 למטה ואני גנזתי למעלה. וחקיק
 עליהו - הינו עלידי הצדקה נעשה
 חקיקה, בחינת הכתב הנ"ל פנ"ל,
 בבחינת: ושמעו הולך בכל
 המדינות, להטוב הכבוש בין
 העפוס, ומעוררו בתשובה לשוב
 לשרשו, פי הטוב זוכר את עצמו.
 אנה בריה קלה שבים - הינו, שאני
 למעלה מכל העולמות. ים - הינו:
 המ"ם הוא ארבע עולמות, יו"ד הוא
 בחינת החכמה שמתפשט בכל
 העולמות, כמו שכתוב (תהלים קד): כלם
 בחכמה עשית. וזהו: בריה קלה
 שבים - הינו שכמו שהדבר הקל
 הוא צף למעלה, פן הנשמה, שהוא
 הטוב, הוא למעלה מכל העולמות.
 והוינא שין פרסה - דהינו
 שהנשמה נזפרת שהיתה בבחינת:
 ישראל עלה במחשבה תחלה,
 והקדוש ברוך הוא נמלך בה
 בבריאת העולם, בבחינת: המה
 היוצרים ישבי נטעים עם המלך
 במלאכתו - שנמלך בנשמותיהן של
 ישראל בשעת בריאת העולם, דהינו
 שהיא נזפרת שהיתה במעלה גדולה
 פזו פנ"ל, ועתה היא הולכת לכליון
 והפסד, חס ושלום. שיי"ן זה בחינת
 המחשבה, שנחלקת לשלש ראשים:
 מחשבות שכליות, מחשבות

בחינת (משלי ז): צרור הפסך לקח בידו, שהם הצדיקים, כמו שפרש רש"י שם. בשקו - הינו שאור הצדיק נתחשף ונתלבש ונתכסה בקדרות ושק, הינו שמרגישים שהשק והחשף שהיה על היראה והאהבה, זה מחמת שק וחשף, שנחשף להם אור הצדיק כנ"ל. ויראו את צרות כספיהם המה ואביהם - הינו שראו והכירו, שצורות כספיהם תלוי בהחמר והצורה, שנקרא המה ואביהם. המה - זה החמר, שהם כלי המעשה, ואביהם - הוא השכל שנקרא אב, בחינת אב בחכמה^(ט), הינו כנ"ל, שהתגלות אור הצדיק, שיזכו להכירו ולהבין ולטעם ולראות אורו הגדול, הוא תלוי בשלמות המעשים ובזכות השכל. ויאמר להם יעקב אביהם - הינו תוכחות השכל, שמוכיח את החמרים, שהם כלי המעשה, שהוא תולה הסרחון בכלי המעשה. וזה:

אתי שפלתם - שעל ידי המעשים העכורים גורמים כליון והפסד להשכל. יוסף איננו - זה בחינת: הון יסיף רעים רבים הנ"ל, ושמעון איננו - זה בחינת: ושמעו הולך בכל המדינות, הנעשה על ידי בחינת הון יסיף כנ"ל, ואת בנימן תקחו - זה בחינת: מזבח בחלקו של טורף, שהוא בנימין, שעקר שלמות השכל תלוי בזה כנ"ל, דהינו שהשכל מוכיח ואומר, שעקר החסרון שנתעבר המח הוא תלוי רק בכלי המעשה, דהינו צדקה, שהיא תלוי במעשה, בחינת (ישעיהו לב): והיה מעשה הצדקה; שעל ידי נשלם השכל כנ"ל, כי כשנותנין צדקה, על ידי זה נעשין גרים כנ"ל, ועל ידי זה נשלם המזבח, שהוא בחינת שלחנו של אדם, דהינו שזוכין לאכל בקדשה, ואזי נשלם השכל, ואזי זוכין לראות אור הצדיק, ועל ידי זה מקבלין ממנו יראה ואהבה כנ"ל:

בחינת (משלי ז): צרור הפסך לקח בידו, שהם הצדיקים, כמו שפרש רש"י שם. בשקו - הינו שאור הצדיק נתחשף ונתלבש ונתכסה בקדרות ושק, הינו שמרגישים שהשק והחשף שהיה על היראה והאהבה, זה מחמת שק וחשף, שנחשף להם אור הצדיק כנ"ל. ויראו את צרות כספיהם המה ואביהם - הינו שראו והכירו, שצורות כספיהם תלוי בהחמר והצורה, שנקרא המה ואביהם. המה - זה החמר, שהם כלי המעשה, ואביהם - הוא השכל שנקרא אב, בחינת אב בחכמה^(ט), הינו כנ"ל, שהתגלות אור הצדיק, שיזכו להכירו ולהבין ולטעם ולראות אורו הגדול, הוא תלוי בשלמות המעשים ובזכות השכל. ויאמר להם יעקב אביהם - הינו תוכחות השכל, שמוכיח את החמרים, שהם כלי המעשה, שהוא תולה הסרחון בכלי המעשה. וזה:

תפילה יז

רבוץ כל העולמים ארון כל הנשמות, אתה פראת עולמך פרוצונך הטוב בשביל ישראל עמך, כמו שכתוב: "פראשית פרא אלהים את השמים ואת הארץ", ואמרו רבותינו, זכרונם לברכה, בשביל ישראל שנקראו ראשית, פי ישראל עליה פמחשבה תחלה. ובשבילנו פראת כל העולמות כלם, מן תחלת האצילות עד עולם הגשמי הזה, הארץ וכל אשר עליה הימים וכל אשר בהם. והכל פראת פרוצונך הטוב למען אשר תתפאר בנו בכל דור ודור. ובכן תרחם עלינו אבינו אב הרחמן ותעבנו לעשות הטוב בעיניך תמיד, ונזכה להיות פרוצונך הטוב בפאמת, לסור מרע ולעשות טוב תמיד, למען יתגלה ההתפארות והשעשועים שלך בנו, לעולמי עד ולנצח נצחים:

וּבְנֵי בְרַחְמֶיךָ הַרְבִּים לַתּוֹן צְדָקָה הַרְבֵּה לַעֲנִיִּים מְהֻנָּה הַרְבֵּה וּלְצַדִּיקֵי אֲמַת, למען נזכה להכלל בנפשות רבים של בני ישראל עמך. ועל ידי זה תפוני ברחמיך הרבים, שנזכה לגלות ולהאיר את הטוב הכבוש בנו. פי אתה ידעת את עצם פי קדשית הטוב הכבוש אצלי בגלות גדולה ומרה מאד זה פמה שנים, מיום היותי על האדמה עד היום הזה, ואיני זוכה עדין לרחם על עצמי, להוציא לאור תעלומות והסתרת הטוב שבי הכבוש בגלות. ואיני זוכה להזכיר את עצמי היטב היכן אני בעולם, ואיני יודע מה לעשות, באיזה דרך ומנום אזכה לגלות הטוב שיש בי:

אֲנִי וְהוֹה, תן לי עצה, תן לי חנינה, תן לי ישועה שלמה, עשה עמי פלא לחיים לבל אהיה, חס ושלום, פמת בחיי. עשה עמי חסד חנם פאשר נאה לך, לא פמעשי הרעים ופעלותי המנוגות ודעותי המערבבות. חס וחסל נא על נפשי האמלה מאד. יהמו נא מעיך ורחמיך על עצם הטוב שיש בי, שיוכל להתגבר לכבוש את הגוף ותאוותיו תחתיו, שהיה הרע פפוף ובטל תחת הטוב, עד שיתפטלו ממני כל תאוות הגוף ומדעותי הרעות, באפן שאזכה להיות פרוצונך הטוב בפאמת תמיד:

אָבִי שְׁבַשְׁמִים, אָבִי שְׁבַשְׁמִים אָב הַחֶסֶד, אָב הַרְחָמֵן בְּאֵמֶת, הַחוֹמֵל דְּלִים, הַשּׁוֹמֵעַ אֲנָקַת אֲבִיוֹנִים, הַרוֹאֶה בְּעֵלְבוֹן עֲלוֹכִים, הַשּׁוֹמֵעַ וּמְאִוֵּן צַעֲקָה מֵעַמְּקֵי הַשְּׂאוֹל תַּחְתִּיּוֹת וּמִתַּחְתּוֹ, עַד אֲשֶׁר אֵין מָקוֹם אֲשֶׁר לֹא תִשְׁמַע מִמֶּנּוּ קוֹל אֲנָחָה וְאֲנָקָה, לְמִדְּרֵי מַה לְדַבֵּר לְפָנֶיךָ, הוֹרִינִי מַה שְּׂאֵמֶר לְפָנֶיךָ, הוֹדִיעֵנִי מַה שְּׂאֲצַעֵק אֵלֶיךָ, חִמֵּל נָא עַל עֲלוֹב נַפְשׁ כְּמוֹנִי, עַל גִּבְעָה לִכְבֹּב כְּמוֹנִי עַל חֶסֶד דְּעָה חֶסֶד לֵב כְּמוֹנִי, עַל חֲלוּשׁ פֶּה כְּמוֹנִי, עַל מְבַלְבֵּל וּמְטָרָף וּמְעַרְבֵב בְּכָל מִינֵי עַרְבוּכִים כְּמוֹנִי, אֲשֶׁר הַטּוֹב שְׂבִי הוּא כְּבוֹשׁ כְּמוֹ בְּבֵית הַפֶּהֶר מִמֶּשׁ, וּבְגָלוֹת גְּדוּלָה וּמְרָה מְאֹד. וְכִמְהָ אֵלֶפֶי אֵלֶפִים מַחְצוֹת וְחוֹמוֹת בְּרוּל וּמִסְגָּר עַל מִסְגָּר הַמְסַבְּבִים אוֹתִי, וְכִמְהָ וְכִמְהָ אֵלֶפִים שׁוֹמְרִים וְאוֹרְכִים עוֹמְדִים עָלַי בְּכָל עַת וּבְכָל רֵנַע לֹא יִתְנוּנִי הַשֵּׁב רוּחִי. וְאִינִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת שׁוּם תְּנוּעָה שְׂתִּיחָה כְּרָאוּי, אֲפִלוּ בַּעַת שְׂאֵנִי מִתְעוֹרֵר לַעֲשׂוֹת אֵיזָה דְבַר שְׂבַקְדָּשָׁה, אִינִי זֹכֵה לַעֲשׂוֹת תְּנוּעָה קְלָה שְׂתִּיחָה לָהּ יְפִי וְהַדּוּר כְּרָאוּי לְאִישׁ יִשְׂרָאֵלִי, כְּאֲשֶׁר אִתָּה יִדְעָתָּ. אוֹי לִי מְאֹד, אוֹי וּמֹר לִי מְאֹד מְאֹד, אִתָּה עָלַי, מֹר לִי מְאֹד, אוֹיָה עַל נַפְשִׁי, אוֹי לְהַנְפֵּשׁ אֲשֶׁר עִשְׂתָּה מְעֻשִׁים כְּאֵלֶּה, אוֹי לְהַיְמִים וְהַשְּׂנִים אֲשֶׁר בְּלִיתִי בְּהַבְלִים וּבְלַבּוּלִים רְעִים מְאֹד כְּאֵלֶּה. אֲדוֹן כָּל, אֵלֶיךָ זַעֲקָתִי וְשׁוּעָתִי. מְלֵא רַחֲמִים, הַטָּה אֵלַי אֲנֻךְ וְשִׁמְעֵה פִּקְחַ עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמוֹתַי, רְאֵה נָא בְּעֵינַי וְעַמְלִי:

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אִתָּה זְכִיתִנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְהִיּוֹת בְּכֻלָּל זְרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדֶּיךָ, וְנִרְבַּתְּ אוֹתִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְצַדִּיקֵי אֲמֶת, לְהֵאֱמִין בָּהֶם וּלְהַשְׁתַּוְּקֵן לָהֶם. עֲשֵׂה עִמִּי כְּחֶסֶדְךָ בִּזְכוּת הַקְּדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאַרְצְךָ הַקְּדוּשָׁה, וְעוֹרְנִי וְסִיְעֵנִי שְׂנִיעֵה לִי הָאָרֶץ וְהַתְּעוֹרְרוֹת אֲמִתִּי שְׂיִזְכֵּר וְיִתְעוֹרֵר אֶת עַצְמוֹ בְּאֵמֶת הַטּוֹב שְׂבִי, וְיִתְנוּדַע לְהַטּוֹב שְׂבִי מֵעַלְתוֹ הַגְּדוּלָה, מֵהֵיכָן הוּא נִלְקַח וְנִמְשָׁךְ, מִמַּחְשְׁבָה עֲלוֹיָה דְקַדְשָׁא בְּרִיד הוּא, אֲשֶׁר שֵׁם עֲלִיתִי מִמַּחְשְׁבָה תַּחְלָה בְּתוֹךְ כָּלֵל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְאִנִּי בְּרִיָּה קְלָה שְׂבִים, לְמַעַלָּה מִכָּל הָאֲרָבַע עוֹלָמוֹת, שְׂהֵם: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, וְאִנִּי בְּשִׂרְשִׁי לְמַעַלָּה מִכָּלֵם, כִּי אֲנִכִּי מִזְרַע יִשְׂרָאֵל שְׂעֵלוּ מִמַּחְשְׁבָה תַּחְלָה. וּבְנוּ נִמְלֵךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְנִתְעַעַץ עִמָּנוּ לְבָרָא אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת כְּלָם וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, עַד תְּכַלִּית הַעֲשִׂיָּה שֶׁהוּא הָעוֹלָם הַזֶּה וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ, בְּשָׁמַיִם וּבְאַרְצָא בְּיָמִים וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם. וְעַתָּה עַתָּה, עוֹרְנִי נָא, חוֹקְנִי נָא, אֲמוּצֵנִי נָא, הַקִּיצֵנִי נָא, עוֹרְרֵנִי נָא, שְׂאֲנֹכָה בְּרַחֲמֶיךָ וּחֶסֶדְךָ הָאֲמִתִּיִּים, לְהַזְכִּיר אֶת עַצְמוֹ הַיָּטִב הַיָּטִב, הֵיכָן אֲנִי, לְהֵיכָן גִּשְׁלַכְתִּי, לְהֵיכָן נִתְרַחַקְתִּי מִמְּךָ עַד הַנֶּה. הַיָּאֲמֵן כִּי יִסְפֵּר שְׂטוֹב אֲמִתִּי כְּזֶה הַמְשֻׁרָשׁ כִּי יִהְיֶה מְשֻׁלָּךְ בְּמָקוֹם אֲפֵל וְחֻשְׁךָ כְּזֶה, בְּמָקוֹם שְׂפָל כְּזֶה, בְּאֲפֵלָה מְנַדַּח כְּזֶה,

לקוטי נח נחמ נחמן מאומן תפלות

במקומות פגומים פאלה, במקומות נמוכים ורחוקים מן הקדשה פאלה, במקומות שאינם ראויים להקרא בשם מקום כלל:

אנא יהוה חמל עלי, חוסה עלי, כי בכל עת שאני רוצה לדבר ולפרש שיחתי לפניך, איני יודע מהיכן אתחיל לבקש ואיך אסיים. ומרב דחקי ועגני אשר צרכי מרבים מאד, אשר לא יספיקו אלפים ורבבות יריעות לכאדם, מחמת זה איני יכול לפתח פי כלל. ואפלו בעת שאני מתחיל לדבר קצת, דברי מבלבלים מאד מעצם רבוי צרכי אשר הם מרבים ביותר, אשר אי אפשר לכאר ולפרש כלל בשום אופן, כי אם לפניך ארון כל נגלו כל התעלומות והמון גסתרות שמפראשית. ואתה יודע צפון לבבנו ועמק מחשבותינו, אשר בתוך פנימיות פנימיות מחשבותי צועק הטוב שבי בקול עצום ומר מאד, ועקה גדולה ומרה מאד מאד, אשר אי אפשר לסבל עצם מרירות צעקת הטוב הכבוש בקרבי וגדל הרחמנות שיש עלי בלי שעור וערך ומספר כלל. ולמה תעלם אונך ותסתיר פניך ממני זה זמן רב מאד, ו"המון מעיד ורחמך עלי התאפקו":

ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, בשם שגברו רחמך וחסדיך העצומים עלי, ובראת אותי בין זרע ישראל עבדיך, בן יהמו מעיד וחנינותיך וחסדיך הגדולים עלי, שאזכה לשמע היטב את קול דברי הצדיקים אמתיים, ויפקחו עיני, וישמעו אזני, ולבבי יבין היטב את קול דברי הצדיקים אמתיים, אשר עוסקים תמיד לעורר ולהעלות את הטוב הנמשך מנשמות ישראל הכבוש בגלות, ולעשות בעלי תשובה וגרים, הן קול דברי הצדיקים אמתיים שבדור הזה, הן דברי צדיקים אמתיים שוכני עפר, הפתובים בספריהם הקדושים. עד שאשמע ואראת ואבין היטב את דבריהם הקדושים, עד שהטוב שבי יתעורר בתקף גדול, וככה ונבורה גדולה דקדשה, עד שאזכה להתנבא באמת על הרע לשברו ולגרשו ולכמולו ממני בבטול גמור, באופן שאזכה לשוב בתשובה שלמה לפניך באמת ובלב שלם. ואזכה להיות ברצונך הטוב באמת בקדשה ובטהרה בשמחה ובטוב לבב:

אנא יהוה חמל עלי, ומלא בקשתי ברחמים, ובכן תעורנו יהוה אלהינו ברחמך הרבים, שיתגלה האמת בעולם, עד שיתעוררו כל ישראל בתשובה שלמה לפניך באמת. וישמעו רחוקים ויבואו ויפירו כח מלכותך. ותמלא רחמים על עמך ישראל, ואפלו על הטוב הכבוש בין האמות. ותעשה כגדל נפלאותיך הנוראות, באופן שתודיע לטוב הכבוש ביניהם, המפזר ומפזר בין העמים במקומות

הרחוקים מהקדשה מאד מאד, ותודיע להם היטב היכן הם בעולם, ולהיכן הם מוכנים לילך אם לא ישובו, חס ושלום, עד שיתעוררו היטב, וירחמו על עצמם. וזכרו את יהוה וישובו אליך, ויתגורו באמת. כי אתה יהוה לבד ידעת, את גדל עצם הרחמנות שיש על הטוב הכבוש במקומות כאלו ואתה ידעת באמת, כי אין רחמנות בעולם יותר מזה, ואין שום צער ויסורים שבעולם נחשבים כלל כנגד הצער והיסורים והענויים הקשים והמרים שיש להטוב הזה, אשר אי אפשר לסבל כלל את גדל הרחמנות שיש על זה הטוב הכבוש במקום שהוא כבוש, אשר נתרחק מאביו שבשמים. ומה לו לאב שהגלה את בנו, ואוי לבן שגלה מעל שלחן אביו. אוי ואבוי לבן הזה, אוי ומר, אוי ומר מפל מיני מרירות להבן הזה, שהיה במקום שהיה, ועכשו נפל למקום שנפל, ואם אתה בעצמך לא תרחם עלינו, חס ושלום, מי ירחם עלינו, ומי יעמוד בעדנו, כי עתה אין לנו על מי להשען כי אם עליך אבינו שבשמים. כי הצדיקי אמת שהיה להם זה הפח להודיע האמת להטוב הכבוש, הלא המה נסתלקו בעוונותינו הרבים. ומה געשה עכשו בעת צרה הזאת אשר כמחו לא נהיתתה, אשר נשארגו בתרן בראש החר וכנס על הגבעה, באין משען ומשענה. וראה "כי אזלת יד ואפס עצור ועווב", ואין עוזר ואין סומך. הביטה בענינו כי רבו מכאובינו וצרות לבבנו. עזרנו כי עליך נשעננו.

מזב ומיטיב לכל, עשה למען טובך, עשה למען כבודך. ועשה את אשר תעשה, באופן שיחזור כל הטוב המפורד ומפורד בין העמים אל הקדשה. ויתוספו ויתרבו בכל פעם גרים ובעלי תשובה אמתיים, עד שישובו כל ישראל וכל באי עולם אליך באמת, ונופה לראות מהרה בתפארת עזך, להעביר גלולים מן הארץ, והאילולים פרות יפרתון, לתקן עולם במלכות שדי, וכל בני כשר יקראו בשמך, להפנות אליך כל רשעי ארץ, יבירו וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כל ברה, תשבע כל לשון:

ובכן תעזרנו ברחמיך הרבים, שנופה לשבר את תאות אכילה בתכלית באמת, עד שלא יהיה לנו שום תאוה גשמית לאכל ולשבע בשביל תאות והנאת הגוף, חס ושלום, רק כל אכילתנו ושתיתנו יהיה הכל לשמך באמת, כדי שיהיה לנו פח לעסק בתורתך באמת, ונופה לאכל בקדשה ובטהרה למען שמך לבד. ותהיה בעזרנו. ותשמרנו ברחמיך הגדולים ותצילנו מפל מיני מאכלות אסורות הן מאסורין דאורייתא הן מאסורין דרבנן, ותשמר אותנו תמיד, שלא יארע לנו שום מכשול לעולם, חס ושלום. ולא יבוא לתוך פינו שום מאכל האסור לנו. כי אתה

לְקוּטֵי נַחַח נַחַח נַחַח מֵאִמּוֹן ❁ תַּפְלוֹת

יִדְעַתְּ רַבּוֹנוּ דַּעֲלָמָא כְּלָא, שְׂאֵי אַפְשָׁר לְכַשֵּׁר וְדָם לְהַזְהֵר וּלְהַשְׁמֵר בְּעַצְמוֹ מִכָּל מִינֵי מֵאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת וּמִתַּעֲרוּבוֹתֵיהֶם, אֲשֶׁר פְּרִטִיָּהֶם וְדִקְדוּקֵיהֶם רַבִּים מְאֹד, וְעַצְמוֹ מִסְפֵּר, וְאַתָּה יוֹדֵעַ גְּדוֹל הַפְּנִים הַעֲצוּם הַפּוֹנֵם בְּנַפְשׁ יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי מֵאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת, חֵם וְשָׁלוֹם.

עַל בֶּן רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַנְךָ וְעֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנו וְשִׁמְרֵנוּ אֶת נַפְשֵׁנוּ, שְׁנוּבָה לְהִיּוֹת נְצוּלִים וּפְרוּשִׁים וּמְבַדְּלִים לְגַמְרֵי מִכָּל מִינֵי מֵאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת. מִנְּבִלוֹת וּמְרִפוֹת, מִשְׁקָצִים וּמְרַמְשִׁים, מִבְּשָׂר בְּחֵלֶב וּמִיֵּין נֶסֶד, מִחֵלֶב וְדָם, מִגֵּיד הַנְּשָׂה וְאֶבֶר מִן הַחֵי, וּמִפֶּת שֶׁל עֵבֹ"ם וּמִבְּשׂוּלֵי עֵבֹ"ם, וּמִשְׂאֵר כָּל מִינֵי מֵאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת, מֵהֶם וּמִתַּעֲרוּבוֹתֵיהֶם וּמִמְשָׁהוּ חֲמוֹץ בְּפֶסֶח, מִכֶּלֶם תִּשְׁמְרֵנוּ וְתִצְלִילֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַעֲצוּמִים, שְׂלֵא יִכְנַסוּ לְתוֹךְ פִּינוּ, וְלֹא יִטְמְאוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ, וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצָאֵינוּ נְקִיִּים וּמְהוֹרִים וּמְבַדְּלִים מֵהֶם לְגַמְרֵי. וְתַקְדְּשֵׁנוּ בְּקַדְשְׁתֶּךָ הַעֲלִיזָה, וְתַקְּנֵם בְּנוּ מִקְרָא שְׂכַחוּב: "וְהִיָּיתֶם לִי קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי."

חֹם וְחֹמֶל עָלֵינוּ, וּפְדֵנוּ וְהִצִּילֵנוּ וּמִלְטֵנוּ מִכָּל מִינֵי טְמְאוֹת וּמִכָּל הַדְּבָרִים הַמְּשַׁקְּצִין אֶת הַנַּפֶּשׁ, וְקַדְּשֵׁנוּ כְּכֹל מִינֵי קַדְשׁוֹת, וְעֲזָרְנוּ וּזְכַנּוּ לְאַכִּילָה דְקַדְשָׁה בְּשִׁלְמוֹת בְּאַמֹּת פְּרָאוּי לְאִישׁ יִשְׂרָאֵל. וְנוּבָה לְהַשְׁלִים פְּגָמֵי הַמְּזוּבָח דְקַדְשָׁה, עַל יְדֵי אֲכִילַתְנוּ בְּקַדְשָׁה וּבְטַהֲרָה, עַד שִׁיְהִיָּה הַשְּׁלֵחַן שְׁלֵנוּ מְכַפֵּר כַּמְּזוּבָח. וְתוּכְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְאַמוּנָה שְׁלֵמָה בְּאַמֹּת וְתַתֵּן לָנוּ כַּח וְשִׁכַל דְקַדְשָׁה לְחַכְמֵי וּלְכַטֵּל כָּל מִינֵי אֲמוּנוֹת כּוֹזְבוֹת, וְלְהַשִּׁיב וּלְהַחְזִיר אֶת כָּל הַתּוֹעִים בְּאַמוּנוֹת כּוֹזְבוֹת שִׁשְׁיּוּבוּ כָּלֶם לְאַמוּנַתְךָ הַקְּדוֹשָׁה:

אֲנֵא יְהוָה, עֲזָרְנוּ לְצִאת מִתְּאוֹת גּוֹפְנוּ וּמַעֲכִירַת מַעֲשֵׂינוּ, וּמִכְּסִילוֹת דַּעֲתָנוּ, וּזְכַנּוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְתַן צְדָקָה הַרְבֵּה לְעַנְיִים מְהֻנְגִים הַרְבֵּה, וּלְצַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים שְׂבֻדְרָנוּ, לְמַעַן נִזְכֶּה עַל־יְדֵיֶיךָ לְהַשְׁלִים וּלְתַקֵּן פְּנֵם הַמְּזוּבָח שְׁנַפְנָם עַל־יְדֵי עוֹנוֹתֵינוּ, עַד אֲשֶׁר אֵין לָנוּ לֹא אֲשִׁים וְלֹא קָרְבָן וְלֹא שְׂכִיכַר בְּעַדְיָנוּ:

וּבְכֵן תַּרְחֵם עָלֵינוּ, שְׁנוּבָה לְתַקֵּן אֶת פְּנֵם תְּאוֹת אֲכִילָה, וְנוּבָה מַעֲתָה לְאַכֵּל בְּקַדְשָׁה וּבְטַהֲרָה עַד שִׁיְהִיָּה הַשְּׁלֵחַן שְׁלֵנוּ מְכַפֵּר כַּמְּזוּבָח, וְנוּבָה לְחַכְמֵים אוֹרְחִים הַגּוֹנִים עַל שְׁלַחְנָנוּ, וּלְתַן חֵלֶק מִסְּעֻדַתְנוּ לְעַנְיִים הַגּוֹנִים. וּזְכַנּוּ לְלִמּוּד תּוֹרָה עַל הַשְּׁלֵחַן, וְיִהְיֶה הַשְּׁלֵחַן שְׁלֵנוּ שְׁלֵם כְּכֹל מִינֵי שְׁלֵמוֹת דְקַדְשָׁה בְּלֵי שׁוּם פְּנֵם כָּלֶל, עַד שְׁנוּבָה שֶׁהַשְּׁלֵחַן שְׁלֵנוּ יִטְהַר אוֹתָנוּ מִכָּל עוֹנוֹתֵינוּ, וְיִזְכֶּה אוֹתָנוּ לְעֵלְמָא דְאֵתִי וּלְפִרְנָסָה טוֹבָה. וְנִהְיֶה רְשׁוּמִים לְטוֹב לְעֵלְא וּלְעֵלְא. וְנוּבָה שִׁיתוּסֵף לָנוּ כַּח

וגבורה בשעה שנצטרף. ונופה שלא יהיה שום פח להסתרא אחרא לינק פלל משלחנו ואכילתנו, כי אם מעט דמעט חיות המכרח לתן להם בצמצום גדול כפי רצונך הטוב ולא יותר מהתכרח כלל.

ונופה לקים מצות נטילת ידים במים ראשונים ואחרונים פראוי בשלמות. ונופה לקדש ידיו על ידי נטילת ידים, וימשך עלינו קדשה וטהרה שלמה על ידי נטילת ידים ראשונים ואחרונים. ויקים בנו מקרא שפתוב: "והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני יהוה". ותעורנו לברך ברפת המוציא וברפת המזון וכל ברפת הנהנין תחלה וסוף בכונה גדולה פראוי בקדשה ובטהרה. ונופה שיקים בשלחן שלנו מקרא שפתוב: "וידבר אלי זה השלחן אשר לפני יהוה", ונופה על ידי אכילתנו בקדשה להכניע ולבטל פסילות דעתנו וכעור מעשינו. ותעורנו שיהיה נשלם דעתנו על ידי אכילתנו בקדשה ובטהרה כרצונך הטוב:

אנא יהוה, אתה ידעת את עצם בלבול וכסילות דעתי שמתגבר עלי בכל עת ובכל שעה, עד אשר "כשל פח הסבל", ואיני יודע מה לעשות ואיזה תחבולה אבקש לתקן את דעתי להכניע פסילות דעתי, אשר מזה באו מעשי המכערים. ולא די שלא זכיתי לתקן דעתי ומעשי, אף גם הוספתי בכל פעם קלקולים על קלקולים, ופגמים על פגמים ועכירות על עכירות, וכסילות על כסילות, ובבלבולים רבים על בבלבולים.

"דלו עיני למרום יהוה עשקה לי ערבני. ערוב עבדך לטוב, אל יעשקני ידים. הוציאה ממסגר נפשי". חננו מאתך דעה בינה והשכל, ועורני שאופה לשוב ממוחשבותי הרעות, ואופה לעזוב דרכי הרע ומחשבותי הפגומות והמבלבלות, המבלבלים אתי ומונעים אותי מאד מלשוב אליך באמת. חוס נא עלי חוס וחמל נא עלי, יהמו מעד וחסדיך עלי, ותן לי תקנה טובה, שאופה מעתה לרחק ולגרש מעלי כל מיני מחשבות רעות וכל מיני בלבול הדעת שבעולם, עד שאופה חיש קל מהרה להשלים את דעתי. ואופה לשלמות הדעת דקדשה ועל ידיה תפני ברחמיך הרבים לעזוב מעתה את כל מעשי הרעים, ואופה מעתה להיות סור מרע באמת. ותעורני לתקן את מעשי. ותחת מעשי המכערים אופה מעתה לעשות תחתם מעשים נאים, מעשים הגונים, מעשים טובים שיהיו לנחת ולרצון לפני כסא כבודך:

ובבן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שיפקח לי אור השכל דקדשה. ויתגלה לי אור הצדיקי אמת המאירים בכל העולמות כלם, ומכלשפן

ר' לקוטי נ נח נחמן מאומן תפלות

בעולם השפלה הזה, ומעצם עכירת מעשינו וכסילות דעתנו, נסתם ונסתר מפני אורם הגדול, עד אשר אפלו בשאנו זוכים להתקרב אליהם ולעסוק בספריהם הקדושים, אין אנו זוכים להרגיש ולראות כלל אורם הצח והמצחצח, ואין אנו מרגישים געמות קדשת דבריהם מעצם השפלה שכלנו וכסילות דעתנו ועכירת מעשינו. ומחמת זה נחשך אור היראה והאהבה הקדושה מאתנו, עד אשר בעוונותינו אנו רחוקים מאד מיראה ואהבה אמיתיות:

אנא יהיה חמל עלינו ואל תזניחנו ואל תפשינו, ותעזרנו להשלים את דעתנו ולתקן את מעשינו. ותפתח לנו את אור הדעת וקדושה, שיתגלה לנו האמת. ונזכה לראות בעיני שכלנו את אור צדיקי האמת, ונזכה להפיל בהם, ולהתדבק בדרכיהם ובמעשיהם הטובים אשר הורו אותנו, ועל ידי זה נזכה ליראה ואהבה וקדושה בשלמות באמת.

ונזכה להתקרב לצדיקי אמת שיש להם כח לגלות את גדל ההתפארות שאיתה מתפאר עם עמך ישראל בכל דור ודור. כמו שכתוב: "ישראל אשר בך אתפאר". הן בכלל מה שאיתה מתפאר עם כלליות ישראל עמך הקדוש, אשר בחרת בנו מכל העמים ורוממתנו מכל הלשונות, הן בפרטיות מה שאיתה מתפאר עם כל אחד ואחד מישראל בפרט, אפלו עם הפחות שבפחותים, ואפלו עם פושעי ישראל, כל זמן שישם ישראל נקרא עליו אתה מתפאר ומתגדל ומתרום בו. והן בפרטי פרטיות מה שאיתה מתפאר ומתנשא בפרטי המעשים והתנועות טובות של כל אחד מישראל. כל אלו ההתפארות יתגלו על ידי צדיקי האמת, ועל ידי זה יתגלו לנו כל הרצונות שהיו לך בבריאת עולמך. בכלליות הבריאה ובפרטיות כל נברא ונברא ובפרטי פרטיות, אשר הכל היה רק בשביל ישראל עמך, כדי שתתפאר ותתגדל ותתרום ותתנשא על ידי ישראל עמך. ועל ידי זה תוכנו ברחמיך הרבים שימשך עלינו יראה ואהבה בשלמות באמת, שנוזכה ליראה את שמך הגדול והנורא, ולאהבה אותך באמת בכל לבבנו ובכל נפשנו ובכל מאדנו:

אנא יהיה שומע תפלה, שומע צעקה, שומע אנחה, שמע קול תפלתנו ברחמים, ומלא בקשנתנו למענה ולא למעננו, שנוזכה לתן צדקה הרבה לעניים הגונים ולצדיקים אמתיים שבדור הזה, ועל ידי זה נזכה להזכיר את הטוב הכבדש בגלות, ובפרט הטוב הכבדש אצלי בגלות גדול. שיזכר את מעלתו הגדולה, ויתעורר באמת ויתגבר על הרע. עד שאזכה להכניע ולשפר ולגרש את הרע ממני לגמרי

ואזכה לשוב בתשובה שלמה לפניך באמת חיש קל מהרה. ונזכה לתקן את פגם תאות אכילה, ותעזרנו לאכל בקדשה ובטהרה למען שמך לבר באמת, ונזכה להכניע ולבטל פסילות הדעת ועכירת המעשים.

ותזכנו בחסדיך הרבים לשלמות הדעת וקדשה, ולעשות מעשים טובים והגונים בענייך, ותפתח לנו אור השכל באמת, באופן שנוכח שיתגלה לנו היטב באמת לאמתו אור הצדיקים האמתיים, המאירים בכל העולמות בלם. ונזכה על ידי זה ליראה ואהבה בשלמות, ותיחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך באמת בתכלית השלמות, מעתה ועד עולם אמן סלה:

תורה יח

במים: בעי דנשמטה לאטמא. שבקש לחתך ירכו: זרק לה חלא. חמיץ, וברח מריחו לים: למשדיא בת. להצניע בו:

לשון רבנו זכרוננו לברכה

רבי יונתן משתעי: זמנא חדא הוי קאזלינא בספינתא, וחזינא האי קרטליתא וכו'.

א דע, פי לכל דבר יש תכלית, ולתכלית יש עוד תכלית אחר, גבה מעל גבה. למשל: תכלית בגן הבית - פדי שיהא לאדם מקום לנוח, ותכלית המנוחה - פדי שיוכל בפח הזה לעבד את השם, ותכלית העבודה וכו'. ותכלית של כל דבר

רבי יונתן משתעי: זמנא חדא הוי קאזלינא בספינתא, וחזינא ההוא קרטליתא, דהווי מקבעי בה אבנים טובות ומרגליות, והדרי לה מיני דכורי דמקרי בירשא. נחית בר אמוראי לאתווי, ורגש, ובעי דנשמטה לאטמה, וזרק זיקא דחלא ונחת. נפק ברת קלא ואמר: מאי אית לכו בהדי קרטליתא דדביתהו דרבי חנינא בן-דוסא, דעתידה לשדיא תכלתא בה לצדיקי לעלמא דאתי (וכא בתרא עד):

רשב"ם:

קרטליתא. ארגז: דמקרי בירשא. פך שמו: בר אמוראי. אדם שיודע לשוב

ברחמנות, בבחינת: בְּרוּז רַחֵם תִּזְכּוֹר
 (חבוקו ו); ועל־ידי־זה נעשה עטרה
 לענוים, הבורחים מכבוד ושררה
 ועושין עצמן פְּשִׁירִים, וכשנתעטְרין
 בעטרה של רחמנות, בבחינות (תהלים
 ק): המעטרכי חסד ורחמים, אֲזִי
 מִקְבְּלִין אֶת הַכְּבוֹד וְהַשְּׂרָרָה בְּעַל
 פְּרָחִים. וזה בחינות (ישעיהו כח): עֲטַר־תִּבְרִית
 צְבִי לְשָׂאֵר עֲמוֹ - לְמִי שֶׁמְשִׁים עֲצָמוֹ
 פְּשִׁירִים (מגילה טו). כִּי זֶה שֶׁהַצַּדִּיק
 בּוֹרַח מֵהַשְּׂרָרָה וְהַכְּבוֹד, וְאִינוֹ רוֹצֵה
 לְהִנְהִיג אֶת הָעוֹלָם, זֹאת הַמַּחְשְׁבָה
 בָּא לָהֶם מִבְּחִינַת הַסְּתֵרֶת פְּנֵי ה',
 עַל־יְדֵי מַעוֹט אֲמוּנָה שֵׁישׁ בְּיִשְׂרָאֵל,
 כִּי לְפִי רַב הַכַּפִּירָה, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, כֵּן
 הַסְּתֵרֶת פְּנֵי ה', וְאִין רוֹצֵה לְהִנְהִיג
 אוֹתָם. וְהַסְּתֵרָה הַזֹּאת הִיא בְּחִינּוֹת
 כַּעֲסוֹ וְחֵרוֹן־אָפוֹ, הַבָּא עַל־יְדֵי
 עֲבוֹדַת אֱלִילִים, כְּמֵאמֶר: כֹּל זְמַן
 שֵׁישׁ עֲבוֹדַת אֱלִילִים בְּעוֹלָם, חֵרוֹן־
 אָף בְּעוֹלָם (ספרי פ' ראה). וְאִפְלוּ כִּשְׂאִין
 עֲבוֹדַת אֱלִילִים בְּעוֹלָם, אֲלֵא
 שֶׁהָאֲמוּנָה אֵין כֹּל כֶּף בְּשִׁלְמוֹת, אִז
 גַּם כֵּן הַחֵרוֹן־אָף וְהַסְּתֵרָתוֹ לְפִי
 הַתְּמַעֲטוֹת הָאֲמוּנָה. וּמַחֲמַת שֶׁחֵרוֹן
 אָפוֹ כָּרְגַע, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים ל): כִּי
 רָגַע בְּאָפוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה אֵין נִרְגַּשׁ,
 אֲלֵא כִּשְׂיֵשׁ עֲבוֹדַת אֱלִילִים בְּעוֹלָם,
 אֲבָל בְּלֹא עֲבוֹדַת אֱלִילִים, אֲלֵא
 בְּחֵסְרוֹן מִשְׁלֵמוֹת אֲמוּנָה, אִזִּי בּוֹדָא

הוּא מַחְבֵּר לְהַמַּחְשְׁבָה וְהַשְׁכָּל, יוֹתֵר
 מֵהַדְּבַר שֶׁזֶה הַתְּכַלִּית בָּא מִמֶּנּוּ,
 וְקָרוֹב הַתְּכַלִּית לְהַמַּחְשְׁבָה בְּקָרוֹב
 יוֹתֵר מֵהַדְּבַר, כִּי סוּף מַעֲשֵׂה -
 בְּמַחְשְׁבָה תַּחֲלָה. נִמְצָא, שֶׁהַסּוּף
 וְהַתְּכַלִּית הוּא תַּחֲלָה בְּמַחְשְׁבָה
 וְקָרוֹב לָהּ, וּמֵהַתְּכַלִּית נִשְׁתַּלְשַׁל
 הַמַּעֲשֵׂה. לְמַשָּׁל: כִּשְׁעוֹלָה בְּמַחְשְׁבָה
 לְבָנוֹת לוֹ בֵּית, בּוֹדָאֵי הַבֵּית אֵינוֹ
 נִבְנֶה בְּבֵת־אֲחַת, אֲלֵא צָרִיף לְהַכִּין
 עֲצִים, וּלְסַתֵּת וּלְבָנוֹת כֹּל עֵץ וְעֵץ
 לְפִי צְרָפוֹ, וְאַחֲרֵכֶף נִבְנֶה וְנִשְׁלָם
 הַבֵּית. נִמְצָא שְׁלֵמוֹת הַבֵּית, שֶׁהִיא
 תְּכַלִּית הַבְּנִין וְסוּפוֹ, הִיָּה בְּמַחְשְׁבָה
 תַּחֲלָה. נִמְצָא שֶׁהַתְּכַלִּית הוּא קָרוֹב
 לְמַחְשְׁבָה בְּיוֹתֵר מֵהַתְּחַלַּת הַמַּעֲשֵׂה:

ב וְדַע, שֶׁהַתְּכַלִּית שֶׁל הַבְּרִיאָה הוּא
 שֶׁעֲשׂוֹעַ עוֹלָם הַבָּא. וְאִי
 אִפְשָׁר לְקָרֵב זֹאת הַתְּכַלִּית
 לְמַחְשְׁבוֹת בְּנֵי־אָדָם, כִּי זֹאת
 הַתְּכַלִּית עָלָיו נֶאֱמַר (ישעיהו סד): עֵין לֹא
 רָאָתָה וְכוּ'. אֲבָל הַצַּדִּיקִים בְּאֵמֶת, גַּם
 הֵם יְכוּלִים לְתַפֵּס בְּמַחְשְׁבָתָם
 תְּכַלִּית עוֹלָם הַבָּא. וְכֹל אֶחָד וְאֶחָד
 מִיִּשְׂרָאֵל, לְפִי שְׂרָשׁוֹ שֵׁישׁ לוֹ בְּתוֹךְ
 נִשְׁמַת הַצַּדִּיק, כֵּן מִקְבֵּל מִמֶּנּוּ גַם כֵּן
 זֹאת הַתְּכַלִּית, כְּפִי הַפֶּרֶת הַכַּעֲס
 בְּרַחֲמָנוֹת, הֵינּוּ כִּשְׁבָא אָדָם לְכָלֵל
 כַּעֲס, לֹא יַפְעֵל כִּכְעָסוֹ שׁוֹם
 אַכְזָרִיוֹת, וְאִדְרָבָא, יִמְתִּיק הַכַּעֲס

ההנהגה, ובזאת הרחמנות הם מנהיגים את העולם, בבחינת (ישעיהו מט): כי מרחמם ינהגם. נמצא שזאת הרחמנות היא עטרתם, שמעטר אותם במדת מלכות ומנהיג:

וזה בחינות: קרטליתא דמקבעי בה אבנים טובות. קרטליתא -

פרש רש"י: ארגז. ארגז זה בחינות רגז הנ"ל, ואבנים טובות זה בחינות עטרה הנ"ל, בחינות רחמנות הנ"ל. **והדרי לה מיני דכורי דמקרי בירשא** - זה בחינות אמונה, כמאמר (מגילה ט): תחת הנעצוץ יעלה ברוש - זה מרדכי; ונקרא יהודי, על שם שפפר בעבודת אלילים, כמאמר (שם יט): כל הכופר בעכו"ם נקרא יהודי:

ג וּלְפַעְמִים חושב אדם בעצמו שיש לו רחמנות על העולם, ורוצה בהנהגתו, ובאמת זהו הרודף אחר הכבוד ותולה רדיפתו ברחמנות, ובאמת הוא רחוק מרחמנות הזה. כי כל זמן שאין לאדם אמונה בשלמות שאין שלמות אחריו, בודאי אין לו לקבל המלוכה וההנהגה. ואפלו מי שמאמין באיזה דבר שהוא מדרכי האמרי^(*), אף על-פי שהוא מאמין בהשם יתברך,

אינו נרגש מעט החרון-אף שבחלק הרגע, ואין נכר הסתרת פני ה', אבל ההשתלשלות של החרון-אף כשבא להצדיקים, אזי מסתירים פניהם מהעולם ואינם רוצים להנהיג את העולם. ומחמת שהחרון-אף הוא מעט מן המעט מחלק הרגע, על-ידי-זה אינם תולים הסתרת פניהם ברגז, אלא תולים הסתרת פניהם בקטנותם, ועושים עצמן פשירים, ואומרים שאינם ראויין להנהיג העולם. ובאמת גם הם אינם יודעים ומרגישים את החרון-אף, כי הוא מעט מן המעט.

וזהו כשהקטין משה את עצמו מליילך למצרים ולהיות מנהיג, אמר (שמות ג): מי אנכי כי אלך אל פרעה, ושאר דבריו - כתוב (שם ד): ויחר אף ה' במשה. פרוש, זאת ההקטנה שלא רצה להיות מנהיג, זה מחמת שנשתלשל בו חרון-אף ה' כנ"ל. אבל על-ידי שנמתק הרגז והחרון-אף על-ידי רחמנות כנ"ל, אז נמתק החרון-אף שיש בתוך הצדיקים על-ידי הרחמנות, ואז הרחמנות גובר עליהם, ומרחמים על העולם ונתרצים בהנהגתו, ומקבלים על עצמן השררה של

(*) עיין תוספתא שבת פ' ז-ח.

בּוֹדָאֵי אֵין לּוֹ לְקַבֵּל הַמְנַהֲיגוֹת, כִּי הַמְנַהֲיגוֹת עֵקְרָה בְּבַחֲיַת רַחֲמִים, וְעֵקֶר הַרַחֲמִים בְּהִסְרֵת עֵכוּ"ם, אִפְלוּ שְׂמִיץ עֵכוּ"ם, וְאִפְלוּ כִּשְׁהוּא אוֹמֵר צְבִי הַפְּסִיקוּ (**), אֵין לּוֹ רַחֲמֵנוֹת בְּשִׁלְמוֹת. בְּכֵן אֵין לּוֹ לְקַבֵּל הַמְנַהֲיגוֹת אִפְלוּ מִי שֵׁישׁ לּוֹ אֲמוּנָה גְדוֹלָה, עַד שִׁיִּפְשֵׁשׁ אֶת עֲצָמוֹ, שְׁלֵא יִשְׂאֵר אֲצֻלוֹ אֲמוּנוֹת שְׂאֵין צְרִיךְ לְהֶאֱמִין, כְּגוֹן דְּרַכִּי הָאֱמִרִי הַנִּ"ל, וְשִׁיְהִי תַמִּים עִם ה' אֱלֹקָיו^(*), אִזְ הַרַחֲמֵנוֹת בְּאֵמֶת וְלוֹ רְאוּי לְהַנְהִיג. אֲבָל מִי שְׂאֵין לּוֹ אֲמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת, וְנִדְמָה שֵׁישׁ לּוֹ רַחֲמֵנוֹת עַל הָעוֹלָם וְרוֹצֵה לְהַנְהִיג אֶת הָעוֹלָם - זֶה בְּחִינַת (סוֹטָה מ"ט): וְהַמְּלָכוֹת תִּתְּפֹךְ לְמִינּוֹת; כִּי מַעֲט הַמִּינּוֹת פּוֹגֵם בְּמְלָכוֹת, בְּבַחֲיַת הַהֲנַהֲגָה, וּמְהַפְּכָה לְמִינּוֹת, כְּמוֹ שֶׁמְהַפֵּךְ אֶת הַמְּלָכוֹת לְעֲצָמוֹ, שֶׁהוּא מִיֵּן מַעֲט:

ד וְדַע, שֶׁהָאֲמוּנָה הִיא מַחְזֶקֶת תְּמִיד בְּמְלָכוֹת וְהַהֲנַהֲגָה, שְׁלֵא יִקַּח אוֹתָהּ זֶר שְׂאֵין רְאוּי לָהּ. וְדַע, שֶׁעֵקֶר הַמְּלָכוֹת שְׂרִשָּׁה בְּחֻכָּמָה, בְּשִׁבִיל כְּדֵי לִידַע אֵיךְ לְהַנְהִיג וּלְמַלְךְ. לְכֵן יֵשׁ לְכָל מַלְךְ חֻכָּמִים וְיוֹעֲצִים, כִּי בְּזֶה תַכּוֹן מְלָכוֹתוֹ וְיִתְקַיֵּם מְדִינָתוֹ. וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים ל'): וְהָיָה בִּישְׂרוֹן מַלְךְ, בְּהִתְאַסֵּף רֵאשִׁי

עַם, הֵינּוּ, עַל־יַדִּי רֵאשִׁי עַם, שֶׁהֵם הַמַּחֲוִין וְהַחֻכָּמָה, עַל־יַדֵּם תַּכּוֹן בְּחִינַת הַמְּלָכוֹת, וְעַל־יַדִּי אֶהְבַּת הַחֻכָּמִים תַּכּוֹן הַמְּלָכוֹת: וּכְשָׁבֵא לְמַלְךְ אֵיזְהוּ שְׁנֵאָה עַל הַחֻכָּמִים, יְדוּעַ לְהוֹי לָהּ, שְׂמֵן הַשְּׂמִים יוֹרִידוּהוּ מְמַלְכוֹתוֹ, כִּי אֵין קִיוִם לְעוֹלָם בְּלֵא הַחֻכָּמָה, בְּבַחֲיַת (מְשֵׁלִי כ"ט): מַלְךְ בְּמִשְׁפֵּט יַעֲמִיד אֶרֶץ, וְהַמִּשְׁפֵּט הוּא בְּחִינַת חֻכָּמִים, בְּבַחֲיַת (וִיקְרָא כ"ו): וְאִם אֶת מִשְׁפָּטִי תִגְעַל נִפְשָׁכֶם; וְדַרְשׁוּ^(*): זֶה הַשְּׁנֵאָה אֶת הַחֻכָּמִים. נִמְצָא זֶה שְׂאֵין לּוֹ אֲמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת מַחֲמַת דְּרַכִּי הָאֱמִרִי, כִּשְׁבֵא לְקַח לְעֲצָמוֹ הַמְּלָכוֹת וְהַהֲנַהֲגָה, וְהוּא אֵין רְאוּי לָהּ, אִזִּי הָאֲמוּנָה שֶׁסְּבִיב הַהֲנַהֲגָה, הַמַּחְזִיק בְּהַהֲנַהֲגָה שְׁלֵא יִגַע בָּהּ זֶר, הוּא מְפִיל לְאִישׁ זֶה לְשֵׁנֵאת חֻכָּמִים, כְּדֵי שְׁלֵא יִתְקַיֵּם בִּידוֹ הַמְּלָכוֹת וְהַמְנַהֲיגוֹת, וּבּוֹדָאֵי לֹא יִתְקַיֵּם בִּידוֹ, כִּי עֵקֶר הַמְּלָכוֹת תְּלוּי בְּמִשְׁפֵּט כְּנ"ל, אִלָּא אִם כֵּן זֶה הַמַּחְזִיק בְּמְלָכוֹת מִתְגַּבֵּר בְּאִפְיֻקוּרְסוֹת וּמִינּוֹת, עַד שֶׁמְפָרִיד אֶת הָאֲמוּנָה מִהַהֲנַהֲגָה, מְבַחֲיַת הַמְּלָכוֹת, מְלַחֲחִיזֵק בְּמְלָכוֹת - אִזִּי יִכּוֹל לְהִיּוֹת שִׁיתְקַיֵּם הַמְּלָכוֹת בִּידוֹ, כִּי אֵין מִי שִׁיִּפִּיל אוֹתוֹ לְשֵׁנֵאת חֻכָּמִים, כִּי הָאֲמוּנָה נִפְרָדָה מִהַמְּלָכוֹת:

(**) סנהדרין דף סה ע"ב. (א) דברים יח. (ב) בתורת כהנים, ומובא בפירוש רש"י שם.

לְאִמּוֹנָתָנוּ, כִּי אִמּוֹנָתָנוּ סוֹבֶבֶת אֶת
הַמְּלָכוֹת וְשׁוֹמֵרֵת אוֹתָהּ מִלְּגַע בָּהּ
זֶר, וּמְפִיל אֶת רוֹדְפֶיהָ לְשֵׁנֹאת
חֲכָמִים, אִם לֹא שֶׁתִּקְפֶּה יַד הַמִּינּוֹת
עַל הָאִמּוֹנָה עַד שֶׁמְפִיל אֶת הָאִמּוֹנָה,
וְאִזּוּ יִכּוֹל לְקַבֵּל מְלָכוֹתָנוּ, חֵס
וְשָׁלוֹם, בְּבַחֲנֵית וְזֶרֶק חֵלָא וְנַחַת,
כִּנ"ל:

ו **אָבֵל** דַּע, שֶׁמֶן הַשָּׁמַיִם אֵין
מְנִיחִים אוֹתוֹ לְקַח אוֹתָהּ,
בְּבַחֲנֵית: וְנִפְקַת בְּרַת־קֵלָא: מָה
אֵית לָנוּ בַּהֲדֵי קַרְטְלִיתָא דְאַתְתָּא
דְּרַבִּי חֲנִינָא בְּן־דּוּסָא, דְּעֵתִידָא
לְמַשְׁדֵּי בַּהּ תְּכַלְתָּא לְצַדִּיקָא
לְעֵלְמָא דְאַתֵּי - הֵינּוּ עַל־יַדֵּי
שְׁלָמוֹת הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל דְּבוּרֵי אִמּוֹנָה,
שֶׁהוּא בַּחֲנֵית אֵשֶׁת רַבִּי חֲנִינָא בְּן־
דּוּסָא; כִּי רַבִּי חֲנִינָא בְּן־דּוּסָא זֶה
בַּחֲנֵית אִמּוֹנָה, כִּי מְדַתּוֹ אִמּוֹנָה,
בַּחֲנֵית (בְּרִכּוֹת יז): וְחֲנִינָא בְּנֵי דֵי לוֹ
בְּקַב חְרוּבִין; קַב חְרוּבִין - מְדַת
אִמּוֹנָה; חְרוּבִין - בַּחֲנֵית בְּרוּשִׁים,
בַּחֲנֵית בִּירְשָׁא הַנ"ל; וְ"אֵשֶׁת" - זֶה
בַּחֲנֵינוֹת הָאוֹתִיּוֹת, שֶׁשְׁלָמוֹתָם עַל־
יַדֵּי אִמּוֹנָה, בְּבַחֲנֵית רֵאשֵׁי תִבּוֹת:
אֲבָנִים שְׁלָמוֹת תִּבְנָה (דְּבָרִים כז).
וְאֲבָנִים הֵן הָאוֹתִיּוֹת, כִּמְאֹמֵר (סֵפֶר
יִצְרָה): שְׁלֹשָׁה אֲבָנִים בּוֹנוֹת שֶׁשָּׂה
בְּתִים. וְאוֹתִיּוֹת נְשָׁלְמִים עַל־יַדֵּי
אִמּוֹנָה, בְּבַחֲנֵית (צִפְנִיָה ג): אִזּוּ אֶהְפֵּךְ אֶל

זֶה: וְנַחַת בַּר אִמּוֹרָאֵי לְאַתּוּי,
וְבַעֲי דְנִשְׁמַטָּה לְאַטְמָה. בַּר
אִמּוֹרָאֵי - זֶה שְׁאֵין לוֹ אִמּוֹנָה
בְּשְׁלָמוֹת כִּנ"ל. אִטְמָה - זֶה בַּחֲנֵית
(יִשְׁעִיהוּ לג): אִטְם אִזְנוֹ מִשְׁמַע דְּמִים -
דְּלֹא שְׁמַע בְּזִלּוֹתָא דְצוּרְבָא מְדַרְבְּנָן
(מְכוֹת כד). הֵינּוּ בִירְשָׁא הַנ"ל רָצָה
לְהַפִּיל אוֹתוֹ לְשֵׁנֹאת חֲכָמִים. וְזֶרֶק
זִיקָא דְחֵלָא וְנַחַת. חֵלָא - בַּחֲנֵית
הַתְּגַבְרוֹת הַמִּינּוֹת, בַּחֲנֵית (תְּהִלִּים ע):
כִּי יִתְחַמֵּץ לִבִּי, עַל־יַדֵּי־זֶה וְנַחַת
אֶת הַבִּירְשָׁא הַנ"ל:

ה **וּבְאֵמֶת** מְלָכֵי הַעֲכוּ"ם, אַף־עַל־
פִּי שְׁמוּלָכִים עֲלִינוּ, אֵין
בְּמְלָכוֹתָם מַבְחֲנֵית מְלָכוֹת יִשְׂרָאֵל,
וְלֹא נִגְעוּ בָּהּ, כִּי מִי שְׂרוּצָה לִגַּע בָּהּ,
זֶה וְזֶה לֹא נִתְקַים בְּיָדָם, הֵינּוּ אֶפְלוּ
מְלָכוֹתָם עַל הָאֵמוֹת הָעוֹלָם נִטְלָה
מֵהֶם, כִּי הָאִמּוֹנָה שְׁסָבִיב מְלָכוֹתָנוּ
מְפִיל אֶת חֲכָמָתָם, שֶׁמְלָכוֹתָם תְּלוּי
בָּהֶם כִּנ"ל. וְזֶה שְׁפָתוֹב בְּמַפְלַת
מְצָרִים (יִשְׁעִיהוּ יט): נוֹאֲלוּ שְׂרֵי צַעַן -
עַל־יַדֵּי אוֹלֵת, הֵינּוּ נְפִילַת חֲכָמָתָם,
נְפִלָה מְלָכוֹתָם. וְזֶהוּ שְׁאֵמְרוּ חֲנִינָה
מִישָׂאֵל וְעִזְרִיָה לְנְבוּכַדְנֶצַּר: אֶתְּהָ
מֶלֶךְ עֲלִינוּ לְכַרְנָא, אָבֵל לְהַנְהִיג
אוֹתָנוּ בְּעִבּוּדוֹת וּבְאִמּוֹנוֹת - אֶת
וְכַלְבָּא שׁוּה (וּיְקָרָא רַבָּה פ' לג, בַּמְדַּבְּר' פ' טו,
וּמְדַרְשׁ שִׁיר הַשִּׁירִים); הֵינּוּ שְׁאֵמְרוּ, שְׁלֹא
נִגַּע בְּמְלָכוֹת יִשְׂרָאֵל הַשִּׁיךְ

העמים שפה ברורה וכו'. הינו על ידי אמונה, שהוא בחינת: לקרא כלם בשם ה', על ידי זה אהפך שפה ברורה, בחינת שלמות הדבור. ושלמות האותיות זה בחינת התכלית של כל הנבראים, כי כל העולמות נבראו על ידי אותיות, ושלמות האותיות הוא היוד^(א), שהוא בחינת עולם הבא הנברא ביוד (כשר"ל מנחות כט), כי היוד היא נקדה אחרונה המשלים את תמונת כל אות, כי כשחסר נקדה אחרונה המשלים תמונת האות, אזי בודאי אין שלמות לאות ואין לה תמונה. ואותיות הם במלכות ומנהיגות הנ"ל, בבחינת מלכות - פה^(ב), כי עקר ההנהגה על ידי הדבור, כי אי אפשר להנהיג ולצוות אלא על ידי הדבור. **נמצא**, על ידי השלמות אותיות אמונה שבמלכות, על ידי זה הצדיקים יודעים את התכלית של עולם הבא, כי הצדיקים המנהיגים את העולם בבחינת צדיק מושל (שמואל"ב כג), הם אוהזים במדת המלכות, ועל ידי אחיזתם במלכות אוהזים באותיות שפה, ועל ידי אחיזתם באותיות השלמים הם אוהזים בתכלית, שהיא שלמות

האותיות, שהיא בחינת יו"ד, בחינת עולם הבא. וזה בחינת תכלית, שהיא בחינת תכלית^(ג), שנתגלה בתוך הקרטיילתא, בתוך המנהיגות והמלכות פנ"ל, על ידי אשת רבי חנינא בן דוסא, על ידי "אבנים שלמות תבנה", לצדיקיא לעלמא דאתי - שהצדיקים משיגים התכלית, שהוא עלמא דאתי פנ"ל. וזה בחינת (משלי ג): בכל דרכיך דעהו - שיוכל אדם להשיג התכלית בכל דבר, כי כל דבר נברא באותיות, ובכל אות יש בו שלמות, הינו הנקדה אחרונה שהיא יו"ד, בחינת עולם הבא, שהיא התכלית, המשלים תמונת האות פנ"ל:

ז **והתכלית** נקרא תכלית, כי התכלית מערב שחר עם לבן, והוא גון שבין שחר ולבן, וכשנתחבר שחר ולבן, כמו הפתב שהוא בחינת שחר על גבי לבן, בודאי תחתיות האות הדבוק וקרוב להניר שהוא לבן, במקום הדבוק והקרוב, שם הם מערבים שחר עם לבן, בבחינת תכלית. ותחתיות האות הוא הסוף והתכלית, כי פשהסופר כותב ומעמיד הקנה והעט עם הדיו על

(ג) עיין זוהר חדש שה"ש על פסוק אם לא תדעי. (ד) בפתח אליהו. (ה) עיין זוהר שלח דף קעה ע"ב, פינחס דף רכו ע"ב, ובתיקון כא.

מוציא דבור של "ברוך", בודאי יוצא האות בית בראשונה ונתרחק מאדם, ואחר-כך מוציא הריש של ברוך, ואז הריש קרוב אל המוציא מהבית, וכן הכף שמוציא באחרונה הוא קרוב לאדם הזה יותר מהריש; והבת-קול לוקחת זאת התבה "ברוך" ומהפכת אותה מראשה לסופה, ומהפכת את הבית שתהיה קרוב לאדם יותר מהריש, והריש מהכף. נמצא שהכף שהיא סוף ותכלית של התבה, שהיתה רחוקה מתחלה מהבת-קול בתכלית הרחוק, עכשו היא קרובה בתכלית הקרוב, כי כן אנו שומעין, שבת-קול מוציא תבת ברוך: בתחלה בית, ואחר-כך ריש, ואחר-כך כף, נמצא שהכף שהיא התכלית מהבת-קול, עכשו נתקרב בתכלית הקרוב, כי הבת-קול הפך את התבה. וזה שנפק ברת קלא - בת-קול דוקא הודיע את זאת: מה אית לכו בהדי קרטליתא דאתתא דרבי חנינא בן-דוסא, דעתידא לשדיא בה תכלתא לצדיקיא לעלמא דאתי: (עד כאן לשון רבנו ז"ל)

הנר, בודאי הדיו רחוק מהנר מעט, עד שהסופר מעמיק העט עם הדיו בתוך עמק הנר, ואז נדבק שחרות הדיו בעמק בקרוב גדול. נמצא שהקרוב הוא סוף ותכלית, ובמקום הקרוב שם הנר והדיו הם מערבים בבחינת תכלת כנ"ל, כי כן הדבר, שהתכלית שהוא סוף המעשה, הוא במחשבה תחלה וקרוב להמחשבה, כנ"ל. ונראה לעניות דעתי לפרש, כי סוף המעשה הוא בחינת שחרות, ותחלת המחשבה הוא בחינת לבן העליון פידיע; נמצא שסוף המעשה, שהוא התכלית, שהוא במחשבה תחלה וקרוב להמחשבה, הוא בחינת תכלת, שהוא חבור שחר ולבן, והבנו:

ח וזה דוקא בת-קול שיצא, כי בחינת בת-קול, התכלית של כל הדברים, הינו שמהפך כל דבר מראשו לסופו, שהוא התכלית, בבחינת: איזהו חכם - הרואה את הנולד (תמיד דף לב), שהוא הסוף והתכלית. כי בת-קול הוא מה ששומעין כשאחד מוציא קול ביער או במקום אחר, אז שומע כאלו אחר גם כן מוציא קול כזה. וזה אנו שומעין בחושינו, כשאדם מוציא איזהו דבור, אזי שומעין גם כן זה הדבור בעצמו. נמצא שהבת-קול מהפך את הדבור מראשו לסופו, ומקרב סופו לעצמו. למשל, כשאדם

[סיום המשתעי, דהינו: רב יהודא הנדואה משתעי, ושאר המאמרים כאלה, המובאים שם בבבא-בבא אחר מאמרי רבה בר בר חנה, שהם: אמר לי הונא בר נתן וכי,

ומעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע - הכל וד' וה' (וד'). לך נא וראה שם, תמצא מרגוע
 'בוא על נכון בספר לקוטי תנינא בסימן (ג) לנפשך':

תפילה יה

רבוץ עלמין, טוב ומטיב לבל, אתה בראת עולמך ברצונך הטוב כפי מה שעלה
 במחשבתך הקדומה, ותכלית פונתך הטובה היתה לטובתנו, כדי שנופה
 על ידי זה להשיג התכלית הטוב תכלית האמת, תכלית הטוב של כל התכליות.
 ובשביל זה בראת כל העולמות בלם בחכמה נפלאה מראשית האצילות עד סוף
 העשיה, כדי שנופה מסוף המעשה לבוא ולהכלל במחשבה תחלה, להשיג
 התכלית האחרון טוב הנצחי:

ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתעזרנו ברחמיך הרבים,
 שנופה למלאת רצונך הטוב. ונופה לעסק בעבודתך תמיד באמת ובלב
 שלם. ונופה לסוד מרע לגמרי באמת. ולעשות הטוב בעיניך תמיד, למען נופה
 על ידי זה להשיג התכלית האמתית. ובכל עשייתנו ועסקינו שנעשה ונעסק בזה
 העולם בכלם יהיו פונתנו רק בשביל תכלית הטוב האחרון, כדי שיתגלגל מזה
 הדבר השגת תכלית האמתית. ולא נעשה שום דבר, ולא נעסק בשום עסק ולא
 נדבר שום דבור, שאין בהם השגת התכלית האחרון. ונופה לקיים מקרא שכתוב:
 "בכל דרכיך דעהו. והוא יישר אורחותיך", וכל מעשינו יהיו לשם שמים:

רבונו של עולם, אתה ידעת כמה אני רחוק מתכלית האמתית, ולא די שלא
 נוהרתי בכל מעשי שלא לעשות דבר שאין בו השגת התכלית האחרון,
 אף גם עשיתי מהפך אל הפך, ועשיתי מעשים הגורמים להתרחק מאד, חס
 ושלום, מן התכלית. ופגמתי הרבה ונתרחקתי מן התכלית האמתית בתכלית
 הרחוק. ועתה אבי שבשמים, למה לי חיים באלה, חיי צער באלה, חיים מרים
 ומרורים באלה, האם זה נקרא חיים, הלא אלף מיתות טובים מתים מרים באלה,
 מאחר שאיני זוכה בחיים האלה להשגת התכלית האמתית:

רבונו של עולם, מרא דעלמא בלא, מחיה מתים ברחמים רבים, חי החיים, תן לי חיים ואחיה ולא אמות, תן לי חיים אמתיים, חיים נצחיים, חיים טובים, חיים ארוכים, חיים שיש בהם וראת שמים, חיים שגופה על ידם ככל עת ובכל רגע להשגת התכלית האחרון האמתי אשר בשביל זה בראת כל העולמות בלא, ובשביל זה באנו מעולם העליון, מרום המעלות לעולם השפל הזה.

חום וחמל עלי ותן לי תקנה ולא אבד, וחזקני ואמצי שאזכה מעתה לרחם עלי להתרחק ולסור מרע לגמרי. ולא אעשה עוד שום דבר שאין בו השגת התכלית האחרון האמתי, חמל על מעשה ידי, ופני לשוב אליך באמת, עד שאזכה אל התכלית האמתי, להרים ולהגביה ולהכליל סוף המעשה במחשבה תחלה:

ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, מלא טוב מלא רחמים, מלא רצון, שתהיה בעורי, ותשמרני ותצילני מן הפעם ומן הרגו ומכל מיני קפדות. ותגן עלי ברחמיך ותשמרני תמיד. ואפלו בשעה שיבוא חס ושלוה, לדי איזה פעם, תחמל עלי ברחמיך ותשמרני ותצילני שלא אפעל בפעמי שום אכזריות כלל. רק אזכה לשבר ולהפר הפעם ברחמנות, ואזכה להתגבר על יצרי לשבר הפעם ולהפך הפעם לרחמנות, לרחם דיקא ברחמנות גדולה במקום שהייתי רוצה לבקעם, חס ושלוה. ולא יהיה בי אל זר ולא אשתתנה לאל נכר, שזה נאמר על הכועס, שנחשב באלו עובד עבודה זרה.

רבונו של עולם, אתה ידעת כמה קשה לנו לשבר ולכבול מדה רעה זו של פעם וקפדות. כי בשמתחיל הפעם לבקר בנו, חס ושלוה, כמעט אין אנו בדתנו, וקשה עלינו לכבות אש הפעם ולקבשו. על פן רחם עלינו למען שמך, והיה בעזרנו ושמרנו והצילנו תמיד ברחמיך וחסדיך הגדולים, ועזרנו לשבר ולכבול מדת הפעם וקפדות מעלינו ומעל גבולנו, ולא נבעוס לעולם, ולא אהיה שום קפדן כלל, רק אזכה להיות טוב לכל תמיד מעתה ועד עולם:

ועל ידי זה נזכה לעורר רחמיך וחסדיך האמתיים עלינו, על עם עני ואביון כמאנו חיים, על עם ממשך וממרט, הנפוצים על ההרים בצאן אשר אין להם רועה, צאן נדח ואין מקבץ. ותפר פעסך מעמנו, ותמתיק ותכבול חרוץ אפך מעלינו, ויגלו רחמיך על מדותיך, ותשוב פניך אלינו. ותחמל עלינו בחמלתך הגדולה. ותשלח לנו צדיקי אמת מנהיגים אמתיים דקדושה, שינהיגו אותנו ברחמים ויכניסו השגת

התכלית האחרון בלבנו ובשכלנו, עד שנוכח על ידם לרדף ולרוץ כל ימינו להשיג התכלית האמתית. ונשליך כל תאוות עולם הזה אחרי גוגו. ונשים כל מגמותינו וכל חפצנו וכל תשוקתנו וכל יגיעותינו וכל טרחותינו רק בשביל התכלית האחרון האמתית. פרצונך הטוב באמת:

לו' אדר הילולא דמשה רבינו ע"ה

רבונו של עולם, אתה לבד ידעת עצם הרחמנות שיש עלינו עכשו בדור הזה על כל עמך ישראל בכלליות ובפרטיות על כל אחד ואחד מישראל. פי הכל חפצים לראות את שמך, והכל תאכים ומשתוקקים ומצפים ומחכים להתקרב אליך באמת. וכל איש אשר יודע את נגעי לבבו מצפה ומחכה לרופא נאמן מנהיג אמת, שיקרב אותו וירפא תחלואי נפשו ומכאוביו. ואין מי שיעמד בעדנו, פי לקחת ממנו מחמד עינינו, כל הצדיקי אמת ומנהיגים אמתיים. והסתרת פניך ממנו ואין לנו לא מנהיג ולא מנהל אמת, שיוכל להנהיג אותנו, לקרבנו לעבודתך באמת.

מריה דעלמא כלא, אתה ידעת את מכאובנו, ואת צעקתנו שמעת מפני גוגשינו, קומה בעזרתנו בעת צרה הזאת, בעוקבא דמשיחא, בתקף מרירות גלות הנפש והגוף. פי אין לנו שום שכל ודעת איך לרצות ולפייס אותך ואיך לקרא אותך שתשיב פניך אלינו. אבינו שבשמים, חמל עלינו אבינו שבשמים אל תסתר פניך ממנו. מושל בכל, מלך על כל הארץ, שלח לנו מנהיג ומושל אמת ודקדושה, שיוכל להנהיג אותנו ברחמים, "באשר ישא האומן את היונק", לקרבנו לעבודתך באמת. תן לנו מנהיג אמת כמו משה רבנו, עליו השלום. פי ישראל היו שקועים במצרים במ"ט [בארבעים ותשעה] שערי טמאה, ולא היה אפשר שיצאו משם פי אם על ידי משה רבנו. והחמלת עליהם, וגזרת על משה שילך משה ויגאלם, אף על פי שמשה רבנו מגדל ענותנותו היה מסתיר פניו, ולא רצה לקבל הממשלה והמנהיגות. אבל אתה חמלת על עמך ישראל, וגזרת שילך בעל פרחו, והיית עמו תמיד עד שזכה לגאלם.

והנה עכשו בעונותינו, אנו שקועים בגלות יותר מגלות מצרים, ואתה יודע שאין מי שיוכל לעזור אותנו, פי אם מנהיג אמת שיהיה בבחינת משה רבנו, עליו השלום. על פן רחם עלינו למען שמך, ושבר והפך בעסק מעלינו ושלח רחמנות בלב המנהיג האמת שיחמול עלינו, וישוב פניו אלינו, ויקבל המנהיגות והממשלה, וינהיג אותנו ברחמים, ויקרבנו לעבודתך באמת:

וּזְכַנּוּ בְּרַחֲמֵיךְ הַרְבִּים לְאַמוּנָה שְׁלֵמָה בְּאַמַּת, לְאַמוּנָה הַקְדוּשָׁה, לְהֶאֱמִין בְּךָ
 וּבְצַדִּיקֶיךָ הָאֱמִתִּיִּם, בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה בְּאַמַּת. וְתַצִּילֵנוּ בְּרַחֲמֵיךְ הַרְבִּים
 מֵאַמוּנוֹת כּוֹבֵיזוֹת, מֵאַמוּנוֹת שֶׁל שְׁטוֹת וְהֶבֶל. וְלֹא יִהְיֶה לָנוּ שׁוּם אֱמוּנָה כּוֹבֵיזִית,
 וְלֹא נֶאֱמִין בְּשׁוּם דָּבָר שֶׁהוּא מִדְּרַכֵי הָאֱמוּרִי. וְלֹא נִגְדֵךְ בְּדַרְכֵיהֶם וְחִקוּתֵיהֶם, וְלֹא
 נִטָּה לִבְבָנוּ אַחַר שְׁטוּתֵיהֶם וְשִׁקְרֵיהֶם, רַק נִזְכֶּה לְאַמוּנָה דַקְדוּשָׁה בְשִׁלְמוֹת. לְאַמוּנָה
 יְכָה וְנִקְנָה בְּךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, וּבְצַדִּיקֶיךָ הָאֱמִתִּיִּם, וּבְתוֹרַתְךָ הַקְדוּשָׁה, בְּתוֹרַה
 שֶׁבְכָתָב וְתוֹרָה שֶׁבְעַל פִּה, וּבְכֻלְלֵיזוֹת עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל הַקְדוּשָׁה. בְּאַמַּת וּבְלֵב שְׁלֵם.

וּבְכֵן רַחֵם עָלֵינוּ, וְשִׁמְרֵנוּ וְתַצִּילֵנוּ בְּרַחֲמֵיךְ הַרְבִּים מִמַּנְהִיגֵי שָׁקֶר, מִמַּנְהִיגֵים
 אֶכְזָרִים, מִפְּרַנְסִים הַמְתַּנְּאִים עַל הַצְּבוּר שְׁלֵא לְשֵׁם שָׁמַיִם. הַרוֹדְפִים אַחַר
 הַכְּבוֹד לְהִנָּאֵתָם וְתוֹלֵן רְדִיפָתָם בְּרַחֲמֵנוּת, כְּאִלוּ הֵם רוֹצִים לְרַחֵם עַל הָעוֹלָם
 לְהַנְהִיגֵם. אֲשֶׁר בְּאַמַּת הֵם רְחוּקִים מִזֶּה, וְאֵינָם יְכוּלִים לְהַנְהִיג אֶת עַצְמָן מִכָּל שִׁפְן
 אַחֲרֵיהֶם. וְלֹא נִתֵּן לָהֶם הַגְּדֻלָּה מִן הַשָּׁמַיִם כָּלֵל. רַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֵיךְ הַרְבִּים, וְתַצִּילֵנוּ
 מֵהֵם וּמִהַמוּנָם, וְתַכְפֹּל וְתִשְׁבֵּר וְתַכְנִיעַ גְּדֻלָּתָם וּמִמְשַׁלְתָּם מִן הָעוֹלָם.

וְעֲזָרְנוּ בְּרַחֲמֵיךְ הַרְבִּים, וְהַצַּל אוֹתִי וְאֶת זְרַעִי וְכֵל עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל מִתַּאֲוָה רָעָה
 הַזֹּאת שֶׁל פְּרַנְסוֹת וּמַנְהִיגוֹת, שִׁמְרֵנִי וְתַצִּילֵנִי וּמְלַמְנִי, שְׁלֵא יַעֲלֶה עַל לִבִּי
 שׁוּם תַּאֲוָה וְחִמְדָּה וְשׁוּם מַחְשְׁבָה כָּלֵל שֶׁל פְּרַנְסוֹת וּמַנְהִיגוֹת וְרֵאשׁוֹת וְהַתְנַשְׂאוֹת,
 וְלֹא אֶרְדֵּף אַחַר הַכְּבוֹד לְעוֹלָם.

וְעֲזָרְנִי בְּרַחֲמֵיךְ הַרְבִּים לְמַעַנְךָ, וְזַכְּנִי לְשׁוּב בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ מִהֲרָה, בְּאַמַּת
 וּבְלֵב שְׁלֵם. וְתֵן כָּלִבִּי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ, וְכוּף אֶת יָצְרִי לְהַשְׁתַּעֲבֵד לְךָ, וְתִתֵּן
 לִי כֹחַ וְגִבּוּרָה דַקְדוּשָׁה לְכַבֵּשׁ אֶת יָצְרִי וּלְשַׁבֵּר תַּאֲוֹתַי הַרְעוּת, וְלַהֲמַשִּׁיךְ עַצְמוֹ
 רַק אֶל הַתְּכִלִּית הָאֱמִתִּי. וְאִזְכֶּה לְקַשֵּׁט עַצְמוֹ וּלְקַשֵּׁט אַחֲרָיו הַרְבֵּה לְקַרְבָּם
 וּלְהַכְנִיפָם לְתוֹךְ הַקְדוּשָׁה לְקַרְבָּם אֶל הַתוֹרָה וְאֶל הַעֲבוּדָה הָאֱמִתִּיּוֹת בְּרְצוֹנְךָ הַטּוֹב.

וּזְכַנּוּ בְּרַחֲמֵיךְ הַרְבִּים לְאַהֲבַת חֻכְמִים אֱמִתִּיִּם, וְאִזְכֶּה לְכַבֵּד אוֹתָם בְּכָל מִינֵי
 כְּבוֹד וּפְאָר, וּלְמַסֵּר נַפְשִׁי עֲבוּרָם. וְתִתֵּן לִי כֹחַ לְסַפֵּר פִּי כָּל דּוֹבְרֵי שָׁקֶר,
 הַמְּבֹזִים וּמְחַרְפִּים אוֹתָם. וְתַעֲזָרְנִי לְהַתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם לְנַצְחָם וּלְשִׁבְרָם וְלְהַשְׁפִּילָם
 וּלְהַכְנִיעֵם עַד עָפָר.

חֹסֶם וְחֹמֶל עָלֵי וְזַכְּנִי לְבֹא מִהֲרָה לְכָל מַה שֶׁבִּקְשָׁתִי מִלְּפָנֶיךָ, וְאִזְכֶּה לְבֹא חֵישׁ
 קַל מִהֲרָה אֶל הַתְּכִלִּית הָאֱמִתִּי לְתַכְלִית הַטּוֹב הַנִּצְחִי. וּמַעֲתָה תִּהְיֶה בְּעֲזָרִי,
 שְׁלֵא אַעֲשֶׂה עוֹד שׁוּם דָּבָר שֶׁאֵין בוֹ הַשְּׁגַת הַתְּכִלִּית הָאֱמִתִּי. וְאַבְלָה כָּל יָמֵי וְשָׁנוֹתַי

רק בשביל השגת התכלית האחרון האמתית, ותוכני להשיגו באמת, בחיים חיותי בגופי הזה, קדם שאסתלק מן העולם הזה. ותצילני שלא אצטרך להתגלגל, חס ושלום, בגוף אחר בשביל השגת התכלית הזה. רק אֶזְכֶּה להשיגו בעצמי בעולם הזה בחיים חיותי, ברחמיך הרבים ובחסדיך הגדולים למענך ולמען הצדיקים האמתיים, ולא למעני בלל. ואזכה ברחמיך לחיי עולם הבא בלי שום צער גהנם וחרוט הקבר. ותחנני ברחמיך לחיים טובים וארבים, לחיים נצחיים, לעולם שכלו טוב וכלו ארף. "בחסדיך תיני ואשמרה עדות פיה, תודיעני אורח חיים שבע שמחות את פניך נעימות בימנך נצח, יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהנה צורי וגואלי":

עד הנה עזרנונו רחמיך לסיים מאמרי המושטעי, אשר הסתירו בהם גנזיא דמלכא בלהו תנאי ובלהו אמוראי. בען אציתו למלוי דנפקין בהדרתא, שפר עלה לחוניה באפי מלכותא. בהכמתא יגלה לבון קצת להודעותא, גדלת הבורא גניזין עלאין הצפונים בספרא דצניעותא. אתיא ותמהיא די עבד עמנא אלקא שמיא לגלות לנו עטין דאורייתא, בדרך נפלא ונורא השוה לכל נפש לזכות להתקרב על-ידם לדי ברא פלא למעבד לה רעותא. בריך שמה לעלא מן כל ברכתא ושירתא:

ספרא דצניעותא

תפלה לחבקוק הנביא על לא הוי מתקלא, לא הוי משגיחין שגינות וכו': (חבקוק ג)

איתא בספרא דצניעותא, פרקא א פי קשה להעולם: על מה צריך קדמא (זוהר תרומה דף קעו): עד לנסע להצדיק לשמע מפיו.

הלא אֶפְשֶׁר לְעֵין בְּסַפְרִים דְּבַרֵּי מוֹסֵר, אֶךְ בְּאֵמַת הוּא תוֹעֵלַת גְּדוּל, כִּי יֵשׁ חֲלוּק גְּדוּל בֵּין הַשּׁוֹמֵעַ מִפִּי הַצְּדִיק־הָאֵמֶת בְּעֶצְמוֹ וּבֵין הַשּׁוֹמֵעַ מִפִּי אֲחֵר הָאוֹמֵר בְּשֵׁמוֹ, מִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֹׁמֵעַ מִפִּי שֶׁשָּׁמַע מִפִּי הַשּׁוֹמֵעַ, כִּי יוֹרֵד בְּכָל פַּעַם מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, רְחוּק מִפִּי הַצְּדִיק. וְכֵן בֵּין הַשּׁוֹמֵעַ מִפִּי הַצְּדִיק לְמַעַין בְּסֵפֶר הוּא חֲלוּק גְּדוּל בְּיוֹתֵר:

ב כִּי צָרִיךְ לְזַכֵּךְ אֶת הַפְּנִים, שְׂיֻכַּל כָּל אֶחָד לְרֹאוֹת אֶת פְּנֵי בְּפָנִים שְׁלוֹ כְּמוֹ בְּמִרְאָה, עַד אֲשֶׁר בְּלֹא תוֹכַחָה וּבְלֹא מוֹסֵר יִתְחַרֵּט חִבְרוּ תַכְּף עַל מַעֲשָׂיו, רַק מִמָּה שְׂיֻבֵּיט בְּפָנִים שְׁלוֹ, כִּי עַל־יְדֵי שְׂיֻבֵּיט בְּפָנִים שְׁלוֹ יֵרָאֶה אֶת עֶצְמוֹ כְּמוֹ בְּמִרְאָה, אֵיךְ פְּנֵי מְשַׁקֵּעַ בַּחֲשָׁךְ:

ג כִּי גְדֹל יִקָּר הַעֲרָף שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, שְׁבוּ נִבְרָא הָעוֹלָם, כְּמֵאֹמֵר חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה (ב"ר פ"ח, הובא בפירוש"י): לְזֵאת יִקְרָא אֲשֶׁה, כִּי מֵאִישׁ לִקְחָה זֹאת (בראשית ב) - לְשׁוֹן נוֹפֵל עַל לְשׁוֹן, מִכָּאֵן שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם בְּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ. וְזֶה בְּחִינַת חוּהָ, בְּחִינַת (תהלים יט): וְלִילָה לְלִילָה יַחְוָה; הֵינּוּ בְּחִינַת הַדְּבוּר שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, שְׁבוּ נִבְרָא הָעוֹלָם. וְזֶה בְּחִינַת: לְזֵאת יִקְרָא אֲשֶׁה; הֵינּוּ הַדְּבוּר, כְּמוֹ (בראשית

מט): וְזֹאת אֲשֶׁר דָּבַר לָהֶם. וְעַל־יְדֵי לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ רוֹמְמָנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת, שְׁכָל הַלְשׁוֹנוֹת הָעַמִּים נוֹפְלִים עַל־יְדֵי לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, הֵינּוּ שֶׁהֲרַע שֵׂישׁ לְהַלְשׁוֹן שֶׁל הָאֵמֶה אַחִיזָה בּוֹ נִתְבַטַּל וְנוֹפֵל עַל־יְדֵי לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, וְאֵין לוֹ שְׁלִיטָה עַל יִשְׂרָאֵל, וְזֶה בְּחִינַת: לְשׁוֹן נוֹפֵל עַל לְשׁוֹן. וְהֲרַע הַפּוֹלֵל, שְׁכָל הַרְעוֹת שֶׁל שְׁבָעִים לְשׁוֹן כְּלוּלִין בּוֹ, דְּהֵינּוּ תְּבַעֲרַת הַמְּדוּרָה שֶׁל תְּאֻזַּת נְאוּף, שְׁכָל הַשְּׁבָעִים לְשׁוֹן מְשַׁקְעִין וְכְלוּלִין בּוֹ, נוֹפֵל וְנִתְבַטַּל, וְאֵין לוֹ שְׁלִיטָה עַל־יְדֵי לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ. וְזֶה בְּחִינַת מְדוּרָה שֶׁל שְׁבָעִין כּוֹכְבֵין הַנְּזָכָר בְּזֵהֵר הַקֹּדֶשׁ (ויקהל דף רג), הֵינּוּ הַרַע הַפּוֹלֵל, שֶׁהוּא תְּבַעֲרַת הַמְּדוּרָה שֶׁל תְּאֻזַּת נְאוּף, שְׁכָל הַשְּׁבָעִין אֵמוֹת כְּלוּלִין בּוֹ. וְזֶה בְּחִינַת חֲשָׁמ"ל: חֵיוֹת אֵשׁ מִמְּלָלוֹת (חגיגה יט); חֵיוֹת אֵשׁ - בְּחִינַת חוּהָ, אֲשֶׁה; הֵינּוּ בְּחִינַת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ כְּנ"ל, שְׁעַל־יְדוֹ מִתְמַלֵּל וּמְשַׁתְּבֵר אֵשׁ הַמְּדוּרָה שֶׁל שְׁבָעִין כּוֹכְבֵין. וְזֶה בְּחִינַת מ"ל מַחֲשָׁמ"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת מְדוּרָה שֶׁל שְׁבָעִין כּוֹכְבֵין, שְׁנֵתְמַלֵּל וְנִתְבַטַּל עַל־יְדֵי לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, כִּי עַל שֵׁם זֶה נִקְרָא לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, כִּי כָּל מְקוֹם שֶׁאֵתָּה מוֹצֵא גְּדֵר עֲרוּהָ אֵתָּה מוֹצֵא קֹדֶשָׁה (מ"ר קדושים פ' כד). וְזֶה שְׁפָרֵשׁ רִש"י (בראשית שם): עַל כֵּן יַעֲזֹב־אִישׁ אֶת אָבִיו

שְׁכָתוֹב (בראשית מה): פִּי פִי הַמְדַבֵּר
 אֲלֵיכֶם - בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, עַל כֵּן כְּתוּב
 בּוֹ (שם מא): הַנִּמְצָא כִּזְה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ
 אֱלֹקִים בּוֹ, רוּחַ אֱלֹקִים הֵינּוּ תִקּוּן
 הַבְּרִית, בְּבַחֲיִנַת: וְלֹא קָמָה עוֹד רוּחַ
 בְּאִישׁ, כִּי בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ תְּלוּי תִקּוּן
 הַבְּרִית, בְּבַחֲיִנַת: מִכָּאן שְׁנֵאִסֵּר לָהֶם
 עֲרִיּוֹת, כִּי זֶה בְּלֹא זֶה אִי אֶפְשָׁר
 לְהִיּוֹת, הֵינּוּ תִקּוּן הַבְּרִית וּשְׁלֵמוֹת
 לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ הֵם תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה, וְזֶה
 (משלי כט): וְרַעַה זֹנוֹת יֹאבֵד הוֹן; אֵל
 תִּקְרִי מֵהוֹנֶךָ אֲלֵא מְגֻרֹנֶךָ^(א), שְׁהוּא
 בְּחִינַת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, כִּי מִי שֶׁפִּגְּם
 בְּבְרִית מֵאֲבֵד לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, וְזֶה (שם ג):
 כִּפֵּד אֶת ה' מֵהוֹנֶךָ - כִּפֵּד דִּיקָא, כִּי
 בּוֹ תְלוּי בְּחִינַת כְּבוֹד, כִּי הִפָּךְ הַכְּבוֹד
 הֵם חֲרָפוֹת וּבְזִיווּנוֹת. וְהֵם תּוֹלִים
 בְּמָקוֹם עֲרִיּוֹן, כְּמוֹכָא בְּתִקּוּנִים (תִּיקוּן
 נח): וְלֹא יִתְבַּשְׁשׁוּ - אֵין בְּשֵׁת אֲלֵא
 בְּמָקוֹם עֲרִיּוֹן; עֲרִיּוֹן הוּא פִּגְּם
 הַבְּרִית, בְּבַחֲיִנַת עֲרָלָה, בְּחִינַת
 (בראשית לד) כִּי חֲרָפָה הִיא לָנוּ, וְזֶה:
 כִּפֵּד - שְׁהוּא הִפָּךְ שֶׁל חֲרָפוֹת
 וּבְזִיווּנוֹת, שְׁהוּא תּוֹלָה בְּהוֹנֶךָ, הֵינּוּ
 בְּגֻרֹנֶךָ, שְׁהוּא שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ
 פְּנִ"ל. וְשֵׁם יוֹסֵף, עַל שֵׁם שְׁלֵמוֹת
 לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, שְׁהוּא תִקּוּן הַבְּרִית,
 בְּבַחֲיִנַת (שם ו): אֶסֶף אֱלֹקִים אֶת

וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ - מִכָּאן
 שְׁנֵאִסֵּר לָהֶם עֲרִיּוֹת, רוּחַ־הַקֹּדֶשׁ
 אוֹמֵרֵת כֵּן; רוּחַ־הַקֹּדֶשׁ הֵינּוּ לְשׁוֹן
 הַקֹּדֶשׁ^(כ), כְּמוֹ (תהלים לג): וּבְרוּחַ פִּי
 כָּל צָבָאָם, שְׁעֲלִי־יְדֵי לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ
 נִאָּסֵר וְנִתְקַשֵּׁר הַתְּאוּהָ שֶׁל תְּאוּת
 נֶאֱוָף, הֵינּוּ הַמְדוּרָה שֶׁל שְׁבַעֲיָן
 כּוֹכְבֵינִי, שְׁאִין לוֹ שְׁלִיטָה עַל יִשְׂרָאֵל
 עַל־יְדֵי לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, בְּבַחֲיִנַת לְשׁוֹן
 נוֹפֵל עַל לְשׁוֹן פְּנִ"ל, שְׁהַרוּחַ שְׁטוּת^(כא)
 נִתְבַּטַּל עַל־יְדֵי רוּחַ־הַקֹּדֶשׁ, וְזֶה
 בְּחִינַת תִּקּוּן הַבְּרִית, שְׁהוּא בְּחִינַת
 רוּחַ־הַקֹּדֶשׁ, בְּבַחֲיִנַת וְלֹא קָמָה עוֹד
 רוּחַ בְּאִישׁ (כְּמוֹ שְׁדַרְשׁוּ רַבּוּתֵינוּ ז"ל זְבַחִים קטז),
 וְזֶה: וַיִּסְגֵּר בְּשׂוֹר תַּחֲתָנָה - לֹא נִצְרָכָה
 אֲלֵא לְמָקוֹם הַחֲתָךְ (בְּרִכוֹת סא), הֵינּוּ
 חֲתוּף הַדְּבִיר, וְזֶה (שם): וַיִּבֶן - עֲשָׂאָה
 כְּאוֹצָר, שְׁעֵקֶר עֲשִׂיָה וְתִקּוּן שֶׁל לְשׁוֹן
 הַקֹּדֶשׁ תּוֹלָה בְּיִרְאֵת ה' הִיא אוֹצָרוֹ
 (ישעיהו לג), כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (קהלת יב): סוּף
 דָּבַר הַפֶּל נִשְׁמָע, אֶת הָאֱלֹקִים יִרָא.
 וְזֶה: כְּאוֹצָר שֶׁל חֲטִים; הֵינּוּ הִירְאָה
 הוּא אוֹצָר, שְׁבוֹ תְלוּי עֲשִׂיָה וְתִקּוּן
 שֶׁל חֲטָה - כ"ב אוֹתִיּוֹת שֶׁל לְשׁוֹן
 הַקֹּדֶשׁ (תִּיקוּן טז), וְזֶה בְּחִינַת (תהלים ס):
 אֱלֹקִים דָּבַר בְּקֹדֶשׁוֹ - שְׁדַבֵּר הַקֹּדֶשׁ
 תּוֹלָה בְּאֱלֹקִים יִרָא. וַיּוֹסֵף, עַל־יְדֵי
 שְׁהִיָּה לוֹ שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, כְּמוֹ

(א) עֵיין זוּהַר אַחֲרֵי דָף סא. (ב) סוּטָה דָף ג. (ג) עֵיין מִשְׁלֵי ג' בְּהַגָּה בְּרַש"י שֵׁם, וְכֵן הוֹכָא בְּבֵאר הֵיטֵב או"ח סִימָן נג בְּשֵׁם הַפְּסִיקָתָא. אִמְנָם בְּפְסִיקָתָא עֲצֻמָּה אִיתָא מִמָּה שְׁחַנְךָ, אִם נָתַן לָךְ קוֹל עֵרֵב וְכוּ'.

אשה חכמה, שכלו טוב, ובין לשון של שבעין עממין, שכלו רע:

ועץ הדעת טוב ורע, זה לשון **תרגום**, שהוא אמצעי בין לשון הקדש ובין לשון של שבעין עממין. ולשון עממין, כשרוצים לינק מלשון הקדש, אי אפשר להם לינק ממנו אלא על-ידי לשון תרגום. לשון תרגום הוא בחינת אשה משפלת (משלי יט), בחינת משפיל על-ידי תרגמן (פסחים קיז), כי לשון תרגום יש בו טוב ורע - לפעמים הוא בחינת משפיל, ולפעמים הוא בחינת משפיל. ואשת פסילות הזאת היא מפתה את האשה חכמה על-ידי אשה משפלת, כי עקר תגברת הקלפה אינו אלא על-ידי לשון תרגום, בבחינת (דברים כו): ארמי אבד אבי; ובבחינת (במדבר כג): מן ארם ינחני בלק; שהוא לשון תרגום, שהוא לשון ארמי, שדרך שם מתעוררים לינק מהקדשה. ועקר בנינה ושלמות של לשון הקדש אינו אלא על-ידי שמפילין הרע של התרגום ומעלין את הטוב שבתרגום ללשון הקדש, שעל-ידי זה נשלם לשון הקדש. ולכן הארמי, שהוא ארמי אבד אבי הנ"ל, רצה לינק

חרפתי; כי בו תלוי כבוד, כי אין בשת אלא במקום עריין כנ"ל. ונחש, שהוא הרע הכולל הנ"ל, כשאין שלמות בלשון הקדש, אזי הוא הולך ושולט על לשון הקדש, בבחינת: נחש שלטנותה על בשרא (י), הינו בחינת חוה הנ"ל, שהיא בשר מבשרו (י), בבחינות (חגי ב): בשר קדש (ירמיה יא, וכמובא בזהר הקדוש). וזה בחינת נחש שפתה לחוה והטיל בה זחמא (י), שהוא הרוח סערה (י), הרוח שטות, אשת פסילות (משלי ט), והולך ומפתה את הרוח הקדש, שהוא לשון הקדש, אשה חכמה (י), בבחינת חכמות נשים (משלי יד), ומטיל בה זחמא. וזה בחינת (בראשית ד): לפתח חטאת רבץ; לפתח - הינו פתחי פיר (ט) של לשון הקדש, שהחטאת הזה רובץ לינק ממנו:

ד ודע, שאשת פסילות הזאת, שהוא פללות הרע של שבעים לשון, אי אפשר להם לינק מאשה חכמה, מלשון הקדש הנ"ל, אלא על-ידי בחינת עץ הדעת טוב ורע, שעל-ידו הוא מפתה את הלשון הקדש ומטיל בה זחמא. ועץ הדעת, שיש בו שני פחות, שהן טוב ורע, הוא אמצעי בין לשון הקדש, שהוא

(ד) עיין זוה"ק נח ס"ה ע"א, פקודי רסט ע"א. (ה) בראשית ב. (ו) שבת קמו. (ז) יחזקאל א. (ח) שמואל ב. יד. (ט) מיכה ז.

שבתרדמה ופי זכה לברר את
בחינת לשון התרגום, את בחינת
התרדמה, דהינו להעלות הטוב שבו
ללשון הקדש ולהפיל הרע שבו,
שזהו בחינת שלמות לשון הקדש
על-ידי לשון תרגום פנ"ל, ועל פנ
היה יודע לפתור החלום שבשנה
ותרדמה, שהוא בחינת תרגום, פי
היה יודע לברר הטוב והאמת שיש
בהחלום, שהוא בחינת תרדמה,
בחינת תרגום, פי הוא זכה לברר את
לשון תרגום, שזהו עקר בחינת
שלמות לשון הקדש על-ידי התרגום
שזכה לזה פנ"ל:

ה וזה בחינת מקרה לילה^(יב),
שהרוח סגרה, הינו הרוח
שטות, הינו השבעים לשון, עולה
על-ידי תרגום, על-ידי תרדמה, על-
ידי שנה, ויונק מלשון הקדש, מרוח
הקדש, מברית קדש. פי מי שיש לו
שלמות לשון הקדש, מקרר את
חמימותו בלשון הקדש, בבחינת
(תהלים לט) חם לבי בקרבי וכו', דברתי
בלשוני; שמקרר חמימותו בדבור
של לשון הקדש, בבחינת: זאת
הפעם עצם מעצמי, מכאן
שנתקררה דעתו בחוה (יבמות סג). אבל
מי שאין לו שלמות לשון הקדש,

מהקדשה על-ידי התרגום, ועל פנ
קרא לו יגר שהדוּתא (בראשית לא);
ויעקב היה מעלה את התרגום
ללשון הקדש, ועל פנ קרא לו גלעד,
בלשון הקדש. וזה (שם ב): ויפל ה'
אלקים תרדמה, מספר תרגום,
פמובא^(י), פי על-ידי התרגום, עקר
בנינה של לשון הקדש. ועל-ידי
שמעלין את הטוב שבתרגום ללשון
הקדש ומפילין הרע שבו, נופלין כל
השבעים לשון, בבחינת לשון נופל
על לשון. וזה: ויפל - נוטריקון: פה
להם ולא ידברו^(יא); פי על-ידי
בחינת תרדמה, שהוא בחינת לשון
תרגום, שעל-ידי זה עקר בנינה של
חוה, שהוא בחינת לשון הקדש,
על-ידי שמעלין הטוב שבו ומפילין
הרע שבו פנ"ל, על-ידי זה נופלין כל
השבעים לשון, בבחינת: פה להם
ולא ידברו - ראשי תבות ויפל וכו'
פנ"ל. ויוסף, על-ידי שהיה לו
שלמות לשון הקדש, על-ידי זה היה
יכול לפשר חלמיו, פי עקר החלום
הוא בשנה, הינו בתרדמה, ושלמות
לשון הקדש הוא על-ידי תרדמה,
שהוא בחינת תרגום פנ"ל, ועל פנ
יוסף, שזכה לשלמות לשון הקדש,
שעקר שלמותו על-ידי תרדמה
פנ"ל, על פנ היה יודע לפשר חלמיו

(י) עיין לק"ת להאריז"ל פ' ואתחנן. (יא) תהלים קטו, קלה. (יב) דברים כג.

אזי הרוח סערה מקרר אותו
 במקרה-לילה בשנה, בבחינת (דברים
 כח) אשר קרף בדרך - לשון קרירות;
 בדרך הוא בחינת (משלי ל): כן דרך
 אשה מנאפת - שהרוח סערה הולך
 דרך התרגום, שהוא בחינת נגה,
 ויונק מן החשמ"ל הנ"ל: ואלישע
 היה יורש מאליהו רוח הקדש, ועל-
 ידיה היה מקבל ממנו שלמות
 לשון הקדש, בבחינת (מלכים ב): ויהי
 נא פי שנים ברוחך אלי, פי שנים,
 הינו לשון הקדש, כי שנים מקרא
 ואחד תרגום (ברכות ח), על-ידיה
 פתיב בה (שם ד): איש קדוש עבר
 עלינו תמיד - שלא ראתה קרי על
 סדינו (ברכות י), כי על-ידי שלמות
 לשון הקדש נצולין ממקרה-לילה
 כנ"ל, כי על-ידי שלמות לשון הקדש
 זוכין לתקון הברית כנ"ל, כי עקר
 שלמות לשון הקדש הוא על-ידי
 תרגום, שהוא בחינת תרדמה ושנה,
 דהינו על-ידי שמבררין את בחינת
 התרגום, בחינת התרדמה כנ"ל, ועל
 כן אז נצולין ממקרה-לילה
 שבתרדמה כנ"ל. וזה שפקש דוד
 (תהלים קמ): ראש מסבי עמל שפתימו
 יכסמו. ראש מסבי הוא בחינת (יחזקאל
 א): נגה לו סביב, שהוא ראש
 המסבבין את הקדשה; עמל
 שפתימו יכסמו - העמל והרע שבו

יתבטל. ועל שאר לשונות העמים,
 שהם בחינת מדורה של שבעין
 כוכבין הנ"ל: ימוטו עליהם גחלים,
 כי מהאש יצאו והאש תאכלם (יחזקאל
 טו). הינו כי בחינת נגה, שהוא בחינת
 תרגום, צריכין שיתברר, שיפל הרע
 שבו, והטוב שבו יתברר ויעלה
 ויהיה נכלל בתוך הקדשה, הינו
 בלשון הקדש, שזהו בחינת שלמות
 לשון הקדש על-ידי לשון תרגום
 כנ"ל. ושאר לשונות העמים, שהם
 בחינת רע גמור, צריכין לכלותם
 לגמרי, בבחינת: ימוטו עליהם
 גחלים וכו' כנ"ל. וזה בחינת
 שלהובא דאשא היורדת בערב-שבת
 על ראש הקלפות, שלא יכללו בנגה
 לינק מהקדשה. פרוש, כי בערב-
 שבת, בכניסת שבת, נכלל נגה
 בקדשה, ואז רוצין גם שאר הקלפות
 הטמאות לגמרי לעלות אל הקדשה,
 ואז יורד שלהובא דאשא על ראשם
 ונופלים למטה, שזהו סוד פונת
 רחיצת מים חמין בערב-שבת,
 כמבאר בפונות. וזהו בחינה הנ"ל,
 שצריכין לברר הטוב שבתרגום
 שהוא בחינת נגה, שיהיה נכלל
 בלשון הקדש, ושאר לשונות
 העכו"ם, שהם בחינת רע גמור,
 צריכין להפילם ולבטלם לגמרי, הינו
 כנ"ל:

בְּרֵאשִׁית שֵׁשׁ בְּכָל דְּבַר, אֲזִי אֲכִילְתּוֹ
 וּשְׂתִיתוֹ וְכָל תַּעֲנוּגָיו אֵינוֹ אֶלָּא
 מֵהִתְנוּצְצוֹת הָאוֹתִיּוֹת שֶׁבְּאֲכִילָה
 וּשְׂתִיָּה, בְּבַחֲנֵת (רות ג): וַיֹּאכַל וַיִּשֶׁת
 וַיֵּיטֵב לָבוֹ. וַיֵּיטֵב לָבוֹ, הֵינּוּ בְּחִינַת
 הַתְּנוּצְצוֹת הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל ל"ב
 [שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם] אֱלֹקִים שֶׁבְּמַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית שֵׁשׁ בְּכָל דְּבַר. וְזֶהוּ: וַיֵּיטֵב
 לָבוֹ, אֵין טוֹב אֶלָּא אוֹר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
 (בְּרֵאשִׁית א): וַיֵּרָא אֱלֹקִים אֶת הָאוֹר כִּי
 טוֹב. וְזֶהוּ: וַיֹּאכַל וַיִּשֶׁת וַיֵּיטֵב לָבוֹ,
 שֶׁהִיָּתָה אֲכִילְתּוֹ וּשְׂתִיתוֹ מֵהָאֶרֶת
 וְהִתְנוּצְצוֹת הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל ל"ב
 אֱלֹקִים שֶׁבְּסַעֲדָתוֹ שְׂאוּכָל. וְזֶה:
 וַיֵּיטֵב לָבוֹ - זֶה בְּרַפְתְּ הַמְּזוּן (זוהר ויקהל
 ק"ח. וּמ"ד רות פ' ה), שֶׁהִיָּתָה אֲכִילְתּוֹ
 וּשְׂתִיתוֹ מֵהִתְנוּצְצוֹת הָאוֹתִיּוֹת שֵׁשׁ
 בְּהֶאֱכִילָה וּשְׂתִיָּה, שְׁזָהוּ בְּחִינַת
 בְּרַפְתְּ הַמְּזוּן, כִּי הַמְּזוּן נִתְבָּרַךְ עַל־
 יְדֵי שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, עַל־יְדֵי
 שְׁמַעוֹרְרִין וּמְאִירִין אֶת הָאוֹתִיּוֹת
 שֵׁשׁ בְּכָל דְּבַר, וּמִשָּׁם צְרִיכִין
 שְׂתִיָּה עֶקֶר הֶאֱכִילָה וּשְׂתִיָּה וּשְׂאָר
 הַתַּעֲנוּגִים כִּנ"ל:

ח **זָכַל** חָכֵם פְּשוּט [פְּרוּשׁ, שֶׁהוּא חָכֵם
 לְבַד אֶפְעֵל־פִּי שְׂאִינוֹ צְדִיק]
 יְכוּל לִידַע הָאוֹתִיּוֹת שֶׁבוֹ נִבְרָא
 הַדְּבַר הַזֶּה שְׂאוּכָל. כִּי מִי שֶׁיִּוְדַע
 הַכַּחַח שֶׁל מְתִיקוֹת וּמְרִירוֹת, חֲרִיפוֹת

ו **וּכְשֶׁמַּעֲלָה** הַטּוֹב שֶׁבְּתַרְגוּם
 וּמִשְׁלִים אֶת
 הַלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, שָׁבוּ נִבְרָא הָעוֹלָם,
 עַל־יְדֵי־זֶה נִתְעוֹרְרִין וְנִתְגַּדְּלִין הַכַּחַח
 שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שֵׁשׁ
 בְּכָל דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם. כִּי כָּל דְּבַר, יֵשׁ
 בּוֹ פְּמָה צְרוּפֵי אוֹתִיּוֹת שֶׁבוֹ נִבְרָא זֶה
 הַדְּבַר, וְעַל־יְדֵי שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ
 עַל־יְדֵי לְשׁוֹן תַּרְגוּם, עַל־יְדֵי־זֶה
 נִתְעוֹרְרִין וְנִתְגַּדְּלִין הַכַּחַח שֶׁל אֱלוֹ
 הָאוֹתִיּוֹת שֵׁשׁ בְּכָל דְּבַר וְדְבַר. וְזֶה
 (בְּמִדְבַר יד): וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כַּחַח ה' כַּאֲשֶׁר
 דְּבַרְתָּ לְאִמֹר. לְאִמֹר - דָּא גְלוּי עֲרִיּוֹת
 (כְּסֵאֲרָז"ל סְנַחֲדְרִין נ), הֵינּוּ בְּחִינַת הַמְּדוּרָה
 שֶׁל שְׁבַעֵין כּוֹכְבֵין הַנ"ל, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת תַּאֲוֹת נְאוּף, שֶׁנִּתְבַּטַּל עַל־יְדֵי
 הַדְּבוּר שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ כִּנ"ל. וְזֶהוּ:
 כַּאֲשֶׁר דְּבַרְתָּ לְאִמֹר - הֵינּוּ כְּפִי
 הַדְּבוּר שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, שֶׁעַל־יְדֵי
 נְאֻסֵר עֲרִיּוֹת וְנִתְבַּטַּל תַּאֲוֹת נְאוּף
 כִּנ"ל, כְּמוֹ כֵן יִגְדַּל כַּחַח ה', כִּי כְּפִי
 הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁמִּשְׁלִים אֶת הַדְּבוּר שֶׁל
 לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁבִירַת
 וּבְטוּל תַּאֲוֹת נְאוּף, כֵּן נִתְגַּדַּל
 וְנִתְעוֹרֵר כַּחַח ה' שֶׁבְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית,
 שֶׁהֵם הָאוֹתִיּוֹת שֵׁשׁ בְּכָל דְּבַר וְדְבַר
 שֶׁבְּעוֹלָם, כִּנ"ל (יג):

ז **וּמִי** שֶׁיְכוּל לְהִתְעוֹרֵר הַתְּנוּצְצוֹת
 הָאוֹתִיּוֹת שֶׁבְּכָל מַעֲשֵׂה

דבר אחר, כְּדִי שִׁיְהִי לּוֹ פֶחַ וְרִיחַ וְטַעַם וּתְמוּנָה אַחֲרַת כְּפִי אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת, וְכֵן בְּכָל דְּבַר שֶׁבָעוּלָם. וְיָמִי שֶׁהוּא חָכֵם לְבַד, יְכוּל לְהִבִּין פֶּלֶא זֹאת בְּחֻכְמָתוֹ, שִׁידַע הָאוֹתִיּוֹת שִׂישׁ בְּכָל דְּבַר כִּנּוּי: אֲבָל שִׁירְגִישׁ וַיִּתְעַנֵּג רַק מֵהַצְּרוּפֵי אוֹתִיּוֹת, בְּבַחֲיִנַת וַיֵּאֱכַל וַיִּשֶׁת כִּנּוּי, זֶה אֵי אֶפְשָׁר כִּי אִם לְמִי שֶׁהֵבִיא שְׁלֵמוֹת בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, וְהֵבִיא הַתְּנוּצָצוֹת חֲדָשׁ בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שֶׁל כָּל דְּבַר, הֵינּוּ בְּהָאוֹתִיּוֹת שִׂישׁ בְּכָל דְּבַר, זֶה יְכוּל לְקַיֵּם: וַיֵּאֱכַל וַיִּשֶׁת כִּנּוּי. [פְּרוּשׁ, כִּי עַל-יַדֵּי חֻכְמָה לְבַד יְכוּלִין לִידַע הָאוֹתִיּוֹת שִׂישׁ בְּכָל דְּבַר, כְּשִׁידַעְיִן כָּל הַנִּלְוֵי, דְּהֵינּוּ לְמִשְׁלַל כְּשִׁירְוֹאָה דְּבַר שֶׁטַעֲמוֹ מְתוּק, וַיִּודַע שְׁמַתִּיקוֹת - כַּחוֹ לְרַפָּה, וַיִּודַע מֵאִיזָה סְפִירָה נִמְשָׁךְ זֶה הַפֶּחַ שֶׁל הַמְּתִיקוֹת וְהַרְכוּף, כְּגוֹן מְסַפֵּירַת חֶסֶד, וַיִּודַע אִיזָה אוֹת מְכַבֵּב אוֹתִיּוֹת שִׁיךְ לְסַפִּירַת חֶסֶד - אֲזִי יִודַע שְׁאוֹתוֹ הָאוֹת מְלֻבֵּשׁ בְּדְבַר הַזֶּה, וְכֵן כִּי יִוצֵא בְּזֶה בְּכָל הַדְּבָרִים שֶׁבָעוּלָם וְכִנּוּי. אֲבָל אֶף-עַל-פִּי שֶׁהוּא חָכֵם גָּדוֹל כָּל כֶּף, שִׁידַע כָּל זֹאת בְּבִירוֹ, שִׁידַע הָאוֹתִיּוֹת שִׂישׁ בְּכָל דְּבַר (שֶׁצָּרִיכִין לָזֶה לְהִיּוֹת בְּקִי גָדוֹל מְאֹד בְּכָל חֻכְמַת הָאֱמֶת, שֶׁהוּא חֻכְמַת הַקְּבִלָּה, וּבְכָל חֻכְמַת הַטָּבַע וְהִיסוּדוֹת, כַּמּוּבָן לְמִשְׁכִּיל, שְׂאִי

וּמְלִיחוֹת, שֶׁזֶה מְרַבֵּךְ וְזֶה מְקַשֶּׁה, זֶה מְגַדִּיל וְזֶה מְקַטִּין, זֶה מְכוּוֹץ וְזֶה מְרַחֵב, וַיִּודַע הַתְּחַלְקוֹת הָאוֹתִיּוֹת, שֶׁנִּחְלָקִין לְשֵׁלֶשׁ אֲמוֹת אִמ"ש, וְשָׁבַע כְּפּוּלוֹת, וּשְׁנַיִם-עָשָׂר פְּשׁוּטוֹת, וַיִּודַע הָאוֹתִיּוֹת הַשִּׁיכִים לְכָל סְפִירָה וּסְפִירָה, וַיִּודַע כַּח שֶׁל כָּל סְפִירָה, שֶׁזֶה רַף וְזֶה קָשָׁה וְכוּ', אֲזִי עַל-יַדֵּי שֶׁטַעֲם אִיזָה דְּבַר אוֹ רֹאֵה אִיזָה דְּבַר, הוּא יִודַע וּמִבֵּין הַצְּרוּפֵי אוֹתִיּוֹת שָׁבוּ נִבְרָא זֶה הַדְּבַר. כִּי כָּל דְּבַר נִשְׁתַּנָּה בְּטַעֲמוֹ וְרִיחוֹ וּתְמוּנָתוֹ - הַכֹּל לְפִי צְרוּפֵי אוֹתִיּוֹת שֶׁל לִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, שֶׁשָּׁקַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּחֻכְמָתוֹ וּבְרִצּוֹנוֹ הַפְּשׁוּט כֶּף וְכָף אוֹתִיּוֹת שִׁיבְרָא בָהֶם דְּבַר זֶה, וְכָף אוֹתִיּוֹת שִׁיבְרָא בָהֶם דְּבַר זֶה. וְזֶה בַּחֲיִנַת חֲסָרוֹת וַיִּתְרוֹת וּנְקֻדּוֹת שִׂישׁ בְּהַתּוֹרָה, שֶׁהַכֹּל לְפִי הַמְּשַׁקֵּל, שְׁגוּרְעִין וּמוֹסִיפִין לְפִי הַמְּשַׁקֵּל, שְׁצָרִיךְ לְגַרֵעַ לְפַעֲמִים אוֹ לְהוֹסִיף לְפַעֲמִים אִיזָה אוֹת אוֹ נְקֻדָּה כְּדִי לְכוֹן הַמְּשַׁקֵּל שֶׁל פֶּחַ ה' - הַכֹּל לְפִי חֻכְמָתוֹ וּרְצוֹנוֹ, כִּי כֵן חִיבָה חֻכְמָתוֹ וּרְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ, שִׁישְׁקֵל כֶּף וְכָף אוֹתִיּוֹת וּנְקֻדּוֹת, וַיִּבְרָא בְּכַח הַזֶּה וְאוֹתִיּוֹת וּנְקֻדּוֹת אֵלּוֹ הַדְּבַר הַזֶּה, כְּדִי שִׁיְהִי לּוֹ טַעַם הַזֶּה וְרִיחַ הַזֶּה וּתְמוּנָה הַזֹּאת. וְכֵן שָׁקַל כֶּף וְכָף אוֹתִיּוֹת וּנְקֻדּוֹת אַחֲרוֹת וּבְרָא בָהֶם

אֶפְשָׁר לִידַע כֹּל זֹאת, כִּי אִם חָכֵם גָּדוֹל מְאֹד בְּקַבְלָה וּבִשְׂאֵר חֲכָמוֹת), אַף־עַל־פִּי־כֵן יִכּוֹל לֵהוּיֹת שְׂאֲכִילָתוֹ וּשְׂתִיתוֹ וְתַעֲנוּגָיו יֵהוּ עֲדִין מְגוּף הַדָּבָר, וְלֹא מֵהַתְּנוּצָצוֹת הָאוֹתִיּוֹת, כִּי לְזָכוֹת שִׁיֵּהוּ כֹל תַּעֲנוּגָיו רַק מֵהָאוֹתִיּוֹת שֶׁבְּכֹל דְּבָר, זֶה אֵי אֶפְשָׁר כִּי אִם כְּשִׁזְזוּחָה לְשִׁלְמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, דִּהְיִנוּ כְּשִׁזְזָה לְשִׁבֵּר תֵּאוֹת הַמִּשְׁגָּל לְגַמְרֵי וְלִהְשִׁלִּים אֶת הַלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, עַד שֶׁהִבִּיא הַתְּנוּצָצוֹת חֲדָשׁ בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, דִּהְיִנוּ בְּהָאוֹתִיּוֹת שִׁישׁ בְּכֹל דְּבָר. זֶה הַצְּדִיק שְׂאוּחִז בָּזָה, הוּא דִּיקָא זֹכָה לְזֹה, שְׂאִינוּ מְרַגֵּשׁ שׁוּם תַּעֲנוּג מִשׁוּם דְּבָר אֲכִילָה וּשְׂתִיָּה וּשְׂאֵר הַתַּעֲנוּגִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי אִם מֵהַתְּנוּצָצוֹת הָאוֹתִיּוֹת שִׁישׁ בְּכֹל דְּבָר, אֲשֶׁרִי לוֹ. וְזֶה בְּחִינַת: וּמִצִּיּוֹן יִסְעֶדְךָ

(תהלים כ) - שִׁיֵּהוּ סְעִדְתָּךְ, הֵינּוּ הָאֲכִילָה וּשְׂתִיָּה וְכֹל הַתַּעֲנוּגִים, מִצִּיּוֹן וְסִימֵן הָאוֹתִיּוֹת, הַמְצִינִים וּמִסְמָנִים בְּכֹל דְּבָר, כִּי הִטְעַם וְהָרִיחַ וְהַתְּמוּנָה הוּא צִיּוֹן וְסִימֵן עַל הָאוֹתִיּוֹת שִׁישׁ בְּדָבָר הַזֶּה. וְזֶה: יִשְׁלַח עֲזָרְךָ מִקֹּדֶשׁ; עֲזָרְךָ זֶה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ב) אֶעֱשֶׂה לוֹ עֵזֶר; בְּחִינַת חֲנוּה, הֵינּוּ לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ כִּנ"ל; וְזֶה מִקֹּדֶשׁ - בְּחִינַת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ. וְזֶה: יִשְׁלַח

ט וּמִי שְׂאוּחִז בְּמִדְרָגָה זֹ: וּמִצִּיּוֹן יִסְעֶדְךָ, מִזֶּה מֵאִיר לְבוֹ, כִּי שֵׁם הַלֵּב הוּא עַל־יְדֵי שְׂמֻקְבֵּל וְנִזּוֹן מִשׁוּפְרָא דְשׁוּפְרָא (י"י), מ"ב אֱלֹקִים שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, שֶׁהֵם בְּחִינַת הָאוֹתִיּוֹת שִׁישׁ בְּכֹל דְּבָר, שְׂפָלָם נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת ל"ב אֱלֹקִים שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. וְעַל־יְדֵי הַתְּנוּצָצוֹת הָאוֹר שְׂמֻקְבֵּל הַלֵּב מ"ב אֱלֹקִים חִנ"ל, עַל־יְדֵי־זֶה מִתְּנוּצֵץ פָּנָיו בְּאוֹר הַזֶּה, בְּבִחִינַת (מְשִׁלֵּי טו): לֵב שְׂמַח יִיטֵב פָּנִים, וְכִשְׂפָנָיו מְאִירוֹת בְּהַזְדַּכְכוֹת הַזֶּה, אֲזִי יוֹכֵל הָאֲחֵר לְרֹאוֹת פָּנָיו בְּפָנִים הַזֶּה כְּמוֹ בְּמֵרָאה, וְלִהְתַּחַרֵּט וְלִשׁוּב בְּתִשׁוּבָה כִּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים ח): פָּנִים בְּפָנִים דְּבָר ה' עִמָּכֶם, הֵינּוּ עַל־יְדֵי שִׁישׁ עִמָּכֶם דְּבוּר ה', הֵינּוּ שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, עַל־יְדֵי־זֶה מִתְּנוּצֵץ הַפָּנִים וּמְאִירוֹת כֹּל כְּף, עַד שִׁיּוֹכֵל לְהִתְרַאוֹת פָּנִים בְּפָנִים:

וְזֶה: עַד לֹא הוּי מִתְקַלָּא - הֵינּוּ שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, הַנִּקְרָא

מתקלא, על שם ששקל הקדוש-
ברוך הוא ברצונו האותיות כנ"ל,
בבחינת (אויב כח): לעשות לרוח
משקל, ששקל הקדוש-ברוך הוא כף
וכך אותיות לכל דבר ודבר, כדי
שיהיה לו טעם וריח ותמונה הזאת
כפי רצונו כנ"ל. וקדם שהיה הלשון
הקדש בשלמות לא הוי משגיחין
אפין באפין - עדין לא היה בבחינת
פנים בפנים, כי אי אפשר לזכות
לבחינת פנים מאירות הנ"ל, שהם
בחינת פנים בפנים, כי אם על-ידי
בחינת מתקלא, שהוא בבחינת
שלמות לשון הקדש כנ"ל, כי עקר
בחינת פנים בפנים הוא על-ידי:
דבר ה' עמכם כנ"ל. וזה: עד לא הוי
מתקלא, הינו בבחינת לשון הקדש,
שעקר שלמותו על-ידי תרגום,
שהוא נגה, הנקרא תקלא, כידוע:

וזהו החלוק בין השומע מפי הרב,
או מפי התלמיד, או מפי
הספר. כי הצדיקים הם גבורי כח
עשי דברו (תהלים קג), שהם עושים
ובונים הדבור של הקדוש-ברוך-
הוא, הינו הלשון-הקדש שבו נברא
העולם, בבחינות: נמלק בנשמותיהם
של צדיקים וברא את העולם (כד
פרשה ח), כי על-ידי השעשועים שראה
הקדוש-ברוך הוא שיקבל
מנשמותיהם של צדיקים, על-ידי-

זה: בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו
כל צבאם (תהלים לג), הינו שנעשה
הדבור של לשון הקדש, שבו נברא
העולם, כי הצדיקים הם בבחינת
עשי דברו, שהם עושים הדבור של
הקדוש-ברוך-הוא, שידבר ויברא את
העולם; וכל זה היתה קדם הבריאה.
גם עכשו, כשרוצים הצדיקים לשמע
איזה דבור מהקדוש-ברוך-הוא, הם
עושים תחלה את הדבור ובונים
אותו, הינו על-ידי מעשיהם הטובים
זוכים לשמע דבורים מהקדוש-
ברוך-הוא, נמצא שאלו הדבורים
נתהוו ונבנו על-ידם. וזה בבחינת
(תהלים קג): עשי דברו לשמע בקול
דברו - כשרוצים לשמע דבור
מהקדוש-ברוך-הוא, הם עושים
תחלה את הדבור בבחינת עשי דברו
כנ"ל, ואחר-כך שומעים אותו הדבור
מהקדוש-ברוך-הוא, בבחינת: לשמע
בקול דברו; כי בזה הדבור הקדוש-
ברוך-הוא מדבר עמם. ושלמות
הדבור של לשון-הקדש תליא
ביראה, בבחינת: עשאה כאוצר כנ"ל,
ויראה תליא באודנין (תיקון ע). נמצא
כשהצדיק שומע הדבור של תורה
מפי הקדוש-ברוך-הוא, יש להדבור
שלמות, כי הדבור תלוי ביראה,
והוא שומע הדבור בבחינת: לשמע
בקול דברו. נמצא מי ששומע מפי

התרגום כנ"ל. וזה: על שגינות - כי שגינות הוא בחינת תרגום, כי תרגום הוא בחינת עץ הדעת טוב ורע, שמערב טוב ורע, וכן הוא השוגג, שיש בו גם כן טוב ורע, שהמעשה הוא רע, וכונתו טוב:

(השקטות השכימים לתורה הזאת):

ובין לומד בספר לשומע מפי החכם יש חלוק גדול ביותר, כי ספר הוא רק לזכרון, כמו שכתוב (שמות יז): כתב זאת זכרון בספר, והזכרון הוא בכח המדמה, פי גם בהמה יש לה זכרון, כמו שאנו רואים, שגם בהמה זוכרת שבמקום זה נשכה פלב והיא בורחת משם. ועל כן אמרו רבותינו זכרונם לברכה: דברים שבעל-פה אי אתה רשאי לאמרום בכתב (גיטין ס). ויש דברים בגו, כי באמת זה המקרא: כתב זאת זכרון בספר הנ"ל, נאמר על תורה שבכתב, שאריכו דוקא לכתבה. (כל זה שמעתי מפיו הקדוש בעת שפכתתי לפניו תורה הנ"ל, ולא באר ענין זה היטב):

וזה סוד מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין לח): אדם הראשון משוך בערלתו היה; אדם הראשון בלשון ארמית ספר. והבן מאד, כי על-ידי לשון ארמית, שהוא לשון

בעצמו, מקבל דבור לשון הקדש בשלמות, הינו ביראה, כי זה הלשון הקדש יש לו שלמות מחמת בחינת: לשמע בקול דברו, כי שלמות הדבור תליא ביראה, והיראה תליא באודניו כנ"ל; אבל מי ששומע מפי אחר הוא רחוק מזה השלמות, כי כבר ירד ממדרגתו:

וזה: ה', שמעתי שמעך יראתי - כשהשמיעה מפי הצדיק בעצמו, שהוא שומע מפיה, בבחינת עשי דברו לשמע בקול דברו. וזה שמעך - שהוא שומע מפה, הינו מפי הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, אזי יראתי - כי עקר היראה תליא באודניו, ואז יש שלמות ללשון הקדש הזה כנ"ל. וזה: ה' פעלך בקרב שנים תיהו. חיהו - פרש רש"י: עוררהו, הינו שנתעורר פעלך, הינו כח מעשה בראשית נתעורר בקרב שנים. אל תקרי: בקרב שנים, אלא: בקרב שנים (כשדרז"ל סוטה מט) - שנים מקרא, דהינו לשון הקדש. על-ידי לשון הקדש בשלמות, הנשלם על-ידי היראה דתליא באודניו, נתעורר ונתנוצץ כח מעשה בראשית שנברא על-ידי לשון הקדש. וזה שפרש רש"י: תפלה לחבקוק על שגינות - כתרגומו, שעקר שלמות לשון הקדש - על-ידי

חסר תקונו, ועקר תקונו למטה, בזה העולם, על־ידי שאנו מעלין הטוב שבתרגום ומשלימין את הלשון־הקדש, פי עקר התקונו של כל הדברים נשלם למטה בזה העולם דיקא, שזהו בחינת שלמות לשון הקדש על־ידי תרגום, שאף־על־פי שהלשון־הקדש בא מלמעלה, אף־על־פניכן אין לו שלמות פי אם על־ידי לשון תרגום, שהוא בחינת עץ הדעת טוב ורע, דחינו על־ידי שמבררין הטוב שבתרגום, הטוב שבעץ הדעת, שעל־ידי־זה דיקא נשלם הלשון־הקדש. וזהו בחינת מה שמבאר שם במדרש התרוץ על שאלת המינין הנ"ל בענין מצות מילה: איך יבא הקדוש־ברוך־הוא מחסר תקונו כנ"ל, שהשיבו שם: כל דבר צריך תקונו: התרמוסין צריכין לבשל וכו', אף האדם צריך תקונו וכו', עין שם; הינו כנ"ל, שהשם יתברך ברא כל הבריאה בשביל האדם הפעל־בחינה, שהוא דיקא יתקן כל הדברים על־ידי ברור הטוב שבעץ הדעת, שעל־ידי־זה משלים ומתקן כל הדברים שפעולם. ועל כן צריכין לתקן תקונו המילה, בחינת תקונו הברית, בזה העולם דיקא, שזהו בחינת שלמות לשון הקדש על־ידי תרגום דיקא, שהלשון־

תרגום, משכה וינקה הערלה, שהוא רע הכולל, מלשון הקדש, מברית קדש כנ"ל, עין שם היטב. פי עקר פגם הברית, שהוא רע הכולל, בחינת לשונות העמים, יניקתם על־ידי לשון תרגום, שהוא בחינת נגה, שעל־ידי־זה הם עולים לינק מלשון הקדש, מברית קדש כנ"ל. פי עקר המתקלא והנפיון והבחירה הוא בבחינת נגה, שהוא בחינת תרגום, פי נגה נקרא תקלא כנ"ל. וזהו: אדם הראשון משוף בערלתו היה; אדם הראשון בלשון ארמית ספר, פי הא בהא תליא, פי עקר פגם הברית, בחינת משוף בערלתו, נמשך על־ידי לשון ארמית, שהוא לשון תרגום, כשאין מעלין אותו ללשון הקדש כנ"ל:

עשי דברו לשמע בקול דברו - שהצדיק עושה הדבור וכו' כנ"ל. וכשהלשון־הקדש בא מלמעלה, עדין הוא חסר תקונו, פי עדין צריך להעלות הטוב מן התרגום. וזהו סוד פונת מילה, כמו שמובא במדרש (בראשית פ' יא) שאלת המינין על מצות מילה: איך יבא הקדוש־ברוך־הוא דבר המחסר תקונו, אף הוא על פונה זו, הינו כנ"ל, שהלשון־הקדש, שהוא בחינת תקונו הברית הבא מלמעלה, הוא עדין

וְהָיָה מִתְרָאָה לוֹ חִלּוּם אַחֵר. וּמִי שֵׁישׁ לוֹ שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, הוּא יוֹדֵעַ הָאוֹתִיּוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דְּבַר פְּנ"ל, עַל-פֶּן הוּא יָכוֹל לִפְשֹׁר חִלְמִין פְּנ"ל. וְהִבֵּן הַיֵּטֵב, אִיךְ עָתָה מִבְּאֵר הַיֵּטֵב עֲנִין פְּתֻרוֹן חִלּוּמוֹת עַל-יַדֵּי שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, עַל-יַדֵּי מֶה שֶׁכָּתַב שָׁם אַחֲרֵי-כֵן, שֶׁעַל-יַדֵּי שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ מְאִירִין הֵהֱתוֹצְצוֹת הָאוֹתִיּוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דְּבַר, כִּי עַל-יַדֵּי הֵתוֹצְצוֹת הָאוֹתִיּוֹת שֵׁישׁ בְּכָל הַמְּאֻכְלִים, שְׁמֵהֶם הַחִלּוּמוֹת, עַל-יַדֵּי-זֶה הַצַּדִּיק בְּחִינַת יוֹסֵף יוֹדֵעַ לִפְשֹׁר חִלְמִין שֶׁבִּתְרַדְמָה פְּנ"ל:

(זֶה מְצָאנוּ מִזֶּה הַמְּאֻמֵּר מִכְּתוּבֵי רַבְנֵי ז"ל

בְּעֲצָמוֹ):

יִשְׁלַח עֲזָרָךְ מִקֹּדֶשׁ וְכו'. גְּדֹל יִקָּר הַעֲרָךְ מִלְּשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, שְׁבוּ נִבְרָא הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֻקְמֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה: לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה, כִּי מְאִישׁ - לְשׁוֹן נוֹפֵל עַל לְשׁוֹן, מִכָּאֵן שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם בְּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, כִּי הָאִשָּׁה הוּא בְּחִינַת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שְׁבָה נִבְרָא הָעוֹלָם. וְזֶהוּ: חוּהָ, לְשׁוֹן דְּבוּר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: וְלִילָה לְלִילָה יַחּוּהָ דַעַת. וְזֶה בְּחִינַת: לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה, כִּי הַדְּבוּר נִקְרָא זֹאת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: וְזֹאת אֲשֶׁר דְּבַר לָהֶם אֲבִיהֶם, וְעַל-יַדֵּי לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

הַקֹּדֶשׁ הֵבֵא מִלְּמַעְלָה אֵין לוֹ שְׁלֵמוֹת כְּשֶׁבֵּא מִלְּמַעְלָה, כִּי אִם עַל-יַדֵּי שֶׁאֲנַחְנוּ מְשְׁלִימִין אוֹתוֹ עַל-יַדֵּי שֶׁמְבָרִין הַטּוֹב שֶׁבִּתְרַגּוּם, שֶׁאֵז דִּיקָא נִשְׁלָם הַלְּשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ פְּנ"ל. וְזֶהוּ: חֲשַׁמ"ל - חֲשׂ מַל, בְּחִינַת מִילָה, ו"מ"ל גִּימְטְרִיא שְׁבַעִים, בְּחִינַת מְדוּרָה שֶׁל שְׁבַעִין כּוֹכָבִין הַנִּי"ל, שְׁנַתְּמַלְל וְנַחְתֵּךְ וְנַתְּבַטֵּל עַל-יַדֵּי מִצּוֹת מִילָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקוּן הַבְּרִית פְּנ"ל. עֵין בְּפִגּוּנֹת וְהִבֵּן:

וְלִהְיוֹת הַטּוֹב מִן הַתְּרַגּוּם, הוּא עַל-יַדֵּי תְּקוּן הַשְּׁגָגוֹת, שֶׁצָּרִיךְ לְתַקֵּן כֹּל מֶה שֶׁחָטָא בְּשׁוּגָג, וְהִבֵּן (טו):

וּמִי שֵׁישׁ לוֹ שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, יוֹדֵעַ לִפְשֹׁר חִלְמִין שֶׁבִּתְרַדְמָה כְּמוֹ יוֹסֵף, כְּמִבְּאֵר שָׁם. כִּי הַחִלּוּמוֹת הֵם כְּפִי הַמְּאֻכְלִים שֶׁאוֹכֵל, כְּמוֹבֵּא, כִּי בְּכָל דְּבַר יֵשׁ אוֹתִיּוֹת פְּנ"ל, וּכְשֶׁשׁוֹכֵב וְיוֹשֵׁן, עוֹלִים הָאָדָם מִהַמְּאֻכְלִים שֶׁאֵכֵל וְעוֹלִים לְהַמְחָ, וְנִצְטַרְפִּין הָאוֹתִיּוֹת שֵׁישׁ בָּהֶם, וּמִזֶּה נֶעֱשֶׂה הַחִלּוּם. נִמְצָא כְּשֶׁאָדָם אוֹכֵל, אִם הָיָה אוֹכֵל הַכֶּף הַשְּׁנִי קֹדֶם הָרֵאשׁוֹן, הָיָה מִתְרָאָה לוֹ חִלּוּם אַחֵר, כִּי בְּכָל דְּבַר יֵשׁ אוֹתִיּוֹת אַחֲרִים, וְאֵלוֹ הָיָה אוֹכֵל זֶה הַכֶּף תַּחֲלָה, הָיוּ נִצְטַרְפִּין הָאוֹתִיּוֹת בְּצַרְפוּסִים אַחֲרִים,

(עד כאן מצאנו):

רוממנו מפל הלשונות. וזה בחינת:

[פרקא תנינא דספרא דצניעותא מבאר

לשון נופל על לשון, כל הלשונות

לעיל בהתורה אמר אל הכהנים סימן ב]

נופלים על ידי לשון הקדש, ואין...

תפילה יט

"אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך". פתח פיך לאלם וזכני לסדר תפילתי לפניך, בלשון רחמים ותחנונים בלשון צח וזך, בלשון שמלאכי השרת משתמשין בו, בלשון שאוכל לעורר רחמיך האמתיים עלי, בשלמות לשון הקדש:

רפנו של עולם, מלא רחמים זכני ברחמיך הרבים לשלמות לשון הקדש, למען אזכה על ידי זה להפיל ולהכניע ולשבר כל התאוות רעות וכל המדות רעות הנמשכין משבעין עממין, אשר כל התאוות והמדות רעות שכיחים להם ולא לנו, ובפרט תבערת המדורה של תאות גאוף, החפצה להתגבר עלינו בכל עת. חום וחמל עלינו, וזכנו להפיל ולהכניע ולכבול תבערת המדורה הזאת מעלינו ומעל גבולנו.

כי אתה ברחמיך בחרת בנו מכל העמים, ורוממנו מפל הלשונות, ונתת לנו לחלקנו שלמות לשון הקדש, אשר בו בראת עולמך. כמו שכתוב: "בדבר יהוה שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם". ונתת לנו תורתך הקדושה על ידי משה נביאך בלשון הקדש, ובו נדברת עם כל נביאך הנאמנים המדברים בשמך ברוח נבואה ורוח הקדש, אשר עם כלם דברת בלשון הקדש אשר היא כלילת יפי משוש לכל הארץ.

על בן באתי להפיל תחנתי לפניך יהוה אלהי אבותי, יהמו נא מעיד עלי, תיקר נא נפשי בעיניך, שתעורר חסדיך האמתיים עלי, ותשפיע עלי ברחמיך הגדולים שלמות לשון הקדש, באפן שאזכה ברחמיך להתגבר על יצרי הרע, להכניע ולשבר ולכבול מעלי תבערת המדורה של תאות גאוף. כי אתה ידעת יהוה אלהינו, כי תאוה זו היא עקר הנפיון והמתקלא, אשר רק בשביל זה

באנו לעולם הזה, כדי להתנסות ולהצטרף בתאוה זו. כי רצונך הטוב היה לנסות אותנו בתאוה הזאת, אם יהא לנו כח להתגבר על יצרנו להכניע ולשבר תאות גופנו, ולדבק עצמנו לשמך הגדול באמת כל ימי חיינו כדי להיטיב אחריתנו, למען תתפאר בנו בכל העולמות בששונכה להכניע ולשבר ולבטל תאוה הזאת. ובעוונותינו הרבים לא נוהרנו לעמוד בנפיון וצרוף הזה כראוי. כמו שאמר דוד המלך עליו השלום: "בַּחֲנֻת לִבִּי פָקַדְתָּ לֵילָה צָרַפְתָּנִי בַל תִּמְצָא, וּמִתִּי בַל יַעֲבֹר פִּי", עד אשר פלו בנגון חיינו ושנותינו באנחה, כי רק על ידייך סרנו ממצותיך וממשפטך הטובים. ובכל יום ויום יצרו של אדם מתגבר עליו ביותר. וברחמך הרבים גלית לנו על ידי צדיקי הדור האמתיים עצות טובות להמלט מזה בשב ואל תעשה במעשה ובמחשבת. אבל לא נוהרנו לקים עצותיך הטובות באמת, ולא שמרנו את המחשבה מבלבולים והרהורים ושטותים.

אבל אף על פירכונ אתה מלא רחמים, ועדין לא בלו רחמך ממנו. ואתה גדול העצה פלא יועץ, חמל עלי ותשפיע לי עצה טובה עצה אמתית באפן שאזכה לקים עצותיך הטובות, באפן שאזכה מעתה להמלט ולהנצל מאש המדורה הזאת. ותצילני ברחמך הרבים מרוח שטות של תאוה רעה הזאת, כי בעוונותינו הרבים אין אנו יודעים להשיג עצותיך הקדושות איד להנצל מתאוה הזאת. כי אתה גלית לנו על ידי צדיקיך האמתיים, שעל ידי שלמות לשון הקדש זוכין להכניע תאוה רעה זו. וגם אתה הודעת לנו שאי אפשר לזכות לשלמות לשון הקדש על ידי שמשברים תאוה זו וזוכין לשמירת הברית. ואני בער ולא אדע, מהיכן אתחיל לזכות למעלות קדושות האלו שהם שלמות לשון הקדש ושמירת הברית, מאחר ששניהם תלויים זה בזה.

על פן באתי לשחר פניך יהוה אלתי "הודיעני נא את דרכיך", ואדעה באיזה דרך אזכה למעלות האלו לשלמות לשון הקדש ולשמירת הברית, באפן שאזכה להתקרב אליך באמת, כי אתה ידעת כי אי אפשר להתקרב אליך באמת, כי אם על ידי שמשברין תאוה הזאת לגמרי, אשר היא הרע הכולל של כל השבעין אמות. ואנחנו בני ישראל עם קדוש, אנחנו בשרשנו אנו רחוקים לגמרי מתאוה רעה הזאת, ואין התאוה הזאת שיכת לנו כלל כי אם להם ולחלקם ולא לנו:

רבונו של עולם, חוסה על כבודך, וראה שפלותנו וכיווננו אשר ירדנו מטה מטה, ונפלנו בגלות של שבעין אמות על ידי תאוה רעה הזאת, אשר

היא גרמה לנו כל הצרות וכל הגליות בכלל ובפרט שעברו עלינו כבר, ואשר
 עדין לא נצילנו מהם. ואם אמנם אנחנו בעצמנו יודעים מכל זה, ואף-על-פי-כן
 לא היינו נשמרים לגרש הרוח שטות של תאוה זו מקרבנו, הלא אתה ידעת כי
 בשר ודם אנחנו, ואתה ידעת יצרנו כי מחמר קרצנו. "הן בעון חוללתי, ובחטא
 יחמתני אמי", אבל אתה גבור ורב להושיע, "גדול העצה ורב העלילה" ואתה
 מסבות מתהפך, "ובדרך כח וגבורה ובדרך לגדל ולחזק לכל", ואתה יכול למצא
 בי גם כן נקודות טובות, ולהאיר ולהשפיע עליהם באפן שיתגבר הטוב שבי על
 הרע שבי, עד שכל הרע הנאחו והנדבק בי יכל ויתפטר לגמרי, והטוב יתברר
 ויתנשא ויעלה וישלים את הלשון הקדש. עד שאזכה ברחמיך לברר כל הטוב
 שבעין הדעת טוב ורע, שהוא לשון תרגום. ולהכניע ולהפיל ולבטל את הרע שבו
 עד שלא יהיה שום כח להסטרוא אחרא ולכל הקלפות הנמשכין מזהמת הנחש
 הקדמוני לעלות דרך לשון תרגום להסית ולפתות אותנו, חס ושלום. רק תהיה
 בעורנו תמיד, ותשפיע עלינו ברחמיך חכמה ודעת ושכל דקדשה, באפן שלא
 יהיה להם שום כח לפתות אותנו, חס ושלום. ונופה לגרש לגמרי רוח שטות של
 תאוה הזאת מקרבנו.

ונופה ברחמיך הרבים לשלמות לשון הקדש על ידי לשון תרגום. ותמושיד עלינו
 קדשה וטהרה. ונופה תמיד לקדש את הלשון שלא נדבר שום דבור הפוגם
 את הלשון, רק כל דבורנו יהיו תמיד בתורה ובתפלה ובקשות ותחנונים וביראת
 שמים ובכל עניי הקדש המקדשין את הלשון, עד שנופה מהרה לשלמות לשון
 הקדש ולשמירת הברית באמת:

ווכני ברחמיך הרבים לקרר כל חמימותי בהדבור של לשון הקדש. כמו שכתוב:
 "חס לבי בקרבי בהגיגי תבער אש. דברתי בלשוני". שתהיה בעורי ותפני
 לדבר כל דבורים הקדושים בחמימות גדול דקדשה והתלהבות הלב באמת. ואזכה
 לעורר רשפי שלהבת יה המושרש בקרבי בשרש נפשי ורוחי ונשמתי, הבושר לוחט
 להתקרב להשם יתברך, עד שאזכה לעסק תמיד בתורה וביראת שמים ובתפלות
 ותחנונות ובקשות ושירות ותשבחות להשם יתברך. וכלם יהיו בדבורים חמים
 מעמק הלב, בקדשה ובטהרה בדבורים בוערים באש לוחט. וכל דברי יהיו בנחלי
 אש באימה וביראה גדולה מפניך. ונופה להמליכך עלינו על כל רמ"ח אברינו
 ושם"ה גידינו בפתח וברעד ברתת וזיע, עד שאזכה שיהיו כל דבורי היוצאים מפי
 בבחינת שלמות לשון הקדש, ויתקרר כל חמימותי בהדבור של לשון הקדש. ועל

ידי אש הקדושה הזאת של לשון הקדש, אֶזְכֶּה לְשָׂרֵף וּלְהַכְנִיעַ וּלְהַפִּיל אֶת כָּל
הָאֵשׁ הָרַע שֶׁל תְּבַעֲרַת הַמְדוּרָה שֶׁל שְׂבָעִין בּוֹכְבִין, שֶׁהוּא הָאֵשׁ הָרַע שֶׁל חֲמִימוֹת
תְּאוֹת גְּאוּף, בְּאִפֵּן שִׁיתַּבְטֵל מִמֶּנִּי תְאוֹה רָעָה הַזֹּאת לְגַמְרֵי מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. וַיִּקָּם
מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "מֵהָאֵשׁ יֵצְאוּ וְהָאֵשׁ תֹּאכְלֵם. רֹאשׁ מִסְכֵּי גַמְל שְׁפָתֵימִו יִכְסְמוּ.
יִמְטוּ עֲלֵיהֶם גְּחָלִים בְּאֵשׁ יִפְלֵם בְּמַהֲמֹת בַּל יָקוּמוּ". וְאֶזְכֶּה לְהִיּוֹת קְדוֹשׁ וּפְרוֹשׁ
לְגַמְרֵי. וְאֶזְכֶּה לְבָלִי לְהוֹדֵקֵק לֹוֹה כִּי אִם בְּשִׁבִיל קִיּוּם הָעוֹלָם לְבַד, בְּקַדְשָׁה וּבְטַהֲרָה
בְּאַמֶּת, בְּרִצּוֹנָךְ הַטּוֹב:

וְתִצְיַלְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים מֵהַרְהוּרִים רָעִים וּמַחְלֹמוֹת רָעִים, וְתֵהָא מִטְּתִי שְׁלֵמָה
לְפָנֶיךָ. וְתוֹכְנֵי לְמַעַט בְּשֵׁנָה וְתִרְדָּמָה. וְאִפְלוּ מַעַט הַשְּׁנָה שְׂאֵנִי מִכְרַח
לִישׁן בְּשִׁבִיל קִיּוּם הַגּוּף, אֶזְכֶּה שִׁיְהִיָּה בְּקַדְשָׁה וּבְטַהֲרָה וּשְׁנָתִי תִעַרְבַּ לִי. וְאֶזְכֶּה
לִישׁן תְּמִיד מִתּוֹךְ מַחְשָׁבוֹת וְהַרְהוּרֵי תוֹרָה וּמִתּוֹךְ שְׂמֵחָה. וְאֶזְכֶּה לְקִרְוֹת קְרִיאת
שְׁמַע שְׁעַל הַמַּטָּה בְּקַדְשָׁה גְדוֹלָה וּבְמִסִּירַת נֶפֶשׁ וּבְכּוֹנֶתֶת הַלֵּב בְּאַמֶּת פְּרֹאֵי, בְּאִפֵּן
שְׂאֶזְכֶּה לְהַרְגֵּ כָּל הַמַּחְבָּלִים וּמוֹיָקִין וְכָל הַסְּמָרִין אוֹחְרָנִין עַל יְדֵי קְרִיאת שְׁמַע שְׁעַל
הַמַּטָּה.

וְאֶזְכֶּה שְׂתִכַּלֵּל נֶפְשִׁי וְרוּחִי וְנִשְׁמָתִי בְּתוֹךְ כְּלָלוֹת נִפְשׁוֹת הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל, וּבְתוֹכֶם תִּעֲלֶה נֶפְשִׁי עִמָּהֶם אֵלֶיךָ בְּשַׁעַת שְׁנָתִי. וְתִהְיֶה נֶפְשִׁי
פְּקוּדָה וּמְסוּרָה בְּיָדְךָ לְבַד. כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "בְּיָדְךָ אֶפְקִיד רוּחִי, פְּרִיְתָה אוֹתִי יְהוָה
אֵל אֱמֶת". וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תִּגְרַשׁ מִנִּפְשִׁי כָּל מִינֵי מַחְבָּלִים וְסְמָרִין אוֹחְרָנִין
הַחֹפְצִים לְהַתְּאָחֵז בָּהֶם וְשָׁלוֹם. וְתַחֲמַל עַל נֶפְשִׁי הַאֲמִלְלָה וְהַעֲלוּבָה, וְתִהְיֶה
בְּעוֹרָה שְׂתוּכַל לְעֲלוֹת בְּשָׁלוֹם אֵלֶיךָ בְּשַׁעַת שְׁנָה, וְלָשׁוּב בְּשָׁלוֹם לְתוֹךְ גּוּפִי בְּעַת
הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׁנָה, בְּאִפֵּן שְׂאֶזְכֶּה לְשֵׁנָה קְדְשָׁה, שְׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה וְעֵרֶכְתָּ, שְׁנָה
שֶׁל חַיִּים. וְתוֹכְנֵי לְחֹלּוֹמוֹת טוֹבִים, חֹלּוֹמוֹת צוֹדְקִים וְאַמִּתִּיִּים, חֹלּוֹמוֹת קְדוֹשִׁים
הַבָּאִים עַל יְדֵי מַלְאָכִים קְדוֹשִׁים אֱמִתִּיִּים. וְתִצְיַלְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים מִחֹלּוֹמוֹת שֶׁל
שָׂקָר, מִחֹלּוֹמוֹת הַבָּאִים עַל־יְדֵי שָׂרִים, חֹס וְשָׁלוֹם, מִחֹלּוֹמוֹת מְעַרְבָּבִים, מִחֹלּוֹמוֹת
שֶׁל שְׂוֹא וְהַבֵּל:

וּבְכֵן תְּרַחֵם עָלַי בְּחַמְלָתְךָ הַגְּדוֹלָה, וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצְיַלְנִי בְּחַסְדֶּיךָ הַגְּדוֹלִים מִמִּקְרָה
לִילָה, חֹס וְשָׁלוֹם, שְׁלֵא יֵאָרַע לִי שׁוֹם מִקְרָה לֹא בְּיוֹם וְלֹא בְּלִילָה. רַק אֶזְכֶּה
לִישׁן בְּקַדְשָׁה וּבְטַהֲרָה, "כְּטוֹב אֵלִין אֶקִּין בְּרַחֲמִים":

אֲכִינּוּ אָב תְּרַחֲמוּ, מְלֵא רַחֲמִים רַבִּים וְחֲסִדִּים גְּדוֹלִים וְעֲצוּמִים תְּמִיד, צוּפָה
מִרְחוֹק לְהַטִּיב אַחֲרֵיתֶנּוּ, חוֹס וְחַמֵּל גַּא עֲלֵינוּ, הַמּוֹן מַעֲיָד וְרַחֲמֶיךָ יְעוֹרְרוּ

עלינו, חמל עלינו ועל עוללנו וטפינו, והצל אותי ואת כל עמך בית ישראל ממקרה לילה. כי אתה ידעת את עצם הפנס הגדול והנורא הנוגע בכל העולמות למעלה למעלה, על ידי מקרה לילה, חס ושלום. אשר על ידי זה חרבה עירנו ושמים בית מקדשנו, ונפל פבוד מבית חינו, ונתרחקנו מעל אדמתנו, ונתפורנו בין הגוים, ונדחנו בארבע כנפות הארץ.

חמל על שארית עמך בית ישראל, חמל על עניי הצאן, צאן נדח ואין מקבץ. מלך רחמן רחם עלינו, טוב ומטיב הדרש לנו, שובה עלינו בהמון רחמיך בגלל אבות שעשו רצונך, ואמר לצרותינו די. וזכנו ברחמיך הרבים, ותשמרנו ותצילנו מעתה ממקרה לילה, ושמר צאתנו ובואנו לחיים ולשלום מעתה ועד עולם. ונופה להיות גשמים מפל דבר רע, שלא נהרהר ביום, ולא נבוא לידי טמאה בלילה, חס ושלום, ונופה שתהיה מחשבתנו קדושה וטהורה תמיד:

ובכן תפנו ברחמיך הרבים, שתהיה אכילתנו בקדושה ובטהרה בלי שום תאוה גשמיות כלל. ותתן לנו כח לעורר התנוצצות האותיות הקדושים של כ"ח אתון דמעשה בראשית שמלכש בכל דבר שבועולם, עד שפל אכילתנו ושתיתנו וכל סעדתנו ותענוגנו יהיה רק מהתנוצצות האותיות הקדושים לבד שיש באותו הדבר, שאנו אוכלים ושותים או מתענגים מפנינו. ועל-ידיה נופה ללב טוב, שלפי יהיה מאיר בקדושה גדולה על-ידי שיופה להנות ולזון רק מהתנוצצות האותיות של כח מעשה בראשית שיש בכל דבר.

ותתיה בעזרי, ותשמרני ותצילני תמיד שלא אהנה מהעולם הזה בלא ברכה. ונופה לברך על כל דבר שנאכל ונהנה, ברכה תחלה וסוף בכונה עצומה, בכונה קדושה וטהורה לשמך הגדול והקדוש יתברך לעד. וכל הברכות והודאות ושירות ותשבחות שלנו בלם יהיו בשלמות בבחינת שלמות לשון הקדש על-ידי לשון תרגום, באפן שנופה לעורר כח מעשי יהוה שהם הל"ב אלהים של מעשה בראשית, שהם האותיות המלכשין בכל דבר שבועולם אשר על ידם בראת ברצונך הטוב כל הדברים שבועולם מגדול ועד קטן. ובראת כל דבר משנה מחברו במראה וטעם ותמונה אחרת, כפי אותיות התורה הקדושה שהכנסת בכל דבר כפי רצונך הטוב, כאשר שערך ומדתך ושקלת בחכמתך הקדושה. "מה רבו מעשיך יהוה, בלם בחכמה עשית, מלאה הארץ קנינך, ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר".

עשה למענך ולמען כבודך ולמען אותיות הקדושים שלך המלכשין בכל דבר, שתתן לנו פח ברחמיך הרבים לעורר תמיד פח האותיות של מעשה בראשית שמלכש בכל דבר שבעולם, ולא נלך אחר שרירות לבנו, ונמעט תאות טבענו, שלא יהיה לנו שום תאוה גשמיות של הגוף לשום דבר שבעולם כלל. וכל אכילתנו ושתיתנו וכל הנאתנו ותענוגנו יהיה רק מהתנוצצות האותיות שיש בכל דבר שבעולם בלי שום תאות הגוף כלל. ועל ידי זה תשלח ברכה במזוננו, ונזכה לשביעה דקדשה שיהיה שביעה במעינו לאכל מעט ולשבע רק מהתנוצצות האותיות הקדושים של אותו הדבר שאכל ואשתה בקדשה ובטהרה גדולה, ויקים בנו מקרא שכתוב: "ואכלתם אכול ושבוע והללתם את שם יהוה אלהיכם אשר עשה עמכם להפליא ולא יבשו עמי לעולם", עד שנופה ללב טוב ומאיר ללב שמח על ידי אכילתנו ושתיתנו. ועל ידי הארת הלב נופה לפנינו מאירות דקדשה. ברכנו אבינו בלנו יחד באור פניך, שנופה לפנינו דקדשה, פנים מאירות, פנים של שמחה. שיהיה אור פני יהוה חופף על פנינו תמיד. ויקים בנו ובזרענו מקרא שכתוב: "זה דור דורשיו מבקשי פניך יעלב סלה".

ותזכנו שיהיה פנינו מאירות כל כך עד שיהיה לנו פח להחזיר כל העולם בתשובה שלמה על ידי ראית פנינו לכו. שיהיו פנינו מאירות באור פני יהוה כמו אספקלריא המאירה עד שכל אחד ואחד יסתכל את עצמו ויראה את עצמו בתוך פנינו המאירות כמו במראה ואספקלריא. ויראה איד פניו משקע בחשך, ויחדש בנשך געוריו, וישוב בתשובה שלמה באמת לפניך:

וחנני ברחמיך הרבים, שאזכה להתקרב לצדיק האמת שבדור הזה, ואזכה לשמע מפיו הקדוש בעצמו, דברי אלהים חיים אשר הוא זוכה על ידי מעשיו הטובים לשמע מפיו. ותשפיע עלי יראתך הקדושה יראה עלאה יראת הרוממות, ואזכה לשמע הדבור הקדוש מפי הצדיק האמת באימה ובריאה גדולה, באפן שאקבל דבור לשון הקדש בשלמות גמור, ואזכה לשמירת הברית באמת בקדשה גדולה, בראוי לזרע ישראל עבדיך אשר בהם בחרת. וחנוני ברחמיך הרבים שאזכה לתקן בחיני את כל החטאים ועוונות ופשעים וכל הפגמים שפגמתי לפניך מגעורי עד היום הזה. ואפלו כל החטאים שחטאתי בשוגג או באנס, כלם אזכה לתקן בחיני חיש קל מהרה. ומעתה תזכני להתקרב אליך באמת בקדשה ובטהרה, ואזכה לשלמות לשון הקדש ולקדשת הברית:

לשבת

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְלֵא רַחֲמִים מְלֵא רְצוֹן, עֲזֹרָנוּ וְהוֹשִׁיעֵנו וְזַכֵּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחַסְדֶּיךָ הַעֲצוּמִים לְקַבֵּל שַׁבְּתוֹת בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה וּבְחֶדְוָה רַבָּה וְעֲצוּמָה וּבִירְאָה וְאַהֲבָה. וְתוֹפְנֵנו לְטָרַח בְּעֲצָמֵינוּ לַעֲשׂוֹת צְרִיכֵי־שַׁבֵּת בְּעֲצָמֵינוּ כַּכֵּחַ גְּדוֹל וּבִזְרִיזוֹת גְּמָרִין. וְתַעֲזָרְנוּ תְּמִיד לְהַשְׁלִים כָּל פְּרָשְׁיוֹתֵינוּ עִם הַצְּבוּר. שְׁנוּפָה לְקִרְוֹת הַפְּרָשָׁה שֶׁל הַשְּׁבוּעַ בְּכָל עֶרֶב שַׁבַּת שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגוּם בְּכֻנָּה גְּדוֹלָה וְעֲצוּמָה בְּקִדְשָׁה וּבְטִהְרָה, בְּאִפְּן שְׁנוּפָה עַל־יְדִירָה לְשִׁלְמוֹת לְשׁוֹן הַקִּדָּשׁ עַל־יְדֵי לְשׁוֹן תַּרְגוּם.

וְנִזְכָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים שִׁיְהִיָּה נִמְשָׁךְ עֲלֵינוּ קִדְשַׁת שַׁבַּת קִדָּשׁ עַל־יְדֵי רַחֲיִצַּת חַמִּין וְהַטְּבִילָה שֶׁל עֶרֶב שַׁבַּת קִדָּשׁ. וְתִהְיֶה בְּעֲזָרֵינוּ שְׁלֵא אֲבִטַל לְעוֹלָם הַרְחִיצָה וְהַטְּבִילָה שֶׁל עֶרֶב שַׁבַּת. וְכִשֵּׁם שְׁאֵנֵי רוּחִין וְטוֹבֵל עֲצָמֵינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, כֵּן תַּטְהֵר וְתַקְדָּשׁ אֶת גּוּפֵינוּ וְנַפְשֵׁנוּ וְרוּחֵנוּ וְנַשְׁמָתֵנוּ בְּקִדְשֶׁתְּךָ הַעֲלִיזָנָה וְתַמְשִׁיךְ רִשְׁפֵינוּ שֶׁלְּהִבֵּת יְהִי מֵאִשׁ הַקְּדוּשָׁה שְׁלֵמָעֵלָה, הַאֲזַכֵּלְתָּ וְשׁוֹרַפְתָּ כָּל מִינֵי אִשׁ. וְעַל־יְדִירָה תִּבְעַר וְתִשְׂרַף וְתִכְבַּט מִמֵּנוּ וּמִכָּל עַמּוּד בֵּית יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל תַּעֲרֻבוֹת הָרַע, שְׁנַתְעַרְב וְנִאֲחַז כִּנּוּ עַל יְדֵי פָנִים עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְעַל־יְדֵי חַטָּאֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ, בְּאִפְּן שִׁישְׂרַף וְיִפַּל וְיִתְכַבַּל כָּל הָרַע שְׁנַתְאֲחַז כִּנּוּ. וְהַטּוֹב יִתְבַּרֵר וְיַעֲלֶה וְיִכְלַל לְמַעְלָה לְמַעְלָה בְּטוֹב הַעֲלִיזוֹן, בְּטוֹבֶךָ הַגְּדוֹל שֶׁהוּא טוֹב הַנְּצִיחַ:

אָנָּה יְהוָה, אַתָּה יְדַעְתָּ כִּי אֵין כִּי כַח לְהַמְשִׁיךְ עָלַי בְּעֲצָמֵינוּ קִדְשַׁת שַׁבַּת קִדָּשׁ. חוּם וְחַמֵּל עָלַי, יְהִמוּ נָא וְיִכְפְּרוּ רַחֲמֶיךָ עָלַי, כִּי אַתָּה יְדַעְתָּ כִּמְהָ אֲנִי רַחוּק מִקִּדְשַׁת שַׁבַּת בְּאַמְתּוֹ. חוּם וְחַנּוּן בְּמִתְנַת חַנּוּם, וְתִשְׁפִּיעַ עָלַי בְּרַחֲמֶיךָ קִדְשַׁת שַׁבַּת בְּאַמְתּוֹ. וְאִזְכָּה לְהוֹסִיף מַחֵל עַל הַקִּדָּשׁ בְּכַנִּיּוֹסָתוֹ וּבִרְצִיאוֹתוֹ. וְתַעֲזָרְנוּ לְהַמְשִׁיךְ קִדְשַׁת שַׁבַּת עַל יְמֵי הַחַל, עַד שֶׁכָּל שַׁשֵּׁת יְמֵי הַמַּעֲשָׂה יְהִיו טְהוּרִים וְקַדוּשִׁים בְּקִדְשָׁה גְּדוֹלָה בְּקִדְשַׁת שַׁבַּת קִדָּשׁ, עַד שִׁיְהִיו נְכַלְלִים כָּל שַׁשֵּׁת יְמֵי הַמַּעֲשָׂה בְּשִׂרְשׁ חַיִּיתָם שֶׁבְּקִדְשָׁה שֶׁהוּא שַׁבַּת קִדָּשׁ. שֶׁהוּא מְחִיָּה וּמְקִיָּם כָּל שַׁשֵּׁת הַיָּמִים וְכָל הַנְּאֻצִּלִים וְכָל הַנִּבְרָאִים וְהַנּוֹצְרִים וְהַנְּעֻשִׁים וְכָל הָעוֹלָמוֹת בְּלֵם מְרֵאשִׁית נִקְדַּת הַבְּרִיאָה עַד סוֹף נִקְדַּת הַמְּרָפֹז שֶׁל עוֹלָם הַנְּשָׁמֵי, אֲשֶׁר כָּל חַיִּיתָם וְקִיּוּמָם הוּא שַׁבַּת קִדָּשׁ:

רְבִינוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ נִתַּת לָנוּ מִתְּנָה טוֹבָה הוּא, שִׁיְהִיָּה בְּבֵית גְּנוּזִךְ וְשַׁבַּת שְׂמֵחָה. עַל כֵּן בְּאִתִּי לְהַפִּיל תְּפִלָּתִי וְתַחֲנִנִּתִּי וּבְקִשְׁתִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, כִּשֵּׁם שֶׁגָּבְרוּ רַחֲמֶיךָ וְחַסְדֶּיךָ לָתֵן לָנוּ מִתְּנָה טוֹבָה קְדוּשָׁה הוּא,

פן תעניקנו משובך הגדול, ותשפיע עלינו ממעון קדשך. ותעזרנו לקבל מתנה טובה קדושה הזאת, שנוכה לקבל שבת בקדשה גדולה ובשמחה וחדוה רבה ועצומה. ונמשיך עלינו קדשת שבת תמיד. ונוכה לשפר ולבטל הרע הנאחז בנו ולברר ולהעלות הטוב שבנו בבחינת שלמות לשון הקדש על ידי לשון תרגום. ונוכה לקדשת הקרית באמת, ונשוב אליך באמת, ונוכה תמיד לילך ולעלות מדרגא לדרגא וממעלה למעלה בקדשה גדולה פרצונך הטוב באמת, עד שנוכה לעלות להכלל בשבת העליון. ותחננו בחסדך ליום שכלו שבת ומנוחה לחיי העולמים, "יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי".

תורה כ

תלן אכמין תקיפין עד חדוין.
שפון סומקי פורדא אתפנון. ועירין
נחתין בגרונא ומחפין קדלא.
רבובין וועירין נחתין בשקולא.
באלין אשתפח גבר ותקיף

לשון רבנו זכרוננו לברכה

פרקא תליתאה [דספרא
דצניעותא]

תשעה תקונין יקירין אתמסרא
לדקנא. כל מה דאתטמר
ולא אתגליא, עלאה ויקרא
אשתכח, והוא גנוזא יקרא. נימין
על נימין מקמי פתחי דאדנין עד
רישא [דפמא]. מרישא האי
לרישא אחרא. אשתכח מתחות
תרין גקבין ארחה מליא דלא
אתחזיא. עלעין אתחפין מהאי
גיסא ומהאי גיסא. בהו אתחזון
תפוחין סמקין פורדא. בחד חוטא

א דע, שיש נשמה בעולם, שעלידה
נתגלה באורי ופרושי התורה,
והיא מסבלת ביסורין, פת במלח
תאכל, ובמים במשורה תשתה, כי
כך דרפה של תורה (אבות פ"ו). וכל
מפרשי התורה הן מקבלין מזאת
הנשמה. וזאת הנשמה כל דבריה
כגחלי-אש, כי אי אפשר לקבל
ולשאב מימי התורה, אלא מי
שדבריו כגחלי-אש, בבחינת (ירמיה כג):

פגחלי־אש פנ"ל, והדבור נמשך מלב העליון, בחינת (תהלים עג): צור לבבי וצריך לשפך שיחו בתפלה לפני השם יתברך, ועלידי תפלתו נכמרו רחמי השם יתברך עליו, ונפתח לב העליון, כי עקר הרחמים הוא בלב, ונשפע מלב העליון דבורים, ועלידי הדבור ממשיך באורי התורה גם כן משם. ולב הנ"ל הוא בחינת סלע, שמשם הדבור, בבחינת (מגילה יח): מלי בסלע. וסלע הוא בחינת צור, בבחינת (תהלים קה): פתח צור ויזובו מים, והוא בחינת לב, בחינת: צור לבבי, והלב נכמור ברחמים ומשפיע דבורים חמים, בבחינת (שם לט): חם לבי בקרבי בהגיגי תבער אש, דברתי בלשוני, ובלב הזה פתובים כל באורי התורה, בבחינת (משלי ג): כתבם על לוח לבך. ומי שרוצה לקח איזה באור, צריך לו לקח מהלב הנ"ל בתפלה בבקשה פנ"ל. ובשביל זה צריך כל אחד ממפרשי התורה, קדם שמתחיל לבאר איזה באור, צריך לו מתחלה לשפך תפלתו לפני השם יתברך, כדי לעורר לב העליון להשפיע עליו דבורים פגחלי־אש, ואחר־כך יתחיל לבאר, פי אחר־כך נפתח הצור ויזובו מימיו; הינו באורי התורה:

הלוא כה דברי פאש. וכשהנשמה הזאת נופלת מבחינת הלוא כה דברי פאש, ואין דבריה פגחלי־אש, ודבריה נצטננין - אזי נסתלקת; וכשנסתלקת, אזי נסתלק באורי התורה הנמשכת עלידה, ואזי כל מפרשי התורה אין יכולין להשיג שום באור התורה. ואז נתעורר מריבה על הצדיקים, כי עקר המחלקת שבעולם נעשה עלידי הסתלקות באורי התורה, פי הבאור הוא תרוץ על קשיות ומריבות. וזה בחינת (במדבר כ): מדבר ציון, שהוא בחינת דבור מצנן, ששם מתה מרים, בחינת הנשמה הסובלת מרירות השעבוד על התורה. ואז נסתלק הבאר, הינו בחינת באורי התורה, ואז: וירב העם עם משה; הינו בחינות המריבה שנתעורר פנ"ל. ואלו מפרשי התורה נקראים בשביל זה מורים, מחמת שמקבלים עלידי הנשמה הנ"ל המכנה בשם מרים. גם הם מורים את מוריהם^(א), פמאמר: ומתלמידי יותר מפלם (תענית ט). וזה שאמר להם משה: שמעו נא המורים:

ב ומי שרוצה להמשיך באורי התורה, צריך מתחלה להמשיך לעצמו דבורים חמים

(א) כמובא בפירוש רש"י שם.

שְׂבַחְכֶם הַדּוֹרֵשׁ, וּלְפִי הַהֲכַנְעָה, כֵּן נִכְנָעִים הָאוֹיְבִים, הֵינּוּ הַקְּלָפוֹת הַשּׁוֹכְנִים סְבִיב לֵב הָעֲלִיּוֹן, בְּבַחֲיַנֵּת (יחזקאל ה'): זֹאת יְרוּשָׁלַיִם שְׁמִתֶּיהָ בְּתוֹךְ הַגּוֹיִם; וְהִיא לֵב, בְּבַחֲיַנֵּת (ישעיהו מ'): דְּבָרוּ עַל לֵב יְרוּשָׁלַיִם:

וְזֶה בְּחִינַת מֵטָה, שְׂאֵמֵר הַקְּדוֹשׁ - בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה: קַח אֶת מִטְּךָ וְהַקְהֵל אֶת הָעֵדָה. מֵטָה זֶה בְּחִינַת מִמְשַׁלֵּת וְכַח הַצַּדִּיק שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל־יְדֵי עֲבוּדָתוֹ, שֶׁעַל־יְדוֹ נִכְנָעִים כָּל הָאוֹיְבִים, הֵן לְמִטָּה הֵן לְמַעְלָה. וְזֶהוּ

(תהלים קי'): מֵטָה עֲזָרְךָ יִשְׁלַח ה' מִצִּיּוֹן; הֵינּוּ הַמִּצְוֹת וּמַעֲשֵׂים טוֹבִים, שֶׁהֵן צִיּוֹנִים לְדַבְרִים עֲלִיּוֹנִים, שֶׁמֵּהֶם נַעֲשֶׂה מִטָּה־עַז לְהַכְנִיעַ אוֹיְבִים. וְזֶה: רְדֵה בְּקֶרֶב אֵיבֶיךָ. נִמְצָא, מִי שֶׁהוּא אֶצֶל הַחֶכֶם בְּשַׁעַת בְּאוֹר הַתּוֹרָה, נִמְצָא שֶׁנִּכְנָע הָרַע שְׁלוֹ פְּנֵ"ל:

וְזֶהוּ: שְׂפָכִי כַּמִּים לִבְךָ נִכַח פְּנֵי ה' (איכה ב). פְּנֵי ה' זֶה בְּחִינַת בְּאוֹרֵי וּדְרוֹשֵׁי הַתּוֹרָה, כְּמוֹ (ויקרא יט'): וְהַדְרַת פְּנֵי זָקֵן; זָקֵן זֶה הַדְרַת פְּנִים, וְהֵם שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה תְּקוּנֵי דְקָנָא, וְהֵם שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת בָּהֶן^(א), שֶׁצָּרִיךְ לְשַׁפֵּךְ שִׁיחוֹ וּתְפִלָּתוֹ קִדְּם שֶׁמִּמְשַׁיֵּךְ בְּאוֹרֵי הַתּוֹרָה פְּנֵ"ל. וְזֶהוּ: וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם - כְּשֶׁשָּׁמְעוּ

ג וַיֵּשׁ חֲלוּק בֵּין בְּאוֹר שְׂאֵדָם מְבָאָר בֵּינֵנו לְבִין עֲצָמוֹ, לְבִין בְּאוֹר שְׂאֵדָם מְבָאָר לְרַבִּים, כִּי כִּשְׂדוֹרֵשׁ בְּרַבִּים, וְקִדְּם הַבְּאוֹר הוּא מְקַשֵּׁר אֶת עֲצָמוֹ עִם נִשְׁמוֹתֵיהֶם וְשׁוֹפֵךְ שִׁיחוֹ וּתְפִלָּתוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּוִדְאֵי: הֵן אֵל כְּבִיר לֹא יִמָּאֵס (אויב לו) (ב); אֲבָל תְּפִלַּת יְחִיד, אֲפָשֶׁר שְׁמוֹאֲסִין בְּתְפִלָּתוֹ. וְזֶה בְּחִינַת: וּדְבַרְתָּ אֶל הַסֵּלַע לְעֵינֵיהֶם - שֶׁתְּפִלָּתְךָ תַּהִיָּה בְּשַׁעַת שֶׁהַצְּבוּר מְקַבְּצִים. וְזֶה (ג): הַקְהֵל אֶת הָעָם:

ד **וְזֶהוּ** הַחֲלוּק בֵּין הַלּוֹמֵד מֵתוֹךְ הַסֵּפֶר וּבִין הַשּׁוֹמֵעַ מִפִּי הַחֶכֶם עֲצָמוֹ, כִּי הַשּׁוֹמֵעַ מִפִּי הַחֶכֶם עֲצָמוֹ, בְּוִדְאֵי נִתְקַשֵּׁר נִשְׁמָתוֹ עִם נִשְׁמַת הַחֶכֶם בְּשַׁעַת תְּפִלָּתוֹ פְּנֵ"ל, וַיֵּשׁ לְזֶה הָאָדָם חֶלֶק בְּבְאוֹר הַזֶּה, כִּי עַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה נִתּוֹסֵף קִדְּשָׁה לְמַעְלָה, וְכָל תְּפִלָּה הַיּוֹצֵאת מֵהַרְבֵּה נִשְׁמוֹת הִיא מוֹסַפֶּת קִדְּשָׁה לְמַעְלָה וּמַעוֹרַרֶת בְּיוֹתֵר לֵב הָעֲלִיּוֹן פְּנֵ"ל, וְלֵב הָעֲלִיּוֹן שׁוֹפֵךְ מִימֵי הַבְּאוֹר בְּיוֹתֵר. הַכֹּל לְפִי רַב אֲנָשִׁים, כֵּן יוֹתֵר קִדְּשָׁתוֹ, בְּבַחֲיַנֵּת (תהלים כב): וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהַלּוֹת יִשְׂרָאֵל - עַל־יְדֵי תְּהַלּוֹת יִשְׂרָאֵל נִתּוֹסֵף קִדְּשָׁתוֹ. גַּם כָּל אֵלוֹ הָאֲנָשִׁים הָעוֹמְדִים בְּשַׁעַת הַדְּרוֹשׁ, נִכְנָע רִשְׁעָתָם עַל־יְדֵי הַטּוֹב

(ב) ועיין ברכות ח. (ג) שם, ועיין בספר מי הנחל. (ד) ועיין זוהר אחרי דף סב ע"א.

סמוך לסופו. ועיין זוהר ויצא רעט: ודברתם אל הסלע וכו' בדבור ופיוס וכו'), שישפך שיחו ותפלתו בתחנונים כדל וכרש. אל הסלע, הינו לב העליון כנ"ל, לעיניהם - דיקא, שיהיה הקהל בשעת מעשה, כדי שיקשר את עצמו עם נשמתם כנ"ל. והוא לא כן עשה, שזכר טובו וצדקתו בשעת תפלתו, שלא השתמש עם המטה בשביל הקהל, אלא השתמש עם המטה בשעת תפלתו. וזה בחינת: וירם משה את ידו. ידו זה תפלתו, כמו שכתוב (שמות יז): ויהי ידיו אמונה; תרגומו: פרישן בצלו - שהרים את תפלתו, ולא קשר את עצמו עם הקהל. ויך את הסלע במטהו פעמים - כביכול, הכה צור ויזובו מים (תהלים עח) - שהכה לב העליון, כמו שלוקחין איזה דבר בכח ובאנס, פי בא בכח מעשיו הטובים. וזהו הכאת הסלע פעמים: הכאה אחת - שלקח באורי התורה בכח ובאנס, ולא בקש מתנת חנם כנ"ל, והכאה אחת - פי מי שדוחק את השעה, שעה דוחקתו (ברכות סד. ועירובין יג), ונסתלק קדם זמנו. ועל הסתלקותו - השכינה, שהיא הלב הנ"ל, היא מיללת ובוכה עליו. וזה: פעמים - פי מתו משה ואהרן על ידי הכאה, כמו שכתוב: המה מי

המריבה הבינו, שעל ידי באורי התורה, שהם בחינת פנים כנ"ל, מחמת הנפילה הנ"ל, מחמת זה התחיל המריבה:

ה וכשמתפלל קדם הדרוש, צריך להתפלל

בתחנונים, ויבקש מאת הקדוש ברוך הוא מתנת חנם ולא יתלה בזכות עצמו, אף על פי שעכשו נתעורר מטה עזו של עבודתו, אין זה המטה כדי להתנאות, אלא כדי להכניע הרע שבעדה, כי ברבים יש בהם טובים ורעים, וצריך להכניע הרע שברעים כנ"ל. אבל לפני השם יתברך יעמד כדל וכרש וידבר תחנונים, ולא יתלה בשום זכות. וזהו (דברים ג): ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר - שצריך לדבר תחנונים בשעה שרוצה לומר, הינו קדם הדרוש:

וזהו טעות שטעה משה, שהקדוש ברוך הוא אמר למשה: קח את המטה והקהל את העדה ודברת אל הסלע לעיניהם - שיקח ממשלת עזו שיש לו ממצוות וממעשים טובים שלו; והקהל את העדה - פי בשעת הקהל, שיש בהם גם רעים, צריך מטה עזו כדי להכניע רשעתם כנ"ל; ואחר כך: ודברת אל הסלע לעיניהם - אין דבור אלא נחת (שבת סג. ומ"ר שה"ש

זֶה הַפֶּחַ שְׁלוֹ, בְּבַחֲיִנַת: וְעַל חֲרָפָה
תַּחֲיָה (בְּרֵאשִׁית כז), וְהוּא יוֹנֵק מִמְּזֶל
מֵאֲדָיִם (ח):

ז **וְדַע**, שְׁעַל־יְדֵי פַחוֹת הַרוּחָנִיּוֹת,
הַנִּבְרָאִים מֵאוֹתֵיּוֹת הַתּוֹרָה
שְׁחַדֵּשׁ, הַפַּחוֹת הָאֵלוּ הֵן הַן מִלְּאֲכִים
מִמֶּשׁ, וְהֵן מִקְבְּלֵי הַפֶּחַ מֵאֲדוּם כְּדִי
לְעַנֵּשׁ הַרְשָׁעִים בְּחֲרָפָה וּקְטָלָא, וְהֵן
נִבְרָאִים בְּבַחֲיִנַת (תְּהִלִּים סח): אֲדַנִּי יִתֵּן
אִמְרֵי הַמְּבַשְּׂרוֹת צְבָא רַב, וְהֵן
מְעַנִּישִׁין אֶת הַרְשָׁעִים, בְּבַחֲיִנַת (שם
צא): כִּי מִלְּאֲכֵי יֵצֵוּהָ לָךְ וְכוּ', עַל
שַׁחַל וּפְתוֹן תִּדְרֹךְ וְכוּ':

ח **וְאֵלוּ** הַפַּחוֹת הַרוּחָנִיּוֹת, הֵינּוּ
הַמְּלֹאֲכִים, הֵן לְפִי
הַתַּחֲדָשׁוֹת הַתּוֹרָה; וְהַתַּחֲדָשׁוֹת
הַתּוֹרָה - לְפִי הַקְּדָשָׁה שְׁנִתּוֹסַף
לְמַעַלָּה כַּנִּלְ, לְפִי רְבוּת הַקְּדָשָׁה, כֵּן
נִמְשָׁךְ רַבּוּי הַתּוֹרָה, וּלְפִי רַבּ הַתּוֹרָה,
כֵּן רַבּוּי הַמְּלֹאֲכִים הַנִּלְ. וְכֵן לְהַפְּךָ,
הֵינּוּ שְׁלִפְעָמִים הַקְּדָשָׁה כֹּל כֶּף
מְעֻטָּת, עַד שֶׁהַמְּלֹאֲכִים הַנִּבְרָאִים
מִחֲדוּשֵׁי הַתּוֹרָה הֵם מְעוּטֵי כַּח,
שְׂאִין כַּח בְּיָדָם לְעַנֵּשׁ אֶת הַרְשָׁעִים
בְּחֲרָפָה וּקְטָלָא, וְאִין לָהֶם כַּח אֵלָא
לְהַכְנִיעַ אֶת הַרְשָׁעִים בְּלִבָּד וּלְהַבִּיא
מִרְךָ בְּלִבְבָם, אֲבָל לֹא לְעַנֵּשׁ אוֹתָם
בְּחֲרָפָה לְהַעֲבִיר אוֹתָם:

מְרִיבָה וְכוּ'. וּבִשְׁבִיל זֶה אִין לְאָדָם
לְדַחֵק אֶת עֲצָמוֹ עַל שׁוּם דְּבָרָא, אֵלָא
יִבְקֵשׁ בְּתַחֲנוּנִים, אִם יִתֵּן לוֹ הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ - יִתֵּן, וְאִם לֹא - לֹא. וְזֵהוּ:
יַעַן לֹא הֵאֱמַנְתָּם בִּי, הֵינּוּ הַתַּפְּלָה
כַּנִּלְ, שֶׁהָרִים תַּפְּלָתוֹ מִתַּפְּלַת
הַקְּהָל, שְׁלֹא קָשַׁר אֶת עֲצָמוֹ עִם
הַקְּהָל. וְהַתַּפְּלָה הִיא אֲמוּנָה, כְּמוֹ:
וַיְהִי יְדִיו אֲמוּנָה. לְהַקְדִּישְׁנִי לְעֵינֵי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - לְהַקְדִּישְׁנִי דִיקָא, כִּי
עַל־יְדֵי הַתַּפְּלָה שֶׁל רַבִּים נִתְקַדֵּשׁ
הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ כַּנִּלְ. לְכֵן לֹא תִבְיָאוּ
וְכוּ' אֵל הָאָרֶץ - רְמֵז עַל הַסְתַּלְקוּתוֹ,
כִּי הַקְּדָשָׁה גַם כֵּן נִתּוֹסַף לְמַעַלָּה
בְּשַׁעַת פְּטִירַת הַצְּדִיק, כִּידוּעַ נִמְצָא,
מֵה שְׁנַחֲסַר עַל יָדָם נִשְׁלָם עַל יָדָם:

ו **וּבִזְכוּת** הַתּוֹרָה שְׁמִמְשִׁיכִין, זוֹכִין
לְאָרְץ־יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ
שְׁכַתּוֹב (תְּהִלִּים קח): וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
גּוֹיִם וְכוּ'. אֲבָל אֲרֶץ־יִשְׂרָאֵל הִיא
אַחַת מִשְׁלֹשָׁה דְּבָרִים שְׁבָאִים עַל־יְדֵי
יְסוּרִין (בְּרֵכוֹת ה), וְעַקֵּר הַיְסוּרִים הֵם
הַמוֹנְעִים הַרְשָׁעִים, מוֹצִיאֵי דְבַת
הָאָרֶץ, וְצָרִיךְ לְהַכְנִיעַ מִתַּחֲלָה אֵלוּ
הַרְשָׁעִים וּלְעַנֵּשׁ אוֹתָם בְּחֲרָפָה
וּקְטָלָא, וְעַל־יְדִידְזָה יִכּוֹלִין אַחֲרֵי־כֵן
לִילֵךְ לְאֲרֶץ־יִשְׂרָאֵל. וְכֹחַ הַזֶּה לְעַנֵּשׁ
אֶת הַרְשָׁעִים אִי אֶפְשָׁה, אֵלָא
כְּשֶׁמִּקְבְּלִין אֶת הַפֶּחַ הַזֶּה מֵאֲדוּם, כִּי

לענש פנ"ל, ולא לענש בדיניהם
פנ"ל, ולא להביא מרף בלבבם, ואין
להם כח אלא להשתיק אותם בלבד,
שלא לדבר סרה בפנינו, כדי שלא
יפנסו דבריהם באזני המון-עם.
ולפעמים גם זה הכח אין להם -
הכל לפי מעוט הקדשה:

וזהו: וישלח משה מלאכים אל מלך
אדום (שם בפ' הני"ל), **מלאכים** -
הנ"ל, מלך אדום - פנ"ל. כה אמר
אחיה ישראל - הינו המלאכים
האלו נתהוו ממאמרות טהורות של
ישראל פנ"ל, בבחינת יתן אמר
המבשרות צבא רב. אתה ידעת את
התלאה אשר מצאתנו, וירדו
אבותינו מצרים - אתה ידעת דיקא,
כי כל הענשים על ידו, ובפרט גלות
מצרים, שהיה על פגם הברית
בידוע, ועל פגם הברית חרב בא,
בבחינת (ויקרא כו) חרב נקמת וכו' (ז);
והוא ממנה על חרב פנ"ל. וירעו לנו
המצרים ונצעק אל ה' אלקינו
וישלח מלאך - פרשו חכמינו
זכרונם לברכה (ז): זה משה. ויציאנו
- פי פגם הברית הוא פגם הדעת,
בבחינת (בראשית ד) וידע אדם; והקול
הוא מעורר הדעת, בבחינת הקול
מעורר הפגנה (ח). ובשביל זה: ונצעק

ט **ולפעמים** גם להכניע אותם
בלבד אין כח
למלאכים האלו, שכל כף הם מעוטי
כח מחמת מעוט הקדשה פנ"ל, ואין
להם אלא הכח הזה, לעורר כח
האמות על הרשעים המוציאי דבת
הארץ. כמו עכשו בגלות, שאין לנו
כח לענש בעצמנו את הרשעים אלא
בדיניהם, בבחינת (חבקוק א): רשע
מכתיר את הצדיק, על פן יצא
משפט מעקל; כי הרשע מסבב את
הצדיק, ואין לנו כח בעצמנו לדחות
אותו אלא במשפטיהם, לדון אותו
בדיניהם ולקבל מהם כח לרדף את
הרשע. ודע, שלפעמים הוא סבה
מיאת השם יתברך שרשע יכתיר את
הצדיק, והצדיק אין לאל ידו לדחות
את הרשע אלא על-ידי משפטיהם,
ועל-ידי כח המשפט יוצא משפט
דקדשה שנפל בין הקלפות, הצדיק
הוא מוציא אותו מבין הקלפות,
ויוצא המשפט מעקולו, כי נתעקל
בין הקלפות, בבחינת (תהלים קמז):
ומשפטים בל ידעום, ועכשו הוא
יוצא מעקולו ונתישר מעקולו, וזהו:
על פן יצא משפט מעקל:

יא **ולפעמים** גם זה הכח אין להם,
ואין להם כח לא

(ז) עיין זוהר ויחי דף רמ ע"ב זוהר וארא דף כו. (ז) ויק"ר פ"א ומובא בפרש"י שם. (ח) עיין ברכות
כד ע"ב ובהרא"ש ורבינו יונה שם ובשו"ע אור"ח סימן קא (ובסי' ס"א סעיף ד).

בְּמַדְרָגָה פְּחוּתָהּ, שְׁהִיא בְּגָבוּל
הַטְּמָאָה נֹוגַעַת, וּבִשְׁבִיל זֶה: וַיֹּאמֶר
לֹא תַעֲבֹר בִּי וְכוּ'; כִּי מִי שֶׁהוּא
בְּמַדְרָגָה תַּחְתּוֹנָה אֵין לְהַתְגַּרֹּת
בְּרָשָׁעִים, כִּי צָדִיק מְמַנּוּ בּוֹלַע (ב"מ דף
עא.). וַיֹּאמְרוּ אֱלֹוֵי בְּמַסְלָה נַעֲלָה -
בְּחִינַת מְסֻלוֹת בְּלִבָּבָם (תהלים פד),
לְהִבִּיא מֶרֶךְ בְּלִבָּבָם. וְאִם מִיִּמְיָךְ
נִשְׁתָּה - מִיִּמְיָךְ זֶה בְּחִינַת מִשְׁפָּט,
בְּבַחֲנִית (עמוס ח): וַיְגַל כְּמִים מִשְׁפָּט;
הֵינּוּ כִּי לַפְעָמַיִם צָרִיךְ לְכַף אֶת
הַרְשָׁעִים בְּמִשְׁפָּטֵיהֶם. וְנִתְּתִי מִכָּרֶם
- תַּרְגוּמוֹ: אֶת דְּמִיהוֹן, הֵינּוּ הַשְּׁחָד
שְׁמֻקְבִּלִין, וְצָרִיךְ לְתַן לָהֶם מְמוֹן,
כְּדֵי לְהוֹצִיא מִשְׁפָּט מִן הָעֵקוּל
בְּרָצוֹנָם. וְכִּי אֵין דְּבַר בְּרַגְלֵי אַעֲבָרָה
- אֲנִי רוֹצֵה לִילֶךְ וְלַעֲבֹר בְּכַחַף, כְּדֵי
לְהַשְׁתִּיק אֶת הַרְשָׁעִים, כְּדֵי שְׁלֹא
יִכְנָסוּ דְבָרֵיהֶם בְּרַגְלֵי, הֵינּוּ הַמוֹךְ
עַם, הַמְכַנִּים בְּשֵׁם רַגְלִין, כְּמוֹ (שמות
יא): וְכֹל הָעָם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיךְ. וַיֹּאמֶר
לֹא תַעֲבֹר - וְכֹל זֶה הוּא מַחֲמַת
מַעוֹט הַקְּדָשָׁה כְּנ"ל. כִּי צָרִיךְ לְשַׁפֵּךְ
תַּפְּלוֹתוֹ קֹדֶם הַתּוֹרָה וּלְקַשֵּׁר אֶת
עֲצָמוֹ עִם הַנְּפֻשׁוֹת הַשׁוֹמְעִים, וְעַל־
יְדֵי־זֶה נִתּוֹסַף קְדָשָׁה יִתְרָה לְמַעְלָה,
בְּבַחֲנִית (משלי יד): בְּרַב־עַם הַדָּרַת
מֶלֶךְ; וּלְפִי רַבּוֹת הַקְּדָשָׁה, כֵּן רַבּוּי
הָאֶרֶת הַתּוֹרָה, וּלְפִי רַבּ הָאֶרֶת
הַתּוֹרָה, כֵּן נִתְּרַבּוּ פְּחוּת הַמְּלֹאכִים.

וְכוּ', וַיִּשְׁמַע אֶת קוֹלֵנוּ - וְהַקּוֹל
מַעוֹרֵר הַדַּעַת, וַיִּשְׁלַח מְלֹאךְ - זֶה
מִשָּׁה, בְּחִינַת דַּעַת, וְעַל־יְדֵי הַתְּגַלּוֹת
הַדַּעַת כְּתַקּוֹנוֹ, אַז: וַיּוֹצִיאֲנוּ. וּבִשְׁבִיל
זֶה אוֹמְרִים אֶת הַהַגְדָּה בְּקוֹל רֶם, כִּי
הַגְּאֻלָּה הֵיְתָה עַל־יְדֵי קוֹל, בְּבַחֲנִית:
וַיִּשְׁמַע אֶת קוֹלֵנוּ. וּבִשְׁבִיל זֶה
נִקְרָאת בְּשֵׁם "הַגְּדָה", לְהוֹרוֹת עַל
תַּקּוֹן הַבְּרִית, בְּבַחֲנִית (דברים ד): וַיִּגַּד
לְכֶם אֶת בְּרִיתוֹ. וְעַקֵּר הַמִּצְוָה בִּיּוֹן,
לְהוֹרוֹת עַל תַּקּוֹן הַדַּעַת, בְּבַחֲנִית:
בְּחַמְרָא וְרִיחֵי פְּקַחִין (סנהדרין ע),
וּבְבַחֲנִית: תִּירוּשׁ - זֶכֶה נַעֲשֶׂה רֹאשׁ
(שם), הֵינּוּ דַעַת. אַעֲבָרָה נֹא בְּאַרְצָךְ
- שְׂרָצוּ לִילֶךְ לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל דְרָךְ
פְּחוּת שֶׁל אָדוֹם כְּנ"ל, לְקַבֵּל מְמוֹנוֹ
כֹּחַ לַעֲנֹשׁ אֶת הַרְשָׁעִים בְּחַרְבָּא
וּקְטָלָא, כְּדֵי שְׁיֻכְלוּ לִילֶךְ בְּדֶרֶךְ
הַמֶּלֶךְ, מִלְּכוּת שֶׁל עוֹלָם, וְלֹא בִשְׁבִיל
תַּעֲנוּגֵי הָעוֹלָם הַזֶּה. וְזֶה: לֹא נִלְךְ
בְּשֹׂדָה וּבְכָרֶם וְלֹא נִשְׁתָּה מִי בְּאֵר
- זֶה בְּחִינַת תַּעֲנוּגֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, כֹּל
זֶה אֵין רְצוֹנֵנוּ, אֶלָּא רְצוֹנֵנוּ: דְרָךְ
הַמֶּלֶךְ נִלְךְ - כְּדֵי שְׁלֹא יִמְנַעו אוֹתֵנוּ
הַרְשָׁעִים מִלִּילֶךְ בְּדֶרֶךְ מִלְּכוּת שֶׁל
עוֹלָם. וַיֹּאמֶר אֱלֹוֵי אָדוֹם לֹא תַעֲבֹר
בִּי, כֵּן בְּחַרְבַּא אֲצִיא לְקַרְאֲתָךְ - כֹּל
זֹאת מַחֲמַת מַעוֹט כֹּחַ הַקְּדָשָׁה כְּנ"ל.
וְזֶהוּ: וְאַנְחֵנוּ בְּקֹדֶשׁ עִיר קָצָה גְבוּלָךְ
- הֵינּוּ מַחֲמַת שֶׁהַקְּדָשָׁה כְּלִיכָף

ולפי פחות המלאכים, פן יכול לענש את הרשעים מוציא דבה:

וזה פרוש פרקא תליתאה:
תשעה תקונין

יקירין אתמסרו לדקנא, הינו לזקן היושב בישיבה לדרש, נמסר לו תשעה בחינות הנ"ל: א. קח את המטה פנ"ל. ב. והקהל את העדה פנ"ל - להכניע רעתם פנ"ל. ג. ודברתם אל הסלע - בתחנונים פנ"ל. ד. לעיניהם - שיקשר עמקם פנ"ל. ה. להמשיך דבורי-אש פנ"ל. ו. להמשיך תורה פנ"ל. ז. בריאת המלאכים פנ"ל. ח. לקבל פח מאדום להכניע את השונאים פנ"ל. ט. לבוא לארץ-ישראל פנ"ל. ואלו תקונין דאתמסר לזקן הדורש: כל מה דאתמסר ולא אתגליא - רמז על נשמת בחינת מרים שנסתלק פנ"ל. אשתכח - פרוש, אשתכח עכשו על-ידי זקן הזה כל מה שהיה משתכח על-ידי נשמה שנסתלק. ועכשו מסדר והולך תשעה תקונין: תקונא קדמאה: נימין על נימין, מקמי פתחי דאדנין עד רישא דפמא. נימין - בחינת שערות, בחינת שערי ציון (תהלים פז), בחינת מטה עזק ישלח מציון פנ"ל. מקמי פתחי דאדנין - הינו קדם ששמעו אם יכולין לקבל, עד רישא דפמא

- פתחו פיהם ואמרו נעשה; וזהו (כתובת קיב): דקדמי פמיכו לאדניכו. תקונא תנינא: מרישא האי לרישא אחרא - הינו להכניע רעתם פנ"ל, ובזה מוציא אותם מתחת רשות דסטרא-אחרא ומכניס אותם תחת רשות הקדשה; וזהו: מרישא האי לרישא אחרא. תקונא תליתאה: אשתכח מתחות תרין גקבין ארחא מליא דלא אתחזיא - הינו בחינת חטם, בחינת ודברתם אל הסלע פנ"ל, בחינת (ישעיהו מח): ותהלתי אחטם לה. ארחא מליא - כי אין מחסור ליראיו (תהלים לד), וזה מליא. ויראה היא בחינת תפלה, בחינת (משלי לא) 'יראת ה' היא תתהלל, בחינת חטם, בחינת (ישעיהו יא) והריחו ביראת ה'. דלא אתחזיא - כי צריך להקטין את עצמו, ולא יתלה בזכותו פנ"ל, בבחינת (משלי כח): אל תתהדר לפני מלך. תקונא רביעאה: עלעין אתחפון מהאי גיסא ומהאי גיסא - הינו בחינת התקשרות עם נשמותיהם, והם מחפין אותו מכל צד. תקונא חמישאה: אתחזון תרין תפוחין סומקין פורדא. תפוחין - זה בחינת מפתחי הלב שנספתחים, שנכמר רחמי לב העליון ונשפע דבורים חמים, דבורי אש, בחינת סומקא פורדא פנ"ל. תקונא

בְּגֵרוֹנִים וְחָרַב פִּיפּוֹת. תְּקוּנָא
תְּשִׁיעָאָה: רַבְרַבִּין וְזַעֲרִין נַחְתִּין
בְּשִׁקּוּלָא - הֵינּוּ בְּחִינַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל
שְׁנַחֲלָקָה לְשִׁבְטִים, שָׁהִם בְּחִינַת
חַיּוֹת קִטְנוֹת עִם גְּדֻלוֹת (שם קד).
בְּאֵלִין אֲשֶׁתַּכַּח גְּבַר תְּקִיף - הֵינּוּ
כְּשָׂבָא לְבַחֲנֵינָא אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, אִזִּי
נִקְרָא גְבַר תְּקִיף, כִּי קִדְּם שְׂבָא
לְבַחֲנֵינָא אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, אִזִּי אֵל יִתְהַלֵּל
חִגְר כְּמִפְתַּח (מַלְכֵי־א כ); אָבֵל אַחֲר־כֶּף
כְּשִׁנְיָצַח, אִזִּי נִקְרָא אִישׁ מִלְחָמָה:

הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶאֱמָרָה בְּרֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה
עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים פט) אֲשֶׁר־י
הָעַם יִדְעֵי תְרוּעָה, אִךְ לֹא זָכִינוּ
לְקַבֵּל מִכְּתִיבַת יְדוּ הַקְּדוּשָׁה בְּאוֹר
זֶה הַפְּסוּק עַל־פִּי הַתּוֹרָה הַנִּלְגָּה.
גַּם קִדְּם שְׂאֵמַר הַתּוֹרָה הַזֹּאת, סִפְר
אִיזָה זְמַן מִקִּדְּם מַעֲשֵׂה נוֹרָאָה
שְׂרָאָה בְּמִקּוֹם שְׂרָאָה, בְּהַקִּיץ אוֹ
בְּחֵלוֹם, וְאָמַר שֶׁהַתּוֹרָה ט' תְּקוּנִין
הַנִּלְגָּה הִיא פְּרוּשׁ עַל הַמְּרָאָה הַנוֹרָאָה
הַזֹּאת שֶׁסִּפְר. וְאֵם יִרְצֵה הַשֵּׁם עוֹד
חֲזוֹן לְמוֹעֵד לְבָאָר דְּבָרִים אֵלּוּ
בְּמִקּוֹם אַחַר בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ:

שְׁתִּיתָאָה: בְּחַד חוּטָא תְּלִיין אֶכְמִין
תְּקִיפִין עַד חֲדוּוֹי - זֶה בְּחִינַת
הַמְּשַׁכֵּת הַתּוֹרָה כְּנ"ל, שָׁהִם בְּחִינַת
(ש"ה ש ח): תְּלַתְלִים שְׁחָרוֹת כְּעוֹרַב,
שָׁהִם תְּלֵי תְלִים שֶׁל הַלְכוֹת (עֵירוּבִין
כא), הַנִּמְשָׁכִים עַד חֲדוּוֹי, עַד מַעוּי (ש),
בְּבַחֲנֵינָא (תְּהִלִּים מ): וְתוֹרְתָךְ בְּתוֹךְ מַעֲי.
וְתִלְיָן בְּחַד חוּטָא - בְּבַחֲנֵינָא (שם ט):
וּסְבִיבּוֹ נִשְׁעָרָה מְאֹד, שֶׁהַקְּדוּשָׁה
בְּרוּךְ־הוּא מְדַקְדֵּק עִם צְדִיקִים כְּחוּט
(יְבוּמוֹת קכא); וּכְשִׁפּוּגִים כְּחוּט־הַשְּׁעָרָה,
אִזִּי אֵין פַּח בִּידָם לְהַמְשִׁיךְ אֵלּוּ
הַלְכוֹת הַנִּלְגָּה. תְּקוּנָא שְׁבִיעָאָה:
שְׁפָוֹן סוּמְקָא כּוֹרְדָא אֲתַפְנֹן -
הֵינּוּ בְּרִיאַת מְלָאכִים כְּנ"ל, בְּבַחֲנֵינָא
(שם לג): וּבְרוּחַ פִּיּוֹ כָּל צְבָאָם. סְמְקָא
כּוֹרְדָא - בְּבַחֲנֵינָא (שם קד): מְשֻׁרְתִּין
אִשׁ לְהַט. תְּקוּנָא תְּמוּנָאִי: זַעֲרִין
נַחְתִּין בְּגֵרוֹנָא וּמַחְפִּין קְדֻלָּא - הֵינּוּ
לְקַבֵּל פַּח מֵאֲדוּם, לְהַכְנִיעַ אוֹיְבִים
הַפּוֹנִים עֲרָף. זַעֲרִין - זֶה בְּחִינַת פַּח
אֲדוּם, בְּחִינַת (עוֹבְדִיָּה א): קִטּוֹן נִתְתִּיף
בְּגוּיִם. נַחְתִּין בְּגֵרוֹנָא - בְּחִינַת חָרַב
הַנִּלְגָּה, בְּחִינַת (תְּהִלִּים קמט): רוּמְמוֹת אֵל

תפילה ב

"מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה. מקצה הארץ אליך אקרא בעמף לפי בצור ירום ממזני תנחני", חום וחמול עלי, ועוררו רחמיך וחסדיך הגדולים עלי, ועורני וזכני לילך ולבא מהרה לארץ הקדושה, אשר היא מקור קדשתנו. באשר אתה ידעת יהוה אלהינו שכל קדשתנו וטהרתנו וכל יהדותנו תלוי בארץ ישראל, ואי אפשר להיות איש ישראלי באמת, ולילך ולעלות מדרגא לדרגא, כי אם על ידי שזוכין לבוא לארץ ישראל מקום קדשתנו, הארץ אשר בחרת בה מפל הארצות ונתת אותה לעמך ישראל הנבחר מפל העמים לנחלה, ארץ אשר אתה דורש אותה תמיד כמה שפתוב: "ארץ אשר יהוה אלהיך דרש אותה תמיד עיני יהוה אלהיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה". ואתה ידעת עצם רבוי המגיעות והערבובים והבלבולים המונעים אותנו מזה אשר על ידם אין אנו יכולים לילך ולבוא לארץ ישראל. וכבר פלינו ימינו ושנותינו בחוץ לארץ, ואנו מגרשים מארץ החיים, מארץ הקדושה מהסתפח בנחלת יהוה, אשר היא חיינו וארץ ימינו, לשבת על האדמה אשר נתן לנו יהוה.

רבנו של עולם, רחם עלינו ברחמיך הרבים ותעורר את לבבנו ואת לבב זרענו ולבב כל עמך בית ישראל שיהיו לנו כסופין ונענגעים גדולים והשתוקקות נמרץ לארץ ישראל. ונכסף ונשתוקק תמיד באמת לבוא לארץ ישראל עד אשר תזכנו ברחמיך לבוא לארץ הקדושה במהרה, למען נזכה על ידי זה להתעורר באמת לעבודתך וליראתך.

חום וחמול נא עלינו מלא רחמים, שלא נבלה ימינו, חס ושלום, בחוץ לארץ, כי אתה ידעת את כל תלאותינו וחלישותינו בעת הזאת, ואין אנו יכולים לשבר רבוי המגיעות העצומות המונעים מארץ ישראל. אלפי אלפים ורבבות מגיעות ועכובים אשר קצרה ידינו לשפרם, כי אם בכחך הגדול ובחסדיך העצומים, ואין לנו על מי להשען כי אם עליך אבינו שבשמים. חמול על עמך

ישראל, ומהר להביאנו לארץ ישראל חיש קל מהרה. ותתן לנו פח ברחמיך הרבים לנצח את המלחמה לשבר ולגרש ולבטל את כל מוציאיי דבת הארץ רעה, אשר מהם נמשכים כל מיני מגיעות ובלבולים מלבוא לארץ ישראל, באפן שנוכה לשבר ולבטל כל המוגעים והמעפבים, ונוכה לבא לשלום לארץ ישראל חיש קל מהרה:

ותשפיע עלינו ברחמיך הרבים, ותפתח את לבנו, שנוכל להתפלל לפניך יהוה אלהינו בכל לב ונפש. ונוכה לשפך את לבנו כמים נכח פני יהוה, ששפך שיחנו ותפלתנו לפניך תמיד באמת ברחמים ותחנונים, עד ששעור רחמיך עלינו. ויהמו ויבמרו רחמי לבך עלינו עד אשר נוכה שתשפיע עלינו מלב העליון דבורים חמים בגחלי אש. כמו שכתוב: "חם לבי בקרבי בהגיגי תבער אש דברתי בלשוני".

ונוכה לדבר תמיד דבורים קדושים בחמימות ובהתלהבות גדול וקדושה, וכל דברינו יהיו בגחלי אש. ועל ידי זה נוכה להמשיך באורי התורה מלב העליון. ותוכנו לחדש בתורה תמיד חדושין דאורייתא, חדושין אמתיים וקדושה, חדושין שיהיו לך לנחת ולרצון לפני כסא כבודך, חדושין שתתפאר בהם בכל העולמות:

רבנו של עולם, רבנו דעלמא כלא, אדון כל, אתה ידעת את גדל יקר תפארת קדשת נשמתנו בשרשנו, אשר לפי עצם קדשת נשמתנו בשרשה היה ראוי לנו לחדש תמיד חדושין דאורייתא אמתיים, כי לכך נוצרנו. ובעוונותי הרבים נתרחקתי ממך כל כך, עד אשר כבד עלי אפלו לבקש על זה, כי מסוה הבושה על פני להתפלל לזכות לחדושי תורה אמתיים, כי איני יודע על מה לבקש קדם. כי פגמתי בהדעת מאד על ידי פגם הברית, עד אשר איני יודע איך להתחיל ולבקש על תקון פגם הברית. אם לבקש על העבר לתקן מה ששכר פגמתי מזעורי עד היום הזה, במחשבה דבור ומעשה, בראית העין ובשמיעת האזן ובשאור חושים, בשונג ובמזיד באנס וברצון. אם לבקש על העתיד שאוכה מעתה לבלי לפגם עוד כלל, אפלו במחשבה בעלמא.

מלא רחמים, חמל על מלא בושה וכלמה, על לב עקש ופתלתל. כי אתה ידעת את כל התלאה אשר מצאתני, כי רשתות פרוסים עלינו מפל צד ומצדי צדדים, ואיני יודע איך לברח מהם. ואפלו לצעק אליך נמנע ממני, כי אין לי עוד דבורים וקול לצעק אליך, כי פגמנו בקול ודבור, ובכל הרמ"ח איברים ושס"ה

גידים, וקלקלנו כל שבילי הדעת, ופגמנו בכל הנתיבות של הקדושה, עד אשר נעלם מדעתנו, ואין אנו יודעין שום דרך ונתיב איד לזכות להתקרב אליך באמת לאמתו. אבל עדין לא פלו רחמיך ואנו סמוכים ובטוחים על כחם של זקנים דקדושה, שהם הצדיקים אמתיים אשר עליהם כל בית ישראל נשען, ועל כחם לבד אנו נשענים, אשר יש להם כח למשך ולהוציא את כל ישראל מרשות דסטרא אחרא ולהכניסם ברשות דקדושה.

על בן באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, בלב נשבר ונדכא בלב נאנח ממשך וממרט, שואל ומבקש בעני בפתח, דל ורש ואביון פורש בפיו, נושא עיניו לשמים בעיני עבדים אל יד אדוניהם, בעין החיב והמורד הפא לרצות ולפנים את אדוניו, שואל ומבקש ומתחנן מתנת חנם. חנני, חנני, ותמשיך עלי דעת דקדושה מזקנים שבקדושה. ותזכני מעתה להנצל מפל מיני פגם הברית. ותשמרני ותצילני ברחמיך הרבים מכל מיני מחשבות רעות והרהורים רעים, ומכל מיני פגם הדעת, ואזכה לתקן מהרה את כל מיני פגם הברית שפגמתי עד עתה, באפן שאזכה לתקן הברית בשלמות ברצונך הטוב:

ועזרני והושיעני שאזכה לעורר קולי בקדושה גדולה, והקול יעורר הפונה עד שאזכה לתקן דעתי בשלמות על ידי זה. אגא יהוה, חום וחמל עלינו, וזכנו לתקן הברית שהוא תקון הדעת בשלמות בקדושה ובטהרה, בלי שום פגם כלל. וכשם שהוצאת את אבותינו מגלות מצרים בגשמיית וברוחניות, והוצאת אותם מחמשים שערי טמאה, מפגם הברית, מפגם הדעת, אשר זה היה עקר גלות מצרים, והכנסתם בחמשים שערי קדושה, וזכית אותם לתקון הברית, לתקון הדעת, ונתת להם תורתך הקדושה, והכנסת אותם לארץ ישראל, בן תעשה עמנו נסים ונפלאות גדולות ונוראות ותוציא אותנו מן הגלות המר הזו בגשמיית וברוחניות, מגלות הגוף ומגלות הנפש. ותמהר להוציאנו מכל החמשים שערי טמאה. ותפדנו ותגאלנו ותצילנו מכל מיני פגם הברית, מפגם הדעת, ותכניסנו ברחמיך מהרה לכל החמשים שערי קדושה, ותזכנו ברחמיך הרבים חיש קל מהרה לתקון הברית לתקון הדעת באמת פראוי לישראל עם קדוש וקנים לנו מקרא שכתוב: "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו גפלאות":

לפסח

ותהיה בעזרנו, שנוכה לקבל עלינו קדשת חג הפסח בקדושה נוראה ועצומה ובשמחה וחדוה גדולה, ונוכה לקיים מצות ארבע פוסות של יין של פסח

בשלמות הראוי, בקדושה ובטהרה גדולה. ותפתח לנו אור הדעת, ותשפיע עלינו אור קדשת המוחין העליונים, שגובה שיהיו נמשכין עלינו בפסח כל המוחין הקדושים, מוחין דגדלות ומוחין דקטנות.

ונזכר לסדר הסדר של פסח בקדושה גדולה בראוי. ותעורנו לומר ההגדה בקול רם בכונה גדולה ונוראה ובשמחה וחדוה רבה ועצומה, ובהתעוררות גדול ובהתלהבות נמרץ, בקדושה ובטהרה גדולה, עד שהקול יעורר הפונה. עד שאזכה על ידי זה לתקון הברית ולתקון הדעת בשלמות באמת. עד שאזכה לבוא לחדושי תורה אמתיים, ואזכה להמשיך תמיד דבורים חמים פנחלי אש על ידי תפלה ותחנונים. ותזכני להתפלל אלך בהתקשרות נשמות ישראל. שתהיה תפלתנו תפלת רבים. ולא תמאס את תפלתנו. כמו שכתוב: "הן אל כביר ולא ימאס". ויתוסף ויתגדל למעלה תוספות קדושה רבה ועצומה על ידי תפלתנו. ועל ידי זה נזכה להמשיך באורי התורה מלב העליון. אשר שם פתוחים כל באורי התורה.

ותזכנו שגלך בדרבה של תורה. ונזכה לקיים דברי רבותינו, וזכרונם לכרבת. אשר גלו לנו דרבה של תורה. לאכל פת במלח ומים במשורה נשתה ובתורה נהיה עמלים תמיד. ועל ידי זה נזכה להמשיך באורי התורה מהנשמה הקדושה הסובלת מיריות על שעבוד התורה, אשר משם נמשכין כל החדושים וכל הבאורים של התורה. ונזכה להמשיך באורי התורה משם ברחמים ותחנונים עד שאזכה לחדש תמיד חדושים דאורייתא אמתיים. חדושים דקדושה חדושים הנמשכין מתליסר תקונא דיקנא קדושה, שהם שלש עשרה מידות שהתורה נדרשת בהן.

ותשמרנו ותצילנו מפל מיני מריבות ומחלוקת, ותבטל שנאת חנם מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל. ותן בלב כל החולקים עלינו שישבו משנאתם וממחלוקתם. והט לבכם אל האמת ולא יעזרו עוד מריבה עלינו בחנם. ותשים שלום בין עמך ישראל לעולם:

רבנו של עולם, חום וחמל עלינו, וזכנו לבוא לכל מה שבקשנו מלפניך, שגובה לדבורים חמים דקדושה ולחדושים דאורייתא אמתיים. ונזכה שיהיו נבראין מלאכים קדושים מפל דבור ודבור של חדושי תורתנו בקדושה ובטהרה. ואלו המלאכים הקדושים יצטרפו ויתחברו עם כל המלאכים הנבראים תמיד על ידי חדושי תורה של צדיקים אמתיים. וכל אלו המלאכים הקדושים יקבלו פח מאדום הממנה על החרב לעגש את הרשעים בחרבא וקטלא, כדי להכניע ולשבר ולכער

את כל מוציאי דבת הארץ רעה שהם כלל כל המונעים והמפסיקים והמעכבים מלבוא לארץ ישראל, או שתביא מרד בלבבם, לבל יהיה להם פח לעיב ולמנע אותנו, חס ושלום, מארץ ישראל או משאר כל הדברים שבקדשה.

מלא רחמים, חוס וחמל עלינו, ותן לנו פח ברחמיך הרבים, להכניע ולשבר ולכבול כל המעכבים והמונעים מן הקדשה הקמים עלינו בכל עת, ורוצים להתגבר, חס ושלום, לבלבל אותנו חס ושלום מעבודתך באמת, רבוננו של עולם, אתה ידעת את לבבם, חוסה עלינו ברחמיך הרבים, והיה בעוננו והושיענו והצילנו מהם. ושבר ורועם וכחם, שלא יהיה להם שום פח למנע אותנו, חס ושלום, משום דבר שבקדשה, ולא יוכלו לבלבל אותנו וכל הנלוים אלינו כלל.

ועזרנו אותנו ואת כל עמך בית ישראל, החפצים בעבודתך להתקרב אליך באמת, שיהיה לנו פח להכניע את הרשעים המתנגדים וחולקים על האמת, הרוצים לרחק אותנו מעבודתך באמת. ותתן לנו פח לעורר עליהם משפטי האמות. ונוקה לדון אותם ולהכניע אותם במשפטיהם. ועזרנו שנצליח במשפטם, וכל החולקים והמונעים מדרכי הקדשה האמתיים כלם יצאו חיבים בדיניהם, ונשפיל אותם עדי ארץ על ידי משפטיהם, ונוציא בלעם מפיהם.

כי אתה ידעת את לבבנו שפגנתנו לטובה כדי להעמיד הדת הקדוש על תלו, כדי שנוקה לילך בדרך הקדש בדרך מלכו של עולם, ואין לנו פח לעגש את הרשעים כי אם בדיניהם. על פן חמל עלינו, ועל כל עמך בית ישראל, המקנאים קנאת יהוה צבאות, ועומדים לדין ובאים במשפטי העפונים, כדי להכניע הרשעים החולקים על האמת. ותתן לנו פח שנצליח במשפטם, באפן שנוקה להשפילם ולשברם ולהכניעם עד עפר. כלם יכרעו ויפלו במשפטם, יפלו ולא יקומו. ולא יהיה להם עוד שום פח לכבול ולמנע או לבלבל אותנו חס ושלום מעבודת הבורא יתברך שמו. ונוקה על ידי זה להעלות משפט דקדשה מבין הקלפות. ועזרנו ברחמיך שלא יהיה להם פח לדבר עתק על צדיקי האמת ועל אנשים פשרים באמת. ותספר את פיהם, שלא ידברו סרה בפני ההמון עם, ולא יחלישו דעתם, חס ושלום. כי "יסבר פי כל דוברי שקר", באפן שתזכה אותנו לכבול ולשבר כל מיני מגיעות ומסכים ומפסיקים המונעים אותנו מלבוא לארץ ישראל, ומשאר כל הדברים שבקדשה. ונוקה לבוא לארץ ישראל מהרה ולהתקרב אליך באמת:

רבוננו של עולם, אתה ידעת את חלישות כחגנו בעת הזאת, שאין לנו שום פח לשבר המונעים והמעכבים מארץ ישראל ומכל הדברים שבקדשה בשום

דרך מכל הדרכים האלו שהזפרתי לפניך, כי אם בשמך הגדול לבד במחננו, ועל חסדך אנו נשענים, שתשיענו בגדל רחמיך ותנינותיך ובעצם חמלתך, ובזכות וכה צדיקי אמת, שכבר זכו לשפר כל המגיעות ועברו בשלום ובאו לארץ ישראל. בזכותם וכחם לבד נשענתי, ובחסדך הגדול תמכתי יתדותי, שתחנני גם כן לנסע ולבוא לארץ ישראל מהרה, אף על פי שאיני בדאי ותגון להזכיר בפי שם ארץ ישראל הקדושה, ואני רחוק מאד מאד מקדשת ארץ ישראל בתכלית הרחוק. אף על פי כן אתה מקרב רחוקים, חוס וחמל עלי, חוס וחמל עלי, חוס וחנני במתנת חנם, שאזכה לבוא לארץ ישראל מהרה למען אזכה לנכס בדרבי הקדשה באמת. ואזכה לעלות בכל פעם מדרגא לדרגא בקדשה ובטהרה באמת חיש קל מהרה, באפן שאזכה להתקרב אליך באמת ובתמים מעתה ועד עולם. ולא אבוש בעולם הזה ולא אפלה לעולם הבא. ו"אתהלך לפני יהוה בארצות החיים, אעברה נא ואראה את הארץ הטובה הזאת, החר הטוב הזה והלבנון". תיקר נא נפשי האמלה בעיניך, ומלא משאלותי ברחמים, והביאנו לשלום לארץ ישראל במהירות גדול מיד. ואזכה לדרך ולהשתפח על עפר אדמת הקדש, ולרצות את אבניך ולנשק רגבותיה.

יגלו רחמיך על מדותיך, ותעשה עמי לפני משורת הדין. ואל תבוא במשפט עמי כלל, כי לא על צדקותי אני מפיל תחנתי לפניך כי אם על רחמיך הרבים. מתרצה ברחמים ומתפיש בתחנונים, עזרני והושיעני שלא אתן דמי לך, ולא אחריש ולא אשקט ולא אפסיק מלהתפלל על זה תמיד, רק אזכה להעתיר ולהרבות בתפלה ותחנונים על זה תמיד, עד שאזכה לפעל בקשתי ברחמים אצלך, שאזכה לבוא בחיים חיותי חיש קל מהרה לארץ ישראל, ויכים בי מקרא שבתוב: "כי הצלת נפשי ממות הלא רגלי מדחי להתהלך לפני אלהים באור החיים" אמן ואמן:

תורה כא

פרקא רביעאה דספרא דצניעותא

עתיקא טמיר וסתים וכו':

בהעלתך את הנרות וכו', פרש רש"י: שתהא שלהבת עולה מאליה:

א בתיב : אחר וקדם צרתני (תהלים קלט). פי יש שכל, שאדם משיג אותו על ידי הקדמות רבות, והשכל הזה מכנה בשם אחר; ויש שכל שבא לאדם בלא שום הקדמה, אלא על ידי שפע אלקי, וזה מכנה בשם קדם, בשם פנים, והתלהבות הלב נולד מחמת תנועת השכל, כי טבע התנועות שמוליד חם, ולפי מהירות תנועות השכל, כן מוליד חם בלב. נמצא על ידי שפע אלקי, שהשכל נשפע לאדם במהירות, שאין צריך להשתמש בשום הקדמה, על ידי זאת המהירות שלהבת הלב עולה תמיד מאליה:

ב אבל להגיע לבחינת שפע אלקי הנ"ל אי אפשר לבוא לזה,

אלא שיקדש את פיו וחטמו ועיניו ואזניו, והן הן מאירין לו שפע אלקי הנ"ל. הינו, שישמר את עצמו מלהוציא שקר מפיו, ויהיה לו יראת שמים, שהוא בחינת חטם, בבחינת (ישעיהו יא): והריחו ביראת ה', ויהיה לו אמונת חכמים, התלוי באדניו, בבחינת (משלי כב): שמע דברי חכמים; ועצים עיניו מראות ברע, פי הן הן המעוררין את שפע אלקי הנ"ל לבוא, פי הפה והחטם והעינים והאזנים תלויים במח, והן מעוררין את המח שיהיה בבחינת קדם, בבחינת פנים. וזה בחינת (תהלים קיט): ראש דברך אמת - זה בחינת מח הנאמר אצל פה; וזה (שם קיא): ראשית חכמה יראת ה' - זה בחינת מח הנאמר אצל חטם; וזה בחינת (משלי ט): הוכח לחכם ויאבהך - זה בחינת מח הנאמר אצל אדניו, בבחינת: שמע דברי חכמים; וזה בחינת (בראשית א): ותפקחנה עיני שניהם - זה בחינת מח הנאמר אצל עיניו, והן הן שבעת הנרות, פי פה ותריין נקבא

ד וְסִכָּה הַנ"ל, הֵינּוּ רוּחַ־הַקֹּדֶשׁ הַנ"ל, שֶׁפַע אֱלֹקֵי הַנ"ל, הוּא בְּחִינַת מְקִיפֵינוּ, שֶׁהַשֶּׁכֶל הַזֶּה הוּא גְדוּל עַד לְמֵאד, עַד שֶׁאֵין הַמּוֹחַ יְכוּל לְסַבְּלוֹ וְאֵין נִכְנָס בְּמוֹחַ, אֲלֵא הוּא מְקִיף אֶת הָרֹאשׁ. כְּמוֹ שֶׁאֲנוּ רוֹאִים כִּמְה חֲכָמוֹת עֲמֻקּוֹת, שֶׁאֵין יְכֻלֵת בְּמוֹחַ הָאֲנוּשִׁי לְהִבִּין עַל בְּרִיּוֹ, כְּמוֹ כִּמְה וְכִמְה מְבוּכוֹת שֶׁאֲנוּ נְבוּכִים בָּהֶם, כְּמוֹ הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה, שֶׁאֵין מוֹחַ שֶׁל אָנוּשִׁי יְכוּל לְהִבִּין אֶת הַיְדִיעָה הַזֹּאת, וְהַשֶּׁכֶל הַזֶּה הוּא בְּחִינַת מְקִיף, שֶׁאֵין נִכְנָס בְּפִנְיָמוֹת הַמּוֹחַ, כִּי אִם מְקִיף אוֹתוֹ מִבְּחוּץ, וְהַשֶּׁכֶל הַפְּנִימִי מְקַבֵּל חַיּוּתוֹ מֵהַמְקִיף הַזֶּה:

וְדַע, שֶׁזֶה עֶקֶר כַּח הַבְּחִירָה: כִּלְזִמּוֹן שֶׁהַשֶּׁכֶל אֵין כֹּל כִּף גְדוּל לְהִבִּין הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה, אֲזִי כַּח הַבְּחִירָה עַל מְקוֹמוֹ, כִּי יֵשׁ בִּידוֹ כַּח לְבַחַר הַחַיִּים אוֹ הַפּוֹכוֹ; אֲבָל כִּשְׂיִכְנָס הַמְקִיף הַזֶּה לְפָנָיִם, וְאֵז יִתְגַּדֵּל הַשֶּׁכֶל הָאֲנוּשִׁי וְיִתְגַּלֵּה לְאָנוּשִׁי הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה - אֵז יִתְבַטֵּל הַבְּחִירָה, כִּי אֵז, עַל־יְדֵי גְדוּלוֹ שֶׁל הַשֶּׁכֶל, יֵצֵא מִגְּדֵר הָאֲנוּשִׁי וְיַעֲלֶה לְגֵדֵר מְלֶאךָ, וְאֵז יִתְבַטֵּל הַבְּחִירָה.

חֲטָמָא וְתַרְיָן עֵינֵין וְתַרְיָן אֲדַנִּין הֵם בְּחִינַת שְׁבַעַת הַנְרוֹת, וּמְנַרְתָּא דְאֵ רִישָׁא^(א), הֵינּוּ הַמּוֹחַ, וּפְנֵי הַמְּנוֹרָה הֵינּוּ שֶׁפַע אֱלֹקֵי הַנ"ל:

ג וְשֶׁפַע אֱלֹקֵי הַזֹּאת הוּא בְּחִינַת סִכָּה, כִּי סִכָּה הוּא בְּחִינַת שֶׁסִּכָּה בְּרוּחַ־הַקֹּדֶשׁ^(ב), כִּי רוּחַ־הַקֹּדֶשׁ הוּא שֶׁפַע אֱלֹקֵי וְסִכָּה הַזֹּאת הִיא בָּא עַל־יְדֵי שְׁבַעַת עֲנָנִים, הֵינּוּ בְּחִינַת שְׁבַעַת הַנְרוֹת כְּנ"ל, שֶׁעַל־יְדֵם הָאֲדָם מְשִׁיג פְּנֵי הַמְּנוֹרָה, הֵינּוּ סִכָּה, הֵינּוּ שֶׁפַע אֱלֹקֵי וְרוּחַ־הַקֹּדֶשׁ נִקְרָא עַל שֵׁם הַחֲכָמָה, שֶׁהִיא רוּחַ חֲכָמָה הַבָּא מִקֹּדֶשׁ, כִּי דוּע^(ג). וְזֶה שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה^(ד): מִנֵּין שֶׁאֵין מִסְכָּכִין אֲלֵא בְּדָבָר שֶׁאֵין מְקַבֵּל טְמָאָה וּבְדָבָר שֶׁגְדוּלוֹ מִן הָאָרֶץ, שֶׁנֶּאֱמַר: וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ; מִה אֵד הוּא דָבָר שֶׁאֵין מְקַבֵּל טְמָאָה וְאֵין גְדוּלוֹ אֲלֵא מִן הָאָרֶץ וְכוּ'. וְאֵד הֵן הֵן אֵלוֹ הָעֲנָנִים הַנ"ל, וְהֵן בְּחִינַת קֹדֶשׁ, וְגֵדְלִין מִן הָאָרֶץ, כִּי צָרִיף הַמְקַבֵּל הַזֶּה לְחַיּוּת חֲכָם, כִּי הַקֹּדֶשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יֵהָב חֲכָמְתָא לְחַפְיָמִין^(ה), בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת לֵא): וּבִלְבָב כָּל חֲכָם לֵב נִתְתִי חֲכָמָה^(ו):

(א) עֵינֵין בְּהַקְדָּמַת הַתִּיקוּנִים דִּף יג ע"ב. (ב) עֵינֵין מְגִילָה דִּף יד ע"א וְשֵׁם דִּף יג ע"א אֲבִי סוֹכוֹ שֶׁנֶּשְׁעָה לְיִשְׂרָאֵל כְּסוֹכָה, וּבְרִישׁ וִיקְרָא רַבָּה דְרוּשׁוֹ אֲבִי סוֹכוֹ שֶׁהִיא אֲבִי הַנְּבִיאִים שֶׁסִּכְנו בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ. (ג) עֵינֵין זוּהַר אַחֲרֵי דִף סא. (ד) סוֹכָה יֵא ע"ב, וְע"ש ג"כ בְּדִף יב ע"א בְּתוּס' ד"ה בְּכַסּוּלַת גּוֹרֵן. (ה) דְּנִיָּאֵל ב. (ו) עֵינֵין בְּרִכּוֹת נה.

לזה הוא פנימי לזה. וזה בחינת שבעת ימי המשתה שאחר החפה, הינו בחינת שבעת הנרות הנ"ל, שעלידם יכנס המקיף לפנים. וזה בחינת שבעת ימי אבלות, רחמנא לצלן, שמתאבלין עליו על שנסתלק נשמתו, פדי שיעלה נשמתו לאור הפנים הנ"ל עלידי שבעה ימים אלו:

ו זה טעם רק של החליצה, שנאמר (דברים כח): וירקה בפניו - בפניו דיקא, כי זה הולך בלא זרע, ולא הניח ברכה אחריו שימשיכו שכל הפנים בעולם עלידי מעשיהם הטובים, ואחיו אינו רוצה להקים שם אחיו המת, ואינו רוצה ליבם אותה, בשביל זה: וירקה בפניו, כי אין רוצה להמשיך נשמת המת בעולם שיוכל לתקן אור הפנים. ובזה הרק נראה לפעמים פני המת - פני המת דיקא, ובזה הרק הוא נכלם, ועקר הבושה הוא בפנים, וזה על שלא רצה להקים שם אחיו המת:

וזה בחינת (במדבר יב): ואביה ירק ירק בפניה, הלא תכלם שבעת ימים - שבעת ימים דיקא, הינו בחינת שבעה עננים הנ"ל, שעלידם מאיר פני המנורה. והוא לא רצה להקים שם אחיו המת, על פן: וירקה

וזה זה עקר פח הבחירה, זה שאין יודע השכל של הידיעה והבחירה. וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ברכות יז), שלעתיד צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם - על ראשיהם הצרף לומר. כי לעתיד יתבטל הבחירה, וזה: צדיקים יושבים - שהשיבה הוא מורה על העדר הבחירה, כמו יושב בשמים (תהלים ב), שהוא מורה על העדר ההשתנות, כי התנועה מורה על השתנות מרצון אל רצון, והשיבה מורה על העדר השתנות, הינו בטול הבחירה. וזה מחמת ועטרותיהם - הינו המקיפים, כמו (שמואל א' כג): שאול ואנשיו עטרים אל דוד, בראשיהם - ולא על ראשיהם, הינו המקיפים יכנסו בתוך המחין לפנים, ואז יכנסו כל השכליות שלא היה יכול להבין אותם יכנסו לפנים בתוך המחין, וידע וישיג אותם, ואז יצא מגדר אנושי ויעלה לגדר מלאך, ויתבטל הבחירה:

ה וזה בחינת קדושין, בחינת חפה, כי שפע אלקי הנ"ל הוא בחינת קדש, בחינת חפה, מקיפין. וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ב"ב עה): כל צדיק וצדיק נכוה מחפתו של חברו; כי מקיף של זה גדול ממקיף של זה, והשכל שהוא מקיף

הַבְּעַל וְאַשְׁתּוֹ הֵם תְּרֵי פְלֶגָא גּוֹפָא, וְעַכְשָׁו שְׂאֲשְׁתּוֹ הִיא אִמּוֹ, נִמְצָא שְׂנֵאֲכַל חֲצֵי בְּשָׂרוֹ וְאִין לוֹ בִּתְזוּג. [פְּרוּשׁ, כִּי מִי שְׂמַת בְּלֹא בְּנִים, אֲזִי אֲשֵׁתּוֹ צְרִיכָה לְהִתְיַבֵּם, וְעַל־יְדֵי הַיְבוּם נִתְגַּלְגַּל הַמַּת בְּהֵבֶן הַנּוֹלֵד מֵאֲשֵׁתּוֹ שְׂנֵתִיבְמָה לְאַחִיו, כְּמִבְּאֵר בְּסָבָא (מִשְׁפָּטִים ק:): אֶתְתָּה אִמָּה, הֵינּוּ שֶׁהוּא צֶעַר וְעֲנָשׁ גָּדוֹל לְהַמַּת, שְׂאֲשֵׁתּוֹ נַעֲשִׂית לוֹ אִם, כִּי עַכְשָׁו מְכָרַח לְהִיּוֹת נוֹלֵד מֵאֲשֵׁתּוֹ, וְאַשְׁתּוֹ נַעֲשִׂית לוֹ אִם. וּמַחֲמַת זֶה, בֶּן הַיְבָמָה הַזֶּה שְׂנוֹלֵד מֵהַיְבוּם, אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְמַצָּא זְוֹגוֹ כִּי אִם בְּרַחֲמִים גְּדוֹלִים (כְּמוֹבָא זוּהַר לֶךְ לֶךְ צ"ב), שְׁעָלְיוֹ נֵאמַר פֶּן יִקְדַּמְנוּ אַחַר בְּרַחֲמִים, עֵין שָׁם). כִּי זֶה בֶּן הַיְבָמָה, שְׂבָאָמַת הוּא בַּעֲלָה שֶׁל הַיְבָמָה, וְאַשְׁתּוֹ נַעֲשִׂית לוֹ אִם - אִין לוֹ בִּתְזוּג, מֵאַחַר שְׂבִתְזוּגוֹ נַעֲשִׂית לוֹ אִם. וְזֶהוּ שְׂפִרְשׁ רַבְּנּוּ ז"ל, שְׂבִקְשׁ אַהֲרֹן עַל מְרִים, שְׂפִגְמָה בְּשִׁכַל הַפְּנִים, שְׂזֶהוּ הַפְּגָם שֶׁל הַמַּת בְּלֹא בְּנִים כְּנ"ל, שְׂלֹא תִהְיֶה נַעֲנָשׁת, חֵס וְשְׁלוֹם, בַּעֲנָשׁ הַיְבוּם. וְזֶהוּ: אֵל נֹא תְּהִי כְּמַת אֲשֶׁר בְּצִאתוֹ מֵרַחֵם אִמּוֹ - שְׂלֹא תִהְיֶה כְּמַת בְּלֹא בְּנִים, אֲשֶׁר מְכָרַח לְצִאת שְׂנִית בְּגִלְגוּל מֵרַחֵם אִמּוֹ, הֵינּוּ שְׂאֲשֵׁתּוֹ נַעֲשִׂית לוֹ אִם, אֲשֶׁר מַחֲמַת זֶה: וְיֵאכַל חֲצֵי בְּשָׂרוֹ,

בְּפָנָיו, וְהֵינּוּ בִּשְׁת פְּנִים. וְזֶה שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנֵם לְבִרְכָה (יבמות פ' ר"ג): הַיְבָמָה נִקְנִית בְּמֵאֲמָר - זֶהוּ הַפֶּה הַבִּשְׁת, בְּחִינַת (תהלים כט): כָּלוּ אִמָּר כְּבוֹד, הַפֶּה שֶׁל תְּפִלָּם שְׂבַעַת יָמִים. וּמְרִים, שְׂפִגְמָה בְּכְבוֹד מְשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂפַע אֱלֹקִי, בְּבַחֲינַת (שמות לד): כִּי קָרוֹן עוֹר פָּנָיו, וּפְגָמָה בְּבַחֲינַת שְׂבַעַת הַנְּרוֹת, כִּי הוּא הָיָה עֵינוֹ, שְׂפַל וְסִבְלוֹ, וְלֹא חָרָה אָפוֹ עַל בְּזִיוּנוֹ, וְזֶה בְּחִינַת חֲטָם בְּשִׁלְמוֹת; וְכַתִּיב בְּהַ (במדבר יב): פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ - זֶה בְּחִינַת פֶּה. וְכַתִּיב בְּהַ (שם): וְתִמְנַת ה' יִבִּיט - זֶה בְּחִינַת עֵינַים. וְכַתִּיב בְּהַ (שם): בְּכָל בֵּיתִי נֵאֱמָן הוּא - זֶה בְּחִינַת אֲדִנְיוֹ, בְּחִינַת (משלי יא): נֵאֱמָן רוּחַ מְכַסֶּה דָבָר, כְּמוֹבָא בְּזוּהַר (אד"ר קכח). בְּשִׁבִיל זֶה נִצְטָרְעָה, וּמְצָרַע דָּא סְגִירוֹ דְנְהוּרָא עֲלָאָה (זוהר תזריע מט), הֵינּוּ אוֹר הַפְּנִים הַנ"ל, וְכַתִּיב בְּהַ: תִּסְגַּר מַחוּץ לְמַחֲנֶה שְׂבַעַת יָמִים. וְזֶה שְׂבִקְשׁ אַהֲרֹן: אֵל נֹא תְּהִי כְּמַת אֲשֶׁר בְּצִאתוֹ מֵרַחֵם אִמּוֹ וְיֵאכַל חֲצֵי בְּשָׂרוֹ - כִּי עַל־יְדֵי סְגִירוֹ דְנְהוּרָא עֲלָאָה הִיא בְּבַחֲינַת מַת, כִּי מְצָרַע חָשׁוֹב כְּמַת (נדרים סד); אֲשֶׁר בְּצִאתוֹ מֵרַחֵם אִמּוֹ - זֶה בְּחִינַת יְבוּם, שְׂעַל־יְדֵי הַיְבוּם אֶתְתָּה אִמָּה, שְׂאֲשֵׁתּוֹ נַעֲשִׂית לוֹ אִם. וְיֵאכַל חֲצֵי בְּשָׂרוֹ - הֵינּוּ שְׂאִין לוֹ בִּתְזוּג, כִּי

יָמִים זֶה בְּחִינַת שְׁבַעָה קוֹלוֹת שֶׁל דָּוִד כְּנִ"ל, שֶׁהֵם שְׁבַעִין קָלִין הַנִּ"ל, שֶׁצָּרִיךְ לְצַעֵק כְּדִי לְהוֹצִיא אוֹר הַפְּנִים הַנִּ"ל מֵהַעֲלָם אֶל הַגְּלוּי. וְהַגְּלוּי זֶה בְּחִינַת לְדָה, וְאִז אַחַר הַלְדָה, דָּם נֶעֱכָר וְנִעְשָׂה חֶלֶב (בְּכוֹרוֹת (1). וְזֶה בְּחִינַת תְּפִלָּם, כִּי הַפְּלֵמָה - אֲזַל סוּמְקָא וְאֵתִי חוֹרָא (ב"מ נח), הַיְנו דָּם נֶעֱכָר וְנִעְשָׂה חֶלֶב. וְזֶה: צוּר יִלְדֶךָ תְּשִׁי - רֵאשִׁי-תְּבוֹת שֶׁל: צַעֲקָתְנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת כְּנִ"ל (2). וְזֶה: תְּשִׁי - רֵאשִׁי-תְּבוֹת שֶׁל תְּפִלָּם שְׁבַעַת יָמִים:

ח **וּכְשֶׁאָדָם** לוֹמֵד תּוֹרָה וְאִין מִבִּין בָּהּ שׁוֹם חֲדוּשׁ, זֶה מַחֲמַת שְׁהַמְחִין וְהַשְׁכֵּל שֶׁל הַתּוֹרָה וְהַלְמוּד הַזֶּה הֵן בְּבְחִינַת עֵבוֹר, וְזֶה נִקְרָא בְּשֵׁם יַעֲקֹב, כִּי יַעֲקֹב זֶה בְּחִינַת עֵבוֹר, בְּחִינַת (הוֹשֵׁעַ יב): בְּבִטָּן עֲקֵב אֵת אָחִיו, וְאִז צָרִיךְ לְצַעֵק הַקָּלִין הַנִּ"ל. וְזֶה בְּחִינַת (בְּרַאשִׁית כז): הַקֵּל קוֹל יַעֲקֹב - כִּשְׁהוּא בְּבְחִינַת יַעֲקֹב צָרִיךְ לוֹ הַקָּלִין, כְּדִי לְהוֹצִיא הַמְּחִין בְּבְחִינַת לְדָה. וְמִי שֶׁתּוֹרָתוֹ בְּלֹא הִבְנָה בָּהּ שׁוֹם חֲדוּשׁ, אִין לְדַרְשׁ אוֹתָהּ לְרַבִּים, כִּי הַתּוֹרָה הַזֹּאת שֶׁהִיא בְּבְחִינַת יַעֲקֹב, בְּבְחִינַת עֵבוֹר, אֶף-עַל-פִּי שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵתַעֲנֵג [בָּהּ], בְּבְחִינַת: וְדָגְלוּ

הַיְנו חֲצִי גּוֹפוֹ נֶאֱכָל, הַיְנו שְׂאִין לוֹ בַת-זוּג כְּנִ"ל, שֶׁהִיא חֲצִי בְּשָׂרוֹ, פְּלֵג גּוֹפוֹ כְּנִ"ל]:

ז **וְלַפְעָמִים יֵשׁ** שְׁהַמְחִין וְהַשְׁפַּע אֱלֹקֵי הוּא בְּהַעֲלָם, בְּבְחִינַת עֵבוֹר, וְאִז יָפָה צַעֲקָה לְאָדָם - בֵּין בַּתְּפִלָּה בֵּין בַּתּוֹרָה - כְּשֶׁנִּתְעַלֵּם הַמְּחִין, כִּי הַעֲלָם, הַיְנו עֵבוֹר, זֶה בְּבְחִינַת (דְּבָרִים לב): צוּר יִלְדֶךָ תְּשִׁי, כְּמוֹ (יִשְׁעִיהוּ לו): וְכַח אִין לְלְדָה; כְּמוֹ אִשָּׁה שֶׁתְּשֶׂה כַּחַה מִלִּילָה, וּבְשָׂעָה שֶׁהִיא פּוֹרַעַת לִילָד רֵאמַת שְׁבַעִין קָלִין, כְּמַנִּין תְּבוֹת שְׁבַמְזְמוֹר "עֲנֶךָ", וְאִז מוֹלְדֵת (זוהר פִּנְחָס רמט), וְהַשְׁבַּעִין קָלִין הֵם בְּחִינַת שְׁבַעָה קוֹלוֹת שְׂאֵמֵר דָּוִד עַל הַמַּיִם, שֶׁכֵּל אַחַד כְּלוּל מֵעֶשֶׂר, וְהַצַּעֲקָה שְׂאָדָם צוֹעֵק בַּתְּפִלָּתוֹ וּבַתּוֹרָתוֹ, כְּשֶׁנִּסְתַּלְקִין הַמְּחִין בְּבְחִינַת עֵבוֹר, אֵלוֹ הַצַּעֲקוֹת הֵם בְּחִינַת צַעֲקַת הַיּוֹלְדֵת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהוּא יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת שֶׁל הַמְּחִין אִיךְ נִתְעַלְמוּ, הוּא מֵאֲזִין צַעֲקָתְנוּ, וְהַצַּעֲקָה הוּא בְּמָקוֹם צַעֲקַת הַשְּׂכִינָה, כְּאֵלוֹ הַשְּׂכִינָה צוֹעֲקַת, וְאִז מוֹלְדֵת הַמְּחִין. וְזֶה בְּחִינַת: הַקּוֹל מְעוֹרֵר הַפְּנִינָה (3), הַיְנו הַמְּחִין. וְזֶה בְּחִינַת: תְּפִלָּם שְׁבַעַת יָמִים, שְׁבַעַת

(ז) עֵיין בְּרִכּוֹת דף כד ע"ב, וּבְהַר"א שׁ וּרְבִינוּ יוֹנָה שׁם. וּבְשו"ע או"ח סימן קא (וּבְסִימָן סא סעיף ד). (ח) עֵיין בְּסִפְרֵי בְרִית מִנְחָה דרך ד.

אֶף-עַל-פִּי שְׁאִין הַשְּׂכָל הָאֲנוּשִׁי מִבִּין
 אֶת כָּל זֶה, אִיךָ לָקַח עִם מִתּוֹךְ
 עֲמִים, כְּמוֹ בְּשַׁעַת קְרִיעַת יַם-סוּף,
 שְׁקִטְרָג מִדַּת-הַדִּין: הִלְלוּ עוֹבְדֵי
 עֲבוֹ"ם וְכו' (בראשית רבה פרשה נז בשמות רבה
 פ' כא), אֶף-עַל-פִּי-כֵן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ
 הוּא לָקַח אוֹתָנוּ לְעַם קְדוֹשׁ. נִמְצָא,
 שֶׁזֶּה הַדָּבָר כְּמוֹ סִגְלָה, שֶׁהוּא
 לְמַעַלָּה מֵהַטְּבַע, לְמַעַלָּה מִשְׂכָּל
 אֲנוּשִׁי, וְזֶה בְּחִינַת מְקִיפִין כִּנ"ל. וְיָמִי
 שְׁזָכָה לְאֵלוּ הַמְּקִיפִין, לְהוֹלִיד אוֹתָם
 וּלְהַכְנִים אוֹתָם בְּפָנִים כִּנ"ל, נִמְצָא
 שְׁזָכָה לְהַבִּין אֶת הַסִּגְלָה, בּוֹדְאֵי
 הַיֵּשֶׁר לְגִלוֹת הַסִּגְלָה לְעַם סִגְלָה:

בְּבוֹ, כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ יֵשׁ
 לוֹ פְּנִימִי וּמְקִיף, וְכָל אֶחָד לְפִי
 בְּחִינַתוֹ, מֵהַ שְׁחַנְנוּ הַשֵּׁם, שְׂיִכְנִים
 הַמְּקִיף לְפָנִים וּלְהַבִּין וּלְחַדֵּשׁ אִיזָה
 דָּבָר, הַיֵּשֶׁר מְחִיב שְׂיִגְלָה וִיכְנִים זֹאת
 הַחֲבִנָּה שֶׁל הַסִּגְלָה, שֶׁהִיא אֲצִלוֹ
 סִגְלָה, שְׂיִגְלָה לְעַם סִגְלָה, וּלְהִיטִיב
 מִטּוֹבוֹ לְאַחֲרֵים:

וְזֶה פְּרוּשׁ פְּרָקָא רְבִיעָא דְסִפְרָא
 דְצִנְעִיעוּתָא: עֵתִיקָא טְמִיר
 וְסִתִּים, זְעִירָא דְאֲנָפִין אֲתַגְלִיא וְלֹא
 אֲתַגְלִיא. עֵתִיקָא זֶה בְּחִינַת
 הַמְּקִיפִין הַנ"ל, שֶׁהֵן טְמִירִים
 וְסִתּוּמִים מִכָּל צַד, בְּכָל הַמְּשָׁךְ הַזְּמַן
 שֶׁל עוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא יִתְגַּלֶּה אֶלָּא

עַלִי אַהֲבָה - אֵל תִּקְרִי וּדְגְלוּ אֶלָּא
 וּלְגִלוּגוֹ (מדרש שה"ש), אֲבָל אֵין לְדַרְשׁ
 אוֹתָהּ כְּמוֹ שֶׁהִיא לְרַבִּים, כִּי אֵין
 לְדַרְשׁ אֶלָּא דְבָרִים הַמְּבָרָרִים,
 כְּמֵאֲמַר (שבת קמה): אָמַר לְחַכְמָה אַחֲתִי
 אֶת - אִם בְּרוּר לָךְ הַדָּבָר כְּאַחֲוֹתָךְ
 שֶׁהִיא אֲסוּרָה לָךְ, אָמַר, וְאִם לֹא, אֵל
 תֵּאמְרָהוּ. וְזֶהוּ (תהלים קלח): **כִּי יַעֲקֹב
 בָּחַר לוֹ יְהוָה** - כִּשֶׁהִיא בְּבַחֲיַנַת יַעֲקֹב,
 בְּבַחֲיַנַת עֲבוּר, בְּלֹא מַחִין - זֹאת
 הַלְמוּד בָּחַר לוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 בְּבַחֲיַנַת וּדְגְלוּ עַלִי אַהֲבָה; וְאֵין
 לְדַרְשׁ אוֹתָהּ לְרַבִּים. אֲבָל **יִשְׂרָאֵל
 לְסִגְלָתוֹ** - **יִשְׂרָאֵל אוֹתִיתוֹ לִי רֹאשׁ**,
 הֵינּוּ הַתְּגָלוֹת הַמַּחִין, הַמְּשַׁכַּת אוֹר
 הַפְּנִים הַנ"ל. שֶׁפַּע אֱלֹקֵי הַנ"ל, בְּתוֹךְ
 הַפְּנִימִי כִּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת **יִשְׂרָאֵל,
 בְּבַחֲיַנַת** (ישעיהו מט): **יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ
 אֶתְפָּאֵר**. בְּךָ דִּיקָא, שֶׁיִּתְמַשֵּׁךְ עֲטַרְת
 תְּפָאֲרַת, הֵינּוּ הַמְּקִיפִין הַנ"ל, בְּךָ -
 בְּתוֹךְ הַפְּנִימִיּוּת; **לְסִגְלָתוֹ** - זֹאת
 הַתּוֹרָה יְכוֹל לְדַרְשׁ אוֹתָהּ לְרַבִּים:

ט **כִּי** אֲנַחְנוּ נִקְרָאִים עִם סִגְלָה (דברים
 ז) - כְּמוֹ סִגְלָה שְׁעוֹשִׁין
 לְרְפוּאָה, אֶף-עַל-פִּי שְׁאִין הַטְּבַע
 מְחִיב שֶׁיְהִיָּה זֶה לְרְפוּאָה, אֶף-עַל-
 פִּי-כֵן הַדָּבָר הַזֶּה מְסַגֵּל לְרְפוּאָה, וְזֶה
 לְמַעַלָּה מֵהַטְּבַע, שְׁאִין הַשְּׂכָל
 הָאֲנוּשִׁי מִבִּין זֶה. כְּמוֹ-כֵן אֲנַחְנוּ לָקַח
 אוֹתָנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְעַם סִגְלָתוֹ,

נכללים בו, כמאמר החכם: אלו ידעתיו - הייתי. ועקר הידיעה יהיה לעתיד, כמו שכתוב (שם יא): כי מלאה הארץ דעה; ומחמת הדעת לא יחסר כל טוב, ויהיה פלו טוב, כמאמר חכמינו זכרונם לברכה (פסחים י): אטו האינדא לאו אחד הוא, ותרצו: לעתיד פלו הטוב והמטיב:

ואפלו העכו"ם ידעו ביתרון הדעת, אבל לא כמונו, וידעו שהגדלה שהיה להם והשפלות שהיה לנו בזמן הגלות, כל זאת הגדלה היה לנו. אף-על-פי שעכשו אי אפשר להבין כל זה, כי אין להכחיש החוש, אף-על-פי-כן ירבה הדעת, ויבינו הכל, שגדלתם של העכו"ם היה לנו גדלה ולהם השפלות. ולכאורה היא ידיעה גדולה, אף-על-פי-כן הידיעה הזאת יהיה לנו ללעג ולשחוק לפי ערך ידיעתנו. וזהו (תהלים קכו): **אז ימלא שחוק פינו, אז יאמרו בגוים הגדיל ה' לעשות עם אלה, הגדיל ה' לעשות עמנו** - שידעו ויאמרו: הגדלה שעשה עמנו, הינו עם העכו"ם, הגדיל ה' לעשות עם אלה - הגדלה הזאת היה לישראל, אף-על-פי-כן: **אז ימלא שחוק פינו, הינו שנשחק ונלעג מדיעתם**

לעתיד. אבל בזעיר אנפין, חכמות של האדם, שהאדם יכול להשיג אותם, גם בהם יש פנימי ומקיף, וכל אחד לפי בחינתו יש לו פנימי ומקיף. ואלו המבוכות הנ"ל שאי אפשר לשכל האדם להשיג, הם מבחינת עתיקא, וכל החכמות שיכול מח אנושי להשיג אותם, הם בחינת זעירא דאנפין. ולפעמים הם בהעלם, בבחינת (עבור כנ"ל), וזה בחינת: **לא אתגליא**, וכשנתגלה לו - אז בבחינת **אתגליא**. וכל זמן שהיה הדבר אצלו בבחינת לא אתגליא, בבחינת העלם, הוי אצלו כמו סגלה כנ"ל, שהוא למעלה משכלו, ואחר-כך כשנתגלה לו, אזי ייטיב מטובו לאחרים כנ"ל:

יא נחמו נחמו עמי וכו' (ישעיהו מ). כל הצרות והיסורים והגלות אינו אלא לפי ערך חסרון הדעת, וכשנשלם הדעת, אזי נשלם כל החסרונות, בבחינת (נדרים מא): אם דעת קניית - מה חסרת, וכתוב (ישעיהו ה): לכן גלה עמי מבלי דעת (ט). ועקר החיים נצחיים יהיה לעתיד מחמת הדעת, שירבה הדעת, שידעו הכל את ה', ועלידי הדעת יכללו באחדותו, ואז יחיו חיים נצחיים כמוהו, פי עלידי הידיעה

וְהִשְׁגַּתְּם, כִּי הִשְׁגַּתְּנוּ יְהִי לְאִין סוּף וְקוֹץ: וְהִיְדִיעָה יֵשׁ בָּהּ מְקִיף וּמְקִיף לְמְקִיף, כַּמּוּבָא לְעִיל עַל פְּסוּק בְּהַעֲלַתְךָ אֶת הַנְּרוֹת. וְזֶהוּ: נַחֲמוּ נַחֲמוּ - הֵינּוּ מְקִיף, וּמְקִיף לְמְקִיף, שְׁהִיְדִיעָה הִיא עֵקֶר הַנְּחֻמָּה שֶׁל כָּל הַצְּרוֹת, וְאִיךָ אֶפְשֶׁר לְבֹא לְהִיְדִיעוֹת, יֹאמֵר אֱלֹקֵיכֶם - אֲמִירָה בַחֲשָׂאֵי (זוהר וּאֵרָא כַּת: וּבִאדָר קַלְבֵּי), בַּחֲכִינַת שְׁמֹן, בַּחֲכִינּוֹת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת. אֱלֹקִים לְאַרְמָא קְלָא, בַּחֲכִינַת אֱלֹקִים אֶל דְּמֵי לֶךְ (תַּחֲלִים פִּג), בַּחֲכִינַת צַעֲקַת הַיּוֹלְדֵת כַּנ"ל. (מְסִימֵן כ' עַד פֶּאן, לְשׁוֹן רַבְנֵי ז"ל) [פְּרוּשׁ, כִּי מְבֹאֵר לְעִיל, שְׁעַל־יְדֵי הַצַּעֲקָה זֹכִינְךָ לְהוֹלִיד הַמַּחֲסִין מִתַּעֲלוּמָתָן, וְעַל־יְדֵי שְׁמֹקְדֵשִׁין שְׁבַעַת הַנְּרוֹת, זֹכִינְךָ לְהַכְנִים הַמְּקִיפִין לַפְּנִים, כִּי צְרִיכִין שְׁנֵי דְבָרִים לְהִשְׁגַּת הַדְּעַת הַקְּדוּשׁ: בְּתַחֲלָה צְרִיכִין לְהוֹלִיד הַמַּחֲסִין, כִּי לַפְּעָמִים הַמַּחֲסִין וְהַשְּׁפַע אֱלֹקֵי בְּהַעֲלֵם וְכוּ' כַּנ"ל, וְלִזְזָה צְרִיכִים צַעֲקָה כְּדֵי לְהוֹלִידֵם; וְאַחַר־כֵּן כְּשֶׁנּוֹלְדִים הַמַּחֲסִין, עֲדִין יֵשׁ בְּהֶם פְּנִימֵי וּמְקִיף, וְלִזְזָה צְרִיכִין לְקַדֵּשׁ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת, כְּדֵי לְהַכְנִים הַמְּקִיפִין וְהַשְּׁפַע אֱלֹקֵי לַפְּנִים, וְלַעֲשׂוֹת מִהַמְּקִיף פְּנִימֵי - עֵין שֶׁם הֵיטֵב וְתִבִּין. וְזֶהוּ שְׁפָרֵשׁ הַפְּסוּק נַחֲמוּ נַחֲמוּ - הֵינּוּ לְזִכּוֹת לְהִשְׁגַּת

הַמְּקִיפִין, הֵינּוּ הִשְׁגַּת הַדְּעַת, שְׁזֶהוּ עֵקֶר הַנְּחֻמָּה כַּנ"ל, זֶה זֹכִינְךָ עַל־יְדֵי שְׁנֵי בַּחֲכִינּוֹת הַנ"ל, שְׁהֶם צַעֲקָה, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה מוֹלִידִין הַמְּקִיפִין, וְקַדֵּשׁת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה מְכַנְּסִים הַמְּקִיפִין לַפְּנִים כַּנ"ל. וְזֶהוּ: יֹאמֵר אֱלֹקֵיכֶם - יֹאמֵר הֵינּוּ בַּחֲכִינַת אֲמִירָה בַחֲשָׂאֵי, שְׁזֶהוּ בַּחֲכִינַת שְׁמֹן, שֶׁהוּא בַּחֲשָׂאֵי, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב בְּזֶהר (שְׁמִינֵי דָף לט): יֵין לְאַרְמָא קְלָא, וְשְׁמֹן בַּחֲשָׂאֵי. וְשְׁמֹן הוּא בַּחֲכִינַת שְׁבַעַת הַנְּרוֹת, שְׁהֵיוּ מִשְׁמֹן. אֱלֹקֵיכֶם - זֶה בַּחֲכִינַת אֱלֹקִים לְאַרְמָא קְלָא, בַּחֲכִינַת הַצַּעֲקָה הַנ"ל, שְׁעַל־יְדֵי שְׁנֵי בַּחֲכִינּוֹת אֵלּוּ זֹכִינְךָ לְהִשְׁגַּת הַמְּקִיפִין, שֶׁהוּא הִשְׁגַּת הַדְּעַת הַקְּדוּשׁ, שְׁזֶהוּ עֵקֶר הַנְּחֻמָּה, בַּחֲכִינַת נַחֲמוּ נַחֲמוּ, הֵינּוּ מְקִיף וּמְקִיף לְמְקִיף כַּנ"ל: כָּל הָעֲנִין הַנ"ל, הַמְּבֹאֵר בְּקַצּוֹר עַל פְּסוּק נַחֲמוּ נַחֲמוּ בְּלִשׁוֹנוֹ הַקְּדוּשׁ, שְׁמַעְתִּי מִפִּיו הַקְּדוּשׁ מַעֲצָמוּ בְּבִאוֹר יוֹתֵר קָצַת, וְרַשְׁמֵתִי לְעַצְמֵי כְּמוֹ שְׁשִׁמְעֵתִי, עַל כֵּן לֹא מְנַעַתִּי לְהַעֲתִיקוֹ. וּבְתַחֲלָה הַתְּחִיל לְדַבֵּר מַעֲנִין חַיִּים וּמִיתָה, עֲנָה וְאָמַר: בֵּין חַיִּים לְמִיתָה אֵין חֲלוּק, כִּי אִם בְּמַדַּת אִמָּה אַחַת - שְׁעַכְשׁוֹ הָאָדָם שׁוֹכֵן בְּכָאן, וְאַחַר־כֵּן הוּא שׁוֹכֵן שָׁם (וְהִטָּה בְּיָדוֹ עַל הַבֵּית־עֲלָמִין). וְאַחַר־כֵּן הַתְּחִיל לֹאמֹר כָּל עֲנִין זֶה:

הדעת. ואף שיש חסרים לגמרי מהדעת, ועם כל זה יש להם כל-טוב, באמת כל מה שיש להם אינו פלוג. וכן להפך, השלם בדעת שיש לו חסרון, באמת החסרון אינו פלוג, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (נדרים מא): דעת קניית - מה חסרת, ואם דעת חסרת - מה קניית; פי עקר החסרון והשלמות תלוי בדעת. וכן פעם ואכזריות הוא מחסרון הדעת, כמו שפיתוב (קהלת ז): פעם בחיק פסילים ינוח. ועל פן החולה הוא פעסן, מחמת שאז הוא בדינים, פי דינים שורים עליו, ודינים הם מחין דקטנות, ועל פן הוא בכעס. ולעתיד לבוא יתגלה הדעת, והכל ידעו את ה', כמו שפיתוב (ישעיהו יא): כי מלאה הארץ דעה את ה'; ועל פן אז יתבטל הפעס, כמו שפיתוב (שם): וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי וכו' ופרה ודב וכו', לא ירעו ולא ישחיתו וכו', פי מלאה הארץ דעה את ה' וכו', פי עכשו אי אפשר להם לגור יחד זאב עם כבש וכו' מחמת מדת הפעס, אבל לעתיד יוכלו לדור יחד, מחמת שיתבטל הפעס עלידי הדעת שיתגלה אז: והנה לעתיד הכל ידעו את השם, אפלו עב"ם פנ"ל, ומלאה הארץ דעה. אף הדעת שיהיה להם אז, אפשר לנו לידע ולדבר ממנו;

חיים נצחיים וכו' פדלקמן. פלומה, שמי שזוכה לדעת אמתית הנ"ל, לדעת אותו יתברך, אין חלוק אצלו כלל בין חיים למיתתה, כי הוא דבוק ונכלל בו יתברך בחייו ובמותו, רק שעכשו בחייו דירתו בכאן, ואחר-כך דירתו שם פנ"ל. ואז שמעתי מפיו הקדוש כל ענין הזה וזה:

חיים נצחיים הם רק להשם יתברך. כי הוא חי לנצח, ומי שנכלל בשרשו, דהינו בו יתברך, הוא גם פן חי לנצח, פי מאחר שהוא נכלל באחד, והוא אחד עם השם יתברך, הוא חי חיים נצחיים כמו השם יתברך. וכן אין שלמות רק להשם יתברך, וחויץ ממנו כלם חסרים, ומי שהוא נכלל בו יש לו שלמות. ועקר הפלגיות שיהיה נכלל באחד, הוא עלידי הדעת אותו יתברך, כמו שאמר החכם: אלו ידעתי - הייתי, פי עקר האדם הוא השכל, ועל פן במקום שחושב השכל, שם כל האדם, וכשיודע ומשיג בידיעת השם יתברך, הוא שם ממש, וכל מה שיודע יותר, הוא נכלל יותר בהשרש, דהינו בו יתברך. וכל החסרונות שיש לאדם, הן פרינסה או בנים או בריאות הגוף, וכל שאר החסרונות - הכל הוא בחסרון

נכללים באחד. ועל פן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (פסחים ט): ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד - וכי האידנא וכו', אלא עכשו מברכין על הרעה ברוך דין אמת, ועל הטובה הטוב והמטיב, אבל לעתיד יברכו על הפל הטוב והמטיב, פי לעתיד שיתגלה הדעת, ידעו שאין שום רע בעולם כלל, רק פלו טוב וכלו אחד. וגם הגלות הוא רק מחסרון הדעת, כמו שכתוב (ישעיהו ח): לכן גלה עמי מבלי דעת. ועל פן היתה גאלת מצרים על-ידי משה, שהוא היה בחינת הדעת. וזה שכתוב (שמות ו): וידעתם פי אני ה' המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים; פי עקר הגאלה על-ידי הדעת. **ודע**, שגם לעתיד, שתמלא הארץ דעה, ויהיה נעשה מהשכל המקיף שכל פנימי - גם אז יהיו מקיפים אחרים, כי בודאי לא ידעו מהות השם יתברך, רק כל אחד ישיג לפי מדרגתו ולפי עבודתו ויגיעתו וטרחו, אשר יגע וטרח בזה העולם בשביל השם יתברך. ואף שכלם יזדככו, ואפלו עפויים, אף-על-פי-כן יהיה הפרש גדול בינם לבינינו, כי מה שיהיה אצלם אז השגה וידיעה גדולה, יהיה אצלנו שחוק דבר פשוט, ולא יהיה נחשב בעינינו להשגה כלל, וכמו

אך הדעת שיהיה לנו אז, זה אי אפשר כעת אפלו לדבר ממנו, כי עכשו זה הדעת בבחינות מקיפים כנ"ל, כי כל השלמות והטובות שיש לעפויים עכשו באמת אינו כלום, כנזכר לעיל: אם דעת חסרת וכו'; ואדרבא, כל גדלתם וטובתם, הפל הוא לטובתנו. ולעתיד שיתמלא הארץ דעה, ואפלו כל העפויים ידעו את ה', אז יבינו הם, שכל הגדלה והטובה שהיה להם בזה העולם, הפל הוא לטובותינו ולגדלתנו. וזה (תהלים קכו): אז יאמרו בגוים הגדיל ה' לעשות עם אלה, הגדיל ה' לעשות עמנו; הינו, כל הגדלה שהגדיל ה' לעשות עמנו בעולם הזה [הינו עם העפויים], הגדיל ה' לעשות עם אלה, כי הפל היה גדלתם של אלה [הינו של ישראל], כי היה לטובתם וגדלתם. וזה יבינו הם בדעת והשגה שיהיה להם אז, אבל אצלנו יהיה זה הדעת דבר פשוט ושחוק, פי דעתנו יגדל אז מאד. וזה: אז ימלא שחוק פינו וכו', אז יאמרו בגוים הגדיל וכו' - פי זה הדעת והשגה שיהיה להם אז לומר הגדיל וכו' כנ"ל, זה יהיה אצלנו שחוק ודבר פשוט, כי דעתנו יהיה גדול מאד. ועל פן לעתיד יחיו חיים נצחיים, כי אז יתגלה הדעת, ויהיו

כְּשֶׁמִגִּיעַ לְהַשְׁגָּה שְׁלֵא יָדַע מִזֶּה
מִקֶּדֶם, וְהוּא אֶצְלוֹ דְּבַר חֲדָשׁ, אֲזִי
נִתְלַהֵב וְנִבְעֵר מֵאוֹר הַהַשְׁגָּה הַזֹּאת,
שֶׁהִיא נִפְלְאוֹת אֶצְלוֹ; אֲבָל מִי שֶׁכָּבַר
עֵבֶר בְּזֹאת הַהַשְׁגָּה, וְהוּא מְשִׁיג עִתָּה
דְּבָרִים נוֹרְאִים וְגִדּוּלִים מִזֶּה הַהַשְׁגָּה,
אֵין לוֹ שׁוּם הַתְּלַהּבוֹת מִזֹּאת
הַהַשְׁגָּה. וְזֶה: כֹּל צַדִּיק נִכּוֹחַ - וְנִבְעֵר
וְנִתְלַהֵב - מִחֲפָתוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ -
מֵהַשְׁגָּה שֶׁאֶצֶל חֲבֵרוֹ הִיא דְּבַר
פְּשׁוּט, שֶׁאֵינָה מִבְּעֵרֶת וּמְחַמֶּמֶת
אוֹתוֹ כְּלָל, עַד שֶׁצָּרִיךְ לְהַתְּפֹסֶת
וּלְחַפּוֹת עֲצָמוֹ, כִּי אֵין הַשְׁגָּה זוֹ
מְחַמֶּמֶת וּמִבְּעֵרֶת אוֹתוֹ כְּלָל,
וְהַצַּדִּיק הַשְּׂנִי שֶׁלְמַטָּה מִמֶּנּוּ נִכּוֹחַ
וְנִבְעֵר מִמֶּנָּה. (וְהַעֲנִין מִבְּאֵר יוֹתֵר
עַל־פִּי מַה שֶׁמִּבּוֹאֵר לְמַעְלָה, שֶׁעַל־
יְדֵי תְּנוּעַת הַשֶּׁכֶל וְכוּ', שֶׁהוּא בְּחִינַת
שִׁפְעַת אֱלֹקִי, הֵינּוּ הַשְּׂגַת הַמְּקִיפִין,
הַשְּׂגַת הַדַּעַת הַקְּדוּשׁ - עַל־יְדֵי־זֶה
נוֹלָד חֵם בְּלֵב וְכוּ'. נִמְצָא שֶׁעֵקֶר
הַחֲמִימוֹת וְהַתְּלַהּבוֹת דִּקְדָּשָׁה הוּא
עַל־יְדֵי הַשְּׂגַת הַמְּקִיפִין, הַשְּׂגַת
הַדַּעַת כְּנ"ל. וּבְזֶה מִבְּאֵר הֵיטֵב עֲנִין
זֶה: כֹּל צַדִּיק נִכּוֹחַ וְכוּ' מִחֲפָתוֹ וְכוּ',
דֵּהֲיִנּוּ, שֶׁאֶצֶל זֶה הַצַּדִּיק יֵהִי נִחְשָׁב
לְהַשְׁגָּה גִּדּוּלָה עַד שִׁיְהִי נִכּוֹחַ
מִמֶּנָּה, כִּי הַשְּׂגַת הַדַּעַת מוֹלִיד חֵם
כְּנ"ל, וְעַל כֵּן יֵהִי נִכּוֹחַ מִמֶּנָּה, וְאֶצֶל
הַצַּדִּיק הַגְּבוּהָ מִמֶּנּוּ, אֵין זֶה נִחְשָׁב

שֶׁמִּבּוֹאֵר לְמַעְלָה: אִזּוֹ יִמְלֵא שְׂחוֹק
פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ וְכוּ', אִזּוֹ יֵאֲמְרוּ בְּגוּיִם
הַגִּדִּיל - כִּי מַה שִׁיְהִיָּה אֶצְלָם הַשְּׂגָה
לְהַבִּין וְלִידַע גִּדְּלוֹת יִשְׂרָאֵל, וְשֶׁכֶל
טוֹבְתָם וּגְדֻלָּתָם בְּזֶה הָעוֹלָם הִיא
הַכֹּל בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל - וּבִקְאֻמַּת הוּא
הַשְּׂגָה גִּדּוּלָה, כִּי פֶּעַת בְּעוֹלָם הַזֶּה
אֵין מִבִּין זֹאת - אַךְ־עַל־פִּי־כֵן אֶצְלָנוּ
לֹא יֵהִי זֶה נִחְשָׁב לְהַשְׁגָּה כְּלָל, רַק
לְשְׂחוֹק וְדְּבַר פְּשׁוּט, כִּי הַשְּׂגַתֵנוּ
וְדַעְתֵנוּ אִזּוֹ יִגְדֵל מְאֹד. וְגַם בֵּין
יִשְׂרָאֵל בְּעֲצָמוֹ, בּוֹדְאֵי יֵהִי הַפְּרָשׁ
גִּדּוּל בֵּין כֹּל צַדִּיק וְצַדִּיק, מִכֹּל שֶׁכֵּן
בֵּין צַדִּיק לְרִשָּׁע, כִּי מַה שִׁיְהִיָּה
מְקִיף לָזֶה יֵהִי פְּנִימִי לָזֶה, כִּנְזָכַר
לְעֵיל: כֹּל צַדִּיק נִכּוֹחַ מִחֲפָתוֹ שֶׁל
חֲבֵרוֹ כְּנ"ל, עֵין שָׁם, וְכִמְבוֹבָא פְּרוּשׁ
הַפְּסוּק: כִּי מְלֵאָה הָאָרֶץ דַּעָה אֵת ה'
כְּמִים לַיָּם מְכִסִּים - כִּי בְּהַשֶּׁכֶל
הַמְּשֻׁתָּף יֵהִיוּ כָּלֵם שׁוּיִם, שֶׁהַכֹּל יִדְעוּ
אֵת ה', אֶפְלוּ עִבּוּ"ם, אַךְ בְּעִמְקוֹת
הַחֲכֻמָּה יֵהִי כֹל אֶחָד לְפִי מִדְּרָגָתוֹ,
כְּמִים הַמְּכִסִּים לַיָּם, שֶׁלְמַעְלָה הַמִּים
שׁוּיִם בְּכֹל מְקוֹם, אַךְ בְּעִמְקוֹת הֵם
מִבְּדָלִים מְאֹד, כִּי בְּזֶה הַמְּקוֹם הַמִּים
נְמוּכִים וְסִמּוּכִים לְאָרֶץ, וּבְמְקוֹם
אַחַר עִמְקִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וּבְמְקוֹם
אַחַר הֵם עִמְקִים עַד הַתְּהוֹם; כֵּן יֵהִי
בְּהַשְּׂגַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ לְעֵתִיד. וְזֶה:
כֹּל צַדִּיק נִכּוֹחַ מִחֲפָתוֹ וְכוּ', כִּי

איש פשר פשוט שמרגיש בזה העולם בעבודה פשוטה בלי שום השגה, וכשיבואו עכ"ם על זה, יהיה אצלם השגה גדולה. אבל אנחנו עם קדש, אין ערך להשגתנו, מכל שכן להשגה של הצדיק. **ושלמות** הדעת הוא, פשנעשה ממקפים פנימיים, ואז נצול מכל צרות. למשל, כשאחד מצפה ואורב לחברו להרגו, אזי צריך לשנות המלבושים כדי שלא יכירו אותו, כמו שכתוב (איוב יד): משנה פניו ותשלחהו, כי על-ידי שמשנין הפנים על-ידי לבושין אחרים, נפטר ממנו. וכן בעקר האדם, הינו בהשכל, יש בחינות לבושין, הינו השכל המקיף, וצריך לעשות מהמקיף פנימי, ולעשות לו מקיפין אחרים, הינו בחינת מלבושים אחרים, ועל-ידי זה נצול מפל אורב ומסטין, כי מלבוש בגימטריא "חשמל", ומחשמל בורחים כל המשחיתים. וזה (משלי לא): עז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון - על-ידי הלבוש, שהוא בחינת החשמל, שהוא לבוש עז והדר, לבוש חזק ונאה, על-ידי-זה: ותשחק ליום אחרון - שאינו ירא ממנו כלל פנ"ל. ועקר הזמן לזה הוא חדש אלול. וזה: לבושה ותשחק ליום אחרון -

אצלו להשגה כלל, ואינו נכוה ונתחמם כלל מהשגה זאת, רק הוא צריך לחפות ולכסות עצמו בהשגה אחרת גבוה יותר, כדי לחמם את עצמו. נמצא, מה שמבאר לעיל על מאמר זה: כל צדיק נכוה מחפתו של חברו, שפרושו, שיהיה נכוה מהמקיף של חברו, כי מקיף של זה גדול ממקיף של זה, והשכל שהוא מקיף לזה הוא פנימי לזה וכו', כי חפה הוא בחינת אורות מקיפין פנ"ל - כל זה הוא ענין אחד עם מה שכתבנו כאן, כי החפה, שהוא המקיף, הוא בחינת חפוי וכסוי ממש, שמחמם את האדם, כי עקר החימום והתלהבות הוא מבחינת השגת המקיפין פנ"ל. והבן היטב). ויכול להיות שיהיו כמה צדיקים, כשיבואו לעולם הבא, על השגות שהשיג הצדיק הגדול מהם בעולם הזה, יהיה אצלם דברים נוראים, ויבנו מהם, ואצל הצדיק הגדול היו השגות של עולם הזה. וכן אצל עכ"ם, יהיה זה אצלם השגה גדולה, כשיבואו על סתם יהדות פשוט של איש הישראלי שיש לו בזה העולם, הינו שידעו מעבודות ישראל ומקדשת המצוות שלהם שעשו בעולם הזה, יהיה אצלם השגה מה שידעו וירגישו קצת קדשה, כמו

חסרונו האנושי, יהיה נעשה מהמקיף פנימי, דהינו שיבוא מההעלם למקיפים, והמקיפים יהיו נעשים פנימי. [הקשיא זאת הקשו במקום שהקשו, והוא ז"ל אמר על זה תרוץ. כף שמעתי מפיו הקדוש בפרוש. ואחר-כך זכינו לשמע כל התורה הנ"ל, ועתה מבאר להמעין התרוץ על השאלה והקשיא הנ"ל, כי עקר השאלה הוא איך להוליד המחין מתעלומותו, ואחר-כך כשמולידין אותן, איך זוכין להכניס המקיפין לפנים. וכבר מבאר באר היטב במה יזפה לזה, הינו: על-ידי צעקה בתורה ותפלה זוכין להוליד המחין מתעלומותו, ועל-ידי קדשת שבעת הנרות, דהינו לקדש את עיניו שלא להסתכל במה שאסור להסתכל וכו', וכן לקדש פיו וחטמו ואזניו פנ"ל, על-ידי-זה זוכין להכניס המקיפין לפנים. ובאור הענין וראיותיו, והיכן מרמז סודות נוראות הללו וכו' - הכל מבאר לעיל באר היטב. אשרי שישים לבו לעין בהם באמת, ללמוד וללמוד, לשמר ולעשות ולקיים:]

ראשיתבות אלול. וזה בחינת שבעת ימי אבלות רחמנא לצלן וכו', כדי שיעלה נשמתו לאור הפנים הנ"ל וכו' (עין לעיל). ועל כן חיב האבל, רחמנא לצלן, קריעה, כי קר"ע בגימטריא ש"ע נהורין של אור הפנים, שהם הגימטריא של ב' פעמים אל במלואו, כי אל הוא אור הפנים: הקשו, כי יש מקיפים אצל השכל, הינו שאינו נכנס להשכל פנימי האנושי, ויש מקיפים להתורה, שמקיף להתורה ואינו נכנס לתוך התורה, ובהמקיפים, יש שהם מקיפים ועומדים לפני העינים, רק שהם מקיפין ואינם נכנסים להשכל, ויש שהם בהעלם, שלא באו עדין אפילו למקיפים, והוא בחינת עבור. ומה לעשות, שיכנסו המקיפים של התורה לתוך התורה בפנים, והמקיפים של השכל יכנסו לתוך השכל הפנימי, דהינו שמתחלה יבואו ויתגלו המקיפים של התורה מההעלם למקיפים, ואחר-כך יכנסו המקיפים של התורה לפנים, וכן המקיפים של השכל, מה שאי אפשר להשיג מצד

תפילה כא

"קוֹלִי אֶל יְהוָה אֲזַעַק קוֹלִי אֶל יְהוָה אֶתְחַנֵּן. קוֹלִי אֶל יְהוָה וְאֶצְעָקָה קוֹלִי אֶל יְהוָה וְהֶאֱזִין אֵלַי. מִכַּסֵּן שָׁאוּל שׁוֹעֲתִי שְׁמַעְתָּ קוֹלִי וְתָבֵא שׁוֹעֲתִי אֵלַיךְ אֶל הַיַּבֵּל קָדְשְׁךָ. קוֹלִי שְׁמַעְתָּ אֶל תַּעֲלָם אֲזַנְּךָ לְרוּחֹתַי (וּלְשׁוֹעֲתַי. שְׁמַע יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחַנְּנִי וְעַנְּנִי. שׁוֹעֲתֵנו קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקֹתֵנו יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת".

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, שׁוֹמֵעַ קוֹל שׁוֹעֵת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים, חוּס וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְהִיָּה בְּעֶזְרוֹנוֹ, וְהַכֵּן לְבַבְנוּ שְׁנוּעֵק וְנִצְעַק אֵלַיךְ בְּאַמֶּת עַד שֶׁתַּעֲנֵנוּ. גִּשׁוּעַ וְתִאֲמַר הַנְּנִי. וְיִהְיֶה קוֹל צַעֲקֹתֵנוּ הוֹלֵךְ וְחוֹק מְאֹד, וְלֹא נִתֵּן דְּמֵי לֵךְ עַד שֶׁתַּחַנְּנֵנוּ, וְתִאֲזִין קוֹלֵנוּ וְתִקְשִׁיב שׁוֹעֲתֵנוּ וְתִרְחַם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ. וְנִזְכֶּה לְגַלוּת וְלִהְיוֹת הַמַּחֲזִין הַקְּדוּשִׁים הַנְּעֻלְמִים עִכְשָׁו מֵאֵתְנוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ, בְּהַעֲלֵם גְּדוּל וּבְהַסְתֵּרָה גְּדוּלָּה, עַד אֲשֶׁר בְּעוֹנוֹתֵינוּ אֵין לָנוּ עֵתָה שׁוּם דַּעַת לְהַכִּיר אוֹתְךָ וְלַעֲבֹד אוֹתְךָ בְּאַמֶּת. וְאֵין אָנוּ זֹכִים לְחַדֵּשׁ דְּבָר בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּאַמֶּת לְאַמְתּוֹ:

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, לְפָנֶיךָ נִגְלוּ כָּל תַּעֲלוּמוֹת, וְאַתָּה יוֹדַע אֶת לְבַבְנוּ, כִּי אָנוּ רַחוּקִים מִמֶּךָ עִכְשָׁו כָּל כַּד, עַד אֲשֶׁר כִּסְתָה כְּלָמָה פְּנֵינוּ וְאָנוּ בּוֹשִׁים לְשָׂאֵל וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ זֹאת, שֶׁתִּגְלֶה לָנוּ תַּעֲלוּמוֹת וְנִסְתָּרוֹת שֶׁבַתּוֹרָה, כִּי אֵין אָנוּ יוֹדְעִים עַל מַה לְבַקֵּשׁ קִדְּם, כִּי עַדִּין לֹא הִתְחַלְּנוּ לְמַחֵר וּלְקַדֵּשׁ עַצְמָנוּ כְּלָל. אֲבָל אַתָּה יוֹדַע גְּדוּל וְקִרְתָּ קְדֻשַׁת גִּשְׁמוֹתֵנוּ בְּשִׁרְשֵׁנוּ, כִּי אַתָּה בְּחֵרְתָּ בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְקִרְאתָ אוֹתֵנוּ עִם קְדוּשַׁת עַם סְגֻלָּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְהָיִיתֶם לִי סְגֻלָּה מִכָּל הָעַמִּים" וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב: "כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה, יִשְׂרָאֵל לְסֻגְלָתוֹ".

חוּס וְחַמֵּל עַל סְגֻלָּתְךָ וְרַעֲיָתְךָ, עַל עַמֶּךָ וְנַחֲלָתְךָ, עַל צְבִי צְבָאוֹת הַמְּדַתְּךָ, אֲשֶׁר כָּבַל לְשׁוֹנוֹת שֶׁל חֲפָה קִרְאתָ אוֹתֵנוּ בְּאַהֲבָתְךָ וּבְחַמְלָתְךָ. אַהֲבַת אוֹתֵנוּ וְרַצִּיָּתָּ בָּנוּ וְרוֹמְמָתֵנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת וְקִרְבָּתֵנוּ מִלִּפְנֵי לַעֲבוּדָתְךָ. יְהִמּוּ מַעֲיָד עָלֵינוּ, יַכְמְרוּ רַחֲמֶיךָ עַל שְׁפִלוּתֵנוּ וּבְזִיווֹנוֹנוּ. קוּמָה בְּעֶזְרָתֵנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, וְתֵן בְּלִבְנוּ לַצֵּעַק אֵלַיךְ תְּמִיד עַד שֶׁתִּרְחַם עָלֵינוּ וְתִשָּׁב פְּנֵיךָ אֵלֵינוּ וְתִקְרַבְנוּ. אִם אָמְנָם יִדְעָתִי, כִּי לְפִי

גדל התרחקותי ממך באלפים ורבבות הרחקות, אין כח בקול צעקתי לעורר ולהוליד תעלומות המחין, ואפלו אם היה לי כח לצעק ולזעק, כל הקולות של כל ברואי עולם לא יספיקו לי אפלו מה שאני צריך לצעק על התרחקות אחד של יום אחד. ואין שום קול בעולם שיש לו כח להועיל לי לפי גדל התרחקותי ממך. "גם כי אזעק ואשוע שמת תפלתי". מפל שפון וכל שפון שעדין לא התחלתי לזעק אפלו לפי כחי. אבל כבר הודעתנו, שאתה מלא רחמים בכל עת ובכל רגע עלינו, וברחמיך הרבים אתה שומע ומאזין כל הקולות שבעולם מעמקי עמקים. כמו שכתוב: "מבטן שאל שועתי שמעת קולי". על בן תמכתי יתדותי בטובותיך וחנינותיך הגדולים, כי על רחמיך הרבים אני בוסת, ועל חסדיך אני נשען, ולסליחותיך אני מקנה, ולישועתך אני מצפה. ובאתי לפרש פפי לפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, עורני וחנני, ועורר את לבבי באמת שאזכה להרגיש כאבי העצום באמת, כאב גפשי ורוחי ונשמת, ואזכה לראות ולהבין עצם התרחקותי ממך. ותפני לצעק אליך תמיד בכל כחי. ואתה תמלא רחמים עלי, ותאזין קולי הפגום, ותקשיב שועתי המקלקלת.

ותרחם עלי ברחמיך, ותעורני לתקן את קולי, ותעלני מקול פגום לקול טוב, ותפני לצעק בין בתורה בין בתפלה, עד שאזכה ברחמיך הרבים לעורר ולהוליד בקולי את תעלומות המחין שנתעלמו ממנו בעוונותינו. ומרב עווננו החלשנו כבכול פח של מעלה, עד אשר, כבכול, תש כח השכינה להוליד המחין. כמו שכתוב: "צור ילדך תשי, כי באו בנים עד משבר וכח אין ללדה".

רבנו של עולם, עשה למענך ולא למעננו, עשה למען שכינתך ועורנו לצעק אליך באמת בתורה ותפלה, ויעלה ויבוא ויגיע קולינו אליך ותקבל קול צעקתנו במקום צעקת השכינה, עד שנוזה לעורר ולהוליד תעלומות המחין הקדושים שלנו שנתעלמו מאתנו. כי אתה לבד יודע תעלומות, ולפניך נגלו תעלומות המחין של כל אחד ואחד מאתנו, להיכן נתעלמו ונסתרו מאתנו. עורנו והושיענו לנו ולכל עמך בית ישראל, שנוזה כל אחד לעורר ולהוליד על ידי קול צעקתנו את המחין הקדושים שנתעלמו מפל אחד ואחד למקום שנתעלמו, עד שכל אחד יזכה בכל פעם להוליד ולגלות ולהשיג מחין חדשים השכיבים אליו כפי שרש גפשו ורוחו ונשמתו. ונוזה להכיר אותך באמת ולדעת אותך בכל פעם בהבנה יתרה, ונוזה לגלות אלהותך בעולם:

ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, מלא רחמים, שתרחם עלינו ותעזרנו ותושיענו מהרה שנתחיל מעתה לקדש את שבעת הנרות המאירין אל מול פני המנורה הקדושה, שהם העינים והאזנים והפה והחטם. ותזכני לקדש את פי שלא יצא דבר שקר מפי לעולם, ולא שום דבור הפוגם את הפה, חס ושלום, רק כל דבורי יהוי דברי אמת תמיד בקדושה ובטהרה. ואזכה לקדש את פי בתורה ובתפלה ובכל מיני דבורים המקדשין את הפה, ותזכני לקדש את עיני ותעזרני להעצים את עיני מראות ברע, ותהיה בעזרי שלא יהיה לי שום הסתכלות על שום דבר שבעולם הזה בלל. ובפרט תעזרני ותצילני ותמלטני, שלא אסתכל, חס ושלום, על שום דבר המביא לידי הרהור, חס ושלום. חוס וחנני ורחם עלי והצילני, ומלט נפשי מעתה מפגם הראות, ולא אתור אחר לכבי ואחר עיני, "העבר עיני מראות שוא בדרךך חייני", וזכני לקדש את אזני, ואזכה לשמע תמיד דברי חכמים אמתיים ולהאמין בהם, ויהיה לי אמונת חכמים בשלמות. ותהיה בעזרי שאטה אזני תמיד לשמע דברי חכמים אמתיים, ויפנסו דבריהם באזני, ויעוררו את לכבי באמת לשוב אליך ולעשות רצונך תמיד. ותשמרני ותצילני, שלא אשמע לעולם ולא יבגם באזני שום דבור הפגום, ולא אשמע ולא אקבל שום דבור לשון הרע ורכילות. ולא אשמע דבורי גבול פה לעולם, ולא שום דבור פגום. רק אזכה לשמע תמיד דבורים קדושים מפי צדיקים ובשרים אמתיים, דבורים המקדשים את און השומעים. וזכני שיהיה לי יראת שמים באמת, ועל-ידיה אזכה לקדש את חטמי, ויקים בי מקרא שפתוב: "והריחו ביראת יהוה":

ובל מה שפגמתי עד הנה בשבעת הנרות האלו על-ידי עוונותי ופגמי המרבים, שחטאתי עויתי ופשעתי לפניך ופגמתי בפי ובעיני ובאזני ובחטמי מנעורי עד היום הזה, בשוגג ובמזיד, באנס וברצון, על כלם תקחל ותסלח לי מלא רחמים, חנון המרבה לסלה, ותתקן ברחמיך כל הפגמים האלו ולא יהיה נשאר מהם שום רשם בלל, כי אתה ידעת, כי אין בנו כח לתקן הפגמים האלו, כי הרבינו לפשע ולפגם בהם. כי מי יוכל לשער ולהעריך ולספר כל החטאים והפגמים באמרי פינו מיום היותינו על האדמה עד היום הזה, וכמה שקרים יצאו מפי כמעט בכל יום ויום, וכמו כן שאר חטאים ופגמים גדולים שפגמתי באמרי פי, בדבורי לשון הרע ורכילות ולצנות ודברים בטלים בלי שיעור וערך ומספר, ובפרט רבוי ועצם הפגמים המרבים והגדולים שפגמתי בעיני, מי יוכל לשערם ולספרם מי יוכל לפרטם בפה. ונמנע ממני אפילו להתודות עליהם, מפל שפן

לעשות תקונים הרבה כפי רבוי הפגמים האלה לתקנם. כי עדין לא עבר עלי יום אחד מקמי שלא פגמתי בו בעיני בשוגג ובמזיד, באנס ובכרצון. ואתה לבד יודע עד היכן מגיע פגם העינים אשר כל התורה בלה תלויה בהם. אוי לי וי לי. מה אמר מה אדבר. אם אמרתי אספרה כמו אפס קצה מפגם העינים שפגמתי בכל יום ויום יכלה הזמן והמה לא יכלו. "אספרם מחול ירבון" ואם אתה בעצמך לא תעשה למענה, חס ושלום, ותתקן כל הפגמים העצומים האלה ברחמך, אין בדינו לתקן פגם אחד מהם, מפל שפן בלם. "אם עונות תשמר יה, ארני מי יעמוד. פי עמך הסליחה למען תגרא". חוס וחמל עלינו, חוס ורחם עלינו, פי אין לנו שכל ודעת איך לרצות ולפייס אותך על כל הפגמים הגדולים והגוראים האלה, שפגמנו עד הנה בשבעת הנרות הקדושים האלו, הנמשכין מן המזח הקדוש. ומעצם רבוי הפגמים האלו, שפגמנו בשבעת הנרות הקדושים האלו, על ידי זה נפגם דעתנו ונתעפר שכלנו ונתבלבל מחנו ודעתנו. ומחמת זה באים עלי קשיות ובלבולים ועקמימיות שבלב, ומבלבלים ומעקמים את דעתי ולבי מאד, עד שאיני יכול להתקרב לשום דבר שבקדשה פראוי, ורוצים לרחק אותנו לגמרי, חס ושלום, מעבודתך באמת:

רבנו של עולם, אתה ידעת את מרירות לבבי. אתה ידעת את העקמימיות המר שבלבי. אתה ידעת מי ומי העומדים עלינו בכל עת ובכל שעה. "יהוה מה רבו צרי, רבים קמים עלי". ולא די לנו בצרות נפשנו המרבים, שיש לנו על ידי תאוותינו הרעות, שחטאנו ושעונו ושפשענו לפגך הרבה מאד על ידי שהלכנו אחרי שרירות לבנו הרע ופגמנו בשמך הגדול, וכמה עולמות נחרבו על ידי עוונותינו המרבים באשר אתה לבד יודע כמה פגמים נרמנו על ידי פשעינו המרבים. ולא די לנו בכל זה פי אם עוד השתרנו עלו על צוארינו, ומבלבלים דעתנו מאד, ומעקמים את לבנו מאד, בכמה קשיות של שטות על השם ותפרך ועל צדיקי אמת, ורוצים לרחקנו מנקדת האמת, חס ושלום.

רבנו של עולם, חוס וחמל עלינו ואל תדיננו כמפעלנו, ואל תעשה עמנו כחטאינו, ורחם עלינו ונער בהרודפים אותנו, ורחק וגרש מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל, כל מיני מחשבות רעות והרהורים ועקמימיות שבלב, וקשיות הנבוכות וחקירות של שטות שרוצים לעלות על הלב לבלבל, חס ושלום, מעבודתך האמתיות. ועשה ברחמך שלא יעלה עוד בלבנו שום צד הרהור

ומחשבה כלל מעין זה, מענין המבוכות והבלבולים האלו. "פי בער אנכי מאיש ולא בינת אדם לי, ואני בער ולא אדע, בהמות הייתי עמך":

רבונו של עולם, חוס וחמל עלינו, ונבנו לאמונה שלמה באמת, שנובה להאמין בך ובצדיקוד האמתיים באמת ובלב שלם, ולא נטה לבבנו לשום קשיא ושום מבוכה בעולם כלל, ולא יעלו ולא יפנסו בלבנו ובדעתנו כלל, רק בשליד שכלנו הנבון והמבלבל, ונסמך רק על אמונה לך, כי בשר ודם אנחנו, גוש עפר, קרוצי מחמר, מיחמים בחטא מלכלכים בעוון, ואיך אפשר לילוד אשה טפה סרוחה להשיג ולהבין דבר מאורחותיך והנהגותיך.

ונזכרה שלא נשתמש עם שכלנו כי אם לעבודתך ולתורתך וליראתך באמת, ולא נתחיל לחקר בדעתנו שום חקירה בעולם כלל, ונדע ונאמין באמת ובאמונה שלמה כי צדיק וישר אתה. כמו שכתוב: "הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט, אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא". ונאמר: "להגיד פי ישר יהוה, צורי ולא עולתה בו".

ותשמרנו ברחמיך הרבים ותציל אותנו ואת זרענו ואת כל עמך בית ישראל, שלא נלמד ולא נשים עין כלל בספרי המחקרים, הן בספרי חקירות של העכו"ם הן בספרי חקירות של ישראל, ולא נאבה ולא נשמע להם כלל, ולא נלך באורחותם, ולא נרדך בנתיבותם ולא נשים לב לדבריהם, ולא יפנסו דבריהם וחקירותיהם המטעות וקשיותיהם ומבוכותיהם באזנינו ובדעתנו כלל. כי אתה יודע כמה רעות גדולות וכמה חרבנות גרמו לנו המחקרים על ידי חקירותיהם וטעותיהם, כי הם רוצים להרחיק אותנו, חס ושלום, מעבודתך באמת:

חוס וחמל על כבודך הגדול והקדוש, ועשה למען ישראל עמך, ולמען אבותיהם אברהם יצחק ויעקב, ולמען משה ואהרן דוד ושלמה, ולמען שנים עשר שבטי יה, ולמען כל הזקנים הקדושים, והנביאים האמתיים ראשונים ואחרונים, ולמען כל התנאים ואמוראים, ולמען כל הצדיקים וכשרים אמתיים שהיו בכל דור ודור, ורחם על פליטת עמך בית ישראל, בעת צרה הזאת אשר כמוהו לא נהיתה, שהם רוצים, חס ושלום, עכשו בעוקבא דמשיחא שתתפשט, חס ושלום, חכמת הפילוסופיא בעולם, ורוצים לצודד נפשות ישראל בדרכיהם ובסברותיהם, והם מתחילים לחנך גברים קטנים אשר אין יודעים בין ימינם לשמאלם, לחנכם בלמוד ספריהם ובקשונות העכו"ם להכניסם, חס ושלום, בדרכיהם ובסברותיהם, ואין

איש שם על לב להרגיש צרה הגדולה הזאת בלבנו, אשר פמזהו לא נהיתה מימות
עולם, אשר זהו עקר חבלו של משיח, ועל צרה הגדולה הזאת התנבאו כל נביאינו
וחכמינו האמתיים מקדם. כמו שכתוב: "והיתה עת צרה לעקב אשר פמזהו לא
נהיתה", וכמו שהתנבא דניאל ברוח קדשו, כמו שכתוב: "יתפררו ויתלכנו ויצרפו
רבים, והרשיעו רשעים ולא יבינו כל רשעים והמשפילים יבינו":

מרא דעלמא פלא, אתה לבר יודע גדל הצרה הזאת, אשר אין פמזה, "מעורף
צוקה ואפלה מנדה", ואין מי יעמד בעדנו, כי הצדיקי אמת גסתלקו
בעונותינו. חוס וחמל עלינו, יעוררו רחמיך על בניך, והגן בעדנו, ושמרנו והצילנו,
ומלט נפשינו והצילנו ברחמיך אותנו ואת כל חברתנו ואת כל עמך בית ישראל
מן כל דעות וסברות הרעות והזרות של כל המחקרים והפילוסופים, הן ממחקרי
עכו"ם והן ממחקרי ישראל, אשר נתפסו גם בן ברשת ומצודה רעה הזאת של
חקירות ופילוסופיא, ותלבש קנאתך ותחגר גבורתך, ותעקר ותשבר ותמגר ותכמל
מחשבתם הרעה מן העולם, וכל המינים וכל הזדים וכל הפופרים וכל
האפיקורסים ברנע יאבדו. ולא יזכר ולא יפקד עוד שום סברא מסברותיהם, ולא
שום דעה מדעותיהם. חוס ורחם עלינו, חוס ותגנו והצל ומלט אותנו ואת זרענו
ואת כל עמך בית ישראל מכל ספריהם ומכל דעותיהם ומכל סברותיהם. "כי לא
באלה חלק יעקב". לא באלה חלקנו, לא באלה גורלנו, כי אנתנו מזרע אברהם
יצחק וישראל עבדיך, מאמינים בני מאמינים. ואנו מאמינים בך יהוה אלהינו,
ובצדיקיך האמתיים באמונה שלמה באמת בלי שום חקירות כלל, כי צדיק וישר
אתה ואתה מנהיג כל העולם במדת החסד והרחמים, כמו שכתוב: "טוב יהוה
לכל, ורחמיו על כל מעשיו":

אנא יהוה, יהמו מעיד עלינו, "האוינה קולי בקראי לך", ותהיה בעורנו, שנוכה
לעזר ולהוליד תמיד תעלומות המחין על ידי קול צעקתנו. ותרחם עלינו
ותושיענו ותוננו לקדש ולטהר באמת את שבעת הנרות היוצאים מן המוח
שבראשינו, שהם הפה ותרין עינינו ותרין אוזנינו ותרין נוקבי חוטמא. ועל ידי זה
נוכה להמשיך אלינו אור הפנים שהוא שפע אלקי שהוא השגת המקיפים
הקדושים של השכל. ותשפיע עלינו רוח קדשך, ונוכה להבין ולהשיג
בכל פעם מקיפים חדשים דקדשה, ונוכה להבין ולהשפיל עמקי סודותיך. ותעורנו
שנוכה בכל פעם לקדשה יתרה למען נוכה בכל פעם להשיג מקיפים חדשים
להכניסם לפנים לתוך שכלנו, להבין ולהשיג בכל פעם הכנות והשגות חדשות

דקדושה מה שלא היינו יודעים להבין ולהשיג מקדם. ונזכה להפיר אותך גם בעולם הזה ולהשיג גדלתך ורומוֹתך כל מה שאפשר להשיג בעולם הזה, כי לך נוצרנו לידע ולהשיג אותך. ואתה עתיד לקבל דין וחשבון מאתנו על זה, על מי שלא השתדל לקדש עצמו באמת בזה העולם, עד שישגי השגת אלקותך וידעת רומוֹתך ותברך ויתעלה שמך לעד.

חום וחמל נא עלינו, ונעזרו ברחמיך להשגות גבוהות יותר בכל פעם בקדושה ובטהרה באמת ובאמונה שלמה. האמת ידעתי רבנו דעלמא בלא, כי אני רחוק עכשו מזה כל כך, עד שאיני יכול עתה אפלו לבקש ולהעתיר ולהפציר אותך על זה. אבל מה אעשה ואבי שבשמים גור, כי אתה בעצמך גורת עלינו בתורתך על ידי צדיקך האמתיים, שגשתדל ונתאמץ תמיד להפיר ולהשיג ולדעת אותך באמת ובלב שלם.

חום וחנני במתנת חנם, שזוכה לקדש עצמנו באמת בקדושה יתרה, ותשפיע בלבנו התחזקות והתאמצות שנתיה חזקים בדעתנו להעתיר ולהפציר אותך על זה, כי אתה אבינו ואתה חפץ להטיב עמנו בטובך האמת בכל מיני טובות אמתיות, ואתה צופה תמיד לגלות לנו ולהודיע לנו טובך הנגזר והשגתך הגבוהות, ואין המניעה כי אם מצדנו. קומה בעזרתנו והושיענו לצעק אליך תמיד באמת ובלב שלם, ולטהר ולקדש עצמנו בכל מיני טהרות וקדושות ולהרבות תפלה ותחנונים ודברי רצויים ופיוסים לפניך תמיד, עד שזוכה בכל פעם להשיג ולהכניס מקיפים חדשים דקדושה לתוך מחנו ושכלנו.

ותזכנו לעולם הבא, לעולם שכלו טוב, ושם תזכנו ברחמיך להכליל כך, ולהשיג כל המקיפים הקדושים של השכל שלא היה אפשר להשיגם בזה העולם בשום אופן. ונזכה ברחמיך לחיים נצחיים, לחיים טובים וארוכים מעתה ועד עולם, לעולמי עד ולנצח נצחים. ותזכנו לדעת שלם דקדושה, ונזכה לידע שהכל לטובתנו, וימשכו לנו כל השפעות טובות באין מחסור דבר:

ותרחם עלינו ברחמיך הרבים. ותזכה אותנו וכל עמך בית ישראל, שיהיה נשאר מאתנו שארית בארץ בעולם הזה אחר הסתלקותנו מן העולם לארך ימים ושנים. שזוכה שיתקיימו זרענו וזרע זרענו לעד ולדורות עד סוף כל הדורות. ויתקיים שמנו וזכרנו לעולם על ידי זרענו שישארו אחרינו. ותזכנו בכנים ובגנות הרבה בקדושה ובטהרה. ונזכה לראות בנים לכנינו. ולא יהיה בנו וכזרענו עקר

ועקרה. ותרחם עליהם ותשפיע עליהם חיים ואריכות ימים ושנים. שיהיו כל יוצאי חלצינו מאריכים ימים ושנים. וכלם יהיו עוסקי תורתך לשמה ומקמי מצוותך, ויהיו כלם קדושים וטהורים מכל חטא ועון. ונעשו רצונך ונעסקו בעבודתך באמת כל ימיהם לעולם. באפן שפנינו אחרינו ומשיכו שכל הפנים בעולם אחר הסתלקותנו. ויגלו ויפרסמו אלקותך ואדנותך בעולם. ויהיה נשאר זכרנו לדורי דורות לעולם ועד:

מלא רחמים, חושב מחשבות לבל ידח ממך נדח, נהמו רחמך עלינו וקומה והושיענו, והצל אותנו ואת זרענו ואת כל זרע עמך בית ישראל, שלא יצטרכו כל עמך ישראל לבוא לא לידי חליצה ולא לידי יבום. ויקים בנו מקרא שפתוב: "וראה בנים לבניך שלום על ישראל", כי אתה לבד ידעת עצם הרחמנות שיש על גשמת הנפטר בלא זרע של קימא, חלילה, אשר הנשמה אזלת ערפלאה ואין לה יכלת לעלות אל מקומה הראשון, ואינה יכולה לשוב לבית אביה והיא הולכת נע ונוד ומטרפת, ואין לה מנוח לכף רגלה.

רבנו של עולם, רחם עלינו ברחמך הרבים ובחסדיך העצומים, והצל אותנו ואת זרענו ואת כל עמך בית ישראל שלא ילך אחד מהם מן העולם בלא זרע של קימא, רק כלם ישאירו אחריהם בנים ובנות חיים וקמים, עוסקים בתורה ומצוות וכלם יעשו פרות הרבה. ילכו וינקותם, תארכנה פארותם. "עוד יגובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו". ויתרבה גבול הקדשה על ידי זרע ישראל שיתרבו מאד בעולם, ויהיה נשאר מפל אחד ואחד מישראל דורות ודורי דורות עד סוף כל הדורות. ותפקד לכל חשוכי בנים בזרע של קימא לעבודתך וליראתך. וכל אותן הנשמות מעמך ישראל אשר כבר הלכו לעולמם ולא השאירו אחריהם זרע של קימא, תרחם עליהם ברחמך הרבים, ותתקן אותם בחסדיך העצומים. ותעזר לכל עמך בית ישראל בכל מקום שהם, שיזכו לקים מצות יבום וחליצה בשלמות הראוי באמת בקדשה ובטהרה גדולה. ויזכו לעשות בשלמות התקון הצריך לנשמת המת, באפן שתעלה נשמתו לאור הפנים, וישוב למקומו ולמנוחתו "להתהלך לפני אלהים באור החיים". ומעתה תרחם עלינו ועל זרענו ועל כל עמך בית ישראל שלא יצטרך שום אחד מישראל לבוא לא לידי חליצה ולא לידי יבום: ו**תמלא** רחמים על כל שבורי לב שיש להם צער גדול בנים, רחמנא לצלן, ותעזר להם מעתה שיזכו לגדל בניהם ובנותיהם לתורה ולחפה ולמעשים טובים לארך ימים ושנים (ובפרט וכו').

רבונו של עולם מלא רחמים אתה ידעת את לבבם המר והנמהר, ללבם הנשבר והנדפא, אשר "כישל כח הסבל". ראה עננים ועמלם, ראה דמעותם ושמע אנקתם, ואל תעלים אונד מצעקתם. כי מי יוכל לסבל את קול בכיתם וצעקתם ואנקתם מגדל הצרות שפבר עברו עליהם. רבונו דעלמא פלא, "הרופא לשבורי לב ומחבש לעצבותם" רפא שברם ושמה נפשם, ואמר לצרותיהם די, ורחם עליהם מעתה ותאמר למלאך הרף ידיך.

ותעורר רחמיך העצומים עליהם ותשלח חיים טובים ואריכות ימים ושנים להבנים הנולדים להם פבר, שיזכו לגדלם לתורה ולחפה ולמעשים טובים, ויארילו ימים ושנים בזה העולם. וזכו לראות מהם בנים ובני בנים, ויצאו מהם דורות הרבה. וזכו להוליד עוד בנים ובנות הרבה חיים וקמים, ויצאו מכלם דורות הרבה ודורי דורות עד סוף כל הדורות. ירבו ויגדלו ויצמחו, עד ביאת הגואל עד סוף כל הדורות. וכלם יהיו עושי רצונך באמת. ויקים בהם ובזרעם, "הקטן יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום, אני יהיה בעתה אחישנה".

רבונו של עולם, עשה למענך, עשה למען זכות אבותם הקדושים וחמל עליהם מעתה, שיתקמו זרעם לארך ימים ושנים. שמחם בימות עזיתם, נחמם מיגונם. והכן ללבם ועזר להם מעתה שיזכו לשמח תמיד בבנים אשר נולד להם פבר ואשר הם עתידים להוליד עוד, פלם יאריכו ימים ושנים בתורה ויגדלה עד ביבוא שילה:

לסוכות

וובני ברחמיך הגדולים ובחסדיך המרבים, לקים מצות ספה פראוי, בכל פרטיה ודקדוקיה ובגונותיה ותרני"ג מצות התלויות בה, בשמחה ובטוב לבב ובכונה שלמה פראוי. ונזכה שימשך עלינו על ידי מצות ישיבת ספה, פל השבעת ענני כבוד שהקיפו את ישראל במדבר, ופרם עלינו סבת שלומך. ונזכה להשיג השגת המקיפים הקדושים השגת רוח הקדש, על ידי מצות ספה פראוי בקדשה ובטהרה ובשמחה. ועל ידיה תגן עלינו ובעדנו ותצילנו מפל אויב ואורב, ומפל מיני שונאים שיש לנו בגשמיות ורוחניות, והסר שטן מלפנינו ומאחרינו ובצל פנפך תסתירנו:

רבונו של עולם. חוס וחננו ושמע קול תפלתנו ברחמים. ותשפיע עלינו שפע אלקי שפע השכל האמת, שפע המקיפים הקדושים, שפע רוח הקדש.

ויפתח לנו אור השכל, וימהר תנועת שכלנו להשיג במהירות גדול השגת המקיפים הקדושים. ונזכה להשיג שכל הנקרא קדם שהוא אור הפנים עד שלא נצטרך להשתמש בשום הקדמה. ועל ידי מהירות תנועת השכל תזה נזכה שתהא שלהבת לבנו עולה תמיד מאליה. ותעזרנו תמיד שיתלהב לבנו בהתלהבות גדול באמת לעבודתך וליראתך ברשפי שלהבת יה. ועל ידי התלהבות דקדושה של הלב נזכה לתקן את כל הפגמים שפגמנו על ידי התלהבות הלב דסטרא אחרא. ונזכה לתקן מהרה את כל פגם החמימות וההתלהבות שהיה לנו לדברים גשמיים לתאוות רעות ומדות רעות, עד אשר באנו לידי חטאים ועוונות גדולים על ידי התלהבות הלב לתאוות עולם הזה.

על בן באתי לשחר פניך אדוננו אלהינו, יפמרו רחמיך עלינו, ותשתדל בהצלוחינו, ותתאמץ בתקון נפשותינו, ותעזרנו מעתה שלא יהיה לנו עוד שום התלהבות בלבנו לשום תאוה שבעולם אפלו לדברים המתרים, מפל שפן וכל שפן שלא יעלה בלבנו שום התלהבות, חס ושלום, לשום דבר האסור לנו. ותעזרנו ותחננו ותשפיע עלינו בחמלתך, שנוזכה שיהיה לנו התלהבות הלב דקדושה, להתלהב בשלהובין דרחימותא לשמך ולעבודתך באמת, להתפלל ולהתחנן ללמוד וללמד ולקיים את כל מצוותיך בהתלהבות גדול בקדושה ובטהרה ברצונך הטוב באמת. ועל ידי זה נזכה לתקן כל פגם ההתלהבות דסטרא אחרא שהיה בלבנו מנעורינו עד היום הזה, באפן שנוזכה שיטהר לבבינו באמת. ועל ידי זה נזכה לפרש שיחתנו לפניך תמיד, ונזכה לרצות ולפייס אותך ולהתחנן לפניך בכל פעם בדבורים חדשים אמתיים שיהיה לנחת ולרצון לפני פסא כבודך. ונזכה להתקרב אליך בהתקרבות גדול באמת ובלב שלם, כאשר נאה לעם סגלתך. "לב טהור ברא לי אלהים, ורוח נכון חדש בקרבי. אל תשליכני מלפניך, ורוח קדשך אל תקח מפני":

ותעזרני שאזכה לחדש בתורה חדושים אמתיים בקדושה ובטהרה, ואזכה להמשיך תמיד חדושי תורה, שיהיה לי רשות מן השמים לגלות אותם לעמך בית ישראל לעם סגלה. ויגלגל זכות על ידי, ואזכה להיטיב מטובך אשר תחנני לכל עמך בית ישראל, לגלות הסגלה לעם סגלה, לגלות להם מה שתוכני להשיג בשכלי חדושי תורה אמתיים בקדושה ובטהרה, באפן שיחזרו בתשובה שלמה על ידי דבורי, ולא אכשל באמרי פי, ולא אמר דבר שלא ברצונך.

מְקִיִּים מְעַפֵּר דָּל מְאֻשְׁפּוֹת יָרִים אֲבִיוֹן, חוּס וְחַנּוּנִי וּמְלֵא מְשֻׁאלוֹתֵי בְּרַחֲמִים, וְעִשָּׂה לְמַעַנְךָ וְלֹא לְמַעֲנֵנוּ, עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, וּמְלַפְנִיךָ מְלַפְנֵנוּ רִיקָם אֶל תְּשִׁיבֵנוּ, חַנּוּן וְעַנּוּן וְשָׁמַע קוֹל תְּפִלָּתֵנוּ. כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה וּמֵאֲזִין קוֹלֵנוּ מִמְּעַמְקִים, אֲשֶׁר יִצְעָקוּ אֵלֶיךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצַן מְרַחֲקִים, הַנְּאַנְחִים וְהַנְּאָנְקִים. "לֹא תוּכַל לְהַתְּעַלֵּם מֵאַחִידֵי הָאֲבִיוֹן, עוֹב תַּעֲזוֹב וְהִקָּם תִּקָּם". רֹכֵב שָׁמוּם בְּעוֹרֵנוּ וּבְנֵאֲוֹתוֹ שְׁחֻקִים:

(וַיֹּאמֶר: "מִזְמוֹר לְדָוִד הֵבוּ לִי בְּנֵי אֱלֹהִים" וְכוּ') (תְּהִלִּים כ"ט) עַד
(גְּמִירָא:)

תורה כב

פְּרָקָא חֲמִישָׁא דְסִפְרָא דְצְנִיעוּתָא

בְּרֵאשִׁית בְּרָא. בְּרֵאשִׁית -
מֵאֲמֹר, בְּרָא - חֲצִי מֵאֲמֹר. אָב
וּבֵן. סְתִים וּגְלִיא. עַדן עֲלָא
דְסִתִּים וּגְנִי. עַדן תַּתָּא:

וְלִהְחַזִּירָם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָאִים בְּחִינּוֹת רַגְלִין, עַל שֵׁם הַעֲצָה, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י (שְׁמוֹת י"א) עַל "וְכָל הָעַם אֲשֶׁר בְּרַגְלֶיךָ": הַהוֹלְכִים אַחַר עֲצַתְךָ, וְעַל שֵׁם הַהֲלִיכָה, שֶׁהוֹלְכִים בְּשִׁלְיַחֲוֹתוֹ לְהוֹכִיחַ כְּנ"ל: וְכִשְׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ גּוֹזֵר גְּזֵרֵי דִין בְּעוֹלָם, וְהַדִּין הוּא הַתּוֹרָה, כִּי צָרִיךְ לְהִיּוֹת דִּין תּוֹרָה, וּמַחֲמַת שְׁהֵם לְמוֹדֵי ה', הוּא מְתִיעֵץ עִמָּהֶם, וּמְגַלֶּה לָהֶם הַדִּין־תּוֹרָה שֶׁנִּגְזַר עַל הַדּוֹר, וְהֵם מְכַסִּים זֶה הַדִּין־תּוֹרָה וְחוֹתְמִין אוֹתוֹ, בְּבַחֲנִית (ש"ה"ש ד:): מַעֲיֵן חֲתוּם, שֶׁלֹּא יִנְקוּ מִמֶּנּוּ הַחִיצוֹנִים, שֶׁלֹּא יִהְיֶה נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ, חֵס וְשְׁלוֹם,

א דַּע, שֵׁישׁ הוֹתֵם, וַיֵּשׁ הוֹתֵם בְּתוֹךְ הוֹתֵם. הוֹתֵם הוֹתֵם הוּא, כִּי יֵשׁ מוֹכִיחֵי הַדּוֹר, וְהֵם בְּחִינּוֹת רַגְלִין, וְנִקְרָאִים רַגְלִין, עַל שֵׁם שְׁהֵם לְמוֹדֵי ה', הֵינּוּ שְׁלוֹמֵי דִין כְּבִיכּוֹל אֶת ה', שְׁנוֹתְנִין לוֹ עֲצוֹת, וְהֵם הוֹלְכִים בְּשִׁלְיַחֲוֹתוֹ לְיִשְׂרָאֵל, לְהוֹכִיחֵם

ב ויש חותם שהוא למעלה מזה החותם, הינו בחינות ידיים המקבלים מוסר מאלו המוכיחים, בחינות (איוב לו): ביד פל אדם יחתום. והידיים זה בחינת אמונה, שנתקבל בה המוסר, בבחינת: כאשר דבר ה' ביד משה, בחינת (שמות יז): ויהי ידיו אמונה. וזה החותם צריך שמירה יתרה שלא יתקלקל, הינו שלא יתקלקל האמונה, כי פשחם ושלושם נתקלקל החותם החיצון, ויכלו להתקרב לחותם הפנימי, ויקלקלו החותם הפנימי עלידי קלקול החותם החיצון, שהוא האמונה. וכשחם ושלושם, נתקלקל זה החותם הידיים, נעשה מזה כפירות, שהיא הפך האמונה, ונעשה אמונות כזביות. כי עקר העבודה זרה אין לה כח, אלא עלידי שמקבל מהידיים אלו, בבחינת (שמות לב): ויקח מידם ויצר אתו בחרט (וכמבאר בזהר פי תשא ודף קצב) על פסוק זה לענין מעשה העגל: במה אצלחו בעובדא דא, בגין דויקח מידם וכו'. אלו כד נטל מידיהון הוה שדא לארעא, ואף-על-גב דיטל לה לבתר, לא הוה אצלח עובדא בישא דא וכו', עין (שם). וגם תקונו הוא גם כן רק

דין אכזרי, וזה בחינת (ישעיהו ח): חתום תורה בלמודי; הינו, בלמודי ה' נחתם הדין-תורה, שלא יינקו ממנו החיצונים, והם, כשנגלה להם הדין-תורה, הולכים ומוכיחים הדור, כדי להחזירם למוטב להמתיק הדין. ואפלו בשעת מוסר נזהרין להחתים ולהסתיר, שלא יינקו ממנו החיצונים, בבחינת (איוב לו): ובמסרם יחתם, ועל שם זה הן בחינת חותם. ואלו הלמודי ה' מרבים שלום בעולם, כמו שכתוב (ישעיהו נד): וכל בניה למודי ה' ורב שלום בניה, כי הולכים לפשר ולעשות שלום בין ישראל לאביהם שבשמים, ולפניו יתברך מקטינים הדבר וממליצים טוב בעדם, ולפני ישראל מגדילים החטא מאד, כמו שמצינו אצל משה, שאמר להשם יתברך (שמות לב): למה יחרה אפך בעמך; ולישראל אמר (שם): אתם חטאתם חטאה גדלה (א). וכשהרע של הדור גובר על החותם הנ"ל ומקלקל אותו, חם ושלושם, אזי נתקלקל שלום העולם, ונעשה גרושין ומחלקת בעולם, הפך השלושם, בבחינת (איוב יח) ומתבל ינדוהו (ב); כי מחותם נעשה נדת, כי הם במספר השורה, כמובא:

(א) עיין מ"ר דברים פ"א וזהר נח דף סז ע"ב. (ב) עיין רש"י פרשת מצורע על פסוק תהיה בנרתה.

עֲזוֹת נִכְנָסִין לְתוֹךְ הַקְּדוּשָׁה. פִּי יֵשׁ רוּעִים שֶׁל הַסְּטֵרָא אַחְרָא, וְהֵם גַּם כֵּן מִפְּרָסְמֵי הַדּוֹר, וְכוּפִין אֲנָשִׁים לְתַחֲתוֹת שְׁעֵבוּדֵיהוּ, וְעֵקֶר מַלְכוּתָם הוּא עַל־יְדֵי עֲזוֹת, כִּי עֲזוֹת - מַלְכוּתָא בְּלֹא תְּגָא (סנהדרין קה), וְהֵם כְּכֹלְבִים בְּעֲזוֹתָם, בְּבַחֲיִנַת (ישעיהו נו): וְהַכְּלָבִים עָזִי נִפְשׁ הֵמָּה רָעִים; וְהֵן פְּנֵי הַדּוֹר כְּפְנֵי הַכְּלָב (סוטה מט:), וְעַל כֵּן כְּדֵי לְהַנְצִל מֵהֵם, מִתַּחַת מְמַשְׁלֵתָם, אֵי אֶפְשֶׁר רַק עַל־יְדֵי עֲזוֹת, לְעַמֵּד נֶגֶד עֲזוֹתָם, וְאָז: נִהְלֵת בְּעֶזְרָךְ אֶל נוֹה קְדוּשָׁךְ - שֶׁנִּכְנָס לְתוֹךְ הַקְּדוּשָׁה. וְכָל הַקּוֹלוֹת - הֵן שֶׁל צַעֲקָה, הֵן שֶׁל אֲנָחָה, הֵן קוֹל שׁוֹפֵר, הֵן קוֹל זְמֵרָה - כֻּלָּם הֵם בְּחִינַת עֲזוֹת, בְּבַחֲיִנַת (תהלים סח): הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עֵז:

ה וְצִרִיךָ כָּל אָדָם לְרַחֵם מְאֹד עַל בֶּשֶׁר הַגּוֹף, לְהִרְאוֹת לוֹ מִכָּל הָאֵרָה וּמִכָּל הַשְּׂגָה שֶׁהַנְּשִׂמָה מְשַׁגֵּת, שֶׁהַגּוֹף גַּם כֵּן יֵדַע מִזֹּאת הַהֲשָׂגָה, בְּבַחֲיִנַת (ישעיהו נח): וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלֵּם; מִבְּשָׂרְךָ דִּיקָא, שֶׁלֹּא תִעָלִים עֵינֶיךָ מִלְּרַחֵם עַל בְּשָׂרְךָ, הֵינּוּ בֶּשֶׁר גּוֹפֵךְ. כִּי צְרִיכִין לְרַחֵם מְאֹד עַל הַגּוֹף, לְרִאוֹת לְזַכְּכוֹ, כְּדֵי שְׂיֻכַּל לְהוֹדִיעַ לוֹ מִכָּל הַהֲאָרוֹת וְהַהֲשָׂגוֹת שֶׁהַנְּשִׂמָה מְשַׁגֵּת. כִּי הַנְּשִׂמָה שֶׁל כָּל אָדָם הִיא רוּאָה

עַל־יְדֵי בַחֲיִנַת הַיְדִים, בְּבַחֲיִנַת (בראשית לה): וַיִּתְּנוּ אֶל יַעֲקֹב אֶת כָּל אֲלֹקֵי הַנִּכְר אֲשֶׁר בְּיָדָם, כִּי מִ"חֹתָם" נִעֲשֶׂה "נְדָת", בְּבַחֲיִנַת (ישעיהו א): יִדְיָכֶם דְּמִים מְלֹא, כִּי יָד בְּמִלּוּאוֹ (פְּזוּה: יוֹד דְּלֵת) הוּא מִסְפֵּר נְדָת, הֵינּוּ עֲבוֹדַת אֱלִילִים שֶׁמְטַמְּאָה פְּנֵדָה (שבת פב):

ג וְצִרִיךָ לְרִאוֹת לְמִלְאוֹת אֶת הַיְדִים, שֶׁהִיא הָאֵמוּנָה, עַל־יְדֵי הָאֵרָה מְשַׁבְּעָה רוּעִים, שֶׁהֵם כְּלָלִיּוֹת שֶׁל כָּל מְנַהֲיֵי הַדּוֹר, בְּבַחֲיִנַת (שמות כט): שִׁבְעַת יָמִים תִּמְלֵא יָדָם; כִּי הֵם רוּעִים הָאֵמוּנָה לְתַקְנָהּ וּלְהַשְׁלִימָהּ, וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָאִים רוּעִים, עַל שֵׁם (תהלים לו): וְרַעָה אֵמוּנָה; וְכָל עֵקֶר אֵמוּנַת יִשְׂרָאֵל מִמְּשִׁיכִין הֵם לְהַדּוֹר. וְזֶה בַחֲיִנַת (דברים לו): כָּל קְדוּשׁוֹ בְּיָדְךָ; שֶׁהֵם בַחֲיִנַת כְּלָלִיּוֹת שֶׁל כָּל מְנַהֲיֵי הַדּוֹר. וְזֶה בַחֲיִנַת (הושע יב): וְעַם קְדוּשִׁים נֶאֱמָן. וּמִשָּׁה, שֶׁהוּא אֶחָד מְשַׁבְּעָה רוּעִים, נִקְרָא עַל שֵׁם זֶה רְעִיא מְהִימָנָא:

ד וְאֵי אֶפְשֶׁר לְבוֹא לְאֵלוֹ הַרוּעִים, שֶׁהֵם כְּלָלִיּוֹת שֶׁל הַקְּדוּשָׁה, אֶלֹא עַל־יְדֵי עֲזוֹת, כְּמֵאֵמֶר רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנֵם לְבִרְכָה (אבות פ"ה): הוּי עֵז כְּנֶמֶר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שמות טו): נִהְלֵת בְּעֶזְרְךָ אֶל נוֹה קְדוּשָׁךְ; הֵינּוּ, עַל־יְדֵי

ומשגת תמיד דברים עליונים מאד, אבל הגוף אינו יודע מהם, על כן צריך כל אדם לרחם מאד על בשר הגוף, לראות לזכך הגוף, עד שתוכל הנשמה להודיע לו מפל מה שהיא רואה ומשגת תמיד כנ"ל. וכשהגוף הוא בבחינה זו, היא טובה להנשמה, שלפעמים נופלת ממדרגתה. וכשהגוף צח ואור, תוכל הנשמה להתרומם ולחזר למדרגתה על ידי הגוף, הינו, על ידי תענוגי הגוף תוכל לזכר ולעלות לתענוגים שלה, פי מאחר שהגוף גם כן טוב וכשר, אינו נלכד בהתענוגים, ועל כן תוכל הנשמה לחזר על ידי תענוגי הגוף למעלתה, לתענוגים שלה. וכן גם כן על ידי הרשימות שיש בהגוף, על ידי הארות שהאירה בו הנשמה מקדם, תוכל עתה לזכר ולעלות ולחזר למדרגתה. וזה בחינת (איוב יט): מבשרי אֶחָזָה אֵלֹהִים - מבשרי דיקא, הינו על ידי בשר הגוף יחזה אלוה, הינו השגות אלקות, הינו, שהאדם בגופו יראה ויחזה השגות עליונות שהנשמה משגת תמיד כנ"ל. אבל כשיש להגוף עזות, מבחינת: והפלבים עזי נפש - אין הנשמה יכולה לסמוך עצמה ולהתקרב אל הגוף להודיע לו מההשגות שלה, כי תוכל ללכד בתקף ועזות הגוף, מה

שהגוף עז וחזק בהתאוות. וצריך לזה עזות דקדשה, הינו קולות הנ"ל, שעל ידי זה משבר עזות הגוף, כי אֶנְחָה שׁוֹבֵרֵת גּוּפוֹ שֶׁל אָדָם (ברכות נח), וכשמשבר עזות ותקיפות הגוף, על ידי זה תוכל הנשמה להתקרב עצמה אל הגוף, כי לא תהיה נלכדת שם. וזה בחינת (תהלים קב): **מקול אֶנְחָתִי דְבָקָה עִצְמִי לְבִשְׂרִי**. עִצְמִי היא הנשמה, שהיא עצם האדם, כי עקר עצמיות האדם, מה שנקרא אצל האדם אָנִי, הוא הנשמה, שהיא עצם הקים לעד. אבל מחמת עזות הגוף בתאוותיו, אזי הנשמה, שהיא עצם האדם, רחוקה מבשרו וגופו, ועל ידי קול אֶנְחָה, שהיא בחינת עזות דקדשה כנ"ל, על ידי זה נשבר עזות גופו, ואז מתקרבת ומתדבקת העצם להבשר, הינו הנשמה להגוף. וזהו: מקול אֶנְחָתִי דְבָקָה עִצְמִי לְבִשְׂרִי כנ"ל. **ובחינת קול התקיעות הוא בחינת: מקול אֶנְחָתִי; והוא משבר גופו של אדם, בבחינת (עמוס ג): אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו, ועל ידם יוכל לבוא לרועים הנ"ל. וזה בחינת: תקיעה, שְׁבָרִים, תְּרוּעָה. תקיעה - הם הקולות, קול עז. שְׁבָרִים - שעל ידם נשבר עזות הגוף כנ"ל. תְּרוּעָה - בחינת (שמואל ב ה): ואתה**

ז וְקוֹל הַבְּרָה הוּא: דַּע, כִּי
בְּשִׁנְתֵּעוֹרֵר קוֹל דְּקִדְשָׁה,
אֲזִי מִתְעוֹרֵר מִמֶּנּוּ קוֹל דְּסִטְרָא
אַחֲרָא, כִּי עַל־יַדִּי הָעֵבְרוֹת נִבְרָאִים
מִחֲבָלִים, וְהֵם צוּעְקִים: הֵב לָן מְזוּנֵי,
הֵב לָן חֵי, וּכְשָׂאִין מִתְגַּבֵּר וּמִתְעוֹרֵר
קוֹל דְּקִדְשָׁה, הֵם נְחִים, אַף תִּכְף
שְׁמִתֵּעוֹרֵר קוֹל דְּקִדְשָׁה, הֵם
מִתְעוֹרְרִים תִּכְף וּמִתְחִילִין לְצַעֵק
וּלְקַטְרֵג נִגְדוּ - וְזֵהוּ קוֹל הַהֲבָרָה
שִׁיּוּצָא מִקוֹל הַקִּדְשָׁה, וְזֵה בְּחִינַת
(וִירְמִיָּה יד): אִם עוֹנִינוּ עָנוּ בְּנוּ - אִין
עָנִיה אֵלָא לְשׁוֹן צַעֲקָה^(ז), הֵינּוּ
שְׁהַעוֹנוֹת צוּעְקִין בְּנוּ, בְּתוֹכְנוּ
מִמֶּשׁ, עַל־יַדִּי שְׁנִתְעוֹרֵר קוֹל
דְּקִדְשָׁה, וְכִמוּ שְׁפָתוֹב אֲצַל הַצְּרִפִּית
(מִלְכִים י"א ז'): בְּאֵת אֵלֵי לְהַזְפִּיר אֶת עוֹנֵי;
הֵינּוּ, כֹּל זְמַן שְׁלֵא הִיָּה שֵׁם אֱלֹהֵינוּ,
וְלֹא הִיָּתָה הַקִּדְשָׁה גּוֹבֵרֶת כֹּל כֶּף,
הֵינּוּ הָעוֹנוֹת שְׁלָה נְחִים, אַף עַל־יַדִּי
שְׁנִתְעוֹרֵר שֵׁם קִדְשָׁת אֱלֹהֵינוּ, הֵינּוּ
נִזְכָּרִים וְנִתְעוֹרְרִים עוֹנוֹתֵיהֶ לְצַעֵק
וּלְקַטְרֵג עֲלֵיהֶ. וְזֵהוּ: אִם עוֹנִינוּ עָנוּ
בְּנוּ - שְׁהַעוֹנוֹת צוּעְקִין בְּתוֹכְנוּ,
וְאִפְלוּ כְּשָׂאֵנוּ צוּעְקִים אִיזָה קוֹל
דְּקִדְשָׁה, אִין אָנוּ זוֹכִין לְשִׁמְעַת קוֹל
דְּקִדְשָׁה בְּעַצְמוֹ, לְשַׁבֵּר עַל־יְדוֹ עֲזוֹת
הַגּוֹף, כִּי אִם קוֹל הַבְּרָה, שֶׁהוּא קוֹל
הָעוֹנוֹת שְׁנִתְעוֹרְרִין נִגְדָּה קוֹל

תִּרְעָה אֶת עַמֵּי הַנִּל, שֶׁהֵם הַרוּעִים
דְּקִדְשָׁה, שְׂאֵי אֲפֹשֶׁר לְהִתְקַרֵּב לָהֶם
כִּי אִם עַל־יַדִּי עֲזוֹת דְּקִדְשָׁה, שֶׁהֵם
בְּחִינַת קוֹלוֹת דְּקִדְשָׁה, בְּחִינַת קוֹל
שׁוֹפֵר בְּנִל. וְזֵה (בְּרַאשִׁית יז): וַיִּמַּל אֶת
בֶּשֶׂר עָרְלָתָם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה,
וּכְתִיב (שם): בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל
אֲבָרְהָם. הַיּוֹם הַזֶּה - זֶה בְּחִינַת קוֹל
שׁוֹפֵר, שְׁמִצּוֹתוֹ בַּיּוֹם (ר"ה כח: מְגִלָּה כ),
בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים כ): יַעֲנֵךְ ה' בַּיּוֹם צָרָה;
שְׁעַל־יְדוֹ נִמּוֹל וְנִשְׁבֵּר עָרְלַת בֶּשֶׂר,
וּמִקַּבֵּל אוֹר הָעֶצֶם:

ו זָכַן בְּכִלְלִיּוֹת בְּנֵי הָאָדָם יֵשׁ בְּחִינַת
עֶצֶם וּבֶשֶׂר, הֵינּוּ שְׁהַחֲכָם
הָאֲמַת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַנְּשִׁמָּה לְהַעֵם
שֶׁהֵם לְמִטָּה מִמֶּנּוּ, הוּא בְּחִינַת עֶצֶם,
וְהָעֵם הֵם נִגְדוּ בְּחִינַת בֶּשֶׂר. וּכְשֶׁהֵם
בְּבְחִינַת בֶּשֶׂר, כְּמוֹ בֶּשֶׂר הַגּוֹף בְּעֶצֶם
הָאָדָם, הֵם שׁוֹמְעִים הַקוֹל אֲנַחָה,
הֵינּוּ קוֹלוֹ שֶׁל הַחֲכָם, וְשׁוֹבֵרֶת גּוֹפֶם,
בְּבְחִינַת אֲנַחָה שׁוֹבֵרֶת וְכוּ', וְעַל־יַדִּי
זֶה יוֹכֵל לְסַמֵּךְ לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם,
שֶׁהֵם בְּחִינַת בֶּשֶׂר, בְּבְחִינַת מִקוֹל
אֲנַחְתִּי דְּבִקָּה עֲצָמֵי לְבָשָׂרֵי הַנִּל. אַף
כְּשָׂאֵינָם בְּבְחִינַת בֶּשֶׂר, אֵינָם
שׁוֹמְעִים כָּלֵל קוֹל הָאֲנַחָה הַנִּל,
וְאִפְלוּ אִם שׁוֹמְעִים קוֹלוֹ, אֵינָם
שׁוֹמְעִים הַקוֹל בְּעַצְמוֹ, כִּי אִם קוֹל
הַבְּרָה:

(ג) עיין רש"י פרשת כי תבא ד"ה ועניתי, ובגמרא סוטה לב ע"ב.

נעשה הגוף בחינת בשר להנשמה. וכשהבשר בבחינה הזאת, אז (ישעיהו מא): ולירושלים מבשר אתן - מבשר הנמול הנ"ל נשלים ירושלים, שהיא קריה נאמנה (שם א), הינו שזוכין לבוא לאמונה, שהיא פליליות הקדשה, שמקבלין מצדיקי הדור האמתיים, שאי אפשר להתקרב אליהם כי אם על ידי עזות דקדשה, שהוא בחינת כל הקולות דקדשה, שעל ידי זה משברין עזות דסטרא אחרא, שהוא בחינת עזות הגוף, וזוכין להתקרב ולהתדבק אליהם, ועל ידי זה זוכין לאמונה שלמה, שהוא בחינת: ירושלים קריה נאמנה, כנ"ל:

ט **ולבוא** לעזות דקדשה הנ"ל הוא על ידי שמחה, בבחינת (נחמיה ח): פי חדות ה' היא מעצכם, הינו על ידי בחינת נעשה ונשמע, שהוא בחינת השמחה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת פח): בשעה שאמרו ישראל נעשה ונשמע, ירדו ששים רבוא מלאכים, ונתנו שני עטרות בראש כל אחד וכו', וכשחטאו נלקחו וכו', ועתיד הקדוש ברוך הוא להחזירם להם, שנאמר: ושמחת עולם על ראשם.

דקדשה, והם צועקים בתוכנו: ה' עשה למען שמך - שאתה בעצמך תעשה למען שמך ותרחם עלינו למענך לבד. וכשאינו בבחינת בשר להחכם, שהוא בחינת העצם, אזי אינו שומע הקול בעצמו הנ"ל רק הקול ההברה, הינו קול העונות שנתעוררים מזה הקול. וזה (ר"ה כז): התוקע בבור, בחינות (תהלים פח): שתיני בבור תחתיות, והוא מתאנה ותקע על זה - אותם העומדים בחוץ, שאינם בבחינת בשר, אם קול שופר שמע - יצא, הינו שיוכל לצאת מתוך הרע שלו; ואם קול הברה שמע - לא יצא, כנ"ל. **נמצא**, בין קול אגחת האדם בעצמו אינו שומע אם אינו בבחינת בשר - שהגוף רחוק כל כך מהעצם הנשמה עד שאינו בבחינת בשר, ואזי אינו שומע קול אגחתו, וכן קול אגחת החכם, אם אינו בבחינת בשר להחכם, אינו שומע קולו, כי אם קול הברה כנ"ל:

ח **ולבוא** לבחינת בשר הוא על ידי השמוש; על ידי שמשמש את החכם, נעשה בחינת בשר להחכם, וכן על ידי שמשמש הגוף להנשמה בעשית מצוות מעשיות,

נמצא, שנעשה ונשמע הם בחינת שמחה, בחינת: ושמת עולם על ראשם, כנ"ל:

ודע, כי שני העדים שהכתירו בחורב מנעשה ונשמע, הם בחינת בראשית ברא, כמובא בספרא דצניעותא (פי"ה): **בראשית - דא מאמר, ברא - חצי מאמר. דא עדן עלאה. עדן תתאה. חכמה עלאה. חכמה תתאה. אב ובו. כי נעשה ונשמע הוא בחינת נסתרות ונגלות: נעשה הוא בחינת נגלות, הינו המצוות שאפשר לכל אחד לקיים לפי מדרגתו, ונשמע היא בחינת נסתרות, מה שהוא גבוה ונסתר ממנו, שאינו יכול לעשות עבודה בזה. למשל: אצל כל מצוה יש דברים שסביבות המצוה, כי מלבד הצווי הנאמר בתורה לקיים המצוה, יש עוד לזה דברים בתורה, כגון: וידבר ה' אל משה, ושאר דבורי התורה שסביבות המצוה. ועבודה שיש בדבורי התורה הללו שסביבות המצוה, הם בחינת נשמע, בחינת נסתר, כי המצוה בעצמה אנו יכולים לקיים, אף העבודה שיש באלו הדבורים אין אנו יודעים, וזה בחינת נשמע, בחינת נסתר. וזה בחינת תורה ותפלה; נעשה הוא בחינת תורה, הינו הנגלות, מה שיודע**

לקיים, ונשמע הם בחינת נסתרות, בחינת דבורי התורה, שהם הדבורים של התורה שסביבות כל מצוה, שהם בחינת נסתר כנ"ל, שאינו יודע איך לעבד בזה את השם יתברך, בחינת תפלה, שהיא דבקות, כי שמיעה תליא בלבא (תיקון נח), כמו שכתוב (מלכים א' א'): ונתת לעבדך לב שמע; ועבודה שבלב זו תפלה (תענית ב), הינו בטול ודבקות לאינסוף, כי אינסוף הוא בחינת מה שאין בו תפיסה, ומאחר שאין לו תפיסה בזה [הינו בדבורי התורה הנ"ל, כי הוא בחינת נסתר כנ"ל], הוא בחינת תפלה, דבקות, שהוא רק בטול להאינסוף:

י ויש בכל דרגא ודרגא וכן בכל עולם ועולם, בחינת נעשה ונשמע, כי כל אחד לפי מדרגתו יש לו בחינת נעשה, בחינת תורה, הינו הנגלות לו; ובחינת נשמע, שהיא בחינת נסתרות, בחינת תפלה כנ"ל. כי מי שבא למדרגה גבוהה מהראשונה, אזי נעשה מהנשמע שלו בחינת נעשה, ואזי יש לו בחינת נשמע אחרת, וכן מדרגא לדרגא, וכן כל אדם לפי מדרגתו יש לו בחינת נעשה ונשמע. וכן בכל עולם יש בחינת נעשה ונשמע, כי מה שהוא להעולם הזה בחינת

וְצִרְיָךְ כָּל אָדָם שִׁילְךָ מִדְרָגָא לְדְרָגָא
 וּמַעֲוֹלָם לְעוֹלָם, עַד שִׁזְפָּה
 בְּכָל פְּעַם לְבַחֲיֵינָא נַעֲשָׂה וְנִשְׁמַע
 גְּבוּהָ יוֹתֵר, שִׁיחֵיהּ נַעֲשָׂה אֶצְלוּ בְּכָל
 פְּעַם מִבְּחֵינָא נִשְׁמַע, בְּחֵינָא נִסְתָּר,
 בְּחֵינָא תְּפִלָּה, בְּחֵינָא דְבַרְיַי הַתּוֹרָה
 שְׂסַבִּיבוֹת הַמְצוּהָ, בְּחֵינָא תּוֹרַת ה',
 יִהְיֶה נַעֲשָׂה מְזָה בְּחֵינָא נַעֲשָׂה,
 בְּחֵינָא נִגְלָה, בְּחֵינָא תּוֹרָה, בְּחֵינָא
 תּוֹרָתוֹ, וְיִהְיֶה לוֹ בְּחֵינָא נִשְׁמַע וְכוּ'
 גְּבוּהָ יוֹתֵר. וְכֵן בְּכָל פְּעַם יִלְךְ מִדְרָגָא
 לְדְרָגָא וּמַמְעֵלָה לְמַעֲלָה, עַד שִׁיבֹא
 בְּרֵאשִׁית נִקְדַּת הַבְּרִיאָה, שֶׁהוּא
 תְּחִלַּת הָאֲצִילוֹת. וְשֵׁם יֵשׁ גַּם-כֵּן
 בְּחֵינָא נַעֲשָׂה וְנִשְׁמַע, וּבְחֵינָא נִשְׁמַע
 שִׁישׁ שֵׁם הוּא תּוֹרַת ה' בְּאַמַּת, כִּי
 בְּכָל עוֹלָם וְדְרָגָא תּוֹרַת ה' הִיא רַק
 בְּשֵׁם הַמְשָׁאֵל, כִּי רַק מַחְמַת שְׁנִסְתָּר
 מִמֶּנּוּ נִקְרָא תּוֹרַת ה', וְכִשְׁבָּא לְשֵׁם
 נַעֲשָׂה תּוֹרָתוֹ. אַךְ בְּחֵינָא הַנִּשְׁמַע
 שְׂבַתְחֵלַת הָאֲצִילוֹת הִיא תּוֹרַת ה'
 בְּאַמַּת, כִּי אֵין גְּבוּהָ מִשֵּׁם, רַק תּוֹרַת
 ה' מִמֶּשׁ. וְאַחַר-כֵּן פִּשְׁנַכְלָל בְּאֵין
 סוּף, אַזִּי הַנַּעֲשָׂה הִיא בְּחֵינָא תּוֹרַת
 ה' מִמֶּשׁ, וְהַנִּשְׁמַע הוּא בְּחֵינָא תְּפִלַּת
 ה'. כִּי יֵשׁ תּוֹרַת ה', כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ
 רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָה (ירושלמי ביכורים
 ור"ה): אֲנִי קִיַּמְתִּיהָ תְּחִלָּה, וְכְמוֹ
 שְׁאָמְרוּ (סוטה יד): הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

נִשְׁמַע הוּא לְעוֹלָם הַגְּלִגְלִים בְּחֵינָא
 נַעֲשָׂה, וְיֵשׁ לָהֶם בְּחֵינָא נִשְׁמַע גְּבוּהָ
 מִמֶּנּוּ, וְכֵן מַעֲוֹלָם לְעוֹלָם. וְזֶה בְּחֵינָא
 תּוֹרַת ה' וְתּוֹרָתוֹ (ע"ז טו) - מִתְּחִלָּה
 תּוֹרַת ה', שֶׁהוּא בְּחֵינָא נִסְתָּר,
 הַנִּסְתָּרֵת ל' אֱלֹקֵינוּ; וְאַחַר-כֵּן
 כִּשְׁהוּא בְּמִדְרָגָה גְּבוּהָ מִמֶּנּוּ, נַעֲשָׂה
 תּוֹרָתוֹ - שֶׁנַּעֲשָׂה מִהַנִּשְׁמַע נַעֲשָׂה,
 שֶׁהוּא בְּחֵינָא: וְהַנִּגְלָת לָנוּ וּלְבְנֵינוּ.
 וְזֶה (דברים כט): הַנִּסְתָּרֵת ל' אֱלֹהֵינוּ
 - זֶה בְּחֵינָא נִשְׁמַע, וְהַנִּגְלָת לָנוּ
 וּלְבְנֵינוּ - זֶה בְּחֵינָא נַעֲשָׂה, עַד
 עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דְּבַרֵי הַתּוֹרָה
 הַזֹּאת - שִׁילְךָ מִדְרָגָא לְדְרָגָא,
 שִׁיבֹא לְעוֹלָם שִׁיחֵיהּ מִהַנִּשְׁמַע
 נַעֲשָׂה. וְזֶה: לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דְּבַרֵי
 הַתּוֹרָה - דְּבַרֵי הַתּוֹרָה הֵם דְּבַרֵי
 הַתּוֹרָה שְׂסַבִּיבוֹת הַמְצוּהָ, כְּגוֹן
 וַיְדַבֵּר כֹּה־ל', שֶׁהֵם בְּחֵינָא נִשְׁמַע
 כֹּה־ל', יִהְיֶה נַעֲשָׂה מֵהֶם בְּחֵינָא
 נַעֲשָׂה. וְזֶהוּ: עַד עוֹלָם - שִׁילְךָ
 מִדְרָגָא לְדְרָגָא וּמַעֲוֹלָם לְעוֹלָם,
 לַעֲשׂוֹת - לַעֲשׂוֹת דִּיקָא, בְּחֵינָא
 נַעֲשָׂה, אֶת כָּל דְּבַרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת
 - דְּבַרֵי הַתּוֹרָה הֵם בְּחֵינָא דְּבַרֵי
 הַתּוֹרָה שְׂסַבִּיבוֹת הַמְצוּהָ, שֶׁהֵם
 בְּחֵינָא הַנִּסְתָּרוֹת, בְּחֵינָא נִשְׁמַע
 כֹּה־ל', יִהְיֶה נַעֲשָׂה מֵהֶם בְּחֵינָא
 נַעֲשָׂה, בְּחֵינָא נִגְלוֹת כֹּה־ל':

מלביש ערמים ומבקר חולים וכו'.
 וכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה
 (ברכות ו): מנין שהקדוש-ברוך-הוא
 מניח תפלין וכו'. וכן יש תפלת ה',
 כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה
 (שם ז): מנין שהקדוש-ברוך-הוא
 מתפלל, שנאמר: ושמתים בבית
 תפלתי. נמצא שיש תורת ה' ויש
 תפלת ה', וכשזוכה להפלל באיך-
 סוף, אזי תורתו הוא תורת ה' ממש
 ותפלתו הוא תפלת ה' ממש: וזה
 שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ביק
 103): המבקש רחמים על חברו והוא
 צריך לאותו דבר - הוא נענה תחלה;
 כי מה שצריך לאותו דבר ואינו
 מבקש על עצמו הוא מחמת שהוא
 בבחינת אין, והוא בחינת תחלה,
 הינו קדם הבריאה, ומחמת שהוא
 בבחינת תחלה, על-ידי-זה הוא
 נענה תחלה. ולכאורה, אין לזה
 הענין חבור היטב למה שלמעלה.
 אך באמת מבאר זה הענין היטב
 למעין קצת, כי מבאר לעיל ולקמן,
 שבחינת תפלת ה' הוא בחינת קדם
 הבריאה, בחינת אין סוף, שזהו
 בחינת תחלה, ומחמת שזאת
 הבחינה היא בחינת אין, על כן אין
 מי שיזכה לזה, כי אם מי שהוא
 בבחינת אין, דהינו שהוא ענו
 באמת, ומבטל עצמו לגמרי בתכלית

הבטול, פאלו אינו בעולם, עד
 שנכלל באין-סוף, ששם הוא בחינת
 תפלת ה' כנ"ל. ובזה מקשר היטב
 מה שמובא לקמן על מאמר רבותינו
 זכרונם לברכה: אלעזר זעירא וכו',
 שחשדוהו בגדלות ועל כן חבשוהו
 וכו', עין שם. ולכאורה אין קשר
 לענין פגם הגדלות להתורה הזאת,
 שלא נזכר כאן לכאורה מענין גדלות
 כלל. אך באמת על-פי הנ"ל מבאר
 לעינים, שכל ענין זה לזכות לבחינת
 נעשה ונשמע הגבוה יותר, שהוא
 בחינת פליות באין סוף, בתחלת
 הבריאה - כל זה אי אפשר לזכות כי
 אם על-ידי ענוה באמת, שהוא
 בחינת אין כנ"ל. ועתה מבאר היטב
 קשר ענין זה "המתפלל על חברו
 והוא צריך וכו'" להתורה הזאת, כי
 זה שמתפלל על חברו אף-על-פי
 שהוא צריך לאותו דבר, זהו בחינת
 ענוה, בחינת אין, שמבטל עצמו,
 ואינו חושש על עצמו כלום, רק
 מרגיש צער ישראל חברו, ועל-ידי
 הבטול זה הוא נכלל באין, שהוא
 בחינת תחלה, בחינת קדם הבריאה,
 בחינת נשמע, בחינת תפלת ה' כנ"ל,
 ועל כן הוא נענה תחלה, כי הוא
 בבחינת תחלה כנ"ל. וזה בחינת
 אב ובן, מאמר וחצי מאמר. כי
 הנעשה הוא בחינת נגלה, בחינת

שְׁהִיא הַתְּפִלָּה, בְּחִינֹת (משלי לא):
 יֵרָאֵת ה' הִיא תִתְהַלֵּל, שֶׁהוּא מֵאֲמֵר
 הַשְּׁלֵם. וְעַל כֵּן אֲמוּנָה נִקְרָא
 יְרוּשָׁלַיִם כַּנִּל, עַל שֵׁם שֶׁעָקֵר בְּנִינָה
 מִבְּרֵאשִׁית, שֶׁהוּא בְּחִינַת יֵרָאֵה שְׁלֵם,
 כִּי תִמְן יֵרָאֵה, תִּמְן שְׁלֵם^(א). בְּרֵאשִׁית,
 יֵרָא בִשְׁת, מֵאֲמֵר הַשְּׁלֵם, כִּי אֲמוּנָה
 הוּא מֵהַרְוֵעִים כַּנִּל, וְלַהֲרוֹעִים אֵי
 אִפְשָׁר לְהִתְקַרֵּב כִּי אִם עַל־יַדֵי עֲזוֹת
 כַּנִּל, וְלַעֲזוֹת זֹכִיךְ עַל־יַדֵי שְׂמֵחָה
 כַּנִּל, וְלַשְׂמֵחָה זֹכִיךְ עַל־יַדֵי בְּחִינֹת
 נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע, שֶׁהוּא בְּחִינֹת תּוֹרָה
 וְתִפְלָה וְכו' כַּנִּל. אַךְ עָקֵר שְׂלֵמוֹת
 הַשְּׂמֵחָה הוּא עַל־יַדֵי יֵרָאֵה, כִּי "וְגִילוֹ
 בְּרַעְדָּה" כְּתִיב (תהלים ב)^(ב), הֵינּוּ, עָקֵר
 הַגִּילָה וְהַשְּׂמֵחָה הִיא עַל־יַדֵי תִפְלָה,
 שֶׁהוּא בְּחִינֹת יֵרָאֵה כַּנִּל, שֶׁהִיא
 בְּחִינֹת נִשְׁמָע, בְּחִינֹת מֵאֲמֵר
 הַשְּׁלֵם, שֶׁשֵּׁם עָקֵר הַשְּׂלֵמוֹת כַּנִּל.
 נִמְצָא שֶׁעָקֵר בְּנִיךְ אֲמוּנָה, שֶׁהִיא
 בְּחִינֹת יְרוּשָׁלַיִם קְרִיָה נֶאֱמָנָה, זֹכִיךְ
 עַל־יַדֵי תִפְלָה, שֶׁהוּא בְּחִינֹת יֵרָאֵה,
 בְּחִינֹת מֵאֲמֵר הַשְּׁלֵם כַּנִּל. וְעַל כֵּן
 נִקְרָאת הָאֲמוּנָה יְרוּשָׁלַיִם, שֶׁהוּא
 יֵרָאֵה שְׁלֵם, כִּי עָקֵר בְּנִינָה עַל־יַדֵי
 בְּחִינֹת יֵרָאֵה, שֶׁהוּא בְּחִינֹת מֵאֲמֵר
 הַשְּׁלֵם, שֶׁזֶהוּ בְּחִינֹת בְּרֵאשִׁית, יֵרָא
 בִשְׁת, שֶׁהוּא מֵאֲמֵר הַשְּׁלֵם כַּנִּל. וְזֶה
 (שם יט): עֲדוֹת ה' נֶאֱמָנָה - עֲדוֹת ה',

תּוֹרָה, בְּחִינֹת בְּרָא, בְּחִינֹת בֵּן,
 בְּחִינֹת עֵדן תִּתְאַה, בְּחִינֹת חֲכָמָה
 תִּתְאַה, בְּחִינֹת חֲצִי מֵאֲמֵר; כַּנִּגֵּד
 הַנִּשְׁמָע, שֶׁהוּא בְּחִינֹת בְּרֵאשִׁית,
 מֵאֲמֵר הַשְּׁלֵם, חֲכָמָה עֲלָאָה, עֵדן
 עֲלָאָה, בְּחִינֹת אָב, בְּחִינַת תִּפְלָה,
 בְּחִינֹת נִסְתָּר, כִּי כָל דְּרָגָא נִגֵּד דְּרָגָא
 שְׂלֵמְעָלָה מְמוּנָה הוּא בְּחִינֹת חֲצִי
 מֵאֲמֵר. כְּמוֹ הָאֵב כְּשֶׁמְדַבֵּר, מְדַבֵּר
 מֵאֲמֵר הַשְּׁלֵם, וְכִשְׁבָּנוּ הַקִּטָּן מְדַבֵּר
 אַחֲרָיו, הוּא מְדַבֵּר רַק חֲצִי מֵאֲמֵר -
 כֵּן כָּל דְּרָגָא נִגֵּד דְּרָגָא שְׂלֵמְעָלָה
 מְמוּנָה הִיא בְּחִינֹת חֲצִי מֵאֲמֵר,
 וְהַדְּרָגָא שְׂלֵמְעָלָה מְמוּנָה הִיא
 בְּחִינֹת מֵאֲמֵר הַשְּׁלֵם נִגֵּדָה, וְכֵן
 מְדַרְגָא לְדְרָגָא, כִּי כָל בְּנֵי־אָדָם
 וְחַיּוֹת וְעוֹפוֹת וְצִמְחִים וְכָל הַדְּבָרִים
 שְׂבֻזָּה הַעוֹלָם הֵם רַק בְּחִינֹת חֲצִי
 מֵאֲמֵר נִגֵּד הַעוֹלָם שְׂלֵמְעָלָה מְזֵה
 הַעוֹלָם, כִּי הֵם רַק רְמוּזִים לְדְבָרִים
 הַגְּבוּהִים מֵהֶם, וְכֵן מַעוֹלָם לְעוֹלָם.
 וְכֵן כְּלָיוֹת הַבְּרִיאָה נִגֵּד קִדְּם
 הַבְּרִיאָה הִיא בְּחִינֹת חֲצִי מֵאֲמֵר, כִּי
 עָקֵר שְׂלֵמוֹת - בְּאִין־סוּף, וְשֵׁם הוּא
 בְּחִינַת מֵאֲמֵר הַשְּׁלֵם. וְזֶה בְּרָא,
 שֶׁהוּא כְּלָיוֹת הַבְּרִיאָה, הוּא חֲצִי
 מֵאֲמֵר נִגֵּד בְּרֵאשִׁית, שֶׁהוּא בְּחִינֹת
 קִדְּם הַבְּרִיאָה, בְּחִינַת תִּפְלָה, כְּמוֹ
 בְּרֵאשִׁית - יֵרָא בִשְׁת (תיקונים תיקון ז),

(ד) עיין מ"ד וירא פרשה נו. (ה) ברכות דף ל ע"ב.

נִסְתַּר, בְּחִינּוֹת נִשְׁמַע, בְּחִינּוֹת תְּפִלָּה כַּנ"ל. עוֹמֵד עֲלֵיהֶם - זֶה בְּחִינּוֹת תְּפִלָּה, כִּי אֵין עֲמִידָה אֲלֵא תְּפִלָּה (בְּרִכּוֹת ג'), וְלַעֲשׂוֹת מִהַדְּבָרֵי-תוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינּוֹת נִשְׁמַע, יִהְיֶה נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ בְּחִינּוֹת נַעֲשֶׂה, עַד שֶׁיְהִיָּה הָעֲמִידָה, שֶׁהִיא בְּחִינּוֹת הַתְּפִלָּה, יִהְיֶה עֲלֵיהֶם, הֵינּוּ שְׂיֵהִיָּה לוֹ בְּחִינּוֹת עֲמִידָה, בְּחִינּוֹת תְּפִלָּה, בְּחִינּוֹת נִשְׁמַע גְּבוּהָ יוֹתֵר, כִּי כִשְׂיֵהִיָּה מִהַנִּשְׁמַע נַעֲשֶׂה יִהְיֶה לוֹ נִשְׁמַע גְּבוּהָ מִמֶּנּוּ כַּנ"ל; וְזֶה אֵי אִפְשָׁר אֲלֵא אִם כֵּן נִכְשָׁל בָּהֶם, כִּי לַעֲלוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא צָרִיךְ יְרִידָה תַּחֲלָה, שֶׁהִיא הַמְּכַשׁוּל. וְזֶה (יְרִמְיָה ג'): **בַּיּוֹם הַהוּא יִבְקֹשׁ עוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינְנוּ**; כִּי לַעֲתִיד יִהְיֶה כֵּלּוֹ תְּשׁוּבָה, וְעַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה זְדוֹנוֹת נַעֲשִׂין זְכִיּוֹת^(א), וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה מַעֲבָרוֹת יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה, וְעַל-כֵּן יִבְקֹשׁוּ אַז הָעוֹנוֹת, כִּי יִבְקֹשׁוּ וַיִּחַפְּשׁוּ אַז אַחַר עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵיךְ לֹקַחֲחִין עוֹד אֵיזָה עוֹן כְּדֵי לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ תּוֹרָה. וְזֶה: **וְאֵינְנוּ**, כִּי יִהְיוּ כָּל הָעוֹנוֹת נִכְלָלִין בְּאֵין, הֵינּוּ בְּאֵין-סוּף, שֶׁשָּׁם הָעוֹנוֹת נִתְּהַפְּכִין לְזְכִיּוֹת עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה, שְׁזָהוּ בְּחִינּוֹת יְרִידָה תַּכְלִית הָעֲלִיָּה הַנ"ל. וְזֶה (הוֹשֵׁעַ יד): שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל וְכוּ', כִּי כִשְׁלַת בְּעוֹנָךְ, הֵינּוּ עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה יִהְיֶה נַעֲשֶׂה

שֶׁהֵם הָעֲדִיִּים הַנ"ל, נֶאֱמָנָה, עַל-יְדֵה נִבְנִית הָאֱמוּנָה. וְזֶה (בְּרִאשִׁית מט): מִשָּׁם רָעָה אֲבָן יִשְׂרָאֵל, וְתִרְגּוּמוֹ: אֵב וּבָן. וְזֶה מֵאֲמַר הַשָּׁלֵם, שֶׁהוּא אֵב וּבָן כְּפָחָד, כִּי חֲצֵי מֵאֲמַר הוּא בְּחִינּוֹת בֵּן לְחוּד, אֲבָל מֵאֲמַר הַשָּׁלֵם הוּא אֵב וּבָן כְּפָחָד, כִּי שָׁם נִכְלָל הַכֹּל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִכּוֹל לָבוֹא לְבְּחִינּוֹת רוּעִים כַּנ"ל. וְזֶה: מִשָּׁם רָעָה אֲבָן יִשְׂרָאֵל, כַּנ"ל:

יֵא אֵךְ כְּשִׁרוּצִים לְצֵאת מִמְּדֻרְגַת נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע זֶה לְמִדְרַגַת נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע גְּבוּהָ מִמֶּנּוּ, צָרִיךְ לְהִיּוֹת יְרִידָה קֹדֶם הָעֲלִיָּה, כִּי הִירִידָה הִיא תַּכְלִית הָעֲלִיָּה, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּ לְבְּרַכָּה (ע"ז ד'): לֹא הָיָה דוֹד רָאוּי לְאוֹתוֹ מַעֲשֶׂה וְכוּ'; לֹא הָיוּ יִשְׂרָאֵל רְאוּיִים לְאוֹתוֹ מַעֲשֶׂה, אֲלֵא שִׁנְתָן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לָהֶם מְכַשׁוּל לְטוֹבַת הָעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּ לְבְּרַכָּה שָׁם: לְהוֹרוֹת תְּשׁוּבָה. וְזֶה (ישַׁעְיָהוּ ג'): **וְהַמְּכַשְׁלָה הַזֹּאת תַּחַת יָדְךָ - אֵלוֹ דְּבָרֵי-תוֹרָה, שְׂאֵין אָדָם עוֹמֵד עֲלֵיהֶם אֲלֵא אִם כֵּן נִכְשָׁל בָּהֶם** (שְׁבַת קכ גִּטִּין מג). דְּבָרֵי-תוֹרָה הֵם בְּחִינּוֹת הַדְּבָרִים שְׁסָבִיבוֹת הַמְּצוּה, שֶׁהֵם וְיַדְבֵּר ה' אֵל מִשָּׁה וְכוּ' כַּנ"ל, שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת

(1) עֵינן יוֹמָא פו ע"ב.

דרך המשנה להתפלל תפלה
 ובקשה באמצע דבריו, אך עתה
 מבאר היטב, הינו שהתפלל, שיזכה
 לידע איך להתנהג בענין העזות,
 הינו שלא יהיה לו שום עזות
 דסטרא־אחרא, רק שיזכה שיהיה לו
 עזות דקדשה, שעלידו נבנה
 ירושלים קריה נאמנה, הינו שזוכין
 לאמונה עלידי זה העזות, כמבאר
 לעיל, שאי אפשר להתקרב
 להצדיקים אמתיים, שהם בחינות
 כלליות שבעה רועים, שהם כלליות
 הקדשה, שעקר האמונה נמשך על־
 ידם, פי אם עלידי עזות כנ"ל. וזהו:
יהי רצון שתבנה עירך במהרה
בימינו, הינו שיהיה העזות עזות
 דקדשה, שממנו נבנה ירושלים
 קריה נאמנה, כנ"ל. אך לבוא לזה
 הוא עלידי ותן חלקנו בתורתך,
 הינו עלידי שמשגיין בחינת נעשה
 ונשמע - שעושין מהנשמע נעשה,
 מתורת ה' - תורתו, דהינו שזוכה
 להשיג תורת ה' כנ"ל. וזהו: ותן
 חלקנו בתורתך - שיהיה חלקנו,
 שהוא החלק שלנו בהתורה, הינו
 בחינת תורתו, בחינת נעשה,
בתורתך - הינו תורת ה' ממש, הינו
 שיזכה להכלל באין כנ"ל, שיזכה
 להשיג תורת ה', בחינת נשמע,

מהעברות בחינת מכשלה, שהוא
 התורה כנ"ל:

וזה פרוש המשנה (אבות פ"ח): יהודה
 בן תימא אומר: הוי עז כנמר
 וכו'. נמצא, שמזהיר על עזות
 דקדשה, שצריך האדם שיהיה עז
 כנמר כנגד כל הקמים כנגדו למנע
 אותו, חס ושלום, מעבודתו. ותכף
 ומיד מבאר שם גדל הפגם והאסור
 של העזות פנים דסטרא־אחרא, כמו
 שכתוב שם: הוא היה אומר: עז פנים
 לגיהנם וכו'. ואם כן אפשר לטעות,
 חס ושלום, כי בהכרח צריכין לעזות
 בשביל הקדשה כנ"ל, כי אי אפשר
 להתקרב אל הקדשה באמת כי אם
 עלידי עזות כנ"ל, וכמו שאמר הוא
 עצמו: הוי עז כנמר; ומצד אחר
 העזות רע מאד, הינו מי שהוא
 עזות־פנים שלא בשביל הקדשה
 (מכל שכן מי שהוא עז־פנים כנגד
 הקדשה, שמעיו פנים נגד יראי ה'
 וכיוצא), שזה העזות רע מאד, כי
 עז־פנים לגיהנם, ואם כן, נפל פותא
 בבירא^ו, פי אין יודעין איך להתנהג
 - על זה בקש התנא: **יהי רצון**
שתבנה עירך במהרה בימינו
 (שלאכאורה הוא פליאה גדולה וכל
 אדם משתומם על זה: מה סמיכות
 יש לתפלה זאת להקודם, וגם אין

שְׁעַל־יְדֵי־זָה זֹכִין לְשִׁמְחָה כִּנ"ל, שְׁעַל־יְדֵי־זָה זֹכִין לְעִזּוֹת דְּקֻדְשָׁה כִּנ"ל, בְּחִינַת: כִּי חֲדוֹת ה' הִיא מְעַזְכֶּם כִּנ"ל. וְזֶה: וּבִשְׁת פָּנִים לְגַן עֵדֶן; כִּי בְּאֵמַת זֶה הַעֲזוֹת דְּקֻדְשָׁה נִמְשָׁךְ מִבִּשְׁת, כִּי לְעִזּוֹת דְּקֻדְשָׁה זֹכִין עַל־יְדֵי שִׁמְחָה וְחֲדוּה, בְּחִינַת: כִּי חֲדוֹת ה' הִיא מְעַזְכֶּם כִּנ"ל, וּלְחֲדוֹת ה' זֹכִין עַל־יְדֵי בְּחִינַת נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע כִּנ"ל. וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַשִּׁמְחָה הוּא עַל־יְדֵי יִרְאָה, שְׁהִיא בְּחִינַת נִשְׁמַע, בְּחִינַת תְּפִלָּה כִּנ"ל, וְיִרְאָה הִיא בִּשְׁת, יִרְאָה בִּשְׁת, נִמְצָא שְׁזֶה הַעֲזוֹת דְּקֻדְשָׁה נִמְשָׁךְ מִבִּשְׁת. וְזֶה: וּבִשְׁת פָּנִים לְגַן־עֵדֶן, כִּי הַעֲזוֹת הַזֹּאת דְּקֻדְשָׁה, שְׁהוּא בְּחִינַת בִּשְׁת, הוּא בְּחִינַת עֵדֶן, בְּחִינַת עֵדֶן עֲלֵיָה וְכו', שְׁהוּא בְּחִינַת נִשְׁמַע, בְּחִינַת יִרְאָה, בְּחִינַת תְּפִלָּה כִּנ"ל. וְלְבוֹא לְעִזּוֹת הַזֹּאת, הַתְּפִלָּל: יְהִי רַצוֹן שֶׁתִּבְנֶה עִירָךְ וְכו' כִּנ"ל:

וְזֶה פְּרוּשׁ: אֲלַעֲזֹר זַעֲיִרָא הוּוּה סִיִּם מְסַאֲנָא אַכְמָא. אֲמָרוּ לָהּ: מָה עֲבַדְתָּ. אֲמָרוּ: קָא מְתַאבְּלִינָא עַל יְרוּשָׁלַיִם (ב"ק נט) - כִּי הִיָּה מְתַאבֵּל עַל יְרוּשָׁלַיִם קָרְיָה נְאֻמְנָה, הִיָּנוּ עַל קַלְקוּל הָאֻמוּנָה. וְעַל־כֵּן סִיִּם מְסַאֲנָא אַכְמָא, לְהוֹרוֹת שְׁנַתְקַלְקַל חוֹתֶם הַרְגְּלִין, וְנַעֲשֶׂה מ"חֹתֶם" דָּם "נִדְת".

וְזֶה: מְסַאֲנָא אַכְמָא - שְׁנַתְקַלְקַל הַרְגְּלִין וְנַעֲשֶׂה נִדְת, כִּי הִיא שְׁחַר אָדָם הוּא (חולין מז); וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי קַלְקוּל הָאֻמוּנָה, כִּי עַקֵּר הִיא הָאֻמוּנָה, כִּמְבָאָר לְמַעְלָה (שְׁעַל־יְדֵי קַלְקוּל הָאֻמוּנָה, שְׁהוּא בְּחִינַת חוֹתֶם הַיְדִין, נִתְקַלְקַל מִמִּילָא חוֹתֶם הַרְגְּלִין, כִּי עַקֵּר הוּא הָאֻמוּנָה כִּנ"ל). אֲמָרוּ לָהּ: מִי חָשִׁיב אֶת לְאֵתְאֲבוּלֵי וְכו' - הִיָּנוּ שְׁחַשְׁדוּהוּ שְׁיֵשׁ לוֹ גְּדוּלוֹת, וְעַל כֵּן עַל יְדֵי נִתְקַלְקְלוּ הַרְגְּלִין, בְּבְחִינַת (תהלים לו): אַל תְּבוֹאֲנֵי רַגְלֵי גְּאוּה; כִּי עַל־יְדֵי גְּדוּלוֹת נִתְקַלְקְלוּ הַרְגְּלִין, בְּבְחִינַת: כֹּל הַמִּתְגַּאֵה, כְּאֵלוֹ דוֹחֵק רַגְלֵי הַשְּׂכִינָה (ט). וְעַל כֵּן, כִּיִּן שְׁחַשְׁדוּהוּ בְּגְּדוּלוֹת, חִבְּשׁוּהוּ, כִּי עֲנַשׁ הַגְּדוּלוֹת הוּא תְּפִיסָה, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (מגילה יג): וְאִם הִגִּיס דְּעִתּוֹ, הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מִשְׁפִּילוֹ, שְׁנֵאֲמַר: וְאִם אֲסוּרִים בְּזָקִים. נִמְצָא שְׁעֲנַשׁ הַגְּדוּלוֹת - תְּפִיסָה, וְעַל כֵּן חִבְּשׁוּהוּ. אֲמָרוּ לָהּ: בְּעוּ מִנְּאִי אוֹ אֲבַעֵי מִנֵּיכּוּ - כִּי זֶה יְהִיָּה נִסְיוֹן אִם יֵשׁ לִי גְּדוּלוֹת, אִז רְאוּי שְׁלֵא אוּכַל לְהַשִּׁיב לָכֶם, כִּי כֹל הַמִּתְגַּאֵה, חֲכָמָתוֹ מִסְתַּלְקֵת מִמֶּנּוּ (פסחים סו). בְּעֵי מִנְּיָהוּ: הִיא מֵאֵן דְּקִץ פּוּפְרָא מֵאִי מִשְׁלָם. קִץ פּוּפְרָא - הוּא

חותם, פי על־ידי עצות דקדשה זוכין לאמונה, שהוא בחינת חותם הידין, ועל־ידי־זה זוכין לקבל מוסר ממוכיחי הדור, שזהו בחינת חותם הרגלין כנ"ל, שהם בחינת שני החותמות, חותם בתוך חותם, כנ"ל. וזה: **תשרי**, בגימטריא שתי פעמים **חותם** עם השתי תבות (כמובא בכתבי האר"י בכוונות נעילה והושענא רבא). ועל פן בתשרי שמחת ישראל, פי עצות הוא על־ידי השמחה כנ"ל, פי חדות ה' היא מעזכם; וגם המקרא הזה נאמר על ראש־השנה:

(השמטות השיכים להתורה הזאת):

וזה: והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה (דברים ז). עקב - בחינת רגליו, ורגליו הם בחינת המוכיחים כנ"ל, ולהם מגלים הדינים, והם מוכיחים את הדור. וזה: והיה עקב תשמעון - הינו, שמבחינת רגליו, הינו המוכיחים, תשמעון את המשפטים האלה, הינו הדינים, פי להם מגלים אותם כנ"ל, והם מוכיחים בזה את הדור כנ"ל:

כל הקולות הם בחינת עצות. קול המוכיח הוא בחינת קול שופר, כמו שכתוב (ישעיהו נח): כשופר הרם קולך, וכן קול נגינה. וזה בחינת

בחינת שפגם בעצות. **כופרא** הוא בחינת עצות, בחינות קולות, כמו שכתוב (תהלים קד): הכפירים שאגים לטרף. ושאל: מאי משלם מי שפגם בזה העצות. והשיבו: **משלם כופרא** - כמו שפגם ישלם. **ושאל:** והא קא הוי תמרי - פי על־ידי־זה שפגם בעצות, יכול לבוא לקלוקל האמונה. וזה **תמרי** - בחינת (ירמיה ב): החמיר גוי אלהים, ועמי המיר כבודי וכו'. והשיבו: **ישלם תמרי** - כמו שמוגיע על קלוקל האמונה. **והא לא הוי תמרי** - פי אף־על־פי־כן עדין לא בא לכפירות. והשיבו: **בששים** - הינו גיהנם, שכל העולם אחד מששים לגיהנם^(ט), פי עז פנים לגיהנם, פי הענשים של כל הדברים החליף אברהם אבינו עליו השלום, על שעבוד מלכות^(י), אף ענש העצות נשאר רק בגיהנם, וזה שפגם בעצות דקדשה על־ידי עצות פנים דס־טרא־אחרא, **ישלם בששים**, הינו בגיהנם כנ"ל: **ועצות דקדשה** הוא בחינת תשרי, ועל פן נקרא ירח האתנים (מלכים־א ח), מלשון תקיפות ועצות, פי אז צועקין ישראל קולות וקול שופר, שהקולות כלם הן בחינת עצות כנ"ל. ועל פן אז נחתמו ונתקנו שני החותמות, חותם בתוך

(ט) עיין תענית י. (י) עיין מ"ר לך לך פ' מב, פקודי פ' נא.

גְּדוּלָהּ בּוֹשָׁה, שְׁנִכְפְּלָה שְׁנֵי פְעָמִים
בְּפָסוּק (ויאל ב): וְלֹא יִבְשׁוּ
וְכוֹ, וְלֹא יִבְשׁוּ עַמֵּי לְעוֹלָם (מ"ק ט):

(תהלים ל): הִיטִיבוּ נַגַן בְּתְרוּעָה. קוֹל
הַנְּגוֹן הוּא בְּחִינַת תְּרוּעָה, בְּחִינַת
שׁוֹפָר, בְּחִינַת: וְאַתָּה תִרְעָה אֶת עַמִּי,
כַּנְּ"ל:

הַגֵּן-עֵדֶן וְהַגִּיהֶנֶם הֵם בְּזֵה הָעוֹלָם
מִמֶּשֶׁשׁ, אֲךָ אֵי אֶפְשָׁר לְבֹא
לְשֵׁם מַחְמַת הַקְּרִירוֹת שֶׁבְּצַד צְפוֹן
וְדָרוֹם. וְצֵעַר הַבּוֹשָׁה גְּדוֹל מְאֹד יוֹתֵר
מֵעֲנַשׁ גִּיהֶנֶם, וְכֹל יִסּוּרֵי עוֹלָם הִזָּה
יֵשׁ בָּהֶם צֵעַר הַבּוֹשָׁה, שְׁמַתְפִּישׁ
מִחִבְרָיו עַל שְׂיֵשׁ לוֹ יִסּוּרָיו. וְכֵן
לְעֵתִיד לְבֹא צֵעַר הַבּוֹשָׁה גְּדוֹל
מְאֹד, וְאֶפְלוּ כֹל צְדִיק נְכוּחַ מִחִפְתּוֹ
שֶׁל חִבְרוֹ, אוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה, אוֹי
לְאוֹתָהּ כְּלָמָה, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרָנֶם לְבִרְכָה (כ"ב עה), וְאָמְרוּ שָׁם:
פָּנֵי מֹשֶׁה כְּפָנֵי חֲמָה, פָּנֵי יְהוֹשֻׁעַ
כְּפָנֵי לִבְנָה, אוֹי לָהּ לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה,
אוֹי לָהּ לְאוֹתָהּ כְּלָמָה וְכוֹ; מְכַל שְׂכָן
אֵיךְ יִתְבַּשְׂשׂוּ הַחוֹטְאִים, רַחֲמָנָא לְצַלְן.
וְאִם הוּא בְּמַדְרַגָּה שְׂאִין צְרִיךְ
לְהַתְּבַשֵּׁשׁ מִשׁוּם אָדָם, יֵשׁ לְהַתְּבַשֵּׁשׁ
מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מְקַיֵּם כֹּל הַתּוֹרָה, כְּמוֹ
שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרָנֶם לְבִרְכָה:
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא קוֹבֵר מֵתִים וְכוֹ,
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבַקֵּר חוֹלִים וְכוֹ,
וְשָׂאֵר מִצְוֹת הַתּוֹרָה שֶׁחִשְׁבּוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרָנֶם לְבִרְכָה שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מְקַיֵּם אוֹתָם. וְגַם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

בִּימֵי רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הָיָה הַדּוֹר,
שֶׁהֵיטָה תּוֹרָתָם בְּחִינַת
נִשְׁמָע, בְּחִינַת תְּפִלָּה, וְזֶה שְׁאֲמָרוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרָנֶם לְבִרְכָה (מגילה כא):
בִּימֵי רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הָיוּ לוֹמְדִים תּוֹרָה
בְּעֵמִידָה. עֵמִידָה הוּא בְּחִינַת תְּפִלָּה
כַּנְּ"ל. וְעַל כֵּן מִשְׁמַת רַבֵּן גַּמְלִיאֵל,
בְּטַל כְּבוֹד הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרָנֶם לְבִרְכָה (שם ובסוטה מט):

בְּכֹל עוֹלָם יֵשׁ בְּחִינַת נַעֲשָׂה
וְנִשְׁמָע. וְכֵן בְּמַלְאָכִים יֵשׁ
נַעֲשָׂה וְנִשְׁמָע, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים ק):
גְּבוּרֵי כַח עֲשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַ בְּקוֹל
דְּבָרוֹ, וְכִמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרָנֶם
לְבִרְכָה (שבת פח): מִי גָלָה רִז זֶה לְבָנִי,
רִז שֶׁמַּלְאָכֵי הַשְּׁרֵת מִשְׁתַּמְּשִׁין בּוֹ,
שְׁנֵאמַר: גְּבוּרֵי כַח וְכוֹ:

אֵי אֶפְשָׁר לְהַתְּקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה כִּי
אִם עַל-יְדֵי עֲזוּת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב:
הוּי עִז כַּנְּמֹר, כְּמַבְאָר לְעִיל. וְכֵן
אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרָנֶם לְבִרְכָה (כ"ב עה)
כֹּה: לֹא נִתְּנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל אֶלָּא
מִפְּנֵי שֶׁהָיוּ עֲזִיזִים:

[בעת שהתחיל לומר התורה זכרונם לברכה: מנין שהקדוש-ברוך-הוא מתפלל וכו', ומאי מתפלל, יהי רצון מלפני וכו'. ובודאי שהקדוש-ברוך-הוא מקיים מצות התורה ותפלה כמו שראוי להקדוש-ברוך-הוא. וכמה רחוק בין קיום התורה שלו ובין תפלה שלו. לתורה ותפלה של השם יתברך, כי כל אחד עובד השם יתברך לפי מדרגתו בבחינת נעשה ונשמע, הינו תורה ותפלה פנ"ל:

[בעת שהתחיל לומר התורה הזאת, התחיל מזה הענין הכתוב כאן, מענין הגן-עדן והגיהנם וצער הבושה וכו' פנ"ל, עד שנכנס בענין תורה ותפלה של השם יתברך בעצמו, ככתוב כאן, ואחר-כך נכנס על-די-זה מענין לענין עד שגמר כל התורה הנ"ל. אך בשעה שכתבתי לפניו תורה זאת, הפך הדבר קצת וצוה עלי להתחיל התורה מענין חותם בתוך חותם פנ"ל, וה' יודע פונתו]:

מתפלל, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: מנין שהקדוש-ברוך-הוא מתפלל וכו', ומאי מתפלל, יהי רצון מלפני וכו'. ובודאי שהקדוש-ברוך-הוא מקיים מצות התורה ותפלה כמו שראוי להקדוש-ברוך-הוא. וכמה רחוק בין קיום התורה שלו ובין תפלה שלו. לתורה ותפלה של השם יתברך, כי כל אחד עובד השם יתברך לפי מדרגתו בבחינת נעשה ונשמע, הינו תורה ותפלה פנ"ל:

תפילה כב

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, רבון כל המעשים אדון כל הנשמות. שתשפיע עלינו ממעון קדשך, ותמשיך עלינו יראתך ואימתך. ונזכה למדת הבושה הקדושה ותלביש אותנו בלבוש היראה ובמעטה הבושה משמך הגדול והקדוש ותתביש ממך תמיד באמת, לבלתי לסור מרצונך הטוב ימין ושמאל, ותהיה יראתך על פני לבלתי אחטא, זו הבושה.

רבנו של עולם, הופה עלי ברחמך והיה בעזרי, שיהיה לי בושה גדולה בעולם הזה מפניך, שלא לעשות שום דבר נגד רצונך, חס ושלום, מכל שכן וכל שכן שלא לעשות, חס ושלום, שום נדנוד עברה, חלילה. ולא אבוש ולא אפלים לעולם הבא. וזבני שיהיה מורא שמים עלי כמורא בשר ודם, שיהיה לי יראה ובושה מפניך כמו מפני בשר ודם ממש:

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מְלֶכֶד הַכְּבוֹד, צוֹפֵה בְּעֵלְבוֹן עֲלוּבִים, הַחֵם עַל כְּבוֹד הַבְּרִיּוֹת. הַמְרַחֵם עַל כָּל מַעֲשָׂיו, חוּם וְרַחֵם וְחַמּוּל בְּחַמְלַתְךָ וְרַחֲמֶיךָ הָאֱמִתִּיִּים, עַל עַצְם חֲרַפְתִּי וְכַלְמַתִּי וּבִשְׂתֵי הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר בְּלִי שְׁעוֹר וְעֶרְךָ וּמִסְפֵּר כַּאֲשֶׁר אַתָּה לְבַד יַדְעָתָּ. אַתָּה יַדְעָתָּ אֵת חֲרַפְתִּי וּבִשְׂתֵי וּכְלַמְתִּי. מָה אֵמַר וּמָה אֲדַבֵּר בְּהֶאֱדוֹךְ אֲנִפִּין אִיעוּל קָדָם מִלְּפָא. אִיךְ אוּכַל לְהַטְמוֹן מִפְּנֵי בִשְׂתֵי, אִיךְ אוּכַל לְהַסְתִּיר פְּנֵי בְּעֵלְמָא דְקִשׁוּט מִפְּנֵי כְלַמְתִּי. אִיךְ אוּכַל לְהֵרִים פְּנֵי הַמְשַׁחְרִים יוֹתֵר מִשׁוּלֵי קִדְרָה בְּפִנְיֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, אִיךְ אָרִים פְּנֵי בְּפִנֵי אֲבוֹתַי אֲשֶׁר יִצְאֵתִי עַל יָדָם לְעוֹלָם. אִיךְ אָרִים פְּנֵי בְּפִנֵי מוֹרֵי וְרַבּוֹתֵי אֲשֶׁר הוֹרוּנִי בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר וְהָאֱמֶת, וְאֲנֹכִי לֹא חִסְתִּי עַל כְּבוֹדָם הַגְּדוֹל וְהַקְדוּשׁ, וּבְיוֹתֵי אֵת עֲצָמִי וְגַם אוֹתָם, כְּבֹכֹול אִיךְ אָרִים פְּנֵי בְּפִנֵי כָּל הַצְּדִיקִים הָאֱמִתִּיִּים וּבְפִנֵי כָּל הַכַּשְׂרִים שְׂבֵכַל דוֹר וָדוֹר. אִיךְ אָרִים פְּנֵי בְּפִנֵי חֲבֵרִי. מִי יוּכַל לְחַצִּילֵנִי אִם מִבִּשְׂתֵי הַגְּדוֹל. מִי יוּכַל לְעַמּוֹד בְּפִנֵי כְלַמְתִּי הַעֲצוּמָה. אִיךְ אוּכַל לְמַצֵּא לִי מְקוֹם לְכַרֵּחַ וּלְהַטְמוֹן שֵׁם מִפְּנֵי כְלַמְתִּי וּבִשְׂתֵי וְחֲרַפְתִּי, וּמָה אֲשִׁיב שׁוֹלְחֵי דְבָר.

כִּי אַתָּה גְּמַלְתָּ עִמִּי כְּמָה וְכְמָה טוֹבוֹת כָּכֵל עַת וּבְכָל שְׁעָה וּבְכָל רֵנַע בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַגִּיּוֹת. וְהִיִּית מְרַמֵּז לִי בְּכְמָה מִינֵי רְמִזִּים, וְקִרְאָת אוֹתִי אֲצַלְךָ יְתַפְרֵךְ בְּכְמָה מִינֵי פְרוּזִים. וְנִמְיָת יָדְךָ אֵלַי, וְרַמְזוֹת לִי מְקֻרֹב וּמְרַחֵק לְקִרְבִּי בְּרַחֲמֶיךָ בְּהַתְקַרְבוֹת גְּדוֹל מְאֹד כְּכְמָה וְכְמָה מִינֵי רְמִזִּים וְכְרוּזִים שׁוֹנִים בְּלִי שְׁעוֹר וְעֶרְךָ כָּכֵל יוֹם וּבְכָל שְׁעָה מִמָּוֶשׁ, אֲשֶׁר לְפִי הַתְנוּצָצוֹת אֶחָד שְׁהִיָּה מִתְנוּצֵץ לִי אֶלְקוּתְךָ יְתַפְרֵךְ וְרַמְזוֹךְ וְכְרוּזְךָ הַקְדוּשִׁים, הִיָּה רְאוּי לִי לְבָלִי לְעֵבֵר עַל רְצוֹנְךָ אֶפְלוּ תִנְעוּעָה קִלְחָ שְׂבִקְלוֹת. וְאֶפְלוּ עַל תִּנְעוּעָה קִלְחָ בְּעֵלְמָא, אִם לֹא הִיָּה פְּרָאוּי, חֵם וְשָׁלוֹם פְּרָצוֹנְךָ בְּשִׁלְמוֹת, הִיָּה רְאוּי לִי לְפַל עַל פְּנֵי וְלִשְׁכַּב בְּבִשְׂתֵי וּלְהַתְפַּסּוֹת בְּכַלְמְתִּי, עַד שְׂכַמְעַט תִּצָּא נַפְשִׁי, חֵם וְשָׁלוֹם, וְשָׁלָא אוּכַל לְהֵרִים פְּנֵי כָּלֵל. מִכָּל שִׁפְוֹן וְכָל שִׁפְוֹן שְׂאֵתָה הִיִּית מִתְנוּצֵץ לִי הַרְבֵּה הַתְנוּצָצוֹת בְּלִי שְׁעוֹר. כְּכְמָה בְּחִינּוֹת וּכְכְמָה גְּלִגּוּלִים גְּלִגְלַת עִמִּי, וְכְמָה סְבוֹת סְבִבְתָּ עִמִּי, סְבוֹת טוֹבוֹת וְשְׂאִינָן טוֹבוֹת וְהַפֵּל הִיָּו לְטוֹבְתִי, כְּדִי לְרַמֵּז לִי עַל יָדָם לְשׁוֹב אֶלְיָךְ. בְּכְמָה לְשׁוֹנוֹת שֶׁל חֲבֵה קִרְאָת אוֹתִי, וּבְכְמָה רְמִזִּים שׁוֹנִים רְמִזוֹת אֵלַי לְהַתְקַרֵּב אֵלְיָךְ. וְלֹא דִי שְׁלָא חִסְתִּי עָלַי לְהַתְקַרֵּב אֵלְיָךְ בְּאֱמֶת וּלְהִיּוֹת פְּרָצוֹנְךָ הַטּוֹב בְּשִׁלְמוֹת, אִף גַּם הִיִּיתִי בְּמַסְלַק הַבוֹשָׁה מֵעַל פְּנֵי, וּמְרַדְתִּי נִגְדָד בְּשִׂאָט בְּנַפְשׁ בְּמֵרַד וּבְמַעַל, וּפְגַמְתִּי פְּגַמִּים הַרְבֵּה מְאֹד", לֹא יוֹם אֶחָד וְלֹא יוֹמִים וְלֹא עֶשְׂרֵה יָמִים וְלֹא חֹדֶשׁ וְלֹא שָׁנָה אַחַת כִּי אִם הַרְבִּיתִי לְפִשְׁעַ וּלְפַגְּם

ימים ושנים הרבה. הוספתי ימים על ימים שנים על שנים, מלאים חמא ועון
ופשע, מלאים חרפות ובושות גדולות ונוראות, אשר אי אפשר לסבלם:

רבונו של עולם, אתה לבד ידעת צער הבושה בעלמא דאתי בעלמא דקשומא.
אתה לבד ידעת אותו הענוי והצער הגדול והנורא של הבושה של מי
שלא קשט עצמו להלוא דבי מלכא. מפל שפן מי שקלקל ולקלף עצמו בכמה
מיני פגמים ולכלוכים. מפל-שפן וכו' (ויפרט כל אחד מה שעשה את נגעי לבבו) אתה
לבד ידעת שאין צער וענוי ויסורין בעולם נחשבים כלל כנגד הצער של הבושה
הזאת חס ושלום, ואפלו צער גיהנם הקשה נמר מפל מיני יסורין קשים ומרים
שבעולם הזה אשר אם יתקבצו יחד כל מיני יסורים וענוים קשים ומרים שבעולם,
על אדם אחד, חס ושלום, כל ימי חייו חלילה, לא יהיו נחשבים מאומה כנגד
שעה אחת ואפלו כנגד רגע אחת של צער של גיהנם. ואף-על-פי-כן אפלו צער
של גיהנם הקשה אינו נחשב כלל כנגד צער הבושה, שהוא צער גדול מפל מיני
צער ויסורים שבעולם, ואפלו מצער גהינם, באשר גלו לנו צדיקד האמתיים.

ואי אפשר לנו לציר כלל בזה העולם, כשאנו מלכשים בנשמיות גופנו, לציר
בשכלנו צער הבושה של עלמא דאתי. אוי לאותה בושה. אוי לאותה בלמה.
ואם חכמינו, וזרונם לברכה, אמרו: 'כל צדיק נכזה מחפתו של חברו' אוי לאותה
בושה. וגם אמרו פני משה בפני חמה, פני יהושע בפני לבנה. אוי לאותה בושה
אוי לאותה בלמה. ואם כל צדיק וצדיק יתבייש כד בפני חברו הגדול ממנו, אמן
מה נעני אבתריהו, אנחנו מה נאמר ומה נדבר, באיזה לשון נדבר מבשתנו
ובלמתנו, ואיה המליץ שיוכל לארג מליצות על עצם בלמתנו וחרפתנו. ואיה
המקונן שיוכל לקונן על עצם צער בשתנו. ואיה המעטיר הידע לרצות ולפנים,
שיוכל להעטיר ולרצות ולפנים אותך שתאסף את חרפתנו, ותכסה על בלמתנו:
ואחרי כל אלה, אם כבר הייתי זוכה על כל פנים למדת הבושה דקדושה,
להתבייש מעתה מפניך באמת לבלי לסור מצונך, חלילה, החרשתי. אבל
מה אעשה אבי שבשמים, מה אומר מה אדבר, בי עדין אני רחוק מבושה, ועדין
לא שברתי עזות הגוף כלל, "על פן דברי לעו", ואיני יודע כלל מהיכן להתחיל
לדבר, מהיכן אתחיל לפרש שיחתי. "גשפבה בבשתנו ותכסנו בלמתנו, פי ליהוה
אלהינו חטאנו".

על פן אין לי פה לדבר, ולא מצח להרים ראש. רק באתי לפניך יהוה אלתי
ואלתי אבותי ואני פורש כפי אליך, ונושא עיני למעון קדשתך, "אליך

נשאתי את עיני היושבי בשמים", שתזמין ותשלח לי דבורים אמתיים בפי ובלשוני, שאוכל לרצותך ולפתותך בהם, שתשיב פניך אלי ותחנני ותצילני מבושות וחרפות ובזונות מעתה ועד עולם. ותהיה בעזרי ותשפיע עלי אור היראה והבושה דקדושה.

אבי שבשמים, רחם עלי פרחמי האב על הבן ותמשיך עלי מדת היראה והבושה דקדושה משרשה מקדם הבראה, ממאמר השלם, שהוא "בראשית ירא בשת", מחכמה עלאה, מעדן עלאה דסתים וגניז. מי לא ירא בפני אורות הצחצחות האלו, מי לא יתביש בפניהם, מי לא יפחד, מי לא ירעד בשיזכר רחוקו הגדול מהשנת אורות האלו אפלו אם היה נקי מן החטא לגמרי. מכל שבן מי שפגם איזה פגם כל שהוא בכל ימי חייו, מכל שבן וכל שבן מלא חטא ועוון ופשע. חוס וחמל עלי, חוס וחמל על גפשי ורוחי ונשמת, חוס וחמל על גופי המגשם הרחוק מקדושתך בתכלית ההרחקה, הפגום בכמה מיני פגמים, המוקלקל בכמה מיני קלקולים:

רבוננו של עולם, רבוננו של עולם, אדון הרחמים והסליחות, "ראה עניי ועמלי, ראה עניי ומרודי לענה וראש". אתה יודע עצם הרחמנות שיש על בשר גופי, שהוא עו וחזק כל כך בתאוות עולם הזה, עד שנתרחק הגוף מן הנשמה בתכלית הרחוק, עד שאי אפשר להנשמה להתקרב כלל להגוף לגלות לו ולהאיר בו מכל הארה ומכל השגה שהנשמה משגת בכל עת תמיד בעולמות העליונים. אשר פונתך הטובה היתה בבריאתי וביציאתי לזה העולם, כדי שאזכה להשיג אותך בעולם הזה בגוף ונפש ביחד. ולא חסתי על כבודך הגדול והקדוש, ועל כבוד הנשמה הקדושה, ולא נתחזקתי להתגבר על תאוות הגוף ומדותיו הרעים, עד שאין הנשמה יכולה להתקרב להגוף כלל, מחמת שהוא עו וחזק בהתאוות מאד. וכל כך נתגבר עזות הגוף בלי שום בושה כלל מהשם ותברך, עד שאיני יודע כלל באיזה דרך באיזה עצה ותחבולה אוכה להכניע ולשבר עזות הגוף. פי כל דרך וכל עצה וכל תחבולה שגלו צדיקי אמת, אשר על ידם יכולים לשבר עזות הגוף ולהתקרב אליך, קשה וכבד עלי לקיים העצה בעצמה. ואיני יודע באיזה דרך אוכה להתחיל לקיים עצותיך הקדושות אשר גלית על ידי צדיקי אמת, פי מרדתי בכל עצותיך הטובות:

רבוננו של עולם, רבוננו דעלמא כלא, חמל עלי פי עכשו איני יודע שום עצה ותחבולה, פי אם לצעק אליך תמיד שתחנני במתנת חנם לגמרי בכל

המדות טובות, ותצילני בחסדיך הגדולים מפל התאות ומדות רעות. וגם לזה איני זוכה כי חולפים ועוברים ימים ושנים אשר איני זוכה אפלו לצעק אליך באמת פראוי. ואפלו אם היו עוברים בלי פגמים הייתי צריך גם כן לצעק מאד על אבדת הזמן הנקר מפל הזן אשר הייתי יכול להרויח ולהשתפר בו חיי עולם בלי שעור וערף. אך הלואי, מי יתן והיו תימים עוברים על כל פנים בלי פגמים כלל. אבל אחר שהימים והשנים עברו בצל עובר בחרף עין, והם מלאים פגמים פאלו, הטאים ועונות ופשעים, והפגמים והעונות מתגברים כל כך עד שאיני יכול אפלו לצעק אליך פראוי כמו שאני צריך לצעק:

ועתה עתה אבי שבשמים, אבי שבשמים, מה אעשה מה אפעל, להיכן אברח, להיכן אעוף לשכון, מי יתנני במדבר מלון אורחים, לברח מגשמיית ועזות הגוף. אך אתה יודע כי אין מקום לברח מן הגוף. אהפכה ואתהפכה באופן כמלי. וכלם שבים למקום אחד. אליך לבד עיני תלויות, אליך לבד רעיוני צופיות, אליך לבד עיני גשואות. לתשועת יהוה עיני מיוחלות ודומיות. אין לי על מי להשען כי אם על אבי שבשמים. אין לי שום תקנה כי אם עליך אב הרחמן. אין לי שום מבטח ומנוח כי אם על חסדיך העצומים:

רבונו של עולם, יהמו מעיד עלי, יפמרו חנינותיך על עלוב כמוני, על מלא תרפות ובושות כמוני. ירך תפון עמי אף ורועך תאמצני. קומה בעזרתי והושיעני כי אתה כל יוכל, "ולא יבצר ממך מזמה". ואתה ברחמיך וחסדיך הרבים ובכחך הגדול אתה מעלה מתכלית הירידה לעליה גדולה, עד שהירידה היא תכלית העליה. ואתה מהפך ברחמיך העונות לזכיות, כי מי יאמר לך מה תעשה, חוס וחמל עלינו ועשה את אשר תעשה ברחמיך וחסדיך העצומים, באפן שתעלה אותנו מירידתנו ותאמר לצרותינו די. ותתחיל מעתה להעלות אותנו מעלה מעלה, ויתהפכו כל הירידות לעליות גדולות. ויתנפנו לתשובה שלמה באמת. ואתה ברחמיך תהפך כל העונות לזכיות.

ותעזרנו ברחמיך, שנופה לעסק כל ימינו בתורה ומעשים טובים ובתפלה באמת ובאמונה ובענוה אמתיות ובמסירות גפש, ובדבקות גדול אליך בבטול גמור. ונזפה ברחמיך הרבים להמשיך עלינו בכל פעם אור העדיים והפתרים הקדושים שהקתרת אותנו בחורב בשעת קבלת התורה, בעת שאמרנו לפניך געשה ונשמע, שאז נכתרו שני פתרים בראש כל אחד ואחד מישראל, ועלידי

הטאינו נלקחו ונסתלקו ממנו. ואתה עתיד להחזירם לנו, כמו שכתוב: "ושמחת עולם על ראשם":

רחם עלינו ועורנו. שנוזה לקדש ולטהר עצמנו, ונוזה לסור מרע באמת, ולעשות הטוב בעיניך תמיד. ונוזה לעסק בתורה ותפלה תמיד באמת ובמסירות נפש, באופן שנוזה שיחזירו לנו לכל אחד ואחד את שני פתרים האלו הנעשים מנעשה ונשמע, שהם תורה ותפלה שהם נגלות ונסתרות שפתורה. ותזכני בכל פעם להשיג נסתרות שפתורה להשיג תורת יהוה. ונוזה לעסק ולגיע ולטרח תמיד בעבודתך בדבקות גדול ובמסירות נפש באמת, עד שנוזה לילך ולעלות במהירות גדול בכל פעם מדרגא לדרגא וממעלה למעלה עד שנוזה להשיג ולהבין בכל פעם נסתרות התורה הגבוהים יותר ויותר. ובכל פעם נוזה להשגת נעשה ונשמע הגבוה יותר. ונוזה תמיד שיהיה נעשה אצלנו בכל פעם מהנסתר - נגלה, מהנשמע - נעשה, מתפלה - תורה, מתורת יהוה - תורתנו, כמו שכתוב: "פי אם בתורת יהוה חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה". ונוזה להשיג ולהבין את העבודה הגבוה שיש בדברי התורה, שהם סתרי תורתך שמלכש בדברי התורה שהם הפסוקים שפסיכות כל מצוה ומצוה, אשר עצם גדלת העבודה הקדושה שיש באלו הפסוקים אין אנו זוכים להשיג כלל. חוס וחננו ברחמיך הרבים, וזכנו להשיג ולהבין העבודה הגבוה הזאת שנוזה לרעת איך לעבד אותך ולעשות רצונך הנעלם והנסתר בדברי התורה הזאת. ונוזה לעלות בכל פעם מדרגא לדרגא ומעולם לעולם הגבוה יותר, מנעשה ונשמע זה לנעשה ונשמע גבוה יותר, וכן בכל פעם ופעם לעולם ועד. כמו שכתוב: "הנסתרות ליהוה אלהינו, והנגלות לנו ולבנינו עד עולם, לעשות את כל דברי התורה הזאת". עד שנוזה לעלות בעליה גדולה להבין ולהשיג תורת יהוה באמת לאמתו. ונוזה לעלות ולהפיל כך באור האין סוף. ונוזה להפיל באהדותך עד שנוזה לתורת יהוה ולתפלת יהוה באמת:

ובבין יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתחמל עלינו ותהיה בעורנו ותזכנו לשמחה וחדוה דקדושה ונוזה להיות בשמחה תמיד. וחדות יהוה יהיה מעוננו. ונוזה על-ידיה לעוונות דקדושה. ותעורנו בכל עת לזכות לקולות דקדושה. ותתן בלבנו התחזקות והתאמצות לצעק ולזעק אליך תמיד. ותחמל עלינו ותושיענו שנטה אונינו ולבנו לשמע היטב כל הקולות דקדושה, ויפנסו בלבנו היטב, הן קול מוכיחי אמת הן קול נגון וזמרה ושירות ותשבחות לשמך ולעבודתך, הן קול הקדוש של השופר, הן קול אנוחותינו וצעקותנו ותפלותינו, מה שאנחנו

בַּעֲצֵמֵנוּ מֵתֵאָנְחִים וְצוֹעֵקִים וּמִתְחַנְנִים וּמִתְפַּלְלִים אֱלֹהֵינוּ, הֵן שְׁאֵר כָּל
הַקּוֹלוֹת שֶׁבְּקִדְשָׁה - בְּלֵם נֹזֶפֶת לְעוֹרְרֵם וּלְשֹׁמְעֵם הַיִּטֵּב, וַיִּפְּנֹסוּ בְּלִבְנוּ וּבְכַוְנֵינוּ,
וַיִּטּוּ לִבְבָּנוּ אֱלֹהֵי בְּאֵמַת. וְנוֹזֶפֶת לְקַבֵּל עַל יָדָם עֲזוֹת דְּקִדְשָׁה, לְהִתְנַבֵּר עַל עֲזוֹת
הַגּוֹף, בְּאִפְּן שְׂאוּכַל לְשַׁבֵּר וּלְהַכְנִיעַ וּלְכַפֵּל עֲזוֹת הַגּוֹף לְגַמְרֵי וַיִּתְפַּטְלוּ כָּל תַּאוֹת
הַגּוֹף וּמִדוֹתָיו הַרְעִים, וַיִּתְפַּטְּלוּ הַגּוֹף לְגַבֵּי הַנְּשִׁמָּה הַקְּדוּשָׁה. וְאִזְכָּה לְהִיּוֹת עִזּוֹ בְּנִמְר
בְּעַבְדוֹתֶיךָ וּבִתְוִרְתֶּךָ, וּבִירְאֶתְךָ, עַד שְׂאוּכָה שְׂתוּכַל הַנְּשִׁמָּה לְרַחֵם עַל בֶּשֶׂר גּוֹפִי,
שְׂתִתְקַרֵּב הַנְּשִׁמָּה לְהַגּוֹף, וְתִגְלָה לוֹ וְתֵאִיר בּוֹ מִכָּל הָאָרֶז וּמִכָּל הַשְּׁנָה שֶׁהַנְּשִׁמָּה
מִשְׁנֵת תְּמִיד בְּכָל עֵת. עַד שְׂתִגְיַע גַּם לְהַנְּשִׁמָּה טוֹבָה עַל-יְדֵי-יָזָה, שְׂתוּכַל הַנְּשִׁמָּה
לְחַזֵּר לְמַעְלָתָה תְּמִיד עַל-יְדֵי הַרְשִׁימוֹת שֶׁל הַתְּאֵרוֹת, שֶׁהֵאִירָה בְּבֶשֶׂר הַגּוֹף. וְנוֹזֶפֶת
לְהִיּוֹת דְּבָקִים בְּךָ תְּמִיד, בְּגוֹף וּנְפֶשׁ בְּאֵמַת בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת:

כִּי אַתָּה לְבַד יַדְעָתָ גְּדֹל הַרְחֻמְנוֹת, שְׂיֵשׁ עֲכָשׁוּ עַל גּוֹפֵי הַרְחוֹק מֵהַנְּשִׁמָּה בְּתַכְלִית
הַרְחוֹק, וְגַם לְהַנְּשִׁמָּה מִגִּיעַ פָּנֵם גְּדוֹל, חֵם וְשְׁלוֹם, עַל יְדֵי רְחוֹק הַגּוֹף
מֵהַנְּשִׁמָּה, בְּאִשֶּׁר אַתָּה יַדְעָתָ. חֵם וְחֵמֶל עָלֶי, וְתֵן לִבִּי רְחֻמְנוֹת בְּאֵמַת, שְׂאוּכָה
לְרַחֵם עַל בֶּשֶׂר גּוֹפִי, וְאִזְכָּה לְהִתְנַבֵּר בְּעֲזוֹת דְּקִדְשָׁה, בְּקוֹלוֹת דְּקִדְשָׁה לְהַכְנִיעַ
וּלְשַׁבֵּר וּלְכַפֵּל עַל-יְדֵי-יָזָה עֲזוֹת גּוֹפִי, עַד שְׂגוֹפִי יִתְפַּטְּלוּ לְגַבֵּי נִשְׁמָתִי לְגַמְרֵי, עַד
שְׂתוּכַל הַנְּשִׁמָּה לְהֵאִיר בּוֹ, עַד שְׂגַם הַגּוֹף יַדַּע מִכָּל הָאָרֶז וּמִכָּל הַשְּׁנָה שֶׁהַנְּשִׁמָּה
שְׂלִי מִשְׁנֵת לְמַעְלָה תְּמִיד בְּכָל עֵת:

וְזַכְּנֵי לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיקֵי אֵמַת וּלְמוֹכִיחֵי אֵמַת. וְאִזְכָּה שְׂיִהְיֶה לִי עֲזוֹת דְּקִדְשָׁה
לְהִיּוֹת עִזּוֹ בְּנִמְר לְעַמּוֹד בְּנִגְדַּע עִזֵּי פָּנִים שְׂבִדוֹר, הַרוֹצִים לְהַרְחִיק מִצַּדִּיקֵי
אֵמַת. וְתַצִּילֵנִי וְתַכְדִּילֵנִי מִן הַתּוֹעִים וּמִן מְנַהֲיֵי שְׂקֵר אֲשֶׁר כָּל מַלְכוּתָם וְהַתְּנַשְׂאוֹת
שֶׁלָּהֶם הוּא רַק עַל-יְדֵי עֲזוֹת דְּסִמְרָא אַחְרָא לְבַד, שֶׁהוּא מַלְכוּתָא בְּלֵא תְנָא. וְהֵם
מִשְׁתַּרְרִים וּמִתְנַאֲמִים עַל עַם דֵּל בְּחֵנְם, אֲשֶׁר אַתָּה לְבַד יַדְעָתָ כְּפֹה רְעוֹת הֵם
גּוֹרְמִים, חֵם וְשְׁלוֹם. וְלֹא דֵי שְׂאִינְם יְכוּלִים לְקַרֵּב אוֹתָנוּ אֱלֹהֵי בְּאֵמַת כִּי אִם
שְׂרוֹצִים לְרַחֲקֵנוּ, חֵם וְשְׁלוֹם, מִנְּקֻדַּת הָאֵמַת מִצַּדִּיקֵי אֵמַת מִבְּשָׂרִים אֲמִתִּים. רַחֵם
עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ וְתַכְדִּילֵנוּ מִן הַצְּבוּעִים וְהַשְּׂקֵרִים מִמְּנַהֲיֵי שְׂקֵר, וְתֵן לָנוּ עֲזוֹת
דְּקִדְשָׁה שְׂנוּכַל לְעַמּוֹד בְּנִגְדַּע עֲזוֹתָם, וְתַעֲזָרְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים שְׂיִהְיֶה לָנוּ כַּח עַל-יְדֵי
עֲזוֹת דְּקִדְשָׁה לְהוֹסִיף עָוֹ וְתַעֲזוּמוֹת בְּקִדְשָׁה שְׂלִמְעָלָה. וְאַתָּה תִּשְׁפִּיעַ וְתִתֵּן עָלֵינוּ
תּוֹסְפוֹת עִזּוֹ וְתַעֲזוּמוֹת מֵאַתָּה לְהִתְנַבֵּר וּלְהִתְאִמֵּץ בְּעַבְדוֹתֶיךָ וּבִירְאֶתְךָ
בְּכַח וּגְבוּרָה גְּדוֹלָה וּבְעֲזוֹת גְּדוֹל דְּקִדְשָׁה. וְלֹא נִתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵי הַמְּלַעֲיָנִים וְלֹא יִפֹּל
עָלֵינוּ שׂוֹם מוֹרָא וּפְחַד וּבוֹשָׁה, וְלֹא שׂוֹם חֲלִישוֹת הַדְּעָת מִשׂוֹם אָדָם וּמִשׂוֹם נְבָרָא

שבעולם, כי אם מפקד לבד נירא ונפקח ונתפיש תמיד לבלי לסור מרצונך ימין ושמואל מעתה ועד עולם. ויקים בנו מקרא שכתוב: "תנו עז לאלהים על ישראל גאותו ועזו בשחקים, נורא אלהים ממקדשיך אל ישראל הוא נותן עז ותעצמות לעם ברוך אלהים":

ותשפיע עלינו ברחמיך הרבים דעת דקדושה, שאזכה לידע איך להתנהג עם העזות באופן שלא יהיה לי שום עזות דסמרא אחרא כלל, ולא אשתמש עם העזות כי אם לשמך ולעבודתך באמת. ותצילני ותמלטני מדינה של גיהנם הקשה ומר מאד המגיע להעזי פנים, אשר הם נופלים בגיהנם באין סומך ומציל. חוס וחמל עלי בחמלקתיך האמתיים, חוס וחמל עלי ותצילני מכל מיני עזות דסמרא אחרא מכל מיני עזות הגוף. ותופני לעזות דקדושה באמת לעמוד בגגד העזי פנים שבדור הרוצים לרחק מדרכי אמת או להחליש דעתם, חס ושלום, של הרוצים להתקרב לדרכי הקדושה באמת. ותעזרני שנהיה עז פנמר נגדם לנצחם ולהשפילם עד עפר, לשברם ולכפלם לגמרי. ותופני שאהיה עז וחזק בעבודתך תמיד, ואזכה לכל הקולות דקדושה, ולהתגבר על ידם על כל מיני עזות של הגוף עד שיתבטלו כל תאוות הגוף ומדותיו הרעים.

ואזכה להתקרב לצדיקי אמת באמת, ולהתחבר תמיד עם אנשים בשרים ויראים באמת, ההולכים בדרך האמת פרצונך הטוב. "יהיה עזו וגבור, יהיה איש מלחמה, תנה עוזך לעבדך והושיעה לבן אמתך", וזכני לעזות דקדושה הנמשך מבשת פנים דקדושה, מעדן עלאה דסתים וגניז, מחכמה עלאה, מפאמר השלם שהוא "בראשית", אשר על ידי זה תבנה ירושלים עירך במהרה בימינו, קריה נאמנה. נהלנו בעונך אל גוה קדושה, ותופנו על ידי זה לאמונה שלמה ולהתקרב ולהכלל בצדיקים אמתיים הכלולים משבעה רועים שהם כלליות הקדושה. וימשך על ידם עלי ועל זרעי ועל כל עמך בית ישראל אמונה שלמה באמת. ואזכה ברחמיך הרבים להאמין בך ובצדיקיך האמתיים ובמוכיחי אמת שהיו בכל דור ודור ושבדור הזה, באמת ובאמונה שלמה, בלי שום בלבול ונטיה כלל. ואזכה על ידי האמונה לקבל מוסר ממוכיחי אמת, ואשמע בקולם, ויפנסו דברייהם האמתיים באזני ובלבבי, ואטה לכבי אליהם, ואבטל עצמי לגמרי אליהם, עד שאזכה להיות פרצון הצדיקי אמת, ולא אסור מדברייהם ומרצונם ימין ושמואל:

ותזכני ברחמיך הרבים לשמוש דקדושה. שאזכה לשמש צדיקים אמתיים ומוכיחי אמת, ואזכה לעמוד לפנייהם ולשמשם ולהטפל בהם ולעשות כל צרכיהם

וּרְצוֹנָם, לְמַעַן אֲזַכֶּה עַל יְדֵי זֶה שְׂיֵהִיָּה לִי אִיזָה שְׂיִכּוֹת וְהִתְקַרְבוֹת לָהֶם. כִּי אַתָּה יַדְעֵת גְּדֹל רַחוּמֵי מַצְדִּיקֵי אָמֶת, עַד שְׂאִין לִי שׁוֹם שְׂיִכּוֹת וְהִתְקַרְבוֹת לָהֶם, עַד שְׂאִפְלוּ בְּשִׂאֵנִי זֹכֶה לְשִׁמְעַת דְּבוֹר הַקְּדוֹשׁ מִהֶם, אִינּוּ נִשְׁמָע לְאֹזְנֵי עֵצִים קוֹל הַדְּבִיבֹר, כִּי אִם קוֹל הַבְּרָה, הַנְּאֻחֶז וּמִתְדַבֵּק בְּקוֹל דְּקַדְשָׁה עַל יְדֵי חֲטָאֵי וְעוֹנוֹתַי הַמְרַבִּים. וְגַם אִפְלוּ קוֹל אֲנַחְתִּי וְעַקְתִּי בְּעֵצָמִי אִינּוּ זֹכֶה לְשִׁמְעַת הַיִּטֵּב, כִּי אִם קוֹל הַבְּרָה.

אָנָּה יְהוָה, חִמּוֹל עָלַי, וְזַכְנֵי לְשִׁמּוֹשׁ דְּקַדְשָׁה, שְׂאֲזַכֶּה בְּרַחֲמֶיךָ לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת הַרְּבָה בְּגוֹפִי, שְׂיִזְכֶּה גּוֹפִי לְשִׁמּוֹשׁ אֶת הַנְּשִׁמָּה בְּעֲשִׂית מִצְוֹת מְעֻשִׂית הַרְּבָה תְּמִיד. וְכֵן אֲזַכֶּה לְשִׁמּוֹשׁ הַרְּבָה תְּלִמְדֵי חֻמִּים וְצִדִּיקִים אֲמִתִּיִּים, בְּאִפְנֵי שְׂאֲזַכֶּה לְשִׁמְעַת כָּל הַקּוֹלוֹת דְּקַדְשָׁה בְּעֵצָמִים, כִּי שׁוֹם אֲחִזִּית קוֹל הַבְּרָה כָּלָל. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ תִּמְחַל וְתִסְלַח לִי עַל כָּל עוֹנוֹתַי וּפְשָׁעֵי וְחַטָּאֵי, וְתִסְיֹר וְתִכַּפֵּל כָּל הַמְקַטְרָגִים שְׁנַעֲשׂוּ עַל יְדֵי עוֹנוֹתַי הַמְרַבִּים, וְתִכְנִיעֵם וְתִשְׁפִּילֵם וְתִכַּפֵּלֵם בְּכַטְוֹל גְּמוּר, וְתִהְיֶה בְּעֲזָרֵי שְׂאֲתִגְבֵּר בְּעִזּוֹת דְּקַדְשָׁה עַל עִזּוֹת גּוֹפִי, עַד שְׂאֲזַכֶּה לְשַׁבֵּר וְלִכַּפֵּל כָּל תַּאוֹת הַגּוֹף וּמְדוּתָיו הָרָעִים, עַד שְׂיִתְכַּפֵּל גּוֹפִי לְגַבִּי הַנְּשִׁמָּה הַקְּדוֹשָׁה, וְיִכְלַל וְיִתְאַחַד הַגּוֹף עִם הַנְּשִׁמָּה בְּתַכְלִית הַהִתְאַחְדוֹת. וְתֵאֵיר וְתִגְלַח הַנְּשִׁמָּה לְהַגּוֹף כָּל הַהֶאֱרוֹת וְכָל הַהִשְׁגוֹת שֶׁהִיא מִשְׁגַּת תְּמִיד לְמַעְלָה. וְאִנְכִי בְּכָל־גּוֹפִי וּנְפִשִׁי וְרוּחִי וּנְשִׁמָּתִי אֲתִקְרַב וְאֲתֵאֱחָד עִם צִדִּיקֵי אָמֶת וְאֵהִיָּה נִכְלָל בָּהֶם בְּאֵמֶת, עַד שְׂאֲזַכֶּה לְהַכְּלִל בְּךָ בְּאֵמֶת מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם:

וְתַעֲזָרֵר רַחֲמֶיךָ עָלַינִי. וְתִשְׁלַח לִנּוּ מְנַהִיג אֲמִתִּי רוּעָה נֶאֱמָן, שְׂיֵהִיָּה לוֹ כַּחַ לְקַרְבְּנוּ אֱלֹהִים בְּאֵמֶת. וְזַכְנֵי לְהַכְּלִל בְּשִׁבְעָה רוּעִים דְּקַדְשָׁה שֶׁהֵם כְּלָלוֹת הַקְּדוּשָׁה, כְּלָלוֹת אֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשָׁה. וְתִמְשִׁיךְ עָלַינִי וְתִשְׁפִּיעַ עָלַינִי אֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה עַל יָדָם. וְעֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וּלְמַעַן הַשְּׁבַעָה רוּעִים שֶׁהֵם אֲבִרְהֵם יִצְחָק וְיַעֲקֹב מִשֶּׁה אֲהַרֵן יוֹסֵף דָּוִד, וּלְמַעַן כָּל הַצִּדִּיקִים שֶׁהִיוּ כָּכָל דוֹר וְדוֹר עַד עַתָּה, וּלְמַעַן הַצִּדִּיקִים אֲמִתִּים שְׁבַדּוֹר הַזֶּה וּלְמַעַן כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. וְתִשְׁפִּיעַ עָלַינִי מִמְּעוֹן קְדֻשָׁתְךָ וְתִיטִיב לִנּוּ בְּמִוֶּכֶת הָאֵמֶת. וְתַחַנְנֵנִי בַּחֲסִדֶיךָ הַגְּדוֹלִים וְתַמְלֵא רַחֲמִים עָלַינִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְּבִים. וְתִשׁוּב פָּנֶיךָ אֵלַינִי, וְתִקַּבַּע וְתַטְּע בְּלִבִּי אֲמוּנָתְךָ הַקְּדוּשָׁה בְּשִׁלְמוֹת, שְׁנוּכָה לְהֵאֱמִין בְּךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וּבְצִדִּיקֶיךָ הָאֲמִתִּיִּים, הֵן בְּצִדִּיקִים אֲמִתִּים שׁוֹכְנֵי עִפְרָיִם, קְדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּהָר, הֵן בְּצִדִּיקֵי אָמֶת וּמוֹכִיחֵי אָמֶת וּבְשָׂרִים אֲמִתִּים שְׁבַדּוֹר הַזֶּה, כְּכֹל־אֲזַכֶּה לְהֵאֱמִין בְּאֵמֶת וּבְאֲמוּנָה שְׁלִמָה כִּי שׁוֹם בְּלִבִּי שׁוֹם בְּלִבּוֹל וְנִמְרָה כָּלָל, חֵם וְשִׁלּוֹם, וְלֹא יֵהִיָּה לִי שׁוֹם

הרהור אהריהם בלל. ואזכה על ידי האמונה השלמה למלאת הארת הדידים הקדושים, ואזכה למלאת ידי היום ליהודה.

ותתן לי פח להכניע ולשבר ולבטל כל מיני אמונות פוזביות מן העולם וכלם ישובו לאמונתך הקדושה, ואזכה על ידי האמונה השלמה לקבל מוסר ותוכחה ממוכיחי אמת, ויכנסו דברייהם בלבנו באמת. ונזכה לשוב על ידי זה בתשובה שלמה אליך באמת. ותקבץ נדחי ישראל, ותבטל ברחמיך הרבים כל מיני גרוש ומחלוקת מן העולם, שלא יגרשו עמך בית ישראל ממקומם לעולם. וכל אותן שפבר נתגרשו ונדחו ממקומם מעמך בית ישראל בכלל ובפרט בלם תחזירם ותשיבם למקומם בשלום. ותשים שלום בעולם, ותבטל כל מיני מחלוקת מן העולם.

ותרחם עלינו ותטהר עמך ישראל. ותשמרנו ותצילנו תמיד מפגם טמאת נדה חס ושלום. ותבדיל ותפריש אותנו וכל עמך בית ישראל מפגם טמאה זו לגמרי, שלא יארע לנו ולא יודמן לנו שום מכשול ופגם, חס ושלום, מפגם עיון נדה, חס ושלום, רק נזכה להיות קדושים וטהורים תמיד:

והושיענו ברחמיך הרבים, ושלח לנו צדיקי אמת מוכיחי אמת, שיהיה להם פח וחקמה לעשות שלום בין ישראל לאביהם שבשמים, שיעסקו להוכיח את ישראל בתוכחה הראוי. ויהיו יודעים איד להוכיח אותם. ויודיעו לנו לכל אחד ואחד את גדל עצם הפגם של כל חטא ועון, באפן שגשוב מהם. ויחזירו כל ישראל בתשובה שלמה לפניך. ויהיו יכולים לרצות אותך ולפתותך בעתך, ולהקטין לפניך מאד כל חטאינו ועוונותינו ופשעינו, עד שתמלא רחמים עלינו ועל כל עמך בית ישראל, ותסלח לכל עוונותינו ותמחול לכל פשעינו וחטאתנו, שחטאנו ופשעינו ופשעינו לפניך בכלל ובפרט, בדור הזה ובדורות הקודמים, בנגלוג זה ובנגלוג אחר - על בלם תמחול ותסלח אלוה סליחות. ותשיב פניך אלינו, ותרחם עלינו תמיד, ותבנה עירך ירושלים קריה נאמנה במהרה בימינו. ותשים שלום בעולם. ונזכה ברחמיך על ידי צדיקיך האמתיים לתקן בשלמות שני החותמות דקדשה; חותם בתוך חותם, חותם תדין וחותרם תרגלין. ותמתיק ותבטל כל מיני דינים מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל לעולם:

לראש השנה, ויום כפור

ותעזר לנו ברחמיך הרבים להתפלל בכונה גדולה תמיד, ובפרט בירח האיתנים בראש השנה ויום הכפורים והושענא רבא עורנו להתפלל אז בכח גדול

ובכונה גדולה ועצומה. ותזמין לנו ברחמיך בראש השנה כפזר מתפללים ותוקעים הגונים ובשרים, שיהיה להם פח לרצותך ולפלתותך ולעזר רחמיך. ותעזרנו לשמע קול שופר בראש השנה בכונה שלמה פראוי. ונזכה לקיים מצות שמיעת קול שופר בשלמות עם כל פרטיה ודקדוקיה וכונותיה ותרי"ג מצות התלויות בה ובלב טוב ובשמחה גדולה, ונזכה לשמע קול השופר בעצמו ולא שום קול הברה. ויבנם קול השופר הקדוש בלבנו היטב וימשך עלינו קדשה גדולה על ידי כל הקולות הקדושים של השופר. ויתגבר ויתחזק קול השופר הקדוש בראש השנה "הן יתן בקולו קול עז". ויפל עלינו פחד וחרדה ואימה ויראה ובושה גדולה ועצומה מפניך על ידי קול השופר. כמו שכתוב: "אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו". וקול השופר יהיה הולך וחזק מאד, עד שיכניע וישבר ויכחל כל מיני עזות דסמרא אחרא, הן עזות הגוף הן עזות של העיני פנים שפדורה. ונזכה לשמע כל הקולות הקדושים של השופר הקדוש בשלמות, הן קול תקיעה, הן קול שברים, הן קול תרועה. ונשמע היטב ונקבל בלבנו קדשת כל הקולות הללו, עד שיהיה נשבר עזות גופנו על ידי זה ויתעורר לבנו בתשובה שלמה לפניך. ונזכה להיות "שמחים וטובי לב" בראש השנה בכל היום כלו, עד שנתעורר בבכייה גדולה מתוך השמחה העצומה בשמך הגדול, ויקים בנו מקרא שכתוב: "בשמך יגילון כל היום, ובצדקתך ירומו. כי תפארת עצמו אתה וברצונך תרום קרננו".

רבנו של עולם, אתה ידעת שכל קדשתנו תלויה בימי ראש השנה הקדושים שהוא התחלת השנה, יום ראשון בשנה, זה היום תחלת מעשיך וברון ליום ראשון, אשר משם נמשך הקדשה על כל השנה בלה. חום וחבל עלינו, ועזרנו ונזכנו לקבל ראש השנה בקדשה גדולה ובשמחה גדולה, ותעזרנו שנוזכה לטהר ולקדש מחשבתנו מאד בראש השנה בקדשה ובטהרה גדולה ועצומה מאד באמת פראוי בראש השנה, באשר אתה ידעת איך צריכים להזהר לשמור את המחשבה בקדשה בראש השנה. ונזכה בזכות וכח צדיקי אמת שיהיה נשלם על ידינו כל התקונים והיחודים והקדשות שצריכים לתקן וליחד למעלה בראש השנה ויום הכפורים, ולהמשיך קדשה עלינו ועל כל עמך בית ישראל מראש השנה על כל השנה בלה. "מרשית השנה ועד אחרית שנה". כי אתה ידעת כי בגלותנו הפזר הזה, בעוקבא דמשיחא, אין לנו שום פח והתחזקות דקדשה כי אם על ידי ראש השנה הקדוש אשר נתת לנו ברחמיך מתנה טובה ויקרה. ואנחנו בענינו אין לנו שום שכל ידעת איך ובאיזה אופן להמשיך עלינו קדשת ראש השנה פראוי.

אֶתְּהָ יְדַעְתָּ אֶת לִבְבֵנו, קוּמָה בְּעֶזְרֵתֵנוּ בְּעַת צָרָה הַזֹּאת בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים, וְעִזְרוּנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. וְחַמְלָנוּ עָלֵינוּ, אֲדוּגְנוּ אֱלֹהֵינוּ, אֲכִינּוּ מִלִּפְנֵי צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ, וְרַחֵם עָלֵינוּ בְּזָכוֹת צְדִיקֵי אֲמֹת שְׂבִדּוֹר הַזֶּה, וּבְזָכוֹת צְדִיקֵי אֲמֹת הַקְּדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאַרְץ הַמָּוֶה, אֲשֶׁר אָנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל הוֹלְכִים וְסוֹבְבִים, וּמְשַׁתְּפָחִים עַל קַבְרֵיהֶם וְצִיּוֹן שְׁלָהֶם בְּכָל עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּפּוֹרְשִׁים פְּפִינוּ לְפָנֶיךָ וּמִתְפַּלְלִים וּמִתְחַנְּנִים אֵלֶיךָ בְּקִידָה בְּכָרִיעָה בְּהִשְׁתַּחֲוִיָּה בְּלֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְפָא. חוֹסֵה עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְתַעֲזָרֵר לֵב נִשְׁמַת פֶּל הַצְּדִיקִים אֲמִתִּיִּם אֲשֶׁר נִשְׁמַתָּם בְּנִבְחֵי מְרוֹמִים בְּרוּם הַמַּעְלוֹת בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים הַקְּדוֹשִׁים. שְׁכָל נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים הָאֲמִתִּיִּם יִרְדוּ לְמִטָּה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וַיְהִי עִמָּנוּ בְּקֶרֶב עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. וְעִזְרוּ אוֹתֵנוּ לְהִתְפַּלֵּל וּלְהִתְחַנֵּן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּלְהַכְנִיעַ וּלְגַרֵּשׁ הַשָּׁטָן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וּלְשַׁבֵּר וּלְכַפֵּל כָּל מִינֵי עֲזוֹת דְּסַטְרָא אַחְרָא מֵעָלֵינוּ וּמַעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי הַתְּפִלוֹת וְהַתְּקִיעוֹת שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשָׁה, עַד שְׁנוֹכַח לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל קַדְשָׁה וְטַהֲרָה מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה עַל כָּל הַשָּׁנָה כְּלָה. וְנוֹכַח לְתַקֵּן שְׁנֵי הַחוֹתְמוֹת דְּקַדְשָׁה חוֹתֶם בְּתוֹךְ חוֹתֶם בִּירַח הָאִיתָנִים, בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וַיּוֹם הַכַּפּוּרִים וְסִכּוֹת וְהוֹשִׁיעֵנָא רַבָּא וְשְׂמִינֵי עֲצֵרְתָּ. וַיַּעֲלוּ קוֹלֵנוּ לְפָנֶיךָ לְרַצּוֹן, וְנוֹכַח לְשַׁמְחָה דְּקַדְשָׁה בְּשָׂלוֹמוֹת תְּמוּדָה. וְתַכְתֹּב וְתַחַתֵּם אוֹתֵנוּ וְאֵת כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וְאַרְוִיכֵם וּלְשָׁלוֹם, חַיִּים שֶׁל יְרֵאת שְׂמִים, חַיִּים אֲמִתִּיִּם, חַיִּים שְׁנוֹכַח בְּהֶם לְחַיֵּי עוֹלָם, לְחַיִּים נִצְחִיִּים:

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֶתְּהָ יְדַעְתָּ אֶת לִבְבֵנו, כִּי צָרְכֵינוּ מְרַבִּים לְהֵאמֹר עַד אֲשֶׁר לֹא יִסְפִּיקוּ כָּל יְמֵינוּ לְפָרְטֵם. אֲבָל אֶתְּהָ יְדַעְתָּ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לִבְבֵנו, עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמוֹעַן שְׂמֵךְ וּלְמוֹעַן כָּל הַצְּדִיקִים אֲמִתִּיִּם וְחַמְלָנוּ עָלֵינוּ וּמְלֵא מִשְׂאֵלוֹתֵינוּ לְטוֹבָה בְּרַחֲמִים, הֵן מַה שְׁהוֹפְרֵנוּ לְפָנֶיךָ, הֵן מַה שְׁקַצְרָה יְדֵינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ לְהוֹפִיר לְפָנֶיךָ. וְעֲשֵׂה מַה שְׁתַּעֲשֵׂה, בְּאִפְּן שְׁנוֹכַח כְּלָנוּ לְשׁוֹב אֵלֶיךָ בְּאֲמֵת וּבְלֵב שְׁלֵם בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה בְּרַצּוֹנְךָ הַטּוֹב, וְלֹא נִסּוֹר מְרַצּוֹנְךָ יְמִין וּשְׂמָאל כָּל יְמֵינוּ לְעוֹלָם, וְנוֹכַח לִילֵךְ וּלְעֵלוֹת מְהֵרָה מְדוּרְגָא לְדוּרְגָא וּמִמַּעַלָּה לְמַעַלָּה בְּקַדְשָׁה גְּדוּלָּה, עַד שְׁנוֹכַח בְּחִינֵינוּ לְהַפְלֵל כִּד בְּאֲמֵת בְּאוֹר הָאֵין סוּף בְּרַצּוֹנְךָ וּכְרַצּוֹן צְדִיקֶיךָ הָאֲמִתִּיִּים, עַד שְׁנוֹכַח לְתוֹרַת יְהוָה וּלְתַפִּלַּת יְהוָה בְּאֲמֵת. וְלֹא גְבוּשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא נִכְלָם לְעוֹלָם הַבָּא. "יְהוָה עוֹ לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְהוָה יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם". וְהִי רַצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׁתַּכְנֶה עִירְךָ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ:

מרוזם הוא אלהין בקדמיתא ובתרתא, די צבי ואתרעי בן ומסר לן אורייתא, די זכינא לסימא ספרא דצניעותא: פשו נרים ידנא, קדם אלקנא, די יעמד לנא לימינא, להתחיל ולגמור רזין עלאין הגנוזים בסבי דבי אתונא:

צוית צדק עדתיך ואמונה
מאד (תהלים קיט):

א פי יש פנים דקדשה, שהם אנפין נהורין, בחינת חיים, כמו שכתוב (משלי טז): באור פני מלך חיים; בחינת שמחה, כמו שכתוב (תהלים טז): שבע שמחות את פניך. וכתוב (בראשית מה): ותחי רוח יעקב, זה בחינת שמחה. ויש פנים דסטרא אחרא, שהם אנפין חשוכין, מרה שחורה, עבודת אלילים, כמו שכתוב (שמות ט): לא יהיה לך אלקים אחרים על פני^(א). ואלו בני אדם הנופלים בתאות ממון, ואינם מאמינים שהקדוש ברוך הוא יכול לפרנס את האדם בסבה קלה, ורודפים אחר פרנסתם ביגיעות גדולות, והם

לשון רבנו זכרנו לברכה
סבי דבי אתונא

אימא לן מלי דכדיבי, אמר להו: הוי לן פדניתא וילדה, והוי תליה לה פתקא, וכתוב בה דמסיק בבי אבא מאה אלפי זוזי. אמרו לה, וכדניתא מי ילדה. אמר להו, הי נינהו מלי דכדיבי. מלחא פי סריא במה מלחי לה, בסילותא דכדניתא. ומי איבא סילותא לכדניתא. ומלחא מי סריא: (בכורות ה)

רש"י

מלי דכדיבי. דבר כזב: פדניתא. פרדה: תלא פתקא. שטר בצוארו של הולד: הי נינהו מלי דכדיבי. אלו הם דברי כזב: סילותא. שליא:

לָהֶם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: וַתֵּרַד בַּת פְּרָעָה לְרַחֵץ, וּדְרָשׁוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנֶם לְבִרְכָה (מגילה יג וסוטה יב): לְרַחֵץ מְגִלּוּלֵי בֵּית אָבִיהָ. וְזֶה: וַיַּחַן פְּנֵי הָעֵיר - פְּנֵי דִיקָא, שֶׁהִיא פְּנִים דְּסִטְרָא אַחְרָא, שֶׁהִיא מְטַבֵּעַ, הֵינּוּ תְּאוֹת מְמוֹן, כִּי כָּל עֲבוּדוֹת זְרוֹת תְּחוּבִים בְּמְמוֹן. וּבִשְׂבִיל זֶה מְמוֹן עִם אוֹתוֹתָיו גִּימְטְרִיא ק"ם, כְּנֶגֶד ק"ם [מֵאָה וָאַרְבָּעִים] קְלִין, שֶׁהִשְׁכִּינָה צוֹחַת: קְלִנִּי מְרֵאשִׁי, קְלִנִּי מְזוּרְעִי, (סנהדרין מו) עַל אֵלּוּ הַנוֹפְלִים בְּתְּאוֹת מְמוֹן, שֶׁהֵם עֲבוּדוֹת אֱלִילִים פְּלוּלִים מֵעֲבוּדוֹת זְרוֹת שֶׁל שְׁבָעִים אֲמוֹת. (וְעַל כֵּן הֵם ק"ם קְלִין, שֶׁהֵם שְׁתֵּי פְעָמִים ע', כִּי הִשְׁכִּינָה צוֹחַת הַקְּלִין כְּפוּלִים, בְּחִינַת: קְלִנִּי מְרֵאשִׁי, קְלִנִּי מְזוּרְעִי - שֶׁהוּא בְּחִינַת קוֹלוֹת כְּפוּלִים, הֵינּוּ שְׁנֵי פְעָמִים ע"ן קְלִין, שֶׁצּוֹחַת הִשְׁכִּינָה עַל הַנוֹפְלִים בְּתְּאוֹת מְמוֹן, שֶׁהִיא עֲבוּדָה זָרָה כְּלוּלָה מִכָּל הָעֲבוּדוֹת זְרוֹת שֶׁל עִין אֲמוֹת). וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנֶם לְבִרְכָה (פסחים קיח): קִשְׁיוֹן מְזוּנּוֹתָיו כְּפֻלִים כִּיּוֹלָדָה, כִּי הִיּוֹלְדֵת רְאֵמַת עִין קְלִין קָדֵם הַלְדָּה, וְהֵכָא יֵשׁ ק"ם קְלִין שֶׁהֵם שְׁנֵי פְעָמִים עִין. וְזֶהוּ (אבות פ"ב): וְאֵל תְּהִי רֶשַׁע בְּפָנָי עֲצֻמָּךְ, בְּפָנָי - זֶהוּ בְּחִינַת פְּנִים דְּסִטְרָא אַחְרָא, הַבָּא מִחַמַּת תְּאוֹת מְמוֹן, שֶׁאֵין מֵאֲמִין בְּהַקְדוּשָׁ-

אוֹכְלֵי לֶחֶם בְּעֲצָבוֹן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בראשית ג): בְּעֲצָבוֹן תֹּאכְלֶנָּה, וְעֲצָבוֹת הוּא מְרָה שְׁחוּרָה - אֵלּוּ בְּנֵי אָדָם נִקְשָׁרִים בְּפָנִים דְּסִטְרָא אַחְרָא, אֵלְקִים אַחֲרִים, חֲשֵׁן, בְּחִינַת מִיתָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (איכה ג): בְּמַחְשָׁכִים הוֹשִׁיבֵנִי וְכוּ'; וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר (יחזקאל ז): וַיִּזְהַבְּכֶם לְנֶדָה; הֵינּוּ בְּחִינַת עֲבוּדַת אֱלִילִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנֶם לְבִרְכָה (שבת פט): מִנֵּין לְעֲבוּדַת־זָרָה שֶׁמְטַמֵּא כְּנֶדָה, שֶׁנֶּאֱמַר: תִּזְרַם כְּמוֹ דָּוָה. אֲבָל אֵלּוּ בְּנֵי אָדָם שֶׁמְשַׁאֵם וּמִתְנַם בְּאֲמוּנָה, הֵם דְּבָקִים בְּאוֹר הַפְּנִים דְּקִדְשָׁה. כִּי אֵין אֲמוּנָה בְּלֹא אֲמֵת, כְּמוּבָא בְּזֵהָר (בלק קצח): הֵינּוּ צָדֵק הֵינּוּ אֲמוּנָה וְכוּ', (וּמְסִיק שָׁם: אֲמוּנָה אֶתְקָרִיאַת כִּד אֶתְחַבֵּר בְּהָ אֲמֵת, נִמְצָא שֶׁעָקַר אֲמוּנָה עַל־יְדֵי אֲמֵת] וְאֲמֵת הוּא אוֹר הַפְּנִים כִּידוּעַ. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנֶם לְבִרְכָה (שבת לג): וַיַּחַן פְּנֵי הָעֵיר - חַד אָמַר: מְטַבֵּעַ תִּקְוֵן לָהֶם, וְחַד אָמַר: מְרַחְצָאוֹת תִּקְוֵן לָהֶם. הֵינּוּ הָךְ וְלֹא פְּלִיגִי, כִּי יַעֲקֹב הוּא בְּחִינַת אֲמֵת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִיכה ז): תִּתֵּן אֲמֵת לְיַעֲקֹב; וְהוּא בְּחִינַת אוֹר הַפְּנִים, וְתַכְף, כְּשָׂבָא נִתְתַּקֵּן אֲמוּנָה. וְזֶה: מְטַבֵּעַ תִּקְוֵן - שֶׁתִּקְוֵן תְּאוֹת מְמוֹן. וְכִשְׁתִּקְוֵן תְּאוֹת מְמוֹן, נִתְתַּקֵּן פְּגָם עֲבוּדַת אֱלִילִים. וְזֶה: מְרַחְצָאוֹת תִּקְוֵן

השָׁמֵד, - לְשׁוֹן שָׁמֵד, לְשׁוֹן עֲבוּדָה - זָרָה, הֵינּוּ תַּאֲוֹת מָמוֹן. כִּי כָּל יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים צְדִיקִים עַל שֵׁם הַבְּרִית^(א), וּבִשְׁבִיל זֶה, כִּשְׁמֹרֶשׁ מִפְּנֵיהֶם דִּקְדָּשָׁה אֶת הָאוֹיֵב, הוּא מִפִּיל אוֹתָם הָאוֹיֵבִים, בְּפָנִים דִּסְטְרָא אַחְרָא, הֵינּוּ הַשָּׁמֵד: **נְמָצָא**, כָּל צְדִיק וְצְדִיק, כִּשְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לְגַרֵּשׁ אוֹיְבָיו שֶׁל צְדִיק, הוּא מִפִּיל אֶת הָאוֹיֵב בְּתַאֲוֹת מָמוֹן, כִּי צְדִיק הוּא בְּרִית עוֹלָם (תִּיקוֹן מו), וְזֶה הָאוֹיֵב שֶׁל צְדִיק, שְׁחוּלֵק עַל צְדִיק, אֵין לוֹ מִלַּח לְהַמְתִּיק מְרִירוֹתוֹ, כִּי מִלַּח מָמוֹן חֶסֶד, כִּי עָקַר תַּאֲוֹת מָמוֹן שְׁנַתְמַעֵט אֵינּוּ אֵלָא עַל-יַדֵּי בְּרִית: וּבִשְׁבִיל זֶה זְבוּלוֹן, שְׁהִיָּה אוֹהֵב לִישְׁשַׁכֵּר, נֶאֱמַר בּוֹ (דְּבָרִים לז): שְׂמַח זְבוּלוֹן. שְׂמַח - הַפֶּךָ בְּעַצְבוֹן, שְׂבַע שְׂמַחוֹת אֶת פְּנִיָּהּ, וְזֶה כִּשְׁבִקְשָׁה רַחֵב סִימְנָא דְחַיִּי^(ב), כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (יְהוֹשֻׁעַ ב): וְהַחַיִּיתֶם אֶת אָבִי וְאִמִּי וְכוּ', אָמְרָה: וּנְתַתֶּם לִי אוֹת אֲמֶת. כִּי אֲמֶת הוּא בְּחִינַת חַיִּים כַּנִּלְוֵל, וְאָמְרוּ לָהּ: אֶת תַּקּוֹת חוּט הַשְּׁנִי תִקְשְׁרֵי לָךְ. תַּקּוּהָ זֶה בְּחִינַת אֲמוּנָה, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (יִרְמִיָּה לא): וַיֵּשׁ תַּקּוּהָ לְאַחֲרֵיתָהּ. וְאֲמוּנָה הִיא אַחֲרֵית הַיָּמִים^(ג), כִּי עָלֶיהָ עוֹמְדִים כָּל הַמִּדּוֹת, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב

בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא הֵזֶן וּמְפָרְנֶס, וְהוּא חוֹשֵׁב: כַּחַי וְעַצֵּם יָדֵי עֲשָׂה לִי אֶת הַחֵיל הַזֶּה (דְּבָרִים ח). וְזֶה עֲצָמָךְ - לְשׁוֹן עַצֵּם יָדֵי:

ב **וְדַע**, שְׁעַל-יַדֵּי תִקּוֹן בְּרִית קִדְשׁ, הוּא נִצּוֹל מִפְּנֵים דִּסְטְרָא אַחְרָא. עַל-יַדֵּי דָם בְּרִית, נִתְתַקֵּן דָם נִדְהָ, תַּאֲוֹת מָמוֹן. כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (זכְרִיָּה ט): גַּם בְּדָם בְּרִיתְךָ - עַל-יַדֵּי בְּרִית - שְׁלַחְתִּי אֶסִירֶיךָ מִבּוֹר. בּוֹר דָּא טְחוּל^(ד), מְרָה שְׁחוּרָה, בְּעַצְבוֹן תִּאֲכַלְנָה. כִּי בְּרִית הוּא בְּחִינַת מִלַּח, הַמְמַתִּיק מְרִירוֹת וְעַצְבוֹן הַפְּרָנְסָה, כְּמוֹבָא בְּזַחַר (וַיְחִי רמא): אֶלְמֵלָא מִלְחָא לָא הוּי עֵלְמָא יְכַלִּי לְמִסְבֵּל מְרִירוֹתָא. וְזֶהוּ (בַּמְדַּבֵּר יח): בְּרִית מִלַּח עוֹלָם הוּא. וְזֶהוּ (וַיִּקְרָא ב): אֵל תִּשְׁבִּית מִלַּח בְּרִית אֶלְקִיךָ - אֶלְקִיךָ דִּיקָא, כִּי עַל-יַדֵּי זֶה נִתְקַשְׁרַת בְּאַלְקוֹת, וְנִתְפָּרֶשׁ מִעֲבוּדַת אֱלִילִים, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (אִיּוֹב ט): מִבְּשָׂרִי אֲחֻזָּה אֱלוֹק^(ה), כִּי עַל יַדֵּי תִקּוֹן הַבְּרִית מֵאִיר לְעַצְמוֹ אוֹר פְּנֵי מִלְךָ חַיִּים. וְזֶה (כְּתוּבוֹת סו) מִלַּח מָמוֹן חֶסֶד, כִּי עַל-יַדֵּי מִלַּח נִתְמַעֵט אֲצִלוֹ תַּאֲוֹת מָמוֹן:

ג **וְזֶהוּ**: וַיִּגְרֶשׁ מִפְּנֵיהָ אוֹיֵב (דְּבָרִים לג) - מִפְּנֵיךָ דִקְדָּשָׁה; וַיֹּאמֶר

(ב) עֵיין תִּיקוֹן מו. (ג) עֵיין ב"ר פֶּרֶשָׁה מו, וּבְזוּהַר לך לך דף צד, וּבְתִיקוֹן יט וּבְתִיקוֹן כד. (ד) עֵיין זוּהַר לך לך דף צג ע"א. (ה) עֵיין זוּהַר וַיְחִי דף רמא ע"ב. (ו) עֵיין זוּהַר תְּשֵׁא דף קפט ע"ב, וְאַחַתְנֵן דף רע.

(מכות כד): בא חבוקק והעמידן על אחת וכו'; וחוט השני, זה בחינת זריחת אור הפנים, כמו שאמרו (בראשית לח): ויקרא שמו זרח וכו'; כי החשך יכסה ארץ ועליך יזרח ה' (ישעיה ס). כי חשך הוא בחינות בעצבון, דאגת ותאות הפרנסה, צער בפלים פיולדה, אנפין חשוכין, עבודה זרה. ועליך יזרח ה' - אמונת אלקות, אור הפנים, ויחן פני העיר, תקון המטבע, תקון תאות ממון, בחינות: שמח זבולון: וזה בחינת (ברכות ח): מצא או מוצא, כי הפרנסה הוא בחינת אשה, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (סנהדרין פא): היורד לפרנסת חברו פאלו בא על אשתו. ופרנסה שהוא בעצבון, היא בחינת: מוצא אני מר ממות את האשה. (בחינת מרירותא דעלמא שצריך להמתיקה על ידי מלח, פנזפר לעיל: אלמלא מלחא לא הוי יכיל עלמא למסבל מרירותא. ועל פן להפך, בפרנסה דקדשה, פתיב: מצא אשה מצא טוב (משלי יח). טוב - בחינת צדיק, בחינת ברית מלח, שהוא ממתיק מרירותא, הינו תאות ועצבון הפרנסה). ופרנסה שהוא בחינת: שמח זבולון בצאתך, הוא בחינת: מצא אשה מצא טוב; ואין

(ז) עיין זוהר פינחס דף רנז.

טוב אלא צדיק (וימא לח), הינו ברית, כמו שפיתוב (ישעיה ג): אמרו צדיק פי טוב; וכמו שפיתוב (שמות ב) ותרא אותו פי טוב הוא - שגולד מהול (מר שמות פ"א). ואין טוב אלא אור (שם), כמו שפיתוב (בראשית א): וירא אלקים את האור וכו' - זה בחינת: ועליך יזרח ה', בחינת חוט השני:

ד וזה בחינת מזוזה, פי איתא במדרש (במדבר פ' כב): למה נקרא שמן זוי, מפני שזיון מזה לזה. וזה (אויב כב): והיה שדי בצריה, הינו על ידי מזוזה; וכסף תועפות לך - על ידי זה פרנסתו מעופפת לך. פי שדי הוא בחינת ברית (י), כמו שפיתוב (בראשית לח): אני אל שדי פרה ורבה. וזה שדרשו חכמינו זכרונם לברכה (ירושלמי ברכות פ"א), שעשרת הדברות הם בקריאת שמע, ודבור לא תחמד פנגד וכתבתם על מזוזות; פי על ידי מזוזה נתבטל חמדת הממון, פנזפר לעיל: מלח ממון חסר: וזהו (תהלים ט): וזיי, הינו ממון, שדי עמדי. על ידי שמירת הברית, על ידי מזוזה, זוכה לבחינת: שמח זבולון. וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: וכתבתם - שיהא פתיבה תמה (שבת קג מנחות לד), וזה בחינת (בראשית כה): יעקב איש תם, פי על ידו:

ממון, זאת הבחינה נקרא אמונה, פי עקר אמונה הוא במקוון, כשמשבר תאות ממון כנ"ל, ששם פנים דקדשה. וזה ואמונה מאד - זה ממון, כמו שפתוב (דברים ו): ובכל מאדך (ברכות נד):

וזה פרוש שאמרו סבי דבי אתונא:
אמר לנו מלי דכדיבא

- זה בחינת שקר, בחינת עבודה זרה, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (סנהדרין צב): כל המחליף בדבורו פאלו עובד עבודת פוכבים וכו'. ואמר להם: הוי לן פדניתא וילדה, פדניתא - זו פרדה, זה בחינת עכו"ם, דשריא בפרודא, כמובא בזהר (משפטים צה): שארי בחבורא וסיים בפרודא. וילדה - זה בחינת רוח, המכנה בשם לדה. ואמרו לו: וכדניתא מי ילדה - פי עכו"ם אל אחר אסתרים ולא עבד פרוין (שם קג). והשיב להם: הי גיהו מלי דכדיבא. הינו השקר, שנדמה להם שמרויחין, ובאמת אינם מרויחין. ותלא לה פתקא בצוארא דהוי מסיק בי אבא מאה אלפי זוזי. בי אבא זה עבודת אלילים, כמו שפתוב (ירמיה ב): האומר לעץ אבי אתה. ועבודת אלילים היא חובה (ח), שמכרעת את הפל לכף חובה, וכל

ויחן פני העיר, על ידו תקוון המטבע כנ"ל. וזהו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (שבת לב), שאריכת ימים עלי ידי מזוזה, פי סמוך ל"וכתבתם" - "למען ירבו ימיכם", פי על ידי אמונה במשא ומתן, בא אור החיים כנ"ל. וזה שאמרו (שם): מקרא נדרש לפניו, הינו בחינת אור הפנים, שהוא סימנא דחיי. ובשביל זה קביעות המזוזה בשליש העליון של הפתח (מנחות לג), פי אמרו חכמינו זכרונם לברכה (בבבא מציעא מב): לעולם ישלש אדם את מעותיו, שליש בפרקמטיא וכו'. ושליש העליון הוא השליש שבפרקמטיא, כמאמר חכמינו זכרונם לברכה (ירושלמי פאה פ"ח): טבין חמשין דעבדין ממאתן דלא עבדין. ועקר האמונה צריך להיות במשא ומתן, כמו שאמרו (שבת לא): נשאת ונתת באמונה. נמצא שעקר הממון, ששם צריך אמונה, הוא בשליש עליון, שהוא בשליש שבפרקמטיא:

ה וכל המצוות שאדם עושה אותם בלא ממון, הינו שאין רוצה להפסיד ממון בשביל המצוה, זה הבחינה נקרא צדק, וזה צוית צדק עדתיה, אבל כשחביב כל כן המצוה, עד שאין מרגיש בהפסד

(ה) עיין רש"י לך בפסוק וירדפם עד חובה.

המתדבקין בה הם בעלי חובות, כמו שאנו רואים בחוש, שזה המשא תלוי בצואר בני אדם, שאין מסתפקין בממונם. ולוין ממון מאחרים, ונדמה להם שהם משתפרין שׂכר הרבה, ואחר־כך מתים בעלי חובות, ואם אינם מתים בעלי חובות, הם בחייהם בעלי חובות, ומטריחים את עצמם בטרחות גדולות, ומסכנים את עצמם בסכנת דרכים, בשביל שׂכר מעט, בשביל לשלם חוב אביהם. חוב עבודה זרה. כי מצוה לקיים דברי המת, וזה הדבר להם כמו צוואה מאביהם, שישלמו חובותיו. וזה שפרש מהרש"א: תלא לה פתקא בצוארא - שטר צוואה. ואחר־כך אמרו לו: מלחא בי סריא במאי מלחי לה - כי תקון של תאות ממון, הוא תקון הברית מלח פנ"ל, ושאלו אותו: זה שתקן בריתו, אם נפל לסרחון תאות ממון, במאי תקונו. והשיב להם: בסילותא דכדניתא - כי באמת יש עוד תקון לתאות ממון, הינו שישתפל לשרש, שמשם בא כל הממון וכל ההשפעות, ועל־ידי הסתכלותו שם, יתבטל תאותו, כי שם בשרשה, השפע כלו אור צח

ומצחצח, ותענוג רוחני, ואין מתאוה (ניא מתעבה כתי"י) אלא למטה. ומי הוא הפתי יסור הנזה להשליך תענוג רוחני, ולקח תענוג עב. אבל לזאת ההסתכלות, אי אפשר לבוא אלא עד שיתקן בריתו, כמו שכתוב: מבשרי אחזה אלוך, שבתחלה צריך לתקן בשר קדש, ואז יוכל להסתפל באלקות. ובשביל זה, עקר התקון של תאות ממון, הוא על־ידי ברית. וכשמתקן בריתו, אי אפשר לפל לתאות ממון, כי על־ידי מלח, תאות ממון חסר פנ"ל. ושרש השפעות הוא מכנה בשם שליא, ששם מנח הולד, כי השליא הוא בחינת דלתי בטני, כי יש שני דלתות לאשה, כמו שכתוב (איוב ג): כי לא סגר דלתי בטני (בכורות מה), ונעשה משני דלתין צורת מ"ם סתומה, ששם מנח הולד, והוא בחינת מ"ם יום של יצירת הולד (גדה ל). וכן יש למעלה דלתי שמים, שמשם נולד השפעות, כמו שכתוב (תהלים עח): דלתי שמים פתח וימטר עליהם כעפר שאר וכו'. וזה שהשיב להם: בשליא דכדניתא, הוא תקונו של זה השומר הברית, כשנופל לתאות ממון. ואמרו לה: מי איכא שליא לפרדה - כי עכ"ם אין לה

יֹתֵר, כִּי הַמָּמוֹן שְׁלוֹ הוּא מִבְּחִינַת עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחֹרָה וְכוּ' כִּנ"ל. וְזֶה שְׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָה (אבות פ"ב): מְרַבָּה נְכָסִים - מְרַבָּה דְאָגָה; כִּי בְּדָאֵי הוּא מְרַבָּה דְאָגָה וְעֲצָבוֹת עַל-יְדֵי רַבּוּי הַנְּכָסִים וְהַעֲשִׁירוֹת, כִּי הַנְּכָסִים שְׁלוֹ הֵם בְּעֲצָמוֹן בְּחִינַת עֲצָבוֹת כִּנ"ל, וְעַל כֵּן כָּל מָה שְׁמַתְרַבֵּין יוֹתֵר נִתְרַבָּה הָעֲצָבוֹת וְהַדְּאָגוֹת בְּיוֹתֵר כִּנ"ל. וְעַל כֵּן הַמָּמוֹן וְהַעֲשִׁירוֹת הוּא מְקַצֵּר וּמְכַלֶּה יָמָיו וְחַיָּיו שֶׁל הָאָדָם, כִּי אֵין דְּבַר שְׁמַפְסִיד הַחַיּוֹת כְּמוֹ הַדְּאָגָה וְהָעֲצָבוֹת, כִּי דוּעַ לְחַכְמֵי הַרוֹפְאִים, וְהַמָּמוֹן וְהַעֲשִׁירוֹת הוּא מְרַבָּה דְאָגָה וְעֲצָבוֹת כִּנ"ל, עַל-כֵּן הוּא מְפַסֵּיד וּמְכַלֶּה חַיָּיו. כִּי הוּא מְקַשֵּׁר בְּפָנָיִם דְּסִטְרָא אַחְרָא, אֱלָקִים אַחֲרָיִם, חֲשֵׁךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִיתָה, הַפֶּךְ אֹרֶךְ פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים כִּנ"ל. וְעַל כֵּן הַמָּמוֹן מְמִית אוֹתוֹ, כִּי הוּא בְּבְחִינַת מִיתָה, שֶׁהוּא עֲצָבוֹת וְכוּ' כִּנ"ל, שְׁכַל זֶה הוּא בְּחִינַת תְּאֵאוֹת מָמוֹן כִּנ"ל: וְזֶה שְׁכָתוֹב (בְּרַאשִׁית ג'): וְעַפְרָ תֹאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ - עַפְרָ זֶה בְּחִינַת הַמָּמוֹן, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב: וְעַפְרוֹת זֶהֱבָ לוֹ, הֵינּוּ שֶׁהַמָּמוֹן וְהַעֲשִׁירוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת עַפְרָ, תֹאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי הַמָּמוֹן הֵיא אֲכַלְתָּ וּמְכַלֶּה כָּל יְמֵי חַיָּיו שֶׁל הָאָדָם כִּנ"ל. כִּי עַפְרָ הוּא בְּחִינַת עֲצָבוֹת,

אֶפְלוּ בֵּית וְלֹד. אָמַר לָהֶם: וּמְלַחָא מִי סְרִיא - כִּי בְּאִמַּת מִי שְׁתַּקֵּן הַבְּרִית, אֵינּוּ נוֹפֵל לְתַאֲוֹת הַמָּמוֹן:

אֲנָשֵׁי דְמִים וּמְרָמָה לֹא יַחְצוּ יְמֵיהֶם (תְּהִלִּים נח). הֵינּוּ מִי שֶׁהוּא בְּעַל מַחְלָקָת, נוֹפֵל לְתַאֲוֹת מָמוֹן, וְיָמָיו כָּלִים בְּרַדִּיפָה אַחַר מוֹתְרוֹת. וְזֶה: לֹא יַחְצוּ יְמֵיהֶם - שְׂאִין אָדָם מֵת וְחֲצֵי תַאֲוֹתוֹ בִּידוֹ (מִדֵּי קַהֲלַת סֹדֵר א). וְזֶה: לֹא יַחְצוּ - שְׂאִין מְשִׁיג חֲצֵי תַאֲוֹתוֹ כְּמוֹבָא (לְעִיל בֹּאוֹת ג) עַל פְּסוּק: וַיִּגְרַשׁ מִפְּנֵיךָ אוֹיֵב וַיֹּאמֶר הַשֹּׁמֵד, עַיִן שָׁם: (עַד כָּאן לְשׁוֹן רַבֵּנוּ ז"ל). וְזֶה שְׁסִיִּם: וְאֵנִי אֲבַטַח בָּךְ - שֶׁהוּא הַהַפּוּךְ מִתַּאֲוֹת מָמוֹן, כִּי הַמְשַׁקֵּעַ בְּתַאֲוֹת מָמוֹן, אֵינּוּ בּוֹטַח בְּה', כִּי הוּא עוֹבֵד כָּל עַפְרוֹם, אָךְ: וְאֵנִי אֲבַטַח בָּךְ - שְׁתוּכַל לְהַזְמִין לִי פְרִנְסָתִי בְּסִבָּה קְלָה, וְאֶהְיֶה שְׂמַח בְּחֻלְקִי, וְלֹא אֶהְיֶה מְשַׁקֵּעַ בְּתַאֲוֹת מָמוֹן:

וְעַל כֵּן אֵלּוּ הַמְשַׁקֵּעִים בְּמָמוֹן, כָּל מָה שֵׁישׁ לוֹ עֲשִׁירוֹת יוֹתֵר, יֵשׁ לוֹ דְאָגוֹת וְעֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחֹרָה בְּיוֹתֵר, כִּי הַמָּמוֹן וְהַעֲשִׁירוֹת שְׁלוֹ הוּא בְּבְחִינַת: בְּעֲצָבוֹן תֹּאכְלָנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחֹרָה, אֲנַפִּין חֲשׂוּכִין, מִיתָה, כִּנ"ל. וְעַל כֵּן כָּל מָה שֵׁישׁ לוֹ מָמוֹן וְעֲשִׁירוֹת יוֹתֵר, יֵשׁ לוֹ עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחֹרָה וְדְאָגוֹת

ע' הני"ל): ומוצא אני מר ממות את האשה, ודא טחול וכו'. אך פרנסה דקדשה הוא בחינת: מצא אשה מצא טוב וכו', שהוא בחינת הצדיק כנ"ל. כי הצדיק האמת נצול מזה, כי אין הממון מזיק לו, כי עליו נאמר: טוב לפני האלקים ימלט ממנה וכו'. כמו שכתוב שם בתקונים (תיקון ג' הני"ל): ואמאי אתקריאו רביא, בגין דלא אית בהון דעת לאשתזבא מנה, אבל לב מבין אשתזיב מנה דתמן צדיק. ורזא דמלה: טוב לפני האלקים ימלט ממנה וחוטא ילכד בה. כי צריך חכמה ודעת גדול לזה, שלא יזיקנו הממון, שלא יכלה ימי חייו. כי רב העולם נלכדו בזה, הינו בתאות ממון, והממון הורגת וממית אותם כנ"ל, ואי אפשר להנצל מזה כי אם על ידי הצדיק, שנאמר עליו: טוב לפני האלקים ימלט ממנה וכו' כנ"ל, אשרי לו; עין שם בתקונים (תיקון ג' הני"ל, ותיקון ע' הני"ל), ותראה נפלאות, איך עתה, שפתח רבנו זכרוננו לברכה את עינינו, וגלה לנו את ההקדמות החדשות הנפלאות המבארים לעיל בהתורה הזאת, עתה עתה מבארים היטב דברי התקונים הנ"ל, כי עתה מבארים שם כל דברי רבנו הנ"ל, ראה והבן וחסם, עין שם בתקון ע' הנ"ל מה

שהוא בחינת תאות ממון, כמו שכתוב בתקונים (תיקון ע דף קלד): עפר איהו קר ויבש, הכי טחול קר ויבש. ומהטחול נמשך העצבות, פידוע, וזה ששים שם בתקונים: ובגין דא: ועפר תאכל (פל) ימי חיך וכו', הינו כנ"ל. עין שם והבן היטב. וזה שכתוב בתקונים (תיקון ג' בה"א תיקונים האחרונים): טחול דא לילית, אמא דערב רב, שחוק הפסיל. מאן פסיל, דא אל אחר וכו' עין שם, ואהו אספיה לרביא, דאנון חיביא, חיכית בהון בעתרא בהאי עלמא, ולבתר קטילת לון. פי אלו המשקעים בממון, הם בבחינת בעצבון תאכלנה, שהוא בחינת טחול, שהוא בחינת עצבות ומרה שחורה ורבויה דאגות, והם מקשרים בפנים דסטרא אחרא אל אחר וכו' כנ"ל. שכל זה הוא בחינת הטחול, אמא דערב רב, שחוק הפסיל, אל אחר כנ"ל. וזה שכתוב שם: לבתר קטילת לון. כי בודאי הממון שהוא בחינת טחול עצבות וכו' כנ"ל, הורגת אותם, כי הממון שלו הוא בבחינת מיתה, אנפין חשוכין, עצבות וכו' כנ"ל. וזהו מה שכתוב לעיל, מצא או מוצא, שתאות ממון הוא בחינת מוצא אני מר ממות את האשה וכו' כנ"ל. כי כן מבאר שם בתקונים (תיקון

שְׁפָתוֹב שָׁם: אִם זָכָה וְכו' - עֶזֶר, וְאִם
 לֹאוּ - כִּנְגְדוֹ וְכו'. עֲלֵה אֶתְמֶר: וּמוֹצֵא
 אֲנִי מֵר מַמּוֹת אֶת הָאִשָּׁה, וְדָא טַחֹל
 שְׁבַתָּאֵי וְכו'. (הֵינּוּ בַחֲיִנַת עֲצָבוֹת
 וּמְרָה שְׁחוּרָה, שֶׁהוּא בַחֲיִנַת טַחֹל.
 שְׁבַתָּאֵי, פְּתִיא אֶכְמָא, כִּידוּעַ). עֶזֶר -
 דָּא שְׁכִינְתָּא, עֲלֵה אֶתְמֶר: מִצָּא אִשָּׁה
 מִצָּא טוֹב וַיִּפֶק רְצוֹן מֵה', וּבִגִּין דָּא
 הוּוּ אֲמַרֵי מְאֲרֵי מִתְנִיתִין: מִצָּא אוֹ
 מוֹצֵא. עֵין שָׁם הֵיטֵב וְהִבֵּן, וְתִרְאֶה
 שְׁכָל דְּבִרֵי רַבְנֵי ז"ל מְבֹאָרִים עִתָּה
 שָׁם וּבִתְקוֹן ג' הַנ"ל בְּאֵר הֵיטֵב:

זאת התורה היא לשון רבנו ז"ל בעצמו, עד
 המקום שֶׁנֶּרְשָׁם לְעִיל. וּמִשָּׁם וְהִלָּאָה הוּא
 מִלְשׁוֹנֵי, מֵה שֶׁשְּׁמַעְתִּי עוֹד דְּבָרִים שְׁלֵא
 נִתְבָּאָרוּ בְלִשׁוֹנוֹ הַקְדוּשׁ. וְעוֹד לְאֵלוֹה מְלִין.
 מֵה שֶׁשְּׁמַעְתִּי וְהִבְנִיתִי מִפִּיו הַקְדוּשׁ בְּעַת
 שְׁזִכְיִתִּי לְשִׁמְעַע מִפִּיו הַקְדוּשׁ הַתּוֹרָה הַזֹּאת.
 וְזֶה:

קָשִׁים מְזוֹנְוֹתֵי כְּפָלִים כִּיּוֹלְדָה, כִּי
 הִיּוֹלְדָת רָאֵמַת עֵין קָלִין.
 וְהִכָּא יֵשׁ ק"מ קָלִין וְכו', עֵין לְעִיל.
 כִּי צְרִיכִים לְהַתְנַסּוֹת וְלְהַצְטַרֵּף
 בְּתַאֲוָה זֹו שֶׁל מְמוֹן, קָדָם שְׁזוֹכִין
 לְמִשָּׂא וּמִתָּן בְּאֵמּוֹנָה, לְהַרְוִיחַ
 וְלְהוֹלִיד מְמוֹן דְּקָדְשָׁה. דְּהֵינּוּ
 שְׁצְרִיכִין לְהַתְגַּבֵּר מְאֹד בְּשַׁעָה
 שְׁעוֹסֵק בְּמִשָּׂא וּמִתָּן, שְׁלֵא יִפֹּל אֲז
 לְתַאֲוֹת מְמוֹן כִּלְל, חֵס וְשְׁלוֹם, רַק
 מִשָּׂאוֹ וּמִתָּנוּ יִהְיֶה בְּאֵמַת וּבְאֵמּוֹנָה,

וּלְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת
 וְהַבְּלִבוֹלִים וְהַתְּאוֹת שֶׁל מְמוֹן
 שְׁבָאִים עֲלָיו. רַק כָּל כְּוָנְתוֹ יִהְיֶה
 בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבַד, כְּדִי
 שְׁיִזְכֶּה לְעַבֵּד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵי
 הַמְמוֹן שְׁרִוּיָה, וְלִתֵּן צְדָקָה לְהַחְזִיק
 לְוַמְדֵי תוֹרָה וְעוֹבְדֵי הַשֵּׁם וְכו'.
 וּבְשִׁבִיל זֶה קָשִׁים מְזוֹנְוֹתֵי שֶׁל אָדָם
 כְּפָלִים כִּיּוֹלְדָה, כִּי הִיּוֹלְדָת צְרִיכָה
 לְסַבֵּל חֲבָלֵי לְדָה, וְצְרִיכָה לְצַעֵק ע'
 קָלִין קָדָם הַלְדָה. וְהִכָּא יֵשׁ ק"ם
 קָלִין, שֶׁהַשְׁכִּינָה צוֹחַת, חֵס וְשְׁלוֹם:
 קָלִין מְרֵאשֵׁי קָלִין מְזוֹרְעֵי, עַל
 הַנוֹפְלִים בְּתַאֲוֹת מְמוֹן. וְקָדָם
 שְׁמְרוּיָחִין מְמוֹן, צְרִיכִין לִילָף וְלַעֲבֹר
 וְלְהַתְנַסּוֹת וְלְהַצְטַרֵּף דְּרָף אֵלוֹ הַק"ם
 קָלִין, וְלַצַּעֵק וְלְהַתְפַּלֵּל לְהַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ לְעַבֵּר עֲלֵיהֶם בְּשְׁלוֹם וְלְהַנְצִיל
 מֵהֶם: עַל־כֵּן קָשִׁים מְזוֹנְוֹתֵי כְּפָלִים
 כִּיּוֹלְדָה, דְּאֵלוֹ הַתֵּם ע' קָלִין וְהִכָּא
 ק"ם קָלִין, וְהִבֵּן: גַּם בְּאֵר אֲז, שְׁק"ם
 קָלִין הֵם שְׁתֵּי פְעָמִים ע', הֵינּוּ: קָלִין
 מְרֵאשֵׁי קָלִין מְזוֹרְעֵי, שֶׁהֵם בַּחֲיִנַת
 שְׁנֵי מִינֵי קוֹלוֹת, מְרֵאשֵׁי וּמְזוֹרְעֵי.
 וְכָל קוֹל הוּא בַּחֲיִנַת ע' קָלִין שֶׁל
 הִיּוֹלְדָת, וְהִכָּא הֵם כְּפּוֹלִים: קָלִין
 מְרֵאשֵׁי, קָלִין מְזוֹרְעֵי, קָלִין - לְשׁוֹן
 קוֹל, עַל כֵּן הֵם ק"ם קָלִין: כִּי בְּאֵמַת
 כָּל הָרוּחַ הַמְכַנֶּה בְּשֵׁם לְדָה, וְכָל
 הַמְמוֹן וְכָל הַהֲשַׁפְעוֹת נִמְשָׁכִין רַק
 מִשְׁבִּירַת תַּאֲוֹת מְמוֹן, שֶׁהִיא בַּחֲיִנַת

שְׁהֵם רְצִים וַיִּגְעִים מְאֹד כֹּל יְמֵיהֶם
 בִּיגִיעוֹת גְּדוֹלוֹת, וּמִסְפָּנִים עֲצָמִם
 בְּסִכְנוֹת גְּדוֹלוֹת, בְּשִׁבִיל לְמִלְאֵת
 תְּאֻתָּם, כְּאִלוּ הָיָה עֲלֵיהֶם חוֹב גְּדוֹל
 לְשֵׁלֶם, הֵינּוּ חוֹב הַעֲבוּדָה זָרָה וְכוּ',
 כְּמִבְּאֵר לְעֵיל. וְכֹל יְמֵיהֶם אֵינִם
 יְכוּלִים לְמִלְאֵת תְּאֻתָּם, וּלְשֵׁלֶם חוֹב
 הַזֶּה שֶׁל תְּאֻתָּם, כִּי אֵין אָדָם מֵת
 וְחֲצִי תְּאֻתּוֹ בִּידוֹ וְכוּ' כִּנ"ל. נִמְצָא
 שְׂאִין מְמוֹנוֹ מְמוֹן כֹּלֵל, כִּי אֵין לוֹ
 שׁוּם הִנָּאָה מִמְמוֹנוֹ, כִּי אֵל אַחַר
 אֶסְתֵּרִס וְלֹא עֶבֶד פְּרִין וְכוּ' כִּנ"ל.
 וְעַל כֵּן אֵי אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ שִׁפְעַת
 וּמְזוֹנוֹת וּלְהַרְוִיחַ מְמוֹן הַנִּקְרָא מְמוֹן,
 דְּהֵינּוּ מְמוֹן דְּקִדְשָׁה, שֵׁיְהִיָּה שְׂמִיחַ
 בְּחֻלְקוֹ שֶׁזָּהוּ עֵקֶר הַעֲשִׁירוֹת, כְּמוֹ
 שְׂאֻמְרוֹ רְבוּתֵינוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה:
 אִיזְהוּ עֲשִׂיר - הַשְּׂמִיחַ בְּחֻלְקוֹ (אבות
 פ"ד), כִּי אִם עַל יְדֵי שְׂבִירַת תְּאֻת
 מְמוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֱמֶת, שְׂמִשָּׁם
 עֵקֶר הַהֲשַׁפְּעָה כִּנ"ל. וְעַל כֵּן קָשִׁים
 מְזוֹנוֹתָיו כְּפִלִּים כִּיּוֹלְדָה, כִּי צָרִיךְ
 לִילֵךְ וּלְעֵבֵר וּלְשַׁבֵּר הַק"ם קָלִין שֶׁל
 תְּאֻת מְמוֹן כִּנ"ל, אֲשֶׁר רַק עַל־יְדֵי
 זֶה יְכוּלִין לְהַרְוִיחַ מְמוֹן. כִּי עֵקֶר
 הַשִּׁפְעַת נִמְשָׁךְ מֵאֱמֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 שְׂבִירַת תְּאֻת מְמוֹן. וּבְזֶה מְקַשֵּׁר
 הַמְאָמֵר הַיָּטֵב. וְהֵבֵן שֵׁם הַיָּטֵב מְאֹד,

אֱמֶת כִּנ"ל. וְזֶהוּ בְּחִינַת: קִשְׁטָא קֵאֵי
 (שבת קד) כִּי אֲמָרוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרֵנוּ
 לְבִרְכָה (פסחים קיט): וְאֵת כֹּל הַיְקוּם
 אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם - זֶה מְמוֹנוֹ שֶׁל אָדָם
 שְׂמַעְמִידוֹ עַל רַגְלָיו. וְעַל כֵּן עֵקֶר
 הַמַּעֲמָד פְּרִנְסָה, הֵינּוּ מְמוֹנוֹ שֶׁל
 אָדָם שְׂמַעְמִידוֹ עַל רַגְלָיו, הוּא עַל־
 יְדֵי אֱמֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂבִירַת
 תְּאֻת מְמוֹן כִּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת קִשְׁטָא
 קֵאֵי, הֵינּוּ עַל־יְדֵי אֱמֶת יֵשׁ לוֹ מְמוֹן,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת עֲמִידָה, שְׂמַעְמִידוֹ עַל
 רַגְלָיו כִּנ"ל. אָבֵל שֶׁקָּרָא לֹא קֵאֵי, כִּי
 שֵׁקֶר הוּא עֲבוּדָה זָרָה, תְּאֻת מְמוֹן,
 כְּמוֹ שְׂאֻמְרוֹ רְבוּתֵינוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה:
 הַמַּחְלִיף בְּדַבְּרוֹ כְּאִלוּ עוֹבֵד עֲבוּדָה
 זָרָה, וְעַל כֵּן עַל־יְדֵי שֵׁקֶר, שֶׁהוּא
 עֲבוּדָה זָרָה, תְּאֻת מְמוֹן, אֵין לוֹ שׁוּם
 קִיּוֹם וּמַעֲמָד, הֵינּוּ שְׂאִין לוֹ מְמוֹן,
 הַנִּקְרָא יְקוּם וְכוּ' כִּנ"ל. וְזֶהוּ: שֶׁקָּרָא
 לֹא קֵאֵי כִּנ"ל, כִּי עֲבוּדָה זָרָה, אֵל
 אַחַר, אֶסְתֵּרִס וְלֹא עֶבֶד פְּרִין,
 כְּמִבְּאֵר שֵׁם בְּמִאֲמֵר הַנ"ל הַיָּטֵב. כִּי
 עַל־פִּי הַרֵב, אֵלוֹ הַרוֹדְפִים בְּיוֹתֵר
 אַחַר תְּאֻת מְמוֹן, הֵם מֵתִים בְּעַלִּי
 חוֹבוֹת, וּמֵאוּמָה אֵין בְּיָדָם; וְאֶפְלוּ
 אִם אֵינִם מֵתִים בְּעַלִּי חוֹבוֹת, הֵם
 בְּחִיָּיהֶם בְּעַלִּי חוֹבוֹת לְתְּאֻתָּם, שֶׁהֵם
 מֵתָאוּים כִּלְכֶךָ לְמְמוֹן הַרְבֵּה, עַד

כְּשֵׁשׁ מִחֻלְקַת עַל הָאָדָם, שֶׁלֹּא יִפְּלֵ
לְתוֹף תְּשׁוּקַת הַמְּמוֹן, כִּי אוּלַי חִבְּרוּ
פָּנִים דִּקְדָּשָׁה נִגְדוּ, וַיֵּשׁ לוֹ כַּח
לְהַפִּיל אוֹתוֹ, וְהַנְּפִילָה הוּא שְׁמִפְּלִין
אוֹתוֹ לְתַאֲוֹת מְמוֹן כִּנְל, עַל כֵּן צָרִיךְ
לְזַהֵר מִזֶּה: שֵׁם: כִּי כָּל יִשְׂרָאֵל
נִקְרָאִים צְדִיקִים עַל שֵׁם הַבְּרִית.
שְׁמַעְתִּי אֲז מִפִּי הַקְּדוֹשׁ בְּפִרוּשׁ,
שֶׁאִמַר שֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי שֵׁהֵם
נִמּוּלִים, עַל כֵּן כָּלֵם נִקְרָאִים צְדִיקִים:

(שִׁיךְ לְאוֹת ד): וְזֶה בְּחִינַת מְזוּזָה וְכו'.
זוֹהוּ: וְהִיא שְׁדֵי בְּצָרִיךְ
וְכִסְף וְכו', כִּי שְׁדֵי הוּא בְּחִינַת בְּרִית
וְכו', עֵין שֵׁם. וְזֶה בְּחִינַת: שְׁדֵי -
שֶׁאִמַר לְעוֹלָמוֹ דֵי, דְּהֵינּוּ שְׁשֻׁמַּח
בְּחֻלְקוֹ וְאוֹמַר "דֵי" לְמָה שֵׁיֵשׁ לוֹ,
וְאֵינוּ מִתְאַוֶּה יוֹתֵר, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת
שְׁבִירַת תַּאֲוֹת מְמוֹן שְׁזוֹכִין עַל־יְדֵי
שְׁמִירַת הַבְּרִית כִּנְל: (גִּם זֶה שִׁיךְ לְאוֹת
ד): מִבְּאֵר שֵׁם, שְׁעַל־יְדֵי מִצְוֹת מְזוּזָה
נִתְבַטַּל חֻמְדַּת הַמְּמוֹן, וְעַל כֵּן
וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוּזוֹת וְכו' כִּנְגַד לֹא
תַחֲמַד כִּנְל עֵין שֵׁם. עֵתָה בּוֹא וּרְאֵה
נִפְלְאוֹת ה', כִּי מִבְּאֵר בִּירוּשָׁלַיִם
פֶּאֶה (וּבב"ד פ' לה): אֶרְטָבֹן שֶׁלַח לְרַבִּי

כִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל הֵם עִמָּקִים מְאֹד
מְאֹד וַיֵּשׁ בְּהֵם עִמָּקוֹת גְּדוֹל(ט):

(שִׁיךְ לְאוֹת א), שֵׁם מִבְּאֵר, שֶׁהַמְּמוֹן הוּא
בְּחִינַת פָּנִים וְכו', עֵין שֵׁם:

וְעַל כֵּן אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנוֹם
לְבִרְכָה: פָּנֵי הָאָרֶץ הֵם
הָעֲשִׂירִים, כִּמוֹ שֶׁפֶּרַשׁ רַש"י עַל
פְּסוּק (בְּרַאשִׁית מֵא): וְהָרַעַב הָיָה עַל כָּל
פָּנֵי הָאָרֶץ - מִי הֵם פָּנֵי הָאָרֶץ, אֵלּוּ
הָעֲשִׂירִים: כִּי הַמְּמוֹן וְהָעֲשִׂירוֹת הוּא
בְּחִינַת פָּנִים כִּנְל: שֵׁם: תַּאֲוֹת מְמוֹן
הוּא בְּחִינַת הַשֶּׁף, אֲנָפִין חֲשׂוֹכִין וְכו',
עֵין שֵׁם. וְכֵן מִרְמָז בְּזֵהֵר (מִקָּץ דף קצג):
קֶץ שֵׁם לְחֻשְׁךְ וְכו', דָּא זֶה־מָא
דְּדַחְבָּא:

(שִׁיךְ לְאוֹת ג): וַיִּגְרַשׁ מִפְּנֵיךְ אוֹיֵב
וַיֹּאמֶר הַשְּׂמֵד וְכו', כִּי
כָּל יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים צְדִיקִים עַל שֵׁם
הַבְּרִית וְכו', עֵין שֵׁם. וְעַל כֵּן יוֹכֵל כָּל
אֶחָד, שֶׁהוּא שׂוֹמֵר הַבְּרִית יוֹתֵר
מִחִבְּרוֹ, לְהַפִּיל אֶת חִבְּרוֹ, כִּי הוּא
בְּחִינַת צְדִיק, פָּנִים דִּקְדָּשָׁה, לְגַבִּי
חִבְּרוֹ, וְעַלֵּיו נֹאמַר גַּם כֵּן: וַיִּגְרַשׁ
מִפְּנֵיךְ אוֹיֵב וְכו'. וְעַל־כֵּן צָרִיךְ לְזַהֵר

(ט) וְעַתָּה מוֹכֵן הֵיטֵב מ"ש עַל אֵימָא לֵן מִלֵּי דְכִדְיָבִי וְכו', שֶׁקֵּרָא תַּאוּת מִמוֹן מִלֵּי דְכִדְיָבִי, הֵינּוּ שֶׁקֵּר
ע"ז כְּמ"ש שֵׁם, כִּי בּוֹדְאֵי הוּא בְּחֵי שֶׁקֵּר, כִּי נִדְמָה לוֹ שֶׁמְרוּיַח וּמְרוּיַח וּלְבִסוּף אֵין בִּידוּ מֵאוּמָה, כְּמוֹ
שֶׁשְׂכִיחַ עֵתָה בְּעוֹלָם. וְע"כ כֹּל זְמַן שֵׁשׁ בִּידוּ הַמְּמוֹן אֵינוּ חֵי כִלְל, כִּי מֵאַחַר שֶׁאֵין לוֹ שׁוּם הִנָּה מִמֶּנּוּ,
כִּי חִסַּר לוֹ בְּכָל פַּעַם יוֹתֵר, וְהוּא בְּעַל חוֹב תְּמִיד. ע"כ הֵשִׁיב לָהֶם: הֵי נִיהוּ מִלֵּי דְכִדְיָבִי, הֵינּוּ שֶׁקֵּר,
שֶׁנִּדְמָה לָהֶם שֶׁהֵם מְרוּיַחִים וּבִאֲמַת אֵינִם מְרוּיַחִין כִּנְל, כִּי מֵתִים בְּעַלֵּי חוֹבוֹת, כִּי עַל פִּי רוֹב הֵם נִשְׂאָרִים
בְּעַלֵּי חוֹבוֹת, כִּי פִי רוֹב הֵם נִשְׂאָרִים בְּעַלֵּי חוֹבוֹת מִמֶּשׁ, אוֹ שֶׁהֵם בְּעַלֵּי חוֹבוֹת לְתַאוּתָם וְכִנְל, עֵין
כֹּל זֶה הֵיטֵב לְעֵיל, וְתַבִּין עֵתָה אֵיךְ הַכֹּל מִקּוּשֵׁר יִפֶּה. וְהַעִיֵקֵר שְׁתַּבִּין הַדְּבָרִים הֵיטֵב בִּאֲמַת לְמַעֲשֵׂה, לְהַשְׁתַּדֵּל
לְהַצִּיל נַפְשֶׁךָ מִמֵּר מִמוֹת שֶׁהוּא תַּאוּת מִמוֹן כִּנְל.

חד מרגליִתָּא טבָּא, שְׁלַח לִיָּה רַבִּי
 חָדָא מְזוּזָה. וְלִכְאוּרָה הוּא פְּלָא:
 מְדוּעַ שְׁלַח לֹו מְזוּזָה דִּיקָא, וְלֹא
 מַצָּוָה אַחֲרֵת. אַף עַל־פִּי מַה שְּׁגָלָה
 רִבְנֵו ז"ל בְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת מִבְּאֵר
 הָעֵנָן חֵיטֵב, כִּי מְזוּזָה דִּיקָא מִבְּטֵל
 חֻמְדַּת הַמָּמוֹן, וְעַל־כֵּן שְׁלַח לֹו
 מְזוּזָה דִּיקָא, כִּי אֲרֻטְבֵּן שְׁלַח לֹו
 מִרְגְּלִיתָא טבָּא, הֵינֵו עֲשִׁירוֹת וּמָמוֹן,
 כִּי הִיָּה שְׁוָה מָמוֹן הַרְבֵּה, וְעָשָׂה עֵקֶר
 הַחֲשִׁיבוֹת מְזָה. עַל כֵּן שְׁלַח לֹו רַבִּי
 כְּנֻגַד זֶה מְזוּזָה דִּיקָא, כִּי מְזוּזָה
 מִבְּטֵל חֻמְדַּת הָעֲשִׁירוֹת כִּנְ"ל: **מִלְחָא**
 כִּי סָרְיָא, זֶה שְׁנַפֵּל לְסַרְחוֹן תַּאֲוֹת
 הַמָּמוֹן כּו'. וְעַל־כֵּן אֶפְקוּהוּ בִּלְשׁוֹן:

כִּי סָרְיָא, שְׁהוּא לְשׁוֹן הַנְּאָמֵר
 בְּעַכּוּ"ם, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת לֵב): סָרוּ
 מִהֵר וְכו', כִּי הַמְשׁוֹקַע בְּמָמוֹן, עוֹבֵד
 כָּל הָעַכּוּ"ם כִּנְ"ל, וְעַל כֵּן עַל כָּל
 מְטַבַּע חֻקּוּקָה הָעֲבוּדָה זָרָה שֶׁל
 הָעַכּוּ"ם: עַל־פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, יִבִּין
 הַמְשָׁכִיל, לְפָרֵשׁ כִּי לֹא סָגִיא ד' הַזֶּהֱבָה
 קוֹנָה אֶת הַפֶּסֶף וְהַפֶּסֶף אֵינֵו קוֹנָה
 וְכו', הַנְּחַשֵׁת קוֹנָה וְכו', וְהַכֵּלֵל -
 מַה שְׁהוּא מְטַבַּע וְיוֹצֵא, חֲשׁוֹב
 מַעוֹת. עֵין שָׁם כָּל הַסָּגִיא. וְסָגִיא "אֵי
 מַעוֹת נִקְנָה בְּחִלְיַפִּין". וְסָגִיא ד' כָּל
 הַנְּעָשָׂה דְמִים בְּאַחֵר" - הַכֵּל יִבְאֵר
 לְמְשָׁכִיל עַל־פִּי הַתּוֹרָה הַזֹּאת עִם
 עוֹד קִצַּת הַקְּדָמוֹת:

תפילה כג

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהִים חַיִּים וְקַדְשֵׁי עוֹלָם, אֵל חַי חַלְקֵנוּ צוּרֵנוּ, צוּרָה לְהַצִּיל
 יְדִידוֹת שְׁאֲרֵינוּ מִשַּׁחַת לְמַעַן בְּרִיתְךָ אֲשֶׁר שָׁמַתָּ בְּבִשְׁרָנוּ. רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם
 מַה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּנוּ, אֲשֶׁר חִמַּלְתָּ עַל נַפְשֵׁנוּ, וְחִשַּׁבְתָּ מִרְחוֹק לְהַטִּיב
 אַחֲרֵיתֵנוּ, וְנָתַתָּ בְּרִיתְךָ בֵּינֵנוּ וּבֵין אֲבוֹרָהִם אוֹהֲבֵךָ. וְהַקְּמוֹת בְּרִיתְךָ אֶת יִצְחָק וְאֶת
 זְרַעוֹ יִשְׂרָאֵל וְאֶת זְרַע זְרַעוֹ לְדוֹרוֹתֵם. וְחִסַּתָּ עַל תַּקּוֹן נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ זְרַעֵנוּ, וְצוּיֹת
 אוֹתֵנוּ לְכַנֵּס בְּכִרְיֹתוֹ שֶׁל אֲבוֹרָהִם אֲבִינוּ, לְמוֹל אֶת בְּשָׂר עַרְלֹתֵנוּ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי. "מִי
 יִמְלֵל גְּבוּרוֹת יְהוָה יִשְׁמַע כָּל תְּהִלָּתוֹ". מִי יִפָּאֵר מִי יְהַדְרֵהוּ. מִי יְהַלֵּל, מִי יִשְׁבַּח, מִי
 יוֹכֵל לְהַזְכִּיר לְךָ וּלְבָרְכְךָ וּלְשַׁבַּחְךָ וּלְפָאֵרְךָ עַל כָּל הַחֲסֵד וְהַטּוֹבָה הַגְּדוֹלָה וְהַנּוֹרָאָה

הזאת אשר עשית עמנו. אשר קדשת ידך מבטן. וצאצאיו חתמת פאות ברית קדש:

על כן באתי להפיל תחנותי לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי אב תחסד אב תרחמן, הגואל ממות ופודה משחת, עשה למען בריתך אשר חתמת בבשרנו, וחמל על נפשותינו, וקומה בעזרתנו והושיענו למען חסדך. שנובה לקדש ולטהר עצמנו בקדשת הברית בתכלית השלמות באמת פרצונך הטוב, ותגן עלינו ותעזרנו שגהיה גשמים מכל דבר רע. שלא נהרהר ביום שום הרהור בעולם, ולא נבא לידי טמאה בלילה. ותצילנו ברחמיך הרבים מכל מיני פגם הברית שבעולם, ועשה למענך ולא למעננו, עשה למען כל הצדיקים והחסידים האמתיים הקדושים והטהורים, אשר התגברו על יצריהם למען כבודך ועמדו בנסיונות גדולות ונוראות, וכפו את יצרם וקדשו את שמך, עד שיוכו לקדשת הברית בתכלית השלמות פרצונך. ולמענם ולמען אבותינו אברהם יצחק ויעקב עשה, וחוסה עלינו ועזרנו והושיענו וקדשנו וטהרנו בקדשתך העליונה. באפן שנובה גם כן לשמירת הברית באמת פרצונך הטוב.

רבנו של עולם. מה אומר מה אדבר ומה אצטדק. ובאיזה דרך ובאיזה עצה ובאיזה תחבולה אוכל להתחיל לפרש את לבבי לפניך ובאיזה דרך ובאיזה זכות אוכל לרצות ולפנים אותך על כל החטאים ועונות ופשעים שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך מגעורי עד היום הזה, במחשבה דבור ומעשה, בראית העין ובשמיעת האזן ובשאור חושים. מי יוכל לספרם מי יוכל לפרטם אפלו בדרך כלל. ועל איזה מהן אבקש קדם, על החדשות או על הישנות, על הנגלות או על הנסתרות על הכלל או על הפרט, על הגדולות או על הקטנות. כי גם הפגמים הקטנים שבקטנים בערפי, הם פגמים עצומים ונוראים, לפי עצם גדלתך ורוכמותך:

רבנו של עולם פתח פיה לאלם כמוני, למרחק כמוני, לגדרך כמוני. עזרני לפרש את לבבי המור לפניך, כי נפשי מרה לי מאד מאד עד אשר איני יודע איך אני יכול לחיות ולהתקיים אפלו שענה אחת מעצם מרירות לבי, כי פגמתי בהברית קדש במקור החיים.

רבנו של עולם אתה ידעת. כי כל ימינו ושנותינו לא יספיקו להתנדות ולהתחנן ולעשות תקונים לתפן אפלו פגם מחשבה והרהור אחד. כי אתה לבד

ידעת עד היכן עד היכן מגיע פנים ההרהור חס ושלום. מכל שפן וכל שפן פנים
 טפת קרי אחת לבטלה חס ושלום מי יוכל לתקן זאת. מי יוכל לעשות תקונים
 על זה, ולרצות ולפייס אותך על זה אשר על ידי זה הארכנו את הגלות, ועדין
 לא שכנו לארצנו. ועתה מה אומר ומה אדבר. ובאיזה לשון ובאיזה דבורים ובאיזה
 אפן אתחיל להתודות לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי. ואיך אקבל דבורים קדושים
 וטהורים לפרש שיחתי לפניך. "נאלמתי דומיה החשיתי מטוב וכאבי נעפר.
 נאלמתי לא אפתח פי כי אתה עשית". כי השחרו פנינו מפני חפאתינו. ונחשכו
 עינינו מפני עונותינו. עד אשר פעונתי הרבים, מתגבר עלי העצבות והמרה
 שחורה בכל עת, ואין לי שום שמחה אמתיית אפלו בעת שאני זוכה לעשות איזה
 דבר שבקדשה בעבודתך וביראתך ובתורתך, ואני רחוק משמחה אמתיית בתכלית
 הרחוק. כי פגמתי באור פני מלך חיים, פגמתי בכל מיני שמחה דקדשה, פגמתי
 באגפין נהירין עד אשר על ידי עונתי הרבים מתעוררים בכל עת האגפין חשוכין
 עלינו חס ושלום, שהם עצבות ומרה שחורה, שהמה היו בעוכרינו. והמה הם רב
 עקר המניעות והבטולים מעבודתך באמת, ועל ידם באו לנו כל הפגמים וכל
 המכשולות וכל החמאים שהטאנו ושעוינו ושפשענו נגדך. באשר אתה ידוע
 יאלינו, וכאשר גלית לנו על ידי חכמך האמתיים שעקר כל העונות, ובפרט פנים
 הברית באין על ידי עצבות ומרה שחורה חס ושלום. ועתה אבי שבשמים אל חי
 וקדם מאין אבקש עזר ותרופה למכותי האנושות מאד. "אשא עיני אל ההרים
 מאין יבא עזרי". מאין אבקש הצלה ומנום. מאחר שכל אחד תלוי בחברו, שמחה
 ושמירת הברית, ומאחר שלא זכיתי עדין לשמירת הברית בשלמות באמת פראוי,
 מהיכן אקבל שמחה. ומאחר שאני רחוק משמחה דקדשה, אם בן איפוא מהיכן
 אקבל פח וגבורה לזכות לשמירת הברית. על בן אזעק ואשוע בקול מר אצעק
 אליך. בקול צעקה בקול אגחה בקול דמעה אתחנן לפניך. בכל מיני תחנונים אני
 מפיל תחנתי לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי. בכל מיני בקשות אני מבקש לפני
 כסא כבודך, בכל מיני קולות אני קורא אליך, חוס וחמל עלי, חוס ורחם עלי,
 חוס ותנני, חנני ופדני, פודה ומציל הצילני, גואל חזק למענך פדני, שומע אנקת
 אביונים שומע צעקתי ואנחתי, מרא דעלמא בלא, אל תתן לשחת נפשי, כי "מה
 בצע בדמי ברדתי אל שחת, היוודך עפר תיגיד אמתך. הצילני מטיט ואל אטבעה
 אנצלה משונאי וממעמקי מים". כי אין שום לשון בעולם שאוכל לפרש שיחתי
 על ידו. כי צרות נפשי גדלו ושגבו יותר ממטבע בין מצולה ואין מעמד. יותר

מיוֹרד בעֲמָקֵי מַיִם. וְאִם כָּל לְשׁוֹנוֹת כְּאֵלוֹ דִּבְרוּ הַמְשׁוֹרְרִים דְּוֹד הַמְלֶכֶךְ וְשָׂאֵר צַדִּיקִים אֲמֹתִיִּים עַל עֲצָמָם, עַל פָּנָם קַל אֶחָד שֶׁהוּא פָּנָם קַל שֶׁבְּכָלִים דַּק מִן הַדַּק, שְׂאִין פָּנָם כְּזֶה נִתְפַּס בְּדַעַתְנוּ בְּלָל, אֲנֹכִי מָה אֶעֱנֶה אֶבְתְּרֶיהוּ. אֲנֹכִי מָה אֹמֵר וּמָה אֲדַבֵּר. וְהַלּוֹא הֵייתִי זֹכֵה עַל כָּל פָּנִים לְדַבֵּר דְּבוּרִים הַקְדוּשִׁים בְּלֵב גִּשְׁבֵּר בְּאֵמֶת, כְּמוֹ שֶׁיֵּצְאוּ דְבָרֵיהֶם מִפִּיהֶם בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ, אֶף־עַל־פִּי שֶׁבְּאֵמֶת לֹא פָּגְמוּ בְּלָל. וְאֲנֹכִי פָּגַמְתִּי בְּאֵמֶת הַרְבֵּה מְאֹד בְּלִי שְׁעוֹר וְעַרְךָ, עַל כֵּן אֵין לִי שׁוּם תַּקְוָה וּמִכְטָח וּמִשְׁעָן כִּי אִם עַל זְכוּת צַדִּיקֵי אֵמֶת, צַדִּיקוֹ יִסְוִי עוֹלָם אֲשֶׁר עֲלֵיהֶם כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל גִּשְׁעוּ, אֲשֶׁר עֲצַם קִדְשָׁתָם וְזְכוּתָם מִסְּפֶקֶת לְהָרִים וּלְהַגְבִּיחַ וּלְקַרֵּב אֶפְלוֹ אוֹתִי אֵלֶיךָ. וְעַל כַּחַם הַגְּדוֹל לְבַד גִּשְׁעַנְתִּי, וְעַל תַּקְפָּם וְחֻזְקָם אֲנִי נִסְמָךְ, אֶפְלוֹ בְּגִלוֹת הַגְּדוֹל וְהַמֵּר הַזֶּה. וְעֲלֵיהֶם תִּמְכַּתִּי יְתִדוֹתַי לְקִרְאֵי אֵלֶיךָ וְלַעֲזֵק אֵלֶיךָ מִמְּקוֹם שְׂאֵנִי שָׁם. וּבִאתִי לְפָנֶיךָ לְשַׁטַּח אֶת כַּפֵּי אֵלֶיךָ, וּלְהָרִים עֵינֵי לְמַעַן קִדְשָׁתְךָ, וּלְהִתְכַּפֵּל וּלְיַחַל לְהַמּוֹן חֲסִדֶיךָ. שֶׁתַּחֵם וּתְרַחֵם עָלַי וְתַעֲלֶה אוֹתִי מִטַּיִט הַיָּוֵן, מִמְּצִילוֹת יָם, מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת וְהַעֲנִינִים שֶׁיִּרְדְּתִי לְתוֹכָם עַל יְדֵי מַעֲשֵׂי הָרַעִים וּמִחֻשְׁבוֹתֵי הַמַּגְנָנוֹת. מִתְהוּ וּבְהוּ וְחָשֵׁד וְתַהוּם תַּעֲלֶה נַפְשִׁי, וּמִכָּל מִינֵי טְמֵאוֹת תִּטְהַרְנִי, וּמִכָּל מִינֵי קְלָפוֹת וְסִמְרִין אַחֲרָיִךְ תִּפְדֵּנִי וְתַצִּילֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים. וּבְכָל מִינֵי קִדְשׁוֹת תִּקְדָּשֵׁנִי. וּבְכָל מִינֵי יְשׁוּעוֹת וְהַצִּלוֹת תּוֹשִׁיעֵנִי וְתַצִּילֵנִי. וְתַהֲרֶה עִמּוֹ תָּמִיד, וְתַעֲזָרֵנִי שְׂאֲקֻשֶׁר עֲצָמֵי בְּקֻשֶׁר אֲמִיץ וְחֻזֵק אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת. וְאֲקַשֶׁר יַחַד כָּל רַמ"ח אֲבָרֵי וְשָׁס"ה גִּידֵי וְנַפְשִׁי וְרוּחִי וְנִשְׁמָתִי, בְּקֻשֶׁר אֲמִיץ וְחֻזֵק שְׂיָהִיו כֻּלָּם מְקֻשְׂרִים יַחַד וְאַחֲזִיזִים וְדְבוּקִים בְּמִחְשְׁבָה קְדוּשָׁה אַחַת לְעִבּוֹדְתְךָ וּלְיִרְאֵתְךָ בְּאֵמֶת, בְּאֶפֶן שְׂאֲזֻכָּה לְהִיּוֹת סוֹר מִרַע בְּאֵמֶת. שְׂאֲזֻכָּה לְהַנְצִיל מִכָּל מִינֵי חַטָּאִים וְעֲוֹנוֹת וּפְשָׁעִים. וּמִכָּל מִינֵי הִרְהוּרִים וּמִחֻשְׁבוֹת רְעוֹת וּמִכָּל מִינֵי בְּלִבּוּלִים וּמִכָּל מִינֵי פָּנָם הַבְּרִית חַס וְשְׁלוֹם, וּמִכָּל מִינֵי פָּגְמִים שֶׁבְּעוֹלָם. וְתִמְחַל וְתִסְלַח לִי עַל כָּל חַטָּאֵי וְעֲוֹנוֹתַי וּפְשָׁעֵי שַׁחֲמָאתִי וְשְׁעוֹתַי וְשִׁפְשָׁעֵתִי לְפָנֶיךָ מִנְּעוּרֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה. וְתִתְקַן כָּל הַפָּגְמִים שֶׁפָּגַמְתִּי עַד הַנֶּה. וּמַעֲתָה תַעֲזָרֵנִי וְתוֹכְנֵנִי לְהִיּוֹת קְדוֹשׁ וְטָהוֹר בְּאֵמֶת בְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב. וְתוֹכְנֵנִי לְקַדֵּשׁ עֲצָמֵי בְּמִתְר לִי, וְאֲזֻכָּה לְפָרְיָשׁוֹת בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה בְּאֵמֶת בְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב. עַד שְׂאֲזֻכָּה חַיֵּשׁ קַל מְהֵרָה לְקִדְשַׁת הַבְּרִית בְּאֵמֶת. וְתִשְׁפָּע עָלַי מִמְּעוֹן קִדְשָׁתְךָ שְׂמֵחָה וְחֲדוּהַ תָּמִיד, וְאֲזֻכָּה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד. "שׂוֹשׁ אֲשִׁישׁ בִּיהוָה תִּגַּל נַפְשִׁי בְּאַלְהֵי". וְאֲזֻכָּה לְגִיל וּלְשִׂמּוֹחַ בִּישׁוּעָתְךָ תָּמִיד. וְתֵאֵוֵר עָלַי בְּאוֹר פָּנֶיךָ. וְתוֹכְנֵנִי לְפָנִים מְאִירוֹת. לְאֲנַפֵּן גְּהִירוֹן. לְפָנִים שֶׁל שְׂמֵחָה דְקִדְשָׁה, לְאוֹר פָּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים. מִשְׂמַח נַפְשׁוֹת עַגּוּבִים, שְׁלַח עָלַי שְׂמֵחָה מִמְּעוֹנְךָ וְשִׂמּוֹחַ נַפְשִׁי

האמללה והעלובה מאד. "שמח נפש עבדך כי אלקי יהוה נפשי אשא. תודיעני אורח חיים, שובע שמחות את פניך, נעימות בימך נצח":

וּזְכַנּוּ אֲבִינוּ אֵב הַרְחֵמוּ, "יהוה אלהים אמת", והיה בעורנו שנופה ברחמיך העצומים לאמת ואמונה. חוסה עלי ברחמיך הרבים והצל אותי מפל מיני כפירות ומפל מיני פגם אמונה, שלא יעלה בלבי שום הרעור ושום קשיא ושום עקמימות שבלב עלך ותפרך, ועל הנהגותיך, ועל צדיקך האמתיים, ועל פשרי הדור האמתיים, ועל כל ספרי תורתך הקדושים והטהורים, ועל כל הדברים שפקדושה. רק אופה להאמין בך ובצדיקך האמתיים, ובתורתך הקדושה ובכלליות עמך ישראל הקדוש, באמונה שלמה באמת בלי שום פלפול ונמיה פלל. ולא יעלה על דעתי שום הרעור עליהם פלל. ואופה לעבד אותך תמיד באמת ובאמונה שלמה, עד שאופה שיתגלה לי השגת אלהותך וידיעת רוממותך ותפרך. ואופה לחזות באור פני יהוה, "לחזות בנעם יהוה ולבקר בהיכלו". ויקים בי מקרא שפתוב: "ומבשרי אחזה אלוה", שאופה לחזות אלהותך ולהשיג גדלתך ותפרך, ולהפיר אותך בעולם הזה ובעולם הבא באמת ובאמונה שלמה ברצונך הטוב:

וּבְבִן תַּעֲזֹרֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְחֶסְדֶּיךָ הַעֲצוּמִים, ותזכנו לשפר תאות מומן מאתנו. שלא יהיה לי שום תאוה ושום חמדה ושום השתוקקות למומן. ונזכה להיות שונא בצע לשנא את המומן בתכלית השנאה. ותעורנו בעת שאנו מכרחים לעסק באיזה עסק ומשא ומתן, שנופה לעשות המשא ומתן באמונה שלמה. ונקים דברינו תמיד, ולא נחליף ולא נשנה דבורנו לעולם אפלו בשביל הון רב. וכל הון דעלמא לא יוכל להשות לבבנו חס ושלום מן האמת והאמונה, לשנות או להחליף איזה דבור מדברינו חס ושלום. וככל היוצא מפינו בשעת המשא ומתן פן געשה ונקים תמיד בלי שום שנוי בעולם. ותצילני ברחמיך הרבים שלא אהיה נבהל להון ולא אטריד את דעתי לרדף אחר הפרנסה חס ושלום ביגיעות גדולות ובמרחות עצומות חס ושלום. רק תשפיע עלי ברחמיך, ותטע ותקבע בלבי אמונה ובטחון שלם באמת. ואהיה בוטח ביהוה לבר, ואדע ואאמין באמת, פי לא ממוצא וממערב וממזרח הרים. פי לא בכחו יגבור איש. ואין יכלת פלל בכחי ועצם ידי לעשות חיל ועשירות פלל, רק הכל מאתך לבר. "והעשר והפבור מלפניך ואתה מושל בכל". ואאמין באמת ובאמונה שלמה שאתה יכל לתזמין לי פרנסתי בשלמות בסבה קלה, בלי שום יגיעות ומרחות ומרדות פלל. ולא אכלכל את

מהשבתתי בשביל מרדת הפרנסה בלל, רק אֶזְכֶּה לְהִיּוֹת חֹק בְּמִדַּת הָאֱמוּנָה
וְהַבְּטָחוֹן בְּךָ יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד:

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם חוֹם וְחַנּוּנִי, וְהוּהוּ בְּעֶזְרִי, וּמְלֻטְנִי וְהִצִּילֵנִי מִתְּאֵוֹת מְמוֹן שֶׁהִיא
עֲבוּדָה זָרָה מִמּוֹשׁ. וְלֹא עֲבוּדָה זָרָה אַחַת לְבַד, כִּי־אִם שְׁבָעִים עֲבוּדוֹת
זְרוֹת שֶׁל כָּל הַשְּׁבָעִין אֲמוֹת. בְּאִשֶּׁר גְּלִיתְ לָנוּ עַל־יְדֵי חֲכֻמֶיךָ הָאֲמִתִּיִּים, שֶׁכָּל מִי
שְׁנֹפֵל לְתֵאֵוֹת מְמוֹן חֵם וְשָׁלוֹם, כָּאֱלוֹ עוֹבֵד כָּל הָעֲבוּדוֹת זְרוֹת שֶׁל כָּל הַשְּׁבָעִין
אֲמוֹת, וְהוּא מִפְּרֵשׁ וּמְבַדֵּל מֵאֲמֵת וְאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה מֵאוֹר פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים, מֵאֲנַפִּין
נְהַרְיִין. וְנִתְקַשֶּׁר בְּפָנָיו חֲשׂוֹכֵי דְמוּתָא חֵם וְשָׁלוֹם, בְּעֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה.
וְהוּא מְלֵא דְאֲגוֹת וּיְגוֹנוֹת תָּמִיד, וְכָל יָמָיו פַּעַם וּמְכַאֲוִיבִים. וְאִין לֹא שׁוֹם חֵיוֹת לֹא
בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא:

חוֹם וְחַמֵּל עָלַי וְעַל זְרַעִי וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְהִצֵּל וּמְלֻט אֹתֵנוּ מִתְּאֵוֹה
רָעָה הַזֹּאת שֶׁל מְמוֹן. אִשֶּׁר נִתְפַשְׁטָה עֲכָשׁוּ מֵאֵד בְּעוֹלָם בְּעוֹנוֹתֵינוּ. וְתַגֵּן
עָלֵינוּ בְּזִכּוֹת צְדִיקֵי אֲמֵת, בְּרִית מֶלֶח עוֹלָם, וְתִצְלֵנִי בְּזִכּוֹתֶם מִתְּאֵוֹה זֹאת שֶׁל מְמוֹן.
וְתִשְׁמְרֵנִי עָלֵינוּ חֲכֻמָּה וּבִינָה וְדַעַת מֵאִתְּךָ שֶׁלֹּא יִבְלֶה הַמְמוֹן חֵם וְשָׁלוֹם אֶת יָמֵי
חַיֵּינוּ. חוֹם וְחַמֵּל עָלֵינוּ וְשִׁמְעֵ קוֹל צַעֲקוֹתֵנוּ בְּרַחֲמִים. וַעֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וּלְמַעַן שְׂכִינַת
עֲדָךְ אֲשֶׁר נִדְרָה בְּגוֹיִם בְּעוֹנוֹתֵינוּ, וּלְמַעַן הַצְּדִיקִים אֲמִתִּים שְׂזָכוּ לְשִׁמְרַת הַבְּרִית
בְּאֲמֵת וְלְשִׁבְרַת תְּאֵוֹת מְמוֹן בְּתַכְלִית. וְשִׁמְעֵ קוֹל צַעֲקַת הַשְּׂכִינָה וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר צוּעֶקֶת ק"ם [מֵאָה וְאַרְבָּעִים] קָלִין, קָלִין מֵרֵאשִׁי קָלִין מֵזְרוּעֵי, עַל אֱלוֹ
הַנוֹפְלִים לְעֲבוּדָה זָרָה זֹאת שֶׁל תְּאֵוֹת מְמוֹן חֵם וְשָׁלוֹם. אֲשֶׁר שָׁם תְּחוּבִים כָּל
הָעֲבוּדוֹת זְרוֹת.

שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה שׁוֹמֵעַ אֲנַחָה שׁוֹמֵעַ צַעֲקָה, שִׁמְעֵ קוֹלֵנוּ בְּרַחֲמִים, מַעֲמִקֵי עַמְּקִים,
אֲשֶׁר אָנוּ מִתְּאֲנָחִים וְצוּעִקִים אֵלֶיךָ שְׁתַּעֲזָרְנוּ וְתִצְלֵנֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
מִתְּאֵוֹת מְמוֹן. "וְהוּהוּ שְׁמַעְהָ בְּקוֹלֵי תַהֲוִינָה אֲזִנְיָךְ קִשְׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ", שְׁתַּעֲלֶה
וְתִקֵּם אוֹתִי לְהִיּוֹת חֹק וְאֲמִיץ לְעַמֵּד עַל מַעֲמַד הָאֱמוּנָה וְהַבְּטָחוֹן לְהֵאֱמִין בְּךָ
בְּאֲמֵת וּבְאֱמוּנָה שְׁלֹמָה, עַד שְׂאֻכָה לְשִׁבְרַת תְּאֵוֹת מְמוֹן לְגַמְרִי. וְלֹא אֲטַרְדֵּי אֶת
דַּעְתִּי כָּלֵל בְּפִרְנֶסְתִּי וְלֹא אֶסְמְךָ עַל שׁוֹם סִבָּה וְעַל שׁוֹם עֶסֶק בְּלָל. רַק אֲשִׁים
בְּטָחוֹנִי עֲלֶיךָ, וְאֶסְמְךָ וְאֶתְחַזֵּק בְּבִטָּחוֹן בְּהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ לְבַד. וְאַתָּה תִּרְחַם עָלַי,
וְתִשְׁפִּיעַ עָלַי כְּטוֹבֶךָ הַגְּדוֹל שִׁפְעַ טוֹבָה וּבְרָכָה מִמְּקוֹר וְשִׁרְשׁ הַחַיְשָׁפוֹת שֶׁבְּקַדְשָׁה.
וְתִזְמִין לִי פְּרִנְסָתִי קָדָם שְׂאֻצְמֶרְךָ לֶהָ בְּסִבָּה קָלָה בְּלִי שׁוֹם וְיִגִּיעָה וְעֲצָבוֹת כָּלֵל,

ואזכה לשפע עשירות וקדושה להיות שמה בחלקי תמיד. ואל תצריכני לא לדי
מתנת בשר ודם ולא לדי הלואתם. ותצילני ברחמיך שלא אהיה בעל חוב כלל
לעולם, ולא אצטרך ללוות מאחרים כלל. ולא ארדף אחר מותרות חס ושלום,
ללות מאחרים חס ושלום בשביל להנהיג משא ומתן גדול. רק תרחם עלי ותשפיע
עלי ברחמיך ותזמין לי פרנסתי בסבה קלה בלי שום הלואה מאחרים כלל. ותשלח
ברכה והצלחה והרוחה בכל מעשי ידי. ותופני להיות קמעט בעסק, רק לעסק
בתורה ועבודת יהוה באמת כל ימי חיי, אני וזרעי וזרע זרעי וכל עמך בית ישראל
מעתה ועד עולם:

והנני ברחמיך הרבים. ונפני לקיים מצות מזוזה בשלמות הראוי כרצונך הטוב.
עם כל פרטיה ודקדוקיה וכונותיה ותרי"ג מצות התלויים בה וכלב טוב
ובשמחה גדולה. ותעזרני ותשמרני ותגן בעדני על ידי מצות מזוזה הקדושה
שנזכה על ידי זה לשבר לגמרי תאות והמדות המזון, שלא יהיה לנו שום חמדה
ותאוה לשום ממון ולשום חפץ של העולם הזה. מפל שפן וכל שפן שלא יעלה
על דעתנו שום חמדה חס ושלום לממון וחפצי חברנו. ולא נחמוד ולא נתאוה
בית רענו. שדהו עבדו ואמתו שורו וחמורו וכל אשר לרענו. ונזכה לעשות תשובה
שלמה באמת על כל המחשבות והחמדות שהיה בלבנו עד עתה לממון וחפצי
חברנו. ונזכה לתקן באמת כל הפגמים שפגמנו על ידי העון הגדול הזה של לא
תחמוד. ומעתה נזכה לשבר ולכבול כל אלו המחשבות והחמדות והתאוות של
ממון וחפצים ולא יעלו עוד בלבנו כלל. ונזכה לאמת ואמונה בשלמות.

וברחמיך הרבים תקדש אותנו בקדשת מצות מזוזה הקדושה והנוראה,
ועל-ידיה תשמור צאתנו ובואנו לחיים ולשלום מעתה ועד עולם.
ותמשיך עלינו קדושה וטהרה שנוזכה לקדשת הברית ולשבירת תאות ממון באמת.
ונזכה לחיים טובים וארוכים ולששון ושמחה על-ידי המזוזה הקדושה אשר זכית
אותנו ברחמיך. ותברך את כל מעשי דינו, ותשמור אותנו ואת נפשנו ואת ממונו
וקדושה ואת כל חפצינו אשר אתה משפיע לנו ברחמיך בכל עת. ותשמר ותציל
אותם מפל מיני הזק שבעולם, ותצילנו מגנבות ואבדות ומפל מיני הפסד שבעולם,
פי אל שזמרנו ומצילנו אתה. וקומה בעזרתנו, והצל אותנו מפל מיני שונאים
ומחלקת בגשמיות וברוחניות. ותכבול ברחמיך הרבים את כל מיני מחלקת מן
העולם. ותשים שלום בין עמך ישראל לעולם. ותגלה האמת בעולם. ותציל אותנו

ואת כל חברתנו ואת כל עמך בית ישראל החפצים לעבודך באמת, שלא יהיה פח לשום חולקים ומתנגדים אל גקדת האמת להפיל אותנו חס ושלום:

רבונו העלמא בלא יודע כל סתרי יצורים אתה ידעת כמה וכמה מיני שונאים ואויבים עומדים עלינו בכל עת, אתה לבד ידעת אותם ואת מחשבותם.

והם חפצים לגרש ולהפיל אותנו חס ושלום מעבודתך באמת, כאשר אתה לבד ידעת. ולפי גדל חלישותנו על ידי עונותינו הרבים אין לנו שום פח לעמוד בנגדם בגשמיית וברוחניות כי רבים קמים עלינו, רבים מאד. גדולים בתורה גדולים בעשר. גדולים במעשים טובים הרבה יותר מאתנו, ואיך יוכלו חלושי פח כמונו לעמוד בפניהם. ומאין נבקש עזר להציל מהם, כי כבר הפילו אותנו הרבה על ידי מחלקתם, כאשר לפניך נגלה הכל. ועתה מה אעשה אבי שבשמים, כי באמת אני יודע בנפשי שאיני פדאי וראוי להתקרב אליך באמת, כי פגמתי נגדך הרבה מאד ומחמת זה הם נתעוררים עלי להלשין ולקטרג חס ושלום. אבל לפניך נגלה תעלומת לבי, כי אף-על-פי-כן אני חפץ ומתגעגע לשוב אליך באמת. ואם אמנם פגמתי בכבודך, אתה חנון המרבה לסלח. אבל מה חטאתי נגדך, ומה פגמתי בכבודך. לא נשיתי ולא נשו בני, ומדוע הם חולקים על חלושי פח נכאי לכב כמונו. "כי אתה אשר הכית דדפו, ואל מכאוב חלליך יספרו":

רבונו של עולם. דרפק אלהינו, לבקש את הנרדפים, ולרחם על החלוישים והעפיים. חוס וחמל עלינו, חוס ורחם עלינו. יהמו מעיד וחגיגותיך עלינו. כי נשארנו יתומים ואין אב ואין מי יקום בעדנו. ואין לנו על מי להשען כי אם על אבינו שבשמים, ועל זכות וכח הצדיקי אמת, שזכו לשלמות הברית בתכלית השלמות בתכלית המעלה בתכלית הקדושה פרצונך הטוב. ולמענה ולמענם עשה ולא לנו, ותעורר את הצדיקי אמת שימליצו טוב בעדנו, והם ילחמו לפנינו, וימשיכו אור קדשת פניהם הקדושים אלינו. ותגרש מפניהם ומפנינו כל מיני שונאים ומתנגדים אל האמת. ותבניעם ותשפילם עד עפר ותתן בלביהם שישוכו אל האמת, ותנגלה להם האמת בכל מקום שהם, באפן שיזכו גם בן לידע ממעלת וגדלת קדשת הצדיקים האמתיים, ולהתדבק ולהתקרב לדרביהם, ולהתאבק בעפר רגליהם ולשתות בצמא את דבריהם, ולעסק בספריהם הקדושים שהניחו אחריהם ברכה כל הצדיקים האמתיים למען נזכה בלנו לשוב אליך באמת ובלב שלם, פרצונך הטוב. חוס וחננו ורחם עלינו והושיענו, ומלא משאלותינו ברחמים. והסר מעלינו אויב דבר וחרב ורעב ויגון. והסר שמן מלפנינו ומאחרינו:

וְעִזְרָנוּ שְׁנוּכָה לְפָנֵי מָמוֹן בְּשִׁבִיל גְּשִׁית כֹּל מִצְוֶה וּמִצְוֶה. וְלֹא יִהְיֶה שׁוֹם מָמוֹן
 חָשׁוּב אֲצִלָּנוּ נֶגֶד שׁוֹם מִצְוֶה. וְנוֹכַח לְהוֹצִיא מָמוֹן הַרְבֵּה בְּשִׁבִיל כֹּל מִצְוֶה
 וּמִצְוֶה וּבְשִׁבִיל כֹּל דְּבָר וּדְבָר שֶׁהוּא רְצוֹנָךְ הַטּוֹב בְּאֵמֶת וְלֹא נִרְגֵּשׁ בְּלִבֵּנוּ כְּלָל
 הַפֶּסֶד הַמָּמוֹן בְּשִׁבִיל שׁוֹם מִצְוֶה וּדְבָר שֶׁבְקִדְשָׁה שְׁבַע עוֹלָם. וְנִקְנֶה אוֹתָם בְּדָמִים
 יְקָרִים וְנִפְזֵר עֲלֵיהֶם מָמוֹן הַרְבֵּה בְּשִׁמְחָה וְחֵדוּת גְּדוֹלָה וְנוֹכַח לְקַיֵּם מִצְוֹתֶיךָ וּרְצוֹנָךְ
 תְּמִיד בְּגוֹף וּנְפֶשׁ וּמָמוֹן. וְנוֹכַח לְאֵמֶת וְאִמוּנָה שְׁלֵמָה וּלְפָנִים דְּקִדְשָׁה לְאַנְפִּין נְהִירִין
 לְפָנִים שֶׁל שְׁמִחָה, וְיִקְיָם בְּנוּ וּבְזֵרְעֵנוּ מִקְרָא שְׁכָתוּב: "זֶה דוֹר דּוֹרְשָׁיו מִבְּקִשֵׁי פְּנִיךָ
 יַעֲקֹב סֵלָה". וְנוֹכַח לְמִדַּת הַבְּטָחוֹן בְּשִׁלְמוֹת בְּאֵמֶת כְּרְצוֹנָךְ הַטּוֹב כְּמוֹ שְׁכָתוּב:
 "בְּטַחוּ בִּיהוָה עַד־י עַד כִּי בִּיָּה יִהְיֶה צוֹר עוֹלָמִים":

רַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים. וְעִזְרָנוּ שְׁנוּכָה לְהַגִּיעַ לְכָל מַה שֶׁבְּקִשְׁנוּ מִלְּפָנֶיךָ,
 שְׁנוּכָה אֲנִי וְזֵרְעֵי וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְקַדְשֵׁת הַבְּרִית בְּאֵמֶת. וְלִשְׁבֹּר
 תְּאוֹת מָמוֹן לְגַמְרֵי. וְלַהֲרַחֵק וּלְכַבֵּל מִמֶּנּוּ כֹּל מִינֵי עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוֹרָה. וְתִסִּיר
 מִמֶּנּוּ יָגוֹן וְאַנְחָה. וְתוֹכְנוּ בְּלֵנוּ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תְּמִיד וְתַכְבֵּל כֹּל מִינֵי מַחֲלַקַּת מִן
 הָעוֹלָם. וְיִקְיָם מִקְרָא שְׁכָתוּב: "אֲנֹשֵׁי דָמִים וּמְרָמָה לֹא יַחֲצוּ יְמֵיהֶם וְאֲנִי אֲכַסֵּחַ
 בָּךְ". וְנוֹכַח בְּלֵנוּ לְהִיּוֹת בְּכֻלָּל צְדִיקִים אֲמִתִּיִּים שׁוֹמְרֵי הַבְּרִית בְּאֵמֶת, כְּמוֹ שְׁכָתוּב:
 "וְעַמְּךָ בְּלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ נֹצֵר מִטְּעֵי מַעֲשֵׂי יְדֵי לְהַתְּפָאֵר". וְתִמְשֹׁךְ
 עָלֵינוּ וְעַל זֵרְעֵנוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל שֶׁפַּע טוֹבָה וּבְרָכָה וְחַיִּים וְשְׁלוֹם וְשִׁשׁוֹן
 וְשִׁמְחָה, גִּילָה רַגְזָה וְחֵדוּת מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. "אִזֹּר זְרוּעַ לְצְדִיק וּלְיִשְׂרָאֵל לֵב
 שְׁמִחָה. שְׁמַחוּ בִּיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כֹּל יִשְׂרָאֵל לֵב". אֲמֵן נֹצֵחַ סֵלָה וְעַד:

תורה כד

אמרו לה: אמצעותא דעלמא היכא, זקפא לאצבעתה, אמר להו: הכא. אמרו לה: מי יימר. אמר: איתו אשלו ומוזשחו:

לשון רבנו זכרוננו לברכה

א דע, שיש אור, שהוא למעלה מנפשין ורוחין ונשמתין, והוא אור אין-סוף, ואף-על-פי שאין השכל משיג אותו, אף-על-פי-כן רדיפה דמחשבה למרדף אבתרה, ועל ידי הרדיפה, אז השכל משיג אותו בבחינת מטי ולא מטי, כי באמת אי אפשר להשיג אותו, כי הוא למעלה מנפש רוח נשמה:

ב ודע שאי אפשר להשיג אותו אפלו בבחינת מטי ולא מטי, אלא על-ידי עשית המצוות בשמחה, כי על ידי שמחת המצוה נשלים הקדשה, ומעלה החיות והקדשה שבקליפות, בבחינת אחד-עשר סמני הקטרת. כי הקלפות הם בחינת מותרות, והם בחינת עצבות, בבחינת (משלי יד): בכל עצב יהיה

מותר, והם תקפא דדינא, בבחינת (בראשית ו): ויתעצב אל לבו. ועקר השמחה היא בלב, כמו שכתוב (תהלים ד): נתתה שמחה בלבי. ונלות השכינה, שהוא בחינת לב שהוא שמחתן של ישראל, עקר גלותה - כשעצבות, שהם הקלפות, גוברים עליה, בבחינת: ויתעצב אל לבו. וזה הוא כשיצאו ישראל מהגלות, כתיב (ישעיה נח): פי בשמחה תצאו. ובשביל זה, שעל-ידי הקטרת מעלין מהקלפות חיותם, כתיב בהם (משלי כז): קטרת ישמח לב. נמצא כשעושה המצוה בשמחה, אזי מעלה השכינה, שהיא המצוה, שהיא שמחת הלב, מבין הקלפות. וזהו בחינת מלכות דעשיה העולה מן הקלפות:

ג וכלשאדם עושה איזה מצוה, יש פח בהמצוה לילך ולעורר כל העולמות לעבודת השם יתברך, בבחינת (שמות ו): בנערנו ובזקנינו נלך, בצאננו ובבקרנו נלך. וזה בחינת מלכות מליש נצח הוד יסוד, שהם פלי ההליכה. וזה בחינת

(מח): שְׁכַל אֶת יָדָיו, וּבִבְחִינַת (שמות טו):
מִקְדָּשׁ ה' פִּוֹנְנוּ יָדָיךָ. וְזֶה בְּחִינַת
חֶסֶד גְּבוּרָה תִּפְאָרֶת שְׁמֵלְבִישֵׁינָא אֶת
חֲכָמָה בִּינָה דְעֵת:

ו **וְצָרִיךְ** לְהַמְשִׁיךְ אֲמוּנָה לְתוֹךְ
בְּרַכַּת הַשְּׁכָל, פִּי אֵין
לְסַמֵּךְ עַל הַשְּׁכָל בְּעֲצוּמוֹ, פִּי־דוּעַ. וְזֶה
בְּחִינַת (משלי כח): אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב
בְּרֻכּוֹת, וּבְחִינַת (שמות יז): וַיְהִי יָדָיו
אֲמוּנָה, וּבְחִינַת (שמואל א כד): וְקָמָה
בְּיַדךָ מַמְלַכֶּת יִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ שִׁמְשִׁיךְ
אֲמוּנָה לְתוֹךְ בְּרַכַּת הַיָּדִים. וְזֶהוּ
בְּחִינַת (שמואל א ב): וּבִגְנִיתִי לוֹ בֵּית
נְאֻמָּן, וְזֶה בְּחִינַת (תהלים פט): אֲמוּנֹתֶיךָ
בִּקְהַל קְדוֹשִׁים; קִדְּשׁ זֶה בְּחִינַת
מַחִין. וְזֶה בְּחִינַת: מַלְכוּת דִּיצִירָה
נַעֲשֶׂה מִמֶּנָּה חֲכָמָה בִּינָה דְעֵת
דְעֵשִׂיָה:

ז **וּבְפִנְיָמִיּוֹת** בְּרַכָּאן, שֶׁהוּא דְקוֹת
הַבְּרַכָּאן, נִתְבָּרַךְ
מֵהֶם הַמְּסֻדָּר וְהַמְּיָשֵׁב אֶת הַשְּׁכָל,
שֶׁהֵיא בְּחִינַת פֶּתַר, בְּחִינַת (בראשית כו):
וְאָהִיָּה עִמָּךְ וְאַבְרָכְךָ, פֶּתַר הוּא לְשׁוֹן
הַמִּתְנַחֵ, כְּמוֹ שֶׁפְתוּב (אייוב לו): פֶּתַר לִי
זְעִיר, כִּי כִשְׁשׁוֹאֲלִין אֶת הָאָדָם אֵיזְהוּ
שְׁכָל, אוֹמֵר: הַמִּתֵּן עַד שְׁאֲתִישֵׁב, וְגַם
שֵׁם צָרִיךְ אֲמוּנָה, בְּבְחִינַת אֲמוּן
מִפְּלֵא⁽⁸⁾. וְזֶה בְּחִינַת שְׁמֵפִנְיָמִיּוֹת
חֶסֶד גְּבוּרָה תִּפְאָרֶת, וּמִפְּנִימִיּוֹת

(תהלים לו): תוֹרַת אֱלֹקֵינוּ בְּלָבוֹ לֹא
תִמְעַד אֲשׁוּרֵינוּ, שֶׁהֵיא הוֹלְכַת לְעוֹרֵר.
וְזֶה בְּחִינַת (שם סח): הַלִּיכּוֹת אֵלַי מִלְכֵי
בְּקִדְּשׁ - כְּשִׁמְעֵלִין מַלְכוּת לְתוֹךְ
הַקְּדֻשָּׁה, הֵיא מְלַבֶּשֶׁת אֶת הַלִּיכּוֹת
אֵלַי, אֶת נֶצַח הוֹד יְסוּד, לִילָךְ
וּלְעוֹרֵר כָּל הַדְּבָרִים לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יְתַבָּרַךְ:

ד **וְעַל-יָדָי** הַהֲתַעוֹרְרוֹת, הֵינּוּ עַל-
יָדֵי הַלִּיכָה, נִמְשָׁךְ
בְּרַכָּה לְכָל הָעוֹלָמוֹת. וְזֶה בְּחִינַת:
נֶצַח הוֹד יְסוּד מְלַבֶּשֶׁת אֶת חֶסֶד
גְּבוּרָה תִּפְאָרֶת, שֶׁהֵם הַיָּדִים, שְׁמֵשֵׁם
כָּל הַבְּרֻכּוֹת. וְזֶה בְּחִינַת (בראשית לו):
וַיְבָרַךְ ה' אֶתךָ לְרַגְלֵיךָ. נִמְצָא שְׁעוֹלִין
הַרְגֵלִין בְּבְחִינַת יָדִים, בְּבְחִינַת (שופטים
ד): וַתִּלָּךְ יָד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַלּוֹךְ וְקָשָׁה.
וְעַקֵּר הַבְּרֻכּוֹת מִיָּדִים, בְּבְחִינַת (ויקרא
ט): וַיִּשָּׂא אֶהָרֹן אֶת יָדוֹ אֶל הָעָם
וַיְבָרְכֵם, וְכִמוֹ שֶׁפְתוּב (בראשית מט):
מִיָּדֵי אַבִּיר יַעֲקֹב, מִשֵּׁם רַעָה אֲבָן
יִשְׂרָאֵל:

ה **וְעַקֵּר** הַבְּרַכָּה שְׁנִשְׁפָּעִין מֵהַיָּדִים,
הֵם שְׁכָל. וּכְשֶׁבָאִים לְמִטָּה,
נַעֲשִׂים לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי רְצוֹנוֹ,
כְּמוֹ שֶׁפְתוּב (תהלים קמח): פוֹתַח אֶת
יָדֶיךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן. בְּכֵן מִי
שֶׁהוּא בְּעַל נַפְשׁ, צָרִיךְ לְכַוֵּן רְצוֹנוֹ,
שִׁמְשִׁיךְ בְּרַכַּת שְׁכָל, בְּבְחִינַת (בראשית

מלכות דיצירה, נעשה פתר דעשיה. וכן עולין העולמות עד למעלה, עד אצילות למעלה למעלה. וזה (יחזקאל ב): ברוך פבד ה' ממקומו. ברוך, זה בחינת ידים; פבד ה', זה בחינת אמונה; ממקומו, זה בחינת פתר:

ח **וכשעושה** ומתקן את המישוב והמסדר, שהוא

הפּתּר, פּראוי, והמחין רוּדפין להשיג האור אין־סוף, והפּתּר מעכב את השכל פּדי לישב את השכל, ועל־ידי הרדיפה והמעכב, אזי מכה המחין בהמישוב והמסדר, ונעשין היכלין לאור אין־סוף. ואף־על־פי־כן לא ידיע ולא אתידע, כמובא בזהר פּרשת נח (דף טח): ומגו האי פּריסא ברדיפה דהאי מחשבה, מטי ולא מטי. ופּריסא, זה המסדר והמישוב, שהוא בחינת פּתּר, שהוא פּרוס בין הנאצלים לבין המאציל, ואתעבידו תשע היכלין, דלאו אנון נהורין, ולא רוחין, ולא נשמתין, ולית מאן דקימא בהו, ולא מתדבקין, ולא מתידעין. ודע, שזה תכלית הידיעה, כי תכלית הידיעה - דלא ידע. וזה בחינת (ישעיה נח): והשביע בצחצחות נפשה; כי אורות אלו, הם הצחצחות, שהם למעלה מהספירות^(א), אשרי מי שזוכה שירדף מחשבתו להשיג

השגות אלו, אף־על־פי שאין יכלת ביד השכל להשיג אותם, כי לא מתדבקין ולא ידיעין; ותשעה היכלין אלו, נעשין על־ידי הבטישה, שמיבטשין המחין בפּתּר בשעת רדיפה. והמחין הם תלת, וכל אחד פּלול מתלת, פי נכללין בשעת רדיפה. ושלש פעמים שלש, הם תשעה, וזהו תשעה היכלין: [זה הענין עמק עמק מי ימצאנו, כמובן למשפיל, וכאשר רמז לי רבנו זכרוננו לברכה בעצמו גדל עמקות הסוד הנורא הזה שמוגיע למעלה למעלה וכו', וכמבאר בהתורה הזאת למעין, וההכרח לבאר הדבר קצת. והוא: פי הפּתּר הוא המישוב והמסדר את המחין, דהינו הכח שיש בהשכל של אדם לישב ולסדר את המח וחדעת לבל יהרס לצאת חוץ מן הגבול, זה הכח הוא בחינת פּתּר פּנ"ל. וזה הכח הוא כמו מחצה המפסקת בין המחין ובין האור אין־סוף, פי זה הכח שהוא המישוב והמסדר, הוא מעכב את המחין בעת מרוצתם ורדיפתם לבל יהרסו לעלות אל ה' למעלה ממחצתם, פי המחין רוּדפין להשיג האור אין־סוף, וזה הכח הנ"ל של השכל שהוא המישוב והמסדר, שהוא בחינת פּתּר - הוא

(ב) עיין פרדס רמונים שער הצחצחות.

עומד בפניהם כמו מחצה, ומעבב אותם מרדיפתם כנ"ל. ועל־ידי הרדיפה והמעבב, הינו על־ידי הרדיפה שהמחין רודפין להשיג אור האין־סוף, ועל־ידי כח המעבב, שהוא כח המישוב והמסדר, בחינת כתר כנ"ל, על־ידי שני בחינות אלו, על־ידיזה מבטשין ומפין המחין בבחינת המחצה הנ"ל שהוא המישוב והמסדר, ועל־ידיזה נעשין היכלין לאור אין סוף, דהינו שנעשין בחינת פלים והיכלות ברוחניות עליון, להשיג על ידם בבחינת מטי ולא מטי, אור האין־סוף ברוך הוא. כי אם לא היה המעבב הנ"ל כלל, ולא היה מי שיעבב את המחין מרדיפתם ומרוצתם, היו מתבטלין המחין לגמרי. כי היה האדם מתבטל במציאות, כי אור האין־סוף אי אפשר להשיג. אך על־ידי שני הבחינות, שהם הרדיפה והמעבב, על־ידיזה נעשין בחינת מחצות והיכלין הנ"ל, שעל ידם משיגים אור האין סוף רק בבחינת מטי ולא מטי. ופרוש "מטי ולא מטי" ידוע למבינים, דהינו שמגיע ואינו מגיע, שרודף ומגיע להשיג ואף־על־פיכן אינו מגיע ומשיג, שזה נעשה על־ידי הרדיפה והמעבב כנ"ל. ואף־על־פי שנעשין אלו ההיכלין הנ"ל, אף־על־

פי־כן לא ידע ולא אתידע, ולית מאן דקימא בהו, ולא מתדבקין ולא ידעין וכו' כנ"ל. כי אי אפשר לציר בשכל השגות אלו ההיכלות הנ"ל, כי הם למעלה מנפשין רוחין ונשמתין, למעלה מכל השכליות, כי הם למעלה מהספירות וכו'. כמבאר לעיל בלשון רבנו ז"ל, עין שם היטב ותבין, שלא הוספתי שום דבר כלל, כי בכלל דבריו דברי, רק חזרתי ובארתי הדברים קצת לגדל עצם עמקותם עד אין־סוף. ובשביל זה נעשין תשעה היכלין דיקא, כי המחין הם שלש, ומחמת רדיפתם והפאתם בהמעבב הנ"ל הם נכללין זה בזה, ונעשה כל אחד כלול משלש, ושלש פעמים שלש הם תשעה, וזהו בחינת תשעה היכלין הנ"ל: אשרי מי שיזכה לילך ולעלות בדרך הקדש הנאמר בהתורה הזאת, עד שיזכה להשגות אלו:]

וזה ששאלו סבי דבי אתונא:
אמצעותא דעלמא היכא.
זקפא אצבעתא, אמר הכא. אמרו
לה: מי יימר, אמר להו: איתו
אשלי ומוזשחו. ששאלו אותו: איך
משיגין אור אין סוף, שהוא אמצעא
דעלמא, שממנו הכל שואבין חיות
ושפע. זקפא אצבעתא, זה בחינת
ברכות כנ"ל, בחינת: וישא אהרן את

הִינוּ עַל יְדֵיכֶם וְעַל פְּרַחְכֶם יִתְבַּטְּלוּ
הַקְּלָפוֹת, כִּי אַתֶּם בְּעֶצְמְכֶם תְּבִיאוּ
אֶת בֵּית־יִשְׂרָאֵל מִהַגְּלוּת, הַנִּקְרָאִים
אֲשֶׁלִי, הִינוּ חָבֵל נֶחֱלָתוֹ. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(ישעיה סו): וְהִבִּיאוּ אֶת אַחֵיכֶם בֵּית
יִשְׂרָאֵל, שֶׁכֵּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהַעֲכוּ"ם
יָבִיאוּ בְיָדָם אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל
מִהַגְּלוּת, עַל־יְדֵי רַבּוּי הַשְּׂמֵחָה
שִׁיְהִיָּה בְּעַת הַזֹּאת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(תהלים קכו): אֲזַי יֹאמְרוּ בְּגוֹיִם הַגְּדִיל ה'
לַעֲשׂוֹת עִם אֱלֹה וְכוּ', הֵינּוּ שְׂמֵחִים.
וְעַל־יְדֵי הַשְּׂמֵחָה יִתְבַּטְּלוּ הַקְּלָפוֹת,
בְּבַחֲיִנַת (שמואל ב ח): וַיִּמְדָּם בְּחָבֵל
הַשֶּׁכֶב אוֹתָם אֶרְצָה (ג). וְזֶה: מוֹשָׁחוּ,
הִינוּ הַמְּדִידָה לְכָלוֹת אוֹתָם:

יָדוּ וַיְבָרְכֶם כִּנ"ל. הִינוּ שְׂעַל־יְדֵי
הַבְּרָכוֹת מְבֻטְשִׁין הַמַּחִין בְּכַתֵּר,
וְנִעְשִׂין הִיכְלִין כִּנ"ל. וְאָמְרוּ לֵה מִי
יִימַר - מִי הוּא זֶה שִׁיכְנַס בְּהִיכְלֵי
הַתְּמוּרוֹת, לְמָקוֹם הַקְּלָפוֹת,
לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם הַקְּדֻשָּׁה בְּבַחֲיִנַת
קִטְרֵת כִּנ"ל, וְשְׂעַל־יְדֵי עֲלִיתוֹ
יִתְעַלֶּה הַבְּרָכוֹת כִּנ"ל. וְזֶה מִי יִימַר,
לְשׁוֹן תְּמוּרָה, לְשׁוֹן (ויקרא כז): אִם הִמַּר
יִמְרֹנּוּ, וְהִשִּׁיב לָהֶם: אֵיתוּ אֲשֶׁלִי
וּמוֹשָׁחוּ, הִינוּ עַקֵּר עֲלִית הַקְּדֻשָּׁה -
עַל־יְדֵי הַשְּׂמֵחָה. וְלַעֲתִיד בְּצֵאת
יִשְׂרָאֵל מִהַגְּלוּת בְּשְׂמֵחָה, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב: כִּי בְשְׂמֵחָה תֵצֵאוּ, וְאֲזַי יִכְלוּ
הַקְּלָפוֹת לְגַמְרֵי. וְזֶה: אֵיתוּ אֲשֶׁלִי,

תפילה כד

אֲשֶׁרִינּוּ מִה טוֹב חֲלַקְנוּ וּמִה נָעִים גּוֹרְלָנוּ, וּמִה יָפָה יְרוּשָׁתָנוּ. אֲשֶׁרִינּוּ שְׂזוּכֵינוּ
בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים וּבְחַסְדֵיךָ הַיְקָרִים לְקַבֵּל תוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה. וְלָקִים מִצְוֹתֶיךָ
הַיְקָרוֹת "הַנְּחַמְדִים מִזֶּהָב וּמִפָּז רָב". וּבְכֵן בְּאֵתִי לְשַׁחַר פְּנֵיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתַי. שֶׁתְּחַנְּנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים וּבְחַסְדֵיךָ הַגְּדוֹלִים, וְתוֹכְנֵנו שְׁנַעֲשֶׂה כָּל הַמִּצְוֹת
בְּשְׂמֵחָה גְדוֹלָה וְעִצּוּמָה מְאֹד. כְּאֲשֶׁר רָאוּי לְשִׂמְחָה וְלִשְׂוֹשׁ וְלִגְלוֹל כִּי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
כָּכֵל עַת שְׂאֲנוּ זוֹכִים לָקִים וְלַעֲשׂוֹת אֵיזָה מִצְוָה, אֲשֶׁר כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה הִיא
אֲחֻדוּתְךָ, וְאֲנוּ זוֹכִים לְהִתְרַבֵּק כִּי וּלְהַפְּלֵל כִּי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יְדֵי עֲשִׂית כָּל מִצְוָה

ומצוה. מה רב טובך אשר עשית עמי אשר זפיתני להיות מזרע ישראל ולא עשני גוי. ואתה מקים מעפר דל, מאשפות תרים אביון פמוני. ואתה מזכה אותי בכל יום ובכל עת לעשות מצות תיקרות והחביבות. עזרני ברחמיך הרבים שימשוך עלינו שמחה גדולה ממי שהשמחה במעונו, שנופה לשמח מאד באמת בעת שאנו זוכים לעשות מצוה, עד שנופה תמיד לעשות מצוות רבות בכל יום יום בשמחה גדולה וחדוה רבה ועצומה מאד. ותגן עלינו ברחמיך הרבים ובחסדיך העצומים, ותשמרני ותצילני מעצבות ומרה שחורה, שלא יעלה ולא יבא ולא יגיע ללבי שום עצבות ומרה שחורה כלל. והסר ממני יגון ואנחה ברחמיך הרבים, ותהיה בעזרי ותושיעני ותזכני לפרש שיחתי לפנך בכל יום יום. ואת כל אשר עם לבבי אשיחה לפנך, ואזכה להתודות בכל יום על כל חטאתי ועונותי ופשעי שחטאתי ופשעויותי ופשעתי לפנך. ולשוב עליהם באמת בכל לב ונפש בתשובה שלמה. ולבקש ולהתגן מלפנך מחילה וסליחה וכפרה בלב גשפר ונדבה באמת פרצונך הטוב, ולקבל עלי קבלה חזקה ונכונה באמת שלא אחטא עוד, ולא אשוב לאולתי. "אם און פעלתי לא אוסיר". ואתה תעזרר חסדיך ותמלא עלי רחמים. ותמחל ותסלח לי על כל חטאי ועונותי ופשעי. ותסיר העצבות והדאגות והמרה שחורה ממני. ותעזרני לבוא אחר כך לשמחה גדולה ועצומה באמת, באפן שאזכה להיות בשמחה גדולה תמיד, ובפרט בשעת עסק התורה והתפלה. ובשעת עשית כל מצוה ומצוה אזה שלא יעלה על לבי שום עצבות ודאגה משום חטא ועון, מפל שכן שלא יעלה על לבי שום דאגה ועצבות מעסקי פרנסה ועניני עולם הזה חס ושלום. רק אסלק אז מדעתי ואשפח אז לגמרי כל מה שעבר עלי עד אותה השעה שאני זוכה לעסק בתורתך ולעשות איזה מצוה. ואזכה להמשיך עלי שמחה שלמה בשעת עשית כל מצוה. "שוש אשיש ביהוה, תגל נפשי באלהי". עד שאזכה לעשות כל מצוה ומצוה וכל דבר שהוא רצונך, בשמחה שלמה וחדוה רבה באמת פרצונך הטוב. עד שאזכה עלי ידי עשית המצות בשמחה. לברר ולהעלות כל ניצוצות הקדשה שנפלו בין הקלפות על ידי, עלי ידי עונותי ופשעי המרבים. שחטאתי לפנך בין בגלגול זה בין בגלגול אחר, לברר פלם על ידי שמחת המצוה בסוד אחד עשר סממני הקמרת. ונופה להוציא כל החיות מן הקלפות עד שיתבטלו כלם לגמרי, ויהיו כאין וכאפס. ונופה להעלות כל ניצוצות הקדשה לשרשם, להשלים על ידם קומת השכינה. ותרחם עלינו, ותהיה בעזרנו, שנופה להעלות השכינה מהגלות על ידי עשית המצות בשמחה גדולה. ויתגלה מלכותך

על כל פאי עולם. ויקבלו כלם את עול מלכותך, ותמלך עליהם מהרה לעולם ועד.

ובכן תרחם עלינו, אבינו מלכנו, ותמשיך עלינו קדשה וטהרה. ותתן פח וגבורה בכל מצוה ומצוה שאנו זוכין לעשות שתתעורר המצוה ותלך בכל העולמות כלם. ותעורר את כלם לעבודתך וליראתך, עד שיתעוררו כל העולמות כלם וכל אשר בהם לעבודתך באמת, דומם צומח חי מדבר, אש רוח מים עפר, מן הארץ אשר בלבנון עד האזוב אשר בקיר, משלשול קטן שפים עד קרני ראמים, "מלכי ארץ וכל לאמים שרים וכל שופטי ארץ", גדולים וקטנים, בנים ובנות, זקנים ונגעים, "הארץ וכל אשר עליה הימים וכל אשר בהם" השמים ושמי השמים וכל צבאם, עולם העשיה והיצירה והבריאה והאצילות וכל אשר בהם, שפלים וגדלים מלאכים זיקים חשמלים שרפים ואופנים וחיות הקדש, מן תכלית נקדת המרפז של עולם העשיה, עד ראשית נקדת הבריאה שהוא תחלת האצילות. בכלם תלך המצוה שאנו זוכין לעשות בכל עת, ותעורר ותקיץ כלם לעבודתך באמת. וישובו כל העולמות וכל אשר בהם אליך באמת. ועל ידי זה יתעורר ברכה בכל העולמות כלם. ותקים מקרא שפתוב: "פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון". ותשפיע ברחמיך הרבים. ותמשיך שפע טובה וברכה בכל העולמות כלם. וימינד תסעדי, ותסיעני מן השמים ותתן בלבי שאכון את לבי ודעתי ורצוני להמשיך עלי ברכת שכל מאתך, שתשפיע עלי קדשתך ותחנני מאתך דעה בינה והשכל, ותזכני לגרש ולבטל ממני כל מיני שטותים ובלבולים וערבות הדעת. רק אופה ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים לשכל הקדוש ודעת שלם וקדשה, כרצונך הטוב. ותעזרני ברחמיך הרבים שאופה לאמונה שלמה באמת, שלא אסמך על שכלי בלל. ואפלו בעת שתסיעני ברחמיך, ותשפיע עלי שכל שלם ודעת נכון וקדשה באמת, לא אסמך על השכל לבד, רק אופה תמיד להמשיך אמונה לתוך ברכת השכל. וכל מה שאופה להוסיף חכמה ושכל, אופה להוסיף אמונה. ועקר תבונת שכלי יהיה להאמין בך באמונה שלמה ואוסיף להתחזק בכל פעם באמונה חזקה ביותר. ואופה תמיד להאמין בך ובמצותיך הקדושים ובצדיקיך האמתיים באמונה שלמה באמת בפשיטות ובתמימות:

ובכן תרחם עלינו ברחמים רבים ברחמים גדולים. ותזכני לישוב ולסדר את דעתי היטב. ותשפיע עלי קדשה וטהרה ושפע עליונה מכתר עליון, למען אופה על ידי זה להמשיך עלי פח המסדר והמישב את המחזן וקדשה. ואופה תמיד

לשוב הדעת היטב באמת ובאמונה שלמה, בקדושה ובטהרה פרצונך הטוב. מלא רחמים, קומה בעזרתי והושיעני שלא תרדף מחשבתי חס ושלום אחר תאות והרהורים ומחשבות זרות וחכמות חיצוניות, רק אֶזְכֶּה לֵאחֹז אֶת חֲכַמְתִּי וּבִינְתִי וְדַעְתִּי לְבָלִי לְהַנִּיחַ אֶת הַמַּחַשְׁבֵּי כֻלָּם שׁוּם מִחֲשֵׁבֶה חִיצוֹנָה כֻּלָּל, וְיִהְיֶה מוֹחִי נְקִי וְנֶדְחַ בְּקִדְשָׁה וְטָהְרָה תְּמִיד. וְתַעֲזֹרְנִי שְׂאֻפָה לְעֲלוֹת תְּמִיד מִמַּעַלָּה לְמַעַלָּה וּמִדְּרָגָא לְדְרָגָא עַל יְדֵי עֲשִׂית מְצוֹתֶיךָ הַקְּדוּשִׁים בְּשִׂמְחָה, עַד שְׂאֻפָה שֶׁתִּרְדֹּף מִחֲשַׁבְתִּי תְּמִיד לְהַשִּׁיג אוֹתְךָ בְּקִדְשָׁה וּבְטָהְרָה וּבִישׁוּב הַדַּעַת בְּאִמַּת וּבְאִמוּנָה שְׁלֵמָה. וְתַעֲשֶׂה עִמִּי נִפְלְאוֹת, פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת. וְתוֹשִׁיעֵנִי וְתוֹצִיֵנִי שֶׁתִּרְדֹּף מִחֲשַׁבְתִּי תְּמִיד לְהַשִּׁיג הָאוֹר הָאֵין סוֹף שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מִנְּפִשֵׁין רוּחִין וְנִשְׁמָתִין. וְתִשְׁבְּעַ בְּצַחְצוּחֹת נִפְשִׁי. "אֲחַת שְׂאֵלְתִי מֵאֵת יְהוָה אֲתָה אֲבַקֵּשׁ שְׁבַתִּי בְּבֵית יְהוָה כֹּל יְמֵי חַיֵּי לַחַוּוֹת בְּנַעַם יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוֹ". וְתִמְשִׁיךְ עָלַי אוֹר קִדְשֶׁת כֹּחַ הַמְּסֻדֵר וְהַמְּיֻשָּׁב אֶת הַמַּחְזִין שֶׁהוּא פֶתֶר עֲלִיּוֹן. וְאֶזְכֶּה עַל יְדֵי זֶה לְבָלִי לְצַאת חוּץ מִן הַגְּבוּל חַס וְשְׁלוֹם. רַק אֶזְכֶּה שֶׁתִּרְדֹּף מִחֲשַׁבְתִּי לְהַשִּׁיג אוֹר הָאֵין סוֹף "בְּרִצּוֹא וְשׁוֹב" בְּבַחֲנִית: "מִטִּי וְלֹא מִטִּי" בְּבַחֲנִית: "רְדִיפָה וּמַעֲכַב" עַל-יְדֵי כֹחַ הַמְּסֻדֵר וְהַמְּיֻשָּׁב אֶת הַמַּחְזִין בְּאִמַּת וּבְאִמוּנָה שְׁלֵמָה. עַד שְׂאֻפָה שְׁיַעֲלֶה וְיִכְלַל שְׁכָלִי בְּתוֹךְ "תִּשְׁעָה הִיכָלִין עֲלֵאֵין דְּלָאוֹ אֲנִין נְהוּרִין וְלֹא רוּחִין וְלֹא נִשְׁמָתִין וְלִית מָאן דְּקִימָא בְּהוּ וְלֹא מִתְדַבְּקִין וְלֹא מִתְדַעִין". כִּי אֲתָה יְהוָה לְבַד יַדְעַת עֲצֵם רְדִיפַת הַשְׁתוֹקְקוֹת נִפְשִׁי וְרוּחִי וְנִשְׁמָתִי בְּשִׁרְשָׁם הָעֲלִיּוֹן לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת אֱלוֹ, אֲשֶׁר לְכַד נּוֹצְרִתִי. "צְמֵאָה נִפְשִׁי לְאַלְהִים לְאֵל חַי מִתִּי אָבֹא וְאַרְאָה פְּנֵי אֱלֹהִים. מַה יְדִידוֹת מִשְׁפָּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת. נִכְסְפָה וְגַם כִּלְתָהּ נִפְשִׁי לְחַצְרוֹת יְהוָה לְבִי וּבִשְׂרִי יִרְנְנוּ אֵל אֵל חַי". אָבֵל עֲזוֹנֹתֵי הַטּוֹ אֱלֹהִי, וְחַטָּאתֵי הַסְּתִירוֹ פְּגַד מִמֶּנִּי. כִּי מִחֲשַׁבְתִּי הִיְתָה רוֹדֶפֶת אַחֵר תַּאֲוֹת רְעוֹת וְהַרְהוּרִים רְעִים וּמִחֲשַׁבּוֹת חִיצוֹנִיּוֹת. עַד שֶׁפָּנַמְתִּי בְּכָל חֲדָרֵי הַשְּׁכָל וּבְכָל גְּתִיבוֹת וּשְׁבִילֵי הַדַּעַת, עַד שֶׁהִחַרְבְּתִי אֶת בֵּית הַחֲכָמָה, וּפְרַצְתִּי גְדְרֵי הַתְּבוּנָה, וְהִרְסִיתִי אֶת הִיכָלֵי הַדַּעַת. וּפָנַמְתִּי הַרְבֵּה בְּחֲכָמָה וּבִינָה וְדַעַת וּבִפְחַ הַמַּעֲכָב וְהַמְּסֻדֵר וְהַמְּיֻשָּׁב אֶת הַשְּׁכָל שֶׁהוּא פֶתֶר עֲלִיּוֹן, כֻּלָּם פָּנַמְתִּי הַרְבֵּה מְאֹד עַל יְדֵי חַטָּאי וְעֲזוֹנֹתֵי וּפְשָׁעֵי הַמְּרִבִּים. שְׁחַטָּאתִי וּשְׁעוּיֹתֵי וּשְׁפִשְׁעוּתֵי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי.

עַל כֵּן הִנְנִי מְפִיל תְּחַנְתִּי לְפָנֶיךָ. אֲדוֹן הַרְחָמִים וְהַפְּלִיחוֹת. שְׁתַּמְחַל וְתִסְלַח וְתִכַּפֵּר לִי עַל כָּל חַטָּאי וְעֲזוֹנֹתֵי וּפְשָׁעֵי הַמְּרִבִּים. וְתַעֲשֶׂה עִמִּי כַגְּדֹל נִפְלְאוֹתֶיךָ הַנּוֹרָאוֹת, וְתוֹצִיאֵנִי וְתַעֲלֵנִי מִמְּצוּלוֹת יָם. וְתִשׁוּב וְתִתְקַן אֶת שְׁכָלִי.

ותרחם עלי ותצילני מעתה מפל מיני מחשבות חיצוניות ומפל מיני הרהורים רעים ומפל מיני רדיפת המחשבה אחר תאות ועסקי העולם הזה חס ושלום. ותטהרני ותקדשני בקדשותך העליונה. ותסיר ממני יגון ואנחה ותבטל העצבות ממני בבטול גמור. ותזכני לשמחה שלמה, שאזכה לעשות מצוותיך בשמחה רבה וחדרה גדולה ועצומה. ותשוב ותבנה חרבותי. ותחזר ותבנה היכלי שכלי על מכוני, וארמוני דעתי על משפטי ישב בקדשה ובטהרה גדולה, באמת ובאמונה שלמה:

ואזכה לעלות חיש קל מהרה ממעלה למעלה ומדרגא לדרגא. עד שאזכה ברחמיך לתשעה היכלין עלאין האלו שהזכרתי לפניך, ואזכה גם בעולם הזה לדעת ולהכיר אותך באמת. ואזכה לעלות לכל המדרגות העליונות של הקדשה, עד תכלית מדרגה העליונה. כל מה שאפשר לאיש ישראל לעלות ולהשיג בעולם הזה, אשר לכך ירדה הנשמה בזה העולם מרום המעלות, כדי שתזכה עלידי מעשיה הטובים לשוב ולעלות למקור חצבה, למעלה למעלה, ביתר שאת ויתר עז:

חום וחמל עלי, ברחמי האב על הבן, וזכני לטובך הגדול באמת. כי אתה טוב ומטיב לכל. ואתה חפץ לחטיב לבריותיך. ולגלות להם אלהותך. אשר זאת היא תכלית הטובה שפכל הטובות. חום וחנני, ותן בלבי, ועזרני לשוב אליך באמת, באפן שאזכה לשבע מטובך האמתי, שאזכה לדעת ולהכיר אותך באמת. ורדיפת מחשבותי תהיה תמיד לחשיג אור האין סוף, בקדשה ובטהרה גדולה, באמת ובאמונה שלמה, בתכלית מדרגה העליונה דקדשה שפכל המדרגות. ותעורר רחמיך עלינו, ותמהר ותחיש לנאלנו גאלת עולם. ותשוב ותבנה חרבותינו והריסותינו, ותבנה בית קדשנו ותפארתנו. ותחזר ותבנה ותתקן כל הבנינים וההיכלות של הקדשה בגשמיות וברוחניות. ותמשיד עלינו שמחה גדולה תמיד. ותקים ותעלה את השכינה מגלותה מבין הקלפות והסטרא אחרא. ותוציא כל הניצוצות הקדושים מביניהם. ותשפיל ותכניע ותכלה ותבטל כל הקלפות וסטרין אחרנין. בלם יכרעו ויפלו ולכבוד שמך יקר יתנו. ונזכה לצאת מהרה מן הגלות בשמחה גדולה. מגלות הגשמי ומגלות הרוחני. וכל העפויים יתבטלו אל ישראל, ויכירו כלם מעלת וקדשת עמך ישראל הקדושים אשר בהם בחרת. ויקים מקרא שפתוב: "והביאו את כל אחיכם מפל הגוים מנחה ליהוה בפסחים וברכב ובצפים ובכפרדים ובכפררות על הר קדשי ירושלים אמר יהוה. כאשר יביאו בני ישראל את המנחה בכלי טהור בית יהוה". ותתגדל השמחה בכל העולם, כמו שפתוב:

"אז יאמרו בגוים הגדיל יהוה לעשות עם אלה, הגדיל יהוה לעשות עמנו היינו שמחים". ויקים מקרא שפתוב: "כי בשמחה תצאו ובשלום תוכלון, ההרים והגבעות יפצחו לפניכם רנה, וכל עצי השדה ימחאו כף" ונאמר: "כי נחם יהוה ציון נחם כל חרבותיה וישם מדברה פערן וערבתה כגן יהוה ששון ושמחה ימצא בה תודה וקול זמרה":

תורה כה

השכל; וכשנמשך אחר המדמה, זה בחינת שרירות לב, שהוא הולך אחר המדמה שבלב, וכשיוצא משרירות הלב, ומשבר לבו האבן - זה בחינת שמיר, שעל ידו נכנע האבן, ואינו הולך אחר תאוות המדמיות, והולך אחר השכל. וכל זמן שלא הוציא שכלו אל הפעל שלא השתמש בשכלו עדין - אז אצלו השכל בכה, אף-על-פי שפבר שבר המדמה, אז נתקומם תכונת שכלו. כי כשזה קם, זה נופל (כמובא ברשי ריש פרשת תולדות), אבל השכל עדין בכה. ואחר-כך כשחוקר בשכלו ומשתמש בו, אזי השכל בפעל. וזה בחינת נפת צופים, בבחינת (שה"ש ד): נפת תטפנה שפתותיך - שהוציא מתיקות שכלו מלח אל הפעל. וזה: שפתותיך,

לשון רבנו זכרוננו לברכה

אמרו לה: אחוי לן מנא דלא שוין לחבלא. איתי בודיא. פשטוהו, ולא הוי עיל לתרעא. אמר להו, איתו מרא, סתרו. הינו מנא דלא שוין לחבלא:

רש"י:

אחוי לן מנא דלא שוין לחבלא. הראנו כלי שאינו שווה ההפסד שהוא מפסיד: בודיא. מחצלת: לא עיל בתרעא. שהיה ארך ורחב יותר מן הפתח: איתו מרא וסתרו. בנין הפתח והכפל עד שיכנס:

משחרב בית-המקדש בטל השמיר ונפת צופים ואמנה:

(משנה סוטה מח)

א כי צריך כל אדם להוציא את עצמו מהמדמה, ולעלות אל

הוא בחינת מוציא מכח אל הפעל, שהוא בחינת הדבור. **ואחר כך** כשמשגיג בשכלו כל מה שיש ביד אנושי להשיג, אז שכלו שב שכל הנקנה, כמו שכתבו המחברים, שיש שכל בכח, ושכל הפעל, ושכל הנקנה. ועקר קיומו של אדם לאחר מיתתו, אינו אלא שכל הנקנה, וזה השארותיו לאחר המיתה. וזה בחינת אמנה, כי אמנה - לשון קיום דבר, כי שכל הנקנה, הוא קיום של אדם לאחר מותו. ושכל הנקנה נקרא, מה שאדם יודע הרבה דברים בידיעה אחת, כי קדם צריך לידע הרבה הקדמות קדם שידע איזהו דבר, ואחר כך כשמשגיג את הדבר משליך הקדמותיו, ויודע את הדבר בידיעה אחת. ועקר המעין החכמה מן המקדש יצא, כי שם היו מקריבין הקרבנות, שהם הפנימיות וכח הדמיון. כמו שפתוב (תהלים נא): זבחי אלקים רוח נשברה - ששבירת הדמיון הם הקרבנות. ובשביל זה אמרו חכמינו זכרונם לברכה: כשחרב בית המקדש בטל השמיר וכו'. וכשיבנה בית המקדש, אז יתקיים (ויאל ד): ומעין מן המקדש יצא:

הוא בחינת מוציא מכח אל הפעל, שהוא בחינת הדבור. **ואחר כך** כשמשגיג בשכלו כל מה שיש ביד אנושי להשיג, אז שכלו שב שכל הנקנה, כמו שכתבו המחברים, שיש שכל בכח, ושכל הפעל, ושכל הנקנה. ועקר קיומו של אדם לאחר מיתתו, אינו אלא שכל הנקנה, וזה השארותיו לאחר המיתה. וזה בחינת אמנה, כי אמנה - לשון קיום דבר, כי שכל הנקנה, הוא קיום של אדם לאחר מותו. ושכל הנקנה נקרא, מה שאדם יודע הרבה דברים בידיעה אחת, כי קדם צריך לידע הרבה הקדמות קדם שידע איזהו דבר, ואחר כך כשמשגיג את הדבר משליך הקדמותיו, ויודע את הדבר בידיעה אחת. ועקר המעין החכמה מן המקדש יצא, כי שם היו מקריבין הקרבנות, שהם הפנימיות וכח הדמיון. כמו שפתוב (תהלים נא): זבחי אלקים רוח נשברה - ששבירת הדמיון הם הקרבנות. ובשביל זה אמרו חכמינו זכרונם לברכה: כשחרב בית המקדש בטל השמיר וכו'. וכשיבנה בית המקדש, אז יתקיים (ויאל ד): ומעין מן המקדש יצא:

ב **ודע** שבכל עולם ועולם ובכל מדונה ומדרגה, יש שם דמיונות אלו, והם הם הקלפות

ג **ודע** שאין שני בני אדם שוין זה לזה, כי כל הנשמות הם זה למעלה מזה, וזה מלבוש לזה, ופנימיות של תחתון נעשה לבוש וחיזוניות לחיזוניות עליון. נמצא, כשאחד רוצה לעלות ממדרגתו למדרגה עליונה, אזי הולך ונעתק האדם העומד במדרגה העליונה, והולך ונעתק למדרגה היותר עליונה, כי אי אפשר שיהיו שני אנשים במדרגה אחת. ואינו נעתק מהאדם העליון, אלא הפנימיות שלו, והחיזוניות נשארו. וגם האדם שבמדרגה התחתונה, אינו נעתק ועולה, אלא הפנימיות. והפנימיות של התחתון, נעשה חיזוניות לחיזוניות עליון. ואף על פי שכבר נשבר הקלפה שבמדרגה עליונה על ידי האדם העליון, אף על פי כן, כשפנימיות של העליון נעתק משם.

מחדש, פי הקלפות חוזרים ונעורים
כנ"ל:

ד **ואי אפשר** להכניע הקלפות,
הינו הדמיונות
והמחשבות והתאוות והבלבולים
והמניעות שבמדרגה, אלא על ידי
גדלות הבורא, כמובא בפנות של
הודו לה' קראו בשמו, שזה המזמור
נתקן להכניע הקלפות שביצירה, פי
נתעוררים נגד עשיה שעולה
ביצירה, ועל ידי שמזכירין גדלות
הבורא - נכנעין, עין שם. פי פנימיות
היצירה עולה לבריאה, ופנימיות
עשיה עולה ומלביש לחיצוניות
יצירה עין שם. **וההתגלות** גדלות
הבורא, הוא על ידי צדקה שנותנין
לעני הגון, פי עקר הגדלה והפאר
הוא התגלות הגוננין^(א), וכסף וזהב
הן הן הגוננין, פי גוננין עלאין בהם,
וגוננין עלאין המלבשים בכסף וזהב,
אין מאירין אלא פשבאים לאיש
הישראלי, פי שם מקומם, ונכללים
זה בזה, ומתנהרין אלו הגוננין,
בבחינת (ישעיה מט): **ישראל אשר בך**
אתפאר; פי מקום הגוננין אינו אלא
אצל איש הישראלי, וכשמתנהרין
הגוננין, אזי הקדוש ברוך הוא
מתגדל ומתפאר בהם, בבחינת (חגי

והיצוניות (נ"א ופנימיות) התחתון עולה,
אזי הקלפה חוזר ונעור. פי לא
נכנעת אלא לפני האור הפנימיות
של העליון, אבל לפני התחתון,
אפלו לפני פנימיותו, יש כח בידה
להתעורר כנגדו. ובשביל זה צריך לו
לשבר אותה ולהכניע אותה מחדש.
ופנימיות וחיצוניות, הם שני מיני
עבודות: עבודה של תורה ותפלה
ומצוות, הם פנימיות; ועבודת
אכילה ושתייה ושאר צרכי הגוף, הם
חיצוניות. ועבודת חיצוניות, הינו
אכילה ושתייה, של האדם העומד
במדרגה העליונה, היא מאירה
ומשבחת יותר מעבודות פנימיות,
הינו תורה ותפלה, של האדם
העומד במדרגה התחתונה. ובשביל
זה פנימיות התחתון נעשה לבוש
לחיצוניות העליון: **וזה פרוש** (ירמיה
יז): **כסא כבוד מרום וכו'**, כסא זה
בחינת פנימיות, לשון אתפסא.
כבוד, זה חיצוניות ולבוש, כמו
שפתוב (שבת קיג): **רבי יוחנן קרא**
למאנה וכו'. **מרום מראשון** - הינו
כשנתרומם ונתעלה ממדרגה
הראשונה, ואז נעשה מפנימיות
חיצוניות. בשביל זה, **מקום**
מקדשנו - צריך לקדש את המקום

(א) עיין זוהר בשלה סב ע"ב, תרומה קנב ע"ב.

שכבר קבל, פי נתעלם החן פשפא
 ליד העכו"ם, וזהו (שם): שאין מקרבין
 אלא בשעת הניתן. וזה בחינת (בראשית
 ו): חן בעיני ה' - עיני ה' זה גונין
 עלאין, שהם בחינת כסף וזהב, שם
 עקר החן והפאר: וזה שאמר
 אבימלך לשרה: הנה נתתי אלך כסף
 לאחיה, הנה הוא לך כסות עינים
 (בראשית ט). הינו: פשיצא הממון מיד
 עכו"ם ליד הישראלי, תכף נתגלו
 הגונין, ונעשו בבחינת בגדי ישע,
 הינו כסות עינים, שהכל מסתפלין
 בהם, שהכל תאבים להסתכל בהם.
 ועל ידי צדקה שנותן מממונו,
 נתתקן כל ממונו, ונתגלין הגונין
 ומאירין, ונעשה כל ממונו בבחינת:
 לי הכסף ולי הזהב, בבחינת (ישעיה
 סא): בגדי ישע מעיל צדקה יעטני.
 ואפלו זה המעות שלוקחין העכו"ם
 מאתנו, נחשב לצדקה, כמו שאמרו
 חכמינו זכרונם לברכה (ב"ב ט):
 ונוגשיך צדקה. וזהו (שה"ש ז): עיניך
 ברכות בחשבון. עיניך, זה הגונין,
 בחינת כסף וזהב, נתברכין על ידי
 צדקה, שכל פרוטה נצטרף לחשבון
 גדול (ב"ב שם). ואפלו על ידי הממון
 שבה לתוך יד העכו"ם, הנקראים בת
 רבים, גם זה נחשב לצדקה, כמו
 שכתוב: ונוגשיך צדקה. וזה דוקא:
 על שער בת רבים, כשעדין על

א: לי הכסף ולי הזהב, ונעשה מהם
 בגדי ישע. ישע - אסתכלותא, כמו
 ישעו אל ה' - מחמת הפאר הכל
 מסתפלין בו, כי כלם מתאווין
 להסתכל בו. אבל כל זמן שהכסף
 וזהב אצל העכו"ם, אזי הגונין
 נעלמים אורם, ואינם מאירין, כי אין
 שם מקומם, כי אין מקומם אלא
 אצל איש הישראלי, בבחינת: ישראל
 אשר בך אתפאר, כי שם פאר הגונין.
 ובשביל זה העכו"ם תאבין לממון
 ישראל; אף על פי שיש להעכו"ם
 כסף וזהב הרבה, תאבים לדינר של
 יהודי, כאלו לא ראה ממון מעולם,
 וזה מחמת שהכסף וזהב שיש תחת
 ידם, אין הגונין מאירין, ואין החן
 שורה על ממון שלהם, כי עקר
 הפאר והחן לא נתגלה אלא אצל
 ישראל. ובשביל זה נקראים רשים,
 כמו (אבות פ"ב): הוו זהירים ברשות, כי
 הם רשים ועניים, כי אין להם הנאה
 מממונם, כאלו הם עניים, ותאבין
 לממון של ישראל, פי על ממונם של
 הישראלי שורה הפאר והחן, והכל
 תאבין להסתכל על הפאר והחן.
 אבל דע, תכף ומיד כשהעכו"ם
 מקבל ממון ישראל, תכף ומיד
 נתעלם החן והפאר בתוך הממון,
 ובשביל זה העכו"ם בכל פעם תובע
 ממון אחר מישראל, ושוכח הממון

קטז). כ"ו זה בחינת שם הקדוש, שהוא בחינת גוּנִין, כמו שכתוב (תהלים כז): ה' אורי - שהוא אורות

הגוּנִין. וישעי - שהוא בחינת בגדי ישע הנ"ל. והוא תל שהכל פוּנִין לו (זוהר שם), ותאבין להסתפל בו (ב): מסימן כ"ד עד פאן - לשון רבנו זכרוננו לברכה:

ה גם דע, שפדי להכניע הקלפה המספבת שבכל מדרגה פנ"ל, על־זה צריך שיעורר שמחה של מצוה על עצמו, הינו שישמח על־ידי שיזכר שזכה להתקרב להשם יתברך, וזכה להתקרב לצדיקים המקרבים אותו להשם יתברך, ועל־ידי השמחה זו, הוא משבר הקלפה ונכנס למדרגה שנייה: (שיך לאות א): זבחי אלקים רוח נשברה, ששבירת

הדמיון הם הקרבות וכו' עין שם. וזה בחינת סמיכה על הקרבות, כי הקרבות מביאין מבהמות, שהם בחינת כח המדמה, כי הבהמה יש לה גם כן כח המדמה, וכשאדם הולך אחר המדמה שבלב, דהינו אחר תאוותיו, חס ושלום, שבאין מכח המדמה - זהו מעשה בהמה ממש, כי גם הבהמה יש לה כח המדמה. ועל פן פשאדם חוטא חס

השער, קדם שבא ליד העכו"ם, עדן שורה החן על הממון, אבל אחר־כך נעלם החן פנ"ל:

וזהו שאמרו סבי דבי אתונא: אחוי לן מנא דלא שוּיא להבלא. ואיתי בודיא ופשטוהו, ולא עיל לתרעא. ואמר לון, איתו מרא וסתרי לפתח עם הכתל. פרוש:

בודיא, זה בדיות הלב, מה שבודה מלבו, הינו המדמה הנ"ל, הינו בחינת שרירות לב הנ"ל. כשזה הכח המדמה שבלב גובר ומתפשט על האדם, שעולה ממדרגה התחתונה למדרגה עליונה. והקלפה הזאת שהיא המדמה, לא שוּיא לנגד עיניה ההפסד וחבלה שנפסדת כבר מהאיש שהיה במדרגה עליונה, ואף־על־פי־כן היא מתגברת אחר־כך פנ"ל. ולא עיל לתרעא - הינו שלא יכול האיש לפנס לשער קדשה, שהיא השכל, מחמת התגברות המדמה. ועצה היעוצה על זה: סתירת הפתח, שהוא המדמה, שהוא הטמאה, כמו: הבא לטמא פותחין לו (יומא לח), והוא בחינת (בראשית ד): לפתח חטאת רובץ. וסתירתו - על־ידי הגוּנִין הנ"ל, שהוא גדלת הבורא הנ"ל. והם בחינת בותל - כוֹתֵל (זוהר משפטים דף

מתעוררין ומתגברין מחדש הקלפות, שהם התאוות והבלבולים והדמיונות והמחשבות והמניעות כנ"ל, על פן צריכין להתגבר בכל פעם מחדש לחזר ולהכניע ולשבר הקלפות והמניעות וכו' שבכל מדרגה ומדרגה מחדש, אבל באמת אין זה נפילה כלל כנ"ל:

(שיך לאות ג): **ודע** שאין שני בני אדם שוין וכו', נמצא

כשאחד רוצה לעלות ממדרגתו למדרגה עליונה יותר, אזי הולך ונעתק האדם העומד באותה המדרגה העליונה, והולך ונעתק למדרגה היותר עליונה וכו'. ואמר אז בזה הלשון: וזה בחינת הרמה, מה שאחד מרים ומגביה את חברו, פי על ידי שזה האדם שבמדרגה התחתונה עלה מדרגא לדרגא, על ידי זה הגביה והרים את חברו שבמדרגה העליונה לעלות למעלה עליונה יותר. וכן חברו דחברו, הגבוה עוד יותר מחברו, עלה עוד יותר למעלה, וכן למעלה למעלה, פי אי אפשר שיהיו שני בני אדם במדרגה אחת כנ"ל: אחר שאמר מאמר הנ"ל, ושם מכנה וקורא כל תאוות היצר הרע בשם כח המדמה,

וכל החטאים באין על ידי כח המדמה, שמשם נמשכין כל התאוות, על פן הוא צריך להביא קרבן מבהמות וצריך לסמך עליו ולהתודות כל חטאיו על הקרבן בשעת הסמיכה, ועל ידי זה נמשכין כל החטאים וכל כח המדמה על הבהמה, שהיא בחינת מדמה כנ"ל. ואחר כך: תכף לסמיכה - שחיטה^(ג), ושוחטין הבהמה לקרבן, ועל ידי זה נכנע ונשבר המדמה:

(שיך לאות ב' ג): **מבאר** שם, שכשאדם נעתק ממדרגה למדרגה, אז צריך לו לילך דרך אלו הדמיונות כדי להגיע אל הקדשה. ותכף כשעולה להמדרגה השנייה, אזי נתעוררין הקלפות שבמדרגה ומסבבין אותו, וצריך להכניע אותם מחדש וכו' עין שם. ואף על פי שכבר נשבר הקלפה שבמדרגה העליונה וכו', אף על פי כן כשפנימיות של העליון נעתק משם וחיצוניות (וכפנימיות) התחתון עולה, אזי הקלפה חוזר ונעור וכו' עין שם. ואמר אז בזה הלשון: ובה טועין החסידים הרבה, שפתאם נדמה להם שנפלו מעבודת ה', ובאמת אין זה נפילה כלל, רק מחמת שצריכין לעלות ממדרגה למדרגה, ואז

אמר אז: צריכין לקרא לו ולכנות לו שם אחר, הינו להבעל-דבר והיצר הרע צריכין לקרות אותו בשם אחר, דהינו שלא לקרותו עוד בשם יצר הרע רק בשם פח המדמה. ואמר זאת בדרך שחוק, אבל הבנתי שהיה לו בזה פונה שלמה, ולא זכיתי להבין פונתו בזה:

תפילה כה

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתרחם עלי ברחמיך הרבים, ותעזרני ותושיעני, שאזכה לשבר ולבטל את פח המדמה שבלב ולא אלך עוד אחר שרירות לבי הרע, ולא אתור אחר לבבי ואחר עיני, רק אזכה להתגבר בכחך הגדול, לשבר ולהכניע ולבטל כל התאות המדמיות, וכל הבלבולים וכל המניעות, הנאים מבח המדמה שהוא כח הבחמיות. ולא אעשה עוד מעשה בהמה, ויתבטלו ממני כל תאות הבחמיות, ולא אהיה עוד "בסוס בפרד אין הבין. ועיר פרא אדם יולד", ואזכה לצאת ולעלות מבחינת בהמה לבחינת אדם דקדושה, ותעלני מהרה מן המדמה אל השכל דקדושה:

חום ותנני ורחם עלי שאזכה מהרה לשבר את פח המדמה ולעלות אל השכל דקדושה. ויקום ויתרומם ויתעלה תכונת שכלי למעלה למעלה. ויפתח לי אור החכמה והבינה והדעת דקדושה, ואזכה להתבונן בשכלי, עד שאזכה להוציא מתיקות שכלי מפה אל הפעל. ואזכה להבין דבר מתוך דבר, ולחדש חדושים אמתיים בתורה הקדושה, ולהשיג השגת אלהותך עד שאזכה לקנות בשכלי חדושים ובנינים שלמים בתורה הקדושה ובעבודת יהוה ובהשגות אלהות.

ותזכני מהרה לכל השלשה בחינות של השכל דקדושה שהם שכל בכח ושכל הפועל ושכל הנקנה. ותרחה עלי ותושיעני ותעזרני שיהיה נשאר ממני שארית בארץ לאחר הסתלקותי מן העולם, שישאר ויתקיים שכלי הנקנה דקדושה בעולם. ויתקיים השאריותי לאחר מיתתי על ידי שכל הנקנה דקדושה שתזכני ברחמיך הרבים. כי אתה ידעת רבונו דעלמא פלא, שאין קיומו של אדם לאחר

מיתתו אלא על ידי שכל הנקנה שזוכה להשיג ולקנות בדעתו כפי מה שזוכה לשפר ולבטל תאוות עולם הזה והבלי שגמ'שכין מכת המדמה, ובעונותי הרבים כבר פליתי ימים ושנים ביריפת התאוות, ובשרירותי לבי, וחטאתי עויתי ופשעתי לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי על ידי לב האבן, שהוא הכח המדמה שבלב.

אנא יהוה רחם עלי ברחמיך הרבים וחנני בחסדיך הגדולים, ומחל לי על כל חטאי ועוונותי ופשעי העצומים. ועזרני מעתה לשפר ולבטל את הכח המדמה שבלבי שהוא שרירות לבי ואזכה מעתה לשפר ולבטל כל התאוות הבהמיות. ואזכה לעלות אל השכל וקדושה חיש קל מהרה. ותעזרני להבין ולהשפיל בתורתך ובעבודתך באמת, ולהוציא מתיקות שכלי מכת אל הפעל עד שאזכה להשיג שכל הנקנה בקדושה ובטהרה. ואזכה להשיג חדושין דאורייתא אמתיים והשגות חדשות וקדושה בכל עת ועת:

ובכן תעזרני ברחמיך הרבים ובחסדיך העצומים, שאזכה לעלות בכל פעם מדרגא לדרגא וממעלה למעלה בקדושה ובטהרה גדולה, ותהיה בעזרי לבער ולשפר ולבטל בכל פעם כל הקלפות הקודמין לפני שכל דרגא ודרגא, שהם התאוות והדמיונות והמניעות והבלבולים שמתגברים בכל פעם כשהאדם רוצה לעלות מדרגא לדרגא. והם מתפשטים ומשתפחים לפני האדם, ומזניעים אותו ומבלבלים אותו ומעכבים אותו מלעלות מדרגא לדרגא. אנא יהוה מלא רחמים, חוס וחמל עלי והושיעני ועזרני וסייעני וחזקני ואמצני, ותן לי כח ועצה וגבורה, וחכמה ושכל וקדושה. וזכני לשברם ולבטלם בכל פעם בכל מדרגה ומדרגה וקדושה:

רבנו של עולם יהוה אלהים, אתה ידעת את כל מה שעבר עלי מנעורי עד היום הזה, כי זה כמה נכסוף נכספתי לראות בתפארת עזך, ובכל פעם שאני מתעורר ורוצה לחתור ולעלות ולהעתיק ממקומי איזה העתקה בעלמא לעלות ממדרגתי השפלה למדרגות שבקדושה כחוט השערה, אזי תכף הדמיונות והתאוות והמניעות והבלבולים מתגברים עלי בכל פעם יותר ויותר מבתחלה, בהתגברות גדול ובהתפשטות עצום מאד באשר אתה ידעת. עד שלא הניחו אותי לעלות למקום שהייתי צריך לעלות עד הנה. ולא די שלא הניחו אותי לעלות למדרגה הגבוהה יותר. אף גם מגדל ההתגברות וההתפשטות שהתפשטו עלי בכל פעם באשר אתה ידעת על ידי זה הפילו אותי בכל פעם יותר. וכן היה כמה

פְּעָמִים בְּלִי שְׁעוֹר וְעַרְךָ וּמִסְפָּר, שְׁבָבֵל פֶּעַם שְׁאֲנוּ חוֹתְרִים וְרוֹצִים לְצֵאת וּלְעֹלוֹת
 מִדְּרָגָא לְדְרָגָא בְּעַרְפְּנִי, הֵם מִתְנַבְּרִים וּמִתְגַּבְּרִים בְּנוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר. עַד אֲשֶׁר "כָּלוּ
 בְּגוּזוֹן חַי וְשִׁנּוּתִי בְּאַנְחָה" עַד אֲשֶׁר אֵינִי יוֹדֵעַ מַה לַּעֲשׂוֹת. וּבְאֵמַת אֲנִי מוֹדֶה
 וּמִתְוֹדֶה לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, כִּי אֲנִי בְּעַצְמִי חַיִּיב, כִּי בּוֹדְאִי הָיָה לִי
 כַּח לְהִתְנַבֵּר עֲלֵיהֶם כְּכֹל פֶּעַם לְנִצְחָם וּלְשִׁבְרָם וּלְבִטְלָם, כִּי אֵין אֶתְּךָ כֹּא בְּטְרוֹנֵי
 וּבְעֵלִילָה עַל בְּרִיּוֹתֶיךָ. וּכְשֶׁם שְׁנַתָּת בְּהֵם כַּח לְמַנְעַ וּלְכַלְכֵּל אוֹתִי חֶסֶם וְשְׁלוֹם, כֵּן
 נִתְּתָ לִי כַּח יוֹתֵר וְיוֹתֵר לְהִתְנַבֵּר עֲלֵיהֶם לְשִׁבְרָם וּלְבִטְלָם לְנִמְרִי. אִךְ בְּעוֹנוֹתַי
 הִרְבִּים לֹא חִסְתִּי עַל נַפְשִׁי וְלֹא נִתְנַבְּרְתִּי בְּכַחַד לְשִׁבְרָם וּלְבִטְלָם וְלֹא קִנְיַתִּי
 עֲצוּרְתֶיךָ הַקְּדוֹשׁוֹת. וְאַתָּה חֲנוּן וּמְרַבֵּה לְהַטִּיב חוּס וְחַנּוּן וְרַחֵם עָלַי. חֲמַל עָלַי בְּחֶסֶד
 חֲנּוּם וְנִדְבַת חֶסֶד, וְעוֹרְנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי כְּכֹל פֶּעַם לְשִׁבְרִי וּלְבַעֲרִי וּלְבִטְלִי כֹל הַקְּלָפוֹת
 וְכֹל הַדְּמִיוֹנוֹת וְכֹל הַתְּאוֹת וְכֹל הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲפוּכִים וְהַכּוֹפְלוֹים שְׁבָבֵל מִדְּרָגָה
 וּמִדְּרָגָה, בְּאִפֶּן שְׂאוּפָה לְעֹלוֹת חַיִּשׁ קָל מִהֲרָה מִמִּדְּרָגָה לְמִדְּרָגָה כְּכֹל עַתָּה וּבְכֹל
 שְׁעָה בְּקַדְשָׁהּ וּבְטַהֲרָה גְּדוּלָּה, עַד שְׂאוּפָה מִהֲרָה לְמִדְּרָגָה עֲלִיוֹנָה לְיוֹם הַמַּעֲלוֹת
 בְּנִאָה לְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי:

וּכְבִּנִי בְּרַחֲמֶיךָ הִרְבִּים לִתֵּן צְדָקָה הִרְבָּה לְעַנְיִים מְהַנְּנִים. וְתַחְמַל עָלַי בְּחַמְלַתְךָ
 הַגְּדוּלָּה וְתוֹמִין לִי תְּמִיד עַנְיִים מְהַנְּנִים צְדִיקִים וּכְשָׁרִים בְּאֵמַת לְזוֹכוֹת בְּהֵם.
 וְתִשְׁפִּיעַ לִי שִׁפְעַ טוֹבָה וּבְרָכָה. וְתַעֲזוֹר לִי וְתוֹמִין לִי מִזֶּמֶן הִרְבָּה לְצְדָקָה, וְאוֹפָה
 לְעוֹר וּלְהוֹשִׁיעַ וּלְהַחְזִיק יְדֵי לֹמְדֵי תוֹרָה וְעוֹבְדֵי יְהוָה בְּאֵמַת. וְתַצִּילֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ
 וְתִשְׁמְרֵנִי שְׁלֵא אֲכַשֵּׁל לְעוֹלָם בְּעַנְיִים שְׂאוֹנִים מְהַנְּנִים חֶסֶם וְשְׁלוֹם. כִּי אֶתְּךָ יוֹדֵעַ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כִּי בִשָּׁר רַבִּים אֲנַחְנוּ, וְהָאֲדָם יֵרָאֶה לְעַנְיִים, וְאֵינִי זוֹכֵר לְדִיעַ וּלְהַכְחִין
 בֵּין הַחַנּוּנִים לְשְׂאוֹנִים הַגּוֹנִים. עַל־כֵּן שִׁטְחִתִּי אֵלֶיךָ כְּפִי שֶׁתִּרְחַם בְּטוֹבְךָ וְתוֹמִין לִי
 תְּמִיד עַנְיִים הַגּוֹנִים וּכְשָׁרִים בְּאֵמַת לְזוֹכוֹת בְּהֵם. וְתַעֲזוֹרְנִי שְׂאוּפָה לְהַחְזִיקֵם כְּכֹל
 עַז לִתֵּן לָהֶם צְדָקָה הִרְבָּה בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב יָכֵב בְּסִכּוֹר פָּנִים יְפוֹת, עַד שְׂאוּפָה
 שִׁיתְעוֹרֵר עַל יְדֵי הַצְּדָקָה שְׁלִי כֹל הַגּוֹנִין עַל־אֵין הַמְּלַבְּשִׁין בְּמִזְמוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, גּוֹנִין
 עֲלִיוֹנִים שְׂאוּפָה מִתְפָּאֵר בְּהֵם, וְיִכְלָלוּ הַגּוֹנִין הַקְּדוֹשִׁים זֶה בְּזֶה וְיֵאִירוּ כְּאוֹר גְּדוּל
 עַד שִׁיתְנַלְּהָ עַל־יְדֵיהֶם גְּדֻלַּת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ. וְתַתְּפָאֵר וְתַתְּנַשֵּׂא וְתַתְּגַדֵּל וְתַתְּרוֹמֵם
 עַל־יְדֵי הַתְּנַלּוֹת הַגּוֹנִין הַקְּדוֹשִׁים שִׁיתְנַלְּלוּ וְיִכְלָלוּ וְיֵאִירוּ עַל יְדֵי הַצְּדָקָה שְׁלֵנוּ. וְנוֹכַח
 שִׁיְהִיו גַּעֲשִׂים עַל יְדֵי זֶה "בְּגִדֵי יִשַׁע, מַעֲלִיל צְדָקָה".

וְתַעֲזוֹרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ לְגִיל וְלִשׁוֹשׁ בִּיהוּת, שְׂאוּפָה לְשִׁשׁוֹן וּלְשִׂמְחָה דְּקַדְשָׁה. וְאַהֲוִיהָ
 בְּשִׂמְחָה תְּמִיד עַל אֲשֶׁר וּפִיתִי בְּרַחֲמֶיךָ הִרְבִּים לְהִיּוֹת כְּכֹלל זֶרַע

ישראל עבדך, ולהתקרב לעבודתך ולהתחבר לראיך ותמימיך ולצדיקים אמתיים. ויקים בי מקרא שכתוב: "שׁוֹשׁ אִשִּׁישׁ בִּיהוָה, תִּגַּל נַפְשִׁי בֵאלֹהֵי, כִּי הִלְבִּישֵׁנִי בְּגָדֵי יִשׁע, מַעִיל צְדָקָה יַעֲמֵנִי". ותעזרני על ידי זה לשפר ולבטל כל הקלפות והדמויות והתאוות והבלבולים והמניעות שבכל דרגא ודרגא, ולקדש ולטהר כל המדרגות מן הקלפות. ואזכה לקדש ולטהר עצמי תמיד, ולעלות בכל פעם חיש קל מהרה ממדרגה למדרגה עליונה הימנה בקדשה ובטהרה גדולה, עד שאזכה למדרגה העליונה למדרגת צדיקים אמתיים:

וְעֲזָרְנִי ואמצי וחזקני וסיעני שאזכה לטהר ולקדש עצמי גם במהר לי, עד שאזכה לעבד אותך גם בדברי הרשות, שהם אכילה ושתייה וכיוצא. ואזכה להיות שלם בשלמות גדול בשתי העבודות, בעבודה פנימית שהוא תורה ומצוות ומעשים טובים, ובעבודה חיצונית, שהוא אכילה ושתייה ושאר צרכי הגוף. ואזכה להיות קדוש וטהור בשתי עבודות האלו בשלמות. ושתי העבודות האלו יתבררו ויודפכו בכל פעם בקדשה גבוה ביותר עד שיהיו נעשין בכל פעם מהחיצונית פנימית עד שתהיה אכילתי ושתייתי ושאר צרכי הגוף בקדשה גדולה בקדשת תורה ומצוות. וקדשת התורה והמצוות שלי יודפכו בקדשה גבוה ובשלמות גדול ביותר. ואזכה לעלות בכל פעם מדרגא לדרגא. ובכל פעם יהיו נעשין מהחיצונית פנימית והפנימית יעלה למעלה יותר. ונזכה שכל ישראל יכללו זה בזה באהבה ואהבה ורעות ובשלום גדול עד שכל ישראל יגביהו וירימו זה את זה ממדרגה למדרגה וממעלה למעלה בקדשה גדולה, עד שנוזכה לעלות לרום המעלה העליונה של הקדשה, עד שנוזכה להפיל בך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולמי עד ולנצח ונצחים:

וּתְרַחֵם עלינו ותהיה בעזרנו שנוזכה לומר ולסדר לפניך תורת כל הקרבנות בלם וקמרת ומנחות בכנה עצומה ובקדשה גדולה ונוראה. עד שתעלה אמירתנו לפניך באלו הקרבנו כל הקרבנות בלם במועדם ובמוננם ובמקומם בהלכתן. ונשלמה פרים שפתינו כמו שכתוב: "זאת התורה לעולה למנוחה ולחפאת ולאשם ולמלוואים ולובח השלמים". ונזכה על ידי זה להכניע ולשפר ולבטל פח המדמה, לגרשו ולמלקו ולבטלו לגמרי מעלינו ומעל גבולנו. ותמהר ותחיש לגאולנו ותבנה בית מקדשנו ותפארתנו ושם נקריב לפניך כל הקרבנות שיכפרו בעדנו. ויחזרו לנו שלשה דברים שנתבטלו משחרב בית המקדש שהם השמיר ונפת צופים ואמנה. ונזכה [לעלות] אל השכל דקדשה, למעין החכמה

היציא מבית יהוה, כמו שפתיב: "ומענן מבית יהוה יצא". ונזפה לעבד אותך תמיד בחכמה ובינה ודעת דקדושה ובאמונה שלמה באמת כל ימינו לעולם אמן ואמן:

תורה בו

יפרח ביימיו צדיק. ששאלו אותו: הצדיק שממית את עצמו, ומוסר את נפשו בצלותה ובעויתה - באיזה מן המקומות מן התפלה, צריך לו למסור את נפשו ביותר. והשיב להם: **היבא דעל**. הינו איך שיש לו להעלות ניצוצי הקדושה, הינו איך שנכנסים בו מחשבות זרות, וצריך להעלותם פידוע, שם צריך לו למסור נפשו:

לשון רבנו זכרוננו לברכה

רציצא דמית בביעותה, היבא נפק רוחא. ואמר להו: בהינו דעל:

רש"י:

רציצא דמית. אפרוח שמת בתוך קלפתו:

רציצא, זה אפרוח. זה בחינת צדיק, בחינת (תהלים עב):

תפילה בו

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתעזרני ותזכני להתפלל תפילתי לפניך בבונה גדולה, ואזפה שלא יצא שום דבור של התפלה מפי בלא פונה. ואשמע באזני ובלבי היטב מה שאני מוציא מפי, שאשמע מה שאני מדבר, ואכון היטב בכל דבור ודבור של התפלה. ותעזרני שאזפה להתפלל ולהתחנן תמיד במסירת נפש. ותשמרני ותצילני ממחשבות זרות שבתפלה. ותתן לי פח וגבורה

להתגבר על כל המחשבות זרות שבתפלה להכניעם ולשברם ולגרשם ולבטלם שלא יתקרבו לתפילתי כלל:

וקומה בעזרתי ותן בלבי בינה ודעת ועצה וגבורה דקדושה. שאזכה להתגבר ביותר בכל מקום בתפלה שבאים שם עלי מחשבות זרות לכלכל חס ושלום שאתגבר באלו המקומות דיקא בהתגברות גדול ועצום מאד ובמסירת נפש ביותר. ואזכה להתגבר אז בכל עז ותעצומות, ואמסר נפשי אז יותר ויותר עד שאזכה לשברם ולנצחם, ולטהר את התפלה מכל מיני מחשבות זרות ובלבולים. ואזכה לברר ולהעלות ניצוצי הקדושה המלכשין בהמחשבות זרות, ותתן פי כח לבררם ולתקנם ולהעלותם למקור חצבם להשיבם אל הקדושה. ותרחם עלי ותושיעני תמיד שתהיה תפילתי זכה ונקיה בלי שום פסלת וכלי שום מחשבות זרות. באופן שתוכל תפילתי לעלות לנחת ולרצון לפני כסא כבודך ותעלה ותנשא להיות פתור לראשך. ותתפאר ותתענג בתפלתנו, ויהיו לך שעשועים גדולים מתפלתנו ותחונתנו תמיד. ותמלא רחמים עלינו, ותשיב פניך אלינו, ותביא לנו את משיח צדקנו במהרה בימינו אמן:

תורה כז

לשון רבנו זכרונו לברכה

רציצא דמית בביעותה, היכא נפק רוחא. אמר להו: בהינו דעל:

נעשה בכל דור ודור לפי השלום שבדור, כי עלידי השלום שיש בין בני האדם, והם חוקרים ומסבירים זה לזה האמת, עלידי זה משליך כל איש את שקר אלילי כספו, ומקרב את עצמו להאמת:

א כי למשך את כל העולם לעבודתו לעבדו שכם אחד, וכלם ישליכו אלילי כספם וזחבם ויתפללו אל השם יתברך לבד - זה הדבר

ב ואי אפשר לבוא לבחינת שלום, אלא עלידי הארת פנים, הדרת פנים. וזה (בראשית לג): ויבא

ה וְכִשְׁנֹדְכָךְ קוּלוּ, אִז עַל־יְדֵי
הַשְּׁמַעַת קוּלוּ לְבַד
בְּלֹא דְבוּר, הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
מוֹשִׁיעוּ בְּעַת צָרְתוֹ, בְּבַחֲיִנַת (תהלים
קו): וַיִּרְא (ה') בְּצַר לָהֶם, בְּשִׁמְעוּ אֶת
רְנָתָם - עַל־יְדֵי שְׁמִיעַת קוּלוֹ,
הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא רוֹאֶה מִי שֶׁמְצַר
לוֹ, אִיזְהוּ עֲכוּ"ם מְצַר לָנוּ. וְזֶהוּ (דברים
כז): בְּאֵר הַיֵּטֵב - בְּשִׁבְעִים לְשׁוֹן^(א),
שְׁפָרוּשִׁים וְדְרוּשֵׁי הַתּוֹרָה, שֶׁמִּשָּׂם
תּוֹצְאוֹת הַקּוּל, עַל יָדָם הַיֵּטֵב לָנוּ
בְּכָל הַלְּשׁוֹנוֹת וּבְכָל הָעֲכוּ"ם,
בְּבַחֲיִנַת בְּשִׁמְעוּ אֶת רְנָתָם, רֵאשִׁי
תְּבוֹת בְּאֵר, וּבְאֵר הוּא לְשׁוֹן פְּרוּשׁ
וְדְרוּשׁ:

ו וְלַהֲדַרְת־פָּנִים הַנִּלֵּי אִי אֶפְשָׁר
לְבוֹא אֶלֵּא עַל־
יְדֵי תַקּוּן הַבְּרִית, בְּבַחֲיִנַת (דברי הימים א
טז): "הוֹד וְהַדָּר לְפָנָיו", כִּשְׁ"עֵז וְחֻדוּהָ
בְּמִקּוּמוֹ", שֶׁהוּא בְּרִית, הַנִּקְרָא בְּעֵז,
וְהוּא חֻדוּהָ דְמִטְרוֹנִיתֵא^(ב). וְזֶה (שמות
טז): עֲזִי - זֶה בְּבַחֲיִנַת בְּרִית. וְזִמְרַת -
זֶה בְּבַחֲיִנַת קוּל. וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה -
בְּבַחֲיִנַת וַיִּרְא (ה') בְּצַר לָהֶם וְכוּ': וְזֶה
שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (סוטה
כז): כִּשְׁעָלוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַיָּם, נִתְּנוּ
עֵינֵיהֶם לֹמֵר שִׁירָה. כִּי עַל הַיָּם
נִתְּגַלָּה בְּבַחֲיִנַת בְּרִית, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ

יַעֲקֹב שְׁלֹם עִיר שָׁכֶם - אֶתְעָרוּתָא
שְׁל בְּחִינַת (צפניה ג): לְעִבְדוֹ שָׁכֶם אַחַד,
הוּא עַל־יְדֵי שְׁלוֹם. וְשְׁלוֹם הוּא עַל־
יְדֵי בְּחִינַת יַעֲקֹב, שֶׁהוּא הָאֲרֵת פָּנִים,
בְּבַחֲיִנַת שׁוּפְרָה דִּיעֲקֹב כְּעֵין שׁוּפְרָה
דְּאָדָם (ב"מ פד. ע"ש), וְזֶה בְּבַחֲיִנַת (תהלים
כד): מִבְּקִשֵׁי פָּנָיִךְ יַעֲקֹב:

ג וְהִדְרַת־פָּנִים זֶה בְּבַחֲיִנַת דְּרוּשֵׁי
הַתּוֹרָה, שֶׁהַתּוֹרָה
נִדְרַשְׁת בְּשִׁלְשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת,
הַנִּמְשָׁכִים מִ"ג (שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה) תַקּוּנֵי
דְּקִנְא (זוהר אחרי סב), מִבְּבַחֲיִנַת הַדְּרַת
פָּנִים, כְּמוֹ שֶׁתְּבוֹב (ויקרא יט): וְהִדְרַת
פָּנֵי זָקֵן:

ד וְלִפֵּי הַהִזְדַּכְכוּת חֲכָמְתוֹ בִּי"ג
(בְּשִׁלְשׁ־עֶשְׂרֵה) מִדּוֹת
אֵלוֹ הַנִּלֵּי, כֵּן הַזְדַּכְכוּת קוּל רְנָתוֹ.
בְּבַחֲיִנַת: זָקֵן - זֶה קִנְיָה חֲכָמָה (קידושין
לב), הַקִּנְיָה מוֹצִיא קוּל (ברכות סא ועיין זוהר
פנחס דף רלב רלד רלה). וְזֶה (שח"ש ב): הָרֵאִינִי
אֶת מִרְאִיךָ, זֶה בְּבַחֲיִנַת הַדְּרַת־פָּנִים,
בְּבַחֲיִנַת זָקֵן פְּנִ"ל. הַשְּׁמִיעֵנִי אֶת קוּלְךָ
- כִּי הַקּוּל לְפִי הַחֲכָמָה שְׁל דְּרוּשֵׁי
הַתּוֹרָה, לְפִי הַשֶּׁכֶל שְׁל שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה
מִדּוֹת שֶׁהוּא דוֹרֵשׁ בְּהֶם אֶת הַתּוֹרָה.
וְזֶהוּ (עמוס ה): דְּרִשׁוּנֵי וְחִיו, כִּי הַחֲכָמָה
תַּחֲיָה אֶת בְּעֻלְיָה (קהלת ז):

(א) סוטה לב, מובא בפרש"י שם. (ב) עיין פע"ח שער הזמירות פרק א.

נצטוה (כשארז"ל סנהדרין נה). וְזֶה (שמות שם):
וְתַעַן לָהֶם מְרִים שִׁירוֹ לֵה' - רָאשֵׁי-
תְבוֹת שְׁלוֹם, שְׁעַל־יְדֵי שִׁירָה זָכוּ
לְשָׁלוֹם:

ז וְדוֹקָא בְּמֶרֶה קִבְלוּ שִׁבְת־שְׁלוֹם,
כִּי כֵן דָּרָךְ הַשְׁלוֹם

לְהִתְלַבֵּשׁ בְּמֶרֶה, בְּבַחֲיַנַּת (ישעיה לח):
הִנֵּה לְשָׁלוֹם מֵר לִי מֵר - כְּמוֹ שֶׁכֵּל
הִרְפוּאוֹת הֵם בְּסַמִּים מְרִים, כֵּן
הַשְׁלוֹם, שֶׁהוּא רְפוּאָה לְכָל הַדְּבָרִים,
בְּבַחֲיַנַּת (שם נז): שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלִקְרוֹב
אָמַר ה' וּרְפָאתָיו. וְלַפְעָמִים הַחֲלֵשָׁה
גוֹבֵרֶת כָּל כָּף, עַד שֶׁאֵין יִכְלַת בִּיד
הַחֹלָה לְסַבֵּל מְרִירוֹת הִרְפוּאוֹת, וְאִז
הִרְפוּאִים מוֹשִׁכִין יְדִיהֶם מִן הַחֹלָה
וּמֵאֲשֵׁים אוֹתוֹ - כִּף כִּשְׁהַעֲוֹנוֹת,
שֶׁהֵם חֲלֵי הַנֶּפֶשׁ, גוֹבְרִים מְאֹד, אִז
אֵין יִכוֹל לְסַבֵּל מְרִירוֹת הִרְפוּאוֹת,
וְאִז: אֵין שְׁלוֹם אָמַר לְרַשְׁעִים (ישעיה מח

נז). וְזֶה שֶׁשֶׁבַח חֲזָקִיָּה אֶת הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַשְׁלִיךְ כָּל חַטְאוֹתָיו
אֲחֵר כְּתָפוֹ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִצְטָרֵךְ
לְהִלְבִּישׁ אֶת הַשְׁלוֹם בְּמְרִירוֹת
הַרְבֵּה. וְזֶה, הִנֵּה לְשָׁלוֹם מֵר לִי מֵר
(שם לח), הִינֵנו זֶה יְדוּעַ, כִּי לְשָׁלוֹם צָרִיךְ
מְרִירוֹת. וְאַתָּה חֲשַׁקֶת נַפְשֵׁי מְרִדָּת
שְׁחַת (שם פְּתוּב מִשְׁחַת בְּלִי, וּפְרַשׁ רַשִׁי:
מְבַלֵּי רֵדַת שְׁחַת) - כִּי יְדַעַת שֶׁאֵין בִּי
פֶּח לְסַבֵּל מְרִירוֹת לְפִי חַטְאֵתִי.

חֲכַמֵּינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָה: הֵיךְ רָאָה
וַיִּנָּס (וַיִּנָּס) - וַיִּצֵּא הַחוּצָה (מ"ר וישב
פרשה ז). נִתְּנוּ עֵינֵיהֶם - זֶה בְּחִינַת
הַדְּרַת־פְּנִים, בְּחִינַת זְקָן - זֶה קִנְיָה
חֲכָמָה, כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַשִׁי (בראשית ג):
וְתַפְקַחְנָה עֵינֵי שְׂנֵיהֶם - עַל שֵׁם
הַחֲכָמָה נֶאֱמַר. לֹמֵר שִׁירָה - זֶה
בְּחִינַת קוֹל, שֶׁנִּתְּגַלָּה עַל־יְדֵי
הַחֲכָמָה. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ (סוטה שם):
עוֹלָלִים וַיּוֹנְקִים אָמְרוּ: זֶה אֵלֵי
וְאֲנוּהוּ, זֶה - בְּחִינַת בְּרִית, בְּחִינַת
(שמות ג): וְזֶה לֶךְ הָאוֹת. וְאֲנוּהוּ - זֶה
בְּחִינַת הַדְּרַת־פְּנִים. וְזֶהוּ פְרוּשׁ (משלי
כט): רַעַה זֹנוֹת יֵאָבֵד הוֹן, הוֹן זֶה
בְּחִינַת קוֹל, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכַמֵּינוּ
זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָה: כִּבֵּד אֶת ה' מֵהוֹנֵךְ -
אַל תִּקְרִי מֵהוֹנֵךְ אֶלֶּא מְגוֹרֵנֵךְ. (כמובא
בבאב היטב סי' נג בשם הפסיקתא וכן ברש"י משלי ג
בחג"ה שם. ולשון הפסיקתא אלא מחננך וכו' אם נתן לך
קול ערב וכו'); וְכִשְׁפּוֹגֵם בְּבְרִית, נַפְגָּם
קוֹלוֹ. וַיַּעֲקֹב שֶׁשֶׁמֶר בְּרִיתוֹ, כְּמוֹ
(בראשית מט): רָאשִׁית אוֹנִי, זָכָה לְקוֹל,
בְּבַחֲיַנַּת (שם כז): הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב.
וּמִבְּחִינַת קוֹל זֹכָה לְשָׁלוֹם, בְּבַחֲיַנַּת
(שה"ש א): שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמוֹה -
לְמַלְךְ שֶׁהַשְׁלוֹם שְׁלוֹ^(א). וּבְשִׁבִיל זֶה,
תִּכְפֵּי אֲחֵר קוֹל רְנָה שֶׁל שִׁירַת הֵימָּה
זָכוּ לְשִׁבְת־שְׁלוֹם^(ב). כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב
(שמות טו): וַיִּבְאוּ מִרְתָּה, וְשִׁבְת־בְּמֶרֶה

(ג) שיר השירים רבה פרק א. (ד) עיין זוהר קרח קעו ע"ב.

אֶלָּא עַל־יְדֵי תַקוּן בְּרִית, שֶׁהוּא
בְּחִינַת (יהושע ב): וְלֹא קָמָה עוֹד רוּחַ
בְּאִישׁ. וְאִיךָ מְפִיק וּמוֹצִיא נִיּוּצִי
הַקְדָּשָׁה שֶׁנִּפְלֹו עַל־יְדֵי פְגַם הַבְּרִית,
וְאָמַר לָהֶם: בְּהִינּוּ דְעַל - בְּזַה שֶׁנִּכְנָס
בּוֹ רוּחַ, הֵינּוּ בְּזַה שֶׁנִּכְנָס בּוֹ רוּחַ
שְׁטוּת, הֵינּוּ הִרְהוּרֵי זְנוּת, וְהוּא
מְשַׁבֵּר תְּאוּתוֹ - בְּזַה הוּא מְפִיק
וּמוֹצִיא נִיּוּצִי הַקְדָּשָׁה שֶׁל פְּגַם
הַבְּרִית, כִּי זֶה הוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבַת
הַמְּשָׁקַל (איכה ה): זִקְנִים מְשַׁעַר שִׁבְתוֹ
בַּחֲרוּרִים מְנַגְּיָנְתָם: (עד פֶּאן לְשׁוֹן רַבְנֵי
ז"ל)

(שִׁיר לְעִיל): וַיֵּרָא (ה') בְּצַר לָהֶם
בְּשִׁמְעוּ אֶת רִנָּתָם - עַל־
יְדֵי שְׁמִיעַת קוֹלוֹ, הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
רוֹאֶה מִי שֶׁמִּצַּר לוֹ, אֵיזָה עֲכוּ"ם מִצַּר
לָנוּ וְכוּ'. וְאָמַר, שֶׁעַל־פֶּן כְּשֵׁי שֶׁ
וְשָׁלוֹם, אֵיזָה גְזֵרָה וְצָרָה לְיִשְׂרָאֵל
מֵאֵיזָה עֲכוּ"ם, אֲזִי טוֹב לְנַגֵּן הַנְּגוּן
שֶׁל אוֹתָהּ הַעֲכוּ"ם שֶׁמִּצַּר לָהֶם, חֵס
וְשָׁלוֹם. וְזֶהוּ: בְּשִׁמְעוּ אֶת רִנָּתָם -
רִנָּתָם דִּיקָא, הֵינּוּ רְנָה וְנְגוּן שֶׁלָּהֶם,
שֶׁל אוֹתָהּ הַעֲכוּ"ם שֶׁמִּצַּרָה לְיִשְׂרָאֵל,
חֵס וְשָׁלוֹם:

וְהַשְׁלֵכְתָּ אַחַר גּוֹף כָּל חֲטָאֵי - כְּדֵי
שֶׁיִּתְלַבֵּשׁ הַשָּׁלוֹם בְּמַרְירוּת כְּפִי
יְכַלְתִּי. וְזֶה (בְּרַאשִׁית כד): וְאַבְרָהָם זָקֵן -
עַל־יְדֵי זָקֵן הַנָּ"ל, עַל־יְדֵי־זוֹ: וְה'
בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל - זֶה שָׁלוֹם,
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרָא אֶת
הַכֹּל:

ח וְשָׁלוֹם בְּגוּפוֹ (שְׁבַת לג: דְּרָשׁוּ עַל
פְּסוּק 'וַיָּבֵא יַעֲקֹב שָׁלָם':
שָׁלוֹם בְּגוּפוֹ, שָׁלוֹם בְּמִמּוֹנֵוּ וְכוּ') - בְּאַרְבַּע
מְרוֹת שֶׁלֹּא תִתְנַבֵּר אַחַת עַל חֲבֵרְתָהּ.
שָׁלוֹם בְּמִמּוֹנֵוּ - שֶׁלֹּא יִהְיֶה בָּא זֶה
וְאָכַל אֶת זֶה, כְּמוֹ שֶׁאִמְרָה בַּת
נַקְדִּימוֹן בֶּן גְּרִיּוֹן (כְּתוּבוֹת סו). שָׁלוֹם
בְּתוֹרְתוֹ - בְּלֹא קְשִׁיּוֹת. וְאִז: וַיָּבֵא
יַעֲקֹב שָׁלָם עִיר שָׁכֵם כִּנְ"ל: וְזֶה
פְּרוּשׁ: רִצִּיצָא - בְּחִינַת קִנְיָה רְצוּץ,
שֶׁהֵם הַעֲכוּ"ם, שֶׁהֵם רְחוּקִים
מִבְּחִינַת זָקֵן - זֶה קִנְיָה חֲכָמָה,
מִהֲדַרְת־פְּנִים, וְהֵם דְּבָקִים בְּקִנְיָה
רְצוּץ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים סח): גֵּעַר
חַיֵּת קִנְיָה דְּמִית בְּבִיעוּתָהּ - הֵינּוּ
לְהַמִּית וּלְבַטֵּל בְּעוֹתָם וּצְלוּתָם,
מְלַבֵּקֵשׁ עוֹד מֵאַלְקִים אֲחֵרִים, אֶלָּא
לְקַרָּא כָּלֵם בְּשֵׁם ה'. הֵיכָא נִפְק
רוּחָא - הֵינּוּ זֹאת הַבְּחִינָה אִי אֶפְשָׁר,

תפילה בז

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, ארון השלום, מלך שהשלום שלו. שתשים שלום בין עמך ישראל. ויתרבה השלום עד שימשך השלום בין כל באי עולם, ולא יהיה שום שנאה וקנאה ותחרות ונצחון וקנטור בין אחד לחברו, רק יהיה אהבה ושלום גדול בין כלם, וכל אחד ידע באהבת חברו, שחברו דורש טובתו ומבקש אהבתו וחפץ בהצלחתו הנצחית, עד שיוכלו להתועד ולהתקבץ יחד כל אחד עם חבריו וידברו זה עם זה ויסבירו זה לזה האמת. עד שיוכלו לעורר זה את זה ולהזכיר זה את זה להסתפל על עצמו היטב היטב בעולם הזה. עולם העובר כתרף עין. צל עובר. לא כצלו של דקל ולא כצלו של כתל אלא כצלו של עוף הפורח. וידבר וישיח כל אחד עם חברו מהו התכלית מפל תאות עולם הזה והכליו. ועל מה אתינן להאי עלמא שפלה. וירבו לדבר זה עם זה באהבה ואהבה וחבה גדולה באמת לאמתו מעמקא דלבא, בלי שום נצחון וקנטור כלל. עד שיעורר כל אחד את חברו לשוב אל יהוה באמת, ולהשליך את אלילי פספו ואילילי זבבו. ולא ילכו עוד בשרירות לבם הרע ולא יפיו אחרי הפצע כל ימיהם, ולא ירדפו אחר המותרות להרבות הון מהבל. ויגרשו הרוח שטות מקרבם. ויתרבה ויתגדל השלום בעולם, עד שישוּבו כל ישראל אליך באמת בתשובה שלמה פרצונך הטוב. עד שיתעוררו גם כל אַמין דעלמא, ויפירו האמת לאמתו וישוּבו כלם אליך ויקבלו כלם את על מלכותך עליהם. ויקים מקרא שפתוב: "כי אז אהפך אל כל? העמים שפה כרורה לקרא כלם בשם יהוה ו)לעברו שכם אחד":

ובבן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, מלא רחמים חומל דלים שומר הברית והחסד, הגומל לחיבים טובות, גמול על עבדך ואחיה. ונפני כחסדך הרבים וכרחמך האמתיים, ועזרני והושיעני שאזכה מעתה לשמירת הברית קדש באמת פרצונך הטוב. ותצילני מעתה מפל מיני פגם הברית ומפל מיני הרהורים רעים. ותהנה בעזרי ותתן לי חקמה וכינה ודעת ועצה ונבונה,

שאזכה להתגבר על כל המחשבות רעות והרהורים רעים, להמלט מהם ולהציל מהם לגמרי בכחך הגדול, לגרשם ולשפרם ולבטלם מעלי ומעל גבולי. ואזכה ברחמיך לגרש כל הרוח שטות מקרבי שלא יהיה שום אחיזה להרוח שטות אצלי. רק אשברו ואגרשו ואבטלו מעלי ומעל גבולי מעתה ועד עולם:

ותעזרני ותזכני להוציא כל ניצוצות הקדושה שנפלו על ידי בקלפות בין הרוח שטות והסמרא אחרא על ידי פגם הברית. ותעזרני ברחמיך העצומים שאזכה לתשובת המשקל ממש, ובמקום שקלקלתי שם אתקן ברחמיך. ובכל עת ובכל מקום שימצו להתגבר עלי חס ושלום מחשבות רעות והרהורים רעים, שם דיקא אזכה לשבר תאותי ולגרש הרוח שטות מקרבי, לגרש ולסלק ולבער ולבטל כל המחשבות והרהורים רעים מפני, עד שאזכה על-ידי-זה לברר ולהעלות כל ניצוצי הקדושה שנפלו ונתערבבו על ידי בין הקלפות, לבררם ולהעלותם פלם ולהשיבם אל הקדושה. ואל ידח ממך שום נדח כלל ברחמיך הרבים ובחסדיך הגדולים. ובזכות וכח צדיקי אמת וקנים שבקדושה אשר זכו לשמירת הברית באמת בתכלית השלמות. ואזכה מעתה להמשיך עלי בכל עת ובכל שעה רוח קדושה וטהרה. ויקים בי מקרא שכתוב: "ונחה עליו רוח יהוה, רוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת יהוה":

אנא יהוה מלא רחמים אדון כל, חושב מחשבות לכל ידח ממך נדח, אשר אתה גומל עמי טובות וחסדים רבים ועצומים בכל עת ובכל רגע ממש, מה רב טובך אשר עשית עמי, מה רב חסדך אשר הפלאת עם עבדך, "רבות עשית אתה יהוה אלהי, נפלאותיך ומחשבותיך אלינו, אין ערוך אליך אנידה ואדברה עצמו מספר". ואחרי כל החסדים והטובות והגדולות והנוראות והעצומות והמפלגות מאד מאד אשר גמלת עמי בלי שעור וערך ומספר, מה אומר ומה אדבר, ואיך יוכל עבד אדוני זה לדבר עם אדוני זה. ובאזיה לשון אכנה את שריון צרעת נגעי נפשי ומכאובי המרבים. על ידי חטאי ועונותי ופשעי שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי. אשר על ידם נמשכים ובאים עלינו בכל עת הרהורים ומחשבות זרות ומגנות. "טבעתי בין מצולה ואין מעמד. באתי במעמקי מים ושבלת שמפתיני". כי לפי קדשת איש הישראלי בשרשו, כשבא עליו הרהור אחד בזמן רחוק, נקרא מטבע בין מצולה, במצולות ים. ועתה איך נכנה צרותינו ואיך נפרש שיתנתנו, ובאזיה לשון אני יכל לספר נגעי לכבי ומכאובי, אשר המצולות ים מתגברים בכל עת עלינו, לא יתנוני השב רוחי. מה אומר ומה אדבר,

"אֵילַת אָדָם תְּסַלֵּף דַּרְפוֹ וְעַל יְהוָה יִזְעַף לְבוֹ", כִּי אֲנִי בְעַצְמִי גִרְמַתִּי לִי כֹל זֶה עַל יְדֵי מַעֲשֵׂי הָרַעִים וּמַחְשְׁבוֹתַי הַמְּכַלְפֵּלוֹת שֶׁהִלַּכְתִּי אַחֲרֵיהֶם וְלֹא נִתְנַבְּרַתִּי לְשִׁבְרָם וּלְגִרְשָׁם מֵעַלַּי, עַד שֶׁבָּאתִי לְמָה שֶׁבָּאתִי, וְנִתְרַחַקְתִּי כְּמוֹ שֶׁנִּתְרַחַקְתִּי. אוֹי לִי וַי לִי לִי. אוֹי לְנַפְשִׁי. וְאַתָּה יְדַעְתָּ כִּי אֵין לִי שׁוּם עֲצָה וְתַחֲבוּלָה כִּי אִם לְצַעַק וְלַהֲתַחַנֵּן אֵלֶיךָ, וְלַהֲסַתְּפֵל וּלְצַפּוֹת לְרַחֲמֶיךָ, וְאֲשִׁב וְאֵיחָל וְאֲצַפֶּה לְחַסְדֶּיךָ, שֶׁתַּחַנְנֵנִי בְּמִתְנַת חַיִּים לְגַמְרִי, וְתַקְדְּשֵׁנִי בְּקִדְשֶׁתְּךָ הַעֲלִיזָה. כִּי כָל הַעֲצוֹת פְּגַמְתִּי בָהֶם, וְאִפְלוּ בְּשֵׂאתָהּ מִשְׁפִּיעַ לִי עֲצָה טוֹבָה, קִשְׁה לִי לְקַיֵּם הַעֲצָה בְּעַצְמָהּ, כִּי קִשְׁה לִב אֲנִי. וְאֵינִי יוֹדֵעַ שׁוּם תַּחֲבוּלָה וְעֲצָה וּמִשְׁעָן. כִּי אִם עַל רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְחַסְדֶּיךָ הַגְּדוֹלִים, כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים אֲנִי כְּטוֹחִים. וְעַל חַסְדֶּיךָ אֲנִי נִשְׁעָנִים, וְלִסְלִיחוֹתֶיךָ אֲנִי מְקוּיִם וְלִישׁוּעַתְּךָ אֲנִי מְצַפִּים, שֶׁתַּרְחֵם עָלֵינוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ בְּזִכּוֹת צַדִּיקִים אֲמִיתִים וְקַנְיִים שֶׁבְּקִדְשָׁה שְׁהָיוּ בְּכָל דּוֹר מִימֵי אֲבוֹתֵינוּ עַד עַתָּה. וְעַל בְּחֵם לְבַד סְמַכְנוּ לְצַעַק וְלִזְעוֹק וְלַהֲתַחַנֵּן אֵלֶיךָ, כִּבְּן הַמִּתְחַטֵּא לְפָנָי אֲבִיו, וּלְצַפּוֹת לְרַחֲמֶיךָ וְלִקְוֹת לִישׁוּעַתְּךָ, שֶׁתַּחֲזִירֵנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, חַיֵּשׁ קַל מִתְּהַרָה:

עַל כֵּן בָּאתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי אֱלֹהֵי אֲבֹתֵהֶם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְאֱלֹהֵי כָּל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִיתִים, אֱלֹהֵי הַרְאשׁוֹנִים וְהַאֲחֵרוֹנִים, אֱלֹהֵי כָּל יִשְׂרָאֵל, וְכַפִּי פְרוּשׁוֹת מוֹל אַרְוֹן בְּרִיתְךָ, וְעֵינֵי מִיִּחְלֹת לְהַמּוֹן חַסְדֶּיךָ, וְרַעֲיוֹנֵי צוֹפִיּוֹת לְמַעַן קִדְשֶׁתְּךָ, שֶׁתַּעֲזֹר רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְהַגְּדוֹלִים עָלַי בְּזִכּוֹת וּכְחַ הַצַּדִּיקִים הָאֲמִיתִים וְהַקַּנְיִים דְּקִדְשָׁה. וְתַמְשִׁיד וְתַשְׁפִּיעַ עָלַי וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל רוּחַ קִדְשָׁה וְטַהֲרָה, רוּחַ חֲכָמָה וְכִינָה, רוּחַ עֲצָה וְגִבּוּרָה, רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהוָה, בְּאִפְּן שְׂאֻפָה לְהַתְנַבֵּר עַל כָּל הַתְּהַרְהוּרִים וּמַחְשְׁבוֹת רַעוּת, לְשִׁבְרָם וּלְגִרְשָׁם וּלְכַטְלָם מִמֶּנִּי. וּבְכָל עַת שִׁיבָא עָלַי אֵיזָה הַרְהוּר לֹא טוֹב חֵם וְשְׁלוֹם, אֲזַכֶּה בְּכַחֲךָ לְשִׁבְרַתְּךָ וְלְכוּף אֶת יִצְרִי, לְשִׁבְרוֹ וּלְגִרְשׁוֹ מִמֶּנִּי, וְלַהֲסִיחַ דַּעַתִּי מִמֶּנִּי לְגַמְרִי. וְאֲזַכֶּה לְהוֹצִיא מִחֲקֵלְפוֹת כָּל הַנִּיצוּצוֹת הַקִּדְשָׁה שֶׁנִּפְלוּ עַל יְדֵי בִינֵיהֶם. וּלְבַרֵּר הַרוּחַ טוֹבָה מִן הַרוּחַ שְׂטוּת. וּבְמִקּוֹם שֶׁקִּלְקַלְתִּי שֵׁם אֲתַנְּן. עַד שְׂאֻפָה בְּרַחֲמֶיךָ לְגִרְשׁוֹ וּלְכַטְלַת הַרוּחַ שְׂטוּת מִמֶּנִּי וּמְכַל יִשְׂרָאֵל לְגַמְרִי, שֶׁלֹּא יִהְיֶה שׁוּם שְׁלִיטָה וְאַחִיזָה לְהַרוּחַ שְׂטוּת לֹא כְּגוֹפִי וְלֹא כְּנַפְשִׁי וְרוּחִי וְנִשְׁמַתִּי מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. לֹא בְּעֶלְמָא הַדִּין וְלֹא בְּעֶלְמָא דְאַתִּי. וְאֲזַכֶּה מֵעַתָּה לְמַחְשְׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת וְטַהוּרוֹת תְּמִיד. וְתַצְלִינֵי מֵעַתָּה מִכָּל מִינֵי כְּלָבוּל הַדַּעַת שֶׁבְּעוֹלָם, רַק אֲזַכֶּה שֶׁתְּהִיָּה מַחְשְׁבַתִּי קְדוֹשָׁה וְטַהוּרָה זְכָה וְנִקְיָה תְּמִיד.

ותעורני לקדש עצמי בקדשת הברית בכל מיני קדשות. ותמחל ותסלח לי כל מה שפגמתי עד הנה בפנים הברית, הן מה שפגמתי במחשבה דבור ומעשה. הן מה שפגמתי בראית העין ובשמיעת האזן ובשאר חושים בשונג או במיוד באנס או ברצון, מנעורי עד היום הזה. על כלם תמחל ותסלח ותכפר לי אלוה סליחות. ותמלא כל השמות שפגמתי בשמך הגדול. ומעמת תהיה בעזרי ותושיעני ותצליחני ותעורני בכל עת באפן שאזכה לקדשת הברית באמת:

רבוננו של עולם רבוננו דעלמא בלא, "רפאני יהוה וארפא הושיעני ואושעה פי תהלתי אתה". פי אתה ידעת את מרירות לבבי, את מרירות מכותי האנושות את מרירות נפשי האמללה, פי נפשי מרה לי מאד. ואל מה אדמה ואמשיל מרירותי, מר ממנות, מר מלענה וראש. מר מכל מרירות שבעולם. ואתה ידעת רבוננו של עולם. אשר לפי עצם חלשות נפשי, לפי עצם ורבוני החולאת והמכאובים הרעים והמרים והפגמים העצומים שהחלתי בנפשי על ידי מעשי הרעים, אין שום רפואה בעולם שתוכל להועיל לי. ואפלו אם תמצא ברחמיך איזה רפואה שיועיל לי, אי אפשר לי לסבל מרירות הרפואה לפי מכותי האנושות מאד, פי אי אפשר לי לסבל מרירות הרפואה והתשובה שצריכים לסבל לתקן פגם הרהור אחד, מכל שבן הרהורים ופגמים וחסאים רבים ועצומים באלה. ואם אמרתי לספר אפס קצה מהפגמים של יום אחד, יכלה הזמן. אפלו הפגמים של היום שנקרא אצלנו טוב קצת, גם בן אי אפשר לשער ולהעריך הפגמים שבכל עת ובכל שעה, מכל שבן הימים רעים שהיה לי. אוי, ואבוי, אוי אוי ומו. מה אומר ומה אדבר, מרירות נפשי עד שמים יגיע, כאב נשמתי מי יוכל לשער.

רבוננו של עולם אתה ידעת, ואם אפלו תשליך אחרי גוף כל חטאתי באשר אתה מתנהג עם בריותיך ברחמים, ולא תלביש את רפואתי פי אם במרירות מעט דמעט גם בן אי אפשר לי לסבל כלל. פי לפי עצם רבוני המרירות המכרה לרפואתי לפי עצם חליי נפשי. אי אפשר לי לקבל ולסבל אפלו חלק אחד מאלפי אלפים ורבי רבבות, מהמרירות המכרה לרפואתי, לפי עצם חטאי ועונותי ופשעי המרבים. פי "אתה חשקת נפשי משחת בלי". והשלכת אחרי גוף כל חטאתי. ולא הלבשת את השלום והרפואה שלי פי אם במרירות מעט דמעט כפי יכלתי. ואף על פי כן, גם זה מעט המרירות קשה לי לקבל ולסבל, פי לפי עצם חליי וחלשותי ומכות נפשי האנושות מאד ופזור דעתי, אי אפשר לי לסבול שום מרירות כלל:

ועל זאת באתי להפיל תחנוני לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי. "גדול העצה ורב העלילה". עושה גדולות עד אין חקר, נסים ונפלאות עד אין מספר, ואין דבר נמנע ממך, הן "כל תוכל ולא יבצר ממך מזמה". ואתה רופא נאמן ורחמן אמת, ובידך הכל "ויבידך כח וגבורה ובידך לגדל ולחזק לכל". ומי יאמר לך מה תעשה, על פן "על משמרת אעמדה", ואזעק ואשוע ואצעק אליך תמיד, עד שתחנני, ותמתיק את מרירות רפואתי, ותורני ברחמיך את עץ החיים להמתיק ולכפול מרירות הפנים הרעים, ותסיר ממני כל מיני מרירות ברחמיך. ותתן לי כח וגבורה והתחזקות לסבל ולקבל עלי באהבה מעט המרירות שאני מכרח לסבל בשביל רפואתי, ותמעט בחסדיך את המרירות של רפואתי בתכלית המעוט. ותמהר לרפאת אותי רפואה שלמה, רפואת הנפש ורפואת הגוף, כי אני רואה מרחוק חסדיך הגדולים, שאתה מגדיל עמי בכל עת ובכל שעה בלי שיעור וערך ומספר, על פן אני משליך יתבי עליך לבר. שתרחם עלי ותגן בעדי ותפרס עלי את ספת שלומך. ותעלה רפואה שלמה לכל תחלואי ומכאובי נפשי וגופי, ותקום בי מקרא שכתוב: "בורא גיב שפתים, שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר יהוה, ורפאתיו".

ותזכני מעתה לקדשת הברית באמת. ותשפיע ותאיר עלי באור פניך, ותמשיך עלי הארת פנים, שאזכה להתדרת פנים להארת פנים דקדושה. ותפתח את דעתי, ותשפיע עלי שפע ההכמה והבינה והדעת מאתך. ותאיר עיני במאור תורתך, עד שאזכה לחדש בתורה בכל עת חדושים אמתיים. ואזכה לדרש את התורה בשלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן. ולגלות ולבאר על ידי זה דרושים ובאורים וחדושים אמתיים בתורה. ותמשיך עלי ברחמיך וחסדיך האמתיים "משח רבות קדשא", שפע הדעת והשכל דקדושה מתליסר תקוני דיקנא קדישא. ותוכני להיות נכלל בכלל זקנים שבקדושה עד שאזכה להארת פנים להתדרת פנים:

ותעזרני ותזכני, שיזדכך קולי על ידי זה. ואזכה לכבד את יהוה מהוני ומגורוני, שתהיה בעורי שאזכה לעבד אותך תמיד בשמחה בקול רנה וזמרה ושירים ונגונים דקדושה, ונגינותי אנגן כל ימי חיי על בית יהוה. ואזכה שיזדכך קול רנתי כל כך עד שעל ידי תנגון לבד שגשיר ונרנן לפניך, על ידי זה תראה בצרותינו שיש לנו מכל עם ולשון, ותראה בעגיינו וצרותינו, ותסתכל ותשגיח

ברחמיך אזה אמה מצרה לנו, ותושיענו ותצילנו מהם. ותקים בנו מקרא שפתוב:
 "וירא (יהוה) בצר להם בשמעו את רנתם":

רבונו של עולם, אתה ידעת את המחשבות אשר חושבים ויועצים עלינו בכל
 עת בין העכו"ם המושלים עלינו עכשו, "על עמך יערימו סוד ויתעצו על
 צפוניך". אתה ידעת את כל מחשבותם עלינו לרעה חס ושלום, "אמרו לכו
 ונכחידם מגוי, ולא יזכר שם ישראל עוד". ובצוק העתים הללו, אין מי שייעמד
 בעדנו. "אבר חסיד מן הארץ", וגודר בפרץ אין, על מי לנו להשען על אבינו
 שבשמים.

מלא רחמים על עמך ישראל תמיד. הביטה בענינו כי רבו מכאובינו וצרות לבבנו.
 וראה את עמך ישראל מרודים מאד, ואין עוזר ואין סומך, ואפס עצור
 ועזוב. עשה למענך ולא למעננו. עשה למען הצדיקים אמתיים שוכני עפר,
 "לקדושים אשר בארץ הקודש ואדירי כל חפצי בם". עשה למענך והושיענו. ותטה
 לב המלכות והשרים והיועצים עלינו לטובה, ותגרש ותשבר ותבטל כל מחשבותם
 הרעות שיש להם על ישראל עמך הקדוש. ותבטל ברחמיך כל הגזרות רעות וכל
 הפקדות שאינן טובות לישראל, הן אותן הגזרות והפקדות שפכר נגורו. והן אותם
 שרוצים לגזר עדין חס ושלום, בלם תשבר ותעקר ותבטל אותם בבטול גמור.
 ותהפך לב כל הקיסרים והמלכים והשרים עלינו לטובה תמיד. כי אתה ידעת
 יהוה אלהינו, כי אין מי שייעמד בעדנו עתה בעקבא דמשיחא בעת צרה הזאת,
 כי אם רחמיך הרבים לבר. "שוב מחרון אפך, והנחם על הרעה לעמך". ופנו
 ברחמיך הרבים שיודפך קול רנתנו. עד שנופה להמתיק כל הדינים ולבטל כל
 הצרות וכל הגזרות מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל. על ידי הנגונים לבר
 שתשמע קול רנתנו, ויערב לך רנונו, ותרחם עלינו ותושיענו:

לשבת

ונזכה לשיר ולרנן ולנגן לפניך נגונים ושירות ותשבחות לשמך ולעבודתך באמת
 תמיד, עד שנופה לעורר ברחמיך "שיר השירים אשר לשלמה", שיר
 המעלה על כל השירים. ונופה לכל עשרה מיני נגינה שנאמר בהם ספר תהלים.
 ותברך אותנו בשלומך הטוב, ותשפיע שלום על עמך ישראל לעולם, שיהיה שלום
 בין כל ישראל בין אחד לחברו ובין איש לאשתו. ולא יהיה שום שנאה וקנאה
 ותחרות וקנטור בין כל ישראל עמך לעולם. ויתרבה ויתגדל השלום, עד שימשך

שְׁלוֹם בֵּין כָּל בְּאֵי עוֹלָם עַד שֵׁיכְלוּ כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְעוֹרֵר אֶת חֲבֵרוֹ אֶל הָאֲמֶת, שִׁימְתֵבֵל עַל תְּכִלִּיתוֹ הַנִּצְחִי, וְלֹא יִבְלֶה יָמוֹ לְהִבֵּל וְלָרִיק, עַד שִׁישְׁלִיכוּ כָּל אִישׁ אֶת אֱלִילֵי כֶסֶפוֹ וְאֱלִילֵי זָהָבוֹ, וְיָשׁוּבוּ כֻלָּם אֵלֶיךָ בְּאֲמֶת לְעִבְדֶּךָ בְּרִיאָה וּבְאַהֲבָה. וְתוֹנְנוּ לְקַבֵּל שֶׁבֶת שְׁלוֹם בְּשִׂמְחָה וְחֵדוּה גְדוֹלָה וְעִצּוּמָה תָּמִיד, וְתִפְרָם עֲלֵינוּ סֶפֶת שְׁלוֹמְךָ. וְנִזְכֶּה שִׁיְהִי שְׁלוֹם בְּנוֹפְנוּ. וְתִפְרָנוּ רְפוּאת הַנֶּפֶשׁ וְרְפוּאת הַגּוּף, שְׁלֵא יִהְיֶה מַחֲלַקַת בֵּין הָאֲרָבַע יְסוּדוֹת שֶׁבְנוֹפְנוּ, רַק כֻּלָּם יִתְנַהֲגוּ בְּפִנּוּג הַשְׁוֵה בְּשְׁלוֹם גְּדוֹל. וְתִסִּיר מִחֲלָה מִקְרַבְנוּ, וְתִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוּלֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל (ובפרט לפלוני בן פלוני וכו'):

וְתַעֲזְרֵנוּ שִׁיְהִי שְׁלוֹם בְּמִמּוֹנֵנוּ. וְתִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה כָּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ וְלֹא יַעֲלֶה שׁוֹם קִנְיָה כָּלֵב שׁוֹם אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל עַל מְמוֹן וְחַפְצֵי חֲבֵרוֹ. וְלֹא יִהְיֶה שׁוֹם גְּזוּלוֹת וְעִשְׂק בִּינֵינוּ וְלֹא יַעֲלֶה קִנְיַת אָדָם עָלֵינוּ וְלֹא קִנְיַתֵּנוּ עַל אֲחֵרִים. וְתוֹמִין לָנוּ פְּרַנְסוֹתֵינוּ קִדְּם שֶׁנִּצְטַרְדָּה לָהֶם. וְאֵל תִּצְרִיכֵנוּ לֹא לְיַדֵּי מַתְנַת בָּשָׂר וָדָם. וְלֹא לְיַדֵּי הַלְּוָאֲתָם:

וְתוֹנְנוּ שִׁיְהִי שְׁלוֹם בְּתוֹרֵתֵינוּ בְּלֹא קִשְׁיוֹת. וְנִזְכֶּה לְהִבִּין הַיֵּטֵב בְּמַחֲוֵרוֹת גְּדוֹל כָּכָל מְקוֹם שֶׁנִּלְמַד שָׁם. וְנִזְכֶּה לְהִבִּין כָּל דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ עַל בּוֹרֵן כְּלֵי שׁוֹם קִשְׁיוֹת כְּלָל וְתַעֲזְרֵנוּ וְתוֹנְנוּ לְחַדֵּשׁ תְּמִיד בְּאוּרִים וְחֻדוּשִׁים אֲמִתִּיִּים בְּתוֹרָתְךָ הַקְּדוּשָׁה בְּקִדְּשָׁה וּבְטַהֲרָה בְּאֲמֶת וּבְאֲמוּנָה כְּרִצּוֹן הַטּוֹב. וְנִזְכֶּה לְכָל בְּחִינוֹת שְׁלוֹם בְּתִכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, עַד שֶׁנִּזְכֶּה לְעוֹרֵר כָּל הָעוֹלָם בְּלֹא לְעִבּוֹדְתְךָ בְּאֲמֶת, וְיָשׁוּבוּ כֻּלָּם אֵלֶיךָ וְיַעֲבֹדוּךָ בְּאִימָה וּבְרִיאָה וּבְאַהֲבָה. חוּם וְחֶמֶל עֲלֵינוּ, וּמִלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּרַחֲמִים. בְּרַכְנוּ בְּשְׁלוֹם אֵל רֵם וְנִשְׂאָ, "יְהוָה עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם". וְקִנְיָם לָנוּ מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "כִּי בְּשִׂמְחָה תִּצְאוּ וּבְשְׁלוֹם תּוֹבְלוּן, הִתְרִים וְהִגְבַּעוֹת יִפְצְחוּ לְפָנֶיכֶם רְוָה, וְכָל עֲצֵי הַשָּׁדָה יִמְחֲאוּ כָּף. שְׁלוֹם רַב לְאוֹהֲבֵי תוֹרָתְךָ וְאִין לָמוּ מִכְּשׁוֹל". עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן:

תורה כח

לשון רבנו זכרוננו לברכה

בני לן ביתא באורא דעלמא. אמר שם, קם ותלא בין שמיא לארעא. אמר להו: אפיקו לי לבני וטינא מהתם. אמרו: ומי איכא דמצי לאסוקי התם. אמר: ומי איכא דמצי למבני ביתא בין שמיא לארעא:

א המתנגדים המביזים והמחרפים יראי השם - זה מחמת שמקבלים תורה מתלמידי חכמים שדין יהודאין^(א), פי תלמידי חכמים שדין יהודאין הם מקבלים תורתם מהשדין, שיש להם תורה נפולה מאלפין נפולים. ובאלפין אלו פתיב בשלמה (מלכים א ה): וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף; פי שלמה זכה להם בקדשה, אבל תלמידי חכמים שדין יהודאין מקבלין מהם דרך הקלפות. ובשביל זה כל דבורם - דרך משל ומליצה וטעמים נפלאים, פי שרשה

מאלו אלפין הנ"ל. ואלו התלמידי חכמים, נאמר עליהם (ישעיה ז): המעט מכם הלאות אנשים כי תלאו גם אלקים; כי מיוגעים אנשים שבאים לשמע דרושם ותורתם, ואנשים חושבים שיבואו לאיזהו תועלת על ידם, הינו שיבואו לדעת את ה' איך לעבד, והם האנשים אין משיגים שום תועלת, כי תורתם של אלו התלמידי חכמים אין לה פח להדריך את האדם בדרך הטוב, כי מבישא לא הוי טבא^(ב); ולא עוד, כי תלאו גם אלקים - כאלו לואה הקדוש ברוך הוא מלעזר לעובדים אותו. נמצא שעלידיזה אלו בני אדם נופלים בכפירות גדולות, וחושבים, חס ושלום, לא יראה ולא יבין אלקים במעשה בני אדם. עלי ידיזה את יראי ה' לא יכפדו, ומחרפים ומבישים אותם. ובשביל זה בושח נקרא עבודת אלילים, כמו שכתוב (חושע ט): וינזרו לבשת, פי הבושח והחרוף נעשה מהכפירות:

(א) עיין זוהר פינחס רגג. (ב) עיין ברכות כט, ב"ר פרשה כב, מצורע פרשה יט, ועיין שבת קכט ע"א.

עֲלִינוּ תְּמִיד וְכוּ'. וּבְזֶה הַשְּׂמוּשׁ
שְׁעוֹמֵד עֲלֵיהֶם וּמִשְׁמֵשׁ אוֹתָם, זֹכֶה
לְחֶסֶד הַנ"ל, כְּמֵאֵמֶר (כתובות 13): כֹּל
הַמוֹנֵעַ תְּלִמְדוֹ מִלְשִׁמְשׁוֹ כְּאִלּוּ מוֹנֵעַ
מִמְנוּ חֶסֶד. וּבִשְׁבִיל זֶה הָיָה הַתְּמִיד
כְּבֵשׁ, כִּי מִמְנוּ נִתְתַקְּנוּ הָאֲלָפִין,
בְּבַחֲנִית (ירמיה יא): וְאֲנִי כְּכֶבֶשׂ אֲלוֹף.
וְזֶה בַּחֲנִית כְּבֵשׁ - שְׁכַבּוּשׁ תַּחַת יָד
רְבוּ וּמִשְׁמֵשׁ אוֹתָם. וְזֶה תְּמִיד -
גִּימְטְרִיא ד' אֲלָפִין שֶׁהוּא תְּקוּן
הָאֲלָפִין כַּנ"ל. וְזֶהוּ (משלי כג): לְמִי
מִדְּנִים לְמִי שִׂיחַ, הֵינּוּ עַל-יַדֵּי שִׂיחַ,
עַל-יַדֵּי חֶכֶם שֶׁד' יְהוּדָאִי, עַל יָדוֹ
מִדְּנִים, עַל יָדוֹ בֵּא הַתְּנַגְּדוֹת: וְזֶהוּ
שֶׁאֲמָרוּ סְבִי דְּבִי אֲתוּנָא: בְּנֵי לֶן
בֵּיתָא בְּאוּרָא דְעֵלְמָא. כִּי אֵלּוּ בְּנֵי
אָדָם הַרוּצִים לְעֶרְךָ עֲבוּדְתֶם עַל-יַדֵּי
הַתּוֹרָה שְׁשׂוּמְעִים מִתְּלִמְדֵי-חֲכָמִים
שְׂדִין יְהוּדָאִין, וּבִאֲמַת אֵין לְהֶם עַל
מַה שְׁיִסְמְכוּ, וְהוּי כְּאֵלּוּ רוּצִים
לְבָנוֹת בֵּית בְּאוּרָא, כִּי תְּלִמְדֵי-
חֲכָמִים שְׂדִין יְהוּדָאִין הֵם פּוֹרְחִין
בְּאוּרָא, וְאֵין לְהֶם עַל מַה שְׁיִסְמְכוּ,
כְּמוֹ הַשְּׂדִין שְׁפּוֹרְחִים בְּאוּרָא. וְאֲמַר
שֵׁם, וְקָם בֵּין שְׂמַיָא לְאַרְעָא - הֵינּוּ
הַתְּלִמְדֵי-חֲכָם הָאֲמַתִּי הוּא בֵּין
שְׂמַיָא לְאַרְעָא, פְּתַרְגוּמוֹ: כִּי כֹל
בְּשָׂמַיִם וּבְאָרְץ [דְּאֶחָד בְּשְׂמַיָא
וְאַרְעָא]. וְאֲמַר אֲפִיקוּ לִי לְבָנֵי
וְטִינָא מֵהֶתָּם - כִּי טִינָא נִכְנָס בְּלֶבָם

ב וְכִשְׂשֵׁי לִירָאֵי הַשֵּׁם חֲרָפוֹת
וּבּוֹשׁוֹת מִהַכּוֹפְרִים
הָאֵלּוּ, עֲצָה עַל-זֶה: אֲנֹכִי תוֹלַעַת וְלֹא
אִישׁ, חֲרַפְתָּ אָדָם (תהלים כב). לְחֲרָפוֹת
וּבְזִיווּנוֹת, הַסְּגָלָה לְזֶה בַּחֲנִית תוֹלַעַת,
שְׁעַל-יַדֵּי בַּחֲנִית הַזֹּאת מְנַצַּח אוֹיְבָיו.
כִּי תוֹלַעַת הוּא בַּחֲנִית אֲמוּנָה, כְּמוֹ
שְׁכַתּוֹב (איכה ד): הָאֲמָנִים עָלַי תוֹלַעַת;
וְהוּא בַּחֲנִית אֲבָרְהָם, שֶׁהוּא רֹאשׁ
לְמֵאֲמִינִים, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (בראשית ט):
וְהָאֲמִין בַּה'. וּבְבַחֲנִית אֲבָרְהָם, שֶׁהוּא
בַּחֲנִית אֲמוּנָה, מְשַׁבֵּר וּמְבַטֵּל עֲבוּדַת
אֱלִילִים וְהַכּפִּירוֹת וְהַבְּזִיוּנוֹת,
וּמִתְגַּבֵּר עַל הַכּוֹפְרִים, בְּבַחֲנִית (תהלים
15): בְּגִבּוֹרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ. כִּי אֲבָרְהָם,
שֶׁהוּא בַּחֲנִית חֶסֶד, בַּחֲנִית אֲמוּנָה,
בַּחֲנִית (שם 15): וְחֶסְדִּי לֹא אֲפִיר וְלֹא
אֲשַׁקֵּר בְּאֲמוּנָתִי, בְּיָמִין הַזֹּאת הוּא
מִתְגַּבֵּר עַל אוֹיְבָיו, כִּי נַעֲשֶׂה בְּבַחֲנִית
(נחום 1): אֲנֹשִׁי חֵיל מִתְּלַעִים. וּבְזֶה
הַחֶסֶד הוּא מִתְקַן אֵלּוּ הָאֲלָפִין
הַנְּפֹלִים הַנ"ל, בְּבַחֲנִית (שמות 15):
וְעוֹשֶׂה חֶסֶד לְאֲלָפִים:

ג וְלְבוֹא לְחֶסֶד, אִי אֲפָשֶׁר לְבוֹא
אֶלָּא עַל-יַדֵּי שְׂיַכְנִים
תְּלִמְדֵי-חֲכָמִים צְדִיקִים לְתוֹךְ בֵּיתוֹ,
כִּי הַמְּכַנִּים אוֹרְחִים תְּלִמְדֵי-חֲכָמִים
אֲמַתִּים לְתוֹךְ בֵּיתוֹ, כְּאֵלּוּ הַקְּרִיב
תְּמִידִין, כְּמֵאֵמֶר חֲכָמֵינוּ זְכַרְוָנָם
לְבִרְכָה (ברכות 1): אִישׁ קָדוֹשׁ עוֹבֵר

שֶׁל אֱלוֹהֵי כְּנָעַן, וְנִעְשָׂה לָבָם לֵב הָאֶבֶן. וְכִשְׁתִּלְמִיד־חֶכֶם הָאֲמִתִּי רוֹאֶה מִחֻשְׁבֹּתֶם הָרָעָה, אֹמֵר לָהֶם שְׂוִיצִיאוֹ הַטֵּינָא מִלָּבָם, שְׂוִיצִיאוֹ הַטֵּינָא שֶׁבֶלֶב הָאֶבֶן, וְאֵל יִכְפְּרוּ בַּהֲקִדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. כִּי הַטֵּינָא וְלֵב הָאֶבֶן מֵהֵתָם, הֵינּוּ מִבְּחִינַת הָאֲלָפִין הַנְּפֹלִים הַנִּלְוֵי, שֶׁהֵן גִּימְטְרִיא הֶתֶם, [כִּי אַרְבַּע פְּעָמִים אֱלֹהִי עִם הַכּוֹלֵל עוֹלָה הֶתֶם]. אָמְרוּ: מִי אֵיפָא דְמִצִּי לְאַסּוּקֵי הֶתֶם - שְׁאָמְרוּ לוֹ: מִי יְכוֹל לַעֲלוֹת הָאֲלָפִין הַנְּפֹלִים. וְהַשִּׁיב לָהֶם, מִי אֵיפָא דְמִצִּי לְמִבְּנֵי בֵיתָא בֵּין שְׁמִיא לְאַרְעָא - הֵינּוּ מִי שְׁבוּנָה בֵּיתוֹ עַל־יְדֵי תִלְמִידֵי־חֶכְמִים הָאֲמִתִּיִּים, כִּי יֵשׁ לָהֶם עַל מַה שְׂיִסְמְכוּ, כִּי תִלְמִידֵי־חֶכְמִים אֲמִתִּיִּים. הֵם יִסּוּד כָּל דְּבָר. וּמִי שְׁבִיתוֹ בֵּית וְעַד לְחֶכְמִים, שְׁבוּנָה בֵּיתוֹ בְּבַחֲיַנַּת: אִישׁ קָדוֹשׁ עוֹבֵר עָלֵינוּ תְּמִיד נִעְשָׂה עֲלֵית קִיר (מַלְכִּים ב ד) - אֱלוֹהֵי אֲנָשִׁים מַעֲלִין הָאֲלָפִין כְּנָעַן: וְזֶה: אֱלֹהֵי בֵּית גִּימְלָה דְּלֵת. גִּימְלָה דְּלֵת דָּא שְׁמִיא וְאַרְעָא. בֵּית - מִי שְׁבוּנָה בֵּיתוֹ בֵּין שְׁמִיא לְאַרְעָא, זֶה תִּקּוֹן הָאֲלָפִין. זֵין חֵית - הֵינּוּ אֱלוֹהֵי בְּנֵי אָדָם הַמְּקַבְּלִים תּוֹרָתָם מִשְׁדִּין יְהוּדָאִין, הַמְּכַנְּיִם בְּשֵׁם זֵין, בְּחִינַת (וִיקְרָא יז): לְשַׁעֲרֵים אֲשֶׁר הֵם זֹנִים.

מֵהֶם הַחֲרוּף וְהַבְּזוּיוֹנוֹת, בְּבַחֲיַנַּת (אִיוב לא) וּבּוּז מְשַׁפְּחוֹת יַחֲתַנִּי, בְּחִינַת חֵית: הָא וְאֵו - הוּי וַי, לְשׁוֹן צַעֲקָה וּמְרִיבָה כְּנֻזָּר לְעֵיל: לְמִי מְדַנִּים לְמִי שֵׁיחַ, הֵינּוּ זֵין חֵית. טִית יוֹד - טוֹבָא גְּנֻזָּה. כִּי צְרִיף כְּשׁוֹמֵעַ תּוֹרָה מִתִּלְמִידֵי־חֶכְמִים שְׁדִין יְהוּדָאִין, שְׂיֵאֲכַל טוֹב שְׁבַגְוָה, כְּמוֹ (חֲגִיגָה טו) רַבִּי מֵאִיר רְמוֹן מְצָא, תּוֹכּוֹ אֲכַל. כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (מְשַׁלִּי כג): בְּנֵי תַנְהָ לְבָרַךְ לִי: וּכְתִיב (שֵׁם כב): שְׁמַע דְּבַרֵי חֶכְמִים וְלְבָרַךְ תְּשִׁית לְדַעְתִּי. וְכִשְׁעוֹשָׂה כֵּן, מַעֲלָה טוֹב הַגְּנוּזָּה בְּגוּת, הֵינּוּ הָאֲלָפִין הַנְּפֹלִים. וְזֶה טִית - טוֹבָא גְּנֻזָּה בְּגוּת (הַקְּדַמַּת הַזוּהַר ג). שְׁתִּישִׁית לְבָרַךְ לְטוֹב הַגְּנוּזָּה בְּדַבְּרוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יוֹד - הֵינּוּ תִתְקוֹן עַל־יְדֵי־זֶה הָאֲלָפִין, בְּחִינַת (יִשְׁעִיָה כח): אֹדְהָ שְׁמֹךְ כִּי עֲשִׂית פְּלֵא - דָּא אֱלֹהֵי. וְזֶה יוֹד צוּרַת אֱלֹהֵי. וְזֶה יוֹד, לְשׁוֹן אֹדְהָ. יוֹד, בְּחִינַת (אִיכָה ג): וַיְדוּ אֶבֶן - לְשׁוֹן הַשְּׁלֶכֶת, הֵינּוּ קִלְפֹתוֹ זֶרְקוּ: (עַד כָּאן לְשׁוֹן רַבֵּנוּ ז"ל)

וְשְׁמַעְנוּ מִפִּי הַקְּדוֹשׁ, שְׂזֹאת הַתּוֹרָה מְרַמֵּז בָּהּ כָּל הַכּוֹנֹת שֶׁל פְּרֻשַׁת הַתְּמִיד שְׂאוּמְרִים בְּבַקֵּר. וּבְאֵר לָנוּ קֶצֶת, וְעֵין בְּכּוֹנֹת, וְתִרְאָה וְתִבְיָן שְׁכָל הַכּוֹנֹת שֶׁל פְּרֻשַׁת הַתְּמִיד מְבֹאָרִים בַּתּוֹרָה הַזֹּאת. כִּי מְבֹאָר שֵׁם בְּכּוֹנֹת, שְׁתְּמִיד

יונקים מהדינים הקשים שבלאה, שמשם אחיזת הקלפות הקשות שהם בחינת עבודה זרה הנ"ל. וזה מה שמבאר בהתורה הנ"ל שנופלים בכפירות, בחינת עבודה זרה, עין שם. והתקון: אנכי תולעת ולא איש וכו', הינו בחינת תולע דקדשה, שמכניע תולע דקלפה. וזה שמובא לעיל בהתורה הנ"ל, שהוא בחינת אברהם, פי כן מבאר שם בפונות שתולע דקדשה, בחינת עולת תמד, הוא בחינת חסד, בחינת אברהם, בחינת חסד שבגבורה. וזה שמובא בהתורה הנ"ל שהוא בחינת בגבורות ישע ימינו, הינו בחינת חסד שבגבורה: וזה שמובא שם שעקר התקון - עלידי שיכניס אורחים תלמידי חכמים בתוך ביתו, שנחשב כאלו הקריב תמידיו, פי תמד בגימטריא ד' אלפין. פי עקר התקון - עלידי בחינת קרבן תמד, שעולה ד' אלפין, שעלידי זה נתתקינו האלפין הנ"ל, וזוכין לבחינת תולע דקדשה, שהוא בחינת עולת תמיד, בחינת חסד לאברהם. עין בהתורה הנ"ל ובפונות היטב, ותבין איך נכללו כל הפונות של פרשת התמיד בהתורה הנ"ל. עין היטב ותבין פלאות:

מכניע קלפות דעשיה וכו', שהם בחינת עבודה זרה וכו'. ו"עולת" גימטריא שם אב"ג ית"ץ וכו', שהוא בחסד וכו', בסוד: וישכם אברהם בבקר, והוא סוד: אל תיראי תולעת וכו', ויש פנגדו בקלפה תולע אשר מכלה ואוכל הכל וכו'. ועל פן צוה השם יתברך ברחמיו להקריב עולת תמיד, להתגבר עולת תמיד שבקדשה, שהוא בחינת תולעת יעקב, על התולע שבקלפה וכו'. ודע פי כל קרבן עולה, היא בבחינת לאה וכו', ולכן בא עולת תמיד פנגדה, כדי למתק דיניה, כדי שלא ישלט וימשל התולעת הטמא, ותולע יחזר לעולת. וזה שכתוב: עולת תמד כי תמד בגימטריא ד' אלפין שלוקחת לאה וכו'. כל זה מבאר בפריע"ץ חיים שער הקרבנות, פרק ד' עין שם היטב. ותדקדק ותראה שכל זה מבאר בהתורה הנ"ל. פי מבאר שם שהמתנגדים המחרפין יראי השם, זה נמשך מהאלפין הנפולים, שאלו האלפין בקדשה הם בחינת לאה, ואצלם נעשה מזה בחינת המעט מפם הלאות אנשים, פי תלאו גם אלקים - כאלו לואה הקדוש ברוך הוא מלעזר וכו'. פי מלאה נעשה אצלם בחינת לואה, פי הם

תפילה כח

רבונו של עולם אב הרחמן והחסד, זכני ברחמיך הרבים שאזכה למדת החסד הקדושה. ואזכה לאהז ולהתדבק במדתו של אברהם אבינו עליו השלום, שהיה עושה חסד כל ימיו. ותזכני ברחמיך הרבים להכניס אורחים הגונים בתוך ביתי. ויהיה ביתי בית ועד לחכמים, שאזכה להכניס אורחים תלמידי חכמים וצדיקים אמתיים לתוך ביתי. ואזכה לקבלם באהבה גדולה ובכבוד גדול ובשמחה רבה. ותזכני לעמוד לפניהם ולשרתם ולשמשם בעצמי בכל מיני שרות ושמוש. ואהיה תמיד כבוש תחת יד תלמידי חכמים צדיקים אמתיים, ולשמש אותם תמיד, עד שאזכה להיות נכלל במדתו של אברהם אבינו עליו השלום, להיות שלם במדת החסד באמת. ותזכני ברחמיך לאמונה שלמה ולענוה אמתיות. ואזכה להרגיש שפלותי באמת, ואדע באמת כי "אנכי תולעת ולא איש". ותצילני ברחמיך מפל מיני חרפות ובוזונות. ותתן לי כח להתגבר על כל השונאים והחולקים על האמת לנצח אותם ולהשפילם עד עפר:

ותזכני ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים, לאמונה שלמה באמת. ואזכה להאמין בך ובצדיקיך האמתיים ובראי השם האמתיים. ולא יבא בדעתי שום הרהור ומחשבה להרהר אחריהם חס ושלום. מפל שכן שלא יצא עתק מפי עליהם חס ושלום, ולא אדבר עליהם שום דבור פגגד כבודם, רק אזכה לכבדם ולפארם תמיד באמת, בגופי ונפשי ומאדי בכל מיני כבוד ויקר ותפארת. ותזכני ותעזרני ותצילני שלא יהיה נשמע לאזני שום דברי תורה היוצאים מפי תלמידי חכמים שאינם הגונים וכשרים, שהם נקראין "תלמידי חכמים שדין יהודאין". ותרחיקני ברחמיך מהם, ולא אשמע ולא אקבל תורה מהם. ותרחיקני ותבדילני ותפרישני מגבולם מהם ומתלמידיהם. ותציל אותי ואת זרעי ואת זרע זרעי ואת כל עמך בית ישראל מפל מיני התנגדות חס ושלום פגגד וראי השם, שלא ימצא בנו שום מתנגד וחולק על יראי השם האמתיים. ולא יתנגל על ידינו חס ושלום שום

חרוף ובזיון כלל ליראי השם באמת. רק נזכה לכבדם בכל מיני כבוד, להחזיקם ולסמכם בכל מיני סמיכה. ונזכה למסר נפשנו ומאדנו עבור יראי השם באמת:

ותרחם עלי ברחמיך הרבים. ותצילני מכל מיני חדושי ובאורי תורה, הנמשכין דרך הקלפות על ידי השדן שיש להם תורה נפולה מאלפין הנפולין. ותשמרני תמיד שלא אשמע לעולם שום באורי וחדושי תורה מאלו התורות הנפולות הנמשכין דרך הקלפות. ולא יפנסו דבריהם באוני ובלבי כלל. ותגן עלי ברחמיך ובחסדיך ותעזרני שיהיו נמשכין לי חדושי תורה אמתיים דרך הקדשה, ואזכה תמיד להמשיך בדעתי ולקבל חדושין דאורייתא אמתיים משרשם העליון דרך הקדשה בלי שום אחיזת הקלפות והספרא אחרא כלל:

אנא יהוה מלא רחמים, אתה ידעת את לבבי. כי אני יודע בעצמי כמה אני רחוק מחדושי תורה אמתיים דקדשה, כי הרעותי את מעשי מאד. אבל אף על פי כן, כבר גזרת עלינו על ידי חכמיך הקדושים שאסור להאדם שיהיה עין יבש חס ושלום. וחובה על כל יודעי התורה להתאמץ בכל עו, לקדש ולטהר עצמו באמת, עד שזוכה להיות "עין עושה פרי" באורייתא, לפלפל בחכמה אמתיות, ולחדש חדושין דאורייתא אמתיים. על כן מצא עבדך את לבו להתחנן לפניך על זה, שתחמול ותחוס עלי ברחמיך הגדולים ובחסדיך הנוראים, ותעזרני ותושיעני ותחזירני בתשובה שלמה לפניך, ותהיה עמי תמיד שאזכה לקדש ולטהר עצמי באמת, עד שתפתח את דעתי ולבבי, ותאיר עיני במקור תורתך. ותפתח לי שבילי הישכל דקדשה. ותשפיע לי תמיד בכל עת חדושי ובאורי תורה משרשי התורה הקדושה מקדשתך העליונה. ותצילני ברחמיך הרבים מכל מיני חדושים ובאורים הנמשכין דרך הקלפות חס ושלום, רק אזכה תמיד שיהיו נמשכין לי חדושי תורה אמתיים דרך הקדשה. ותזכני ברחמיך ובחסדיך הרבים לבנות תמיד בגנים דקדשה בתורתך הקדושה על יסוד אמין וחזק, יסוד מוסד על הקדמות נכונות וישרות שגלו צדיקים אמתיים בני עליה, הגדולים במעלה והשגה עצומה מאד. אשר זכו לרוח הקדש בתכלית השלמות והמעלה לרום המעלות. עליהם אסמך, עליהם אשען, ואזכה להגות ולחשב ולהשתעשע בדבריהם הקדושים הנאמרים באמת וצדק. עד שיפתח לי אור הדעת, ואזכה להשיג דבריהם באמת, ולירד לעמק דעתם, ולהבין ולהשפיל דבר מתוך דבר. עד שאזכה לכאר דבריהם באמת, ולחדש בהם חדושים אמתיים, ולבנות על יסודם החזק בגנים אמתיים ושלמים בתורתך ובעבודתך באמת ובאמונה בקדשה ובטהרה גדולה, באפן שאזכה על

ידי החדושי תורה דקדשה שתשפיע לי, לתקן על ידם כל הפגמים וכל החטאים והעונות ופשעים שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך מנעורי עד היום הזה. ותעורני ותשמרני ברחמיך הרבים שלא אחטא עוד, ותצילני מעתה מפל מיני חטאים ועונות ופשעים ומכל מיני פגמים שבעולם, ותזמין לי תמיד בכל יום ויום חדושין דאורייתא אמתיים דרך הקדשה שיהיו תקון גדול לנפשי. ותקדשני בקדשתך העליונה באפן שיהיה לי רשות לגלות החדושין שתשפיע עלי, לגלותם לעמך ישראל. ותתן לי כח לעורר ולהמשיך עמך ישראל לעבודתך באמת על ידי חדושי תורה שתזמין לי, ולהשיבם בתשובה שלמה לפניך. ואזכר לאמרום בקדשה ובטהרה גדולה, פרוצונך הטוב. ולא אומר דבר שלא פרוצונך. ותרחם עלינו ותהיה בעורנו בעת שאנו מוכרחים לשמע איזה דבר תורה מפי תלמיד חכם שאינו הגון. שאזכר בכתך הגדול לברר הטוב הנגזר בדבריו, לברר הטוב מן הרע. להשליך ולזרק הרע ותקלפה החופה על דברי תורתו, ולברר וללכד וללקט רק מעט הטוב הנגזר בגויה:

ועורני אותי ואת כל חברתינו ואת כל עמך בית ישראל, החפצים להתקרב אליך באמת, ותצילנו מפל מיני מתנגדים וחולקים על האמת, ותצילנו מפל מיני חרפות ובושות וביונות שלהם, שלא יהיה להם שום פח לחרף ולבייש ולבוזות אותנו חס ושלום, לא בדברים ולא במעשה. "שמרה נפשי והצילני אל אבש פי חסיתי בך. בך יהיה חסיתי אל אבושה לעולם". כי אתה ידעת גדל החרפות והביונות שמבזין ומחרפין עבשו את יראי השם, עד אשר "בשל כח הסכל. כל היום בלמתי נגדי ובשת פני בסתני. מקול מחרף ומגדף מפני אויב ומתנקם. ואנכי תולעת ולא איש חרפת אדם ובזוי עם. כל רואי ילעיגו לי ופטריו בשפה נייעו ראש". חוס וחמול ורחם והצל תולעת נמאס ונרפס ונדש כמונו היום. והצילנו מפיהם. כי דרפך לבקש את הנדפסים, ואתה ידעת כי אין נדפסים בעולם כמו החלושי כח שבישראל החפצים ומתאווים ומשתוקקים להתקרב אליך, וכחם חלש ודעתם קטן להתגבר על תאותם ולכף את יצרם, אשר עליהם מתגבר הקטרוג והשנאה מאוד. אבל באמת אתה מלא רחמים גם עליהם, כי אתה יודע יצרנו כי עפר אנחנו, ותשוקתנו אליך, ובטחוננו על רחמיך וחסדיך, ואתה חפץ חסד ואתה אוהב ומרחם על המיחלים אליך, ומצפים לרחמיך ופורשים בפיהם ומפילים תחנתם לפניך, אף-על-פי שאינם פדאים והגונים להתקרב אליך, והם עניים ואביונים בדת ובמעשים. אף-על-פי-כן אין אתה משקץ וממאס אותם חלילה.

כמו שכתוב, "כי לא בזה ולא שקץ ענות עני, ולא הסתיר פניו ממנו, ובשועו אליו שמע. עזרנו כי עקיד נשעננו". כי אין לנו על מי להשען כי אם על אבינו שבשמים. חוס וחסול עלינו, ומלא את משאלותינו ברחמים. ועשה למענך ולא למעננו, וזכנו לנצח את אויבינו, ולהתגבר עליהם ולהכניעם ולהשפילם עד עפר. ולא יהיה להם שום כח למנע או לבטל אותנו חס ושלום משום דבר שבקדשה, ולא משום דבר שהוא רצונך הטוב. ותהיה בעזרנו ותזכנו לשוב אליך באמת בתשובה שלמה לפניך. ולהיות פרצונך הטוב תמיד מעתה ועד עולם. "כחסדך חיינו ואשמרה עדות פיד. חסדך יהיה מלאה הארץ חסדך למדני". אמן ואמן:

תורה כט

האי גברא דאזל בעי אתתא ולא קנהי לה זכו:

א פי לא כל דבור נקרא דבור, פי דבור שאינו נשמע ונתקבל אינו נקרא דבור, בחינת (תהלים ט): אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם. ועקר מה שנתקבל הדבור, הוא מחמת הטוב שיש בו, פי טוב הכל חפצים. ועל כן פשיש טוב בהדבור, אזי הדבור נשמע ונתקבל, אבל כשאין טוב בהדבור אינו נתקבל: ואיך עושין הטוב בהדבור, הוא על ידי שלוקחין הדבור מהדעת, אזי יש

האי גברא דאזל בעי אתתא ולא קנהי לה, מאי חזי דאזל להיכא דמדלי מנה. שקל סכתא דצה לתתא לא על, דלי דצה לעלא על. אמר: האי נמי מתרמיא לה בת מזלה:

רש"י:

דמדליה מנה. שמייחסת מראשונה. ושואל אותו: הלא יש לו ללמד הואיל ולא נתנו לו ראשונה, כל שכן זו: סכתא. קבילא: דצה. השפיל ידו במקום שאין חור בכתל ולא על: דלי דצה. הגביה ידו ונעצה במקום נקב ועל:

על־ידי־זה: עושי דברו לשמע בקול
דברו, שעושינן הדבור שהוא נשמע
ונתקבל:

ג וזה בחינת בגדים לבנים, הינו
תקון הדבור, שהוא בחינת

מלכות פה, הוא בחינת בגדים
לבנים. פי צריך לשמר מאד את
הבגדים, שלא יבזה את הבגדים, רק
לשמרן פראוי שלא יבוא עליהם
שום פתם ורובב. וכל מי שהוא גדול
יותר, צריך לשמר את הבגדים יותר,
פי כל מי שגדול יותר, מדקדקין
עמו יותר. ועל פן תלמיד־חכם
שנמצא רבב על בגדיו חייב מיתה
(שבת קיג), כי עמו מדקדקין יותר, כי
הבגדים בעצמם הם דנין אותו,
בבחינת דינא דמלכותא, כי הבגדים
הם בחינת מלכות, פי רבי יוחנן קרא
למאנה מכבדוּתא (שבת קיג), שזהו
בחינת מלכות, בחינת (תהלים כד): מלך
הכבוד. והם בחינת צדק מלכותא
קדישא^(א), שזה בחינת הבגדים,
בחינת (אויב כט): צדק לבשתי והמבזה
אותם, נמצא שהוא כמורד במלכות,
ואז דינא דמלכותא דן אותו. ועל־
ידי־זה עושה פרווד בין קדשא ברין
הוא ושכינתה, בבחינת נחש משיך
לה לגבה ואטיל בה זחמא^(ב),
בבחינת דם נדה, בבחינת (ישעיה סג):

בו טוב. אבל כשהדבור בלא דעת,
אזי אין בו טוב. בבחינת (משלי ט): גם
בלא דעת נפש לא טוב, נפש הוא
הדבור, כמו שפתוב (בראשית ב): ויהי
האדם לנפש חיה, ותרגומו: לרוח
ממלא:

ב ולהקים ולרומם את הדעת, הוא
על־ידי שבח הצדיקים;
כשמשבחין ומפאָרין את הצדיקים,
על־ידי־זה נתרומם הדעת. בבחינת
(דברים לב): כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ, נִשְׂרָא - דָּא
רוּחָא (כמובא בתיקון ג' מה"א תיקונים), דָּא
בְּחִינַת צְדִיק, בְּבַחֲנִית (במדבר כז): אִישׁ
אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ. יַעִיר קִנּוּ - שְׁהוּא
מְעוֹרֵר הַמַּחֲוִין מִתַּרְדְּמוֹתָן, מְבַחֲנִית
מַחֲוִין דְּקִטְנוּת, מְבַחֲנִית שְׁנָה. קִנּוּ -
דָּא קָנָה חֻכְמָה קָנָה בִּינָה (משלי ד),
שְׁהֵם הַמַּחֲוִין. וְאֶפְלוּ מִלְּאֲכִים
כְּשֶׁרוֹצִים לַעֲשׂוֹת דְּבוּר שְׁיִהְיֶה
נִשְׁמַע וְנִתְקַבֵּל אֲצֵלֶם, בְּבַחֲנִית: עוֹשֵׁי
דְּבוּר לְשִׁמְעַ בְּקוֹל דְּבוּר, אֲזִי הֵם
מְשַׁבְּחִין וּמְפָאָרִין אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
תַּחֲלָה, שְׁהוּא צְדִיקוּ שֶׁל עוֹלָם,
בְּחִינַת (תהלים קמח): צְדִיק ה' בְּכֹל
דְּרָכָיו, וְעַל־ידי־זה נַעֲשֶׂה הַדְּבוּר,
בְּבַחֲנִית: לְשִׁמְעַ וְכוּ'. וְזֶה (תהלים קג):
בָּרְכוּ ה' מִלְּאֲכָיו, הִינּוּ הַשֵּׁבַח
שְׁמִשְׁבְּחִין תַּחֲלָה אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
שְׁהוּא צְדִיקוּ שֶׁל עוֹלָם, וְאַחַר־כֵּן

מדוע אדם ללבושה. וזהו בחינת הפתם והרבב שנמצא על בגדו, שעל־ידי־זה נפרדת בחינת המלכות הנ"ל, שהיא שכינת עזו, מקדשא בריך הוא. ואז (ירמיה כח): שאג ישאג על נהו - על נהו דילה^(א). ואז שולטת שפחה בישא, שהוא מלכות דסטרא אחרא, בבחינת (משלי ל): שפחה כי תירש גברתה, שהיא אשה רעה, שהיא בחינת עת רעה^(ב), כי יש כ"ח [עשרים ושמונה] עתים, עתים לטובה, עתים לרעה^(ג). וצריך להכניע שפחה בישא, שהיא עת רעה, בבחינת (קהלת ט): בכל עת יהיו בגדיך לבנים, בכל עת דיקא. בגדיך לבנים, הינו בלא רבב, הינו בחינת טהרת השכינה מנדתה, בבחינת דם נעפר ונעשה חלב (בכורות ה נדה ט). והרשעים בעוונותיהם גורמין אפרשותא בין קדשא בריך הוא ושכינתיה, כי גורמין לה דם נדה, ואז היא נקראת עיר הדמים^(ד) (נחום ג), ועל־שם זה רשעים נקראים אנשי דמים^(ה). כי שם"ה לא תעשה תלויים בשם"ה גידים, ששם תהלוכת הדמים. ולפי בחינת לא תעשה שעוברים, פן מעוררים דם נדה להשכינה, פי כמות מיני דמים יש^(ו);

בכך צריך להמתיק את הדמים האלו, הינו לתקן הלאוין שהם הגידין, ולהמשיך להם לבנונית, בבחינת: דם נעפר ונעשה חלב. וזהו: בכל עת יהיו בגדיך לבנים - בגדיך דיקא, להמשיך להם לבנונית:

ד ולתקן כל העברות בפרטיות הם רבים מאד, וכבד על האדם, ואי אפשר לתקן אותם, כי יש דקדוקים ופרטים רבים בכל לאו ולאו. בכך צריך לתקן כלליות הגידים, שהוא בחינת (דברים ד): ויגד לכם את בריתו^(א), ואז, על־ידי תקון הברית, שהוא כלליות הגידין, נתתקן ממילא כל הלאוין שעבר, ונמשך להם לבנונית. ועל שם זה נקרא כלליות הגידין שהוא הברית קדש, שדי^(ב), על־שם ששדי ויורה כחץ^(ג) לבנונית ותקונים לכל פרט ופרט כפי צרכו, ואפלו למקומות הצרים והדקים. פי יש מקומות צרים ודקים שאי אפשר לבוא לשם שום תקון כי אם על־ידי תקון הפללי, שהוא זורק לבנונית ותקונים גם למקומות הצרים והדקים. בבחינת (איוב כב): והיה שדי בצריך - ששדי ויורה תקוניו לכל מקומות

(ג) זוהר אחרי עד ע"ב. (ד) עיין זוהר תרומה דף קנה ע"ב. (ה) קהלת ג. (ו) יחזקאל כב ו-כד. (ז) תהלים נה. (ח) נדה יט. (ט) עיין זוהר וישלח קעו ע"ב. (י) עיין לעיל בסימן יא אות ג. (יא) עיין רש"י על פסוק ברכות שדים ורחם.

רש"י: כְּנִסְיָתְךָ^(ח), שְׁשֵׁם נִתְפַּנְסִין וְנִכְלָלִין כָּל הַתְּקוּנִים: וְזֶה עֵקֶר הַתְּקִיבוֹת יִשְׂרָאֵל לְאֲבֵיהֶם שְׁבַשְׁמִים, הֵינּוּ עַל יְדֵי תְקוּן הַבְּרִית, עַל-יְדֵי-זֶה עֵקֶר הַהִתְקַבְּבוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְאֲבֵיהֶם שְׁבַשְׁמִים, בְּבַחֲנֵית (שמות טו): וְאִשָּׂא אֶתְכֶם עַל כַּנְּפֵי נְשָׂרִים וְאָבָא אֶתְכֶם אֵלַי. נִשְׂרָא זֶה תְקוּן הַכְּלָלִי, שֶׁהוּא בַחֲנֵית: וַיַּגֵּד לְכֶם אֵת בְּרִיתוֹ כִּנְ"ל, הֵינּוּ תְקוּן הַבְּרִית. עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא, וְאָבָא אֶתְכֶם אֵלַי - שְׁנִתְקַבְּבוּ אֵלָיו יִתְבַּרַךְ. כִּי עֵקֶר הַהִתְקַבְּבוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבַּרַךְ, הוּא עַל-יְדֵי תְקוּן הַבְּרִית כִּנְ"ל:

ה וּבְזֶה תְלוּי פְרָנְסָה בְלֵי טְרַח, שֶׁהוּא בַחֲנֵית (שם טז): לְחֶם מִן הַשָּׁמַיִם. הֵינּוּ עַל-יְדֵי תְקוּן הַכְּלָלִי, שֶׁהוּא תְקוּן הַבְּרִית, שֶׁהוּא בַחֲנֵית (משלי ל): דְרָךְ הַנְּשָׂר בְּשָׁמַיִם. וְזֶה (במדבר יא): וְהֵמֵן כְּזָרַע גֵּד הוּא - זָרַע גֵּד, דָּא טְפַה חוֹרְתָא (תיקונים תיקון כא נב), הֵינּוּ בַחֲנֵית: וְנוֹזְלִים מִן לְבָנוֹן, שְׁזֶה בַחֲנֵית תְקוּן הַבְּרִית, שְׁבִזָּה תְלוּי פְרָנְסָה בְלֵי טְרַח, שֶׁהוּא בַחֲנֵית מִן, בַחֲנֵית לְחֶם מִן הַשָּׁמַיִם כִּנְ"ל. כִּי פְרָנְסָה שֶׁהוּא בְטַרְחָא וּבְכַבְּדוֹת, הוּא מַחֲמַת שְׁלֵא תִקֵּן תְקוּן הַכְּלָלִי,

הַצָּרִים. וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא בְרִית: זֶה הַרְקִיעַ^(יב), כִּי קִדְּם הַתְּקוּן, אֲזִי הַרְקִיעַ הוּא בְּבַחֲנֵית (אייוב ט): יִגְלוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ. וְאַחַר הַתְּקוּן, אֲזִי מְזַהֵר וּמְטַהֵר אֶת הַרְקִיעַ, בְּבַחֲנֵית לְשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית, שֶׁהוּא מְלַבֵּין עֲוֹנוֹתֵיהֶן שֶׁל שְׁס"ה לְאוּיִן^(יג), וּמְשַׁפֵּיעַ לְבָנוֹנִית בְּשְׁס"ה גִּידִין, בְּבַחֲנֵית: כָּכֵל עַת יִהְיֶה בְּגִדֵיךָ לְבָנִים. כִּי כָל הַלְבָנוֹנִית נִמְשָׁךְ מִן הַמַּחַ, בַּחֲנֵית: וְנוֹזְלִים מִן לְבָנוֹן - מִן לְבֹנָא דְמַחָא (זוהר פנחס דף רלה). וְעַל-יְדֵי תְקוּן כְּלָלִיּוֹת הַגִּידִין נִתְרוֹמַם הַמַּחֲיוֹן, בְּבַחֲנֵית: כִּנְשָׂר יַעִיר קִנּוּ. נִשְׂרָא דָא רוּחָא, שֶׁהוּא כְּלָלִיּוֹת הַגִּידִין, בַּחֲנֵית (יהושע ב): וְלֹא קָמָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ^(יד). יַעִיר קִנּוּ - שֶׁהוּא מְעוֹרֵר "קִנְיָה חֲכָמָה קִנְיָה בֵינָה" מִבַּחֲנֵית שְׁנָה. עַל גּוֹזְלֵי יִרְחָף - שֶׁהוּא מְרַחֵף וּמְגַן עַל הַמַּחֲיוֹן שֶׁהוּא מִתְחַלֵּה נְגוּזְלִין, בְּבַחֲנֵית (משלי כח): גּוֹזֵל אֶבְיֹן וְאִמּוֹ, הֵם הַמַּחֲיוֹן, שֶׁהֵם אֵב בַּחֲכָמָה^(טו) וְאֵם לְבֵינָה^(טז). וְזֶה בַחֲנֵית (ברכות ג): תֵּינּוּק יוֹנֵק מִשְׁדֵּי אִמּוֹ^(יז). תֵּינּוּק, הֵינּוּ הַמַּחֲיוֹן דְקִטְסָנוֹת, שֶׁהוּא יוֹנֵק וְנִגְדֵּל מִקְטָנוֹתוֹ, עַל-יְדֵי תְקוּן הַכְּלָלִי, שֶׁהוּא שְׁדֵי וְיוֹרָה כַּחַץ. וְזֶה: אִמּוֹ, דָּא כְּנִסְיָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (משלי כג): אֵל תְּבוּז כִּי זָקְנָה אִמּוֹ. פְּרִשׁ

(יב) עיין מאורי אור. (יג) עיין יומא סז סח. (יד) עיין זבחים קטז. (טו) מגילה יג. (טז) משלי ב. (יז) עיין זוהר פנחס דף רנה. (יח) עיין רש"י משלי א' פסוק ח' ורש"י ברכות נ"ד ד"ה ואומר.

שְׁכֶתוֹב (שם מט): ראשית אוני, נֶאָמַר בו (שם כה): יוֹשֵׁב אֱהָלִים, הֵינּוּ בַחֲנִיַת שָׁמַיִם, כְּמוֹ שְׁכֶתוֹב (ישעיה מז): וַיִּמְתַּחֶם כָּאֱהָל לְשִׁבְתָּ, הֵינּוּ בַחֲנִיַת: דְּרָף הַנֶּשֶׁר בְּשָׁמַיִם, בַּחֲנִיַת זֶהר הַרְקִיעַ, בַּחֲנִיַת לְשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית, שְׁמֵלְבִין עוֹנוֹתֶיהוּ וְהַדְּמִים שֶׁל שֶׁס"ה גִּידִין, בַּבְּחִינַת (שם א): אִם יֹאדִימוּ כְּתוֹלַע כְּצֶמֶר יִהְיוּ:

וּ **זָכַל** זְמַן שֶׁלֹּא תִקַּן תִּקּוֹן הַכְּלָלִי, וְהַשְׁכִּינָה הִיא בַּבְּחִינַת: מַדּוּעַ אָדָם לְלַבּוֹשֶׁף, בַּחֲנִיַת דָּם נְדָה, אָזִי הַדְּבוּר אָסוּר, בַּבְּחִינַת (תהלים לט): נֶאֱלַמְתִּי דוּמְיָה, שְׁמֵאלוֹ הַדְּמִים נֶעֱשֶׂה בַּבְּחִינַת דוּמְיָה. פִּי עָקַר הַדְּבוּר תִּלְוִי בְּתִקּוֹן הַכְּלָלִי, שֶׁהוּא בַּחֲנִיַת: וַיַּגֵּד לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ כִּנְל. וְזֶה בַּחֲנִיַת: בְּתֵר דְּשָׁכִיב רַבִּי שְׁמַעוֹן הָוָה אָמַר חֵד לְחִבְרָה: אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחֹטִיא אֶת בְּשָׂרְךָ (זוהר ויקרא דף עט. ודף קה), כִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן הִיָּה קִשְׁתַּת הַבְּרִית (יט), בַּחֲנִיַת: וַיַּגֵּד לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ, הֵינּוּ כְּלָלִיּוֹת הַגִּידִין. וְכִשְׂאִין תִּקּוֹן הַכְּלָלִי, אָזִי הַדְּבוּר אָסוּר, בַּבְּחִינַת: נֶאֱלַמְתִּי דוּמְיָה, בַּחֲנִיַת: אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ כִּנְל. וּמִי שֶׁהוּא מְדַבֵּר אֲז, כְּשִׂאִין תִּקּוֹן הַכְּלָלִי, הוּא עוֹבֵר עַל: לֹא תִלֶּךָ רַכִּיל בְּעַמֶּךָ (ויקרא יט), וְהוּא הוֹלֵךְ רַכִּיל מְגַלָּה סוּד (משלי יא).

שֶׁהוּא תִקּוֹן הַבְּרִית. פִּי מֵאֵן דְּזָרַק פְּרוּרִין דְּנִהַמָּא עֲנִיּוֹת רַדְף אַבְתְּרָה, כֹּל שְׁכַן מֵאֵן דְּזָרַק פְּרוּרִין דְּמוּחָא (זוהר פנחס דף רמד):

וְזֶה לֹא תֹאכְלוּ עַל הַדָּם (ויקרא יט) - הֵינּוּ עַל יְדֵי הַדְּמִים, שֶׁהֵם גּוֹרְמִים לְשִׁכְנָה בַּחֲנִיַת דָּם נְדָה, בַּבְּחִינַת עִיר הַדְּמִים, בַּבְּחִינַת: מַדּוּעַ אָדָם לְלַבּוֹשֶׁף, בַּבְּחִינַת שְׁנַמְצָא רַבֵּב עַל בְּגָדָיו, הֵינּוּ עַל־יְדֵי פָגַם הַבְּרִית, שֶׁהוּא בַּחֲנִיַת פָּגַם כְּלָלִיּוֹת הַגִּידִין, שֶׁזֶהוּ בַּחֲנִיַת פָּגַם הַבְּגָדִים כִּנְל, עַל־יְדֵי־זֶה: **לֹא תֹאכְלוּ** - הֵינּוּ פִּרְנָסָה בְּטָרַח. וְזֶה: **לֹא תִנְחָשׁוּ וְלֹא תַעֲוֹנוּ** - שֶׁהֵם גּוֹרְמִים בַּחֲנִיַת נַחֵשׁ מִשִּׁיף לָהּ לְגַבְהָ, וְגוֹרְמִים שְׁלִיטַת הַשְּׁפָחָה בִּישָׂא, שֶׁהִיא עַת רָעָה. וְזֶה: **לֹא תִנְחָשׁוּ** - שֶׁלֹּא לְגָרֵם, חֵס וְשָׁלוֹם, נַחֵשׁ מִשִּׁיף לָהּ לְגַבְהָ וְכוּ' כִּנְל. **וְלֹא תַעֲוֹנוּ** - שֶׁהוּא לְשׁוֹן עַת וְעוֹנָה, הֵינּוּ שֶׁלֹּא לְגָרֵם, חֵס וְשָׁלוֹם, שְׁלִיטַת הַעַת רָעָה שֶׁל הַכִּי"ח עֲתִים, וְכִנְל: **וְזֶה שֶׁבִקֵּשׁ יַעֲקֹב** (בראשית כח): וַנִּתֵּן לִי לְחֵם לְאָכַל וּבָגַד לְלַבֵּשׁ; פִּי זֶה תִּלְוִי בְּזָה, כִּי פִּרְנָסָה תִּלְוִי בַּבְּחִינַת בְּגָדִים לְבָנִים. וְזֶה (ישעיה כג): **לֹאֲכַל לְשַׁבְּעָה וְלִמְכַסֶּה עֲתִיק. וַיַּעֲקֹב** שֶׁהִמְשִׁיף לְבִנְיָמִן, בַּבְּחִינַת (בראשית ל): מִחֹשֶׁף הִלְבֵּן, עַל־יְדֵי תִקּוֹן הַכְּלָלִי, כְּמוֹ (יט) עֵינַי בִּיר פִּי לַהּ.

אבל ביומוי דרבי שמעון, הוה אמר חד לחברה: פתח פיה. כי כשיש תקון הכללי שהוא קשת הברית, אזי הדבור מתר. כי הדמים כבר נתתקנו, בבחינת: דם נעכר ונעשה קלב, בבחינת: בכל עת יהיו בגדיך לבנים: וזה (תהלים ל): למען יזמרך כבוד ולא ידם. פבוד, זה בחינת בגדים פנ"ל. שנתלבנין מבחינת: מדוע אדם ללבושך, מבחינת דם נדה. ואז: ולא ידם - פי נמשך לבנונית בהדמים, מבחינת: ונוזלים מן לבנון פנ"ל. ואז הדבור מתר, בבחינת: פתח פיה:

ח וזה בחינת: ואף פי היין בוגד (חבקוק ב). בוגד, הינו בחינת

גידין הנ"ל, שעל ידו הולך רכיל מגלה סוד, בבחינת: נכנס יין - יצא סוד (סנהדרין לח). פי היין הוא בחינת גידין, התגברות הדמים, בבחינת (משלי כג): אל תרא יין פי יתאדם, שאחריתו דם (סנהדרין ע). ועל-שם-זה נקרא תירוש, ולמדו רבותינו זכרונם לברכה מזה (יומא ער): זכה - נעשה ראש, לא זכה - נעשה רש. הינו כשלא זכה, שאינו מזכך את הדמים, על-ידי-זה נעשה רש - שאין לו לחם מן השמים פנ"ל. אבל זכה - נעשה ראש, בבחינת מחין, הינו בחינת המשכת הלבנונית מן המחין, בבחינת: ונוזלים מן לבנון פנ"ל:

אבל ביומוי דרבי שמעון, הוה אמר חד לחברה: פתח פיה. כי כשיש תקון הכללי שהוא קשת הברית, אזי הדבור מתר. כי הדמים כבר נתתקנו, בבחינת: דם נעכר ונעשה קלב, בבחינת: בכל עת יהיו בגדיך לבנים: וזה (תהלים ל): למען יזמרך כבוד ולא ידם. פבוד, זה בחינת בגדים פנ"ל. שנתלבנין מבחינת: מדוע אדם ללבושך, מבחינת דם נדה. ואז: ולא ידם - פי נמשך לבנונית בהדמים, מבחינת: ונוזלים מן לבנון פנ"ל. ואז הדבור מתר, בבחינת: פתח פיה:

ז וזה בחינת חלי נופל, רחמנא לצלן, הינו פשהדמים מתגברין והם מתיזין להמת, ועל-ידי-זה נלחץ המחין, ועל-ידי לחיצת המחין, רועשין האיברים. פי המח הוא שר צבא, וכשהשונא בא על השר צבא, אזי רועשים כל צבאיו, פי כלם תלויים בו. ואזי השכינה נופלת, חס ושלום, בבחינת (עמוס ט): ספת דוד הנופלת. ועל-ידי תקון הכללי שמעורר המחין פנ"ל, וממשיך לבנונית להגידין, בבחינת: בכל עת יהיו בגדיך לבנים, אזי נתרפאת מחולאת הנפילה. ואז:

ט וְזֶה בְּחִינַת מִשָּׂא וּמִתָּן בְּאַמוּנָה, כִּי מִי שֶׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה מִשָּׂא וּמִתָּן בְּאַמוּנָה, וְהוּא מְשַׁקֵּעַ בְּתַאֲוֹת מָמוֹן, וְגוֹזֵל אֶת חֲבֵרוֹ - אַזִּי הוּא מְעוֹרֵר דְּמִים הַנִּלְ, בְּבַחֲיִנַת: מְדוּעַ אָדָם לְלַבּוֹשֵׁף הַנִּלְ, וְגוֹרֵם דָּם נֶדָה לְשִׁכְיָנָה, בְּבַחֲיִנַת (יחזקאל ז'): וְזֶה בָּם לְנֶדָה. וְזֶהוּ: דְּמִים תִּרְתִּי מִשְׁמַע (מגילה יד: ועיין חידושי אגדות שבת קלט ד"ה כי כפיכם), הֵינּוּ דָם נֶדָה עַל־יְדֵי הַמָּמוֹן. בְּשִׁבְלִי זֶה נִקְרָא גִזְלָה בְּחִינַת בְּגָד, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה כד): וּבְגָד בּוֹגְדִים בְּגָדוֹ, הֵינּוּ פָּגַם הַבְּגָדִים הַנִּלְ, בְּחִינַת שְׁנַמְצָא רַבֵּב עַל בְּגָדָיו. וְזֶה שֶׁתִּרְגַּם יוֹנָתָן (על פסוק ובגד בגדים בגדו הנ"ל ובסנהדרין צד:): בְּזוֹזִי וּבְזוֹזִי דְּבְזוֹזִי, הֵינּוּ בְּחִינַת תַּאֲוֹת מָמוֹן, שֶׁכָּל מֶה שֵׁשׁ לוֹ יוֹתֵר הוּא חוֹמֵד יוֹתֵר (כא): וְזֶה עֵקֶר תְּקוּנָו שֶׁל הַמִּשָּׂא וּמִתָּן - שֵׁיכּוֹן בְּכָל הַלּוֹף וְהַלּוֹף, וּבְכָל דְּבוּר וְדְבוּר, שֶׁהוּא הוֹלֵךְ וּמְדַבֵּר בְּשַׁעַת הַמִּשָּׂא וּמִתָּן, שֶׁפּוֹנֵתוֹ כְּדֵי שִׁירוּיָח כְּדֵי שִׁיתָן צְדָקָה. וְזֶה הוּא בְּחִינַת תְּקוּן הַכְּלָלִי שֶׁל הַדְּמִים, כִּי הַצְּדָקָה הוּא בְּחִינַת כְּלָלִיּוּת הַגִּידִין, בְּבַחֲיִנַת (הושע י'): זָרְעוּ לָכֶם לְצְדָקָה, בְּבַחֲיִנַת זָרַע גֵּד, הוּא טֵפֵה חוֹרְתָא, שֶׁעַל־יְדֵי הַתְּקוּן הַזֶּה נִתְרֻמַּם הַמַּחֲיוֹן, בְּבַחֲיִנַת: מוֹחַ חוֹרְתָא כְּכֶסֶפָא (כב). וְעַל־שֵׁם־זֶה

נִקְרָא מִשָּׂא וּמִתָּן, לְהוֹרוֹת שֵׁשׁ בּוֹ תְּקוּן לְבַחֲיִנַת בְּגָדִים הַנִּלְ, לְבַחֲיִנַת דְּמִים הַנִּלְ. מִשָּׂא, זֶה בְּחִינַת (תהלים לח:): כִּי עֲוֹנוֹתַי עָבְרוּ רֵאשִׁי כְּמִשָּׂא כְּבֵד יִכְבְּדוּ מִמֶּנִּי, שְׁהִם הַשִּׁסָּה לְאוּיֵן הַנִּלְ, שְׁמִתְגַּבְּרִין עַל הָרֵאשׁ שֶׁהוּא הַמַּחֲיוֹן, בְּבַחֲיִנַת: לֹא תַעֲמֹד עַל דָּם רַעַף כְּנִלְ, וְהוּא בְּחִינַת פָּגַם הַבְּגָדִים הַנִּלְ כְּנִלְ. וְזֶה: כְּבֵד יִכְבְּדוּ, הֵינּוּ בְּחִינַת מְלָךְ הַכְּבוֹד הַנִּלְ. כְּבֵד, הֵינּוּ בְּחִינַת הַדְּמִים, שֶׁהַכְּבֵד מְלֵא דָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת דָּם נֶדָה הַנִּלְ. וּמִתָּן, הוּא בְּחִינַת תְּקוּן הַכְּלָלִי, שֶׁהוּא הַצְּדָקָה, בְּחִינַת (משלי יח:): מִתָּן אָדָם יִרְחִיב לוֹ. בְּחִינַת קִשְׁתְּ הַבְּרִית, שֶׁהוּא הַצְּדִיק, בְּחִינַת (תהלים לו:): צְדִיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן. וְזֶה שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (רי"ה ו'): בְּפִיךָ - זֶה צְדָקָה, שְׂאֵז הַדְּבוּר מִתָּר:

יא וְהִנֵּה הַכְּלָל - שֶׁצְּרִיף לְתַקּוּן תַּחֲלָה תְּקוּן הַכְּלָלִי, וְעַל יְדֵי זֶה מִמִּילָא יִתְקוּן הַכֵּל בְּפִרְטוֹ. וְאִף שֶׁתְּקוּן הַכְּלָלִי הוּא גְבוּהָ וּמְרוֹמָם יוֹתֵר מִתְּקוּן כֵּל דְּבַר בְּפִרְטוֹ, עִם כָּל זֶה מִחֲמַת שֶׁתְּקוּן כֵּל דְּבַר תְּלוּי בְּהַמָּחַ, דֵּהֵינּוּ לְהַמְשִׁיף לְבַנוּנִית מִן הַמָּחַ, בְּבַחֲיִנַת: וְנוֹזְלִים מִן לְבָנוֹן; וְלְרוֹמָם הַמָּחַ אֵי אֶפְשָׁר כִּי־אֵם עַל־

וכמסמרות. דצה לתתא - הינו
 בחינת מדרגות התחתונות, כשאין
 תקון הכללי, בחינת: בתר דאסתלק
 רבי שמעון, שאז הדבור אסור. וזהו:
ולא עאל - הינו שלא היה אפשר אז
 לדבר דברי תורה כנ"ל. דצה לעלא
ועאל - הינו בחינות ביומוי דרבי
 שמעון, שהוא קשת הברית, שהוא
 תקון הכללי, שאז הדבור מתר. הינו
 שהראה להם, שאי אפשר לתקן
 הדבור כי אם על ידי שבח
 הצדיקים, שהוא תקון הכללי
 להדבור, והוא הדין כל הדברים אי
 אפשר לתקן, כי אם על ידי תקון
 הכללי, כדי להרים את המוח שממשם
 נמשך כל הלבנונית כנ"ל. וזה: **האי
 נמי אתרמיא לה בת מזלה**, הינו
 בחינת המחין, בחינת ונוזלים מן
 לבנון. הינו שתפס להם לדגמא את
 הדבור, והראה להם, שאי אפשר
 לתקן כי אם על ידי תקון הכללי.
 והראה, כי בימי רבי שמעון היה
 הדבור על תקונו, ובתר דאסתלק
 נאמר: אל תתן את פיך וגו', וזהו:
 דצה לתתא וכו' כנ"ל. וכמו כן כל
 הדברים, צריך לתקן על ידי תקון
 הכללי השייך לו. כגון משא ומתן -
 על ידי צדקה, וכן כלם צריך לתקן
 כל דבר על ידי תקון הכללי השייך

ידי תקון הכללי, בבחינת: כנשר
 יעיר קנו כנ"ל, על כן צריך לילך
 מתחלה אל המדרגה היותר עליונה
 מזה, דהינו תקון הכללי, כדי לתקן
 ולרומם המוח, ועל ידי זה נתקן הכל
 ממילא כנ"ל: וזה פרוש: **האי גברא
 דאזל בעי אתתא, ולא קיהבו לה**.
 הינו בחינת אשה יראת ה' (כ). הינו
 מי שפגם בעוונות, וגרם דם נדה
 לשכינה כנ"ל, שעל ידי זה נחש
 משיך לה לגבה וכו', ונעשה פרוד
 בין קדשא בריך הוא ושכינתה. וזהו:
ולא קיהבי לה - בחינת שאג ישאג
 על נהו כנ"ל. **מאי חזא דאזל
 להיכא דמדלי מנה** - הינו כשרוצה
 לטהר את המלכות מהדמים, הוא
 הולך אל המדרגה היותר עליונה,
 הינו תקון הכללי שהוא למעלה
 מאשה יראת ה', בחינת (שמואל ב כג):

צדיק מושל ביראת אלקים, כי
 הצדיק שהוא בחינות תקון הכללי
 הוא למעלה, והוא מושל ביראת
 אלקים, שהוא בחינת מלכות, כמו
 שכתוב (אבות פ"ג): **אלמלא מוראה של
 מלכות. וזהו: שקל סכתא דצה
 לתתא וכו'** - סכתא הם יתדות
 ומסמרות, כמו שפרש רש"י. הינו
 בחינת דברי תורה, כמו שכתוב (קהלת
 יב): **דברי חכמים כדרבונות**

לו. וזה מחמת שצריך להרים את המחין, להמשיך משם לבנונית, לתקן וללבן כל הפגמים, וזה אי אפשר כ"אם על ידי תקון הכללי כנ"ל. וזה בחינת: האי נמי אתרמי לה בת מזלה, בחינת: ונוזלים מן לבנון, מן לבונא דמחא כנ"ל (משלי י): כסוף נבחר לשון צדיק: (באור זה הענין ומה שיכות יש לפסוק זה להתורה הנ"ל יתבאר במקום אחר):

וכו', בחינת שבע מדות, שחולפין ועוברין במחשבה שבמח. פי המחשבה שבמח הוא כפי המדות שבאדם, וכפי המדה שהאדם אוזח בה, פן חולפין ועוברין עליו המחשבות שבמח. וזה: שבע מחלפות ראשו - לשון חלף ועבר כנ"ל. וכשפוגמין בהשערות, נפגם הראיה, שהיא שבעה גלדי עינא. ועל פן שמשון שפגם בשבע מחלפות ראשו, נאמר בו (שם): וינקרו פלשתים את עיניו. ועל כן על ידי שבעה גלדי עינא, מתקנין בחינת שבע מחלפות ראשו, שהם השערות, בבחינת (דניאל ז): ושער ראשה כעמר נקי, בבחינת לשון של זהורית, שהוא מלבין האדמימות של השס"ה גידין, בבחינת: אם יאדימו כתולע כצמר יהיו. נמצא שנתתקן על ידי זה האדמימות, שהוא בחינת דם נדה כנ"ל. וזה בחינת (תהלים קיח): מן המצר קראתי יה, אותיות צמר. כמובא בפונות, עין שם והבן:

(שיך לאות ח): ועל כן אשה שדמיה מרבים ואין לה וסת, אף ש"יין מזיק לה כנ"ל, בחינת: יין פי יתאדם, שאחריתו דם, בחינת: נכנס יין - יצא סוד כנ"ל. עם כל זה רפואתה על ידי יין שהסתכל בו צדיק אמת, כי העינים הם בחינת שערות. כי שבעה גלדי עינא (בהקדמת התיקונים יב ובתיקון ע) הם בחינת (שופטים טז): שבע מחלפות ראשו, והם בחינת המחין, כי השערות הם מותרי מחין, ועל כן הם בחינת שבע מחלפות

שערות. כי שבעה גלדי עינא (בהקדמת התיקונים יב ובתיקון ע) הם בחינת (שופטים טז): שבע מחלפות ראשו, והם בחינת המחין, כי השערות הם מותרי מחין, ועל כן הם בחינת שבע מחלפות

תפילה בט

שמע קולנו יהוה אלהינו, חוס ורחם עלינו, וקבל ברחמים וברצון את תפלתנו. אבינו אב הרחמן, "אל תסתור פניך ממנו" ואל תעלם אונך משועתי. "לא תאמין את לבךד מאחיד האביון", ולא תסתם אונך מצעקתי. חמון מעיד ורחמיך יעוררו עלי, כי זה כמה נכסוף נכספתי לראות בתפארת ענך. ואנו צועקים ומתפללים ומתחננים אליך זה כמה ימים ושנים. "ערב ובקר וצהרים אשיחה ואהמה". ואנו מחלים פניך תמיד שתשיב פניך אלינו, ותקרבנו ברחמיך לעבודתך באמת. ועדן לא נושענו ורחוק ממנו ישועה. פי ארך עלינו הנלות מאד מאד בגוף ונפש, ובכל יום צרותינו מרבה מחברו. ובאמת ידענו כי לא מקצר ירך לא הושעת אותנו, ולא מכבד אונך לא שמעת תפלותינו, כי אם עונותינו הבדילו בינינו ובינך. כי בעונותי הרבים נתרחקתי מן הטוב בתכלית הרחוק, עד אשר כל דברי תחנותי ובקשותי הם רחוקים מטוב אמת. כי לא ברעת אדבר, ומחמת זה איני זוכה לדבר שום דבור הנשמע ונתקבל, עד אשר כל דבורי אינם נקראים בשם דבור כלל, מאחר שאינם נמשכין מהרעת דקדשה ואין בהם טוב. ועתה מה אעשה אבי שבשמים, ומאין אבקש עזר לי לזכות להמשיך טוב לתוך דבורי לזכות על ידי זה לדבור הנשמע ונתקבל. כי אתה ידעת יהוה אלהי ואלהי אבותי שעבשו אין לי שום סמיכה בכל מה שאני צריך בגשמיות וברוחניות, דבר גדול ודבר קטן, כי אם לבקש ממך מתנת חנם ונדרת חסד, שתחנני בחסד חנם ותתן לי כל מה שאני צריך לעבודת יהוה, ותקרבני אליך ברחמים באפן שאזכה לתשובה שלמה לפניך באמת. כי אין שום דבר קטן בעולם הנוגע לעבודת יהוה שיהיה נקל אצלי לעשותו. ואין לי שום עצה ותחבולה, כי העצה בעצמה קשה לי לקיים כמו גוף הדבר שאני צריך. ועל כן אין לי עתה שום תקנה כי אם על רחמיך הרבים. ואם חס ושלום אתה עושה עמי אפלו חלק אחד מאלפים ורכבות כפי ערך מעשי הרעים, ותרצה לחפש בתפילתי ותחנתי, אם יש בהם איזה טוב, כדי שיהיה הדבור

שלי נשמע ונתקבל, לא ידעתי גפשי "מאין יבא עזרי". כי אני יודע באמת שכל דברי הם רחוקים משוב אמתי בתכלית הרחוק:

רבונו של עולם צר לי מאד מר לי מאד. אמרתי "ויהי מה ארוצה" דברי לפניך, "אשיחה וירוח לי". אולי יחוס אולי ירחם. "אולי ירא יהוה בעניי". ומארץ אדבר ומעפר אמרתי אצפצף. "אולי יש תקוה". אולי יחוס עם עני ואביון אולי ירחם. כי אתה טוב ומטיב לכל, לרעים ולטובים, ובודאי אתה יכול למצוא בדברי גם בן איזה נקודת טובות, אף על פי שהם בהעלם ובהסתתר גדול ובתכלית המעוט ובהעלמה גדולה עד שאינן ראויים דבורי להיותם נשמעים ונתקבלים על ידי הסתרת מעט הטוב הזה שנגעלמו בהם. אף-על-פי-כן אתה רב חסד ומרבה להטיב, ולפניך נגלו כל תעלומות והמון נסתרות שמפראשית, ואתה יכל בחסדך הגדול לגלות גם מעט הטוב שיש בדברי. כי אתה ידעת רבונו דעלמא פלא. שאף-על-פי שפגמתי נגדך הרבה, חטאתי עויתי ופשעתי לפניך מנעורי עד היום הזה. ותרע בעיניך עשיתי, אף על פי כן פונתי בדברי לטובה. כי אני כוסף ומשתוקק וחפץ ומתגעגע באמת לעבודתך באמת. שאזכה ברחמיך לסור מרע לגמרי ולעשות הטוב בעיניך תמיד. ואם אמנם מעשי אינם נאים בכלל, עם כל זה, דברי בקשתי ותחנותי הם באמת לאמתו. ואתה למדתנו על-ידי צדיקיך האמתיים להתפלל ולהתחנן לפניך תמיד על כל מה שאנו צריכין להתקרבות לעבודת יהוה באמת. כי אף על פי שנתת לנו בחירה לבחור בשוב ולמאם ברע, אף על פי כן, מועיל תפלה ותחנונים על זה בעצמו, שתטה לבבנו אליך באמת. ותכף את יצרנו להשתעבד לך. ותעזר לנו ותכריח אותנו לעזב דרך רשע, ולאחוז בדרך הטוב והישר בדרך החיים. ובאמת אין לי שום תקוה כי אם על זה, על תפלה ותחנונים ושועה וצעקה וזעקה אליך שתקרבי ברחמיך לעבודתך באמת, ותכף את יצרי ותכניע ותשבר את תאותי, ותעשה עמי בחסדיך, באפן שאזכה לסור מרע לגמרי ולעשות הטוב בעיניך תמיד מעתה ועד עולם:

רבונו של עולם דעתי קצרה ולבי אטום, וידי כבדות לפרש ולבאר כל שיחתי לפניך. חוס וחמל עלי, חוסה עלי כרב רחמיך, ועורני שאזכה תמיד לשבח ולפאר את הצדיקים האמתיים בכל מיני שבח ועו ופאר וכבוד ותפארת. עד שאזכה על-ידי שבח הצדיקים לרומם את הדעת. עד שיהיה נמשך על-ידי הדעת הקדוש טוב אמתי לתוך הדבור שלי. ויהיו כל דבורי דבורים טובים באמת, עד שאזכה מעתה שיהיו כל דבורי דבורים הנשמעים ונתקבלים בעיניך ובעיני כל

באי עולם, וזכות וכת הצדיקים האמתיים שנופה לשבח ולפאר אותם, ונגו עלינו, "בנשר יעיר קנו על גזליו ורחף", עד שנופה לעורר על ידם "קנה חכמה קנה בינה" דקדושה, ונופה שישוכו לנו מחנו ודעתנו שנגזלו מאתנו על ידי מעשינו הרעים. ואזכה להשלים דעתי בקדושה גדולה עד שאזכה לקבל כל דבורי מהדעת הקדוש ולהמשיך טוב אמתי לתוך דבורי, עד שיהיו כל דבורי הדבורים הנשמעים ונתקבלים תמיד. ולא יצא מפי שום דבור שאינו נשמע ונתקבל, רק תזכני ברחמיך הרבים, ותהיה תמיד עם פי בעת דבורי, ותמשיך תמיד טוב אמתי לתוך כל הדבורים שלי, עד שכל דבורי יהיו דבורים הנשמעים ונתקבלים בעיני כל. הן בשאני צריך לפרש שיחתי לפניך ולהתפלל ולהתחנן ולהעתיר ולהפציר אותך יהיה אליהי ואליהי אבותי על כל מה שחסר לי, אזכה תמיד לדבר לפניך דבורים טובים דברי חן ותחנונים דבורים הנשמעים ונתקבלים אצלך. ויתקבלו ויכנסו דברי בלבך, באפן שתמלא כל משאלותי ברחמים, ותקרבי אליך באמת. פי צרכי המה מרבים מאד מאד, בגשמיות וברוחניות בלי שעור וערך. ואין לי שום משען ומבטח פי אם על רחמיך הרבים ורחמיך הגדולים. והן בשאני רוצה לדבר לעצמי דברי כבושין ולהוכיח את עצמי. לבל אהיה עוד אכזר על גופי ונפשי ורוחי ונשמותי, ואני רוצה לעורר רחמים על עצמי, אזכה תמיד לדבר לעצמי דבורים הנשמעים ונתקבלים, באפן שיכנסו דברי בלבי. ואזכה לעורר את עצמי לשוב אליך באמת, ולעזוב מעתה דרכי הרע ופעלותי המנוגות, ומחשבותי המבלבלות מאד מאד. ואזכה מעתה לצמצם את דעתי ולקשר עצמי בקשר אמיץ ותזק אליך תמיד. ולא אניח את דעתי ולבבי להתחיל להטות לשום דבר תאוה חס ושלום, ולא לשום בלבול שבעולם. ואזכה לסור מרע באמת במחשבה ובדבור ובמעשה, ולכסוף ולהשתוקק אליך תמיד באמונה שלמה. ולהרגיל עצמי בעבודתך באמת בכל לב בגוף ונפש וממון, למסור הכל אליך, ולהפקיר הכל בשביל רצונך הטוב. והן בשאני צריך ומכרח פני רצונך הטוב לדבר דבורים עם בני אדם לעוררם לעבודתך, או בשביל איזה חפץ וענין שהוא רצונך, תזכני ברחמיך תמיד, ותמשיך טוב מאתך לכל דברי, באפן שיהיו דברי תמיד דבורים הנשמעים ונתקבלים בעיני כל. ולא אדבר דברים בטלים לעולם, רק כל דבורי יהיו דבורים טובים, דבורים שיבא מהם תועלת גדול לשמך ולעבודתך באמת, דבורים הנשמעים ונתקבלים, שאזכה לפעל על ידם דברים שהם רצונך הטוב באמת:

ובכן תרחם עלי אבי אב הרחמן אב החסד, ותושיעני ותעזרני מהרה, ותחמל עלי בחמלתך הגדולה, ובחנינותיך האמתיים. ותזכני מעתה לתקון הכללי שהוא תקון הברית. ותמחל ותסלח לי על כל עונותי וחטאי ופשעי שחטאתי ופשעויתי ושפשעתי לפניך. ובפרט מה שפגמתי לפניך בפגם הברית קדש מנעורי עד היום הזה, במחשבה דבור ומעשה, בראית העין ובשמיעת האזן ובשאר חושים, בשוגג ובכוזר באגס ובצרון, הן הפגמים שפגמתי בהתר, הן הפגמים של אסור, על הכל תמחל ותסלח לי אלוה לילות, חנון המרבה לסלח. ותעזרני ותושיעני ותצילני מעתה מפל מיני פגם הברית. ותקדשני בקדשך העליונה. עד שאזכה מהרה חושה לתקון הברית בשלמות.

עזרני והושיעני אבי שבשמים, פי איני יודע פלל מה לדבר, פי אין שום לשון בעולם שאוכל לפרש שיחתי על ידו, רק אני צועק אליך לבד בקול מר, ועקה גדולה ומרה באנחה ואנקה, בשועה וועקה וועקה, בכל מיני קולות וצעקות ואנחות שבעולם. "קולי אל יהוה ואצעקה. קולי אל יהוה והאזין אלי. קולי אל יהוה אועק קולי אל יהוה אתחנן. אליך יהוה אקרא ואל יהוה אתחנן. מה בצע בדמי ברחמי אל שחת, היודך עפר הניגד אמתך." חוס וחמל עלי, חוס ורחם עלי. עזרני והושיעני וזכני לתקון הברית באמת, פי עיני צופיות לרחמיך וחסדיך האמתיים לחסד חנם, וידי פרושות לחנינותיך. וכל עוד נפשי כי אועק ואשוע אליך ואשב ואחל ואצפה לרחמיך, אם בננים אם פעבדים. אם בננים רחם עלי פרחם אב על בנים, ואם פעבדים. עיני לך תלויות עד שתחנני ותוציאני ממצור ותחלצני מפגם הברית. ותמלט נפשי מני שחת. ותשמרני ותצילני מעתה מפל מיני פגם הברית שבעולם, בידיים וברגלים ובעינים ובשאר חושים, במחשבה דבור ומעשה. בכלם אזכה להיות קדוש וטהור מפל מיני פגם הברית שבעולם. ותזכני מהרה לתקון הברית באמת בתכלית השלמות במדרגת צדיקים אמתיים, עד שאזכה עלידי תקון הברית, לתקן פל החטאים והעונות והפשעים שחטאתי ופשעויתי ושפשעתי לפניך, וכל מיני פגמים שפגמתי בשם"ה לאוין שבתורה שהם בנגד שם"ה גידין פלם אזכה לתקן על ידי תקון הברית שהוא כלליות הנגידו, שהוא תקון הכללי. ואזכה לתקן ולזכך פל הדמים של פל השם"ה גידו, ותעביר ותכפול ותסיר מפל הדמים שלי פל מיני פגמים ועכירות ולכלוכים שהפלטתי בהם על ידי הפגמים שפגמתי בשם"ה לאוין שבתורה. וברחמיך הרבים, תסיר ותכפול פל מיני פגמים שפגמתי להשכינה בכיכול עלידי תגברת הדמים הרעים

שהתגברו על ידי עונותי המרבים, עד אשר גרמתי להשכינה בבכיול בחינת דם נדות הרבה מאד. עד אשר בעונותי ירדה השכינה בגלות גדול מאד. וגרמתי בעונותי הרבים אפרשותא בין קדשא בריך הוא ושכינתיה. "היא ישבה בגוים לא מצאה מנוח". כמו שכתוב: "חטא חטאה ירושלים על פן לגידה היתה".

רבנו של עולם מה אומר מה אדבר, האלהים מצא את עוני. "נאלמתי דומיה החשיתי מטוב. וכאבי נעבר". חוס ורחם עלי, ועשה למענך ולמען הצדיקים אמתים, ולמען שמך הגדול ולמען צעקת ושאלת קדשא בריך הוא ושכינתיה. כמו שכתוב: "הוה ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו, שאג ישאג על נוהו" על נוה דילה. אנכי חטאתי והוא אסור באזקים. והיא גם היא במר תועק בגלותה הגדול, אשר נפרדה מודדה. והיא צועקת בקול מר, "נהי בכי תמרורים", קלני מראשי קלני מזרועי. "אוי לנו כי שדדנו". אוי לנו על נפשנו. "אוי נא לנו פי חטאנו". אוי על ימינו ושנותינו. אוי אוי לנו. כי אנתנו גרמנו כל זה, על ידי חטאינו ועונותינו ופשעינו המרבים. והיא מנעלת בחובין דידן. ולבושיה ובגדיה מלכלכים בכתמים מעונותינו. מה נאמר ומה נדבר. מלא רחמים. טהור עינים. טוב ומטיב לכל חנון ורחום עשה מה שתעשה, באפן שהנפנו לתקן כל זה חיש קל מהרה ונפני לתקון הברית בשלמות, באפן שאזכה על ידי זה לתקן כל הפגמים שבעולם. ותמחל ותסלח ותכפר לי על כל חטאי ועונותי ופשעי ברחמיך הרבים. ותעזר ברחמיך הדעת דקדשה, ותמשוך ממנו לבנונית לברר וללבן ולזכך כל הדמים של כל השם"ה גידין שלי, עד שיתתקנו כל הפגמים ותקלולים שבהם. ותנבני לזרק תקונים לכל המקומות הצרים והדקים שאי אפשר שיגיע לשם שום תקון. ועל ידי תקון הברית שתנבני ברחמיך, אזכה לזרק תקונים גם לשם, עד שאזכה לתקן כל מיני פגמים בשלמות גדול בתכלית התקון פרצונך הטוב באמת.

ותנבני מעתה ברחמיך הרבים ותעזרני ותושיעני ותהיה עמי תמיד. ותשמר את לבושי ובגדי שלא יבא עליהם שום לכלוך ושום פתם ושום רבב. פי אתה לבד ידעת גדל הפגם הנוגע בהשכינה בעצמה ובעולמות עליונים, על ידי פגם הבגדים בשאין שומרים אותם מכתמים ולכלוכים. ותבגדים בעצמן דגין את האדם על זה, בשאין שומרים אותם מכתמים. ובעונותי הרבים, קשה וכבד עלי מאד גם דבר הזה, לשמור את הבגדים מכתמים. כי אי אפשר שלא אסיח דעתי מהם. ובפרט בשעת עסק התורה והתפלה ושאר עסקים. ואז באים חס ושלום עליהם פתמים בהפח הדעת. וכל זה גרמתי על ידי עונותי המרבים, ומחשבותי

המבלבלות מאד, אשר על־ידי־זה איני זוכה לשמור את התפלים ולהחזיקן בנקיות, ולהצילן מפתמים ולכלובים.

הן על כל אלה באתי לפרש שיחתי לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, מלא רחמים, גומל לחיבים טובות. "נראות בצדק תענגו אלהי ישענו מכמח כל קצויו ארץ וים רחוקים". נראות הפלא למען שמך, ועזרני והושיעני שאזכה לתקן בחיי כל זה חיש קל מהרה, שאזכה מעתה לתקן תקון הברית בשלמות. ואזכה להרים ולעורר את הדעת דקדשה, ולהמשיך לבנונית דקדשה מהדעת הקדוש, לתקן פגם כל הדמים של כל השם"ה גידיו, שהם פגגד שם"ה לאוין שפתורה.

ותזכני לתקן פגם כל הפתמים של התפלים של התפלים שלא שמרתי אותם עד הנה. ותמחל ותסלח לי על כל הפגמים האלה. ותעזרני מעתה ותשמרני ותצילני מפל חטא ועון ומכשול. ותעזרני מעתה לשמור את התפלים והלבושים שלי לכבודן ולהחזיקן בנקיות. ותזכני שלא ימצא על כל בגדי ולבושי שום פתם ושום לכלוך ורכב פלל. ותגן בעדי, ותשמרני אותי ואת בגדי תמיד. ויהיו גופי ונפשי ובגדי ולבושי כלם נקיים וטהורים וקדושים תמיד מעתה ועד עולם.

ותמשיך ברחמיך מים חיים ממקור החיים, ויהיה נמשך "באר מים חיים ונוזלים מן לבנון" מן לבונא דמחא קדישא, ושם תטהר את השכינה מנדתה, ותעלה אותה מגלותה, ותשיב אל דודה באהבה ואהבה ורעות. וברחמיך הרבים תמשיך ותורק עלינו מים טהורים האלה. ותטהר אותנו ואת בגדינו מפל טמאותינו. ותקים בנו מקרא שכתוב: "וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם, מפל טמאותיכם ומפל גלוליכם אטהר אתכם". ותלבין חטאינו בשלג וכצמר, כמו שכתוב: "לכו נא ונזכחה יאמר יהוה אם יהיו חטאיכם בשנים בשלג ילבינו, אם יאדימו כתולע בצמר יהיו". ונזכה לקים מקרא שכתוב: "בכל עת יהיו בגדיך לבנים, ושמן על ראשך אל יחסר".

ובבין תרחם עלי ברחמיך הרבים ותהיה עמי תמיד. ותזכני ותלמדני בכל עת. איד להתנהג בענין דבורי עם בני אדם. שלא יצא מפי דבור שלא פרצונך. ולא אגלה שום סוד שאין צריכין לגלות. ותשמרני ותצילני תמיד שלא אהיה חס ושלום בכלל "הולך רכיל מגלה סוד", כי אין אתנו יודע עד מה, איזה דברי תורה צריכין לדבר בהם ולגלותם, ואיזה דברי תורה שאסור לאמרם ולגלותם, אשר עליהם נאמר: "הולך רכיל מגלה סוד". עזרני תמיד ברחמיך שלא אעבר על לא

תלך רכיל" לעולם. הן בדברי תורה. הן בדברי חול. בדברים שבין אדם לחברו. חוס וחסני והיה עם פי בעת הפיפי. ולא אומר דבר שלא פרצונך מעתה ועד עולם:

ורחם עלי והושיעני. ותן לי פרנסתי מן השמים קדם שאצטרך לה. ותתן לי ולביתי "לחם לאכל ובגד ללבש. לאכל לשבעה ולמכסה עתיק". ותזמין לי פרנסתי בלי שום טרחא ויגיעה כלל בכבוד ולא בבזוי בהתר ולא באסור בנחת ולא בצער מתחת ירך הרחבה והמלאה, ואל תצריכני לא לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלואתם. וכשם שנתת מזון ופרנסה לעמך ישראל במדבר ארבעים שנה, והורדת להם את המן מן השמים, ושמלתם לא בלתי מעליהם, בן תרחם עלינו ותפתח לנו את אוצרך הטוב מן השמים. ותזמין לנו פרנסותינו בנקל בלי שום טרח ברוח גדול. ותציל אותנו תמיד מפל מיני דאגות פרנסה, ותשפיע לנו שכל ודעת מאתך לבטח בך תמיד. ואתה תכלכלני מן השמים אותי ואת ביתי ואת זרעי ואת כל אשר לי. ותשפיע לי כל מחסורי קדם שאצטרך להם, באפן שאוכל לעסק בתורתך ועבודתך תמיד באמת בכל לב ונפש. ולא יבא עלי שום בלבול בעולם מפורדת הפרנסה כלל פי אני משליך יתבי עליך לבר, ואתה תכלכלני. כמו שכתוב "השליך על יהוה יתבך והוא יכלכלך":

ועזרנו ברחמיך הרבים שנופה לעשות משא ומתן באמונה. ותצילנו תמיד מפל מיני גזלות, ולא נגזל ולא נעשוק את חברנו לעולם אפלו שוה פרוטה. ולא נגע במזון וחספי חברנו כלל. ולא נחמוד שום דבר אשר לרענו. ותעזרנו ותושיענו שבכל עת שנעסוק במשא ומתן, יהיה כל פונתנו בעסק המשא ומתן רק לשמך ולעבודתך באמת. ונופה לבון בכל דבור ודבור ובכל הלוח והלוח, שנדבר ונלך בשעת המשא ומתן, בכלם נכון תמיד בכל עת, שכל פונתנו בעשית המשא ומתן כדי שנופה לתן צדקה על ידי הרוח שגרויח בזה המשא ומתן. וכל עסקנו והפצנו במשא ומתן, יהיה רק בשביל זה לבר באמת, בשביל שנופה לתן צדקה מהרוח של המשא ומתן הזה. ותעזרני ותושיעני שנופה לזכר זאת תמיד ולכון זאת בכל עת, בכל הלוח והלוח ובכל דבור ודבור ובכל תנועה ותנועה של המשא ומתן. ותפתח את לבבנו, ותזכרנו לקיים זאת באמת, שנופה לתן צדקה הרבה בכל עת לעניים הגונים וכשרים באמת. ותשפיע לנו שפע טובה וברכה. ונופה להחזיק ידי לומדי תורה ועובדי יהוה באמת. ונופה לקיים מצות צדקה בשלמות פרצונך הטוב, ובכל טוב ובסכר פנים יפות, ובשמחה גדולה וחדוה רבה

ועצומה. עד שזוכה על ידי הצדקה לרומם את המחין והדעת דקדשה, ולתקן תקון הכללי של המשא ומתן. וזוכה לתקן על ידיה כל החטאים והפגמים שפגמנו במשא ומתן, ובתאות והמדת המזון מנעורינו עד היום הזה. וזכות הצדקה יגן עלינו "כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף". ותכפר בעדנו וחטאנו בצדקה גפרקי. וזוכה על ידי הצדקה לתקון הכללי:

ורחם עלינו ועל פלטתנו ועל פליטת עמך בית ישראל, ועזרנו והושיענו והקימנו מהרה מנפילתינו הגדולה והעמקה מאד מאד, אשר ירדנו מטה מטה, ונפלנו בגלות גדול מאד זה כמה שנים בגוף ונפש בגשמיות וברוחניות, בכלל ובפרט. מרא דעלמא כלא סומך נופלים, חוס וחמל עלינו, וסמך אותנו ברחמיך הרבים, ויקים בנו מקרא שכתוב: "אל תשמחי אויבתי לי כי נפלתי קמתי, כי אשב בחשך יהיה אור לי. שלח ידיך ממרום. פצני והצילני מפנים רבים, מיד בני נכר. חנני והקימני. דלו עיני למרום. ידך תכון עמי אף ורועך תאמצני". והוציאני והעלני מהרה מכל הנפילות והירידות שירדתי ונפלתי עד הנה ונתרחקתי מן המדע ומעבודתך מאד. חוסה עלי כרב רחמיך, כי אתה ידעת כי אין מי שיעמד בעדנו בנפילתנו הגדולה הזאת, אשר ירדנו פלאים. כמו שכתוב: "ותרד פלאים אין עוזר לה". וכמו שכתוב: "השליך משמים ארץ תפארת ישראל, מאגרא רמא לבירא עמיקתא. ואין מי שיעמד בעדנו. ואין מי שייכל להקים אותנו מנפילותינו כי אם אתה לבד. ותקים מקרא שכתוב כמו שדרשו חכמינו זכרונם לברכה: "נפלה ולא תוסף לפול עוד. ותאמר אתה לישראל. חוס בתולת ישראל". חוס וחמל עלינו, ועזר לנו לתקן את מחנו ודעתנו על ידי תקון הברית באמת בשלמות. ותצילני מעתה מכל מיני נפילות מעבודתך חס ושלום. ותעזר לנו מעתה לעלות ולקום מהרה מכל הנפילות שנפלנו עד הנה. ותקים את "סבת דוד הנפלת". רבונו של עולם אליך שפחתני את כפי. הקימני ואחיה. "לא תוכל להתעלם מאחיד האביון. עוב תעוב. והקם תקים":

ותצילני אותי ואת זרעי ואת זרע זרעי ואת כל עמך בית ישראל, ותשמרני ותמלטני שלא יבא שום אחד מישראל לחלי נופל חס ושלום. ותרחם על עמך ישראל, על כל אותן שפבר באו לחולאת המרה הזאת. ותפאם ברחמיך הרבים רפואה שלמה, ותקים אותם מנפילתם ותשיבם לאיתנם, ותשלח להם מהרה רפואה שלמה מן השמים רפואת הנפש ורפואת הגוף, כי אל מלך רופא נאמן ורחמן אתה:

ורחם עלינו והצל אותי ואת זרעי וכל עמך בית ישראל מפל מיני שכרות של
 יין ושאר משקים המשכרין. ולא אבוא לידי שכרות לעולם. כי אתה גלית
 על-ידי חכמיך הקדושים גדל הפגם הנורא של השכרות חס ושלום. חוס וחננו
 ורחם עלינו, והצילנו משתיה מרבה המביאה לידי שכרות. ואפלו מעט השתיה
 המכרחת בשבתות וימים טובים, תזכני שתהיה השתיה בקדושה ובטהרה גדולה.
 ונזכה להרים את מחנו ודעתנו לשמך ולעבודתך על-ידי מעט השתיה בימים
 הקדושים. ונזכה שלא יצא מפינו שום דבור שלא פרצונך, על-ידי שתית היין או
 משקה המשכר. ולא נדבר אז שום דבור שאין צריכין לגלות, רק נזכה לדבר
 בקדושה ובטהרה דבורים שהם רצונך הטוב באמת, בשמחה ובטוב ללב. ולא נבא
 לידי שכרות לעולם, ותצילנו ברחמיך מיין המשכר. ותזכני ליין "המשמח אלהים
 ואנשים":

חוס וחננו ומלא משאלותינו ברחמים, וזכנו מהרה לתקון הכללי בשלמות בכל
 הבחינות, הן תקון הברית שהוא כלליות הגידין שהוא תקון הכללי של כל
 השם"ה לאוין שבתורה, הן תקון הכללי של הדבור על-ידי שבת הצדיקים, הן
 תקון הכללי של המושא ומתן על-ידי הצדקה, הן תקון הבגדים, לכלם תזכנו
 ברחמיך הרבים חיש קל מהרה. כי אתה ידעת כי אי אפשר לנו לתקן כל דבר
 ודבר בפרטיות כי הם רבים מאד, כי פגמנו הרבה מאד. רחם עלינו והושיענו
 מהרה למען שמך וזכנו ברחמיך הרבים ובחסדיך העצומים לתקון הכללי באמת
 ובשלמות בכל הבחינות, ועשה למענך ולמען הצדיקי אמת ולא למעננו. ומעפר
 תקומנו, ומאשפות דלותנו תרוממנו, ובכל התקונים הכלליים והפרטיים תתקננו,
 ובטובך הגדול תשביענו, ותשמע ותקבל צעקתנו ותפלתנו ותחנונינו ובכל מיני
 טהרות וקדושות תטהרנו ותקדשנו. ותקים מהרה מקרא שכתוב: "ועשיתי את
 אשר בחקי תלכו ומשפטי תשמרו ועשיתם". חננו ועננו ושמע קול תפלותינו. כי
 אתה שומע תפלת כל פה עמך ישראל ברחמים. ברוך אתה שומע תפלה:

תורה ל

לו מתחלה ההקדמות ושכליות קטנים שמסבב לו תחלה, כדי להבינו על ידי זה המכון, שהוא שכל עליון וגדול:

ב וצריך כל אחד לבקש מאד מלמד הגון פזה, שיוכל להסביר ולהבין אותו שכל עליון וגדול פזה, דהינו השגות אלקות, פי צריך לזה רבי גדול מאד מאד, שיוכל להסביר שכל גדול פזה על ידי השכל התחתון פנ"ל, כדי שיוכלו הקטנים להבינו, וכל מה שהוא קטן ביותר ומרחק ביותר מהשם יתברך, הוא צריך רבי גדול ביותר. כמו שמצינו בעת שהיו ישראל במדרגה קטנה מאד, דהינו במצרים, שהיו משקעים במ"ט שערי טמאה, היו צריכים רבי גדול ומלמד גדול ונורא מאד, דהינו משה רבנו עליו השלום. פי כל מה שהוא קטן ומרחק ביותר, צריך מלמד גדול ביותר, שיהיה אמן פזה, שיוכל להלביש שכל עליון פזה, דהינו השגתו יתברך שמו, לקטן ומרחק

מישראל דספינא במאי קטלי לה, בקרנא דחמרא. ומי איבא קרנא לחמרא, ומישראל דספינא מי הוי. איתנו לה תרי ביעי, אמרו לה: הי זוגתא חורתא וחי זוגתא אכמתא. איתי איהו תרי גביני, אמר להו: הי דעזא חורתא וחי דעזא אכמתא:

רש"י

במאי קטלי לה. ערוגת ספינין במאי גוזזין וקוצצין אותה:

מישראל דספינא במאי קטלי לה וכו'.

א השגות אלקות, אי אפשר להשיג, פי

אם על ידי צמצומים רבים; מעלה לעלול, משכל עליון לשכל תחתון. כמו שאנו רואים בחוש, שאי אפשר להשיג שכל גדול, פי אם על ידי התלבשות בשכל התחתון. כמו המלמד, פשוטה להסביר שכל גדול להתלמיד, הוא צריך להלביש אותו בשכל תחתון וקטן, כדי שיוכל התלמיד להבינו, דהינו שהוא מציע

כמותו, כי כל מה שהחולה נחלה ביותר, צריך רופא גדול ביותר. על כן אין להאדם לומר: די לי אם אהיה מקרב אצל איש נכבד וירא ה', אף שאינו מפלג במעלה, כי הלואי שאהיה מקדם כמהו. אל יאמר כן, כי אדרבא, כפי מה שידע אנש בנפשה גדל פחיתותו וגדל רחוקו, שנרחק מאד מהשם יתברך, כל אחד ואחד כפי מה שידע בנפשו. וכמו כן כל מה שידע בעצמו שהוא מרחק ביותר, צריך לבקש לנפשו רופא גדול מאד מאד, הגדול במעלה ביותר, דהינו שיחזיר ויבקש תמיד לזכות להתקרב להרבי הגדול מאד מאד כנ"ל. כי כל מה שהוא קטן ביותר, צריך מלמד גדול ביותר כנ"ל:

לא היו עקר המכון, רק היו סבובים והקדמות כדי להגיע לצרת הבת, שהוא המכון. וזה בחינת (שם בתיקון ע' דף קיא) שער אפמא, בחינת (שה"ש א): שחורה אני ונאווה; כי השחרות הוא מקבץ את הראות ומצמצם אותו כדי לראות היטב, כן השכל התחתון הוא בחינת שחרות, שמצמצם בו נאווה ויפי שבשכל העליון. ואלו השערות הן בחינת: שורא דאתון דאורייתא (תיקון ע'); כי המצוות הם חכמות הבורא יתברך שמו, כי כל מצוה ומצוה יש לה שעורים אחרים וגבולים, כגון: מפני מה המצוה הזאת מצוה בכך, מפני שכן חיבה חכמתו יתברך שמו; וכן מצוה אחרת מצוה בכך, לפי חכמתו יתברך שמו. וכל מצוה ומצוה יש לה אותיות ותבות וענינים, שהם שעורים וגבולים, שמצמצם בהן חכמתו יתברך שמו, שזה בחינת התלבשות השכל העליון בשכל התחתון, שעל ידי זה זוכין להשגות אלקות כנ"ל:

ג וזה בחינת שערות, שההארות המחין יוצאין בהשערות; כן השכל העליון, שהוא השגות אלקות, הוא מתלבש בהשכל התחתון. וזה בחינת (תיקון ע' דף קיג): שורא בעגולא, בחינת סבובים, דהינו ההקדמות המסבבין עד שבאים אל המכון כנ"ל. והעקר הוא המכון, כמו שמצינו בדברי רבותינו זכרונם לברכה (יבמות טז), שסבבוהו בהלכות, עד שהגיעו לצרת הבת. נמצא, שכל ההלכות שדברו מקדם

זה בחינת: בת היתה לו לאברהם אבינו, ובכל שמה (ב"ב טז), בת, זה בחינת בת עין, דהינו השחר שבעין, שהוא בחינת השחרות הנ"ל, שהוא מצמצם ומגביל וכולל בעצמו כל הדברים הגדולים העומדים

הַהִקְדָּמוֹת, בְּחִינַת שְׂכָל הַתְּחַתּוֹן
כַּנִּלְוֵהוּ בַת תְּחִלָּה - שֶׁהוּא הַשְּׂכָל
הַתְּחַתּוֹן, סִימָן יָפֵה לְבָנִים - שֶׁעַל
יְדוּ מְשִׁיגִין הַשְּׂכָל הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא
בְּחִינַת בָּנִים כַּנִּלְוֵהוּ: וְזֶהוּ: סִימָן יָפֵה -
שָׁבוּ מִסְמָן וּמִגְבֵּל הַשְּׂכָל הָעֲלִיּוֹן,
בְּבַחֲנֵינָא שִׁיעוּרָא דְאַתּוֹן דְּאוּרִיתָא,
בְּחִינּוֹת שְׁחוּרָה אֲנִי וְנֶאֱוָה כַּנִּלְוֵהוּ:

ד וְלִבּוֹא לְהַשְּׂכָל הַתְּחַתּוֹן הַזֶּה אֵי
אֶפְשָׁר כִּי אִם עַל־יְדֵי
שׁוּנָא בְּצַע, שִׁישְׁנָא הַמְמוֹן בְּתַכְלִית
הַשְּׁנָאָה, כִּי שִׁיעָרָא אֶפְמָא, שֶׁהוּא
בְּחִינַת הַשְּׂכָל הַתְּחַתּוֹן, הוּא מִסְטָרָא
דְּמַלְכוּת. וְכֵן שׁוּנָא בְּצַע הוּא מִסְטָרָא
דְּמַלְכוּת^(ג), כִּי הַשְּׂכָל הַתְּחַתּוֹן הוּא
בְּחִינּוֹת מַלְכוּת, שֶׁהוּא בְּחִינּוֹת
חֲכָמָה תְּתַאֲהַר שְׂבָכָל עוֹלָם וְעוֹלָם,
שֶׁהוּא מְנַהֵיג אוֹתוֹ הָעוֹלָם. שְׁזֶה
הַשְּׂכָל שֶׁל הַהֲנַהֲגָה וְהַמְלָכוּת, הוּא
בְּחִינַת חֲכָמָה וְשְׂכָל תְּחַתּוֹן, כַּנִּגְד
הַשְּׂכָל שֶׁל הַשְּׁגוּת אֱלֻקוֹת. וְעַל כֵּן
בְּיוֹמוֹי דְּשִׁמּוּאָל, שֶׁנִּפְלֹר רֵאשֵׁי הַדּוֹר
אֵל הַמְמוֹן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוּאֵל־א ח):
וַיִּטּוּ אַחֲרַי הַבְּצַע; עַל כֵּן תִּכְף פְּגָמוֹ
בְּמַלְכוּת דְּקִדְשָׁה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שֵׁם)
כִּי אֲתִי מָאֶסוּ מִמֶּלֶךְ עֲלֵיהֶם, וְשָׁאֲלוּ
לְהֵם מֶלֶךְ כָּכָל הָעַפְוִ"ם. וּבְיוֹמוֹי
דְּשַׁלְמוֹה, שָׁאִין כֶּסֶף נַחֲשָׁב^(ד), הִיָּה
מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה עַל תִּקְוָה

לְנִגְדוֹ. כַּנִּגְדוֹ הַר גְּדוֹל, כַּשְּׁעוּמֵד לְפָנֵי
הַבַּת עֵין, שֶׁהוּא הַשְּׁחַר שְׁבַעֵין, אֲזִי
נִגְבֵּל כָּל הָהָר בְּתוֹךְ הַבַּת עֵין שְׁרוּאָה
אוֹתוֹ. כִּי הַשְּׁחַרְוֹת שְׁבַעֵין הוּא
מְצַמְצֵם כָּל הַדְּבָרִים הַגְּדוֹלִים
וְנִכְלָלִין וְנִרְאִין בְּתוֹכּוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה
רוֹאִין וּמְשִׁיגִין הַדְּבָר שְׁרוּאִין; כְּמוֹ כֵן
זֶה הַשְּׂכָל הַתְּחַתּוֹן מְצַמְצֵם וּמִגְבֵּל
הַשְּׂכָל הַגְּדוֹל הָעֲלִיּוֹן וְנִכְלָל בְּתוֹכּוֹ,
וְעַל־יְדֵי־זֶה רוֹאִין וּמִבִּינִים וּמְשִׁיגִים
אֶת הַשְּׂכָל הָעֲלִיּוֹן הַגְּדוֹל כַּנִּלְוֵהוּ:

וְזֶה בְּחִינַת: וַיִּרְא אֱלֹהֵי ה' בְּלִבַּת אִשׁ
(שְׁמוֹת ג) - שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רָצָה
לְהַלְבִּישׁ לוֹ הַשְּׁגוּת אֱלֻקוֹת, וְהַלְבִּישׁ
לוֹ בְּבַחֲנֵינָא בַת עֵין הַנִּלְוֵהוּ^(א). וְזֶה
בְּחִינַת (ב"ב קמ"א): בַּת תְּחִלָּה - סִימָן
יָפֵה לְבָנִים. בַּת תְּחִלָּה, זֶה בְּחִינַת
הַשְּׂכָל הַתְּחַתּוֹן, שֶׁהוּא תְּחִלָּה
וְהַקְדָּמָה לְשְׂכָל הָעֲלִיּוֹן. וְזֶה בְּחִינַת
סִימָן יָפֵה לְבָנִים. בָּנִים, זֶה בְּחִינַת
הַשְּׂכָל הָעֲלִיּוֹן, כְּמֵאִמֹר חֲכָמֵינוּ
זְכוּרָנָם לְבָרְכָה (מִנְחוֹת ק"ו): הִבִּיאִי בְּנֵי
מִרְחוֹק וּבְנוֹתֵי מִקְצֵה הָאָרֶץ, הִבִּיאִי
בְּנֵי - אֱלֹהֵי גְלוּת שְׂבַבְכָל שְׁדַעְתָּן
מִיִּשְׁבַּת כְּבָנִים; בְּנוֹתֵי - אֱלֹהֵי גְלוּת
שְׂבַשְׂאָר אַרְצוֹת שְׁדַעְתָּן אֵינָן מִיִּשְׁבַּת
כְּבָנוֹת. נִמְצָא שְׂבָנִים הֵם בְּחִינַת
דְּעַת מִיִּשְׁבַּת, בְּחִינַת שְׂכָל עֲלִיּוֹן
וְגְדוֹל הַנִּלְוֵהוּ, שֶׁמְשִׁיגִין עַל יְדֵי

(א) עֵין בְּחִינַת ו, וּבְחִינַת יָא, וּבְחִינַת ע. (ב) עֵין בְּחִינַת ע. (ג) מַלְכוּתֵי א-א.

ומכונה (ד), כמו שכתוב (דברי הימים א כט):
 וישב שלמה על כסא ה' - שמלך על
 עליונים ותחתונים (מגילה יא); ועל פן
 זכה שלמה לזה השכל התחתון
 הנ"ל, כמו שכתוב (מלכים א ח): ויחפם
 מפל האדם; וכמו שכתוב (שם): ותרב
 חכמת שלמה מפל בני קדם; פי זה
 השכל הוא בחינת מלכות פנ"ל. אבל
 על ידי אהבת ממון, הוא נופל
 לאפמא דסטרא אחרא, בחינות:
 שבתאי פתיא אפמא (תיקון ע), מרה
 שחורה, בחינות (בראשית ג) בעצבון
 תאכלנה, ונופל לעגולא וסבובים
 מסטרא אחרא, בחינות (תהלים יב):
 סביב רשעים יתהלכון; שהוא
 מתאה ומשתוקק אחר הממון.
 בחינות (במדבר יא): שטו העם ולקטו -
 בשטותא (זוהר בשלח דף סב: סג), הפך
 החכמה:

ה זמי שיש לו אותו החכמה, צריך
 לראות להמשיך לתוכה
 חיות, להחיות החכמה תתאה, כל
 אחד לפי בחינות החכמה תתאה
 שיש לו, כפי בחינות החכמה תתאה
 שבכל עולם ועולם. ועקר החיות
 הוא מאור הפנים, בחינות (משלי טז):
 באור פני מלך חיים. ועל פן צריכין
 להעלות את המלכות, בחינות
 חכמה תתאה, אל אור הפנים,

המאיר בשלש רגלים, פי עקר אור
 הפנים הוא שמחה, כמו שכתוב (שם
 טו): לב שמח ייטב פנים. ועקר
 השמחה הוא מן המצוות, כמו
 שכתוב (תהלים יט): פקודי ה' ישרים
 משמחי לב. ועקר השמחה הוא
 בלב, כמו שכתוב (שם ד): נתת שמחה
 בלבי. והלב של כל השנה הם
 השלש רגלים, בחינות (ויקרא כג): אלה
 מועדי יי' - ראשית תבות "אמי",
 כמובא, שהיא אם לבינה (ה), ובינא -
 לבא (ו). והשמחה של כל המצוות
 שעושים בכל השנה, הוא מתקבץ אל
 הלב, שהם השלש רגלים. ועל פן
 הם ימי שמחה, כמו שכתוב (דברים טז):
 ושמחת בחגך; ואז מאיר הפנים על
 ידי השמחה, בבחינות: לב שמח
 ייטב פנים. בשביל זה נצטוינו (שם):
 שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך
 את פני ה' אלקיך; בשביל לקבל אור
 הפנים. וזה בחינת (סוכה כז): חייב אדם
 להקביל פני רבו ברגל - פדי לקבל
 אור הפנים, ולהחיות את בחינות
 המלכות. וזה (תהלים פה): צדק לפניו
 יחלק; צדק - מלכותא קדישא (ו),
 כשמוליכין אותה אל אור הפנים.
 העקר על ידי בחינות: וישם לדרך
 פעמיו, הינו שלש פעמים בשנה
 וכו', שעל ידיהם מקבלין מאור

הפנים כנ"ל. וזה בחינות (שם קס):
 ישבו ישראלים את פניה, ישראלים הם:
 פקודי ה' ישראלים משמחי לב, הם
 מישבין ומאירין ומסדרין אור
 הפנים כנ"ל:
 ו ולפעמים שנופל חס ושלוש,
 בחינות המלכות
 דקדשה, בחינות חכמה תתאה,
 לגלות של ארבע מלכיות, כי
 המלכות הוא בחינות דל"ת, בגין
 דלית לה מגרמה כלום (ס), כי אם על
 ידי ענפי השכל העליון המתפשטין
 לשם. וגם היא כלולה מארבעה
 עולמות, כי בכל עולם ועולם יש
 בחינות המלכות, בחינות חכמה
 תתאה, שהיא בחינות החכמה
 המנהגת את העולם כנ"ל. וכל
 החכמות של העפ"ם, כלם הם תחת
 החכמה תתאה הנ"ל, ומשם יונק
 חכמתם. וכשיונקים, אזי מתגברים,
 חס ושלוש, ונעשה ממשלת הארבע
 מלכיות, שהם ארבע גליות - ומי
 יכול לסבל את קול הצעקה והצעקה
 הגדולה, כשנופל בחינות המלכות,
 בחינות החכמה תתאה, ביניהם, חס
 ושלוש, בבחינות (קהלת ט): זעקת
 מושל בכסילים, דהינו הצעקה
 כשנופל הממשלה, בחינות

המלכות, בחינות חכמה תתאה, בין
 הכסילים. שהכסיל רוצה להתחכם,
 שרוצים לינק ולהמשיך לתוך
 החכמות שלהם, שהם כסילות
 באמת, את בחינות החכמה
 האמתיות, בחינות חכמה תתאה
 הנ"ל. וגם יש עוד צעקה גדולה מזה,
 דהינו שהשם יתברך כביכול בעצמו
 שאג, בבחינות (ירמיה כח): שאג ישאג
 על נהו - על נה דילה (ט), שהוא
 בחינות המלכות, שנופל בגליות של
 ארבע מלכיות. וצריך לראות לחתך
 ולהבדיל את בחינות המלכות הנ"ל
 מבין הארבע גליות, ולהעלותה
 משם. ועקר עלייתה - על ידי בחינות
 חסד, בבחינת (ישעיה טז): והוכן
 בחסד פסא. בחינת (הושע י): קצרו לפי
 חסד, שעלידי חסד קוצרין
 וחותרין את הדלת, בחינת המלכות,
 ומבדילין אותה מהם, ומעלין אותה
 אל אור הפנים. ועל פן אברהם היה
 איש חסד, והיה משתדל תמיד
 לעשות חסד, כדי להעלות בחינת
 המלכות מהם. ועל פן רדף אברהם
 אחר הארבעה מלכים כדי להכניעם,
 שהן בחינת הארבע מלכיות
 דסטרוא אחרא, כי אברהם היה שונא
 ממון, כי מאס ממון סדום, כמו
 שכתוב (בראשית יד): אם מחוט ועד

כנ"ל. וזה (שמואל"ט טו): וישסף שמואל את אגג, פי אגג הוא כללות הארבע מלכיות דסטרא-אחרא, כמו שכתוב (במדבר כד): ראשית גוים עמלק, וזה שפרש רש"י: וישסף - חתכו לד', הינו שחתך והבדיל את הדלות - שהיא בחינת מלכות דקדשה, דלית לה מגרמא פלום וכו' כנ"ל - מאגג, שהוא כלליות ארבע מלכיות דסטרא-אחרא, והעלה את המלכות דקדשה בשלש רגלים. וזה וישסף, ראשי-תבות שבועות סבות פסח - פי עקר חיותה מאור הפנים שבשלש רגלים כנ"ל. בבחינת (שמואל"ב יא): ויהי לתשובת השנה, לעת צאת המלכים. תשובת השנה, זה בחינת שלש רגלים, שהם ימי דין, ימי תשובה, כמאמר חכמינו זכרונם לברכה (ר"ה טז): בפסח נדונין על התבואה, בעצרת וכו'. ואז עת צאת המלכים כנ"ל, שמוציאין את בחינת המלכות דקדשה מגליות של הארבע מלכיות, ומעלין אותה אל אור הפנים, המאיר בשלש רגלים כנ"ל. ועל פן יש ארבע בחינות בכל רגל: בפסח הם ארבע פוסות, בשבועות הוא סדר המשנה, שהוא ארבע פעמים ביד כל אחד, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה

שרוף וכו' ולא תאמר אני העשרתי את אברם. כי אברהם תקן שחרית (בכרות כה), בחינת שחרות הנ"ל, שהוא בחינת השכל התחתון הנ"ל, בחינת חכמה ותאנה, שהוא בחינת שחרות כנ"ל, שזוכין לתקן בחינה זאת על-ידי שזנא בצע כנ"ל. ועל פן יצא מאברהם יצחק וישמעאל, יעקב ועשו, שהם בחינת: כנגד ארבעה בנים דברה תורה, אחד חכם ואחד רשע ואחד תם ואחד שאינו יודע לשאל, שהם כנגד ארבע מלכיות שבקדשה, כידוע (י). יצחק, זה בחינת בן חכם, פי יצחק על שם הצחוק והשמחה, בחינת (משלי י): בן חכם ישמח אב; עשו, הוא בן רשע; יעקב, הוא בן תם, כמו שכתוב (בראשית כה): ויעקב איש תם; ישמעאל, הוא בחינת בן שאינו יודע לשאל. פי ישמעאל עשה תשובה כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ב"ב טז): ועקר התשובה היא בבחינת שאינו יודע לשאל, הינו לעשות תשובה ולשאל כפירה מהשם יתברך על שאינם ידועים, שזה עקר התשובה, בבחינת (תהלים סט): אשר לא גזלתי אז אשיב, וזה בחינת: אברהם תקן שחרית, נוטריקון חכם רשע תם שאינו יודע - שהם בחינת הארבע מלכיות

צער גדול מאתנו, פי אפלו מה
 שהוא טוב אצלנו הוא רעה אצל
 הצדיקים, וכעין מה שאמרו רבותינו
 זכרונם לברכה (יבמות קג): כל טובתן
 של רשעים רעה היא אצל הצדיקים;
 הינו פי עסקים ושיחת חלין שלנו
 הוא בודאי רעה אצלם, אלא אפלו
 טובותינו, הינו התפלה שהיא
 בערפנו רק טוב, הוא רעה אצל
 הצדיקים, בבחינת (שם): ותפילתי
 ברעותיהם; פי תפלתנו מבבלת
 אותם. פי כל הערבוב הדעת וכל
 הבלבולים וכל השטותים שיש לנו
 לפעמים, הכל נמשך בתפלתנו, פי
 כל הבלבולים וכו' וכל המחשבות
 שחושב האדם לפעמים, הכל באים
 על דעתו בשעת התפלה דיקא,
 והכל נשמע אליו אז דיקא, בשעה
 שעומד להתפלל, בבחינת (שם קו): מי
 ימלל גבורות ה', ישמיע כל תהלתו.
 תהלתו - לשון (איוב ד): ובמלאכיו
 ישים תהלה, הינו ערבוב ובלבולים,
 שאז משמיעין את עצמן דיקא
 בשעה שעומד להתפלל ולמלל
 גבורות ה', והוא בשתי בחינות: או
 שבאים להתתקן מחמת שרואים
 שמתפלל בכונה כראוי, על פן באים
 להתתקן, פי עכשו הוא הזמן
 שיכולין להתתקן, פי יש בהם

(עירובין נד): פיצד סדר משנה וכו'.
 בסכות היא ארבעה מינים - הכל
 כנגד בחינת הד' הנ"ל, בחינת
 מלכות הנ"ל, שצריך להעלותה אל
 האור הפנים, על-ידי שמחות
 המצוות, שמתקבצין לתוך הגגלים
 כנ"ל:

ז ועקר התגלות החסד הנ"ל, שעל
 ידו קוצרין וחותכין
 ומבדילין את הדל"ת הנ"ל מארבע
 גליות של העפוש, הוא על-ידי
 תוכחה; פי על-ידי פתיחת פה של
 המוכיח נתגלה חכמה, ועל-ידי זאת
 החכמה נתגלה החסד, פי עקר
 התגלות החסד - על-ידי החכמה, פי
 אל נהירו דחכמתא (זוהר לך לך דף צד.) (יא).
 כמו שכתוב (משלי לא): פיה פתחה
 בחכמה ותורת חסד על לשונה, וזה
 (תהלים קמא): יהלמני צדיק חסד
 ויוכיחני; הינו שעל ידי תוכחה
 נתגלה חסד, וצריכין אנו לקבל
 תוכחתם, אף-על-פי שתוכחה
 שלהם היא לפעמים דרך בזיון,
 שמבזים אותנו, אף-על-פי-כן
 צריכין אנו לקבל תוכחתם, כדי
 לקבל על ידו את החסד כנ"ל. פי מה
 שתוכחתם הולכת לפעמים בדרך
 בזוי, צריך לדון אותם לכף זכות. פי
 אין אדם נתפס על צערו, פי סובלים

(יא) עיין זוהר צו דף לא, אחרי דף סה.

ניצוצות קדושים שצריכין תקון. או בבחינה אחרת, מחמת שאינו ראוי להתפלל, ובאין לבלבל אותו מתפלותו. על כל פנים בין כך ובין כך, בשעת התפלה דיקא באין כל הערבובים וכל הבלבולים של האדם, ונשמעין אצלו אז, ובשביל זה נקראין הבלבולים והערבובים תהלה פנ"ל, מחמת שהן באים דיקא בעת התפלה והתהלה פנ"ל. וכל התפלות האלו עם כל הערבובים באין אל הצדיקים, כי הצדיקים הם בחינת משיח, שאליו באין כל התפלות להעלותן, בבחינת (ישעיה מח): ותהלתי אחטם לך, שכל התהלות באין לבחינת משיח, שהוא בחינת חטם, בחינת (איכה ד): רוח אפינו משיח ה'; כי משיח הוא מורח ודאין (כשארז"ל סנהדרין צט), בבחינת (ישעיה יא): והריחו ביראת ה'; הינו בתפלות, שהן בחינת (משלי לא): יראת ה' היא תתהלל; כי הוא מורח ומרגיש בהתפלות שמקבל מהם, את כל אחד ואחד כפי מה שהוא, כי כל הערבובים של כל אחד הם בתוך התפלה פנ"ל. נמצא שהצדיקים הם סובלים צער על ידי התפלות שלנו, שמבלבלין אותן פנ"ל, ובשביל זה צריך לקבל תוכחתם אף שמבזין אותנו פנ"ל:

ח אמןם לכאורה איך אפשר לו להזיכח את כל אחד ואחד, הלא כל התפלות באין אצלו ביחד - של הפשרים ושל אותם שאינן פשרים - ואיך יודע איזה תפלה באה מזה או מזה, פדי להזיכח אותו. אך הוא יודע זאת, על ידי העזות והתורה של כל אחד ואחד, אם תפלתו היתה פהוגן אם לאו. כי יש שני מיני עזות; כי יש עזות דקדשה, שאי אפשר לקבל את התורה כי אם על-ידי זה העזות דקדשה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (אבות פ"ב): לא הבישן למד; וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ביצה כה): מפני מה נתנה תורה לישראל, מפני שעזין הן; וכמו שאמרו (אבות פ"ה) הוי עז כנמר. ובשביל זה התורה נקראת עז, כמו שכתוב (תהלים כט): ה' עז לעמו יתן, (וכמו שפירש"י, וכן בזבחים קט"ז). כי אי אפשר לבוא אל התורה, כי אם על ידי עזות דקדשה. וכנגד זה יש להפוך, עזות מן הסטרא אחרא, שממש באין תורות אחרות. שהן תורות של הן, שהם בחינת פסילים, כי כל מי שיש בו עזות, בידוע שלא עמדו רגלי אבותיו על הר סיני (נדרים כ), ויש לו תורה מסטרא אחרא הנקראין פסילים, שהוא הפך מן התורה

וכל כוכב ומזל קבוע על משמרתו
 ומערכה שלו, כפי מה שסדרם
 הבורא יתברך שמו, שיהיו קבועים
 ומסדרים כך וכך, והוא בא בתפלתו
 ורוצה לשדד המערכות ולעשות
 פלאות. על כן בשעת התפלה צריך
 לסלק את הבושה, כמו שכתוב (תהלים
 כב): **בך בטחו אבותינו וכו' בטחו ולא**
בשו; כי על-ידי הבושה שמתביש
מאתו יתברך, אי אפשר להתפלל, כי
אם על-ידי עזות כנ"ל. וזה בחינת
(שם עז): אתה האל עושה פלא
הודעת בעמים עגה - שהשם יתברך
עושה פלאות על-ידי תפלות
ישראל, שהם על-ידי בחינות עזות
כנ"ל, שעל-ידי זה מודיע להעכו"ם
את העזות דקדשה של ישראל,
שעל-ידי שרואין העכו"ם את
הפלאות הנעשין בעולם על-ידי
תפלות ישראל, על-ידי זה יודעין
כמה גדול העזות דקדשה של
ישראל, שיש להם עזות כזה,
להתפלל ולעשות פלאות כנ"ל. ועל
כן הצדיק, על-ידי שרואה העזות
והתורה של כל אחד ואחד, על-ידי
זה יודע את התפלה שבבלבה אותו,
מאיזה מהם באה, ועל-ידי זה יודע
להוכיח אותו. וזהו: מישראל דסכינא
- הינו בחינת חכמה תתאה הנ"ל,
בחינת מלכות הנ"ל, שהוא למוד

הקדושה שלנו, שהוא בחינות: פסל
 לה, כי היא נקראת פסלת, על שם
 העתיד. כמאמר חכמינו זכרונם
 לברכה (פסחים ב) אור שהוא יקר
 בעולם הזה, יהיה קפוי וקל לעולם
 הבא; שהיא בחינות פסלת, שהוא
 קפוי וקל וצף למעלה. אבל תורתו
 היא פסלת אפלו בעולם הזה, ועל
 שם זה נקראין פסילים, כמו שכתוב
 (שמות כ): **לא תעשה לה פסל. ומי שיש**
לו עזות שלהם מן הסטרא-אחרא,
הוא מקבל תורה שלהם, בחינת
פסילים כנ"ל. ועל-ידי העזות
שהצדיק רואה בכל אחד ואחד כפי
מה שהוא, אם יש לו עזות דקדשה
או להפוך, על ידי זה הוא יודע אם
תפלתו היתה תפלה הכשרה או
להפוך, כי גם התפלה היא על-ידי
עזות, כי אי אפשר לעמד להתפלל
לפני השם יתברך כי אם על-ידי
עזות, כי כל אחד לפום מה דמשער
בלבה את גדלת הבורא יתברך שמו,
כמו שכתוב (משלי לא): נודע בשערים
בעלה; כל חד לפום מה דמשער
בלבה (זוהר וירא קב). וכל אחד לפי ערכו
שמשער בלבו את גדלת הבורא
יתברך שמו, איך אפשר לו לעמד
ולתתפלל לפניו, ובפרט התפלה
שהיא פלאות, דהינו שדוד
המערכות, שהמערכות מחיבין כך,

הנ"ל, בחינת (במדבר כב): ההספן הספנתי - לשון למוד, (כתרגומו: המילף אליפנא), בחינת (ויקרא כו): חרב נוקמת, שהיא בחינת מלכות הנ"ל: **מישראל** - פרש רש"י: ערוגה, הינו בחינת: זעקת מושל וכו', כמו שכתוב (תהלים מב): **כאיל תערג. במאי קטלי לה** - פרש רש"י: במאי חותכין אותה. הינו במה חותכין ומבדילין את המלכות הנ"ל, כדי להצילה מזעקה הנ"ל, בבחינת: חתכו לארבעה כנ"ל. והשיב להם: **בקרנא דחמרא** - הינו על ידי תוכחה, שעל ידי זה נתגלה החסד, ובה קוצרין וחותכין את הדל"ת, בבחינות: קצרו לפי חסד כנ"ל. **קרנא**, זה בחינת קול המוכיח, בחינת קרן השופר, בבחינת (ישעיה נח): הרם בשופר קולך והגד לעמי פשעם, הינו תוכחה הנ"ל. **חמרא**, זה בחינת (בראשית מט): יששכר חמור גרם, בחינות (דברי הימים א יב): ומבני יששכר יודעי בינה לעתים. פי על ידי התוכחה מעלין אותה לרגלים, שהוא בחינות בינה לעתים כנ"ל: **איתו לה תרי ביעי** - לשון צלותא ובעותא, בחינות תפלות, אמרי: **הי דחורתא והי דאכמתא** - הינו, שאתה אומר שעל ידי תוכחה מעלין את המלכות כנ"ל, הלא איך אפשר להוכיח, פי הלא

התפלות באין ביחד, ואיך יודע להוכיח לפי התפלה, פי אינו יודע איזה תפלה של הפשר או להפך. וזה: **הי דחורתא והי דאכמתא** - הינו איזה תפלה מאיש פשר או להפוך. **איתי להו תרי גביני** - הינו בחינות (איוב י): וכגבינה תקפיאני; הינו בחינות תרי תורות הנ"ל, שהן בחינות קפוי וקל, בחינות פסלת, בבחינות: פסל לה, ובחינות: לא תעשה לה פסל כנ"ל. **ואמר להו: הי דעזי חורתא והי דעזי אכמתא** - הינו תרי עזות הנ"ל, שהן עזות דקדשה, ועזות דסטרא אחרא, שמהן תרי תורות הנ"ל. ולפי העזות יכולין לידע את התפלות כנ"ל, שעל ידי זה יכל להוכיח אותם כנ"ל, שעל ידי זה חותכין ומבדילין את בחינות המלכות, ומצילין אותה מזעקת מושל, ומעלין אותה לבחינות אור הפנים המאיר ברגלים כנ"ל:

זאת התורה התחיל לומר על פסוק: **ויהי מקץ וכו', אף לא סים לבאר זה הפסוק על פי התורה הזאת. ואמר אחר-כך, שאם היה רוצה לסיים פרוש הפסוק, היה צריך לומר עוד תורה פזאת כדי לבאר הפסוק:**

הקולף זה בני דוד - שהבין שאול בהקול, שהוא חזק בבחינות המלכות. ושאל את דוד: הקולף זה בני דוד - שתמה שאול על קולו של דוד, כי הבין שהוא קול של מלך ממש, ועל פן רצה שאול לשאת את קולו, דהינו להגביה את קולו למעלה מקולו של דוד, אבל לא היה יכול. וזהו (שם): וישא שאול את קולו ויבך; דהינו שרצה לשאת ולהגביה קולו כנ"ל, אבל היה הקול נבכה. וזה בחינות: ויבך, שהיה הקול נבכה, קול נמוך של בכיה. על פן אמר שאול אז אל דוד: ידעתי כי מלך תמלך; כי ידע זה על ידי הקול כנ"ל:

מקולו של אדם יכולין לידע את בחינות המלכות שלו, כי יש בכל אחד ואחד בחינות מלכות, והוא נפר בקולו, פי אין שני קולות שוין, פי קול של כל אחד ואחד משנה מחברו. ועל פן יכולין להכיר את האדם בקולו, כמו שנראה בחוש, פי כפי בחינות האדם פן הוא קולו. ועל ידי הקול, יכולין להכיר את בחינות המלכות שלו. פי יש קול ענות גבורה, וקול ענות חלושה (שמות לב), כפי בחינת המלכות של כל אחד. ועל פן שאול שהיה רודף את דוד על שראה בו שימלך, מצינו שם במקרא, כשנודמנו יחד שאול ודוד, אמר לו שאול לדוד (שמואל א כד):

לו' אדר הילולא דמשה רבינו ע"ה

"באיל תערג על אפיקי מים פן נפשי תערג אליך אלהים. צמאה נפשי לאלהים לאל חי מתי אבוא ואראה פני אלהים". כי אתה יהוה לבד ידעת גדרלתך. וגבורתך ותפארתך ורוממותך והתנשאותך. כי לגדרלתך אין חקר, והשגת אלהותך מרומם ומנשא מאד, כי לית מחשבה תפיסה בך כלל. אבל מעצם רחמנותך וחנינותך אשר אתה חפץ להטיב לבריותך, עשית פעולות גדולות וספכת סבות רבות, וצמצמת השגת אלהותך בכמה צמצומים שונים, מעלה לעלול, משכל עליון

לשכל תחתון, ונתת פח לצדיקו האמתיים להשיג השגת אלהותך וידיעת רוממותך, ונתנת אותם דעה בינה והשכל. אשר בעצם בינתם יש להם פח להכניס השגת אלהותך גם בךענתנו הפחותה. באשר התחלת לגלות השגת אלהותך על ידי משה נביאך נאמן בידך אשר הוציאנו ממצרים מ"מ [מארבעים ותשעה] שערי טמאה, והכניסנו כמ"ט [בארבעים ותשעה] שערי קדושה, וקרב אותנו אליך ולעבודתך, ונתן לנו את התורה והמצות הקדושים, שהם כלם שעורים וצמצומים להשיג על ידם השגת אלהותך. כי על-ידי כל מצוה ומצוה ועל ידי כל אות ואות מתורתך הקדושה שפכתב ובעל פה. כשאנו זוכים לעשותם בקדושה ובטהרה כראוי. יש לנו כח להמשיך לנו דעת להשיג אלהותך על-ידי כמה שעורים וצמצומים של התורה הקדושה. מה רב טובך אשר עשית עמנו על ידי משה רבנו עליו השלום, אשר הוא האיר עינינו והוציאנו מאפלה לאורה מחשך לאור גדול מעמקי הגלות בגוף ונפש וממון, מ"מ [מארבעים ותשעה] שערי טמאה למ"ט [בארבעים ותשעה] שערי קדושה. פי מעצם גדלת מעלת משה רבנו עליו השלום היה יכול להכניס השגת אלהותך אפלו לאנשים פחותים בדיוטא התחתונה מאד, כמונו היום:

ועתה באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי. גדל העצה ורב העליה. למדני והרני באיזה דרך באיזה אפן באיזה זכות באיזה עצה ותחבולה, אופה אנכי גם בן להשיג השגת אלהותך אשר לךד נוצרתי. באשר אתה ידעת פי לא נבראתי בעולם השפל הזה, אלא כדי לדרך אחר התכלית הטוב הזה, להשיג השגת אלהותך יתברך:

רבנו של עולם, אתה ידעת גדל התרחקותי מהשגת אלהות. פי לא די שלא נזהרתי לקיים כל דברי תורתך ומצותיך, אשר על ידם זוכין להשיג אותך כל חד לפום מה דמשער בלביה, כמו שכתוב "נודע בשערים בעלה", "כל חד לפום מה דמשער בלביה", אף גם עשיתי מה שעשיתי, ופגמתי מה שפגמתי, וקלקלתי מה שקלקלתי, חטאתי עויתי ופשעתי והרע בעיניך עשיתי, בשאט בנפש בזדון ובמעל, עד אשר נתרחקתי ממך כמו שנתרחקתי בתכלית תכלית הרחוק. פי על-ידי כל חטא ועון ופגם, קלקלתי צנור ושביל ונתיב של החכמה והבינה והדעת, אשר על ידם הייתי יכול להשיג השגת אלהותך. עד אשר פרב עוונותי המרובים מאד בלי שעור וערך ומספר, וכברו מחול ימים, ורבו מעפר הארץ, ועצמו משערות ראשינו, על ידי זה קלקלתי ותרסתי והתרבותי כל מיני צנורות

ושבילים ונתיבות החכמה הקדושה, והחרכתי הדרכים אשר על ידם משיגין אותך. ובכל פעם הוספתי חטאים על חטאים ועוונות על עוונות ופשעים על פשעים רבים ועצומים מאד מאד. עד אשר "עוונותי עברו ראשי כמשא כבד יכבדו ממני". עד אשר על ידי זה עשיתי כמה וכמה אלפים ורעבות מחצות ברזל ומסכים המבדילים ביני ובין השנתך.

מרא דעלמא פלא, אתה ידעת כי אין מי שיוכל להכניס בנו השנת אלהות, בראם צדיקי הדור האמתיים הגדולים במעלה מאד מאד. כי לפי עצם ירידתנו והתרחקותנו מןך מאד, וכפי פחיתות נפשנו, שאנו יודעים בעצמנו, אנו צריכים עכשו מנהיג אמתי שיהיה גדול במעלה מפלגת ועצומה מאד מאד. כי כל מה שהחולה נחלש ביותר הוא צריך רופא גדול ביותר. וישאל במצרים, שהיו במדרגה פחותה מאד במ"ט [ארבעים ותשעה] שיערי ממאה, לא היה מי שיוכל לעזר להם כי אם משה רבנו עליו השלום. ועכשו שנפלנו בגלות גדול בגוף ונפש יותר ויותר מגלות מצרים, בודאי אין מי שיוכל לעזר אותנו כי אם הצדיק הגדול במעלה מאד, שיהיה בכחינת משה רבנו. ולא די שאין אנו זוכין להתקרב לצדיק אמתי כזה, אף גם בעוונותינו הרבים, שפכת חמתך עלינו ולקחת מאתנו כל מאורי עינינו, כל צדיקינו האמתיים הגדולים במעלה מפלגת ועצומה מאד. ומה נעשה עכשו בעת הזאת, בפרט איש פמוני חולה כמוני מרפא ומענה ביסורי הנפש והגוף פמוני. נגוע ומכה ומטרף ומבלבל, "איש מכאבות וידוע חלי", מלא פצעים רבים ועצומים בלי שעור. "מפך רגל ועד ראש אין בי מתום, פצע וחבורה ומכה טריה". מה אומר ומה אדבר ומה אצטרף. מי יחמל עלי ומי יקום בעדי.

אבי שבשמים, אתה ידעת את כל לבבי, "ראה עניי וחלצני", רואה בעלבון עלובים ראה בעלבוני. החומל על דל חמל על דל דלותנו. "מציל עני מחזק ממנו, ועני ואביון מגוזלו", הצל והושיע עני ואביון פמוני, הוציאני מבין שני הכפירים. "הצילה מחרב נפשי מיד פלב יחידתי". כי אני מודה ומתודה לפניך בכל לב ונפש, שאני בעצמי החיב בכל אלה, מתחלה ועד סוף. אבל מה אעשה אבי שבשמים, כי אני דומה בעיני פאלו הייתי תפוס ברשת, וכאסור בכבלי ברזל ודלתות נחשת. ואין לי שום תקנה, כי אם לרחמיך וחסדיך וחנינותיך האמתיים, כמו שהודעת למשה רבנו שאתה חונן ומרחם אף על פי שאינם כדאים והגונים לרחם עליהם, כמו שכתוב: "ויאמר אני אעביר כל טובי על פניך וקראתי בשם יהוה לפניך. וחנותי את אשר אחון ורחמתי את אשר ארחם". ודרשו רבותינו

זכרונם לברכה אף-על-פי שאינו כדאי לחון, אף-על-פי שאינו כדאי לרחם, "הוציאה ממסגרת גופשי להודות את שמך, בי יכתירו צדיקים כי תגמול עלי":

עזרני והושיעני ומחל לי על כל עוונותי הרבים. ותקנני בעצה טובה מלפניך והושיעני מהרה למען שמך. וזכני להתקרב אליך באמת מעתה ועד עולם, ועשה מה שתעשה באפן שאזכה להשיג השגת אלהותך באמת ובאמונה שלמה בקדושה ובטהרה גדולה ובענוה אמיתית, כרצונך וכרצון צדיקיך האמתיים. והגן בעדי ושמרני והצילני מתאות מזון, שלא יעלה על לבי שום חמדה ותאוה למזון כלל. ואזכה להיות שונא בצע, לשנא את המזון בתכלית השנאה. ותצילני מטרדת הפרנסה, ומיגיעת ורדיפת העולם הזה. ולא אכלכל את דעתי, ולא אטרוד את מחשבותי בשום דבר מעסקי העולם הזה כלל. רק כל מחשבותי וחכמותי ובינותי ודעתי ולבי ונפשי וגופי, יהיו תמיד חבוקים ודבוקים בך ותאבדים אליך, ומשתוקקים לרוממותך באמת ובאמונה שלמה. עד שאזכה לחכמה שלמה דקדושה לחכמה תתאה ולחכמה עלאה עד שאזכה להשיג תמיד השגת אלהותך באמת ובאמונה שלמה. ותזכני תמיד להשגות חדשות אמיתיות בידיעת רוממותך ובתשוקת אמונתך הקדושה. ותחנני מאתך דעה בינה והשכל. עד שאזכה ברחמיך להכניס השגת אלהותך גם בשאר אנשים רבים בקדושה ובטהרה גדולה, כרצונך הטוב. ואזכה ברחמיך לגלות ולפרסם אלהותך ורוממותך ואדנותך לכל פאי עולם, וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו. ויתברך וישתבח שמך מלכנו בפי כל. ויתגלה ויתרומם ויתפאר ויתנשא ויתעלה מלכותך לעולם ועד. ויאמר כל אשר גשמה באפו יהוה אלהי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה:

ובכן תחנני ברחמיך הרבים, ותוציאנו מגלות המור הזה, מגלות הגוף והנפש והממוזן דקדושה, אשר בלם הם משקעים בגלות גדול ומר מאד מאד. ותעלה את השכינה וכנסת ישראל מגלותם, מבין הארבע מלכויות. אשר זה כמה וכמה שנים. אשר מלכות דקדושה המושלת בכל כלליות הארבע עולמות, ירדה מפסגה בעוונותינו הרבים, ונתנה בידה ממשלה להארבע מלכויות. ועל-ידי-זה גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו, בגשמיזות וברוחניות. ומגולה אל גולה הלכנו ומפלי אל פלי הורקנו, עד אשר תש פחנו ומטה דינו מאד. ועל ידי זה מתגבר הגלות הפרטי על כל אחד ואחד מישראל, שהוא גלות הנפש על ידי תאות עולם הזה והבליו, שכל זה נמשך רק מן העכו"ם שאנו ביניהם, כמו שכתוב ויתעברו בגוים וילמדו מעשיהם, "אלהים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקט אל".

ושמע קול צעקתך וזעקתך, שאתה בעצמך בכיכול צועק ושואג זעקה גדולה ומרה על גלות השכינה וכןסת ישראל. כמו שכתוב "יהוה ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו, שאג ישאג על גוהו". ושמע קול צעקת וזעקת השכינה וכןסת ישראל, אשר היא וזעקת בקול מר על צרות נפשנו. אשר העכו"ם מתנבזים עלינו בכל יום. ולא די שהם מושלים עלינו בגוף וממון. אף גם הם רוצים חס ושלום להתנבז בחכמתם החיצונית המטעית והסכלה, אשר באמת כל חכמתם הוא כסילות ואולת גמור. וכבר נתפסו הרבה מאחינו בני ישראל ברשתם ובכבודתם הרעה, ועוד הם צודים לקחת ולטרף חס ושלום עוד נפשות ישראל ברשת חכמתם המטעית של פילוסופיא ואפיקורסות וכפירות אשר נתפשטה מאד בעוונותינו. חוס וחבל עלינו והוציא את בלעם מפייהם. השג תשיג והצל תציל אותנו ואת אחינו ואת זרענו ואת כל זרע עמך בית ישראל מרשת ומצודה רעה הפורסה עכשו על כל החיים אשר לא היתה כזאת מימי קדם. זכנו לאמונה שלמה להמליך אותך עלינו ועל נפשינו ועל כל רמ"ח אברינו ושס"ה גידנו בכל עת ועת ועוררו רחמי לך עליך ועל בניך. כי מי יוכל לסבל את קול צעקת וזעקת קדשך בריך הוא ושכינתיה. מי יוכל לאטם אזנו ולקבו מקול צעקתם ושועתם המרה. ותן בלבנו לצעק תמיד אליך עד שתרחמנו. נשוע ותאמר הנני. "המזכירים את יהוה אל דמי לכם. ואל תתנו דמי לו, עד יכונן ועד ישים את ירושלים, תהלה בארץ":

רבונו של עולם "מלכותך מלכות כל עולמים, וממשלתך בכל דור ודור", חוס וחמל ורחם על מלכותך המתפשטת בכל הארבע עולמות, ופדה והוציא והעלה את שכינת עזך ומלכותך מבין הגוים. ותעלה את המלכות דקדשה וכןסת ישראל מן גלות הארבע מלכויות. ומלכות הרשעה מהרה תעקר ותשבר ותמגר ותכלם ותכניעם ותשפילם במהרה בימינו. ותעקר ותשבר ותבטל כל הדעות הזרות של חכמות החיצונית ופילוסופיא ואפיקורסות מן העולם. ותמסך בקרבם רוח עושים. ותערבב את דעתם ותסתם את פיהם. ותעקר ותשבר ותבטל דעתם ומחשבתם הרעה מן העולם:

ועזרנו והושיענו. שנופה להגיע למדת החסד באמת בתכלית השלמות, כמו אברהם אבינו עליו השלום, שאחז במדת החסד בשלמות. ונופה לעשות חסד ואמת עם כל בני אדם:

ותזכנו ברחמיך הרבים ותשלח לנו צדיקים אמתים מוכיחי אמת שיעסקו תמיד להוכיח אותנו בתוכחה מגלה מאהבה מסתרת. ותתן בלבנו שנטה אונינו

וְלִבְנוֹ לִקְבֹּל תּוֹכַחְתֶּם הַטּוֹבָה. אִף עַל פִּי שֶׁתְּהִיָּה לַפְעָמִים בְּדַרְךְ בַּיּוֹן, אִף עַל פִּי כֵן נִזְכָּה לִקְבֹּל דִּבְרֵי תּוֹכַחְתֶּם בְּאַהֲבָה וּבְחַבְדָּה וּבְשִׂמְחָה גְדוֹלָה, וְנִהְיָה בְּכָל־ל אֹהֲבֵי תּוֹכַחֹת. וְנִזְכָּה לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לַפְּנֵיךְ בְּאַמּוֹת. וְיִתְגַּלֶּה חֶסֶד גְּדוֹל עַל יְדֵי תּוֹכַחְתֶּם הַטּוֹבָה. כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "פִּיהַּ פִּתְחָה בְּחַכְמָה וְתוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָה". וְנִזְכָּה עַל-יְדֵי זֶה לְמִדַּת הַחֶסֶד בְּשִׁלְמוֹת בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה, וְנִהְיָה נִכְלָלִים תְּמִיד בְּמִדַּתוֹ שֶׁל אֲבֵרָה־ם אֲבִינוֹ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם שֶׁהִיָּה מִדַּתוֹ חֶסֶד. וְעַל-יְדֵי הַחֶסֶד הַזֶּה נִזְכָּה בְּרַחֲמֵיךְ לְהַתְּךָ וְלְהַבְדִּיל וְלְהַעֲלוֹת אֶת הַמַּלְכוּת דִּקְדוּשָׁה מִן הָאָרְבַּע מַלְכוּתוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא. וְנִזְכָּה לְהַרְגֵּ וְלְהַכְנִיעַ וְלְשַׁבֵּר וְלַעֲקוֹר וּלְכַבֵּל קַלְפַּת מַלְכוּת עִמְלָק הַרְשָׁעָה שֶׁכָּלוּל מִכָּל הָאָרְבַּע מַלְכוּתוֹת, וְתַעֲזְרוּנוּ לְמַחֹת שְׂמוֹ וּזְכְרוּ מִן הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "תִּמְחָה אֶת זֵכֶר עִמְלָק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם לֹא תִשְׁכַּח". וַיְקִים מִקְרָא שֶׁפָּתוּב: "הָאֵיבִיב תִּמּוֹ חֲרָבוֹת לְנִצָּח וְעָרִים נִתְּשֹׁת אֲבָד וְזָכְרָם הִמָּה. וַיְהוּהוּ לְעוֹלָם יֵשֵׁב בִּזְנוֹן לְמִשְׁפַּט כְּסָאוֹ". וְתַעֲקֹר וְתִשְׁבֵּר וְתַכְבֵּל כָּל הַחַכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְכָל הָאֶפִיקוֹרְסִית וְהַכַּפִּירוֹת מִן הָעוֹלָם וְיִתְגַּלֶּה אֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל הָעוֹלָם כִּלּוֹ וַיִּקְבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתְךָ וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מִחֲרָה לְעוֹלָם וְעַד וְנִזְכָּה לְהַעֲלוֹת אֶת הַמַּלְכוּת דִּקְדוּשָׁה אֶל אוֹר הַפְּנִים. הַמַּאִיר בְּשִׁלְשׁ רְגָלִים:

למקשה לילד יאמר כאן ותמלא רחמים וכו' עיין לקמן).

ליו"ט:

וְתִרְחַם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֵיךְ הַרְבִּים וּבְחֶסְדֵיךְ הַגְּדוֹלִים וְתוֹשִׁיעֵנו שְׁנוּפָה לִקְבֹּל אֶת כָּל הַשְּׁלֵשָׁה רְגָלִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁהֵם פֶּסַח שְׁבוּעוֹת סְפוֹת בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה וּבַחֲדוּהָ רַבָּה וְעִצּוּמָה מְאֹד. וְנִזְכָּה לְכַבֵּד אֶת כָּל הַרְגָלִים וְהַיָּמִים טוֹבִים בְּכָל מִיּוֹנֵי כְבוֹד וְעוֹ וּפְאָר, בְּמֵאֵל וּמִשְׁתָּה וּכְסוּת נִקְיָה, וּבִשְׂבִיתָה מִן הַמְּלֹאכָה, וּבְלֵב טוֹב וּבְשִׂמְחָה גְדוֹלָה, וּבַתְּפִלָּה בְּכִנּוּיָה עִצּוּמָה וְהַתְּעוֹרוֹרוֹת גְּפֵלָא פְּרָאוּי לְאִישׁ יִשְׂרָאֵלִי לְהַתְּפַלֵּל וְלְהַתְּנַהֵג בְּיוֹם טוֹב קִדְשׁ. וְתוֹנְנוּ וְתַעֲזְרוּנוּ לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת הַרַבָּה בְּכָל הַשָּׁנָה, בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה וּבְשִׂמְחָה רַבָּה. וְנִזְכָּה שְׂיִתְקַבֵּץ שְׂמֹחַת כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, לְתוֹךְ הַלֵּב הַקְּדוּשׁ שֶׁהֵם הַשְּׁלֵשׁ רְגָלִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְשִׂמְחַת יוֹם טוֹב בְּאַמּוֹת בְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב. כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "וְשִׂמְחַתְּ בַּחֲדָךְ". וְנִזְכָּה לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד בַּחֲדוּהָ רַבָּה וְעִצּוּמָה בְּכָל הַשְּׁלֵשׁ רְגָלִים. "נִגְיָלָה וּנְשִׂמְחָה בְּךָ". אֲשֶׁר בַּחֲרַת בְּנוֹ מִכָּל הָעַמִּים וְרוֹמְמִתְנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת עַד שְׁנוּפָה לַעֲלוֹת לְרֹאוֹת וּלְרֹאוֹת בְּאוֹר פְּנֵי יְהוָה. וְתַעֲזְרוּנוּ לְקַיֵּם כָּל הַמִּצְוֹת הַנוֹהֲגוֹת בְּכָל רֶגֶל וּרְגֵל וּבְכַפְרַט הָאָרְבַּע מִצְוֹת

הנוהגות בכל רגל? אשר על ידם מעלין את השכינה שהיא פחינת ד' [ארבע] לאור הפנים, שהם בפסח ארבע פוסות. בשבועות קבלת התורה שהוא סדר המשנה שהוא ארבע פעמים ביד כל אחד, בסכות ארבע מינים שבלולב. אנא יהוה רחם עלינו ונפנו לקיים באמת ובשלמות כל המצוות הנוראות האלה במועדם ובזמנם בכל רגל ורגל, עם כלל שאר המצוות הקדושות והנוראות שבכל רגל ורגל. ונזכה לקיים בתכלית השלמות בשמחה ובחדוה רבה ועצומה וביראה ובאהבה, באפן שנוכח להעלות את המלכות דקדושה אל אור הפנים המאיר בשלש רגלים. ותפנו לשוב בתשובה שלמה לפניך מתוך שמחה, בכל הימים טובים, ותחנני ברחמיך הרבים לעשות תשובה שלמה אפלו על העוונות שאינם ידועים לי:

רבונו של עולם אתה ידעת כמה אני רחוק מקדשת ושמחת יום טוב הקדוש, חוס וחמול עלי ברחמיך הרבים, ונפני בחסדיך העצומים, שאזכרה לקבל הימים טובים בקדושה גדולה ובשמחה רבה, עד שאזכרה על ידי קדשת ושמחת יום טוב להעלות את המלכות דקדושה מבין הארבע מלכיות, ולהעלותה לאור פני יהוה. ויקים מקרא שכתוב: "צדק לפניו יחלף וישם לדרך פעמיו". ונאמר: "אף צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך". ותפני להמשיך עלי קדשת ושמחת יום טוב תמיד בכל השנה בלה, ואזכרה לשמחה דקדושה תמיד, עד שאזכרה להשגת אלהותך ודיעת רוממותך ותשוקת אמונתך באמת ובלב שלם, בשמחה ובטוב לבב בקדושה ובטהרה גדולה:

ורחם עלי והושיעני ונפני לעזות דקדושה, כרי שאזכרה לקבל ולהמשיך על ידי זה חדושי תורה אמתיים. כי אתה גלית לנו על ידי חכמיך הקדושים, אשר אי אפשר לזכות לתורה הקדושה כי אם על ידי עזות דקדושה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: 'הוי עו פגמר'. וגם אתה הודעת לנו גדל עצם הפגם של עזות דסטרא אחרא, כי העזי פנים הם מן המתקע"ד דורות שאין להם שום חלק בתורת משה. על פן פאתי לחלות פניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, שתחנני מאתך דעה בינה והשכל, ותורני ותלמדני תמיד בכל עת שאזכרה לידע תמיד איד להתנהג עם העזות, באפן שאנצל תמיד ברחמיך מכל מיני עזות דסטרא אחרא, ותצילני מעזי פנים ומעזות פנים. ותשמרני ותצילני ברחמיך האמתיים, מכל התורות והחדושים של הסטרא אחרא והקלפה הנקראים פסילים, הנמשכין מעזות דקלפה. ותחנני ותאמצני בעבודתך, ותמשיך עלי כח וגבורה דקדושה מאתך, ותשפיע עלי עזות דקדושה מאתך. ואזכרה על ידי העזות דקדושה להתקרב

תפלות לקוטי

ת

לעבודתך ולתורתך וליראתך באמת. ואזכה תמיד לחדש חדושים אמתיים בהתורה הקדושה, חדושים הנכללים ונכנסים באמת בתורת משה, חדושים שיהיו לך לנחת ולרצון לפני כבודך:

ותשפיע עלי עזות וקדושה נגדך שאזכה להתחזק ולהתאמץ מאד בתפלה בכל עזו ותעצומות. ואחזק ואאמץ את לבבי לקוות אליך ולצפות לרחמיך. ואעזי פני נגדך לבקש ולהתפלל ולהתחנן לפניך תמיד על כל מה שחסר לי בעבודת יהוה. ולא אבוש ולא אכלם נגדך לעולם לבקש מלפניך גדולות ונוראות, שתעשה עמי פלאי פלאות:

רבנו של עולם לפניך נגלה הפל, ואתה יודע עצם הבלבולים הרבים וערוב הדעת המרבה והעצום מאד מאד שבא עלי ביותר בשעה שאני עומד להתפלל ולהתחנן לפניך, עד שאיני יכול לדבר אפלו דבור אחד בתפלה פראוי. וכל הבלבולים והערבוב הדעת שיש לי באיזה פעם בכל היום פלו, פלם באים אלי בשעת התפלה דיקא, ורוצים לבטל תפילתי. ומחמת זה תפילתי מערבת מאד בכמה מיני פסלת, וערוב הדעת. ומחשבות זרות, ופניות ובלבולים רבים מאד מאד בלי שעור. ואיני יודע מה לעשות. כי מעצם הבלבול הדעת שבא עלי איני יודע שום דרך איד לעמד נגד הבלבולים הרבים האלה. ואין לי על מי להשען כי אם על אבי שבשמים. חוס ורחם עלי והושיעני ומלטני והצל את תפילתי מפל מיני ערוב הדעת, ומפל מיני מחשבות זרות והרהורים ובלבולים שבעולם. ועורני ופני שאקשר את מחשבתי בדבורי התפלה, בקשר אמיץ וחזק. עד שאזכה להתפלל בכונת הלב. ותהיה תפילתי ותחנותי ובקשותי, זכה ונכונה, ברה ונקיה מפל סוג ופסלת. חוס וחמל עלי, ועשה למענך ולא למעני, כי אין לי שום תקנה כי אם על תפלה ותחנונים.

רבנו של עולם ראה נא בענינו וריבה ריבנו. והצל עשוקים "מיד עושקיהם פח". ואל תניח לגול "דל פי דל הוא". ותקים מקרא שכתוב: "משד עניים מאנקת אביונים עתה אקום יאמר יהוה, אשית בישע יפיח לו". עורני והושיעני, וחלצני ומלטני מפל מיני מחשבות רעות והרהורים רעים ומפל מיני בלבולים וערוב הדעת, מעתה ועד עולם. ופני שתהיה מחשבותי זכה ונקיה קדושה וטהורה תמיד. ובפרט בשעת התפלה, אזכה לטהר ולקדש את מחשבותי ביותר, עד שלא יעלה ולא יגיע ולא יבוא ללבי שום בלבול הדעת ולא שום מחשבה

זרה, ולא שום מחשבה שאינה מעגן התפלה, אפלו היא מחשבה קדושה, לא תבוא ולא תעלה על לבי בשעת התפלה. רק אזכה לעמוד בכל התפלה באימה וביראה גדולה. ולא אשמע אז שום אדם ושום דבר שבעולם, כי אם אותך לבד. ואזכה להתפלל בכונה גדולה בתכלית השלמות. ואזכה לקשר תפילתי לכל הצדיקים אמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שזכני עפר, והם יקבלו את תפילתי, ויבררו ויזכרו אותה, ויצילו אותה מפל אויב ואורב ומסטין בדרך, ויעלו אותה לריח נוחח לפני כסא כבודך בתוך פלליות תפלות עמוך בית ישראל. ותעלה ותנשא להיות פתח לראשך:

חום וחנו, ורחם עלי והושיעני, ופני לעזות דקדושה, שאזכה תמיד בשעת התפלה להתגבר לסלק הבושה, שלא אבוש מלפניך, ואעזי פני לבקש אותך כל מיני בקשות גדולות שבעולם הנוגעים לעבודתך באמת, שתקרבני אליך בכל מיני התקרבות, ותעשה עמי פלאי פלאות, להעלות אותי משפל המדרגה התחתונה, לרום המעלות העליונות, ואזכה לבוא ולהגיע מהרה לכל המדרגות העליונות של הקדושה, עד שאזכה להשיג אלהותך בתכלית מדרגה העליונה, במדרגת נביאים אמתיים וצדיקים גדולים ונוראים, במדרגת בני עליה. ואזכה לאחוז בדרבי אבותינו אשר בטחו בך ולא בושו לשאל כל הגדולות מלפניך. כמו שכתוב: "בך בטחו אבותינו בטחו ותפלטמו. אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו". כי אתה יודע שליפי עצם גדלתך ורוממותך, ולפי עצם שפלותנו ופחיתותנו, לא היה אפשר לנו להתחיל לעמוד לפניך ולבקש מלפניך על שום דבר קטן שבעולם, כי מי אנכי שאזכה להתפלל לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, כי אתה יהוה גדלת מאד, ושמך מרומם על כל ברכה ותהלה. ואיך נעזי פנינו ונקשה ערפנו לשאל ממך גדולות פאולה, ובפרט איש כמוני, פגום ונבוז וחדל אישים כמוני, אך ברחמיך הרבים למדתנו על ידי צדיקך האמתיים, והודעת לנו דרכיך הטובים, אשר אתה חפץ חסד ומרבה להיטיב, ואתה משפיע עלינו עזות דקדושה מאתך, ואתה רוצה שנגעיו פנינו נגדך לבקש ממך גדולות ונוראות, ושנעתיך ונפציר אותך הרבה מאד ימים ושנים עד שנוזכה לנצח אותך בביכול לפעל בקשתינו ברחמים אצלך. כמו שכתוב: "אנכי יהוה אלהיך המעלה מארץ מצרים הרחב פיך ואמלאהו". על פן מצא עבדך את לבו להתחנן מלפניך על כל אלה, שתשפיע עלי עזות דקדושה מאתך. ויקים מקרא שכתוב: "תנו עוז לאלהים על ישראל גאותו ועזו בשחקים, נורא אלהים ממקדשיך אל ישראל הוא נתן עז

וּתְעַצְמוֹת לְעַם, בְּרוּךְ אֱלֹהִים". וְנִזְכָּה לְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ תְּמִיד גְּדוּלוֹת וְנִרְאוֹת, שְׁתַּעֲשֶׂה עִמִּי פְלָאי פְלָאוֹת, וְתוֹצִיאֵנִי וְתַעֲלֵנִי מֵעֵתָה חַיֵּשׁ קַל מִהֲרָה מִכָּל הַנְּפִילוֹת וְהִירִידוֹת שֶׁיִּרְדְּתִי עַד הַנֶּהַר, וְתִקְרַבְנִי בְּכָל מִינֵי הַתִּקְרָבוֹת, וְתִרְחַם עָלַי בְּכָל מִינֵי רַחֲמֵנוֹת, וְתִקְרַבְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְצַדִּיק גְּדוֹל אֲמֹתִי, לְהִרְבֵּ הָאֲמֹת שֶׁבְדוֹר הַזֶּה, לְהִרְבֵּ וְתַצִּילֵנִי שְׁלֵא אֲמַעַה עֲצָמֵי חֵם וְשָׁלוֹם, לְהַחֲלוֹף וְלִהְיוֹר טוֹב בְּרַע, וְתִשְׁמְרֵנִי מִן הַשִּׁקְרָנִים וְהַצְבוּעִים, מִמְּנִיגִים שֶׁל שִׁקָּר. וְתִשְׁמְרֵנִי שְׁלֵא יַעֲלֶה עַל לְבִי הַפְּעוֹת שֶׁל פֶּמָה בְּנֵי אָדָם, הָאוֹמְרִים שְׂדֵי לַפְּנִיָּהִם אִם יִהְיוּ מְקַרְבִּים אִפְלוּ לְאִישׁ בְּשֵׁר פְּשוֹט הַקֶּטָן בְּמַעֲלָה. כִּי בְּאֲמֹת הַפְּחוּתִים בְּמוֹנֵי צְרִיכִים דְּוָקָא מְנַהֵג אֲמֹתֵי הַגְּדוֹל בְּמַעֲלָה מִפְּלָגַת מְאֹד מְאֹד. רַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ, וְשַׁלַּח לָנוּ הַנּוֹאֵל צֶדֶק בְּמִהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְיָקִים מִקְרָא שְׁכֵתוֹב: "כִּימִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאָנוּ גִפְלָאוֹת". וְזַכְּנֵי מִהֲרָה לְעִלוֹת וְלִרְאוֹת וְלִהְשִׁתְּחוּת לַפְּנֵיךָ בְּבֵית בְּחִירְתְּךָ בְּשִׁלֵּשׁ פְּעָמֵי רְגְלֵינוּ.

חֹם וְחַנְּנֵי וְהַצִּילֵנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי בְּכָל מִינֵי הַצִּלוֹת וְיִשׁוּעוֹת. וְהַעֲלֵנִי מִהֲרָה מֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה מִשְׁעֵבוֹד לְגֵאֵלָה מִיָּגוֹן לְשִׁמְחָה. וְתִטְהַרְנִי מִהֲרָה מִכָּל מִינֵי מִמְּאוֹת וְתִקְדְּשֵׁנִי בְּכָל מִינֵי קִדְּשוֹת. וְאִזְכָּה לְעִלוֹת וְלִהְפָּלַל מִהֲרָה בְּכָל הַחֲמֻשִׁים שְׁעָרֵי קִדְּשָׁה בְּאֲמֹת וּבְאִמוֹנָה שְׁלֵמָה וּבְעִנְיָה אֲמִתִּית, עַד שְׁאִזְכָּה ל"חֲזוֹת בְּנַעַם יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוֹ", לְהַשִּׁיג הַשְּׁנֵת אֱלֹהוּתְךָ בְּתַכְלִית מְדֻרְגָה הַעֲלִיּוֹנָה, וְלִהְכַנִּים הַשְּׁנֵת אֱלֹהוּתְךָ בְּלֵב כָּל יִשְׂרָאֵל עִמְךָ בְּקִדְּשָׁה וּבְטִהָרָה גְּדוּלָה, בְּאֲמֹת וּבְאִמוֹנָה שְׁלֵמָה וּבְעִנְיָה אֲמִתִּית כְּרִצוֹנְךָ הַטּוֹב. "הֵאִירָה פְּנֵיךָ עַל עַבְדְּךָ הוֹשִׁיעֵנִי בַחֲסִדְךָ. פְּנֵיךָ הָאֵר בְּעַבְדְּךָ וּלְמַדְנִי אֵת חֲסִדְךָ. אֲנִי בְּצַדֵּק אֲחֻזֶּה פְּנֵיךָ אֲשַׁבְּעָה בְּתַקִּיץ תְּמוֹנַתְךָ. וְלֹא נִסּוּג מִמֶּנִּי תַחֲיִינוּ וּבְשִׁמְךָ נִקְרָא. יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת הִשִּׁיבְנוּ, הָאֵר פְּנֵיךָ וְנִשְׁעָה". אָמֵן וְאָמֵן:

למקשה לילד יאמר זה בתוך התפלה כנרשם לעיל.

וְתַמְלֵא רַחֲמִים עַל כָּל הַיּוֹשְׁבֹת עַל הַמִּשְׁפָּר, וְתַצִּילֵם מִכָּל צַעַר וְנֹזֵק (וּבַפְּרָט לַפְּלוֹנִית בַּת פְּלוֹנִית וְכוּ'). רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, מְלֵא רַחֲמִים רַבִּים תְּמִיד, אֲתָה יָדַעְתָּ צַעְרָה וּמְכַאוֹבָה, אֲתָה יָדַעְתָּ אֵת לְבָבָהּ וּלְבַב אֲבִיהָ וְאִמָּהּ, וְכָל הַמְּצַטְעָרִים בְּצַרְתָּהּ. רְאֵה עֲנָיִם וְעַמְלָם, וְהַבִּיטָה בְּמְכַאוֹבָם. יַעֲזֹרוּ רַחֲמֶיךָ הַעֲצוּמִים רַחֲמֶיךָ הַגְּנוּזִים, עַל עֲנִיָּה זֹאת הַיּוֹשְׁבֵת עַל הַמִּשְׁפָּר בְּלֵב נִשְׁבָּר וְנֹדָפָא. וּפְתַח לָהּ שְׁעָרֵי הַרַחֲמִים וְהַחֲסֵד וְהַחֲמִלָה וְהַחֲנִינָה, פְּתַח לָהּ שְׁעַר הַהוֹלָדָה,

וברחמיך הרבים תתחנך את המ"ם סתומה שהיא פנגד מ"ם יום של יצירת הולך, ששם מלבש הולך. ובחסדך הגדול תתחנך את המ"ם סתומה הזאת. ותעשה ממנה שתי דלתי"ם. ועל ידי זה תפתח ברחמיך וחסדיך האמתיים דלתי במנה של העניה הזאת היושבת על המושבר. ותהיה בעזרה שתלד מיד בנקל בלי קשוי הולדה עוד כלל. ותאמר למלאך "הרף ידך". האומר לעולמו די, אמר לצרתה די. רב חסד ומרבה לחטיב, חוס וחסד ורחם, בחסדך הגדול עשה עמה, פתח לה דלתי ההולדה חיש קל מהרה בלי שום אחור ועפוב עוד כלל. כי כבר סבלה מרירות צער ומכאוב הרבה, עד אשר בשל פח הסבל". גומל חסדים טובים עשה עמנו חסד חנם, ואל תאחר לדתה עוד כלל. עזר והציל והושיעה בחסדך, שיפתח לה צירי ודלתי במנה ברחמים גדולים תקף ומיד. ותלד מיד בקל בלי שום צער ומכאוב עוד כלל, כי אם ברחמים ובחמלה בחסד גדול. ותוציא הולך לשלום ולאיר העולם לחיים טובים ולשלום ולאורך ימים ושנים טובים. אמן:

(וירבו בצדקה מאד. כי העיקר תלוי בחסד שעל ידי זה חותכין את הד' מהמ"ם וכו')
 כמבואר בתורה הנ"ל שעי"ן נפתח רחמה של המקשה לילד כמבואר בספר. עי' בליקוטי
 ח"א בס' ל' ובס' קל"ה בסופו והבין):

רש"י
 דפארי סבין. עשו לי חבל מסבין, ואם
 אין אתם עושים שאלתי, אף אני לא
 אעשה שאלתכם:

לשון רבנו זכרוננו לברכה
 א צדקה היא בחינות הגלגלים,
 כפמאמר חכמינו זכרונם

אמרו לה: אית לן בירא בדברא,
 עילי למתא. איתי פארי, שדא להו.
 אמר להו: אפשלי לי חבלי דפארי,
 ואעילה. אמרו לה: ומי איכא
 דמפשל חבלי מפארי. אמר להו:
 ומי איכא דמיתי בירא מדברא
 למתא:

לְבָרְכָה (שבת קנא): פִּי בְגַלְל הַדְּבַר הַזֶּה, גִּלְגַּל הוּא הַחֹזֵר בְּעוֹלָם. וּבִשְׂבִיל זֶה יֵשׁ בָּהּ שֵׁשׁ בְּרָכוֹת וְאַחַת־עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת, (כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵם לְבָרְכָה (כ"ב דף ט:)) הַנּוֹתֵן פְּרוּטָה לְעַנִּי מִתְבָּרַךְ בְּשֵׁשׁ בְּרָכוֹת, וְהַמְפִּיסוֹ בְּדַבְרִים מִתְבָּרַךְ בְּאַחַת־עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת, כִּנְגַד שְׁבַעַה כּוֹכְבֵי לְכַת, וּכְנֻגַד שְׁנַיִם־עֶשְׂרֵה מִזְלוֹת. פִּי הַצְּדָקָה מְנַהֶגֶת כָּל גִּלְגָּלֵי הָרַקִּיעַ, בְּבַחֲיִנּוֹת (מִשְׁלֵי ל:): דֶּרֶךְ הַנְּשָׂר בְּשָׁמַיִם. נֶשֶׁר דָּא רַחֲמֵי (זוהר יתרו פ:), הֵינּוּ צְדָקָה (כ"ב י, זוהר נשא קמח). וְזֶה שֶׁאָמַר שְׁמוּאֵל (בְּרָכוֹת נח): נַהֲרִינּוּ לִי שְׂבִילִין דְּרַקִּיעַ כְּשִׁבְלִין דְּנַהֲרַדְעִי, הֵינּוּ כְּשִׁבְלִין דְּנַהֲרִי דְעָה, בַּחֲיִנּוֹת צְדָקָה רַחֲמֵי, וְעַקֵּר הַרַחֲמִים עַל־יַדִּי הַדְּעַת (א):

ב וּמָה שֶׁחֲסַר מֵהַבְּרָכוֹת, הֲלֹא הִיא צְרִיף לְהִיּוֹת שְׁבַעַה בְּרָכוֹת, וּשְׁתַּיִם־עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת. וּלְפִי הַגְּמָרָא, מִהֲנֻתָן וְהַמְפִּיסִים אֵין כָּאֵן רַק שְׁבַע־עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת:

דַּע שֶׁעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַגִּלְגָּלִים, שְׁלֵמוֹת הַצְּדָקָה, אֵינּוּ אֶלָּא בְּשִׁבְתָּ. וְזֶה (תענית ח:): שֶׁמֶשׁ בְּשִׁבְתָּ צְדָקָה לְעַנִּיִּים, הֵינּוּ הַצְּדָקָה אֵין לָהּ שְׁלֵמוֹת אֹר אֶלָּא עַל יַדִּי שְׁבַת מְאִירָה כְּשֶׁמֶשׁ, בְּבַחֲיִנּוֹת (מלאכי ג:):

שֶׁמֶשׁ צְדָקָה. וְזֶה שֶׁמֶסְמִיךְ הַתְּנָא (ב) "יְצִיאֹת הַשְּׁבַת שְׁתַּיִם שְׁהֵן אַרְבַּע" וּסְמִיךְ לָהּ "פִּשְׁט הָעַנִּי", כִּי עַקֵּר הַתְּנוּצָצוֹת אֹר הַצְּדָקָה וּשְׁלֵמוֹתָהּ, אֵינָה אֶלָּא בְּשִׁבְתָּ. כִּי עַקֵּר הַחֲשִׁיבוֹת הַצְּדָקָה הִיא הָאִמּוּנָה, בְּבַחֲיִנּוֹת (בראשית טו:): וְהָאִמֵּן בַּה' וְכוּ'. וּשְׁבַת הִיא אִמּוּנָה, שֶׁמֶאֱמִין בְּחִדּוֹשׁ הָעוֹלָם וּבִיחּוּדוֹ, וְאִמּוּנָה הִיא מְקוֹר הַבְּרָכוֹת, בְּבַחֲיִנּוֹת (מִשְׁלֵי כח): אִישׁ אִמּוּנוֹת, רַב בְּרָכוֹת, בְּבַחֲיִנּוֹת (בראשית ב:): וַיְבָרַךְ אֱלֹקִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי. וְאֵין שְׁלֵמוֹת לְהַבְּרָכוֹת, אֶלָּא עַד שֶׁיִּקְבְּלוּ מִמְּקוֹר הַבְּרָכוֹת, בְּשְׂבִיל זֶה כְּתִיב בְּהֵם שֵׁשׁ בְּרָכוֹת וְאַחַד־עֶשְׂרֵה לְהוֹרוֹת שְׂאִין לָהֶם שְׁלֵמוֹת. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵם לְבָרְכָה (מכות כד:): בָּא דָּוִד וְהֶעֱמִידֵן עַל אַחַד־עֶשְׂרֵה בָּא יִשְׁעִיהּ וְהֶעֱמִידֵן עַל שֵׁשׁ, בָּא חֲבִקוּק וְהֶעֱמִידֵן עַל אִמּוּנָה. לְהוֹרוֹת שְׂאִין שְׁלֵמוֹת לְהַדְּעַת שְׁהוּא הַתּוֹרָה, וְאֵין שְׁלֵמוֹת לְגִלְגָּלִים, אֶלָּא עַל יַדִּי אִמּוּנָה: גַּם שֶׁמָּה שֶׁמְצִינּוּ גְבִי גִלְגָּלִים שֶׁעַקֵּר הִלִּיכְתֶּם מִמְּעַרְבַּ לְמִזְרַח, וְגִלְגַּל הַיּוֹמִי מְכָרִיחַ אוֹתֶם מִמִּזְרַח לְמַעְרָב, זֶה הַדְּבַר מְצִינּוּ גְבִי צְדָקָה. מִזְרַח, זֶה בַּחֲיִנּוֹת הַנּוֹתֵן צְדָקָה. בְּבַחֲיִנּוֹת (ישעיה מג:): מִמִּזְרַח אָבִיא זֶרְעִי, בְּבַחֲיִנּוֹת (הושע י:): זֶרְעוּ לָכֶם

בְּחִינוֹת (איכה א): דְּרָכֵי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת
מִבְּלֵי בָּאֵי מוֹעֵד. מוֹעֵד, זֶה בְּחִינוֹת
גִּלְגָּלֵי הַרְקִיעַ שֶׁעַל יָדָם נִחְשָׁב הַזְּמַן.
וְזֶהוּ (משלי ד): דֶּרֶךְ רָשָׁעִים כַּאֲפֹלָה,
שָׂאִין כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת מְאִירִין לָהֶם,
וְעַל־יְדֵי־זֶה נִכְשָׁלִים. וְהַכֵּל תִּלְוִי
בְּבָרִית, בְּבִחִינוֹת: אִם לֹא בְּרִיתִי וְכוּ'.
וְזֶהוּ: כָּל הַדְּרָכִים בַּחֲזֻקַת סִפְנָה

(ירושלמי ברכות פ"ד, מ"ד קהלת), בְּחִינוֹת (במדבר

כב): הַחֶסֶפֶן הַסִּפְנָתִי^(א), הֵינּוּ שֶׁהַדְּרָךְ
תִּלְוִי בְּשִׁמְרַת הַבְּרִית. וּבִשְׂבִיל זֶה
חַיֵּב אָדָם לִפְקֹד אֶת אֲשֶׁתּוֹ קֹדֶם
שִׁיֵּצֵא לְדֶרֶךְ (יבמות סב), כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה
בְּבִחִינוֹת (בראשית ו): כִּי הִשְׁחִית כָּל
בָּשָׂר אֶת דְּרָכּוֹ, הֵינּוּ שֶׁעַל־יְדֵי
שִׁמְרַת הַבְּרִית לֹא יִהְיֶה לוֹ צֶעַר
בְּדֶרֶךְ:

ה וַיֵּשׁ שְׁנֵי בְּחִינוֹת בְּרִית: בְּחִינוֹת
אֲבָרָהֶם, וּבְחִינוֹת אַלְיֶעֶזֶר.

אֲבָרָהֶם הוּא בְּרִית עֲלֵאָה, שֶׁהוּא
רְקִיעַ הַמְּבַדִּיל בֵּין מַיִן עֲלָאִין לְמַיִן
תַּתְּאִין. וְהוּא בְּחִינוֹת בֶּן חוֹרֵין,
בְּבִחִינוֹת (קהלת י): אֲשֶׁרֶךְ אֶרֶץ
שִׁמְלַכְךָ בֶּן חוֹרֵין. וְהוּא עֶבֶד תּוֹלְדֵין,
בְּבִחִינוֹת (בראשית יב): וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר
עָשׂוּ בַחֲרוֹן. כִּי הַחֲרוֹת תִּלְוִיָּה בְּבָרִית,
בְּבִחִינוֹת (זכריה ט): בְּדָם בְּרִיתְךָ
שִׁלַּחְתִּי אֶסִּירְךָ מִבוּר. וְאַלְיֶעֶזֶר הוּא
בְּרִית תַּתְּאָה. בְּבִחִינוֹת (שמות כג): כִּי

לְצַדִּיקָה. וּמַעֲרָב, זֶה הַמְּקַבֵּץ הַצַּדִּיקָה,
הֵינּוּ הָעֲנִי, בְּבִחִינוֹת: וּמִמַּעֲרָב
אֲקַבְּצֶךָ. וְזֶה: יוֹתֵר מִמָּה שֶׁבַעֲל הַבֵּית
עוֹשָׂה עִם הָעֲנִי, הָעֲנִי עוֹשָׂה עִם בַּעַל
הַבֵּית (מדרש רות פ"ד). כִּי עַקֵּר הַתְּנוּעָה
מִמַּעֲרָב לְמִזְרַח, הֵינּוּ עַקֵּר הָעֲשִׂיָּה
הָעֲנִי עוֹשָׂה עִם בַּעַל הַבֵּית:

ג וְדַע, שָׂאִין קִיּוֹם אֲמוּנָה אֶלָּא עַל
יְדֵי בְּחִינוֹת בְּרִית, בְּבִחִינוֹת

(תהלים פט): וּבְרִיתִי נֶאֱמַנְתָּ לוֹ. וְזֶהוּ
שֶׁנֶּאֱמַר בְּרִית בְּשֶׁבֶת, כְּמוֹ שֶׁתּוֹב
(שמות לא): בְּרִית עוֹלָם בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְכוּ'. וְזֶה (ירמיה לג): אִם לֹא
בְּרִיתִי יוֹמֵם וְלַיְלָה חֻקוֹת שָׁמַיִם
וְאָרֶץ לֹא שִׁמְתִּי, כִּי חֻקוֹת שָׁמַיִם
וְאָרֶץ, הֵינּוּ הַגִּלְגָּלִים, תְּלוּיִים בְּבָרִית:

ד וְדַע, שֶׁהִיסוּרִים שֵׁישׁ לְאָדָם
בְּדְרָכִים, הִיא בְּסִפְת

גִּלְגָּלֵי הַרְקִיעַ, כִּי אֵין לָךְ דְּבָר
מִלְּמִטָּה, שָׂאִין לוֹ כּוֹכַב מִלְּמַעְלָה. יֵשׁ
כּוֹכְבִים שֶׁהֵם מְגִדְלִים מִיְּנֵי עֲשָׂבִים
בְּאִיְהוּ מְקוֹמוֹת שֶׁהֵם מְאִירִים, וַיֵּשׁ
שֶׁהֵם מַחֲיִבִים שִׁיְהֵא דֶרֶךְ בְּנֵי אָדָם
בְּמְקוֹמוֹת שֶׁהֵם מְאִירִים, וַיֵּשׁ שֶׁהֵם
מַחֲיִבִים שִׁיְהֵי מִדְּבַר, וַיֵּשׁ שֶׁהֵם
מַחֲיִבִים שִׁיְהֵא יֵשׁוּב בְּמְקוֹמוֹת שֶׁהֵם
מְאִירִים, וּלְפִי הַהֲתוֹנְצָאוֹת הַכּוֹכְבִים
עַל הַמְּקוֹם, כֵּן הַמְּקוֹם מִתְּנַהֵג. וְזֶהוּ

(ג) עיין סנהדרין דף קה ע"ב שעשה מעשה אישות.

נכלל בו, כי התחתון נכלל בעליון,
בבחינת: ידך תחת ירכי:

ו **ומי** שהוא בבחינת ברית, אזי (אדרא
נשא קמב): חסד מתגלה בפמא
דאמה, בבחינת (תהלים פט): לעולם
אשמר לו חסדי ובריתי נאמנת לו.
ובשביל זה נתנה מדת חסד
לאברהם, כי הוא היה ראש
למאמינים וראש לנמולים.
וכשנתגלה החסד, הינו האהבה
וההשתוקקות, בבחינות (שה"ש ב): כי
חולת אהבה אני, אזי הוא עושה

נפשות, בבחינות (בראשית יב): ואת
הנפש אשר עשו, הינו שעושה
נקדות לאותיות התורה. כי אותיות
בלא נקדות, כגוף בלא נפש, שאין
להם שום תנועה ופעלה בלא נפש
- כן הצטרפות וזווגן של האותיות
בר"א שערים לעשות איזה פעלה,
אין להם כח אלא לפי הנקדות.
והנקדות הן האהבה והכסופין,

בבחינות (שה"ש א): נקדות הכסף,
והכסופין הן הנפש, בבחינות (תהלים
פד): נכספה וגם כלתה נפשי ולפי
הכסופין כן הנקדות, אם כוסף לרע
עושה הנקדות רעים, ואזי נצטרפים
האותיות ונזדווגים לעשות פעלות
רעות, ואם כוסף לשוב בתשובה,

שמי בקרבו, שמו פשם רבו^(ט), שהוא
חנוף, מט"ט. בבחינות (בראשית יד): וירק
את חניכיו^(ח), בבחינות (משלי כב): חנוף
לנער^(ז), בבחינות (קהלת שם): אי לך ארץ
שמלפך נער. והוא תחת ברית
עלאה, בבחינות (בראשית כד): שים נא
ידך תחת ירכי. והוא רקיע המבדיל
בין מין דכין למיין מסאבין, בין
אסור והתר, ובין פשר ופסול, ובין
טמא וטהור^(ו). וזהו בבחינות: חנוף
לנער על פי דרכו, על פי דיקא, הינו
תורה שבפעלפה:

וברית עלאה הוא שמירת הברית
קדש, וברית תתאה, הוא
שמירת אסור והתר וכו', וצריך
לאדם להיות לו אלו שני בבחינות
ברית, הינו שיהא צדיק ולמדן, כי
לא עם הארץ חסיד (אבות פ"ב). צדיק
נקרא על ידי שמירת הברית קדש^(ח).
ולמדן - על ידי אסור והתר:

וזהו: אם הרב דומה למלאך ה'
צבאות וכו' (מועד קטן יז), צריך
שיהא צדיק ולמדן. מלאך זה
בבחינות למדן, בבחינות מט"ט כנ"ל;
צבאות, אות הוא בצבא דילה,
בבחינות: צדיק אות ברית^(ט). ובכל
מקום שמזכר צדיק, גם ברית תתאה

(ד) סנהדרין דף לח ע"ב (מובא ברש"י שם). (ה) עיין נדרים לב. (ו) זוהר בראשית דף לו ע"ב. (ז) עיין
תיקון למ"ד. (ח) זוהר נח דף נט ע"ב, ועוד. (ט) עיין ברעיא מהימנא פינחס דף רלו ע"א, ועיין חגיגה
דף טז ע"א.

מפיהו, מפיהו דיקא. וגם תרגומו של (בראשית ב): ויהי האדם לנפש חיה - תרגומו: לרוח ממללא, כי עקר הנפש מהדבור:

ח וְזֶהוּ: יֵשׁ הַבַּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ וְכו' (קהלת ח), זְהוּ בְּחִינַת גִּלְגּוּלֵי נַפְשׁוֹת. כִּשְׂאֵדָם מִשְׁתּוֹקֵק לְאִיזָה דְבַר, וּמוֹצִיא הַשְּׁתוֹקְקוֹתוֹ אַחֲרֵי־כֵךְ בַּהֶבֶל פִּי כַּנ"ל, אֲזִי נַעֲשֶׂה הַנֶּפֶשׁ, וְהַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת, הֵינּוּ הָרוּחַ מִמְּלָלָא, הוֹלֶכֶת בְּאֹוִיר, וּמַגִּיעַ לְאָדָם אַחַר, וּמַעֲוֹרֶרֶת אֶת הָאָדָם אַחַר לְתַשׁוּקָה. וְלִפִּי הַתַּשׁוּקָה, לִפִּי הַנֶּפֶשׁ, לִפִּי הָרוּחַ מִמְּלָלָא, כֵּן נִתְעוֹרֵר הָאָדָם; אִם הַתַּשׁוּקָה בָּא מִצְדִּיק לְרָשָׁע, אֲזִי נִתְעוֹרֵר הָרָשָׁע בַּהֲרַהוּרֵי תְשׁוּבָה, בְּבַחֲיִנַת: יֵשׁ רָשָׁעִים שְׂמֹגִיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֶׂה הַצְּדִיקִים, וְאִם לְהַפְּךָ, לְהַפְּךָ. וְהַכֹּל נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי הַהֶבֶל פִּי, שֶׁהוּא הַנֶּפֶשׁ, כִּי זֶה יְדוּעַ לְכַל, שְׂעִקֵּר הַדְּבֹוֹר הוּא, שְׂפִלֵי הַדְּבֹוֹר מִכִּין בְּאֹוִיר, וְאֹוִיר הַזֶּה פּוֹגֵעַ בְּאֹוִיר הַסְּמוּךְ לוֹ, וְהַסְּמוּךְ בְּסְמוּךְ, עַד שְׂמֹגִיעַ לְחִבְרוֹ, וְשׁוֹמֵעַ חִבְרוֹ הָאוֹתִיּוֹת, וְכִשְׁהוּא מְקַבֵּל דְּבֹוֹרוֹ, הוּא מְקַבֵּל נֶפֶשׁוֹ, וְנִתְעוֹרֵר לְדַבֵּר הַזֶּה:

ט וְזֶמֶי שֶׁהוּא בְּמִדְרַגַּת אֲבִרְהָם, הֵינּוּ בְּחִינּוֹת בְּעַל נֶפֶשׁ, אֲזִי בּוֹדֵאי

נַעֲשֶׂה נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, הֵינּוּ נַפְשׁוֹת טוֹבוֹת, וּמִתְנַוְעֵעִים הָאוֹתִיּוֹת וְנִזְדוּגִים לַעֲשׂוֹת פְּעֻלוֹת טוֹבוֹת. וְזֶהוּ (ש"ש שם): תּוֹרֵי זֶהָב נַעֲשֶׂה לָךְ, כְּדֹאִיתָא בְּזֶהָר (וישב דף קפ"ו): אֲתַעְרוֹתָא דְּזוּוּגָא מִסְטְרָא דְּצַפּוֹן, וּמִצַּפּוֹן זֶהָב יֵאָתָה (אויב לז). וְזֶהוּ: תּוֹרֵי זֶהָב נַעֲשֶׂה לָךְ, הֵינּוּ אֲתַעְרוֹתָא דְּזוּוּגִין וְהַצְטְרַפּוֹתוֹן שֶׁל אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, לְפַעַל אִיזְחוֹ פְּעֻלָּה, אִינוּ אֵלָא עַל־יְדֵי נְקֻדּוֹת הַכֶּסֶף, אִין לָהֶם שׁוֹם תְּנוּעָה אֵלָא עַל־יְדֵי נְקֻדּוֹת, שְׁנַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי הַכֶּסֶפִּין. וְזֶהוּ: אִם הֵרַב דוּמָה לְמִלְאָךְ ה' צְבָאוֹת כַּנ"ל, אֲזִי בּוֹדֵאי חֶסֶד וְאַהֲבָה מִתְגַּלְהַ, וְהַשְּׁתוֹקְקוֹת נִתְגַּלְהַ, שְׁהֶם הַנְּקֻדּוֹת, אֲזִי תוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ, אֲזִי אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה בְּעִצְמוֹן מְבַקְשִׁים מִמֶּנּוּ שֶׁיִּדְבַר אוֹתָם, כְּדִי שִׁיחִיָּה לָהֶם נְקֻדּוֹת וּנְפֻשׁוֹת:

ז וְדַע שֶׁלֹּא דִי לְאָדָם בְּהַשְּׁתוֹקְקוֹת בְּלֵב בְּלֵב, כִּי צְרִיךְ הָאָדָם לְהוֹצִיא בְּשִׁפְתָיו כֶּסֶפִּיו, וְעַל זֶה נִסְדָּר סִדְר הַתְּפִלוֹת. כִּי עַל־יְדֵי הַשְּׁתוֹקְקוֹת בְּלֵב, נַעֲשֶׂה נֶפֶשׁ וּנְקֻדּוֹת בְּכַח, וְכִשְׂמוֹצִיא אֶת תְּשׁוּקָתוֹ בְּפִיו, אֲזִי נַעֲשֶׂה הַנֶּפֶשׁ בְּפַעַל. כִּי עִקֵּר מוֹצֵא הַנֶּפֶשׁ הִיא מִפִּיו, בְּבַחֲיִנַת (ש"ש ח): נֶפֶשִׁי יִצְאָה כְּדְבָרוֹ, וּבִשְׂבִיל זֶה: תּוֹרָה יִבְקָשׁוּ

מֵהֶם. וְזֶהוּ (שם טז): וְלֹא יֵרָאֶה אֶת פְּנֵי
 ה' רִיקִם - בְּרַגְלִים, שְׂאֵז נִתְגַּלֵּין פְּנֵי
 ה', בַּחֲנִינֵת פְּנִים, וּבְזֶה שֶׁכָּל אֶחָד
 מְבִיא עוֹלֵת רְאִיָּה מִיְגִיעָתוֹ שְׂמֵתִיגַע
 כָּל הַשָּׁנָה, עַל־יְדֵי־זֶה נִתְתַּקֵּן
 וְנִתְעַלָּה כָּל לַחֲמוֹ וּפְרַנְסָתוֹ, בְּבַחֲנִינֵת
 לַחֵם הַפְּנִים. וְזֶהוּ שֶׁהַשֵּׁיב הַקְּדוֹשׁ־
 בְּרוּךְ־הוּא לְמוֹשֶׁה (שמות לג): פְּנֵי יִלְכוּ
 וְהִנְיַחֹתִי לָךְ, כִּי מֹשֶׁה בִקֵּשׁ כִּפְרָה,
 וְהַשֵּׁיב לוֹ: פְּנֵי יִלְכוּ, שְׂיִתְקַנּוּ בַּחֲנִינֵת
 רַגְלָיו, בְּבַחֲנִינֵת פְּנִים, אֲזִי יִתְכַּפֵּר
 לָהֶם, כִּי שִׁלְחוֹן דּוֹמָה לְמִזְבֵּחַ
 שְׂמֹכֶפֶר (חגיגה כז), וְזֶהוּ (שם): פִּתַח
 בְּמִזְבֵּחַ, וְסִים זֶה הַשִּׁלְחוֹן אֲשֶׁר לְפָנָי
 ה', לְפָנָי דִּיקָא, שְׂיִהִיָּה דִיקָא
 בְּבַחֲנִינֵת פְּנִים, וְאֲזִי מְכַפֵּר. וְלַעֲתִיד
 יִתְקַים (ישעיה ל): וְלֹא יִכְנַף עוֹד מוֹרִיף,
 וְהָיוּ עֵינֶיךָ רְאוּת אֶת מוֹרִיף, שְׂאֲזִי
 יִתְגַּלֶּה בַּחֲנִינֵת פְּנִים, כִּי עֲכָשׁוּ פְּנֵי ה'
 מְסַתֵּר בְּדֶרֶךְ הַטָּבַע, בְּהִנְהַגַּת
 הַמְּזֻלוֹת, בְּבַחֲנִינֵת (דברים לא): וְהִסְתַּרְתִּי
 פְּנֵי מֵהֶם וְהָיוּ לְאֵלֶּל, וְעֲכָשׁוּ מְרֹאֵה
 הַחֲמָה עֲמָקָה מִן צֶלֶם. וְזֶה בַּחֲנִינֵת
 (ישעיה יח): צִלְצַל כְּנָפַיִם, שֶׁהַכְּנָפַיִם
 וְהַהִסְתַּרְתָּה שֶׁהִנְהַגְתוּ מְכַנְּף וּמְסַתֵּר
 בָּהֶם, וְזֶהוּ הַצֵּל שֶׁמְסַתֵּיר אֹר
 הַחֲמָה. וְאִין זֶה אֵלֶּא מַחְמַת שְׂאוֹר
 הַחֲמָה אִין מְאִיר בְּשִׁלְמוֹת, וְאִין זֶה
 אֵלֶּא מְרֹאֵה הַחֲמָה, מְרֹאֵה דִיקָא.

כָּל אֲכִילוֹתָיו וּסְעֻדוֹתָיו בְּבַחֲנִינֵת
 לַחֵם הַפְּנִים, בְּבַחֲנִינֵת (בראשית יז):
 הַתְּהַלֵּךְ לְפָנָי. הַתְּהַלֵּךְ, זֶה בַּחֲנִינֵת
 רַגְלָיו, בַּחֲנִינֵת פְּרַנְסָתוֹ, בַּחֲנִינֵת (דברים
 יא): וְאֵת הַיְקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם, (וּדְרָשׁוּ
 רְבוּתֵינוּ וְזָכוֹנָם לְבִרְכָה (סנהדרין קז): זֶה
 מְמוֹנֵנוּ שֶׁל אָדָם שֶׁמְעֵמִידוֹ עַל רַגְלָיו).
 הַתְּהַלֵּךְ לְפָנָי, שְׂנַעֲשֶׂה מֵהֶם בַּחֲנִינֵת
 פְּנִים. וְזֶה בַּחֲנִינֵת (שמואל"א כא): לַחֵם חֵם
 בְּיוֹם הַלְקָחוֹ, הֵינּוּ לַחֵם הַפְּנִים, הֵם
 לַחֵם חֵם, דְּרַגְיִן דְּאַבְרָהָם, שֶׁהוּא
 בַּחֲנִינֵת (בראשית יח): כָּחֵם הַיּוֹם. וְאֲזִי כָּל
 הָעַפְּוִים וְכָל הַכּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת שֶׁהֵם
 תַּחְתֵּיהֶם, כָּלֵם הֵן טוֹרְחִין בְּשִׁבִיל זֶה
 הָאִישׁ, בְּבַחֲנִינֵת (תהלים קז): שֵׁב לִימֵינִי,
 בַּחֲנִינֵת אַבְרָהָם, עַד אֲשִׁית אוֹיְבֶיךָ
 הָדוּם לְרַגְלֶיךָ, שֶׁהֵם טוֹרְחִים בְּשִׁבִיל
 פְּרַנְסָתְךָ. בְּבַחֲנִינֵת (במדבר יד): לַחֲמֵנוּ
 הֵם סָר צֶלֶם מְעֻלֵיהֶם, כִּי מְרֹאֵה
 חֲמָה עֲמָקָה מִן הַצֵּל (ב"ב פד), חֲמָה,
 בַּחֲנִינֵת: כָּחֵם הַיּוֹם, בַּחֲנִינֵת לַחֵם חֵם,
 אֲבָל כְּשֶׁסָּר צֶלֶם, אֲזִי נִתְעַלָּה
 וְנִתְרֹאֵה מְרֹאֵה חֲמָה, דְּרַגְמָה
 דְּאַבְרָהָם, וְהֵם נִשְׁפָּלִים תַּחְתֵּיו,
 בְּבַחֲנִינֵת: עַד אֲשִׁית אוֹיְבֶיךָ הָדוּם
 וְכו'. וְזֶהוּ: הַתְּהַלֵּךְ לְפָנָי וְהָיָה תָמִים,
 בְּבַחֲנִינֵת (דברים יח): תָּמִים תִּהְיֶה עִם ה'
 אֶלְקֶיךָ - שְׂלֹא תִצְטַרֵּף לְדַרְשׁ אַחֵר
 כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת^(י), כִּי תִהְיֶה לְמַעַלָּה

(י) פסחים ק"ג ע"ב.

זאת התורה נאמרה על פסוק: ויסב אלקים, אין הסבה אלא סעדה, כדאיתא במדרש (שמות פ' כ), הינו בחינת פרנסה, בחינת בר ומזון, שהוא בחינת בירא, כמבאר לעיל. וגמר באור הפסוק על-פי התורה הזאת לא זכינו לקבל: ענין מעלת הפסופין דקדשה וכו', הנזכר לעיל בתוך התורה הזאת, שמעתי מפיו הקדוש תחלה בבאור יותר, עם עוד כמה חדושים שלא נזכרו כאן כלל, וכן בענין האמונה ושאר הבחינות שנזכרו כאן, שמעתי גם כן מפיו הקדוש תחלה פסקא פסקא בסגנון אחר קצת, על פן אעתיקים הנה. וזהו:

זווגן והצטרפותן של האותיות הוא על-ידי הנקדות, פי הנקדות הם החיות והתנועה של האותיות, ובלי הנקדות האותיות הם פגלם, ואין בהם שום תנועה. ועל פן הנקדות הם בחינת נפש, כי כמו שהנפש הוא חיות האדם, וכל תנועה שאדם מתנועע, הכל הוא על-ידי הנפש, ובלתי הנפש הוא פגלם, פן הנקדות הם החיות והנפש של האותיות, ובלי הנקדות הם פגלם, ואין להם שום תנועה וחיות, רק על-ידי הנקדות הם מתנועעין,

אבל לעתיד שאז יתקיים: וזרחה לכם שמש, שהחמה בתקפה יתגלה, בבחינת עתיד הקדוש-ברוך-הוא להוציא חמה מנתיקה (יא), אזי יתקיים: ומרפא בכנפיה (מלאכי ג), הינו שלא יכנף עוד מזריף פנ"ל:

וזהו מה ששאלו סבי דבי אתונא: אית לן בירא בדברא, עילה לה למתא. בירא, זה בחינת בר ומזון, שהוא בחוץ ולאחורי הקדשה, בבחינת: והסתרתי פני מהם וכו'. עילה לה למתא, לפנים, שיהיה בבחינת לחם הפנים פנ"ל. איתא פארי ושדי להו, ואמר לון: אפשילו לי חבלי. פארי, זה שבת אמונה, כפרוש רש"י (דברים כו): את ה' האמרת וה' האמירך, לשון פארי ושבת, שאנו מפארין את הקדוש-ברוך-הוא, ואנו מאמינים בו, ואומרים: ה' אחד. ושדי להו, זה בחינת ברית, בחינת שדי (יב) פנ"ל. וחבלי, זה בחינת אהבת חסד שמתגלים בפמא דאמה פנ"ל, כמו שכתוב (חושע יא): בחבלי אדם אמשכם, בעבותות אהבה. הינו על-ידי שבת וברית נתגלה אהבה פנ"ל. ועל-ידי האהבה, באים לבחינת לחם הפנים פנ"ל: (עד כאן לשון רבנו ז"ל)

(יא) עיין נדרים דף ח, ע"ז דף ג. (יב) עיין לעיל סימן יא, אות ג.

ועל־ידי הנקדות נזדגגין ונצטרפין האותיות. ועקר התהוות הנפש, הוא על־ידי ההשתוקקות והכסופין של איש ישראל אחר השם יתברך, כל אחד לפי מדרגתו שהוא נכסף ומשתוקק ומתגעגע להגיע אל מדרגה למעלה ממנה, על־ידי הכסופין אלו נעשה נפש, כמו שכתוב (תהלים פד): נכספה וגם כלתה נפשי, הינו מה שאני נכסף וכלה אחר השם יתברך, מזה בעצמו נעשה נפשי. וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ביצה טז): וינפש - ביון ששבת, וי אבדה נפש. הינו שבתחלת השבת שצריך לקבל נפש יתרה, אנו זוכרין מאבדת הנפש בחל, ואומרים: וינפש - וי אבדה נפש, ומתחילין להתגעגע אחריה. ועל־ידי־זה בעצמו שאנו מתגעגעין אחר הנפש, מזה בעצמו נתהווה הנפש היתרה:

וזה בחינת: נקדות הכסף (שה"ש א),
הינו שעל־ידי הכסופין נעשין הנקדות, שהם בחינת נפש, הינו שעל־ידי מה שהוא נכסף ומשתוקק לדבר, אם לטוב או לרע, חס ושלום, אזי לפי הכסופין נעשו נקדות, ונצטרין האותיות וההשתוקקות של האדם, כך נצטרין האותיות על־ידי הנקדות, שהם בחינת נפש, שמקבלין על־ידי הכסופין. הינו: אם הוא נכסף לדבר טוב, נעשה מהכסופין נפש קדושה, ונעשים נקדות, בחינת נקדות הכסף, ואזי נצטרין האותיות שהיו כגלם, ונעשים פלי לקבל טוב; וכן להפך, חס ושלום, אם נכסף לרע, חס ושלום, נעשים מהכסופין נפשות, שהם בחינת נקדות, ונצטרין האותיות ונעשים פלי לקבל רע, חס ושלום. פי מפי עליון לא תצא הרעות והטוב (איכה ג); רק כל אחד לפי מה שהוא מציר ועושה פלי לקבל טוב או רע, חס ושלום, על־ידי הכסופין וההשתוקקות שלו, על־ידי־זה נעשה הנפש בחינת נקדות. ועל־ידי הנקדות מתנועעים האותיות, ונצטרין לטוב או להפך, חס ושלום: אך פדי שתצא הנפש מכח אל הפעל, צריך לדבר בפה הכסופין וההשתוקקות, שהוא נכסף ומשתוקק, כמו שכתוב (שם ה): נפשי יצאה בדבורי, שעל־ידי הדבור יוצאת הנפש מכח אל הפעל, פי על־ידי ההשתוקקות נתהווה הנפש בכת, ועל־ידי הדבור שהוא מדבר

ועל־ידי הנקדות נזדגגין ונצטרפין האותיות. ועקר התהוות הנפש, הוא על־ידי ההשתוקקות והכסופין של איש ישראל אחר השם יתברך, כל אחד לפי מדרגתו שהוא נכסף ומשתוקק ומתגעגע להגיע אל מדרגה למעלה ממנה, על־ידי הכסופין אלו נעשה נפש, כמו שכתוב (תהלים פד): נכספה וגם כלתה נפשי, הינו מה שאני נכסף וכלה אחר השם יתברך, מזה בעצמו נעשה נפשי. וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ביצה טז): וינפש - ביון ששבת, וי אבדה נפש. הינו שבתחלת השבת שצריך לקבל נפש יתרה, אנו זוכרין מאבדת הנפש בחל, ואומרים: וינפש - וי אבדה נפש, ומתחילין להתגעגע אחריה. ועל־ידי־זה בעצמו שאנו מתגעגעין אחר הנפש, מזה בעצמו נתהווה הנפש היתרה:

וזה בחינת: נקדות הכסף (שה"ש א),
הינו שעל־ידי הכסופין נעשין הנקדות, שהם בחינת נפש, הינו שעל־ידי מה שהוא נכסף ומשתוקק לדבר, אם לטוב או לרע, חס ושלום, אזי לפי הכסופין נעשו נקדות, ונצטרין האותיות וההשתוקקות של האדם, כך נצטרין האותיות על־ידי הנקדות, שהם בחינת נפש, שמקבלין על־ידי הכסופין. הינו: אם הוא נכסף לדבר טוב, נעשה מהכסופין נפש קדושה, ונעשים נקדות, בחינת נקדות הכסף, ואזי נצטרין האותיות שהיו כגלם, ונעשים פלי לקבל טוב; וכן להפך, חס ושלום, אם נכסף לרע, חס ושלום, נעשים מהכסופין נפשות, שהם בחינת נקדות, ונצטרין האותיות ונעשים פלי לקבל רע, חס ושלום. פי מפי עליון לא תצא הרעות והטוב (איכה ג); רק כל אחד לפי מה שהוא מציר ועושה פלי לקבל טוב או רע, חס ושלום, על־ידי הכסופין וההשתוקקות שלו, על־ידי־זה נעשה הנפש בחינת נקדות. ועל־ידי הנקדות מתנועעים האותיות, ונצטרין לטוב או להפך, חס ושלום: אך פדי שתצא הנפש מכח אל הפעל, צריך לדבר בפה הכסופין וההשתוקקות, שהוא נכסף ומשתוקק, כמו שכתוב (שם ה): נפשי יצאה בדבורי, שעל־ידי הדבור יוצאת הנפש מכח אל הפעל, פי על־ידי ההשתוקקות נתהווה הנפש בכת, ועל־ידי הדבור שהוא מדבר

צבאות, כי הרב צריך גם כן שיהיה לו שני כחות שיש להתורה: סם חיים וסם וכו', באפן שיהיה אפשר להמתקרב אליו לקבל פרצונו, צדיקים ילכו, ופושעים יכשלו; אם הוא משתוקק לעבודת השם יתברך, יוכל לקבל מהרב דרך ישרה לעבד את ה', ואם לאו, וטינא יש בלבו, יוכל גם כן למצא בהרב דבר שיקצץ בנטיעות, ויכפר בכל, חס ושלום: וזה בחינת (חגיגה יד): ארבעה שנכנסו לפרדס; רבי עקיבא נכנס בשלום ויצא בשלום, בן עזאי הציץ ונפגע, בן זומא הציץ ומת, אחר קצץ בנטיעות. ואלו הארבע בחינות הם בחינות צדיק ורשע עובד אלקים ולא עבדו, האמורים בפסוק (מלאכי ג): ושבתם וראיתם בין צדיק וכו' ואלו הארבע בחינות הם נמצאים בכל בני־אדם הרוצים לָפָנֵס לעבודת ה', ולהתקרב להצדיק והרב שבדור. כי יש מי שהוא נכנס ונתקרב להצדיק, והוא מקבל ממנו דרך ישרה לעבודת ה' לפי מדרגתו וערכו, והוא בחינות צדיק, בחינות רבי עקיבא שנכנס בשלום ויצא בשלום. ויש מי שהוא בחינות הציץ ומת, הציץ ונפגע, הינו שנתלהב לבו מאד, מגדל האור וההתלהבות שהאיר בו הצדיק ביתר שאת

בפיו ההשתוקקות, נגמר הנפש ויוצאה מכל אל הפעל. וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מועד קטן יז): אם הרב דומה למלאך ה' צבאות, תורה יבקשו מפיהו, כי אותיות התורה הם פועלים, כי הם החיות של כל דבר, כמו שפיתוב: ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית, ואין טוב אלא תורה (ברכות ה), כי הם מנהיגין את כל העולם. אף האותיות בעצמן הם כגלם, ואין להם שום תנועה וחיות, ואין להם שום ציור. ועל כן יש להתורה שני כחות: זכה נעשה לו סם חיים (יומא עב: ועיין תענית ז) וכו'. כי כל אחד לפי מה שהוא נכסף, כך הוא מציר ומפרש אותיות התורה. פי בהתורה כלול אחיזת טוב ורע, וצדיקים ילכו בהם ופושעים יכשלו בהם (הושע יד). הינו כל אחד לפי הפסופין שלו, שמהם נעשים נפשות, על־ידי־זה עושה נקדות לאותיות התורה, ונצטירו האותיות, ונתפרשו לטוב או להפך, חס ושלום. ולפי מה שנצטירין, כך הם פועלים בעולם. ועל־כן אותיות התורה מבקשים להצטיר מפי צדיק, שהוא מדבר הפסופין דקדשה שלו, שעל־ידי־זה מקבלין האותיות נקדות, ונצטירין לטוב. וזהו: אם הרב דומה למלאך ה'

למעלה ממדרגתו, ועל ידי זה יוכל למות, וזה בחינת הציץ ומת, בחינות עובד אלקים. ויש מי שיוצא מדעתו מחמת שעולה למעלה ממדרגתו, והוא בחינות הציץ ונפגע, בחינות לא עבדו. אך על כל פנים אפלו הציץ ומת הציץ ונפגע, שניהם הם בחינות צדיק, ועליהם גם כן נאמר: צדיקים ילכו בם, רק שלא נכנסו ויצאו בשלום כמו רבי עקיבא. ויש מי שמתקרב להצדיק ומקצץ בנטיעות וכופר בכל, חס ושלום, והוא נקרא רשע, וזה בחינות אחר. וזה בודאי טינא היתה בלבו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שם טו) על אחר, ועל כן בהכרח שימצא בהצדיק את שלו, שימצא דבר שיקצץ בנטיעות על ידו, ועל זה נאמר: ופשעים יכשלו בם. כי הרב בהכרח שיהיה לו שני הפחות אלו כנ"ל. וזה בחינת מלאך ה' צבאות, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה שם (עמוד א): על אחר: מאי חזא, חזא מט"ט דקא יתב וכו', אמר שמע מנה וכו', רבי עקיבא דרש: ה' צבאות שמו, אות הוא בצבא שלו^(ט). ועל כן צריך הרב שיהיה לו שני בחינות אלו: בחינות

מלאך, הינו מט"ט, ובחינות ה' צבאות, וזהו: דומה למלאך ה' צבאות. ואזי אפשר להנכנס ונתקרב אליו לקצץ בנטיעות על ידי בחינות מלאך, כמו אחר שקצץ בנטיעות על ידי שראה מט"ט, שהוא מלאך, שהוא יושב וכו', שעל ידי זה טעה ואמר שהוא רשות בפני עצמו, חס ושלום, כנ"ל; או לפני וליצא בשלום, על ידי בחינות ה' צבאות, כמו רבי עקיבא. כי כל צדיק צריך שיהיה למדן בתורה, וחסיד במעשים טובים. כי אם אינו למדן, אמרו רבותינו זכרונם לברכה: ולא עם הארץ חסיד. ולמדן בלבד בודאי אינו כלום, כי אפשר להיות למדן ורשע גמור, ולא זכה נעשה לו סם מות", על כן צריך שיהיה למדן וחסיד^(י). ושתי בחינות אלו, הם בחינות מלאך ה' צבאות. כי מה שהוא למדן בתורה, הוא בחינת מלאך שהוא מט"ט, כמו שכתוב (בתיקונים תיקון ל דף ט): ויאמר אלקים יהי רקיע ויהי מבדיל בין מים למים - דא מט"ט, שהוא בחינות משנה, המבדיל ומפריש בין מיין דכין ובין מיין מסאבין, בין טמא לטהור, אסור ומתיר וכו'. וצריך להדמות לקונו

(יג) שם איתא ארון הוא וכו' ועיין שם בחידושי אגדות. ובעיני עיבק הגירסא אות הוא וכו' וכן הוא בווהר ובתיקונים בכמה מקומות. (יד) עיין זוהר פינחס דף ריג ע"ב והאי צדיק חסיד איקרי ועיין מק"מ שם.

וְזֶה שֶׁפְּתוּב: תּוֹרֵי זֶהב נַעֲשֶׂה לָךְ עִם
 נִקְדוֹת הַכֶּסֶף, כִּי זֶהב הוּא
 בַּחֲנִינֹת זְוֹג, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (אֵיבב לז):
 מִצְפּוֹן זֶהב יֵאָתֶה, וְאֶתְעָרוּתָא דְזְוֹגָא
 מִסְטְרָא דְשְׂמַלְאָא, שֶׁהוּא צְפּוֹן (זוהר
 וישב דף קפז). וְזֶהוּ: תּוֹרֵי זֶהב נַעֲשֶׂה לָךְ,
 שְׂאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה נִזְדוּגִין וְנִצְטָרְפִין
 עַל יְדֵי נִקְדוֹת הַכֶּסֶף, כִּי זְוֹגֵן
 וְהַצְטָרְפוֹתֵן שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת הֵיא עַל־
 יְדֵי הַנִּקְדוֹת, שֶׁנַּעֲשִׂים מִהַכֶּסֶפּוֹפִין
 וְהַהֲשָׁתוּקָקוֹת, שֶׁעַל יָדָם נִתְהוּיִן
 הַנִּפְשׁוֹת. שֶׁהֵם בַּחֲנִינֹת נִקְדוֹת. כִּי
 עַל יְדֵי הַכֶּסֶפּוֹפִין נַעֲשֶׂה זְוֹג, כִּי עַל
 יְדֵי מַה שֶׁהוּא נִכְסֵף אֶל הַדְּבָר,
 נַעֲשֶׂה נִפְשׁ, וְעַל־יְדֵי מַה שֶׁהוּא
 נִכְסֵף לְדְבָר, חוֹזֵר הַדְּבָר וְכוּסֵף
 אֵלָיו, וּמִזֶּה נִתְהוּה גַם כֵּן נִפְשׁ.
 וְהַנִּפְשׁוֹת מִזְדוּגִין, וְאַחֲר־כֵּן בָּאִים
 לְבַחֲנִינֹת עֲבוּר וְלָדָה. וְזֶהוּ עֲנִין
 הַפְּתוּב בְּזֶהר הַקְּדוֹשׁ (לך לך דף פה):
 תֵּאבּוּתָה דְנוֹקְבָא עֲבַד נִפְשׁ נוֹקְבָא,
 וְתֵאבּוּתָה דְדָכְר עֲבַד נִפְשׁ דְכֵר. כִּי
 מַה שֶׁהוּא נִכְסֵף הוּא בַּחֲנִינֹת
 תֵּאבּוּתָה דְנוֹקְבָא, וְהוּא עֲבַד נִפְשׁ
 נוֹקְבָא, וּמַה שֶׁהַדְּבָר חוֹזֵר וְנִכְסֵף
 אֵלָיו, הוּא בַּחֲנִינֹת תֵּאבּוּתָה דְדָכְר,
 וְעֲבַד נִפְשׁ דְכֵר. וְאַחֲר־כֵּן בָּאִים
 לְבַחֲנִינֹת עֲבוּר וְלָדָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב
 בְּזֶהר שָׁם: זֶה בַּחֲנִינֹת גְּלוּלֵי
 הַנִּפְשׁוֹת, כִּי הַדְּבָר, שֶׁמְשִׁם יוֹצֵאִים

לְהִיּוֹת חֲסִיד בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְזֶה
 בַּחֲנִינֹת ה' צְבָאוֹת. אֶף מִי שֶׁטּוֹעָה
 וְסוֹבֵר שֶׁבַּחֲנִינֹת לְמִדָּן לְבַד הוּא
 הַעֲקָר, הוּא בַּחֲנִינֹת אַחַר שֶׁקִּצֵּץ
 בְּנִטְיָעוֹת, עַל־יְדֵי שֶׁסָּבַר שֶׁמְלֵאָךְ
 מִט"ט בַּעֲצָמוֹ הוּא רְשׁוּת, חֵס
 וְשְׁלוֹם, אֶף בְּאַמַּת מִט"ט בַּעֲצָמוֹ בְּלִי
 הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֵינּוּ פְלוּם, וְאֵין
 לוֹ שׁוּם רְשׁוּת - כֵּף הַתּוֹרָה בְּלֹא
 מַעֲשִׂים טוֹבִים אֵינָה פְלוּם, אֲדַרְבָּא
 לֹא זָכָה כּו'. וּמַחֲמַת שְׁנֵי הַבַּחֲנִינֹת
 אֵלוֹ שֶׁצָּרִיךְ לְהִיּוֹת לְהַצְדִּיק, לְמִדָּן
 וְחֲסִיד, וְהֵם בַּחֲנִינֹת מְלֵאךְ ה' צְבָאוֹת,
 עַל־יְדֵי־זֶה נִמְצָא בְּהַצְדִּיק שְׁנֵי פְחוֹת
 שִׁישׁ לְהַתּוֹרָה: סֵם חַיִּים וְסֵם מוֹת.
 וְאַפְשָׁר לְהַמְתַּקְּרַב אֵלָיו לְמַצָּא בּוֹ
 דְּבַר שִׁיקְצֵץ בְּנִטְיָעוֹת, אוֹ לִפְנֵם
 וְלַצָּאת בְּשָׁלוֹם: וְזֶהוּ: אִם הֵרַב דּוּמָה
 לְמֵלֵאךְ ה' צְבָאוֹת, הֵינּוּ שֶׁהוּא לְמִדָּן
 בַּתּוֹרָה, וְעוֹבֵד אֶת ה', וְעַל־יְדֵי־זֶה
 הוּא מַצִּיר אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה לְטוֹב, אֲזִי:
 תּוֹרָה יִבְקָשׁוּ מִפִּיהוּ, שְׂאוֹתִיּוֹת
 הַתּוֹרָה מִבְּקָשִׁין לְקַבֵּל נִקְדוֹת
 וְלְהַצְטִיר מִפִּיו, הֵינּוּ עַל־יְדֵי שֶׁפִּיו
 יְדַבֵּר הַהֲשָׁתוּקָקוֹת וְהַכֶּסֶפּוֹפִין
 דְּקִדְשָׁה שְׁלוֹ, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִגְמְרִין
 וְיוֹצֵאִין הַנִּפְשׁוֹת, וְנַעֲשִׂין נִקְדוֹת
 לְהָאוֹתִיּוֹת, וְנִצְטָרְיוֹ וְנַעֲשִׂין כְּלִי
 לְקַבֵּל טוֹב. כִּי עַל־יְדֵי הַנִּקְדוֹת
 נִזְדוּגוֹ וְנִצְטָרְפוֹ הָאוֹתִיּוֹת כִּנ"ל:

הַנִּפְשוֹת, נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי חַתוּף
הַאוֹתִיּוֹת בְּאוֹר, כִּי הַמוֹצְאוֹת מִכִּים
זֶה בָּזָה, וְחֻתְכִים הַאוֹתִיּוֹת בְּאוֹר,
וְהַאוֹרִים מִכִּים זֶה בָּזָה, עַד שְׂמֻגִיעִין
לְאֶזֶן הַשּׁוֹמֵעַ. וְעַל יְדֵי חַתוּף
הַאוֹתִיּוֹת בְּאוֹר נַעֲשֶׂה הַדְּבוּר,
שְׂמֻשׁ יוֹצֵאִין הַנִּפְשוֹת, כִּי הַאוֹר
הוּא הַחַיּוֹת שֶׁל כָּל דָּבָר, וּבְלִי אוֹר
אֵי אֶפְשָׁר לְחַיּוֹת, וְהוּא בְּחִינַת
הַנֶּפֶשׁ, וְהַנִּפְשוֹת יוֹצֵאִים
וּמַתְגַּלְגֵּלִים:

וּכְלַל הַדְּבָר, שְׂמַאֲד יִקָּר הַפְּסוּפִין
וְהַהֲשִׁתּוֹקְקוֹת לְדָבָר
שֶׁבִקְדָּשָׁה. כִּי עַל יָדָם נִתְהַוָּה נֶפֶשׁ,
וְנִגְמַר עַל יְדֵי הַדְּבוּר כִּנ"ל, וְיוֹצֵא
וּמַתְגַּלְגֵּל. וְלִפְעָמִים מַתְגַּלְגֵּל וּבֹא
הַנֶּפֶשׁ דִּקְדָּשָׁה לְתוֹף הַרְשָׁע,
וְנוֹפְלִים לוֹ הַרְהוּרֵי תְשׁוּבָה, וְתוֹכֵל
לְהַחֲזִירוֹ לְמוֹטֵב. וְכֵן לְהַפְךָ, כִּמְה
רְעוּת גּוֹרְמִים הַפְּסוּפִין לְדָבָר רַע,
חַס וְשָׁלוֹם. כִּי הַנֶּפֶשׁ שֶׁנִּתְהַוָּה עַל
יְדֵי פְּסוּפִין רָעִים, מַתְגַּלְגֵּל לִפְעָמִים
לְתוֹף הַצַּדִּיק, וְתוֹכֵל לְהַחֲטִיא, חַס
וְשָׁלוֹם. זֶה בְּחִינַת ^(קהלת ח') יֵשׁ הַבֵּל
אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ וְכו', הַבֵּל, הוּא
בְּחִינַת הַבֵּל פֶּה, שְׂמֻשׁ יוֹצֵאִים
הַנִּפְשוֹת. וְעַל־יְדֵי־זֶה יֵשׁ צַדִּיקִים
אֲשֶׁר מַגִּיעַ אֲלֵיהֶם כִּמְעַשֶׂה הַרְשָׁעִים,
עַל יְדֵי שְׂמַתְגַּלְגֵּל לְתוֹכֵן נֶפֶשׁ
מִפְּסוּפִין רָעִים. וְיֵשׁ רְשָׁעִים שְׂמֻגִיעַ

אֲלֵיהֶם כִּמְעַשֶׂה הַצַּדִּיקִים, עַל־יְדֵי
שְׂמַתְגַּלְגֵּל לְתוֹכֵן נֶפֶשׁ מִפְּסוּפִין
טוֹבִים. וְלִפְעָמִים הַצַּדִּיק מִתְקַן
הַנֶּפֶשׁ רָעָה שְׂמַתְגַּלְגֵּל אֵלָיו, וְכֵן
הַרְשָׁע מִקְלָקֵל הַנֶּפֶשׁ קְדוּשָׁה
שְׂמַתְגַּלְגֵּל בְּתוֹכוֹ. אִךְ בְּתַחֲלָה בַּעַת
שְׂמֻגִיעַ הַנֶּפֶשׁ, עַל זֶה אָמַר הַפְּתוּב:
יֵשׁ צַדִּיקִים שְׂמֻגִיעַ וְכו', כִּי בּוֹדָאֵי
נוֹפְלִים לוֹ הַרְהוּרֵי עֲבָרָה בַּעַת
שְׂמֻגִיעַ אֵלָיו נֶפֶשׁ רָעָה מִפְּסוּפִין
רָעִים, אִךְ אַחֲר־כֵּן אֶפְשָׁר שֶׁתַּחֲטִיא, וְ
וְאֶפְשָׁר שֶׁהוּא יִתְקַן הַנֶּפֶשׁ. וְכֵן יֵשׁ
רְשָׁעִים שְׂמֻגִיעַ וְכו', שְׁנוֹפְלִים לוֹ
בּוֹדָאֵי הַרְהוּרֵי תְשׁוּבָה, בַּעַת שֶׁהִגִּיעַ
אֵלָיו נֶפֶשׁ קְדוּשָׁה מִפְּסוּפִין קְדוּשִׁים,
אִךְ אַחַר כֵּן אֶפְשָׁר שֶׁהוּא יִקְלָקֵל
הַנֶּפֶשׁ הַקְּדוּשָׁה, אוֹ שֶׁתַּחֲזִירוֹ
לְמוֹטֵב: זֶה סוּד נְפִילַת אַפִּים,
שְׂכּוֹנָתוֹ לְהַעֲלוֹת הַנֶּפֶשׁ בְּבְחִינַת
הַעֲלָאוֹת מִיּוֹן נוֹקְבִין וְלַעֲשׂוֹת יְחוּד,
כִּי עַל־יְדֵי הַפְּסוּפִין וְהַהֲשִׁתּוֹקְקוֹת,
שֶׁזֶה בְּחִינַת הַעֲלָת מִיּוֹן נוֹקְבִין
כִּידוּעַ, מִזֶּה בַּעֲצָמוֹ נַעֲשֶׂה נֶפֶשׁ,
וְנִתְעַלָּה וְנַעֲשֶׂה יְחוּד וְזוּג כִּנ"ל: עַל־
יְדֵי הַפְּסוּפִין נַעֲשִׂין הַנִּפְשׁוֹת, שֶׁהֵם
בְּחִינַת נִקְדוּת, וְנִדְוָגוֹ הַנִּפְשׁוֹת
וְכו'. זֶה בְּחִינַת זוּגוֹן וְהַצְּטַרְפוּתוֹן
שֶׁל הַנִּקְדוּת, שֶׁהֵם בְּחִינַת זוּגוֹן
הַנִּפְשׁוֹת. וְעַל יְדֵי הַנִּקְדוּת נִדְוָגוֹ
וְנַצְּטַרְפוּ הַאוֹתִיּוֹת, זֶה בְּחִינַת זוּגוֹן

הנפש שעושה בכח או בפעל, כן נעשין נקדות להאותיות, וכן נצטיירין האותיות, וכך הם פועלים ועושים בקשתו ורצונו כנ"ל:

שידך לעיל, למה שכתוב שם שלמדן בלבד בודאי אינו כלום וכו', ומי שטועה וסובר, חס ושלום, שלמדן לבד הוא העקר, הוא בחינות אחר שקצץ בנטיעות, כי יכול להיות למדן ורשע גמור וכו' כמבאר לעיל. וכן אפלו הצדיק לפעמים כשנופל ממדרגתו, פידוע שאי אפשר לעמד תמיד בקביעות על מדרגה אחת. אזי בעת שנופל ממדרגתו, אם ירצה להחזיק עצמו במדרגת למדן שנשאר לו, הוא לא טוב, רק צריך להחזיק עצמו ביראת שמים מה שיש לו עדין מהרשימו שנשאר לו. עין בתקונים, ס"ט דף ק"ב: אמר לה: 'כי ביום אכלך ממנו' כתיב, אמר לה: בהוא יומא הציץ ומת. אמר רבי שמעון: בגין דא כתיב: יש הכל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים וכו', עין שם והבן:

שלמות כל הדברים היא האמונה, ובלתי האמונה כל הדברים חסרים. כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בי"ב ט) לענין צדקה: הנותן פרוטה לעני מתברך

הגופות. וזה שכתוב (במדבר כג): לא הביט און ביעקב, על דרך שדרשו רבותינו זכרונם לברכה: מחשבה רעה אין הקדוש-ברוך-הוא מצרפה למעשה (קידושין מ, ועיין ירושלמי פאה פ"א). וזהו: לא הביט און - ראשיתבות וי אברה נפש (ביצה טז), שהוא בחינות השתוקקות וכסופין כנ"ל, הינו שהשתוקקות וכסופין רעים אין הקדוש-ברוך-הוא מצרף, וזה: לא הביט און ביעקב. וזה שכתוב (תהלים קמה): רצון יראיו יעשה ואת שועתם ישמע ויושיעם, הינו שצריכין שני הבחינות, רצון ודבור, כנ"ל. כי הרצון, שהוא הכסופין, פועל שנעשה הנפש בכח, ועל ידי הדבור יוצא הנפש מכח אל הפעל, ואז נעשה בקשתו, על-ידי שמציר האותיות לטוב וכו' וכנ"ל. וזהו: רצון יראיו יעשה, כי על ידי הרצון, שהוא הכסופין, נעשה הנפש בכח, ואז נעשה בקשתו ורצונו בכח, בחינות: רצון יראיו יעשה, ואחר-כך: ואת שועתם, שמדברים בפיהם ההשתוקקות והרצון והכסופין שלהם, על ידי זה: ישמע ויושיעם. כי על-ידי הדבור נגמר הנפש ויוצא מכח אל הפעל, ואזי נצטיירו האותיות, ונעשים כלי לקבל טוב, ונתמלא בקשתו בפעל כנ"ל. כי כפי

בשש, והמפיסו באחת עשרה. ובין
בנותן צדקה ובין במפיס העני הנ"ל,
חסר אחת, כי ראוי להיות שבע
ושתים-עשרה, כנגד שבעה פוכבי
לכת וכנגד שנים-עשר מזלות. כי
צדקה הוא בחינות גלגלים, כמו
שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת
קכא): כי בגלל הדבר הזה יברכה -
גלגל הוא שחוזר בעולם. וכמו
שהגלגל יש לו שתי תנועות, אחת
תנועה הטבעית ממערב למזרח,
ואחת תנועה ההכרחית ממזרח
למערב, מה שהגלגל היומי חוזר
ומתגלגל ממזרח למערב, ומכריח
עמו כל הגלגלים - כן לענין צדקה
אמרו רבותינו זכרונם לברכה: יותר
ממה שבעל-הבית עושה עם העני,
העני עושה עם הבעל-הבית, שזה
בחינות שני תנועות, ממערב למזרח
וממזרח למערב, דהינו מהעני
לבעל-הבית ומבעל-הבית להעני.
(וכמבאר לעיל בלשונו ז"ל). כי כל השפע
והברכות באים על ידי הגלגלים, כי
על ידם מנהיג הקדוש-ברוך-הוא
העולם כידוע, ועל כן היה ראוי
שיהיו הברכות האמורים אצל צדקה
שבע ושתים-עשרה, כנגד הגלגלים.
אך בזה הורו לנו רבותינו זכרונם
לברכה, שהצדקה חסרה ואין לה
שלמות, ועדין חסר אחת, הן בנותן

והן במפיס. הינו שחסר האמונה
שבלעדיה הצדקה חסרה עדין, ועל
ידי האמונה נשלם ומאירה בחינות
הצדקה: וזה שכתוב: והאמין בה'
ויחשבה לו צדקה, שעל ידי האמונה
נחשבת הצדקה, כי בלתי האמונה
היא חסרה. וזה שאמרו רבותינו
זכרונם לברכה: שמש בשבת צדקה
לעניים, כי שבת היא בחינות אמונה,
כי שבת הוא מעיד על יחודו ועל
חדוש העולם, כמובא בספרים. ועל
ידי אמונה, שהוא בחינות שבת,
מאירה הצדקה. וזה: שמש בשבת
צדקה, שמש לשון אור, הינו
שבשבת שהוא בחינות אמונה,
מאירה הצדקה כנ"ל. וכן התורה גם
כן חסרה בלי אמונה, ועל כן אמרו
רבותינו זכרונם לברכה (מכות כד): בא
דוד והעמידן על אחד-עשר, בא
ישעיה והעמידן על שש, נמצא
שחסר גם כן אחד מן המנין, מכון
ממש כמו שאמרו אצל צדקה, שש
ואחת-עשרה, כי התורה חסרה בלי
אמונה, וזה שאמרו: עד שבא חבקוק
והעמידן על אחת: וצדיק באמונתו
יחיה, כי עלידי האמונה נשלם
התורה. וזה פונת התנא, שהתחיל
במשנה: יציאות השבת שתיים שהן
ארבע, כיצד העני וכו', פשט העני
את ידו לפניו, שבתחלת שבת

התחיל תכף במצות צדקה, לרמוז שבשבת נשלם ומאירה הצדקה, כנזכר לעיל: שמש בשבת צדקה לעניים, כי על-ידי שבת שהוא בחינות אמונה, נשלם ומאירה הצדקה, ועל ידיהם נתמלאו הברכות שהיו חסרים. כי אמונה הוא מקור הברכות, כמו שכתוב (משלי כח): איש אמונות רב ברכות. וכן שבת נאמר בו: כי היא מקור הברכה (בהזמר לכה דודי). וזה שכתוב (תהלים פה): צדק לפניו יהלך וכו', כי יש דרכים רחבים שהם דרך הפבושה לרבים, וכן יש שבילים, וזה הדרך והשביל נמשך לכאן, וזה לכאן. ולכל דרך ושביל יש כנגדו בגלגלים דרך ושביל. וכן בין דרך לדרך גדל כאן עשבים, פן יש גם פן נגד כל עשב ועשב פוכב שהוא כנגדו, שהעשב גדל מפחו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מ"ר בראשית פ' י'): אין לה פל עשב ועשב שאין לו פוכב וכו'. ולפעמים פשאדם יש לו עפוב וצער בדרך, הוא מחמת שכנגד המקום הזה יש שם עפוב בהפוכב, שאינו מאיר בשלמות. ועל פן התקנה לזה לתן צדקה קדם שיצא לדרך, כמה שכתוב: צדק לפניו יהלך וישם לדרך וכו', כי על-ידי הצדקה יאיר

הפוכב, כי על ידי צדקה מאירין הגלגלים כנ"ל. ועל פן, על ידי הצדקה שנותן, יבטל עפובו שיש לו בהדרך, שנמשך מהעפוב שיש בהגלגלים והפוכבים כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (הוריות י'): פוכב אחד יש שמתעה את הספינות, הינו כשהספינה מגיעה תחת אותו פוכב, אזי הספינה תועה בדרך, מחמת שזה הפוכב אינו מאיר בשלמות: שמש הוא בחינות ברית (ס), ועל ידי פגם הברית אין לנו מאור השמש, כי אם מראה חמה. ועפוי"ם נקראים צל, כמו שכתוב (ישעיה יח): הוי ארץ צלצל כנפים, והם מכסים אור השמש. וזהו בחינות צלצל כנפים, מלשון: ולא יפנה עוד מזריח. וזהו בחינות: מראה חמה עמקה מן הצל, כי אף שישראל עקר, על כל זה העפוי"ם מכסין עליהם, כאלו כל העולם שלחם, ומכסין העולם בדרך הטבע. כי באמת הקדוש-ברוך-הוא מנהיג העולם, והם מכסים הנהגת השם יתברך כאלו מתנהג, חס ושלום, על ידי הפוכבים ומזלות בעצמן. אף לעתיד לבוא יעביר אותם, ואז יקיים: סר צלם, ואזי יתגלה אור השמש, בבחינות: וזרחה לכם יראי שמי

שָׁמַשׁ, הֵינּוּ שִׁיתְגַּלֶּה אֹר הַשֶּׁשֶׁשׁ. וְזָהוּ: וּמִרְפָּא בְּכַנְפֶיהָ, הֵינּוּ בַחֲיִנַת: וְלֹא יִכְנַף עוֹד מוֹרֶיךָ. וְאִזּוּ יָקִים: עַד אֲשִׁית אוֹיְבֶיךָ הַדָּם לְרַגְלֶיךָ, הֵינּוּ שֶׁהֵם יִהְיוּ לְמִטָּה, לֹא כְמוֹ שֶׁהָיוּ מִקִּדְּם מִרְאֵה חֲמָה עִמָּךְ. בְּאַבְרָהָם נֶאֱמַר כַּחַם הַיּוֹם, שֶׁהוּא בַחֲיִנַת שֶׁשֶׁשׁ, עַל־יְדֵי שֶׁמֶל וְנִתְגַּלֶּה הַבְּרִית. הַתְּפִלָּה נִקְרָאת בַחֲיִנַת רַגְלֵי^(טז): כָּל זֶה הָעֲנִין שֶׁמַּעֲנֵנו תַּחֲלָה בְּלֵי בְּאוֹר וְקֶשֶׁר, וְכִבֵּר מִבְּאָרִים הַדְּבָרִים הַיֵּטִב בַּהַתּוֹרָה אֵיךְ לֵן בִּירָא הַנִּל: "גִּבְרָא דְּאוּזִיף", וְ"רִיחֵיָא דְּתַבִּירָא", לֹא זָכִינוּ לְשִׁמְעַ עֲלֵיהֶם תּוֹרָה, אֲבָל מִכֻּל

דְּבָרֵינוּ שֶׁמַּעֲתֵי, שֶׁרָצוֹנוּ לְגַלּוֹת תּוֹרוֹת עַל כָּל הַמַּאֲמָרִים הַנֶּאֱמָרִים שָׁם. וְגַם גִּלְּה דְּעֵתוֹ, שֶׁרָצוֹנוּ הֵיךְ לְגַלּוֹת תּוֹרָה גַּם עַל כָּל הַמַּעֲשֵׂה הַנֶּאֱמָר שָׁם בְּעֲנִין הַסְּבִי דְּבִי אֶתוּנָא בַתְּחִלָּה וּבַסּוּף, אֵיךְ הַתְּנַהֵג רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה עִמָּם, אֵיךְ בָּא אֲלֵיהֶם וְכוּ', וְאֵיךְ הַתְּנַהֵג עִמָּהֶם אַחֲרֵיכֶם. וְדַבֵּר עִמִּי קִצַּת מַעֲנִין הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה הַנֶּאֱמָר שָׁם בְּגִמְרָא בְּעֲנִין זֶה, וְהַבְנֵתִי שֵׁשׁ לֹא חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה עַל כָּל זֶה. אֵךְ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים בָּא הַשֶּׁשֶׁשׁ בְּצַהָרִים, וְלֹא זָכִינוּ לְשִׁמְעַ כִּי אִם מַה שְׁנִדְפַס, תַּחֲלָה לְאֵל חֵי:

לשבת

"חֲסִדֵי יְהוָה עוֹלָם אֲשִׁירָה, לְדוֹר וָדוֹר אוֹדִיעַ אִמּוֹנְתְךָ בְּפִי". וְהֵרִינוּ מֵאִמִּין בְּאִמּוֹנָה שְׁלֵמָה, בְּיַחְדוּךָ וְאַחֲדוּתְךָ וּבְחֲדוּשׁ הָעוֹלָם, וּבְצַדִּיקוּךָ הָאֱמֵתִים וּבַתּוֹרָתְךָ הַקְּדוּשָׁה, בַּתּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב וּבַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל פִּה, וּבְכָל סִפְרֵי צַדִּיקִים אֱמֵתִים, וּבְכֻלְלֵי־וֹת עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּהֶם בְּחֵרְתָּ. כִּי אַתָּה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים בְּשִׁמּוֹם וּבְאָרְץ וּבְשָׁמַיִם הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיוֹנִים. אֱמֵת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין אֱלֹהִים. וּבִרְאֵת אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם. וְאִדְּם הַרִאשׁוֹן עָלֶיהָ בְּרֵאת בְּשִׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית. וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וְנַחְתָּ וְהִרְצַעְתָּ. וּמֵאַחַרְכֶּךָ

(טז) עֵינִן לִקְמוֹן סִי גִיָּה וְלַעֲיֵל סִי ט.

יהוה אלהינו ומחמלתך הגדולה על ישראל עמך. נתת לנו את יום מנוחתך לנחלה, יום מנוחה וקדשה, יום גדול וקדוש ונורא, יום שבייתה ומנוחה ומנוגע להגופות והנפשות בגשמיית וברוחניות, בעולם הזה ובכל העולמות בלם, יום עליית כל העולמות למעלה ממדרגתן עד תכלית מדרגה העליונה, עד תכלית הקדשה העליונה, עד רעוא ורעיון רצון שברצונות, יום שאין בו שום אחיזת דין ושום אחיזת הסטרא-אחרא והקלפות כלל, יום שכלו שבת וטוב ורצון ואהבה וחסד ורחמים גדולים ופשוטים, יום שכלו קדוש ונורא. אשר מעצם קדשת עצומו של יום קדש, אנו יכולים להתדבק בך ולהכלל באחדותך, ולהמשיך עלינו אמונתך הקדושה בתכלית השלמות בכל ששת ימי המעשה:

ובבן באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב, אל עליון גומל חסדים טובים, שתחנני בחסדיך האמתיים, ותפני ברחמיך הרבים, ותעזרני בכל עז, שאזכה ברחמיך הרבים לקבל שבתות בקדשה גדולה ובשמחה רבה וחדוה גדולה ועצומה מאד מאד, פראוי לאיש ישראל לגיל ולשוש ולשמח בכל עז ביום הגדול והקדוש והנורא הזה, ביום שבת קדש, יום ששון ושמחה וחדוה בכל העולמות בלם, יום הלולא רבא דמלכא ומטרוניתא, יום שאין בו שום עצבות ויגון ואנחה כלל, יום שאפלו חביב גיהנם נחין ביה, יום שכלו אור וטוב, יום שמאיר בו נהירו עלאה בכל העולמות בלם, אור פני מלך חיים, יום שנמשך בו גשמות יתרות קדושות ונוראות לכל אחד ואחד מבני ישראל עמך.

אבינו מלכנו אדירנו בוראנו גואלנו יוצרנו קדושו קדוש יעקב, קדשנו בקדשת שבת קדש חמיד ועזרנו לקבל שבתות פראוי. ונופה לכבוד ולענג את השבת בכל מיני כבוד וענג, הן במאכל ומשתה, שנופה להרבות בשבת קדש מאכלים ומשקות טובים וכל מיני מעדנים וכל מיני תענוגים. ולא יהיה אצלנו שום קפידא על הוצאות שבתות וימים טובים. ונהיה בטוחים בך שתמלא לנו כל מה שנוציא על כבוד שבת ויום טוב קדש. והן במלבושי כבוד, שנופה ברחמיך לבגדי שבת הרבה, לבגדים יקרים נקיים וקדושים וטהורים. ותפנו לדירה נאה לכבוד שבת קדש, ולהרבות בגרות כליל שבת קדש:

ותפני ותשמרני ברחמיך הרבים, מכל הל"ט [השלושים ותשעה] אבות מלאכות ומתולדותיהן. ותגן בעדנו ותצילנו שלא נפשל בשום מלאכה דאורייתא

ובשום שבות דרבנן ביום שבת קדש. ותעזרנו לקדש את פינו ודבורנו ביום השבת, שלא יהא דבורנו של שבת כדבורנו של חול. רבוננו של עולם, רחם עלינו וקדשנו בכל מיני קדשות של שבת קדש בשמחה וחדוה גדולה ועצומה מאד, וכיראה ואהבה, עד שנופה להפיל בתוך קדשת שבת קדש, ולהמשיך קדשת שבת על ששת ימי החול. ונופה לזכר את השבת תמיד. כמו שכתוב: "זכור את יום השבת לקדשו".

ותזכנו ברחמיך הרבים לאמונה שלמה באמת תמיד. שנופה להאמין בך יהוה אלהינו, ובתורתך הקדושה שבכתב ובעל פה, אשר נתת לנו על ידי משה נביאך נאמן ביתך, ובכל צדיקו האמתיים שהיו בכל דור ודור, ובכל צדיקו האמתיים וכשרים אמתיים שבדור הזה, ובכלליות עמך ישראל הקדוש, אשר אתה מתפאר בהם בכל דור ודור, בכלם אופה ברחמיך להאמין באמונה שלמה חזקה ונכונה, ואעמוד קים באמונתך הקדושה, ואהיה חזק באמונתך "פראי מוצק בלא אמוט לעולם".

רבוננו של עולם אתה ידעת את לבבי המר והנמחר, אתה ידעת את צרות נפשנו המרבים מאד מאד שאי אפשר לסבלם. אתה ידעת את מרירות אנוחתינו וצרותינו המרבות מאד ודחקנו וענינו ועמלנו ולחצנו. אהה יהוה, אהה על נפשנו, או לרוחנו ונשמותינו, או ימר לגופנו. הרי אנו צועקים ונאנחים לפניך מעמקי הגלות, מעמקי עמקים, באיש אשר עברו בו כל מיני חצים ורמחים וחרבות, וכלם תחובים עדן בגופו. ובכל אבר ואבר תחובים פמה אלפים ורבות חצים ורמחים וקשתות משוחים בכל מיני סמים מרים וארסיים קשים, וכמה חיות רעות ונחשים ועקרבים סובבים אותו מפל צד, והוא מסגר במסגר על מסגר, ואלפי אלפים ורבות שומרים ואורכים עומדים עליו, ושומרים את עקבו, ואינם מגיחים אותו להרים ראשו אפלו כחוט השערה, אפלו רגע קלה. וסותמין את פיו ומערבבין את דעתו, ומעקמין את לבבו בכל עת ובכל רגע לבל יצעק אליך, ולבל יסתפל לרחמיך, ולבל יצפה לישועתך. ואני עני וכואב, גרוע הרבה מפל זה שהזכרתי לפניך. וצרותי וכאבי נפשי ונגעי לבבי מרבים הרבה הרבה מאד מפל זה. פי אין שום לשון בעולם שאוכל לפרש שיחתי על ידו. מר לי מאד רבוננו דעלמא פלא, מר לי מאד אבי שבשמים, מר לי מאד מפל מיני מרירות שבעולם. נפשי מרה לי, הומה עלי לבי, "מעני מעני אוחילה. יהוה מה רבו צרי, רבים קמים עלי," ואף-על-פי שאני יודע קצת מפל זה, איך התרחקותי ונפילתי עמקה מעמקי תהום

יותר ויותר, מה שאיני יכול לדעת כלל, אף על פי כן בכל עת שאני רוצה לדבר מצרותי המרבות, באים עלי פניות וגפנות הרוח ובלבולים עד שאיני יכול לדבר אפלו דבור אחד בלי פניות ושקרים הרבה. ועתה "מאין יבוא עזרי". מאין אבקש מנוח לי אשר ייטב לי לעד, מאין אבקש הצלה ומנוח. הביטה בעניי כי רבו מכאובי וצרות לבבי. ראה עניי וחלצני. ובחסדך לבד תחייני. "עד אנה יהיה תשפחני נצח עד אנה תסתיר את פניך מפני. עד אנה אשית עצות בגופשי וגון בלבבי יומם. עד אנה ירום אויבי עלי":

והנה בעניי המור ודחקי ולחצי וערבוכי ובלבולי, אשר נתרחקתי בעוונותי הרבים כמו שנתרחקתי, ואפלו בשאני זוכה לפעמים לעשות איזה דבר שפקדשה, הוא מלא פצעים, עצבות ובלבולים ופניות ושגעון וטרוף הדעת הרבה מאד. ובעצם גלותי המור, אין לי שום חיות ונחמה ותקוה כי אם על אמונתך הקדושה והטהורה והתמימה. "זאת נחמתי בעניי", מה שזכיתי על כל פנים להיות מורע ישראל עבדך, מאמינים בני מאמינים. על כן באתי לשטח פני לרחמיך וחסדך האמתיים, אל תעזבני ואל תפשיני. "גמול על עבדך ואחיה". גמול עלי בחסדך האמתיים, וחנני באמונתך הקדושה תמיד, שאופה להיות קים וחוק באמונתך הקדושה תמיד, בלי שום בלבול ונטיה כלל. כי אין לנו שום חיות ותקוה, כי אם על אמונתך הקדושה, כמו שכתוב: "וצדיק באמונתו יהיה":

רבנו של עולם אתה ידעת את עצם רבוי הפירות והאפיקורסות שמתגבר עכשו בעת הזאת בדורות הללו בעוקבא דמשיחא, אשר פמאוו לא נהיתה מימות עולם, ואין מי שיעמד בעדנו. ואתה הבטחת אותנו, "אברה עצה מפנים נסרחה חכמתם", שבשאינו בישראל מי שיעמד וישיב לאפיקורסים או נסרחה חכמתם של המינים והאפיקורסים גם כן. ועכשו בעוונותינו הרבים הפית אותנו מפה אשר לא כתובה בתורה, והפלאת את מפותינו מכל הצדדים, כי הצדיקי אמת שהיו יכולים להמשיך לנו אמונה שלמה דקדשה, נסתלקו בעוונותינו. וכת האפיקורסים והפילוסופים מתגברים עכשו ביותר, עד שהם זורקים חציהם הרעות ופורשים רשתות ומכמורות גם על הפשרים והתמימים, הקרואים והולכים לתפם. פי הם מטעים אותם, ומראין עצמן לפנייהם ככשרים וכאלו רוצים בטובת ותקנת ישראל, עד שגאחזין גם כמה נשמות כשרות ברשתות שלהם, ומכניסים בפירות ופילוסופיא ואפיקורסית בלב ישראל עמך הקדוש. ומתגברים להרגיל את ישראל בדרך העבו"ם, להתלבש במלבושיהם וללכת בדרביהם, וללמד ספריהם

ולשונותיהם. "אוי לנו כי שדדנו", כי צרה כזאת לא היתה עדין לישראל מימות
עולם. ועל מי לנו להשען, אל מי ננוס לעזרה, ואיה המקום להתחבא מפניהם,
ולחציל את בנינו וזרעינו וכל זרע עמך בית ישראל מרשותותיהם ומחציהם. מי
יגור לנו אש אוכלה, מי יגור לנו מוקדי עולם, מי יחוס עלינו, מי ירחם עלינו,
מאין יבוא עזרנו.

רבנו של עולם אתה לבד ידעת עצם הצרה הזאת. עזרני פי עליך גשעננו, פי
אין פחנו אלא בפה. חוס ורחם עלינו ועזרנו להיות חזק וקיים באמונתך
הקדושה תמיד, בראונך הטוב. ולא יעלה על לבי שום סברה מספרותיהם ושום
קשיא מקשיותיהם ושום דרך מדרכיהם. רק אופה אני וזרעי וכל חברתנו וכל עמך
בית ישראל, לילך תמיד בדרכי אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב משה
ואהרן יוסף ודוד, ובדרכי כל הנביאים האמתיים ראשונים ואחרונים ותנאים
ואמוראים. ובדרכי כל הצדיקים אמתיים והפזרים והתמימים שהיו בכל דור ודור.
ובכותם מלמנו והצילנו מפל מיני פפירות ובלבולים וספקות. ונכנו ברחמיך
לאמונה שלמה וחזקה באמת בקדשה ובטהרה תמיד לעולם ועד:

וּנְכַנֵּי בְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לַתּוֹן צְדָקָה הַרְבֵּה לַעֲנִיִּים הַגְּנוּיִם הַרְבֵּה, וְאֹפֶה לְהַרְבּוֹת
בְּצְדָקָה מְאֹד בְּפוֹר גְּדוֹל מְאֹד. וְתַעֲזָרְנִי לְקִים מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "פּוֹר נָתַן
לְאֲבוֹיָנוּם צְדָקְתוֹ עוֹמֶרֶת לְעַד". וְתוֹכְנִי לְצְדָקָה שֶׁל שַׁבָּת, שְׁאֹפֶה לַתּוֹן לַעֲנִיִּים
הַגְּנוּיִם עַל צִרְכֵי שַׁבָּת קָדֵשׁ, וְלַהֲכַנִּים אוֹרְחִים הַגְּנוּיִם עַל שְׁלַחְנִי בְּכָל שַׁבַּת קָדֵשׁ.
וְאֹפֶה לְהַמְשִׁיךְ עָלַי קִדְשֵׁת שַׁבַּת תְּמִיד, וְעַל יְדֵי זֶה אֹפֶה לְאֲמוּנָה שְׁלֵמָה לְהֶאֱמִין
וּלְכַטֵּחַ בְּךָ תְּמִיד, וּלְפֹר מִמּוֹן הַרְבֵּה לְצְדָקָה בְּלֵב טוֹב וּבְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה. עַד שֶׁתֵּהָא
חֲשׂוּבָה לְפָנֶיךָ מְאֹד מִצּוֹת הַצְּדָקָה שְׁלֵי, עַל יְדֵי הָאֲמוּנָה הַשְּׁלֵמָה שֶׁתּוֹכְנִי. שְׁהִיא
עֶקֶר הַחֲשִׁיבוֹת וְהַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל הַצְּדָקָה וְשֶׁל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה. וְיָקִים בִּי מִקְרָא
שְׁפָתוֹב: "וְהֶאֱמִין בִּיהוָה וַיַּחֲשֶׁבֶּה לּוֹ צְדָקָה". וְאֹפֶה שֶׁתֵּאִיר אוֹר הַצְּדָקָה שְׁלֵי בְּאוֹר
גְּדוֹל עַל יְדֵי קִדְשֵׁת שַׁבַּת קָדֵשׁ. וְיָקִים מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "וְזָרְחָה לְכֶם יְרְאֵי שְׁמֵי שְׁמֵשׁ
צְדָקָה וּמְרַפָּא בְּכַנְפֶיהָ".

וְתַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ בְּרָכָה מִמְּקוֹר הַבְּרָכוֹת. וְתִהְיֶה נְמוֹשְׁתַּת הַבְּרָכָה מִהָאֲמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה הַנְּמוֹשְׁתַּת בְּשַׁבַּת קָדֵשׁ עַל כָּל שִׁשֶּׁת יְמֵי הַמַּעֲשֵׂה, כִּי הִיא
מְקוֹר הַבְּרָכָה. וַיִּמְשֹׁךְ עָלֵינוּ שִׁפְעַת טוֹבָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְדַעַת וְחַיִּים וְשְׁלוֹם וְכָל
טוֹב עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל תְּמִיד. וְתוֹמִין לָנוּ פְּרִנְסוֹתֵינוּ בְּהַרְחָבָה גְּדוֹלָה, קָדֵם

שנצטרך להם, בנחת ולא בצער, בהתר ולא באסור, בכבוד ולא בכזי מתחת ידך הרחבה והמלאה. ואל תצרכני לא לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלואתם:

ועזרני וזבני לשמירת הברית באמת בתכלית השלמות ברוצף הטוב. והצילני מעתה ברחמיך העצומים, ותשמרני בחסדיך הגדולים והנוראים, מפל מיני פגם הברית שבעולם. שלא אפגם במפי המוח חס ושלום, בין בשוגג בין במזיד בין באנס בין ברצון. ומחול לי וסלח לי וכפר לי על מה שפגמתי בברית קדש מגעורי עד היום הזה. וזבני מהרה לתקון הברית בשלמות בקדשה ובטהרה ברוצף הטוב:

ותצילני ברחמיך הרבים מספנת דרכים. ותשמרני ותצילני מפל מיני צער ויסורין ועפוב בדרך, ומפל אורב ואויב ומסטין. ותהיה תמיד עמי בשבתי בביתי, ובלכתי בדרך. בשמך אצא לדרך לשלום, ובשמך אעבר הדרך בשלום, ואשוב לביתי לשלום. ותצילני מפל מיני הזיקות והפסד בדרך בגשמיות וברוחניות, בגוף ונפש וממון. ושמר צאתנו ובואנו לחיים טובים ולשלום מעתה ועד עולם. ותזבני לתן צדקה קדם צאתי לדרך, כמו שכתוב: "צדק לפניו יחלף וישם לדרך פעמיו", ועל ידי זה תפון לפני הדרך. ואתה ברחמיך הרבים תלך לפני להנחותי הדרך אשר אלך בה. ותאיר לפני באורך הגדול. ותביאני ותגיעני למחוז חפצי לחיים ולשלום ברוצף הטוב:

ובבן תרחם עלי ברחמיך הרבים, ותחנני בחסדיך הגדולים. ותשמרני ותצילני מפל מיני אסורים דאורייתא ודרבנן, ותזבני לעסק בתורתך הקדושה תמיד יומם ולילה. ותעזרני ללמד בהתמדה גדולה ספרי הפוסקים. ותהיה עמי תמיד, ותחנני מאתך דעה בינה והשכל, לברר כל דיני אסור והתר, ואזכה לידע בברור כל הדינים לאמתתן, עד שאזוכה על-ידי-זה לברר הטוב מן הרע, הפשר מן הפסול, הטהור מן הטמא, המתר מן האסור. ותזבני ללמד בקדשה ובטהרה גדולה, ללמד וללמד לשמור ולעשות ולקום את כל דברי תורתך באהבה בקדשה גדולה. ואזכה להיות צדיק ולמדן באמת. ותזבני לשמירת ותקון הברית בכל הבחינות בתכלית השלמות, לשמירת ברית עלאה ולשמירת ברית תתאה, בקדשה ובטהרה גדולה באמת:

ובבן תחנני ברחמיך הרבים, ותעזרני ותושיעני תמיד. ותזבני לכסופין וקדשה, שאהיה נכסף ומשתוקק תמיד אליך, ומתגעגע לעבודתך באמת ליראתך

ואהבתך. וכל היום בלוי תהיה תשוקתי ותקנותי וכסופי ונגעוגעי רק אליך ולעבודתך באמת. ועיני יהיו פלות כל היום להשיג עבודתך האמתית. כמו שכתוב: "פלתה לתשועתך גפשי לדברך יחלתי. בלוי עיני לאמרתך לאמר מתי תנחמני. נכספה וגם פלתה גפשי לחצרות יהוה לפני ובשרי ירגנו אל אל חי. פלה שארי ולבבי צור לבבי וחלקי אלהים לעולם. צמאה לך גפשי כמה לך בשרי בארץ ציה וענף בלי מים. צמאה גפשי לאלהים לאל חי מתי אבוא ואראה פני אלהים":

אבי אבי רבב ישראל, אבי אבי אדוני מלפי ואלהי, צור לבבי וקדושי, אתה יודע עצם רחוקינו ממך עכשו אשר אי אפשר לבנות ההרחקה בשום לשון שבעולם. ואין לנו שום סמיכה פי אם לכסף ולהשתוקק ולהתגעגע אליך ולצפות לישועתך ולקוות לרחמיך, כאשר גלית לנו על ידי צדיקך האמתיים, שהכסופין וההשתוקקות דקדושה הם בעצמם טובים מאוד. על כן באתי לבקש מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי. החפץ בתקוני והמשתדל בהצלאתי, שתופני ברחמיך הרבים, ותגילני לכסף ולהשתוקק ולהתגעגע אליך תמיד, באמת ובלב שלם. ותצילני ברחמיך הרבים ותשמרני ותמלט גפשי מכל מיני כסופין רעים ומכל מיני השתוקקות ונגעוגעים רעים, ומכל מיני תאות והרהורים רעים. ולא יעלה על לבי שום כסופין והשתוקקות רעים כלל מעתה ועד עולם:

ותעזרני ברחמיך הרבים, שאזכה לדבר ולהוציא בפי את הכסופין והנגעוגעים טובים שלי. ותעזרני תמיד לפרש כל שיחתי לפניך בכל לב ונפש. ואזכה להרבות בהתבודדות ובשיחה ביני לבין קוני תמיד. ואזכה לשפך כל שיחי לפניך תמיד. וכל אשר עם לבבי אישיחה לפניך מלא רחמים, באמת ובתמימות, בכסופין גדולים והשתוקקות גמרץ אליך, עד שאזכה לעשות נפשות רבות דקדושה על ידי הכסופין הקדושים שלי שאזכה להוציאם ולפרטם בפי בפרוש בכל יום ויום חק ולא יעבר. ואזכה לעשות על ידי זה נקודות קדושות לאותיות התורה ולציר אותיות התורה לטוב. והיו נעשים אצלי כל דברי התורה הקדושה סם חיים. ואזכה להתדבק בך ובעבודתך תמיד לעולם ועד. ותשמרני ותצילני תמיד, שלא יתגלגל ולא יתדבק בי ובזרעי שום גפש רעה חס ושלום היצאת ונעשית מכסופין רעים חס ושלום. ותעזרני שיצאו ממני תמיד נפשות קדושות וטובות הרבה, על ידי כסופין הטובים שלנו. שנוציאם בפינו. ויתגברו אלו הנפשות, ויעוררו כל העולם בלוי בתשובה שלמה באמת, עד שישובו כלם אליך לעשות רצונך באמת:

ובכן תרחם עלינו. ותושיענו ותזכנו לאכל בקדשה גדולה ונראה עד שתהיה אכילתנו בבחינת לחם הפנים. ותעזרנו שכל העכו"ם וכל הפוכבים ומזלות יהיו כלם טורחים בשביל פרנסותינו. ותסיר צלם מעליהם, ויקים מקרא שכתוב: "סר צלם מעליהם ויהוה אתנו אל תיראם". ותבטל חכמת הטבע מן העולם. ותעקר ותשבר ותבטל דעותיהם המטעות מן העולם. ותתגלה מלכותך והשגחתך לכל באי עולם, וידעו הכל שאין שום טבע בעולם כלל, רק הכל מתנהג בהשגחתך לבר. ותאיר עלינו באור פניך ואל תסתר פניך ממנו. "האירה פניך על עבדך הושיעני בחסדך". וידע כל פעול פי אתה פעלתו ויבין כל יצור פי אתה יצרתו. וידעו הכל פי אתה משגיח בהשגחה פרטית על כל דבר שבעולם, בפרטי פרטיות בכל עת ובכל רגע. ואין שום דרך הטבע בעולם כלל. רק הכל מאתך לבר. "פנה אלי וחנני תנה ענד לעבדך והושיעה לבן אמתך. פניך האר בעבדך ולמדני את חסידך. נסה עלינו אור פניך יהוה". ותבטל חכמת הטבע חכמת הפוכבים ומזלות מן העולם, הנמשכין מהסתרת פני יהוה. ותגלה אמתת חכמת הנהגת פני השגחתך בעולם איך אור פני יהוה חופף עלינו כל היום. ומנהיג עולמו בהשגחה פרטית בחכמה נפלאה ונראה אשר אי אפשר להשיג, ומסתיר עכשו הנהגתו בדרך הטבע. וידעו הכל שגם הטבע בעצמה אתה מנהיג בהשגחתך לבר, וגם הטבע היא השגחה. ותמלא רחמים עלינו, ותמשיך גם עכשו ההנהגה שתהיה לעתיד, שאז תבטל הטבע לגמרי, ותנהיג את עולמך בהשגחתך לבר. ונזכה שגם עכשו תנהיג אותנו בהשגחתך לבר, בלי שום דרך הטבע כלל:

ותעזרנו שתהיה אכילתנו בקדשה גדולה כל פה. עד שיהיה השלחן שלנו מכפר כמזבח. ויהיה נאמר על השלחן שלנו "זה השלחן אשר לפני יהוה:"

ותמחר ותחיש לגאולנו גאלת עולם. ותביא לנו את משיח צדקנו ותבנה לנו בית קדשנו ותפארתנו. ושם נעלה ונראה ונשתחוה לפניך בשלש פעמי רגלנו. ככתוב בתורתך: "שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני יהוה אלהיך במקום אשר יבחר, בחג המצות ובחג השבועות ובחג הסוכות. ולא יראה את פני יהוה ריקם, איש כמתנת ידו כברכת יהוה אלהיך אשר נתן לך". ונזכה לסדר בבית המקדש לחם הפנים לפניך תמיד. ותוציא חמה מנרותיך ותתגלה השמש בתקפה, ותקדשנו בקדשתך העליונה, ותתן לנו כח לקבל עצם אור החמה שתתגלה לעתיד בתקפה ובגבורתה. ותרפאנו על ידה מכל תחלואינו ומכל מכאובינו, רפואת הנפש ורפואת הגוף. ותתן ברחמיך כל הפגמים שפגמו לפניך

בכל העולמות כלם. ויקים מקרא שפתוב: "וורחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפייה". ותכנים את השפע והפרנסה מן החוץ לפנים לתוך הקדשה ולא תלך עוד רבוי השפע והפרנסה להעבירם והרשעים חס ושלום, רק כל השפע טובה והפרנסה והעשירות יהיה נמשך לנו מאתך. ותקים לנו מקרא שפתוב: "יפתח יהוה לך את אוצרו הטוב את השמים לתת מטר ארצה בעתו ולברך את כל מעשה ידך והלוית גוים רבים ואתה לא תלוה. כי יהוה אלהיך ברכך באשר דבר לך. והעבטת גוים רבים ואתה לא תעבט. ומשלת בגוים רבים וברך לא ימשלו":

חום וחמל עלינו. ומלא משאלותינו ברחמים, ונבנו לקדשת שבת קדש, ולשמירת הברית באמת. ולשמירת אסור והתר, ולאמונה שלמה דקדשה באמת. ותחננו מאתך חכמה בינה ודעת. ותשפיע עלינו מדת הרחמנות תמיד. ונזכה לרחם על הבריות לתן צדקה הרבה בשמחה גדולה לעניים הגונים הרבה. ועזרנו ונבנו לכסופין דקדשה, ולהשתוקקות נמרץ לשמך ולעבודתך באמת תמיד. ותן לנו פרנסותינו בהרחבה גדולה מידך המלאה והרחבה, למען נזכה לעסק בתורתך ובעבודתך, ולעשות רצונך באמת כל ימי חיינו, אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל מעתה ועד עולם. עד אשר נזכה להתדבק ולהפיל בך תמיד לעלות ולראות באור פניך. "אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה". ותשמר לנו חסדי דוד הנאמנים. ותקים לנו מקרא שפתוב: "לעולם אשמר לו חסדי ובריתי נאמנת לו". ונראהו עין בעין בשובו אל גוהו כפתוב: "כי עין בעין יראו בשוב יהוה ציון". ונאמר: "ונגלה כבוד יהוה וראו כל בשר יחדו כי פי יהוה דבר". ונאמר: "ולא יפגף עוד מוריד. והיו עיניך ראות את מוריד. יהוה אלהים צבאות השיבנו האר פניך ונושעה. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי":

הפעם נודה את ה' בגילה ברנה, אשר זכינו לסים סבי דבי אתונא,
 דברים הסתומים וחתומים באלף עזקאין אין חכמה ואין תבונה,
 וגם אם יאמר החכם לדעת לא יוכל למצא נלעג לשון אין בינה, נתיב
 לא ידעו עיט ולא שזפתו עינא, מה אדבר והוא אמר ועשה אזנים לתורה
 הצפונה, עתה כפינו פרושות אל ה' בבקשה ותפלה ותחנה. ה' יגמור
 בעדנו להדפיס יתר המאמרים הנוראים, אשר גלה בהם דרכי עבודתו
 יתברך בדרכים נפלאים, עמודי שש מוסדים על אדני פז על כל פסוקי
 תנ"ך ועל כל דברי התנאים ואמוראים, גלילי זהב בתרשיש ממלאים,
 מפנינים יקרים ומפז מסלאים, בזכותם נוכה ללמוד וללמוד לשמור
 ולעשות ולקיים את כל דברי תורתך אשר קבלנו מפי אדון כל הנביאים,
 ויקים במהרה בימינו ועלו בהר ציון מושיעים. אמן כן יהי רצון:

תורה לב

לשון רבנו זכרנו לברכה

עדין בבחינות נער, בבחינות ש"ך
 דינים, וצריך להמתיקה ולתקנה.
 וזה נעשה על ידי רקודין. כי הרגלין
 הם בבחינות נצח והוד^(א). והם
 נתנשאים על ידי הלב, הינו על ידי
 שמחת הלב, כנראה בחוש שעל ידי
 שמחת הלב מרקדיו, כמו שכתוב
 גבי יעקב (בראשית כט): וישא יעקב את
 רגליו, ופרש רשי: לבו נשא את
 רגליו. ולב הוא בינה, כמו שכתוב^(ב):
 בינה לבא, ובה הלב מבין. על כן

אדני שפתי תפתח (תהלים נא), והוא
 בחינת רקודין של חתנה. כי
 כל זמן שלא נתונה לזווג היא
 אתקריאת נער בלא ה' (וזהו בא דף לת),
 גימטריא ש"ך דינים, וכד אתתקנת
 לזווג אתקריאת נערה בה"א,
 שנמתקין הדיניו על ידי ה' אלפין
 של אהיה שבבינה, כמובא ב"פרי'
 עץ חיים" שער עמידה. נמצא הפלה

(א) פתח אליהו. (ב) שם.

צָרִיךְ לְכוֹן בְּרוֹדִים [לְהַמְשִׁיךְ] הָאֲלֵפִין שְׁבֵלֵב עַל־יְדֵי הַרְגְלִין לְהַפְלֶה, שֶׁהִיא בְּחִינַת חֲמֵשׁ פְּעָמִים דִּין, גִּימְטְרִיא ש"ך, גִּימְטְרִיא נַעַר. וְעַל־יְדֵי אוֹר הַלֵּב שֶׁנִּמְשָׁךְ לָהּ, נַעֲשִׂית נַעֲרָה בְּח"א, וְנַעֲשִׂית ה' פְּעָמִים "אֲדָנִי". וְזֶה בְּחִינַת: אֲדָנִי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, שְׁעַל־יְדֵי הַשְּׁפָתִים, שֶׁהֵם נֶצַח וְהוֹד, נִפְתָּח וְנִמְתָּק הַפְּלֶה בְּבְחִינַת זוּג, וְנַעֲשִׂית בְּחִינַת אֲדָנִי, שֶׁהִיא נַעֲרָה, שֶׁהִיא רְאוּיָה לְזוּג. וְזֶה דְּאִיתָא בַּמְדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית פ' ע') כְּשֶׁנִּשְׂא

יַעֲקֹב אֶת לְאָה, בְּשַׁעָה שֶׁהָיוּ מְרַקְדִין, הָיוּ מְזַמְרִין הִיא לְרֵמוֹז לְיַעֲקֹב הָא לְאָה. הֵינּוּ פִי לְאָה הִיא עֲלֵמָא דְאַתְכֶסְיָא (זוהר ויצא קנד), שֶׁהוּא בְּחִינַת לֵב, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תהלים קיט): בְּלִבִּי צִפְנֹתִי אִמְרָתְךָ, וּמִשָּׁם הַמּוֹתֵק שֶׁל הַדֵּינִים, כְּשֶׁמִּמְשִׁיכִין ה"א מֵהַלֵּב. וְזֶה: הָא לְאָה, שֶׁצָּרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ מִלְּאָה הָאֲלֵפִין, כְּדֵי לְהַמְתִּיק וּלְתַקֵּן אֶת הַפְּלֶה. גַּם הָיוּ אוֹמְרִים שֶׁהַפְּלֶה שְׁמָה לְאָה, שְׁעַל־יְדֵי בְּחִינַת עֲצָמָה נִמְתָּקת:

תְּפִילָּה לֵב

"אֲדָנִי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ". רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם אֲדוֹן הַשְּׂמֵחָה וְהַחֲדוּהָ אֲשֶׁר הַשְּׂמֵחָה בְּמַעֲוָנְךָ. וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים בְּרֵאתָ שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה חֲתָן וּבְלָהּ, גִּילָה וְרִנָּה דִּי צִיָּה וְחֲדוּהָ, וְכִנִּי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים שְׂאֻזְכָּה לְקַיֵּם מִצְוֹת הַכְּנֶסֶת פְּלָה לְחַפָּה בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה גְדוֹלָה. וְאֻזְכָּה בְּכָל עֵת לְשִׂמְחָה חֲתָן וּבְלָהּ, לְשִׂמְחָה בְּכָל עוֹ וְחֲדוּהָ, לְהַרְבּוֹת בְּכָל מִינֵי שְׂמֵחָה לְפָנֵיהֶם, וְלִרְקַד לְפָנֵיהֶם בְּכָל פְּחוּי בְּשִׂמְחָה וְחֲדוּהָ גְדוֹלָה. וְאֻזְכָּה עַל־יְדֵי הַרְקוּדִין לְהַמְתִּיק פֶּל הַדֵּינִים מֵעֲלֵינוּ וּמֵעַל פֶּל יִשְׂרָאֵל. וְתַתֵּן שְׂמֵחָה בְּלִבִּי עַד שִׁתְּנַשְׂאוּ רַגְלֵי עַל־יְדֵי שְׂמֵחַת הַלֵּב. לִרְקַד הַרְבֵּה לְפָנֵי חֲתָן וּבְלָהּ. וּלְפָזוּ וּלְכַרְכַּר בְּכָל עוֹ לְפָנֵיהֶם. וְאֻזְכָּה עַל יְדֵי הַרְקוּדִין לְהַמְשִׁיךְ ה' [חֲמִשָּׁה] אֲלֵפִין שְׁבִינֵיהָ, לְהַמְתִּיק עַל יְדֵי זֶה פֶּל הַש"ך דֵּינִים, וְיִתְחַפֵּד הַדִּין לְרַחֲמִים פְּשוּטִים. וְנֻזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ פֶּל ה' [חֲמִשָּׁה] קוֹלוֹת הַקְּדוּשִׁים. וַיִּקְנֶם מִתְּרָה מִקְרָא שְׁכָתוּב: "עוֹד יִשְׁמַע בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַיִם קוֹל שְׁשׁוֹן וְקוֹל שְׂמֵחָה, קוֹל חֲתָן וְקוֹל פְּלָה, קוֹל אוֹמְרִים הוֹדוּ אֶת יְהוָה צְבָאוֹת, פִּי טוֹב

יהוה פי לעולם חסדו". ואזכה תמיד לעסק בתורה ותפלה וצדקה ומעשים טובים בשמחה וחדוה גדולה, עד שאזכה ליחד ולחבר חתן וכלה העליונים. ותרחם על בנסת ישראל עם קדשך, רעיתך המשובה אחרך, בלה קרואה בנעימה באהבתך ובחמלתך, ותמתיק ותבטל כל הדינים מעל כל עמך בית ישראל בנשמיות ורוחניות. ותשמחנו בישועתך תמיד, ותמהר ותחיש לגאלנו, ותעלנו בשמחה לארצנו, ותבנה בית קדשנו ותפארתנו. ויקים מהרה מקרא שכתוב: "אז תשמח בתולה במחול ובחרים וקנים יחדו. ותפכתי אכלם לששון, ונחמתים, ושמחתים מיגונם". ונזכה לראות בנעם זוך, בעת שתתעטר בעטרת תפארת על ידי מעשים טובים של כל ישראל עמך. באמור: "צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעמרה לו אמו ביום חתנתו וביום שמחת לבו", במהרה כימינו אמן:

תורה לג

מה ימצא השם יתברך בין בטיבו בין בעקו, על ידי התורה הנקראת שלום, כמה דאית אמר (משלי ג): וכל נתיבותיה שלום^(א); ועל ידי צדיקים שנקראו גם פן ברית שלום^(ב). ומחמת זה יכול לאהב את השלום בכל מקום, הן בטיבו וכו', ויכול להיות שלום בין ישראל, ולאהב זה את זה:

ב וצריך לדעת, שמלא כל הארץ כבודו^(ג), ולית אתר פנוי מנהו^(ד), ואיהו ממלא כל עלמין

לשון רבנו זכרנו לברכה

מי האיש החפץ חיים, אהב ימים לראות טוב: (תהלים לד)

א הפלל הוא, שצריך לבקש שלום, שיהיה שלום בין ישראל, ושהיה שלום לכל אדם במדותיו, הינו שלא יהיה מחלק במדותיו ובמארעותיו, שלא יהא לו חלוק בין בטיבו בין בעקו, תמיד ימצא בו השם יתברך, הינו (שם נ): בה' אהלל דבר, באלקים אהלל דבר. ועל ידי

(א) זוהר קרח דף קעו ע"ב. (ב) השמטת הזוהר בראשית רנז ע"א. (ג) ישעיה ו.

אֱלֹקוֹתוֹ הַמְּחִיָּה אֹתָהּ. וְזֶה שֶׁמֵּבִיא בִירוּשָׁלַיִם (תענית פא): אִם יֹאמֵר לְךָ אָדָם הֵיכָן אֱלֹקֶיךָ, תֹּאמַר לוֹ: בְּכִרְךָ גָּדוֹל שְׁבָרוֹמִי, שֵׁנְאָמַר: אֵלֵי קָרָא מִשְׁעִיר. נִמְצָא שֶׁזֶה הָאָדָם שֶׁשָּׂאל הֵיכָן אֱלֹקֶיךָ, בּוֹדָאֵי הוּא מִשְׁקַע בְּמִדּוֹר הַקְּלָפוֹת, כִּי הוֹצִיא אֶת עֲצָמוֹ מִן הַפֶּלֶל וּכְפַר בְּעַקְרָהּ, שֶׁאָמַר: הֵיכָן אֱלֹקֶיךָ, וְנִדְמָה לוֹ שֶׁבְּמִקוֹמוֹ אֵין שָׁם אֱלֹקִים. בְּכֵן תֹּאמַר לוֹ: אִפְלוּ בְּמִקוֹמְךָ, שֶׁאֲתָה מִשְׁקַע בְּמִדּוֹר הַקְּלָפוֹת, גַּם כֵּן שָׁם תּוּכַל לְמַצֵּא אֱלֹקוֹתוֹ, כִּי הוּא מְחִיָּה אֶת הַכֹּל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: וְאֲתָה מְחִיָּה אֶת כָּל־שָׁם וּמִשָּׁם אֲתָה יָכוֹל לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְשׁוּב אֵלָיו בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כִּי לֹא רְחוּקָה הִיא מִמֶּךָ^(ו), אֲלֵא שֶׁבְּמִקוֹמְךָ שָׁם רַבּוּ הַלְּבוּשִׁים. וְכֵל מַה שֶׁאָדָם הוֹלֵךְ מִמִּדְרָגָה לְמִדְרָגָה, הוּא מִתְקַרֵּב יוֹתֵר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְיָכוֹל לִידַע אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּהִבְנָה יִתְרָה, כִּי כֵל מַה שֶׁהִמְדִּירָה יוֹתֵר עֲלִיּוֹנָה, נִתְמַעֲטוּ הַלְּבוּשִׁים, וְנִתְמַעֲטוּ הַצְּמֻצוֹם, וְאֵז הוּא מְקַרֵּב יוֹתֵר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְיָכוֹל לְאָהֵב אֶת עֲצָמוֹ עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאֵהָבָה יִתְרָה:

ג וְהִנֵּה יֵשׁ שְׁנֵי מִינֵי יָמִים: יָמֵי טוֹב וְיָמֵי רַע. כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (קהלת ז):

וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין^(ח). וְאִפְלוּ מִי שֶׁעוֹסֵק בְּמִשָּׂא וּמִתֵּן בְּעַפּוֹ^ם, לֹא יָכוֹל לְהִתְנַצֵּל וְלֹאמַר: אֵי אֲפֹשֶׁר לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִחַמַּת עֲבִיּוֹת וְגִשְׁמִיּוֹת שֶׁנּוֹפֵל תְּמִיד עָלָיו, מִחַמַּת הָעֶסֶק שֶׁעוֹסֵק תְּמִיד עִמָּהֶם. כִּי כְּבָר גָּלוּ לָנוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה, שֶׁבְּכָל דְּבָרִים גִּשְׁמִיִּים, וּבְכָל לְשׁוֹנוֹת הָעַפּוֹ^ם, יָכוֹל לְמַצֵּא בָהֶם אֱלֹקוֹת, כִּי בְּלֹא אֱלֹקוֹתוֹ אֵין לָהֶם שׁוֹם חַיּוֹת וְקִיּוֹם כָּלֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (נחמיה ט): וְאֲתָה מְחִיָּה אֶת כָּל־שָׁם. לְבַד שֶׁהַחַיּוֹת וְאֱלֹקוֹת הַזֶּה שָׁם בְּצֻמְצוֹם גָּדוֹל וּבְמַעוֹט, רַק כִּדֵּי חַיּוֹנוֹ לְהַחַיּוֹתוֹ וְלֹא יוֹתֵר. כִּי הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ־הוּא צֻמְצַם אֶת אֱלֹקוֹתוֹ בְּצֻמְצוּמִים רַבִּים וְשׁוֹנִים, מִרְאשִׁית הַמְּחִשְׁבָה עַד נִקְדַּת הַמְּרֻכָּז שֶׁל עוֹלָם הַגִּשְׁמִי, שֶׁשָּׁם מִדּוֹר הַקְּלָפוֹת. וּבְכָל מַה שֶׁמִּשְׁתַּלְשֵׁל יוֹתֵר וּמִתְצַמְצֵם יוֹתֵר לְמִשָּׁה, אֱלֹקוֹתוֹ מְלַבֵּשׁ שָׁם בְּמַלְבוּשִׁים רַבִּים יוֹתֵר. וְזֶה שֶׁגָּלוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה, וּפְתַחוּ לָנוּ פֶּתַח, שֶׁהִמְשִׁכִּיל יָדַע וַיְבִין שֶׁבְּכָל הַדְּבָרִים גִּשְׁמִיִּים יֵשׁ אֱלֹקוֹתוֹ וְחַיּוֹתוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (מנחות לד): טַט בְּכַתְּפֵי שְׂתִיִּם, פֶּת בְּאַפְרִיקֵי שְׂתִיִּם: לְהוֹדִיעַ שֶׁבְּכָל לְשׁוֹנוֹת הָעַפּוֹ^ם יֵשׁ שָׁם

(ד) תקון נו. (ה) רעיא מהימנא פינחס דף רכה. (ו) דברים ל, ועיין שם בפירוש הרמב"ן.

אותיות בולטות ונתראים ומאירים ביותר, כי מתחלה לא היו מאירין כל כך, כי לא קבלו אור מלמעלה, כדי שלא יקבלו הימי רע יותר מפדי חינונו. ועכשו שנתבטל הרע, ונשארו אותיות התורה לבד, אזי מקבלין אור רב מלמעלה: נמצא, זה שכופה את יצרו, הינו שכופה את ימי רע, כשהוא מדבר עם העכו"ם או שרואה מדותיהם, אזי תכף הרע ששוכן על הטוב, הינו אותיות התורה, נתבטל ונופל, ואותיות התורה בולטין, אזי הוא יודע התורה שבאותו הדבר: וזה שכתוב בזהר הקדוש (וכן לך דף צ): ברכו ה' מלאכיו גברי כח עשי דברו; אלין אנון דמתגברין על יצריהון, אנון דמין למלאכין ממש. עשי דברו - דעבדין להאי דבר, לשמע בקול דברו - אנון זכין למשמע קלין מלעלא. כי התורה נקראת דבר, כמו שכתוב (תהלים קח): דבר צוה לאלף דור, וכל מה שאותיות התורה נתצמצם ונתלבשים בצמצומים ובלבושים יתרים, התורה הוא בהעלם ובאתפסאי יותר, ומי שמפשיט את האותיות התורה מהלבושים, הוא דומה כמי שבונה את התורה. למשל, אותיות התורה שהיו מפזרין ומפרדין בלשונות

ביום טובה היה בטוב, וביום רעה ראה. הינו שצריך לאדם להסתכל שם היטב היטב, בודאי ימצא שם ימי טוב, הינו תורה, והימים נקראים מדות, כמו שכתוב (תהלים לט): ומדת ימי; והמדות הם התורה, כי אורייתא כלה הם מדותיו של הקדוש-ברוך הוא, כי התורה מדברת מאהבה ויראה ושאר המדות, ובה ברא הקדוש-ברוך הוא עלמין, כמו שכתוב (משלי ח): ואהיה אצלו אמון - אל תקרי אמון, אלא אמון (כבר פ"א, זוהר שמיני דף לה). ואותיות התורה הם המחיינ את כל דבר ודבר, אלא כל מה שהמדרגה היא למטה, שם הם אותיות התורה בצמצום יותר ממה שהיו במדרגה יותר עליונה, ואינם מאירים כל כך כמו למעלה במדרגה עליונה, כדי שלא להשפיע אור וחייתה יותר מהראוי. נמצא, אפלו במדור הקלפות, הינו בימי רע, שהם מדות רעות ולשונות עכו"ם, שם יכולין למצא אותיות התורה. אבל מחמת רבוי הלבושים וגדל הצמצום, אינם נתראים אותיות התורה, הינו ימי טוב, על ידי ימי רע והחשך השורה עליהם. אבל מי שכופה את יצרו הרע, הינו הימי רע, הינו המדות רעות, אזי הרע נתבלבל לגמרי נגד ימי הטוב שבהם, אזי

העפ"ם, ולא היה שום אדם יודע מהם, מחמת הימי רע שהחשיך עליהם והלביש אותם. וכשבא זה האדם, שהוא דומה למלאך ה' צבאות, עלידי שפופה את יצרו, הינו הימי רע, אזי הרע, הינו לשונות העפ"ם, נכפפין ונתבטלין כנגדו, ואז נשארו אותיות התורה בולטין; וכשנפשטין מהלבושים הגשמיים, הינו מלשונות העפ"ם, הינו ממדות רעות, הינו מימי רע, אזי מקבלין אלו אותיות התורה אור רב יותר ממה שהיו מקבלין מתחלה, כי מתחלה לא היו מקבלין אלא כדי חיות הראוי לאותו מקום, כדי שלא להשפיע יותר מהראוי להם, כמו שכתוב בכתבי הא"י: עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, הינו שימשוך שפע להקלפות כדי חיונו ולא יותר. (עין ב"פריעץ חיים" בכונות פורים פרק ו', מבאר שם שצריכין להמשיך חיות להקדשה הנעלמת בתוך הקלפות, אבל צריכין להמשיך החיות בצמצום גדול, שזהו סוד כונות השכרות של פורים, עין שם). אבל כשנפשטין האותיות מהקלפות, אזי מקבלין אור רב מלעלא. וזהו: עשי דברו לשמע בקול דברו, פשעושי ובונין להתורה שהיה מתחלה מפזרין

ד וזה ידוע, שהתורה, הינו המדות, הינו הימים, שורה בהם אהבתו יתברך שמו, כמו שכתוב בזהר הקדוש (בלק דף קצא: בראשית דף מו): יומם יצוה ה' חסדו; שהחסד, הינו האהבה, כמו שכתוב (ירמיה לא): אהבת עולם אהבתך [על כן משכתך חסד] וכו', הוא יומא דאזל עם בלהו יומין, הינו המדות. כי המדות הם צמצומים לאלקותו, כדי שנוכל להשיג אותו עלידי מדותיו, כמו שכתוב בזהר הקדוש (פ' בא דף מב): בגין דישתמודעין לה; כי בלא מדותיו אי אפשר להשיג אותו. ומחמת האהבה שאהב את ישראל, ורצה שידבקו בו ויאהבו אותו עמו

נפלא בעולם, כמו שכתוב (ישעיה יא):
 וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי וכו',
 לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי,
 כי מלאה הארץ דעה את ה'; כי אזי
 יתגלה האהבה שבדעתו:

ה **כ**י יש שני מיני אהבות: אחת,
 שהיא אהבה שבמינים, כמו
 שמונבא לעיל: יומם יצוה ה' חסדו,
 יומא דאזל עם פלוה יומיון; שבכל
 יום, הינו שבכל מדה ומדה, יש שם
 אהבתו של השם יתברך עם ישראל,
 וזה שבפעל ויש אהבה שהוא בכה,
 הינו האהבה שהיה בין ישראל
 לאביהם שבשמים קדם הבריאה,
 שהיו ישראל עדין בדעתו ובמחו.
 למשל, יש אהבה שהאב אוהב את
 בנו, שכל אדם יכול להשיג זאת
 האהבה. והתקשרות והאהבה שיש
 בין הבן ובין האב כשעדין הבן במח
 האב קדם ההולדה - זה ההתקשרות
 והאהבה אין אנו יכולין להשיג
 עכשו, כי אין משיגין עכשו כי אם
 בזמן ובמדות, ואהבה שבדעתו
 ובמחו היא למעלה מהזמן והמדות,
 ואינו מלבש בשום לבוש. ולעתיד
 לבוא שיתגלה אוריתא דעתיקא
 סתימאה, ואז יתקים מאמר חכמינו
 זכרונם לברכה (תענית לא): עתידים
 צדיקים להראות באצבע, כמו

מזה העולם הגשמי, הלביש את
 אלקותו במדות התורה. וזה בחינות
 של תרי"ג מצוות, כי השם יתברך
 שער בדעתו שעל ידי המצוה הזאת
 נוכל להשיג אותו, ועל ידי זה צמצם
 את אלקותו דוקא באלו התרי"ג
 מצוות. למשל ששער בדעתו מצות
 תפלין, שהמצוה הזאת צריך להיות
 כף, הינו ארבע פרשיות וארבע
 בתים של עור כתובים ורצועות של
 עור, כי כף שער בדעתו, שעל ידי
 הצמצום הזה נוכל להשיג אותו
 ולעבדו, ולכן לא צוה שיהיה ארבע
 בתים של כסף וזהב, כי בן שער
 ומדד על ידי אהבתו. נמצא שעל ידי
 אהבתו שאהב את ישראל, הלביש
 את עצמו במדות התורה. נמצא
 שבכל מדה ומדה יש שם אהבה,
 שהקדוש ברוך הוא אוהב את עצמו
 עם ישראל. נמצא, מי שמפשיט את
 התורה מלבושי הקלפות, על ידי
 כפית היצר, אזי הוא מקרב אל
 השלום, כמו שכתוב: וכל נתיבותיה
 שלום: והתורה יש בה שני בחינות:
 בחינות נגלה, ובחינות נסתר.
 והנסתר הזה, הוא אוריתא דעתיקא
 סתימאה דעתידא לאתגליא לעתיד
 לבוא⁽¹⁾. ואז כשיתגלה התורה הזאת
 דעתיקא סתימאה, אזי יהיה השלום

(1) עיין זוהר בהעלותך דף קנב.

אור זרוע לצדיק. וכשיתגלו הצדיקים הצפונים, והתורה הצפונה, אזי יתגלה שלום רב בעולם, שיתחברו כל הפכים יחד, כמו שכתוב: וגר זאב עם כבש; כי אז יתגלה האהבה שבדעת, הנקרא: יום אחד יודע לה; הינו האהבה שבדעת, אשר הוא לא יום ולא לילה, הינו שהאהבה הזאת היא למעלה מהזמן ולמעלה מהמדות:

ו **ואפלו** במדות עצמן, כל אחד לפי בחינתו הוא בחינת דעת לבחינה שתחתיה, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה: מה שעשתה חכמה עטרה לראשה, עשתה ענוה עקב לסלואתא (מדרש רבה שה"ש, הובא בתוספות ימות קג: ד"ה המסוליים). נמצא שהמדרגה הפחותה של עולם היצירה הוא בחינת דעת לעולם העשיה שתחתיו. נמצא שיש אדם שאהבתו שיש לו עם השם יתברך במדותיו ובזמן, הוא בחינות אהבה שבדעת שלמעלה מהזמן להאדם שהוא במדרגה פחותה ממנו:

וזוה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מועד קטן יז): כי שפתי להן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו - אם הרב דומה למלאך ה' צבאות; הינו שכופה את יצרו, אזי הוא דומה

שכתוב: זה ה' קיינו לו; כי אז יפשט הקדוש ברוך הוא את לבושיו, וימלא הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, ויתגלה האהבה שהיא בדעת, שהיא פנימיות התורה, הינו אלקותו השוכן בתוך התורה והמדות. פי עכשו הלבוש הזה הוא מכסה על אלקותו, הינו על פנימיות התורה. וכשיתגלה הפנימיות, הינו אלקותו, אזי יתרבה השלום, כמו שכתוב: לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי, כי מלאה הארץ דעה - שיתגלה האהבה שבדעת: **וזוהו** (זכריה יד): והיה יום אחד יודע לה' - שיתגלה האהבה, הנקרא יום, כמו שכתוב: יומם יצוה ה' חסדו; הינו התורה הפנימיות שהיתה צפונה, כמו שכתוב (בראשית א): **וירא** אלקים את האור כי טוב; ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (חגיגה יב): כי טוב לגנוז, כי אור התורה הזאת אין העולם כדאי להשתמש בה. והתורה נקרא טוב, שנאמר (משלי ד): כי לקח טוב נתתי לכם (ע"ז יט). ונקרא אור, כמו שכתוב (משלי ו): ותורה אור. ויש גם כן צדיקים שהם צפונים ומסתרים, שאין העולם כדאי להשתמש בהם. וצדיק נקרא טוב, כמו שכתוב (ישעיה ג): אמרו צדיק כי טוב (חגיגה שם). ונקרא אור, כמו שכתוב (תהלים צז):

לשמים (ברכות ה), פי עקרון של המדות הוא הלב. נמצא כשמשקשר את לבו לדעתו, שיודע שיש אלהים יודע בכלל, שמלא כל הארץ כבודו, ויודע בידיעות התורה, וכשכופה את לבו לדעתו הזה, הינו שלבו ברשותו, אזי נכללין גם כן המדות שבלבו לדעתו, ואזי מקבלין המדות אור האהבה שבדעת, ורואה ומשיג אור הגנוז לפי בחינתו, הינו שהצדיקים והתורה שהיה גנוז וצפון עד עתה ממנו, כשכופף את לבו להדעת, אזי מקבל הלב שהוא שרש לכל המדות, ומקבל אור האהבה שבדעת, הוא האהבה שהיה בלח בין הקדוש ברוך הוא לישראל קדם הבריאה: וזה: מי האיש החפץ חיים - חפץ הוא בחינת לב, שהחפץ הוא בלב. חיים הוא בחינת דעת, כמו שכתוב

(משלי טז): מקור חיים שכל בעליו. הינו כשמשקשר את הלב להדעת, שלבו ברשותו, שכופף את יצרו, אזי לפי בחינתו, אהב ימים - הוא ממשיך את האהבה מדעת, לתוך הימים ולתוך המדות. לראות טוב - ורואה ומשיג את האור פי טוב וגנוז, שמשיג האור, הינו התורה הגנוזה והצדיקים הגנוזים: [ושמעת בשמו, שאמר שבהתורה הזאת כלולים הפנויות של לולב, ולא זכיתי

למלאך ה' צבאות, כמו שכתוב בזהר: ברכו ה' מלאכיו גבורי כח - אליו אננו דמתגברין על יצריהון וכו'. פי עלידידיוה שכופה את יצרו, אזי אותיות התורה בולטין ומצטרפין. אזי הוא בחינות נעשה ונשמע, פי עושה ובונה אותיות התורה, וזוכה למשמע קול התורה מלעלא. בודאי מזה הרב, תורה יבקשו מפיהו, פי בודאי יודע הוא את התורה, אפלו מדברים גשמיים הוא מלקט אותיות התורה. וזה פי שפתי כהן ישמרו דעת. כהן הוא בחינות חסד. ישמרו דעת - הינו שיתגלה עלידי הרב הזה האהבה שבדעת, שהוא לפי מדרגתך אהבה שהוא למעלה מהזמן, שהוא: יום אחד יודע לה' וכו'.

ז ויכול כל אדם לטעם טעם אור האהבה שבדעת, כל אחד לפי בחינתו, אפלו עכשו בתוך הימים, הינו כשיקשר את לבו לדעתו. פי כל אחד מישראל יודע שיש אלקים בכלל, אבל הרשעים הם ברשות לבן (בראשית רבה נח פ' לד), והמדות והימים הם נכללין בלב, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (זוהר תרומה דף קסב; ועיין סנהדרין קנ): רחמנא לבא בעי, ובלבד שיכון את לבו

שְׁהוּא בְּחִינַת אֲהָבָה שְׁבַדְעַת, לְתוֹךְ
 הַחֲסָדִים שְׁבָנוּף, שֶׁהֵם בְּחִינַת
 כְּלָלוּת הַמְדוּת, שְׁבַכְלֵם מְלַבְּשִׁים
 חֲסָדִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת אֲהָבָה כְּנ"ל.
 וְכֵן זֶה כְּדֵי לְהַאִיר אֶל הַמְלָכוֹת,
 שֶׁהוּא הָאֲתָרוּג, הֵינוּ כְּדֵי לְגַלוֹת
 מְלָכוֹתוֹ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, הֵינוּ לְמַצָּא
 אֵלֵינוּ בְּכָל לְשׁוֹנוֹת הַעֲפוּ"ם, וּבְכָל
 הַדְּבָרִים גְּשָׁמִיִּים, וּבְכָל מְדוּרֵי
 הַקְּלָפוֹת כְּנ"ל, שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּחִינַת:
 וּמְלָכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. וְכֵן זֶה נַעֲשֶׂה
 עַל-יְדֵי הַצְּדִיק שְׁכּוֹפֵה יְצָרוֹ, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת הַלּוֹלֵב, שֶׁהוּא בְּחִינַת צְדִיק
 כִּידוּעַ, בְּחִינַת: צְדִיק כְּתָמָר יִפְרָח. כִּי
 בְּסָכוֹת אָנוּ עוֹסְקִין לְגַלוֹת מְלָכוֹתוֹ
 לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, וְאֵפְלוּ לְכָל הַשְּׂבָעִים
 לְשׁוֹנוֹת הַעֲפוּ"ם שֶׁזֶהוּ סוּד הַשְּׂבָעִים
 פְּרִים שְׁמֻקְרִיבִין בְּשִׁבְלֵם בְּסָכוֹת.
 וְזֶהוּ שְׁאָנוּ אוֹמְרִים אַחַר נְטִילַת לּוֹלֵב
 וְהַקְּפוֹתָיו: לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ
 כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים אֵין עוֹד. וְכֵן זֶה
 מְבָאָר בְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת כְּמְבָאָר לְעִיל
 בְּאֵרִיכוֹת. וְעֵדִין צְרִיכִין עֵינוֹא רְבָא,
 לְבָאָר כָּל הַפְּנוֹנוֹת שֶׁל לּוֹלֵב עַל-פִּי
 הַתּוֹרָה הַנ"ל בְּאָר הֵיטֵב. וְה' יֹאִיר
 עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתוֹ, שְׁנֹזְכָה לְהַבִּין דְּבָרָיו
 וּרְמִיזוֹתָיו הַנּוֹרָאִים וְהַנְּפְלָאִים:

לְשִׁמְעַת בְּאוֹר הָעֵנָן, אַךְ עֵינֵי
 וּמְצָאֵי קָצַת. כִּי עַקֵּר הַפְּנוֹנוֹת שֶׁל
 לּוֹלֵב הוּא, לְהַמְשִׁיךְ כָּל הַחֲסָדִים עַד
 הַחֲזָה, לְהַאִיר אֶל הַמְלָכוֹת. וְצְרִיכִין
 לְנַעֲנַע הַנְּעֻנְעִים, כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ אוֹר
 מִשְׂרַשׁ הַחֲסָדִים שְׁבַדְעַת, אֶל
 הַחֲסָדִים הַמְתַּשְּׁטִים בְּגוּף, לְהוֹסִיף
 עֲלֵיהֶם אוֹר גְּדוֹל מִשְׂרַשׁ שְׁבַדְעַת
 וְכו'. עֵין שֵׁם ב"פְּרִי-עֵץ-חַיִּים" בְּשִׁעַר
 הַלּוֹלֵב. וְגַם מְבָאָר שֵׁם, שֶׁהַפְּנוּנָה
 בְּעֵנָן הַכְּתוּב: יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסָדוֹ,
 וְלֹא אָמַר יוֹם אֵלָא יוֹמָם, שֶׁהוּא הוֹלֵךְ
 עִם פְּלֵם, עֵין שֵׁם. וְכֵן זֶה מְבָאָר
 בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, עַל-פִּי דְרַכּוֹ הַנּוֹרָא
 שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי מְבָאָר שֵׁם, שֶׁעַל-
 יְדֵי כְּפִית הַיָּצָר, זוֹכֵה לְגַלוֹת
 הָאֲהָבָה, שֶׁהוּא הַחֲסָד, שֶׁהוּא יוֹמָא
 דְּאֵזֵל עִם כְּלָהוּ יוֹמִין. דְּהֵינוּ
 שֶׁהָאֲהָבָה, שֶׁהוּא הַחֲסָד, מְלַבֵּשׁ בְּכָל
 הַמְדוּת וְכו'. וּמְבָאָר שֵׁם שֵׁשׁ אֲהָבָה
 שְׁבַדְעַת, שֶׁהִיא לְמַעַלָּה מִהַזְּמַן
 וְהַמְדוּת, וְעַל-יְדֵי שְׁמֻקְשֵׁר לְבוֹ
 לְדַעַתוֹ, שֶׁלְבוֹ בְּרִשּׁוֹתוֹ וְכו', אֲזִי
 מְקַבְּלִין הַמְדוּת אוֹר הָאֲהָבָה
 שְׁבַדְעַת וְכו' כְּנ"ל וְכֵן זֶה הוּא סוּד
 כְּנוֹנוֹת לּוֹלֵב הַנ"ל, שֶׁהוּא לְהַמְשִׁיךְ
 הָאָרָה מִשְׂרַשׁ הַחֲסָדִים שְׁבַדְעַת,

תפילה לג

רבוץ עלמין אנת הוא חד ולא בחשפון. אנת הוא עלאה על כל עלאין סתימא דכל סתימין, לית מחשבה תפיסה בך כלל. אנת הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ולית אתר פנוי מנגד כלל, כי מלא כל הארץ כבודך, ומלכותך בכל משלה. ואתה מחיה את כלם. כל צבא מעלה וכל צבא מטה, כל ההיכלין והמדרגות הקדושות, וכל המדרגות וההיכלין של הממאה והסמרא אחרא. ואפלו בעשר פתריין דמסאבותא מלבש חיותך ותברך לעד ולנצח נצחים. ואין שום סמרא אחרא וקלפה וטמאה בעולם שלא יהיה מלבש בהם חיותך ותברך, כי אתה מחיה את כלם. ומבלעדיך אין להם שום חיות וקיום כלל. ואפלו בכל לשונות הגוים ובכל המדות רעות ובכל התאות רעות, ואפלו בכל העברות והאסורים שבתורה, מלבש ומסתר חיותך ותברך, כי מלכותך בכל משלה.

על כן באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי. אדון כל. לחלות ולחגן פניך. ולשטח בפני רחמיך וחנינותיך. שתחנני בחסדיך הגדולים. ותשפיע עלי שכל ודעת ודקדשה. וכח וגבורה מאתך. שאזכה להתגבר על יצרי הרע ולכופו להשתעבד לך באמת ואזכה להכיר אותך ולהתקרב אליך בכל מקום, בין פטיבו בין בעקו חס ושלום, תמיד אתקרב אליך. ואזכה לקיים מקרא שפתוב: "ביהוה אהלל דבר באלהים אהלל דבר", ולהתדבק בך תמיד. ותזוני ותעורני להכיר אותך ולהתקרב אליך באמת ולשוב בתשובה שלמה לפניך ממקום שאני שם עכשו בעת הזאת. ואם בעונותי הרבים נפלתי למקום שנפלתי וירדתי למקום שירדתי, אף על פי כן אני מאמין באמונה שלמה. שגם במקומי שאני שם עכשו בעת הזאת. גם שם אתה נמצא. כי לית אתר פנוי מנגד. ובכל המקומות ממשלתיך.

על כן חוס וחמל עלי, ואל תסתר פניך מפני, אפלו במקומות הללו המגונים מאד, "גם שם ידך תנחני ותאחזני ימינך". מלא רחמים, "מעשי ידך אל תרף", אחז בי והוציאני מהרה מפל אלו המקומות השפלים והמגונים. ותעורני

לְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ תָּמִיד בְּכָל הַמְקוֹמוֹת שְׁאֵנִי שָׁם. וְאִזְכֶּה לְקַיֵּם מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "וּבִקְשֶׁתֶם מִשָּׁם אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִצֵּאתָ כִּי תִדְרָשְׁנוּ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ" וְתִהְיֶה נִמְצָא עִמִּי תָּמִיד בְּכָל עֵת, וְתִקְרַבְנִי אֵלֶיךָ בְּרַחֲמֶיךָ אֵף עַל פִּי שְׁאֵנִי זֹכֶה לְדַרֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ פְּרָאוּי. וְתִקְרַבְנִי מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "נִדְרָשְׁתִּי לֵאלֹהֵי שְׁאֵלוֹ, נִמְצָאתִי לֵאלֹהֵי בִקְשֵׁנִי, אִמְרַתִּי הִנְנִי אֶלְגֹּזִי לֹא-קִרְאָה בְּשֵׁמִי. שִׁפְחַתִּי אֵלֶיךָ כִּפִּי פִרְשֵׁתִי יְדֵי כָל הַיּוֹם. נִפְשִׁי פֶּאֶרֶץ עֵינַי לֶךְ סֵלָה, אֵלֶיךָ נִשְׁאֵתִי אֵת עֵינַי הִישָׁבִי בְּשֵׁמִים, הִנְנִי יְהוָה הִנְנִי כִּי רַב שִׁבְעֵנוּ בּוֹ. כִּי שָׁחָה לְעֶפֶר נַפְשֵׁנוּ דִבְקָה לְאַרְץ בְּמַנְנוּ. דִּבְקָה לְעֶפֶר נִפְשִׁי חִינֵי כְּדַבְּרֶיךָ. קוּמָה עֲזֹרְתָה לָנוּ, וּפְדֵנוּ לְמַעַן חֲסִדְךָ. חוֹשָׁה לְעֲזֹרַתִּי אֲדֹנָי תְּשׁוּעָתִי". וּמֵהָר לְחִלְצֵנִי וּלְהוֹצִיאֵנִי מִכָּל אֵלֹהֵי הַמְקוֹמוֹת הַמְגֻנִים וְהַמְטַנְפִים וְהַנְמוּכִים וְהַמְגוֹשְׁמִים מְאֹד. "אֵל תִּבְלַעְנִי מִצוֹלָה וְאֵל תֵּאָטֵר עָלַי בְּאֵר פִּיהָ" וּמֵהָר לְגַאֲלֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ וּלְהוֹצִיאֵנִי וּלְהַעֲלוֹתֵנִי וּלְמַהֲרֵנִי מִכָּל הַפְּנָמִים שִׁפְחַתִּי לְפָנֶיךָ עַל יְדֵי כָּל הַחַטָּאִים וְהַעֲוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים שִׁחַטְאֵתִי וְשַׁעֲוִיתִי וְשִׁפְשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ מִגְּעוּרֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה בְּשׁוֹנֵג וּבְמוֹיֵד בְּאַנֶּם וּבְרָצוֹן.

חֹסֵם וְחַמֵּל עָלַי וְתִשְׁפִּיעַ עָלַי כַּחַ וּגְבוּרָה דִקְדוּשָׁה מִן הַכַּחַ וְהַגְּבוּרָה שֶׁל הַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּים אֲשֶׁר זְכוּ לְכַף אֵת יִצְרָם, אֲשֶׁר הֵם דּוֹמִים לְמִלְאָךְ יְהוָה צְבָאוֹת מִפְּשֵׁ. וְעַמְדוֹ בְּנִסְיוֹנוֹת רַבּוֹת אֵין מִסְפָּר, וּבְכִשְׁו אֵת תְּאוֹתָם, וּכְפּוֹ אֵת יִצְרָם תִּחְתָּם, עַד אֲשֶׁר שָׁבְרוּ וּבִטְלוּ אֵת יִצְרָם לְגַמְרֵי. וְזָכוּ לְהַתְּדַבֵּק בְּךָ בְּאַמֶּת בְּתַכְלִית הַמַּעֲלָה וְהַשְׁלָמוֹת. שְׁאֵין שְׁלָמוֹת אַחֲרָיו. וּבּוֹכּוֹתֶם וְכַחֶם הַגְּדוֹל נִשְׁעַנְתִּי, שְׁתַּחֲסֵם וְתַחְמַל עָלַי בּוֹכּוֹתֶם, וְתִשְׁפִּיעַ עָלַי מִכַּחֶם וּגְבוּרָתֶם, וְתַעֲזֹרְנִי שְׁאִזְכֶּה גַם בְּן לְכַף וּלְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר אֵת יִצְרֵי הָרַע, שְׁאִזְכֶּה לְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל כָּל הַתְּאוֹת רְעוֹת וּמִדּוֹת רְעוֹת לְגַמְרֵי, וְלֹא יִשָּׂאֵר בִּי שׁוֹם רַע כָּלֵל. וְאִזְכֶּה לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת וּבְלֵב שָׁלֵם. וְתַעֲזֹרְנִי שְׁהַרַע שְׁנֵאָחֵזוּ בִּי יַפֵּל וְיִתְבַטֵּל לְגַמְרֵי. וְהַטּוֹב וְהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הַנֶּעֱלָם וְנִסְתָּר בִּי וּבְמִדּוֹתַי, הַכָּל יִתְבַרֵּר וְיִתְגַּלֶּה וְיִתּוֹסֵף עָלָיו אוֹר רַב מְלֻעָלָא, עַד שְׁאִזְכֶּה לְגִלוֹת וּלְהַאִיר כָּל הַטּוֹב שִׁבִּי. וְתוֹכְנִי לַעֲלוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא בְּקִדְשָׁה גְדוּלָה, עַד שְׁאִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ וּלְהַתְּדַבֵּק בְּךָ וּבְהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּאַמֶּת וּבְתַמִּימוֹת. וְתַפְתַּח לִּי אוֹר הַדַּעַת שְׁאִזְכֶּה לְהַכִּיר אוֹתָךְ וּלְהַתְּדַבֵּק בְּךָ תָּמִיד בְּאַהֲבָה יְתֵרָה, בְּאַהֲבָה רַבָּה וְאַהֲבַת עוֹלָם בְּאַמֶּת וּבְכַאֲמוּנָה בְּקִדְשָׁה וּבְתַהֲרָה. וְתַמְעֵט הַצְּמִצּוּמִים וְהַלְּבוּשִׁים וְהַמְּסַכִּים הַמְּכַדִּילִים, וְתוֹכְנִי לִידַע וּלְהַכִּיר אוֹתָךְ בְּלִי צְמִצּוּמִים וּלְבוּשִׁים רַבִּים, וְתִקְרַבְנִי אֵלֶיךָ בְּהַתְּקַרְבוֹת גְּדוֹל וּבְהַתְּגַלוֹת הַדַּעַת דִּקְדוּשָׁה, מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם:

אָנָּא יהוה רחמן מלא רחמים, פודה ומציל, גואל חזק, חושב מחשבות לכל ידח
 ממך גדה, עמד על ימיני וסמכני ועזרני והושיעני שאופה לכה את יצרי
 להשתעבד לך. ואופה לשבר ולכבול כל התאות וכל המדות רעות שנתאחזו בי.
 ותזכני מעתה לימי טוב, ואופה להגביר הימי טוב על הימי רע, להכניע ולהשפיל
 ולשבר ולכבול כל הימי רע תחת הימי טוב. ואופה להבין ולראות ולמצא ולגלות
 הטוב המלכש בימי רע, ולברר הטוב מן הרע. ותחוס ותחמל עלי מעתה, ותצילני
 ברחמיך תמיד מימי רע. שלא יהיה להם שום פח להתגבר עלי חס ושלום, פי
 בעונותי כבר עברו עלי ימי רע הרבה יותר מדי, עד אשר "כִּשַׁל פַּח הַסֶּפֶל". חוס
 וחמל עלי מעתה והצילני ומלטני ופדה נפשי מן הימי רע. ועזרני וזכני לשבר
 ולהכניע ולכבול כל הימי רע תחת הימי טוב. והצילני מכל רע, מפל מכשול עון,
 ומכל התאות ומדות רעות. ואופה לקדש עצמי במתן לי בקדשה גדולה ואופה
 מעתה שיהיו כל ימי טובים, ואכלה ימי בטוב האמת, ושנותי בנעם העליון,
 שאופה לעסק כל ימי בעבודתך ובתורתך באמת, ולהתדבק ולהפיל בך ביראה
 ואהבה גדולה באמת ובאמונה בקדשה ובטהרה תמיד לעולם ועד. ואופה לקיים
 מקרא שכתוב: "סור מרע ועשה טוב בקש שלום ורדפהו". ואופה לבקש שלום
 תמיד, שיהיה לי שלום במדותי ובמאורעותי, שתמיד אמצא השם יתברך בכל
 מקום ובכל זמן ובכל אדם. ותזכני תמיד שאהיה רודף שלום, לעשות שלום בין
 ישראל עמך, בין אדם לחברו ובין איש לאשתו בקדשה ובטהרה גדולה. ותעזרני
 שאהיה בכלל העושים שלום בין ישראל לאביהם שבשמים:

וּתְזַכְּנֵי לעסק בתורתך הקדושה תמיד. ועל ידי זה תקרבני בכל פעם יותר אל
 השלום כמו שכתוב: "דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום". ותעזרני
 לקיים את כל דברי תורתך באהבה. ואופה לקיים כל התורה מצוות דאורייתא וכל
 המצוות דרבנן, עם כל ענפיהם היוצאים מהם ועם כל פריטיהם ודקדוקיהם. ואפלו
 המצוות שאי אפשר לכל אדם לקיים עכשו, תזכני ללמוד ולהגות בהם, ולקיים
 ברוחניות על ידי עסק התורה, ועל ידי פליליות של עמך ישראל על ידי עצם
 האהבה והשלום שיהיה בין כל ישראל עמך. ואהיה נכלל בתוכם בכלליות גדול
 עד שנהיה אנהנו כלנו בני ישראל עמך הקדוש נחשבים פאיש אֶחָד:

וּתְעַלֶּה אותי מעלה מעלה חיש קל מהרה, עד שאופה להיות בלו [בל] טוב
 באמת, עד שאופה ברחמיך ובכחך הגדול ובכח הצדיקים האמתיים
 לגלות ולהאיר ולמצא הטוב הכבוש ונסתר בין כל הרשעים ואפלו בין העכו"ם.

עד שאפלו פשאדבר עם העכו"ם והרשעים, או פשאראה מדותיהם הרעות או פשאהיה מכרח לעסק באיזה עסק או משא ומתן עם העכו"ם והרשעים, אזכה תמיד למצא ולגלות חיות אלהות השוכן ונסתר בקרבם בכל לשונות הגוים ובכל מדותיהם הרעות. ותעורני שתקף פשאדבר או אהיה עוסק עמיהם, ופל הרע לפני. והטוב והקדושה השוכן שם יתגלה ויאיר באור גדול. ויהיו נתגלין אותיות התורה המלפשין שם שהם מחיין כל הדברים שבעולם. והאותיות יהיו בולטות ומצטרפות ויתוסף עליהם אור רב מלעלא. עד שנוכה ללקט ולברר אותיות התורה הקדושה מפל לשונות העכו"ם ומפל מדותיהם הרעות, ולבנות מהם בנינים שלמים דקדושה. ויקים מקרא שפתוב: "ברכו יהוה מלאכיו, גבורי כח עושי דברו, לשמע בקול דברו. ברכו יהוה כל צבאיו משרתיו עושי רצונו. ברכו יהוה כל מעשיו בכל מקומות ממשלתו ברכי נפשי את יהוה":

רבונו של עולם, אתה ידעת כי לא היה עולה על דעתי לבקש כל אלה מלפניך. כי אף על פי שאיני יודע כל התרחקותי ממך, אבל אפלו לפי מעט ידיעתי מהתרחקותי ממך, גם פן לא היה עולה על דעתי לבקש על מעט מאלה. אך אתה יהוה ידעת את לבבי, כי כל דברי תחנותי ובקשותי וכל תקותי ומבטחי עדן. הוא רק על זכות וכח הצדיקים האמתיים אשר אנו חוסים בצל בנפיהם. על פן עליהם אני נשען לבקש ממך כל אלה, כי כחם הגדול מספיק אפלו עלי, אפלו בהתרחקותי העצום מאד בלי שעור וערך, אף על פי כן בכחם הגדול אני פטוח ונשען ונסמך ונאחז, שעדין יש לי תקנה לזכות לכל מה שבקשתי מלפניך, ויותר ויותר מזה. כי רחמך לא כלים. וזכות וכח וגבורת כל הצדיקים האמתיים אינו נפק לעולם. ואין שום סמרא דמסאבא שתוכל לעמוד נגד קדשתם ומעלתם ונבחהם ותקפם וחזקם וכחם וגבורתם. וזכותם וכחם הגדול יעור ויגן ויושיע לנו ולכל החוסים בהם, כי גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם, והם נקראים חיים תמיד. ותופני להיות רגיל ביותר לבוא על ציון קבריהם הקדושים, ולהשתטח שם, ולפרש שיחתי לפניהם באמת, פאלו היו בחיים חיותם ויותר ויותר. ואזכה לעורר רחמי לבם עלי. ויהמו ויפמרו רחמיהם עלי, אשר אני פלוא וסגור כל קד שנים במקומות פאלו הרחוקים ממך פאשר הם יודעים בברור כל ענינינו ומהותנו כזה העולם העובר מתחלה ועד סוף. והם יודעים עצם הרחמנות שיש על האדם העובר בעולם הזה "פאורת נטה ללון", ואינו חושב על אחריתו מה יעשה בעולם

העומד והקנים לעד ולנצח נצחים. מרא דעלמא בלא, הגוף שלך והנשמה שלך חוסה על עמך ועשה למען שמך, ועזרני והושיעני ישועה שלמה ואמתית:

וּכְפִי לְהִתְדַבֵּק בְּךָ תְּמִיד בְּאַמְתִּי, וְלִהְיִיר אֶהְבְּתֶךָ הַגְּדוֹלָה שְׁאַתָּה אוֹהֵב אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשׁ, אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ בְּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת

וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, אֲשֶׁר בָּהֶם מְלַבֵּשׁ אֶהְבְּתֶךָ הַגְּדוֹלָה, אֲשֶׁר אֶתָּה אוֹהֵב אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, אֶהְבָּה אֲמִתִּיית אֶהְבָּה וְחֻמְלָה שְׁאִין לָהּ קִין וְתַכְלִית, אֲשֶׁר מֵאֶהְבְּתֶךָ הַגְּדוֹלָה וּמְחַמְלֶתְךָ הָאֲמִתִּיית עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשׁ, צְמַצְמַת אֱלֹהוּתְךָ בְּכִיבּוֹל וְהַלְבִּשְׁתָּ אֶהְבְּתֶךָ בְּהַתּוֹרָה וּמִצְוֹת הַקְּדוֹשִׁים אֲשֶׁר נָתַתְּ לָנוּ בְּאֶהְבָּה עַל יְדֵי מוֹשֶׁה נְבִיאְךָ נְאֻמָּן בֵּיתְךָ, אֲשֶׁר כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה הִיא שְׁעוֹר וְצַמְצוּם הַקְּדוֹשׁ כְּדֵי שְׁנוּכָה עַל יְדֵי זֶה לְהִכִּיר אוֹתְךָ וְלִהְיוֹת אוֹתְךָ וְלַעֲבֹדְךָ בְּאַמְתִּי בִירָאָה וְאֶהְבָּה. חוּם וְחֻגְנִי וּכְפִי לְקִים כָּל מִצְוֹתֶיךָ בְּאֶהְבָּה גְּדוֹלָה, וְתַעֲזְרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים שְׁאוּכָה לְהִשְׁיֵג וּלְהִכִּין אוֹר הָאֶהְבָּה שְׁבַדְעָת, שֶׁהוּא סִתְרֵי תוֹרָה שֶׁהִיא אוֹרִיתָא דְעִיתִיקָא סְתִימָאָה דְעִיתִידָא לְאַתְגְּלִיא לְעֵתִיד לְבוֹא, שֶׁהִיא הָאֶהְבָּה הַגְּדוֹלָה שֶׁהִיא בֵּינְךָ וּבֵין יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ קִדָּם שְׁפָרְאָתָה הָעוֹלָם, אֲשֶׁר הָאֶהְבָּה הַזֹּאת הִיא לְמַעַלָּה מֵהַזְּמַן וְהַמְדוּת וְהַיָּמִים, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְהִשְׁיֵג אוֹר הָאֶהְבָּה הַזֹּאת כִּי אִם עַל יְדֵי צְדִיקִים אֲמִתִּיִּים הַכּוֹפִים אֶת יָצְרָם, וּמְבַטְלִים כָּל הַתְּאוֹת וְהַמְדוּת רְעוֹת בְּתַכְלִית הַכּוֹפִים וְלָבָם בְּרִשׁוּתָם.

אֲכִינּוּ מְלַכְנוּ, עֲזֵרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ לְהִתְקַרֵּב וְלִהְתְּדַבֵּק וְלִהְפָּלֵל בְּהַצְדִּיק הָאֲמִתִּי הַזֶּה אֲשֶׁר יֵשׁ לוֹ הַכַּחַ הַזֶּה לְהַכְנִים וְלִהְיִיר גַּם בְּנוֹ אוֹר הָאֶהְבָּה הַזֹּאת

שְׁבַדְעָת. וְתַחֲנִנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְתַעֲזְרֵנִי שְׁאוּכָה גַם בֶּן בּוֹכוֹתוֹ וּכְחוֹ לְכַף וְלִהְכִנֵּיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְכַבֵּל אֶת יָצְרֵי הָרַע, וְלִסְלַק וּלְכַבֵּל מִמֶּנִּי כָּל הַתְּאוֹת וְכָל הַמְדוּת רְעוֹת. וְיִהְיֶה לִבִּי בְּרִשׁוֹתֵי תְּמִיד, וְאֶקְשֶׁר כָּל הַמְדוּת וְהַיָּמִים שְׁכַלְבֵּל אֶל הַדַּעַת הַקְּדוֹשׁ. וְכַמוֹ שְׁבַהֲדַעַת הַקְּדוֹשׁ הַמְּשַׁרְשׁ בְּנוּ, אֲנִי יוֹדְעִים שְׁמוֹלָא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדְךָ, עַד אֲשֶׁר כְּפִי מַעֲטֵת הַתְּנוּצָצוֹת הַדַּעַת שְׁמַתְנוּצִין בְּנוֹ מַגְדִּילְתֶּךָ וְרוֹמְמוֹתְךָ וְיַחְזִיקְךָ וְאֶחָדוֹתְךָ וּמְשַׁלְתֶּךָ הָיוּ מְבַטְלִים לְגַמְרֵי כָּל הַתְּאוֹת וְכָל הַמְדוּת רְעוֹת כָּלָם, וְלֹא הָיָה אֶפְשָׁר לָנוּ לְהִרִים אֶת יְדֵינוֹ וְאֶת רַגְלֵינוּ בְּלַעֲדֶיךָ, כִּן תַּעֲזְרֵנִי שְׁנוּכָה לְקַשֵּׁר אֶת הַלֵּב וּמְדוּתֵינוּ אֶל הַדַּעַת הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה. וְיִהְיֶה לִבִּי בְּרִשׁוֹתֵי, עַד שְׁאוּכָה בְּרַחֲמֶיךָ לְשַׁבֵּר וּלְסַלַק וּלְכַבֵּל מִמֶּנִּי כָּל הַתְּאוֹת וְכָל הַמְדוּת רְעוֹת, וְיִהְיֶה נְכַלָּל הַלֵּב וּמְדוּתֵינוּ הַטּוֹבִים בְּהַדַּעַת הַקְּדוֹשׁ, וְיִקַּבֵּל לִבִּי וּמְדוּתֵי מֵאוֹר הָאֶהְבָּה שְׁבַדְעָת, עַד שְׁאוּכָה גַם בְּזִמְנֵי וּבַיָּמִים וּבְמְדוּת לְהִשְׁיֵג וּלְהִכִּין וְלַמַּעַם טַעַם אוֹר הַגְּנוּז שֶׁהוּא אוֹר הָאֶהְבָּה

שפדעת. ואזכה להבין ולהשיג סתרי תורה אמתיים, ותזכני ותעזורני לעלות בכל פעם להתקרב אליך ואל תורתך הקדושה ואל השלום בהתקרבות גדול יותר ויותר. ואזכה תמיד להשיג סתרי תורה הגבוהים יותר:

וּזְכַנּוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים שִׁיתְגַּלֶּה לָנוּ הַתּוֹרָה הַגְּנוּזָה וְהַצְדִּיקִים הַגְּנוּזִים. וְאִם אָמַנְם אֵין הָעוֹלָם כְּדָאֵי עֲכָשׁוּ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּאוֹר הַגְּנוּזָה הַזֶּה, שֶׁהִיא הַתּוֹרָה הַגְּנוּזָה וְהַצְדִּיקִים הַגְּנוּזִים. אֶפְרַע־עַל־פִּיכֹן תַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ לְפָנִים מִשׁוֹרֵת הַדִּין, וְתַעֲזֹר רַחֲמֵיךָ וְחֶסֶדְךָ הָאֱמֵתִים עֲלֵינוּ, וְתַעֲזֹרנוּ בְּטוֹבוֹתֶיךָ וְחֲנִינוֹתֶיךָ הַגְּדוֹלִים שֶׁנִּזְכָּה שִׁיתְגַּלּוּ לָנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים הַצְדִּיקִים הַגְּנוּזִים וְהַתּוֹרָה הַגְּנוּזָה. כִּי אַתָּה יְדַעְתָּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שְׂאִין לָנוּ עֲכָשׁוּ שׁוּם סְמִיכָה וְתַקְוָה כִּי אִם עַל יְדֵי הַצְדִּיקִים הַגְּנוּזִים וְהַתּוֹרָה הַגְּנוּזָה. כִּי הֵם לְבָדִם מְגֻנִים עֲלֵינוּ עֲכָשׁוּ בְּעִמּוֹק הַגְּלוּת הַפֶּה הַזֶּה, בְּעוֹקְבָא דְמִשְׁיחָא, חוּסָה עֲלֵינוּ בְּרַחֲמֵיךָ יְהִמוּ מֵעֵד עֲלֵינוּ, וְעֲזֹרנוּ לְכַבֵּשׁ אֶת יִצְרָנוּ, לְסוּר מֵרַע לְגִמְרֵי כְּרֻזְנֵךָ הַטּוֹב, וְלַעֲשׂוֹת הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ תָּמִיד עַד שֶׁנִּזְכָּה לְהִנּוֹת וְלִטְעַם גַּם בְּעוֹלָם הַזֶּה מְאוֹר הַגְּנוּזָה וְצִפּוֹן וְרוּעַ לְצְדִיקִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "אוֹר וְרוּעַ לְצְדִיק וְלִישְׂרֵי לֵב שְׂמֵחָה". וְכְתוּב: "אִמְרוּ צְדִיק כִּי טוֹב כִּי פְרִי מַעֲלֵיכֶם יֵאָכְלוּ". וְתִמְשִׁיךְ שְׁלוֹם עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם, וְתַבְטֵל כָּל מִינֵי מַחֲלַקַת מִן הָעוֹלָם עַד אֲשֶׁר עַל יְדֵי רַבּוֹי הַשְּׁלוֹם יִמְשָׁכוּ וְיִתְקַרְבוּ כָּל הַרְחוֹקִים לְעַבְדוֹתֶיךָ וְלִירוּאָתְךָ בְּאַמְתָּ. אִפְלוּ הַרְחוֹקִים מִן הַקִּדְשָׁה מְאוֹד מְאוֹד בְּתַכְלִית הַרְחוֹק אִפְלוּ הַמְשַׁקְעִים וְהַמְלַכְלָכִים בְּכָל מִינֵי תוֹעֵבוֹת וְסוּפוֹת וְלִכְלוּכִים. בְּלִם יַתְעוֹרְרוּ בְּאַמְתָּ. וְיִשׁוּבוּ אֵלֶיךָ מִמְּקוֹם שֶׁהֵם. עַל יְדֵי כַח הַצְדִּיקִים הָאֱמֵתִים הַעוֹסְקִים תָּמִיד לְגִלוּת אֱלֹהוּתְךָ וְלִפְרֶסֶם אֲדִנּוּתְךָ עַל כָּל כָּאֵי עוֹלָם וְלַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׂמִים. וְתִמְשִׁיךְ גַּם עִתָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה הַשְּׁלוֹם הַנִּפְלָא שֶׁאַתָּה עֲתִיד לְגִלוּת לְעֵתִיד לְכוּא, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְגַר זָאֵב עִם פֶּבֶשׁ וְגִמְרָה עִם גְּדִי וְרִבְעָן וְעַגֵּל וְכַפִּיר וְיִמְרִיא יִחְדּוּ וְנַעַר קָטָן נִהַג בָּם. לֹא יִרְעוּ וְלֹא יִשְׁחִיתוּ בְּכָל הַר קִדְשֵׁי. כִּי מְלֹאָה הָאָרֶץ דַּעְיָה אֶת יְהוָה כְּמִים לַיָּם מְכַסִּים". וְתַקֵּים מִקְרָא שֶׁכְּתוּב: "בּוֹרָא נִיב שְׁפָתַיִם, שְׁלוֹם לְרֹחוֹק וְלִקְרוֹב אָמַר יְהוָה וּרְפָאתָיו. שְׁלוֹם רַב לְאוֹהֲבֵי תוֹרָתְךָ וְאֵין לָמוּ מְכֻשׁוֹל. יְהוָה עוֹ לַעֲמוֹ יִתֵּן, יְהוָה יְבַרְךָ אֶת עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם". אָמֵן נִצַּח סֶלָה וְעַד:

תורה לד

(דברים לז): שְׁמַע ה' קול יְהוּדָה וְאֵל עַמּוֹ תִּבְיָאֲנֻהּ; הִינּוּ לְהָאִיר הָאֶרֶת הַצַּדִּיק בְּעֵנָפִים, הִינּוּ בְּלֵב יִשְׂרָאֵל, וְזָהוּ: וְאֵל עַמּוֹ תִּבְיָאֲנֻהּ:

ג וּבְחִינָה הזאת, הִינּוּ: וְיוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט, הוּא בְּחִינַת מְלָאָפוֹם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בכל ספרי קבלה ומובא בשערי ציון שער תיקון הנפש) בְּרִית - מְרַכְּבָה לְיִסּוּד, אֲשֶׁר הוּי"ה שְׁלוֹ בְּנִקּוּד מְלָאָפוֹם (א). כִּי הַמְּלָאָפוֹם הוּא הָאוֹתִיּוֹת "מְלֵא פֹה", לְהוֹרוֹת, שֶׁכְּלִי הַשְּׁפַע, הִינּוּ הֶפֶה שֶׁל הַצַּדִּיק, הוּא מְלֵא מְאֻלְקוֹת שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. כִּי לְכַאוּרָה קָשָׁה, לְמַה אָנּוּ צְרִיכִין לְתַפְלָה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת. אֲבָל מַחְמַת שֶׁהַדְּבוּר הוּא כְּלִי הַשְּׁפַע, שֶׁבָּהֶם מְקַבְּלִין הַשְּׁפַע, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דברים א): וַיִּבְרַךְ אֶתְכֶם כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר לְכֶם, הִינּוּ לְפִי הַדְּבוּר כֵּן הַשְּׁפַע; אִם הַדְּבוּר, הִינּוּ הַכְּלִי הַשְּׁפַע הוּא בְּשִׁלְמוֹת וּבְמִלּוּאָה, אַזִּי יְכוּלִין לְקַבֵּל בָּהֶם רַב שְׁפַע. וְהַדְּבוּרִים שֶׁל

לְשׁוֹן רַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה

וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מַמְלַכַת כְּהִנִּים וְגוֹי קְדוֹשׁ. אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבֹר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: (שמות יט)

א כְּתִיב: חֲרַפָּה שָׁבְרָה לְבִי (תהלים טט); הִינּוּ הַחֲרַפּוֹת וּבְזִיּוֹנוֹת שׁוֹבְרִין לְבוֹ שֶׁל אָדָם. וְהַתְּקוּן הוּא עַל יְדֵי שֶׁמְקַשֵּׁר אֶת לְבוֹ לְהַנְקָדָה הַשִּׁיךְ לְלְבוֹ בַּעַת הַזֹּאת, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִתְבַּטַּל הַחֲרַפָּה הַשׁוֹרָה עַל לְבוֹ:

ב כִּי הִנֵּה הַפְּלֵל, שֶׁהַמְּשָׁלָה בְיַד הַצַּדִּיק לְפַעַל פְּעֻלוֹת כְּרַצוֹנוֹ, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (מ"ק טז): צַדִּיק מוֹשֵׁל וְכוּ'; מִי מוֹשֵׁל בִּי - צַדִּיק, וְזֶהוּ בְּחִינַת (בראשית מב): וְיוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט; וְהוּא שָׂרֵשׁ כְּלָלִיּוֹת נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהֵם הָעֵנָפִים שֶׁלּוֹ הַמְּקַבְּלִים מִמֶּנּוּ. וְעַקֵּר הַמְּמֻשָּׁלָה - לְהָאִיר וּלְהַתְעוֹרֵר לְבָם לְעַבֹּדֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב

שֶׁל עוֹר וְלֹא שֶׁל פֶּסֶף, כִּי כֵן רְצוֹנוֹ, נִמְצָא שֶׁרְצוֹנוֹ מְלַבֵּשׁ בְּכָל הַתּוֹרָה. וְעִכְשָׁיו שֶׁהַתּוֹרָה מְסוּרָה בְּיַדֵּינוּ, גַּם הַרְצוֹן שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ מְסוּרָה בְּיַדֵּינוּ, שְׁאֵנוּ מוֹשְׁלִין כְּבִיכּוֹל לְהִיטֵל רְצוֹנוֹ כְּפִי רְצוֹנֵנוּ, וְזֶה בְּחִינַת: יִשְׂרָאֵל מִמְשָׁלוֹתָיו פֶּנ"ל. וְזֶה שֶׁדָּרָשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (ירושלמי ר"ה פ"א): רַבּוֹת עָשִׂיתְ אֶתְּהָ ה' אֱלֹקֵי - קִדְּמָה מִתֵּן תּוֹרָה; וְאַחַר מִתֵּן תּוֹרָה - נִפְלְאוֹתֶיךָ וּמַחְשְׁבוֹתֶיךָ אֵלֵינוּ. הֵינּוּ שֶׁהִפְּל בְּיַדֵּינוּ; וְזֶהוּ (תהלים פ"א): אֲנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ הַמַּעֲלֶךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, הֵינּוּ קִדְּמָה מִתֵּן תּוֹרָה, הִיא הִפְּל אֲנֹכִי, וְאַחַר מִתֵּן תּוֹרָה: הַרְחֵב פִּיךָ וְאִמְלֵאֲהוּ - זֶה בְּחִינַת מְלֵאפּוֹם, שֶׁהוּא בְּחִינַת: יוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט, הֵינּוּ מִי מוֹשֵׁל בִּי, הֵינּוּ שֶׁהִשְׁפַּע הוּא לְפִי הַרְחֵבַת הַפֶּה, וּלְפִי כְּלֵי הַדְּבָר, כֹּל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ:

ה וּמְלֵאפּוֹם, הֵינּוּ בְּחִינַת: וְיוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט, הוּא בְּחִינַת נִקְדָּה עִם וְאוֹ. כִּי בְּחִינַת יוֹסֵף נִמְשָׁךְ מִחֻכְמָה וּבִינָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בראשית מא): אַחֲרַי הוֹדִיעַ אוֹתְךָ אֵת כֹּל זֹאת אֵין נִבּוֹן וְחָכֵם כְּמוֹךָ, הֵינּוּ חֻכְמָה וּבִינָה, וְעַל־יַדֵּי־זֶה נַעֲשֶׂה וְיוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט. וְחֻכְמָה הִיא בְּחִינַת נִקְדָּה, הֵינּוּ יוֹד, מַעְיָן, וּבִינָה

הַצְּדִיק בְּדָאֵי הוּא בְּשִׁלְמוֹת וּבְמִלּוּאָה, לְכֵן יְכוֹל לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׁפַע לְיִשְׂרָאֵל. וְעַל־יַדֵּי־זֶה נִקְרָא בְּחִינַת מְלֵא פּוֹם, לְהוֹרוֹת שֶׁהִפָּה שְׁלוֹ בְּמִלּוּאָה וּבְשִׁלְמוֹת:

ד וְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ בּוֹ בְּחִינַת צְדִיק מוֹשֵׁל, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְלֵא פּוֹם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיהו ס): וְעַמְּךָ (יִשְׂרָאֵל) כָּלֵם צְדִיקִים. וְזֶהוּ פִּרוּשׁ (תהלים קיד): יִשְׂרָאֵל מִמְשָׁלוֹתָיו, הֵינּוּ: מִי מוֹשֵׁל בִּי - צְדִיק. כִּי יֵשׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל דְּבַר יָקָר, שֶׁהוּא בְּחִינַת נִקְדָּה, מֵה שְׁאִין בְּחִבְרוֹ, כְּמַעֲשֵׂה דָאֲבִי וְאָבָא אִמְנָא (תענית כ"א), שֶׁהִשִּׁיבוּ לוֹ: לֹא מִצִּית לְמַעֲבָד כְּעַבְדָּא דָאֲבָא אִמְנָא וְכו'. וּבְחִינָה הַזֹּאת שֵׁיִשׁ בּוֹ יוֹתֵר מִחֻבְרוֹ, הוּא מִשְׁפִּיעַ וּמְאִיר וּמַעֲוֹרֵר לֵב חֻבְרוֹ, וְחֻבְרוֹ צָרִיךְ לְקַבֵּל הַתְּעוֹרָרוֹת וּבְחִינָה הַזֹּאת מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: וּמִקְבְּלֵיךָ דִּין מִן דִּין (ב). כִּי קִדְּמָה מִתֵּן תּוֹרָה הִיא הַמְּמַשְׁלָה בְּיַד הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְאַחַר מִתֵּן תּוֹרָה נִתֵּן הַמְּמַשְׁלָה לְיַד כָּל יִשְׂרָאֵל, כֹּל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ. כִּי אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה הֵם הַתְּלַבְּשוֹת רְצוֹנוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, כִּי רְצוֹנוֹ שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ שֶׁהַמְּצוּוֹת יִהְיוּ כֶּף. לְמַשֵּׁל מְצוּוֹת תְּפִלִּין, הִיא רְצוֹנוֹ שְׁיִהְיֶה בְּאַרְבַּע פְּרָשׁוֹת וּבִתִּים

הוא נחל הנמשך מן המעיין, ועל־שם המשכות, הוא ואו, נקרא נחל הנמשך מן המעיין, שהוא יוד:

ו **וּבְחִינַת מְלֵאפּוּם יֵשׁ בְּכָל־לוֹת** וּבְפִרְטוֹת, כִּי עֲשֵׂרֵת הַדְּפּוֹרוֹת עִם הַלוֹחוֹת, הוּא בְּחִינַת מְלֵאפּוּם. שֶׁהוּא יוֹד, וְהַלוֹחוֹת הֵם וָאוּ, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (ב"ב יד): וְהַלוֹחוֹת אֲרַפֵּן שֶׁשָּׁה וְרַחֲבָן שֶׁשָּׁה. וְהַתּוֹרָה עִם הָעוֹלָם גַּם כֵּן יוֹד וָאוּ. כִּי הַתּוֹרָה הִיא יוֹד, שֶׁנִּקְרָאת (תהלים קיא): רֵאשִׁית חֲכָמָה. וְהָעוֹלָם הוּא וָאוּ, שֶׁנִּבְרָא בְּשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֵׂה. וְצַדִּיק עִם יִשְׂרָאֵל הֵם גַּם כֵּן יוֹד וָאוּ, כִּי צַדִּיק הוּא יוֹד, כִּי הַצַּדִּיקִים הֵם נִקְרָאִים חֲכָמֵי הָעֵדָה. וְיִשְׂרָאֵל הֵם בְּחִינַת וָאוּ, שֶׁהֵם תְּמִכֵּי אוֹרֵי־אֵת (ט), וְנִקְרָאִים (י) וְיֵי הָעַמּוּדִים (י). וְאַצֵּל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּפָנָיו עֲצָמוֹ, יֵשׁ גַּם כֵּן בְּחִינַת יוֹד וָאוּ. יוֹד - עַל־שֵׁם הַפֶּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תהלים מט): פִּי יִדְבֵר חֲכָמוֹת. וָאוּ - עַל שֵׁם: וְהַגּוֹת לְבִי תְבוּנוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת לוֹחוֹת, שֶׁהֵם וָאוּ כְּנ"ל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (משלי ג): קִשְׁרָם עַל גְּרִגְרוֹתֶיהָ, כְּתִבָּם עַל לוֹחַ לִבָּךְ:

ז **וּכְשֶׁהֲלֵב,** הֵינּוּ בְּחִינַת וָאוּ, בְּחִינַת לוֹחוֹת, הוּא מְשַׁקֵּעַ

בְּאַהֲבוֹת רְעוּת, הֵינּוּ חֲרָפוֹת וּבְזִיוּנוֹת, הַנִּקְרָא עֲרֵלֵת לֵב (י), אֲזִי הוּא בְּבִחִינַת שְׂבָרֵי לוֹחוֹת. וְחֲרָפָה הוּא בְּחִינַת עֲרֵלָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בראשית לד): לֹא נוֹכַל לָתֵת אֶת אַחוֹתַי לְאִישׁ אֲשֶׁר לוֹ עֲרֵלָה כִּי חֲרָפָה הוּא לָנוּ. וְהוּא בְּחִינַת אֶהְבֶּה נְפוּלָה וְשִׁבּוּרָה, כִּי יְדוּעַ שֶׁהֵיָצַר הָרַע וְהַקְּלָפוֹת נִתְהוּיִם מִן שְׂבִירַת כְּלָיִם. וּמִוּבָא בְּ"עֵץ־חַיִּים" (בהיכל הנקודים שער שבירת הכלים פי"ג), כִּי שְׂבִירַת כְּלָי הַחֶסֶד נִפְלוּ אֶל בֵּינָה דְּבִרְיָאָה, הֵינּוּ: בֵּינָה - לְבָא (י), וְהָאוֹר הַחֶסֶד נִשְׁאָר בִּיסוּד דְּאֲצִילוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת (משלי י): צַדִּיק יִסוּד עוֹלָם. נִמְצָא שֶׁאַהֲבוֹת רְעוּת בָּאִים מִשְׂבִּירַת כְּלָי הַחֶסֶד, וְזֶה שֶׁתְּרַגְּם אֲנִקְלוּס: כִּי חֲרָפָה הִיא לָנוּ - אֲרֵי חֶסֶד הִיא לָנָא. כִּי הַחֲרָפָה, הֵינּוּ עֲרֵלֵת לֵב, הֵינּוּ אֶהְבוֹת רְעוּת, נַעֲשֶׂה מִשְׂבִּירַת כְּלָי הַחֶסֶד. כִּי זֶה נִרְאָה בְּחוּשׁ, שֶׁעַל כָּל פְּשָׁעִים תִּכְסֶּה אֶהְבֶּה (משלי י), אֲפֹלוּ אִם אֶחָד פּוֹשַׁע נִגְדַּ חֲבֵרוֹ, אֲזִי אֵינוֹ מְחַרְפֶּהוּ, כִּי הָאֶהְבֶּה מְכַסֶּה עַל כָּל פְּשָׁעִים. וְכִשְׁמַתְקַלְקַל בְּרִית הָאֶהְבֶּה בֵּינֵיהֶם, הֵינּוּ בְּחִינַת שְׂבִירַת כְּלָי הַחֶסֶד, אֲזִי מְחַרְפֶּהוּ, כִּי הַחֲרָפָה הוּא מִשְׂבִּירַת כְּלָי הַחֶסֶד כְּנ"ל. וְכִשְׁהֲלֵב הוּא מְשַׁקֵּעַ בְּחֲרָפָה, הֵינּוּ בְּעֲרֵלֵת לֵב,

(ג) עיין בהקדמת הוזהר דף ח. (ד) שמות כז. (ה) עיין מאורי אור. (ו) דברים י. (ז) פתח אליהו.

נתבטל ערלת לבו, הינו חרפות, הינו אהבות רעות. וגם צריך כל אדם לדבר עם חברו ביראת שמים, כדי לקבל התעוררות בלבו מהנקדה שיש בחברו יותר ממנו, כמו שכתוב: ומקבלין דין מן דין. כי בזה הבחינה שיש בחברו יותר ממנו, זאת הבחינה הוא בחינת נקדה. ושם בהנקדה הזאת, שורה האהבה, הנקרא כהן. והנקדה הזאת, הוא בחינת צדיק לגבי חברו. והנקדה הזאת, מאיר ללב חברו, הנקרא ואו:

וכל הנקדות הללו, הינו הנקדה הנקרא: פי ידבר חכמות, וגם הנקדה שיש בכל אחד מה שאין בחברו, הם ענפים להצדיק, שהוא נקדה כלליות של כל ישראל, שהכל צריכין לקבל מתחלה מהצדיק, ואחר-כך יקבלו דין מן דין, וכל אחד יקבל מנה ובה. ועלי-ידי שלשה בחינות אלו נתבטל החרפות, הינו ערלת לב, הינו אהבות רעות. וזהו: על כל פשעים תכסה אהבה, כי שם שורה אהבה הקדושה. וזהו פשוט יוסף הצדיק, אמרה רחל: אסף אלקים את חרפתי (בראשית ל); כי פשוט נקדה ששם אהבה הקדושה, אזי נתבטל החרפות, הינו ערלת לב, הינו אהבות רעות. וזה שכתוב אצל יוסף (שם מה): כי פי

בחינת שבירי לוחות, הינו חרפה שבירה לבי. וכשמקשר הלב, הינו בחינת ואו פנ"ל, להיוד, הינו נקדה, שהוא בחינת צדיק, ששם האור האהבה הקדושה שורה, כי אור החסד נשאר ביסוד דאצילות - אזי נתבטל האהבות רעות, הינו החרפות, הינו ערלת לב. כי הצדיק, שהוא נקדה, ששם שורה האהבה הקדושה, יאיר להואו, שהוא בחינת לב, ונתבטל החרפה, הינו ערלת לב, כי על כל פשעים תכסה אהבה, כי שם שורה אהבה הקדושה: וזהו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (נדרים לב): בקש הקדוש-ברוך-הוא להוציא כהנה משם, ובשביל שהקדים ברפת אברהם לברפת המקום, נטלה משם ונתנה לאברהם, שנאמר: אתה כהן לעולם על דברתי מלכי צדק: וזהו פשהקדוש-ברוך-הוא נתן הפנה לפינחס, אמר: הנני נותן לו את בריתי שלום (במדבר כה). כי הפנה היא בחינת אהבה, הוא אברהם, שורה במקום ברית שלום, הינו: צדיק יסוד עולם:

ח נמצא, שצריך כל אחד לדבר בינו לבין קונו, כדי שיאיר בחינת נקדה, בחינת: פי ידבר חכמות, להואו, שהוא בחינת: והגות לבי תבונות; ועלי-ידי זה

להאיר בחברו מהנקדה שיש בו, וגם יוכל להאיר מנה ובה מהנקדה שבו, שהוא: פי ידבר חכמות, להואו, שהוא: והגות לפי תבונות, ואז נקרא גוי קדוש, הינו קדש ואו, שהנקדה מאיר להואו, ועל־ידי־זה: ואתם תהיו לי ממלכת כהנים; הינו אהבה הקדושה, פי כשתקבל מן כל הנקדות הללו, הן מנה ובה, והן מהנקדות שבכל אחד מישראל, הן מנקדה פלליות, ששם אצל כל הנקדות שורה אהבה קדושה, הנקרא כהן, כמו שכתוב: הנני נותן לו את בריתי שלום, והנקדה הוא ברית שלום, כמו שכתוב ב"עץ־חיים", שהאור החסד נשאר ביסוד דאצילות, [וכשמדבר עם חברו ביראת שמים, מקבל הנקדה שבלב חברו בלי לבוש, ולפעמים מקבל הנקדה מחברו על־ידי דברים אחרים שמספר עמו, כי יש לפעמים שיכולין לקבל אור והתעוררות לעבודת השם יתברך, מהנקדה של חברו על־ידי שיחת חלין שמדברין עמו, ואז מקבלין אור הנקדה על־ידי התלבשות, פי לפעמים צריכה הנקדה להתלבש, והיא מתלבשת בדברים אלו, והוא מקבל ממנה]:

המדבר אליכם; ופרש רש"י: כפי כן לפי (י). הינו שהאיר הנקדה שלו בואו שלו, שהאיר פי ידבר חכמות, ב'הגות לפי תבונות'. וכתב בו (שם): וידבר על לבם; פרש רש"י: דברים המתישבין על הלב. הינו שהאיר הנקדה פלליות שלו, בלב כל ישראל: נמצא, שעל־ידי שלש בחינות אלו, הינו התקשרות הצדיקים, והם יאירו בו, פי הם הנקדה פלליות ישראל, ויעוררו את לבו, וגם על־ידי שידבר עם חברו, יכול גם־כן כל אחד ואחד להאיר ולעורר לב חברו, וגם על־ידי עצמו, שמדבר בינו לבין קונו, יכול גם כן לעורר את לבבו, על־ידי פי ידבר חכמות, ויסיר ממנו ערלת לב:

וזוהו פרוש: ואתם תהיו לי ממלכת כהנים - הינו בחינת אהבה הקדושה כנ"ל. וגוי קדוש - הינו קדש, שהוא בחינת נקדה, וואו הוא בחינת לב כנ"ל. על־ידי מה תבוא לבחינת אהבה, ולבחינת קדש ואו, על־ידי: אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל - פי משה הוא נקדה פלליות נשמות ישראל, שבתחלה צריכין הכל לקבל מהנקדה פלליות, ואחר־כך [צריך] כל אחד ואחד

תפילה לד

"פי ידבר חכמות והגות לבי תבונות. אלהים שמע תפילתי האזינה לאמרי פי. נדבות פי רצה נא יהוה ומשפטיו למדני. האזינה יהוה תפילתי והקשיבה בקול תחנונותי. שמע יהוה קול תחנוני בשועי אליך בנשאי ידי אל דביר קדשך. אל תט לבי לדבר רע להתעולל עלילות ברשע את אישים פועלי און וכל אלהם במנעמיהם. לבב עקש יסור ממני, רע לא אדע. הט לבי אל עדתך ואל אל בצע. לב טהור ברא לי אלהים ורוח נכון חדש בקרבי".

עזרני רבנו של עולם, מרא דעלמא בלא שאזכה לקשר את לבי לאמרי פי, ויהיה כפי בן לבי. ותצילני ברחמיך הרבים שלא אדבר לפניך שפתי מרמה ולא יהיה חלק לבי מאמרי פי. ואזכה לשפך שיחי ותפילתי ותחנותי ובקשתי לפניך בפה מלא ובלב שלם, עד שיתקשר לבי לאמרי פי בתחנותי ובקשותי. ותהיה עמי תמיד ותושיעני ותעזרני ותזוני לפרש כל שיחתי לפניך תמיד בכל לב, ואת כל אשר עם לבבי אישיחה לפניך תמיד באמת ובלב שלם. ואזכה להרבות מאד בהתבודדות ובשיחה ביני לבין קוני, עד שתתגלה ותאיר הנקדה הקדושה המושרשת בי שהיא בחינת צדיק מושל, כמו שכתוב: 'ועמך (ישראל) כלם צדיקים', והנקדה הקדושה הזאת תאיר ותמשל על ידי אמרי פי בתפלות ותחנוות ובקשות. ואזכה לקשר לבי לנקדה הקדושה הזאת בקשר אמין וחזק, עד שתאיר הנקדה הקדושה הזאת מפי ללבי עד שיתגלה אור האהבה הקדושה להשם יתברך המושרשת בי. ועל ידי זה יתבטל ויפול מלבי חרפת לב ערלת לב שבירת לב, שהם כל התאות רעות ומדות רעות ומחשבות רעות והרהורים רעים ובלבולים, השורין על לבי עד אשר כל לבי גשפר ונשחת ונתקלקל מאד מאד על ידי רבוי החרפות הללו. וכלם יתבטלו ממני לגמרי על ידי אור הנקדה הקדושה שבי, שתזוני שתתגלה ותאיר מפי ללבי על ידי דברי תחנוות ובקשות והתעוררות אליך ולעבודתך שאזכה לאמרם באמת ובלב שלם מעומקא דלבא באמת לאמת:

אָנָּא יְהוָה מְלֵא רַחֲמִים רַבִּים, חוֹמַל דְּלִים, שׁוֹמֵעַ אֲנַקַּת אֲבִיּוֹנִים, רוֹאֶה בְּעֵלְבוֹן
עֲלוּבִים, הַחֲפִץ בַּתְּשׁוּבָתָן שֶׁל רְשָׁעִים וְאִינוּ חֲפִץ בְּמִיתָתָם, "אַתָּה יְדַעְתָּ
חֲרַפְתִּי וּבְשָׁתִי וּכְלַמְתִּי נִגְדָה כֹּל צַרְרִי. חֲרַפָּה שִׁבְרָה לְבִי וְאֲנוּשָׁה וְאֲקַנְהָ לְנֹד וְאִין
וְלִמְנַחֲמִים וְלֹא מְצֵאתִי". הַרְיֵנִי לְפָנֶיךָ מְלֵא בּוֹשָׁה וּכְלֻמָּה. מְלֵא חֲרָפוֹת וּבִזְיוֹנוֹת.
מָה אוֹמֵר מָה אֲדַבֵּר וּמָה אֶצְטַדֵּק. חוּס וְחַמַּל עָלַי. "הַעֲבֵר חֲרַפְתִּי אֲשֶׁר יִגְרַתִּי כִּי
מִשְׁפָּטֶיךָ מוֹבִים". זַכְּוֵנִי לְשׁוּבַתְּ בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בְּאַמְת. זַכְּוֵנִי לְפָרֵשׁ שִׁיחַתִּי
לְפָנֶיךָ בְּאַמְת וּבְלֵב שְׁלֵם בְּאַפֵּן שְׂאוּכַל לְעוֹרֵר הַנִּקְדָּה הַטּוֹבָה שֵׁישׁ בִּי. וְתֵאִיר בִּי
מִפִּי לְלִבִּי בְּאַפֵּן שְׂאוּכָה לְחַקֵּן אֶת לְבִי הַפְּגוּם מְאֹד, וְאוֹכָה לְהַסִּיר וּלְכַפֵּל מִלְּבִי
כֹּל הַחֲרָפוֹת לֵב וְכֹל הַעֲרָלֹת לֵב, וְכֹל הַעֲקֻמִּיּוֹת שְׁבֻלְבִי, כִּי לְבִי מְלֵא עֲקֻמִּיּוֹת
רַע מְאֹד בְּלִי שְׁעוֹר וְעֶרְךָ וּמִסְפָּר. "עֲקַב הַלֵּב מְכַל וְאֲנִשׁ הוּא מִי יִדְעֵנוּ". וְאַתָּה
יְהוָה חוֹקֵר לֵב וּבוֹחֵן פְּלִיּוֹת, רְפֵא אֶת שִׁבְרִי, וְחַבֵּשׁ אֶת מְכֹאֲבֵי נַפְשִׁי הַמְרַבִּים
מְאֹד. חוּס וְחַמַּל עָלַי רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, כִּי אַתָּה יְדַעְתָּ רַע לְבָבִי וְהַעֲקֻמִּיּוֹת הָרַע
שֶׁנֶּאֱחָזוּ וְנִתְעַרְבּ בְּלִבִּי, עַד שֶׁפָּל לְבִי מְלֵא הַרְהוּרִים וְתֵאוֹת וּבְלִבּוֹלִים הִרְבָּה מְאֹד
מְאֹד, בְּלִי שְׁעוֹר וְעֶרְךָ וּמִסְפָּר, עַד שֶׁקָּשָׁה לִי לְנוּחַ וּלְשַׁקֵּט שְׁעָה אַחַת. כִּי כָּכָל
עַת וְשְׁעָה רוֹדְפִין הַתֵּאוֹת וְהַבְּלִבּוֹלִים אַחֲרַי וּמְחַרְפִּין וּמְשַׁבְּרִין אֶת לְבָבִי. עַד אֲשֶׁר
אִינִי יוֹדֵעַ שׁוּם דְּרָךְ וְנִתִּיב וְעֵצָה וְתַחֲבִילָה אֵיךְ לְהַמְלִיט מֵהֶם, וְאַפְלוּ מָה שֶׁמִּתְנַזְּצִין
לִי עַדֵּן אֵיזָה הַתְּנוּצָצוֹת עֲצוֹת טוֹבוֹת, אִינִי מְקַיֵּם מַעֲצָם הַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וּפְזוּר
הַלֵּב וְהַנְּפֵשׁ.

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם מִרְ לִי מְאֹד. אַתָּה יְדַעְתָּ מְרִירוֹתֵי הַעֲצוּם. אַתָּה יְדַעְתָּ חֲרַפְתִּי
וְרַע לְבָבִי כָּכָל בְּחִינּוֹתֶיהָ כָּכָל פְּרִטְיָהּ וְדַקְדּוּקֶיהָ. וְאִין מִי שִׁיּוּכַל לְרַפְּאוֹת
אוֹתִי כִּי אִם אַתָּה לְבַד, יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתִי, בְּחִסְדֶּיךָ הָאֲמִתִּים לְבַד, בְּחִסְד
חֲנּוּם לְבַד. אַף עַל פִּי שְׂאִינִי זֹכֵר לְדַבֵּר אֶפְלוּ דְבָרִים אֱלוּ בְּאַמְת, כְּאֲשֶׁר אַתָּה
יְדַעְתָּ, כִּי מְחַרְפִּים אוֹתִי כָּכָל מִינֵי חֲרָפוֹת וּבִזְיוֹנוֹת. "כֹּל רוֹאֵי יִלְעִיגוּ לִי, וְכַפְּטִירוּ
בְּשִׁפְהָ יִנְעוּ רֹאשׁ. כֹּל הַיּוֹם כְּלַמְתִּי נִגְדִי וּבִשְׁת פְּנֵי כַּסְתֵּנִי. מִקּוֹל מְחַרְף וּמְגַדֵּף
מִפְּנֵי אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם". וּבְכָל עַת וְרַגַע מְעַרְבֵב בְּדַעְתִּי וּלְבִי כֹּל מִינֵי חֲרָפוֹת וּבִזְיוֹנוֹת.
וְלֹא דִי שְׁמַחְרָפִים אוֹתִי וּמְשַׁבְּרִים אֶת לְבָבִי כָּכָל מִינֵי תֵאוֹת רְעוֹת וּמְדוֹת רְעוֹת
וְהַרְהוּרִים רְעִים וּמְגַנְגִּים, אַף גַּם בַּתוֹךְ כֶּךָ כְּשֶׁאֲנִי רוֹצֵה לְשֵׂא עֵינֵי מַעַט אֱלִיד
וּלְצַפְצַף אֲמַרְתִּי לְרַחֲמֶיךָ וְחַיִּינְתִּיךָ, בַּתוֹךְ כֶּךָ מְלֵא לְבִי בְּפְנִיּוֹת וּבְלִבּוֹלִים גְּדוֹלִים
וְנִסּוֹת הַרוּחַ אֲשֶׁר עַל יְדֵי זֶה תִּפְלְתִי נִמְאָסֶת מֵאַתָּה חֵם וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב:
"תּוֹעֲבַת יְהוָה כֹּל גְּבַה לֵב". וְעַתָּה מָה אַעֲשֶׂה וּמָה אַפְעַל, לְהִיכֵן אֲנוּס לְעוֹרָה,

הפיטה בעניי פי רבו מכאובי וצרות לבבי. אך אף-על-פי-כן אני מקנה ומיחל לרחמיך הרבים ולחסדיך הגנוזים, כי אתה יודע צפון לבבי ועצם שרש נקדתי הטובה. אשר באמת לאמתו יש בי שרש נקדה טובה וקדושה וטהורה, כי אני מזרע בית ישראל. ונשמתו משרשת בנשמת הצדיק האמתו שהוא שרש פלליות נשמת בני ישראל. על בן באמת לאמתו בפנימיות שרש נקדתי הטובה, אני צועק אלך באמת ובלב שלם שתהם עלי ותרחם עלי. ותחנני מאוצר מתנת חנם. ותעזרני להסיר ממני ערלת לבי ושכירת לבי והרפת לבי. ואזכה להטות לבבי אלך באמת לאמתו. ולשפר ולבטל מלפי כל התאות רעות ומדות רעות ועקמומיות שבלב ורוע הלב. ותחזירני בתשובה שלמה לפניך באמת ובלב שלם. ואזכה מהרה ללב טהור ללב טוב ללב קדוש ללב שלם כרצונך הטוב:

ובכן באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, מושל בכל, אשר בראת עולמך כרצונך הטוב, בשביל ישראל עמך, כדי שיקבלו ישראל את התורה, ועל ידי זה יזכו למושל כך כפיכול, כמו שכתוב: "צדיק מושל יראת אלהים". וכתוב: "ישראל ממשלותיו". על בן אותך אדרש אותך אבקש, לפניך אתחנן, לפניך אשתפח בקידה בכריעה בהשתחוויה, בכפיפת ראש בכניעת חיל, באימה ביראה ברתת וזיע בלב נשבר ונדבה, נאנח ונדפא, ממשך וממרט. צור ישראל וקדושו, גואל ישראל, רחם עלינו למען שמך ופנו בחסדיך העצומים להתקרב ולהתקשר לצדיקים האמתיים, שהם שרש פלליות נשמות ישראל. ותפני לדבר עמם פה אל פה, ולשמע מפייהם הקדוש דבורים קדושים. וידברו על לבי דברים המתישבין על הלב. ואזכה לקשר את לבי, לדברי פיהם הקדושים לנקדתם הקדושה. ותמשל ותאיר נקדתם הקדושה מפייהם ללבי. ועל ידי זה יתבטל מלפי כל החרפות לב וכל הערלת לב וכל העקמומיות שבלב, ויהיה לבי ישר עם יהוה תמיד:

ובכן תפני לדבר עם פלליות ישראל עם קדשך בתורה ועבודה ויראת שמים, עד שאזכה לקבל הארה טובה והתעוררות להשם ותברך מכל הנקדות הקדושות שיש בכל אחד ואחד מישראל מה שאין בחברו. ונזכה שיהיה אהבה ושלוש גדול בין כל ישראל עמך. וכל אחד ואחד ידבר עם חברו ביראת שמים עד שפלונו עמך בית ישראל נהיה נכללים זה בזה באהבה ואהבה ורעות. וכל אחד יקבל מחברו התעוררות להשם ותברך מנקדה הקדושה שיש בחברו יותר מפונו. ונקבל זה מזה, ונעורר זה את זה לעבודתך ולתורתך באמת לאמתו:

וּתְזַכְּנוּ בְּרַחֲמֵי הַרְבִּים. אוֹתִי וְאֵת זְרַעִי וְאֵת זֶרַע זְרַעִי וְאֵת כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל.
שְׁנוּבָה כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְדַבֵּר בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ. וְנַעֲזֹרר לְבַנּוּ לְיִרְאַת שָׁמַיִם.
וְנִזְכֶּה תְּמִיד לְפָרֵשׁ שִׁיחַתְּנוּ לְפָנֶיךָ בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּלִשׁוֹן שְׁמוֹדְרִים בּוֹ, בְּרַחֲמִים
וּתְחַנּוּנִים גְּדוֹלִים, וּבְדַבְּרֵי רְצוּיִים וּפְיוּסִים הַרְבֵּה, וּבְמַעֲנֹת וְאַמְתְּלָאוֹת נְכוֹנוֹת,
וּבְהַתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹל בְּאַמְת, וּבְדַבְּרֵי חֵן וּתְחַנּוּנִים, עַד שְׁנוּבָה לְקִשְׁר לְבַנּוּ אֶל הַנִּקְדָּה
הַקְדוּשָׁה שֵׁשׁ בָּנוּ שֶׁהִיא בְּחִינַת "צַדִּיק מוֹשֵׁל". וְנִזְכֶּה לְהַעֲתִיר הַרְבֵּה לְפָנֶיךָ,
וּלְהַרְבּוֹת מְאֹד בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּשִׂיחָה זוֹ תַּפְלָה. וְנִזְכֶּה לוֹמַר לְפָנֶיךָ בְּכָל יוֹם וְיוֹם
כַּמָּה וְכַמָּה תְּחִנּוֹת וּבִקְשׁוֹת וּדְרוּשׁוֹת וּתְפִלוֹת וּתְפִצּוֹת. וְנִתְחַזַּק וְנִתְאַמְּץ בְּתַפְלָה
וּתְחַנּוּנִים בְּכָל עֵז וְתַעֲצוּמוֹת. וְאֵל נִתֵּן דְּמֵי לֵךְ עַד שֶׁתְּחַנְּנוּ נִקְרָא אֵלֶיךָ עַד שֶׁתַּעֲנֶנּוּ.
עַד שְׁנַעֲזֹרר רַחֲמֵיךָ הָאֲמִתִּים עֲלֵינוּ. וְנִזְכֶּה לְנַצַּח אוֹתְךָ בְּתַפְלַתְנוּ וּתְחַנּוֹתֵינוּ
וְשִׁיחַתֵּינוּ, שֶׁתְּשׁוּב פָּנֶיךָ אֵלֵינוּ וּתְרַחֲמֵנוּ, וְתִשְׁכַּח בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בְּאַמְת
בְּכָל לַב וְנִפְשׁ.

וּתְזַכְּנוּ שִׁיאִירוּ בָּנוּ כָּל הַשְּׁלֵשָׁה נִקְדוֹת הַקְדוּשׁוֹת הַלְלוּ שֶׁהֵם הָאֵרֶת הַנִּקְדָּה
הַקְדוּשָׁה שֶׁל הַצַּדִּיק הַדּוֹר הָאֲמִתִּי, וְהָאֵרֶת הַנִּקְדָּה הַקְדוּשָׁה שֶׁל כְּלָלוֹת
יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ מֵאֶחָד לְחֶבְרוֹ, שֶׁכָּל אֶחָד יֵאִיר בְּחֶבְרוֹ הָאֵרֶת הַנִּקְדָּה הַקְדוּשָׁה שֵׁשׁ
בּוֹ מֵה שְׁאִין בְּחֶבְרוֹ, וְהָאֵרֶת הַנִּקְדָּה הַקְדוּשָׁה שֶׁל כָּל אֶחָד בְּעַצְמוֹ. שֶׁכָּל אֶחָד
וְאֶחָד יִקְבַּל מִנִּיחָה וּבִיחָה מִהַנִּקְדָּה הַקְדוּשָׁה שֵׁשׁ בּוֹ שֶׁתֵּאִיר מִפְּנֵי לְלַבּוֹ עַל יְדֵי שִׁידְבַר
בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ בְּהַתְעוֹרְרוֹת הַלֵּב, בְּתַפְלָה וְשִׂיחָה וּתְחִנָּה וּבִקְשָׁה בְּאַמְת וּבְלֵב שְׁלֵם.
וְעַל יְדֵי כָּל זֶה נִזְכֶּה שִׁיאִיר הָאֵרֶת צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם בְּלַבְנוּ. וְנִזְכֶּה שִׁיתְקַשֵּׁר לְבַנּוּ
בְּאַמְת בְּקִשְׁר אֲמִין וְחֹזֵק לְעוֹלָמֵי עַד לְאוֹר שְׁלֵשָׁה נִקְדוֹת הַקְדוּשׁוֹת הַלְלוּ אֲשֶׁר
שֵׁם אוֹר הָאֵהָבָה וְהַחֲסֵד הַקְדוּשׁ שׁוֹרָה עַד שִׁיתְבַּטֵּל עַל יְדֵי זֶה כָּל הַחֲרָפוֹת הַשׁוֹרִין
עַל הַלֵּב הַנִּקְרָאִין עֶרְלַת לֵב שְׁבִירַת לֵב. שֶׁהֵם כָּל הַתְּאֹת רְעוֹת וְהַרְהוּרִים רְעִים.
וְאִזְכֶּה שִׁיטְהַר לְבֵי בְּאַמְת מִכָּל הַעֲקָמִימִיּוֹת שְׁפֵלֵב וּמִכָּל מִינֵי כְּפִירוֹת שְׁפֵלֵב וּמִכָּל
רַע הַלֵּב. וְתַעֲזֹרְנִי לְשִׁבְר וּלְבַטֵּל כָּל הַתְּאֹת רְעוֹת וְכָל הַהֲרָהוּרִים רְעִים וְכָל מִינֵי
מַחֲשָׁבוֹת רְעוֹת וְכָל מִינֵי בְּלָבוּלִים, וְכָל מִינֵי פְסֻלָּת וְעֵכִירוֹת שְׁפֵלֵב, עַד שֶׁאִזְכֶּה
לְלֵב טְהוֹר לְלֵב קְדוּשׁ, לְלֵב טוֹב, לְיִשְׁרוֹת לֵב בְּאַמְת לְאַמְתוֹ בְּרִצּוֹן וְכִרְצוֹן
הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּים. וְהִיְהִי לְבֵי יִשְׂר עִם יְהוָה תְּמִיד עַד שֶׁאִזְכֶּה לְהַתְדַּבֵּק בְּךָ
וּלְהַכִּיל בְּרִצּוֹן הַטּוֹב. וּבְאֵהָבָתְךָ הַגְּדוֹלָה תִּכְסֶּה עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ כְּמוֹ שֶׁתְּבוּב:
"וְעַל כָּל פְּשָׁעִים תִּכְסֶּה אֶהָבָה". וְתִמְחַל וְתִסְלַח וְתִכַּפֵּר לָנוּ עַל כָּל חַטָּאוֹנוּ
וְעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ, וְתִאֶסַּף אֶת חַרְפְּתָנוּ. וּמַעֲתָה תִּהְיֶה בְּעֶזְרֵנוּ שְׁלֵא נַחְמָא עוֹד

לעולם, בין בשוגג בין במזיד בין באנס בין ברצון, ותצילנו מכל מיני פגמים
שבעולם, ונוכח להיות ברצונך הטוב באמת:

ותזכני לקדש את פי בדבורים קדושים. ותעזר לי לתקן כל הפגמים שפגמתי
בפי, עד שאזכה שיהיה פי מלא ברפת יהוה ומלא פי תהלתך. ויהיו
כלי השפע שלי שהם אמרי פי בשלמות גדול עד שאזכה להמשיך תמיד שפע
טובה וברכה ורחמים וחסים ושלוש על ידי אמרי פי. ותשמע תפלתנו תמיד, ותכטל
רצונך מפני רצוננו ונגזר אמר ויקום, ותקים מקרא שכתוב: "אנכי יהוה אלהיך
המעלה מארץ מצרים, הרחב פיך ואמלאהו". ותעזרנו ברחמיך שנוכח מהרה
לקדשת הברית באמת. ונוכח לתקן כל מיני פגם הברית שפגמנו עד הנה. וזכות
יוסף הצדיק שעמד בנסיון וזכות כל הצדיקים אמתים שעמדו בנסיונות רבות אין
מספר וכפו את יצרם למען שמך יגנו עלינו. ובזכותם וכחם תעזור לי מעתה יהוה
אלהי ואלהי אבותי שאזכה גם כן לכף את יצרי ותאותי. ותצילני ברחמיך מכל
מיני פגם הברית שבעולם. ולא אבוש ולא אפשל בשום מכשול והרהור רע כלל
מעתה ועד עולם. ותזכני מהרה לתקן הברית באמת ובשלמות ברצונך הטוב.
ואזכה לתקן בשלמות ברית הלשון וברית המעור. ותחננו מאתך חכמה ובינה
ודעת דקדושה. ואזכה ללמוד וללמד בהתמדה גדולה ולקיים את כל דברי תורתך
באהבה. חוס וחננו ורחם עלינו ומלא משאלותינו ברחמים. חננו ועננו ושמע
תפלתנו. כי אתה שומע תפלת כל פה עמך ישראל ברחמים. ברוך אתה שומע
תפלה. "יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי".

תורה לה

לשון רבנו זכרוננו לברכה

אשרי העם ידעי תרועה יי
באור פניו יהלכון: (תהלים פט)

א דע כי תשובה היא לשוב את הדבר למקום שנטל משם, והוא בחינת זרקא, המובא בזהר הקדוש (תיקונים תיקון כא דף מ"ג ובדף ס. ותיקון סד דף פ"ג ובתיקונים שבסוף זוהר חדש דף ק"ט): דאזדריקת לאתר דאתנטילת מתמון; ומאן ההוא אתר, הוא חכמה. כי חכמה היא שרש כל הדברים, כמו שכתוב (שם קד): כלם בחכמה עשית. לכן צריך כל אחד לשמור את שכלו משכליות חיצוניות, המכנה בשם **בת פרעה**. כי עקר החכמה לקנות שלמות, אינם רק חכמות אלקות, ושאר החכמות הם רק חכמות בטלות, ואינם חכמות כלל. **ובת**, היא מרמזת על החכמה שאינה חכמה, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (מנחות ק"י): הביאי בני מרחוק

וכו', ובנותי - אלו גליות שבשאר ארצות, שדעתן אינם מישבת עליהם כבנות. **פרעה** - לשון בטול, כמו שכתוב (שמות ה'): אל תפריעו את העם: ו**חכמות** חיצוניות הם בחינת קנה, כי יש קנה בקדשה, הם חכמות קדושות, כמו שכתוב (משלי ד'): קנה חכמה^(א). וזה לעמת זה עשה אלקים^(ב), הינו קנה שבקלות, כמו שכתוב (תהלים סח): גער חית קנה, והם חכמות חיצוניות. ישראל הם עם קדוש^(ג), וכל אחד ואחד מישראל, יש לו חלק אלוה ממעל, שהוא בחינת חכמה, כמו שכתוב (תהלים קד): כלם בחכמה עשית. ועל שם זה נקראים ראשית, כמו שכתוב (ירמיה ב'): קדש ישראל לה' ראשית וכו'. אבל בשעת הולדה, השכל מצמצם אצל כל אחד ואחד, וכשמתחילין להשתמש בו בהתבוננות עבודת השם יתברך, אזי שכלו הולך וגדול, כמו שכתוב (מלכים א' ה'): ותרב חכמת

(א) עיין זוהר פינחס רלב רלד. (ב) קהלת ז. (ג) דברים ז, יד, כו, כח.

שְׁלֹמֹה. וּכְשֶׁאָדָם מְכַנִּים בְּתוֹךְ שְׂכָלוֹ
הַקֹּדֶשׁ מִחֻשְׁבוֹת חֵיצוֹנִיּוֹת, הֵם
חֻכְמוֹת חֵיצוֹנִיּוֹת, אֲזִי נִתְמַעֵט
קֹדֶשֶׁת שְׂכָלוֹ, כְּפִי תְּפִיסַת הַמָּקוֹם
שֶׁל חֻכְמָה חֵיצוֹנִיּוֹת, שְׂכָל חֵיצוֹנִי,
בְּתוֹךְ שְׂכָל הַקֹּדֶשׁ. וְהַחֻכְמָה חֵיצוֹנִי
הִיא נְעוּץ בְּתוֹךְ הַשְׂכָּל הַקֹּדֶשׁ כְּקִנְיָה,
וּמְחַסֵּר מְקוֹם הַקֹּדֶשׁהּ, וְעַל זֶה
הַקִּנְיָה, הֵינּוּ זֶה הַשְׂכָּל, מֵתְלַקְטִים
וּמֵתַחֲבָרִים כָּל הַמִּדּוֹת רְעוֹת וּמְגוֹנוֹת.
וְזָהוּ (סַנְהֶדְרִין כ"א): כִּשְׁנֹשֵׁא שְׁלֹמֹה אֶת
בֵּת פְּרָעָה, יָרַד גְּבְרִיאֵל וְנָעַץ קִנְיָה
בֵּינָם. הֵינּוּ, שְׂגָם לְמַעְלָה,
מֵהַשְׁתַּלְשְׁלוֹת הַגְּבוּרוֹת, שְׁזָהוּ
בְּחִינַת: יָרַד גְּבְרִיאֵל. נַעֲשֶׂה
סוֹסְפִיתָא דְדַהְבָּא, הֵינּוּ בְּחִינַת
קְלָפוֹת, שֶׁהֵם חֻכְמוֹת חֵיצוֹנִיּוֹת,
הַנִּקְרָא גַם כֵּן קִנְיָה, וְנָעַץ בֵּינָם
הַחֻכְמָה, שְׂמַחֲסֵר מְקוֹם הַקֹּדֶשׁהּ.
וְהַעֲלָה עָלָיו שְׂרָטוֹן, הֵינּוּ בְּחִינַת
מִדּוֹת מְגוֹנוֹת. וְעָלָיו נִבְנָה כְּרֶךְ גְּדוֹל
שֶׁל רוּמִי, הֵינּוּ נִחַשׁ הַקִּדְמוֹנִי, הַכְּרוּךְ
אֲחֵר קֹדֶשׁהּ. וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא כְּרֶךְ
גְּדוֹל, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ זְכוּרָנָם
לְבָרְכָה (סוּכָה נ"ב): כִּי הַגְּדִיל לַעֲשׂוֹת -
שֶׁהוּא כְּרוּךְ תְּמִיד אֲחֵר גְּדוֹלֵי הַדּוֹר
לְבִיטֵר מִשְׁאָר אֲנָשִׁים, שֶׁהוּא בּוֹנֵה
בְּנֵינוּ עַל זֶה הַשְׂכָּל הַחֵיצוֹנִי:

ג וְחֵדוּשׁ הַשְׂכָּל, הֵינּוּ חֵדוּשׁ
הַנְּשֻׁמָּה, הוּא עַל-יַדֵּי
שְׁנָה, כְּמוֹבָא בְּזֵהָר הַקֹּדֶשׁ (בְּרֵאשִׁית ד"ף
י"ט. וַיִּקְהַל דָּף ר"ג): חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה
אֲמוֹנָתָךְ. כִּי כִשְׁהַמְחִין מֵתִיגָעִים, אֲזִי
עַל-יַדֵּי הַשְּׁנָה הֵם מֵתַחֲדָשִׁים,
כְּנִרְאָה בְּחוּשׁ. וְזָהוּ שְׂאָנוּ מְבָרְכִין:
הַנּוֹתֵן לִיעָף כַּח, כִּי הָיוּ מֵתַחֲלָה
עֵיפִים וְעָכְשׁוּ נִתְחַזְּקוּ. וּבִשְׁעַת
הַשְּׁנָה, הַמְּחִין, הֵינּוּ הַנְּשֻׁמָּה, בְּאֵה
בְּתוֹךְ אֲמוֹנָה, בְּחִינַת: חֲדָשִׁים
לְבָקָרִים וְכוּ', כְּמוֹבָא בְּזֵהָר הַקֹּדֶשׁ
(ש"ס):

ד וַיֵּשׁ כְּמָה בְּחִינּוֹת שְׁנָה, כִּי יֵשׁ
שְׁנָה בְּגִשְׁמִיּוֹת, שֶׁהִיא נִיחָא

ב וְאַחַר-כֵּן, כִּשְׁאָדָם שׁוֹמֵר אֶת
עֲצוּמוֹ מִשְׂכָּלִיּוֹת

למחין. גם יש בחינת למוד, שהוא נקרא גם כן שנה לגבי דבקות הבורא, והוא למוד פשטא אורייתא, שהוא בחינת שנה (זוהר פנחס רמד: עיין בראשית רבה ויצא פ' סט). כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (סנהדרין כד): במחשבים הושיבני - זה תלמוד בבלי. וזה בחינת אמונה, כמו שכתוב (תהלים צב): ואמונתך בלילות, ולחשך קרא לילה (בראשית א). ואדם הדבוק תמיד בעבודת הבורא, ונתניגעים המחין שלו מחמת גדל הדבקות, אזי ילמוד פשטא אורייתא. וכשלומד פשטא אורייתא, אזי המחין שלו, הינו נשמתו, באה בתוך אמונה, בבחינת: חדשים לבקרים, ומתחדשים, ומתחזקים מעיפותם. וזה בחינת: פשטא, מנח, זרקא - שפשטא אורייתא, שהם בחינת ואמונתך בלילות, הם ניחא למחין, והמחין נתחדשו פבראשונה. וזהו זרקא, דאזדריקת לאתר דאתנטילת

מתמן:

ה ועקר המחין שמקבלין על-ידי האמונה, אין מקבלין אלא מאור הפנים, כמו שכתוב (משלי טז): באור פני מלך חיים. חיים, הם המחין, כמו שכתוב: החכמה תחיה; מקבלין מאור הפנים, דרך האמונה,

ו גם יש כמה בחינות בשנה: פי יש שנה שהיא בחינת למוד פשטא אורייתא כפי הדבקות. ויש שנה שהוא בחינת משא ומתן באמונה, שהוא גם כן פשטא אורייתא. פי כשעוסק במשא ומתן באמונה, אזי המחין, הינו נשמתו,

(ד) עיין זוהר אחרי דף סח ע"ב. (ה) עיין תענית ח ע"א.

בָּאָה לְתוֹךְ אַמוּנָה, בְּבַחֲנִית: חֲדָשִׁים
 לְבַקְרִים, וְנִתְחַדְּשׁוּ שָׁם, וְנִתְחַזְּקוּ
 מְעִיפוֹתָם. וְזֶה שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ
 זְכוּרָנִים לְבִרְכָה (ב"ב קע"ה): הַרוּצָה
 לְהַחֲכִים יַעֲסֵק בְּדִינֵי מְמוֹנוֹת, הֵינּוּ
 הַרוּצָה לְחַדֵּשׁ אֶת שְׁכֻלוֹ, הֵינּוּ
 נִשְׁמָתוֹ. יַעֲסֵק בְּדִינֵי מְמוֹנוֹת, הֵינּוּ
 מִשָּׂא וּמִתֵּן בְּאַמוּנָה. כִּי הַעוֹסֵק
 בְּמִשָּׂא וּמִתֵּן בְּאַמוּנָה, הוּא בְּיָדָאֵי
 עוֹסֵק בְּדִינֵי מְמוֹנוֹת, כִּי כֹל דִּינֵי
 מְמוֹנוֹת שִׁיף לְמִשָּׂא וּמִתֵּן, כִּי אֵי
 אֶפְשָׁר לְעַסֵּק בְּמִשָּׂא וּמִתֵּן בְּאַמוּנָה,
 כִּי אִם בְּקֵי בְּדִינֵי מְמוֹנוֹת, שְׂלֵא
 יִכְשָׁל בָּהֶם. וְזֶה בַּחֲנִית (משלי לא):
 הֵיטָה פְּאֻנִיּוֹת סוּחָר; הֵינּוּ עַל־יְדֵי
 מִשָּׂא וּמִתֵּן, הֵינּוּ עַל־יְדֵי פִשְׁטָא
 אורִיתָא. אַזִּי: מִמְּרַחֵק תְּבִיא לְחֻמָּה;
 וּמִמְשִׁיף שְׁכֻל חֲדָשׁ מְאוּר הַפְּנִים. כִּי
 הַשְּׁכֻל נִקְרָא רְחוֹק, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (קהלת
 ג): אֲמַרְתִּי אַחֲפָמָה וְהִיא רְחוֹקָה:

ז אַבְל כְּשֶׁאֲדָם מְכַנִּים שְׁכֻלוֹ, הֵינּוּ
 נִשְׁמָתוֹ, בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה, הֵינּוּ
 פִשְׁטָא אורִיתָא, הֵינּוּ מִשָּׂא וּמִתֵּן,
 בְּבַחֲנִית: חֲדָשִׁים לְבַקְרִים; אַזִּי צָרִיף
 לְשִׁמּוֹר הָאֲמוּנָה, שְׂלֵא יִינְקוּ מִמֶּנָּה
 הַחִיצוֹנִים. כִּי הִיא שׁוֹכֶנֶת בְּתוֹךְ
 הַחִיצוֹנִים, בַּחֲנִית (יחזקאל ח): זֹאת
 יְרוּשָׁלַיִם שְׁמֵתֶיהָ בְּתוֹךְ הַגּוֹיִם
 וּסְבִיבוֹתֶיהָ אֲרָצוֹת. וִירוּשָׁלַיִם הוּא

(1) הקדמת התיקונים.

בַּחֲנִית אַמוּנָה, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: קָרִיָה
 נְאֻמָּנָה; וְהוּא בַּחֲנִית לִילָה, כְּמוֹ
 שְׂפָתוֹב: וְאַמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת; וְהוּא
 פִּשְׁטָא אורִיתָא, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ
 זְכוּרָנִים לְבִרְכָה: בְּמַחֲשָׁבִים הוֹשִׁיבֵנִי,
 וְלַחֲשֵׁךְ קָרָא לִילָה. וְהִיא בַּחֲנִית
 הַמְּאוּר הַקָּטָן, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: וְאֵת
 הַמְּאוּר הַקָּטָן לְמַמְשָׁלֵת הַלִּילָה.
 וְצָרִיף לְחַמְשִׁיף בַּחֲנִית חֲשָׁמ"ל
 מְעוֹלָם הַבִּינָה, לְהַלְבִּישׁ אֶת
 הַמְּלָכוֹת, הֵינּוּ אַמוּנָה, שְׂלֵא יִינְקוּ
 מִמֶּנָּה הַעֲכוּ"ם וְהָאֲרָצוֹת
 שְׂסַבִּיבוֹתֶיהָ. וְכִשְׁאֲדָם עוֹסֵק בְּמִשָּׂא
 וּמִתֵּן כֹּל כֶּף בְּאַמוּנָה, כְּמוֹ רַב סַפְרָא,
 וּמְקַיָּים (תהלים טו): וְדוֹבֵר אֱמֶת בְּלִבּוֹ
 (כשארז"ל מכות כ"ד) - זֶו הַבַּחֲנִינָה נַעֲשֶׂה
 חֲשָׁמ"ל, הֵינּוּ מְלַבּוֹשׁ, סְבִיב
 הָאֲמוּנָה. וְאֵזִי אִמָּא מְסַפְכַת עַל
 בְּנֵהָא (1), שְׂלֵא יִינְקוּ מִמֶּנָּה. וְהִיא: אִם
 לְבִינָה תִקְרָא (משלי ב), וּבִינָה - לְבָא
 (הקדמת תיקונים). וְזֶה שְׁמַקְיָים: וְדוֹבֵר
 אֱמֶת בְּלִבּוֹ, אֵזִי אִמָּא מְסַפְכַת עַל
 בְּנֵהָא, שְׂהַלֵּב עוֹשֶׂה חֲשָׁמ"ל, הֵינּוּ
 מְלַבּוֹשׁ, סְבִיב הָאֲמוּנָה, שְׂלֵא יִינְקוּ
 מִמֶּנָּה הַחִיצוֹנִים: וְזֶה שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ
 זְכוּרָנִים לְבִרְכָה (שם ככבא בתרא): הַרוּצָה
 שִׁיעֲסֵק בְּדִינֵי מְמוֹנוֹת, יִשְׁמַשׁ אֶת
 שְׁמַעוֹן בֶּן נָנִים. הֵינּוּ הַרוּצָה לְעַסֵּק
 בְּמִשָּׂא וּמִתֵּן בְּאַמוּנָה, הֵינּוּ פִשְׁטָא

דַּעַת שְׁלוֹ בַּעֲשִׂית הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן
 עוֹלִים בִּיצִירָה, הֵינּוּ לַפֶּשֶׁטָא אֹרִיתָא
 וְכָל נִיצוּצוֹת הַקְּדוּשָׁה שֵׁישׁ בְּתוֹךְ
 הָעִפּוֹ"ם וְהָאֲרָצוֹת שֶׁסְּבִיבוֹת
 יְרוּשָׁלַיִם, עוֹלִים לְבַחֲנֵת אַמוֹנָה,
 הַנִּקְרָא יְרוּשָׁלַיִם וּמַלְכוּת. כִּשְׁזָה קָם
 זֶה נּוֹפֵל^(ט). כִּי חֲרַבֵּן אַמוֹנָה הוּא
 נִקְרָא חֲרַבֵּן יְרוּשָׁלַיִם, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ
 חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (שַׁבַּת קִיט): לֹא
 חֲרַבָה יְרוּשָׁלַיִם עַד שֶׁפָּסְקוּ מִמְּנָה
 אֲנָשֵׁי אַמוֹנָה. (עֵין שֶׁם מִבְּאֵר דְּכֹנְנָתָם עַל מִשָּׂא
 וּמִתֵּן בְּאַמוֹנָה) וְכִשְׁיְרוּשָׁלַיִם, הֵינּוּ
 הָאַמוֹנָה, הֵינּוּ מִשָּׂא וּמִתֵּן, שֶׁהוּא
 פֶּשֶׁטָא אֹרִיתָא, מִתְּנַבְּרֵת - אַזִּי אֵלּוּ
 הָעִפּוֹ"ם וְהָאֲרָצוֹת נּוֹפְלִים, וְעוֹלִים
 מִמְּנָה כָּל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים
 שֶׁבְּתוֹכָם בְּסוּד אַחַד־עֶשֶׂר סְמָמְנֵי
 הַקְּטָרֶת. וְזֶהוּ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ
 זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (סְנַהֲדְרִין כ): שֶׁלֶּשָׁה
 מִצְוֹת נִצְטוּוּ יִשְׂרָאֵל בְּכִנְיָסְתָן
 לְאַרְץ: הַעֲמַדַת הַמֶּלֶךְ, וְכִרְיָתוֹת זָרְעוּ
 שֶׁל עֲמֶלֶק, וּבִגְנֵן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ. וְהָא
 בְּהָא תֵּלְיָא, כִּי הַעֲמַדַת הַמֶּלֶךְ הִיא
 בְּחִינַת אַמוֹנָה פְּנ"ל. וְכִרְיָתוֹת זָרְעוּ
 שֶׁל עֲמֶלֶק, הֵם הַנִּיצוּצוֹת שֶׁעוֹלִים
 מִבֵּין הָעִפּוֹ"ם וְהָאֲרָצוֹת, בְּבַחֲנֵת
 אַחַד־עֶשֶׂר סְמָמְנֵי הַקְּטָרֶת, כְּמוֹ
 שְׁמוּבָא בְּמִדְרָשׁ (רוֹת פ' א): לְמָה
 נִסְמְכָה פְּרִשְׁת פְּרִיָתוֹת זָרְעוּ שֶׁל

אֹרִיתָא, הַנִּקְרָא חֶשֶׁךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב:
 בְּמַחְשָׁבִים הוֹשִׁיבֵנִי, וְנִקְרָא אַמוֹנָה,
 כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: וְאַמוֹנָתְךָ בְּלִילוֹת. אַזִּי
 צָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ חֶשֶׁמ"ל מֵהַלֵּב, הֵינּוּ
 שְׂקִיָּים: וְדוּבַר אֵמֶת בְּלִבָּבוּ.
 וְהַחֶשֶׁמ"ל הַזֶּה, הוּא מְלַבֵּישׁ אֶת
 הַמְּאֹר הַקָּטָן, הֵינּוּ אֶת הָאַמוֹנָה,
 בְּבַחֲנֵת: אִמָּא מְסַפְכַת עַל בְּנָהָא.
 וְזֶהוּ: יִשְׁמַשׁ אֶת שְׁמֵעוֹן בֶּן נָנְס, כִּי
 שְׁמִיעָה תֵּלְיָא בְּלַבָּא^(י), כִּי חֶשֶׁמ"ל לֵב
 גְּמַטְרִיא שְׁמַע, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מַלְכִים י"א):
 וְנָתַתְּ לְעַבְדְּךָ לֵב שׁוֹמֵעַ. וּבֶן נָנְס,
 בְּחִינַת אַמוֹנָה, הִיא בְּחִינַת בֶּן נָנְס,
 הֵינּוּ הַמְּאֹר הַקָּטָן:

ח וְכִשְׁאֲדָם עוֹסֵק בְּמִשָּׂא וּמִתֵּן
 בְּאַמוֹנָה, עוֹסֵק
 בְּדִינֵי מְמוֹנוֹת, הֵינּוּ פֶּשֶׁטָא אֹרִיתָא,
 זֶהוּ בְּחִינַת הַקְּרִבַת הַקְּרִבֵּן תְּמִיד,
 וְהַקְּטָרֶת הַקְּטָרֶת. כִּי עַל־יְדֵי הַתְּמִיד
 עוֹלִים חֲכָמָה בִּינָה דַּעַת דַּעֲשִׂיָּה
 בִּיצִירָה, וְכָל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים
 שֶׁבְּקִלְפָה עוֹלִים בְּסוּד אַחַד־עֶשֶׂר
 סְמָמְנֵי הַקְּטָרֶת, בְּבַחֲנֵת מַלְכוּת.
 וְכִשְׁהָאֲדָם עוֹסֵק בְּמִשָּׂא וּמִתֵּן,
 וְהַמִּשָּׂא וּמִתֵּן הוּא בְּחִינַת דִּינֵי
 מְמוֹנוֹת, הֵינּוּ פֶּשֶׁטָא אֹרִיתָא, נִמְצָא
 בְּשַׁעַת עֲשִׂית הַמִּשָּׂא וּמִתֵּן, עוֹסֵק
 בְּפֶשֶׁטָא אֹרִיתָא, שֶׁהֵם בְּחִינַת מִט"ט
 הַמְּקַנֵּן בִּיצִירָה. נִמְצָא שְׁחֲכָמָה בִּינָה

(ז) תִּיקוּן יח. (ח) רש"י פֶּרַשְׁת תּוֹלְדוֹת עַל פְּסוּק וְלֹאם מִלֵּאם יֵאמָר.

עמלק לפרשת משקלת, לומר שבעון משקלת היה מלחמת עמלק, והינו הך, פידוע. ובנין בית המקדש, הוא בחינת אור הפנים, שהוא בחינת חדוש המחין, חדוש הנשמה, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ברכות לג): מי שיש בו דעה, פאלו נבנה בית המקדש בימיו וכנ"ל:

ט וזה החשמ"ל, הנעשה מבחינת: דובר אמת בלבבו, ומלביש להאמונה, הוא בחינת רצועות, כי רצועות הם מקיפי מלכות, הינו אמונה. וזה שאמר רב לרב שמואל בר שילת (בי"ב כא): כד תמחי לינוקא, לא תמחי אלא בערקתא דמסאני. תמחי - לשון טהרה, כמו שכתוב (ישעיה מד): מחיתי כעב פשעיה. ונוקא, היא בחינת מאור הקטן, היא בחינת שנה. לא תמחי אלא בערקתא דמסאני - הינו רצועות של תפלין, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (סוטה יז): בשכר שאמר אברהם "מחוט ועד שרוף נעל" זכו בניו לשני מצוות: לחוט של תכלת, ולרצועות של תפלין. ועד שרוף נעל, תרגומו: ערקתא דמסאני. הינו: כשאתה רוצה לשמור את המאור הקטן, הינו משא ומתן באמונה, שלא יינקו ממנה החיצונים, לא תוכל לשמור את

הננס, הינו מאור הקטן, הינו ינוקי, אלא בערקתא דמסאני, הינו רצועות של תפלין. הינו שתמשיך חשמ"ל מ"בינה לבא" להלביש את האמונה, הינו בחינת: ישמש את שמעון בן ננס כנ"ל, הינו שיקים ודובר אמת בלבבו בשעת עשית המשא ומתן, כרב ספרא. ורצועה גמטריא ש"ע, לרמז שעל ידי החשמ"ל הזה, שהוא בחינת: דובר אמת בלבבו, נשמר האמונה, והנשמה, הינו המחין שבתוכה, ומקבלת מאור הפנים, שהוא ש"ע נהורין של פנים עליונים, הנמשכין מתקון "ואמת" פידוע. וזהו שאמר (שם רב לרש הנ"ל): דקרי קרי, ודלא קרי להוי צותא לחברו. כי הדבר קשה: הא תינח מי שהוא בר אורן ועוסק במשא ומתן באמונה, אזי המשא ומתן הוא טובה אצלו, שהמחין שלו מתחדשין. אבל מי שהוא אינו בר אורן, מה הנאה יש לו שעוסק במשא ומתן. דע, מי שהוא עוסק במשא ומתן באמונה, הוא עושה טובה לחברו שהוא משרשו, שמחין של חברו מתחדשין בתוך המשא ומתן שלו שבאמונה. וזהו: דקרי קרי, מי שהוא בר אורן, אזי טובה לו שנתחדש שכלו בתוך האמונה, ויהיה לו מחין חדשים ללמוד ולדבקות הבורא. ודלא קרי

העפום והארצות השוכנים סביבות
 המשא ומתן באמונה, שנתחברים
 אליו הניצוצות. וזה: ידעי תרועה;
 ידעי - לשון התחברות. תרועה -
 מלשון שבירת, כי הניצוצות הם
 משבירת פלים. ה' באור פניך
 יהלכון - בחינת משא ומתן, כמו
 שכתוב (דברים לו): שמח זבולון
 בצאתך. הינו כשעוסק במשא ומתן
 באמונה, כדי להביא את נשמתו
 בבחינת: חדשים לבקרים רבה
 אמונתך, כדי לקבל מאור הפנים,
 חדוש המחין, חדוש הנשמה, על-
 ידיזה עולים כל הניצוצות על-ידי
 אחד-עשר סממני הקטרת:

להוי צותא לחברו, הינו שהוא עושה
 טובה לחברו שמשרשו:

יא וזה בחינת תקיעות ראש-השנה,
 כי ראש-השנה הוא בחינת
 שנה, פידוע, שהוא בחינת משא
 ומתן באמונה, בחינת פשטא
 אורייתא, בחינת עוסק בדיני
 ממונות. ותקיעות הם התעוררות
 השנה^(ט), שהוא חדוש המחין מאור
 הפנים. ומזה הוא התאדמות פני
 התוקע, שנתעוררו אורות מפנים
 עליונים:

וזהו פרוש: אשרי העם ידעי
 תרועה - הוא בחינת העלאת
 אחד-עשר סממני הקטרת, שבתוך

תפילה לה

בראש הומיות אקרא בפתחי שערים בעיר אמרי אמר. בקול גדול בקול חזק
 בקול מר ארים קולי ואקרא לאל עלי גומר. הנני בידך כמו ביד היוצר
 חמר. שומר מה מלילה מה מליל שומר. אשומטה "בשוקים וברחובות אבקשה
 את שאהבה נפשי" ואעק בקול גדול ואתמרמר ואומר. "קולי אל יהוה אקרא
 ויענני מהר קדשו סלה. אני שכבתי ואישנה הקיצותי פי יהוה יסמכני. אליך יהוה
 אקרא ואל יהוה אתחנן".

רבונו של עולם. ארון הרחמים והפליחות הצופה לרשע וחפץ בהצדקו. הפותח שער לדופקי בתשובה. זפני ברחמיך הרבים שאשוב בתשובה שלמה לפניך חיש קל מהרה על כל חטאי ועונותי ופשעי שחמאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך מעורי עד היום הזה. ואל תמרף עלי את השעה. "שובה יהוה עד מתי והנחם על עבדיך. השיבנו יהוה אלךך ונשובה חדש ימינו כקדם". כי מראשית בואת הודעת ומלפנים אותה גלית. כי קדם שבראת העולם ברחמיך הקדושה, הקדמת את התשובה תחלה. כי תשובה קדמה לעולם. פי ידעת כי בשר ודם אנחנו, ומחמך קרצנו. "הן בעון חוללתי ובחטא יחמתיני אמי". ואתה ידעת יצרנו פי עפר אנחנו. עלפן הקדמת תעלה למפותינו וצרי למכאובינו. פי אתה חפץ בקיום העולם, ואין אתה חפץ בהשחתת העולם חס ושלום. על פן מתחלה עלתה זאת במחשבה לפניך שתקבל תשובתנו לפניך בכל עת שנבא אלךך. אבל מה נאמר ומה נדבר כי כבר נתאחזו ונתפסו בנו כל קד יון מצולת החטאים, ונשמיות עכירת החמור, עד אשר תש פחנו ומטה ירינו מאד, וקשה לנו בעצמנו לשוב אלךך באמת. ואין לי שום תקנה כי אם על רחמיך הרבים, שאתה בעצמך תשיבנו ותחזירנו בתשובה שלמה לפניך. ויעלה ויראה לפניך אנקותינו ואנחותינו ותפלותינו ותחנותינו, מה שאנו מתאנחים ומצפים ומחכים וזועקים בכל עת אלךך שתשיבנו אלךך באמת, באלו עשינו כל מה שמוטל עלינו, באלו נתעוררנו ועשינו תשובה שלמה, תשובת המשקל, על כל חטאינו ועונותינו ופשעינו. פי אין אנו יודעין מה לעשות, ואיך להנצל ממה שאני צריך להנצל מעתה, לכל אעשה עוד מה שעשיתי עד הנה, לכל אפגם עוד מה שפגמתי, במחשבה דבור ומעשה. ואין לי שום סמיכה ותקנה כי אם על רחמיך הרבים וחסדיך הגדולים שאתה בעצמך תעסק בתקוננו. בזכות צדיקי אמת "קדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי בם", בזכותם וכחם השיבני אלךך ואשובה כי אתה אלהי. ועורני ברחמיך שלא אשוב עוד לאולתי. ואעזוב את דרכי הרע ומחשבותי המגנות, ודעותי המערפבות, וכל בלבולי הדעת המרבים, אשר על ידם באו לי כל מעשי הרעים ופעולתי הזרים. בלם אופה לעזוב ולסלק מעלי לגמרי מעתה ועד עולם.

עזרני מעתה לתקן את חכמתי. ואזכה לשמר את מוחי ומחשבותי וחכמתי ושכלי מפל מיני מחשבות רעות ושכליות חיצוניים. ולא אניח לכנס בדעתי שום מחשבה חיצונה ושום חכמה חיצונה בלל, הן חכמות חיצוניות של חקירות הפילוסופיא, והן שאר עניני חקירות וחכמות חיצוניות העולים על המוח לבלבל

מעבודתך, לחקר בעניני תנהגותיך ודרך־ך חס ושלום, או להרהר חס ושלום אחר צדיקים אמתיים וכשרי הדור האמתיים, וכן שאר כל עניני חכמות חיצוניות וליצנות הנהוגים בעולם, ובפרט בדור הזה אשר הם חכמים בעיניהם ונגד פניהם נבונים. ובאמת כל אלו החכמות אינם חכמות כלל, כי "בדבר יהוה מאסו וחכמת מה להם". וכן משאר כל מיני חכמות ושכליות חיצוניות שאינם צריכים לעבודתך האמתיות, ומכל מיני מחשבות חיצוניות ומכל מיני הרהורים ובלבולים וערוב הדעות, מכלם תצילני ותשמרני ותפלטני. ותהיה עמי תמיד בכל עת ובכל רגע. ותגן בעדי ותשמר את מחי וחכמתי ומחשבותי, שלא אתחיל להניח לכןם חס ושלום בדעתי ומחיי ומחשבותי שום מחשבה מאלו המחשבות רעות, ולא שום מחשבה זרה וחיצונה כלל. ואזכה לקדש את מחי ומחשבותי תמיד בקדושה גדולה:

כי לפניך נגלה יהוה אלהי ואלהי אבותי, שכל מעשי הרעים וכל החמאים והעוונות והפשעים שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך, כלם באו אלי רק על ידי זה לבד. על ידי שלא נהרתי לקדש את מחשבותי, לאחז את מחשבותי לתפסה ולקשורה, לבלי להניח לכןם בה שום בלבול הדעת ושום הרהור שבעולם. ולא שמרתי המחשבה שבמה, עד שהנחתי לפזר את דעתי ומחשבותי במחשבות זרות וחכמות חיצוניות של שטות והבל. וכל מה שהכנסתי מחשבה זרה בפה, כמו בן נתמעט קדשת שכלי. ועל זה נבנה כל המדות רעות וכל התאות רעות שנתפסתי בהם מגעורי עד היום הזה, עד אשר אני הולך בעולם עכשו פאיש אשר עברו בו כל מיני חצים ורמחים, ועדון תחובים בגופו, ועדון כל האורכים והשונאים הולכים אחריו, וסוכבים ואורכים אותו בכל עת ורגע לבל יכרח לאיזה מקום הצלה ומנום. "גדר בעדי ולא אצא הכביד נחשתי". וכל זה על ידי פגם המחשבה שבמה, אשר הרביתי לפשע מאוד בזה, עד אשר נתפזר דעתי מאוד מאד, עד שפמעט חס ושלום נתמלא כל מחי ודעתי מבלבולים רעים ומגונים וזרים, ומחשבות חיצוניות הרבה מאד. "ראה עניי וחלצני. כחסף חניני. חלצני יהוה מאדם רע מאיש חמסים תנצרני". כי אתה יודע שאי אפשר לי לפרש כל שיחתי, כי אין שום לשון בעולם שאוכל לכנות בו פגמי נגדך והתרחקותי מך. ואני דומה כתועה בעמקי מצולות ים. ואני בעצמי תחוב בכל זה. אבל על זה באתי לבקש ולשאול ולהתחנן מלפניך, יהוה אלהי ואלהי אבותי, שתחנני ברחמיך לבל אתה חיב עוד. וברחמיך הרבים תעשה אותי זכאי ולא חיב:

רחם עלי ברחמיך. ועזר לי מעתה לקדש את מחשבותי תמיד. כי אף-על-פי שכל מחי מלא ערבובים ובלבולים הרבה מאד. ועולים על מחשבותי הרהורים רעים ומחשבות זרות ושכליות חיצוניים הרבה מאד. אף-על-פי-כן עדין יש לי תקנה להציל מהם בכחך הגדול, לגרשם ולסלקם מעלי ומעל גבולי מעתה ועד עולם. על בן פאתי לפרש שיחתי, ולשמוח פפי לפניך יהיה אלהי ואלהי אבותי. כי אתה טוב ומטיב לכל ומלא רחמים אמתיים וחסדים עצומים בכל עת ובכל שעה ובכל רגע. חוס וחמל עלי. והיה עמי תמיד. ועזרני ושמרני לקדש את מחשבותי וחקמתי תמיד. ואזכה לאחוז ולתפס את מוחי ודעתי ומחשבותי, ולא אניח לכנס במחשבותי שום חכמה חיצונה ושום מחשבה חיצונה כלל. ואזכה לגער בהם ולגרשם מעלי ומעל גבולי, ולהסיר דעתי מהם לגמרי, כמו שכתוב: "גער חית קנה", באפן שאזכה לסלקם ולשפרם ולבטלם ממוצי בבטול גמור מעתה ועד עולם. ואזכה לקנה חכמה קנה בינה דקדשה:

ותעזרני ותושיעני שאזכה לשוב מהרה למקור אשר נחצבתי משם. ותשיב נפשי ורוחי ונשמתי אל מקום אשר היה שם אהלה בתחלה, אל המנוחה ואל הנחלה, לאתר דאתנמילת מתמן, שהוא חכמה עלאה דקדשה, אשר משם נחצבנו. כמו שכתוב: "כלם בחכמה עשית". ותזכני שלא אשתמש בשכלי בשום דבר ועסק כלל, לא בשום חכמה חיצונה ולא בשום מחשבה חיצונה כלל. כי אם בהתבוננות עבודת השם יתברך בקדשה ובטהרה גדולה באמת ובאמונה שלמה. ויהיה שכלי הולך וגדל. ואזכה לקדש את שכלי תמיד, ולהוסיף חכמה ובינה ודעת בקדשה גדולה בכל יום ויום ובכל עת ועת. ואזכה תמיד לצאת ולעלות ממחין דקטנות למחין דגדלות, בקדשה גדולה, באמת ובאמונה כרצונך הטוב. ואזכה להשיג בכל פעם השגת עבודתך באמת במדרגה גבוהה יותר ובקדשה וטהרה יתרה. עד שאזכה להיות כרצונך הטוב באמת:

ועזרני לחדש את מוחי ושכלי ונשמתי תמיד. ותזכני ותלמדני תמיד איך להתנהג בענין השנה באפן שאוכל לחדש את מוחי תמיד. כי אתה ידעת כי אנחנו מכרחים לשמור את השנה מאד כדי לחדש את מוחנו ושכלנו, כדי שלא יתבלבל דעתנו חס ושלום. וגם אתה ידעת עצם התפסד של רבוי שנה חס ושלום שפסדין הזמן הקר מכל הזן. אשר השעה שנאכר מהזמן בשנה או בהכלי עולם הזה חס ושלום, אין לה תמורה בעולם. ואין שום אבדה בעולם, כמו אבדת הזמן. ואני בער ולא אדע כלל. איך להתנהג בזה, בענין הנהגות השנה כלל:

על בן אני מִפְּרֵשׁ שִׁיחִי לִפְנֵיךָ, וְאֲנִי מוֹסֵר עֲצָמִי עֲלֶיךָ לְבָד, "בְּיָדְךָ אֶפְקֵד רוּחִי
 פְּדִיתָה אוֹתִי יְהוָה אֵל אֲמֶת", שְׁתִּשְׁמֹר יִצְאֹתִי וּבֹאִי, וְתִתְּנֶה עִמִּי תְּמִיד,
 וְתִדְרִיכֵנִי בְּאַמְתְּךָ. וְתִלְמְדֵנִי בְּכָל עַת אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּעֵינֵן הַשָּׁנָה, לִישׁוֹן בְּמוֹעֵדוֹ
 וּבִזְמַנּוֹ בַּעַת הַהִכָּרֵחַ לְבָד כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב, וְתַעֲזָרֵנִי שְׂאֻזָּה לְמַעַט בְּשָׁנָה. וְתִקְדְּשֵׁנִי
 בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה. וְתִגְרַשׁ כָּל מִינֵי בַלְבּוּלִים מִמֹּחִי וּמִחֻשְׁבֹּתַי עַד שְׂאֻזָּה עַל יְדֵי מַעַט
 שָׁנָה לְתֵת נְיִיחָא לְהַמְחִיז שְׁלִי. וְיִתְחַדְּשׁוּ הַמְחִיזִין וְהַנְשַׁמָּה שְׁלִי, וְיִתְחַזְּקוּ מִעֵיפּוֹתַם,
 עַל יְדֵי מַעַט שָׁנָה בְּתַכְלִית הַמְּעוּט.

וְתִזְכְּנִי לִישׁוֹן בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה גְדוֹלָה, וְתִרְחַם עָלַי וְתַעֲזָרֵנִי, וְתַפְתַּח לְנִשְׁמָתִי
 שְׁעָרֵי רַחֲמִים וְחֶסֶד. וְתַצְוֶה לְמַלְאֲכֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים שִׁנְיִיחוּ אֶת נִשְׁמָתִי.
 שְׁתַּכְּנֵם לְשְׁעָרֵי הַקְּדוֹשָׁה בְּשַׁעַת שְׁנָתִי, וְתַעֲלֶה וְתַכְּנֵם נִשְׁמָתִי וּשְׁכְלִי לְתוֹךְ הָאֲמוּנָה
 הַקְּדוֹשָׁה בְּשַׁעַת שְׁנָתִי. וְאֻזָּה לְחַדֵּשׁ אֶת שְׁכְלִי וּנְשַׁמְתִי בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה בְּשַׁעַת
 שָׁנָה וְיָקִים בְּנֹו מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "חֲדָשִׁים לְפָקְרִים רַבָּה אֲמוּנָתְךָ". וְאֻזָּה לְקַבֵּל תְּמִיד
 שְׁכָל חֲדָשׁ וּנְשַׁמָּה חֲדָשָׁה מֵאוֹר הַפְּגִים עַל יְדֵי הַשָּׁנָה בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה.

וְתִזְכְּנִי לְקִרוֹת קְרִיאת שְׁמַע שְׁעַל הַמְּטָה בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה וְנוֹרָאָה וּבְמִסִּירַת נַפְשׁ
 עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם בְּאַמְתּוֹ. וְאֻזָּה לְהִתְדוּדוֹת עַל כָּל חַטָּאוֹתַי גְּעוּוֹנוֹתַי וּפְשָׁעֵי
 קִדְּם הַשָּׁנָה. וְלִשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל כָּל מַה שֶּׁפְּגַמְתִּי בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם. וְאֻזָּה לְקַבֵּל
 עָלַי בְּאַמְתּוֹ שְׁלֵא אֲשׁוּב עוֹד לְאוֹלָתִי. וְאֻזָּה לְקַבֵּל עָלַי קִדְּם הַשָּׁנָה תְּמִיד אֲרַבַּע
 מֵיתוֹת בֵּית דִּין בְּאַמְתּוֹ וּבְלַב שְׁלָם. וְאַתָּה תִּרְחַם עָלַי וְתַמְחַל וְתַסְלַח לִי וְתַכְפֹּר לִי
 עַל כָּל מַה שֶּׁפְּגַמְתִּי נִגְדְּךָ. וְתַטְהַר אֶת נַפְשִׁי וְרוּחִי וּנְשַׁמְתִּי, וְתַצְוֶה בְּרַחֲמֶיךָ לְפַתַּח
 לְנִשְׁמָתִי שְׁעָרֵי הַרַחֲמִים, שְׁעָרֵי הָאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה. וְתַכְּנֵם נִשְׁמָתִי לְתוֹךְ הָאֲמוּנָה
 הַקְּדוֹשָׁה בְּשַׁעַת שָׁנָה, עַד שְׁתַּעֲלֶה עַל יְדֵי הָאֲמוּנָה לְאוֹר הַפְּגִים דְּקִדְשָׁה, עַד
 שְׂאֻזָּה לְחַדֵּשׁ אֶת נִשְׁמָתִי וּשְׁכְלִי, לְהַמְשִׁיד עָלַי וּלְקַבֵּל בְּכָל פַּעַם שְׁכָל חֲדָשׁ
 וּנְשַׁמָּה חֲדָשָׁה מֵאוֹר פְּנִיךָ דְרָךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה:

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם רַחֵם עָלַי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וּזְכְּנִי לְכָל זֶה בְּזִכּוֹת צְדִיקֵי אֲמֶת אֲשֶׁר
 לְפָנֶיךָ אֵין שׁוּם שְׁעַר סְגוּר. בְּזִכּוֹתֶם וּכְחֵם תְּטַהְרֵנִי וְתִקְדְּשֵׁנִי בְּקִדְשְׁתְּךָ
 הַעֲלִיזוּנָה, וְתַפְתַּח לִי כָּל הַשְּׁעָרִים שֶׁל הָאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה וְכָל הַשְּׁעָרִים שֶׁל הַקְּדוֹשָׁה.
 עַד שְׁתַּעֲלֶה נִשְׁמָתִי לְאוֹר הַפְּגִים. "פָּתַחוּ לִי שְׁעָרֵי צֶדֶק אֲבֹא בָם אוֹדָה יְהוָה הָאִירָה
 פְּנִיךָ עַל עַבְדְּךָ הוֹשִׁיעֵנִי בְּחֶסֶדְךָ. פְּנִיךָ הָאֵר בְּעַבְדְּךָ וְלִמְדֵנִי אֶת חֻקְךָ". וּזְכְּנִי
 לְהַמְשִׁיד וּלְקַבֵּל נִשְׁמָה חֲדָשָׁה וּשְׁכָל חֲדָשׁ מִשְׁבָּעִים פְּגִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

ואזכה להשיג ולהבין השבועים פנים של התורה. ותאיר עיני במאור תורתך. ותזכני לראות תמיד בכל עת אור פני הצדיקים האמתיים, לקבל פניהם תמיד. ויאירו פניהם הקדושים עלי ברחמים וחסד גדול, ובאהבה וחמלה גדולה, בסבר פנים יפות, עד שאזכה לקבל נשמה חדשה ושכל חדש מאור פני הצדיקים:

ורחם עלינו ברחמיך הרבים, וזכנו אותנו ואת כל עמך בית ישראל, שזוכה להיות דבוקים בך תמיד באמת ובאמונה בתכלית השלמות. וזוכה לקיים מצות "ובו תדבק" בשלמות פרצונך הטוב בתכלית המעלה העליונה בקדשה ובטהרה גדולה. וזוכה לתת נייחא למחננו ושכלנו. ובעת שיתנועע המוח מחמת גדל הדבקות. נזכה לעסק אז בפשטי אורייתא באמת ובאמונה שלמה ונזכה להנות בתורתך תמיד וללמוד הרבה ש"ס ופוסקים. ועל ידי זה יחזרו ויתחדשו מחננו ושכלנו ונשמתינו. ונזכה להמשיך ולקבל שכל חדש ונשמה חדשה מאור הפנים דקדשה. על ידי למוד פשטי אורייתא באמת ובאמונה שלמה:

ובבין תרחם עלינו ועל כל עמך בית ישראל ותזכנו לעסק במשא ומתן באמונה גדולה. ולא געבר ולא נשנה דבורנו לעולם אפלו בשביל הון רב. ונזכה ללמוד ולקיים כל הדינים השכיחים ונוגעים למשא ומתן שהם כל דיני ממונות. ונזכה לקשר מחשבתנו אל התורה הקדושה בשעת המשא ומתן. ומחשבתנו תהיה קשורה בדיני התורה המלבשין בתוך המשא ומתן, ותצילנו שלא נכשל בעון מדות ומשקולות לעולם, בין בשוגג בין במזיד, בין באנס בין ברצון. ולא אטעה את חברי שום אונאת ממון ואונאת דברים בעולם. ואזכה לעשות המשא ומתן בקדשה גדולה ובאמונה שלמה באמת לאמתו. ותעזרנו שזוכה לקיים בשעת המשא ומתן "ודבר אמת בלבבו" רב ספרא. ולא נשנה לעולם מכפי מה שזגמר בלבבנו, רק נזכה לקיים המקח כפי מה שזגמר בלבבנו למכרו או לקנותו. ועל ידי זה תזכנו ברחמיך הרבים ותגן בעדנו ותפרם עלינו ספת שלומך. ותמשיך ברחמיך אור החשם"ל הקדוש מעולם הבינה לשמור את האמונה הקדושה שלא יגע בה זר. ונזכה לאמונה שלמה באמת תמיד בקדשה גדולה, עד שזוכה על-ידי עשיית המשא ומתן באמת ובאמונה, לקבל שכל חדש ונשמה חדשה מאור הפנים. ותזכה אותנו שנתיה כלנו אנחנו עמך בית ישראל בכללים זה בזה. עד שעשית המשא ומתן באמונה של הפותרים הכשרים. יהיה טובה להתלמודי חכמים אמתיים. ולהצדיקים וכשרים אמתיים תבטלים מכל עסקי משא ומתן ועוסקים בתורה ועבודה תמיד. שיתחדש שכלם על ידי המשא ומתן של הפותרים הכשרים

העוסקים במשא ומתן באמת ובאמונה שלמה. עד שנוקה כלנו להמשיך ולקבל
בכל עת שכל חרש ונשמה חדשה מאור הפנים:

ותעזרנו שנוקה לברר ולהעלות כל ניצוצי הקדשה שנפלו בין הקלפות בְּחַטְאֵינו
ועוונותינו המרבים. ונוקה לברר ולהעלות כלם אל הקדשה, לחזר
ולהכניסם לתוך האמונה הקדושה, על ידי עשיית משא ומתן באמת ובאמונה
שלמה. ותרחם על כל הנדחים, על כל הניצוצות הקדושות הנפוצים ומפזרים בין
הקלפות והעפופים, ותחזר ותקבצם ותכניסם בתוך הקדשה, בתוך האמונה
הקדושה. ותטהרם ותקדשם בקדשתך העליונה, עד שיוכו לעלות ולראות לפניך
ולאור באור פניך:

ותזכנו ברחמיך לקיים מצות תפלין בראוי עם כל פרטיה ודקדוקיה וכונותיה
ותר"ג מצות התלווים בה, ובלב טוב ובשמחה גדולה וביראה ואהבה
עצומה. ותעזרנו שלא אסיח את דעתי מן התפלין לעולם. ואזכה שיאיר עלי אור
פניך על ידי קדשת מצות תפלין הקדושים. ויקים בי מקרא שכתוב: "וראו כל
עמי הארץ כי שם יהוה נקרא עליך ויראו ממך". ואזכה שימשך עלי אור החשמ"ל
הקדוש על ידי הרצועות הקדושות של התפלין. ועל ידי זה אזכה לאמונה שלמה
באמת תמיד. ואזכה להתקשר ולהתדבק בך באמת על ידי קשירת התפלין בראשי
ובורעי, ותפני להמשיך עלי תמיד קדשת אור התפלין הקדושים, ולקבל תמיד
שכל חרש ונשמה חדשה מאור הפנים:

לראש השנה

וזכנו ברחמיך הרבים לשמע קול שופר בראש השנה מתוקע הגון וכשר. ויהיה
לנו כח בשעת התקיעות לעורר אורות מפנים עליונים, עד שיאיר אור פני
התוקע באור פניך. ונוקה להתעוררות השנה על ידי התקיעות, ולחדש שכלנו
ונשמותינו אז, ולהמשיך ולקבל עלינו שכל וחכמה חדשה ונשמה חדשה מאור
הפנים. ויקים מקרא שכתוב: "אשרי העם יודעי תרועה, יהוה באור פניך והלכין".
אור פניך עלינו אדון נסה, והעלנו מהרה אל הבית נכון ונשאו. ומהר לגאלנו גאלה
שלמה, גאלת הנפש והגוף והמזון, אשר כלם הם בגלות גדול עכשו. חוס וחמל
על פליטת עמך בית ישראל, ומהר לגאלנו גאלת עולם בכלל ובפרט בגשמיית
וברוחניות. ותביא לנו את משיח צדקנו, בן דוד יבוא ויגאלנו. ותבנה הרבות
ירושלים. עיר הצדק קריה נאמנה. ותאיר עלינו באור פניך. ותמהר ותחיש לבנות

בית קדשנו ותפארתנו, ושם נקריב לפניך את קרבנות חובותינו. ונזכה להקריב קרבן התמיד במועדו ובמקומו בהלכתו, ולהקטיר קטרת בזמנה, ועל־ידי־זה נזכה להקרית זרעו של עמלק. לבלות ולבער הקוצים מן הפרם, להקרית ולעקר ולכטל כל החוחים והקוצים הסובבים את השושנה העליונה, ולהעלות כל גיוצי הקדשה מבין הקלפות והעכו"ם, וכלם יתבקו ויתאחזו באמונה הקדושה. ויתבררו ויעלו מעלה מעלה עד שישבו לעלות ולהתחדש באור הפנים. וכסא דוד מהרה תבין, ויהיה השם שלם והכפא שלם. ותתן לנו מלך אחד ורועה אחד בלבבך, הוא משיח בן דוד מלך ישראל. ותתגלה מלכותך על כל באי עולם ותתגדל ותתנשא ותתרום אמונתך ומלכותך למעלה למעלה על כל יצורי עולם. וכלם יכספו וישתוקקו לאמונתך הקדושה. ותמלך אתה יהוה מהרה לבדך על כל מעשיך, פי המלכות שלך היא ולעולמי עד תמלך בכבוד. בפתוב בתורתך: "יהוה ימלך לעולם ועד". ונאמר: "יהיה יהוה למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד":

עשה האלקים, שפנגד שבעים נפש של בית יעקב, הם שבעים לשון, שכל לשון ולשון יש לה מדה רעה בפני עצמה, מה שאין בחברתה, ומחמת המדות האלו הם מרחקים משבעים פנים של תורה. וכשהנפש של בית יעקב באה בגלות תחת יד שבעים לשונות, הינו במדותיהם הרעים, אזי היא ראמת שבעין קליו,

לשון רבנו זכרוננו לברכה
בקרב עלי מרעים לאכל את
בשרי וכו': (תהלים כז)

א וזהו כלל, כי כל נפש מישראל הוא משרש בשבעים נפש של בית יעקב, ושבעים נפש של בית יעקב, משרשים בשבעים פנים של תורה^(א). וזה לעמת זה

(א) עיין תיקון לב.

כִּי־לִדְתָה שְׂקָדָם הַלְדָה הִיא צוּעֶקֶת שְׁבַעֵין קָלִין (זוהר פנחס רמט), כִּנְגַד שְׁבַעֵין תְּבִין שְׁבַמְזִמֹּר יַעֲנֶה, שְׁבִלֵא זֶה אֵי אֶפְשֶׁר לָהּ לִילֵד. וְזֵהוּ כִּלְל, שְׁכַל נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל קֹדֶם שֵׁישׁ לָהּ הַתְּגָלוֹת בְּתוֹרָה וּבַעֲבוּדָה, אֲזִי מְנַסִּין וּמְצַרְפִּים אֶת הַנֶּפֶשׁ בְּגָלוֹת שֶׁל שְׁבַעִים לְשׁוֹן, הֵינּוּ בְּתַאֲוֹתֶיהֶן. וּכְשֶׁהִיא בָּאָה בְּמִדּוֹתֶיהֶן בְּגָלוֹת, אֲזִי הִיא רֵאמֶת שְׁבַעֵין קָלִין, כִּי הַתְּגָלוֹת הִיא בְּחִינַת לְדָה, כִּי קֹדֶם הַתְּגָלוֹת שֶׁל תּוֹרָה, אֲזִי הִיא בְּבְחִינַת עֵבוֹר, שֶׁהַתּוֹרָה הִיא נֶעְלָם מִמֶּנּוּ, כַּעֲצָמִים בְּבֶטֶן הַמְּלֵאָה^(ב), בְּבְחִינַת (דְּבָרִים לֵא): וְאֶנְכִי הַסֵּתֶר אֶסְתִּיר, הֵינּוּ בְּגָלוֹת בְּמִדּוֹת הָרַעוֹת שֶׁל שְׁבַעִים לְשׁוֹן. כִּי הַקְּלָפָה קֹדְמָה לְפָרִי, וּמִי שְׂרוּצָה לֶאֱכֹל הַפְּרִי, צָרִיךְ לְשַׁבֵּר מִקֹּדֶם הַקְּלָפָה. לָכֵן קֹדֶם הַהַתְּגָלוֹת, מְכַרַח הַנֶּפֶשׁ לְבוֹא בְּגָלוֹת, הֵינּוּ בְּמִדּוֹתֶיהֶם, כְּדִי לְשַׁבֵּרם, וּלְבוֹא אַחֲר־כֵּן לַהַתְּגָלוֹת:

ב וְדַע, שְׁכִלְלוֹת שֶׁל שְׁבַעִים לְשׁוֹן, שֶׁל מִדּוֹתֶיהֶן הָרַעוֹת הַלְלוּ, הִיא תַּאֲוַת נְאוּף. וְהוּא תְּקוּן הַכְּלָלִי, מִי שֶׁמְשַׁבֵּר הַתַּאֲוָה הַזֹּאת, אֲזִי בְּקָל יָכוֹל לְשַׁבֵּר כָּל הַתַּאֲוֹת. וּבְשִׁבְלֵי זֶה, מִשֶּׁה רַבְּנֵנוּ, לְפִי שֶׁהוּא כִּלְל שֶׁל הַתְּגָלוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת דַּעַת,

(ב) קהלת יא. (ג) עיין סנהדרין קה ע"ב.

כִּי הַתּוֹרָה נִקְרָא רֵאשִׁית דַּעַת (משלי א). גַּם אֵיתָא מוֹשֶׁה רַבֵּינוּ עוֹלָה בְּגִימְטְרִיא תְּרִי"ג (ספר הקנה י"ב, רוקח סי' רצו, מנלה עמוקות אופן קיג), שֶׁהוּא כִּלְלוֹת כָּל הַתּוֹרָה, וּבְשִׁבְלֵי זֶה הָיָה צָרִיךְ לְפָרֵשׁ אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל וְכָל, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (דְּבָרִים ה'): וְאַתָּה פֶּה עֹמֵד עִמָּדִי. וּבִלְעָם שֶׁהִיָּה כִּנְגַד מוֹשֶׁה בְּקָלְפָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (במדבר כד): וַיִּוָּדַע דַּעַת עֲלִיוֹן, גַּם אוֹתִיוֹת בִּלְעָם מְרַמְזִין שֶׁהוּא בְּקָלְפָה כִּנְגַד הַתּוֹרָה, כִּי ב' הִיא הַתְּחִלַּת הַתּוֹרָה, וְל' הִיא סוֹף הַתּוֹרָה, וְע' כִּנְגַד שְׁבַעִים פְּנִים, וּמ' כִּנְגַד אַרְבָּעִים יוֹם שְׁנַתְּנָה תּוֹרָה. וּמַחֲמַת שֶׁהוּא בְּקָלְפָה, לְפִיכָף הוּא מְשַׁקֵּעַ בְּתַאֲוָה הַזֹּאת בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (שם כב): הַהֶסֶן הַסְּכֵנִיתִי^(א). גַּם יוֹסֵף, קֹדֶם שֶׁהִתְּהַלֵּךְ לֹו הַתְּגָלוֹת בְּתוֹרָה, הֵינּוּ חֲכָמָה בִּינָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (תהלים קיא): רֵאשִׁית חֲכָמָה; כִּי אִם לְבִינָה תִּקְרָא (משלי ב). וְקֹדֶם שְׁזָכָה לַהַתְּגָלוֹת הַתּוֹרָה, הִצָּרִיךְ לְבוֹא בְּנִסְיוֹן בְּצָרוּף בְּתוֹךְ הַתַּאֲוָה הַכְּלָלִיּוֹת שֶׁל שְׁבַעִים לְשׁוֹן הַנִּלְוֵי, וְעַל־יָדֵי שֶׁעֹמֵד בְּנִסְיוֹן וּשְׁבֵר הַקְּלָפָה שֶׁקֹּדְמָה לְפָרִי, זָכָה לְפָרִי, הֵינּוּ לַהַתְּגָלוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא חֲכָמָה וּבִינָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (בראשית מא): אֵין נְבוֹן וְחָכֶם כְּמוֹךָ:

שִׁפְחָה בִּישָׂא, שֶׁהִיא בְּבַחֲיִנַת (בראשית טז): מִפְּנֵי שְׂרֵי גְבַרְתֵּי אֲנָכִי בּוֹרַחַת, שֶׁהִתְאַוָּה בּוֹרַחַת וְנִפְרַדַּת מִמֶּנָּה. וְאִם אֵינוֹ מִשְׁתַּדֵּל לְגַרֵּשׁ אֶת הָאִשָּׁה זֹנָה, אֲזִי הוּא בְּבַחֲיִנַת (משלי ל): שִׁפְחָה תִירֵשׁ גְּבַרְתָּהּ: כִּי בִשְׁנֵי פְּסוּקִים אֵלוֹ יֵשׁ שְׁתֵּים-עָשָׂר תְּבוּת, נֶגֶד שְׁנַיִם-עָשָׂר שְׁבֻטֵי יְהוָה, וְאַרְבָּעִים וְתִשְׁעַת אֲוִיּוֹת, כִּנְגַד אַרְבָּעִים וְתִשְׁעַת אֲוִיּוֹת שְׁבַשְׁמוֹת שְׁבֻטֵי יְהוָה. וּבִקְבַלְתָּ עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם, הוּא בְּחִינַת יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה, הוּא נִפְרָד מִנְשְׁמוֹתֵיהֶן דְּעַרְב־רֹב, שֶׁהִיא שִׁפְחָה בִּישָׂא, אִשָּׁה זֹנָה, וְנִכְלָל בְּנִשְׁמוֹת שְׁבֻטֵי יְהוָה. בְּחִינַת אִשָּׁה יִרְאֵת ה', אֲזִי הוּא בְּחִינַת סְגִירַת עֵינַיִם בְּשַׁעַת קִבְּלַת עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם, לְהוֹרוֹת שְׁעַל-יָדֶיךָ קִבְּלַת עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם, הוּא בְּבַחֲיִנַת עוֹלִימְתָא שְׁפִירְתָּא דְּלִית לָהּ עֵינָיו, שֶׁהִיא הִתְאַוָּה שְׁכוּלְלַת הַמְדוּת רְעוּת שֶׁל שְׁבָעִים לְשׁוֹנוֹת:

ד וְכָל זֶה כְּשֵׁי שֶׁ לוֹ לְאָדָם הִרְהוֹר בְּאִקְרָאֵי בְּעִלְמָא, אֲזִי דִי לוֹ בְּאִמִּירַת שְׁנֵי פְּסוּקִים הַנִּלְכָּל. אֲבָל אִם הוּא, חָס וְשָׁלוֹם, רָגִיל בְּהִרְהוֹר שֶׁל הִתְאַוָּה הַפְּלִיאוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְאֵינוֹ יִכּוֹל לְהַפְרִיד מִמֶּנָּה, אֲזִי צָרִיךְ גַּם כֵּן לְהוֹרִיד דְּמַעוֹת בְּשַׁעַת קִבְּלַת מַלְכוּת שָׁמַיִם. כִּי אִיתָא^(ד),

וּבִשְׁבִיל זֶה דָּרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנֶם לְבִרְכָה (בְּרִכּוֹת יב) עַל פְּסוּק: אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְכו', (אַחֲרַי לְבַבְכֶם - זֶהוּ מִיָּנוּת, וְאַחֲרַי עֵינַיִם - זֶה נְאוּף). גַּם שִׁמְשׁוֹן הִלָּךְ אַחַר עֵינָיו (שם, וסוטה טו), גַּם בְּלַעַם נִקְרָא שְׁתוּם הָעֵינַן (במדבר כד), מִחֲמַת שֶׁהוּא כְּלָלִיּוֹת מְדָה רְעָה שֶׁל מְדוּת רְעוּת שֶׁל הַשְּׁבָעִים לְשׁוֹן:

ג לְפִיכֶךָ פְּשָׁקוֹרִין פְּסוּק רֵאשׁוֹן שֶׁל קְרִיאַת-שְׁמַע, צָרִיךְ לְהַעֲצִים אֶת עֵינָיו, בְּבַחֲיִנַת: עוֹלִימְתָא שְׁפִירְתָּא דְּלִית לָהּ עֵינָיו

(סבא משפטים דף צה, וכמובא בכתבי האר"י ז"ל עיין בשע"ת סי' סא ס"ק ג), כִּי תִקּוֹן שֶׁל הִרְהוֹרֵי זְנוּת שְׁבָא לְאָדָם - שְׁיֵאמַר "שְׁמַע" ו"בְּרוּךְ שֵׁם". כִּי תִאָּוֶה נְאוּף הִיא בְּאֵה מְעַכֵּרַת דָּמִים, הֵינּוּ מִטְּחוּל, שֶׁהִיא לִילִית, שֶׁהִיא שִׁפְחָה בִּישָׂא, אִמָּא דְּעַרְב רֹב^(ה), שֶׁהִיא מַלְכוּת הַרְשָׁעָה. וּמַלְכוּתָא דְּשְׁמִיא הוּא בְּבַחֲיִנַת גְּבִירְתָא, אִשָּׁה יִרְאֵת ה'^(ו), שֶׁהִיא בְּבַחֲיִנַת יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה הָעוֹמֵד עַל שְׁנַיִם עָשָׂר בְּקָר, שֶׁהֵם שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבֻטֵי יְהוָה (זוהר יוחי דף רמא).

וּכְשֶׁאָדָם מִקְבֵּל עָלָיו עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם בְּאֵלוֹ הַפְּסוּקִים, שְׁכוּלְלַת אֶת נִשְׁמָתוֹ בְּשְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבֻטֵי יְהוָה, וּמִפְּרִישׁ אֶת נִשְׁמָתוֹ מִנְשְׁמַת עַרְב־רֹב, הַבָּאִים מֵאִשָּׁה זֹנָה, שֶׁהִיא

(ד) הקדמת התיקונים, ובתיקון ג' מתקונים אחרונים. (ה) משלי לא. (ו) בספר שבילי אמונה, נתיב ד.

וְשִׁמְתֶם - זָכָה, נַעֲשִׂית לֹו סָם חַיִּים
 וְכו' (יומא עב, ועיין תענית ז), וְכַתִּיב (הושע יד):
 יִשְׂרָאֵל דְּרָכֵי ה' צְדִיקִים יִלְכוּ בָם וְכו'.
 כִּף הַתּוֹרָה שֶׁל הַצְּדִיק לְכֹל אֶחָד כְּפִי
 תְּפִיסָתוֹ: יֵשׁ אָדָם שֶׁנֶּעֱשָׂה לֹו נִשְׁמָה
 חֲדָשָׁה מֵהַתְּגִלּוֹת הַתּוֹרָה, וַיֵּשׂ אָדָם
 שֶׁהוּא, חָס וְשָׁלוֹם, לְהַפּוֹךְ, כְּמוֹ
 שֶׁכְּתוּב: צְדִיקִים יִלְכוּ בָם. הַכֹּל לְפִי
 הַכְּלִי שֶׁלֹו, הֵינּוּ כְּפִי תְּפִיסָתוֹ,
 תְּפִיסַת הַמַּחֲוִן שֶׁלֹו. דָּזָה הוּא כָּלֵל
 גְּדוֹל, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְשׁוֹם אָדָם לְהַשִּׁיג
 וְלִתְפֹס בְּדַבּוּרוֹ שֶׁל הַצְּדִיק, אִם לֹא
 שֶׁתִּקַּן תַּחֲלָה אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ כְּרֵאוּי,
 וְאִזִּי יִכּוֹל לְהַבִּין וְלִתְפֹס דַּבּוּרוֹ שֶׁל
 הַצְּדִיק. דְּאִיתָא בְּזֵהרִי: סְלוּקָא
 דִּיסוּדָא עַד אַבָּא וְאִמָּא^(ז), שֶׁהֵם
 בְּחִינַת חֲכָמָה וּבִינָה, שֶׁהֵם י"ה, שֶׁהֵם
 מַחֲוִין. נִמְצָא, כְּשֶׁתִּקַּן אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ
 כְּרֵאוּי, אִזִּי הַמַּחֲוִין שֶׁלֹו בִּשְׁלֵמוֹת,
 וְיִכּוֹל לְהַבִּין דַּבּוּרוֹ שֶׁל הַצְּדִיק. כְּפִי
 הַתִּקּוֹן שֶׁל כָּל אֶחָד, כִּף הוּא הַשְּׁגָתוֹ:

ו זָזָה הוּא כָּלֵל גְּדוֹל, כִּי מִפִּי עֲלִיוֹן
 לֹא תֵצֵא^(ח) כִּי אִם אוֹר פְּשוּט,
 אֶךְ לְפִי בְּחִינַת כְּלִי הַמְּקַבֵּל אֶת
 הָאוֹר, כִּף נִצְטִיר הָאוֹר בְּתוֹכוֹ; אִם
 הַכְּלִי הוּא בִּשְׁלֵמוֹת, אִזִּי הוּא מְקַבֵּל
 בְּבְחִינַת מְאוּרוֹת מְלֵא, וְאִם, חָס
 וְשָׁלוֹם, הַכְּלִי אֵינּוּ בִּשְׁלֵמוֹת, אִזִּי הוּא
 מְקַבֵּל בְּבְחִינַת מְאוּרוֹת חֲסֵר וְאוֹ, כְּמוֹ

שֶׁהַדְּמָעוֹת הֵם מִמּוֹתְרוֹת הַמְּרָה
 שְׁחוּרָה, וּמְרָה שְׁחוּרָה הִיא טְחוּל
 (תיקון נ"ו), שֶׁהִיא בְּחִינַת מַלְכוּת
 הַרְשָׁעָה, אֲשֶׁה זֹנְהָ, שֶׁמִּשֶּׁם
 נִשְׁמוֹתֶיהֶן דְּעַרְב־רַב, וְכִשְׁמוּרִיד
 דְּמָעוֹת, אִזִּי נִדְחִין וְיוֹצְאִין לַחוּץ
 הַמּוֹתְרוֹת, הֵינּוּ הַתְּאוּוֹת נְאוּף,
 הַבָּאִים מֵעֵכִירַת דְּמִים שֶׁל טְחוּל
 וּמֵהַמּוֹתְרוֹת, וְכוּלֵל נִשְׁמָתוֹ בְּמַלְכוּת
 שָׁמַיִם. זָזָה שֶׁתִּרְגַּם יוֹנְתָן עַל פְּסוּק
 (במדבר כח): וְהָמָּה בּוֹכִים פֶּתַח אֹהֶל
 מוֹעֵד - בְּכֵן וְקוֹרִין אֶת שְׁמֵעַ,
 זָזָה לֹא עָשׂוּ אֶלָּא כְּדִי לְהַנְצִיל
 מֵהַרְהוּר שֶׁל אֲשֶׁה זֹנְהָ, שֶׁהִיא
 קִלְפָה הַקּוֹדֶמֶת לְפָרִי, וְלָבוֹא
 לְהַתְּגַלּוֹת הַתּוֹרָה:

ה וְכִשְׁבָּא לְהַתְּגַלּוֹת הַתּוֹרָה, אִזִּי
 נַעֲשָׂה מֵהַתְּגַלּוֹת
 נִשְׁמָוֹת חֲדָשׁוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב:
 לְמַעַבְד נִשְׁמָתִין וְרוּחִין חֲדָתִין
 בְּתַרְתִּין וּבְתַלְתִּין - הִיא הַתּוֹרָה שֶׁיֵּשׁ
 בָּהּ שְׁלִשִׁים וּשְׁנַיִם נְתִיבוֹת הַחֲכָמָה;
 וּבְתַלְתָּא שְׁבַשִּׁין - הֵינּוּ אוֹרֵיתָא
 תְּלִיתָאִי (שבת פח). נִמְצָא, כְּשֶׁהַצְּדִיק
 מְגַלֵּה אֵיזָה דְּבַר תּוֹרָה, אִזִּי מוֹרִיד
 נִשְׁמָתִין חֲדָתִין, לְכֹל אֶחָד
 מֵהַשּׁוֹמְעִין הַתּוֹרָה לְפִי בְּחִינַתּוֹ
 וְתְּפִיסָתוֹ. כִּי הַתּוֹרָה יֵשׁ לָהּ שְׁנֵי
 פָחוֹת: לְהַמִּית וּלְהַחַיּוֹת, כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ

(ז) עיין זוהר משפטים דף קי, ובוזוהר הקיץ שם, ועיין בביאור האר"י ק"ח. (ח) איכה ג.

[הוא] בבחינת קמץ, שקמץ וסתים, אבל לפניכם למטה נצטיר האור לפי בחינת הפלי. ובשביל זה יעץ בלעם לבלק להכשילם בדבר ערוה, כדי לקלקל פליהם. וזה שכתבו חכמי הרפואות, שהסרוס רפואה למשגע. וזה הוא: סלוקא דיסודא עד אבא ואמא, הינו בחינת: שמי מעיד עליהם: וזה: בקרב עלי מרעים, תרין רעין דלא מתפרשין (וזה ויקרא דף ד, טז) הינו המחין. ואכילתם, שנאמר (שה"ש ה): אכלו רעים: הינו התחזקותם, הוא בשר קדש, הינו: לאכל את בשרי, שהוא בחינת סלוקא דיסודא, הינו תקונו מגיע עד המחין, שהם אבא ואמא. והוא תקון הפללי, שעל ידו: צרי ואיבי לי המה כשלו ונפלו, שהם בחינת שבעים לשונות. וכשישבר התאנה הזאת, ממילא נופלים כל התאוות רעות: זאת התורה היא לשון רבנו זכרוננו לברכה. ואמר, שהיא סוד פגנות קדוש, ויתבאר במקום אחר אם ירצה השם (כ):

עוד מצאתי מכתב יד קדש של
 אדוננו מורנו ורבנו, זכרוננו לברכה, מענין התורה הזאת בשנוי לשון קצת, והניד היה קרוע חציו,

שכתוב (משלי ג): מארת ה' בבית רשע (ט). וזה הוא: צדיקים ילכו בם [וכו'], כי אור הפשוט הבא מלעיל, הוא בחינת קמיץ וסתים (י), אף לפי בחינת הפלי המקבלים, הוא בחינת צירי, שנצטיר האור לפי בחינת הפלי. ועל פן פתיב בבלעם (במדבר כג): הנה ברך לקחתי - בקמץ. וברך ולא אשיבנו - בצירי. פי אפלו הלקיחה שהיא אז בבחינת קמיץ וסתים, היא בבחינת ברך. ראיה לזה, פי הוא היה רוצה להצטיר לפי בחינת הפלי שלו, שהיא בחינת קללה, ולא היה יכול להשיב ולצרף ולהצטיר כלל לפי בחינתו. וזה: וברך ולא אשיבנו; ומפני שהיה בשעת לקיחה, הוא בחינת ברך. ומפני מה, לפי שהעיד עליהם הפתוב שישאל נקראו שבטי יה, כמו (שפרשו) [שפרש רש"י] ז"ל על החנוכי (במדבר כו): שמי מעיד עליהם, שם יה, שהוא בחינת מחין, כמו שמובא (בגמרא) [במדרש (כז)], שהעכו"ם היו אומרים: אם בגופם היו מושלים וכו', לפיכך העיד הפתוב עליהם. וזה שכתוב (דברים כ): ראה אנכי נתן לפניכם - דיקא, פי למעלה

(ט) כדאיתא בזהר בכמה מקומות. (י) עיין תיקון ע. (יא) שה"ש רבה פ"ד. (יב) עיין בספר חיי מוהר"ן ש"א שאמר זאת על מאמר בקרוב בסימן קא.

ומה שנמצא כתוב על הנשאַר העתקתי. וזהו: צפנת פּענח דמגלן... שבעים פנים... תורה... סוד אחר, כמו שכתוב (משלי כח): וסוד אחר אל תגל, כמובא בזהר (בתיקונים תיקון לד נ"ו סט), כשפסיק הנקדה מהדל"ת של אחד, והנקדה היא אות ברית, אזי נעשה אחר. הינו כשפמכנים בריתו בזונה, הנקראת מלכות הרשעה, הנקרא אל אחר, אבל מי שמקדש את עצמו מזאת התאוה, אזי הוא נתקשר במלכות שמים (א'), הנקרא אני, כמו שכתוב (ויקרא יט): קדושים תהיו כי קדוש אני, ובכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה תמצא קדשה - זהר מקץ (דף רד). אבל מאן דגלי עריין, הכי איהו אתגלי בין אנון עריין, דאנון אלקים אחרים - תיקונים (תיקון נ"ו) דף צג. ובשביל [זה] מובא בזהר (קדושים פד): פד חזי רבי שמעון נשי שפירין, אמר: אל תפנו אל אלילים; כי נאוף היא עריות, אלקים אחרים, מלכות הרשעה. ובשביל זה, סגלה לבטל הרהורי נאוף, לקרא שמע ישראל וברוך שם כבוד וכו', כמובא על פסוק: ויקרב אל אחיו המדינית וכו' - דף א. נמצא, שעקר הנסיון והצורף שמנסין לאדם, אין מנסין אותו אלא בנאוף, שהיא כלולה

משבעים אמות, שהיא כלולה מסוד אחר, אל אחר. וכשצועק לאלקים, כמו שכתוב (תהלים מב): כן נפשי תערג אליך; וצועק שבעין קלין לא פחות, אזי נפתחין לו סודות התורה, דמטמורין מגלין לה, ומוליד נפשין חדתין, כי מוליד תורה, והתורה היא כלולה מנפשות ישראל. ומגלה הפנים של התורה, פי עד עכשו היתה סתומה בקלפין, כי הקלפה קדמה לפרי. ויכול הצדיק להוריש בתורתו שמחדש נשמתין חדתין, לכל אחד מאנשי מקרביו המקשרים בתורתו. כמובא בהזמר: למעבד נשמתין חדתין בתרתין ובתלתין, הינו בהתורה המתחלת בבית ומסימת בלמד, ובתלתא שבשין, הינו אורייתא תליתא, הוא עבד נשמתין ורוחין חדתין. והתורה זכה - נעשה לו סם חיים, ולא זכה וכו', כמו שאמרו: ושמתם וכו', וכמו שכתוב: צדיקים ילכו בם וכו'; לכל אחד ואחד כפי שמקבל. אבל מאתו לא תצא הרעות, כמו שכתוב (איכה ג): מפי עליון לא תצא הרעות. והברכה והקללה נעשה אצל האדם כפי הכלי שיש לו. כמו שכתוב: ראה אנכי נותן לפניכם ברכה וקללה, לפניכם דיקא, פי מלפני הקדוש - ברוך הוא יוצא אור פשוט, הינו

אותיות פשוטים, ולפי האדם פן נעשה הצורף: אם הוא אדם טוב, נעשה צורף של ברכה. ואם לאו, להפך. וזה: לפניכם ברכה וקללה - דיקא, כי לפני ה' עדין אין ציור לצורף הזה, אם הוא ברכה אם לאו. וזה שהתמיה את עצמו בלעם על זה: הנה ברך לקחתי וברך ולא אשיבנה, ברך בקמץ, גם לקחתי משמע ברצונו לקח...

תפילה לו

"שמע אלהים קולי בשיחי מפחד אויב תצר חיי. יהוה שמעה בקולי תהינה אונד קשבות לקול תחנוני. יהוה קראתיך חושה לי האזינה קולי בקראי לך. מבטן שאול שועתי שמעת קולי. קולי שמעת, אל תעלם אונד לרוחתי לשועתי. אמרתי ליהוה אלי אתה האזינה יהוה קול תחנוני". רבנו של עולם, "צירים אחוזני. ביולדה אפעה. כמו הרה תקריב ללדת תחיל תזעק בחבליה. פן היינו מפניך יהוה". כי אתה ידעת את כל התלאה אשר מצאתנו, כי מנעורינו עד היום הזה התגבר עלינו מאד על הגלות המר של כל השבעין אמות, שהם תאותיהם ומדותיהן הרעות, ובפרט תאוה הרעה ביותר, שהוא הרע הכולל של כל השבעין אמן, שהיא תאות המשגל. אשר זאת התאוה הרעה והמרה מאד התגברה והתפשטה עלינו מאד. ואתה ידעת את כל אשר עבר עלינו על ידיה, אם אמרתי אספרה כמו יכלו המון יריעות. וכמה פעמים צעקתי אליך בכמה מיני קולות ואנחות ותפלות ותחנונים, ועדין אין לי ישועה שלמה, הן אמת ידעתי, שעדין לא התחלתי לצעק כלל חלק אחד מאלף ורבבה פראוי לי לצעק, אך מה אעשה אבי שבשמים, כי אתה יודע שאי אפשר לי כלל לזעק קול הראוי לי. כי כל הקולות שבעולם אינם מספיקים לי לצעק ולזעוק על צרות נפשי המרבים מאד:

ועתה אשר באתי אליך יהוה אלהי ואלהי אבותי. אלהי הראשונים והאחרונים שתחם ותחמל עלי בגדל חסדך, ותעשה עמי בגדל נפלאותיך, ותוציאני ותצילני ותעלני מן הגלות המר הזה של שבעין אמן. ותרחק ותגרש ותבטל מפני

כָּל תַּאֲוֹתֵיהֶם וּמִדֹּתֵיהֶם הִרְעוּת. וּבִפְרֵט תַּאֲוֹת נְאוּף תִּרְחַק וּתְגַרֵּשׁ וּתְשַׁבֵּר וּתְכַבֵּל מִמֶּנּוּ כְּכַטּוּל גְּמוּר. וְתִאֲזִין קוֹלֵי הַפְּגוּם וּתְקַשִּׁיב שְׁוֹעֵתֵי הַמְּקַלְקֵלֶת. וְתִשְׁמַע צַעֲקוֹתֶי, וְתִחְמַל עַל אֲנָחְתִּי אֲשֶׁר אֲנִי נֹאנֵחַ וְנִדְכָּא מְאֹד בְּשִׁבְרוֹן מַתְנִים. וְתַתֵּן בְּלִבִּי שְׂאוּעָה וְאַצְעָק אֱלֹהֵי תְּמִיד "קוֹל גְּדוֹל וְלֹא יִסָּף". וְלֹא אֶתֵּן דְּמֵי לֶדַע עַד שֶׁתַּעֲנֵנִי וְתִחְמַל עָלַי וְתוֹשִׁיעֵנִי וְתִצִּילֵנִי. וְתַתֵּן בְּלִבִּי חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת דִּקְדוּשָׁה וְעֲצָה וּגְבוּרָה לְמַלְחָמָה, בְּאִפְנֵי שְׂאוּפָה לְשִׁבְרִי וּלְכַבְּלִי מִעֲלֵי לְגַמְרֵי תַּאֲוֹת נְאוּף עִם כָּל הַתַּאֲוֹת וּמִדֹּת רָעוֹת. וְאוֹפָה בְּרַחֲמֶיךָ לְהוֹצִיא וּלְמַלֵּט אֶת נַפְשִׁי מִגְּלוֹת שֶׁל שְׂבָעִים אַמּוֹת, לְטַהַרָה וּלְקַדְּשָׁה וּלְזַכְּכָה מִכָּל תַּאֲוֹתֵיהֶן וּמִדֹּתֵיהֶן הִרְעוּת, וּבִפְרֵט מִתַּאֲוֶה הַכְּלָלִיּוֹת שֶׁהֵיא תַּאֲוֹת הַמְּשֻׁגָּל:

אָנָּה יְהוָה שָׁמַע קוֹלֵי הַפְּגוּם. הִטָּה אֲוֶנְךָ לְקוֹל צַעֲקוֹתֵי, לְקוֹל אֲנָחְתִּי, לְקוֹל דִּמְעוֹתַי, לְקוֹל תַּחֲנוּנָי. בְּכָל מִינֵי קוֹלוֹת אֲנִי צוֹעֵק אֱלֹהֵי. שׁוֹמֵעַ צַעֲקָה, שָׁמַע קוֹל צַעֲקוֹתֵינוּ, וְיַעֲלֶה וְיִרְאֶה קוֹלֵי הַמֵּר וְהַפְּגוּם וְהַמְּקַלְקֵל לְפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, מִלֵּא רַחֲמִים תְּמִיד, כְּאִלוֹ אֲנִי צוֹעֵק לְפָנֶיךָ שְׂבָעִין קְלִין רְצוּפִים כְּמוֹ הַיּוֹלֵדֶת קֶדֶם הַלְדָּה. "קוֹלֵי אֵל יְהוָה אֲזַעֵק, קוֹלֵי אֵל יְהוָה אֶתְחַנֵּן. קוֹלֵי אֵל אֱלֹהִים וְאַצְעָקָה, קוֹלֵי אֵל אֱלֹהִים וְהִאֲזִין אֵלַי. הַצִּילָה מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כָּל בְּיָדֵי יְחִידוֹתֵי". אֱלֹהֵי שְׂפָחְתִּי אֶת כְּפֵי הַצֵּל הַצֵּל, הוֹשִׁיעָה הוֹשִׁיעָה, הוֹשִׁיעָה אֲדוֹנֵי הַמְּלָכָה, עֲזוּרֵי אֲבִי שְׂבָשְׂמִים, מַלְטָנִי אֲבִי אֵב הַרְחֵמֶנּוּ, רֵאֵה דְמַעַת הַעֲשׂוּקִים, רֵאֵה בְּעֵלְבוֹן עֲלוּבִים. עוֹר וְהַצֵּל נִדְרָךְ כְּמוֹנֵי, עֲלוּב כְּמוֹנֵי, אֲשֶׁר אֲנִי נִדְרָךְ מִמֶּנּוּ כְּעֲצָמֵי. וְאַף עַל פִּי כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ כִּלְלֵי אֵיךְ לְהַצִּיל אֶת עֲצָמֵי, לְמַלֵּט נַפְשִׁי מִנֵּי שַׁחַת.

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם. "דִּלּוֹ עֵינֵי לְמָרוֹם. יְהוָה עֲשָׂקָה לִי עֲרֵבְנִי. עָרוֹב עַבְדְּךָ לְטוֹב אֵל יַעֲשִׂקוּנִי יָדִים". קוּמָה יְהוָה חֲלָצָה נַפְשִׁי מִגְּלוֹת הַמֵּר שֶׁל שְׂבָעִין אַמּוֹת, שֶׁהֵם מִדֹּתֵיהֶם וְתַאֲוֹתֵיהֶם הִרְעוּת, וּבִפְרֵט מִתַּאֲוֶה הַזֹּאת שֶׁהֵיא תַּאֲוֶה הַכְּלָלִיּוֹת שֶׁלָּהֶם. כִּי בּוֹנֵתְךָ הָיְתָה לְטוֹבַתֵּנוּ. וְהַכְּנַסְתָּ אוֹתֵנוּ בְּגִלוֹת הַזֶּה שֶׁל תַּאֲוֹתֵיהֶן וּמִדֹּתֵיהֶן הִרְעוּת, כְּדֵי לְנַסּוֹת וּלְצַרֵּף נַפְשֵׁנוּ עַל יְדֵי הַגְּלוֹת הַזֶּה, כְּדֵי שְׂנוּכָה לַעֲמֹד בְּנַסְיוֹן וְצָרוּף הַזֶּה שֶׁל תַּאֲוֹתֵיהֶן וּמִדֹּתֵיהֶן, וּבִפְרֵט בְּתַאֲוֶה הַכְּלָלִיּוֹת שֶׁהֵיא עַקֵּר הַנַּסְיוֹן וְהַצָּרוּף שֶׁל כָּל אֶדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְשׁוּם הַתְּגִלוֹת בְּתוֹרָה וְעֻבְדָּה, כִּי אִם עַל יְדֵי שְׂנוּתֵנוּ וְנַצְטְרָפִין בְּתַאֲוֶה הַכְּלָלִיּוֹת הַזֹּאת, שֶׁהֵיא תַּאֲוֶה נְאוּף. אֲבָל מָה אוֹמֵר מַה אֲדַבֵּר, כִּי "בַּחֲנֻתְ לִבִּי פְקַדְתָּ לִּלְחָה, צָרַפְתָּנִי כָּל תְּמַצָּא, זַמְתִּי כָּל יַעֲבֹר פִּי". וְהִנֵּה בָאתִי בְּעַמְקַת הַגְּלוֹת, וְלֹא דֵי שְׁלֵא זְכוּתִי לְשִׁבְרִי הַקְּלָפָה הַקּוֹדֶמֶת לְפָרִי, וְלֹאכֵל הַפָּרִי אַחֵר כְּדֵי, לְזַכּוֹת לְהַתְּגַלוֹת הַתּוֹרָה, אֵף

גם פגמתי על ידי זה מאד עד אשר "כלו כיוגון חיי ושנותי כאנחה פשל בעוני
כחי ועצמי עששו":

אכל אני ידעתי גואלי חי. "ואחרון על עפר יקום". ועדין יש לי תקנה גם עכשו.
ואין שום יאוש בעולם כלל. על פן כל עוד נפשי בי אצעק אליך. כל עוד
רוחי בקרבי אצפצף לרחמיך כל זמן שהנשמה בקרבי אצפה ואקנה ואיחל
לתשועתך:

לשימוש פרטי
!!! בלבד

לו' אדר הילולא דמשה רבינו ע"ה

ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם אלהי יצחק
ואלהי יעקב, ואלהי כל הצדיקים האמתיים, האל הגדול הגבור והנורא אל
עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל, שתעזרני בזכות אבותינו, בזכות הצדיקים
האמתיים, גבורי כח, אשר עמדו בנסיונות רבות אין מספר, וכפו את יצרכם, וזכו
להתגלות התורה, בזכותם וכחם עזרני והושיעני שאזכה לשבר ולגרש ולכבול
תאוה הפלילות ממני שהיא תאות נאוף. ותהיה בעזרי תמיד בכל עת באפן
שאזכה לשבר ולגרש ולכבול תאוה זו ממני לגמרי בתכלית הפסול. ואזכה לקדשת
הברית ולפרישות גדול באמת, בקדשה ובטהרה גדולה ברוצוף הטוב. ותרחם
עלינו ותמשיך עלינו קדשת ופרישות משה רבנו עליו השלום, שזכה לתכלית
הפרישות בקדשה גדולה כמו שפיתוב: "ואתה פה עמוד עמדי". ותמשיך עלינו
קדשתו הגדולה והנוראה; ותזכנו בזכותו ובזכות כל הצדיקים האמתיים לשבר
ולגרש ולכבול מאתנו לגמרי תאות נאוף. ונזכה פלנו אנחנו וזרענו להיות קדושים
וטהורים באמת, בקדשת ופרישות משה רבנו עליו השלום:

ותחמול עלינו ותעזרנו ותושיענו ותזכנו, ותתן לנו כח וגבורה ברחמיך העצומים,
ותגן בעדנו ותהיה עמנו תמיד, שנוזכה בכלך הגדול בכח וזכות משה
רבנו עליו השלום, ובכח וזכות כל הצדיקים האמתיים, לגרש ולשבר ולעקור
ולכלות ולכבול קלפת בלעם הרשע מן העולם, שהיא התגבורת תאות נאוף, שהיה
שטוף בזמה ביותר. ותמשיך עלינו תמיד קדשת משה רבנו וקדשת כל הצדיקים
האמתיים. ותזכנו מהרה לצאת מגלות של השבעין אמות, שהוא תאות נאוף וכל
שארי התאוות רעות. ותעזרנו ותושיענו לשבר ולגרש ולכבול בלם מעלינו ומעל
גבולנו, חיש קל מהרה.

וּתְזַכְּנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, שֶׁתִּחְזֹר נַפְשֵׁנוּ לְיִשְׂרָאֵל. וְתִהְיֶה נַפְשֵׁנוּ נִכְלָלָת בְּרַחֲמֵיךָ
 בַּתּוֹךְ הָעִי"ן נְפֻשׁוֹת שֶׁל בֵּית יַעֲקֹב, בַּתּוֹךְ שְׁנַיִם עָשָׂר שְׂבָטֵי יְהוָה, בַּתּוֹךְ
 אַרְבָּעִים וְתֵשַׁע אוֹתוֹת שֶׁל שְׁמוֹתֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים, אֲשֶׁר שֵׁם הוּא שָׂרֵשׁ נַפְשֵׁנוּ וְרוּחֵנוּ
 וְנַשְׁמוֹתֵינוּ. וְאֹזְבָה עַל-יְדֵי-יְהוָה לְהַפְלִיל בַּתּוֹךְ הָעִי"ן פָּנִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְתוֹכְנִי
 לְבֹא מִהֲרָה לְהַתְגַּלּוֹת גְּדוֹל בַּתּוֹרָה וְעֹבֹדָה בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה גְּדוֹלָה בְּאֵמֶת
 וּבְאֵמוּנָה שְׁלֵמָה, וְתֵאִיר עֵינַי בַּתּוֹרָתְךָ וְתוֹכְנִי לְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה תְּמִיד חֲדוּשִׁים
 אֲמִתִּים, חֲדוּשִׁים הַנִּמְשָׁכִין מֵעִי"ן פָּנִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, חֲדוּשִׁים הַמְּבִיאִין
 לְיָדֵי מַעֲשִׂים טוֹבִים, חֲדוּשִׁים שְׂיֵשׁ לָהֶם כַּח לְהוֹצִיא אֶת הָאָדָם מִנְּגוּלוֹת שֶׁל עִי"ן
 אֲמוֹת מִתְּאֹתֵיהֶן וּמִדֹּתֵיהֶן הַרְעוֹת, וּלְקַרְבּוֹ אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעֹבֹדָה, חֲדוּשִׁין
 שְׂגוּמְשָׁכִין עַל יְדֵם נַשְׁמוֹת חֲדוּשׁוֹת לְכָל הַשּׁוֹמְעִין אֶת הַחֲדוּשִׁין הַלְלוּ:

וְעֲזָרְנִי בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים לְקַבֵּל עָלַי תְּמִיד עַל מַלְכוּת שְׁמוֹם בְּאַהֲבָה. וְאֹזְבָה לְהַצִּיל
 אֶת נַפְשִׁי מִהַרְהוּרִים רָעִים עַל יְדֵי אֲמִירַת שְׁנֵי פְּסוּקִים אֵלֶּיךָ שֶׁל קִבְלַת
 עַל מַלְכוּת שְׁמוֹם. שֶׁהֵם: "שִׁמְעֵ וְיִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד. בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
 מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד". וְתוֹכְנִי לְהוֹיֵת רִגִיל תְּמִיד לִזְמַר כָּכָל פַּעַם אֵלֶּיךָ הַפְּסוּקִים
 בְּכּוֹנֵה גְּדוֹלָה וְעֲצוּמָה וּבִשְׂמִיחָה גְּדוֹלָה וּבְמִסִּירַת נַפְשִׁי. וְתַעֲזָרְךָ אֶת לְבָבִי בְּאַהֲבָה
 וְתִשְׁקָה וְתַפְצֵה גְּדוֹלָה אֵלֶיךָ, עַד שְׂאֹזְבָה לְהוֹרִיד דְּמָעוֹת בְּשַׁעַת קִבְלַת עַל מַלְכוּת
 שְׁמוֹם בְּשְׁנֵי פְּסוּקִים הָאֵלֶּיךָ. וְאֹזְבָה עַל יְדֵי זֶה לְקַבֵּל וּלְחַמְשׁוֹךְ עָלַי מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה,
 וּלְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְעַקֵּר וּלְבַטֵּל מַלְכוּת הַרְשָׁעָה מִן הָעוֹלָם שֶׁהִיא תַּאֲוַת נְאוּף,
 שֶׁהִיא שִׁפְחָה בִּישָׂא אִשָּׁה זוֹנָה. וְתִבְרַח הַשִּׁפְחָה מִפְּנֵי גְּבֻרָתָהּ, כְּמוֹ שִׁפְחוֹב: "מִפְּנֵי
 שְׂרֵי גְּבֻרָתִי אֲנִכִּי בּוֹרַחַת". וְאֹזְבָה בְּכַחַךְ לְהַגְבִּיר וּלְחַמְשׁוֹךְ "אִשָּׁה יְרֵאת יְהוָה" עַל
 הָאִשָּׁה זוֹנָה. וְתַפְנַע וְתַפֵּל הַשִּׁפְחָה לְפָנֵי גְּבֻרָתָהּ וְתִבְרַח מִפְּנֵיהֶּ, בְּאִפְנֵי שְׂאֹזְבָה לְבַטֵּל
 מִפְּנֵי תַּאֲוַת נְאוּף, וּלְהַתְגַּבֵּר עַל כָּל הַהַרְהוּרִים רָעִים, לְגַרְשָׁם וּלְשַׁבֵּרָם וּלְבַטְּלָם
 מֵעָלַי בְּבַטּוֹל גְּבוּרַת מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. וְאֹזְבָה עַל יְדֵי אֲמִירַת שְׁנֵי פְּסוּקִים אֵלֶּיךָ שְׂיֵשׁ
 בָּהֶם שְׁנַיִם עָשָׂר תִּבּוֹת שֶׁתִּהְיֶה נַפְשִׁי נִכְלָלָת עַל יְדֵי זֶה בְּשְׁנַיִם עָשָׂר שְׂבָטֵי יְהוָה.
 שֶׁהֵם כְּלָלִיּוֹת מַלְכוּת דְּקִדְשָׁה. וְעַל יְדֵי חֲמ"ט [הָאַרְבָּעִים וְתֵשַׁע] אוֹתוֹת שְׂיֵשׁ בְּשְׁנֵי
 פְּסוּקִים אֵלֶּיךָ, אֹזְבָה לְהוֹיֵת נִכְלָל בַּתּוֹךְ מ"ט [אַרְבָּעִים וְתֵשַׁע] אוֹתוֹת שְׂיֵשׁ בְּשְׁמוֹת
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם שְׁנַיִם עָשָׂר שְׂבָטֵי יְהוָה:

וְתַעֲזָרְנִי לְתַמּוֹן פָּנִים הָעֵינַיִן. וְלֹא אֶתּוֹר אַחַר לְבָבִי וְאַחַר עֵינַי. וְתִשְׁמֹר אֶת עֵינַי
 תְּמִיד מִכָּל מִינֵי פָּנִים הָרָאוּת. וְלֹא אֶסְתַּפֵּל בְּשׁוֹם דְּבַר הַמְּבִיא לְיָדֵי

הרהור חס ושלום. "העבר עיני מראות שוא בדרךך חניני. גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך":

ותזכני ברחמיך ותעזרני ותושיעני, ותגער בהרוח שמוות ושגוען שנדבק בנו על ידי מעשינו הרעים. ותגרשו ותסלקו מאתנו ברחמיך הרבים מעתה ועד עולם. כי אתה ידעת שכל תאוותינו הרעות, ובפרט תאוה הרעה של גאון, פלם נמשכין רק על ידי הרוח שמוות והשגוען שנאחו בנו בעונותינו הרבים, עד אשר אנו דומים פאיש שולל וכמשגע ממש על ידי חטאינו המרבים.

אנא יהוה חונן לאדם דעת, חוס וחננו וזכנו לגרש ולשפר ולעקור ולבטל כל הרוח שמוות והשגוען מאתנו. וזכנו ברחמיך הרבים לרוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יהוה, באפן שאזכה לתקון הברית באמת פרצונך הטוב, חיש קל מהרה. ואזכה שיהיה גשלים דעתי באמת בשלמות גדול בקדושה גדולה. אנא יהוה חוס וחמל עלי, ומלא משאלותי ברחמים. ועזרני וזכני להגיע מהרה לכל מה שבקשתי מלפניך:

ועזרני ברחמיך שאזכה לשמוע חדושי תורה אמתיים, מפי צדיקים אמתיים הגדולים במעלה, שיש להם פח להמשיך גשמות חדשות לכל השומעים דברי תורתם הקדושה. ואזכה ברחמיך להמשיך עלי ולקבל גשמה חדשה קדושה בכל עת, על ידי חדושי תורה שאזכה לשמוע מפיהם, וללמוד בספרים קדושים של צדיקים אמתיים גדולים וגוראים. ותעזרני שיהיה געשה אצלי מחדושי תורתם סם חיים. ואזכה לציר את האור הפשוט הבא מלמעלה, בכחינת ברכה וטובה, אף על פי שאיני כדאי לזה. כי אתה ידעת את עצם הפגמים והקלקולים שפגמתי וקלקלתי את כלי המחזן שלי מאד. על-ידי פגם הברית שהוא פגם הדעת. ומאין בא עזרי לציר את האור לברכה. אף-על-פירבן על רחמיך הרבים אני בוטח, ועל חסדיך אני גשען, ולישועתך אני מצפה, ולסליחותיך אני מקנה, שתעשה עמי כחסדיך ונפלאותיך הגדולים והנוראים, ותמלא עלי רחמים, ותעשה עמי נסים ונפלאות גדולות ונוראות, ותציר בעצמך האור הבא מלמעלה בכחינת ברכה ושלום וחיים וטוב. וימשך עלינו האור הקדוש מלמעלה לברכה ולא לקללה. כמו שכתוב: "הנה ברך לקחתי וברך ולא אשיבנה". ויקים מקרא שכתוב: "ולא אכה יהוה אליהיך לשמע אל בלעם. ויהפך יהוה אליהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך יהוה אליהיך". פי אין לי שום תקנה ומנום ומבטח ומשען, פי אם עליך

לְבַד. וְעַל הַצְדִּיקִים אֲמַתִּים אֲשֶׁר אָנוּ נִשְׁעָנִים עֲלֵיהֶם תְּמִיד, בְּכַחַם נִשְׁעָנְתִּי לְצַעֵק אֵלֶיךָ תְּמִיד, וְלְצַפּוֹת לְרַחֲמֶיךָ וְלִישׁוּעָתְךָ. עֲשֵׂה עִמִּי מַה שֶׁתַּעֲשֶׂה, בְּאִפְּן שְׂאוּכָה בְּחַיֵּי חַיֵּשׁ קָל מִהֲרָה לְשִׁמְרֵת הַבְּרִית בְּאֵמֶת מִעֲתָה וְעַד עוֹלָם בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה. וְאוּכָה לְהִתְקַדֵּשׁ בְּקִדְשֶׁתְּךָ הָעֲלִיּוֹנָה. עַד שְׂאוּכָה לְשַׁבְּעִים פָּנִים שֶׁל הַתּוֹרָה וְהַקְדוּשָׁה.

עֲנֵנִי יְהוָה עֲנֵנִי. עֲנֵנִי אֱלֹהֵי עֲנֵנִי. עֲנֵנִי אָבִי עֲנֵנִי. עֲנֵנִי בּוֹרְאֵי עֲנֵנִי. עֲנֵנִי גּוֹאֲלֵי עֲנֵנִי. (וכו') מַלְכֵי וְאֱלֹהֵי יוֹצְרֵי וְקֹדְשֵׁי עֲנֵנִי. מִשְׁמִיעֵי צַעֲקָה הַשְּׁמִיעוּ צַעֲקָתֵנוּ לִפְנֵי שׁוֹמֵעַ צַעֲקָה. מִכְּנִיסֵי דְמָעָה הַכְּנִיסוּ דְמְעוֹתֵינוּ לִפְנֵי מְלַךְ מִתְרַצָּה בְּדְמָעוֹת. מִשְׁמִיעֵי אֲנָחָה הַשְּׁמִיעוּ אֲנָחוֹתֵינוּ לִפְנֵי שׁוֹמֵעַ אֲנָחוֹת. הַחֹמֶל עַל דָּל חֹמֵל עַל דְּלוּתִי, וְרֹאֵה שְׁפָלוּתִי וְאֶרְךְ גְּלוּתִי, וְהַטִּיבָה אַחֲרֵיתִי, וְהִשָּׁב אֶת שְׁבוּתֵי חַיֵּשׁ קָל מִהֲרָה. בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ בְּלֵנוּ יַחַד בְּאוֹר פְּנִיךָ. "הָאִירָה פְּנִיךָ עַל עַבְדְּךָ הוֹשִׁיעֵנִי בְּחַסְדְּךָ. אֱלֹהִים יְחַנְּנוּ וְיִבְרַכְנוּ יָאֵר פְּנֵיו אֲתֵנוּ סֵלָה. פְּנִיךָ הָאֵר בְּעַבְדְּךָ וְלִמְדֵנִי אֶת חֻסְדְּךָ". רַחֲמָנָא דְעֵנִי לְעֵנִי עֲנִינָא. רַחֲמָנָא דְעֵנִי לְתִבְרִי לְבָא עֲנִינָא. רַחֲמָנָא דְעֵנִי לְמִכְיָבִי רוּחָא עֲנִינָא. רַחֲמָנָא עֲנִינָא. רַחֲמָנָא עֲנִינָא. רַחֲמָנָא חוּס. רַחֲמָנָא פְּרַק. רַחֲמָנָא שׁוֹיב. רַחֲמָנָא רַחַם עֲלֵן. רַחֲמָנָא רַחַם עֲלֵן. הִשְׁתָּא בְּעֵגְלָא וּבּוֹמֵן קְרִיב. "יְהוִי לְרַצּוֹן אֲמְרֵי פִי וְהִגְיוֹן לְבִי לִפְנֵיךָ יְהוָה צוּרֵי וְגּוֹאֲלֵי":

תורה לו

לְשׁוֹן רַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה

מב, כמו שפתיב (ישעיה מ): לְכַבּוּדֵי

בְּרֵאתֵינוּ יִצְרָתֵנוּ אַף עֲשִׂיתֵנוּ:

דְּרִשׁוּ יי וְעִזּוּ בְּקִשׁוֹ פְּנֵינוּ

תְּמִיד: (תהלים קח)

ב וְגוֹף וְנֶפֶשׁ הֵם בְּחִינַת אָדָם

וּבְחִמָּה, חֲמוֹר וְצוּרָה,

חֲכָמָה וְסִכְלוּת, בְּחִינַת אוֹר וְחֹשֶׁךְ,

כְּמוֹ שֶׁפִּתְּרוּנוֹ אוֹר מִן

א פִּי עָקַר הַבְּרִיאָה הִיא בְּגִין

דִּישְׁתַּמּוּדְעִין לָהּ (זוהר בא דף

החֶשֶׁךְ וכו', וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ (רד"ל ברכות ל):
גְּדוּלָה דְעָה שְׁנַתְנָה בֵּין שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת,
שֶׁנֶּאֱמַר: כִּי אֶל דְּעוֹת ה'. וְכָתִיב (תהלים
קיח): אֵל ה' וַיֵּאָר לָנוּ; וְכָתִיב (שם פב):
וְלֹא יִדְעוּ וְלֹא יִבְיִנוּ. וְהֵם בְּחִינַת
חַיִּים וּמִיתָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (קהלת ז):
הַחֲכֵמָה תַּחֲיָה וְכוּ', וְכָתִיב (איוב ד):
יָמוּתוּ וְלֹא בְּחֻמָּה (א). וְכָתִיב (איכה ג):
בְּמַחְשָׁפִים הוֹשִׁיבֵנִי וְכוּ'; וְהֵם
בְּחִינּוֹת שִׁכְחָה וְזִכְרוֹן, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב
(תהלים לא): נִשְׁכַּחְתִּי כְּמַת מֶלֶב, וְכָתִיב
(שם צח): זָכַר חֶסֶדֹ. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (אבות פ"ג):
הַשׁוֹכֵחַ דְּבַר אֶחָד מִמִּשְׁנֵתוֹ כְּאִלּוּ
מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: רַק הַשְּׁמֹר
לְךָ וּשְׁמֹר אֶת נַפְשֶׁךָ מֵאֵד פֶּן תִּשְׁכַּח:
וְהֵם בְּחִינַת חֲכָמוֹת הַתּוֹרָה,
שֶׁחֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת הֵם חֹמֶר וְסִכְלוֹת
וּבְחִינַת בְּהֵמָה, כְּנֶגֶד חֲכָמוֹת הַתּוֹרָה:
ג וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לְהִכְנִיעַ הַחֹמֶר,
הֵינּוּ בְּחִינּוֹת מִיתָה,
בְּחִינַת סִכְלוֹת שֶׁל הַגּוֹף שֶׁל הָאָרֶבֶעַ
יְסוּדוֹת. כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב בְּזֹהַר (בראשית כז):
וַיִּקַּח ה' אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם - מֵאֵן
נֹטֵל לָהּ, מֵאָרֶבֶעַ יְסוּדֵי דִילָה,
דְּאֶפְרִישׁ לָהּ מִתְּאוּה דִילְהוֹן. וְזֶה
נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַתַּעֲנִית, שֶׁעַל-יְדֵי
הַתַּעֲנִית מַחְלִישִׁין הָאָרֶבֶעַ יְסוּדוֹת,
וְנִתְבַטַּל הַחֹמֶר, בְּחִינַת הַחֹמֶר,

(א) עיין ב"ד פ' כו לא.

סִכְלוֹת, חֶשֶׁךְ, שִׁכְחָה, בְּהֵמָה. וְנִתְגַּבֵּר
וְנִתְעַלָּה בְּחִינַת הַשֶּׁכֶל, וְהַצּוּרָה,
הָאוֹר, וְהַזְכְּרוֹן, אָדָם. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (ברכות ו): אֲנִרָא
דְּתַעֲנִיתָא צְדָקְתָא, כִּי צְדָקָה רְמִז
לְאוֹר, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (מלאכי ג): וְזָרְחָה
לְכֶם יִרְאֵי שְׁמֵי שְׁמַשׁ צְדָקָה; וְהוּא
הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב בְּזֹהַר (לך לך דף
עו): שְׁמַעוּ אֵלַי אֲבִירֵי לֵב הַרְחוּקִים
מִצְדָקָה - דְּאֲנוּן רַחֲמֵינִי מֵאוּרִיתָא.
וְהוּא בְּחִינַת אָדָם, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (במדבר
יט): זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם. וְזֶה אוֹתִיּוֹת
אָדָם: מ"ם סְתוּמָה הוּא בְּחִינַת
תַּעֲנִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא,
דְּלִית בֵּה אֲכִילָה וּשְׁתִּיָה (תיקון כא).
וְדָלָת, הוּא רְמִז לְאָרְבַּע יְסוּדֵי
שְׁנַשְׁפָּלִים עַל-יְדֵי הַתַּעֲנִית. וְנִתְעַלָּה
הַשֶּׁכֶל הָרְמוּז בְּ**אֵלֶּף**, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב
(איוב ל): וְאֵאלֶפֶךָ חֲכָמָה. וְזֶה שֶׁפְּתוּב
בְּזֹהַר (בהקדמה דף יג) נַעֲשֶׂה אָדָם -
עַל-יְדֵי הַתַּעֲנִית נִתְהוּה בְּחִינַת אָדָם,
כְּתִיב הַכֹּא: נַעֲשֶׂה; וְכָתִיב הַתָּם: וְשֵׁם
הָאִישׁ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמּוֹ; מָה הַתָּם
צְדָקָה, אֵיךְ כֵּאֵן צְדָקָה. [פְּרוּשׁ, כִּי
בְּזֹהַר מִפְּרָשׁ שָׁם, שֶׁעַל-יְדֵי צְדָקָה
הוּא בְּדִיוקְנָא דְאָדָם, וְלִמַּד שָׁם
מִמִּקְרָא זֶה, נַעֲשֶׂה אָדָם, כְּתִיב הַכֹּא
עֲשִׂיה, וְכָתִיב הַתָּם וְשֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר
עֲשִׂיתִי עִמּוֹ וְכוּ', לַעֲנִין צְדָקָה וְכוּ'.

על-ידי קלא דינוקא דרביא, נתגלו האבות בעולם להגן. נמצא כשאתה רוצה שיתגלו על ידך האבות בעולם, כדי לדחות הדין, והחשף, שכחה, וסכלות, מן העולם. צריך שיהיה לך הבל שאין בו חטא, ועל-ידי צדקה דארץ-ישראל תכלל עצמך באוירא דארץ-ישראל, שהוא בחינות הבל הקדוש שאין בו חטא. וזה פרוש (ויקרא כו): וזכרתי את בריתי יעקב וכו', פרוש, אימתי יתגלון האבות בעולם, כד הארץ אזכר; על-ידי אוירא דארץ-ישראל, ועל-ידי הבל שאין בו חטא, שהיא בחינת הבל פיהם של תינוקות, פי כן נתברכו תינוקות, כמו שכתוב (בראשית מח): הוא יברך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבותי - שעל-ידי התינוקות נתגלו האבות להגן. על-ידי צדקה דארץ-ישראל יכללו באוירא דארץ-ישראל, אויר הקדוש, שהוא בחינת הבל שאין בו חטא. וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (תענית יא): היושב בתענית נקרא חסיד, שנאמר: גומל נפשו איש חסד; פי התענית הוא גמילות חסדים לנפשו, הינו לתורה, כמו שכתוב (תהלים יט): תורת ה' תמימה משיבת נפש. גלל פן נקרא איש

ורבנו ז"ל מביא ראיה מזה לעגנו תענית, פי צדקה ותענית הם בחינה אחת, פי אגרא דתעניתא צדקתא כנ"ל, ועל פן מבאר מזה, שעל-ידי התענית שהוא בחינת צדקה, נעשין בגדר אדם, שהוא הדעת האמתי של התורה, שהוא בחינת אור ונפש וכו'. פי הכנעת החמר והגורף בחינת בהמה וכו', לגבי הנפש שהוא בחינת אדם, הוא על-ידי התענית, שהוא בחינת צדקה כנ"ל:

ד אבל יש שני בחינות צדקה, פי יש צדקה בחוץ לארץ, ויש צדקה בארץ ישראל. וצדקת ארץ-ישראל, היא גדולה ולמעלה מצדקת חוץ לארץ (ב). וכן יש שני בחינות תורה, פי אין דומה התורה היוצאת מהבל שיש בו חטא, להתורה היוצאת מהבל שאין בו חטא (שבת קיט), פי אין הדין נמתק, ואין העולם מתקים, אלא על הבל פה של תינוקות (שם). כמו שכתוב בזהר (בחקדמה דף ע): הנצנים נראו בארץ - אליו אבות העולם. עת הזמיר הגיע - כד אתא עדן לקצצא חיביא מן עלמא. וקול התור נשמע - דא קלא דינוקא דרביא דלעי באורייתא. כמו שכתוב (שה"ש א): תורי זהב; וכתוב (שמות כה): ועשית שנים פריים זהב.

חסיד, פי מבטל הדין והחשך, וממשיך חסידים בעולם:

ה וְזֶה פְרוּשׁ (סנהדרין צו.) **שְׁלֹשָׁה הַזְהָרוֹת** שֶׁהַזְהִיר רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתִירָא מְנַצֵּיבִין: הַזְהִירוּ בְּזֶקֶן שֶׁשָּׂכַח תְּלִמּוּדוֹ מִחֻמַּת אָנְסוֹ, וְהַזְהִירוּ בְּיָרֵדִין כְּרַבֵּי יְהוּדָה, וְהַזְהִירוּ בְּבָנֵי עַמֵּי הָאָרֶץ שֶׁמֵּהֵם תֵּצֵא תוֹרָה. פִּי אֱלוֹ הַשְּׁלֹשָׁה בְּחִינוֹת, הֵם כָּלֶם רוּמְזִים לְהַתְעַלּוֹת הַנֶּפֶשׁ וְהַשְּׂכָל וְהַתּוֹרָה וְהַזְקָרוֹן. זָקֵן זֶה, שֶׁשָּׂכַח תְּלִמּוּדוֹ מִחֻמַּת אָנְסוֹ, הוּא בְּחִינַת מֵיתָה וְסִכְלוֹת מִחֻמַּת שִׂכְחָה; אָבֵל אָנֹס רַחֲמָנָא פּוֹטְרוֹ^(ז), וְהַזְהִיר רַבִּי יְהוּדָה לְכַבְּדוֹ, שְׁעֲלִיִּדֵי הַכְּבוֹד יִתְבַטֵּל מִמֶּנּוּ הַשִּׂכְחָה, וְיִתְגַּלֶּה הַנֶּפֶשׁ, הֵינּוּ זָכוֹן הַתּוֹרָה. פִּי שָׂרֵשׁ הַתּוֹרָה הֵיא פְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, כְּמוֹ שִׁכְתּוֹב: לְכַבְּדֵי בְּרֵאתֵינוּ וְכוּ', וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹנֵם לְבָרַכָּה (אבות, פ"ו): אֵין כְּבוֹד אֶלָּא תוֹרָה:

ו וְזֶהוּ: הַזְהִירוּ בְּיָרֵדִין כְּרַבֵּי יְהוּדָה, פִּי הַדָּם הוּא הַנֶּפֶשׁ שֶׁבֵּא בְּגִלְגּוּל, וְצָרִיךְ הַשּׁוֹחֵט לְכוֹן לְהַעֲלוֹת הַנֶּפֶשׁ שְׁבָדָם. גַּם עֶקֶר חֶסְרוֹן הַפְּרָנְסָה שֶׁנִּתְמַעַט בְּדוֹרוֹת הַלְלוּ, אֵין זֶה אֶלָּא עֲלִיִּדֵי הַשּׁוֹחֲטִים שֶׁאֵינָם מְהַגְנִים, וְזֶה (אבות פ"ג): אִם אֵין

(ג) נדרים כז ע"א. (ד) פתח אליהו.

תורה, אֵין קַמַח. תּוֹרָה הֵיא בְּחִינַת נֶפֶשׁ כְּנֹל, עֲלִיִּדֵי־זֶה אֵין קַמַח, הַפְּרָנְסָה נִתְמַעַט. וּבִשְׁבִיל זֶה הַחֲלִיף נִקְרָא מְאָכְלָת, כְּמוֹ שִׁכְתּוֹב (בראשית כב): וַיִּקַּח אֶת הַמֶּאֱכָלָת, כִּי יֵשׁ שׁוֹחֵט הַגּוֹן מְאָכִיל וּמְפָרְנֵס לְיִשְׂרָאֵל, כִּי הַשּׁוֹחֵט הַגּוֹן הוּא מְלַבֵּשׁ אֶת הַנֶּפֶשׁ שְׁבָחִי בְּמִדְבַר, הֵינּוּ בְּדַבּוּר הַבְּרָכָה שֶׁהוּא מְבָרַךְ, וְהַדְּבָרוֹ הוּא בְּחִינַת שְׂכִינָה, כְּמוֹ שִׁכְתּוֹב^(ח): מְלָכוֹת - פָּה. וְזֶה פְרוּשׁ (ישעיה לד): חָרַב לֵה' מְלֶאֶה דָם; כִּי הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת חָרַב לֵה' (כְּמוֹבֵא בַזוֹה"ק וּבַפְּרָדֵס), וְהֵיא בְּחִינַת דְּבָרוֹ שֶׁהוּא בְּחִינַת חָרַב פִּיפְיוֹת, לְשׁוֹן פָּה, כְּמוֹ שִׁכְתּוֹב (תהלים קמט): רוּמְמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם וְחָרַב פִּיפְיוֹת וְכוּ'. וְכִשְׁהַנֶּפֶשׁ בָּאָה בְּתוֹךְ חָרַב לֵה', בְּתוֹךְ הַדְּבָרוֹ, בְּבְחִינַת מֵיִן נוֹקְבִין, אֲזִי הַשְּׂכִינָה מְזַדְּנֶגֶת עֲלִיִּדֵי הַמֵּיִן נוֹקְבִין שֵׁישׁ לֵה', בְּבְחִינַת: חֲזִי בְּמֹה בְּרָא קָאֲתִינָא (זוהר ויקרא דף יג). וְזֶה: חָרַב לֵה' מְלֶאֶה דָם; מִנֶּפֶשׁוֹת הָעוֹלוֹת בֵּה בְּבְחִינַת מֵיִן נוֹקְבִין. וְעֲלִיִּדֵי הַזּוּג הֵיא מְקַבֵּלַת פְּרָנְסָה לְיִשְׂרָאֵל. וְזֶה פְרוּשׁ (איכה ה'): בְּנַפְשֵׁנוּ נָבִיא לְחַמֵּנוּ מִפְּנֵי חָרַב הַמִּדְבָּר; הֵינּוּ כִשְׁהַשּׁוֹחֵט אֵינוֹ הַגּוֹן, וְאֵינוֹ מַעֲלֶה אֶת הַנֶּפֶשׁ בְּבְחִינַת מֵיִן נוֹקְבִין, וְכִשְׁעוֹמֵד עִם הַחֲלִיף לְשַׁחַט אֶת הַחֵי, הוּא עוֹמֵד

פגימות החליף שלו הוא חרב המדבר, ואינו חרב לה, שהוא חרב המדבר. ויש צער להנפש החי, שצוּקַת בקול מר (שה"ש ה): **נפשי יצאה** - פשיצאת בשביל להכניס בדברו של הברכה, בבחינת מין נוקבין. וכשיצאתי, בקשתיו ולא מצאתיו, קראתיו ולא ענני - כי אינו שם בשעת הברכה, וחושב מחשבת פגול. על-ידי-זה, **מצאני השומרים הסבבים בעיר, הפוני פצעוני, נשאו את רידי מעלי** - הינו שמעלה שהיה להנפש בבחינת חי, גם זה לקח ממנה, פי עכשו אין לה מנוח לכף רגלה. **אוי לו להשוחר הזה, אוי להנפש, שהרג את הנפש, ומסר אותה בכף אויביה, ואין להשכינה מין נוקבין להמשיך טרף לביתה, ועל-ידי-זה: בנפשנו נביא לחמנו - ביגיעה וטרחא גדולה: וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (פסחים קיח): קשין מזונותיו של אדם בקריעת ים סוף, כי ים סוף נקרע לשנים-עשר קרעים (פרקי דר"א פ' מב ובתיקון כא), כנגד שתי-עשרה בדיקות הספין^(ט), שעל ידיהם קשים מזונותיו של אדם וכו'. וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ברכות נה): שלחן דומה למזבח, פי שעור**

פגימות החליף פשעור פגימות המזבח (חולין יז). גם על השחיטה גימטריא תל"ז, ובזעת אפיק תאכל לחם (בראשית ג) - ראשיתבות גימטריא תל"ז (עם הד' תבות), לרמז חסרון הפרנסה על-ידי שוחטים שאינם מהגנים. וזה פרוש (תהלים קיא): טרף נתן ליראיו; פי טרף יש לו שני משמעות: לשון טרפה, פמובא בזהר סוף משפטים (דף קכא), ולשון מזון. לרמז, פשישראל שומרים את עצמם מטרפה, על-ידי זה יש להם פרנסה: וזה פרוש (שבת קד): מנצפך צופים אמרו, **מנצפך** הוא בחינת ורידין, בחינת רי"ו דיין. וצופים, אלו נביאים, שינקתם מבחינת כרבים, בחינת תינוקות, בחינת הבל שאין בו חטא, בחינת אורא דארץ-ישראל, ששם מקבלין רוח הקדש, פמובא בזהר (לך לך דף פה): ויקם יונה לברח תרשישה. ואלו הצופים, הינו אלו שהם בבחינת הבל שאין בו חטא, הם נהירין ב"ורידין", רי"ו דיין, במנצפ"ה, ומעלין את הנפש בבחינת מין נוקבין, וממשיכין שפע. והשפע מכנה בשם **אמר**, פי מתחלה היא **א'ור**, ואחר-כך נעשה **מ'ים**, ואחר-כך **ר'קיע**. וכשממתיקים את

פרוצח נפשות, והחליף שלו הוא חרב המדבר, ואינו חרב לה, שהוא חרב המדבר. ויש צער להנפש החי, שצוּקַת בקול מר (שה"ש ה): **נפשי יצאה** - פשיצאת בשביל להכניס בדברו של הברכה, בבחינת מין נוקבין. וכשיצאתי, בקשתיו ולא מצאתיו, קראתיו ולא ענני - כי אינו שם בשעת הברכה, וחושב מחשבת פגול. על-ידי-זה, **מצאני השומרים הסבבים בעיר, הפוני פצעוני, נשאו את רידי מעלי** - הינו שמעלה שהיה להנפש בבחינת חי, גם זה לקח ממנה, פי עכשו אין לה מנוח לכף רגלה. **אוי לו להשוחר הזה, אוי להנפש, שהרג את הנפש, ומסר אותה בכף אויביה, ואין להשכינה מין נוקבין להמשיך טרף לביתה, ועל-ידי-זה: בנפשנו נביא לחמנו - ביגיעה וטרחא גדולה: וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (פסחים קיח): קשין מזונותיו של אדם בקריעת ים סוף, כי ים סוף נקרע לשנים-עשר קרעים (פרקי דר"א פ' מב ובתיקון כא), כנגד שתי-עשרה בדיקות הספין^(ט), שעל ידיהם קשים מזונותיו של אדם וכו'. וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ברכות נה): שלחן דומה למזבח, פי שעור**

דְּאֶרְצ־יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי־זֶה: אֲכָלִי עֲמִי
- הַפְּרָנְסָה נִתְמַעֵט. כִּי כְּשֵׁיט
לְהַשׁוּחֵט בְּחֵינֵת הַבֵּל שְׂאִין בּוֹ חֲטָא,
בְּחֵינֵת חֶרֶב לֵה', בְּחֵינֵת צְדָקָה
דְּאֶרְצ־יִשְׂרָאֵל, בְּחֵינֵת נֶפֶשׁ, בְּחֵינֵת
תּוֹרָה כַּנ"ל - גַּם הַנֶּפֶשׁ שְׁעוּלָה מֵהַחַי
לְהַמְדַּבֵּר שְׁלוֹ, גַּם כֵּן נִתְעַלָּה
בְּבְחֵינֹת מַעְלוֹת אֵלּוּ הַנְּזָפָר:

ז וְזֶהוּ פְּרוּשׁ: הִזְהַרוּ בְּבִנֵי עַם־
הָאֶרֶץ; כִּי זֶה

יְדוּעַ, שֶׁהַנֶּפְשׁוֹת הַנִּכְבְּדוֹת
[הַנְּעֻשָׁקוֹת] בְּתוֹךְ הַטְּקָא,

הָאֲמוֹר בְּזֵהָר (סבא מִשְׁפָּטִים דְּך קִיג וּבִשְׂאָר
מִקוּמוֹת), בְּקַלְפוֹת נְגַה, וּקְלָפוֹת נְגַה
רוּצָה שֵׁיִשְׁתַּקַּע שֶׁם הַנֶּפֶשׁ, אַזִּי הִיא
נוֹתְנַת אוֹתָן בְּתוֹךְ טַפַּת זְוִיגוֹ שֶׁל עַם
הָאֶרֶץ, כְּדִי שִׁיתַּטְנַף הַנֶּפֶשׁ הַהִיא
בְּיוֹתֵר. נִמְצָא שֶׁבְּנֵי עַמֵּי הָאֶרֶץ הֵם
נֶפְשׁוֹת יְקָרוֹת, אֲלָא שְׁהֵם כְּצַפְרִים
הָאֲחוּזוֹת בַּפֶּח⁽¹⁾. מֵאִין אָנוּ יוֹדְעִים
הַדֵּר תַּפְאָרְתֵּם, אֲלָא עַל־יְדֵי תוֹרַתְּם;
כְּשֶׁאָנוּ רוֹאִים שְׁהֵם תַּלְמִידֵי־חֻקֵּימֵם,
בִּידוּעַ שֵׁיִשׁ לָהֶם נֶפֶשׁ יְקָרָה. וְכָל
הַתּוֹרָה שְׁהֵם מְגַלִּים, הוּא הַכֵּל גְּלוּי
לְהַשׁוּחֵט. כִּי הַנֶּפֶשׁ הִיא [בְּחֵינֵת
תּוֹרָה] כַּנ"ל. וְהַתּוֹרָה שְׁהֵם מְגַלִּים
בְּנֵי עַמֵּי־הָאֶרֶץ, הֵם בְּחֵינֵת נִיצוּצוֹת,
וְעוּלָה לְהַשְׁכִּינָה בְּבְחֵינֵת מִיּוֹן
נוֹקְבִין, בְּבְחֵינֵת: חֲזִי בְּמֵאֵי בְּרָא

הַמְּנַצֵּפָה, וְעוֹשִׂים מִמְּנַצֵּפָה אֲדוּנִי. כִּי
מ"רִיו" נַעֲשֶׂה צוּרַת א, וְנַעֲשֶׂה אֲדוּנִי.
וְאֲדוּנִי הוּא דְבוּרָה, הוּא הַשְׁכִּינָה, כְּמוֹ
שְׁכָתוֹב (תְּהֵלִים נא): אֲדוּנִי שְׁפָתַי תַּפְתָּח.
וּמַהְבֵּל הַזֶּה, הִינּוּ אֲדוּנִי, יוֹצֵא הַשְּׁפַע,
וְנִתְחַלַּק לְכָל אֶחָד לְפִי בְּחֵינֵתוֹ. וְזֶה
פְּרוּשׁ (תְּהֵלִים סח): אֲדוּנִי יִתֵּן אָמֹר
הַמְבַשְׂרוֹת צָבָא רַב - לְכָל אֶחָד לְפִי
בְּחֵינֵתוֹ: וְזֶה שְׂאֲמָרוֹ חֻקֵּימֵנוּ זְכוּרָנָם
לְבִרְכָה (סְנֵהֲדִין קד): אֲכָלִי עֲמִי אֲכָלוּ
לְחֵם אֲדוּנִי לֹא קָרְאוּ - רַב אָמַר אֵלּוּ
הַדְּיָנִים, וּשְׂמוּאֵל אָמַר אֵלּוּ מְלַמְּדֵי
תִּינוּקוֹת. מִר אָמַר חֲדָא, וּמִר אָמַר
חֲדָא וְלֹא פְּלִיגִי. רַב אָמַר אֵלּוּ הַדְּיָנִין
- הִינּוּ רִי"ו דִּין, שְׂאִינָם מַעְלִין אֶת
הַנֶּפֶשׁ בְּבְחֵינֵת מִיּוֹן נוֹקְבִין, שְׂאִין
עוֹשִׂין מ"רִיו" דִּין" אֲדוּנִי. רְמִז
לְשׁוֹחֲטִים שְׂאִינָם מְהַגְנִים,
שְׂמֻקְלָקְלִים הַדְּיָנִים, הִינּוּ רִי"ו דִּין,
מְנַצֵּפָה. הַדְּמִים, שְׁהֵם הַנֶּפְשׁוֹת, הֵם
חֲמֵשׁ אוֹתִיּוֹת, כְּנֶגֶד חֲמֵשׁ דְּמִים,
כִּידוּעַ. רְמִז לְחֲמֵשׁ בְּחֵינֹת שֵׁיִשׁ
לְנֶפֶשׁ, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חֻקֵּימֵנוּ זְכוּרָנָם
לְבִרְכָה (בְּרֻכּוֹת י): הִנֵּי חֲמֵשׁ בְּרָכִי
נֶפְשִׁי כְּנֶגֶד מִי וְכו'. וּשְׂמוּאֵל אָמַר
אֵלּוּ מְלַמְּדֵי תִינוּקוֹת - שְׂמֻקְלָקְלִין
אֶת הַהֵבֶל שְׂאִין בּוֹ חֲטָא. כְּשֶׁדְּבוּרוֹ
וְהֵבִילוּ שֶׁל הַשׁוּחֵט, אִינוּ בְּבְחֵינֵת
הַבֵּל שְׂאִין בּוֹ חֲטָא, בְּחֵינֵת אוֹיְרָא

הִינוּ עַל־יַדֵּי הַתּוֹרָה, וְלֹא עַל־יַדֵּי חֻמּוֹת אַחֲרָיִם, שֶׁהֵם סְכָלוֹת וְחֻשָּׁף כִּנְגַד חֻמּוֹת הַתּוֹרָה. וְעַל־יַדֵּי מָה תִּזְכֶּה לְחֻמּוֹת הַתּוֹרָה, בְּקִשּׁוֹ פָּנָיו תְּמִיד - עַל־יַדֵּי צְדָקָה שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כַּמּוּבָא בַּמְדַּרְשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פ' מ"ד, קהלת רבָּה סדר א'): אִין בְּקִשְׁתּוֹ פָּנִים אֶלָּא צְדָקָה, כַּמּוֹ שֶׁפְּתוּב (תהלים פ"ה): צְדָק לִפְנֵי יְהוָה; וְאִין תְּמִיד אֶלָּא אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל (שׁוּחַר טוֹב תְּהִלִּים ק"ה, וְעֵינֵי רֵאשִׁית חֻמְמָה שְׁעַר הַתְּשׁוּבָה פ' ו'), כַּמּוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים י"א): תְּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְקֵיךָ בַּה':

קָאֲתִינָא. וּבִשְׁבִיל זֶה צְרִיךְ לְכַבֵּד, כִּי עַל־יַדֵּי הַכְּבוֹד יִתְגַּלֶּה בְּיִתְרַת הַתּוֹרָה מִהַתְעַלְמוּתָהּ, הִינוּ הַנֶּפֶשׁ. כִּי שֶׁרֵשׁ הַכָּל הוּא הַכְּבוֹד, כַּמּוֹ שֶׁכְּתוּב: לְכַבֹּדֵי בְּרֵאשִׁיתֵינוּ וְכוּ', וְהַנֶּפֶשׁ מִשְׁתַּוְּקֶקֶת לְהַפְלִל בּוֹ בְּשֶׁרֶשׁוֹ. וְזֶה: הִזְהָרוּ בְּבִנְי עַמֵּי־הָאָרֶץ - לְכַבֵּד, כִּי שִׁישְׁתוּקֶק הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא הַנֶּפֶשׁ, לְהַפְלִל בְּשֶׁרֶשׁוֹ, שֶׁהוּא הַכְּבוֹד, וְעַל־יְדֵי־זֶה, מֵהֵם תִּצָּא תּוֹרָה: וְזֶה פְּרוּשׁ: דְּרִשׁוּ ה'. עַל־יַדֵּי אֵיזָה חֻמְמָה תּוֹכֵל לְדַרֵּשׁ אוֹתוֹ, הַדֵּר מִפְּרִשׁ: וְעֹז -

תפילה לז

"נִפְשִׁי בִשְׂאֵלֹתַי וְעַמִּי בְּבִקְשָׁתַי. הִצִּילָה מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כָּל־יְחִידָתִי, אֵל תֵּעַר נַפְשִׁי" כִּי בְּךָ חִסִּיתִי. כִּי אַתָּה תִּקְנֵתִי וְאַתָּה אֵילֹוֹתַי. "שְׁמֶרָה נַפְשִׁי וְהִצִּילֵנִי אֵל אֲבוֹשׁ כִּי חִסִּיתִי בְּךָ. חוֹשָׁה לְעֹזְרֹתַי יְהוָה תִּשׁוּעָתִי". תִּיקַר נָא נַפְשִׁי בְּעֵינֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי. יְגַלְלוּ רַחֲמֶיךָ עַל מִדּוֹתֶיךָ, יְהִמּוּ וַיִּפְּמְרוּ רַחֲמֵי לְבָבְךָ עַל נַפְשִׁי הָאֲמֻלָּה וְהַעֲלוּבָה מְאֹד מְאֹד, עַל נַפְשִׁי הַרְעֵבָה וְהַצְּמָאָה וְהַעֲפֵפָה מְאֹד, עַל נַפְשׁ מְרָה כּוֹז, נַפְשׁ הַלְכוּדָה בְּכַבְלֵי עֵנִי וּבְרוּל בְּאֲלָפִים וּרְבֻבוֹת רִשְׁתוֹת וּמוֹצוֹדוֹת בְּצַפְרִים הָאֲחוּזוֹת בַּפֶּה, נַפְשׁ הַעֲשׂוּקָה מְאֹד. מְלֹא רַחֲמִים, מְלֹא רַחֲמִים, רוֹאֵה בְּעֵלְבוֹן עֲלוּבוֹים, הַבִּיטָה נָא וּרְאֵה "דְּמַעַת הַעֲשׂוּקִים" הַצּוֹעֲקִים וּבוֹכִים וְנֹאנְקִים וְנֹאנְחִים, "וּמִיַּד עוֹשְׂקֵיהֶם כַּח וְאִין לָהֶם מִנְחָם". כְּכוּ יִכְפוּ הַרְבֵּה בְּכֶה וּדְמַעְתָּם עַל לְחֵים. רַחֲמֵן אֲמִתִּי. אֵל תִּסְתַּר פְּנֵיךָ מִשׁוּעָתָם, וְאֵל תֵּאֲטֹם אֲזָנֶיךָ מִצַּעֲקָתָם, וְאֵל תַּעֲלִים עֵינֶיךָ מִדְּמַעְתָּם.

רבונו של עולם. "אלך יהוה נפשי אשא. פרשתי ידי אלך נפשי פארץ עיפה לך סלה. כי רדף אויב נפשי דבא לארץ חיתי. הושיבני במחשבים כמתי עולם. ונפשי נבהלה מאד ואתה יהוה עד מתי. שובה יהוה חלצה נפשי הושיעני למען חסדך. כסום עגור בן אצפצף אהנה פיונה. דלו עיני למרום יהוה עשקה לי ערבני. ערב עבדך לטוב אל עשקני זדים. פדני מעשק אדם ואשמרה פקודיך".

אנא יהוה מלטה נפשי מפל תאוות הגוף ומדויותו הרעים. עזר והושיעה ברחמיך הרבים ברחמיך האמתיים את נפשי האמללה, ותן לה פח ונבורה מאתך יהוה אלהי ואלהי אבותי, שתוכל להתגבר על הגוף. ותתגבר נפשי על גופי, צורתני על חמרי, עד שאזכה להכניע ולשבר ולבטל את הגוף והחמר לגמרי, ותתגלה הארת נפשי וצורתי הקדושה, וימשך עלי צלם אלהים, צלם דמות תבניתו.

ותזכני לאור השכל הקדושה, לחכמה בינה ודעת. ואזכה להכניע ולבטל מפני כל מיני סכלות וכסילות של הגוף והחמר. ותוציאני מאפלה לאורה, מחשך לאור גדול, מכסילות וחשכת של חמרויות הגוף העכור והמגשם, להארת החכמה של הנפש הקדושה. ותן חלקי בתורתך, ואזכה ללמוד ולהנות בתורתך ובעבודתך יומם ולילה. ותן בלבי בינה להבין ולהשפיל, לשמע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תורתך באהבה. והאר עיני בתורתך ודבק לבי במצותיך. ותפרישני ותבדילני מן התועים בחכמות חיצוניות. ותגן בעדי ובעד זרעי תמיד, ובעד כל עמך בית ישראל, שלא נעסק לעולם בשום חכמה חיצונה כלה. ולא נשים עין ולא נלמד בשום ספר מספרי החקירות כלל, הן בספרי חקירות של ישראל, הן בספרי חקירות של העכו"ם. ותעזר לנו שלא יבגם בדתנו ומחשבתנו שום חקירה מחקירותיהם, ולא שום סברה ודעה מסברותיהם ודעותיהם הזרות והפורות, הצדים בראשם נפשות יקרות. אשר באמת כל חכמותיהם החיצוניות הם רק פסילות וסכלות ושטות והכל גמור באמת ונמשכים רק מכסילות וחשכת חמרויות הגוף, ומתאזותיהם ומדויותיהם הרעות. אשר מחמת תקף התגברות תאוות גופם וחמדם העב והמגשם והמזהם והמשקץ מאד מאד בתכלית הזהמה והטנוף והמאוס, משם נתעבר ונתקלקל ונשחת דעתם ולבם הערל, עד שנתעו ונבכו מדעה לדעה ומסברא לסברא, עד שבאו לידי טעות ושטות חכמותיהם החיצוניות:

רבונו של עולם רחם עלינו ועל זרענו ועל פלטתנו, אשר נשארנו בתרן בראש החר באין עזר וסומך, ואין מי שיעמוד בעדנו. הצל הצל והושיעה ומלט

אותנו ואת זרעינו ברחמיך הרבים מפל מיני חכמות חיצוניות. שלא יהיה לנו שום חלק ועסק בהם. ותהיה דנו ושכלנו ולבנו מסלקת מהם. כי לא באלה חלקנו, ולא באלה גורלנו. כי אנחנו מזרע אברהם יצחק ויעקב, מאמינים בני מאמינים. ואנחנו זכינו לעמוד על הר סיני ולקבל תורתך הקדושה על ידי משה נביאך נאמן ביתך. עזרנו שיהיה חלקנו בתורתך הקדושה תמיד; "תורת יהוה תמימה מזיבת נפש. עדות יהוה נאמנה מחכימת פתי". חוס וחמל עלינו. יהמו נא מעיך על בניך צאן מרעיתך, ושומר אותנו בעת צרה הזאת בעקבות משיחא, והצל ומלט נפשנו ונפש בנינו ובנותינו שלא נעסק לעולם בשום חכמה חיצונה כלה. ותן לנו כח שנוכח להכניע ולשבר ולכבול ולעקר כל האפיקורסים והכופרים מן העולם. "ימחו מספר חיים ועם צדיקים אל יכתבו". וכל העוסקים בפילוסופיא וחקירות של חכמות החיצוניות, יהיה נמח שמם וזכרם מן העולם. יכרת יהוה לאיש אשר יעסק בחקירותיהם ובדרכיהם עד ועונה. "יהיו בניו יתומים ואשתו אלמנה. יהי אחריתו להכרית בדור אחר ימח שמם. יזכר עון אבותיו אל יהוה וחטאת אמו אל תמוח. יהיו נגד יהוה תמיד ויכרת מארץ זכרם" ויתפלו סבורתיים ודעותיהם מן העולם, ולא יעלו עוד על לב ולא יזכרו עוד בשמם.

ותרחם על עמך ישראל. ותעלה ותנשא ותרומם ותגלה ותאיר חכמת התורה הקדושה בעולם. ונשוב כלנו לתורתך ולעבודתך באמת ובאמונה, בקדושה ובטהרה גדולה. ונוכח להשתוקק תמיד לאמונתך הקדושה באמת כרצונך הטוב; ונוכח להכיר אותך באמת גם בעולם הזה, ולכבד את שמך הגדול בכל עת, כי בשביל זה בראת כל העולמות כלם, בגין דישתמודעין ליה. כמו שכתוב: "כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתו יצרתיו אף עשיתיו". עזר ורחם והושיעה, ועשה למענך ולמען כבוד תורתך הקדושה. שתתגבר חכמת התורה הקדושה על חכמת הפילוסופיא, על חכמות החיצוניות, ויתפלו כל החכמות שבעולם. כנגד אות אחד מתורתך הקדושה והטהורה והתמימה, תורה שבכתב ותורה שבעל פה. וישובו כלם לתורתך ולעבודתך וליראתך באמת בכל לב ונפש:

אנא יהוה רחמן מלא רחמים, חוסה על נפשי האמללה מאד. והיה בעזרי תמיד. וחזק ואמץ את נפשי בכל מיני עו ותעצומות, באפן שתתגבר נפשי הקדושה והטובה על הגוף ותאותו ומדותיו הרעים, עד שאזכה להפשיט את נפשי מפל מיני תאות הגוף ומדותיו. ואטהר ואקדש את נפשי וגופי בכל מיני טהרות

וּקְדָשׁוֹת. וְאֹזְבָה לְהוֹצִיא אֶת גַּפְשִׁי מִכָּל הַתְּאֵאוֹת וּמְדוֹת רְעוֹת הַנְּמַשְׁכִּים מֵאַרְבַּע יְסוּדוֹת חֲמוּרִים שֶׁל הַגּוֹף:

וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תּוֹצִיאֵנִי וְתַעֲלֵנִי מִכַּחֲנִיַת בְּהֵמָה לְבַחֲנִיַת אָדָם, מְגוּף לְגַפְשִׁי, מַחֲמֵר לְצוּרָה, מַחֲשֵׁךְ לְאוֹר, מִסְכָּלוֹת לְחֻכְמָה, מַחְכְּמוֹת וּמַחֲשָׁבוֹת חִיצוֹנִיּוֹת לְחֻכְמוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, מִשְׁכַּחָה לְזִכְרוֹן. וְתִשְׁפִּיעַ עָלַי מֵאַתָּךְ בַּח הַזְכָּרוֹן. וְאֹזְבָה לְזִכֵּר תְּמִיד הַיֵּטֵב אֶת כָּל דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ וְעִבְדוּתְךָ, הֵן מִה שֶׁאֲנִי לֹמֵד בְּסִפְרִים קְדוּשִׁים, הֵן מִה שֶׁשִּׁמְעֵתִי אִם מִה שֶׁאֲנִי עֹתִיד לִשְׁמַע מִפִּי רַבּוֹתֵי וְחֲבָרֵי. כָּל הַדְּבָרִים הַקְּדוּשִׁים הַנּוֹגְעִים לְיִרְאֵת יְהוָה וְלַעֲבֹדָתוֹ וְתוֹרָתוֹ, כֻּלָּם אֹזְבָה לְזִכֵּר תְּמִיד הַיֵּטֵב בְּכַח הַזְכָּרוֹן דְּקִדְשָׁה מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. וְלֹא אֶשְׁכַּח שׁוֹם דְּבָר מִמִּשְׁנָתִי. וְאֹזְבָה לְזִכֵּר תְּמִיד הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב אֶת אַחֲרִיתִי וְסוּפִי. וְלִשׁוֹם לְפִי הַיֵּטֵב עַל מַה אֲתִינָא לְהֵאֵי עֲלֵמָא שְׁפֵלָה, וּמַה יְהִיָּה בְּסוּפִי וְאַחֲרִיתִי, כִּפְּאִשֶׁר יָבֵא קִצִּי. וְלֹא אֶשְׁכַּח זֹאת כֹּל יְמֵי חַיִּי; וְאֹזְבָה לְזִכֵּר זֹאת הַיֵּטֵב בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כִּי כָּל יְמִינוּ וְשְׁנוֹתֵינוּ הֵם הֶבֶל, כְּחִלוֹם יְעוּף, וְכִצֵּל עוֹבֵר, כְּעֵנָן כְּלָה, וְכַרוּחַ נוֹשֶׁכֶת, וְכַאֲבָק פּוֹרֵחַ. וְאִי אֶפְשֶׁר לְהַמְלִיט מִן הַמֵּיתָה בְּשׁוֹם אֶפֶן, "וְאִין מִשְׁלַחַת בְּפִלְחָמָה". וּמַה נֶחֱשַׁב עַל יְהוָה, וּמַה נַּעֲשֶׂה לְיוֹם כְּקִדְהָ. "זְכוֹר תּוֹכֵר וְתִשׁוּחַ עָלַי גַּפְשִׁי. זְכוֹר אֵל תִּשְׁכַּח אֶת אֲשֶׁר הִקְצַפְתָּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ" מִנְּעוּרֶיךָ עַד הַיּוֹם הַזֶּה. כִּי אִין שְׁכַחָה לְפָנַי כִּסָּא כְבוֹדִי, וְאִין נַעֲלָם מִנְּגַד עֵינָיו. עֲזַרְנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי לְזִכֵּר אֶת כָּל זֹאת תְּמִיד, בְּאַפֵּן שֶׁאֹזְבָה לְרַחֵם עָלַי מַעֲתָה לְמַלֵּט גַּפְשִׁי מִנִּי שְׁחַת, וְלַחֲכִין צְדָה לְדַרְבֵּי. אֲרַחֵא רַחֲמֵיךָ וְאַפְלוּ וְיִרְדִּין קַלִּילָא לִית לָן.

וְעֲזַרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים שֶׁאֹזְבָה לִשְׁכַּח אֶת כָּל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת זְרוֹת מַחֲשָׁבוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְחֻכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְכָל מִינֵי הַרְהוּרִים רָעִים וְעַקְמוּמִיּוֹת שֶׁבִלְב שְׁנֵדְקוּ בְּלִבִּי וּבְדַעְתִּי בְּעוֹנוֹתַי הַרְבִּים. וְכָל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת הַמְבַלְבְּלִים מִעֲבֹדְתְךָ הָאֲמִתִּיּוֹת, כֻּלָּם אֹזְבָה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְהַעֲבִירָם מִדַּעְתִּי וְלִפִּי לְגַמְרִי, וְלִשְׁכַּחֵם לְגַמְרֵי מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. וּמַעֲתָה אֹזְבָה לְזִכֵּר אוֹתְךָ תְּמִיד כֻּלָּ עַת בְּשִׁבְתִּי בְּבֵיתִי וּבְלִכְתִּי בְּדֶרֶךְ בְּשִׁכְבִּי וּבְקוּמִי. וְלִדְבַק מִחֲשַׁבְתִּי אֵלֶיךָ תְּמִיד, וּלְתוֹרָתְךָ וְלַעֲבֹדְתְךָ בְּאַמֶּת בִּירְאָה וְאַהֲבָה בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה גְדוּלָה, בְּאַמֶּת וּבְאִמוּנָה שְׁלֵמָה. וְאֹזְבָה שִׁיתְדַּבֵּק לְפִי וּמַחֲשַׁבְתִּי אֵלֶיךָ וּלְתוֹרָתְךָ וּלְמִצְוֹתֶיךָ בְּאַמֶּת, בְּדַבְּקוֹת גְּדוּל וּבְהַתְקַשְׁרוֹת אֲמִיץ וְחֹק מְאֹד. עַד שֶׁאֹזְבָה לְזִכֵּר הַיֵּטֵב אֶת כָּל דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ וְעִבְדוּתְךָ תְּמִיד לְעוֹלָם וָעַד. וְלֹא אֶשְׁכַּח שׁוֹם דְּבָר מִדְּבָרֵי תוֹרָה וְעִבְדוּהָ לְעוֹלָם. רַק אֹזְבָה לְזַכֵּרָם תְּמִיד בְּעֲלֵמָא רִין וּבְעֲלֵמָא דְאַתִּי:

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, וְאֱלֹהֵי כָל הַצְדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּם רְאוּשׁוֹנִים וְאַחֲרוֹנִים, וְאֱלֹהֵי כָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל תְּקַדּוֹשׁ, אֲבִינוּ אָב הַרְחֵמֵן הַיּוֹדֵעַ כָּל תַּעֲלוּמוֹת לֵב, שֶׁתִּרְחַם עָלַי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים. וְתַחֲנֵנִי מֵאֵתְךָ דַּעַה בִּנְיָה וְהַשְׁפֵּל. וְתוֹרְנֵי וְתַדְרִיכֵנִי בְּאֲמַתְךָ תְּמִיד. וְתוֹכְנֵנִי בְּכָל עֵת לְדַעַת בְּאֲמַת הַדְרָךְ הַיָּשָׁר, אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּעֵגְנֵי תַעֲנִיּוֹת נְדָבָה. אִם לְהִתְעַנּוֹת אִם לְחַדֵּל. וְתוֹכְנֵנִי לִידַע הָאֲמִת לְאֲמִתּוֹ, וְלְהִתְנַהֵג בְּדְרָךְ הָאֲמִת בְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב, כִּי לְבִי הוֹלֵךְ אֵנָה וְאֵנָה בְּעֵגְנֵי זֶה. עַל כֵּן הִנְנִי מִשְׁלֹךְ עֲצָמִי עֲלֶיךָ לְבַד, וְהַרְיֵנִי מוֹסֵר גּוֹפִי וּנְפֹשִׁי וְרוּחִי וְנִשְׁמָתִי אֵלֶיךָ לְבַד. שֶׁתַּעֲשֶׂה עִמִּי מַה שֶׁתִּרְצֶה וְכִרְצוֹנְךָ אַעֲשֶׂה. וְתַעֲזָרְנִי שְׁלֵא אֲבַלְבֵל דַּעַתִּי הַרְבֵּה בְּעֵגְנֵי זֶה, רַק אֲזַכֶּה תְּמִיד לְעֲזָה שְׁלֹמָה מִהַרְתָּ. וְתִשְׁפִּיעַ לִי עֲזָה טוֹבָה מֵאֵתְךָ בְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב בְּאֲמִת. וְאֲזַכֶּה לִידַע וְלִהְבִּין אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּעֵגְנֵי הַתַּעֲנִיּוֹת. וְאֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּכָל הַדְּבָרִים שֶׁבְעוֹלָם. בְּאִפֶּן שְׂאֲזַכֶּה לְסוּר מֵרַע וְלִהְבִּינֵעַ הַגּוֹף וְהַחֲמָד לְגַבִּי הַנֶּפֶשׁ וְהַצּוּרָה. וְלַעֲסֵק בְּתוֹרָתְךָ וּבַעֲבוֹדָתְךָ תְּמִיד בְּאֲמִת בְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. "הַשְּׁמִיעֵנִי בְּכַקֵּר חֲסִדֶּךָ כִּי כִד בְּטַחֲמִי. הוֹדִיעֵנִי דְרָךְ זֶה אֵלֶיךָ כִּי אֵלֶיךָ נִשְׁאֲתִי נַפְשִׁי":

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵי. שֶׁתַּעֲזָרְנִי לְתַן צְדָקָה הַרְבֵּה לְעֵנִיִּים הַגּוֹנִים הַרְבֵּה. וְתַחֲמַל עָלַי בְּרַחֲמֶיךָ וּבְחֲסִדֶּיךָ הַגְּדוֹלִים וְהַעֲצוּמִים, וְתַעֲזָרְנִי לְתַן צְדָקָה הַרְבֵּה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, לְתַמְכֵּךְ וּלְסַיֵּעַ בְּסִייעַ שֵׁשׁ בּו מַמָּשׁ לְעֵנִיִּים הַגּוֹנִים הַדְּרִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְאֲזַכֶּה לְהַפְּלֵל עַל יְדֵי זֶה בְּאִוִּירָא דְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בְּאִוִּיר הַקְּדוֹשׁ בְּהַאִוִּיר וְהַהֲבֵל שְׂאִין בּו חֲטָא. וְנֹזֶכֶה עַל יְדֵי זֶה לְהַמְתִּיק וּלְכַפֵּל כָּל מִינֵי דִינִים מֵעֵלֵינוּ וּמֵעַל כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. וְנֹזֶכֶה תְּמִיד לְדַחוֹת וּלְכַפֵּל הַדִּין וְהַחֲשֵׁךְ וְהַסְּכָלוֹת וְכָל מִינֵי חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת מִן הָעוֹלָם. וְתַעֲזָרְנִי לְהַגְבִּיר וְלְהַעֲלוֹת וּלְנִשְׂא הַנֶּפֶשׁ הַקְּדוֹשָׁה וְהַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה. וְתֵאֵיר עֵלֵינוּ אֹר הַחֲכָמָה הַקְּדוֹשָׁה, וְתַמְשִׁיד עֵלֵינוּ חֲסִדִּים טוֹבִים מֵאֵתְךָ תְּמִיד. וְנֹזֶכֶה לְזַכְּרוֹן דְּקַדְשָׁה, וְתִשְׁפִּיעַ עֵלֵינוּ מֵאֵתְךָ שֶׁפַע טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים וְשְׁלוֹם וְכָל טוֹב. וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תִּזְכָּר לָנו אֶת בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. וְתַקִּים לָנו מִקְרָא שְׁכַתּוֹב: "וְזַכְרְתִי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאֶף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק, וְאֶף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזַכֵּר וְהָאֶרֶץ אֲזַכֵּר":

וְתַעֲזָרְנִי שֶׁנֹּזֶכֶה לְגַדֵּל וְלְהַעֲלוֹת נַפְשׁוֹ לְפָנֶיךָ. וְנֹזֶכֶה לְקַדֵּשׁ וּלְקַשֵּׁט נַפְשׁוֹ. בְּאִפֶּן שֶׁתּוֹכֵל נַפְשׁוֹ לַעֲלוֹת לְהַשְׁכִּינָה בְּבַחֲנֵית מִיַּיִן נוֹקְבִין. וְתַתְּפָאֵר הַשְׁכִּינָה לְפָנֶיךָ עִם נַפְשׁוֹתֵינוּ, "חַזִּי בְּמָה בְּרָא קְאֲתִינָא לְגַבְּךָ". וְנֹזֶכֶה שְׁהִיָּה גַעֲשֶׂה יַחֲוֵד

קדשא בריך הוא ושכינתיה על ידי נפשותינו שיעלו לטובה לפניך לריח ניחוח
אשה ליהוה:

ותזכנו שתהיה אכילתנו בקדשה ובטהרה תמיד. ובפרט בשאנו אוכלין דבר מן
החי תעורנו להתקדש ביותר בשעת אכילתנו, עד שנופה להעלות הנפש
המלבש בחי שאנו אוכלים, להעלות הנפש מחי למדבר, על ידי הברכה שאנו
מברכין על אכילתנו. ונופה לומר כל הברכות בכונה גדולה ועצומה לשמך הגדול
באמת:

ותשמרנו ותצילנו ברחמיך הרבים ממאכלות אסורות. ולא יבא לתוך פינו שום
דבר האסור לנו. ולא נפשל לעולם בנבלות וטרפות, אפלו בשוגג
ובאנס. ותציל אותנו ברחמיך משוחטים שאינם הגונים. ותפריש אותנו ותבדיל
אותנו מכל מיני נבלות וטרפות דאורייתא ודרבנן. ותזמין לנו ברחמיך תמיד
שוחטים הגונים וכשרים. ותהיה עמם תמיד ותשמור אותם ואתנו שלא יפסלו
עמך ישראל על ידם לעולם בנבלות וטרפות חס ושלום. ותעזר להשוחטים שיכוננו
תמיד היטב בברכת השמיטה, באפן שיזכו להעלות הנפש המלבש בהחי, מחי
למדבר. עד שיעלו כל הנפשות העשוקות המגולגלים בחיות ועופות ובהמות אל
השכינה. ויהיה נעשה יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה על ידם. ונופה שיהיה
נקשר על ידי זה עלינו שפע טובה וברכה ורחמים וחיים ושלום. ונופה לפרנסה
טובה כבוד בלי שום גיעה וטרחא וטרדא כלל. אבינו שבשמים גומל לחיבים
טובות, גומל חסדים טובים, אתה יודע שאין בנו כח לשמור עצמנו משוחטים
שאינם הגונים המצויים עכשו הרבה מאד. ואין מי שיעמד בעדנו וישתדל בתקון
נפשותינו, ויציל אותנו מפגם השוחטים שאינם הגונים הגורמים מה שגורמים,
רחמינא לצלן:

רבנו של עולם רחם עלינו למען שמך, ולמען שכינת עזך, ולמען אבותינו
אברהם יצחק ויעקב, ולמען כל הצדיקים אמתים, ועורנו והושיענו
והצילנו ומלטנו משוחטים רעים, משוחטים שאינם הגונים. ושמרנו תמיד שלא
יבוא לתוך פינו שום מכשול נבלה וטרפה, כי אתה "כל תוכל ולא יבצר ממך
מופה", ובדרך הכל. ואתה יכול לשמור אותנו גם עכשו בדורות הללו מנבלות
וטרפות ומשוחטים שאינם הגונים. חוס וחמל עלינו, למענך ולא למעננו, וקדשנו
בקדשתך, והבדילנו מן מאכלות אסורות כמו שכתוב: "ואבדיל אתכם מן העמים

להיות לי". ונוכח לקיים מקרא שכתוב: "ואנשי קדש תהיו לי ובשר בשדה מרפה לא תאכלו, לפלב תשלבון אותו" וכתוב: "והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני". וקיים מקרא שכתוב: "טרף נתן ליראי, וזכור לעולם בריתו":

ועזרנו ברחמיך הרבים ותזמין לנו מלמדים טובים והגונים לבנינו שיהיו עוסקים במלאכתם באמונה, ללמד הרבה עם בנינו בתכלית המועיל באמת. והיו כל המלמדי תינוקות אנשים פשרים וצדיקים שלא יקלקלו חס ושלום את ההבל הקדוש של התינוקות של בית רבן, שהוא הבל פה שאין בו חטא. ויעלה ויראה וירצה וישמע לפניך ההבל הקדוש של התינוקות של בית רבן. ועל ידי זה תזכר את ברית אבותינו, ותמתיק ותבטל מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל כל הדינים וכל הגזרות שאינם טובות שנגזרו על עמך ישראל בכלל או בפרט, בין שהוא קדם גזר דין בין שהוא לאחר גזר דין. בלם תמתיק ותבטל בזכות הבל פה שאין בו חטא של התינוקות של בית רבן. ותזכרנו ברחמיך הרבים ותקדשנו בקדשתך העליונה, ותזכרנו לשוב בתשובה שלמה לפניך באמת בכל לב ונפש. ונוכח לתקן את כל אשר שחתנו. ונוכח להגביר הנפש על הגוף, עד שיתבטל הגוף לגמרי לגבי הנפש. ונוכח לתן צדקה הרבה לארץ ישראל. עד שנתיה נכללים באוירא דארץ ישראל, בהתבל הקדוש שאין בו חטא. עד שנוכח בלנו עמך בית ישראל שיהיה הבל פינו הבל שאין בו חטא כמו אוירא דארץ ישראל וכמו הבל פיהם של תינוקות של בית רבן. ותעזר להשוחטים שיקדשו ויטהרו עצמן באמת עד שיהיה הבל פיהם גם כן הבל שאין בו חטא, באפן שיוכלו להעלות הנפשות המגולגלות בהחי. להעלותם לשרשם שבקדשה על ידי הבל פיהם של ברפת השחיטה. כי אתה יודע עצם הרחמנות שיש על נפשות המגולגלות בבעלי חיים. חוסה נא ברחמיך עליהם ועלינו, ועשה למענך, ועזרנו והושיענו שנוכח להעלות כל הנפשות המגולגלות לשרשן העליון שבקדשה:

רחמן מלא רחמים, חומל דלים, שומע אנקת אביונים, רחם עלינו ועל נפשותינו העשוקות בצפריים האחוזות בפת, באשר נגלה לפניך יודע תעלומות, ועזרני למלט נפשי מני שחת. כי אתה ידעת את גדל יקר והדר תפארת נפשי בשרשה העליון. וגם אתה ידעת את רבוי הטנפת והכללובים שלכלכתי וטנפתי נפשי העלובה מאד מאד. ולפניך נגלה עצם הרחמנות שעל נפשי האמללה מאד, היגעה מאד, הנדבאת והמטרפת מאד בין שני הכפירים. פצו עלינו פיהם אמרו בלענו. ואנו צועקים אליך זה זמן רב, ואין מי שיוכל להושיענו, כי אגחנו בעצמנו

לְקוּטֵי נַח נַחֵם נַחֵם מֵאִמּוֹן ❁ תְּפִלוֹת

הֵינּוּ אֲכֹרִיִּים עַל גַּפְשֵׁינוּ. אָבֵל אֶתָּה יְכוּל לְהַצִּיל אֶת גַּפְשֵׁינוּ בְּתַקְרָף חַמְלָתְךָ, שְׂתַחַפֵּךְ אֶת לִבְבֵנו לְטוֹבָה, וְתַטֵּה אֶת לִבְבֵנו אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת; וְתִתֵּן לָנוּ שֶׁכֵּל וְדַעַת דְּקִדְשָׁה וְכֹחַ וּגְבוּרָה וְעֵצָה. בְּאִפֵּן שְׁנוֹכָה לְהַנְבִּיר הַנֶּפֶשׁ עַל הַגּוֹף תְּמִיד עַד שְׂיִתְבַטֵּל הַגּוֹף וְתֵאָתְיוּ לְגַמְרֵי. וְאִזְכָּה לְהַעֲלוֹת וּלְנַשֵּׂא גַפְשֵׁי תְּמִיד בְּקִדְשֶׁתְּךָ הַעֲלִינָה בְּאַמֶּת וּבְאַמוּנָה שְׁלֵמָה.

אֲבִינּוּ אָב הַרְחֵם חִמּוֹל עַל כְּבוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה שֶׁהִשְׁפַּעְתָּ בָּנוּ. כִּי אֶתָּה יוֹדֵעַ אֵת עֵצֶם יְפֵי קִדְשֵׁת הַתּוֹרָה הַיְקָרָה הַנֶּעֱלָמָת בָּנוּ. עֲוֹנֵנו בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים שְׁנוֹכָה מֵעֵתָה לְטַהֵר וּלְקַדֵּשׁ עֲצָמֵנוּ בְּאַמֶּת, בְּאִפֵּן שְׁנוֹכָה לְהוֹצִיא וּלְגַלּוֹת הַתּוֹרָה הַנֶּעֱלָמָת בָּנוּ בְּקִדְשָׁה גְדוּלָּה. וְהַצִּילֵנוּ מִחֲרָפוֹת וּבִזְיוֹנוֹת. וְלֹא נִבּוֹשׁ וְלֹא נִפְלָם וְלֹא נִבְשָׁל לְעוֹלָם וָעֶד. וְזַכְּנוּ לְכָבוֹד דְּקִדְשָׁה, וְנוֹכָה לְקַבֵּל אֶת הַכְּבוֹד בְּקִדְשָׁה גְדוּלָּה, לְשִׁמּוֹךְ וּלְכְבוֹדֶךָ הַגָּדוֹל לְבָר. וְלֹא נִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַכְּבוֹד בְּשִׁבְלֵנוּ כְּלָל, רַק לְשִׁמּוֹךְ וּלְעִבּוֹדֶתְךָ לְבָר בְּאַמֶּת וּבְתַמִּימוּת, בְּלֵי שׁוּם פְּגִיחַ וּמַחֲשֶׁבֶה חִיצוֹנָה כְּלָל. וְנוֹכָה לְהַחֲזִיר וּלְהַעֲלוֹת הַכְּבוֹד לְשִׁרְשׁוֹ. וְתַעֲזָרֵנוּ עַל יְדֵי הַכְּבוֹד דְּקִדְשָׁה שֶׁתַּחֲנֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ שְׁנוֹכָה עַל יְדֵי זֶה לְהוֹצִיא וּלְגַלּוֹת חַדוּשֵׁי תּוֹרָה הַרְבֵּה הַנֶּעֱלָמִים בְּנַפְשֵׁנוּ בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה גְדוּלָּה. וְתַהֲיֶה עִמָּנוּ תְּמִיד, וְלֹא נֵאֱמָר דְּבַר שְׁלֵא כְּרָצוֹנְךָ. וְתַהֲיֶה עִם פִּינוּ בַּעַת הַטִּיפָנוּ וְעִם יְדִינוּ בַּעַת מַעֲבָדְנוּ:

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם חוֹסֵה עַל גַּפְשֵׁי הָעֲנִיָּה וְהַדְּלָה, הַרְעֵבָה וְהַצְמָאָה וְהַעֲנִיָּה מְאֹד, וּמֵלֵא מִשְׂאֵלוֹתַי בְּרַחֲמִים. שְׂתַתְּנֵבֵר גַּפְשֵׁי עַל גּוֹפֵי מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. וְתַתְּעִלָּה וְתַתְּנַשֵּׂא גַפְשֵׁי לְמַעְלָה לְמַעְלָה, בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה גְדוּלָּה בְּאַמֶּת וּבְאַמוּנָה שְׁלֵמָה, בְּחֻכְמָה וּבִינָה וְדַעַת דְּקִדְשָׁה, בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה בְּיְרֵאָה וּבְאַהֲבָה וּבְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, בְּאַמֶּת וּבְכֹחַ שְׁלֵם כְּרָצוֹנְךָ הַטּוֹב: "שׁוּבֵי גַפְשֵׁי לְמִנְחֵיכִי כִּי יִהְיֶה גִּמְלָה עֲלֵיכִי. כִּי חִלַּצְתָּ גַפְשֵׁי מִמּוֹת אֶת עֵינַי מִן דַּמְעָה אֶת רַגְלֵי מִדְּחֵי אֶתְהַלֵּךְ לְפָנַי יִהְיֶה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים. כִּי לֹא תַעֲזוֹב גַּפְשֵׁי לְשָׂאֵל, לֹא תִתֵּן חֲסִידֶךָ לְרֵאוֹת שַׁחַת. גַּפְשֵׁי יִשׁוּבְכִי, וְנַחֲנִי כְּמַעֲגָלִי צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ. לְמַעַן שְׁמֶךָ יִהְיֶה תַחֲנִי, בְּצַדִּיקְתְּךָ תּוֹצִיא מִצָּרָה גַפְשֵׁי. וּבְחֲסִידֶךָ תַצְמִית אוֹיְבֵי, וְהֵאֲבֵרְתָּ כָּל צוֹרְרֵי גַפְשֵׁי כִּי אֲנִי עֲבָדֶךָ. וּנְפִשֵׁי תַגִּיל בִּיהְוֶה תִשֵּׂשׁ בִּישׁוּעָתוֹ. הוֹצִיאָה מִמִּסְגֵּר גַּפְשֵׁי לְהוֹדוֹת אֶת שְׁמֶךָ כִּי יִכְתִּירוּ צַדִּיקִים כִּי תִגְמַל עֲלֵי:"

תורה לח

לשון רבנו זכרוננו לברכה

**מרכבת פרעה וחילו ירה בים
וכו':** (שמות טו)

א **כי צריך כל אדם לפשפש את עצמו בכל עת, אם הוא דבוק בהשם יתברך. והסימן של דבקות הוא תפלו, כי תפלו הם סימן על הדבקות^(א):**

ב ואי-אפשר לבוא לבחינת תפלוין אלא שיעלה את הדבור ויתקנהו. כי הדבור שהוא רוח פיו של הקדוש-ברוך-הוא, שהוא בחינת: מלכות - פה^(ב), הוא בחינת ים, שכל הנחלים הולכים לתוכו, כמו שכתוב (קהלת א): כל הנחלים הולכים אל הים^(ג); והוא בחינת אדני, כמו שכתוב (תהלים נא): אדני שפתי תפתח. וכשפוגמין הדבור, שהוא אדני, אז על-ידי הפגם, נעשה מרוח פיו, רוח סערה. כי כ"ז אותיות כל אחד כלול

מעשרה, גימטריא ר"ע. ונעשה מבחינת הדבור, הינו מבחינת אדני ר"ע אותיות, סערה; ס"ה הוא אדני, ור"ע אותיות. וזה בחינת (תהלים קמח): רוח סערה עושה דברו - שעושים ומתקנים את הדבור, ומעלים אותו מבחינת רוח סערה. ורוח סערה הזה הוא מקטרג הגדול, שממנו באים כל הקטרוגים והנסיונות, והוא אחר הדברים, שהוא יונק מהדבור, כשמוצא פתח לינק. הינו: לפתח חטאת (בראשית ד); וכתוב (מיכה ז): שמור פתחי פיך וכו'. וכמו שכתוב בזהר (וירא קיט): ויהי אחר הדברים והאלקים נסה את אברהם, והוא מסער גופה דבר נש^(ד). וכל המלשינות והרעות שדוברים על אדם בא מרוח סערה, מאחר הדברים הזה, כי הוא בחינת קץ כל בשר (בראשית ו) - שעושה קץ וסוף לכל בשר. ובני אדם שהם דנים את כל אדם לכף חובה,

(א) עיין חדושי אגדות ברכות דף ו, ד"ה מנין שהקב"ה מניח תפילין. (ב) פתח אליהו. (ג) עיין תיקון יא מתיונים אחרונים. (ד) עיין תקו"ז תיקון יח (דף לה ע"ב).

וְחֹקְרִים תְּמִיד עַל חוֹבוֹת בְּנֵי אָדָם, הֵם מְבַחֲנֵת קֶץ כָּל בֶּשֶׂר, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (אִיּוֹב כח): קֶץ שָׁם לַחֹשֶׁךְ וּלְכָל תְּכַלִּית הוּא חוֹקֵר, (עֵינֵי בּוֹהֵר מִקֵּץ קצב) - שֶׁהוּא חוֹקֵר תְּמִיד לַעֲשׂוֹת תְּכַלִּית וְכַלְיוֹן לְכָל דָּבָר, וּלְעוֹרֵר דִּין וּלְהַלְשִׁין וּלְקַטְרֵג, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיה נז): וְהַרְשָׁעִים כַּיָּם נִגְרָשׁ, כִּי הִשְׁקִט לֹא יוֹכֵל. וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לְרֹאוֹת לְאֲכַפְּיָא סְטְרָא דְקֶץ כָּל בֶּשֶׂר תַּחַת הַדְּבּוּר שֶׁל הַקְּדָשָׁה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב בְּזֹהָר (יַחֲזִי רֵלֵת. וּבּוֹהֵר בִּלְק רז): אֲסָרִי לְגַפְּן עִירָה - גַּפְּן דָּא כְּנִסְתֵּי־יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תַּהֲלִים פ): וּפְקֹד גַּפְּן זֹאת; וְכִמוֹ שְׁפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית מט): וְזֹאת אֲשֶׁר דְּבַר. וְכִשְׁהוּא כּוֹפֵף אֶת רוּחוֹ סְעָרָה, דְּהֵינּוּ שֶׁהוּא נוֹטֵל מִמֶּנּוּ כָּל הַדְּבּוּרִים שֶׁנִּפְּלוּ לְתוֹכּוֹ, אַז: יָקָם סְעָרָה לְדַמְמָה (תַּהֲלִים קז):

ד וְתַקּוּן הַדְּבּוּר הוּא עַל יְדֵי הַתּוֹרָה שְׁלוֹמְדִין בְּצַר לְאָדָם, בְּעֲנִיּוֹת וּבְדַחְקוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת לִילָה*, שְׂאֵז שְׁלִטְנוֹתָא דְקֶץ כָּל בֶּשֶׂר. כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: קֶץ שָׁם לַחֹשֶׁךְ, וּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית א): וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לִילָה. וְחַכְמֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה אֲמָרוּ (חֲנִיגָה יב): הַלּוֹמֵד תּוֹרָה בְּלִילָה, מוֹשְׁכִין עָלָיו חוֹט שֶׁל חֶסֶד בְּיוֹם. חֶסֶד, הוּא בְּחִינַת בְּקָר דְּאֲבָרָהּ. כְּמוֹ שְׁפָתוֹב בְּזֹהָר (מִקֵּץ דף רז): הַבְּקָר אֹר - דָּא בְּקָר דְּאֲבָרָהּ; וְהַאֲנָשִׁים שְׁלָחוּ - אֲנוּן מְאִרֵי דְדִינֵינוּ;

ג וְצָרִיךְ לְהַעֲלוֹת אֶת הַדְּבּוּר לְשֵׁרֶשׁוֹ, שֶׁהוּא הַזְּרוּעַ, שֶׁהֵם חֲמֵשׁ אֲצָבָעִין שְׁבִיד שְׁמֹאל, שֶׁהֵם חֲמֵשׁ גְּבוּרוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲמֵשׁת מוֹצָאוֹת הַפֶּה. כִּי עֶקֶר הַדְּבּוּר - עַל־יְדֵי חֲמֵשׁת מוֹצָאוֹת הַפֶּה, שֶׁהֵם הַגְּבוּרוֹת. כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שם קו): מִי יִמְלֵל גְּבוּרוֹת ה'; שֶׁעַל יְדֵי גְבוּרוֹת נַעֲשֶׂה הַדְּבּוּר, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שם קמה): וּגְבוּרָתְךָ יְדַבְּרוּ; וְכִמוֹ שְׁפָתוֹב (יִרְמִיָּה טז): הֲלוֹא כֹה דְבַרִי כְּאֵשׁ נָאִם ה':

המה וחמוריהם - אנון וכל סטר
 מסאבא. וכמו שכתוב (רות ג): שכבי
 עד הבקר. אזי נופלים כל
 המקטרגים השולטים על הדבור,
 ואז הדבור יוצא בשיר ושבח והלל
 להקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב
 (תהלים פג): אלקים אל דמי לך; וכמו
 שכתוב (תהלים ל): למען יזמרך כבוד
 ולא ידם; ואז: ברוך יחד כוכבי בקר
 וכו' (איוב לח). וזהו (תהלים קכב): עומדות
 היו רגלינו; כי הדבור נקרא רגל, כמו
 שכתוב (ישעיה מא): צדק יקראהו
 לרגלו; וכמו שכתוב (תהלים נח): צדק
 תדברון. בשערך ירושלים - עלידי
 התורה, כפרוש רש"י (והוא מדברי רד"ל
 מכות י):

עצמו לעבודת השם יתפרך, אזי
 נכנס אור שרש של הגבורות, הינו
 חמימות הלב * כי שרש הגבורות
 הם בלב, כמו שכתוב (תהלים ט): חם
 לבי בקרבי בהגיגי וכו'. ושם שרש
 אמת של האמת של הדבור, כמו
 שכתוב (שם טו): ודובר אמת בלבבו;
 ומתחיל לדבר בחמימות שבלב,
 דבר אמת שבלב.

* וזה בחינת רשימו שבלב זעיר אנפין.
 שנכנס בראש דברך אמת, הינו בראש
 המלכות, כשהיא יושבת בזרוע שמאלי:

וכשמדבר בינו לבין קונו דברי
 אמת שבלבו

בהתעוררות בתשובה, ורואה
 פחיתותו וגדלת הבורא. כי עד
 עכשו השליך חטאתיו אחר כתפיו
 ולא עין בהם, ועכשו כשיודע אותם,
 אזי נכנס בו בושה גדולה על גדל
 פשעיו, כנגד רב ושליט עקרא
 ושרשא דכל עלמין. (י"א שבכאן צריכין
 להעתיק ההנה השלישית, וכן הוא בכת"י,
 והכל עולה בקנה אחד, ועיין פע"ח).
 והבושה הזאת עדין איננה בפעל,
 הינו שהבושה הוא בפנימיות, ואין
 מתגלה על פניו, כמו שכתוב (תהלים

* כמובא ב"פריעין-חיים" שער התפלין
 פרק ז, על פסוק: שימני כחותם על
 לבי, שעלידי למוד התורה בלילה, אזי
 כאור הבקר עולה ראש המלכות (שהוא
 בחינות הדבור כנ"ל), ויושבת בזרוע
 דזעיר אנפין, ומקבלת הרשימו שפחזה
 דזעיר אנפין. וזעיר אנפין מקבל
 הרשימו שלו. ועלידי התפלה נכנסין
 מחין חדשים, והרשימו יוצאין בבחינת
 תפלין וכו':

ה **וכשמעלה** את הדבור לשרשו,
 הינו לגבורות,
 ומתחיל לדבר בינו לבין קונו
 בשלהבת הגבורות, ומעורר את

סט: כסתה כלמה פני. כי זאת
 הבושה היא קדם התשובה, וזה
 ידוע אין דומה בן כפר לבן כרה, כל
 מה שמקרב ביותר אל המלך, בשתו

גדול, וכל מה שיודע ביותר בכבוד המלך, הוא בוש יותר מהמלך. וקדם התשובה, עדין ידיעתו בקטנות, על ידי זה בשתו אינו בפעל על פניו, כי חטאתיו מטמטמין שכלו וידיעתו, על ידי רוח שטות שבקרבו, כמו שאמר (סוטה ג): אין אדם עובר עברה וכו' * . אבל אחר כך פשעושה תשובה, ומסיר ממנו הטפשות, ונתוסף בו שכלו - אזי הוא מתבייש ביותר, ונתגלה הבושה על פניו.

* וזה בחינת שזעיר אנפין מתקנה במלכות ולוקח לעצמו הרשימו שלו:

והבושה הזאת הוא בחינת אור התפלין, * שנתגלה על פניו במצחו. ועקר התגלות הבושה היא במצח, כמו שכתוב (ירמיה ג): ומצח אשה זונה היה לה, מאנת הפלם.

* וזהו בחינת שעל ידי התפלה באין מחין חדשים ואז יוצא הרשימו בבחינות תפלין כי על ידי הבושה הוא מתפלל ומבקש מחילה על עוונותיו:

וזה פרוש (משלי ב): אז תבין יראת ה', כמובא בזהר הקדוש (בהקדמת התיקונים דף ט): תפלין הם בחינת אמא על ברא, ואם לבינה תקרא (משלי ב). וזה פרוש: אז תבין; הינו על ידי

(ה) זוהר יתרו דף צ ע"ב.

בינה יתרה שיהיה בהפרת הבורא, על ידי זה: יראת ה', הינו בחינת תפלין, כמו שאמר חכמינו זכרונם לברכה (ברכות ו): וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך, אלו תפלין. כי היראה הוא הבושה, כמו שאמר (נדרים ט): יראת ה' על פניכם - זה הבושה, שהיא על הפנים, הינו בחינת תפלין על ידי בינה, שהיא אמא על ברא. וזה שאמר חכמינו זכרונם לברכה (ברכות

יא): תפלין נקראין פאר, שנאמר: פארך חבוש עליך. ופאר הוא כלליות הגונין, כי ההתפארות - על ידי כלליות הגונין, כמו שכתוב (ישעיה מט): ישראל אשר בך אתפאר (ה);

כי הם כלולין מגונין סגיאין. וזה שאנו רואים, כשאדם מתבייש נעשה כמה גונין. ובזה יכולים אנו להבין, אם יש לאדם יראת שמים, הינו בושה, לאחר תקון החטא, כשאנו מסתפלין על פניו, ונופל עלינו יראה ובושה, הינו שנמשך עלינו דעת בגדלת הבורא יתברך שמו. וזה פרוש: אז תבין יראת ה', פרוש, בזה תבין שיש לו יראת ה'. ודעת אלקים תמצא, הינו כשימצא גם לה דעה בגדלת הבורא, הינו בושה ויראה. וזה בחינת: וראו כל עמי הארץ וכו'

ויראו ממך; הינו שנמשך עליהם גם
כן יראה:

ו **וּמֹשֶׁה** גם כן זכה לאור התפלין,
כמו שכתוב בזהר (במשמטות
בראשית רסב): ויתנצלו את עדים - דא
תפלין. ומשה יקח את האהל -
שלקח אותן האורות, מלשון (איוב כט):
בהלו נרו עלי ראשי. (עיין בזהר בראשית דף
נב: כי תשא דף קצד.) וזהו (שמות לד): כי קרן
עור פניו; על שם: קרן אחת היה לו
במצחו (חולין ס). זה בחינת תפלין,
שהוא במצח, ועל ידי זה: ויראו
מגשת אליו, כי האיר עליהם היראה,
כמו שכתוב: אז תבין יראת ה' וכי.
וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה
(ברכות יב): העובר עברה ומתבייש בה
מוחלין לו מיד; כי העברה מכניס
באדם רוח שטות, ועל ידי בושח
מחזיר המחין, כמו שכתוב: אז תבין
יראת ה' כנ"ל: וזה שאמרו חכמינו
זכרונם לברכה (נדרים ט): מי שיש בו
עזות, בידוע שלא עמדו רגלי
אבותיו על הר סיני; כי אדם הראשון
פגם בבחינת תפלין, שהם בחינת
עץ החיים, כמו שכתוב (ישעיה לח): ה'
עליהם יחיו^(א); ודבק את עצמו
באילנא דמותא, ועל ידי זה: ויגרש
אותו מגן עין (בראשית ו); כי עזות
פנים לגיהנם (אבות פ"ה); וכד תב

בתיובתא, פתיב (שם): ויעש להם
כתנות עור - דא תפלין (כמובא בתיקונים
תיקון סט דף קת). וזה פרוש (חולין ס): שור
שהקריב אדם הראשון קרן אחת
היתה לו במצחו; כי על ידי הקרבן,
הינו על ידי התשובה, זכה לבחינת
תפלין, שהוא בחינת קרון עור
הפנים. וקין, שהיה מזהמת הנחש^(ב),
פתיב בה (בראשית ד): למה נפלו פניו;
שהוא בחינת אור התפלין, שהוא
קרין עור הפנים. וקין הביא
מפסלת^(ג), שראה חוב לכל אחד,
ואיתא (במדרש תנחומא פ' בראשית): וישם
לקין אות - שזרח לו קרן, הינו כנ"ל.
וזה שכתוב בקין (שם): וישב בארץ
נוד קדמת עין. פרוש, שלא זכה
לעדן, על ידי שפגם באור התפלין.
וזה קדמת, ראשי תבות: קרקפתא
דלא מנח תפלין^(ד). וזה שאמרו
רבותינו זכרונם לברכה (תענית ז): מי
שיש בו עזות, בידוע שנכשל באשת
איש; כי קין עמד על תאומתו של
הבל, כמו שכתוב (שם): ויהי בהיותם
בשדה^(ה). וישראל שעמדו על הר
סיני, פסקה זחמתן, הינו זחמת
הנחש; ועפ"ם שלא עמדו, לא
פסקה זחמתן (שבת קמו). וזה: בידוע
שלא עמדו רגלי אבותיו; רגלי דיקא,
כי אין להם רגלים, כמו שכתוב

(א) עיין מנחות דף מד. (ב) תיקון סט. (ג) ב"ר פרשה כב. (ד) עיין ר"ה דף יז. (ה) תיקון סט.

על־ידי חֲדוּד הַשֶּׁכֶל בַּתּוֹרָה נִתְחַדְדוּ
הַמַּחֲוִין, וְנִתְוַסַּף בּוֹ הַכֶּרֶה וּמִתְבַּיֵּשׁ
בִּיּוֹתֵר. וְהַלּוּחוֹת הֵם שְׂרֵשׁ הַתּוֹרָה,
וְנִקְרָאִים י"ו, עַל־שֵׁם עֲשֶׂרֶת
הַדְּבָרוֹת, וְאָרְפָן וְאוֹ וּרְחִבָן וְאוֹ (כ"ב
יד), וְהַצְדִּיק נִקְרָא אַרְז בְּלִבְנוֹן (ט"ז). וְזֶה
שֶׁסֶפֶר הַתְּנָא בְּשִׁבְחוֹ שֶׁל הַצְדִּיק,
שְׁהִיָּה צְדִיק בְּדוֹרוֹ, וְנִפְל בְּמִקְוֵמֵנוּ,
כִּי בְּיָדָיו מִדְרַגַּת הַתְּנָא הֵיטָה גַם כֵּן
גְּדוּלָּה, אֲבָל לְפִי עֶרֶךְ הַצְדִּיק הֵיטָה
נִפְיִלָּה. וְעָבְרוּ - לְשׁוֹן הַתְּגִלּוֹת, כְּמוֹ
שְׁכָתוֹב (שְׁמוֹת יב): וְעָבַר ה' לִנְגַף אֶת
מִצְרַיִם; וְתִרְגַּם אֲנַקְלוּס: וְאֶתְגַּלִּי. י"ו
קְרָנוֹת עַל חֲדוּ - הֵינּוּ עַל־יְדֵי חֲדוּד
שִׁכְלוֹ וְחֲדוּשׁ שִׁכְלוֹ, שֶׁקָּבַל עַל־יְדֵי
הַתּוֹרָה שֶׁנִּקְרָא י"ו כְּנָל, נִתְגַּלָּה קְרוֹן
עוֹר הַפָּנִים, הֵינּוּ בּוֹשָׁה, בְּחִינַת
תְּפִלִּין. גַּם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ־הוּא נִקְרָא
מִקְוֵמוֹ שֶׁל עוֹלָם (ט"ז). וְזֶה פְּרוּשׁ: נִפְל
בְּמִקְוֵמֵנוּ; שֶׁנִּפְל לְהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת
לְפִי הַשְּׁגָתֵנוּ, הַגֵּם שֶׁגַּם הַשְּׁגָתֵנוּ
גְּדוּלָּה, אֲבָל לְפִי עָרְכוֹ הוּי לָהּ
נִפְיִלָּה, שֶׁשָּׁב בַּתְּשׁוּבָה, וּמִתְבַּיֵּשׁ
בְּהַשְּׁגָתֵנוּ. וְזֶה פְּרוּשׁ: בְּרֵאשִׁית - יָרָא
בְּשֵׁת (ט"ז), כִּי הִירְאָה הוּא הַבּוֹשָׁה. תָּמָן
רֵאשִׁי תָּמָן בֵּת, אֱלֹה רֵאשִׁי בֵּית
אֲבוֹתָם (שְׁמוֹת ו), הֵינּוּ תִלְתַּת גּוֹנִין
דְּעֵינָא בֵּת עֵין (ט"ז), רְמִזוּ מִקְוֵם

(בראשית ג): עַל גַּחֲנֹךְ תִּלְךָ. וְזֶה שְׁכָתוֹב
(בְּזֹהר): וַיִּשֶׁם ה' לְקוֹן אוֹת, [פְּרֵשׁ
רש"י]: הַחֲזִיר מוֹרָאוֹ עֲלֵיהֶם, כְּמוֹ
שְׁכָתוֹב: וְרָאוּ כָל עַמֵּי הָאָרֶץ; כְּמוֹ
שְׁכָתוֹב [בְּזֹהר]: כִּד תָּב
בְּתִיבְתָא, וַיִּשֶׁם ה' לְקוֹן אוֹת (תִּיקוֹן סט
דף קה):

ז וְזֶה שֶׁסֶפֶר הַתְּנָא (בְּכּוֹרוֹת נז): אַרְז
נִפְל בְּמִקְוֵמֵנוּ, וְעָבְרוּ עָלָיו
י"ו (שְׁשֶׁה־עֶשֶׂר) קְרָנוֹת עַל חֲדוּ. כִּי
יָדוּעַ, שֶׁהַצְדִּיק שֶׁעוֹבֵד אֶת ה'
בְּדַבְּקוֹת גְּדוּל וּבְשִׁכְל גְּדוּל, כְּשֶׁנּוֹפֵל
לְאִיזָה מִדְרַגָּה פְּחוּתָה מִמֶּנָּה, אֶף־
עַל־פִּי שְׂזֵאת הַמִּדְרַגָּה שֶׁהוּא עִכְשָׁו
בָּהּ, גַּם הִיא מִדְרַגָּה גְּדוּלָּה לְעֶרֶךְ
שְׂאָר הַצְדִּיקִים, אֲבָל מַחֲמַת שְׁלִפִי
עָרְכוֹ הוּי לָהּ נִפְיִלָּה, הוּא מִתְבַּיֵּשׁ
בְּזֶה הַמִּדְרַגָּה כְּאִלוֹ חֲטָא אִיזָה חֲטָא,
וְעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה עַל־זֶה כְּאִלוֹ חֲטָא,
וּבָא עַל־יְדֵי־זֶה לְבוֹשָׁה גְּדוּלָּה, הֵינּוּ
בְּחִינַת תְּפִלִּין, בְּחִינַת: אֵז תְּבִין יִרְאֵת
ה'; וּבָא לְבַחֲנֵת יָדִיעָה חֲדָשָׁה
וְהַכֶּרֶה. וְעַקֵּר הָאֵרֶת הַתְּפִלִּין בְּאִים
עַל־יְדֵי הַלּוּחוֹת, כְּמוֹבָא (בְּזוֹהַר בְּרֵאשִׁית
וכי תשא ה"ל): כְּשֶׁאֲמָרוּ יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה
וְנִשְׁמַע, זָכוּ לְחִגְרֵת זַינָא עֲלֵאָה.
וּמִשָּׁה זָכָה לְקְרוֹן עוֹר פָּנִים, מֵאוֹר
הַלּוּחוֹת, כִּי הֵם הַמַּחֲוִין בְּעֶצְמָן, כִּי

(יא) כמ"ש (תהלים צב) צדיק כחמר יפרח כארו בלבנון ישגה. (יב) ב"ר סח. (יג) תקוני זוהר תיקון ז. (יד) תיקון ד.

הַתְּפִלִּין, וְלִטּוֹטְפוֹת בֵּין עֵינַיךָ (שם יג),
 וַתֵּלֶת גְּוִינִין דְּעֵינָא וּבֵת עֵינִי, הֵם
 אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת: זֶה פְּרוּשׁ (ישעיה נח):
**אִם תָּשִׁיב מִשְׁבֶּת רַגְלְךָ עֲשׂוֹת
 חֲפָצֶךָ בַּיּוֹם קִדְשִׁי. כִּי שַׁבַּת -
 בְּחִינַת בּוֹשָׁה. רַגְלְךָ - בַּתְּחִלָּה צְרִיךָ
 לְתַקֵּן הַדְּבוּר, הַנִּקְרָא רַגֵּל. וְאִיךָ
 תִּתְקַן הַדְּבוּר, עֲשׂוֹת חֲפָצֶךָ בַּיּוֹם
 קִדְשִׁי. כִּי זְהִמַּת הַנְּחָשׁ גָּרַם שְׁלֹשִׁים
 וַתִּשַׁע קָלָלוֹת (טו), שְׁלֹשִׁים וַתִּשַׁע
 מְלָאכוֹת, וְצָרִיךָ כָּל אָדָם לְהַמְשִׁיךְ
 קִדְשַׁת שַׁבַּת, לְקַדֵּשׁ יְמֵי הַחֹל,
 כְּדַאִיתָא בְּמַכִּילְתָּא: זְכוּר אֶת יוֹם
 הַשַּׁבָּת - זְכַרְהוּ מֵאֶחָד בְּשַׁבָּת; וּלְפִי
 הַקִּדְשָׁה שֶׁמְקַדֵּשׁ יְמֵי הַחֹל, כֵּן נִדְחָה
 זְהִמַּת הַנְּחָשׁ, קֵץ כָּל בְּשָׂר, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת רוּחַ סְעָרָה, וְעַל־יְדִיזָה עוֹלָה
 הַדְּבוּר. וְזֶה פְּרוּשׁ: עֲשׂוֹת חֲפָצֶךָ -
 כְּשֵׁאתָה עוֹשֶׂה חֲפָצֶךָ, הֵינּוּ בִימֵי
 הַחֹל. בַּיּוֹם קִדְשִׁי - יְדֻמָּה כְּאֵלוֹ
 עֲכָשׁוּ יוֹם קִדְשִׁי. הֵינּוּ שֶׁתִּמְשִׁיךְ
 מְקַדְּשֵׁת שַׁבַּת עַל יְמֵי הַחֹל,
 וַתְּקַדִּישֶׁם מְשֻׁלְשִׁים וַתִּשַׁע מְלָאכוֹת.
 וְזֶה (חֲנִיגָה יב): **תִּנְיָא רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר:
 אוֹי לָהֶם לְבְרִיּוֹת, רוֹאִים וְאֵינִם
 יוֹדְעִים מָה רוֹאִים, הָאֶרֶץ עוֹמְדַת
 עַל עַמּוּדִים - הֵינּוּ בֵּינָה, אֶרֶץ
 הַחַיִּים, שֶׁמִּמֶּנָּה תּוֹצְאוֹת הַתְּפִלִּין
 כְּנ"ל. וְהַתְּפִלָּה נִקְרָא עַמּוּד, עַל־שֵׁם****

(תהלים קז): ויעמד פינחס. ועמוּדִים -
 בְּחִינַת תְּפִלָּה, עַל הַמַּיִם - הֵינּוּ עַל
 הַלֵּב, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (איכה ב): שִׁכְבִּי
 כַּמַּיִם לְבַף נִכַח פְּנֵי ה'. וּמַיִם עַל
 הַהָרִים - זוּ בְּחִינַת תּוֹרָה, שֶׁעַל־יָדָהּ
 נִתְעוֹרַר חֶסֶד אַבְרָהָם. כִּי הַהָרִים זוּ
 תּוֹרָה, שֶׁהוּא מְרוֹמָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
 (משלי ח): בִּי מַלְכִים יִמְלְכוּ. גַּם אַבְרָהָם
 נִקְרָא הָר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בראשית טז):
 הִהָרָה הַמְּלֵט (טז), וְהָרִים עַל הָרוּחַ -
 הֵינּוּ רוּחַ פִּיּוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
 הֵינּוּ בְּחִינַת דְּבוּר, שֶׁעַל־יְדֵי הַתּוֹרָת
 חֶסֶד נִתְעַלָּה הַדְּבוּר כְּנ"ל, כְּמוֹ
 שֶׁכְּתוּב: שִׁכְבִּי עַד הַבֶּקֶר. וְרוּחַ עַל
 סְעָרָה - הֵינּוּ שֶׁבְּחִינַת קֵץ כָּל בְּשָׂר,
 הוּא בְּחִינַת אַחַר הַדְּבָרִים, הוּא יוֹנֵק
 מִהַדְּבוּר, וְנִעְשָׂה רוּחַ סְעָרָה כְּנ"ל.
**וּסְעָרָה עַל זְרוּעוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ־
 בְּרוּךְ־הוּא - כִּי הַבְּרִיּוֹת צְרִיכִין לְקַץ
 כָּל בְּשָׂר, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ: וְהִנֵּה טוֹב
 מָאֵד - דָּא מְלֵאךְ־הַמּוֹת (ב"ר פ"ט),
 וְהַשְׁתַּלְשְׁלוֹתֶם מְגֻבּוֹרוֹת עֲלֵאִין, כִּי
 הוּא טוֹב מָאֵד. וְזֶהוּ שֶׁסְעָרָה בְּזְרוּעַ,
 זְרוּעַ אֵלּוֹ חֲמוּשָׁה גְּבוּרוֹת, שֶׁמְשִׁם
 חִיּוּתוֹ עַד זְמַן בְּלַע הַמּוֹת לְנִצָּח (ישעיה
 כח): וְזֶה פְּרוּשׁ: מִרְכַּבַּת פְּרַעְיָה וְחִילוֹ
 - הֵינּוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין, כְּמוֹבֵּא בְּזֶה־ר
 (ויגש ר"ט), שֶׁפְּרַעְיָה הִיא אִמָּא, דְּכָל
 נְהִירִין אֶתְפָּרְעִין וְאֶתְגָּלִין מִנָּה.**

(טו) תיקון סד. (טז) ב"ר פ"ג, מובא בפרש"י שם.

בְּנִקְבָּא דְתֵהוּמָא רַבָּא, עַל־יְדֵי בְּקָר
דְּאַבְרָהָם, שְׁנַתְעוּרַר עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה
כַּנ"ל:

(זאת הַתּוֹרָה הִיא סוּד כְּוֹנֵת
תַּפְּלִין, כַּמְבָּאָר שֶׁם בְּתוֹךְ
דְּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת, וְכִנְרָשׁ מִן הַצַּד
בַּהֲגַה אֵיךְ כָּל כְּוֹנֵת תַּפְּלִין כְּלוּלִין
שָׁם, וְהַדְּבָרִים מוּבְנִינִים לְמַשְׁכִּילִים.
וְעַדִּין צְרִיכִין בְּאוּר רַחֵב לְבָאָר הַדְּבַר
הַיֵּטֵב, וְאִם יִהְיֶה אֱלֻקִּים עִמָּדִי,
יִתְבָּאֵר הַדְּבַר בְּמִקּוֹם אַחֵר בְּעִזְרַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְדַע, שֶׁשְּׁמַעְתִּי מִפִּי
הַקְּדוֹשׁ, שֶׁחָשַׁב כִּמְהָ וְכִמְהָ תוֹרוֹת,
וְאָמַר, שֶׁכֻּלָּם הֵם סוּד כְּוֹנֵת תַּפְּלִין,
דְּהֵינּוּ הַתּוֹרָה "בְּחֻצְרוֹת וְקוּל
שׁוֹפָר", וְ"אַנְכִי ה' אֱלֹקֶיךָ", וְ"קָרָא אֶת
יְהוָה" וְ"וְהַתּוֹרָה "מִי הָאִישׁ
הַחֹפֵץ חַיִּים", וְ"אַתֶּם תִּהְיוּ לִי
מִמְלַכֶת כְּהַנִּים", "אַשְׁרֵי הָעַם זֶרְקָא",
וְהַתּוֹרָה הַזֹּאת: "מִרְפַּבֶּת פְּרַעָה" וְכוּ'.
וְעוֹד כִּמְהָ וְכִמְהָ תוֹרוֹת גְּדוּלוֹת
שְׂאִינִי זֹכֵר עִתָּה לְפָרְטִים. וְאָמַר
שֶׁכֻּלָּם הֵם סוּד כְּוֹנֵת תַּפְּלִין. אֲשֶׁרִי
הַזֹּכֵה לְהַשְׁיָגִים):

וּתַפְּלִין נִקְרָא מִרְפַּבֶּת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(דְּבָרִים לט): רֹכַב שָׁמַיִם. וְשָׁמַיִם, אִשׁ
וּמַיִם, בְּחִינַת גּוּנִין, כִּי תַפְּלִין הֵם
נְהַרִין מֵאֵמָּא עֲלָאָה. וְעַל־יְדֵי מַה
תִּזְכֶּה לְבַחֲנֵת תַּפְּלִין - יֵרָה בְּיָם.
יֵרָה, הֵם הַגְּבוּרוֹת (פְּרוּשׁ "יֵרָה" עִם
הַכּוּלֵל גִּימַטְרִיא גְבוּרָה). בְּיָם, הוּא בְּחִינַת
דְּבוּר, כְּשֶׁתִּקְשֶׁר וְתַעֲלֶה אֶת הַדְּבוּר
לְשֶׁרֶשֶׁה. וְעַל־יְדֵי מַה תּוּכַל לְהַעֲלוֹת
אֶת הַדְּבוּר לְשֶׁרֶשֶׁה, עַל־יְדֵי לְמוּד
הַתּוֹרָה בְּלִילָה, שְׁעַל־יְדֵי לְמוּד הַזֶּה
נִמְשָׁךְ חוּט שֶׁל חֶסֶד, וְאָז: הַבְּקָר אוּר
וְכוּ'; וְאָז הַדְּבוּר עוֹלָה וְנַעֲשֶׂה בַת
אַבְרָהָם, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ (בִּיב טז): בַּת
הַיְתָה לוֹ לְאַבְרָהָם וּבְכַל שְׁמָהּ, בְּיָם
גִּימַטְרִיא בְּכַל. וְזֶה: וּמִבְּחַר שְׁלִשִׁין
טְבַעוּ בְּיָם, הַתּוֹרָה נִקְרָא אוּרִיתָא
תְּלִיתָאִי (שַׁבַּת פח). וּמִבְּחַר דָּא אַבְרָהָם
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (נַחְמִיָה ט): אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ
בְּאַבְרָם. פְּרוּשׁ, עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה, שְׁעַל
יְדָה נִתְעוּרַר מֵדַת אַבְרָהָם, עַל־יְדָה
נִתְתַקֵּן הַדְּבוּר, וְקִץ כָּל בְּשָׁר יִטְבַּע
בְּנִקְבָּא דְתֵהוּמָא רַבָּא. וְזוֹ טְבַעוּ בְּיָם
סוּף - סוּף הוּא בְּחִינַת קִץ כָּל בְּשָׁר,
שֶׁהוּא דְבוּק בְּיָם הַדְּבוּר, יִטְבַּע

תפילה לה

"דְּבַקָה גַּפְשִׁי אֶתְרִיד בִּי תַמְכֶה יְמִינְךָ. דְּבַקְתִּי בְעֲדוֹתֶיךָ יְהוָה אֵל תְּבִישְׁנִי". אָבִי
אָב הַרְחֵמֵן עֲזֵרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחַסְדֶיךָ הַגְּדוֹלִים, שְׂאוּפָה לְדַבֵּק עֲצָמִי
אֵלֶיךָ תָּמִיד בְּכָל עֵת בְּאֵמֶת וּבְאִמוּנָה שְׁלֵמָה וּבְדַעַת נְכוֹנָה וּמְיֻשָּׁבֶת. בְּקִדְשָׁה
וּבְטַהֲרָה גְדוֹלָה. וְאוֹפָה לְפִשְׁפֹּשׁ עֲצָמִי בְּכָל עֵת אִם אֲנִי רְבוּק בְּהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאֵמֶת,
עַד שְׂאוּפָה לְקִים מִצְוֹת "וּבוֹ תִדְבַק" בְּאֵמֶת, בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת בְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב:

וְנִכְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְקִים מִצְוֹת תְּפִלִּין בְּרָאוּי בְּכָל פְּרֻמְיָהּ וְדִקְדוּקֶיהָ וּכְוִנּוֹתֶיהָ
וְתַרְנ"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִים בָּהּ. וְאוֹפָה לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין בְּשָׂרִים וּקְדוּשִׁים
מְסוּפָר הַגּוֹן וְצָדִיק אֲמִתִּי. וְיִהְיוּ נִכְתָּבִין בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה וּבְכִוְנָה עֲצוּמָה וְנוֹרָאָה
בְּרָאוּי, לְכוּן בְּשַׁעַת כְּתִיבַת הַתְּפִלִּין וְתִקְוֵנָה וּכְתִיבַת הַפְּרָשׁוֹת וְתִקְוֵן הַכְּתָבִים
וְהַרְצוּעוֹת, וְתַפִּירְתֵּן בְּגִידֵיךָ וְכָל תְּקוּנֵי הַתְּפִלִּין, הַכֹּל יִהְיֶה נַעֲשֶׂה עַל צַד הַיּוֹתֵר
טוֹב וְנֹאוֹת כְּפִי דִינֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְיִהְיוּ הַתְּפִלִּין שְׁלֵי בְּשָׂרִים תָּמִיד בְּכָל פְּרֻמְיָ
דִּינֵיהֶם וְנֹאִים בְּיוֹתֵר בְּתַכְלִית הַגּוֹי וְהַיָּפִי, וּקְדוּשִׁים בְּתַכְלִית הַקְּדֻשָּׁה. וְאוֹפָה לְהַנִּיחַ
תְּפִלִּין דְּרַש"י וְתְּפִלִּין דְּרַבְּנַנְתָּם. בְּכָל יוֹם וְיוֹם. וְאוֹפָה לְהַנִּיחֵם בְּמִקּוֹמָם הָרָאוּי עַל
הָרֹאשׁ וְעַל הַזְּרוּעַ בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְחֵדוּת גְדוֹלָה וְעֲצוּמָה מְאֹד מְאֹד, וּבְכִוְנָה גְדוֹלָה
עֲצוּמָה וְנוֹרָאָה, וּבְהַתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹל בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה. עַד שְׂאוּפָה שִׂיְהִיָּה נִמְשָׁךְ עָלַי
קְדֻשָּׁה גְדוֹלָה וְעֲצוּמָה, עַל יְדֵי הַנְּחַת תְּפִלִּין הַקְּדוּשִׁים וְהַנוֹרָאִים מְאֹד מְאֹד. וְיִהְיֶה
נִמְשָׁךְ עָלַי קְדֻשַׁת הַתְּפִלִּין מוֹשְׂרָשָׁם הַעֲלִיזוֹן בְּקִדְשֶׁתְּךָ הַעֲלִיזָה, עַד שְׂאוּפָה לְדַבְּקוֹת
גְּדוֹל אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת עַל יְדֵי מִצְוֹת תְּפִלִּין. וְלֹא אֶסִּיחַ דַּעְתִּי מִן הַתְּפִלִּין לְעוֹלָם, וְלֹא
אֲדַבֵּר שׁוֹם שִׂיְהִיָּה בְּטִלָּה בְּעַת שְׂאֵנִי מִכְתָּר בְּתַפִּלִּין בְּכַתְרֵי דְמַלְכָּא עֲלָא, בְּחִגְרִית
זַיְינָא עֲלָאָה, וְאוֹפָה לְהַתְעַטֵּר בְּגָזַר עֲטֵרַת תְּפִלִּין הַקְּדוּשִׁים בְּאֵמֶת
וּבִירְאָה גְדוֹלָה וְעֲצוּמָה בְּלֵב טוֹב וּבְשִׂמְחָה רַבָּה וְחֵדוּת גְדוֹלָה, בְּאִפְּן שְׂאוּפָה לְקִים
מִצְוֹת תְּפִלִּין בְּשְׁלֵמוֹת הָרָאוּי בְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב, עַד שְׂאוּפָה לְהַתְדַבֵּק בְּךָ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד
עַל יְדֵי קְדֻשַׁת הַתְּפִלִּין הַנוֹרָאִים.

אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים חוֹמַל דְּלִים חִמַּל עֲלֵינוּ, וְעֹזְרוֹ וְחַנּוּנוּ בְּקִדְשַׁת הַתְּפִלִּין. וּבְשֵׁם שְׁזִבִית אוֹתָנוּ וְנִתַּת לָנוּ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עֲבָדְךָ מִצְוֵה הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת, פֶּן תַּחַנּוּנוּ וְתוֹכְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ לְקַיֵּם בְּאֵמֶת וּבְשִׁלְמוֹת גְּדוּל מִצְוֵה זֹאת שֶׁל תְּפִלִּין. וְגוֹכַח לְהַתְּדַבֵּק בְּךָ תָּמִיד, וְאֵל יִגְרַמוּ עֲוֹנוֹתֵינוּ לְהַפְסִיק חֵם וְשִׁלּוֹם בֵּינֵינוּ לְבִינְךָ. כִּי אַתָּה אֵלוֹהַ סְלִיחוֹת, וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תּוֹכְנוּ לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת. וְגוֹכַח לְהַתְּבַיֵּשׁ מִמֶּךָ תָּמִיד בְּאֵמֶת עַל עֲצָם פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵנוּ גִּנְדָךָ תִּתְפַּרֵּךְ. וּבְחֶסֶדְךָ הַגְּדוּל תִּמְחַל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְחַטָּאוֹנוּ וּפְשָׁעֵינוּ שֶׁחַטָּאוֹנוּ וְשָׁעֵינוּ וְשִׁפְשָׁעֵנוּ לְפָנֶיךָ מִיּוֹם הַיּוֹתֵינוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה. וְתִתְקַן בְּרַחֲמֶיךָ כָּל הַפְּגָמִים שֶׁפָּגַמְנוּ בְּשִׁמְךָ הַגְּדוּל. עַד שְׁנֹכַח לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ תָּמִיד קִדְשַׁת הַתְּפִלִּין בְּאֵמֶת, עַד שְׁנֹכַח לְהַתְּדַבֵּק בְּךָ תָּמִיד בְּדַבְּקוֹת נִפְלָא וְעֲצוּם, בְּתִשׁוּבָה וְחִשְׁקָה וְחַפְצָה וְחַמּוּדָה וְאַהֲבָה גְּדוּלָּה אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת פְּרָצוּנְךָ הַטּוֹב. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "בְּלִתָּה לְתוֹשָׁעֶתְךָ נִפְשֵׁי לְדַבְּרֶךָ יִחְלְתִי. בְּלָה שְׂאֵרֵי וּלְבָבֵי צוּר לְכַבֵּי וְחִלְקֵי אֱלֹהִים לְעוֹלָם. אַחַת שְׂאֵלְתִי מֵאֵת יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שְׁבִתִּי בְּבֵית יְהוָה כֹּל יְמֵי חַיֵּי חַלּוֹת בְּנַעַם יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ":

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּעֹזְרֵנוּ וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתַצִּילֵנוּ מִדְּבוּרִים רָעִים וְלֹא אָפְגֵם אֶת דְּבוּר פִּי לְעוֹלָם. וְלֹא יֵצֵא מִפִּי שׁוֹם דְּבוּר רָע עַל שׁוֹם יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּעוֹלָם. וְלֹא אֲחַקֵּר אַחַר חוֹבוֹת בְּנֵי אָדָם, רַק תְּעֹזְרֵנוּ וְתִשְׁתֵּה אֶת לְבָבֵי שְׂאֵזְפָה לְחַקֵּר תָּמִיד אַחַר כָּל זְכוֹת וְטוֹב שֶׁאֲפָשֵׁר לְמַצֵּא בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, אֲפִלוּ בְּהַגְרוּעַ שֶׁבְּגֵרוּעִים. וְאֹזְפָה לְהַתְּנַעַץ וּלְטַרְחֵם אַחַר זֶה, לְחַתֵּר לְמַצֵּא אִיזֵה זְכוֹת אֲפִלוּ בְּהַפְּחוֹת שֶׁבְּפַחוֹתֵים. וְתִהְיֶה עִמִּי תָּמִיד וְתְעֹזְרֵנוּ שֶׁיַּעֲלֶה בְּיָדֵי שְׂאֵזְפָה לְמַצֵּא בָהֶם תָּמִיד צַד זְכוֹת וְטוֹב. וְאֹזְפָה לְדוֹן אֶת כָּל אָדָם לְכַף זְכוֹת תָּמִיד. וְתַצִּילֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים מִעֹז הַגְּדוּל וְהַחֲמוּר מְאֹד, שֶׁהוּא עוֹן לְשׁוֹן־הָרַע וּרְכִילוֹת הַחֲמוּר בְּיוֹתֵר, הַשְּׁקוּל כְּגֹדֵר שֶׁלֹּשׁ הַעֲבֵרוֹת הַגְּדוּלִים שֶׁבְּתוֹרָה, שֶׁהֵם עֲבוּדָה זָרָה וְגִלּוֹי עֲרִיּוֹת וְשִׁפְכוֹת דָּמִים. וְעוֹן לְשׁוֹן־הָרַע שְׁקוּל כְּגֹדֵר כָּלֵם.

מִרְאָ דַּעֲלָמָא כְּלָא, רַחֵם עָלַי לְמַעַנְךָ, וְהִיָּה עִם פִּי תָּמִיד בְּעַת דְּבוּרֵי. וְחַנּוּנוּ שְׂאֵשְׁמוֹר פִּתְחֵי פִי, שְׁלֵא יֵצֵא מִפִּי שׁוֹם דְּבוּר לְשׁוֹן הָרַע וְאֲבַק לְשׁוֹן הָרַע עַל שׁוֹם יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּעוֹלָם, וְלֹא דְבוּר שְׂאִינוּ הַגּוֹן. וְתַצִּילֵנוּ מִכָּל מִינֵי דְבוּרִים רָעִים, מִלְּשׁוֹן הָרַע וּמִרְכִילוֹת וּמִדְּבָרִים בְּטָלִים וּמִלִּיצְנוֹת וּמִחֲנִיפּוֹת וּמִשְׁקָרִים, וּמִלְּגִלוֹת סוֹד שְׂאִין צְרִיכִים לְגִלוֹת, וּמִנִּבּוּל פֶּה, וּמִלְּגִלוֹת וְלוֹמַר דְּבָרֵי תוֹרָה וְיִרְאֵת שְׁמוֹם בְּמָקוֹם וּבְזִמְנָן שְׂאִין רְאוּי לְאִמְרָם וּלְגִלוֹתָם. וּמִכָּל מִינֵי דְבוּרִים שְׂאִינִם טוֹבִים, וּמִכָּל מִינֵי הֶבֶל פֶּה הַפּוֹגְמֵין אֶת הַדְּבוּר הַקְּדוֹשׁ שֶׁהוּא רוּחַ פִּיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, מִה נֹאמֵר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם וּמִה נִסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים,
 כִּי מֵרֵב רְגִילוֹתֵנוּ בְּדַבְּרוּרִים פְּגוּמִים, אִין אָנוּ יוֹדְעִים שׁוֹם דְּרָךְ אִיד לְהַרְחִיק
 עַצְמֵנוּ מֵהֶם מַעֲתָה. עַל כֵּן בָּאתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שְׁתַּעֲרֹנֵי
 בְּרַחֲמֶיךָ וּתְדַרְכֵנִי וְתוֹרֵנִי דְרָךְ יִשְׂרָאֵל, בְּאֶפֶן שְׁאֵזְפָה לְשִׁמּוֹר עַצְמִי בְּרַחֲמֶיךָ שְׁלֵא
 אֶפְשָׁל בְּשׁוֹם דְּבוּר שְׂאִינוּ טוֹב. וְלֹא אוֹמֵר דְּבַר שְׁלֵא בְּרַצוֹנְךָ. וְתוֹכְנֵי לְהִזוּת טוֹב
 לְכָל תְּמִיד. וְלֹא אֶחְקֹר לְעוֹלָם אַחַר חוֹבוֹת בְּנֵי אָדָם חֵם וְשְׁלוֹם, רַק אֲדַרְבָּא אֲזַפָּה
 לְהַשְׁתַּדֵּל תְּמִיד בְּכָל פֶּחַ וְעוֹ וּגְבוּרָה לְמִצָּא תְּמִיד זְכוֹת וְטוֹב בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִבְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל עַמּוֹךְ הַקְּדוֹשׁ, אֶפְלוּ בְּהַפְחוֹת שְׁבַפְחוֹתִים, וְאֶפְלוּ בְּהַקָּל שְׁבַפְלִים, אֶפְלוּ
 בְּהַחֻלְקִים וְהַרְדּוּפִים אוֹתִי. כֹּלֵם אֲזַפָּה בְּרַחֲמֶיךָ לְדוֹנֵם לְכַף זְכוֹת תְּמִיד. וְתַתֵּן לִי
 שְׁכָל וְדַעַת מֵאַתָּה, אִיד לְחַפֵּשׁ וּלְמִצָּא כְּהֵם זְכוֹת וּנְקֻדוֹת טוֹבוֹת תְּמִיד:

וְתַצִּילֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ מִסַּטְרָא דְ"קִיז פֶּל בְּשׂוֹר", מִכָּל בְּנֵי אָדָם הַרְעִים, שְׁהֵם עוֹי
 פְּנִים שְׁבִדוֹר, הַחֻקְרִים וּמְחַפְשִׁים תְּמִיד אַחַר חוֹבוֹת בְּנֵי אָדָם.
 וּמְבַקְשִׁים תְּמִיד לְמִצָּא חֵב וּפְגָם בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד. רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם הַצִּילֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ
 מֵהֶם וּמִהַמּוֹנָם, וְאֵל תִּשְׁמַע דְּבַרְיָהֶם וְאֵל יַעֲלֶה קַטְרוֹנָם לְפָנֶיךָ כָּלֵל. וְתַסְתֵּם
 הַפְּרָגוֹד בְּפָנֵי דְבַרְיָהֶם הַרְעִים, וְאֵל יִפְנְסוּ דְבַרְיָהֶם בְּאֲזוֹנְךָ כָּלֵל. כִּי אַתָּה יַדְעַת אֵת
 לְבָבָם הַרְעֵ, וְהֵם עוֹמְדִים עֲלֵינוּ כְּכָל עַת וּמְקַטְרָגִים עֲלֵינוּ, וְרוֹצִים לְרַחֲקֵנוּ חֵם
 וְשְׁלוֹם מֵעַבְדוֹתֶיךָ בְּאֵמַת. וּמֵהֶם נִמְשָׁכוּ וּבָאוּ עֲלֵינוּ כָּל הַקַּטְרוֹנִים וְהַנְּסִיווֹת
 וְהַתְּבַלְבוּלִים אֲשֶׁר עַל יָדָם נִתְרַחֲקֵנוּ מֵעַבְדוֹתֶיךָ בְּאֵמַת.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם אַתָּה יַדְעַת אֵת כָּל מַה שְׁעֵבֵר עֲלֵינוּ עַד הַנְּהָ. וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר
 עֲלֵינוּ כְּכָל עַת בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה. כִּי רַבִּים קָמוּ עֲלֵינוּ מָאֵד. "יְהוָה מַה
 רַבּוּ צָרֵי רַבִּים קָמוּ עָלַי. סְבוּנֵי כַּמִּים כָּל הַיּוֹם הַקִּיפוּ עָלַי יְחֵד". וְהֵאֵמַת יַדְעִיתִי
 יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, כִּי "כִּי אֲנִי אֲדוּנֵי הָעוֹן", וְאֲנִי סוֹבֵתִי בְּנַפְשִׁי כָּל אֵלֶּה,
 עַל יְדֵי שְׁלֵא שְׁמַרְתִּי אֵת עַצְמִי וּפְגַמְתִּי בְּכַרִּית הַלְשׁוֹן וּבְכַרִּית הַמַּעוֹר. אֲשֶׁר עַל
 יְדֵי הַפְּגָמִים הָאֵלֶּה, נִמְשָׁךְ לְהֵם דְּבוּרִים שְׁיִישׁ לְהֵם כַּח לְדַבֵּר וּלְהַלְשִׁין וּלְקַטְרָג
 עֲלֵינוּ חֵם וְשְׁלוֹם. אֲבָל כְּבֵר הַכְּסַחְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שְׂאֵתָה חַפְצֵי חֶסֶד, וְאַתָּה מְרַבָּה
 לְהַטִּיב, וְרוֹצָה אַתָּה בְּתַשׁוּבַתָּן שֶׁל רְשָׁעִים, וְאִין אַתָּה חַפֵּץ בְּמִיתַתָּם, וְאַתָּה שׁוֹנֵא
 וּמִמָּאָם בְּתַכְלִית הַשְּׁנֵאָה וְהַפּוֹאוּם אֵת כָּל מוֹ שְׁרוֹצָה לְעוֹרֵר דִּין וּלְהַלְשִׁין וּלְקַטְרָג
 חֵם וְשְׁלוֹם עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַמּוֹךְ, וּבְכַרְט בְּשָׁעָה שְׁהֵם נוֹזְפִים מִלְּפָנֶיךָ עַל-יְדֵי
 חַטָּאוֹתֵיהֶם וּפְשָׁעֵיהֶם וְעוֹנוֹתֵיהֶם, אַף-עַל-פִּי שְׁחַטָּאוּ לְפָנֶיךָ בְּאֵמַת, אַף-עַל-פִּי-כֵן אִין
 רַצוֹנְךָ שְׁקַטְרָגוּ עַל יִשְׂרָאֵל חֵם וְשְׁלוֹם. וְאַתָּה בּוֹחֵר וּמְקַרֵּב וּמְחַבֵּב אֵת מוֹ שְׁמִרְחֵם

אז על ישראל ועוסק ללמוד זכות עליהם בעת ההיא, ומוסר נפשו להעתיר עבורם, ולהפציר אותך בשבילם, כמו משה רבנו עליו השלום, שמסר נפשו על ישראל והתפלל עליהם תמיד, אפלו בעת שעשו מה שעשו. ואתה ברחמיך שמעתי תפלתו תמיד, וחבבת אותו בכל מיני חבה בשביל זה.

והנה עתה בעוונותינו "אבד חסיד מן הארץ וישר באדם אין". ואין מי שיעמד בעדנו. ולא די לנו בכל זה, כי אם עוד רבים קמים עלינו, רבים מאד, באשר אתה ידעת. על מי לנו להשען על אבינו שבשמים. החומל על כל חמל על דלותנו, וראה שפלותנו ובזיווננו. הבט משמים וראה כי היינו לעג וקלס. "כל היום בלמתי נגדי ובשת פני בסתני. מקול מחרף ומגדרף מפני אויב ומתנקם". הפיטה בענינו. כי רבו מכאובינו וצרות לבבנו. חוסה עלינו בארץ שבנו, ואל תשפך חרונה עלינו כי עמך אנחנו בני בריהך. עזרנו כי עליך נשעננו. "מציל עני מחזק ממנו ועני ואביון מגוזלו", הצילני נא מיד אויבי, ומרודפי הצילני אבי שבשמים. הצילני נא גואל חזק. פודה ומציל הצילני ומלטנו, ופרנו מפל מיני שונאים ומלשינים ומקטרגים בנשמיות וברוחניות. חוסה עלינו למענך ולמען אבותינו ולמען כל הצדיקים אמתים, אשר אנו חוסים בהם תמיד. יודע העלמות, רחם רחם, הצל הצל, הושיענו והצילנו "מתרב מפרהם, ומיד חזק אביון".

ותשפיע עלינו כח וגבורה מאתך בזכות הצדיקי אמת. ותעזרנו ותושיענו שנופה להכניע ולהשפיל עדי ארץ כל המתנגדים החולקים על האמת. ונופה לעקר ולשבר ולבטל כל המקטרגים והמלשינים על הרחוקים הנאים להתקרב אליך באמת, החפצים ליראה את שמך; אף על פי שאין אנו נדאים להתקרב אליך לפי מעשינו, אף על פי כן, "רחמיך רבים יהוה" רחמיך רבים מאד, עשה אתה עמנו מה שתרצה וכרצונך עשה עמנו. ומו יאמר לך מה תעשה, אבל מי שם אותם לדין ושופט, לדין אותנו חס ושלום, ולקטרג עלינו חלילה. מי בקש זאת מידם לרומם על הנודפים חלילה. "כי אתה אשר הפית רדפו, ואל מכאוב חלליך יספרו. אפלה נא ביד יהוה כי רבים רחמיו וכיד אדם אל אפלה":

רבנו של עולם, שומע צעקה מעמקי השאל תחיתות ומתחתיו, שמע צעקתי ונאקתי ונאנחתי הפרה מאד, הכבדה מאד העמוקה מאד. אי שמים הקיצו לצערי ורדפתי, מה שאני בעצמי רודף את עצמי ביותר, וגם אחרים רודפים אותי מאד מאד, ותהי המלחמה עלי פנים ואחור. "שובה יהוה עד מתי והנחם על

עבדך" אהה יהוה, אהה יהוה, שפחתי אליך כפי מעמקי עמקי עמקים, מעמקי עמקי ההסתרה שבתוך הסתרה, מאלפים ורבות הסתרות, צר לי מאד אבי שבשמים, צר ומר לי מאד, צר ומר לי מאד, ואין לי שום לשון בעולם לפרש בו שיחתי וצערי. "קולי שמעתי, אל תעלם אונך לרוחתי לשועתי". חנני ועורני שאזכה לאכפאי הסטרא אחרא, סטרא "דקץ כל בשר", תחת הדבור של הקדשה. ואזכה להוציא בלעם מפיהם, להוציא מהסטרא אחרא כל הדבורים רעים וכל הדבורים פגומים שינקו מהם על ידי פגם הדבור שפגמתי בו בשוגג ובמזיד באנס ובצרזון, וכלם אזכה לתקן ברחמיך הרבים, עד שאזכה להוציא כל הדבורים מן הסטרא אחרא, ולהשיבם בלם לשרשם שבקדשה. עד אשר הרשעה בלה פעשן תכלה ועולתה תקפץ פיה. כי "יסכר פי כל דוברי שקר". ותמלא פיהם חציץ. ותעקם ותעקר את פיהם ולשונם של כל המקטרגים ומלשינים ודוברים רעות על עמך ישראל הפשירים החפצים ליראה את שמך באמת. ותתן בלבם שישבו מדרבם הרעה, ויטו לבם באמת אל האמת, ויתגלה האמת בעולם. ויקים מקרא שפתוב: "עזב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו, וישוב אל יהוה וירחמהו, ואל אלהינו כי ירבה לסלח":

ובבן תופנו ברחמיך אבינו אב הרחמן, ותעורנו לעסק בתורתך הקדושה תמיד יזמם ויליה. ולא אובד שום לילה מלילותי בלי למוד ועסק בתורה ועבודה, כל ימי חיי. ותעורני לגדד שנה מעיני ללמוד הרבה תורתך הקדושה, ולעסק בתפלות ותחנונות ובקשות הרבה בכל לילה ויליה ובכל יום ויום. ותהיה בעזרי תמיד, שלא יהיה כח לשום בטול בעולם לבטלנו חס ושלום מן התורה ומן העבודה. ואפלו בעת כשצר לאדם חס ושלום, אפלו כשיושבים בעניות ובדחקות חלילה, נזכה גם כן ברחמיך לעסק בתורה ועבודה תמיד, ולא נהיה בטלים מדרך תורה לעולם. ואתה ברחמיך תרחם עלינו ותראה בענינו ודחקנו ועמלנו, ותמשוך עלינו חוט של חסד ברחמיך הרבים ובחסדיך הגדולים וימשך עלינו אור החסד מבקר דאברהם. וכאור בקר יזרח עלינו אור החסד והרחמים והחמלה והחנינה. "וזמם יצוה יהוה חסדו, ובלילה שירה עמי תפלה לאל חיי". ועל ידי אור החסד בקר דאברהם שתמשוך עלינו ברחמיך הרבים, על ידי זה תופנו להכניע ולאכפאי סטרא דקץ כל בשר, שהוא הרוח סערה, תחת הדבור דקדשה. ויקים מקרא שפתוב: "רוח סערה עושה דברו". ויתבטלו מן העולם מעלינו ומעל גבולנו כל הדבורים רעים שבעולם, ונזכה לדבור דקדשה בשלמות, ולתקן פגם הדבור. ונזכה

שִׁיצֵא הַדְּבֹר בְּקִדְשָׁה מִפִּינוּ בְּשִׁיר וְשִׁבְחָה וְרִנָּה וְהִלֵּל לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ. וְתוֹכְנוּ מֵעַתָּה שְׂלֵא יֵצֵא מִפִּינוּ שׁוֹם דְּבוֹר פְּגוּם כִּלְלֵל. רַק כֹּל דְּבוֹרֵנוּ יִהְיוּ רַק דְּבוֹרִים קְדוּשִׁים בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וּתְחִנּוֹת וּבִקְשׁוֹת וְשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְתִקְדוּשׁ, וּבִירָאֵת שְׁמִים וְעֹבֹדֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תְּמִיד, בְּאִמַּת וּבְלֵב שְׁלֵם, בְּקִדְשָׁה וּבִתְהִרָה גְדוֹלָה, בְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב. "יִמְלֵא פִי תְהִלָּתְךָ כֹּל הַיּוֹם תִּפְאָרְתְּךָ. תְּהִלַּת יְהוָה יִדְבֵר פִּי וַיְבָרֶךְ כֹּל בְּשֵׁר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. אֲבָרְכֶךָ אֵת יְהוָה בְּכֹל עֵת תְּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי. פִּי יִסְפֵר צְדָקְתְּךָ, כֹּל הַיּוֹם תִּשְׁוַעְתְּךָ. אוֹדָה יְהוָה מְאֹד בְּפִי, וּבִתְוֹךְ רַבִּים אֲהַלְלֶנּוּ, פִּי יַעֲמֹד לִימִין אֲבִיוֹן לְהוֹשִׁיעַ מִשׁוֹפְטֵי נַפְשׁוֹ":

וּבְבִין תַּעֲזֹרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחֶסֶדְךָ הַגְּדוֹלִים וְטוֹבוֹתֶיךָ הַעֲצוּמוֹת, וְחִנּוּנוֹתֶיךָ הָאֲמִתִּיּוֹת, וְחִמְלָתְךָ הַחֹזֶקֶת, וְאַהֲבָתְךָ הַגְּדוֹלָה עֲלֵינוּ תְּמִיד. וְתוֹכְנֵי וְתוֹשִׁיעֵי שְׂאֻזָּה לְהַעֲלוֹת אֵת הַדְּבֹר לְשִׁרְשׁוֹ שֶׁהוּא חֲמִשָּׁה אֲצָבָעוֹת שְׁבוּרוֹעַ שְׂמֹאל, שֶׁהֵם בְּגֵד חֲמִשָּׁה מוֹצָאוֹת הַפֶּה. וְתוֹכְנֵי בְּרַחֲמֶיךָ לְפָרֵשׁ שִׁיחֲתִי לְפָנֶיךָ תְּמִיד בְּכֹל יוֹם בְּאִמַּת וּבְלֵב שְׁלֵם. וְאֵת כֹּל אֲשֶׁר עִם לִבִּי אֲשִׁיחָה לְפָנֶיךָ בְּאִמַּת וּבִתְמִימוֹת וּבְהִתְעוֹרְרוֹת הַלֵּב מְאֹד מְאֹד. וְאִזְכֶּה לְדַבֵּר בְּחִמּוּמוֹת גְּדוֹל דְּקִדְשָׁה, לְעוֹרֵר לִבִּי אֵלֶיךָ וּלְדַבֵּר בֵּינִי לְבֵין קוֹנֵי בְּשִׁלְהֶבֶת הַגְּבוּרוֹת, וְלַהֲתַעֲוֹרֵר לְעֹבֹדְתְךָ בְּאִמַּת. וְאִזְכֶּה לְדַבֵּר בְּחִמּוּמוֹת שְׁפֵלֵב דְּבָרֵי אִמַּת שְׁפֵלֵב וְלִרְאוֹת פְּחִיתוּתִי וְשְׁפִלוּתִי וּבְאִבֵי הַעֲצוּמוֹת וְהַמֵּר. כָּאֵב עוֹזוֹנֹתִי וְחֲטָאֵי וּפְשָׁעֵי, שֶׁחֲטָאתִי וְשָׁעוּתִי וְשִׁפְשָׁעֵתִי לְפָנֶיךָ מִנְּעוּרֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

וְתַעֲזֹרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים שִׁיְהִיָּה נִמְשָׁךְ עָלַי בּוֹשָׁה גְדוֹלָה וְעֲצוּמָה מֵאֵתְךָ, וְאִזְכֶּה לְהִתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵיךָ מְאֹד מְאֹד עַל רַבּוּי וְעֲצָם פְּשָׁעֵי וְעוֹנוֹתִי, כְּגֵד רַב וְשִׁלִּיט עֲקָרָא וְשִׁרְשָׁא דְכָל עֲלָמִין רַב וְשִׁלִּיט עַל כֹּלָּא וְלַעֲלָא מִן כֹּלָּא וְלִית לְעֵלָא מְנִיָּה. מִמְּלֵא כֹל עֲלָמִין וְסוֹכֵב כֹּל עֲלָמִין, וּבִתְוֹךְ כֹּל עֲלָמִין, וְלִית אֲתֵר פְּגוּי מְנִיָּה, אֲשֶׁר כֹּל בְּרוּאֵי מַעֲלָה וְכֹל בְּרוּאֵי מַטָּה, כֻּלָּם יִרְעֵדוּן וַיִּפְחָדוּן מֵאִמַּת שְׁמוֹ הַגָּדוֹל וְתִקְדוּשׁ יִתְבָּרַךְ, וְכֻלָּם עוֹשִׂים רִצּוֹנוֹ בְּאַהֲבָה בְּאִמָּה וּבִירָאָה וּבִפְחָד גְּדוֹל. מִי לֹא יִירָא מִפְּנֵיךָ מִי לֹא יִרְעַד מִשְׁמֶיךָ. וּבְעוֹנוֹתֵי הַרְבִּים הַרְבִּיתִי לְפָשַׁע נְגִדָה תִּתְבָּרַךְ עַד אֲשֶׁר נִטְמַטֵּם לִבִּי כֹל כָּךְ. עַד שְׂאִינִי יְכוֹל אֲפֵלוֹ לְהִתְבַּיֵּשׁ מִמֶּךָ פְּרָאוּי. גַּם בּוֹשׁ לֹא אֲבוֹשׁ גַּם הַכְּלִים לֹא אֲדַע. וְעַתָּה בְּמָה יִכְפְּרוּ עוֹנוֹתֵי הַמְּרִבִּים. וּבְמָה אֲרָצָה וְאֲפִים אוֹתְךָ, יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵי.

חֹם וְחִמֵּל עָלַי, וְחִנְנֵי מֵאֵתְךָ דַּעַה בֵּינָה וְהַשְׁכֵּל. בְּאִפְּן שְׂאֻזָּה לְהִתְבַּיֵּשׁ מִפְּנֵיךָ מְאֹד עַל גְּדֹל פְּשָׁעֵי נְגִדָה. וְאִזְכֶּה לְדַבֵּר וּלְפָרֵשׁ כֹּל שִׁיחֲתִי לְפָנֶיךָ בְּהִתְעוֹרְרוֹת

גדול, ברשפי שלהבת אש לוחט, מעמק האמת שבלב. וכל דברי יהיו פנחלי אש. כמו שכתוב: "חם לבי בקרבי, בהניגי תבער אש, דברתי בלשוני". ואזכה לעורר לבי באמת לעבודתך וליראתך ולתורתך, ולדבר תמיד בחמימות שבלב דברי אמת שבלב. ותזכני לנקדת מבחר ראש האמת, שיהיו כל דברי באמת לאמתו, בתכלית נקדת האמת שאמה חפץ בו. כמו שכתוב: "ראש דברך אמת, ולעולם כל משפט צדקך". ואזכה להרבות גדבורי אמת בכל יום בשלהבת הגבורות דקדשה בחמימות הלב, עד שאתעורר באמת לעבודתך. ונימשך עלי בוישה ויראה גדולה בכל עת מפניך.

ואזכה מהרה לעשות תשובה שלמה על כל חטאי ועוונותי ופשעי המרבים. וברחמיך הרבים תמחל ותסלח ותכפר לי על כלם. אף על פי שאי אפשר לי בשום אופן לעשות תשובה פראוי על כל עוונותי העצומים. כי כל ימי לא יספיקו לי לתקן חטא אחד ופגם אחד מעונותי המרבים. אף על פי בן תרחם עלי ברחמיך, ותזכני שאזכה על כל פנים לעשות תשובה שלמה כפי כחי. ואתה ברחמיך הרבים תקבל תשובתי לפניך ברחמים וברצון, עד שאזכה שתעביר ותסיר ותגדש ותבטל ממני כל הרוח שטות שנדבק בי על ידי מעשי הרעים. ותעורר רחמיך האמתיים עלי, ותגעור בהרוח שטות שבקרבי, ותגרשו ותרחקו ותבטלו ממני בטול גמור. ותזכני לרוח חכמה ובינה ודעת דקדשה, עד שאזכה להפיר ולדעת אותך באמת ובלב שלם. ועל ידי זה אזכה שתתגלה הבוישה בפעל על פני, כי עכשו נטמטם לבי ושכלי כל כף על ידי עוונותי המרבים. עד שאין לי שום דעת ושכל אפלו להתביש מפניך באמת פראוי לי להתביש, באשר אתה ידעת יהוה אלהי ואלהי אבותי.

אנא יהוה, אל תעשה עמי פרע מעללי. חוס ורחם וחמל עלי, וזכני מהרה לתשובה שלמה לפניך באמת, עד שאזכה שתתגלה הבוישה דקדשה בפעל על פני. ואזכה להתביש מפניך באמת בבוישה גדולה בתכלית הבוישה, באשר ראוי לי להתביש מפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, רבון כל הפעשים אדון כל הנשמות, אשר גמלתני טובות פאלה בכל עת ובכל שעה, וחשבת מרחוק להטיב אחריתי. ואני גמלתיך הרעה, רעות רבות וחטאים ועוונות ופשעים ופגמים רבים עצומים וגוראים בכל עת ובכל יום ממוש. מה אומר לפניך יושב מרום, ומה אספר לפניך שוכן שחקים, הלא כל הנסתרות והנגלות אתה יודע.

צור עולמים עזרני פדני וחנני, הצילני והושיעני, באור פניך החיני וקיימני. זפני שיהיה נמשך עלי קדשת התפלין הקדושים משרשם העליון. ואזכה לחדד שכלי בהתורה הקדושה תמיד. ואזכה תמיד בכל יום ויום על-ידי הנחת תפלין למחין חדשים ולהכרה חדשה בהשגת אלהותך וידיעת רוממותך ותברך ויתעלה שמוך לעד ולנצח נצחים, ותמשך עלי בושח גדולה מפניך תמיד, ותהיה יראתך על פני זו הבושח לבלתי אחטא מעתה ועד עולם. ותאיר עלי באור פניך, ויהיו פני מאירות בקדשה גדולה על-ידי אור הבושח דקדשה שתמשך עלי ברחמיך ובחסדיך הגדולים, עד שיבשו ויבהלו מפני כל ראי שיפיל עליהם בושח ויראה גדולה מפני, על-ידי קדשת אור התפלין שתמשך עלי ברחמיך, ויתוסף להם ידיעה גדולה והכרה חדשה דקדשה ויראה ובושח גדולה, על-ידי קדשת אור הפנים שתמשך עלי בחמלתך הגדולה. וקיים בי מקרא שכתוב: "וראו כל עמי הארץ כי שם יהוה נקרא עליך ויראו מוכך:"

ותצילני ברחמיך הרבים מעוי פנים, ותעזרני ותושיעני ותמלמני שלא יהיה לי שום עזות דסטרא אחרא כלל. ותזכני מהרה להכניע ולשבר ולכבול עזות הגוף ותאותיו ומדותיו הרעים. ותרחם עלי ותושיעני ותצילני מכל מיני פגם הברית שבועולם, במחשבה דבור ומעשה, בראית העין ובשמיעת האזן ובשאר חושים, בכלם אזכה להיות קדוש וטהור בקדשת הברית בקדשה גדולה כרצונך הטוב באמת, פראוי לאיש ישראל, אשר בהם בחרת:

לשבת-קודש

ותזכני ברחמיך לקבל שבתות בקדשה גדולה ובשמחה וחדוה רבה, בגילה רבה דיצה וחדוה אהבה ואהוה ורעות ושלוש גדול. ותעזרני ברחמיך הרבים לשמור את השבת בהלכתו, ותצילני בשבת קדש מכל מכשול הל"ט [השלושים ותשעה] אבות מלאכות ומתולדותיהן, ומכל השבותים דרבנן. ויהיה אז בעיני כאלו כל מלאכותי עשויה. ולא אהרהר אז אחר שום מלאכה ועסק ומשא ומתן, ולא בשום חפצי חל כלל. ואזכה לקדש את דבורי בשבת קדש בקדשה יתרה ועצומה. ולא יהיה דבורי של שבת בדבורי של חל, ולא יצא מפי שום דבור כמל בשבת קדש. ותעזרני ותזכני לקדש את השבת בכל מיני קדשות, ולכבדו בכל מיני כבוד ועז ופאר, במאכל ומשתה וכסות נקי, ובדירה נאה וכלים נאים בגשמיות, ובדירה נאה וכלים נאים, בלבי ואברי, ובשיר ושבח ורנן ומרה בשמחה

והדרה גדולה, ביראה ואהבה רבה ועצומה, ובדבקות גפלא ועצום לשמך הגדול והקדוש. עד שאזכה להמשיך הקדשה של שבת קדש על כל ששת ימי החל, עד שכל ששת ימי המעשה יהיו מהורים וקדושים בקדשת שבת קדש. ואזכה להכניע ולכבול והמת הנחש מכל הל"ט [השלושים ותשע] מלאכות של ימי החל, עד שכל הל"ט [השלושים ותשע] מלאכות וכל העסקים והמזא ומתן שלי, יהיו מודפכים בקדשה ובטהרה גדולה בקדשת שבת קדש. ותופני שאזכר את השבת תמיד, ולהכין מנה יפה לשבת מאחד בשבת, כמו שכתוב: "זכור את יום השבת לקדשו", זכרהו מאחד בשבת. ואזכה לקיים מקרא שכתוב: "אם תשיב משבת רגלך, עשות חפצך ביום קדשי, וקראת לשבת ענג, לקדוש יהיה מכבד, וכבודתו מעשות דרכיך, ממזוא חפצך ודבר דבר. אז תתענג על יהוה, והרפכתך על כמתי ארץ, והאכלתיך נחלת יעקב אביך, כי פי יהוה דבר". מלא רחמים חומל דלים, צור ישראל וקדוש, קומה בעזרתנו ומלא משאלותנו ברחמים, ופנו להיות דבוקים בך תמיד בכל עת באמת ובאמונה שלמה בקדשה ובטהרה גדולה פרצונך הטוב באמת. ויקים בנו מקרא שכתוב: "ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם חיים בלכם היום". אמן נצח סלה ועד:

תורה לט

לשון רבנו זכרוננו לברכה

ונתתי עשב בשדה לבהמתך (דברים

יא) עשב - ראשי תבות

עושה שלום במרומי. בשדה, לשון

שדוד ושבירה. כשאדם מרגיש איזה

רעבון, שמתגבר עליו תאות אכילה,

ידע שיש לו שונאים, כמאמר

חכמינו זכרונם לברכה (א): השם

גבולך שלום (תהלים קמז), ומי שיש לו

רשים מלמטה, בידוע שיש לו רשים

מלמעלה (סנהדרין קכ). בכך צריך לשידד

ולשבר הפהמיות שלו המתאנה

לאכל, פי עקר הרעבון הוא

לבהמיות. גם אמרו במדרש (בראשית פ'

(א) עיין ב"מ דף נט.

ס: בא זדון ויבוא קלון - דא קלונו
 של רעב, כמו שכתוב (יחזקאל לו): אשר
 לא תקחו עוד חרפת רעב בגוים.
 נמצא, המחלקת, הינו מה שמחרפין
 לאדם, בא על-ידי-זה בחינת רעב.
 ורעב הזה, הינו בחינת מחלקת,
 בחינת חרפה, הוא בחינת ערלה,
 כמו שכתוב (בראשית לד): כי חרפה היא
 לנו. והערלה הם שלש קלפות,
 המסבבים הברית שלום,
 וכשמשברין את הערלה, אזי נתגלה
 ברית שלום. וכשיש שלום למטה,
 יש לו שלום למעלה במרומו.
 וכשיש שלום למעלה, אזי נתגלה
 ונתרבה שבע גדול בעולם, כמו
 שכתוב גבי יוסף (שם מז): תן זרע
 ונחיה: פרוש אחר: ונתתי עשב -
 רמז לבנים, כמו שכתוב (איוב ה):

וּצְאָצְאֵיךָ כַּעֲשָׂב הָאָרֶץ. בְּשֹׁדֶךָ
 לְבַהֲמֹתֶיךָ - הֵינּוּ, אֵימָתִי יְהִי לְךָ
 בְּנִים חַיִּים וְקַיָּמִים, כְּשִׂיחֶיהָ זְוֹגֵךָ
 בְּקִדְשָׁהּ, וּתְשַׁבֵּר נֶפֶשׁ הַמִּתְאַוֶּה
 שְׁלֶךָ, הֵינּוּ נֶפֶשׁ הַבְּהֵמִיּוֹת, וַיִּדְמָה
 לְךָ כְּאִלוֹ כִּפְאָךְ שֶׁד (נדריים כ). וְזֶה
 בְּשֹׁדֶךָ - לְשׁוֹן שֶׁד, עַל-יְדֵי-זֶה יְהִי
 לְךָ בְּנֵי קַיָּמָא. כִּי מֵיתַת הַבְּנִים, זֶה
 מַחֲמַת נִשְׁמוֹת הָעֲשׂוּקִים בְּטַקְלָא,
 כִּי־דוּעָה (כ). כִּי הִטְקָלָא, הֵינּוּ קִלְפוֹת
 נְגַה, הִיא קְרוּבָה אֶל הַנֶּפֶשׁ
 הַבְּהֵמִיּוֹת, כְּמוֹבָא בְּמִשְׁנַת חֲסִידִים
 בְּמִסְכַּת הַהֶרְפָּבָה. גַּם צְרִיף שִׂיחָא
 עָקֵר זְוֹגֵךָ בְּלִיל שַׁבָּת, שְׂאֵז נִכְלַלַת
 בְּקִדְשָׁהּ, וַיִּתְפָּרְדּוּ מִמֶּנָּה כֹּל פּוֹעֲלֵי
 אָוֶן. וְזֶה: וְאִכְלַת וּשְׁבַעְתָּ - זֶה רְמֵז
 עַל שַׁבָּת, שְׂאֵז הַשְּׁבִיעָה, שְׂמִמְנו
 נִתְבָּרְכִין שֵׁשֶׁת יָמִים:

תפילה לט

"עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרְמוֹי", אֲדוֹן הַשְּׁלוֹם, מְלֶכֶךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם שְׁלוֹ, יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ
 שְׁתַּרְחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְתִמְשָׁךְ שְׁלוֹם בְּעוֹלָם. וְתִשֵּׂם שְׁלוֹם בֵּין
 כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. וְתִבְטַל כָּל מִינֵי מַחְלֻקוֹת מִן הָעוֹלָם. כִּי אַתָּה יְדַעְתָּ רְבוּנוּ דְעָלְמָא
 כְּלָא, כְּמָה רְעוֹת וְצָרוֹת גָּרְמוּ לָנוּ הַמַּחְלֻקוֹת שֶׁבֵּין יִשְׂרָאֵל, וּבְפִרְט הַמַּחְלֻקָּת

העצומה שנתפשטה עכשו בעוקבא דמשיחא, בין פל הצדיקים והתלמידי חכמים והכשרים שפדור, ונעשה קטגוריא בין תלמידי חכמים. רחם עלינו ברחמיך ותשפך בעסקך מעלינו, ותמשיך רחמים וחסדים ושלום עלינו ועל כל עמך ישראל לעולם. ותתן בלב כל אחד ואחד שירחם על חברו, ויאהב את חברו באמת אהבת נפש. ונזכה לקיים באמת מצות "ואהבת לרעך כמוך", בכל לב בגוף ונפש ומזון, אשר מצוה זאת היא כלל גדול בתורה. ותבטל כל מיני שנאה וקנאה וקטור ונצחון דסטרא אחרא מן העולם. ולא יעלה קנאת אדם עלי ולא קנאתי על אחרים, רק יהיה שלום גדול ואהבה ואהבה ורעות בין כל עמך ישראל תמיד לעולם ועד:

ובבין תרחם עלינו, ותעזרנו ותושיענו שנוזכה לשבר מאתנו תאות אכילה. ונזכה שתהיה אכילתנו בצמצום רק כפי ההכרח לקיום האדם לבר. ונמעט תאות טבענו, ונזכה לאכל בקדשה ובטהרה גדולה לשמך לבר באמת לאמתו. ותסיר ממנו חרפת רעב, ולא נרגיש שום רעבון בקרבנו לעולם. ונזכה לשדד ולשבר ולבטל כל תאות הבהמיות של גופנו. ותסיר מאתנו כל מיני חרפות ובויונות שהם תאות הגוף, שמהם נמשכין כל החרפות. ותקדשנו בכל מיני קדשות:

ותעזרנו ברחמיך הרבים שנוזכה לשבר תאות המשגל לגמרי באמת. ותזכנו להתקדש בקדשת הברית בקדשה גדולה פראוי לישראל עמך הקדוש אשר בהם בחרת באהבה. ותהיה עמנו תמיד, ותושיענו ותעזרנו שנוזכה לקדש עצמנו במתור לנו, ויהיה זיווגנו רק מושבת לשבת, בקדשה גדולה ונוראה. ונזכה לשבר נפש המתאנה שבקרבנו, שהוא תאות הבהמיות. ויהיה זיווגנו בקדשה גדולה בלי שום תאות הגוף כלל, ויהיה דומה בעינינו כאלו פופה שר. ונזכה לעלות בכל פעם מקדשה לקדשה עליונה, עד שנוזכה להכלל בקדשתך העליונה ברצונך הטוב באמת. ונזכה לשבר כל תאות הבהמיות, הן תאות המשגל, הן תאות אכילה, הן כל התאות, כלם נזכה לשברם ולבטלם לגמרי מעלינו ומעל גבולנו. ותמשיך עלינו קדשה וטהרה ממקור כל הקדשות. ונזכה להתקדש בקדשתך העליונה תמיד, ונשוב אליך באמת. ונזכה לסור מרע לגמרי ולעשות ברצונך הטוב תמיד.

אבינו מלכנו רחם עלינו למען שמך. וקדשנו בקדשתך העליונה. וטהר לבנו לעבדך באמת. ורחם עלינו ותזמין לנו פרנסתינו ברוח מאתך. ואל תצריכנו לא לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלואתם. ותפתח לנו אוצרך הטוב,

וּתְשַׁפִּיעַ לָנוּ שְׁפַע טוֹבָה וּבְרָכָה וּרְחֻמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם עַד עוֹלָם. וּתְבַרֵךְ אֶת כָּל מַעֲשֵׂה יְדִינֵנוּ. וְאֵת פְּרֵי כַסְּנֵנוּ וְיִהְיוּ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ חַיִּים וְקַיָּמִים בְּעַבְדוֹתֶיךָ וּבְתוֹרַתֶךָ וּבִירְאָתֶךָ לְאֶרֶץ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבִים. וּתְרַחֵם עַל צְאֲצְאֵינוּ וְצְאֲצְאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. (וּבְפָרֵט עַל צְאֲצְאֵי פְלוּנֵי בֶן פְּלוּנֵי וכו'). וְתַמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם חַיִּים טוֹבִים וְאֲרוּכִים. וְיִהְיוּ כָּל יוֹצְאֵי חֲלְצֵינוּ מְאֲרִיכִים יָמִים וְשָׁנִים טוֹבִים, יִלְכוּ יוֹנְקוֹתֶם וְיִרְבוּ פִּאֲרוֹתֶם, וְיִהְיוּ צְאֲצְאֵיהֶם כְּעֶשֶׂב הָאָרֶץ. וְתַצִּילֵם בְּרַחֲמֶיךָ מִצַּעַר גְּדוֹל בְּנִים חַס וְשְׁלוֹם, רַק כֹּלָם יִזְכוּ לְגִדּוֹל בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם לְתוֹרָה וּלְחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים. הֵן הַנּוֹלָדִים כְּבָר, הֵן הַעֲתִידִים לְהוֹלֵד לָהֶם, כֹּלָם יֵאָרִיכוּ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבִים, וְכֹלָם יִשְׁאִירוּ שְׂאִירֵי שְׂאִירֵי הָאָרֶץ. וְיִתְרַבוּ צְאֲצְאֵיהֶם כְּחוֹל הַיָּם וּכְכּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרַב, לְעַד וּלְדוֹרוֹת עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם. הַכִּיטָה כְּעָנִים. וְרֵאָה מְכֹאֲבִים. כִּי אֲתָה יַדְעָתָ אֶת לִבָּבֵם. אֲתָה יַדְעָתָ צַעֲרָם וְצָרוֹתֵיהֶם הַמְרֻבּוֹת שֶׁסָּבְלוּ עַד הַנָּה. מָרָא דְעֲלָמָא כְּלָא, אֵל שְׂדֵי יִתְּן לָהֶם רַחֲמִים, הָאוֹמֵר לְעוֹלָמוֹ דִּי. יֵאֵמֵר לְצָרוֹתֵיהֶם דִּי. עֲשֵׂה לְמַעַן זְכוֹת אֲבוֹתֵיהֶם, וְשִׂמְחָה לְכַבְּיֵיהֶם וְעֲזָרָה מִעַתָּה שִׁירְבוּ צְאֲצְאֵיהֶם, וְיִזְכוּ לְגִדּוֹל כָּל בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם, וְיֵאָרִיכוּ יְמֵיהֶם וְשָׁנֹתֵיהֶם, יִרְבוּ וְיִגְדְּלוּ וְיִצְמַחוּ כָּל דּוֹרוֹתֵיהֶם. וְיִקְיָם בְּנוֹ וּבָתָּה "וְהָיָה מִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא יִמָּד וְלֹא יִסְפָּר מְרַב. וְהָיָה, כְּמִקּוֹם אֲשֶׁר יֵאֵמֵר לָהֶם לֹא עֲמִי אַתֶּם, יֵאֵמֵר לָהֶם בְּנֵי אֵל חַי":

וְתַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ בְּרָכָה מֵאֲתָךְ, וְתְשַׁפִּיעַ שׁוֹבַע גְּדוֹל בְּעוֹלָם, וְתִשְׁלַח שְׂבִיעָה בְּמַעֲיָנוּ, שְׂנוּפָה לְאֵכָל מַעֵט וְלִשְׂבַע מִמְנוֹ. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְאֶכְלֶתֶם לְחֶמְכֶם לְשׁוֹבַע וְיִשְׂבַתֶּם לְבָטַח בְּאֲרָצְכֶם". וְקַיָּם לָנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב: "וְהוֹשַׁעְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל מִטְּמוֹאוֹתֵיכֶם, וְקִרְאתִי אֶל הַדָּגִן וְהַרְבִּיתִי אוֹתוֹ, וְלֹא אֶתֵּן עֲלֵיכֶם רָעַב. וְהַרְבִּיתִי אֶת פְּרֵי הָעֵץ וְתִגְבַּחַת הַשָּׂדֶה, לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא תִקְחוּ עוֹד חֶרֶפַת רָעַב בְּנָוִים".

אֲבִינֵנוּ שְׁבַשְׂמִים חֵמֵל עֲלֵינוּ לְמַעַן שְׂמֶךָ, וְעֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ בְּחִמְלָתֶךָ הַגְּדוֹלָה עֲלֵינוּ שְׂנוּפָה מְהֵרָה לְבֹא לְכָל מַה שֶׁבִּקְשָׁנוּ מִלְּפָנֶיךָ. שְׂנוּפָה לְשִׁבְרֵי לְגַמְרֵי תַאוֹת הַמִּשְׁגָּל וְתַאוֹת הָאֲכִילָה וְכָל תַּאוֹת הַבְּהִמּוּת. וְיִהְיֶה זְוִנְגֵנוּ וְאֲכִילָתֵנוּ וְכָל הַנְּהַגוֹתֵינוּ בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה גְדוֹלָה בְּאֵמַת כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב. וְתֵאָרֶךְ יְמֵי בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְכָל יוֹצְאֵי חֲלְצֵינוּ. כֹּלָם יֵאָרִיכוּ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבִים, וְכֹלָם יְמֵיהֶם כְּטוֹב וְשָׁנֹתֵיהֶם כְּבָנִים. וְעֵסְקוּ תְּמִיד כָּל יְמֵיהֶם וְשָׁנֹתֵיהֶם בְּתוֹרָה וּבְעִבּוֹדַת יְהוָה בְּאֵמַת כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב. "עוֹד יִגְבוּנוּ בְּשִׂיבָה דְּשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ".

וּתְבַטֵּל כָּל מִינֵי מַחֲלָקֶת מִן הָעוֹלָם. וְתִמְשִׁיךְ רַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם וְשׂוֹבֵעַ וּבִרְכָה וְשִׁפְעַת טוֹבָה עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וְקַיָּם לָנוּ מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וְאַהֲבֶךָ וּבִרְכֶךָ וְהִרְבֶּךָ וּבִרְךָ פְּרִי בִטְנֶךָ וּפְרִי אֲדָמָתְךָ, וְהִגַּדְתָּ וְהִירְשֶׁךָ וְיָצִיחֶךָ. שָׁנָה אֶלְפִיד וְעֶשְׂתֵּרוֹת צִאֲנֶךָ, עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁפַע לְאַבוֹתֶיךָ לְתֵת לְךָ". וְנֹאמַר: "כִּי חֹזֵק בְּרִיחֵי שְׁעָרֶיךָ בְּרֹדֶךָ בְּנִדְךָ בְּמִרְבֶּךָ. הַשֵּׁם גְּבוּלְךָ שְׁלוֹם חֶלֶב חַטִּיִּים יִשְׁבִּיעֶךָ". וְנֹאמַר: "וְאֶכְלֶתֶם אֶכּוֹל וְשׂוֹבֵעַ וְהִלַּלְתֶּם אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְּלִיא, וְלֹא יִבְשׂוּ עַמֵּי לְעוֹלָם. וְיִדְעֶתֶם כִּי בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי וְאָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאִין עוֹד, וְלֹא יִבְשׂוּ עַמֵּי לְעוֹלָם. יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יְתֵן יְהוָה יְבָרֶךְ אֶת עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם":

תורה מ

לְשׁוֹן רַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה

אֵיתָא בְּעֶשְׂרָה מֵאֲמֵרוֹת: "אֵלֶּה מִסְעֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - בְּשִׁבִיל שְׁחָטָאוּ בְּאֵלֶּה אֱלֹקֶיךָ יִשְׂרָאֵל, בְּשִׁבִיל זֶה יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל". נִמְצָא, כָּל הַנְּסִיעוֹת שֶׁל אָדָם, הוּא בְּשִׁבִיל קְלִקוּל הָאֲמוּנָה, הֵינּוּ בַּחֲנִינֵת עֲבוּדַת אֱלִילִים, כִּי אִם הָיָה מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה, שְׁיִכּוֹל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַזְמִין לוֹ כָּל צְרִכּוֹ, לֹא הָיָה נוֹסֵעַ שׁוֹם נְסִיעָה. נִמְצָא, כִּי הַנְּסִיעָה הִיא קְלִקוּל אֲמוּנָה, הֵינּוּ בַּחֲנִינֵת עֲבוּדַת אֱלִילִים. וְזֶה שְׁכָתוֹב בְּעֲבוּדַת אֱלִילִים (ישעיה ל): צֵא תֹאמַר לוֹ. צֵא,

זֶה בַּחֲנִינֵת נְסִיעָה וְטִלְטוּל: **גַּם** עַל-יְדֵי טִלְטוּל, מֵתַקֵּן אֶת הַטִּלְטוּל שְׁגָרָם כְּבִיכּוֹל לְמַעַלָּה, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (שם כח): וְהַמְּסַכָּה צָרָה כְּהַתְּפַנֵּס. **גַּם** עַל-יְדֵי עֲבוּדַת אֱלִילִים נִמְנַע הַמָּטָר, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (דברים יא): וְעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְכוּ' וְלֹא יִהְיֶה מָטָר. וְכִשְׂאִין מָטָר, אִין שִׁבְעַ, וְכִשְׂאִין שִׁבְעַ, אִין שְׁלוֹם. כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (תהלים עב): יִשְׂאוּ הָרִים שְׁלוֹם לְעַם, כְּמוֹ שִׁפְרֵשׁ רִשׁ"י. וְכִשְׂאִין שְׁלוֹם, אִזִּי אִין אִישׁ עוֹזֵר לְחִבְרוֹ, וְכָל אֶחָד צָרִיךְ לְנַסֵּעַ וְלִטְלֹטֵל מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, בְּשִׁבִיל פְּרִנְסָתוֹ. **גַּם** הַגְּלוּת בָּא עַל

תקוב לקוטי נ נח נחמן נחמן מאומן תפלות

בטול תורה, כמו שכתוב (ישעיה ה): אילים בא עצירת גשמים, וכשאין גלה עמי מבלי דעת. ועלידי עבודת קמה, אין תורה (אבות פ"ג):

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו. שתרחם עלי ותהיה עמי תמיד, בשבתי בביתי, ובלבתי בדרך, בשכבי ובקומי, בצאתי ובבואי. ותורני ותדריכני באמתך ותלמדני תמיד בכל עת איד להתנהג בעניני הנסיעות לדרכים, אם אסע ואם אהדל, ואיד לסע ומתי לסע, ולהיכן ולאיזה מקום ועיר לגסע, וכמה אתעבב בדרך, וכל פרטי הנסיעות לאיזה דרך גדול וקטן ארץ וקצר. הכל תודיעני ותלמדני ברחמיך האמתיים. ותוליכני בדרך הישר תמיד בכל עת.

אדון כל, גדל העצה ורב העליליה אשר עניך פקחות על כל דרכי בני אדם, יודע ומבין מחשבותם וסודם, ועוררו רחמיך האמתיים עלי. וזכני ולמדני תמיד בכל עת איד להתנהג בעניני נסיעות לדרכים. וכשם שהיית עם ישראל במדבר, והיו כל נסיעתם על פיך כרצונך, כמו שכתוב: "על פי יהוה יחנו ועל פי יהוה יסעו", פן תרחם עלי, ותהיה תמיד עמי. ואני מוסר עצמי עליך לבר באמת עם כל תנועותי תמיד. על פיך אחנה בביתי, ועל פיך אסע. ותשמר צאתי ובואי לחיים טובים ולשלום מעתה ועד עולם. ותרחם עלי תמיד בכל עת שאני מברח לגסע לאיזה דרך על פי רצונך הטוב, שתהיה עמי תמיד, ותוליכני לשלום ותדריכני לשלום, ותגיעני למחוז חפצי לחיים טובים ולשלום. ותצילני מפף כל אויב ואורב בדרך, ותתנני לחן ולחסד ולרחמים בעניך ובעיני כל רואי ותגמלני חסדים טובים תמיד. ותשיבני לשלום לביתי. שלום בגופי ובנפשי ובקמוני ובתורת, ותשמרני ברחמיך מכל מכשול חטא ועון, ומכל מיני הרהורים רעים ומחשבות רעות, ומכל הסתכלות רעים תמיד. ובפרט בעת הלוכי בדרך. ותצילני ותשמרני ברחמיך מסכנת דרכים לעולם. בגשמיות ורוחניות בגוף ונפש ומזון.

"הורני יהוה דרפך ונחני בארץ מישור למען שוררי. הדריכני באמתך ולמדני, כי אתה אלהי ישעי, אותך קויתי כל היום. טוב וישר יהוה על בן יורה חטאים בדרך. ידרך עניים במשפט וילמד עניים דרכו. כל ארחות יהוה חסד ואמת לנוצרי בריתו ועדותיו. הורני יהוה דרפך אהלך באמתך יחד לכבי ליראה שמך. דבקה לעפר נפשי חייני בדרךך. דרכי ספרתי ותענני למדני חקוד. דרך פקודיך הביני ואשיחה בגפלאותיך. דלפה נפשי מתונה קימני בדרךך. דרך שקר הסר ממני ותורתך חנני. דרך אמונה בחרתי משפטך שויתי. דבקתי בעדותיך יהוה אל תבישני. דרך מצותיך ארוץ כי תרחיב לבי. הורני יהוה דרך חקוד ואצננה עקב. הביני ואצרה תורתך ואשמרנה בכל לב. הדריכני בנתיב מצותיך כי בו חפצתי. הט לבי אל עדותיך ואל אל בצע. העבר עיני מראות שוא בדרךך חייני. תקם לעבדך אמרתך אשר ליראתך. העבר חרפתי אשר יגרתני כי משפטך טובים. הגה תאבתי לפקודיך בצדקתך חייני".

חוסה עלי פרב רחמיך, "חננני יהוה ראה עניי משונאי מרוממי משערי מות", כי אתה ידעת את מרירות לבי ופזור נפשי. "ואתה ידעת נתיבתי, בארץ זו אהלך, טמנו פח לי. הבט ימין וראה ואין לי מפיר, אבד מנוס ממני, אין דורש לנפשי". חוס וחמל עלי, חוס וחנני והצילני ממה שאני צריך להנצל, מלמני ממה שאני צריך להפלט, "חלצני יהוה מאדם רע מאיש חמסים תנצנני". עורני והושיעני והיה עמי תמיד, והצילני מיד אויבי ומרודפי, בשבתי בביתי ובכלבתי בדרךך. ותזכני בכל עת שאהיה מכרח לנסע ולילך בדרךך על פי רצונך הטוב, שיהיה הלוכי ונסיעתי בקדושה ובטהרה גדולה ובמחשבות קדושות וטהורות, ואהיה נשמר מפל דבר רע. ותזכני ותעורני שאזכה על ידי נסיעותי לתקן את פגם האמונה. והנלות והפלטול שלי בדרךך יכפר על פגם האמונה שפגמתי לפניך, אשר על ידי זה גרמתי מלטול למעלה חס ושלום.

אנא יהוה, עינדך הלוא לאמונה, "כל מצותיך אמונה שקר דרפוני עורני". עורני וחנני ותשפיע עלי אמונתך הקדושה מעתה ועד עולם. ולא יבוא עלי שום כפירה ובלבול בדתתי כלל. ותעורני מעתה לשוב בתשובה שלמה לפניך באמת ובלב שלם. וברחמיך הרבים תמחל ותכפר ותסלח, אלוה סליחות, חנון המרבה לסלח, על כל הפגמים שפגמתי באמונתך הקדושה. ותזכני לתקן בחיי כל הפגמים האלה על כל מה שפגמתי באמונתך הקדושה מנעורי עד היום הזה, בין בגלגול

תקיד לקוטי נ נח נחמן נחמן מאומן תפלות

זה בין בגלגול אחר. הכל אֶזְכֶּה לְתַקֵּן בְּשִׁלְמוֹת חַיֵּשׁ קַל מְהֵרָה, וְאֶזְכֶּה מֵעַתָּה לְאַמוּנָה הַקְדוּשָׁה בְּאֵמֶת וּבְשִׁלְמוֹת כִּרְצוֹנָךְ הַטּוֹב.

וּתְרַחֵם עֲלַיָּךְ וְעַל בְּנֵיךְ, הַנִּעְמִים וְגַדִּים בְּגָלוֹת גְּדוֹל זוֹ כַּמָּה מֵאוֹת שָׁנִים, צֹאן גֵּדָה וְאִין מִקִּבְּץ, וְהַשְׂכִּינָה בְּכִיכּוֹל עֲמֻקָּה בְּגָלוֹת, "כְּצִפּוֹר נוֹדְדָת מִן קִנְיָה, כֵּן אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ", וּבְצוֹק הַעֲתִים, עִקְוֵי יִשְׂרָאֵל גַּעִים וְגַדִּים, מִטְרָפִים וּמְכַלְכְּלִים. מְרָא דְעֲלָמָא כְּלָא רָאֵה עֲנִים וְעַמְלָם, וְחַמַּל עַל טַלְטוּלָם. קִבְּץ גֵּדְחִינוּ מֵאַרְבַּע כְּנַפּוֹת הָאָרֶץ. וְקִרְב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפּוּצוֹתֵינוּ כִּגְס מִיִּרְכַּתֵי אָרֶץ. וְהִבְיֵאנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה, וְזַכְנֵי לִילְךָ וְלִגְסַע וְלִבּוֹא לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּחַיֵּי חַיֵּשׁ קַל מְהֵרָה.

וְעֲזָרְנִי וְזַכְנֵי לְעַסֵּק בְּתוֹרְתְךָ הַקְדוּשָׁה לְשִׁמּוֹה תְּמִיד יוֹמָם וְלַיְלָה. וְתַעֲזָרְנִי לְעִשׂוֹת תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה וּלְתַקֵּן מְהֵרָה בְּחַיֵּי אֶת כָּל הַפְּגָמִים שֶׁפָּגַמְתִּי בְּגִידְךָ עַל יְדֵי חַטָּא וְעוֹן הַגְּדוֹל שֶׁל כְּפוּל תּוֹרָה. אֲשֶׁר הֵייתִי בְּטַל מוֹדְבְּרֵי תּוֹרָה יָמִים וְשָׁנִים הִרְבֵּה. רַחֵם עָלַי לְתַקֵּן כָּל הַפְּגָמִים הָאֵלֶּה, וְזַכְנֵי מֵעַתָּה לְעַסֵּק בְּתוֹרְתְךָ וּבְעִבּוֹדְתְךָ לְשִׁמּוֹה תְּמִיד בְּאֵמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם. וְלֹא אֶתֶן שְׂגָה לְעֵינַי וְלַעֲפַעְפֵי תַנּוּמָה, כִּי אִם בְּתַכְלִית הַמַּעֲוֵט וְהַתְּכַרַח הַגְּדוֹל בְּשִׁבְלֵי קִיּוּם הַגּוֹף. הַצִּילְנִי מִפַּח יוֹקְשִׁים, הַצִּילְנִי "כְּצַבֵי מִיַּד וּכְצִפּוֹר מִיַּד יְקוּשׁ". עֲזָרְנִי כִּי עֲלִיד גִּשְׁעָנְתִּי. כִּי כִבֵּר הַתְּחַלֵּת לְהוֹשִׁיעַנִי הִרְבֵּה וְאִין נָאֵה לָךְ לְעֹזְבְנִי. עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וּלְמַעַן הַצְּדִיקִים אֲמִתִּיִּם, "קְדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאָרֶץ הַמָּה", אֲשֶׁר בְּזִכּוֹתָם לְבַד גִּשְׁעָנְתִּי, וּבְכַחַם חֲסִיתִי.

וְתַעֲזָרְנִי שְׂאֵתִיה שְׁלֵם בְּאַמוּנָה וּבְכַפְחוֹן בְּךָ תְּמִיד. וְלֹא אֶעֱשֶׂה שׁוּם פְּעֻלָּה וְלֹא אֶעַסֵּק בְּשׁוּם עֵסֵק וְלֹא אֶסַּע שׁוּם נְסִיעָה בְּשִׁבְלֵי פְּרָנְסָה כְּלָל, רַק אֶזְכֶּה לִידַע וּלְהֶאֱמִין בְּךָ בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה וּבְכַפְחוֹן חֹזֵק שְׂאֵתִיה תְּכַלְכְּלֵנִי. וְתוֹמִין לִי פְּרָנְסָתִי בְּשִׁלְמוֹת בְּבִיתִי בְּלֵי שׁוּם נְסִיעָה וְטַלְטוּל בְּעוֹלָם כְּלָל, וּבְלֵי שׁוּם עֲשִׂיָּה וְעוֹבְדָא וְעֵסֵק כְּלָל. וְכָל נְסִיעָתִי לְאִיזוּה דְרָךְ וְכָל עִסְקִי וּפְעֻלוֹתִי לֹא יִהְיוּ כִּי אִם לְשִׁמּוֹךְ וְלַעֲבֹדְתְךָ לְבַד בְּאֵמֶת. וּכְרְצוֹנְךָ אֶעֱשֶׂה, וְלֹא אֲכַוֵּן בְּנִסְיעָתִי וְעִסְקִי שׁוּם תּוֹעֲלַת עֲצָמֵי כְּלָל. כִּי הַכֹּל שְׁלָךְ. הַנְּשַׁמָּה שְׁלָךְ וְהַגּוֹף שְׁלָךְ, וּבְלַעֲדִיד לֹא אָרִים אֶת יְדֵי וְאֶת רַגְלֵי לְעִשׂוֹת שׁוּם עִסְק וְשׁוּם נְסִיעָה בְּעוֹלָם. "כִּי אֶתֶּה אֱלוֹהֵי רוּחְךָ טוֹבָה תִּנְחַנֵּי בְּאָרֶץ מִישׁוֹר". וְתוֹמִין לִי פְּרָנְסָתִי מֵאַתְךָ לְבַד בְּהִרְחָבֵה גְדוֹלָה קְדָם שְׂאֲצַטְרַךְ לָהּ, בְּאִפֵּן שְׂאוּכַל לְעַסֵּק בְּתוֹרְתְךָ וְעִבּוֹדְתְךָ תְּמִיד. וְלֹא יִתֵּיָה לִי שׁוּם כְּלָבּוֹל חֵם וְשָׁלוֹם עַל יְדֵי טְרִדַת הַפְּרָנְסָה כְּלָל. וְתַפְתַּח לָנוּ אוֹצְרֵךְ הַטּוֹב, וְתַתֵּן

המטר בעתו לברכה ולחיים ולשבע. ותשפיע שבע וזול בעולם. ולא יצטרכו עמך ישראל זה לזה ולא לעם אחר. ותמשוך שלום בעולם. ויקים מקרא שכתוב: "השם גבולך שלום, חלב חמים ישביעך". ותהיה בעזרנו תמיד, באפן שנופה לבלות ימינו בטוב האמתי, בטוב הנצחי, לעסק כל ימינו בתורה ועבודת יהוה באמת פרוצוק הטוב. ולא נסור מדברי התורה ימין ושמאל. ותורני ותלמדני תמיד את הדרך אשר אלך בה ואת המעשה אשר אעשה. "אל תעזבני יהוה אלהי, אל תרחק ממני. חושה לעזרתי יהוה תשועתי":

תורה מא

לשון רבנו זכרוננו לברכה

רקודין, הנה איתא בעין-חיים, דף כב: הברפים, הינו הרגלין, הם נצח הוד, והם עוקבין. ועקב גימטריא שתי פעמים אלקים, שהם דינים, שיש שם אחיזה לחיצונים, פידוע. והפעלה להבריח החיצונים משם, שימשיך לתוף הברפים הגבורות משרש הבינה, וכשממשיך שרש הגבורות מבינה, אז החיצונים בורחים משם, והוא לוקח הבכורה והברכה, שזה בחינת ברפים. ושרש הבכורות נקרא יין, פידוע, וזה יין המשמח. וזה שכתוב ביעקב, כשראה שהוא בחינת ברפים במקום דין, כי שתי פעמים אלקים עם עשר

אותיות גימטריא יעקב, אזי המשיך שרש הגבורות, בחינת יין המשמח. כמו שכתוב (בראשית כז): ויבא לו יין וישת - שרש של הברכה. נמצא על-ידי רקודין, ששותה יין המשמח, שהם שרש הגבורות שבבינה, ונמשכין למטה בתוף הרגלין, הינו שמרקד, בזה מגרש החיצונים משם, וזאת התלהבות של הרקוד, והוא אשה ריח ניחוח לה' (במדבר כח). אבל מי שמרקד בהתלהבות היצר, זה נקרא חטא של נדב ואביהוא, שכתוב בהם (ויקרא ט): ויקריבו אש זרה. נדב ואביהוא הם נצח והוד, והתלהבות שבקדשה נקרא יין המשמח, שעל-ידו נמתקים

הבכורות. ואש זרה, נקרא יין המשפר, התלהבות היצר. ושם יש, חס ושלוש, אחיזה להחיצונים, אשר לא צוה אותם: וזה גם כן פדיון נפש, פי הממון נקרא עמודים, כמו שכתוב (דברים יא): ואת היקום אשר ברגליהם (פסחים ק"ט). וכשהצדיק העושה הפדיון מניח ידיו על הממון, יכון פי יש יד הגדולה וכו', והינו שלש ידות, ושלש פעמים י"ד גימטריא מ"ב. ושם מ"ב יש בו שבעה שמות, וכל שם יש בו ששה אותיות, ויכון להמשיך אליו הוויון, הינו השבעה שמות שיש בכל אחד ששה אותיות, להמשיך אותן לתוף הממון הנקרא עמודים, ואז נקרא: ווי העמודים. ואלו עמודים, הינו רגליו, הינו עקבים, הם בחינת דין, פי שתי פעמים אלקים, גימטריא עקב, ויש שם אחיזה להחיצונים. ואין דין נמתק אלא בשרשו, ושרש הדינים בבניה, כמו שכתוב (זוהר ויקרא דף ט'): בינה דינין מתערין מנה, אני בינה לי גבורה (משלי ח). ושם מ"ב בבניה. נמצא, כשממשיך שם מ"ב לתוף עמודים, אזי הדינין נמתקין בשרשם. וזה פרוש (שמות כז): ווי עמודים וחשקיהם כסף; פרוש, על ידי חשיקה והתחברות ווי עם

עמודים נעשה כסף, חסד, שנמתקין הדינין: עץ חיים פרק יג (היכל הכתרים שער א"א): שם מ"ב בבניה, ואלו המ"ב הם ש"ע נהורין המאירין. ועם ח' חורתא גימטריא בשלום. שם בפרק י"ד: גימטריא חשמל - מלבוש, שזה החשמל שומר בגדים עליונים מ"עש" של קלפה, כמו שכתוב (ישעיה נא): כפגד יאכלם עש. וזה (יומא עא): הרוצה לנסף יין על גבי המזבח, ימלא גרוגם של תלמידיו חכמים. לנסף, הינו מלוכה וממשלה, כמו שכתוב (תהלים ב): ואני נסכתי מלפי וכו'. יין, זה בחינת בינה, שרש הבכורה, יין המשמח, מזבח זה בחינת דינים. תלמידיו חכמים, הם בחינת נצח הוד. וזהו פרוש: הרוצה להמליך ולהמשיך ולהמתיק הדינים על ידי שרשם, שהוא יין המשמח, מה יעשה, עצה (טובה) על-זה: ימלא גרוגם, על ידי רקודין, או על ידי פדיון, כמו שמובא לעיל. גם על ידי מלוי גרוגם, נמתק הדינין. וזה פרוש (סוף ברכות): תלמידיו חכמים מרבים שלום בעולם, שעל ידם נמשך שם של מ"ב, שהם ש"ע נהורין, ועם ח' חורתא גימטריא בשלום. ותלמידיו חכמים נקראים נצח הוד, רגליו, כמו

שְׁמוּבָא בַּמִּדְרָשׁ (א): שׁוֹקִי עֲמוּדֵי שֶׁ
 - הֵם תַּלְמִידֵי־חֲכָמִים. וְגַם מִזְבַּח
 נִקְרָא רִגְלִין, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים ד):
 זָבַחוּ זִבְחֵי צֶדֶק; וְכֵמוֹ שֶׁכְּתוּב (שֵׁם פה):
 צֶדֶק לִפְנֵי יְהוָה. וְזֶה פִּירוּשׁ (שֵׁם ט):
 יִתֵּן לָךְ כְּלִבְבְּךָ; וְאֵימָתִי, כְּאֲשֶׁר: וְכָל
 עֲצָתְךָ יִמְלֵא - עַל־יְדֵי מַלְוֵי גְרוֹנָם
 שֶׁל תַּלְמִידֵי־חֲכָמִים. כִּי תַלְמִידֵי
 חֲכָמִים נִקְרָאִים עֲצוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
 (אבוֹת פ"ו): וְנִהְיִין מִמֶּנּוּ עֲצָה וְתוֹשִׁיָּה;
 וְכֵמוֹ שֶׁכְּתוּב (שֵׁם לג): עֲצַת ה' לְעוֹלָם
 תִּעֲמַד; שֶׁהֵם עֲמוּדֵי עוֹלָם. וְכֵמוֹ
 שֶׁכְּתוּב (ישעיה ד): ה' צְבָאוֹת יַעַץ. ה'
 צְבָאוֹת הֵם נֹצַח וְהוֹד:

תפילה מא

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתִּרְחַם עָלַי וְתוֹצִי לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה
 תְּמִיד. וְאֹזְכָה לְהִיּוֹת שִׂמְחָה תְּמִיד בְּשִׁמְחָה שֶׁל מִצְוָה. וְאֲגִיל וְאֶשְׂמַח בְּךָ
 וּבִישׁוּעָתְךָ תְּמִיד עַל כָּל הַחֲסָדִים אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּנוּ. אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ בָנוּ מִכָּל הָעַמִּים
 וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת וְקִדְשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקִרְבַּתָּנוּ מִלִּפְנֵי לַעֲבוּדְתְּךָ, וְשִׁמְךָ
 הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ עָלֵינוּ קְרָאתָ. וְאֹזְכָה בְּרַחֲמֶיךָ לְזַכֵּר הַטּוֹבָה וְהַחֲסֵד הַגָּדוֹל הַזֶּה
 תְּמִיד, וְלִשְׂמֹחַ בְּזֶה מְאֹד תְּמִיד בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה, וּבִיּוֹתֵר בְּשִׁבְתוֹת
 וְיוֹמִים טוֹבִים. כִּי אֵין שְׁעוֹר וְעֶרְךָ לְרַבּוֹי הַחֲסָדִים וְהַטּוֹבוֹת אֲשֶׁר אַתָּה גּוֹמֵל עִמּוֹ
 בְּכָל עֵת. מִה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמּוֹ. "מִה אָשִׁיב לִיהוָה כָּל תַּגְּמוּלוֹהִי עָלַי."
 אֵלּוּ כָּל הַיָּמִים דְּיוֹ וְכָל אַנְגִּמִים קְלִמוּסִין, וּבְנֵי אָדָם לְבִלְתֵּי וְלִשְׁנוֹת מְקַלְסִים, לֹא
 יִסְפִּיקוּ לְבָאֵר וְלִסְפֹּר אַחַת מִנֵּי אֵלֶיךָ וּרְבּוּבוֹת, רַבּוֹי הַטּוֹבוֹת וְהַחֲסָדִים וְהַהֲצִלּוֹת
 וְהַיִּשׁוּעוֹת הַגָּדוֹלוֹת וְהַנּוֹרְאוֹת, נְסִים רַבִּים וְנִפְלְאוֹת, פְּלֵאֵי פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת, אֲשֶׁר
 הִפְלִיא חֲסִדוֹ עִמָּנוּ אֲדוֹן הַצְּבָאוֹת, אֲשֶׁר הֲצִיל נַפְשֵׁנוּ מִכָּל הַתְּלָאוֹת וְהַהֲרַפְתָּקָאוֹת.
 "רַבּוֹת עָשִׂיתָ אִתָּהּ יְהוָה אֱלֹהֵי, נִפְלְאוֹתֶיךָ וּמְחֻשְׁבוֹתֶיךָ אֵלֵינוּ. אֵין עֶרְךָ אֵלֶיךָ אֲנִידָה
 וְאִדְבָרָה עִצְמוֹ מִסְפֵּר". עַל כֵּן בְּנוֹדָאי חוֹבָה עָלַי בְּכָל עֵת לְזַכֵּר טוֹבוֹתֶיךָ וְחֲסָדֶיךָ
 הַתְּמִידִיּוֹת וְהַמְתַּחֲדוֹת עָלַי בְּכָל עֵת תְּמִיד, וְלִשְׂמֹחַ בִּישׁוּעָתְךָ תְּמִיד.

נא אב הרחמן עורני וזפני שאהיה בשמחה תמיד. ואזכה לעורר עצמי תמיד לשמחה גדולה. בפרט בשבתות וימים טובים. ואזכה שיתלהב לבי מאד מאד על ידי השמחה דקדשה בהתלהבות הלב ובהתעוררות גדול ובתשוקה ותשוקה וחפצה ותמידה גדולה לשמך ולעבודתך באמת ובאמונה, בקדשה ובטהרה גדולה. עד שימשך ההתלהבות הלב לתוך רגלי, עד שאזכה להרים את רגלי בשמחה גדולה, ואזכה לרקודין דקדשה בשמחה גדולה. ובפרט בשבתות וימים טובים, וימים שעשית בהם נסים לישראל.

ותצילני משכרות תמיד, ותשמרני ותצילני ברחמיך מנין המשכר ומהתלהבות הלב ורקודין הנמשכין מהסטרא אחרא חס ושלום. ולא יהיה לי שום התלהבות היצר לשום תאוה כלל. ותזכני לזיון "המשמח אלהים ואנשים". ובכל עת שיהיה ההכרח לשתות יין ושכר בשבתות וימים טובים ובכוס של ברכה, תזכני שתהיה שתיתי בצמצום גדול רק כדי להרחיב דעתי בקדשה גדולה, ולבוא לשמחה של מצוה, לשמחה אמיתית דקדשה על ידי זה, להתלהבות הלב דקדשה, שיתלהב לבי בקדשה גדולה לשמך ולעבודתך באמת פרצונך הטוב. ותשמרני ותצילני ברחמיך משתייה מרבה ולא אבוא לידי שכרות לעולם. חוס ורחם עלי, וזפני שיהיה לי כח לעורר שרש יין המשמח. כמו שכתוב: "ויון ישמח ללב אנוש". ותשמח את לבי תמיד בקדשה גדולה באמת, עד שאזכה לרקודין דקדשה. ועל ידי הרקודין בהתלהבות הלב דקדשה על ידי יין המשמח. אזכה ברחמיך להמתיק ולכבול כל הדינים הנאחזין בעקבים וברגליו. ותתן לנו כח לכבולם ולשברם ולהמתיקם ויתבטלו כל הדינים מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל מעתה ועד עולם. ותמשיך עלינו ברחמיך שרש הבכורה והברכה, ויקים בנו מקרא שכתוב: "בני בכורי ישראל". ונאמר: "אף אני בכור אתנהו עליון למלכי ארץ". ותמשיך עלינו שפע טובה וברכה ורחמים וחסים ושלום וכל טוב תמיד. ותמשיך שלום בעולם. ותבטל כל מיני מחלקת מן העולם.

ותזכני לתן תמיד מעות על פדיון לצדיקי הדור האמתיים. ותעורר ברחמיך שרש הדינים הקדושים שבפינה שהם יד הגדולה ויד החזקה ויד הרמה. ויתעורר ברחמיך שם של מ"ב [מם בית], שהוא: אָנָּא בְּכַח גְּדֻלַּת יְמִינְךָ תְּתוּר צְרוּרָה. קבל רנת עמך שגבנו טהרנו נורא. נא גבור דורשי יחודך פכבת שמרם. ברכם טהרם רחמי צדקתך תמיד גמלם. חסין קדוש ברב טובך נהל עדתך. יחיד גאה לעמך פנה זוכרי קדשתך. שועתנו קבל ושמע צעקתנו יודע תעלומות. ובכזות

כל השבעה שמות שפָּל אחד של ששֶׁה אותיות המצֻרְפִּים בתפלה זו בראשי תבות שהוא שם של מ"ב, על ידי זה ימָתְקוּ הדינים בשרשן. ותעורר ברחמיך רחמים העליונים מאור הפנים, ותעורר ש"ע [שין עין] נהורין של הפנים העליונים "וחית חורתא" שהם מספר בשל"ם. ועל ידי זה תמתיק ותבטל כל הדינים מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל תמיד לעולם ועד, ותמשיך ותחבר ותקשר תווי"ן של השבעה שמות אלו עם העמודים, ותחברו ויתקשרו יחד בסוד "ווי" העמודים וחסקיהם כסף". ועל-יד-יה יהיה נמשך עלינו החסד העליון שהוא סוד הכסף הפהור והקדוש, ועל ידי זה יתבטלו כל הדינים מעלינו ומעל זרענו ומעל כל זרע עמך ישראל לעולם. ותשלח רפואה שלמה לחולי עמך. (ובפרט לפלוני בן פלוני וכו') אל נא רפא נא לו) והעלה ארוכה ומרפא לכל תחלואיהם ולכל מכאוביהם, ותשיבם לאיתניהם בקרוב. ותשלח להם מהרה רפואה שלמה מן השמים רפואת הנפש ורפואת הגוף. כי אל מלך רופא נאמן ורחמן אתה. ותרחם עלינו ותעזר לנו ותקדשנו בקדשותך העליונה, ותזכנו ברחמיך ותתן לנו כח מאתך שיהיה לאל ידיו גם כן לעשות פדיון להמתיק דינים מפל ישראל בכלליות ובפרטיות, ולהמשיך חסד לכל הצרכים חסד, על ידי שאקבל כסף הפדיון לתוך ידי, או על-ידי שתית יין המשמח בקדשה גדולה. ואזכה להרים ידי ורגלי ליהוה "אל עליון קנה שמים וארץ" באמת ובאמונה שלמה ובהתלהבות הלב דקדשה בשמחה גדולה פרצונך הטוב. ותמשיך עלי השמירה העליונה הנמשך מחשמי"ל העליון. ותטהר אותי ואת לבושי ובגדי בגשמיות וברוחניות. ותשמר צאתי ובואי לחיים טובים ולשלום מעתה ועד עולם:

ותזכני ברחמיך שאזכה למלאת גרונם של תלמידי חכמים אמתיים יין המשמח, ואזכה שכיבאו לשמחה גדולה על ידי. ותעזר לי ותושיעני ותרחיב את ידי שאזכה לתן לתלמידי חכמים וצדיקים אמתיים מעות הרבה על פדיון נפשי ונפש בני ובנותי וכל יוצאי חלצי בתוך נפשות פלליות עמך ישראל. עד שזוכה ברחמיך שיהיו נמתקין כל הדינים בשרשן. ויתגבר מדת החסד על מדת הדין. ותעורר ברחמיך החסד העליון עלינו. ומשם יהיו נמשכין עלינו חסדים טובים תמיד, וצדקה וברכה ורחמים וחסים ושלום. וטוב יהיה בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך הטוב. ויתרבה השלום בעולם, ויחס מקרא שכתוב: "וכל בנך למודי יהוה ורב שלום בנך. שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול. וראה בנים לבנך שלום על ישראל. יהי שלום בחילך שלוה

בְּאַרְמֹנֹתַיִךְ. לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי אֲדַבְרָה נָא שְׁלוֹם בְּךָ. לְמַעַן בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקֶּשֶׁה
טוֹב לְךָ. יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם׃

תורה מב

שְׂבֵהם וּרְאִיתִיהָ לְזָכֶר וְכו'. נִמְצָא מִי
שְׂמַנְגָן אוֹתִיּוֹת הַתְּפִלָּה, וְקוֹל הַנְּגִינָה
הֵם בְּזָכוֹת וּבְבִהֲרוֹת גְּדוֹל, אֲזִי
מַלְבִּישׁ אֶת הַשְּׂכִינָה, הֵינּוּ הָאוֹתִיּוֹת,
בְּלְבוּשֵׁי דְנִהְיִירֵי, וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
רוֹאֵה אוֹתָהּ, אֲזִי: וְחַמַּת הַמְּלָךְ
שְׂכָכָה. וְזֶהוּ שְׂפָרֵשׁ רִשׁׁי: בְּשִׁמְעוּ
אֶת רְנָתָם, בְּזָכוֹת אָבוֹת, הֵינּוּ
כְּשֶׁהֲנִינָה, שֶׁהֵם תֵּלֵת גּוֹנִין דְּקִשְׁתָּ
כַּנְּל, בְּבִהֲרוֹת וּבְזָכוֹת גְּדוֹל. כִּי
הַתֵּלֵת גּוֹנִין הֵם הָאָבוֹת כַּנְּל, וְהֵם
לְבוּשֵׁי דְשְׂכִינְתָא. וְכַשֶּׁהֲלְבוּשֵׁי
נִהְיִירֵי בְּזָכוֹת וּבְבִהֲרוֹת, נִקְרָא זְכוֹת
הָאָבוֹת. אֲזִי: וּרְאִיתִיהָ לְזָכֶר בְּרִית
עוֹלָם, אֲזִי: וַיִּנְחַם כָּרַב חֶסְדִּיו. הֵינּוּ:
וְחַמַּת הַמְּלָךְ שְׂכָכָה, וְנִמְתַּק הַדִּינִין:
גַּם עַל־יְדֵי אֲמוּנַת חֲכָמִים, שְׂמַאֲמִין
שְׂכָל דְּבִרְיָהם וּמַעֲשֵׂיהֶם אֵינּוּ פְּשוּט,
וַיֵּשׁ בְּהֵם רְזִין, עַל־יְדֵי־כֹן מַלְבִּישׁ אֶת
הַקִּשְׁתָּ בְּלְבוּשֵׁי דְנִהְיִירֵי, אֲזִי:
וּרְאִיתִיהָ לְזָכֶר בְּרִית עוֹלָם. כִּי

לְשׁוֹן רַבְּנוּ זְכוּרָנוּ לְבִרְכָה
וַיֵּרָא בְּצַר לָהֶם בְּשִׁמְעוּ אֶת
רְנָתָם וְכו': (תהלים קו).

הֵנָּה עַל־יְדֵי נְגִינָה נִמְתַּקִּין הַדִּינִין,
כְּמוֹ שְׂכָתוֹב בְּזֶהר הַקְּדוּשׁ (פנחס
דף רטו): הַקִּשְׁתָּ הִיא הַשְּׂכִינָה, וְתֵלֵת
גּוֹנִין דְּקִשְׁתָּ הֵם הָאָבוֹת, וְהֵם לְבוּשֵׁי
דְשְׂכִינְתָא, וְכַשֵּׁהִיא מַתְּלַבְּשֵׁת
בְּלְבוּשֵׁי דְנִהְיִירֵי, אֲזִי: וּרְאִיתִיהָ
לְזָכֶר בְּרִית עוֹלָם, אֲזִי: וְחַמַּת הַמְּלָךְ
שְׂכָכָה. מְשַׁל לְמַלְךְ שְׂכָעַס עַל בְּנוּ,
וְכַשֶּׁהֲמַלְךְ רוֹאֵה הַמַּלְכָּה בְּלְבוּשֵׁי
דְנִהְיִירֵי, אֲזִי מֵרַחַם עַל בְּנוּ. וְאוֹתִיּוֹת
הַתְּפִלָּה הִיא הַשְּׂכִינָה, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב
(תהלים נא): אֲדַנִּי שְׂפָתַי תִּפְתַּח -
שְׂהַדְּבוֹר הוּא שֵׁם אֲדַנִּי. וְנִקְרָא קִשְׁתָּ,
כְּמוֹ שְׂפָרֵשׁ רִשׁׁי (בראשית מח): בְּחֶרְבִי
וּבְקִשְׁתִּי - לְשׁוֹן תְּפִלָּה. וְקוֹל הַנְּגִינָה
הֵם תֵּלֵת גּוֹנִין דְּקִשְׁתָּ, שֵׁישׁ בְּקוֹל,
אֵשׁ, מִים, רוּחַ, שֶׁהֵם שְׁלֵשָׁה אָבוֹת,
שְׂהָאָבוֹת הֵם שְׁלֵשָׁה גּוֹנִין דְנִהְיִירֵי,

תקיעות, פי תקיעה שְׁבָרִים תְּרוּעָה, הם האבות אברהם יצחק יעקב, וסימנך "קשת", הינו תקיעה וכו' (זוהר פנחס דף ר"ל). וזהו פרוש: (איוב כב): והיה שְׂדֵי בְצָרֶיךָ. פי שם שְׂדֵי הם האבות (זוהר שם רלא), כי ש' תלת ענפי האיגון, שהם האבות. והם שלשה שמות היחוד: ה', אלקינו, ה', שהם י"ד אותיות, והם י"ד של שְׂדֵי וראשי תבות של אברהם יצחק יעקב, הם הראשי תבות של יי אלקינו יי: אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם (תהלים יט), זה בחינת קשת וקול, תלת גונון דקשת:

הצדיק הוא בחינת קשת, כמו שאמר רבי שמעון בן יוחאי לרבי יהושע בן לוי: הנראה קשת בימך וכו' (כתובות עז). ואיתא בזהר הקדוש (פ' פנחס דף רטו): מי שעובדוי לאנהרא בהון מטרוניתא, ולמפשט מנה לבושין דקדרוניתא דפשטין, ולקשטא בלבושין דגונון נהירין דרזין דאורייתא, מה כתיב בה: וראיתיה לזכר ברית עולם, דאור רז אתקרי, ובההיא זמנא סלק מנה רגזא דבריה, וחמת המלך שככה: גם מי שעושה לבוש נאה לצדיק, על ידי זה נמתק הדינים: גם זה בחינות

תפילה מב

"שמעו אלהים רנתי הקשיבה תפילתי". עורני יהוה אלהי. שאזכה להתפלל בכונה גדולה ובשמחה רבה והתעוררות הלב באמת. ותזכני ברחמיך הרבים ותעורני לסדר תפילתי לפניך בקול גילה ורגו; ואזכה לגנון אותיות התפילה, וקול הנגינה יהיה יפה ונדך וצח וזכות ובבהירות גדול, עד שאזכה להלביש את שכני עזך בלבושין דנהירין. ועל ידי זה תמלא רחמים על עמך ישראל, ותראה בצרותינו ועניינו ועמלנו ודחקנו בגוף ונפש וממון, ותשיב חמתך מאתנו. ויקים מקרא שכתוב: "וראיתיה לזכר ברית עולם". ותזכר ברית אבותינו אברהם יצחק יעקב, ותרחם עלינו בזכותם. ותאזין תפלתנו ותקשיב שועתנו, ויראה לפניך רנונו. ויקים מקרא שכתוב: "וירא בצר להם בשמעו את רנתם". ותמתיק ותבטל מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל כל הדינים שבעולם, ותמשיך עלינו שפע טובה ובכרה

ורחמים ורחמים ושלוש וכל טוב, ותגמלנו חסדים טובים תמיד. ובכן תפנו ברחמיך הרבים. ותשפיע עלינו אמונתך הקדושה, ותפנו לאמונת חכמים בתכלית השלמות. ואזכה להאמין בחכמים וצדיקים אמתיים שכל דבריהם ומעשיהם אינו פשוט אלא יש בהם רזון. ואזכה על ידיה לאנהרא למטרונתא ולהפשיט מנה לבושין דקדרנותא דפשמין, ולהלביש אותה בלבושין דנהירין דאנון רזון דאורייתא. ועל ידיה אזכה להמתיק ולכבול כל הדינים מעלינו ומעל כל עמך ישראל מעתה ועד עולם:

לראשהשנה

ועזרני והושיעני שאזכה להלביש ערמים, לכסות ולהלביש עניים טובים והגונים. ותפנו ותעזרני שאזכה לעשות לבושים גאים לצדיקים אמתיים. ותפנו ברחמיך לשמע קול שופר בראש השנה מתוקע הגון וכשר וירא אלהים מרבים. ויעלה לפניך קול התקיעה והשברים והתרועה. ויעוררו את זכות אבותינו אברהם יצחק ויעקב. ותביט בזכותם, ועל ידי זה תשפך ותמתיק ותכבול חמדת מעלינו. ותשיב אלינו ותאיר פניך בנו. אבינו מלפנו, חוס וחסל עלינו, ועזרנו לבוא לכל מה שפקשנו מלפניך. עזרני עזרני, חנני חנני, כי עליך לבד נשענתי. "אנא יהוה הושיעה נא. אנא יהוה הצליחה נא". הצליחה נא לעבדך מהיום. ועזרני ופני דלוג ולקפץ על כל תבלי עולם הזה ותאותיו חיש קל מהרה. ואזכה להתקשר אליך באמת בקשר אמיץ וחזק ולהתדבק בעבודתך תמיד יומם ולילה. עשה למען שמך עשה למען ימינך. כי צרכינו המה מרבים, ודעתנו קצרה לבאר ולפרש. וכל דבר גדול וקטן שאנחנו צריכים בעבודת יהוה, לא יספיקו ימינו לבאר ולפרש את עצם רבוי המגיעות והעפובים שיש על זה. ולא יספיקו כל ימינו לבקש ולחנן ולהעתיר ולהפציר אותך על זה. שתפנו לשבר כל המגיעות. ולזכות להוציא מפיך אל הפעל. כי אני יודע באמת שאני רחוק מכל הדברים שבקדשה בעוונותי הרבים. אך עליך לבד נשענתי. ועיני תלויות לרחמיך בכל עת ובכל רגע ורגע. "דלו עיני למרום, יהוה עשקה לי ערבני. ערב עבדך לטוב, אל יעשקוני ידים". עזרני בזכות אבותינו ובזכות כל הצדיקים אמתיים. בזכותם לבד נשענתי ובהם חסיתי, שפמו שאני רחוק מכל הדברים שבקדשה, פן תחנני ברחמיך, ותקדשני בקדשתך העליונה, ותעזרני ותפנו להגיע מהרה לכל הדברים שבקדשה, שאזכה לסור מרע לגמרי באמת. ואזכה תמיד לעשות מצוות הרבה בכל יום ויום, לעסק בתורה

ובתפלה ובגמילות חסדים תמיד כל ימי חיי. ותזכני ברחמיך הרבים, שאזכה לדעת ולכון לעסק ביותר בהמצוה השייכה לשרשי נשמתו. ונפשי תהיה נמשכת ביותר אחר אותה המצוה השייכה לשרשי העליון. ואזכה להרבות במצוה זו תמיד בכל עת, באפן שאזכה לתקן בחיי את כל אשר שחתתי. ותמלא רחמים עלי תמיד ותשפך חמתך מאתו. ואל תעשה עמי בחטאי, ואל תדינני כמפעלי. "שובנו אלהי ישענו והפר בעסק עמנו. הראנו יהוה חסדך, וישעך תתן לנו. קומה עזרתה לנו, ופדנו למען חסדך. אל תסתר פניך ממני, ביום צר לי, תפא אלי אזנך ביום אקרא מהר ענני. ואני אשיר ערך וארנן לבקר חסדך, כי היית משגב לי ומנוס ביום צר לי. אלהים שיר חדש אשירה לך, בגבל עשור אומרה לך. אשירה ליהוה בחיי אומרה לאלהי בעודי. עזי אליך אומרה פי אלהים משגבי אלהי חסדי".

תורה מג

מה שבדעת אלא עלידי הדבור, כמו שפיתוב (תהלים ט): ולילה ללילה יחנה דעת. יחנה מלשון דבור, שהדבור מדבר מה שבדעת. וכשרשע מדבר ומוציא מפיו הבלים, מוליד אוירים ארסיים של נאוף, והשומע ממנו הדבורים, ונזשם נשימות, מכניס בגופו אלו האוירים. ולפיכך, בבלעם, שהוא בחינות דעת דקלפה, כמו שדרשו חכמינו זכרונם לברכה (ספרי פ' וזאת הברכה, ובוזר שמות דף כא. בלק דף קצט): על פסוק: לא קם כמשה וכו' - בישראל

לשון רבנו זכרוננו לברכה דע, פי הדבורים של הרשע שהוא בר דעת מולידים נאוף בהשומע, פי הזווגים נמשכים מהדעת, כמו שפיתוב (בראשית ד): והאדם ידע את חנה אשתו; וכתוב (במדבר לא): כל אשה ידעת איש. אף יש שני מיני זווגים, הינו זווג דקדשה, הוא התקשרות לצדיקים ואל התורה ואל השם יתברך, זה נמשך מדעת דקדשה. וזווגים של עברה, נמשכים מדעת דקלפה. והדבור הוא התגלות הדעת, פי אין יודעים

ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי, פי
מלאה הארץ דעה. ובלעם היה
מסתכל בדעת דקלפה, שהוא
מותרות של דעת עליון,
וכשמשתנה, ידע שהקדוש-ברוך
הוא בכעס. נמצא שבלעם הוא דעת
דקלפה, ועל-ידי דבוריו הוליד
אורים ארסיים של נאוף. לזה
כשבאו ממלחמת מדין, נאמר (במדבר
לא): ויקצף משה על פקודי החיל,
ויאמר החייתם כל נקבה, הן הנה
היו בדבר בלעם. בדבר דיקא, פי
על-ידי דבריו, שהוא התגלות
הדעת שלו, הוליד נאוף במדין.
ולפיכך כשבאו ממלחמות מדין
כתיב (שם): ויקרבו אל משה ראשי
הפקדים וכו', ויאמרו ונקרב את
קרבן ה' וכו', לכפר על נפשותינו
לפני ה'. ודרשו רבותינו זכרונם
לברכה (שבת סד), שפך אמרו: אף-על-
פי שמדי עברה יצאנו, מידי הרהור
לא יצאנו:

לא קם, אבל באמות קם, ומנו
בלעם. פי משה הוא דעת, ולזה
נקרא דורו דור דעה (ויקרא רבה פ"ט).
ולכך פשטלו מואב עצה ממדין,
אמרו להם: אין כחו אלא בפה, פי
הפה הוא התגלות הדעת. אמר
מואב: אף אנו נבוא עליהם באדם
שכחו בפה (ס). כי הוא גם כן דעת
דקלפה, כמו שכתוב (קהלת ז): את זה
לעמת זה עשה אלקים. וזה שכתוב
(במדבר כד): ויודע דעת עליון; ודרשו
רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ז):
שידע מתי הקדוש-ברוך-הוא כועס.
פי כשהדעת אינו בישוב, אזי יש
כעס, כמו שאמרו רבותינו זכרונם
לברכה (פסחים סו): כל הכועס חכמתו
מסתלקת ממנו. ולפיכך כשכעס
משה רבנו עליו השלום, על אנשי
הצבא כשבאו ממדין, נסתלק ממנו
הדעת, והצרך אלעזר לומר הלכות
טבילות פלים. וכשהדעת שלם, אזי
אין כעס, כמו שכתוב (ישעיה יא): לא

תפילה מג

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתַּהַרְהֵר בְּעֲזָרְנוּ וּתְשַׁמְרֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּתְרַחֲמֵנוּ מִלְּהַתְחַבֵּר עִם רְשָׁעִים. וְתִשְׁמַר אוֹתִי שְׁלֵא יִהְיֶה נִשְׁמַע לְאֹזְנֵי לְעוֹלָם דְּבוּרִים שֶׁל רְשָׁעִים שֶׁהֵם בְּנֵי דַעַה, אֲשֶׁר דְּבוּרֵיהֶם הֵם אוֹרִים אֲרִיסִים שֶׁל גֹּאֲף, וּמֹלִידִים גֹּאֲף בְּהִשְׁמָע דְּבָרֵיהֶם.

אָנָּה יְהוָה רַחֵם עָלַי וְתְרַחֲמֵנִי מִדְּבוּרִים אֵלֶּיךָ. כִּי אַתָּה יְדַעְתָּ כִּי בְּשֹׁר וְדָם אֲנֹכִי, וְאִי אֶפְשֶׁר לִי בְּעֲצָמֵי לְהִיּוֹת נִשְׁמַר מִהֶם. וְגַם "כִּי בְעַר אֲנֹכִי מֵאִשׁ" וְאִינִי יוֹדֵעַ לְהִבְחִין וְלִידַע מִי הוּא הַצַּדִּיק, וּמִי הוּא הַרְשָׁע לְהִתְרַחֵק מִפָּנָיו. עַל כֵּן עֲלֶיךָ אֲנִי מְשַׁלֵּךְ אֶת יְהוָה, שְׂאֵתָה תְשַׁמְרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וּתְרַחֲמֵנִי מִן הַרְשָׁעִים. וְלֹא אֲדַבֵּר עִמָּהֶם לְעוֹלָם, וְלֹא אֶשְׁמַע דְּבָרֵיהֶם בְּשׁוּם פֶּעַם, וְאֶפְלוּ בְּשִׂיחָהּ הַהִכְרַח לְדַבֵּר עִמָּם, תִּגַּן בְּעַדִּי בְּכַחַד הַגְּדוֹל, וְתִפְרַס עָלַי סִפְתֵי שְׁלוֹמֶיךָ, וְתִסְתִּירֵנִי בְּצֵל כְּנָפֶיךָ. בְּאֶפֶן שְׂאֻזְכָּה לְהִנָּצֵל מֵאֲרִים דְּבָרֵיהֶם. וְתִשְׁמְרֵנִי וּתְצִילֵנִי שְׁלֵא יִכְנַס כִּי אֲרִיסִיהֶם וְחִצִּיֵיהֶם. וְלֹא יִזְקוּ לִי פָנָם דְּבָרֵיהֶם, וְתִקְדְּשֵׁנִי בְּקִדְשֶׁתְךָ הַעֲלִיזָנָה.

לו' אדר הילולא דמשה רבינו ע"ה

וּתְנַפְּנֵי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְשִׁמְרֵת הַבְּרִית בְּאֵמֶת. וְתַחְמַל עָלֵינוּ וְתַתְּהִיר עִמָּנוּ תְּמִיד, וּבְחֶסֶדְךָ הַגְּדוֹל תּוֹשִׁיעֵנוּ וְתַעֲזָרְנוּ וְתַכְנִיעַ וְתִשְׁפֹּר וְתַעֲקֹר וְתַכַּפֵּל קְלַפְתֵּךְ בְּלִעָם הַרְשָׁע מִן הָעוֹלָם, שֶׁהוּא פָּנָם תַּאֲוֹת גֹּאֲף. וְתִמְשִׁיד עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמֶּיךָ יִשְׂרָאֵל קִדְשָׁת וּפְרִישׁוֹת מִזְּהָר רַבְּנוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם, וְקִדְשָׁת כָּל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים שׁוֹמְרֵי הַבְּרִית בְּאֵמֶת. בְּזִכְרוֹתֵי תַחֲנוּנוֹ וְתוֹשִׁיעֵנוּ שְׁנֻזְכָּה גַם כֵּן לְהִיּוֹת שׁוֹמְרֵי הַבְּרִית בְּאֵמֶת. וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתַצִּילֵנוּ מֵעַתָּה מִכָּל מִינֵי פָּנָם הַבְּרִית וּמִכָּל מִינֵי הַרְהוּרִים רָעִים וּמִכָּל מִינֵי בִלְבוּלִים וְעַרְבוּב הַדַּעַת. וְתוֹנְנוּ לְקִדְשָׁת הַבְּרִית וּלְקִדְשָׁת הַדַּעַת בְּתַכְלִית הַשְּׁלָמוֹת בְּאֵמֶת:

וְתִרְחַם עָלֵינוּ וְתַצִּילֵנוּ תְּמִיד מִן הַפֶּעַם וּמִן הַתְּקַפְדוּת. וְנֻזְכָּה לְהִיּוֹת טוֹב לְכָל תְּמִיד. וְלֹא יִהְיֶה בְּלִבְנוּ שׁוּם פֶּעַם וְקִפְדָּא וְשׁוּם קִנְיָנוּ בְּעוֹלָם כָּלֵל. וְתִקְרַבְנוּ

לעבודתך באמת. ונזכה להתקשר באמת לצדיקים אמתיים, ואל התורה הקדושה, ולהשם יתברך, באמת ובתמימות ובאמונה שלמה, בהתקשרות אמיץ וחזק לעולמי עד ולנצח נצחים. "טהור עינים מראות ברע", קדשנו וטהרנו מפל מיני טמאות וזהמות. ובפרט מפגם זהמת תאות גאוף. "הצילני מפיט ואל אטבעה, אנצלה משונאי וממעמקי מים". העליני "מבור שאון מפיט הנון". הצילני מפגם הדעת. הצילני מלטי פדני מהרהורים רעים ממה'שבות רעות. עורני פי עליך נשענתי, פי אין לי על מי להשען פי אם על אבי שבשמים. וקיים בי מקרא שכתוב: "וורקתי עליכם מים טהורים וטהרתם, מפל טמאותיכם ומפל גלוליכם אטהר אתכם. אל תעובני יהוה, אלהי אל תרחק מפני. חושה לעורתי יהוה תשועתי. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי":

תורה מד

פח מעשיו, פנגד כ"ח אתון דעבדא דבראשית, פנגד כ"ח פרקין דידיים. וזה ידוע, כי אוירא דארץ עממין היא טמאה^(א), ואוירא דארץ ישראל הוא קדוש וטהור, כי הוציא הקדוש ברוך הוא מתחת יד העפוס ונתן לנו אבל ארץ עמים, שהיא חוץ לארץ, שם אויר טמא. וכשאנו מחאן פף אל פף, בזה נתעורר כ"ח אתון דבראשית, פח מעשיו. ונמצא שבידו לתת לנו נחלת גוים, כי הפל של הקדוש ברוך הוא. ובזה יש פח

לשון רבנו זכרוננו לברכה מה שמכין פף אל פף בשעת התפלה - פי אמרו חכמינו זכרונם לברכה (בראשית רבה פ"א): למה התחילה התורה מבראשית, פי העפוס יאמרו לנו: גזלנים אתם, שכבשתם ארץ שבעה עממין. בשביל זה: פח מעשיו הגיד לעמו - שהגיד שפל העולמות הפל מעשי ידיו, ולמי שהקדוש ברוך הוא רוצה הוא נותן. וזה: לתת להם נחלת גוים; פי בידו הפל. וכל הדברים נקראים

(א) עיין שבת טו ע"ב, גיטין ח, נזיר נד-נה.

בִּידֵינוּ לְטַהַר אוֹר אֶרֶץ הָעַמִּים, כִּי נִחְזַר אֶרֶץ הָעַמִּים תַּחַת מַמְשַׁלַּת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִידוֹ לִתֵּת לְכָל מִי שִׁירְצָה, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב: לִתֵּת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם. וְאֵז נִטְהַר אוֹר הַמָּקוֹם שְׂאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי מִתְּפַלֵּל, וְשׂוֹאֵב אוֹר הַקְּדוֹשׁ כְּמוֹ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. גַּם עַל יְדֵי מַחְאֵת כֶּף, נִתְגַּרֵּשׁ אוֹר הַטָּמֵא. כִּי עַל-יְדֵי [מַחְאֵת] כַּפַּיִם נִשְׁמָע קוֹל, וְקוֹל הַזֶּה הוּא אוֹר קְדוֹשׁ, מִכ"ח אֲתוֹן דְּעֵבְדָא דְּבְרָאשִׁית, מִכ"ח פְּרָקִין דִּידִים. כְּמוֹ שְׁאֵנוּ רוֹאִין בְּחוּשׁ, שְׁנִתְגַּרֵּשׁ הָאוֹר עַל-יְדֵי מַחְאֵת כַּפַּיִם. וּבִשְׂבִיל זֶה צָרִיךְ לְקַבֵּעַ מָקוֹם לְתַפְלָתוֹ (בְּרֻכּוֹת ו'), כְּמוֹ שְׁאֵנוּ רוֹאִין בְּחוּשׁ, שְׂבִנֵי אָדָם הַבָּאִים לְמַדְינָה שְׂאִינָם מְרַגְלִים בְּאוֹרָהּ, עַל-יְדֵי-זֶה הֵם נִחְלָשִׁים וּמֵתִים, אִפְלוּ מִנְּוֶה הָרַעָה לְנוֹה הִפְּחָה (ב). כֵּן הַדְּבַר בְּתַפְלָה, אִפְלוּ כְּשֶׁעוֹמֵד לְהִתְפַּלֵּל בְּמָקוֹם שֶׁהִתְפַּלֵּל צָדִיק, אֶף-עַל-פִּי-כֵן קִשָּׁה לוֹ מֵאֵד לְהִתְפַּלֵּל שָׁם, כִּי אֵינוּ מְרַגֵּל בְּאוֹרָא שֶׁל מָקוֹם, כֵּל שֶׁכֵּן מִנְּוֶה הִפְּחָה לְנוֹה הָרַעָה. וְזֶה שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (שם): כָּל הַקּוֹבֵעַ מָקוֹם וְכו', אֱלֹקֵי אֲבָרְהָם בְּעֶזְרוֹ; כִּי עַל יְדוֹ נִבְנְהָ עוֹלָם מַחְדָּשׁ, וּבִנְיָן עוֹלָם עַל יְדֵי אֲבָרְהָם, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (תְּהִלִּים פט): עוֹלָם

חֶסֶד יִבְנֶה. וְזֶה דְּאִיתָא בְּתַקּוּנִים, תַּקּוּן עֲשָׂרִין וּתְרִין (דף ס"ו): וּבַהֲאֵי כַח יִשְׂרָאֵל מִתְּתַקְּפִין עַל אָדָם. וְעוֹד (שם): צָרִיךְ לְסַלְקָא לְהֵאֵי כַח לְגַבֵּי חֲכָמָה. וְזֶה בְּחִינַת: כָּל הַקּוֹבֵעַ מָקוֹם לְתַפְלָתוֹ אֱלֹקֵי אֲבָרְהָם בְּעֶזְרוֹ. כִּי אֲבָרְהָם הוּא יָמִין, הַרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים (ב"ב כה). וְעוֹד: אֱלֹקֵי אֲבָרְהָם בְּעֶזְרוֹ - כִּי אֲבָרְהָם הוּא רֵאשׁוֹן לְהַשְׁגַּת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, כְּדֹאִיתָא בְּזוּהַר (לך לך דף ע"ג): תַּקַּל בְּתַקְלָא עַד דְּאֲתַנְגְּלִיא לָהּ: וְזֶה פְּרוּשׁ, (בְּרֻכּוֹת כו): תַּפְלוֹת כְּנֶגֶד תְּמִידִין תַּקְנוּם. תְּמִיד, זֶה בְּחִינּוֹת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל (א), כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (דְּבָרִים יא): תְּמִיד עֵינֵי ה' אֱלֹקֶיךָ בָּהּ; הֵינּוּ: צָרִיךְ לְרֹאוֹת שִׁיתְּפַלֵּל תַּפְלָתוֹ בְּאוֹרָא דְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ תַקּוּן מַחְשְׁבוֹת זְרוֹת שְׂבִתְפַלָּה, שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת תַּפְלוֹת כְּנֶגֶד כְּנ"ל. תַּקּוּנָם עַל-יְדֵי תְּמִיד, עַל יְדֵי בְּחִינּוֹת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל. וְזֶה פְּרוּשׁ (הוֹשֵׁעַ יב): וּבִידֵי הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה - עַל-יְדֵי הַיְּדִים, עַל-יְדֵי מַחְאֵת כֶּף, הַדְּבֻרִים נְדַבְּרִים בְּאֲדַמַת קֹדֶשׁ (זכְּרִיָּה ב). נְבִיאִים - לְשׁוֹן דְּבֻר (ד'): גַּם נִתְבַּטַּל הָרֵג וְאֲבָדוֹן מְעוֹלָם, כִּי הַיְּדִים הֵם בְּחִינּוֹת: יְהִי אוֹר, וַיְהִי אוֹר; יְמִינָא וּשְׂמַאלָא. וּכְתִיב (בְּרָאשִׁית א): וַיֵּרָא אֱלֹקִים אֶת הָאוֹר וְכו', וּבִידֵל

(ב) עיין כתובות קי ע"ב. (ג) עיין שוחר טוב מזמור קה. (ד) רש"י שמות ו, על 'ואהרן אחיך יהיה נביאך'.

בין האור - דא אהרן, ובין החשך - דא קרח (תיקונים תיקון ל דף עא). וזה בחינות (ויקרא כו): ונתתי שלום בארץ, וחרב לא תעבר בארצכם:

אתם נצבים היום (דברים כט) - אין עמידה אלא תפלה (ברכות ה).

לפני ה' אלוקיכם - זה בחינות ארץ ישראל, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (כתובות קי): כל הדר בארץ ישראל כמי שיש לו אלוקי. הינו: על ידי מה תזכו שתהא תפלתכם באוירא דארץ ישראל - ראשיכם שבטיכם וכו', ומונה עשר בחינות, הינו בחינות מחאת כף; על ידי מחיאת כפיים, התפלה היא באוירא דארץ ישראל כנ"ל: תפלות כנגד תמידין וכו', הינו בחינות ארץ ישראל, הינו על ידי מחאת כפיים, נתבטל מחשבות עכו"ם. כי כל הדר בחוץ לארץ דומה כמי שאין לו אלוקי, וכל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוקי. ועל ידי מחאת כף, אזי הוא דר באוירא דארץ ישראל, ויש לו אלוקי, ונתבטל מחשבות עכו"ם. ותפלה היא בחינת אמונה, כמו שכתוב (שמות יז): ויהי ידיו אמונה עד בא השמש, ותרגומו: פרישן בצלו. ונגד אמונה, הם הפירות מחשבות עכו"ם, ותקונם

על ידי תמידין, על ידי ארץ ישראל, על ידי מחאת כף. וזהו פרוש (ישעיה סב): והיית עטרת תפארת ביד ה'. פרוש: על ידי ה', על ידי מחאת כף, שנתעורר ידיו של הקדוש ברוך הוא כנ"ל, על ידי זה נתתקן הרהורי עכו"ם. כי על ידי עכו"ם פוגם בתפארת, כמו שכתוב (שם מד): כתפארת אדם לשבת בית. כשמתקן הרהוריו, על ידי זה נעשה עטרת תפארת, שנתעטר תפארת בעטרה שעטרה לו אמו (שה"ש א): פרוש אחר: תפלות כנגד תמידין, פרוש, שעל ידי התפלה נתגלה סודות התורה, הנקראים כבשונו של עולם, כבשי דרחמנא, כמו שכתוב (משלי כז): וכבשים ללבושך. (כמו שדרשו רבותינו ז"ל על פסוק זה בחגיגה יג: דברים שהם כבשונו של עולם וכו') ותמידין הם כבשים, כמו שכתוב (במדבר כח): את הכבש אחד תעשה בבקר וכו' (ט). ועל ידי תפלות נתגלה סודות התורה, כמובא על פסוק: כי תעבר במים אתך אני (י): פרוש אחר: תפלות כנגד, הינו המחשבות זרות שהם כנגד, שהם מבלבלין תפלתו. ונקראים מבול, שהם מבלבלין את תפלתו. ותקונו - שיתן צדקה לארץ ישראל, ועל ידי זה הוא נכלל בארץ

- על ידי בחינות ארץ ישראל, על ידי זה נתעורר ונתתקן ברית עולם, בחינות תפלה, ח"י ברכאן דצלותא, צדיק חי עלמין:

[כל זה הענין מתחלת סימן מ"ד עד כאן, מחבר יחד. וכן שמענו רב דברים אלו בדרוש אחד. אך בכתיבתו הקדושה, חלקם קצת. וכן היה דרכו כמה פעמים, ולא ידעתי טעמו]:

ישראל, אשר עליה נאמר: ארץ לא גשמה ביום זעם (כשדרדל זכאים קיט), ועל ידי זה הוא נצול ממחשבות זרות. וזה: תמיד תתקנום - תקונם על ידי ארץ ישראל, שנאמר בה: ארץ אשר וכו' תמיד עיני ה' אלקיך בה: גם אורא דארץ ישראל מחכים (בי"ב קנח), ועל ידי זה נזדבף מחו, הינו מחשבתו. וזה פרוש (בראשית ט): וראיתה לזכר ברית עולם, וראיתה

תורה מה

כי בכל יד - חמשה אצבעות, והכאות האורות, יד ימין ביד שמאל, הינו חמשה פעמים חמשה, גימטריא כ"ה (עשרים וחמשה). והכאות יד שמאל ביד ימין חמשה פעמים חמשה, גימטריא גם כן כ"ה; שני פעמים כ"ה, גימטריא חמשים. זה בחינות חמשים פעמים יציאת מצרים שנזכר בתורה, כי על ידי בחינות יובל יצאו מגלות מצרים (וזה שמות דף מזו). ועקר גלות מצרים, שהיה הדבור בגלות, ובשביל זה היה משה כבוד פה. ועל ידי גאלה

לשון רבנו זכרוננו לברכה מחאת כפים בתפלה - כי על ידי זה נתעוררים בחינות כנפים, שמשם בא הדבור, כמו שכתוב (קהלת י'): ובעל כנפים יגיד דבר, וכתוב (יחזקאל י'): וידי אדם מתחת כנפיהם. נמצא, שעל ידי שאדם נתעורר בידים שלו, אזי [הכנפים] נתעוררים, הינו כנפי ראה, שמשם נתהוה הדבור, אבל עדין צריכין להכין ולתקן פה, לקבל את הדבור בתוכו. ועל ידי שמכה פה אל כף, על ידי זה נתהוה הפה.

מקבל הדבורים מהפנפי ראה, כמו שכתוב: ובעל פנפים יגיד דבר. וכנפים נתעוררים בהתעוררות ידי אדם, כמו שכתוב: וידי אדם מתחת פניהם. וכל זה אנו רואים בחוש, שהידיים הם כנגד פנפי ראה. ובשביל זה אמרו הפוסקים: נשבר הגוף סמוך לגוף - טרפה (יורה דעה סי' נג), כי בודאי נקב על-ידי זה הראה:

נתהוה בחינת פה. נמצא שעל-ידי חמשין שערי בינה נתהוה הפה. וזה בחינת (שמות ד): מי שם פה לאדם - מי דיקא. נמצא, שעל-ידי מחאת פה, חמשה אצבעות ימין בחמשה שביד שמאל וחמשה שביד שמאל בחמשה שביד ימין, נתהוה בחינת מי, שעל-ידיה נתהוה פה, כמו שכתוב: מי שם פה לאדם. והפה

תורה מז

יד החזקה, יד הרמה. ויד ימין זה יד הגדולה. ויד שמאל, זה יד החזקה. ובשעת הכאה שנתחברים יחד, זה בחינת יד רמה. והדבורים היוצאים, הם יוצאים מהגרון, גימטריא שלש פעמים אלקים, והם נמתקים על-ידי שלש הויות. וזה פרוש (תהלים קיט): נפשי בכפי תמיד וכו', נפש, זה בחינות דבור. כמו שכתוב (ש"ש ה): נפשי יצאה בדברו; הינו בחינות תפלה, כמו שכתוב (איוב יח): טורף נפשו באפו^(ב). בכפי - הינו בחינות מחאת הכף. על-ידי זה, וְתורתך לא

לשון רבנו זכרוננו לברכה
מחאת כף בשעת התפלה, זה בחינות נתינת המטה בין צפון לדרום^(א). כי מטה, הינו בחינות זוג, בחינות תפלה (תיקון י ועיין תיקון נח). וצפון ודרום, זה בחינות ידים. וזה שהתפלל אבא בנימין (ברכות ה), שיהא תפלתו סמוך למטתו, הינו שלא יהיה הפרש בין התפלה לזוג:
גם על-ידי מחאת כף נמתקים הדינים. כי יש שלש הויות, שהם בחינת שלש ידים: יד הגדולה,

(א) ברכות ה ע"ב. (ב) עיין ברכות ה ע"ב שמוכא פסוק זה לענין תפלה.

הפפים, על־ידי־זה האירו בְּרָקוֹ -
 נִתְתַקֵּן הַמַּחְלָקָה הַנִּקְרָא בְּרָק, כְּמוֹ
 שְׁכַתוֹב (זכריה ט): וַיֵּצֵא כְּבָרֶק חָצוֹ; וְחֵץ
 לְשׁוֹן מַחְלָקָה, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (בראשית
 ט:); וַיִּשְׁטְמוּהוּ בְּעַלֵּי חָצִים; וְתַרְגּוּמוֹ:
 בְּעַלֵּי פְלִגּוֹתָא. וְזֶה פְרוּשׁ, (תהלים מז):
 כָּל הָעַמִּים תִּקְעוּ כָף, לְשׁוֹן
 הַתְּחַבְרוֹת, כִּי שְׁנֵי פְעָמִים ע"ב
 רי"ו, גִּמְטְרִיא תִקְעוּ:

להיות קדם שהעֲתִיקְתִּי תוֹרָה זֹאת מִכְּתִיבַת
 יְדוֹ הַקְדוּשׁ, כְּתַבְתִּי מִתְחַלָּה קֶצֶת מַעֲנִין זֶה
 בְּעֲצָמִי, כְּפִי מֵה שֶׁשִּׁמְעֵתִיו. וְלִהְיוֹת קֶצֶת
 דְּבָרִים מִבְּאָרִים שֶׁם קֶצֶת יוֹתֵר, עַל כֵּן
 הִעֲתִיקְתִּיו גַּם כֵּן, וְשִׁנִּיתִים כְּאֶחָד טוֹבִים. וְזֶהוּ:

עֲנִין הַכָּתַת כָּף אֶל כָּף בְּעַת הַתְּפִלָּה:
 כְּתוֹב ב"פְּרִיעַץ־חַיִּים" (בשער
 חֲזֵרַת עֲמִידָה פ"ז בַּסּוּפֹ): שְׁלוֹ הַיִּיתִי
 וַיִּפְרַפְּנִי (אויב טז), שְׁל"ו בְּגִימְטְרִיא ג'
 הַיּוֹת וּג' אֱלֹהִים. וְרֵאשֵׁי־תִבּוֹת שְׁלֹ:
 וַיֵּשֶׁם ל'ף שְׁלוֹם, גִּמְטְרִיא שְׁל"ו.
 דְּהִינּוּ שְׁג' פְּעָמִים הַיּוֹה מִמְּתִיק ג'
 אֱלֹקִים. כִּי יֵשׁ ג' יָדַים; יָד הַגְּדוּלָּה,
 וְיָד הַחֲזָקָה, וְיָד הַרְמָה. וְהֵן יָד יָמִין
 הוּא יָד הַגְּדוּלָּה; יָד הַשְּׂמָאל - יָד
 הַחֲזָקָה; וְעַל־יָדֵי חֲבוּקַת הַיָּדַים
 נַעֲשֶׂה יָד הַרְמָה. וְעַל כֵּן כְּשִׁמְכָה כָּף
 אֶל כָּף וּמְחַבֵּר הַיָּדַים בְּתַפְלָה,
 נִמְתַּקֵּן הַדִּינִין, כִּי יָד הוּא בְּחִינַת

שְׁכַחְתִּי - רֵאשֵׁי־תִבּוֹת שְׁלוֹ,
 גִּמְטְרִיא שְׁלֹשׁ הַיּוֹת וְשְׁלֹשׁ אֱלֹקִים.
 הֵינּוּ הַמְתַּקֵּת הַדִּינִים. גַּם עֲקָר
 הַשְּׂכַחָה הוּא מִמּוֹחִין דְּקִטְנוּת,
 מִבְּחִינּוֹת אֱלֹקִים, וְכִשְׁמִמְתִּיק אֶת
 אֱלֹקִים בְּכַפְיוֹ, עַל־ידי־זֶה: וְתוֹרְתָךְ
 לֹא שְׁכַחְתִּי: וְזֶה פְרוּשׁ (תהלים צא): כִּי
 בִי חֶשֶׁק וְאַפְלָטָהוּ. **כִּי בִי** גִּמְטְרִיא
מ"ב (הַקְדַּמַּת הַתִּיקוּנִים דף ט), הֵינּוּ שְׁלֹשׁ
 פְּעָמִים יָד גִּמְטְרִיא **מ"ב**, שְׁנַתְּגַלָּה
 הַחֶשֶׁק שֶׁבְּלֵב בְּיָדַים, וְזֶה בְּחִינּוֹת
 מְחָאֵת כְּפִים. עַל־ידי־זֶה: וְאַפְלָטָהוּ -
 בְּחִינּוֹת הַמְתַּקֵּת הַדִּינִים:

גַּם עַל־יָדֵי מְחָאֵת כָּף מִבְּטַל
 הַמַּחְלָקָה, כִּי כָּל הַמַּחְלָקָה
 נִמְשָׁכִים מִבְּחִינַת קֶרַח עַל אֶהָרֹן,
 שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׂמָאֵל וַיִּמְנָא^(ט), וְעַל־
 יָדֵי מְחָאֵת כָּף נִכְלָלִים שְׂמָאֵל בְּיָמִין
 וַיִּמִּין בְּשְׂמָאֵל, וְנַעֲשִׂים אֶחָדוֹת. וְזֶה
 פְרוּשׁ, (תהלים צז): הַאִירוּ בְּרָקוֹ תִבֵּל
 רְאֵתָה. **תִּבֵּל**, זֶה בְּחִינּוֹת מְחָאֵת
 כְּפִים, כִּי יָמִין זֶה ע"ב, וְשְׂמָאֵל זֶה
 רי"ו. וְעַל־יָדֵי שְׁנִכְלָלִים זֶה בְּזֶה,
 נַעֲשֶׂה שְׁנֵי פְעָמִים **רי"ו**, גִּמְטְרִיא
תִּבֵּל. כִּי גַם ע"ב, שֶׁהוּא יָמִין יֵשׁ בּוֹ
 שְׁלֹשׁ פְּעָמִים ע"ב, גִּמְטְרִיא רי"ו.
 וְשְׁלֹשָׁה פְּעָמִים ע"ב, זֶה בְּחִינַת כְּהֵן
 גְּדוֹל וְכֵהֵן הַדְּיוּט וְסִגְן הַכֹּהֵן. וְעַל־
 יָדֵי שְׁנַתְּרָאָה תִּבֵּל, הֵינּוּ מְחָאֵת

(ג) זֶה"ק בְּרֵאשִׁית דף יז ע"א, וּבְחִיקוֹן ל.

הויה, יוד אותיות וד' אותיות. ועל-
 ידי ג' הידים, שהוא ג' הויות,
 נמתקין הג' אלקים, שהם הדינין
 היוצאין מהגרון, שהוא בגימטריא ג'
 אלקים. והוא סגלה לזכרון, כמו
 שכתוב (תהלים קיט): נפשי בכפי תמיד.
 נפשי, הינו בחינת תפלה, כמו
 שכתוב (שה"ש ה): נפשי יצאה בדברו.
 בכפי תמיד, הינו כשמכה כף אל כף
 בשעת התפלה, על ידי זה: ותורתך
 לא שכחתי, כי השכחה הוא מחין

דעת ותבונה:

מד-מה-מו

יחי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו. אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי
 יעקב. שתופנו ברחמיך הרבים. ותעזרנו ותושיענו תמיד שנוכה להתפלל
 תפלתנו לפניך בכל לב ונפש. בכונה גדולה ועצומה. בקדשה ובטהרה באמת
 ובאמונה שלמה. וביראה ובאהבה ובמחשבה זכה ונכונה. ותצילנו ברחמיך מפל
 מיני מחשבות זרות שבעולם. ותופנו ותושיענו שתהיה תפלתנו תמיד על אדמת
 קדש. שנוכה לקדש המקום שאנו עומדים עליו להתפלל בקדשת ארץ ישראל.
 ותעזר את לבבי בשעת התפלה. ואזכה להתפלל בהתעוררות גדול ונורא, עד
 אשר יתעוררו ידי בשעת התפלה. ואזכה להרים ידי ליהוה ולהכות כף אל כף
 בהתלהבות גדול בשעת התפלה, בשמחה רבה ובהתעוררות נפלא לשמך לבוד
 באמת. ועל ידי המחאת כף אל כף אזכה שיתעוררו כח ידיו של הקדוש ברוך
 הוא. שהם כ"ח [כף-חית] פרקין דידיים העליונים שהם כ"ח [כף-חית] אתון של
 מעשה בראשית. ועל ידי זה נזכה לטהר ולזכך את אויר המקום שאנו מתפללים
 בו בבחינת 'אורא דארץ ישראל מחכים', שהוא אויר הקדוש, לגרש אויר הטמא

של חוץ לארץ ולהמשיך אל המקום שאנו עומדים עליו להתפלל לפניך, אויר הקדוש של ארץ ישראל. כי הכל שלך. ובכחך בראת עולמך ברצונך הטוב. כ"ח [בְּרַחֲמֵי] פֶּרְקוּן דְּיָדוּם הַקְּדוּשִׁים שֶׁהֵם כ"ח [בְּרַחֲמֵי] אֲתוֹן דְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "אֵף יְדֵי יְסֻדֵּה אֶרֶץ וַיְמִינֵי טַפְחֵה שְׁמַיִם". וכתוב: "בְּדַבַּר יְהוָה שְׁמַיִם נִעֲשׂוּ וּבְרוּחַ כּוֹף כָּל צְבָאִים". וברצונך הטוב נתת כח לישראל עמך לכבש ארץ ישראל מיד השבעה עממין, ולטהר את הארץ לגרש משם אויר הטמא של העמים, ולהמשיך לשם אויר הקדוש, לקדש הארץ בקדשת ארץ ישראל. כמו שכתוב: "כֹּחַ מַעֲשׂוֹי הַגִּיד לַעֲמוֹ לְתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם". כֵּן בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים תִּזְכְּנוּ וְתַחַנְנוּ וְתִאֲמַצְנוּ, וְתִתֵּן לָנוּ כֹּחַ וּגְבוּרָה מֵאֲתָךְ, שְׁנוֹכָה בְּכָל מְקוֹם שֶׁנַּעֲמֹד שָׁם לְהִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ, לְטַהֵר אֶת הַמְּקוֹם הַהוּא עַל יְדֵי מַחְאֵת פְּפִיָּם. לְעוֹרֵר עַל יְדֵי זֶה כֹּחַ מַעֲשִׂיךָ וְלַהֲמַשִּׁיךְ לְשָׁם אוֹיֵר הַקְּדוּשׁ שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּלְגַרֵּשׁ מִשָּׁם אוֹיֵר הַטָּמֵא שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ. וְעַל יְדֵי זֶה נִזְכָּה לִזְכֹּךְ אֶת תְּפִלָּתְנוּ וּלְטַהֵרָה מִכָּל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת זְרוֹת, וּמִכָּל הַרְהוּרֵי עֲבוּדָה זְרָה וּכְפִירוֹת. מִכָּל־מַעַלְלֵי בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים וּבַחֲסִדֶיךָ הַגְּדוֹלִים.

וְתִזְכְּנוּ לִתֵּן צְדָקָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְנִזְכָּה לְתַחֲזֹק יְדֵי עַנְיִים הַגּוֹנִים הַדְּרִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עַד שְׁנוֹכָה שְׁנוּהִיָּה נִבְלָלִים בְּאוֹרֵא דְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְעַל יְדֵי זֶה נִזְכָּה לְגַרֵּשׁ מִי הַמְּבוּל מֵאֲתָנוּ, שֶׁהֵם הַמַּחֲשָׁבוֹת זְרוֹת וְהַבְּלָבוּלִים הַמְּבַלְבְּלִים אוֹתָנוּ תְּמִיד, וּמוֹנְעִים אוֹתָנוּ מֵעֲבוּדְתְּךָ הָאֱמִתִּית, וּבִפְרֹט בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, שֶׁבָלָם בָּאִים עֲלֵינוּ וּמְבַלְבְּלִים אֶת תְּפִלוֹתֵינוּ מְאֹד, עַד אֲשֶׁר "כִּשְׁל כֹּחַ הַסֶּבֶל". כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים גָּבְרוּ הַמַּיִם "מְאֹד עַל הָאֶרֶץ וַיִּכְסּוּ כָּל הַהָרִים הַגְּבוּהִים", עַד אֲשֶׁר קָשָׁה לַעֲמֹד בְּגַבְלוֹתֵינוּ וּמַחֲשָׁבוֹת זְרוֹת רַבּוֹת בְּאֵלֶּה, כִּי הַרְבִּינוּ לְפִשַׁע מְאֹד:

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם מְרָא דְעֵלְמָא כְּלָא, אַתְּהָ יַדְעַתְּ מִי וּמִי עוֹמְדִים עֲלֵינוּ, בִּפְרֹט בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה. אַתְּהָ יוֹדֵעַ אֶת לְבַבְנוּ. רָאָה נָא בְּעֵינֵינוּ וּדְחַקְנוּ וְעַמְלָנוּ וְלַחֲצָנוּ. "הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהִים כִּי בָּאוּ מַיִם עַד נַפְשִׁי. טִבַּעְתִּי בִּיּוֹן מִצוֹלָה וְאִין מַעֲמַד. בְּאִתִּי בְּמַעֲמָקֵי מַיִם וְשַׁבְלַת שְׁמַפְתָּנִי":

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם. "אֵל תִּשְׁמְעֵנִי שַׁבְּלַת מַיִם וְאֵל תְּבַלְעֵנִי מִצוֹלָה וְאֵל תִּתְּמַר עָלַי בְּאֵר פִּיָּה. הַצִּילֵנִי מִמַּיִם וְאֵל אֲטַבְּעָה, אֲנַצְלָה מִשׁוֹנְאֵי וּמִמַּעֲמָקֵי מַיִם". אֲנָא יְהוָה חוּם וְרַחֵם עָלַי, חוּסָה עָלַי כְּרַב רַחֲמֵיךָ, הַצִּילֵנִי נָא, מְלַטֵּנִי נָא, פְּדֵנִי נָא, חַנּוּנִי נָא, אֲהֵה יְהוָה הַצֵּל הַצֵּל, "שִׁטְחֹתַי אֵלֶיךָ כַּפִּי", כִּי בְתוֹהוֹמוֹת וּבְלָבוּלִים בְּאֵלֶּה אֲשֶׁר

גָּבְרוּ מְאֹד עַל הָאָרֶץ בְּיָמֵים הָאֵלֶּה, אֵינִי יוֹדֵעַ שׁוֹם עֲצָה וְתַחֲבוּלָה לְהַנְצִיל, כִּי אִם
 עֲלִיד לְבַד גִּשְׁעָנִיתִי. בְּשֵׁם שֶׁהֲצַלְתָּ אֶת אוֹר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מִמִּי הַמְּבוּל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב:
 "אֶרֶץ לֹא גִשְׁמָה בְּיוֹם זַעַם", בֶּן בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תּוֹכְנִי שִׁיְהִי הַמָּקוֹם שֶׁאֶתְפַּלֵּל
 עָלָיו קְדוֹשׁ בְּקִדְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְתַעֲבִיר וְתַסְלֵק מִשָּׁם מִי הַמְּבוּל מִיּוֹם הַדּוֹנוּם,
 שֶׁהֵם הַמַּחֲשָׁבוֹת זְרוֹת וְהַבְּלוּלִים הַמְּכַלְכְּלִים אֶת הַתְּפִלָּה. וְלֹא יִהְיֶה כֵחַ לְשׁוֹם
 בְּלִבּוֹל וְלֹא לְשׁוֹם מַחֲשָׁבוֹת זְרוֹת וּכְפִירוֹת לְבַלְבֵּל אֶת תְּפִלְתִּי חֶסֶם וְשְׁלוֹם בְּשׁוֹם
 בְּלִבּוֹל שֶׁבְעוֹלָם. וְתִהְיֶה תְּפִלְתִּי זָכָה וְנִבְנָה צָחָה וְנִקְיָה. וְתַעֲלֶה לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן
 לִפְנֵי כֹסֵא כְבוֹדְךָ, עַד שֶׁאֲזַכֶּה עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה לְהַשִּׁיג הַשְּׁגוֹת עֲלוֹנוֹת סוּדוֹת
 הַתּוֹרָה. וְתַתְּפָאֵר וְתַתְּנִישָׂא עִם תְּפִלוֹתֵינוּ בְּכָל הַעוֹלָמוֹת. וְיִהְיֶה לְךָ שְׁעֵשׂוּעִים
 גְּדוֹלִים מִתְּפִלוֹתֵינוּ וְתַחֲנוּנֵינוּ וּבִקְשָׁתֵינוּ. וַיִּקְוֶם בְּנוֹ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב: "וְהִיִּית עֹמֶרֶת
 תְּפִלָּתְךָ בְּיַד יְהוָה, וְצַנִּיף מְלוֹכָה בְּכַף אֱלֹהֶיךָ. שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה, עֲדִיד כֹּל בְּשָׁר יְבוֹאוּ.
 "שְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ וְאֲנֻכּוֹתֵינוּ וְאֲנֻחּוֹתֵינוּ מֵעַמְּקֵי עַמְּקִים. וְאֵל תְּסַתִּיר פְּנֵיךָ מֵאֲנַחְנוּ. וְאֵל
 תַּעֲלֵם אֲזַנְךָ מִשׁוֹעַתֵנוּ וְצַעֲקָתֵנוּ." אֵל תַּעֲזֹבֵנִי יְהוָה, אֱלֹהֵי אֵל תִּרְחַק מִמֶּנִּי, חוֹשָׁה
 לַעֲזָרְתִּי יְהוָה תְּשׁוּעָתִי:"

תפילה מה

וּבְבִינִי יְהִי רַצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁנוֹכַח עַל יְדֵי מַחְאֵת כְּפִים
 בְּתַפִּלָּה, לְעוֹרֵר עַל-יְדֵי־זֶה כְּנַפִּים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁהֵם כְּנַפֵּי רֵאָה, לְהוֹצִיא
 דְּבוּרִים שְׁלֵמִים וְקְדוֹשִׁים לְפָנֶיךָ בְּתַפִּלְתִּי וְתַחֲנָנִי וּבִקְשָׁתִי. וְעַל-יְדֵי הַכַּאֲת הַמְּשָׁה
 אֲצַבְעוֹת יַד יְמִין בְּחַמְשָׁה אֲצַבְעוֹת שְׁבִיד שְׁמַאֵל, וְחַמְשָׁה אֲצַבְעוֹת שְׁבִיד שְׁמַאֵל,
 בְּחַמְשָׁה שְׁבִיד יְמִין, עַל-יְדֵי־זֶה נוֹכַח לְעוֹרֵר לְמַעַל הַכַּאֲת הָאוֹרוֹת זֶה בְּזֶה, עַד
 שִׁיְהִיו נִכְלָלִים הָאוֹרוֹת יַחַד. וְיִתְעוֹרְרוּ חַמְשִׁים שְׁעָרֵי בֵּינָה שֶׁהוּא יוֹבֵל הַגְּדוֹל.
 וְעַל-יְדֵי־זֶה נוֹכַח לְגַאֲלָה שְׁלֵמָה, בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת. וְלְהוֹצִיא הַדְּבוּר דְּקִדְשָׁה
 מִתְּהִלּוֹת. וְנוֹכַח עַל-יְדֵי־זֶה לַעֲשׂוֹת וּלְהַכִּין וּלְתַנּוֹן פֶּה קְדוֹשׁ לְקַבֵּל הַדְּבוּרִים בְּתוֹכוֹ,
 בְּאֶפֶן שְׁנוֹכַח לְהַתְּפַלֵּל וּלְהַתְּחַנֵּן לְפָנֶיךָ תְּמוּד בְּפֶה מְלֵא וּבְדְבוּרִים קְדוֹשִׁים וְשְׁלֵמִים,
 בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה גְדוֹלָה. וְעָלוּ אֲמָרְנוּ לְרַצוֹן לִפְנֵי כֹסֵא כְבוֹדְךָ. וְתִמְלֵא כֹל
 מִשְׁאָלוֹתֵינוּ לְמוֹכָה בְּרַחֲמִים:

תפילה מו

וּתְזַכְּנוּ עַל-יְדֵי מַחְאֵת כְּפִים לְחַמְתִּיק כֹּל הַדִּינִים שֶׁבְעוֹלָם. וְנוֹכַח לְעוֹרֵר שְׁלֵשָׁה
 הַדִּינִים הַקְּדוֹשִׁים שְׁלֵמַעֲלָה. שֶׁהֵם יַד הַגְּדוֹלָה וְיַד הַחֻזְקָה וְיַד הַרְמָה. שֶׁהֵם

שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹתַיִךְ הַקְדוּשִׁים יְקוּ"ק. וְעַל־יְדִיזוּה גִזְכָּה לְהַמְתִּיק וּלְבַטֵּל כָּל הַדְּינִים הַיּוֹצֵאִים מִשְׁלַשׁ אֱלֹהִים שְׁבַגְרוֹן. וְגִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ שְׁלֹשָׁה הַשְּׁמוֹת הַקְדוּשִׁים יְקוּ"ק אֶל הַשְּׁלֹשׁ אֱלֹהִים לְהַמְתִּיקם עַל־יְדִיזוּה, וְעַל־יְדִיזוּה יִמְתְּקוּ וְיִתְבַּטְּלוּ כָּל הַדְּינִים מֵעֲלֵינוּ וּמֵעַל כָּל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וְגִזְכָּה לְדַחוֹת מִחוּץ דְּקַמְנוֹת מֵאֲתַנּוּ. וְתַעֲבִיר וְתַסְלֵק הַשְּׂכָחָה מֵאֲתַנּוּ. וְתִזְכְּנוּ לְמַחוּץ קְדוּשִׁים דְּגִדְלוֹת וְלִזְכְּרוֹן דְּקַדְשָׁה, לְזַכֵּר אֶת כָּל דְּבָרַי תּוֹרַתְךָ הַקְדוּשָׁה תְּמִיד, וְלֹא אֲשַׁכַּח דְּבָר מִמּוֹשְׁגָתִי לְעוֹלָם:

וְגִזְכָּה לְבַטֵּל כָּל מִינֵי מַחְלָקַת מִן הָעוֹלָם, וְיִהְיֶה נִכְלָל שְׂמֵאל בְּיָמִין, וְתַמְשִׁיךְ שְׁלוֹם גָּדוֹל בְּעוֹלָם, וְתַבְטֵל חֶרֶב וְהָרָג וְאִבְדוֹן מִן הָעוֹלָם. וְתַקְנֵם מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "וְנִתְתִי שְׁלוֹם בְּאָרְץ וְחֶרֶב לֹא תַעֲבֹר בְּאֶרְצְכֶם". חוּם וְחַמּוֹל עָלֵינוּ וּפְנֵנו לְהַתְפַּלֵּל תְּפִלָּתֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּכֹנֶה גְדוֹלָה בְּלֵב וּנְפֹשׁ וּבַהֲתַעֲוֲרוֹת גְּדוֹל, בְּאִימָה וּבִירְאָה גְדוֹלָה וּבְמִסִּירַת נֶפֶשׁ מֵאֲהָבָה, וּבְשִׂמְחָה וְחִדּוּה רַבָּה וְעִצּוּמָה, וּבְמַחְשְׁבוֹת יְכוּת וּנְכוֹנוֹת. וְתַגְעוֹר בְּכָל הַמַּחְשְׁבוֹת וְרוֹת שְׁלֵא יִהְיֶה לָהֶם שׁוֹם שְׁלִיטָה לְבַלְבֵּל אֶת תְּפִלָּתֵנוּ חֵם וְשְׁלוֹם. מֵלֹא רַחֲמִים, זַפְנֵי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְקַדְשַׁת הַמַּחְשְׁבָה תְּמִיד, וּבִיּוֹתֵר בְּשַׁעַת תְּפִלוֹתֵינוּ וְתַחֲנוּתֵינוּ וּבְקִשׁוֹתֵינוּ, כִּי אֵין כַּחֲנוּ אֵלָּא בְּפָה. וְאֵין לָנוּ עֲבָשׁוּ שׁוֹם סְמִיכָה כִּי אִם עַל תְּפִלָּה וְתַחֲנוּגִים, עֲזָרְנוּ לְהַתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ בְּהַתַּעֲוֲרוֹת גְּדוֹל וּבַהֲתַלְחָבוֹת הַלֵּב, עַד שְׂיִתְעוֹרְרוּ יְדֵי לִיהוּה. וְגִזְכָּה לְהַמְחַאֵת כַּף בְּקַדְשָׁה גְדוֹלָה בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה. "נִשְׂא לְבַבְנוּ אֶל פְּנִים אֵל אֵל בְּשָׁמַיִם, פְּרִשְׁתִּי יְדֵי אֱלֹהִי נִפְשִׁי בְּאָרְץ עֵיפָה לְךָ סֵלָה. נִפְשִׁי בְּכַפִּי תְּמִיד וְתוֹרַתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי".

וּזְכְּנוּ לְקַבֵּעַ מְקוֹם לְתְּפִלָּתֵנוּ, וְעַל־יְדִיזוּה יִהְיֶה אֱלֹהֵי אֲבֹרָתָם בְּעֲזָרְנוּ, שְׁנוּבָה בִּזְכוּתוֹ לְקַדְשׁ הַמְּקוֹם שְׂאֲנוּ עוֹמְדִים עָלָיו לְהַתְפַּלֵּל בְּקַדְשַׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְיִהְיֶה מַחֲנוּ וְשִׁכְלֵנוּ צִח וְוָךְ פְּכֶסֶף הַטְּהוֹר בְּלִי שׁוֹם תַּעֲרֹכַת סִיג וּפְסִלַת וּבְלִי שׁוֹם מַחְשְׁבוֹת וְרוֹת וּבְלִבּוֹל הַדַּעַת כִּלְלֵל. כִּי בְּיָדְךָ כַּח וּנְבוּרָה וּבְיָדְךָ לְגִדֵּל וּלְחַזֵּק לְכָל. "וְעַתָּה יִגְדֵּל נָא כַּח יִהְיֶה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְאֹמֹר". חֲזַקְנוּ וְאִמְצָנוּ בְּכַחַךְ הַגְּדוֹל, שְׁנוּבָה לְהַתְחַזֵּק וּלְהַתְנַבֵּר עַל מַלְכוּת אֲדוֹם הַרְשָׁעָה. וְתַמְחָר וְתַחֲוִישׁ לְגֵאֲלֵנוּ. וְגִזְכָּה לְכוֹא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל חַיִּשׁ קַל מִהָרָה בְּשְׁלוֹם בְּלִי פְגַע. וְתַבְיֵא לָנוּ אֶת מוֹשִׁיחַ צְדָקְנוּ וְיִגְאֲלֵנוּ גְּאֻלַּת עוֹלָם לְחַבֵּר אֶת הָאֹהֶל לְהִיוֹת אֶחָד, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן:

תורה מז

על־ידי תאֹת אכילה הוא מסתיר פנים. והארת פנים, הוא תקון ו"אמת", בחינת יעקב, כמו שכתוב (מיכה ז): תתן אמת ליעקב. והוא בחינת תפלין, כי יעקב הוא תפארת, פליליות הגונין, בחינת תפלין הנקראים פאר, כמו שכתוב (יחזקאל כד): פארף חבוש^(א). ועקר עשירות בא מאמת, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (שבת קד): קשטא קאי. ואמרו חכמינו זכרונם לברכה (פסחים קיט): ואת היקום אשר ברגליהם - זה ממזנו, שעליו קאי. וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ברכות כד): והיו חייך תלואים - זה התולה תפלין. גם אמרו (מנחות קג): זה הקונה תבואה מן השוק; הינו שהדלות בא על־ידי פגם התפלין, על־ידי פגם של אמת:

וארץ ישראל, שעקר קבלתה מבחינת יעקב, כמו שכתוב (בראשית לו): וישב יעקב בארץ, בשביל זה, נקראת ארץ

לשון רבנו זכרוננו לברכה

ואכלתם אכול ושבוע
והללתם וכו': (ויאל ב)

מי שהוא משקע בתאֹת אכילה, בידוע שהוא רחוק מאמת, ובידוע שדינים שורין עליו. גם זה סימן על דלות. גם יבוא לידי בזיונות ובושות, כמו שכתוב (תהלים י): כרם זלת לבני אדם - כיון שנגרף אדם לבריות נשתנה פניו ככרום (ברכות ו). ודע, מי שהוא משבר תאֹת אכילה, הקדוש־ברוך־הוא עושה על ידו מופתים. פי אמרו חכמינו זכרונם לברכה (ברכות כ): פתיב: אשר לא ישא פנים, וכתוב: ישא ד' פניו אליך. אמר הקדוש־ברוך־הוא: איך לא אשא להם פנים, אני אמרתי: ואכלת ושבעת וברכת, והם מדקדקין על עצמן בכזית ובכביצה. נמצא, שנשיאות פנים הוא על־ידי שבור תאֹת אכילה. וזה פרוש (דברים לא): והסתרתני פני והיה לאכל, פרוש

(א) עיין ברכות יא.

זה, כי היא שמלתו וכי לענן זה. פרוש, כי מקרא זה נאמר על העני והאביון: כי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו. ומרמז על עניות השכינה בגלותא, שמשם עקר העניות של ישראל בגלות, כמבאר בתקונים (שם). וזהו: כי היא כסותה וכי היא שמלתו לעורו - דא תפלין. הינו שהתפלין הם עקר השמלה המוגנת על ענית השכינה ויכנסת ישראל, כי תפלין מבטלין הדלות. כי עקר השפע והעשירות נמשך עלידי בחינת יעקב, שהוא בחינת אמת, בחינת תפלין. כך נראה לי לפרש. וזה פרוש (דברים יא): ונתתי עשב - דא ע"ב שין (תיקון נ"א וזהו בראשית דף כה), דא כלליות הגונים. בשדר לבחמתך - כשתשדד את הבחמיות, אז יתגלה כלליות הגונים, כמו שכתוב: ישא ד' פניו אליך:

וכשפוגם באמת, בכלליות הגונים,
אזי נעשה מפלליות
הגונים בושה, ובא עליו בושה (א),
הינו עניות. כמו שכתוב: כרם זלת
לבני אדם, נשתנה פניו לכמה גונים,
ככרום:

ואנהנו בני ישראל מקבלין השפע
דרך ארץ ישראל. ושפע
ארץ ישראל, היא הארת פני יעקב,
הארת התפלין. ובשביל זה כתיב
בה, (בראשית מט): הנותן אמרי שפר; כי

החיים (זהו ויקרא דף מה), **פי תפלין**
נקראים חיים, כמו שכתוב (ישעיה לח):
ה' עליהם יחיו (ב). וזה שכתוב: אשר
לא במספנות תאכל בה לחם (דברים
ח). כי לפעמים אדם אוכל לחם
מחמת עניות, ולא מחמת חסרון
תאוה לתענוגים אחרים, אבל אם
היה לו שאר מאכלים, לא היה אוכל
לחם לבד. וזה שבח ארץ ישראל,
שלא מחמת עניות תאכל לחם, אלא
מחמת שבור ובטול תאוה אכילה. כי
היא מקבלת הארה והשפעה
מבחינת תפלין, מבחינת יעקב,
מבחינת אמת, שמשם בא עשירות.
נמצא מה שתאכל לחם לבד, לא
מחמת מספנות, אלא מחמת שבור
תאוה אכילה. וזה פרוש (במדבר יג):
ארץ אכלת יושביה; פרוש שהיא
מקבלת שפעה מבחינת יעקב, כמו
שכתוב: וישב יעקב בארץ. וזה
פרוש: כי היא שמלתו לעורו - דא
עור של תפלין (תיקונים תיקון סט דף צא).
שבה נכנס בחינת תפלין: ולכאורה
אין לזה פרוש. מה חבור יש לענן זה למה
שכתוב למעלה. אך נראה פונתו הקדושה, כי
למעלה מבאר, שעלידי תפלין, שהוא
בחינת אמת, בחינת יעקב, שזוכין עלידי
שבירת תאוה אכילה, עלידי זה נצולין
מדלות ועניות כנ"ל. וזהו מה שהביא מקרא

המקרא "ואכלתם" נחסר כאן בלשוננו הקדוש, ומה שחסר זה גלה זה וכו', על פן העתקתי גם נסחא זאת שפתיבתי בעצמי. וזהו:

ואכלתם אכול ושבוע והללתם את שם ה' אלקיכם וכו' - כי מי שיצא מתאות אכילה, יכול להיות איש מופת. ומי שהוא משקע בתאות אכילה, סימן שהוא שקרן. וכן אפלו איש צדיק שכבר יצא מהתאות, ונפל ממדרגתו ונפל לתאות אכילה - סימן שיצא שקר מפיו. וכן מורה גם פן שיש דין עליו למעלה, וגם הוא סימן עניית.

והענין, דהנה פתיב (דברים ח): ואכלת ושבעת וברכת; ולכאורה, מזה טענת היצר הרע לאכל ולשבע למלאת נפשו, ואחר-כך לברך את ה'. אך באמת אמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות כ): כתיב: אשר לא ישא פנים, וכתיב: ישא ה' פניו אליך וכו', וכי לא אשא פנים וכו', שאני אמרתי: ואכלת ושבעת וברכת, והן מדקדקין על עצמן מפזית ועד פביצה. וזהו רמז נפלא: אם ישראל מדקדקין לבלי לאכל הרבה, רק מפזית ועד פביצה, אזי הם בבחינת: ישא ה' פניו; ואז יש נשיאות פנים. אך להפך, חס ושלום, מכלל הן וכו', כי כאשר הם משקעים בתאות אכילה,

שפר זה בחינת פאר, בחינת תפלין, הינו, שהיא נותנת לנו אותיות הארה שקבלה מתפלין. וזה פרוש (קהלת ט): ראה חיים עם אשה. הנותן אמרי שפר - ראשיתבות אשה. וזה: ראה חיים דיקא, פי תפלין נקראים חיים. וזה: נפתלי אילה שלוהה וכו', **נפתלי** אותיות **תפלין**.

וכשאנו אוכלים שפע אמת הבא דרך ארץ ישראל, ואחר כך אנו מדברים הלולו של הקדוש-ברוך-הוא בזה הכח, אזי נעשה שמים וארץ חדשה. כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (הקדמת הזוהר דף ה): לאמר לציון עמי אתה - אל תקרי עמי אלא עמי, בשתפי וכו'. פי שמים החדש נעשה על-ידי הארת פני יעקב, והארץ החדשה נעשה על-ידי ארץ ישראל, שהולכת השפע דרך ארץ ישראל; נמצא, שברא עכשו שמים ומזלות אחרים; נמצא, שמשנה הטבע שהיה מטבע במזלות הראשונים, פי עכשו נעשה מזלות חדשים. נמצא, שעל-ידי שבור תאות אכילה, נעשה מופתים ופלאות:

גם זאת התורה פתיבתי מתחלה בעצמי, ונמצאו בה כמה דברים מבארים יותר. גם סיום פרוש

שֶׁנִּקְרָאִים פָּאָר, שֶׁהוּא מִדַּת יַעֲקֹב. וְעַל כֵּן נִקְרָאת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל: אֵילָה שְׁלוּחָה הַנּוֹתֵן אֲמֵרֵי שֶׁפָּר; כְּמוֹ שֶׁדִּדְרָשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה, כְּלוֹמֵר: אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִיא אֵילָה שְׁלוּחָה לְבִשְׁל פְרוּתֶיהָ, וְהַשְּׁפָעֶתָהּ הוּא מִמִּדַּת אֱמֶת, שֶׁהוּא בַחֲיִנוֹת תִּפְאָרֶת, בַּחֲיִנוֹת תִּפְּלִין. וְהֵינּוּ: הַנּוֹתֵן אֲמֵרֵי שֶׁפָּר, כִּי שֶׁפָּר הוּא לְשׁוֹן פָּאָר, שֶׁהוּא בַחֲיִנֵּת תִּפְּלִין. וַיֵּשׁ לְרַמּוֹ: נִפְתְּלֵי הוּא אוֹתִיּוֹת תִּפְּלִין:

וְעַל זֶה יֵשׁ לְרַמּוֹ גַּם כֵּן (קַהֲלַת ט): רֵאָה חַיִּים עִם אִשָּׁה; כִּי אִשָּׁה - רֵאשֵׁי־תִבּוֹת הַנּוֹתֵן אֲמֵרֵי שֶׁפָּר. וְהֵינּוּ: רֵאָה חַיִּים; כִּי תִפְּלִין נִקְרָאִין חַיִּים, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (מִנְחוֹת מִד): ה' עָלֵיהֶם יַחֲיוּ, דִּדְרָשׁוּ עַל תִּפְּלִין, כִּי בַתִּפְּלִין נֶאֱמַר (דְּבָרִים כח): וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם ה' נִקְרָא עָלֶיךָ וְכוּ' (בְּרִכּוֹת ו). וְהֵינּוּ: רֵאָה חַיִּים, שֶׁהוּא תִפְּלִין, עִם אִשָּׁה - רֵאשֵׁי־תִבּוֹת: הַנּוֹתֵן אֲמֵרֵי שֶׁפָּר, שֶׁהוּא גַּם כֵּן בַּחֲיִנוֹת תִּפְּלִין כִּנ"ל:

וְזֶהוּ: אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְמִסְכְּנַת תֹּאכֵל בָּהּ לֶחֶם (דְּבָרִים ח); כְּלוֹמֵר, אֶרֶץ, שֶׁהוּא בַחֲיִנוֹת אֱמֶת, וְאִזּוּ הוּא בַּבַּחֲיִנוֹת הָאֶרֶת פְּנִים, וְאִינוּ בּוֹחֵר בַּתִּפְּנוּקִים. וְעַל כֵּן לֹא בְמִסְכְּנַת -

אִזִּי הַסִּתְרַת פְּנִים, חֵס וְשָׁלוֹם. וְזֶהוּ (דְּבָרִים לא): וְהַסִּתְרַתִּי פָּנַי וְהָיָה לְאֹכְלִי; כְּלוֹמֵר, אִם הֵם מְשַׁקְעִים בַּתְּאוֹת אֲכִילָה, אִזִּי: וְהַסִּתְרַתִּי פָּנַי, חֵס וְשָׁלוֹם. וְהִנֵּה נִשְׂיאוֹת פְּנִים הוּא בַּחֲיִנוֹת אֱמֶת, כְּמִבְאָר בַּפְּנוּנוֹת עַל שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת, תִּקּוֹן אֱמֶת הוּא הָאֶרֶת פְּנִים, וְזֶהוּ שֶׁאֲמָרְנוּ, כִּי הַמְּשַׁקֵּעַ בְּאֲכִילָה הוּא רְחוּק מֵאֱמֶת, כִּי הוּא בְּהַסִּתְרַת פְּנִים, שֶׁהוּא מִדַּת אֱמֶת כִּנ"ל:

וְהִנֵּה כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ נִזּוֹן מִשְּׁפַע שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּיְדוּעַ. וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּעֶצְמוֹ מְקַבֵּל הַשְּׁפַע מִן אֱמֶת, שֶׁהוּא מִדַּת יַעֲקֹב, כִּנְאָמַר (מִיכָה ט): תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב; וְהוּא מִדַּת תִּפְּאָרֶת, שֶׁהוּא כְּלָלוֹת הַגּוֹנִין. וְהוּא בַּחֲיִנוֹת שָׁמַיִם, אֵשׁ וְיָמִים, שֶׁהוּא גַּם כֵּן כְּלָלוֹת הַגּוֹנִין. וְזֶה מְרַמֵּז בַּתּוֹרָה (בַּמִּדְבָּר י): אֶרֶץ אֲכַלְתָּ יוֹשְׁבֶיהָ. דְּקִשָּׁה, הֵן אֱמֶת שֶׁהַמְּרַגְלִים הוֹצִיאוּ שָׁקָר מִפִּיהֶם, אֶךְ אִין נִכְתַּב שָׁקָר שֶׁלָּהֶם בַּתּוֹרָה שֶׁהִיא אֱמֶת^(ד), וּבְהִכְרַח, שֶׁבַּדְּבָרִים הִלְלוּ נְרַמּוֹ בְּהֵם דְּבַר אֱמֶת. וַיֵּשׁ לְרַמּוֹ הַנ"ל: אֶרֶץ אֲכַלְתָּ, כְּלוֹמֵר שֶׁאֲכִילְתָּהּ וְהַשְּׁפָעֶתָהּ הוּא מִבַּחֲיִנוֹת יוֹשְׁבֶיהָ, שֶׁהוּא בַּחֲיִנוֹת וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב, שֶׁהוּא מִדַּת אֱמֶת כִּנ"ל. וְהוּא גַּם כֵּן בַּחֲיִנוֹת תִּפְּלִין,

(ד) עֵיין כַּעֲיֵן זֶה בּוֹהֵר בִּלְק ר.ח.

וּבְזָה תבין נפלאות בדברי רבותינו זכרונם לברכה (ברכות כד), שדרשו על פסוק: והיו חייך תלואים - זה התולה תפלו. גם אמרו (מנחות ק:): - זה הקונה מן הפלטר. זהו שאמרנו, פי אלו ואלו דברי אלקים חיים, ושניהם דבר אחד. כי מאחר שהוא תולה תפלו, ופוגם בתפלו, שהוא מדת אמת, אזי הוא בהסתרת פנים, ונתמעט השפע שלו, ומזונותיו מצמצמין, וצריך לקנות מן הפלטר. ועל פן פתיב על ארץ ישראל, (דברים יא): תמיד עיני ה' אלקיך בה, כי דובר שקרים לא יפון לנגד עיני (תהלים קא), אף ארץ ישראל, שהיא מדת אמת, תמיד עיני ה' בה וכו'.

וְהִנֵּה פשהצדיק אוכל לשבע נפשו, ולא מחמת תאוה הגשמיות, אזי הוא בבחינת נשיאות פנים, ונזון ממדת אמת. וכאשר בכח אכילה זו עומד להודות ולהלל לה', אזי יוצאין ממנו דבורי אמת, שהם בחינת יעקב, מדת תפארת, שהוא כללות הגונין. והוא בחינת שמים, אש ומים. וגם פן בחינת ארץ ישראל, שהשפעתה גם פן ממדת יעקב כנ"ל. ועל-כן בכח זה נעשה שתף להקדוש-ברוך-הוא לברא

מחמת דלות ועניות - תאכל בה לחם, ולא שאר מעדנים, רק מחמת שהוא בבחינות אמת, והוא מפשט מתאות אכילה, ואינו בוחר רק בלחם לאכל. ועל פן נקראת ארץ ישראל ארץ החיים, כי השפעתה ממדת יעקב, שנאמר עליו: יעקב אבינו לא מת (תענית ה). והוא גם פן בחינות תפלו, שנקראים חיים. **נמצא**, כי האוחז במדת אמת, אזי פרנסתו ברוח, כי ההשפעה ממדת אמת כנ"ל. וזה רמז (שבת קד): קשטא קאי; פי רבותינו זכרונם לברכה דרשו (פסחים קט) על פסוק: ואת כל היקום וכו' - זה ממונו של אדם שמעמידו וכו'. וזהו: **קשטא** - האוחז במדת אמת, אזי: **קאי** - זה ממונו שמעמידו על רגליו, ופרנסתו ברוח. אף שקרא לא קאי, כי הוא בהסתרת פנים שהוא בחינות אמת. ועל פן על כל צרה שלא תבוא גוזרין תענית, כי מאחר שישאל נתונין בצרה, הם בבחינות הסתרת פנים, בחינות דינים. ועל פן גוזרין תענית, לשבר תאות אכילה. ואזי יהיה בחינות הארות ונשיאות פנים, שהוא בחינות המתקת ובטול הדינים כנ"ל, וכי לא אשא פנים שהן מדקדקין וכו'.

שמים וארץ, שהם בבחינת אמת, בדבוריו הקדושים שנובעים ויוצאים ממנו גם כן בבחינת אמת כנ"ל. וזהו שאמרנו למעלה, כי ארץ ישראל היא אילה שלוחה, והינו: הנותן אמרי שפר; כי הנזון מבחינות ארץ ישראל, שהיא אילה שלוחה, שהיא בחינות אמת, אזי: הנותן אמרי שפר - כלומר, שנותנת מעצמה ומכחה אמרי שפר, לשון תפארת, שהם אמרי אמת, ועל כן יוכל לברא שמים וארץ, שהם גם כן ממדת אמת כנ"ל. ועליו נאמר (ישעיה כט): ולאמר לציון עמי אתה - אל תקרי עמי אלא עמי, מה אנא עבדי שמיא וארעא במלולי, אף אתם וכו' במלולא כנ"ל (הקדמת זוהר דף ת, כ) כי בדברים האמתיים, יוכל לברא שמים וארץ. וזהו: ולאמר לציון; הינו על ידי אמרי אמת, שהוא בחינת אמרי ציון, אמרי ארץ ישראל, שהוא בחינת אמת, עלי ידי זה: עמי אתה - אל תקרי עמי וכו' כנ"ל. וכיון שיכול לברא שמים וארץ חדשים, יוכל לעשות מופתים בשמים ובארץ. כי השם יתברך מנהיג עולמו על פי דרך הטבע, והטבע הוא על פי הנהגת הגלגלים כידוע, וכיון שהצדיק יכול לברא שמים חדשים, אזי הוא משנה כל

הגלגלים, ועושה טבע חדש, ועל כן בודאי הוא יכול לעשות מופתים, שהם שנוי הטבע. והענין פלא, ודוק: וזה: **ואכלתם אכול ושבוע** - כלומר, מה שתאכלו, הן מעט והן הרבה, תשבועו, ולא תהיו משקעים בתאות אכילה - אזי תהיו בבחינת נשיאות פנים, ונזנין ממדת אמת. ובכח אכילה זו: **והללתם את שם ה' אלהיכם** - כנ"ל, אזי תהיו שתפין להקדוש ברוך הוא לברא שמים וארץ. וזהו אשר עשה **עמכם**, דהינו: אל תקרי "עמי" אלא "עמי", מה אנא וכו'. וכיון שתוכלו לברא שמים וארץ, אזי להפליא - שתוכלו לעשות נפלאות ומופתים בשמים ובארץ. והינו דסים ולא **יבשו וכו'** - כי בחינת הבושה הוא גם כן כלליות הגונין, כי אזל סמקא ואתי חורא (ב"מ נח), ופניו משתנה לכמה גונין, והוא מדת תפארת, ממדות הנפולין. ומה מתקו דברי רבותינו זכרונם לברכה לפי זה (ברכות א): כיון שנצרך לבריות פניו משתנה ככרום, שמשתנה לכמה גונין. כי כיון שנצרך לבריות, והינו מפני שפגם במדת אמת, והוא בהסתרת פנים, שהוא מדת אמת, כללות הגונין כנ"ל, ועל כן פניו משתנין ככרום לכמה גונין, שהוא גם כן

הנפולין. על כן: **ולא יבשו עמי לעולם.** וזהו: ונתתי עשב בשדה לבהמתך ואכלת ושבעת. כמבאר בזהר (בראשית דף כה: ובתיקון נא): עשב הוא ע"ב שי"ן, תלת ראשין, שלשה אבות, שהוא הגונין. והינו: **בשדה לבהמתך - שתשדד הבהמיות שלך, ואכלת ושבעת - לאכל ולשבע, רק להסתפק במעט - אזי: ונתתי עשב:**

מדת תפארת ממדות הנפולין, כי את זה לעמת זה עשה וכו'. ועתה המקרא הזה נדרש כמין חמור^(ט): **ואכלתם אכול ושבוע - בבחינת אמת כנ"ל.** ואז תוכלו לעשות נפלאות: אשר עשה עמכם להפליא, כנ"ל. אזי: **ולא יבשו עמי לעולם;** כי מאחר שאתם בבחינות אמת, פללות הגונין, אינכם צריכין להתביש, שהיא פללות הגונין במדות

תפילה מז

אבינו מלכנו אדירנו בוראנו גואלנו יוצרנו קדושינו קדוש יעקב רוענו רועה ישראל, עזרנו והושיענו ברחמיך הרבים ובחסדיך הגדולים שנופה לבטל ולשבר תאות אכילה מאתנו לגמרי. ונסתפק במעט, לאכל מעט כדי חיינו בצמצום ובדקדוק גדול, ולשבע ממנו. ותסיר ותגרש ותכטל הרעבון מקרבנו. ותעזרנו להחיות עצמנו ולהשביע נפשנו באכילה מעטת. ואזכה לדקדק באכילתי מפניות ועד פביצה. ומעט אכילתי יהיה בקדושה ובטהרה גדולה באמת פרצונך הטוב. ותזכני שאמשיך מזונותי ופרנסתי וכל השפעות טובות מארץ ישראל. שהוא ארץ הקדושה ארץ החיים, ששם שרש כל ההשפעות וכל הפרכות:

ובבן תעזרני ותזכני ברחמיך הרבים, שאזכה להיות נכלל במדתו של יעקב אבינו עליו השלום, שמדתו אמת. ואזכה לדבר דברי אמת תמיד, ולא יצא שום דבר שקר מפי לעולם, בין בשוגג בין במזיד בין באנס בין ברצון. ותשמרני ותצילני, שלא אהיה נכשל בשום דבר שקר אפלו בטעות. ואזכה להרחיק עצמי מדברי

שָׁקַר בְּתַכְלִית הַרְחֹק, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "מְדַבֵּר שָׁקַר תִּרְחַק". וְתוֹפְנֵי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
לְהוֹיֹת אִישׁ אִמַּת בְּכָל הַעֲנֻנִים; לְהַתְנַחֵג בְּדַרְךְ הָאֵמֶת, וּלְדַבֵּר אִמַּת בְּלִבְכִי. וְלֹא
אָטָה וְלֹא אָסוּר מִמְרִבּוֹ נִקְדַּת הָאֵמֶת יָמִין וְשִׁמְאֹל.

מְלֵא רַחֲמִים, חוֹנֵן דְּלִים, רַב חֶסֶד וּמְרֻבָּה לְהַטִּיב, תֵּן לִי בְּמַתְנַת חַנּוּם וְגִדְבַת חֶסֶד
מִדַּת אֵמֶת. וַיִּקָּם מִקְרָא שֶׁפָּתוּב: "תִּתֵּן אִמַּת לְעֵקֵב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם מִיְמֵי קְדָם". וְעַל יְדֵי זֶה נִזְכָּה לְהַתְפַּלֵּל בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל בְּאַרְצֵי
חַיִּים, וְנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׁפַע וְהַבְּרָכָה מִשָּׁם. שֶׁפַע טוֹבָה וּבְרָכָה וּרְחֻמִּים וְחַיִּים
וְשָׁלוֹם וּפְרֻסָּה טוֹבָה וְכָל טוֹב מֵאַתָּה עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתִזְמֵן לָנוּ
פְּרֻסָּתְנוּ בְּרוּחַ מֵאַתָּה קְדָם שְׁנֹצֵטְרֵךְ לָהֶם, בְּהַתֵּר וּבְנַחַת וּבְכַבּוּד. וְאֵל תִּצְרִיכֵנוּ
לֹא לְיַדִּי מַתְנַת בְּשׁוֹר וְדָם וְלֹא לְיַדִּי הַלְוָאָתָם.

אָבִינוּ אָב הַרְחֵמֵנוּ. "יְהוָה אֱלֹהִים אֵמֶת. אֱלֹהִים חַיִּים וְקוֹלֵךְ עוֹלָם". מְלֵא
מִשְׁאֵלוֹתֵינוּ בְּרַחֲמִים וּפְנֵנו מִהֲרָה לְשִׁבְרַת תְּאוֹת אֲכִילָה מִקְרַבְנוּ, כִּי לִפְנֵיךְ
נִגְלָה הַכֹּל וְאַתָּה יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת לִבְכִי, וְכַפָּה אֲלֵפִים מְנִיעוֹת וְעֹבּוּבִים שֵׁשׁ לִי עַל
זֶה מִכַּפָּה צָרִידִים, עַד אֲשֶׁר אֵינִי יוֹדֵעַ לְשִׁית עֲצוֹת בְּנַפְשִׁי עַל זֶה כָּלֵל. עֲשֵׂה עִמִּי
כְּחֶסֶדְךָ אָבִי שְׁבַשְׁמוּם, וְאֵל תִּגְמַלְנִי כְּמַפְעָלִי. חַנּוּן חַנּוּן בְּמַתְנַת חַנּוּם, וְקוֹדֵשִׁנִּי
בְּקִדְשֶׁךָ הַעֲלִינֵנִי בְּגִדְבַת חֶסֶד. וּפְנֵנו מִהֲרָה לְשִׁבְרַת תְּאוֹת אֲכִילָה בְּאֵמֶת, כְּרֻצוֹנְךָ
הַטוֹב. וּמַעֲט אֲכִילָתִי יִהְיֶה בְּקִדְשָׁה וּבְקִהָרָה גְדוּלָה לְשֶׁמֶךְ הַגְּדוֹל לְכַד בְּאֵמֶת
לְאֵמֶתוֹ, בְּלִי שׁוּם תְּאוֹת הַגּוֹף כָּלֵל. וְאִזְכָּה כַּכֵּה אֲכִילָתִי בְּקִדְשָׁה גְדוּלָה לְהוֹדוֹת
וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח לְשֶׁמֶךְ הַגְּדוֹל וְתִקְדוּשׁ תְּמִיד, וּלְדַבֵּר דְּבָרֵי אֵמֶת תְּמִיד, וּלְפָאֵר
לְיוֹצְרֵי עַל שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, עַד שְׁאִזְכָּה עַל־יַדִּי דְבוּרֵי בְּאֵמֶת בְּקִדְשָׁה גְדוּלָה
לְהוֹיֹת בְּכָלֵל הַצְּדִיקִים אֲמִתִּים אֲנָשֵׁי מוֹפֵת, הַבּוֹרְאִים שָׁמַיִם חַדָּשִׁים וְאַרְצֵי חַדָּשָׁה
בְּדַבּוּרֵיהֶם הָאֲמִתִּים, וְעוֹשִׂים מוֹפְתִים גְּדוּלִים אֲמִתִּים בְּשָׁמַיִם וּבְאַרְצֵי. וְאִזְכָּה גַם
כֵּן בְּכַתֵּךְ הַגְּדוֹל לַעֲשׂוֹת מוֹפְתִים אֲמִתִּים בְּעוֹלָם, לְגַלּוֹת וּלְפָרְסָם אֱלֹהוֹתֶיךָ
וְאֲדוּנוֹתֶיךָ וּמִמְשַׁלְתֶיךָ וְגִדְלֶיךָ וְתַפְאֲרֶתְךָ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם. וַיִּדְעוּ כָּלֵם כִּי אַתָּה לְכַד
מִנְהִיג עוֹלָמְךָ בְּרֻצוֹנְךָ הַטוֹב. וַיִּפְרִי עֵצָם אֶהְבֶּתְךָ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר נָתַתָּ לָהֶם
פֶּחַ לְכַפֵּל וּלְשִׁנוֹת הַטְּבַע בְּתַפְלָתָם, וְלַעֲשׂוֹת מוֹפְתִים גְּדוּלִים בְּעוֹלָם. רְבוּנוּ שֶׁל
עוֹלָם, "שִׁפְחָתִי אֲלִיד כִּפִּי". עֲשֵׂה עִמִּי מַה שֶׁתְּרַצֶּה בְּרַחֲמֶיךָ, בְּאִפְנֵי שְׁתּוֹפְנֵי לִילְךָ
בְּחֶסֶדְךָ וּלְשִׁמּוֹר מִשְׁפָּטֶיךָ וּלְהוֹיֹת בְּרֻצוֹנְךָ הַטוֹב תְּמִיד מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם:

וּזְכַנִּי לִילָד וּלְבוֹא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, לְאֶרֶץ הַחַיִּים לְאֶרֶץ הַקְּדוֹשָׁה, חַיֵּשׁ קָל מֵהָרָה. לְהַתְּנוּלָל בַּעֲפָרָה וּלְנַשֵּׁק רַגְבּוֹתֶיהָ וּלְשֹׂאֵב מֵאוֹרֵהָ הַקְּדוֹשׁ וּלְהַסְתַּוְּפֵף בְּצִלָּהּ. חוּם וְחֲנָנִי וְרַחֵם עָלַי, וּזְכַנִּי לְבוֹא מֵהָרָה לְשָׁלוֹם לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הָאֶרֶץ אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ בָּהּ מִכָּל הָאֲרָצוֹת, אֶרֶץ הַקְּדוֹשָׁה בַּעֲשָׂרָה קְנִישׁוֹת. אֶרֶץ הַחַיִּים, "אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְפַּנֵּת תֵּאכַל בָּהּ לֶחֶם, לֹא תִחַסֵּר כֹּל בָּהּ. אֶרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ דוֹרֵשׁ אוֹתָהּ תָּמִיד עֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּהּ מֵרִשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה":

חוּם וְחֲנָנִי וְרַחֵם עָלַי וְהוֹשִׁיעֵנִי, וּזְכַנִּי לְבוֹא מֵהָרָה לְכָל מָה שֶׁבִּקְשָׁתִי מִלְּפָנֶיךָ, לְשִׁבֵר תַּאֲוֹת אֲכִילָה לְגַמְרִי, וּלְזִכּוֹת לְמִדַּת אֱמֶת בְּאֱמֶת, וּלְבוֹא לְשָׁלוֹם מֵהָרָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְתַצִּילֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ מִן הַעֲנִיּוֹת וּמִן הַחֶסֶד, וְתַמְשִׁיךְ תָּמִיד לִי וּלְכַנִּי בֵּיתִי וּלְכָל חֲבֵרְתֵנוּ וּלְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. שִׁפְעַת טוֹבָה וּבִרְכָה וּפְרֻסָּה טוֹבָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְכָל טוֹב מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וּגְזַף שֶׁתִּתְּפָאֵר בְּנוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְיִקָּם בְּנוֹ מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְּפָאֵר". וְתַצִּיל אוֹתֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּיּוֹת מִכָּל מִינֵי חֲרָפוֹת וּכְבוֹשׁוֹת. וְאֵל תִּסְתִּיר פְּנֶיךָ מֵאֵתֵנוּ. וְתַמְלֵא רַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל תָּמִיד, וְתַמְתִּיק וְתַבְטֵל כָּל הַדֵּינִים מֵעָלֵינוּ. וְתַצִּילֵנוּ וְתַמְלִטֵנוּ מִכָּל מִינֵי צָרוֹת וְרַעוֹת. וְתַשִּׁיב פְּנֶיךָ אֵלֵינוּ, וְיִקָּם בְּנוֹ מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "יִשָּׂא יְהוָה פְּנָיו אֵלֶיךָ וְיִשֶּׁם לְךָ שָׁלוֹם. פְּנֶיךָ הָאֵר בְּעַבְדְּךָ וּלְמַדְנִי אֶת חֻקְךָ. הָאִירָה פְּנֶיךָ עַל עַבְדְּךָ הוֹשִׁיעֵנִי בְּחֶסֶדְךָ. אֱלֹהִים יַחֲנֵנוּ וַיְבָרְכֵנוּ, יָאֵר פְּנָיו אֵתֵנוּ סֶלָה". וְקִים לָנוּ מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וְאֲכַלְתֶּם אֶכּוֹל וְשָׂבֹעַ, וְהִלַּלְתֶּם אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּכֶם לְחַפְלָא, וְלֹא יִבְשׁוּ עַמֵּי לְעוֹלָם. וַיִּדְעֶתֶם כִּי בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אָנִי, וְאָנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאִין עוֹד, וְלֹא יִבְשׁוּ עַמֵּי לְעוֹלָם. יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת הִשִּׁיבֵנוּ, הָאֵר פְּנֶיךָ וְנִגְשָׁעָה". אָמֵן וְאָמֵן:

תורה מח

לשון רבנו זכרוננו לברכה

על אשר מעלתם בי וכו' במי מריבת קדש מדבר ציו וכו':

(דברים לב)

צירי זה בחינת: וייצר - יצירה לטב יצירה לביש; יצירה לשכר יצירה לענש (זוהר בראשית דף כז, א) וברכות סא, בחינת דין ורחמים. וזה בחינת בינה, ששם נוצר הולד, כמו שכתוב (משלי ב): כי אם לבינה תקרא. ושם שני בחינות: חסד ודין, כי משם דינין מתערין^(א). והיא בחינת ספה, כמו שכתוב (תהלים קלט): תספני בבטן אמי. והיא בחינת כח התפלה, מה שמתפללין בכח, כל עצמותי תאמרנה וכו' (תהלים לח). והוא בחינת ספה, כמו שכתוב (איוב י): בגידים ועצמות תסוככני. כי כח שאדם מכניס בתבות הם כ"ח אתון דעבדא דבראשית, שבהם נברא העולם. ועשרה מאמרות שבהם נברא

העולם (אבות פ"ה), מקבלין כח מכ"ח אתון אלן. והדבורים שאדם מדבר בכח, הם עצמן הדבורים של הקדוש-ברוך-הוא. וזה בחינת (ישעיה נא): ואשים דברי בפיך; כי הם עצמם דבר ה' והם כח מעשיו (תהלים קיא). והמאמרות שבהם נברא העולם, הם בחינת חסד, כמו שכתוב (תהלים פט): כי אמרתי עולם חסד יבנה; והחסד הוא בחינת ספה, בחינת חבוק. וזה: ואשים דברי בפיך - אזי: ובצל ידי כסיתיך, שהיא בחינת ספה, שהיא בחינת צל יד, חבוק יד ימין (זוהר פנחס ריד): אבל הדבורים שאינם דבורים קדושים, אזי גורם שנתעורר ספת נוצרים, ספת עפוו"ם, כמו שכתוב (תהלים קמד): אשר פיהם דבר שוא וימנם ימין שקר, שהוא חבוק דסטרא אחרא. וזה פרוש (שם לא): תצפנם בסכה מריב לשונות - כי כשלשונות של עפוו"ם גוברים, חס ושלום, אזי השכינה היא ריב עם

(א) וברעיא מהימנא בהר, דף קיא. (ב) זוהר ויקרא דף י ע"ב.

מַעֲשָׂיו, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: כַּח מַעֲשָׂיו וְכו' לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת וְכו'. וְכַח הַזֶּה הוּא בַּחֲנִינַת סִפְהָ, כָּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרֵנָה, בַּחֲנִינַת: בְּגִידִים וְעֲצָמוֹת תְּסוּכְכְּנִי, בַּחֲנִינַת: וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בִפְיָךְ וּבְצֶל יָדֵי כְּסִיתֶיךָ; וְזֶה בַּחֲנִינַת (מִיכָה ו'): הַגִּיד לְךָ אָדָם מַה טוֹב וּמָה ה' דּוֹרֵשׁ מִמֶּךָ כִּי אִם עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט - זֶה הַדִּין (כְּשִׁדְרוֹ"ל מִכּוֹת כֹּד), בַּחֲנִינַת: שְׁמָאלוֹ תַחַת לְרֹאשֵׁי (ש"ח ב'), וְאַהֲבַת חֶסֶד - זֶה בַּחֲנִינּוֹת חֶסֶדִים הַפְּנִימִיִּים. וְהַצְנַע לְכַת - זֶה בַּחֲנִינּוֹת מְקִיפִים, בַּחֲנִינַת סִפְהָ. כִּי דְפָנוֹת הַסִּפְהָ הֵם שְׁתֵּים כַּחֲלֻכְתָּן, שֶׁהֵם נֶצַח וְהוֹד, וְשְׁלִישִׁית אֶפְלוֹ טַפַּח (סוּכָה ו'), שֶׁהוּא בַּחֲנִינּוֹת יְסוּד. וְזֶה בַּחֲנִינּוֹת: וְהַצְנַע לְכַת, וְהַצְנַע - זֶה בַּחֲנִינּוֹת יְסוּד, מְגַלָּה טַפַּח וּמְכַסֶּה טַפַּח (נִדְרִים כ'); וְלַכַּת - זֶה בַּחֲנִינּוֹת נֶצַח וְהוֹד. עִם ה' אֱלֹקֶיךָ - זֶה בַּחֲנִינַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּל הַדָּר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל דּוֹמָה כְּמִי שֵׁישׁ לוֹ אֱלֹקֵי (כְּתוּבוֹת ק"י), כִּי אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה מִכַּח מַעֲשָׂיו כַּנִּל: וְלַעֲתִיד לָבוֹא שִׁיתְנַסּוּ אַמּוֹת הָעוֹלָם עַל־יָדֵי מִצְוֹת סִפְהָ (י'), אֲזַ נִתְקִים (צַפְנִיָה ג'): אֲזַ אַחֲפָךְ אֶל כָּל הָעַמִּים שֶׁפָּה בְרוּרָה. שֶׁפָּה - רֹאשֵׁי תְבוֹת שֶׁל שָׂכָר פְּרִי הַבֶּטֶן, הֵינּוּ בַּחֲנִינַת סִפְהָ כַּנִּל. גַּם אֲזַ נִתְהַפֵּךְ רִיב לְשׁוֹנוֹת, וְלֹא יִהְיֶה

קָדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב בְּתַקּוּנִים (תִּיקוּן כ"א דף מד'): שְׁמַעוּ הָרִים רִיב, דְּאִיהִי רִיב עַל בְּנֵהָא בְּגִלוּתָא. כִּי בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל אִיהִי רִבִּי (ש"ס דף מה), שְׁנַתְהַפֵּךְ אֶתְוֹן "רִיב" וְנַעֲשֶׂה "רִבִּי". וְעַקֵּר אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל - עַל־יָדֵי כַח מַעֲשָׂיו, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (תְּהִלִּים קי"א): כַּח מַעֲשָׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם. אֲבָל כְּשֶׁכַּח הַזֶּה, הֵינּוּ בַּחֲנִינַת סִפְהָ, נִפְגָּם, אֲזִי גוֹבְרִים אַמּוֹת הָעוֹלָם, גּוֹבֵר יְמִין שָׁקֵר, וְנַעֲשֶׂה מִ"רִבִּי" "רִיב", אֲזִי אִיהִי רִיב עַל בְּנֵהָא, שְׁגָלוֹ מִשְׁלַחַן אֲבִיהֶם וּמֵאֲרָצָם יֵצְאוּ: וּבִשְׁבִיל זֶה, סִפְהָ, הֵינּוּ תַפְלָה בְּכַח, הִיא סְגָלָה לְבָנִים. וּבִשְׁבִיל זֶה תַקֵּף אַחֵר סְכוֹת - שְׁמִינֵי עֲצָרַת, שֶׁהַנּוֹקְבָא עוֹצְרַת וְקוֹלְטַת הַטַּפָּה, שְׁלֹא תַפִּיל (כְּמִבּוֹאֵר בַּפַּע"ח בְּסוּפּוֹ בְּכוּוּנוֹת שְׁמִינֵי עֲצָרַת). וְזֶה בַּחֲנִינַת: תִּסְפְּנִי בְּבֶטֶן אִמִּי; הֵינּוּ בַּחֲנִינַת סִפְהָ נַעֲשֶׂה בַּחֲנִינַת עֵבוֹר. וּבִשְׁבִיל זֶה: וְתַתְּפַלֵּל חֲנָה עַל ה' (שְׁמוּאֵל־א א) - עַל דִּיקָא (י'), שֶׁהִיא בַּחֲנִינַת סִפְהָ. גַּם אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל סְגָלָה לְבָנִים, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (ר"ה טז'): לֵךְ לָךְ מֵאֲרָצְךָ, וְשֵׁם תִּזְכֶּה לְבָנִים. כִּי נַחֲלַת ה' בָּנִים (תְּהִלִּים קכ"ז), וְזֶה מַחֲמַת: שָׂכָר פְּרִי הַבֶּטֶן, שָׂכָר סִפְהָ, בַּחֲנִינַת תִּסְפְּנִי בְּבֶטֶן אִמִּי. כִּי עַקֵּר אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל הוּא עַל יָדֵי כַח

שִׁמְמוֹנוּ יִצִירַת הַיּוֹלֵד. מְדַבֵּר צִין -
 לְשׁוֹן צִינֵי הַר הַבְּרָזֵל, לְשׁוֹן תְּמָרִים
 (סוכה לב), לְשׁוֹן תְּמוּרָה וְחִלוּף. פְּרוּשׁ,
 כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צוּה לְהֵם
 שִׁיִּדְבְּרוּ אֶל הַסֵּלַע, כְּדֵי שִׁילְמְדוּ
 יִשְׂרָאֵל קַלְיֹחֲמָרוּ עַל שְׂכָר וְעֵנֶשׁ,
 כְּפָרוּשׁ רִשׁ"י, וְהֵם [פְּגָמוֹ]
 בְּהַדְּבֹר, וְגִרְמוּ חֵס וְשְׁלוֹם,
 הַתְּגַבְּרוּת שֶׁל הָרִיב לְשׁוֹנוֹת, וְגִרְמוּ
 הַתְּגַבְּרוּת יָמִין שְׂקָר, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב:
 אֲשֶׁר פִּיהֶם דְּבַר שׂוֹא וְכוּ'. וְזֶה פְּרוּשׁ:
 צִין, לְשׁוֹן תְּמוּרָה, תְּמוּרַת קֹדֶשׁ,
 תְּמוּרַת צִירֵי, תְּמוּרַת סֶכֶה דְקִדְשָׁה,
 נַעֲשֶׂה סֶכֶה בְקַלְפָּה, חֵס וְשְׁלוֹם.
 וּבִשְׁבִיל זֶה עֲנֹשׁ: כִּי מִנְּגִד תִּרְאֶה
 וְשִׁמְהָ לֹא תִבּוֹא, כִּי אֲרִץ-יִשְׂרָאֵל
 הוּא מִכַּח מַעֲשֵׂיו כִּנ"ל:

בְּחִינַת רִיב כִּנ"ל, וְיִהְיֶה שִׁפְהָ אַחַת
 לְעִבְדוֹ שְׂכָם אַחַד. וְאִזּוּ יִתְגַּבֵּר אַמֶּת,
 כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (מִשְׁלֵי יב): שִׁפְתַּת אַמֶּת תִּכּוֹן
 לְעַד; הֵינָּה, אֶפְלוּ עִפּוּ"ם יִחְזְרוּ
 לְעִבְדוֹ שְׂכָם אַחַד. וְזֶה (בְּרַשִׁית ד): אִם
 תִּיטִיב - **שְׂאֵת**, רְאֵשֵׁי-תִבּוֹת שִׁפְתַּת
 אַמֶּת תִּכּוֹן. וְאִם לֹא תִיטִיב - לְפִתַּח
 חֲטָאֵת רוּבִץ, רְאֵשֵׁי-תִבּוֹת רְחֵל
 לְמַפְרַע בְּחִזְרַת אֲנַפִּין, בְּחִינַת רִיב,
 שְׁהִיא רִיב בְּגִלוּתָא, דְּמִתְגַּבְּרִין אֲמִין
 דְעֵלְמָא, רִיב לְשׁוֹנוֹת, אֲשֶׁר פִּיהֶם
 דְּבַר שׂוֹא וְכוּ'. וְזֶה פְּרוּשׁ: **בְּמִי**
מְרִיבֵת - זֶה בְּחִינַת מִי הַחֲסָדִים,
 בְּחִינַת סֶכֶה, שִׁמְצַלֵּת מְרִיב לְשׁוֹנוֹת,
 כְּמוֹ שִׁפְתוֹב: תִּצְפֹּנֶם בְּסֶכֶה מְרִיב
 לְשׁוֹנוֹת כִּנ"ל. קֹדֶשׁ תִּרְגוּמוֹ רָקֶם,
 לְשׁוֹן רָקֶם וְצִיר, בְּחִינַת צִירֵי כִּנ"ל,

תפילה מה

לסוכות

"שׁוֹמַע תְּפִלָּה עֲרִיד כָּל בֶּשֶׂר יְבוֹאוּ. הַאֲזִינָה יְהוָה תְּפִלָּתִי וְתִקְשִׁיבָה בְּקוֹל
 תְּחִנּוּגוֹתַי. שְׁמַע יְהוָה קוֹל תְּחִנּוּגֵי בְּשׁוּעֵי אֱלֹהִים בְּנִשְׂאֵי יָדַי אֶל דְּבִיר
 קֹדֶשׁךָ". צוּר עוֹלָמִים, יוֹצֵר הַכֹּל, עֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנו בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחֲסֶדֶיךָ
 הָאֱמֵתִים, שְׁנוּבָה תְּמִיד לְהַתְּפַלֵּל לְפָנֶיךָ בְּאֵמֶת בְּכָל כַּחֲנוּ. כְּמוֹ שִׁפְתוֹב: "כָּל
 עֲצוּמוֹתֵי תְּאֻמְרָה יְהוָה מִי כְמוּד". וְנוּבָה לְהַכְנִים כָּל הַכַּחוֹת שֵׁישׁ בְּנוּ בַעֲצָמוֹת

וגידים ובשר וכל שאר הכחות שבגופי ונפשי כלם אזכה ברחמיך להכניסם בתוך דבורי התפלה, שאזכה להוציא כל דבור ודבור של התפלה הקדושה בכח גדול באמת לאמתו, עד שאזכה להרגיש הדבור בכל עצמותי ואברי. חוס וחנני ורחם עלי והושיעני ופני לתפלה בכח ובכונה גדולה באמת, כי אתה אלהים אמת ודברך אמת וקיים לעד, ואתה חפץ באמת; ואתה יודע כמה אני רחוק מדבור אחד של התפלה. ולא די שאיני יכול להתפלל בכח ובכונה באמת, פראוי אף גם בעוונותי הרבים אני רחוק מתפלה בתכלית הרחוק. "דלו עיני למרום". רבנו של עולם, "שפחתי אלוך כפי. אלוך יהוה נפשי אשא", ואיני יודע באיזה דרך באיזה אופן באיזה תחבולה, לבקש ולרצות ולפנים אותך. ואיני יודע כלל לשית עצות בגפשי, באיזה אופן אזכה לחפש ולמצא הטוב הכבוש בי, ואיך למצא הטוב שנסתלק ממני בעוונותי העצומים והרבים והגדולים מאד במהות וכמות ואיכות. ובפרט מה שפגמתי בפנים הדבור הרבה מאד, כי לא שמרתי פתחי פי. ודברתי כמה וכמה דבורים פגומים מיום היוותי עד היום הזה, עד שאין שעור וערך ומספר, דברים בטלים ולשון הרע ורבילות וליצנות ושקרים ונבול פה, ושאר דברים פגומים הרבה מאד. וגם אפלו כל הדבורים דקדושה שלי כלם פגומים מאד מאד, עד אשר חשבתני דרכי אשר מעולם לא יצא מפי עדון דבור שלם בלי שום פגם. ומחמת זה התגברו עלינו מאד ריב לשונות, אשר רבים קמים עלינו, רבים מאד. "יתיצבו מלכי ארץ ורוזנים נוסדו יחד על יהוה ועל משיחו. שנתו בשמים פיהם ולשונם תחלד בארץ". יצא עתק מפיהם ודוברים סרה על יהוה ועל צדיקים אמתיים, ועל כלליות ישראל עמך הקדוש אשר בהם בחרת.

מריה דעלמא בלא. "שלח ייך מפרום, פצני והצילני ממים רבים מיד בני גבר, אשר פיהם דבר שוא וימינם ימין שקר". אוי לנפשי כי אנכי גרמתי כל זה בעוונותי הרבים והארכותי את הגלות, ופגמתי בספת דוד הנפלה. ולא די שלא השתדלתי להקים ספת דוד. אף גם בעוונותי הרבים הוספתי להפילה יותר והגברתי ספת נוצרים לשונות העפו"ם, עד אשר בעוונותי הרבים השכינה וכןסת ישראל הם בגלות גדול, והיא ריב בגלותה על בנהא אשר גלו משלחן אביהם ומארצם יצאו:

רבנו של עולם ראה בצרותינו המרבות מאד, והפברות מאד, הארפות מאד. ובכל יום ויום אנו צועקים ומתחננים לפני כסא כבודך, שתחזירנו בתשובה שלמה לפניך, ועדין לא שכנו מטעותנו ושטותנו. מלא רחמים עוד

והושיע ורחם והצל, חוס וחמל חוס וחמל על מטבע בין מצולות תאות העולם הזה, על מגרש מארץ החיים כמוני. על פגום כמוני, על לב "עקש ופתלתל" כמוני. הרי אני לפניך בלי מלא בושה וכלמה. יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שלא אהמא עוד. עזרני עזרני. הושיעני הושיעני. חנני והקימני חנני והקימני, "מציל עני מחזק מפגמו ועני ואביון מגוללו" הצילני ומלטני ופדני. "יהוה עשקה לי ערבני".

אבי שבשמים רחם עלי. אבי שבשמים חמל עלי. אבי שבשמים היה בעזרי. וחנני ואמצני. ועשה את אשר בחקך אלך ואת משפטיך אשמר, שלא אוכד את עולמי בחנם חס ושלום. פי כל ימינו הם הבל וריק, בחלום יעוף וכצל עובר, וכענן פלה, וכרוח נושבת, וכאבק פורת. אוי אוי, אוי ואבוי, אהה אדוני, אהה אבי, רחמן אמתי רחם עלי, חסדן אמתי, עשה עמי חסד חנם, ותן לי חנינה ולא אוכד. גואל חזק למעגך גאלני. חנני בקדשת ישראל כמתנת חנם ונדבת חסד, פי אתה יודע שאין לי שום תקנה כי אם לצעק אלך ולזעק לחנינותיך. קרוב לכל קוראיו ענני. מרום לעולם יהוה עזרני. קדוש על כל הקדשות בקדשתך קדשני. יהוה אלהים אמת זכני לקדשתך באמת. הקם סבתך הנופלת נפילה אחר נפילה בלי שעור וערך ומספר, עד אשר אין מי שיוכל להקימה כי אם אתה לבד ברחמיך הרבים ובחסידי הגנויים. הקימה מהרה תקימה אחר תקומת, מכירא עמיקתא לאגרא רמא.

מלא רחמים מרבה להטיב, הפך את לבבי מרע לטוב. הט לבי אלך באמת כרצונך הטוב. עזרני שאזכה לקדש עצמי בכל מיני קדשות. ובפרט בקדשת ברית הלשון וברית המעור. עזרני שלא יצא שום דבר שקר מפי לעולם, ולא שום דבור פגום. ואזכה לשמור פתחי פי. וזכני להתפלל תפילתי לפניך בכל כחי ובכונה גדולה באמת לאמתו. ואהיה נכלל בך בשעת תפילתי, עד שכל דברי תפילתי יהיו דברי יהוה בעצמן. ויתעוררו על ידי תפילתי כ"ח [כף-חית] אתון דמעשה בראשית, שהם עשרה מאמרות שבהם נברא העולם. ועל ידי זה תמשיך חסדך הגדול עלינו, ותפרים עלינו סבת שלומך, ותחבק אותנו בימינך, ונזכה להסתופף בצלך הקדוש. ותגן בעדנו ותצילנו מכל אויבנו ושונאינו ורודפינו בגשמיות וברוחניות. ובצל כנפיך תסתירנו. ויקים בנו מקרא שכתוב: "שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני".

ותעזרני ברחמיך ובחסידיך הרבים שזוכה לקים מצות סבה בזמנה פראוי עם כל פרטיה ודקדוקיה וכונותיה ותריג מצות התלויים בה, ובכל טוב

ובשמחה גדולה. ותכניע ותשפיל ותמגד ותעקר ותבטל סבת נוצרים סבת עכו"ם
 "אשר פיהם דבר שוא וימינם זמין שקר". ותבטל השקר מן העולם, ותגביר האמת
 בעולם, ותקים את סבת דוד הנפלת. ויקים מקרא שכתוב: "שפת אמת תכון לעד,
 ועד ארגיעה לשון שקר". ותסתיר ותצפין אותנו בסכתך הקדושה, ותסוכך עלינו
 בצלך הקדוש, ותצילני מריב לשונות שלא יהיה להם שום פח עלינו כלל. ותעקר
 השקר מן העולם, ותגלה האמת בעולם. ותזכני מהרה לבוא לארץ ישראל לארץ
 הקדושה חיש קל מהרה:

וּזְכַנּוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְבָנִים חַיִּים וְקַיָּמִים. לַעֲבוֹדְתֶךָ וְלִירְאָתֶךָ וּלְתוֹרָתֶךָ.
 (כשרוצה להתפלל על מי שיש לו צער גדול בנים ר"ל זוכירו כאן ויאמר
 ובפרט לפב"פ וכו') חוס וחמל ורחם ותן לבנינו ולבנותינו ולכל יוצאי חלצינו.
 חיים טובים וארוכים. (ובפרט להילד פב"פ וכו'. ולהילדה פב"פ וכו'). רחם עליהם
 ועלינו בזכות אבותם, ותן להם חיים טובים וארכים, ותאריך ימיהם ושנותם. יהמו
 נא ויפמרו נא רחמיך עליהם ועלינו, ותאמר די לצרותם. "היטיבה יהוה לפזבים
 ולישרים בלבבותם". יהי שלום בחילם שלוה בארמנותם. "אין פרץ ואין יוצאת ואין
 צנחה" ברחובותם, לעד ולדורות, ולדורות דורותם. ראשיתם מצער, ישנה מאד
 אחריתם. באשר השמים החדשים והארץ החדשה, בן יעמד זרעם ושמותם. ותציל
 אותם וכל ילדי עמך בית ישראל מעין הרע ומפגע רע ומפל מיני נגע ומחלה.
 ותשלח להם רפואה שלמה מן השמים לכל רמ"ח אבריהם ושם"ה גדיהם. וזכנו
 להיות חיים בריאים וקיימים. יבלו ימיהם בטוב ושנותיהם בנעימים ונופה שיצאו
 מהם דורות הרבה. ודורי דורות עד סוף כל הדורות. רחם עליהם ועלינו למען
 שמך, ותגדלם לתורה ולחפה ולמעשים טובים, לארך ימים ושנים. "עוד יגובון
 בשיבה דשנים ורעננים יהיו".

מלא רחמים. צרכינו מרבים ודעתנו קצרה לבאר ולפרש. אתה ידעת את כל
 מחסורינו. מלא משאלותינו לטובה ברחמים למענה ולא למעננו. חוס וחמל
 עלי וזכני לשוב אליך באמת ובלב שלם, ולעשות רצונך באמת כל מי חיי, ולא
 אשוב עוד לכסלה. "אם און פעלתי לא אוסיף" רחם עלי ברחמיך האמתיים וזכני
 להיות ברצונך באמת מעתה ועד עולם. ותגלה האמת בעולם, וישובו כל באי
 עולם אליך לעבדך באמת ביראה ואהבה. ויקים מהרה מקרא שכתוב: "כי אז
 אהפך אל כל העמים שפה ברורה לקרא כלם בשם יהוה לעבדו שכם אחד. אמת
 מארץ תצמח וצדק משמים יגשף. גם יהוה יתן הטוב וארצנו תתן יכולה. חסד

ואמת נפגשו צדק ושלום נשקו". וברחמיך וחסדיך הגדולים תפנים ותרצה את שכונת עזך וכנסת ישראל שתשיב פניה אליך. ויהיה געשה יהוד קדשא בריך הוא ושכנותיה, פנים בפנים. ואל תסתר פניך מאתנו עוד. ותשלח לנו צדיקים ורבנים אמתיים שיורו לנו את הדרך הטוב ותישר את הדרך אשר גלף בה ואת המעשה אשר געשה. ותציל אותנו מהמנהיג ורבי של שקר. קרבנו לישועתך, עזרנו ברחמיך, החינו באור פניך. שבענו מטובך וחסדיך האמתיים, גמל עלינו חסדים טובים, "חסדי דוד הנאמנים". ומאוצר מתנת חנם חננו. וקים לנו מקרא שכתוב: "ואשים דברי בפיך ובצל ידי בפיתוך לנטע שמים וליסוד ארץ ולאמר לציון עמי אתה". חננו ועננו ושמע תפלתנו ברחמים. כי אתה שומע תפלת כל פה. "יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי. עושה שלום במרומו", הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תורה מט

שיש אדון מושל ומנהיג. וצמצם את האור אין סוף לצדדיו, ונשאר חלל פנוי, ובתוף החלל הפנוי ברא העולמות (כמבואר בע"ח בתחילתו בהיכל א ענף ג), והן הן מדותיו. והלב הוא הציר של המדות, הינו החכמה שפלב, כמו שכתוב (שמות לא): ובלב כל חכם לב וכו'. ועקר היצירה היתה בחכמה, כמו שכתוב (תהלים קד): פלם בחכמה עשית. נמצא, שהלב הוא הציר, כמו שכתוב (שם עג): צור לבבי. ואית יצירה לטב ולביש, כמו שאמרו

לשון רבנו זכרנו לברכה

לשמש שם אהל בהם והוא כחתן יצא מחפתו וכו': (תהלים יט)

א פי קדם הבריאה היה אור הקדוש־ברוך־הוא אין סוף, ורצה הקדוש־ברוך־הוא שיתגלה מלכותו, ואין מלך בלא עם, והצרך לברא בני אדם, שיקבלו על מלכותו. והתגלות מלכותו אי אפשר להשיג אלא על־ידי המדות, שעל־ידי המדות משיגין אלקותו, ויודעין

הַכְּמִינוּ זְכוּרֹנֶם לְבִרְכָה (ברכות סא):
 וַיֵּצֵר - בְּשָׁנֵי יוֹדִין וְכוּ'. וְהֵם שְׁנֵי
 יֵצְרִין, יֵצֵר טוֹב וַיֵּצֵר הָרַע. הֵינּוּ:
 מַחְשְׁבוֹת טוֹבוֹת הֵם יֵצֵר טוֹב,
 וּמַחְשְׁבוֹת רָעוֹת הֵם יֵצֵר הָרַע. כִּי
 עֵקֶר הַיֵּצְרִים הֵם הַמַּחְשְׁבוֹת
 וְהַחֲכָמוֹת שֶׁבֵּלֵב, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (בראשית
 ו): כִּי יֵצֵר מַחְשְׁבוֹת לְבוֹ וְכוּ'.
 וּכְשֶׁאֵדָם חוֹשֵׁב בְּמַחְשְׁבוֹת רָעוֹת,
 הוּא מְטַמְטֵם אֶת הַחֲלָל שֶׁל הַבְּרִיאָה,
 שֶׁשֵּׁם הַתְּגָלוֹת הַמְּדוּת. כִּי הַלֵּב הוּא
 צוּר הָעוֹלָמִים, הֵינּוּ צוּר הַמְּדוּת, כִּי
 לְפִי אוֹר לְהִבְיוֹת הַלֵּב שֶׁל אִישׁ
 הַיִּשְׂרָאֵלִי אִי אֶפְשָׁר לְהַתְּגָלוֹת
 מִהַמְּדוּת, כִּי אוֹר לְהִבְיוֹתוֹ הוּא עַד
 אֵין סוֹף, הֵינּוּ אֵין סוֹף וְאֵין תְּכֵלֶת
 לְתִשׁוּקָתוֹ. וַיֵּצְרִךְ לְצַמְצָם
 הַהִתְלַהֲבוֹת, כְּדֵי שִׁישְׂאָר בֵּלֵב חֲלָל,
 כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (תהלים קט): וְלִבִּי חֲלָל
 בְּקִרְבִּי. וְעַל־יְדֵי הַצְּמִצּוֹם שֶׁל
 הַהִתְלַהֲבוֹת יוֹכֵל לְבוֹא לְהַתְּגָלוֹת
 מִהַמְּדוּת, הֵינּוּ לְעַבְדֵי אֶת הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה. וּמַחְשְׁבוֹת
 טוֹבוֹת שֶׁבֵּלֵב, הֵן יֵצְרִין טְבוּן, שֶׁעַל
 יָדוֹ נִתְגַּלִּין פְּעֻלוֹת וּמְדוּת טוֹבוֹת,
 וְהֵינּוּ יֵצִירָה לְטָב. וּכְשֶׁחוֹשֵׁב
 מַחְשְׁבוֹת רָעוֹת, הוּא מְטַמְטֵם הַלֵּב,
 בְּבַחֲיִנַת עֲרֻלַת לֵב, וּמְקַלְקֵל אֶת
 הַבְּרִיאָה, הֵינּוּ הַחֲכָמָה שֶׁבֵּלֵב. כִּי
 הַיֵּצֵר הָרַע הוּא טְפֹשׁוֹת הַלֵּב, כְּמוֹ

שִׁפְתוֹב (דברים י): וּמְלַתֵּם אֶת עֲרֻלַת
 לְבַבְכֶם, וְתִרְגוּמוֹ: יֵת טְפֹשׁוֹת לְבַכּוֹן.
 וְטְפֹשׁוֹת הוּא קְלִקוּל הַבְּרִיאָה, שֶׁהִיא
 עַל־יְדֵי הַחֲכָמָה. נִמְצָא, כְּשֶׁאֵדָם
 חוֹשֵׁב מַחְשְׁבוֹת טוֹבוֹת בִּלְבוֹ אֵיךְ
 לְעַבְדֵי אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּזֶה נַעֲשֶׂה
 לְבוֹ בְּבַחֲיִנַת: צוּר לְבָבִי, וּבְבַחֲיִנַת:
 וְלִבִּי חֲלָל בְּקִרְבִּי, שֶׁבִּתּוֹךְ הַחֲלָל
 יִתְגַּלֵּוּ פְּעֻלוֹתָיו, וְעַל יְדֵי פְּעֻלוֹתָיו
 וּמְדוּתָיו הַטּוֹבוֹים יִתְגַּלֵּה שֶׁהוּא
 מְקַבֵּל עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם שְׁלֵמָה. וְזֶה
 פְּרוּשׁ (תהלים פז): וְשָׁרִים כְּחוֹלְלִים וְכוּ'.
 וְשָׁרִים - זֶה בְּחִינַת הַתְּגָלוֹת מַלְכוּת,
 בְּחִינַת: שָׁרָה עַל הָעוֹלָם כְּלוֹ (ברכות יג),
 בְּחִינַת (זכריה יד): וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ וְכוּ'.
 כְּחוֹלְלִים כָּל מַעֲיָנֵי בָּךְ - הֵינּוּ לְפִי
 הַחֲלָל שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל־יְדֵי מַחְשְׁבוֹתָיו
 הַקְּדוּשִׁים, כִּן הַתְּגָלוֹת מַלְכוּתוֹ:

ב וְזֶה בְּחִינַת (דברים יא): וְלַעֲבָדוֹ בְּכָל
 לְבַבְכֶם; אֵיזָהוּ עֲבוּדָה שֶׁבֵּלֵב
 זֶה תְּפִלָּה (תענית ב). כִּי תְּפִלָּה בְּחִינַת
 מַלְכוּת דָּוִד, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (תהלים קט):
 וְאֵנִי תְּפִלָּה. וְעֵקֶר הַתְּפִלָּה תְּלוּי
 בֵּלֵב, שִׁישִׁים כָּל לְבוֹ עֲלֶיהָ, שֶׁלֹּא
 יִהְיֶה בְּבַחֲיִנַת (ישעיה כט): בְּשִׁפְתָם
 כְּפָדוּנִי וְלִבָּם רַחֵק מִמֶּנִּי. כִּי תְּפִלָּה
 שֶׁבֵּלֵב הִיא בְּחִינַת הַתְּגָלוֹת מַלְכוּתוֹ
 בִּתּוֹךְ הַחֲלָל הַפְּנוּי, בִּתּוֹךְ הַמְּדוּת,
 בִּתּוֹךְ הָעוֹלָמוֹת:

שְׁלֹמֹמֶלְהָ, שֶׁהוּא בַחֲנִינַת עֲלִית בֵּיתָא
 עֲלָאָה נְשָׁלָם, עַד שֶׁנִּבְנְהָ וְנִשְׁלָם
 בַּחֲנִינַת מַלְכוּת בְּשִׁלְמוֹת, שֶׁהִיא
 בַּחֲנִינַת עֲלִית בֵּיתָא תַתְּאָה וְכוּ', עַיִן
 שָׁם. וְזֶהוּ מַה שֶּׁפָּתַב רַבְנּוּ ז"ל: מִי עִם
 זֹאת עוֹלָה וְכוּ'; כִּי בִינָה לְבֵּא (ב) הִיא
 בַּחֲנִינַת בֵּיתָא עֲלָאָה, בַּחֲנִינַת מִי
 וּמַלְכוּת, הִיא בַּחֲנִינַת בֵּיתָא תַתְּאָה,
 בַּחֲנִינַת זֹאת. וְעַל־יְדֵי בַחֲנִינּוֹת אֵלוֹ
 הַנ"ל הַנְּאָמְרִים בַּתּוֹרָה הַזֹּאת, עַל־
 יְדִיזָה יֵשׁ לְשָׁנֵי בְּתִים אֵלוֹ עֲלֶיהָ,
 שֶׁהֵם בֵּיתָא עֲלָאָה וּבֵיתָא תַתְּאָה,
 שֶׁהֵם בַּחֲנִינַת: מִי עִם זֹאת, הֵינּוּ עַל־
 יְדֵי שְׂמֻצְמֻצִים אֹר הַתְּלַהּבוֹת לְבוֹ,
 שֶׁלֹּא יִתְלַהֵב יוֹתֵר מִדִּי, כְּדֵי שֶׁיִּשְׁכַּח
 לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בַּהֲדַרְגָּה
 וּבַמְדָּה, וּמִקְדָּשׁ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ לְבָלִי
 לְחֶשֶׁב שׁוּם מַחֲשַׁבוֹת רְעוּת, רַק
 לְחֶשֶׁב תְּמִיד מַחֲשַׁבוֹת קְדוּשׁוֹת,
 שֶׁהֵם בַּחֲנִינַת יֵצֵר טוֹב, בַּחֲנִינַת חֲכָמָה
 שְׁבַלְב, שְׁעַל־יְדִיזָה מְצִיר הַמְדוּת
 טוֹבוֹת, וְזוֹכֵה לַעֲשׂוֹת פְּעֻלוֹת
 וּמַעֲשִׂים טוֹבִים וּמְדוּת טוֹבוֹת. וְעַל־
 יְדִיזָה נִתְגַּלָּה בַּחֲנִינַת מַלְכוּת, כִּי
 נִתְגַּלָּה שֶׁהוּא מְקַבֵּל עַל מַלְכוּת
 שָׁמַיִם שְׁלֵמָה, וְאֵז יֵשׁ עֲלֶיהָ לְבַחֲנִינַת
 מַלְכוּת, שֶׁהִיא בֵּיתָא תַתְּאָה. אֲזִי
 דִּיקָא עוֹלָה גַם בֵּיתָא עֲלָאָה, שֶׁהִיא
 בַּחֲנִינַת בִּינָה לְבֵּא. כִּי בְּאֵמַת שְׁנִינָה

ג וְזֶה בַּחֲנִינַת ה"א, כִּי דַל"ת הִיְתָה,
 וְאִתְחַזְרַת וְנַעֲשִׂית ה"א (כ). כִּי
 דַלְת הוּיַת - לְשׁוֹן דְּלָה וְעִנְיָה. הֵינּוּ
 כְּשִׂמְטֻמָּטָם לְבוֹ בְּטַפְשׁוֹת, וְאִין עִנְיָ
 אֵלָא בְּדַעַת (נְדָרִים מ"א), וְאֵז הִיא בַּחֲנִינַת
 דַל"ת. וְכִשְׂמֻמְקָדָשׁ מַחֲשַׁבְתּוֹ, וְלִית
 קְדָשָׁה פְּחוֹת מַעֲשָׂרָה (מְגִילָה כ"ג), וְהִיא
 בַּחֲנִינַת יו"ד (תִּיקוֹן י) שְׂמֻמְשִׁיר לְתוֹךְ
 הַדַּל"ת, וְנַעֲשִׂית ה':

ד וְכִשְׂמֻמְקִים הַתְּפִלָּה אֶת בַּחֲנִינַת
 מַלְכוּת, בַּבַּחֲנִינַת:
 וְלַעֲבָדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם, זֶה בַּחֲנִינַת: הִיא
 הַעוֹלָה (וִיקָרָא ו) בַּחֲנִינַת (שַׁח"ש ח): מִי
 זֹאת עוֹלָה - מִי עִם זֹאת עוֹלָה (הַקְדַּמַּת
 הַזוּהָר דף י וְתִיקוֹן כֹּא לַח סט). וְהֵם שְׁנֵי
 בְּתִים: בֵּיתָא עֲלָאָה וּבֵיתָא תַתְּאָה,
 שֵׁישׁ לְשִׁנְיָהֶם עֲלֶיהָ, כִּי לֹא אָבוּא
 בְּעִיר עַד דְּבַקְרַבָּךְ קְדוּשׁ: [פְּרוּשׁ,
 כִּי רַבּוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה דְרָשׁוּ
 (תַעֲנִית ה) עַל פְּסוּק זֶה (הוֹשַׁע יא): בְּקִרְבָּךְ
 קְדוּשׁ וְלֹא אָבוּא בְּעִיר - נִשְׁפַּע
 הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׁלֹא יִכְנַס
 בִּירוּשָׁלַיִם שְׁלֹמֹמֶלְהָ, עַד שֶׁיִּבְנֶה
 יְרוּשָׁלַיִם שְׁלֹמֹמֶטָה. וְאִיתָא בְּכַתְבֵי
 הָאֲר"י ז"ל, שֶׁהַכֹּנֶנָה עַל־פִּי סוּד הוּא,
 שְׁבִינָה אִמָּא עֲלָאָה, בֵּיתָא עֲלָאָה,
 הִיא בַּחֲנִינַת יְרוּשָׁלַיִם שְׁלֹמֹמֶלְהָ.
 וּמַלְכוּת, בֵּיתָא תַתְּאָה, הִיא בַּחֲנִינַת
 יְרוּשָׁלַיִם שְׁלֹמֹמֶטָה. שְׂאִין הַיַּחּוּד

(א) עיין תיקון כא (דף מז ע"א) ובזוהר חקת דף קפ ע"ב. (ב) פתח אליהו.

ואחד, ואחת תלויה בחברתה: ולבאר הענין קצת, צריכין לחזור ולבאר ענין התורה הזאת. וכלל התורה היא, כי מבאר ב"עץ-חיים" בתחלתו, שפשהשם יתברך רצה לברא את העולם, היה אור הקדוש-ברוך-הוא אין סוף, ולא היה מקום לבריאת העולמות, והצרך כביכול לצמצם אור האין סוף לצדדין, ונעשה חלל הפנוי, ובתוך החלל הפנוי הזה ברא כל העולמות. וכל העולמות נבראו על-ידי חכמה, כמו שפיתוב: פלם בחכמה עשית. ועקר תכלית בריאת העולמות היה בשביל המלכות, הינו כדי לגלות מלכותו, שזה אי אפשר כי אם על-ידי העולמות, כי אין מלך בלא עם. ובשביל זה היה הצמצום של החלל הפנוי, כדי שיהיה מקום לבריאת העולמות, כדי שיתגלה מלכותו יתברך. כל זה מבאר בזהר ובפתיבם. ורבונו ז"ל מבאר כל זה בכל אדם. כי כל אחד מישראל הוא חלק אלוך ממעל, ועקר האלקות - בלב, והאלקות שבלב איש הישראלי הוא בחינת אין סוף, כי אור להביותו הוא עד אין סוף, הינו אין סוף ואין תכלית לתשוקתו. ולפי גדל ההתלהבות הלב של איש הישראלי שהוא עד אין סוף, לא היה אפשר לו לעשות שום עבודה,

ולא היה יכול לגלות שום מדה טובה, כי מגדל התלהבותו עד אין סוף, אינו יכול לעשות שום דבר. שזהו בחינת מה שבתחלת הבריאה לא היה מקום לבריאה, מחמת שהיה הפל אין סוף כנ"ל, כי בריאת העולמות, הן הן המדות כנ"ל. ועל-פן בהכרח צריך האדם לצמצם אור התלהבות לבו שהוא עד אין סוף, כדי שיוכל לעבד את השם בהדרגה ובמדה, כי השם יתברך רוצה בעבודתנו, שנעבד אותו בעבודות ובמדות טובות, שזה אי אפשר כי אם על-ידי הצמצום כנ"ל. וכשמצמצם את אור להביות לבו, אזי נשאר חלל פנוי בלב, בחינת: ולפי חלל בקרבי, (שזהו סוד חלל הפנוי שהיה בתחלת הבריאה), ובתוך זה החלל הפנוי נתגלין מדותיו הטובות, שהם סוד בריאת העולמות, שהיה בתוך חלל הפנוי הנ"ל. כי המדות הן הן העולמות כנ"ל, הינו כי על-ידי הצמצום שמצמצם את אור ההתלהבות, שעל-ידי-זה נעשה בחינת חלל הפנוי, בחינת: ולפי חלל בקרבי, על-ידי-זה הוא עובד את השם יתברך בהדרגה ובמדה, ועושה מעשים טובים ומדות טובות, שכל זה הוא בחינת התגלות המדות, שהן

העולמות, בתוך חלל הפנוי שבלב. ועקר בריאת העולמות היה על-ידי חכמה פנ"ל, וזה הוא בחינת מה שעקר עבודת השם לזכות למדות ומעשים טובים, הוא על-ידי ששומר החכמה שבלב, שהוא המחשבה שבלב, שצריכין לשמור מאד המחשבה שבלב, שהוא בחינת חכמת לב, שזהו עקר היצרין, כי מחשבות טובות הם יצר טוב, ומחשבות רעות הם יצר הרע. הינו כשחושב מחשבות טובות, שזהו בחינת חכמה שבלב, אזי על ידי זה זוכה לפעולות ומדות טובות, שזהו בחינת התגלות הבריאה, שהיא המדות, בתוך חלל הפנוי, על-ידי החכמה שבלב, שהוא בחינת מחשבות טובות שבלב פנ"ל. אבל כשחושב מחשבות רעות, חס ושלום, אזי הוא מקלקל החלל שבלב, שהוא סוד חלל הפנוי, ואזי הוא מטמטם החלל שבלב, בבחינת ערלת לב וכנ"ל. וזהו בחינת קלקול הבריאה, שהיה על-ידי החכמה שבלב פנ"ל. וכל עקר העבודה שצריכין לצמצום הנ"ל, ולחשב מחשבות טובות, כדי לזכות למעשים טובים ומדות טובות, כל זה הוא בשביל לגלות מלכותו יתברך, ששבביל זה היה עקר

הבריאה פנ"ל. כי על-ידי שזוכה לפעולות ומדות טובות על-ידי כל הנ"ל, על-ידי זה מקבל עליו על מלכות שמים שלמה, שזהו בחינת התגלות מלכותו יתברך, שנתגלה על-ידי בריאת העולמות שבתוך החלל הפנוי, על-ידי החכמה וכנ"ל. והכלל, שבריאת העולמות, ועבודת השם יתברך בפעולות ומדות טובות, הם בחינה אחת ממש וכנ"ל, והבן היטב: ואז, כשנתגלה מלכותו יתברך על-ידי מעשיו ומדותיו הטובים, שנתגלו בתוך החלל שבלבו פנ"ל, זהו בחינת עלית שני הבתים הנ"ל: מי עם זאת, ביתא עלאה וביתא תתאה פנ"ל. כי התגלות המלכות זה בחינת ביתא תתאה, ותחלת הצמצום, שהוא החלל הפנוי שבלב, זה בחינת ביתא עלאה, שעקר פונת הצמצום היה בשביל עבודת השם יתברך, כדי לזכות לגלות מלכותו יתברך. ועל פן אין נשלם תקוון ועלית ביתא עלאה, עד שעולה ביתא תתאה, דהיינו עד שנתגלה מלכותו יתברך, שזה עקר תכלית פונת הבריאה. ואז כשנתגלה מלכותו יתברך, אז דיקא יש עליה לביתא עלאה, כי אז דיקא עולים שניהם יחד, ביתא עלאה וביתא תתאה, בבחינת: מי זאת עולה - מי

הקדושה הנוראה הזאת. ועוד
לאִלֹךְ מְלִין בְּכָל זֶה, וַיִּתְבָּאֵר
בְּמָקוֹם אַחֵר קָצַת, כִּי לֹא יִסְפִּיקוּ
הַמּוֹן יְרִיעוֹת לְבָאֵר דְּבוּר אַחַד
מִדְּבוּרָיו הַנּוֹרָאִים, וְדִי בְּזֶה כְּעַתָּה.
[וְנַחֲזֵר לְעֵנִין רֵאשׁוֹן:]

ובשביל זה, נקרא ניסן אביב, אֶלְיָךְ
עַם בֵּי"ת, יו"ד עַם בֵּי"ת.
וְזֶה יַחֲוֵדָא עֲלָאָה וַיַּחֲוֵדָא תַתָּאָה:

ה וְזֶה בְּחִינַת הַשִּׁיר שֶׁיִּתְעַר לְעֵתִיד,
וְהוּא שִׁיר פְּשׁוּט, כְּפּוֹל,
מְשֻׁלָּשׁ, מְרַבְּעִי^(א), וְהֵם עֲשָׂרָה מֵינֵי
נִגּוּנָא. זֶה בְּחִינַת הָא, שֶׁהִיא דְלֵת
עַם יוֹד. דְלֵת, זֶה בְּחִינַת שִׁיר
פְּשׁוּט, כְּפּוֹל, מְשֻׁלָּשׁ, מְרַבְּעִי, יוֹד, זֶה
בְּחִינַת עֲשָׂרָה מֵינֵי נִגּוּנָא. וְזֶה עַל־יַדֵּי
הַתְּגָלוֹת מְלָכוֹת, בְּבְחִינַת שָׂרָה עַל
כָּל הָעוֹלָם. וְשָׂרָה זֶה בְּחִינַת שִׁיר,
בְּחִינַת: וְשָׂרִים כְּחוֹלָלִים. וְזֶה בְּחִינַת
מְלָכוֹת דָּוִד, שֶׁהוּא בְּחִינַת: נְעִים
זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל (שְׁמוּאֵל־ב כג). וְזֶה פְּרוּשׁ
(ב"מ ט): אֶתְתָךְ גּוֹצֵא - גָּחַן וְלַחִישׁ,
פִּרְשׁ רַש"י: שָׁמַע עֲצָתָה. כִּי בְּאֵמַת
אִשָּׁה יֵרָאֵת הַשֵּׁם^(ד) הִיא בְּחִינַת עֲצָה.
כְּשֶׁהִתְפַּלָּה, הֵינּוּ בְּחִינַת מְלָכוֹת,
בְּשִׁפְלוֹת וּבִקְטָנוֹת, בְּבְחִינַת אֶתְתָךְ
גּוֹצֵא, בְּבְחִינַת (שֶׁה"ש ח): אַחֲוֹת לָנוּ
קִטְנָה, בְּחִינַת (בְּרַשִׁית א): אֵת הַמְּאֹר

עַם זֹאת עוֹלָה וְכוּ' כִּנ"ל. כִּי לֹא אָבּוֹא
בְּעִיר עַד דְּבִקְרַבְךָ קְדוּשׁ - שְׂאִין
הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא נִכְנָס בִּירוּשָׁלַיִם
שְׁלַמְעֵלָה, שֶׁהִיא בֵּינָה לְבֵאֵר וְכוּ'
כִּנ"ל, עַד שֶׁיִּבְנֶה יְרוּשָׁלַיִם שְׁלַמְטָה,
שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּגָלוֹת מְלָכוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ כִּנ"ל. וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת
תְּפִלָּה, שֶׁהִיא עֲבוּדָה שְׁפִלְבּ. כִּי
תְּפִלָּה שְׁפִלְבּ, הִיא בְּחִינַת הַתְּגָלוֹת
מְלָכוֹתוֹ שֶׁבְּתוֹךְ חָלַל הַפְּנוּי שְׁפִלְבּ
כִּנ"ל. וְהֵבֵן מְאֹד, כִּי הַדְּבָרִים עֲמָקִים
מְאֹד מְאֹד, וְרַבְּנוּ ז"ל קָצַר כְּאֵן וְדָבַר
הַכֵּל בְּרָמוֹ, כְּמֵאן דְּמַחְוֵי בְּמַחוּג,
וְהַדְּבָרִים נִכּוּחִים לְמִבִּין. וְהַעֲקָר
לְקִימָם כְּפְשׁוּטוֹן, לְשִׁמּוֹר עֲצָמוֹ מְאֹד
מִמַּחְשְׁבוֹת רְעוּת, כִּי מַחְשְׁבוֹת רְעוּת
הֵם עֲקָר הַיֵּצֵר הָרַע, בְּחִינַת יֵצֵרָה
לְבִישׁ. עַל כֵּן צְרִיכִין לְשִׁמּוֹר מַחְשְׁבֹתוֹ
מְאֹד, וְלִהְרִיחַ עֲצָמוֹ תָּמִיד לְחֹשׁוֹב
מַחְשְׁבוֹת טוֹבוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת יֵצֵר
טוֹב, וְלִזְכוֹת לַעֲשׂוֹת עַל־יַדֵּי־זֶה
מַעֲשִׂים טוֹבִים וּמַדּוֹת טוֹבוֹת וְכוּ',
וְלִהְתְּפַלֵּל בְּכּוֹנֵה וְלַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה.
וּבִתְחִלָּה צְרִיכִין לְצַמְצֵם הַתְּלַהֲבוֹת
לְבוֹ שֶׁלֹּא יִבְעַר יוֹתֵר מְדִי, כִּי צְרִיכִין
לְעַבֵּד אֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּהַדְרָגָא
וּבְמַדָּה דִּיקָא, וְשָׂאֵר כָּל הַדְּרָכִים
קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים, וְעֲצוֹת נְכוֹנוֹת,
שֶׁיְכוּלִין לְהוֹצִיא מִתּוֹךְ דְּבָרֵי הַתּוֹרָה

תשובה - כשמעלה תשובה מבחינת: את המאור הקטן, מבחינת: אחות לנו קטנה, לבחינת גדולה, לבחינת (ישעיה ל): והיה אור הלבנה כאור החמה. **שמגעת עד פסא הכבוד** - הינו שעלידי זה יגיע וישיג אורייתא דעתיקא סתימאה. וזה פסא הכבוד, שמכסין אותה. בבחינת (משלי כז): וכבשים ללבושך, דברים שהם כבשונו של עולם יהיו תחת לבושך (תניגה יד). שמכסין אותה, בבחינת (משלי כח): כבוד אלקים הסתר דבר. וזה פסא הכבוד, שמכסין מפני כבוד אלקים, ואתה תגיע ותשיג אותה: וזה בחינת בראשית, ב"ת ראשית, הינו שני ראשית. והם ראש השנה וניסן, שגם ניסן הוא ראש השנה. ואיתא בתקונים (תיקון כא דף מה): והיא נקראת קבלה, כד איהי בין תרין דרועין דמלפא. ותרין דרועין, הם תשרי וניסן^(ז). והם ימי תשובה, כי גם הוא ימי תשובה, כי בניסן עתידין לגאל ר"ה יא, ואין הגאלה אלא על-ידי תשובה, כמו שכתוב (ישעיה נט): ובא לציון גואל וכו' (יומא פו). ועקר ידיעת הקבלה, הינו ידיעת סודות התורה, הוא יהיה לעתיד, שאז יתגלה אורייתא דעתיקא, בבחינת תענוג שבת, בבחינת: אז תתענג על

הקטן, בבחינת עצתו נופלת (סנהדרין כב ע"ש) - צריך להקים אותה, בבחינת (עמוס ט): אקים את ספת דוד. וספה זו שרה, שפכתה ברוח הקדש (מגילה יד), ושרה זה מלכות, בבחינת (משלי יט): עצת ה' היא תקום, בבחינת (בראשית א): שני המאורות הגדולים. וזה: ולחיש לה - תקבל עצתה. וזה עליות התפלה שהיא בלחש^(ח), שהיא עבודה שבלב:

ו זה בחינת תשובה, כמו שכתוב (שמואל ב כג): הוקם על - עלה של תשובה (מ"ק טז). ותשובה היא אותיות תשוב ה', שנעשית מדלת ה'. ועקר התשובה תלוי בלב, כמו שכתוב (ישעיה ו): ולבבו יבין ושב. וזה בחינת: מי זאת עולה - מי עם זאת עולה. עלה של תשובה - עליותה של תשובה, עם מי. וזהו בחינת (יומא פו): גדולה תשובה, שמגעת עד פסא הכבוד, וזה (שם): גדולה תשובה, שמקרבת הגאלה. פי לעתיד, ליום שכלו שבת, יתגלה אורייתא דעתיקא סתימאה^(י), כמו שכתוב (ישעיה נח): אז תתענג על ה' - על ה' דיקא, הוא עתיקא סתימאה (זוהר ויחי דף ריש ע"ש), וזה עקר ענג שבת. ושבת זה בחינת תשובה, כמו שכתוב (דברים ל): ושבת עד ה' אלקיך. וזה בחינת: גדולה

(ה) ברכות כד ע"ב, ל ע"א. (ו) עיין זוהר בהעלותך דף קנב. (ז) עיין תיקון כא הנ"ל.

ה'. וְזֶה לְשׁוֹן תְּשׁוּבָה לְשׁוֹן שִׁירָה;
 וְלְשׁוֹן פְּסֵחַ, פֶּה סַח (שְׁעַר הַכּוֹנוּת דף פב),
 כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה ל'): הַשִּׁיר יִהְיֶה לְכֶם
 כְּלִיל הַתְּקַדְּשׁ חָג; כִּי יִתְעַר שִׁיר
 וְנִגּוּנָא בְּעֶלְמָא, בְּבַחֲנִית פֶּה ס"ח,
 בְּבַחֲנִית (תהלים ל'): לְמַעַן יִזְמְרָךְ כְּבוֹד
 וְלֹא יֵדֵם - וְלֹא יֵדֵם דִּיקָא, הֵינּוּ פֶה
 סַח. כְּבוֹד, זֶה בְּבַחֲנִית מְלַךְ הַכְּבוֹד
 (תהלים כד), בְּבַחֲנִית: שֶׁרָה עַל כָּל הָעוֹלָם,
 בְּבַחֲנִית שִׁיר שְׁלֵעֲתִיד:
 ז וְזֶה בְּבַחֲנִית צִיצִית, הֵינּוּ בְּבַחֲנִית
 תְּכֵלֶת, דְּאֶכְלִי כֹלָא וְשִׁצִי
 כֹּלָא. כִּי עַל־יְדֵי הַתְּגַלּוֹת מַלְכוּת
 דְּקִדְּשָׁה יִתְבַּטֵּל מַלְכוּת דְּסֵטְרָא
 אַחְרָא, אֲבָל יִשְׂרָאֵל הַדְּבֻקִים בָּהּ
 יִקְבְּלוּ חַיּוֹתָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֶה־
 (בראשית דף נא): וְאַתֶּם הַדְּבֻקִים בָּהּ
 אֱלֻקִים, שֶׁהוּא בְּבַחֲנִית תְּכֵלֶת,
 דְּאֶכְלִי כֹלָא וְשִׁצִי כֹלָא, אֶף־עַל־פִּי
 כֵּן: חַיִּים כָּלְכֶם הַיּוֹם. כִּי עֵקֶר הַחַיּוֹת
 בָּא מִשָּׁם, בְּבַחֲנִית: דּוֹד מְלַךְ יִשְׂרָאֵל
 חַי וְקַיִם ר"ח (כה). וְזֶה בְּבַחֲנִית כְּלָה,
 בְּבַחֲנִית תְּכֵלֶת, דְּאֶכְלִי כֹלָא וְשִׁצִי
 כֹּלָא. אֲבָל יִשְׂרָאֵל הַדְּבֻקִים בָּהּ, חַיִּים
 וְקַיִמִים. וְזֶה בְּבַחֲנִית (ירמיה ל'): כִּי אֶעֱשֶׂה
 כְּלָה בְּכָל הַגּוֹיִם וְכו' (ח). וְזֶה (שמואל-ב'
 ט): וַתְּכַל נִפְשׁ דְּדוֹד (ט). נִפְשׁ דְּדוֹד, הִיא
 בְּבַחֲנִית תְּכֵלֶת, דְּאֶכְלִי כֹלָא וְשִׁצִי

כֹּלָא: וְזֶה בְּבַחֲנִית (ברכות ג'): רוּחַ צְפוֹן
 הִיְתָה מְנַשֶּׁבֶת בְּכִנּוּר שֶׁל דָּוִד, וְהִיא
 מְנַגֵּן. רוּחַ צְפוֹן, זֶה בְּבַחֲנִית דִּינִים
 גְּבוּרוֹת, בְּבַחֲנִית תְּכֵלֶת. מִשָּׁם הִנְגִּינָה,
 בְּבַחֲנִית (ישעיה כד): מִפְּנֵי הָאָרֶץ זְמֵרַת
 שְׁמַעְנֹ. מִפְּנֵי דִיקָא, שֶׁהוּא בְּבַחֲנִית
 תְּכֵלֶת, וְשָׁם בְּבַחֲנִית: נְעִים זְמִירוֹת
 יִשְׂרָאֵל. וְזֶה בְּבַחֲנִית ה', דְּ"לֶת עִם
 יו"ד. דְּלֶת, זֶה בְּבַחֲנִית דְּלֶת כְּנָפוֹת,
 בְּבַחֲנִית מִפְּנֵי הָאָרֶץ; יו"ד, זֶה בְּבַחֲנִית
 עֲשָׂרָה מֵינֵי נִגּוּנָא, בְּבַחֲנִית: זְמֵרַת
 שְׁמַעְנֹ: וְזֶה פְרוּשׁ (במדבר כח):
 וְעֲשִׂיתָ הָאִיפָה סֵלֶת לְמִנְחָה וְכו'.
 כִּי עֵקֶר כַּח ה"כְּלָה", הֵינּוּ כַח בְּבַחֲנִית
 תְּכֵלֶת, הִיא מְקַבֶּלֶת בְּבַחֲנִית: אִמָּא
 אוֹזְפֵת מְאֻנָּה לְבִרְתָּהּ (הקדמת זוהר ב).
 כִּי בִינָה, דִּינִין מִתְעַרְוּ מִנָּה (זוהר ויחי
 רכ). וִיקְרָא יי אחרי סח), וְהִיא שְׂרָשׁוֹן, שְׁעַל
 יְדָה נְמַתְקִין. וְזֶה (בראשית ו'): וַיִּתְעַצֵּב
 אֱלֹהִים לְבוֹ - בְּבַחֲנִית דִּינִין מִתְעַרְוּ
 מִנָּה; וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְבוֹ לֹא אוֹסִיף עוֹד
 לְקַלֵּל (שם ח) - בְּבַחֲנִית הַמַּתְקֵת
 הַדִּינִים בְּשְׂרָשׁוֹן. וְזֶה פְרוּשׁ: וְעֲשִׂיתָ
 הָאִיפָה. אִיפָה - אִי פֶה. מַלְכוּת
 פֶּה^(ז), בְּבַחֲנִית כְּבוֹד אֱלֻקִים, מְלַךְ
 הַכְּבוֹד. כִּד אִיְהִי סְלִיקִית, מְלֻאכְיָא
 שְׂאֵלִין בְּגִינָה: אִי פֶה, אִי מְקוֹם
 כְּבוֹדוֹ (זוהר בראשית כד ובתיקון י'). וְעֲשִׂיתָ

(ח) עיין זוהר בלק דף קצט ע"ב. (ט) שם כתוב ותכל דוד, ופירש רש"י הרי זה מקרא קצר ותכל נפש דוד וכן ת"י וכו'. (י) פתח אליהו.

זה בחינת יו"ד, בחינת קדשה כנ"ל. הינו כשורצין להמשיך קדשה לתוף מלכות, כדי להעלות אותה בבחינת אי פה - סלת למנחה בלולה בשמן, צריך לחבר שני בתים להיות אחד. ביתא עלאה. נקרא סלת למנחה. מנחה, זה בחינת דינים, בחינת (ברכות טו): יצחק תקן תפלת מנחה. סלת, לשון (תהלים קיט): סלית כל שוגים מחקיך, שביתא עלאה ממתיק ומשבר הדינים כנ"ל, בבחינת (שם קו): מי ימלל גבורות ה' (כ"א). וצריך שיבלל ביתא עלאה עם ביתא תתאה, הנקרא שמן, בחינת מלכות דוד, כמו שפיתוב (שם מה): על פן משחר אלקים אלקיך שמן ששון ועל ידי זה: רביעת ההין, נעשה מדלתין ההין (כ"ב): וזה פרוש: לשמש שם אהל בהם. כי הצדיק נקרא שמש, כמאמר חכמינו זכרונם לברכה (קידושין עב): עד שלא שקעה שמשו של עלי וכו', וזרח השמש ובא השמש. וזריחתו של הצדיק, הינו השגתו, אינו אלא על-ידי ישראל, כמאמר (שמות לב): לך רד כי שחת עמך, כלום נתתי לך גדלה אלא בשביל ישראל (ברכות לב). וזהו: אהל בהם. אהל, לשון זריחתו, כמו (איוב כט): בהלו נרו. וזהו: בהם -

על-ידי ישראל. וכשישראל, חס ושלום, נכנסין בחכמות חיצוניות של האמות, אזי נופל הצדיק מהשגתו, ונתחפה ונתכסה השגתו. וכשיוצאין ישראל מחכמתן של האמות. אזי: והוא כחתן יצא מחפתו - הצדיק יוצא מהחפה והמכסה שהיה לו עד עכשו, ואז: ישיש כגבור לרוץ ארח - פי הצדיקים הם גברי לח עשי דברו לשמוע בקול דברו (תהלים קט) (כ"ג). פי צריך התגברות כדי לרוץ ארח הזה שהיו יכולים לילך בזמן הזה שהיו ישראל נזופים, ועכשו רצים במהירות גדול זה הדרך. והתגברות הזאת, היא בחינת ציצית, בחינת תכלת כנ"ל, בחינות מקיפים. וזה: מקצה השמים מוצאו ותקופתו - בחינות מקיפים, ועם בחינת תכלת הזאת, מכלים ושצים העכו"ם, בבחינת: פי אעשה כלה בכל הגוים. וזה: ואין נסתר מחמתו - מחמתו זה בחינת פלה, כמו שפיתוב (תהלים טז): פלה בחמה פלה ואינמו; ועל-ידי זה זוכים להשגת אוריתא דעתיקא, בבחינת ענג שבת כנ"ל. וזה: תורת ה' תמימה, שהיא תורה דעתיקא, שהיא תמימה עדיו, שעדין לא השיגו ממנה פלום. משיבת נפש -

(יא) עיין זוהר ויחי דף רמט. (יב) עיין תיקון כא (נא ע"א). (יג) עיין זוהר לך לך דף צ.

ואין שם בבחינת עתיקא שמאל:
 בית התחלק שלל - ראשייתבות
שבת: ענין אחר: להורות ותרנות
 גדול בזה שמחלקין מעות, להורות,
 שהפלה היא בחינת הא, שמדל"ת
 נעשית ה"א, שעלידי"זה בא
 עשירות גדול, בבחינות: והריקותי
 לכם ברכה עד בלי די, עד שיבלו
 שפתותיכם וכו' (שבת לב). שמחלקין
 המעות, מורה שהגיעו לזאת
 הברכה, עד שהמעות אין חשוב
 אצלם. וזה פרוש: ועשירית האפה -
 עשירית, שהוא בבחינת אי פה, הינו
 שבלו פיהם מלומר די, שיש להם
 כל כך עשירות, וזה מחמת שנעשה
 מרביעית ההין, מדל"ת ה' כנ"ל:

מסימן ל"ב עד כאן, כל זה הוא לשון רבנו
 זכרנו לברכה, לבד באיזהו מקומות
 שהוספתי שם קצת דברים, כפי מה
 ששמעתי והבנתי מפיו הקדוש או מפי
 כתבו, פנרשם כל אחד במקומו:

עוד שמעתי דברים השיכים לתורה
 הזאת, וזהו:

הרוצה שינסף יין על-גבי המזבח
 ימלא גרוגם של תלמידי
 חכמים יין (יומא עא) - כי עקר האלקות
 הוא בלב, כמו שכתוב: צור לבבי,
 כמו שכתוב (שמואל א ב): ואין צור

- זה בחינת שבת, פי בו שבת
 וינפש: וזה טעם למה שולחת הפלה
 להחתן טלית, פי הצדיק מקבל
 גבורתו על ידי ישראל, כמו שכתוב:
 לשמש שם אהל בהם: וזה שאומרים
 "עלה" על החתנה, על שם היא
 העולה כנ"ל, פי השמחה היא בלב,
 כמו שכתוב (תהלים ד): נתתה שמחה
 בלבי וזה בחינת: מי זאת עולה - מי
 עם זאת עולה: וזמירות שמזמרין על
 החתנה, זה ה"א, דל"ת עם יו"ד, שיר
 פשוט וכו' כנ"ל: וזה שצועקין
 "שבת", שעלידי"זה זוכין לענג
 שבת, לאורייתא דעתיקא כנ"ל: ומה
 שנותנין מעות כשקוראין "שבת", כי
 באורייתא של עכשו יש ימין ושמאל
 ובשמאלה עשר (משלי ג). אבל
 בעתיקא לית שמאל ולית עשר תמן
 (זוהר נשא קכט). ובשביל זה כששומעין
 ישראל בשורת התורה דעתיקא
 נותנין את המעות, כי אין צריך
 למעות, כי בעולם הבא לית אכילה
 ושתייה (ברכות יז). וזה פרוש (תהלים סח):
מלכי צבאות ידדון, (יד) הינו
 הצדיקים, שהם מלאכיו גבורי כח,
 שהם מדדין במרוצה ובמהירות, כדי
 לרוץ ארצה, וזה רקודין. ונות בית
 התחלק שלל, וישראל הם מחלקים
 המעות, להורות שאין צריך למעות,

בְּרוּךְ־הוּא (כך דרשו שם בסוכה). הִינּוּ שְׁבַחֲנוֹת חֲלָאִים, הִינּוּ שְׁמַחֲלֵלִין עַד הַתְּהוֹם, בְּחִינּוֹת: וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי כַּנֶּלֶם, זֶה בְּחִינַת בְּרִיאַת הָעוֹלָם כַּנֶּלֶם. וְזֶה מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמֵן אֲמָנוֹתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כִּי בְּחִינּוֹת וְלִבִּי חָלַל וְכוּ', בְּחִינּוֹת חֲלָאִים שְׁמַחֲלֵלִין וְכוּ' כַּנֶּלֶם, הוּא מִמַּשׁ מַעֲשֵׂה יְדֵי אֲמָנוֹתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כִּי זֶה הוּא בְּחִינּוֹת בְּרִיאַת הָעוֹלָם כַּנֶּלֶם. וְעַל־יְדֵי־זֶה יוֹכֵל לַעֲשׂוֹת נִסִּים בְּעוֹלָם כַּנֶּלֶם. וְזֶה: שְׁמַחֲלֵלִין עַד הַתְּהוֹם, הִינּוּ בְּחִינּוֹת נִסִּים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (רות א'): וַתֵּהֶם כָּל הָעִיר; שֶׁעַל דְּבַר נָסִי הַכֹּל תִּמְהִינּוּ. וְזֶה: הַרוּצָה לְנִסְךָ יְיָ וְכוּ' יִמְלֵא גְרוֹנִם וְכוּ'; כִּי גְרוֹנִם הוּא בְּחִינַת שִׁיתִּין, שְׁמַחֲלֵלִין עַד הַתְּהוֹם, הֵם קָנָה וְלָבָא. (וְעַל־יְדֵי הַיִּין נִפְתַּח חָלַל הַלֵּב, בְּבְחִינַת: וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי, כִּי חִמְרָא וְרִיחָנִי פְּקַחִין (סנהדרין ע)). וְעַל כֵּן כָּל הַמְּמַלֵּא גְרוֹנִם וְכוּ', כְּאֵלוֹ מְנַסֵּךְ יְיָ עַל־גִּבֵּי הַשִּׁיתִּין, שְׁמַנְקֵבִין וּמְחַלְלִין עַד הַתְּהוֹם כַּנֶּלֶם: כֵּן חִסַּר קִצַּת דְּבָרִים, כִּי לֹא נִכְתַּב בְּזִמְנֵנוּ.

וּנְשַׁכַּח קִצַּת.

שִׁיף לְעֵיל: יְשִׁישׁ כְּגַבּוֹר לְרוּץ אֲרַח וְכוּ' - כִּי צְרִיף הַתְּגַבְּרוֹת גְּדוֹל וְכוּ' לְרוּץ אֲרַח הַזֶּה, שֶׁהֵיוּ יְכוּלִים

כַּאֲלֵכֵינוּ - אֵין צִיר כַּאֲלֵכֵינוּ (בְּרִכוֹת י'). כִּי הַלֵּב הוּא הַצִּיר שֶׁל הַמְּדוּת, הִינּוּ הַחֲכָמָה שֶׁבִּלְבָב וְכוּ' כַּנֶּלֶם. כִּי קִדְּם הַבְּרִיאָה הִיָּה אֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֵין סוּף וְכוּ', כַּנֶּלֶם, עֵינֵי שֶׁם הֵיטֵב. נִמְצָא כִּשְׁהַלֵּב בְּבְחִינַת: וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי, בְּבְחִינּוֹת: צוּר לְבָבִי כַּנֶּלֶם, הוּא בְּחִינּוֹת בְּרִיאַת הָעוֹלָם. וְלִהְפֹּךְ, כִּשְׁהַלֵּב אֵטוֹם, בְּבְחִינַת עֲרַלְת לֵב, הוּא מְקַלְקֵל אֶת הַבְּרִיאָה, כְּמַבְאֵר לְמַעַלְתָּה, עֵינֵי שֶׁם. וְעַל כֵּן הַצַּדִּיק, שֶׁלִּבּוֹ פְּתוּחַ בְּחֲכָמָה, בְּבְחִינַת: וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי, בְּחִינּוֹת: צוּר לְבָבִי, עַל כֵּן עַל־יְדֵי־זֶה יוֹכֵל לְחַדֵּשׁ מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְלַעֲשׂוֹת נִסִּים וְנִפְלְאוֹת בְּעוֹלָם. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: וּבִטְבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תִּמְיֵד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. וּבִטְבוֹ - זֶה הַצַּדִּיק, שֶׁנִּקְרָא טוֹב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה ג'): אֲמָרוּ צַדִּיק כִּי טוֹב (יומא לת:); כִּי לֵב הַצַּדִּיק הֵנִל, הוּא בְּחִינַת בְּרִיאַת הָעוֹלָם כַּנֶּלֶם: וְזֶה פְּרוּשׁ מֵהַ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנִם לְבָרְכָה (סוכה מט): חֲמוּקֵי יְרִכֶיךָ כְּמוֹ חֲלָאִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמֵן - אֵלוֹ הַשִּׁיתִּין, שְׁמַנְקֵבִין וּמְחַלְלִים עַד הַתְּהוֹם; הִינּוּ בְּחִינּוֹת: וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי; כִּי תִהְיֶה דָא לָבָא, כְּמוֹבָא בְּזַהֲרֵי (טו), וְזֶה חֲלָאִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמֵן - מַעֲשֵׂי יְדֵי אֲמָנוֹתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ־

לילך בזמן שהיו ישראל נזופים, ועכשו רצים במהירות גדול זה הדרך וכו', עד כאן לשונו. בעת שאמר זאת התורה, שמעתי אז מפיו הקדוש ענין זה בבאור יותר, שאמר בפרוש ענין זה, לענין בני אדם הזוכים לעשות תשובה על העבר. ואמר, שאף-על-פי שזוכים לתקן מה שעבר, אף-על-פי-כן עדין היכן הוא אותו הזמן שהיו רחוקים מהשם יתברך, שהיו יכולים לעבד את השם יתברך באותו הזמן, ובודאי צריכים לתקן זאת, דהיינו להשלים ולמלא את העבודה שהיו יכולים לעבד את השם יתברך בעבד את השם יתברך בכל אותו הזמן. ויתברך את השם יתברך על-פני שזוכין להתעורר לתשובה, צריכין זריזות גדול בעבודתו יתברך, ולרוץ מאד מאד, כדי שיזכה על-ידי זריזות עבודתו לתקן ולהשלים גם חסרון העבודה של הימים שעברו, כי עכשו צריך לרוץ במהירות גדול זה הדרך שהיה יכול לילך בזמן שהיה רחוק מהשם יתברך. ואמר לאנשיו בזה הלשון: **איר דארפט זיך זיער יאגין, איר זאלט נאך קענין עפּים חאפּין:**

תפילה מט

צור לבבי וקדושי, צור עולמים, יוצר הכל, רבון כל המעשים, אדון כל הנשמות, יודע התעלומות, אתה ידעת את לבבי. אתה ידעת את עצם תבערת קדשתי אור האלהות השופע בלבי, כי אנהנו חלק אלוה ממעל ושיכנית אלהותך בתוך לבבנו. על פן הוקמה עלי לבי, לבי כפנור יהמה. "בלה שארי ולבבי צור לבבי וחלקי אלהים לעולם. נכספה וגם בלתה נפשי לחצרות יהוה, לבי ובשרי ירננו אל אל חי". ורשפי שלהבת לבבי הפוער ונכסף אליך, מים רבים לא יוכלו לכבותה ונהרות לא ישטפוה, כי אור לבבי מקשר ומחבר באורך הגדול האין סוף. על פן אור להביות לבבי הוא עד אין סוף. כי אין סוף ואין תכלית לתשוקתי אליך, ונענעתי וחפצי וכספי חזק ואמוץ אליך בלי שעור וערה. עד אשר לפי עצם אור להביות הלב עד אין סוף ותכלית לא היה אפשר לעשות שום עבודה בלל, כי

אור קדשת לְבָבִי, בּוֹעֵר וּמִתְלַהֵב אֵלַיךָ בְּחֶשֶׁק נִמְרָץ וּבְרִצּוֹן חֶזֶק, לְהִיּוֹת דְּבוּק וְנִכְלָל בְּךָ תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד; אֲךָ אַתָּה גִלִּיתָ לָנוּ עַל יְדֵי חֲכָמְיֶיךָ הַקְדוֹשִׁים, אֲשֶׁר אֵין רִצּוֹנְךָ בָּזוּה, וְלֹא זֹאת הִיְתָה בּוֹנֵתְךָ הַקְדוֹשָׁה בְּבְרִיאָתָנוּ. כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ כִּי בְּשֹׁר וְדָם אֲנִיחָנוּ, וְאִי אֶפְשָׁר לָנוּ לְהִיּוֹת דְּבוּקִים בְּךָ תְּמִיד, וְאַתָּה חֲפֵץ בְּעֹבְדֹתָנוּ בְּעִבְדוֹת וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה בָּאנוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה הַשָּׁפָל לְעַבֵּד אוֹתְךָ בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת. עַל כֵּן גָּזַרְתָּ עָלֵינוּ לְבָלִי לְהֵרֵם לְעֵלוֹת אֵל יְהוָה, וּלְבָלִי לְבַעַר אֵלַיךָ יוֹתֵר מִהַמְּדָה. וְגִזַּרְתָּ עָלֵינוּ לְצַמְצֵם אוֹר הַהֶתְלַהֵבוֹת שֶׁבְּלִבְבָנוּ, וְלַעֲשׂוֹת חֵלָל פְּנוּי פֶּלֶב כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְלִבִּי חֵלָל בְּקִרְבִּי". כִּדִּי שְׁעַל-יְדֵי-זוֹה נִזְכָּה לְצִיר בְּלִבְבָנוּ כָּל הַמַּדּוֹת טוֹבוֹת וְקְדוֹשׁוֹת, וְלְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ עַל עֹבְדֹתֶיךָ בְּאַמֶּת, וְלִלְכַת בְּדַרְכֶיךָ הַטּוֹבִים, וְלִהְתְּדַבֵּק בְּמִדּוֹתֶיךָ הַקְדוֹשׁוֹת, וְלַעֲבֹד אוֹתְךָ בְּהִדְרָגָה וּבְמִדָּה. וְעַל יְדֵי זֶה נִזְכָּה לְקַבֵּל עָלֵינוּ עַל מַלְכוּת שְׁמַיִם שְׁלֵמָה, וְלַגְלוֹת מַלְכוּתְךָ לְכָל פְּאֵי עוֹלָם, אֲשֶׁר זֶה הִנֵּה בּוֹנֵתְךָ בְּבְרִיאַת הָאָדָם. כִּדִּי שִׁיתְגַּלָּה מַלְכוּתְךָ בְּעוֹלָם:

וּבְבִין בְּאֵתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, אֱלֹהֵי אֲבָרְהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, וְאֱלֹהֵי כָּל הַצְּדִיקִים הָאֱמִתִּיִּים. אֱלֹהֵי הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים וְאֱלֹהֵי כָּל יִשְׂרָאֵל, יְהִימוּ נָא וְיִסְמְרוּ נָא רַחֲמֶיךָ וְחַסְדֶיךָ עָלַי, עַל פְּגָמִים וּמִכְלָלִים כְּמוֹנֵי וְתוֹרְנֵי וְתִדְרִיכֵנִי בְּאַמֶּתְךָ וְתִלְמַדְנִי, שְׂאֵזְכָּה לְדַעַת בְּאַמֶּת אִיךָ לְהִתְנַהֵג בְּעֵינֵי זֶה, בְּאִיזוֹ דֶּרֶךְ בְּאִיזוֹ אֶפֶן לְצַמְצֵם הָאוֹר בְּהִדְרָגָה וּבְמִדָּה כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב בְּאַמֶּת. כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ כִּי אֲנִי צָרִיד לְכַסֵּף אֵלַיךָ תְּמִיד, וְלִהְשָׁתוֹק אֵלַיךָ בְּאַמֶּת, וְלָרוּץ אֵלַיךָ "כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֶרֶח" הַזֶּה שְׁהִיִּיתִי יָכֹל לִילָךְ בְּזִמְנֵי שְׁהִיִּיתִי גֹזֵף מִלְּפָנֶיךָ. כִּי כְּבָר כִּלִּיתִי יָמִים וְשָׁנִים הַרְבֵּה בְּהִבָּל וְרִיק. מָה אֹמֵר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם וְמָה אֶסְפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. אֵין לִי פֶה לְהִשִּׁיב וְלֹא מִצַּח לְהֵרִים רֹאשׁ. וּבְמִקּוֹמוֹת אֱלוֹ שְׁנַתְּפִסְתִּי בָהֶם בְּעֹזוֹתַי הַרְבִּים, בּוֹדְאֵי אֵין שׁוּם דֶּרֶךְ לְצֵאת מֵהֶם בְּהִדְרָגָה כְּסֻדְרִי. וּבּוֹדְאֵי הֶחְכָּרְחִ לְבָרַח מִשָּׁם מִהֲרָה, וְלָרוּץ מִשָּׁם בְּמַהֲרָה וּבְזִירוּת גְּדוֹל, לְמַהֵר לְהַמְלִיט עַל גַּפְשִׁי, וּלְבָלִי לְהַבִּישׁ אַחֲרַי, כִּי לֹא אוּכָל לְהִתְמַהֵמָה עוֹד חֵם וְשְׁלוֹם אֶפְלוּ כְּרַנֵּעַ. וְאַתָּה צָרִיד לְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ הָאֱמִתִּיִּים עָלַי, הַגְּנוּזִים אֶצְלֶךָ, וְלְהוֹצִיאֵנִי מִהֲרָה בְּזֹרֵעַ עֲוֹן, וְלִשְׂאֵא אוֹתִי עַל פְּגָמֵי נִשְׁרִים. וְלְהַבִּיא אוֹתִי אֵלַיךָ, לְקַרְבְּנִי לְעֹבְדֹתֶיךָ חֵישׁ קַל מִהֲרָה. כִּי עֵדוּן לֹא אֶבְרָה תִּקְוִיתִי וְתוֹחֲלִיתִי מִיְהוָה. כִּי "חַסְדֵי יְהוָה כִּי לֹא תִמְנוּ, כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמוֹ", אֲבָל אֶף-עַל-פִּירְכֵּן אֲנִי מְכַרְח לְצַמְצֵם אוֹר הַהֶתְלַהֵבוֹת לְבָבִי כְּאֲשֶׁר נִגְלָה לְפָנֶיךָ אָבִי שְׁבַשְׁמַיִם. כִּי גִלּוֹי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ לְכַמֵּה פְּגָמִים בְּאֵתִי עַל יְדֵי רַבּוֹי הַהֶתְלַהֵבוֹת חוּץ מִהַמְּדָה. "וְאֲנִי בַעַר וְלֹא אֲדַע, בְּהַמּוֹת

הייתי עמוך". על פן פאתי לפניך אבי אבי, אדוני אדוני, גואל ישראל וקדושי, צור לבבי, הריני משליך עצמי עליך. הריני מוסר גופי ונפשי ורוחי ונשמתי אליך לבר, "בדרך אפקיד רוחי פדיתה אותי יהוה אל אמת. אליך יהוה נפשי אשא". ואני מוסר כל לבבי עליך לבר. "הורני יהוה דרכך אהלך באמתך, יחד לבבי ליראה שמוך". הורני ולמדני איך להתנהג בענין התשובה וההתלהבות אליך. ואיך לצמצם את ההתלהבות, באפן שאזכה לתשובה שלמה באמת, ולילך בדרךך הקדושים ולהתדבק במדותיך הטובות. ולקבל עלי תמיד על מלכות שמים שלמה באהבה וברצון, באימה וביראה בקדושה ובטהרה גדולה, ולעבד אותך באמת לאמתו בהדרגה ובמדה כרצונך הטוב באמת.

רבונו של עולם רבונו של עולם, אתה יודע כי אי אפשר לי לפרש שיחתי לפניך בשלמות בשום אפן, בפרט בענין זה; עורני עורני, הושיעני הושיעני, חנני חנני, פדני גאלי, מלמני הצילני, הצילני נא ברחמיך מן היצר הרע. הצילני מטפשות לב, מערלת לב, פדני וחנני ומלמני ברחמיך הרבים ממחשבות רעות מחכמות רעות, שהם עקר היצר הרע שבלב. חוס וחמל עלי, חוס וחנני. גואל ממות ופודה משחת, פדני ממצולות ים, פדני ממחשבות רעות, מלטה נפשי מהרהורים רעים, הפוגמים בגפש ישראל מאד מאד, כאשר אתה ידעת יהוה אלהי ואלהי אבותי. הצילני מלמני מפל מיני מחשבות זרות ובלבולים אשר הם עקר היצר הרע שבלב, אשר הם ערלת לב, שהם מטמטמין את הלב, ורק הם היו בעוכרי, כי על ידם נתפסתי ונלפתי בעוונותי ופשעי העצומים, שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך מנעורי עד היום הזה. אשר בלם באו עלי, רק על ידי שלא נוהרתי לקדש את מחשבתי במחשבות קדושות וטהורות, והלכתי אחרי שרירות לבי. והרעותי את מעשי על ידי רבוי המחשבות רעות ובלבולים רבים אשר הנחתי לכנס בלבי. ולא התנפתי לגרשם ממני עד אשר השתרנו עלו על צוארי הכשילו כחי. עד אשר על ידם פאתי לכל הפגמים שפגמתי בך, ולכל ההתרחקות אשר נתרחקתי מך עד הנה. עד אשר דרכי התשובה באמת נעלמו ממני, ואיני יודע שום דרך איך לצאת ולהמלט מהם. ועתה מאן יבא עזרי, מאן תבא תשועתי. מאן אבקש מנוח אשר ייטב לי לעד. אהה יהוה, עזר עזר, הצל הצל, הושיעה הושיעה, "הושיעני אלהים כי באו מים עד נפש". הושיעני טהרני קדשני. קדש את מחשבתי בקדשתך העצומה, בקדשתך הגדולה, בקדשתך הנוראה, אשר אין שום סתרא אחרא יכולה לעמוד נגד קדשתך הגדולה והנוראה.

אָבִי שְׁבַשְׁמִים גָּרַשׁ מִפְּנֵי קִדְשְׁתָּךְ כֹּל הַמַּפְשׁוֹת שְׁפֹלְכֵי, כֹּל עֲרַלְת לִבִּי, וְקִים לִי בְּרַחֲמֶיךָ מִקְרָא שְׁפִתוֹב: "וּמֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת לִבְכֶּךָ וְאֶת לִבֵּב זֶרְעֶךָ, לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל לִבְכֶּךָ וּבְכֹל נַפְשְׁךָ לְמַעַן תִּיָּד". וּפְנֵי לְמַחְשְׁבוֹת קְדוּשׁוֹת וּמְהוֹרוֹת, הַצִּילֵנִי מִמַּחְשְׁבוֹת רְעוֹת, הַצִּילֵנִי נָא מִהֲרָהוּרִים רָעִים, הַצִּילֵנִי הַצִּילֵנִי, קִדְשׁ אֶת מַחְשְׁבֹתֵי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, בְּרַחֲמֶיךָ הַגְּדוֹלִים בְּרַחֲמֶיךָ הַעֲצוּמִים, יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת חֹמַל עָלַי, מִלֵּא רַחֲמִים יִהְיוּ וַיִּכְמְרוּ מַעֲיָד עָלַי, קְדוּשׁ יַעֲקֹב קִדְשֵׁנִי וּמְהַרְנֵי, קְדוּשׁ עַל כָּל הַקְּדוּשׁוֹת, תֵּן לִי בְּמִתְנַת חֲנֹם וּגְדֻבַת חֶסֶד קִדְשְׁתָּךְ הַנּוֹרְאָה, בְּאִפֶּן שְׂאֻזָּה לְקַבְּלָהּ, וּפְנֵי מִהֲרָה שִׁיְהִיָּה לִבִּי פְּנִי וְחַלֵּל מִכָּל מִינֵי עֲרַלְת לֵב, מִכָּל מִינֵי מַפְשׁוֹת הַלֵּב, מִכָּל מִינֵי מַחְשְׁבוֹת זְרוֹת וְהֲרָהוּרִים רָעִים וְחֻקְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת הַנּוֹמְשִׁין מִהַיָּצֵר הָרַע.

וְעֲזָרְנִי שְׂאֻזָּה לְהַמְשִׁיךְ לְתוֹךְ לִבִּי בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה מַחְשְׁבוֹת קְדוּשׁוֹת וּמְהוֹרוֹת, מַחְשְׁבוֹת זְכוּת וּנְכוֹנוֹת, מַחְשְׁבוֹת טוֹבוֹת שֶׁהֵם הַיָּצֵר הַטּוֹב, וְתִתֵּן לִי כַח לְהַגְבִּיר הַיָּצֵר טוֹב עַל הַיָּצֵר הָרַע, לְהַגְבִּיר הַמַּחְשְׁבוֹת קְדוּשׁוֹת עַל הַמַּחְשְׁבוֹת רְעוֹת, לְגַרֵשׁ וְלִסְלַק מִלִּבִּי כֹּל הַמַּחְשְׁבוֹת רְעוֹת וּבְלִבּוֹלִים וְכֹל הַמַּחְשְׁבוֹת הַטּוֹרוֹרוֹת שְׁבַעֲזוֹלָם, וְאֻזָּה לְחַשֵּׁב בְּאֵמֶת כְּרָאוּי אִיךְ לַעֲבֹד אוֹתָךְ בְּאֵמֶת בְּמַחְשְׁבָה זָכָה וְצַחָה בְּלִי שׁוּם בְּלִבּוֹל הַדַּעַת בְּלָל, וְאַתָּה תִּתֵּיָה עִמִּי תְּמִיד, וְתוֹרְנִי וְתִלְמְדֵנִי דְרָכֶיךָ הַטּוֹבִים, וְתִדְבְּקֵנִי בְּמִדּוֹתֶיךָ הַקְּדוּשׁוֹת, עַד שְׂאֻזָּה לְקַבֵּל עָלַי עַל מַלְכוּתְךָ בְּשַׁלְמוֹת, בְּאַהֲבָה וּבִירְאָה בְּאֵמֶת וּבְאִמוּנָה בְּקִדְשָׁה וּבְמִתְהַרָה גְּדוּלָה, וְלִשׁוֹב אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת, וְלְהַתְדַבֵּק בְּךָ תְּמִיד לְעוֹלָם וְעַד כְּרִצוֹנְךָ הַטּוֹב בְּאֵמֶת, וְאֻזָּה לְרוֹץ מִהֲרָה כֹּל הָאֶרֶץ הַזֶּה שְׁהִיִּיתִי יָכוֹל לִילֵךְ בְּזִמְנֵן שְׁהִיִּיתִי גּוֹרֵף מִלְּפָנֶיךָ, וְתַעֲזָרְנִי שְׂאֻזָּה לְתַקֵּן מִהֲרָה בְּחַיִּי כֹּל הַפְּגָמִים שְׁפָגַמְתִּי לְפָנֶיךָ מִנְעוּרֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, עַל־יְדֵי חַטָּאי וְעוֹנוֹתַי וּפְשְׁעֵי הַרְבִּים וְהַעֲצוּמִים:

חֹסֶם וְחַנְּנִי וְרַחֵם עָלַי וְהוֹשִׁיעֵנִי חַיֵּשׁ קַל מִהֲרָה יִשׁוּעָה שְׁלֵמָה וְאַמְתִּיתִי, יִשׁוּעַת הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף בְּאֵמֶת, יִשׁוּעָה הַנְּצַחִית לְעוֹלְמוֹ עַד וְלִנְצַח נְצָחִים, עֲזָרְנִי כִּי עֹלָךְ נִשְׁעַנְתִּי, הוֹשִׁיעֵנִי כִּי שְׂמֹךְ נִקְרָא עָלֵינוּ, אֵל תִּנְיַחְנוּ וְאֵל תִּפְשָׁנוּ וְאֵל תַּעֲזֹבְנוּ, "זְכוּר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וְחַסְדֶּיךָ כִּי מַעֲוֹלָם הִמָּה, וְזַכְרֵנִי יְהוָה בְּרִצּוֹן עֲמֶךָ פְּקֻדֵי בִישׁוּעָתְךָ, טַהֵר לִבִּי לְעִבְדְּךָ בְּאֵמֶת, "עוֹרָה כְּבוֹדֵי עוֹרָה הַנִּבֵּל וּכְגוֹר אַעֲרִירָה שְׁחָר", עוֹרָה נָא עוֹרְרֵי נָא קוּמֵי נָא עִמָּדֵי נָא חֲלֵי נָא פְּנֵי אֵל בְּמִיטַב הַגִּיּוֹן, אוּלַי יְהִים אוּלַי יְרַחֵם אוּלַי יְרַחֵם עִמָּךְ וְאַבְיוֹן אוּלַי יְרַחֵם אוּלַי יְרַחֵם, אוּלַי יְרַחֵם, "דִּלּוֹ עֵינֵי לְמָרוֹם יְהוָה עֲשֶׂקָה לִי עֲרַבְנִי", מִרָא דַּעֲלָמָא כְּלָא, אִינִי יוֹדֵעַ כֹּלֵל מַה לְדַבֵּר, "כִּי

אין מלה בלשוני הו יהוה ידעת בלה, רק באתי לפנך יהוה אלהי ואלהי אבותי מלא רחמים, לשמח בפני אלקי, ולשא עיני למעון קדשךד אולי יש תקנה. תן לי תקנה טובה חיש קל מהרה. תן לי חיים אמתיים. הסר ממני גזון ואנחה. "שמח נפש עבדך פי אלקי יהוה נפשי אשא". זכני מהרה לתשובה שלמה באמת, ואזכה לשוב למקור שגחצבתי משם. ואזכה על ידי תשובתי ליחד יחדא עלאה ויחדא תתאה:

לחודש ניסן ותשרי

ותזכני לקדש עצמי ביותר בשני החדשים הקדושים, שהם שני ראשים של השנה, שהם ניסן ותשרי שהם ימי תשובה, שאזכה בכל שנה ושנה לשוב בהם בתשובה שלמה, ולהתקדש בהם בקדשה יתרה ובשמחה גדולה. ואזכה להמשיך עלי קדשה גדולה ותשובה שלמה תמיד משני החדשים האלו על כל השנה בלה. ותזכני לעורר ולגלות עשרה מיני נגינה. ואזכה מהרה לסדר לפנך בכל יום תמיד שירות ותשבחות הרבה בקול גילה ורגן לשמך הגדול והקדוש, בשיר ושבח ונגון וזמרה ועז וחדנה, בכל עשרה מיני נגינה הקדושים, עד שזוכה שיתער על ידינו השיר שיתער לעתיד, שהוא שיר פשוט כפול משלש מרבע. כמו שכתוב "השיר יהיה לכם כליל התקדש חג". ויקים בנו מקרא שכתוב: "ושרים בחללים כל מעיני בך". ותזכני לידע ולהשיג סודות הנפלה הקדושה, עד שאזכה להשיג ולידע אורייתא דעתיקא סתימאה דעתידא לאתגליא לעתיד לבוא:

וזכני ברחמיך הרבים לקיים מצות ציצית בשלמות בכל פרטיה ודקדוקיה וכונותיה ותרניג מצוות התלוים בה ובלב טוב ובשמחה גדולה. יהי רצון לפנך שתהא חשוכה מצות ציצית שאנו עושין מצמר לבן כאלו קימנו גם מצות תכלת שבציצית, פי גלוי וידוע לפנך שרצוננו לעשות רצונך, ואנו חפצים ומתגעגעים לקיים מצות תכלת שבציצית. ואם היינו זוכים למצא תכלת לציצית היינו מפורים הון רב כדרי לקיים המצוה בשלמות. אך בעוונותינו הרבים חרב בית מקדשנו, ונתעלם החלזון בעוונותינו. ומאז והלאה אין אנו זוכים לקיים מצותך בשלמות. על כן יהי רצון מלפנך שתהא חשוכה מצות ציצית לבן לפנך כאלו קימנו מצות תכלת שבציצית. ורחם עלינו ובנה עורך במהרה בימינו, והביאנו לשלום לארץ הקדושה, וזכנו שיתחור ויתגלה החלזון. ונזכה לקיים מצות תכלת שבציצית ועל ידיה תכלה ותשפר ותעקר ותמגר מלכות הרשעה מן העולם. ויקים מקרא

שפתוב: "בלה בחמה בלה ואיגמו, וידעו כי אלהים מוּשַׁל ביעקב לאפסי הארץ סלה":

וּתְזַכְּנוּ אוֹתֵנוּ וְאֵת כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. לְהִיזוֹת דְּבוּקִים בְּךָ תְּמִיד. וּלְקַבֵּל עֲלֵינוּ אֵת עַל מַלְכוּתְךָ בְּאַהֲבָה. וּתְמַשִּׁיךְ וּתְשַׁפִּיעַ עֲלֵינוּ חַיִּים אַרוּכִים טוֹבִים וְנִימִים. וַיְקִים בְּנוּ מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "וְאַתֶּם הַדְּבֻקִים בִּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים בְּלַכְּם הַיּוֹם". וְתַמְתִּיק וּתְבַטֵּל כָּל הַדֵּינִים מֵעֲלֵינוּ וּמַעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל תְּמִיד לְעוֹלָם וָעַד. וּתְמַשִּׁיךְ עֲלֵינוּ שִׁפְעַ טוֹבָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְעִשְׂרֵי דַקְדָּשָׁה. וַיְקִים בְּנוּ מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "וְהַרְיֹקוּתִי לָכֶם בְּרָכָה עַד בְּלִי דִי":

וּזְכְּנוּ לְשִׁמְחָה שֶׁל מְצוּהָ. וְעוֹרְנוּ לְשִׁמְחָה חֲתָן וּכְלָה הַכְּשָׁרִים, לְשִׁמְחָה בְּכָל מִינֵי שִׁמְחוֹת, וּלְזִמּוֹר וּלְרַקֵּד לְפָנֵיהֶם בְּשִׁמְחָה וְחֲדוּהָ רַבָּה בְּקַדְשָׁה וּבְטַהֲרָה גְדוֹלָה. וְנִזְכָּה עַל־יְדִי־זוֹה לַיְחָד חֲתָן וּכְלָה הַעֲלִיּוֹנִים, וּלְחַבֵּר אֶשֶׁת נְעוּרִים עִם דוֹדָה בְּאַהֲבָה וְאַחֻוּהָ וְרַעוּת. וְנִזְכָּה לַיְחָד יְחֻדָּא עֲלָאָה וְיְחֻדָּא תַּתָּאָה, וְיִתְחַבְּרוּ יְחָד אַרְבַּע אוֹתוֹת שֶׁל שִׁמְךָ הַגְּדוֹל וְתַקְדוּשׁ. וַיְקִים מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "בְּקַרְבְּךָ קְדוּשׁ וְלֹא אָבָא בְּעִיר":

וּזְכְּנוּ לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים. וְתַעֲזֹר אוֹתִי וְאֵת כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, שְׁנִזְכָּה לְצִיאַת מִחַכְמֹת חִיצוֹנִיּוֹת שֶׁל הַעֲבוּרִים, וְלֹא נִשְׂאָה מִחַשְׁבֹּתֵינוּ לְשׁוּם חַכְמָה חִיצוֹנָה כְּלָל, רַק מִחַשְׁבֹּתֵנוּ תְהִיָּה דְבוּקָה בְּךָ וּבְתוֹרַתְךָ תַּקְדוּשָׁה תְּמִיד לְעוֹלָם וָעַד. וְעַל־יְדִי־זוֹה יִתְגַּדֵּל וְיִתְעַלֶּה אוֹר הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים וְיִזְכּוּ לְהַשִּׁיג תְּמִיד הַשְּׁנוֹת עֲלִיּוֹנוֹת חֲדָשׁוֹת. וְתִזְכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְקַבֵּל וּלְהַנִּיחַ מֵאִוָּרֵם הַגְּדוֹל וְתַקְדוּשׁ.

לשבת

וּזְכְּנוּ לְקַדְשַׁת שַׁבַּת קִדְשׁ שְׁנִזְכָּה לְקַבֵּל שַׁבְּתוֹת בְּשִׁמְחָה גְדוֹלָה וּבְחֲדוּהָ רַבָּה וְעִצּוּמָה, בְּשִׁיר וּשְׁבַח הַלֵּל וּזְמִירָה בְּגִילָה רַבָּה דִּיצָה וְחֲדוּהָ, בְּיִרְאָה וְאַהֲבָה בְּאֵמֶת וּבְאִמוּנָה בְּקַדְשָׁה וּבְטַהֲרָה גְדוֹלָה. וְנִזְכָּה בְּכַח קַדְשַׁת שַׁבַּת לְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל תַּאֲוֹת מְמוֹן מֵאֲתָנוּ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָנוּ שׁוּם תַּאֲוָה וְחַמְדָּה לְמִמּוֹן כְּלָל. רַק נִזְכָּה לְהִתְאֵוֹת וּלְכַסֵּף תְּמִיד לְתַכְלִית הַנְּצַחִי, לְהִיזוֹת מִקְשָׁט לְיוֹם שַׁבְּלוֹ שַׁבַּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:

מֵלֵא רַחֲמִים רַחֵם עֲלֵינוּ וּמְלֵא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּרַחֲמִים, שְׁנִזְכָּה מֵעַתָּה לְגַרֵּשׁ וּלְבַעַר וּלְבַטֵּל כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת רַעוֹת מִלְּבַבְנוּ. וְנִמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ מִחַשְׁבוֹת קְדוּשׁוֹת

ומהורות זפות ונכונות. ונתחיל מעתה לעבדך באמת בהדרגה ובמדה פרצונך הטוב, באפן שנוזה לבוא ולהגיע מהרה לתכלית השלמות, לתכלית האמת. אבינו שבשמים, הורנו דרכך, למדנו לעשות רצונך, קרבנו אליך, "שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך, כי עזה כמות אהבה, קשה פשאל קנאה, רשפיה רשפי אש שלהבתיה. מים רבים לא יכלו לכבות את האהבה, ונהרות לא ישטפוה, אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבזו לו". חומל דלים חמל עלינו, ותמהר ותחיש לגאלנו בכליות ובפרטיות, בגשמיות וברוחניות, ותביא לנו את משיח צדקנו. ונוזה ונחיה ונראה ונירש טובה וברכה לשני ימות המשיח ולחיי העולם הבא. "השיבני ואשובה כי אתה [יהוה] אלהי. שובה יהוה עד מתי והנחם על עבדך. השיבנו יהוה אליך וגשוכה, חדש ימינו פקדם. יהי לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי". אמן אמן:

תורה נ

לשון רבנו זכרוננו לברכה

הצילה מחרב נפשי, מיד כלב

וכו': (תהלים כב)

כי כל הפוגם בברית, אין יכול להתפלל בבחינת: כל עצמותי

תאמרנה (תהלים לח); וכשאין מתפלל בבחינת: "כל עצמותי", אזי כלבא נחת ואכל קרבנו^(א), הינו תפלתו.

וכשמתפלל וטועם מתיקות בדבורי

התפלה, זאת הבחינה נקראת: כל עצמותי תאמרנה. ואין יכול לטעם מתיקות בתפלה אלא כשתקן פגם הברית, כי מיין מתיקין זה בחינת מיין דדכין^(ב), זרע קדש^(ג), שמירת הברית. ומי שהוא בבחינת מיין מתיקין, אזי דבוריו מתוקים וטובים, וכשיצאים מפיו ומשמיע לאזניו, כמו שאמרו (ברכות טו): השמע לאזנך וכו', אזי נכנסים מתיקות המיין לתוך עצמותיו, בבחינת (משלי טו):

(א) עיין תקוני זוהר, תיקון כא, דף מה ודף סב. (ב) עיין זוהר שמות דף ו ע"ב ובזוהר נשא קכד — ככה. (ג) ישעיה יג.

בו (שם): וְכַל עָרַל לֹא יֵאכַל בּוֹ, כִּי עָקַר הַפֶּסַח תִּלְוֵי בְמִצּוֹת מִיֵּלֶה, כִּידוּעַ. וְכִשְׁהִשְׁלִיכוּ אֶת עֲצָמוֹתָיו לְפִלְבִּים, וְרָאוּ אִם שָׁלְטוּ בָהֶם הַפִּלְבִּים, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, הֵיוּ יוֹדְעִים שְׂאִין הַבְּרִית, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, עַל תְּקוּנָו. וְזֶה מֵה דְאִיתָא בְּזֵהָר (פ' קדושים דף פ'): אַל תִּהְיוּ כְּסוֹס כְּפָרָד - לְעֲנֹן טְמֵאת הַבְּרִית - אֵין הִבִּינְו; וּמֵבִיא הַפֶּסוּק: וְהַפִּלְבִּים עֲזִי נֶפֶשׁ, עֵין שָׁם. בְּכֵן מִי שְׂפָגַם בְּבְרִיתוֹ, יִשְׁמַר אֶת עֲצָמוֹ מִכְּלָבִים וּמִחֶרֶב. וְזֶה: הַצִּילָה מִחֶרֶב נֶפֶשׁ וּמִיָּד פֶּלֶב; (ד) אַבְל: הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אֲרִיָּה. הֵינּוּ, כְּשֶׁאֲרִיָּה יֵאכַל קֶרְבְּנִי, זֶה לִי לִישׁוּעָה. וְזֵהוּ אֶצֶל חֶרֶב וְכָלֵב כְּתוּב לְשׁוֹן הַצִּלָּה, וְאֶצֶל אֲרִיָּה כְּתִיב יִשׁוּעָה. וְדַע שְׂעֲזִי פָּנִים שֵׁישׁ בְּדוֹר, הֵן הֵן הַפִּלְבִּים, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (ישעיה נז): וְהַפִּלְבִּים עֲזִי נֶפֶשׁ; וְהֵן עוֹמְדִין וְחוֹלְקִים עַל תְּפִלַּת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שְׂעֲדִין לֹא תִקֵּן בְּרִיתוֹ בְּשִׁלְמוֹת. וְזֵה שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה (תענית יא): צוֹרְבָא מִרְבָּנָן דִּיתִיב בְּתַעֲנִיתָא, לִיכּוֹל כְּלָבָא שִׁירוּתָא. כִּי בּוֹדָאי הַצִּדִּיק אֲכִילְתוֹ הֵיא יְקָר הָעֶרְף, כִּי מִשְׂבִּיעַ אֶת נֶפֶשׁ דְּקִדְשָׁהּ, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (משלי י): צִדִּיק אֲכַל לִשְׁבַע נֶפֶשׁוֹ. וְהֵיא צוֹרְבָא מִרְבָּנָן דְּמָרְעִיב אֶת נֶפֶשׁוֹ, וְאֵין יוֹדֵעַ

וּשְׂמוּעָה טוֹבָה תִּדְשָׁן עֲצָם. וְכִשְׂעֲצָמוֹת מִרְגִּישִׁין מְתִיקוֹת הַדְּבוּרִים, זֶה בְּחִינַת: כָּל עֲצָמוֹתֵי תֵאמְרָנָה; וְאֵז אֲרִיָּה נַחַת וְאֲכַל קֶרְבְּנָה, כִּי עֲצָם זֶה בְּחִינַת אֲרִיָּה (כ"ש בתיקונים תיקון ג' בה"א תיקונים אחרונים): אַבְל מִי שְׂפָגַם בְּבְרִיתוֹ, הוּא בְּבְחִינַת מִיָּין מְרִירִין, בְּבְחִינַת (שמות טו): וְלֹא יִכְלוּ לְשַׁתּוֹת מִיַּם מִמֶּרְה; מִיָּין מְסֻאֲבִין, זָרַע טְמֵא - אֵזִי אֵין יִכּוֹל לְהַתְּפִלֵּל בְּבְחִינַת: כָּל עֲצָמוֹתֵי תֵאמְרָנָה, וְאֵז כְּלָבָא נַחַת, שְׂהוּא בְּחִינַת מִיָּין מְרִירִין, שְׂצוּחַ הַב הַב. וְהוּא בְּחִינַת מְרָה דְאִית לָהּ תְּרֵי פִיּוֹת, וְהוּא בְּחִינַת: חֶרֶב פִּיּוֹת (משלי ה), בְּחִינַת גִּיהֵנָם דְאִית לָהּ תְּרֵי בְּנוֹת שְׂצוּחִין הַב הַב (כמו שכתוב בתיקונים שם). וְזֵה בְּחִינַת חוֹלָאֵת שְׂקוּרִין "בְּרַעַכְנִישׁ" רַחֲמָנָא לְצִלּוֹן, שְׂשׁוּבֵר עֲצָמוֹת שֶׁל אָדָם, וְזֵה מִחֲמַת קֶלְקוֹל הַמּוֹחַ שְׂבַעֲצָמוֹת, בְּחִינַת מִיָּין מְסֻאֲבִין, מִיָּין מְרִירִין, שְׂבֵא חוֹלָאֵת הַזֹּאת מִחֲמַת תַּאֲוֹת נְאוּף. וְזֵה שְׂנַצְטוּיֵנוּ בְּקֶרְבָן פֶּסַח (שמות יב): וְעֲצָם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ, (וְכַתּוּב בְּזֵהָר (בא דף מא):) שְׂהֵיוּ מְקַמֵּין בְּעֲצָמוֹת לְפִלְבִּים תִּשְׁלִיכוּן אוֹתוֹ, וְזֵה הֵיָה קֶשֶׁה מְאֹד לְהַמְצִירִים, עֵין שָׁם, כִּדִּי שִׁיבְחֵינוּ כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אֶת עֲצָמוֹ אִם בְּרִיתוֹ עַל תְּקוּנָו. כִּי בְּפֶסַח כְּתִיב

(ד) עיין רעיא מהימנא פנחס רכ"ד ע"ב.

ומתענה, אזי ליכול פלפא שירותא,
אבל מי שצריך להתענות, בודאי
צריך להתענות, ומצוה הוא (ה). וזה
בחינת דיתוב בתעניתא - יתיב
דיקא, יתיב הוא מורה על הדבר
שאין משתנה, כמובא: (עד כאן לשונו
ז"ל)

להשביע נפשו, בשביל זה ליכול
פלפא שירותא, שגם בהם כתיב: לא
ידעו שבעתה, כי גם הוא אין יודע איך
להשביע את נפשו היקרה: ובשביל
זה נקרא פלב בשם שגל ר"ה ד, כי
הוא בא על תאות המשגל כנ"ל:
ודקא שאין צריך להתענות

תפילה נ

"הצילתה מחרב גפשי מיד פלב יחידתי. הושיעני מפי אריה ומקרני רמים עניתני.
כי סבבני פלבים עדת מרעים הקיפוני פארי ידי ורגלי". רבוננו של עולם
הצילני מפגם הברית. הצילני מבאר שחת מטיט הנון. הצילני מדין גהנם הקשה
המגיע על פגם הברית חס ושלום. חוס וחמול עלי, "זכור רחמך יהוה וחסדיך כי
מעולם המה". זכר ורחם והצל והושיעה את גפשי האמללה מן השאול תחתיות,
כי אתה יודע הצער והרחמנות שיש על מי שפגם בבריתו חס ושלום, ולא זכה
לתקן בחייו, שיורד למדרגה התחתונה של שאול באין עוזר וסומך. אשר אי אפשר
לנו לשער בדתנו עצם הצער והיסורים הקשים והמרים מאד מאד, ועצם
הרחמנות שעליו. רק אתה לבד יודע זאת. ואתה יודע ששם בעלמא דאתי אין
מועיל שום רחמנות בעולם, כי שם אין אתה ותרון כלל. ועקר הרחמנות שלך
הוא מה שאתה חושב מחשבות, לכל ידח מך גדת. ואתה שולח ומזמין הרהורי
תשובה בכל יום ויום לכל אחד ואחד. ואתה פושט יד לקבל שבים. ואתה מסייע
ועוזר לשוב אליך באמת לכל הבאים לטהר.

על פן באתי לפגך יהוה אלהי ואלהי אבותי, הצופה לרשע וחפץ בהצדקו, חוס
וחמול על גפשי היקרה. חוס וחמול עלי, חוס וחנני ופדני מפגם הברית.

"הצילני מפיט ואל אַמְבֵּעָה אַנְצֵלָה מִשׁוֹנְאֵי וּמִמְעַמְקֵי מוֹם. אַל תִּשְׁטַפְנֵי שְׂבִלְתִּי מוֹם וְאֵל תִּבְלַעְנֵי מִצּוּלָה וְאֵל תִּאֲטֹר עָלַי בְּאֵר פִּיָּה". הַצִּילֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ מִמְרִירוֹת חֲרָבוֹ שֶׁל מַלְאָךְ הַמָּוֶת דְּאִית לָהּ תְּרֵי פִּיּוֹת. הַצִּילֵנִי מִן הַמַּלְאָכִי חֲבֵלָה הַקָּשִׁים וְהַאֲכֹרִיִּים הַנִּקְרָאִים כְּלָבִים, הַטּוֹרְפִים נִפְשׁוֹ שֶׁל הַפּוֹגֵם בְּבְרִית חַס וְשְׁלוֹם, וּמֹלִיכִין אוֹתוֹ לְגִיהֶנֶם וְצוֹחֲזִין הַב הַב. הַצִּילֵנִי מִפְּחָדֵם הַקָּשָׁה, הַצִּילֵנִי מִדִּינָם הַקָּשָׁה, מִדִּינָם הַמֵּר בְּתַכְלִית הַמְרִירוֹת. הַצִּילֵנִי מִמִּין מְרִירֵי מִמִּין מְסֻבִּין. חוּם וְחֹמֶל, חוּם וְרַחֵם, חוּם וְהַצֵּל, חוּם וּפְדָה נִפְשֵׁי הַעֲשׂוּקָה מְאֹד. וְעֲזֹרְנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי מֵעַתָּה שְׂלֵא אֶפְגֵּם עוֹד בְּבְרִיתִי כִּלְלִי, הֵן בְּמִחְשָׁבָה דְבוּר וּמַעֲשֵׂה, הֵן בְּרֵאֵיָה וּבְשִׁמְעָה וּבְשִׂאָר חוּשִׁים, בֵּין בְּשׁוּגָג בֵּין בְּמִזִּיד בֵּין בְּאִנּוּם בֵּין בְּרָצוֹן. וְלֹא אֶתּוֹר אַחַר לְבָבִי וְאַחַר עֵינַי, וְלֹא אֶלֶף עוֹד בְּשִׁרְיֹת לְבִי. וְתַתֵּן לִי כַח וּגְבוּרָה מֵאֵתְךָ לְשֹׁבֵר אֶת יְצָרֵי הָרַע וְלִכְבֹּשׁ אֶת תְּאוֹתַי. וְתַתֵּן לִי יֵצֵר טוֹב, וְיִהְיֶה לְבָבִי בְּרִשׁוֹתַי:

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם חוּם וְרַחֵם עָלַי. חוּם וְחַנּוּנִי. חַנּוּנִי יְהוָה חַנּוּנִי פִי רַב שְׂבַעְתָּי בּוֹ. רַבַּת שְׂבַעָה לָהּ נִפְשֵׁי הַלְעָג הַשְׂאֲנָנִים. רַבַּת שְׂבַעְתִּי מְרִירוֹת תְּאוֹת עוֹלָם הַזֶּה וְהַבְּלִיּוֹ. "הִשַׁע מִמֶּנִּי וְאֲבַלְיָה בְּטָרָם אֶלֶף וְאִינֵנִי". הִשַׁע מִמֶּנִּי וְאֲבַלְיָה מְעַט. כְּעַמֵּל יָדָךְ אֵל תִּבְעַט. הֲרֵי אֲנִי עוֹמֵד לְפָנֶיךָ כְּעֵנִי בַּפֶּתַח. כְּעֵין הַעֲבָד אֵל אֲדוֹנָיו. כְּעֵין הַשְּׂבוֹי הַחַיִּב. הַמְצַפֶּה לְמַתַּת חַנּוּם, שׁוֹאֵל וּמִכְבֹּשׁ עַל נִפְשׁוֹ, וְעֵינָיו כְּלוֹת כֹּל הַיּוֹם לְגִדְבַת חֶסֶד, כֵּן עֵינֵי תְּמִיד אֵל יְהוָה עַד שְׂחַנְנִי, וְיִשְׁכְּנֵנִי בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנָיו בְּאַמְת. "פִּרְשֵׁתִי יָדַי כֹּל הַיּוֹם נִפְשֵׁי כְּאַרְץ עֵיפָה לָךְ סֵלָה". וְאִם אֲמַנּוּם גַּם דְּבַרֵי אֱלֹהִים מְעַרְבָבִים בְּפָגְיוֹת הַרְבֵּה, מַה אַעֲשֶׂה אֲדוֹנִי, לְהִיכֵן אֲבָרַח.

מְרִיָּה דְעֵלְמָא כִּלְא "אֶלֶף יְהוָה אֶקְרָא וְאֵל יְהוָה אֶתְחַנֵּן, מַה בַּצַּע בְּדַמִּי בְּרַדְתִּי אֵל שַׁחַת, הַיּוֹדֵךְ עִפְר הַיּוֹגֵד אֶמְתִּיד". עֲשֵׂה עִמִּי מַה שְׂתַּעֲשֶׂה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, בְּאֶפֶן שֶׁתְּצִילֵנִי מֵעַתָּה מִכָּל מִינֵי פָגֵם הַבְּרִית שְׂבַעְעוֹלָם. וְתִגְעֹר בְּהַרְיוֹחַ שְׁטוֹת וְהַשְּׂגָעוֹן. וְתִגְרָשְׁהוּ וְתִרְחִיקְהוּ וְתִכְבְּלוּ מֵעֲלֵינוּ כְּבַטּוֹל גְּמוּר מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וְכֹל מַה שְׂחַטְמָתִי וְעוֹיְתִי וּפְשַׁעוֹתִי לְפָנֶיךָ בְּפָגֵם הַבְּרִית מְנַעֲרִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה. וְכֹל טָפָה וְטָפָה קְרִי שְׂיֵצֵא מִמֶּנִּי לְכַבְּלָה בְּשׁוּגָג וּבְמִזִּיד בְּאִנּוּם וּבְרָצוֹן, עַל הַכֹּל תִּמְחַל וְתִסְלַח לִי אֱלוֹהִים סְלִיחוֹת, חַנּוּן הַמְּרַבֶּה לְסִלְחָה, וְתִקְבֹּץ גְּדַחֲיוֹ מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ, וְתִחְזֹר וְתִקְבָּצֵם בְּקִדְשָׁה שְׁנִית, וְתִמְלֵא כֹל הַשְּׂמֹת שְׂפָנִמְתִּי בְּשִׁמְךָ הַגְּדוֹל. וְתִהְיֶה עִמִּי תְּמִיד בְּאֶפֶן שְׂאֻפָה לְתַקּוֹן הַבְּרִית בְּשִׁלְמוֹת בְּאַמְת כְּרָצוֹן הַטּוֹב. וְאֻפָה מֵעַתָּה לְהַתְקַדֵּשׁ בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה גְדוֹלָה בְּאַמְת, וְלֹא אֲשׁוּב עוֹד לְכַסְלָה. וְלֹא אַעֲשֶׂה עוֹד הָרַע בְּעֵינֶיךָ. וְאֻפָה לְהוֹסִיף תְּמִיד קִדְשָׁה עַל קִדְשָׁה,

וּלְקַדֵּשׁ עַצְמִי בְּמִתְרֵי לִי, בְּקַדְשָׁהּ וּבְטָהֳרָה גְדוֹלָה פְּרָצוֹנָה הַטּוֹב בְּאַמְתּוֹ, מֵעַתָּה וְעַד
עוֹלָם:

וּבְבִין יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שְׁתַּהֲרֵהוּ בְּעוֹרֵי תְּמִיד, וְתַעֲזָרְנִי
לְהַתְּפַלֵּל תְּפִלָּתִי לְפָנֶיךָ בְּכֹנֶנָה גְדוֹלָה וְעֲצוּמָה, בְּכֹל לֵב וּנְפֹשׁ בְּאַמְתּוֹ לְאַמְתּוֹ.
וְאִזְכֶּה לְכוֹן הַיֵּטֵב בְּכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁל הַתְּפִלָּה הַקְּדוּשָׁה, וְלֹא יֵצֵא שׁוּם דְּבוּר מִפִּי
בְּתִפְלָתִי שֶׁלֹּא בְּכֹנֶנָה. וְאֲשַׁמְעֶה לְאַזְנֵי הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב מִה שְׁאֵנִי מוֹצִיא מִפִּי בְּתִפְלָתִי
וְתַחֲנִיתִי וּבִקְשָׁתִי, וּבְכָל מִינֵי שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת וְהוֹדָאוֹת, שְׁאִזְכֶּה לְסַדֵּר לְפָנֶיךָ בְּכָל
יוֹם תְּמִיד. וְתוֹפְנִי לְמִינֵי מִתְקִין עַד שְׁאִזְכֶּה לְהַרְגִּישׁ מִתִּיקַת וְעֲרֻבוֹת וְנִעְיָמוֹת דְּבוּרֵי
הַתְּפִלָּה הַקְּדוּשָׁה. וְאִזְכֶּה לְהַרְגִּישׁ מִתִּיקוֹת כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁל הַתְּפִלָּה בְּתוֹךְ כָּל
עֲצוּמוֹתֵי. וְיִדְשְׁנֵנוּ כָּל עֲצוּמוֹתֵי עַל יְדֵי דְבוּרֵי הַתְּפִלָּה הַקְּדוּשִׁים. וְאִזְכֶּה לְקַיֵּם בְּאַמְתּוֹ
מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "כָּל עֲצוּמוֹתֵי הָאֲמִרָנָה יְהוָה מִי כְמוֹךָ, מִצִּיל עֵנִי מִחֹזֶק מִכְּנֹז וְעֵנִי
וְאֲבִיוֹן מִגּוֹזְלוֹ". וְתַעֲלֶה תְּפִלָּתִי לְפָנֶיךָ לְרַחֲמִים וּלְרְצוֹן לְפָנֶי כִּסָּא כְבוֹדְךָ. וְיִרְדֵּ אֲרוּחַ
שְׁבַמְרֵכָּהּ הַעֲלִיזָנָה הַקְּדוּשָׁה לְאַכֵּל אֶת תְּפִלָּתִי וְלַהֲעֹלֹתָהּ לְפָנֶי כִּסָּא כְבוֹדְךָ.
וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תִּצִּיל אֶת תְּפִלָּתִי מִן הַפְּלָכִים עֵזִי נֶפֶשׁ שֶׁלֹּא יִמְרֹפוּ אֶת תְּפִלָּתִי
חַס וְשְׁלוֹם. וְתִצִּילֵנִי מֵעֵזִי פָּנִים וּמַעֲזוֹת פָּנִים. שֶׁלֹּא יִתְנַוּוּ בְּתִפְלָתִי עֵזִי פָּנִים
שְׁבִדוֹר, וְלֹא יִחְלֹקוּ עַל תְּפִלָּתִי. וְתִתֵּן לֵנוּ כַח לַעֲמֹד כְּנֶגֶד הָעֵזִי פָּנִים שְׁבִדוֹר.
הַחֹלְקִים וּמְקַטְרְגִים עַל תְּפִלָּתֵנוּ. וְרוֹצִים לְכַלֵּל אוֹתֵנוּ מִתְּפִלָּתֵנוּ חַס וְשְׁלוֹם.
וְתַעֲזָרְנֵנוּ לְהַכְנִיעֵם וּלְשַׁבְּרֵם וְלַהֲשִׁפִּילֵם עַד עֶפֶר. בְּלֵם יִכְרְעוּ וַיִּפְּלוּ לְפָנֵינוּ, וַיִּשׁוּבוּ
אֵלֶיךָ בְּאַמְתּוֹ וַיִּכְיִרוּ כַח מְלֻכּוֹתֶיךָ, כִּי אַתָּה יִדְעָתָּ כִּי אֵין בְּנוּ כַח לַעֲמֹד כְּנֶגְדְּךָ, כִּי
אִם בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְכַחְךָ הַגְּדוֹל, וּבְכַח וּזְכוֹת הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּים, אֲשֶׁר עָסְקוּ
בְּתִפְלָה כָּל יְמֵיהֶם, אֲשֶׁר כַּח קִדְשָׁתְךָ יְכוֹלָה לְהַגֵּן גַּם עֲלֵינוּ שְׁנוֹפָה בְּזוֹכוֹתֶיךָ לְקַדֵּשׁ
וּלְטַהֵר עֲצָמֵנוּ בְּקַדְשָׁהּ גְדוֹלָה בְּאַמְתּוֹ, וְלַהֲתַפְּלֵל בְּכֹנֶנָה גְדוֹלָה וּבְמִסִּירֵת נֶפֶשׁ
וּבְשִׁמְחָה רַבָּה, וְלַהֲצִיל אֶת תְּפִלָּתֵנוּ מִן כָּל הָעֵזִי פָּנִים שְׁבִדוֹר. "מִקִּים מַעְפֵּר דָּל
מֵאֲשָׁפוֹת יְרִים אֲבִיוֹן", חוּם וְחֲנֻנֵנוּ וְחִמְלָה עֲלֵינוּ, וּמִלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּרַחֲמִים לְמַעַן
שִׁמְךָ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוּשׁ שְׁנִקְרָא עֲלֵינוּ, כִּי שִׁמְךָ מוֹשֵׁתָּ בְּשִׁמְנוּ:

וּבְבִין תִּרְחַם עָלִי, וְתוֹפְנִי וְתוֹרְנִי וְתַלְמִדְנִי, שְׁאִזְכֶּה לִידַע בְּאַמְתּוֹ אֵיךְ לְהַתְּנַהֵג בְּעֵנֵן
הַתַּעֲנִיּוֹת שְׁאֵנִי מְחַיֵּב לְהַתְּעַנּוֹת בְּשִׁבִיל תְּשׁוּבָה עַל עוֹנוֹתַי הַרְבִּים. כִּי אַתָּה
לְבַד יִדְעָתָּ אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת וְכָל הַסְּפֻקוֹת וְהַבְּלִבּוּלִים שֶׁיֵּשׁ לִי עַל זֶה, עַד שְׁאֵנִי
יִדְעֶה לְתַת עֲצוֹת בְּנֶפֶשׁ כָּלל בְּעֵנֵן זֶה שֶׁל תַּעֲנִיּוֹת. וְאַתָּה יוֹדֵעַ מַמָּה אֲנִי צָרִיךְ
לְהַתְּעַנּוֹת עַד אֲשֶׁר כָּל יְמֵי לֹא יִסְפְּקוּ לִי לְהַתְּעַנּוֹת חֵלֶק אֶחָד מֵאַלְף וּרְבָבָה מִמֶּה

שְׁאֵנִי צְרִיךְ לְהִתְעַנּוֹת עַל תְּקוּן חַטָּא וּפְגַם אֶחָד מִחַטָּאי וּפְשָׁעֵי וּפְגַמֵי הַמְרִבִּים מְאֹד. וְאִין אֲתֵנוּ יוֹדֵעַ עַד מָה, לְחַשֵּׁב מִחֻשְׁבוֹת לְיֹשֵׁב דְּעֵתְנוּ כִּלְל בְּעֵגְוֵן זֶה, כַּאֲשֶׁר נִגְלָה לְפָנֶיךָ אֲדוֹן כֹּל. חוּס וְחַנּוּנִי וְרַחֵם עָלַי, וְהַדְרִיכֵנִי בְּאֲמִתְךָ וּלְמַדְנֵי הָאֲמִת לְאֲמַתּוֹ אִיךְ לְהִתְנַהֵג בְּעֵגְוֵן זֶה, וּבְכָל הַעֲנִינִים וְהַהֲנָהוֹת שֶׁפְּעוּלֵם, כַּאֲפֵן שְׁאֲזַכֶּה לְצֵאת מֵרַע לְטוֹב, מִחֻשְׁךָ לְאוֹר גְּדוֹל, וְלָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בְּאֲמִת וּבְכָל שְׁלָם. וְאֲזַכֶּה לְהִיּוֹת כֹּל יְמֵי בְּתִשׁוּבָה בְּקִדְשָׁה וּבְמִתְהַרָה גְּדוֹלָה בְּאֲמִת:

וּתְזַכְּנֵנִי שְׁתִּהְיֶה אֲכִילְתִּי בְּקִדְשָׁה וּבְמִתְהַרָה גְּדוֹלָה. בְּלִי שׁוּם תְּאוֹת הַגּוֹף כִּלְל, רַק לְאֹכַל מַעֲט בְּקִדְשָׁה גְּדוֹלָה לְהַשְׁבִּיעַ נַפְשִׁי דְּקִדְשָׁה. וְאֲזַכֶּה לְהִיּוֹת כְּכֹל הַצְּדִיקִים הָאוֹכְלִים לְשִׁבְעַת נַפְשָׁם דְּקִדְשָׁה. כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "צְדִיק אוֹכֵל לְשִׁבְעַת נַפְשׁוֹ". רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם מְרָא דְעֵלְמָא כְּלָא, שְׁמַחְתִּי אֵלֶיךָ כְּפִי לְךָ לְבַד עֵינֵי תְלוּיּוֹת, לְךָ לְבַד רַעֲיוּנֵי צוּפִיּוֹת, לְמַתְנַת חֲנָם לְגַדְבַת חֶסֶד לְתִשׁוּעַת יְהוָה, עֵינֵי מִיחֻלוֹת וְדוּמִיּוֹת. "צַפּוּ מַיִם עַל רֵאשֵׁי אֲמֵרְתִּי נִגְזַרְתִּי. קָרָאתִי שְׁמֶךָ יְהוָה מְבוֹרַת תְּחִתִּיּוֹת. מִכְּטָן שְׂאוֹל שׁוּעַתִּי שְׁמַעְתָּ קוּלִי. קוּלִי שְׁמַעְתָּ אֵל תַּעֲלֵם אֲזַנְךָ לְרוּחְתִּי לְשׁוּעַתִּי". וְאֲשִׁב וְאֵיחַל וְאֲצַפֶּה לְרַחֲמֶיךָ "עַד יִשְׁקִיף וַיֵּרָא יְהוָה מִשְׁמַיִם". עֲזֹרְנִי כִּי עֲלִיךָ נִשְׁעַנְתִּי. "עֵינֵי תְמוּד אֵל יְהוָה כִּי הוּא יוֹצִיא מִרְשַׁת רְגְלִי". יִשְׁלַח עֲזָרִי מִקְדֵּשׁ, וּמִצִּיּוֹן יִסְעֲדֵנִי. וּמִכָּל מִינֵי טְמֵאוֹת וְזַחְמוֹת מְהַרָה יוֹצִיאֵנִי, וּבְכָל מִינֵי קִדְשׁוֹת וְקִדְשָׁנִי. וּלְכָל מִינֵי תִשׁוּבוֹת בְּאֲמִת זִכְוֵנִי, וּלְחַיִּים טוֹבִים חַיִּים אֲרוּכִים חַיִּים נְצַחִיִּים מְהַרָה יִגְיעֵנִי. וְלְאַרְצָן תְּקַדּוּשָׁה חוֹשֶׁה מְהַרָה יְבִיאֵנִי. וּבְכָל הַתְּקוּנִים יִתְקַנְנֵנִי, וּמְרִיב לְשׁוֹנוֹת בְּסִכּוֹ יִצְפְּנֵנִי. "אֵל תִּשְׁלִיכֵנִי לְעַת וְקִנְהַ כְּכֹלוֹת כַּחַי אֵל תַּעֲזֹבֵנִי. אֵל תִּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קְדְשְׁךָ אֵל תִּפְחַק מִפְּנֵי. אֵל תִּרְחַק מִפְּנֵי. חוֹשֶׁה לְעֲזָרְתִּי יְהוָה תִּשׁוּעַתִּי. יְהִי לְרַצוֹן אֲמַרִי כִּי וְהִגִּיּוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי".

אָמֵן וְאָמֵן:

תורה נא

לְדַבֵּר, בִּיָּאם כְּשֶׁמְזַכֵּר מִקְדָּם אֶת
הַדְּמִים. כִּי עֵקֶר הַדְּבֹר הוּא הַנֶּפֶשׁ,
כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (ש"ח"ש ה'): נִפְשֵׁי יֵצְאוּ
בְּדַבְרוֹ; וְהַנֶּפֶשׁ הוּא הַדָּם, כְּמוֹ
שְׂכֵתוֹב (ויקרא יז): כִּי הַדָּם הוּא הַנֶּפֶשׁ.
נִמְצָא, כְּשֶׁאֹמֵר שְׂקָר, יֵשׁ לוֹ עֵכִירַת
הַדְּמִים, וּמִזֶּה בָּאָה הַמְּרָה שְׁחוּרָה,
וּמְמוֹתְרֵי הַמְּרָה שְׁחוּרָה נִתְהוּוּ
הַדְּמָעוֹת, וְעַל־יְדִיזָה הָעֵינַיִם כְּהוֹת.
זֶה בְּחִינַת (אויב ל): הַקְּטָפִים מְלוּחַ
עַל־י שִׂיחָה. מְלוּחָה, זֶה בְּחִינַת דְּמָעוֹת,
שֶׁהֵם מִים מְלוּחִים, שֶׁבֵּא עַל־יְדֵי
שִׂיחָה. זֶה בְּחִינַת: אֵל תֹּאמְרוּ מִים
מִים, שֶׁהוּא אִזְהָרָה עַל שְׂקָר, (כְּמוֹ
שְׁסִים שֶׁם שְׁנֵאמַר: דְּבַר שְׂקָרִים לֹא
יִכּוֹן וְכו'). מִים מִים, הֵם בְּחִינַת
שְׂקָר, שֶׁהוּא בְּחִינַת דְּמָעוֹת, שֶׁהֵם
מִים מְלוּחִים. כִּי הַשּׁוֹתָה מִים, מְרוּה
צְמָאוֹנוּ, אֵף הַשּׁוֹתָה מִים מְלוּחִים,
לֹא דֵי שְׁאִינוּ מְרוּה צְמָאוֹנוּ, אֶלָּא
שְׁמוּסִיף צְמָאוֹן עַל צְמָאוֹנוּ, עַד
שְׁצָרִיף לְשִׁתוֹת מִים אַחֲרֵים, לְכַבּוֹת
צְמָאוֹנוּ. וְעַל־כֵּן נִקְרָא הַשְּׂקָר, מִים

אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: כְּשֶׁאֲתֵם
מִגִּיעִין לְאַבְנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר, אֵל
תֹּאמְרוּ מִים מִים, שְׁנֵאמַר:
דְּבַר שְׂקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנֶגֶד
עֵינַי: (חגיגה יד)

כִּי הַשְּׂקָר מְזִיק לְעֵינַיִם בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחָנִיּוֹת, בְּבְחִינַת (וישעיה ג):
וּמִשְׁקָרוֹת עֵינַיִם; כִּי כְּשֶׁהֵעֵינַיִם
כְּהוֹת הֵם מְשַׁקְרִין, שְׁאִינָם מְרֹאֵין
הַדְּבַר כְּמוֹת שֶׁהוּא, כְּגוֹן: עַל דְּבַר
גָּדוֹל מְרָאָה שֶׁהוּא קָטָן, וְעַל אֶחָד
שֶׁהוּא שְׁנַיִם, הִפָּךְ מִן הָאֲמֵת. כִּי
הָעֵינַיִם נֶעֱשׂוּ כְּהוֹת מִן הַדְּמָעוֹת,
כְּמֵאֵמֶר חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (שבת
קכ"א): וְשָׁבוּ הָעֵבִים אַחֵר הַגֶּשֶׁם - זֶה
הָרְאוֹת, שֶׁהוֹלֵךְ אַחֵר הַבְּכִי וּדְמָעוֹת
הֵן מְמוֹתְרֵי הַמְּרָה שְׁחוּרָה, שֶׁהִטְבַּע
דוּחָה אוֹתָם לַחוּץ דְּרָךְ הָעֵינַיִם.
וְהַמְּרָה שְׁחוּרָה הִיא שׁוֹאֲבֵת מִעֵכִירַת
הַדְּמִים. וְעֵכִירַת הַדְּמִים הוּא עַל־יְדֵי
הַשְּׂקָר, כִּי אֵי אֶפְשֵׁר לְדַבֵּר שְׂקָר, עַד
שִׁיעֵפֵר אֶת דְּמִיו, וְאֲמֵת אֵי אֶפְשֵׁר

וּכְתִיב (שם): וְגַר זָאֵב עִם כֶּבֶשׂ וְנֹמֵר
עִם גְּדִי וְכוּ', הֵינּוּ בַחֲנִינָה בְטוֹל
הַהֲתַנַּגְדוֹת. וְכִתְיָב (שם כה): וּמָחָה ה'
אֱלֹקִים דְּמַעָה מַעַל כָּל פְּנִיִם; הֵינּוּ
בְטוֹל הַדְּמָעוֹת, שֶׁהֵם בַּחֲנִינָה שֶׁקָּר
כַּנ"ל^(א), כִּי אִזּוּ יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשִׁמוֹ
אֶחָד, שֶׁהוּא כָּלוּ טוֹב, כָּלוּ אִמְת
כַּנ"ל. וְעַל־כֵּן לְעֵתִיד לְבֹא יִתְבַטֵּל
הַטְּמָאָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (זכריה יג): וְאֵת
רוּחַ הַטְּמָאָה אֲעִבִיר מִן הָאָרֶץ; כִּי אִזּוּ
יִהְיֶה כָּלוּ אֶחָד, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (איוב יד):
מִי יִתֵּן טְהוֹר מִטְּמֵא לֹא אֶחָד.
[פְּרוּשׁ, שֶׁעָקָר אַחֲזִיזַת הַטְּהָרָה
וְהַטְּמָאָה, הוּא מִבְּחִינַת הַתְּרַחֲקוֹת
מֵאֶחָד]: כִּי קִדְּם הַבְּרִיאָה, כִּשְׁהִיָּה
הַבְּרִיאָה בְּכַח, כְּבִיכּוֹל, קִדְּם שֶׁהוֹצִיא
אֶל הַפְּעֵל, הִיָּה כָּלוּ אֶחָד, וְכָלוּ אִמְת,
וְכָלוּ טוֹב, וְכָלוּ קִדְּשׁ, אִפְּלוּ שֵׁם
טְהוֹר לֹא הָיָה שִׁיךְ לֹמֵר, כִּי טְהוֹר
אֵין שִׁיךְ אֵלָּא כִּשְׂיֵשׁ טְמָאָה, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (יחזקאל לו): וּטְהַרְתֶּם מִכָּל
טְמֵאוֹתֵיכֶם; אֲבָל כִּשְׁפָלוּ אֶחָד, אֵין
שֵׁם בַּחֲנִינָה חֲשֵׁבֵנוֹת רַבִּים, שֶׁהוּא
עָקָר הָרַע וְהַטְּמָאָה כַּנ"ל, כִּי הַטְּהָרָה
הוּא בַּחֲנִינָה הַמְּצַע בֵּין הַקִּדְּשׁ
וְהַטְּמָאָה, שֶׁעַל יְדוֹ נִתְתַקֵּן הַטְּמָאָה,
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: וּטְהַרְתֶּם מִכָּל
טְמֵאוֹתֵיכֶם; וְהוּא בַּחֲנִינָה הַבְּחִירָה,
שֶׁהוּא מְצַע בֵּין שְׁנֵי דְבָרִים. וְזֶה אֵין

מִים. וְזֶהוּ: אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים,
שֶׁהוּא הַשֶּׁקֶר, שֶׁנֶּאמַר: דְּבַר שֶׁקָּרִים
לֹא יִכּוֹן לִנְגַד עֵינַי:

וְהַתְּהוּוֹת הַשֶּׁקֶר, שֶׁהוּא הָרַע,
שֶׁהוּא הַטְּמָאָה, הוּא

מַחֲמַת הַרְחוֹק מֵאֶחָד, כִּי הָרַע הוּא
נִגְדִיוֹת, לְמַשָּׁל: כָּל מַה שֶׁהוּא נִגְד
רְצוֹנוֹ שֶׁל אָדָם הוּא רַע. וּבְאֶחָד אֵין
שִׁיךְ נִגְדִיוֹת, אֵלָּא כָּלוּ טוֹב. וְזֶה
שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (פסחים

יג): בַּיּוֹם הַזֶּה הוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְכוּ' -

שִׁיָּהִיָּה כָּלוּ הַטּוֹב וְהַמִּיטִיב, כִּי בְּאֶחָד
אֵין שִׁיךְ רַע, וְעַל־כֵּן לְעֵתִיד לְבֹא
יִקְרָם: שֶׁפֶת אִמְת תִּכּוֹן לְעַד (משלי יב),

כִּי יִהְיֶה אִזּוּ כָּלוּ אֶחָד, כָּלוּ טוֹב. כִּי
אִמְת הוּא אֶחָד, לְמַשָּׁל, עַל כָּלִי כֶסֶף
כִּשְׂאוּמְרִים עָלָיו שֶׁהוּא כָּלִי כֶסֶף,
הוּא הָאִמְת, אֲבָל כִּשְׂאוּמְרִין עָלָיו
שֶׁהוּא כָּלִי זֶהָב, הוּא שֶׁקֶר. נִמְצָא
שֶׁהָאִמְת הוּא אֶחָד, כִּי אֵין אִפְּשֵׁר
לֹמֵר אִמְת, רַק שֶׁהוּא כָּלִי כֶסֶף, לֹא
יוֹתֵר; אֲבָל הַשֶּׁקֶר הוּא הַרְבֵּה, כִּי
אִפְּשֵׁר לֹמֵר שֶׁהוּא כָּלִי זֶהָב וְכָלִי
נַחֲשֵׁת וְשֶׁאֵר שְׁמוֹת. נִמְצָא, שֶׁהַשֶּׁקֶר
הוּא בַּבְּחִינָה (קהלת ז): בְּקִשׁוֹ חֲשֵׁבֵנוֹת
רַבִּים. וּבִשְׁבִיל זֶה לְעֵתִיד לְבֹא
יִתְבַטֵּל הָרַע, וְיִתְבַטֵּל הַהֲתַנַּגְדוֹת,
וְיִתְבַטֵּל הַדְּמָעוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (וישעיה
לא): לֹא יִרְעוּ וְכוּ', הֵינּוּ בְטוֹל הָרַע.

(* עיין בסוף הספ' התר' הזאת בני"א מכת"י רבינו ז"ל ממש. (א) עיין תיקון כב, דף סו.

שִׁיךָ קֹדֶם הַבְּרִיאָה, שְׂאֵז הָיָה כְּלוֹ
אֶחָד, כִּי בְּאֶחָד אֵין שִׁיךְ בַּחִירָה,
שֶׁהוּא בְּחִינַת הַטְּהָרָה. וּכְשֶׁהוֹצִיא
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַבְּרִיאָה מִן
הַכַּח אֶל הַפְּעֵל, אִזִּי נִתְהוּה תַּכְּף
בְּחִינַת הַטְּהָרָה, כִּי כְּשֶׁהוֹצִיא מִן
הַכַּח אֶל הַפְּעֵל, הָיוּ שְׁנֵי דְבָרִים:
בְּחִינַת הָאֶחָד וְהַבְּרִיאָה, וְאִזִּי שִׁיךְ
בַּחִירָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַטְּהָרָה, שֶׁהוּא
מִמְצֵעַ בֵּין הָאֶחָד, כִּי הוּא סְמוּךְ לוֹ,
וְעֵדִין לֹא לֹא הִגִּיעַ לְחֻשְׁבֵּנוֹת רַבִּים,
שֶׁהִיא הָרַע וְהַטְּמָאָה, אֲךָ הוּא רֹשֶׁם
וְסִימָן עַל הַהִשְׁתַּלְּשָׁלוֹת, שְׂיִוְכַל
לְהִשְׁתַּלְּשֵׁל וְיִגִּיעַ עַד שִׁיְהִיָּה רַע
וְטְמָאָה. וְעַל־כֵּן כְּתוּב בְּזֹהַר (כְּרֵאשִׁית דף
מח. וּבַמְּכָה מִקוּמוֹת), שֶׁעֵקֶר אַחִיזַת
הַטְּמָאָה - מִסְטָרָא דְשְׂמָאֲלָא, כִּי
הַטְּהָרָה מְרַמְזֶת שִׁישׁ טְמָאָה, וְהוּא
סִימָן שִׁישְׁתַּלְּשֵׁל עַד שִׁיְהִיָּה טְמָאָה.
וְעַל־כֵּן אֶפְשָׁר לְזַכֵּךְ וּלְהַעֲלוֹת
הַטְּמָאָה לְטְהָרָה, כִּי הִיא בַּעֲצָמָה
נִשְׁתַּלְּשְׁלָה מִטְּהָרָה, כְּמוֹ שְׂכַתּוּב:
וּטְהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם. נִמְצָא,
שֶׁעֵקֶר אַחִיזַת הַטְּמָאָה, מִבְּחִינַת
הַטְּהָרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַבְּחִירָה כְּנִ"ל.
וְהַטְּהָרָה הוּא בְּחִינַת שְׂמָאֲלָא, בְּחִינַת
לוֹי^(א), בְּחִינַת: וְטְהַרְתָּ אֶת בְּנֵי לוֹי^(ב);
וְלוֹי הוּא בְּחִינַת שְׂמָאֲלָא, כִּידוּעַ. וְעַל־
כֵּן עֵקֶר אַחִיזַת הַטְּמָאָה הוּא מִבְּחִינַת

שְׂמָאֲלָא, כִּי שְׂמָאֲלָא הוּא בְּחִינַת
הַטְּהָרָה, שְׂמִשְׁשׁ עֵקֶר אַחִיזַת
הַטְּמָאָה כְּנִ"ל. וְכָל זֶה, הֵינּוּ בְּחִינַת
שְׂמָאֲלָא, בְּחִינַת טְהָרָה, בְּחִינַת
הַבְּחִירָה, שְׂמִשְׁשׁ עֵקֶר הַשְׁתַּלְּשָׁלוֹת
הַטְּמָאָה, שֶׁהוּא הָרַע וְהַהִתְנַגְּדוֹת,
בְּחִינַת שְׂקָר כְּנִ"ל - כֵּל זֶה נִמְשָׁךְ
מִבְּחִינַת אַחַר הַבְּרִיאָה, אַחַר שִׁיִּצָּא
הַבְּרִיאָה מִכַּח אֶל הַפְּעֵל, שְׂאֵז הָיָה
כְּבִיכּוֹל, שְׁנֵי בְּחִינּוֹת, דְּהֵינּוּ הָאֶחָד
וְהַבְּרִיאָה וְכִנִּ"ל. נִמְצָא שֶׁעֵקֶר אַחִיזַת
הַשְּׂקָר, שֶׁהִיא הַטְּמָאָה וְכוּ', הוּא
מִחֻמַּת הַרְחוּק מֵאֶחָד כְּנִ"ל, הֵינּוּ
מִבְּחִינַת אַחַר הַבְּרִיאָה וְכִנִּ"ל: וְעַל
יְדֵי הַשְּׁגַחַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, אֶפְלוּ אַחַר
הַפְּעֵלָה, שֶׁהוֹצִיא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מִכַּח אֶל הַפְּעֵל, כֵּל הַדְּבָרִים הֵם
בְּאַחֲדוֹת עִמּוֹ, וְהָרַע יוֹנֵק מֵהַשְּׂאֵרֶת
הַהִשְׁגָּחָה, הֵינּוּ מֵאַחֲרֵי כְּתֻפָּה,
כִּידוּעַ^(א), וְהוּא רְחוּק מֵאֶחָד. וְעַל־יְדֵי
אַמַּת הַשְּׁגַחַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עֲלָיו, כְּמוֹ
שְׂכַתּוּב (תְּהִלִּים קא): עֵינֵי בְּנֵאֲמָנֵי אֲרָץ;
וְעַל־יְדֵי הַשְּׂקָר, שֶׁהוּא הָרַע, מִסִּיר
מִמֶּנּוּ הַשְּׁגַחַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, כְּמוֹ
שְׂכַתּוּב (שם): דְּבַר שְׂקָרִים לֹא יִפּוֹן
לְנַגֵּד עֵינֵי; וְאֵין חִיּוֹתוֹ אֶלָּא מֵאַחֲרֵי
כְּתֻפָּא. נִמְצָא, מִי שֶׁהוּא רוֹצֵה שִׁיְהִיָּה
אַחַר הַיִּשּׁוּת וְהַפְּעֵלָה שֶׁהוֹצִיא מִכַּח
אֶל הַפְּעֵל, שִׁיְהִיָּה כְּלוֹ אֶחָד, שִׁיְהִיָּה

(ב) עיין זוהר קרח דף קעו ע"ב. (ג) עיין במדבר ח. (ד) עיין זוהר חוקת קפר.

אם פן איך יהיה חלוק השקר לכל אחד ואחד ולפי מדרגתו, ולפי עבודתו ויגיעתו בזה העולם בשביל השם יתברך, פי בודאי גם בהסוף האחרון, לא יהיו כלם שוים. ומאחר שיהיה כלו אחד, איך שיך חלוק בין אחד לחברו לפי מדרגתו. אך יש בזה סוד שאי אפשר להבינו, והדברים עתיקים:

(שיך לעיל): ובשביל זה השקר מזיק לעינים, כי על-ידי השקר מסלק השגחת עיני השם יתברך, ופוגם בעינים, שהם בבחינת השגחה פנ"ל, כי השקר נמשך מרחוק מאחד, שמשם עקר אחיזת הטמאה, שהוא הרע, שהוא השקר, פנ"ל. ומחמת זה בעצמו, פוגם על-ידי שקר בהשגחה, ומסלק השגחת השם יתברך מעליו, כי על-ידי השגחת השם יתברך, הכל אחד, אחר הבריאה כמו קדם הבריאה. ועל-ידי השקר פוגם באחד, כי השקר רחוק מאחד פנ"ל. על פן מסלק ההשגחה על-ידי השקר, ומפריד, חס ושלום, אחר הבריאה מקדם הבריאה, שמשם עקר אחיזת הטמאה פנ"ל. אבל על-ידי אמת, שהוא בחינת כלו אחד, פלו טוב, על-ידי-זה ממשיך השגחת השם יתברך, ואז הכל אחד.

אב וכן באחד, כמו שהיה מקדם כשהיה בכח - ישמר עצמו משקר, ועל-ידי-זה השגחת השם יתברך עליו, ואזי פלו אחד: וזה שאמר רבי עקיבא: **בשאתם מגיעים לאבני שיש טהור. שיש טהור**, הוא בחינת אחר הפעלה, שהוא יש, ואז שיך שם טהור פנ"ל. אם תרצה שיהיה כמו קדם הפעלה שהיה בכח, שיהיה אב וכן באחד. וזהו: **בשאתם מגיעין לאבני** - הוא בחינת אב וכן פחדא, שהוא בחינת קדם הבריאה שהיה בכח, שהיה הכל אחד. **שיש טהור** הוא בחינת אחר הפעלה, שהוא בחינת ישות וטהרה. אם תרצו להגיע **שיש טהור לאבני** - אל תאמרו מים מים, הוא בחינת שקר פנ"ל. **שנאמר: דבר שקרים לא יפון לנגד עיני**; כי על-ידי שקר הוא מסיר מעליו השגחת השם יתברך, והוא רחוק מאחד. אך על-ידי אמת, השגחת השם יתברך עליו. ועל-ידי ההשגחה, פלו אחד, כמו שהיה קדם הבריאה פנ"ל: **ועל פן שכר עולם הבא**, עין לא ראתה אלקים זולתך (ישעיה סד, ועיין ברכות לד); כי מאחר שיהיה פלו אחד, לא יהיה עין שיראה, רק אלהים זולתך: **ואמר אז**, שגם בזה יש קשיא מה שאי אפשר להבין. כי

פי על־ידי ההשגחה נכלל אחר מקשר המאמר הזה היטב, תחלתו
 הבריאה בקדם הבריאה כנ"ל. וזהו: בסופו, וסופו בתחלתו, וכן
 אמר רבי עקיבא וכו' כנ"ל: ובזה באמצעותו, והבן היטב:

תפילה נא

יהוה אלהים אמת, עזרני ברחמיך הרבים והצילני מן השקר, והיה עמי תמיד
 ושמרני שלא יצא שום דבר שקר מפי לעולם בין בשוגג בין במזיד בין
 באנס בין ברצון. ותעזרני שלא אהיה נכשל בשום דבר שקר אפלו בטעות. ופני
 לאמת ברחמיך הגדולים. חום וחמל עלי והעלני מטמאה לטהרה מחל לקדש.
 קדשני בקדושתך העליונה באמת. "חלצני יהוה מאדם רע מאיש חמסים תנצרני,
 כל מצותיך אמונה שקר רדפוני עזרני. יהוה הצילה נפשי משפת שקר מלשון
 רמיה. דרך שקר הסר ממני ותורתך חנני. לא ישב בקרב ביתי עשה רמיה דובר
 שקרים לא יבון לנגד עיני". חנני וענני ופרה נפשי האמללה מן הרע ומן הטמאה
 ומן השקר, ותן לי במתנת חנם אמת וחסד. ותשפיע עלי מאתך קדשה וטהרה
 אמת טוב. החזירני בתשובה שלמה לפניך באמת, וזפני מעתה לצאת מהרה מרע
 לטוב מטמאה לטהרה משקר לאמת, ואזכה לעצם האמת לאמתו. ותמשיך
 השגחתך השלמה עלינו, ותשגיח עלינו בשלמות בעין החמלה והחנינה, עד שנוכח
 להכליל בך באמת. ויתאחדו ויכללו אחר הבריאה בקדם הבריאה על־ידי השגחתך
 השלמה. ויהיה בלוי אחד בלוי טוב בלוי קדש בלוי אמת:

ותצילני מכל מיני התנגדות. שלא ימצא בי שום צד התנגדות חס ושלום לשום
 דבר שבקדשה, ולא לשום אדם בשר שבעולם. רק אהיה נכלל באמת,
 בכל הדברים הטובים והקדושים. ויהיה לי אהבה אמיתית ואחדות פשוט עם כל
 הפשרים אמתיים שבדור, ועם כל הצדיקים האמתיים ועם כל הטוב שיש בכלליות
 עמך ישראל הקדוש, עד שבכללם אהיה נכלל בך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו.
 ואזכה להתדבק בך באמת ולהכלל באחדותך תמיד. מעתה ועד עולם. לעולמי
 עד ולנצח נצחים:

וּתְצִילֵנִי מִפְּנֵי הָרְאוֹת, וּתְקַדֵּשׁ אֶת עֵינֵי תְּמִיד. וְלֹא אֶסְתַּפֵּל עוֹד בְּשׁוּם דְּבָר
הַפּוֹנֵם אֶת הָרְאוֹת, רַק אֲזַכֶּה לְהִסְתַּפֵּל בְּעֵינֵי בְּתוֹרַתְךָ, וְלִהְיֶתְפֵּל עַל
צְדִיקוֹת הָאֱמֵתִים. וְעַל כָּל הַדְּבָרִים הַמְּקַדְּשֵׁין אֶת הָעֵינַיִם, עַד שֶׁיְהִיוּ עֵינֵי קְדוֹשִׁים
וּמְהוֹרִים תְּמִיד בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ. וְאֲזַכֶּה לְתַקֵּן מִהֵרָה אֶת כָּל הַפְּגָמִים שֶׁפְּגַמְתִּי בְּעֵינֵי.
וְתַעֲזָרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ וּתְשַׁמְרֵנִי מִקְּלֹקֶל חוּשׁ הָרְאוֹת חֵם וְשָׁלוֹם, וְלֹא יִכְהוּ מְאוֹר עֵינֵי
לְעוֹלָם. "וְגַם עַד זְקֵנָה וְשִׁיבָה אֵל תַּעֲזֹבֵנִי". וְתִשְׁמֹר אֶת אוֹר עֵינֵי תְּמִיד, לְמַעַן אֲזַכֶּה
לְהִגּוֹת בְּתוֹרַתְךָ יוֹמָם וְלַיְלָה, וּלְגַדֵּד שָׁנָה מֵעֵינֵי. וְלֹא יִגִּיעַ לִי עַל יְדֵי זֶה שׁוֹם הַזֶּקֶן
וּמְחוּשׁ לְעֵינֵי. וְיִהְיוּ עֵינֵי מְאוֹרוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וּכְכֹרֶחַ:

יְחִיד וּמְיַחַד קָרְבָנוּ אֱלֹהִים בְּאֵמֶת, וְתִדְחָה וְתַעֲבִיר וְתִכְבֵּל הַשֶּׁקֶר וְתִרַע וְתִטְמָאָה
מִן הָעוֹלָם. וְתִתְקַים מִהֵרָה מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "וְאֵת רוּחַ הַטְּמָאָה אֲעִבִיר מִן
הָאָרֶץ", וְתִמְהַרְנֵנוּ וְתִקְדְּשֵׁנוּ בְּכָל מִינֵי טְהוֹרוֹת וּקְדוּשׁוֹת. וְתִתְקַים בְּנוּ מִקְרָא שְׁפָתוֹב:
"וְזָרְקֵתִי עֲלֵיכֶם מִים טְהוֹרִים וּמְתַרְתֶּם, מִכָּל טְמָאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהַר
אֶתְכֶם". וְתִנְגְּלֵה הָאֵמֶת בְּעוֹלָם חַיֵּשׁ קָל מִהֵרָה. וְתִתְקַים בְּיָמֵינוּ: "שְׁפַת אֵמֶת תִּפּוֹן
לְעַד וְעַד אֲרַגִּיעָה לְשׁוֹן שֶׁקֶר. אֵמֶת מֵאֲרֵץ תִּצְמַח וְצִדֵּק מִשָּׁמַיִם גִּשְׁקָה. חֶסֶד וְאֵמֶת
נִפְגְּשׁוּ צִדֵּק וְשָׁלוֹם נִשְׁקוּ. הִדְרִיכֵנִי בְּאֵמֶתְךָ וּלְמַדְנִי כִּי אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אוֹתְךָ קוֹיֵתִי
כָּל הַיּוֹם. הוֹרִינִי יְהוָה דְּרַכְּךָ אֱהַלְךָ בְּאֵמֶתְךָ יַחַד לְבָבִי לִירְאָה שְׁמֶךָ. שְׁלַח אוֹרְךָ
וְאֵמֶתְךָ הִמָּה יִנְחוּנִי וּבִיאוּנִי אֵל הַר קְדוֹשְׁךָ וְאֵל מִשְׁכְּנֹתֶיךָ. מִי אֵל כְּמוֹךָ גּוֹשֵׁא עוֹן
וְעוֹבֵר עַל פֶּשַׁע לְשֹׂאֲרֵית גְּחִלְתּוֹ, לֹא הִחְזִיק לְעַד אַפּוֹ כִּי חָפֵץ חֶסֶד הוּא, יָשׁוּב
יִרְחַמֵּנוּ וּיְכַבֵּשׁ עוֹנוֹתֵינוּ וְתִשְׁלַח בְּמַצְלוֹת יָם כָּל חַטָּאתֵם. תִּתֵּן אֵמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד
לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם מִימֵי קֶדֶם. הִשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִשְׁוֹבָה חֲדָשׁ
בְּיָמֵינוּ כְּקֶדֶם". אָמֵן וְאָמֵן:

תורה נב

רבי חנינא בן חכניאי אומר:
הנעור בלילה, והמהלך בדרך
יחידי, ומפנה לבו לבטלה -
הרי זה מתחייב בנפשו: (אבות פ"ג)

פי יש אפיקורסים שאומרים, שהעולם הוא מחייב המציאות, ולפי דעתם הרעה המשבשת, נדמה להם, שיש על-זה ראיות ומופתים, חס ושלום, ממנהג העולם. אבל באמת הכל יפצה פיהם, כי באמת העולם ומלואו הוא אפשרי המציאות, כי רק השם יתברך לבד הוא מחייב המציאות, אבל כל העולמות עם כל אשר בהם הם אפשרי המציאות, כי הוא יתברך בראם יש מאין, וביכלתו וכחו ואפשרותו יתברך היה לבראם או שלא לבראם, על-כן בודאי כל העולם ומלואו הוא אפשרי המציאות. אך מאין נמשך הטעות, שיכולין לטעות, חס ושלום,

שהעולם הוא מחייב המציאות, חס ושלום. דע, שזה נמשך מחמת שבאמת עתה שכבר נאצלו ונמשכו נשמות ישראל, עתה בודאי העולם הוא בבחינת מחייב המציאות. כי כל העולם ומלואו הכל לא נברא אלא בשביל ישראל פידוע^(א), וישראל מושליו בעולם, ועל-כן בודאי עתה אחר שנאצלו ונבראו נשמות ישראל, כביכול הוא יתברך מוכרח לברא ולקיים העולם, כי על-מנת כן האציל נשמות ישראל, כדי לברא בשבילם כל העולמות. אך נשמות ישראל בעצמן כשנאצלו, היו הם בעצמן עם כל העולמות התלויים בהם, הכל היה אפשרי המציאות, כי היה באפשרותו להאצילם ולבראם או שלא לבראם. אך תקף פשנתרעה הקדוש-ברוך-הוא להאציל נשמות ישראל, אזי היה כל העולם בבחינת מחייב המציאות, כי מאחר שנאצלו נשמות ישראל, אזי כביכול הוא

(א) ויק"ר פ' לו, ורש"י ריש בראשית.

חוזרין ונכללין בו יתברך, שהוא מחיב המציאות, ואז נכללין עמהם כל העולמות התלויים בנפשם בחיוב המציאות כנ"ל: אך לזכות לזה להכליל בשרשו, דהינו לחזר ולהכליל באחדות השם יתברך, שהוא מחיב המציאות, זה אי אפשר לזכות, פיראם עלידי בטול, שיבטל עצמו לגמרי, עד שיהיה נכלל באחדותו יתברך, ואי אפשר לבוא לידי בטול, פיראם עלידי התבודדות, פי עלידי שמתבודד ומפרש שיחתו בינו לבין קונו, על ידי זה הוא זוכה לבטל כל התאוות והמדות רעות, עד שזוכה לבטל כל גשמיותו, ולהכליל בשרשו. אך עקר ההתבודדות הוא בלילה, בעת שהעולם פנוי מטרדת העולם הזה. כי ביום, עלידי שרודפין העולם אחר העולם הזה, הוא מבטל ומבלבל את האדם מלהתדבק ולהכליל בהשם יתברך. ואפלו אם הוא בעצמו אינו טרוד, אף על פי כן מאחר שהעולם טרודים אז ורודפים אז אחר הכלי העולם הזה, עלידי זה קשה אז לבוא לידי בטול: וגם צריכין שיהיה ההתבודדות במקום מיוחד, דהינו חוץ מהעיר בדרך יחידי, במקום שאין הולכים שם בני אדם, כי במקום שהולכים

מחיב להמציא העולם, פי על-מנת כן נאצלו נשמתו, שכל העולמות יבראו בשבילן, והם ימשלו בכל, והבן היטב. ומזה נשתלשל ונמשך הטעות של האפיקורסים, שאומרים שהעולם הוא, חס ושלום, מחיב המציאות. אבל באמת רק השם יתברך לבד הוא מחיב המציאות, אבל כל הדברים הם אפשרי המציאות כנ"ל: ועקר הפונה שברא כל העולם בשביל ישראל היה כדי שישאל יעשו רצונו, ושיחזרו וידבקו בשרשו, דהינו שיחזרו ויכללו בו יתברך, שהוא מחיב המציאות, ובשביל זה נברא הכל. נמצא כל מה שישאל עושין רצונו של מקום, ונכללין בשרשם, שהוא מחיב המציאות, על-ידי זה נכלל כל העולם שנברא בשבילם בחיוב המציאות, פי עקר התכלית שנברא העולם הוא בשביל זה, ורק בשביל זה מחיב השם יתברך כביכול, לברא ולקיים כל העולמות בשביל ישראל כנ"ל, כדי שיעשו רצונו כנ"ל, ועל כן אז דיקא כשעושין רצונו, נכלל העולם בבחינת מחיב המציאות כנ"ל. כי כל מה שעושין רצונו יותר, הם נכללין ביותר עם כל העולמות התלויים בהם בחיוב המציאות, כי עלידי שעושין רצונו יתברך, הם

נפשו בִּשְׂרֹשׁוֹ, דְּהִינּוּ בּוּ יִתְבַרֵּךְ, שֶׁהוּא מְחַיֵּב הַמְצִיאוֹת. אַזִּי נִכְלָל כֹּל הָעוֹלָם עִם נַפְשׁוֹ בְּשִׂרְשׁוֹ, שֶׁהוּא מְחַיֵּב הַמְצִיאוֹת, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בּוֹ כַּנִּל, וְאִזִּי נַעֲשֶׂה כֹּל הָעוֹלָם עַל יְדוֹ בְּבַחֲנֵינָת מְחַיֵּב הַמְצִיאוֹת כַּנִּל: וְעַתָּה תִּרְאֶה פְּלִאֵי פְּלִאוֹת, אִיךָ כֹּל זֶה מִבְּאֵר עֵתָה בְּהַמְשָׁנָה הַנִּל בְּאֵר הַיֵּטֵב. וְזֶהוּ: הַנְּעוֹר בְּלִילָה - כַּפְּשׁוֹטוֹ, דְּהִינּוּ שֶׁהוּא נְעוֹר בְּלִילָה, וּמִתְבּוֹדֵד וּמִפְּרֵשׁ שִׁיחָתוֹ בֵּינוֹ לְבֵין קוּנּוֹ. וְהַמְהַלֵּךְ בְּדֶרֶךְ יְחִידִי - הִינּוּ כַּנִּל, שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ יְחִידִי דִיקָא, בְּמָקוֹם שָׂאִין בְּנֵי אָדָם הוֹלְכִים שָׂם כַּנִּל, כִּי אַזִּי הוּא עֶקֶר שְׁלֵמוֹת הַהִתְבּוֹדְדוֹת: בְּלִילָה, וּבְדֶרֶךְ יְחִידִי דִיקָא כַּנִּל, כִּי אִזִּי דִיקָא יִכּוֹלִין לְבֹא לְבַחֲנֵינָת בְּטוֹל כַּנִּל. וְזֶהוּ: וּמִפְּנֵי לְבוֹ לְבַטְלָה - דְּהִינּוּ שְׂמֻפְנָה לְבוֹ מִכָּל עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה - לְבַטְלָה, כְּדֵי לְזַכּוֹת לְבַחֲנֵינָת בְּטוֹל כַּנִּל. וְאִזִּי זֹכֵה שֶׁיִּכְלָל נַפְשׁוֹ בְּמַחֲיֵב הַמְצִיאוֹת כַּנִּל, וְאִזִּי נִכְלָלִין כֹּל הָעוֹלָמוֹת עִם נַפְשׁוֹ בְּמַחֲיֵב הַמְצִיאוֹת כַּנִּל. וְזֶהוּ: הַרִי זֶה מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ - שֶׁנִּכְלָל כֹּל הָעוֹלָם בְּבַחֲנֵינָת מְחַיֵּב הַמְצִיאוֹת עִם נַפְשׁוֹ, כִּי עַל־יְדֵי הַהִתְבּוֹדְדוֹת הַנִּל זָכָה לְבַחֲנֵינָת בְּטוֹל, עַד שֶׁנִּכְלָל נַפְשׁוֹ בְּחִיּוֹב הַמְצִיאוֹת, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִכְלָל כֹּל הָעוֹלָם עִם נַפְשׁוֹ בְּחִיּוֹב

שָׂם בְּנֵי אָדָם בְּיָוִם, הַרְדּוּפִים אַחַר הָעוֹלָם הַזֶּה, אַף־עַל־פִּי שְׂפַעַת אֵינָם הוֹלְכִים שָׂם, הוּא מִכְּלַבֵּל גַּם כֵּן הַהִתְבּוֹדְדוֹת, וְאִינוּ יֹכֵל לְהִתְבַּטֵּל וּלְהַכְלִיל בּוֹ יִתְבַרֵּךְ. עַל־כֵּן צָרִיךְ שִׁילֵךְ לְבַדּוֹ בְּלִילָה, בְּדֶרֶךְ יְחִידִי, בְּמָקוֹם שָׂאִין שָׂם אָדָם, וְשָׂם יֵלֵךְ וְיִתְבּוֹדֵד, וְיִפְנֶה לְבוֹ וְדַעְתּוֹ מִכָּל עֶסְקֵי עוֹלָם הַזֶּה, וְיִבְטֵל הַכֹּל, עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְבַחֲנֵינָת בְּטוֹל בְּאַמְתּוֹ. הִינּוּ שְׂבַתְחָלָה יִרְבֶּה בַּתְּפִלוֹת וּשְׂיחוֹת בְּהִתְבּוֹדְדוֹת בְּלִילָה בְּדֶרֶךְ יְחִידִי כַּנִּל, עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְבַטֵּל זֶה הַדְּבַר, דְּהִינּוּ לְבַטֵּל מִדָּה וּתְאוּהָ זֹאת. וְאַחֲרָיֶךָ יִרְבֶּה עוֹד בְּהִתְבּוֹדְדוֹת הַנִּל, עַד שֶׁיִּבְטֵל מִדָּה וּתְאוּהָ אַחֲרָת. וְכֵן יִנְהוֹג זְמַן רַב בְּהִתְבּוֹדְדוֹת, בְּזְמַן הַנִּל, וּבְמָקוֹם הַנִּל, עַד שֶׁיִּבְטֵל הַכֹּל. וְאַחֲרָיֶךָ עֲדִין נִשְׁאַר מִמֶּנּוּ אֵיזָה דְּבַר וְכוּ', וְאַחֲרָיֶךָ מִבְּטְלִין גַּם זֶה, עַד שֶׁלֹּא נִשְׁאַר מִמֶּנּוּ כְּלוּם. וּפְרוּשׁ, כִּי יֹכֵל לְהִיּוֹת אַחַר שְׂבַטֵּל כֹּל הַתְּאוּוֹת וּמְדוֹת רְעוּת, עֲדִין נִשְׁאַר מִמֶּנּוּ כְּלוּם, דְּהִינּוּ שֶׁעֲדִין לֹא בַטֵּל לְגַמְרֵי הַנְּאוּת וְהַנְּסוּת, עַד שֶׁנִּחְשָׁב בְּעֵינָיו לְאֵיזָה דְּבַר. וְעַל־כֵּן צָרִיכִין לְהַתְיַעַץ וּלְהַרְבּוֹת בְּהִתְבּוֹדְדוֹת הַנִּל, עַד שֶׁלֹּא יִשְׁאַר מִמֶּנּוּ כְּלוּם, שִׁיְהִיָּה בְּבַחֲנֵינָת "מָה" בְּאַמְתּוֹ, עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְבַחֲנֵינָת בְּטוֹל בְּאַמְתּוֹ. וְאִזִּי, כַּשֶּׁזָּכָה לְבַטּוֹל בְּאַמְתּוֹ, וְאִזִּי נִכְלָל

ולא בדרך הרבים, שלא יפסיקנו
עוברי דרכים, אלא דיקא בדרך שאין
רבים הולכים שם, שם ילך ויתבודד,
והינו: והמהלך בדרך יחיד, ואז
יכול לפנות לבו מכל וכל, ויכול
לבוא לבטול כל הישות, והינו:
והמפנה לבו לבטלה. ואז פשנתבטל
לגמרי, אזי הוא נכלל באחדות השם
יתברך, ואז הוא בא לבחינת מחיב,
פי הקדוש־ברוך־הוא מחיב
המציאות, וכל הדברים הם אפשר
המציאות, וכשנתבטל ונכלל
באחדותו, אזי הוא יוצא מבחינת
אפשר, ונכלל במחיב, וזה בחינת:
הרי זה מתחייב בנפשו:

המציאות כנ"ל, ונעשה נפשו וכל
העולם בבחינת מחיב המציאות
כנ"ל, וזהו: הרי זה מתחייב בנפשו
כנ"ל:

והא לך לשון רבנו מהתורה הזאת
שכתבה בתכלית הקצור. וזהו:
המהלך בדרך יחיד, הנעזר בלילה
וכו'. דע, שעקר הבטול, שאדם
מבטל ישותו ונעשה אין, ונכלל
באחדות השם יתברך, אין זה אלא
עלידי התבודדות. וההתבודדות
צריך מקום וזמן מיחד, שלא יבלבלו
אותו המונעים. והזמן הוא בלילה,
הינו: הנעזר בלילה, שאז הפל
ישנים. והמקום הוא בדרך יחיד,

תפילה נב

"נפשי איתך בלילה, אף רוחי בקרבי אשתרך. זכרתי בלילה שמך יהוה ואשמרה
תורתך. על משפכי בלילות בקשתי את שאהבה נפשי בקשתיו ולא
מצאתיו. אזכרה נגינתי בלילה עם לכבי אשיחה ויחפש רוחי". רבנו של עולם,
מריה דעלמא בלא, אדון הכל, אחד יחיד ומיוחד, הנה הוה ויהיה, אתה בראת
עולמך ברצונך הטוב בשביל ישראל עמך הקדוש אשר בשבילם בראת כל
העולמות בלם, כדי להמשיך נשמות ישראל בעולם, כדי שיעשו רצונך באמת
וימשלו בעולם. למען יוכלו על ידי פעלתם הטובה להעלות ולנשא כל העולמות
בלם. מן תכלית העשייה עד תחלת האצילות להעלות ולהגביה בלם לשרשם

העליון, שיכללו כל העולמות בלם באחדותך הפשוט ותברך ויתעלה לעד ולנצח
נצחים. כי אתה הוא קדם שבראת העולם ואתה הוא לאחר שבראת העולם:

ובבן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתרחם עלי ותהיה בעזרי
ותופני להרבות בהתבודדות תמיד. עד שאזכה על ידי ההתבודדות לבטל
עצמי לגמרי, עד שיתבטל ישותי לגמרי. ואהיה נכלל באחדותך באמת. ותופני
ברחמיך הרבים. ותזמין לי מקום מיוחד וזמן מיוחד להתבודדות, ואזכה לבחר לי
המקום המבחר והזמן המבחר להתבודדות. שהוא בלילה בעת שבני אדם ישנים.
ובדרך יחיד, שאזכה בכל לילה ולילה להתבודד במקום מיוחד, לילך בדרך יחיד
במקום שאין בני אדם הולכים שם אפלו ביום. ושם אלך ואתבודד בלילה, ואפרש
כל שיחתי לפניך. ואת כל אשר עם לבבי אזכה לבאר ולפרש לפניך בפה מלא
בפרוש. עד שיתעורר לבבי באמת אליך בתשוקה גדולה, ובבכייה רבה ועצומה,
בדמעות שליש לבבות ולהתודות על עוונותי ופשעי המרבים ולהתחרט עליהם
באמת ובלב שלם. ולקבל עלי קבלה גמורה בלב שלם באמת. שלא אשוב עוד
לכסלה. ולא יהיה ברוחי רמיה כלל, אם און פעלתי לא אוסיף. ואזכה לעורר
רחמיך הרבים עלי, שתחנני מאתך במתנת חנם, ותהיה בעזרי מעתה תמיד.
ותשמרני ותצילני ברחמיך מחטאים ועוונות ופשעים. ומכל התאוות רעות. ובפרט
מפגם הברית שהוא כלל כל התורה בלה, תצילני ותשמרני תמיד ברחמיך הרבים
ברחמיך הגדולים ברחמיך העצומים. עד שאזכה על ידי ההתבודדות בלילה לבטל
עצמי לגמרי, לבטל כל מדה ומדה רעה וכל תאוה ותאוה רעה, עד שאהיה נקי
לגמרי מכל התאוות ומכל המדות רעות. ואזכה לבטל כל מיני גאות ונבחות ונסות
הרוח מפני. עד שאזכה לבוא לתכלית הפטול באמת לאמתו ברוצח הטוב, עד
שאזכה להכלל באחדותך באמת. ועל ידי זה יהיה נכלל כל העולם עם נפשי
באחדותך הפשוט. ויתאחד ויכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה, אפשרי המציאות
בחיוב המציאות. ונתיה דבוקים ואחודים וכלולים בך תמיד באמת, ולא נפרד ממך
אפלו פרנע קלה. ויתגלה אחדותך הפשוט בעולם. וידע כל פעול כי אתה פעלתו
ויבין כל יצור כי אתה יצרתו ויאמר כל אשר נשמה באפו יהוה אלהי ישראל מלך
ומלכותו בכל משלה. עורני עורני חנני חנני, להרבות בהתבודדות ובשיחה ביני
לבין קוני בלילה בדרך יחיד, עד שאזכה לתכלית הפטול באמת, עד שאהיה נכלל
בך באמת עם כל העולמות בלם. ונשוב לפניך אליך באמת ובלב שלם, ונדעה

נרדפה לדעת את יהוה". יומם לא ננוח, לילה לא נשקט, עד אשר נזכה למצא
אורף בכל עת:

וְנִזְכָּה לְקַיֵּם מִצְוֹת "וְכֹחַ תִּדְבֹק" בְּאֵמֶת, בְּשִׁלְמוֹת כְּרִצּוֹנָךְ הַטּוֹב. חוּם וְחִמּוּל עָלֵינוּ,
חוּם וְרַחֵם עָלֵינוּ, חוּם וְחֲנּוּנוּ וְזַכּוּנוּ לְכָל מַה שֶּׁבִקְשָׁנוּ מִלְּפָנֶיךָ, שְׁנִזְכָּה לְכַמּוֹל
עַצְמָנוּ בְּאֵמֶת. עַד שְׁנִהְיֶה בְלָנוּ נִכְלָלִים בְּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. כִּי בְשִׁבִיל
זֶה לְבַד בְּרָאתָ כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּלֵם, בְּאִשֶּׁר גָּלִיתָ לָנוּ עַל יְדֵי צִדִּיקְךָ הָאֱמֶתִיּוֹם.
"שׁוּבֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְהִפֵּר כַּעֲסֶךָ עִמָּנוּ. יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת הַשִּׁיבֵנו הָאֵר פְּנֶיךָ
וְנִשְׁעָה. הַשִּׁיבֵנו וְאִשׁוּבָה כִּי אַתָּה אֱלֹהֵי. הַשִּׁיבֵנו יְהוָה אֱלֹהֵי וְנִשׁוּבָה חֲדָשׁ יָמֵינוּ
כְּקֶדֶם: יְהִי לְרִצּוֹן אִמְרֵי כִּי וְהִגִּיוֹן לְכִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי":

תורה נג

גם זה לשון רבנו זכרוננו לברכה:

עקר הולדה תלוי בה"א, בבחינת
(בראשית מז): **הא לכם זרע.**
ואברהם ושרה לא הולידו, עד
שהגיעו לה"א הזאת^(א). כי עקר
הולדה - על־ידי הדעת, בבחינת (שם
ד): **וידע אדם וכו', וקטן אינו מוליד**
(סנהדרין סח). ועקר הדעת, הינו
שִׁישְׁתַּמֵּשׁ בְּדַעְתּוֹ, הֵינּוּ שְׁיוּצִיא אֶת
שְׁכָלוֹ מִכַּח אֶל הַפֶּעַל. כִּי גַם לְקַטָּן
יֵשׁ דַּעַת, אֲבָל אֵצֶל הַקָּטָן עֲדִין
הַדַּעַת בְּכַח וְלֹא בַּפֶּעַל, כִּי לֹא
הַשְׁתַּמֵּשׁ בְּדַעְתּוֹ, וְלֹא הוֹצִיא אוֹתוֹ

מכח אל הפעל. ומי שהוא שלם
בדעתו, שהוציא אותו מכח אל
הפעל, והשיג בדעתו מה שאפשר
לדעת האדם להשיג בדעתו, אזי
הוא קרוב לדעת הקדוש־ברוך־הוא,
ואין חלוק בין דעת האדם לדעת
השם ותברך, אלא חמשה דברים,
כמובא. ואז דעתו יונק מדעת השם
ותברך, שהיא בחינת ה"א, ואז
מוליד: **ולהשלים את דעתו, שיהא**
שלם בדעת, אי אפשר אלא על־ידי
עסק שעוסק עם בני אדם לקרבם
לעבודת השם ותברך, על־ידי־זה

(א) עיין זוהר חדש שה"ש על פסוק נאור לחייך.

נשלים דעתו, כי הם מחדדין דעתו, בבחינות: ומתלמידי יותר מפלן (מכות ט). ובשביל זה תלמידים נקראים בנים (ספרי פ' ואתחנן ע"פ ושנתם לבניך), פי על ידם בא ההולדה. ובשביל זה אברהם ושרה טרחו את עצמן לגיר גרים, פי על ידי זה השלימו דעתם, ונתקרבו לה"א הזאת, הינו לדעת השם יתברך, וזכו לבנים. פי על ידי גרים נתגדל דעתם, בבחינת: ומתלמידי יותר מפלם: אבל מי שאין שלם בדעתו, והוא רחוק מדעת האדם, כל שפן מדעת השם יתברך, שהוא בחינת ה"א, ואזי הוא קטן ואין מוליד: וזה הטעם שהצדיקים מיגיעים את עצמן, ורודפים אחר בני אדם לקרבם לעבודתו יתברך. אין זה כדי להרבות כבודם, חס ושלום, אלא כדי להשלים דעתם, בבחינות: ומתלמידי יותר מפלם: ובשביל זה ביד הצדיקים לפקד עקריות, כי הם שלמים בדעת, וקרובים לדעת עליון, ואין בין דעתם לדעת השם יתברך אלא חמשה דברים כנ"ל. וחמשה דברים, היא היא דעת השם יתברך, שמשם ההולדה: וזה (ברכות טז): שלשה דברים מרחיבין דעתו של אדם: אשה נאה, ודירה, וכלים. אשה, הינו החמר מכנה בשם אשה,

שיהא לו חמר ממזג במזג השוה, שיהא ראוי לקבל שכל. ודירה נאה, הינו היראה, כמאמר (שבת לא): חבל על מאן דלית לה דרתא, פי צריך שיהא יראת חטאו קודמת לחכמתו (אבות פ"ג). וכלים, הינו תלמידים הגונים שיקבלו ממנו. וכשיש לו כל אלו הכנות, יכול לבוא לשלמות הדעת: ואלו הן חמשה דברים, שנבדל מדעו מן מדענו. הראשון, שבמדעו האחד יודע ידיעות רבות, ואין רבוי במדעו: השני, יודע הדברים קדם המצאם, אפלו כשאין להם הויה פלל: והשלישי, שמדעו מקיף דברים שאין להם תכלית: והרביעי, שאין שנוי בידיעתו. ואין שנוי כשיודע הדבר בכה, ואחר כך שב פעל: והחמישי שידיעתו אין מוציא הדבר מאפשרותו: עד כאן לשונו ז"ל. והא לך נסחא שניה, שפנתתי בעצמי קצת מזה, כפי מה ששמעתי, וזה: **כשאדם** זוכה לשלמות הדעת, הינו שזוכה לדעת שאי אפשר לאדם לידע יותר, אזי יש הפרש בין דעת האדם בשלמות, לדעת השם יתברך, בחמש בחינות, והם מפרשים בספרים. וצריך האדם להשתדל שיגיע לשלמות הדעת, מה שאי אפשר לאדם לידע יותר, ולא יהיה הפרש בין דעתו לדעת השם יתברך.

רק בחמשה דברים אלו, שאלו חמשה דברים אי אפשר לשכל אנושי לדעת, אם לא מי שהוא למעלה ממין אנושי. אך לזכות לשלמות הדעת הוא עלידי גרים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: הרבה למדתי מרבתי, ומתלמידי יותר מכלם. פי עלידי שכל אחד מקשה ושואל, פי כל אחד יש לו מניעה לעבודת השם יתברך, וצריך להשיב לכל אחד על שאלתו, עלידי זה נשלם דעתו, ועלידי זה

זוכה לבנים, פי קטן אינו מוליד, אין לו דעת השלם, אך כשזכה לדעת השלם, זוכה לבנים. ועל פן באברהם שהוא היה מגיר אנשים, ושרה מגירת נשים (ב"ר פ' לט), עלידי זה זכה לשלמות הדעת, שלא היה הפרש בין דעתו לדעת השם יתברך, אלא אלו החמשה דברים, ועלידי זה זכה להה"א הנ"ל. ועל פן אברם אינו מוליד, אברהם מוליד (שם פרשה מד), פי עלידי שלמות הדעת, שהוא בחינת ה', זכה להוליד:

רק בחמשה דברים אלו, שאלו חמשה דברים אי אפשר לשכל אנושי לדעת, אם לא מי שהוא למעלה ממין אנושי. אך לזכות לשלמות הדעת הוא עלידי גרים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: הרבה למדתי מרבתי, ומתלמידי יותר מכלם. פי עלידי שכל אחד מקשה ושואל, פי כל אחד יש לו מניעה לעבודת השם יתברך, וצריך להשיב לכל אחד על שאלתו, עלידי זה נשלם דעתו, ועלידי זה

תפילה נג

אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה, חננו מאתך חכמה בינה ודעת. רבוננו של עולם, אל ברוך גדול דעה, זכנו ברחמיך הרבים לדעת שלם ואמת, שאזכה להשלים את דעתי בתכלית השלמות. עד שיהיה דעתי קרוב וסמוך לדעת השם יתברך בתכלית ההתקרבות, ולא יהיה הפרש ביניהם כי אם בחמשה דברים שנבדל דעת האדם מדעת השם יתברך שאי אפשר לאנושי להשיגם. ואזכה לינק תמיד מדעת השם יתברך בתכלית השלמות.

ותזכני ברחמיך הרבים שיהיה לי חכר ממזג במזג השווה שיהיה ראוי לקבל שכל, ותשפיע עלי יראתך הקדושה. ותהיה יראת יי עלי לכלתי אחטא, ותהיה יראת חטאי קודמת לחכמתי, ועל ידי זה תתקנם חכמתי ודעתי בתכלית השלמות:

ותזכני ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים, להעמיד תלמידים הגונים הרבה להאיר בהם דעת קדוש ואמת, להדריךכם בדרך ישרה, להודיעם את

הדרוך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו, כפי מה שקבלנו מרבותינו הקדושים וזרונם לברכה, בדרך אשר דרכו בו אבותינו מעולם. להאיר בהם עצות נכונות וישרות ולעוררם ולהקיצם משנתם להכניס בהם דעת ויראת שמים. באפן שיזכו לשוב אליך באמת בכל לבבם ובכל נפשם ובכל מאדם. "אלמדה פשעים דרביך ותפאים אליך ישובו". ותצילני ותשמרני ברחמיך הרבים שלא יעלה בדעתי שום פניה ומחשבת חוץ חס ושלום בענין התקרבות בני אדם בשביל להרבות כבודי חס ושלום. רק כל פונתי תהיה באמת בשביל כבודך כדי למלאת רצונך. ותמן כח ליעף פמוני לסבל ולקבל פאהבה כל הפרחות והיגיעות שאצרכין בשביל עסק זה, לקרב בני אדם לעבודת השם יתברך. ואזכה לרדף אחריהם בכל כחי לקרבם לעבודתך, וכל פונתי יהיה לשמך לבר באמת, כדי להשלים דעתי בתכלית השלמות פרצונך הטוב. ועל ידי זה תופנו להוליד בנים חיים וקיימים בקדושה ובטהרה לשמך ולעבודתך. ותרבה זרענו כחול הים וככוכבי השמים לרוב.

ותרחם עלינו ותמן לנו כח שנופה לפקד עקרות בתפלתנו. ותלמדנו ברחמיך הרבים איך להתפלל בשביל עקרות לפקדם לטובה בדבר ישועה ורחמים. ותשמע תפלתנו ותאזין שועתנו שיהיו כל העקרות נפקדות לטובה חיש קל מהרה, ויולידו ברחמיך בנים חיים וקיימים. ויתרבו עמך "בני ישראל כחול הים אשר לא ימד ולא יספר". וכשם שנגברו רחמיך על אבינו הראשון "אחד היה אברהם" אבינו ואשתו שרה אמנו, אשר זכרתם לטובה ותפקדם לעת זקנותם, ונתת להם את יצחק, והבטחתם להרבות זרעו ככוכבי השמים, כן יהמו נא מעיד רחמיך על כל עקרות עמך בית ישראל אשר עיניהם תולות אליך לבר, שתמן להם זרע של קיימא לעבודתך וליראתך. רחם עליהם למענך, ופקדם לטובה. ומלא משאלותם ברחמים ותעתר להם, ותשמע תפלתם. ותמן להם הריון חיש קל מהרה, וזכו להוליד זרע של קיימא. וישמחו אביהם ואמם בהם, וזכו לגדלם לתורה ולחפה ולמעשים טובים לארך ימים ושנים טובים:

רבונו של עולם, חוס ורחם עלינו, והתפתה והתרצה והתפייס לתפלתנו. ושמע קול פגיעתנו. והשלם את דעתנו ברחמיך הרבים, ונזכה להכיר אותך גם בזה העולם בתכלית השלמות, שאין שלמות אחריו. ולהודיע גדלתך וגבורתך לכל באי עולם. להודיע לדורות הבאים. על כל מעשה יהוה הגדול והגורא אשר שמענו מאבותינו ורבותינו הקדושים. "דור לדור ישבח מעשך וגבורתך יגידו. אב לבנים

יודיע אל אמתך". ונזפה לקים באמת מקרא שכתוב: "והודעתם לבניך ולבני בניך. למען דעת כל עמי הארץ כי יהוה הוא האלהים אין עוד":

תורה נד

דמהמנוטא, סליקו דמחשבה
דעלמא דאתי:

ב ובחינה זו, לזכר תמיד בעולם
הבא, דהינו לאדבקא

מחשבתה בעלמא דאתי, הוא
בכלליות ובפרטיות. בכלליות - כך
ראוי להיות מנהג יראי השם: תכף
בבקר בהקיצו, קדם שיתחיל שום
דבר, יזכר מיד בעלמא דאתי. ואחר-
כך יעשה זאת בפרטיות, כי כל
העולם הזה, הוא התלבשות מדרגות
התחתונות של הקדשה, הינו בחינת
רגליו של הקדשה, בבחינת (ישעיה סו):
והארץ הדם רגלי. אף שגם מדרגות
העליונות של הקדשה, יש מהם גם
כן התגלות בעולם הזה, אף שאין
ההתגלות מתלבש בעצם בזה
העולם, כי אם הארה שמאיר
בבחינת רגליו. אבל בחינת רגליו
מתגליו בעצם בזה העולם. וכל יום
יש בו מחשבה דבור ומעשה,

ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה
חלם והנה עמד על היאר.
והנה מן היאר עלת שבע
פרות וכו': (בראשית מא)

י אלקי גדלת מאד, הוד והדר
לבשת. עטה אור בשלמה,
נוטה שמים בריעה: (תהלים קד)

א כי צריכין לשמר מאד את הזכרון,
שלא יפל לשכחה, בחינת
מיתת הלב. ועקר הזכרון הוא לזכר
תמיד בעלמא דאתי, שלא יהיה
בדעתו, חס ושלום, שאין עולם אלא
אחד. ועלידי מה שמדבק מחשבתו
בעלמא דאתי, עלידיזה נעשה
יחוד ה' אלקי הנ"ל. (כי ה' אלקים
הוא בחינת שם מלא, שהוא בחינת
עלמא דאתי, כמובא. וכן מבאר
בסבא משפטים דף צח על פסוק
זה: ה' אלקי - דא שרותא

וּבְצַמְצוּם. וְזֶה מְאֹד, שֶׁהוּא סֵטְרָא דְשִׁמְאֵלָא, שְׁמִמְנוּ הַצַּמְצוּם. [כְּמוֹ שִׁכְתוּב בְּסֵבָא שָׁם: מְאֹד, דָּא הוּא סֵטְרָא דְשִׁמְאֵלָא]:

* כִּי הִרְגִּילִין הֵם בְּחִינַת נְצַח וְהוּד, שֶׁהֵם בְּחִינַת הוּד וְהִדְר. וְכֵמוֹ שִׁכְתוּב בְּסֵבָא הַנַּ"ל: הוּד וְהִדְר לְבִשְׁתָּהּ, אֵלִין תְּרֵי בְּדֵי עֲרֻבוֹת וְכוּ' עֵין שָׁם. שֶׁהֵם בְּחִינַת נְצַח וְהוּד בְּחִינַת רְגִלִין כִּידוּעַ:

וְאִפְלוּ מִי שִׁיּוּדַע וּמִבֵּין בְּזָה, הֵינּוּ שְׂזוּכָה לְהִבִּין הַרְמְזִים שְׁמֵרְמִזוּ לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְבָר, וְאִם כֵּן יִרְצֶה לְעֵסֵק רַק בְּזָה, הֵינּוּ שְׂיַעֲסֵק רַק בְּעֵסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, מֵאַחַר שֶׁהוּא מִבֵּין הַרְמְזִים שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ מְרַמֵּז בָּהֶם. אֵךְ בְּאַמַּת אֵינּוּ כֵּן, כִּי צָרִיךְ הָאָדָם שְׂיִהְיֶה לוֹ הַסְתַּפְּקוּת, לְהַסְתַּפֵּק מִזֶּה הָעוֹלָם רַק בְּמָה שֶׁצָּרִיךְ לוֹ בְּהַכְרַחִיּוֹת מִזֶּה הָעוֹלָם. וְזֶה מַחְמַת שְׁנֵי טַעְמִים: א'. מַחְמַת שְׂזֵאת הַקְּדֻשָּׁה הַמְּלַבֶּשֶׁת בְּעֵסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, הוּא בְּחִינַת רְגִלִין, וְהִיא קְדֻשָּׁה נְמוּכָה, בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים מ"ט): עוֹן עֲקָבִי יִסְבְּנִי; שֶׁהַקְּלֻפּוֹת מְסַבְּבִין אוֹתָהּ תְּמִיד, וְרוֹצִין לִינֵק מֵהֶם, עַל כֵּן הוּא מְקוּם מְסֻכָּן, כֵּן צָרִיךְ לְהַסְתַּפֵּק רַק בְּהַכְרַחִיּוֹת. וְעוֹד, מַחְמַת שְׂיֵשׁ עֲבוּדָה גְבוּהָה מִזוֹ, שֶׁהוּא קְדֻשָּׁה גְבוּהָה מִמֶּנָּה, וְצָרִיךְ לְעַבֵּד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאוֹתָן הָעֲבוּדוֹת

וְהַקְּדוּשָׁת־בְּרוּךְ־הוּא מְצַמְצֵם אֱלֻקוֹתוֹ מֵאֵין סוֹף עַד אֵין תְּכֵלֶית, עַד נִקְדַּת הַמְּרֻכָּז שֶׁל עוֹלָם הַגִּשְׁמִי שְׁעוֹמֵד עָלָיו, וּמִזְמִין לוֹ לְכָל אָדָם מַחֲשֵׁבָה דְבוּר וּמַעֲשֵׂה, לְפִי הַיּוֹם וּלְפִי הָאָדָם וּלְפִי הַמְּקוֹם, וּמְלַבִּישׁ לוֹ בְּזֵאת הַמַּחֲשֵׁבָה דְבוּר וּמַעֲשֵׂה, שְׁמִזְמִין לוֹ רְמִזִּים כְּדֵי לְקַרְבוֹ לְעִבּוּדָתוֹ. כֵּן צָרִיךְ לְהַעֲמִיק מַחֲשַׁבְתּוֹ בְּזָה, וּלְהַגְדִּיל בִּינָתוֹ, וּלְהִבִּין מֵהוּ הַרְמִיזוֹת בְּפִרְטִיּוֹת, שְׁמְלַבֶּשׁ בְּזֵאת הַמַּחֲשֵׁבָה דְבוּר וּמַעֲשֵׂה שֶׁל זֶה הַיּוֹם, שֶׁהִזְמִין לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הֵן מְלֹאכָה אוֹ מִשָּׂא וּמִתָּן, וְכֹל מֵה שְׁמִזְמִין לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, צָרִיךְ לְהַעֲמִיק וּלְהַגְדִּיל מַחֲשַׁבְתּוֹ בְּזָה, כְּדֵי לְהִבִּין רְמִיזוֹתָיו שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ:

אך הַהַגְדָּלוֹת הַשְּׂכָל בְּזָה, צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּמִדָּה, שֶׁלֹּא יֵצֵא מִגְּבוּל הַקְּדֻשָּׁה, רַק לְפִי שְׂכָל אֲנוּשֵׁי שְׁלוֹן כֵּן יִגְדִּיל הַמַּחֲשֵׁבָה בְּזָה, וְכֵן לֹא יִסְתַּפֵּל בְּזָה לְמַעֲלָה מִמְּדֻרְגָתוֹ, כִּי בְּמִפְּלֵא מִמָּךְ אֵל תִּדְרַשׁ (חֲגִיגָה יג). וְזֶה: **גְּדֻלַּת מְאֹד, הוּד וְהִדְר לְבִשְׁתָּהּ.** הֵינּוּ כְּשֶׁרוֹצֶה לְקַח דְבָר מִזֶּה הָעוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת הוּד וְהִדְר לְבִשְׁתָּהּ, שֶׁהֵם בְּחִינַת רְגִלִין הַמְּלַבֶּשִׁין בְּזָה הָעוֹלָם*, יְהִיָּה בְּבְחִינַת גְּדֻלַּת מְאֹד. הֵינּוּ שֶׁהַהַגְדָּלַת הַשְּׂכָל, יְהִיָּה בְּמִדָּה

והקדשות הגבוהות מזה. [היננו, שאפלו הצדיק והחכם שיש לו מח גדול, עד שיכול להבין את הרמזים שהשם יתברך מרמז לו בכל דבר בכל יום, אפלו בעסקי חל, ועלידי- זה הוא יכול לעבד את השם יתברך בכל הדברים שבעולם, אפלו בעסקי חל. ואם פן ירצה, חס ושלום, לעסק רק בזה, דהיננו בעסקי חל, מאחר שהוא יודע הרמזים שיש בהם, ויכול להתקרב לעבודת השם יתברך על ידם. אבל באמת אינו פן, כי אסור להרבות בעסקי העולם הזה, אפלו למי שיודע ומבין הרמזים הנ"ל, מחמת שני הטעמים הנ"ל: א', מחמת שזאת העבודה בעסקי העולם הזה הוא מקום מסכן מאד וכו' כנ"ל; והב'. מחמת שיש קדשה ועבודה גבוהה מזה, דהיננו קדשת התורה והמצוות. ועל פן אפלו מי שיודע הרמזים הנ"ל, הוא צריך הסתפקות, להסתפק מזה העולם בהכרחיות לבד כנ"ל]. וההסתפקות הוא בחינת: **עוטה אור בשלמה**, הינו בחינת אור מלא. כי הרשעים שאין להם הסתפקות, בבחינת (משלי יג) ובטן רשעים תחסר; אצלם מארת חסר, בבחינת (שם ג) מארת ה' בבית רשע.

אבל בצדיקים, שיש להם ההסתפקות, בבחינת: צדיק אכל לשבע נפשו (שם יג), אצלם הוא אור מלא. בבחינת (בראשית א) וירא אלקים את האור כי טוב - אין טוב אלא צדיק, שנאמר (ישעיה ג): אמרו צדיק כי טוב (יומא לח): **ואפלו מזה ההסתפקות גופה, צריך להפריש ממנו לצדקה, וזה בחינת: נוטה שמים פריעה** (80), כי ארון הברית, שהוא בחינת עני, היא תחת היריעה, והיריעה משפיע לארון הברית, וזה בחינת צדקה. [פרוש, כי עלידי צדקה שמשפיע הנותן להמקבל, עלידי זה נעשה יחוד צדיק וכנסת ישראל, שבחינת צדיק משפיע לכנסת ישראל, שזה בחינת השפעת היריעה לארון הברית, בחינת: נוטה שמים פריעה, כנ"ל].

ג **והמוזן עם**, שאין להם זה השכל להעמיק בכל זה, להבין הרמזים כנ"ל, נעשה אצלם כל זה ממילא, עלידי שנה, וציצית, ותפלין, ותורה, ותפלה, ומשא ומתן. כי השנה היא בחינת לאדבקא מחשבתא בעלמא דאתי בכלליות כנ"ל, בחינת ה' אלקי הנ"ל. כי בשעת שנה, הנשמה עולה לעלמא דאתי (2). וציצית ותפלין הם בחינת

(א) עיין תיקון ה. (ב) עיין זוהר לך לך דף פג.

גְּדֻלַּת מַאֲד. כִּי תַפְלִין, הֵם בְּחִינַת
הַגְּדֻלַּת הַשֶּׁכֶל הַנִּל. (כִּי תַפְלִין הֵם
בְּחִינַת מַחִין כַּיְדוּעַ, הֵינּוּ בְּחִינַת
הַגְּדֻלַּת הַשֶּׁכֶל לְהַבִּין כָּל הַרְמִיזִים
שֶׁמֵרְמֵז לּוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם
כַּנִּל). וְצִיצִית הוּא בְּחִינַת הַצְמָצוּם
הַנִּל, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַאֲד הַנִּל, כִּי
תַכְלַת כְּרִסְיָא דְדִינָא (כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזוֹהַר
שֶׁלַח לך דף קעח), שֶׁהוּא בְּחִינַת צְמָצוּם.
וְעַל כֵּן צִיצִית קוֹדֵם לְתַפְלִין,
בְּבְחִינַת (שֶׁה"ש ב): שֶׁמְאֵלוֹ תַחַת
לְרֵאשִׁי, וְאַחֲרֵיכֶּן: וַיְמִינּוּ תַחֲבַקְנִי^(ג),
[כִּי שֶׁמְאֵל הוּא בְּחִינַת דִּין, בְּחִינַת
צְמָצוּם, שֶׁהוּא בְּחִינַת צִיצִית כַּנִּל.
וַיְמִין הוּא בְּחִינַת מַחִין, בְּחִינַת
תַפְלִין כַּנִּל]. וְתוֹרָה, הוּא בְּחִינַת
הַהֶסְתַּפְּקוּת הַנִּל, כִּי הַתּוֹרָה הִיא
בְּחִינַת עֵץ הַחַיִּים, דְּמִזּוֹן לְכֻלָּא
בֵּיה (ד), הֵינּוּ שֵׁישׁ לְכָל אֶחָד דִּי
סַפּוֹקוֹ מְמוֹנָה. נִמְצָא שֶׁהִיא בְּחִינַת
הַהֶסְתַּפְּקוּת. וְגַם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה
בְּעֶצְמָה, יֵשׁ בְּחִינַת הַהֶסְתַּפְּקוּת, כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבִרְכָה (אֲבוֹת
פ"ב): לֹא עָלֶיךָ הַמְּלֶאכֶה לְגַמְרוּ; וְעַל
כֵּן, לְמִוּד הַתּוֹרָה הוּא בְּחִינַת
הַהֶסְתַּפְּקוּת הַנִּל. וְאֶפְלוּ הַהֶמּוֹן
שֶׁאֵינָם יְכוּלִים לְלַמֵּד, הֵם מְקִימִין
עֶסֶק הַתּוֹרָה בְּמָה שֶׁקּוֹרִין קְרִיאַת־
שְׁמַע, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם

לְבִרְכָה (מִנְחוֹת צ"ט). וְתַפְלָה, הוּא בְּחִינַת
הוֹד וְהַדָּר הַנִּל, כִּי תַפְלָה הִיא חַיִּי
שְׁעָה (כְּשֶׁאֲחֻזַּל שַׁבַּת י'), הֵינּוּ בְּחִינַת:
הָאֶרֶץ הַדָּם רִגְלֵי הַנִּל, הֵינּוּ בְּחִינַת
רִגְלֵי הַקְּדוּשָׁה הַמְּלַבְּשִׁין בְּזֶה הָעוֹלָם
כַּנִּל: וּמִשָּׂא וּמִתָּן, הִיא בְּחִינַת: נוֹטָה
שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה הַנִּל, הֵינּוּ בְּחִינַת
יְחוּד צְדִיק וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל הַנִּל. כִּי
צְדִיק וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל, הֵם בְּחִינַת
מִשָּׂא וּמִתָּן; הַצְדִּיק נִקְרָא מִשָּׂא, כִּי
הוּא נוֹשֵׂא אֶת הָעוֹלָם, כַּאֲשֶׁר יֵשׂא
הָאוּמָן אֶת הַיּוֹנֵק (בַּמִּדְבָּר יא), וְהוּא
נוֹשֵׂא כָּל הַבְּרָכוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי
י'): וּבְרָכוֹת לְרֵאשׁ צְדִיק; כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(תְּהִלִּים כד): יֵשׂא בְּרָכָה מֵאֵת ה'. וְהוּא
נוֹשֵׂא הַטָּהַר זְרַעִיית שֶׁל כָּל
הַנְּשָׁמוֹת, בְּבְחִינַת (שֵׁם קַח): נוֹשֵׂא
מִשָּׁךְ הַזְּרַע; וּמִשְׁפִּיעַ לְכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל,
וְהִיא נוֹתֵנָת לְכָל הָעוֹלָם. וְעַל שֵׁם זֶה
נִקְרָאת כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל מִתָּן, עַל שֵׁם
(מִשְׁלֵי לא): וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֵק
לְנַעֲרוֹתֶיהָ. וַיְחוּד שֶׁל צְדִיק וּכְנֻסַת
יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי מִשָּׂא וּמִתָּן. כִּי
כָּל דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם יֵשׁ בוֹ נִיצוּצוֹת
הַקְּדוּשָׁה שֶׁנִּפְּלוּ בְּשַׁעַת שְׁבִירָה,
וּשְׁבִירָה הוּא בְּחִינַת אוֹתִיּוֹת
שֶׁנִּשְׁבְּרוּ וְנִפְּלוּ לְכָל דְּבַר וְדְבַר מִזֶּה
הָעוֹלָם. וְכָל דְּבַר יֵשׁ לוֹ שְׁעָה (ה),
וְצִרִיךְ לְבֹא בְּשַׁעָה זֹו לְאַדָּם זֶה,

(ג) עיין מ"ר שה"ש. (ד) עיין זוהר בראשית דף כו ע"א. (ה) עיין אבות פ"ד.

מאיר בשרש נפש־רוח־נשמה שלו, שהוא בצדיק וכנסת ישראל, שהם שרשי כל הנשמות כנ"ל. ועלידי ההתנוצצות הזאת, נתיחד צדיק וכנסת־ישראל, הנקראים משא ומתן כנ"ל. ועל שם זה נקרא מקח וממכר, וכל הדברים, וכל הלמוד - משא ומתן. פי על ידם נתיחד צדיק וכנסת ישראל, הנקראים משא ומתן כנ"ל:

ד **וכדי** לשמור הזכרון הנ"ל צריך לשמור את עצמו שלא יפל לבחינת רע עין, לבחינת מיתת הלב. פי עקר הזכרון תולדה בעין, בבחינת (שמות י): ולזכרון בין עיניה; פי השכחה בא עלידי רע עין, עלידי מיתת הלב, בבחינת (תהלים לא) נשפחתי כמת מלב. פי רע עין ומיתת הלב הם בחינה אחת, פי שוריא דעינא בלבא תליא (כשרז"ל ע"ז כח). ועל פן נבל שהיה רע עין, נאמר בו (שמואל א כח): וימת לבו בקרבו. ומיתת הלב היא בחינת שברי לוחות. לב, הוא בחינת לוחות, בבחינת (משלי ג): פתבם על לוח לבך; ושכחה היא עלידי שברי לוחות, כמאמר חכמינו זכרונם לברכה (ערובין נד): אלמלא לא נשתברו לוחות הראשונות לא היתה שכחה בעולם. נמצא, שעקר השכחה, היא עלידי

שהוא משרש אחד עם אותן הניצוצות שיש בזה הדבר. וכשמגיע זה הדבר לאדם זה, והוא מקבל חיות מזה הדבר, הינו מהאותיות הנשברים שיש שם, עלידי־זה נכללין האותיות הנשברים בזה האדם, בחיות שלו, ונעשה מהם קומה שלמה, ומתפשט בחיות של כל הגוף, ועלידי־זה נשלמין האותיות, ויש להם שלמות. וצריך לשהות הדבר אצל זה האדם להשתמש בו, עד שנפסקין האותיות והניצוצות השיכין לשרשו, ואחר־כך יוצא מרשותו לאדם אחר, שהגיע העת שיהיה עליה להאותיות הנשארים, שהם משרש אחד עם האדם האחר, ועל־פן יוצא לרשותו. ולפעמים חוזר הדבר ובא לאותו האדם שהיה שלו מתחלה, פי מחמת שלא היה לו אז חלקי נפש רוח נשמה אלו, לא היה יכול אז להשלים האותיות אלו, עד עתה שהגיעו לו אלו חלקי נפש־רוח־נשמה, שעל ידם יכול להשלים אלו האותיות הנשארים. ובין כך, הכרח לשהות אצל אחר. וכשמשלים האותיות אלו, נתוסף לו הארה בנפש־רוח־נשמה שלו, מחמת הארות אותיות אלו שהגיעו אליו ונשלמו אצלו, ועלידי הארה זו

לשון הגמרא נדה כד:

תנאי אבא שאול אומר: קובר מתים הייתי, פעם אחת נפתחה מערה מתחתי, ועמדותי בגלגל עינו של מת עד חטמי. כשחזרתי לאחורי, אמרו: עין של אבשלום הוה:

וזה שאמר אבא שאול: קובר מתים הייתי. כי אבא שאול השתדל לתקן תמיד את הרע עין, הנקרא מיתה כנ"ל. פעם אחת נפתחה מערה מתחתי. מערה - הינו בחינת דבקות, בחינת: כמעט איש וליות (מלכים"א ז). מתחתי - הינו בחינת אמת. בבחינת (תהלים פה): אמת מארץ תצמח. פי טוב עין הוא יברך (משלי כב), והברכות הם בחינת אמת, כמו שכתוב (ישעיה סה): המתברך בארץ יתברך באלקי אמו; וזה שאמר אבא שאול, שעלידי האמת שלו, נפתחה לו דבקות. ועמדותי בגלגל עינו של מת עד חטמי - הינו מחמת הדבקות, העמדותי עצמי בספנה לכנס בגלגל עינו של מת, הינו ברע עין, עד שהצרכתי להשתמש בבחינת משיח, כדי להכניע את הרע עין. וזה: עד חטמי, שהוא בחינת: רוח אפינו משיח ה' (איכה ד), וכשחזרתי לאחורי, אמרו לי: עינו של אבשלום היתה - הינו שאבשלום נפל לבחינת הרע עין

רע עין, שהוא בחינת מיתת הלב, שהיא בחינת שבירי לוחות, שמשם עקר השכחה כנ"ל: ואבשלום, שהיה עינו רעה במלכות אביו, על ידי זה נאמר בו מיתת הלב, שנאמר (שמואל"ב יח): ויקח שלשה שבטים ויתקעם בלב אבשלום. ועל פן לא הניח בן זכר (שם ועין סוטה יא), פי פגם בזכרון, על ידי רע עין כנ"ל. ודוד המלך עליו השלום, ברח אז ממלכותו מפני אבשלום, וקלל אותו שמעי בן גרא, ואמר (שם טז): אולי יראה ה' בעיני. בעיני דיקא, פי מי שרואה שנופל לרע עין, אם אינו מרגיש בעצמו שיוכל לעמד בזה להנצל ממנו, צריך לברח ממנו. אבל מי שיוכל לתקן, אזי צריך לתקן. וצריך לראות מהות בחינת הרע עין, כדי לידע השרש שצריך לתקן על ידו, פי יש כמה בחינות רע עין. וכשנופל לרע עין של התנשאות, שעינו צרה בהתנשאות של חברו, צריך להכניע בהשרש של ההתנשאות, הינו בשרש המלכות, שהוא בחינת משיח, והוא שרש המלכות, בבחינת (שמואל"ב ב): ויתן עז למלכו וירם קרן משיחו. והוא בחינת טוב עין, בבחינת (שם טז): יפה עינים וטוב ראי, הנאמר בדרך, שהוא משיח:

הזה, וזהו: כשחזרתי לאחורי, הינו
אחר התקון, שחזרתי בחינת משיח
למקומו, לבחינת אחורי, כי שם
שרש המלך המשיח, בבחינת (שה"ש ז):
מלך אסור ברהטים, ברהיטי מחין
(תיקון ו דף כא). אסור, הינו בחינת קשר
של תפלין, שהיא בחינת אחורי,
כמאמר חכמינו זכרונם לברכה (ברכות
ז): וראית את אחורי - זה קשר של
תפלין. וזה (שמואל"א כח): והיתה נפש
אדוני צרורה בצרור החיים, הנאמר
בדוד, הינו קשר של תפלין⁽¹⁾. כי
תפלין הם בחינת חיים, כמאמר
חכמינו זכרונם לברכה (מנחות מד): כל
המניח תפלין זוכה לחיים, שנאמר:
ה' עליהם יחיו. ועל כן לא אמרו לו
שעינו של אבשלום היתה, עד שחזר
לאחוריו. כי אלו היה יודע מקדם
מזה, אפשר לא היה מסכן עצמו
כל־כך לפגם ברע עין פזה, כי הוא
סכנה גדולה:

הזה, וזהו: כשחזרתי לאחורי, הינו
אחר התקון, שחזרתי בחינת משיח
למקומו, לבחינת אחורי, כי שם
שרש המלך המשיח, בבחינת (שה"ש ז):
מלך אסור ברהטים, ברהיטי מחין
(תיקון ו דף כא). אסור, הינו בחינת קשר
של תפלין, שהיא בחינת אחורי,
כמאמר חכמינו זכרונם לברכה (ברכות
ז): וראית את אחורי - זה קשר של
תפלין. וזה (שמואל"א כח): והיתה נפש
אדוני צרורה בצרור החיים, הנאמר
בדוד, הינו קשר של תפלין⁽¹⁾. כי
תפלין הם בחינת חיים, כמאמר
חכמינו זכרונם לברכה (מנחות מד): כל
המניח תפלין זוכה לחיים, שנאמר:
ה' עליהם יחיו. ועל כן לא אמרו לו
שעינו של אבשלום היתה, עד שחזר
לאחוריו. כי אלו היה יודע מקדם
מזה, אפשר לא היה מסכן עצמו
כל־כך לפגם ברע עין פזה, כי הוא
סכנה גדולה:

ו וזה הפח המדמה הוא מבקש
תמיד פלי לשכן שם, ועל־כן
הוא מחזיר תמיד לשרות על־פי
שונה הלכות. ועל־כן, אם הם
מחדשים דבר בתורה, הוא חדוש
נאה ומתקבל (בלשון אשפנז: גליף),
כי הוא בא מכח המדמה, שהוא
מדמה מלתא למלתא, אף שהרע
שבו הוא יותר מהטוב. ואלו
החדושים מזיקים לפרנסה, כי על־
ידי חדושי תורה נבראים שמים
וארץ, כמו שפיתוב (ישעיה נא): ולאמר

ה וצריך לשמור את העין מכח
המדמה, ואפלו מי
שהוא טוב עין, צריך לשמור מזה,
כמו שאנו רואים, כי אפלו מי שיש
לו ראיה יפה יכול לטעות, על־ידי
שרואה מרחוק, ונדמה לו להפך מן
האמת. על כן צריך שמירה יתרה
לזה. והפח המדמה בא על־ידי לשון

(1) עיין זוהר לך-לך דף פט ע"ב. (ז) עיין בהקדמת התיקונים ובתיקון יט ובתיקון ע.

השמשות, ובתוך כף קדש עלי
 היום, ונשארו רוח בלא גוף וכו' עין
 שם. ועל כן זה הכח המדמה, שהוא
 בחינת הקלפות, שהוא רוח בלא
 גוף, הוא מבקש לעצמו גוף לשרות
 בו, והולך אצל השוני הלכות, כי הם
 בוראים הכל בדברי תורתם, על כן
 הוא הולך ושורה אצלם, כדי שיהיה
 נכרא לו גוף להתלבש בו על ידם:
וזה שכתוב (שם בפרשה הנ"ל): **ועל**
השנות החלום, הינו מה שהחלום
 שהוא בחינת פח המדמה,
 השתדלותו לשרות על השונה
 הלכות. **כי נכון הדבר מעם**
האלהים, וממהר האלהים
לעשותו. זה בחינת: אשר ברא
 אלקים לעשות הנ"ל, שהיה נכון
 הכל ערב שבת בין השמשות, וקדש
 היום, ומחר אלקים לעשותו בלא
 גוף, ומחמת זה הוא מחזיר תמיד
 לשרות על השונה הלכות פנ"ל: וזה:
חלום פרעה אחד הוא (שם), הינו
 חלום פרעה, שהוא בחינת פח
 המדמה, פח בטל, כמו שכתוב (שמות
 ח): תפריעו את העם; הוא בא מאחד,
 הינו מאהבה, (כי אחד הוא בחינת
 אהבה, כמבאר במקום אחר^(ט)). הינו
 מאהבה נפולה פנ"ל, בחינת: נדמו
 עמי מבלי הדעת, פי אתה הדעת

לציון עמי אתה - אל תקרי עמי אלא
 עמי; מה אנא עבדי שמא וארעא
 במלולי וכו' (כ"ש בזוהר בהקדמה דף ה).
 ועלידיזה באים כל ההשפעות
 והברכות לעולם, כמו שכתוב (דברים
 כח): יפתח ה' לך את אוצרו הטוב את
 השמים וכו'. אך פשהחדשים הם
 עלידי פח המדמה, אזי נבראין
 רקיעין דשוא (בזוהר שם), ועל ידם בא
 רעב לעולם. ואף שיש בהם גם כן
 טוב, שהם דברי תורה, שהם בחינת
 שבע, אך מחמת שהרע יותר
 מהטוב, על כן הרע גובר, והטוב
 נתבטל, בבחינת: ולא נודע פי באו
 אל קרבנה (בראשית מא), שמתגבר חס
 ושלום, בחינת שבע שני הרעב על
 בחינת שבע שני השבע, שהוא
 בחינת התגברות הרע על הטוב, עד
 שאין נכר הטוב מפני הרע, בבחינת:
 ולא נודע וכו' פנ"ל: ומה שמחזר
 הכח המדמה לשרות על-פי שונה
 הלכות, הוא מפני שהוא נכרא
 בערב-שבת בין השמשות, וקדש
 עליו היום, ולא נכרא לו גוף, כמו
 שכתוב בזהר (בראשית דף מז ומח, ובפרשת
 תרומה דף קנה) על פסוק: אשר ברא
 אלקים לעשות^(ט), שמבאר שם,
 שהקלפות שהם בחינת הכח
 המדמה, נבראו בערב-שבת בין

אָנִי כִּנְל: וְעַל כֵּן גָּזַר פְּרַעַה עַל
הַזְכָּרִים דִּיקָא, כִּי פְרַעַה הוּא בְחִינַת
הַכַּח הַמְדַמָּה, שֶׁהוּא כַח בְּטַל כִּנְל,
שֶׁהוּא מִתְגַבֵּר עַל הַזְכָּרוֹן, שֶׁהוּא
בְחִינַת בֵּן זָכָר כִּנְל. כִּי כַח הַמְדַמָּה
כְּשֶׁמִּתְגַבֵּר, חַס וְשָׁלוֹם, הוּא פּוֹגֵם
וּמְבַטֵּל, חַס וְשָׁלוֹם, אֶת הַזְכָּרוֹן כִּנְל.
וְזָהוּ, (שְׁמוֹת א): וַיֵּצֵא פְרַעַה וְכו' כֹּל הַבֵּן
הַיְלֹוֹד הַיְאֲרָה תִשְׁלִיכֵהוּ - הַיְאֲרָה
דִּיקָא, כִּי יֵאוֹר מִצָּרִים זֶה פִּישׁוֹן
(כְּמוֹבָא בְּפִירִשׁוֹי פ' בְּרֵאשִׁית), הֵינֵנו בְּחִינַת פִּי
שׁוֹנֵה הַלְכוֹת (זוהר בְּרֵאשִׁית כו: וּבְתִיקוֹן נח),
שֶׁשֶׁם שׁוֹרָה הַכַּח הַמְדַמָּה כִּנְל. הֵינֵנו
שְׂרָצָה לְפָנֵם הַזְכָּרוֹן, שֶׁהוּא בְחִינַת
בֵּן זָכָר, עַל יְדֵי הַכַּח הַמְדַמָּה,
הַשׁוֹרָה עַל פִּי שׁוֹנֵה הַלְכוֹת כִּנְל:

וְלִהְיֵנִי הַכַּח הַמְדַמָּה הוּא עַל־יְדֵי
בְחִינַת יָד, בְּחִינַת (הוֹשֵׁעַ יב):
בְּיַד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה. וַיֵּד הֵינֵנו בְּחִינַת
שְׂמֻחָה, בְּחִינַת (דְּבָרִים יב): וּשְׂמֻחָתָם
בְּכָל מִשְׁלַח יְדָכֶם. וְזֶה בְחִינַת כְּלִי
זָמֵר שֶׁמְנַגֵּנִן בְּיָד, שְׂעַל־יְדֵיזָה
שׁוֹרָה הַנְּבוּאָה עַל הַנְּבִיאִים, כְּמוֹ
שְׂכָתוֹב (מַלְכִים ב ג): קָחוּ לִי מִנְּגֵן וְכו'.
כִּי הַכְּלִי הוּא הַתְּאֲסָפוֹת הַרוּחַ, וְהוּא
מְעָרֵב טוֹב וְרַע. כִּי יֵשׁ עֲצָבוֹת רוּחַ,
רוּחַ נִכְאָה (י), רוּחַ רָעָה, כִּנְאָמֵר
בְּשִׂאוֹל (שְׁמוּאֵל א טז): וּבְעֵתְתוֹ רוּחַ רָעָה.
וְיֵשׁ רוּחַ טוֹבָה, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (תְּהִלִּים

מְאֲסָתָ וְכו', כִּנְל. **נְמֻצָא**, עַל־יְדֵי
הַסְתַּלְקוֹת הַדַּעַת, שְׂבָא עַל־יְדֵי לְשׁוֹן
הַרַע, שֶׁהוּא בְחִינַת: מוֹצִיא דְבָה הוּא
כְּסִיל, דְּהֵינֵנו שְׁנִסְתַּלַּק מִמֵּנו הַדַּעַת,
עַל־יְדֵיזָה נוֹפֵל מֵאַהֲבַת הַשֵּׁם
יִתְבַרַךְ, לְאַהֲבוֹת הַבְּהֵמִיּוֹת, וְאִז
מִתְגַבֵּר עָלָיו כַּח הַמְדַמָּה, שֶׁהוּא כַח
הַבְּהֵמִיּוֹת, וְעַל־יְדֵי הַכַּח הַמְדַמָּה,
נִפְגָּם הַזְכָּרוֹן וְנוֹפֵל לְשִׁכְחָה: וְעֵתָה
בּוֹא וְרָאָה, מַה טוֹב וְמַה נְעִים עֵתָה
קָשֶׁר כֹּל הַמְקַרָּא הַזֶּה: נִדְמוּ עִמִּי וְכו'
הַנְּל. וְזָהוּ: נִדְמוּ עִמִּי מִבְּלֵי הַדַּעַת
- שְׂעַל יְדֵי פָגַם הַדַּעַת, מִתְגַבֵּר כַּח
הַמְדַמָּה כִּנְל. וְזָהוּ: כִּי אֲתָה הַדַּעַת
מְאֲסָתָ וְאִמְאָסָדָ מִכֵּהוּ לִי - כִּי
עַל־יְדֵי פָגַם הַדַּעַת, נוֹפֵל מֵאַהֲבוֹת
דְּקֻדְשָׁה, שֶׁהֵם בְּחִינַת כֵּהוּ כִּנְל, וְאִז
מִתְגַבֵּר עָלָיו הַכַּח הַמְדַמָּה, בְּחִינַת
נִדְמוּ עִמִּי וְכו' כִּנְל. וְזָהוּ שְׁסִים שָׁם
בְּפִסּוֹק זֶה, וְתִשְׁכַּח תּוֹרַת אֱלֹקֶיךָ -
וְתִשְׁכַּח וְדָאִי, כִּי עַל־יְדֵי פָגַם הַדַּעַת,
שְׂעַל־יְדֵיזָה מִתְגַבֵּר הַכַּח הַמְדַמָּה,
עַל־יְדֵיזָה נִפְגָּם הַזְכָּרוֹן וְכֹא לְשִׁכְחָה
כִּנְל. וְזָהוּ: אֲשַׁכַּח בְּנִיךָ גַם אֲנִי -
כִּי עַל־יְדֵי שְׂפּוֹגֵם בַּזְכָּרוֹן וְנוֹפֵל
לְשִׁכְחָה, עַל־יְדֵיזָה אֵין לוֹ בֵּן זָכָר,
כְּמוֹ שְׂמוּבָא לְעִיל לְעֵינֵן אֲבִשְׁלוֹם,
שְׂלֹא זָכָה לְבֵן זָכָר מִחֲמַת זֶה שְׂפּוֹגֵם
בַּזְכָּרוֹן כִּנְל, וְזָהוּ: אֲשַׁכַּח בְּנִיךָ גַם

קמנ): רוחך טובה תנחיני בארץ מישור; והוא בחינת רוח נבואה, רוח־הקדש. אך כשהוא מערב טוב ורע, אינו יכול לקבל נבואות אמת. ועל פן פתוב בשאול (שמואל"א יא): ויתנבא וכו' ויפל ערם, ופרש רש"י: לשון משגע; כי היה מערב ברוח שטות, עצבות רוח. וזה שמנגן ביד על הפלי, הוא מקבץ ומלקט ביד את הרוח טובה, רוח נבואה, מתוך עצבות רוח. וצריך להיות יודע נגן, שידע לקבץ וללקט ולמצא חלקי הרוח אחת לאחת, כדי לבנות הנגון, הינו השמחה, הינו לבנות הרוח טובה, רוח נבואה, שהוא הפך עצבות רוח. כי צריך לעלות ולירד בידו על הפלי שמנגן, כדי לכנון לבנות השמחה בשלימות. וכשהנביא שומע זה הנגון מהיודע נגן, אזי מקבל ממנו רוח נבואה, שקבץ זה בידו מתוך העצבות רוח. וזה: ונגן בידו וטוב לך (שם בשמואל"א יט) - וטוב לך דיקא, שמלקט ומצרף הטוב מתוך הרע. ועקר התקבצות ובנין הרוח נבואה הוא על־ידי היד, כי שם פקדונות הרוחות, כמו שכתוב (תהלים לא): בידך אפקיד רוחי, וכמו שכתוב (איוב יב): אשר בידו נפש כל חי ורוח כל בשר איש. וזה (שם במלכים): והיה כנגן המנגן ותחי עליו

יד ה': נמצא, על־ידי שמנגן ביד על הפלי זמר, על־ידי־זה מברר הרוח טובה מן הרוח רעה, שזהו בחינת רוח נבואה פנ"ל. וכל זה הוא בחינת הכנעת המדמה, שהוא בחינת הרוח רעה, רוח שטות, שרוצה לפגם ולבלבל את בחינת הרוח טובה, רוח נבואה, והוא נכנע ונתבטל על־ידי השמחה, הבאה על־ידי המנגן ביד פנ"ל. כי עקר התגברות המדמה הוא על־ידי עצבות, כי המדמה הוא בחינת עצבות רוח, רוח נכאה, רוח רעה, שהוא מבלבל את הרוח טובה, רוח נבואה, שהוא בחינת זכרון הנ"ל. בחינת לאדבקא מחשבתא בעלמא דאתי הנ"ל. ועל פן אין יכולין לקבל רוח נבואה, רוח הקדש, פיאם על־ידי שמחה, שהוא בחינת מנגן ביד, כמו שכתוב: והיה כנגן המנגן ותחי עליו יד ה', בחינת: ונגן בידו וטוב לך וכו' פנ"ל: וזה המנגן, צריך שיהיה יודע נגן פנ"ל. גם צריך שיהיה הפלי בשלמות, כדי שלא תצא כל הרוח המערב טוב ורע בבת אחת. ועל־פן צריך שיהיה יודע נגן, וגם שיהיה הפלי שמנגנין עליה שלם, כדי שיוכל לברר ולכנון הנגון בשלמות פראוי, שהוא בחינת מה שמברר הרוח טובה, שהוא בחינת שמחה, בחינת רוח נבואה, מן

העצבות רוח, שהוא רוח רעה כנ"ל. כי כשאין הכלי שלם, או שאינו יודע נגן, ואינו יודע לעלות ולירד בידו לברר הרוח טובה מן הרוח רעה, עליו נאמר (משלי כט): כל רוחו יוציא כסיל, דהינו שמוציא כל הרוח בבת אחת, ואזי בודאי אין נבנה הנגון. כי עקר נעימת הנגון נעשה על ידי ברור הרוח, (שהוא האויר, שמשם הקול, פידוע לחכמי הנגינה). הינו שעקר בחינת הנגון, הוא על ידי ברור הרוח טובה מן הרוח רעה. וכשיוצא כל הרוח בבת אחת, יוצא כמו שהוא מערב טוב ורע, ואזי אין נבנה הנגון והשמחה, ואין נכנע המדמה. וזה בחינת (תהלים קמו): תצא רוחו ישוב לאדמתו. לאדמתו, הינו בחינת המדמה. הינו כשיוצא כל הרוח, אזי חוזר ושב אל המדמה, כי לא נכנע המדמה, מאחר שאינו יכול ללקט ולברר הרוח טובה, ויוצא כל הרוח המערב טוב ורע. אבל כשיש לו בחינת יד הנ"ל, המלקט ומברר בחינת הרוח טובה מן הרוח רעה, אזי מכניע המדמה, בבחינת: וביד הנביאים אדמה כנ"ל, פי עקר בחינת הנבואה, הוא מבחינת היד הנ"ל, שמברר הרוח טובה מן הרוח רעה, ועל ידי זה מכניע המדמה, שהוא

וזה שפתוב (משלי ז): מי עלה שמים וירד, מי אסף רוח בחפניו, מי צרר מים בשמלה, מי הקים כל אפסי ארץ. מי עלה שמים וירד - זה בחינת המנגן, כי זה המנגן, הוא עולה ויורד בנגינה, פי צריך לעלות ולירד במדת הנימין, כפי משקל השיר, כדי לקבץ הרוח: וזה: מי אסף רוח בחפניו - בחפניו ממש, שהם הידים, פי שם שרש הרוח כנ"ל. שעקר בחינת הרוח הוא בידיים, ששם פקדונות הרוחות כנ"ל. וזה: מי צרר מים בשמלה - מים בחינת לב, כמו שפתוב (איכה ב): שפכי כמים לבה. הינו שעל ידי זה שמלקט הרוח, הוא צורר מים בשמלה, ששומר הלב שלא ישלט עליו המדמה. וזה: מי הקים כל אפסי ארץ - שעל ידי זה הוא מקים בחינת רגליו המלבש בזה העולם. אפסי, בחינת רגליו, כמו שכתוב (יחזקאל מז): ויעברני מי אפסים. פי על ידי נגון ביד הנ"ל, על ידי זה נכנע המדמה, ואזי זוכה לזכרון הנ"ל, שהוא בחינת מה שידוע להבין כל הרמזים שיש בכל דבר שבועלם, שהם בחינת חיות אלקות,

עין בסבא (משפטים דף צח.) מה ש'דרש על פסוק: ה' אלקי גדלת מאד וכו':

וזה בחינת: (תהלים עז): אֲזַכֶּרָה נְגִינְתִי בְלִילָה עִם לִבִּי אֲשִׁיחָה

וּיְחַפֵּשׂ רוּחִי בְלִילָה, שָׂאז הוּא פְקֻדוֹנוֹת הַרוּחוֹת, בְּחִינַת: בִּינְדָךְ אֶפְקִיד רוּחִי הַנְּל, אֲזִי הַזְמַן לְקַבֵּץ הַרוּחַ טוֹבָה מִתּוֹךְ הַרוּחַ רָעָה. הֵינּוּ שָׂאז עֵקֶר הַזְמַן שֶׁל הַהִתְבּוֹדְדוֹת, לְהִתְבּוֹדֵד בֵּינוּ לְבִין קוֹנוֹ, וּלְפָרֵשׁ שִׁיחְתּוֹ לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, לְשׁוּחַ עִם לְבָבוֹ, וּלְחַפֵּשׂ הַרוּחַ טוֹבָה, דְּהֵינּוּ הַנְקֻדוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בּוֹ עֲדִין, לְבַרְרֵם מִתּוֹךְ הַרוּחַ רָעָה. שְׁזֵהוּ בְחִינַת נְגוּן הַנְּל, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נִשְׁמַר הַזְכָּרוֹן כִּנְל, דְּהֵינּוּ שְׁעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכֶה לְזַכֵּר תְּכֵלִיתוֹ הָאֲחֵרוֹן לְעוֹלָם הַבָּא, וּלְחַשֵּׁב תְּמִיד עַל סוּפוֹ וּלְאֲדַבְּקָא מַחֲשַׁבְתָּהּ בְּעֵלְמָא דְאַתִּי תְּמִיד, שְׁכָל זֶה הוּא בְּחִינַת זְכָרוֹן כִּנְל. וְזֵהוּ: אֲזַכֶּרָה נְגִינְתִי בְלִילָה, עִם לְבָבִי אֲשִׁיחָה, וּיְחַפֵּשׂ רוּחִי. אִם תִּדְקֹדֵק בְּמִקְרָא הַזֶּה, תִּמְצָא שֶׁכָּל הַמְלוֹת הָאֵלֶּה בְּכֻלָּם מְבָאֵר כָּל עֲנִין הַנְּל. **אֲזַכֶּרָה**, זֶה בְּחִינַת הַזְכָּרוֹן הַנְּל, שְׁצָרִיכִין לְזַכֵּר תְּמִיד בְּעֵלְמָא דְאַתִּי. וְזֵה בְּחִינַת **נְגִינְתִי**, דְּהֵינּוּ בְּחִינַת הַנְגוּן הַנְּל, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרוּר הַטוֹב מִן הָרַע כִּנְל. כִּי עַל־יְדֵי בְּחִינַת נְגוּן וְשִׁמְחָה, יְכוּלִין לְזַכֵּר

בְּחִינַת רַגְלֵי הַקְּדוּשָׁה, הַמְלַבְּשִׁים בְּכָל הַדְּבָרִים שְׁבַע־עוֹלָם כִּנְל. וְזֵהוּ: מִי הַקִּים כָּל אֶפְסֵי אֶרֶץ - שְׁמַעְלָה וּמְקִיִּים בְּחִינַת רַגְלֵי הַקְּדוּשָׁה הַמְלַבְּשִׁין בְּזֵה הָעוֹלָם כִּנְל: וְזֵהוּ: **וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים. שְׁנָתַיִם יָמִים** הוּא בְּחִינַת מוֹצֵי־אֵי דְבָהּ, הַנְּאָמַר בָּהֶם (בַּמִּדְבָּר יד): יוֹם לְשָׁנָה יוֹם לְשָׁנָה; שְׁעַל יָדָם נִתְקַלְקַל וְנִפְגַּם בְּחִינַת אֲהָבָה דְקְדוּשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת: וְקִמֵץ הִכְהוֹן כִּנְל. וְזֵה: **מִקֵּץ - שֶׁהוּא בְּחִינַת פֶּגַם הַ"קִּמֵץ". וּפְרַעַה חֵלֶם -** הֵינּוּ הַכַּח הַמְדַמָּה כִּנְל. **וְהִגָּה עֲמוֹד עַל הַיָּאֵר - הַיָּאֵר** זֶה פִּישׁוֹן, הֵינּוּ בְּחִינַת פִּי שׁוֹנֵה הַלְכוֹת, שְׁמִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם הַכַּח הַמְדַמָּה כִּנְל. **וְהִגָּה מִן הַיָּאֵר וְכוּ' -** הֵינּוּ שְׁעַל יָדָם בָּא שְׁבַע שְׁנֵי שְׁבַע וְשְׁבַע שְׁנֵי רָעַב, הֵינּוּ טוֹב וְרַע כִּנְל. וְהָרַע מִתְרַבֵּה וְגוֹבֵר עַל הַטוֹב, בְּבְחִינַת: וְלֹא נוֹדַע כִּי בָּאוּ אֶל קַרְבָּנָה. וְתַקּוּנוֹ הוּא יוֹסֵף, בְּבְחִינַת: (בְּרַאשִׁית ל): אֶסֶף אֱלֹקִים אֶת חֲרַפְתֵּי; שֶׁהוּא מְמַתִּיק אֶת הָרַע, שֶׁהוּא בְּחִינַת הָרָעַב, בְּבְחִינַת (יִחְזַקְאֵל לו): אֲשֶׁר לֹא תִקְחוּ עוֹד חֲרַפַּת רָעַב בְּגוֹיִם. וְהוּא בְּחִינַת: אֶסֶף רוּחַ וְכוּ', בְּחִינַת (בְּרַאשִׁית מא): אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹקִים בּוֹ. וְזֵה שְׁנֵאמַר בּוֹ, (שֵׁם מו): וַיֹּסֵף יִשְׂרָאֵל יָדוֹ עַל עֵינָיֶךָ - שְׁעַל־יְדֵי הַיָּד, נִשְׁמַר הָעֵינַן מִכַּח הַמְדַמָּה כִּנְל:

בְּחִינַת נִגּוּן בְּכָלֵי הַנ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּנוּר שֶׁל דָּוִד שְׁמַנְגָן אִז כַּנ"ל. וְהִבֵּן הַיֵּטֵב דְּבָרִים אֵלָיו לְמַעֲשֵׂה: זֹאת הַתּוֹרָה נֶאֱמָרָה בְּשֶׁבֶת חֲנֻכָּה, וְאַחַר שֶׁאָמַר הַתּוֹרָה הַזֹּאת אָמַר: אֲנִי אֲמַרְתִּי עִתָּה אֵיךְ מִדְּלִיקוֹן נִר חֲנֻכָּה, בְּחִינַת לְאִמְשָׁכָא מִשַׁח רַבּוֹת קִדְשָׁא וְלֹאֲדַלְקָא בּוֹצִינָא (זוהר בראשית לא, ויקרא ז, שמיני לו, אמור פח, קד, בהעלותך קנד), שְׁמֹן מִשְׁחַת קִדְשׁ (שמות ל), שֶׁהוּא הַדְּעַת, פִּידוּעַ. הֵינּוּ בְּחִינַת הַגְּדֵלַת הַדְּעַת הַנ"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת זְכָרוֹן הַנ"ל; וְלֹא בְּאֵר יוֹתֵר:

שִׁיר לְעִיל: מִי אֶסְפֵּה רוּחַ בְּחַפְנֵי מִי צָרָר מִיָּם בְּשִׁמְלָה וְכו' כַּנ"ל. וְזֶהוּ, (תהלים קמז): יֵשֵׁב רוּחוֹ יִזְלוּ מִיָּם. עַל־יָדַי יֵשֵׁב רוּחוֹ, שְׁמַלְקֵט וּמֵאֶסְפֵּה הָרוּחַ בְּיָדוֹ, עַל־יָדַיִּיזָה יִזְלוּ מִיָּם, בְּחִינַת: מִי צָרָר מִיָּם, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַלֵּב, בְּחִינַת: שְׁפָכִי כַּמִּים לְבָרָה, כַּנ"ל, עֵינֵי שָׁם:

כָּלֵל הָעֵינָן הוּא, מֵה שֶׁאָמַרו רַבּוֹתֵינוּ זְכָרוֹנֵם לְבָרְכָה (פסחים סו, נדה יט): אֵין אָדָם דָּן גְּזָרָה שְׁוֵה מַעֲצָמוֹ, כִּי יִכּוֹל לְהִיּוֹת שֶׁהוּא דָּן גְּזָרָה שְׁוֵה מַעֲצָמוֹ, וְהוּא מִכְּחַ הַמְּדַמָּה, שְׁמַדְמָה מְלֵתָא לְמֵלְתָא כַּנ"ל, עֵינֵי שָׁם. עַל כֵּן אֶסּוּר לְדוֹן גְּזָרָה שְׁוֵה, הֵינּוּ לְדַמּוֹת מְלֵתָא

עֲצָמוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא. כִּי שְׁמִירַת הַזְּכָרוֹן הוּא עַל־יָדַי נִגּוּן בְּיָד, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂמִיחָה כַּנ"ל. וְזֶהוּ: בְּלִילָה, כִּי עֶקֶר בְּרוּר הָרוּחַ טוֹבָה הוּא בְּלִילָה, שֶׁאִז הוּא פְּקֻדוֹנוֹת הָרוּחֹת כַּנ"ל. וְזֶהוּ: עִם לִבִּי אֲשִׁיחָה - כִּי עַל־יָדַי בְּחִינַת נִגּוּן וְשְׂמִיחָה הַנ"ל, עַל־יָדַיִּיזָה נִשְׁמָר הַלֵּב מִכְּחַ הַמְּדַמָּה כַּנ"ל. וְאִז יִכּוֹל לְשַׁפֵּף לְבוֹ כַּמִּים לְפָנָי ה', שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת: מִי צָרָר מִיָּם בְּשִׁמְלָה הַנ"ל, בְּבִחִינַת: שְׁפָכִי כַּמִּים לְבָרָה נִכַח פָּנָי ה'. וְזֶהוּ: עִם לִבִּי אֲשִׁיחָה וַיַּחֲפֹשׂ רוּחִי - שְׁעַל־יָדַיִּיזָה נִתְעוֹרְרִין לְשׁוּחַ עִם לְבָבוֹ מִתְכַּלִּיתוֹ הַנְּצָחִי לְעוֹלָם הַבָּא, וְלַחֲפֹשׂ וּלְבַקֵּשׁ לְמִצָּא הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת, בְּחִינַת הָרוּחַ טוֹבָה שְׁבִקְרָבוֹ, כְּדִי לְשׁוּב לְהִשָּׁם יִתְבַּרַךְ עַל־יָדַיִּיזָה. כִּי עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה הוּא, לְהַכְנִיעַ הָרוּחַ רָעָה, וּלְבָרַר הָרוּחַ טוֹבָה, כִּידוּעַ: וְזֶה בְּחִינַת קִימָה בְּחֻצוֹת לִילָה, כִּי כְּנוּר הִיָּה תְּלוּי לְמַעְלָה מִמַּטְתּוֹ שֶׁל דָּוִד, וְכִיּוֹן שֶׁהִגִּיעַ חֻצוֹת לִילָה הִיָּה מִנְּגֵן מֵאֵלָיו (כְּשֶׁאֲרָדֵל בְּרֻכּוֹת ג). הֵינּוּ שְׂבִיחַת חֻצוֹת לִילָה אִז נִתְעוֹרַר בְּחִינּוֹת הַנְּגֵן דְּקִדְשָׁה, הַנִּמְשָׁךְ מִכְּנוּר שֶׁל דָּוִד, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרוּר הָרוּחַ טוֹבָה וְכו' כַּנ"ל. וְעַל־כֵּן אִז הַזְּמַן לְהַתְּגַבֵּר בְּעִבּוּדַת הַשָּׁם, לְקוּם אִז לְעַסֵּק בְּעִבּוּדַת הַשָּׁם, לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ, כִּי אִז עֶקֶר הַבְּרוּר עַל־יָדַי

למלתא, מעצמו. אלא אם כן קבלה עליו השלום, מפני הגבורה, פדי
 מרבו, ורבו מרבו, עד משה רבנו להנצל מפח המדמה, והבן:

תפילה נד

"אזכרה נגינתי בלילה עם לכבי אשיחה ויחפש רוחי. זכרתי בלילה שמך יהוה
 ואשמרה תורתך. אזכר מעללי יה כי אזכרה מקדם פלאך. זכרתי ימים
 מקדם הגינתי בכל פעלך במעשה ידיך אשוחח. בהתעטף עלי נפשי, את יהוה
 זכרתי. זכור תזכר ותשוח עלי נפשי". ואען ואמר לנפשי, זכור אל תשכח שיש
 עלמא דאתי, ואין שום קביעות בזה העולם. פי העולם הזה עובר כהרף עין, כצל
 עובר, וכאבק פורח, וכענן פלה, וכרוח נושבת, וכחלום יעוף. ועקר החיים ועקר
 הקביעות דירה של האדם הוא רק בעלמא דאתי. חוסה עליך ושמר את הזכרון
 היטב, שתזכור תמיד בכל יום בעלמא דאתי ולא תשכח. והרבק מחשבתך בעלמא
 דאתי ואל יזוז זכרון עלמא דאתי מרעיונך. הסתכל על עצמך היטב היטב, וישב
 דעתך באמת לאמתו, וזכר ותן ללבך מה תעשה באחריתך. בעת יבא קצך כהרף
 עין. צר לי עליך אחי, הקיצה אחי משנת פתייתך וחמול על נפשיך. "זכור את
 בראך בימי בחורותיך":

ובבן באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, להפיל תחנתי לפני רחמך האמתיים,
 ולשא עיני לחסדיך העצומים, שתנפני לשמר את הזכרון הזה היטב. שאזכר
 תמיד בעלמא דאתי. ולאדבקא מחשבותי רק בעלמא דאתי בכלל ובפרט. ובכל
 יום ויום בהקיצתי משנתי חכף ומיד בשאפתח את עיני אזכרה לזכר מיד בעולם
 הבא, שהוא עולם העומד והקיים לעד ולנצח נצחים, והעולם הזה הוא הכל ריק.
 הכל הכלים אין בו ממש, "הכל נדף. הכל הכלים הכל הכל". ואין שום יתרון
 לאדם בכל עמלו שיעמל בעסקי העולם הזה. ואין שום תכלית וטוב בעולם. פי
 אם לרדף תמיד להשיג העולם הבא. ותנפני שאזכר זאת היטב בכח הזכרון
 דקדושה. ואחר כך אזכרה לקים זאת בפרטיות, שאזכרה להבין בכל עת ובכל שעה
 ובכל מקום שבעולם את כל הרמזים שאיתה מרפז לי בכל עת להתקרב לעבודתך

בְּאֵמֶת. כִּי בְחֶסֶדְךָ הַגְּדוֹל אֶתָּה מְצַמְצֵם אֱלֹהֵיִךְ מֵרֵאשִׁית נִקְדַּת הַבְּרִיאָה, שֶׁהוּא תַחֲלַת הָאֲצִיּוּלוֹת עַד סוֹף נִקְדַּת הַמְּרֻכָּו שֶׁל עוֹלָם הַעֲשִׂיָּה הַנִּשְׁמִי הַזֶּה, מֵאִין סוֹף עַד אִין תַּכְלִית. וְאַתָּה מְצַמְצֵם וּמְרַמֵּז רְמִזִּים לְכָל אָדָם בְּכָל מָקוֹם וּבְכָל עֵת לְקַרְבוֹ לְעַבְדוֹתֶיךָ, לְפִי הַמָּקוֹם וּלְפִי הַשָּׁעָה וּלְפִי הָאָדָם. עֲזוּרֵי וּנְסִי וְתַפְתַּח אֶת דַּעְתִּי שְׂאֻזָּה לְהִבִּין הֵיטֵב בְּאֵמֶת אֶת הַרְמִזִּים הָאֵלֶּה, לְמַעַן אֲזַכֶּה לְשׁוֹב אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת, לְהִיּוֹת כְּרֻצֹנְךָ תָּמִיד מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וְתוֹרְנִי וְתַלְמִדְנִי בְּחֶסֶדְךָ הַגְּדוֹל וּבְגִבּוֹרֶתְךָ הַנּוֹרָאָה, שְׂאֻזָּה לִידַע וּלְהִבִּין בְּאֵמֶת אִיךְ לְהַגְדִּיל אֶת דַּעְתִּי בַּעֲנֵן הַרְמִזִּים הָאֵלֶּה. וְאִיךְ לְצַמְצֵם אֶת דַּעְתִּי בְּקַדְשָׁה שְׁלֵא יֵצֵא חוּץ מִהַמְּדָה. שְׁלֵא אֲדַרֵּשׁ בַּמִּפְלָא מִמֶּנִּי וְלֹא אֶחְקַר בַּמִּכְסֶּה מִמֶּנִּי. רַק בְּפֹה שֶׁהֲרִשְׁתִּי אֲזַכֶּה לְהַתְּבַוֵּן וּלְהַגְדִּיל אֶת דַּעְתִּי בְּהַדְרָגָה וּבִמְדָה כְּפִי מְדַרְגָּתִי. לְהִבִּין תָּמִיד בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה אֶת כָּל הַרְמִזִּים שְׂאֵתָה מְרַמֵּז לִי תָּמִיד בְּרַחֲמֶיךָ עַל יְדֵי כָּל הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם. וְעַל יְדֵי כָּל הַמַּחֲשָׁבוֹת וְהַדְּבוּרִים וְהַעֲשִׂיּוֹת שְׂאֵתָה מְזַמֵּן לִי בְּכָל עֵת. אֲשֶׁר בְּכֻלָּם אִין פּוֹנֵתְךָ שׁוֹם דְּבַר כִּי אִם לְרַמֵּז לִי עַל יָדָם לְהַתְּקַרֵּב לְעַבְדוֹתֶיךָ בְּאֵמֶת:

וְתוֹנְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְמַדַּת הַהֶסְתַּפְּקוֹת, שְׂאֻזָּה לְהִיּוֹת מְסַתַּפֵּק בַּמַּעֲט מִהָעוֹלָם הַזֶּה. וְלֹא אֲשַׁתְּמֵשׁ בְּעַסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה כִּי אִם מִה שֶׁמִּכְרַח לְבַד בְּתַכְלִית הַצְּמִצּוּם וְהַהֶסְתַּפְּקוֹת, כְּקַדְשָׁה וּבִטְהָרָה גְּדוֹלָה לְשִׁמּוֹךְ וּלְזִכְרֶיךָ לְבַד. וְאַפְלוֹ כְּשֶׁתּוֹנְנִי לְהַגְדִּיל הַדַּעַת בְּאֵמֶת, שְׂאֻזָּה לְהִבִּין מִכָּל הַדְּבָרִים אֶת הַרְמִזִּים דְּקַדְשָׁה שֵׁישׁ בְּהֵם, אַף עַל פִּי כֵּן, לֹא אֶהְיֶה נּוֹטֵה כָּלֵל לְהַרְבּוֹת חֵם וְשְׁלוֹם בְּעַסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה. רַק לְהֶסְתַּפֵּק בְּמוֹעֵט מְאֹד בְּצַמְצוּם גְּדוֹל בְּהַכְרַחֲיוֹת לְבַד, וּבְקַדְשָׁה וּבִטְהָרָה גְּדוֹלָה לְשִׁמּוֹךְ לְבַד בְּאֵמֶת. וְעַקֵּר עַסְקֵי יִהְיֶה רַק בְּעַבְדוֹת יִהְיֶה לְעַסֵּק כָּל יָמָי בַּתּוֹרָה וְתַפְלָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְתַעֲזְרֵנִי שְׂאֵפְלוֹ מִזֶּה הַהֶסְתַּפְּקוֹת וְהַכְרַחֲיוֹת שֶׁתְּשַׁפִּיעַ לִי אֲזַכֶּה לְהַפְרִישׁ מִמֶּנּוּ לְצַדִּיקָה. וְאֲזַכֶּה לְקַוֵּם מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "טוֹב אִישׁ חוֹנֵן וּמְלֹחֵה וּכְלֹפֵל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט". וְאֲזַכֶּה לְהַרְבּוֹת בְּצַדִּיקָה לְעַנְיִים הַגּוֹנִים הַרְבֵּה. וְעַל-יְדֵי הַצַּדִּיקָה שְׁלִי אֲזַכֶּה לִיחַד קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנִיתִיה בִּיחֻדָּא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

רְבִינוּ שֶׁל עוֹלָם "יְהוָה אֱלֹהֵי גְדֻלַּת מְאֹד. הוֹד וְהַדָּר לְבִשְׁתַּ עֲטָה אֹזֵר בְּשִׁלְמָה נּוֹטֵה שְׁמִים בְּרִיעָה". אֶתָּה יְדַעְתָּ "כִּי בַעַר אֲנֹכִי מֵאִישׁ וְלֹא בִּינַת אָדָם לִי", וְאִין לִי שׁוֹם שְׁכָל לְהַגְדִּיל דַּעְתִּי בְּכָל זֶה. עַל כֵּן בָּאתִי לְפָרֵשׁ כְּפִי אֵלֶיךָ מִלְּפִי וְאֱלֹהֵי, שֶׁתּוֹנְנִי בְּרַחֲמֶיךָ שֶׁיְהִיוּ גַעֲשִׂים אֲצִלְנוּ כָּל הַתְּקוּנִים הָאֵלֶּה מִמִּילָא עַל-יְדֵי הָעַסְקִים וְהַמְצוֹת שְׂאֵנוּ עוֹסְקִים בְּכָל יוֹם, וְתַהֲיֶה בְּעֲזוּרִי וְתוֹנְנִי לְהַמְשִׁיד עָלַי קַדְשָׁה

גדולה קדם השנה. עד שאזכה לישן בקדשה ובטהרה גדולה, וישנתי תערכ לי.
עד שאזכה על-ידי השנה שתעלה נשמתי ותתדבק בעלמא דאתי, עד שתהיה
מחשבותי דבוקה בעלמא דאתי תמיד:

ותעורני ותופני לקים בכל יום מצות ציצית ותפלין וקריאת שמע ותפלה
בתכלית השלמות, בלב טוב ובשמחה גדולה, ובמסירת נפש בקדשה
ובטהרה, ובכונה גדולה ועצומה, עם כל פרטיותם ודקדוקיהם וכוונותיהם ותרי"ג
מצות התלויים בהם. ותופני לעסק בתורה בכל יום ויום בקדשה גדולה ובשמחה
רבה. ואחר פד תנחני בצדקתך לעסק במושא ומתן באמונה שלמה, עד שאזכה
לכבר ברורים קדושים, ולהשלים נפשי ורוחי ונשמתי על-ידי כל הדברים שאקנה
ואמכר, ואזכה לידע ולכוון לקנות ולמכור כל דבר בעתו במועדו ובזמנו, בעת
שהגיע השעה שיצא הדבר מרשותי לרשות אחר, או להפך כפי הניצוצות
הקדושות שיש באותו הדבר וכפי חלקי נפש רוח ונשמה שלי, באפן שישלמו
חלקי נפש רוח ונשמה שלי על-ידי המושא ומתן. עד שאזכה לעשות יחוד קדשא
ברוך הוא ושכינתיה על-ידי המושא ומתן שלי ועל-ידי כל העסקים שלי. ונזכה
שיהיו געשין אצלנו ממילא כל התקונים והיחודים העליונים, באפן שנוזכה לזכרון
דקדושה, לאדבקא מחשבתא בעלמא דאתי תמיד בכלליות ובפרטיות. ותשמרני
ותצילני משכחה שהיא מיתת הלב, שלא אשכח את תכליתי וסופי. ולא אסיח
דעתי לעולם מזכרון עלמא דאתי:

ובבן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתראה בענינו ודחקנו
ועמלינו, ותשור בענינו ותביט בעמלנו. ותציץ עלינו ברחמך, ותשגיח עלינו
בעין חמלתך. ותשמרנו ברחמך הטובים, ותצילנו תמיד מרע עון, שלא יהיה לנו
שום עון רעה על שום אדם שבעולם. רק נסתפל תמיד על כל אחד בעין טובה,
ונזכה להיות מתלמידיו של אברהם אבינו עליו השלום שיש בהם שלשה מדות
טובות שהם עין טובה ונפש שפלה ורוח נמוכה. ותשמרנו ותצילנו מתלמידיו של
בלעם הרשע שיש להם שלש מדות רעות שהם עין רעה ורוח גבוהה ונפש רחבה.
אבינו מלפנו, אדירנו, בוראנו, גואלנו, יוצרנו, קדושו, קדוש יעקב. רוענו, רועה
ישראל, המלך הטוב והמטיב לכל, טוב עין באמת, זפני ברחמך הרבים שאזכה
להתדבק במדותיך הטובים להיות טוב עין באמת תמיד. ותצילנו ברחמך הרבים
מעון רעה שלא ישלט בנו שום עין רעה משום אדם ומשום נברא שבעולם. ולא

יהיה להרע עין שום פח ושום שליטה. ולא יוכל להזיק לנו כלל חס ושלום לא
בגשמייות ולא ברוחניות:

רבונו של עולם רבונו של עולם, מלא רחמים, טוב ומטיב לרעים, טוב עין, אתה
לבד יודע את עצם התגברות הרע עין שמתגבר עלינו מאד. שעיני רעה
בקדשת ישראל עם קדוש. ובכל יום ויום מתגבר עלינו ביותר בכמה תחבולות
להרחיקנו חס ושלום מעבודתך באמת, ורודף אותנו מאד. מלא רחמים, מלא טוב,
אתה ידעת את לבבנו, אתה ידעת את כל אשר עבר עלינו על ידי הרע עין של
האויבים והשונאים הרודפים אחר הנפאים להתקרב באמת לעבודתך ולתורתך.
וגם אתה ידעת גדל חלישותנו לעמוד נגד עינם הרעה. ועתה הודיענו נא אבינו
שבשמים אנה מפניהם נברח, ואיה איפוא המקום להתחבא ולהטמן מפני עינם
הרעה. הביטה בעניינו כי רבו מכאובינו וצרות לבבנו. "הטה אלהי אונדך ושמע.
פקח עיניך וראה שוממונינו, כי לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך
כי על רחמיך הרבים". כי ידענו באמת כי אנחנו בעצמנו החיבים בכל זה. כי
לולא חטאינו ופשעינו המרבים והעצומים, לא היינו צריכים להתירא מפניהם כלל.
אבל מה נעשה אבינו, כי הספלטו הרבה מאד. חטאנו העונו והרשענו וסרנו
ממצותך. פעמים רבות הצלתנו, ואנחנו מרינו עצותיך, "ותמוננו ביד עוננו". ובכל
זאת אנו חפצים ומשתוקקים ומחפיים ומיחלים בכל עת להתקרב לעבודתך באמת,
כי אתה רוצה בתשובה כי חנון ורחום אתה וקרוב לכל קוראך באמת, ועתה
הצילנו נא ברחמיך מן הרע עין. כי אין לנו שום פח לעמוד נגד אחד משונאינו
אף כי נגד כלם. ואין לנו על מי להשען כי אם על אבינו שבשמים, לך לבד עיני
תלויות, לך לבד עיני צופיות, "דלו עיני למרום". אולי יראה בעיני בעניי,
אולי יחוס אולי ירחם. הבט נא רחם נא והושיעה נא צאן מרעיך. ואל ימשל
בנו הרע עין כלל. "הבט משמים וראה" כי היינו לעג וקלם. "הבט משמים וראה
מזבול קדשך ותפארתך איה קנאתך וגבורתך. המון מעיד ורחמיך אלי התאפקו".

מלא רחמים טוב לכל טוב ומטיב, טוב ומטיב לרעים ולטובים, טוב באמת תמיד,
הטוב כי לא כלו רחמיך והמרחם כי לא תמו חסדיך, רחם עלינו ברחמיך
הרבים והצילנו מרע עין מפל תבחינות. הן שלא יהיה לנו שום עין רעה כלל, הן
שלא ישלט בנו שום עין רעה משום אדם ומשום נכרא שבעולם. ותביט עלי
בעיני הטוב בעיני חדא דרחמי ותמשיך ותשפיע עלי טוב עין ותשמרני ותצילני
שלא יהיה עיני רעה כלל בגדלת חברי ובגדלת כל העולם כלו. ותצילני מפגם

הראות ותשמרני תמיד שלא אסתכל בשום דבר המביא לידי הרהורים חס ושלום. ולא בשום דבר הפוגם את העינים. "העבר עיני מראות שוא בדרך חייני". הצילני מעין נואפת. "שמרה נפשי ותצילני אל אב"ש פי חסיתי בך". וכל מה שחמאתי עויתי ופשעתי לפניך ופגמתי בעיני בשוגג ובמזיד באנס ובצרזון, והרע בעיניך עשיתי מנעורי עד היום הזה, על הכל תמחל ותכפר ותסלח לי, אלוה סליחות חנון המרבה לסלח. ותזכני מעתה להיות טוב עין בכל הפחינות בקדשה ובטהרה גדולה פרצונך הטוב באמת:

ותצילנו שלא ישלט בנו שום עין הרע משום רע עין שבעולם, ולא יזיק לנו עינם הרעה כלל. הן בגשמיות הן ברוחניות. בגוף ונפש ומזון. ותשמר צאתנו ובואנו לחיים טובים ולשלום מעתה ועד עולם. פי אין לנו על מי להשען פי אם עליך לבד אבינו שבשמים. פי "אשורנו עתה סכבנו עיניהם ישיתו לנמות בארץ. צרי ילמש עיניו לי. אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי עזרי מעם יהוה עושה שמים וארץ: פי אליך אלהים יהוה עיני בך חסיתי אל תער נפשי. עיני תמיד אל יהוה כי הוא יוציא מרשת רגלי. אליך נשאתי את עיני היושבי בשמים. הנה בעיני עבדים אל יד אדוניהם בעיני שפחה אל יד גבירתה בן עינינו אל יהוה אלהינו עד שיהננו. חננו יהוה חננו פי רב שבענו בו".

רפנו של עולם ראה נא בעיניו וריבה ריבנו. פי אתה ידעת את לבבנו. פי צרכנו מרבים מאד ודעתנו קצרה לפרש. עזרנו פי עליך נשעננו. עננו יהוה עננו, פי בצרה גדולה אנהנו. אל תסתר פניך מפנינו. היה נא קרוב לשועתנו. פי אתה יודע את כל תלאותינו וראה את עניינו ואת עמלנו ואת לחצנו. "זכר יהוה מה היה לנו, הביטה וראה את חרפתנו". חוס וחמל עלינו. "שמרני מידי פח יקשו לי, ומקשות פעלי און. שמרני פאישון בת עין בצל בנפך תסתירני, מפני רשעים זו שדוני, אויבי בנפש יקיפו עלי. ואני עני וכואב" אין לי שום בית מגום פי אם אליך לבד. "אליך יהוה אקרא ואל יהוה אתחנן. מה בצע בדמי בדתתי אל שחת היוך עפר הניד אמתך. עיני נגרה, ולא תדמה מאין הפגות. עד ישקוף וירא יהוה משמים". הושיענו מלא רחמים. הושיענו בעת צרה הזאת וקום בנו מקרא שפתוב: "ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע".

הצילני ושמרני מרע עין המביא לידי שכחה שהיא מיתת הלב שבירת לב. כמו שפתוב: "נשפחתי כמת מלב הייתי ככלי אובד". עזרני שלא אשפח את

עולמי הנצחי והקיים לעד. חוסה עלי כרב רחמיך, כרב ישועתך, כרב טובותיך, כרב הצלותיך. יהמו מעיד עלי, על נדרך כמני, על חסר דעה חסר עצה כמזני. אמיץ וחזק את לכבי ביראתך ועבודתך. וזפני שאשים אל לבי ואזכר היטב בלבי וקדעתי תמיד את התכלית האחרון ואזכה לרבך מחשבתי ולכבי תמיד בעלמא דאתי. כי אתה יודע את גדל הצער והבושה שיהיה בעלמא דאתי על מי שלא קשט עצמו בעולם הזה. והוא אברה שאינה חוזרת לעולם, כי שם אין מעשה וחשבון מועיל כלל. כי מי שלא טרח בערב שבת מה יאכל בשבת. "מענות לא יוכל לתקן וחסרון לא יוכל להמנות". ואין מועיל שם שום רחמנות בעולם. וזפני עתה ברחמיך שאזכה לזכר עתה בעולם הזה את העולם הבא תמיד. ואל יליוז מעיני ולא אסור מדעתי וזכרון העולם הבא תמיד באפן שאזכה לשוב בתשובה שלמה אלוד באמת. ואזכה לתקן בחיי את כל אשר שחתתי בשוגג ובמזיד באנס וברצון. ותזכני שגן עלינו זכות וכח הצדיקים האמתיים שיש להם כח להציל אותנו מכל מיני רע עין שבעולם. והם ילחמו לפנינו, ויכניעו וישברו ויבטלו את כל מין רע עין בשרשו שלמעלה. וימתיקו ויבטלו את הרע עין של התנשאות, על ידי שרש המלכות שהוא מליכות משיח בן דוד, "יפה עינים וטוב רא". וימשיכו עלינו אורו של משיח שיבא במהרה בימינו. ומכל צרותינו יושיענו ויגאלנו:

וּבְבִן יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שתצילני מלשון הרע ומאבק לשון הרע. ולא אוציא דבה על שום בר ישראל שבעולם, הן על גדולים הן על קטנים, ולא יצא מפי שום דבור רע על שום ישראל שבעולם. ותצילני ותשמרני שלא אפגם את דעתי כלל. ותזכני לאהבה וקדושה ותצילני מאהבות הנפולות מאהבות רעות. ותעזרני ותושיעני ותזכני ותתן לי כח לשבר את הכח המדמה שהוא כח הבהמיות. שאזכה מהרה לשבר את כל התאות הבהמיות מאתי. ותשמרני מן הפטעותים הבאים עלי ידי כח המדמה, שלא אטעה מן האמת לעולם עלי ידי הפטעות של כח המדמה חס ושלום.

וּזְכֵנִי ברחמיך הרבים לשמחה וקדושה, שאזכה להיות בשמחה תמיד. ותתן כח בידי ללקט ולברר את הרוח טובה מן הרוח נבאה מן הרוח רעה מעצבות רוח. ותזכני לעשרה מיני נגינה וקדושה עד שאזכה לזכר ולברר את הכח המדמה להכניע ולבטל הרע שבמדמה ולברר ולהעלות הטוב שבו אל הקדושה. ואזכה להכניע ולשבר ולגרוש ולבטל ממני הרוח רעה, רוח שטות, עצבות רוח, רוח נבאה. ותזכני מהרה לרוח טובה וקדושה. "כי אתה אלהי רוחך טובה תנחני בארץ

מישור. לב טהור ברא לי אלהים ורוח נכון חדש בקרבי. אל תשליכני מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממני. השיבה לי ששון ישעך ורוח נדיבה תסמכני". אל אלהי הרוחות שליט בעליונים ובתחתונים תן לי רוח טובה. "פקד יהוה אלהי הרוחות לכל בשר" להשפיע עלי רוח טובה רוח הקדשה, "רוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת יהוה", רוח קדשה וטהרה, רוח שמחה וחדוה.

ושמרני והצילני ברחמיך הרבים מלהתקרב ומלהתחבר לתלמידי חכמים שאינם הגונים במעשיהם. ולא אשמע שום דבר תורה מהתלמידי חכמים שלא זכו עדן לברר הכח המדמה. אשר כל חדושי תורתם נמשכין מכח המדמה המערב טוב ורע. והרע יותר מן הטוב. אשר על ידי חדושיהם נפסד הפרנסה והשפע דקדשה חס ושלום וגורמים מה שגורמים חס ושלום. הצילני מהם. שמרני מהם. זכני ברחמיך הרבים. להתקרב ולהתחבר לצדיקים אמתיים. אשר כל חדושי תורתם נמשכין מן הקדשה מן הרוח טובה רוח נבואה רוח הקדש בלי תערבת שום פסלת כלל. וחנני מאתך דעה בינה והשכל וקדשני בקדשתך העליונה. ועזרני שאזכה גם כן לחדש בתורה חדושים אמתיים הנמשכין מן הקדשה. ועזרני שיהיו כלם טוב בלי שום אחיזת הרע חס ושלום, ובלי שום פסלת כלל. חנני ופדני וזכני מהרה שאזכה לטהר ולקדש עצמי באמת. ואזכה לשפר הכח המדמה ולבטלו ולגרושו מאתי. ותתן לי כח ועצה וגבורה לשפר ולבטל ממני את כל תאות המדמיות. תאות הבחמיות. ותשמרני ותצילני מחטא לשון הרע ומאבק לשון הרע. ומכל מיני פגם הדבור ומכל מיני פגם הברית. באפן שאזכה לקדשה וטהרה באמת. עד שאזכה לחדושי תורה אמתיים דקדשה ברצונך הטוב.

אבי שבשמים. הצילני מטוב המדמה, המרה באחרונה פראש ולענה. זכני לטובך האמתי. שבעני מטובך הנצחי. וזכני להיות בשמחה תמיד. נגילה ונשמחה בישועתך. ונגינותי אגנן כל ימי חיי על בית יהוה. ואזכה להרים קול זמרה ונגון לשמך ולעבודתך באמת ברצונך הטוב. ואזכה לעורר ולגלות תמיד כל העשרה מיני נגינה. ותזכני לשמע קול נגון וזמרה בשמחה של מצוה. ממנוגן בשר וטוב. היודע נגן על הכנור על כלי שיר. נגונים דקדשה הנמשכים מכנור של דוד. יפה קול ומטיב נגן. באפן שיתברר על ידי המנגן בכלי שיר הרוח טובה, רוח נבואה. רוח הקדש. רוח שמחה וחדוה. מעצבות רוח. מרוח נכאה. מרוח רעה. עד שזוכה לרוח טובה באמת. ולהיות בשמחה תמיד. ונזכה לשוב אליך בתשובה שלמה ובכל גשפר באמת. הפא מתוך שמחה ונגון דקדשה. עד שאזכה לשפך לפני כמים

נוכח פני יהוה בתחנותי ובקשתי. ואזכה לפרש כל שיחתי לפניך בכל לב ונפש
ובבכי גדולה מתוך שמחה:

ותעזרני ותושיעני שאזכה לקום בכל לילה בחצות ממש. ולא יעבר עלי חצות
לילה בשנה לעולם. רק אזכה להתעורר ולקום בכל לילה ולילה בחצות
ממש כל ימי חיי לעולם. חק ולא יעבר. ואזכה אז להתגבר בארי לעסק בתורה
ועבודה באמת. "עזרה כבודי, עזרה הנבל וכנור, אעירה שחר".

ונכני לבנים זכרים חיים וקמים. ויהיו עוסקי תורתך ומקמי מצוותיך, ועושי
רצונך, כל ימיהם לעולם, הם ובניהם ובני בניהם עד עולם. ויהיה נשאר
זכרנו לדורי דורות עד סוף כל הדורות. ותשמרם ותצילם מכל חטא ועון ואשמה,
ותאריך ימיהם ושנותיהם ונגדילו שמך עד עולם:

אבינו שבשמים, מלא משאלותינו ברחמים, והצילנו מפיח המדמה ומפיתת הלב
ומשכחה ומרע עין בכל הבחינות, ונכני לזכרון ודקדשה שנופה תמיד לדבק
מחשבתנו בעלמא דאתי בכל יום ויום ובכל מקום ומקום בכלל ובפרט, ולא נאבד
את עולמנו חס ושלום בנזם, ונזכור "את ימי החשך פי הרבה יהיו כל שבא
הבל", ונזכור את בוראנו בימי בחורותינו, "עד אשר לא תחשך השמש והאור
והירח והכוכבים וישבו העבים אחר הגשם", ונזכה לזכר את כל דברי התורה
הזאת, ולא נשכח דבר ממשנתנו, ולא נשכח את הדברים אשר ראו עינינו ואשר
שמעו אזנינו מפי חכמיך האמתיים, ונזכור בעלמא דאתי תמיד, עד אשר נזכה
לשוב אליך באמת, ולהיות ברצונך הטוב תמיד; וזכר לנו יהוה אלהינו את ברית
אבותינו, וקיים לנו מקרא שפתוב: "וזכרתי את בריתי יעקב, ואף את בריתי יצחק
ואף את בריתי אברהם אבי, והארץ אזכר". ונאמר: "וזכרתי להם ברית ראשונים
אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלהים אני יהוה,
ונאמר: "וזכרתי לך חסד געורך אהבת כלולותיך, לבתך אחרי פמדך בארץ לא
זרועה", ונאמר: "הבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים פי מדי דברי בו זכור
אזכרנו עוד על פן המו מעי לו, רחם ארחמנו נאם יהוה. זכר רחמך יהוה וחסדך
פי מעולם המה, חפאת געורי ופשעי אל תזכר בחסדך זכר לי אתה, למען טובך
יהוה".

רבנו של עולם זכרנו בזכרון טוב לפניך, ופקדנו בפקדת ישועה ורחמים משמי
שמי קדם, וזכר לנו יהוה אלהינו אהבת הצדיקים הפקדונים, בזכותם תעור

ותגן ותושיע את האחרונים. ותזכר את עמך ישראל הנפוצים על ההרים בצאן אשר אין להם רועה. "זכרנו יהוה ברצון עמך, פקדנו בישועתך, לראות במוכת בחיריך לשמח בשמחת גויך להתהלל עם נחלתך. למה לצח תשפחנו תעובנו לארץ ימים. השיבו יהוה אליך ונשובה חדש ימינו פקדם. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי".

תורה נה

ב וּלְהַמְשִׁיךְ בַּחֲנִינְתָּ קִדְשֵׁי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עֲכָשׁוּ בְּגָלוֹת,

שְׁהִיָּא תַּחַת יַד הַסְטְרָא אַחְרָא, וְאִין יְכַלַּת בְּקִדְשֵׁתָהּ לְהַתְגַּלּוֹת, אַף־עַל־פִּי כֹּן יְכוּלִין לְגָלוֹת וּלְהַמְשִׁיךְ קִדְשֵׁתָהּ אֶפְלוּ בְּגָלוֹת הַמֵּר הַזֶּה, בְּבַחֲנִינְתָּ (ויקרא כו): וְאִף גַּם זֹאת בְּאֶרֶץ אֲיִבֵיהֶם; הִינּוּ אֶפְלוּ בְּגָלוֹת הַמֵּר, יְכוּלִין לְגָלוֹת בְּחִינַת "גַּם זֹאת". וְעַל־יְדֵי מָה יְכוּלִין לְהַמְשִׁיךְ אֶת קִדְשֵׁי אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי הַתְּנוּצָצוֹת אוֹר זְכוֹת אַבוֹת, כְּמֵאמֵר הַזֶּהר (שלה דף קעד): בְּאַתֵּר דְּאִית תַּמָּן אַבוֹת, אִית תַּמָּן שְׂכִינְתָּא; בְּבַחֲנִינְתָּ (שם): וְזַכְרֵתִי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְכוּ' וְהָאֶרֶץ אֲזַכֵּר. כְּשִׁמְתְּנוּצֵץ אוֹר זְכוֹת אַבוֹת, אֲזִי

לְשׁוֹן רַבְּנֵי זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָּה

אִיתָא בְּגִמְרָא (נדה כד): **אָבָא שְׂאוּל אוֹמֵר:** קוֹבֵר מֵתִים הֵייתִי, פֵּעַם אַחַת רַצְתִּי אַחַר צָבִי, וְנִכְנַסְתִּי בְּקוֹלִית שֶׁל מֵת וְכוּ'.

א דַּע, פִּי לְרֵאוֹת בְּמִפְלֵתֶם שֶׁל רְשָׁעִים אִי אֶפְשֵׁר אֶלֶּא עַל־יְדֵי בְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בְּבַחֲנִינְתָּ (תהלים קי): שֵׁב לִימִינִי עַד אֲשִׁית אוֹיְבֶיךָ הַדָּם לְרִגְלֶיךָ^(א). יְמִין, זֶה בְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת בְּנִימִין, בֶּן יְמִין, שְׁנוּלֵד בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל (כמובא

בפירוש"י פרשת וישלח):

(א) עיין זוהר לך לך פו ע"ב.

עיניהם בזמן הזה קטן, בבחינת (ישעיה מב): מי עור כמשלם; ועל-ידי הצל נתחזק מאור עיניהם, כדרך חלושי הראות שאינם יכולים לראות היטב פשאור חזק וגדול, וצריכים לצל כדי שיוכלו לראות. וזהו (תהלים לז): **צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו**, הינו עם רע עין כנ"ל, וה' לא יעזבנו בידו. בידו דיקא, הינו בהתגלות יד ה' כנ"ל. ועל-ידי מה נתגלה יד ה', על-ידי: **ולא ירשיענו בהשפטו** - על-ידי בחינת: ותאחז במשפט ידי, בחינת: מרום משפטך כנ"ל. כי על-ידי-זה פהו מאור עיני הרשע, בבחינת (ישעיה כח): שגו בראיה, על-ידי פקו פלילה, זהו בחינת משפט, שזוכה בדין, על-ידי-זה שגו בראיה, נחשך מאור עיניו כנ"ל. ועל-ידי הצל נתחזק מאור עיניו של הצדיק כנ"ל, ויכול לראות למרחוק, בבחינת (תהלים קכא): **אשא עיני אל ההרים, ורואה ומשיג צדקתו של השם יתברך, ויכול לידע ולהבין כי ה' הצדיק, אף-על-פי שהרשע זוכה בדין, ואין זה ממדת הצדק, ורואה שהצדק שהקדוש-ברוך-הוא מצדיק את הרשע במשפט, זהו צדקתו של הקדוש-ברוך-הוא, (שמות כג) כי לא אצדיק רשע, וזהו: אשא עיני אל ההרים, זהו בחינת צדקתו של**

נתגלה קדשת ארץ-ישראל, ולא די שהאדם נצול מהרשע, אלא גם רואה בהרשע מה שהרשע רצה לראות בו:

ג **כי הרשעים ממשיכים בחינת רע עין על שונאיהם, בחינת (ברכות ט): ולא עוד, אלא שרואה בשונאיו. והאדם נצול מרע עין הזה על-ידי למוד זכות שלמד על הרשע. כי גם הקדוש-ברוך-הוא מלמד זכות על הרשע, בשביל להציל את הצדיק מרע עין של הרשע. וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (שם): ולא עוד אלא שזוכה בדין, שנאמר: מרום משפטך מנגדו. וזאת הזכיה שזוכה בדין, שמלמדו עליו זכות, על-ידי זה נצול הצדיק מרע עין של הרשע. כי לסלק הדין והמשפט, צריך לזה התגלות היד, בבחינת (דברים לב): ותאחז במשפט ידי; שלא לשלט על הרשע. וכשנתגלה יד ה', אזי נעשה צל, שבו נתפסה הצדיק מארס של הרע עין, בבחינת (ישעיה נא): **ובצל ידי פסיתך. כי הרשעים בגלות המור הזה, עיניהם לטושים פראי מוצק, וארס עיניו מביטים למרחוק, בבחינת (תהלים כב): המה יביטו יראו בי; ועל-ידי הצל פהו מאור עיניו ונחשכים, שאין הארס שלהם יכול להזיק. אבל הצדיקים שמאור****

הקדוש־ברוך־הוא. בבחינת (תהלים לו):
צדקתך כהררי אל, אף־על־פי
שמשפטיך פבוש בתהום רבה:

ד ועל ידי חזוק הראייה של הצדיק,
שרואה צדקת ה',
נתחזק אמונתו, ויכול להתפלל, כי
לבו נתפשט מעקמימותו, שהיה לו
קדם שראה צדקת ה', כי על־ידי
הצדקות של ה' שרואה, נתפשט
הלב מעקמימותו ונתישר, בבחינת
(שם): וצדקתך לישרי לב. כי מתחלה
נעקם לבו מלהאמין בשלמות
בהשם יתברך, כי היה נדמה לו
שעות, חס ושלום, הקדוש־ברוך־
הוא את הדין; אבל עכשו שרואה
צדקות ה', נתישר לבו בשלמות
אמונה, ואז מחזק את עצמו,
ומתפלל על צרכיו. כי עקר התפלה
היא על־ידי אמונה, שמאמין שהפל
ברשות הקדוש ברוך הוא, אפלו
לשנות הטבע, ואין הקדוש־ברוך־
הוא מקפח שכל ברירה, כי צדיק
ה'. וזהו בחינת (תהלים קיט): אודך בישור
לבב - על־ידי ישרת לב, שהיא
בחינת אמונה, נעשה בחינת תפלה:
וזהו בחינת פרה אדמה, כמאמר
הזהר (חוקת דף קפ): פרה דקבילת
משור. פרה, זהו בחינת תפלה,
בחינת (הושע יד): ונשלמה פרים

שפתינו. דקבילת משור, בחינת
הסתכלות, לשון (במדבר כד): אשורנו
ולא קרוב. כי על ידי בחינת אשא
עיני אל ההרים כנ"ל, נעשה בחינת
תפלה. וזהו: אדמה תמימה. אדמה,
דא גזרת דינא. תמימה, דא שור תם,
דינא רפיא (כ"ש בזהר שם). הינו שרואה
שהקדוש־ברוך־הוא מחליש פח
הדין, בבחינת: ותאחו במשפט ידי;
אשר לא עלה עליה על, דא שלומי
אמוני ישראל (גם זה שם בזהר הנ"ל). וזהו
בחינת חזוק אמונה, בחינת תפלה,
שנעשה על ידי חזוק הראייה כנ"ל,
בחינת: וצדקתך לישרי לב כנ"ל:

ה וזהו בחינת עפר ואפר הנאמר
בפרה. כי בחינת התפלה,
צריכה לבחינת עפר ואפר. כי צריך
להכניע הרע, הן בפרט הן בכלל,
תחת הטוב, בבחינת (מלאכי ו):
ועסותם רשעים כי יהיו אפר תחת
כפות רגליכם^(א). וזה בחינת אפר
שיש בבחינת התפלה. ורגל זה
בחינת תפלה, בבחינת (תהלים כו): רגלי
עמדה וכו'. הרע שבפרט, הינו גופו
המגשם וחמרו, יבטל בשעת תפלה.
כמו חסידים הראשונים, שהיה להם
בשעת תפלה התפשטות
הגשמיות^(ב). וזהו שבכלל, הינו
התפלות של פושעי ישראל

(ב) עיין זוהר פקודי דף רלו ע"ב. (ג) עיין שו"ע אר"ח סימן צח.

כְּבוֹסִין, שְׁבַעַה פְּהַנִּים וְכוּ', זֶהוּ
בְּחִינַת תְּפִלָּה, בְּחִינַת (תהלים קיט): שֶׁבַע
בְּיוֹם הַלְּלִיתִיךָ:

ו גַּם צָרִיךְ לְתַקֵּן בְּתַפְלַתוֹ בְּחִינַת
שְׁלֹשׁ קוֹלוֹת, בְּחִינַת (קהלת ה):
קוֹל כְּסִיל בְּרַב דְּבָרִים, וּבְחִינַת (שמות
לב): קוֹל עֲנוֹת אֲנֹכִי שׁוֹמֵעַ, וּבְחִינַת
קוֹל, בְּחִינַת (תהלים מד): כָּל הַיּוֹם
פְּלַמְתִּי נִגְדִי וְכוּ' מִקּוֹל מְחַרֵּף
וּמְגַדֵּף. וְזֶהוּ בְּחִינַת עֵץ אֲרָז וְאֲזוּב
וְשְׁנֵי תוֹלְעֹת, הַנֶּאֱמָר בַּפֶּרָה:

אֲרָז זֶה בְּחִינַת: קוֹל כְּסִיל בְּרַב
דְּבָרִים; בְּרַב הַהֲנַהגוֹת
וְאִמּוֹנוֹת פּוֹזְבוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת דְּרָכֵי
הָאֱמוּרִי, כִּי פְתִי יֵאֱמִין לְכָל דְּבַר
(משלי יד). וְזֶהוּ בְּחִינַת אֲרָז, בְּחִינַת (עמוס
ב): וְאֲנֹכִי הַשְּׁמַדְתִּי אֶת הָאֱמוּרִי אֲשֶׁר
כָּבְהָ אֲרָזִים גְּבָהוּ. וְהַגְּבוּהֵי קוֹמָה,
עַל-פִּי הָרַב הֵן כְּסִילִים, כִּי מַחְמַת
גְּבָה קוֹמָתוֹ, הַעֲשֵׂנִים הַעוֹלִים מֵהֵלֵב
אֶל הַמַּחֲ לְהַתְּבַשֵּׁל בַּמַּח, וְלְהַתְּהוּוֹת
מֵהֵם מַחְשָׁבוֹת, הַעֲשֵׂנִים הָאֵלוּ
נַחֲלָשִׁים בְּרַב הַדְרָךְ שֵׁישׁ מֵהֵלֵב אֶל
הַמַּח, מַחְמַת גְּבָה קוֹמָתָם, וְאֵינָם
בִּיכְלָתָם לְהַתְּהוּוֹת מֵהֵם מַחְשָׁבוֹת
שְׁכָלִיוֹת, וּמַחְמַת זֶה, הַגְּבוּהֵי קוֹמָה
הֵם שׁוֹטִים. וְזֶה בְּחִינַת דְּרָכֵי אֱמוּרִי,
שֶׁאֵין לָהֶם שׁוֹם שְׁכָל, מַחְמַת כִּי
כָּבְהָ אֲרָזִים גְּבָהוּ, בְּשִׁבִיל זֶה, הֵם

שְׁמַתְפַּלֵּל עִמָּהֶם, יִבְטֵל הָרַע שְׁלָהֶם,
וַיַּעֲשֶׂה מֵהָרַע כְּסֵא לְקַדְשָׁהּ, וְזֶה
בְּחִינַת אֶפֶר שְׁבַתְפִּלָּה: וְעַפְרָה
שְׁבַתְפִּלָּה, הֵינּוּ שִׁיקְשֵׁר אֶת עֲצָמוֹ
בְּכָלֵל וּבַפֶּרֶט, עִם נַפְשׁוֹ וְרוּחֵי
וּנְשַׁמְתִּין שֶׁל שׁוֹכְנֵי עֶפֶר, וַיַּעוֹרֵר
אוֹתָם בְּתַפְלָתוֹ, שִׁיתְפַּלְלוּ עִמּוֹ,
בְּבְחִינַת (ישעיה כח): הִקִּיצוּ וּרְנְנוּ שׁוֹכְנֵי
עֶפֶר. וְזֶהוּ (איכה ג): יִתֵּן בַּעֲפָר פִּיהוּ.
כְּלוּמַר, שִׁיקְשֵׁר דְּבוּרוֹ עִם שׁוֹכְנֵי
עֶפֶר כַּנ"ל: וְזֶהוּ שֶׁאֵמַר אֲבִרְהֵם
בְּתַפְלָתוֹ (בראשית יח): הִנֵּה נָא הוֹאֵלְתִּי
לְדַבֵּר אֵל ה' וְאֲנֹכִי עֶפֶר וְאֶפֶר, כִּי זֶה
צָרִיךְ לְבְחִינַת הַתְּפִלָּה: וְזֶהוּ נִקְרָא
תְּפִלָּה בְּצַבוּר, כִּי אוֹתִיוֹת צֶבֶר
רְאשִׁיתֵיבוֹת צְדִיקִים, בִּינּוּנִים,
רְשָׁעִים. בִּינּוּנֵי הוּא הַמְתַּפַּלֵּל,
כְּמֵאֱמַר חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה
(קידושין מ): לַעוֹלָם יִרְאֶה אָדָם אֶת
עֲצָמוֹ כְּאֵלוֹ חֲצִיו זָכָאֵי וְכוּ'. צְדִיקִים,
זֶהוּ בְּחִינַת עֶפֶר. רְשָׁעִים, זֶהוּ בְּחִינַת
אֶפֶר כַּנ"ל: וְלַעוֹרֵר שׁוֹכְנֵי עֶפֶר - זֶה
יֵשׁ בַּפֶּרֶט וּבְכָלֵל. בַּפֶּרֶט, הֵינּוּ חֲלָקֵי
נַפְשׁוֹ וְחִנְשָׁמָה שֶׁלוֹ שְׁבָאוּ כְּבַר
בְּגִלְגוּל וְנִתְקַן. וּבְכָלֵל, הֵינּוּ נַפְשׁוֹ
רוּחַ נְשָׁמָה שֶׁל שׁוֹכְנֵי עֶפֶר אַחֲרֵים,
לַעוֹרֵר אוֹתָם שִׁיתְפַּלְלוּ עִמּוֹ. וְזֶהוּ
בְּחִינַת שְׁבַעַה שְׁבַעַה הַנֶּאֱמָר בַּפֶּרָה,
שְׁכָל עֲנִינָה שְׁבַעַה, הֵינּוּ כְּמוֹבֵא (בוֹהַר
אחרי דף עו: ובמדבר רבה פ' ט): שְׁבַעַה

מֵאִמּוֹנִים אֲמוּנוֹת רַבּוֹת פְּזֻבּוֹת: וְקוּטֵי קוֹמָה, שֶׁהַעֲשָׂנִים שֶׁלָּהֶם נִתְּבַשְׁלִים הַיָּטֵב, וְנִעֲשֶׂה מֵהֶם מַחְשָׁבוֹת שְׂכָלִיּוֹת, אֲבָל מַחְמַת שֶׁשְׂכָלָם יוֹתֵר מִמַּעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים, בְּחִינַת (אבות פ"ו): כֹּל שֶׁחֲכַמְתּוּ מֵרַבָּה מִמַּעֲשָׂיו; עַל־יְדֵי־זֶה, פֶּשַׁהּמַחְשָׁבָה שְׂכָלִיּוֹת חוֹזֶרֶת אֶל לְבָם, אִין כַּח בְּלָבָם לְהַכִּיל אֶת הַשְּׂכָל, כִּי עָקֵר חֲזוּק הַלֵּב, הוּא עַל־יְדֵי מַעֲשִׂים טוֹבִים. עַל־יְדֵי־זֶה הֵם בְּבַחֲיִנּוֹת (משלי י): לְקִנּוֹת חֲכָמָה וְלֵב אִין; וְעַל־יְדֵי זֶה הַשְּׂכָל הֵם מַחְטִיאִים, וְהֵן הֵן הַפִּילוֹסוֹפִים, שְׂאִין לָהֶם לֵב טוֹב וְטָהוֹר^(ט), וְאִינֶם בְּבַחֲיִנַת (תהלים קיט): בְּלִבִּי צִפְנִיתִי אֲמֶרְתָּךְ לְמַעַן לֹא אֲחַטָּא לָךְ, וּמַחְמַת זֶה הַשְּׂכָל מַחְטִיאִים בְּיוֹתֵר. וְהֵן, בְּחִינַת (מלכים"א

וְשִׁנִּי תוֹלַעַת - זֶהוּ בְּחִינַת קוֹל שְׁלִישִׁי, שֵׁשׁ לְאָדָם בְּזִינּוֹת וְחֶרְפוֹת מְשׁוֹנָאִים, בְּבַחֲיִנַת: כֹּל הַיּוֹם כְּלַמְתִּי נִגְדִי וּבִשְׁתַּ פְּנֵי כְּסָתְנִי, מִקּוֹל מְחַרְף וּמְגַדֵּף, וְזֶהוּ: תוֹלַעַת, בְּחִינַת (תהלים כב): וְאֲנֹכִי תוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ, חֶרְפַת אָדָם וּבְזוּי עָם:

וְזֶהוּ, שְׁחִיטָה, שְׂרָפָה, אֲסִיפָה, הַנֶּאֱמָר בְּפָרָה, שֶׁהֵם שְׁלֹשׁ בְּחִינּוֹת אֵלּוּ: שְׁחִיטָה, זֶהוּ בְּחִינַת בְּטוֹל אֲמוּנוֹת כְּסִילִים, בְּבַחֲיִנַת (הושע ה): וּשְׁחַטָּה שְׁטִים הַעֲמִיקוּ; שְׂרָפָה, זֶהוּ בְּחִינַת חֲזוּק הַלֵּב, שְׂיֻכַּל לְהַכִּיל אֶת דְּבָרֵי הַחֲכָמָה בְּתוֹכוֹ, בְּבַחֲיִנַת (תהלים לט): חֵם לִבִּי בְּקֶרְבִּי; כִּי עַל־יְדֵי שְׁנַעֲצָר דְּבָרֵי הַשְּׂכָל בְּלֵב, נִתְּחַמֵּם הַלֵּב, כִּי הַשְּׂכָל הוּא כְּאֵשׁ עֲצוּר^(י). וְזֶהוּ שְׂרָפָה; וְאֲסִיפָה, זֶהוּ בְּחִינַת בְּטוֹל הַבְּזִינּוֹת שֶׁל הַשְּׁוֹנָאִים, בְּבַחֲיִנַת (בראשית ל): אָסַף אֱלֻקִּים אֶת חֶרְפָּתִי, זֶה בְּחִינַת בְּטוֹל קוֹל שְׁלִישִׁי כְּנִל:

הַפִּילוֹסוֹפִים, שְׂאִין לָהֶם לֵב טוֹב וְטָהוֹר^(ט), וְאִינֶם בְּבַחֲיִנַת (תהלים קיט): בְּלִבִּי צִפְנִיתִי אֲמֶרְתָּךְ לְמַעַן לֹא אֲחַטָּא לָךְ, וּמַחְמַת זֶה הַשְּׂכָל מַחְטִיאִים בְּיוֹתֵר. וְהֵן, בְּחִינַת (מלכים"א ה): אֲזוּב הַיּוֹצֵא בְּקִיר. אֲזוּב, זֶה בְּחִינַת קִטְנֵי קוֹמָה, הֵם בְּעַלִּי הַשְּׂכָל, אֲבָל הַלֵּב אִינּוֹ יָכוֹל לְהַצְפִּין כַּח הַשְּׂכָל בְּתוֹכוֹ, כִּי לְבָם חֲלָשׁ וְחָסֵר. וּבְפֶרֶט הַנּוֹאֲפִים, הָעוֹסְקִים בְּחֲכַמַת פִּילוֹסוֹפִיָּא, שְׂמָאֵד מָאֵד מִזִּיק לָהֶם, כִּי לְבָם חָסֵר, בְּבַחֲיִנַת (משלי ו): נוֹאֲף אִשָּׁה חָסֵר לֵב. וְזֶהוּ: אֲזוּב הַיּוֹצֵא בְּקִיר, הִינּוּ בְּקִירוֹת הַלֵּב, שֶׁהַשְּׂכָל יוֹצֵא דָרָךְ קִירוֹת הַלֵּב, וְאִין הַלֵּב

(ד) עיין אבות פ"ב, תהלים נא. (ה) כמובא בפרש"י שם. (ו) עיין ירמיה כ.

ז וְכַל זֶה צָרִיף הַמִּתְפַּלֵּל לְתַקֵּן בְּתַפְלָתוֹ: לְהַעֲלוֹת אֶת הַנוֹפְלִים בְּאִמּוּנוֹת כְּזָבִיּוֹת, לְהַעֲלוֹתָם בְּתַפְלָתוֹ לְאִמּוּנָה אֲמִתִּיּוֹת, שֶׁהִיא הַתְּפִלָּה, וְלִקְבַע בְּלִבָּם אִמּוּנָה שְׁלֵמָה. וְלְתַקֵּן אֶת לֵב הַמְחַקְרִים הַחֲכָמִי פִּילוֹסוֹפִיָא, שְׂיֻכַּל לִבָּם לְהַכִּיל אֶת שְׂכָלָם, שֶׁלֹּא יִחְטִיא אוֹתָם, בְּבַחֲנִינָת: בְּלִבֵּי צְפִנְתֵי וְכו'. וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי פִּגְמֵי הַלֵּב שֶׁבְּתַפְלָה, מִתְקַן אֶת לִבָּם. וְלַהֲפֹךְ כֹּל הַבְּזִיוֹנוֹת וְהַחֲרָפוֹת, לְהַפֵּךְ לְכַבּוֹד. כִּי כְּשֶׁאָדָם עוֹמֵד בְּהִיכַל הַמְּלָךְ, וּמִבְטֵל אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל וְכָל, וְאִין רוּאָה שׁוֹם דְּבַר, אֲלֵא אֶת הַמְּלָךְ רוּאָה, בּוֹדָאי כְּשֶׁשׁוּמַע אִיזְהוּ חֲרָפָה וּבְזוּי, הוּא מְפָרֵשׁ אֶת הַחֲרָפָה וְהַבְּזוּי לְפָרוֹשׁ שֶׁל כְּבוֹד לְהַמְּלָךְ, כִּי אִיךְ אֲפָשֶׁר שְׂיֻבּוֹא אֶחָד לְתוֹךְ הֵיכַל הַמְּלָךְ, וַיִּבְזֶה אֶת הַמְּלָךְ, אֲלֵא בּוֹדָאי אֵלּוֹ דְּבָרִים הֵם דְּבִוְרֵי כְּבוֹד. וּמִתְבּוֹנֵן בְּהַדְּבִוּרִים אִיךְ לְפָרֵשׁ וּלְצַרֵּף אוֹתָם, שְׂיִתְהוּוּ מֵהֶם כְּבוֹד לְהַמְּלָךְ. וְאִין לְחַשְׁב, שְׂמָא אֵלּוֹ הַחֲרָפוֹת עָלָיו נֶאֱמָרִים; זֶה אִינּוּ, כִּי מִי הוּא, הֲלֵא יִשׁוּתוֹ נִתְבַּטַּל, וְאִין כְּאִן אֲלֵא הַמְּלָךְ בְּעֲצָמוֹ. וְזֶהוּ (תְּהִלִּים כט): וּבְהִיכָלוֹ כָּלוּ אוֹמְרֵי כְּבוֹד - כֹּל הָאֱמִירוֹת, צָרִיף לְצַרְפָּם לְהַתְּהוּוֹת

מֵהֶם כְּבוֹד. וּבְשַׁעַת הַתְּפִלָּה, הָאָדָם עוֹמֵד בְּהִיכַל הַמְּלָךְ, בְּבַחֲנִינָת (שם נא): אֲדִנִּי שְׂפָתַי תִּפְתָּח; "אֲדִנִּי" זֶהוּ "הֵיכַל" (תִּיקוֹן יח דף לא). בְּכֵן צָרִיף לַעֲשׂוֹת מִכָּל הַבְּזִיוֹנוֹת צְרוּפֵי כְּבוֹד לְהַמְּלָךְ:

ח וְעַל יְדֵי תְּפִלָּה כְּתַקּוּנוֹ מִתְנוּצֵץ אֹר זְכוֹת אָבוֹת, בְּבַחֲנִינָת:

חָלָה זְכוֹת אָבוֹת (עיין בַּזוּהַר שֶׁלַח הַנִּיל [בְּאִבוֹת ב.]). וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי תְּפִלוֹת כְּתַקּוּנוֹ, כִּי חָלָה זְכוֹת אָבוֹת, עַל־יְדֵי וַיְחַל מֹשֶׁה אֶת וְכו' (שְׁמוֹת לב), עַל־יְדֵי בַחֲנִינָת תְּפִלָּה. וּבְאַתֵּר דְּאָבוֹת תָּמּוּ, שְׂכִינְתָא תָּמּוּ, שֶׁהִיא בַחֲנִינָת חָלָה, שֶׁהִיא "גַּם זֹאת". כִּי גַם בַחֲנִינָת חָלָה, שֶׁהִיא שְׁעוֹר מו"ג בִּיצִים. וְהוּא בַחֲנִינָת יִרְשֵׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כִּי זֹאת הַמְּצוּהָ נִצְטוּוּ שְׂיַעֲשׂוּ תַכְף, כְּמוֹ שְׂכַתּוּב (בְּמִדְבָר טו): וְהָיָה בְּאֲכֻלְכֶם מִלְחָם הָאֶרֶץ תִּרְיָמוּ תִרְוִמָה מִרְאשִׁית עֲרִיסוֹתֵיכֶם חָלָה תִרְיָמוּ תִרְוִמָה^(ז); כִּי בְאַתֵּר דְּאָבְהוֹן תָּמּוּ, שְׂכִינְתָא תָּמּוּ, דְּהִיא בַחֲנִינָת חָלָה, הִיא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְעַל יְדֵי בַחֲנִינָת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, לֹא דִי שְׂנַצוּל מֵרַע עִין שֶׁל רִשְׁעִים, אֲלֵא גַם רוּאָה בָהֶם, מֵה שֶׁהֶם רָצוּ לְרֹאוֹת בּוֹ. וְעַד עַכְשָׁו עָבְרוּ מִשְׁפִּיּוֹת לִבָּם^(ח), שֶׁהִשְׁיִגּוּ יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהִתְאַוּוּ, וְעַכְשָׁו עַל יְדֵי וַיְחַל,

(ז) עיין ספרי, והובא בפירוש"י שם. (ח) עיין תהלים עג.

אחיזתו בימין, שהוא מבני ביתא דאברהם, וארצו סמוך לארץ־ישראל, ובשביל זה היה ירא משה ממנו להתגרות, כל שכן שאר בני אדם, שצריך מאד לפשפש את עצמו, ולהבין שרש הרשע איך אחיזתו, אם יוכל להתגרות בו ולשיצאה לו:

וזהו שאמר אבא שאול: קובר מתים הייתי - שהיתה השתדלותו תמיד לראות בהכרת רשעים, שפחיהם קרויין מתים (ברכות יח). פעם אחת רצתי אחר צבי - פי עקר מפלתן של רשעים הוא על־ידי ירשת ארץ־ישראל, על־ידי המשכת קדשת ארץ־ישראל, בבחינת שב לימיני וכו' פנ"ל, וארץ־ישראל צבי היא לכל הארצות (יחזקאל כ). ונכנסתי בקולית של מת - הינו שרצה לתקן קולות הנ"ל. ורצתי אחריו שלש פרסאות - הינו בחינת התפלה, שהם שלש תפלות, ועל ידם מתנוצץ אור שלשת אבות, שהם בבחינת רגלי הפסא, כדי להמשיך אור ארץ־ישראל, שהיא בחינת צבי הנ"ל. וצבי לא הגעתי, וקולית לא פלתה - שלא השיג בחינת ארץ־ישראל, בטול קולות הנ"ל. וכשחזרתי לאחורי - הינו אחר גמר תפלתי, שאז פוסע האדם

על ידי חלה זכות אבות, על ידי חלה תרומת, על ידי ארץ ישראל, נעשה לבם תוחלת ממשכה מחלת לב (משלי י).

וזהו: קנה אל ה' ושמר דרכו (תהלים לו) - זה בחינת תקון התפלה, בחינת דריכת הקשת, בחינת התפלה, והן תלת גונין דקשת, שהם אור האבות המתנוצץ פנ"ל, על ידי זה: וירומקו לרשת ארץ - זהו בחינת ארץ ישראל. ועל ידי זה: בהפרת רשעים תראה - בחינת שב לימיני וכו' פנ"ל: וזהו: שכן ארץ ורעה אמונה (תהלים צח); על־ידי אמונה, שהיא התפלה, על־ידי־זה בא לבחינת ארץ ישראל:

ט ודע, שלאו כל אדם יכול לתקן קולות הנ"ל בתפלתו, כי לפעמים הקולות הנ"ל בתפלתו הם יוצאים מרשעים גדולים כל כף, עד כי כל מי שעומד פנגדם הוא מספן נפשו, וצריך לזה תפלה גדולה, כמו תפלת משה רבנו עליו השלום. ואפלו משה רבנו עליו השלום היה ירא מעוג מלך הבשן, כי אחיזת עוג היה סמוך לימין, שהיא ארץ־ישראל, עד שאמר הקדוש־ברוך הוא למשה: אל תירא אותו (במדבר כא), כי אמר: הא ימינא דילי אסתלק, פמובא בזהר (חוקת דף קפד). ועוג

קה): בַּקְשׁוּ פָּנָיו תְּמִיד; כִּי עַל־יָדַי תְּמִיד, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֶרְצֵי־יִשְׂרָאֵל (ט), כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (דְּבָרִים יא): תְּמִיד עֵינַי ה' אֶלְקִיךָ בְּה, עַל יָדַי אֶרְצֵי־יִשְׂרָאֵל תִּזְכּוּ לְמַצָּא פָּנָי ה', כִּי עַל־יָדַי אֶרְצֵי־יִשְׂרָאֵל תִּזְכּוּ לְרֹאוֹת בְּהַפְרִיחוֹת רְשָׁעִים כִּנ"ל:

וְזָהוּ בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת מְלֶאכֶת סַנְד"ל בְּמֶלֶאכֶת מַט"ט שֶׁר הַפָּנִים, כְּלָלִיּוֹת עֲשִׂיהַּ בְּיַצִּירָהּ, עַל־יָדַי שְׁכוּפְלִין הַפְּסוּק כֹּל הַנְּשִׂמָה (כְּמוּבָא בְּכוּנּוֹת) - בְּכֹל נְשִׂמָה וְנִשְׂמָה צָרִיף לְהַלֵּל אֶת ה' (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פֶּרֶשֶׁה יד). וְעַל־יָדַי עֵין הָרַע נִכְפַּל הַנְּשִׂמָה, כִּנְרָאָה בְּחוּשׁ, כְּשֵׁי שֶׁלְאָדָם עֵין הָרַע, אֲזִי מְגַחַק וּפּוֹתַח פִּיו לְקַבֵּל נְשִׂמָה כְּפּוֹלָה, וְכִשֶּׁהַנְּשִׂמָה כְּפּוֹלָה, גַּם הַלֵּל צָרִיף לְכַפֵּל כִּנ"ל. וּבַפְּרָט שְׁצָרִיף לְהַלֵּל וּלְהוֹדוֹת לַה', שֶׁהַצִּיל אוֹתוֹ מֵעֵין הָרַע הַזֹּאת, וְהוּא רוֹאֶה בְּהַפְרַת רְשָׁעִים. וְזָהוּ בְּחִינַת מַט"ט שֶׁר הַפָּנִים מְאִיר לַעֲשִׂיהַּ, הֵינּוּ שְׁעוֹשֵׂי טוֹב זּוֹכִין לְפָנָי ה' כִּנ"ל, עַל־יָדַי פְּרִיחוֹת הָרַע עֵין, שֶׁגָּרְמוּ לְכַפִּילַת הַנְּשִׂמָה: (עַד פֶּאן לְשׁוֹן רַבְּנוּ ז"ל)

לְאַחוֹרָיו שְׁלֹשׁ פְּסִיעוֹת. אֲמָרוּ לִי: שֶׁל עוֹג מְלֶכֶךְ הַבְּשָׁן הֵיא - וְאֵין כָּל אָדָם יָכוֹל לְתַקֵּן קוֹלוֹת כְּאֵלוֹ, כִּי אַחֲזִיתוֹ בְּיָמָיו, וְאִפְלוּ מֹשֶׁה רַבְּנוּ הָיָה יָרָא מִפָּנָיו, עַד שֶׁהִבְטִיחוּ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא: אֵל תִּירָא אוֹתוֹ כְּמוּבָא בְּזָהַר (שם). וּבְשִׁבִיל זֶה בְּחִינַת רְשָׁע פְּעוֹג נִקְרָא פְּלִיט, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (בְּרֵאשִׁית יד): וַיָּבֵא הַפְּלִיט - זֶה עוֹג (בִּיר לך לך פ' מ"ב וְעֵין נִדָּה סָא וּבְתוֹסְפוֹת שֵׁם וַע' מִיר דְּבָרִים פ"א), שֶׁרְצָה שִׁיְהַרְג אֲבֵרְהָם וַיִּשָּׂא אֶת שָׂרָה. וְהוּא בְּבְחִינַת: צוֹפֵה רְשָׁע לְצַדִּיק - אֲבֵרְהָם וְכו' - ה' לֹא יַעֲזְבוּנוּ בִּידוֹ, בְּבְחִינַת: וְתֵאָחַז בְּמִשְׁפַּט יָדַי. וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא כְּבֵשׁ מִשְׁפָּטוֹ מִמֶּנּוּ זְמַן רַב, עַד זְמַן מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם, וּבְשִׁבִיל זֶה נִקְרָא פְּלִיט, בְּבְחִינַת (אֵיּוֹב כ"ג): וְאִפְלָטָה לְנֶצַח מִשְׁפָּטִי - שֶׁנִּמְלָט מִהַמִּשְׁפָּט זְמַן כְּפִיר: וְעַל־יָדַי־זֶה הַצַּדִּיקִים שֶׁהֵם עוֹשֵׂי טוֹב, זּוֹכִים לְפָנָי ה', כִּי קֹדֶם פְּרִיחוֹת הָרְשָׁעִים הָיָה פָּנָי ה' מְכֻסָּה וּמְסֻתָּר בְּעוֹשֵׂי רַע כְּדִי לְהַכְרִיתָם, בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים לד): פָּנָי ה' בְּעוֹשֵׂי רַע לְהַכְרִיתָם; וְעַכְשָׁו, תַּכְּף כְּשֶׁרוֹאִים בְּכִרְיֹתוֹת רְשָׁעִים, תַּכְּף נִתְגַּלָּה פָּנָי ה' לַעֲשִׂי טוֹב. וְזָהוּ (שם)

תפילה נה

"אֵשָׁא עֵינַי אֶל הַהָרִים מֵאֵין יבֵּא עֲזָרִי, עֲזָרִי מֵעַם יְהוָה עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ."
 רבונו של עולם, אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב, עשה למען זכות אבותינו, ופני לבוא לארץ ישראל חיש קל מהרה. ועזרנו והושיענו ופנו שיתגלה קדשת ארץ ישראל גם עכשו בגלות המר הזה, אשר בעונותינו הרבים ארץ ישראל היא תחת יד הסטרא אחרא, אף-על-פי-כן בזכות אבותינו אברהם יצחק ויעקב, תגלה קדשתה העצומה גם עתה. ועל-ידי-זה נזכה להפיל את אויבנו תחתנו, ויבנים בנו מקרא שכתוב: "שב לימיני עד אשית אויביך הדום לרגליך".
 וזכר לנו ברית אבותינו כמו שכתוב: "וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר", ונאמר: "ואף גם זאת, בהיותם בארץ אויביהם, לא מאסתים ולא געלתים לבלותם, להפר בריתי אתם, כי אני יהוה אלהיהם":

רבונו של עולם, אתה ידעת מי ומי עומדים עלינו, שלא אחד בלבד עומד עלינו לבלותינו חס ושלום, אלא הרבה מאד עומדים עלינו. ובכל יום ובכל עת, "יהוה מה רבו צרי, רבים קמים עלי, רבים אומרים לגפשי אין ישועתה לו באלהים סלה. כל רואי ילעינו לי נפטירו בשפה יגיעו ראש, שרקו ויחרקו שן אמרו בלענו", ועיניהם לטושים עלינו, "המה יביטו יראו בך", ועיניהם רעה עלינו כל היום.

רבונו של עולם יודע התעלומות, אתה יודע את גדל עצם עינם הרעה מאד שרוצים להתגבר עלינו חלילה, אשר אין אנו יודעים איך להטמן ולהסתר מפני ארס עיניהם הרעות. "צרי ילמש עיניו לי, ואנכי תולעת ולא איש, נבזה וחרל אישים", פגום ומקלקל הרום ונשחת, נגוע ומענה, מטרף ומבלבל, חלוש פח חסר דעת, מרחק בתכלית הרחוק, להיכן אברח להיכן אנוס, איזה עצה איזה תחבולה אבקש, לקבל פח לעמד בקשרי המלחמה. מה אומר מה אדבר מה אצטדק, האלהים מצא את עוני, לך יהוה הצדקה ולי בשת הפנים פיוס הזה, דלו

עיני למרום, דלו עיני למרום, עיני לך תלויות, עיני לך מיחלות. "אלֵךְ נְשֹׂאתי את עיני הַיְשׁוּבִים בְּשָׁמַיִם, דְּלוּ עֵינֵי לְמָרוֹם, יְהוֹה עֲשֶׂקָה לִי, עֲרַבְנִי. עֵינֵי תָמִיד אֵל יְהוֹה כִּי הוּא יוֹצֵיא מִרְשַׁת רַגְלִי. שְׁמֵרָה נַפְשִׁי וְחַצְלִינִי אֵל אָבוֹשׁ כִּי חִסִּיתִי בְךָ".

וּבְבִין תַּעֲזֹרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחַסְדֶּיךָ הַעֲצוּמִים, וְתוֹרֵנִי וְתַלְמִדְנִי תִדְרֹךְ תִּשְׁרֹךְ וְתִנְכַּחֵנִי בְּאֶפֶן שְׂאֻזָּה לְהַנְצִיל מֵאֲרָם עֵינֵיהֶם הַרְעָה שֶׁל הָאוֹיְבִים וְהַשׁוֹנְאִים, וְתוֹכְנֵנִי וְתַלְמִדְנִי שְׂנֻזָּה לְהַתְּרֵךְ בְּמִדּוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשׁוֹת, וְנֻזָּה לְדוֹן אֶת כָּל הַרְשָׁעִים וְכָל הָאוֹיְבִים וְהַשׁוֹנְאִים, כֹּלֵם נֻזָּה לְדוֹנֵם לְכַף זְכוֹת תָּמִיד, וְלַהֲשִׁיב לְכָל עוֹ לְמִצָּא בָהֶם זְכוֹת תָּמִיד, וְתַפְשֵׁט יָדְךָ הַגְּדוֹלָה, וְתֵאחֲזוּ בְּמִשְׁפָּט יָדְךָ וְתַפְלֵטֵם מִמִּשְׁפָּטֵם זְמַן כְּבִיר. וְעַל־יְדֵי צֶל יָדְךָ הַקְּדוֹשָׁה תִּכְסֶּה עֲלֵינוּ וְתַצִּילֵנוּ מֵאֲרָם עֵינֵיהֶם הַרְעוֹת, וּבְצֶל כְּנֶפֶךְ תַּסְתִּירֵנִי, וְתִכְהֶה וְתַחֲשִׁיךְ מֵאוֹר עֵינֵי הַרְשָׁעִים עַל־יְדֵי צֶל יָדְךָ הַקְּדוֹשָׁה, בְּאֶפֶן שְׂלֵא יְהוֹה שׁוֹם כַּח לְאָרֶם עֵינֵיהֶם הַרְעוֹת לְהִזִּיק לָנוּ בְּלָל, וְתִשִּׁים פְּרָגוֹד וּמָסָךְ הַמְּכַדִּיל בֵּין עֵינֵיהֶם הַרְעוֹת וּבֵינֵינוּ, וְתִקְּמֵם בְּנוּ מִקְרָא שְׁכָתוּב: "וּבְצֶל יְדֵי כְּסִיתֶיךָ", וְתַחֲזֹק מֵאוֹר עֵינֵינוּ, וְתִקְדָּשׁ אֶת עֵינֵינוּ בְּכָל מִינֵי קְדָשׁוֹת, וְתַעֲזֹרֵנִי וְתַשְׁמְרֵנִי לְכָל אִסְתַּפֵּל בְּשׁוֹם דְּבַר הַפִּגְּם אֶת הָרְאוֹת, וְאֵל תַּמְשִׁנֵּנִי וְאֵל תַּעֲזֹבֵנִי בְּיָדֶם חַס וְשְׁלוֹם, וְתַצִּיל עֵנִי מִחֲזֹק מִמּוֹנֵי, כִּמוֹ שְׁכָתוּב: "מִצִּיל עֵנֵי מִחֲזֹק מִמּוֹנֵי וְעֵנִי וְאֶבְיוֹן מִגּוֹזְלוֹ", וְתִקְּמֵם בְּנוּ מִקְרָא שְׁכָתוּב: "צוּפָה רִשָּׁע לְצַדִּיק וּמִבְּקֵשׁ לְהַמִּיתוֹ, יְהוֹה לֹא יַעֲזֹבֵנוּ כִּדְדוֹ וְלֹא יִרְשָׁעֵנוּ בְּהַשְׁפָּטוֹ", עֲזֹרֵנוּ שְׂיִתְחַזַּק מֵאוֹר עֵינֵינוּ בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה גְדוֹלָה, עַד שְׂיִהְיֶה לָנוּ כַּח לְרְאוֹת לְמַרְחֹק, וְנֻזָּה וְנַחֲיָה וְנִרְאָה וְנִשְׁגִּי צְדָקָתְךָ וְיִשְׁרַת דְּרָכְךָ, וְנַדַּע וְנִבְיֵן כִּי יְהוֹה הַצַּדִּיק, אַף עַל פִּי שְׁהִרְשָׁע זוֹכֵה בְּדִין, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּתְחַזַּק וְתִתְחַזַּק אִמּוֹנָתְנוּ, וְנֻזָּה לְהֵאֱמִין בְּךָ יְהוֹה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל לֵב וְנַפֵּשׁ, וְתַפְשִׁיט לְבָנוּ מַעֲקֻמִּיּוֹת שְׁבִלְכִבְנוּ, וְתַסִּיר מֵאֲתָנוּ כָּל מִינֵי עַקְמִיּוֹת שְׁבִלְכִבְנוּ, וְתִישֵׁר אֶת לְבָבְנוּ לְהֵאֱמִין בְּךָ בְּשִׁלְמוֹת אִמּוֹנָה בְּלִי שׁוֹם עַקְמִיּוֹת בְּלָל, וְאֻזָּה לְחֹזֵק אֶת עֲצֻמֵי עַל־יְדֵי שְׁלֵמוֹת הָאִמּוֹנָה הַקְּדוֹשָׁה, לְהַתְּפַלֵּל עַל כָּל צָרְכֵי לְפָנֶיךָ יְהוֹה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי. וְאֵת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבִי אֲשִׁיחָה וְאֲסַפֵּר לְפָנֶיךָ בְּאֵמֶת וּבְתַמִּימוֹת וּבְיִשְׁרַת לֵב, בְּלִי שׁוֹם עַרְמִיּוֹת וְעַקְמִיּוֹת בְּלָל. וְאֻזָּה לְהֵאֱמִין כִּי הַכָּל בְּרִשְׁוֹתְךָ אִפְלוּ לְשָׁנוֹת הַטָּבַע, וְאִין אִתָּה מְקַפֵּחַ שֹׁכֵר כָּל בְּרִיָּה. כִּי צַדִּיק וְיִשָּׁר יְהוֹה, וְאֻזָּה תָּמִיד לְהַתְּפַלֵּל וְלַהֲזוֹדוֹת לְךָ בְּיִשָּׁר לֵב בְּאֵמֶת וּבְאִמּוֹנָה שְׁלָמָה בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה גְדוֹלָה:

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם "הִנֵּה נָא הוֹאֲלֵתִי לְדַבֵּר אֵל יְהוֹה וְאָנֹכִי עֶפֶר וְאֶפֶר", עֲזֹרֵנוּ שְׂתַהֲיֶה תַּפְלָתְנוּ בְּשִׁלְמוֹת לְפָנֶיךָ, וְנֻזָּה עַל־יְדֵי תַּפְלָתְנוּ לְהַכְנִיעַ הַרַע

שכפרט ושכבכלל, ותעורנו ותזכנו להתפלל לפניך במסירות נפש עצום מאד באמת לאמתו, עד שיתבטל כל חמרנו וישותנו וגופנו המגשם הכל יתבטל לגמרי בשעת התפלה. ותהיה תפלתנו בשלמות כמו תפלות החסידים הראשונים שהיה להם בשעת התפלה התפשטות הגשמיות, וגם נזכה בכחך הגדול להכניע ולשבר ולבטל כל הרע של התפלות של הרשעים ופושעי ישראל שאנו מתפללין עמהם ותתן לנו כח לבטל הרע שלהם ולעשות מהרע כפא לקדשה, עד שיהיה אפר תחת כפות רגלי הקדשה, ויקים מקרא שכתוב: "ועפותם רשעים פי יהיו אפר תחת כפות רגליכם".

ותושיענו ברחמיך הרבים שנוכה בתפלתנו לקשר עצמנו בכלל ובפרט עם נפשין רוחין וגשמתיין של שוכני עפר. ונזכה לעורר ולהקיץ אותם בתפלתנו, שיתפללו כלם עמנו יחד. כמו שכתוב: "הקיצו רננו שוכני עפר". ונקשר הדבור של התפלה עם שוכני עפר, בכלל ובפרט, שנוכה לעורר ולהקיץ בתפלותנו כל חלקי נפש רוח וגשמה שלנו שבאו כבר בגלגול ונתתקנו. וגם נזכה לעורר ולהקיץ כל הנפשות והרוחות והגשמות הקדושות של כל הצדיקים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המתה, לעורר את כלם שיתפללו עמנו. ובזכותם תשמע תפלתנו תמיד, ותאזין קולנו, ותקשיב שועתנו, ותרחם עלינו למענם ולא למעננו, כמו שכתוב: "לקדושים אשר בארץ המתה ואדירי כל חפצי כם":

ובבן תרחם עלינו ותהיה בעזרי, ותזכנו בחסדיך העצומים וכבכךך הגדול, בכח וזכות הצדיקים אמתיים, שנוכה לתקן בתפלותינו כל השלשה קולות הרעות של הרשעים, שהם קול כסילות ושטותים של הנופלים באמונות פוזביות, וקול חרופים וגדופים של המחקרים והאפקורסים, וקול הבזונות של המחרפים והמבזים יראי יהוה האמתיים. שנוכה להכניע ולשבר ולבטל על ידי תפלותינו את כל מיני אמונות פוזביות, אמונות של שטות והבל וכל דרכי האמורי. כלם נזכה לשבר ולבטל על ידי תפלותינו, ולהעלות את כל הנופלים באמונות פוזביות לאמונה אמתית וקדשה, ולקבע בלבם אמונה שלמה על ידי תפלותינו, ונזכה לשים כל לבנו על תפלותינו, ולהתפלל לפניך בכונה גדולה ועצומה בכונת הלב באמת. עד שנוכה על ידי פנות הלב שבתפלה לתקן את לב המחקרים והפילוסופים שיוכל לבם להכיל את שכלם, שלא יחטיא אותם שכלם. פי אתה ידעת יהוה אלהינו, את עצם הפגמים והמלקולים והחרבנות הרבים שגורמים לנו המחקרים והפילוסופים שהם "חכמים בעיניהם ונגד פניהם גבונים". והתקמתם

ושכלם מרבה ממעשיהם, ומחמת זה הם מחטיאים על ידי חכמתם ושכלם, והם חכמים "להרע, ולהטיב לא ידעו", ומתחכמים הרבה עד שמגדפין בלפני מעלה בחכמתם והם מוזקים לכלל ישראל מאד מאד בחכמתם הרעה. ובפרט שרבים בכלם הם נואפים גדולים, ועוסקים בחכמת הפילוסופיא ולבם חסר וקטן מהכיל את חכמתם, אשר עליהם נאמר "לקנות חכמה ולב אין", ועל פן הם מחטיאים ביותר, על ידי חכמתם וחקירותם הרעה, ולא די שהם משחיתים ומאבדים נפשותם עדי אובר, אף גם הם פורשים רשתות ומכמורות לשאר בני ישראל הקרואים והולכים לתמם, עד אשר פשתה הנגע והמספחת הרעה הזאת בדורותינו אלה, בעונותינו הרבים, "אוי לנו כי שדדנו". אשר אתה לבד ידעת עצם הצרה הזאת שבאה עלינו עכשו בעוקבות משיחא. אשר פמהו לא נהייתה מימות עולם, ואין לנו על מי להשען כי אם עליך אבינו שבשמים.

חום וחמל עלינו, והצל את שארית עמך ישראל מפל הפתות של המחקרים, והפילוסופים הצדים נפשות לפרחות לבאר שחת. ולא יעלה ולא יבא ולא יגיע ללבנו וללב כל עמך בית ישראל שום צד סברה מספרותיהם, ולא שום דעה ומבוכה מדעותיהם וממבוכותיהם, ולא שום בלבול וקשיא מקשיותיהם. רק תזכנו להרבות בתורה ובמעשים טובים בתמימות ובפשטות גמור כל ימינו לעולם. ונשליך כל החכמות אחרי גונג, ונסמך על אמונה לבד כמו שקבלנו מאבותינו הקדושים. ויהיו מעשינו הטובים מרבים מחכמתנו. ותתן לנו כח להכניע ולשבר ולבטל ולעקר ולכלות את כל דעות הזרות של כל המחקרים והפילוסופים. ונזכה להפך את לבם אל האמת, שישובו כלם לאמונתך הקדושה והטהורה והתמימה:

ותזכנו ותעזרנו לבטל כל הבזיונות והחרפות שיש לנו משונאינו ואויבינו בגשמיית וברוחניות. ונזכה על ידי תפלותינו להפך כל החרפות והבזיונות לכבוד. ונזכה בשעת התפלה לבטל עצמנו מפל וכל ולכנס ולעמוד בהיכל המלך ונבטל אז ישותנו לגמרי עד שלא נראה אז שום דבר, אלא את המלך יתברך לבדו נראה, עד שנוכה על-ידיה לשכל דקדשה להפך כל החרפות לכבוד. ולהתבונן בכל הדבורים של המחרפים והמגדפים, לצרפם ולפרשם שיתהוו מהם אמרי כבוד להשם יתברך. כמו שכתוב: "ובהיכלו בלו אומר כבוד". ותהיה תפלתנו בשלמות גדול בתכלית השלמות, עד שיתתקן על-ידי תפלותינו כל התקונים שנתתקנו על-ידי הפרה אדמה ששרף משה רבנו במדבר. עד שתזכור ברית אבותינו על-ידי תפלותינו, ויתנוצץ אור זכות אבות על-ידי תחנונינו

תרכב לקוטי נ נח נחמן מאומן תפלות

ותפלותינו שאנו מבקשים ומחלים פניך תמיד, ועלידי זכות אבותינו תזכר את שכינת ענך ותגלה קדשת ארץ ישראל גם בגלות המזרח.

ותזכרנו לבסוף ולהשתוקק ולהתגעגע תמיד לבוא לארץ ישראל, עד שנופח לגמור מחשבתנו ולהוציאה מכח אל הפעל לנסע ולעלות לארץ ישראל, חיש קל מהרה ברחמיך הרבים ובחסדיך העצומים. ועלידי קדשת ארץ ישראל נופה להנצל מרע עין של שונאינו ואויבינו ורודפינו. וגם נראה בהם מה שהם רוצים לראות בנו. ויקים מקרא שכתוב: "קוה אל יהוה ושמו רבפו, וירוממו לרשת ארץ בהפרת רשעים תראה. בטח ביהוה ועשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה":

רבנו של עולם, אתה ידעת, כי אין בנו כח לעמוד נגד אחד משונאינו אף פי נגד בלם. ואין לנו כח להכניע שלש קולות האלו, רק באנו לפניך בזכות זכר צדיקי אמת שתופנו להפיל בהם והם ילחמו לפנינו, ויכניעו בכתם הגדול את כל השלשה קולות האלו, ויפילו לפנינו את כל שונאינו ורודפינו וישברו ויעקרו ויכלו את כל תקמים עלינו לרעה, את כל המתנגדים אל נקדת האמת, וכל המונעים אותנו וכל עמך בית ישראל מדרך הישר והאמת פרצוק הטוב, בלם יכרעו ויפלו, ולקבד שמך יקר ותנו. ויקים מקרא שכתוב: "צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו, יהוה לא יעזבונו בידו ולא ירשיענו בהשפטו":

ותעזרנו ותושיענו ותופנו ברחמיך הרבים לשוב בתשובה שלמה לפניך באמת חיש קל מהרה, עד שנופח להיות בכלל צדיקים עושי טוב, ונופה שיתגלה לנו פני יהוה עלידי קדשת ארץ ישראל. ותופנו לקים באמת מקרא שכתוב: "דרשו יהוה ועזו, בקשו פני תמיד":

ונזכר לקים מצות חלה בשלמות. ולא נפשל לעולם ולא יבא לתוך פינו לעולם עפה שלא הורמה חלתה. ותביא לנו משיח צדקנו מהרה ונשוב לארצנו בקרוב, ושם נופה לקים מצות נתינת חלה טהורה לכהן, בשלמות גמור בקדשה גדולה:

ותצילנו ותשמרנו אותנו ואת זרענו תמיד שלא ישלט בנו שום עין הרע לעולם, משום אדם ומשום נברא שבעולם. ונופה להודות לך ולברךך תמיד, ויפלא פי תהלתך, ונודה לך יהוה אלהינו תמיד על כל גשימה וגשימה, כל עצמותי תאמרנה יהוה מי כמוך, מציל עני מחזק ממנו ועני ואביון מגוזלו. הצילני מאויבי אלהי, ממתקוממי תשגבני. חלצני יהוה מאדם רע, מאיש חמסים תנצרני.

פי אליך אלהים יהוה עיני, בכה חסיתי אל תער נפשי. יהוה אלהי כד חסיתי
 הושיעני מפל רודפי ותצילני, ויקים בנו מקרא שכתוב: "פרה בשלום נפשי מקרב
 לי פי ברבים היו עמדי. יראי יהוה הללוהו, כל זרע יעקב בברוהו, פי לא בזה ולא
 שקץ ענות עני ובשועו אלו שמע. הנה אלהים עוזר לי, יהוה בסומכי נפשי, ישיב
 הרע לשוררי באמתד הצמיחם. בנדבה אובחה לד אודה שמד יהוה פי טוב, פי
 מפל צרה הצילני ובאויבי ראתה עיני, כל הנשמה תהלל יה הללויה, כל הנשמה
 תהלל יה הללויה":

תורה נו

באתגליא ובאתפסאי. באתגליא -
 הינו הממשלה שיש לכל אחד לפי
 בחינתו, שהוא מושל על אלו
 האנשים באתגליא. כפי בחינת
 המלכות שלו כנ"ל. ובאתפסאי הוא,
 כי גם יש לכל אחד לפי בחינתו
 בחינת מלכות באתפסאי, דהינו
 שאף שבאתגליא נראה שאין לו שום
 ממשלה על אלו האנשים, עם כל זה
 באתפסאי ובהעלם גדול, הוא מושל
 על אלו האנשים, פי נשמתם הם
 תחתיו ונכנעים תחתיו. וגם זאת
 הבחינה של מלכות באתפסאי, היא
 לכל אחד לפי בחינתו בבחינת: שרי
 אלפים ושרי מאות וכו'. ויש אחד,
 שבאתגליא אין לו שום ממשלה,

וביום הבכורים, בהקריבכם
 מנחה חדשה ליי בשבעתיכם,
 מקרא קדש יהיה לכם, כל
 מלאכת עבודה לא תעשו:

(במדבר כח)

א פי יש בכל אחד מישראל בחינת
 מלכות, וכל אחד לפי בחינתו,
 פן יש לו בחינות מלכות. יש שהוא
 שורר בביתו, ויש שהוא מושל
 ביותר, וכן יש שהוא מושל על כל
 העולם - כל אחד לפי בחינת
 המלכות שיש לו. בבחינות: שרי
 אלפים ושרי מאות ושרי חמשים
 ושרי עשרות (שמות יח). ובחינות
 המלכות הזאת שיש בכל אחד, היא

וְאֶף־עַל־פִּי־כֵן בְּאַתְפְּסֵיאַ וּבְהֶעֱלֵם גְּדוֹל, הוּא מוֹשֵׁל עַל כָּל הַדּוֹר, וְאֶפְלוּ עַל כָּל צְדִיקֵי הַדּוֹר, כִּי כָּל נִשְׁמוֹתֵיהֶם הֵם כְּלֵם תַּחַת מְמִשְׁלָתוֹ וּמַלְכוּתוֹ, וְכֵלֶם נִכְנָעִים וּכְפּוֹפִים אֵלָיו, רַק שֶׁהוּא בְּהֶעֱלֵם גְּדוֹל, בְּבַחֲיִנוֹת (מלאכי א): בְּכֹל מְקוֹם מְקַטֵּר וּמַגֵּשׁ לְשָׁמַי; שְׂאֵף שֶׁהֵם עוֹבְדִים עֲבוֹדַת־אֱלִילִים, עַל כֵּן זֶה בְּהֶעֱלֵם גְּדוֹל הֵם כְּלֵם נִכְנָעִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעוֹבְדִים אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, רַק שֶׁהוּא בְּהֶעֱלֵם גְּדוֹל. כְּמוֹ כֵּן זֹאת הַבְּחִינָה שֶׁל מַלְכוּת בְּאַתְפְּסֵיאַ, שְׂאֵף שְׂבֹאֲתַגְלִיאַ אֵין לוֹ שׁוּם מְמִשְׁלָה, עִם כָּל זֶה בְּהֶעֱלֵם גְּדוֹל הוּא מוֹלֵךְ עֲלֵיהֶם, וְהֵם כְּלֵם תַּחְתּוֹ וְנִכְנָעִים אֵלָיו:

ג וְצָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ אַרְיכוֹת יָמִים לְתוֹךְ הַמַּלְכוּת, שְׁלֹא

תִּהְיֶה בְּבַחֲיִנוֹת (פסחים פב): הַרְבֵּנוֹת מְקַבֵּרַת אֶת בְּעָלֶיהָ. כִּי כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינַת הַמַּלְכוּת שְׁיֵשׁ לוֹ, הוּא בְּחִינַת צוּפָה, שְׁמַטֵּל עָלָיו לְהַזְהִיר וּלְהוֹכִיחַ אֶת הָאֲנָשִׁים שֶׁהֵם מִשְׁרְשׁוֹ, שְׁיֵשׁ לוֹ בְּחִינַת מַלְכוּת עֲלֵיהֶם. וְאִם הוּא מְזַהֵר וּמוֹכִיחַ אוֹתָם, אַזִּי הוּא עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ, וּמְצִיל אֶת נַפְשׁוֹ, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (יחזקאל א): צָפָה נְתִתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְכוּ', וְאַתָּה כִּי הִזְהַרְתָּ רָשָׁע וְלֹא שָׁב מִרְשָׁעוֹ וְכוּ', הוּא בְּעוֹנֵו יָמוֹת וְאַתָּה אֶת נַפְשׁוֹ הַצֵּלְתָּ. אֲבָל אִם אֵינוֹ מְזַהֵר וּמוֹכִיחַ אוֹתָם, אַזִּי הָעֵנֶשׁ עָלָיו (כְּמוֹ שְׁכָתוּב שם), וְעַל כֵּן הַרְבֵּנוֹת מְקַבֵּרַת אֶת בְּעָלֶיהָ. וְעַל־כֵּן צָרִיךְ לְרְאוֹת לְהַמְשִׁיךְ אַרְיכוֹת יָמִים לְתוֹךְ הַמַּלְכוּת, דִּהְיִנו שִׁירָאָה שְׁיִכַּל

וְאֶף־עַל־פִּי־כֵן בְּאַתְפְּסֵיאַ וּבְהֶעֱלֵם גְּדוֹל, הוּא מוֹשֵׁל עַל כָּל הַדּוֹר, וְאֶפְלוּ עַל כָּל צְדִיקֵי הַדּוֹר, כִּי כָּל נִשְׁמוֹתֵיהֶם הֵם כְּלֵם תַּחַת מְמִשְׁלָתוֹ וּמַלְכוּתוֹ, וְכֵלֵם נִכְנָעִים וּכְפּוֹפִים אֵלָיו, רַק שֶׁהוּא בְּהֶעֱלֵם גְּדוֹל, בְּבַחֲיִנוֹת (מלאכי א): בְּכֹל מְקוֹם מְקַטֵּר וּמַגֵּשׁ לְשָׁמַי; שְׂאֵף שֶׁהֵם עוֹבְדִים עֲבוֹדַת־אֱלִילִים, עַל כֵּן זֶה בְּהֶעֱלֵם גְּדוֹל הֵם כְּלֵם נִכְנָעִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעוֹבְדִים אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, רַק שֶׁהוּא בְּהֶעֱלֵם גְּדוֹל. כְּמוֹ כֵּן זֹאת הַבְּחִינָה שֶׁל מַלְכוּת בְּאַתְפְּסֵיאַ, שְׂאֵף שְׂבֹאֲתַגְלִיאַ אֵין לוֹ שׁוּם מְמִשְׁלָה, עִם כָּל זֶה בְּהֶעֱלֵם גְּדוֹל הוּא מוֹלֵךְ עֲלֵיהֶם, וְהֵם כְּלֵם תַּחְתּוֹ וְנִכְנָעִים אֵלָיו:

ב וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְבָלִי לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם בְּחִינַת הַמַּלְכוּת שְׁיֵשׁ לוֹ לְהִנָּאֵתוֹ וּלְצַרְפוֹ, שְׁלֹא תִהְיֶה בְּחִינַת הַמַּלְכוּת אֲצִלוֹ כְּעֶבֶד לְמַלְאֵת תַּאֲוֹתוֹ, רַק שֶׁתִּהְיֶה בְּחִינַת הַמַּלְכוּת בְּבַחֲיִנַת בֶּן חוֹרִין, בְּבַחֲיִנַת (קהלת י): אֲשֶׁרִיךְ אַרְץ שְׁמֶלֶכָךָ בֶּן חוֹרִין, שֶׁהַמַּלְכוּת יִהְיֶה אֲצִלְךָ בֶּן חוֹרִין, לְבָלִי לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ לְהִנָּאֵתָךְ. וְזֶה בְּחִינַת **מִרְדְּבִי**, בְּחִינַת מֵר דְּרוֹר (חולין קלט:), שְׁהַמְרוֹת, הֵינּוּ הַמַּלְכוּת, יֵשׁ לָהּ דְּרוֹר וְחֵרוֹת, שְׁלֹא לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ לְהִנָּאֵתוֹ וּלְצַרְפוֹ, כִּי אִם לְהַשֵּׁם

צריך לקבלם במדה, כי בלא מדה וצמצום אי אפשר לקבל את החיות מהשם יתברך, מחמת רבוי אור, כי רבוי השמן גורם כבוי הנר, על־כן צריך לקבל החיות במדה, וזה זוכין על־ידי עסק התורה. כי התורה היא שמו של הקדוש־ברוך־הוא, והשם הוא הפלי של הדבר, שבהשם הזה נגבל החיות של הדבר הזה, כמו שכתוב (בראשית ב): נפש חיה הוא שמו, שבהשם נגבל הנפש והחיות של כל דבר. ועל כן כשקורין את האדם בשמו, הוא מזמן תכף אצלו, מחמת שבהשם נגבל כל הנפש והחיות שלו. וכן התורה הוא שמו של הקדוש־ברוך־הוא, הינו ששם נגבל החיות מחי החיים. כי התורה היא בחינת מדות, כי יש בהתורה אותיות ותבות ופסוקים ופרשיות וסדרים, שהם בחינת מדות, שבהם נגבל החיות במדה. ועל־כן על־ידי התורה, שהוא שמו של הקדוש־ברוך־הוא, שהוא בחינת מדות, יכולים לקבל את החיות, כי על־ידי התורה קורים את החיים, וממשיכין את החיות לתוך המדות, שהם בחינת ימים. וזה שכתוב (תהלים לט): ומדת ימי מה היא; הינו שהתורה שהיא בחינת מה, כמו שכתוב (דברים י: מה העדות והחקים והמשפטים;

להזהיר ולהוכיח אותם. אך איך אפשר לו להזהיר ולהוכיח אותם, כי אינו יודע מה שצריך להם, וגם אינם אצלו להוכיח אותם. ועל־כן צריכין לזה דעת, כדי לידע איך להוכיחם. ולבוא לדעת הזה, הוא גם כן על־ידי אריכת ימים בעצמו. וזה שאומרים העולם שאינו יודע מחייו, כי עקר הידיעה הוא מחיים, מאריכות ימים:

כי לבוא לאריכות ימים, הוא על־ידי עסק התורה, כי אורייתא שמא דקדשא בריך הוא (תיקון י' דף כה), וכמו כשצריכין לקרות את אחד קורין אותו בשמו, כן כשצריכין לקרות את חי החיים, כדי להמשיך ממנו חיים ואריכות ימים, צריך לקרות אותו בשמו כפיכול, ושמו הוא התורה כנ"ל. נמצא, שעל־ידי עסק התורה, קורין את האריכות ימים. ועל כן מזהר המלך על עסק התורה ביותר מכל העולם, מחמת שהוא צריך לקרות את האריכות ימים לתוך המלכות כנ"ל. וזה שכתוב בפרשת המלך (דברים יז): והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו, למען יאריך ימים על ממלכתו. וזה: וקרא בו כל ימי חייו - וקרא בו דיקא, הינו שעל־ידי עסק התורה הוא קורא את החיים כנ"ל. וזה: ימי חייו - ימי חייו דיקא, כי כשמקבלין את החיות,

היא בחינת מדות וימים פנ"ל, שעל ידה קורין את החיות לתוך המדות והימים, שבלא זה לא היה אפשר לקבל את החיות מחמת רבוי אור. וזה: וקרא בו כל ימי חייו - שעל ידי התורה קורא את החיות לתוך הימים והמדות פנ"ל. ועל-כן צריך לעסק בתורה בפה דיקא, כי כשצריכין לקרות את אחד בשמו צריך לקרותו בפה דיקא, ואי אפשר לקרותו בשמו במחשבה בעלמא. פן אי אפשר לקרות את חי החיים בשמו כי אם על-ידי הפה, ולא על-ידי המחשבה לבדה. וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (עירובין נד): כי חיים הם למוציאיהם - למוציאיהם בפה. למוציאיהם בפה דיקא, שעל ידי זה זוכה לחיים פנ"ל. נמצא, על-ידי עסק התורה, ממשיכין אריכות ימים, ואז זוכה לדעת, פי הדעת והשכל הוא בעצמו החיות, כמו שכתוב (קהלת ז): החכמה תחיה את בעליה, פי השכל הוא עקר החיות. ועל-ידי זה הדעת, יכולים לקרב ולהוכיח את מי שצריכין להוכיח:

פי יש שני הסתרות, וכשהשם יתברך נסתר בהסתרה אחת, גם פן קשה מאד למצאו, אך אף-על-פי-כן, כשהוא נסתר בהסתרה אחת, אפשר ליגע ולחתור עד

שימצא אותו יתברך, מאחר שידע שהשם יתברך נסתר ממנו, אבל כשהשם יתברך נסתר בהסתרה תוך הסתרה, דהינו שההסתרה בעצמה נסתרת ממנו, דהינו שאינו יודע כלל שהשם יתברך נסתר ממנו - אזי אי אפשר כלל למצא אותו, מאחר שאינו יודע כלל מהשם יתברך. וזה בחינת (דברים לא): ואנכי הסתר אסתיר; דהינו שאסתיר ההסתרה, שלא ידעו כלל שהשם יתברך נסתר. ואזי בודאי אינו יכול למצא אותו יתברך, מאחר שאינו יודע כלל שצריך לבקש אותו יתברך, כי אינו יודע כלל שהשם יתברך נסתר ממנו, כי ההסתרה בעצמה נסתרת פנ"ל. אבל באמת אפלו בכל ההסתרות, ואפלו בההסתרה שבתוך הסתרה, בודאי גם שם מלבש השם יתברך, כי בודאי אין שום דבר שלא יהיה בו חיות השם יתברך, כי בלעדי חיותו לא היה לו קיום כלל. ועל-כן בודאי בכל הדברים, ובכל המעשים, ובכל המחשבות, מלבש שם השם יתברך, כפי-כוחו. ואפלו אם, חס ושלום, עושין דבר עברה, שהוא שלא פרצון השם יתברך, עם כל זה בודאי יש שם חיות השם יתברך, אך שהוא בהעלם ובצמצום גדול. והתורה היא

יתברך נסתר ממנו, וכבר נעשה לו העברות כהתר, עם כל זה אפשר שישב אל לבו זה בעצמו, דהינו מה שנפל והגיע לבחינת נעשה לו כהתר, ויבקש ויחתר עד שיצא מזה מאחר שעל כל פנים יודע מזה שנעשה לו כהתר. אבל דע, שיש עוד בחינת הסתרה בתוך הסתרה. דהינו שההסתרה בעצמה נסתרת, שאינו יודע כלל שהשם יתברך נסתר ממנו, דהינו שאינו יודע כלל שנהפך אצלו האסור להתר, רק כל הדברים רעים דומות לו למישור גמור, חס ושלום. הינו אם, חס ושלום, אחר שעבר ושנה, עושה יותר עברות, חס ושלום, אזי נסתר ממנו אפלו זאת שידע שנעשה לו כהתר, רק שאינו יודע כלל משום גדנוד אסור, והכל הוא ישר בעיניו. וזה בחינת הסתרה שבתוך הסתרה - שההסתרה בעצמה נסתרת כנ"ל. ובאמת גם בתוך ההסתרה שבתוך ההסתרה, גם שם מלבש השם יתברך, דהינו אותיות התורה, כי בלעדיו אין חיות לשום דבר כנ"ל, רק שעלידי רבוי העברות הפך דברי אלקים חיים לגמרי, עד שנהפך אצלו מחכמות התורה לפתיות, עד שאינו יודע כלל אפלו זה בעצמו שנעשה לו כהתר כנ"ל,

החיות של כל דבר, נמצא, שבכל הדברים ובכל המחשבות, אפלו מחשבה דבור ומעשה של עברה, חס ושלום, יש שם גם כן התלבשות התורה, אך שהוא בהעלם ובצמצום גדול, בבחינת הסתרות:

כי עבר ושנה - נעשה לו כהתר, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (יומא פה), דהינו שעלידי העברות הוא מהפך דברי אלקים חיים, ועושה צרופים אחרים בתורה, עד שנעשה מאסור התר, כמו שכתוב (ישעיה ה): הוי האמרים לרע טוב ולטוב רע וכו'. נמצא שאפלו בתוך העברות מלבש שם חיות השם יתברך, נמצא שאפלו בתוך העברות מלבש שם חיות השם יתברך, דהינו אותיות התורה, רק שהוא בהעלם, דהינו שמחמת העברות הפך הצרופים של התורה, עד שנעשה מאסור התר, כנזכר לעיל: עבר ושנה נעשה לו כהתר; וזה בחינת הסתרה אחת. וכשהשם יתברך נסתר ממנו בהסתרה אחת, דהינו בחינה הנ"ל שנעשה לו כהתר, גם כן קשה מאד למצאו, מאחר שכבר נעשה לו כהתר, אבל עם כל זה אפשר ליגע ולחתר עד שימצא אותו יתברך שמו, מאחר שעל-כל-פנים יודע שנעשה לו כהתר. על-כן, אף שהשם

שְׁזָה בְּחִינַת הַסֵּתֶרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסֵּתֶרָה כִּנּוּי. עַל כֵּן צָרִיךְ לְגַלוֹת הַהִסְתָּרוֹת הַנִּלְוֵי, וְזֶה עַל־יְדֵי שְׁמִמְשִׁיךְ אַרְיֵכוֹת יָמִים לְתוֹךְ הַמַּלְכוּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת דַּעַת כִּנּוּי. וְעַל יְדֵי זֶה הַדַּעַת יוֹכֵלֵשׁ לַיְדַע, שְׁאֵפְלוּ בְּתוֹךְ הַהִסְתָּרָה בְּעֶצְמָהּ, וְאֵפְלוּ בְּתוֹךְ הַהִסְתָּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסֵּתֶרָה, גַּם שָׁם מְלַבֵּשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, דִּהְיִנוּ הַתּוֹרָה. וּמֵאַחַר שִׁיּוּדַע שְׁאֵפְלוּ בְּתוֹךְ הַהִסְתָּרוֹת יֵשׁ שָׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מִזֶּה בְּעֶצְמוֹ נִתְגַּלִּין הַהִסְתָּרוֹת, וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם תּוֹרָה. וְאֵפְלוּ מֵהַסֵּתֶרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסֵּתֶרָה נַעֲשֶׂה תּוֹרָה. כִּי בְּאֵמֶת גַּם שָׁם מְלַבֵּשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הֵינּוּ תּוֹרָה כִּנּוּי, רַק מִחֲמַת שְׁלֵא הָיוּ יוֹדְעִין שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר שָׁם, זֶה בְּעֶצְמוֹ הוּא בְּחִינַת הַהִסְתָּרוֹת. וְתַכְּף, כְּשִׁיּוּדְעִין שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר שָׁם, עַל־יְדֵיזֶה בְּעֶצְמוֹ נִתְהַפְּכָה הַהִסְתָּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַהִסְתָּרָה, וְנַעֲשֶׂה מִמֶּנָּה דַּעַת, וְהַחֲזִירָה הַתּוֹרָה שֶׁנִּסְתָּרָה כָּאֵן לְדַעַת, מֵאַחַר שִׁיּוּדַע שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִסְתָּר שָׁם. וְכִיּוֹן שֶׁנִּחְזַר הַהִסְתָּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסֵּתֶרָה לְדַעַת, וְנַעֲשֶׂה מִמֶּנָּה תּוֹרָה, אֲזִי הַתּוֹרָה בְּעֶצְמָהּ מוֹכִיחָה אוֹתָם, בְּבַחֲבִינַת: אוֹרֵיתָא מְכַרְזַת קַמִּיהוּ: עַד מְתֵי פְתִיִים תֵּאֲהָבוּ פְתֵי (וְזוֹרֵר שְׁמִינִי דָף לו', אַחֲרֵי נַח, נִשָּׂא קְבוּ). כִּי בְּאֵמֶת הַתּוֹרָה מְכַרְזַת

וְצוּעָקָת וּמוֹכִיחָה תְּמִיד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְשַׁלֵּי א'): בְּרֹאשׁ הַמַּיּוֹת תִּקְרָא וְכוּ' עַד מְתֵי פְתִיִים תֵּאֲהָבוּ וְכוּ', רַק שְׁאִינוּ שׁוֹמְעֵי קוֹל הַפְּרוּז שֶׁל הַתּוֹרָה, מִחֲמַת הַהִסְתָּרוֹת הַנִּלְוֵי, וּמֵאַחַר שֶׁנִּתְגַּלוּ וְנִחְזְרוּ הַהִסְתָּרוֹת, וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם תּוֹרָה, עַל־יְדֵי הַדַּעַת כִּנּוּי, אֲזִי תַכְּף כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה מֵהֶם תּוֹרָה, הַתּוֹרָה בְּעֶצְמָהּ מוֹכִיחָה אוֹתָם: עַד מְתֵי פְתִיִים וְכוּ' כִּנּוּי. וְזֶה שֶׁכָּתוּב (שֵׁם ל'א'): פִּיָּה פִּתְחָה בְּחֻכְמָה - שְׁעַל־יְדֵי הַחֻכְמָה וְדַעַת הַנִּלְוֵי, שְׁעַל־יְדֵיזֶה מְגַלִּין הַהִסְתָּרוֹת, וְעוֹשִׂין מֵהֶם תּוֹרָה כִּנּוּי, עַל יְדֵי זֶה: פִּיָּה פִּתְחָה; הֵינּוּ בְּחִינַת אוֹרֵיתָא מְכַרְזַת קַמִּיהוּ - שֶׁהַתּוֹרָה בְּעֶצְמָהּ פּוֹתַחַת פִּיָּה וּמוֹכִיחָה אוֹתָם כִּנּוּי. נִמְצָא, שְׁעַל יְדֵי עֶסֶק הַתּוֹרָה, שְׁעַל יְדֵי מְמַשִּׁיכִין אַרְיֵכוֹת יָמִים לְתוֹךְ הַמַּלְכוּת, כִּי עַל יְדֵי מְמַשִּׁיכִין הַחַיּוֹת לְתוֹךְ הַיָּמִים וְהַמְדוּת כִּנּוּי, וְעַל־יְדֵי זֶה זוֹכִין לְדַעַת כִּנּוּי, עַל־יְדֵיזֶה יְכוּלִין לְהוֹכִיחַ אֵפְלוּ אֶת הַרְחוּקִים מֵאַד מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּבַחֲבִינַת הַסֵּתֶרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסֵּתֶרָה כִּנּוּי:

וְזֶה פְּרוּשׁ: וּבְכָל יוֹם וְיוֹם מְרַדְּכֵי מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי חֲצַר בֵּית הַנְּשִׂיִם וְכוּ' (אֶסְתֵּר ב'). מְרַדְּכֵי - זֶה בְּחִינַת הַמַּלְכוּת כִּנּוּי. וּבְכָל יוֹם וְיוֹם - זֶה בְּחִינַת הַתּוֹרָה, שְׁעַל יְדֵי מְמַשִּׁיכִין

החיות להימים והמדות פנ"ל. חצר בית - זה בחינת חיצוניות ופנימיות, הינו מחשבות ודבורים, שבכלם נסתר השם יתברך שם, אף המחשבות והדבורים של הרחוקים מהשם יתברך. וזה: חצר בית הנשים - מלשון שנשו וקפצו ממקומו של עולם^(א), שנתרחקו מהשם יתברך. ויש שכבר היו קצת אצל השם יתברך, אך שכבר שכחו אותו יתברך. וזה: הנשים - לשון שכחה, כמו שכתוב (בראשית מא) כי נשני אלקים וכו', שכבר שכחו את השם יתברך. ויש שגם עתה זוכרים את השם יתברך, אך שנשתה גבורתם^(ב), ואין לאל ידם להתגבר על יצרם. ובשביל זה נקראים בשם נשים, מחמת שלש בחינת הנ"ל: בחינת שנשו וקפצו וכו', ויש שהם בבחינת שכחה וכו', ויש שהם בבחינת נשתה גבורתם פנ"ל, ועל ידי כל זה הם רחוקים מהשם יתברך, והשם יתברך נסתר מהם בבחינת הסתרות הנ"ל. ומרדכי, הינו בחינת המלכות, הוא יכול להוכיח ולהזהיר אותם, על ידי עסק התורה, שהוא בחינת ימים ומדות פנ"ל, שעל ידי זה זוכין לדעת, שעל ידי הדעת הזה מגלין

ההסתרה שבתוך הסתרה, ועושין ממנה תורה פנ"ל, ואזי אורייתא מכרזת קמיהו פנ"ל. וזה: לדעת את שלום אסתר - שעל ידי זה עושה דעת מהסתרה שבתוך הסתרה, שהיא בחינת אסתר, בחינת: הסתר אסתר. וזה: ומה יעשה בה - שעושה מההסתרה, בחינת מה, הינו תורה, כמו שכתוב: מה העדות וכו' פנ"ל. כי מזה בעצמו שיודע שגם בתוך הסתרה שבתוך הסתרה יש שם השם יתברך, מזה בעצמו נעשה דעת, דהינו תורה, ואזי אורייתא מכרזת קמיהו פנ"ל. וזה בעצמו בחינת התוכחה, שמטל עליו להזהיר ולהוכיח פנ"ל, כי גורם על ידי הדעת שהתורה תוכיח אותם פנ"ל, ועל ידי התוכחה הזאת, הוא ממשיך אריכות ימים לתוך המלכות, שלא תהיה בבחינת הרבנות מקפרת את בעליה, שזהו כשאין מוכיח את האנשים שיש לו ממשלה עליהם וכו', פנ"ל. אבל על ידי עסק התורה הנ"ל, שעל ידי זה ממשיך חיים ואריכות ימים בבחינת דעת וכו', עד אשר אורייתא מכרזת קמיהו, ומוכיחה אותם, נמצא שיוצא ידי תוכחה. אזי אין הרבנות והמלכות מזקת לו פנ"ל, כי ממשיך

(א) מלשון גיד הנשה — בראשית לב, ועיין רש"י שם. (ב) לשון הכתוב ירמיה נא.

לְדַעַת, נַעֲשֶׂה מְמוֹנָה דִּיקָא תּוֹרַת ה' מְמַשׁ, כִּי שָׁם נִסְתַּר תּוֹרַת ה', סִתְּרֵי תּוֹרָה כִּנּוּי:

ה וּבְנִגְד מְלָכוֹת דְּקִדְשָׁה יֵשׁ מְלָכוֹת הִרְשָׁעָה, הֵינּוּ מְלָכוֹת הַקָּמוֹן עִמְלָק, כְּמָה שֶׁכָּתוּב (במדבר כד):

רֵאשִׁית גּוֹיִם עִמְלָק. וְזֶה לְעֵמֶת זֶה, כִּי מְלָכוֹת דְּקִדְשָׁה הוּא בְּחִינַת מְאֻסָּף לְכָל הַמַּחְנוֹת (שם י), כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (קהלת יב): סוּף דְּבַר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת הָאֱלֹקִים יֵרָא - זֶה בְּחִינַת מְלָכוֹת, כְּמָה שֶׁכָּתוּב (אבות פ"ג):

אֲלֵמְלָא מוֹרְאָה שֶׁל מְלָכוֹת; הֵינּוּ שֶׁמְלָכוֹת דְּקִדְשָׁה הִיא בְּחִינַת סוּף דְּבַר, בְּחִינַת מְאֻסָּף לְכָל הַמַּחְנוֹת דְּקִדְשָׁה, בְּחִינַת מַחְנֵה דֵּן שֶׁהוּא מְאֻסָּף לְכָל הַמַּחְנוֹת, כִּי דִּינָא דְּמְלָכוֹתָא דִּינָא (גיטין י"ב"ק קיג). וּמְלָכוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא הוּא מְאֻסָּף מְמוֹן, כִּי מַחְמַת שֶׁהוּא יֵרָא שְׁלֵא יוֹצִיאוּ בְּלַעוּ מִפִּיּו, הֵינּוּ הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֵׁישׁ אֲצִלוּ, עַל כֵּן הוּא מִתְגַּבֵּר וּמְאֻסָּף מְמוֹן, שֶׁהֵם נִיצוּצֵי הַקְּדוּשָׁה, כִּי הֵם בְּחִינַת הַגּוֹנֵין עֲלָיִן שֵׁישׁ בְּזָהָב וְכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת, שֶׁהֵם הַמְמוֹן. וְזֶה בְּחִינַת תְּאֵאוֹת עֲשִׂירוֹת, שֶׁהִיא בְּחִינַת מְלָכוֹת. וְעַל כֵּן עִמְלָק, שֶׁהוּא מְלָכוֹת הִרְשָׁעָה, רוֹדֵף אֶת מַחְנֵה דֵּן, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְלָכוֹת דְּקִדְשָׁה כִּנּוּי. כְּמוֹ

אֲרִיכוֹת יָמִים לְתוֹף הַמְּלָכוֹת עַל יָדֵי הַתּוֹכָחָה כִּנּוּי. נִמְצָא, שֶׁעַל־יָדֵי אֲרִיכוֹת יָמִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת דַּעַת שֶׁמִּמְשִׁיכִין עַל־יָדֵי הַתּוֹרָה, עַל־יָדֵי זֶה בְּעֵצְמוֹ מִמְשִׁיכִין אֲרִיכוֹת יָמִים הַנִּזְכָּר לְתוֹף הַמְּלָכוֹת כִּנּוּי:

ד וְדַע, שֶׁהַתּוֹרָה הַמְּלַבֵּשׁ תּוֹף הַהִסְתָּרָה שֶׁבַתּוֹף

הַסְתָּרָה, הִיא תּוֹרָה גְבוּהָ דִּיקָא, הֵינּוּ סִתְּרֵי תּוֹרָה, כִּי מַחְמַת שֶׁהִיא צְרִיכָה לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּמַקּוֹמוֹת נְמוּכִים כְּאֵלוֹ, הֵינּוּ אֲצֵל אֵלוֹ שֶׁעֲבְרוּ הִרְבָּה, עַד שֶׁנִּסְתַּר מֵהֵם בְּהַסְתָּרָה שֶׁבַתּוֹף הַסְתָּרָה, עַל כֵּן חֲשַׁב הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ מַחְשְׁבוֹת לְבָלִי לְהַלְבִּישׁ שָׁם פְּשׁוּטֵי תּוֹרָה, לְבַל יוּכְלוּ הַקְּלָפוֹת לִינַק מִשָּׁם הִרְבָּה, וַיְהִי־הַפְּגָם גְּדוֹל מְאֹד. עַל כֵּן הוּא מְסַתֵּיר וּמְלַבֵּשׁ שָׁם תּוֹרָה גְבוּהָ דִּיקָא, סִתְּרֵי תּוֹרָה, שֶׁהִיא תּוֹרַת ה' בְּעֵצְמָה^(א), כִּדֵּי שְׁלֵא יוּכְלוּ הַקְּלָפוֹת לִינַק מִשָּׁם הִרְבָּה, בְּבְחִינַת (שמות יב): וְעַבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, אֲנִי וְלֹא מִלְּאֶךָ, אֲנִי וְלֹא הַשְּׁלִיחַ, אֲנִי ה' וְלֹא וְכוּ'. כִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שֶׁשָּׁם מְקוֹם הַקְּלָפוֹת מְאֹד, עַל כֵּן שָׁם דִּיקָא מְלַבֵּשׁ וּמְסַתֵּר הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ בְּעֵצְמוֹ, הֵינּוּ תּוֹרַת ה' מְמַשׁ, סִתְּרֵי תּוֹרָה. עַל כֵּן דִּיקָא מֵהַהִסְתָּרָה שֶׁבַתּוֹף הַסְתָּרָה, כִּשְׁחֹזֵר וּמְהַפְּכָה

(ג) עֵינֵן עֲבוּדָה זֹרָה דָּף יט, וְלַעֲלֵל סִימָן כב, אוֹת י.

פי מרדכי מוציא ממנו כל העשירות,
בבחינת (אויב כ): חיל בלע ויקאנו;
ועושה מזה תורה, שנקראת אשת
חיל (משלי לא):

ו **זלפי** הגדלת הדעת פן הפרנסה
בנקל. כי פרנסה בנקל

תולה בדעת, כמו שכתוב (במדבר יא):
שטו העם ולקטו - בשטותא (זוהר
בשלה סב סט), כי כל מי שחסר דעת
ביותר, הוא יגע וטורח אחר הפרנסה
ביותר. וגם לפי הגדלת הדעת פן
נתרבה השלום, כי שלום תלוי
בדעת, כמו שכתוב (ישעיה יא): וגר זאב
עם כבש וכו' כי מלאה הארץ דעה;
שיהיה שלום נפלא בעולם, שיוכלו
לגור ביחד שני הפכים, מחמת גדל
הדעת שיהיה אז. כי עלידי הדעת
נגדל השלום, כי נתבטל הפעם
והאכזריות על ידי הדעת. כי פעם
ואכזריות הוא מהעדר הדעת, כמו
שכתוב (קהלת ז): פעם בחיק כסילים
ינוח; וכל מה שמתרבה הדעת,
מתרבה הרחמנות והשלום, ועל פן
הפרנסה בנקל, בבחינת (תהלים קמז):
השם גבולך שלום, חלב חטים
ישביעך:

ז **זוה** בחינת **שבועות**, כי שבועות
הוא בחינת שכל גדול וגבוה
מאד, שהוא חסד עליון ורחמים
גדולים. כי גדל הרחמים תלוי בגדל

שכתוב (דברים כה): ויזנב בך וכו' ולא
ירא אלקים; דהינו בעת שאין להם
כח מלכות דקדשה, שהיא בחינת
ירא אלקים פנ"ל. כי מלכות המן
עמלק, הוא הפוך מלכות דקדשה.
כי מלכות דקדשה, הוא בחינת
מאסף לכל המחנות דקדשה,
ומלכות המן עמלק, שהוא מלכות
הרשעה, הוא בחינת מאסף ממון
פנ"ל, כי מתגבר בתאות ממון, פדי
לתפס כל הניצוצות הקדשה פנ"ל.
אך אף-על-פי כן, אינו מועיל לו
כלל, כי יש כח במלכות דקדשה,
שהוא בחינת מרדכי, להוציא מאתו
כל הממון וכל הניצוצות הקדושים
שבלע: וזה שאמרו רבותינו זכרונם
לברכה (מגילה י): כי לאדם שטוב
לפניו נתן חכמה ודעת - זה מרדכי,
הינו שמרדכי, שהוא בחינת מלכות
דקדשה פנ"ל, נתן לו חכמה ודעת
פנ"ל, וזה: טוב לפניו, בחינת התורה,
כי אין טוב אלא תורה (אבות פ"ו).
ולחוטא נתן ענין לאסף ולכנס - זה
המן, הינו שהמן, שהוא בחינת
מלכות דסטרא אחרא פנ"ל, הוא
מאסף ממון פנ"ל. וזה: לתת לטוב
לפני אלקים - בחינת התורה,
שמרדכי, שהוא בחינת מלכות
דקדשה, מוציא ממנו כל הממון וכל
הניצוצות, ונעשה מזה תורה פנ"ל.

הַדַּעַת כִּנ"ל, כִּי בִשְׁעַת מִתֵּן תּוֹרָה נִרְאָה לָהֶם כְּזֶקֶן מְלֵא רַחֲמִים (מכילתא פ' בשלח ופ' יתרו, והובא בפירש"י פ' יתרו), וְזֶקֶן הוּא בְּיֵשׁוּב הַדַּעַת, וּבָזֶה תִּלְוִי גְדֹל הַרַחֲמִים כִּנ"ל, וְעַל כֵּן שְׂבוּעוֹת הוּא חֶסֶד עֲלִיוֹן וְרַחֲמִים גְּדוֹלִים. וְזֶה בְּחִינּוֹת הַמְּקוּה שֶׁל שְׂבוּעוֹת, שֶׁהִיא בְּחִינּוֹת מְקוּה שֶׁל שַׁעַר הַחֲמֻשִׁים, שֶׁהוּא שַׁעַר הָעֲלִיוֹן מִחֲמֻשִׁים שַׁעֲרֵי בֵּינָה (כ"ש בכוננות שבועות), שֶׁהוּא בְּחִינּוֹת שְׂכָל וְדַעַת עֲלִיוֹן, בְּחִינַת חֶסֶד עֲלִיוֹן וְרַחֲמִים גְּדוֹלִים כִּנ"ל. וְעַל כֵּן הַמְּקוּה מוֹשִׁיעַ בְּכָל הַצְּרוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ירמיה יד): מְקוּה יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוּ בַּעַת צָרָה; כִּי הוּא חֶסֶד עֲלִיוֹן, שְׂמוֹשִׁיעַ מִכָּל הַצְּרוֹת. וְעַל כֵּן הַמְּקוּה מְטַהֵר מִכָּל הַטְּמָאוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יחזקאל לו): וְזָרְקָתִי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם וְכו'. כִּי אֵין יְסוּרִין בְּלֵא עוֹוֹן וְכו' (שבת נה), וְעַל כֵּן הַמְּקוּה, שְׂמוֹשִׁיעַ מִכָּל הַצְּרוֹת וּמִכָּל הַיְסוּרִים, הוּא מְטַהֵר מִכָּל הַטְּמָאוֹת וּמִכָּל הַחֲטָאִים: וְזֶה בְּחִינַת מְזוּן, בְּחִינַת מְקוּה שֶׁל שַׁעַר הַנְּזוּן, שֶׁהוּא בְּחִינַת דַּעַת גְּדוֹל, כִּי הֵמֶן - בְּחִינַת דַּעַת: וְזֶה בְּחִינַת (שבת קד): מְאָמֵר פְּתוּחַ, נְאֻמָּן פְּשוּט. מְאָמֵר פְּתוּחַ זֶה בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת הַדַּעַת, כִּי הַדְּבֹר הוּא הַתְּגַלּוֹת הַדַּעַת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (משלי ב): מִפְּיוֹ דַּעַת וּתְבוּנָה. וּבְמַצְרִים,

שֶׁהִיא הַדַּעַת בְּגִלּוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שמות ו): וְשָׁמִי ה' לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם, הִיָּה גַם הַדְּבֹר בְּגִלּוֹת (זוהר וארא דף כה), בְּבְחִינַת: כִּבְד פֶּה וּכְבֹד לְשׁוֹן (שם ד). וּכְשִׁיִּצְאוּ מִמִּצְרַיִם, שִׁיִּצֵּא הַדַּעַת מֵהַגִּלּוֹת, יִצֵּא וּנְפֹתַח הַדְּבֹר, וְזֶה בְּחִינַת מְאָמֵר פְּתוּחַ, שֶׁנְּפֹתַח הַדְּבֹר וּנְתַגְּלֶה הַדַּעַת. וְעַל יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הַדַּעַת, נִתְפַּשֵּׁט נְאֻמּוֹת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְנִכְרַ שֶׁהוּא נְאֻמָּן מִבְּטִיחַ וְעוֹשֶׂה, וְזֶה בְּחִינַת נְאֻמָּן פְּשוּט, שֶׁנְּתַפְּשֵׁט נְאֻמּוֹתוֹ כִּנ"ל, אֲבָל בְּמַצְרַיִם, שֶׁהִיא הַדַּעַת בְּגִלּוֹת, לֹא נִתְפַּשֵּׁט וּנְתַגְּלֶה נְאֻמּוֹתוֹ. וְזֶה שֶׁפָּרַשׁ רַש"י: וְשָׁמִי ה' לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם - לֹא נִכְרַתִּי בְּמִדַּת אֱמוּנִית שְׁלִי. שֶׁעַל יְדֵי שְׂלֵא נִתְגַּלְּהַ הַדַּעַת בְּמַצְרַיִם, עַל־יַדִּיזָה לֹא נִכְרַ נְאֻמּוֹתוֹ כִּנ"ל, כִּי חֶסֶד תִּלְוִי בְּדַעַת כִּנ"ל: וְזֶה בְּחִינַת אֲנֹכִי - יְהִיבָא, כִּתִּיבָא, נְאֻמָּנִים אֲמַרְיָה (שבת קה), שֶׁעַל יְדֵי נְתִינַת הַתּוֹרָה נִפְתַּח הַמְּאָמֵר וּנְתַגְּלֶה הַדַּעַת כִּנ"ל, וְעַל־יַדִּיזָה נִתְפַּשֵּׁט נְאֻמּוֹתוֹ כִּנ"ל, וְזֶה בְּחִינַת: נְאֻמָּנִים אֲמַרְיָה, בְּחִינַת נְאֻמָּן פְּשוּט מְאָמֵר פְּתוּחַ כִּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת מְזוּן - רְאֵשִׁיתִּבּוֹת מְאָמֵר נְאֻמָּן, בְּחִינַת מְאָמֵר פְּתוּחַ נְאֻמָּן פְּשוּט כִּנ"ל, כִּי הֵמֶן הוּא בְּחִינַת דַּעַת גְּדוֹל כִּנ"ל. וְעַל כֵּן אֲכַלּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת

הֶמֶן אֲרַבְעִים שָׁנָה (שמות טז), פִּי בֶן אֲרַבְעִים לְבִינָה (אבות פ"ה):

ח וְזֶה שְׁאֵמְרוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה (קידושין לח): אֵת הֶמֶן אָכְלוּ אֲרַבְעִים שָׁנָה, וְהָלֹא אֲרַבְעִים שָׁנָה חָסַר שְׁלֹשִׁים יוֹם, אֲלֵא עוֹגָה שְׁהוּצִיאוּ מִמִּצְרַיִם, טָעְמוֹ בָּה טַעַם מֶן. פִּי בְּאֵמֶת הֶמֶן, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַדְּעָת, הִיָּה רְאוּי שְׁיֵאכְלוּ אוֹתוֹ אֲרַבְעִים שָׁנָה בְּשִׁלְמוֹת, פִּי אֲרַבְעִים הוּא בְּחִינַת בִּינָה וְדַעַת כִּנ"ל, דְּהִינּוּ תִכְף שְׁיֵצְאוּ מִמִּצְרַיִם וְנִתְגַּלָּה הַדְּעָת, הִיָּה רְאוּי שְׁיֵאכְלוּ הֶמֶן תִּכְף. וְעַל זֶה תִרְצוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה: עוֹגָה שְׁהוּצִיאוּ מִמִּצְרַיִם, הִינּוּ הַמִּצְוֹת, טָעְמוֹ בָּה טַעַם מֶן. כִּי הַשְּׁלוֹם תְּלוּי בְּדַעַת וְכִנ"ל. וּמַחְלֶקֶת הוּא הַפֶּךָ הַדְּעָת. אֶךְ יֵשׁ מַחְלֶקֶת שֶׁהוּא לְשֵׁם שְׁמַיִם, שֶׁהוּא בְּאֵמֶת דַּעַת גְּדוֹל מְאֹד, יוֹתֵר מֵהַדְּעָת שֶׁל שְׁלוֹם, פִּי בְּאֵמֶת זֶה הַמַּחְלֶקֶת הִיא אֶהְבָּה וְשְׁלוֹם גְּדוֹל, כְּמוֹ שְׁאֵמְרוּ חֻקֵּינוּ זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה (קידושין לז): אֵת וְהֵב בְּסוּפָה - לֹא זָזוּ מִשָּׁם עַד שֶׁנִּעְשׂוּ אוֹהֲבִים זֶה לְזֶה. וְזֶה שְׁאֵמְרוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה (אבות פ"ה): מַחְלֶקֶת שֶׁהִיא לְשֵׁם שְׁמַיִם סוּפָה לְהִתְקִיָּם; הִינּוּ שְׁבָאֵמֶת הִיא אֶהְבָּה כִּנ"ל. וְזֶה: סוּפָה לְהִתְקִיָּם, בְּחִינַת אֶהְבָּה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב

(ד) כמובא במגלה עמוקות אופן עד.

(במדבר כא): אֵת וְהֵב בְּסוּפָה כִּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת מוֹשֶׁה, כִּי מוֹשֶׁה הוּא בְּחִינַת הַדְּעָת, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַחְלֶקֶת לְשֵׁם שְׁמַיִם. וְעַל כֵּן מוֹשֶׁה הוּא רְאוּי תְּבוּת מַחְלֻקוֹת שְׁמַיִם הִלֵּל (י), שֶׁהֵם בְּחִינַת מַחְלֶקֶת לְשֵׁם שְׁמַיִם. וְעַל כֵּן הִיָּה גְּאֻלַּת מִצְרַיִם עַל-יְדֵי מוֹשֶׁה, כִּי עָקַר הַגְּאֻלָּה - עַל-יְדֵי הַדְּעָת, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (שמות טז) וַיְדַעְתֶּם כִּי ה' הוּצִיא אֶתְכֶם וְכו' (ויקרא כג) לְמַעַן יִדְעוּ וְכו'. וְזֶה בְּחִינַת עוֹגָה, דְּהִינּוּ מִצְוֹת, שְׁהוּצִיאוּ מִמִּצְרַיִם. פִּי מִצְּהָ הִיא בְּחִינַת מַחְלֶקֶת, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (ישעיה מא): אֲנָשִׁי מִצְּתָךְ יִהְיוּ כְּאִין. וְזֶה: שְׁהוּצִיאוּ מִמִּצְרַיִם - שְׁהוּצִיאוּ דִּיקָא, כִּי בְּמִצְרַיִם, שֶׁהִיָּה הַדְּעָת בְּגִלּוֹת, בּוֹדָאִי לֹא הִיָּה מַחְלֶקֶת לְשֵׁם שְׁמַיִם, כִּי זֶה תְּלוּי בְּדַעַת כִּנ"ל. וְזֶה: עוֹגָה שְׁהוּצִיאוּ מִמִּצְרַיִם, הִינּוּ שֶׁהַמִּצְּהָ, שֶׁהִיא בְּחִינַת מַחְלֶקֶת, שְׁהוּצִיאוּ מִמִּצְרַיִם, שְׁשֵׁם הִיָּה הַדְּעָת בְּגִלּוֹת, טָעְמוֹ בְּהֵם טַעַם מֶן, כִּי לְאַחַר שְׁהוּצִיאוּ בְּחִינַת הַמַּחְלֶקֶת מִן הַגְּלּוֹת מִצְרַיִם, הִיָּה בְּהֵם טַעַם מֶן, שֶׁהִיא בְּחִינַת דַּעַת גְּדוֹל, שֶׁהִיא בְּחִינַת מַחְלֶקֶת לְשֵׁם שְׁמַיִם כִּנ"ל: וְזֶה בְּחִינַת (שמות טז): לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם, הַנֶּאֱמָר בְּמֶן, לְשׁוֹן מִלְחָמָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תהלים לה): לֶחֶם אֵת לַחְמִי,

בְּאֵמֶת. כִּי יֵשׁ בְּלֵב רוּחַ הַדּוֹפֵק, שֶׁהִיא מִתְחַלֵּת הַתּוֹלְדָה, וְהוּא נוֹשֵׂא עֲלָיו כָּל הַלְחוֹת, וְכָל הַדְּמִים, וְכָל הַמִּיצוֹת (שְׁקוּרִין זֶאֶפְטִין). וְהַרוּחַ הַדּוֹפֵק הַזֶּה הוֹלֵךְ וְנוֹקֵשׁ בְּכָל הָאִיבְרִים, וְעַל־יְדֵי הַלִּיכָתוֹ וְנִשְׁבּוֹ בָּהֶם, הוּא מְנַעֵנֵעַ וּמְנַשֵּׁב וּמְנַפֵּץ אוֹתָם מִן הָעֵפּוֹשׁ, שֶׁלֹּא יִתְעַפְּשׂוּ וְלֹא יִתְקַלְקְלוּ. כְּמוֹ הַרוּחַ הַמְנַשֵּׁב בַּיָּם, שֶׁהוּא מְנַפֵּץ וּמְנַשֵּׁב וּמְהַפֵּךְ וּמְגִיֵּס הַמַּיִם שֶׁלֹּא יִתְעַפְּשׂוּ וְלֹא יִתְקַלְקְלוּ. וְעַקֵּר נִשְׁבּוֹ הַרוּחַ הַדּוֹפֵק - בְּהִידִים, כִּי מַחְמַת שְׁהִידִים עֲסֻקָּנוּת, צָרִיךְ לְנַשֵּׁב וּלְנַפֵּץ אוֹתָם בְּיוֹתֵר. וְעַל כֵּן הַדְּאֻקְטָר, כְּשֶׁמְנִיחַ יָדוֹ עַל הַדְּפֵק, יוֹדֵעַ כָּל עֲנֵן הַחוֹלָה, מַחְמַת שֶׁשֶּׁם בְּיָדָיו, עֵקֶר הַלוֹךְ הַרוּחַ הַדּוֹפֵק שֶׁל הַלֵּב, שֶׁהוּא נוֹשֵׂא הַכָּל עֲלָיו כְּפִנְ"ל. וְצָרִיךְ שִׁילֵךְ זֶה הַרוּחַ הַדּוֹפֵק, תְּנוּעָה מְסֻדָּרֶת כְּתַקּוֹנוֹ וְכִסְדוֹרוֹ. וַיֵּשׁ נַחֲשׁ, שֶׁעַל יְדֵהָ בָּא עֲצָבוֹת רוּחַ (ט), הֵינּוּ בְּחִינַת ל"ט מְלֹאכּוֹת, שֶׁהוּא זִמְמַת הַנַּחֲשׁ, עַל־יְדֵי־זֶה בָּא עֲצָבוֹת רוּחַ, וְעַל־יְדֵי עֲצָבוֹת רוּחַ אֵין הַרוּחַ דּוֹפֵק כְּסֻדּוֹרוֹ, וְאִזִּי נַעֲשִׂים הָאִיבְרִים כְּבָדִים, מַחְמַת שֶׁאֵין רוּחַ הַדּוֹפֵק מְנַשֵּׁב בָּהֶם כְּסֻדָּר, וְאִזִּי הִידִים בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת יז): וַיְדִי מִשֶּׁהָ כְּבָדִים, כִּי עֵקֶר הַכְּבָדוֹת בְּהִידִים, שֶׁשֶּׁם עֵקֶר

בְּחִינַת מַחְלָקֶת. הֵינּוּ שֶׁהֶמּוֹן, שֶׁהוּא הַדְּעַת, הוּא בְּחִינַת מַחְלָקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם כְּפִנְ"ל. וְעַל כֵּן דָּתוֹן וְאִבְרִים שֶׁחֲלָקוּ עַל מִשָּׁה, שֶׁהוּא הַדְּעַת, פְּגָמוֹ גַּם כֵּן בְּהֶמּוֹן, וְהוֹתִירוֹ מִמֶּנּוּ (מִיַּד שְׁמוֹת פ' א' וּבפ' כה וְהוּבֵא בְּפִרְשֵׁי בִשְׁלַח), כִּי הֶמּוֹן הוּא בְּחִינַת הַדְּעַת, בְּחִינַת מִשָּׁה כְּפִנְ"ל. וְזֶה שֶׁכְּתוּב בְּזֶהֱרַק הַקְּדוֹשׁ (תְּצוּה דף קפג) כִּי מִצָּה הִיא אֶסּוֹתָא, כִּי מִצָּה, שֶׁהִיא בְּחִינַת מַחְלָקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם, בְּחִינַת דְּעַת, בְּחִינַת שְׁלוֹם כְּפִנְ"ל, הוּא רְפוּאָה. כִּי שְׁלוֹם הוּא רְפוּאָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה נז): שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלִקְרוֹב אָמַר ה' וּרְפָאֵתִיו; כִּי עֵקֶר הַחוֹלָאֲת, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, הוּא מַחְמַת הַעֵדֶר הַשְּׁלוֹם, הֵינּוּ מַחְלָקֶת הַיְּסוּדוֹת, שֶׁיְּסוּד אֶחָד מֵתַגְבֵּר עַל חֵבְרוֹ, וְשְׁלוֹם הוּא רְפוּאָה. וְזֶה שֶׁנִּקְרָא מִצָּה לְחֶם עֲנִי (דְּבָרִים טז), כִּי אֵין עֲנִי אֶלָּא מִן הַדְּעַת (נְדָרִים מא), וְזֶה בְּחִינַת חוֹלָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹאֵלִיב יג): מִדּוּעַ אֲתָה כְּכָה דֵל בֶּן הַמֶּלֶךְ, וּמִצָּה הִיא אֶסּוֹתָא כְּפִנְ"ל, וְזֶה לְחֶם עֲנִי, שֶׁהוּא רְפוּאָה לְהַעֲנִי כְּפִנְ"ל:

ט וְלִבּוֹא לְמַחְלָקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם צָרִיךְ לְזַכֵּךְ וּלְטַהֵר אֶת הַשָּׁמַיִם, שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּה ז): אֲלֵבִישׁ שָׁמַיִם קְדוֹת. וּלְזַכֵּךְ וּלְטַהֵר אֶת הַשָּׁמַיִם הִיא עַל־יְדֵי אֲנַחָה

ועל־ידי־זה נזדככין הידים והשמים כנ"ל, אזי הוא בחינת מחלקת לשם שמים. כי כל הדבורים מקבלין מן השמים, כי שם כל הדבורים, כמו שכתוב (תהלים קיט): לעולם ה' דברך נצב בשמים. והדבורים שמקבלין מן השמים, מקבלין מן הרעמים, בחינת (שם יח): ירעם בשמים ה', בחינת (איוב לז): ירעם אל בקולו נפלאות. נמצא, שמקבלין הדבורים מהידים, כי הן הן בחינת שמים, ששם כל הדבורים. ועקר הקבלה - על־ידי בחינת רעמים, הינו בחינת רוח הדופק, שנתתקן על־ידי אגחה, שעל ידו נתנשאים הידים לשמים. כי הרוח הדופק, שהולך ומנשב ומנפץ הכל, ועקר בהידים, זה בחינת רעמים, בחינת: ירעם בשמים ה' כנ"ל. כי הידים הן בבחינת שמים כנ"ל. ושם כל הדבורים, בחינת: לעולם ה' דברך נצב בשמים כנ"ל, נמצא, שמקבלין הדבורים מהידים. וזה בחינת: כאשר דבר ה' ביד, הנאמר במשה ובשאר נביאים. כי שם כל הדבורים, ומשם מקבלין אותם כנ"ל: וכל הדבורים שמקבלין משם, הינו מבחינת ידים, בחינת שמים, בחינת רעמים. אין לגנות את המקבל, אף אם אין הלכה פמותו,

רוח הדופק כנ"ל. וזה בחינת עצבון ידים^י, כי עקר מזיק העצבות רוח להידים כנ"ל, וכשהאיברים כבדים, אזי מכבידין יותר על הרוח הדופק, ונחלש עוד יותר, ועל ידי שנחלש יותר הרוח הדופק, נעשים האיברים כבדים עוד יותר. וכן על־ידי שנעשים האיברים עוד יותר כבדים, נחלש הרוח הדופק עוד יותר ויותר, וכן חוזרת חלילה, עד שיוצאת נפשו, חס ושלום. ועל־ידי האגחה, הוא מחיה ומבריא את הרוח הדופק, ונצול מהעצבות רוח, וחוזר הרוח הדופק ומנשב כסדר בכל האיברים, ובפרט בהידים, ועל ידי זה מזכך את השמים, כי הידים הם בחינת שמים, אש ומים, שהם בחינת יד ימין ויד שמאל. וזה (איכה ג): נשא לבבנו אל כפים אל אל בשמים - שצריך לשא את הלב, הינו הרוח הדופק שפלב, אל הידים כנ"ל. וזה: אל אל בשמים - כי מזה נזדכך השמים כנ"ל:

וזה בחינת (דברים לב): כי אשא אל שמים ידי - שצריך לשא את הידים, שיהיה נעשה מהם בחינת שמים כנ"ל: וכשמזכך את הידים, בחינת שמים, על־ידי אגחה, שעל ידה נושא הרוח שפלב אל הידים,

מאחר שקבלם מן השמים. ועל כן באמת אלו ואלו דברי אלקים חיים (עירובין יג), ומה שאין הלכה כמותו, זה אי אפשר לנו להבין ולהשיג, פי זה בחינת רעמים, שמשם קבל הדבורים, שעליהם נאמר: ירעם (ה) אל בקולו נפלאות. דהינו שהם באמת נפלאות תמים דעים^(ט), ואי אפשר לנו להשיג זאת. פי זה בחינת דרכי ה' שאי אפשר להשיג. הינו בחינת: צדיק וטוב לו, צדיק ורע לו; רשע וטוב לו, רשע ורע לו, שאפלו משה רבנו עליו השלום לא השיג זאת, ועל זה בקש (שמות לג): הודיעני נא את דרכיך^(י). פי צדיק וטוב לו, זה בחינת הצדיק שהלכה כמותו; צדיק ורע לו, זה בחינת הצדיק שאין הלכה כמותו; רשע וטוב לו, זה בחינת הרשע שמקרב להצדיק שהלכה כמותו; רשע ורע לו, זה בחינת הרשע שמקרב להצדיק שאין הלכה כמותו. ואפלו משה לא השיג זאת, פי הם בחינת דרכי ה', בחינת רעמים, שהם נפלאות תמים דעים שאי אפשר להשיג. ועל כן כשמקבלים דבורים מן השמים, מבחינת ידים, בחינת רעמים כנ"ל, אין לגנות אותו, אף אם אין הלכה כמותו, פי זה בחינת מחלקת לשם

וזה פרוש (איוב כו): ברוחו שמים שפָּרָה, חלְלָה יְדוֹ נַחֵשׁ בְּרַחַ, הן אלה קצות דרכיו, ומה שמין דבר נשמע בו, ורעם גבורותיו מי יתבונן. **ברוחו שמים שפָּרָה** - הינו בחינת הרוח הדופק הנ"ל, המנשב בידיים, שהם בחינת שמים כנ"ל. וזהו בחינת: ברוחו שמים שפָּרָה, פי על-ידי הרוח הדופק הנ"ל, הוא מזכך ומשפר השמים, שהם הידיים, בבחינת: נשא לבבנו אל כפים אל בשרים כנ"ל. וזה: חלְלָה יְדוֹ **נַחֵשׁ בְּרַחַ** - שעל-ידי זה עושה חלל בהידיים, שהיו כבדים וסתומים על-ידי העצבות רוח, שהוא זהמת הנחש כנ"ל. ואזי כשמבטל בחינת זהמת הנחש, והרוח הדופק מנשב כסדר, ואזי נתנשאים הידיים, ונודפך השמים, ואזי מקבלין מהם דבורים, בחינת מחלקת לשם שמים, שזה בחינת דרכי ה', פי באמת אלו ואלו דברי אלקים חיים כנ"ל. וזה: הן **אלה קצות דרכו** - הינו שזה בחינת דרכי ה', בחינת צדיק וטוב וכו', שאי אפשר להשיג כנ"ל, בחינת רעמים,

למלכי ארץ. בהקריבכם מנחה
חדשה לה' - זה בחינת תורה
חדשה^(ט), תורת ה', שנעשה על-ידי
בחינת המלכות הנ"ל. בשבועתיכם
- זה בחינת הדעת הנ"ל, בחינת מן,
בחינת מקוה של שבועות, שהוא
מקוה של שער הנון הנ"ל. ועל פן
נקרא שבועות עצרת, מלשון
מלכות, כמו שפתיב (שמואל א ט): זה
יעצר בעמי^(י). מקרא קדש יהיה
לכם - זה בחינת רוח הקדש,
בחינת רוח הדופק הנ"ל, הינו
שצריכין לקרות את הקדש, בחינת
רוח הדופק הנ"ל, כדי להנצל
מזהמת הנחש, ל"ט מלאכות, עצבות
רוח הנ"ל. כל מלאכת עבדה לא
תעשו, לבטל זהמת הנחש, ל"ט
מלאכות, עצבון ידים, כמה שפתיב
(בראשית ה): זה ינחמנו ממעשינו
ומעצבון ידינו; הכל הנ"ל:

שהם נפלאות תמים דעים הנ"ל. וזה:
ומה שמין דבר נשמע בו ורעם
גבורותיו מי יתבונן - הינו שבאלו
הדבורים שמקבלין מן השמים
הנ"ל, אין בהם שום גנות, ואסור
לגנות את המקבל, אף אם אין הלכה
כמותו, כי זה בחינת דרכי ה', בחינת
רעמים, שאי אפשר להבין ולהשיג
נ"ל. וזה: ומה שמין דבר וכו'; הינו
שאין בהם שום גנות, אף אם אין
הלכה כמותו, כי ורעם גבורתו מי
יתבונן - פי מי יוכל להבין רעם
גבורותיו, שהם נפלאות תמים
דעים, בחינת: ירעם (ה) אל בקולו
נפלאות, פי באמת אלו ואלו דברי
אלקים חיים, רק שזה אי אפשר
להשיג, כי הוא בחינת דרכי ה' הנ"ל:
וזה פרוש: וביום הבבורים - זה
בחינת מלכות, כמו שפתיב
(תהלים טט): אף אני בכור אתנהו עליון

תפילה נו

"למה פניך תסתיר ענינו ולחצנו. למה יהוה תזנח נפשי תסתיר פניך
מפני. למה יהוה תעמד ברחוק תעלים לעתות בצרת. עד מה יהוה תסתיר

(ט) עיין ויקרא רבה פרשה יג. (י) עיין זוהר פינחס דף רנו ע"ב.

לְנִצָּחַת, תִּבְעַר כְּמוֹ אֵשׁ חֲמָתְךָ. עַד אָנֹכִי יְהוָה תִּשְׁפָּחֲנִי נִצָּחַת, עַד אָנֹכִי תִסְתִּיר אֶת פְּנֵיךָ מִמֶּנִּי. עַד אָנֹכִי אֲשִׁית עֲצוֹת בְּנַפְשִׁי, יִגֹּן בְּלִבִּי יוֹמָם, עַד אָנֹכִי יְרוּם אוֹיְבֵי עָלַי. אֵל תִּסְתֵּר פְּנֵיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צָר לִי, הַטָּה אֵלַי אֲזַנְדָּב בְּיוֹם אֶקְרָא מִהָרַע עֲגִנִי. מִהָרַע עֲגִנִי יְהוָה פְּלָתָה רוּחִי אֵל תִּסְתֵּר פְּנֵיךָ מִמֶּנִּי, וּנְמֹשְׁלַתִי עִם יוֹרְדֵי בּוֹר, "עֲגִנִי יְהוָה עֲגִנִי" כִּי בְצָרָה גְדוּלָה אָנִי, "אֵל תִּסְתֵּר פְּנֵיךָ מִמֶּנִּי, וְאֵל תִּתְעַלֵּם מִתְחַנְּתִי".

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם מְלֻךְ עוֹלָמִים, אֲדוֹן כָּל, מוֹשֵׁל בְּכָל, אֵל מְסַתֵּר, מְלֵא רַחֲמִים, אֲתָה לְבַד יוֹדַע אֶת עֵצָם תִּקְוֵה תְעִלּוּמוֹת הַהִסְתָּרָה שֶׁהִתְנַבְּרָה עִלְשׁוֹ מְאֹד בְּעֵתִים הַלְלוּ בְּעוֹקְבָא דְּמִשְׁיַחָא, "כִּי הִסְתַּרְתָּ פְּנֵיךָ מִמֶּנִּי, וּתְמוּנָתִי בְּיַד עוֹנֵינוּ", וְנִתְקַיֵּם בָּנוּ עִלְשׁוֹ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, "וְאֵנֹכִי הִסְתֵּר אֶסְתִּיר פְּנֵי בְּיוֹם הַהוּא עַל כֹּל אֲשֶׁר עָשָׂה", כִּי נִסְתַּרְתָּ מֵאֲתָנוּ מְאֹד מְאֹד, עַד אֲשֶׁר נִעְלַם וְנִסְתַּר מֵאֲתָנוּ תִּקְפֹּד וְגִדְלֹךָ וְתִפְאָרְתְּךָ וּמְלִכּוּתְךָ וּמְמִשְׁלַתְךָ הַגְּדוּלָה אֲשֶׁר בְּכָל מְשֻׁלָּה. כִּי חָטָאתִי עוֹיְתִי וּפְשָׁעֵתִי לְפָנֶיךָ, וְהִרַע בְּעֵינֶיךָ עֲשִׂיתִי מִנְעוּרֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה. וְעַבְרַתִּי וְשִׁנִּיתִי בְּפִי פְעָמִים, עַד אֲשֶׁר נַעֲשָׂה לִי כְּהִתֵּר וְהִפְכֵתִי דְבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים, וְקִלְקַלְתִּי צְרוּפֵי אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַד אֲשֶׁר נַעֲשָׂה אֶצְלִי מֵאִסּוּר הִתֵּר. וְלֹא דִי לִי כְּזֶה, כִּי אִם עוֹד הוֹסַפְתִּי לַעֲשׂוֹת תּוֹעֵבוֹת גְּדוּלוֹת מֵאֵלָה, וּכְפַלְתִּי וְשִׁלְשַׁתִּי בָהֶם כְּפִי פְעָמִים בְּלִי שְׁעוֹר וְעַרְךָ, עַד אֲשֶׁר נִלְאֵתִי מִלְּסַפֵּר רַב הַמוֹן יְמֵי חַטָּאתִי. כְּפִי וּכְפִי פְעָמִים הִכְעַסְתִּיךָ, עַד אֲשֶׁר הִשְׁתַּרְגְּנוּ עָלַי עַל צְוָאֵרֵי עַל עוֹנוֹתֵי הַמְּרִבִּים וְהַעֲצוּמִים מְאֹד מְאֹד "עַד כִּי חִדַּל לְסַפֵּר כִּי אֵין מִסְפָּר", עַד אֲשֶׁר בְּעוֹנוֹתֵי הַרְבִּים הִתְנַבְּרָה עָלַי הַהִסְתָּרָה שְׁבִתוֹךָ הַהִסְתָּרָה, כִּי נִסְתַּרְתָּ מִמֶּנִּי מְאֹד בְּכִמְהָ וּכְמִיּוֹת הַהִסְתָּרוֹת שְׁבִתוֹךָ הַהִסְתָּרוֹת. כִּי גַם הַהִסְתָּרָה בְּעֲצָמָה נִסְתַּרְתָּ מֵאֲתָנוּ, וְאֵין אָנֹכִי יוֹדְעִים כְּלָל, אִפְלוּ זֹאת שְׂאֵתָה נִסְתַּר מֵאֲתָנוּ, כִּי אֵין אָנֹכִי יוֹדְעִים מִמֶּנִּי כְּלָל, וְהַעֲוֹנוֹת נִתְּחַפְּכוּ אֶצְלָנוּ לְמִישׁוֹר. "אוֹי לָנוּ כִּי שִׁדְדָנוּ", מַה נֹּאמֵר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם וְיִמָּה נִסְפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים הֵלֵא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנְּגִלוֹת אֲתָה יוֹדַע.

וְעַתָּה אֲבִינוּ שְׁבַשְׂמִים מַה נַּעֲשָׂה וְיִמָּה נַפְעֵל, וּבִפְרָט אֲנֹכִי חִדַּל וְהֵאֲבִיזוּ, מֵאֵין אֲבַקֵּשׁ עֲזוֹר לִי לְגִלוֹת עֵצָם הַהִסְתָּרָה שְׁבִתוֹךָ הַהִסְתָּרָה, אֲשֶׁר נִסְתַּרְתָּ מִמֶּנִּי מְאֹד מְאֹד, עַד אֲשֶׁר שְׁכַחְתִּי אֶת מוֹכְתִי וְנִשְׁתִּיתִי אֶת קַדְשֵׁתִי, "וְתוֹנַח מִשְׁלוֹם נַפְשִׁי נִשְׁתִּיתִי מוֹכָה", כִּי נִשְׁתִּיתִי מִמִּקּוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְגַם אִם עֲדִין אָנִי זוֹכֵר לְפְעָמִים קִצַּת מִגְּדֵל אֱלֹהוּתְךָ וְתִקְפֹּד וְגִדְלֹךָ וּמְמִשְׁלַתְךָ וְרוֹמְמוּתְךָ הַתְּבָרָךְ לְעַד וּלְנִצָּחַת נִצְחִים, וְנַפְשִׁי תַעֲרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים מְאֹד מְאֹד וְכִסְפִי וְתִשׁוּקֵתִי וְנִגְעוּגְעֵי חוֹק וְאִמִּין מְאֹד מְאֹד לְשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת, אַבְּל נִשְׁתָּה גְבוּרְתִי וְאֵין לֹא לִי לְהִתְנַבֵּר עַל תְּאוֹתִי

הרעות והמרות מאד, אשר "כלו בניגון חיי ושנותי באגחה". ואיני יודע להיכן אברה היכן אמן, מפני תאוותי הרעות ובלבול דעתי העצום, והעצבות והמרה שחורה שהתגברו בלם עלי יחד, לא יתנוני השב רוחי.

אבי שבשמים רחם עלי, וראה עניי ועמלי, ראה עניי ומרודי לענה ורוש, "ראה יהוה כי צר לי מעי חמרמרו, נהפך לבי בקרבי כי מרו מריתי". ראה יהוה, "כי אזלת יד ואפס עצור ועזוב", ספתה בענין לך מעבור תפלה. ספתה באף ותרדפנו, רבונו של עולם, מלא רחמים מלא חסדים רבים, "חננני יהוה ראה עניי משונאי מרוממי משערי מות". וזכרני גא ברצונך הטוב, וזכר גא ברחמיך, אחרי מי אתה רודף, "אחרי מי יצא מלך ישראל, אחרי פלב מת, אחרי פרעוש אחר. העלה נדף תערץ, ואת קש יבש תרדף".

רבונו של עולם רבונו של עולם רבונו של עולם, אין לי פה לדבר ולא מצח להרים ראש, "כי אין מלה בלשוני הן יהוה ידעת כלה, כי נשאתני ותשליכני, יהוה ברצונך העמדת להררי עז הסתרת פניך הייתי נכהל, עניי יהוה כי טוב חסדך כרב רחמיך פנה אלי, ואל תסתר פניך מעבדך כי צר לי מהר ענני, אלך יהוה אקרא ואל יהוה אתחנן, מה בצע בדמי בדרתי אל שחתי, היודך עפר תיגיד אמתך. שמע יהוה וחנני יהוה היה עוזר לי", כי אין אני יודע שום דרך איד לגלות עצם ההסתרה שבתוך הסתרה הזאת, הפלולה מאלפים ורבבות הסתרות, עד אשר איני יודע איד להמלט מהם ואיד להציל נפשי מפח יוקשים:

אבל ברחמיך הרבים חשבת מרחוק להטיב אחריתנו, והבטחתנו שעל ידי עסק התורה הקדושה נזכה למצא אותך תמיד בכל עת, אפלו באחרית הימים האלה, בתקף ההסתרה שבתוך הסתרה, כמו שכתוב: "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא [וכו']", וענתה השירה הזאת לפניו לעד, כי לא תשכח מפי ירעו". על פן באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, מלא רחמים מלא חנינות, טוב ומטיב לכל, המרחם על הבריות אשר רחמיך על כל מעשיך, שתזכני ברחמיך הרבים לעסק בתורתך הקדושה לשמיה תמיד יומם ולילה בקדושה ובטהרה גדולה, באפן שאזכה על ידי עסק התורה לגלות ההסתרה שבתוך הסתרה, ולמצא אלהותך תמיד בכל עת ובכל זמן ובכל מקום, ולא יהיה כח לשום דבר ולשום ענין שבעולם להסתיר מפני אלהותך והשגחתך ורוממותך ותברך. ותעזר לי ותושיעני לעסק בהתורה הקדושה בפה מלא, להוציא דברי תורה בפי בשלמות. ותתן לנו כח

לקרות אותך חי החיים על ידי התורה הקדושה אשר היא שמך, ועל ידי זה נזכה לקבל ולהמשיך עלינו חיים טובים וארוכים מאתך, כי אתה חי החיים ואתה מתנה כל העולמות מראש ועד סוף על ידי התורה הקדושה, אשר היא שמך, כי היא חיינו וארך ימינו. ותזכנו לקבל החיים בהדרגה ובמדרה, על ידי המדות והפלים הקדושים הנעשים על ידי הפרשיות והפסוקים והסדרים והתבות והטעמים והנקודות והתגין והאותיות של התורה הקדושה, ונזכה על ידם לחיים טובים וארוכים ורחמים ושלום ודעת דקדשה:

רבונו של עולם קרוב לקראוי באמת, זכנו לקרא אותך באמת באפן שתענו מתרה. ונקראך ותענו, געתיך לך ותעתר לנו. חננו מאתך דעה בינה והשכל, זכנו להמשיך מאתך על ידי עסק התורה הקדושה חיים טובים וארוכים ימים ושנים, והכמה ובינה ודעת דקדשה, באפן שזוכה לדעת שאתה נמצא תמיד בכל זמן ובכל אדם ובכל מקום. ואפלו בתקף ההסתרה שבתוך הסתרה גם שם אתה נמצא. כי אתה בעצמך נסתר בתוך כל ההסתרות שבעולם, ואפלו בהסתרה שבתוך הסתרה ואפלו באפלי אלפים ורבי רבבות הסתרות עד אין קץ, גם שם אתה נמצא כי לית אתר פנוי מנך. "ואתה מחיה את כלם", ובלעדיך אין שום חיות לשום דבר שבעולם. ואפלו כל הקלפות וכל הטמאות שבעולם, וכל הסטריין אחרנין, וכל ההסתרות שבעולם המסתירים אלהותך, כלם אין להם חיות ובה פי אם מה שמקבלים מנך בעצמך תתברך לנצח. "ואתה מושל בכל, ומלכותך בכל משלה". ובלעדיך אין כח לשום הסתרה שבעולם להסתיר ולהעלים אותך תתברך. ותזכנו ברחמיך הרבים לדעת כל זאת בידיעה שלמה באמת ובאמונה, עד שאזכה על ידי זה לגלות ההסתרה שבתוך ההסתרה, ולהפכה לדעת, שיהיה נעשה מן כל ההסתרות תורה הקדושה, ותתגלה התורה הקדושה הנעלמת שם בתוך תקף ההסתרה שבתוך הסתרה, ונזכה להתגלות סתרי תורה להבין ולהשיג רזין דאורייתא עד שזוכה לשמע קול הכרוז הגדול של התורה הקדושה, אשר היא שואגת וקוראת תמיד בקול גדול ועצום מאד מאד, "בראש הומיות תקרא, עד מתי פתים תאהבו פתי", ובעוונתי הרבים אין אנו שומעים קול הכרוז הזה.

על בן רחם עלינו למען שמך, וזכנו לעסק בהתורה הקדושה בפה מלא בקדשה גדולה, עד שזוכה לשמע קול הכרוז הגדול של התורה הקדושה קול דברי "אלהים חיים ומלך עולם, קול גדול ולא יסף", והתורה בעצמה תוכחה אותנו בתוכחת מגלה מאהבה מסתרת, כמו שכתוב: "פיה פתחה בהקמה ותורת

הסדר על לשונוה". עד שנוכה על ידי זה לשוב אליך באמת חיש קל מהרה, ותקרבנו לעבודתך, ותחזירנו בתשובה שלמה לפניך, ותעזרנו ותושיענו ותזכנו לגלות ולהעלות צרופי אותיות התורה הקדושה מתוך ההסתרות ולחזור ולהפכם אל הקדושה, ולהשיבם על מקומם ומכונם הראשון, ולצרפם בצרופים דקדושה, עד שיתגלה על ידם הדושי תורה אמתיים נפלאים ונוראים. ותגלה לנו סתרי אוריתא, נפלאות ונסתרות שבתורתך הקדושה, אשר צפנת ונגזרת ליראיך. ונוכה לידע ולהבדיל בין אסור ומותר בין הקדש ובין החל ובין הטמא ובין הפהור, ובין פשר לפסול. ותעזרנו להפריש עצמנו מן הרע והאסור לגמרי, ולדבק עצמנו אל הקדושה באמת ובאמונה שלמה, לסור מרע ולעשות הטוב בעיניך תמיד ברוצף הטוב באמת, ותזכנו לדעת שלם דקדושה עד שנוכה לקשט עצמנו ולקשט גם אחרים בתשובה שלמה לפניך באמת, שנוכה על ידי עסקנו בתורה הקדושה לעורר גם אחרים בתשובה שלמה אפלו הרחוקים מאתנו מאד, להוציאם מאפלה לאורה מוחשך לאור מהל לקדש.

ותעזרנו שנוכה להמשיך חיים ואריכות ימים ושנים לתוך המלכות שלנו, שיש לנו לכל אחד ואחד איזה חלק בבחינת מלכות, באתגליא ובאתפסיא. ולא נשתמש עם המלכות שלנו לצורך עצמנו בלל, ולא תהיה המלכות אצלנו בעבר, רק נוכח שתהיה המלכות אצלנו בן חורין. ולא נשתמש עם המלוכה והממשלה שלנו שיש לכל אחד ואחד, כי אם לשמך ולעבודתך לבד באמת. ותחננו מאתך שכל ודעת דקדושה, שנוכה לידע אך להזהיר ולהוכיח את כל האנשים שהם תחת ממשלתנו, הן בנינו ובנותינו ואנשי ביתנו, הן אחינו ורעינו ושאר אנשים הסרים למשמעתנו, בלם נזכה להוכיחם ולהזהירם בתורת יהוה, שישוכו אל יהוה באמת, ולא ילכו אחרי שרירות לבם הרע, רק יסתכלו על עצמם, ויחוסו על גפשם, לדבק עצמם בדרכי תורת יהוה תמיד, לסור מרע ולעשות טוב, ולכלתי סור מן המצוה ימין ושמאל. ותשמרנו ותצילנו ותגן בעדנו שלא יזיק לנו חס ושלום המלכות והממשלה שלנו, רק נזכה להמשיך חיים טובים וארוכים לתוך המלכות, ונוכה להשיב ולהחזיר כל המלוכה והממשלה להשם יתברך, לבלי להשתמש עם המלכות לצרכינו בלל, כי אם לשמך לבד באמת, כמו שכתוב: "והיתה ליהוה המלוכה":

ובבן תרחם עלינו ברחמיך הרבים, ותצילנו מתאות מוזן. ותעזרנו לשפר תאות הנגידות והעשירות, ולא נחמוד ולא נתאוה כלל לאסף הון, בעולם שאינו

שְׁלָנוּ. רק נזכה שְׂכַל תְּאוּתָנוּ וּתְשׁוּקָתָנוּ וְכַסְפָּנוּ וְעַסְקָנוּ יִהְיֶה רַק בְּהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, לְקִנּוּת חֲכָמָה וְדַעַת שְׁלֵם וְדַקְדָּשָׁה, וְלִהְתְּדַבֵּק בְּמִצְוֹתֶיךָ הַקְּדוּשִׁים וְתוֹכְנֵנוּ לְתַקֵּן בְּחַיֵּינוּ כָּל הַפְּגָמִים שֶׁפָּגַמְנוּ לְפָנֶיךָ עַל יְדֵי תְאוּת מָמוֹן. וְנִזְכֶּה לְהוֹצִיא כָּל נִיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁבִלְעָה הַקְּלָפָה בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים עַל יְדֵי תְאוּתֵינוּ הָרְעוּת וּבִפְרָט עַל יְדֵי תְאוּת מָמוֹן. וְיִקְרָם מִהֵרָה מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "חֵיל בְּלַע וְיִקְאָנוּ מִכַּסְפָּנוּ יוֹרֵשׁנוּ אֵל".

לפורים

וְנִזְכֶּה לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְכַבֵּל וּלְקַחֵת וּלְכַלּוֹת וּלְעַקֵּר קְלַפַּת הַמֶּן עִמְלֶק מִן הָעוֹלָם, שֶׁהוּא תְאוּת מָמוֹן, וְלְהוֹצִיא כָּל חַיּוֹת הַקְּדוּשָׁה מִמֶּנּוּ וּלְהַשִּׁיב וּלְהַחְזִיר כָּל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים וְכָל חַיּוֹת הַקְּדוּשָׁה לְשֵׁרֶשׁ הָעֲלִיּוֹן שֶׁבְּקְדוּשָׁה, וְלַחְזוֹר וּלְעֲשׂוֹת מִהֶם תּוֹרַה הַקְּדוּשָׁה. וְנִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ תְּמוּד קְדוּשַׁת מְרֻדְכֵי הַיְּהוּדִי וְאַסְתֵּר הַמְּלִכָּה. וְתַעֲזָרְנוּ וְתוֹכְנֵנוּ לְגַלוּת וּלְהַאֲרִיר כָּל הַגּוֹנִין עֲלָיִן שֵׁישׁ בְּכַסְףּ וְזָהָב וְנַחֲשֵׁת בְּקְדוּשָׁה וּבְטָהֳרָה גְדוֹלָה כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב, וְתַחְמַל עֲלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְתִשְׁפִּיעַ עֲלֵינוּ מִדַּת הַרַחֲמָנוּת בְּאַמֶּת. וְנִזְכֶּה לְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת וּלְהַרְבּוֹת בְּצַדִּיקָה, וְאַתָּה תִּרַחֵם עֲלֵינוּ מִן הַשָּׁמַיִם, וְתַמְשִׁיךְ לָנוּ פְּרִנְסָה וְשִׁפְעַת טוֹבָה וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְדַעַת שְׁלֵם וְדַקְדָּשָׁה וְכָל טוֹב. וְתַכַּבֵּל הַמַּחְלֶקֶת מִן הָעוֹלָם. וְתַעֲבִיר כָּל מִינֵי שְׂנְאָה וְקִנְיָאָה וְקִנְטוֹר וּמְרִיבוּת מִכָּל עַמּוּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם. וְתַמְשִׁיךְ רַחֲמָנוּת וְשָׁלוֹם בְּעוֹלָם, שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם גְּדוֹל בְּאַמֶּת בֵּין כָּל עַמּוּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּבְכָל הָעוֹלָם בְּלוֹ. וְכָל בְּאֵי עוֹלָם בְּלִם יִרְחַמוּ זֶה עַל זֶה בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה וּבְרַחֲמִים גְּדוֹלִים בְּאַמֶּת. וְתַתֵּן לָנוּ פְּרִנְסָה טוֹבָה מִן הַשָּׁמַיִם, וּבְשֵׁם שֶׁכַּלְכַּלְתָּ אֶת עַמּוּךְ יִשְׂרָאֵל בַּמַּדְבָּר אַרְבַּעִים שָׁנָה, וְנִתַּתָּ לָהֶם מִן הַלֶּחֶם מִן הַשָּׁמַיִם לֹא חֶסֶד, כִּי הִסְפַּקְתָּ לָהֶם כָּל צְרָכָם, כִּן תַּחְמַל עֲלֵינוּ בְּחַסְדֶּיךָ, וְתִשְׁפִּיעַ לָנוּ פְּרִנְסָה טוֹבָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְתַתֵּן לָנוּ כָּל מַחְסוֹרֵנוּ בְּלֵי שׁוּם יִגִּיעַה וּמְרַחָא וּמְרַדָּא כְּלָל, בְּאַפֵּן שְׁנוֹכַח לְעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ וּלְשִׁמּוֹר חֻקְךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ וּלְעַסֵּק בְּתוֹרַתְךָ תְּמוּד יוֹמָם וְלַיְלָה בְּלֵי שׁוּם בְּטוֹל כְּלָל. כִּי כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ הֵבֵל וְיִמֵּינוּ כִּצַּל עוֹבֵר וְאִם לֹא עֲכָשׁוּ אִימַתִּי:

לשבעות

וְעֲזָרְנוּ וְזַכְּנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ שְׁנוֹכַח לְטַהֵר וּלְקַדֵּשׁ עַצְמָנוּ בְּכָל עַת עַל יְדֵי טְבִילַת מִקְוֵה, וְנִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ מִהֵרָה וּקְדוּשָׁה גְּדוֹלָה עַל יְדֵי טְבִילַת הַמִּקְוֵה, לְטַהֵר עַצְמָנוּ מִכָּל הַטְּמָאוֹת מִכָּל הַחַטָּאִים וְהַעֲוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים, שֶׁחַטָּאנוּ וְשִׁעֲוִינוּ

וּשְׁפָשְׁעֵנו לְפָנֶיךָ מִנְעוּרֵינוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וְלִהְיֵשֶׁבֶת עֲלֵינוּ קִדְשָׁה גְדוֹלָה עַל יְדֵי
הַמִּקְוָה הַקְדוּשָׁה. וְתִשְׁפִיעַ עֲלֵינוּ עַל יְדֵי זֶה דַּעַת גְּדוֹל וְרַחֲמִים רַבִּים. וְתִתֵּן לָנוּ
כַּח וְתַעֲזָרֵנוּ שְׂנוּכָה לְהַמְתִּיק עַל יְדֵי טְבִילַת הַמִּקְוָה כָּל הַדִּינִים שֶׁבְּעוֹלָם, מִעֲלֵינוּ
וּמִעַל זְרַעֵנוּ וּמִעַל כָּל עַמּוּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וּלְכַבֵּל כָּל הַצְּרוּת וְכָל הַגְּזֵרוֹת רְעוּת עַל
יְדֵי זֶה. וְתוֹשִׁיעַ לָנוּ תְּמִיד עַל יְדֵי טְבִילַת הַמִּקְוָה הַקְדוּשָׁה וְהַנּוֹרָאָה מְאֹד, וְיָקִים
מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "מִקְוָה יִשְׂרָאֵל יְהוּה מוֹשִׁיעוֹ בַּעַת צָרָה". וְתִזְכְּנוּ לְהִמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ
קִדְשַׁת הַמִּקְוָה שֶׁל חַג הַשְּׁבוּעוֹת הַקְדוּשָׁה שֶׁהוּא זְמַן מִתֵּן תּוֹרַתְנוּ, שְׂאֹז נִתְקַרְבוּ
יִשְׂרָאֵל אֱלֹהִי וְזָכוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה עַל יְדֵי טְבִילַת הַמִּקְוָה, וְנִזְכָּה כְּלָנוּ
בְּחַג הַשְּׁבוּעוֹת לְטַבֵּל עֲצָמֵנוּ בַּמִּקְוָה הָעֲלִיוֹנָה, בַּמִּקְוָה שֶׁל שַׁעַר הַחַמְשִׁים שֶׁל
הַקְדוּשָׁה, שֶׁהוּא רַחֲמִים גְּדוֹלִים וְרַבִּים, וְחֶסֶד עֲלִיז וְדַעַת גְּדוֹל מְאֹד. וְתַעֲזָרֵנוּ
שְׂנוּכָה לְהִמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ קִדְשַׁת הַמִּקְוָה הַזֹּאת כְּכֹל הַשָּׁנָה כְּלָה. וְנִזְכָּה לְטַהֵר וּלְקַדֵּשׁ
עֲצָמֵנוּ תְּמִיד, וְלִצְאֵת מִהַרְהָ מִחַמְשִׁים שְׁעָרֵי טְמֵאָה, וְלִכְנַס בְּתוֹךְ הַחַמְשִׁים שְׁעָרֵי
קִדְשָׁה. וְיָקִים בְּנוּ מִהַרְהָ מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם מְהוֹרִים וּמְהַרְתֶּם,
מִכֹּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכֹּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם":

וּזְכַנִּי לְאַמוֹנַת חַכְמִים בְּאַמַּת, וְתִשְׁפִיעַ עָלַי דַּעַת שְׁלֵם, שְׂאֹזְכָה לִידַע וְלִהְיֵאֱמִין
בְּאַמַּת כָּכֵל הַצְּדִיקִים וְהַחַכְמִים אֲמַתִּיִּים, וְלֹא יִכְלַל אוֹתִי כָּלֵל הַמַּחְלָקַת
הַגְּדוֹל שֶׁבִּינֵיהֶם. וְאֹזְכָה לִידַע וְלִהְיֵאֱמִין כִּי בְּאַמַּת אֱלֹהִים וְאֱלוֹ דְבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים, וְכֹל
דְּבָרֵיהֶם אֱמֶת וְצֶדֶק, וְלֹא אֲכַזֵּה חַס וְשְׁלוֹם שׁוֹם אֶחָד מֵהֶם, אֲפִלּוּ הַחַכְמִים אֲמַתִּיִּים
שְׂאִין הִלְכָה בְּמוֹתָם. כִּי הֵם דְּרָכֵי יְהוּה, "נִפְלְאוֹת תְּמִים דְּעִים", וְאִי אֶפְשֶׁר לָנוּ
לְהַשִּׁיג זֹאת. וְלֹא אֲחַקֵּר בְּזֶה כְּלָל, רַק לְהֵאֱמִין כִּי אֱלֹהִים וְאֱלוֹ דְבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים.

וְתַחֲמַל עָלַי, וְתַצִּילֵנִי מִעַצְבוֹן יָדַי, וְתַכַּבֵּל מִמֶּנִּי כָּל מִינֵי עַצְבוֹת וְדָאגוֹת וּמְרָה
שְׁחוֹרָה, וּבְכַרְט עַצְבוֹת וְדָאגוֹת מִטְרַדַת הַפְּרַנְסָה תְּסִיר וְתַכַּבֵּל מִמֶּנִּי
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, כִּי בְּעוֹנוֹתַי הַרְבִּים מַעֲצָם הַכְּבָדוֹת וְהַעֲצָבוֹת וְהַמְרָה שְׁחוֹרָה
אֲשֶׁר הִתְגַּבְּרָה עַל לְבִי עַל יְדֵי תְּאוּתִי הַרְעוֹת, וְנוֹסֵף לָזֶה עַל וְטְרַדַת הַפְּרַנְסָה, עַל
יְדֵי כָּל זֶה נִטְמָטֵם רוּחַ לְבָבִי, עַד אֲשֶׁר רוּחַ הַדַּפֵּק שֶׁבְּלִבִּי אֵינוּ יָכוֹל לִילֵךְ תְּנוּעָה
מִסְרַדַת כְּכֹל הָאֲבָרִים פְּרָאוֹי. וּמִחַמַּת זֶה יְדֵי וְאֲבָרֵי כְּבָדִים מְאֹד. וּמַעֲצָם הַכְּבָדוֹת
נְחַלֵּשׁ רוּחַ הַדַּפֵּק יוֹתֵר, וְכֵן חוֹזֵר חֲלִילָה. עַד אֲשֶׁר מַעֲצָם הַכְּבָדוֹת וְהַחֲלִישוֹת
וְאִטְם הַלֵּב מַגְדֵּל הַעֲצָבוֹת כְּמַעַט שֶׁתַּצִּיא נַפְשִׁי חַס וְשְׁלוֹם, "כִּי כִפְשַׁע בֵּינִי וּבֵין
הַמָּוֶת".

רבונו של עולם אתה ידעת את כל זה. אתה ידעת את לבבי המר והנמנהר, מרירות לבבי עד גבהי שמים וגיע, עד אשר "כישל כח הסבל, אוי לי אמו פי ולדתני". אוי לי על נפשי, אוי ומר לי מאד, אוי ואבוי, אוי ואבוי, אהה יהוה, אי שמים הפגינו בעדי. מלא רחמים חמל עלי, פי איני יודע כלל איך להתחיל ולדבר. פי איככה אפצה פה ואיך אשא עין, ואיך יוכל עבד אדני זה לדבר עם אדוני זה, פי "אמנה חטאתי ליהוה אלהי ישראל". חטאתי עויתי פשעתי, והרע בעיניך עשיתי. "בחמץ לשנים וכעשן לעינים", בן עשיתי לי, כרוצח נפשות בן הייתי על נפשי, ולא חסתי עלי כלל. אוי על הימים אשר עברו עלי. אבי אב הרחמן, אבי אב החסד, אבי צורי פודי וגואלי, יוצרי ועושי ובוראי, אלהי מלפי וקדושי אשר אתה חושב להיטיב אחרתי, למדני והורני עצה ותחבולה שאזכה לקומה, באפן שאזכה לתשובה שלמה לפניך באמת, ולא אשוב עוד לכסלה לעולם. פי איני יודע שום תחבולה, פי אם לבקש אותך שתרחם עלי, ותעזר לי, ותכף את יצרי להשתעבד לך באמת.

זבני ברחמיך הרבים לאנחה אמיתית מעמק לבבי באמת, באפן שאזכה על ידי אנחתי לשוב להחיות ולהברות את הרוח הדפק דקדשה שבלבבי, וישוב הרוח הדפק וילך וינשב בכל האברים בסדר ובפרט בהידיים, עד אשר יתתקנו ויטהרו די על ידי זה. ואזכה מהרה לתקן פנים הידים, את כל מה שפגמתי בדי מגעורי עד היום הזה, עד אשר אזכה להרים ולשא די ליהוה, "אל עליון קנה שמים וארץ". ואזכה לקים מקרא שכתוב: "נשא לבנו אל פנים אל אל בשמים". ותזבני להיות בשמחה תמיד, ולא יבא עלי שום עצבות ומרה שחורה כלל, ואזכה לקדשה וטהרה באמת, ולעלות בכל פעם מדרגא לדרגא בקדשה גדולה, עד אשר אזכה בכח הצדיקי אמת, לקבל דבורים מן השמים. ואזכה לידע ולהבין ולהשיג את המחלקת דקדשה לדעת אשר באמת אין זה מחלקת כלל, רק אהבה ואהבה ורעות ושלוש גדול ועצום מאד, פי אלו ואלו דברי אלקים חיים. ותודיעני את דרכיך, ותזבני להתקרב ולהתדבק ביותר להצדיקים אמתיים שהלכה פמותם בכל מקום:

אבינו מלפניו אתה יודע שאי אפשר לי לפרש שיחתי לפניך בשלמות בשום אפן. אתה יודע את כל אשר אבדתי עד הנה בעוונותי הרבים. מלא רחמים אמר לצרותי די, חמל עלי בחמלתך הגדולה, זבני נא לתשובה שלמה לפניך מהרה, ותן לי פרנסתי מאתך קדם שאצטרך, והצילני מחובות והלאות.

רבונו של עולם הצילני מעצבון ידים, הצילני נא מפרדת הפרנסה. נחמנו נא בזכות הצדיקים אמתיים, ותביא לנו את משיח צדקנו. ויקים מקרא שפתוב: "זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון ידינו", עורנו עורנו חננו חננו, פנה אלינו והושיענו ואל תסתר פניך ממנו, "פנה אלי וחנני תנה עזך לעבדך והושיעה לבן אמתך. עשה עמי אות למובה ויראו שונאי ויבושו, כי אתה יהוה עזרתני ונחמתני", אמן ואמן:

ממנו מלאך (חגיגה יד), וכל דבור ודבור נחלק לכמה ניצוצות, בבחינת (ירמיה כג): כפטיש יפוצץ סלע^(א). כמו כן נבראו כמה וכמה מלאכים, לפי רב הניצוצות. ודבור הפולל את הניצוצות נברא מלאך, שהוא שר וראש על המלאכים שנבראו מן הניצוצות, והם מחנהו. וכל מלאך ומלאך הוא ממנה על איזהו דבר, ואפלו כל אילנות ועשבים יש עליהם ממנים, כמה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (בראשית רבה פרשה י): אין לה עשב מלמטה שאין לו מלאך מלמעלה וכו'. וכל מלאך מקבל חיותו מהדבור, ומשפיע לתוך הדבר שנמנה עליו, הינו לאיזה עשב

שאלו תלמידיו את רבי יוסי בן קסמא: אימתי בן דוד בא וכו'. אמר להן: לבשיפל השער הזה ויבנה, ויפל ויבנה, ויפל; ואין מספיקין לבנותו, עד שכן דוד בא: (סנהדרין צח)

רש"י: השער הזה: של ארם, שבארם היה באותה השעה; ואין מספיקין לבנותו: פעם שלישית:

לשון רבנו זכרוננו לברכה

שאלו את רבי יוסי בן קסמא: אימתי יבוא בן דוד וכו':

א דע, כי כל דבור ודבור שיצא מפי הקדוש ברוך הוא, נברא

(א) עיין שבת דף פח ע"ב.

תלמיד חכם, הינו המיתה
 שתלמידי חכמים ממיתין איזהו
 אדם. פי חולאת הבאה לאדם על
 שעבר על דברי רבנן אין לו רפואה,
 והוא מת מן החולאת, זה המיתה
 באה על ידי מכה אשר לא כתובה
 בתורה, פי דברים שלא נכתבו
 בתורה, נמסרו לחכמים, ואנחנו
 מצוים לשמע מהם. ויש מי שמזלזל
 דבריהם, ואין מאמין דבריהם,
 מחמת שנדמה לו שמדאורייתא אינו
 כן, ועל ידי זה נחלה במכה שאין לו
 רפואה, ומת בה. ויש יסורין של
 אהבה, השולטין על האדם שהוא
 צדיק, והוא מכה ביסורין, ואין
 רפואתו תולה ברפואת עשבים, פי
 הוא איש צדיק, ולא פגם ידי
 המלאך, והידיים הם שלמים. וזה
 (שה"ש ב): פי חולת אהבה אני, שמאלו
 תחת לראשי וימינו תחבקני. הינו
 חולת אהבה יכולה היא לשלט על
 איש אחד, ואין רפואתו תולה
 בהידיים הנ"ל, פי הידיים בבחינתו
 הם שלמים, בבחינת: שמאלו תחת
 וכו':

וזהו (ברכות ה) כשבא רבי יוחנן לתנא
 שנחלה ביסורין ואמר לו:
 חביבין עליך יסורין, אמר: לא וכו',
 אמר לו: הב לי ירך וכו'. פי רבי יוחנן
 סבר שאלו יסורין הן יסורין של

או דבר אחר שהוא ממנה עליו. ושני
 הפחות האלו, הינו כח שיש למלאך
 לקבל, וכח להשפיע, מכנים בבחינת
 ידיים. ביד ימין מקבל חיותו, וביד
 שמאל משפיע. בבחינות: ומכה
 אותו ואומר לו: גדל (שם); והכאה היא
 בחינת שמאל נמצא, שכל הרפואות
 תלויים בתורה, בבחינות (משלי ד):
 ולכל בשרו מרפא; פי התורה נותנת
 כח למלאכים, והמלאכים משפיעים
 לעשבים, ועשבים מרפאים בכח
 התורה. ומי שפוגם באמונת חכמים,
 ופורץ גדרם, אזי אין רפואה למכתו.
 בבחינות (שבת קי): דלמא חויה דרבנן
 טרקה, שאין לו אסותא; פי הפורץ
 גדרם, על ידי זה מסיר הידיים מן
 המלאכים, לפי בחינות הסרתו
 מדרך דברי רבנן. וזהו (דברים יז): לא
 תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין
 ושמאל - לפי בחינות הסרתו, אם
 סר מדרך דברי רבנן לימין, בזה סר
 ימין המלאך, ואין לו כח לקבל. ואם
 סר לשמאל, בזה סר יד שמאל
 מהמלאך, ואין לו כח להשפיע.
 וכשנפגם איזהו יד המלאך, אזי אין
 לזה האדם אסותא, פי זה העשב
 שבו תלוי רפואתו, אין לו כח
 לרפואת, פי אין משפיע לו:

וזה בחינת (דברים כח): מכה אשר לא
 כתובה בתורה - זהו מיתת

מְחוֹלָאֵת הַזֹּאת, שְׂלֵא הָאֲמִין עַד
עַכְשָׁו שׁוּם אָדָם שֵׁישׁ לוֹ שׁוּם רְפוּאָה
עַל מִכְתּוֹ, וְעַל יְדֵי אֲמוּנָתוֹ יִתְרַפֵּא.
כִּי עַל־יְדֵי אֲמוּנַת חֲכָמִים, מִתְקַן
בְּחִינוֹת יָדִים שֶׁל מְלֹאכִים, וְהֵם
מְקַבְּלִים וּמְשַׁפְּעִים כַּחוֹת לְעֹשְׂבִים
לְרְפוּאָתוֹ. וְזֶה: וּמִשָּׁר אַבִּירִים בְּכחוֹ;
הֵינוּ שֶׁהַמְּלֹאכִים הַנִּקְרָאִים
אַבִּירִים^(ב), כֹּל אֶחָד וְאֶחָד נִחְזָר לוֹ
כַּחוֹ, הֵינוּ כ"ח פְּרָקִין דִּידֵים,
וּמְמַשְׁיכִין שֶׁפֶע לְכֹל הַדְּבָרִים
שֶׁנִּתְמַנּוּ עֲלֵיהֶם, וְאִזּוּ יֵשׁ לוֹ רְפוּאָה
כִּנ"ל, כִּי דְבָרֵי חֲכָמִים עוֹשִׂין
וּמְתַקְּנִין בְּחִינַת הַיָּדִים כִּנ"ל:

ב וְלִהְיִים אֲמוּנָה הַנְּפוּלָה הִיא עַל־
יְדֵי בְּחִינַת יַעֲקֹב, הֵינוּ
עַל־יְדֵי נִדְר^(ג), שֵׁיִדֵּר אִיזְהוּ נִדְר (הַצּוּנו
לוֹמֵר: וַיִּקְרָא מִנְדָּע עַין בְּהַשְׁמָטוֹת), וְעַל־יְדֵי הַנִּדְר
יָשׁוּב לְאֲמוּנַת חֲכָמִים. כִּי כִשְׂאִין לוֹ
אֲמוּנַת חֲכָמִים, זֶה בְּחִינַת הַסְּתַלְקוֹת
הַחֲכָמִים, בְּחִינַת פְּלֵא, בְּבַחֲינוֹת
(יִשְׁעִיהַ כֵּס): הַנְּנִי יוֹסִיף לְהַפְּלִיא אֶת
הָעַם הַזֶּה הַפְּלֵא וּפְלֵא וּפְלֵא וְאֶבְדָּה חֲכָמֹת
חֲכָמָיו; וּדְרָשׁוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם
לְבָרְכָה (מִדֵּר אִיכָה א), שְׁזֶה נֹאמֵר עַל
סְלוּקָן שֶׁל חֲכָמִים. וְתַקּוּנוֹ שֶׁל
הַפְּלֵא הַזֹּאת, הֵינוּ שֶׁל סְלוּקָן שֶׁל
חֲכָמִים, תַּקּוּנוֹ, הַפְּלֵאָה שֶׁל נִדְר,
בְּבַחֲינַת (כַּמְדָּבָר ו): כִּי יַפְּלִיא לְנִדְר נִדְר.

אַהֲבָה, וְזֶהוּ שְׂשֵׂאֵל אוֹתוֹ: חֲבִיבִין
עֲלֶיךָ יִסּוּרִין, שְׂשֵׂאֵל אוֹתוֹ אִם חֲבִיב
עֲלָיו הַיִּסּוּרִין, הֵינוּ אִם יִסּוּרִין שֶׁל
אַהֲבָה הֵם. וְהַשִּׁיב לוֹ: לֹא וְכוּ'.
וּכְשֶׁשָּׁמַע רַבִּי יוֹחָנָן שֶׁהַיִּסּוּרִים לֹא
שֶׁל אַהֲבָה הֵן, חָשַׁב דִּילְמָא פְּגָם, חַס
וְשְׁלוֹם, בְּיָדִים הַנ"ל, וּבְשִׁבִיל זֶה אֵין
לוֹ רְפוּאָה. וְזֶה שֶׁאָמַר לוֹ: הֵב לִי יָדְךָ,
כְּדֵי שֶׁיִּדַּע אִם פְּגָם בְּדְבָרֵי רַבְּנָן, חַס
וְשְׁלוֹם, כִּנ"ל. וְתַכְּף כְּשִׁיחַב לוֹ יָדָא
אוֹקְמוּהוּ, כִּי לֹא הָיָה יִסּוּרִין שֶׁל
אַהֲבָה, וְלֹא פְּגָם בְּיָדִים, בְּשִׁבִיל זֶה
הָיָה יָכוֹל לַחֲיוֹת וּלְקוּם מִחֲלָיו:

וְזֶהוּ: וּמִשָּׁר אַבִּירִים בְּכחוֹ, יָקוּם
וְלֹא יֵאֲמִין בְּחִינָן (אִיּוֹב כד). כִּי
עַל יְדֵי שְׂאִין מֵאֲמִין בְּתִלְמִידֵי
חֲכָמִים הַנִּקְרָאִים חַיִּים, כְּמָה שֶׁאָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבָרְכָה (בְּרִכּוֹת יח):
וּבְנִיחוּ בָּן יְהוּדָע בֶּן אִישׁ חַי -
צְדִיקִים אֲפֵלוּ בְּמִיתַתָּם נִקְרָאִים
חַיִּים, עַל יְדֵי זֶה, הוּא נוֹפֵל בְּחוֹלָאֵת
אֲשֶׁר לֹא יֵאֲמִין בְּחַיָּו. הֵינוּ שְׂאִין
שׁוּם אָדָם מֵאֲמִין שֶׁיִּחְיֶה מִחֲלֵי זֶה,
כִּי אֵין רְפוּאָה לְמִכְתּוֹ כִּנ"ל. וְתַקּוּנוֹ -
שִׁיקִים אֲמוּנָה הַנְּפוּלָה, וַיֵּאֲמִין
אֲמוּנַת חֲכָמִים. וְזֶהוּ: יָקוּם וְלֹא יֵאֲמִין
בְּחַיָּין - הֵינוּ זֶה שְׂלֵא הָאֲמִין
בְּחֲכָמִים הַנִּקְרָאִים חַיִּים, יָקִים זֹאת
הָאֲמוּנָה הַנְּפוּלָה, וְעַל יְדֵי זֶה יָקוּם

(ב) עֵיין יוֹמָא דָּף עַה ע"ב. (ג) עֵיין זוּהַר פִּינְחַס רַח.

הנָּדָר נִתְּתֵקֵן הָאֲמוּנָה הַנִּקְרָא רוּעָה, בְּבַחֲנֵינָת: וְרָעָה אָמוּנָה (תהלים לו'). וְכִשְׁנִתְּתֵקֵן הָאֲמוּנָה, נִתְּתֵקֵן הַיָּדִים, בְּבַחֲנֵינָת לֹא תִסּוּר כִּנ"ל:

ג וְכִשְׁנִתְּתֵקֵן הַיָּדִים הַנ"ל עַל יָדֵי נָדָר כִּנ"ל, עַל יָדֵי זֶה מִתְּנוּצָצִים בּוֹ אֲוֵרוֹת הָאֲבוֹת, כִּי נָדָר זֶה בְּחֵינָת אֹר יַעֲקֹב, וַיָּדִים הֵם אֲבָרָהֶם וַיִּצְחָק, שֶׁהֵם יָמִין וּשְׂמָאל. וְזֶה בְּחֵינָת (שם עח): נִגְדָּ אֲבוֹתֶם עֲשֵׂה פֶלֶא; הֵינּוּ שְׁעַל־יָדֵי פֶלֶא הַנ"ל, מִתְּנוּצָצִים בּוֹ אֹר הָאֲבוֹת. וְזֶהוּ סוֹפֵי תִבוֹת שֶׁל שְׁמוֹת הָאֲבוֹת בַּק"ם, (כִּי סוֹפֵי תִבוֹת שֶׁל אֲבָרָהֶם יִצְחָק יַעֲקֹב הֵם אוֹתִיוֹת בַּק"ם) נוֹטְרִיקוֹן: בְּשִׁמּוֹן קָדְשֵׁי מְשַׁחְתִּיו (תהלים פט), שֶׁהֵיא רְמוֹז בְּחֵינָת נָדָר, כִּי כֵן כְּתִיב בְּנָדָר יַעֲקֹב (בראשית כח): וְהָאֵבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר וְכו', וְכִתִּיב (שם לה): וַיִּצַק עָלֶיהָ שִׁמּוֹן, הֵינּוּ עַל יָדֵי הַנָּדָר מִתְּנוּצָצִים עַל הָאָדָם אֹר הָאֲבוֹת:

ד וְעַל יָדֵי הָאֲוֵרוֹת הָאֵלוֹ עוֹלָה וּמִתְעַנֵּג בְּעִנְג שַׁבַּת, בְּבַחֲנֵינָת (ישעיה נח): אִזְ תִּתְעַנֵּג עַל וְכו' וְהִרְפַּתִּיךָ עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ, וְהִאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אֲבִיךָ. בְּמַתִּי אֶרֶץ הֵם אֲבָרָהֶם וַיִּצְחָק, שֶׁהֵם הַיָּדִים, שֶׁהֵם זְרוּעוֹת עוֹלָם (מ'). וְהִאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב - זֶה בְּחֵינָת

כִּי עַל־יָדֵי הַנָּדָר, הוּא עוֹלָה לְשָׂרֵשׁ שְׁהַחֲכָמִים מְשָׁרְשִׁים שָׁם, הֵינּוּ בְּחֵינָת פְּלִיאֹת חֲכָמָה (ספר יצירה, ועיין זוהר בלק דף קצט), וַיּוֹדַע וּמִכִּיר מַעֲלוֹת הַחֲכָמִים, וְעַל־יָדֵי־זֶה הוּא שָׁב וּמֵאֲמִין בָּהֶם. וְזֶה בְּחֵינָת (ישעיה כח): אוֹדָה שִׁמּוֹךְ כִּי עֲשִׂיתָ פֶלֶא; וְעַל־יָדֵי־זֶה: עֲצוֹת מִרְחָק אָמוּנָה אֲמֵן. הֵינּוּ עַל יָדֵי בְּחֵינָת נָדָר, שֶׁהוּא בְּחֵינָת פֶּלֶא, נִתְּתֵקֵן אָמוּנָת חֲכָמִים, שְׁעֲצָתֶם מִרְחוֹק, בְּבַחֲנֵינָת: מִמִּרְחָק תָּבִיא לְחִמָּה (משלי לא); כִּי דְבַרִי תוֹרָה עֲנִיִּים בְּמִקּוֹמָם וְעֲשִׁירִים מִמִּקּוֹם אַחֵר (ירושלמי ר"ה פרק ראווה ב"ד), שְׁהַחֲכָמִים לְמַדִּים דְּבַרִיהֶם מִמִּקּוֹמוֹת רְחוֹקִים שְׁבַתוֹרָה, שְׁזֶה נִמְסָר לָהֶם לְדַרְשׁ הַתּוֹרָה לְכָל חִפְצֵיהֶם, בְּשִׁלְשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שְׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת בָּהֶן, וּמְחַיְבִין אֲנַחְנוּ לְהֵאֲמִין לְכָל דְּבַרִיהֶם, בְּבַחֲנֵינָת: לֹא תִסּוּר מִן הַדָּבָר וְכו'. וַיַּעֲקֹב הוּא בְּחֵינָת נָדָר, שֶׁהוּא רֹאשׁ לְכָל הַנּוֹדְרִים, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בראשית כח): וַיִּדַר יַעֲקֹב נָדָר (י')

וְזֶהוּ: מִיָּדֵי אֲבִיר יַעֲקֹב (שם מט) - בְּשִׁבִיל לְתֵקֵן יָדֵי הַמְּלֹאָךְ, הַנִּקְרָא אֲבִיר, צְרִיף לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּנָדָר, שֶׁהוּא בְּחֵינָת יַעֲקֹב כִּנ"ל. כִּי: מִשֵּׁם רוּעָה אֵבֶן יִשְׂרָאֵל - הֵינּוּ עַל יָדֵי

הוא אָדָם⁽¹⁾, שְׂאֲחִיזְתוּ בְּכַבֵּד (זוהר פנחס רלד ותיקון כא). והוא אֲדָמוֹנִי⁽²⁾, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּבֵד, שֶׁהוּא מְלֶאֶת דָּם⁽³⁾. וּמִן הַמְקַטְרֵג הַעֲלִיּוֹן נִתְעוֹרְרִים וְנִשְׁתַּלְשְׁלִים מִקְטָרְגִים וְצָרִים לְמִטָּה עַל אָדָם הַכּוֹעֵס וְשׁוֹלְטִים עָלָיו, וְאֵינֶם יֹרְאִים מִלְּפָנָיו, כִּי עַל יְדֵי הַכּוֹעֵס נִדְמָה לָהֶם כְּבִהְמָה, בְּבַחֲנֵינָת (תהלים מט): נִמְשַׁל כְּבִהְמוֹת נִדְמוּ. כִּי עֶקֶר הַמּוֹרָא שְׂמֵתִירָאִין מִן הָאָדָם, בְּבַחֲנֵינָת (בראשית ט): וּמּוֹרָאֲכֶם וְחִתְכֶם, אֵינּוּ אֶלָּא עַל־יְדֵי הַצֵּלֶם אֱלֹקִים שְׂבַפְנֵי הָאָדָם, וְעַל־יְדֵי הַצֵּלֶם, הָאָדָם הוּא אָדָם, וּכְשֶׁפָּרַד צֵלֶם, אֲזַי יוֹצֵא מִגִּדְרֵי אָדָם לְגִדְרֵי בְהֵמָה, וְאֵז סֵר מוֹרָאוֹ⁽⁴⁾. וְעֶקֶר הַצֵּלֶם הַמְאִיר בְּפָנֵי הָאָדָם, הִיא חֻכְמוֹת הַבּוֹרָא, שֶׁנִּתְּנָן לְאָדָם יִתְרוֹן עַל הַבְּהֵמָה, הִיא הַמְאִירָה בְּפָנֵי אָדָם, בְּבַחֲנֵינָת: חֻכְמַת אָדָם תְּאִיר פָּנָיו (קהלת ח). וְעַל יְדֵי הַכּוֹעֵס - אִם חֻכֵּם הוּא חֻכְמָתוֹ מִסְתַּלְקֵת (פסחים דף סו), וְאֵז צֵלוֹ סֵר, וּפְנֵיו נּוֹפְלִים, בְּבַחֲנֵינָת (בראשית ד): לָמָּה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נִפְלוּ פָּנֶיךָ; וּכְשֶׁאִין לוֹ פָּנֵי אָדָם, אֲזַי מוֹרָאוֹ סֵר, כִּי נִמְשַׁל כְּבִהְמוֹת, וְצָרֵינוּ מְצָרִים לוֹ. וְעַל־יְדֵי הַצּוֹם וְהַתְּעַנּוּת הוּא מִתְקַן אֶת פָּנָיו, וּמְחַזֵּר לְעַצְמוֹ

נֶדֶר הַנִּלְ. וְעַל־יְדֵי הָאֲבוֹת עִם הָאֲמוּנָה הַנִּלְ זוֹכֵה לְעֻנְג שְׁבֵת, בְּחִינַת שֵׁין בַּת, שֵׁין - זֶה בְּחִינַת אֲבוֹת. בַּת - זֶה בְּחִינַת אֲמוּנָה, בְּחִינַת בַּת הַיְתָה לְאֲבֵרָהּ וְכוּ', (בְּבֵרָא־בִּתְרָא טז): דְּרָשׁוּ שֵׁם עַל פְּסוּק: וְה' בְּרַף אֶת אֲבֵרָהּ בְּכַל, בַּת הַיְתָה לוֹ לְאֲבֵרָהּ (ובְּכַל שְׂמָה). בְּחִינַת (משלי כח): אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרֻכּוֹת:

ה וְעֻנְג שְׁבֵת הַזֶּה, זֶה בְּחִינַת אֲכִילָה בְּקִדְשָׁה, כִּי אֲכִילַת יְמֵי הַחַל נִהְיָה מְמוּנָה גַם כִּן הַסְטֵרָא אַחֲרָא, אֲבָל מֵאֲכִילַת שְׁבֵת אֵין חִלְק לְסְטֵרָא אַחֲרָא כָּלֵל וְכָלֵל. וְזֶה שְׂצוּה אֹתָנּוּ עַל אֲכִילַת שְׁבֵת, כְּמוֹ שְׂכַתוּב (שמות טו): אֲכִלוּהוּ הַיּוֹם כִּי שְׁבֵת הַיּוֹם לֵה', כִּי אֲכִילַת שְׁבֵת נַעֲשֶׂה קִדְשָׁה וְאֶלְקוֹת גְּמוּר, בְּלֹא תַעֲרַבֵת סִיגִים כָּלֵל וְיִכּוֹל לְפַעַל בְּאֲכִילַת שְׁבֵת, מֵה שְׂפּוֹעַל בְּתַעֲנִית, הֵינּוּ לְהַפִּיל אוֹיְבָיו לְפָנָיו בְּזֻכוֹת עֻנְג שְׁבֵת, כְּמוֹ שְׂפּוֹעַל בְּצוּם. וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא שְׁבֵת, כִּי בְּסִגְלָתוֹ לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם (תהלים ח):

ו כִּי עַל־יְדֵי הַצּוֹם אוֹיְבָיו נּוֹפְלִים לְפָנָיו, כִּי עַל־יְדֵי הַכּוֹעֵס, הַבֵּא מִהַכְּבֵד, בְּחִינַת כְּבֵד כּוֹעֵס (ברכות סא), נִתְעוֹרֵר הַמְקַטְרֵג הַגְּדוֹל, שֶׁהוּא עֹשֶׂה,

(1) הַקְּדַמַּת הַזוּהַר דָּף ב ע"ב, בְּרֵאשִׁית דָּף כ"ה ע"ב. (2) בְּרֵאשִׁית לו. (3) שֵׁם כַּה. (4) עֵינִן כְּבוֹרוֹת נַה. (5) עֵינִן שְׁבֵת דָּף קנא ע"ב.

פי פועל באכילתו, מה שפועל על ידי הצום, הינו להשבית אויב. פי אכילת שבת, קדש היא, וכל זר לא יאכל קדש (ויקרא כב); ואז נכנע הפבד, ואז נתבטל פחו, בבחינת (תרומוה קלה): וכל שולטני רגזין, שהם בחינת פבד פועס, פלהו ערקין ואתעברו*. ואז: וכלא אהבה, בבחינת (שה"ש ז): אהבה בתענוגים, וכל זה מענג שבת הנ"ל:

*ונתגדל המח החכמה ומאיר בפניו, בבחינת ואנפקה נהירין בנהירו עלאה:

ז ודע, שלבטל ולהכניע האויבים די הצום או אכילת שבת לבד, אבל לרב השלום צריך גם להרבות בצדקה, כמאמר חכמינו זכרונם לברכה (אבות פ"ב): מרבה צדקה - מרבה שלום. וזהו שאמרו (ברכות ו): אגרא דתעניתא - צדקתא, ואמרו (תענית ח): שמש בשבת צדקה לעניים. שמש, זה בחינת שלום, כמאמר חכמינו זכרונם לברכה (מכילתא ובספרי פ' תצא ובירושלמי כתובות פ"ד): וזרחה עליו השמש - מה שמש הוא שלום לכל באי עולם וכו'. וזהו שמש, הינו השלום, אינו אלא עלידי צדקה לעניים:

ח ודע, שיש חלוק בין השלום של התענית של חל, ובין

את חכמתו, שהיא צלמו המאיר בפניו, ואז הפל יראים ממנו, ואויביו נופלים לפניו. לפניו דיקא, פי עקר נפילתם - מחמת הפנים פנ"ל. וכל זה נעשה עלידי הצום, פי עלידי הצום נכנע הפבד לפני המח. פי ביום שאדם אוכל, אז הפבד נזון תחלה, ואחר-כך הוא שולח להמח. נמצא ביום האכילה, הגדלה והממשלה להפבד. וכשמתענה, אזי נזון המח תחלה, והמח שולח מזון אחר-כך להפבד (א). נמצא, ביום הצום, נכנע הפבד לפני המח, והגדלה והממשלה להמח. וזהו תקון למה שפגם בתחלה בהחכמה, שהיא המח, שהיא הצלם המאיר בפניו. ועכשו עלידי התענית, הוא מכניע את הפבד, ונותן הממשלה להמח. וכשנכנע הפבד, שהוא ראש המקטרגים, אזי נכנעים כל האויבים האחוזים בהפבד. וזה אותיות צום נוטריקון: וכתותי מפניו צריו (תהלים פט), שעלידי הצום נכנע הפבד, ונתתקן מח החכמה, שהיא הצלם, ומאיר בפני אדם. ועלידי הצלם שבפניו, עלידי זה: וכתותי מפניו צריו - מפניו דיקא כנ"ל:

אבל כשזוכה לבחינת ענג שבת פנ"ל, אז אין צריך לצום (ב),

פָּה. וְזֶהוּ הַחֲלוּק, שֶׁבַחֲנִית שְׁלוֹם שְׂיֵשׁ לוֹ פָּה, הוּא בְּמַעֲלָה עַל שְׁלוֹם שְׂאִין לוֹ פָּה, כְּמוֹ מַעֲלַת מְדַבֵּר עַל חֵי. כִּי הַחִיּוֹת הֵם חַיִּים כְּמוֹ בְּנֵי אָדָם, אָבֵל הָאָדָם יֵשׁ לוֹ מַעֲלָה שְׂיֵשׁ לוֹ כַּח הַדְּבָרִי. וְזֶהוּ הַחֲלוּק בֵּין חֲמִיץ לְמֵצָה, שֶׁהַחֲלוּק בֵּין חֵית לְהָא. חֲמִיץ הוּא בַּחֲתִית, זֶה בַּחֲנִינֵת שְׁלוֹם שְׂאִין לוֹ פָּה, בַּחֲנִינֵת חֵי, בַּחֲנִינֵת (אֵיבֹב ה):

וְחֵית הַשְּׂדֵה הַשְּׂלֵמָה לָךְ. הֵינּוּ בַּחֲנִינֵת שְׁלוֹם שְׂאִין לוֹ פָּה, שְׂאִין לוֹ כַּח הַדְּבָרִי, כְּמוֹ חֵיּוֹת הַשְּׂדֵה. וּמֵצָה הִיא בְּהָא, זֶה בַּחֲנִינֵת ה' מוֹצְאוֹת הַפֶּה, בַּחֲנִינֵת כַּח הַדְּבָרִי כִּנ"ל. וְזֶה בַּחֲנִינֵת (בְּרֵאשִׁית מו): הָא לְכֶם זָרַע, בַּחֲנִינֵת (הוֹשֵׁעַ י): זָרְעוּ לְכֶם לְצַדִּיקָה, בַּחֲנִינֵת: מַעֲשֵׂה הַצְּדִיקָה שְׁלוֹם כִּנ"ל: וְזֶהוּ (מִשְׁלֵי יח): מְדַנִּים יִשְׁבִּית הַגּוֹרֵל. גּוֹרֵל זֶה בַּחֲנִינֵת עֲנֵג שַׁבָּת, בַּחֲנִינֵת (דְּנִיאל יב): וְתִנּוּחַ וְתַעֲמֵד לְגוֹרֵלְךָ לְקִץ הַיָּמִין, שְׂאֵז יִהְיֶה כָּלוֹ שַׁבָּת. וְזֶה: וְתִנּוּחַ, זֶהוּ בַּחֲנִינֵת (שְׁמוֹת כ): וַיִּנַּח בְּיָוִם הַשְּׁבִיעִי. וְגוֹרֵל הַזֶּה, שֶׁהוּא שַׁבָּת, מְבַטֵּל מְדַנִּים וְצָרִים כִּנ"ל. וְעוֹד יֵשׁ לוֹ כַּח, שְׁבֹו נַעֲשֶׂה בַּחֲנִינֵת פֶּה כִּנ"ל. וְזֶהוּ: וּבֵין עֲצוּמִים יִפְרִיד - בֵּין הַתַּעֲצָמוֹת וְהַתַּחֲבָרוֹת קִנְיַת הַחֵית לְגַג הַחֵית, הוּא מִפְרִיד, וְנַעֲשֶׂה הָא **מַחֲתִית**, הֵינּוּ בַּחֲנִינֵת פֶּה כִּנ"ל:

הַשְּׁלוֹם שֶׁל עֲנֵג שַׁבָּת. הֵינּוּ, הַשְּׁלוֹם שֶׁל תַּעֲנִית אֵין לוֹ בַּחֲנִינֵת דְּבֹור, בַּחֲנִינֵת (בְּרֵאשִׁית לו): וְלֹא יִכְלוּ דְבָרוֹ לְשְׁלוֹם; אָבֵל עַל־יְדֵי עֲנֵג אֲכִילַת שַׁבָּת נִשְׁלַם הַדְּבֹור לְשְׁלוֹם, בַּבַּחֲנִינֵת (תְּהִלִּים קכב): לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי אַדְבָּרָה נָא שְׁלוֹם; בַּחֲנִינֵת (ישַׁעִיָּה נח): וְדַבֵּר דְּבַר, הַנְּאָמַר בְּשַׁבָּת. כִּי הִפֵּה נִשְׁלַם בְּאוֹר גָּדוֹל בְּשַׁעַת אֲכִילַת שַׁבָּת. וְזֶהוּ שְׂאֵמְרוֹ חֲכָמֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (י): אֵין בֵּין חֲמִיץ לְמֵצָה אֵלֹא מִשְׁהוּ. חֲמִיץ, זֶהוּ בַּחֲנִינֵת תַּקּוּן הַכֶּסֶם עַל יְדֵי הַתַּעֲנִית כִּנ"ל, בַּחֲנִינֵת (ישַׁעִיָּה סג): מִי זֶה בָּא מֵאָדָם חֲמוּץ בְּגָדִים. אָדָם זֶה בַּחֲנִינֵת כְּבֹד הַנ"ל, וְחֲמִיץ זֶה בַּחֲנִינֵת הַכְּנַעֲתוֹ, בַּחֲנִינֵת תַּעֲנִית, בַּחֲנִינֵת הַעֲדָר אֲכִילָה, בַּחֲנִינֵת (שְׁמוֹת יב): כֹּל מִחֲמִצָּת לֹא תֹאכְלוּ. לֹא תֹאכְלוּ - זֶה בַּחֲנִינֵת תַּעֲנִית הַנ"ל: מֵצָה, זֶה בַּחֲנִינֵת אֲכִילַת עֲנֵג שַׁבָּת, בַּחֲנִינֵת (ישַׁעִיָּה סו): לְמַעַן תִּמְצְאוּ וְהַתַּעֲנַנְתֶּם וְכו'. וְזֶהוּ: אֵין בֵּין חֲמִיץ לְמֵצָה וְכו', הֵינּוּ אֵין בֵּין הַתַּעֲנִית לְבֵין אֲכִילַת עֲנֵג שַׁבָּת הַנ"ל, אֵין הַחֲלוּק בֵּינֵיהֶם, אֵלֹא **מוֹשֶׁהוּ**, נוֹטְרִיקוֹן וְהִיא מַעֲשֵׂה הַצְּדִיקָה שְׁלוֹם (ישַׁעִיָּה לב). הֵינּוּ כִּי אֵין דוֹמָה שְׁלוֹם שֶׁל הַתַּעֲנִית, לְשְׁלוֹם שֶׁל שַׁבָּת, כִּי זֶה אֵין לוֹ פָּה, וְזֶה יֵשׁ לוֹ

שְׁלִישֵׁי שְׁעַר דְּקֻדְשָׁה, בְּבַחֲנִינַת (זכריה
 א): וּמִשְׁפֵּט שְׁלוֹם שְׁפֹטוּ בְּשַׁעְרֵיכֶם;
 וּבְבַחֲנִינַת צְדָקָה: אֵל תִּדְכָּא עָנִי
 בְּשַׁעַר (משלי כב). וּמִכְנִיעִים הַשּׁוֹנְאִים
 הַיּוֹנְקִים מִשְׁעַר אָרֶם, בְּבַחֲנִינַת (תהלים
 ט): יִשְׁחֹוּ בִי יִשְׁבִּי שְׁעַר. כִּי נִכְנַע
 כְּבֹד כּוֹעֵס, שְׁהִיא עֲשׂוֹ אָדוֹם כְּנָל,
 שְׁהוּא כְּאֶדְרַת שְׁעַר (בראשית כה), וְזָהוּ
 נְפִילַת פְּעַם שְׁלִישֵׁי שְׁעַר שֶׁל אָרֶם:

(עד כאן לשון רבנו ז"ל)

שִׁיף לְעֵיל, אַחַר תְּבַת עַל-יְדֵי בַּחֲנִינַת
 שְׁהַבְּאִתִּי* [בְּכָאן דְּלֶג דְּרַבְּנֵי זְכוּרֵנוּ
 לְבָרְכָה כְּמָה תְּבוֹת, שְׁהִיו כְּתוּבִים
 בְּלִשׁוֹנוֹ שֶׁם בְּכַתִּיבְתוּ הַקְּדוּשָׁה,
 וּכְשֶׁנֶּתֶן לִי לְהַעֲתִיק תּוֹרָה זֹאת, מִחֶק
 בְּכוֹנָה כְּמָה וְכְמָה תְּבוֹת מִכְּתִיבוֹת
 יְדוֹ הַקְּדוּשָׁה, כְּדֵי שְׁלֹא אֶעֱתִיקֶם,
 וְרֵאִיתִי שְׁהִיה לֹו בְּזָה כְּוֹנָה שְׁלֶמָה.
 וְכֵן הִיָּה דְרָכּוֹ כְּמָה פְּעָמִים בְּכַמָּה
 תּוֹרוֹת, שְׁהִיָּה מִדְּקָדֵק מְאֹד כְּשֶׁנֶּתֶן
 תּוֹרָתוֹ לְהַעֲתִיקָה, לְמַחֵק שֶׁם כְּמָה
 וְכְמָה תְּבוֹת שְׁהִיו מְכַרְחִים לְהַעֲנִין
 מְאֹד, וְדִלֵּג בְּאֶמְצַע, כִּי לֹא רָצָה
 שִׁיתְּגַלוּ אֵלּוֹ הַדְּבוּרִים. וְהַמְעַן הֵיטֵב
 בְּאֵלּוֹ הַמְּקוֹמוֹת, יוֹכֵל לְהַבִּין שְׁחֶסֶד
 שֶׁם בְּאֶמְצַע הַעֲנִין. וְגַם בְּתוֹרָה הַזֹּאת
 יְכוּלִין לְרְאוֹת קֶצֶת, כִּי כְּתוּב:
 וּכְשִׁיפֵל וְכוּ' עַל-יְדֵי בַּחֲנִינַת
 שְׁהַבְּאִתִּי, וְאִין זֶה דְרָף לְשׁוֹנוֹ. אֶף

וְזָהוּ שְׁשָׂאֵלוֹ אֶת רַבִּי יוֹסִי בֶן קַסְמָא:
 אֵימַתִּי בֶן דְּוֹד בָּא. וְהַשִּׁיב לָהֶם:
 כְּשִׁיפֵל זֶה הַשְּׁעַר וְכוּ'. וְעַקַר הַדְּבָר,
 שִׁיפֵל שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים, וְאִין מְסַפִּיקִין
 לְבַנְתוֹ עַד שֶׁבֶן דְּוֹד בָּא. כִּי שְׁעַר
 אָרֶם זֶה בַּחֲנִינַת שְׁעַר דְּסִטְרָא-אֶחָרָא,
 וּכְשִׁיפֵל נְפִילָה אַחַר נְפִילָה, עַל יְדֵי
 בַּחֲנִינַת שְׁהַבְּאִתִּי* כְּנָל, אִזּוּ יוֹבֵא בֶן
 דְּוֹד וְיִבְנֶה שְׁעָרֵי הַקְּדוּשָׁה. הֵינּוּ,
 כְּשֶׁאִין אֲמוֹנוֹת חֲכָמִים, וְאִין שׁוֹמְעֵ
 לָהֶם, בְּבַחֲנִינַת (ישעיה כט): וְלִמְוֹכִיחַ
 בְּשַׁעַר יִקְשׁוּן; עַל-יְדֵי-זֶה בָּאִים לְחַלִּי
 עַד אִין מִרְפָּא כְּנָל, בְּבַחֲנִינַת (תהלים
 ק): וַיִּגְיַעוּ עַד שְׁעָרֵי מוֹת. אֲבָל כְּשִׁישׁ
 לָהֶם אֲמוּנָה, אִזִּי נִפְתָּחִים לָהֶם שְׁעָרֵי
 הַקְּדוּשָׁה, בְּבַחֲנִינַת (ישעיה כו): פִּתְחוּ
 שְׁעָרִים וְכוּ' שׁוֹמֵר אֲמוּנִים. וּכְשֶׁזָּה
 קָם זֶה נוֹפֵל (י"י), וְאִזּוּ נוֹפֵל שְׁעַר אָרֶם
 פְּעַם אַחַת: וְהַקְּמַת אֲמוּנָה הִיא
 עַל-יְדֵי נְדָר, וְאִזּוּ נִהִיר בְּנִהִירוֹ דְּאֶבְהֵן
 כְּנָל, וְאִזּוּ נִבְנָה פְּעַם שְׁנִיָּה שְׁעַר
 דְּקֻדְשָׁה, בְּבַחֲנִינַת (תהלים כד): שָׂאוּ
 שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם, כִּי הָאֲבוֹת הֵן
 הִרְאִישִׁים (טו), בְּבַחֲנִינַת (שמות ו): אֵלֶּה
 רְאשֵׁי בֵית אֲבוֹתֶם. וּכְשֶׁזָּה קָם זֶה
 נוֹפֵל, וְזֶה בַּחֲנִינַת נְפִילַת פְּעַם שְׁנִית
 שְׁעַר שֶׁל אָרֶם: וְעַל-יְדֵי הָאֲרוֹת
 הָאֲבוֹת זֹכָה לְשִׁבְתָּ, לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב,
 וְזֹכָה לְשְׁלוֹם כְּנָל. וְאִזּוּ נִבְנָה פְּעַם

הרפואות הם הרפכות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכף, וכן עשב אחר שמשקלו כף וכף, וכן שוקלין מכמה מינים. וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם הרפכה. וזאת ההרפכה יש לה כח לרפאות החולאת. נמצא, שעקר כח הרפואה - על ידי ההרפכה, שנעשה לה כח אחר חדש על ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח של ההרפכה דוקא מרפאין החולאת. ועל כן צריך רופא ממחה, שיודע לעשות ההרפכה, אבל מי שאינו ממחה, אף אם יקח העשבים שיש להם כח לרפאות, עם כל זה לא יפעל כלל, כי אין יודע איך להרפיקם. כמו כן התורה, שהיא רפואה לכל דבר, כמו שכתוב: ולכל בשרו מרפא; אין מי שיודע אותה כי אם חכמי הדור, כי נמסרה להם לדרשה בשלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן. אבל מהתורה בעצמה אי אפשר לידע דבר, כי אם על פי חכמי הדור שהם מפרשים אותה, כי התורה ענינה במקומה ועשירה במקום אחר, והחכמים מלקטין ומערבין ומרפבין את

כל זה היה אצלו פתוב הדור מבאר היטב, אך בכונה מדיקת דלג באמצע, כי כל דבריו הקדושים היו בפלס ומשקל גדול, מה לגלות ומה שלא לגלות. ואפלו תבה אחת יתרה, היה מדקדק עליה שלא לדבר או שלא להעתיק, כפי מה שהיה יודע על פי השגתו העצומה, שאין צריכין לגלות זאת. ועין בסמוך בסימן נ"ח אות ט, מה שכתוב שם: כי הגדלה של הכשרי הדור היא בחינת כלי אל התחדשות התורה בבחינת* ואלו וכו'. ושם נפר החסרון לעינים. ועתה על פי הנ"ל תבין הדבר, כי שם מחק כמה תבות באמצע התורה. וכן באותה התורה שבסימן נ"ח הנ"ל מחק מקדם גם כן כמה וכמה תבות וענינים בשאר מקומות שאין נפר כל כף. וכן אחר כך בסימן נ"ט שם גם כן מחק באות ה' אחר וזה פרוש: בית והון וכו', שהאבות היו מגירים גרים וכו', שם מחק כמה וכמה תבות, וכן בשאר מקומות באותה התורה, וכן היה בכמה וכמה תורות שנתן להעתיקם כנ"ל, והדברים עתיקים]:

שיך לאות א' וב': המבזה תלמיד חכם אין לו רפואה למכתו (שבת קט"ז), כי כל

ידי זה מקבלין פח פל ההרפכות של
 כל העשבים, שמקבלים פח
 מהתורה. על פן העקר - שיהיה לו
 אמונת חכמים, ולהזהר בכבודם,
 לרא מהם מאד. ואף אם נראה לו
 מהם דבר שאינו מפרש בהתורה כך
 לפי דעתו, ונדמה לו שהם עושים,
 חס ושלוש, פנגד התורה, הוא צריך
 להאמין שבודאי הם עושים נכונה
 על-פי התורה, כי התורה נמסרה
 להם. כגון שאנו רואים שמפרש
 בתורה: ארבעים יפנו (דברים כח); והם
 אמרו שלשים ותשע מלקות דוקא
 (מכות כב: ע"ש), כי הם יודעים על-פי
 הדרשות והמדות, כפי מה שנמסר
 להם, שצריך דוקא שלשים ותשע
 מלקות. על-פן צריך להאמין
 בחכמים, ולהשליך שכלו ודעתו, רק
 לסמוך עליהם, כי להם נמסרה
 התורה לדרשה פנ"ל:

התורה, ודורשין אותה ממקום
 למקום בשלש-עשרה מדות, והם
 גורעין ומוסיפין ודורשין (ב"ב קיא);
 ואף שפתוב בהתורה כך, הם גורעים
 ממנה אות או תבה, ובמקום אחר
 מוסיפין, ובזה דורשין אותה כפי
 מה שיודעין, כמו שנמסרה להם.
 ועל-פן כשפוגם בכבוד תלמיד חכם
 אין רפואה למפתו, כי עקר פח
 הרפואה שמקבלין מהתורה, אי
 אפשר לקבל כי אם על ידי חכמי
 הדור, כי להם נמסרה לדרש, והם
 יודעים להרפיב אותיות התורה
 פנ"ל, שזה עקר פח הרפואה פנ"ל, כי
 כל העשבים מקבלים פח מהתורה,
 פמבאר לעיל, ועקר פחם לרפאות
 הוא על ידי ההרפכה פנ"ל. על פן
 העקר תלוי בחכמי הדור, שעל ידי
 שהם יודעים לדרש את התורה,
 ולהרפיב אותיות התורה פנ"ל, על

תפילה נז

"יהוה אלהי אתה ארומקד אודה שמך פי עשית פלא עצות מרחוק אמונה אמן",
 כי ברחמיך הרבים בחרת בנו מכל העמים, ורוממתנו מכל הלשונות
 וקדשתנו במוצותיך, וקרבנתנו מלפנו לעבודתך, ותתן לנו יהוה אלהינו את תורתך
 הקדושה, תורה שבכתב ותורה שבעל-פה, וצוית עלינו להאמין בצדיקיך ובחכמיך

האמתיים, ולהתקרב אליהם ולהתדבק בהם ולקיים דבריהם, ככל היוצא מפייהם געשה, כמו שכתוב: "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל":

ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב, שתטע ותקבע אמונתך הקדושה בלבנו ובלב כל עמך בית ישראל. ותזכנו לאמונת חכמים בתכלית השלמות באמת לאמתו. ונזכה להאמין באמת בחכמים אמתיים דקדושה, ולהתקרב אליהם ולהתאפק בעפר ורליהם, ולשתות בצמא את דבריהם, ולילך בכל הדרך אשר יורו אותנו. ולא נסור מדבריהם ימין ושמאל. ותצילני מהתנגדות שלא ימצא בי ובזרעי ובכל זרע עמך בית ישראל, שום צד התנגדות לשום חכם אמת דקדושה. ולא נגד שום אדם בשר שבעולם. מפל שפן שלא אזול בהם חס ושלוש. רק אזכה לקיים דברי הצדיקים והחכמים אמתיים, ולאחז בדרכיהם ולהאמין בהם באמונה שלמה באמת. וכל מה שפגמתי באמונת חכמים מעוררי עד היום הזה, וזולתי בכבודם, ועל ידי זה פגמתי בכלליות תורתך הקדושה אשר פלה גמורה ביד החכמים אמתיים לדרושה לכל הפציהם. ועל ידי זה פגמתי בהמלאכים הקדושים הנבראים בדבר יהוה, על ידי אותיות התורה הקדושה, ועברתי על לאו דלא תסור, והסרתי כח הדיים מן המלאכים הקדושים, שהם יד ימין ויד שמאל, אשר על ידם היו המלאכים מקבלים השפע מלמעלה, והיו משפיעים לכל העשבים ולכל הדברים שבעולם. ועל ידי פגם אמונת חכמים נסתלקו ידי המלאכים, עד אשר אין להם פח לקבל ולהשפיע, ועל ידי זה אי אפשר לקבל רפואה, ונרמנו חס ושלוש מפה אשר לא כתובה בתורה, מפה שאין לה רפואה.

אנא יהוה ברחמיך הרבים תמחל ותסלח ותכפר לי ולכל עמך בית ישראל על כל הפגמים האלה שפגמנו באמונת חכמים הקדושים, פי אתה יודע את תעלומות לבנו כי לא בכרד ובמעל פגמנו בזה, כי אם מחמת עכירת דעתנו ומעוט ידיעתנו.

אנא יהוה זכנו מעתה ברחמיך לתקן כל זה, באפן שנופה מעתה לאמונת חכמים בתכלית השלמות באמת ברצונך הטוב, פי אתה יודע יהוה אלהינו, גדל חלישותנו בעת הזאת, ואין לנו שום סמיכה פי אם על החכמים והצדיקים האמתיים, על פן זכנו להאמין בכל החכמים והצדיקים והקדושים אמתיים, ולכלי לדבר שום דבור נגד כבודם חס ושלוש, ולכלי לבזות שום פר ישראל שבעולם.

חוס וְחַנּוּנוּ וְחַמְלָנוּ נָא עָלֵינוּ, וְנִצֵּר לְשׁוֹנְנוּ מֵרַע וּשְׁפָתֵנוּ מִדְּבַר מַרְמָה, וְעֲזֹרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ שְׂנוּכָה לְהַקִּים אֶת הָאֱמוּנָה הַנְּפוּלָה, וְנִזְכֶּה לְתַקֵּן אֱמוּנַת חַכְמִים בְּשִׁלְמוֹת בְּאֵמֶת. וְעַל יְדֵי זֶה תַחֲזִיר וְתַתֵּן פֶּחַ תִּידִים לְהַמְלֵאכִים תְּקוּדוֹשִׁים לְקַבֵּל וּלְהַשְׁפִּיעַ לְכָל הָעֹשִׁים וּלְכָל הַדְּבָרִים שְׁבַעֲוֹלָם. וְתִשְׁלַח מְהֵרָה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוּתֵינוּ בְּגוֹף וּבְנֶפֶשׁ בְּגַשְׁמִיּוֹת וְרוּחַנִיּוֹת. רַפְּאֵנוּ יְהוָה וְנִרְפָּא הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִשְׁעָה כִּי תִהְלָתְנוּ אִתָּה:

וּבְכֵן תַּעֲזֹרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שְׂאוּכָה לְהַתְקַדֵּשׁ בְּקִדְשֶׁתְּךָ הַעֲלִינֵהּ, וְתַגִּיעֵנִי מִהֵרָה לְקִדְשָׁה וּפְרִישׁוֹת בְּאֵמֶת. וְאִזְכֶּה לְאַחֵז בְּדַרְכֵי אֲבוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, לְדוֹר נְדָרִים וּלְקִנּוּם מִיָּד, בְּשִׁבִיל רְצוֹנְךָ הַטּוֹב, כְּדֵי לְזַכּוֹת עַל יְדֵי הַנְּדָרִים לְקִדְשָׁה וּפְרִישׁוֹת בְּאֵמֶת. וְאִזְכֶּה לְעֵלוֹת לְמָקוֹם הַנָּדָר שֶׁהוּא פְּלִיאֹת חֲכָמָה. וְעַל יְדֵי זֶה תַּעֲזֹרְנִי לְהַכִּיר מַעֲלַת וּקְדוּשַׁת הַחַכְמִים הָאֱמִתִּיִּים, עַד שְׂאוּכָה לְאֱמוּנַת חַכְמִים בְּשִׁלְמוֹת. וְעַל יְדֵי זֶה תִּזְכְּנִי לְעֵלוֹת וּלְהַלְלֵל בְּאוֹר הָאֲבוֹת, וְיִתְנוּצְצוּ בִּי אוֹר הָאֲבוֹת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב:

לשבת

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵי שְׁתַּעֲזֹרְנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי וְתִזְכְּנִי לְעַנְּךָ שֶׁבֶת בְּשִׁלְמוֹת בְּאֵמֶת. וְאִזְכֶּה לְקַבֵּל שְׁבֻחוֹת בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה וּבְשִׁמְחָה וּשְׂשׂוֹן וְחֵדוּה רַבָּה וְעֲצוּמָה, וְלִהְתַּעַנֵּג עַל יְהוָה בְּשֶׁבֶת קִדְשׁ בְּכָל מִינֵי עֲנֵג, וּלְהַרְבּוֹת בְּסַעֲדַת שֶׁבֶת בְּכָל מִינֵי מַעֲדָנִים בְּקִדְשָׁה וּבְחֻדוּה גְדוֹלָה. וְלֹא יִהְיֶה אֲצִלֵּי שׁוּם קַפְדָּא עַל הוֹצָאוֹת שְׁבֻחוֹת וְיָמִים טוֹבִים, "תַּעֲרֹךְ לִפְנֵי שְׁלֹחַן נֶגֶד צַרְרִי, דִּשְׁנַת בְּשִׁמּוֹן רֹאשֵׁי כּוֹסֵי רוּיָה", וְתַחַנְנֵנִי מֵאִתְּךָ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְתַעֲזֹרְנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי וְתִזְכְּנִי מִהֵרָה לְאֲכִילָה דְקִדְשָׁה, שִׁוְיָהּ אֲכִילַתִּי תְּמִיד בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה, בְּכַחֲנִית עֲנֵג שֶׁבֶת. וְעַל יְדֵי זֶה אִזְכֶּה בְּרַחֲמֶיךָ לְהַכְנִיעַ וּלְהַשְׁפִּיל וּלְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל כָּל הַשְׁוֹנָאִים וְהָאוֹיְבוֹת "לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם", וְכָל הַקָּמִים עָלֵינוּ לְרַעָה כְּלָם יִכְרְעוּ וְיִפְּלוּ, וְתַפֵּר עֲצָתְךָ וְנִתְקַלְקַל מִחֲשֻׁבְתְּךָ מִהֵרָה. וְתִזְכְּנִי לְרַעַת בְּאֵמֶת אִיד לְהַתְנַהֵג בְּעֲנֵינִי תַעֲנִיּוֹת, כִּי אִינִי יוֹדֵעַ כָּלֵל אִיד לְהַתְנַהֵג בְּזוֹה בִּי אִם עֲלִיד לְבַד אִינִי סוֹמֵךְ עַצְמִי בְּאֵמֶת, שְׁתַּדְּרִיכֵנִי בְּאֵמֶתְךָ וְתִלְמָדֵנִי אִיד לְהַתְנַהֵג בְּעֲנֵינִי תַעֲנִיּוֹת, וְכַרְצוֹנְךָ אַעֲשֶׂה:

וּבְכֵן תִּרְחַם עָלַי אֲבִי אָב הַרְחֵמוּ, טוֹב וּמְטִיב לְכָל, וְתַעֲזֹרְנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי שְׂאוּכָה מִהֵרָה לְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל מִדַּת הַפַּעַם מִמֶּנִּי. וְתַצִּילֵנִי מִן הַפַּעַם וּמִן הָאֲכַזְרוּיּוֹת וּמִן הַקְּפָדוֹת. וְלֹא אֶכְעוֹם לְעוֹלָם, וְלֹא אֶקְפִּיד עַל שׁוּם דְּבָר וְלֹא עַל שׁוּם אָדָם שְׁבַעֲוֹלָם, רַק אִזְכֶּה בְּרַחֲמֶיךָ לְהִיּוֹת טוֹב וּמְטִיב לְכָל. וְעַל יְדֵי זֶה תַּצִּילֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ

הרבים מכל מיני שונאים ומקטרגים, שלא יהיה להם שום פח להלשין ולקטרג עלי כלל.

רבנו של עולם, "הצילני מיד אויבי ומרודפי. הצילני נא מיד אחי מיד עשו, כי ירא אנכי אותו פן יבוא והפני אם על בני. ואתה אמרת היטב איטיב עמך ושמתי את זרעך בחול הים, אשר לא יספר מרב". חוסה עלי כרב רחמיך, חוסה על גפשי האמללה מאד, העיפה והיגעה מאד, אשר "אבר מנוס ממני אין דורש לגפשי". כי אתה יודע כמה שונאים ואויבים ומקטרגים עומדים עלינו בכל עת. והנני מודה ומתודה כי אני בעצמי החיב, ואנכי סבותי בגפשי כל זה, ועוררתי אותם על ידי מעשי הרעים וחסאי ועוונותי ופשעי העצומים מאד. ולא די לי בכל זה, כי אם עוד הוספתי חטא על פשע, ולא גוהרתי ולא שמרתי עצמי מאש הרעה של הפעם, עד אשר נבער בי אש הפעם כמה וכמה פעמים בלי מספר. ועל ידי עון הגדול הזה של הפעם, עוררתי המקטרג והשונא הגדול שהוא "עשו איש שעיר", ועל ידו נתעוררו כמה וכמה מקטרגים ומלשינים ושונאים עלינו, עד אשר רבו כמו רבו השונאים והאויבים מאד, עד אשר איני יודע כלל מה לעשות, ואיני יודע להיכן לברח מפניהם. כי רבים קמו עלי רבים מאד, ופערו פיהם לבלי חק פצו עלינו פיהם, "אמרו בלענו. מי יתן לי אבר פינה אעופה ואשפנה, הנה ארחיק נדד אלן במדבר סלה. אחישה מפלט לי מרוח סעה מסער", צעק לבי אל יהוה, אל אתן פונת לי אל תדום בת עיני.

רבנו של עולם כבר סדרתי כמה תחנונות ובקשות, וכבר פרשתי כל שיחתי לפניך כל אשר מצאה ידי לדבר. ואם אמנם לפי עצם פגמי המרבים מאד, עדן לא התחלתי לדבר כלל, אבל אין אתי יודע עד מה לדבר יותר, וגם אין לי שום עצה ותקנה אחרת כי אם תפלה ותחנונים. עזרני כי עליך גשענתי, "קרבה אל גפשי גאלה למען אויבי פדני, יהוה נחני בצדקתך למען שוררי הישר לפני דרכך". חוס וחמל עלי מלא רחמים, חוס ורחם עלי מלא חסד מלא טוב מלא רצון. יהמו ויכמרו המון מעיד ורחמיך עלי, על נרדף כמוני, על חסר דעה חסר עצה כמוני. הושיעה אדוני המלך, הושיעני מלא ישועות והצללות, עשה מה שתעשה ברחמיך הגדולים, באפן שאזכה לשוב אליך באמת ובלב שלם, ותנער בכל המסטינים והמקטרגים עלי, ותצילני מיד כל אויבי ומרודפי, ותמלט גפשי מיד כל מיני שונאים ואויבים בגשמיות ורוחניות.

רבונו של עולם אתה יודע את כל לבבי, מה אומר לפניך יושב מרום ומה אספר לפניך שוכן שחקים הלא כל הנסתרות והנגלות אתה יודע, אתה יודע רזי עולם ותעלומות סתרי כל חי אתה חופש כל חדרי בטן ובוחן כליות ולב, אין דבר נעלם ממך ואין נסתר מנגד עיניך, טוב ומטיב לכל, שפעני מטובך ופני להיות טוב לכל, ותכפר ותמחל ותסלח לי על כל החטאים והעוונות והפשעים ועל כל הפגמים והקלקולים שגרמתי על ידי עון הפעם, ותרחם עלי מעתה ותחמל עלי בחמלתך הגדולה, ותטיב לי מטובך האמתי, ותהיה עמי תמיד, ותצילני מעתה מן הפעם ומן הקפדות, שלא אכעוס ולא אקפיד אפלו בלבי על שום אדם ולא על שום דבר שבעולם, ולא אבא לידי כעס וקפדות לעולם. ותאיר עלי באור פניך, ותצוה ברחמיך להחזיר לי המחזין דקדושה שנסתלקו ממני על ידי עון הפעם. ותמשיך עלי צלם אלהים אור פני מלך חיים. ותחנני מאתך במתנת חנם, ותשפיע עלי שפע החכמה והבינה והדעת דקדושה, עד אשר אוזה להארת פנים דקדושה. ותזכני שתהיה אכילתי בקדושה גדולה תמיד בבחינת ענג שבת, עד שלא יהיה להסטרוא אחרא שום חלק מאכילתי. ואוזה להכניע הכבד לפני המוח. ויתגבר המוח והשכל דקדושה על הכבד הפועם, ולא יהיה שום שליטה וממשלה להכבד כלל, רק כל הממשלה והשליטה יהיה להמוח שלי. עד אשר אוזה שיאיר בפני צלם אלהים, ואוזה להיות בגדר האדם דקדושה. ותעורני ותושיעני להכניע ולשבר ולכבול ממני מדת הבחינות. ואוזה לצאת מבחמה לאדם, עד אשר על ידי זה יהיה מוראי על כל חית הארץ ועל כל השונאים, כמו שכתוב: "ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית הארץ". ותגרש מפנינו כל האויבים וכל השונאים שבעולם. ותקום בנו מקרא שכתוב: "וכתתי מפניו צריו ומשנאיו אגוף, האירה פניך על עבדך הושיעני בחסדך. פניך האר בעבדך ולמדני את חקיך":

ותזכני ברחמיך הרבים להרבות בצדקה, ואוזה לפזר צדקה הרבה, לעניים הגונים הרבה. ועל ידי זה יתרבה השלום בעולם, ונוזה לשלום בשלמות באמת, לשלום שיש לו פה ודבור, שיהיה שלום בין אדם לחברו, וידברו יחד באהבה ושלום דברי אמת וצדק, ויעורר כל אחד את חברו לעבודתך וליראתך. ותמחר ותחיש לגאלנו, ותביא לנו את משיח צדקנו. ותכניע ותשבר ותמנור ותכלה את שער של ארם נפילה אחר נפילה, ויפלו ולא יקומו. המה יכרעו ויפלו, ואנחנו נקום ונתעורר. וישכן ישראל בטה בדה, ותשים שלום בין כל עמך ישראל לעולם. וטוב יהיה בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך

הטוב, ויקים מקרא שפתוב: "שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול. יהי שלום בחילך שלוח בארמנותיך. וכל בנך למודי יהוה, ורב שלום בנך, למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך. למען בית יהוה אלהינו אבקשה טוב לך. יהוה עז לעמו יתן, יהוה יברך את עמו בשלום. יהיו לרצון אמרי פי, והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגואלי":

תורה נח

ב **ומשה**, היה נשמתו פלול משלשה אבות, והיה לו פח להמשיך אלו השלשה השפעות. באר מים חיים (א) זה בחינת אברהם, מימי החסד, ואברהם התחיל לחפור בארות; וענן זה בחינת יצחק, בחינת השף ענן וערפל, בחינת (בראשית כז): ותכהין עיניו מראות; ומן זה בחינת יעקב, בחינת (תהלים עח): לרעות ביעקב עמו. ומשה, שהיה פלול מאבות, נאמר בו (שמות ב): וישב משה על הבאר, וכתוב בה (שם כד): ויבא משה בתוך הענן; וכתוב בה (שם טז): ויאמר משה אליהם הוא הלחם. הוא דיקא, קאי על משה בעצמו, שבזכותו אכלו המן. ולעיתיד, בשעת התחיה, יקום משה

לשון רבנו זכרנו לברכה **איתא** בזהר בראשית (דף לב): **תלת נפקין מחד. חד בתלת קימא. חד עאל בין תרין. תרין ינקין לחד. חד יניק לכמה סטרין:** א **הינו**, כי באר וענן ומן, פלם חזרו בזכות משה, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (תענית ט): **ואכחיד שלשת הרועים בירח אחד - וכי בירח אחד מתו, ותרצו, כי בהסתלקותם של אהרן ומרים נסתלקו ענן ובאר, וחזרו בזכות משה. וכשנסתלק משה בירח אדר, אזי נסתלקו באר וענן ומן, והיו כאלו מתו כל השלש בירח אחד. וזהו: תלת נפקי מחד; הינו באר וענן ומן, היו בשביל חד, בשביל משה:**

פְּלוּל מִשְׁלֶשֶׁה אַבּוֹת פִּמְקָדִם, בְּחִינַת
(קהלת א): מִה שֶׁהָיָה הוּא שִׁיחָיָה;
בְּחִינַת (דברים לא): הִנֵּה שׁוֹכֵב עִם
אַבּוֹתֶיךָ וְקָם - שִׁיקוּם בְּתַחִיָּה פְּלוּל
מִשְׁלֶשֶׁתָּן. וְזֶה: חַד בְּתַלְתָּ קִימָא:

ה וְזֶהוּ, פִּי עַל־יְדֵי הַדַּעַת בְּאִים תִּלְתָּ
הַנִּלְ, שֶׁהֵם: אֲכִילָה וּשְׂתִיָּה
וּמִלְבוּשִׁים, פִּי בּו פְּלוּלִים, בְּבַחֲנִית

(משלי ט): לְכוּ לַחֲמוּ בְּלַחֲמֵי; בְּחִינַת
אֲכִילָה, בְּחִינַת מִן הַפְּלוּל בְּדַעַת
הַתּוֹרָה. שְׂתִיָּה פְּלוּל בְּדַעַת, בְּבַחֲנִית

(ישעיה נח): הוּי פֶל צִמָּא לְכוּ לַמַּיִם;
שֶׁהִיא בָּאָר, בְּחִינַת (משלי ה): וְנוֹזְלִים
מִתּוֹךְ בְּאָרְךָ. מִלְבוּשִׁים - בְּבַחֲנִית

(ישעיה ג): שִׁמְלָה לְכָה, קִצִּין תְּהִיָּה לָנוּ;
בְּחִינַת עֲנוּ, בְּחִינַת לְבוּשׁ, בְּחִינַת (איוב
לח): בְּשׂוּמֵי עֲנָן לְבוּשׁוֹ. וְזֶהוּ: תִּלְתָּ

נִפְקֵי מַחַד: וְעַקְרָ קִיּוּמוֹ שֶׁל הַדַּעַת
- עַל־יְדֵי הָאֲבּוֹת, שֶׁהֵם: חֶסֶד,
גְּבוּרָה, תִּפְאָרֶת. חֶסֶד, הֵינּוּ בְּחִינַת

אַבְרָהָם, הֵינּוּ שְׁצָרִיךְ לְלַמֵּד חֻכְמָתוֹ
לְאַחֲרִים, וּלְקַרְבֶּם תַּחַת פְּנֵפֵי
הַשְּׂכִינָה, בְּבַחֲנִית (משלי לא): וְתוֹרַת

חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָה, וְאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ
זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה (סוכה מט:); זֶה הַלּוּמֵד
עַל מְנַת לְלַמְדָּה; וְזֶה בְּחִינַת (בראשית

יב): וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בַחֲרוּ. גְּבוּרָה, זֶה
בְּחִינַת שִׁמְקָדִים יִרְאֵת חֶטָּא
לְחֻכְמָתוֹ (אבות פ"ג), תִּפְאָרֶת, זֶהוּ

שִׁמְדָּדֶקֶד אֵיךְ לְהוֹצִיא חֻכְמָתוֹ, שֶׁלֹּא
יְהִיוּ נִבְזִים, בְּבַחֲנִית (קהלת י): דְּבָרֵי פִי
חֶכֶם חָן. וְזֶהוּ: חַד בְּתַלְתָּ קִימָא.

ג וּבִפְחֵ שֶׁהָיָה פְּלוּל מֵאַבּוֹת הִיָּה
לוֹחֵם כְּנֶגֶד עַמְלֵק,

בְּבַחֲנִית (ויקרא כו): חָרַב נִקְמַת נָקָם
בְּרִית (א); פִּי הָאֲבּוֹת הֵן בְּרִית, בְּחִינַת
(שם): וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְכוּ';

וְעַמְלֵק טִמְא בְּרִיתֶם, בְּבַחֲנִית (דברים
כח): אֲשֶׁר קָרַךְ בְּדֶרֶךְ. וְזֶהוּ: וְחַד עַל
בֵּין תַּרְוִן - זֶהוּ מִלְחַמַת עַמְלֵק,

שֶׁנֶּאֱמַר בּו (שמות יז): וְאַהֲרֹן וְחֹזֵר תִּמְכוּ
בִידֵי מִזָּה אֶחָד וּמִזָּה אֶחָד:

ד וּבִזְזָה שֶׁהַכְּנִיעַ קִלְפַת עַמְלֵק וְתַקֵּן
הַבְּרִית זָכָה לְבַחֲנִית (שמות

טז): וְהָיָה לְחֵם מִשְׁנָה עַל אֲשֶׁר יִלְקָטוּ
יוֹם יוֹם. וְיִוָּסֵף, שְׁזָכָה לְבְּרִית, פְּתִיב
בֵּה (בראשית מא): וַיִּרְפָּב אוֹתוֹ בְּמִרְפַּבַּת

הַמִּשְׁנָה; הֵינּוּ מִשְׁנָה עַל אֲשֶׁר יִלְקָטוּ
יוֹם יוֹם, שֶׁעַל־יְדֵי בְּרִית זֹכָה לְשִׁפְעַ
פְּפוּלָה. וְזֶה תַּרְוִין יִנְקִין לְחַד,

שֶׁבְּחִינַת שֶׁבַת מִקַּבֵּל מִיוֹסֵף לְחֵם
מִשְׁנָה, הֵינּוּ מִשְׁנָה תּוֹרָה (י), בְּחִינַת
(משלי ח): וְאַהֲיָה שֶׁעֲשׂוּעִים יוֹם יוֹם.

וּבְחִינַת שֶׁבַת מִשְׁפִּיעַ לְשֶׁאֵר
הָעוֹלָמוֹת, בְּבַחֲנִית (ויקרא כח): וְהִיתָה

וּבִשְׁהַחֲכֵמָה בְּקִיּוּמָה וּבִשְׁלֵמוּתָהּ, אַזִּי הוּא בְּבַחֲיִנַת: חַד עַל בֵּין תְּרִין, שְׂיָכוּל לְלַחֵם מְלַחְמוֹת ה', בְּבַחֲיִנַת (שם ט): טוֹבָה חֲכֵמָה מִפְּלֵי קָרֵב. וְאִזּוּ, כְּשֶׁמְכַנְיַע כָּל הַצְּרִים הַרוֹדְפִים אַחַר חֲלוּשֵׁי כַח שְׂבִיִּשְׂרָאֵל וּמְכַנְיִם אוֹתָם לְעֹבֹדֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי־זֶה זֹכֶה לְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁין דְּאוּרִיתָא בְּשַׁבַּת עַל חַד תְּרִין, בְּבַחֲיִנַת לָחֵם מִשְׁנָה, בְּחִינַת מִשְׁנָה תוֹרָה, בְּחִינַת מְגַלָּה עָפָה (זכריה ה), בְּבַחֲיִנַת תְּרִין יִנְקִין לְחַד כְּנ"ל, בְּחִינַת חֲרֵב פִּיפּוּיֹת (תהלים קמט), עַל־יְדֵי הַחֲרֵב נֹקְמַת כְּנ"ל זֹכֶה לְפִי שְׁנַיִם, בְּחִינַת לָחֵם מִשְׁנָה. וְשַׁבַּת מְשַׁלַּח הָאֲרוּתָיו לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת, בְּבַחֲיִנַת חַד יִנִּיק לְכֵמָה סְטָרִין, וּמְרַפָּא וּרְפוּאוֹת הַנִּפְשׁ וּרְפוּאוֹת הַגּוּף, בְּבַחֲיִנַת (שמות כא): רַק שַׁבְּתוֹ יִתֵּן וּרְפָא יִרְפָּא - שְׁתֵּי רְפוּאוֹת עַל־יְדֵי שַׁבַּת:

ו וְזֶה שֶׁהַחֵם מִשְׁפִּיעַ לָחֵם מִשְׁנָה הַנ"ל, כִּי עַל־יְדֵי זְכוּתוֹ זָכָה גַם כִּן לְחַלֵּק חִבְרוֹ, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (חגיגה טו): זָכָה - נוֹטֵל חֶלְקוֹ וְחַלֵּק חִבְרוֹ. וּכְשָׁפָא יוֹם הַשַּׁבַּת, וּנְפָשׁוּ נִכְלָלֵת בְּשַׁבַּת, בְּבַחֲיִנַת: כִּי בּוֹ שַׁבַּת וַיִּנְפֹּשׁ (שמות לא), אַזִּי נוֹתֵן לָחֵם מִשְׁנָה לְיוֹם הַשַּׁבַּת כְּנ"ל:

ז וְעַל־יְדֵי הָאֲרַת שַׁבַּת נִתְעוֹרַר הָעוֹלָם לְתִשׁוּבָה מְאֵהְבָה, כִּי שַׁבַּת בְּחִינַת תִּשׁוּבָה, בְּחִינַת (דברים לו): וְשַׁבַּת עַד ה' אֶלְקִיךָ; וְהַתִּשׁוּבָה הִיא מְאֵהְבָה, בְּחִינַת: אֲהָבָה בְּתַעֲנוּגִים (שה"ש ז); כִּי אֲהָבָה בָּא מִתַּעֲנוּג שַׁבַּת, בְּחִינַת (ישעיה נח): וְקָרָאתָ לְשַׁבַּת עֲנֵג, וְתִשׁוּבָה מְאֵהְבָה זֶה בְּחִינַת לָחֵם מִשְׁנָה, כְּמֵאֲמַר חֲכָמֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה: כָּאֵן מְאֵהְבָה כָּאֵן מִיִּרְאָה (סוֹטָה לא. אֵיתָא שָׁם: גְּדוּל הָעוֹשָׂה מְאֵהְבָה יוֹתֵר מִן הָעוֹשָׂה מִיִּרְאָה, שְׁזָה תְּלוּי לְאֶלֶף דּוֹר וְזֶה תְּלוּי לְאַלְפִים דּוֹר) - עַל־יְדֵי תִשׁוּבָה מְאֵהְבָה עוֹשָׂה חֶסֶד לְשְׁנֵי אֲלָפִים:

ח וְאִזּוּ כָּל הַפְּשָׁרִים שְׁבַדוֹר נִתְרַפְּאִים, בְּבַחֲיִנַת (ישעיה לו): וְשָׁב וּרְפָא לוֹ, כִּי קִדְּם סְבִלוֹ יִסּוּרִים, בְּבַחֲיִנַת (שם נג): אֲכֹן חֲלִינוּ הוּא נִשָּׂא. גַם נַעֲשִׂים מְכַבְּדִים בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת, בְּבַחֲיִנַת (שה"ש ז): מַה יִּפִּית וּמַה נַּעֲמַת, עַל־יְדֵי אֲהָבָה בְּתַעֲנוּגִים כְּנ"ל, כִּי מִקִּדְּם הָיוּ בְּבַחֲיִנַת (ישעיה נג): לֹא תוֹאֵר וְלֹא הִדָּר לוֹ:

ט וּבִשְׁהַכְּשָׁרֵי דּוֹר נִתְיַפֵּים וּנִתְפַּכְּדִים בְּעֵינֵי כָּל, אַזִּי כָּל אֶחָד לְפִי כְּשָׁרוֹתוֹ יְכוּל לְהַבִּין, שְׂכַבְּר הַשְּׁפִיעַ חֲכָם הַדּוֹר בְּיוֹם הַשַּׁבַּת לָחֵם מִשְׁנָה הַנ"ל, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי כְּשָׁרוֹתוֹ, כִּן

מִקְבֵּל יָפִי וְהָדָר וְנִתְגַּדֵּל כֵּן בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת. וְהִיפֵי וְהִגְדֵּלָהּ הִיא צִיּוֹן וְסִימּוֹן וִרְשִׁימָה עַל מִשְׁנֵה תוֹרָה הַנִּזְלָה, בְּבַחֲיִנַת (תהלים מח): הִר צִיּוֹן יִרְכָּתִי צָפוֹן. הִר זֶה בַּחֲיִנַת גְּדֻלָּה, כְּמֵאמֶר חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנוֹם לְבִרְכָּהּ (סנהדרין קז): עַל נִגְדֵי הַרְכָּם צָפוֹר - זֶה מַלְכוּת וְגִדְלָהּ, שֶׁהִגְדֵּלָהּ הוּא צִיּוֹן וְסִימּוֹן עַל יִרְכָּתִי צָפוֹן, עַל חֲמוּקֵי יִרְכָּיָךְ (מ), תוֹרָה הַצְּפוֹנָה (נ). וְזֶהוּ (ישעיה נח): אִם תָּשׁוּב מִשְׁבֶּת רְגֶלְךָ; עַל־יָדֵי תָשׁוּבָה הַבָּאָה מִבַּחֲיִנַת שְׁבֶת, נִמְשָׁךְ יִרְכָּתִי צָפוֹן, וְזֶהוּ: רְגֶלְךָ. וְכָל אֶחָד לְפִי בְּשֵׁרוֹתָו, כֵּן נִתְצַו וְנִתְסַמֵּן אֲצִלוֹ, כְּדִי לְקַבֵּל אַחֲרֶיךָ בְּתוֹךְ הַצִּיּוֹנִים שֶׁל הַגְּדֻלָּה, אֶת יִרְכָּתִי צָפוֹן הַנִּזְלָה, כִּי הַגְּדֻלָּה שֶׁל הַכְּשָׁרֵי דוֹר, הִיא בַּחֲיִנַת כְּלֵי אֶל הַתְּחַדְּשׁוֹת הַתּוֹרָה, בְּבַחֲיִנַת (ע) (א):*

י וְאַלּוֹ הַכְּשָׁרֵי הַדוֹר, צָרִיךְ לָהֶם לְהַתְּבוֹנֵן מֵאֵד בְּהוֹד וְהָדָר וְהַגְּדֻלָּה הַבָּאָה לָהֶם, שֶׁלֹּא יִכְשְׁלוּ בַּגְּאוּוּהָ. כִּי לִפְעָמִים, כִּשְׁהַדוֹר אֵינֶם שׁוֹמְרִים אֶת פִּיהֶם, אֲזִי אֵין יִכְלָת בִּידָם לְקַבֵּל בַּחֲיִנַת שְׁבֶת הַנִּזְלָה, כִּי שְׁבֶת תְּלוּי בְּשִׁמְרִת הַדְּבֹר, בְּבַחֲיִנַת: וְדַבֵּר דָּבָר - שֶׁלֹּא יְהֵא דְבֹרְךָ שֶׁל שְׁבֶת כְּדְבֹרְךָ שֶׁל חַל (שבת

קיג), וְאִזּוּ, כְּשֵׁאִינֶם שׁוֹמְרִים אֶת פִּיהֶם, אֲזִי אַף־עַל־פִּי שִׁפְקָחִי הַדוֹר מִשְׁפִּיעִים אֶת הַשְּׁבֶת, אֶת הַתְּשׁוּבָה הַנִּזְלָה, נִתְקַלְקַל אֲצִלֶם הָאֶרֶץ הַתְּשׁוּבָה, וְאִזּוּ נִתְקַלְקַל הַהוֹד וְהָדָר וְהַגְּדֻלָּה הַבָּאָה לְכְשָׁרֵי הַדוֹר, וְנִתְגַּאֵים. וְזֶהוּ בַּחֲיִנַת (תהלים נט): חֲטָאת פִּימוּ דְבַר שִׁפְתֵימוּ וְיִלְכְּדוּ בְּגֵאוּנֶם - עַל־יָדֵי חֲטָא הַדְּבֹר נִלְכְּדִים בְּעוֹן גְּאוּוּהָ. וְזֶהוּ גְלוּת הַשְּׁכִינָה, הֵינּוּ הַגְּדֻלָּה, שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת מַלְכוּת, בַּחֲיִנַת שְׁכִינָה, נִפְגָּם וְנִעֲשָׂה גְּאוּוּהָ: וְזֶהוּ פְרוּשׁ (שבת לא): מִפְּנֵי מָה רִאשִׁיחֶם שֶׁל בְּבַלְיִים סְגֻלָּגְלוּת, מִפְּנֵי שֶׁאֵין לָהֶם חֵיוֹת פְּקָחוֹת. בְּבַלְיִים, הֵינּוּ הַדוֹר הַפּוֹגְמִים בְּהַדְּבֹר, בַּחֲיִנַת (בראשית יא): כִּי שָׁם בָּלַל ה' שִׁפְתַּי כָּל הָאָרֶץ. וְרִאשִׁיחֶם - הֵן כְּשָׁרֵי הַדוֹר - סְגֻלָּגְלוּת, הֵינּוּ סְגֻלָּ גְלוּת. סְגֻלָּ זֶה בַּחֲיִנַת הַהוֹד וְהַמְּלָכוּת, בַּחֲיִנַת סְגֻלַת מַלְכִים (קהלת ב), גְלוּת הַשְּׁכִינָה כְּנִזְלָה, שֶׁנִּפְגָּם אֲצִלֶם הַהוֹד וְנִלְכְּדִים בְּגֵאוּוֹת. וְזֶה שֶׁהַשִּׁיב לָהֶם: מִפְּנֵי שֶׁאֵין לָהֶם חֵיוֹת פְּקָחוֹת. חֵיוֹת זֶה בַּחֲיִנַת שְׁבֶת הַנִּזְלָה, בַּחֲיִנַת: טוֹעֲמִיָה חֵיִים זְכוּ, בַּחֲיִנַת תְּשׁוּבָה הַנִּזְלָה, בַּחֲיִנַת (יחזקאל יח): שׁוּבוּ וְחִיו, בַּחֲיִנַת רְפוּאָה, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (ישעיה לח): וְתַחֲלִימֵנִי וְתַחֲיִינִי - שֶׁאֵין מְקַבְּלִין חֵיוֹת,

(ה) שיר-השירים ז. (ו) עיין סוכה דף מט ע"ב. (ז) עיין לעיל אחר המאמר בסימן נז, בד"ה שיך לעיל.

בחינת שַׁבַּת הַנִּזְלָה, מִפְּקַחֵי הַדּוֹר, מִחֲכָמֵי הַדּוֹר הַנִּזְלָה, מִבְּחִינַת מֹשֶׁה הַנִּזְלָה, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לָהֶם לְקַבֵּל שַׁבַּת, בְּחִינַת תְּשׁוּבָה, מִחֲכֵם הַנִּזְלָה, אֲלֵא עַל־יְדֵי שְׁמִירַת הַדְּבוּר כַּנִּזְלָה. אָבֵל הַדּוֹר שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּבַלְיִים כַּנִּזְלָה, שְׂאִין מִקְבְּלֵי חַיּוֹת שַׁבַּת כַּנִּזְלָה, עַל־יְדֵי זֶה, רֵאשִׁיחֵם, שֶׁהֵם כְּשָׂרֵי הַדּוֹר, סָגַל גְּלוּת; הַהוֹד וְהַגְּדֵלָה אֲצֵלֶם בְּגִלוּת, הֵינּוּ שְׁנַפְגָּם בְּחִינַת מַלְכוּת, וְזֶהוּ גְלוּת הַשְּׂכִינָה, שְׁנוּפְלִים בְּגִלוּת, חֵם וְשָׁלוֹם:

תפילה נח

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הַחוּנֵן לְאָדָם דַּעַת, שֶׁתְּחַנְּנֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּיבִים וְתִשְׁפִּיעַ עָלַי חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת מֵאֲתֶיךָ, וְתוֹפְנֵי לְדַעַת שְׁלֹם דְקַדְשָׁה, עַד שְׂיִהְיֶה לִי כֹחַ עַל יְדֵי שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת לְחֻמְשֵׁי הַשְּׁלֵשָׁה הַשְּׁפָעוֹת, שֶׁהֵם אֲכִילָה וְשִׁתְיָה וּמְלַבּוּשִׁים שֶׁהֵם כְּלוּלִים בְּדַעַת הַתּוֹרָה. וְתַעֲזָרְנִי וְתוֹפְנֵי שְׂיִהְיֶה דַעְתִּי נִכְלָל בְּהַשְּׁלֵשָׁה אֲבוֹת אֲבֹרָהּ יִצְחָק וְיַעֲקֹב. וְאֲזַכֶּה לְתוֹרַת חֶסֶד לְלִמּוּד תּוֹרָה עַל מְנַת לְלַמְּדָהּ, וְלַחֲנֻכָּה דַעַת דְקַדְשָׁה בְּחִבְרִים וְתַלְמִידִים, וְלַקְּנוֹת נְפִשׁוֹת רַבּוֹת, לְהַכְנִיסֵם תַּחַת כַּנְּפֵי הַשְּׂכִינָה, וְלַקְּרָבֶם בְּאֵמַת לְעִבּוֹדְתֶךָ. וְתִשְׁפִּיעַ עָלַי יְרֵאת שְׁמַיִם יְרֵאת חֲטָא. וְאֲזַכֶּה שֶׁתִּהְיֶה יְרֵאתִי קוֹדֶמַת לְחֲכָמְתִּי. וְתִמְשָׁךְ עָלַי שְׁפַע הַחֵן וְהַחֶסֶד, וְתִהְיֶה עִם פִּי בְּעַת הַטִּיפִי וְדַבּוּרִי עִם בְּנֵי אָדָם לְקַרְבֶּם אֱלֹדִי, וְתַעֲזָרְנִי שְׂאֲזַכֶּה לִידַע וְלִדְרֹק אִיד לְהוֹצִיא חֲכָמְתִּי, שְׂיִהְיֶה דַבּוּרִי דְבָרִי חֵן וְתַפְאָרַת, וְלֹא יִהְיֶה נְבוּזִים, וְיִהְיֶה דְבָרִי עַרְבִים לְשׁוֹמְעֵיהֶן, כַּאֲפֵן שְׂיִתְקַבְּלוּ דְבָרֵי בְּעֵינֵי כָל. וְיִתְעוֹרְרוּ כָלֶם לְעִבּוֹדְתֶךָ בְּאֵמַת עַל יְדֵי דַבּוּרִי, שֶׁתוֹפְנֵי לְדַבֵּר בְּקַדְשָׁה גְּדוּלָה, דַּבּוּרִים יָפִים וְנֵאִים בְּאֵמַת לְאֲמַתּוֹ, "דְּבַר דְּבַר עַל אֲפָנְיוֹ", כַּרְצוֹנְךָ הַטּוֹב:

וּבְכֵן תוֹפְנֵי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּיבִים בּוֹכּוֹת שְׁלֵשֶׁת אֲבוֹתֵינוּ אֲבֹרָהּ יִצְחָק וְיַעֲקֹב, וּבְכֵן חוֹכוֹת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלְיוֹ הַשְּׁלֹם, וּבּוֹכּוֹת כָּל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּם, וְתַעֲזָרְנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי מֵעַתָּה שְׂאֲזַכֶּה לְשְׁמִירַת הַבְּרִית בְּאֵמַת בְּקַדְשָׁה וּבְמַהֲרָה גְּדוּלָה. וְתַעֲזָרְנִי רַחֲמֵי הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּם שְׂיִרְחֲמוּ עָלֵינוּ עַל חֲלוּשֵׁי כֹחַ כַּמוֹנֵנוּ, וְיִלְחַמוּ בְּעַדְנוּ,

וּבְכַנְיָנוּ וַיִּשְׁכְּרוּ וַיִּפְּלוּ וַיִּבְטְלוּ כָּל הַצָּרִים הַרֹדְפִים אַחֲרֵינוּ הַנְּלַחֲמִים עִמָּנוּ בְּכָל עַתָּה.
וּבְכַנְיָנוּ וַיִּבְטְלוּ קָלַפְתָּ עִמָּלְקָה, שֶׁהוּא פָּגַם הַבְּרִית, מִמֶּנּוּ וַיַּעַל כָּל עַמּוּד בֵּית
יִשְׂרָאֵל.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמוֹךְ, וְעֲזֹרָנִי מֵעַתָּה שְׂאוּכָה לְהַתְּחַבֵּם בְּחֻכְמָה
אַמְתִּית וְלַחֹסֶם עַל נַפְשִׁי בְּאַמֶּת לְהַצִּיל אֶת עַצְמִי מִבְּאֵר שַׁחַת, מִן הַשְּׂאוּל
תַּחְתִּיּוֹת, וְתַהֲיֶה לִי נַפְשִׁי לְשִׁלָּל לְמַלְטָה מֵעַנְשִׁים קָשִׁים וּמְרִים חֵם וְשָׁלוֹם, לְמַלְטָה
מִחַרְפוֹת וּבּוֹשׁוֹת גְּדוֹלוֹת, וְלִקְשָׁר עַצְמִי בְּקֶשֶׁר אֱמִיץ וְחֶזֶק אֱלֹהִים בְּאַמֶּת. וְאִמְהַר
לְמַלֵּט נַפְשִׁי, וְאַנְצֵל בְּצִבִי מִיַּד וּבְצַפּוֹר מִפֶּחַ יְקוּשׁ. מֵלֹא רַחֲמִים, חוּסָה עָלַי כְּרַב
רַחֲמִיךָ כְּרַב חֶסֶדְךָ, כְּרַב חֲנִינוּתְךָ כְּרַב יְשׁוּעָתְךָ, וּזְכֵנִי לְשִׁמִּירַת הַבְּרִית בְּאַמֶּת,
וְחַנְּנֵי מֵאַתָּה חֻכְמָה בִּינָה וְדַעַת דְּקִנְיָנָה, חֻכְמָה הַטּוֹבָה מִכָּלִי קָרֵב, חֻכְמָה אַמְתִּית
שְׂאוּכָה לְהַנְצִיל עַל יְדֵי מִפְּחַ יוֹקְשִׁים, וְאַחֲמֹל וְאַחֲחֹם וְאַרְחֹם עַל עַצְמִי מֵעַתָּה, וְלֹא
אַלְף עוֹד אַחֲרֵי שְׁרִירוֹת לְבִי הָרַע. וְאַתָּה תַּהֲיֶה בְּעֲזֹרָנִי תְּמִיד, וְהַצְדִּיקִים אַמְתִּיִּים
יִלְחָמוּ לְפָנָינוּ עַד שְׁנוּכָה בְּכַחֵם לְבַטֵּל קָלַפְתָּ עִמָּלְקָה, לְמַחֹת שְׂמוֹ וְזָכְרוּ מִן הָעוֹלָם,
וְלְבַטֵּל פָּגַם הַבְּרִית מִמֶּנּוּ וּמִזְרַעְנוּ וּמִכָּל עַמּוּד בֵּית יִשְׂרָאֵל מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

לשבת

וּבְכֵן תּוֹכְנֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְחִדּוֹשׁ חִדּוּשֵׁי דְאִוְרֵינָא בְּשַׁבַּת עַל חַד תְּרִין, חִדּוּשֵׁי
אַמְתִּיִּים דְּקִנְיָנָה, חִדּוּשֵׁי שְׁיָהִיו לְנַחַת וְלְרִצּוֹן לְפָנֶיךָ. וְנוֹכַח לְהַשְׁפִּיעַ לְחֵם
מִשְׁנֵה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת שֶׁהוּא מִשְׁנֵה תוֹרָה, וְתוֹכְנֵנוּ לְשַׁפֵּעַ בְּפוֹלָה, לְהַמְשִׁיךְ שַׁפֵּעַ
בְּפוֹלָה מִשְׁנֵה תוֹרָה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת קִדְשׁ, וְעַל־יְדֵי קִדְשַׁת שַׁבַּת יִהְיֶה נִמְשָׁךְ הַשַּׁפֵּעַ
לְכָל הָעוֹלָמוֹת, וְתַעֲזָרָנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ לְקַבֵּל שַׁבַּת קִדְשׁ בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה בִּירְאָה וְאַהֲבָה
וּבְקִדְשָׁה וְטַהֲרָה גְּדוֹלָה, וְלַעֲנֵג אֶת הַשַּׁבָּת כְּכֹל מִיְּמֵי עֲנֵג. וְעַל־יְדֵי קִדְשַׁת שַׁבַּת
יִהְיֶה נִמְשָׁךְ רְפוּאָת הַנַּפְשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף לָנוּ וְלְכָל יִשְׂרָאֵל, וְתִרְפָּאנוּ מִכָּל מַכְאוּבֵינוּ
וּמִכָּל תַּחֲלוּאֵינוּ. וְתַעֲלֶה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ, (וּבְפֶרֶט לְהַחֲוִלָּה פְלוּנִי בֶן
פְלוּנִי וכו'). אֵל נָא רְפָא נָא לָנוּ כִּי אַתָּה יַדְעַת אֶת מַכְאוּבֵינוּ בְּגוּף וּנְפֶשׁ. רְפָאנוּ
יְהוֹה וְנִרְפָא הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִשְׁעָה כִּי תַהֲלִתְנוּ אִתָּה. וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ עַל יְדֵי קִדְשַׁת שַׁבַּת,
הָאֵרֶת הַתְּשׁוּבָה עֲלָאָה, וְנוֹכַח מֵהֲרַה לְשׁוּב בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת. וְתוֹכְנֵנוּ
לְתְשׁוּבָה מֵאַהֲבָה כְּרִצּוֹן הַטּוֹב:

וְתִמְשִׁיךְ חַן וְחֶסֶד וְהוֹד וְהַדָּר וְתַפְאֲרַת עַל כָּל בְּשָׂרֵי הַדּוֹר הָאַמְתִּיִּים. וְתִתֵּן לָהֶם
חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל רוּאִם. וְתִרְפָּאֵם מִכָּל תַּחֲלוּאֵיהֶם

ומכל מכאוביהם. ויהיו מכבדים בעיני הבריות, וכל אחד ואחד, לפי פשרותו פן יקבל יפי והדר, ויתגדל בעיני הבריות. ועל ידי זה יהיה נעשה אצלם כלי וציון לקבל בתוכם משנה תורה, חדושין דאורייתא, לחדש בשבת חדושי תורה בכפלים:

ותרחם עלינו, ותעזר לנו ברחמיך הרבים, ותשמרני שלא נהיה נכשלים בגאות חס ושלום, ונזכה להרגיש שפלותנו בכל האיברים תמיד. ותשפיע עלינו מאתך חכמה דעה בינה והשכל, באפן שנוכל להפיק דרכי הענוה באמת בלי שמומים ושקרים. עד שנוכה לענוה שלמה באמת לאמתו. ותושיענו ברחמיך הרבים, ותשמר את פינו מלשון הרע ורכילות ומכל מיני דבורים פגומים, שלא יצא מתוך פינו שום דבור רע על שום פר ישראל שבעולם, ולא שום דבור פגום כלל.

אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה, ותהיה בעזרנו שלא יזיק לנו פגם הדבור ותלשון הרע של בני העולם, שלא נהיה נלכדים בגאונם על-ידי חטאת פיהם חס ושלום. ומעתה תעזר לנו ולכל ישראל שגהיה גשמיים מפגם הדבור, ונזכה כלנו לקדש את פינו תמיד בקדשה גדולה. ותשמרנו מגאות וגדלות, ותעלה את השכינה מגלותה אשר ירדה בגלות גדול על-ידי פגם הגאון הנא על-ידי עון לשון הרע חס ושלום. רחם עלינו למען שמך, ועזרנו מעתה לתקן כל זה, ותשמרנו ותצילנו מעתה מעון לשון הרע החמור מאד, ומכל מיני פגם הדבור, ונזכה לקדש את דבור פינו בכל מיני קדשות. ועל-ידי זה נזכה לקבל הארת שבת קדש מפקחי הדור האמתיים בשלמות, ותציל אותנו מכל מיני גאות וגבהות ונסות הרוח, ותזכנו לענוה אמתיית בשלמות, ונזכה לחיים אמתיים חיים דקדשה, ולרפואה שלמה בגוף ונפש, ולתשובה שלמה מאהבה הנמשך מקדשת שבת קדש. ותשפיענו משובך, ותזכנו לטעם טעם קדשת שבת המחיה את כל העולמות, כאמור טועמיה חיים זכו. ותשפיע עלינו חיים ארוכים חיים טובים, חיים שיש בהם יראת שמים, חיים שנוכה בהם לסור מרע לגמרי, ולשוב בתשובה שלמה באמת, ולעבד אותך באמת ובלב שלם ובענוה אמתיית כל ימי חיינו ונחננו וזרעינו מעתה ועד עולם, עד שנוכה לחיים נצחיים, ליום שכלו שבת ומנוחה לחיי העולמים. אמן נצח סלה ועד:

תורה נט

השם יתברך אלו הרחוקים, זהו כבודו יתברך שמו. והכבוד זהו בחינת היכל, בבחינת (שם טו): ובהיכלו פלו אומר כבוד. והיכל הקדש הזה מושך את עצמו תמיד לשרשו, הינו ללב של עושהו, פי שם שרשו. פי מחמת הדברים שיצאו מעמק לבו של האיש הפשר, נכנסו בלבם וחזרו להשם יתברך. והיכל הקדש הזה שורה ומלביש את הרוח החיוני שבלב האיש הפשר, פי הרוח הוא בלב, בבחינת (יחזקאל לו): ונתתי לכם לב חדש ורוח חדשה; והיכל הקדש יונק חיותו מהרוח הזה, בבחינת (משלי טו): ושפל רוח יתמך כבוד. ועקר הלבושות לרגלי הרוח, בבחינת (ישעיה מב): ורוח להלכים בה; פי ברוח הזה יש קומה שלמה, פי מבחינת רגלין נתעורר להישיר את בני אדם לעבודת השם יתברך, בבחינת (שם מ): ישרו בערבה מסלה לאלקינו. מסלה דיקא, שהוא

לשון רבנו זכרנו לברכה
א מי שמשתדל תמיד לקרב בני אדם לעבודת השם יתברך, צריך לשמר את עצמו שלא יתאחזו בו הקלפות והרע של אלו בני אדם. פי זה האיש, המשתדל לקרב ולעשות נפשות, בבחינת (בראשית יב): ואת הנפש אשר עשו בחרן, הוא בונה בחינת היכל הקדש. קדש זה בחינת (ישעיה ד): והנותר בירושלים קדוש יאמר לו; הינו זה שבני אדם נשארים דבוקים ביראה שלמה (א) על ידו. אף-על-פי שיש פמה וכמה שנפלו מקדשתם, אף-על-פי-כן מאלו שנשארו ביראה שלם, על-ידי זה: קדוש יאמר לו; וזה בחינת קדש. והיכל, זה בחינת הכבוד שנתפבד השם יתברך, כמובא בזהר (יתרו דף טו). כד אתי יתרו, כדין אתיקר שמה דקדשא בריך הוא. וזה בחינת (תהלים 132): ספרו בגוים את כבודו - שעל-ידי שמקרבים את עצמן לעבודת

(א) עיין ב"ר פרשה נו, ובמדבר רבה פרשה ב, על פסוק נאווה כירושלים.

מקום הרגליו, וזהו בחינת (תהלים פד):
 מסלות בלבבם; שעלידי מסלות
 שבלבבם נתעורר להישיר את בני
 אדם השוכנים בערבה ובחשה,
 להישיר להם דרך לעבודת השם
 יתברך, ומחמת שהיכל הנ"ל נעשה
 מהנפשות אשר היו רחוקים עד
 הנה, ויש קלפות רבות השוכנים
 סביבם, בבחינת (יחזקאל ח): זאת
 ירושלים שמתיה בתוך הגוים;
 ואפשר עכשו, כשמלביש ההיכל את
 הלב פנ"ל, אפשר שיתאחזו, חס
 ושלום, החיצונים ביצר מחשבות
 לבו של הכשר הזה. **עצה** על זה -
 שיזמין מלאכי לבו, שהוא בחינת
 התלהבות הלב, שהתלהבות הוא
 בחינת מלאכים, בבחינת (שמות ג):
 וירא אליו מלאך ה' בלבת אש; ואש
 הזה הוא שורף אותם, ואז גם היכל
 הקדש מקבל כח האש, ושורף את
 הקלפות גם מלהתאחז בו, בבחינת
 (שם כד): וכבוד ה' כאש אכלת:

ויושב על פסא, בבחינת (תהלים ט):
 כונן למשפט פסאו, שהוא בחינת
 כבוד הנ"ל, בבחינת (ירמיה יז): פסא
 כבוד, וזהו בחינת (תהלים יז): תמוך
 אשוני במעגלותיך. אשוני זה בחינת
 רגליו הנ"ל; במעגלותיך זה בחינת
 פסא כבוד, בחינת (מלכים א י): וראש
 עגל לפסא מאחריו; הינו שהפכוד
 מלביש את הלב פנ"ל. וזהו בחינת
 (ישעיה א): קריה נאמנה מלאתי משפט.
 קריה זה בחינת ירושלים עיר הקדש
 הנ"ל, מלביש את משפט הנ"ל. וזהו
 בחינת (ירמיה ג): בעת ההיא יקראו
 לירושלים פסא ה', ונקוו אליה כל
 הגוים לשם ה', ולא ילכו עוד אחרי
 שרירות לבם הרע; כי אש המלאכים
 שבלב הנ"ל יכניע את לבם הרע:

ג וזהו בחינת שמירת שבת, כמובא
 בזהר (בהקדמה דף ה): את
 שבתותי תשמרו. שבתותי דא עגולא
 ורבוץ דלגו. עגולא - בחינת פסא
 כבוד הנ"ל, בחינת: וראש עגל
 לפסא; ורבוץ דא משפט, בבחינת
 (שמות כח): רבוע יהיה כפול, הנאמר
 בחשן המשפט. כי בחל השכינה
 מבררת בוררים, ובשבת היא
 שובתת, ולעתידי, שיתבטל כל הרע,
 בבחינת: ולא ילכו עוד בשרירות
 לבם הרע, אזי יהיה יום שכלו שבת.
 פן עלידי עגולא ורבוץ הנ"ל, שעל

ב ואש המלאך הזה נעשה מבחינת
 משפט, שמכלכל דבריו
 במשפט, שאדם שופט את עצמו.
 וזהו בחינת (ישעיה סו): כי באש ה'
 נשפט. והמשפט הוא בלב, בבחינת
 (שמות כח): ונשא אהרן את משפט בני
 ישראל על לבו תמיד; ואז יוצא
 לאור משפט, הינו שנתלהב הלב,

בְּחִינַת עֲגוּלָא, בְּבַחֲנִינַת (תהלים כג):
 יִנְחֵנִי בְּמַעְגְלֵי צֶדֶק לְמַעַן שְׂמוֹ. וַיֵּד,
 הֵינּוּ שְׂיֵהִיָּה לֹא כַח לְהַעֲמִיד
 תְּלִמִּידִים הַגּוֹנִים, וְלֹהֲמַשִּׁיךְ בָּהֶם
 רוּחַ חֲכָמָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (דברים לד):
 וַיְהוֹשֶׁעַ בֶּן נוּן מְלֵא רוּחַ חֲכָמָה כִּי
 סָמַךְ מֹשֶׁה יָדָיו עָלָיו. וְכַח הַזֶּה יִהְיֶה
 לֹא מִבֵּית ה', שְׂמַעֲיִן הַחֲכָמָה יוֹצֵא
 מִבֵּית ה' (ויאל ד), כִּי בְּחֲכָמָה יִבְנֶה בֵּית
 (משלי כד). וְשֵׁם, הֵינּוּ שְׂיֵזְכָּה לְשֵׁם טוֹב,
 שְׁכָל הַנְּפִשׁוֹת יִתְּאוּוּ תְּאוּהָ לְהִיּוֹת
 נִשְׂרָשִׁים בְּשִׂמּוֹ, כִּי הַשֵּׁם הוּא הַנְּפִשׁ,
 בְּבַחֲנִינַת (בראשית ב): נִפְשׁ חַיָּה הוּא
 שְׂמוֹ; וַיִּתְּאוּוּ לְהִיּוֹת נִשְׂרָשִׁים בְּנִפְשׁוֹ,
 בְּבַחֲנִינַת (ישעיה כו): לְשִׂמְךָ וּלְזִכְרֶךָ
 תְּאוּת נִפְשׁ. וְלִשֵּׁם הַזֶּה יִזְכּוּ מַחֲמַת
 בְּחִינַת חוֹמָה. וְזֶה בְּחִינַת חוֹמָה,
 בְּחִינַת מְאַרִיךְ אָף, שְׂיִכְבֹּשׁ כְּעֶסוֹ. כִּי
 עֲשִׁירוֹת וְכִבִּישֵׁת כְּעֶס - בְּחִינַת
 אַחַת, וְנִקְרָאִים חוֹמָה, כִּי מִי שֶׁהוּא
 מְקַלְקֵל חוֹמָה שֶׁל עֲשִׁירוֹת, וְלֹקַח
 לְעַצְמוֹ כְּעֶס וְחֻמָּה, וּמַחֲזִימָה עוֹשֶׂה
 חֻמָּה, כִּי שְׂנִיָּהֶם מִסְטָרָא דְשְׂמָאֲלָא,
 כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (ירמיה א): מִצְּפוֹן תִּפְתַּח
 הָרָעָה, וְכָתִיב (איוב לו): מִצְּפוֹן זָהָב
 יֵאָתֶה; וְעֲשִׁירוֹת הֵיא חוֹמָה, כְּמוֹ
 שֶׁפְּתוּב (משלי יח): הוֹן עֲשִׂיר קָרִית עֲזוֹ
 וְכַחֲזִמָּה נִשְׁגָּבָה בְּמִשְׁכָּתוֹ; וּבְכַעַס
 כָּתִיב (שם כח): עִיר פְּרוּצָה אֵין חוֹמָה
 אִישׁ אֲשֶׁר אֵין מַעְצוֹר לְרוּחוֹ.

יָדָם נִתְבַטַּל הָרַע כְּנ"ל, עַל יְדֵי זֶה
 נִתְהוּהָ בְּחִינַת שְׁבַתוֹתֵי, בְּחִינַת
 עֲגוּלָא וְרַבּוּעָא:

ד וְזָהוּ בְּחִינַת בְּטוּל הָאִסּוּר בְּשֵׁשִׁים.
 שֵׁשִׁים זֶה בְּחִינַת עֲגוּלָא,
 בְּחִינַת סָמַךְ שֶׁהִיא עֲגוּלָא, בְּחִינַת
 כְּפֹא כְּבוֹד, בְּחִינַת (איוב לו): וְאַת
 מְלָכִים לְכֹסֵא, בְּחִינַת (שה"ש ו): שֵׁשִׁים
 הֵמָּה מְלָכוֹת. וְהָאִסּוּר, שֶׁהִיא
 הַקְּלָפָה, נִתְבַטַּל עַל-יְדֵי כְּפֹא
 לְמִשְׁפָּט, וְאֵין זֹכֵר אֶלָּא עֲגוּלָא, כִּי
 זֶה בְּאַתְגְּלִיא, וְרַבּוּעָא מְכֹסָה
 בְּעֲגוּלָא. וְעַקֵּר הַכַּח שֶׁל הַסָּמַךְ אֵינָה
 אֶלָּא מְרַבּוּעָא, הֵינּוּ מֵהֶמֶם, בְּבַחֲנִינַת
 (דברים כח): אַרְבָּעִים יִפְנוּ; כִּי הַסָּמַךְ
 מְקַבֵּל מֵהֶמֶם, שֶׁהִיא כְּפֹא
 לְמִשְׁפָּט. וְזֶה פְּרוּשׁ (שבת קד): מִם
 וְסָמַךְ שֶׁבְּלוּחוֹת בְּנֶס הֵיוּ עוֹמְדִים.
 מִם זֶה רַבּוּעָא, וְסָמַךְ זֶה עֲגוּלָא
 הַנ"ל, שֶׁבְּלוּחוֹת הַלֵּב, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב
 (משלי ו): כְּתַבֶּם עַל לִוַּח לִבֶּךָ - בְּנֶס
 עוֹמְדִין. בְּנֶס זֶה בְּחִינַת שְׁבַת, בְּחִינַת
 (שמות לא): אוֹת הִיא לְעוֹלָם:

ה וְזָהוּ: וְנִתְתִי לָהֶם בְּבִיתִי
 וּבְחֻמוֹתַי יָד וְשֵׁם טוֹב
 מִבְּנִים וּמִבְּנוֹת (ישעיה נו). יָד וְשֵׁם
 דִּיקָא, בְּזִכּוֹת שְׂמִירַת שְׁבַתוֹתֵי הַנ"ל,
 הֵינּוּ עֲגוּלָא וְרַבּוּעָא הַנ"ל. יָד בְּחִינַת
 רַבּוּעָא, בְּחִינַת מִשְׁפָּט הַנ"ל, בְּבַחֲנִינַת
 (דברים לב): וְתִאָחַז בְּמִשְׁפָּט יָדֵי. שֵׁם זֶה

וּכְשֶׁנִּמְשָׁךְ לְאִישׁ עֲשִׁירֹת, אֲזִי יֵשׁ לוֹ
 חוּמָה, וְהַחוּמָה שֶׁל עֲשִׁירֹת מַעְצוֹר
 לְכַעְסוֹ. וְלַפְעָמִים כִּשְׁמַתְגַּבֵּר בְּכַעְסוֹ,
 וּמְקַלְקֵל הַחוּמָה שֶׁל עֲשִׁירֹת, נִמְצָא
 שֶׁהַכַּעַס מִזִּיק לְעֲשִׁירֹת. וְכִשְׁהֵיכָר
 מִסִּית לְאָדָם שִׂיכְעוּס, יֵדַע שֶׁבְּזֹאת
 הַשְּׁעָה יִשְׁפִּיעוּ לוֹ מִלְמַעְלָה אֵיזָה סֶךְ
 מָמוֹן, וְהֵיכָר רוּצָה לְקַלְקֵל זֹאת
 הַהִשְׁפָּעָה. וְעַקֵּר שְׁמִירַת הַשֵּׁם,
 שְׁמִירַת הַנֶּפֶשׁ, אֵינּוּ אֶלָּא שִׂישְׁמֹר
 מִפְּעַס, כִּי הַפְּעַס פּוֹגֵם בְּנִפְשׁוֹ,
 בְּבַחֲיַנַּת (אֵיבֹב יח): טוֹרֵף נִפְשׁוֹ בְּאִפּוֹ.
 אֲבָל כִּשְׁשׁוּמֹר אֶת עַצְמוֹ מִפְּעַס
 וּמִגְדִּיל הַחוּמָה שֶׁל עֲשִׁירֹת, וּבְזֶה
 מִגְדִּיל נִפְשׁוֹ וְשִׁמוֹ, אֲזִי כָּל הַנִּפְשׁוֹת
 תְּאֵבִים לְהַכְּלִל בְּנִפְשׁוֹ, כִּי כָּל
 הַנִּפְשׁוֹת שְׂרָשָׁם בְּעֲשִׁירֹת, בְּבַחֲיַנַּת
 (דְּבָרִים כד): וְאֵלָיו הוּא נוֹשֵׂא אֶת נִפְשׁוֹ.
 בְּשִׁבִיל זֶה, הַגּוֹזֵל מִמּוֹן יִשְׂרָאֵל כְּאֵלוֹ
 גּוֹזֵל אֶת נִפְשׁוֹ (ב"ק קיט), בְּבַחֲיַנַּת (מִשְׁלִי
 כב): וְקָבַע אֶת קַבְעֵיהֶם נִפְשׁ. בְּשִׁבִיל
 זֶה הַכֹּל תְּאֵבִים לְקָרֵב אֶת עַצְמוֹ
 לְעֲשִׂיר, כִּי שָׁם שָׂרֵשׁ נִפְשָׁם. נִמְצָא,
 זֶה שְׂזָכָה לְהַעֲמִיד תְּלַמְּיָדִים חֲכָמִים,
 וְזָכָה שִׂיכְלְלוּ בְּנִפְשׁוֹ נִפְשׁוֹת שֶׁל
 רַבִּים, בּוֹדְאֵי זֶה טוֹב מְבִנִּים וּבְנוֹת,
 כִּי בְּנִים וּבְנוֹת הֵם מְעֻטִּים, וְאֵלּוֹ הֵם
 מְרַבִּים, וְכֻלָּם מְקַבְּלִים חַיּוֹת מִמֶּנּוּ.

וּכְאֵלוֹ יִלְדָם. וְזֶה פְּרוּשׁ (בְּרַאשִׁית יב):
 וְאַבְרָהָם וְאַגְדָּלָה שְׁמָךְ, וּפְרַשׁ רַש"י:
 וְאַבְרָהָם - בְּמָמוֹן, כִּי עָקֵר גְּדוּל הַשֵּׁם
 וְהַנֶּפֶשׁ, הוּא עַל-יְדֵי עֲשִׁירֹת כִּנ"ל.
 וְכָל זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי כֶּסֶף וּמִשְׁפָּט
 חֲנ"ל, כִּי עַל-יְדֵי שְׁמִיכְלָל דְּבָרָיו
 בְּמִשְׁפָּט, עַל-יְדֵי-זֶה יִכּוֹל לְלַמֵּד
 לְתַלְמִידִים חֲכָמֹתוֹ, וְלֹא יִזִּיק לָהֶם,
 כִּי עַקֵּר הַלְמוּד תְּלוּי בְּזֶה, שִׂיכְלָל
 דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט (א), כְּמוֹ שְׁאִמְרוּ (אֲבוֹת
 פ"א): חֲכָמִים הִזְהָרוּ בְּדְבָרֵיכֶם וְכוּ',
 וְיִשְׁתּוּ הַתְּלַמְּיָדִים הַבָּאִים וְכוּ'. וְעַל-
 יְדֵי הַכְּבוֹד שֶׁנִּתְגַּדֵּל, עַל-יְדֵי-זֶה
 נִתְגַּדֵּל נֶפֶשׁ הַמְּגַדֵּל אֶת הַכְּבוֹד, כִּי
 הַנֶּפֶשׁ בְּכְבוֹד, בְּבַחֲיַנַּת (בְּרַאשִׁית מט):
 בְּסֶדֶם אֵל תְּבֹא נִפְשִׁי וְכוּ'.
 וְכִשְׁנִתְגַּדֵּל שְׁמוֹ וְנִפְשׁוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה
 כָּל הַנִּפְשׁוֹת תְּאֵבִים לְהַכְּלִל בְּנִפְשׁוֹ
 וּבְשִׁמוֹ חֲנ"ל. וְזֶה פְּרוּשׁ: (מִשְׁלִי יט): בֵּית
 וְהוֹן נִחְלַת אֲבוֹת. בֵּית וְהוֹן זֶה
 בְּחִינַת: בְּבִיתִי וּבְחֹמוֹתַי וְכוּ'. זֶה
 הַכַּחַם מְקַבֵּל מֵאֲבוֹת, שֶׁהָאֲבוֹת הֵיוּ
 מְגִירִים גְּרִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב גְּבִי
 אֲבָרְהָם (בְּרַאשִׁית יב): וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר
 עָשָׂה; וְכָתִיב (שם לא): וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ
 מְגוּרֵי אֲבִיו, וְאֵיתָא בְּמִדְרַשׁ (בְּרַאשִׁית
 פְּרָשָׁה פד): מִלְּמַד שִׂיִּצְחָק גֵּיר גְּרִים,
 וְזֶה: מְגוּרֵי אֲבִיו; וְכָתִיב בְּיַעֲקֹב (שם

(ח): ויאמר יעקב אל ביתו ולאשר עמו, הינו הגרים, הסירו את אלקי הנכר:

ו ידע, שיש כמה רשעים שאסור לקרבם תחת פני עבודתו, כי הם מורידים את המקרבם ממדרגתו, כמו שמצינו גבי משה, שקרב את הערב רב, ואחר-כך על-ידי זה אמר לו הקדוש-ברוך-הוא: לך רד כי שחת עמך (שמות לב). ואין כח במשפט הנ"ל להכניע הרע שלהם. וכשאין משפט, אזי בא קלקול גדול, הן במלאכים הנעשים על-ידי משפט הנ"ל, הן בעגולא ורבושא הנ"ל: וזה פרוש (שבת לא): מפני מה עיניהם של תרמודיים טרוטות. תרמוד, זה בחינת רשעים שאין מקבלין גרים מהם (כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (יבמות טז): אין מקבלין גרים מן התרמודיים), וכל המקרבם עיניהם טרוטות - זה בחינת קלקול שבת. ש"ן - תלת גונא דעינא; בת - בת עין (תקונא שבעין), בחינת קלקול החומה ובית הנ"ל, שהם בחינת עינים, כי עין על שם החכמה נאמר, כמו שכתוב (בראשית ג): ותפקחנה עיני שניהם^(א); ועל הנפש נאמר (קהלת ו): טוב מראה עינים מהלך נפש. וזה בחינת פגם הכעס,

בחינת (תהלים ו): עששה מפעם עיני; וזה בחינת עשירות, בחינת (קהלת ה): ברבות הטובה רבו אוכליה, ומה פשרון לבעליו פי אם ראות עיניו. ושאלו את הלל הנשיא: מפני מה עיניהם טרוטות - הינו מקלקלין כל הבחינות עינין הנ"ל, כשמקרבין את שאינן ראויין לקרבן, כגון התרמודיים. והשיב הלל: מפני שדרין בין החולות; הינו שאלו הרשעים הצלחתן כל-כך חזק, עד שאין יכלת בכח המשפט להכניע רשעתן. וזה (תהלים ו): יחילו דרכיו בכל עת, מרום משפטיך מנגדו. וזה: בין החולות, בחינת יחילו, בחינת הצלחתן, עד שאין משפט כנגדם. וזה ידוע שצריך משפט כנ"ל, ומחמת שמרום משפט מנגדם, על-ידי זה בחינת העינין בקלקול: עד כאן לשון רבנו ז"ל

תלת נפקין מחד שבסימן נ"ח, וזאת התורה של ההיכל הקדש, שניהם נאמרו כאחד בתורה אחת על פסוק: אשרי העם ידעי תרועה. אך אחר-כך כשכתבם חלקם לשני תורות. וכשקבלתי מאתו תורות אלו בכתב, אמר לי: חלקתים לשנים. והבנתי שהיה לו פונה בזה, וה' יודע פונתו:

(ג) כמו שפירש רש"י שם.

תפילה נט

"אֲשֶׁרִי שׁוֹמְרֵי מִשְׁפַּט עִשָּׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת. צְדָק וּמִשְׁפָּט מִכּוֹן כְּסֵאֶךָ חֶסֶד וְאֱמֶת יִקְדְּמוּ בְּיָדְךָ". רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם מְלֵא רַחֲמִים, אוֹהֵב מִשְׁפָּט. זְכַנִּי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְמִשְׁפַּט דְּקִדְשָׁה, שְׂאֻזְכָּה לְשִׁפְט עֲצָמֵי בְּכָל עֵת עַל כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אָנִי עוֹשֶׂה, וְלִחְשֹׁב דְּרָכֵי וְלִישֵׁב דַּעְתִּי הַיָּטִב בְּכָל יוֹם וְיוֹם, לְהַשְׁפִּיט בְּעֲצָמֵי הֵן עַל הַעֵבֶר הֵן עַל הָעֵתִיד, עַד שְׂאֻזְכָּה לְהוֹצִיא מִשְׁפָּטִי לְאוֹר, לְבָרַר לִי דְרָךְ יִשְׂרָאֵל שְׂאֵלֶךְ בָּהּ, בְּאִפְּן שְׂאֻזְכָּה לְעִשׂוֹת רְצוֹנְךָ וְלִשְׁמֹר חֻקְךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ בְּאֱמֶת, וְלֹא אֵינְע לְרִיק וְלֹא אֵלֶד לְבִהְלָה, וְלֹא אֶפְה מִן הַמִּשְׁפָּט הָאֱמֶת וְהַיָּשֵׁר, וְלֹא אֶמְעָה אֶת עֲצָמֵי חַס וְשָׁלוֹם רַק אֻזְכָּה לְשִׁפְט וְלָדוֹן אֶת כָּל עַסְקֵי וּמַעֲשֵׂי בְּאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ, לְמַעַן אֻזְכָּה לְשׁוֹב אֵלֶיךָ בְּאֱמֶת כְּרְצוֹנְךָ הַטּוֹב. "בְּמִשְׁפָּטֶיךָ תִּינֵנִי וְאֶשְׁמְרָה עֲדוֹת פִּיךָ". חוֹס וְחַמֵּל עָלַי בְּחֶסְדֶיךָ הַעֲצוּמִים, וְתוֹכְנֵי שִׁיחֵיהָ יֵצֵר הַטּוֹב שׁוֹפְטִי. וְאֻזְכָּה לְהַתְּבַרֵּד בְּכָל יוֹם וְלְהַסְתַּפֵּל עַל עֲצָמֵי הַיָּטִב, וְלִרְחַם עָלַי וְלְהַשְׁפִּיט בְּעֲצָמֵי עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מֵעוֹדֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וְלִחְשֹׁב עֲצוֹת וְתַחֲבוּלוֹת, אֵיךְ לְמַלֵּט נַפְשִׁי מִנֵּי שַׁחַת, וְלִקְבֹּל עָלַי קַבְּלָה חֲזָקָה בְּלֵב שָׁלֵם בְּאֱמֶת לְשְׁמֹר מִצְוֹתֶיךָ וְחֻקְךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ תָּמִיד, עַד שִׁיתְּלַחֵב לְבִי בְּהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוֹל וְחֹזֵק מְאֹד אֵלֶיךָ בְּאֱמֶת כְּרְצוֹנְךָ הַטּוֹב, עַד שְׂאֻזְכָּה עַל־יְדֵי הַתְּלַהֲבוֹת הַלֵּב לְכַלּוֹת וְלִשְׂרֹף וּלְבַעֵר כָּל הָרַע שֶׁנֶּאֱחָזוּ בִּי, הֵן הָרַע שֶׁנֶּאֱחָזוּ בִּי עַל יְדֵי מַעֲשֵׂי הָרָעִים, הֵן הָרַע שֶׁנֶּאֱחָזוּ בִּי עַל יְדֵי אַחֲרִים, שְׂאֵנִי עוֹסֵק לְדַבֵּר עִמָּהֶם בִּירְאֵת שָׁמַיִם לְקִרְבָּם לְעַבּוֹדְתֶךָ, כְּאֲשֶׁר גִּזַּרְתָּ עָלֵינוּ עַל יְדֵי חֻקְךָ הַקְּדוּשִׁים שֶׁכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מַחֲזִיב לְהַשְׁתַּדֵּל לְקִרְבֵּנוּ בְּנֵי אָדָם לְעַבּוֹדְתֶךָ, כִּי כָּל יִשְׂרָאֵל עֹרְבִים זֶה בְּזֵה. אָבֵל אֶתָּה יוֹדֵעַ רַבּוּי הַמְּגִינְעוֹת שֶׁיֵּשׁ עַל זֶה, וְגִדְל הַתְּגָרוֹת הָרַע שֶׁמִּתְגַּרְה בְּזֵה הָאִישׁ הַעוֹסֵק לְקִרְבֵּי רְחוּקִים לְעַבּוֹדְתֶךָ, כִּי הָרַע שֶׁל אֱלוֹ הַאֲנָשִׁים רוֹצֵה לְהַתְּאָחֵז בְּלֵב הַמְּקַרְבָּם חַס וְשָׁלוֹם, לְהַטּוֹת לְקַבּוֹ חַס וְשָׁלוֹם מֵהַשָּׁם יִתְּבַרֵּךְ.

עַל כֵּן בָּאתִי לְפָנֶיךָ לְהַפִּיל תַּחֲנִנִּי מִוֶּל קִדְשֶׁתְּךָ, שֶׁתִּרְחַם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְתַחֲמַל עָלֵינוּ בְּחַמְלָתְךָ הַגְּדוֹלָה, וְתִשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ חַכְמָה וּבִינָה וְדַעַת

דקדושה, וימשך עלינו מעין החכמה היוצא מבית יהוה, ותפנו למשפט דקדושה, ולכלכל דברינו במשפט, עד שיתעורר אש המשפט וישרף כל הרע של כל הרחוקים המתקרבים לעבודתך על ידנו. ויהיה לנו כח להחזיר אנשים רבים בתשובה שלמה לפניך ולקרב נפשות רבות לעבודתך באמת ולבנות מהם היכל הקדש, לגדל ולרומם ולגשא ולהעלות פבורך הגדול על ידם, כי זה עקר פבורך בשחרחוקים מתקרבים לעבודתך, כמו שכתוב: "רם על כל גוים יהוה על השמים פבורו". ולא יזיק לנו הרע שלהם כלל, רק נזפה להכניע ולשרף ולבער הרע מלבנו על ידי אש המשפט דקדושה, ויתלהב הלב בהתלהבות גדול וישב על פסא המשפט, ויהיה נשרף כל הרע לגמרי, ולא יהיה שום כח להרע והקלפות להתאחו חס ושלום, לא בלבבנו ולא בלב הנפשות המתקרבים לעבודתך, ורוצים לשוב בתשובה שלמה לפניך. ונזפה שיתעורר כל העולם בלו לעבודתך באמת, ויעשו פלם אגדה אחת לעשות רצונך בלב שלם, וישמעו רחוקים ויבואו ויפירו כח מלכותך, ויקים מקרא שכתוב: "והיה (כל) הנשאר בציון והנותר בירושלם, קדוש יאמר לו, כל הכתוב לחיים בירושלם". ויתבטל הרע לגמרי. ותשיב שופטינו פבראשונה ויועצינו פבתחלה, ותמלך אתה יהוה לבדך בחסד וברחמים בצדק ובמשפט. ויקים מקרא שכתוב: "ויהוה לעולם ישב, בוגן למשפט כסאו". ויתבטל כל הקלפות וכל הסטריין אחרנין מן העולם.

לשבת

ותזכנו לקדשת שבת בשלמות ועל ידי זה תתן לנו יד ושם בביתך ובחומותיך, כמו שכתוב: "ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם, טוב מקנים ומבנות, שם עולם אתן לו, אשר לא יכרת". ותזכנו להעמיד תלמידים הרבה, ותתן לנו חכמה ושכל דקדושה, שנוזפה לידע איך לדבר עם כל אדם ואדם, ולכלכל דברינו במשפט, באפן שלא יזיקו להם דברינו, רק יעוררו אותם לשמך ולעבודתך באמת, וישו לכתבם אלקד וישובו כלם בתשובה שלמה לפניך, כרצונך הטוב.

ותזכנו לשם טוב, ותגדיל שמנו עד עולם, ותרחם עלינו ותשמר אותנו תמיד מעון הפעם. ולא אכעוס על שום דבר ולא על שום אדם לעולם. ולא אטרף נפשי חס ושלום, ולא יהיה בידי אל זר ולא אשתחווה לאל נכר, שזה נאמר על הכועס שהוא פעובד עבודה זרה. ותשמרני מן הפעם ומן הרגז ומן הקפדנות בתכלית השמירה, ותמחל ותסלח לי ותכפר לי על כל מה שפגמתי

נגדך על־ידי עון הפעם מנעורי עד היום הזה, כי אתה יודע שמדה רעה זאת נתאחזה בנו מנעורינו עד אשר אבדנו על ידה מה שאבדנו.

חום וחמל עלי והטיבה עמדי בטובך הגדול וזכני להיות טוב לכל, ולאחז במדותיך הקדושות, אשר אתה חנון ורחום ארך אפים ורב חסד וטוב ומטיב לכל, ואהיה נשמר מכל מיני פעם וקפדות שלא יעלו ולא יבואו ולא יגיעו ללבבי כלל, ותשפיע עלינו שפע העשירות דקדשה ויתגדל שמנו ונפשנו על ידי זה, עד שיתאוו נפשות רבים להכלל בנפשנו, ויתקרבו אליך באמת על ידי זה. ותגדיל השם והנפש דקדשה עד עולם. ויקים מקרא שפתוב: "לשמך ולזכרך תאות נפש".

ותשמרנו ברחמיך מהרשעים שאסור לקרבם תחת כנפי עבודתך, אשר הם יכולים להוריד חס ושלום את המקרבם מפרדגתו, ולא נעסק עמהם לקרבם כלל, כי אתה יודע כי אין בנו דעת לידע את מי לבחור ולקרב ואת מי לרחק, רק עליך לבד אנו סומכים ונשענים. פחסדך עשה עמנו, וכרצונך נעשה:

אבי שבשמים, מלא משאלותי ברחמים, וזכני למשפט דקדשה, לשפט עצמי בכל עת כרצונך הטוב, עד שיתעורר אש המשפט, וישרף כל הרע הנאחז בי, ואזכה להיות בלוי טוב באמת, ותעזרני לקרב נפשות רבים אליך, ולגדל כבודך תמיד, ויגדל שמך עד עולם. ואזכה שיהיה לי חלק טוב בהחיכל הקדש הנבנה על־ידי עושי רצונך, המקרבים רחוקים לעבודתך באמת, ותבנה עירך לירושלים במהרה בימינו. תבנה ותבונן בגשמיית וברוחניות עיר הקדש "קרית נאמנה מלאתי משפט", ותבער ותשרף ותכלה ותבטל כל הרע והטמאה מן העולם. ויקים מהרה מקרא שפתוב: "בעת ההיא יקראו לירושלים כפא יהוה, ונקוו אליה כל הגוים לשם יהוה לירושלים, ולא ילכו עוד אחרי שרירות לבם הרע" ונאמר: "ציון במשפט תפדה, ושביה בצדקה". ונזכה לשוב אליך באמת ולהחזיר אחרים בתשובה. ולא יזיק לנו לעבודתנו כלל העסק שנעסק לקרב רחוקים לעבודתך באמת, כי אתה יודע כי פונתנו בזה לטובה, למען שמך לבד באמת:

חום וחמל ורחם עלי, והכן צעדי ומעגלי לעשות רצונך בלבב שלם, "תמודד אשורי במעגלותיך בל נמוטו פעמי, נפשי ישוכב, נחני כמעגלי צדק למען שמו. יהי חסדך יהוה עלינו, כאשר יחלנו לך. יהי יהוה אלהינו עמנו, כאשר היה עם אבותינו, אל יעזבנו ואל יפושנו. להטות לבבינו אליו ללכת בכל דרכיו ולשמר

מצותיו וחקיו ומשפטיו אשר צוה את אבותינו. ויהיו דברי אלה אשר התחננתי לפני יהוה קרובים אל יהוה אלהינו יומם ולילה לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו, למען דעת כל עמי הארץ כי יהוה הוא האלהים אין עוד".

תורה ס

א דע, שיש שבילי התורה שיש בהם התבוננות גדול מאד, שאי אפשר לבוא להתבוננות הזאת בלא שיש עליה עשירות, כמו שבפשטי אורייתא "אם אין קמה אין תורה" (אבות פ"ג), וצריך שיהיה לו על כל פנים פרנסה, כמו כן להתבוננות הזאת, שהוא גדול מאד, צריך שיהיה לו עשירות גדול מאד, שיהיה לו הון רב, ולא תחסר כל בה, כי צריך כל הון דעלמא, להתבוננות הזאת. ובני יששכר, שהיה להם זאת ההתבוננות, בבחינת (דברי הימים"א יב): ומפני יששכר יודעי בינת; לא זכו לזה בלא שיש עליה עשירות, בבחינת (בראשית מט): יששכר חמור גרם; ותרגומו: עתיר בנכסין. ועל פן משה וכל הנביאים היה להם עשירות גדול מאד, כדי לבוא על ידו להתבוננות הזאת.

האדרא רבא קדישא (נשא דף קכח)

פתח רבי שמעון ואמר: עת לעשות לה'. אמאי עת לעשות לה', משום דהפרו תורתך. מאי הפרו תורתך, תורה דלעלא, דאיהי מתבטלא אי לא יתעבד בתקוני דא. ולעתיק יומין אתמר. כתיב: אשריך ישראל מי כמוך, וכתיב: מי כמוך באלים ה'. קרא לרבי אלעזר ברה, אותבה קמה, ולרבי אבא מסטרא אחרא, ואמר: אנו כללא דכלא. עד פאן אתתקנו קימין. אשתיקו, שמעו קלא, וארכבתו דא לדא נקשו. מאי קלא, קלא דכנופיא עלאה דמתכנפי:

המכּוּן, והעקר הוא המכּוּן, וכל אלו הסבובים הם בחינת פסלת, והם בחינת עשירות שעל ידו באים אל ההתבוננות. וזה בחינת: פסל לך - הפסלת יהיה שלך, משם נתעשר משה, כי זה הפסלת של לוחות, הם בחינת הסבובים, שנסרין ונפסלין סביב סביב ההתבוננות, והם בחינת עשירות כנ"ל, שעל ידו באים אל ההתבוננות כנ"ל. וזה אותיות "ממון", ראשיתבות: משם נתעשר משה. והויו הוא בחינת הלוחות, שמשם נתעשר משה, כי הלוחות ארפן ו' ורחפן ו' וכו', כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ב"ב יד):

ב ולבוא לעשירות הזאת הוא על ידי בחינת תקוני עתיקה, בחינת אריכות ימים, בחינת זקון, כי צריך אריכות ימים כדי לקבל בתוכו את העשירות של ההתבוננות. ואריכות ימים, הינו שצריך שיראה להאריך ולהגדיל ימיו, כי כל יום ויום ממקום שמתחיל אצל כל אחד, בודאי בתחלה הוא קצר, הינו שבתחלת היום קשה עליו מאד העבודה שצריך לעשות באותו היום, כגון להתפלל וללמוד וכיוצא, ועל כן היום בתחלתו הוא קצר, כי

ומחמת שיש בהתורה התבוננות הזאת, על כן נקראת התורה הו"א. וכן כל מי שעבר דרך ידם התורה, היה להם עשירות גדול מאד, דהינו משה רבנו, שהביא התורה לישראל, היה עשיר גדול, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה^(א); וכן רבי, שסדר וחתם המשניות; וכן רב אשי, שהיה חתימת התלמוד, וסדר את כל התלמוד, שגם כן היו עשירים גדולים מאד, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (גיטין נט ועין ב"מ פה). כי מחמת שתקנו וסדרו את כל התורה שבעל פה, ועבר דרך ידם התורה, על כן היו גם כן עשירים כנ"ל, כי צריך עשירות גדול להתבוננות הנ"ל. וזה בחינת (שמות לד): פסל לך, ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (ירושלמי שקלים פה ונדרים לח): הפסלת יהיו שלך וכו'. כי כמו שבפשטי התורה, קדם שמחדשין איזה פשט, צריך לומר מקדם הקדמות, ואחר כך משליכין ההקדמות, ובאים אל המכּוּן, כי העקר הוא המכּוּן, וכל הדברים וההקדמות שמקדם הם בחינת פסלת, שנסרין ונפסלין סביב המכּוּן; כמו כן בהתבוננות התורה צריך לילך מקדם, ולסבב בכמה סבובים, עד שבאים אל

(א) עיין עירובין דף נד ע"ב. (ב) עיין נדרים דף לח.

צריך להתחיל מעט מעט, ואחר־כך מתרחב והולך בעבודתו. וצריך האדם לראות להגדיל ולהרחיב ולהאריך כל שעה ושעה שבא אחר כך, להגדילה ולהרחיבה בתוספות קדשה. וכן כשבא יום השני, יהיה הולך ומתרחב בתוספות קדשה יתרה. וכן בכל פעם ופעם יהיו ימיו מתרחבין בתוספות קדשה, וזה בחינת אריכות ימים: **ואברהם** שזכה לבחינת זקן, בחינת אריכות ימים, על־ידי־זה זכה לעשירות, בחינת (בראשית כד): **ואברהם זקן בא בימים** וה' ברך את אברהם בכל. וזה בחינת (תהלים קיט): **מזקנים אתבונן; שעל ידי בחינת זקן הנ"ל בא להתבוננות, שהוא בא על ידי עשירות, שנמשך לתוך אריכות ימים, שהוא בחינת זקן כנ"ל:**

ג וּבְחִינַת זָקֵן, דהינו להרחיב ולהאריך ימיו בתוספות קדשה בכל פעם כנ"ל, הוא על ידי יראה, שהיראה מביאה תוספות קדשה בכל יום ויום, שעל־ידי־זה נתארכין ונתרחבין הימים, בבחינת (משלי י) **יראת ה' תוסיף ימים; וזה בחינת (ישעיה לט): יראת ה' היא אוצרו, בחינת (ברכות סא): עשאה פאוצר, שהוא קצר מלמעלה ורחב מלמטה; כי התחלת הימים הם**

קצרים, ואחר־כך מתרחבין והולכין בתוספות קדשה על־ידי היראה כנ"ל. נמצא, שזוכין על־ידי היראה לאריכות ימים, שהם בחינת זקן, בחינת תקוני עתיק, שעל־ידי־זה זוכין לעשירות, כי היראה שומרת מההפך של עשירות, דהינו עניות, שבא על ידי בחינת: שקר החן והבל היפי. כי יש כמה מיני חן של שקר, שעושים בעמידה ובאכילה ובדבורו עם אנשים, וכן בשאר דברים, ולכל דבר יש חן אחר מיוחד. וכל אלו החנות של שקר, הם באים על־ידי הבל היפי, בבחינת: שקר החן והבל היפי. דהינו, מי שאינו נשמר מיפי הנשים, על־ידי־זה יש לו תאוות של אלו החנות של שקר, ויראה הוא הפך מזה, כמו שכתוב (משלי לא): **שקר החן והבל היפי, אשה יראת ה' היא תתהלל. ועל כן אברהם ויצחק, כשבאו למקומות שלא היו שם יראות, ותכף כשרצו לכנס לשם הרגישו זאת, על־ידי שהתחילו להרגיש, לפי ערך גדל קדשתם, לפי הנשים, ועל כן הרגישו שאין שם יראה, ועל כן אסרו על עצמן זיווג נשותיהן כפחותו, כמו שכתוב (בראשית ט): כי אמרתי רק אין יראת אלקים במקום הזה וכו'. ואחר־כך תקן אברהם זאת, והמשיך אריכות**

בחינות, כפי שתהיה ראי
להולדה. והב' כי מחמת שעוסק כח
הדוחה להוציא ולדחות הטפה, על
כן הוא בהכרח הפסק הנשימה, כי
הנשימה הוא מוציא רוח ומכניס
רוח, ומחמת שעוסק כח הדוחה
לדחות הטפה, אי אפשר להוציא
הרוח, ועל כן הוא הפסק הנשימה.
וזה הרוח וההבל שנקנס מקדם
ונשאר שם, הוא מתלבש בהכח
הדוחה, ועל ידו יוצאה הטפה לחוץ.
וכפי זכות וצחות ההבל, כן הולד
מלבן ומזרז, כי אם ההבל זך ונקי,
אזי הטפה שיוצאת, שמלבש שם
ההבל הזה, היא גם כן צחה ונקיה,
ואזי הולד גם כן מלבן ומזרז. ואם
יש עכירות בתוך ההבל, אזי נתעפר
הטפה גם כן. וזה בחינת (תהלים קמד):
אדם להבל דמה; כי כפי ההבל, כן
התהוות הולד. וזה בחינת (שם סב): אך
הבל בני אדם; כי ההבל הוא מלבן
ומזרז הולד כנ"ל. וזה בחינת: הבל
היפי; כי היפי הוא כפי ההבל כנ"ל.
נמצא, שהבל היפי הוא מהפסק
הנשימה. ועל כן מי שחומד יפי
הנשים, נמצא שמקבל בחינת הפסק
הנשימה, ועל כן הוא בהפך
מעשירות, שהוא בחינת אריכות
הנשימה. כי כל מיני עשירות, דהינו
כל מיני דגן וכל האילנות ועשבים

ימים, כמו שכתוב (שם כא): ויגר
אברהם בארץ פלשתים ימים רבים,
בחינת: יראת ה' תוסיף ימים כנ"ל.
ואחר כך קלקלו הפלשתים כל
התקונים שתקן אברהם, בחינת (שם
כו): וכל הבארות וכו' סתמום
פלשתים. ועל כן כשבא יצחק לשם,
הצרך גם כן לאסר זווגו כאחותו
כנ"ל, עד אשר המשיך שם אריכות
ימים, שהיא בחינת יראה, שמצלת
מזה כנ"ל, ואז התרה לו, כמו
שכתוב (שם): ויהי כאשר ארכו לו שם
הימים וישקף אבימלך וכו'. ועל
ידי זה שהמשיך אריכות ימים, זכה
שם לעשירות, כמו שכתוב (שם):
ויזרע יצחק בארץ ההוא וימצא
בשנה ההוא מאה שערים וכו', כנ"ל.
כי מי שאין לו יראה, ואינו נשמר
מבחינת הבל היפי, על ידי זה בא
לעניות, כמו שכתוב (משלי ו): אל
תחמד יפיה בלבבך, כי בעד אשה
זונה עד כפר לחם. כי עשירות והבל
היפי הם שני הפכים, פי עשירות
הוא מאריכות הנשימה, ויפי הוא
מהפסק הנשימה. פי בשעת יציאת
הטפה זרעיות, אזי צריך להיות
הפסק הנשימה, משני טעמים: א'
כדי שלא יתקרב הטפה על ידי
הנשימה, שהוא אויר הקר, שמקבל
בכל רגע מבחוץ, פי צריכה לצאת

השכל שיהיה על תקונו, שיוכל להתבונן, הוא על ידי השמנים שבגוף. כי השכל הוא כמו נר הדולק, כי הוא דולק על ידי השמנים שנמשכין אליו, והם כמו שמן שנמשך אל פתילה הדולקת. וכשאין שמנים בגוף, אין השכל יכול לדלק בהתבוננות. ומזה באים משגעים, על ידי שנתבשרין לחות הגוף. ועל ידי זה נתקלקל המוח, על ידי שאין לו שמנים לדלק. וכך הלחות והשמנים שבגוף הם על ידי הנשימה, כי אלמלא פנפי ראה דנשבין על לבא, הוי לבא אוקד כל גופא (תיקון יג דף כז). נמצא, שעקר קיום שמנונית ולחות שבגוף הוא על ידי הנשימה, שמקבלת הראה רוח קר מבחוץ לקרר הלב, ועל ידי זה קיום השכל שיוכל לדלק בהתבוננות כנ"ל. וזה בחינת (משלי כ): נר ה' נשמת אדם, שעקר קיום ותקון נר ה', שהוא השכל, הוא על ידי הנשימה כנ"ל. נמצא, שעל ידי יראה זוכין לאריכות ימים, שעל ידי זה נמשך העשירות, שעל ידו באים להתבוננות כנ"ל:

ד **ושלמות** היראה היא בבחינת שלש קוין, בחינת מורא שמים, ומורא רבך, ומורא אב ואם. וכשיש חכם הדור, שזוכה

וכל מיני מתכות, הם רק על ידי גשמים, וכן כל האוצרות הם על ידי גשמים, כמו שכתוב (דברים כח): יפתח ה' לך את אוצרו הטוב לתת מטר ארצה וכו'. והגשמים הם מבחינת הנשימה, שמכניסין ומקבלין אויר מן החוץ, כמו שכתוב (איוב לו): מנשמת אל יתן קרח ורחב מים במוצק. וזה בחינת (משלי יח): הון עשיר קרית עזו; הינו שהעשירות הוא על ידי בחינת הנשימה, שהוא אויר הקר שמקבלין בכל רגע מן החוץ כנ"ל. וזהו: קרית עזו, בחינת: גשם מטרות עזו (איוב לו). וזה שכתוב (ירמיה יד): היש בהבלי הגוים מגשמים; כי בהבלי הגוים, שהם בחינת הפסק הנשימה, בחינת הבל היפי הנ"ל, אין שם בחינת גשמים, כי גשמים הם רק על ידי הנשימה כנ"ל. וזה בחינת (משלי יג): הון מהבל ימעט - על ידי הבל הנ"ל, נתמעט ההון. וזה בחינת (שם יז): וקר רוח איש תבונה - על ידי קר רוח, שהוא רוח הקר של הנשימה, על ידי זה זוכין להתבוננות הנ"ל, שבא על ידי עשירות כנ"ל. וזה בחינת (איוב לב):

ונשמת שדי תבינם, כי עקר ההתבוננות - על ידי הנשימה, בחינת קר רוח כנ"ל. כי עקר תקון השכל, הוא על ידי הנשימה, כי עקר

נחלת אבות פנ"ל. דהינו בחינת
 שלש קוין, בחינת (ב"מ מב): לעולם
 ישלש אדם מעותיו, שליש
 בפרקמטיא, ושליש בקרקע, ושליש
 בידו. ושלשה חלקים אלו יש
 בעשירות, הם כנגד **שלשה**
פעמים עשירות שנזכר בתורה.
 כי בכל התורה כלה לא נזכר
 עשירות, כי אם שלש פעמים אלו.
 דהינו: אצל סדום, כמו שכתוב
 (בראשית יד): ולא תאמר אני העשיתי
 את אברם. ואצל רחל ולאח, כמו
 שכתוב (שם לא): כי כל העשר אשר
 הציל אלקים וכו'. ואצל שקלים, כמו
 שכתוב (שמות ל): העשיר לא ירבה. כי
 שליש שבפרקמטיא, הוא כנגד
 העשירות שנזכר אצל סדום, כי
 בסדום כתיב, (איוב כח): הנשפכים מני
 רגל^(א); כי הם רצו לבטל המשא
 ומתן, שהוא בחינת רגל, כמו
 שכתוב (דברים לט): שמח זבלון בצאתך,
 על פן צריך דוקא משא ומתן - וזהו
 שליש שבפרקמטיא. ושליש
 שבקרקע, הוא כנגד העשירות
 שנזכר אצל רחל ולאח. כי באמת
 עקר העשירות, הוא רק בשביל
 התבוננות, אבל בלא זה, העשירות
 הוא רק בשביל נשים וקטני הדעת
 כמותן. וזהו שאמרו: כי כל העשר

לתלמידים הגונים ולבנים הגונים,
 אזי היראה בשלמות. כי יראת החכם
 והרב שבדור, הוא בחינת מורא
 שמים. והתלמידים, יש להם יראת
 הרב, בחינת מורא רבך. והבנים, יש
 להם מורא אב ואם. שעלידי שלש
 יראות אלו, היראה בשלמות.
 ובחינת יראה של כל אחד מהשלש
 הנ"ל, צריך שיהיה כלול משלש
 שלש. דהינו מורא של הרב, שהוא
 מורא שמים, צריך שיהיה כלול בכל
 התלת מחין: חכמה בינה דעת. כי
 עקר יראתו של הרב, הוא עלידי
 התבוננות גדלת הבורא יתברך שמו,
 שחוקר ודורש בשכלו. נמצא
 שיראתו עלידי השכל, על פן צריך
 שתהיה היראה מלאה בכל השלשה
 מחין, בחכמתו ובינתו ודעתו, כלם
 יהיו מלאים מיראת השם. ויראת
 התלמיד, דהינו מורא רבך, שהוא
 על ידי הלמוד שמקבל מהרב,
 צריכה שתהיה נמשכת בכל חלקי
 הלמוד, שהוא גם פן בחינת שלש
 קוין, הינו בחינת אורייתא תליתאה
 (שבת פח): ויראת הבן, שהוא מורא אב
 ואם, צריך להמשיכה בבחינת נחלת
 אבות, בחינת (משלי יט): בית והון
 נחלת אבות. וצריך שתתפשט
 היראה על כל חלקי עשירות, שהם

שֶׁהוּא תִקַּף הַתְגַּלּוֹת הִירָאָה מְאֹד, בְּחִינַת פֶּחַד יִצְחָק (י). כִּי כְּשֶׁנִּפְקְדָה שָׂרָה, נִפְקְדוּ כַּמָּה עֲקָרוֹת עִמּוּהָ, כְּמוֹ שֶׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה (מדרש רבה בראשית פרשה נג). וְזֶה בְּחִינַת (בראשית כא): כִּי יִלְדְתִי בֶן לְזִקְנִי; כִּי עַל יְדֵי לֵדַת יִצְחָק, שֶׁהוּא הַתְגַּלּוֹת הִירָאָה, עַל יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ אֲרִיכוֹת יָמִים, בְּחִינַת זֶקֶן כַּנְּל, בְּבְחִינַת: יִרְאֵת ה' תוֹסִיף יָמִים כַּנְּל:

וּפְקִידוֹת עֲקָרוֹת נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי שְׁמַעוֹרְרִין

אֵת בְּנֵי אָדָם מִשְׁנֵתָם. כִּי יֵשׁ בְּנֵי אָדָם שֵׁשִׁינִים אֵת יְמֵיהֶם, וְאִף שְׂנֵדָמָה לְהַעֲלוֹם שֶׁהֵם עוֹבְדִים אֵת הַשֵּׁם, וְעוֹסְקִים בְּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה, אִף עַל פִּי כֵן כָּל עֲבוֹדָתָם אֵין לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נַחַת מֵהֶם, כִּי נִשְׁאָר כָּל עֲבוֹדָתָם לְמַטָּה, וְאֵין יָכוֹל לְהַתְרוֹמֵם וּלְהַתְעַלּוֹת לְמַעְלָה. כִּי עֲקָר הַחַיּוֹת הוּא הַשִּׁכְל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (קהלת ז): הַחֲכָמָה תַּחֲיָה אֵת בְּעַלְיָהּ. וְכִשְׁהַעֲבוֹדָה הִיא עִם שִׁכְל, מְשִׁימִין בָּהּ חַיּוֹת שֶׁתּוֹכֵל לְהַתְעַלּוֹת, אֲבָל כְּשֶׁנוֹפֵל לְבְּחִינַת מַחִין דְּקֻטְנוֹת, בְּחִינַת שְׁנָה, אֵין יָכוֹל לְהַתְעַלּוֹת לְמַעְלָה. וְיֵשׁ שְׁנַפְלוֹ לְבְּחִינַת שְׁנָה, עַל יְדֵי תַאֲוֹת וּמַעֲשִׂים רָעִים. וְיֵשׁ שֶׁהֵם אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים וְיָפִים, רַק

אֲשֶׁר הִצִּיל אֱלֹקִים מֵאֲבִינוּ לָנוּ הוּא וּלְבַנֵּינוּ; הֵינּוּ שְׁכָל הַעֲשִׂירוֹת הוּא רַק בְּשִׁבִיל נְשִׁים וְקֻטְנֵי הַדַּעַת כְּמוֹנוּ; אֲבָל אֵתָהּ - וְעַתָּה כָּל אֲשֶׁר אִמְרוּ אֵלֶיךָ אֱלֹקִים עֲשֵׂה, דְּהֵינּוּ שֶׁאֵתָהּ צָרִיךְ לְהַעֲשִׂירוֹת בְּשִׁבִיל הַתְּבוּנָנוֹת בְּגִדְלַת ה'. וְכַנְּגַד זֶה הוּא בְּחִינַת שְׁלִישׁ שְׁבַקְרָקַע, בְּחִינַת (סנהדרין עד): אִשָּׁה קָרַקַע עוֹלָם. וְשְׁלִישׁ בִּידוֹ, הוּא כַּנְּגַד הַעֲשִׂירוֹת שֶׁאֲצֵל שְׁקָלִים, שְׁנֵאִמְרוּ שָׁם: לְכַפֵּר עַל נַפְשֵׁיכֶם, בְּחִינַת (איוב יב): אֲשֶׁר בִּידוֹ נֶפֶשׁ כָּל חַי וְרוּחַ כָּל בֶּשֶׂר אִישׁ:

הַוְהַתְגַּלּוֹת הִירָאָה הוּא עַל יְדֵי פְקִידוֹת עֲקָרוֹת, כִּי עַל יְדֵי לֵדָה, נִתְגַּלָּה יִרְאָה, בְּחִינַת (תהלים מח): רַעְדָה אַחְזָתֶם שָׁם חֵיל פִּיּוֹלְדָה. כִּי עַל יְדֵי הַלְדָה יוֹצְאִין דָּמִים וּגְבוּרוֹת, שֶׁהֵן בְּחִינַת יִרְאָה, וּבַפֶּרֶט כְּשֶׁנִּפְקְדָה עֲקָרָה, שֶׁהֵיוּ הַדָּמִים וְהַגְּבוּרוֹת נַעֲצְרִין כָּל כֶּף עַד עֵתָהּ. עַל כֵּן אַחַר כֶּף כְּשִׁיּוֹצְאִין, נִתְגַּלָּה הִירָאָה בְּיוֹתֵר. וְכַפִּי הַלְדָה כֵּן הַתְגַּלּוֹת הִירָאָה, כִּי כְּשֶׁנִּפְקְדָה עֲקָרָה אַחַת, נִתְגַּלָּה יִרְאָה, וְכִשְׁנִפְקְדוּ הַרְבֵּה עֲקָרוֹת, נִתְגַּלָּה הִירָאָה בְּיוֹתֵר. וְזֶה בְּחִינַת חֵיל פִּיּוֹלְדָה - כַּפִּי הַלְדָה כֵּן הַתְגַּלּוֹת הִירָאָה. וְעַל כֵּן בְּרֵאשִׁי הַשְּׁנָה הִיָּה פְקִידוֹת יִצְחָק (ראש השנה יא),

הפנים, ונופל לבחינת שנה. וצריך לעוררו משנתו. ואי אפשר לעוררו, כי אם כשמתעורר מעצמו, כי צריך אתערותא דלתתא. רק כשמתעורר מעצמו, אם לא היו מעוררין אותו, היה נשאר ישן יותר. על כן צריך תכף כשמתעורר, להראות לו פניו, ולהלביש אותו בפניו שנסתלק ממנו בשעת שנה, וזהו בחינת התעוררות השנה:

ובשרוצין להראות לו פניו ולעוררו משנתו, צריכין להלביש לו את הפנים בספורי מעשיות. כי יש שבעים פנים לתורה, והם בחינת שבעים שנים, כי כל אחד משנה מחברו. וצריכין להלביש את הפנים דוקא, מחמת שלשה טעמים: אחד - כי כמו שמרפאין את העור, צריכין לסגרו, שלא יראה את האור פתאם. וצריכין לצמצם לו את האור, כדי שלא יזיק לו מה שיראה פתאם. כמו כן לזה שהיה בשנה ובחשך זמן רב, כשרוצין להראות לו פניו ולעוררו, צריכין להלביש לו את הפנים בספורי מעשיות, כדי שלא יזיק לו פתאם האור. וזה בחינת (תהלים ז): אני בצדק אחזה פניך. צדק הוא בחינת לבושי, בחינת (איוב כט): צדק לבשתי. אזי אשבעה בהקיץ תמונתך; כי אז

שנפילתם הוא על ידי אכילה. כי לפעמים כשאוכל האדם מאכל שלא נתברר עדין למאכל אדם, על ידי זה נופל מחו לבחינת שנה. כי כמו שבגשמיות, יש מאכלים שמרבים שנה, ויש שממעטים שנה, כמו כן ברוחניות, יש מאכלים שלא נתבררו, שמפילין לבחינות שנה. וכשאוכל בקדשה ובטהרה, אזי הוא בחינת: לחם הפנים (ט), כי השכל הוא הפנים, כמו שכתוב (קהלת ח): חכמת אדם תאיר פניו. אבל כשאין אכילתו בקדשה, אזי אובד פניו, הינו השכל, ונופל לבחינת שנה. כי עקר המאכל הוא להחיות הלב, כמו שכתוב (רות ג): ויאכל וישת וייטב לבו, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מדרש רבה בראשית פרשה מח): פתא סעדא דלבא. וכשאין המאכל מברר, ואין אוכל אותו בקדשה - אזי מביא רע אל הלב, ועל ידי רע הלב נתקלקל הפנים, כמו שכתוב (נחמיה ב): מדוע פניך רעים, אין זה כי אם רע לב. וכן להפך, בקשת הפנים, דהינו שייחזר ויבקש פניו, הוא תלוי בתקון הלב, כמו שכתוב (תהלים כז): לך אמר לבי בקשו פני. ועל כן לפעמים על ידי מאכל שאין מברר, שעל ידו נתקלקל הלב, על-ידי-זה אובד

כנ"ל. אבל יש שנופל מכל השבעים פנים, עד שאי אפשר לעוררו בשום פנים, כי אם עלידי ספורי מעשיות של שנים קדמוניות, שכל השבעים פנים, שבעים שנים, מקבלין חיות משם. וזה בחינת עתיק, בחינת זקן, בחינת הדרת פנים^(א), שכל השבעים פנים מקבלין חיות והדור משם. וזה בחינת: ורב חסד^(ב); כי הלומד את תלמידו הלכה אחת, הוא עושה עמו חסד, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (כתובות צו): כל המונע תלמידו מלשמשו, כאלו מונע ממנו חסד. ושמוש חכמים, זה בחינת הלכות שהתלמיד מקבל מהרב. נמצא שמה שהרב לומד עם תלמידו, זה בחינת חסד. ועל כן בשמעוררו עם איזה פנים של השבעים פנים, שמלביש אותו בבחינת: ה' פעלך בקרב שנים חייהו כנ"ל, הוא בחינת חסד אתם, אבל בשמעוררו עלידי ספורי מעשיות של שנים קדמוניות, הוא בחינת^(ג): ורב חסד, כי כל הפנים וכל החסדים מקבלין משם:

ז **וכשעוסק** לעורר בני אדם, הוא צריך לשמר עצמו מתלמידים שאינם הגונים, כדי שלא יחא נדבק בו מהרע שלהם, שלא

יכול לראות אחר-כך בהקיץ, דהינו כשמקיצין ומעוררין אותו מהשנה, כי לא יזיק לו האור פתאם כנ"ל. והטעם השני - כי צריך להלביש, כדי שלא יתאחזו החיצונים בו. והטעם השלישי - כי החיצונים האוחזין בו, לא יניחו אותו לצאת, על כן צריך להלביש את פניו, כדי לשנותו, שלא יהיו מכירין בו, בבחינת (אייב יד): משנה פניו ותשלחנה. ויש כמה בחינות בזה שמלבישין את הפנים, כי יש שמלבישין את הפנים שלו, בספור מעשה. ויש שאי אפשר לעוררו בפנים שלו, וצריך להראות לו פנים גבוה. ולפעמים מלבישין גם כן בדברי תורה, דהינו שאומרים תורה גבוה, ואי אפשר לאמרה כך כמות שהיא, ומלבישין אותה בתורה נמוכה וקטנה ממנה. וזה בחינת (חבקות א): ה' פעלך בקרב שנים חייהו. חייהו, פרש רש"י: עוררהו. וזהו: פעלך, הינו ספורי מעשיות. בקרב שנים, הינו בחינת מעשיות של השבעים פנים, שהם שבעים שנים כנ"ל^(ד). הינו שמעוררין אותו על ידי ספורי מעשיות, שהן בקרב שנים, הינו המעשיות של השבעים פנים

(א) עיין זוהר נשא דף קלח ע"ב, ובספר קול ברמה שם. ועיין זוהר בראשית דף ז ע"ב, ובזוהר בשלח מה ובפירושו הרמ"ז שם. (ב) עיין שבת קנב ע"א. (ג) שמות לד, במדבר יד. (ד) עיין זוהר נשא דף קמ ע"ב.

שִׁיחְתּוֹ וְסִפּוּרָיו גַּם כֵּן בְּבַחֲנֵית
הַלְמוּד הַנ"ל, דְּהֵינּוּ לְלַמֵּד וּלְעֲשׂוֹת
כַּנ"ל. וְזֶה בְּחֵינֵית (ע"י יט): שִׁיחְתּוֹ שֶׁל
תְּלַמִּידֵי־חֲכָמִים צְרִיכִין לְמוּד, דְּהֵינּוּ
שְׂכָל מַה שְּׁצְרִיכִין אֶל הַלְמוּד, צְרִיכִין
גַּם כֵּן אֶל שִׁיחְתּוֹ, שֶׁהוּא בְּחֵינֵית
סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת כַּנ"ל. וְזֶהוּ (יחזקאל מז):
וְעָלְהוּ לְתַרוּפָּה. וְעָלְהוּ, זֶה בְּחֵינֵית
שִׁיחַת תְּלַמִּידֵי־חֲכָמִים, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ
רְבוּתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָה (שם בע"ז):
וְעָלְהוּ לֹא יָבֵל - אֶפְלוּ שִׁיחַת
תְּלַמִּידֵי־חֲכָמִים וְכו'. וְזֶהוּ: לְתַרוּפָּה -
לְהַתִּיר פֶּה; הֵינּוּ בְּחֵינֵית מִן הַמְּתַר
לְפִיךָ. כִּי כִּשְׁשִׁיחְתּוֹ הֵיא בְּבַחֲנֵית
שִׁיחַת תְּלַמִּידֵי־חֲכָמִים צְרִיכִין לְמוּד,
הֵינּוּ לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשֹׁמֵר וּלְעֲשׂוֹת
כַּנ"ל, אֲזִי נִשְׁמַר מִן תְּלַמִּידִים שְׂאִינִם
הַגּוֹנִים, שְׂזָהוּ בְּחֵינֵית מִן הַמְּתַר לְפִיךָ
כַּנ"ל, מִנּוּן שְׂאִין כּוֹתְבִין וְכו' כַּנ"ל:

ח וְזֶה בְּחֵינֵית מַה שְּׁדָרְשׁוּ רְבוּתֵינוּ
זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָה (סנהדרין ק) עַל
פְּסוּק זֶה: וְעָלְהוּ לְתַרוּפָּה - לְהַתִּיר
פֶּה אֱלֹמִים וּלְהַתִּיר פֶּה עֲקוּרוֹת, כִּי
עַל־יְדֵי־זֶה שְׁמַעוֹרֵר בְּנֵי אָדָם
מִשְׁנֵתִם עַל־יְדֵי סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת,
שְׂזָהוּ בְּחֵינֵית: וְעָלְהוּ לְתַרוּפָּה וְכו'
כַּנ"ל, עַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה בְּחֵינֵית:
לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים. כִּי מִקֶּדֶם כִּשְׁהֵיוּ
בְּבַחֲנֵית שְׂנָה, וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים
הַתַּעוֹרְרוֹת הַחֲכָמִים, וְלֹא הָיָה נִשְׁמָע

יְזִיק לוֹ, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רְבוּתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם
לְבָרְכָה (חולין קלט): כָּל הַמְּלַמֵּד לְתַלְמִיד
שְׂאִינוֹ הַגּוֹן וְכו'. וְכֵן אָסְרוּ חֲכָמֵינוּ
זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָה (שבת קח) לְכַתֵּב עַל עוֹר
בְּהֵמָה טְמֵאָה, שְׁנֵאָמַר: לְמַעַן תִּהְיֶה
תּוֹרַת ה' בְּפִיךָ - מִן הַמְּתַר לְפִיךָ.
וּכְשִׁלְמוּד עִם אַחֵר, הוּא בְּחֵינֵית
כְּתִיבָה. כִּי הַלְשׁוֹן הוּא בְּחֵינֵית (תהלים
מח): לְשׁוֹנֵי עֵט סוֹפֵר מְהִיר, שְׁנַחֲקַק
וְנִכְתַּב עַל לֵב הַתְּלַמִּיד, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב
(משלי ג): כְּתָבֵם עַל לֹחַ לִבְךָ. וְעַל כֵּן
צְרִיךְ שְׂלֹא יִהְיוּ דְבָרָיו נִכְתְּבִין עַל
בְּחֵינֵית עוֹר בְּהֵמָה טְמֵאָה, הֵינּוּ
תְּלַמִּיד שְׂאִינוֹ הַגּוֹן. אִךְ אִי אֶפְשָׁר
לְבָשֵׁר וְדָם לְהִיּוֹת נִשְׁמַר בְּעַצְמוֹ,
שְׂלֹא יִשְׁמַעוּ תְּלַמִּידִים שְׂאִינִם
הַגּוֹנִים מִמֶּנּוּ. וְלָזֶה צְרִיךְ שִׁיְהִי
לְמוּדוֹ, לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד וּלְשֹׁמֵר
וּלְעֲשׂוֹת, דְּהֵינּוּ שְׁעַל־יְדֵי לְמוּדוֹ עִם
תְּלַמִּידוֹ, יִהְיֶה כְּאֵלוֹ עֲשָׂאוֹ לְחַבְרוֹ,
וּכְאֵלוֹ עֲשָׂאוֹ לְדְבָרֵי תּוֹרָה, כְּמוֹ
שְׁאָמְרוּ רְבוּתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָה
(סנהדרין צט): כָּל הַמְּלַמֵּד בֶּן חֵבְרוֹ
תּוֹרָה, כְּאֵלוֹ עֲשָׂאוֹ וְכו', וּכְאֵלוֹ עֲשָׂאוֹ
לְדְבָרֵי תּוֹרָה וְכו'. וּכְשִׁלְמוּד בְּכּוֹנֵה
זו, אֲזִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵר אוֹתוֹ,
שְׂלֹא יִהְיוּ דְבָרָיו נִכְתְּבִין בְּכַח הַזְכָּרוֹן
שֶׁל הַתְּלַמִּיד שְׂאִינוֹ הַגּוֹן, רַק יִהְיוּ
נִשְׁכַּחִין מִמֶּנּוּ. וּכְשִׁעוֹסֵק לְעוֹרֵר עַל־
יְדֵי סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, צְרִיךְ שִׁיְהִי

לְאֲזַנְיָהֶם דְּבָרָיו, פִּי זַפָּאָה מֵאֵן דְּמַלְל
עַל אֲדָנָא דְשָׁמַע (זוהר תצוה קפה), אָבֵל
הֵם הָיוּ כְּחַרְשִׁים וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים
כָּלֵל. וּמַחֲמַת זֶה לֹא הָיָה אֲפָשֶׁר לָהֶם
לְדַבֵּר, כִּי סֵתֶם חֲרַשׁ הוּא שְׂאִינוּ
שׁוֹמַע וְאִינוּ מְדַבֵּר (תרומות פ"א ע"ט, תנינה
ב), דְּהֵינּוּ מַחֲמַת שְׂאִינוּ שׁוֹמַע אִינוּ
יִכּוֹל לְדַבֵּר. וְעַכְשָׁו שְׁמַעוּרְרוּ הַחֲכָם,
וְשׁוֹמַע דְּבָרָיו, אֲזִי יִכּוֹלִים לְדַבֵּר. וְזֶה
בְּחִינַת: לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים, וְזֶה
בְּחִינַת (משלי לא): פֶּתַח פִּיךָ לְאֵלֶם:
וְעַל־יְדֵי־זֶה הוּא בְּחִינַת: לְהַתִּיר פֶּה
עֲקָרוֹת, כִּי זֶה הַדְּבֹר שֶׁהָיָה מְצַמֵּם
אֲצֵלֶם כָּל כֶּף זֶה זְמַן רַב, שְׁהָיוּ
חַרְשִׁים וְאֱלֹמִים, עַכְשָׁו כְּשִׁיוֹצֵא
הַדְּבֹר, הוּא יוֹצֵא בְּכַח גְּדוּל,
בְּבַחֲנֵת (תהלים קג): גְּבוּרֵי כַח עֲשִׂי
דְּבָרוֹ. וְזֶה הַכַּח בֶּא לְכֻלֵּי הוֹלְדָה,
בְּחִינַת (בראשית מט): כַּחֵי וְרֵאשִׁית אוֹנֵי,
דְּהֵינּוּ בְּטַחְנֵי הַדּוֹר, שֶׁהֵם בְּחִינַת כָּלֵי
הַהוֹלְדָה, הֵם מְקַבְּלִין זֶה הַכַּח,
בְּבַחֲנֵת (ישעיה מו): וְקוֹי ה' יַחְלִיפוּ כַח.
וְעַל כֵּן נִקְרָאִין הַכְּלִיּוֹת בְּטוּחֹת, כִּי
הַכְּלִיּוֹת הֵם כָּלֵי הַהוֹלְדָה.
וּכְשֶׁמְקַבְּלִין בְּטַחְנֵי הַדּוֹר, זֶה הַכַּח
שֶׁל הַדְּבֹר, הֵם מְקַבְּלִין עַל־פִּי דִין
וּמִשְׁפָּט, כָּל אֶחָד לְפִי בְּטַחֲוֹנוֹ, כֵּן
מְקַבֵּל הַכַּח. וְזֶה בְּחִינַת: פֶּתַח פִּיךָ
לְאֵלֶם, אֵל דִּין כָּל בְּנֵי חַלּוֹף, בְּחִינַת:
קוֹי ה' יַחְלִיפוּ כַח. שְׁעַל־יְדֵי פֶתַח

פִּיךָ וכו', עַל־יְדֵי־זֶה יוֹצֵא כַח הַדְּבֹר
אֵל כָּלֵי הַהוֹלְדָה, שֶׁהֵם הַבְּטַחְנִים,
שְׁמַקְבְּלִין אוֹתוֹ עַל־פִּי דִין וּמִשְׁפָּט
כַּנִּ"ל. וְצָרִיךְ לְרֵאוֹת, שְׁהָיוּ כָּלֵי
הַדְּבֹר סְמוּכִין וְקָרוּבִין אֵל כָּלֵי
הַהוֹלְדָה, כְּדֵי שְׁיִוְכְּלוּ לְקַבֵּל כַּח
הַדְּבֹר כַּנִּ"ל, שְׁלֹא יֵהָיוּ בְּבַחֲנֵת (ירמיה
יב): קָרוּב אֵתָהּ בְּפִיָּהֶם וּרְחוֹק
מִכְּלִיּוֹתֵיהֶם. וְעַל כֵּן הוּיָה אַחַת לְכֻלֵּי
הַדְּבֹר וְלְכֻלֵּי הַהוֹלְדָה, כִּי אֵלוֹ
מְלֵאִים גִּידִים וְעֻצְבִּים כְּמוֹ אֵלוֹ, כִּי
הֵם בְּחִינַת אַחַת. כִּי עַל יְדֵי כַח
הַדְּבֹר, נַעֲשֶׂה הַהוֹלְדָה כַּנִּ"ל. וְזֶה
בְּחִינַת: וְעֵלְהוּ לְתֵרוּפָה - לְהַתִּיר פֶּה
אֱלֹמִים, וְלְהַתִּיר פֶּה עֲקָרוֹת, כִּי זֶה
תְּלוּי בְּזֶה כַּנִּ"ל: וְזֶה בְּחִינַת זְוּוּג
הַנְּשִׁיקִין וְזְוּוּג הַגּוֹפְנֵי, שְׁזְוּוּג
הַנְּשִׁיקִין קוֹדֵם לְזְוּוּג הַגּוֹפְנֵי, כְּמוּבָא
בְּכַתְּבִים. כִּי עַל־יְדֵי כַח הַדְּבֹר,
בְּחִינַת: לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים, שֶׁהוּא
בְּחִינַת זְוּוּג הַנְּשִׁיקִין, עַל־יְדֵי־זֶה
נַעֲשֶׂה זְוּוּג הַגּוֹפְנֵי, בְּחִינַת: לְהַתִּיר
פֶּה עֲקָרוֹת כַּנִּ"ל. וְזֶה בְּחִינַת שְׁבִירַת
כָּלֵי חֲרָס, שְׁשׁוֹבְרִין בְּשַׁעַת
הַתְּקַשְׁרוֹת הַזְּוּוּגִים. לְהוֹרוֹת, שְׁעַכְשָׁו
שְׁנַעֲשֶׂה הַתְּקַשְׁרוֹת, שֶׁהוּא בְּשִׁבִל
הוֹלְדָה, שֶׁהוּא בְּבַחֲנֵת בְּטַחֲוֹן,
בְּחִינַת כְּלִיּוֹת, שֶׁהֵם כָּלֵי הַהוֹלְדָה
כַּנִּ"ל, וְזֶה בְּחִינַת (משלי לא): בְּטַח בָּה
לֵב בְּעֵלְהָ, עַל־יְדֵי־זֶה נִתְבַּטֵּל וְנִשְׁבַּר

כנ"ל, וזהו: אולי יש תקוה, כְּדִי שְׂיִגִיעַ הַדְּבֹר לְקוּוֵי ה' כְּנ"ל. וְזֶהוּ (בראשית כח): וְהָיָה זֶרְעֶךָ כְּעֶפֶר הָאָרֶץ, כִּי הֵהוּלְדָה תְלוּוֹהָ, עַל־יְדֵי בְחִינַת יִתְן בְּעֶפֶר פִּיהוּ הַנ"ל: וְזֶה בְחִינַת (דניאל יב): וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפֶר יִקְיָצוּ; הֵינּוּ שְׂמֻקִּיצִין וּמְעוֹרְרִין אוֹתָן מִשְׁנֵתָן כְּנ"ל. וְזֶהוּ: מִיִּשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפֶר - מִבְּחִינַת הַעֲדָר הַדְּבֹר כְּנ"ל. וְזֶהוּ: אֵלֶּה לַחֲיֵי עוֹלָם - הֵינּוּ בְחִינַת הַדְּבֹר, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בראשית ב): וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה, וְתִרְגְּמוּ: לְרוּחַ מְמַלְלָא, הֵינּוּ בְחִינַת לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים. וְאֵלֶּה לַחֲרָפוֹת וְכו' - הֵינּוּ בְחִינַת (תהלים סט): חֲרָפָה שְׁבָרָה לְבִי, בְחִינַת שְׁכָחָה, שְׁבִירַת הַלֵּב, שֶׁהִיא בְחִינַת שְׁבִירַת הַלּוּחֹת, כְּמוֹ שְׁכָתוּב: לֹחַ לִבִּי. וְעַל־יְדֵי שְׁבִירַת הַלּוּחֹת בָּא שְׁכָחָה, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה (עירובין נד): אֱלֹמְלָא לֹא נִשְׁתַּבְּרוּ לּוּחֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת לֹא הִיתָה שְׁכָחָה; הֵינּוּ שְׂאוֹתָן שְׂאִינָן רְאוּיִין לְקַבֵּל, שֶׁהֵם בְּחִינַת עוֹר בַּהֲמָה טְמֵאָה, נִשְׁכַּח מֵהֶם כְּנ"ל:

ט וְזֶה בְחִינַת שׁוֹפָר, כִּי שׁוֹפָר הוּא בְחִינַת הַתְּעוֹרוֹרוֹת הַשְּׁנָה, כְּמוֹבָא בְּסַפְרִים, שֶׁשׁוֹפָר מְרַמֵּז בְחִינַת: עוֹרוֹ יִשְׁנִים מִתְרַדְמֵתְכֶם; וְעַל־יְדֵי־זֶה הוּא בְחִינַת: לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים וּלְהַתִּיר פֶּה עַקְרוֹת כְּנ"ל. וְזֶה

בְּחִינַת הַבְּטָחוֹן דְּסֵטְרָא אַחְרָא. וְעַל זֶה שׁוֹבְרִין הַכְּלֵי חָרָס, בְּבְחִינַת (ישעיה ב): וַתִּבְטְחוּ בַעֲשֶׂק וּנְלוּזוּ וְכו', וּשְׁבָרָה כְּנַבֵּל יוֹצְרִים, וְלֹא יִמָּצָא בְּמַכְתָּתוֹ חָרָס וְכו'. כִּי הַבְּטָחוֹן דְּקִדְשָׁה שְׁנַעֲשָׂה עַל־יְדֵי הַהֲתַקְשְׁרוֹת כְּנ"ל, הוּא לְהַפְּךָ מִהַבְּטָחוֹן דְּסֵטְרָא אַחְרָא, שֶׁהוּא בְּבְחִינַת שְׁבִירַת כְּלֵי חָרָס כְּנ"ל. וְגַם מְרַמֵּזִין לָהֶם, שְׂאֵם לֹא יִתְנַהֲגוּ בְּקִדְשָׁה, וּבִגְדוּ, חֵס וּשְׁלוֹם, בְּבְחִינַת הַבְּטָחוֹן, בְּבְחִינַת הַהוֹלְדָה, אֲזִי יֵהִיוּ בְּבְחִינַת שְׁבִירַת כְּלֵי חָרָס, שְׁזֶה נַעֲשָׂה עַל־יְדֵי מִבְטַח בּוֹגֵד כְּנ"ל. וְזֶה (מיכה ז): אֵל תִּבְטְחוּ בְּאַלּוֹהֵי מִשְׁכַּבְתְּ חִיקָךָ שְׂמוֹר פְּתַחֵי פִיךָ. הֵינּוּ, שְׂאֵי אֶפְשָׁר שִׁיְהִיָּה הַבְּטָחוֹן, הֵינּוּ כְּלֵי הַהוֹלְדָה, סְמוּכִין אֵל הַדְּבֹר, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֱלֹהֵי שֶׁהוּא רְאשִׁית־תּוֹבוֹת: לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים. וְזֶה: מִשְׁכַּבְתְּ חִיקָךָ, הֵינּוּ שִׁיְהִיָּה נַעֲשָׂה מְזֶה הוֹלְדָה. וְזֶה: מִשְׁכַּבְתְּ חִיקָךָ, בְּחִינַת (מלכים א): וּשְׁכַבְתָּ בְּחִיקָךָ, וְזֶה אֵי אֶפְשָׁר פִּי־אִם עַל־יְדֵי: שְׂמוֹר פְּתַחֵי פִיךָ כְּנ"ל: וְזֶה (איכה ג): יִתְּן בְּעֶפֶר פִּיהוּ אוֹלֵי יֵשׁ תְּקוּהָ. עֶפֶר הוּא בְּחִינַת הַעֲדָר הַדְּבֹר, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (ישעיה כט): וּמִעֶפֶר תִּשָּׁח אִמְרַתְךָ. הֵינּוּ, שְׂצָרִיךְ לִיתְּן בְּחִינַת הַדְּבֹר לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים כְּנ"ל, וְעַל־יְדֵי־זֶה בָּא כַח הַדְּבֹר לְקוּוֵי ה', שֶׁהֵם כְּלֵי הַהוֹלְדָה

בְּחִינַת: תְּקִיעָה, שְׁבָרִים, תְּרוּעָה. תְּקִיעָה הוּא בְּחִינַת הַעֲדָר הַדְּבוּר, בְּחִינַת (משלי ו'): תִּקְעֵת לְזֹר כַּפִּיךָ נוֹקֶשֶׁת בְּאֹמְרֵי פִיךָ. תְּרוּעָה הוּא בְּחִינַת הַדְּבוּר, בְּחִינַת (משלי ו'): שִׁפְתַי צְדִיק יִרְעוּ רַבִּים. שְׁבָרִים זֶה בְּחִינַת בְּטָחוֹן, בְּחִינַת (תהלים קמו'): שִׁבְרוּ עַל ה' אֱלֹקָיו; בְּחִינַת כְּלֵי הוֹלְדָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (ישעיה סו'): הָאֲנִי אֲשַׁבֵּיר וְלֹא אוֹלִיד. כִּי עַל־יְדֵי הַשּׁוֹפָר, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׁנָה, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא בְּחִינַת: לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים, וּלְהַתִּיר פֶּה עֲקֻרוֹת כְּנ"ל. דְּהֵינּוּ שִׁכַּח הַדְּבוּר, הַיּוֹצֵא בְּכַח מֵאֲלוֹ שְׁנַתְעוֹרְרוֹ מִשְׁנַתָּם, שֶׁמִּתְחַלְּהָ הִיוּ בְּבְחִינַת הַעֲדָר הַדְּבוּר, כִּי הִיוּ כְּחֻרְשִׁים וְאֱלֹמִים כְּנ"ל, וְעַכְשָׁו כְּשֶׁמְעוֹרְרֵם מִשְׁנַתָּם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַד שְׂשׂוּמְעִים הַתְּעוֹרְרוֹת הַחֲכָם הָאֲמֵת, אֲזִי מִתְחִילִין לְדַבֵּר כְּנ"ל. וְזֶה הַדְּבוּר, בָּא לְתוֹךְ כְּלֵי הַהוֹלְדָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּטָחֲנֵי הַדּוֹר כְּנ"ל, וְעַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה פְּקִידוֹת עֲקֻרוֹת, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת רֹאשׁ הַשְּׁנָה, שָׂאז נִפְקְדָה שָׁרָה וְכו' כְּנ"ל. וְכֹל זֶה הוּא בְּחִינַת שּׁוֹפָר שֶׁתּוֹקְעִין בְּרֹאשׁ הַשְּׁנָה, בְּחִינַת תְּקִיעָה תְּרוּעָה שְׁבָרִים כְּנ"ל. וְעַל יְדֵי פְּקִידוֹת עֲקֻרוֹת נִתְגַּלָּה יְרָאָה כְּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת שּׁוֹפָר, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (עמוס ג'): אִם יִתְקַע שּׁוֹפָר בְּעִיר וְעַם לֹא יִחְרְדוּ

וְכו'. וְזֶה בְּחִינַת שּׁוֹפָר, שֶׁהוּא קֶצֶר מְלֻמְעָלָה וְרַחֲב מְלֻמְטָה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת (תהלים קיח): מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה עֲנֵנִי בְּמִרְחַב יְהוָה, כְּמוֹבֵא. כִּי עַל יְדֵי הַשּׁוֹפָר הוּא הַתְּגַלּוֹת הַיְרָאָה כְּנ"ל, שֶׁעַל יְדָהּ זֹכִינ׳ לְאֲרִיכוֹת יָמִים, דְּהֵינּוּ לְהַרְחִיב וּלְהַאֲרִיךְ יָמָיו בְּתוֹסְפוֹת קִדְשָׁה יִתְרָה בְּכֹל עֵת, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת קֶצֶר מְלֻמְעָלָה וְרַחֲב מְלֻמְטָה, בְּחִינַת: יְרָאת ה' הִיא אוֹצְרוֹ, בְּחִינַת עֲשָׂאָה כְּאוֹצֵר וְכו' כְּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת תְּקוּנֵי עֵתִיק, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲרִיכוֹת יָמִים הַנִּלְכָּד, בְּחִינַת זְקֵן כְּנ"ל. כִּי הַזְּקֵן גַּם כֵּן קֶצֶר מְלֻמְעָלָה וְרַחֲב מְלֻמְטָה, כְּמוֹבֵא בְּכּוֹנוֹת: שֶׁתְּקוּנֵי דְקִנְאָה הֵם בְּחִינַת: מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי וְכו' עֲנֵנִי בְּמִרְחַב וְכו', שֶׁמִּתְחַלְּהָ הִיא קֶצֶרָה וְאַחֲרֶיכָּה הוֹלְכֵת וּמִתְרַחֲבֵת, הֵינּוּ כְּנ"ל, כִּי זְקֵן הִיא בְּחִינַת אֲרִיכוֹת יָמִים הַנִּלְכָּד, דְּהֵינּוּ שְׂמֵאֲרִיכִין וּמִרְחִיבִין יָמָיו בְּכֹל עֵת בְּתוֹסְפוֹת קִדְשָׁה כְּנ"ל, שֶׁזֶה זֹכִינ׳ עַל־יְדֵי יְרָאָה כְּנ"ל, שֶׁכֹּל זֶה הוּא בְּחִינַת שּׁוֹפָר כְּנ"ל. נִמְצָא שֶׁעַל יְדֵי הַשּׁוֹפָר, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׁנָה, וְעַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה פְּקִידוֹת עֲקֻרוֹת כְּנ"ל, עַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּלָּה יְרָאָה כְּנ"ל, וְיְרָאָה מְכַנִּיעַ אֶת הַבֶּל הַיְפִי כְּנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת הַהֲבָלִים שֶׁל הַשּׁוֹפָר, כִּי הֵם בְּחִינַת הַבֶּל הַיְפִי, כִּי

יתב. חוני המעגל וכו': אהדרא לה משוניטא. עלתה סביביו שן הסלה: אכסי מעינא. דאנשי ולא אשכחוהו התם: רמכי רמכי. ולדי ולדות, מעברת זכר היתה וחזר ובא עליה והולידה:

כי חוני המעגל היה גדול מאד, כמו שאמרו שם בסגיא זו, דכד הוה עיל לבי מדרשא, כל קשיא דהוה להו לרבנן הוה מפרק להו. פי לא היה שום פנים של תורה נסתר ממנו. ועל כן שאל: מי איכא דגים שבועין שנין - הינו שאיך אפשר לפל לבחינת שינה מפל השבעים פנים, פי איך שאפשר לפל מפנים אחד או יותר, אבל איך אפשר לפל מכלם. חזיה ליהווא גברא דנטע חרובא, אמר לה, וכו' פשיטא לך דחיית שבועין שנין, ואכלת מנה. חרוב זה בחינת זקן, בחינת עתיק. פי חרוב הוא ברושים, שהוא בחינת מרדכי, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגילה ט): תחת הנעצוץ יעלה ברוש - זה מרדכי. ומרדכי הוא בחינת רב חסד, פי הם במספר השנה, שהוא בחינת עתיק. הינו שראה אחד שעוסק בספורי מעשיות של שנים קדמוניות, שהם בחינת עתיק כנ"ל. ושאל אותו: מי פשיטא לך דחיית שבועין שנין. חייית, זה בחינת התעוררות השנה,

שופר לשון יפי, בחינת: שפרו מעשיכם (מ"ד אמור פ' כט); הינו, שעל ידי ההבלים של השופר, נכנע הבל היפי, כי שופר הוא בחינת התגלות היראה כנ"ל:

וזו פרוש: אמר רבי יוחנן: כל ימיו של אותו הצדיק וכו', אמר: מי איכא דגים שבועין שנין. יומא חד הוה קאזל בארשא, חזיה ליהווא גברא דנטע חרובא, אמר לה: מכדי חרובא עד שבועין שנין לא טעין, פשיטא לך דחיית שבועין שנין, ואכלת מנה. אמר לה: אנא עלמא גחרובא אשכחתה, פי היכי דשתלי לי אבהתי, אנא נמי שתלי לבנאי. יתב וקא פרך רפתא, אתיא לה שינתא, ונים. הדרא עליה משוניטא, ואכסי מעינא, ונים שבועין שנין. פי קם אתער, חזי ליהווא גברא דאכל מנהווא חרובא. אמר לה: ידעת מאן שתלה ליהווא חרובא, אמר לה: אבוה דאפא, אמר: ודאי נימי לי שבועין שנין. חזא לחמרה דקא ילדה לה רמכי רמכי וכו' (תענית כט):

רש"י:

אותו הצדיק. חוני המעגל וכו': אפשר וכו'. בתמיהה: מי איכא דגים שבועין שנין. כלומר יש אדם ישן שבועין שנים, בשנה אחת: לא טעין. טעינה קמיתא:

פי על ידי זה נמשך עשירות גדול כנ"ל, פי על ידי ספורי מעשיות הנ"ל, שעל ידי זה מעוררין מהשנה כנ"ל, על ידי זה להתיר פה אלמים להתיר פה עקריות - שעל ידי זה נתגלה יראה, ועל ידי היראה נמשך אריכות הימים, בחינת זקן, בחינת תקוני עתיק כנ"ל, ועל ידי זה נמשך העשירות לתוף האריכות ימים כנ"ל:

וזה: פתח רבי שמעון ואמר: עת לעשות לה' וכו' - דא תורה דלעלא דמתבטלא אי לא אתעבד בתקוני דא, ולעתיק יומין אתמר - הינו תורה דלעלא, שהיא בחינת התבוננות הנ"ל, שהוא מתבטל ואינו יכול להתקיים, אם אינו נעשה על ידי בחינת תקונים הנ"ל, שהם בחינת תקוני עתיק, בחינת אריכות ימים הנ"ל. כתיב: אשריך ישראל מי כמוך, וכתיב: מי כמוך באלים ה' - זה בחינת אתערוותא דלתתא, שהוא שבח של ישראל המתעוררים מלמטה, בחינת: אשריך ישראל מי כמוך; ואחר כך הוא אתערוותא דלעלא כנ"ל, שזהו בחינת: מי כמוך באלים ה'. קרא לרבי אלעזר ברה וכו' ולרבי אבא, ואמר: אנו כללא דכלא - הינו בחינת שלמות היראה, שהוא על ידי בחינת שלשה

שנה כנ"ל. הדרא עלה משוניתא - הינו בחינת הסובבים והדמיונות שמחזרין וסובבין סביב בשעת השנה. ולא ידע בריתא - פי העולם אין מפירין במי שהוא בבחינת שנה, פי נדמה להם שעוסק בתורה ועבודה, ובאמת הכל הוא בחינת שנה כנ"ל. פי קם אתער - הינו בחינת התעוררות מלמטה. חזיה להאי גברא דאכל מזהאי חרובא - הינו שראה אותו עוסק בספורי מעשיות הנ"ל. ואכל מהם - הינו בחינת מן המתיר לפיה. אמר לה: ידעת מאן שתלי להאי חרובא - הינו שמאיזה זמן הוא ספור המעשה הזאת, פי אפשר שאחד מספר מעשה שהיה כבר, ובאמת לא היה פי אם לפני ארבע שנים. אמר לה: אבוה דאבא - הינו בחינת זקן, בחינת עתיק. הינו, שהשיב לו, שהספורי מעשיות שהוא עוסק בהם, הם ספורי מעשיות של שנים קדמוניות, שהם בחינת זקן, בחינת עתיק כנ"ל. אמר: ודאי נימי לי שבעין שנין - הינו שבודאי נפל לבחינת שנה מפל השבעים פנים, שהם בחינת שבעים שנים כנ"ל. חזא לחמרה דקא ילדה לה רמכי רמכי - הינו בחינת עשירות, בחינת: יששכר חמור גרם;

קוין הנ"ל. בחינת: מורא שמים, ומורא הרב, ומורא אב ואם. נמצא, שעל ידי רבי שמעון, ורבי אלעזר בנו, ורבי אבא תלמידו, נשלם היראה. שעל ידי זה בא אריכות ימים. בחינת תקוני עתיק כנ"ל. אשתיקו, שמעו קלא - הינו שאותן שהיו בבחינת שתיקה, בחינת אלמים, ולא היו יכולים לדבר על ידי בחינת שנה כנ"ל. שמעו קלא - הינו בחינת התעוררות השנה, בחינת זפאה מאן דמליל על אדנא דשמע כנ"ל. וארפבוה דא לדא נקשן - זה בחינת הולדה, בחינת

זווג הגופני. פי על ידי התעוררות השנה, שהוא בחינת להתיר פה אלמים, על ידי זה להתיר פה עקרות כנ"ל, שזהו בחינת זווג הנשיקין שקודם לזווג הגופני כנ"ל. מאי קלא, קלא דכנופיא עלאה דמתכנפי - הינו בחינת ספורי מעשיות, שמלבישין בהם את הפנים של תורה כנ"ל. פי ההתלבשות הוא בחינת כנף, בחינת (ישעיה ל) ולא יפנה עוד מוריה; ועל ידי זה ההתלבשות מעוררין מהשנה ומתחילין לדבר, בבחינת (קהלת י): ובעל כנפים יגיד דבר, הפל כנ"ל:

תפילה ס

"יהוה, שמעתי שמעך ראתי. יהוה, פעלך בקרב שנים חייהו, בקרב שנים תודיע, ברנן רחם תזכר, יראה ורעד יבא בי ותכסני פלצות, סמר מפחדך בשרי, וממושפטוך ראתי, מי לא יראך מלך הגוים כי לך יאתת, כי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם מאין כמוך, אל נערץ בסוד קדושים רבה וגורא על כל סביביו, על בן מפניו אבהל אתבונן ואפחד מפניו":

רבנו של עולם אל גדול וגורא, קדוש אתה וגורא שמך, אשר יראתך ואימתך על כל שנאני שחק, ועל כל השרפים והאופנים וחיות הקדש, ועל כל העולמות עליונים ותחתונים, ועל כל דרי מעלה ודרי מטה, בלם ירעדון ויפחדון מאימת שמך. חוס וחמול עלי בתמלתך הגדולה, ותשפיע ותמשיך עלי יראתך

הקדושה, שאזכה להתירא ולפחד ולרעד ממך תמיד באמת, בפחד ובירעד גמליך עליו, ונזכה להרגיש וראתך הקדושה בכל רמ"ח אברינו ושם"ה גידנו, ותהיה וראתך על פנינו לבלתי נחטא שום חטא ועון כלל לא בשוגג ולא במזיד מעתה ועד עולם. ויראת יהוה תהיה חופפת עלינו תמיד, באמת ובאמונה שלמה, עד שזוכה עלידי יראת יהוה להארץ ולהגדיל ימינו להוסיף בכל יום ובכל עת ובכל שעה תוספות קדשה יתרה, ויהיו נרחבין ונתארכין ונתגדלין כל ימינו בכל פעם יותר ויותר בתוספת קדשה בכל יום ובכל עת ובכל שעה, עד שזוכה לאריכות ימים ושנים וקדשה באמת פרצונך הטוב. ולא נבלה ימינו להכל חס ושלוה, רק נזכה לשמור את כל ימינו ושעותינו ועתותינו ורגעינו להוסיף בכל פעם תוספות קדשה מרבה עלידי יראת יהוה. ויקים בנו מקרא שכתוב: "יראת יהוה תוסיף ימים", ותרחם עלינו, ותראה בענינו ודחקנו, ובצר תרחיב לנו, כי אתה יודע את עצם רבוי צרותינו ודחקנו וענינו ועמלנו שיש לנו בכל יום ויום בתחלתו. כי צר לנו מאד מאד, ואין אנו יכולים להתחיל בשום עבודה לא תורה ולא תפלה ולא צדקה ולא שום עובדא וקדשה. ובכל יום ויום יצרנו מתגבר עלינו חס ושלוה, ומכביד עלינו על עבודתך מאד מאד בלי שעור וערך. ולוחץ אותנו בחזקה, ומבלבל את דעתנו, ומזעזע ומענה את נפשנו ורוחנו ונשמותינו, וסוטים וסוגר כל השערים והשבילים של הקדשה מפנינו, ורוצה לאסרנו חס ושלוה בכבלי עני ובקול, ויכנע בעמל לבנו עד אשר נכשלנו ואין עוזר:

מלא רחמים אדון כל, אתה לבד ידעת את צרות לבבינו כי רע ומר כי נגע עד הנפש, אתה ידעת את כל התלאה אשר מצאתנו. ראה נא בענינו וריבה ריבנו. חוס ורחם וחמל נא עלינו. תפן אלינו ברחמים כי אתה הוא בעל הרחמים. ותן לנו כח וגבורה, בכל יום ויום ובכל רגע ורגע ובכל שעה ושעה ובכל עת ועת, שזוכה תמיד לדחות ולגרש ולכפול יצרנו הרע מקרבנו, ולקבל עלינו על מלכות שמים באהבה באמת בכל עת ובכל רגע, ולהארץ ימינו ושנותינו עלידי יראת יהוה באמת, להוסיף קדשה וטהרה בכל שעה ושעה ובכל יום ויום, ובכל שבוע ושבוע, ובכל חודש וחודש ובכל שנה ושנה. עד שזוכה לאריכות ימים ושנים אמתיים, לזקנה ושיבה טובה וקדשה, ולא נאבד יום אחד ולא שעה אחת מפל ימינו לעולם, באפן שזוכה בעת אשר תאספנו אלך בשלוה, לבוא ולעלות ולראות לפניך עם כל ימינו ושנותינו, שיהיו כלם שלמים קדושים וטהורים בתוספת קדשה על קדשה, ולא נבוש ולא נכלם לעולם ועד:

ובכן תזכני ברחמיך הרבים, ותשמרני ותצילני תמיד מחן של שקר ומהכל היפי, ולא אחמד ולא אתאנה בלבבי הכל יפי הנשים, ולא אסתפל עליהם, ולא אתור אחר לבבי ואחר עיני בלל, כמו שכתוב: "אל תחמד יפיה בלבבך, כי בעד אשה זונה עד פפר לחם":

אנא יהוה חוס וחמל עלינו במתנת חנם ונדבת חסד. חמל עלינו ברחמיך הרבים, ברחמיך הגדולים, ואל תעשה עמנו כחטאינו, ואל תדיננו כמפעלנו. זכנו לסור מרע, הצילנו מרע פזה, זכנו מעתה להיות שב ואל תעשה באמת, חמל על נפשנו הקדושה והצילנו מני שחת. "הצילני מפיט ואל אטבעה, אנצלה משונאי וממגעמקי מים. אל תשטפני שבלת מים, ואל תבלעני מצולה, ואל תאטר עלי באר פיה", כי "מה בצע בדמי בדרתי אל שחת, היוודך עפר תגיד אמתך", כי איני יודע איד להזהר ולהשמר מפיה שאני צריך להשמר, כי אם עליך לבד אני משליך את ידבי. הנני לפנדק מלא בושה וכלמה, עשה עמי מה שתעשה ברחמיך הרבים ובחסידיך הגדולים ותחזירני בתשובה שלמה לפנדק באמת. והצילני מפגם הבטית ולא יבא עלי שום הרהור רע ולא שום מחשבה רעה בלל. ותקדשני בקדשתך העליונה תמיד, ותשמרני ותצילני תמיד משקר החן והכל היפי. ותזכני שלא אנהוג בעצמי שום חן של שקר, לא בישיבה ולא בעמידה ולא בהליכה ולא באכילתי ובדבורי עם בני אדם ובכל שאר תנועות ועסקים עם בני אדם, אשר בני אדם נלפדים באלו החנות של שקר מאד, ומתנהגים בחן מיוחד לכל תנועה ותנועה.

אנא יהוה, רחם עלי ושמרני והצילני מפל אלו מיני חן של שקר, ולא אלכד בהם בלל בשום תנועה ובשום עסק. רק כל מעשי יהיו לשם שמים, בלי שום פניה להתפאר למצא חן בעיני בני אדם חס ושלום. וכל פונתי בכל תנועותי ועסקי יהיו רק לשקד לבד, ליהוה לבדו. ואמשיך עלי יראה שלמה תמיד מפנדק באמת, ויהיה מורא שמים עלי כמורא בשר ודם, עד שאזכה על ידי היראה להארוד ולהרחיב ולהגדיל ימי ושנותי בקדשתך העליונה. ונזכה להאיר ולהמשיך עלינו ועל כל ישראל הארה וקדשה גדולה מתקוני עתיק הנעשין ונמשכין על ידי הצדיקים האמתים הוקנים שבקדשה. ועל ידי זה נזכה לעשירות גדול דקדשה. ותשמרנו ותצילנו מתאות גאון תמיד. ותעזרנו שנוכה לרחם על עצמנו לשמר את הלחות והשמנים שבנופנו שיעלו אל הפח להשלים ולהגדיל את דעתנו בקדשה גדולה, ולא יצאו לחוץ חס ושלום על ידי רבוי משגל חלילה. ותצילנו מרוח שטות ושגעון הפא על ידי תאות המשגל חס ושלום, אשר על ידי זה

גַּתִּיבְשִׁים חַס וְשָׁלוֹם הַלְחוֹת וְהַשְׁמָנִים שֶׁל הַגּוֹף, שְׁמוּזָה נַעֲשִׂים כָּל הַמְּשָׁעִים שֶׁבְּעוֹלָם. רַחֵם עָלֵינוּ וְהַצִּילֵנוּ מִזָּה, וְנַחֵם עַל גּוֹפְנוּ וְנַפְשֵׁנוּ וְרוּחֵנוּ וְנִשְׁמוֹתֵינוּ, וְנִזְכֶּה לְשִׁמּוֹר מְאֹד אֶת הַשְׁמָנִים שֶׁבְּגוֹפְנוּ. וְתַצִּילֵנוּ מִקְצֵר רוּחַ וּמִהַפְסֵק הַנְּשִׁימָה, וְתִזְכְּנוּ לְאַרְיֵכַת הַנְּשִׁימָה, שְׁנוּפָה לְהַמְשִׁיךְ אֵלֵינוּ תָּמִיד רוּחַ חַיִּים דִּקְדֻשָּׁה בְּכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה וּבְכָל רֵגַע וְרֵגַע. וְתִשְׁמֹר אֶת שִׁכְלֵנוּ תָּמִיד, וְנִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ תָּמִיד בְּכָל עֵת שְׁמָנִים קְדוּשִׁים לְשִׁכְלֵנוּ, עַד שֶׁיְהִיָּה שִׁכְלֵנוּ בּוֹעֵר בְּהַתְּבוֹנְנוֹת גְּדוֹל דִּקְדֻשָּׁה, וְיִהְיֶה מַחֲנוּ וּשְׁכֻלֵנוּ הוֹלֵךְ וְגָדוֹל בְּקִדְשָׁה גְּדוֹלָה בְּאַמְתָּה. וְתִזְכְּנוּ לַעֲשִׂירוֹת גְּדוֹל דִּקְדֻשָּׁה הַנְּמַשְׁךְ מִפְּסֻלַּת שֶׁל הַלּוֹחוֹת אֲשֶׁר מִשָּׁם נִתְעַשֵּׂר מִשָּׁה, עַד שְׁנוּפָה עַל־יְדֵיזָה לְהַתְּבוֹנְנוֹת הַעֲלִיּוֹן, הַגְּדוֹל וְהַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא מְאֹד, הַנְּמַשְׁךְ עַל יְדֵי עֲשִׂירוֹת גְּדוֹל דִּקְדֻשָּׁה.

וְנִזְכֶּה לִירְאָה בְּשִׁלְמוֹת בְּכָל הַבְּחִינּוֹת בְּכָל חֻלְקֵיהָ וּפְרָטֶיהָ וְדִקְדוּקֶיהָ, וְיִמְשֹׁךְ עָלֵינוּ שְׁלֵשָׁה כְּנֵי הִירְאָה הַכּוֹלִים מִשְׁלֵשׁ שְׁלֵשׁ, שֶׁהֵם מוֹרָא שְׁמַיִם וּמוֹרָא הַרֵב וּמוֹרָא אֵב וְאֵם, בְּכָל חֻלְקֵיהֶם וּבְחִינּוֹתֵיהֶם. וְתַתֵּן פַּחְדְּךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְאִימְתֹךְ עַל כָּל מַה שֶׁבְּרַאתָ, וְיִירְאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לִפְנֵיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וְיַעֲשׂוּ כֻלָּם אֲגִידָה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְבָּם שְׁלָם:

וּבְבִין תַּרְחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחֻסְדֶּיךָ הַגְּדוֹלִים הַרְבִּים וְהַעֲצוּמוֹם, וְתַעֲזָרְנוּ מִשְׁנַתְּנוּ כִּי בַעֲזוֹנֹתֵינוּ הַרְבִּים גָּבְרָה עָלֵינוּ הַשְּׁנָה, בְּהַתְּנַבְרוֹת גְּדוֹל מְאֹד, עַד אֲשֶׁר זֶה יָמִים וְשָׁנִים רַבִּים אֲשֶׁר עוֹסְקִים עִמָּנוּ הַצְּדִיקִים הָאֱמֵתִיִּים לַעֲזָרְנוּ וְלַחֲקִיצָנוּ מִשְׁנַתְּנוּ וְתַרְדַּמְתָּנוּ, וּבְכַמָּה פָּנִים וְאִפְּנִים וְסִבּוֹת רַבּוֹת וְיַגִּיעוֹת גְּדוֹלוֹת וְעֲצוּמוֹת טָרְחוּ וְיָגְעוּ בְּשִׁבְלֵנוּ וְצִמְצְמוּ אֱלֹהוֹתוֹ וַיִּתְפַּרֵּךְ עָלֵינוּ, וְהֵאִירוּ לָנוּ פְּנֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהִלְבִּישׁוּ לָנוּ פְּנֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכַמָּה וּכְמָה פָּנִים, בְּדְרוּשֵׁי תּוֹרָה וּבִסְפָרֵי מַעֲשִׂיֹת שֶׁל שָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת, כָּל אֲשֶׁר רָאִינוּ בִּסְפָרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים וְשִׁמְעָנוּ מִפִּיהֶם הַקְּדוּשׁ, דְּבָרִים גְּבוּהִים וְעֲצוּמוֹם וְנּוֹרָאִים עַד אֵין סוּף, דְּבָרִים הַעוֹמְדִים בְּרוֹם רוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, דְּבָרִים הַנְּמַשְׁכִּים מֵאִתְּךָ בְּאַמְתָּה, דְּבָרִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּחַ לַעֲזָרָה וְלַחֲקִיץ כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם כָּל־מִשְׁנַתְּם הַגְּדוֹלָה, בְּגָדוֹל כְּפָטָן. וְעַד־כֵּן לֹא נִתְעַזְרְנוּ וְלֹא שִׁבְנוּ מִפְּעוּתָנוּ עֲדִין, וְעַתָּה מַה יֵּשׁ לָנוּ עוֹד צְדָקָה וְלִזְעַק עוֹד אֶל הַמֶּלֶךְ, מַה לַּעֲשׂוֹת לָנוּ וְלֹא עָשָׂה לָנוּ, עַל־יְדֵי צְדִיקוֹ וְחַכְמָיו הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים שֶׁהָיוּ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר מִיּוֹם מִתֵּן תּוֹרָתְנוּ הַקְּדוּשָׁה עַד הַיּוֹם הַזֶּה, אֲשֶׁר כָּל־מִי בְּאֶחָד מֵעוֹרְרִים וּמְקִיצִים אוֹתָנוּ בְּהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹל, "וְאֵין אִישׁ שֶׁם עַל לֵב", וְאֵין עֵנִי וְכּוֹאֵב

וגוע, אין לי שום מנוס והצלה בי אם אזעק ואשוע. "קולי אל יהוה אקרא, ויעני מהר קדשו סלה. אני שכבתי ואישנה הקיצותי בי יהוה יסמכני":

אנא יהוה אשר אין שנה ותנומה לפניך, כמו שכתוב: "הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל". ואתה מעורר ישנים ומקיץ נרדמים, מנחה מתים ורופא חולים, פוקח עורים וזוקף כפופים, משיח אלמים ומתיר אסורים, אנא ברחמיך הרבים, עוררני נא, הקיצני נא, הקימני נא ברחמיך הרבים. "פנה אלי וחנני, כי יחיד ועני אני. צרות לכבי הרחיבו, ממצוקותי הוציאני. ראה עני ועמלי, ושא לכל חפאתי. ראה אויבי כי רבו, ושנאת חמס שנאוני. שמרה נפשי והצילני, אל אבוש פי חסיתי בך". עורני וחנני מעתה שאזכה להתעורר משנתי הגדולה אשר גברה עלי על ידי מעשי הרעים, וגם על ידי תאות אכילה ושתיה. עורני להתעורר בהתעוררות גדול ולשוב אליך באמת לאמתו, בזריזות גדול, והצילני מעתה מפל מיני חטאים ועוונות ופשעים, והיה עמדי תמיד, ושמרני והצילני מפגם תאות אכילה ושתיה. ואזכה שתהיה אכילתי תמיד בקדשה ובטהרה גדולה בלי שום תאות הגוף כלל, ותהיה אכילתי ושתיתי ושתיתי תמיד מאכל שנתברר למאכל אדם. ותגן בעדי ותשמרני ותצילני שלא יבא לתוך פי שום מאכל ומשקה שלא נתברר עדין למאכל אדם, אשר יכולין לאבד חס ושלום את הפנים דקדשה על ידי מאכלים הללו, ולפל לתוך שנה חס ושלום. רק אזכה לאכל בקדשה גדולה מאכלים שנתבררו, מאכלים שהם בקדשת לחם הפנים, שאזכה על ידם ללב טוב ללב שמה, ולפנים דקדשה. ותצילני ממאכלים המביאין רע אל הלב:

רבונו של עולם, הצילני מרע הלב, הצילני מעקמומיות שבלב. זכני לטוב ללב באמת, עשה עמי חסד חנם, וצוה בחסדיך הרבים להשיב ולהחזיר לי מהרה כל האבדות שאבדתי עד הנה. ותמשיך עלי פנים דקדשה הנמשכין משנים קדמוניות, מהדרת פנים, אשר שם משרשים כל השבעים פנים של תורה. "בחסדיך חייני, ואשמרה עדות פיך, חנון ורחום יהוה, ארך אפים ורב חסד. לך אמר לבי בקשו פני את פניך יהוה אבקש. אל תסתר פניך ממני, אל תט באף עבדך, עזרתי היית. אל תפושני ואל תעובני אלהי ישעי, האירה פניך על עבדך, הושיעני בחסדיך. פניך האר בעבדך, ולמדני את חקך. פנה אלי וחנני, תנה עיך לעבדך והושיעה לבן אמתך. יהוה אלהים צבאות השיבנו האר פניך ונגשעה. עורה כבודי, עורה הנבל וכנור אעירה שחר".

וּתְרַחֵם עָלַי וְתוֹשִׁיעֵנִי וְתוֹצִיֵנִי שְׁאוּזָבָה לְהִיּוֹת בְּכֻלָּל הַתְּלַמִּידִים הַגּוֹנִים וּכְשָׂרִים,
 שְׁאוּזָבָה לְשִׁמְעַע וְלִזְכּוֹר הַיָּטִב אֶת קוֹל דְּבָרֵי הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים, אֶת כָּל
 אֲשֶׁר פָּעְלוּ וְעָשׂוּ לְמַעַנְנוּ, אֶת כָּל הַדְּבָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁזָּכִינוּ לְשִׁמְעַע מִפִּיהֶם וּמִפִּי
 כְּתָבָם, אֶת כָּל הַגְּדוּלוֹת וְהַנּוֹרְאוֹת, אֶת כָּל מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגְּדוֹל אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּשִׁבְלֵנוּ,
 אֲשֶׁר הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם בְּרַכָּה סְפָרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים, "הַנְּחַמְדִּים מִזֶּהָב וּמִפֶּזֶז רַב
 וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֶפֶת צוּפִים", הַמְאִירִין אֶת הַעֵינַיִם וּמְשִׁיבִין אֶת הַנֶּפֶשׁ מִדְּרָכֵי
 מִיתָה לְדְרָכֵי חַיִּים. וְאוּזָבָה שְׂיִכְנְסוּ דְבָרֵיהֶם בְּאָזְנֵי וּלְבִי, וְאֶשְׁמַע הַיָּטִב אֶת דְּבָרֵיהֶם
 הַקְּדוּשִׁים, וְלֹא אֶשְׁכַּח דְּבַר מִמּוֹשְׁנָתִי.

אָנָּה חוֹסֶה עַל גִּפְשֵׁי הָאֲמֻלָּה וְהַעֲלוּבָה מְאֹד, וְחַמַּל עָלַי בְּחַמְלַתְךָ הַגְּדוֹלָה, וְתֵן
 לִי תְקוּהָ וְלֹא אוֹכֵד, וְתֵן לִי אַחֲרִית טוֹב. וְחַמַּל עָלַי מַעֲתָה שְׁאוּזָבָה מֵהַיּוֹם
 לְהַזְכִּיר אֶת עַצְמִי אֶת כָּל דְּבָרֵי יְהוָה שֶׁשִּׁמְעֵנוּ מִרְבוּתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים וְזָכוּנֵם לְבְרָכָה,
 בְּאִפְנֵי שְׁאוּזָבָה לְהַתְעוֹרֵר בְּאֵמֶת מִשְׁנֵתִי הַגְּדוֹלָה, כִּי אֲנִי הוֹלֵךְ נֶעַ וְנָד בְּצִאֵן בְּלֹא
 רוּעָה, בְּתַרְן בְּרֹאשׁ הַהָר וּכְסִפִּינָה בְּלֵב יָם. "שְׁקִדְתִּי וְאַהֲיָה בְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל גֵּגִי."
 אָנָּה כְּנֶה, עוֹרָה נָא, הַתְעוֹרְרִי נָא, הַקִּיצָה נָא, עֲמִדִי נָא, קוּמִי נָא, חֲלִי נָא פְּנֵי אֵל
 בְּמִיטַב הַגִּיּוֹן, גִּפְשֵׁי גִפְשֵׁי הַשְׁתַּטַּחִי לְעֵפֶר וְהַשְׁתַּחֲוִי לוֹ, וְתֵן בְּעֵפֶר פִּיד. "וְשִׁפְלַת
 מֵאֲרִץ תִּדְבְּרִי, וּמַעֲפֵר תִּשָּׂח אַמְרַתְךָ, אוֹלֵי יֵשׁ תִּקְוָה, אוֹלֵי יַחֲנֵן יְהוָה צְבָאוֹת, אוֹלֵי
 יַעֲשֶׂה יְהוָה כְּכֹל נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה עִם אֲבוֹתֵינוּ, מִה לֵךְ נִדְרָם, קוּם קְרָא אֵל
 אֱלֹהֶיךָ, אוֹלֵי יַתְעַשֶׂת הָאֱלֹהִים לָנוּ וְלֹא נֹאכֵד". אוֹלֵי יְחוּם עִם עֵנִי וְאֶבִּיּוֹן אוֹלֵי
 יִרְחַם, הַקִּיצָה אָחִי מִשְׁנֵת פְּתִיחָתְךָ, "הַעִירָה וְהַקִּיצָה. עַד מָתִי עֲצַל תִּשְׁכַּב, מָתִי
 תְקוּם מִשְׁנַתְךָ. מַעֲט שְׁנוֹת מַעֲט תְּנוּמוֹת מַעֲט חֶבֶק יָדַי לְשִׁכְבִּי. אֵל תִּתֵּן שְׁנָה
 לְעֵינַיִךְ, וְתִנּוּמָה לְעַפְעַפֶּיךָ. תִּנְצַל בְּצִבֵי מִיַּד, וּכְצִפּוֹר מִפֶּח יְקוּשׁ. זְכוֹר אֵל תִּשְׁכַּח
 אֶת אֲשֶׁר הִקְצַפְתָּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ" זֶה יָמִים וְשָׁנִים, וְאֵף עַל פִּי כֵן חֲסָדֵי יְהוָה
 לֹא תִמְנֶנּוּ מִמֶּךָ, וּבְכֹל עַת הוּא עוֹסֵק לְעוֹרְרֶךָ וְלַחֲקִיצֶךָ מִשְׁנַתְךָ בְּחֲסָדָיו הַמְרֻבִּים.
 זְכוֹר זֶה כְּמֹה מְעוֹרְרִים וּמְקִיצִים אוֹתְךָ בְּכֹמָה מִיַּי הַתְעוֹרְרוֹת בְּלִי שַׁעוֹר וְעָרְךָ
 וּמִסְפָּר, אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֵּר שִׁיְהִי אֶפְשָׁר לִישֵׁן מִקּוֹל הַצִּעֲקָה וְהַתְעוֹרְרוֹת
 וְהַכְּרוֹזִים וְרִמְזִים וְהַתְּנַצְצוֹת פְּאֵלוּ, בְּאַתְגָּלִיא וּבְאִסְפָּסְיָא, "כְּרֹזָא קְרָא בְּחִיל, קוֹל
 גְּדוֹל וְלֹא יִסָּף. וְקוֹל שׁוֹפֵר חוֹק מְאֹד", הוֹלֵךְ וּמִתְנַבֵּר בְּקוֹלוֹ בְּכֹל יוֹם וּבְכֹל עַת
 וּבְכֹל שָׁעָה, "הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עוֹז", וְעַן וַיֹּאמֶר, עוֹרוּ יִשְׁנִים מִתְרַדְמֵתְכֶם, וְנִדְרָמִים
 הַקִּיצוּ מִתְנוּמֵתְכֶם, וְעֲרִיזוּ לֹא שְׁכַחְתֶּם מִטְעוֹתֶיךָ. עוֹדֵךְ מִתְנַלֵּל בְּתוֹךְ הַמְסֻלָּה, בְּתוֹךְ
 עֲבִירַת רֶפֶשׁ וְטִיט, בְּתוֹךְ יוֹן מְצֻלַת תְּהַבְלִים. הַעוֹדֵךְ לֹא תִשׁוּב, עוֹדֵךְ מִסְתוֹלֵל

בנפשך לבלתי שלחה חפשי, שתשוב לעשות רצון יוצרך ובוראך, אשר זה כל תשוקתה ונגעגועה וכספה החזק והעצום:

ואל תאמרי נואש חס ושלום, לאמור כי עוונותיך אתך, ובהם אתה נמוק חס ושלום ואי אפשר לך עוד לשוב מכסילותיך ושמיותיך, כי עוונותיך עברו ראשך, עד אשר חס ושלום אבר נצחך ותחלתך. אהיה אהיה, חוס וחמל עליך ועל מעט ימך החרוצים שיש לך עוד להתמהמה מעט בזה העולם העובר כהרף עין, ואל תאמרי בדברים האלה חלילה, כי זו קשה מן הראשונה. כי מחשבות ורעיונים ובלבולים באלה, קשים ומזיקים, ומכעיסים את בוראך יותר מכל החטאים והעוונות והפשעים שעשית מעורך עד היום הזה. כי עדון יש לך תקנה גדולה בכל עת ובכל שעה ובכל רגע, "חסדי יהוה בי לא תמנו, כי לא כלו רחמי", לעולם. ונעלם ממך ולא תדע עצם רבוי רחמנותו וחסדיו הגדולים על כל החפצים לשוב באמת, אף-על-פי שלא שבו עדון. וכל ישעו וכל חפצו ותברך לשוב ולרחם על כל המחכים ומצפים ומתגעגעים וחותרים במחירת למצא הצלה ומנוס לשוב להשם ותברך, אף-על-פי שמתגברים עליהם בכל עת יותר, ואין מניחים אותם ימים ושנים הרבה לשוב אל בית אביהם, אף על פי כן, חסדו גבר עליהם ועלינו מאוד מאוד בלי שעור וערך ומספר, מה שאין הפה יכול לדבר והלב לחשב. אלו כל הימים דיו וכל אנשים קלמוסים, וכל בני אדם לבלרים ולשונות מקלסים, אין מספיקין לפרש ולבאר אחת מני אלף ורבבה מחסדיו המרבים אשר הוא נוהג בחסדו בכל דור ודור, ובפרט על הנאנחים ונדבאים ומחכים ומצפים לשוב אליו ותברך באמת. הלא מעתה קראת לו אבי, "אלוף געורי אתה. היגמר לעולם, אם ישמר לנצח". חזק והתחזק וחדש עצמך בכל עת, והתחל מעתה לעבד את בוראך באמת. ועוב דברך הרעים, ומחשבותיך המגנות. ושכחי הבלדך ושמיותיך. והסר בעם מלבך והעבר רעה מבשרך", קשר עצמך באמת להשם ותברך ואל תשוב עוד לכסלה, דלו עיניך למרום וזכר אהבתך הישנה. התעוררי התעוררי, עורה נפשי עורה, "עורי עורי דברי שיר, אל תחרש ואל תשקט", הרימה קולך הערב, ופתח פיה ותוציא דברך הנעימים לפני הקדוש ברוך הוא, פתח פיה ויאירו דברך:

ובכן הנפני ברחמיך הרבים שאזכה עלי ידי התעוררות השנה לדבור חזק דקדושה, שאזכה ברחמיך לדבר דבורים קדושים תמיד, בכח גדול ובמסירת נפש באמת ובלב שלם, ואזכה להכניס כל פחי בדבורי התפלה ובכל הדבורים דקדושה

ויקום מקרא שכתוב: "ברכו יהוה מלאכי גבורי כח עושי דברו לשמע בקול דברו":

ותזכנו לבטחון גדול בקדושה כי אתה יודע עצם חסרון הפרנסה בעת הזאת, כי אפס כסף וכלה פרוטה מן הכיס, וצרכי עמך מרבים מאד, כי ההקרחיות לבד הם גם כן רבים מאד, צרכי אכילה ושתיה ומלבושים ודירות, ושאר הצטרכות המכרחים. "ואנחנו לא גרע מה געשה פי עליך עינינו", כי אין אתנו יודע עד מה, מהיכן לבקש פרנסתנו, ואין לנו שום תקוה ומבטח פי אם עליך לבד. לך לבד עינינו תלויות. על כן באנו לבקש ממך מלא רחמים, שתתננו בחסדיך הגדולים ותשפיע עלינו מדת הבטחון בשלמות, שנוכח לבטח בך באמת ובאמונה שלמה בבטחון חזק ואמין שאתה תמלא כל מחסורנו, ותתן לנו פרנסתנו בשלמות ואתה ברחמיך, תמלא עלינו רחמים בכל עת, ותתן לנו כל צרכינו וכל צרכי ביתנו בהרחבה גדולה, ותזמין לנו פרנסתנו קדם שנוצרך להם, בהתר ולא באסור בכבוד ולא בבוז ברוח ולא בצמצום, מתחת ידך הרחבה והמלאה, באפן שנוכח לעשות רצונך כל ימי חיינו לעולם:

ונזכר שיהיו דבורנו בקדושה גדולה עד שיהיה לנו כח לפקד עקרות בדבורנו. ויהיו כלי הדבור סמוכים לכלי ההולדה, ונוכח לפעל על-ידי דבורנו בקדושה הולדות קדושות. ויתרבו עמך ישראל כחול אשר על שפת הים וככוכבי השמים לרב, ולא יהיה בנו עקר ועקרה. ותפקד לכל חשוכי בנים בורע של קניא לעבודתך וליראתך. ועל-ידיה נזכה שיתגלה יראה שלמה יראה גדולה בעולם, ותשפיע יראתך ופחדך על כל באי עולם, וידע כל פעול, כי אתה פעלתו, ובין כל יצור פי אתה וצרתו. ונוכח לכל חלקי היראה בשלמות, ועל-ידי היראה נזכה להכניע ולשבר ולבטל שקר החון והבל היפי, כמו שכתוב: "שקר החון והבל היפי אשה יראת יהוה היא תתהלל". ונוכח להאריך ימינו ושנותינו בקדושה גדולה להוסיף קדושה וטהרה בכל עת ועת, למען לא ניגע לריק ולא גלד לבהלה. ונוכח לתקון כל העולמות מחדש, ולהמשיך עלינו תמיד הארת תקוני עתים הנמשכים על-ידי הצדיקים אמתיים הזקנים הקדושים, ובכותם נזכה לשפע ועשירות גדול בקדושה, לכל הזן דעלמא, באפן שנוכח על-ידי העשירות הזאת להתבוננות גדול ועליון מאד בתורתך ועבודתך ובהשגת אלהותך בקדושה ובטהרה גדולה באמת ובאמונה שלמה פרצונך הטוב באמת מעתה ועד עולם.

"אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה, נרא אלהים ממקדשיך אל ישראל הוא נותן עז ותעצמות לעם ברוך אלהים. יראי יהוה הללוהו, כל זרע יעקב בברוהו, וגורו ממנו כל זרע ישראל. כי לא בזה ולא שקץ ענות עני ולא הסתיר פניו ממנו, ובשועו אליו שמעו. יברכנו אלהים וייראו אותו כל אפסי ארץ. ראשית חכמה יראת יהוה, שכל טוב לכל עושיהם תהלתו עומדת לעד. ברוך יהוה אלהים אלהי ישראל עושה נפלאות לבדו, וברוך שם כבודו לעולם ועד וימלא כבודו את כל הארץ, אמן ואמן":

תורה סא

משפטי אמת^(א). הינו, פי כל הלמודים שהאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה בבחינת משפט מעקל, דהינו שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג, הן לעצמו, הן לאחרים שמתנהגים לפי דעתו, כל אחד ואחד פפי בחינתו, כפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט. וכל זה זוכין על ידי אמונת חכמים, שהוא בחינת לא תסור וכו', ואז יוכל להוציא משפטי הנהגות ישרות, בבחינת משפטי אמת, שאינו נוטה לימין ושמאל כנ"ל. אבל

חדי רבי שמעון ואמר: ה' שמעתי שמעך יראתי. אמר: התם יאות הוי למדחל וכו':

(שם באדרא נשא דף קכח)

א על ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור. פי משפט הוא עמודא דאמצעייתא^(ב), הינו בחינת דרך הממצע, שאינו נוטה לימין ולשמאל. וזה זוכין על ידי אמונת חכמים, שהוא בחינת (דברים יז): לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל; ועל פן על ידי זה יוצא המשפט ברור כנ"ל, בבחינת:

(א) פתח אליהו. (ב) תהלים יט.

וְדוֹאג, עַל־יְדֵי שְׁלֵמוּדוֹ הָיָה מִבְּחִינַת אֱלוֹ הַמּוֹתְרוֹת.

בְּבַחֲנֵינָת הַנְּאָמָר בְּדוֹאג (שְׁמוּאֵל א' כ"א):
וְשֵׁם אִישׁ מֵעֶבְדֵי שְׁאוּל נִטְעָר לִפְנֵי ה' וְשֵׁמוֹ דוֹאג וְכו'. וּפְרַשׁ רַש"י: עוֹצֵר עֲצָמוֹ וְכו' לְעֵסֶק בַּתּוֹרָה; כִּי לְמוֹדוֹ הָיָה מִבְּחִינַת עֲצִירוֹת, בְּחִינַת מוֹתְרוֹת, עַל יְדֵי זֶה, לֹא הָיָה מוֹצִיא מִלְמוּדוֹ מִשְׁפָּטֵי אִמָּת, רַק מִשְׁפָּט מַעְקָל. וְעַל־כֵּן הָיָה דָן שְׁאִין דָּוִד רְאוּי לְבוֹא בְּקֹהֶל (יְכֻמּוֹת ע"ו), וְזֶה הָיָה עַל־יְדֵי שְׁלֵמוּדוֹ הָיָה מִמוֹתְרוֹת כְּנ"ל:

ב וַיֵּשׁ מְנַהֲיָגִים שְׁנֵקְרָאִים בְּשֵׁם רַבִּי, שְׁלֵמוּדָם מֵאֱלוֹ הַמּוֹתְרוֹת. וְלֹא דֵי שְׁאִינָם יְכוּלִים אֲפֹלוֹ לְהַנְהִיג אֶת עֲצָמוֹן כְּנ"ל, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׁאִינָם יְכוּלִים לְהַנְהִיג אֶת אַחֲרִים, וְהֵם נוֹטְלִים גְּדֻלָּה לְעֲצָמוֹן, לְהַנְהִיג הָעוֹלָם. צְרִיף לְרֵאוּת שְׁלֹא לְהַסְמִיךְ אוֹתָם, שְׁלֹא לְתַן לָהֶם תְּקִיפָה וְעִזָּה, שְׁלֹא יִהְיוּ מְכַנְּנִים בְּשֵׁם רַבִּי. כִּי הֵם עֲצָמוֹן אִינָם חִיבִים כְּלִפְקָה, כִּי יֵשׁ לָהֶם יֵצֵר הָרַע גְּדוֹל לְהַנְהִיג הָעוֹלָם, אֲךָ צְרִיף לְשִׁמּוֹר מְאֹד, שְׁלֹא לְתַן לָהֶם תְּקִיפָה וְעִזָּה, כִּי אֱלוֹ הַנּוֹתְנִים לָהֶם תְּקִיפָה וְעִזָּה וְנִסְמְכִים עַל יָדָם שִׁיְהִיו נִקְרָאִים בְּשֵׁם רַבִּי, הֵם עֲתִידִין לְתַן דִּין וְחֻשְׁבוֹן. וְעַל־יְדֵי שְׁמִסְמִיכֵין רַבִּי שְׁאִינָם הַגּוֹן, עַל־יְדֵי־זֶה נִחְלָשׁ כְּתַב

כְּשִׁפּוּגִים בְּאֱמוּנַת חֲכָמִים, אֲזִי נִדּוֹן בִּיגִיעַת בֶּשֶׁר, הֵינּוּ בְּמוֹתְרוֹת, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (עִירוּבִין כ"א): הַלּוֹעֵג עַל דְּבָרֵי חֲכָמִים נִדּוֹן בְּצוּאָה רוֹתַחַת, כְּמוֹ שְׁכָתוּב: וְלֵהֲג הַרְבֵּה יִגִיעַת בֶּשֶׁר. וְהוּא מְדָה כְּנִגְדַּ מְדָה, כִּי הוּא אִינוֹ מְאֲמִין בְּדְבָרֵיהֶם, וּמִלְעִיג עֲלֵיהֶם, וְדְבָרֵיהֶם הֵם אֲךָ לְמוֹתֵר אֲצֹלוֹ, עַל־כֵּן נִדּוֹן בְּמוֹתְרוֹת. וְכֹל הַמְשַׁפְּטִים הֵן מִן הַמַּחַ, בְּבַחֲנֵינָת (מַלְכִים א' א): וַיִּירָאוּ מִפְּנֵי הַמַּלְךְ כִּי רָאוּ כִּי חֲכָמַת אֱלֹקִים בְּקִרְבוֹ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט. וְהַמַּח הוּא לְפִי הַמְזוֹן, וּכְשֶׁהַגּוֹף נִקִּי, אֲזִי הַמַּח בְּרוּר, וְאֲזִי יְכוּל לְהוֹצִיא מִשְׁפָּטֵי אִמָּת, הַנְּהַגוֹת יִשְׁרוֹת. אֲבָל כְּשֶׁנִּדּוֹן בְּמוֹתְרוֹת, עַל יְדֵי פְגַם אֱמוּנַת חֲכָמִים כְּנ"ל, אֲזִי עוֹלִים עֲשָׂנִים סְרוּחִים אֶל הַמַּח, וּמַעֲרָבִים וּמְבַלְבְּלִין דַּעְתּוֹ, וְאֲזִי אִינוֹ יְכוּל לְהוֹצִיא מִשְׁפָּטֵי אִמָּת, וְאֲזִי יוֹצֵא מִשְׁפָּט מַעְקָל, בְּבַחֲנֵינָת (חֲבֻקָה א'): כִּי רָשָׁע מְכַתִּיר אֶת הַצְּדִיק, עַל כֵּן יוֹצֵא מִשְׁפָּט מַעְקָל; הֵינּוּ, עַל יְדֵי שֶׁהָעֲשָׂנִים סְרוּחִים מְסַבְּבִין וּמְקִיפִין הַמַּח, וּמְבַלְבְּלִין אוֹתוֹ, עַל יְדֵי זֶה יוֹצֵא מִשְׁפָּט מַעְקָל, בְּבַחֲנֵינָת (תְּהִלִּים קמ"ז): מִשְׁפָּטִים בֶּל יִדְעוּם, הֵינּוּ בְּלִבּוֹל שְׁאִינָם הַמוֹחִין:

יִדְנוּ, וְאִין לֹ שׁוּם תִּקְרָה, וְנוֹתְנִין כַּח
 בְּכַתֵּב יָדָם. וְעַל־יְדֵי־זֶה הֵם גּוֹזְרִין
 שְׁלֹא יִהְיֶה תִּקְרָה לְכַתְּבִים שְׁלֵנוּ, כִּי
 אִם לְכַתְּבִים שְׁלֵהֶם, וַיִּשְׂרָאֵל יִהְיֶה
 מְכַרְחִים לְלַמֵּד כְּתָב שְׁלֵהֶם. וְעַל־
 יְדֵי־זֶה גּוֹזְרִין גַּם כֵּן לְגַרֵּשׁ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל מִמְּקוֹם הַיְשׁוּבָה, שְׁנִיתִישְׁבוּ
 שֵׁם יִשְׂרָאֵל כְּפָר, אֶל מְקוֹמוֹת שְׁלֹא
 הָיוּ שֵׁם יִשְׂרָאֵל מְעוּלָם. כִּי הַסְּמִיכָה
 שְׁסוּמְכִין אֶת הָרֵב, וְהַכְּתָב, הֵם
 מִבְּחִינָה אַחַת. כִּי הַסְּמִיכָה בְיָדִים,
 כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים לד): וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון
 מָלֵא רוּחַ חֲכָמָה כִּי סָמַךְ מִשָּׁה אֶת
 יָדוֹ עָלוֹ. וְהוּא בְּחִינַת הַכְּתָב,
 בְּחִינַת יָד כּוֹתֶבֶת. כִּי הַכְּתָב הוּא גַם
 כֵּן מִבְּחִינַת חֲכָמָה, כִּי אוֹתִיוֹת
 הַכְּתָב, בָּהֶם נִבְרָאוּ פֶל הַעוֹלָמוֹת.
 כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים לו): בְּדַבַּר ה' שָׁמַיִם
 נִעֲשׂוּ וכו', וּכְתִיב (שֵׁם קד): כָּל־
 בְּחֻמָּה עֲשִׂיתָ. כִּי יֵשׁ בְּכֹל אוֹת וְאוֹת
 חֲכָמָה, שְׁחִיבָה חֲכָמָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ
 שְׁהָאוֹת הַזֹּה יִהְיֶה בְּתֻמוֹנָה זֹה, וְעַל
 יָדוֹ יִהְיֶה נִבְרָא זֶה הָעוֹלָם בְּזֹאת
 הַתְּמוּנָה, וְלִהְתַּנְהַג בְּאוֹתוֹ הַהִנְהָגָה
 שֵׁישׁ בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם. וְכֵן שְׂאֵר
 הָעוֹלָמוֹת בְּתֻמוֹנָה וְהִנְהָגָה אַחֲרַי,
 עַל־יְדֵי תְּמוּנַת אוֹת אַחַר, כִּי כֵן גְּזַרְתָּ
 חֲכָמָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וּכְשֶׁהַחֲכָם הִרְאוּ
 לְסְמִיכָה, נִסְמָךְ בְּשֵׁם רַבִּי, שֶׁהִנְהָגְתוּ
 בְּבְחִינַת מִשְׁפָּטִי אִמֶּת כְּנ"ל, אֲזִי עַל־

יְדֵי הַסְּמִיכָה, שְׂאִזִּי מְקַבֵּל חֲכָמָתוֹ
 מִבְּחִינַת יָד ה', בְּבְחִינַת: וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן
 נֹון מָלֵא רוּחַ חֲכָמָה וכו' כְּנ"ל, אֲזִי
 מִבְּיַד הָאָרָה וְכַח בְּכַתֵּב יִדְנוּ, שֶׁהוּא
 גַּם כֵּן מִבְּחִינַת חֲכָמָה כְּנ"ל, בְּבְחִינַת
 (דְּבָרִי הַיְמִימִים א כח): הִכַּל בְּכַתֵּב מִיַּד ה' עָלַי
 הַשְּׁפִיל, שְׁעַל־יְדֵי הַשְּׁכָל שְׁמְקַבֵּל
 מִיַּד ה', שְׁזֶה בְּחִינַת סְמִיכָה, עַל יְדֵי
 זֶה מִבְּיַד הָאָרָה וְכַח בְּכַתֵּב כְּנ"ל. וְזֶה
 בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר יא): וַתִּנַּח עָלֵיהֶם הַרוּחַ
 וְהָמָה בְּפָתוֹבִים, שְׁעַל־יְדֵי שְׁנִסְמָכוֹ
 אֲזִי, וְקִבְּלוּ הַרוּחַ חֲכָמָה, עַל־יְדֵי־זֶה
 הַבִּיאוּ הָאָרָה בְּפָתוֹבִים, הֵינּוּ בְּכַתֵּב
 יִדְנוּ כְּנ"ל. וְאֲזִי, לֹא דֵי שְׂאִין כְּתָב
 יִדְנוּ נִכְנַע לְמִשְׁפָּטָם, אֲלֵא אִפְּלוּ
 שְׁכָל מִשְׁפָּטִי הַנְּהַגוֹת שְׁלֵהֶם, כָּל־
 עַל־יְדֵי כְּתָב יִדְנוּ, בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים קמט):
 לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט כְּתוֹב. אֲבָל
 כְּשֶׁמְסְמִיכִין רַבִּי שְׂאִינוֹ הַגּוֹן, עַל־
 יְדֵי־זֶה נִחְלָשׁ כְּתָב יִדְנוּ, וְנוֹתְנִין
 תִּקְרָה לְכַתְּבִי שְׁלֵהֶם, וְכֹל הַמִּשְׁפָּטִים
 צְרִיכִים לְהִיּוֹת עַל יְדֵי כְּתָבִים שְׁלֵהֶם
 דּוֹקָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשְׁפָּטִים בֶּל
 יִדְעוּם, בְּחִינַת מִשְׁפָּט מְעַקֵּל כְּנ"ל.
 וְעַל־יְדֵי־זֶה גּוֹזְרִין לְגַרֵּשׁ אֶת יִשְׂרָאֵל
 מִמְּקוֹם שְׁנִיתִישְׁבוּ כְּפָר. כִּי בְּמְקוֹם
 שִׁישְׂרָאֵל יוֹשְׁבִין שֵׁם מִכְּפָר, אִפְּלוּ
 בְּחוּץ לְאָרֶץ, הוּא בְּחִינַת קִדְשֵׁי
 אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת (יִחְזַקְאֵל יא): מִקְדָּשׁ
 מְעֻט; כִּי עַל־יְדֵי שִׁישְׂרָאֵל יוֹשְׁבִין

יש בזה שכל, שישאר הסוד אצלנו, אף על-פי שמודיעין להם החכמה. כי בודאי צריך להודיע להם החכמה, כדי שידעו מחכמתנו, שאנו יודעין חכמה זו, כמו שפיתוב: כי היא חכמתכם וכו'; ואם כן, מאחר שמודיעין להם, אינו סוד, כי הלא גם הם יודעין. אף יש בזה שכל, שיכולין להודיע להם החכמה, ואף על פי כן ישאר הסוד אצלנו. וזה בחינת: כי היא חכמתכם ובנתכם לעיני העמים - לעיני העמים דיקא, דהינו שהיא רק לעיני העמים בשעה שמודיעין להם, ותכף אחר כך אינן יודעין כלל, רק יודעין שהסוד אצלנו, כי אין אנו מודיעין להם זאת החכמה בעצם, שהיא סוד העבור, רק שיש בזה שכל, שיכולין להראות זאת החכמה לעיניהם לבד, למען ידעו שזאת החכמה היא אצלנו. אבל עצם סוד החכמה נשאר אצלנו. וזהו בחינת סוד העבור, שאינו נמסר רק לגדולי הדור, שיש להם נשמות גדולות. כי תהלוכות הגלגלים הוא על-ידי שכליים, שהם המלאכים, וכל גלגל וגלגל יש לו שכל מיחד, דהינו מלאך, שמתנהג על-ידו, ועל-ידי-זה הוא השתנות הלוח הגלגלים, שזה הגלגל מהלך בחדש, ובזה הסדר, וזה הגלגל

שם, נתקדש האויר בבחינת אוירא דארץ ישראל. כי על-ידי פתב ידנו נתקדש האויר, בבחינת אוירא דארץ-ישראל מחכים (כ"ב קנח: זוהר פנחס דף רמה ובתיקון כב). כי הפתב הוא בחינת אותיות מחכימות, ועל ידי תנועות הקלמוס באויר בשעת פתיבה, נחקקים בחינת האותיות מחכימות בתוך האויר. ועל ידו נתקדש האויר, בבחינת אוירא דארץ-ישראל מחכים. ועל ידי שפוגמין בכתב ידנו, על ידי הסמיכה שמסמיכין רבי שאינו הגון כנ"ל, על ידי זה מגרשין ישראל מן הישוב, ממקום שישבו שם מכפר, שהוא בחינת אוירא דארץ-ישראל כנ"ל, ומגרשין אותם משם, אל מקום מדבר שממה, שאין שם שום קדשה, כי לא ישבו שם ישראל מעולם כנ"ל:

ג ועל ידי זה נלקח ממנו חכמת תהלוכי הגלגלי הרקיע, לידע כל ההשתנות ועתידות הבאין על-ידי גלגלי הרקיע, ונמסר להם. כי מתחלה זאת החכמה נמסרה רק לנו, כמו שפיתוב (דברים ד): כי הוא חכמתכם ובנתכם לעיני העמים, ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (שבת עה): איזו חכמה ובינה שהיא לעיני העמים, הוי אומר: זה חשוב תקופות ומזלות. כי

בַּתְּחִיבוֹת אֶרֶץ - בַּחֲנִינֵי אֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל, וְאִי הַגּוֹף בְּבַחֲנֵי פְּרִי
הָאֶרֶץ, וְאִי רְאוּי לְקַבֵּל נִשְׁמָה
גְּדוּלָה, בְּבַחֲנֵי: יִקְרָא אֶל הַשָּׁמַיִם
מֵעַל - זֶה הַנִּשְׁמָה, וְאֶל הָאֶרֶץ - זֶה
הַגּוֹף (שם סנהדרין). כִּי הַנִּשְׁמָה לְפִי
הַגּוֹף, כְּשֶׁהַגּוֹף זָךְ וְנָקִי, יִכּוֹל לְקַבֵּל
נִשְׁמָה גְּדוּלָה, וְכֵן לְהַפְּךָ. וְעַל כֵּן יֵשׁ
מְדִינוֹת שְׂשֻׁכְלָם עֵב וּמִגְשָׁם, וְכֵן יֵשׁ
מְדִינוֹת שְׂשֻׁכְלָם זָךְ וְצָלוּל, וְהַכֹּל לְפִי
הַמְדִינָה, לְפִי הַמְזוֹן הַיּוֹצֵא מִמֶּנָּה.
וְעַל כֵּן עַל־יְדֵי שְׁנַתְּגַרְשֵׁין מִבַּחֲנֵי
אֲוִירָא דְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי בַחֲנֵי
הַנִּלְא, אֲזִי אֵין יִכּוֹלִין לְהַתְּרַקֵּם גּוֹפִים
זָפִים, וְאֵין יִכּוֹלִין לְקַבֵּל נִשְׁמָה
גְּדוּלָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִלְקַח סוּד
הַעֲבוּר מֵאֲתָנּוּ: זֶה שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ
זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (כְּתוּבוֹת קִיב): וְהִיתָה יְדֵי
אֶל הַנְּבִיאִים הַחֹזִים שְׂוֹא וְגו' בְּסוּד
עֲמִי לֹא יְהִי - זֶה סוּד הַעֲבוּר;
וּבְכַתֵּב בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא יִכְתְּבוּ - זֶה
סְמִיכָה; וְאֶל אֲדַמַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא
יָבוֹאוּ - כְּמִשְׁמְעוּ. הֵינּוּ כְּנִלְא, בְּכַתֵּב
יִשְׂרָאֵל לֹא יִכְתְּבוּ זֶה סְמִיכָה; הֵינּוּ
עַל־יְדֵי סְמִיכָה שְׂמִסְמִיכִין בְּשֵׁם רַבִּי,
אֶת שְׂאִינָם הַגּוֹנִים, עַל־יְדֵי־זֶה
מַחְלִישֵׁין כְּתֵב יִשְׂרָאֵל כְּנִלְא. וְזֶהוּ:
וְאֶל אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבוֹאוּ, הֵינּוּ
שְׁנַתְּגַרְשֵׁין מִבַּחֲנֵי אֲוִירָא דְאֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל כְּנִלְא. וְזֶהוּ: בְּסוּד עֲמִי לֹא

מִהֲלַךְ בְּשָׁנָה אוֹ יוֹתֵר, וְיֵשׁ גְּלָגֵל
שְׂצָרִיף זְמַן רַב כְּמָה אֲלָפִים שָׁנִים
עַד שְׂמִסְבָּב. וְהַכֹּל לְפִי הַשְּׁתַּנּוֹת
הַשְּׂכָלִיִּים, שֶׁהֵם מִשְׁתַּנִּים לְפִי
רְחוּקָם מִהַעֲלָה, וְכִמוֹ כֵּן מִתְּנַהֲגִים
הַגְּלָגֵלִים. וְכֹל אֵלוֹ הַשְּׂכָלִיִּים, כֻּלָּם
מְקַבְּלִים מִהַמְּנַהֵיג הַכּוֹלֵל, שֶׁהוּא
שְׂכֵל הַכּוֹלֵל, שֶׁהִיא הַנִּשְׁמָה, שְׂכָלָם
מִתְּנַהֲגִים עַל יְדֵהָ, בְּבַחֲנֵי (אִיּוֹב לב):
וְנִשְׁמַת שְׂדֵי תַבִּינִם - שֶׁהַנִּשְׁמָה
שׁוֹפֵעַ הַשְּׂכֵל בָּהֶם. וְעַל כֵּן הַנִּשְׁמָה
נִקְרָאת שָׁמַיִם, שֶׁהוּא כְּלָלוֹת
הַגְּלָגֵלִים, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (תְּהִלִּים ו): יִקְרָא
אֶל הַשָּׁמַיִם מֵעַל - זֶה הַנִּשְׁמָה (סְנַהֲדְרִין
צא). כִּי הַנִּשְׁמָה הוּא מְנַהֵיג הַכּוֹלֵל,
שֶׁל כָּל הַגְּלָגֵלִים כְּנִלְא. וְעַל כֵּן
הַנִּשְׁמָה נִקְרָאת גְּלָגֵלָתָא, עַל שֵׁם
גְּלָגֵלִי הַרְקִיעַ שְׂמִתְּנַהֲגִים עַל יְדֵהָ.
וְעַל כֵּן אֵלוֹ הַנִּשְׁמוֹת הַגְּדוּלוֹת
בְּקִיאֵין בְּסוּד הַעֲבוּר, כִּי מִי יוֹדֵעַ
הַנְּהַגְתָּם כְּמוֹ הַמְּנַהֵיג. וְאֵלוֹ הַנִּשְׁמוֹת
הַגְּדוּלוֹת צְרִיכִין שִׁיְהִיָּה לָהֶם גּוֹף,
בְּבַחֲנֵי (יִשְׁעִיָּה ד): פְּרִי הָאֶרֶץ, בַּחֲנֵי
אֲוִירָא דְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. כִּי כְּשֶׁהָאֲוִיר
מִתְּקַדֵּשׁ בְּבַחֲנֵי אֲוִירָא דְאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל, אֲזִי כָּל הַפְּרוֹת וְהַתְּבוּאָה
הַגְּדֹל שָׁם, שְׂמָהֶם נִזוֹן הָאָדָם, וּמִשָּׁם
בָּא הַטְּפָה זְרַעִיוֹת - הַכֹּל הוּא
בְּבַחֲנֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וּמִשָּׁם נִרְקָם
הַגּוֹף, בְּבַחֲנֵי (תְּהִלִּים קלט): רְקִמְתִּי

יהיו - זה סוד העבור; שעלידייזה נלקח מאתנו סוד העבור כנ"ל. וכל זה עלידי המותרות הנ"ל:

ד ועלידייזה אין לו עצה שלמה לעולם, ותמיד אינו יכול לתת עצה לנפשו, והוא תמיד מספק. כי כל עצותיו בבחינת עצות נבערות^(ד), עצת נשים, כי הטנפת של המותרות עולה אל הלב, בבחינת (יחזקאל יד): העלו גלוליהם על לבם; ונעשה לבו מטנף כמו בית הפסא, שהוא מקום עצת הנשים, כמאמר רב עילש^(ג) (ניטין מה): נשי כל מלי מסדרין בבית הפסא, ששם כל עצתם:

ה אך מי שכבר נשקע באלו המותרות, יש מים שהוא מטהר מזאת הטנפת, בבחינת (יחזקאל לו): וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מפל טמאותיכם ומפל גלוליותיכם אטהר אתכם. ואזי בא לעצה שלמה, בבחינת (שם לו): ולא יחצו לשתי ממלכות עוד, ולא יטמאו עוד בגלוליהם; שעלידי שנטהרין מהגלולין והטנפת הנ"ל, עלידייזה, ולא יחצו לשתי ממלכות - בבחינת עצות, כמו שכתוב (דניאל ד): מלכי ישפר עלך; הינו שזוכה לעצה

(ד) ישעיה יט.

שלמה, פי עלידי המים הנ"ל נעשים אצלו עצות שלמות, בבחינת (משלי כ): מים עמקים עצה בלב איש; ואלו המים הם בחינת מחלקת, בבחינת (במדבר כ): מי מריבה. ועל פן מחלקת נקרא פלגתא, בבחינת (תהלים סח): פלג אלקים מלא מים. פי מפל מחלקת נעשה ספר, בבחינת שאלות ותשובות. פי המחלקת היא שאלה וקשיא, שמקשין ושואלין עליו, והוא שב בתשובה, ועלידייזה הוא משיב ומתרץ השאלה, ונעשה מזה בבחינת ספר שאלות ותשובות. פי עלידי התשובה, עלידייזה נתחדשים אצלו כמה ספרים. פי יש כמה ספרים עכשו, וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים להעולם. ובתחלה פשלא היה לו אמונת חכמים, אזי היו כל הספרים אצלו פלא, כי היה מלעיג עליהם, כמו שפתוב (קהלת יב): עשות ספרים הרבה אין קץ ולהג הרבה וכו', דהינו שמלעיג על רבוי ספריהם, ואזי פלם פלא אצלו. וכששב בתשובה על-זה, אזי נתחדש אצלו בכל פעם ספר, פי חוזרים ונחשבים אצלו כל הספרים שבתחלה היו בעיניו פלא. והפל לפי המחלקת, כי הוא מסתפל ומתבונן בהמחלקת,

ואינם מאמינים בחדושי תורה
 שלהם שהם מחדשים, ואינם
 מאמינים שיש להשם יתברך
 שעשועים גדולים מחדושים שלהם.
 ועל־ידי־זה שאין להם אמונה
 בחדושים של עצמן, על־ידי־זה הם
 מתרשלין בהחדושוין שלהם. ועל כן
 בא עליהם מחלקת, ועל־ידי־זה הם
 שבים בתשובה, וחוזרים ונחשבים
 אצלן חדושוין שלהם, וחוזרים
 ומחדשים, ונעשה מזה ספר:
ולפעמים נעשה מזה ספר למעלה,
 שעל־ידי־זה שזה שואל ומקשה, וזה
 שב בתשובה, ועל־ידי־זה משיב
 ומתרץ - על ידי זה נעשה ספר
 למעלה, בבחינת (מלאכי ג): אז נדברו
 יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה'
 וישמע ויכתב ספר:

ו **ועל־ידי־זה נמתקים כל**
 הצמצומים,

שהם הדינים. וכל מקום שיש איזה
 דין וצמצום, נמתק על־ידי־זה, על־
 ידי תקון אמונת חכמים, שעל־ידי־
 זה נתרבין הספרים של התורה
 הקדושה. כי כל המתקות של כל
 הצמצומים והדינים הוא על־ידי
 השכל, כי כלם במחשבה
 אתברירו^(ה). שהשכל הוא שרש
 הדינים, ושם נמתקים הדינים. כי

מפני מה הם חולקים פה, באלו
 הדבורים, ולא באפן אחר, ועל־ידי־
 זה מתבונן איך לשוב בתשובה,
 ולתקן האמונת חכמים, כי משם
 נמשך המחלקת, על־ידי שפגם
 באמונת חכמים. ולפי התשובה, לפי
 המחלקת, פן הוא חוזר ושב אל
 אמונת חכמים, וכמו כן נתחדש
 אצלו ספר, כי חוזר ונחשב בעיניו
 מה שהיה בתחלה בעיניו פלא. וכן
 בכל פעם לפי המחלקת, פן
 התשובה, ששב וחוזר אל האמונת
 חכמים, וכמו כן נתחדש אצלו ספר
 אחר, כי חוזר ונחשב בעיניו עוד
 איזה ספר אחר, שבתחלה היה
 מלעיג עליו, והיה בעיניו פלא פנ"ל.
 ועל פן על־ידי המחלקת נעשה ספר.
 וזה בחינת (איוב לא): וספר כתב איש
 ריבי - שעל־ידי ריב ומחלקת נעשה
 ספר. ויש צדיקי הדור, שאמונתם
 שלמה בודאי, ואף־על־פי־כן יש
 עליהם מחלקת, הוא בבחינת (ישעיה
 ג): והוא חטא רבים נשא וכו', (שם)
 ועונותם הוא יסבל; הינו שיש לו
 מחלקת בשביל העולם. ועל־ידי
 המחלקת שיש עליו, על ידי זה
 מתקן האמונת חכמים אצל ההמון
 עם: ויש שיש עליהם מחלקת
 מחמת שאין להם אמונה בעצמן,

אין הדין נמתק אלא בשרשו⁽¹⁾, וכל דין וצמצום צריך שיהיה נמתק בשכל השיך לו, ששם שרשו. ויש לכל צמצום וצמצום שכל שעל ידו נמתק. אף יש חכמה עלאה, שכל החכמות פלולים שם, ומקבלין משם, ועל פן שם נמתקים כל הדינים. כי בהשכליים פרטיים אי אפשר להמתיק, כי אם בזה השכל דיקא השיך לזה הצמצום, שהוא שרשו; אבל על-ידי בחינת חכמה עלאה שכלול מכלם, שם נמתקים כל הצמצומים, וכל הדינים כלם. והתורה שהיא יוצאת מחכמה עלאה, פי אוריתא מחכמה עלאה נפקת (וזה בשלח דף סב), ואין יכולה לקבל מחכמה עלאה, כי-אם פשיש לה שלמות. ושלמות התורה, היא על-ידי תורה שבעל פה, כי תורה שבכתב אין לה שלמות, כי-אם על-ידי תורה שבעל פה. ועל-פן על-ידי הספרים הנ"ל, שנתחדשים על-ידי המחלקת, בבחינת: וספר פתב איש ריבי, בבחינת: עשות ספרים הרבה אין קץ, על-ידי-זה נשלם התורה. ואזי, התורה בבחינת (שמות כד): לוחות האבן - שמקבלת הארה מבחינת אבן שתיה⁽²⁾. כי כל דבר שבעולם,

יש לו צמצום אחר בכמות ואיכות, וכל הצמצומים שבעולם, כלם נרשמים באבן שתיה, שממנו השתת העולם, וכלם מקבלים ממנו, ושם המתקת כל הדינים, פי הוא בחינת חכמה עלאה, בבחינת קדשי קדשים. פי השכל נקרא קדש⁽³⁾, וכלם מקבלים ונכללים בבחינת קדשי קדשים, שהוא בחינת חכמה עלאה, שכלול מכלם. ומשם המתקת כל הדינים, בפרטיות ובכלליות. פי גם כשממתיקין הדין בפרט, באיזה שכל של איזה צמצום, צריכין גם פן להמשיך פח מהשכל העליון הנ"ל, כדי שיהיה פח לזה השכל הפרטי להמתיק הדין. וכן בכלליות, להמתיק כל הדינים מאיזה צמצום שיהיה, אי אפשר להמתיק כי-אם על-ידי בחינת השכל העליון, בבחינת קדשי קדשים, בבחינת אבן שתיה⁽⁴⁾ כנ"ל. וכשהתורה יש לה שלמות על ידי הספרים כנ"ל, אזי מקבלת מחכמה עלאה, בבחינת לוחות האבן, בבחינת אבן שתיה, ואזי משפעת בכל החכמות, ונמתקים כל הדינים, בבחינת (תהלים כ): ישלח עזרך מקדש - שעקר העזר והישועה, שהוא בחינת המתקת הדינים, הוא

(1) עץ חיים שער ג, פרק יא. (2) עיין זוהר ויחי דף רלא ע"ב. (3) עיין זוהר אחרי דף סא. (4) עיין זוהר ויחי דף רלא, ובתנחומא פרשת עקב.

העולם, ועל־ידי־זה נמתקים פל
הדינים, על־ידי בחינת אבן שתיה
פנ"ל. וזה בחינת אבני יעקב,
שנכללו פלם בתוך אבן שתיה (ב"ר
ויצא פ' סח, עיין זוהר דף נח: ויחי רלא), כי
הנפשות הם בחינת אבנים, כמו
שכתוב (איכה ד): תשתפכנה אבני
קדש; וכלם באים ונכללים בתוך
הצדיק הדור, שהוא בחינת אבן
שתיה, ועל ידי זה נמתקים פל
הצמצומים פנ"ל:

ח ועל־ידי־זה שנכללים יחד פל
הנפשות פנ"ל,
על־ידי־זה נעשה שמחה, בבחינת
(משלי י): אור צדיקים ישמח. כי הנפש
הוא בחינת נר, בבחינת (משלי ט): נר ה'
נשמת אדם. וכשנכללין יחד נעשה
מהם אור, ועל־ידי־זה נעשה שמחה,
בחינת: אור צדיקים ישמח:

זוהו חדי רבי שמעון ואמר: ה'
שמעתי שמעך יראתי, תמן
יאות הוי למדחל. פי חבקוק אמר
נבואה זו על רבי עקיבא וחבריו
שמתו על־ידי שלא היה בהם אהבה
כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה
(יבמות סב). כי הם היו בחינת גבורות
וצמצומים, ולא נכללו יחד, ולא
נמתקו. ורבי שמעון וחבריו שהיו

מקדש, הינו על־ידי השכל שנקרא
קדש כידוע. וזה אותיות "שתיה",
ראשיתבות: הן תוי שדי יענני ולשון
המקרא איוב לא: הן תוי שדי יענני וספר כתב איש
ריבו. הן תוי שדי - הינו בחינת
הרשימות של פל הצמצומים
נמתקין על־ידי שבאים בתוך
שתיה, בחינת אבן שתיה הנ"ל. וזה
יענני - בחינת ההמתקה, בבחינת:
ישלח עזרך מקדש פנ"ל. וזה: הן תוי
שדי יענני וספר פתב איש ריבי -
שעל־ידי וספר פתב פנ"ל, הינו רבוי
הספרים שנעשין על־ידי המחלקת
פנ"ל, שאז יש להתורה שלמות,
ומקבלת משכל הפולל, מחכמה
עלאה, שהיא בחינת אבן שתיה
פנ"ל, על־ידי־זה הן תוי שדי יענני -
בחינת ההמתקה, על־ידי בחינת
לוחות האבן, שמקבלין מאבן שתיה
פנ"ל:

זוהו בחינת מה שנוסעין על ראש־
השנה לצדיקים. פי ראש־
השנה הוא יומא דדינא של פל
השנה, וכל אחד ואחד בא עם
קדשתו וצמצומיו אל הצדיק הדור,
שהוא בחינת קדשי קדשים, בחינת
אבן שתיה. בבחינת (שמואל"א ב): כי לה'
מצוקי ארץ וישת עליהם תבל (י),
שהם הצדיקים, שעליהם נשתת

מגלה סוד, זה בחינת בטול פתב
 ידנו, שאין מקבלין אור השכל מידי
 הסמיכה פנ"ל, בבחינת (אייב לו): על
 פנים פסה אור. פי האותיות צריכות
 לקבל אור השכל מידי הסמיכה
 פנ"ל, ועל ידי פגם אמונת חכמים,
 שהוא בחינת הולך רכיל, על ידי זה
 מגלה סוד, שנתגלה ונסתלק אור
 השכל פנ"ל, ועל ידי זה - בסוד עמי
 לא יהיו פנ"ל: ונאמן רוח מכסה
 דבר, דאית בה רוחא דקיומא -
 על ידי בחינת אמונת חכמים, על
 ידי זה, מכסה דבר, בחינת: על
 פנים פסה אור פנ"ל:

התקון שלהם, על כן אמר: אנו
 בחיבותא תליא, הינו בחינת
 האהבה וכללות שנכללין יחד, ועל
 ידי זה - ההמתקה והתקון פנ"ל.
 ומזה בא בחינת: חדי רבי שמעון,
 הינו בחינת השמחה, שנעשה על
 ידי הפללות והאהבה, בחינת: אור
 צדיקים ישמח: פתח ואמר: הולך
 רכיל מגלה סוד. הולך רכיל וכו'
 דלית רוחא רוחא דקיומא, הינו
 רוח חכמה; ולא הוה מהימנא, הינו
 אמונת חכמים פנ"ל, פי על ידי שאין
 בו אמונת חכמים, אין בו רוח
 חכמה, פי נדון במותרות פנ"ל.

תפילה סא

"גדל העצה ורב העלילה, אשר עיניך פקחות על כל דרכי בני אדם", ויודע
 ומבין מחשבותם וסודם, ומיד כל לוחציהם אתה גואלם ופודם, רחם עלי
 למען שמך, ועזרני לעשות רצונך והושיעני מהרה. ותקנני בעצה טובה מלפניך,
 וחנני מאתך דעה בינה והשכל שאזכה לדעת לתת עצה לנפשי על כל דבר
 שבעולם, ותזכני לעצה שלמה תמיד. ולא אהיה מספק לעולם על שום דבר, ולא
 תתחלק עצתי לשתיים חס ושלום, ותשפיע עלי "רוח חכמה ובינה רוח עצה
 ונבורה רוח דעת ויראת יהוה", ותרחם עלי ותושיעני ותזכני לאמונת חכמים
 באמת פרצונך הטוב. ואזכה להאמין בכל החכמים האמתיים באמונה שלמה
 באמת ובלב שלם, ולא אסור מדבריהם ימין ושמאל. ועל ידי זה תזכני למשפט
 דקדושה, שאזכה לשפט עצמי באמת. ותוציא משפטי לאור. ואזכה ללמוד תורתך

תשח לקוטי נ נח נחמן מאומן תפלות

הקדושה לשמה תמיד, ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תורתך באהבה. ותאיר עיני בתורתך, ותתן לי חכמה ובינה ודעת דקדושה, להבין ולהשכיל מפל תלמודים שאזכה ללמוד בכל ספרי תורתך הקדושה, להבין ולהוציא מפלם משפטי הנהגות ישרות באמת, ולא אטה ולא אסור מן האמת ימין ושמאל. רק אזכה לבון תמיד וצונד באמת, ולדע תמיד איד להתנהג בכל דבר על-ידי למודי התורה הקדושה:

אנא יהוה מלא רחמים, חומל דלים שומע אנקת אבינוים, חוס וחמל עלינו למען שמך למען רחמיך הרבים, למען חסדיך העצומים, למען הצדיקים האמתיים, ועורנו והושיענו וזכנו מהרה לאמונת חכמים בשלמות באמת. ותעורנו לתקן פגם אמונת חכמים שפגמנו מעורינו עד היום הזה. ותטהרנו מפל הגזולים ומפל הפונפת הנמשכים ועולים אל המוח חס ושלום על-ידי פגם אמונת חכמים. פי בעוונותינו הרבים נפגם דעתנו ונתבלבל מאד על-ידי פגם אמונת חכמים, אשר על-ידי זה עולים בכל עת עשנים סרוחים אל המוח, ומסבין את דעתנו, ומעקמים ומבלבלים את דעתנו ולבבנו מאד, סבנו גם סבבנו, וימרו את חיינו מאד בקשיות ובלבולים ומחשבות זרות ושגעון וטורף הדעת ועקמימות הלב הרבה מאד. הביטה בענינו פי רבו מכאובינו וצרות לבבנו.

אבינו מלך אל חי וקיים, רחם עלינו ברחמיך הרבים, ברחמיך העצומים, ברחמיך הגדולים, ברחמיך הפזובים, פי לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך פי על רחמיך הרבים. רחמיך רבים יהוה כמשפטי חיינו. וטהר רעיונו ולבנו לעבודתך באמת. ותגרש ותרחק ותבטל מדעתנו ומלבנו כל מיני בלבולים רעים וכל מיני מחשבות רעות שהרגלנו בהם. ונזכה לטהר ולכבס ולרחץ את מחנו ומחשבתנו ולבבנו מפל מיני טנופות ולכלוכים ומפל העשנים סרוחים ולא יעלו ולא יבואו על לבנו ודעתנו כלל, ונזכה לקדש את מחנו ומחשבתנו ולבבנו מעתה בקדושה ובטהרה גדולה, ונזכה למחשבות קדושות תמיד בלי שום בלבול הדעת כלל:

ותרחם עלינו ותושיענו אבינו שבשמים ארון כל, ארון השלום, מלך שהשלום שלו, ותמשך עלינו ברכה וחיים ושלום, ותצילנו מפל מיני מריבות ומחלקת. והגן בערנו והסר מעלינו אויב דבר וחרב ורעב ויגון והסר שטן מלפנינו ומאחרינו. הצילנו גא מיד אויבנו ורודפינו בגשמיית ורוחניות, הצילנו מפל

החולקים והשונאים ומכל המלשינים הדוברים רע על נפשנו ומכל המקמריגים, ותסב את פיהם, "ולא תעשנה ידיהם תשיה", וכל הקמים עלינו לרעה, מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם. וקיים בהם מקרא שכתוב: "עצו עצו ותפר, דברו דבר ולא יקום, כי עמנו אל". ונאמר: "יהוה הפיר עצת גוים, הניא מחשבות עמים". ושמרנו והצילנו ברחמיך הרבים שלא יזיק לנו המחלקת כלל, לא בגשמיות ולא ברוחניות, רק נזכה עלידי המחלקת לשוב בתשובה שלמה על כל חטאינו ועוונותינו ופשעינו, ובפרט על פנים אמונת חכמים אשר פגמתי בכבוד חכמים אמתיים ובספריהם הקדושים, ולא האמנתי בהם בשלמות באמת, והיו דבריהם אצלי למותר, ולא היו יקרים וחשובים בעיני דבריהם וספריהם הקדושים:

אנא יהוה זכני ברחמיך הרבים לתקן כל זה, שאזכר לחוס על נפשי, ולהסתכל על עצמי היטב, ולהבין ולהשכיל מתוך המחלקת שחולקים עלי, עד היכן פגמתי באמונת חכמים, ולשוב בתשובה שלמה על זה, ולתקן כל מעשי מעתה. ואזכר לקיים דברי החכמים האמתיים, ולכלי לסור מדבריהם ימון ושמאל, ואזכר שיחזרו ויחשבו בעיני כל ספריהם הקדושים, והיו יקרים בעיני מפי ומפנינים, וכל הפצים לא ישוו אצלי נגד כל ספר וספר מדברי החכמים האמתיים. ויתרפו מאד הספרים הקדושים בעולם עד אין קץ. ונזכה עלידי תשובתנו בשלמות, שיהיה נעשה עלידיה ספר קדוש למעלה בעולם העליון, כמו שכתוב: "אז נדברו יראי יהוה איש אל רעהו ויקשב יהוה וישמע, ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי יהוה ולהשבי שמו". ותזכנו מעתה לאמונת חכמים באמת, בשלמות בכל הבחינות.

ונזכר שיתחברו ספרים הרבה וקדושה, ויתחדשו בכל פעם ספרים הרבה בתורתנו הקדושה, ויהיה לנו אמונה שלמה בכלם, ולא יהיה אצלנו למותר שום ספר המדבר מעניני תורתנו הקדושה, הן המדברים בפשט רמו דרוש סוד, הן ספרי המפרשים והמבארים, הן ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, הן ספרי מוסר, הן ספרי תפלות ותחנונות ובקשות וודוים ושירות ותשבחות להשם יתברך, וכל מיני ספרים המדברים בעניני תורתנו הקדושה, כלם יהיו חשובים ויקרים בעינינו מאד, כל ספר וספר, הן אותן שנתחברו כבר, הן העתידים להתחבר. פי כלם מכרחים להעולם, ואנו צריכים כלם, פי הם חינו וארד ימינו, וכלם עומדים ברום עולם, ומשמיעים ביראה יחד בקול דברי אלהים חיים ומלך עולם, כלם אהובים כלם ברורים כלם קדושים, וכלם מדרגים מרצונך הטוב הגנוז

תְּפִלוֹת * נ נחמ נחמן מאומן * לקוטי תשי

בְּתוֹרַתְךָ הַקְדוֹשָׁה, וְכֵלָם מְעוֹרְרִים לְעִבּוֹדְךָ וְלִירֵאָתְךָ, וְכֵלָם "נַחֲמִידִים מִזֶּהָב וּמְפוֹ
רָב וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים":

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם הַצִּילֵנִי מִכַּף לְצִיָּים, וְתִשְׁמְרֵנִי תְּמִיד וְתִצְלֵנִי שְׂלֵא אֲלַעִיג וְלֹא
אֲתְלוּצֵץ חֵם וְשָׁלוֹם מִשּׁוֹם סֶפֶר מִתּוֹרַתְךָ הַקְדוֹשָׁה, וְתִצְלֵנִי מִעֲנֵשׁ הַקְּשָׁה
וְהַמֵּר הַמְּגוּעַ לְהַמְלֵיג עַל דְּבָרֵי חֲכָמִים שֶׁהוּא גְדוֹן בְּצוּאָה רוֹתַחַת רַחֲמָנָא לְצִלָּן,
הַצִּילֵנִי נָא שְׁמַרְנִי נָא שְׂלֵא אֲכַשֵׁל בְּעוֹן זֶה חֵם וְשָׁלוֹם לְעוֹלָם, שְׁמַרְנִי שְׂלֵא אֲכַוֶּה
בְּגַחְלָתִן שֶׁל חֲכָמִים אֲמִתִּיִּים דְקַדְשָׁה. וְאַזְהַר בְּכַבּוֹדֶם תְּמִיד וְלֹא יִהְיֶה עָלַי שׁוֹם
קַפְרָא מִשּׁוֹם חֲכָם אֲמִתִּי דְקַדְשָׁה. עֲזֵרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּיבִים, הוֹשִׁיעֵנִי בַּחֲסִדְךָ
הַעֲצוּמִים:

וְנִכְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּיבִים שְׂאֻזְכָּה לְהַתְנַעַע בְּתוֹרַתְךָ הַקְדוֹשָׁה בִּיגִיעָה גְדוֹלָה וְלַהֲגוֹת
בָּהּ יוֹמָם וְלַיְלָה, עַד שְׂאֻזְכָּה לְהַבִּין וְלַהֲשִׁיבֵל וְלַחֲדַשׁ חֲדוּשִׁים אֲמִתִּיִּים
בְּתוֹרַתְךָ הַקְדוֹשָׁה, חֲדוּשִׁים שְׁיִהְיוּ לְךָ לְנַחַת וְלְרֻצוֹן לְפָנַי כְּפֶסֶא כְּבוֹדְךָ. וְאַזְכָּה
לְהַתְחַזֵּק וְלַהֲתַאֲמֵץ וְלַהֲוֹדֶרּוּ בְּכָל עַז לְחֲדַשׁ חֲדוּשִׁין דְּאוֹרִייתָא תְּמִיד. וְתַתִּיב
מִחֲשַׁבְתִּי קְשׁוּרָה וְדִבְנֻקָּה וְאַחֲזוּהָ תְּמִיד בְּתוֹרַתְךָ הַקְדוֹשָׁה. וְאַתָּה תִּרְחַם עָלַי
וְתִשְׁפִּיעַ לִי בְּכָל עַת חֲדוּשִׁין דְּאוֹרִייתָא אֲמִתִּיִּים, חֲדוּשִׁים שְׁיִהְיוּ תְּקוּן לְגַפְשֵׁי רוּחִי
וְנִשְׁמָתִי, עַל כָּל הַפְּגָמִים שֶׁפָּגַמְתִּי נִגְדֶךָ מִעוֹדִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה. וְתַחֲזַק אֲמוּנָתִי
שְׂאֻזְכָּה לְהֵאֱמִין בְּעֲצָמֵי שְׁתַּחֲדוּשִׁין שְׁלִי יִקְרִים בְּעֵינֶיךָ מְאֹד, וְיֵשׁ לְךָ שְׁעִשׂוּעִים
גְדוֹלִים מְכֹל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂאֵנִי זוֹכֶה לְחֲדַשׁ בְּתוֹרָה הַקְדוֹשָׁה. וְאַתָּה מִתְּפָאֵר
וּמִתְּכַבֵּד וּמִתְנַקֵּר בְּהֵם בְּכָל הַעוֹלָמוֹת. וְתוֹכְנִי לְכַתּוֹב כָּל הַחֲדוּשִׁים שְׁלִי עַל סֶפֶר
בְּזִרְיוֹת גְּדוֹל בְּרֻצוֹנְךָ הַטּוֹב, וְיִתְרַבּוּ סְפָרִים הַרְבֵּה בְּעוֹלָם עַל דִּי, סְפָרִים אֲמִתִּיִּים
וְקַדוּשִׁים:

מִלֵּא רַחֲמִים מְלֵא מִשְׂאֵלוֹתִי לְטוֹבָה בְּרַחֲמִים, וְנִכְנִי מִהֲרָה לְאֲמוּנַת חֲכָמִים
בְּשִׁלְמוֹת גְּאֻמַּת כָּכָל הַבְּחִינוֹת, וְתוֹרַק עֲלֵינוּ מִיַּם טְהוּרִים וְתַמְהַרְנוּ מִכָּל
טְמֵאוּתֵינוּ וּמִכָּל גְּלוּלֵינוּ, כְּאָמֹר: "וְתוֹרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוּרִים וְתַמְהַרְתֶּם, מִכָּל
טְמֵאוּתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהַר אֶתְכֶם", וְתִשְׁפִּיעַ עָלַי עֲצָה שְׁלֵמָה תְּמִיד, וְיִקִּים
מִקְרָא שְׁכֵתוֹב: "וְלֹא יִחַצוּ לְשִׁתִּי מִמְּלֻכּוֹת עוֹד, וְלֹא יִפְמָאוּ עוֹד בְּגְלוּלֵיהֶם":

חֹם וְחֹמֵל עַל גַּפְשֵׁי הָעֲלוּכָה מְאֹד, וּמְלִטְנִי מִעֲצוֹת נִבְעָרוֹת, מִעֲצַת גִּשִׁים, מִעֲצוֹת
חֲלוּשׁוֹת, מִעֲצָה חֲלוּקָה לְשִׁתִּים, וְלֹא תַעֲלִים מִפְּנֵי עֲצַתְךָ הָאֲמִתִּית, וְלֹא
תִתְחַלַּק עֲצַתִּי לְשִׁתִּים לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ מְרִיבָה דְעֵלְמָא כְּלָא, עֲצָם רַבּוּי

הספקות והבלבולים שיש לי תמיד ועצתי חלוקה לשתיים, ואני מספק בכל עת ואני יודע לתת עצה שלמה לנפשי איך להתנהג בשום דבר, כי בכל פעם אני מתגעגע וחותר במחמתר למצא עצה טובה איך להתקרב אליך באמת, ואינו עולה בדאי. ומחמת זה עצתי חלוקה וספקותי רבים מאד, לפעמים עולה על דעתי לעשות כך, ולהתנהג בדרך זה, ויש לי סברות והוכחות הרבה שאני מכרח להתנהג כך, ואחר כך בשננמר עצתי לעשות כך, בתוך כך עולה על מחשבותי סברא אחרת וסותרת כל עצתי הראשונה. ונמשכים לי סברות והוכחות הרבה שאני צריך לעשות בהפך ממש, עד אשר עצתי נחלקת לשתיים ממש ותלויה בכף מאזנים תמיד, ואני יודע להכריע לא לכאן ולא לכאן. ואפלו אם לפעמים נספם אצלי העצה לצד אחד לעשות כך, איני זוכה שתהיה העצה חזקה אצלי. ותמיד עצתי חלושה מאד, ועולים בלבבי בכל פעם ספקות ובלבולים ומחלשים עצתי ומחפכים את דעתי ולבבי בכל עת, שלא כך הייתי צריך לעשות, עד אשר "בלו ביוגן חיי, ושגותי באנחה, פי כלו בעשן ימי ועצמותי כמוקד נחרו". כי העשנים סרוחים עולים תמיד על המוח, ומסבכים ומבלבלים ומעקמים את דעתי ולבבי מאד מאד, ומחפכים ומגלגלים את דעתי בכל פעם ממחשבה למחשבה ומעצה לעצה, באבן בתוך כף הקלע, לא יתנוני השב רוחי. ולכמה פגמים ולכמה מכשולות ולכמה חטאים ועוונות ופשעים רבים ועצומים, פאתי על-ידיה, על-ידי עצות נבערות וחלושות וחלוקות האלו.

אבי שבשמים רחם עלי, אבי שבשמים איני יודע באיזה לשון של רחמים, באיזה לשון של צעקה, באיזה לשון של אנחה ואנקה אזעק אליך, באפן שתעני ותעמד בעזרתי ותתקן כל זה בעצמך ובכבודך ברחמיך הרבים, כי אין לי כח לתקן כל זה. ואפלו נקדה אחת מפל אלה איני יכול לתקן, רק עליך לבד נשענתי. עזרני מלא רחמים, עזרני מלא ישועות מלא הצלות מלא עצות טובות, תקנני בעצה טובה מלפניך. זכני לעצה שלמה שאזפה לקימה באפן שאזפה להנצל מעתה מפל מה שאני צריך להנצל, ואזפה מעתה על-ידי עצתך השלמה לשמירת הברית קדש באמת פרצונך הטוב, ולא אפגם עוד כלל, לא במחשבה ולא בדבור ולא במעשה, ולא בשום חוש מחמושה חושים, ולא אתור אחר לבבי ואחר עיני, ולא אבליב את דעתי עוד כלל.

עזרני עזרני, חנני חנני, למענך למענך ולא למעני, למענך עשה ולא לנו, ראה עמדתנו דלים ורקים. "ראה יהוה כי צר לי, מעי חמרמרו, נהפך לפי

פקרפי פי מרו מריתי. ראה יהוה והביטה, למי עוללת ביה, ראה יהוה והביטה, פי הייתי זוללת. זכר יהוה מה היה לנו, הביטה וראה את חרפתנו. הביטה בעננו פי רבו מקאובינו וצרות לכבנו. "אל תפשיני ואל תעזבני אלהי ישעי, אל תעזבני יהוה, אלהי אל תרחק ממני, חושה לעזרתי יהוה תשועתי, הצילני מפיט ואל אטבעה, אנצלה משונאי וממעמקי מים. הרב פבסני מעוני ומחטאתי טהרני, תחטאני באזוב ואטהר, תכבסני ומשלג אלבין". פי עמד עצה ותושיה, עצתך אמונה פעלתך אמת. צדיק וישר קרוב לקוראיו באמת, רחם עלי למענך וחוס וחמל עלי ועל נפשי ועל עוללי וטפי, ועל כל התלוים בי, ותן לי עצה שלמה אמתית ונכונה שאובה לקימה, באפן שאוכל למלט נפשי מני שחת. "פעלתך תנחני ואחר כבוד תקחני", ואזכה לילך תמיד בדרך האמת בלי שום בלבול הדעת כלל, ולעבד אותך תמיד עבודה תמה באמת כל ימי חיי אני וזרעי וזרע זרעי מעתה ועד עולם". הורני יהוה בדרך ונחני בארח מישור למען שוררי. אל תתנני בנפש צרי פי קמו כי עדי שקר ופח חמס. הדריכני בנתיב מצותך פי בו חפצתי, הדריכני באמתך ולמדני פי אתה אלהי ישעי אותך קייתי כל היום". חוס וחמל עלי אבי אב הרחמן, עשה עמי פלאות, "נוראות בצדק תעננו אלהי ישענו, מבטח כל קצוי ארץ וים רחוקים":

ושמרנו והצילנו ברחמיך הרבים מפנהיגים של שקר, ותשמרנו שלא נתקרב אליהם ולא נתן להם תקף ולא נסמיד אותם בשם רבי ונתרחק מהם בכל מיני התרחקות, ולא יזיקו לנו בשום דבר לא בגשמיות ולא ברוחניות. פי אתה יודע את עצם הפגמים והקלקולים שגורמים בעולם חס ושלוט אלו המפרסמים והמנהיגים של שקר, הנקראים בשם רבי, ונסמכו שלא בדין. פי הם בעצמן אינם יכולים לתת עצה לנפשם והעשנים סרוחים מבבלים מוחם ומספבים דעתם, ואינם יודעים להוציא משפטי אמת והנהגות ישרות להם בעצמן, ואיך יוכלו להנהיג אחרים:

רבנו של עולם זכנו לתקן כל זה ותן לנו דעת שלם שנוכח לידע מי הם השקרנים והמנהיגים של שקר, ולהתרחק מהם, ומי הם הצדיקים והחכמים האמתיים שצריכין להאמין בהם, ולהתקרב אליהם. ונזכה שיהיו נסמכים בעולם מנהיגים ורבנים הגונים הראויים לסמכם, ועלי-ידיהו יתחזק פתב ידינו, ולא יצטרכו עמד ישראל ללמד פתב ולשון אחר, פי אם פתב ישראל לבד, פתב הקדוש והנורא, אותיות קדושות, אותיות מחכימות המשרשים בתמונות אותיות

תורתך הקדושה, אשר בהם בראת כל העולמות כלם ברצונך הטוב, בחכמתך הגדולה. זכנו ברחמיך ועזרנו שנוכח להמשיך הארת השכל בתהלים, ויקבלו ידי הכתיבה הארת סוד החכמה מידי הסמיכה, ויהיה כל התקף לכתב יד ישראל וכל המשפטים והעסקים יהיו נעשים על ידי כתב ישראל לבד. ויתחזק ביותר כתב ישראל עד אשר אפלו כל משפטים והנהגתם יהיה על ידי כתב ישראל, ונוכח "לעשות בהם משפט כחוב". ותזכנו לקדש האויר על ידי כתיבת ידנו, ויהיו האותיות מחכימות של קדשת כתב ישראל נחקקים ונרשמים בהאויר, ועל ידי זה יתקדש אויר העולם בקדשת אויר דארץ ישראל, ויקים מקרא שכתוב: "ואהי להם למקדש מעט". ויהיו כל מקומות מושבות בני ישראל קדושים בקדשת ארץ ישראל. ותשמרנו ותעזרנו שלא יגרשו אותנו ואת כל עמך ישראל ממקומנו לעולם. ותזכנו להוליד בנים חיים וקיימים לעבודתך וליראתך ולתורתך. ותעזרנו שתהיה אכילתנו וזווגנו בקדשה גדולה, עד שנוכח להוליד גופים זכים וקדושים, שיהיו כלם ראויים לקבל נשמות גדולות, נשמות קדושות, שיהיה להם השגה גדולה, שזכבו להשיג בעולם סוד העבור לרעת סוד תהלוכת הגלגלים וכל הדברים והשנויים הפאים על ידם ברצונך הטוב אשר אתה מנהיג אותם ברחמים על ידי הנשמות והשכליים הגבוהים. ויקים מהרה מקרא שכתוב: "ושמרתם ועשיתם, כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים, אשר ישמעון את כל החקים האלה, ואמרו רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה":

לראש השנה

ועזרנו ברחמיך הרבים שנוכח לנסע לצדיקים אמתיים על ראש השנה, ושם יהיו נכללים כל נפשתינו יחד בכלליות גדול ובאהבה רבה. ונוכח לאהבת החברים, שיהיה בינינו שלום ואהבה גדולה באמת, עד שנהיה כלנו נכללים יחד באהבה ואהבה ורעות בתוך נפשות הצדיקים האמתיים תמיד, ובפרט בימי ראשי השנה הקדושים. ונוכח להכלל יחד בתוך האבן שתיה, בתוך קדשי קדשים, בתוך השכל הכולל שהוא חכמה עלאה. ועל ידי זה יהיו נמתקין כל הדינים וכל הצמצומים מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל, וכל מקום שנמצא איזה צמצום ודין וגזרה שאינה טובה על עמך ישראל בכלל או בפרט, הכל יהיה נמתק ונתבטל על ידי אור השכל הכולל השכל העליון היוצא מבית יהוה, ויהיו נמתקין כל הדינים בשרשן.

וּתְכַתְּבֵנוּ בְיָמֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְדוּשִׁים לְחַיִּים טוֹבִים וְאַרְפִּים, לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה. שְׁנוּכָה לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּאַמְתָּ, וּלְקַבֵּל עַל מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ תָּמִיד. חוּם וְחֶמֶל עָלֵינוּ, וְעוֹרְנוּ לְהִיּוֹת בְּרְצוֹנְךָ הַטוֹב בְּאַמְתָּ. זַכְּנוּ שִׁיְהִיו גַּפְשׁוֹתֵינוּ נִקְלָלוֹת יַחַד בְּאַהֲבָה גְדוֹלָה בְּתוֹךְ גַּפְשׁוֹת הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים, עַד שְׁנוּכָה עַל־יְדִיזָה לְשִׂמְחָה גְדוֹלָה וְחֲדוּהָ רַבָּה וְעֲצוּמָה, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: "אוֹר צְדִיקִים יִשְׂמַח". וּבִיּוֹתֵר בְּיָמֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְדוּשִׁים, נִזְכָּה לְשִׂמְחָה יְתֵרָה וְעֲצוּמָה, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: "אֲכָלוּ מִשְׂמָנִים וְיִשְׂתּוּ מִמִּתְקִים וְשִׁלְחוּ מְנוֹת לְאִין נְכוֹן לוֹ, כִּי קְדוֹשׁ הַיּוֹם לְאֲדִינֵנוּ, וְאֵל תַּעֲצֹבוּ, כִּי חֲדוֹת יְהוָה הִיא מְעֻזָּכֶם". וְנֹאמֵר: "אֲשֶׁרֵי הָעַם יְדַעֵי תְרוּעָה, יְהוָה, בְּאוֹר פְּנִיד יִהְלֹכוּ. בְּשִׂמְךָ יִגִּילוּן כָּל הַיּוֹם, וּבְצִדְקָתְךָ יְרוּמוּ. כִּי תִפְאֶרֶת עָשׂוֹ אֶתָּה, וּבְרְצוֹנְךָ תֵּרוּם קְרַנְנוּ. כִּי לִיהוָה מִגִּנְנוּ, וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מִלְּפָנָיו". וּתְכַתְּבוּ כָּל מִינֵי מְרִיבוֹת וּמַחְלָקֹת מְעָלֵינוּ וּמַעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. עוֹרְנוּ כִּי עֲלֶיךָ נִשְׁעַנְנוּ, הוֹרְנוּ דְרָכֶיךָ, הִדְרִיכֵנוּ בְּאַמְתְּךָ וּלְפָדֵנוּ, כִּי אֶתָּה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, אוֹתְךָ קוִינֵנוּ כָּל הַיּוֹם.

וּזְכְּנֵנוּ לְהִיּוֹת "נְאֻמָּן רוּחַ מְכֻסֶּה דְבָר". וְתַתֵּן לִי כַח מֵאֲתָךָ, וְתִשְׁפִיעַ עָלַי רוּחַ חֲכָמָה דְקַדְוֶשָׁה וְאִמוּנָה שְׁלֵמָה בְּאַמְתָּ, וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצְלֵנִי שְׁלֵא אֶהְיֶה חֵם וְשְׁלוֹם "הוֹלֵךְ רַכִּיל מִגִּלְגָּל סוֹד", רַק תַּתֵּן לִי כַח לְהַעֲלִים וּלְהַצְפִּין אֶת כָּל הַדְּבָרִים שְׂאִין רִשְׁאִין לְגַלוֹתָם. חוּם וְחֶמֶל עָלֵינוּ, וּמֵלֵא מִשְׁאֵלוֹתֵינוּ לְטוֹבָה בְּרַחֲמִים, כִּי צָרְכֵנוּ מְרַבִּים מְאֹד וְדַעַתְנוּ קְצָרָה לְבָאֵרֶם וּלְפָרְטֶם, עַל כֵּן יְהִיו בְּעֵינֶיךָ כְּאֵלוּ פְּרֻטָנוּם. כִּי לְפָנֶיךָ נִגְלוּ תַעֲלוּמוֹת לֵב וְהַמֶּזֶן גַּסְתְּרוֹת שְׂמִמְרָאשִׁית. וְתִמְלֵא עָלֵינוּ רַחֲמִים כִּי אֶתָּה הוּא בַעַל הַרַחֲמִים, וְתוֹכְנוּ לְאִמוּנַת חֲכָמִים בְּשִׁלְמוֹת בְּאַמְתָּ בְּכָל הַבְּחִינּוֹת, וְלַעֲצָה שְׁלֵמָה וְיִשְׁרָה תָּמִיד בְּרְצוֹנְךָ הַטוֹב בְּאַמְתָּ. וְנִזְכָּה לְלַמֵּד וּלְהַגִּיחַ בְּתוֹרָתְךָ הַקְדוּשָׁה תָּמִיד, וְלְהוֹצִיא מִשְׁפָּטֵי הַנְּהַגוֹת וְיִשְׁרוֹת מִכָּל מוֹה שְׁנִלְמַד בְּסִפְרֵי תוֹרָתְךָ הַקְדוּשָׁה. וְתוֹכְנוּ מְהֵרָה לִילֵךְ בְּכָל הַדְּרָךְ אֲשֶׁר הוֹרוּ אוֹתְנוּ רַבּוֹתֵינוּ הַקְדוּשִׁים בְּסִפְרֵיהֶם הַקְדוּשִׁים, לְקַיֵּם כָּל דְּבָרֵיהֶם הַנְּאֻמָּרִים בְּאַמְתָּ וְצִדְקָה. וְאֵת הַכָּל נַעֲשֶׂה יָפָה בְּעֵתוֹ בְּכָל עַת וְעַת בְּמוֹעֵדוֹ וּבְזִמְנוֹ בְּרְצוֹנְךָ וּבְרִצּוֹן יִרְאִיךָ הַקְדוּשִׁים וְהַטְּהוֹרִים. וְנִזְכָּה לְבָלוֹת יְמֵינוּ בְּטוֹב הָאֲמִתִּי וּשְׁנוֹתֵינוּ בְּנַעֲמִים, לְבָלוֹת כָּל יְמֵינוּ עַל הַתּוֹרָה וְעַל הַעֲבוּדָה הָאֲמִתִּיּוֹת בְּרְצוֹנְךָ הַטוֹב. וְתִמְשִׁךְ שְׁלוֹם בְּעוֹלָם, וְתְכַתְּבוּ כָּל הַדִּינִים וְכָל הַגְּזֵרוֹת שְׂאִינָן טוֹבוֹת מְעָלֵינוּ וּמַעַל כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וְיָקִים מִקְרָא שְׂפָתוֹב: "יִשְׁלַח עוֹרֶךָ מִקִּדְשׁ, וּמִצִּיּוֹן יִסְעֶדְךָ". וְתִקְנֵנוּ בְּעֲצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְתוֹשִׁיעֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׂמֶךָ. בְּאִמּוֹר רַבּוֹת מִחֲשָׁבוֹת כָּלֵב אִישׁ, וְעַתָּה

יהוה היא תקום. עצת יהוה לעולם תעמד, מחשבות לבו לדור ודור. פי יהוה צבאות יעין, ומי יפר, וידו הנמויה ומי ישיבנה. מים עמקים עצה בלב איש, ואיש תבונה ידלנה. מחשבות בעצה תפון, ובתחבולות עשה מלחמה". ויקים מהרה מקרא שפתוב: "יתן לך כלבבך, וכל עצתך ימלא. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי".

תורה סב

ב והפרור של המאכלים הוא על ידי אמונה. פי האמת, מה שהגביל השם יתברך לשכל האנושי שיוכל להבין, הוא מצוה גדולה לחדד השכל, להבין הדבר על בריו, ועל זה נאמר (אבות פ"ב): ודע מה שתשיב לאפיקורוס. פי יש חלוק בין הקשיות; פי יש קשיא שיוכל האדם להבין תרוץ על קשיא זו - על זה נאמר: ודע מה וכו'. ויש קשיא, שאינו באפשרי לשכל האנושי להבין תרוץ על קשיא כזו, רק לעתיד לבוא יתגלה התרוץ - אסור לאדם לעין בהם, וכל מי שסומך על שכלו ומעין בה, על זה נאמר (משלי ב): כל באיה לא ישובון; פי על קשיא כזו, אסור לסמך על

לשון רבנו זכרוננו לברכה
ויסב אלקים את העם וכו'

(שמות יג)

א דע, שעל ידי אכילתם של ישראל נעשה יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה אפין באפין, בבחינת (רות ב): ויאמר בעז לרות לעת האכל גשי הלם. לעת האכל דיקא, הינו על ידי האכילה; גשי הלם - דא יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה, בחינת (בראשית מד): ויגש אליו יהודא - דא תקרבתא מלפא במלפא (זוהר ויגש דף רי, וע"ש בפירוש הרמ"ז), רק האכילה צריך להיות מאכל אחר שנתברר, ואין בו שום תערובות, פי מאכל שיש בו תערובות, על ידי מאכל כזה יוכל האדם לחטא:

שְׁכֹלוּ, רַק לְהַעֲמִיד עַל אַמוּנָה. וְאִפְלוּ אֵלּוּ הַקְּשִׁיּוֹת שֵׁישׁ עָלֵיהֶם תְּשׁוּבָה, לַפְעָמִים נִסְתָּמוּ שְׂבִילֵי הַשְּׂכָל, וְאִינוּ יוֹדְעֵי לְהַשִּׁיב, וְנִזְרָקָה בּוֹ אֶפִיקוֹרְסוֹת, וְאִינוּ יוֹדְעֵי מַה לְהַשִּׁיב עַל אֶפִיקוֹרְסוֹת. וְזֹאת הָאֶפִיקוֹרְסוֹת הַיָּא לְכֹל אֶחָד לְפִי בְּחִינָתוֹ, יְכוּל לְהִבִּין בֵּין רַב לְמַעַט. כִּי צָרִיךְ לְעַבֵּד אֶת ה' בְּשָׁנֵי יְצִירָן, שְׁיִהְיֶה הַיֵּצֵר הַרְעַ כְּפּוּף לַיֵּצֵר טוֹב, כְּמֵאמֶר חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (בִּרְכוֹת נד): וְאַהֲבֵת וְכו' בְּכֹל לְבַבְךָ - בְּשָׁנֵי יְצִירָךְ. שְׁיִהְיֶה לְבוֹ שְׁלָם עִם ה' אֱלֹקָיו, שְׁלֵא יִהְיֶה לוֹ מַחְלָקֶת בֵּין שְׁנֵי יְצִירָן, הֵינּוּ שְׁלֵא יִהְיֶה לְבוֹ חֶלֶק עָלָיו, בְּחִינַת (הוֹשֵׁעַ י'): חֶלֶק לְבָם. וּבְאֻמָּת אִם הִיא יוֹדְעַת הָאָדָם יָדִיעָה בְּלֵב שְׁלָם, שְׁמֵלָא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ (ישעיה ו'), וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹמֵד בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, וְשׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה, וְדָאֵי הִיא מִתְּפַלֵּל בְּהַתְּלַבְּבוֹת גְּדוּל, וְהִיא מְדַקְדֵּק מְאֹד לְכוֹן אֶת דְּבָרָיו. וּבְשִׁבִיל שְׁהָאָדָם אִינוּ יוֹדְעֵי זֹאת יָדִיעָה בְּלֵב שְׁלָם, בְּשִׁבִיל זֶה אִינוּ מִתְּלַבְּבֵי כָּל כָּף, וְאִינוּ מְדַקְדֵּק כָּל-כָּף. וְכֹל אֶחָד לְפִי מַעוֹט שְׁכֹלוּ וְיָדִיעָתוֹ, כֵּן הַתְּלַבְּבוֹתוֹ וְדִקְדוּקוֹ. וְהַיֵּדִיעָה הִיא מֵהַיֵּצֵר הַטוֹב שְׁבֵלֵב, וְהַסְתָּרֶת הַיֵּדִיעָה הִיא מֵהַיֵּצֵר הַרְעַ שְׁבֵלֵב. וְהַסְתָּרֶת הַיֵּדִיעָה, הֵן הֵן אֶפִיקוֹרְסוֹת

וְקְשִׁיּוֹת, שְׁהַיֵּצֵר הַרְעַ מְקַשֶּׁה אֶת לְבוֹ לְפַל בְּרַעְיָה (מְשַׁלֵּי כח): וְהַתְּקוּן לְזֶה הַמַּחְלָקֶת שְׁבֵלֵב - לְתַקֵּן אוֹתוֹ בְּשִׁרְשׁוֹ. הֵינּוּ כִּי עָקַר הַתְּהוּוֹת מַחְלָקֶת הַיֵּצֵר הַרְעַ, שִׁרְשׁוֹ מִן הַמַּחְלָקֶת שְׁבֵלֵב, כִּשְׁהַשְׁתַּלְשְׁלָה מִן דְּרָגָא לְדְרָגָא, עַד שְׁנִשְׁתַּלְשַׁל לְמַטָּה, נִתְהוּהָ מִמְּנוּ מַחְלֻקֶת הַיֵּצֵר הַרְעַ, בְּבְחִינַת חֶלֶק לְבָם, וּמֵטִיל בּוֹ אֶפִיקוֹרְסוֹת, וּמִסְתִּיר מִמְּנוּ שְׂבִילֵי הַשְּׂכָל אֲשֶׁר אִינוּ יוֹדְעֵי לְהַשִּׁיב. וּמַחְלָקֶת שְׁבֵלֵב, הוּא מַחְלָקֶת תְּנָאִים וְאַמּוֹרָאִים שְׁבִגְמָרָא, שְׁזֵה אוֹסֵר וְזֵה מֵתִיר. וּמֵהַשְׁתַּלְשְׁלוֹתָם לְמַטָּה נִתְהוּהָ מִמְּנוּ מַחְלָקֶת הַיֵּצֵר הַרְעַ. וּכְשִׁמְתָּן הַמַּחְלָקֶת שְׁבֵלֵב, אֲזִי מִמִּילָא נִתְבַטֵּל מַחְלָקֶת הַיֵּצֵר הַרְעַ, כִּי אֵין אַחֲזִיתוֹ אֲלֵא מִשָּׁם. וְתַקּוּן הַמַּחְלָקֶת שְׁבֵלֵב, הֵן הַלְכוֹת פְּסוּקוֹת. כִּי פְּסֻקֵי הַלְכָה הוּא הַשְּׁלוֹם וְהַכְרַעָה שֶׁל מַחְלֻקֶת הַתְּנָאִים וְאַמּוֹרָאִים. וְעַל יְדֵי לְמוֹד הַפּוֹסְקִים הוּא נִתְקַשֵּׁר לְהַשְׁלוֹם שְׁבֵלֵב, וּמִתְקַן הַמַּחְלָקֶת שְׁבֵלֵב, וְאֲזִי נִתְבַטֵּל הַמַּחְלָקֶת הַיֵּצֵר הַרְעַ שְׁבֵלֵב, וְאֲזִי יוֹכֵל לְעַבֵּד אֶת הַשָּׁם בְּכֹל לְבָבוֹ, בְּשָׁנֵי יְצִירָם. וְנִפְתָּחוּ לוֹ שְׁעָרֵי הַשְּׂכָל, שִׁיּוֹדְעַ לְהַשִּׁיב לְאֶפִיקוֹרוֹס. וְכֹל זֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי הַכְרַעָה וְהַשְּׁלוֹם הַנִּלְוֵה.

אותיות "שלום", נוטריקון: וְדַע
 מַה שֶׁתִּשָּׁב לְאֶפִיקוֹרוֹס. כִּי עַל יְדֵי
 הַשְּׁלוֹם, יוֹדַע לְהַשִּׁיב עַל
 אֶפִיקוֹרוֹסוֹת שֶׁבִלְבוֹ: וְזֶה (תהלים קיט):
 אוֹדֵךְ בִּישׁוֹר לִבִּב בְּלִמְדֵי מִשְׁפָּטֵי
 צְדָקָה - לִבִּב דִּיקָא, בְּשָׁנֵי יִצְרִין.
 אִמְתִּי, כִּד לְמַדֵּי מִשְׁפָּטֵי צְדָקָה,
 הֵינּוּ עַל יְדֵי לְמוֹד הַפּוֹסְקִים: אֲבָל
 הַקְּשִׁיּוֹת שָׁאִין עֲלֵיהֶם תְּרוּץ, אֲסוּר
 לְאָדָם לַעֲוֹן בְּהֶם, רַק לְחֹזֵק אֶת
 עֲצָמוֹ בְּאִמוּנָה. וְכִשְׁשֵׁשׁ לוֹ אִמוּנָה
 בְּשִׁלְמוֹת, יוֹכֵל לְהִיּוֹת עַל יְדֵי
 אֲכִילָתוֹ יְחוּד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 וְשִׁכְנִיתָה כִּפְ"ל. בְּחִינַת (תהלים לו): וְרָעָה
 אִמוּנָה, הֵינּוּ בְּחִינַת אֲכִילָה עַל-יְדֵי
 אִמוּנָה:

ה וּלְהַעֲלוֹת נִיצוּצֵי הַדְּבּוּר צְרִיף
 לְתַעֲנִית. וְזֶה בְּחִינַת
 (תהלים קז): מִדְּרָךְ פִּשְׁעִים וּמַעֲוֹנוֹתֵיהֶם
 יִתְעַנּוּ וְכוּ', אֲזִי: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ. כִּי עֵקֶר
 תִּקּוּן הַדְּבּוּר, הוּא עַל-יְדֵי הַתַּעֲנִית.
 כִּי עֵקֶר יְנִיקַת הַקְּלָפוֹת, אֵינּוּ אֶלָּא
 מֵאַחֲרֵי הַקְּדָשָׁה, כִּי מִפְּנֵי הַקְּדָשָׁה
 אֵי אֶפְשָׁר לָהֶם לֵינֵק, מִחֲמַת בְּהִירוֹת
 אוֹר. אֶלָּא לְפַעֲמִים נוֹתְנִים לָהֶם
 מִלְמַעְלָה בְּמִכּוּן כַּח לֵינֵק מִפְּנֵי
 הַקְּדָשָׁה, וְכֵן זֶה אֵינּוּ אֶלָּא לְרַע
 לָהֶם, בְּחִינַת (קהלת ח): עַת אֲשֶׁר שִׁלַּט
 הָאָדָם בָּאָדָם לְרַע לוֹ. וְכֵן הַתְּאוּוֹת
 הֵם בְּחִינַת קְלָפוֹת, כִּי הַתְּאוּוֹת הֵם
 מוֹתְרוֹת, כִּי בְּלֹא הַתְּאוּוֹת יְכוּל הַגּוֹף
 לְהִתְקַיֵּם, נִמְצָא שֶׁהֵם מוֹתְרוֹת
 לְקִיּוּם הַגּוֹף, כְּמוֹ הַקְּלָפוֹת הֵם
 מוֹתְרוֹת, כִּי עֵקֶר אֵינּוּ אֶלָּא הַפְּרִי,

ג וְעֵקֶר שְׁלֵמוֹת וְקִשׁוּטֵי אִמוּנָה,
 הֵינּוּ לְקָרֵב דְּוָקָא
 הַמְּרַחֵקִים, בְּחִינַת (צפניה ג): לְקָרָא
 כָּל־שֵׁם ה', אֶפְלוּ עֲכוּ"ם יִקְרְבוּ
 לְאִמוּנוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלַעֲבֹדוֹ שָׂכֶם אַחַד:
 ד וּלְהַשְׁלִים אֶת הָאִמוּנָה, הֵינּוּ
 לְקָרֵב אֶת הַרְחוּקִים
 כִּפְ"ל, צְרִיף מִתְחַלָּה לְהַעֲלוֹת נִיצוּצֵי
 אוֹתֵיּוֹת הַדְּבּוּר. וְכִשְׁנִתְבָּרְרוֹ אוֹתֵיּוֹת
 הַדְּבּוּר, אֲזִי הוֹפֵךְ אֶת עֲצָמוֹ הַדְּבּוּר,
 וּמְלַקֵּט הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדָשָׁה מִבֵּין
 הַקְּלָפוֹת, וְנִשְׁאָרִים הַקְּלָפוֹת בְּלֹא
 חִיּוֹת. וְאֵז הַעֲכוּ"ם, שֶׁיְנִיקָתָם
 מִהַקְּלָפוֹת, כְּשָׂרוּאִים שָׁאִין לָהֶם

והקלפות הם מותרות. וכשמתגברים התאוות על האדם, הוא התגברות הקלפות על הקדשה. וראשי התאוות הם שלשה שרי פרעה: שר המשקים ואופים וטבחים, שהם קנה וושט וורידין^(ב), שהם בחינת תאוות אכילה ושתיה, שהם ראשים, שכל התאוות נמשכים אחריהם. ויניקתם מפרעה, שהוא אותיות ערף, הינו מאחורים. ועקר יניקתם מהדבורים, בחינת אחר הדברים, כי הם סמוכין לה, כי קנה וושט וורידין הם סמוכים לחמשת מוצאות הפה, ועקר יניקתם מהדבורים שאינם זפים כל כך. וכשראשי התאוות שהם הקלפות מתגברים, צריך להדביק ולהסתיר אחורי הקדשה, שלא יינקו. ודבקות אחורי הקדשה, היא על ידי התענית. כמו שפיתבנים שם הוי"ה בבחינת אחורים, שפיתבנים מתחלה יוד, ואחר כך פשרוצים וכותבים ה"א, חוזרים לאחורים וכותבים יוד הא וכו' - פן התענית, שהוא עקר הכנעתן של השרים הנ"ל, הוא בבחינת דבקות אחורי הקדשה. כי עקר זכות התענית, אינו אלא כשאנו חושבים השעות שהתחיל להתענות. למשל, כשמתענה שני ימים - היום

השני שהוא נחשב ביותר, אינו מחמת עצמו, אלא מחמת שאנו חוזרים ליום ראשון, אזי נחשב יום שני לזכות יותר. גם כי עקר כל הדברים הן התחלה, כי כל התחלות קשות (מכילתא פ' יתרו והובא בפירוש^(א)), מחמת שיוצא מהפך להפך, אבל אחר התחלה, הוא נכנס מעט בהרגל, ואינו קשה עליו כל כך. וכן בכל יום ויום שהולך למרחוק מהתחלה, פן נקל הדבר, שנכנס מעט בהרגל. נמצא שעקר פח העבודה של כל ימים, אינו אלא ההתחלה, שאנו צריכין לחזור לאחורי, ליום ראשון שהתחיל להבין ולהתענות^(ג), שהוא תחלת התשובה, שהיה קשה עליו ההתחלה, שיוצא מהפך להפך, ובכל יום חוזר לאחוריו, לקבל פח מהתחלה. ומחמת שאלו השרים הנ"ל, הם סמוכים להדבור, וכשמתגברים אזי ממשיכין את הדבור לגלות מצרים, בחינת מצר הגרון, בחינת (תהלים טט): נחר גרוני, ואינו יכול לדבר שום דבור לפני השם יתברך. ועל ידי התענית שמרעיב את עצמו, הוא ממשיך מימי החסדים ללחלח הגרון, ואז יוכל לדבר. וזה בחינת (בראשית יב): ויהי רעב בארץ - רעב הינו בחינת

(ב) עיין לק"ת להאר"ז פרשת לך ופרשת וישב. (ג) עיין דניאל ב.

תענית, שמרעיב את עצמו. וזה הוא דבקות אחורי הקדשה, כי הויה אלקים בחינת אחורים - מספר רעב. וכי שם הויה באחורים, דהינו י"ק יק"ו יקו"ק, עולה ע"ב. ושם אלקים באחורים, כזה א' א"ל אל"ק אלקי" אלקים" עולה ר', ושניהם יחד עולים רע"ב. וירד אברהם מצרימה - הינו הורדות מימי החסדים ללחלח מצר הגרון, להוציא את הגרון מבחינת נחר גרונני בבחינת (שם): הלוך ונסוע הנגבה, ללחלח הנגיבה, להתקים (ישעיה נח): קרא בגרון אל תחשך. ואז כשנתדבקין אחורי הקדשה, שאי אפשר להקלפות לכנס לשם ולינק, ואז נתגליו הפנים של הקדשה. ואז: ויראו אותה שרי פרעה (בראשית שם). הינו, שאלו השרים הנ"ל, רואים את יופי הוד הדבור, ויהללו אותה אל פרעה. וכל זה הוא מכון מהשם יתברך, כדי להוציא בלעם מפייהם, בחינת: עת אשר שלט האדם באדם לרע לו. וזה: וינגע ה' את פרעה. וזה (משלי לא): אשה יראת ה' היא תתהלל, בחינת: ויהללו אותה אל פרעה. אין זה אלא בשביל: תנו לה מפרי ידיה, הינו להוציא ניצוצות הקדשה מביניהם; כשהיא מוציאה כל חיותה מבין הקלפות, אזי משליכין כל

העפ"ם את איליהם, ופונים כלם לאמונת ישראל, לקרא כלם בשם ה'. וזה עקר קשוטי האמונה, שיקרבו אחרים לאמונתה: וזה בחינות (סבא משפטים דף צח): עולימתא שפירתא דלית לה עינין. עולימתא שפירתא - זה בחינת אמונה, בחינת (שה"ש ו) יפה את רעיתי, בחינת: ורעה אמונה; דלית לה עינין - הינו אלו הקשיות הנ"ל, שאין לעין בהם, וצריך לחזק באמונתו. גופא טמירתא ואתגלי - פי היא טמירא, פי אם תשאל את המאמין איזה טעם באמונה, ודאי אינו יודע להשיב לך טעם, כי אמונה אינו שיה אלא בדבר שאינו יודע טעם. ואף-על-פי-כן: וגלוי - הינו שאצל המאמין הדבר גלוי, כאלו רואה בעיניו את הדבר שהוא מאמין בו, מחמת גדל אמונתו השלמה. נפקת בצפרא ומתפסיא ביממא - פי האמונה מתחדשת אצל האדם בכל בקר, בחינת (איכה ו): חדשים לבקרים וכו'. ומתפסיא ביממא - מחמת טרדת עסקי עולם, נתפסה האמונה. מתקשטת בקשוטין דלא הו' - הינו עקר קשוטי האמונה, כשמקרבין אצלה בני אדם שלא היו מקרביין לה:

ו וכשהאמונה כל פך בשלמות, אזי אכילתו היא

שהוא סמים, עושים מהם עקר, כאלו, חס ושלום, בלי הסמים, אין יכלת ביד השם יתברך לרפא. ואין הדבר נון, כי הקדוש ברוך הוא סבת כל הסבות ועלת כל העלות, ואין צריך לשום סבה, ועסקנו באלו הסבות, צריך להאמין בהשם יתברך לבד, ולא לעשות מהסבות עקר. וכשהצדיק מבטל בתפלתו איזה חיוב של מערכת המזלות, אזי נתידע מהגלוי על הסתום, שיש אלקי נמצא, שהוא שומע תפלת הצדיק, ומשדד המערכות ומשנה הטבע. וכל זה יהיה לעתיד, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (פסחים סח): עתידים צדיקים להחיות את המתים, ושאר נפלאות: וזה: ויגש אליו יהודא - דא תקרבתא דמלכא למלכא. ויאמר אליו בי אדוני - שהשכינה מבקשת רחמים מהשם יתברך, על אלו הרחוקים. ודבר נא עבדך דבר באוני אדני - ולא ישמע עוד אמצעי. ואל יחור אפך בעבדך - על העבר. בי כמוך כפרעה - פרעה, לשון התגלות; כי אתה אינך ידוע לבני אדם אלא מהגלוי, ומחמת שאינך ידוע אלא מהגלוי, לפיכך טעו כל אחד לפי טעותו; אבל פשאתה מבטל רצונך בשביל רצון הצדיק, כמו שאמרו חכמינו

יקרה מאד, כי נתיחד קדשא בריך הוא ושכינתה, בבחינת: ויאמר בעז לרות וכו'; אזי, האמונה היא ממלצת על הרחוקים לפני השם יתברך, שיקרב אותם בצל כנפיו. וזה היא מליצתה. כי עקר טעותם של הרחוקים מאמונת השם יתברך - מחמת שעקר ידיעת אלקותו אינו אלא מגלוי על הסתום, ומחמת שרואים מגלוי, שהנהגת העולם הוא על-ידי מערכת המזלות, נפלו בטעויות, כל אחד לפי טעותו. ויש חושבים שהפל על פי הטבע, עולם כמנהגו נוהג. ויש חושבים שצריך לעבד את האמצעי, כמו שטעו בעגל, שרצו לעשות את העגל אמצעי בינם לבין השם יתברך, שאמרו: אשר ילכו לפנינו (שמות לב), בחינת אמצעי. ובטעויות כזה רבים נכשלים, ועושים את הסבות אמצעי בינם לבין השם יתברך, הינו שמאמינים בהשם יתברך, אבל מאמינים גם כן באמצעי, ואומרים שצריך לסבות. הינו שמאמינים למשל בהסבה של פרנסה, שהוא המשא ומתן, ואומרים הסבה של משא ומתן עקר. כאלו חס ושלום, בלא הסבה של משא ומתן, אין יכלת ביד השם יתברך לתן להם פרנסה. ובהסבה של הרפואה,

זכרונם לברכה (מועד קטן טז): הקדוש ברוך הוא גוזר וצדיק מבטל. אזי ידעו מהגלויה על הסתום, כשרואים שמערכת המזלות מחיבים איזה גזרה, וצדיק מבטל, אזי ידעו שיש אלקי נמצא, שהוא עושה רצון הצדיק. וזה: מה פרעה גוזר ואינו מקיים - פרעה, הינו מערכת המזלות הגלויים לכל גזרתם, אף אתה גוזר ואינך מקיים - כי הצדיק מבטל:

וזהו: ויסב אלקים וכו', איתא במדרש (שמות פרשה כ): ויסב לשון סעדה, הינו לשון הסבה. וחמשים - אחד מחמשה (כמו שפירש"י שם), הינו חמשת מוצאות הפה, שעל ידם כל העפוס פונים לאמונת ישראל, לעבדו שכם אחד, כמו שכתוב: אז אהפך אל כל העמים שפה ברורה וכו'. על בני ישראל מארץ מצרים - ממצר הגרון. הינו, על-ידי עלות בני ישראל מראשי התאוות הנ"ל, ממצר הגרון הנ"ל, על-ידי הדבור מחזיר את העפוס לאמונת ישראל. וזה עקר קשוטי האמונה, בחינת מתקשטא בקשוטין דלא הוו. על-ידי אמונה בשלמות, אזי התרה אכילה, בחינת ויסב: (עד כאן לשונו ז"ל)

שיף לאות ב: וזה "שלום" ראשיתבות: וידע מ'ה ש'תשיב לאפיקורוס: כי על-ידי השלום יודע להשיב על אפיקורסות שבלבו כנ"ל - עין שם. וגם על-ידי השלום שיש בין ישראל, בין אחד לחברו, גם על-ידי זה נתבטלין האפיקורסות, כמבאר במקום אחר^(א). וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בראשית רבה פרשה לח): חבור עצבים אפרים הנח לו (הושע ד) - שפשיש שלום בין ישראל, אפלו עובדין עבודה זרה מוחלין להם; אבל: חלק לבם, עתה יאשמו (שם י) - כי על-ידי המחלקת באין כפירות כנ"ל, וכל אחד אוחד בדעתו, מאחר שאינם באים ומתועדים יחד, לדבר אחד עם חברו להפכו לדעתו; ואפלו יבואו יחד וידברו זה עם זה, לא ישוב מדעתו, מחמת הנצחון של המחלקת. אבל פשיש שלום, אפלו עובדין כוכבים ומזלות מוחלין להם, כי על-ידי השלום בודאי יתבטל העבודה זרה והאפיקורסות שיש לכל אחד מהם, על-ידי שידברו זה עם זה, וישיבו זה את זה מדעותיו הרעות והכפירות, ובודאי יבואו לאמונה שלמה וישרה על-ידי השלום כנ"ל וכמבאר במקום

זכרונם לברכה (מועד קטן טז): הקדוש ברוך הוא גוזר וצדיק מבטל. אזי ידעו מהגלויה על הסתום, כשרואים שמערכת המזלות מחיבים איזה גזרה, וצדיק מבטל, אזי ידעו שיש אלקי נמצא, שהוא עושה רצון הצדיק. וזה: מה פרעה גוזר ואינו מקיים - פרעה, הינו מערכת המזלות הגלויים לכל גזרתם, אף אתה גוזר ואינך מקיים - כי הצדיק מבטל:

וזהו: ויסב אלקים וכו', איתא במדרש (שמות פרשה כ): ויסב לשון סעדה, הינו לשון הסבה. וחמשים - אחד מחמשה (כמו שפירש"י שם), הינו חמשת מוצאות הפה, שעל ידם כל העפוס פונים לאמונת ישראל, לעבדו שכם אחד, כמו שכתוב: אז אהפך אל כל העמים שפה ברורה וכו'. על בני ישראל מארץ מצרים - ממצר הגרון. הינו, על-ידי עלות בני ישראל מראשי התאוות הנ"ל, ממצר הגרון הנ"ל, על-ידי הדבור מחזיר את העפוס לאמונת ישראל. וזה עקר קשוטי האמונה, בחינת מתקשטא בקשוטין דלא הוו. על-ידי אמונה בשלמות, אזי התרה אכילה, בחינת ויסב: (עד כאן לשונו ז"ל)

הצדיק, ויהיה אצלו כמו שבא עכשו
 מחדש פעם ראשון. כי עקר הוא
 ההתחלה, כי כל התחלות קשות
 כנ"ל, נמצא שעקר פח העבודה של
 כל הימים אינו אלא ההתחלה כנ"ל,
 עין שם, וכפי הפח וההתלהבות של
 ההתחלה פן הולך ומתנהג
 בעבודתו, כי עקר היא ההתחלה
 כנ"ל. על כן צריך להתחיל בכל פעם
 מחדש, כי פן ואולי לא היתה
 התחלתו פראוי, ואם פן גם כל
 עבודתו אינה בשלמות פראוי, כי
 הפל מתנהג כפי ההתחלה. על כן
 צריך להתחיל בכל פעם מחדש,
 ולבוא להצדיק מחדש, בכח
 התלהבות גדול והתגברות חדש
 לעבודת השם יתברך, כדי שתהיה
 עבודתו פראוי כפי כח ההתחלה
 כנ"ל. וכן בכל פעם ופעם צריך
 לחשש חששא זו, פן לא התחיל
 עדין פראוי, וצריך להתחיל ולבוא
 להצדיק בכל פעם מחדש:

אחר (ט): גם זה שיך לאות הנ"ל:
 מהמחלקת נעשה הלכות, כמבאר
 בתהלה לדוד, עין שם היטב. מבאר
 שם, שההלכות הם תקון המחלקת,
 כי חוזר ומהפך הצרופי אותיות של
 המחלקת להלכות, כמבאר שם. עין
 שם מה שכתוב שם, שהצדיק לומד
 אלו הצרופין של המחלקת, ועושה
 מהם צרוף הלכה וכו', עין שם. וזהו
 בחינת מה שמבאר כאן, שצריכין
 ללמד הלכות, דהינו פוסק, בשביל
 תקון המחלקת, והבין:

שיך לאות ה: גם כי עקר כל הדברים
 הן התחלה, כי כל
 התחלות קשות מחמת שיוצא
 מהפך אל הפך וכו' כנ"ל. ועל כן
 בכל פעם ופעם שנוסע להצדיק,
 צריך שיראה שיבוא בכל פעם
 מחדש, לא כמו שפכר היה אצל
 הצדיק, ועכשו הוא בא פעם שנית,
 רק כמו שלא היה מעולם אצל

תפילה סב

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּקְבַּע וְתַטַּע אֱמוּנָתְךָ בְּלִבֵּנוּ וּבְלֵב כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנוֹכַח שֶׁתְּהִיָּה אֱמוּנָתְנוּ חֲזָקָה וְנִכְוֶנָה בְּאֵמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם בְּלִי שׁוּם קִשְׁיָא וּבְלִבּוֹל בְּעוֹלָם כָּלֵל. וְתִהְיֶה אֱמוּנָתְנוּ חֲזָקָה כָּל כָּךְ, כְּאֵלוֹ אֲנִי רוֹאִין בְּעֵינַיִנו מִמֶּשׁ אֶת הַדְּבָר שֶׁאֲנִי מֵאֲמִינִים בוֹ.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם "עֵינֶיךָ הִלּוּא לְאֱמוּנָה", עֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, וְחַנְּנוּ בְּאֱמוּנָתְךָ הַקְּדוּשָׁה בְּאֵמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם, וְלֹא יִהְיֶה חֶלֶק לִבְנוּ חֶסֶם וְשָׁלוֹם. וְנוֹכַח לְעַבֵּד אוֹתְךָ תָּמִיד בְּלֵבב שָׁלֵם כָּכֵל לִבְבֵנוּ וּבְכָל גִּפְשֵׁנוּ וּבְכָל מְאֲדֵנוּ. וְתִהְיֶה עֲבוֹדָתְנוּ בְּאֵמֶת וּבִשְׂלֵמוֹת גָּדוֹל בְּשֵׁנֵי יִצְרֵינוּ, וְתִסִּיר מִלִּבְבֵנוּ וּמִדַּעְתְּנוּ כָּל מִינֵי כְּפִירוֹת וְקִשְׁיֹת וּבְלִבּוּלִים, וְכָל מִינֵי מַחְשְׁבוֹת זְרוֹת הַמְּכַלְבְּלִים חֶסֶם וְשָׁלוֹם אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְלֹא יַעֲלֶה וְלֹא יָבֵא וְלֹא יִגִּיעַ לְלִבִּי שׁוּם קִשְׁיָא וּבְלִבּוֹל, וְלֹא שׁוּם כְּפִירָה כָּלֵל, וְתִפְתַּח אֶת דַּעְתִּי וּלְבָבִי, וְתַחַנְּנֵי מֵאֲתֶךָ חֲכֵמָה בִּינָה וְדַעַת, שֶׁאֲזוֹכָה לִידַע וּלְהִבִּין עַל בְּרִיז כָּל הַדְּבָרִים שֶׁאֲנִי מַחְיִב לְהִבִּין וְלַחֲשׂוֹב כְּפִי בְּחִינַתִּי, כְּפִי מַה שֶׁהִגְבַּלְתָּ לְשִׁכְלִי, מַה שֶׁאֲנִי מַחְיִב לְהִבִּין וְלַחֲשׂוֹב בְּאֵמֶת, עַד שֶׁאֲזוֹכָה לִידַע לְהִשְׁבִּיב לְאֲפִיקוֹרֶם, וּלְגַרֵּשׁ וּלְדַחוֹת כָּל מִינֵי כְּפִירוֹת וְאֲפִיקוֹרְסוֹת מִלִּבִּי וּמִדַּעְתִּי. וְתִהְיֶה בְּעֲזָרִי שְׂלֵא יִרְדַּף שִׁכְלִי לְצֵאת חוּץ מִן הַגְּבוּל חֶסֶם וְשָׁלוֹם. וְלֹא אֶתְחִיל לְחַקֵּר וּלְעֵין חֶסֶם וְשָׁלוֹם בְּמַה שֶׁאֲנִי לִי רִשׁוֹת לְחַקֵּר בוֹ, וְלֹא אֶסְתַּכַּל כָּלֵל בְּהַעֲנִינִים הַנִּקְרָאִים לְפִי בְּחִינַתִּי, מַה לְמַעֲלָה מַה לְמַטָּה מַה לְפָנִים מַה לְאַחֹר. וְתִשְׁמְרֵנִי שְׂלֵא אֶתְחִיל לִכְנֹס בְּשׁוּם קִשְׁיָא וְחִקְרָה בְּדַרְכֵי הַנְּהַגוֹתֶיךָ הַקְּדוּשִׁים, מַה שֶׁאִי אֶפְשֵׁר לְשִׁכְלִי הַיְאֻנְשִׁי לְהִכְנִס, אֲשֶׁר עַל הַחֻקִּים בְּהֵם, נֹאמֵר עֲלֵיהֶם "כָּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן וְלֹא יִשְׁגּוּ אַרְחֹת חַיִּים". שֶׁמֶרָה גִּפְשִׁי וְחִצְלֵנִי, שֶׁמֶרְנִי וְחִצְלֵנִי, יִמְנָךְ תִּסְעֲדֵנִי, וְאֵל תִּתֵּן לְמוֹט רַגְלִי, "כָּל מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה, שֶׁקֵּר רְדוּפֵי עֲזָרְנִי". עֲזָרְנִי וְחַנְּנִי, וּפְנֵי לְתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת בְּאֵמֶת וּבְאֱמוּנָה שְׂלֵמָה וּבְלֵבב שָׁלֵם, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת וְחִקְרוֹת וְעֲרַמוּמוֹת כָּלֵל. עֲזָרְנִי שֶׁאֲזוֹכָה לְהַשְׁלִיךְ אֶת חֲכָמְתִּי וְשִׁכְלִי בְּעֵנִינִים הַלְלוֹ לְנִמְרִי, רַק אֶסְמְךָ עַל אֱמוּנָה לְבָר. וְלֹא אֶשְׁתַּמֵּשׁ עִם שִׁכְלִי רַק בְּעַסְק תּוֹרָתְךָ הַקְּדוּשָׁה,

ולא אתחיל לכנס בשכלי בשום חקירה כלל, במה שאין לי רשות לכנס. ובמפלא
מפני לא אדרש ובמבסה מפני לא אחקר, רק במה שהרשתי אתבונן, באמת
ובתמימות, ובאמונה שלמה ובקדשה ובטהרה גדולה, ובלבב שלם לשמך
ולעבודתך באמת פרצונך הטוב:

ובכן תעזרני ברחמיך הרבים שאזכה לעסק בספרי הפוסקים בהתמדה גדולה.
ותעזרני ותושיעני ללמוד הרבה בכל יום ויום ספרי הפוסקים. ותפתח את
דעתי, ותכין את לבי, שאזכה ללמוד במהירות גדול, ולהבין הדין על בריו, ולברר
וללבן הפסק הלכה בכל דיני התורה באמת לאמתו. ואזכה לידע ההכרעה באמת,
בין כל בעלי המחלוקת דקדשה שמחלקים בדיני התורה. ואזכה לעשות שלום
והכרעה ביניהם. ועל ידי השלום הזה ימושך וישתלשל שלום בכל העולמות, עד
שיתפשט השלום גם בעולם הזה. ותשים שלום בין כל עמק ישראל לעולם ותכפיל
כל מיני מחלוקת מן העולם, ויתרבה השלום בעולם עד שיוכלו להתועד יחד כל
אחד עם חבריו, ויסבירו זה לזה האמת לאמתו, ויזכירו זה את זה שלא יבלו
ימיהם להבל ולריק, עד שישובו כלם אל האמת ויעבדוך כלם באמת ובאמונה
שלמה. ותופנו שיהיה שלום בעצמינו שלא יהיה חלק לבנו חס ושלום מאתך, רק
נופה להאמין בך ובצדיקיך האמתיים ולעבדך באמת ובלבב שלם בשני יצרינו.
ונזכה לידע ידיעה שלמה באמת ובלב שלם שמלא כל הארץ כבודך, ואתה
בעצמך ובכבודך עומד אצלנו בשעת התפלה, ואתה שומע ומאזין ומקשיב כל
דבור ודבור של תפלותינו. ונרגיש אלהותך עלינו תמיד, ובפרט בשעת התפלה,
עד שנתעורר על ידי זה בהתעוררות גדול להתפלל בהתלהבות גדול ובכונה
גדולה ועצומה, ולדקדק מאד לבנו את דברינו. ולא יצא שום דבור מפינו בתפלה
שלא בכונה.

אבינו מלפנו מחסינו, אל תעש עמנו פרע מעללינו, חוס וחמל עלינו, ונפנו
לתפלה בכונה בשלמות באמת ובלבב שלם. ונזכה לקיים מקרא שפתוב:
"אודך בישר לבב, בלמדי משפטי צדקך", ותופנו לישרת לבב שלא יהיה בלבנו
שום עקמימות וערמימות כלל, ולא יהיה בלבי רמיה חס ושלום.

רבנו של עולם עזרני והושיעני ונפני לישרת לבב באמת פרצונך הטוב, חוס
ורחם עלי במחלתך האמתית, ונפני לאמונה שלמה באמת, עד שאזכה
על ידי האמונה הקדושה לברר כל המאכלים ולאכל בקדשה גדולה, שיהיה כל

אכילתי וסעודתי ממאכלים שנתבררו בשלמות מן הרע שלא נשאר בהם שום אחיות הרע והקלפות בלל, עד שיהיה נעשה על-ידי אכילתנו יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה אפין באפין:

אנא יהוה מלא רחמים, עזרנו ברחמיך הרבים ותן לנו כח מאתך שנופה לקרב רחוקים לאמונתך הקדושה ולעבודתך האמתית, ועל-ידיה תתעטר ותתקשט האמונה הקדושה בקשומין נאים ויפים, בקשומין דלא הוה, בקשומין קדישין שיהיו לנחת ולרצון לפניך:

וּזְכַנּוּ ברחמיך הרבים לתקן פגם הדבור, ותעזרנו לברר ולהעלות כל ניצוצי אותיות הדבור שנפלו בגלות גדול בין הקלפות והסמרא אחרא בעוונותינו, על ידי שהלכנו בשרירות לבנו, ונדפנו אחר תאות אכילה ושתיה, והיינו ממלאים פרסנו כמותרות אכילה ושתיה שאינו מכרח לקיום הגוף, עד אשר בעוונותינו הרבים, על ידי פגם תאות אכילה ושתיה, התגברו עלינו שלשה שרי פרעה שהם שלשה קלפות, שהם שר המשקים ושר האופים ושר הטפחים, שהם קנה ושט ורדיון. ועל-ידיה גבר עלינו על גלות פרעה ומצרים, שהוא מצר הגרון, שגמשך הדבור דקדשה להערף, למצר הגרון, עד אשר נחר גרוני ואיני יכול לדבר שום דבור הגון לפניך:

רְבוּנוּ של עולם רבונו של עולם, אתה ידעת את לבבי, אתה ידעת אותי מתחלה ועד סוף, אתה ידעת תרפתי ובשתי וכלמתי נגדך כל צררי, ואיני יודע שום דרך ושום עצה איד להתנהג בענין אכילה בקדשה, באפן שאזכה להנצל באמת מפגם תאות אכילה ושתיה. רבונו של עולם צרכי מרבים מאד בכל מדה ומדה, ובכל דבר ודבר, ובכל ענין וענין מעבודת יהוה, עד אשר מעצם רבוי צרכי ישועתי בכל דבר, על פן אין מלה בלשוני, ואיני יכול לדבר בלל, כי איני יודע מהיכן אתחיל לדבר ולפרש שיחתי. ובאמת אני יודע בעצמי שאני בעצמי החיב מתחלה ועד סוף, וכמה פגמים פגמתי על-ידי תאות אכילה ושתיה שלא השתדלתי בלל לגרשם מעלי, עד אשר על-ידיה נפגם הדבור שלי מאד, ונפלו חלקי הדבור שלי בגלות גדול ועצום מאד, עד אשר איני זוכה לדבר שום דבור הגון וראוי, ועדין לא התחלתי לקרות אותך בלל פראוי באמת, וכבר יגעתי בקראי נחר גרוני, פלו עיני מנחל לאלהי.

מָרָא דעלמא בלא, צר לי מאד מאד בלי שעור וערך ומספר, ואיני יודע בלל באיזה דרך ועצה ותחבולה איד למלט נפשי האמללה והעלוכה מאד מני

שחת. כי אין כחי אלא בפה לבד, וגם זה נמנע ממני, כי אין מלה בלשוני, הן יהיה ידעת בלה, כי חלקי הדבור שלי ירדו בגלות עצום וכבוד מאד. אהה יהיה צר לי מאד, והנני קורא אליך מן המצר, ממצר הגרון מעמק הגלות, "ממעמקים קראתיך יהוה. יהוה שמעה בקולי, תהינה אונך קשבות לקול תחנוני. קולי שמעת, אל תעלם אונך לרוחתי לשועתי". עורני בכחך הגדול ובחסדיך העצומים שאזכה לשבר לגמרי באמת תאות אכילה ושתיה, ואזכה להסתפק במעט, לאכל מעט כדי חיוני בצמצום, בקדשה ובטהרה גדולה, בלי שום תאות והנאת הגוף כלל:

ובכן תעורני ברחמיך הרבים ובחסדיך הגדולים, ותפני להתענות מעניתים הרבה בקדשה ובטהרה גדולה, בשמחה ובטוב לכב פרצונך הטוב באמת, באפן שאזכה עלייך התעניתים לתמן פגם הדבור, ולחבר אחורי הקדשה ולהוציא הדבור מהגלות, מגלות פרעה ושריו ומצרים, אבי שבשמים, "שפחתי אליך כפי. הורני יהוה דרכך ונחני בארח מישור, למען שוררי, הורני יהוה דרכך, אהלך באמתך, וחד לכבי ליראה שמך. הדריכני באמתך ולמדני, כי אתה אלהי ישעי, אותך קויתי כל היום. עורני פי עליך נשענתי, ואנחני לא נדע מה נעשה פי עליך עינינו". ואני סומך עצמי עליך לבד באמת וכרצונך אעשה, חוס וחנני ורחם עלי ולמדני לעשות רצונך באמת. והורני דרכך באפן שגזכה מהרה לשבר באמת תאות אכילה ושתיה, ונזכה לתמן פגם הדבור, להמשיך מימי החסדים ללחלח מצר הגרון. ותעורנו לברר ולהעלות כל ניצוצי אותיות הדבור מן הגלות, ויקים בנו מקרא שפתוב: "קרא בגרון אל תחשך". ונזכה לשפה ברורה שיהיה דעת שפתותינו ברור מללו, וברחמיך הרבים תמן פח להוד יפי הדבור המברר, שיהפך פניו אל העפום והקלפות, ויברר מביניהם שארי ניצוצות הקדשה עד שישארו הקלפות והעפום, בלי שום חיות, עד אשר עליידיה ישליכו כל העמים את אלילי כספם ואילילי זהבם וידביקו את עצמם באמונת ישראל, ויתקרבו כל הרחוקים לעבודתך ולאמונתך הקדושה, ויקים מהרה מקרא שפתוב: "כי אז אהפך אל (ה)עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם יהוה לעבדו שכם אחד":

ותעורנו לעסק תמיד בעבודתך ובתורתך הקדושה באמת ובלב שלם, ונזכה שתהיה עבודתך אצלנו חדשה בכל יום ויום, ונתחיל בכל פעם מחדש באלו לא התחלנו עדין מעולם לעבדך, בפרט קטני ערך כמונו, אשר באמת לא התחלתי עדין שום התחלה אמתיית בעבודתך. ואפלו בעת שתזכנו לעבד אותך

באמת פראוי, תזכנו תמיד להתחיל בכל פעם מחדש. ונזכה לחדש פנשר געורינו בתורתך ובעבודתך הקדושה. ולא נפול חס ושלום לזקנה ותשות כח כלל, רק בכל יום יהיו מצותיך ועבודתך בעינינו כחדשים. ואזכה להיות עו פנמר וקל פנשר רץ פצבי וגבור פארי לעשות רצון אבינו שבשמים. "אל תשליכני לעת זקנה, ככלות פחי אל תעזבני". ויקים בנו מקרא שכתוב: "וקני יהוה יחליפו כח, יעלו אבר פנשרים, ירצו ולא ייגעו, ילכו ולא ייעפו":

ותזכנו ברחמיך הרבים לאמונה ובטחון באמת ובלבב שלם, ונשליך כל יתבנו וכל מחסורנו עליך לבר, ונהיה חזקים במדת הפטחון בשלמות תמיד, ולא נתלה שום דבר בשום סבה ובשום אמצעי כלל, רק גרע ונאמין שהכל בהשגחתך לבר, הן פרנסה ויגים ורפואה וכל שאר הדברים שבעולם, בכלם לא נשתמש ולא נתלה בשום סבה כלל. וגרע ונאמין ונבטח באמת שאתה וכל להזמין לנו פרנסה בשלמות, בלי שום סבה של המשא ומתן וכיצא בזה. וכן אתה וכל לשלח לנו רפואה שלמה בלי שום עסקי רפואות וסמים, כי אתה הוא יהוה אלהינו עלת כל העלות וסבת כל הסבות. ואפלו פשאנו מכרחים לפעמים פפי רצונך הטוב לעסק באיזה סבה בשביל פרנסה וכיצא, נזכה להאמין כך לבר, ולא לעשות מהסבות עקר חס ושלום. ותתן לנו כח בזכות צדיקי אמת, שנוזכה לבטל בתפלתנו את חיוב מערכת הפזלות לשדד המערכות ולשנות הטבע בתפלותינו ותחנותינו, עד שיראו הכל ויאמינו באמת כי אין שום דרך הטבע כלל, רק הכל מתנהג בהשגחתך לבר תמיד. ויקים בנו מקרא שכתוב: "ותגור אכר ויקם לך, ועל דרכיך ננה אור". ותמחל ותסלח לנו ולכל עמך ישראל על כל הפגמים שפגמנו עד הנה באמונתך הקדושה, במה שהיינו תולים הדברים בסבות של דרך הטבע, ומעתה תחזק את לבבנו ולבב כל עמך ישראל, וכל פאי עולם, שזכנו כלם לידע ולהאמין כי אתה הוא יהוה האלהים בשמים ובארץ, והכל מתנהג בהשגחתך לבר, וכל הסבות הכל מאתך לבר:

רבנו של עולם, מלא משאלותינו ברחמים וזכנו לאמונה שלמה באמת ובלבב שלם, עד שנוזכה על ידי האמונה שיתבררו כל המאכלים שבעולם, מפגם עץ הדעת טוב ורע, עד שיהיו כל אכילתנו וסעודתנו ממואכלים שנתבררו לגמרי מן הרע והקלפות, מאכלים שהם כלם טוב. ונזכה להסתפק באכילה מעטת. ותהיה אכילתנו בקדשה ובטהרה גדולה, עד שיהיה נעשה על ידי אכילתנו יחוד קדשא ברך הוא ושיבנתיה אפין באפין, ויקים מקרא שכתוב: "בטח ביהוה ועשה

טוב, שכן ארץ ורעה אמונה, והתענג על יהוה ויהן לך משאלות לך. גול על יהוה דרפק, ובטח עליו והוא יעשה. האירה פניך על עבדך הושיעני בחסדך. פניך האר בעבדך ולמדני את חסדך. אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה. יהוה אלהים צבאות, השיבנו, האר פניך ונאשעה, יהיו לרצון אמרי פי, והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי". אמן ואמן:

תורה סג

סוד פונת המילה

פי ברית נקרא בלשון תרגום אמה, וכמו שמזכר בלשון זה בגמרא (שבת קח) והוא בחינת אמה בת ששה טפחים (א), שהברית כלול מהם. והוא בחינת (ישעיה ו): שרפים עומדים ממעל לו, שש כנפים שש כנפים לאחד (ב). שש כנפים, הם בחינת הששה טפחים הנ"ל, והם נחלקים לשלש, הינו בחינת (שם) בשתיים יכסה פניו, ובשתיים יכסה רגליו, ובשתיים יעופף. כי פנים הוא בחינות וטפח לו על פניו (בבא קמא לב). ובשתיים יכסה פניו הוא בחינות שני טפחים, בחינות מגלה טפח ומכסה טפח הנאמר בברית, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (נדרים כ). וכן (א) עירובין ג ע"ב. (ב) עין זוהר פניחם רלו.

בשתיים יכסה רגליו הוא בחינת וטפח לו בסנדלו (בבא קמא שם). והוא גם כן בחינת שני טפחים פנ"ל, מגלה טפח ומכסה טפח. ובשתיים יעופף, הוא בחינת עופות שנבראו מן הרקק (חולין כז), בחינות טופח על-מנת להטפח (יומא עח גיטין טז עז ס). וכל הששה טפחים כלם פלולים ומנחים בברית, פי הששה טפחים הנ"ל הם בחינת ששת ימים שבהם עשה ה' את השמים ואת הארץ, בבחינת (תהלים לט): הנה טפחות נתת ימי; כמו שכתוב (שמות כ): ששת ימים עשה ה' וכו' וינח ביום השביעי; הינו שכל הששת ימים, בחינת הששה טפחים, הניח כלם ביום השביעי, שהוא שבת, שהוא בחינת ברית,

ומכסה נגד השם יתברך, וזה בחינת בשתים יעופף. כי לפעמים הוא אצל העולם בחינת מגלה, שמגלה ומקרב עצמו אליהם. ולפעמים הוא בחינת מכסה, שנתפסה ונתעלם מהם, שמתרחק מהם מאד. ולא די שמתרחק מהם, ומתרוםם מהם, ואינם יכולים להתקרב אליו, אלא שנופלים עליו קשיות ותמיהות, עד שנתעקם ונתבלבל מחם, מחמת שנתרחק מהם מאד, וקשה עליו קשיות ופליאות, וזה בחינת מכסה טפח. וזה בחינת ובשתים יכסה רגליו - רגליו לשון המשכה, כמו (שמות יא): וכל העם אשר ברגליו - ההולכים אחר עצתך^(א). הינו, שבההמשכה שממשיך העולם אליו, הוא בחינת מגלה טפח ומכסה וכו' כנ"ל. כי מחמת שמוח הצדיק בעצמו אי אפשר לקבל ממנו, על-כן הוא צריך להתפסות ולהתלבש עצמו בדברים קטנים, כדי שיוכל להתגלות, שיוכלו העולם לקבל ממנו. וזה בחינת מגלה טפח ומכסה טפח - שמה שמכסה ומתלבש עצמו, הוא בחינת מגלה, שעל ידי זה הוא מגלה עצמו אליהם, כי בלא זה לא היה אפשר להתגלות אליהם. ולפעמים הוא בחינת מכסה ממש,

כמו שפתוב (שם לא): ברית עולם ביני ובין בני ישראל. וזה בחינת בראשית - בראשית (תיקון יא). בחינת ששת ימים, ששה טפחים הנ"ל, שכלם מנחים וכוללים בברית. וזה בראשית - ברית אש (תיקון ב דף יח). הינו ברית שהוא כלול משה ימים, ששה טפחים, שש כנפים. וזה ברית אש, בחינת שרפים בשש כנפים, שהן בחינת ששה טפחים כנ"ל. כי גם אש יש לה ששה כחות, וכמבאר גם למחקרים, שיש ששה כחות באש, הינו: מתיך ומקפיא, ממשל ושוורף, משחיר ומלבין. וכן עוף יש בו ששה כחות, כי על-ידי העפיפה הוא נעלם ומתגלה, קרוב ורחוק וכו':

והצדיק שהוא בחינות ברית, בחינות (משלי י): צדיק יסוד עולם, הוא כלול מבחינות הששה טפחים הנ"ל, שנחלקים לשלש בחינות של שתיים שתיים, הינו שכל בחינה מהשלש, הוא בחינות מגלה טפח ומכסה טפח. כי הוא בחינת מגלה טפח ומכסה טפח נגד עצמו, וזה בחינת בשתיים יכסה פניו. וכן הוא בחינת מגלה ומכסה וכו' נגד העולם, וזה בחינת בשתיים יכסה רגליו. וכן הוא בחינת מגלה

ובשתיים יכסה פניו - זה בחינת טפח מגלה טפח ומכסה טפח

אצל עצמו, כי פנים לשון פעם, כמו שכתוב (שמות לג): פני ילכו^(*); וגם פנים לשון רצון והשגחת השם יתברך, כמו שכתוב (במדבר ו): יאר ה' פניו אליך. והצדיק הוא לפעמים מקבל על עצמו יסורין בשביל העולם, והוא כמו חלוף, שמחליף עם השם יתברך ההשפעה וההשגחה, שאינו רוצה זאת ההשפעה וההשגחה, ומכסה פני השגחה זו, ומקבל על עצמו יסורין, כי הוא בוחר בהשפעה והשגחה רוחניות. ואותה ההשפעה שהלכה לה, נתפזרה בין העולם. וזה בחינת מגלה טפח ומכסה וכו', שלפעמים מגלה פנים של רצון והשגחה, ומכסה פנים של פעם, ולפעמים מכסה פנים של רצון והשגחה כנ"ל: ולחס הפנים הוא בחינת ברית, כמו שכתוב (ויקרא כד): ביום השבת יערכנו לפני ה' וכו', ברית עולם, ונאמר בהם (שמות כח): ועשית לו מסגרת טפח. ועל פן נקראת הבחינה המקבלת הששה טפחים הנ"ל "מטפחת", כמו שכתוב (רות ג): הבי מטפחת; כי זה היה בקשתה, כמו שכתוב (שם): ופרשת כנפיך על

שמתכסה ומתעלם מהם ונתרחק ונפלא מהם כנ"ל:

וכן אצל השם יתברך צריך להיות בחינת מגלה ומכסה וכו', כי צריך לדבק ולקרב עצמו להשם יתברך, כאלו כביכול השם יתברך נגלה ומתקרב אליו. אבל כל מה שמתקרב יותר להשם יתברך, צריך להתרחק יותר, הינו כל מה שמתקרב יותר, צריך לידע שהוא רחוק מאד מהשם יתברך, כי אם יחשב וידמה בדעתו שכבר נתקרב להשם יתברך, ויודע בידעות השם יתברך, זה סימן שאינו יודע כלום, כי אם היה יודע קצת מהשם יתברך, היה יודע שהוא רחוק מאד ממנו, כי כל מה שמתקרב יותר להשם יתברך ויודע יותר, הוא יודע שהוא רחוק מאד, ואינו יודע כלל. וזה דבר שאי אפשר לפה לדבר ולהסביר זאת, כי גדלת הבורא אין שעור. וזה בחינת (ישעיה נז): שלום לרחוק ולקרוב, בחינות מגלה טפח ומכסה וכו', שכל מה שמתקרב מתרחק כנ"ל. וזה בחינת ובשתיים יעופף, יעופף כתרגומו משמש, הינו בחינות מגלה טפח ומכסה וכו' של השמוש, שמשמש ועובד השם יתברך כנ"ל:

שְׁכָתוֹב (ירמיה ד'): חֲכָמִים הִמָּה לְהִרְעֵ
 וּלְהַטִּיב לֹא יִדְעוּ; שֶׁהֵם רַק חֲכָמִים
 לְהִרְעֵ, שֶׁאִם יִרְצוּ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ
 בְּחֲכָמָתָם לְהִיטִיב לֹא יוּכְלוּ. וְהֵם
 בַּחֲנִינֹת הַנְּחֹשׁ, בַּחֲנִינֹת (בְּרֵאשִׁית ג'):
 וְהַנְּחֹשׁ הִיָּה עָרוֹם מִכָּל חַיּוֹת הַשָּׂדֶה.
 וְעַל־יְדֵי דְבּוּרִים רָעִים, עוֹשִׂים כְּנִפְיָם
 לְהַחֲכָמִים אֵלּוּ, שֶׁהֵם בַּחֲנִינֹת הַנְּחֹשׁ,
 שִׁיּוּכְלוּ לְעוֹף וּלְפָרָח, הֵינּוּ
 שְׂמַעוּפֹפֶת וּמִתְפַּשְּׁטֵת חֲכָמָתָם
 וְאֶפִיקוֹרְסִית שְׁלָהֶם בְּעוֹלָם, וּמְזִיק
 מְאֹד לְהַעוֹלָם. וְגַם בְּחֻקֵּי הַחֲכָמָתָם
 בְּעֶצְמָם הֵם מְעוֹפְפִים, כְּמוֹ מִי שֵׁשׁ
 לוֹ שְׂכָל מְעוֹפֵף, הֵינּוּ שְׂשֻׁכְלָם
 מְעוֹפֵף בְּמַהֲרֹת, וּנְפֹתָח לָהֶם
 חֲכָמָתָם מְאֹד. אֲבָל אִם אֵין לְהַנְּחֹשׁ
 כְּנִפְיָם, הֵינּוּ שְׂאִין לָהֶם דְּבּוּרִים
 רָעִים כְּנ"ל, אֲזִי אֵין לְהַנְּחֹשׁ רַק
 בַּחֲנִינֹת הַלִּיכָה, הֵינּוּ שְׂאִין לְהַחֲכָמִים
 לְהִרְעֵ הַנְּ"ל, רַק מֵה שְׂחֻקָּרִים בֵּינָם
 לְבִין עֶצְמוֹ, וְאֵינָם מְעוֹפְפִים בְּעוֹלָם,
 הֵינּוּ שְׂאִין מִתְפַּשְּׁטֵת וּמְעוֹפֵף חֲכָמָתָם
 בְּעוֹלָם, וְאֵינָם יְכוּלִים לְהִזִּיק
 לְהַעוֹלָם, רַק לְמִי שֶׁסְמוּךְ אֵלֵיהֶם,
 כְּגוֹן תְּלַמִּידֵיהֶם וְחֻבְרֵיהֶם, אֲבָל
 בְּרַחוּק מֵהֶם אֵינָם יְכוּלִים לְהִזִּיק.
 כְּמוֹ הַהוֹלֵךְ, שֶׁהוֹלֵךְ רַק מְעַט, וְאֵינוֹ
 יְכוּל לְמַהֵר לְמַרְחוּק כְּמוֹ הַמְּעוֹפֵף.
 וְגַם בֵּינָם לְבִין עֶצְמוֹ אֵין שְׂכָלָם
 מְעוֹפֵף, הֵינּוּ שְׂאִין נְפֹתָח לָהֶם

אֲמָתָךְ; שְׂבַקְשָׁה הַכְּנָפִים הַנְּ"ל, שֶׁהֵן
 בַּחֲנִינֹת הַשָּׂשָׂה טְפָחִים כְּנ"ל. עַל כֵּן:
 וַיֹּאמֶר לָהּ הִבִּי הַמְּטַפְּחָת, וַיִּמְדֵּ לָהּ
 שֵׁשׁ שְׁעוּרִים; שֶׁהֵן בַּחֲנִינֹת שָׂשָׁה
 טְפָחִים, שֵׁשׁ כְּנָפִים הַנְּ"ל:

וַיֵּשׁ נַחֵשׁ, וַיִּנְמְלָה בְּתוֹךְ פִּיהָ. וְזֹאת
 הַנְּמָלָה אֵין לָהּ נִיחָא בּוֹדָאִי,
 מִחֲמַת שֶׁהִיא בְּתוֹךְ פִּיהָ שֶׁל נַחֵשׁ.
 וְהַנְּחֹשׁ פְּעָמִים הוֹלֵךְ, וּפְעָמִים
 מְעוֹפֵף. וְהַחֲלוּק שְׂבִין הַלִּיכָה
 לְעַפִּיפָה - כִּי בְּעַפִּיפָה יוּכַל לְעוֹף
 וּלְפָרָח בְּרַגַע הַרְבֵּה, אֲבָל בְּהַלִּיכָה
 הוּא הוֹלֵךְ מְעַט מְעַט, כְּדֶרֶךְ הַהוֹלֵךְ,
 שֶׁהוּא תְנוּעָה כְּבֹדָה. וּבְכָל הַדְּבּוּרִים
 רָעִים שְׂמַדְבְּרִים, וּבְפָרֵט כְּשֶׁהֵם
 נוֹגְעִים עַל צְדִיקִים וְגְדוֹלִים, בְּאֵלוֹ
 הַדְּבּוּרִים הֵם עוֹשִׂים כְּנִפְיָם לְהַנְּחֹשׁ,
 שִׁיּוּכְלוּ לְעוֹפֵף. כִּי עַל יְדֵי דְבּוּרִים
 קְדוֹשִׁים, עוֹשִׂים כְּנִפְיָם דְּקִדְשָׁה,
 בְּבַחֲנִינֹת (קַהֲלַת ט'): וּבַעַל כְּנָפִים יִגִּיד
 דְּבַר; אֲבָל בְּאֵלוֹ הַדְּבּוּרִים רָעִים,
 עוֹשִׂים כְּנִפְיָם לְהַנְּחֹשׁ, וְהֵם נִגְדִּ
 הַשֵּׁשׁ כְּנָפִים שֶׁל הַקְּדֻשָּׁה הַנְּ"ל. כִּי
 הַדְּבּוּר יוֹצֵא מִכְּנָפֵי רְאָה, עַל כֵּן
 נִעֲשֶׂה מִמּוֹ בַּחֲנִינֹת כְּנָפִים לְהַנְּחֹשׁ,
 כִּי הַדְּבּוּר הַיּוֹצֵא מִשִּׁית עֲזָקָאִין
 דְּקִנְהָ, הוּא נִגְדֵּ הַשֵּׁשׁ כְּנָפִים שֶׁל
 הַקְּדֻשָּׁה הַנְּ"ל. וְהַנְּחֹשׁ הֵם אֵלוֹ
 הַחֲכָמִים לְהִרְעֵ, הַחֻקָּרִים
 פִּילוֹסוֹפֵיָא וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, כְּמוֹ

החכמה פלגה, ואינם מעופפים ומהירים בחכמות שלהם, רק חוקרים בחכמתם מעט מעט, כמו הולך. וגם מה שמזיקים לאחרים בחכמתם הוא רק בבחינת הליכה, שאינו מעופף ונכנס בעמק לתוך המח והלב, רק שנדבק קצת להמה, אבל אינו נכנס בעמק לתוך הלב והמה. אבל כשיש להם, חס ושלוש, כנפים מדבורים רעים כנ"ל, אזי שכלם מעופף כנ"ל, וגם מזיק למרחוק, כמו המעופף שמעופף בשעה אחת למרחוק, וגם שמעופף חכמתם המשבשת ונכנס ונדבק בהמה והלב בעמק גדול מאד: **והנמלה** המנח בתוך פי הנחש, הוא בחינות חכם הדור, שהוא חכם הישר והצדיק ובעל מדות טובות, ומחמת שהוא חכם גדול דקדשה ונכנס באלו החכמות, אזי כשאלו החכמים נכנסים בחקירתם לחקר באלו החכמות, אז יש לו צער גדול מאד, ויש לו מלחמה גדולה עמם, הינו עם בחינת הנחש הנ"ל, כי מתגברים עליו מאד בלבולים ואמונות כזביות, והוא בחינת מבטח בוגד, שמתגבר עליו בטחון בוגד, שאינו בטחון שלם ואמת פראוי, שזהו בחינת אמונות כזביות. וזהו בחינות (משלי כה): שן רועה ורגל

מועדת מבטח בוגד; הינו שזה המבטח בוגד היא בחינות שן רועה את החכם, שהוא הנמלה שבתוך פיה כנ"ל. כי מחמת שהוא חכם ונכנס בעבודת השם, מתגברים עליו אלו הבלבולים והאמונות כזביות ביותר, וצריך לו תמיד מלחמה גדולה עמם. ובין כשהנחש הולך ובין כשהוא מעופף, יש לו צער גדול ומלחמה גדולה, רק שבודאי בעת העפפה צערו גדול יותר מאד. ואין לו שום נחא בין כשהוא הולך בין כשהוא מעופף. רק שיש ממצע בין החליכה ובין העפפה, והוא בעת שפוסק העפפה ומוריד עצמו מן העפפה ממעלה למטה, כדרך המעופף בעת שרוצה לשלשל ולהוריד עצמו למטה, ואזי יש להנמלה הנ"ל נחא, כי אזי אינו הולך ואינו מעופף. הינו, כי יש כמה עתים שהחכמים נחיים ואינם חוקרין, כגון בעת שנה ואכילה, ואז יש נחא לחכם, שהוא בחינת הנמלה שבתוך פיה, כי החכם הוא בחינת נמלה, כמו שכתוב (משלי ו): לך אל נמלה עצל, ראה דרכיה וחכם; כי זה החכם מלמד דעת ודרכי ה' אל העם:

וזוה סוד מה שאמר **הסבא** (זוהר משפטים דף צה): מאן הוא נחש

דְּפָרַח בְּאִוִּירָא וְאָזַל בְּפִרְוֵדָא, בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף אֵית נִיחָא לְחַד נִמְלָה דְשָׁכַב בֵּין שְׁנַיִם כְּנָפַיִם. הֵינּוּ בְּחִינּוֹת הַנְּחֹשׁ הַנִּזְכָּר. דְּפָרַח בְּאִוִּירָא - שֶׁפָּרִיחְתוּ עַל יְדֵי הָאִוִּירִים, הֵינּוּ עַל יְדֵי דְבוּרִים רָעִים, שֶׁנֶּעֱשֶׂה לּוֹ מֵהֶם כְּנָפַיִם. וְאָזַל בְּפִרְוֵדָא - הֵינּוּ שְׁאִין לּוֹ רַק בְּחִינּוֹת הַלֵּיכָה, כְּשֶׁכְּנָפַיִם דִּקְדָּשָׁה הֵם כֶּתְקוּנוֹ, וְאִין לְהַנְחֹשׁ כְּנָפַיִם מִדְבוּרִים רָעִים, אֲזִי אִין לּוֹ רַק בְּחִינַת הַלֵּיכָה. וְזוֹה: וְאָזַל בְּפִרְוֵדָא, בְּחִינּוֹת (יחזקאל א): וְכִנְפֵיהֶם פְּרוּדוֹת מִלְמַעְלָה; הֵינּוּ בְּחִינּוֹת כְּנָפַיִם הַקְּדוּשָׁה. אֲזִי: וְאָזַל, שְׁאִין לּוֹ רַק בְּחִינּוֹת הַלֵּיכָה, כִּי בְּחִינּוֹת הַלֵּיכָה יֵשׁ לּוֹ תְּמִיד, כִּי הַבְּחִירָה חֲפָשִׁית לְהַמְחַקְרִים לְחַקֵּר בְּכָל עֵת שִׁירְצוֹ, רַק שְׁאִין יְכוּלִים לְעוֹפֵף בְּבְחִינָה הַנִּזְכָּר כְּשֶׁאִין לָהֶם כְּנָפַיִם מִדְבוּרִים רָעִים, וְאִין לָהֶם רַק בְּחִינַת הַלֵּיכָה כִּנְ"ל. בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף, הֵינּוּ בְּחִינַת הַמְּמַצֵּעַ בֵּין הַהֲלִיכָה וְהַעֲפִיפָה כִּנְ"ל, וְזוֹה נִקְרָא בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף, שֶׁהוּא בֵּין

הַהֲלִיכָה וְהַעֲפִיפָה, וְאֲזִי יֵשׁ לָהּ נִיחָא לְהַנְמָלָה דְשָׁכַב בֵּין שְׁנַיִם כְּנָפַיִם. שְׁאִרֵי בְּחִינּוֹת וְסִימְנֵי בְּפִרְוֵדָא, הֵינּוּ שְׁאֵלוֹ הַמְּחַקְרִים, שֶׁהֵם חֲכָמִים לְהַרְעוֹ שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת הַנְּחֹשׁ כִּנְ"ל, חֲכָמֵתָם וְחִקְרֵתָם הוּא - שְׁאִרֵי בְּחִינּוֹת שֶׁתְּחַלֵּת חִקְרֵתָם מִתְּחַלֵּת מִהַמְּחַבְּרִים, מִחֲבוּר חֲמוּר וְצוּרָה. וְסִימְנֵי בְּפִרְוֵדָא, שֶׁמִּסְתַּיְמַת חֲכָמֵתָם בְּשִׁכְלֵיִם הַנִּפְרָדִים. כִּי כֵן דָּרָךְ כָּל חִקְרֵתָם, לְהַתְחִיל מִחֲבוּר הַחֲמוּר וְהַצּוּרָה, וְעוֹלָיִם מִמְּדֻרְגָה לְמְדֻרְגָה, מִתְּחִלָּה מִחֲמוּר וְצוּרָה שֶׁל הַגְּשָׁמִיִּים, וְאַחֲרֵיכֵן מִחֲמוּר וְצוּרָה שֶׁל הַדְּקִים יוֹתֵר, וְאַחֲרֵיכֵן מִחֲמוּר וְצוּרָה שֶׁל עֵלָה וְעוֹלָל, עַד שֶׁמְגִיעִים וּמְסִימִים בְּשִׁכְלֵיִם הַנִּפְרָדִים, וְרוֹצִים לְהַשִּׁיג בְּחִקְרֵתָם הָאֲנוּשִׁית, הַמְּטַעִית וְהַמְּשַׁבֶּשֶׁת, כִּיְדוּעַ לְהַמְּחַקְרִים בְּעֶצְמוֹן, הֵם רוֹצִים לְהַשִּׁיג עַל־יְדֵי חִקְרֵתָם הַלָּלוּ, מִחֲבוּר חֲמוּר וְצוּרָה, אֵת שִׁכְלֵיִם נִפְרָדִים, וְזוֹה: שְׁאִרֵי בְּחִינּוֹת וְסִימְנֵי בְּפִרְוֵדָא:

תפילה סג

שומר הברית והחסד רחם עלי למען שמך, ופני מעתה לשמר את הברית קדש, שלא אפגם עוד מעתה שום פגם בברית קדש. ואזכה לקדש את עצמי גם במתן לי, בתכלית הקדשה והפרישות כרצונך הטוב באמת. ותעזרני ותזכני ברחמיך הרבים לתקן בחיי כל הפגמים הרבים והעצומים מאד שפגמתי בברית קדש מעודי עד היום הזה. חומל דלים חוס וחמל עלי, כי "מה אעשה ליום פקדה, וכי יפקד מזה אשיבנו". אוי מי יגור לי אש אוכלה, מי יגור לי מוקדי עולם, אנה אברח, אנה אנוס לעזרה, אנה אוליד את הרפתי. כל בעלי חמלה ותנינה החיים והמתים, בקשו רחמים בעדי, חמלו על צריך לחמלה כמוני, כי אין רחמנות בעולם כאשר על הפוגם נגד השם ותברך, ובפרט בפגם הברית.

רבוננו של עולם רחם עלי ועל כל הרחוקים ממך הצריכים לרחמים רבים, רחם עלינו למען שמך, למען הצדיקים אמתיים שומרי הברית, ופני מעתה לשוב בתשובה שלמה לפניך, ולא נשוב עוד לכסלה. ונזכה שיתקנו הצדיקים כל מה שפגמנו בברית קדש, כי אין בדינו לתקן פגם אחד מפגם הברית, רק על זכות הצדיקים אנו נשענים ועל כחם הגדול אנו סמוכים:

זכנו ברחמיך הרבים להתקרב לצדיקים אמתיים שומרי הברית בתכלית השלמות, רחם עלינו והודיענו מהם, ואל תסתיר אותם מלפנינו. זכנו לידע מהם ולהתקרב אליהם באמת, ולקבל מהם קדשה וטהרה באמת, באפן שנוזכה מעתה לשוב בתשובה שלמה לפניך, לסור מרע ולעשות הטוב בעיניך תמיד:

ותרחם עלינו שנוזכה להאמין בהצדיקים אמתיים תמיד. ואל יתבלבל דעתנו, ואל יתעקם שכלנו ולבנו ולא יהיה קשה לנו עליהם כלל, אפלו בעת שהם מתרחקים מאתנו, ודרכיהם נפלאה מעינינו מאד, עד שנזכרים עליהם קשיות ותמיהות, ונתעקם ונתבלבל המוח, מרובי הפליאות שנופלים עליו בלבנו:

אָנָּא יהוה עשה למען שמך ואל יגרמו עוונותינו להתרחק מהם חס ושלום עלי־דירות. רק נזפה להתחזק באמונה שלמה תמיד, להאמין בהם תמיד, לידע ולהאמין באמונה שלמה, שכל דרכיהם ישרים ונכונים מאד, והם צדיקים וישרים בכל דרכיהם ותנועותיהם, רק שאי אפשר לנו להשיג דרכיהם הנורא ונשגב מאד. ונזפה שירחמו עלינו הצדיקים, ויקרבו אותנו בכל פעם, ויורידו עצמן אלינו, וילבישו ויכסו אותם הגדול, באפן שנופה שיתגלה לנו אורם הנפלא על ידי זה, ויהיה לנו כח לינק ולשאב מחכמתם הגדולה. ויתקרבו עצמן אל העולם. וירחמו עלינו באהבה ובחמלה גדולה, וכל מחשבותיהם יהיו לקרבנו ולא לרחקנו חלילה, למען נזפה להיות דבוקים עמָהם לעולם ועד:

וּתְזַכְּנוּ בכחם וזכותם שנופה להפיר אותך ולהתקרב אליך באמת. ונזפה לדעת ולהפיר אותך גם בעולם הזה. וכל מה שנתקרב אליך יותר, נזפה לידע בכל פעם גדל רחוקנו מך. ויתנצוץ לנו בכל פעם נפלאות גדלתך, אשר אי אפשר להשיג ולדעת מך כלל, כמו שאמר אליהו לית מאן די־דע כד כלל, ותתן לנו שעור בלבנו, שנופה להתקרב אליך, ולהשיג מרחוק דיעת אלהותך, אשר אי אפשר לדבר מזה, כי אם כל חד בפום מה דמשער בלביה, כמו שכתוב: "נודע בשערים בעלה", כל חד לפום מה דמשער בלביה:

וּבְבִין תזכנו לבלי לבעט ביוסורין המכרחים לקבל עלינו כרצונך הטוב. ונזפה להתמשיך אור פני רצונך הטוב עלינו תמיד, ולהמשיך כל טוב להעולם תמיד. ונזפה שיגנו עלינו הצדיקים אמתיים שסבלו יסורים רבים בשביל ישראל. ובזכותם תמשיך עלינו כל טוב וחסד וישועה ורחמים גדולים, בני חיי ומזוני, ורב טוב לבית ישראל. ובפרט על בגיהם וזרעם של הצדיקים שסבלו יסורים רבים בשביל כלל ישראל, רחם עליהם ותן להם כל טוב, והצילם מפל מיני צער ויסורים, ומפל מיני דאגות ופחדים. ותשלח להם רפואה שלמה מן השמים, לכל תחלואיהם ולכל מכאוביהם ולכל מפותיהם, ותסיר מהם כל מיני מחלה. אל נא רפא נא להם, ותחלימם ותחיים, ותתפלל בעדם תמיד, ותתן להם חיים ארוכים חיים טובים בגשמיות וברוחניות. ותצליחם בכל מעשה ידיהם, ותשפיע עליהם שפע טובה, עשר וכבוד וחיים, ויופו לתורה ונגלה במקום אחד. ועבדוך באמת באהבה ובנראה ובשמחה מתוך הרחבת הלב כל ימיהם לעולם, הם וצאצאיהם וצאצאי צאצאיהם עד סוף כל הדורות. באשר כתבת לנו על ידי חכמך הקדושים, שבזמן שאדם זוכה, זוכה לו ולדורותיו ולדורות דורותיו עד סוף כל הדורות. וכו'

תשלו לקוטי נ נח נחמן מאומן תפלות

אל תשפח פל היסורים ששכלו עד הנה ואמר לצרותיהם די, ואל תוסף עוד לפרם רחם עליהם מעתה. ותושיעם בכל מיני ישועות, ותתן להם בני חיי ומזוני בשפע גדול, ותרוםם קרנם ומזלם למעלה למעלה, ותשמחם בכל מיני שמחות, ותגדל שמם עד עולם. ויקים מקרא שכתוב: "ופרי הארץ לנאון ולתפארת", ותברכם בכל הברכות, ותאריך ימיהם וישנותיהם. ילכו וינקותם, ויהי כצית הודם, "עוד ינוכחון בשיבה, דשנים ורעננים יהיו":

ובבין תרחם עלינו ותושיענו, ותזכנו שנשמור את פינו ולשונונו מפל מיני דבורים רעים שבעולם, שלא יצא מפינו לעולם שום דבור של שקר ולשון הרע ורכילות וליצנות וחניפות ודברים בטלים ונבול פה, ולא שום דבור הגורם לביש פני חברנו, או לצער ולקנטרו חס ושלום, ולא שום דבור פגום שבעולם.

רבנו של עולם מלא רחמים, רחם עלינו ושמרנו והצילנו מפל מיני דבורים פגומים שבעולם, אלהי נצור לשוננו מרע ושפתנו מדבר מרמה. שיתה יהוה שמרה לפנינו נצרה על דל שפתינו. ועלידי זה תכניע ותשבר ותמגר ותכלה ותעקר ותבטל כל מיני חכמות הרעות של הפילוסופים והאפיקורסים אשר חכמתם הרעה מזקת להעולם מאד מאד, פאשר אתה ידעת. "שגנו לשונם כמו נחש חמת עכשויב תחת שפתימו סלה". רחם על הנמלה הפנחת בתוך פי הנחש בין שניה. מלא רחמים, הביטה בעניה ומכאובה הקשה. אוי מי יכל לסבל צער ומכאוב כזה, "ואתה יהוה עד מתי", מתי תקום ותרחם עליה. ראה נא בענינו וריבה ריבנו, ומחר לנאלנו גאלה שלמה מהרה למען שמך, והצילנו מפל מיני חכמות רעות של האפיקורסים והפילוסופים שלא יגיעו עלינו. ובצל כנפך תסתירנו, ותגביר כח הכנפים דקדשה, ותעקר ותסיר ותבטל כנפי הנחש, שהם החכמים הרע החוקרים פילוסופיא ואפיקורסית, שלא יהיה להם שום כח לעוף בחכמתם למרחוק, ולא תתפשט חכמתם בעולם. וגם לא תעופף חכמתם בעמק לתוך המח והלב. וגם לא תעופף חכמתם בעצמן, שלא יוכלו לעוף בחכמתם לחקירות עמוקות, רק תמעט ותחליש חכמתם בכל הבחינות, עד שתבטל חכמתם הרעה לגמרי מן העולם, ותתגלה חכמה האמתית של חכמי האמת בעולם, עד אשר יפירו וידעו פל פאי עולם, פי אתה הוא יהוה האלהים לבדך עליון לכל ממלכות הארץ, "אתה עשית את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם". ותהפך לכל העמים "שפה ברורה לקרא כלם בשם יהוה לעבדו שכם אחד", ותעביר גלולים מן הארץ, והאלילים פרות יפרתון, וכל חכמות רעות תבטל ותעקר מן

העולם. ונתגבר ונתחזק ונתפשט חכמה האמתית בעולם, היא חכמת תורתנו הקדושה, לידע ולהכיר אותך באמונה שלמה באמת ולעבד אותך באמת ובתמים כל ימי חיינו לעולם. ויקים מהרה מקרא שכתוב: "והיה יהוה למלך על כל הארץ, ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד", אמן ואמן:

תורה סד

להראות רחמנותו. וכאשר רצה השם יתברך לברא את העולם, לא היה מקום לבראו, מחמת שהיה הכל אין סוף, עליכן צמצם את האור לצדדיו, ועל ידי הצמצום הזה נעשה חלל הפנוי, ובתוך החלל הפנוי הזה, נתהוו כל הימים והמדות, שהם בריאת העולם (כמ"ש בעין חיים בתחילתו). וזה החלל הפנוי היה מכרח לבריאת העולם, כי בלתי החלל הפנוי לא היה שום מקום לבריאת העולם כנ"ל. וזה הצמצום של החלל הפנוי אי אפשר להבין ולהשיג כי אם לעתיד לבוא, כי צריך לומר בו שני הפכים: יש ואין, כי החלל הפנוי הוא עלידי הצמצום, שכביכול צמצם אלקותו משם, ואין שם אלקות כביכול, כי אם לא כן

ויאמר יי אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו למען שתי אתתי אלה בקרבנו. ולמען תספר באזני בנה ובו בנה את אשר התעללתי במצרים ואת אתתי אשר שמתי בם וידעתם כי אני יי וכו'. הנני מביא מחר ארבה בגבולך:

(שמות י) (8)

א כי השם יתברך מחמת רחמנותו ברא את העולם, כי רצה לגלות רחמנותו, ואם לא היה בריאת העולם על מי היה מראה רחמנותו. ועל כן ברא את כל הבריאה מתחלת האצילות, עד סוף נקדת המרפז של עולם הגשמי, כדי

כי יוכל למצא שם את השם יתברך
 אם יבקשהו וידרשהו שם, כי מאחר
 שהם באים משבירת כלים, יש שם
 כמה ניצוצות הקדשה, וכמה
 אותיות שנשברו ונפלו לשם כידוע,
 ועל־כן יוכל למצא שם אלקות ושכל
 לישוב הקשיות של האפיקורסות
 הזאת הבא מחכמות חיצוניות, שהם
 באים ממותרות משבירת כלים, כי
 יש שם חיות אלקות, הינו שכל
 ואותיות שנשברו ונפלו לשם. ועל
 כן האפיקורסות הזאת יש עליה
 תשובה, ועליו נאמר: ודע מה
 שתשיב לאפיקורוס: **אבל** יש עוד
 מין אפיקורסות, והם החכמות
 שאינם חכמות, אלא מחמת שהם
 עמקים ואינם משיגים אותם,
 ומחמת זה נראים כחכמות. כמו
 למשל, כשאחד אומר סברא שקר
 בגמפ"ת (וגמרא, פרוש רש"י, תוספות),
 ומחמת שאין למדן לישוב הקשיא
 שבא על־ידי סברא זו, על־ידי־זה
 נדמה שאמר סברא וחכמה גדולה,
 אף שבאמת אינו סברא כלל; כן יש
 כמה מבוכות וקשיות אצל
 המחקרים, שבאמת אינם שום
 חכמה, והקשיות בטלים מעקרא, אך
 מחמת שאין בהשכל אנושי לישבם,
 על־ידי־זה נדמים לחכמות וקשיות.
 ובאמת אי אפשר לישוב אלו

אינו פנוי, והכל אין סוף, ואין מקום
 לבריאת העולם כלל. אבל באמת
 לאמתו, בודאי אף־על־פי־כן יש שם
 גם כן אלקות, כי בודאי אין שום
 דבר בלעדי חיותו, ועל־כן אי אפשר
 להשיג כלל בחינת חלל הפנוי עד
 לעתיד לבוא:

ב **ודע**, שיש שני מיני אפיקורסות:
 יש אפיקורסות, שבא
 מחכמות חיצוניות, ועליו נאמר (אבות
 פ"ב): ודע מה שתשיב לאפיקורוס; כי
 האפיקורסות הזאת יש עליה
 תשובה, כי זאת האפיקורסית בא
 מחכמות חיצוניות, שהם באים
 ממותרות, מבחינות שבירת כלים.
 כי מחמת רבוי האור נשתברו
 הכלים, ומשם נתהוו הקלפות
 כידוע, וחכמות חיצוניות באים
 משם, הינו משבירת כלים,
 ממותרות פסלת הקדשה. כמו אצל
 האדם, יש כמה מיני מותרות
 ופסלת, כגון צפרנים ושער וזעה,
 ושאר פסלת ומותרות, כן כל חכמה
 חיצונה בא ממותרות ופסלת ידועה
 של הקדשה, וכן כשוף בא
 ממותרות ופסלת ידוע. ועל כן מי
 שנופל לאפיקורסות הזאת, אף
 שבודאי צריך לברח ולהמלט משם,
 אף אף־על־פי־כן מי שנופל לשם,
 אפשר לו למצא הצלה לצאת משם.

הקשיות, כי אלו הקשיות של אפיקורסות הזאת באים מחלל הפנוי, אשר שם בתוך החלל הפנוי אין שם אלקות כביכול, ועל פן אלו הקשיות הבאים משם, מבחינת חלל הפנוי, אי אפשר בשום אופן למצא להם תשובה, הינו למצא שם את השם יתברך, כי אלו היה מוצא שם גם כן את השם יתברך, אם-כן לא היה פנוי, והיה הכל אין סוף פנ"ל. ועל פן על האפיקורסות הזאת נאמר (משלי ב): כל באיה לא ישוּבוּ; כי אין שום תשובה על האפיקורסות הזאת, מאחר שבא מחלל הפנוי, שמשם צמצם אלקותו כביכול. רק ישראל על-ידי אמונה עוברים על כל החכמות, ואפלו על האפיקורסות הזאת הבא מחלל הפנוי, כי הם מאמינים בהשם יתברך בלי שום חקירה וחכמה, רק באמונה שלמה. כי השם יתברך ממלא כל עֲלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלְמִין^(א), נמצא שהוא כביכול בתוך כל העולמות, וסביב כל העולמות, וצריך להיות הפרש כביכול בין המלוי והסבוב, שאם לאו, אם-כן הכל אחד, אך על-ידי בחינת החלל הפנוי, שמשם צמצם אלקותו, כביכול, ובתוכו ברא את כל

הבריאה. נמצא, שהחלל הפנוי מקיף את כל העולם, והשם יתברך, שהוא סובב כל עֲלְמִין, מסבב גם על החלל הפנוי, ועל פן שיך לומר ממלא כל עֲלְמִין, הינו כל הבריאה שנברא בתוך החלל הפנוי, וגם סובב כל עֲלְמִין, הינו שמשבב גם על החלל הפנוי, ובאמצע מפסיק החלל הפנוי, שכביכול צמצם משם אלקותו: והנה על-ידי אמונה, שמאמינים שהשם יתברך ממלא כל עֲלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלְמִין, ומאחר שהוא סובב כל עֲלְמִין, אם-כן שגם החלל הפנוי בעצמו נתהוה מחכמתו יתברך, ובודאי באמת לאמתו יש שם אלקותו יתברך, רק שאי אפשר להשיג זאת, ולמצא שם השם יתברך פנ"ל, על-פן הם עוברים על כל החכמות והקשיות והאפיקורסות הבא משם מחלל הפנוי, כי יודעים שבודאי אי אפשר למצא להם תשובה, כי אם היה מוצא עליהם תשובה, הינו שהיה מוצא בהם את השם יתברך, אם-כן לא היה חלל הפנוי, ולא היה אפשר להתהוות הבריאה. אבל באמת לאמתו בודאי יש עליהם תשובה, ובודאי יש שם אלקותו יתברך. אבל על-ידי חקירות נשקעים שם, כי אי

אֶפְשֶׁר לְמַצֵּא שֵׁם אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, מֵאַחַר שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲלָל הַפְּנוּי, רַק צְרִיכִין לְהֶאֱמִין שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ סוֹבֵב גַּם עָלָיו, וּבּוֹדָאֵי בְּאֵמֶת גַּם שֵׁם יֵשׁ אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ. וְעַל־כֵּן יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים עֲבָרִיִּים, עַל־שֵׁם שֶׁהֵם עוֹבְרִים בְּאֵמוֹנָתָם עַל כָּל הַחֻמּוֹת, וְאֶפְלוּ עַל הַחֻמּוֹת שְׂאִינָם חֻמּוֹת, הֵינּוּ הָאֶפִיקוֹרְסוֹת הַשְּׁנִית הַבֵּא מִחֲלָל הַפְּנוּי כִּנּוּל. וְעַל־כֵּן הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ נִקְרָא אֱלֹקֵי הָעֲבָרִיִּים (שְׁמוֹת ג), מִלְשׁוֹן עֵבֶר הִנְהָר (וַיְהוֹשֻׁעַ כד) ⁽²⁾, לְשׁוֹן צְדָדִין, הֵינּוּ שְׂאֵלְקוֹתוֹ מִסִּבָּב גַּם עַל הַחֲלָל הַפְּנוּי, הַבֵּא עַל־יַדֵּי הַצִּמְצוּם, שְׂצֻמְצָם הָאֹר לְצְדָדִין. וְעַל־כֵּן יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים עֲבָרִיִּים, שְׂעַל־יַדֵּי אֵמוֹנָתָם, שְׂמֵאֲמִינִים שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֱלֹקֵי הָעֲבָרִיִּים כִּנּוּל, הֵם עוֹבְרִים עַל כָּל הַחֻמּוֹת וְעַל מָה שְׂאִינָם חֻמּוֹת, הֵינּוּ הָאֶפִיקוֹרְסוֹת הַשְּׁנִית כִּנּוּל. וְעַל־כֵּן בּוֹדָאֵי מִזֶּה הָאֶפִיקוֹרְסוֹת הַשְּׁנִית, בּוֹדָאֵי צְרִיף לְזַהַר יוֹתֵר וְיוֹתֵר לְבָרַח וּלְהַמְלִיט מִשָּׁם, לְבַלִּי לַעֲוֹן וּלְהַבִּיט בְּדַבְרֵיהֶם כִּלְלֵל, כִּי חָס וְשָׁלוֹם, בּוֹדָאֵי יִשְׁקַע שָׁם, כִּי עָלָיו נֶאֱמַר: כָּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן וְכו' כִּנּוּל:

ג אָךְ דַּע, אִם יֵשׁ צְדִיק גְּדוֹל, שֶׁהוּא בְּחִינַת מוֹשֶׁה, הוּא צְרִיף דּוֹקָא לַעֲוֹן בְּדַבְרֵי הָאֶפִיקוֹרְסוֹת אֱלֹ, וְאָךְ

(ג) רש"י בראשית לט, על פסוק איש עברי.

שמים נעשו וכו'. וכן הוא בחינת המחלוקות, כי אלו היו כל התלמידים חכמים אחד, לא היה מקום לבריאת העולם, רק על ידי המחלוקת שביניהם, והם נחלקים זה מזה, וכל אחד מושך עצמו לצד אחר, על ידי זה נעשה ביניהם בחינות חלל הפנוי, שהוא בחינות צמצום האור לצדדין, שבו הוא בריאת העולם על ידי הדבור פנ"ל. כי כל הדברים שכל אחד מהם מדבר, הכל הם רק בשביל בריאת העולם, שנעשה על ידם בתוך החלל הפנוי שביניהם. כי התלמידים חכמים בוראים את הכל על ידי דבריהם, כמו שכתוב (ישעיה נא): ולאמר לציון עמי אתה - אל תקרי עמי אלא עמי; מה אנא עבדי שמיא וארעא במלולי, אף אתם פן (כ"ש בזוהר בהקדמה דף ה). אף צריך לזהר שלא לדבר יותר מדי, רק כפי צרך בריאת העולם, לא יותר. כי על ידי רבוי האור, שלא היו הפלים יכולים לסבל רבוי האור, נשתברו, ומשבירת הפלים היה התהוות הקלפות; פן אם אחד מרבה לדבר, מזה גורם התהוות הקלפות, כי הוא בחינת רבוי האור, שעל ידי זה היו שבירת הפלים, שעל ידי זה התהוות הקלפות:

לשאל תשובה ותרוץ על קשיא זו, כי כך עלה במחשבה, שהוא למעלה מן הדבור, על-פן אתה צריך לשתק על שאלה זו, כי הוא בבחינות עלה במחשבה, שאין שם דבור לישוב אותה. וכמו כן אלו הקשיות והמבוכות שבאים מחלל הפנוי, שאין שם דבור ולא שכל פנ"ל, על-פן הם בבחינת שתיקה, וצריך רק להאמין ולשתק שם. ועל-פן אסור לכנס ולעין בדברי האפיקורסות והמבוכות אלו כפי צדיק שהוא בחינת משה, כי משה הוא בחינת שתיקה, בבחינות שנקרא כבוד פה (שמות ד), בחינת שתיקה, שהוא למעלה מן הדבור. ועל-פן הצדיק שהוא בחינות משה, בבחינות שתיקה, יכול לעין בדברי המבוכות אלו, שהם בבחינות שתיקה פנ"ל, וצריך דוקא לעין, כדי להעלות הנשמות שנפלו לשם פנ"ל:

ד ודע, כי מחלוקת היא בחינות בריאת העולם. כי עקר בריאת העולם - על ידי חלל הפנוי פנ"ל, כי בלא זה היה הכל אין סוף, ולא היה מקום לבריאת העולם פנ"ל, ועל-פן צמצום האור לצדדין, ונעשה חלל הפנוי, ובתוכו ברא את כל הבריאה, הינו הימים והמדות, על ידי הדבור, פנ"ל: בדבר ה'

החכמים ולא מצאתי וכו', פי על ידי שאחז במדרגה זו, בבחינת שתיקה, כמו שאמר שאין טוב משתיקה, על-פן היה מגדל ימיו ומדותיו שם בחלל הפנוי, פי אסור לכנס לשם פי"אם מי שהוא בבחינות שתיקה פנ"ל. וזה: ולא המדרש הוא העקר אלא המעשה, וכל המרבה דברים מביא חטא - פי כל מדרשם ודבריהם, שאלו החכמים מדברים, אין העקר המדרש בלבד, אלא המעשה, שיעשו ויבראו על ידי דבריהם את העולם פנ"ל, אל תקרי עמי אלא עמי פנ"ל. אך כל המרבה דברים מביא חטא, פי מרבו האור נתהוו הקלפות פנ"ל:

ה ודע, שעל ידי הנגון של הצדיק שהוא בחינת משה, הוא מעלה את הנשמות מן האפיקורסות הזאת של החלל הפנוי שנפלו לשם. פי דע, שכל חכמה וחכמה שבעולם יש לה זמר ונגון מיוחד, שזה הזמר מיוחד לחכמה זו, ומזה הזמר נמשכת החכמה הזאת. וזה בחינות (תהלים מז): זמרו משפיל; שכל שכל וחכמה יש לו זמר ונגון. ואפלו חכמת האפיקורסות, יש לה נגון וזמר המיוחד לחכמה האפיקורסות. וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (חגיגה טו): אחר מה הוי בה, זמרא יוני

וזה פרוש המשנה: כל ימי גדלתי בין החכמים, ולא מצאתי לגוף טוב משתיקה. ולא המדרש הוא העקר, אלא המעשה. וכל המרבה דברים מביא חטא (אבות פ"א). כל ימי גדלתי בין החכמים וכו'. בין החכמים, הוא בחינת חלל הפנוי, שנתהוו ונעשה בין החכמים, על ידי הפרוד והמחלקת שיש ביניהם פנ"ל. וזה בין החכמים דיקא, הינו שיש פרוד ומחלקת ביניהם, פי אם היו כלם אחד, אין שיק לומר בין החכמים. ועל ידי המחלקת נעשה בחינות חלל הפנוי, ובתוך החלל הפנוי הזה נעשה בריאת העולם, הינו הימים והמדות. וזה: כל ימי גדלתי - שהייתי מגדל ימי ומדותי, שהוא בחינת בריאת העולם. בין החכמים - בין החכמים דיקא, בתוך החלל הפנוי פנ"ל, פי שם נעשה כל הבריאה פנ"ל. וזה גדלתי - שהגדלתי ימי ומדותי, מקטנות לגדלות. וזה שקראם ימי, פי הם ימים שלו, פי הוא בורא את העולם וכו' פנ"ל. וזה: ולא מצאתי לגוף טוב משתיקה - פי שם בחלל הפנוי אין טוב משתיקה פנ"ל, פי אסור לכנס לשם פי"אם מי שהוא בבחינות שתיקה, בחינת משה פנ"ל. וזה שאמר: כל ימי גדלתי בין

אמונה של עפ"ם נגון מיחד, שמזמרים בו ועורכין בו בבית תפלתם, כן להפך בקדשה, כל אמונה יש לה זמר ונגון. ואותו הזמר המיוחד לאמונה הנ"ל, שהוא אמונה העליונה מפל המיני חכמות ואמונות שבעולם, הינו אמונה בהאור אין סוף עצמו הסובב כל עלמין פנ"ל, אותו הזמר הוא גם כן למעלה מפל הנגינות וזמירות שבעולם, השיכים לכל חכמה ואמונה. וכל הזמירות והנגונים של כל החכמות, נמשכין מזה הזמר והנגון, שהוא למעלה מפל הזמירות והנגונים של כל החכמות. כי הוא הזמר השיך להאמונה בהאור אין סוף עצמו, שהוא למעלה מן הפל ולעמיד לבוא, שיהפך לכל העמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' (צפניה ג), והפל יאמינו בו יתברך, אז יתקיים (שה"ש ד): תבואי תשורי מראש אמנה, מראש אמנה דיקא, הינו בחינת אמונה עליונה זו הנ"ל, שהוא ראש לכל האמונות פנ"ל. וזה תשורי דיקא, הינו הנגון והזמן השיך לראש אמונה זו פנ"ל. ולבחינת זמר של אמונה העליונה הזאת, אין מי שיזכה כי אם צדיק הדור שהוא בחינת משה, שהוא במדרגת אמונה זו, שהוא בחינת שתיקה, בחינת:

לא פסק מפמה, וכשהיה קם מבית המדרש, כמה ספרי מיניו נופלין ממנו. כי זה תלוי בזה, כי על ידי זמר הנ"ל שלא פסק מפיו, על ידי זה היו הספרי מיניו נופלין ממנו, כי זה הזמר היה מיחד לזה האפיקורסות והמינות שהיה לו. נמצא, כל חכמה וחכמה לפי בחינתה ומדרגתה, כן יש לה זמר ונגון השיך ומיחד אליו. וכן ממדרגה למדרגה, פי בחינת החכמה שבמדרגה היותר עליונה, יש לה זמר ונגון יותר עליון לפי בחינתה. וכן למעלה מעלה עד ראשית נקדת הבריאה שהיא תחילת האצילות, ושם אין למעלה ממנה, ואין מקיף לאותה חכמה שיש שם, כ"אם אור האין-סוף המקיף לחלל הפנוי, שבתוכו כל הבריאות והחכמות. ובודאי גם שם יש בחינת חכמה, אך החכמה שיש שם באור אין סוף, אי אפשר לידע ולהשיג אותה, כי אין סוף הוא השם יתברך בעצמו, וחכמתו אי אפשר להשיג כלל, ואין שם רק בחינת אמונה, שמאמינים בו יתברך, שאורו האין סוף מסבב כל עלמין ומקיף הכל. ואמונה יש לה גם כן זמר ונגון המיוחד לאמונה, וכמו שאנו רואים שאפלו אמונות עפ"ם בדברי טעותם, יש לכל

ו וזה: ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי וכו'.
 פרעה הוא בחינות חלל הפנוי, כי פרעה לשון בטול, מלשון (שמות ה): תפריעו את העם; וגם פרעה לשון התגלות, הינו בחינת חלל הפנוי שהוא בטל ופנוי מכל, ובתוכו התגלות כל הבריאה כנ"ל. ושם בחלל הפנוי יש כבדות לב, כי אי אפשר להשיג בחינות החלל הפנוי כנ"ל. וכל החכמות הבאים משם, יש בהם כבדות לב, שנשארים בקשיא על השם יתברך, ואי אפשר למצא שם השם יתברך, מחמת שפנה ילקותו משם כביכול, כדי שתוכל הבריאה להתהוות כנ"ל. ועל כן: ויאמר ה' אל משה בא וכו' - שמושה דיקא, יבוא אל פרעה, בחינות החלל הפנוי, כי אסור לכנס לשם כי אם בחינות משה כנ"ל, כי אי אפשר למצא שם את השם יתברך כנ"ל. וזה: כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו. עבדים הם בחינות ההקדמות של כל החכמות, כי כל חכמה יש לה הקדמות, והם נקראים עבדים ומשמשים להחכמה, הינו שכל החכמות וההקדמות הבאים משם מחלל הפנוי, יש בהם כבדות לב, שנשארים בקשיא כנ"ל.

שתק כך עלה במחשבה הנ"ל, הינו שהיא עדין למעלה מהדבור כנ"ל. כי משה הוא בחינות שתיקה כנ"ל. וזה (שמות טו): אז ישיר משה, ואמרו חכמינו זכרונם לברכה (סנהדרין כא): שר לא נאמר, אלא ישיר, מכאן לתחית המתים מן התורה, שעתידי משה לישיר לעתיד לבוא גם כן. כי כל השירות, בין של עולם הזה בין של לעתיד לבוא, הוא רק אצל משה, שהוא בחינת שתיקה, שזכה לזמר ששיף לאמונה העליונה על הכל, ששם נכלליו כל הזמירות, כי כלם נמשכים ממנה. וזה שפרש רש"י: ישיר - יוד על-שם המחשבה נאמרה. הינו בחינות כך עלה במחשבה הנ"ל, בחינות משה, בחינות שתיקה כנ"ל. ועל כן על ידי נגון של הצדיק, שהוא בחינות משה כנ"ל, על ידי זה עולים ויוצאים כל הנשמות שנפלו בתוך האפיקורסות הזאת של חלל הפנוי, כי נגונו הוא בבחינות ראש אמונה, הינו אמונה העליונה על הכל, שעל ידי נגון ואמונה זו נתבטלים כל האפיקורסות, ונכללים ונתבטלים כל הנגונים בתוך הנגון הזה, שהוא למעלה מן הכל, שממנו נמשכים כל הנגונים כנ"ל:

רַחֲמֵי הָאֵב עַל הַבֵּן (ד) (כמו שפירש רש"י בראשית כא על פסוק אם תשקור לי ולניני ולנכדי), כִּי בְמָה שֶׁהוּא אַחַר הַבְּרִיאָה, שֶׁסּוּמָה תּוֹכֵל לְסַפֵּר וּלְדַבֵּר, וְלִהְיוֹת צְמִצּוּם רַחֲמָנוּתוֹ שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר. עַד כַּאֲן רַחֲמֵי הָאֵב וְכוּ', הֵינּוּ שְׂבִדְבַר הַזֶּה יֵשׁ כֹּל כֶּף רַחֲמָנוּת, וּבְדָבָר הַזֶּה יֵשׁ כֹּל כֶּף רַחֲמָנוּת. וְזֶה: אֵת אֲשֶׁר הִתְעַלְלָתִי בְּמִצְרַיִם וְכוּ' - זֶה בְּחִינַת הַקְּלָפוֹת שֶׁבָּאִים מֵרַבּוּי הָאוֹר מְשַׁבְּרֵת כָּלִים. כִּי הִתְעַלְלָתִי - פֶּרֶשׁ רִש"י: שִׁחֲקָתִי. הֵינּוּ שֶׁעָשִׂיתִי שִׁחּוֹק וְעוֹלָלוֹת בְּעוֹלָם, הֵינּוּ בְּחִינַת הַקְּלָפוֹת, שֶׁהֵן כִּנְגֻד הַקְּדוּשָׁה רַק כְּמוֹ מִי שֶׁמְדַמָּה וּמְשַׁחֵק וּמַעֲקֵם עֲצָמוֹ לְחִבְרוֹ, כִּי הֵם רַק כְּקוֹף הַמְּשַׁחֵק וּמְדַמָּה עֲצָמוֹ לְאָדָם (ה). וְזֶה: וְאֵת אֶתְּתִי אֲשֶׁר שָׁמַתִּי בָם - כִּי יֵשׁ שָׁם אוֹתִיּוֹת, כִּי הֵם בָּאִים מֵרַבּוּי אוֹר, מְשַׁבְּרֵת כָּלִים כִּי לֵב עַל פֶּן וַיִּדְעָתָם כִּי אֲנִי ה' - כִּי שָׁם תּוֹכְלוּ לְהַפְּיֵר אֶת ה', כִּי יֵשׁ שָׁם נִיּוּצֵי הַקְּדוּשָׁה וְאוֹתִיּוֹת כִּי לֵב. הֵינּוּ, שֶׁאֶפְלוּ בְּתוֹךְ בְּחִינַת הַשִּׁחּוֹק, בְּחִינַת הַקְּלָפוֹת, הֵינּוּ בְּחִינַת אֶפִּיקוֹרְסִית הַרְאֵשׁוֹנָה, שֶׁבָּא מִבְּחִינַת רַבּוּי אוֹר כִּי לֵב, גַּם שָׁם תּוֹכֵל לְהַפְּיֵר אֶת ה'. כִּי עָלְיוֹ נֶאֱמַר: וְדַע מָה שֶׁתָּשִׁיב לְאֶפִּיקוֹרוֹס כִּי לֵב.

וְזֶה: לְמַעַן שְׁתִּי אֶתְּתִי אֶלָּה בְּקִרְבוֹ - הֵינּוּ שְׁמָה שֶׁהַכְּבִדְתִּי אֶת לְבוֹ וְכוּ', שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְמַצֵּא שָׁם אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, זֶה הִיָּה לְמַעַן שִׁתִּי וְכוּ', כְּדִי שְׂאֵשִׁית בְּקִרְבוֹ הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַבְּרִיאָה, הֵינּוּ כְּדִי שֶׁתּוֹכֵל הַבְּרִיאָה לְהַתְּהוּת שָׁם, בְּתוֹךְ הַחֲלָל הַפְּנוּי, שֶׁצְמִצּוּם וּפְנֵה אֱלֻקוֹתוֹ מִשָּׁם כְּבִיכּוֹל, כִּי אִם לֹא הִיָּה מְצִמֵּם אֱלֻקוֹתוֹ מִשָּׁם, לֹא הִיָּה מְקוּם לְבְּרִיאָה כִּי לֵב. וְזֶה: וְלְמַעַן תִּסְפֵּר וְכוּ' - כִּי שָׁם, בְּתוֹךְ הַבְּרִיאָה שֶׁנִּתְהוּהָ בְּתוֹךְ חֲלָל הַפְּנוּי, שָׁם תּוֹכֵל לְסַפֵּר וּלְדַבֵּר, כִּי יֵשׁ שָׁם אוֹתִיּוֹת וְדַבּוּר, שֶׁעַל יָדָם נִתְהוּהָ הַבְּרִיאָה כִּי לֵב. וְזֶה: בְּנֶגְדִי וּבֶגְדִי בְּנֶגְדִי - כִּי עָקַר כָּלִל הַבְּרִיאָה הִיָּתָה בְּשִׁבִיל רַחֲמָנוּתוֹ כִּי לֵב, וְהַבְּרִיאָה הִיָּתָה עַל יְדֵי הַדְּבּוּר כִּי לֵב. נִמְצָא, שֶׁבְּכָל דָּבָר שֶׁנִּבְרָא בְּתוֹךְ הַחֲלָל הַפְּנוּי, יֵשׁ שָׁם צְמִצּוּם רַחֲמָנוּתוֹ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ צְמִצּוּם רַחֲמָנוּתוֹ, וּבְרָא אֶת הַדְּבָר הַזֶּה בְּתַבְּנִית וְדַמוּת הַזֶּה, כִּפִּי הַרַחֲמָנוּת שֶׁלוֹ, שֶׁמְדַת רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרַךְ חִיבָה, שֶׁזֶה הַדְּבָר יִהְיֶה כֶּף. כִּי הַרַחֲמָנוּת - שֶׁרָשׁ כֹּל הַבְּרִיאָה, כִּי הַכֹּל נִבְרָא כְּדִי לְגַלוֹת רַחֲמָנוּתוֹ כִּי לֵב. וְזֶה: וְלְמַעַן תִּסְפֵּר בְּנֶגְדִי וּבֶגְדִי בְּנֶגְדִי - עַד כַּאֲן

(ד) בראשית רבה פרשה נד. (ה) עיין זוהר תרומה דף קמח ע"ב.

הצמצום של חלל הפנוי, שעל ידו בחינת הלבושין, יבינו שהוא מנה ובה, שבאמת יש שם אלקות, ואף על פי כן הוא בחינת לבוש, בחינת צמצום, בחינת חלל הפנוי. וזה בחינת: וענתה בי צדקתי ביום מחר. צדקתי - בחינת לבושין, בחינת (איוב כט): צדק לבשתי; שאז ביום מחר, שיהיה הקבול שָכר, יתגלה סוד בחינות הלבושין, בחינת הצמצום של החלל הפנוי כנ"ל. כי אז יתגלה ראש אמונה הנ"ל, בחינת: תבואי תשורי מראש אמונה הנ"ל, בחינת הנגון העליון של ראש אמונה הנ"ל, שעל־ידו נתבטל כל המבוכות של חלל הפנוי כנ"ל. וזה הנני מביא מחר **ארבה** - ראשי־תבות: **אכן רוח הוא באנוש** (איוב לב); בחינת נגינה, שהוא בחינת רוח. הינו, שאז יתגלה הנגון והזמר של ראש אמונה כנ"ל, ועל־ידו יתבטלו כל האפיקורסות, אפלו של חלל הפנוי כנ"ל:

כי אפשר למצא שם אותיות וניצוצות לישבם, כי הם באים משבירת פלים כנ"ל:

וזה: ויבא משה אל פרעה וכו', הנני מביא מחר ארבה בגבולך. מחר הוא בחינת לעתיד לבוא, כי מחר לקבל שָכר (עירובין כב), בחינת (בראשית ל): וענתה בי צדקתי ביום מחר, הינו בחינת קבול השָכר לעתיד לבוא, ואז יבינו בחינת החלל הפנוי שהוא על ידי הצמצום, אף אפשר להיות שבאמת יש שם אלקות, ואף־על־פי־כן הוא חלל הפנוי כנ"ל. וזהו בעצמו הקבול שָכר, כי עקר הקבול שָכר לעתיד הוא, שישגו השגות, ויבינו מה שהיה אי אפשר להבין בעולם הזה, ואז ידעו שהחלל הפנוי הוא בבחינת **ארבה**, כהוא קמצא דלבושה מנה ובה (בראשית רבה פ' כא), (כמובא בכל ספרי קבלה, שזהו בחינת סוד חלל הפנוי). לבוש הוא בחינת

!!! לשימוש פרטי בלבד

תפילה סד

"עוֹשֶׂה גְדוּלוֹת עַד אֵין חֶקֶר וְנִפְלְאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר", אֲדוֹן כָּל, לְעֵלָא, מִן כָּלָא וְלִית לְעֵלָא מִנְּךָ, מִמְלָא כָּל עֲלָמִין וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין, וְלִעֵלָא מִכָּל עֲלָמִין וְתַחֲוֹת כָּל עֲלָמִין וּבֵין כָּל עֲלָמִין, וְלִית אַתְר פְּנֵי מִנְּךָ, אַתְהָ בְּרֵאת עוֹלָמְךָ מִקְדָּם בְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב, בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְחֶסְדֶּיךָ הַגְּדוֹלִים כְּדֵי לְגַלוֹת רַחֲמֹנְתְךָ בְּעוֹלָם. וּמֵאֲהֻבְתְּךָ וְחֶמְלָתְךָ אֲשֶׁר חִפְצָת לְגַלוֹת טוֹבְךָ וְרַחֲמֹנְתְךָ בְּעוֹלָם, צְמֻצְמַת אֱלֹהוֹתְךָ כְּכִיכּוֹל, וּפְנִית אוֹרְךָ הַגְּדוֹל הָאֵין סוּף, וְצְמֻצְמַת הָאוֹר לְצַדִּיק, וְעִשִׂית חֲלָל הַפְּנוּי, וּבְתוֹכוֹ בְּרֵאת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה מֵרֵאשׁ וְעַד סוּף, בְּשִׁבְלִי לְהַפִּיר אוֹתְךָ בְּזַח הָעוֹלָם, וְלִידַע מִמֶּךָ תְּמִיד. עַל כֵּן יֵצְאֵתִי לְקִרְאתְךָ לְשַׁחַר פְּנֶיךָ, "מִלְכִי וְאֱלֹהֵי אֱלֹדִי אֲתַפְּלֵל". חוּם וְחֻנֵּי וְחִמּוֹל וְרוּחַם עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְשִׁמְרֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִכָּל מִינֵי אַפִּיקוֹרְסוֹת וְכַפִּירוֹת, שְׂלֵא יבֹאוּ וְלֹא יַעֲלוּ עַל לְבִי וְדַעֲתִי שׁוּם חֻקִּירָה וְקִשְׁיָא וּמְבוּכָה מִמְבוּכוֹת הַחֻקִּירִים בְּחֻכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת שְׁנַפְלוּ בְּכַמְהָ מְבוּכוֹת וְקִשְׁיּוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת גְּדוּלוֹהָ, עַד אֲשֶׁר נִפְלוּ בְּחֻכְמוֹת שְׂאִינָם חֻכְמוֹת כָּלָל, וּנְכַסּוּ בְּמְבוּכוֹת גְּדוּלוֹת, וְנִפְלוּ בְּחֻקִּירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת וְקִשְׁיּוֹת הַנְּמַשְׁכִּין מִחֲלָל הַפְּנוּי, אֲשֶׁר מִשָּׁם צְמֻצְמַת וּפְנִית אֱלֹהוֹתְךָ כְּכִיכּוֹל, וּמַחְמַת זֶה אֵי אִפְשָׁר בְּשׁוּם אַפֵּן לְמִצָּא שֵׁם תְּרוּץ וְתִשׁוּבָה בְּאֵלוֹ הַקִּשְׁיּוֹת וְהַמְבוּכוֹת. כִּי חֻכְמְךָ וִידִיעָתְךָ סִלְקַת וּפְנִית מִשָּׁם, כְּדֵי שִׁיְהִיהַ מְקוֹם לְבְרִיאַת הָעוֹלָם.

אָנָּה יְהוָה זַכְּנֵי לְאַמוּנָה שְׂלָמָה, וְשִׁמְרֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִכָּל אֵלוֹ הַחֻקִּירוֹת וְהַקִּשְׁיּוֹת לְגַמְרֵי, כִּי אַתְהָ יוֹדַע חֲלִישׁוֹתֵנוּ וּמַעוֹט דַּעֲתָנוּ מִרְבוּי עוֹנוֹתֵינוּ הַעֲצוּמִים וְהַרְבִּים מְאֹד עַד שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, עַד אֲשֶׁר אִפְלוּ הַחֻקִּירוֹת וְהַקִּשְׁיּוֹת שְׂאִפְשָׁר לְמִצָּא עֲלֵיהֶם תִּשׁוּבָה וְתְרוּץ, אֵין אָנּוּ יוֹכֵלִים לְהַשִּׁיב עֲלֵיהֶם דְּבַר, מַעֲצָם עֲכִירוֹת וּבְלַבּוּל דַּעֲתָנוּ, וְקִמְנוֹת שְׂכַלְנוּ וּמַעוֹט חֻכְמָתָנוּ, וְעֲצָם הַעֲקֻמִּיּוֹת שְׂבִלְכַבְנוּ, כְּאֲשֶׁר אַתְהָ יְדַעֲתָ אַבִּינוּ שְׂבִשְׂמַיִם, מִכָּל שְׁפַן הַחֻקִּירוֹת וְהַמְבוּכוֹת וְהַקִּשְׁיּוֹת הַנְּמַשְׁכִּין מִחֲלָל הַפְּנוּי שְׂאֵין שׁוּם אָדָם יוֹכֵל לְיִשְׁבֵן. עַל כֵּן יְהִמוּ מַעֲיָד וְרַחֲמֶיךָ עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,

וּתְשַׁמְּרֵנוּ וּתְצַלְּנוּ מִכָּל מִינֵי חֲקִירוֹת וְקִשּׁוֹת וּבִלְבֻלִים, הֵן אוֹתָן שְׁאֵפֶשֶׁר לִישָׁבֵם וְהֵן אוֹתָן שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לִישָׁבֵם. "כִּי בַעַר אֲנֹכִי מֵאִישׁ וְלֹא בִּינַת אָדָם לִי", וְאִין אַתִּי יוֹדֵעַ עַד מָה, וְאִינִי יוֹדֵעַ לִישֵׁב שׁוֹם חֲקִירָה וְקִשּׁוֹא בְּלָל, כִּי מִי יִבִּין אוֹרְחוֹתֶיךָ הַקְּדוּשִׁים, וְכִי הוּא הַחֲצוּפָה אֲשֶׁר יַעֲזִי פָּנָיו כְּפֶלֶב לְהָרִים רֹאשׁוֹ וְדַעְתּוֹ לַחְקֹר בְּדַרְכֶיךָ הַקְּדוּשִׁים, וְלִשְׂאֵל שְׁאֵלוֹת וְקִשּׁוֹת עֲלֶיךָ וְעַל הַנְּהַגוֹתֶיךָ הָאֲמִתִּיּוֹת, אוֹ עַל צְדִיקוֹת הָאֲמִתִּיִּים, אוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה, אוֹי לְאוֹתָהּ בְּלִמָּה. חוּם וְחַנּוּנִי שְׂאֻזָּה אֲנִי וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְאֲמוּנָה שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת, כִּי בְּאֵמֶת לְאֲמִתּוֹ אֵין שׁוֹם קִשּׁוֹא בְּלָל, כִּי צְדִיק וְיִשָּׁר אַתָּה וְ"וְאֵמֶת יְהוָה לְעוֹלָם":

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם רְבוּנוּ דְעֻלְמָא בְּלָא, הוֹרְנִי וּלְמַדְנִי אֵיךְ לְסַדֵּר תְּפִלָּה נְאֻה וְאֲמִתִּיּוֹת לְפָנֶיךָ, מִהַתּוֹרָה הַנִּפְלְאָה הַזֹּאת אֲשֶׁר זְכִיתֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, אֲשֶׁר אַתָּה לְבַד יוֹדֵעַ גְּבַהָה וְעֻמְקָה וְסוּדָה וְעֵצֵם פְּלִאוֹת רַחֲמֶיךָ, אֲשֶׁר זְכִינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים שִׁיְהִיו צְדִיקִים נוֹרְאִים בְּעוֹלָם, חַדוּשִׁים בְּאֵלּוֹ שְׂיֻכְלוּ לְהִלְבִּישׁ וּלְגַלּוֹת לָנוּ פְּלִאֵי סוּדוֹתֶיךָ הַנִּפְלְאִים וְהַנּוֹרְאִים, וְלְהַכְנִיסֵם בְּדַעְתֵּנוּ הַפְּחוּתָה וְהַפְּגוּמָה מְאֹד, וְלְהוֹרֹת לָנוּ בְּזֶה דְרָךְ יִשְׁרָה וְאֲמִתִּיּוֹת לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת, וְלְחַזְקֵנוּ בְּאֲמוּנָתְךָ הַקְּדוּשָׁה לְחַיּוֹתֵנוּ כִּיּוֹם הַזֶּה, לְמַעַן עֲשֶׂה כִּיּוֹם הַזֶּה לְהַחַיּוֹת עִם רַב, "פְּלִיאָה דַעַת מְפִנֵי גִשְׁבָּה לֹא אוֹכַל לָהּ. נוֹרְאוֹת נִפְלִיּוֹת בְּפִלְאִים מַעֲשֵׂיךָ וְנִפְשֵׁי יוֹדַעַת מְאֹד. מֵאֵת יְהוָה הִתְהַוֵּת זֹאת הִיא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ. מַה נֹּאמֵר וְכֹה נְדַבֵּר, מַה אֲשִׁיב לִיהוָה כֹּל תַּגְּמוּלוֹתַי עָלַי". וְאַחֲרָי אֲשֶׁר גְּמַלְתֵנוּ טוֹבוֹת בְּאֵלָהּ, אֲשֶׁר הִקְדַּמְתָּ רְבוּאָה לְמִכּוֹתֵינוּ, וְהִקְדַּמְתָּ לְשִׁלַּח לָנוּ צְדִיקִים נוֹרְאִים בְּעַלֵי הַשְּׁנָה בְּאֵלָהּ, אֲשֶׁר הִיוּ יוֹדְעִים לְהַמְשִׁיךְ וּלְגַלּוֹת תּוֹרוֹת נִפְלְאוֹת בְּאֵלּוֹ, לְהִלְבִּישׁ גְּזוּזֵי דְמִלְכָא עֲלֵאָהּ, בְּאֵפֶן שִׁיְהִיו נִמְשָׁכִין מֵהֶם עֲצוֹת וְדַרְכִּים יִשְׂרָיִם לְקַרֵּב מִרַחֲקִים כְּמוֹנֵי אֵלֶיךָ תִּתְבָּרֵךְ לְנֻצָח, וְחֲסֵדֶם גָּבַר עֲלֵינוּ לְעַסֵּק בְּתַקוּן שְׁחִיקַת שְׁבָרֵי שְׁבָרֵי כְּלֵי כְּמוֹנוֹ הַיּוֹם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּרְנוּ עַל יְדֵי לְבָנוּ הַזֹּנֶה אֲשֶׁר סָר מֵעֲלֶיךָ, לְשְׁבָרֵי שְׁבָרֵי שְׁבָרִים כְּלֵי שְׁעוֹר וְעַרְךָ, אֲשֶׁר גַּם הַשְׁבָּרֵי שְׁבָרִים נִשְׁבָּרוּ וְנִשְׁחָקוּ בְּאֵבֶק וְעַפְרָה, וְנִתְלַכְּלוּ בְּכֹה מִינֵי לְכֻלִּים וְטוֹנוֹפִים, וְנִתְפָּזְרוּ וְנִפְּזְרוּ בְּאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ וְיָם רְחוֹקִים, וְנִפְּלוּ לְמַטָּה לְמַטָּה מִן הַשָּׁאוֹל תַּחְתִּיּוֹת, "כְּמוֹ פֶלֶח וּבִקְעָה בְּאָרֶץ נִפְזָרוּ עֲצָמֵינוּ לְפִי שְׂאוֹל. שְׁתַּנִּי בְּבוֹר תַּחְתִּיּוֹת בְּמַחְשָׁפִים בְּמִצּוֹלוֹת", וְנִתְפַּסְתִּי בְּכֹה אֲלֵפִים וְרַבָּבוֹת רִשְׁתוֹת וּמְכַמּוֹרוֹת כְּלֵי שְׁעוֹר וְעַרְךָ וּמְסַפֵּר. "כְּמִים נִשְׁפַּכְתִּי וְהִתְפָּרְדוּ כָּל עֲצָמוֹתַי, הִיָּה לְבִי כְּדוֹנָג גַּמֵּס בְּתוֹךְ מַעֵי. רִשְׁתִּי הִכִּינוּ לְפַעֲמֵי, כְּפָף נִפְשִׁי, כָּרוּ לְפָנַי שִׁיְחָה, נִפְּלוּ בְּתוֹכָהּ סֵלָה". לוֹלֵא רַחֲמֶיךָ וְחֲסֵדֶיךָ אֲוֹ אֲבָדְנוּ בְּעֵינֵינוּ.

ואתה ברחמיך חשבת מרחוק להטיב אחריתנו, ועשית מה שעשית, ופעלת מה שפעלת ברחמיך הטובים, והקדמת לשלח לנו צדיקים נפלאים באלה, אשר השאירו אחריהם ברכה, ספרים קדושים וקרים באלה אשר נתרבו עכשו בעולם, אשר לא היתה בזאת מימות עולם, כי ידעת עצם חלישותנו בדורות האלה, על בן הכנת והרבית צרי ותרופה למפותינו לבל תאבד תקונתנו חלילה:

ובכן עזרנו ברחמיך הרבים שנופה להרגיש ולמצא עצותיך הקדושים הנגזזים בחדושי תורתם הקדושה. וזכני להתפלל עליהם תפלה נאה ומסודרת ולפעל בקשתנו ברחמים אצלה. כי אתה יודע כמה אנו צריכים לצעק ולעק ולתאגת ולהתפלל ולהסתפל לרחמיך ולישועתך, עד שנופה לצאת לגמרי מפל הכפירות והאפיקורסות וחקירות וקשיות ומכוכות ומפל מיני קלפות ותאות וסטרין אחרנין הנמשכין מתחלת הצמצום של החלל הפנוי ומרובי אור, כי שניהם כאחד השתרגו עלינו יחד. ובעוונותי הרבים איני יודע על מה לצעק קרב. כי גם בשמותנברים התאות והקשיות והבלבולים הנמשכים מן הקלפות שנתהוו מרובי אור, משבירת פלים, גם פן קשה עלי מאד לגרשם ולשפרם ולבטלם. כי בעוונותי הרבים נשפרתי מאד מאד. ובכל זאת לא שב אפו ממני, ואינו מקרר דעתו בזה, כי אם עוד רוצה להתנצר עלי, ולהכניס בדעתי בלבולים ומכוכות וקשיות והרהורים ועקמימות שבלב, הנמשכין מחלל הפנוי, אשר שם אי אפשר למצא אותך בשום אופן בעולם, על ידי שום שכל וחקמה, כי אם על ידי אמונה לבד:

אנא יהוה רחמן מלא רחמים, רחם עלי למען שמך, הביטה וענני בעת צרה כי לך יהוה הישועה, בך תוחלתנו אלוה סליחות, "פנה אלי וחסני כי יחיד ועני אני", זכני לאמונה שלמה באמת, ולא אתחיל לבנם בשום חקירה וקשוא בלל, רק אוכה לגרש ולרחק ולבטל מדעתי ומפל העולם פל מיני חקירות וקשיות, לבלי להסתפל עליהם בלל, רק להתחזק תמיד באמונה שלמה באמת, עד שאזכה על ידי האמונה השלמה לעבר על פל החכמות והחקירות, ועל פל החכמות שאינן חכמות, שהם החקירות והמכוכות והבלבולים וההרהורים הנמשכין מחלל הפנוי, ואזכה לידע ולהאמין כי "אתה הוא יהוה לבדך, אתה עשית את השמים שמי השמים וכל צבאם, הארץ וכל אשר עליה, הימים וכל אשר בהם ואתה מוחיה את פלם", ומלכותך פכל משלה, ואתה ממלא פל עלמין וסובב פל עלמין ולעלא מפל עלמין, ותחות פל עלמין, ובין פל עלמין, ותוד פל עלמין, ולית אתר פנוי מנה, ואתה אחד יחיד ומיוחד בתכלית האחדות, לעלא מן פלא ולית לעלא מנה,

אנת הוא עלאה על כל עלאין, סתימא דכל סתימין, ולית מחשבה תפיסא בך כלל:

ותרחם עלי ותשמרני ותצילני תמיד שלא אסתפל ולא אביט בשום ספר המדבר מחקירות, ולא אדבר עם שום אדם ממחקרי ארץ אשר נפלו בחקירות אלו, הנמשכין מחלל הפנוי, אשר עליהם נאמר: "כל באיה לא ישובון ולא ישונו ארחות חיים". אנא נורא קדוש הצילני מהם, שמרני מהם, חוס וחמל על נפשי ורוחי ונשמתי ושמרני מהם תמיד, חזקני באמונתך הקדושה תמיד, עד שאזכה על ידי האמונה הקדושה לעבר על כל החכמות ועל כל החקירות שבעולם, לבטלם ולעקרם ולגרשם ולכלותם ממני ומכל העולם כלו על ידי האמונה הקדושה בהשם ותברך ובצדיקים אמתיים ובתורתך הקדושה, "כי עברי אנכי ואת יהוה אלהי השמים אני ירא", ואני מאמין באמונה שלמה ביהוה אלהי ישראל אלהי העבריים. ותפתח את שכלי ותרחיב את דעתי בקדושה גדולה, שאזכה לידע מה להשיב לאפיקורס. ואזכה לידע ולהבחין בין החקירות והקשיות שאפשר להשיב עליהם, ובין החקירות והקשיות הנמשכין מחלל הפנוי, שאי אפשר לישבן בשום אפן, אשר עליהם נאמר: "כל באיה לא ישובון ולא ישונו ארחות חיים". ואזכה להתחזק באמונה שלמה ויבדעת שלם דקדושה, ולבטל כל מיני כפירות ואפיקורסות ממני ומזרעי ומכל העולם כלו, ולגלות אלהותך ואמתך לכל באי עולם, "וידעו כי אתה שמך יהוה לבדך עליון על כל הארץ":

לו' אדר, הלולא דמשה רבינו ע"ה

ווכנו ברחמיך הרבים ושלח לנו צדיקים אמתיים המפלגים במעלה מאד מאד, שיהיו בבחינת משה רבנו עליו השלום, שיהיה להם כח להכנס באלו החקירות הנמשכין מחלל הפנוי, ולשברם ולבטלם ולעקרם ולכלותם לגמרי, ולהוציא משם כל הנשמות שנפלו לשם בעוונותיהם. ויהיה לו כח לעורר ולגלות הנגון והשיר העליון והמבחר על כל השירים והנגונים שבעולם, ועל ידי זה יוציא לשלום כל הנשמות שנפלו בטעותים ומבוכות ואפיקורסות הנמשכין מחלל הפנוי, כי אתה לבד יודע גדל הרחמנות שעליהם:

והצילנו ברחמיך הרבים מריב ומחלקת ומרבוץ דברים, רק גופה לצמצם דברנו בתדרגה ובמדה ברוצף הטוב באמת. חוס וחננו ומלא משאלותינו ברחמים, ונזכה למצא אותך בכל המקומות שבעולם, ולהאמין באמונה שלמה כי

אתה מושל בכל, ובכל הסמיון או חרנין ובכל הטמאות והקלפות, נעלם ונסתר
 אלהותך ותברך, ואפלו בהחלל הפנוי מאלהותך לגמרי גם שם אתה נמצא
 בתכלית ההעלם וההסתרה נפלאה, שאי אפשר להשיגה כלל בשום חכמה ושכל
 שבעולם, כי אם באמונה לבר, כי אתה מפליא לעשות, ומי ישיג פלאותיך
 הגדולות, כי אתה עושה נפלאות גדולות לבדך הנראין לדעתנו האנושית כמו
 שני הפכים בנושא אחד, ומי יעצר פח להשיג דרכי נפלאותיך הגדולות והנוראות,
 פאמור "פליאה דעת ממני גשגבה לא אוכל לה". ונאמר: "כי גדול אתה ועושה
 נפלאות אתה אלהים לבדך". ונאמר: "עושה גדולות עד אין חקר, ונפלאות עד
 אין מספר". ונאמר: "גברה שמים מה תפעל עמקה משאול מה תדע".

רחם עלינו ברחמיך הרבים, המלאים בכל העולמות מראש ועד סוף, כי הכל
 בראת בשביל רחמיך לבר כדי לגלות רחמנותך בעולם, ואפלו בחלל הפנוי
 שהוא תכלית הצמצום והדין, גם שם מלבש ונסתר רחמנותך, כי עקר הצמצום
 של החלל הפנוי היה רק בשביל לגלות רחמנותך בעולם, פאשר ידעת בעצמך
 גדל רחמיך וחנינותיך וחסדיך הרבים והעצומים, שיש להם פח להגן ולרחם גם
 עלינו ולהציאנו מפל המקומות המטנפים, מפל מקומות הרעים, ולהעלותינו
 מהרה ולהכניסנו בתוך פל מדרגות ומקומות הקדושים באמת, ולהשיבנו בתשובה
 שלמה לפניך באמת ובלב שלם. אלהי עולם ברחמיך הרבים רחם עלינו, אדון
 עזנו צור משגבנו מגן ישענו משגב בעדנו. פנה אדון בעצבון רוח, צפה בשברון
 לב, קרוב אתה לרחוקים, רוצה אתה בתשובת רשעים. שדי המצא לדורשיך
 תאמר הנני למבקשיך, החיניו וקנימו והשיבנו בכל מיני קדשות וטהרות המשיבין
 את הנפש דקדשה, זכנו לשיר ולרנן ולגנן לפניך שירים ונגונים קדושים, לנצח
 בשירים ונגונים הנמשכין מאמונתך הקדושה, אשר יש להם כח להמשיך עלינו
 אמונה הקדושה, ולבטל מן הלב פל מיני עקמימות וכפירות ומבוכות שפלב, וכל
 מיני בלבול הדעת, ולעורר ולהמשיך הלב באמת אליך ולתורתך ולעבודתך
 האמתית. "עורה כבודי עורה הנבל וכנור אעירה שחר". ותשפיע ותמשיך ותגלה
 לנו שירים וזמירות ונגונים קדושים הנמשכין מראש אמנה, מהנגון והשיר העליון
 של משה רבנו עליו השלום, אשר פל השירות והנגונים שבעולם נמשכין ממנו,
 ועל-ידיה נזכה לאמונה שלמה באמת, ויקים בנו מקרא שכתוב: "תבואי, תשורי
 מראש אמנה".

וּזְכַנִּי לְהַכְלִיל בְּתוֹךְ נְשֻׁמַת מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם שֶׁהוּא בְּבַחֲנֵינָת שְׁתִּיקָה, וְאַזְכֶּה לְהַרְגִיל עֲצָמִי בְּשְׁתִּיקָה, לְקַיֵּם דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ וְזַרְנָם לְבִרְכָה שְׁאִמְרוּ סִיג לְחֻכְמָה שְׁתִּיקָה, וְאִמְרוּ וְלֹא מִצְאָתִי לְגוֹף טוֹב מִשְׁתִּיקָה. וְאַזְכֶּה לְשִׁתּוֹק גַּם בְּמַחְשָׁבָה בְּכֹל מְקוֹם שֶׁאֲנִי צָרִיד לְשִׁתּוֹק. וּבְכֹל עֵת שֶׁפְּאִיִּם עָלַי מַחְשָׁבוֹת הַמְבַלְבְּלִים אֶת הַמּוֹחַ, וּבִפְרָט בְּלְבוּלֵי אֲמוּנָה, אֲזַכֶּה לְחַרְוֵשׁ וְלִשְׁתּוֹק. "וְאֵהִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר לֹא שׁוֹמֵעַ וְאִין בְּפִיו תּוֹכְחוֹת, בְּחַרְשׁ לֹא אֲשָׁמַע וּכְאֵלֶם לֹא יִפְתַּח פִּיו". וְלֹא אֲתַחִיל לְהַפְדֵּי דַעְתִּי וְלְהַטּוֹת מַחְשַׁבְתִּי לְהַשִּׁיב שׁוֹם דְּבַר בְּמַחְשָׁבָה עַל כָּל הַפְּעוּתִים וְהַבְּלִבּוּלִים וְהַעֲקוּמִיּוּת וְהַמְּבֻכּוֹת הַעוֹלָם עַל הַמּוֹחַ וְהַלֵּב, רַק אֲזַכֶּה לְחַרְוֵשׁ וְלִשְׁתּוֹק לְגַמְרֵי גַם בְּמַחְשַׁבְתִּי, וְלַעֲלוֹת וְלַהֲכַלֵּל בְּשְׁתִּיקָה הַעֲלִיָּוָה שְׁלֹמֵעֵלָה שֶׁהִיא מְקוֹר הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וְעַל־יִדְרִיזָה תִּתְחַזֵּק אֲמוּנָתִי וְדַעְתִּי וְלִכְבִּי בְּשִׁלְמוֹת בְּהִתְחַזְּקוֹת וְהִתְאֲמָצוֹת גְּדוֹל דְּקִדְשָׁה. וְעַל־יִדְרִיזָה יִתְבַּטְּלוּ מִמִּילָא כָּל הַמְּבֻכּוֹת וְכֹל הַבְּלִבּוּלִים וְהַקְּשׁוּיֹת שֶׁבַעֲוֹלָם, וְיִתְרַחֲקוּ מִמֶּנִּי כָּל מִינֵי מַחְשָׁבוֹת זְרוֹת וְהִרְהוּרִים שֶׁבַעֲוֹלָם, עַל־יְדֵי הַשְׁתִּיקָה הַקְּדוּשָׁה לְבַד, הֵן הִרְהוּרִים שֶׁל פֶּנִּים אֲמוּנָה חִס וְשְׁלוֹם, וְהֵן הִרְהוּרֵי גֵאוּף וְשָׂאֵר תַּאֲוֹת, וְהֵן מַחְשָׁבוֹת זְרוֹת שֶׁבִּתְפִלָּה וְעִסַק הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהֵן שָׂאֵר כָּל הַמַּחְשָׁבוֹת רְעוֹת וְזְרוֹת וּבְלִבּוּלִים וְעֲקוּמִיּוּת שֶׁבְּלֵב הַמוֹנְעִין מִן הַקְּדוּשָׁה בְּאֵמֶת, כֻּלָּם יִתְרַחֲקוּ וְיִתְבַּטְּלוּ מִמֶּנִּי לְגַמְרֵי כִּבְטוּלָה גְּמוּר עַל־יְדֵי הַשְׁתִּיקָה הָאֲמִתִּית לְבַד. כִּי אֵתָה יוֹדַע חֲלִישוֹתֵנוּ כְּעַתָּה, שְׂאִין לָנוּ שׁוֹם עֲצָה וְתַחְבּוּלָה גְּנֻדָּם, וְאִין אֲנִי יוֹכֵלִים לְהַשִּׁיב שׁוֹם תְּשׁוּבָה עַל כָּל הַבְּלִבּוּלִים הַרְבִּיִּם הָאֵלֶּה לְמַגְדוֹל וְעַד קֶטָן, שְׁעוּמָדִים עָלֵינוּ וּמְסַבְּבִים אוֹתֵנוּ בְּכֹל עֵת וְרַגְעַה, רַק עָלֶיךָ לְבַד אֲנִי נִשְׁעָנִים וְנִסְמָכִים, וְעַל כֵּן זִכְרוֹת הַצְּדִיקֵי אֵמֶת שֶׁהֵם בְּבַחֲנֵינָת שְׁתִּיקָה. וְזַכְנוּ שְׁנוֹכָה לְהַכְלִיל בָּהֶם וְלִילָךְ בְּדַרְכֵיהֶם בְּאֵמֶת, וְלְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ אוֹר קִדְשָׁת הַשְׁתִּיקָה שֶׁלָּהֶם, כִּי עֵינֵינוּ תְּלוּיוֹת אֵלֶיךָ לְבַד:

וְנִשְׁבַּ וְנִחַל וְנִצְפָה לְרַחֲמֶיךָ, אֲשֶׁר טָמוּן לְכַרְיוֹתֶיךָ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "טוֹב וְנִחַל וְדוּמָם לְתִשׁוּעַת יְהוָה. אֵךְ אֵל אֱלֹהִים דּוּמָיָה נִפְשִׁי, מִמֶּנּוּ יִשְׁוּעֵתִי. אֵךְ לְאֱלֹהִים דּוּמִי נִפְשִׁי כִּי מִמֶּנּוּ תִקְוֹתִי, כִּי אִין מִלָּה בְּלִשׁוֹנִי הֵן יְהוָה יִדְעֶתָ כֻּלָּה. אֵלֶיךָ נִשְׁאֲתִי אֵת עֵינֵי, הַיּוֹשִׁבִי בְּשָׁמַיִם. אֵלֶיךָ יְהוָה נִפְשִׁי אֲשָׂא. פִּרְשֵׁתִי יְדֵי כָּל הַיּוֹם נִפְשִׁי בְּאַרְצֵי עִיפָה לְךָ סְלָה. כִּי לֶךְ יְהוָה הוֹחֲלֵתִי, אֵתָה תַעֲנֶה יְהוָה אֱלֹהֵי. אֲשָׂא עֵינֵי אֵל הַהָרִים, מֵאִן יָבֵא עֲזָרִי. עֲזָרִי מֵעַם יְהוָה, עוֹשֶׂה שְׁמוֹם וְאַרְצִי". וַיְקַיֵּם בְּנוּ מִקְרָא שֶׁכְּתוּב: "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֵל הָעָם אֵל תִּירָאוּ, הַתִּיַצְבוּ וְרֵאוּ אֵת יִשׁוּעַת יְהוָה, אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה לָכֶם הַיּוֹם, כִּי אֲשֶׁר רְאִיתֶם אֵת מִצְרֵיִם הַיּוֹם, לֹא תוֹסִיפוּ

לראותם עוד עד עולם. יהוה ילחם לכם, ואתם תחרישון. אל תעובני יהוה, אלהי אל תרחק ממני, חושה לעזרתי יהוה תשועתי. יהיו לרצון אמרי פי, והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגואלי, אמן ואמן:

תורה סה

נשמה גדולה, שבה תלויים כמה נשמות, לפעמים כשהיא יוצאת לחוץ, קשה לה לחזור לשם. והם כלם מבקשים ומצפים על בעל השדה, שיוכל להתעסק בצורך תקונם. ויש נשמה, שתקונה על-ידי מיתה של אחד, או על-ידי מצוה ועבודה של אחד. ומי שרוצה לחגור מתניו, להכניס עצמו להיות הוא הבעל השדה, צריך להיות איש אמוד ותקיף, וגבור חיל, וחכם, וצדיק גדול מאד. כי צריך להיות אדם גדול ומפלג במעלה מאד. ויש אחד, שאינו יכול לגמר הענין פי אם עם מיתתו. ואפלו לזה צריך להיות גדול מאד, כי יש כמה וכמה גדולים, שאפלו עם מיתתם לא יועילו. רק אם יש אדם גדול ומפלג במעלה מאד מאד, יכול לגמר מה שצריך בחיים חיותו. כי הרבה יסורין

ויאמר בעז אל רות, הלא שמעת בתי, אל תלכי ללקט בשדה אחר, וגם לא תעבורי מזה וכו'. עיניך בשדה אשר יקצרון, והלכת אחריהן, הלא צויתי את הנערים לבלתי נגעה. וצמת, והלכת אל הפלים, ושתית מאשר ישאבון הנערים: (רות ב)

א דע, כי יש שדה, ושם גדלים אילנות ועשבים יפים ונאים מאד. וגדל יקר יפי השדה וגדוליו אי אפשר לספר, אשרי עין ראתה זאת. ואילנות ועשבים, הם בחינת נשמות קדושות הגדלים שם. ויש כמה וכמה נשמות ערמות, שהם נעים ונדים מחוץ לשדה, וממתינים ומצפים על תקון, שיוכלו לשוב ולכנס אל מקומם. וגם אפלו

ודברים קשים עוברין עליו, אך על ידי גדלותו ומעלתו עובר על כלם, ועושה פעולות השדה כמו שצריך. וכשזוכה לתקן הנשמות ולהכניסם, אזי טוב ויפה מאד להתפלל, כי אזי התפלה על תקונה. וזה הפעל השדה, הוא משגיח ומשתדל תמיד להשקות האילנות ולגדלם, ובשאר תקוני השדה, ולהרחיק האילנות זה מזה הרחקה הראוי, שלא יכחיש אחד את חברו, כי לפעמים צריך להראות למקרב גדול הרחקה גדולה, כדי שלא יכחיש את חברו:

ב ודע, שכשהנשמות עושין פרות, שעושין רצונו של מקום, אזי מאירין עיני בעל השדה, ויכולין להיות צופין ורואין במקום שצריך, וזה בחינת (במדבר כג): שדה צופים. אבל כשאין עושין רצונו יתברך, חס ושלום, אזי נתחשכים עיניו, חס ושלום. וזה בחינת: שדה בוכים (אהלות פ' יח מועד קטן ת: ע"ש), כי בכי הוא קלקול הראות, כמו שכתוב (קהלת יב): ושבו העבים אחר הגשם, ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (שבת קנא): זה הראות, שהולך אחר הפכי, וכשעיניו מאירות וצופות, בבחינת שדה צופים הנ"ל, אזי יכול להסתכל בכל אחד ואחד, להביאו אל התכלית. הינו שיכול להסתכל בהדבור של

כל אחד, אם אינו על תקונו בשלמות, מחמת שרחוק מהתכלית, עדין, אזי הוא מביאו אל התכלית, ואז הדבור פהגן בשלמות. כי כל דבור ודבור הוא עולם מלא, וכשאדם עומד להתפלל, ומדבר בדברי התפלה, אזי הוא מלקט ציצים ופרחים ושושנים נאים. כאדם ההולך בשדה, ומלקט שושנים ופרחים נאים אחת לאחת, עד שעושה אגדה אחת, ואחר-כך מלקט עוד אחת לאחת, ועושה אגדה אחרת ומחברם יחד, וכן הולך ומלקט ומקבץ כמה וכמה אגדות יפים ונאים. כמו כן הוא הולך בתפלה מאות לאות, עד שמתחברים כמה אותיות, ונעשה מהם דבור. וכן עושה בתבות שלמות, ואחר-כך נתחברין שתי התבות. ואחר-כך הולך ומלקט יותר, עד שגומר ברכה אחת. ואחר-כך מלקט יותר ויותר, והולך מאבות לגבורות, ומגבורות לקדשות, וכן הולך להלן יותר. מי יפאר גדל פאר הלקוטים והקבוצים, שאדם מלקט ומקבץ בדבורי התפלה. וכשהדבור יוצא, והדבור הוא יוצא מהנפש, כמו שכתוב (בראשית ב): ויהי האדם לנפש חיה, ותרגומו: לרוח ממללא; והדבור בא ונשמע לאזניו, כמו

ב ודע, שכשהנשמות עושין פרות, שעושין רצונו של מקום, אזי מאירין עיני בעל השדה, ויכולין להיות צופין ורואין במקום שצריך, וזה בחינת (במדבר כג): שדה צופים. אבל כשאין עושין רצונו יתברך, חס ושלום, אזי נתחשכים עיניו, חס ושלום. וזה בחינת: שדה בוכים (אהלות פ' יח מועד קטן ת: ע"ש), כי בכי הוא קלקול הראות, כמו שכתוב (קהלת יב): ושבו העבים אחר הגשם, ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (שבת קנא): זה הראות, שהולך אחר הפכי, וכשעיניו מאירות וצופות, בבחינת שדה צופים הנ"ל, אזי יכול להסתכל בכל אחד ואחד, להביאו אל התכלית. הינו שיכול להסתכל בהדבור של

עומד בתבה ראשונה של התפלה, כדי שעל-ידי-זה יוכל להתפלל כל התפלה כלה, ואף-על-פי-כן לא יתפרד אפלו מאות ראשונה של התפלה:

ג **ודע**, שבחינה זו, הינו בחינת אחד, זה הוא בחינת התכלית, כמו שכתוב (זכריה יד): ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. וביום ההוא, הינו התכלית. והוא בחינת כלו טוב, כי אחד הוא כלו טוב, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (פסחים 1) על פסוק זה: ביום ההוא יהיה ה' אחד וכו' - אטו האדנא לאו אחד הוא, אלא האדנא מברכין על הרעה - דין אמת, ועל הטובה - הטוב והמיטיב, אבל לעתיד יברכו על הכל הטוב והמיטיב. נמצא, שבחינת אחד הוא התכלית, והוא כלו טוב, כי התכלית הוא כלו טוב. כי אפלו כל הצרות והיסורין והרעות העוברין על האדם, חס ושלום, אם יסתפל על התכלית - בודאי אינם רעות כלה, רק טובות גדולות. כי בודאי כל היסורין באים בכונה מהשם יתברך לטובתו, אם להזכירו שישוב בתשובה, אם למרק עוונותיו. ואם פן היסורין הם טובות גדולות, כי פונת השם יתברך הוא בודאי רק

שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות 10): השמע לאזניך מה שאתה מוציא בפיו; אזי הדבור מבקש ומתחנן מהנפש, לבל תפרד ממנו. ותקף פשיצא אות ראשונה, כגון אות בי"ת מתבת ברוך, אזי מבקש ומתחנן מהנפש לבל תפרד ממנו: כי איך תוכל להתפרד ממני, לגדל ההתקשרות והאהבה שיש בינינו. כי אתה רואה את יקר יפיו וזיוו והדרי ותפארתי, ואיך תוכל לנתק עצמך ממני ולפרד מאתי. הן אמת, שאתה צריך לילך יותר, כדי ללקט עוד סגלות יקרות וחמודות גדולות, אבל איך תוכל לפרד ממני ולשכח אותי, על כל פנים תראה שבכל מקום שתלך ותבוא לשם לא תשכח אותי, ולא תפרד ממני. מכל שכן כשגומר תבה אחת, אזי כל התבה מבקשת כל הנ"ל, ומלפפת ומחבקת אותו, ואינה מנחת אותו לילך מאתה כנ"ל. ובאמת הוא צריך ומכרח לדבר עוד הרבה דבורים, וכמה ברכות ועניינים עד גמר התפלה. על פן הכלל - שצריך לעשות אחד מכל התפלה כלה. ובכל דבור שמדבר, יהיה נמצא שם כל הדבורים של התפלה, ומתחלת התפלה עד הסוף יהיה הכל אחד. וכשעומד בהדבור האחרון של התפלה, יהיה עדין

עקר הַרְאִיָּה היא הַיְדִיעָה, דְּהִינוּ
 לִידַע מֵהוּת הַדְּבַר שְׂרׁוּאָה, וְהַיְדִיעָה
 היא בְּמַח, וּכְשֶׁרׁוּצָה הַמַּח לִידַע זֶה
 הַדְּבַר שְׁעוֹמֵד בְּגַדּוֹ, אֲזִי הוּא שׁוֹלַח
 אֶת הַרְאוֹת, וְהַרְאוֹת הוֹלֵךְ וְרוֹאֶה
 הַדְּבַר וּמְבִיאָו לְתוֹךְ הַמַּח, וְאֲזִי יוֹדַע
 מֵה שְׂרׁוּאָה. וְעַל כֵּן כְּשֶׁמְעִבִירִין דְּבַר
 לְפָנֵי אָדָם בְּמַהִירוֹת גְּדוֹל, אִינוּ יוֹדַע
 מֵהוּת הַדְּבַר, אֶף שְׂבִאָמֶת רָאָה
 הַדְּבַר בְּעֵינָיו מִמֶּשׁ, עִם כָּל זֶה
 מַחְמַת הַמְּהִירוֹת, לֹא הִיָּה פְּנָאִי
 לְהִבִּיא הַדְּבַר לְתוֹךְ הַמַּח. וְעַל כֵּן
 כְּשֶׁהַדְּבַר רְחוּק מִמֶּנּוּ, אִין כַּח
 בְּהַרְאוֹת לִילֵךְ לְשֵׁם וּלְהִבִּיא לְתוֹךְ
 הַמַּח, מַחְמַת שְׁהַדְּבָרִים אַחֲרִים
 שְׂרׁוּאָה מִן הַצַּד מְבַלְבְּלִים אוֹתוֹ. וְכֵן
 מַחְמַת הַפְּזוּר שְׁנִתְפָּזֵר הַרְאוֹת, עַל־
 יְדִיָּזָה הוּא נִקְלָשׁ, וְאִין בּוֹ כַּח
 לְהִבִּיא הַדְּבַר שְׂרׁוּאָה לְתוֹךְ הַמַּח.
 עַל־כֵּן צָרִיךְ לְסַתֵּם אֶת עֵינָיו
 וּלְצַמְצֵם הַרְאוֹת, וּלְכַוְּנוֹ אֶל הַדְּבַר
 שְׁצָרִיךְ, כְּדִי שֶׁלֹּא יְבַלְבְּלוּ דְבָרִים
 אַחֲרִים. וְגַם כְּדִי שִׁיתְחַזֵּק כַּח
 הַרְאוֹת, וְלֹא יִהְיֶה קְלוּשׁ, וְאֲזִי יוּכַל
 לְרְאוֹת הַדְּבַר הַרְחוּק כְּנִל. כְּמוֹ כֵּן,
 כְּשֶׁרוֹצִים לְהַסְתַּפֵּל עַל הַתְּכַלִּית,
 שְׁהוּא כְּלוֹ טוֹב, כְּלוֹ אֶחָד - צָרִיךְ
 לְסַתֵּם אֶת עֵינָיו, וּלְכַוְּן הַהַסְתַּפְּלוּת
 אֶל הַתְּכַלִּית. כִּי אוֹר הַתְּכַלִּית הַזֶּה
 היא רְחוּקָה מֵהָאָדָם, וְאִי אֶפְשָׁר

לְטוֹבָה. נִמְצָא, שְׂבִכָל הַרְעוֹת
 וְהַיְסוּרִין שֵׁישׁ לְאָדָם, חֵס וְשָׁלוֹם,
 אִם יִסְתַּפֵּל עַל הַתְּכַלִּית, הִינוּ פְּנוּת
 הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, לֹא יִהְיֶה לוֹ יְסוּרִין
 כָּלל, רַק אֲדַרְבָּא יִתְמַלָּא שְׂמַחָה
 מִגְּדֵל רַב הַטוֹבָה, שִׁיִּסְתַּפֵּל בְּתְכַלִּית
 הַיְסוּרִין הַלְלוֹ. כִּי הַתְּכַלִּית הוּא כְּלוֹ
 טוֹב, כְּלוֹ אֶחָד כְּנִל. וּבִאָמֶת אִין שׁוּם
 רַע בְּעוֹלָם, רַק כְּלוֹ טוֹב. אֶף עַקֵּר
 הַצֵּעַר שֵׁישׁ לְאָדָם מֵהַיְסוּרִין
 שְׁעוֹבְרִים עָלָיו, חֵס וְשָׁלוֹם, הוּא רַק
 מַחְמַת שְׁלֹקֶחִין מֵהָאָדָם הַדַּעַת, עַד
 שְׂאִין יְכוּל לְהַסְתַּפֵּל עַל הַתְּכַלִּית,
 שְׁהוּא כְּלוֹ טוֹב, וְאֲזִי מְרַגֵּישׁ צֵעַר
 וּכְאֵב הַיְסוּרִין. כִּי כְּשֵׁישׁ לוֹ דַּעַת,
 וּמִסְתַּפֵּל עַל הַתְּכַלִּית, אִינוּ מְרַגֵּישׁ
 כָּלל הַצֵּעַר שֶׁל הַיְסוּרִין כְּנִל. וּבְזֶה
 תְּבִין דְּבַר נַעֲלָם וְנִסְתָּר, מֵה שְׁנִטְבַּע
 בְּנֶפֶשׁ הָאָדָם, כְּשֵׁישׁ לוֹ יְסוּרִין
 גְּדוֹלִים, רְחֻמְנָא לְצַלֵּן, כְּגוֹן לְמִשְׁל
 כְּשִׁחוֹתְכִין אִיזָה אֵיבֵר לְאָדָם, חֵס
 וְשָׁלוֹם, אֲזִי סוֹתֵם וְעוֹצֵם אֶת עֵינָיו
 בְּחֻזֵּק. כִּי זֶה אָנוּ רוֹאִים בְּחוּשׁ,
 כְּשֶׁאָדָם רוֹצֶה לְהַסְתַּפֵּל עַל דְּבַר
 שְׁהוּא רְחוּק מִמֶּנּוּ, אֲזִי סוֹתֵם אֶת
 עֵינָיו, וּמְצַמְצֵם וּמְכוּץ הַרְאוֹת, כְּדִי
 לְכַוְּן הַרְאוֹת אֶל הַדְּבַר הַרְחוּק
 שְׂרׁוּצָה לְרְאוֹת. וְזֶה מַחְמַת כִּי
 הַרְאוֹת הוּא מְשֻׁרֵת וְשְׁלִיחַ שֶׁל הַמַּח,
 לְהִבִּיא הַדְּבַר שְׂרׁוּאָה לְתוֹךְ הַמַּח. כִּי

לראותו פי אם בסתימו דעיניו, שצריך לסתם את העינים לגמרי, ולסגרם בחזקה מאד, אף גם לדחקם בהאצבע, כדי לסתמם לגמרי, ואז יוכל להסתפל על התכלית הזה. הינו שצריך לסתם את עיניו מחזו דהאי עלמא לגמרי, להעלים עיניו ולסגרם מאד, לבלי להסתפל כלל על תאוות עולם הזה והבליו, ואז יוכל לראות ולהשיג אור התכלית הזה, שכלו טוב, ואז יתבטלו היסורין פנ"ל, פי עקר היסורין - מחמת שרחוק מהתכלית פנ"ל. ועל כן נטבע בנפש האדם לסתם עיניו בשעת יסורין פנ"ל, כדי לברח מהיסורין ולבטלם, על ידי ההסתכלות על התכלית, שהוא כלו טוב, שההסתכלות הזאת אי אפשר, כי אם על ידי סתימת העינים פנ"ל. ואף שהאדם אינו יודע כלום מה הוא עושה, אף על פי כן הנפש יודעת הכל, ועל כן מטבעה לסתם העינים בשעת יסורין פנ"ל:

ושוב. על כן כשחוזר השכל מהבטול אל המוח, שהוא כלי השכל, אזי אי אפשר להמחין, שהם הכלים, לקבל זה השכל של בחינות בטול. כי הוא בחינות אין סוף, שהוא בחינות התכלית, שהוא פלו אחד, פלו טוב, ומחמת זה מרגיש המוח הצער של היסורין. פי עקר ההרגשה של כל היסורין והפאבים, חס ושלום, הוא בהמח, כי מהמח יוצאין צנורות לכל האיברים כלם, ועל ידי זה מרגיש המוח הפאב באיזו איבר שהוא. ודע, שאחר כך, כשחוזר מהבטול אל הכלים, דהינו המחין, אזי מתגברין היסורין ביותר ממה שהיו מקדם. פדרך שני אנשים שמתאבקים ונלחמים ונתגברים זה כנגד זה, שכשאחד רואה שחברו מתגבר עליו, אזי הוא מתחזק מאד, ומתגבר ביותר. כמו כן כשרואין הבעלי דינים, שהוא רוצה להתגבר על היסורין ולבטלם, על ידי הבטול אל התכלית פנ"ל, אזי הם מתחזקים ומתגברים ביותר. ועל כן אחר כך כששב מהבטול, אזי היסורין הם גדולים יותר מקדם, פי הם מתגברים כנגדו, מחמת שרוצה לברח מהם וכנ"ל:

ד והנה באמת בשעת בטול, שנתבטל אל התכלית, שהוא פלו טוב, פלו אחד, אזי באמת נתבטלין היסורין פנ"ל. אף אי אפשר להיות תמיד קבוע בבחינות הבטול, כי אם כן יצא מגדר אנושי, ועל כן מכרח שיהיה הבטול בבחינות רצוא

אך אחר כך מקלים היסורין ומתנחמין עליהם על ידי

עקר גדול הנפש הוא על-ידי השכל, שמגדלה ומתקנה, וכמו שכתוב (משלי יט): גם בלא דעת נפש לא טוב. וכשהשכל בשלמות, אזי הוא עושה פרות, אבל כשנפגם השכל, אזי הוא בחינת ארץ פרי למלחה (תהלים קז).

והמליחות הוא בחינת היסורין שמרגישים על-ידי שאין השכל הנפש פנ"ל, והוא בחינת צמאון הנפש פנ"ל. ועל ידי ההתחדשות התורה הנ"ל, על ידי זה מקררין היסורין, ומכבין הצמאון, בבחינות (ישעיה נח): הוי כל צמא לכו למים. וזה בחינות (תהלים צד): אשרי הגבר אשר תיסרנו יה ומתורתך תלמדנו; כי על ידי היסורין זוכה להתחדשות התורה פנ"ל. וזה סימן שפעל על ידי היסורין וקבלם פראוי, כשזוכה אחר כך לחדושים דאורייתא, שזה סימן שזכה לבחינות בטול אל התכלית על-ידי היסורין, ועל ידי זה זכה לחדושים דאורייתא, על-ידי הרשימו פנ"ל:

והבעל השדה הנ"ל, כשעיניו מאירות,

בבחינות שדה צופים, אזי יכול להסתכל בכל אחד ואחד, אם הוא קרוב אל התכלית. וכשרואה באחד שרחוק מהתכלית, אזי אין תפלתו עדין בשלמות פראוי פנ"ל, כי אינו

התחדשות התורה, שזוכין על ידי היסורין. כי על-ידי היסורין בא לבחינת בטול פנ"ל, ואחר כך, אף על פי ששב מהבטול, אף-על-פי-כן מהרשימו שנסאר מהבטול, על-ידי זה נעשה התחדשות התורה. כי על-ידי הבטול שנתבטל אל התכלית, והשיג שכל היסורין הם טובות גדולות מאד, על ידי זה נתמלא שמחה. והשמחה הוא פלי אל חדושים דאורייתא, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת פח): בשעה שאמרו ישראל נעשה ונשמע, ירדו ששים רבוא מלאכים ונתנו שני כתרים בראש כל אחד, וכשחטאו וכו', ועתיד הקדוש ברוך הוא להחזירן לנו, שנאמר: ושמחת עולם על ראשם. נמצא שהשמחה היא בחינת נעשה ונשמע, שהוא בחינת קבלת התורה. ועל ידי התחדשות התורה, שזוכין על-ידי הרשימו של הבטול פנ"ל, על ידי זה מקררין היסורין אחר כך, כי על ידי זה מכבין צמאון הנפש, כי הרגשת היסורין הוא בחינת צמאון הנפש, כי צמאון הוא על ידי מליחות, ומליחות הוא בחינת יסורין, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ה): נאמר ברית במלח, ונאמר ברית ביסורין. כי הנפש היא בת השכל, כי

יכול לעשות אחד מפל התפלה, וכשעומד בסוף התבה, שוכח תחלת התבה, ואינו יכול לכלל תפלתו בבחינות אחד פנ"ל. והבעל השדה הנ"ל, מסתפל בו, ומביאו אל התכלית, שהוא פלו אחד פנ"ל. ואזי יכול לעשות אחד מפל התפלה, ואף על פי שעומד בסוף התפלה, עדין הוא עומד בתחלת התבה של תחלת התפלה פנ"ל. וזה בחינות (שבת קד): מנצפ"ך צופים אמרו, ומסיק שם, שהצופים תקנו הי בתחלת תבה והי בסוף תבה. צופים זה בחינות הבעל השדה, פשעיניו בבחינות שדה צופים פנ"ל, אזי יכול לתקן ולהסתפל על אותם שהם סמוכים אל התכלית, וכשעומדים בסוף התפלה עדין הם בתחלת התבה פנ"ל. ועל אותם שהם רחוקים מהתכלית, והם בחינות סוף תבה, כי כשהם בסוף התבה, הם בסוף התבה ממש פנ"ל. והצופים מתקנים אותם, ומביאים אותם אל התכלית פנ"ל. וזה בחינות: שכחום וחזרו ויסדום, הינו שמחמת שהם רחוקים מהתכלית, שכחו תחלת התבה, כי אינם כוללים תפלתם בבחינת אחד פנ"ל, וחזרו ויסדום ותקנו אותם, שיהיה פלו אחד פנ"ל:

וזה פרוש: ויאמר בעז אל רות. בעז הוא השכל, כמו שכתוב (קהלת ז): החכמה תעז לחכם. רות היא בחינת הנפש, שממנה יוצא הדבור של התפלות והשירות והתשבחות, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ז): למה נקרא שמה רות, שממנה יצא דוד שרוה להקדוש ברוך הוא בשירות ותשבחות. הלוא שמעת בתי - כי הנפש היא בת השכל פנ"ל. וזהו: הלוא שמעת, הינו השמע לאזניך מה שאתה מוציא בפיה, הינו הטח אזניך ושמע בקשת הדבור ותחנוניו, שמבקש ומתחנן לבל תתפרד ממנו פנ"ל. וזהו: אל תלכי ללקט בשדה אחר - פנ"ל, כי כל האותיות והדבורים הם לקוטים יקרים שמלקטים בשדות עליונים פנ"ל. והדבור מבקש מהנפש, לבל תלך מאתו ללקט לקוטים אחרים פנ"ל. אך זה אי אפשר כי צריך לילך וללקט יותר פנ"ל, אך: וגם ולא תעבורי מזה - הינו, שאפלו כשתלך לתבה אחרת, אל תעבר מתבה ראשונה פנ"ל, וזה נעשה על ידי שזוכה אל התכלית פנ"ל. וזה: עיניך בשדה אשר יקצרון - הינו בחינת ההסתפלות על התכלית, כי

הפלים של השכל, על־ידי הרשימו והזריעה. הלוא צויתי את הנערים לבלתי נגעך - זה בחינת סתימת העינים, שצריך לסוגרם, ולחבר הראות לכוננו אל התכלית פנ"ל, כי בלא זה אי אפשר להסתפל על התכלית פנ"ל. וזה: הלוא צויתי את הנערים - לשון צותא והתחברות, שצריך לצות ולחבר הראות פנ"ל. והעינים נקראים נערים, כי הם משרתי השכל פנ"ל, כי הראות הוא שליח ומשרת להשכל פנ"ל. וזהו: לבלתי נגעך - בחינת נגעי הנפש. כי כשהראות נתפזר, ורואה כל מה שלפניו, הינו שאינו סותם וסוגר עיניו מחזו דהאי עלמא פנ"ל, זהו בחינת נגעי הנפש. וצריך לצות ולחבר את הנערים, דהינו הראות, לבלתי להסתפל מן הצד על הבלוי עולם הזה, לבלתי לנגע את הנפש, ואז יוכל להסתפל על התכלית פנ"ל, ואזי על ידי ההסתפלות על התכלית, נתבטלון כל היסורין פנ"ל. אף אחר כך פששב מהבטול, מתגברין היסורין ביותר פנ"ל, שזה בחינת צמאון הנפש פנ"ל. וזה: וצמית והלכת אל הכלים ושתית מאשר ישאבון הנערים - כי לכבות הצמאון הוא על־ידי התחדשות התורה, שמקבלין המחין, שהם

הפלים של השכל, על־ידי הרשימו שנשארו מהבטול פנ"ל, ומשם שותה הנפש לכבות צמאונה פנ"ל. וזה: ושתית מאשר ישאבון הנערים - כי הנערים שהם עיני השכל, הם שואבין התחדשות התורה, מהרשימו שנשארו מההסתפלות על התכלית פנ"ל, ועל ידי זה נתבטלון היסורין אחר כך, ומכבין צמאון הנפש פנ"ל: וזה בחינת הגן עדן, בחינת משה ואהרן. גן הוא בחינת הנפש, בחינת (ירמיה לא): והיתה נפשם כגן רוה. עדן הוא בחינת התכלית. כי עדן עין לא ראתה (כמו שאמרו רז"ל ברכות לד), בחינת בטול פנ"ל:

וזה בחינת: עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות מחול לצדיקים לעתיד לבוא, וכל אחד מראה באצבעו וכו' (תענית לא). מחול, זה בחינת השמחה, שהיא כלי לקבלת התורה פנ"ל. וכל זה על ידי הבטול, שעל־ידי הזריחה של הרשימו מן הבטול, משם באה התורה על־ידי הכלים, כמו שמבאר שם. וזה בחינת מראה באצבעו. מראה, זה בחינת המראה והזריחה של הרשימו, שמשם באה התורה. וזה בחינת מראה באצבעו, בחינת התורה, שהיא בחינות (שמות לא): אצבע אלקים:

תפילה סה

אָחַד יחיד ומיוחד, הִיךָ הוּא וַיְהִי, זַפְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְפָלֵל בְּאַהֲדוּתְךָ בְּאַמֶּת, אֲנִי מְלֵא רַחֲמִים זַפְנִי וְעֲזֹרְנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי שְׂאוּפָה לְהַתְנַבֵּר בְּכָל עֵז וְתַעֲצוּמוֹת, לְסַגֵּר וְלִסְתֵּם עֵינַי מִחִזּוֹ דְהָאֵי עֲלֵמָא לְגַמְרִי, לְהַעֲצִים וְלִסְגֹר עֵינַי בְּחֻזְקָה מְאֹד, לְבָלִי לְהִסְתַּפֵּל כָּלֵל עַל הַכְּלִי עוֹלָם הַזֶּה וְתַאֲוֹתָיו. וְאַהֲיָה בְּזֵה הָעוֹלָם כְּעוֹר וְסוּמָא מִמּוּשׁ, שְׂלֵא יְהִיָּה לִי שׁוּם רְאִיָּה וְהִסְתַּפְלוֹת וְהַבְטָחָה בְּזֵה הָעוֹלָם כָּלֵל, רַק אֲזַכֶּה לְבַנְנִי אֶת עֵינַי וְדַעְתִּי וְשִׁכְלִי לְהִסְתַּפֵּל תָּמִיד עַל הַתַּכְלִית הָאֲמִתִּי תַכְלִית הַנְּצַחִי, עַד שְׂאוּפָה לִידַע וּלְהַבִּין בְּאַמֶּת טוֹבְךָ הָאֲמִתִּי, וְאֲזַכֶּה לְדַעַת בְּאַמֶּת שְׂאִין שׁוּם רַע בְּעוֹלָם כָּלֵל, רַק בְּלוֹ טוֹב וְחֶסֶד, וְאַתָּה מְרַבָּה לְהַטִּיב עִם כָּל בְּשׂוֹר בְּכָל עַת וּבְכָל שְׁעָה, כִּי בְּנִתְּךָ לְטוֹבָה תְּמִיד, כִּי אַתָּה חֲפִץ לְזוֹכֹת אוֹתָנוּ לְהַבִּיאֵנוּ לְתַכְלִית הָאֲמִתִּי לְחַיִּים נְצִחִים, וְאֲזַכֶּה לְהִיּוֹת מְלֵא שְׂמִיחָה תָּמִיד:

אֲנִי נוֹרָא קְדוֹשׁ תַּצִּילֵנִי מִצָּרָה, וְתַהֲיָה עִמִּי תָּמִיד בְּכָל עַת. וְתַעֲזֹרְנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי בְּכָל עַת שֶׁתִּשְׁלַח עָלַי יוֹסֻרוֹן חֶסֶד וְשְׁלוֹם עַל פִּי מִשְׁפָּטֶיךָ וְדַרְכֶּיךָ הַטּוֹבִים, שֶׁתִּתֵּן לִי כֹחַ וְשִׁכְלִי לְהִסְתַּפֵּל עַל הַתַּכְלִית הָאֲמִתִּי עַל הַתַּכְלִית הַטּוֹב שֶׁל הַיּוֹסֻרוֹן. וְאֲזַכֶּה לְהַכְּלִיל בְּךָ בְּאַמֶּת בְּשַׁעַת הַיּוֹסֻרוֹן, וְאֲכַבֵּל עֲצָמִי לְגַמְרִי וְאַסְתֵּם עֵינַי מִחִזּוֹ דְהָאֵי עֲלֵמָא לְגַמְרִי, שְׂאוּפָה לְסַגֵּר וְלַהֲעֲצִים עֵינַי מִתַּאֲוֹת עוֹלָם הַזֶּה וְהַכְּלִי בְּכַח וּנְבוּרָה גְדוּלָּה, עַד שְׂאוּפָה לְרְאוֹת לְמַרְחֹק לְהִסְתַּפֵּל עַל הַתַּכְלִית הַטּוֹב הַנְּצַחִי שְׂיִגִיעַ לִי עַל־יְדֵי הַיּוֹסֻרוֹן, עַד שֶׁיִּתְבַּטְּלוּ אֲצִלִּי כָּל הַיּוֹסֻרוֹן לְגַמְרִי עַל־יְדִירָה:

אֲנִי מְלֵא רַחֲמִים, אַתָּה יְדַעְתָּ אֶת נַגְעֵי לִבִּי וּמַכְאוּבִי, אַתָּה יְדַעְתָּ אֶת נַגְעֵי נַפְשִׁי, אַתָּה יְדַעְתָּ אֶת אֲשֶׁר פְּגַמְתִּי בְּעֵינַי הַרְבֵּה מְאֹד בְּנִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִּיּוֹת, בְּעֵינַי בְּשׂוֹר וּבְעֵינַי הַשִּׁכְלִי, אֲשֶׁר הִסְתַּפַּלְתִּי בְּמָה שְׂאִסּוֹר לְהִסְתַּפֵּל וּפְגַמְתִּי עֵינַי מְאֹד, וְעַל־יְדִירָה פְּגַמְתִּי אֶת נַפְשִׁי מְאֹד, וְהַרְהַרְתִּי הַרְהוּרִים רַעִים וְחִשְׁבֹתִי וְעִנְיָתִי בְּדַעְתִּי בְּמַחְשְׁבוֹת זָרוֹת וְרַעוֹת הַרְבֵּה מְאֹד, וְיִצְאָתִי מִנְּכוּל תְּקוּדוּשָׁה לִימִן וְלִשְׂמָאל, כִּי הִסְתַּפַּלְתִּי וְהִצַּחְתִּי בְּדַעְתִּי לְמַעְלָה מִמְּדַרְגָּתִי בְּמָה שְׂאִסּוֹר לְהַצִּיץ, וְלְהַכְּפֹד

הכנסתי בדעתי מחשבות רעות וזרות ועיונים רעים, והסתפלתי הרבה מן הצד, מגבול הקדושה ולחוי, והפסקתי את דעתי ומחשבותי מן ומתורתך הקדושה אלפים ורבבות פעמים עד אין מספר, עד אשר ההרגל נעשה טבע אצלי, להיות רגיל מאד במחשבות חוי, שיוצאים מגבול הקדושה ולחוי, עד אשר נפגם דעתי ונפשי כל-כך עד אשר איני יכול לדבר כלל, ואיני יודע איך לסדר תפלתי לפניך. ועדין לא שבת מטעותי, ואיני יודע שום דרך איך לשוב אליך בחלישות כח כזה, בבבלול הדעת כזה ברחוק כזה, בסכנות ורדיפות כאלה, שיש לי מעצמי ומשונאים ואויבים ורוצחים הרבה בלי שעור, בגשמיות וברוחניות ככמה אפנים וברחנות, מצדיקים ובינונים ורשעים.

"יהוה מה רבו צרי, רבים קמים עלי", רבים מאד גדולים בתורה, גדולים בעשר גדולים בתכמה. חמל על זכוב נמאס פמוני, על פגום פמוני, שאין לו שום דמיון לכנות ולהדמות בו פגמו וחלישותו ורפיון ידו ובלבול עבירת דעתו וצרות לבו ונגעי נפשו ומכאוביו הקשים והמרים מאד מאד בגשמיות וברוחניות. וכמו שהזהרת אותנו לסתם ולסגר עינינו מחיו דהאי עלמא לגמרי, בן מרדנו ופגמנו כזה מהפך אל הפך, פי כל ימינו פנו בשטותים והכלים דהאי עלמא שפלה. יומם לא ננוח לילה לא נשקט מלחשב בכל עת עניני העולם הזה ותאותיו והכליו, עד אשר הרגלו מחשבותינו לחשב בכל עת רק בעניני הפרנסה וההצטרכות המרבה ובעניני תאות והכלי עולם הזה, קנאה ותאוה, וכבוד ותולדותיהן, עד אשר עקר התכלית האמתי השלכנו אחרי גוננו, וההרגל גבר כל כך, עד אשר אפלו בשאנו רוצים לחשב על סופנו ולהסתפל על התכלית האמתי קשה וכבד עלינו מאד, ואי אפשר לצמצם ולכונן דעתנו אל התכלית אפלו שעה אחת, ואפלו בשעת העסק בתורה ותפלה ועבודה, גם אז מחשבותינו משוטטות לכל צד אל לחוי, והם טרודים ומבלבלים אז במחשבות זרות וערביב הדעת הרבה מאד.

אוי ואבוי, היכן אנחנו פעולם, אן חכמתנו, אן שכלנו אן דעתנו, מה נחשב על יהוה, ועל מה אתינן להאי עלמא שפלה. היתכן שפאנו חלילה לזה העולם בשביל דברים כאלה, בשביל מחשבות כאלה חלילה. הלא לא פאנו לזה העולם, פי אם לשפר הבחירה ולהפך דעתנו ועינינו ולכנו מזה העולם לגמרי, ולהסתפל רק על התכלית האמתי ולהתדבק בך, כמו שכתוב: "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם". וכתוב: "את יהוה אלהיך תירא אותו תעבוד, ובו תדבק ובשמו תשבע". וכתוב: "אחרי יהוה אלהיכם תלכו, ואותו

תִּירָאוּ וְאֵת מִצְוֹתָיו תִּשְׁמְרוּ, וּבְקוֹלוֹ תִשְׁמְעוּ וְאוֹתוֹ תַעֲבֹדוּ, וְבוֹ תִדְבְּקוּן". וְכַתִּיב: "הִעֲרַתִּי בְכֶם הַיּוֹם אֶת הַשְּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ הַחַיִּים וְהַמָּוֶת נִתְּנִי לְפָנֶיךָ הַבְּרִכָּה וְהַקְּלָלָה, וּבַחֲרַתְּ בַחַיִּים לְמַעַן תַּחֲיֶה אֶתְּךָ וְזָרַעְךָ. לֹא־הִבֵּה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמְעַע בְּקוֹלוֹ וּלְדַבְּקָה בּוֹ כִּי הוּא תִיךָ וְאַרְךָ יָמֶיךָ". וְעַתָּה עִתָּה, אֵיךְ נִהְפְּכֵנוּ, "הַיְעֹזֵב מִצְוֹר שְׂדֵי מַיִם קָרִים נוֹזְלִים. לְחֻצַּב לְהֵם בְּאוֹרוֹת גִּשְׁפָּרִים אֲשֶׁר לֹא יִכִּילוּ הַמַּיִם". הֵיחֲבֹן לְהַפְסִיק חֶסֶם וְשְׁלוֹם הַמַּחְשָׁבָה מִחַי הַחַיִּים וּמִתּוֹרַתוֹ הַקְּדוּשָׁה, מְקוֹר הַחַיִּים הָאֱמִתִּיִּים וְהַנְּצַחִיִּים, לְחֻשָׁב בְּדַבְּרִים כְּאֵלֶּה שְׁאֵנוּ רִגְלִים בְּהֵם כֹּל אֶחָד כְּפִי שְׁמוֹתוֹ וְטַעוֹתוֹ וְכִסְלוֹתוֹ.

אֶתְּךָ יְהוָה אֱתָה אֲדוֹנָנוּ מִלְּפָנֶיךָ, מַה נַּעֲשֶׂה לְיוֹם פְּקָדָה מַה נַּעֲשֶׂה לְעוֹלָם הַנְּצַחִי, מַה נַּעֲשֶׂה לְיוֹם שְׂפָלוֹ שְׁבַת וּמְנוּחָה, אֲשֶׁר אִי אֶפְשֶׁר לְהַפְּנֵם וּלְהַכְּלִיל שָׁם כִּי אִם מִי שְׁמַקְשֵׁט עֲצָמוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּמִפְּשִׁיט דַּעְתּוֹ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי מַחֲזִיו דְּהֵאִי עֲלָמָא וּמְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ רַק בְּהַתְּכַלִּית הָאֱמִתִּי וְהַנְּצַחִי. וּמַה נַּעֲשֶׂה, וְחַטָּאִינוּ עֲשׂוּ לָנוּ מַה שַּׁעֲשׂוּ, עַד אֲשֶׁר "סְבַעְתֵּי בֵּינּוֹן מִצְוֵלָה וְאִין מַעֲמָד, בְּאִתִּי כְּמַעֲמָקֵי מַיִם וְשַׁבְּלַת שְׁמַפְתָּנִי". אָבִי אָבִי אָבִי, אֲדוֹנֵי אֲדוֹנֵי, "מִלְּפִי וְאֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֶתְּכַלֵּל", אֱלֹהֵי אֶשְׁתַּמְחָה, אֱלֹהֵי אֶתְּנַפֵּל וְאֶתְּחַנֵּן, עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ לְבָד. עֲשֵׂה מַה שְׁתּוּכַל בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְהַחֲזִירֵנִי בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בְּאֱמֶת, וּפְנֵי מַעֲתָה, עֲזֵרְנִי מַעֲתָה, הוֹשִׁיעֵנִי מַעֲתָה וְהִרֵה עִמִּי תְּמִיד, וְעֲזֵרְנִי וּפְנֵי לְסַגֵּר וּלְהַעֲצִים וּלְסַתֵּם עֵינֵי וּלְכַבֵּי וְדַעְתִּי וּמַחְשַׁבְתִּי מַחֲזִיו דְּהֵאִי עֲלָמָא שְׂפָלָה לְגַמְרֵי, וְלֹא אֶסְתַּכַּל עַל תְּכַלֵּי עוֹלָם הַזֶּה וְתַאֲוֹתָיו וְטַרְדוֹתָיו כְּלָל, כִּי כֹל הָעוֹלָם הַזֶּה אֵינוֹ עוֹלָה כְּהַרְפֵּ עֵין, כִּי תַכַּל תְּכַל וְרַעוֹת רִיחָה. "וּמַה יִּתְרוֹן לְאָדָם מִכֹּל עֲמָלוֹ" וּמִכֹּל תַּאֲוֹתָיו וְהַכְּלִיוֹ:

טוֹב וּמְטִיב לְכָל, טוֹב וּמְטִיב תְּמִיד, טוֹב וּמְטִיב לְרַעִים וּלְטוֹבוֹים, טוֹב וּמְטִיב בְּאֱמֶת, הֵיטִיבָה בְּרַצוֹנְךָ עִם רַחוּק מִטוֹב כְּמוֹנֵי, אֲשֶׁר מְרַדְּתִי בְּטוֹבְךָ בְּיָדִים, כְּמוֹיִד וּבְשׁוֹנֵג בְּאֵנָם וּבְרַצוֹן אֲלֵפִים וּרְכִבּוֹת פְּעָמִים. אֲשֶׁר הִתְחַלַּתְּ לְהַטִּיב עִמִּי הַרְבֵּה טוֹב הָאֱמִתִּי וְהַנְּצַחִי, וְאֶנְכִּי דְחִיתִי בְּיָדִים טוֹבֶךָ הָאֱמִתִּי כְּמַה וְכְמַה פְּעָמִים, "עַד כִּי חָדַל לְסַפֵּר כִּי אֵין מִסְפָּר". אֲנָא הָאֵל הַטוֹב, אֲשֶׁר טוֹבֶךָ אֵינוֹ נִפְסַק לְעוֹלָם, וּפְנֵי מַעֲתָה לְטוֹבְךָ הָאֱמִתִּי, שְׂבַעְנִי מִטוֹבְךָ הַנְּצַחִי, עֲזֵרְנִי וּפְנֵי לְכָל בְּאֶחָד בְּאֱמֶת, בְּתַכְלִית הַכְּלִיּוֹת בְּתַכְלִית הַטְּבוּל פְּרָאוּי, בְּרַצוֹא וְשׁוֹב בְּרַצוֹנְךָ הַטוֹב, עַד שְׁאֲזַכֶּה לְדַעַת שְׂפָלוֹ טוֹב וְאֵין שׁוֹם רַע בְּעוֹלָם כְּלָל. וְכֹל הַצְּרוֹת וְהִסְוִרוֹן הַבְּאִין בְּעוֹלָם כְּלָם הֵם טוֹבוֹת גְּדוֹלוֹת, עַד שְׁאֲזַכֶּה לְכַטֵּל כֹּל הַצְּרוֹת וְהִסְוִרוֹן שְׂבַעְעוֹלָם עַל־יָדֵי זֶה, וְנִזְכֶּה לְקַבֵּל הִסְוִרוֹם הַמְּכַרְחִים לְבוֹא, בְּאֶהְבָּה וּבְשִׁמְחָה גְּדוֹלָה, וּלְכַטֵּל כֹּל

היסורין על ידי הבטול אל התכלית הטוב באמת, עד אשר נזכה לקבל ולהמשיך מימי התורה על ידי השמחה מהרשימו של הבטול שתאיר אל המחין. ונזכה לשאב מים בששון ממועיני הישועה, ועל ידי השגת התורה נזכה לקרר היסורין ולכבות צמאון הנפש גם בעת שנשוב מהבטול אל הדעת, ולא יהיה שום פח להיסורין להתגבר עלינו חס ושלוש אחרי כן, אחר שנשוב מהבטול, רק נזכה לבטלם אז על ידי השגת התורה שתזכנו לקבל ולהשיג על ידי השמחה מאור זריחת הרשימו הקדושה שנשארה מההסתכלות והבטול, אל התכלית שהוא בלוי טוב בלוי אחר, שתאיר הרשימו אל כלי המחין השגת סתרי אוריינתא, ויקים בנו מקרא שכתוב: "אשרי הגבר אשר הנסרנו יה ומתורתך תלמדנו":

ובכן תרחם עלינו ותושיענו שנזכה לתפלה בשלמות, ונזכה לעשות אחד מכל התפלה, ותהיה כל תפלותינו ותחנותינו ובקשותינו כלולים יחד בתכלית האחדות, באופן שיהיה לנו כח לסדר לפנדך בכל יום תמיד שירות ותשבחות ותפלות ותחנונות ובקשות הרבה בתכלית השלמות כרצונך הטוב.

אנא הטוב והמטיב הרוצה בתפלת עמו ישראל, אתה יודע את עצם יקר יפי הדרת קדשת דבורי התפלה הקדושה שאנו זוכים להתפלל ולהתחנן לפנדך. אתה יודע את הוד פאר יקרת קדשת כל אות ואות מדבורי התפלה. כי מי יהדר מי יפאר גדל פאר הלוקטים והקבוצים שאנו מלקטים ומקבצים שושנים ופרחים וצמחים נפלאים ונוראים, מפארים ומתדרים, סגלות יקרות וחמודות גדולות, בשדות הקדושות העליונות, על ידי כל אות ועל ידי כל דבור ודבור ומכל שפן על ידי כל ברכה וברכה של התפלה הקדושה. ואם היינו זוכים להטות אָזנינו לשמע מה שאנו מוציאים בפינו מרגליות יקרות ואבנים טובות ויקרות כאלו, להבין ולהשפיל את יקר תפארת גדלת הוד יפי הדבור הקדוש והנורא של התפלה הקדושה, את עצם יקרת קדשת כל דבור ודבור, לא היינו יכולים להשלים לדבר אפלו ברכה אחת, ואפלו דבור אחד, כי היינו נקשרים ונכרכים ומתדקקים באות הראשונה של הדבור, כי איך אפשר לילך מן אות הראשונה של הדבור לגדל עצם יקר יפה וזוהר והדרה, הדרא דלא אפשר למפרט בשפנותא, ולגדל עצם תקוף התקשרות הדבור עם הנפש, עד אשר אין הדבור מניח את הנפש לילך מאתו להלך יותר:

רבנו של עולם מלא טוב וחסד, מלא רחמים רבים, אתה הודעתנו ברחמיך הרבים, שגם מי שזוכה לבחינה זאת, לשמע הוד יפי הדבור, עד אשר

אין הדבור מניח אותו לילך להלן יותר, גם זה אינו טוב, ואין זה שלמות התפלה. פי צריכין דיקא להתפלל כל הכרכות וההודאות ולהשלים כל סדר התפלה בשלמות, ונגם לומר עוד אחר כך הרבה תחנונות ובקשות, ומזמורי תהלים ושאר תפלות הרבה. על פן עקר שלמות התפלה הוא בשזוכין לכלל התפלה באחד, שהוא התכלית, שהוא כלו טוב כלו אחד. ואמה יהיה ידעת שפלותנו ופחיתותנו, כמה אנו רחוקים מכל וכל משני הבחינות האלה, כי אנו רחוקים מתפלה מאד מאד בתכלית הרחוק בכמה הרחקות בלי שיעור, ולבנו אמום מאד, עד אשר אין אנו זוכים להפנות אונינו ולשמע מה שאנו מדרברים בפנינו בשעת התפלה. ובפי ובשפתי אני מתפלל, ולפי רחוק מהדבורים הקדושים. ואיני מתגבר להשמיע לאוני מה שאני מוציא בפי. ואם לפעמים אתה עוזר לי, עד שאני מתחיל להפנות אוני ולשמע מרחוק איזה אות ודבור של התפלה הקדושה, עדן אני רחוק מהתכלית האמתית, מתכלית האחדות, ועל פן על פי רב אני נשאר פרוך מאד אחר איזה דבור שאני מתחיל לשמעו, ואיני יכול לפרד ממנו ולילך להלן לדבר יותר. ואמה ידע שגם זה אינו שלמות, כי אני צריך לדבר הרבה, להתפלל כל סדר התפלה, ולהוסיף עוד תחנונות ובקשות הרבה, כי צרכי הבה מרבים מאד:

ובבן באתי לפניך מלא רחמים, רבון כל המעשים ארון כל הנשמות, שתמלא רחמים על נשמות ישראל, ובפרט על נשמותי העניה והדלה על ידי מעשי הרעים, אשר הרביתי לפשע נגדך, חטאתי עויתי ופשעתי וחרע בעיניך עשיתי, עד אשר זה ימים ושנים הרבה אשר נשמותי הולכת נעה ונדה, ונתרחקה ונתגרשה מן השדה הקדושה, ששם גדלים כל הנשמות הקדושות, ויצאה בגולה ואין לה מכיר, והיא הולכת ומטרפת, ואין לה "מנוח לכף רגלה, כל רודפיה השיגוה בין המצרים". ומה אעשה ועוונותי גרמו כל אלה ויותר מזה. לולא רחמך וחסדיך אז אבדתי בעניי חלילה. ועתה איך יוכל עבד אדוני זה לדבר עם אדוני זה, מאחר שאני רחוק מנשמותי כל כך, ואיך יוכל גלם סרוח מבלבל ומטרף לדבר דברי אלהים חיים, על פן אין לי שום תקנה לשוב ולהתחנן, כי אם על ידי בעל השדה האמתית. ועל זה באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, להפיל תחנותי לפניך מלא רחמים, בלב נשבר ונדבא, בלב קרוע ומרתח, בלב חרד ונאנח, בלעגי שפה ובלשון עלגים, צופה ומביט ומחל ומחכה לרחמך וחנינותך האמתיות, יושב ודומם לתשועת יהוה בהרף עין, כי אין לי פה לדבר ולא מצח להרים ראש, כי

קלקלתי ושחתתי בידים כל טובותיך ועצותיך הקדושות אשר השפעת עלי בכל עת, ועתה מה יש לי עוד צדקה ולזעק עוד אל המלך:

רחמן מלא רחמים, רחם על נפשי ורוחי ונשמתי כי אתה לבד יודע עצם הרחמנות שעליהם, זה ימים ושנים הרבה. יהמו מעיד ורחמיך על נשמתו הפגומה מאד ועל כל הנשמות הערמות דאולין ערטלאין בעוונותי הרבים. אוי אוי, מה אומר מה אדבר, אוי אוי מתי אצפה לתקן פגמים גדולים גבוהים ועצומים כאלה, אשר פגמתי וקלקלתי במקום שפגמתי. חמל ורחם על נשמותינו ועל כל עמך בית ישראל, על כל נשמות ורוחות ונפשות החיים והמתים, ותן לנו בעל שדה אמתי שיוכל לעסק בתקון נפשנו ורוחנו ונשמותינו, שיהיה לו כח לתקן כל הנשמות של החיים והמתים, להכניס כל הנשמות מחוץ לפנים, לתוך השדה הקדושה, ולעסק בכל תקוניהם וצרכיהם לזרעם ולנטעם ולהשקותם ולגדלם ולהצמיחם ולהרבות פרותיהם ולתן הרחקה פראוי בין כל האילנות והעשבים שלא יכחישו אחד את חברו חס ושלום, ויקים מהרה מקרא שכתוב: "ישם מדבר לאגם מים, וארץ ציה למוצאי מים. וישב שם רעבים ויכונו עיר מושב, וזרעו שדות ויטעו כרמים, ויעשו פרי תבואה, ויברכם וירבו מאד ובהמתם לא ימעיט":

ותרחם ברחמיך הרבים על הצדיקי אמת העוסקים בתקון השדה הקדושה הנקראים בעלי השדה, ועל כל יוצאי חלציהם ועל כל התלויים בהם, ותשמרם ותצילם מפל אויביהם ומפל שונאיהם ומפל רודפיהם, כי אתה יודע גדל ההתנרות שמתגורין בהם, וגדל השנאה והקנאה והיסורים והרדיפות שבאים עליהם על ידי זה. חוס וחמל עליהם ועלינו ואמר לצרותיהם די, ושמרם והצילם, החיים ונקימם, וחזקם ואמצם וברכם, באפן שיוכלו לעסק בתקוננו ובתקון כל השדה כלה. רחם מלא רחמים על נשמות עשוקות כאלו, על נשמות רחוקות מתקון זה כמה וכמה מאות שנים, וכמה גלגולים עברו עליהם, וכמה יסורין וצרות והרפתקאות עברו עליהם בכל גלגול וגלגול. חמל על נשמות עיפות ונרדפות, ובכרטי על נשמות הערמות דאולין ערטלאין, שאינם יכולים להתלבש בשום גוף, אשר אתה ידעת עצם הרחמנות שעליהם. חמל על דמעתם וצעקתם, חמל על אנחתם וגינתתם ואנקתם, חמל על צערם חפור, חמל על טלטולם הקשה והכבד מאד אשר "כשיל פח הסבל". חמל עליהם למען שמך, למען רחמיך הרבים לבד, כי אין בנו פח ודעת להתפלל עליהם ועלינו, עשה למענך ולא למעננו, ואל תזכר להם ולנו עוונותינו. "מהר וקדמונו רחמיך כי דלנו מאד", עזרנו כי עליך נשעננו.

וּזְכַנּוּ לְשׁוּב בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בְּאֵמֶת עַד שֶׁיֵּאִירוּ עֵינַי בְּעַל הַשָּׂדֶה, וְתִהְיֶה הַשָּׂדֶה נִקְרָאת שָׂדֶה צוֹפִים וְלֹא תִהְיֶה נִקְרָאת חֶסֶם וְשֵׁלֹם שָׂדֶה בּוֹכִים, שְׂמֵעוֹר וְתוֹשִׁיעַ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחֶסְדֶּיךָ הַעֲצוּמִים שִׁיְהִיָּה כַח לְהַפְעֵל הַשָּׂדֶה לְהִיּוֹת צוֹפֵה וּמְבִיט וּמִסְתַּבֵּל עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הַרְחוֹק מִן הַתְּכֵלִית לְהִבְיֹאוֹ אֶל הַתְּכֵלִית הָאֲמִתִּי, שִׁזְכֶּה כָּל אֶחָד לְסִתָּם עֵינָיו וְדַעְתּוֹ מַחֲזִיו דְּהֵאֵי עֲלֵמָא לְגַמְרִי, עַד שִׁיְהִיָּה נִכְלָל תְּמִיד בְּתְכֵלִית הַבְּטוּל בְּרִצּוֹא וְשׁוּב בְּתוֹךְ הַתְּכֵלִית הָאֲמִתִּי שֶׁהוּא כְּלוּ אֶחָד בְּלוּ טוֹב, בְּאִפְּן שִׁזְכֶּה כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְכַלֵּל תְּפִלָּתוֹ בְּאֶחָד. עֲזֹרְנוּ טוֹב לְכָל שְׁנוֹזָה לְבַטֵּל כָּל נִשְׁמִיּוֹתֵנוּ עַד שְׁנוֹזָה לְבַטֵּל עֲצָמֵנוּ לְגַמְרִי לְכַלֵּל בְּאֶחָד וְתוֹךְ בְּאֵמֶת שֶׁהוּא כְּלוּ טוֹב תְּמִיד, עַד שִׁתְּהִיָּה תְּפִלָּתֵנוּ בְּתְכֵלִית הַשְּׁלֵמוֹת כְּלוּלָה יַחַד מִתְחַלְתָּהּ וְעַד סוּפָהּ בְּתְכֵלִית הָאֶחָדוּת וְלֹא נִשְׁכַּח שׁוֹם אוֹת וְדַבּוּר שֶׁל הַתְּפִלָּה לְעוֹלָם. וְאִפְלוּ כְּשֶׁנַּעֲמֹד בְּסוּף הַתְּפִלָּה, נִזְכֵּר עֲדִין אֵת אוֹת וְדַבּוּר הָרֵאשׁוֹן שֶׁל הַתְּפִלָּה, וְלֹא נִלְךְ וְלֹא נַעֲכַר וְלֹא נִפְסַק לְעוֹלָם מֵאוֹת וְדַבּוּר הָרֵאשׁוֹן שֶׁל הַתְּפִלָּה, אִפְלוּ כְּשֶׁנִּבְּאוּ לְסוּף הַתְּפִלָּה. וְלֹא נַעֲשֶׂה שׁוֹם פְּרוּד וְהַבְּדִל וְהַרְחָקָה בֵּין דַּבְּוֵרֵי הַתְּפִלָּה הַקְּדוּשָׁה, רַק כָּל הַתְּפִלָּה כְּלוּלָה תִּהְיֶה כְּלוּלָה וּמְקַבְּרָת וּמְקַשֶּׁרֶת יַחַד מְרֵאשָׁה לְסוּפָהּ, וּמְסוּפָה לְרֵאשָׁה, בְּתְכֵלִית הָאֶחָדוּת בְּתְכֵלִית הַשְּׁלֵמוֹת, כִּי כְּלוּ אֶחָד בְּלוּ טוֹב, וְעַל יְדֵי זֶה נִזְכֶּה לְסִדֵּר וְלִזְכֵּר לְפָנֶיךָ בְּכָל יוֹם וְיוֹם שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת וְתְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנֹת וּבִקְשׁוֹת וּודוּיִים וּפִיּוּסִים הַרְבֵּה בְּפֶה מְלֵא, בְּכּוֹנֵה גְדוּלָה, בְּתְכֵלִית כּוֹנֵה הַלֵּב בְּאֵמֶת כְּרִצּוֹנֶךָ הַטּוֹב. וְכֵלָם יִהְיוּ כְּלוּלִים יַחַד בְּשִׁמְךָ הַמְּיֻחָד בְּתְכֵלִית הָאֶחָדוּת עַד אֲשֶׁר תִּשְׁמַע שְׁוֹעֲתֵנוּ וְתֵאָזֵן תְּפִלוֹתֵנוּ וְתִקְשִׁיב תַּחֲנוּנֵינוּ, וְתִמְלֵא כָּל מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ לְטוֹבָה בְּרַחֲמִים, שְׁנוֹזָה חַיֵּשׁ קַל מְהֵרָה לְשׁוּב בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ וְלִהְיוֹת כְּרִצּוֹנֶךָ הַטּוֹב בְּאֵמֶת. וְתִשִּׁים חֲלָקֵנוּ עִם הַצְּדִיקִים וְהַיְשָׁרִים הַיּוֹשְׁבִים לְפָנֶיךָ בְּגַן עֵדֶן, וְתִשְׁעֲשַׁע עִם נַפְשֵׁנוּ לְעוֹלָמֵי עַד וְלִנְצַח נִצְחִים. וְנִזְכֶּה וְנִתְּהִי וְנִרְאֶה וְנִירָשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לְשָׁנֵי יָמוֹת הַמְּשִׁיחַ וְלַחֲנִי הָעוֹלָם הַבָּא.

וְתַעֲזְרֵנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ שְׁנוֹזָה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תְּמִיד. וְתִרְחַם עֲלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ וְחִנּוּנֶיךָ וְתִזְכֵּנוּ בְּחֶסְדֶּיךָ הַעֲצוּמִים, שְׁנוֹזָה לְעַמּוֹד וְלִרְאוֹת אֵת הַמְּחוּל שְׂמֵעוֹר לְצְדִיקִים לְעֵתִיד לְכוּא. וְכָל אֶחָד יִתְּהֵ מְרֵאָה בְּאֲצַבְעוֹ וְאָמַר "זֶה יִתְּהֵ קוּיָנוּ לוֹ", כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְאָמַר בְּיָוִם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה, קוּיָנוּ לוֹ וְיִוִּשְׁעֵנוּ, זֶה יִתְּהֵ קוּיָנוּ לוֹ, נְגִילָה וְנִשְׂמַחָה בִּישׁוּעָתוֹ". אֲשֶׁרִי הַמְּחַפֵּה לְזֶה, "אֲשֶׁרִי תִבְחַר וְתִקְרַב" שִׁזְכֶּה לְהַצִּיץ מִן הַחַרְבִּים שִׁמְחַת הַמְּחוּל הַזֶּה:

מלא רחמים חפץ להיטיב לכל בריוותיך, רחם עלינו כל עוד נפשינו בנו, וחינו
 וזכנו ועזרנו והושיענו בישועתך האמתית, כמו שאתה יודע את כל
 הישועות שאנו צריכין באפן שזוכה לחגיע לכל מה שבקשנו מלפניך חיש קל
 מהרה, ולא געול בכסופא קמך, "יהיו לרצון אמרי פי, והגיון לבי לפניך, יהוה צורי
 וגואלי. שמחו ביהוה וגילו צדיקים, והרנינו כל ישרי לב. ישמחו השמים ותגל
 הארץ, ויאמרו בגוים יהוה מלך". ויקים מקרא שכתוב: "והיה יהוה למלך על כל
 הארץ, ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד". ובתורתך פתוב לאמור: "שמע
 ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד".

תורה סו

א דע, שאפשר שיהיה התלמיד גדול מהרב, דהינו שיהיה לו פי שנים פרבו, ואף-על-פי-כן הכל יהיה בכחו של רבו. וזה בחינת: ויהי נא פי שנים ברוחך אלי - ברוחך דיקא, שעל ידי בחינת הרוח עצמו של אליהו רבו, יהיה לו פי שנים כמותו. כי איתא, שיש להצדיק בחינת שני רוחות: רוח לעלא, רוח לתתא. כמו שכתוב (בראשית ו) אלה תולדות נח נח; נח לעלא נח לתתא [כמו שכתוב שם בזהר נח (דף נט) על פסוק זה, עין שם בתוספתא, וזה לשונו: למה נח תרי זמנא, אלא

ויהי נא פי שנים ברוחך אלי, ויאמרו וכו' אם תראה אתי לקח מאתך יהי לך כו' וכו'.

(מלכים ב ב)

והנה נתקיים אחר כך באלישע פי שנים. נמצא, שהיה אלישע מתפלל בכונה יותר מאליהו רבו, כי כל הנסים והגדולות שעשה אלישע, כלם היו על ידי תפלה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגילה כז) על פסוק: ספרה נא לי את כל הגדולות אשר עשה אלישע - ואלישע כי עבד, בתפלה הוא דעביד:

נְסַתְלַק לְעֵלָא. וְעַל יְדֵי זֶה נִסְתַּלַּק הַצְּדִיק, כִּי כִשְׁנִסְתַּלַּק לְמַעְלָה הַרוּחַ הַנִּזְכָּר, נִסְתַּלַּק עִמּוֹ הַרוּחַ דְּלִתְתָּא, מִחֲמַת שְׁנַתְאֲחָדוּ מְאֹד בְּאַחְדוּת גְּדוּל כְּנִ"ל. וְעַל כֵּן הוּא דָּבַר גְּדוּל מְאֹד, לְהִיּוֹת בְּשַׁעַת הַסְּתַלְקוֹת הַצְּדִיק, אֲפֹלוּ מִי שְׂאִינוּ תַלְמִידוֹ. כִּי מִחֲמַת שְׂאֵז יוֹרֵד וְנִתְגַּלָּה לְמִטָּה הַרוּחַ דְּלְעֵלָא, נִמְצָא שְׁנַתְגַּלָּה אֶז הָאֶרֶץ גְּדוּלָּה מְאֹד, עַל כֵּן הוּא טוֹבָה גְּדוּלָּה לְכָל מִי שְׁנִמְצָא אֶז שָׁם, וְהוּא טוֹבָה לָהֶם לְאָרִיכַת יָמִים. וְכִמוֹ שְׂאֲמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנֶם לְבִרְכָה (חַגִּיגָה ה) עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים טז): וַיְחִי עוֹד לְנֹצַח וְכוּ', כִּי יִרְאֶה חֲכָמִים יָמוֹתוֹ. אָבֵל לְהַתְלַמְּדִים מְגִיעַ הָאֶרֶץ גְּדוּלָּה מְאֹד אֶז בְּיוֹתֵר, כִּי מִחֲמַת שְׁהֵם תְּלוּיִין בְּהַצְּדִיק, וַיּוֹנְקִים מִשְׂרָשׁ אַחַד, נִמְצָא שְׁזֶה הַחַיּוֹת דְּלְעֵלָא, הוּא חַיּוֹתֵם מְמֹשׁ, וְנִתְאֲחָדִים וְנִתְחַבְּקִים גַּם כֵּן עִם זֶה הַרוּחַ בְּאַחְדוּת גְּדוּל, כִּי הוּא רוּחָם וְחַיּוֹתֵם מְמֹשׁ כְּנִ"ל. וְעַל יְדֵי זֶה, אִם זוֹכָה, יְכוּל לְקַבֵּל פִּי שְׁנַיִם. כִּי הַצְּדִיק שְׁהִגִּיעַ זְמָנוֹ לְהַפְטֵר מִן הָעוֹלָם, נִסְתַּלַּק עַל־יְדֵי הָאַחְדוּת שְׁנַתְאֲחָד עִם הַרוּחַ דְּלְעֵלָא כְּנִ"ל. אָבֵל הַתְלַמְּדִים שְׂעֵדִין לֹא הִגִּיעַ זְמָנוֹ, אֶזִּי אֲדַרְבֵּה נִשְׂאָר אֲצֵלֶם הַרוּחַ דְּלְעֵלָא, לְגַדֵּל הָאַחְדוּת שְׁנַתְאֲחָד

כָּל צְדִיק וְצְדִיק דֵּי בְּעֵלְמָא, אֵית לָהּ תְּרִין רוּחִין: רוּחָא חַד בְּעֵלְמָא דִּין, וְרוּחָא חַד בְּעֵלְמָא דְּאֵתִי, וְהַכִּי תִשְׁבַּח בְּכֹלְהוּ צְדִיקֵי וְכוּ' עֵין שָׁם]. דְּהֵינּוּ שְׂיֵשׁ לוֹ בְּחִינַת חַיּוֹת לְמַעְלָה, וְחַיּוֹת לְמִטָּה. וְהַרוּחַ וְהַחַיּוֹת שְׁלַמְעֵלָה, הוּא גְּדוּל מְאֹד מְאֹד. וְהַתְלַמְּדִים הֵם עִם הַצְּדִיק מִשְׂרָשׁ אַחַד, רַק שְׁהֵם תְּלוּיִים בּוֹ כְּעַנְפִּים בְּאֵילָן, שְׁהָאֵילָן יוֹנֵק חַיּוֹתוֹ מִשְׂרָשׁוֹ, וְהַעֲנָפִים יוֹנְקִים הַחַיּוֹת דְּרַךְ הָאֵילָן. וַיֵּשׁ בְּזֶה כְּמָה בְּחִינּוֹת, כִּי יֵשׁ תְּלַמְּדִים שְׁהֵם בְּבַחֲיִנַת עַנְפִּים, וַיֵּשׁ שְׁהֵם בְּבַחֲיִנַת עֵלִים, וְכֵן שְׂאֵרֵי הַבְּחִינּוֹת. וּבְשַׁעַת הַסְּתַלְקוֹת הַצְּדִיק, אֶזִּי הוּא מְשִׁיג הַרְבֵּה יוֹתֵר מְמָה שְׁהִשִּׁיג בְּחַיּוֹ, כָּל אַחַד לְפִי מְדַרְגָּתוֹ, כְּמוֹ שְׂמַצִּינוּ בְּרַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי בְּאֲדָרָא, וּבְרַבְנֵי הַקְּדוּשָׁה, וּבְשְׂאָר צְדִיקִים:

וְדַע, שְׁזֶהוּ עַל יְדֵי שְׁבַשַׁעַת הַסְּתַלְקוֹת, אֶזִּי יוֹרֵד וּבָא לְמִטָּה בְּחִינַת הַרוּחַ וְהַחַיּוֹת דְּלְעֵלָא, וְאֶזִּי נִתְחַבְּקִין וְנִתְאֲחָדִים יַחַד הַרוּחַ דְּלִתְתָּא עִם הַרוּחַ דְּלְעֵלָא, כִּי בְּאֲמַת שְׁנִיחָם אַחַד. וְתַכְף כְּשִׁנְתְּגַלִּין זֶה לָזֶה, נִתְאֲחָדִין מְאֹד בְּאַחְדוּת גְּדוּל. וּמִחֲמַת שְׁהַרוּחַ דְּלְעֵלָא אֵינוּ יְכוּל לְהִיּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי טְבַעוּ אֵינוּ יְכוּל לְסַבֵּל כָּלֵל זֶה הָעוֹלָם, עַל כֵּן

מאד עם הרוח דלתתא, כי אי אפשר להם להתפרד עוד זה מזה. נמצא שהצדיק נסתלק על ידי זה, על ידי שמושך עמו הרוח דלעלא את הרוח דלתתא, והתלמידים מגיע להם פי שנים על ידי זה, כי נשאר אצלם בחינות הרוח דלעלא, כי נתאחד מאד עם הרוח דלתתא כנ"ל: אף כמה בחינות יש בתלמידים, ומי שמקשר מאד בהצדיק כמו ענפים באילן ממש, דהינו שהוא מרגיש בעצמו כל עליות וירידות שיש להצדיק, אף-על-פי שאינו אצל הצדיק. כי ראוי לו להתלמיד להרגיש בעצמו כל עליות וירידות של הצדיק, אם הוא מקשר באמת כראוי, כמו ענפים באילן. כי הענפים מרגישים כל העליות וירידות שיש להאילן, ועל כן בקיץ הם גדלים, ויש להם חיות. כי האילן יונק חיותו משרשו, על ידי הגידין שיש בו, שיונק דרך שם חיותו משרשו, דהינו שיש בו חללים שיונק דרך שם חיותו. ועל ידי כן בחרף שנתביש הלחלוחית ונתכוץ החללים, על ידי זה נתפוצים גם כל הענפים, ומחמת זה נופלים העלים אז, וכן להפך בקיץ כנ"ל. ומי שהוא מקשר אל הצדיק כמו כן, דהינו שהוא מרגיש כל העליות וירידות

של הצדיק, פי יש כמה וכמה בחינות של עליות וירידות, כי יש כמה וכמה בחינות הסתלקות, כי יש בחינות הסתלקות הנפש, ויש הסתלקות השם, שהוא גם כן בחינות הסתלקות, כי השם הוא הנפש, וכמבאר במקום אחר (לקמן סי' רס), שזה בחינות מסירת הנפש ממש, עין שם. ויש הסתלקות מדרגא לדרגא, שהוא גם כן בחינות הסתלקות. והתלמיד שמקשר כל כח, שמרגיש בעצמו כל העליות וירידות של רבו, אזי יכול לזכות לפי שנים בעת ההסתלקות כנ"ל. וזה בחינות: אם תראה אתי לקח, דהינו שתראה אותי לקח ונסתלק; מאתך - מאתך דיקא, דהינו שמאתך ומעצמך תרגיש ההסתלקות כנ"ל, ואז תזכה לפי שנים בעת ההסתלקות כנ"ל. כי בכל עת של ההסתלקות, מאיזה בחינה שהוא, אזי הוא בחינת ירידת והתגלות הרוח דלעילא בבחינה הנ"ל. רק שההתגלות הוא כפי בחינת ההסתלקות, ובשעת ההסתלקות לגמרי, יורד ונתגלה לגמרי כנ"ל: וזה בחינות הקבלת פני רבו, שצריך להשתדל תמיד להקביל פני רבו, כי פן ואולי עכשו הוא עת של בחינת הסתלקות, ואם

יזכה וקבל אז הארה גדולה, בבחינת פי שנים פנ"ל. וכשמקבל פי שנים, אזי אפשר שיתפלל בכונה, ויעשה עבודות וצדקות יותר מרבו, והכל על ידי בחינות רוח של רבו, בבחינת: ויהי נא פי שנים ברוחך אלי - ברוחך דיקא פנ"ל. (ומי שאינו יודע זאת, אינו יודע מהו אטר יד, כי אטר יד הוא דבר חדוש. גם אינו יודע להוציא מכח אל הפעל):

ב פי קדם שמוציאין מכח אל הפעל, אזי הכח והפעל נקשרים ביחד, ואין הפרש ביניהם. פי סוף מעשה במחשבה תחלה, דהינו כשאדם רוצה לעשות איזה דבר, כגון לבנות בית, צריך לחשב תחלה במחשבתו, איך יהיה ציור בגן ביתו, ואז כשנגמר במחשבתו דמות ביתו, אזי מתחיל לבנותו. נמצא שסוף המעשה, במחשבה תחלה. וקדם שהוציא מכח אל הפעל, אזי סוף המעשה נקשר עדין בתחלת המחשבה, ואין הפרש והבדל ביניהם כלל. וצריך לראות להוציא מכח אל הפעל, ואזי נפתחין ונבדלין הכח והפעל. ויש הפרש והבדל בין תחלת המחשבה, שהיא בחינות כח, ובין סוף המעשה, שהיא בחינת פעל. וזה בחינת אלה, פי א היא שתי יודין, ווא"ו באמצע.

שהיא בחינת פתח. ואלו השני יודין, הם בחינת יו"ד בראש ויו"ד בסוף, שהם בחינות כח ופעל. הינו בחינת הי"ד של שם העצם, שהוא שם הויה ברוך הוא, שהוא יו"ד בראש, שהוא בחינת מחשבה תחלה, בחינת כח. והי"ד השני, היא בחינת יו"ד של הכנוי, שהוא שם אדני, שהוא יו"ד בסוף, בחינת סוף מעשה, בחינת פעל. ובתחלה שני יודין אלו הם נקשרין יחד, ואין הבדל ביניהם פנ"ל, ואחר כך כשמוציאין מכח אל הפעל, הם נפתחין ונבדלין פנ"ל. וזה בחינת הו"ו שבתוך האלה, שהוא בחינת פתח. הינו מה שנפתחין ונבדלין אלו השני יודין, שהם בחינות כח ופעל פנ"ל. וזאת הו"ו שבתוך האלה, הוא בחינת הו"ו אותיות שיש בין שני היודין של שני השמות הנ"ל, כזה: יאקדונקי. פי יש שלש אותיות אצל הי"ד של שם העצם, שהוא בחינת תחלת המחשבה. וכן יש שלש אותיות אצל הי"ד של שם הכנוי, שהוא בחינת סוף מעשה. פי בכל דבר שבעולם יש שלש בחינות, שהם מקום וציור וזמן, שהם בחינת שלש אותיות הנ"ל. כגון כשאדם רוצה לבנות בית, צריך לחשב באיזה מקום לבנותו, ובאיזה זמן,

וּבְאִיזָה צִיּוּר יִהְיֶה נִבְנָה הַבַּיִת, וְכֵן
 בְּכָל דְּבַר שְׁפָעוּלָם. וְכֵן אַחֲר־כֶּף
 בְּסוֹף הַמַּעֲשֶׂה, דְּהֵינּוּ כְּשֶׁעוֹשֶׂה אֶת
 הַדְּבַר, יֵשׁ גַּם כֵּן שֶׁלֹּשׁ בְּחִינּוֹת הַנ"ל,
 שֶׁהֵם מְקוֹם וְצִיּוּר וְזִמְנוֹ. וְזֶה בְּחִינּוֹת
 שֶׁלֹּשׁ אוֹתִיּוֹת שֵׁשׁ אֶצֶל יו"ד בְּרֵאשׁ,
 שֶׁהִיא תַּחֲלַת הַמַּחֲשָׁבָה, וְכֵן יֵשׁ
 שֶׁלֹּשׁ אוֹתִיּוֹת אֶצֶל יו"ד בְּסוֹף, שֶׁהִיא
 בְּחִינַת סוֹף הַמַּעֲשֶׂה, שֶׁהֵם בְּחִינַת
 הוּאוּ שְׁבִין שְׁנֵי הַיְדִידִין כִּנ"ל: וְזֶה
 בְּחִינַת שְׁנֵי הָרוּחוֹת הַנ"ל, שֶׁהֵם רוּחַ
 דְּלַעֲלֵא וְרוּחַ דְּלַתְתָּא כִּנ"ל, שֶׁהֵם
 בְּחִינַת כַּח וּפְעֵל, שֶׁבְּתַחֲלָה הֵם
 נִקְשָׁרִים יַחַד, וְאַחֲר־כֶּף נִפְתָּחִין
 וְנִבְדְּלִין כִּנ"ל. כִּי בְּחִינַת שְׁתֵּי
 הָרוּחוֹת הַנ"ל, נַעֲשִׂין עַל יְדֵי
 הַמְתַּקֵּת חֲרוֹן אָף. כִּי יֵשׁ בְּחִינַת חֲרוֹן
 אָף אֶצֶל הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, כְּבִיכּוֹל, וְאֶצֶל
 בְּנֵי אָדָם. וּכְשֵׁי שֶׁחֲרוֹן אָף, חֵס
 וְשָׁלוֹם, הוּא בְּחִינּוֹת עֲשׂוֹן שְׂיוּצָא
 מִנְחִירָיו, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים יח): עֲלֶה
 עֲשׂוֹן בְּאִפּוֹ. וְזֶה הָעֲשׂוֹן מִזִּיקָה
 לְפָרְנֶסֶה, [שֶׁעַל יְדֵהּ מוּצִיאִין מִכַּח
 אֶל הַפְּעֵל, כִּי עַל־יְדֵי שֵׁשׁ לֹו פָּרְנֶסֶה
 וְאֵינּוּ נִצְרָף לְבְרִיּוֹת, זוֹכֶה לְאֵמֶת,
 בְּחִינּוֹת עֲלֵמָא דְאֵתִי, בְּבְחִינּוֹת:
 אֲשֶׁרִי שְׂאֵל יַעֲקֹב בְּעִזְרוֹ שִׁבְרוֹ עַל ה'
 אֲלֵקִי: שֶׁעַל יְדֵי זֶה מוּצִיאִין מִכַּח אֶל
 הַפְּעֵל פְּדֻלְקָמוֹן. כִּי הָעֲשׂוֹן מִזִּיקָה
 לְעֵינַיִם, בְּבְחִינַת (מִשְׁלֵי י): כַּעֲשׂוֹן

לְעֵינַיִם; שֶׁהֵם בְּחִינַת פְּרָנֶסֶה, בְּחִינַת
 (תְּהִלִּים קמח): עֵינַי כָּל אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְכו'.
 כִּי כַּעַם מִזִּיקָה לְפָרְנֶסֶה, כְּמוֹ שֶׁמוּבָא
 בְּמְקוֹם אַחֵר, שֶׁכַּעַס מִפְּסִיד
 הָעֲשִׂירוֹת (עֵינִי לַעֲיֵל בְּסִימָן נט). וְצָרִיךְ
 לְשַׁבֵּר וּלְהַמְתִּיק הַחֲרוֹן אָף, דְּהֵינּוּ
 לְהַמְתִּיק הָעֲשׂוֹן וּלְבַרְרוֹ, עַד שֶׁיִּהְיֶה
 נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ בְּחִינַת רוּחַ, דְּהֵינּוּ רוּחַ
 אֲוִירִי, שֶׁנַּעֲשֶׂה מֵהַתְּבַרְרוֹת הָעֲשׂוֹן.
 וְזֶה הָרוּחַ, שֶׁהוּא הַמְתַּקֵּת הָעֲשׂוֹן שֶׁל
 הַחֲרוֹן אָף, הוּא בְּחִינַת מְשִׁיחַ,
 בְּחִינַת (אֵיכָה ד): רוּחַ אֶפְיָנוּ מְשִׁיחַ ה'.
 וְכָל זִמְנוֹ שֶׁלֹּא בָּא בְּחִינַת זֶה הָרוּחַ
 אֶל בְּחִינַת הַיְדִידִים, עַדִּין הוּא קָדָם
 הַהוּיָה. כִּי עֵקֶר הַהוּיָה, הוּא בְּבְחִינַת
 הַיְדִידִים, שֶׁהֵם כְּלֵי הָעֲשִׂיָה, שֶׁשֵּׁם הוּא
 עֵקֶר הַתְּגַלּוֹת בְּחִינַת הָרוּחַ, בְּבְחִינַת
 (תְּהִלִּים לא): בִּידָךְ אֶפְקִיד רוּחִי,
 וּבְבְחִינַת (אֵיכָה יב): אֲשֶׁר בִּידוֹ נִפְשׁ כָּל
 חַי וְרוּחַ כָּל בֶּשֶׂר אִישׁ. וְאַחֲר־כֶּף
 כְּשֶׁנִּתְגַּלֶּה הָרוּחַ בְּבְחִינַת הַיְדִידִים,
 עַדִּין שְׁנֵי הָרוּחוֹת הַנ"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת
 כַּח וּפְעֵל, בְּחִינַת שְׁנֵי הַיְדִידִים - יְמִין
 וּשְׂמָאל, הֵם שְׁנֵיהֶם בִּיחַד עַדִּין,
 דְּהֵינּוּ שְׁעַדִּין לֹא נִפְתָּחוּ וְנִתְפָּרְדוּ
 הַיְדִידִים, שֶׁשֵּׁם הַתְּגַלּוֹת שְׁתֵּי הָרוּחוֹת
 כִּנ"ל. כִּי עַדִּין הַכַּח וְהַפְּעֵל נִקְשָׁרִים
 יַחַד, וְאֵין הַבְּדֵל בֵּינֵיהֶם כְּלָל, וְאִזִּי
 אֵין נִכְרַ בֵּין יְמִין לְשְׂמָאל כִּנ"ל. וְאִזִּי
 עַדִּין בְּחִינַת קָדָם הַבְּרִיאָה, דְּהֵינּוּ

כְּשִׁמוּצִיאִין מִכַּח אֶל הַפֶּעַל כִּנ"ל. וְזוֹה פּוֹתַח אֶת וְכוּ', בְּבַחֲנֵת פִּתַּח הַנ"ל. וְכֵן זֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי הַמִּתְקַת הַחֲרוֹן אַף, בְּבַחֲנֵת רוּחַ אֲפִינוּ מְשִׁיחַ ה' כִּנ"ל. וְזוֹה: פּוֹתַח אֶת ל'דָּךְ - רֵאשִׁית־תְּבוֹת: אֲפִי, הֵינּוּ בַחֲנֵת רוּחַ אֲפִינוּ וְכוּ' הַנ"ל. כִּי עַל־יְדֵי בַחֲנֵת רוּחַ אֲפִינוּ וְכוּ', נִפְתַּח וְנִחְתְּכִין הַיָּדִים, שֶׁהֵם בַּחֲנֵת שְׁתֵּי הַרוּחוֹת כִּנ"ל: וְכֵן הַמְצוּוֹת וְהַעֲבֵרוֹת תְּלוּיִן גַּם כֵּן בְּזוֹה, בְּבַחֲנֵת הַתְּפִתְחוֹת הַיָּדִים הַנ"ל, בַּחֲנֵת כַּח וּפֶעַל כִּנ"ל. כִּי יֵשׁ בָּהֶם גַּם כֵּן שְׁלֹשׁ בַּחֲנֵוֹת הַנ"ל, שֶׁהֵם מְקוֹם וְצִיּוֹר וְזָמֵן. וְזוֹה בַּחֲנֵת (אֲבוֹת פ"ב): הַסְתַּכַּל בְּשִׁלְשָׁה דְבָרִים וְאֵי אֵתָהּ בָּא לְיַדֵי עֲבָרָה, לְיַדֵי עֲבָרָה דִּיקָא, כִּי עָקַר הַעֲבָרָה, חֵס וְשְׁלוֹם, נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי בַּחֲנֵוֹת הַיָּדִים הַנ"ל. וּבַתְּחִלָּה הַעֲבָרָה בְּכַח, שְׁחֹשֵׁב לַעֲשׂוֹתָהּ, חֵס וְשְׁלוֹם, וְאַחֲרֵי כֵךְ כְּשִׁמוּצִיאָה מִכַּח אֶל הַפֶּעַל וְעוֹשֶׂה אוֹתָהּ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲזִי הוּא רִשְׁעֵי גָמוּר, וְחָשׁוּב כְּמַת, כִּי רִשְׁעִים בַּחֲיִיָּהוּן קְרוּיִין מַתִּים (בְּרִכּוֹת יח.). וְזוֹה בַּחֲנֵת (תְּהִלִּים פח): כְּמוֹ חֲלָלִים שׁוֹכְבֵי קֶבֶר וְכוּ'; הֵינּוּ הַרְשָׁעִים שֶׁהֵם בַּחֲיִיָּהוּן קְרוּיִים מַתִּים. וְזוֹה: מִיָּדָךְ נִגְזְרוּ - נִגְזְרוּ לְשׁוֹן חֲתָךְ, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י. הֵינּוּ שֶׁהַעֲבָרָה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי בַּחֲנֵת חֲתוּף הַיָּדִים, בַּחֲנֵת: פּוֹתַח

קֶדֶם שִׁמוּצִיאִין מִכַּח אֶל הַפֶּעַל, שְׁאֵז הֵן נִקְשָׁרִים יַחַד כִּנ"ל. וְאַחֵר כֵּךְ כְּשִׁמוּצִיאִין מִכַּח אֶל הַפֶּעַל, אֵז הוּא גָמַר הַבְּרִיאָה, וְאֵז נִפְתַּחִין הַיָּדִים, וְנִכְפַר בֵּין יָמִין לְשְׂמֹאל, בְּבַחֲנֵת (ישעיה מח): אֵף יְדֵי יִסְדָּה אֲרִץ וְיָמִינִי טִפְחָה שָׁמַיִם; כִּי אֵז יֵשׁ הַפָּרֶשׁ וְהַכּוֹר בֵּין הַכַּח וְהַפֶּעַל, שֶׁהֵם בַּחֲנֵת שְׁתֵּי הַיָּדִים, שְׁתֵּי הַרוּחוֹת כִּנ"ל. וְכֵן זֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי הַמִּתְקַת הַחֲרוֹן אֵף כִּנ"ל, וְזוֹה בַּחֲנֵת אֵף יְדֵי - אֵף דִּיקָא כִּנ"ל. וְזוֹה בַּחֲנֵת (תְּהִלִּים קמה): פּוֹתַח אֶת יָדָךְ - שֶׁהַיָּדִים נִפְתַּחִין וְנִכְפְּרִין בֵּין יָמִין לְשְׂמֹאל כִּנ"ל. וְזוֹה: אֶת יְדִיךָ - בַּחֲנֵת שְׁנֵי יוֹדִי"ן הַנ"ל (כְּמ"ש בְּזוֹהַר וּבַתְּקוּנִים בַּהַקְדָּמָה דָּךְ ז: וּמוֹבֵא בַּפַּע"ח בְּשַׁעַר הַזְמִירוֹת פ"ה ע"י"ש), אֶל תִּקְרֵי יָדָךְ, אֶלָּא יוֹדִיךָ, כִּי הַיָּדִים הֵם בַּחֲנֵת שְׁנֵי יוֹדִי"ן הַנ"ל, שֶׁהֵם בַּחֲנֵת כַּח וּפֶעַל, שְׁזָה בַּחֲנֵוֹת שְׁתֵּי הַיָּדִים יָמִין וְשְׂמֹאל כִּנ"ל:

וְזוֹהוּ: פּוֹתַח אֶת יָדָךְ - סוֹפֵית־תְּבוֹת חֲתָךְ, כְּמוֹבֵא, הֵינּוּ בַּחֲנֵת שֶׁהַיָּדִים נִפְתַּחִין וְנִחְתְּכִין, וְנִכְפַר בֵּין יָמִין לְשְׂמֹאל כִּנ"ל, בַּחֲנֵת אֵף יְדֵי יִסְדָּה אֲרִץ וְכוּ' כִּנ"ל. וְזוֹה חֲתָךְ בְּגִימְטְרִיאָה שְׁתֵּי פַעְמִים רוּחַ (כְּמוֹבֵא בַּפַּע"ח שם), הֵינּוּ בַּחֲנֵת שְׁנֵי הַרוּחוֹת הַנ"ל, שֶׁהֵם בַּחֲנֵת שְׁנֵי הַיּוֹדִי"ן, שְׁנֵי הַיָּדִים כִּנ"ל, כְּשֶׁנִּפְתַּחִין וְנִחְתְּכִין

את ידך - סופיתבות חתך. ומנפילת חתוך והתפתחות הידים אלו שבקדשה, נעשה העברה בבחינות: והמה מידך נגזרו - לשון חתך פנ"ל. ועל כן מועיל תשובה על עברה, כי עקר התשובה היא חרטה, שמתחרט על העברה, בבחינות (נדרים כב): פתח חרטה, שזה בבחינות פתח פנ"ל, בבחינות פותח את ידך פנ"ל:

ג וּלְהוֹצִיא מִפֶּחַ אֶל הַפֶּעַל, הוּא עַל יְדֵי שְׁלֵמוֹת הַדְּבֹר, וְצִרְיָן שִׁיחֵי אוֹתוֹת הַדְּבֹר בְּשֵׁלְמוֹת, וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי בְּחִינּוֹת עֲלֵמָא דְאַתִּי, שְׁעַל יְדֵי זֶה נִשְׁלָמִין אוֹתוֹת הַדְּבֹר. כִּי לְעֵתִיד לְבוֹא יִהְיֶה הַדְּבֹר בְּשֵׁלְמוֹת, כִּי אֶפְלוּ הָעֲכוּ"ם יִקְרְאוּ אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עִם הַדְּבֹר, כְּמָה שֶׁכְּתוּב (צפניה ג): כִּי אֶז אֶהַפֵּךְ אֶל הָעַמִּים שְׁפָה בְּרוּרָה לְקִרְא פֶלֶם בְּשֵׁם ה' וְכו', נִמְצָא, שִׁיחֵי לְהַדְּבֹר שְׁלֵמוֹת. כִּי עֲכָשׁוּ הַדְּבֹר חֶסֶר וְאִינוּ בְּשֵׁלְמוֹת, מֵאַחַר שֶׁאֵין כָּל הָעוֹלָם קוֹרְאִין לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עִם הַדְּבֹר. אֲבָל לְעֵתִיד יִקְרְאוּ כָּלֵם לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עִם הַדְּבֹר, אֶפְלוּ עֲכוּ"ם, וְעַל כֵּן אֶז יִהְיֶה הַדְּבֹר בְּשֵׁלְמוֹת, בְּחִינַת שְׁפָה בְּרוּרָה, מֵאַחַר שֶׁהִכֵּל יִקְרְאוּ לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עִם הַדְּבֹר, נִמְצָא שִׁישׁ לְהַדְּבֹר

שְׁלֵמוֹת. וְכֵל זֶה יִהְיֶה לְעֵתִיד, כִּי עֵקֶר גְּדֻלְתָּנוּ וְתַפְאֲרָתָנוּ יִתְגַּלֶּה לְעֵתִיד לְבוֹא, שְׂאֵז יִדְעוּ וִירְאוּ הַכֵּל אֶת גְּדֻלְתָּנוּ, כִּי אֶז יִרְאוּ הַכֵּל אֶת גְּדֻלְתָּנוּ וְתַפְאֲרָתָנוּ הַצְּדִיקִים וְהַכְּשָׁרִים, אֲשֶׁרֵיהֶם אֲשֶׁרֵי חֲלָקָם, מִה רַב טוֹבָךְ הַצָּפוֹן לָהֶם^(א). וְלַהֲפֹךְ - מִפְּלֵת הַרְשָׁעִים, כְּמָה שֶׁכְּתוּב (מלאכי ג): וְעִסּוֹתֶם רְשָׁעִים וְכו'; כִּי אֶז יִהְיֶה יוֹמָא דְדִינָא רַבָּא, שִׁיחֵי הָאָדָם נִדוֹן עַל כָּל מַעֲשָׂה, עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֶט, וְלֹא יוֹתְרוּ לוֹ עַל שׁוֹם דְּבַר קָטָן, כִּי אֵין שְׂכַחָה לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ, וְהַכֵּל יִהְיֶה נִזְכָּר לוֹ אֶז^(ב). וְאֶזִּי, כְּשִׁיחֵי מִפְּלֵת הַרְשָׁעִים, וְיִשׁוּבוּ וִירְאוּ בֵּין צְדִיק לְרָשָׁע וְכו', (כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֵׁם בְּמֵלָאכִי: וּשְׁכַתֶּם וּרְאִיתֶם בֵּין צְדִיק לְרָשָׁע, בֵּין עוֹבֵד אֱלֹקִים לְאֲשֶׁר לֹא עֹבֵד). כִּי אֶז דִּיקָא, בְּיוֹמָא דְדִינָא, יִרְאוּ הַחֲלוּקִים בֵּין צְדִיק לְרָשָׁע וְכו', וְאֶזִּי יִתְהַפְּכוּ כָּלֵם לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עַל יְדֵי זֶה, וְיִקְרְאוּ כָּלֵם בְּשֵׁם ה', בְּבְחִינּוֹת: אֶז אֶהַפֵּךְ אֶל כָּל הָעַמִּים וְכו' פִּנ"ל, וְאֶזִּי יִהְיֶה הַדְּבֹר בְּשֵׁלְמוֹת, בְּחִינַת שְׁפָה בְּרוּרָה פִּנ"ל. נִמְצָא, שְׁעַל יְדֵי מִפְּלֵת הַרְשָׁעִים שִׁיחֵי לְעֵתִיד, עַל יְדֵי זֶה יִהְיֶה נִשְׁלָם הַדְּבֹר אֶז פִּנ"ל. אֲבָל צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת עֲלֵמָא דְאַתִּי גַם בְּעוֹלָם הַזֶּה, דְּהֵינּוּ שִׁיחֵי מִפְּלָה

את ידך - סופיתבות חתך. ומנפילת חתוך והתפתחות הידים אלו שבקדשה, נעשה העברה בבחינות: והמה מידך נגזרו - לשון חתך פנ"ל. ועל כן מועיל תשובה על עברה, כי עקר התשובה היא חרטה, שמתחרט על העברה, בבחינות (נדרים כב): פתח חרטה, שזה בבחינות פתח פנ"ל, בבחינות פותח את ידך פנ"ל:

ג וּלְהוֹצִיא מִפֶּחַ אֶל הַפֶּעַל, הוּא עַל יְדֵי שְׁלֵמוֹת הַדְּבֹר, וְצִרְיָן שִׁיחֵי אוֹתוֹת הַדְּבֹר בְּשֵׁלְמוֹת, וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי בְּחִינּוֹת עֲלֵמָא דְאַתִּי, שְׁעַל יְדֵי זֶה נִשְׁלָמִין אוֹתוֹת הַדְּבֹר. כִּי לְעֵתִיד לְבוֹא יִהְיֶה הַדְּבֹר בְּשֵׁלְמוֹת, כִּי אֶפְלוּ הָעֲכוּ"ם יִקְרְאוּ אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עִם הַדְּבֹר, כְּמָה שֶׁכְּתוּב (צפניה ג): כִּי אֶז אֶהַפֵּךְ אֶל הָעַמִּים שְׁפָה בְּרוּרָה לְקִרְא פֶלֶם בְּשֵׁם ה' וְכו', נִמְצָא, שִׁיחֵי לְהַדְּבֹר שְׁלֵמוֹת. כִּי עֲכָשׁוּ הַדְּבֹר חֶסֶר וְאִינוּ בְּשֵׁלְמוֹת, מֵאַחַר שֶׁאֵין כָּל הָעוֹלָם קוֹרְאִין לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עִם הַדְּבֹר. אֲבָל לְעֵתִיד יִקְרְאוּ כָּלֵם לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עִם הַדְּבֹר, אֶפְלוּ עֲכוּ"ם, וְעַל כֵּן אֶז יִהְיֶה הַדְּבֹר בְּשֵׁלְמוֹת, בְּחִינַת שְׁפָה בְּרוּרָה, מֵאַחַר שֶׁהִכֵּל יִקְרְאוּ לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עִם הַדְּבֹר, נִמְצָא שִׁישׁ לְהַדְּבֹר

(א) תהלים לא. (ב) עיין קהלת יב כי את כל מעשה וגו' ובחגיגה דף ה ע"א.

לְרַשְׁעִים גַּם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְזֶה נֶעֱשֶׂה
עַל יְדֵי אַמֶּת: וְעַקֵּר הָאֱמֶת הוּא,
כְּשֵׁאִין הָאָדָם נִצְרָךְ לְבְרִיּוֹת, כִּי כִּיּוֹן
שֶׁנִּצְרָךְ הָאָדָם לְבְרִיּוֹת, מִשְׁתַּנָּה פְּנֵיו
כְּכֹרוֹם, לְכֹמָה גּוֹנִין (בְּרִכּוֹת 1). כִּי מִי
שֶׁהוּא נִצְרָךְ לְבְרִיּוֹת, קָשָׁה לוֹ מְאֹד
לְהִתְפַּלֵּל בְּרַבִּים, וְטוֹב וְנוֹחַ לוֹ
לְהִתְפַּלֵּל בִּיחִיד, כִּי בְּרַבִּים נוֹפְלִין
עָלָיו פְּנִיּוֹת גְּדוּלוֹת וּשְׂקָרִים, שֶׁעוֹשֶׂה
תְּנוּעוֹת וּשְׂקָרִים בְּתַפְלֹתוֹ בְּשִׁבִיל
בְּנֵי אָדָם, מֵאַחַר שֶׁהוּא נִצְרָךְ לָהֶם.
וְאִפְלוּ מִי שֵׁאִין נִצְרָךְ לְבְרִיּוֹת בְּשִׁבִיל
פְּרֻנְסָה, כִּי מִתְּפָרֵס מִשְׁלוֹ, אַף עַל
פִּי כֵן יֵשׁ שֶׁהוּא נִצְרָךְ לְבְרִיּוֹת בְּשִׁבִיל
כְּבוֹד, אוֹ בְּשִׁבִיל דְּבַר אַחֵר, דִּהְיִינוּ
שׁוֹשֵׁי לוֹ תַּאֲוָה שֶׁל כְּבוֹד וַחֲשִׁיבוֹת
וְכִיּוּצָא. נִמְצָא שֶׁהוּא נִצְרָךְ לְבְרִיּוֹת,
שֶׁהוּא צָרִיךְ לְכְבוֹד וַחֲשִׁיבוֹת שֶׁלָּהֶם.
וְאִזִּי, כִּשֶׁהוּא נִצְרָךְ לְבְרִיּוֹת בְּאִיזָה
בְּחִינָה, יוֹכֵל לִפְלֹ בְּשִׂקָר גְּדוֹל
בְּתַפְלֹתוֹ, דִּהְיִינוּ לַעֲשׂוֹת תְּנוּעוֹת
בְּשִׂקָר בְּשִׁבִיל בְּנֵי אָדָם כְּנִל. וְיֵשׁ מִי
שֶׁהוּא אִישׁ פֶּשֶׁר קָצֵת, וְיֵרָא אֶת ה'
בְּמִקְצֵת, וּמִתְבַּיֵּשׁ בְּעֵינָיו לַעֲשׂוֹת
שְׂקָר מְגֻנָּה בְּתַפְלֹתוֹ בְּשִׁבִיל אַחֲרִים,
וּמִתְפַּנֵּן לְהִתְפַּלֵּל בְּאֱמֶת. אֲבָל הָאֱמֶת
הוּא הִרְבֵּה מְאֹד יוֹתֵר מִדִּי, וְגַם זֶה
אִינוֹ אֱמֶת, כִּי לֹא נִמְצָא הִרְבֵּה אֱמֶת,
כִּי הָאֱמֶת הוּא רַק אֶחָד, כְּמוֹ שְׁמוּבָא
בְּמִקּוּם אַחֵר (לְעִיל בְּהַתּוֹרָה אִמֵּר ר"ע בְּסִימָן נא),

דִּהְיִינוּ מִחֲמַת שֶׁהוּא בּוֹשׁ בְּעֵינָי
עֲצָמוֹ לְהִתְפַּלֵּל בְּשִׂקָר גָּמוּר כְּנִל,
עַל כֵּן הוּא רוֹצֵה לְכַסּוֹת עַל הַשְּׂקָר
וּלְהַלְבִּישׁ הַשְּׂקָר בְּאֱמֶת. דִּהְיִינוּ
לְמַשָּׁל, שְׁחַפֵּץ לַעֲשׂוֹת אִיזָהוּ תְנוּעָה
אוֹ הִמְחָאת כֶּף בְּשִׁבִיל אַחֵר, אֲבָל
הוּא מִתְבַּיֵּשׁ בְּזֶה שֶׁיַּעֲשֶׂה שְׂקָר
בְּתַפְלֹתוֹ בְּשִׁבִיל בְּנֵי אָדָם, עַל כֵּן
הוּא גּוֹנֵב דַּעַת עֲצָמוֹ, וּמִסְבֵּב לוֹ
הֵיצֵר הָרַע סְבוּבִים בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ, עַד
שֶׁנִּתְגַּלְגַּל הַדְּבַר בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ שֶׁהוּא
צָרִיךְ בְּאֱמֶת לַעֲשׂוֹת תְּנוּעָה זוֹ
בְּתַפְלֹתוֹ אוֹ לְהַכּוֹת כֶּף אֶל כֶּף,
דִּהְיִינוּ שְׁמוּצָא לַעֲצָמוֹ אִיזָה אֱמֶת,
שֶׁהוּא צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת אוֹתָהּ הַתְּנוּעָה
בְּשִׁבִיל אוֹתוֹ הָאֱמֶת. נִמְצָא שֶׁהוּא
מְכַסֶּה הַשְּׂקָר בְּאֱמֶת, נִמְצָא שׁוֹשֵׁי לוֹ
הִרְבֵּה אֱמֶת יוֹתֵר מִדִּי. כִּי הַעֲקָר
הָאֱמֶת אִינוֹ רַק אֶחָד, דִּהְיִינוּ לְהִתְפַּלֵּל
בְּאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
לְבַדּוֹ, אֲבָל זֶה הָאֱמֶת שֶׁל שְׂקָר הוּא
הִרְבֵּה מְאֹד, כִּי יֵשׁ בְּזֶה כְּמָה גּוֹנִין,
וְכֹמָה מִינֵי אֱמֶת שְׁמוּצָא לַעֲצָמוֹ
לְחַפּוֹת עַל הַשְּׂקָר. וְזֵהוּ: כִּיּוֹן שֶׁנִּצְרָךְ
הָאָדָם לְבְרִיּוֹת - שְׂאֵז נוֹפְלִים עָלָיו
פְּנִיּוֹת וּשְׂקָרִים כְּנִל - אִזִּי מִשְׁתַּנָּה
פְּנָיו לְכֹמָה גּוֹנִין. פְּנָיו זֶה בְּחִינַת
הָאֱמֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּנִים, בְּחִינַת
(תְּהִלִּים כד): מִבְּקָשֵׁי פְּנֵיךְ יַעֲקֹב סֵלָה;
בְּחִינַת (מִיכָה ז): תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב.

לְעֵתִיד, עַל יְדֵי זֶה יִהְיֶה מִפְּלֵת
הַרְשָׁעִים, בְּבַחֲנִית (דברים ז): וּמִשְׁלֵם
לְשׁוֹנָאֵיו אֶל פְּנָיו לְהֶאֱבִידוֹ. פְּנָיו זֶה
בְּחִינַת אֲמַת פְּנ"ל, שְׁעַל יְדֵי זֶה,
מִשְׁלֵם לְשׁוֹנָאֵיו וּמֵאֲבִידוֹן מִן הָעוֹלָם,
כְּמוֹבָא בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ^(א). וְכֵן אָמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנִם לְבָרְכָה בְּגִמְרָא
(עירובין כב), שְׁפָבִיכֹל הֵם כְּמִשָּׂא עַל
פְּנָיו, כִּי הַפְּנִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאֲמַת
שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵינוֹ יָכוֹל לְסַבֵּל
אֶת הַרְשָׁעִים. וְכִשְׁנִתְגַּלְהַ בְּחִינַת
הַפְּנִים, דְּהֵינּוּ הָאֲמַת, אֲזִי הוּא
מִפְּלֵת הַרְשָׁעִים פְּנ"ל. וְעַל יְדֵי זֶה
יִהְיֶה מִפְּלֵתֵם לְעֵתִיד, כִּי אֲזִי יִתְגַּלְהַ
הָאֲמַת פְּנ"ל. וְעַל־כֵּן כְּשׁוֹזְכִין לְאֲמַת
בְּעוֹלָם הַזֶּה פְּנ"ל, עַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלְהַ
בְּחִינַת הַפְּנִים פְּנ"ל, וְאֲזִי מִמְּשִׁיכִין
בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא בְּתוֹךְ הָעוֹלָם הַזֶּה,
וְאֲזִי נַעֲשֶׂה מִפְּלֵתֵם עַל יְדֵי הָאֲמַת
גַּם בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּמוֹ שִׁיְהִיָּה בְּעוֹלָם
הַבָּא פְּנ"ל. וְעַל־יְדֵי־זֶה מִמְּשִׁיכִין
שְׁלֵמוֹת אוֹתוֹת הַדְּבֹר שִׁיְהִיָּה
לְעֵתִיד, בְּחִינַת שְׁפָה בְּרוּרָה, בְּתוֹךְ
הָעוֹלָם הַזֶּה. כִּי בְּחִינַת שְׁפָה בְּרוּרָה
נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי מִפְּלֵתֵם, שְׁעַל יְדֵי זֶה
נִתְהַפְּכִין כָּלֵם אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ פְּנ"ל:
זֶה בְּחִינַת (ישעיה נח): וְדַבֵּר דְּבַר,
הַנֶּאֱמָר בְּשֶׁבֶת. הֵינּוּ שְׁצָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ
בְּחִינּוֹת דְּבֹר שֶׁל שֶׁבֶת, שֶׁהוּא

דְּהֵינּוּ שֶׁהָאֲמַת שְׁלוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת
פְּנִים, נִשְׁתַּנְּה לְכֹמָה גְּוֵנוֹ, דְּהֵינּוּ
שִׁישׁ לוֹ כְּמָה מִיְּנֵי אֲמַת שְׁמַלְבִּישׁ בּוֹ
הַשְּׁקָר, דְּהֵינּוּ שְׁמוּצָא לְעֲצֻמוֹ אֲמַת,
שְׁכּוֹנָתוֹ בְּשֶׁבִיל כָּךְ אוֹ בְּשֶׁבִיל כָּךְ,
נִמְצָא שְׁנִשְׁתַּנְּה הַפְּנִים, שֶׁהוּא אֲמַת,
לְכֹמָה גְּוֵנוֹ, כִּי הָעֵקֶר הָאֲמַת אֵינוֹ
אֵלָא אֶחָד פְּנ"ל: זֶה פְּרוּשׁ (תהלים קמו):
אֶהְלֶלָה ה' בְּחַיִּי; הֵינּוּ כְּשֶׁאֵין נֶצְרָךְ
לְבְרִיּוֹת. וְזֶה בְּחַיִּי - בְּחַיִּי דִּיקָא, הֵינּוּ
שְׁאֵנִי חַי מַחַיִּים שְׁלִי, שְׁאֵינּוּ נֶצְרָךְ
לְחַיּוֹת שׁוּם אָדָם. כִּי הַנֶּצְרָךְ לְבְרִיּוֹת
חַיִּיו אֵינֶם חַיִּים (ביצה לב), הֵינּוּ שְׁאֵינֶם
חַיִּים שְׁלוֹ, כִּי הוּא חַי מֵאַחֲרִים. אֲבָל
כְּשֶׁאֵינִי נֶצְרָךְ לְבְרִיּוֹת, וְאֵנִי חַי חַיִּים
שְׁלִי, אֲזִי אוּכַל לְהַלְלוֹ וּלְהַתְּפַלֵּל
לְפָנָיו בְּאֲמַת פְּנ"ל, וְזֶהוּ: אֶהְלֶלָה ה'
בְּחַיִּי - דִּיקָא, פְּנ"ל. וְזֶהוּ (שם): כִּי־נֶון
שְׁנִצְרָךְ הָאָדָם לְבְרִיּוֹת, עוֹלָם חֲשָׁךְ
בְּעָדוֹ וְכו' (עין למטה):

וְכַשִּׁישׁ אֲמַת, אֲזִי הוּא מִפְּלֵת
הַרְשָׁעִים, כִּי עֵקֶר מִפְּלֵת
הַרְשָׁעִים לְעוֹלָם הַבָּא הוּא עַל יְדֵי
הָאֲמַת שִׁיְתְּגַלְהַ אֲזִי. כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (משלי
יב): שִׁפְתַּי אֲמַת תִּכּוֹן לְעַד - כּוֹנֵנֶת
לְעַד לֹא כְּתִיב, אֵלָא תִכּוֹן, כִּי לְעֵתִיד
לְבּוֹא יִתְגַּלְהַ הָאֲמַת, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנִם לְבָרְכָה (זוהר תשא דף
קפת: ובתיקון טג), וְעַל יְדֵי הָאֲמַת שִׁיְתְּגַלְהַ

מפלת הרשעים פנ"ל. וזה בחינת הויה במלוי החין, כי הי היא בחינת שלום שכר, כמה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (עירובין כא) על פסוק (יחזקאל ב): הגה וְהִי, וְהִי זֶה שְׁלוֹם שָׁכָר לְרָשָׁעִים בְּעוֹלָם הַבָּא. וזה בחינת אל הויה, דהינו אל שהוא בחינות אמת, שעל ידו נעשה שלום שכר לרשעים, שהוא בחינות הויה במלוי ההין פנ"ל, צריך להמשיכה בתוך העולם הזה, שהוא בחינות ודבר דבר, להמשיך דבור של שבת בתוך ימי החל פנ"ל, שהם בחינות יצירה. בבחינות (תהלים קלט): ימים יצרו ולא אחד בהם, דהינו שימי החל הם בחינות יצירה, כשאין אחד בהם, שהוא בחינות שבת. וצריך להמשיך לבחינות יצירה, שהוא בחינת ימי החל, את בחינות אל הויה, שהוא בחינות עלמא דאתי, בחינות שבת. וזה בחינות^(ט) מלכות - פה, שעל ידי זה נשלמים אותיות הדבור פנ"ל:

ד וּבְשֵׁנֵי שְׁלֹמִין אותיות הדבור פנ"ל, צריך לראות להוציא הדבור בשלמות, כי לפעמים נתחבין אותיות הדבור במצר הגרון, ואי אפשר להוציא הדבור בשלמות, שזה בחינות מה שקורין בלשון אשפנז: היזריק.

בחינות עלמא דאתי, בתוך הדבור של עולם הזה, להשלים הדבור בעולם הזה. כי עקר שלמות הדבור הוא מבחינות שבת, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת קיג): שלא יהא דבורך של שבת כדבורך של חל; כי בשבת הוא שלמות הדבור, כי שבת הוא בחינות עולם הבא פנ"ל, וצריך להמשיך דבור של שבת בתוך הדבור של חל פנ"ל: וזהו בחינת אל הויה ביצירה^(י), שעל ידי בחינת אל, שהוא בחינת אמת, בחינת (במדבר כג): לא איש אל ויכזב; שהוא בחינת יעקב, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מנילה יח): מנין שקראו הקדוש ברוך הוא ליעקב אל, שנאמר: ויקרא לו אל אלקי וכו'; כי יעקב בחינת אמת פנ"ל. וזה האמת שהוא בחינות עלמא דאתי, תלוי בפרנסה, כי פשיש לו פרנסה ואין נצרך לבריות, יוכל להתפלל באמת פנ"ל. וזה בחינת (תהלים קמו): אשרי שאל יעקב בעזרו, שברו על ה' אלקיו. כי כששברו על ה' אלקיו ואין נצרך לבריות - אזי אל יעקב בעזרו, כי אל יעקב הוא בחינת אמת פנ"ל. ואזי כשזוכין להמשיך בחינות עלמא דאתי, בחינות אמת, בחינות פנים, בתוך העולם הזה, אזי נעשה

(ד) פע"ח שער הזמירות כבונות הללי נפשי. עיין פל"ח. (ה) פתח אליהו.

וְצָרִיךְ לְרֹאוֹת לְהוֹצִיא הַדְּבוּר מִמְּצַר
הַגְּרוֹן, שְׂיֻכַּל לְדַבֵּר בְּשִׁלְמוֹת, דְּהֵינּוּ
לְהַמְשִׁיךְ נִקְדוֹת אֶל הָאוֹתִיּוֹת, כִּי
בְּלֹא נִקְדוֹת אֵי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר שׁוּם
אוֹת, כִּי־דוּעַ בַּחוּשׁ; וְאִזִּי, כְּשִׁמְמָשִׁיכִין
נִקְדוֹת אֶל הָאוֹתִיּוֹת, וּמּוֹצִיאִין
הַדְּבוּר בְּשִׁלְמוֹת, אִזִּי יִכּוֹלִין לְהוֹצִיא
מִכַּח אֶל הַפֶּעַל. כִּי כָּל הַמַּחֲשָׁבוֹת
שֵׁשׁ לְאָדָם, כָּלָם בָּאִים בְּתוֹךְ
הַדְּבוּר, כְּדֹאִיתָא בְּזֵהר"ן: רְחוּשֵׁי
מִרְחָשׁוֹן שְׁפוּתָהּ. וְאִף שְׁאִין הָאָדָם
מִרְגִּישׁ זֹאת, אִף עַל פִּי כֵּן הוּא
בְּדַקּוֹת גְּדוֹל, כִּי כָּל מַחֲשָׁבָה
שֶׁבְּעוֹלָם שֵׁשׁ לְאָדָם, כָּלָם מְכֻרְחִים
לְבוֹא בְּתוֹךְ הַדְּבוּר בְּשַׁעַת הַמַּחֲשָׁבָה,
רַק שֶׁהוּא בְּדַקּוֹת מְאֹד. וְלִכֵּן כָּל
עֲשִׂיָּה שְׁעוֹשָׂה הָאָדָם צְרִיכָה לְבוֹא
בְּתַחֲלָה בְּתוֹךְ הַדְּבוּר, כִּי כָּל הַדְּבָרִים
צְרִיכִין לְבוֹא בְּבַחֲיִינוֹת מַחֲשָׁבָה דְּבוּר
וּמַעֲשָׂה. נִמְצָא שְׁעַל יְדֵי הַדְּבוּר נִגְמָר
הַמַּעֲשָׂה וְיוֹצֵא מִכַּח אֶל הַפֶּעַל. כִּי
קֹדֵם שְׂיוֹצֵא הַמַּעֲשָׂה מִכַּח אֶל
הַפֶּעַל, צְרִיכָה לְבוֹא תַּחֲלָה בְּבַחֲיִנוֹת
דְּבוּר. עַל כֵּן כְּדִי לְהוֹצִיא מִכַּח אֶל
הַפֶּעַל, צְרִיכִין לְהַשְׁלִים אוֹתִיּוֹת
הַדְּבוּר כַּנִּ"ל. וְלְהוֹצִיא הַדְּבוּר
בְּשִׁלְמוֹת מִמְּצַר הַגְּרוֹן, דְּהֵינּוּ
לְהַמְשִׁיךְ בַּחֲיִנוֹת נִקְדוֹת אֶל
הָאוֹתִיּוֹת. וְאִזִּי כְּשִׂיוֹצֵא הַדְּבוּר

בְּשִׁלְמוֹת, יוֹצֵא הַדְּבָר מִכַּח אֶל
הַפֶּעַל כַּנִּ"ל:
וְלְהַמְשִׁיךְ נִקְדוֹת אֶל הָאוֹתִיּוֹת,
הוּא עַל יְדֵי הַחֲשֵׁק
וְהַכְּסוּפִין, שְׁחוֹשְׁקִין לַעֲשׂוֹת הַמְּצוּה
אוּ שְׂאָר דְּבָר שְׁבַקְדָּשָׁה שְׂאִישׁ
יִשְׂרָאֵלִי חוֹשֵׁק לַעֲשׂוֹת, בְּבַחֲיִנוֹת
(ש"ה"ש א): נִקְדוֹת הַכְּסָף, שְׁעַל יְדֵי
הַכְּסוּפִין וְהַחֲשֵׁק נַעֲשִׂין נִקְדוֹת, כִּי
אֵי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבָר כִּי־אִם
עַל יְדֵי חֲשֵׁק, דְּהֵינּוּ לְמִשְׁלַל כְּשִׁמְדָּבֵר
אֵיזָה דְּבוּר, צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה לוֹ מִתַּחֲלָה
חֲשֵׁק לְדַבֵּר. וְכֵן כְּשִׁעוֹשָׂה אֵיזָה
פְּעֻלָּה, אִם לֹא הָיָה לוֹ חֲשֵׁק מִתַּחֲלָה
לַעֲשׂוֹתָהּ, בְּוֹדָאִי לֹא הָיָה עוֹשָׂה
אוֹתָהּ. וְעַל כֵּן כָּל דְּבָר שְׁבַקְדָּשָׁה
שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת, כְּגוֹן לְנִסְעַ
לְהַצְדִּיק, אוּ שְׂאָר דְּבָר שְׁבַקְדָּשָׁה
שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת, נוֹתֵנִין לוֹ
מִתַּחֲלָה חֲשֵׁק, כְּדִי שְׁעַל יְדֵי זֶה
יַעֲשֶׂה הַדְּבָר:

וְעַקָּר גְּדֹל הַחֲשֵׁק נַעֲשָׂה עַל־יְדֵי
הַמְּנִיעָה שְׁמִזְמִינִין לוֹ. כִּי
כְּשִׂאִישׁ יִשְׂרָאֵלִי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת דְּבָר
הַצָּרִיךְ לוֹ לְיַהֲדוּתוֹ, בְּפֶרֶט כְּשֶׁצָּרִיךְ
לוֹ לַעֲשׂוֹת דְּבָר גְּדוֹל הַצָּרִיךְ
לְיַהֲדוּתוֹ, שְׁכָּל יַהֲדוּתוֹ תְּלוּי בְּזָה,
כְּגוֹן לְנִסְעַ לְצְדִיק אִמְתִּי, אִזִּי
מִזְמִינִין לוֹ מְנִיעָה; וְזֹאת הַמְּנִיעָה

האדם החושק, והדבר הנחשק, והחשק שחושקין לדבר הנחשק. וכפי מעלת הנחשק, פן צריך להיות גדל החשק. ועל פן כשהנחשק גדול מאד, נמצא שצריך שיהיה לו חשק גדול מאד, אזי יש לו מניעה גדולה ביותר, שעל ידי זה החשק גדול ביותר, פי כל מה שהמניעה יותר גדול, החשק מתגבר ביותר פנ"ל. ועל פן ראוי לאדם לדעת, כשיש לו מניעות גדולות מאד מאיזה דבר שבקדשה, ידע ויבין מזה, שזה הדבר שרוצה לעשות, הוא נחשק גדול מאד, ודבר יקר מאד, שמחמת זה המניעה גדולה מאד פנ"ל. ובפרט כשרוצה לנסע לצדיק האמת, פי יש צדיקים הרבה, אבל יש בחינות נקודות האמת בין הצדיקים, שכשרוצים להתקרב אליו, שבזה תלוי הכל, אזי יש להאדם מניעות גדולות רבות מאד, ומזה בעצמו יבין האדם גדל מעלת הנחשק פנ"ל. והנה הפלל, שכל המניעות הם רק בשביל החשק, כדי שעל ידי זה יהיה לו חשק גדול ביותר פנ"ל, ועל פן כשאדם חושק ביותר, בודאי יוכל לעשות הדבר, ויוכל להוציאו מכח אל הפעל, פי על ידי החשק נעשין נקודות, שעל ידי זה מוציין מכח אל הפעל פנ"ל. פי החשק משבר

היא בשביל החשק, כדי שעל ידי זה יהיה לו חשק יותר לעשות אותו הדבר, פי על ידי המניעה שמונעין את האדם מן הדבר, על ידי זה נעשה התגברות החשק מאד. כמו למשל כשמראין לקטן דבר הנחמד לו, ותכף ומיד חוטפין ממנו ומחביאין ממנו, אזי הוא רודף מאד אחר האדם, ומבקש וחושק מאד לאותו הדבר, נמצא שעקר החשק נעשה על ידי שחטפו ממנו והחביאו את הדבר. כמו כן מונעין את האדם במניעות מהדבר הצריך לו, כדי שעל ידי זה יהיה לו חשק יותר. בבחינות (משלי ט): ולחם סתרים יונעם, שכל מה שהדבר נמנע ונסתר מן האדם ביותר, הוא חושק אליו ונעים לו ביותר. שמזה בא תאוות והתגברות החשק אל עברה, חס ושלוש, רחמנא לצלן, פי מחמת שהעברה נמנעת מאד מן האדם, פי אנו מצויים ומזהרים ומפקדים עליה שלא לעשותה, נמצא שהיא נמנעת מאד מאתנו, על פן יש התגברות החשק אליה פנ"ל, בבחינות: ולחם סתרים יונעם. כמו כן בקדשה, כשיש מניעה לאדם, החשק מתגבר ביותר. וכל מה שהדבר הנחשק גדול ביותר, המניעה יותר גדולה. פי יש חשק וחושק ונחשק, דהינו

הַמְּנִיעָה, פִּי עָקַר הַמְּנִיעָה אֵינּוּ אֶלָּא
בְּשִׁבִיל הַחֹשֶׁק כִּנ"ל, וְעַל כֵּן כְּשֶׁאָדָם
חוֹשֶׁק בְּיֹתֵר כִּפִּי הַמְּנִיעָה, מִמִּילָא
נִשְׁבֵּר הַמְּנִיעָה:
וְזֶה בַּחֲנִינֵת ט' נִקְדִּין, ט' רְקִיעִין (י), כִּי
הַנְּקֻדּוֹת הֵם בַּחֲנִינוֹת רְקִיעִין,
שֶׁהֵם בַּחֲנִינוֹת מְנִיעוֹת, כִּי הַמְּנִיעָה
הִיא בַּחֲנִינֵת רְקִיעִ, שֶׁהִיא בַּחֲנִינֵת
מָסָךְ, שֶׁמִּפְרִישׁ וּמְסַךְ לְפָנֵי הָאָדָם
וּמוֹנְעוֹ מִן הַדְּבַר, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (בְּרֵאשִׁית
א): יְהִי רְקִיעִ, וְיִהְיֶה מִבְּדִיל; שֶׁהַרְקִיעִ
הוּא בַּחֲנִינֵת מְנִיעָה, שֶׁמִּפְרִישׁ
וּמִבְּדִיל בֵּין הַחוֹשֶׁק וְהַנְּחִשָּׁק. וְעַל כֵּן
גַּם הָאֶרֶץ נִקְרָאת רְקִיעִ, כְּמֵה שְׁכַתּוֹב
(תְּהִלִּים קלו): לְרוֹקַע הָאֶרֶץ עַל הַמַּיִם; כִּי
גַם הָאֶרֶץ הִיא שֹׁטַח הַמִּבְּדִיל
וּמִפְרִישׁ. וְעַל כֵּן הֵט' נִקְדִּין הֵם
בַּחֲנִינֵת ט' רְקִיעִין, כִּי הַנְּקֻדּוֹת נַעֲשִׂין
עַל יְדֵי הַחֹשֶׁק כִּנ"ל, וְעָקַר הַחֹשֶׁק עַל
יְדֵי הַמְּנִיעָה, שֶׁהִיא בַּחֲנִינֵת רְקִיעִ
כִּנ"ל. וַיֵּשׁ ט' נִקְדִּין, ט' רְקִיעִין, כִּי יֵשׁ
כְּמֵה בַּחֲנִינוֹת בְּהַנְּחִשָּׁק, כִּי יֵשׁ נַחֲשָׁק
לְמַעַל מִנְּחִשָּׁק, וְלִפִּי גְדֹל מַעְלוֹת
הַנְּחִשָּׁק, כֵּן צָרִיךְ לְהִיּוֹת גְּדֹל הַחֹשֶׁק.
וְעַל כֵּן יֵשׁ לוֹ מְנִיעָה גְדוֹלָה כִּנ"ל,
שֶׁעַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה הַנְּקֻדָּה כִּנ"ל. וְזֶה
בַּחֲנִינֵת תִּשְׁעֵי נִקְדִּין, תִּשְׁעֵה רְקִיעִין,
שֶׁהֵם מִקְמוֹץ עַד שׁוֹרֵק, שֶׁהֵם נִקְדָּה
לְמַעַל מִנְּקֻדָּה, רְקִיעִ לְמַעַל

כִּי אֵין לְהָאָדָם לְפִטְרֵי אֵת עֲצָמוֹ
וְלִמְצָא לְעֲצָמוֹ תְּרוּץ עַל יְדֵי
הַמְּנִיעָה, לֹאמַר שֶׁהוּא חִפֵּץ לַעֲשׂוֹת
אוֹתוֹ הַדְּבַר, רַק שְׂאֵי אֶפְשָׁר לוֹ
מִחֲמַת הַמְּנִיעָה וְהָאֲנֵס, וְעַל כֵּן יְהִיהָ

וְזָה בַחֲנִינַת (דברים כו): וַיֵּרַד מִצְרַיִמָּה -
 אָנוּס עַל פִּי הַדְּבָר (ס).
 שְׂכַשְׁהַדְּבָר יוֹרֵד בְּמִצְרַיִם הַגְּרוּן, שְׁזָה
 בַּחֲנִינַת גְּלוּת מִצְרַיִם, אֲזִי הוּא אָנוּס
 עַל פִּי הַדְּבָר, הֵינּוּ שֵׁשׁ לֹא אָנוּס
 וּמְנִיעָה עַל־יְדֵי שְׂאִין נִקְדוֹת
 לְהַאֲוִיּוֹת, וְאִינוּ יִכּוֹל לְהוֹצִיא
 מִמִּצְרַיִם הַגְּרוּן, שְׂמִזָּה בְּאִין כֹּל
 הַמְּנִיעוֹת וְאָנוּסִין כִּנְל. וְזֶהוּ בַּחֲנִינַת
 אָנוּס עַל פִּי הַדְּבָר, שְׂעַל־יְדֵי שְׂאִין
 הַדְּבָר בְּשִׁלְמוֹת, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא
 אָנוּס, כִּנְל:

וְזֶהוּ: כִּינּוּן שְׂנִצְרָךְ לְבְרִיּוֹת, עוֹלָם
 חֶשֶׁךְ בְּעָדוֹ (בִּיצָה לב). חֶשֶׁךְ
 לְשׁוֹן מְנִיעָה, כְּמוֹ שְׂפִתוֹב (בְּרַשִׁית ט):
 וְלֹא חֶשֶׁךְ מְמַנֵּי, וְלֹא חֶשֶׁכֶת אֶת בְּנֵךְ
 וְכו' (שם כב). הֵינּוּ כְּשִׁנְצָרָךְ לְבְרִיּוֹת,
 אֲזִי יֵשׁ לֹא מְנִיעוֹת. וְזֶה עוֹלָם חֶשֶׁךְ
 בְּעָדוֹ, הֵינּוּ כְּשֶׁהוּא בֵּין הָעוֹלָם אֲזִי
 יֵשׁ לֹא מְנִיעוֹת, וְקִשָּׁה לֹא לְהַתְּפַלֵּל
 בְּאֵמֶת כִּנְל, כִּי כְּשִׁנְצָרָךְ לְבְרִיּוֹת נוֹחַ
 וְטוֹב לֹא יוֹתֵר לְהַתְּפַלֵּל בִּיחִיד כִּנְל.
 אֲבָל מִי שְׂאִינוּ נִצְרָךְ לְבְרִיּוֹת, שְׂאִינוּ
 צָרִיךְ לָהֶם לְשׁוֹם דְּבַר, יוֹכֵל לַעֲמֹד
 בֵּין אֲלֵפִים אֲנָשִׁים, לְהַתְּפַלֵּל בְּאֵמֶת
 לְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ לְבָדוֹ, מֵאַחַר שְׂאִין
 נִצְרָךְ לְשׁוֹם בְּרִיָּה, לֹא לְפָרְנִסָּה, וְלֹא
 לְכַבוֹד, וְלֹא לְשׁוֹם דְּבַר, רַק שְׂבָרוֹ
 עַל ה' אֱלֹקָיו:

נִחְשָׁב לֹא כְּאִלוֹ עֲשָׂאָה, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ
 רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנוּם לְבִרְכָּה (בְּרַכּוֹת ו): חֶשֶׁב
 לַעֲשׂוֹת מִצְוָה, וְנִאָּנוּס וְלֹא עֲשָׂאָה -
 כְּאִלוֹ עֲשָׂאָה. כִּי בְּאֵמֶת בּוֹדָאֵי כְּשֵׁשׁ
 לֹא אָנוּס, נִחְשָׁב כְּאִלוֹ עֲשָׂאָה, כְּמוֹ
 שְׂאֵמְרוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנוּם לְבִרְכָּה. אֲבָל
 כֹּל זֶה נֵאֱמָר עַל מִי שְׂרוּצָה לְצֵאת
 בְּזָה, אֲזִי יוֹצֵא בָּהּ, כִּי מֵה לֹא לַעֲשׂוֹת,
 כִּי יֵשׁ לֹא אָנוּס. אֲבָל מִי שְׂאִינוּ רוּצָה
 לְצֵאת, רַק שְׂהוּא רוּצָה הַמִּצְוָה
 בְּעֲצָמָה, אוֹ הַדְּבַר שְׂבִקְדָּשָׁה שְׂרוּצָה
 לַעֲשׂוֹת, הוּא חֶפֶץ בְּהַדְּבַר עֲצָמוֹ, אִם
 כִּן מֵה מוֹעִיל לוֹ, מֵה שְׂמַקְלִין לוֹ
 שְׂנִחְשָׁב כְּאִלוֹ עֲשָׂאָה, כִּי אִינוּ מְקַרֵּר
 דַּעְתוֹ כֹּלל בְּזָה, כִּי הוּא תֵּאֵב וְחֶפֶץ
 וּמִתְגַּעֵגֵעַ מְאֹד לַעֲשׂוֹת הַמִּצְוָה
 בְּעֲצָמָה, וְלֹא לְצֵאת עִם ה'כְּאִלוֹ,
 שְׂנִחְשָׁב כְּאִלוֹ עֲשָׂאָה. כִּי בְּאֵמֶת רְאוּי
 לְאִישׁ יִשְׂרָאֵלִי, שְׂיִגְמֹר חֶפְצוֹ וּרְצוֹנוֹ
 בְּכֹל דְּבַר שְׂבִקְדָּשָׁה מִכַּח אֶל הַפְּעַל.
 וְאֲזִי, כְּשֶׁחֹשֶׁק מְאֹד בְּאֵמֶת, וְאִינוּ
 מְקַרֵּר דַּעְתוֹ כֹּלל בְּמֵה שְׂנִחְשָׁב עָלָיו
 כְּאִלוֹ עֲשָׂאָה, אֲזִי בּוֹדָאֵי יִגְמֹר הַדְּבַר
 וְיוֹצִיא מִכַּח אֶל הַפְּעַל, וְיִשְׁבֵּר
 וְיִבְטֵל כֹּל הַמְּנִיעוֹת וְאָנוּסִים, כִּי הֵם
 לֹא בָּאוּ רַק בְּשִׁבִיל הַחֶשֶׁק, וְכִשְׂשֵׁשׁ
 לֹא הַחֶשֶׁק הִרְאוּי לְאוֹתוֹ הַמְּנִיעָה כְּפִי
 גְּדֹל מַעֲלַת הַנִּחְשָׁק, אֲזִי מִמִּילָא
 נִתְבַּטֵּל הָאָנוּס וְהַמְּנִיעָה כִּנְל:

וְזֶה סוּד (ברכות יח): מַעֲשֵׂה בַחֲסִיד
 אֶחָד שֶׁהִקְנִיטָנו אֶשְׁתּוֹ, וְהִלֵּךְ
 וְלָן וְכוּ', וְשָׁמַע שְׁתֵּי רוּחוֹת
 שְׁמִסְפְּרוֹת זו עִם זו. וְסִפְּרָם הָיָה
 עַל אוֹדוֹת פְּרָנְסָה, כַּמּוּבָא שָׁם
 בַּגְּמָרָא. שֶׁהִקְנִיטָנו - זֶה בַּחֲנִינֵת
 הַחֲרוֹן אָפִי; שְׁתֵּי רוּחוֹת - זֶה בַּחֲנִינֵת

שְׁתֵּי רוּחוֹת הַנִּ"ל, הַנַּעֲשִׂין עַל-יַדֵּי
 הַמִּתְקַת הַחֲרוֹן אָפִי, דְּהֵינּוּ
 כְּשִׁמוּצֵי־אֵין מִכַּח אֶל הַפַּעַל כִּנְ"ל. וְזֶה
 תְּלוּי בְּבַחֲנִינֵת פְּרָנְסָה, שֶׁעַל יָדָהּ
 מוּצֵי־אֵין מִכַּח אֶל הַפַּעַל כִּנְ"ל: וְלֹא
 גָּלָה יוֹתֵר, אִיךָ כָּל הַתּוֹרָה הַזֹּאת מְרַמְזֵת
 בְּמֵאָמֶר זֶה:

תפילה סו

אֵל אֱלֹהֵי הַרוּחוֹת שְׁלִיט בְּעֲלוּיָנִים וּבַתְּחַתּוּנִים, אֲשֶׁר בִּידוֹ נִפְשוֹת הַחַיִּים וְהַמֵּתִים,
 "אֲשֶׁר בִּידוֹ נִפֵּשׁ כָּל חַי וְרוּחַ כָּל בֶּשֶׂר אִישׁ", רַחֵם עָלַי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְתֵן
 לִי רוּחַ טוֹבָה רוּחַ נְכוֹן רוּחַ חַיִּים דְּקַדְשָׁה. וּפְנֵי לְהַמְשִׁיךְ עָלַי רוּחַ חַיִּים אֲמִתִּיִּים
 דְּקַדְשָׁה מִהַצְדִּיקִים אֲמִתִּיִּים אֲשֶׁר הֵם חַיִּינוּ וְאֶרְךָ יְמֵינוּ. וּפְנֵי בְּרַחֲמֶיךָ הַגְּדוֹלִים
 לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם וְלַעֲמֹד לְפָנֵיהֶם לְשִׁרְתָּם וּלְשִׁמְשָׁם וּלְעֲשׂוֹת כָּל צְרִיכָהֶם. וְאֵהִיָּה
 מְקַשֵּׁר בָּהֶם בְּאֵמֶת בְּהַתְקַשְׁרוֹת גְּדוֹל בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, כְּמוֹ עֲנָפִים בְּאֵילָן, עַד
 שְׁאֻזְבָּה לְהַרְגִישׁ בְּעֲצָמֵי כָּל הָעֲלִיּוֹת וְהַיְרִידוֹת שֵׁשׁ לָהֶם כָּבֵל עֵת. וְנִזְכָּה בְּעַת
 שְׁיִצֵּעַ וּמָנֵם לְהַסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם לְאֶרֶץ יָמִים וְשָׁנִים, לַעֲמֹד אֲצִלָּם בְּעַת יְצִיאַת
 גְּשָׁמָתָם הַקְּדוּשָׁה לְמַעְלָה לְמַעְלָה, בְּאֶפֶן שְׁנִזְכָּה לְקַבֵּל פִּי שָׁנִים, וְיִהְיֶה נָא פִּי שָׁנִים
 בְּרוּחָם אֲלֵינוּ.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם הַקְּשִׁיתִי לְשֵׂאוֹל, אֲכַל אַתָּה טוֹב וּמְטִיב, וְגִלִּיתָ אֲזַנֵּינוּ עַל יְדֵי
 צְדִיקֶיךָ הָאֲמִתִּיִּים לְהַתְפַּלֵּל עַל זֶה, עַל כֵּן מִצָּא עֲבָדֶיךָ אֶת לְבָבוֹ לְהַתְפַּלֵּל
 לְפָנֶיךָ עַל כָּל אֱלֹהֵי, כִּי כִּבֵּר הַבְּמַחְתָּנוּ בְּכִמְיָה הַבְּמַחְתּוֹת שְׁבוּדָי תַּגְמֹר רְצוּנְךָ
 וְחִפְצֶךָ עִמָּנוּ לְהַבְיִאֵנוּ לְתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת וּלְקַרְבְּנוּ אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת, כַּאֲשֶׁר נִאָּה לְךָ,
 לֹא כַּמַּעֲשִׂינוּ וְלֹא כַּמַּפְעֵלָנוּ. עַל כֵּן כָּל עוֹד נִפְשָׁנוּ וְרוּחָנוּ בְּקַרְבְּנוּ, נִשְׁתַּטַּח וְנִתְחַנֵּן
 לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָּל הַצְדִּיקִים עֲנֵנוּ, וְעֲזָרְנוּ וּפְנֵנוּ לְהַתְחִיל

ולגמור ולהוציא מפתח אל הפעל כל מה שאנו צריכים לעבודת יהוה באמת, עד שזוכה להיות ברצונך הטוב באמת כל ימינו לעולם:

ובכן תרחם עלי ותזכני לאמת בתכלית השלמות, ותשפיע לי כל פרנסתי מידי הרחבה והמלאה, ותשמרני ותצילני שלא אהיה נצרך לפריות בשום דבר שבועלם, שלא אצטרך לפרנסתם. ולא יהיה לי שום תאוה לשום פבוד והתפארות והתנשאות וחשיבות והתמנות כלל, רק כל במחוני ושברי ותקנותי יהיה דך לבר. דך אבטח ואשען תמיד, כי לא תעזבני לעולם, ותתן לי כל צרכי פרנסתי וכל מחסורי ברות, קדם שאצטרך להם, מתחת ידך הקדושה, ואל תצרכני לא לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלואתם. ותרחם על עני ואביון כמוני, הרחוק מפרנסה כמוני, ותעזרני מהרה חושה לסלק ולשלם כל ההלואות והחובות שאני חייב עד הנה.

אכי רחום צדיק, רועה ישראל, "נותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו", פתח ידך לעני ואביון ודל כמוני, ותמלא לי כל מחסורי בגשמיים וברוחניים. ותעזרני מהרה לסלק כל החובות שאני חייב מפבר, כי "השתרגו, עלו על צוארי" הכשילו כחי, ואיני יודע מה לעשות. ותצילני מעתה מחובות והלואות. רחם עלי למען שמך ומלא משאלותי לטובה ברחמים, ותן לי פרנסתי מאתך ברוח ולא בצמצום, בהתר ולא באסור, בנחת ולא בצער, באפן שאזכה לעשות רצונך באמת. ואזכה שתהיה כל עבודתי ותפילתי באמת לאמתו, בלי שום שקרים ופניות כלל. ולא אבון בשום קול ותנועה בתפילתי בשביל שום בן אדם חס ושלום. ולא אחפה את השקר באמת ולא אטעה את עצמי חס ושלום, רק אזכה להתפלל כל תפילתי באמת לאמתו לשמך לבר ברצונך הטוב באמת:

רבנו של עולם "יהוה אלהים אמת", החפץ באמת וקרוי לקוראיו באמת, "קומה בעזרתי", ותן לי כח וגבורה וחכמה ובינה ושכל ועצה באפן שאזכה לשבר ולכפול ולסלק מעלי כל המחשבות זרות וכל השקרים וכל הפניות הבאים על המוח בשעת התפלה לבלבל את תפילתי חס ושלום. כי אתה יודע את עצם רבוי המניעות בלי שעור, המונעים ומעכבים את תפילתי. ובפרט בשאני עומד ומתפלל בין העולם בתוך בני אדם הרבה, שאז נופלים עלי פניות ושקרים הרבה בלי שעור, ואיני יודע מה לעשות ומה לפעל, כי רצוני וכספי חזק מאד להתפלל באמת לאמתו "בלתי ליהוה לברו". ומה אעשה ועוונותי גרמו שבאים עלי פניות

ובלבולים גדולים ורבים מאד, ומבלבלים את תפילתי מאד מאד בכמה וכמה מחשבות זרות ובלבולים שונים אשר עצמו מספיר, ובעל כרחי עולים על דעתי כמה וכמה פגיות גסות ודקות, גלויות ונסתרות, בכמה וכמה בחינות ובכמה אפנים שונים, אשר אי אפשר לפרטם, ובכל יום ובכל תפלה ותפלה מתחדשים ומתגברים פגיות ובלבולים ומחשבות זרות אחרות. ואפלו בשאני מתפלל לבדי, באים על דעתי פגיות גדולות, ומכל שכן בשאני עומד ומתפלל בין אנשים רבים, ובפרט בעיר אחרת ובמקום אחר, שאז מתגברים הפגיות והבלבולים ביותר מאד מאד, עד אשר איני יכול לדבר אפלו דבור אחד בתפלה פראוי באמת לאמתו.

חוס והמל ורחם עלי ועזרני ופני לאמת גמור, שלא אהיה בכלל נצרך לפריות כלל בשום אפן ובחינה בעולם, שלא יהיה לי שום רצון ותאוה לא לכבוד בני אדם ולא לשבחם והתפארותם, ולא לכמונם ולא לשום דבר בעולם כלל. ולא אשים בטחוני חס ושלום בשום בן אדם כלל, רק אדע ואאמין בהאמת לאמתו כי מקד הפל, "והעשר והכבוד מלפניך, ואתה מושל בכל. כל הבשר חציר, וכל חסדו כציץ השדה. ומה יעשה לי אדם". ואזכה לקיים באמת מקרא שפתינו: "אל תבטחו בגידיכם, כגן אדם שאין לו תשועה. תצא רוחו ישוב לאדמתו, ביום ההוא אבדו עשתונותיו. אשרי שאל יעקב בעזרו, שברו על יהוה אלהיו", ונאמר: "ברוך הגבר אשר יבטח ביהוה ותיה יהוה מבטחו, בטחו ביהוה עדי עד, כי ביה יהוה צור עולמים. ויבטחו בך יודעי שמך, כי לא עזבת דורשיך יהוה".

עזרני והושיעני לכל אטעה את עצמי ולא אחפה את השקר באמת חס ושלום, שלא יהיה שום פח להפעל דבר והקלפות לסבב מסבות בדעתי במזמזמותיהם ובנבליהם ובדרכי העקמימיות שלהם, להתגלגל ולהתנפל על דעתי לעשות איזה תנועה והמחאת פה וכיוצא בזה, או להוציא שום קול ודבור בשביל איזה פגיה חס ושלום, ולהטעות את עצמי חס ושלום פאלו באמת אני צריך לזה. חלילה לי מעשות בדבר הזה. "יהוה היה עוזר לי", וחדל ומנע אותי מפל מיני פגיות ושקרים, הן מפגיות של שקר גמור בשביל התפארות בני אדם ממש או בשביל ממונם חס ושלום, והן מפגיות שקרים המצפים באמת. "לא אשית לנגד עיני דבר בלגעל, עשה סטים שנאתי לא ידבק בי, לכב עקש יסור ממני, רע לא אדע. לא ישב בקרב ביתי עושה רמיה, דובר שקרים לא יבון לנגד עיני", רק אזכה שכל פגנתי ותנועותי בתפילתי יהיה רק לשמך הגדול לכד באמת לאמתו, פרוצוקד

הטוב, עד שאזכה לאמת שאתה חפץ בו. ועל ידי זה נזכה להמשיך הארה מעלמא דאיתי לעולם הזה, שיתגלה האמת בזה העולם, כמו שיתגלה לעתיד לבוא ביום הדין הגדול והנורא אשר אתה עתיד לדון בו את עולמך, "קטן וגדול שם הוא", כי תבוא במשפט עם כל בשר, ואתה עתיד לקח דין וחשבון מאתנו ולדון אותנו על כל דבר ודבר, על כל פרט ופרט, על כל דבר גדול וקטן, כי אין אתה ותרון כלל, ואז לא תותר שום דבר קטן, כי "האלהים יבא במשפט על כל געלם אם טוב ואם רע", והכל יהיה נזכר להאדם אז.

כי אתה זוכר כל מעשי עולם ופוקד כל יצורי קדם. לפניך נגלו כל תעלומות, והמון נסתרות שמבראשית. אין שכחה לפני כסא כבודך, ואין נסתר מנגד עיניך. אתה זוכר את כל המפעל וגם כל היצור וגם כל נכחד ממך. הכל גלוי וידוע לפניך יהוה אלהינו, צופה ומביט עד סוף כל הדורות, כי תביא חק ופרון להפקד כל רוח ונפש, להזכר מעשים רבים והמון בריות לאין תכלית. מראשית כואת הודעת, ומלפנים אותה גלית, מי לא יהיה נפקד אז ביום הגדול והנורא ההוא, "כי גדול יום יהוה ונורא מאד, מאין כמותו, ומי יכילנו". כי זכר כל היצור יהיה נזכר לפניך אז, מעשה איש ותחבולותיו ויצרי מעללי איש. אשרי איש שלא ישכחך וכן אדם יתאמץ בך, כי דורשיך לעולם לא יבשלו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך. כי זכר כל המעשים לפניך בא, ואתה דורש מעשה כלם. ואז יראו הכל את גדלת הצדיקים והבשרים האמתיים וכל הגלויים עליהם, את הודם וזיום ותפארתם, ואת יקר תפארת גדלתם, אשריהם אשרי חלקם, מה רב טובך אשר צפנת להם, "עין לא ראתה אלהים וזולתך, יעשה למחבה לו". כי עקר גדלת מעלת תפארת בני ישראל הצדיקים והבשרים באמת, יראו אז ביומא דדינא רבא. כמו שכתוב: "ישבתם וראיתם בין צדיק לרשע, בין עובד אלהים לאשר לא עבדו". ואז יתגלה עצם האמת בעולם, ותשלם לכל אחר במשפטו על ידי מדת האמת שאינה יכולה לסבל את הרשעים ואת השונאים והרודפים את עמך ישראל יראוך ותמימך. ואז ישובו על ידי זה כל באי עולם אליך ולעבודתך, וכל בני בשר יקראו בשמך, כמו שכתוב: "כי אז אהפך אל כל העמים שפה כרורה לקרא כלם בשם יהוה ולעבדו שכם אחד".

זכנו מלא רחמים גם עתה למדת האמת בשלמות, ונזכה לאמת לאמתו כרצונך הטוב, ויתגלה האמת בעולם הזה, עד שיהיה מפלה להרשעים גם בעולם הזה, כמו שיהיה לעתיד לבוא, על-ידי התגלות האמת, עד אשר ישובו כלם

לעבודתך, ויקראו כלם בשמך באמת. ויהיה נשלים הדבור הקדוש בתכלית השלמות ונופה להמשיך שלמות הדבור מעלמא דאתי לעולם הזה:

ובכן תזכנו ותעזרנו שנופה לעשות נקודת קדושות להדבור הקדוש, ונופה להוציא הדבור ממצר הגרון, עד שנופה על ידי קדושת הדבור השלים להוציא מפה אל הפעל כל העבודות וכל הדברים שבקדושה שאנו צריכים לעשות, פי אתה ידעת עצם רבוי המניעות שיש לנו מכל הדברים שבקדושה שאנו צריכים לעשות, ואין שום דבר שבקדושה שלא יהיה לנו מניעות רבות עליו, ובפרט בשאנו צריכים לעשות דבר גדול שכל יהדותנו תלוי בו, שהוא להתקרב באמת להצדיקים אמתיים, ומכל שכן בשרוצים להתקרב לנקדת האמת שבין הצדיקים, שאנו מתגברים ומתרבים המניעות והעפובים עלינו מאד מאד בלי שעור וערך ומשתתחים ומפסיקים בפנינו מאד, ואין רוצים להניח אותנו להתקרב לנקדת האמת. אבל כבר הודעתנו כי באמת אין שום מניעה בעולם כלל, וכל המניעות הם רק בשביל החשק, כדי שיתגבר החשק והכסופין והגעגועים יותר לעשות רצונך, וכל מה שהמניעות מתגברין יותר, צריכין להתגבר שיהיה החשק גדול ביותר ויותר, כדי שיעל ידי התגברות החשק, ישברו כל המניעות, ויזכו להשיג הנחשק הקדוש:

ועל זה באתי לבקש ממך יהוה אלהי, החפץ בטובתנו, קומה בעזרתנו וזכנו לחשק דקדושה, שנופה להתגעגע ולהשתוקק ולחשק ולכסוף לך ולעבודתך הקדושה, בחשק נמרץ וכסופין גדולים באמת. ויהיה החשק והכסופין הולכים ומתגברים ומתחזקים בכל יום ובכל עת ובכל שעה, עד שיתגבר החשק פני תקף המניעות שאנו צריכים לשברם עד שיתגבר החשק על המניעות, ויתבטלו כל המניעות מפני החשק החזק והכסופין הגדולים. ועל-ידיזה נופה לעשות נקודת קדושות להאותיות להשלים הדבור הקדוש, עד שנופה להוציא מפה אל הפעל כל הדברים שבקדושה שאנו צריכים לעשות בזה העולם פני רצונך הטוב והקדוש:

ותעזרנו ותזכנו לחשק וכסופין גדולים וחזקים כל כך, עד שלא נרצה לפטר עצמנו עם מענת האנס והמניעה שיש לנו, ולא נקרר את דעתנו במה שנחשב כאלו עשינו, מאחר שהיינו חפצים לעשות, רק שיש לנו אנס.

אנא יהוה עזרנו וזכנו שלא נפטר עצמנו בזה, כי אין אנו רוצים לצאת עם מענת האנס שנחשב על ידי זה כאלו עשינו, כי אין אנו חפצים לפטר עצמנו

בשום מניעה ואנם, רק זכנו ועזרנו שיהיה לנו חשק וכסופין חזקין פאלו, שגזפה על ידם תמיד להוציא מכת אל הפעל כל הדברים שבקדשה, ובכל פעם שגזפה להתעורר לעשות איזה דבר גדול וקטן שבקדשה, תהיה עמנו ותעזרנו ותזכנו לחשק וכסופין חזקים וחדשים בכל פעם, ולא נרפה את החשק והכסופין והתענוגים כלל, רק נזפה להתחזק ולהתאמץ בכל עת להתענג ולכסף ולחשק ולהשתוקק בתשוקה נפלאה ובחשק נמרץ בכלות הנפש, וכפי תקף המניעה והאנם, בן יתגבר החשק והכסופין יותר, עד שגזפה לשפר כל המניעות והעכובים מפל הדברים שבקדשה שבעולם, עד שגזפה להוציא מכת אל הפעל ממש כל חפצנו בעסקי שמים, ובכל מעשה אשר נרצה להחל בעבודת יהוה בכל לבנו, נעשה ונצליח, עד שגזפה לעשות בפעל ממש כל מה שהוא רצונך הטוב באמת:

ועזרנו וזכנו ונחנו שגזפה להתחיל ולשפר חרון אפך מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל. ותעזרנו ברחמיך וחסדיך הרבים שגזפה לשפר מהרה מדת הפעם מאתנו, ואל יחר אפינו על שום דבר שבעולם, רק נזפה לשפר ולכבול ולהמתיק כל מיני חרון אף מעלינו ומעל כל ישראל. ואל יעשן אפך בנו, רק נזפה לברר ולהמתיק ולכפר העשן של החרון אף עד שיהיה נעשה ממנו רוח נוחא רוח אוירי רוח דקדשה, ועל ידי זה יהיה נמשך רוחו של משיח עלינו. ותביא לנו את משיח צדקנו, וימהר ויחיש לנאלנו גאלת עולם, ועל ידי זה יהיה נמשך עלינו חיות גדול דקדשה, רוח חיים דלעלא, ורוח חיים דלתתא. ותפתח את ידך ותשביענו ברצונך ותחיינו ברחמיך ותתן לנו פרנסותנו ברוח קדם שנצטרך להם. פי עינינו אליך ישפרו, לך לבר עינינו תלויות. חוס ונחנו ורחם עלינו והושיענו, פי אליך עינינו, ויקים בנו מקרא שפתוב: "פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון".

ושמחנו והצילנו ברחמיך הרבים מפל מיני פגמים ועברות שבעולם, ונזפה להסתפל בשלשה דברים ולא נבא לידי עברה, שהם, מאין באנו מטפה סרוחה, ולאן אנו הולכים למקום עפר רמה ותולעה, ולפני מי אנו עתידין לתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא. ותהיה בעזרנו שגזפה מהרה להתחרט ולשוב באמת על כל העברות והפגמים שעברנו עד הנה בשונג ובמזיד באנם וברצון, במחשבה דבור ומעשה כח ובפעל, על הפל תמחל ותכפר ותסלח לנו חנון המרבה לסלח. למען שמך יהוה וסלחת לעוונינו פי רב הוא. ותהיה עמנו מעתה ותעזרנו שגזפה לסור מרע, לכלי לעבר עוד על דברך ועל רצונך אפלו תנועה קלה. ותעזרנו לקים כל מצוותיך באהבה ולהוציא מכת אל

הפעל כל הדברים שבקדשה שהם רצונך באמת. ועל ידי זה נזכה להמשיך שפע וחיות חדש בכל עת מלמעלה למטה מן הכח אל הפעל. ויתחדשו ויתקיימו כל העולמות על ידינו, על ידי החיות החדש שנוכה להמשיך בכל עת משני היודין של שני שמותיך הקדושים שהם שם העצם ושם הפנוי (פנה יאקדונקי), ונזכה להמשיך פי שנים ברוחם של הצדיקים אמתיים עלינו. "לב טהור ברא לי אלהים ורוח נכון חדש בקרבי. אל תשליכני מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממני. השׁיבה לי ששון ישעך, ורוח נדיבה תסמכני. כי אתה אלהי ישעי רוחך מוכה, תנחני בארץ מישור".

אבינו אב הרחמן, עשה למען אבותינו אברהם יצחק ויעקב אשר התחילו לגלות אלהותך בעולם, ויגעו וטרחו כל ימיהם להשיב רבים מעון ולקרב כל העולם לעבודתך, אשר בזכותם בחרת בזרעם אחריהם מכל העמים, ורוממתנו מכל הלשונות, ונתת לנו תורתך הקדושה על ידי משה נביאך נאמן ביתך. עשה למענם ולמען כל הצדיקים הגדולים האמתיים שהיו אחריהם, אשר בלם יגעו וטרחו כל ימיהם, ושמו כל מגמת פניהם, להשיב אליך את בניך שנתרחקו ממך בעוונותיהם, להשיבם אליך ולקרבתם לעבודתך באמת, כאשר אתה ידעת את לבבם באמת, ויגיעתם וטרחם ועגים וצרתם ועמלם שפבלו כל ימיהם בשבילנו.

אנא יהוה זוכר חסדי אבות, עשה למענם ומלא חפצם ורצונם, ועזרם והושיעם שיזכו לגמר עמנו ולהוציא מבח אל הפעל, כל אשר התחילו ורצו וחשקו לעשות עמנו. לא למעננו כי אם למענך ולמענם, עשה מה שתעשה ברחמיך וחסדיך העצומים, באפן שנוכה להגיע מהרה לכל מה שבקשנו מלפניך. ומלפניך מלבנו ריקם אל תשיבנו, חננו ועננו ושמע קול תפלתנו, כי אתה שומע תפלת כל פה עמך ישראל ברחמים, ברוך אתה שומע תפלה:

!!! לשימוש פרטי בלבד

תורה סז

ויבן יי אלקים את הצלע אשר לקח וכו' ויבאה אל האדם:

(בראשית ב)

חד אמר: מלמד שנתן בה בינה יתרה. וחד אמר: מלמד שקלעה לחוה והביאה אל האדם (נדה מה):

א הנפש היא יקרה מאד, וצריך להיות זהיר בה ולשמרה

מאד. על פן צריכין לזהר מאד כשבא איזה כבוד חדש לאדם, כי הכבוד הוא אם כל חי, והוא שרש כל הנפשות, וכשהנפש מסתלקת, היא מסתלקת אל הכבוד, שהוא שרשה, בבחינת (ישעיה נח): כבוד ה' יאסף; שהסתלקות ואסיפת הנפשות הם לתוך הכבוד, כי שם שרשם כנ"ל. ועל פן כשבא כבוד חדש לאדם, צריך לזהר ולהשמר, כי אולי בא הכבוד, חס ושלום, בשביל הסתלקות, כדי שתסתלק הנפש אל הכבוד, שהיא שרשה כנ"ל. אך מדה טובה מרבה, ועל פן על-פי הרב בא הכבוד לטובה. דהינו, כשבא נפש

חדשה אל האדם, אזי היא באה מלבשת בהכבוד, שהיא אם כל חי כנ"ל. ועל פן כשבא כבוד חדש לאדם, על-פי רב הוא לטובה, דהינו שבא נפש חדשה לאדם, על-ידי זה הכבוד. והכלל, שהכבוד הוא שרש הנפשות. ועל פן, לפעמים בא כבוד חדש לאדם בשביל הסתלקות איזה נפש, חס ושלום, כדי שתסתלק הנפש אל הכבוד כנ"ל. אבל על-פי רב, בא הכבוד לטובה, דהינו, שבא נפש חדשה להאדם על-ידי זה הכבוד, שהוא שרש כל הנפשות כנ"ל. על פן צריכין לזהר מאד, לקבל הכבוד בקדשה גדולה, לשמו יתברך לבד, כי הכבוד הוא שרש כל הנפשות כנ"ל:

ב וצריך לראות, שיהיה פנים אל הכבוד, כי על ידי תאות אכילה, אזי נפגם הכבוד, ואין לו פנים. כי שלחנו של אדם היא בחינת כתר מלכות (יומא עב: עין רשי"א), והוא בחינת כבוד, בבחינת (תהלים כד): מלך הכבוד, כי הכבוד הוא בחינת

מלכות. וכשפוגם באכילה, אזי נפגם הכבוד ואין לו פנים. בבחינת (דברים לא): והסתרתני פני והיה לאכל - שעל ידי תאות אכילה, חס ושלום, הוא הסתרת פנים. אבל על-ידי מעוט אכילה, שמשבר תאות אכילה, על ידי זה הוא נשיאות פנים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות כ): ישא ה' פניו אליך וכו'; וכי לא אשא פנים לישראל, שאני אמרתי ואכלת ושבעת וברכת, והם מדקדקין מפזית ועד פביצה. נמצא שעל ידי שבור תאות אכילה, שמדקדקין מפזית ועד פביצה, על-ידי זה הוא נשיאות פנים. וזה בחינות (יחזקאל מא): וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה'. לפני ה' דיקא, בחינת הארת פנים על-ידי השלחן, דהינו על-ידי אכילה בקדשה כנ"ל:

ג **וכשפוגם בתאות אכילה, ועל-ידי זה נפגם הכבוד ואין לו פנים כנ"ל, על-ידי זה מתגברין עזי פנים, דהינו שנופל הכבוד, שהוא בחינת מלכות, ואזי נוטלין כבוד העזי פנים שפדור. כי עזות מלכותא בלא תגא (סנהדרין קה), הינו כשאין בחינת מלכות, בחינת השלחן שבקדשה, בשלמות כנ"ל, אזי מתגבר העזות, שהוא מלכותא בלא תגא, בלא פתור מלכות הנ"ל:**

וזוה בחינת (ישעיה נז): והפלבים עזי נפש לא ידעו שבעה, הינו על-ידי תאות אכילה, בחינת (משלי יג): בטן רשעים תחסר, וזהו: לא ידעו שבעה - הפך צדיק אוכל לשבע נפשו (שם), על-ידי זה מתגברים העזי פנים, שהם בחינת פלבים עזי נפש, בחינת (סוטה מט): פני הדור כפני הפלב. וזהו: (שם בפסוק והפלבים עזי נפש הנ"ל) המה רעים לא ידעו הבין - שהם נעשים רעים ומנהיגים אל הדור, כי הכבוד נפל אליהם, ויש להם כל הכבוד. אבל כשמשריין תאות אכילה, בבחינת: צדיק אוכל לשבע נפשו, על-ידי זה הוא נשיאות פנים, ואזי אין שום פקידות ושררה להעזי פנים, כי יניקתם הוא רק מהסתרת פנים, על-ידי תאות אכילה כנ"ל. וזהו (משלי יט): ושבע יליו בל יפקד רע, ושבע יליו - זה בחינת צדיק אוכל לשבע נפשו; על-ידי זה, בל יפקד רע - שאין שום פקדה והתמנות להרע, דהינו להעזי פנים וכנ"ל:

ד **וכשנופל המלכות והכבוד להעזי פנים כנ"ל, אזי היא בחינת צדק. כי אות צדיק הוא יוד נון, והיוד היא בהחזרת פנים מן הנון, (פזח: צ), שהיא בחינת מלכות, בחינת (תהלים עב): לפני שמש ינון**

שמו^(א), הינו בחינת הסתרת פנים, דהינו שאין להפבוד פנים כנ"ל. וזה בחינת ה**הדלת**, דהינו שהפבוד והמלכות אזלא ונדלדלה, ונפלה אל הסטרא אחרא, שהן העזי פנים כנ"ל. וזה בחינת ה**קוף**, הינו פשהמלכות והפבוד אזלא ונדלדלה, היא פקוף בפני אדם, דהינו שנתארף רגל ההא, ונעשה קוף, דהינו שנתארף מהרגל למטה, בבחינת (משלי ה): רגליה יורדות מות, ויונקים ממנה. כי הפבוד והמלכות נפל ביניהם כנ"ל, ואזי היא בחינת: רגליה יורדות מות; דהינו שקיום מלכות דקדשה צריכין לקבל מהם. ועל כן פשישראל צריכין לפעל איזה תקיפות, לצרף קיום דתנו הקדוש, צריכין לקבל הפח והממשלה ממלכות העכו"ם:

ה **וצריף** להעלות את הפבוד והמלכות מהם, וזה נעשה על ידי צדקה, בבחינת (משלי י): צדקה תציל ממות^(ב), דהינו שעל ידי צדקה, מעלין ומצילין אותה מבחינת רגליה יורדות מות, ועושין **מצדק צדקה**. כי צדקה היא בחינת חמשה חסדים, כי הצדקה היא בחינת חסד, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סוכה מטז): אין הצדקה משתלמת אלא לפי חסד

שבה, שנאמר: זרעו לכם לצדקה וקצרו לפי חסד. ועלידי בחינת החמשה חסדים עלידי זה מוסיפין ה, ונעשית מצדק צדקה. וכנגד זה נזכר בתורה **חמש פעמים צדקה**, כנגד החמשה חסדים, שהוא בחינת צדקה כנ"ל. וזה בחינת (ישעיה מא): מי העיר ממזרח צדק יקראהו לרגלו, מי העיר ממזרח - זה בחינת צדקה, בבחינת (שם מג): ממזרח אביא זרעך, בחינות (הושע יוד): זרעו לכם לצדקה וכו'. עלידי זה: צדק יקראהו לרגלו - הינו, שעלידי הצדקה, אזי הצדק קורא את הרגליו, שמעלין את הרגליו מבחינת: רגליה יורדות וכו' כנ"ל. וזה בחינת (ישעיה נח): והלך לפניך צדקך; דהינו שהצדק יוכל לילה, הינו בחינת שמעלין הרגליו, שהם פלי ההליכה. וזה: והלך לפניך לפניך דיקא, כי מעלין את הפבוד והמלכות, אל אור הפנים כנ"ל:

ו **ואזי**, כשמעלין את הפבוד והמלכות, אזי יוצא הפבוד מן הסטרא אחרא, מבין העזי פנים הנ"ל, וחוזר הפבוד אל המביני מדע, הפך נפילת הפבוד אל העזי פנים, שהם נקראים: המה רעים לא ידעו הבין, ועכשו חוזר אל המביני

(א) פרש"י ינון לשון מלכות. (ב) עיין זוהר בחוקותי קי.

יונקים הרבה, ואזי יונקים במהרה כל המותרות ונופלים כנ"ל: וזה בחינת שערות קלועין שנמצאין בבני אדם, שקורין קאלטיניס, שהעולם חוששין לקצצם, רק שיפלו מאליהם. הינו, פשיש הרבה מותרות במח, אזי מטבע בטבע האדם, שיצאו שערות קלועין, כדי שעלידי קלעיתן והתחברותם יינקו ביותר ויקבלו, ויוכלו לינק כל המותרות הרבה שבמח. ועל כן אין נקצצין קדם זמנם, כי יוכלו להזיק להמח, עלידי שישאר בתוכו המותרות, עלידי שלא יהיה השערות קלועין לינק אותן: וזה בחינת: מלמד שנתן בה בינה יתרה. בינה יתרה, הינו בחינת מותרות המחין, שמשם יונקין השערות, שמשם יניקת האויבים כנ"ל. וזהו: וחד אמר מלמד שקלעה לחוה וכו'. הינו הך ולא פליגי, כי עלידי מותרות שבמח, שזה בחינת בינה יתרה כנ"ל, מזה בא שערות קלועין, בחינת שקלעה לחוה כנ"ל. [כי הכבוד הוא בחינת חוה, שהיא הצלע הנ"ל, שהיא בחינת (בראשית ג): אם כל חי כנ"ל]: וזה בחינת (שמואל"א כח): ואת נפש איביך יקלענה בתוך כף הקלע; בחינת שערות קלועין הנ"ל, הינו בחינת התחברות

מדע. ואזי, כשחזור הכבוד אל המביני מדע, בתחלת ממשלתם נעשה מחלקת. פי עקר יניקת האויבים הוא מן המביני מדע, דהינו מן המח, בבחינת (דברים לב): מראש פרעות אויב, הינו שמן המח שבראש, משם נתגלין כל האויבים והשונאים. כי יש בהמח מותרות, שמן אלו המותרות שבמח יוצאין השערות, ומתם יונקים האויבים. והם יונקים עד שפלה כל המותרות שבמח, ואזי אין להם יניקה, ונופלים. וזה בחינת קריחת ראש זקנים, כי בסבי מחא שקיט ושכיך (כ"ש באדרא רבא דף קכח), הינו שדעת הזקנים צח וצלול, ואין להם מותרות במח, ועל כן נופלים השערות, כי אין להם יניקה כנ"ל. ועל כן עלידי הפרוד שבין השונאים, עלידייזה יש להם אריכת זמן וקיום ביותר. כי הם יונקים עד שיכלה כל המותרות שבמח, ואזי כשיכלה המותרות, ויהיה הדעת צח וצלול, אזי יפלו, כי לא יהיה להם עוד יניקה, ועלידי הפרוד שיש ביניהם, אין להם פח לינק הרבה, ויונקים מעט מעט, ועל כן עלידי זה מאריכין זמן יותר, עד שייגמרו לינק כל המותרות. אבל כשמתחברין השונאים יחד, אזי

השונאים, שעל־ידי־זה הוא מפלתם כנ"ל:

ז ואזי, כשבא הכבוד חדש אל האדם ומלבש בתוכו נפש דקדשה כנ"ל, צריך לראות להוליד את הנפש בנקל, בלי קשוי הולדה. כי הכבוד היא אם כל חי כנ"ל, והנפש מלבשת בה פעבר במעי אמו. ולפעמים כשיש, חס ושלום, בחינת קשוי לילד, יכולין להסתלק שניהם, חס ושלום, האם והולד, דהינו הכבוד והנפש. או לפעמים נסתלק אחד מהם, חס ושלום, כפי ענין הקשוי לילד, וצריך לראות להוליד בנקל, בלא קשוי. ואחר־כך, כשנולד הנפש, צריך לגדל את הנפש. ושתי בחינות אלו, דהינו ההולדה והגדול. נעשין על־ידי יראה ואהבה, שהם בחינת שתי ידים - יד הגדולה ויד החזקה. כי ההולדה נעשית על־ידי היראה, בבחינת (תהלים מח): רעה אחזתם שם חיל פילודה. ואחר שנולד, אזי מגדלין אותה על־ידי האהבה, בבחינת (בראשית ב): אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, הינו בהבראם, שהוא לאחר הבריאה וההולדה, אזי מגדלין אותה על־ידי בחינת אברהם, שהוא בחינת אהבה, בחינת יד ימין. וזהו: **בהבראם** -

באברהם כמובא (בראשית רבה פרשה יב), הינו כנ"ל. וזה בחינת (דברי הימים א כט): ואתה מושל בכל, הינו בחינת הממשלה והמלכות, בחינת מלך הכבוד הנ"ל, ששם מלבש הנפש. ובדרך פח וגבורה, ובדרך לגדל ולחזק לכל, הינו בחינת שתי הידים כנ"ל. ובדרך פח וגבורה - זה בחינת יד החזקה, ובדרך לגדל ולחזק - זה בחינת יד הגדולה. שעל־ידי בחינת שתי הידים אלו, מולידין ומגדלין הנפש המלבשת בהכבוד כנ"ל. וזה בחינת הצדקה שנותנין אצל ואתה מושל בכל (כמו שמובא בפגנות), כי על־ידי הצדקה, מוציאין ומעלין את הכבוד והממשלה כנ"ל: וזה בחינת (איוב כט): כבודי חדש עמדי וקשתי בידי תחליף. הינו, כשמגיע כבוד חדש אל האדם, אזי צריך לתחליף ולהעביר הקשוי, על־ידי בחינת ידים הנ"ל. וזהו: וקשתי בידי תחליף; שעל־ידי הידים, חולפת ועוברת הקשוי לילד כנ"ל: וזה בחינת חלופ שם אקייק, שהוא שם בוכ"ו, שהוא בגימטריא ידך, שעל ידו ההולדה פידוע. ועין בפגנות של ואתה מושל בכל:

ח ולפעמים יש עיפות אל הנפש, על־ידי שנתרחקה מאמה, דהינו הכבוד כנ"ל. וצריך

להחיותה ולהבריאה עלידי מים קרים, בבחינת (משלי כח): מים קרים על נפש עיפה; הינו כשמתפללין בלא לב, עלידיזה נתרחק הנפש מן הכבוד, בבחינת (ישעיה כט): בשפתיו כבדוני ולבו רחק וכו'. כי כונת הלב זה בחינת הנפש, כמו שכתוב (תהלים כח): אליך ה' נפשי אשא, ופרוש רש"י: לבי אכון. אבל כשהלב רחוק מדבורי התפלה, אזי הוא בחינת התרחקות הנפש, שהוא בחינת הלב, מן הכבוד, בבחינת: בשפתיו כבדוני ולבו רחק, ואזי יש עיפות אל הנפש, וצריך להבריאה עלידי מים קרים כנ"ל. ומים קרים מקבלין עלידי בחינת רעמים. ורעמים נעשין עלידי מה שנותנין כבוד לזקן ששכח תלמודו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ט): הזחרו בזקן ששכח תלמודו, שצריך לזהר ולכבדו. ועלידיזה נעשין רעמים, ומשם באים מים קרים להחיות הנפש כנ"ל. כי הרעמים נעשין, עלידי שיוצאין אדים וקוטורים חמים, ובאים בתוך הענן, ונתלהבים שם, ועלידיזה נקרע הענן, ומזה נשמע קול הרעם. ופעלות הרעמים, שעלידיזה נתחלקין המים של כל מקום ומקום, כפי הצריך להשקותו, במדה

ובמשקל, כפי הראוי לפי המקום, בבחינת (תהלים קד): מקול רעמך יחפזון, יעלו הרים ירדו בקעות אל מקום זה יסדת להם. כמו כן, כשנותנין כבוד לזקן ששכח תלמודו, והשכחה הוא בחינת ענין דמכסין על עיניו, וכשנותנין לו כבוד, והכבוד הוא בחינת אש, בבחינת (שמות כד): וכבוד ה' פאש אכלת; והוא פא בתוך הענן, בבחינת (שם טז): וכבוד ה' נראה בענן; הינו בתוך בחינת הענין דמכסין על עיניו, ואזי נקרע הענן, ומזה נעשין בחינת רעמים. בבחינת (תהלים כט): אל הכבוד הרעים ה' על מים רבים, שעלידי הכבוד נעשין רעמים כנ"ל. ואזי יוצאין מים רבים, דהינו שנתגלה דעת הזקן, עלידי שנקרע הענן המכסה על העיניו כנ"ל, בבחינת (ישעיה יא): פי מלאה הארץ דעה וכו' כמים לים מכסים, וזהו בחינת מים רבים הנ"ל, והם בחינת מים קרים, שעל ידן מחיין ומבריאים את הנפש כנ"ל: ועלידי אלו הרעמים נתחלקין מימי הדעת לכל אחד ואחד פראוי לו, לפי מה שצריך לקבל מים קרים, להחיות את נפשו. וזה החלוק שבין הלומד מן הספר, לשומע מפי צדיקי אמת. כי כשלומד מן הספר, אינו יודע

השעור שצריך ללמד להחיות נפשו. אבל כששומע מפי הצדיק, אזי משפיע לו בחינת מים קרים לפי הראוי לו, לפי מדרגתו, על־ידי בחינת הרעמים כנ"ל:

ואלו המים קרים מחיין ומתקנין את הנפש, שהיתה עיפה על־ידי שנתרחקה מן הכבוד, על־ידי שהתפלל בלא פונת הלב כנ"ל. כי הסתלקות החכמה מן הזקנים, הינו מבחינת זקן ששכח תלמודו הנ"ל, זה נעשה על־ידי מה שמתפללין בלא לב, וכמו שכתוב (שם בישעיה כט): בשפתיו כבדוני ולבו רחק ממני, לכן הנני יוסיף להפליא את העם הזה הפלא ופלא, ואבדה חכמת חכמיו ובינת נבניו תסתתר, ועל כן, על־ידי שנותנין כבוד לזקן ששכח תלמודו, שעל־ידי־זה חוזר ונתגלה חכמתו כנ"ל, על־ידי בחינת הרעמים כנ"ל, נמצא שבוה בעצמו מתקן הפגם שגורם על־ידי שהתפלל בלי פונת הלב, דהינו שגורם הסתלקות החכמה מן הזקנים כנ"ל, כי עכשו על־ידי הכבוד שנותן להם, חוזר ונתגלה חכמתם כנ"ל, ועל כן, אזי על־ידי־זה בעצמו, יוצאין מים קרים, ומחיה את נפשו, שהיתה עיפה על־ידי פגם התפלה כנ"ל: וזה בחינת (איוב לז): ירעם אל בקולו

נפלאות; הינו שקול הרעמים מתקנין את בחינת הנפלאות, שהוא בחינת הסתלקות החכמה מן הזקנים, כמו שכתוב: הנני יוסיף להפליא הפלא ופלא ואבדה חכמת חכמיו וכו'. ועל־ידי הרעמים נתתקנין, וחוזר ונתגלה חכמתם כנ"ל:

ואזי, כשמחיין הנפש על־ידי מים קרים הנ"ל, מחיין גם את העצמות. כי פגם הנפש הוא פגם העצמות, כמו שכתוב (תהלים ו): כי נבחרו עצמי ונפשי נבחרה מאד. כי על־ידי שאין מתפללין בכונת הלב, שעל־ידי־זה הוא עיפות הנפש, על־ידי־זה הוא פגם העצמות. כי צריך להתפלל להרגיש דבורי התפלה בכל עצמותיו, בבחינת (שם לה): כל עצמותי תאמרנה, ועל־ידי המים קרים, שעל־ידי־זה מחיה הנפש, על־ידי־זה מחיה העצמות, בבחינת (איוב כא): ומח עצמותיו ישקה, וזה בחינת (משלי כה): מים קרים על נפש עיפה, ושמועה טובה מארץ מרחק. שמועה טובה זה בחינת קול הרעמים, שמשמיעין עצמן בטוב, שהם מתקנין התרחקות הנפש מן הכבוד, וזה בחינת: שמועה טובה מארץ מרחק, שזהו בחינת מים

נכתב פראוי):

וְזֶה בְּחִינַת (במדבר כח): וּבַיּוֹם הַבְּפוּרִים
- בְּחִינַת הַלְדַת הַנֶּפֶשׁ בְּלִי קִשּׁוּי
לִילָד, בְּחִינַת (ירמיה ד'): צָרָה כַּמִּבְפִּירָה;
שֶׁהוּא בְּחִינַת קִשּׁוּי לִילָד, וְגַם הוּא
בְּחִינַת גְּדוּל הַנֶּפֶשׁ, בְּחִינַת (זכריה יב):
כִּהְמִיר עַל הַבְּכוֹר, שֶׁהוּא צֶעַר
הַגְּדוּל. מִקְרָא קֹדֶשׁ - זֶה בְּחִינַת
שֶׁהַכְּבוֹד, שֶׁהוּא בְּחִינַת קֹדֶשׁ, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (שמות ט): וְנִקְדַּשׁ בְּכַבֹּדִי,
קוֹרֵא אֶת הַרְגְּלָיו, בְּבְחִינַת: צָדֵק
יִקְרָאוּהוּ לְרַגְלוֹ כִּנְל: (וְהִשָּׂאֵר לֹא בָאֵר):

קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵיפָה, שֶׁהֵם בָּאִים מִן
הָרַעֲמִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׂמוּעָה טוֹבָה
כִּנְל. וְזֶה בְּחִינַת (שם טו): שְׂמוּעָה
טוֹבָה תִּדְשֹׁן עֵצִים; שְׁעֵלֵי־יָדַי בְּחִינַת
שְׂמוּעָה טוֹבָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת רַעֲמִים,
שֶׁמִּשָּׁם בְּחִינַת מִים קָרִים, שֶׁהֵם
מִחִיּוֹן וּמִכְרִיאֵין הַנֶּפֶשׁ כִּנְל, עַל־יָדַי
זֶה נִתְתַּקְּנִין וְנִתְדַשְׁנִין הָעֲצָמוֹת,
בְּבְחִינַת: וּמַח עֲצָמוֹתַי וְיִשְׁקָה כִּנְל.
וְזֶה: תִּדְשֹׁן עֵצִים כִּנְל, כִּי תִקּוֹן
הַנֶּפֶשׁ הוּא תִקּוֹן הָעֲצָמוֹת כִּנְל:

(מִן תַּבַּת וְאִזִּי כִּשְׂמַחִיּוֹן הַנֶּפֶשׁ" עַד כַּאֵן לֹא

תפילה סז

"הַיִּקְרָר נָא נַפְשִׁי בְּעֵינֶיךָ" יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, חוּם וְחַמֵּל נָא עַל נַפְשׁוֹת
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים רַבִּים וּבְחַמְלָה גְּדוּלָה. חוּם וְרַחֵם וְחַמֵּל עַל נַפְשׁוֹת
יִשְׂרָאֵל הַיְקוֹרוֹת מִפּוֹ וּמִפְּגִינִים נַפְשׁוֹת הַחַצּוּבוֹת מִתַּחַת כִּפְסֵא כְּבוֹדְךָ, נַפְשׁוֹת
קְדוּשׁוֹת הַכְּלוּלִים בְּשִׁמְךָ, הַנִּקְרָאִים חֶלֶק אֱלֹהִים מִפְּעֵל. נַפְשׁוֹת עֲלִיוֹנוֹת אֲשֶׁר הִיִּית
מִשְׁתַּעֲשַׁע בָּהֶם מִקְדָּם, נַפְשׁוֹת אֲשֶׁר עָלוּ בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה, נַפְשׁוֹת שֶׁהֵם לְמַעֲלָה
מִכָּל הָעוֹלָמוֹת בְּלֵם, אֲשֶׁר בָּהֶם נִמְלַכְתָּ וּבְרֵאתָ אֶת הָעוֹלָם. יְהוּמוֹ נָא מַעֲיֵד וַיְכַמְרוּ
רַחֲמֶיךָ עַל יוֹצְאֵי חֲלָצֶיךָ, עַל בְּנֵיךָ הַנִּנְאָהִבִים וְהַנְּעִימִים, "הַעֲמִסִּים מִזֵּי כְּסֹן
הַנְּשׂוּאִים מִזֵּי רַחֵם", הַנִּקְרָאִים כְּכֹל לְשׁוֹנוֹת שֶׁל חֶבֶר, בְּנִים, אַחִים, רַעִים וְאֶהוּבִים,
נַפְשׁוֹת הַיְקוֹרוֹת אֲשֶׁר לֹא הִיִּית זֶה מִחֶבְבְּכֶם עַד שֶׁקְרָאתֶם בְּתִי וְאֶחֻתִי וְאָמַר, כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְזָרוֹנָם לְבָרַכְךָ לֹא זֶה מִחֶבְבְּךָ עַד שֶׁקְרָאתָ בְּתִי, שֶׁנֶּאֱמַר: "שְׁמַעֵי
בַת וְרָאִי וְהִטִּי אָזְנוֹךָ וְשִׁכְחִי עַמְּךָ וּבֵית אָבִיךָ", לֹא זֶה מִחֶבְבְּךָ עַד שֶׁקְרָאתָ אֶחֻתִי,

שנאמר: "פתחי לי אהותי רעיתי יונתי תמותי", לא זו מחבבה עד שקראה אמי שנאמר: "שמעו אלי עמי ולאומי אלי האזינו". רחם נא על הוד יקרת תפארת קדשת נפשינו בשרשנו העליון, פאשר אתה לבד ידעת מהיכן נמשכות נפשותינו היקרות העולות למעלה למעלה על כל העולמות ועל כל הקדשות כלם, ועזרנו וזכנו והושיענו בחנינותיך האמתיות שנובה להתגבר בכל עז לשמור את נפשותינו בשמירה גדולה ומעלה בכל עת, להחזיקה אצלנו, לארץ ימים ושנים, בקדשה ובטהרה גדולה, בזריות ונקיות וטהרה ופרישות וקדשה וענוה ויראת הטא וחסידות.

ותעזר לנו ותושיענו שנובה להתרחק ולברח מן הכבוד באמת בתכלית הרחוק. ולא יעלה על דעתנו שום רצון ותאוה וחמדה לשום כבוד כלל. ותרחם עלינו ותושיענו תמיד בכל עת שתשלח לנו ברחמיך ובחסדיך הרבים איזה כבוד שנובה או לשמור את עצמנו ואת נפשותינו מאד מאד לכל נהיה נלפדים חס ושלום כלל על ידי הכבוד. ולא נקבל את הכבוד בשבילנו כלל, ולא נשתמש בו לצורך עצמנו כלל, ולא יגיע לנו שום הנאה כלל מהכבוד, רק נזכה להעלות כל הכבוד אליך לבד, ונחזר כל הכבוד למלך הכבוד, למי שכל הכבוד שלו לבד. ותעזרנו ותשמרנו בשמירה עליונה שלא נפגם בקדשת הכבוד כלל, רק נזכה לקבל את הכבוד בקדשה ובטהרה גדולה לשמך ולעבודתך לבד בלי שום פגם תאוהנו כלל. ותחמול עלינו בכל עת שתשלח לנו כבוד חדש שלא יבא הכבוד בשביל הסתלקות נפש חס ושלום, רק נזכה שיבא הכבוד אלינו לטובה ולא לרעה חס ושלום, שנובה על ידי הכבוד לקבל בכל עת נפשות חדשות בקדשה ובטהרה גדולה, ויתוסף ויתגדל נפשותינו בכל עת בתוספות אור קדשה וטהרה, ותשלח לנו בכל עת נפשות חדשות קדושות ויקרות לארץ ימים ושנים טובים בתורתך ועבודתך ויראתך:

ובכן תרחם עלינו ותושיענו, ותרוהו בעזרנו מעתה שנובה לשפר באמת תאות אכילה ושתייה. ונזכה להסתפק במעט, לאכל מעט בקדשה גדולה ולהסתפק ממנו. ונדקדק על עצמנו מפני ועד כביצה, לבלי לאכל אפלו משהו יותר מהמכרח לנו בשביל קיום הגוף. ונאכל לבד לקיום גופנו, ונמעט תאות טבענו, ונזכה להיות בכלל הצדיקים האוכלים לשבע נפשם דקדשה, כמו שכתוב: "צדיק אוכל לשובע נפשו", עד שנובה שתשא לנו פנים ותחננו, כמו שכתוב: "ישא יהוה פניו אליך, וישם לך שלום". ונזכה להמשיך הארת פנים אל הכבוד

דקדושה, ותציל אותנו ואת כל עמך בית ישראל מעזי פנים ומעזות פנים, ותעלה ותסלק את הכבוד מן העזי פנים שבדור, ולא יהיה להם שום כבוד והתנשאות ופקידות והתמנות ושררה כלל. ותרחם עלינו ועל כל עמך בית ישראל, ותציל אותנו מכל המנהיגים והמפרסמים של שקר, הגורמים לנו מה שגורמים, באשר אתה לבד ידעת, כי בעוונותינו הרבים נפל וירד הכבוד דקדושה מאד. דל כבודנו בגוים וישקצונו כממאת הגדה, ונפל הכבוד בין העפזים והרשעים והשקרנים והעזי פנים שבדור, שהם מקבלין לעצמן כל הכבוד וחולקין כבוד לעצמן, ועמך ישראל הפשרים והצדיקים באמת לחרפה ולבוז וללעג וקלס.

אנא יהוה מלא רחמים מלך הכבוד סלה, חוס וחמל על כבודך הגדול ותקדוש, והצל את נפשותינו מהם ומדמונם, ותוציא את הכבוד מביניהם, ותעלה את הכבוד מבין הקלפות, ותרחם על שכונת ענך אשר הורד כבודה וגאונה וירדה ונדלדלה. כי בעוונותינו הרבים הסתרת פניך מכבודך הגדול, וכבודך ומלכותך גתרחק מאתך כביכול, וירד ונפל עד שהגיע כל הכבוד להעפזים והרשעים והעזי פנים שבדור. "וידל ישראל מאד", ונהפוך כל הכבוד לזרים אשר אין להם חלק בשכל ופנים דקדושה, שהם העזי פנים שבדור, שהם דומין כקוף בפני אדם:

רחמן מלא רחמים, רחמן מלא רחמים, רחם על כבודך הגדול ותקדוש, ונפנו ועזרנו שנוכה להעלות ולהחזיר כל הכבוד אל הקדושה. ונפנו ברחמיך הרבים להרבות בצדקה תמיד, לתן צדקה הרבה לעניים הגונים הרבה, בשמחה ובטוב לבב באמת, ובשלמות גדול כרצונך הטוב, באפן שנוכה על ידי הצדקה להמשיך אור הפנים אל הכבוד. ותברך אותנו בלנו יחד באור פניך, ותמשיך עלינו חסדיך הרבים הכלולים בשמך הגדול, ותאיר עלינו כל החסדים הכלולים בחמשה חסדים כנגד חמשה פעמים צדקה שנופר בתורתך הקדושה. ויקים בנו מקרא שכתוב: "אני בצדק אחזה פניך אשבעה בהיין תמונתך". ונוכה להעלות את הכבוד והמלכות מצדק לצדקה, ותעזרנו ותושיענו להוציא כל הכבוד מן העזי פנים, ולהחזיר כל הכבוד אל המביני מדע דקדושה, ויחזר כל הגדלה והכבוד לצדיקי הדור וכשרי הדור האמתיים, הנקראים פני הדור באמת:

ובכן תרחם עלינו ועל כל עמך ישראל, ותשים שלום בין כל עמך ישראל לעולם, ותבטל כל מיני מחלוקת מעמך ישראל, ולא יהיה שום קנאה ושבגה וקנטור, ולא שום מריבה ומחלוקת על עמך ישראל הפשרים החפצים ומשתוקקים

ומתגעגעים לעבדך באמת, ובפרט על הצדיקים והחכמים האמתים. כי בעוונותינו הרבים נתרבה עכשו המחלקת והקפגוריא בין התלמידי חכמים "וליצא ולבא אין שלום", וכל העולם מלא מחלקת, אשר זאת המחלקת מנקת לנו הרבה לעבודתך באמת, כאשר אתה ידעת, ובפרט עצם המחלקת שמתגבר בכל עת על הרחוקים הבאים לשוב אליך ולהתקרב לשמך הגדול ולעבדך באמת, אשר רבו החולקים עליהם ועל העוסקים לקרבם, חנם על לא דבר:

אנא יהוה מלא רחמים אדון השלום מלך שהשלום שלו, הצילנו מריב ומחלקת ופנו למח ודעת ושכל צח ונח בלי פסלת כלל, ותפנו שיהיה מחנו שקיט ושקיט, ולא יהיה מחנו מבלבל כלל, ויתבטלו כל הפסלת והמותרות שבמות, עד שנוכה שיתבטלו ויכלו ויפלו האויבים והשונאים היונקים מן מחנו. כי אין בנו שום דעת איך ללחם עם שונאינו ורודפינו חנם ואיך להתנהג עמם, כי פונתנו רצויה לשם שמים ואנו חפצים לעבדך באמת, ולשוב אליך בתשובה שלמה מהרה, ואין אנו חפצים שום מחלקת כלל. מלא רחמים חמול על עניי הצאן, על עם ממשך וממרט, עם עני ואביון, ורחם והושיע והצל חלושי כח פאלה מריב ומחלקת, כי אין לנו על מי להשען כי אם על אבינו שבשמים. עליך לבד השלכנו את יתבנו, עליך לבד אנו נשענים, אליך תלויות עינינו עד שתחננו.

ובכן תרחם עלינו אדון מלא רחמים, ותעזור ותושיע לנו ולכל עמך בית ישראל, שנוכה בלנו להוליד ולגדל את הנפשות הקדושות הנמשכות לנו בכל עת עלידי הכבוד דקדושה, שנוכה להוליד הנפשות בנקל בלי קשוי הולדה כלל. ונוכה לגדלם בנחת ובשלום בלי שום צער גדול בנים כלל. ותשפיע עלינו ברחמיך הרבים וראה ואהבה, ונוכה ליראה ולאהבה את שמך באמת, ועל ידי זה תמשיך עלינו פח הדיים העליונים הקדושים, יד החוקה ויד הגדולה, ועל ידי זה נוכה להוליד ולגדל את הנפש בנחת ושלחה, בלי שום קשוי הולדה ובלי שום צער גדול בנים כלל.

להתפלל על אלו שיש להם צער ויסורים מגידול בנים ר"ל,

אנא יהוה רחמן מלא רחמים, אתה יודע את צרותם ומכאובם של עמך ישראל שיש להם צער גדול בנים רחמנא לצלן, אשר כבר הפלאת את מפותם, ולקחת מהם מחמד עיניהם, ומשא נפשם בנים ובנות היקרים המסלאים בפו, נפשות יקרות וחביבות, יונקי שדים שלא חטאו, גמולי חלב שלא פשעו, תינוקות

של בית רבן אשר הם מקימין את העולם בהבל פיהם שאין בו חטא, רק בעוונותינו ובעוונות אבותם פנעת בהם.

רבנו של עולם רבונו של עולם, אתה ידעת את צערם ומכאובם הקשה של הילדים הרבים האלה, וצער ומכאוב של אביהם ואמם וכל קרוביהם וכל המצטערים בצרתם, פי רע וזר כי נגע עד הנפש, ככה יכפו הרבה ככה, ודמעתם על לחים. אתה אל ראי הרואה "את דמעת העשוקים האלה ומיד עושקיהם כח, ואין להם מנחם", חמול על רתיחת דמעתם ואנקתם ואמר לצרותם די, ואל תעשה להם כחמאם ולא בעוונותיהם תגמול להם. "כי אתה יהוה טוב וסלח ורב חסד לכל קוראך", ואתה מקים את העולם בחסדיך, וכמה עפוי"ם ורשעים גמורים מגדלים את בניהם, כי אתה חפץ בקיים העולם, ואין אתה חפץ בהשחתת העולם, חוס ורחם וחמול על גפשות עמך ישראל ותאמר למלאך הרף ידיך, וישוב חרבו אל נדניה, יעוררו רחמיך וחינוטיך באהבה ובחמלה יתרה על עמך ישראל תקדוש, ותעזר ותושיע ותגן עליהם, שזיכו כלם לגדל את כל בניהם ובנותיהם בנחת ובשלוה ושלוה בלי שום צער כלל, לתורה ולחפה ולמעשים טובים לארך ימים ושנים טובים. ותמשיך עליהם חיים ואריכות ימים ושנים מאתך ממקור החיים, (ובפרט על פלוני בן פלוני וכו'). רחם נא קהל עדת ישראל, סלח ומחל עוונם, והושיענו אלהי ישענו, שזוכה כלנו אנחנו וכל עמך ישראל, לגדל את כל בנינו ובנותינו בנחת לחיים טובים ארוכים ושלום. ועשה למען אבותינו ולמען כל הצדיקים אמתיים שפכל דור דור ושפדור הזה, ותחמול ותרחם ותושיע ותציל את יתר הפלטה, את הילדים שגולדו כבר ואשר עתידין להולד, ותצילם מחלי המאזליו והפאקין ומכל מיני מחלה וכאב ומחוש שבועלם, ותחזקם ותבריאם ותחיים ותחלימם, ותעזר לאביהם ואמם שזיכו לגדלם בנחת ולחנכם בעבודתך ויראתך לארך ימים ושנים טובים. ויזכו לראות מהם בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצות לדורי דורות עד סוף כל הדורות. ויתרבו עמך בית ישראל "בחול הים אשר לא ימר ולא יספר מרב". רחם רחם אב הרחמן, אב החמלה אב החנינה אב החסד, רחם נא על יונה אלמת פמונו היום. כי אין מי יעמד בעדנו אלא שמך הגדול יעמד לנו בעת צרה, חוסה עלינו ועל כל ישראל ברחמיך הרבים, ואל תשפך חרונוך עלינו כי שמך נקרא עלינו. אל תניחנו ואל תעזבנו ואל תפושנו, יחמו נא מעיד ורחמיך עלינו, ואל תפן אל רשענו ואל תסתר פניך ממנו, ואל תתעלם מתחנתנו. ודי נא חסדך לנחמנו, טרם נקרא אליך עגנו, טרם נדבר אתה

תשמע. רחמנא דעני לעני ענינא, רחמנא דעני לתבירי לפא ענינא, רחמנא דעני למפיכי רוחא ענינא, רחמנא ענינא, רחמנא חוס, רחמנא פרק, רחמנא שזיב, רחמנא רחם עלן, השתא בעגלה ובזמן קריב, (עד פאן):

חום וחמל ורחם עלינו ומלא משאלותינו לטובה ברחמים, ונפנו להרבות בצדקה תמיד לעניים הגונים באמת ברצונך הטוב, ונזכה לתן צדקה בשעת התפלה בעת שאנו אומרים פסוק "ואתה מושל בכל", עד שזוכה להעלות הממשלה והכבוד והמלכות מן הקלפה, להעלות ולהוציא ולסלק כל הכבוד והגדלה והממשלה מן העבו"ם והרשעים והעזי פנים שפדור, ולהחזיר כל הכבוד והמלכות אל הקדשה. וישוב הכבוד אל המביני מדע אל הצדיקים והחכמים האמתיים דקדשה, ונזכה לשפר תאות אכילה ולהמשיך פנים אל הכבוד, ותצילנו מריב ומחלקת תמיד. ותעזר לנו שכיבאוי לנו נפשות רבות חדשות דקדשה על ידי הכבוד דקדשה. ונזכה ליראה ואהבה בשלמות, ועל ידי זה נזכה להוליד ולגדל את הנפש בלי שום קשוי הולדה ובלי שום צער גדול בנים כלל. רבוננו של עולם, אל הכבוד, "לך יהיה הממלכה והמתנשא לכל לראש, והעשר ותכבוד מלפניך, ואתה מושל בכל, וכיך פח וגבורה וכיך לגדל ולחזק לכל", ונבנו להעלות כל הכבוד לשרשו שבקדשה.

ובכן תרחם על נפשי העיפה מאד, והינעה מאד, ותשפיע עלי מים קרים להחיות ולהשיב ולהכריא את נפשי העיפה והינעה מאד מאד, כי זה ימים ושנים אשר אני מתפלל בלא לב, ואיני זוכה להכנים כל פונת לבי לתוך התפלה ולבי רחוק מדבורי התפלה, אשר בגלל הדבר הזה נפשי עיפה מאד.

אנא ברחמיך הרבים זכני לתקן זאת, עזרני להתפלל בכונת הלב. זכני שיהיה פי ולבי שוין בשעת התפלה, שאזכה להכנים כל פונות לבבי ודעתי בתוך דבורי התפלה. ותהיה תפילתי בכונה גדולה, ולא יצא שום דבור מפי בלי פונת הלב, ולא תתרחק הנפש מן הכבוד כלל לעולם.

ותזכנו להזהר בכבוד תזקן ששכח תלמודו, לכבודו ולהדרו בכל מיני כבוד, עד שזוכה על ידי זה להמשיך רעמים דקדשה, ועל ידי זה יתפקעו וישתפרו כל העננין ומכסין על עיניו, ותנגלה דעת הזקנים דקדשה, ויצאו מים רבים מימי הדעת ותמלא הארץ דעה את יהוה כמים לים מכסים. ותמשיך עלינו מימי הדעת מהזקנים דקדשה, ויתחלקו מימי הדעת לכל אחד ואחד לפי בחינתו פראוי לו

באמת. ונזפה לקבל ולשאב מימי הדעת מפי הזקנים דקדושה בעצמן, עד שזנפה על-ידי-זוה להמשיך מים קרים על נפשותינו העיפות והיגעות מאד מאד. ונזפה לתקן פגם התפלה, ותעורנו בכל עת להתפלל תמיד בכונות הלב, בשלמות בכל לבבנו ובכל נפשנו ובכל מאדנו בלי שום פגיות ומחשבות זרות כלל, עד שזנפה להרגיש כל דבורי התפלה בכל עצמותינו כמו שכתוב: "כל עצמותי תאמרנה יהוה מי כמוך", וידשנו כל עצמותינו על-ידי דבורי התפלה בשלמות בכונת הלב באמת.

חום וחמל ורחם עלי, "תנתן לי נפשי בשאלתי, ועמי בבקשתי, חנני יהוה פי אמלל אני, רפאני יהוה פי נבהלו עצמי. ונפשי נבהלה מאד, ואתה יהוה עד מתי, שובה יהוה חלצה נפשי, הושיעני למען חסדך. נפשי ישוב, יחנני במעגלי צדק למען שמו. שובי נפשי למנוחיכי, פי יהוה גמל עליכי. פי חלצת נפשי ממות, את עיני מן דמעה, את רגלי מדחי, אתה הלה לפני יהוה בארצות החיים. פי לא תעוב נפשי לשאל, לא תתן חסדך לראות שחת. אך אלהים יפדה נפשי, מיד שאל פי יקחני סלה". צור העולמים אדון כל הבריות אלזה כל הנפשות, זכני להשיב ולהחיות ולהבריא את נפשי העיפה והיגעה מאד, הרחוקה מתפלה בכוננה מאד. עורני והושיעני וזכני להתעורר ולהתחזק ולהתאמץ בכל עז מעתה להתפלל בכוננה גדולה בכל נפשי ולבבי באמת. "אליך יהוה נפשי אשא. אליך יהוה נפשי אשא. אליך נשאתי את עיני היושבי בשמים", אליך שטחת את פפי, "פרשתי ידי כל היום, נפשי פארץ עיפה לך סלה. שמח נפש עבדך, פי אליך יהוה נפשי אשא". שבעני מטובך ושמח נפשי בישועתך וטהר לבי לעבדך באמת, ויקים פי מקרא שכתוב: "ונפשי תגיל ביהוה תשיש בישועתו, כל עצמתי תאמרנה יהוה מי כמוך, מציל עני מחזק ממנו ועני ואביון מגזלו, מה תשתחוהי נפשי ומה תהמו עלי הוחילי לאלהים פי עוד אודנו, ישועות פני ואלהי. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי. ברוך יהוה אלהים אלהי ישראל עושה נפלאות לבדו, וברוך שם כבודו לעולם, וימלא כבודו את כל הארץ, אמן ואמן".

תורה סח

כל הנפשות תאבים ומתאנים
 לממון, ולא לממון בלבד
 מתאנים ואוהבים אותו, אלא אפלו
 להאדם שיש לו הממון, דרך בני
 אדם למשך אליו ולאהב אותו,
 מחמת שיש לו ממון, כמו שאנו
 רואין בחוש, וכמו שכתוב (משלי יד):
 ואוהבי עשיר רבים. וזה מחמת
 שהנפש באה ממקום עליון,
 שהממון בא ומשתלשל ומתהוה
 משם. כי בודאי התחלת המקום
 שמשתלשל משם הממון, הוא
 בודאי בחינת קדשה ושפע קדש,
 ואחר כך נתגשם למטה, כדרך
 ההשתלשלות, ונתהוה ממון. ועל כן
 הנפש תאבה לממון, מחמת שהנפש
 באה ממקום שהממון בא משם. אך
 צריך לבלי להתאוות להממון,
 כמבאר כבר כמה פעמים גדל גנות
 תאות ממון, רק להתאוות ולאהב
 המקום שהממון בא ומשתלשל
 משם כנ"ל. ובבחינה זו רבי מכבד
 עשירים, כמו שאמרו רבותינו
 זכרונם לברכה (עירובין פו), מחמת שיש

להם ממון שהוא בא ממקום גבוה
 כנ"ל:
ודע, שראוי שכל ישראל יהיו להם
 ממון, אך יש מדה אחת
 שמפסדת ומאבדת מהם הממון,
 והיא מדה רעה מגנה, שקשה מאד
 להנצל ממנה. ואפלו אם ירצה אחד
 להנצל ממנה, ובפרט בשביל תאות
 הממון, כדי שלא תפסיד לו את
 הממון, עם כל זה המדה רעה הזאת
 מתגברת עליו בילדותו ובקטנותו,
 ועל ידי זה מפסדת ממנו הממון
 שהיה ראוי שיהיה לו. והמדה רעה
 ההיא הוא מדת הפעם, שעל ידי זה
 מפסיד ומאבד הממון הראוי לו. כי
 בבחינת שרש ההשתלשלות
 שמשתלשל הממון, ממקום
 שמשתלשל משם, הוא בחינה אחת
 עם הפעם ממש. ועל כן הפעל דבר,
 פשוטה שמשתלשל ויורד שפע
 לאדם שיהיה לו ממון, אזי יורד
 ומזמין לו פעם, ועושה לו מבחינת
 ההשפעה והשתלשלות שיורד אליו

הוא מקום שהנפש באה משם, בבחינת (דברים כד): ואליו הוא נושא את נפשו, הנאמר על ממון של שכיר יום, וכמו שכתוב (איכה ה): בנפשנו נביא לחמנו, ועל פן הנפש מתאנה ותאב לו כנ"ל. ועל ידי פעם מאבד נפשו, בבחינת (איוב יח): טורף נפשו באפו, כמובא בזהר (תצוה דף

:קפב)

ודע, שאפלו אם כבר הגיע לו השפע, ונתנהו ממנה ממון, וכבר יש לו הממון, שהוא בחינת חומה כנ"ל. על כל זה, לפעמים הבעל דבר מגרה אותו בכעס גדול כל כך, עד שמפסיד ומאבד ממנו אפלו הממון שיש לו כבר. אף שהיה ראוי שלא יוכל אז להפסיד לו הממון על ידי הפעם, מאחר שכבר נתנהו מהשתלשלות השפע ממון, ושוב אי אפשר להתהפך לכעס, ואדרבא הממון שיש לו, שהוא בחינת חומה, ראוי שיגן עליו שלא יוכל להפסיד לו ולהזמין לו פעם, שהוא הפך בחינת חומה. על כל זה, יש כח ביד הבעל דבר להתגבר על האדם בכעס גדול כל כך, שיפסיד ממנו אפלו הממון שיש לו כבר. פי כשהממון יורד לאדם, הוא בבחינת (תהלים קיא): **טורף** נתן ליראיו. והוא מהפכו

שיהיה לו ממון, עושה לו ממנו פעם. פי הפעם הוא ממש בחינה אחת וענין אחד עם הממון, במקום שרש ההשתלשלות, ואין ביניהם שום הפרש, כי שניהם יורדים מגבורות, ונמשכין במקום אחד ממש, בבחינת (איוב לו): מצפון זהב יאתה; וכתוב (ירמיה א): מצפון תפתח הרעה; הינו בחינת פעם, כמו שכתוב (קהלת יא): והסר פעם מלבך והעבר רעה מבשרך. פי הממון והעשירות היא בחינת חומה, כמו שכתוב (משלי יח): הון עשיר קרית עזו וכחומה נשגבה וכו'. והפעם הוא קלקול החומה, כמו שכתוב (שם כה): עיר פרוצה אין חומה, איש אשר אין מעצר לרוחו. והבעל דבר, כשרואה שיורד לאדם השתלשלות שפע של ממון, שהוא בחינת חומה כנ"ל, אזי הוא עושה לו מזה ההשתלשלות פעם, שמזמין לו דבר לכעס, ונתקלקל בחינת החומה על ידי הפעם כנ"ל, פי הפעם והממון הם בחינה אחת בשרש ההשתלשלות כנ"ל, ועל פן בקל מהפך לו ההשתלשלות שפע של ממון, שהוא בחינת חומה, לכעס, שהוא הפך החומה, ועושה לו מחומה חמה, שמהפך הממון לכעס כנ"ל. פי תחלת שרש השתלשלות הממון,

לְכַעַס, וְנַעֲשֶׂה מִזֶּה טוֹרָף נַפְשׁוֹ
בְּאִפּוֹ כַּנֶּל. הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵנוּ וַיַּצִּילֵנוּ

מִמֶּדֶה הַמְּגַנָּה הַזֹּאת, אָמֵן כֵּן יְהִי
רַצּוֹן:

תורה סט

דע, שֶׁהַגּוֹזֵל אֶת חֲבֵרוֹ מִמּוֹן, בְּזֶה
הוא גּוֹזֵל מִמֶּנּוּ בְּנִים, הֵינּוּ
שֶׁהַגּוֹזֵל נוֹטֵל מִהַנְּגֹזֵל בְּנִים. כִּי עֵקֶר
הַמִּמּוֹן שֶׁל הָאָדָם בָּא לוֹ עַל יְדֵי בַת
זוּגוּ^(א), כִּי עַל־יְדֵי אֹר נַפְשָׁה, מִזֶּה
בָּא לוֹ הַמִּמּוֹן. הֵינּוּ, עַל־יְדֵי
שְׂמֵת־נוֹצֵץ וּמִתְפַּשֵּׁט אֹרוֹת מֵאֹר
נַפְשָׁה, אֵלּוּ הָאֹרוֹת הֵם בְּחִינַת
הַמִּמּוֹן. כִּי הַמִּמּוֹן הוּא מִמְּקוֹם
הַנֶּפֶשׁ, כִּמְבָאָר בְּמִקּוֹם אַחֵר^(ב), וְנִפְשׁ
היא בְּחִינַת נִקְבָּה, כִּי דוּעַ בְּכַתְּבֵי
הָאֵר"י, כִּי היא הַבְּחִינָה הָאַחֲרוֹנָה מִן
נֶפֶשׁ רוּחַ נִשְׁמָה. וְכֵן כָּלֵל נֶפֶשׁ רוּחַ
וְנִשְׁמָה שְׁלֵה, הוּא בְּחִינַת נֶפֶשׁ נִגְדוּ,
כִּי כָּלֵל הַמְּדַרְגָּה הַתַּחְתּוֹנָה היא
בְּחִינַת נֶפֶשׁ, בְּחִינַת נִקְבָּה, נִגְד
מְדַרְגָּה שְׁלֵמָה עֵלְיָה. עַל כֵּן עַל־
יְדֵי בְּחִינַת הַנִּקְבָּה בַת זוּגוּ, שֶׁהיא
בְּחִינַת הַנֶּפֶשׁ אֲצִלּוֹ, עַל יְדֵהָ בָּא לוֹ
הַמִּמּוֹן. כִּי עֵקֶר הַמִּמּוֹן תְּלוּי בָּהּ,

כִּמְבָאָר בְּמִקּוֹם אַחֵר, כִּי היא בְּחִינַת
רַגְלִין, כִּמּוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֹהָר (וִירָא קִיב):
רַגְלֵי חֲסִידֵי יִשְׁמֹר - דָּא אֶתְתָּא.
וְכַתִּיב (דְּבָרִים י"א): וְאֵת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר
בְּרַגְלֵיהֶם - זֶה מִמּוֹנוֹ שֶׁל אָדָם
שֶׁמַּעֲמִידוֹ עַל רַגְלָיו (פְּסָחִים ק"ט). כִּי
עֵקֶר הַמִּמּוֹן בָּא מִבְּחִינַת נֶפֶשׁ,
בְּחִינַת נִקְבָּה, בְּחִינַת רַגְלִין. וְזֶה
שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה (יְבֻמוֹת
ס"ב): הַשְּׂרוּי בְּלֹא אִשָּׁה שְׂרוּי בְּלֹא
חוּמָה; הֵינּוּ בְּלֹא מִמּוֹן, כִּי חוּמָה היא
בְּחִינַת הַמִּמּוֹן, כִּמּוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשִׁלֵי יח):
הוּן עֲשִׂיר קָרִית עֲזוֹ וְכַחוּמָה נִשְׁגָּבָה
וְכו'. וְעַל כֵּן אֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם
לְבִרְכָּה (ב"מ ט): אוֹקִירוֹ לְנִשְׁיָכוֹ כִּי
הֵיכִי דְתַתְּעִתְרוּ^(ג). וְכָל אָדָם וְאָדָם
כֶּאֱשֶׁר הוּא בָּא לְעוֹלָם, הוּא בָּא עִם
בַּת זוּגוּ הַמִּיחָדָת לוֹ, וְעִם סְכוּם
מִמּוֹן הַקְּצוּב לוֹ, שֶׁיְהִיָּה לוֹ בְּזֶה
הָעוֹלָם, וְכַמָּה פְּרוֹת, הֵינּוּ בְּנִים,

(א) עיין זוהר תזריע דף נב. (ב) לעיל בס"י נט, סח, ובלקו"ת סימן מו. (ג) עיין תיקונא שבעין קכו.

הפרות הגדלים בענפים האלו כנ"ל. וזה סוד שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בבא קמא קיט): הגוזל את חברו, כאלו גוזל ממנו נפש בניו ובנותיו:

ודע, שאם זה הנגזל עדין לא היה לו בנים, יוכל לגזל ממנו שלא

יהיה לו, על-ידי שגוזל ונוטל הענף כנ"ל. ואפלו אם כבר יש להנגזל בנים, יוכל להזיק לו שימותו בניו, חס ושלום. כי אם עדין הבנים צריכין לאמן, הינו לענפים שלה, כמו שיש פרות שלא נגמרו כל צרכן, וצריכין לינק עוד מהענף, ועל פן כשזה נוטל הענף, הוא מזיק הפרות, הינו הבנים, הצריכים לינק עוד ולקבל מהענף, הינו מהתנוצצות אור אמן כנ"ל. והכל לפי הגזלה, והכל לפי האילן והענפים והפרות. כי יש כמה וכמה שנויים בין האילנות עצמן, ובין מהות ואיכות הענפים, ובין רבוי הענפים, וכן בין הפרות, בכלן יש שנויים רבים. כי יש אילן שיש לו ענפים רבים ופרות מעטים. וכן להפך. ענפים מעטים ופרות רבים. וכן בין מהות הענפים עצמן, יש אילן שיש לו ענף אחד, אבל הוא יקר מאד. ויש שיש לו עשרה ענפים, וכלם אינם שווים רק עשרה זהובים. כן יש כמה עניים שיש להם בנים

שיהיו לו בזה העולם. והם בחינת אילן וענפים ופרות. הינו, שאור נפשה הוא בחינת עקר האילן, שממנו יוצאים ומתפשטים ענפים, הינו התנוצצות והתפשטות אורה, הינו בחינת הממון כנ"ל, הוא בחינת ענפים של האילן. ועל הענפים אלו גדלים הפרות, הינו הבנים. נמצא כשאחד גוזל מחברו ממון, הוא גוזל ונוטל ממנו ענפים של האילן שלו, הינו התנוצצות אור נפשה, שמשם הממון כנ"ל. על פן, על-ידי-זה הוא גוזל ונוטל ממנו נפש בניו ובנותיו, שהם תלויים וגדלים ויונקים מאור הענף הזה, כי הם הם הפרות הגדלים על הענפים אלו, וכשנוטל הענף נוטל הפרות: וזה שכתוב (אסתר ח): ויספר להם המן את כבוד עשרו ורב בניו, כי זה תלוי בזה. וכמו שכתוב (איוב כא): עתקו גם גברו חיל, זרעם נכון לפניהם וצאצאיהם לעיניהם. עתקו גם גברו חיל - זה עשירות, על ידי זה זרעם נכון וכו'. וזה שאמרו רחל ולא, (בראשית לא): כי כל העשר אשר הציל אלקים מאבינו לנו הוא ולבנינו. לנו ולבנינו דיקא, כי עקר העשירות - על-ידי האשה, ובה תלויים הבנים כנ"ל. כי האשה היא עקר בחינת האילן, והעשירות הם הענפים של האילן, והבנים הם

על-פן אף שזה לא גזל ממנו פי אם מאה אדמים, שהם בחינת ערך ענף אחד של שני פרות. עם כל זה קלקל אור כלם, מאחר שכלם היו ראויים לצאת בבת אחת, וזה נטל וחסר מהם אורם, ואין להם שלמות, על פן יוכל להזיק לו באלו המאה אדמים לבד שנטל ממנו, לטל ממנו כל הבנים. וכן יש בענין זה כמה וכמה שנויים, לפי הגזלה, ולפי האילן, והענפים והפרות, במהותם וכמותם. והכלל, כי היא צריכה תמיד להשלים אורה, וכל זמן שאין לה שלמות, אי אפשר לה להוליד. ועקר שלמותה - על ידי הממון, כי הוא בחינת התנוצצות אורה פנ"ל. וזה שכתוב (ישעיה א'): למדו היטב, דרשו משפט, אשרו חמוץ. שהפסוק מזהיר לעשות משפט ולחזק את הנגזל, להציל עשוק מיד עושקו, כדי להציל נפש בננו ובנותיו פנ"ל. וזה: למדו היטב וכו', - שמה שתעשו משפט, ותצילו גזול מיד גוזלו, על-ידי-זה תעשו טובה להבנים, שהם בחינת למודי ה', כמה שכתוב (שם נד'): וכל בניך למודי ה'. וזה: למדו היטב - שהחטבה תהיה להבנים, שהם בחינת למודי ה'. וזה סוד פונת הגמרא (ב"ק קג):

רבים ואין ידו משגת אלא זוו אחד. הינו שכל הענפים שלו הם פחותים, ואינם רק בערך זהב אחד, או שיש לו ענפים מעטים ופחותים. וכן להפך, יש עשיר גדול, מחמת שהענף שלו הוא יקר מאד, או שיש לו ענפים רבים ויקרים, ועם כל זה יכול להיות שלא יהיו לו רק בנים מעטים, פנ"ל במשל האילנות. והנה נתפס למשל, אילן אחד עם שלשה ענפים, וכל ענף מיחד לו שראוי להוציא שני פרות, נמצא שראוי שיהיה לו ששה בנים. וכן נאמר למשל, שכל ענף הוא בבחינה וערך שיהיה לו מאה אדמים. נמצא שראוי להיות לו שלש מאות אדמים, משלשה ענפים הללו. נמצא אם גוזל ממנה מאה אדמים, הוא גוזל ונטל ממנו ענף אחד, נמצא שנטל ממנו שני בנים. אבל דע, שבזה יש חלוק גדול, אם הפרות ראויים לצאת מהענפים בזה אחר זה, נמצא שאף שזה גוזל ממנו ענף אחד, ונטל ממנו שני בנים, אף-על-פי-כן עדין ראויים לו להתקיים יתר הבנים של הענפים הנשארים, כי לא הזיק בהנשארים, כי לא נטל מהם פלוגם. אבל אם היו ראויים לצאת בבת אחת, בבחינת ששה בכרס אחד (ד),

זֶהב, בְּבַחֲנֵת (דברי הימים ב ט): אֵין כֶּסֶף נֶחֱשֵׁב, מִחֲמַת שְׁאִין בְּהֶכֶסֶף וְהַזֶּהב שׁוֹם אוֹר, כִּי הַתְּגַבְּרָה וְלֹא הַנִּיחָה לְקַבֵּל מְאוּרָה. וּכְמוֹ שֵׁישׁ דְּגַמְתוֹ בַּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי יֵשׁ אֵילָנוֹת בְּמִדְיַת אוּגְרִינִי, שֶׁכְּשֶׁאָדָם בָּא לְטָלֵם, הֵם מְמַשִּׁיכִין וּמְקַטְיִינִים עֲצָמוֹ, וְאֵינִם מְנִיחִים לְטַל אוֹתָם: וְזֶה בְּחִינַת קְדוּשֵׁינוּ, כִּי כְּשֶׁאִין שְׁלֵמוֹת בְּדַבָּר, יֵשׁ שֵׁם אַחֲזִיזַת הַסְטֵרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת. וְהַנֶּפֶשׁ בְּחִינַת נוֹקְבָא, הִיא בֵּין הַקְּלָפוֹת, כִּי הִיא מִתְפַּזֶּרֶת וְנִדְחַת בֵּינֵיהֶם תְּמִיד, בְּבַחֲנֵת (משלי ה): רַגְלֶיהָ יוֹרְדוֹת מְוֹת. וְעַל כֵּן כְּשֶׁהִיא רוֹאָה זֶה הֶכֶסֶף אוֹ שׁוֹה כֶּסֶף, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת אוֹרָה כְּנ"ל, בִּיד זֶה הָאִישׁ שָׂבֵא לְקַדֵּשׁ אוֹתָהּ וְלַהֲשִׁימָהּ, עַל יְדֵי זֶה תֵּאבְּהָ אֵלָיו וְנִכְסְפָתָ לּוֹ, שֶׁהוּא יִשְׁלִים אוֹרָה, וְיִקְבֹּץ נִדְחֶיהָ מִבֵּין הַקְּלָפוֹת, לְהוֹצִיא רַגְלֶיהָ מִמְּוֹת. וְזֶה בְּחִינַת קְדוּשֵׁינוּ בְּכֶסֶף, כִּי עַל־יְדֵי שֶׁנִּשְׁלָם אוֹרָה עַל יְדֵי הֶכֶסֶף, וְאֵין בָּהּ חֶסְרוֹן, עַל־יְדֵי־זֶה הִיא מִתְקַדְּשֶׁת מִטְּמֵאָתָהּ, וְיוֹצֵאָה מִבֵּין הַקְּלָפוֹת. וְעַל כֵּן הִיא מְקַדְּשֶׁת וְנִקְנִית אֵלָיו עַל־יְדֵי הֶכֶסֶף הַזֶּה, כִּי הֶכֶסֶף הוּא שְׁלֵמוֹת אוֹר הָאִשָּׁה כְּנ"ל. וְזֶה לְשׁוֹן קְדוּשֵׁינוּ - שְׁמִתְקַדְּשֶׁת וּמְזַמְּנֶת עֲצָמָה לְצֵאת מִן הַטְּמֵאָה, וְלְקַבֵּל קְדוּשָׁה עַל יְדוֹ:

הַגּוֹזֵל אֶת חֲבֵרוֹ שׁוֹה פְּרוּטָה יוֹלִיכֵנוּ אַחֲרָיו אֶפְלוֹ לְמַדֵּי. וְהוּא פְּלִיאָה נִשְׁגָּבָה מְאֹד, לְמַה תְּפָסוּ מְדֵי דְּוָקָא. אַךְ דַּע, שֶׁהַגְּמֵרָא הִיא נַעֲלָמַת וְנִסְתָּרֶת מְאֹד, וְזֶה כְּוִנְתָּם הָאֲמַת: הַגּוֹזֵל וְכו' יוֹלִיכֵנוּ אַחֲרָיו אֶפְלוֹ לְמַדֵּי, הֵינּוּ לְמוּדֵי ה', הֵינּוּ הַבְּנִיִם. שְׂצָרֶיךָ לְהַחֲזִיר לוֹ אֶפְלוֹ הַבְּנִיִם שְׂגֹזֵל מִמֶּנּוּ עַל יְדֵי שְׂגֹזֵל אֶת מִמוֹנוֹ. וְזֶה: לְמַדֵּי, בְּחִינַת לְמוּדֵי ה' הַנ"ל:

וְדַע, שֶׁלְּפַעְמִים אַךְ שְׁנוּטֵל מִמֶּנּוּ מְמוֹן, עִם כָּל זֶה לֹא יִזְקַק לְבָנָיו וְלֹא יַחֲסֵר אוֹר נַפְשָׁה. כִּי בְּרוּחָנִיּוֹת הַנֶּפֶשׁ מְרַגְּשֶׁת הַכָּאֵב וְהַצַּעַר הַגָּדוֹל שֵׁישׁ לָהּ, כְּשֶׁזֶה הַגּוֹזֵלן שֶׁהוּא כְּמוֹ רוֹצֵחַ נַפְשׁוֹת מִמֶּשׁ, בָּא לְחַסֵּר אוֹרָה, וְלִגְזֹל נֶפֶשׁ בְּנִיָּה. וְעַל כֵּן הִיא מְצַמְצָמַת אוֹרָה, וּמְמַשְׁכֶּת וּמְכוּצָצַת עֲצָמָה, וּמְקַבְּצַת לְעֲצָמָה חֻלְקֵי נַפְשָׁה, כְּדֵי שֶׁזֶה הַגּוֹזֵלן לֹא יוּכַל לִינַק מִמֶּנּוּ, וְלְחַסֵּר אוֹרָה. עַד שֶׁלְּפַעְמִים לֹא יוּכַל הַגּוֹזֵלן לְהַתְּגַבֵּר עָלֶיהָ לְקַבֵּל מְאוּרָה, וְאַף שְׂגֹזֵל וְנִטֵּל הַמְּמוֹן מִמֶּנּוּ, עִם כָּל זֶה כְּבָר הַתְּגַבְּרָה הַנֶּפֶשׁ, וְצַמְצָמָה וּמַשְׁכָּה וּקְבֻצָּה אוֹרָה, וְלֹא הַנִּיחָה לְקַבֵּל מְאוּרָה. וְזֶה הַמְּמוֹן שֶׁלְקַח הַגּוֹזֵלן, אֵינוֹ מְמוֹן כָּלָל, רַק עֲפָרָא בַּעֲלָמָא, מֵאַחַר שֶׁאֵין בּוֹ אוֹר כָּלָל. וְהַמְּמוֹן הַזֶּה הוּא בְּבַחֲנֵת (איוב כח): עֲפָרוֹת

אפשר שיהיה גם פן לאב ממון בשביל בניו, על ידי שמקבץ חלקי אור שלהם. ועל־פן לפעמים הם נוטלים ירשה, אף שאינם צריכים לאמן, לקבל אור מענפיה, אבל הם נוטלים ממון שלהם, שקבץ אביהם על ידם מחלקי אור שלהם. ובאמת לא היה ראוי לחלק הירשה בשוה, כי בודאי אינו שוה חלקי אורם. אבל אי אפשר למסר משפט זה לבית־דין שלמטה, כי אין יודע חלוקים אלו, כי אם היודע תעלומות, והוא באמת מסדר אחר־כך כראוי, ונוטל מזה ונותן לזה:

ודע, שעל־ידי־זה שגזל את חברו, הוא בא להרהורים. כי בודאי הוא מתדבק ונכסף לאשת חברו שגזלו, על־ידי הממון שנטל ממנו, שהוא אור נפשה כנ"ל. וכן היא מהרהרת אחריו, על־ידי שמשך אותה אליו, על־ידי שמשך לעצמו אור נפשה. ועל־פן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין פא): היורד לאמנות חברו, כאלו בא על אשת־איש, שנאמר: ואת אשת רעהו לא טמא וכו'. כי הוא בא ומטמא ממש אשת רעהו, על־ידי הגזלה כנ"ל. ולפעמים, יאבד הגזלן בת זוג שלו על ידי הגזלה, כי מאחר שנתן עינו בממון חברו, הינו באור בת זוגו, אם

ובכל המשא־ומתן שהוא נושא ונותן ומרויח, הוא משלים אורה בזה, ומקבץ נדחיה. כי הוא צריך להשלים אורה תמיד, כי הוא בחינת הנקת האילן והענפים והפרות, שעל ידי שהוא מיניקם ומשלימם, על־ידי־זה האילן מגדל ענפים, הינו שמתנוצץ אורה, והענפים עושים פרות כנ"ל. וזה שנותן לה כתבה תכף אחר הקדושו, ומבטיח לה בכתבה: ואנא אפלה ואוקיר ואוזין ואפרנס יתך - שמבטיח לה להשלים אורה תמיד, על־ידי הממון כנ"ל:

וזה בחינת ירשה ששיך לבנים. כי כשהפרות יוצאין, לפעמים עדין צריכים לענפיהם לינק מהם כנ"ל. ועל פן כשנפטר, ואינם יכולים לינק עוד, כי נפסק הנקת האילן, על־פן הם מקבלים ויורשים הממון השיך להם, להשלים אורם, והיא מקבלת השאר מה שראוי לה לאורה, וזה בחינת הכתבה שנוטלת. ולפעמים אין צריכין הבנים לקבל עוד אור מהענפים, ואף על פי כן נוטלים ירשה, זהו מבחינה אחרת, כי כשהבנים יוצאים לעולם, יוצא תכף עמהם בת זוגם, וממונם, ובניהם, הינו, האילן והענפים והפרות, והאב מקבץ אורם. ועל־פן

המחשבה יש לה תקף גדול, כמבאר במקום אחר (לקמן בסי קצג) (מ). ועל-כן יוכל להיות שיהיה להאדם ממון גדולה, אף שלא גדל כלום בידיים. וזהו האסור הלאו החמור שבפשרת הדברות: לא תחמד, כי החמדה בעצמה הוא אסור חמור מאד רחמנא לצלן, כי יש פח בהחמדה לגזל ממנו ממונו, ונפש בניו ובנותיו פנ"ל. ועל כן יש אסור אפלו במחשבה לשלח יד בפקדון, כמו ששנינו בבבא מציעא (דף מב): החושב לשלח יד בפקדון. כי הפלגתא היא רק אם חייב עליה כמו השולח יד ממש, אבל אסור יש בודאי לכלי עלמא, פנ"ל.

והנה, לפעמים הגזלן הוא בבחינת ממאס באשת נעורים וחומד אשת חברו פנ"ל. ולפעמים רוצה בשניהם, שרוצה את ממונו, וחפץ גם בשל חברו. וזה בחינת מכניס צרה בתוך ביתו. והנביא הזהיר על זה, כמו שפיתוב (מלאכי ב): ובאשת נעוריה אל תבגד, כי שונא שלח. הפונה: אם אין די לך בחלקך, ואתה שונא את ממונה, שאינו מספיק לך, על כן שלח. הינו שתעשה תקנה לזה, שתתן צדקה, שהיא בחינות שלח, כמו שפיתוב (קהלת יא): שלח

כן הוא ממאס בשלו, ופונה את עצמו משלו, ואינו רוצה בחלקו, בממון שלו, באור בת זוג שלו, על-כן היא גם היא פונה את עצמה ממנו, ומתרחקת ממנו, כמו שהוא התרחק את עצמו, ופנה ממנה. וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ירושלמי ברכות פ"ט): משל לאשה שהיא ממתנת לאיש, כל זמן שהיה בדעתו להנשא לה, היתה יושבת וממתנת לו, פיון שהפליג את דעתו ממנה, אף היא הלקה ונשאת לאחר. על-כן אם אין להגזלן אשה, יוכל לאבד בת זוג שלו: וגם יוכל הגזלן לפעמים לגזל מחברו, אפלו הבת זוג של הנגזל. והכל לפי תקף וחזק תאותו וחשקו והתגברותו על ממון חברו בהרהור ובמעשה, עד שאפשר שיתגבר ויקח גם בת זוג של חברו הנגזל. כי מאחר שהתגבר וגזל ממון חברו, שהוא אור נפש בת זוגו פנ"ל, על-כן לפעמים נמשכת היא בעצמה גם כן אחר הממון שגזל זה הגזלן מבעלה. ועל-כן לפעמים הגזלן גזל גם אשת חברו, על-ידי הממון שגזל ממנו בידיים, או על-ידי חמדה. כי דע, כי גם על-ידי חמדה ותאוה והשתוקקות שיש לו לממון חברו, גם על-ידי זה יוכל לגזלו, כי

כֶּסֶף וְטָהַר אֶת בְּנֵי לְוִי וְזָקַק אֶתֶּם
 כְּזָהָב וּכְכֶסֶף וְהָיוּ לַה' מְגִישֵׁי מִנְחָה
 בְּצִדְקָה - צִדְקָה עֲשֵׂה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ־
 הוּא עַל מִשְׁפַּחַה שְׁנַטְמְעָה נְטֻמְעָה.
 הֵינּוּ, שְׁעַל יְדֵי צִדְקָה נִתְתַקֵּן הַגְּזֵלָה,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשְׁפַּחַה שְׁנַטְמְעָה, כִּי
 הוּא בְּחִינַת גּוֹזֵל נֶפֶשׁ בְּנָיו וּבְנוֹתָיו
 וְנוֹטֵל אֶשֶׁת חֵבְרוּ כִּנְ"ל, עַל כֵּן הוּא
 בְּחִינַת מִשְׁפַּחַה שֶׁל תַּעֲרֻבוֹת. וְעַל־
 יְדֵי צִדְקָה, נִתְתַקֵּן שְׂיִתְקִים כֶּה, כְּמוֹ
 שְׁאֲמָרוּ מִשְׁפַּחַה שְׁנַטְמְעָה - נְטֻמְעָה.
 וְזֶה: וַיֵּשֶׁב מִצְרַף וּמִטָּהַר כֶּסֶף וְזָקַק
 אֶתֶּם כְּזָהָב וּכְכֶסֶף, הֵינּוּ שְׂיִצְרַף
 וַיִּזְקַק הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב שֶׁהוּא שֶׁל גְּזֵלָה
 כִּנְ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשְׁפַּחַה
 שְׁנַטְמְעָה כִּנְ"ל:

וְזֶה שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבָרְכָה
 (קִידוּשִׁין ע): הַנּוֹשֵׂא אִשָּׁה לְשֵׁם
 מְמוֹן הוֹיֵן לָהּ בָּנִים שְׂאִינִם מֵהַגְּנִימִם;
 כִּי כִּשְׁנֹשְׂאָה לְשֵׁם מְמוֹן, וּפְּוֹנָה עֲצָמוֹ
 לְהַמְמוֹן, הוּא שׁוֹטָה וּכְסִיל. כִּי לֵב
 חָכֵם לִימִינוּ וְלֵב כָּסִיל לְשִׂמְלוֹ (קַהֲלַת
 10), הֵינּוּ שֶׁהַחֵכֶם כִּשְׁנוֹשְׂאָה אִשָּׁה הוּא
 פְּוֹנָה לִימִינוּ, הֵינּוּ לְהַתּוֹרָה, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת יְמִין, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (דְּבָרִים ל:)
 מִימִינוּ אֵשׁ דָּת לָמוֹ. הֵינּוּ, שְׁנוֹשְׂאָה
 אִשָּׁה בְּשִׁבִיל הַתּוֹרָה, כְּדִי שְׂיִלְמַד
 תּוֹרָה בְּטָהֳרָה, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ
 זְכוֹרֵנּוּם לְבָרְכָה (מִנְחוֹת קי): הַלּוֹמֵד

לְחַמֵּךְ עַל פְּנֵי הַמַּיִם; כְּמָה שְׁאֲמָרוּ
 רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבָרְכָה (נִשְׁיִן ז): אִם
 רוֹאֵה אָדָם שְׁמֻזּוֹנוֹתָיו מְצַמְצָמִין,
 יַעֲשֵׂה מָהֶם צִדְקָה. כִּי מֵה שְׁמֻזּוֹנוֹתָיו
 מְצַמְצָמִין, הוּא מִחֻמַּת הַתְּגַבְרוֹת
 הַקְּלָפוֹת עַל הַנֶּפֶשׁ, בְּחִינַת נֹקְבָא,
 בְּבְחִינַת: רַגְלֶיהָ יוֹרְדוֹת מוֹת, וְעַל־
 יְדֵי שְׂמֵתִגְבָּרִים הַקְּלָפוֹת עָלֶיהָ, הֵם
 יוֹנְקִים מִמֶּנָּה וּמְחַסְרִים אוֹרָה, וְעַל־
 יְדֵי־זֶה אֵין לוֹ מְמוֹן. אָבֵל עַל־יְדֵי
 צִדְקָה, הוּא מוֹצִיאָה מִבֵּין הַקְּלָפוֹת.
 כִּי צִדְקָה תַצִּיל מִמוֹת (מִשְׁלֵי י), הֵינּוּ
 מִמָּה שֶׁהִיא מְקַדֵּם "רַגְלֶיהָ יוֹרְדוֹת
 מוֹת". וְעַל כֵּן, עַל יְדֵי צִדְקָה יוֹכֵל
 לְתַקֵּן מְמוֹנוֹ, בְּחִינַת אִשֶּׁת נְעוּרָיו,
 וְלֹא לְבַגֵּד בָּהּ, וְזֶה: כִּי שְׂנֵא שְׁלַח:

וְדַע, שְׁעַל יְדֵי צִדְקָה יוֹכֵל לְתַקֵּן
 מְמוֹן גְּזֵלָה שְׂיֵשׁ לוֹ, הֵינּוּ
 שְׁגָזְלוֹ עַל־יְדֵי חֲמֻדָּה, כִּי גְזֵלָה מְמַשׁ
 אֵין לָהּ תְּקוּן עַד שְׂיֵשִׁיב אֶת הַגְּזֵלָה,
 וְכֵן אִם גְּזַל אֶת הַרְבִּיּוֹת, צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת
 בְּהַמְמוֹן שְׁגֹזֵל צָרְכֵי רַבִּים. אָבֵל אִם
 יֵשׁ לוֹ מְמוֹן גְּזֵלָה עַל־יְדֵי חֲמֻדָּה
 כִּנְ"ל, זֶה יוֹכֵל לְתַקֵּן עַל־יְדֵי צִדְקָה,
 שְׁעַל־יְדֵי צִדְקָה יִתְקִים כֶּה. הֵינּוּ
 שְׂיִתְקִים אֲצֻלוֹ מְמוֹנוֹ, אִף שֶׁהִיא שֶׁל
 גְּזֵלָה עַל יְדֵי חֲמֻדָּה. וְזֶה שְׁאֲמָרוּ
 רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנּוּם לְבָרְכָה (קִידוּשִׁין עא) עַל
 פְּסוּק (מְלָכִי ג): וַיֵּשֶׁב מִצְרַף וּמִטָּהַר

(1) עיין מ"ר במדבר פרשה כב.

הוא בחינות עכירות המוח, פי עקר השנאה הוא רק מעכירת המוח, עם כל זה יש להם על כל פנים טעם על שנאתם, מאחר שהעכירות עדין בתוך המוח. אבל דע, שלפעמים חושק כל כך לממון, ונעשה כל כך פסיל, עד שאין המוח יכול לסבל כלל העכירות, עד שיוצא בבחינות שערות, פי שערות הם מותרי מחין

פידוע, ואז גם השונאים הבאים משם, הינו מהעכירות הזאת, מבחינת מותרי מחין, מבחינת שערות, הם שונאי חנם. פי אין להם שום טעם על שנאתם, מאחר שאינם באים אפלו מהעכירות שבתוך המוח, רק ממותרי מחין, מבחינת שערות. על-כן אין להם שום טעם ודעת, אפלו של עכירת מוח, על שנאתם, והם רק שונאי חנם. וזה בחינות (תהלים טט): רבו משערות ראשי שונאי חנם; פי שונאי חנם באים מבחינת שערות, מותרי מחין פנ"ל: אבל החכם, אף שיש לו גם כן מותרי מחין, בחינת שערות, דע, שהחכם, בחינות מותרי מחין ושערות שלו, הם בחינת שער, בימין על השיון. שמותרי מחין שלו, הם בחינת שערים, שפותח בהם שיערי החכמה והמדע לעבודת השם יתברך. פי מחמת שמחו בעצמו, אי

תורה בטורה נושא אשה וכו'. אבל לב פסיל לשמאלו, שנושא אשה בשביל ממון, שהוא בחינת שמאל, כמו שפתוב (משלי ג) בשמאלה עשר וכבוד. ונמצא פשושא לשם ממון הוא פסיל, ופוגם ואובד דעתו, ועל-כן הוין לה בנים שאינם מהגנים, מאחר שפגם הדעת, שמשם באים הבנים:

ודע, שעל-ידי שפונה עצמו להממון, מזה נעשים שונאים. פי עקר התגברות השנאה, הוא בא מבלבול ועכירת המוח. פי אהבה תלויה בדעת ושכל, וכמו שפתוב (איוב ט): הקשיח בניה ללא לה, פי השה אלוק חכמה. הינו שאין לה אהבה על בניה, זה בא מחמת שאין לה חכמה. ועל-כן פשיש לו עכירת המוח, מזה יונקים ומתגברים השונאים. וכפי הבלבול והעכירות של המוח על ידי תאות ממון, כן התגברות השונאים. ולפעמים נעשים מזה שונאי חנם, כי לפי תאותו ופניתו לממון, כן נעשה פסיל, וכן נתעפר מוחו, וכן מתגברים השונאים. וכל זמן שהעכירות בתוך המוח, אזי השונאים המתגברים משם, הינו מהעכירות המוח, הם גם כן שונאים בדעת ובמוח, שיש להם טעם על שנאתם, אף שהדעת הזה

שאינה הגונה לו. ועל־ידי־זה הוא בחינת מותרות, בחינת שערות כנ"ל, על פן אליהו ממנה על זה לענשו, כי הוא בעל שער (מלכים ב א), שממנה על־זה, על בחינת שערות, לעשות בהם דין. ועל־פן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (שם): אליהו כופתו, והקדוש־ברוך־הוא רוצעו. זה בחינת מחין, ובחינת מותרי מחין. כופתו - בחינת מחין, בחינת תפלין, בחינת (שה"ש ז): מלך אסור ברהטים, ברהיטי מחין, שהם בחינת תפלין, כמובא (י). רוצעו - זה בחינת מותרי מחין, בחינת רצועות, שהן בחינת מותרי מחין:

[זאת התורה של חמר אסור גזלה, והתורה שבסימן ס"ח הקודם, מענין פגם הפעם שמפסיד העשירות - שני התורות אלו, יש להם חבור ושיכות זה לזה, כמובן למשפיל, והם מחברים יחד בתוך התורה של היכל הקדש שבסימן נ"ט, פי שם הובאו שני ענינים אלו בקצור בתוך המשך התורה ההיא. עין שם היטב]:

אפשר להעולם לסבלו לקבל מאורו, הוא צריך להתלבש ולהתפסות עצמו, ולהשפיל עצמו לדברים קטנים ונמוכים, כדי שיוכלו העולם לקבל ממנו, כדי שיפתח להם שערי החכמה והמדע לקרבם להשם יתברך. בבחינת (משלי יד): שחו רעים לפני טובים, ורשעים על שערי צדיק. שפדי לשחות ולהכניע הרעים לפני הטובים, צריך להביא הרשעים על שערי צדיק כנ"ל. וזהו אצל הצדיק בחינת מותרי מחין, בחינת שערות. נמצא שהשערות של החכם, הם בחינת שער בימין. אבל אצל הרשע הפסיל, הם שערות ממש בשמאל. וזה בחינת: לב חכם לימינו, ולב פסיל לשמאלו. ועל־פן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (שם בקידושין ע): הנושא אשה שאינה הוגנת לו, אליהו כופתו כו'. כי כשנושא אשה שאינה הוגנת לו, בודאי אינו מתרצה בחלקו, בממונו, באשת נעוריו, ובחר במה שאינו שלו,

 סח סט

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתרחם עלי ברחמיך הרבים, ותטיב עמי בטיבך האמתי, ותצילני ותשמרני תמיד מעוון הפעם החמור מאד. כי אתה ידעת כי מדה הרעה הזאת של פעם וקפדות נתאחזה בנו מנעורינו, וכבר הרגלתי בעון זה מאד, ועברתי ושגיתי ושלשתי בו כמה פעמים אין מספר, עד שנגעשה לי כהתר. ואתה יודע גדל עצם הפגמים שפגמתי על ידי העון החמור הזה של הפעם, שהוא אל זר עבודה זרה ממש, כמו שכתוב: "לא יהיה כד אל זר, ולא תשתחוה לאל גבר". ועל ידי זה טורפים הנפש ממש, כמו שכתוב: "טורף נפשו באפו", ושאר כל הפגמים העצומים הנעשים על ידי זה בכל העולמות. "יהוה אלהים אתה ידעת", ובעוונותי הרבים איני יודע שום דרך אדך להציל נפשי מעוון החמור הזה, אשר הרגלתי בו מאד מאד.

רבונו של עולם, טוב ומטיב לכל חוס וחמל עלי, ולמדני דרכי טובך באפן שאובה לאחזו במדותיך הקדושים, להיות טוב לכל תמיד, ולשבר מדת הפעם והחרון אף והקפדות לגמרי שלא יהיה בלבי שום צד פעם פלל. וככל עת שירצה היצר להסית אותי לכעם חס ושלום אובה לדעת ולהאמין באמונה שלמה, שבשעה זו רוצים להשפיע לי עשירות גדול, והיצר הרע רוצה לקלקל חס ושלום זאת ההשפעה של העשירות, ולעשות ממנה פעם, ולטרף את נפשי חס ושלום על ידי זה. ועל ידי זה אובה להתחזק ולהתגבר לשבר ולכפול הפעם לגמרי, ולהפך הפעם לרחמנות. ואובה על ידי זה לעשירות גדול דקדושה, שהוא שרש הנפשות. ולא יהיה שום פח להפעל דבר לקלקל השפעת העשירות חס ושלום על ידי הפעם והחמה חס ושלום, רק גובה שימשך עלינו החומה של עשירות כמו שכתוב: "הון עשיר קרית עזו, וכחומה גשובה במשבתו", והחומה של עשירות תגן עלינו ותשמרנו מכל מיני כעם וחמה, שהיא עיר פרוצה אין חומה, כמו שכתוב: "עיר פרוצה אין חומה איש אשר אין מעצר לוחו":

רבונו של עולם, אתה יודע כמה וכמה אבדתי בלי שעור עליידי הפעם, כמה נפשות אבדתי, כמה עשירות דקדושה אבדתי, בכמה וכמה עולמות פגמתי עליידי-זה. רבונו של עולם רבונו של עולם, מחמת בלבול עכירת דעתי מתעורר ומתנבב הפעם והקפדות בכל פעם, עד אשר יתחמץ לכבי בעקמימיות גדול ומבלבל אותי מאד מאד, ואיני יודע מה לעשות, ובעוונותי הרבים דעתי קצרה לסדר תפילתי לפניך להצילני מעון החמור והנורא הזה, אשר על ידו נטרדו כמה אנשים משני עולמות רחמנא לצלן, באשר אתה ידעת, ואיני יודע מה לדבר, כי אם הושיעני. הושיעה המלך, הושיעה אבי אדוני מלכי ואלהי, זפני לשבר ולכטל מדת הפעם לגמרי מאתי. זפני לעשירות דקדושה שהוא שרש הנפשות. עורני לשבר תאות ממון בשלמות, ולא אכסף ולא אחמד הממון כלל, מפל-שפן שלא אחמד ממון אחרים כלל, רק אזכה לכסף לשרש הנפשות דקדושה. ואזכה לכבוד עשירים פרצונך הטוב, וכל אהבתי להעשירים וכל הכבוד שאחלק להם, הכל יהיה לשם שמים באמת, בשביל קדושת שרש הנפשות אשר אתה משפיע עליהם, אשר משם מקבלים עשירותם. ולא יהיה לי שום תאוה לממון הנשמי כלל, רק לשמך ולזכרך תתאוה נפשי תמיד:

ובכן תרחם עלי ברחמיך הרבים, ותשמרני ותצילני תמיד מעון החמור של גזלה, שלא אגזל את חברי אפלו שוה פרוטה, ולא אחמד ולא אתאוה את בית רעי, שורו וחמורו ועבדו ואמתו בלי כספו וזקבו, תכשיטיו ובגדיו וכלי ביתו, וכל אשר לרעי, הכל באשר לכל, אהיה נשמר תמיד לבלי להתאוות להם, לא מהם ולא מקצתם:

רבונו של עולם אתה יודע כמה נפשות שקעו בעון זה של תאות ממון, אשר עליידי-זה נופלים קצתם בגזלות ממש, וקצתם בחמדות ותאות גדולות לממון חבריהם שגם זה נחשב לגזלה ממש. רבונו של עולם, שמרני והצילני מזה. שמרה נפשי והצילני מפל מיני גזלות, הן מגזלות ממש, שלא אגזל את חברי אפלו שוה פרוטה, אפלו בשוגג ובטעות, ואזכה לותר משלי, והן מגזלות עליידי חמדה ותאוה חס ושלום, שגם עליידי-זה יכולין לגזל חס ושלום, באשר הודעתני עליידי חמדי הקדושים. זפני להנצל מפל זה, זפני שאהיה נקי מפל מיני גזל שבעולם. עורני שלא אסתפל כלל על מה שיש לחברי, ולא אכסף ולא אחמד את שלו כלל. ותצילני ותשמרני ברחמיך הרבים, שגם לא יהיה כח לשום אדם שבעולם לגזל אותי כלל, לא בידים ולא עליידי חמדה, מפל-שפן שלא יהיה לו כח לגזע

בנפשי חס ושלום, או בנפש אשתי ובני ובנותי ויוצאי חלציי, רק תתן פח לנפשי ולכל הנפשות התלויות בי, שנופה להתגבר בנגד כל הגולגים העומדים עלינו ברוצחי נפשות חס ושלום, להכניעם ולהשפילם עד עפר, ולהוציא בלעם מפיחם. ולא יהיה להם שום פח לגע בנו ובממונינו כלל:

וּבְנוּ לְהַרְבוֹת בְּצַדָּקָה תְּמִיד, וְעַל־יְדִיזוּה תְּרוּיחַ לְנוּ בְּכֹל עֶסְקִינוּ, וְתוֹמִין לְנוּ פְּרִנְסוֹתֵינוּ קָדִים שְׁנִצְטַרְדַּךְ לָהֶם. וְתִתֵּן לְנוּ עֲשִׂירוֹת גְּדוֹל דְּקָדְשָׁה, עֲשֶׂר וְכִבּוֹד וְחַיִּים. רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם אַתָּה יוֹדֵעַ חֶסְרוֹן הַפְּרִנְסָה בְּעַת הַזֹּאת, אֲשֶׁר "בִּשְׁל פַח הַסֶּפֶל", כִּי חֲיִינוּ תְלוּיִים מִנְּגַד, וְאִין אָנוּ יוֹדְעִים שׁוּם דְּרָךְ אִיךְ לְהַשִּׁיג פְּרִנְסָה, כִּי אִם עֲלִיךְ לְבַד אָנוּ נִשְׁעָנִים. כִּי מִמִּי אֲשָׁאל לְחַמִּי וּפְרִנְסָתִי, וְכֹל צְרִכֵי הַמְּרַבִּים מְאֹד, הֲלֹא מִמְּךָ לְבַד, אֲשֶׁר אַתָּה מְפָרְנֵם וּמְכַלְכֵּל מִקְרָנֵי רְאֵמִים עַד בִּיצֵי כְּנִים. חֲמַל עָלַי וְהוֹשִׁיעֵנִי, וְתֵן לִי פְּרִנְסָה בְּרוּחַ מִתַּחַת יָדְךָ הַרְחֵבָה וְהַמְלֵאָה, וְאַל תִּצְרִיכֵנִי לֹא לִידֵי מִתְּנַת בָּשָׂר וְדָם וְלֹא לִידֵי הַלְוָאָתָם. וְעֲזֹרֵנִי לְסַלֵּק כָּל הַחֻבוֹת שְׂאֵנִי חַיִּב מִכֶּבֶר, וּמַעֲתָה תִצְלֵנִי שְׁלֵא אָבֵא לִידֵי שׁוּם חוֹב וְהַלְוָאָה כֻּלָּל. וְתִהְיֶה בְּעֲזֹרֵי שְׂאוּפָה מְהֵרָה לְתַקֵּן פְּנֵם כָּל הַגּוֹלוֹת שְׁבִידֵי מַעוּדֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וְאוֹפָה לְהַשִּׁיב אֶת כָּל הַגּוֹלוֹת אֲשֶׁר גּוֹלְתִי, אוֹ אֶת הַעֲשָׂק אֲשֶׁר עֲשָׁקְתִי, בֵּין בְּשׁוּגֵג בֵּין בְּמִזִּיד בֵּין בְּאִנְסָם בֵּין בְּרִצּוֹן. וְכֹל מִינֵי סְכָסוּכִים בְּעַסְקֵי מִמּוֹן, שְׁנִשְׂאָר בְּיַדֵי אִיזָה מִמּוֹן שֶׁל חֲבָרֵי עַל יְדֵי אִיזָה מַעוֹת וְהַעֲלָמָה מֵאִיזָה מִשָּׂא וּמַתָּן וְחוֹב וּכְדוּמָה, הֵן מֵה שְׂאֵנִי זוֹכֵר עַדוֹן הֵן מֵה שְׁנִשְׂפַח מִמְּנִי, הַכֹּל אוֹפָה לְסַלֵּק וּלְשַׁלֵּם לְבַעֲלֵיהֶם חֵישׁ קָל מְהֵרָה, וְתִשְׁפִיעַ לִי בְּרַחֲמֶיךָ מִמּוֹן הַרְבֵּה, בְּאִפְּן שְׂאוּפָה לְצִאת יְדֵי חוֹבְתֵי לְסַלֵּק לְכֹל מִי שְׁנִנְעַתִּי בְּמִמּוֹנוֹ וְחִפְצָיו שׁוּם צַד נְגִיעָה בְּעוֹלָם. וְאִם חַס וְשְׁלוֹם יֵשׁ בְּיַדֵי אִיזָה גּוֹלָה וְחוֹב שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ בְּעֲצָמֵי לְמוֹ גּוֹלְתִי, תַעֲזֹרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים שְׂאוּפָה לְעֲשׂוֹת מַהֵם צְרִכֵי רַבִּים, בְּאֲשֶׁר צְוִיתָנוּ עַל יְדֵי חֲכָמֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים, בְּאִפְּן שְׂאוּפָה מְהֵרָה בְּחַיֵי לְתַקֵּן וְלְהַחְזִיר כָּל הַגּוֹלוֹת וְהַחֻבוֹת שְׁבִידֵי, כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ חֶסֶר אִסּוּר גּוֹלָה, שְׁנִחָשֵׁב כְּאִלוֹ גּוֹל נִפְשׁוֹ וְנִפְשׁוֹ בְּנוֹי וּבְנוֹתָיו, וְכֵאלוֹ כָּאֵל עַל אִשֶׁת אִישׁ.

מְלֵא רַחֲמִים חוּס וְחֲמַל עַל נַפְשִׁי, וְעֲזֹרֵנִי לְתַקֵּן פְּנֵם כָּל הַגּוֹלוֹת וְהַחֻבוֹת שְׁבִידֵי, וְתִרְחִיב אֶת יְדֵי, וְתַעֲזֹרֵנִי וְתוֹפְנֵי לְתַן צְדָקָה הַרְבֵּה לְעֲנִיִּים הַגּוֹנִים הַרְבֵּה, בְּאִפְּן שְׂאוּפָה לְתַקֵּן עַל יְדֵי זֶה פְּנֵם הַגּוֹלוֹת שְׁבִידֵי עַל יְדֵי חֲמֻדָה, מֵה שְׁהִייתִי חוֹמֵד וּמַתְאוּהָ אֶת שֶׁל חֲבָרֵי עַד שְׁגוֹלְתִי אוֹתוֹ עַל־יְדִיזוּה. אָנָּה יְהוָה וּבְנֵי לְתַקֵּן זֶה עַל יְדֵי צְדָקָה:

ו**בְּכֵן** יהי רצון מלפניך מלא רחמים, שאזכה לתקון הברית בשלמות, ואזכה לקדש את עצמי במתן לי, ותצילני ותשמרני מתאונת המשגל ומתאונת מומן, ותתן לי כח לשפר אלו התאונות לגמרי. ותשמרני ברחמיך הרבים ותצילני מהרהורים רעים וממחשבות רעות. ואזכה שיהיה מחי ודעתי ודך ונקי מפל מיני הרהורים ומפל מיני פסלת. ותכניע ותשפיל ותבטל את כל אויבי ושונאי הקמים עלי חנם, כי אתה יודע כי "רבו משערות ראשי שנאי חנם, עצמו מצמיתו אויבי שקר, אשר לא גולתי או אשיב":

רבונו של עולם הצילני מהם, הצילני מאויבי אלהי, ממתקוממי תשובתי, רואה בעלבון עלובים, "ראה עניי ועמלי, ראה אויבי כי רבו ושנאת חמם שנאוני, יהנה, מה רבו צרי, רבים קמים עלי, רבים אומרים לנפשי, אין ישועתה לו באלהים סלה, שמרה נפשי והצילני, אל אבוש כי חסיתי בך". עורני, שמרני והצילני, הצילני תמיד מריב ומחלקת, תן לי רחמים וחנינה, זכני שאמצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם, ויהיו דברי נשמעים לעבודתך וליראתך:

ורחם עלינו וזכנו שנוכה למצא ולהשיג שערי החכמה והמדע שפתחו הצדיקים בעולם, על ידי טובכם הגדול, שאמצא את עצמון והורירו את עצמון, והלבישו שכלם הנורא בכמה לבושים וצמצומים, עד אשר פתחו לנו שערי אורה ושערי החכמה והמדע על ידי תורתם ושיחתם שגלו לנו בספריהם הקדושים והנוראים מאד. זכנו שנוכה לעסק בהם כל ימי חיינו באפן שנוכה לקימם באמת. ונוכה ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תורתם באהבה:

וזכנו לקיים מצות תפלין בשלמות פראוי בכל פרטיה ודקדוקיה וכונותיה ותרי"ג מצות התלוים בה, בשמחה גדולה ובחדוה רבה ועצומה. ותשפיע ותאיר עלינו אור התפלין והרצועות הקדושים משרשם העליון, באפן שנוכה לתקן פגם כל הגזלות ופגם כל תאונת מומן וכל מיני פגם הדעת והמוח, שהוא פלל התורה הקדושה, הפל גובה לתקן על ידי קדשת המחין וקדשת המחין שמישכו עלינו על ידי קדשת התפלין והרצועות הקדושים והנוראים, שתזכנו לקיים בשלמות בשמחה פרצונד הטוב. ותשמרנו מפל מיני הרהורים רעים, ומפל מיני מחשבות רעות ומפל מיני פגם הדעת. ונוכה ללמוד תורה במהרה, במחשבות זכות צחות ונכונות, בלי שום מעורבות פסלת ועכירת הדעת פלל. ותביא לנו את משיח צדקנו, ותשלח לנו מהרה את אליהו הנביא לבשרנו, ומפי אריות יצילנו, ואבות על פנים ישמחנו, במהרה בימינו, אמן בן יהי רצון:

תורה ע

לפל ממנה, מחמת שהיא פדורית, וכל בני העולם עומדים סביבה פידוע, אך שיש לה כח המושף. ועל כן כשנפסק כח המכריח, וחוזר הדבר ונופל למטה להארץ, כל מה שמתקרב יותר למטה, הוא פורח ונופל למטה במהירות יותר, זה מחמת שמתקרב להפח המושף של הארץ, על-כן נופל במהירות יותר למטה. והצדיק הוא בחינת עפר הנ"ל, כי הצדיק הוא יסוד עולם, כמו שכתוב (משלי י): וצדיק יסוד עולם; וכל הדברים עומדים עליו, ויש לו כח המושף, להמשיך כל הדברים אליו. כי זה הצדיק הוא רק יחיד בעולם, שהוא יסוד עולם, שכל הדברים נמשכים ממנו, ואפלו כל הצדיקים הם רק ענפים ממנו, כל אחד לפי בחינתו. יש שהוא בחינות ענף, ממנו, ויש שהוא בחינות ענף מן הענף. כי זה הצדיק היחיד בעולם, הוא ענו ושפל, ומשים עצמו כעפר, בבחינות (בראשית יח): ואנכי עפר ואפר, ועל-כן הוא יסוד עולם,

ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל:

(ויקרא ט)

כי כל הדברים הם על הארץ, כמו שאנו רואין בחוש, שהכל גדל מן הארץ, וכל הדברים והבריות הולכים ומנחים על הארץ, ואי אפשר שיפסקו ויתרחקו מהארץ. אם לא על-ידי כח המכריח, הינו על-ידי שיש מי שמכריח הדבר, ונוטלו ממקומו מהארץ, ומרחיקו ממנה. וכפי כח המכריח, כן נתרחק הדבר מהארץ. ואחר-כך כשנפסק כח המכריח, חוזר הדבר להארץ. כגון: אם זורק אדם דבר למעלה, אזי על-ידי כחו מכריח הדבר ומפסיקו מהארץ. וכפי כחו, כן מכריח הדבר וזורקו למעלה יותר. ואחר-כך כשנפסק כחו, שהוא כח המכריח, חוזר הדבר ונופל להארץ. כי הארץ יש לה כח המושף, וממשכת כל הדברים לעצמה. כי אם לאו, לא היו יכולים להתקים עליה, כי היא ראוי

פח המכריח, יחזר וימשיך עצמו ויתקרב להצדיק שהוא בחינת עפר כנ"ל, כי כשיפסיק המכריח, ישוב להעפר, להצדיק הנ"ל, שיש לו פח המושך כנ"ל. ועל-כן יש בני אדם שהם רחוקים מאד מהצדיק, מחמת שהם עדין בפח המכריח המרחיק אותם, אבל אחר-כך כשיפסיק פח המכריח, יחזרו ויתקרבו כנ"ל. וזה שאנו רואין, כשאדם נוסע להצדיק, כל מה שמתקרב למקום הצדיק יותר, יש לו חשק יותר, מחמת שמתקרב יותר להפח המושך כנ"ל:

וזה בחינת משכון, כי משכון היה לו פח המושך, להמשיך אלקות למקום שהיה עומד שם, בחינת (שה"ש א): משכני אחריך נרוצה. אחריך נרוצה דיקא, כי כל מה שמתקרב יותר אליו, הוא רץ ביותר כנ"ל, מחמת הפח המושך כנ"ל. וכמובא במדרש (שמות פ' לא), שהמשכון הוא לשון משכון, שהוא משכון לישראל, שתשרה שכינה אצלם אפלו אם יחטאו, חס ושלום, כמו שכתוב (ויקרא כ): ונתתי משכני בתוכם ולא תגעל נפשי אתכם. נמצא שעל-ידי המשכון, השכינה שורה בישראל. הינו כנ"ל, כי משכון לשון משכני וכי', שיש לו בחינת פח המושך, להמשיך אלקות למקום שהיה

הינו בחינת עפר, שכל הדברים הם עליו כנ"ל. וזה שאנו מבקשים: ונפשי כעפר לכל תהיה; הינו שיהיה לה פח המושך, להמשיך הכל אליו כעפר כנ"ל. וזה הצדיק ממשיך כל ההשפעות לעולם, בבחינות (אויב כח): ועפרות זהב; שכל ההשפעות נמשכין מבחינות עפר, מהצדיק הנ"ל. ועל כן אם נותנין צדקה לזה הצדיק, הוא מתברך מיד, כי הוא בחינת זריעה על העפר, שמצמחת כפל כפלים, בבחינות (הושע י): זרעו לכם לצדקה וקצרו לפי חסד. אבל אם נותן צדקה למי שאינו בחינת עפר כלל, אינו עושה פרות. וזה שקלל ירמיה את אנשי ענתות: בעת אפך עשה בהם - הכשילם בעינים שאינם מהגנים (בבא קמא טז), הינו שאינם בבחינת עפר כלל, ועל כן הצדקה שנותנים להם אינה בחינת זריעה כלל. והנה היה ראוי שימשכו כל בני אדם לזה הצדיק, שהוא בחינת עפר, שיש לו פח המושך כנ"ל. אך על-ידי פח המכריח, מפסיקין ומרחיקין ממנו. הינו, שיש בני אדם, שעל-ידי דבורם ומעשיהם הם מכריחים את בני אדם להפסיקם ולהרחיקם מהצדיק הנ"ל. ולפי פח המכריח, כן מרחיק מהצדיק כנ"ל, ואחר-כך, כשיפסיק

עומד שם פנ"ל. ועל פן אי אפשר להקים את המשפן, אלא הצדיק שהוא בחינת עפר, בחינת משה, שהיה ענו מפל האדם, כמו שכתוב (שמות ז): ויקם משה את המשפן. ואחר לא היה יכול להקימו, פי דוקא זה הצדיק, שהוא בחינת עפר, בחינת פח המושף, יכול להקים המשפן, שהוא בחינת פח המושף, להמשיך האלקות פנ"ל: וזה שכתוב (דברים ז): לא מרבכם חשק ה' בכם פי אתם המעט, ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (חולין פט והובא בפירש"י שם): לא וכו', רק מחמת שאתם ממעיטין עצמכם וכו', חשק ה' בכם. פי מחמת שהם ממעיטין ומקטינים עצמן, על ידי זה הם בבחינת עפר, שיש לו פח המושף, בחינת משפן, שמושף האלקות פנ"ל, ועל פן חשק ה' בכם. וזה בחינת (ישעיה נז): אשכנ את דכא, פי על ידי שפלות, שמשים עצמו בעפר, על ידי זה יש לו פח המושף, להמשיך השם יתברך אצלו, שזהו בחינת המשפן פנ"ל: וזה בחינת הכבוד הנאמר אצל המשפן, כמו שכתוב (שמות כט): ונקדש בכבודי, וכמו שכתוב (שם טז): וכבוד ה' מלא את המשפן פנ"ל, כן נתחדש כל הכבוד והראשיות פנ"ל:

וזה: ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולקניי ישראל.

פי כשהצדיק צריך לקרות את ראשי העם, הוא קורא אותם בזה שהוא מקים את המשפן, ששם הכבוד פנ"ל, ועל ידי זה קורא אותם, פי כלם באים אליו לקבל הכבוד ממנו. וזה: **ביום השמיני**, שהקים משה את המשפן, על ידי זה: **קרא משה לאהרן ולבניו ולקניי ישראל**, שהם

עומד שם פנ"ל. ועל פן אי אפשר להקים את המשפן, אלא הצדיק שהוא בחינת עפר, בחינת משה, שהיה ענו מפל האדם, כמו שכתוב (שמות ז): ויקם משה את המשפן. ואחר לא היה יכול להקימו, פי דוקא זה הצדיק, שהוא בחינת עפר, בחינת פח המושף, יכול להקים המשפן, שהוא בחינת פח המושף, להמשיך האלקות פנ"ל: וזה שכתוב (דברים ז): לא מרבכם חשק ה' בכם פי אתם המעט, ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (חולין פט והובא בפירש"י שם): לא וכו', רק מחמת שאתם ממעיטין עצמכם וכו', חשק ה' בכם. פי מחמת שהם ממעיטין ומקטינים עצמן, על ידי זה הם בבחינת עפר, שיש לו פח המושף, בחינת משפן, שמושף האלקות פנ"ל, ועל פן חשק ה' בכם. וזה בחינת (ישעיה נז): אשכנ את דכא, פי על ידי שפלות, שמשים עצמו בעפר, על ידי זה יש לו פח המושף, להמשיך השם יתברך אצלו, שזהו בחינת המשפן פנ"ל: וזה בחינת הכבוד הנאמר אצל המשפן, כמו שכתוב (שמות כט): ונקדש בכבודי, וכמו שכתוב (שם טז): וכבוד ה' מלא את המשפן. פי כל הכבוד שיש לכל אדם שבעולם, מקטן ועד גדול, כלם הם מקבלים רק מזה הצדיק, שהוא

שֶׁל מַלְכִים, שֶׁל כָּל הַמַּמְנִים
וְהָרָאשִׁים כִּנ"ל. וְעַל־כֵּן הָיָה הַקָּמַת
הַמִּשְׁכָּן בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ נִסָּן דְּוָקָא, כִּי
זֶה בַּחֲנִינַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ, שֶׁעַל־יְדֵי־זוֹ
נִתְחַדְּשִׁים כָּל הָרָאשִׁים כִּנ"ל, וְזֶהוּ
בַּחֲנִינַת: רֹאשׁ־חֹדֶשׁ נִסָּן רֹאשׁ־הַשָּׁנָה
לְמַלְכִים כִּנ"ל:

כָּלֵל רֹאשֵׁי הָעָם, מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל. כִּי
עַל־יְדֵי הַקָּמַת הַמִּשְׁכָּן, קָרָא אֶת כָּל
רֹאשֵׁי הָעָם, שֶׁהֵם בַּחֲנִינַת אַהֲרֹן וּבְנָיו
וְכו' כִּנ"ל: וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (רֹאשׁ הַשָּׁנָה א): שְׁנִיֶּסֶן
רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְמַלְכִים, כִּי אַז הָיָה
הַקָּמַת הַמִּשְׁכָּן, שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁךְ הַכְּבוֹד

תפילה ע

לראש־חודש ניסן

"מִשְׁכְּנֵי אַחֲרֵיךָ נְרוּצָה", כְּבוֹדְךָ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ הַעֲרִירָה וְהַקִּיצָה, רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם
מִלֶּךְ הַכְּבוֹד, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדְךָ, וּבַחֲסֶדְךָ הַגְּדוֹל נִתַּת לָנוּ
צַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים בְּכָל דוֹר וָדוֹר, אֲשֶׁר כְּבוֹדְךָ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ שׁוֹכֵן אֲצֵלָם, וּבְרַחֲמֶיךָ
הַרְבִּים הוֹדַעְתָּ לָנוּ כִּי אֵין דוֹר יְתוֹם, וְגַם בְּדוֹרוֹת הַלְלוּ הַפְּלֵאתָ חֶסֶדְךָ עִמָּנוּ, וְנִתַּת
לָנוּ צַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים גְּדוֹלִים וְנוֹרָאִים, קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמָם, אֲשֶׁר כָּל הַכְּבוֹד דִּקְדוּשָׁה
שׁוֹכֵן אֲצֵלָם, כִּי הֵם בַּחֲנִינַת מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ, אֲשֶׁר קִדְּשַׁת שְׁכִינַת אֱלֹהוּתְךָ נִמְשָׁךְ
וְשׁוֹכֵן אֲצֵלָם תְּמִיד, כִּי הֵם עֲנוּיִם בְּאֵמַת שְׁמִשִּׁימִים עִצְמוֹם כְּעַפְרָה, אֲשֶׁר כָּל הַבְּרִיאָה
עִם כָּל פְּרִטְיָהּ, הַכֹּל בְּאֲשֶׁר לְכָל עוֹמֵד עֲלֵיהֶם, וְהַכֹּל נִמְשָׁךְ מֵהֶם, כִּי הֵם צַדִּיקֵי
יְסוּדֵי עוֹלָם שֶׁהֵם יְסוּד כָּל הַבְּרִיאָה, וְהַכֹּל צְרִיכִים לְמִשְׁךָ אֱלֹהִים לְקַבֵּל חַיִּיּוֹת וְקִיּוּם
מֵהֶם, כִּי עֲלֵיהֶם עוֹמֵד הַכֹּל, וְכֹל יִשְׂרָאֵל בְּלֵם הֵם עֲנֻפִים מֵהֶם, וְנִמְשָׁכִים אֲלֵיהֶם
וּמְקַבְּלִים כָּל חַיִּיּוֹת וְהַשְּׁפַע מֵהֶם, כִּי הֵם מַחֲיִין אֶת בְּלֵם, וַיֵּשׁ לָהֶם כֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ
לְהַמְשִׁיךְ אֱלֹהוֹת אֲצֵלָם, וְלְהַמְשִׁיךְ כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם אֲצֵלָם, לְקַרְבָּם בְּלֵם אֱלֹהֵיךָ
תִּתְבָּרֵךְ לְנֶצַח.

רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, יְהוָה אֱלֹהִים אֲמִת, אַתָּה יַדְעַת אֶת הַצַּדִּיקִים
הָאֲמִתִּיִּים הָאֵלֶּה שֵׁישׁ לָהֶם זֶה הַכֹּחַ. אַתָּה יַדְעַת גְּדֻלָּתָם וּגְבוּרָתָם

וּתְפָאֲרֵתָם וּתְקַפֵּם לְנֵצַח, וְעַצֵּם כְּחֵם שֵׁישׁ לָהֶם לְהַמְשִׁיךְ אֲלֵיהֶם וּלְתוֹרָתָם הַקְדוּשָׁה וּלְדַרְכֵיהֶם וְעֲצוּתֵיהֶם הַנִּפְלְאוֹת, כֹּל הָעוֹלָם בְּלוֹ. וְכַמָּה טוֹבוֹת הֵיוּ נִצְמָחִים עַל יְדֵי זֶה לְנֵצַח, כִּי תִקּוּן כֹּל הָעוֹלָמוֹת וְגֵאֲלָה הַשְּׁלֵמָה הַמְעַתְדָת לְבוֹא, הַכֹּל תְּלוּי בָּזֶה. כִּי בִיאַת הַמְשִׁיחַ תְּלוּי, בְּקִרְבַת הַצַּדִּיקִים. אָבֵל אַתָּה יְדַעְתָּ רַבּוֹנוּ דְעֻלְמָא בְּלָא, גְּדֹל עַצֵּם וְרַבּוּי הַכַּחוֹת הַמְקַרְיָחִים הַמְרַחֲקִים בְּכֹל הַכַּחוֹת מִלְהֻתְקָרֵב לְצַדִּיקִים, כִּי הַכֹּחַ הַמְקַרֵּיחַ מִתְגַּבֵּר בְּכֹל עַת לְהַפְסִיק וּלְהַרְחִיק מִהַצַּדִּיקִים.

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, "יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה", מְרוֹם וְקָדוֹשׁ, פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת, עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת, בַּעַל מִלְחָמוֹת, אַתָּה יוֹדֵעַ אֵת כָּל תַּקְוָה הַמִּלְחָמָה הַגְּדוֹלָה וְהַנּוֹרָאָה הַזֹּאת שֵׁישׁ בְּכֹל עַת בְּכֹל דוֹר וְדוֹר, בֵּין כַּחַּ הַמּוֹשֵׁךְ שֶׁל צַדִּיקֵי אָמֶת, שֵׁישׁ לָהֶם כַּחַּ לְהַמְשִׁיךְ כֹּל הָעוֹלָם אֶצְלָם לְקָרְבָם לְהַפְּרֹא וּתְבַרְךָ שְׁמוֹ לְנֵצַח, וּבֵין הַכֹּחַ הַמְקַרֵּיחַ הַמְתַּגַּבֵּר בְּכֹל עַת נֶגְדַּ הַכֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ, לְהַפְסִיק וּלְהַרְחִיק מִהַצַּדִּיקִים וּמִהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, וְכַמָּה וְכַמָּה גִפְשׁוֹת שִׁקְעוּ בַּמִּלְחָמָה הַזֹּאת, אֲשֶׁר נִמְרְדוּ מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת עַל־יְדֵי הַכֹּחַ הַמְקַרֵּיחַ הַמְפַסֵּיק שֶׁהַרְחִיקָם מִן הַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּים. וְאַנּוּן יְתִמֵי דִיתְמֵי, מַה נַּעֲשֶׂה וּמַה נַּפְעֵל, מִי יִלְחוּם בְּעַדְנוּ, לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְכַפֵּל כַּחַּ הַמְקַרֵּיחַ, בְּנִגְדַ כַּחַּ הַמּוֹשֵׁךְ שֶׁל הַצַּדִּיקִים:

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, "יְהוָה עֶזְרוֹ וְגִבּוֹר, יְהוָה גְּבוּר מִלְחָמָה", עֲלִיד הַשְּׁלֵכְנוּ אֵת יְהִיבֵנוּ, שְׂאֵתָה תִלְחוּם בְּעַדְנוּ, יְהוָה יְרִיב אֶת רִיבֵנוּ, וְיִלְחֵם אֶת לוֹחְמֵנוּ, כִּי "אַתָּה מְרוֹם לְעוֹלָם יְהוָה", וְלְעוֹלָם יָדָךְ עַל הַעֲלִיּוֹנָה. חוּם וְחַנּוּן וְרַחֵם עֲלֵינוּ, וְעֲזֵרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ בְּכּוֹחַ הַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּים שֵׁישׁ לָהֶם כַּחַּ הַמּוֹשֵׁךְ בְּאֵמֶת, שִׁיתְגַּבֵּר בְּהַתְגַּבְרוֹת גְּדוֹל וְנּוֹרָא הַכֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ עַל הַכֹּחַ הַמְקַרֵּיחַ הַמְפַסֵּיק, עַד שִׁיפֵל וְיִתְבַּטֵּל כֹּל הַכֹּחַ הַמְקַרֵּיחַ הַרוּצָה לְהַפְסִיק מִהַצַּדִּיקִים וּמִהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ וְכָל מִינֵי מַחְלָקַת וְקִשְׁיוֹת וְכָל הַתְּאוֹת וּמַדּוֹת רְעוֹת וְכָל מִינֵי מַנְיַעוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, שִׁפְלָם גְּמֻשְׁכִּים מִכַּחַּ הַמְקַרֵּיחַ הַרוּצָה לְהַפְסִיק מִהַצַּדִּיקִים וּמִהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ. וְכֹלֵם יִפְלוּ וְיִתְבַּטְּלוּ בְּטַוּל גְּמוּר בְּנִגְדַּ הַכֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ שֶׁל הַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּים, עַד אֲשֶׁר נִזְכָּה אֲנַחְנוּ וְזַרְעֵנוּ וְכָל זֶרַע עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְכָל הָעוֹלָם בְּלוֹ לְהוֹיֹת גְּמֻשְׁכִּים וּכְרוּכִים תְּמִיד אַחֲרֵי צַדִּיקֵי אָמֶת, וְיִשְׁלִיכוּ בְּלֵם אֶת אֱלִילֵי כַסְפֵּם וְאֱלִילֵי זָהָבָם וְכָל תְּאוֹתָם, וְיִלְכוּ וְיִרְצוּ אַחֲרֵי צַדִּיקִים אֱמִתִּיִּים. וְנִזְכָּה כְּלָנוּ לְהֻתְקָרֵב לְהַצַּדִּיקִים אֱמִתִּיִּים בְּהֻתְקָרְבוֹת גְּדוֹל, וְלִשְׁמַע תּוֹרָתָם הַקְדוּשָׁה וְלִלְמַד סִפְרֵיהֶם הַקְדוּשִׁים, וְלִקְרֹם אֶת כָּל דְּבָרֵיהֶם וְעֲצוּתֵיהֶם וְיִשְׁחוּתֵיהֶם הַקְדוּשׁוֹת בְּשְׁלֵמוֹת בְּאֵמֶת וּבְתַמִּימוֹת פְּרָצוֹנָךְ וּכְרֻצוֹנָךְ הַקְדוּשׁ, עַד

אשר נזפה על־ידי־זה לשוב אליך בתשובה שלמה מהרה באמת ובלב שלם,
 "בשמחה ובטוב ללב מרב כל":

ותזכנו לשבר ולכבול כל התאות רעות וכל המדות רעות, ונזפה לכבול עצמנו
 לגמרי, עד אשר נזפה לענוה אמתית בבחינת עפר ממש, עד שנוכה
 שיהיה לנו גם כן כח המושך, ונזפה להמשיך אלהותך וקדשך אלינו, ולהמשיך
 כל העולם בלוי לאמונתך הקדושה ולצדיקך האמתיים ולעבודתך ולתורתך
 הקדושה, אשר גלית לנו על ידי משה נביאך, ועל ידי כל צדיקי הדור האמתיים:

וזכנו ברחמיך הרבים לתן צדקה הרבה לעניים הגונים, וכפרט להצדיקים
 אמתיים ולבני הצדיקים. ועזרנו והושיענו שנוכה לתן להם בכבוד גדול,
 ולהספיק להם כל צרכיהם בכבוד, ותצליח אותנו שנוכה לתן כל הצדקות שלנו
 להצדיקים אמתיים שהם עניים באמת בבחינת עפר, ועל־ידי־זה נזפה שהצדקה
 שלנו תעשה פרות מיד, כמו שכתוב: "ורעו לכם לצדקה קצרו לפי חסד", ותצמיח
 לנו על־ידי הצדקה כל טוב, שפע טובה וברכה ורחמים וחסים ושלוש, בני חיי
 ומזוני וכל טוב לנצח. וברחמיך הרבים תשמרנו ותצילנו שלא נפשל לעולם בעניים
 שאינם מהגנים, ותסבב ברחמיך באופן שלא יגיעו הצדקות שלנו לשום עני שאינו
 הגון, רק נזפה להרבות בצדקה לעניים הגונים ולצדיקים אמתיים. עזרנו למען
 שמיך, חוסה עלינו כרב רחמיך, וזכנו לבוא לכלל זה מהרה:

ועזרנו וזכנו לברך מן הכבוד בתכלית האמת. ותמשיך עלינו כבוד דקדשה למען
 שמיך באמת, כבוד הנמשך מהצדיק האמת שיש לו כח המושך, אשר
 הוא מקים את המשפן תמיד, ואצלו שוכן כל הכבוד האמת דקדשה, אשר כל
 זקני ישראל וראשיו ושוטריו ושופטיו מקטן ועד גדול כלם מקבלים כל כבודם
 וגדלתם ממנו. זכנו לכבוד דקדשה בזה אשר על ידו יתגלה ויתגדל ויתקדש כבודך
 הגדול בעולם תמיד, ותמלך על כל העולם בלוי בכבודך מהרה, וכבודך ימלא כל
 הארץ. ויקים מקרא שכתוב: "אני יהוה הוא, שמי וכבודי לא אחר לא אתן, ותהלתי
 לפסילים", ונאמר: "ספרו בגוים את כבודו, בכל העמים נפלאותיו. כבוד מלכותך
 יאמרו, ונבורתך ידברו, ברוך יהוה אלהים אלהי ישראל עשה נפלאות לבדו, וברוך
 שם כבודו לעולם, וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן:

תורה עא

דע, שקשה מאד להיות מפרסם, כי מה שהוא מפרסם, הוא מזיק לו מאד, כי לפעמים צריך לסבל יסורין בשביל רבים, כמה שכתוב (ישעיה נג): ובחברתו נרפא לנו. כי מאחר שהוא מפרסם, על-כפן הוא בבחינות (ס"ח): לכן אחלק לו ברבים, על-כפן צריך לסבל יסורין בשביל רבים, פי עליו נאמר:

ובחברתו נרפא לנו. רק שיש כמה בני אדם שצריכין להיות מפרסמים, ועושים אותם דוקא מפרסמים. אבל יש צדיקים, שמקבלים מעצמם יסורים עליהם בשביל ישראל, ובזה מחליפין השפע. כמבאר למעלה בסימן ס"ג על פסוק: ובשתים יכסה פניו, עין שם:

תורה עב

לפעמים בא לאדם הרפור תשובה, ונעשה באותו שעה איש כשר, ואחר-כך רוצה לעשות עבדא, באשר שנתעורר לבו לתשובה, בכך רוצה לנסע להצדיק. ואחר-כך כשנוסע, מתגבר עליו היצר הרע, ונופל מתשוקתו שהיה לו תחילה. ואחר כך כשבא להצדיק, מתגבר

עליו היצר הרע עוד יותר, ואובד כל חשקו. אל יקשה בעיניך זאת, ואל יבבלוך רעיוניך על זה, כי דע, שזה נמשך מחמת פי בתחלה כשבא לו ההרהור תשובה, מחמת הטוב שהתעורר בתוכו, אזי על ידי מעשיו באותו שעה, המית יצרו, ונתבטל יצרו הרע שהיה לו, כי המיתו בזה

פי אני ידעתי כי גדול ה' ואדנינו
 מכל אלהים. ואי אפשר להסביר זה,
 לא בכתב ולא בעל־פה (א), כי גדלת
 השם יתברך הוא רק לכל חד לפום
 מה דמשער בלבה, כמו שכתוב
 בזהר הקדוש (וירא קט): נודע בשערים
 בעלה - לכל חד לפום מה דמשער
 בלבה. ומי שזוכה לשער בלבו את
 גדלת השם יתברך, בודאי אצל זה
 אינו נחשב שום דבר לנפיון, ואין
 צריך שום התגברות על זה. רק שיש
 בחינת יצר הרע, שהוא מלאך
 הקדוש, ואף־על־פי־כן הוא יצר
 הרע, וצריך להתגבר ולהמלט מאד
 ממנו. הינו בחינות גבורות, בחינות
 דינים. וזה הבר דעת, יש לו זה היצר
 הרע הנ"ל, הינו גבורות ודינים.
 וצריך להתגבר עליו, ולהמתיק
 הדינים, שיהיה רק פלו טוב. פי מי
 שנכלל במקום שצריך להפיל, הינו
 באין סוף, שם פלו טוב, ואין שם
 דין, חס ושלום. על פן צריך להיות
 פלו טוב, ולהמתיק פל הגבורות
 והדינים, שהם היצר הרע שלמעלה.
 ובה פגם דוד בבת שבע, כי בודאי
 חלילה לומר, שדוד חטא בגשמיות
 מחמת תאוה, חס ושלום, פי כבר
 אמר דוד בעצמו: ולפי חלל בקרבי
 (תהלים קט), שהרג כבר את היצר הרע

ההרהור תשובה והעבדא של אותה
 השעה. ואחר כך כשרוצה לנסע,
 מתגבר עליו יצר הרע אחר. פי כל
 הגדול מחברו יצרו גדול ממנו
 (כשארז"ל סוכה נב), ויש לו עתה יצר הרע
 גדול ממה שהיה לו תחלה. על פן
 אם אינו מתחזק נגדו, אזי מתגבר
 עליו זה היצר הרע החדש, ונופל
 מתשוקתו שהיה לו תחלה. פי צריך
 התגברות חדש ביותר, נגד זה היצר
 הרע החדש שבא לו כנ"ל:

פי יש כמה בחינות ביצר הרע. פי
יש בני אדם נמוכים מגשמים,
שהיצר הרע שלהם הוא גם פן יצר
הרע נמוך ומגושם. והרב, היצר הרע
שלהם הם הדמים בעצמם, הינו
הדם שבחלל השמאלי, שהוא
בתקפו. ועקר בלבולים שלהם,
מעכירת ומבלבול הדמים. ובאמת
מי שיש לו דעת צח כל שהוא, היצר
הרע הזה הוא אצלו שטות גדול
ושגעון, ואין צריך שום התגברות
לנצח אותו. ואפלו מה שנחשב
בעיני ההמון לנפיון גדול, כגון
הנפיון של תאות נאוף, הוא אצלו
שטות, ולא נחשב לו לשום נפיון
כלל (א). פי מי שיש לו שום דעת,
ויודע מעט מגדלת אדוננו הבורא
יתברך שמו, כמה שכתוב (תהלים קלה):

(א) עיין שבחי הר"ן סימן טו, ובשיחות הר"ן סימן נא. (ב) עיין שיחות הר"ן סימן א.

הַגִּשְׁמִי בַתְּכֻלִּית, וְהַכְנִיעַ הַדָּם
שֶׁבְחַלְלֵי הַשְּׂמָאֵלִי. וְאָף שֶׁאָמְרוּ
רְבוּתֵינוּ זְכוּנוֹם לְבָרְכָה (שבת נז): כֹּל
הָאוֹמֵר דָּוֵד חֲטָא אֵינוֹ אֶלָּא טוֹעָה
וְכוּ, אֶף-עַל-פִּי-כֵן, אֶפְלוּ זֶה הַפָּגֶם
הַקָּטָן וְהַחֲטָא קָל שֶׁנֶּעֱשָׂה, כַּמּוּבָא,
גַּם זֶה בּוֹדָאֵי לֹא הָיָה, חֵס וְשָׁלוֹם,
מִחֲמַת תְּאוּה, מִחֲמַת עֲכִירַת הַדְּמִים,
חֵס וְשָׁלוֹם, שֶׁמֶשֶׁם בָּא תְּאוּה זֶה שֶׁל
נְאוּף. רַק הַפָּגֶם שֶׁלוֹ הָיָה לְמַעְלָה
בְּגְבוּרוֹת, שֶׁלֹּא הִמְתִּיק הַיֵּצֵר הָרַע
שֶׁלְמַעְלָה, הֵינּוּ הַגְּבוּרוֹת וְהַדְּיָנִים.
וְגַם זֶה הָיָה בְּדַקּוֹת גְּדוֹל, כִּי רְאוּיָה
הֵיְתָה בַת שֶׁבַע לְדָוִד וְכוּ. וְזֶה
שֶׁנֶּאֱמָר בְּדוֹד (דברי הימים א כב): לֹא
תִבְנֶה בֵּית לַשָּׁמַי כִּי דְמִים רַבִּים
שִׁפְכְתָּ, הֵינּוּ שֶׁלֹּא הִמְתִּיק הַגְּבוּרוֹת,
עַל-כֵּן לֹא זָכָה לְבָנוֹת הַבֵּית. וְאָף
שֶׁמִּלְחַמַּת ה' נִלְחַם, עִם כֹּל זֶה
לְמַעְלָה לְמַעְלָה, בַּתְּכֻלִּית הַמַּעְלָה,
בְּמָקוֹם שֶׁצָּרִיךְ לְהַפְלִיל, הֵינּוּ בְּאֵין
סוּף, שֶׁם כְּלוֹ טוֹב, וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת רַק
טוֹב בְּלִי שׁוֹם דִּינִים פְּלִל: וְזֶה בְּחִינַת
(ת"ז תיקון ע' דף קכג): אֶפְלוּ כְּתָר עֲלִיוֹן
אֶכְמָא אִיהוּ לְגַבֵּי עֶלְת הַעֲלוֹת.

בְּחִינַת (תהלים פב): לֹא
יִדְעוּ וְלֹא יִבִּינוּ בְּחֲשֻׁכָה יִתְהַלְכוּ,
בְּחִינַת * הַקְּדָשָׁה שֶׁלְמַעְלָה, * שֶׁהוּא
הַיֵּצֵר הָרַע שֶׁל הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים
הַנִּלְ.

(* וְגַם לְמַעְלָה (כְּבִיכּוֹל) אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ
מְצִינּוּ בְּחִינַת יֵצֵר הָרַע הַנִּל כְּמוֹ
שֶׁדָּרְשׁוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּנוֹם לְבָרְכָה (בראשית
רבה פ'שה יב ומובא בפירש"י): בַּתְּחִלָּה עָלָה
בְּמַחְשָׁבָה לְבְרָא אֶת הָעוֹלָם בְּמִדַּת
הַדִּין, שֶׁזֶה בְּחִינַת יֵצֵר הָרַע כְּנִל, וְאַחֲרֵי-
כֵן כְּבִיכּוֹל שֶׁבֵר הַיֵּצֵר הָרַע, וְשִׁתַּף מִדַּת
רַחֲמִים וְכוּ. וּמִזֶּה הִפְחַ נִשְׁתַּלְשֵׁל וְנִמְשָׁךְ
כַּח לְמַטָּה לְשִׁבְר אֶת הַיֵּצֵר הָרַע, כִּי
לוֹלֵא זֹאת לֹא הָיָה כַּח לְשִׁבְר הַיֵּצֵר הָרַע:
וְכֵן מְבָאָר לְשׁוֹן זֶה בְּגִמְרָא (יומא סט)
שֶׁאָמְרוּ שָׁם: זֶה הִיא גְּבוּרַת גְּבוּרַתוֹ
שֶׁכּוּבֵשׁ אֶת יֵצֵרוֹ, שֶׁנּוֹתֵן אָרֶךְ אַפִּים
לְרִשְׁעִים. נִמְצָא מְבָאָר שֶׁם עֲנִין הַנִּל,
שֶׁמָּה שֶׁהִשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כּוּבֵשׁ מִדַּת הַדִּין
וּמְאָרִיךְ אַפּוֹ, הוּא בְּחִינַת שְׁבִירַת הַיֵּצֵר
הָרַע אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעִין בְּזֹהֵר בְּכִמָּה
מְקוֹמוֹת. שָׁם מוּבָן וּמְבָאָר, שֶׁבְּחִינַת
מִדַּת הַדִּין הוּא (שָׂרֵשׁ) בְּחִינַת הַיֵּצֵר
הָרַע:

(ג) עִין לְעִיל אַחַר הַמְאָמַר בְּסִימָן נו, בְּדַ"ה שִׁיךְ לְעִיל. (ד) עִין רִשִׁי שֶׁם בְּגַמַּל הַנִּל. וְעִין כ"ב טו כְּאֵדָם שֶׁמִּסְתִּין
אוֹתוֹ וְנִסַּת וְכוּ, הוּא שֶׁטֶן הוּא יֵצֵר וְכוּ. וְעִין סוּכָה נב ע"ב שְׁכִיכּוֹל הוּא ית' בַּעֲצָמוֹ מִתְחַרֵּט עַל בְּרִיאַת הַיֵּצֵר
וְכוּ. וְכוּ לְשִׁבְר אֶת הָאוֹזֵן, כִּפִּי הַמְהַרְשֵׁ"א בְּחִירוֹשׁ אַגְרוֹת כְּבִי"ב שֶׁם. וְהַכֹּלל שֶׁמְבַחֵי מִדַּת הַדִּין מִשְׁתַּלְשֵׁלִים בְּחִי
הַמְלָאכִים הָעוֹמְדִים לְשִׁמְאֵל, עַד שֶׁנִּשְׁתַּלְשֵׁל גַּם בְּחִי הַשֶּׁטֶן, כְּמִ"ש (אִיּוֹב א) וַיִּבֶא גַם הַשֶּׁטֶן בְּחוּסָם, וְהוּא שֶׁטֶן הוּא יֵצֵר,
כִּי מִשֶׁם נִמְשָׁךְ שׁוֹרֵשׁ הַיֵּצֵר שֶׁכֵּלֵב הָאֵדָם, שְׁעִיזוּ יֵשׁ לוֹ בְּחִירוֹת. (ה) וְעִין זֹהֵר בְּרִאשִׁית דף מט ע"ב, וְכוּהַר יוֹצֵא דף
קמח, וְכוּהַר שְׁמוֹת דף כו ע"ב, וְכוּהַר כָּא בַעֲנִין כָּא בְּעִין פְּרַח אֲדוּמָה, וְשֶׁם בְּדף ס' וְכוּהַר תַּמֵּן ס"מ דְּרִיזוֹת יֵצֵר, וְכֵן מְבוּאָר
בְּכַתְבֵי הָאֲרִיזָל בְּמִקְוֹמוֹת הַרְבֵּה, וְעִין מְאוּרֵי אוֹר.

* ויש יצר הרע, שאינו מגשם כל כך, שאינו מעכירת הדמים, אף הוא בחינת קלפה דקה. וגם זה היצר הרע, אינו היצר הרע של הקדושים בעלי חכמה ודעת, כי אצלם הוא רק היצר הרע שלמעלה, שהוא מלאך הקדוש, שהוא בחינת גבורות ודינים. והוא תכלית השרש העליון, של כל היצרים רעים, מהיצר הרע העליון, עד היצר הרע התחתון המגשם והמזהם, השוטה והפתי והסכל, עכירת הדמים.

* גם בענין ההתקרבות עצמו להשם יתברך, יש יצר הרע גדול. (כלומר, שלפעמים רבוי ההתלהבות חוץ מהמדה הוא מהיצר הרע, כי זהו בחינת פן יהרסו וכמבאר גם במקום אחר) כי יש יצר הרע גדול, פשמתחיל להתקרב להשם יתברך. ועל-כן בשעת מתן תורה, הזהיר השם יתברך למשה (שמות יט): רד העד בעם פן יהרסו אל ה' לראות. כי ישראל היו אז במעלה גדולה, והצרכו להזהירם מהיצר הרע שיש בהתקרבות להשם יתברך.

על-כן, כשיש על אדם דינים, מאחר שמתגבר עליו גבורות ודינים, שהוא השרש של כל היצר הרע, על-כן אז מתגבר עליו מאד היצר הרע שלו, וצריך השתדלות והתחזקות על זה. ותדע,

וכן שלמה המלך עליו השלום, שנשא בת פּרעה ונשים נכריות רבות, בודאי לא יעלה על הדעת, שהיה מהיצר הרע הגשמי, כי היה חכם אמת, כמו שכתוב (מלכים א ה): ויחפם מכל האדם וכו'. וכבר מנח כלל בידינו, שמי שהוא חכם אמת קצת, אינו נחשב אצלו זאת התאוה לשום נסיון. אפלו אם תתבע אותו אשה יפה במקום סתר, שיהיה בידו למלאת התאוה, הוא אצלו רק שטות ושגעון, ואינו נחשב לו לנסיון כלל. ומה שנאמר בתורה שבח יוסף הצדיק שעמד בנסיון, יש בזה סוד. ועקר הנסיון בבחינה הנ"ל, בבחינת המתקת הגבורות, לנצח היצר הרע של מעלה. אבל לא לנצח היצר הרע הגשמי, שזה אינו נסיון כלל. וכן מה שפגם שלמה, לא היה רק בבחינה זו כנ"ל:

ועל כן מי שיש עליו דינים, חס ושלום, ויש לו איזה צרה, רחמנא לצלן, צריך לראות ולהשתדל מאד להנצל מהיצר הרע אז. כי עקר היצר הרע הוא מהדינים, כי אפלו היצר הרע העב והגשמי של עכירות הדמים, בודאי יש לו שרש למעלה הימנו, וזה היצר הרע שלמעלה ממנו, יש לו גם כן שרש, כי יש כמה בחינות ביצר הרע.

מְדַבֵּר, וּמִסְתַּפֵּל מִן הַצַּד פְּלֹאֲחֵר יָד
עַל זֶה הַדְּבָר שֶׁבָּרַח מִמֶּנּוּ, וְאָזִי
הַדְּבָר הַזֶּה מֵתְגַבֵּר עָלָיו בְּיוֹתֵר, כִּי
לֹא הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מִזֶּה, רַק אֲדַרְבָּא
שֶׁמִּסְתַּפֵּל בְּכָל פַּעַם לְאַחֲרָיו עַל זֹאת
הַמַּחֲשָׁבָה, וְהֵבִין זֶה. וַיִּכְמוּ שְׂדִיּוּעַ
לְכָל מִי שֶׁנִּלְכַּד בְּזֶה, וַיֵּשׁ לוֹ אֱלוֹ
הַמַּחֲשָׁבוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וּבְזֶה יִכּוֹל
כָּל אָדָם לְהִבִּין שֶׁהוּא שְׂטוּת וְשִׁגְעוֹן
גָּדוֹל, וְהוּא רַק מְעַכֵּיר הַדְּמִים,
מְעַכֵּיר וּבִלְבוּל הַמַּח. כִּי זֶה יְדוּעַ
לְכָל, שֶׁעֲבוּדָה זָרָה אֵין בָּהּ מִמֶּשׁ,
וְאַף־עַל־פִּי־כֵן קָשָׁה לוֹ מְאֹד לְסַלֵּק
מִחֲשַׁבְתּוֹ מֵהֶם, מִחֲמַת שֶׁכָּפַר נִתְעַפֵּר
וְנִתְבַלְבַּל מֵחֹו מְאֹד. כֵּן אֱלוֹ
הַהֲרַהוּרֵי זְנוּת שְׂיֵשׁ לְרַב הָעוֹלָם,
בְּפִרְט כְּשְׂרוּאָה בְּעֵינָיו, כְּגוֹן בַּעַת
שֶׁנִּזְדַּמְּן לְפָנָיו אִשָּׁה, וּכְשֶׁהוּא רוֹצֵה
לְהִיּוֹת אִישׁ כָּשֵׁר, וְאֵינוֹ רוֹצֵה אֱלוֹ
הַהֲרַהוּרִים, וְאָזִי מִנְעִנֵעַ רֵאשׁוֹ,
וְרוֹצֵה לְסַלֵּק הַמַּחֲשָׁבוֹת אֱלוֹ מִמֶּנּוּ,
וְיֹתֵר וְיֹתֵר הֵם מֵתְגַבְּרִים עָלָיו כִּנְל.
וּבִאֲמַת מִי שְׂיֵשׁ לוֹ דַּעָה, הוּא אֲצִלוֹ
שְׂטוּת גָּדוֹל, וְאֵינוֹ נִחְשָׁב אֲצִלוֹ אֲפִלוֹ
לְשׁוּם מַעֲלָה, מֵה שְׂאֵינוֹ נוֹפֵל עָלָיו
הַרְהוּר מִזֶּה, וְאֵינוֹ צָרִיף פְּלֵל לְזִרְק
וּלְנַעֲנַע רֵאשׁוֹ פְּלֵל. וַיִּכְמוּ שְׂאֲצַל רַב
בְּנֵי אָדָם הוּא שְׂטוּת וְשִׁגְעוֹן אֱלוֹ
הַהֲרַהוּרֵי עֲבוּדָה זָרָה, כֵּן אֲצִלוֹ
שְׂטוּת הַהֲרַהוּרֵי זְנוּת. וְעַל כֵּן אֵיתָא

שֶׁהֵיִצֵּר הָרַע שֶׁל רַב הָעוֹלָם, שֶׁהוּא
עַכֵּירַת הַדְּמִים, הוּא שְׂטוּת וְשִׁגְעוֹן
וּסְכָלוּת גָּדוֹל, כְּמֵה שְׂאֲמָרוּ (סוֹטָה ג):
אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה אֶלָּא אִם כֵּן
נִכְנַס בּוֹ רוּחַ שְׂטוּת. כִּי בִּאֲמַת יֵשׁ
רוּחַ שְׂטוּת שֶׁל עֲבָרָה, שֶׁהוּא חֶכֶם
גָּדוֹל יוֹתֵר מִכָּל הָעוֹלָם, וְאַף־עַל־פִּי־
כֵן הוּא רוּחַ שְׂטוּת. אַךְ זֶה הַרוּחַ
שְׂטוּת שֶׁל רַב הָעוֹלָם, הוּא שְׂטוּת
מִמֶּשׁ, אֲוִיל פְּתִי וּמְשַׁנֵּעַ. וְהֵלֵא
תִּרְאָה, שְׂיֵשׁ כְּמֵה בְּנֵי אָדָם שְׂיֵשׁ
לָהֶם הַרְהוּרֵי עֲבוּדָה־זָרָה, וַיֵּשׁ
שֶׁבְשַׁעָה שְׁעוֹמֵד לְהִתְפַּלֵּל בָּא לְנִגְדוֹ
דְמוּת עֲבוּדָה־זָרָה, וְאַף שְׂיֹדַעַ
בְּעַצְמוֹ שְׂאֵין בָּהּ מִמֶּשׁ, אַף־עַל־פִּי־
כֵן מֵתְגַבֵּר עָלָיו מְאֹד, וּמְצַטִּיר וְעוֹמֵד
לְפָנָיו זֶה הַדְּמוּת, וְקָשָׁה לוֹ מְאֹד
לְהַעֲבִיר זֹאת מִדְּמִיוֹנוֹ וּמִחֲשַׁבְתּוֹ.
וְעַתָּה רֵאָה, הֵיִשׁ לָף שְׂטוּת גָּדוֹל
וְשִׁגְעוֹן יוֹתֵר מִזֶּה. וּבִודָאי מִי
שֶׁמִּתְגַּבְּרִים עָלָיו אֱלוֹ הַדְּמִיוֹנוֹת,
קָשָׁה לוֹ מְאֹד לְהִנְצִל מֵהֶם,
וּלְהַעֲבִירָם מִמִּחֲשַׁבְתּוֹ, וְכָל מֵה
שֶׁמִּתְגַּבֵּר וּמִנְעִנֵעַ וְזוֹרֵק רֵאשׁוֹ הֵנָּה
וְהֵנָּה, מֵתְגַבְּרִים עָלָיו הַדְּמִיוֹנוֹת אֱלוֹ
יוֹתֵר וְיוֹתֵר. כִּי זֶה טְבַע וּסְגָלוּת שֶׁל
אֱלוֹ הַיִּצְרִין הָרַעִים הַמְזַהֲמִים, כֵּל
מֵה שְׂרוֹצִים לְהִתְגַּבֵּר עַל אֱלוֹ
הַמַּחֲשָׁבוֹת, יוֹתֵר וְיוֹתֵר הֵם
מֵתְגַבְּרִים. כִּי הוּא כְּמוֹ שְׂאָדָם בּוֹרַח

הרע העב הנשמי. על פן אדרבא, אם רוצה להיות ירא ה', ורוצה להתפלל, ואינו רוצה באלו המחשבות רעות, צריך שלא להשיג עליהם כלל, ושלא יכפת לה מה שעומדים לפניו, ורק יעשה את שלו במה שהוא עוסק - בתורה או תפלה או משא ומתן - ולא ישיג עליהם כלל. וכמו ששמעתי מעשה באחד שבשעה שעמד להתפלל, היה מזדמן ועומד לפניו בדמיונו עפ"ם ערל, והיה לו יסורים גדולים מזה, וכל מה שרצה להתגבר ולסלק המחשבה, התגברה עליו יותר. ויעץ לו חכם, שלא יכפת לה, ויעמד העפ"ם, ואף-על-פי-כן יעשה את שלו ויתפלל, ובזה יסתלק ממנו. אף זה עצה לפי שעה, כל זמן שלא נתקדש גופו עדין. והעקר לקדש ולטהר עצמו פנ"ל, וילך לחכם, ויתן לו עצה נכונה על כל דבר פנ"ל:

בזהר (קדושים פד): שרבי שמעון בר יוחאי כד חזא נשין שפירין, אמר: אל תפנו אל האלילים. כי הם בחינת אלילים, וכמו שהרהורי עבודה זרה הם שטות נגלה לכל העולם, פן אלו הרהורי זנות הם שטות ושגעון. על פן עקר התקנה - מי שכבר נלכד בזה, ויש לו אלו המחשבות, הן הרהורי זנות, הן הרהורי עבודה זרה, חס ושלום, אין לו תקנה, רק שיקדש ויטהר גופו, פדי שיזדכך ויטהר דמיו. וילך אצל חכם האמת, ויורה לו דרכי התשובה, דרכי החקמה, עצות נכונות על כל דבר, אז יפגע לבבו הערל, ושב ורפא לו. אבל כל זמן שעדין לא נתקדש ונטהר גופו, אין שום תקנה מה שמתגבר ומתאמץ, ויש לו יסורים גדולים לסלק המחשבה, פי יותר ויותר הם מתגברים פנ"ל: גם עצבות הוא מזיק מאד, ונותן פח לזה היצר

תפילה צב

מזוב ומטיב לכל אשר בראת העולם בשביל לגלות טובך ורחמנותך, ומרב טובך האמתי והנצחי אשר חפצת לגלות לכריתוך, נתת בנו את היצר הרע פדי להכניעו ולשברו, פדי לזכות על ידי זה לכל טוב אמתי ונצחי. פי דעתך שגבה

מאד, וידעת אשר אי אפשר לגלות טובה לבריותי כי אם על ידי שהיה כח הפחירה לאדם על ידי שני היצרון שנתת בו, יצר טוב ויצר הרע. ולאשר טובה והשגת אמתתך עולה עד אין סוף, ואתה חפץ שנשיג אותך בתכלית מדרגה העליונה, על פן הגדלת והרבות בכחות היצר הרע כמעט בלי שעור, ונתת לו כח להסית ולמנע ולפתות בכל דרגא ודרגא, כדי שנתגבר בכל פעם לשברו בכל דרגא ודרגא ובכל בחינה ובחינה, כדי להשיג אמתת אלהותך בשלמות גדול ביותר בכל פעם, במדרגה למעלה ממדרגה, "כי גבה מעל גבה שומר וגבוהים עליהם". כי מעצם טובך הנעלה והנשגב, אתה חפץ להיטיב עמנו בכל הטוב שבכל העולמות בתכלית המעלה שאין מעלה אחריו. ואתה יודע שאי אפשר להשיג הטוב האמתי שבכל מדרגה ומדרגה, כי אם על ידי שבירת הכח המונע והמסית והמדיח שהוא היצר הרע שבכל מדרגה ומדרגה. וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו. ובעוונותי הרבים ובשטות דעתי הפחותה, לא די שלא התגברתי לשברו בכל מדרגה ומדרגה, אף גם התגרה בי ביותר מנעורי, עד אשר נתפסתי בתוא מכמר, "נתנני יהוה בידי לא אוכל קום". וכל מה שאני רוצה לפעמים לחתור לצאת כחוט השערה מתחת ידו, הוא מתגרה ומתגבר בי ביותר. וכן היה כמה פעמים בלי שעור, עד אשר "בשל כח הסבל", "צמתו בבור חיי וידו אבן בי", מה אומר, מה אתאונן, מה אומר מה אדבר מה אצטדק, איכבה אפצה פה ואידך אשא עון עתה עתה, אשר המשכתי עלי את היצר הרע בעוונותי הרבים ובפשעי העצומים אוי מה היה לי, אוי מה היה לי.

רבונו של עולם רבונו של עולם, טוב ומטיב לכל תמיד בכל עת ורגע, אשר טובך ורחמיך אינם נפקקים לעולם בשום עת ורגע. אתה יודע גדל תקופ הדינים הרוצים להתגבר עלי בכל פעם חס ושלום, כי כלם מתגרים ומתקנאים באיש הישראלי, על אשר לבו בוער תמיד להשם יתברך, וחותר חתירה בכל פעם לשוב אליך ולהפיר אותך באמת. ובכל פעם ובכל עת ורגע שהוא מתעורר את עצמו באיזה תנועה לעסק בזה, הם מוסיפים שגא אותו, ומתגרים ומתגברים ומקטרגים כנגדו כאשר אתה ידעת. לולא רחמיך וחסדיך ולולי כח אבותינו ורבותינו הצדיקים הנוראים המגנים עלינו כבר אבדנו בענינו, ואתה יודע חלישות פחי וקשויות ערפי ושטות דעתי. ועתה אבי שבשמים, חומל דלים, המבקש את הנודפים, למדני וחורני כמה זוכה נער כמוני, מלא עוונות כמוני, חלוש כח כמוני, למצא דרך ונתיב איד להתחזק כנגד כל מיני היצרים רעים בכל פעם. ואיד

להתחכם בחכמה אמתית, ולהתגבר בכל מיני התגברות, בכל עת ועת ובכל דרגא ודרגא, בכל מיני עליות וירידות שבעולם, להאריך אפי' ולמשל ברוחי ולכבש את יצרי, באפן שאזכר להכניע ולשבר ולכבול כל מיני יצרין רעים וכל מיני הפכות המונעים מעבודתך ואמתתך, למען אזכר לילך בדרךך הקדושים לסור מרע ולעשות הטוב בעיניך תמיד.

רבוננו של עולם רבוננו של עולם, רבוננו דעלמא כללא, לעלא מן כללא, ולית לעלא מגד, אשר אפלו פתר עליון אוכמא הוא לגבד, וטובך הגדול מרומם ומנשא על כל רום מדרגות הקדושות, ואתה פלו טוב בעצמך בלי שום אחיות הדין כלל, אפלו הדין הקדוש והטהור. אתה מרומם ומנשא ממנו בתכלית ההתרוקמות בדרך גפלא ונורא, אשר אי אפשר להשיגו. אך אתה בעצמך מחיה את כל הדינים, מתכלית שרש העליון של הדין הקדוש והנורא עד סוף השתלשלות הדינים, עד שמשתלשל ונאחו מהם הסיגים והפסלת הנמור וכו'. ואתה מחיה את כלם, אשר מאלו הדינים נאחזים כל היצרים הרעים שבכל המדרגות מתכלית דיוטא התחתונה עד תכלית מדרגה העליונה עד פתר עליון, שהוא סוד שרש היצר הרע של הצדיקים הגדולים מאד הקדושים והנוראים. וכלם מקבלים חיות ממך, ובלעדיך לא ירימו את ידם ואת רגלם, ואין להם שום פח וחיית כל שהוא כי אם ממך לבר, כי אתה מחיה את כלם. ואף על פי כן אתה מרומם ומנשא בתכלית ההתרוקמות וההבדל מפל שרש הדינים הקדושים שבכל העולמות הקדושים בתכלית הקדושה. כי אתה טוב באמת בתכלית הטוב בלי שום אחיות הדין כלל, ומו יבין דרכי פלאותיך:

ובכן בכח טובך העליון האמתי, ובכח הצדיקים הגדולים הקדושים והנוראים אשר זכו להשיג טובך האמתי, ולהודיע ולגלות טובך לבריותיך, שאינו נפסק לעולם אפלו אם עשינו מה שעשינו, כמו שכתוב: "חסדי יהוה כי לא תמנו כי לא כלו רחמינו", בכחם הגדול אני גשען עדן להקהות את שני, ולסמא את עיני, ולקשר את גופי ואברי, ולפתח את פי לקרא אליך, עדן עדן מקום שאני שם עתה, ולצפות לישועתך עדן. ולכלי ליאש את עצמי משום דרגא קדושה שבעולם בשום אפן, ולפרוש בפני ולשטח ידי אליך עדן, אולי יעתר לי יהוה ולא אובר, אולי יחוס, אולי ירחם:

רבוננו של עולם רבוננו של עולם, רבוננו של עולם, למדני עתה מה לומר לפניך, למדני עתה דרך החיים דרך התשובה האמתית לסכל חלוש פח חלוש

עצה כמוני. למדני עתה עצה אמתית שאזכה לקימה באפן שאשוב אליך מהרה באמת. למדני עתה הדרך והנתיב והשביל בגשמיות ורוחניות באפן שאזכה בכל עת ועת להתגבר כנגד היצר הרע והמניעה והמעכב והמבלבל באותה העת באותה המדרגה כפי מה שהוא בעליה או בירידה, באשר אתה לבד יודע בכמה וכמה אלפים ורבבות עניני מניעות והכפרות ופתוים והסתות והתגרות שמתגרה ומתגבר כנגדי בכל יום ובכל עת מחדש, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה בכל יום יצרו של אדם מתגבר עליו ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו היה נופל בידו. רחם עלי למען שמך. פי רבו מכאובי וצרות לבבי. צרות לבבי הרחיבו מאד מאד בלי שעור:

עזרני והושיעני ופני להיות עקשן גדול בעבודת יהוה, ואל יבהלני רעיוני ולא יוכל שום דבר שבעולם להפיל אותי בדתתי חס ושלום או להרחיק אותי חס ושלום מאתך, אפלו אם יהיה מה שיהיה חס ושלום אפלו אם יעבר עלי מה חס ושלום. ואהיה חזק ואמיץ בדתתי לבלי להסתפל כלל על המחשבות המורדות הרוצים להחליש דעתי ולהפיל אותי בדתתי חס ושלום אפלו אפס תקוה חלילה, מחמת שאני רואה שעוברים ימים ושנים ועדן אני רחוק מהקדושה מאד מאד, וחטאים ועוונות ופשעים נתוספים בכל פעם, רחמנא לצלן מעתה, הן על כל אלה לא אסתפל ולא אביט כלל לשוב ולסוג מאחריך חס ושלום מחמת זה חלילה. רק אזכה להחזיק עצמי בך ובתורתך הקדושה בכל עת תמיד בכל מה שאוכל, בכל גקדה ונגדה טובה שנגמץא בי, ולשמח את עצמי בכל עת ובכל יום ובכל שענה במה שזכיתי להיות מזרע ישראל ולא עשני גוי, ולחפש ולבקש למצא בי תמיד נקדות טובות מקדשת מצותינו שיש בנו בכל אחד ואחד אפלו בי הפחות והגרוע וליך בדרך הזה בכל עת, ולחזק עצמי ולשמח נפשי בזה תמיד. באשר הזהירונו וחזקונו צדיקד האמתיים בכמה לשונות בלי שעור לבלי לפל משום דבר שבעולם, כי כאלה וכאלה עברו על כל הצדיקים והקשרים שהיו בדורות שלפנינו, מפל שפן וכל שפן בדורות הללו החלושים והעיפים מאד מאד. בעקבות משיחא, אשר הסטרא אחרא מתפשטת לארצה ולרחבה מחמת שקרוב לבוא עתה, וימיה לא ימשכו, פי בא יבא משיח צדקנו לא יאחר, ויעביר רוח הממאה מן הארץ, על פן עתה סמוך אל תקן מתגבר ומתפשט היצר הרע והסטרא אחרא מאד מאד ומתגבר מאד להחליש דעת של כל הרוצים וחפצים לכנוס בדרךי הקשרים האמתיים.

מְלֵא רַחֲמִים, חוֹמַל דְּלִים, אַתָּה יוֹדֵעַ כָּל זֶה, וְאַתָּה יוֹדֵעַ שְׁלֹגְדֵל הַתַּגְּבֵרוֹתֶם וְהַתַּפְּשׁוּתֶם אִין בְּיַדְנוּ לַעֲמֹד בְּנִגְדְּכֶם, כִּי אִם אַתָּה לְכַד תַּעֲמֹד בַּעֲדֵנוּ וְתִלְחֹחַם מִלַּחְמוֹתֵינוּ, בְּרַחֲמֶיךָ וְחַסְדֶיךָ וּבְטוֹבְךָ הַגָּדוֹל שְׂאִינוּ נִפְסַק לְעוֹלָם, וּבִכְחַ וּזְכוּת צְדִיקוֹךָ הָאֱמֵתִיִּים הַעוֹמְדִים וּמִתְפַּלְלִים עֲלֵינוּ תְּמִיד יִהְמוּ נָא וַיִּפְקְרוּ מַעֲיָד עֲלֵינוּ, וְזַבְנוּ וְחִזְקֵנוּ וְאַמְצָנוּ לְכָל גִּסְתַּפֵּל כָּלָל עַל כָּל הַמַּחְשָׁבוֹת הַטּוֹרְדוֹת וְהַמְכַלְפָּלוֹת, רַק נִתְחַזַּק לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלֵנוּ לַעֲסַק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, וְלֹא נִטָּה אֶת רֹאשֵׁנוּ לְהִסְתַּפֵּל וּלְהָשִׁיב עַל כָּל הַבְּלָבוּלִים הַרְבִּים כָּלָל. וְנִהְיָה חֻזְקִים וְעִקְשָׁנִים לְהַחֲזִיק אֶת מַחְשַׁבְתֵּנוּ בְּמֵה שְׂאֵנוּ עוֹסְקִים בְּרִצּוֹנְךָ וְלֹא נִיבִישׁ אַחֲרֵי הַבְּלָבוּלִים כָּלָל, עַד אֲשֶׁר יִסְתַּלְקוּ מִפִּילָא עַל יְדֵי זֶה. וְתַעֲזָרְנוּ מֵעַתָּה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהַר עַצְמֵנוּ בְּרֹאוּי, עַד אֲשֶׁר נִזְכֶּה שְׂלֵא יָבֹאוּ וְלֹא יַעֲלוּ עוֹד עַל לַבְנוּ שׁוּם בְּלָבוּל וּמַחְשָׁבָה רָעָה וְחִיצוֹנָה כָּלָל.

מְלֵא רַחֲמִים, אֱלֹהֵי הָרְאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים, אֱלֹהֵי כָל הַצְּדִיקִים תִּקְנֵנִי בַּעֲצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ שְׂאֲזֹכָה לְקִיָּמָה בְּאִפְן שְׂאֲזֹכָה לְשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, שְׂמַחֲנִי בִישׁוּעַתְךָ הָאֱמֵתִיית וְתַמְתִּיק וְתִכְפַּל כָּל הַיְדִינִים מֵעָלִי וּמַעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְתִשְׁבֵּר וְתִמְנַר וְתִכְנִיעַ וְתִשְׁפִּיל וְתִכְלֶה וְתִכְפַּל אֶת כָּל מִינֵי יְצָרִים רָעִים מִמֵּנִי וּמִכָּל יִשְׂרָאֵל בְּכָל עַת וְעַת בְּכָל דְּרָגָא וְדְרָגָא, הֵן הַיְצָרִין רָעִים שֶׁל רַב הָעוֹלָם שֶׁהוּא עֲבִירַת הַדְּמִים מִמֶּשׁ, רוּחַ שְׂטוֹת מִמֶּשׁ, הֵן הַיְצָרִין רָעִים שֶׁל הַבְּשָׂרִים בְּיֹתֵר שֶׁהוּא בְּחִינַת אִיזָה דְּבוּק רַחֲמָנָא לְצִלָּן, הֵן הַיְצָר הָרַע שֶׁל הַצְּדִיקִים שֶׁהוּא מִלְּאָד הַקְּדוּשׁ מִמֶּשׁ, הֵן שְׂאָר מִינֵי יְצָרִים רָעִים וְהַסְּתוֹת וּפְתוּיִים וּמְנִיעוֹת וְעִכּוּבִים וּבְלָבוּלִים, מִכָּלם תִּצְלִנִי אוֹתִי וְאֶת כָּל חֲבֵרְתֵנוּ וְאֶת כָּל יִשְׂרָאֵל בְּכָל עַת וְעַת בְּכָל דְּרָגָא וְדְרָגָא, שְׂאֲזֹכָה תְּמִיד לְשִׁבֵר וּלְכַפַּל אֶת הַיְצָר הָרַע וְהַמְנִיעָה שֶׁבְּאוֹתָהּ הַדְּרָגָא כְּפִי אוֹתָהּ הַעַת וְהִשְׁעָה. וְאַתְחַזֵּק וְאַתְאֲמִין וְאַתְגַּבֵּר כָּל עַת וּבְכָל יוֹם מִחֲדָשׁ לְהַתְחִיל לְהַתְקַרֵּב אֵלֶיךָ, וְלְהַשְׁתַּוְּקַק וְלְהַתְנַעֵנַע לְאַמְתַּתְךָ, וְלְהַרְגִיל עַצְמִי בְּתוֹרַתְךָ וּבְעוֹדֵתְךָ בְּאַמֶּת בְּשִׂמְחָה:

מְלֵא רַחֲמִים עֲשֵׂה אֶת אֲשֶׁר בְּחִקְךָ גִּלְדֵּךָ וְאֶת מִשְׁפָּטֶיךָ נִשְׁמֹר, וְקִים לְנוּ מִקְרָא שְׂפָתוֹב: "וְנִתְתִי לָכֶם לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֶן בְּקִרְבְּכֶם, וְהִסִּירוֹתִי לֵב הָאֵבֶן מִבְּשָׂרְכֶם וְנִתְתִי לָכֶם לֵב בָּשָׂר, וְאֶת רוּחִי אֶתֶן בְּקִרְבְּכֶם וְעִשִּׂיתִי אֶת אֲשֶׁר בְּחַקִּי תִלְכוּ וּמִשְׁפָּטֵי תִשְׁמְרוּ וְעִשִּׂיתֶם, וְיִשְׁכַּתֶּם בְּאַרְצִי אֲשֶׁר נִתְתִי לְאַבוֹתֵיכֶם, וְהִייתֶם לִי לְעָם וְאֶנְכִּי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים, וְהוֹשַׁעְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל טְמָאוֹתֵיכֶם וְקִרְאתִי אֶל הַדָּגָן וְהַרְבִּיתִי אוֹתוֹ וְלֹא אֶתֶן עֲלֵיכֶם רָעִב," וְנֹאמְרוּ: "וּזְרַקְתִּי עֲלֵיכֶם

מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם. השיבה לי ששון ישעך ורוח גדיבה תסמכני. לב טהור ברא לי אלהים ורוח נכון חדש בקרבי. אל תעובני יהוה, אלהי אל תרחק ממני חושה לעזרתי אדני תשועתני. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי":

תורה עג

לשון החברים

כי תעבר במים אתך אני (ישעיה

(מג)

דהנה התורה סתים וגליא, והקדוש־ברוך־הוא גם כן סתים וגליא. דהינו מה שנגלה לנו הוא הלבוש וחיצוניות, ומה שנסתר ממנו הוא הפנימיות. והנה, כל אדם צריך לזרז את עצמו להשיג הפנימיות, מה שנסתר ממנו. אך איך יוכל להגיע אל הנסתר ממנו - בתפלה לשמה, שיקשר המחשבה אל הדבור של התפלה, בקשר אמיץ וחקק. פי הקדוש־ברוך־הוא מתאוה לתפלתן של צדיקים (חולין ט), ולמה, כי הקדוש־ברוך־הוא חפץ חסד הוא^(א), ורוצה תמיד להשפיע

השפעות וברכות. ואין השפעה יכולה לירד, רק על־ידי פלי הנקרא **אני**, שנאמר (במדבר ו): ואני אברכם. והפלי הנ"ל נעשה על־ידי כל אחד מישראל, כשמתפלל באפן שמקשר המחשבה להדבור. כי כל אחד מישראל נקרא צדיק, שנאמר (ישעיה ט): ועמך כלם צדיקים. והצדיק נקרא **אלה**, מלשון: אלופינו מסבלים (תהלים קמד). והגון נקרא דבור, כי הדבור הוא מלכות, על דרך: מלכות - פה^(ב), ומלכות נקרא נון, כמו שכתוב (תהלים עב): ינון שמו, ופרש רש"י: לשון מלכות. והיוד נעשה על־ידי המחשבה שמקשר להדבור כנ"ל, כי המחשבה נקרא יו"ד, כמו שכתוב (שמות טו): אז ישיר משה, ופרש רש"י: יו"ד על שם המחשבה

(א) בלק"ת סימן ה, אות ז; ובסימן ט. (א) מיכה ז. (ב) פתח אליהו.

נֹאמְרָה. וְנִגְמַר הַכְּלִי הַנִּקְרָא "אֲנִי", וְהִשְׁפַּע יוֹרֵד, וְנִשְׁלַם חֶפְצֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, כִּי חֶפְצֵי חֶסֶד הוּא, וְלִפְיֶכָּךְ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ מִתְאַוֶּה לְתַפְלָתוֹ:

וְיָדוּעַ הוּא, כִּי מִי שֶׁמִּקְבֵּל תַּעֲנוּג מֵאַחֵר, נִקְרָא נֹקְבָא, רוּצָה לֹאמַר לְגַבְתָּ. וְנִמְצָא כִּשְׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ מִקְבֵּל תַּעֲנוּג מִיִּשְׂרָאֵל מִתַּפְלָתוֹ, כְּבִיכּוֹל נַעֲשֶׂה נֹקְבָא לְגַבֵּי יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ שְׂכָתוֹב (במדבר כח): אִשָּׁה רִיחַ נִיחוּחַ לְה'; כִּי עַל יְדֵי רִיחַ הַנִּיחוּחַ שֶׁמִּקְבֵּל הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ מִתַּפְלּוֹת שֶׁל

יִשְׂרָאֵל, נַעֲשֶׂה בְּסוּד אִשָּׁה. וְנִקְבָּה תְּסוּבֵב גְּבֵר (ירמיה לא), אִם כֵּן מִהַפְּנִימִיּוֹת נַעֲשֶׂה חִיצוֹנִיּוֹת. (וְעֵין לְעֵיל בְּהַתּוֹרָה "אוֹר הַנִּנּוֹחַ" (סִימָן טו), שֶׁם מְבֹאֵר גַּם כֵּן עֲנִין ז'ה). וְזֶהוּ פְּרוּשׁ הַפְּסוּק: **כִּי תַעֲבֹר בְּמַיִם - וְתַעֲבֹר מִלְּשׁוֹן הַתְּגִלּוֹת, כְּמָה שְׂכָתוֹב (שְׁמוֹת יב):** וְעָבַר ה' לְנַגַּף אֶת מִצְרַיִם, וְתִרְגַּם אֹנְקְלוֹס: וְיִתְגַּלֵּי ה' וְכו'. וְאֵין מֵיִם אֶלָּא תּוֹרָה (בבא קמא יז). וְהַפְּרוּשׁ הוּא, כִּשְׂתַרְצָה שְׂיִתְגַּלֶּה לָךְ הַנִּסְתָּר מִהַתּוֹרָה - אַתָּה אֲנִי, כְּלוֹמַר, תִּרְאָה שְׂתַעֲשֶׂה הַכְּלִי שְׂנִקְרָאת אֲנִי כִּנ"ל:

תורה עד

רוּמָה עַל הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדָךְ: (תהלים נז)

אֲשֶׁר יֶאֱהֵב ה' יוֹכִיחַ. וְהַתְּחַלַּת הַתְּקַרְבוֹת הוּא הַתְּרַחֲקוֹת, כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (תענית ח): כָּל הַמְצַדִּיק אֶת עַצְמוֹ מִלְּמִטָּה, מְצַדִּיקִים עָלָיו אֶת הַדִּין מִלְּמַעַל. וְהוּא בַּחֲיִינַת מַחִין דְּקַטְנוּת, וְהוּא בַּחֲיִינַת (בְּרֵאשִׁית כה): אֲבָרָהם הוֹלִיד אֶת יֶצְחָק. כִּי אֲבָרָהם הוּא חֶסֶד, וְיֶצְחָק הוּא גְבוּרָה, פֶּחַד יֶצְחָק (שם לא). וְחֶסֶד

הִנֵּה כָּל אָדָם צָרִיךְ לְרַפְאוֹת נַפְשׁוֹ, דְּהֵינּוּ לְהַעֲלוֹתָהּ לְמָקוֹם שְׂרָשָׁה. וּבְמָה, דְּהִנֵּה יֵשׁ שְׁנֵי מִיְנֵי דִינָים (א). א' דִּינָא דְּמִסְאָבָא, בַּחֲיִינַת נַחֲשׁ הַטִּיל זְהֻמָּא בְּחוּהָ (שבת קמוז). וְיֵשׁ דִּינָא קְדִישָׁא, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (משלי ג):

!!! לשימוש פרטי בלבד

(א) עיין זוהר פקודי דף רכג ע"ב.

זֶה מְלַבֵּשׁ בְּגְבוּרָה, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (תהלים ט): בְּגְבוּרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ, וְזֶה שְׁנֵאמַר (שם קיז): כִּי גָבַר עָלֵינוּ חֶסֶדּוֹ. וְזֶה, כִּי יִצְחָק הוּא בְּחִינַת אֱלֹקִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בראשית כא): צָחֹק עָשָׂה לִי אֱלֹקִים. וְהוּא בָּא מִבְּחִינַת שָׂרָה, מִדַּת מַלְכוּת, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י (שם יד, והוא מְמַרָא בְּרֻכּוֹת יג): שֶׁשָּׂרָה עַל כָּל הָעוֹלָם, וְדִינָא דְמַלְכוּתָא דִּינָא (גיטין י). וְהַמַּלְכוּת נִקְרָא צְדָק, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תיקוני זוהר דף י"ד): צְדָק מַלְכוּתָא קְדִישָׁא, וּמְלַכְי צְדָק מְלֶךְ שָׁלֵם (בראשית יד). וְזֶהוּ בְּחִינַת קִטְנוּת. וְהוּא בְּחִינַת: וַתִּכְהִין עֵינָיו מֵרָאוֹת (שם כז), וְהוּא בְּחִינַת חֶשֶׁךְ - וְלַחֲשֶׁךְ קָרָא לֵילָה (שם א); וְהוּא בְּחִינַת נֶפֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה כו): נֶפֶשׁ אֹיְתָךְ בִּלְיָלָה^(ב). וְצָרִיךְ כָּל אָדָם, לֵילֶךְ מִקִּטְנוּת לְגִדְלוּת. וְכִשְׁבָּא לְגִדְלוּת, הוּא בְּחִינַת (בראשית ג): וַתִּפְקַחְנָה עֵינֵי שָׁנִיָּהם, וּפָרַשׁ רַש"י: עַל שֵׁם הַחֲכֵמָה נֶאמַר. וְזֶה מֵה שְׁאֵמַר הַכְּתוּב (שם א): וַיֵּרָא אֱלֹקִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב, וְאֵין טוֹב אֶלָּא תוֹרָה (ברכות ח). וְשָׁנֵי בְּחִינּוֹת אֵלּוּ, הֵן בְּחִינּוֹת הוֹשַׁעְנָא רַבָּא וְשִׁמְחַת־תוֹרָה, שֶׁהֵן בְּחִינּוֹת יִצְחָק וַיַּעֲקֹב. כִּי הוֹשַׁעְנָא רַבָּא, הוּא בְּחִינַת דְּבוּר בְּלֹא דַעַה. וְהוּא בְּחִינַת עֲרֵבָה, כִּי עֲרֵבָה

דוֹמָה לְשִׁפְתַיִם (תנחומא פ' אמור, זוהר צו דף לב, פנחס רנז), כְּדֹאִיתָא בְּזֶהר הַקְּדוֹשׁ (קדושים דף פחג): אֵית מָאן דְּלָעֵי בְּאוּרִיתָא וּמְגַמְגֵם בָּהּ בְּגַמְגוּמָא דְּלֹא יָדַע, כָּל מְלָה וּמְלָה סִלְקָא לְעֵילָא, וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲדֵי בְּהַאי מְלָה, וְקַבִּיל לָהּ וְנִטַע לָהּ סַחְרִינֵין דְּהַאי נַחְלָא, וְאַתְעַבְדוּ מֵאַנוּן מְלִין אֵילָנִין רַבְרַבִּין, וְאַקְרוּן עֲרֵבֵי נַחַל. וְשִׁמְחַת תוֹרָה, הוּא בְּחִינַת דְּבוּר בְּדַעַה, וְהוּא הַחִיּוֹת שֶׁל הַנֶּפֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֶהר (שם): זָכָאִין אָנוּן דִּידְעֵי אוֹרְחוּי דְּאוּרִיתָא וּמִשְׁתַּדְּלֵי בָּהּ בְּאַרְחַ מִישׁוֹר, דְּאַנוּן נִטְעִין אֵילָנָא דְּחִין לְעֵילָא, דְּכֻלָּא אֶסְוֵתָא וְכוּ'. וְזֶה שֶׁכְּתוּב (מלאכי ג): שְׁמֵשׁ צְדָקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפֵיהָ; כִּי שְׁמֵשׁ הוּא בְּחִינַת יַעֲקֹב, שֶׁהוּא בְּחִינַת דְּבוּר בְּדַעַה, וְהוּא בְּחִינַת אֵילָנָא דְּאֶסְוֵתָא. וְזֶה מֵאַמַּר הַכְּתוּב (תהלים פד): שְׁמֵשׁ וּמִגֵּן ה' אֱלֹקִים^(א). כִּי בְּחִינּוֹת יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, הֵם בְּחִינּוֹת דִּין וְרַחֲמִים. וְזֶה פְּרוּשׁ (ישעיה ל): וְהָיָה אֹר הַלְּבָנָה כְּאֹר הַחֲמָה; כִּי הַלְּבָנָה הוּא בְּחִינַת יִצְחָק^(ב). וְהַחֲמָה הוּא בְּחִינַת יַעֲקֹב^(ג). וְסִימָן שֶׁיֵּדַע אָדָם אִם הוּא בְּבְחִינַת דִּינָא דְּמִסְאַבָּא, וְאִם הוּא בְּבְחִינַת דִּינָא קְדִישָׁא, סִימָן לְדַבֵּר -

(ב) עיין זוהר לך לך דף פג. (ג) עיין זוהר בראשית דף כ, פקודי דף רכז ע"ב, ובהקדמת התיקונים. (ד) עיין מ"ר במדבר פרשה ב. (ה) עיין מ"ר ויצא פרשה סח.

תַּפְּלָה, כְּשֹׁאֵין בּוֹ בְטוֹל תַּפְּלָה, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (בִּרְכוֹת ח): אֵיזְהוּ יִסְרוּן שֶׁל אֲהַבְהָ, כֹּל שֹׁאֵין בּוֹ בְטוֹל תַּפְּלָה, שְׁנֹאֲמַר: בְּרוּךְ ה' אֲשֶׁר לֹא הִסִּיר תַּפְּלָתִי וְחִסְדּוֹ מֵאִתִּי. וּתַפְּלָה הוּא בַּחֲנִינֵת פְּנִים, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (ישעיה לח): וַיִּסַּב חֲזָקִיהָ פָּנָיו וַיִּתְּפַלֵּל; וְזֶה שְׂכָתוֹב (תהלים ל): הִסְתַּרְתָּ פָּנֶיךָ הֵיטִי נִבְהַל. וְזֶה מֵה שֶׁפָּרַשׁ רַש"י: לְפִי שֶׁהָיוּ לִי צַנִּי הַדּוֹר אוֹמְרִים: מֵאֲבִימֶלֶךְ נִתְעַבְּרָה שָׂרָה, בַּחֲנִינֵת סֵטְרָא דְמִסְאָבָא, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ־הוּא צָר קִלְסַתָּר פְּנִים שֶׁל יִצְחָק דּוּמָה לוֹ, וְהָיוּ הַכֹּל מוֹדִים שְׂאֲבָרְהֶם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק. פְּרוּשׁ, שֶׁהָדִין הוּא בַּחֲנִינֵת דִּינָא קְדִישָׁא, וּמִסְטְרָא דְאֲבָרְהָם, הוֹלִיד יִצְחָק. וּבַבַּחֲנִינֵת דִּין זֶה, שֶׁהוּא הַנְּפֶשׁ, יֵשׁ שְׂתֵי בַּחֲנִינּוֹת. יַעֲקֹב, הוּא הַדְּבּוּר, וּבַחֲנִינֵת עֲשׂוֹ, הוּא הַסִּיגִים, וְהוּא בַּחֲנִינֵת (וַיִּקְרָא ח): נֶפֶשׁ כִּי תַחַטָּא. וְזֶה פָּרַשׁ רַש"י: אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יִצְחָק בֶּן אֲבָרְהָם - יַעֲקֹב וְעֲשׂוֹ. וּכְשָׁבָא אֶל בַּחֲנִינֵת יַעֲקֹב, הוּא הַחֲכָמָה, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (בְּרֵאשִׁית כז): וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פְּעָמִים, וְתַרְגָּם אוֹנְקֶלוֹס: וְחֲכָמֵנִי - אִזְ נִתְרַפָּא בַּחֲנִינֵת הַנְּפֶשׁ, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב: שֶׁמֶשׁ צָדָקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפֶיהָ. וְזֶה שְׂכָתוֹב (תהלים ט): תּוֹרַת

ה' תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ. וְהַדְּבּוּר בְּלֹא דַעָה נִקְרָא צָדָק, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (תהלים נח): צָדָק תִּדְבְּרוּן. וּכְשָׁבָא אֶל בַּחֲנִינֵת יַעֲקֹב, הִיא הַחֲכָמָה, נִקְרָא צָדָקָה. וְזֶה פְּרוּשׁ הַפְּסוּק (ישעיה סג): אֲנִי הַמְדַבֵּר בְּצָדָקָה רַב לְהוֹשִׁיעַ; דְּהֵינּוּ הַנְּפֶשׁ שֶׁהָיָה מִקְדָּם בְּלֹא יְדִיעָה, וְנוֹשַׁע עַל־יְדֵי הַצָּדָקָה, שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת דְּבּוּר בִּידִיעָה. וְזֶה פְּרוּשׁ הַפְּסוּק (משלי ג): רַפְּאוֹת תִּהְיֶה לְשָׂרִיךְ; שֶׁהִיא מִדַּת מַלְכוּת. וּכְשָׁבָא אֶל בַּחֲנִינֵת חֲכָמָה, נִתְקַן הַנְּפֶשׁ, וּמַעֲלָהּ לְשָׂרְשׁוֹ. כִּי טַפַּת הַזֶּרַע נִמְשַׁכַּת מִהַמּוֹחַ, וּמִחָא חֲכָמָה (י). וְכֹל הָעִבּוּדוֹת שְׂצָרִיךְ הָאָדָם לַעֲבֹד הַבּוֹרָא, הוּא רַק שִׁיתְגַּלָּה כְּבוֹדוֹ. וְהַחֲכָמָה נִקְרָא כְּבוֹד, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (מְלָאכִי א): וְאִם אָב אֲנִי אֵיךְ כְּבוֹדִי. וְאָב נִקְרָא חֲכָמָה, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (בְּרֵאשִׁית מא) אֲבָרָה, פָּרַשׁ רַש"י: אָב בַּחֲכָמָה. וְעַל־יְדֵי חֲכָמָה נִתְחַדְּשׁוּ הָעוֹלָמוֹת, כִּי קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאוֹרֵיתָא בְּרָא עֲלֵמִין, וְהַתּוֹרָה נִקְרָא חֲכָמָה, וַיִּשְׂרָאֵל עָלוּ בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה (בְּרֵאשִׁית רבא פְּרַשָׁה א). וּכְשָׁבָא הַנְּפֶשׁ אֶל הַחֲכָמָה, אִזְי נִתְחַדְּשׁ הָעוֹלָם. וַיַּעֲקֹב הוּא בַּחֲנִינֵת שָׁמַיִם: וְזֶה פְּרוּשׁ הַפְּסוּק: רוּמָה עַל הַשָּׁמַיִם אֱלֹקִים, כִּשְׁהוּא מַעֲלָה בַּחֲנִינֵת נֶפֶשׁ, שֶׁהִיא בַּחֲנִינֵת

אלקים, דינא קדישא, לבחינת יעקב, שהוא שמים, בחינת חכמה, אז: על כל הארץ כבודך, שנתגלה כבודו:

זאת התורה שבסימן זה לא שמעתי מפי הקדוש, והוא מלשון החברים כנ"ל. והמעין יראה בעיניו שהלשון מגמגם מאד, וחסר הרבה, וגם מה שנכתב הוא שלא כסדר. על כן אמרתי לבאר קצת כפי מה שהבנתי מדברים אלו הנכתבים כאן. והוא:

כי צריך כל אדם לרפאות נפשו, דהינו להעלותה למקום שרשה. וזה על-ידי שמתנגע בתורה, עד שזוכה לידע אותה ולהבינה. כי יש שני מיני דינים: כי יש דינא דמסאבא, בחינת נחש הטיל זהמא בחוה. ויש דינא קדישא, בחינת: את אשר יאהב ה' יוכיח. וזהו בחינת התרחקות, שהוא התחלת ההתקרבות, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה: כל המצדיק את עצמו מלמטה, מצדיקים עליו את הדין מלמעלה. דהינו, כשאדם רוצה להצדיק את עצמו ולהתקרב להשם יתברך, אזי מצדיקים עליו את הדין, דהינו שנמשכים עליו דינים ויסורים. ואלו הדינים והיסורים הם נראין כהתרחקות, כאלו רוצים להרחיקו מעבודתו, חס ושלום.

ובאמת זה ההתרחקות הוא עקר ההתקרבות, כי אלו הדינים וההתרחקות הם לטובתו, בחינת: את אשר יאהב ה' יוכיח; כדי שיעמד בנסיון הזה, ויתגבר ויתאמץ להתקרב יותר. (ועין במקום אחר שהמניעות הם בשביל החשק^ט), ועוד מבאר מזה בכמה מקומות). ועל כן, זה הדין הוא בחינת דינא קדישא, רק שהוא בחינת מחין דקטנות, שמשם עקר אחיזת הדין כידוע. וזהו בחינת: אברהם הוליד את יצחק, כי אברהם הוא בחינת חסד, ויצחק הוא בחינת גבורה, בחינת פחד יצחק. הינו, שזה הדין הקדוש, שהוא בחינת יצחק, הוא נולד ונמשך מאברהם, שהוא בחינת חסד. כי באמת בזה הדין מלבש חסד גדול, כי הוא לטובתו, בחינת: את אשר יאהב ה' יוכיח כנ"ל. וזה בחינת: בגבורות ישע ימינו - שבתוך הגבורות והדינים מלבש בהם ישע ימינו, בחינת חסד. כי זה הדין נמשך מחסד, בחינת אברהם הוליד את יצחק כנ"ל. וזהו בחינת: כי גבר עלינו חסדו - שהגבורות הם חסדים באמת כנ"ל, כדי שיתקרב על-ידי זה יותר להשם יתברך כנ"ל. אבל צריך כל אחד לראות להמתיק זה

הדין, כי הדינים הם מבחינת מחין דקטנות, וצריך כל אדם לילך מקטנות לגדלות, ועלידי זה ימתיק את הדין, שהוא בחינת יצחק. כי יצחק הוא בחינת דין, בחינת אלקים, כמו שכתוב: צחוק עשה לי אלקים. כי יצחק נולד משרה, שהיא בחינת מלכות, כמו שפרש רש"י שנקראת שרה על שם ששרה על כל העולם כלו. ומלכות הוא בחינת דין, בחינת דינא דמלכותא דינא. ועקר הדין הוא, כשהוא בבחינת מחין דקטנות, שאז נקראת המלכות צדק פיזוע, כי צדק מלכותא קדישא, בחינת: ומלכי צדק מלך שלם. ואז כשהמלכות היא בבחינת צדק, אז הוא בחינת מחין דקטנות, בחינת דינים, שמשם נמשך הדין של יצחק. שהוא בחינת חשך, בחינת: ותכהין עיניו מראות, שהוא בחינת לילה, בחינת: ולחשך קרא לילה. וזהו בחינת נפש, בחינת: נפשי איתך בלילה. וצריך כל אדם לילך מקטנות לגדלות, ולהמתיק הדין שבא מבחינת מחין דקטנות. וכשבא לבחינת מחין דגדלות, זהו בחינת: ותפקחנה עיני שניהם, ופרש רש"י: על שם החכמה נאמר. כי עקר ההמתקה הוא עלידי חכמה, בחינת מחין דגדלות, דהינו עלידי ידיעת

התורה. כי התורה נקראת אור, [בחינת (משלי ו) ותורה אור], וכמו שכתוב: וירא אלקים את האור כי טוב, ואין טוב אלא תורה. הינו, כי התורה היא בחינת אור, שהיא הפך החשך, שהוא בחינת דין כנ"ל. כי עלידי ידיעת התורה, נמתק הדין. כנ"ל. וסימן שידע האדם אם הוא בבחינת דינא דמסאבא, ואם הוא בבחינת דינא קדישא, סימן לדבר - תפלה. כשאין בו בטול תפלה, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה: איזה יסורין של אהבה, כל שאין בו בטול תפלה, שנאמר: ברוך ה' אשר לא הסיר תפלתו וחסדו מאתו. וזה שכתוב: הסתרת פניך הייתי נבהל. פנים זה בחינת תפלה, כמו שכתוב: ויסב חזקיהו פניו וכו' ויתפלל. הינו כשהוא הסתרת פנים, חס ושלום, דהינו בטול תפלה, חס ושלום, אז הוא דין קשה, חס ושלום, בחינת: הסתרת פניך הייתי נבהל כנ"ל:

נמצא, שיצחק הוא בחינת דינא קדישא, שנמשך מצד החסד, בחינת: אברהם הוליד את יצחק כנ"ל. וזה מה שפרש רש"י על פסוק זה: לפי שהיו ליצני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שרה, הינו בחינת סטרא דמסאבא, הינו שהדין של יצחק שנולד משרה,

נמשך מסטרא דמסאבא, חס ושלום, שהוא בחינת אבימלך. ועל כן צר הקדוש ברוך הוא קלסתר פנים של יצחק דומה לאברהם, והיו הכל מודים שאברהם הוליד את יצחק. פרוש, שהדין הוא בחינת דינא קדישא, ומסטרא דאברהם, בחינת חסד, נולד יצחק כנ"ל:

והמתקת הדין של יצחק - על ידי החכמה, שהוא ידיעת התורה כנ"ל, זה בחינת יעקב שנולד מיצחק. כי מבחינת הדין הזה, בחינת יצחק, שהוא בחינת הנפש כנ"ל, נולדים שתי בחינות, שהם בחינת יעקב ועשו. יעקב, הוא בחינת החכמה, בחינת דבור בידיעה, שהוא בחינת המתקת הדין של יצחק, ועשו, הוא בחינת הסיגים והפסלת גמור, שמשתלשלין ויורדין מבחינת הדין, והוא בחינת: נפש כי תחטא. וזהו: אלה תולדות יצחק בן אברהם, ופרש רש"י: יעקב ועשו. הינו כנ"ל. כי המתקת הדין של יצחק, הוא על ידי בחינת יעקב, שהוא בחינת דבור בדעה. כי יעקב הוא בחינת חכמה, כמו שכתוב: ויעקבני, ותרגם אונקלוס: וחכמני. כי יש דבור בלא דעה, ויש דבור בדעה. ושני בחינות אלו, הן בחינת

הושענא רבא ושמחת תורה, שהן בחינת יצחק ויעקב. כי הושענא רבא, הוא בחינת דבור בלא דעה, שהוא בחינת ערבה, כי ערבה דומה לשפתים, כי איתא בזהר הקדוש: אית מאן דלעי באורייתא ומגמגם בה בגמגומא דלא ידע, כל מלה ומלה סלקא לעלא, וקדשא בריך הוא חדי בהאי מלה, ונטע לה סחרנין דההוא נחלא, ואתעבדו מאנון מלין אילנין רברבין, ואקרון ערבי נחל. נמצא שערבי נחל הם בחינת דבור בלא דעה. וזהו בחינת הושענא רבא, שהוא בחינת דין, בחינת פחד יצחק, שנמשך ממחין דקטנות, ועל כן הדבור בלא דעת עדין. אבל שמחת תורה, הוא בחינת דבור בדעה, והוא החיות של הנפש. כדאיתא בזהר: זכאין אנון דידיעין אורחוי דאורייתא, ומשתדלי בה בארח מישור, דאנון נטעין אילנא דחיי לעלא, דכלא אסותא. וזה בחינת יעקב, שהוא בחינת חכמה, בחינת מחין דגדלות, שהוא בחינת רפואת הנפש, בחינת שמש צדקה ומרפא בכנפיה. כי שמש, הוא בחינת יעקב, [כמו שכתוב (בראשית לז): ויזרח לו השמש] שהוא בחינת חכמה, בחינת דבור בדעה, שהוא בחינת התורה, בחינת שמחת תורה,

לשריף, שנאמר בשבח התורה. לשריף זה בחינת מלכות, בחינת: ששרה על כל העולם, שמשם נמשך הדין של יצחק, והתורה היא הרפואה וההמתקה של הדין הזה כנ"ל, כי כשבא לחכמת התורה, נתתקן הנפש, ומעלהו לשרשו. כי טפת הזרע של הולדת הנפש נמשכת מהמח, ומחא, חכמה. כי ישראל עלו במחשבה תחלה, והמחשבה היא חכמה, שהיא שרש נפשות ישראל, ושרש כל העולמות, כי שרש כלם הוא חכמת התורה, כי באוריתא קדשא בריך הוא ברא עלמין. והתורה נקראת חכמה, כמו שכתוב (משלי ח): אני חכמה וכו'. וכשזוכה הנפש לחכמת התורה, זהו בחינת חדוש העולם, כי חדוש כל העולמות היה על ידי חכמה, שהוא התורה כנ"ל. ואזי כשזוכה לחכמה, אזי נתגלה כבודו יתברך, שזהו עקר התכלית של כל עבודות האדם, כי תכלית כל העבודות שצריך האדם לעבד את הבורא יתברך, הוא רק כדי שיתגלה כבודו. [כמו שכתוב (ישעיה מז): לכבודי בראתיו וכו']. והכבוד נתגלה על ידי החכמה, כמו שכתוב: ואם אב אני איה כבודי ואב הוא בחינת חכמה, כמו שכתוב: אברה, ופרש רש"י: אב בחכמה: וזה

שהוא בחינת אילנא דאסותא כנ"ל. וזה בחינת: שמש ומגן ה' אלקים. ה' אלקים, זה בחינת רחמים ודין, בחינת יעקב ויצחק, שהם בחינת שמש ומגן. וזה בחינת: והיה אור הלבנה כאור החמה; כי הלבנה היא בחינת יצחק, והחמה היא בחינת יעקב. וצריך להמתיק הדין של יצחק, שהוא בחינת לבנה, על ידי בחינת שמש, שהוא בחינת יעקב, עד שיהיה אור הלבנה כאור החמה. ואז נעשה מצדק צדקה, בחינת: שמש צדקה ומרפא. כי כשהמלכות בבחינת דין, נקראת צדק, וכשממתיקין אותה, על ידי בחינת יעקב, אזי היא בבחינת צדקה, בחינת שמש צדקה, שהוא בחינת דבור בדעה, בחינת: אני ה' המדבר בצדקה ורב להושיע. כי הנפש שהיה מקדם בבחינת דין, בבחינת צדק, בבחינת מחין דקטנות, בחינת דבור בלא דעה. כשעולה מצדק לצדקה, זהו המתקתה וישועתה, בחינת מדבר בצדקה ורב להושיע וכנ"ל. וזהו בחינת: תורת ה' תמימה משיבת נפש. תורת ה' תמימה, הינו חכמת התורה, בחינת דבור בדעה. זהו עקר ההמתקה, שהוא בחינת רפואת הנפש, בחינת משיבת נפש וכנ"ל. וזהו בחינת: רפאות תהי

פְּרוֹשׁ הַפְּסוּק: רִוְמָה עַל הַשָּׁמַיִם
 אֱלֹקִים. שָׁמַיִם זֶה בְּחִינַת יַעֲקֹב
 (כְּמוֹבָא בְּמִקּוֹם אַחֵר). כִּשְׁהוּא מַעְלָה
 בְּחִינַת נֶפֶשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֱלֹקִים,
 דִּינָא קְדִישָׁא, לְבַחֲנִית יַעֲקֹב, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת שָׁמַיִם, בְּחִינַת חֲכָמָה, אַזִּי: עַל
 כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדָךְ - אַזִּי נִתְגַּלָּה
 כְּבוֹדוֹ כַּנ"ל:

תפילה צג

יְהִי רַצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׁתַּעֲזָרְנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ
 הַעֲצוּמִים שְׂאוּכָה מִהֲרָה לְרַפְּאוֹת אֶת נַפְשִׁי רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְלַהֲעֵלוֹתָהּ לְמִקּוֹם
 שְׂרֵשָׁה בְּקִדְשָׁה וּבְמִתְהַרְהַר גְּדוּלָּה, וְתוֹכְנִי לַעֲסַק בְּתוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה לְשִׁמְחָה תְּמִיד
 יוֹמָם וְלַיְלָה, וְאִזְכֶּנָּה לְהַתְנַגֵּעַ בְּתוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה עַד שְׂאוּכָה לִידַע וְלַהֲבִין אוֹתָהּ עַל
 בּוֹרְיָה וְאַמְתָּתָהּ, וְאִזְכֶּנָּה לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשׁוֹמֵר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תוֹרַתְךָ
 בְּאַהֲבָה:

וְתִרְחַם עָלַי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, בְּרַחֲמֶיךָ הַגְּדוֹלִים וְתִכְפַּל מַעְלֵי כָּל מִינֵי דִינִים
 שֶׁבְּעוֹלָם, וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצְלִינִי תְּמִיד מִכָּל הַדִּינִים הַקָּשִׁים הַנִּמְשָׁכִין מִסֵּטְרָא
 דְּמִסְאָבָא מִזְּהֻמַּת הַנְּחָשׁ, אֲנֵא יְהוָה, רַחֲמֶיךָ רַבִּים מְאֹד, אֵל תַּעֲשֶׂה עִמּוֹ כְּחֵטְאִי
 וְלֹא תִגְמַל עִמּוֹ כְּעוֹנוֹתַי, וַעֲשֵׂה אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְשִׁמְרָה נַפְשִׁי
 וְהִצְלִינִי מִדִּינֵים הַקָּשִׁים הָאֵלוּ הַנִּמְשָׁכִין דְּרַךְ הַסֵּטְרָא אַחֲרָא. וְתִרְחַם עָלַי וְתִתֵּן
 בְּעִזְרִי, וְתִתֵּן לִי דַעַת וְשִׁכְלַ דְּקִדְשָׁה, לַעֲסַק בְּתוֹרַתְךָ בְּאַמְתָּ, בְּאִפְנֵי שְׂאוּכָה לְהַמְתִּיק
 גַּם כָּל הַדִּינִים הַקְּדוּשִׁים הַנִּמְשָׁכִין דְּרַךְ הַקְּדוּשָׁה שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת גְּבוּרוֹת יִצְחָק, אֲשֶׁר
 כָּל אֵלוּ הַדִּינִים הַקְּדוּשִׁים הֵם לְטוֹבָה, גַּם אוֹתָם אִזְכֶּנָּה לְהַמְתִּיק שִׁיתְּהַפְּכוּ לְחֻסְדִּים
 גְּמוּרִים. מִכָּל שֶׁבֶן שְׂלֵא יִשְׁתַּלְשַׁל מִהֵם חֵם וְשְׁלוֹם שׁוּם דִּינִים קָשִׁים רַחֲמֵנָא לְצִלָּן:

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם יַדְעֵתִי וְאֲנִי מֵאֲמִין שֶׁכָּל הַדִּינִים וְהַיְסוּרִים הַעוֹבְרִים עָלֵינוּ
 כְּכִלְיוֹת יִשְׂרָאֵל וּבְכַרְמִיּוֹת מַה שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּכֹל עַת וּבְכֹל
 זְמַן, וְכֹל הַמְּנִיעוֹת וְהַבְּלוּלִים הַמוֹנְעִים וּמְבַלְבְּלִים אוֹתָנוּ מִעֲבוֹדְתְּךָ, כָּלֵם גְּשֻׁלְחִים
 מֵאִתְּךָ לְטוֹבָתָנוּ, וְאִם אֲנַחְנוּ חוֹשְׁבִים אוֹתָם לְרַעוֹת חֵם וְשְׁלוֹם, אֱלֹהִים חֲשָׁבָה

לְמוֹכָה, כִּי כּוֹנֵנְךָ תְּמִיד לְמוֹכָה כִּי הִתְרַחַקוֹת הוּא עֶקֶר הַהִתְקַרְבוֹת, וְאַתָּה מוֹכִיחַ וּמְסַפֵּר וּמְנַסֵּה וּמְצַרֵּף אוֹתָנוּ לְמוֹכְתָנוּ, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "כִּי בְּאֲשֶׁר יִסַּר אִישׁ אֶת בְּנוֹ יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ כִּי־סֹרֵד". אָבֶל מִרְבוֵי חֲלִישוֹת נִפְשָׁנוּ, מִרְבוֵי עוֹוֹנוֹתֵינוּ, וּמַעֲצָם עֲכִירַת וְנִשְׁמִיּוֹת גּוֹפָנוּ, אִין אָנוּ וְכוּלָּם לְקַבֵּל אֶפְלוֹ דִּינֶיךָ הַקְּדוּשִׁים, כִּי הַיּוֹסְרִים וְהַמְנִיעוֹת מִבְּלָבָלִים וּמְטָרִידִים אוֹתָנוּ מְאֹד מְאֹד, עַד אֲשֶׁר "בְּשֵׁל כַח הַסֶּבֶל". עַד אֲשֶׁר עַל יְדֵי זֶה נִתְרַחַקְנוּ מִמְּךָ כְּמוֹ שֶׁנִּתְרַחַקְנוּ. וּבְכַרְט אֲנִכִי הַדֵּל וְהָאֲבִיּוֹן וְכוּ' אֲשֶׁר אַתָּה לְבַד יוֹדֵעַ כֹּל מַה שֶׁעֹבֵר עָלַי מִיְלֻדוֹתַי, מֵעוֹדִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְכוּ', (וַיִּפְרַשׁ כֹּל שִׁיחַתוֹ כֹּל הַמְנִיעוֹת וְהַכְּלוּלִים וְהַיּוֹסְרִים וְהַהִסְתוֹת וְהַנְּסִיווֹת וְהַצְרִיפוֹס שֶׁעָבְרוּ עָלָיו מֵעוֹדוֹ, וְכֹל הַמְכַשׁוֹלוֹת וְהַחֲטָאִים וְהַפְּשָׁעִים שֶׁנִּכְשַׁל בָּהֶם וְכוּ' וְכוּ', כֹּל אֶחָד וְאֶחָד כִּפִּי מַה שִׁיּוֹדַע בְּנַפְשׁוֹ אֶת נַגְעֵי לִבּוֹ וּמְכַוֵּבֵי), וּבְיַדָּאֵי בְּכֹל מַה שֶׁעֹבֵר עָלַי, בְּכֹלֶם כּוֹנֵנְךָ הִיָּה לְמוֹכָה, לְנַסּוֹתַי וְלְצַרְפְּנִי עַל יְדֵי אֱלֹוֹ הַעֲנִינִים דִּיקָא, אָבֶל מֵעוֹצֵם קְטַנּוֹת וְשִׁמּוֹת דַּעְתִּי וְעֲכִירַת גּוֹפִי, לֹא יִכְלָתִי לְעַמּוֹד בְּשׁוּם בְּחִינַה דִּיקָה וְנִסְיוֹן קַל וְצָרוּף כֹּל שֶׁהוּא, "בְּחִנְתָּ לְבִי פְקַדְתָּ לִילָה צָרַפְתָּנִי כֹל תַּמְצָא, זְמוֹתַי בַּל יַעֲבֹר פִּי".

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, הָאוֹמֵר לְעוֹלָמוֹ דִּי יֵאמֵר לְצָרוֹתַי דִּי, וַיִּרְחַם עָלַי בְּרַחֲמֵי הַמְּרַבִּים בְּרַחֲמֵי הַגְּדוֹלִים, בְּכַח הַרְחָמִים שֶׁחֲתָרוּ וְהַשִּׁיגוּ כֹּל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּם, וַיִּמְתִּיק וַיִּבְטַל כֹּל הַדִּינִים מֵעָלַי וּמֵעַל כֹּל בְּנֵי בֵּיתִי וּמֵעַל כֹּל הַגְּלוּיִם אֵלַי וּמֵעַל כֹּל יִשְׂרָאֵל. כִּי אִין מִי שֶׁיַּעֲמֹד בְּעַדְנוּ עִתָּה בְּדוֹר הַזֶּה בְּעוֹקְבוֹת מְשִׁיחָא בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים הָאֵלֶּה, בְּעַת צָרָה הַזֹּאת, כִּי אִם כַּח זְכוֹת כֹּל הַשְּׂבָעָה רוּעִים וְכֹל הַצְּדִיקִים שׁוֹכְנֵי עִפְרָי, כַּחֶם וְזְכוֹתֶם הַגְּדוֹל יִגְנוּ עָלֵינוּ, וַיִּמְלִיצוּ טוֹב בְּעַדְנוּ, וַיַּעֲשׂוּ בְּחַכְמָתֶם הַגְּדוֹלָה, וּבְרַחֲמֵיהֶם הַמְּרַבִּים וַיִּמְתִּיקוּ וַיִּבְטְלוּ מֵעָלֵינוּ כֹּל מִינֵי דִינִים שֶׁבְּעוֹלָם בְּאִפְן שְׂנוּכָה מֵעִתָּה לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יְהִבְרַךְ בְּאֲמֵת, וַיְהִיָּה נִמְשָׁךְ עָלַי וְעַל כֹּל יִשְׂרָאֵל לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה דְקַדְשָׁה, וְאֲשַׁפַח לְנַמְרֵי דְרַכִּי הָרַע וּמַחְשְׁבוֹתַי הָרָעוֹת וְהַמְּבַלְבְּלוֹת מְאֹד. וְאֹזְכָה מֵעִתָּה לְחִשׁוֹב רַק בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה בְּקַדְשָׁה וּבְטַהֲרָה גְדוֹלָה וְלַהֲיוֹת דְּבוּק בְּךָ וּבְצְדִיקוֹךָ הָאֲמִתִּיִּים וּבְתוֹרָתְךָ הַקְּדוּשָׁה תְּמִיד, בְּאִפְן שֶׁאֹזְכָה לִידַע וּלְהַבִּין תּוֹרָתְךָ הַקְּדוּשָׁה עַל בּוֹרִיָּה וְאֲמִתְתָּה. וְעַל יְדֵי זֶה אֹזְכָה לְרַפְּאוֹת אֶת נַפְשִׁי מִכֹּל מְכַאוּבֵיהָ וְתַחֲלוּאֵיהָ וּמְכּוֹתֶיהָ הַאֲנוּשׁוֹת וְהַרְבוֹת וְהַעֲצוּמוֹת מְאֹד מְאֹד כִּלִּי שֶׁעוֹר וְעַרְךָ וּמְסַפֵּר, אֲשֶׁר הִרְבִּיתִי לְהַחֲלוֹתָהּ וּלְהַפּוֹתָהּ לִיסְרָה וּלְהַכְּאִיבָה, עַל יְדֵי רְבוּי עוֹוֹנֹתַי וּפְשָׁעֵי הַעֲצוּמוֹס וְהַרְבִּים מְאֹד, אֲשֶׁר אִין שׁוּם דְּרָךְ לְרַפְּאוֹתָהּ כִּי אִם בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְבַד וּבִישׁוּעֶתְךָ הַגְּדוֹלָה וְהַעֲצוּמָה, כִּי מִמְּךָ לֹא יִפְּלֵא כֹּל דְּבַר.

רופא אמת רופא חנם, רופא נאמן ורחמן, רחם עלי והעלה מהרה ארוכה ומרפא לכל תחלואי ומכאובי נפשי וגופי ברוחניות ובגשמיות, ושלח מהרה רפואה שלמה לכל חולי עמך בית ישראל (ובפרט וכו'), אל נא רפא נא להם ולנו, חיש קל מהרה. רפאנו יהוה ונרפא הושיענו ונושעה פי תהלתנו אתה. פי אין לנו שום סמיכה ותקנה פי אם עליך לבר, על רחמיך העצומים לבר. וכרצונך עשה עמנו, פי בצרה גדולה אנחנו. על מי לנו להשען על אבינו שבשמים. ורחם עלינו והושיענו לעסק בתפלה תמיד, ולהרבות בתפלות ותחנונות ובקשות בכל יום ויום, ולא תשלח עלינו יסורים שיש בהם פטול תפלה חס ושלום, ולא שום יסורים שבעולם, ולא תסיר תפלתנו וחסדך מאתנו כמו שכתוב: "ברוך אלהים אשר לא הסיר תפלתו וחסדו מאתו":

להושענא רבא ולשמחת תורה

ורחם עלינו והושיענו וזכנו לקדשת הושענא רבה ושמחת תורה שהם בחינת דבור בלא דעה ודבור בדיעה, שנופה ללמוד ולהגות בתורתך הקדושה תמיד, ואפלו בעת ובמקום שאין אנו זוכין להבין דברי תורתך על בורין, נופה להתניע ולעסק ולהגות בהם וללמוד אפלו בלי הבנה. ואתה ברחמיך תקבל גם את עסק התורה הזה ותשמח בדברי תורתנו אפלו בשהם בלא הבנה, ותטע מהם אילני רבבין סחרנין דההוא נחלא הנקראין ערבי נחל. ותעורר רחמיך הגדולים עלינו ותהיה בעזרנו, ותפקח את עיני שכלנו שנופה לצאת מחשך לאור. ותאיר עינינו במאור תורתך שנופה לידע ולהבין ולהשפיל את כל דברי תורתך על בורין ואמתתן. ולידע כל דיני ומשפטי התורה וכל דרכי התורה, ולהשתדל בה בארה מישור, עד שנופה לנטע אילנא דחיי לעלא דכלא אסותא. ותזכנו בכל שנה ושנה לקיים כל המצוות הקדושות הנהגות בימים הקדושים האלה, שהם הושענא רבא ושמחת תורה, ונופה לשמח בהם בשמחה רבה וחדוה גדולה ועצומה בתכלית השמחה בשלמות באמת, ולהתקדש בהם בקדושה גדולה, באפן שנופה לתקן כל התקונים האלה ויותר מזה בימים הקדושים הנוראים האלו, שהם גמר החתימה והתקון של ראש השנה ויום כפור.

ותעזרנו ותושיענו שנופה לקיים השבעה הקפות של יום הושענא רבא הקדוש עם הארבע מינים הקדושים ונוראים בתכלית השלמות כרצונך הטוב. ונופה לצעק ולזעק אליך ולהתפלל תפלות ההושענות בלב שלם מעומקא דלבא,

פְּרָאוֹי לְצַעַק לִישׁוּעָתְךָ בַּיּוֹם הַנּוֹרָא הַהוּא, יוֹם גְּמַר הַדִּין הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא וְהָאִים
מְאֹד מְאֹד. וְנוֹפֵה לְקִים מְצוֹת חֲכֻמַּת הָעֲרֵבָה מִנְחַג נְבִיאֲךָ הַקְּדוֹשִׁים בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה
בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְלִהְיוֹתִיךָ עַל יְדֵי זֶה כָּל הַדִּינִים בְּתַכְלִית הַחֲמִתָּקָה בְּאִפְנֵי שִׂיחָהּ
נַעֲשֶׂה יַחַד קִדְשָׁא בְּרִידְךָ הוּא וְשִׁכְנִיתִיה בְּיַחְוָדָא שְׁלִים עַל יְדִינוּ בַּיּוֹם שְׁמִינֵי עֲצַרַת
וְשִׂמְחַת תּוֹרָה הַקְּדוֹשִׁים.

וְנִזְכָּה לְשִׂמְחָה בְּשְׁמִינֵי עֲצַרַת וְשִׂמְחַת תּוֹרָה בְּחֻדוֹה רַבָּה וְשִׂמְחָה גְדוֹלָה וְעֲצוּמָה
עַד אֵין סוּף שְׁזַכֵּינוּ לְהִיּוֹת מְזַרְעֵי יִשְׂרָאֵל וְלִקְבַּל אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה עַל
יְדֵי מֹשֶׁה נְבִיאֲךָ נְאֻמָּן בִּיתְךָ. אֲשֶׁרִינוּ מַה מִּטֹּב חֲלַקְנוּ וּמַה נַּעֲמִים גִּזְרְלָנוּ וּמַה יָפָה
יִרְשָׁתֵנוּ. אֲשֶׁרִינוּ שְׁזַכֵּינוּ לְכָל הַטּוֹב הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, זַכֵּנוּ וְעוֹרְנוּ שְׁנוֹפֵה לְהַמְשִׁיד
עֲלֵינוּ הַשִּׂמְחָה הַזֹּאת בְּלִבֵּנוּ בְּכָל הַשָּׁנָה כְּלָה, וּבַפֶּרֶט בַּיּוֹם שִׂמְחַת תּוֹרָה הַקְּדוֹשׁ
וְנוֹפֵה לְשִׂמְחָה תְּמִיד בְּשִׂמְחָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת פְּרָאוֹי לְשִׂמְחָה כְּזֶה בְּאַמְתָּה. וְנוֹפֵה לְקִים
הַחֲקוּפּוֹת עִם הַסְּפָרֵי תּוֹרָה בְּיָמִים הַקְּדוֹשִׁים הָאֵלּוּ בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְעֲצוּמָה עַד אֵין
סוּף, וְלֹא יִתְעַרֵב זֶר בְּשִׂמְחַתֵּנוּ, וְלֹא יִהְיֶה כַּח לְשׁוֹם מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב לְבַלְכָּל וְלַעֲכָב
חַס וְשְׁלוֹם שִׂמְחַתֵּנוּ הַעֲצוּמָה בְּיָמִים הַקְּדוֹשִׁים הָאֵלּוּ, נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה כִּד בְּדַבְּרוֹת
נִפְלָא וּבְהַתְקַרְבוֹת גְּדוֹל, בְּאַהֲבָה רַבָּה וְאַהֲבַת עוֹלָם בְּשִׂמְחָה שְׂאוֹן לֶה קִי וְתַכְלִית,
וְנוֹפֵה לְסִים אֲזֵי אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה וְלִהְיוֹתִי לָהּ מְחַדֵּשׁ בְּאַהֲבָה וּבִירְאָה וּבְשִׂמְחָה
גְדוֹלָה, וְלִקְבַּל עֲלֵינוּ מְחַדֵּשׁ לְעַסֵּק בְּתוֹרָתְךָ יוֹמָם וְלַיְלָה לְשִׂמְחָה, וְלִקְבַּל אֶת כָּל
דְּבָרֵי תּוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה.

מְלֵא רַחֲמִים, רַחֵם עֲלֵינוּ וּמְלֵא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ לְטוֹבָה בְּרַחֲמִים, בְּאִפְנֵי שְׁנוֹפֵה
לְהַעֲלוֹת נַפְשֵׁנוּ לְשָׂרְשָׁה שְׁבַקְדִּישָׁה שְׁהוּא חֲכֻמָּה הַקְּדוֹשָׁה עַל יְדֵי עֵסֵק
הַתּוֹרָה בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה, עַד שְׁנוֹפֵה לְהַכִּינָה בְּאַמְתָּה, וְנוֹפֵה לְהַפִּיר אוֹתְךָ בְּאַמְתָּה
וּלְגַלוֹת אֱלֹהוּתְךָ בְּעוֹלָם, וְיִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ כְּבוֹדְךָ הַגְּדוֹל עַל יְדִינוּ תְּמִיד וּכְבוֹדְךָ
יְמֵלָא כָּל הָאָרֶץ, "יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו. רּוֹמָה עַל שְׁמִים
אֱלֹהִים עַל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדְךָ. בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹשֶׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוּ,
וּבְרִידְךָ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וַיְמֵלָא כְּבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן":

תורה עה

לכמה ניצוצות. ועל־ידי העלאת מיין נוקבין של תורה ותפלה, נעשה צרף מהניצוצות, ונעשה עולם. וזה: ונתתי שלום בארץ, כי מהארציות נתעלה הניצוצות, ונעשה שלום. וזה: ולאמר לציון עמי אתה, אל תקרי עמי אלא עמי בשתפי וכו'; כי הוא גם כן כמו בורא במלולו שמים וארץ כנ"ל. ובחינה זאת נעשה בכל יום, עד ביאת משיח, עד: וביום ההוא יעמדו רגליו על הר הזיתים, שהוא בחינת רגליו. ותורה ותפלה, הם גם כן בחינת עמידה. תורה, כמו שכתוב: ואתה פה עמד עמדי, ויתיצבו בתחתית ההר. ותפלה - ויעמד פינחס ויפלה. והוא בחינת רגליו, ועל ידי בחינת רגליו דתורה ותפלה נתקרבו בחינת: ועמדו רגליו על הר הזיתים, כמו שכתוב: צדק לפניו יחלה, וצדק הוא תורה ותפלה, כמו שכתוב: צדק תדברון. וזה פרוש: שותא דינוקא בשוקא דאבוה ודאמא (סוכה נו). כי על־ידי הדבורים של תורה ותפלה נעשה

יברכנו אלקים וייראו אתו כל אפסי ארץ: (תהלים סו)

דהנה יש מדת נצחון ומחלקת ומלחמה. ומהיכן בא מדה זו, מדמים שעדין לא עבד בהם השם יתברך, כמו שכתוב: ויז נצחם, ופרש רש"י: דמים. ולא מצא הקדוש־ברוך־הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום וכו' (עוקצין פ"ג). ובמחלקת יש בחינת העושה שלום, והוא בחינת העלאת מיין נוקבין. למשל, כשנופל לאדם איזה קשיא, הוא בחינות מחלקת, והתרוץ הוא בחינת העושה שלום, והוא העלאת מיין נוקבין. ולפעמים שלום עושה שלום במקום אחר, והוא העלאת מיין נוקבין למקום אחר. ותורה ותפלה, הוא גם כן בחינת העלאת מיין נוקבין, שהוא שלום, כמו שכתוב: בורא ניב שפתים שלום. ועושה שלום ובורא את הפל. כי בשעת בריאה נפלו עולמות למטה, והעולמות הם אותיות, ונתפזרו

לְדַבֵּר זֶה, בִּירְאָה. פִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
זְכוּרָנִים לְבִרְכָה (ב"ב י'): גּוֹף קָשָׁה פֶּחַד
שׁוֹבְרוֹ. וּפֶחַד, הוּא פֶּחַד יִצְחָק, הוּא
יְרָאָה:

זֶה פְרוּשׁ הַפְּסוּק: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹקִים
וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ. פְּלוֹמֵר: פִּי הַבְּרָכָה,
כְּשִׁיחָה בְּבַחֲנֵינָה יְרָאָה, כֹּל אִפְסֵי
אֶרֶץ. פְּלוֹמֵר: כֹּל אֲרָצִיּוֹת נֶעֱשִׂים
אִפְסֵי, כְּמֵה שְׁכֵתוֹב: וְהָיוּ לְבִשָּׁר אֶחָד:
וּבַתּוֹרָה וּתְפִלָּה יֵשׁ שְׁנֵי גּוֹנִים,
מִחֲשָׁבָה וַיִּצְעָקָה, וְהוּא בַחֲנֵינָה מִשָּׁה
וְדוּד. פִּי הַצְּעָקָה בַחֲנֵינָה: חֲכָמוֹת
בַּחוּץ תְּרַנְּנָה, וּבְמִחֲשָׁבָה בַחֲנֵינָה:
חֲמוּקֵי יְרֵכֵי. בְּמִשָּׁה כְּתִיב: וַיִּצְעַק
מֹשֶׁה, וּכְתִיב: וַיִּלֶּךְ וַיְדַבֵּר וְכוּ',
פְּלוֹמֵר שְׁחִיחָה מִקְהִיל קְהִלוֹת בְּרַבִּים,
זֶה בַחֲנֵינָה: חֲכָמוֹת בַּחוּץ תְּרַנְּנָה.
וּבְדוּד כְּתִיב: בְּמִקְהִלוֹת בְּרָכוּ
אֱלֹקִים, וְהוּא גַם כֵּן: חֲכָמוֹת בַּחוּץ
תְּרַנְּנָה:

גַּם זֹאת הַתּוֹרָה, הַלְשׁוֹן אֵינוֹ מֵתָקֵן וּמְסַדֵּר
כִּלְכֵּל, גַּם חֶסֶד הַרְבֵּה. וְכֹל אֲשֶׁר מִצָּאָה יָדִי
לְהַבִּין מִדְּבָרִים אֵלּוּ בַעֲזֵר ה' יִתְבַּרְךָ, הַכְּרַחֲתֵי
לְחֹזֵר וּלְכַתְּבָם בְּמַהְדוּרָא תַנְיִנָא. וְזֶה:

**יְבָרְכֵנוּ אֱלֹקִים וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כֹּל
אִפְסֵי אֶרֶץ** (תהלים סז):

**כִּי יֵשׁ מִדַּת נִצְחוֹן וּמַחֲלָקֵת
וּמְלַחְמָה, וּמִדָּה זֹאת בָּאָה**

בַּחֲנֵינָה שׁוֹקִין וְרַגְלִין, וּבְדַבֵּר ה'
שָׁמַיִם נֶעֱשׂוּ, לְכֵן יֵשׁ נִיצוּצוֹת שֶׁנִּפְלוּ
בְּכֹל דְּבַר: בְּמֵאֲכָל וּבְמִשְׁתֶּה
וּבְמִלְבוּשׁ. וְהַתְּעַנּוּג שֵׁשׁ מִן הַדְּבַר
מֵאֲכָל וּמִשְׁתֶּה הוּא הַנִּיצוּצוֹת,
וְהַנִּיצוּצוֹת הֵם אוֹתִיּוֹת. וְקִדְּם
שְׁמוּצִיא אֶל הַדְּבוּר, הֵם בַּחֲנֵינָה דָם.
וְהוּא בַּחֲנֵינָה נֶפֶשׁ, כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב: כִּי
נֶפֶשׁ כֹּל בִּשָּׂר דָּמוֹ בְּנִפְשׁוֹ הוּא.
וּכְשִׁיזָאָה לְדְבוּר, הוּא בַּחֲנֵינָה: נֶפֶשׁ
יִצָּאָה בְּדְבָרוֹ. וְקִדְּם הִיא בַּחֲנֵינָה:
צוֹלַע עַל יְרֵכוֹ, וּבְהִיצִיאָה אֶל הַדְּבוּר,
הֵם בַּחֲנֵינָה: וַיִּבֶן אֶת הַצֹּלַע. וּמִפְּנֵי
שְׁנִיצוּצוֹת הַנֶּלֶל קִדְּם הַדְּבוּר אֵין
לָהֶם צְרוּף, וְהֵם בְּבַחֲנֵינָה שְׂבָרִים
וּמַחֲלָקֵת, כִּי כֹל נִיצוּץ מִתְגַּבֵּר עַל
חֲבָרוֹ, וּבְהוּצִיאֵו אֶל הַדְּבוּר, הוּא
בְּצְרוּף, וְהוּא בַּחֲנֵינָה שְׁלוֹם. נִמְצָא,
שְׂצָרִף בְּהִנִּיצוּצוֹת הַנֶּלֶל לְדְבַר
בְּדְבָרֵי תּוֹרָה וּתְפִלָּה, וְלֹא בְּדְבָרִים
אַחֲרִים. וְזֶהוּ פְרוּשׁ הַגְּמָרָא (סוכה נג
תענית כה): לְוֵי הַטִּיחַ דְּבָרִים כְּלִפֵּי
מַעֲלָה וְאַטְלַע, שֶׁהוּא בַּחֲנֵינָה צוֹלַע
עַל יְרֵכוֹ, כִּי מִכַּח שֶׁהוּצִיא הַנִּיצוּצוֹת
בְּדְבָרִים אַחֲרִים נִשְׂאָר בְּבַחֲנֵינָה צוֹלַע
עַל יְרֵכוֹ. וְצָרִף לְדְבַר בְּתוֹרָה אוּ
בְּתְפִלָּה, עַד שִׁיחָה הַגּוּף בְּטֵל
וְאִפְסֵי. זֶה פְרוּשׁ הַפְּסוּק: וְהָיוּ לְבִשָּׁר
אֶחָד - שִׁיחָה הַגּוּף אֶחָד עִם הַדְּבוּר
עַד שִׁיחָה כְּאִפְסֵי. וּבְמֵה הוּא בָּא

שְׁלוֹם, שְׁמִכְנִים אֶהְבֶּה בְּלֵב כָּל אֶחָד לְגַבֵּי חֲבֵרוֹ, וּמְקַרְבֶּם יַחַד, וְעוֹשֶׂה שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, זֶהוּ בַחֲנִיַת הַעֲלָאָת מֵיַיִן נִוקְבִין]. וּלְפַעְמִים זֶה הַשְׁלוֹם עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִקּוֹם אַחֵר, וְהוּא בַחֲנִיַת הַעֲלָאָת מֵיַיִן נִוקְבִין לְמִקּוֹם אַחֵר. וְכָל הַדְּבָרִים שְׁמִדְבָרִים בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, הֵם בְּבַחֲנִיַת הַעֲלָאָת מֵיַיִן נִוקְבִין, כִּי דוּעָה, שֶׁהוּא בַחֲנִיַת שְׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה נז): בּוֹרָא נִיב שְׁפָתַיִם שְׁלוֹם. וְזֶה עֵקֶר תְּקוּן הַבְּרִיאָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: עוֹשֶׂה שְׁלוֹם וּבוֹרָא אֶת הַכֹּל. כִּי בַשַּׁעַת בְּרִיאָה נִפְלוּ עוֹלָמוֹת לְמַטָּה (עַל יְדֵי שְׁבִירַת כְּלָיִם, כִּי דוּעָה), וְהַעוֹלָמוֹת הֵן בַחֲנִיַת אוֹתִיּוֹת, וְנִתְפָּזְרוּ לְכִמְהָ נִיצוּצוֹת. וְעַל־יְדֵי הַעֲלָאָת מֵיַיִן נִוקְבִין שֶׁל תוֹרָה וּתְפִלָּה, נַעֲשֶׂה צְרוּף מְהִינִיצוּצוֹת וְהַאוֹתִיּוֹת, וְנַעֲשֶׂה עוֹלָם, וְזֶהוּ בַחֲנִיַת שְׁלוֹם, כִּי קִדְּם שְׁמִכְנִים אֵלּוּ הַנִּיצוּצוֹת וְהַאוֹתִיּוֹת תוֹךְ דְּבִוְרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה, אֵין לָהֶם שׁוּם צְרוּף וְחִבּוּר, וְהֵם בְּבַחֲנִיַת שְׁבָרִים וּמַחֲלָקָת, כִּי כָּל נִיצוּץ מִתְגַּבֵּר עַל חֲבֵרוֹ. וְכִשְׁמִכְנִיסֶם אֶל הַדְּבִוּר דְּקִדְּשָׁה, הוּא מְצַרְפֶּם וּמְחַבְּרֶם, שֶׁזֶהוּ בַחֲנִיַת שְׁלוֹם. כִּי עַל־יְדֵי הַדְּבִוּר דְּקִדְּשָׁה שֶׁל תוֹרָה וּתְפִלָּה נַעֲשֶׂה הַעֲלָאָת מֵיַיִן נִוקְבִין, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה שְׁלוֹם כִּנְל, שֶׁעַל־יְדֵי־

מְדַמִּים שְׁעָדִין לֹא עֵבֵד בָּהֶם אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. כִּי עֵקֶר מִדַּת הַנְּצַחוֹן הוּא מְהַדְּמִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה סג): וַיִּזְ נְצַחֶם, וּפְרַשׁ רַשׁ"י: דְּמִים. וְצָרִיף כָּל אֶחָד לְבִטֵּל מִדַּת הַנְּצַחוֹן וְהַמַּחֲלָקָת, וְלְרַדְּף אַחֵר הַשְׁלוֹם, כִּי לֹא מְצָא הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא כְּלֵי מַחְזִיק בְּרַכָּה אֵלָּא הַשְׁלוֹם (עוֹקְצִין פג). וְזֶה זוֹכִין עַל־יְדֵי שֶׁיְדַבֵּר הַרְבֵּה בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, עַל־יְדֵי־זֶה יִזְכֶּה לְשְׁלוֹם. כִּי כְּשֵׁיִשׁ מַחֲלָקָת, צָרִיכִין לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם. וְזֶה הָעוֹשֶׂה שְׁלוֹם הוּא בְּבַחֲנִיַת הַעֲלָאָת מֵיַיִן נִוקְבִין. כִּי כְּשֶׁנוֹפֵל לְאָדָם אֵיזָה קְשָׁיָא, הוּא בַחֲנִיַת מַחֲלָקָת, כִּי חֲלוּק לְבוֹ, וְאֵינּוּ מִבֵּין הַדְּבָר, כִּי נִרְאָה לוֹ כְּאֵלוּ הַדְּבָרִים סוֹתְרִין זֶה אֶת זֶה, וְחוֹלְקִין זֶה עַל זֶה. וְהַתְּרוּץ הוּא בַחֲנִיַת הָעוֹשֶׂה שְׁלוֹם, כִּי עַל־יְדֵי הַתְּרוּץ הוּא עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בֵּין הַדְּבָרִים הַנִּרְאִים כְּחוֹלְקִים וְסוֹתְרִים זֶה אֶת זֶה. וְזֶהוּ בַחֲנִיַת הַעֲלָאָת מֵיַיִן נִוקְבִין. [כִּי עֵקֶר בַחֲנִיַת הַעֲלָאָת מֵיַיִן נִוקְבִין, הוּא בַחֲנִיַת הַשְׁתַּוְקוּת וְאֶהְבֶּה שֶׁמְעוֹרֵר אֶחָד לְגַבֵּי חֲבֵרוֹ. כְּגוֹן כְּשֶׁאֶחָד מִשְׁתַּוְקָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹ לְנִסְע לְצַדִּיק אִמְתִּי, זֶהוּ בַחֲנִיַת הַעֲלָאָת מֵיַיִן נִוקְבִין, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה מִתְחַבְּרִין וּמִתְקַשְּׂרִין לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּלְצַדִּיקוֹ. נִמְצָא שֶׁזֶה הָעוֹשֶׂה

יצאה בדברו; ואז מעלה הניצוצות ומחברם יחד, ועושה שלום ביניהם. וזהו שאמרנו למעלה, שעלי ידי הדמים שלא עבד בהם את השם יתברך, מזה בא נצחון ומחלקת. כי עקר הנצחון והמחלקת, הוא מבחינת הניצוצות הנפולין הנ"ל, קדם שִׁמְחַבְרָם ומתקנם, שאז הם בבחינת מחלוקת פנ"ל, ואזי הם בבחינת דמים פנ"ל. ועל פן צריך לעבד את השם יתברך בכל הטפי דם שנמצאים בו, דהינו שידבר הרבה בתורה ותפלה, עד שיהיה נעשה מכל הדמים דבורים של תורה ותפלה. כי הדבור הוא מהנפש, שהוא בבחינת דמים פנ"ל. ואזי מבטל כל הנצחון והמחלקת הנמשך מהניצוצות הנפולין הנ"ל, שהם הם בבחינת הדמים שעדין לא עבד בהם את השם יתברך פנ"ל:

ובחינה זאת של ברור הניצוצות, נעשה בכל יום עד ביאת המשיח, עד שיתקם (זכריה יד): ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים (פמובא בכתבי האריז"ל). כי עקר תקון הניצוצות הוא בבחינת רגליו (פמבאר במקום אחר). כי תורה ותפלה הם בבחינת עמידה, שהוא בבחינת רגליו. תורה, כמו שכתוב (דברים ה): ואתה פה עמד עמדי. וכתוב

זה נתתקנין ונתחדשין כל העולמות הנפולין, ונחשב כאלו בראן מחדש. וזהו מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (הקדמת זוהר דף ה'): ולאמר לציון עמי אתה - אל תקרי עמי אלא עמי בשתפי, מה אנא בורא שמים וארץ במלולי, אף אתה פן וכו'. כי בודאי הוא בורא שמים וארץ בדבורי תורה ותפלה, כי חוזר ומחדש ומתקן העולמות הנפולין פנ"ל. וזה בבחינת (ויקרא כו): ונתתי שלום בארץ; כי מהארציות נתעליו הניצוצות ונעשה שלום, שזהו עקר תקון הבריאה פנ"ל. על פן צריכין לדבר רק דבורים קדושים, ולא דברים אחרים, כדי להעלות הניצוצות הנ"ל, לתקן כל העולמות. כי עקר הבריאה היתה עלי ידי הדבור, כמו שכתוב (תהלים לג): בדבר ה' שמים נעשו. ועלי ידי השבירה נפלו ניצוצות בכל הדברים, במאכל ובמשתה ובמלבוש, ובכל התענוגים שבעולם. כי התענוג שיש בהדבר שאוכל ושותה וכיצא בזה, הוא מהניצוצות שנפלו לשם, והניצוצות הם אותיות פנ"ל. וקדם שמוציאם אל הדבור, הם בבחינת דם, שהוא בבחינת נפש, כמו שכתוב (ויקרא יז): כי נפש כל בשר דמו בנפשו הוא. וכשמוציאם עלי ידי הדבור, זהו בבחינת (שה"ש ה): נפשי

אחד עם הדבור. (שהוא בחינת חוה, כמו שפתוב (תהלים ט): וְלִילָה לְלִילָה יְחוּהָ, כַּמְבֹאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר^(א), שְׁהִיא בְּחִינַת הַצֶּלַע הַנִּלְבָּשׁ בְּחִינַת: וַיְבִן אֶת הַצֶּלַע, שֶׁעַל זֶה נֶאֱמַר: וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד) דְּהֵינּוּ, שִׁיתַּבְטֵל הַגּוּף לְגַמְרֵי כָּאִין וְכַאֲפֵס עַל־יְדֵי דְבוּרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה, וְלִבּוֹא לְזוּחָ, לְבַטֵּל הַגּוּף לְגַמְרֵי, הוּא עַל־יְדֵי יְרָאָה, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (כ"ב דף ט'): גּוּף קָשָׁה פֶּחַד שׁוֹבְרוֹ, וּפְחַד הוּא בְּחִינַת (בְּרַאשִׁית ל"א): פֶּחַד יִצְחָק, דְּהֵינּוּ יְרָאָה:

וְזוּה פְרוּשׁ הַפְּסוּק: **יְבַרְכֵנוּ אֱלֹקִים -**
זוה בחינת שלום, כי לא מצא הקדוש-ברוך-הוא פלי מחזיק ברכה אלא השלום. **וַיִּרְאוּ אֹתוֹ -** הֵינּוּ יְרָאָה, שֶׁעַל־יְדֵי־זוּחָ נִתְבַטֵּל הַגּוּף לְגַמְרֵי, עַל־יְדֵי דְבוּרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה כַּנִּלְבָּשׁ. וְזוּהוּ: **כָּל אַפְסֵי אָרֶץ,** הֵינּוּ שֶׁכָּל הָאֲרָצִיּוֹת נַעֲשִׂים אֶפֶס וְאִין, כִּי נִתְבַטֵּלִין לְגַמְרֵי כַּנִּלְבָּשׁ. אַזִּי זֹכִין לְבִרְכָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלוֹם, בְּחִינַת: יְבַרְכֵנוּ אֱלֹקִים וְכַנִּלְבָּשׁ.

(ובתורה ותפלה יש שני גוונים: מחשבה וצעקה וכו' - גם זה לא הבנתי כלל):

(שמות יט): **וַיִּתְצַבּוּ בְּתַחֲתִית הָהָר.** וּתְפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁפְתוּב (תהלים קו): וַיַּעֲמֵד פִּינְחָס וַיִּפְלֵל. וְזוּה בְּחִינַת (שם פ"ה): צָדֵק לְפָנָיו יִהְלֵךְ. צָדֵק, הוּא בְּחִינַת הַדְּבוּר שֶׁל תוֹרָה וּתְפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁפְתוּב (שם נ"ח): צָדֵק תְּדַבְּרוּן. עַל־יְדֵי־זוּחָ נִתְתַקְּנִין הַרְגְּלִין, בְּבְחִינַת: צָדֵק לְפָנָיו יִהְלֵךְ. וְעַל־יְדֵי־זוּחָ זֹכִין לְבְּחִינַת: וַעֲמְדוּ רַגְלֵיכֶם בַּיּוֹם הַהוּא וְכו'. (וְזוּה בְּחִינַת שׁוֹתֵא דִינּוּקָא וְכו', עֵין לְעֵיל - זֶה אֵינִי מִבֵּין כָּלֵל). כִּי קֵדָם הַתְּקוּן, דְּהֵינּוּ קֵדָם שְׁמוּצִיא הַנִּיּוּצוֹת אֶל הַדְּבוּר דְּקִדְשָׁה, אַזִּי הֵם בְּבְחִינַת: צוֹלַע עַל יְרֵכוֹ (בְּרַאשִׁית ל"ב), שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּגַם הַרְגְּלִין, וְאַחֲרֵי כֵן כְּשְׁמוּצִיאֵם אֶל הַדְּבוּר, וּבִוְנָה מֵהֶם דְּבוּר דְּקִדְשָׁה, זֶהוּ בְּחִינַת (שם ט): וַיְבִן אֶת הַצֶּלַע - שְׁמַתְקֵן בְּחִינַת צוֹלַע עַל יְרֵכוֹ. וְזוּהוּ בְּחִינַת (מגילה כ"ב): לְוִי הִטִּיחַ דְּבָרִים כְּלָפֵי מַעְלָה וְאַטְלַע - זֶה בְּחִינַת צוֹלַע עַל יְרֵכוֹ. כִּי מַחֲמַת שְׁפָגַם בְּהַדְּבוּר, עַל כֵּן אֶטְלַע, כִּי נִשְׂאָר בְּבְחִינַת צוֹלַע עַל יְרֵכוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּגַם הַדְּבוּר כַּנִּלְבָּשׁ. וְצָרִיכִין לְדַבֵּר בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, עַד שִׁיְהִיָּה הַגּוּף בְּטֵל וְאַפְס, וְזוּהוּ בְּחִינַת (בְּרַאשִׁית ט"ז): וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד - שִׁיְהִיָּה הַגּוּף

תפילה צד

רבונו של עולם זבני ברחמיך הרבים למדת השלום. ואזכה להיות אוהב שלום ורודף שלום תמיד, כמו שכתוב: "סור מרע ועשה טוב בקש שלום ורדפהו". ואזכה בכל עת לעשות שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו. ותשמרני ותצילני ברחמיך הרבים ממדת הנצחון ומחלקת דסטרא אחרא, שלא יהיה בלבי שום נצחון ומחלקת דסטרא אחרא הנמשכין מהדמים של הגוף, שעדין לא עברו בהם את השם יתברך. ותרחם עלי ותושיעני ותזבני מעתה לעסק הרבה בתורה ותפלה, שאזכה לדבר הרבה בתורה ותפלה בכל יום תמיד, עד שאכניס כל טפי הדמים שיש בי בתוך הדבורים הקדושים של תורה ותפלה. ויהיו געשין מכל הטפי דמים שבקרבי דבורים קדושים של תורה ותפלה, ולא יהיה נשאר בי שום טפה דם שלא עברה את השם יתברך, רק אזכה לעבד את השם יתברך בכל כחי כל ימי חיי בכל טפי הדמים שיש בי, ואזכה לדבר הרבה בתורה ותפלה עד שיהיה הגוף בטל לגמרי כאין ואפס ממש.

ותזבני ברחמיך הרבים ליראה שלמה מפניך תמיד, ותמשיך ותשפיע בלבי יראה ובושה ופחד ואימה גדולה מפניך תמיד, עד אשר יתבטל הגוף לגמרי כאין ואפס המוחלט על ידי עצם היראה הגדולה שתשפיע בלבי ובפרט בעת עסקי בדבורי תורה ותפלה שלא אשמע אז את הגוף כלל, רק את הדבורים הקדושים של תורה ותפלה, ויתבטל הגוף לגמרי לגבי הדבורים הקדושים של תורה ותפלה. ועל ידי זה אזכה לברר וללקט ולהעלות ולצרף כל האותיות והניצוצות שנפלו למטה בבחינת שכרי בלים, על ידי עוונותי וחסאי ופשעי העצומים בגלגול זה ובגלגול אחר, אשר הם גורמים מחלקת וקשיות ובלבולים ומניעות מעבודתך הקדושה. ומהם באים כל התאוות שבעולם. והכל אזכה לברר ולהעלות לשמך הגדול והקדוש, ולצרפם ולחברם ולבנות מהם בנינים ועולמות דקדשה. ותתן לי כח ברחמיך הרבים להעלות את כל הניצוצין הנפולין אליך בבחינת העלאת מ"ג.

ועל ידי זה יהיה נעשה יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה. ועל ידי זה יהיה נמשך שלום גדול ונפלא למעלה ולמטה בכל העולמות בלם, ויתבטל כל מיני נצחון דסטרא אחרא וקנאה ושנאה וקנטור ומחלוקת ממני ומכל ישראל ומכל בני עולם, רק יהיה אהבה ושלום גדול בין כל עמק ישראל, ובין כל הנבראים והנוצרים והנעשים שבכל העולמות בלם. ועל ידי זה תמשיך ותשפיע ברכה גדולה לנו ולכל ישראל ולכל העולמות בלם, ותמהר ותחיש לגאלינו, ותקים אותנו מנפלתנו, ותעלה ותקים את כל בחינת הרגליו אשר ירדו למטה בעוונותינו, עוב תעוב ותקם תקים. תקם על סלע רגלי ותכונן אשורי, ותקים מהרה מקרא שכתוב: "ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים". ותוליכנו מהרה קוממיות לארצנו, ותבנה בית קדשנו ותפארתנו. ושם געבדך ביראה בימי עולם ובשנים קדמוניות:

מלא רחמים מלא משאלותינו לטובה ברחמים, פי צרכינו מרבים מאד מאד, ודעתנו קצרה לבאר. ואתה בוחן לבות וכליות, ולפניך נגלו כל מעלומות לב. ואתה יודע שבפנימיות לבנו אנו משתוקקים מאד לשוב אליך באמת, ואנו מתגעגעים ומצפים בכל עת למצא פתח תקוה לשוב ולהתקרב אליך באמת. עורנו למען שמך, זכנו לכל מה שבקשנו מלפניך. "יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי", עושה שלום במרומי הוא ברחמי יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תורה עו

ככספא, הדא הוא דכתיב: זרע אברהם אוהבי הגה, בהסתכלות יש אור הישר ואור החוזר, דהתפשטות הראות, הוא אור הישר, ובהגיע לראות דבר שחפץ, הוא אור החוזר. [פי עקר פח הראות - מחמת שפח

ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם:]

(בראשית כב)

איתא בתקוני זהר (תיקון ע' דף קיח): מסטרא דימינא מחא חורא

עד שידע אותו, וכמבאר בסימן ס"ה
אות ג' עין שם. נמצא שהדיעה מה
שיודע מה שהוא רואה, זה בחינת
אור החוזה:

ודע, שהסתכלות עושה כלי, דהינו
גבול וזמן. כי מקדם ראותו
הדבר, הוא בלא גבול, וכשרואה
הדבר, נעשה לו גבול. וזהו שאמרו
חכמינו זכרונם לברכה (יומא עד): ויענף
וירעיבך ויאכילך את המן, כי אינו
דומה מי שרואה ואוכל וכו', מכאן
שסוקמא אין לו שבע. כי מי שאינו
רואה אין לו גבול כנ"ל. ומסקנא
דגמרא: מאי קרא, טוב מראה עינים
מהלך נפש. כי בכח הראות, עושה
הלוק לנפשו, והוא הגבול:

וזהו בחינת מעלת הבטחון. כי
הבטחון הוא בחינת
הסתכלות, שמסתכל וצופה בעיניו
להשם יתברך לבד, ובוטח בו,
בבחינת (תהלים קמה): עיני כל אליך
ישברו. כי על-ידי ההסתכלות
בבטחון גם כן עושה כלי, דהינו
גבול וזמן. כי ההשפעה יורדת
מלמעלה תמיד, אך שהיא בלא זמן.
כי לפעמים דבר שצריך לו עכשו,
יבוא בשתים או שלש שנים. אך
על-ידי ההסתכלות בבטחון, עושה
לההשפעה גבול וזמן, שתבוא
השפעה בעת וזמן שהוא צריך. וזה

הראות הולך ומתפשט ומכח בדבר
הנראה, וחוזר הכח הראות, מחמת
ההכאה, לעינים, ונצטיר הדבר
בעינים, ואז העינים רואין את הדבר
הנראה. כמבאר היטב (לעיל בסימן י"ג
אות ד, עין שם). נמצא, שיש בכח
הראות בחינת אור הישר ואור
החוזה. כי כח התפשטות הראות
מעיניו להדבר הנראה, זהו בחינת
אור הישר, והכאת הראות בדבר
הנראה, שעל-ידי-זה חוזר הדבר
לעיניו ונצטיר בעיניו, שעל-ידי-זה
עקר הראיה כנ"ל, זהו בחינת אור
החוזה, שחוזר ושב הראות לעיניו
כנ"ל: והשם יתברך, ברוך הוא,
אף שאינו נתפס בשום מדה, אף כדי
לשבר האזן, נאמר בו גם כן (תהלים
קלח): כי רם ה' ושפל יראה וגבוה
ממרחק ידע. יראה הוא בחינת אור
הישר; ממרחק ידע הוא בחינת אור
החוזה. [כי עקר הדיעה, לידע מה
שרואה, הוא על-ידי בחינת אור
החוזה, שהיא בחינת מה שחוזר
הכח הראות לעיניו. ועל כן לפעמים
האדם רואה איזה דבר בעיניו ממש,
ואף-על-פי-כן אינו יודע מה הוא
רואה, כגון כשמעבירין איזה דבר
לפני עיניו במהירות גדול, וזה
מחמת שלא היה פנאי שיחזר הכח
הראות לעיניו, ויציר הדבר בדעתו

פּרוש הפסוק: עיני כל אליך יִשְׁבְּרוּ, על־ידי־זוּת, נוֹתַן לָהֶם אֶת אֲכֻלָּם בְּעֵתוֹ. פּרוש: בְּהִסְתַּכְּלוּתוֹ בְּעֵינָיו לְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ, דְּהֵינּוּ בְּחִינּוֹת בְּטָחוֹן, בְּחִינַת: עֵינֵי כָל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי־זוּת: אֵתָהּ נוֹתַן לָהֶם אֶת אֲכֻלָּם בְּעֵתוֹ. בְּעֵתוֹ דִּיקָא, דְּהֵינּוּ בְּעֵת וְזַמַּן שֶׁהוּא צָרִיךְ. כִּי הַבְּטָחוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַסְתַּכְּלוּת, עוֹשֶׂה כְּלֵי וְגִבּוֹל וְזַמַּן כְּנ"ל:

על כן בכל יום ויום צריך הַתְּחַדְּשׁוֹת הַמַּחִין, כְּמָה שֶׁכְּתוּב (איכה ג): חֲדָשִׁים לְבַקְרִים וְכוּ'; וְכֵמָּה שֶׁכְּתוּב: הַמַּחְדָּשׁ בְּטוּבוֹ וְכוּ'. [כִּי חֲדוּשׁ הַמַּחֵ, דְּהֵינּוּ שְׂזוּכָה לְשֶׁכֶל חֲדָשׁ, וְשִׁכְלוֹ הַלֶּךְ וְגִדּוֹל בְּכָל פַּעַם, זֶהוּ בְּחִינַת רְאִיָּה. כִּי יְדִיעַת הַשִּׁכְלֵל הוּא בְּחִינַת רְאִיָּה, שֶׁיִּוֹדַע וּמִבִּין הַדְּבָר עַל בְּרִיו, כְּאֵלוֹ רוֹאֵה אוֹתוֹ בְּעֵינָיו בְּרְאִיָּה יְפָה, וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב (בראשית ג): וַתִּפְקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם, וּפְרַשׁ רַש"י: עַל שֵׁם הַחֲכָמָה נֶאֱמַר, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי כְּמָה (פְּעָמִים)]. וּבְכַח הָרְאוּת יֵשׁ שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת, כִּי מִי שֶׁכַּח הָרְאוּת שְׁלוֹ יְפָה, יְכוֹל לְרְאוֹת מֶרְחוֹק, וְאִין צָרִיךְ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַדְּבָר שֶׁצָּרִיךְ לְרְאוֹת. אֲבָל מִי שֶׁאִין כַּח הָרְאוּת שְׁלוֹ חֲזָק, הוּא צָרִיךְ לְהִתְקַרֵּב לְהַדְּבָר שְׂרוּצָה לְרְאוֹת, וְלְהִסְתַּכֵּל בּוֹ יְפָה. כֵּן בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יֵשׁ מִי שֶׁמַּחוּ צַח, וְיְכוֹל לְהִתְפַּלֵּל אוֹ לְלַמֵּד בְּלֵי עֵינָיו, וְיֵשׁ מִי שֶׁצָּרִיךְ לְהַעֲלוֹת בְּמַחְשַׁבְתּוֹ מִקֵּדָם שֶׁיִּדְבֵּר, וְאִם יִדְבֵּר מִקֵּדָם שֶׁיַּעֲלֶה בְּמַחְשַׁבְתּוֹ, יִהְיֶה

וְזוּהוּ בְּחִינַת מַעֲלַת הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיקִים. כִּי יֵשׁ בְּחִינַת (שם מב): צְמָאָה נִפְשֵׁי, דְּהֵינּוּ כְּמוֹ מִי שֶׁהוּא צְמָא מְאֹד, שֶׁשׁוֹתָה אֶפְלוֹ מִיַּם הָרַעִים. כְּמוֹ כֵּן גַּם בְּעִבּוּדַת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ, יֵשׁ בְּנֵי אָדָם שֶׁהֵם תְּמִיד בְּבְחִינַת צְמָאוֹן, וְלוֹמְדִים וְעוֹבְדִים עִבּוּדָתוֹ תְּמִיד. וְהֵם תְּמִיד בְּבְחִינַת צְמָאוֹן, כִּי נִפְשׁוֹ שׁוֹקֵקת תְּמִיד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, אֲךָ שֶׁהוּא בְּלֹא זַמַּן וְשִׁכְלֵל. כִּי לְפַעְמִים בְּטוּלָה שֶׁל תּוֹרָה הִיא קִיּוּמָה (מנחות צט), כְּמָה שֶׁכְּתוּב (תהלים קיט): עַת לַעֲשׂוֹת לְה' הִפְרוּ תוֹרָתְךָ. וְזוּהוּ מַעֲלַת הַתְּדַבְּקוֹת בְּצַדִּיקִים, כִּי הֵם עוֹשִׂים גִּבּוֹל וְזַמַּן, לְבַל יִהְיֶה בְּבְחִינַת צְמָאוֹן: וְזוּהוּ פְרוּשׁ הַפְּסוּק: צְמָאָה נִפְשֵׁי לְאַלְקִים לְאֵל חַי - זֶה בְּחִינַת צְמָאוֹן כְּנ"ל. מִתִּי אָבּוּא - וְלֹא יֵהָא בְּבְחִינַת צְמָאוֹן. וְאַרְאָה פְּנֵי אֱלֹקִים - וְאַרְאָה דִּיקָא.

וְזוּהוּ בְּחִינַת מַעֲלַת הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיקִים. כִּי יֵשׁ בְּחִינַת (שם מב): צְמָאָה נִפְשֵׁי, דְּהֵינּוּ כְּמוֹ מִי שֶׁהוּא צְמָא מְאֹד, שֶׁשׁוֹתָה אֶפְלוֹ מִיַּם הָרַעִים. כְּמוֹ כֵּן גַּם בְּעִבּוּדַת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ, יֵשׁ בְּנֵי אָדָם שֶׁהֵם תְּמִיד בְּבְחִינַת צְמָאוֹן, וְלוֹמְדִים וְעוֹבְדִים עִבּוּדָתוֹ תְּמִיד. וְהֵם תְּמִיד בְּבְחִינַת צְמָאוֹן, כִּי נִפְשׁוֹ שׁוֹקֵקת תְּמִיד לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, אֲךָ שֶׁהוּא בְּלֹא זַמַּן וְשִׁכְלֵל. כִּי לְפַעְמִים בְּטוּלָה שֶׁל תּוֹרָה הִיא קִיּוּמָה (מנחות צט), כְּמָה שֶׁכְּתוּב (תהלים קיט): עַת לַעֲשׂוֹת לְה' הִפְרוּ תוֹרָתְךָ. וְזוּהוּ מַעֲלַת הַתְּדַבְּקוֹת בְּצַדִּיקִים, כִּי הֵם עוֹשִׂים גִּבּוֹל וְזַמַּן, לְבַל יִהְיֶה בְּבְחִינַת צְמָאוֹן: וְזוּהוּ פְרוּשׁ הַפְּסוּק: צְמָאָה נִפְשֵׁי לְאַלְקִים לְאֵל חַי - זֶה בְּחִינַת צְמָאוֹן כְּנ"ל. מִתִּי אָבּוּא - וְלֹא יֵהָא בְּבְחִינַת צְמָאוֹן. וְאַרְאָה פְּנֵי אֱלֹקִים - וְאַרְאָה דִּיקָא.

הדבור בלא מחשבה, והוא בחינת אחר הדברים. וזהו בחינת מחין דקטנות, שהם בחינת דינים. ומי ששכלו צח, הוא בגדלות המחין, והוא בחינות רחמים וחסדים, כמאמר חכמינו זכרונם לברכה (ברכות ל): גדולה דעה שנתנה בין שני שמות, שנאמר: כי אל דעות ה'. ואל הוא חסד, כמו שכתוב (תהלים נב): חסד אל כל היום. וה' הוא רחמים, כמו שכתוב (שם קיט): רחמיך רבים ה'. אף אי אפשר להתפלל בשכל צח, עד שישוב בתשובה שלמה על חטאיו. כמו שכתוב (דברים ל): ומל' ה' את לבבך, ותרגומו: ויעדי ה' ית טפשות לבך. ובאיזה תשובה נאמר, בתשובה מאהבה, שלא ישאר שום רשם כלל. כמאמר חכמינו זכרונם לברכה (יומא פו): שובו בנים שובבים ארפא משובתם, דקשה, שובבים משמע דמעקרא בלא שום רשם. וארפא, משמע שישאר רשם. ומשני, פאן מאהבה פאן מיראה. כי מאהבה אין נשאר שום רשם, ויש לו שכל צח, ויכול להתפלל בלי עיון, ובכל

יום ויום יכול להתחדש מחו:

וזה פרוש הפסוק: ויהי אחר הדברים. פרוש: אדם שהוא תמיד בשוה, שאינו יכול לבוא להתחדשות המחין. שהוא בקטנות המחין, שהוא בחינת אלקים, דינין, שזהו בחינת אחר הדברים כנ"ל. והאלקים נסה - הינו לנסות ולהרים את בחינת המחין דקטנות, שהם בחינת אלקים, זה זוכין, על ידי בחינת אברהם, שהוא בחינת אהבה, פי על ידי תשובה מאהבה, זוכין למחין דגדלות, שהם בחינת חסדים ורחמים כנ"ל. וזהו: והאלקים נסה - את אברהם, שעל ידי בחינת אברהם, מנסין ומרימין את המחין דקטנות, שהם בחינת אלקים, וזוכין למחין דגדלות כנ"ל: וזה פרוש הזהר הקדוש: מסטרא דימינא מחא חורא. פרוש: ממדת אהבה נעשה שכלו צח כפסף, הדיא הוא דכתיב: זרע אברהם אוהבי; פי המח נקרא: זרע אברהם אוהבי, שהיא מדת אהבה, שממדה זאת בא לשכל צח כנ"ל:

!!! לשימוש פרטי בלבד

תפילה פב

"צמאה נפשי לאלהים לאל חי מתי אבוא ואראה פני אלהים. רחמיך רבים יהוה כמשפטך חייני". רבנו של עולם, זכני לתשובה שלמה לפניך באמת ובלב שלם. ואזכה לתשובה מאהבה באמת, למען תמחול לי על כל עוונותי ולא יהיה גשאר מהם שום רשם כלל. ויהיו כל עוונותי נתהפכין לזכיות. ותזכני למחין ושכל דקדושה, לשכל צח ונדך ונקי מפל סיג ופסלת בכסף טהור, בכסף צרוף מזקק שבעתים. ואזכה לחדש מחי בכל עת בקדושה ובטהרה גדולה. ותעזרני ותושיעני תמיד שאזכה ללמוד וללמד בשכל צח ונדך. ואזכה להבין תמיד במהירות גדול בכל מקום שאלמוד ולא אצטרך לעין כלל. ויהיה שכלי הולך וגדול בקדושה גדולה ובקדויות גדול בצחות ובקדויות. ואזכה להיות מהיר במלאכת שמים, ולהבין כל דבר לאשורו ולאמתו בדברי תורתך הקדושה במהירות גדול, בלי שום בלבול כלל.

ובבן תזכני ברחמיך הרבים ותורני ותלמדני בכל עת שאזכה לידע באמת איך להתנהג בכל דבר, ובלמוד התורה הקדושה, איך לתת קצבה וגבול ללמודי. שאדע מתי ללמוד, ומתי לבטל בעת ההכרח, באפן שיתקום מחי ושכלי בשלמות גדול בקדושה גדולה פרצונך הטוב. ולא יזיק לי חס ושלום רבוי הלמוד והעסק חוץ מהגבול. כמו שכתוב: "עת לעשות ליהוה הפרו תורתך", ואמרו רבותינו זכרונם לברכה פעמים בפולחן של תורה זהו קיומה. "כי בער אנכי מאיש ולא בינת אדם לי", ואינו יודע כלל איך להתנהג בזה פרצונך הטוב באמת. כי לפעמים אני מתבטל לגמרי מלמודי יותר מהראוי, ולפעמים נפשי בוער ומתלהב ומשתוקק מאד ללמוד תמיד בלי הפסק ובטול כלל. ובאמת גם זה אינו טוב, כי רצונך לתת גבול לכל דבר.

על בן אני מפיל תחנותי לפניך ופורש פפי אליך, אבי אב תרחמן, הרואה ומביט בצופה ויודע סתרי תעלומות לבי, שתערחם עלי ברחמיך הרבים ובחסדיך

העצומים והגדולים מאוד, ותשפיע עלי שכל דקדושה ותדריכני באמתך ותלמדני בכל עת איך להתנהג בענין הלמוד ובכל הדברים שבקדושה. איך ומתי וכמה ללמוד וללמד ולעשות ולעסוק בעבודתך הקדושה, ומתי לפסק ולבטל קצת כפי ההכרח פרוצונך הטוב, כדי לתת גיחא להמוחין, כדי שלא להתבטל לגמרי חס ושלוש עלידי רבוי העסק חוץ מהמדה, באשר אתה ידעת, חוס וחמול עלי, כי אתה יודע כמה בלבולים וספקות יש לנו בענין זה, לכל אחד לפי מדרגתו, ואין אתנו יודע עד מה, לשיט עצות בנפשנו בענין זה כלל, רחם עלי למען שמך והורני דרפך, שאזכה תמיד לבון בכל עניני הנהגותי האמת לאמתו. "הורני יהוה דרפך ונחני באורח מישור למען שוררי. הורני יהוה דרפך אהלך באמתך, יחד לבכי ליראה שמך. הדריכני באמתך ולמדני כי אתה אלהי ישעי, אותך קויתי כל היום":

ובבן תרחם עלי מלא רחמים, ותופני למדת הבטחון באמת בשלמות גדול. ואהיה חזק ואמיץ בבטחון לבטח באמת בחסדיך הרבים, שתשוב ותרחם עלי, ותשפיע ותתן לי כל צרכי בנשמיות וברוחניות. ותתן לי פרנסתי בשלמות, פרנסת הנפש ופרנסת הגוף, בקדושה ובטהרה גדולה ותתן לי כל צרכי במועדו ובזמנו, כמו שכתוב: "עני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו". ואף-על-פי שעשיתי מה שעשיתי, וקלקלתי מה שקלקלתי, ופגמתי מה שפגמתי, והרעותי את מעשי וקפחתי את פרנסתי אשר לפי מעשי הרעים אני רחוק מאוד מפרנסה, אף-על-פי-כן אבטח בך כי לא תעזבני לעולם בחסדיך, כי רחמיך רבים יהוה, רחמיך רבים מאוד, ואתה טוב ומטיב לרעים ולטובים. טוב לכל, כמו שכתוב: "טוב יהוה לכל ורחמיו על כל מעשיו". ובטובך הגדול אתה זן את כל העולם פלו בחן ובחסד וברחמים אתה נותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדך.

אנא ברחמיך הרבים, אל תעשה עמי פחטאי ואל תגמלני במפעלי, ואל יהיו עוונותי מבדילים ביני ובין טובך ושפעך הטוב היודר עלינו תמיד. מלא רחמים, חזקני ואמציני לבטח בך באמת, ואל יבהלני רעיוני, ואל יבלבלו דעתי רבוי חטאי העצומים מלהתחזק בבטחון חזק ואמיץ בך תמיד. ואזכה לקיים מקרא שכתוב: "בטחו ביהוה עדי עד כי ביה יהוה צור עולמים". ונאמר: "ברוך הנבחר אשר יבטח ביהוה ויהוה מבטחו". ואזכה עלידי הבטחון לעשות פלי וצנור על ידו לקבל השפע טובה והפרנסה וכל צרכי במועדם ובזמנם קדם שאצטרך להם, אלהינו אבינו רוענו זונגנו, הן ומפרנס ומכלכל מקרני ראמים עד ביצי כנים,

פּרַנְסֵי וּכְלַפְלָנִי בְּגִדְבַת חֶסֶד וּמִתְנַת חֲנֹם אוֹתִי וְאֶת כָּל בְּנֵי בֵּיתִי וְאֶת כָּל הַתְּלוּיִם
 בִּי וְאֶת כָּל הַנְּלוּיִם אֵלַי. וְתַן לִי כָּל צְרִיכֵי בְּכַבּוּד וּבְהִתְרַבֵּת וּבְהִתְרַבֵּת גְּדוּלָּה, בְּאִפְּן
 שְׁלֵא תִבְלָבֵל אוֹתִי הַפְּרַנְסָה מִתּוֹרַתְךָ וְעִבּוּדְךָ כָּלֵל. וְאַל תִּצְרִיכֵנִי לֹא לְיַדִּי מִתְנַת
 בְּשֵׁר וְדָם וְלֹא לְיַדִּי הַלְּוֹאֲתָם, כִּי אִם לְיַדִּי הַמְּלָאָה הַפְּתוּחָה הַקְּדוּשָׁה וְהִרְחָבָה
 שְׁלֵא יִבּוֹשׁ וְלֹא גִפְלָם וְלֹא גִפְשָׁל לְעוֹלָם וָעֶד. וְאִזְכֶּה לְעַסֵּק תָּמִיד בְּתּוֹרַתְךָ
 וּבְעִבּוּדְךָ בְּאֶמֶת כָּל יְמֵי חַיִּי, אֲנִי וְזֵרְעִי וְזֵרַע יִרְעֵי וְכָל יוֹצְאֵי חֲלָצֵינוּ וְכָל עַמְּךָ
 בֵּית יִשְׂרָאֵל מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. אָמֵן סָלָה:

תורה עז

(תיקון י), וכשלומד הלכה באפן זה,
 בורא עולם אחד, וכשלומד כל
 המסכתא, נעשה מטרוניתא,
 וההלכות הן עלמין דילה (בהקדמת
 התיקונים דף יד). כי אין מלך בלא עם.
 וזה: והיה ה' למלך על כל הארץ -
 שנתגלה מלכותו: מבאר למען שחסר
 כאן רבו ככלו, כי עקר המכון חסר מן
 הספר, ולא זכיתי לעמוד ככל על דברים אלו:

והיה יי למלך על כל הארץ

זכריה יד:

דְּהִנְגָה הַפֶּלֶל הוּא, שְׁכַל מַה שְּׁאֲנִי
 עוֹשִׂים, הֵן הַתְּפִלָּה וְהֵן
 לְמוּד, הוּא כְּדֵי שְׁיִתְגַּלֶּה מְלָכוּתוֹ
 יִתְבָּרַךְ. כִּי הַהֶבֶל פֶּה, הוּא בְּחִינַת
 ה', וְהַקּוֹל הוּא בְּהַמְשָׁכָה, הוּא
 בְּחִינַת ו', וְכִשְׁלוּמֵד אוֹ מִתְפַּלֵּל
 בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ, נִתְגַּלֶּה בְּחִינַת י"ה

סדר התקשרות

טוב מאד להשליך עצמו על השם ותפודה, ולסמוך עליו, ודרבני, כשפא היום אני מוסר כל התנועות שלי ושל בני והתלויים בי על השם ותפודה, שיהיה הכל פרצונו ותפודה, וזה טוב מאד. גם אני אין צריך לדאג ולחשב כלל אם מתנהג כראוי אם לאו, מאחר שסומך עליו ותפודה ואם הוא ותפודה רוצה בענין אחר, הוא מרצה להתנהג בענין אחר, פרצונו ותפודה. וכן כשמגיע שבת או יום טוב, אני מוסר כל ההתנהגות וכל הענינים והתנועות של אותו השבת או היום טוב להשם ותפודה שיהיה הכל פרצונו ותפודה ואני איך שמתנהג באותו השבת ויום טוב טוב אינו חושב וחושש כלל שפא לא יצא ידי חובתו בהנהגת קדשת אותו היום, מאחר שקבר מסר הכל להשם ותפודה וסמוך עליו ותפודה לבר.

(שיחות הר"ן, אות ב')

ויאמר בזה הנוסח:

ריבוננו של עולם, הריני מוסר עצמי עליך בכל תנועותי ומחשבותי ודיבורי ומעשי שלי ושל בני והתלויים בי, של אותו [היום] [השבת] [היום טוב], שיהיו הכל כרצונך הטוב ובהתקשרות לכל הצדיקים האמיתיים ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה רבנו נחמן בן פינא זכותו יגן עלינו:

[והנני מושליך את כל יהבי עליך, יהוה אלוהי ואלהי אבותי, ואני סומך עצמי עליך לבר, שאתה תוליכני ברחמיך הרבים בדרך הישר והאמת, בכל עת ובכל שעה, בכל תנועה ותנועה, שכלם יהיו כרצונך הטוב ולא אסור מרצונך ימין ושמאל. בי אתה ידעת כי בשר ודם אנחנו, ואי אפשר לנו לבנו בכל עת רצונך הטוב, באמת לאמתו. על כן עזרני ברחמיך הרבים, שלא יהיה שום פח להיצר הרע והרוח שמות והשגועז לבלבל את דעתי עוד בשום בלבול בעולם כלל, רק אזכה לסמוך עליך לבר ואתה תרחם עלי ברחמיך הרבים ותוליכני ותדריכני בדרך האמת תמיד בכל עת ובכל רגע, באפן שכל מעשי ועסקי ותנועותי כלם, וכל התנועות של בני ויוצאי חלצי ושל כל התלויים בי, כלם יהיו כרצונך הטוב לבר תמיד מעתה ועד עולם]

(ליקוטי תפילות, סימן א')

הוספות תורות מכתב יד רבנו ז"ל

(זה היום עשה ה' יום ד' כ"ד אדר שנת תקפ"ד הפליא ה' עמנו, שפתאום הביא לי איש אחד מעיר הסמוכה תכריך של כתבים מכתיבת יד רבנו ז"ל, והם כמה דפין קטנים מהא"ב הראשון וכמה דפים מהתורות שכבר נדפסו בספר ליקוטי מוהר"ן הראשון, אך יש בהם כמה דברים נוספים וכמה ענינים בשנוי לשון ובסגנון אחר קצת, על כן אעתיקם הנה).

כשרואה אדם שהקלפות והתאוות גוברים עליו, אזי יתענה, ועל ידי התענית נזדוּגו קדשא בריך הוא ושכינתיה אחר באחור, כדי שלא יאחזו באחוריים. וזהו רע"ב' שמרעיב את עצמו בתענית, אותיות ריש ע"ב, רי"ש אחוריים דשכינתיה שהיא אלקים, ע"ב אחוריים של שם העצם, שעל ידי הרעב שעל ידי התענית מזוּגם אחור באחור שלא ינקו החצונים כנ"ל, ועל ידי התענית נמשך הדבור, כי נתלחח הגרון מנגיבה דילה, ויוצא מבחינת נחר גרוני" ובא

לבחינת "קרא בגרון ואל תחשך", וזהו "ויהי רעב בארץ", הינו על ידי התענית "וירד אברם מצרימה", אברם בחינת מים החסדים המלחלחים מיצר הגרון בבחינת "הלוך ונסוע הנגבה" שהחסדים הולכים ללחלח נגיבה דילה, והקליפות שהם בחינת פרעה ערף, שעקר יניקתם מאחוריים, יש להם שלש שרים: שר המשקים והאופים וטבחים, שהם עיקר התאוות, שהם קנה ושט ורידון, שהם תאוות אכילה ושתייה, שהם ראשי התאוות כלם, והם להדבור היוצא מהגרון סמוכים.

אבל אין להם כח לינק ממנה, כי מאחוריים אי אפשר להם לינק, כי נדבקו אחוריים כנ"ל על ידי התענית, ומפנים אי אפשר להם לינק מגדל הארה, אבל הקדוש ברוך הוא בגדל חכמתו נותן להם כח להשיג מהארת פניה, כדי שיתגברו לינק ממנה, ועל ידי זה תוציא מהם נצוצות הקדשה שיש בהם מכבר, בבחינת עת) שליט האדם באדם לרע לו, וזה "ויראו אותה שרי פרעה" על ידי זה "ויהללו אותה" (אל פרעה" וכו', על ידי זה "וינגע ה' בית פרעה" הינו הוצאות נצוצות הקדשה, ועל ידי הנצוצות נתוסף לחלוחית על לחלוחית, וזה "ולאברהם היטיב בעבורה" כנ"ל, וזה "שקר החן והבל היפי" שהם הקלפות, "אשה יראת ה' היא תתהלל": שהם מהללים את השכינה, בבחינת "ויהללו אותה (שרי) אל פרעה" כנ"ל, בשביל "תנו לה מפרי ידיה", כדי להוציא ניצוצות הקדשה כנ"ל, ועל ידי

זה נתוסף בה הארה גדולה עד שנתבטל הקלפות ונכנעים תחת הקדשה בבחינת אז אהפוך אל עמים שפה ברוחה לעבדו שכם, וזהו ויהללו בשערים מעשיה, מעשיה דיקא, אפילו מעולם עשיה ששם רב הקליפות יתהפכו לעבדו שכם אחד, וכשנתעלין כל נצוצותיה עד שיתקיים לעבדו שכם אזי נשלם האמונה בבחינת עולימתא שפירתא דלית לה עינין כנ"ל, כי עקר שלמות וקשוט של אמונה אינו אלא על ידי שגם אחרים מקרבים את עצמם תחת כנפיה, בבחינת ואתקשטת בקשוטין דלא הו כנ"ל, וכשאמונה בשלמות אזי אין צריך לתענית ומתן לו לאכל, בבחינת ורעה אמונה, ורעה בחינת אכילה, ואכילה הזאת מעורר זוג פנים בפנים, בבחינת והיה האכל לפקדון לארץ, פקדון בחינת זוג, ארץ בחינת אמונה שכינה, בחינת שכן ארץ, כי אז אין הקליפות יכולין לינק ממנה אפילו

מאחורים כי אז נתבטל הקליפות:
 מודים במצוות ובעבודות אבל עובדים את כחות וצורות עליונות ועושים את הצורות שיהיו אמצעים בינם לבין הבורא, וכל הפירות נעשים מחמת שרואים שמערכת השמים לא נשתנים ממעמדם ורואים צדיק ורע לו רשע וטוב לו, אבל כשהקדוש ברוך הוא משדד המערכה בשביל תפלת צדיק אזי מודים שהוא המחדש והמהנה את העולם כרצונו ומנהיג את העולם כרצונו.

וזוהו ויגש אליו יהודה, איתא בזוהר תקרובתא מלפא במלפא, הינו יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה פנ"ל, אז ויאמר אליו בי אדוני, הינו שהשכינה שְהיא האמונה מבקשת רחמים, ידבר נא עבדך דבר באזני אדוני, שְהיא מבקשת את השם יתברך שיקרב את האיש הזה שתקן אותה והעלה אותה לבחינת פנים בפנים, באזני אדוני הינו שְהיא ממלצת על האיש הזה שלא יעשה עוד אמצעי בינו לבין השם יתברך

וזוה בחינת ויאמר בעז אל רות לעת האכל גשי הלם, הינו בחינת זוג פנים בפנים על ידי אכילה, וכל אחד ואחד לפי בחינת תקונו את מדת האמונה בשלמות פן מיחד את השכינה שְהיא אמונה עם הקדוש ברוך הוא פנים בפנים, והאמונה מתקנת בעצמה כל הפירות שְהיה בו מקדם והיא מתחננת (וממליץ) וממלצת טוב עליו לפני הקדוש ברוך הוא שימחול לו השם יתברך. ועקר המליצה פי אין יודעים את השם יתברך אלא מן הגלוי על הסתום הינו מן המדות המגלות אנו מכירים גדולתו, ועל ידי זה יש בני אדם שכופרים בו ואומרים עולם כמנהגו נוהג, ויש שמודים במציאות אבל אומרים שגם העולם קדמון והעולם מחיב המציאות כמו חיוב האור מן השמש, ועל ידי זה כופרים במצוות כי אומרים שלא ישנה דבר ממנהגו על ידי מצוות, ויש

וְכַל הַהֲצַטְרָכוֹת שֶׁלוֹ יִדְבַר
 בְּאֲזַנִּי [*אֲדוֹנִי] שֶׁלֹּא יִשְׁמַע
 אַחַר אֲמִצְעִי, וְאֵל יַחַר אַפִּי עָלָיו
 שֶׁהִיא מְלֵא פְּנִיּוֹת עַל זֶה עַד
 עֲכָשָׁיו, כִּי כְּמוֹךָ כִּפְרָעָה, לְשׁוֹן
 הַתְּגָלוֹת, הֵינּוּ לְפִי הַתְּגָלוֹת כִּן
 מְכִיר אוֹתָךְ כִּנְ"ל וְעַל יְדֵי זֶה
 נִפְל בְּטָעוֹת כִּנְ"ל שֶׁרָאָה
 בְּמַעֲרַכַת הַשָּׁמַיִם הַמְּנַהֲיִים אֶת
 הָעוֹלָם עַל יְדֵי זֶה כֹּל אֶחָד נִפְל
 בְּטָעוֹת לְפִי טָעוֹתוֹ כִּנְ"ל, אֲבָל
 עַל יְדֵי שִׂידוּד הַמַּעֲרָכוֹת יוֹדוּ
 הַכֹּל בְּבוֹרָא וּמִשְׁגִּיחַ, וְלַעֲתִיד
 יִתְבַטֵּל מַעֲרַכַת הַשָּׁמַיִם כְּמוֹ
 שֶׁכְּתוּב כִּי שָׁמַיִם כְּעָשָׁן נִמְלָחוּ,
 וְאִז יִפְּרוּ כֹל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי יֵשׁ
 בּוֹרָא וּמְנַהֵיג, וְכֵן עֲכָשָׁיו
 כְּשֵׁרוֹאִים שֶׁהַצַּדִּיק בְּתַפְּלוֹתוֹ
 מְשַׁדֵּד הַמַּעֲרָכָה וְהַטָּבַע אִז
 מוֹדִים שֶׁלֹּד' הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, וְזֶה
 כְּמוֹךָ כִּפְרָעָה מֵה פְּרָעָה גּוֹזֵר
 וְאִינוּ מְקִיִּם, הֵינּוּ כְּשֵׁרוֹאִים
 שִׂדוּד מַעֲרַכַת הַשָּׁמַיִם הַגְּלוּיִים
 לְכֹל טָבַעַם וּגְזִירָתָם וְרוֹאִים
 שֶׁגְּזִרָתָם נִתְבַטֵּל מִזֶּה יוֹדְעִים
 שֶׁאֵף אֶתָּה גּוֹזֵר וְאִין מְקִיִּים
 מַחֲמַת הַצַּדִּיק שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ

הוּא גּוֹזֵר וְהַצַּדִּיק מְבַטֵּל, הֵינּוּ
 שִׂיּוּדְעִים עַל יְדֵי זֶה שְׁגַם הַטָּבַע
 שֶׁל מַעֲרַכַת הַשָּׁמַיִם הִיא בְּרָצוֹן
 הַשָּׁם יִתְבַרַךְ הִיתָה עַד עֲכָשָׁיו
 וְעֲכָשָׁיו בְּטַל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 גְּזָרְתוֹ וּרְצוֹנוֹ מַחֲמַת תַּפְּלוֹת
 הַצַּדִּיק מַחֲמַת [*זֶה] נִתְבַטֵּל
 טָבַע שֶׁל מַעֲרַכַת הַשָּׁמַיִם
 הַגְּלוּיִים לְכֹל, אֲבָל כֹּל זְמַן שֶׁאִין
 רוֹאִים בְּטוֹל הַטָּבַע בְּגִלּוּי אִין
 יוֹדְעִין שִׂישׁ בּוֹרָא וְעַל יְדֵי זֶה
 טוֹעָה כֹּל אֶחָד לְפִי שֶׁכֵּלוּ הָעֶכוֹר
 כִּי אִינִם יוֹדְעִין אֲלֵא מִן הַגְּלוּי
 אֵל הַסְּתוּם, בְּשִׁבִיל זֶה לַעֲתִיד
 שִׁיתְבַטֵּלוּ כֹל הָאֲמוּנוֹת כֹּזְבִיּוֹת
 וַיֵּאֱמִינוּ הַכֹּל בְּה' אֶחָד עַל יְדֵי
 זֶה יִתְקַרָא שַׁבָּת, כִּי אֲמוּנָה
 בְּשִׁלְמוֹת נִקְרָא שַׁבָּת כִּי שַׁבָּת
 מוֹרָה עַל מַחֲדָשׁ אֶת עוֹלְמוֹ
 בְּשִׁשֶּׁת יָמִים וּבִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
 שַׁבָּת וַיִּנְפֹשׁ, בְּשִׁבִיל זֶה אָמְרוּ
 חֲז"ל כֹּל הַשּׁוֹמֵר שַׁבָּת אֶפְּלוּ
 עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה פְּדוּר אָנוּשׁ
 מוֹחֲלִין לוֹ, כִּי שַׁבָּת עֵקֶר אֲמוּנָה
 וְהַשַּׁבָּת עֲבוּדוֹת זָרוֹת, וְזֶהוּ
 אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רְגְלִיךָ, רְגַל זֶה
 בְּחִינַת אֲמוּנָה, כִּי הַפְּפִירוֹת

בחינת השלום של מחלוקת התנאים שבגמרא, וכשיעשה שלום בשרש הינו בתורה אזי נעשה שלום גם למטה ואז גם אויביו ישלים אתו, ואותיות ש'ל'ו'ם' מרמזין על זה נוטריקון ו'דע מ'ה ש'תשיב ל'אפיקורוס, כי זה עקר השלום שנזדבף שכלו ויודע תשובות על הכפירות, וזהו אודף בישר ללב, הינו בשני יצרין, אימתי פד בלמדי משפטי צדקה, הינו על ידי למוד פוסקים שהם שלום שבבחינת תורה ועל ידי שלום שבתורה נשלם הכל ונפתח לו תשובות [*ל'] אפיקורסין פנ"ל:

(אלו השני מאמרים הנ"ל כלולים בתורה אחת בסימן ס"ב, זה' יודע נסתרות למה חלקו כן לשנים. גם יש הרבה דברים שמבארין שם מה שלא נכתבו כן וכן יש כמה דברים שמבארין כן ביותר. ודע שגם שם בסימן ס"ב הנ"ל הוא לשון רבינו ז"ל

מכונים בשם כמעט נטיו רגלי, ואמונה מכונה בשם רגלי עמדה במישור, פי אמונות כזביות יונקים מבחינת רגלין דקדושה, בבחינת הני ברפי דרבנן וכו', הינו אמונה קדושה בבחינת איש אמונות רב ברכות, ברכות הינו ברפי דרבנן:

אודף בישר ללב וכו', פל המחלוקת שרשם מהתורה, הינו מהמחלוקת התנאים נשתלשל למטה ומהסיגים נעשה מחלוקת שלא לשם שמים, וצריך לראות להשלים את לבו שלא יהיה לבו חלק עליו, הינו שיעבוד את השם בשני יצרין כמאמר בכל לבבך וכו', שלא יהיה בבחינת חלק לבם. והמחלוקת של היצר שבלב האדם הן הן הכפירות שמטיל על האדם ומונע מן האדם שבילי אמונה ומחשיף את שכלו מלהבין תשובות על הכפירות, ועצה על זה ללמד פוסקים ועל ידי זה ישלים מחלוקת היצר שבלב ששרשו מהתורה פנ"ל, כי הפוסקים הם

והחלל הפנוי מכונה בשם פרעה, כי שם גילה אורותיו אחר כך, וקדם הבריאה היה להשם יתברך כל המדות הן רחמים הן חכמה אבל היו בבחינת אין סוף פי לא היו מגבלים, ועל ידי הצמצום עשה אחר כך גבול לכל המדות עד שאנחנו בני אדם יכולין להבחין מדת טובו ורחמנותו, וההבחנה היא מהשכל והחכמה שהגביל בנו ובכל העולמות.

ודע שיש חכמות שהם רחוקים מהקדשה ואף על פי כן יש בהם מעט אלקות מעט קדשה, מאותיות שנפלו בהם בשעת בריאת עולמות, שנשברו הכלים מחמת רבוי אור שלא יכלו לסבל את האור ונשברו ונפלו ונתהוו מהם הקליפות וחייתם מנצוצי) כאן חסר הרבה פי חצי הדרך נחתך ונאבד) החכמה היה מן הצמצום הינו מהחלל הפנוי הנ"ל, ועל החכמות פאלו נאמר כל באיה לא ישובו וכו' כמו החלל הפנוי שפנה משם אור אלקות כן

בעצמו. רק ששם הוא לשונו הקדש שאמר בעל פה לפני אחד מאנשיו בלשון הקדש והאיש כתב לפניו וכאן הוא לשונו וכתיבתו של רבינו ז"ל בעצמו. ומחמת זה נמצא ביניהם פמה שנויים. כי כן היתה דרכו של עצם קדושת רהיטת מוחו הנורא היו משתנים פמה ענינים מהאמירה להפתיבה וכן בין פתיבה לכתובה ועוד יש בזה נסתרות שנעלמו ממנו כי מאד עמקו (מחשבותיו)

"בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו" וכו': כשעלה ברצונו הפשוט לברא את העולמות כדי להיטיב לזולתו כי מדתו להיטיב והיה אורו מתפשט לאין סוף וצמצם את אורו לצדדין ונשארו חלל פנוי ובתוף החלל ברא כל העולמות בדבורו ובחכמתו, כמו שכתוב בדבר ד' שמים נעשו וכו', וכמו שכתוב פלם בחכמה עשית.

אֵלָא עַד לְעֵתִיד לְבֹא שְׂאָז
 יִתְקַיֵּם וְלֹא יִכְנַף עוֹד מוֹרֵךְ
 שְׂיִבִינוּ הַכֵּל אֲפִילוּ בְּמָקוֹם חֲלָל
 הַפְּנוּי הֵינּוּ בְּחִינַת הַצְּמִצּוּם
 שֶׁהוּא בְּחִינַת הַסְּתֵרֶת אֱלֹקוֹתוֹ
 אַף עַל פִּי כֵן יִתְגַּלֶּה לְעֵתִיד
 שְׁכָל וַיִּדְעָה גְדוּלָּה שְׂיִמְצְאוּ
 אֱלֹקוֹת אֲפִילוּ בְּבְחִינֹת אֱלוֹ,
 אֲבָל עֲכָשְׂיוּ הָעֵינּוּן שֶׁל הַצְּדִיק
 שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה בְּחֻכְמוֹת
 הִלְלוּ הוּא תוֹעֵלֶת לְהַכְנִיעַ כַּח
 שֶׁל הַחֻכְמוֹת הִלְלוּ מִחֻמַּת רוֹב
 קִדְשָׁתוֹ שֶׁל הַצְּדִיק וְלַהוֹצִיא אֶת
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִשָּׁם, כִּי כָל דָּבָר
 חוֹשֵׁק לְשֵׁרְשׁוֹ וְכֹשֶׁהַצְּדִיק עוֹסֵק
 בְּאֱלוֹ הַחֻכְמוֹת אֲזִי כָל הַנְּשֻׁמוֹת
 שֶׁנִּפְּלוּ בְּאֱלוֹ הַמְּבוּכוֹת חוֹשְׁקִים
 וְנִתְּלַחֲבִים לְדַבֵּק בְּנִשְׁמַת
 הַצְּדִיק וְהוּא מוֹצִיא אוֹתָם מִשָּׁם:
 (וְזֶה)

וְזֶה פְּרוּשׁ בֵּא אֶל פְּרָעָה, שְׂצוּהָ
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַצְּדִיק
 שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה שְׂיִבֵּא
 לְבְּחִינַת פְּרָעָה בְּחִינַת הַחֲלָל
 הַפְּנוּי הַנִּזְכָּר: כִּי אֲנִי הַכְּבֹדֵתִי
 לְשׁוֹן לְבוּשׁ וְהַסְּתֵרָה: אֶת לְבוֹ
 וְלֵב עֲבָדָיו לְמַעַן שְׂתִי אוֹתוֹתִי

חֻכְמוֹת הִלְלוּ לֹא תוּכַל לְמַצֵּא
 שָׁם שְׂיִשׁ אֱלֹקִים וְאֲדַרְבָּא
 שְׂמוֹרִין לְהַפְּךָ כְּמוֹ הַחֲלָל הַפְּנוּי,
 וְזֹאת הַחֻכְמָה אֲסוּר לְסַפֵּר
 מִמֶּנָּה כִּי אֵין לָהּ כַּח הַדְּבֹר, כִּי
 הַחֲלָל הַפְּנוּי הוּא קֹדֶם הַבְּרִיאָה
 קֹדֶם אוֹתוֹת הַדְּבֹר וְאֵין כַּח
 בְּמַדְבַּר לְדַבֵּר בָּהּ וְאֵין כַּח
 בְּשֶׁכָל לְהִבִּינוּ כִּי צְמִצּוּם חֻכְמוֹתוֹ
 כְּדִי שְׂיִשְׂאֵר חֲלָל פְּנוּי, וְעַל זֶה
 נֶאֱמַר שְׂתֵק כִּי עָלָה בְּמַחְשָׁבָה
 כִּי עַל הַדְּבָרִים שְׂקָשִׁים לְהִבִּינֵם
 נֶאֱמַר שְׂתֵק וְכוּ' וְכָל שֶׁפֶן שְׂצָרִיךְ
 לְבָרַח מֵאֱלוֹ הַחֻכְמוֹת, אֲבָל
 מִחֻמַּת שְׂפִכָּר נִפְּלוּ כְּמָה וְכְמָה
 מִבְּנֵי עַמִּינוּ הֵתֵר לְצְדִיק הַדּוֹר
 שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה וְאֲדַרְבָּא
 מִצְוָה לְעֵין בְּחֻכְמוֹת אֱלוֹ כְּדִי
 לְהַעֲלוֹת אֶת עַמִּינוּ מִשׁוּחָה
 עִמָּקָה. וְלֹא תַחֲשַׁב שְׂעַל יָדִי
 עֵינּוּן שֶׁל הַצְּדִיק בְּחֻכְמוֹת הִלְלוּ
 יוּכַל לְהִבִּין בָּהֶם הַפֶּךָ הַדְּבָר,
 הֵינּוּ שְׂיוּכַל אֲפֹשֶׁר לְהִבִּיא מוֹפֵת
 חוֹתֵךְ עַל חֲדוּשׁ הָעוֹלָם וְהוּא
 הַדִּין עַל חֻכְמוֹת כְּמוֹ זֶה וְיוּכַל
 לְמַצֵּא שָׁם אֱלֹקוֹתוֹ וְלַהֲרֹאוֹת
 טְעוֹתָם, דַּע כִּי זֶה לֹא אֲפֹשֶׁר

אור חכמתו שלא יהיה בבחינת
 אין סוף הלא גם הצמצום גם כן
 על ידי חכמתו, נמצא שאין כאן
 חלל פנוי מחכמתו, וזה כי אני
 הכבדתי הינו הלבשתי
 והסתרתי את לב ותוכו של
 החלל הפנוי של החכמות הנ"ל
 והלבשתי את תוף ולבן של
 הקדמותיהם שלא יוכל שום
 אדם להבין זאת, וזה שאין אדם
 יכול להבין זאת החלל הפנוי
 כל זה כדי שבתוכו אשים בתוכו
 כל העולמות, וזה למען שתי
 אותותי וכו', אבל אלו החכמות
 שיש בהם מעט קדשה מאותיות
 השבורים והם בחינת אדם
 דקליפה שהוא פקוף בפני אדם
 כשאדם נופל לשם יוכל לידע
 משם את השם יתברך על ידי
 האותיות הקדשה שנפלו לשם,
 וזהו: את אשר התעללתי
 במצרים פרוש שחקתי ואת
 אותותי אשר בם) (| הינו |
 אדם הבליעל שהוא פקוף בפני
 אדם) (כמו שחוק שמשחקין
 שקורין נאך גשפעט) (הבליעל
 הוא כמו קוף שעושה מה

בקרבו, הינו שהסתיר וצמצם
 הקדוש ברוך הוא את אלקותו
 את האור אין סוף לצדדין כדי
 לברא אחר כך הבריאה פלה,
 וזה למען שתי אותותי הינו
 בריאת העולמות שהיה על ידי
 אותיות, ולמען תספר באזני
 בנה וכן בנה, פרש רש"י
 [במקום אחר] עד כאן רחמי
 האב, הינו כי על ידי הבריאה
 תוכל לספר בהרחמנות שתבחן
 בהבחנת שכלך. באזני, זה
 בחינת הבחנה, כמו און מלין
 תבחן, כי הספור בא מכח
 אותיות הדבור שנברא בהן
 העולמות, הבחנה באה
 מחכמתו יתברך שמו שברא
 בזה העולמות, ועבדי פרעה הן
 ההקדמות של אלו החכמות
 שהן עוזרין להחכמות האלו,
 כמו שאין מלך בלא עבדים כן
 אין חכמה בלתי הקדמות,
 ופרעה הוא בחינת הצמצום
 והחלל הפנוי, ולב זה בחינת
 תוכו של החכמה: והצמצום
 היה גם כן בחכמה אבל אי
 אפשר להבין, כי איך סלק משם

הפנוי הכל אלקותו, אבל עכשיו
 (אין) [יכלת] בידינו להבינו,
 כי תכף כשאנו אומ) [אומרים] שסלק אורו זה
 מורה כי אינו הוא שם, ותכף)
 כשאנו אומרים שיש שם
 חכמתו קשה להבין הצמצום
 והחלל כי אין פאן חלל, אבל
 לעתיד יתקיים ולא יכנף עוד
 מוריף שיתגלה שכל של חדוש
 העולם שכל ההסתרה
 והצמצום, וזה מחר הינו
 לעתיד, כמו ולמחר לקבל
 שכרם, וזה מביא מחר הינו
 לעתיד ארבה בגבוליה, הינו
 גבוליה שהוא בחינת חלל הפנוי
 יתגלה שם לעתיד הארבה הינו
 ה) (דם דלבושים מניה וביה,
 וזה וענתה בי צדקתי ביום מחר
 כי תבא על שכרי, הינו לעתיד
 יענה) (ר [ויסביר] לי
 תרצים על כל הספיקות, וזה
 צדקתי הינו לבושין והסתרה
 וצמצום כמו צדק לבשתי, וזה
 וענתה כמו ענה פסיל שתטען
 ותשיב לי תרוץ על כל

שאדם) (עושה ואת אותותי
 אשר שמתי בם) ([וידעתם]
 כי אני ה' הינו (שם מי)
 [*שמי] שנופל (לשם)
 [יוכל] לידע כי אני ה' כנ"ל,
 וכשבא משה לפרעה) (כה אמר
 ד' אלקי העברים שלח עמי
 ויעבדוני, אלקי העברים, הינו
 אלקותו ואורו שצמצם לצדדין,
 וזה לשון עברים לשון עבר
 הנהר, ועל שם זה אנו נקראים
 עברים שאנו משליכים כל
 החכמות ודבקים בהשם יתברך
 לבד באמונה לבד, ומשה בא
 לפרעה כדי להכניע אותו כנ"ל,
 וזהו עד מתי מאנת לענות
 מפני, ועקר הדבר שלח עמי
 כנ"ל כי אם מאן אתה לשלח
 וכו' מביא מחר ארבה בגבוליה,
 ארבה זה בחינת הצמצום כמו
 ארבה דלבושים מניה וביה פן
 הצמצום והסתרת והלבשת
 אורו הוא מיניה וביה, הינו כי
 אפילו ה) ([ההלבשה] היה
 בחכמה, נמצא כי הכל אחד הוא
 ([דגם הצמצום של] החלל

דע שאז היו בחינת התפשטות אור אין [סוף] ובהתפשטות אור אין סוף אי אפשר להתהוות שום התהוות, וזה לא המדרש עקר אלא המעשה הינו שיעשה איזהו התהוות בתוך הצמצום, וכל המרבה דברים מביא חטא, כי אחר הצמצום נעשה על ידי דבוריהם איזהו התהוות ואפלו על ידי שיחת חולין שלהם, ואפלו מאלו שכל [אחד] דבר על חברו החכם נעשה איזהו התהוות, ומרבו דבורם מזה בא התהוות הקליפות כמו שנתהוה הקליפות מרבו אור שלא יכלו הכלים לסבל ונפלו ונשברו פן מרבו דבורם של החכמים מביא חטא הינו בחינת חכמות שיש בהם מעט קדשה פנ"ל, וזהו שמעון בנו אומר, אומר זה בחינת ולמען תספר. בנו, זה בחינת רחמנות הנ"ל. שמעון, זה בחינת באזני הינו בחינת הבחנה) ([פנ"ל:]

(עד כאן מצאתי מכתב יד רבינו ז"ל מהתורה בא אל

הספיקות, צדקתי שהו לבושין שלי הן ישיבו לי על לבושין והצמצום של השם יתברך.

וזהו שלפעמים נעשה כל זה בין הצדיקים, פי הם בוראים עולמות פמובא לאמר לציון עמי אתה וכו', והצדיקים הם נמשכים כל אחד ואחד לצד אחד זה מושך לכאן וזה לכאן, וזה בחינת צמצום האור לצדדין כדי שיתהווה בתוך החלל הנשאר בין החכמים איזהו התהוות, וזה שמעון בנו אומר כל ימי גדלתי בין החכמים ולא מצאתי לגוף טוב משתיקה, בין החכמים דיקא שאינם באחדות וכל אחד נמשך לצד אחר, וטוב לזה שתיקה פנ"ל הינו בחינת משה שהוא כבוד פה פנ"ל שעל ידו נכנעים אפיקורסות שנזרקו על בני אדם מחמת שרואים מחלוקת בין החכמים, וזה הפרוד שביניהם זה בחינת חלל הפנוי הנ"ל, ולא המדרש עקר אלא המעשה, הינו אף על פי שאם היו החכמים באחדות היו מחדשים חדושי דרשות, אבל

פרעה שנדפסה בספר
בסימן ס"ד והדפין היו
קרועים ושרופים מהצדדין
ובאיזה מקום לא נמצא כי
אם חצי דף והעתקותם
אות באות ובמקום החסר
רשמתי סימן כזה) ()
ובקצת מקומות שנפר
החסרון הצגתי בתוך שני
חצאי לבנה כנ"ל):

זה מצאתי מפתיבת ידו
הקדושה מהתורה אמר ר'
עקיבא כשתגיעו לאבני
שיש טהור הנדפס בסימן
נ"א - אך לא מצאתי
ההתחלה ומה שמצאתי
העתקתי וזהו.

(כי אם אין טמאה אין צריך
טהרה, כי אל טמאה
שיך טהרה, כמו שכתוב
וטהרתם מכל טמאותיכם, ודרך
הטהרה יכולה לתקן את עצמה,
והטמאה שהיא השקר היא
מחמת הרחוק מאחד, כי עקר
הרע הוא מחמת הרחוק מאחד,
כי הרע הוא נגדיות הוא נגד

רצונו של אדם, ונגדיות אין שיך
באחד אלא בשנים שאחד
מתנגד לשני אבל באחד אין
שיך נגדיות, נמצא שאחד הוא
טוב, וזה שאמרו חז"ל ביום
ההוא יהיה ה' אחד, אטו
האינדנא לאו הוא אחד, אלא
לעתיד (כלא) [*כלו] הטוב
עין שם, ואחד הוא אמת כי
אמת הוא אחד, למשל
כשאומרים על כסף שהוא כסף
הוא אמת, והשקר הם רבים, כי
כשאומרים על כסף שהוא זהב
הוא שקר, גם כשאומרים שהוא
נחשת הוא שקר, גם כשאומרים
עליו שאר דברים זה כלו שקר,
נמצא שהאמת הוא אחד והוא
טוב, ובשביל זה שפת אמת
תכון לעתיד, כי אז יהיה ה' אחד
ואז יתבטל הרע הינו
ההתנגדיות, כמו שכתוב לא
ירעו ולא ישחיתו וכו' וגר זאב
עם (גדי) [כבש], וזה בחינת
מי יתן טהור מטמא (הלל)
[*לא] אחד, כי ימתק
הטמאה בשרשה שהיא הטהרה,
וקודם הבריאה כשהיו ישראל

עצמו שהוציא אותנו מכח אל הפעל.

ודע, שעל ידי השגחה שהקדוש ברוך הוא

משגיח עלינו על ידי זה אנחנו באחדות עמו בחינת כח, אבל כשמסיר השגחתו חס ושלוש הינו על ידי שקר כמו שכתוב דובר שקרים לא יכון לנגד עיני על ידי זה האדם יורד לתוף הרע הגמור הרחוק מאמת הרחוק מאחד בתכלית הרחוק. וזה בחינת אבני שיש טהור, אבן זה בחינת כח אב וכן כחדא, פתרגומו "משם רועה אבן ישראל", ושיש טהור הוא בחינת ישות בחינת פעל, ומשם הטהרה שהיא הבחירה, ומי שרוצה להגיע ולהמשיך האחדות לתוף הישות שיהיה עכשיו | *אחר | הפעלה כמו קדם הפעלה, עצה על זה שישמור עצמו משקר שהוא בחינת מים מים כנ"ל, כי על ידי השקר מסיר השגחתו ואז הוא רחוק מאחד, ואז הוא בעצמו

ככח אצל הקדוש ברוך הוא באחדות עם הקדוש ברוך הוא כפיכול כמו הין שהוא ככח אצל האב קודם ההזרעה והוא באחדות עם אביו ואז בודאי אין רע ואין שקר ואין טמאה ואז כלא טוב וכלא אמת וכלא אחד וכלא קדש, כי אפילו טהרה אין שיך כי לשון טהרה שיך כשיש טמאה, וכשהוציא את ישראל מכח אל הפעל אזי יצאו מבחינת אחד כי נתפסים במנין כי שיך לומר שם שנים והם נחשבים במספר בפני עצמם, ומפעלה הזאת שהוא הוציא אל הפעל נעשה הבחירה כי הבחירה שיך בשני דברים ועכשיו שהם שנים אב וכן שיך בחירה, וזה בחינת טהור כי הטהרה היא בין הקדשה ובין הטמאה ויכולין לעלות על ידי הטהרה מטמאה לקדשה על ידי שהוא בוחר בטוב, וגם חס ושלוש להפך להפך, וזה בחינת כעצם השמים לטהר, כי הטהרה היא בחינת שנעשה מספר בפני

בַּעֲצָמוֹ וַיֵּשׁ בַּיַּנְיָהִים קֶצֶת
שְׁנוּיִים וְכִנ"ל. עַל כֵּן
הַעֲתִיקְתִּיהוּ. וְזֶהוּ.

אֵיטָא בְּזוּהַר רוּחָא נְחִית לְשַׁפְּךָ
חֲמוּם הַלֵּב, זֶה בְּחִינַת
צְדָקָה שֶׁהוּא רוּחַ נְדִיבָה עַל יְדֵי
זֶה מְקַרְרִין חֲמִימוֹת תְּאוֹת
מְמוּן, וְזֶה בְּחִינַת יְבָצַר רוּחַ
נְגִידִים, שֶׁהַרוּחַ מְמַעֵט תְּאוֹת
הַנְּגִידוֹת וְעֲשִׂירוֹת, וְכֵד נְחִית
רוּחָא הַלֵּב מְקַבֵּל לִיהַ בְּחִדּוּהַ
דְּנִגּוּנָא דְלִיּוּאֵי, זֶה בְּחִינַת מִשָּׂא
וּמִתֵּן בְּאַמּוּנָה שֶׁשְּׂמַח בְּחֻלְקוֹ
וְאֵין אֵץ לְהַעֲשִׂיר, כִּי נִגּוּנָא זֶה
מִשָּׂא וּמִתֵּן, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב שְׂאוּ
זְמֶרָה וּתְנוּ תַף, וְחֻדּוּהַ זֶה
שֶׁשְּׂמַח בְּחֻלְקוֹ, וְזֶה בְּחִינַת
קְטָרֶת, לְשׁוֹן קֶשֶׁר, שֶׁמְקַשֵּׁר
חֲמוּם הַלֵּב עִם הַרוּחַ, [וְזֶה]
שְׂמֹן וְקְטָרֶת יִשְׂמַח לֵב, וְזֶה
בְּחִינַת יִשְׂמוּ קְטָרָה בְּאַפְּךָ,
שֶׁעַל יְדֵי בְּחִינַת קְטָרֶת הַנ"ל
נִתְבַטֵּל בְּחִינַת בְּזַעַת אֶפְךָ
תֹּאכֵל.

וְזֶה בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת מְשִׁיחַ שְׂאֵז
יִתְבַטֵּל חֲמִדַּת הַמְּמוּן כְּמוֹ
שֶׁפְּתוּב וְהַשְּׁלִיכוּ אִישׁ אֶלְיָלִי

בְּחִינַת פֶּעַל, וְזֶה שְׂמֹא תִסְכְּנוּ
בַּעֲצָמְכֶם דִּיקָא, וְזֶה מָה רַב
טוֹבְךָ אֲשֶׁר צִפְנַת לִירְאִיךָ,
מִחֲמַת זֶה זוֹכִים לְטוֹב הַגְּנוּז
מִחֲמַת פֶּעֲלַת לְחוּסִים בְּךָ שֶׁהוּא
הוֹצִיא אוֹתָם מִכַּח אֶל הַפֶּעַל
וּמִחֲמַת הַפֶּעֲלָה נִתְהוּהַ
וְנִשְׁתַּלְּשַׁל הַנְּגִדוּת כִּנ"ל, וְזֶה
נֶגֶד בְּנֵי אָדָם, וְאֵלוֹ הִירְאִים
בְּחָרוּ בְּטוֹב וְלֹא בָרַע מִחֲמַת זֶה
נִכְלָלוּ בְּאַחַד בְּטוֹב וְזוֹכִים לְרַב
טוֹב הַצָּפוֹן הַצָּפוֹן דִּיקָא, כִּי
בְּאַחַד שֶׁהוּא הַטוֹב אֵין שְׁנֵי
שִׁישִׁיג אוֹתוֹ.

זֹאת הַתּוֹרָה נִדְפְּסָה בְּסַגְנוֹן
אַחַר קֶצֶת בְּסִימָן י"ג וְגַם
שֵׁם הוּא לְשׁוֹן רַבִּינוּ ז"ל
כִּפִּי מָה שֶׁשְּׂמַעְתִּי מִפִּי
הַקְּדוֹשׁ בְּלִשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ
שֶׁהִיָּה יוֹשֵׁב עַל סִפְרוֹ
הַנִּכְתָּב וְאָמַר לִי מַלְּהַ
בְּמַלְּהַ בְּלִשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ אֶפְסֵ
אִיזָה דְּבָרִים מְעוּטִים אָמַר
לִי בְּלִשׁוֹן אֲשַׁכְּנוּ וְאֵנִי
כְּתַבְתִּים בְּלִשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ
וְזֹאת הַתּוֹרָה שְׂמַצְאֵתִי
עִתָּה הִיא כְּתִיבַת יְדוּ

כספו ואילי זהבו, וזה בחינת רוח אפינו משיח ד', וכל זמן שיש עבודה הזרה הזאת של ממון בעולם חרון אף בעולם, וכפי הבטול של עבודה זרה הזאת פן יתמשך חסד בעולם, וזה בחינת ועושה חסד למשיחו, וכשיתגלה חסד הזה יתמשך הדעת שהוא בנין הבית, כמו שכתוב בזהר וימינא זמין למיבנא בי מקדשא, בבחינת ואני ברב חסדך אבוא ביתך, כי הדעת הוא בחינת בית כמאמר חז"ל מי שיש בו דעה כאלו נבנה בית המקדש בימיו כי דעת נתנה בין שתי אותיות ומקדש בין שתי אותיות.

וזה בחינת התגלות התורה שלעתיד לבוא כמובא בזהר שלעתיד יתגלה אוריתא דעתיקא סתימאה, כי עקר קבלת התורה על ידי השכל, כמו שכתוב עיר גבורים עלה חכם שהוא משה משיח, ומי שהוא בבחינת משה משיח כנ"ל יוכל לקבל תורה, גם מי שהוא במדרגה הזאת של בחינת משה

משיח בחינת חכם כנ"ל יכול להמשיך הארת התורה ללמוד לשאר בני אדם, כי התגלות התורה בא מיחודא דאבא ואמא, כמו שכתוב שמע בני מוסר אביך ואל תטש תורת אמך, ויחודם מהעלאות נפשות ישראל בבחינת מין נוקבין, והחכם יכול לקח הנפשות בבחינת ולוקח נפשות חכם, ועל ידי זה היחוד נולד התורה שהיא עץ החיים, וזה בחינת פרי צדיק עץ חיים ולוקח נפשות חכם, וכשעולה החכם עם אלו הנפשות בבחינת עיר גבורים עלה חכם ואז ויורד עז מבטחה, ונפש זה בחינת רצון, שכל אלו בני אדם הפאים לחכם הדור כל אחד ואחד יש לו איזהו רצון והצדיק לוקח כל הרצונות ועולה עמהם, ואחר כך ויורד עז מבטחה, בבחינת והחיות רצוא ושוב, רצוא בעליות הנפשות ושוב בחזרת הנפשות עם התגלות התורה, וזה שמובא בזהר רצוא דא נוריאל ושוב דא מט"ט שר ה'

וזה בחינת התגלות התורה שלעתיד לבוא כמובא בזהר שלעתיד יתגלה אוריתא דעתיקא סתימאה, כי עקר קבלת התורה על ידי השכל, כמו שכתוב עיר גבורים עלה חכם שהוא משה משיח, ומי שהוא בבחינת משה משיח כנ"ל יוכל לקבל תורה, גם מי שהוא במדרגה הזאת של בחינת משה

משמים עלינו ישיב על ידי
ההכפא ישיב הראות לעיניו ואז
וראה כי הראיה על ידי השבת
הבטה, וזה בחינת והחיות רצוא
ושוב, הינו התורה שהיא
החיים, רצוא בבחינת הבטה
מעילא לתתא, ושוב בחינת
הפאת הראות בדבר הנראה
ונחזר לעינים ונצטיר בעינים, כי
העינים הם כמראה לטושה
שנתראה בהם כל דבר שעומד
בנגדם, והתורה היא ט'נ'ת'א'
שהם תלת גווני דעינא ובת עין,
וזה שהתורה נקראת בראשית
תמן ראשי תמן בת, ראשי אלה
ראשי בית אבותם שהאבות הם
תלת גווני דעינא תמן בת עין,
נמצא פשחכם מביא תורה
כמוכא לעיל נמצא שמביא כח
הראות של השגחת השם יתברך
עלינו כנ"ל, ועל ידי שאנחנו
קרובים אל התורה נמצא
שאנחנו קרובים אל כח הראות
ועל ידי זה כח הראות נחזר
לעיניו ונתראים ונצטירים אנחנו
בעיניו שהם כמראות הצובאות
כביכול, אבל אמות העולם

פנים דאיהו רשים בשם מ'ש'ה'
דאיהו משיח שהוא רוח אפינו
שעל ידו נשתכף החמימות, וזה
ש'כ'כ'ה' גימטריה משה שהוא
משכף אליל כסף וזהב, רצוא
דא רצון שהוא הנפש ושוב דא
משה שמקבל התורה.

וזהו פרוש הפתוב אלקים
צבאות שוב נא הבט
משמים וראה, והלשון כפול
לכאורה הבט וראה, אבל דע כי
עקר הראיה מחמת שכח הראות
מכה בדבר הנראה וחוזר הכח
הראות מחמת ההכפא לעינים
ונצטיר הדבר הנראה בעינים
ואז העינים רואים את הדבר
הנראה כי הראות מביא את
הדבר לתוך העינים, אבל
כשדבר הנראה הוא רחוק ואז
קודם שיגיע כח הראות להדבר
הנראה נתפזר בתוך האויר
ונעכר ואין מגיע בהכפא על
הדבר ועל ידי זה אין חוזר
הראות לעינים ואז אין העינים
רואים כי עקר הראות מחמת
ההכפא, וזה שוב נא הבט
משמים שישיב ההבטה שמביט

ועל ידי החסד זכה לבגן הבית
 לבחינת שכל פנ"ל, וזה אתרא
 צניעא שהוא בית המקדש
 שהוא השכל, כמו שכתוב ואת
 צנועים חכמה, והוי מיכסא
 שקא, זה בחינת לקיחת
 הנפשות להעלות אותם פנ"ל
 לוקח נפשות חכם, וכלליות
 הנפשות הם מכוונים בשם שק
 כי הם מתעדנים משקיא דנחלא
 בבחינת והשביע בצחצחות
 נפשך, ועל ידי זה אתי מטרא,
 שהמשיך תורה לתתא פנ"ל
 בבחינת ויורד עז מבטחה.

ויש ארבע חיות בבחינת נפש,
 וארבע חיות בתורה ()
 נושאין הפסא אריה שור נשר
 אדם, אריה () [שבבחינת]
 נפש זה בחינת אריתי מורי עם
 בשמי, מורי זה בחינת מרת
 נפש, בחינת ונפשה מרה לה,
 זה בחינת פגם הנפש פגם
 הרצון, פשרוצה דבר תאוה זה
 הרצון הוא פגם ומרה לנפש,
 ועכשיו נשבא זה האדם לחכם
 הדור עם רצון טוב עם נפש טוב
 והצדיק לוקח כל הרצונות

מחמת שהם רחוקים מהתורה
 הם רחוקים מהשגחה והשגחתו
 אין מגיע אליהם בהפאה נמצא
 שאין נחזר הראות לעיניו ואין
 נצטירים בעיניו, נמצא השגחתו
 על האמות בחצי הראות
 בבחינת רצוא ואין בבחינת שוב
 כי השבת הראות מחמת הפאה
 והפאה אינו אלא על דבר קרוב
 ולא על רחוק.

וזה שמביא בתענית מעשה
 דרבי יונה כד הוי מצטרף
 עלמא [למיטרא], הינו
 לתורה כמו שכתוב יערוף
 כמטר לקחי, הוי אמר איזיל
 ואייתי בזוזי עבודה, עבור זה
 בחינת ע"ב רי"ו. עב () זה
 קרירות רי"ו זה בחינת חמימות
 פידוע, בזוזי זה בחינת תאות
 ממון, הינו דאזיל לשכף תאות
 ממון הנ"ל, והוי קאי באתרא
 עמיקא באתרא צניעא, הינו על
 ידי ששכף תאות ממון זכה
 לאתרא עמיקא שהוא בחינת
 חסד כמראה חמה עמוקה מן
 הצל, וחסד הוא אור יום כמו
 שכתוב יומם יצוה ה' חסדו,

החדוש שנתחדש הנפש
 בעלייתה בבחינת עיבור, זה
 בחינת נשר תתחדש פנשר
 נעורכי, אדם שבנפש זה בחינת
 ויהי האדם לנפש חיה, פי האדם
 בחינת מספני ועתירי, כמו
 שפתוב נעשה אדם בצלמנו
 עתירי כדמותנו מספני,
 וכשנתלקטו הנפשות אזי הם
 בבחינת אדם נפשות גדולות
 וקטנות, בבחינת מספני ועתירי,
 כי לא כל הרצונות שוות כי יש
 מי שרוצה דבר גדול ויש מי
 שרוצה דבר קטן.

ואריה שבתורה, התורה נקרא
 עז, מה עז מארי, ושור
 זה בחינת שרים ישורו, ונשר זה
 בחינת התחדשות התורה
 בבחינת תתחדש פנשר, ואדם
 זה בחינת זאת התורה אדם, כי
 בה קלות וחמורות ויש בה
 קומה שלימה רמ"ח איברים
 ושס"ה גידים, וכסא של החיות
 של הנפש היא נפש החכם
 שנתפסה נפש החכם בנפשות
 ההם בבחינת ומיכסי שקא, כי
 יקרה היא מפנינים פי מחמת

ולוקט אותם אחד לאחד כדי
 להעלות אותם כנ"ל ואז מלקט
 גם הרצונות הנפשיות שנפלו,
 וזה בחינת אריה לשון לקט
 שמלקט מורי מרת נפש עם
 בשמי עם הרצון הטוב שמעלה
 ריח טוב, ובחינת שור שבנפש
 זה האור המצחצח שנתוסף)
 [בנפש מחמת] הקבוץ
 שנתקבץ פזורי הנפש ואז מאיר
 ([הנפש ביותר] , כי
 כשהרצון אין מאיר אזי הנפש
 בבחינת ונפש רעבה, כי עקר
 הרעב מחמת העדר האור, כמו
 שאמרו חז"ל ויענה וירעיבה
 ויאכילך את הפן מפאן [ש*]
 הסומא אין שבע, כי עקר השבע
 מחמת האור שיראה בעיניו ועל
 ידי שאין רואה אין נתמלא
 נפשו הינו רצונו, פי טוב מראה
 עינים מהלך נפש, וכשמצחצח
 נפשו בצחצחות האור אזי ונפש
 רעבה מלא טוב בבחינת
 והשביע בצחצחות [נפשך] ,
 וזה בחינת שור לשון הסתפלות
 בחינת טוב מראה עינים מהלך
 נפש, נשר שבבחינת נפש זה

וְזֶה פְרוּשׁ אֲמַר רַבֵּה בַר בַּר חֲנָה
 אִישׁתְּעוּ לִי נְחוּתֵי יָמָא:
 הֵינּוּ מִמְשִׁיכֵי הַתּוֹרָה לְזֶה
 הָעוֹלָם, בֵּין גָּלָא לְגָלָא תִּלְתָּא
 מֵאָה פְרָסָה, תִּלְתָּא מֵאָה פְרָסָה
 אֵלּוּ חֲכָמֵי הַדּוֹר שְׁהֵם בְּבַחֲיַנְתָּ
 מָה בְּשִׁלְשׁ דְּבָרִים כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב
 אֵל יִתְהַלֵּל בְּחֻכְמָתוֹ וּבְגִבּוֹרָתוֹ
 וּבְעֶשְׂרוֹ כִּי אִם בְּזֹאת וְכו' וּכְתִיב
 אֵל תִּקְרִי מָה אֶלָּא מֵאָה, וְאֵלּוּ
 הַחֲכָמִים הֵם בֵּין גָּלָא לְגָלָא הֵינּוּ
 מְחַבְּרִים כָּל הַנִּפְשׁוֹת בְּבַחֲיַנְתָּ
 וְלוֹקַח נִפְשׁוֹת חֲכָם כְּנ"ל,
 וּנְפִשׁוֹת הֵם גְּלִגְלִים בְּבַחֲיַנְתָּ
 עֲגוּלִים כִּידוּעַ: זִימְנָא חֲדָא
 אֲזִלִּין בְּאוּרְחָא, הֵינּוּ שְׁהִלְכְּנוּ
 וְנִכְנְסְנוּ לְעוֹרֵר זְווג הַנִּקְרָא
 אוּרַח כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב אַרְחֵי וּרְבָעֵי,
 וְדִלִּין גָּלָא, הֵינּוּ שְׁדִלִּין
 הַנִּפְשׁוֹת לְמַעְלָה בְּבַחֲיַנְתָּ עִיר
 גְּבוּרִים עֲלָה חֲכָם, כִּי עֵקֶר עֲלִית
 הַנִּפְשׁוֹת עַל יְדֵי הַחֲכָם כְּנ"ל כִּי
 וְרוּמָא דְגָלָא תִּלְתַּת מֵאָה פְרָסָה,
 הֵינּוּ הַתְרוּמָמוֹת הַנִּפְשׁוֹת
 לְמַעְלָה אֵינָה אֶלָּא עַל יְדֵי הַחֲכָם
 שֶׁהוּא בַּחֲיַנְתָּ תִּלְתַּת מֵאָה פְרָסָה,

שְׁהִיא יְקָרָה, הִיא מִלְפָּנֵי
 וְלִפְנֵים, וְכָל הַנִּפְשׁוֹת נִעְשִׂין
 לְבוֹשִׁין אֶצְלָה, וְכִסָּא שֶׁל הַחַיּוֹת
 שֶׁל הַתּוֹרָה הֵם דְּבָרִים עֲתִיקִין
 שֶׁכֶּסֶה עֲתִיק יוֹמִין בְּבַחֲיַנְתָּ
 וְלִמְכָסָה עֲתִיק וְהֵם מְכָסִים אֶת
 עֲצָמָם בְּסִפּוּרֵי הַתּוֹרָה, וְאָדָם
 הַיּוֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶּא זֶה הַחֲכָם
 שֶׁהוּא בְּעַל הַנִּפְשׁ בְּבַחֲיַנְתָּ אִם
 בְּעַל נֶפֶשׁ אֲתָה, וְאָדָם שֶׁעַל
 הַכֶּסֶּא שֶׁל הַתּוֹרָה הוּא עֲתִיק
 יוֹמִין בְּבַחֲיַנְתָּ וְעֲתִיק יוֹמִין
 יְתִיב, וְהָאוֹפְנִים הֵן הַגּוֹפִין כִּי
 עֵקֶר פְּעֻלוֹתֵיהֶם שֶׁל הַגּוֹפִים
 אֵינָה אֶלָּא מִן הַחַיּוֹת שֶׁבְּנִפְשׁ
 שֶׁהַנִּפְשׁ מֵרָאה פְּעֻלוֹתֵיהֶם עַל יְדֵי
 אֵיבָרֵי הַגּוּף וְאֵין לְגוּף שׁוּם
 תְּנוּעָה עֲצָמִית אֶלָּא הַכֹּל עַל יְדֵי
 הַנִּפְשׁ עַל יְדֵי כַחוֹת הַנִּפְשׁ,
 וְאוֹפְנִים שֶׁבַתּוֹרָה הֵן הֵן גּוֹפֵי
 הַלְכוֹת, וְזֶה בְּלַכְתָּם יִלְכוּ
 וּבְעַמְדָם יַעֲמְדוּ, וְאַרְבַּע אוֹפְנִים
 שֶׁבְּגוּף הֵן אַרְבַּע יְסוּדוֹת, וְאַרְבַּע
 אוֹפְנִים שֶׁבַתּוֹרָה הֵן אַרְבַּע
 מִדּוֹת בְּתַלְמִידִים, סְפּוּג וּמִשְׁפָּךְ
 מְשַׁמֶּרֶת וְנִפְהָ.

הראשון וכו', וזה בחינת ארבעין גריוי בחינת ארבעין חיותא. ואי דלינן טפי הוה מקלינין מהבלא, פי יש הבל אשר יש צדיקים שמגיעים להם כמעשה רשעים והוא הדין להפך, ועל ידי הבל הזה רבים נתפקרו שרואים צדיק ורע לו רשע וטוב לו, אבל זה מחמת שהעולם נדון אחר רבו ואז צדיקים נתפסים בעון הדור והוא הדין להפך, ואי דלינן הרבה נפשות אזי בודאי הוי מקלינין לשון קולא מהבלא, הינו שעל ידי שהיה רוב העולם טוב על ידי זה היה טוב לצדיקים ולא היה הבל הזה כל כך קשה על הצדיקים. ורמא גלא קלא לחברתה מי שבקית מידי בעלמא דלא שטפתיה ונייתי אנא וניחרביה, הינו אחר כך כשכל אלו הנפשות חוזרות מעיבור הנ"ל ואז מעוררים אלו לאלו ואומרים זה לזה ומזכירים זה את זה, אחי שמא שבקת איזהו דבר בעולם הזה שעדין היא מושלת עליך ואין אתה

עד דחזינן (פי) | *בי | מרבעתיה דכוכבא זוטא, הינו שגרמנו זונגא עילאה, וזה (פי) | *בי | מרבעתיה בחינת זונג, כמו שנאמר ארחי ורבעי, ושכינה נקראת בשעת זונג כוכבי זוטא כמובא בזהר פרשת פנחס: דאתעבידת נקודה זעירא מגו רחימותא כדין אתחבר בה בעלה עין שם: דהוי כמבזר ארבעין גריוי ביזרא דחרדלא כמובא בפרשת פנחס והאי חיה כד אתעברת אסתתמת ולא יכילת לאולדא עד דאתי נחש ונשיף לה כדין אתפתחת ונפיק מינה דמא והוא שתית לדמא, וזה בחינת ביזרא דחרדלא, הינו בחינת טפת דם פחרדל דנפיק מינה מחמת הנשיכה בבית הזרע, ביזרא בית זרע, ואחר כך אולידת והולדה הזאת היא התורה פנ"ל והתורה הזאת היא הולכת דרך ארבעים יום, הינו בחינת שאר חיותא שהם ארבעים, לכל סטר עשרה כמובא בפרשת פנחס ובחדש

גבורתיה דמרך, הינו פח החכם שכל כף פחו חזק שאפלו נפש שלי העלה בעבור, וזה ונגלה כבוד ה', זה בחינת חכמה כמו שפתוב כבוד חכמים ינחלו, בחינת בית המקדש כמו שפתוב פסא כבוד מרום מראשון, על ידי זה וראו כל בשר יחדיו, וראו זה בחינת המשכת התורה שהיא ראייה טנתא כנ"ל, כל בשר יחדיו זה בחינת לקיטת הנפשות כלם בבחינת לוקח נפשות חכם כנ"ל, פי פי ד' דבר, כל זה נעשה על ידי רוח נדיבה כנ"ל שהוא פי ה', כמו שאמרו חז"ל בפיקר זו צדקה.

רב לכם סוב את ההר פנו לכם צפונה

הנה הגדלות מפיל את האדם ומשפילו הן בגשמיות והן ברוחניות, פי איש ישראל אם הוא דבוק בהשם יתברך ובאמונתו הקדושה אזי אינו יכול לשלט עליו שום דין ולא יהיה לו שום נפילה, פי מי יוכל

יכול להתגבר עליה, וניתי אנא וניחריביה הינו אכלה את הדבר הזה ממך, והשיב לו פוק חזי גבורתיה דמרך שהוא החכם הנ"ל ראה כמה פחו גדול דאפלו כמלא חוטא דחלא לית דעבר, פרש רבינו שמואל אפילו כמלא רחב החוט אין יכלתי לצאת חוץ מן החול, פרוש אתה שואלת אותי שמה שבקתי מידי בעלמא שעדין לא תקנתי אותה, תדע חברתי שעדין אני משקע בכל התאוות ועדין לא יצאתי מן החול אל הקדש אפילו כמלא חוט, וזה ידוע לך שמי שהוא בחול אזי הוא בבחינת אין יכול לבא אל הקדש, וזה בחינת כמלא חוטא דחלא לית דעבר, הינו מי שהוא בחול אפילו כמלא חוט על ידי זה לית דעבר אין יכול לבא בבחינת עבור, כל שפן אני שאני משקע בחול שלא יכלתי לצאת מן החול אל הקדש אפילו כמלא רחב החוט כל שפן שאין אני ראוי לבא אל הקדש בבחינת עבור, אבל פוק חזי

נִקְרָא אַמוֹנָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב קִרְיָה
 נִאֲמָנָה, וְעַל כֵּן כִּשְׁנֹפֶל מֵאַמוֹנָה
 הִנְקָרָא יְרוּשָׁלַיִם וּבָא לְיַד
 כְּפִירָה זֶה נִקְרָא מַחְרִיבֵי
 יְרוּשָׁלַיִם, וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב שׁוֹטְטוּ
 בְּחֻצוֹת יְרוּשָׁלַיִם וּבִקְשׁוּ אִישׁ
 אַמוֹנָה, אִם כֵּן כִּשְׁנֹפֶל
 מֵהָאֲמוֹנָה נִקְרָא מַחְרִיבֵי
 יְרוּשָׁלַיִם מִחֲמַת הַפְּרֻדָּתוֹ
 מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּבָאִים יִשְׂרָאֵל
 בְּגִלּוֹת, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִתַּן
 מִתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרָאוּ עֲלֵיוֹן
 וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב וּלְתַתְּךָ עֲלֵיוֹן עַל
 כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ, וּכְשֶׁחֲרָבָה
 יְרוּשָׁלַיִם אָזִי בְּחִינַת עֲלֵיוֹן
 בְּגוֹיִם. וְזֶהוּ שֶׁכְּתוּב בְּהִנְחַל
 עֲלֵיוֹן גּוֹיִם, דִּהְיִינוּ שֶׁבְּחִינַת
 עֲלֵיוֹן בְּגוֹיִם מִחֲמַת שְׁנֵת־פְּרֻדוֹ
 מֵהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ
 בְּהַפְּרִידוֹ בְּנֵי אָדָם. שֶׁבְּנֵי אָדָם
 הִנְפְּרָדִים מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִחֲמַת
 הַגְּדֻלּוֹת וְהַפְּנִיָּה שֶׁלְמַד בָּהּ וְעַל
 יְדֵי זֶה חֲרָבָה יְרוּשָׁלַיִם אָזִי אוֹתוֹ
 בְּחִינַת עֲלֵיוֹן בְּגוֹיִם.

כִּי הָאֲמוֹנָה הָאֲמִתִּי אִם הוּא
 בְּאֲמַת אָזִי מִשְׁפַּעַת שֶׁפַּע
 בְּרָכָה וְכָל טוֹב מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

לִיגַע בּוֹ בְּאֶשֶׁר הוּא קְרוֹב אֶל
 הַמֶּלֶךְ, וּבְאִיזָה מְקוֹם אֲשֶׁר הוּא
 חוֹנֵה שֵׁם הַר אֱלֹקִים, וּמִמְשַׁלֵּת
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עָלָיו, אֲבָל אִם
 הוּא נוֹפֵל מֵאַמוֹנָה הֵינּוּ שֶׁנֹּפֵל
 בְּגִדְלוֹת וְאָזִי הוּא מְבַדֵּל
 מֵהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵין אֵינִי
 וְהוּא יְכוֹלִין לְדוֹר בְּמְקוֹם אֶחָד
 וְאָז כָּל הַדֵּינִין שׁוֹרִין עָלָיו.
 וּמֵאֵין בָּאָה לוֹ הַגְּדֻלוֹת, מִחֲמַת
 שֶׁהוּא לוֹמֵד אוֹ מִתְּפַלֵּל בְּפְנֵיהֶּ,
 וּמִחֲמַת זֶה בָּא לְיַד גְּדֻלוֹת.

וְאִיתָא בְּזוֹהַר הַקְדוּשׁ כַּד בַּר
 נֶשׁ נִפְיֵל מֵאַמוֹנָה כַּדִּין
 כָּל דֵּינִין מִתְּנוּצְצִין וּמִתְּלַהֲטִין
 בֵּיהּ, כִּי הֵם תְּמִיד מְצַפִּים מִתִּי
 יִפֹּל מֵאַמוֹנָה, כִּי תִכְףּ וּמִיד
 שֶׁנֹּפֵל מֵאַמוֹנָה בָּא לְיַד כְּפִירָה.
 וְזֶה נִקְרָא בְּחִינַת עָרֵב שֶׁמְעַרְבֵב
 הָאֲמוֹנָה, וְאָזִי דֵּינִין שׁוֹרִין עָלָיו.
 וְזֶהוּ אוֹי לָנוּ כִּי פְּנֵה יוֹם כִּי נִטּוּ
 צְלָלֵי עָרֵב, וּכְכֹר נוֹדַע שֶׁהָהָר
 נִקְרָא אַמוֹנָה, כִּי הָהָר נִקְרָא
 יְרוּשָׁלַיִם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב הָהָר
 הַטּוֹב הַזֶּה וְהַלְבֵּנוֹ, וּפִרְשׁ רַש"י
 הָהָר הַטּוֹב זֶה יְרוּשָׁלַיִם וְהַלְבֵּנוֹן
 זֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וִירוּשָׁלַיִם

עַל יִשְׂרָאֵל, וְגַם אִם הוּא מֵאֲמִין
בְּאֱמוּנָה שְׁלִימָה בִּה' יִתְבַּרַךְ אַזִּי
יֵרָא מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ יִרְאֶה וְאִז
אֵינוֹ יָכוֹל לִיפּוֹל מֵהָאֱמוּנָה, כִּי
הָאֱמוּנָה הִיא לְמִטָּה וּכְשֶׁהִיא
בְּשִׁלְמוֹתֶיהָ אַזִּי נִשְׁפָּעִים מִמֶּנָּה
כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת וְהַבְּרוּכוֹת, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב אִישׁ אֱמוּנָה רַב בְּרוּכוֹת,
וְגַם כֵּן נִקְרָא שְׂדֵה כִּי כְּמוֹ
הַשְּׂדֵה שֶׁגִּדְלָה בּוֹ כָּל הַתְּבוֹאוֹת
וְנִלְקָטִין בָּהּ כָּל הַפְּרוֹת כֵּן עַל
יְדֵי הָאֱמוּנָה הַזֹּאת כָּל הַטּוֹב,
וַיַּעֲקֹב נִקְרָא גַם כֵּן שְׂדֵה כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב רֵאשִׁית רֵיחַ בְּנֵי כְּרִיחַ שְׂדֵה
אֲשֶׁר בָּרוּךְ ה' וַיִּתֵּן לָךְ וְכו' וְכָל
הַדֵּינִין מִתְבַּטְּלִין, אֲבָל כְּשֶׁהוּא
נוֹפֵל מֵהָאֱמוּנָה וּבֹא לְיַדֵי כְּפִירָה
נִקְרָא מִחְרִיבֵי יְרוּשָׁלַיִם וְכָל
הַדֵּינִין שׁוֹרִין עָלָיו וְזֶהוּ וַיֵּצֵא
יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשְׂדֵה לַפְּנוֹת עָרֵב,
יִצְחָק הוּא בְּחִינַת דִּין, הֵינּוּ
אֵימַתֵי דֵינִין שׁוֹרִין בְּאוֹתָהּ
בְּחִינָה הַנִּקְרָא שְׂדֵה, לַפְּנוֹת
עָרֵב, דֵּהֵינּוּ כְּשֶׁמְעַרְבֵב הָאֱמוּנָה
וּבֹא לְכַפִּירָה אִז הוּא נִקְרָא
מִחְרִיבֵי יְרוּשָׁלַיִם, וּבְמָה יוֹכֵל
לְתַקֵּן זֹאת עַל יְדֵי בִינָה, דֵּהֵינּוּ

כְּשֶׁהֵתְבוֹנְנוֹת בְּגְדֵלוֹת הַבוֹרָא
יִתְבַּרַךְ.
וְזֶהוּ חֲדָשִׁים לְבַקְרִים רַבָּה
אֱמוּנָתְךָ, דֵּהֵינּוּ כְּשֶׁעוֹמֵד
בְּזִרְזוֹת בְּבַקֵּר לְעִבּוֹדַת בּוֹרָאוֹ
בִּירְאָה וּפְחָד לְשִׁמּוֹ הַגָּדוֹל
יִתְבַּרַךְ אֲשֶׁר בִּהְיוֹתוֹ מִתְבוֹנֵן
בְּבַקֵּר שֶׁחֲזִיר לוֹ בְּמִדַּת טוֹבוֹ
אֵת נִשְׁמָתוֹ הַנִּמְסָרַת תְּמִיד בְּכָל
יוֹם אַזִּי נוֹפֵל עָלָיו הִירְאֶה וּפְחָד
מִשִּׁמּוֹ הַגָּדוֹל יִתְבַּרַךְ וְאִז
נִתְרַחֲבָה וְנִתְרַבָּה הָאֱמוּנָה. וְזֶה
חֲדָשִׁים לְבַקְרִים רַבָּה אֱמוּנָתְךָ
שֶׁנִּתְרַחֲבָה וְנִתְרַבָּה הָאֱמוּנָה.
וְזֶהוּ הַנִּקְרָא סוּד הָעֵיבוֹר
כְּעֲצָמִים בְּבֶטֶן הַמְּלֵאָה, וְאִז אֵינוֹ
יָכוֹל לִפְלֹל וְלָבֵא לְיַדֵי גְדֵלוֹת, כִּי
אִז נִתְרַבָּה וְנִתְרַחֲבָה הָאֱמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה הַנִּקְרָא יְרוּשָׁלַיִם. וְאִז
עַל יְדֵי הַהִתְבוֹנְנוֹת הַזֶּה נַעֲשֶׂה
מִמְּחִרְיָבֵי יְרוּשָׁלַיִם בְּנֵין
יְרוּשָׁלַיִם, וְלַעֲתִיד לָבוֹא בְּמַהְרָה
בְּיַמֵּינוּ אָמֵן אִז יִמְלֵא הָאָרֶץ דַּעַה
וְאִז יִהְיֶה בְּנֵין יְרוּשָׁלַיִם בְּכָלוֹ,
וְלַעֲתָ עֵתָה בְּהִתְבוֹנְנוֹת זֶה
נַעֲשֶׂה בְּנֵין בְּחִינַת יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל

יכול להתבונן בעצמו. וגם איתא
 בזוהר הקדוש שבת שין בת
 תלת גונין דעינא ובת עין
 בחינת עיני השכל, נמצא שבת
 נקרא עין לראות. וזה שאמר
 משה ראו פי ה' נתן לכם את
 השבת דהינו כשיש לכם בחינת
 שבת אז תראו ותתבוננו היטב
 היכן המקום שאתם שם שלא
 תהיו עושים מעשה זמרי
 ומבקשים שכר כפנחס, על פן
 שבו איש תחתיו הינו כל אחד
 ואחד יחשב בעיני עצמו ללא
 כלום, הינו שיחשב בעיני עצמו
 במדרגה הפחותה שהוא תחת
 מדרגתו, ואם אין אתה יכול
 לבא לידי ענוה זו על כל פנים
 אל יצא איש ממקומו הינו שלא
 יהא עושה מעשה זמרי ומבקש
 שכר כפנחס, וזה רב לכם טוב
 את החר, דהינו הגדלות שבכם
 הסובב את האמונה הנקרא הר
 פנ"ל ובשביל זה שורין דינין
 עליכם, ומה תקנתו, פנו לכם
 צפונה, הינו שתפנו לכם אל
 לבבכם בחינת צפונה דבר
 הצפון בחינת שבת בחינת

כל אחד ואחד מזאת הבחינה
 הנקרא אחד.

וזאת הבחינה נקרא עולם
 הבא, פי לעתיד לבא
 במהרה בימינו אז יהיה דעה
 שלימה, וגם פי זה נקרא סוד
 העיבור דבר אשר לא היה
 מקדם, ועולם הבא נקרא שבת,
 וגם בשבת נפתחין שערי בינה
 להתבונן האדם בעצמו היכן
 המקום אשר הוא עומד, פי בחל
 משקע בטרדות ואינו יכול
 להתבונן היטב הדק, אבל אם
 יש לו בחינת שבת דהינו בחינת
 עולם הבא דהינו בחינת
 התבוננות היכן המקום שעומד
 שם שלא יהיה עושה מעשה
 זמרי ומבקש שכר כפניחס
 דהינו שאינו מבין המקום שהוא
 עומד, פי לפעמים עומד
 במדרגה הפחותה שבכלם
 ונדמה לו שעומד במקום גדול,
 אבל כשיש לו בחינת שבת הינו
 שיתבונן בעצמו היכן הוא עומד
 אזי אינו נופל בגדלות ואינו
 מבקש שכר פנחס, ובשביל זה
 נקרא בחינת שבת פי בשבת

וכשהוא שואל בעצה להצדיק
 אז הצדיק יתן לו עצה, אז ישאל
 לבני הצדיקים כי שם נמתקה
 העצה, כי הדינים הם למטה
 ונקראים צמצומים, וזה הוא
 מקום צר, והצדיק נותן לו עצה
 וממשיך חסד אל לאברהם
 להפליות היועצות, והם נקראים
 בני הצדיקים כמו שפתיב וכל
 בניו למודי ה', ונאמר ה' צבאות
 יעץ, וממתיק לו הדין שהוא
 ומרחיב לו המקום צר, ואפלו
 מבני הצדיקים. וזהו שמובא
 בזוהר הקדוש כי חסד אל היא
 נהירו דחכמתא, הינו שהצדיק
 או בני הצדיקים על ידם נגמר
 העצה ונמתק הדין ומרחיבין לו
 המקום צר ויודע באיזה דרך
 יחלה.

ואפלו כשנותן לו עצה ואחר
 כך אינה טובה העצה
 הזאת אף על פי כן ישאל, כי
 כבר נודע כי היסורים אשר
 המה צמצומים גדולים ודינים
 והם שורין למטה בבחינת רגלון
 הנקראים בחינת ארץ כמו
 שפתיב הארץ הדום רגלי,

עולם הבא דהינו התבוננות, ואז
 יהיה נקרא בנין ירושלים אמן
 ואמן:

**(שמעתי מהרב וכו' יום ב'
 עקב תקס"ו לפרט קטן).**

כי איש הישראלי אם צריך
 לעצה אזי ישאל עצה
 מבנים קטנים או מבני הצדיקים
 וכו' הן בגשמי והן ברוחני, כי
 שם גמר העצה ועל פיהם יהיה
 כל דבר שבעולם ועל ידם
 נמתקו הדינים, דהנה ידוע כי
 מקור העצה הוא בהחכמה
 המתפשט ומתהווה על ידי
 הדעת ונגמר על ידי הפליות
 כמו שפתיב שהפליות יועצות,
 כי הפליות הם פלי ההולדה
 להוציא מכח אל הפעל. ועל כן
 ישאל להצדיק בעצמו או
 לתלמידי הצדיקים זולת
 לתלמידים של צדיקי אמת, כי
 האדם אינו שואל בעצה אלא
 אם כן צר לו, דהינו כשהוא
 שרוי בצרה ואינו יודע מה
 לעשות אם כך ואם כן, ופעם
 הוא במקום דחוק יותר אשר
 אין יכול לנטות ימין ושמאל,

באהבה רבה ובאהבה עזה
 כשבאו יסורים על נפש ישראל
 אזי נפש שלו אינו עריבה לו
 וכאלו נטלו היסורים את נפשו
 והשם יתברך מצמצם את עצמו
 בתוך היסורים האלה ונותן לו
 פח לקבל היסורים באהבה
 ובחיבה כדי שיגיע לו לרב טוב
 ולדבר גדול מתוק מדבש. וכן
 יחשב בדעתו כי הלא כל
 היסורים שלי הם פלוגים
 ותלויים בהבלי עולם וזמניהם
 אשר לעת עתה הוא חסר מהם
 ואין זה חשוב לכלום אם חושב
 בשכלו תכלית כל הדברים
 האלו מה המה ומה תכליתם,
 ובפרט אשר יש בהיסורים ההם
 התגלות אלקותו ושהשם
 יתברך מצמצם את עצמו בהם
 כנ"ל ובשביל אלקותו מקבלם
 בשמחה ומגביה היסורים
 ממתיק הדין בבחינת רגליו,
 והוא כמו העלאת רקודין, הינו
 על ידי שמקבלם בשמחה אזי
 יבא שמחה ליסורים שלו אשר
 הם שורין ברגליו, כמו שפתוב
 והארץ הדום רגלי, וכשמכניס

והיסורים הם התגלות אלקותו,
 כמו שפתוב יגלו שמים עונו
 וארץ מתקוממה לו, וארץ הינו
 דינא דמלכותא נוקמת ממנו
 נקם ברית, וזהו והארץ הדום
 רגלי. אף יש שני מיני המתקת
 היסורים, המתקה אחת קודם
 ביאת היסורין עליו להמתיק
 הדין שלא יבוא עליו, והמתקה
 שניה להגביהם ולקבלם
 בשמחה בכדי שלא יצאו לריק.
 וזה אם שואל בעצה להצדיק
 ואף על פי כן באו עליו
 היסורים ידע שמהשם יתברך
 הם היסורים ויקבלם ויגביהם
 למעלה. ואם אינו שואל בעצה
 להצדיק אזי יוכל להיות מאותם
 שפתוב בהם אולת אדם תסלף
 דרכו ועל ה' יזעף לבו.

ועקר הגבהת היסורים לקבלם
 ברב שמחה וזהו
 המתקתם, כי היסורים הם
 טובה גדולה ומתקים מאד אחר
 אשר כבר עברו ובאו עליו, כי
 השם יתברך מצמצם שכנינתו
 בתוך היסורים, כי השם יתברך
 אוהב כל נפש ונפש מישראל

הַרְשָׁעָה מִיִּסוּד הַעֶפֶר אֲשֶׁר שָׁם
 שָׂרַשׁ הַמָּרָה שְׁחוּרָה, וּכְשֶׁמִּקְבֵּל
 הַיִּסּוּרִים בְּשִׂמְחָה אֲזִי הוּא תִּמְיֵד
 בְּשִׂמְחָה. זֶהוּ וְשִׁמְרֵה' אֶלְקִיךָ
 לָךְ אֶת הַבְּרִית, הֵינּוּ שֶׁהֵשֵׁם
 יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ יִנטַר בְּרִית שְׁלוֹ,
 וְאֶת הַחֶסֶד שֶׁיִּתְגַּלֶּה אֶלְקוּתוֹ
 שִׁינְהִיר חֶסֶד אֵל כָּל הַיּוֹם כְּמוֹ
 שְׁפָתוֹב בְּזוּהַר הַקְּדוֹשׁ כִּי טַפַּת
 חֶסֶד מִתְגַּלֶּה בְּפוּמָא דְאִמָּה,
 וְעַל יְדֵי עֲצָה שֶׁל הַצְּדִיק יְכוּלִין
 לְבֹא לְשִׂמְחָה זֹו וְאֲזִי יִמְתַּק הַדִּין
 מִקְּדָם בּוֹאוֹ הַיִּסּוּרִין עָלָיו
 לְהַצְּדִיק לְתַן שִׂמְחָה לְרַגְלָיו:

**מִכָּאן הוֹסַפְנוּ הַשְּׁלֵמַת
 הַתּוֹרוֹת הַשְּׁיִיכִים לְלִיקוּטֵי
 מוֹהַר"ן שֶׁנִּדְפְּסוּ כְּבָר בְּחַיֵּי
 מוֹהַר"ן וְשִׁיחוֹת הַר"ן.**

**שִׁיךְ לְהַתּוֹרָה ק"ט
 בְּלִיקוּטֵי קָמָא הַמַּתְחֵלֶת
 יֵשׁ הֶבֶל וְכו'.**

**מִי שְׂרוּצָה לְשׁוֹב לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ
 בְּיָדָאֵי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת עֲצָמוֹ
 בְּרִיָּה חֲדָשָׁה. וְתִדַּע שֶׁבְּאַנְחָה
 שֶׁנֶּאֱנַח עוֹשֶׂה אֶת עֲצָמוֹ בְּרִיָּה
 חֲדָשָׁה. כִּי הָאָדָם אֵינּוּ נֹחַ**

שִׂמְחָה לְיִסּוּרִין אֲזִי מִגְבִּיָּה
 הַרְגֵּלִין, וְזֶהוּ רִקּוּדִין, שֶׁמֵעֵלָה
 רַגְלִין מִתּוֹךְ שִׂמְחָה, הֵינּוּ אַף עַל
 פִּי כֵן שֶׁכָּבֵר בְּאֵי הַדִּין חֶסֶם וְשְׁלוֹם
 הוּא מְסַלֵּק אוֹתוֹ, וְזֶהוּ בְּחִינַת
 רִקּוּדִין הֵינּוּ שֶׁהַרְגֵּלִין יִשְׁמְעוּ
 הַשִּׂמְחָה וְיִקְבְּלוּ בְּשִׂמְחָה
 וְיִגְבִּיְהוּ אֶת עֲצָמוֹ וְיִרְקִידוּן וְאֲזִי
 יִגִּיעַ לְהַתְגַּלּוֹת אֶלְקוּתוֹ.

**וְזֶה פְּרוּשׁ, וְהִיָּה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן
 אֶת הַמְּשַׁפְּטִים הָאֵלֶּה כָּל
 מְקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר וְהִיָּה אֵינּוּ אֶלָּא
 שִׂמְחָה, הֵינּוּ שֶׁבְּחִינַת עֵקֶב
 בְּחִינַת דִּין בְּחִינַת אֶרֶץ בְּחִינַת
 רַגְלִין יִשְׁמְעוּ שִׂמְחָה, מֵאֵת
 הַמְּשַׁפְּטִים הָאֵלֶּה, הֵינּוּ מֵאֵת
 הַדִּינִים הָאֵלֶּה מֵאֵת הַיִּסּוּרִים,
 וְאֲזִי עַל יְדֵי הַשִּׂמְחָה יִזְכֶּה לְהִיּוֹת
 צְדִיק, כִּי צְדִיק נִקְרָא מֵאֵן דְּנִטַר
 בְּרִית כְּמוֹ שְׁפָתוֹב בְּזוּהַר
 הַקְּדוֹשׁ, וּמֵאֵן דְּנִטַר בְּרִית זְכִי
 לְמַלְכוּת, וְאֲזִי אֵין צָרִיךְ לְשִׁמּוֹר
 אֶת עֲצָמוֹ בְּשִׂמִּירַת הַבְּרִית כִּי
 הֵשֵׁם יִשְׁמַר אוֹתוֹ, כִּי פָּגַם
 הַבְּרִית חֶסֶם וְשְׁלוֹם בְּמִקְרָה הוּא
 עַל פִּי רֹוב עַל יְדֵי מָרָה שְׁחוּרָה
 אֲשֶׁר נִמְשָׁךְ מִטְּחוּל לִילִית**

עצמו משרש הטמאה ומקשר את עצמו לשרש הקדשה. וזה בחינת תשובה ששב מהטמאה להקדשה. נמצא שמקבל חיות חדש וגם הגוף נעשה חדש, כי אמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות נח): אֲנַחָה שׁוֹבֵרֵת כָּל גּוֹפוֹ שֶׁל אָדָם נִמְצָא שְׁנַעֲשָׂה גּוֹף חָדָשׁ.

וְזֶה פֵרוּשׁ (קהלת ח): "יש הבל אשר נעשה על הארץ" וכו'. הינו יש צדיקים שעושים עברות גדולות וזה מחמת ההבל, הינו שתוהים על מעשיהם הראשונים ונאנחו על מעשיהם הטובים ועל ידי אנהותיהם נפסקו משרש הבל הטמאה ונתקשרו להבל הטמאה והבל הזה החטיאם. והוא הדין להפך מה שרשעים עושים מצוות גדולות כמעשה הצדיקים גם זה הבל הינו גם זה מחמת ההבל. הינו מחמת אנהה שנאנחו על מעשיהם הרעים, ועל ידי אנהה קשרו עצמן להבל הטוב כמו שכתבנו לעיל.

מהנשימה פי בכל עת הוא מנשים הינו שמוציא הבל ומכניס הבל וזה עקר חיותו, והבל הזה יש לו שרש למעלה. יש הבל טוב של הצדיק ויש הבל רע של הרשע, והצדיק ממשיך בכל עת הבל מהקדשה והרשע ממשיך הבל מהטמאה.

נמצא כשאדם רוצה לעשות תשובה צריך לראות שיפסיק הבל הרע מלבוא בו. בכך יעשה כף יאנה, ואנהה הוא שמאריך הבל בביאתו וביציאתו וממשיך ההבל בהוספה. והוי ההוספה כמו תוסף רוחם יגועו, הינו כמו מיתה. כמו שקדם מיתה נתוסף באדם הרוח, ואחר כך מת והולך ממנו הרוח, כן כשנאנח נתוסף בו ההבל ואחר כך נפסק מן ההבל, הינו שמתיר את עצמו מקו ההבל הטמאה ומקשר את עצמו לקו ההבל הטמאה. ומקבל הבל וחיות מהבל הטמאה. נמצא שעל ידי אנהה שנאנח על עוונותיו מתיר את

עַד כָּאֵן לְשׁוֹן רַבְּנוּ אוֹת
בְּאוֹת מִמֶּה שֶׁכָּתַב בְּעַת
יְלֻדוֹתָיו:

רְאֵה זֶה מִצְאָתִי מִכְּתַב יָד
רַבְּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה בְּעֶצְמוֹ
מֵעַנְיַן הַתּוֹרָה וַיִּבֶן לוֹ בַּיִת
בְּסִימֵן רִס"ו.

דַּע כִּשְׁהָעוֹלָם פּוֹגְמִין בְּמִצְוֹת
סָפָה כִּשְׂאִין מְקִימִין אוֹתָהּ
כְּרְאוּי גוֹרְמִין מִיָּתָהּ אוֹ חוֹלְאֵת
לְבַהֲמוֹת וְלִשְׂאָר בְּעֲלֵי חַיִּים
הַכֹּל לְפִי הַפֶּגֶם. כִּי זֶה הַהִפְרָשׁ
שֶׁבֵּין בְּנֵי הָאָדָם וּבֵין בְּעֲלֵי חַיִּים
כִּי שִׁפְעָם שָׁל בְּנֵי אָדָם יוֹנְקִים
מִמְּקוֹם בֵּינָה, כְּמֵאֲמַר חֲכָמֵינוּ
זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (בְּרִכּוֹת י'): שֶׁעָשָׂה
לָהּ יָדַיִם בְּמִקוֹם בֵּינָה, מֵה
שְׂאִין כֹּן בְּעֲלֵי חַיִּים, שֶׁשִּׁפְעָם
יוֹנְקִים מִמְּקוֹם הָעֶרְוָה. וּבַחֲכִינַת
סָפָה הִיא בְּחִינַת אֲמָא בֵּינָה
דְּמִסְכָּכָא עַל בְּנֵהָא וְאָנוּ יוֹנְקִים
מִמֶּנָּה, וּבִזְאוֹת הַמִּצְוָה אָנוּ
מְבַדְּלִים מִשִּׁפְעָ שֶׁל בְּעֲלֵי חַיִּים.
וּכְשִׁפּוֹגְמִין בְּמִצְוֹת סָפָה אָזִי
יּוֹרְדִין עַל־יְדֵי־זֶה מִמְּדֻרְגַת בְּנֵי
אָדָם, וְאִין לָהֶם שִׁפְעָ מִמְּקוֹם
בֵּינָה, וַיּוֹרְדִין לְמְדֻרְגוֹת שְׂאָר

בְּעֲלֵי חַיִּים. וְנִדְחִין שְׂאָר בְּעֲלֵי
חַיִּים מִהַשִּׁפְעָ שֶׁלָּהֶם, כִּיּוֹן שֶׁבְּנֵי
אָדָם לּוֹקְחִין הַשִּׁפְעָ שֶׁלָּהֶם, וְאָזִי
הַבְּעֲלֵי חַיִּים מֵתִים אוֹ נוֹפְלִים
בְּחֻלָּאִים הַכֹּל לְפִי לְקִיחַת
הַשִּׁפְעָ שֶׁלָּהֶם אִם רַב אִם מְעַט,
וְזֵהוּ (בְּרֵאשִׁית ל"ג) וְלִמְקַנְהוּ עָשָׂה
סָכַת. הֵינּוּ כִּי סָפּוֹת הוּא חַיִּים
וְקִיּוּם לְבַעֲלֵי חַיִּים שִׁישְׂאָרוֹ עַל
מְדֻרְגָתָם כִּנ"ל. וּכְשֶׁבְּנֵי אָדָם
יוֹשְׁבִים בְּסָפּוֹת כְּרְאוּי, עַל־יְדֵי־
זֶה הֵם בְּמְדֻרְגָתָן, וּבְבַחֲכִינַת
תּוֹרָה. כִּי הַתּוֹרָה הִיא בְּחִינַת
(מִשְׁלֵי א'): "אֵל תִּטֵּשׁ תּוֹרַת אֲמֹרְךָ,"
"אִם לְבִינָה תִקְרָא". (שִׁם ב) בְּשִׁבִיל
זֶה סְמוּךְ לְסָפּוֹת אָנוּ עוֹשִׂים
שְׂמִיחַת תּוֹרָה. וְזֵה סוּון רְאִישֵׁי־
תְּבוּת וַיַּעֲקֹב נִסְעָ סִפּוֹתָהּ וַיִּבֶן
כִּי בְּסִיּוֹן נִתְּנָה תּוֹרָה וְאָנוּ
בְּמְדֻרְגַת הַתּוֹרָה עַל־יְדֵי מִצְוֹת
סָפָה כְּנִזְכָּר לְעִיל:

דַּע שֶׁעַל־יְדֵי מִצְוֹת סָפָה כְּרְאוּי
מֵתָר לוֹ לְעֶסֶק בְּבִנְיָן וְאִינוּ
מְזִיק לוֹ לְמִמוֹנּוֹ כִּי אָמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (יְבָמוֹת צ"ג):
הָעוֹסֵק בְּבִנְיָן מִתְּמַסְפֵּן. וְטַעַם
הַדְּבָר כִּי מֵה עֲנִין הָעֲנִיּוֹת

עתה שְׁמַעְתִּי מֵאֶחָד שֶׁשָּׁמַע
גַּם־כֵּן זֶה הָעֲנִין מִפִּי
הַקְדוּשׁ. וּבֵאֵר הַדְּבָר יוֹתֵר קִצַּת
שֶׁאִמְר שֵׁשׁ אֶחָד שֶׁנֶּר שְׁלוֹ אִינוּ
יְכוּל לְדַלֵּק פִּי־אִם אֵיזָה שְׁעָה,
מִחֲפֵשׁ עִם הַנֶּר אוֹתָהּ שְׁעָה
שְׁדוּלֵק, וְאַחֲר־כֵּן נִכְלָה הַנֶּר
וְאִין לוֹ בְּמָה לְחַפֵּשׁ וַיֵּשׁ אֶחָד
שֶׁנֶּר שְׁלוֹ דוּלֵק אֵיזָה שְׁעוֹת
יוֹתֵר, וַיּוּכַל לְחַפֵּשׁ יוֹתֵר אֲבָל
אַחֲר־כֵּן נִפְסַק. וַיֵּשׁ שֶׁנֶּר שְׁלוֹ
דוּלֵק יוֹם אֶחָד. וַיֵּשׁ שְׁדוּלֵק עוֹד
יוֹתֵר וַיּוֹתֵר. אֲבָל יֵשׁ אֶחָד שֵׁשׁ
לוֹ הִרְבֵּה גֵרוֹת נִפְלְאִים כְּאֵלוֹ
שְׁדוּלֵקִים וּמְאִירִים לְעוֹלָם וְעַד
וְאִינֶם נִכְבְּים לְעוֹלָם. וְהוּא זוֹכֵה
לְחַפֵּשׁ בְּגִנְזָיָא דְּמִלְכָּא תְּמִיד
לְעוֹלְמֵי עַד וּלְנִצְחַ נִצְחִים -
אֲשֶׁרֵי לוֹ.

וְהִנֵּה מִזֶּה מוּבֵן שְׁגָם אֲנָשִׁים
כְּשֵׁרִים פְּשׁוּטִים זוֹכִים
בְּעוֹלָם הַבָּא לְחַפֵּשׁ בְּגִנְזָיָא
דְּמִלְכָּא אֲבָל הַחֲפוּשׁ שְׁלָהֶם הוּא
רַק לְפִי שְׁעָה כְּפִי הַמְצוּוֹת
שְׁלָהֶם וּבּוֹדָאֵי גַם זֶה הוּא זְכוּיָה
גְּדוּלָּה וְנִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד, כִּי
אִפְלוּ כְּשֶׁמִּחֲפֵשׁ בְּגִנְזָיָא דְּמִלְכָּא

לְהַבִּינָה, אֲךָ טַעַם הַדְּבָר כִּי מִי
שְׁבוּנָה בְּנִין צָרִיךְ לְבָנוֹת
בְּחֻכְמָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (משלי כ"ד):
"בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בַּיִת" וּבּוֹדָאֵי
הַבּוּנָה בְּחֻכְמָה לֹא יִתְמַסְפֵּן
וְאֶדְרַבָּא יִתְעַשֵּׂר וַיִּתְקִים בּוֹ
בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בַּיִת וְכוּ' וּבִדְעַת
חֲדָרִים יִמְלֹאוּ. אֲבָל מִי שְׁבוּנָה
בְּלֹא חֻכְמָה מְעַנִּישִׁין אוֹתוֹ
בְּעֲנִיּוֹת, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְבַּזֶּה
חֻכְמָתוֹ בְּבַחֲיִנַת (קהלת ט'): "חֻכְמַת
הַמְסָפֵן בְּזוּיָה", מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה.
וְעַל־יְדֵי מְצוּוֹת סִפָּה הוּא
בְּמִדְרַגַּת תּוֹרָה כְּנ"ל וְהַתּוֹרָה
הִיא מְקוּר כֹּל הַחֻכְמוֹת בְּשִׁבִיל
זֶה מִתֵּר לוֹ לְבָנוֹת, כִּי בּוֹדָאֵי יֵשׁ
לוֹ חֻכְמָה, וְסִימֵן לְדַבָּר וַיַּעֲקֹב
נִסַּע סִכְתָּה וַיִּבֶן עַל־יְדֵי מְצוּוֹת
סִפָּה הִתֵּר לוֹ לְבָנוֹת, לֵב רֵאשִׁי־
תְּבוֹת לוֹ בַּיִת. לֵב זֶה הַתּוֹרָה
בַּיִת מִבְּרֵאשִׁית, לְמַד מִלְעִינֵי כֹל
יִשְׂרָאֵל, הִינּוּ כֹל הַתּוֹרָה וְכוּ':

שִׁיךְ לְסִימֵן עַר"ה בְּלִקוּטֵי
חֵלֶק רֵאשׁוֹן, הַמִּתְחַלֵּת: דַּע
שְׁכַל מְצוּהָ וְכוּ' נַעֲשֵׂה
מִמְּנָה נֶר וְכוּ' עֵין שֵׁם.

ספקות באמונת הבורא יתברך שמו יאמר בפה מלא: אני מאמין באמונה שלמה שהוא יחיד ראשון ואחרון. כי ידוע שיצר הרע נמשך מגבורות הנפולין ויש גבורות דקדשה שבהם ממתיקים הגבורות דקלפה והדבור הוא בחינת גבורות דקדשה כמו שכתוב (תהלים קמה"א): "וגבורתך ידברו".

נמצא כשיאמר אני מאמין בנ"ל הוא גבורות דקדשה ובזה הוא ממתיק את הספקות שהוא בחינת גבורה דקלפה. וזהו שאמרו בגמרא (ברכות ה.): 'לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע', דהינו שבגבורות דקדשה ממתיק גבורות דקלפה. וזהו שאמרו בגמרא: שמי שרוצה שלא יהיה רגזן - יהיה דבורו בנחת, נמצא שהדבור בנחת הוא אינו כל"כ רגז. והשתיקה משתק הרגז. אבל הדבור בפה מלא הוא בחינת רגז שהוא בחינת גבורה כנזכר לעיל:

איזה שעה יוכל גם כן למצא שם אוצרות נפלאים שיוכל לחיות בהם חיי עולם הבא לנצח. אבל חיינו יהיה רק כפי מה שימצא באותה השעה. אבל מי שזוכה שגרות מצוותיו מאירן ודולקין יותר ויותר, בודאי ימצא רב טוב בגנזיא דמלפא יותר ויותר. וכן פל אחד ואחד כפי מה שגרות מצוותיו דולקין יותר. אבל הצדיק הגדול זוכה לחפש תמיד בגנזיא דמלפא ונרות שלו לא יכבו לעולם ועד. ועוד יש בזה דברים בגו. ודי בזה:

שיך למה שאמר רבנו זכרוננו לברכה, על פסוק (תהלים פט"ב): "אודיע אמונתך בפי" שעקר האמונה תולה בפה של האדם וכו' ב"לקוטי תניינא" סימן מ"ד:

ראה זה מצאתי מפתח יד החברים בבאור יותר קצת וזו לשונו: כשנופל לאדם

וְכִשְׁאָדָם אוֹכֵל אֶחָד מִשְׁנֵי
הַמֵּאֲכָלִים הַנ"ל הוּא נוֹפֵל
מִבְּחִינַת דַּעַת כִּי (קִהְלֶת גִּיטִים): "מוֹתֵר
הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אֵין" הֵינּוּ
בְּחִינַת דַּעַת בְּחִינַת (אִיּוֹב כח"ים):
"הַחֲכֵמָה מֵאֵין תִּמְצָא". נִמְצָא
כְּשִׂאוֹכֵל מֵאֲכָלִים פְּאֵלוּ הוּא
בְּחִינַת בְּהֵמָה וְנוֹפֵל מִבְּחִינַת
דַּעַת וְנוֹפֵל בְּאֵהְבָה וִירָאָה
הַנְּפוּלָה. וְזֶה שְׁפָתוֹב "הַרְפַּבְתָּ
אֲנוֹשׁ לְרֵאשֵׁנוּ" הֵינּוּ כַּנ"ל, אַזִּי
"בְּאֵנוּ בְּאֵשׁ וּבַמִּים" דְּהֵינּוּ
בְּאֵהְבָה וִירָאָה הַנְּפוּלָה:

וְשִׁיךְ לְהַתּוֹרָה קִשְׂיָא רֵאשִׁי-
תּוֹבוֹת "שְׁמַע יְהוָה קוֹלִי
אֶקְרָא" (תְּהִלִּים כד"ז) (בְּלִקוּטֵי תַנּוּנָא
סִימָן מ"ו) קִדְּם תַּבַּת וְעַל-כֵּל-
פְּנִים הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ שׁוֹמֵעַ קוֹלוֹ
שְׁזֶה יִשׁוּעָתוֹ. שְׁנִרְאָה לִי שְׁחִסֵּר
שָׁם, וְהֶעֱקֵר כִּי הִצְעָקָה בְּלִבּוֹ
בְּעֲצָמָה הוּא בְּחִינַת אֱמוּנָה, כִּי
אֶף-עַל-פִּי שְׁבָאִים עָלָיו כְּפִירוֹת
גְּדוּלוֹת וְקִשְׁיוֹת עִם כָּל זֶה
מֵאַחֵר שְׁצוּעַק עַל-כֵּל-פְּנִים
בְּלִבּוֹ בּוֹדָאֵי עֲדִין יֵשׁ בּוֹ נִיצוּץ
וְנִקְדָּה מֵהֶאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי
אִם חֵס וְשָׁלוֹם, לֹא הָיָה בּוֹ עוֹד

כִּי יֵשׁ שְׁנֵי מִינֵי אֲכִילַת
הַבְּהֵמִיּוֹת. דְּהֵינּוּ שְׁיֵשׁ
אָדָם שְׂאוֹכֵל בְּתַאוּה גְּדוּלָה
כְּבִהְמָה וְהַמֵּאֲכָל הוּא מֵאֲכָל
אָדָם, וְיֵשׁ אָדָם שְׂאוֹכֵל כְּאָדָם
אֲבָל הַמֵּאֲכָל אֵינוּ מֵאֲכָל אָדָם
דְּהֵינּוּ שְׁהִנְיָצוּצוֹת לֹא נִתְבַּרְרוּ
כֵּל-כֶּף שְׁרָאוּי לְאָדָם, אֶלֶּא הוּא
מֵאֲכָל בְּהֵמָה. וְהַאֲכֵל מִשְׁנֵי
הַמֵּאֲכָלִים הָאֵלוּ בָּא לִיְדֵי חֲלִי
הַקְּדַחַת. וְזֶה שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים סו"ב):
"הַרְפַּבְתָּ אֲנוֹשׁ לְרֵאשֵׁנוּ" דְּהֵינּוּ
כְּשִׂאֵנוּ בְּמִדְרָגָה קִטְנָה שְׂאָדָם
גְּדוֹל מִמֶּנּוּ שְׂאֵנוּ אוֹכְלִים מִשְׁנֵי
הַמֵּאֲכָלִים הַנ"ל, אַזִּי "בְּאֵנוּ בְּאֵשׁ
וּבַמִּים" הֵינּוּ קֵר וְחֵם דְּהֵינּוּ
קְדַחַת. וְאֶפְלוּ הַרוֹפְאִים אוֹמְרִים
גַּם-כֵּן כֶּף, שְׁקַדַּחַת בָּא מִן מֵאֲכָל
יּוֹתֵר. וְזֶה בְּגִשְׁמִיּוֹת, וּבְרוּחָנִיּוֹת
גַּם-כֵּן כֶּף, כִּי כְּשִׂאָדָם הוּא
בְּבְחִינַת דַּעַת אַזִּי יֵשׁ בּוֹ אֵהְבָה
וִירָאָה דְּקִדְּשָׁה. וְכִשְׁנוֹפֵל חֵס
וְשָׁלוֹם, מִבְּחִינַת דַּעַת אַזִּי נוֹפֵל
לְאֵהְבָה וִירָאָה הַנְּפוּלָה.

שִׁיר לְהַתּוֹרָה סִימָן י"ד הַמַּתְחֵלֶת תִּקְעוּ וְכוּ'.

מה שִׁפְתוֹב שָׁם בְּאוֹת ד' עַל
מֵאָמֵר רְבוּתֵינוּ ז"ל מִפְּנֵי
מַה תִּלְמִידֵי חֲכָמִים אֵין בְּנִיָּהִם
תִּלְמִידֵי חֲכָמִים. עַל שְׁלֹא בִּרְכוּ
בַתּוֹרָה תַּחֲלָה. שִׁמְעֵתִי מִמּוֹנוּ ז"ל
עוֹד בְּזֶה. כִּי הַהוֹלְדָה נִמְשָׁכֶת
כְּפִי הַמְּאָכְלִים שְׁאֵכֵל תַּחֲלָה
וְכוּ'. וְצָרִיךְ כֹּל אָדָם לְבָרֵךְ
וּלְקַדֵּשׁ אֶת בְּחִינַת הַתַּחֲלִילָה
דְּהֵינּוּ מַה שֶּׁהוּא תַּחֲלָה וְקוּדֵם
לְהַהוֹלְדָה דְּהֵינּוּ הָאֲכִילָה וְכֹל
עֲסָקִיו וְכוּ'. עַד שְׁיִמְשִׁיךְ
הַהוֹלְדָה בְּקַדְשָׁהּ וּבְטַהֲרָהּ
כְּרָאוּי. וְזֶהוּ עַל שְׁלֹא בִּרְכוּ
בַתּוֹרָה תַּחֲלָה שְׁלֹא בִּרְכוּ וְקַדְשׁוּ
בְּקַדְשֵׁת הַתּוֹרָה אֶת הַתַּחֲלִילָה.
דְּהֵינּוּ מַה שֶּׁהוּא תַּחֲלָה וְקֹדֵם
לְהַהוֹלְדָה פִּנ"ל כִּי צָרִיךְ לְבָרֵךְ
וּלְקַדֵּשׁ אֶת בְּחִינַת תַּחֲלֵת
הַהוֹלְדָה הַנִּלְבַּתּוֹרָה. וְאֵז יִהְיֶה
גַּם בְּנוֹ תִּלְמִיד חֲכָם וְכוּ' ל:

מה שִׁפְתוֹב בְּהַתּוֹרָה הַמְּדַבֵּרֶת
מִגְדֵּל אֶסוּר גְּזִילָה וְחֻמְדָּה
אֶפִּילוּ בְּמַחֲשָׁבָה (בְּסִימָן ס"ט

שׁוּם נִקְדָּה מְהֻמְנָה כֹּלֵל לֹא
הָיָה צוּעֵק כֹּלֵל. נִמְצָא שֶׁהֲצַעֲקָה
בְּעֲצָמָה הוּא בְּחִינַת אֲמוּנָה וְהֵבִין
זֶה. וְגַם עַל-יְדֵי הֲצַעֲקָה זוֹכִין
לְאֲמוּנָה הֵינּוּ שֶׁהֲצַעֲקָה בְּעֲצָמָה
הוּא בְּחִינַת אֲמוּנָה פְּנִזְכָּר לְעִיל
רַק שֶׁהֻאֲמוּנָה הוּא בְּקַטְנוּת
גְּדוּל. וְעַל-יְדֵי הֲצַעֲקָה בְּעֲצָמָה
יְכוּל לְזַכּוֹת לְאֲמוּנָה הֵינּוּ
לְהַעֲלוֹת וּלְגַדֵּל אֶת הָאֲמוּנָה עַד
שִׁיסְתַּלְקוּ הַקְּשִׁיּוֹת מִמּוֹנוּ. וְאֶפְלוּ
אִם אֵינּוּ זוֹכֵה לְזֶה עַדִּין אֶף-עַל-
פִּי-כֵן הֲצַעֲקָה בְּעֲצָמָה טוֹב מְאֹד
וְכַנְזָכָר לְעִיל:

מִצְאָתִי בְּסִפּוֹר לְקוּטֵי מוֹהַר"ן
עֲנִין אֶחָד שְׁלֹא נִדְפַס
עַדִּין. וְזֶהוּ דַע שֶׁבְּכֹל דוֹר וְדוֹר
נִתְחַדְּשִׁין בּוֹ חֲלָאִים חֲדָשִׁים
רַחֲמָנָא לִיצְלָן בְּבְחִינַת יוֹסִיף
דַּעַת יוֹסִיף מְכָאוֹב. הֵינּוּ מִחֲמַת
שֶׁבְּכֹל דוֹר שָׁבָא מְאַחֵר נִתּוּסָף
הַדַּעַת שֶׁל הַפִּילוֹסוֹפִים. כִּי בְּכֹל
דוֹר בָּאִים עַל חֲכָמוֹת חֲדָשׁוֹת.
וְעַל יְדֵי זֶה יוֹסִיף מְכָאוֹב
שְׁנַתְחַדְּשׁוּ חֲלָאִים חֲדָשִׁים
רַחֲמָנָא לִיצְלָן. ה' יִצְלָנוּ:

אך כשמעמידן דבר גשמי כנגד דבר רוחני - עושה צל. וכפי גשמיות וגדל הדבר שעומד כנגד הדבר כמו כן נעשה צל, כגון כשמעמידן מקל נגד אור השמש עושה צל קטן כפי מדת המקל. אבל כשמעמידן דבר גדול יותר נגד השמש עושה צל גדול ביותר. וכן כשמעמידן בית גדול עושה צל גדול יותר ויותר. והצל הוא הסתרת והעלמת האור בידוע. ועל-כן כפי מה שהאדם משקע באיזה מדה ותאוה כמו כן עושה צל נגד אור כבודו יתברך וכמו כן נעלם ממנו אורו יתברך, אבל כשמבטל המדות והתאוות, כפי הבטול כן נתבטל הצל, וכמו כן נתגלה אור כבודו יתברך. עד שזוכה שיתבטל הצל לגמרי עד שיהיה הכל לא ואין ואפס. ואז יתגלה כבודו בכל הארץ. פי לא יהיה שום דבר שיסתיר האור ושיעשה צל כג"ל. וזהו "מלא כל הארץ כבודו". ועל-ידי-זה נתגלה כבודו בכל הארץ פי אין דבר

חלק א), פרוש על הגזל את חברו. שפירוש יוליכנו אחריו אפילו למדי, דהינו למודי ה', הינו הבנים וכו' עין שם. שמעתי מפיו הקדוש שאמר שפך שמע שהיו לומדים כן הגמרא הנ"ל במקום ששמע:

שיהיה להתורה מלא כל הארץ כבודו (בלקוטי חלק ראשון סימן קע"ב).

שמעתי מאיש אחד מאנשי ששמע מפיו הקדוש בבאור יותר קצת. והענין, שהאדם צריך לבטל כל מדה ומדה עד שיתבטל לגמרי פאין ואפס. פי בתחלה צריך לבטל מדה זאת עד שתהיה פלא ממש, ואחר-כך מדה אחרת עד שתהיה גם-כן לא, וכן כל המדות עד שיהיו כלם פלא היו. וכפי מה שמבטלין כל מדה ומדה פן מאיר ומתגלה לו כבוד ה'. פי עקר האור הוא כבודו יתברך כמו שפתוב (יחזקאל מ"ב): "והארץ האירה מכבודו".

וְיִשְׁתִּיר אֹר כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ וַיַּעֲשֶׂה צַל כְּנִזְכָּר לְעִיל:

(מַה שְּׁמֵצָאתִי מִכְּתַב יָד אִישׁ וְלֹא נִכְתַּב כְּסֹדֵר וְכִתְּוֹנוֹ, וְמַה שְּׁהוֹצָאתִי מִשֵּׁם הָעֵתְקֵתִי. וְזֵהוּ):

"וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנַעַן. אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף" (בְּרֵאשִׁית ל"אב).
 כְּתִיב (תְּהִלִּים כ"ו): **"רַגְלֵי עַמְדָּה בְּמִישׁוֹר בְּמִקְהָלִים אֲבָרָךְ ה'".**
 רַגְלֵי הוּא בְּחִינַת אֱמוּנָה שְׁעָלֶיהָ עוֹמְדִים כָּל הַמַּדּוֹת וְכָל הַתּוֹרָה כְּלָה כְּמוֹ שְׂמוּבָא בְּמִקּוֹם אַחֵר. וְכְמוֹ שְׁאָמְרוּ (מִכּוֹת כ"ד) **"בָּא חֲבִיקוֹק וְהַעֲמִידֵן עַל אַחַת וְצַדִּיק בְּאֱמוּנָתוֹ יַחֲיָה"** (חֲבִיקוֹק ב"ד). כִּי הָאֱמוּנָה יְסוּד וְשֵׁרֶשׁ כָּל הַתּוֹרָה וְהָעֲבוּדָה.

וְצַרִּיךְ שִׁיחָה הָאֱמוּנָה בְּרוּרָה וְזָכָה בְּלֵי שׁוֹם עֲרֵבוּב. שְׁלֹא תִהְיֶה בְּבַחֲיַת עֲרֵב. וְאֱמוּנָה הוּא צְנוּר כָּל הַהֲשַׁפְּעוֹת וְכָל הַבְּרָכוֹת כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (מִשְׁלֵי כ"ח): **"אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת".**
 וְעַל יְדֵי הַכְּפִירוֹת אֲזִי הַקְּלָפוֹת

הֵם נוֹטְלִין חֵס וְשְׁלוֹם, הַהֲשַׁפְּעוֹת וְהַבְּרָכוֹת, כִּי (תְּהִלִּים י"ב): **"סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלְּכוּן"** שֶׁהֵם הַכְּפִירוֹת שְׂמֵסְבִּין אֶת הַקְּדוּשָׁה דְּהֵינּוּ הָאֱמוּנָה. וְעַל כֵּן כְּשֶׁמִּנְיַחִין חֵס וְשְׁלוֹם, הַכְּפִירוֹת לְכַנֵּס בְּמַח אֲזִי נִפְגַּם הָאֱמוּנָה חֵס וְשְׁלוֹם וְאֲזִי הֵם נוֹטְלִין הַהֲשַׁפְּעוֹת וְהַבְּרָכוֹת חֵס וְשְׁלוֹם.

וְעַקֵּר הַכְּפִירוֹת שְׂבָאִין לְהָאָדָם וּמִבְּלַבְלִין אֶת הָאֱמוּנָה הֵם בָּאִים מִגְּדֻלוֹת. כִּי מִי שִׁישׁ בּוֹ גְּסוּת - הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר אֵין אֲנִי וְהוּא יְכוֹלִין לְדוֹר (סוֹטָה ה). נִמְצָא שְׁעַל יְדֵי גְּדֻלוֹת נִסְתַּלַּק הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמֶּנּוּ וְאֲזִי בָּאִין כְּפִירוֹת שְׂזֵהוּ בְּחִינַת הַסְּתַלְּקוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהַסְּתַרַת פְּנָיו מִמֶּנּוּ.

וְצַרִּיךְ כָּל אָדָם לְהַשְׁגִּיחַ בְּעֵינָא פְּקִיחָא לְרֵאוֹת שְׁפָלוֹתוֹ וְרוּמָמוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּבּוֹדָאֵי לֹא יְבוֹא לְגְּדֻלוֹת וּכְפִירוֹת. וְזֵהוּ עַל יְדֵי שְׁבַת עַל יְדֵי שְׂמִקְבְּלִין שְׁבַת בְּכְבוֹד גְּדוֹל וּבְקִדְשָׁה כְּרָאוּי. כִּי שְׁבַת הוּא בְּחִינַת עֵין שְׁעַל יְדֵי זֶה זֹכִין לְרֵאוֹת

שפלותו ורוממות השם יתברך. כי שין של שבת הוא תלת גונין דעינא, ובית, הוא בחינת בת עין. ועל ידי זה זוכין לראות שפלותו. עין במקום אחר שם מבאר יותר מזה (לקוטי מוהר"ן חלק ראשון ע"ט). נמצא שעל ידי שמירת שבת נצולין מגדלות ואזי זוכין לאמונה כנזכר לעיל.

וזהו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (שבת קיח): 'כל השומר שבת כהלכתו אפלו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו'. כי על ידי שבת משברין ומבטלין הפירות שהם עבודה זרה וזוכין לאמונה כנזכר לעיל.

ועל ידי פגם אמונה דחינו בפירות - עבודה זרה, על ידי זה דינא שריא חס ושלום. כי 'כל זמן שיש עבודה זרה בעולם חרון אף בעולם'. וזה בחינת "אלקים" פגימת הלבנה. כי "אלקים" בחינת לבנה כמו שכתוב (תהלים פד"ב): "שמש ומגן ה'

אלקים" והנה אמרו רבותינו, זכרונם לברכה (פסחים ג): 'בעולם הזה לא כשאיני נכתב אני נקרא כי נכתב ביו"ד ק"א ונקרא באל"ף דל"ת, ולעולם הבא נכתב ונקרא ביו"ד ה"א'. וזהו מחמת פגימת הלבנה שנמשך על ידי פגם האמונה כנזכר לעיל. על פן אי אפשר שיהיה הקריאה והפתיכה אחת כי מעולם לא ראתה חמה פגימתה של לבנה (ראש השנה כג). (פרוש כי הקריאה והפתיכה הם בחינת תורה שבכתב ותורה שבעל פה שהוא בחינת ה' אלקים בחינת חמה ולבנה. בחינת שמש ומגן ה' אלקים. ומחמת שהלבנה נפגמת כעת על ידי פגם אמונה שהוא בחינת לבנה כנ"ל, על פן אי אפשר שתהיה הקריאה והפתיכה כאחד, פדי שלא תראה חמה פגימתה של לבנה. אבל לעתיד יתמלא פגימת הלבנה. ואז יהיה ה' אחד ושמו אחד" (זכריה יד"ט), ויהיה הפתיכה והקריאה אחד בשם יו"ד ה"א כנזכר לעיל).

וזהו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (שבת קיח): 'כל השומר שבת כהלכתו אפלו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו'. כי על ידי שבת משברין ומבטלין הפירות שהם עבודה זרה וזוכין לאמונה כנזכר לעיל.

וזהו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (שבת קיח): 'כל השומר שבת כהלכתו אפלו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו'. כי על ידי שבת משברין ומבטלין הפירות שהם עבודה זרה וזוכין לאמונה כנזכר לעיל.

ועל ידי פגם אמונה דחינו בפירות - עבודה זרה, על ידי זה דינא שריא חס ושלום. כי 'כל זמן שיש עבודה זרה בעולם חרון אף בעולם'. וזה בחינת "אלקים" פגימת הלבנה. כי "אלקים" בחינת לבנה כמו שכתוב (תהלים פד"ב): "שמש ומגן ה'

נמצא שְׁפַל מַה שֶׁהָאָדָם זֹכֵחַ לְאִמּוּנָה יִתְּרָה נִתְקַרֵּב וְנִתְיַחַד יַחַד יוֹתֵר בְּחִינַת הוּי"ה לְשֵׁם אֱלֹקִים, וְנִכְלָלִים יַחַד, כְּמוֹ שְׂיָהִיָּה לְעֵתִיד. וַיַּעֲקֹב הוּא בְּחִינַת שְׁמֵשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת הוּי"ה, וַיִּצְחַק הוּא בְּחִינַת אֱלֹקִים בְּחִינַת לְבָנָה.

וְזָהוּ "וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו" דְּהֵינּוּ שְׁנֵי יֵשֶׁב וְנִתְיַחַד בְּחִינַת יַעֲקֹב בְּבְחִינַת יִצְחָק בְּחִינַת ה' הוּא הָאֱלֹקִים" (מַלְכִים א יחִלֵּט) שְׁנֵי יֵשֶׁב ה' עִם אֱלֹקִים חֲמָה וּלְבָנָה. (וְזָהוּ "בְּאֶרֶץ כְּנַעַן" לְשׁוֹן הַכְּנַעֲנִי וְשְׁפָלוֹת כִּי זֶה זֹכִיךְ עַל יָדֶי שְׁפָלוֹת שֶׁעַל יָדֶי זֶה זֹכִיךְ לְאִמּוּנָה וְכוּ' כִּי לְנִרְאָה לִי).

וְזָהוּ "אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף". יוֹסֵף זֶה בְּחִינַת תּוֹסֵפֶת שֶׁבֶת כִּי עַל יָדֶי שֶׁבֶת זֹכִיךְ לְשְׁפָלוֹת, וְעַל יָדֶי זֶה זֹכִיךְ לְאִמּוּנָה שֶׁלְמָה שֶׁעַל יָדֶי זֶה נִתְמַלֵּא פְּגִימַת הַלְבָנָה וְנִתְיַחַד הוּי"ה עִם אֱלֹקִים בְּחִינַת יַעֲקֹב וַיִּצְחַק כִּי עַל יָדֶי.

וְזָהוּ: "רְגְלֵי עֲמֻדָה בְּמִישׁוֹר", כְּשֶׁזֹּכִיךְ לְאִמּוּנָה יִשְׁרָה בְּשְׁלָמוֹת בְּלֵי שׁוֹם עָרְבוּב, גַּם "בְּמִקְהֵלִים אַבְרָהָם" כִּי אִזּוֹ אוֹכַל לְבָרֶךְ וּלְהַזְכִּיר שֵׁם הוּי"ה, כִּי אִזּוֹ יִתְמַלֵּא פְּגִימַת הַלְבָנָה וַיְהִיָּה ה' אַחַד וְשִׁמּוֹ אַחַד. וַיְהִיָּה הַפְּתִיבָה וְהִקְרִיָּאָה אַחַת, וְנִזְכָּה לְבָרְכוּ בְּמִקְהֵלִים בְּשֵׁם הוּי"ה בְּרוּךְ הוּא בְּחִינַת "בְּמִקְהֵלִים אַבְרָהָם" כִּי נִזְכָּר לְעֵיל. וְעַל יָדֶי זֶה נִמְשָׁךְ שְׁפַע טוֹבָה וּבְרָכָה כִּי לְ:

וְזָהוּ בְּחִינַת נֵר חֲנֻכָּה. כִּי שְׁמֹן הוּא בְּחִינַת חֲכָמָה בְּחִינַת עֵינַיִם כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (בְּרַאשִׁית ג'ז'): "וְתַפְקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם", וּפְרָשׁ רַש"י עַל שֵׁם הַחֲכָמָה נֶאֱמַר. וְעַל יָדֶי עֵינֵי הַחֲכָמָה זֹכִיךְ לְרִאוּת שְׁפָלוֹתוֹ. וְעַל יָדֶי זֶה זֹכִיךְ לְאִמּוּנָה שֶׁלְמָה כִּי לְ. וְזָהוּ שֶׁשְׁעוֹר נֵר חֲנֻכָּה עַד שֶׁתְּכַלֵּה רְגַל מִן הַשּׁוּק (שְׁבֵת כ"א) רְגַל זֶה בְּחִינַת אִמּוּנָה כִּי לְ וְצָרִיךְ לְהַשְׁגִּיחַ בְּעֵינֵי שְׁכָלוֹ עַד שֶׁיִּבְרַר הָאִמּוּנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת רְגַל מִן הַשּׁוּק שֶׁהוּא מְקוּמוֹת הַחִיצוֹנִים בְּחִינַת כְּפִירוֹת, כִּי עַל יָדֶי

לפתר החלום ולידע העתידות מהם.

ויוסף היה לו זה החן בחינת (בראשית מט"ב): "בן פורת יוסף בן פורת עלי עין". לשון

חן כמו שפרש רש"י, על ידי זה היה חלומותיו צודקים. כי השתמש תמיד בחלומות ופתר אותם מחמת שהיו חלומותיו צודקים ונכתבו בתורה. גם על ידי זה היה יכול לפתר חלומות כמו שכתוב בתורה:

בענין תורה רנ"ו המתחלת שם אתה וכו' עין בחיי מוהר"ן נסיעתו לארץ ישראל אות ח':

בענין התורה תקעו תוכחה סימן ח' אות ו' עין חיי מוהר"ן שיחות השייכים להתורות אות מ"ג:

לענין מה שכתוב בליקוטי תנינא סימן נ' שהמחשבה ביד האדם וכו', עין חיי מוהר"ן שיחות השייכים להתורות אות מ"ד:

בחינת שמן של נר חנכה בחינת שכל זוכה לראות שפלותו ועל ידי זה זוכין לאמונה שלמה בנזכר לעיל:

עוד מצאתי מכתב יד החברים: דע שיש חן, שמי שיכול להשתמש בזה החן הוא יכול לעשות שאלת חלום ולידע עתידות על ידי החלומות. כי בכל החלומות בודאי יש בהם עתידות, רק שיש בהן כמה פסלת ותבן כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות נה):

כשם שאי אפשר לבר בלא תבן כך אין חלום וכו'. וגם יש חלומות ברורים כמו שכתוב (במדבר יבז): "בחלום אדבר בו". ומי שיש לו זה החן הנ"ל חלומותיו צודקים בודאי אלא שאפלו כששומע חלום מאחר שמספר לו אזי נופל התבן והפסלת מן החלום ועל ידי זה שומע רק החלום המברר. ועל ידי זה יכול

תוכן הפתק

מאד היה קשה לי לרדת אליך
תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי
מאד מעבודתך ועליך אמרתי
*מיין פייעריל וועט טליען ביז
משיח וועט קומען חזק ואמץ
בעבודתך

ג נח נחמ נחמן מאומן
ובזה אגלה לך סוד והוא:
מלא וגדיש מקו לקו (פצפציה)
ובחזוק עבודה תבינהו וסמן
מ"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה
* (האש שלי תוקד עד ביאת המשיח)

מאד היה קשה לי לרדת אליך
תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי
מאד מעבודתך ועליך אמרתי
*מיין פייעריל וועט טליען ביז
משיח וועט קומען חזק ואמץ
בעבודתך
ג נח נחמ נחמן מאומן
ובזה אגלה לך סוד והוא:
מלא וגדיש מקו לקו (פצפציה)
ובחזוק עבודה תבינהו וסמן
מ"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה
* (האש שלי תוקד עד ביאת המשיח)

!!! לשימוש פרטי בלבד

RABBI MOSES FEINSTEIN
455 F. D. R. DRIVE
New York, N. Y. 10002

ORegion 7-1222

משה פיינשטיין
ר"ם תפארת ירושלים
בגת יארק

נע"ה

לכבוד אחינו בני ישראל, בברכת שלום וברכה וכס"ס.
באמי בוח להמליץ על הגאון ר' ישראל דוב אדעסער שליט"א, שבא לכאן
מארצנו הקדושה, ומבטחי עמו לפני חב הפסח, וראיתי חתק סודי שיש
לו, דבר נפלא מאד.
גרא איש חשוב מאד, ויש לו ידיעות גדולות בהכנסת הקבלה, וכרי
לקבלו ככבוד הראויה, ולהרמכו כפי שאפשר, כפרט כרצונו להרפיס
מסמרי האדמו"ר רבינו נחמן מברסלב זצ"ל, וכל אלו שיעזרו, יתברכו
בכל הברכות.

ועל זה באמי על החתום לכבוד התורה, בז' אייר שד"ה.

משה פיינשטיין

משה פיינשטיין

I am writing on behalf of a most unusual individual, Rabbi
Yisroel Dov Odesser shlita, from Israel. This individual is
a Goan in Torah. I had the pleasure of recently meeting with
him and was inspired by a secret document which he possesses.
Rabbi Odesser is soliciting funds to enable him to print
Rabbi Nachman's seforim, and it is a great mitzvah to assist
him in this endeavor. Hashem will reward all those that so
assist him.

M. Feinstein

Rabbi Moshe Feinstein

תיקון הכללי

לשימוש פרטי
בלבד !!!

תפילה לומר קודם אמירת תהילים

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, הבוחר בְּדוֹד עֶבְדוֹ ובוֹרְעוֹ אַחֲרָיו וְהַבּוֹחֵר בְּשִׁירוֹת וּתְשׁוּבָחוֹת, שֶׁתִּפְּנֵן בְּרַחֲמִים אֶל קְרִיאַת מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שֶׁאֶקְרָא בְּאֵלֹי אִמְרָם דְּדוֹד הַמְּלֶכֶה, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, בְּעֶצְמוֹ זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וַיַּעֲמֵד־לָנוּ זְכוּת פְּסוּקֵי תְהִלִּים וּזְכוּת תְּבוֹתֵיהֶם וְאוֹתֵיזְתֵיהֶם וּנְקוּדוֹתֵיהֶם וְטַעֲמֵיהֶם וְהַשְּׁמוֹת הַיּוֹצֵאִים מֵהֶם מְרֵאשֵׁי־תְבוֹת וּמְסוֹפֵי־תְבוֹת לְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וְחַטָּאוֹתֵינוּ וְלִזְמֹר עֲרִיצִים וְלַהֲכָרִית כָּל הַחוֹחִים וְהַקּוֹצִים הַסּוֹבְבִים אֶת הַשּׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיזָה וְלַחֲבֹר אִשֶׁת נְעוּרִים עִם דּוֹדָהּ בְּאַהֲבָה וְאַחוּה וְרַעוּת, וּמִשֵּׁם יִמְשֹׁךְ לָנוּ שֶׁפַע לְנַפְשׁ רוּחַ וּנְשָׁמָה לְטַהֲרָנוּ מֵעוֹנוֹתֵינוּ וְלִסְלַח חַטָּאוֹתֵינוּ וְלְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ, כְּמוֹ שֶׁסְּלַחַת לְדוֹד שֶׁאִמֵּר מִזְמוֹרִים אֵלָיו לְפָנֶיךָ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: גַּם יְהוָה הֶעֱבִיר חַטָּאתֶךָ לֹא תָמוּת. וְאֵל תִּקְחֵנוּ מִהָעוֹלָם הַזֶּה קִדְּם זְמַנְנוּ עַד מְלֵאת שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבַעִים שָׁנָה בְּאוֹפֵן שְׁנוֹכַל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שָׁחַתְנוּ. וּזְכוּת דְּוֹד הַמְּלֶכֶה, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, יִגַּן עָלֵינוּ וּבְעֵדְנוּ שֶׁתֹּארוּךְ אַפְּךָ עַד שׁוֹבְנוּ אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, וּמֵאוֹצֵר מִתְּנַת חַנּוּם חֲנִנּוּ כְּדַכְּתִיב: וְחַנּוּתִי אֶת אֲשֶׁר אַחֲזֵן וְרַחֲמֵתִי אֶת אֲשֶׁר אֲרַחֵם. וּכְשֵׁם שֶׁאֲנִי אוֹמְרִים לְפָנֶיךָ שִׁירָה בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּי נִזְכָּה לִזְמֹר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שִׁיר וּשְׁבַחָה לְעוֹלָם הַבָּא, וְעַל יְדֵי אִמִּירַת תְּהִלִּים תִּתְעוֹרֵר

תיקון הכללי

חֲבַצְלֵת הַשָּׁרוֹן וְלִשִׁיר בְּקוֹל גַּעִים בְּגִילַת וְרֵן כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן גִּתֵּן לָהּ,
הוֹד וְהָדָר בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן סָלָה:

שוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הֲרִינִי מִקֶּשֶׁר עֲצָמֵי בְּאִמִּירַת הָעֲשָׂרָה מְזֻמָּרִים אֱלוֹ לְכֹל הַצְּדִיקִים
הָאֲמִתִּיִּים שְׁבֻדֹרְנוּ וְלְכֹל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שׁוֹכְנֵי עֵפֶר קְדוֹשִׁים
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּוֶה, וּבִפְרָט לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ צְדִיק יְסוֹד עוֹלָם נַחַל
נֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה רַבְּנוּ נַחְמֵן בֶּן פִּיגָא זְכוֹתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ שְׁגֻלָּה תִּקְוֹן
זֶה:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

לְכוּ נִרְנְנָה לַיהוָה נִרְיַעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ: נִקְדָּמָה פָּנָיו בְּתוֹדָה בְּזִמְרוֹת
נִרְיַע לֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:
הֲרִינִי מְזֻמֵּן אֶת פִּי, לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי; לְשֵׁם יְחִוּד
קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנַתִּיהָ, בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ, עַל יְדֵי הַהוּא טְמִיר
וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טז

- א. מִכְתָּם לְדוֹד שְׁמִרְנֵי אֵל, כִּי־חָסִיתִי בְךָ:
- ב. אֲמַרְתָּ לַיהוָה אֲדָנִי אָתָּה, טוֹבָתִי בְּל־עֲלִיךָ:

תיקון הכללי

- ג.
- ג. לְקַדּוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה, וְאֲדִירֵי כָּל חֲפָצֵי-
בָּם:
- ד. יִרְבוּ עֲצֻבוֹתֶם אַחַר מְהָרוֹ, בְּלֹא-אִסוּךְ נִסְכֵיהֶם
מְדָם, וּבֹל אִשָּׂא אֶת שְׁמוֹתֶם עַל-שִׁפְתָי:
- ה. יִהְיֶה מְנַת-חֻלְקֵי וְכוּסֵי, אֶתְּה תוֹמִיד גּוֹרְלֵי:
- ו. חֲבָלִים נִפְלוּ-לִי בְּנַעֲיָמִים, אֶף-נִחַלַת שְׁפָרָה
עָלַי:
- ז. אֶבְרַךְ אֶת-יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצָנִי, אֶף לַיְלוֹת יִסְרוּנֵי
כְּלִיזוֹתַי:
- ח. שְׁוִיתִי יְהוָה לְנִגְדֵי תְמִיד, כִּי מִימֵנִי בַּל אֶמְוֹט:
- ט. לָכֵן שָׂמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי, אֶף-בְּשָׂרֵי יִשְׁכַּן
לְבַטָּח:
- י. כִּי לֹא תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשֵׂאוֹל, לֹא תִתֵּן חֲסִידְךָ
לְרֵאוֹת שְׁחַת:
- יא. תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שִׁבַּע שְׁמַחוֹת אֶת-פְּנִיךָ,
נַעֲיָמוֹת בִּימִינְךָ נִצַּח:

לב

- א. לְדוֹד מִשְׁכִּיל, אֲשֶׁרִי נְשׂוּי פֶשַׁע כְּסוּי חַטָּאָה:
- ב. אֲשֶׁרִי-אָדָם, לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עֹז, וְאֵין בְּרוּחוֹ רַמְיָה:
- ג. כִּי הֶחֱרַשְׁתִּי בְּלוֹ עֲצָמַי, בְּשֹׂאנְתִי כָּל-הַיּוֹם:
- ד. כִּי יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָדָךְ, נְהַפְּךָ לְשֹׂדֵי בַחֲרַבְנִי קוֹץ סֵלָה:
- ה. חַטָּאתִי אֹדִיעֶךָ, וְעוֹנִי לֹא-כִסִּיתִי, אָמַרְתִּי אוֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לַיהוָה, וְאַתָּה נִשְׂאתָ עֹז חַטָּאתִי סֵלָה:
- ו. עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל-חֲסִיד אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מְצֵא, רַק לְשֹׁטֵף מַיִם רַבִּים אֱלֹוֹ לֹא יִגִּיעוּ:
- ז. אַתָּה סֵתֵר לִי* מְצַר תִּצְרֵנִי, רַגְנִי פָלַט תְּסוּבְּבֵנִי סֵלָה:

(* כאן צריך להפסיק מעט (עיין בליקוטי מוהר"ן סימן רי"ג)

תיקון הכללי

ה

ח. אֲשַׁכִּילְךָ וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ זֶה תֵּלֶךְ, אִיעֲצֶה עִלְיֶךָ
עֵינַי:

ט. אֵל תִּהְיוּ כְּסוּם כְּפָרֵד אֵין הָבִין, בְּמַתְגַּוְרָסִין
עֲדִיו לְבָלוֹם, בַּל קָרַב אֵלֶיךָ:

י. רַבִּים מְכֹאזְבִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ בִּיהוָה חֶסֶד
יְסוּבְכֶנּוּ:

יא. שְׂמַחוּ בִיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים, וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל
לֵב:

מא

א. לְמַנְצַח מְזֻמּוֹר לְדוֹד:

ב. אֲשֵׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל־דָּל, בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ
יְהוָה:

ג. יְהוָה יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ, וְאֲשֵׁר בְּאֶרֶץ, וְאֵל
תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אִיבִיו:

ד. יְהוָה יִסְעֲדֶנּוּ עַל עֵרֶשׁ דָּוִי, כָּל מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכָת
בְּחִלּוֹ:

תיקון הכללי

ו

ה. אֲנִי־אֹמְרֵתִי יְהוָה חֲנֻנִי, רַפְּאֵה נַפְשִׁי כִּי חָטָאתִי לָךְ:

ו. אֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי, מָתִי יָמוּת וְאֶבֶד שְׁמוֹ:

ז. וְאִם־בָּא לְרֵאוֹת, שְׂוֹא יִדְבֵר, לָבוֹ יִקְבֹּץ־אָוֶן לוֹ, יֵצֵא לַחוּץ יִדְבֵר:

ח. יַחַד עָלִי יִתְלַחֲשׂוּ כָּל־שֹׁנְאֵי, עָלִי יַחֲשְׁבוּ רָעָה לִי:

ט. דְּבַר־כְּלִיעַל יִצוּק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לְקוֹם:

י. גַּם־אִישׁ שְׁלוֹמִי, אֲשֶׁר־בִּטַּחְתִּי בּוֹ, אוֹכֵל לַחֲמִי, הַגְדִּיל עָלִי עֵקֶב:

יא. וְאַתָּה יְהוָה חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאַשְׁלֶמְהָ לָּהֶם:

יב. כִּזְאת יִדְעֵתִי כִּי־חִפְצָתָּ בִּי, כִּי לֹא־יִרְיעַ אֹיְבֵי עָלִי:

יג. וְאֲנִי בְּתַמִּי, תִּמְכַּת בִּי, וּתְצִיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם:

יד. כָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן:

מב

- א. לְמַנְצַח מְשָׁכִיל לְבְנֵי קָרַח:
- ב. כְּאֵיל תְּעָרוּג עַל־אֲפִיקֵי־מָוִם, בֵּן נַפְשֵׁי תְעָרוּג
אֱלֹהֵי אֱלֹהִים:
- ג. צְמָאָה נַפְשֵׁי לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי, מְתֵי אָבוֹא
וְאֲרָאָה פְּנֵי אֱלֹהִים:
- ד. הִיִּתְהַלֵּי דְמַעְתֵּי לְחַם יוֹמָם וְלַיְלָה, בְּאִמֹר אֵלֵי
כָּל־הַיּוֹם, אֵיִה אֱלֹהֵיךָ:
- ה. אֵלֶּה אֲזַכְּרָה וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי נַפְשֵׁי כִּי אֶעְבֹּר
בְּסֶדֶךְ, אֲדִידִם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה
הַמּוֹן חוֹיָג:
- ו. מֵהַתְּשִׁתּוּחַחֵי נַפְשֵׁי וְתַהֲמֵי עָלַי, הוֹחֲלֵי
לְאֱלֹהִים, כִּי עוֹד אֲוֹדְנוּ יִשׁוּעוֹת פְּנֵינוּ:
- ז. אֱלֹהֵי, עָלַי נַפְשֵׁי תְשִׁתּוּחַח, עַל־בֶּן אֲזַכְּרֶךָ
מֵאֲרֶץ יִרְדֵּן, וְחַרְמוֹנִים, מֵהַר מְצַעַר:
- ח. תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרִיךָ, כָּל

מִשְׁפָּרֶיךָ וְגִלְיָד עָלַי עֲבְרוּ:

ט. יוֹמָם יִצְוֶה יְהוָה חֲסֵדוֹ, וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמּוֹ,
תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי:

י. אֹמְרָה לְאֵל סְלֵעֵי לָמָּה שְׂכַחְתָּנִי, לָמָּה־קָדַר
אֱלֹהֶיךָ, בְּלַחֲץ אֹיִב:

יא. בְּרָצַח בְּעֲצֻמוֹתַי חֲרַפּוֹנֵי צוֹרְרֵי, בְּאִמְרָם אֵלַי
כָּל הַיּוֹם אַיְהָ אֱלֹהֶיךָ:

יב. מַה־תִּשְׁתַּוְּחַחֵי נַפְשִׁי וּמַה־תִּתְהַמֵּי עָלַי, הַזֹּחִילִי
לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אֹדְנֶנּוּ, יִשׁוּעַת פָּנָי וְאֱלֹהֵי:

נט

א. לְמַנְצֶחַ אֵל תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם, בְּשִׁלַּח שְׂאוּל
וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבָּיִת לַיהוָה:

ב. הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבֵי אֱלֹהֵי, מִמִּתְקוֹמְמֵי תִשְׁגִּבְנֵי:

ג. הַצִּילֵנִי מִפְּעֲלֵי אָוֶן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי:

ד. כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֲזִים, לֹא־פִשְׁעֵי
וְלֹא־חַטָּאתַי יְהוָה:

ה. בְּלִיַּעוֹן יִרְצוֹן וְיִכּוֹנְנוּ, עוֹרָה לְקִרְאֹתַי וּרְאֵה:
ו. וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל,
הַקִּיצָה לְפָקֶד כָּל־הַגּוֹיִם, אֶל־תַּחֲזוֹן כָּל־בְּגְדֵי אֲוֹן
סָלָה:

ז. יֵשׁוּבוּ לְעָרֵב, יִהְמוּ כַּכֶּלֶב, וַיִּסּוּכְבוּ עִיר:
ח. הִנֵּה יִבְיַעוֹן בְּפִיָּהֶם, חֲרָבוֹת בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם,
כִּי־מִי שָׁמַע:

ט. וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־לָמוֹ, תִּלְעַג לְכָל־גּוֹיִם:
י. עֵזוֹ, אֵלֶיךָ אֲשַׁמְרָה, כִּי אֱלֹהִים מְשַׁגְּבִי:
יא. אֱלֹהֵי חֲסָדֵי יְקוּדְמִנִי, אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשַׁרְרֵי:
יב. אֶל־תַּהַרְגֵם, פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי, הַנִּיעַמּוּ בְּחִילְךָ
וְהוֹרִידְמוּ, מִגִּגְנֵנו אֲדָנִי:

יג. חַטָּאת־פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְתֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם,
וּמֵאֲלָה וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ:

יד. כִּלְהַ בְּחֻמָּה, כִּלְהַ וְאִינְמוֹ, וַיִּדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים
מִשַׁל בְּיַעֲקֹב, לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

טו. וַיֵּשְׁבוּ לְעָרֵב, יִהְמוּ כַּכֶּלֶב, וַיִּסּוּכְבוּ עִיר:

תיקון הכללי

- מז. הִמָּה יִנְיֵעוֹן לְאָכֹל, אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ:
- יז. וְאֲנִי אֲשִׁיר עֲנֹךְ, וְאַרְנֶן לְבַקֵּר חֶסֶדְךָ, כִּי-הָיִיתָ מְשֻׁנֵּב לִי, וּמְנוּם בְּיוֹם צַר-לִי:
- יח. עֲזֵי אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְּרָה, כִּי-אֱלֹהִים מְשֻׁנְבֵי אֱלֹהֵי חֶסֶדֶי:

עז

- א. לְמַנְצַחַ עַל-יְדוּתוֹן לְאֶסֶף מְזֻמּוֹר:
- ב. קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלָי:
- ג. בְּיוֹם צָרָתִי אֲדַנֵּי דְרִשְׁתִּי, יְדֵי לֵילָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג, מֵאַנְהָ הַנְּחָם נִפְשֵׁי:
- ד. אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמָיָה, אֲשִׁיחָה, וְתַתְּעִטְפֵנִי רוּחִי סִלָּה:
- ה. אַחֲזֹת שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר:
- ו. חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם, שְׁנוֹת עוֹלָמִים:

תיקון הכללי

א

ז. אֲזַכֶּרָה נְגִינָתִי בַלַּיְלָה, עִם־לִבִּי אֲשִׁיחָה,
וַיַּחַפֵּשׂ רוּחִי:

ח. הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדֹנָי, וְלֹא־יִסִּיף לְרִצּוֹת עוֹד:

ט. הָאֵפֶס לְנִצַּח חֶסֶדּוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדָר וְדָר:

י. הַשֹּׁכַח חַנּוּת אֵל, אִם־קִפֵּץ בְּאֵף רַחֲמָיו סָלָה:

יא. וְאֲמַר חִלּוֹתֵי הָיָא, שָׁנוֹת יָמַי עַל־יוֹן:

יב. אֲזַכּוֹר מַעַלְלֵי־יְהוָה, כִּי אֲזַכֶּרָה מִקֶּדֶם פְּלֹאֲדָ:

יג. וְהִגִּיתִי בְּכָל־פִּעֲלֶךָ, וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה:

יד. אֱלֹהִים בְּקִדְשׁ דְּרַכְּךָ, מִי־אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים:

טו. אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֹא, הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים עוֹדָ:

טז. גָּאֲלַתָּ בְּזִרְעֵ עַמְּךָ, בְּנֵי־יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סָלָה:

יז. רָאוּךָ מַיִם אֱלֹהִים, רָאוּךָ מַיִם, יַחִילוּ, אֵף יִרְגָּזוּ
תְּהוֹמוֹת:

יח. זָרְמוּ מַיִם עֲבוֹת, קוֹל נְתַנּוּ שְׁחָקִים, אֵף־חֲצֹצְצִיךָ
יִתְהַלְכוּ:

יט. קוֹל רַעֲמֶךָ בַּגְּלָגֶל, הֵאִירוּ בְּרָקִים תִּבְל, רָגְזָה
וַתִּרְעַשׂ הָאָרֶץ:

כ. בַּיָּמִים וְדַרְכֵיךָ וַיִּשְׁבִּילְךָ בְּמַיִם רַבִּים, וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא
נִדְעוּ:

כא. נַחֲיֵת כְּצֵאן עֶמֶק, בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ

א. תִּפְלֶה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים, אֲדַנִּי, מֵעוֹן אֶתָּה
הֵייתָ לָנוּ בְּדַר וְדַר:

ב. בְּטָרֶם הָרִים יִלְדוּ, וְתַחֲלִיל אֶרֶץ וְתַבֵּל, וּמַעוֹלָם
עַד־עוֹלָם, אֶתָּה אֵל:

ג. תָּשֵׁב אֲנֹשׁ עַד־דָּכָא, וְתֹאמֶר שׁוּבוּ בְּנֵי־אָדָם:

ד. כִּי אָלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר,
וְאַשְׁמֹרֶה בְּלִילָה:

ה. זַרְמָתָם, שְׁנֵה יְהוּ, בְּבִקֵּר כְּחֲצִיר יַחֲלֶף:

ו. בְּבִקֵּר יִצִּיץ וְחֲלָף, לְעֶרֶב יְמוֹלֵל וַיִּבֶשׁ:

ז. כִּי־כִלְינוּ בְּאַפֶּךָ, וּבַחֲמַתְךָ נִבְהַלְנוּ:

ח. שָׁתָה עֹנֵתֵינוּ לְנִגְדֶךָ, עֲלַמְנוּ, לְמֹאֹר פְּנֶיךָ:

תיקון הכללי

יג

ט. כי כל־ימינו פָּנוּ בְּעִבְרַתְךָ, כְּלִינוּ שְׁנִינוּ כְּמוֹ־
הִגָּה:

י. יְמֵי־שָׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבָעִים שָׁנָה, וְאִם בְּגִבּוֹרוֹת
שְׁמוֹנִים שָׁנָה, וְרַהֲבֵם עֵמָל וְאָוֶן, כִּי־גֹו חִישׁ
וְנַעֲפָה:

יא. מִי־יֹודַע עֵז אַפָּךְ, וּכְיִרְאָתְךָ עִבְרַתְךָ:

יב. לְמִנּוֹת יְמִינוּ בֵּן הַיּוֹדַע, וְנָבִיא לְבַב חֲכָמָה:

יג. שׁוֹבָה יְהוָה עַד־מָתִי, וְהִנָּחֵם עַל עֲבֹדֶיךָ:

יד. שְׁבָעֵנוּ בְּבִקְרַח חֲסִידֶךָ, וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמְחָה בְּכָל־
יְמִינוּ:

טו. שְׁמַחְנוּ כִּימֹות עֲנִיתָנוּ, שָׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה:

טז. יִרְאֵה אֶל־עֲבֹדֶיךָ פֶּעֶלְךָ, וְהַדְרִיךְ עַל־בְּנֵיהֶם:

יז. וְיְהִי נָעִם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ
כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

קה

- א. הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים
עלילותיו:
- ב. שירו-לו זמרו-לו שיחו בכל נפלאותיו:
- ג. התהללו בשם קדשו, ישמח לב מבקשי יהוה:
- ד. דרשו יהוה ועזו, בקשו פניו תמיד:
- ה. זכרו נפלאותיו, אשר עשה, מפתיו ומשפטי-
פיו:
- ו. זרע אברהם עבדו, בני יעקב בחיריו:
- ז. הוא יהוה אלהינו, בכל-הארץ משפטייו:
- ח. זכר לעולם בריתו, דבר צוה, לאלף דור:
- ט. אשר פרת את אברהם ושבעתו לישחק:
- י. ונעמידה ליעקב לחק, לישראל ברית עולם:
- יא. לאמר, לך אתן את-ארץ-כנען, חבל נחלתכם:
- יב. בהיותם מתי מספר, כמעט וגרים בה:
- יג. ויתהלכו מגוי אל-גוי, מממלכה אל-עם אחר:

- יד. לא־הֵנִיחַ אָדָם לְעֵשְׂקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מַלְכִים:
- טו. אֵל תִּגְעוּ בְּמִשְׁיחִי, וְלֹנְבִיאֵי אֵל תִּירְעוּ:
- טז. וַיִּקְרָא רָעַב עַל־הָאָרֶץ, כָּל מִטְהַ־לֶּחֶם, שָׁבַר:
- יז. שָׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ, לְעֶבֶד נִמְכָּר יוֹסֵף:
- יח. עָנּוּ בְּכַבֵּל רִגְלוֹ, בְּרוֹזַל בָּאָה גַּפְשׁוֹ:
- יט. עַד־עַתָּה בֹּא דְבַרוּ, אִמְרַת יְהוָה צָרְפְתָהּ:
- כ. שָׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהּ, מִשַּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחַהּ:
- כא. שָׁמוּ אָדוֹן לְבֵיתוֹ, וּמִשַּׁל בְּכָל־קִנְיָנוֹ:
- כב. לְאַסֹּר שָׂרָיו בְּגַפְשׁוֹ, וַיִּקְנִי יַחֲסָם:
- כג. וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם, וַיַּעֲקֹב גָּר בְּאֶרֶץ־חָם:
- כד. וַיִּפֹּר אֶת־עַמּוֹ מְאֹד, וַיַּעֲצֵמָהּ מִצְרָיו:
- כה. הִפְךָ לֶבָם לְשֹׂנְאֵי עַמּוֹ לְהַתְנַפֵּל בְּעַבְדָּיו:
- כו. שָׁלַח מִשָּׂה עַבְדּוֹ, אֶהְרֹן אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ:
- כז. שָׁמוּ־בָם דְּבָרַי אֶתּוֹתַי, וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם:
- כח. שָׁלַח חֲשָׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ, וְלֹא־מָרוּ אֶת דְּבָרוֹ:
- כט. הִפְךָ אֶת־מִימֵיהֶם לְדָם, וַיִּמָּת אֶת דִּגְתָם:

תיקון הכללי

- ל. שָׂרַץ אֲרָצָם צִפְרָדְעִים, בְּחַדְרֵי מַלְכֵיהֶם:
- לא. אָמַר, וַיָּבֵא עָרֵב, כְּנִים, בְּכָל גְּבוּלָם:
- לב. נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד, אִישׁ לְהַבֹּת בְּאֲרָצָם:
- לג. וַיֵּךְ גְּפָנִים וּתְאֵנֹתָם, וַיִּשְׁפֹּר עֵץ גְּבוּלָם:
- לד. אָמַר וַיָּבֵא אֲרָבָה, וַיִּלְקֵה, וַאֲיִן מִסָּפֵר:
- לה. וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם, וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
- לו. וַיֵּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֲרָצָם, רֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם:
- לז. וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאֲיִן בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
- לח. שָׂמַח מִצְרַיִם בְּצֵאתָם, כִּי-נָפַל פַּחַדָּם עֲלֵיהֶם:
- לט. פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְדָּה, וְאִשׁ לְהָאִיר לְיִלָּה:
- מ. שָׁאֵל וַיָּבֵא שָׁלוֹ וְלֶחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם:
- מא. פָּתַח צוּר, וַיַּזְוֹבוּ מַיִם, הִלְכוּ בְּצִיּוֹת נְהָר:
- מב. כִּי-זָכַר אֶת-דְּבַר קֹדְשׁוֹ, אֶת-אַבְרָהָם עַבְדּוֹ:
- מג. וַיּוֹצֵא עַמּוֹ בְּשִׁשּׁוֹן, בְּרִנָּה אֶת בְּחִירָיו:
- מד. וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת גּוֹיִם, וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ:
- מה. בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו, וְתוֹרֹתָיו יִנְצְרוּ, הַלְלוּיָהּ:

קלז

- א. על־נהרות בְּבַל שָׁם יִשְׁכְּנוּ, גַּם־פְּכִינוּ בְּזַכְרֵנוּ
אֶת־צִיּוֹן:
- ב. עַל עַרְבִים בְּתוֹכָהּ תָּלִינוּ בְּנִוְרוֹתֵינוּ:
- ג. כִּי שָׁם, שְׂאֵלוֹנוּ שׁוֹכֵינוּ דְבַר־שִׁיר, וְתוֹלְלֵינוּ
שְׂמֹחָה, שִׁירוּ לָנוּ מִשִׁיר צִיּוֹן:
- ד. אִיךְ נִשִּׁיר אֶת־שִׁיר־יְהוָה, עַל אֲדַמַּת גְּבָר:
- ה. אִם־אֶשְׁכַּחךְ יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁכַּח יְמִינִי:
- ו. תִּדְבֹּק לְשׁוֹנֵי לְחַפֵּי, אִם־לֹא אֲזַכְּרֶכֶּי, אִם־לֹא
אֲעֲלֶה אֶת יְרוּשָׁלַיִם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחָתִי:
- ז. זָכַר יְהוָה לְבָנֵי אֲדוּם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַיִם,
הַאֲזַמְרִים עָרוֹ עָרוֹ עַד הַיְסוּד בָּהּ:
- ח. בַּת־בְּבַל הַשְּׂדוּדָה אֲשֶׁרֵי שִׁישְׁלָם־לָךְ אֶת־
גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלֹת לָנוּ:
- ט. אֲשֶׁרֵי, שְׂיֵאָחוּ וְנִפְץ אֶת־עַלְלֶיךָ אֶל הַסַּלְעַ:

קנ

א. הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ-אֵל, בְּקֹדֶשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקיעַ
עֲזוֹ:

ב. הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרֹתָיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדָלוֹ:

ג. הַלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וְכִנּוֹר:

ד. הַלְלוּהוּ בְּתֶף וּמַחּוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִגְבִּי:

ה. הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי-שְׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי
תְרוּעָה:

ו. כָּל הַנְּשָׁמָה, תְּהַלֵּל יָהּ, הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר שלשה פסוקים אלו:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו יגל יעקב
ישמח ישראל: ותשועת צדיקים מיהוה מעוֹזֵם בַּעַת צָרָה: ויִעֲזָרֵם
יהוה ויִפְלְטֵם, יִפְלְטֵם מִרְשָׁעִים, ויִוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ:

אחר אמירת תיקון הכללי טוב לומר תפילה זו:

אֲשִׁירָה לַיהוָה בְּחַיִּי, אֲזַמְּרָה לְאֱלֹהֵי בְעוֹדִי, יַעֲרֹב עָלָיו שִׁיחֵי אֲנֹכִי
אֲשַׁמֵּחַ בִּיהוָה: הוֹדוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר, בְּנִבְל עֲשׂוֹר וְזָמְרוּ לוֹ: אֵל הַיּוֹם,

תיקון הכללי

יט

שיר חדש אשירה לך בנבל עשור אזמרה לך: עלי עשור ועלי נבל, עלי הגיון בכנור: כי שמחתני יהוה בפעלך, במעשי ידך ארנן: רבנו של עולם, אדון כל, בורא כל הנשמות, רבון כל המעשים, הבורח בשירי זמרה, עזרני וחסני ברחמיך הרבים ובחסדיך העצומים, שאזפה לעורר ולהוציא ולגלות כל העשרה מיני נגינה שנאמר בהם ספר תהלים. ובזכות אלו העשרה קפיטל תהלים שאמרתני לפניך, שהם כנגד עשרה מיני נגינה, שנאמר בהם ספר תהלים, שהם: אשרי, ברכה, משפיל, שיר, נצוח, נגון, תפלה, הודאה, מזמור, הללויה - בזכות המזמורים ובזכות הפסוקים ובזכות תבותיהם ואותיותיהם ונקודותיהם וטעמיהם והשמות היוצאים מהם מראשי תבות ומסופי תבות, ובזכות דוד המלך, עליו השלום, עם כל העשרה צדיקים, שיסדו ספר תהלים (ובזכות הצדיק יסוד עולם, נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פינא, זכותו יגן עלינו, אשר גלה ותקן לומר אלו העשרה קפיטל תהלים בשביל תקון הברית) ובזכות כל הצדיקים והחסידים האמתיים, תזכני ותחנני, שאזפה ברחמיך הרבים להוציא כל הטפות קרי, שיצאו ממני לכתלה, בין בשוגג בין במזיד, בין באנס בין ברצון, (אם יאמר חס ושלום בשביל מקרה שנזדמן לו באותו הלילה, יאמר זה: ובפרט כל הטפות שיצאו ממני בלילה זאת על-ידי מקרה-לילה, שקרה לי בעוונותי הרבים) בלם אזפה, ברחמיך הרבים ובחמלתך הגדולה ובכחך הגדול, להוציאם מהקלפות ומהסטרין אחרנין, מפל המקומות שנפלו ונתפזרו

תיקון הכללי

וּנְפֹצוּ וּנְדָחוּ לְשָׁם, וְאֵל יָדַח מִמֶּךָ גְּדָח. וְתִכְנִיעַ וְתִשְׁפָּר וְתִהְרַג.
וְתַעֲקֹר וְתִכְלָה וְתִבְטֹל כָּל הַקְּלָפוֹת וְכָל הַרוּחִין וְשָׂדִין וְלִילִין,
שְׁנַעֲשׂוּ וּנְבָרְאוּ וּנְצָרוּ עַל-יְדֵי אֱלוֹ הַטּוֹפוֹת, שְׁיִצְאוּ מִמֶּנִּי לְבַטְלָה,
וְתִסִּיר מֵהֶם חַיּוּתָם, וְתוֹצִיא וְתַגּוֹל מֵהֶם הַחַיּוּת דְקַדְשָׁה, וְכָל
הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁבְּלָעוּ:

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם! אֵל חַי וְקַיִם, חַי הַחַיִּים, מְלֵא רַחֲמִים, הַדֵּן אֶת
כָּל הָעוֹלָם לְכַף זְכוּת תְּמִיד, הַחֲפִיץ חֶסֶד וּמְרֻבָּה לְהִיטִיב. אָבִי אָבִי,
גּוֹאֲלִי וּפּוֹדִי. יְדַעְתִּי יְהוָה יְדַעְתִּי, כִּי אֲנִי בְּעַצְמִי הַחַיִּב וְהַפּוֹשֵׁעַ
אֶפְלוּ בְּהַמְקָרוֹת שֶׁנִּזְדַּמְנוּ לִי בְּשׁוּגָג, כִּי לֹא שָׁמַרְתִּי אֶת הַמְּחֻשְׁבָּה
כָּלֵל וְהִרְהַרְתִּי בַיּוֹם, עַד שֶׁבָּאתִי לְיַדִּי מִמָּאָה בְּלִילָה, וְעַל-יְדֵי זֶה
קִלְקַלְתִּי מִה שֶׁקִּלְקַלְתִּי, וְגִרְמַתִּי מִה שֶׁגִּרְמַתִּי, וְשַׁחַתְתִּי מִה
שֶׁשַׁחַתְתִּי. אוֹי אוֹי אוֹי, אוֹיָה עַל נַפְשִׁי, אוֹי לְנַפְשִׁי, כִּי גַמַּלְתִּי לִי
רָעָה. מָה אֲמַר, מָה אֲדַבֵּר, מָה אֶצְטַדֵּק. מָה אֲמַר, מָה אֲדַבֵּר, מָה
אֶצְטַדֵּק. הַאֱלֹהִים מָצָא אֶת עֲוֹנוֹנִי. הִנְנִי לְפָנֶיךָ בְּאִשְׁמָה רַבָּה, הִנְנִי
לְפָנֶיךָ מְלֵא בּוֹשָׁה וּכְלָמָה, מְלֵא טְנוּפִים וְלִכְלוּכִים, מְלֵא תוֹעֵבוֹת
רְעוֹת, וְאִין שׁוּם לְשׁוֹן בְּעוֹלָם שְׂאוּכַל לְכַנּוֹת בּוֹ עֵצֶם הַרְחַמְנוֹת
שֵׁישׁ עָלַי, כִּי רַע וְמַר, כִּי נָגַע עַד הַנֶּפֶשׁ, מִר לִי מְאֹד, אָבִי
שְׁבַשְׂמִים; מִר לִי מְאֹד, רְבוּן כָּל הָעוֹלָמִים. רְאֵה אֲנַחְתִּי וְאֲנַקְתִּי,
כִּי נַפְשִׁי מָרָה לִי מְאֹד, עַד אֲשֶׁר אֵינִי יוֹדֵעַ אֵיךְ אֲנִי יְכוֹל לְחַיּוֹת
מֵעַצֶּם מְרִירוֹת נַפְשִׁי, אֲשֶׁר עַד גָּבְהִי שָׁמַיִם יִגַּע, כִּי קָצַתִּי בְּחַיִּי,
לָמָּה לִי חַיִּים כְּאֵלֶּה, חַיִּים מְרִים וּמְרוּרִים מְפֹת, אֶת קַבְעַת כּוֹס
הַתְּרַעְלָה שְׁתִּית, מְצִית, נַפְשִׁי.

תיקון הכללי

כא

רבוננו של עולם! אתה לבד ידעת רבוי ועצם הפגמים הגדולים, העצומים והנוראים, שנעשים על ידינו בכל העולמות, ועתה איד אוכל לתקן זאת ובמה יזכה נער כמוני לתקן את אשר שחתתי, אך אף על פירכך ידעתי, ואני מאמין באמונה שלמה, כי אין שום יאוש בעולם כלל. ועדין יש לי תקווה, ועדין לא אבדה תוחלתי מיהוה, כי חסדי יהוה בי לא תמונו, כי לא כלו רחמיו. על פן באתי לפניה, יהוה אלהי ואלהי אבותי, אלהי אברהם, אלהי יצחק ואלהי יעקב, אלהי כל הצדיקים והחסידים האמתיים ואלהי כל ישראל, אלהי הראשונים והאחרונים, שתרחם עלי ותעשה את אשר בחרוך אלך ואת משפטיך אשמר, ותכף את יצרי להשתעבד לך, ותגער בהיצר הרע ותגרשו ממני מעתה ועד עולם, ותשמרני ותצילני ותפלטני מעתה מפל מיני הרהורים רעים וממחשבות רעות ומפגם הראות ומפגם הדבור, ותצילנו מעתה מפל מיני פגם הברית שבעולם במחשבה, דבור ומעשה, ותהיה עמי תמיד ותשמרני ותצילני ממקרה, בין ביום ובין בלילה, מעתה ועד עולם: אבינו, מלך אל חי וקיים, גואל חזק. שטחתי אליך בפני הצל הצל, הושיעה הושיעה, הצל לקוחים למות, הצל נרדף וחיב כמוני, הצילני מן השאול תחתיות. תן לי תקנה ולא אבד, חס ושלום, כי מה בצע בדמי, ברדתי אל שחת, היורד עפר, הוגיד אמתך. דלו עיני למרום, יי עשקה לי, ערבני, ערב עבדך לטוב, אל יעשקני ידים, כי אין לי שום פח אלא בפני, אין לי שום מנוס ומבטח, כי אם עליך לבד, על חסדיך העצומים לבד, על רחמיך הגדולים,

תיקון הכללי

על חמלתך האמתית, על חנינותך הנצחית ועל פח וזכות הצדיקים, ששמרו את הברית בתכלית השלמות, שאין שלמות אחריו, בהם תמכתי יתדותי, בהם אשען ואסמך, בזכותם וכחם אבטח ואקוה, כי לא תעזב נפשי לשאול, לא תתן חסידך לראות שחת. אהה יהוה, מלטני! אהה יהוה, פדני! ראה מספן פמוני טורף בלב ימים, תהום אל תהום קורא לקול צנוריה, כל משבריה ונליך עלי עברו, צוד צדוני בצפור, איבי חנם. צמתו בבור חיי, וידו אכן בי. צפו מים על ראשי, אמרתי נגזרתי קראתי שמך, יהוה, מבור תחיתות; קראתי שמך, יהוה, מבור תחיתות:

רבנו של עולם! רבנו של עולם! מלא רחמים, מלא חסד חנם, מלא חנינות, מלא רחמנות, מלא טוב, מלא רצון. כבר קבלנו עלינו לקרא אליך תמיד, והנני מקים קבלתנו, והנני קורא אליך ממקום שפל כזה, ממקומות מגנים פאלה. מפעמקים קראתיך, יהוה, מעמקי עמקים, מן המצר קראתי יה, ענני במרחב יה. ואם בעוונותינו הרבים ירדנו למקום שירדנו, וירדנו עכשו בעקבות משיחא למקומות נמוכים ושפלים מאד מאד, שלא ירדו ישראל לתוכם מעולם, כמו שפתוב: ותרד פלאים, אין מנחם לה; אף-על-פי-כן אין אנו מיאשים עצמנו, חס ושלום, בשום אופן בעולם כלל, כי כבר הבטחתנו להשיבנו ממצולות ים, כמו שפתוב: אמר אדני מבשן אשיב, אשיב ממצולות ים. וכתוב: ואף גם זאת, בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלתם להפר בריתי אתם, כי אני יהוה אלהיהם:

תיקון הכללי

כג

רבנו של עולם! פתח פיה לאלם כמוני, ותשלח לי דבורים ממועון קדשך מן השמים, באפן שאוכל לנצח אותך, לרצות ולפייס אותך, שתקבל ברחמיך הרבים ובחכריך העצומים את אלו העשרה קפיטל תהלים שאמרת לי לפניך, באלו אמרם דוד המלך, עליו השלום, בעצמו, ואף-על-פי שאיני יודע לבון שום פונה מהפונות העצומות והנוראות, שיש באלו העשרה מזמורים, יהי רצון מלפניך, יהוה אלהי ואלהי אבותי, שתהא חשוכה לפניך האמירה בפה לבד. באלו השגתי וכונתי כל הסודות והפונות שיש בהם, ויהיו אמרי לרצון לפני אדון כל, והנני משליך יחבי עליך, והנני מקשר עצמי לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו ולכל הצדיקים האמתיים, שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, (ובפרט להצדיק יסוד עולם, נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פינא, זכותו יגן עלינו, אמן) ועל דעתם ועל פונתם אמרתי כל אלו העשרה קפיטל תהלים, ובזכותם וכחם אזפה לעורר ולגלות כל העשרה מיני נגינה, שנאמר בהם ספר תהלים, שהם: שיר פשוט, כפול, משלש, מרבע, שהם כלולים בשמך המיוחד, הגדול והקדוש. ובזכות וכח השני שמות הקדושים האלו במלואם, שהם "אל אלהים" (פזח): אל"ף למ"ד, אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם, שהם עולים במספר תפ"ה [ארבע מאות שמונים וחמש], כמספר תהלי"ם, בכח אלו השמות תזכני להוציא כל הטפות קרי לבטלה מבטן הקלפה שבלעם, אשר מספר שמה עם האותיות עולה תפ"ה [ארבע מאות שמונים וחמש], שהיא בקלפה כנגד קדשת ספר תהלים,

תיקון הכללי

ובכח אלו העשרה מזמורי תהלים תעורר השני השמות הקדושים "אל אלהים", ותהרג, ותשבר ותכניע, ותעקר ותכלה ותבטל את הקלפה הזאת שבלעם, ותכריח אותה להפליט כל הטפות הקדושות מבטנה וקרבה, ותמחה שמה וזכרה מן העולם, ותקיים מקרא שכתוב: חיל בלע ויקיאנו, מבטנו יורישנו אל, ותהרג כל הקלפות, שנבראו על ידי אלו הטפות, ותוציא ותגזל מהם החיות דקדשה, וכל הניצוצות הקדושות שבלעו על ידי פגם הטא זה, כלם תוציאם, ותחזר ותקבצם בקדשה שנית, ותזכנו לקבל עלינו על מלכות שמים באהבה תמיד, ונזכה לעסק כל ימינו בתורה ותפלה ומעשים טובים באמת ובלב שלם, באפן שנוזפה לברא גופים ובלים קדושים לכל הנשמות דאזלין ערטילאין על ידי עוונותינו הרבים על ידי פגם הטפות קרי, שיצאו ממני לבטלה.

רבונו של עולם, אמיץ כח, ורב אונים! עשה מה שתעשה ברחמיך הרבים באפן שנוזפה לתקן פגם הברית, פגם טפי המוח, בין מה שפגמנו בזה בשוגג, בין במזיד, בין באנס, בין ברצון - על הכל תמחל ותסלח לי, אלוה סליחות, חנון המרבה לסלח, ונזכה לתקן כל הפגמים בשלמות בחיינו בזכות הצדיקים הקדושים אשר בארץ חמה. ומחל לי, וסלח לי, וכפר לי על כל החטאים והעוונות והפשעים, שחטאתי ושעויתי ופשעתי לפניך ברמ"ח איברי ושם"ה גידי, במחשבה, דבור ומעשה, ובחמישה חושים ובשאר כחות הגוף, ובפרט מה שחטאתי ופשעתי ופגמתי נגדך בפגם הברית, שהוא כלל כל התורה בלה, והרע בעיניך עשיתי מנעורי

תיקון הכללי

כה

עד היום הזה. על הכל תמחל ותסלח ותכפר, מלא רחמים, ותמלא כל השמות שפגמתי בשמך הגדול. הרב בפסני מעוני ומחטאתי טהרני, תחטאני באזוב ואטהר, תכבסני, ומשלג אלבין, תשמיעני ששון ושמחה, תגלגל עצמות דבית, הסתר פניך מחטאי, וכל עונותי מחה. מחה פשעי למענך, כאמור: אנכי אנכי, הוא מוחה פשעיך למעני, וחטאתיך לא אזכור.

ותמלא עלי ברחמים, ותהיה בעזרי תמיד בזכות וכח הצדיקים האמתיים, ותשמרני ותצילני תמיד, ותתן לי פח להתגבר על יצרי ולכף ולשפר את תאותי, ולא אפגם עוד מה שפגמתי, ולא אעשה עוד הרע בעיניך, ולא אשוב עוד לכסלה. אם און פעלתי - לא אוסר, כי כבר הבטחתנו, שגם על זה מועיל תפלה ובקשה להנצל להבא, ברחמיך האמתיים, מן היצר הרע וכת דילה (אם יהיה על קברו הקדוש יאמר זה: ובפרט על מקום ציון הקדוש הזה עזרני בזכות הצדיקים הגנוזים פה) ורחם עלי, ותן לי פח וגבורה מאתך, שאזכה להתגבר ולכבש את יצרי תמיד, עד שאזכה ברחמיך לגרשו ולסלקו ולבטלו מעלי לגמרי מעתה ועד עולם, כי כבר פלו ביוגן חיי, ושנותי באנחה, פשל בעוני כחי, ועצמי עששו, עד אשר פשל פח הספל. רחם עלי, אבי, אב הרחמן; רחם עלי, שומע תפלה; חוס וחמל עלי, שומע צעקה, שומע אנחה, שומע אנקה, רחם רחם, הצל הצל, הושיעה הושיעה! אל יפל דמי ארצה לפניך, אל תתן לשחת נפשי, הצילני מדמים, אלהים, אלהי תשועתי. תרנן לשוני צדקתך. חוסה עלי,

תיקון הכללי

כָּרַב רַחֲמִיךָ, כָּרַב חֶסְדֶּיךָ, יִהְיוּ נָא מַעֲיָד וְחַנּוּנוֹתֶיךָ עַל עֲלוֹב נַפְשִׁי כְּמוֹנִי, עַל נִדְרֶךָ כְּמוֹנִי, עַל מַלְכָּלֶךְ בַּחֲטָאִים כְּמוֹנִי, עַל חֶסֶר דַּעְיָה, חֶסֶר עֲצָה כְּמוֹנִי, כִּי לֹךְ לְבַד עֵינֵינוּ תְלוּיוֹת, לֹךְ לְבַד רַעְיוֹנֵי צוֹפְיוֹת, דָּלוּ עֵינֵי לְמָרוֹם, עֶזֶר נָא, הוֹשִׁיעָה נָא, חוּם וְחַמּוֹל נָא עָלַי וְהוֹשִׁיעֵנִי לְשׁוֹב אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, בְּאַמֶּת וּבְלֵב שָׁלֵם, וְאַזְכֶּה לְהִיּוֹת תְּמִיד כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. כְּחֶסְדֶּךָ חַיִּינִי, וְאַשְׁמְרָה עֲדוֹת פִּיךָ, לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים, וְרוּחַ נְכוֹן חֲדַשׁ בְּקִרְבִּי:

וּבְכֹן, יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֲדוֹן הַשְּׁמַיִם וְהַחֲדָוָה, אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ אֵין שׁוֹם עֲצָבוֹת כְּלָל לְעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: הוֹד וְהַדָּר לְפָנֶיךָ, עֵז וְחֲדָוָה בְּמִקּוֹמוֹ, שֶׁתַּעֲזָרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַעֲצוּמִים וְתִזְכְּנֵנִי לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תְּמִיד. מִשְׂמַח נִפְשׁוֹת עֲגוּמִים, שִׂמְחַ נִפְשֵׁי הָאֲמֻלָּה מְאֹד, הַעֲלוּבָה מְאֹד, הַעֲיִפָה וְהַצְמֵאָה וְהַרְעֵבָה אֵלֶיךָ מְאֹד, הֶסֶר מִמֶּנִּי יְגוֹן וְאַנְחָה, שִׂמְחַ נִפְשׁ עֲבָדֶךָ, כִּי אֵלֶיךָ יְהוָה נִפְשֵׁי אֲשָׁא. תוֹדִיעֵנִי אֵרַח חַיִּים. שִׁבְעַ שְׂמֵחוֹת אֶת פְּנֶיךָ, נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נִצַּח. הַשִּׁיבָה לִּי שִׁשׁוֹן יִשְׁעֶךָ, וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי. שִׁבְעֵנִי מִטּוֹבֶךָ, וְשִׂמְחַ נִפְשֵׁי בִישׁוּעַתְךָ, וְטָהַר לִבִּי לְעֲבָדֶךָ בְּאַמֶּת. עוֹרָה כְּבוֹדִי, עוֹרָה הַנִּבָּל וְכִנּוֹר, אַעֲיִרָה שָׁחַר. זָכְנוּ לְכָל הַעֲשָׂרָה מִיְּנֵי נְגִינָה דְקַדְשָׁה, שְׁהֵם מְכַנְיָעִים וּמְתַקְנִים פְּגַם הַבְּרִית, כְּאֲמֹר: אֲכַרְךָ אֶת יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצָנִי, אֵף לֵילוֹת יִסְרוּנִי כְלוּיוֹתַי. לְדוֹד מִשְׁפִּיל, אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פִשְׁעַ כְּסוּי חֲטָאָה. בֵּית וְהוֹן נִחַלַת אֲבוֹת, וּמִיְהוָה אִשָּׁה מִשְׁפָּלַת. יוֹכֵם יִצְוֶה יְהוָה חֶסְדּוֹ, וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי, תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי. לְמַנְצַח עַל תְּשַׁחַת לְדוֹד מִכְּתָם בְּשִׁלַּח שְׂאוֹל

תיקון הכללי

כו

וַיִּשְׁמְרוּ אֶת הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ. אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בְּלִילָה. עִם לִבִּי אֲשִׁיחָה וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי, הַיֹּאכַל תִּפֹּל מִבְּלֵי מֶלֶח, אִם יֵשׁ טַעַם בְּרִיר חֲלָמוֹת. פֶּן תִּתֵּן לְאַחֵרִים הוֹדֶךָ וּשְׁנוֹתֶיךָ לְאַכְזָרִי. וְלֹא אֶמַר, אֵיךְ אֱלֹהֵי עֲשֵׂי הַנּוֹתָן זְמִירוֹת בְּלִילָה, שֶׁקָּר הַחֵן וְהַבֵּל הַיָּפִי, אֲשֶׁה יֵרָאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל. וְנֹאמַר: הַלְלוּיָהּ, הִלְלוּ אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרַקִּיעַ עֲזוֹ: הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרוֹתָיו, הַלְלוּהוּ בְּרַב גְּדֻלוֹ, הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וּכְנֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמְחֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִגְב: הַלְלוּהוּ בְּצִלְצָלֵי שְׁמַע, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצָלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשַׁמָּה תִתְהַלֵּל יְהִי הַלְלוּיָהּ.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם! תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל לְחֵרוֹתֵנוּ, וְשֵׂא נָס לְקַבֵּץ גְּלוּיֹתֵינוּ וְקָרֵב פְּזוּרֵנוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם, וּנְפִיזוֹתֵינוּ כַּנֶּס מִדְּרַפְתֵי אֶרֶץ: וְקַבֵּץ גְּדֻחֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ: וְקִיַּם כְּנוּ מִקְרָא שְׁפָתוֹב: וְשֵׁב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתֶךָ וְרַחֲמֶךָ, וְשֵׁב וְקַבֵּץ מִכָּל הָעַמִּים, אֲשֶׁר הִפְצִיךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שְׁמָה. אִם יִהְיֶה גְדֻחֶךָ בְּקִצָּה הַשָּׁמַיִם, מִשָּׁם יִקַּבֵּץ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ. וְהִבִּיאֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִרְשׁוּ אֲבוֹתֶיךָ, וִירְשָׁתָהּ וְהִיטִיבֶךָ, וְהִרְבֶּךָ מֵאַבוֹתֶיךָ: וְנֹאמַר: נֵאֵם יְהוָה אֱלֹהִים, מִקַּבֵּץ גְּדֻחֵי יִשְׂרָאֵל, עוֹד אֶקַּבֵּץ עֲלֵי לְנַקְבְּצָיו. וְנֹאמַר: בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם יְהוָה, גְּדֻחֵי יִשְׂרָאֵל יִכְנֶם. וְתִמְהַר וְתַחֲיֵשׁ לְגֵאֲלֵנוּ, וְתִבְיֵא לָנוּ אֶת מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ, וְתִכְנֶה אֶת בֵּית קֹדְשֵׁנוּ וְתַפְאֶרְתֵנוּ, וְהִבִּיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרַנָּה, וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: וּפְדוּיֵי יְהוָה יִשׁוּבוּ, וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרַנָּה, וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים, שִׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׁגוּ,

תיקון הכללי

וְנָסוּ יָגוֹן וְאַנְחָה: וְנֹאמַר: כִּי בְשִׁמְחָה תֵצֵאוּ, וּבְשָׁלוֹם תּוּכְלוּן,
הַהָרִים וְהַגְּבֻעוֹת יִפְצְחוּ לְפָנֵיכֶם רִנָּה, וְכָל עֵצֵי הַשָּׁדָה יִמְחֵאוּ כָף.
וְנֹאמַר: כִּי נָחַם יְהוָה צִיּוֹן, נָחַם כָּל חֲרֻבוֹתֶיהָ, וַיֵּשֶׁם מִדְּבָרָה בְּעֵדֶן
וְעִרְבַתָּהּ בְּגֵן יְהוָה, שָׁשׂוֹן וְשִׁמְחָה יִמְצֵא בָהּ, תּוֹדָה וְקוֹל זְמִרָה.
שָׁמְחוּ בִיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים, וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לֵב: אֹרֵךְ זְרוּעַ לְצַדִּיק,
וְלִיִּשְׂרָאֵל לֵב שִׁמְחָה. שָׁמְחוּ צְדִיקִים בִּיהוָה, וְהוֹדוּ לְזָכַר קִדְשׁוֹ, אֲמֵן
נְצַח סֵלָה וְעַד:

זאת התפלה מציאנו באמתחת הפתקים והיא מעט הפמות ורב
האיכות:

רבונו של עולם, עלת העלות וסבת כל הסבות, אנת לעלא, לעלא
מן פלא, ולית לעלא מנגד, דלית מחשבה תפיסא בך כלל, ולך
דומיה תהלה, ומרומם על כל ברכה ותהלה. אותך אדרש, אותך
אבקש, שתחתור חתירה דרך פבושה מאתך, דרך כל העולמות,
עד ההשתלשלות שלי, במקום שאני עומד, כפי אשר נגלה לך,
יודע תעלומות, ובדרך ונתיב הזה תאיר עלי אורך, להחזירני
בתשובה שלמה לפניך באמת, כפי רצונך באמת, כפי רצון מבחר
הברואים, לבלי לחשב במחשבתי שום מחשבת חוץ ושום
מחשבה ובבלבול שהוא נגד רצונך, רק לדבק במחשבות ופזות
צחות וקדושות בעבודתך באמת בהשגתך ובתורתך. הט לפי אל
עדותיך, ותן לי לב טהור לעבדך באמת. וממצולות ים תוציאני
לאור גדול חיש קל מהרה. תשועת יהוה כהרף עין, לאור באור
החיים כל ימי היותי על פני האדמה. ואזכה לחדש נעורי, תמים

תיקון הכללי

כט

שְׁעִבְרוּ בַחֲשָׁד, לְהַחְזִירָם אֶל הַקִּדְשָׁה, וְתִהְיֶה יְצִיאָתִי מִן הָעוֹלָם
כְּבִיאָתִי, בְּלֹא חַטָּא. וְאַזְכֶּה לְחֻזוֹת בְּנַעַם יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ, כְּלוֹ
אוֹמֵר כְּבוֹד. אֲמֵן נִצַּח סְלָה וְעַד:

פדיון

פדיון

ראה זה מצאנו בכתב יד רבנו ז"ל, והוא ראשי פרקים מענין פדיון [עיין בלקושי מוהר"ן סי' ק"פ] עם תפילה צורה בסופו וראוי להציגה כאן:

מְעוֹת, וְאֵת הַיְקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם. צֶדֶק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ. צֶדֶק מַלְכוּתָא קְדִישָׁא. דִּינָא דְמַלְכוּתָא דִּינָא. שׁוֹרֵשׁ הַדִּינִים בִּינָה. אֲנִי בִּינָה לִי גְבוּרָה. אֵין הַדִּין גְּמַתֵּק אֱלָא בְּשֵׁרְשׁוֹ. שְׁלֹשָׁה יָדַים בְּבִינָה: יַד הַגְּדוּלָּה, יַד הַחֲזוּקָה, יַד הַרְמָה. ג' פְּעָמִים יַד גִּימְטְרִיא שֵׁם שֶׁל מ"ב. מ"ב שְׁבִיעִירָה שֵׁם שֶׁל אָנָּא בְּכַח. מ"ב שְׁפַבְרִיאָה שְׁנֵי פְּעָמִים אֲקו"ק. מ"ב שְׁפַאֲצִילוֹת הו"ה [פשוט] בְּמֵלֹאז וּמֵלֹאז דְּמֵלֹאז:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שְׁיִמְתְּקוּ הַדִּינִים וְהַגְּבוּרֹת הַקְּשׁוֹת מֵעַל [פלוגי בן פלוני] עַל יְדֵי פְּלֵא עֲלִיּוֹן שֶׁהוּא חֲסֵדִים גְּדוּלִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים וּפְשׁוּטִים שְׂאִין בּוֹ תַעְרוֹבֶת דִּין בְּלָל אֲמֵן:

ראוי להרגיל את עצמו למן בכל פעם על פדיון, כדי להמתיק הדינים מעליו בכל פעם. ואפילו בשאין לו שום חולקה ושום צער בתוך ביתו, טוב לעשות פדיונות בכל פעם, כדי שלא יבוא לידי צער וחולאת חס ושלום. (לקושי עצות פדיון ד')

פדיון הוא המתקת הדינים, והוא מושיע מכל הצרות, כי עיקר הרפואה על ידי פדיון חוקא, 'ורפא ירפא' מספר (עם שני התיבות) "פדיון נפש". (לקושי מוהר"ן ח"ב תורה ג)

תפילת הדרך

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתּוֹלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַצְעִידֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַסְמְכֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַגִּיעֵנוּ לְמַחוּז חֲפֻצְנוּ לְחַיִּים לְשִׂמְחָה [וּלְנִחַת] וּלְשָׁלוֹם, (אם דעתו לחזור מיד אומר וְתַחֲזִירֵנוּ לְשָׁלוֹם) וְתַצְיִלֵנוּ מִכָּפַר כָּל אוֹיֵב וְאוֹרֵב וְלַחֲסִים וְחַיּוֹת רָעוֹת בְּדַרְךְ, וּמִכָּל מִינֵי פְרַעְגִּיּוֹת הַמַּתְרַגְּשׁוֹת וּבְאֹת לְעוֹלָם וְתַשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ, וְתַתְּנֵנוּ לְחֵן וְלַחֲסֵד וְלִרְחֻמִּים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רְאוּנוּ, וְתַגְּמִלֵנוּ חֲסֵדִים טוֹבִים וְתַשְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ, כִּי אֵל שְׁמַע תְּפִלָּה וְתַחֲנוּן אֲתָה: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

וַיַּעֲקֹב הַלֵּךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים:

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב בְּאֲשֶׁר רָאָם (ר"ת רפאל אוריאל מיכאל), מִתְּנָה אֱלֹהִים (גבריאל) זֶה, וַיִּקְרָא שֵׁם הַמְּקוֹם הַהוּא מַתְּנִים:

כִּי מַלְאֲכָיו יַצְוֶה לָךְ לְשַׁמְרֶךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ: יְהוָה יִשְׁמַר צֵאתְךָ וּבּוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה פְּנֵיו אֵלֶיךָ וַיַּחֲנֶךָ: יֵשֵׁא יְהוָה פְּנֵיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׁם לָךְ שְׁלוֹם: